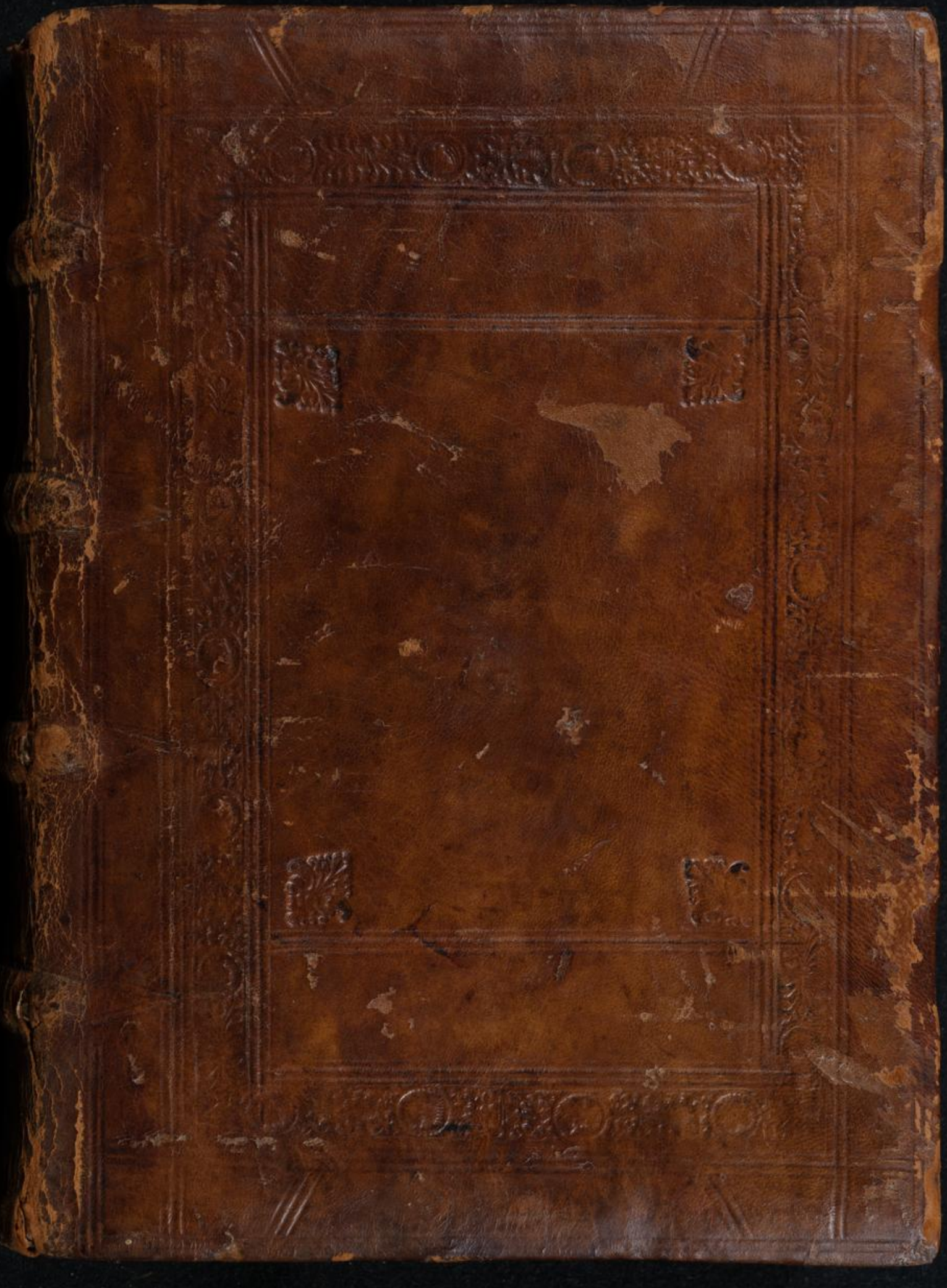

Vondl 249

Bibl. Th I A 7 a
2 Bc [1] (Juk.)
1. Ex.

folium 1

Incipit epl'a sācti iheronimi ad paulinū presbiterꝫ de oībus dīne historie libris. Ca. p̄mū.

Erat ambrosius tua mihi munuscula p̄ferens: detulit simul ⁊ suauissimas lr̄as q̄ a principio aīciti arū fidem ꝓbate iā fidei ⁊ veteris amicitie noua p̄ferebāt. Vera eī illa necessitudo est ⁊ xp̄i glutino copulata quā nō vtilitas reifamiliaris. nō p̄ntia tm̄ corporꝫ. non subdola ⁊ palpās adulacō ꝫ dei timor ⁊ dīnarꝫ scripturarꝫ studia cōciliāt. Legimus in veteribꝰ historijs quosdā lustrasse ꝓuincias. nouos adijsse ꝓplos. maria trāsisse ut eos quos ex libris nouerāt corāq̄ viderēt. Sic pitagoras memphiticos vates. sic plato egiptū ⁊ architā tarentinū. eāq̄ oram ytalie q̄ quondaꝫ magꝫ gretia dicebat. laboriosissime pagꝫuit ut q̄ athenis magister erat ⁊ potēs. cuiusq̄ doctrinas ac hademie gignasia p̄sonabāt. fieret pegrinus atq̄ discipulꝰ malens aliena verecūde discere. q̄ sua impudēter ingerere. Deniq̄ cū lr̄as q̄si toto orbe fugiētes p̄sequitur. captus a piratis ⁊ venūdatus. tyrāno crudelissimo paruit. ductus captiuus vinctꝰ ⁊ seruus. tn̄ q̄ philosophꝰ maior emente se fuit. Ad tytūliuiū lacteo eloquēcie fonte manātem. de vltimis hispanie galliarꝫq̄ finibꝰ. quosdaꝫ veīsse nobiles legimꝰ ⁊ quos ad cōtemplacōem sui roma nō traxerat vnius hōis fama p̄duxit. Habuit illa etas in auditū oībꝰ seculis celebrandūq̄ miraculū ut vrbē tātam ingressi aliud extra vrbē quererēt. Appollonius siue ille magus ut vulgus loquitur. siue ph̄us. ut pitagorici tradunt intrauit p̄sas. p̄trāsiuit caucasū albanos. scithas. massagetas. opulētissima indie regna penetrauit ⁊ ad extremū latissimo phisō amne transmisso p̄uenit ad bragmanas. ut hiarcam in trono sedentē aureo ⁊ de tātali fonte potātem int̄ paucos discipulos de natura. de moribꝰ. ac de cursu dierū ⁊ fiderꝫ audiret docētem. Inde per elamitas. babilonios. chaldeos. medos. assirios. parthos. syros. phenices. arabes. palestinos. reuersus ad alexādriam. p̄rexit ad ethiopiam ut gignosophistas ⁊ famosissimā solis mēsam videret in sabulo. Inuenit ille vir vbiq̄ qd̄ discerꝫ ⁊ sēper ꝓfitiens. sēp se melior fieret. Scripsit sup hoc plenissime octo voluminibꝰ philostratus. Ca. ij.

Quid loquar de seculi hōibꝰ cum ap̄lus paulꝰ. vas electionis ⁊ magister gētiū. q̄ de cōsciencia tāti in se hospitis loquebatur dicēs. An exp̄imentū q̄ritis eius qui in me loq̄tur xp̄us. post damascū arabiāq̄ lustrataꝫ. ascēdit iherosolimā ut videret petruꝫ ⁊ māsit apud eū diebꝫ qn̄decī. Hoc em̄ misterio ebdomadis et ogdoadis. futurus gētiū predicator instruendꝰ erat. Rursūq̄ ptꝰ ānos q̄tuordecim assumpto barnaba ⁊ tyto. exposuit cum ap̄lis euāgelium ne forte in vacuū curreret aut cucurrisset. Habꝫ nescio

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

quid latentis energie viue vocis actus ⁊ ī aures discipuli de auctoris ore trāsfusa forci⁹ sonat. Vnde ⁊ eschines cū rodi exularet ⁊ legeret illa demostēis oratio quaz adūfus eū habueāt mirātib⁹ cūctis atqz laudātib⁹ suspirās ait. Quid si ipsā audissetis bestiā sua verba resonantē. Ca. iij.

Nec hoc dico ꝙ sit aliquid in me tale quod vl' possis a me audire vel vel' discere sed quo ardor tuus ⁊ discendi studium etiā absqz nobis per se ꝓbari debeat. Ingeniū docile et sine doctore laudabile est. Non quid inuenias ꝫ quid queras cōsideram⁹. Mollis cera ⁊ ad formandū facilis: etiā si artificis ⁊ plaste cessent manus tamē virtute totū est quicq̄d esse potest. Paulus apl'us ad pedes gamalielis legē moysi ⁊ ꝓphetas didicisse se gloriat' ut armat⁹ spiritualib⁹ telis: postea doceret cōsident'. Arma em̄ nostre milicie nō carlia sūt ꝫ potētia deo ad destructionē municōnū ⁊ cogitacōes destruētes ⁊ omnē altitudinē extollentē se adūfus scientiā dei ⁊ captiuantes oēm intellectū ad obediendū xp̄o ⁊ parati subiugare oēz inobediētiaz. Thimotheū scribit ab infantia sacris lr̄is eruditū et hortatur ad studiū lectōnis ne negligat gratiā que data sit ei ꝑ imposicōem manus p̄sbiterij Tyto precipit ut inter ceteras virtutes episcopi q̄s breui ꝑmone depinxit: sciamqz nō negligat scriptuārum. Obtinentē inq̄t eū qui scd̄m doctrinā est fidelē sermonē ut potens sit exhortari ī doctrina sana ⁊ ꝯtradicētes reuīcere. Ca. iiij.

Sancta q̄ppe rusticitas soluz sibi ꝓdest ⁊ q̄ntū edificat ex vite meito ecclesiā xp̄i: tn̄tū nocz si destruētibus nō resistat. Malachias ꝓpha ymo per malachiam dn̄s interrogauit sacerdotes legez. Intātum sacerdotis officiū est int̄rogatū respōdē de lege. Et in deuteronomio legimus. Int̄roga pr̄ez tuū ⁊ annūciabit tibi maiores tuos ⁊ dicēt tibi. In psalmoq̄ cētesimo decīo octauo. Cātabiles mihi erāt iustificacōes tue in loco peregrinacōis mee Et in descripcōe iusti viri cū euz arbori vite dauid q̄ est in ꝑadiso ꝯparet int̄ ceteās v̄tutes hoc etiā intulit. In lege dn̄i volūtas eius ⁊ in lege ei⁹ meditabit' die ac nocte. Daniel in fine sacratissime visionis ait: iustos fulgere quasi stellas et intelligētes id est doctos q̄si firmamentū. Vides q̄ntum inter se distāt iusta rusticitas ⁊ docta iusticia. Alij stell' alij celo ꝯpant'. Quanq̄ iuxta hebraicā veritatē vtrūqz de eruditis possit intelligi. Ita em̄ apud eos legim⁹. Qui aūt docti fuerint fulgebūt q̄si splendor firmamēti ⁊ qui ad iusticiā erudiūt mltos q̄si stelle in ꝑpetuas eternitates. Cur dicit' paulus apl'us vas electōis. Nempe qz vas legis ⁊ scripturaꝝ sanctarū erat armariū. Pharisei stupēt in dn̄i doctrina ⁊ mirātur ī petro ⁊ iohanne qūo legē sciant cum lr̄as non didicerint. Quicq̄d enim alijs exercitatio ⁊ quotidiana ī lege meditatio tribuere solet illis hoc sp̄us sc̄us suggerebat Et erāt iux̄ ꝙ scriptū ē docibiles deo.

duodecim ānos saluator ipleuerat ⁊ in tēplo sedēs. de questionibus legis interrogās magis docet dū prudēter interrogat. Nisi forte rusticū petrū. rusticuz iohānem dicim⁹ quoꝝ vterqꝫ dicere poterat Et si impeitus sermōe nō tñ sciētia. Johānes rustic⁹ piscator indoctus. Et vñ illa vox obsecro in pncipio erat verbū ⁊ verbū erat apud deū. ⁊ deus erat verbum. Logos grece multa significat. Nā ⁊ verbū est ⁊ racō ⁊ supputacō ⁊ causa vniuscuiusqꝫ rei. per quā sūt singula q̄ subsistūt q̄ vniuersa recte intelligim⁹ in xp̄o.

Hoc doctus plato ¶ Ca. v.
nesciuit hoc demostenes eloquēs ignorauit. Perdā inq̄t sapiētiaz sapiētiū ⁊ prudētiā prudentiū reprobabo. Vera sapiētia pdet falsā sapiētiā ⁊ quanq̄ stulticia predicacōis in cruce sit tam̄ paul⁹ sapīam loq̄tur int̄ pfectos Sapīam aūt nō seculi istius. q̄ destruitur. nec pncipū huius seculi sed loquit̄ dei sapīam in misterio absconditā quā p̄destinauit deus añ secula. Dei sapīa. xp̄us ē Xp̄us em̄. dei virtus ⁊ dei sapīa. Hec sapiētia in misterio abscondita est de q̄ ⁊ noni psalmi titul⁹ prenotat̄. p occultis filij in q̄ sūt oēs thesauri sapiētie ⁊ sciētie dei absconditi. Et q̄ i misterio abscōditus erat. p̄destinatus ē añ secula predestinatus aūt ⁊ p̄figuāt⁹ in lege ⁊ pphetis. Vñ ⁊ pphe appellabātur vidētes qꝛ videbāt eū quē ceteri nō videbāt. Abrahaz vidit diē ei⁹ ⁊ letatus ē. Apiebātur celi ezechieli q̄ populo pccōri clausi erant. Reuela inq̄t dauid oculos meos ⁊ ɔsiderabo mirabilia de lege tua. Lex em̄ spiritual' ē ⁊ reuelacōe op⁹ est ut intelligat̄ ac reuelata facie dei gloriā ɔtēplemur. Liber in apocalipsi septez sigillis sig̃tus oñditur quē si dederis hōi scienti lr̄as ut legat rñdebit tibi. Non possum. Signatus est ei. Quāti hodie putant se nosse lr̄as tenēt sig̃tuz libꝝ. nec apiē possunt. nisi ille reserauerit q̄ habet clauez dauid q̄ apit ⁊ nemo claudit. claudit ⁊ nemo apit. In actib⁹ apl'oꝝ. sāctus eunuchus imo sāct⁹ vir. sic ei eū sācta scriptura cognominat cū legeret ysaiam pphetā. int̄rogatus a philippo. putasne intelligis q̄ legis. ⁊ respōdit. Rūo possum nisi aliq̄s me docuerit Ego ut de me loquar interim. nec sāctior fū hoc eunucho nec studiosior q̄ de ethiopia id ē de extremis finibz mūdi veit ad tēplū. reliq̄t aulam regiā ⁊ tātus amator legis fuit dine atqꝫ sciētie ut etiā in vehiculo lr̄as legerz sacras. Et tñ cū libꝝ teneret ⁊ verba dñi in cogitacōe concip et. lingua volueret. labijs psonarz ignorabat eū quē in libro nesciēs venerabatur. Venit philipp⁹ oñdit ei ihesū q̄ clausus latebat in lr̄a. O mira doctoris virtus. Eadez hoā credidit eunuch⁹ baptisat⁹ fidel' ⁊ sāctus. magister efficitur de discipulo pl⁹ in deserto fonte ecclesie q̄ in aurato synagoge tēplo repit.

¶ Ca. vi.

Hec a me pstricta sunt breuiter neqꝫ em̄ epistolaris angustia euagari lōgi⁹ paciebatur

vt ĩtelligeres te ĩ scripturis sacꝫ
sine p̃uio ⁊ mõstrãte semitã non
posse ĩgredi. Taceo de g̃maticis
rethoricis. phis. geometꝛcis. dya
leticis. musicis. astronõicis. astº
logis. medicis: q̃ruꝫ scia mõrlibꝰ
satis vel vtilissima ẽ ⁊ ĩ tres ꝑtes
scindit̃. ĩ doctrinã. racõem. ⁊ vsuꝫ
Ad minores artes veniã et q̃ ñ tã
lingua q̃ mãu administrãt̃. Ag̃
cole. cemẽtarij. fab̃ metalloꝝ. lig
norũq̃ cesores. lanarijq̃ et fullo
nes. ⁊ ceteri q̃ variã suppellectilez
et vilia opuscula fabricãt: absq̃
doctore esse nõ possũt qd̃ cupiũt.
Qd̃ medicorũ est ꝓmittũt medici
tractant fabrilia fabri Sola scrip
turarum ars est quã sibi passim
om̃es vendicãt Scribimꝰ indocti
doctiq̃ poemata passim Hãc gar
rula anꝰ. hãc delirus senex. hãc
sophista v̀bosus. hãc vniũsi p̃su
mũt. lacãnt. docẽt añq̃ discãt Alij
abducto supcilio gñdia v̀ba tru
tinãtes: int̃ mlierclas de sacꝫ lr̃is
philosophãt̃ Alij discũt ꝓchpu
dor a femĩs. qd̃ viros doceãt: ⁊ ne
parũ hoc sit. q̃dam facilitate v̀bo
rũ: ymo audacia: edisserũt alijs:
qd̃ ipi ñ ĩtelligũt. Taceo de meis
silibꝰ q̃ si forte ad scriptas sctãs
post seclares lr̃as venerĩt ⁊ s̃mo
ne ꝯposito aures ꝓpli mulserint:
quicq̃d dixerĩt hoc legẽ dei putãt
Nec scire dignant̃ q̃d ꝓphete. q̃d
apli senserint. ꝫ ad sensũ suũ in
cõgrua aptant testimõia q̃si gñ
de sit ⁊ ñ viciosissimũ dicẽdi genꝰ
deprauare sm̃as ⁊ ad volũtatem
suã sacrã scripturaꝫ trahere repu
gnãtẽ. Quasi nõ legerimus ome
rocẽtonas et v̀giliocentonas ac
nõ sic etiã ⁊ maronẽ sine christo
possimus dicere xp̃ianũ q̃ scrip
serit iam redit ⁊ v̀go redeũt satur
nia regna iam noua ꝓgenies ce
lo dimittit̃ alto Et p̃rem loquen
tem ad filiũ Nate mee vires. mea
magna potẽcia solꝰ Et post v̀ba
saluatoris in cruce Talia persta
bat memorãs fixusq̃ manebat
Puerilia sũt hec ⁊ circulatorũ lu
do similia docere qd̃ ignores ymo
vt cũ stomacho loq̃r nec hoc q̃dẽ
scire q̃ nescias. Ca. vij.

Videlicet manifestissima ẽ ge
nesis ĩ qua de creatura mũ
di. de exordio geneis hũani. de di
uisione terre. de cõfusione lingua
rũ ⁊ gentiũ: vsq̃ ad exituꝫ scribit̃
hebreoꝝ Patet exodꝰ cũ decẽ pla
gis. cũ decaligo. cũ misticis diui
nisq̃ p̃ceptis. In ꝓmptu ẽ leuiti
cus liber ĩ quo singula sacrificia
ymo singule pene sillabe ⁊ vestes
aaron ⁊ totꝰ ordo leuiticus spirãt
celestia sacramẽta. Numeri vero
nõne totius arismetꝛce et ꝓphetie
balaam et q̃dragintaduarũ mã
sionũ ꝑ heremũ misteria ꝯtinẽt. ⁊
Deutronomiũ vero secũda lex et
euãgelice legis p̃figuratio. nõ ne
sic ea habꝫ que p̃ora sũt vt noua
sint om̃ia de veteribus. ⁊ Hucusq̃
moyses: hucusq̃ pentateucus q̃
bus quinq̃ verbis loqui se velle
apostolus in ecclesia gl̃iatur Job
exemplar patiẽtie q̃ nõ misteria
suo sermõe cõplectit̃. ⁊ Prosa inci
pit versu labit̃. pedestri sermõe fi
nit̃. oẽsq̃ leges dyaletice: ꝓpositi
one assũpcõe ꝯfirmacõe ꝯclusiõe
determinat. Singula in eo verba
plena sũt sensibꝰ et vt de ceteris

fileam resurrectiõem corporꝝ sic ꝓ
phetat ut nullꝰ de ea manifestius
ꝛ caucius scripserit. Scio inq̃t ꝙ
redẽptor meꝰ viuit et in nouissiõ
die de terra surrecturꝰ sum et rur
sũ circũdabor pelle mea ꝛ in carne
mea videbo deũ quẽ visurꝰ sũ ego
ip̃e ꝛ oculi mei ꝯspecturi sũt ꝛ nõ
alius. Reposita ẽ hec spes mea in
sinu meo. Veniã ad ihesũ mane
q̃ typũ dñi nõ solũ in gestis verꝝ
etiã in nomine p̃fert. Trãsit ior
danẽ hostiũ regna sb̃uertit diui
dit terram victori ꝓpl̃o ꝛ ꝑ singu
las vrbes. viculos. mõtes. flumi
na torrẽtes. atq̃ cõfinia. ecclesie
celestisq̃ ihrl̃m spiritualia reg̃
descripsit. In iudicũ libro q̃t pn̄
cipes populi. tot figure sũt Ruth
moabitis ysaie explet vaticini
um dicẽtis emitte agnuꝫ dñe do
minatoreꝫ terre de petr̃ deserti ad
mõtẽ filie syõ Samuel ĩ hely mor
tuo ꝛ in occisione saul veterem le
gẽ abolitam mõstrat porro in sa
doch atq̃ dauid noui sacerdocij
nouiq̃ imperij sacramẽta testat̃
Malachim id est terciꝰ ꝛ quartꝰ
regum lib̃ a salomone vsq̃ iecho
niam ꝛ a ieroboam filio nabath
vsq̃ ad osee q̃ ductus ẽ in assyri
os regnũ iuda ꝛ regnũ describit
ysrahel. Si historiã respicias ver
ba simplitia sũt si in lr̃is sẽsum la
tẽtem ĩspexeris. ecclesie paucitas
ꝛ hereticoꝝ cõtr̃ ecclesiã bella nar
rãtur. Duodecim ꝓphete in vnius
voluminis ãgustias coartati ml̃
to aliud q̃ sonãt in lr̃a prefigu
rãt Osee crebro nominat effraim
samariam. ioseph. iezrahel. ꝛ vx
orẽ fornicariã ꝛ fornicacõis filios ꝛ
adulterã cubiculo clausã mariti.
multo tp̃e sedere viduã et sub ve
ste lugubri mariti ad se reditum
prestolari. Johel filius fatuel de
scribit terrã duodecim t̃buũ. eru
ca. brucho. locusta. rubigine va
stãte cõsumptaꝫ ꝛ post euersiõeꝫ
p̃oris ꝓpl̃i effusuꝫ iri spiritũ sãctũ
sup̃ seruos dei ꝛ ãcillas id ẽ super
centũuiginti credẽtium nomina ꝛ
effusũ iri in cenaculo syon Qui cẽ
tũuiginti ab vno vsq̃ ad qn̄decĩ
paulatim ꝛ ꝑ incremẽta surgẽtes
qn̄decim graduũ numeꝝ efficiũt
qui in psalterio mistice cõtinent̃
Amos pastor ꝛ rusticus ꝛ rubo
rũ mora distringẽs paucis verb̃
explicari nõ potest. Quis em̃ di
gne exp̃mat tria et q̃tuor scelera
damasci ꝛ gaze tyri ꝛ ydumee ꝛ
filioꝝ ammon ꝛ moab ꝛ in septi
mo ꝛ octauo gradu iude et ysra
hel. Hic loquitur ad vaccas pin
gues q̃ sũt in samarie mõte et rui
turam domũ maiorẽ minorẽq̃ te
statur. Ip̃e cernit victorẽ locuste
ꝛ stãtem dñm sup̃ muꝝ litum vel
adamãtinũ ꝛ vncinũ pomoꝝ at
trahẽtem supplitia pcc̃oribus ꝛ fa
mẽ in terra nõ famẽ panis. nec si
tim aque sed audiẽdi verbũ dei
Abdias q̃ interpretat̃ seruus do
mini ꝑtonat ꝯtr̃edom ꝛ sãguinẽ
terrenũq̃. fratris q̃ iacob sẽper
emulũ. hasta ꝑcutit spirituali Jo
nas pulcherrima colũba naufra
gio suo passionẽ dñi p̃figurans.
mũdũ ad penitẽtiam reuocat ꝛ sb̃
nomine niniue salutẽ gẽtibꝰ nũ
ciat. Micheas de morasthi cohe
res xp̃i vastacõ em ãnuntiat filie
latronis ꝛ obsidionẽ ponit ꝯtra

eam: q̄ maxillā ꝑcusserit iudicis
isrl̄. Naū ꝯsolator orbis ĩcrepat
ciuitatē sanguinū ⁊ post euersio
nē illius loquit̄: ecce sup montes
pedes euāgelizantis ⁊ annūtiātis
pacē. Abacuc luctator fortis ⁊ ri
gid⁹ stat sup custodiā suā ⁊ figit
gr̄dū sup municōez vt xp̄m ĩ cru
ce cōtēplet̄ ⁊ dicat: operuit celos
gloria ei⁹ ⁊ laudis ei⁹ plena ē t̄ra
splendor ei⁹ vt lux erit. cornua in
manib⁹ ei⁹: ibi abscondita ē forti
tudo ei⁹ Sophonias speculator ⁊
archanoꝝ dn̄i ꝯgnitor. audit cla
morem a porta pisciū ⁊ eiulatū a
scd̄a et ꝯtrtionē a collib⁹ Indicit
q̄ꝫ vlulatū habitatorib⁹ pile. q̄
ꝯticuit om̄is ꝓpl̄s chanaan: disp
si sūt vniūsi q̄ ĩuoluti erāt argēto
Aggeus festiuus ⁊ let⁹ q̄ semina
uit ĩ lacrimis vt ĩ gaudio metēt.
destructū templuz edificat: deūq̄
p̄rem inducit loquentez: adhuc
vnū modicūq̄ et ego cōmouebo
celū ⁊ terrā ⁊ mare ⁊ aridā et mo
uebo om̄es gētes ⁊ veniet desideā
tus cūctis gētib⁹. Zacharias me
mor dn̄i sui mlt̄iplex ĩ ꝓphetia. ihe
sū vestib⁹ sordidis indutū ⁊ lapi
dē oculoꝝ septē. candelabrūq̄ au
reū cū totidē lucernis q̄t oculi. du
asq̄ oliuas a sinistris lampadis
cernit ⁊ a dextris vt post equos
rufos varios nigros et albos et
dissipatas q̄drigas ex effraim ⁊
equū de iherusalez paupem regē
vaticinet̄ et p̄dicet regez sedētem
sup pullū filiū asine subiugalis.
Malachias apte ⁊ ĩ fine omniuz
ꝓphetaruz de abiectione isrl̄ et vo
catione gentiū. non ē mihi ait vo
luntas in vob̄ dicit dn̄s exercitu ū
et munus nō suscipiam de manu
vestra. Ab ortu em̄ solis vsq̄ ad
occasū magnū est nomē meuz in
gentib⁹ et in om̄i loco sacrificat̄
⁊ offert̄ nomini meo oblatio mū
da. ysaiam. iheremiā. ezechiel ⁊
daniel: quis potest vel ĩtelligere
vel exponere. Quorū p̄mus non
ꝓphetiaz videt̄ mihi texere sed euā
geliū. Scd̄s virgā nuceā ⁊ ollaz
accensā a facie aq̄lonis et pardū
spoliatū suis coloribꝰ ⁊ q̄druplex
diūsis metris nectit alphabetuz.
Terci⁹ p̄ncipia ⁊ finez tantis ha
bet obscuritatib⁹ ĩuoluta: vt apd̄
hebreos ipse ꝑtes cū exordio ge
neseos añ annos triginta non le
gant̄ Quart⁹ vero q̄ ⁊ extremus
inter q̄tuor ꝓphas. tēpoꝝ cōscius
⁊ totius mūdi philohistoric⁹ la
pidē precisū de monte sine mānib⁹
et regna om̄ia subuertentē claro
s̄monē ꝓnūciat. Dauid symoni
des noster. pindarus et alcheus
flaccusq̄ catullus atq̄ serenus.
christū lyra predicat ⁊ in decacor
do psalterio ab inferis excitat re
surgentem. Salomon pacificus
et amabilis domini: mores corri
git. naturam docet. ecclesiaz iun
git et xp̄m. sanctarūq̄ nuptiarū
dulce canit epithalamiū. Hester
in ecclesie typo populuz liberat de
periculo et interfecto aman q̄ int̄
pretatur iniquitas: ꝑtes cōuiuij
et diē celebrē mittit in posteros.
Paralipomenō liber ĩstrumēti ve
teris epitomem tant⁹ ac talis est
vt absq̄ illo si quis scientiaz scri
pturarum sibi voluerit arrogare
seip̄m irrideat. Per singula q̄ꝑpe
noīa iūcturasq̄ v̄boꝝ ⁊ p̄termisse

in regū libris tangunt hystorie q̄ innumerabiles explicātur euangelij questiōes. Hesdras q̄ nee mias. adiutor videlicet q̄ cōsolator a dño. in vno volumine artā tur īstaurāt tēplū. muros extruunt ciuitatis oīsq̄ illa turba populi redeūtis ī patriā q̄ descripcio sacerdotū. leuitaꝝ. israhelis. pseli toꝝ ac p singulas familias mutoꝝ q̄ turriū opera diuisa. aliud in cortice preferūt aliud in medulla retinent. Certis me scripturarū amore raptū. exæstisse moduꝝ epistole q̄ tū nō implesse quod volui. Audiuim⁹ tātuꝝ quid nos se q̄d cupe debeamus ut q̄ nosq̄ possim⁹ dicere cōcupiuit aīa mea desiderare iustificacōes tuas in oī tpe. Ceteꝝ illud socraticū implet̄ ī nob̄. Hoc tm̄ scio q̄ nescio. Tangā q̄ nouū breuiter testamētum. Matheus. marcus. lucas. et iohānes quadriga dñi a vexa cherubin q̄s interp̄tatur scientie plenitudo p totū corpus oculati sūt scintille emicāt. discurrūt fulgura pedes hūt rectos q̄ ī sublime tendētes terga pēnata q̄ vbiq̄ volantia tenēt se mutuo sibiq̄ perplexi sunt q̄ quasi rota in rotaꝝ volūt̄ q̄ pgunt quocūq̄ eos flatus spiritussancti pduxerit. Paul⁹ apostol⁹ ad septē scribit ecclīas octaua em̄ ad hebreos a pleriscq̄ extr̄ numeꝝ ponit̄. Thimotheū īstruit q̄ tytū q̄ philemonem p fugitiuo famulo depcatur sup quo melius tacere puto q̄ pauca scribere Actus ap̄loꝝ nudā quidē videntur sonare hystoriā q̄ nascentis ecclesie infantiā texere sed si nouerimus scriptorē eoꝝ lucā ee medicū. cuius laus ē ī euāgelio animaduertim⁹ piter omnia verba illius aīe languētis esse medicinā. Jacobus. petr⁹. iohānes. iudas septē epistolas ediderūt taz misticas q̄ succinctas et breues pariter q̄ lōgas breues in verbis lōgas in sētētijs ut rarus sit qui nō in eaꝝ incidat lectiōe. Apocalipsis iohīs tot habz sacramēta q̄t verba Parū dixi q̄ p merito voluminis laus omīs inferioꝝ est. In verb̄ singulis multiplices latēt intelligētie Oro te frater carissime inter hec viuere. ista meditari. nil aliud nosse. nihilq̄ aliud q̄rere nōne videtur tibi iā h̄ in terris regni celestis habitaculum. Nolo ut offendaris in scripturis sācis. simplicitate q̄ si vilitate verboꝝ q̄ vel vitio interpretū vel de industria sic p̄late fūt. ut rusticam concōem facilius instruerēt q̄ in vna eadēq̄ sētentia aliter doctus. aliter sētiret indoct⁹. Nō fuz tam petulans et hebes ut hec me nosse pollicear q̄ eoꝝ fruct⁹ capere i terra quoꝝ radices in celo fixe sūt sed velle fateoꝝ sedēti me prefero magistrū renuēs. comitē spōdeo. Petēti datur pulsāti apitur q̄rens inuenit. discam⁹ in terris quoꝝ sciētia nob̄ pseuerz in celo. Obuijs te mamb⁹ excipiāet ut ī epte aliq̄s ac ō ermagoē tumidi tate effundā q̄ quid q̄ fieris tecū scire conaboꝝ.

Ca. viij.

HAbes ꝟ amātissimū tui frēz eusebiū. q̄ lrārum tuaꝝ mihi graciam duplicauit referens honestatem moꝝ tuoꝝ cēptum

seculi: fidem amicicie: amorem xpi.
Nam prudenciam et eloquij venusta
tem etiam absque illo ipsa epla prefere
bat Festina quaeso te et herentis salo
nauicule funem magis prescide quam sol
ue. Nemo renunciaturus seclo bn
potest vendere que contempsit vt ven
deret. Quicquid in sumptus de tuo tu
leris: pro lucro computa. Antiquum
dictum est. Auaro deest tam quod habet
quam quod non habet Credenti totus mundus
diuitiarum est Infidelis autem etiam obulo
indiget Sic viuamus quasi nil habentes
et omnia possidentes. Victus atque vesti
tus diuitie xpianorum sunt. Si habes
in ptate rem tuam vende. si non habes
pice Tollenti tunicam et pallium reli
quendum est. Nisi scilicet tu sp recra
stinas et diem de die trahens: caute et
pedetemptim tuas possessiunculas
vendideris: non habet xps vnde alat
pauperes suos Totum deo dedit qui
se obtulit. Apli tamen nauem et retia
reliquerunt. vidua duo era mittit in
gasophilacium et prefertur cresi diui
cijs Facile contemnit omnia quae se semper
cogitat esse moriturum.

Explicit epla. Incipit prolo
gus in libros moysi.

Desiderij mei desidera
tas accepi lras: qui
quodam presagio futu
rorum: cum daniele sorti
tus est nomen obsecran
tis vt translatum in latinam linguam
de hebreo sermone pentateucum no
strorum auribus traderem Periculosum
opus certe et obtrectatorum meorum
latratibus patens quae me asserunt
in septuagita interpretum sugillacionem
noua pro veteribus cudere ita ingeni
um quasi vinum probantes cum ego
sepissime testatus sim me pro vili
porcione in tabernaculo dei offerre quae
possim. nec opes alterius aliorum
paupertate fedari. Quod vt auderem
origenis me studium prouocauit. quae
edicioni antique translacionem theodo
cionis miscuit: asterico et obelo id
est stella et veru omne opus distin
guens: dum aut illucescere facit quae
minus ante fuerant. aut superflua
queque iugulat et confodit et maxime
que euangelistarum et apostolorum aucto
ritas promulgauit. In quibus mul
ta de veteri testamento legimus que
in nostris codicibus non habentur: vt est
illud ex egipto vocaui filium meum
et quoniam nazarenus vocabitur et vide
bunt in quem compunxerunt et flumina
de ventre eius fluent aque viue
et que nec oculus vidit nec au
ris audiuit nec in cor hominis ascen
dit que preparauit deus diligentibus
se et multa alia que propria sintag
ma desiderant. Interrogemus ergo
eos vbi hec scripta sunt. et cum dicere
non potuerint de libris hebraicis
proferamus. Primum testimonium est
in osee. secundum in ysaia. tercium in za
charia. quartum in prouerbijs. quin
tum eque in ysaia: quod multi igno
rantes apocriphorum deliramenta sectan
tur et hiberas nenias libris auten
ticis preferunt Causas erroris non est
meum exponere. Iudei prudenti factum
dicunt esse consilio: ne ptolomeus vnius
dei cultor etiam apud hebreos dupli
cem diuinitatem comprehenderet quod maxime
idcirco faciebant quia in platonis do
gma cadere videbatur Denique vbicum
que sacratum aliquid scriptura testatur de

pomiferꝫ faciẽs fructũ iuxta genꝰ
suũ cuius semẽ in semetipõ sit su
per terrã. Et factũ est ita. Et ꝓtulit
terra herbã virentẽ ⁊ facientẽ se
mẽ iuxta genꝰ suũ: lignũqꝫ faciẽs
fructũ ⁊ habẽs vnũqđqꝫ semẽtẽ
scđm speciem suã. Et vidit deus ꝙ
essꝫ bonũ ⁊ factũ est vespe ⁊ mane
dies tercius. Dixit aũt deꝰ. Fiant
luminaria ĩ firmamẽto celi ⁊ diui
dant diẽ ac noctẽ ⁊ sint in signa
⁊ tpa ⁊ dies ⁊ annos ut luceant ĩ
firmamẽto celi ⁊ illuminẽt terrã.
Et factũ est ita. Fecitqꝫ deꝰ duo lu
minaria magna: luminaẽ maius
ut p̃esset diei et luminare minus
ut p̃essꝫ nocti: et stellas Et posuit
eas in firmamẽto celi ut lucerent
super terram ⁊ p̃essent diei ac no
cti ⁊ diuiderent lucẽ ac tenebras.
Et vidit deus ꝙ essꝫ bonũ et factũ
est vespe ⁊ mane dies quartꝰ. Di
xit etiã deus. Producãt aque rep
tile aĩe viuẽtis ⁊ volatile sup terrã
sꝫ firmamẽto celi. Creauitqꝫ deus
cete grãdia ⁊ oẽꝫ aĩaꝫ viuentẽ at
qꝫ motabilẽ quã ꝓduxerãt aque
in species suas ⁊ oẽ volatile scđm
genꝰ suũ. Et vidit deꝰ ꝙ essꝫ bonũ
bñdixitqꝫ eis dicẽs. Crescite ⁊ mꝫ
tiplicamini et replete aq̃s maris:
auesqꝫ multiplicẽt̃ sup terrã. Et fa
ctũ est vespe ⁊ mane dies quĩtus
Dixitqꝫ deus Producat terra aĩaꝫ
viuentẽ ĩ genẽ suo iumẽta ⁊ rep
tilia et bestias terre scđm species
suas. Factũqꝫ est ita. Et fecit deus
bestias t̃re iuxta spẽs suas iumẽ
ta ⁊ oẽ reptile terre in genere suo.
Et vidit deus ꝙ essꝫ bonũ ⁊ ait Fa
ciamus hoĩeꝫ ad ymaginẽ ⁊ simi
litudinẽ nr̃aꝫ et presit piscibꝰ ma
ris ⁊ volatilibꝰ celi ⁊ bestijs vniũ
seqꝫ terre omniqꝫ reptili qđ moue
tur in terra. Et creauit deus hoĩeꝫ
ad ymaginẽ similitudinẽ suã. ad
ymaginẽ dei creauit illũ. masculũ
⁊ feminaꝫ creauit eos. Bñdixitqꝫ
illis deus ⁊ ait Crescite ⁊ multipli
camini et replete terrã et subicite
eã et dñamini piscibꝰ maris ⁊ vo
latilibꝰ celi ⁊ vniũsis animãtibꝰ
que mouẽt̃ sup terrã. Dixitqꝫ deꝰ
Ecce dedi vob̃ oẽꝫ herbã afferentẽ
semẽ sup terraꝫ ⁊ vniũsa ligna q̃
habẽt ĩ semetipsis semẽtẽ generis
sui ut sint vob̃ in escã ⁊ cũctis ani
mãtibꝰ terre. omniqꝫ volucri celi
vniũsis q̃ mouent̃ in terra ⁊ in q̃
bus est aĩa viuens ut habeãt ad
vescẽdũ. Et factũ est ita. Viditqꝫ
deus cũcta q̃ fecerat et erãt valde
bona. Et factũ est vespere ⁊ mane
dies sextus. Ca. ij.

Igitur p̃fecti sũt celi et terra ⁊ om
nis ornatus eoꝝ Compleuitqꝫ de
us die septimo opus suũ qđ fece
rat ⁊ req̃euit die septimo ab vni
uerso ope qđ patrarat. Et bñdi
xit diei septimo ⁊ sãctificauit illũ
qꝛ in ipso cessaueãt ab omni ope
re suo qđ creauit deus ut faceret.
Iste generacões celi et terre quã
do create sunt in die quo fecit deꝰ
celum ⁊ terram ⁊ omne virgultũ
agri anteq̃ oriretur in terra omnẽ
qꝫ herbam regioĩs priusq̃ germi
naret Non enim pluerat dñs deꝰ
sup terram et homo non erat qui
oparetur terram. Sed fons ascẽ
debat de terra irrigans vniuersã
supficiem terre. Formauit igitur
dñs deus hoĩem de limo terre ⁊ in
spirauit ĩ faciẽ eiꝰ spiraculũ vite

pre ⁊ filio ⁊ spūscō· aut aliter int
ptati sūt aut oīo tacuerēt ut ⁊ regi
satisfacerēt ⁊ archanū fidei non
vulgarēt· Et nescio quis pmꝰ au
ctor septuaginta cellulas alexan
drie mēdatio suo extruxerit qbꝰ
diuisi eadē scriptitarēt cū aristeꝰ
eiusdē ptolomei yperaspistes et
nō multo post tempe iosephus
nihil tale retulerint· ꝫ ī vna basi
lica cōgregatos cōtulisse scribāt
nō ꝓphetasse· Aliud ē em̄ eē vatē
aliud ē esse intrpretē· Ibi spūs vē
tura pdicit· hic eruditio et vbor
copia ea q̄ intelligit trāsfert· Nisi
forte putandꝰ ē tuliꝰ economicū
xenefontis ⁊ platonis pitagoraꝫ
⁊ demostenis ꝑ thesifōtē afflatus
rethorico spū trāstulisse· Aut ali
ter de eisdē libris ꝑ septuaginta
interptes· aliter per aplos spūs
sāctus testimoīa texuit ut qd illi
tacuerēt hij scriptū eē mentiti sint
Quid igit̄· ⁊ dānamꝰ veteres· ⁊ Mi
nime· ꝫ post pꝰor studia in domo
dñi qd possumꝰ laboramꝰ· Illi in
terptati sūt añ aduētū xpi et qd
nescierēt dubijs ꝓtulerēt sentēcijs
nos post passionē eiꝰ nō tā ꝓphe
ciam q̄ historiā scribimꝰ· Aliter
em̄ audita aliter visa narrātur·
Qd melius intelligimꝰ meliꝰ ⁊ ꝓ
ferimꝰ Audi igit̄ emule· obtrecta
tor ausculta Nō dāno nō rephen
do septuaginta· ꝫ ɔfidēter cūctis
ill̄ aplos pfero· Per istoꝝ os mi
hi xps sonat qs añ ꝓphas inter
spūalia caīsmata positos lego in
quibꝰ vltimū pene gradū interp
tes tenēt· Quid liuore torqueis· ⁊
Quid imperitoꝝ aīos cōñ me ɔci
tas· ⁊ Sicubi ī trāslacōe tibi videor
errare· interroga hebreos diuīsaꝝ
vrbiū mgros cōsule· Qd illi hnt
de xpō tui codices nō hnt· Aliud
est si cōñ se postea ab aplis vsur
pata testīonia ꝓbauerint ⁊ emē
datiora sūt exemplaria latina q̄
greca· greca q̄ hebraica Veꝝ hec
cōñ inuidos· Nūc te depcor deside
ri carissiē ut qꝛ me tātū opus sbi
re fecisti ⁊ a genesi exordiū cape·
oīoibꝰ iuues q̄ possim eodeꝫ spū
quo scripti sūt libri in latinū eos
transferre sermonem·

Explicit ꝓlogus· Incipit li
ber bresich queꝫ nos gene
sim dicimꝰ· Ca· pmū·

In pncipio creauit deus celū ⁊ ter
rā· Terra auteꝫ erat inanis ⁊ va
cua ⁊ tenebre erāt sup faciē abis
si ⁊ spūs dñi ferebat̄ sup aquas·
Dixitq̄ deꝰ· Fiat lux Et facta ē lux
Et vidit deus lucē q̄ essꝫ bō ⁊ diui
sit luceꝫ a tenebris· appellauitq̄
lucē dieꝫ ⁊ tenebras noctē· Factū
q̄ est vespe ⁊ mane dies vnꝰ· Di
xitq̄ deus· Fiat firmamētū in me
dio aq̄ꝝ ⁊ diuidat aq̄s ab aq̄s·
Et fecit deus firmamētū· diuisitq̄
aq̄s que erāt sub firmamēto ab
hijs q̄ erāt sup firmamētū· Et fa
ctū est ita· Vocauitq̄ deus firma
mentū celū ⁊ factū est vespe ⁊ ma
ne dies secūdus· Dixit vero deus·
Cōgregētur aque q̄ sub celo sūt ī
locū vnū ⁊ appareat arida· Et fa
ctū est ita· Et vocauit deus aridā
terrā cōgregacōnesq̄ aq̄ꝝ appel
lauit maria· Et vidit deus q̄ essꝫ
bonū ⁊ ait· Germīet terra herbā
virentē ⁊ facientē semen ⁊ lignū

pomiferꝫ faciẽs fructũ iuxta genꝰ
suũ cuius semẽ in semetipõ sit su
per terrã. Et factũ est ita. Et ꝓtulit
terra herbã virentẽ ⁊ facientẽ se
mẽ iuxta genꝰ suũ: lignũqꝫ faciẽs
fructũ ⁊ habẽs vnũqđqꝫ semẽtẽ
scđm speciem suã. Et vidit deus ꝙ
essꝫ bonũ ⁊ factũ est vespe ⁊ mane
dies tercius. Dixit aũt deꝰ. Fiant
luminaria ĩ firmamẽto celi ⁊ diui
dant diẽ ac noctẽ ⁊ sint in signa
⁊ tpa ⁊ dies ⁊ annos ut luceant ĩ
firmamẽto celi ⁊ illuminẽt terrã.
Et factũ est ita. Fecitqꝫ deꝰ duo lu
minaria magna: luminaẽ maius
ut p̃esset diei et luminare minus
ut p̃essꝫ nocti: et stellas Et posuit
eas in firmamẽto celi ut lucerent
super terram ⁊ p̃essent diei ac no
cti ⁊ diuiderent lucẽ ac tenebras.
Et vidit deus ꝙ essꝫ bonũ et factũ
est vespe ⁊ mane dies quartꝰ. Di
xit etiã deus. Producãt aque rep
tile aĩe viuẽtis ⁊ volatile sup terrã
sꝫ firmamẽto celi. Creauitqꝫ deus
cete grãdia ⁊ oẽꝫ aĩaꝫ viuentẽ at
qꝫ motabilẽ quã ꝓduxerãt aque
in species suas ⁊ oẽ volatile scđm
genꝰ suũ. Et vidit deꝰ ꝙ essꝫ bonũ
bñdixitqꝫ eis dicẽs. Crescite ⁊ mꝫ
tiplicamini et replete aq̃s maris:
auesqꝫ multiplicẽt̃ sup terrã. Et fa
ctũ est vespe ⁊ mane dies quĩtus
Dixitqꝫ deus Producat terra aĩaꝫ
viuentẽ ĩ genẽ suo iumẽta ⁊ rep
tilia et bestias terre scđm species
suas. Factũqꝫ est ita. Et fecit deus
bestias t̃re iuxta spẽs suas iumẽ
ta ⁊ oẽ reptile terre in genere suo.
Et vidit deus ꝙ essꝫ bonũ ⁊ ait Fa
ciamus hoĩeꝫ ad ymaginẽ ⁊ simi
litudinẽ nr̃aꝫ et presit piscibꝰ ma
ris ⁊ volatilibꝰ celi ⁊ bestijs vniũ
seqꝫ terre omniqꝫ reptili qđ moue
tur in terra. Et creauit deus hoĩeꝫ
ad ymaginẽ similitudinẽ suã. ad
ymaginẽ dei creauit illũ. masculũ
⁊ feminaꝫ creauit eos. Bñdixitqꝫ
illis deus ⁊ ait Crescite ⁊ multipli
camini et replete terrã et subicite
eã et dñamini piscibꝰ maris ⁊ vo
latilibꝰ celi ⁊ vniũsis animãtibꝰ
que mouẽt̃ sup terrã. Dixitqꝫ deꝰ
Ecce dedi vob̃ oẽꝫ herbã afferentẽ
semẽ sup terraꝫ ⁊ vniũsa ligna q̃
habẽt ĩ semetipsis semẽtẽ generis
sui ut sint vob̃ in escã ⁊ cũctis ani
mãtibꝰ terre. omniqꝫ volucri celi
vniũsis q̃ mouent̃ in terra ⁊ in q̃
bus est aĩa viuens ut habeãt ad
vescẽdũ. Et factũ est ita. Viditqꝫ
deus cũcta q̃ fecerat et erãt valde
bona. Et factũ est vespere ⁊ mane
dies sextus. Ca. ij.

Igitur p̃fecti sũt celi et terra ⁊ om
nis ornatus eoꝝ Compleuitqꝫ de
us die septimo opus suũ qđ fece
rat ⁊ req̃euit die septimo ab vni
uerso ope qđ patrarat. Et bñdi
xit diei septimo ⁊ sãctificauit illũ
qꝛ in ipso cessaueãt ab omni ope
re suo qđ creauit deus ut faceret.
Iste generacões celi et terre quã
do create sunt in die quo fecit deꝰ
celum ⁊ terram ⁊ omne virgultũ
agri anteq̃ oriretur in terra omnẽ
qꝫ herbam regioĩs priusq̃ germi
naret Non enim pluerat dñs deꝰ
sup terram et homo non erat qui
oparetur terram. Sed fons ascẽ
debat de terra irrigans vniuersã
supficiem terre. Formauit igitur
dñs deus hoĩem de limo terre ⁊ in
spirauit ĩ faciẽ eiꝰ spiraculũ vite

et factus est homo in aīaz viuen
tē. Plātauerat autē dn̄s deus pa
disū voluptatis a p̄ncipio in q̄ po
suit hoīem quē formauerat. Pro
duxitq; dn̄s deus de humo om̄e
lignū pulchr̄ visu ⁊ ad vescēdū
suaue. lignū eciā vite ī medio pa
disi. lignūq; scīe boī ⁊ mali. Et flu
uius egrediebat̄ de loco volupta
tis ad irrigādū padisū qui inde
diuidit̄ ī q̄tuor capita. Nomē vni
phison Ip̄e est q̄ circuit oēz terrā
euilath. vbi nascitur aur̄ ⁊ aur̄
terre illi⁹ optimū ē. Ibiq; inueni
tur bdelliū ⁊ lapis onichinus Et
nomē fluuij secūdi gyon. Ip̄e est
qui circuit oēm terrā ethiopie.
Nomē vero flumīs tercij tygris.
Ip̄e vadit con̄ assyrios. Fluuius
aūt q̄rtus ip̄e est eufrates. Tulit
ergo dn̄s de⁹ hoīez et posuit eū in
padisū voluptatis ut oparet̄ ⁊ cu
stodiret illū p̄cepitq; ei dicēs. Ex
oī ligno padisi comede. de ligno
aūt scīe boni ⁊ mali ne comedas
In quacūq; em̄ die comederis ex
eo morte morieris. Dixitq̄ dn̄s de
us. Nō est bonū hoīez eē solū. fati
am⁹ ei adiutoriū sil̄e sibi. Forma
tis igit̄ dn̄s deus de humo cūctis
aīantib⁹ terre et vniūsis volatili
bus celi adduxit ea ad adam ut
videret q̄d vocaret ea. Om̄e enim
qd̄ vocauit adā aīe viuētis ipsū
est nomē eius. Appellauitq; adā
noīb⁹ suis cūcta aīantia et vniū
sa volatilia celi ⁊ oēs bestias t̄re.
Ade vero nō inueniebat̄ adiutor
sil̄is ei⁹. Immisitq; dn̄s de⁹ sopo
rē in adā. Cūq; obdormiss; tulit
vnā de costis ei⁹ ⁊ repleuit carnē
p̄ ea. Et edificauit dn̄s de⁹ costaz
quā tulerat de adā in mulierez et
adduxit eā ad adā. Dixitq; adā
Hoc nūc os de ossib⁹ meis et ca
ro de c̄arne mea. Hec vōbit̄ vira
go qm̄ de viro sūpta est. Quā ob
rē relinquet hō p̄rez suū ⁊ m̄rez ⁊
adherebit vxori sue ⁊ erunt duo
in carne vna. Erat autē vterq; nu
dus adā scilicz ⁊ vxor eius ⁊ nō
erubescebāt. Capitulū. iij.

Sed ⁊ serpēs erat callidior cū
ctis animātibus terre q̄ fece
rat dn̄s de⁹ Qui dixit ad mulierē
Cur p̄cepit vob̄ deus ut nō come
deretis ex oī ligno padisi. Cui rn̄
dit mulier. De fructu lignor̄ que
sūt in padiso vescimur. de fructu
vero ligni qd̄ est ī medio padisi
p̄cepit nob̄ deus ne comederem⁹.
⁊ ne tangēm⁹ illud ne forte mori
amur. Dixit aūt serpēs ad mulie
rē. Nequaq̄ morte moriemī. Scit
em̄ de⁹ q̄ in quocūq; die comede
ritis ex eo apient̄ oculi vr̄i ⁊ eitis
sicut dij sciētes bonū et malū. Vi
dit igit̄ mulier q̄ bonū eēt lignū
ad vescēdū et pulchr̄ ocul̄ aspe
ctuq; delectabile et tulit de fructu
illi⁹ ⁊ comedit deditq; viro suo.
Qui ꝯmedit ⁊ ap̄ti sunt oculi am
bor̄. Cūq; ꝯgnouissent se eē nudos
ꝯsuerūt folia ficus ⁊ fecer̄t sibi pi
zomata. Et cū audissent vocē dn̄i
dei deambulātis in padiso ad au
rā post meridiē. abscōdit se adā
⁊ vxor ei⁹ a facie dn̄i dei in medio
ligno padisi. Vocauitq; dn̄s de⁹
adam ⁊ dixit ei. Vbi es. Qui ait.
Vocez tuā dn̄e audiui in padiso
⁊ timui eo q̄ nud⁹ eēm ⁊ abscon
di me. Cui dixit dn̄s. Quis em̄ in
dicauit tibi q̄ nud⁹ eēs nisi q̄ ex

ligno de q̄ p̄ceperā tibi ne comede
res comedisti. Dixitq; adā. Muli
er quā dedisti mihi sociā dedit m̄
de ligno ⁊ ꝯmedi Et dixit dn̄s deꝰ
ad mlierē. Quaē hoc fecisti. Que
rn̄dit Serpēs decepit me ⁊ ꝯmedi
Et ait dn̄s ad ſpentē. Quia fecisti
hoc: maledictus es int̄ oīa animā
tia et bestias terre. Sup pectꝰ tuū
gradieis ⁊ t̄raꝫ ꝯmedes cūctis di
ebus vite tue. Inimicitias ponaꝫ
int̄ te ⁊ mlierē ⁊ semē tuū ⁊ semē
illius. Ipsa ꝯteret caput tuū ⁊ tu
insidiabeis calcaneo eiꝰ. Mulieri
q̄ dixit Multiplicabo erumnas tu
as ⁊ ꝯceptꝰ tuos. In doloē paries
filios ⁊ ib̄ viri potestate eris ⁊ ip
se dn̄abit̄ tui Ade vēo dixit Quia
audisti vocez vxoris tue et ꝯmedi
sti de ligno ex q̄ p̄ceperā tibi ne co
mederes: maledicta t̄ra in ope tuo
In laboribꝰ comedes ex ea cūctis
diebꝰ vite tue Spinas ⁊ tribulos
germīabit tibi ⁊ ꝯmedes herbas
terre. In sudore vultꝰ tui vesceris
pane tuo donec reūtais ī t̄rā de q̄
sūptꝰ es: q̄ puluis es ⁊ ī puluerē
reūteis Et vocauit adā nomē vxo
ris sue eua eoq̄ mr̄ esset cunctoꝝ
viuētiū Fecitq̄ dn̄s deꝰ ade ⁊ vxo
ri eius tunicas pelliceas ⁊ induit
eos. Et ait. Ecce adaꝫ q̄si vnus ex
nob̄ factus est sciēs bonū ⁊ malū
Nunc ḡ ne forte mittat manū suā
⁊ sumat etiā de ligno vite ⁊ come
dat et viuat ī eternū: emisit eū dn̄s
deus de paradiso voluptatis ut ope
raret̄ terrā de q̄ sūptꝰ est. Eiecitq;
adam et collocauit añ paradisū
voluptatis cherubī ⁊ flāmeū gla
diū atq; v̄satilē ad custodiēdam
viā ligni vite. Ca. iiij.

Cognouit vero adam euam
vxorē suā que ꝯcepit ⁊ pepe
rit cayn dicēs. Possedi hoīez p de
um. Rursūq; pepit frēm eiꝰ abel.
Fuit aūt abel pastor ouiū ⁊ cayn
agricola. Factū est aūt post mul
tos dies ut offerret cayn de fructi
bus terre muneā dn̄o. Abelq̄ ob
tulit de p̄mogenitis gregis sui et
de adipibus eoꝝ. Et respexit dn̄s
ad abel ⁊ ad munera eius: ad ca
yn aūt ⁊ ad munera illius nō re
spexit. Iratusq; ē cayn vehemēter
et cōcidit vultꝰ eius. Dixitq; dn̄s
ad eū. Quare iratꝰ es ⁊ cur ꝯcidit
facies tua. Nōne si bene egeris re
cipies. Si aūt male statim ī fori
bus peccatū aderit. Sed sub te eit
appetitus eius ⁊ tu dn̄aberis illiꝰ
Dixitq; cayn ad abel fratrez suū.
Egrediamur foras. Cūq; eēnt in
agro ꝯsurrexit cayn adūsus frēz
suū abel ⁊ interfecit eū. Et ait dn̄s
ad cayn. Vbi est abel frater tuꝰ.
Qui rn̄dit Nescio. Nūquid custos
frīs mei sū ego. Dixitq; ad eum.
Quid fecisti. Vox sanguinis fra
tris tui clamat ad me de t̄ra. Nūc
igit̄ maledictus eris super terraꝫ
que aperuit os suū ⁊ suscepit san
guinem fratris tui de manu tua.
Cū opatus fueris eaꝫ non dabit
tibi fructus suos. Vagus et ꝓfu
gus eris sup terraꝫ. Dixitq; cayn
ad dn̄m. Maior ē iniq̄tas mea q̄
ut veniā merear. Ecce eicis me ho
die a facie terre et a facie tua ab
scōdar ⁊ ero vagus ⁊ ꝓfugus in
terra. Omnis igit̄ qui inuenerit
me occidet me. Dixitq; ei dn̄s. Ne
quaq̄ ita fiet. sed omnis qui oc
ciderit cayn septuplū punietur.

Posuitq; dñs in cayn signum ut
nō interficeret eū· oīs q̄ inuenissz
eū· Egressusq; cayn a facie dñi ha
bitauit ꝓfugus ī terra ad oriēta
lē plagā eden· Cognouit autē ca
yn vxorē suā que cōcepit ⁊ pepit
enoch· Et edificauit ciuitatē ⁊ vo
cauit nomen eius ex nomine filij
sui enoch· Porro enoch genuit
yrad· Et yrad genuit mauiael et
mauiael genuit mathusael· Et
mathusael genuit lamech Quia
accepit duas vxores· Nomē vni
ada ⁊ nomē alteri sella· Genuit
q; ada iabel qui fuit pr̄ hītantiū
in tentorijs atq; pastoꝝ ⁊ nomē
frīs eiꝰ tubal· Ipe fuit pr̄ canētiū
cythara ⁊ organo· Sellaq̄ genu
it tubalcayn qui fuit malleator ⁊
faber in cūcta opa eris ⁊ ferri· So
ror vero tubalcayn noemenia·
dixitq; lamech vxoribz suis ade
⁊ sellē· Audite vocē meam vxores
lamech auscultate sermonē meū
Qm̄ occidi virꝝ in vulnus meū ⁊
adolescētem in liuorē meū· Septu
plum vltio dabitur de cayn· de la
mech vero septuagesies septies·
Cogꝰuitq̄ adhuc adā vxorē suā
⁊ pepit filiū vocauitq; nomē eius
seth dicēs· Posuit mihi deꝰ semē
aliud ꝓ abel quē occidit cayn Sz
et seth natꝰ est filiꝰ quē vocauit
enos Iste cepit īuocare nom̄ dñi·

Hic est liber gn̄atio Ca·v·
nis adā in die q̄ creauit deꝰ
hoīem· Ad sil̄itudinē dei fecit illū
masculū et feminā creauit eos et
bn̄dixit illis ⁊ vocauit nomē eoꝝ
adā in die q̄ creati sūt· Vixit aūt
adā centūtriginta ānis ⁊ genuit
filiū ad ymaginē ⁊ sil̄itudiēz suā
vocauitq; nomen eius seth· Et fa
cti sunt dies adam postq̄ genuit
seth octingēti anni genuitq; fili
os ⁊ filias· Et factū est om̄e tēpꝰ
qđ vixit adam anni nongentitri
ginta et mortuꝰ est· Vixitq̄ seth
centūquinq; ānis ⁊ genuit enos
Vixitq; seth postq̄ genuit enos
octingētisseptez annis genuitq;
filios ⁊ filias· Et facti sūt oēs dies
seth nongētorūduodecim ānoꝝ
⁊ mortuꝰ est· Vixit vero enos no
naginta annis ⁊ genuit caynan·
Post cuiꝰ ortū vixit octingētisqn̄
decī annis ⁊ genuit filios ⁊ filias
Factiq; sūt oēs dies enos nongē
tiqn̄q; anni ⁊ mortuꝰ est· Vixitq̄
caynan septuaginta annis ⁊ ge
nuit malalehel· Et vixit caynan
postq̄ genuit malalehel octingē
tisq̄draginta ānis genuit filios ⁊
filias· Et facti sūt oēs dies caynā
nongētidecem anni ⁊ mortuꝰ est·
Vixit aūt malalehel sexagītaqn̄
q; ānis ⁊ genuit iared ⁊ vixit ma
lalehel postq̄ genuit iared octin
gētistriginta annis et genuit fili
os ⁊ filias· Et facti sunt om̄s dies
malalehel octingentinonaginta
qn̄q; anni et mortuꝰ est· Vixitq;
iared centūsexagintaduobꝰ an
nis ⁊ genuit enoch Et vixit iared
postq̄ genuit enoch octingētis
annis ⁊ genuit filios ⁊ filias· Et
facti sūt oēs dies iareth nongēti
sexagintaduo anni ⁊ mortuꝰ est·
Porro enoch vixit sexagintaqn̄
q; annis ⁊ genuit mathusalā Et
ambulauit enoch cū deo Et vixit
enoch postq̄ genuit mathusalā
trecētis annis ⁊ genuit filios ⁊ fi
lias· Et facti sūt om̄s dies enoch

trecentis exagitaq; annis ambulauitq; cū deo et non apparuit· qm tulit eū deus· Vixitq; mathusalā centū octoginta septē annis et genuit lamech Et vixit mathusalā postq; genuit lamech septingentis octoginta duobus āmis a genuit filios et filias· Et facti sūt omnes dies mathusale nongentis exaginta nouē annis a mortuus ē· Vixit āt lamech centū octoginta duobus annis a genuit filiū vocauitq; nomen eius noe dicēs· Iste consolabit nos ab opib9 a laboribus manuū nrāz in terra: cui maledixit dñs· Vixitq; lamech postq; genuit noe quingentis nonagintaq; annis et genuit filios a filias· Et facti sūt oēs dies lamech septingentis septuagintaseptē annis a mortuus est· Noe vero cū qngentoz esset ānoz genuit sem a cham a iapheth·

Vnq; cepissent homines multiplicari sup terrā a filias procreassent: videntes filij dei filias hoim q; eēnt pulchre ac ceperūt sibi vxores ex oib9 quas elegerāt· dixitq; deus· Nō permanebit spūs meus in hoie in eternū· qm caro est· Erūtq; dies illius centū viginti annoz· Gigantes erant super terrā in diebus illis· Postq; em ingressi sūt filij dei ad filias hoim illeq; genuerūt: isti sūt potentes a seculo: viri famosi· Videns aūt deus q; multa malitia hoim eēt in terra a cūcta cogitatio cordis intenta eēt ad malū oī tpe: penituit eū q; hominē fecisset in terra Et ptactus dolore cordis intrinsecus: dixit· Delebo īquā hoiem quē creaui a facie terre ab homīe vsq; ad animantia· a reptili vsq; ad volucres celi· Penitet enim me fecisse eos· Noe vero inuenit gratiam coram dño Hec sunt gnationes noe· Noe vir iustus atq; perfectus fuit in generatiōib9 suis: cū deo ambulauit a genuit tres filios sem cham et iapheth· Corrupta est aūt terra coram dño a repleta est iniquitate· Cūq; vidisset deus terram esse corruptam· omnis quippe caro corrupe rat viā suā sup terrā: dixit ad noe Finis vniuerse carnis venit coram me· Repleta est terra iniquitate a facie eoz ego disperdam eos in terra· Fac tibi archam de lignis leuigatis· Mansiūculas in archa facies a bitumine linies intrinsecus a extrinsecus a sic facies eam· Trecentis cubitis erit longitudo arche· quinquaginta cubitis latitudo a triginta cubitis altitudo illius· Fenestram in archa facies et in cubitu consummabis summitatē eius· Ostiū autē arche pones ex latere deorsū Cenacula a tristega facies in ea· Ecce ego adducam aquas diluuij super terram ut interficiam omnē carnē in qua spūs vite est subter celū a vniuersa que in terra sunt consumētur· Ponam q; fedus meum tecū a ingredieris archā tu a filij tui· vxor tua a vxores filioz tuoz tecū a ex cunctis animātib9 vniuerse carnis bina induces in archam ut vivant tecū masculini sexus a femini· De volucrib9 iuxta genus suū a de iumentis in gne suo a ex omni reptili terre secūm genus suū· bina de oīb9 ingrediētur tecum ut possint viuere· Tolles igit te cū ex oib9 escis que mandi pūt·

et oportabis apud te a erũt tam tibi q̃ illis in escã. Fecit igit noe oĩa que p̃cepat illi dñs. Ca. vij.

Dixitq dñs ad eũ. Ingredere tu a oĩs dom⁹ tua in archaz Te em̃ vidi iustũ coram me in gnatione hac Ex oĩbus aiantib⁹ mũdis tolles septena a septena. masculũ a femĩa. de aiantibus vero immũdis duo a duo. masculũ et femĩa. sed de volatilib⁹ celi septena a septena. masculũ a femĩaz ut saluet semen sup faciẽ vniũse terre. Adhuc em̃ et post dies septẽ ego pluã sup terrã quadraginta diebus a q̃draginta noctib⁹ a delebo oẽz sb̃az quã feci de supfitie terre. Fecit ergo noe oĩa que mãdauerat ei dñs. Eratq sexcento⁹ anno⁹ qñ diluuiũ aque inundauerũt sup terraz. Et ingressus est noe a filij eius. vxor eius a vxores filio⁹ ei⁹ cũ eo in archã ꝓpter aq̃s diluuiũ. De aiantib⁹ q̃ mundis a immũdis a de volucrib⁹ a ex õi q̃ mouet sup terraz. duo a duo ingressi sũt ad noe in archã mas cul⁹ a femĩa sicut p̃ceperat dñs noe Cũq trãsissent septẽ dies aq̃ diluuiũ inundauerũt sup terram Anno sexcẽtesimo vite noe mẽse secdo septimo decio die mẽsis rupti sũt oẽs fontes abissi magne et catharacte celi apte sũt et facta ẽ pluuia sup terrã quadraginta diebus a q̃draginta noctib⁹ In articulo diei illi⁹ ingressus ẽ noe et sem a chaz a iapheth filij ei⁹. vxor illi⁹ a vxores filio⁹ ei⁹ cum eis in archã. ipi a oĩe aial secdz genus suũ vniũsaq iumẽta in gne suo et oẽ q̃ mouet sup terraz in gne suo auctũq volatile secdz genus suũ. Vniũse aues oĩesq volucres ingresse sũt ad noe in archã. bina a bina ex oĩ carne in qua erat spũs vite. Et q̃ ingressa sunt masculus a femĩa ex oĩ carne introierũt sicut p̃cepat ei deus a inclusit eũ dom⁹ deforis. Factũq est diluuiũ quadraginta dieb⁹ sup terraz et multiplicate sũt aq̃ a eleuauerũt archã in sublime a terra. vehemẽter em̃ inundauerũt et oĩa reple uerunt in supficie terre. Porro archa ferebat sup aq̃s a aque p̃ualuerũt nimis sup terrã. optiq sũt oẽs mõtes excelsi sb̃ vniũso celo Quindecim cubitis altior fuit aqua sup mõtes q⁹s operuerat. Cõsumptaq est oĩs caro q̃ mouebat sup terrã. volucr aiantiũ bestiaz oĩmq reptiliũ q̃ reptant sup terraz. Vniũsi hoies a cuncta in q̃bus spiraculũ vite est in terra mortua sunt. Et deleuit dñs oẽm substãtiã q̃ erat sup terrã ab hoie vsq ad pecus. tã reptile q̃ volucres celi a deleta sũt de terra. Remãsit aũt solus noe a q̃ cũ eo erant in archa Obtinuerũtq aq̃ terraz centũq̃ quaginta dieb⁹. Ca. viij.

Recordatus aut dñs noe cũctorũq aiantiũ a oĩm iumẽtoz q̃ erãt cũ eo in archa adduxit spiritũ sup terrã a imminute sunt aque a clausi sunt fontes abissi a catharacte celi a phibite sũt pluuie de celo. Reuersiq sunt aq̃ de terra euntes a redeuntes a ceperunt minui post centũq̃quaginta dies. Requieuitq archa mẽse septimo vicesimo septimo die mẽsis super mõtes armenie. Atvero aq̃ ibãt

et decrescebāt vsq ad decimū mē
sē Decio em mēse p̄mo die mēsis
apparuerūt cacumia montiū. Cū
q̄ trāsissent q̄draginta dies api
ens noe fenestrā archē quā fece
rat dimisit corui quí egredieba
tur a nō reuertebat donec siccarē
tur aq̄ sup terrā. Emisitq̄ colūbā
post eū ut videret si iā cessassent
aque sup faciē terre. Que cū non
inuenisset vbi requiesceret pes ei⁹ re
uersa est ad eū in archā. Aq̄ em
erāt sup vniuersā terraz. Extēdit
q̄ manū suā a apprehēsaz intulit
in archā. Expectatis āt vltra sep
tez dieb⁹ alijs rursū dimisit colū
bā ex archa. At illa venit ad eaz
ad vespaz portās ramū olive vi
rētibus foljs i ore suo. Intellexit
ergo noe q̄ cessassent aq̄ sup ter
rā. Expectauitq̄ nichilomin⁹ septē
alios dies a emisit colūbaz q̄ nō
est reūsa vltra ad eū. Igit̄ sexcēte
simo p̄mo anno p̄mo mēse p̄ma
die mēsis iminute fūt aque super
terraz. Et apiens noe tectū archē
aspexit viditq̄ q̄ exsiccata essz su
p fities terre. Mense secūdo: septīo
a vicesimo die mēsis arefacta est
terra. Locut⁹ est aūt dñs ad noe
dicēs. Egredē de archa tu et vxor
tua. filij tui et vxores filioz tuorū
tecū. cūcta animātia q̄ fūt apud
te ex oī carne tā in volatilib⁹ q̄ in
bestijs a vniūsis reptilibus q̄ rep
tant sup terrā: educ tecū a egredi
mini sup terrā. Crescite a multipli
camini sup eā. Egressus est g̃ noe
a filij ei⁹ a vxor illi⁹ a vxores filio
rū eius cū eo. sed a oīa aiantia. iu
menta a reptilia que reptāt super
terrā sc̄m gen⁹ suū egressa sunt
de archa. Edificauit aūt noe alta
re dño et tollēs de cūctis pecorib⁹
a volucrib⁹ mūdis: obtulit holo
causta sup altare. Odoratusq̄ est
dñs odorē suauitatis a ait ad eū
Nequaq̄ vltra maledicā terre p̄pt̄
hoīes. Sensus em et cogitatio hu
mani cordis in malū p̄na sunt ab
adolescētia sua. Nō igit̄ vltra per
cutiā oēm aiaz viuentē sicut feci.
Cūctis diebus terre. semētis a mes
sis. frigus a estus. estas a yems.
nox a dies nō requiescēt. Ca. ix.

Benedixitq̄ deus noe a filijs
ei⁹ a dixit ad eos. Crescite a
multiplicamini a replete terrā a ter
ror vr̄ ac tremor sit sup cūcta aīa
lia terre a sup omēs volucres celi
cū vniuersis q̄ mouētur sup terraz
Oēs pisces maris manui vr̄e tra
diti sūt a omne q̄d mouet a viuit
erit vob⁹ in cibū. Quasi olera viri
dia tradidi vobis oīa excepto q̄
carnē cū sanguine non comedetis.
Sanguinē em aiaz vr̄az requirā de
manu cunctaz bestiaz a de ma
nu hoīs. de manu viri a de ma
nu fratris eius requirā animam
hominis. Quicūq̄ effuderit huma
nū sanguinē fundetur sanguis
illius. Ad ymaginē dei quippe fa
ctus est homo. Vos autē crescite
et multiplicamini et ingredimini
sup terraz et implete eam. Dixit
q̄ dixit deus ad noe a ad filios eius
cū eo. Ecce ego statuā pactū meū
vobiscū a cum semine vestro post
vos et ad omnē animā viuentez
que est vobiscuz: tā in volucrib⁹
q̄ in iumentis a pecudibus terre
cunctisq̄ que egressa sunt de ar
cha et vniuersis bestijs terre.

Statuā pactū meū vobiscū ⁊ neq̄
q̄ vltra interficiet̄ oīs caro aq̄s
diluuij neq; erit deinceps diluuiū
dissipās oēm terrā. Dixitq; deus.
Hoc est signū federis qd̄ do inter
me ⁊ vos ⁊ ad oēz aīaz viuētem
que est vobiscū in gn̄acōes sēpit̄
nas Arcū meū ponā in nubib⁹ ce
li ⁊ erit signū federis int̄ me ⁊ int̄
terrā. Cūq; obduxero nubib⁹ ce
lū apparebit arcus me⁹ ī nubib⁹
⁊ recordabor fedeis mei qd̄ pepigi
vobiscū et cum oī aīa viuēte que
carnē vegetat ⁊ nō erūt vltra aq̄
diluuij ad delendā vniūsaz carnē
Eritq; arcus me⁹ in nubib⁹ et vi
debo illū ⁊ recordabor federis sēpi
terni qd̄ pactū est inter deū ⁊ oēz
aīaz viuentē vniūse carnis que ē
sup terram. Dixitq; dn̄s ad noe.
Hoc est signū federis qd̄ ɔstitui ī
ter me ⁊ oēz carnē sup terrā. Erāt
ergo filij noe qui egressi sūt de ar
cha sem cham et iaphet. Porro
cham ipse est pr̄ chanaan. Tres
isti filij sūt noe ⁊ ab hijs dissemi
natū est oē genus hoīm sup vni
uersaz t̄rā. Cepitq; noe vir agri
cola exercē terrā ⁊ plātauit vineā
Bibensq; vinū inebriat⁹ est ⁊ nu
datus iacuit ī tab̄naculo suo. Qd̄
cū vidisset cham pr̄ chanaan ve
renda scilicet pr̄is sui eē nudata
nūtiauit duob⁹ frīb⁹ suis foras.
At vero sem ⁊ iaphet pallium im
posuerūt hūeris suis ⁊ incedētes
retrorsū operuerūt verēda patris
sui. faciesq; eoꝝ auerse erāt ⁊ pa
tris virilia nō viderūt. Euigilās
aūt noe ex vino cū didicissz que
fecerat ei fili⁹ suus minor ait. Ma
ledict⁹ chanaan ꝟuus ꝟuoꝝ erit
frībus suis. Dixitq;. Bn̄dict⁹ dn̄s
deus sem sit chanaan ꝟuus eius
Dilatet de⁹ iaphet ⁊ habitet in ta
bernacul̄ sem sitq; chanaan ꝟu⁹
eius. Vixit aūt noe post diluuiū
trecētisqn̄ quaginta ānis ⁊ imple
ti sūt oēs dies eius nō gentoꝝ qn̄
quaginta ānoꝝ ⁊ mortuus est.

Hee sūt gn̄atiōes fili Ca. x.
oꝝ noe. sem. chaz ⁊ iaphet.
Natiq; sūt eis filij post diluuiū Fi
lij iaphet. gomer ⁊ magog ⁊ ma
dai ⁊ iauan ⁊ thubal ⁊ mosoch
⁊ thyras. Porro filij gomer asse
nē ⁊ riphat ⁊ thogorma. Filij au
tē iauan helisa ⁊ tharsis cethim
⁊ dodanim. Ab hijs diuise sūt in
sule gentiū in regiōib⁹ suis. vnus
quisq; scd̄z linguā suā ⁊ familias
suas in nacōnib⁹ suis. Filij autē
cham chus ⁊ mesraim ⁊ phut ⁊
chanaan. Filij autē chus saba ⁊
euila ⁊ sabatha ⁊ regma ⁊ saba
thaca Filij regma saba ⁊ dadan
Porro chus genuit nemroth. ip
se cepit eē potēs in terra ⁊ erat ro
bust⁹ venator corā dn̄o. Ab hoc
exiuit ꝓuerbiū. Quasi nemroth ro
bustus venator coraz dn̄o. Fuit
aūt pn̄cipiū regni ei⁹ babilon ⁊
arach ⁊ achat ⁊ chalamie in ter
ra sennaar. De t̄ra illa egressus
ē assur ⁊ edificauit niniuē et pla
teas cītatis ⁊ chale resēq; int̄ nini
uē ⁊ chale. Hec ē ciuitas mg̃na.
At vero mesraim genuit ludim ⁊
anamim et laabim ⁊ neptuim ⁊
phetrusim ⁊ cesluim de q̄b⁹ egres
si sūt philistijm ⁊ capturim Cha
naan aūt genuit sydonē p̄mo ge
nitū suū: etheū ⁊ iebuseū ⁊ amor
reū ⁊ gergeseū ⁊ eueū ⁊ aracheuz

cyneū ⁊ aradiū samaithē ⁊ ama
theū. Et ꝑ hos disseminati sūt ꝓpl̄i
chananeoꝝ. Fcīq; sūt t̄mini cha
naan veniētibus a sydone ierarā
vsq; gazam donec ingrediaris so
domā ⁊ gomorrā ⁊ adamā ⁊ sebo
im vsq; lesa. Hij sūt filij cham ī co
gnacōib⁹ ⁊ linguis ⁊ generacōi
bus terrisq; ⁊ gētib⁹ suis. De sem
q̄ nati sūt p̄re oīm filiorum heber
fratre iaphet maiore. Filij sem he
laz ⁊ assur ⁊ arphaxat lud ⁊ arā
Filij aram hus ⁊ hul et iether et
mes. At vero arphaxat genuit sa
le de q̄ ortus ē heber. Natiq; sūt he
ber filij duo. Nomen vni phaleg
eoq; ī diebus ei⁹ diuisa sit t̄ra et
nomē fr̄is eius iectan. Rui iectan
genuit elmodad ⁊ saleph ⁊ asar
moth iare et aduram ⁊ iazal ⁊ de
da ⁊ hebal ⁊ abimahel saba ⁊ io
phir et eiula et iobab. Oēs isti fi
lij iectan. Et facta est hītatio eorū
de messa ꝑgētib⁹ vsq; sephar mō
tez oriētalez. Isti sūt filij sem scd̄m
ꝯgnacōes ⁊ linguas ⁊ regiōes in
gētib⁹ suis. Hee fāilie noe iuxta
ꝓpl̄os et nacōes suas. Ab hijs di
uise sūt gētes ī terra post diluuiū.

Erat aūt terra labij Ca. xi.
vnius ⁊ s̄monū eorūdez. Cū
q; ꝓficiscerēt̄ de oriēte inuenerūt
cāpū in terra sennaar ⁊ hītauerūt
in eo. Dixitq; alter ad ꝓximū suū
Venite faciam⁹ lateres ⁊ coq̄m⁹
eos igni. Habuerūtq; lateres ꝓ sa
xis ⁊ bitumē ꝓ cemēto et dixerūt
Veīte faciam⁹ nob̄ ciuitatē ⁊ tur
rez cui⁹ culmē ꝑtingat vsq; ad ce
lū et celebrem⁹ nomē nostruz añ
q̄ diuidamur ī vniūsas t̄ras De
scēdit aūt dn̄s ut videret ciuitatē
et turrē quā edificabāt filij adā
et dixit. Ecce vn⁹ est ꝓpl̄s et vnū
est labiū oībus. Ceperūtq; hoc fa
cere nec desistēt a cogitacōib⁹ suis
donec eas ope ꝯpleāt. Veīte igit̄
descēdam⁹ et ꝯfūdam⁹ ibi līguā
eoꝝ ut nō audiat vnusquisq; vo
cez ꝓximi sui. Atq; ita diuisit eos
dn̄s ex illo loco in vniūsas terras
⁊ cessauerūt edificaē ciuitatez. Et
idcirco vocatū est nomē loci illi⁹
babel q̄ ibi ꝯfusū est labiū vniū
se t̄re. Et inde dispsit eos dn̄s sup
faciē cūctarū regionū. Hee sūt ge
neācōes sem. Sem eāt centum an
noꝝ qn̄ genuit arphaxat: biēnio
post diluuiū. Vixitq; sē postq̄ ge
nuit arphaxat qn̄gētis annis et
genuit filios ⁊ filias Porro arpha
xat vixit trigītaqn̄q; annis et ge
nuit sale. Vixitq; arphaxat post
q̄ genuit sale trecētistrib⁹ annis
⁊ genuit filios ⁊ filias. Saleq̄ vi
xit trigīta annis et genuit heber.
Vixitq; sale postq̄ genuit heber
quadrīgētistrib⁹ annis ⁊ genuit
filios ⁊ filias. Vixit aūt heber tri
gintaq̄tuor annis et genuit pha
lech. Et vixit heber postq̄ genuit
phalech quadringētistriginta ā
nis ⁊ genuit filios ⁊ filias Vixit
q̄ phalech trigīta ānis ⁊ genuit
reu. Vixitq; phalech p⁹q̄ genu
it reu ducētis nouez ānis ⁊ genuit
filios et filias. Vixit aūt reu trigī
taqn̄q; ānis ⁊ genuit saruch. Vi
xitq̄ reu postq̄ genuit saruch du
centisseptē annis et genuit filios
⁊ filias. Vixit autez saruch trigī
ta ānis ⁊ genuit nachor. Vixitq;
saruch postq̄ genuit nachor du
cētis annis ⁊ gēuit filios ⁊ filias.

Vixit aũt nachor vigintiũnouem annis & genuit thare Vixitq; nachor postq; genuit thare centũ de cẽ & nouẽ annis & genuit filios & filias Vixitq; thare septuaginta annis & genuit abram et nachor & aram. Hec sũt ãt gñacões thare. Thare genuit abraz nachor & aram. Porro aram genuit loth. Mortuusq; ẽ aram añ thare pẽz suũ in terra natiuitatis sue i hur chaldeoz. Duxerũt autẽ abram & nachor vxores. Nomẽ vxoris abrã sarai. Et nomẽ vxoris nachor melcha filia aram pris melche & patris iesche. Erat autẽ sarai sterilis nec hẽbat filios. Tulit itaq; thare abrã filiũ suũ & loth filiũ arã filiũ filij sui & sarai nuz suã vxorez abrã filij sui & eduxit eos de hur chaldeoz ut irẽt in terrã chanaan Venerũtq; vsq; arã & habitauerũt ibi Et facti sunt dies thare ducẽtorũqñq; annoz et mortuus est in aran.

Capitulũ xij.

Dixit aũt dñs ad abrã. Egredere de terra tua & de gnatione tua & de domo pris tui & veni in terrã quã mõstrauero tibi Faciãq; te in gentẽ magnã & bñdicã tibi & magnificabo nomẽ tuũ. eriscq; bñdict. Bñdicaz bñdicẽtib9 tibi & maledicã maledicẽtib9 tibi. atq; in te bñdicẽtur vniuse gnacões terre. Egressus ẽ itaq; abraz sicut preceperat ei dñs & iuit cũ eo loth. Septuagintaqñq; ãnoz eãt abrã cũ egrederet de arã. Tulitq; sarai vxorẽ suã & loth filiũ fris sui vniuersãq; substãtiã quã possederãt & aias qs fecerãt in aran & egressi sũt ut irent in terrã chanaan.

Cũq; veissent i eã ptrãsiuit abrã terrã vsq; ad locũ sychem & vsq; ad quallẽ illustrez. Chananeus ãt tũc erat i terra. Apparuit dñs abrã et dixit ei. Semini tuo dabo terrã hãc. Qui edificauit ibi altare dño qui apparuerat ei & inuocauit ibi nomẽ eius. Et inde trãsgrediens ad montẽ qui erat cõtra orientẽ bethel tetendit ibi tabnaculũ suũ ab occidẽte hãs bethel & ab oriente hay. Edificauitq; ibi altare dño & inuocauit nomẽ eius. Perrexitq; abrã vadẽs & vltra pgrediẽs ad meridiẽ. Facta est aũt fames in terra. Descẽditq; abrã in egiptuz ut pegrinaret ibi. Preualuerat enim fames i terra. Cũq; ppe essz ut ingrederet egiptũ dixit sarai vxori sue. Noui q pulchra sis mulier & q cũ viderint te egipcij dicturi sũt vxor illius est et interficiẽt me & te reseruabũt. Dic ergo obsecro te q soror mea sis ut bñ sit mihi ppter te & viuat aia mea ob gratiã tui. Cũ itaq; ingressus esset abrã egiptũ viderũt egipcij mulierẽ q essz pulchra nimis. Et nũciauerũt principes pharaoni & laudauerũt eã apud illũ. Et sublata est mulier i domũ pharaonis. abrã vero bñ vsi sũt ppter illã. Fuerũt ei oues et boues & asini & sui & famule & asine & cameli Flagellauit aũt dñs pharaonẽ plagis maximis & domũ eius ppter sarai vxorem abrã. Vocauitq; pharao abrã et dixit ei. Quidnã ẽ hoc q8 fecisti mihi. Quare nõ indicasti mihi q vxor tua essz. Quã ob causã dixisti ee soror tẽ tuã ut tollerẽ mihi eam in vxorẽ. Nũc igit ecce vxor tua accipe eam

et vade. Precepitq; pharao super abram viris & deduxerũt eũ & vxorem eius & oia q̃ habebat. Ca. xiij.

Ascendit ergo abram de egipto ipe & vxor eius et omia q̃ habebat et loth cũ eo ad australem plagã. Erat autẽ dines valde in possessione auri & argẽti. Reuersusq; est per iter q̃ venerat a meridie in bethel vsq; ad locũ vbi prius fixerat tabernaculũ inter bethel et hay. in loco altaris qd fecerat prius et inuocauit ibi nomẽ dñi. Sed & loth q̃ erat cũ abram: fuerũt greges ouiũ & armẽta & tabernacula: nec poterat eos capere tra vt habitarent simul. Erat q̃ppe substantia eorũ multa & neq̃bant habitare omũiter. Vnde facta ẽ rixa inter pastores gregum abram et loth. Eo aũt tpe chananeus & pherezeus habitabãt in illa tra. Dixit ergo abraz ad loth. Ne queso sit iurgiũ inter me & te & inter pastores meos & pastores tuos. Fratres em̃ sumus. Ecce vniuersa terra coram te ẽ: recede a me obsecro. Si ad sinistrã ieris: ego dexterã tenebo: Si tu ad dexterã elegeris: ego ad sinistrã pgam. Eleuatis itaq; loth oculis & vidit õnem circa regionez iordanis q̃ vniuersa irrigabat anteqũ subuerteret dñs sodomã et gomorrã sicut paradisus dñi et sicut egipt⁹ venientibus in segor. Elegitq; sibi loth regionẽ circa iordanẽ et recessit ab oriẽte diuisiq; sũt alterutrũ a fratre suo. Abram habitauit i tra chanaã. Loth vero moratus ẽ i opidis q̃ erãt circa iordanẽ et habitauit i sodomis. Homines aũt sodomite pessimi erant & peccatores coram dño nimis. Dixitq; dominus ad abram postq̃ diuisus ẽ ab eo loth. Leua oculos tuos i directũ & vide a loco in quo nũc es ad aq̃lonem & meridiem. ad orientẽ et occidentem. Omnẽ tra quã cõspicis tibi dabo & semini tuo vsq; in sempiternũ. Faciãq; semẽ tuũ sicut puluerem terre. Si q̃s potest hoim numerare puluerẽ terre: semenq; tuũ numerare poterit. Surge ergo & pertãbula terrã. in longitudie & in latitudine tua. q; tibi daturus sũ eã. Mouens igit tabernaculum suum abrã. venit et habitauit iuxta cõuallẽ mambre q̃ est i hebron. Edificauitq; ibi altaré dño. Ca. xiiij.

Factũ est autez in illo tpe vt amraphel rex sennaar & arioch rex pontus & chodorlaomor rex elamitarũ & thadal rex gentium inirent bellũ contra basa regẽ sodomoz & contra bersa regẽ gomorre & contra sennaar regẽ adame & contra semeber regẽ seboym contraq; regez bale: ipsa ẽ segor. Omes hij conuenerũt in vallẽ siluestrẽ. q̃ nũc ẽ mare sal. Duodecim em̃ ãnis fuerãt chodorlaomor et tercio decimo ãno receſſerãt ab eo. Igit q̃rto decimo ãno venit chodorlaomor & reges q̃ erãt cũ eo et percusserũt raphaim i astaroth & i carnaym & zuzim cũ eis: et em̃. in saue cariathaym & horreos in mõtib⁹ seyr vsq; ad campestria pharã q̃ ẽ i solitudie. Reuersiq; sũt & venerũt vsq; ad fontẽ mephat. ipa ẽ cades & percusserũt omnez regionẽ amalechitaz & amorreoz q̃ habitabãt i asasonthamar. Et egressi sũt rex sodomoz & rex gomorre

rexq; adame ⁊ rex seboym necnō
⁊ rex bale que ē segor ⁊ direxerūt
aciez cōn̄ eos in valle siluestri sci
licet adūsus chodorlaomor regez
elamitaꝝ et thadal regez gentiū
⁊ amraphel regem· sennaar ⁊ ari
och regē pōti· q̄tuor reges adūsus
qn̄q; Vallis aūt siluestris hēbat
puteos multos bituminis Itaq;
rex sodomoꝝ ⁊ rex gomorre terga
verterūt ceciderūtq; ibi ⁊ q̄ remāse
rāt fugerūt ad montez· Tulerūt
aūt oēz substātiā sodomoꝝ ⁊ go
morreoꝝ et vniūsa q̄ ad cibū pti
nēt ⁊ abierūt· necnō ⁊ loth et sb̄
stantiā ei⁹· filiū frīs abrā qui ha
bitabat in zodomis Et ecce vnus
qui euaserat nūciauit abram he
breo q̄ habitabat ī cōualle mam
bre amorrei fratris eschol et frīs
aner· Hij em̄ pepigerāt fedus cū
abrā· Rd̄ cū audissz abraz captū
videlicz loth frēm suū nūerauit
expeditos vernaculos suos trecē
tosdecē ⁊ octo ⁊ psecutus est eos
vsq; dan· Et diuisis socijs irruit
sup eos nocte· Percussitq; eos ⁊
psecut⁹ est vsq; soba ⁊ phenicen
que est ad leuam damasci· Redu
xitq; oēm sb̄am et loth frēm suū
cū substātia illi⁹· mulieresq̄ ⁊ po
pulū Egressus ē autē rex sodomo
rū in occursū eius postq̄ reūsus ē
a cede chodorlaomor ⁊ regum qui
cū eo erāt in valle sabe q̄ est vall̄
regis· At vero melchisedech rex
salē pferēs panē et vinū erat em̄
sacerdos dei altissimi bn̄dixit ei et
ait· Bn̄dict⁹ abrā deo excelso qui
creauit celū ⁊ terrā ⁊ bn̄dict⁹ de⁹
excelsus quo ptegēte hostes ī ma
nib⁹ tuis sūt· Et dedit ei decīas ex
oībus Dixit aūt rex sodomoꝝ ad
abraz· Da mihi aīas cetera tolle
tibi· Qui respondit ei· Leuo manū
meā ad dn̄m deū excelsū possesso
rē celi ⁊ t̄re q̄ a filo sb̄tegmīs vsq;
ad corrigiā calige n̄ accipiā ex oī
b⁹ q̄ tua sūt ne dicas· ego ditaui
abrā: exceptis hijs q̄ comederūt
iuuenes et ptib⁹ viroꝝ qui vene
rūt mecū aner eschol ⁊ mambre·
Ipsi accipiēt ptes suas Ca·xv·

His itaq; trāsactis fact⁹ ē ser
mo dn̄i ad abrā pvisionez
dicēs· Noli timē abram· Ego pte
ctor tuus ⁊ merces tua magna ni
mis· Dixitq; abrā· Dn̄e de⁹ q̄d da
bis mihi· Ego vadā absq; libeis
et fili⁹ pcuratoris dom⁹ mee iste
damascus elyezer· Addiditq; a
brā Mihi aūt nō dedisti semen ⁊
ecce vernacul⁹ meus heres meus
erit· Statimq; sermo dn̄i fact⁹ est
ad eū dicēs Nō erit hic heres tu⁹
s̄ q̄ egredietur de vtero tuo ipsū ha
bebis heredē· Eduxitq; eū foras et
ait illi Suspice celum ⁊ nūera stel
las si potes· Et dixit ei· Sic erit se
men tuū· Credidit abram d̄o et re
putatū est illi ad iustitiā· Dixitq;
ad eū· Ego dn̄s q̄ eduxi te de hur
chaldeoꝝ ut d̄arē tibi terrā istaz
⁊ possideres eā· At ille ait· Dn̄e de
us vn̄ scire possum q̄ possessurus
sū eā· Et rn̄dit dn̄s· Sume inquit
mihi vaccā triennē ⁊ capram tri
mā ⁊ arietē annoꝝ triū· turturez
q̄ ⁊ columbā· Qui tollēs vniūsa
hec diuisit ea p mediū et vtrasq;
ptes cōn̄ se altn̄sec⁹ posuit· Aues
aūt nō diuisit· Descēderūtq; volu
cres super cadauera ⁊ abigebat
eas abram· Cūq; sol occumberet

sopor irruit sup abrā ⁊ horor mag
nus ⁊ tenebros⁹ inuasit eū Dictū
q̄ ē ad eū Scito p̄noscēs q̄ pegri
nū futurū sit semē tuū in tra non
sua ⁊ sbiciēt eos seruituti ⁊ affligēt
q̄dringētis annis. Verūtamē gē
tē cui seruituri sunt ego iudicabo ⁊
post hec egrediēt cū magna sbstā
tia. Tu aūt ibis ad p̄res tuos ī pa
ce sepult⁹ ī senectute bona. Gene
racōe autē q̄rta reūtent huc. Nec
dū em̄ ꝯplete sūt iniq̄tates amor
reoꝝ vsq̄ ad p̄ns tēpus. Cū g̊ oc
cubuissz sol facta est caligo tene
brosa ⁊ apparuit diban⁹ fumās
⁊ lāpas ignis tr̄nsiēs īt diuisiōes
illas In die illo pepigit dn̄s fed⁹
cū abrā dicens. Semini tuo dabo
terrā hāc a fluuio egipti vsq̄ ad
fluuiū magnū eufratē cineos ⁊ ci
nezeos cethmoneos ⁊ etheos et
ferezeos: raphaimq̄ ⁊ amorreos
chananeos ⁊ gergeseos ⁊ iebuseos
Igitur sarai vxor abrā Ca. xvi.
nō genuerat sibi liberos s̄ habēs
ancillā egiptiam noīe agar dixit
marito suo. Ecce ꝯclusit me dn̄s ne
parerē: ingredere ad ācillā meā si
forte saltē ex illa suscipiam filios
Cūq̄ ille acq̄escēt deprecāti tulit
agar egiptiā ancillā suā: post an
nos decē q̄ hītare ceperāt ī terra
chanaā ⁊ dedit eā viro suo vxorē
Qui ingressus ē ad eā. At illa ꝯce
pisse se vidēs despexit dn̄am suam
Dixitq̄ sarai ad abrā. Iniq̄ agis
cōtra me. Ego dedi ancillā meā in
sinū tuū que vidēs q̄ ꝯcepit despe
ctui me habz Iudicet dn̄s int̄ me
⁊ te. Cui rn̄dit abrā. Ecce ait ancil
la tua ī maū tua ē vtere ea ut libz
Affligēte igit̄ eā sarai fugā iniit.
Cūq̄ inueissz eā angel⁹ dn̄i iuxta
fōtē aq̄ in solitudīe q̄ est ī via sur
in deserto. dixit ad illā. Agar ancil
la sarai vn̄ venis et quo vadis.
Que rn̄dit. A facie sarai dn̄e mee
ego fugio. Dixitq̄ ei angelus dn̄i
Reūtere ad dn̄am tuā ⁊ huīliare
sb maū illi⁹. Et rursū Multiplicās
inq̄t multiplicabo semē tuū et nō
numerabit̄ p̄ multitudīe. Ac dein
ceps ecce ait ꝯcepisti ⁊ paries fili
um: vocab̄q̄ nomē eius ysmahel
eoq̄ audierit dn̄s afflictōez tuā.
Hic erit ferus homo. Manus ei⁹
cōtra oēs ⁊ manus oīm cōtra eū
⁊ e regione vniūsoꝝ fratrū suoꝝ
figet tabernacula. Vocauit autē
agar nomē dn̄i q̄ loq̄bat̄ ad eaz
tu de⁹ q̄ vidisti me. Dixit em̄. Pro
fecto hic vidi posteriora videntis
me. Proptēa appellauit puteū il
lū puteū viuētis ⁊ vidētis me. Ip
se est int̄ cades ⁊ barad. Pepitq̄
agar abre filiū q̄ vocauit nomen
ei⁹ ysmahel. Octogīta ⁊ sex ānoꝝ
erat abrā quando peperit ei agar
ysmahelē. Ca. xvii.
Postq̄ vēo nonagīta ⁊ nouē
annorū esse cepat apparuit
ei de⁹ Dixitq̄ ad eū. Ego dn̄s oīpo
tens Ambula corā me ⁊ esto pfe
ctus. Ponāq̄ fed⁹ meū inter me
⁊ te et multiplicabo te vehemēter
nimis. Cecidit abram ꝓnus in fa
tiē Dixitq̄ ei deus. Ego sū ⁊ ponā
pactū meū tecū: erisq̄ pater mul
tarū gentiū. Nec vltra vocabitur
nomē tuū abram sed appellabeis
abraham. q̄ prēm multarū gen
tiū cōstitui te. Faciamq̄ te crescē
vehemētissime ⁊ ponā te ī gētib⁹.
regesq̄ ex te egredient̄ et statuaz

pactum meū inter me ⁊ te ⁊ inter
semen tuū·post te in gn̄acōibus
suis federe sempiterno ut sim de⁹
tuus ⁊ seminis tui post te·Dabo q̄
tibi ⁊ semini tuo post te terrā pere
grinacōis tue·oēm terrā chanaā
in possessionē eternā·eroq̄ de⁹ eo
rū·Dixit iteꝝ deus ad abraham·
Et tu ergo custodies pactuꝫ meū
⁊ semen tuū post te in gn̄atiōib⁹
suis·Hoc ē pactū meū q̄ obſua
bitis inter me ⁊ vos ⁊ semen tuū
post te·Circūcidet ex vob oē mas
culinū ⁊ circūcidetis carnē prepu
cij vri ut sit in signū federis inter
me et vos·Infās octo dieꝝ circū
cidet̄ in vobis Oīe masculinū in
gn̄acōib⁹ vris·tam vernacul⁹ q̄
emptici⁹ circūcidet̄ ⁊ quicūq̄ fue
rit de stirpe vra·Eritq̄ pactū meū
in carne vra i fedus eternū·Mas
culus cui⁹ prepucij caro circūcisa
nō fuerit delebit̄ aīa illa de pp̄lo
suo q̄ pactū meū irritū fecit Dixit
q̄ deus ad abrahā·Sarai vxorem
tuā nō vocab sarai ſ saram·Et be
nedicaꝫ ei ⁊ ex illa dabo tibi filiū
cui bñdicā⁹ fiū·Eritq̄ in nacōes
⁊ reges populoꝝ orient̄ ex eo Ce
cidit abrahā in faciē suā ⁊ risit in
corde suo dicēs·Putasne centena
rio nascet̄ filius et sara nonagena
ria pariet·Dixitq̄ ad deū·Vtinam
ysmahel vivat coram te·Et ait de⁹
ad abrahaꝫ·Sara vxor tua pariet
tibi filiū·vocabisq̄ nomē ei⁹·ysa
ac·Et ꝯstituā pactū meū illi i fed⁹
sempiternū ⁊ semini ei⁹ post eum·
Sup ysmahelq̄ exaudiui te·Ecce
bñdicā ei et augebo ⁊ multiplica
bo eū valde·Duodecim duces ge
nerabit ⁊ faciā illū crescē in gen
tē mḡnā·Pactū vero meū statuā
ad ysaac quē pariet tibi sara tēpe
isto in āno altero·Cūq̄ finit⁹ eēt
sermo loq̄ntis cū eo ascēdit deus
ab abrahā·Tulit aūt abraham
ysmahel filiū suū ⁊ oēs vernaculos
dom⁹ sue·vniūsos quos emerat
⁊ cūctos mares ex oībus viris do
mus sue ⁊ circūcidit carnē prepu
cij eoꝝ statim ipa die sicut p̄cepe
rat ei deus·Abrahaz nonaginta
⁊ nouē eāt annoꝝ q̄n circūcidit
carnē prepucij sui ⁊ ysmahel fili⁹
suus tredecim ānos impleueāt tē
pore circūcisiōis sue Eadē die circū
cisus est abrahā et ysmahel fili⁹
eius ⁊ oēs viri dom⁹ illi⁹ tā vernā
culi q̄ emptici⁹ ⁊ alienigene pari
ter circūcisi sūt· Ca.xviij.

Apparuit aūt ei dñs in cōual
le mābre sedēti in ostio taber
naculi sui i ipo feruore diei·Cūq̄
eleuassz oculos apparuerūt ei tres
viri stantes ꝑter eū·Quos cū vi
dissz cucurrit in occursum eoꝝ de
ostio tabernaculi sui ⁊ adorauit i
terra ⁊ dixit·Dñe si inuenī grām
in oculis tuis ne trāseas seruū tuū
ſ afferā pauxillū aq̄ ⁊ lauētur pe
des vri et reqescite sb arbore·Po
nāq̄ buccellā p̄amis ⁊ corroborēt cor
vrm: postea trānsibitis Idcirco em̄
declinastis ad seruū vrm·Qui di
xerūt fac ut locut⁹ es·Festinauit
abrahā in tabernaculū ad saraz
dixitq̄ ei·Accelera tria sata simile
misce ⁊ fac sb cinerītios panes·
Ipe vero ad armentū cucurrit ⁊ tu
lit inde vitulū tenerrimū et opti
mū deditq̄ puero·Qui festinauit
⁊ coxit illū·Tulitq̄ butyꝝ ⁊ lac ⁊
vitulū quē coxerat et posuit corā

eis Ipse vero stabat iux̄ eos sb̄ ar
boē. Cūq; ꝯmedissent dixerūt ad
eū. Vbi est sara vxor tua. Ille rn̄
dit. Ecce in tab̄naculo est. Cui di
xit. Reūtens veniā ad te tp̄e isto
vita comite et habebit filiū sara
vxor tua. Quo audito sara risit
post ostiū tab̄naculi. Erāt aūt am
bo senes ꝓuecteq; etatis ⁊ desierāt
sare fiei muliebria Que risit occul
te dicēs. Postq̄ ꝯsenui ⁊ dn̄s me
us vetulus ē: voluptati operaz da
bo. Dixit aūt dn̄s ad abraham.
Quaē risit sara vxor tua dicēs nū
vere paitura sū anus. Nūq̄d deo
quicq̄ ē difficile. Iuxta cōdictuz
reūtar ad te hoc eodē tp̄e vita co
mite et hēbit sara filiū. Negauit
sara dicēs nō risi timore ꝑterrita.
Dn̄s aūt non est inq̄t ita ꝫ risisti.
Cū ḡ surrexissent inde viri direxe
rūt oculos cōtra sodomā ⁊ abra
hā sil̄ gradiebat̄ deducēs eos Di
xitq; dn̄s. Nū celare potero abra
hā que gesturus sū cū futur⁹ sit ī
gentē magnā ac robustissimā et
bn̄dicēde sint ī eo oēs nacōes ter
re. Scio em̄ q̄ p̄ceptur⁹ sit filijs
suis et domui sue p⁹ se ut custodi
ant viā dn̄i et faciāt iudiciū et iu
sticiaz ut adducat dn̄s ꝓp̄t abra
hā oīa que locutus est ad eū. Di
xit itaq; domin⁹. Clamor sodomo
rū ⁊ gomorreoꝝ multiplicat⁹ ē et
peccatū eoꝝ aggrauatuz ē nimis
Descēdā ⁊ videbo vtrū clamorē q̄
venit ad me ope cōpleuerint an
nō est ita ut sciā. Cōuertētq; se in
de ⁊ abierūt sodomā. Abrahā ve
ro adhuc stabat corā dn̄o et ap
ꝓpīquans ait. Nūq̄d ꝑdes iustū
cū impio. Si fuerint qn̄q̄ginta iu
sti in ciuitate ꝑibūt sil̄ ⁊ nō ꝑces
loco illi ꝓpter qn̄q̄ginta iustos si
fuerīt in eo. Absit a te ut rē hāc
facias et occidas iustū cū impio
fiatq; iustus sicut impi⁹ Non est
hoc tuū qui iudicas oēz terrā. Ne
quaq̄ facies iudiciū hoc. Dixitq;
dn̄s ad eū. Si inuenero sodomis
quinq̄ginta iustos in medio ciui
tatis dimittā omni loco ꝓpter eos
Rn̄dit abrahaz ⁊ ait. Quia sel̄ ce
pi: loquar ad dn̄m meum cū sim
puluis ⁊ cinis Quid si minus qn̄
quaginta iustis qn̄q; fuerīt dele
bis ꝓpter quadragītaqn̄q; vniū
sā vrbē. Et ait Nō delebo si īuene
ro ibi quadragītaquīq; Rursūq;
locutus ē ad eū Si aūt quadragī
ta ibi inuēti fuerint quid faties.
Ait. Nō ꝑcutiā ꝓpter quadragīta
Ne queso inq̄t indigneris dn̄e si
loquar. Quid si ibi inuēti fuerint
triginta. Respōdit. Nō faciam si
inuenero ibi triginta. Quia semel
ait cepi: loquar ad dominū meū.
Quid si ibi inuēti fuerint vigīti.
Ait. Nō interficiam ꝓpter viginti
Obsecro inq̄t ne irascaris domne
si loquar adhuc semel. Quid si ī
uenti fuerint ibi decē. Dixit. Nō de
lebo ꝓpter decez. Abijt dn̄s postq̄
cessauit loqui ad abrahā ⁊ ille re
uersus ē in locū suū. Ca. xix.

Veneruntq; duo angeli sodo
mā vespe sedente loth in fo
rib⁹ ciuitatis. Qui cum vidissz eos
surrexit ⁊ iuit obuiā eis adorauit
q; ꝓnus in terrā ⁊ dixit. Obsecro
dn̄i dedīate ī domū puei vr̄i ⁊ ma
nete ibi Lauate pedes vr̄os ⁊ ma
ne ꝓficiscemī ī viā vr̄az. Qui dixe
rūt. Minime ꝫ ī platea māebim⁹

Cōpulit illos oppido ut diuerte
rēt ad eū. Ingressisq; domū ei⁹ fe
cit ꝯuiuiū. coxit azima ⁊ comede
rūt. Prius aūt q̄ irēt cubitū viri
ciuitatis vallauerūt domū illi⁹ a
puero vsq; ad senē oīs populus
simul. Vocauerūtq; loth ⁊ dixerūt
ei. Vbi sūt viri q̄ introierunt ad
te nocte. Educ illos huc ut ꝯgnosca
mus eos. Egressus ad eos loth
post tergū accludēs ostiū ait. No
lite q̄so frēs mei nolite malū hoc
facē. Habeo duas filias q̄ necdū
ꝯgnouerūt virū. Educā eas ad vos
⁊ abutemini eis sic vobis placue
rit dūmodo viris istis nihil mali
fatiatis. q̄ ingressi sūt sb̄ vmbra
culmīs mei. At illi dixerūt. Recede
illuc. Et rursus. Ingressus es inq̄
unt ut aduena. nūquid ut iudi
ces. Te ergo ipsū magis q̄ hos
affligem⁹. Vimq; faciebāt loth
vehementissiē. Jamq; ꝓpe erat ut
effringerēt fores ⁊ ecce miserunt
manū viri et introduxerūt ad se
loth. clauserūtq; ostiū ⁊ eos q̄ fo
ris erāt ꝑcusserūt cecitate a mini
mo vsq; ad maximū ita ut ostiū
inuenire nō possent. Dixerūt aūt
ad loth. Habes hic quēpiaz tuo
rum generꝫ aut filios aut filias.
Omēs q̄ tui sūt educ de vrbe hac
Delebim⁹ em̄ locū istū eo q̄ incre
uerit clamor eoꝝ coraz dño q̄ mi
sit nos ut ꝑdam⁹ illos. Egressus
itaq; loth locutus ē ad generos
suos qui accepturi erāt filias ei⁹
⁊ dixit. Surgite et egredimī de lo
co isto q̄ delebit dñs cītatez hāc
Et visus est eis q̄si ludens loqui.
Cūq; eēt mane cogebāt eū ange
li dicētes. Surge tolle vxorē tuā ⁊
duas filias q̄s habes ne ⁊ tu ꝑit
pereas ī scelere cītatis. Dissilante
illo apprehēderūt manū ei⁹ ⁊ ma
nū vxoris ac duaꝝ filiaꝝ ei⁹ eo q̄
ꝑceret dñs illi. eduxerūtq; eum ⁊
posuerūt extra ciuitatē ibi q̄ locu
ti sūt ad eū dicentes. Salua aīam
tuā. Noli respicere post tergū nec
stes in oī circa regione. ꝫ in mōte
saluū te fac ne ⁊ tu simul pereas.
Dixitq; loth ad eos. Rueso dñe
mi. q̄ inuenit seru⁹ tuus grāz co
rā te ⁊ magnificasti gloriā ⁊ mise
ricordiā tuaz quā fecisti mecū ut
saluares aīaz meā nec possum in
mōte saluari ne forte apprehēdat
me malū et moriar. Est ciuitas h̄
iuxta ad quā possum fugere par
ua ⁊ saluabor in ea. Nūquid nō
modica ē ⁊ viuet aīa mea. Dixit
q; ad eū. Ecce etiā in hoc suscepi p̄
ces tuas ut nō subuertā vrbē ꝓ q̄
locut⁹ es. Festina ⁊ saluaē ibi q̄
nō potero facē quicq̄ donec īgre
diaris illuc. Idcirco vocatū ē no
mē vrbis illi⁹ segor. Sol egressus
est sup terrā ⁊ loth ingressus est
segor. Igit̄ dñs pluit sup sodomā
⁊ gomorrā sulphur ⁊ ignē a dño
de celo ⁊ subūtit ciuitates has et
oēm circa regionē. vniūsos hīta
tores vrbiū ⁊ cūcta terre virētia.
Respitiēsq; vxor ei⁹ post se versa
est in statuā salis Abrahā autez
cōsurgēs mane vbi steterat pri⁹
cū dño intuitus est sodomā ⁊ go
morrā ⁊ vniūsaz terrā regionis il
lius. Viditq; ascēdentē fauillā de
terra q̄si fornacis fumū. Cū enim
subūteret dñs ciuitates regionis
illi⁹ recordatus ē abrahe ⁊ libera
uit loth de subūsione vrbium in

quib⁹ hitaüerat. Ascēditq; loth
de segor et mānsit in mōte: dueq̄ fi
lie eius cū eo. Timueāt em̄ manē
in segor. Et mānsit in spelūca ipse ⁊
due filie eius cū eo. Dixitq; maior
ad minorē. Pat̄ noster senex est
⁊ nullus virorꝫ remānsit in terra q̄
possit ingredi ad nos iuxta morē
vniūse terre. Veni inebriem⁹ eū
vino dormiam⁹q; cū eo ut seruaē
possimus ex patre nr̄o semē. Dede
rūt itaq; patri suo bibē vinū no
cte illa. Et īgressa est maior dormi
uitq; cū patre. At ille nō sēsit nec
qn̄ accubuit filia nec quādo surre
xit. Altera quoq; die dixit maior
ad minorē. Ecce dormiui heri cum
pr̄e meo. Demus ei bibere vinum
etiā hac nocte ⁊ dormies cū eo ut
saluemus semē de pr̄e nostro. De
derūtq; etiā et illa nocte patri suo
bibere vinuꝫ. Ingressaq; minor fi
lia dormiuit cū eo. Et nec quidem
tūc sēsit qn̄ cōcubuerit vel qn̄ illa
surrexit. Conceperūt ergo due filie
loth de patre suo. Pepitq; maior
filiū ⁊ vocauit nomē eius moab
Ipse est pater moabitaꝫ vsq; in
presētē diē. Minorq̄ pepit filiū et
vocauit nomē eius ammō id est
filius populi mei. Ipse ē pater am
monitaꝫ vsq; hodie.

Capitulū. xx.

Profectus inde abrahā in ter
rā australē hītauit inter ca
des ⁊ sur ⁊ peregrinatus ē in gera
ris. Dixitq; de sara vxore sua soror
mea ē. Misit g̊ abimelech rex ge
rare ⁊ tulit eā. Venit aūt deus ad
abimelech p somnū nocte et ait
illi. En morieis ꝓpter mulierē quā
tulisti Habꝫ em̄ virū Abimelech
vero nō tetigeāt eā Et ait. Dn̄e nū
gētē ignorātē ⁊ iustā interficies. ⁊
Nōne ipse dixit mihi soror mea ē
⁊ ipsa ait frat̄ meus ē. ⁊ In simpli
citate cordis mei ⁊ munditia ma
nuū meaꝫ feci hoc. Dixitq; ad eū
deus. Et ego scio q̄ simplici corde
feceris ⁊ ideo custodiui te ne pecca
res in me ⁊ nō dimisi ut tangeres
eā. Nūc g̊ redde viro suo vxoreꝫ et
orabit p te q̄ ꝓpheta ē ⁊ viues. Si
aūt nolueis reddē. scito q̄ morte
morieris tu ⁊ oīa que tua sūt Sta
tiq; de nocte cōsurgēs abimelech
vocauit oēs ſuos suos ⁊ locutus
est vniūsa v̄ba hec ī auribꝰ eoꝝ.
Timuerūtq; oēs viri valde. Voca
uit autē abimelech etiā abrahaꝫ
⁊ dixit ei. Quid fecisti nob̄. ⁊ Quid
peccauim⁹ ī te q̄ induxisti sup me
et sup regnū meū peccatū grāde. ⁊
Que nō debuisti facē fecisti nob̄.
Rursusq; expostulās ait. Quid vi
disti ut hoc faceres. ⁊ Rn̄dit abra
hā. Cogitaui mecū dicēs. Forsitā
nō est tīor dei in loco isto ⁊ interfi
tiēt me ꝓpt̄ vxorē meā. Alias aūt
⁊ vere soror mea ē filia pr̄is mei ⁊
non filia matris mee ⁊ duxi eā in
vxorē Postq̄ aūt eduxit me deus
de domo pr̄is mei dixi ad eā. Hāc
miseicordiaꝫ faties mecū. In oī lo
co ad queꝫ ingrediemur dices q̄
frat̄ tu⁹ sim. Tulit igit̄ abīelech
oues ⁊ boues ⁊ seruos ⁊ ancillas
⁊ dedit abrahā. Reddiditq; illi sa
rā vxorē suā ⁊ ait. Terra corā vo
bis ē vbicūq; tibi placuerit hīta.
Saē aūt dixit. Ecce mille argēteos
dedi frī tuo. Hoc eit tibi ī velamē
oculoꝝ ad oēs q̄ tecū sūt et q̄cūq;
perrexeris memēto te dep̄hensam

Orante aūt abrahā sanauit deus abimelech ⁊ vxorē ancillasq; ei⁹ ⁊ pepererūt. Concluserat em̄ dn̄s oēm vuluā dom⁹ abimelech ꝓpt̄ sarā vxorē abrahe. Ca. xxi.

Visitauit aūt deus saraz sicut ꝓmiserat ⁊ impleuit q̄ locutus est. Cōcepitq; ⁊ pepit filiū in senectute sua tpe quo p̄dixerat ei deus. Vocauitq; abrahā nomen filij sui quē genuit ei sara ysaac. Et circumcidit eum octauo die sicut p̄cepat ei deus cū essz centum ānoꝝ. Hac q̄ꝓpe etate p̄ris nat⁹ est ysaac. Dixitq; sara. Risū fecit mihi de⁹ ⁊ q̄cūq; audierit conridebit mihi. Rursūq; ait. Quis auditur⁹ credēt abrahā ꝙ sara lactaret filiū quē peperit ei iā seni. Creuit igit̄ puer ⁊ ablactat⁹ ē. Fecitq; abrahā grāde ꝯuiuiū ī die ablactacōis eius. Cūq; vidissz sara filiū agar egiptie ludentē cū ysaac filio suo dixit ad abrahā. Eice ancillā hāc et filiū eius. Non em̄ erit heres fili⁹ ancille cū filio meo ysaac. Dure accepit hoc abrahā ꝓ filio suo. Cui dixit de⁹. Nō tibi videat̄ asperꝝ sup puero ⁊ sup ancilla tua. Oīa que dixerit tibi sara audi vocē ei⁹. q̄ in ysaac vocabitur tibi semē. Sz et filiū ancille faciā in gentē magnā q̄ semen tuū est. Surrexit itaq; abrahā mane ⁊ tollēs panē et vtrē aque imposuit scapule ei⁹. tradiditq; puerꝝ ⁊ dimisit eaz. Que cū abisset errabat in solitudine bersabee. Cūq; ꝯsūpta essz aq̄ in vtre abiecit puerū sb̄ter vnā arborē que ibi eāt ⁊ abijt. Seditq; e regione procul quātū pōt arcus iacere. Dixit em̄ Non videbo morientē puerꝝ. Et sedēs circa leuauit vocē suā ⁊ fleuit. Exaudiuit aūt de⁹ vocē pueri. Vocauitq; angelus dn̄i agar de celo dicens. Quid agis agar. Noli timere. Exaudiuit em̄ dn̄s vocē pueri in loco in q̄ est. Surge ⁊ tolle puerꝝ ⁊ tene manū illi⁹ q̄ in gentē mg̃nā faciā eū. Aperuitq; oculos eius deus. Que videns puteū aque abijt ⁊ impleuit vtrē dedit q; puero bibē ⁊ fuit cum eo. Qui creuit ⁊ moātus ē ī solitudine factusq; ē vir iuuenis sagittari⁹ Habitauitq; ī deserto pharan. Et accepit illi mr̄ sua vxorē de terra egipti. Eodez tempe dixit abimelech et phicol p̄nceps exercit⁹ ei⁹ ad abrahā. Deus tecū est in vniuersis q̄ agis Jura g̊ p dn̄m ne noceas mihi ⁊ posteris meis stirpiq; mee. sed iux̄ mīaz quā feci tibi faties mihi ⁊ terre in q̄ versatus es aduena. Dixitq; abrahā. Ego iurabo. Et increpauit abimelech ꝓpter puteū aque quē vi abstulerāt serui eius. Rn̄ditq; abimelech. Nesciui q̄s fecerit hāc rē. Sz et tu nō indicasti mihi ⁊ ego nō audiui preter hodie. Tulit itaq; abraham oues ⁊ boues ⁊ dedit abimelech. Percusserūtq; ambo fedus. Et statuit abrahā septez agnas gregis seorsum. Cui dixit abimelech. Quid sibi volūt septē agne iste q̄s stare fecisti seorsū. At ille Septē inquit agnas accipies de manu mea ut sint m̄ in testīoniū qm̄ ego fodi puteū istuz. Idcirco vocatus est locus ille bersabee q̄ ibi vterq; iurauit et inierūt fedus ꝓ puteo iuramēti. Surrexit autē

abimelech ⁊ phicol princeps ex
ercitus eius. reuersiq; sūt in terrā
palestinoꝝ. Abrahaz vero plāta
uit nemus ī bersabee ⁊ inuocauit
ibi nomē dñi dei eterni ⁊ fuit colo
nus t̄re palestinoꝝ dieb⁹ mlt̄is.

Que postq̄ gesta Ca. xxij.
sūt tēptauit deus abrahā ⁊
dixit ad eū. Abrahā abrahaz. Il
le rñdit. Assum. Ait illi. Tolle fi
liū tuū vnigeītū quez diligis ysa
ac ⁊ vade in terrā visiōis atq; ibi
offeres eū in holocaustū sup vnū
mōtiū quē mōstrauero tibi. Igit̄
abrahā de nocte ꝯsurgēs strauit
asinū suū ducens secū duos iuue
nes ⁊ ysaac filiū suū. Cūq; ꝯcidis
set ligna in holocaustuz abijt ad
locū quē precepat ei deus. Die au
tē tertio eleuatis oculis vidit locū
ꝓcul dixitq; ad pueros suos. Expe
ctate hic cum asino: ego ⁊ puer il
luc vsq; ꝓperātes: postq̄ adoraue
rimus reūtemur ad vos. Tulitq̊
ligna holocausti et imposuit sup
ysaac filiū suū Ip̄e vero portabat
in manibus ignē ⁊ gladiū. Cūq;
duo ꝑgerēt simul dixit ysaac pa
tri suo. Pater mi. At ille respōdit.
Quid vis fili. Ecce inquit ignis ⁊
ligna vbi ē victima holocausti.
Dixit aūt abrahā Deus ꝓuidebit
sibi victīaz holocausti fili mi. Per
gebāt g̊ ꝑiter ⁊ venerūt ad locū
quē ostēderat ei deus. In quo edi
ficauit altare ⁊ desup ligna ꝯposu
it. Cūq; colligassz ysaac filiū suū
posuit eū in altare sup struem lig
noꝝ: extenditq; manū ⁊ arripuit
gladiū ut ymolaret filiū suuz. Et
ecce angelus dñi de celo clamauit
dicēs. Abrahā abrahā Qui respō
dit. Assum. Dixitq; ei. Nō extēdas
manū tuaz sup puerū neq; facias
illi quicq̄. Nūc ꝯgnoui q̄ timeas
deū et nō pepcisti vnigenito filio
tuo ꝓpt̄ me. Leuauit abrahā ocu
los suos viditq; post tergū arietē
inter vepres herētez cornib⁹. Quē
assumēs obtulit holocaustū ꝓ fi
lio: appellauitq; nomē loci illius
dñs videt Vñ vsq; hodie dicit̄ in
mōte dñs videbit. Vocauit autē
angelus dñi abrahā secūdo de ce
lo dicens Per memetipsū iurauī
dic̄ dñs. q̄ fecisti hāc rē ⁊ nō pep
cisti filio tuo vnigenito ꝓpter me
bñdicaz tibi et multiplicabo semē
tuū sic̄ stellas celi ⁊ velut arenā q̄
est ī litore mais. Possidebit semē
tuū portas inimicoꝝ suoꝝ ⁊ bñdi
cētur ī semīe tuo oēs gētes t̄re. q̄
obedisti voci mee. Reūsus ē abra
hā ad pueros suos abierūtq; ber
sabee sil̄ ⁊ habitauit ibi. Hijs ita
gestis nūtiatū est abrahā q̄ mel
chaq̊ genuissz filios nachor fra
tri suo: hus p̄mogenitū ⁊ bū fra
trē eius ⁊ chanuel p̄rem syroꝝ ⁊
caseth ⁊ azau pheldasq̊ et yed
laf ⁊ batuhel de q̊ nata est rebecca
Octo istos genuit melcha nachor
fratri abrahaz. Cōcubina vero il
li⁹ noīe roma pepit thabee ⁊ gaō
⁊ thaas ⁊ maacha. Ca. xxiij.

Dixit autē sara centūuiginti
septē annis ⁊ mortua ē in ci
uitate arbee q̄ est hebron in terra
chanaan. Veitq; abrahā ut plā
geret et fleret eā. Cūq; surrexisset
ab offitio funeris locut⁹ ē ad fili
os heth dicēs. Aduena sū ⁊ pegri
n⁹ ap̄d vos date m̄ ius sepulchri
vobiscū ut sepeliā mortuū meum.

Respōderūt filij heth dicētes. Au
di nos dñe. Princeps dei es apd
nos ī electis sepulchris nr̄is sepe
li mortuū tuū nullusq; te ꝓhibere
poterit qn̄ in monumēto eius sepe
lias mortuū tuum. Surrexit abra
hā ⁊ adorauit populū terre filios
videlicet heth. Dixitq; ad eos. Si
placet aīe vr̄e ut sepeliaz mortuū
meū audite me et intercedite ꝓ me
apud ephron filiū seor ut det m̄
spelūcaz duplicez quā hz in extre
ma ꝑte agri sui. Pecunia dig̃ tra
dat eā mihi corā vobis in possessi
onē sepulchri. Habitabat autez
ephron in medio filioꝝ heth Rn̄
ditq; ephron ad abrahā cunctis
audiētib⁹ q̄ ingrediebātur portā
ciuitatis illi⁹ dicēs. Nequaq̄ ita
fiet dñe mi. ꝫ tu magis ausculta
qd loquor. Agꝝ trado tibi ⁊ spe
luncā que in eo ē pn̄tib⁹ filijs po
puli mei. Sepeli mortuū tuū Ado
rauit abrahā corā dño ⁊ populo
terre ⁊ locutus ē ad ephron circū
stāte plebe ei⁹. Queso ut audias
me. Dabo pecuniā ꝓ agro. suscipe
eam et sic sepeliaz mortuū meū in
agro. Rn̄ditq; ephrō. Dñe mi au
di me Terrā quā postulas q̄drin
gētos sidos argēti valet. Istud ē
p̄tiū inter me ⁊ te. Sed quātū est
hoc. Sepeli mortuū tuū Rd cū au
dissz abrahā appendit pecuniam
quā ephron postulauerat audi
entib⁹ filijs heth q̄dringentos si
dos argēti ꝓbate monete publi
ce. Cōfirmatus ē ager quondaz
ephronis in quo erat spelūca du
plex respitiēs mābre tā ipe q̄ spe
lūca ⁊ oēs arbores ei⁹ in cūctis ter
minis ei⁹ ꝑ circuitū abrahe in pos
sessionem vidētib⁹ filijs heth et
cūctis q̄ intrabāt portā ciuitatis
illius. Atq; ita sepeliuit abrahaz
sarā vxorē suaz in spelūca agri du
plici q̄ respiciebat mābre. hec est
ebron in terra chanaan. Et cōfir
matus ē ager ⁊ antrū qd erat in
eo abrahe ī possessionē monumē
ti a filijs heth. Ca. xxiiij.

Erat aūt abrahaz senex die
rūq; multoꝝ et dñs ī cūctis
bn̄dixerat ei. Dixitq; ad seruū seni
orez dom⁹ sue qui p̄erat oīb⁹ q̄ hē
bat. Pone manū tuam subter fe
mur meū ut adiurē te ꝑ deū celi ⁊
terre ut nō accipias vxorem filio
meo de filiab⁹ chananeoꝝ inter
q̄s habito. ꝫ ad terrā ⁊ ꝯgnatio
nē meā ꝓficiscaris ⁊ īde accipias
vxorē filio meo ysaac. Rn̄dit ser
uus. Si noluerit mulier veīre me
cū in terrā hāc nūquid reducere
debeo filiū tuū ad locū de quo tu
egressus es. Dixitq; abrahaz. Ca
ue ne qn̄ reducas filiū meū illuc.
Dñs celi ⁊ terre qui tulit me de do
mo p̄ris mei et de terra natītatis
mee q̄ locut⁹ est mihi ⁊ iurauit mi
hi dicens. semini tuo dabo terrā
hāc ipe mittet angelū suū corā te
⁊ accipies inde vxorē filio meo.
Si autē mulier noluerit sequi te
non teneberis iuramēto: filiū tm̄
meū ne reducas illuc. Posuit er
go seru⁹ manū sb̄ femore abrahā
dñi sui ⁊ iurauit illi sup̄ sermōe hoc
Tulitq; decē camelos de grege do
mini sui ⁊ abijt ex oīb⁹ bonis ei⁹
portās secū ꝓfectusq; ꝑrexit in me
sopotamiā ad vrbē nachor. Cūq;
camelos fecissz accūbere ex̄ opidū
iuxta puteū aq̄ vespe eo tpe quo

solent mulieres egredi ad hauri
endā aquā: orauit dn̄m dicens.
Dn̄e de⁹ dn̄i mei abrahā: occurre
obsecro m̄ hodie ⁊ fac mīam cum
dn̄o meo abraham Ecce ego sto
ꝓpe fontē aque ⁊ filie habitatoꝝ
huius cītatis egredient̄ ad hau
riendā aquā. Igit̄ puella cui di
xero: inclina ydriā tuā vt bibā ⁊
illa rn̄derit bibe Quin et camelis
tuis dabo potū: ipsa ē quā p̄para
sti seruo tuo ysaac ⁊ ꝑ hoc intelli
gam. ꝙ feceris mīaꝫ cū dn̄o meo
abrahā. Necdum intra se verba
cōpleuerat ⁊ ecce rebecca egredie
bat̄ filia bathuel filij melche vx
oris nachor fratris abrahā: hn̄s
ydriā in scapula sua: puella deco
ra nimis. virgoqꝫ pulcherrima
⁊ incognita viro. Descēderat aūt
ad fontē ⁊ īpleuerat ydriā aqua
ac reuītebat̄. Occurritqꝫ ei seruus
⁊ ait Pauxillū aque mihi ad bi
bendū prebe de ydria tua. Quaeres
pōdit. Bibe dn̄e mi. Celeriterqꝫ de
posuit ydriā sup vlnā suā ⁊ dedit
ei potū. Cūqꝫ ille bibisset: adiecit
Quin ⁊ camel̄ tuis hauriā aquā
donec cūcti bibāt Effundēsqꝫ ydri
am in canalib⁹ recurrit ad puteū
vt hauriret aquā ⁊ haustā omī
bus camelis dedit. Ipse autē cō
tēplabat̄ eā tacitus: scire volens
vtrū prosperū iter suū fecisset de⁹
an nō. Postq̄ aūt biberūt came
li ꝓtulit vir maures aureas: appē
dentes sidos duos ⁊ armillas to
tidē: pōdo sidorū decez. Dixitqꝫ ad
eā Cuius es filia. Indica m̄. Est
ī domo p̄ris tui locus ad manen
dū. Que rn̄dit. Filia sū bathuel̄
filia nachor: quē pepit ei melcha

Et addidit dicēs Paleaꝝ q̄ꝫ ⁊ feni
plurimū ē apd nos ⁊ loc⁹ spatio
sus ē ad manendū Inclinauit se
hō ⁊ adorauit dn̄ꝫ dicēs Bn̄dcūs
dn̄s de⁹ dn̄i mei abrahā: q̄ nō ab
stulit mīam et veritatē suā a dn̄o
meo ⁊ recto itinē me ꝑduxit in do
mū frīs dn̄i mei. Cucurrit itaqꝫ
puella et nūciauit in domū mr̄is
sue oīa q̄ audieāt Hēbat āt rebec
ca frēꝫ noīe labā Qui festin⁹ egres
sus ē ad hōiez vbi eāt fons Cūqꝫ
vidissꝫ maures ⁊ ārmillas ī maīb⁹
sororis sue ⁊ audissꝫ cūcta v̄ba re
ferētis hec locut⁹ ē m̄ hō: veīt ad
virū q̄ stabat iux̄ camelos ⁊ ꝓpe
fōtē aq̄: dixitqꝫ ad eū Ingredē bn̄
dicte dn̄i. Cur foris stas. ꝯp̄paui
domū ⁊ locū camel̄ tuis Et ītro du
xit eū in hospiciuꝫ. ac destrauit ca
melos: deditqꝫ paleas ⁊ fenum ⁊
aquā ad lauādos pedes camelo⁊
⁊ viro⁊ q̄ venerāt cū eo Et appo si
tus ē in cōspectu eius panis. Qui
ait Nō ꝯmedā: donec loq̄r s̄mōes
meos Rn̄dit ei. loq̄re. At ille ser
uus inq̄t abrahā sū. Et dn̄s bn̄
dixit dn̄o meo valde ⁊ magnifica
tus ē et dedit ei oues ⁊ boues. ar
gentū ⁊ aurū. seruos et ancillas.
camelos ⁊ asinos Et peperit sara
vxor dn̄i mei filium dn̄o meo in se
nectute sua: deditqꝫ illi om̄ia que
habuerat. Et adiurauit me dn̄s
meus dicēs. Nō accipies vxorem
filio meo de filiabus chananeo⁊
ī quo⁊ terra habito. ꝫ ad domū
patris mei ꝑges et de ꝯgnacōne
mea accipies vxorem filio meo.
Ego vero rn̄di dn̄o meo. Quid si
noluerit veīre mecū mulier. Dn̄s
ait in cui⁹ cōspcū ambulo mittet

angelū suū tecū et diriget viam
tuā accipiesq; vxorē filio meo de
cognacōne mea et de domo p̄ris
mei. Innocēs eris a maledictōne
mea cū veneris ad ꝓximos meos
⁊ non dederint tibi. Veni ergo ho
die ad fontē aque ⁊ dixi domine
deꝰ dn̄i mei abrahā si direxisti vi
am meā in qua nūc ambulo ecce
sto iuxta fontē aque ⁊ virgo que
egredietᷣ ad hauriēdaꝫ aquā au
dierit a me. da mihi pauxillū aq̄
ad bibēdū de ydria tua ⁊ dixerit
mihi ⁊ tu bibe et camel' tuis hau
riā. ip̄a est mulier quā prepauit
dn̄s filio dn̄i mei. Cūq; hec tacitꝰ
mecū voluerē apparuit rebecca ve
niēs cū ydria quā portabat ī sca
pula. descēditq; ad fontē ⁊ hausit
aquā. Et aio ad eaꝫ. Da m̄ paulu
lū bibere. Que festinans deposuit
ydriā de hūero ⁊ dixit m̄. Et tu bi
be ⁊ camelis tuis tribuaꝫ potū. Bi
bi ⁊ adaq̄uit camelos. Interroga
uiq; eaꝫ ⁊ dixi. Cuiꝰ es filia. Que
rn̄dit. Filia bathuel' sum filij na
chor quē pepit ei melcha. Suspē
di itaq; in aures ad ornandaꝫ fa
tiē eius ⁊ armillas posui ī auribꝰ
eiꝰ. Pronꝰq; adorauī dn̄m bn̄di
cens dn̄o d̄o dn̄i mei abrahā qui
ꝑduxit me recto itinere ut sumerē
filiā fr̄is dn̄i mei filio eiꝰ Quā ob
rē si facitis mīaꝫ ⁊ veitatē cū dn̄o
meo indicate m̄. sinaūt aliud pla
cet ⁊ hoc dicite m̄ ut vadā ad dex
teraꝫ siue ad sinistrā. Rn̄derūt la
ban et bathuel. A dn̄o egressus
est sermo. Non possumꝰ ex̄ placi
tū eiꝰ quicq̄ aliud loqui tecū. En
rebecca corā te ē tolle eā ⁊ ꝓficiscē
⁊ sit vxor filij dn̄i tui sicut locutus
est dn̄s Q̄d cū audissꝫ puer abra
hā ꝓcidēs adorauit in terra dn̄m.
Prolatisq; vasis argēteis ⁊ aure
is ac vestibꝰ dedit ea rebecce ꝓ mu
nē. Fratribꝰ q̄ eiꝰ ⁊ m̄ri dona ob
tulit. Initoq; ꝯuiuio vescētes pit̄
⁊ bibētes mā̄serūt ibi. Surgēs āt
mane locutꝰ est puer. Dimittite
me ut vadā ad dn̄m meū. Rn̄de
rūt frēs eiꝰ ⁊ m̄r. Maneat puella
saltē decē dies apud nos ⁊ postea
ꝓficiscet̄. Nolite ait me retinē. q̄
dn̄s direxit viā meam. Dimittite
me ut ꝑgaꝫ ad dn̄m meū. Et dixe
rūt. Vocemꝰ puellā et q̄ramꝰ ip
sius volūtatē. Cūq; vocata venissꝫ
sciscitati sūt. Vis ire cū hoīne isto
Que ait. Vadā. dimiserūt g̊ eam
⁊ nutricez illiꝰ seruūq; abrahā ⁊
comites eius imp̄cantes ꝓsp̄a so
rori sue atq; dicētes. Soror n̄ra es
Crescas in mille milia ⁊ possideat
semen tuū portas inimicoꝝ suoꝝ
Igit̄ rebecca et puelle illiꝰ ascēsis
camelis secute sūt viꝝ q̄ festinus
reūtebat̄ ad dn̄m suū. Eo aūt tp̄e
deambulabat ysaac ꝑ viaꝫ q̄ du
cit ad puteū cuiꝰ nomē est viuen
tis ⁊ vidētis. Habitabat em̄ ī ter
ra australi et egressus fuerat ad
meditandū in agro inclinata iaꝫ
die. Cūq; eleuasset oculos vidit
camelos veniētes ꝓcul. Rebecca
q̄ ꝯspecto ysaac descēdit de came
lo ⁊ ait ad pueꝝ. Quis est ille hō
qui venit ꝑ agrū in occursū nob̄.
Dixitq; ei Ip̄e ē dn̄s meus. At illa
tollens cito palliū suū cooperuit
se Seruꝰ aūt cūcta q̄ gesserat nar
rauit dn̄o suo ysaac. Qui ītrodu
xit eā ī tab̄naculū sare m̄ris sue ⁊
accepit eaꝫ vxorē ⁊ intn̄tū dilexit

eam vt dolorē q̄ ex morte matris
ei⁹ acciderat tēperaret ¶ Ca·xxv·
Abraham vero aliā duxit vx
orē nomine cethurā: q̄ pepe
rit ei zamram et iexan ⁊ madā ⁊
madian ⁊ iesboth ⁊ sue Jexanq̄
genuit saba ⁊ dadan Filij dadā
fuerūt assurī ⁊ lathusim ⁊ laomī
At vero ex madian ort⁹ ē epha ⁊
opher ⁊ enoch ⁊ abida ⁊ heldaa
Omnes hij filij cethure· Deditq̄
abr̄hā cūcta q̄ possederat ysaac·
filijs aūt cōcubinaꝝ largit⁹ ē mu
neā ⁊ sepauit eos ab ysaac filio
suo dū adhuc ipse viuēt ad pla
gā orientalē· Fuerūt āt dies vite
abr̄he centūseptuagītaq̄nq̄ āni
⁊ defitiēs mortu⁹ ē ī senectute bona
ꝓuecteq̄ etatis ⁊ plen⁹ dieꝝ: cō
gregatusq̄ ē ad ꝓpl'm suū Et sepe
lierūt eū ysaac ⁊ ysmahel filij sui
in spelūca duplici q̄ sita ē in agro
ephron· filij seor ethei· e regione
mambre quā emeāt a filijs heth
Ibi sepult⁹ ē ip̄e ⁊ sara vxor eius
Et post obitū ei⁹ bn̄dixit de⁹ isaac
filio ei⁹ q̄ hītabat iuxta puteum
noīe viuentis ⁊ vidētis· Hee sūt
gn̄acōes ysmahel filij abr̄he quē
pepit ei agar egiptia famula sare
⁊ hec noīa filiorū ei⁹ ī vocabulis
⁊ gn̄acōnib⁹ suis Primogenitus
ysmahelis nabaioth· deīde cedar
⁊ abdehel ⁊ mabsan· masmaq̄ ⁊
duma et massa· adad ⁊ thema ⁊
ithur et naphis et cedma· Isti
sūt filij ysmahel ⁊ hec nomīa ꝑ ca
stella ⁊ opida eoꝝ· duodecī p̄nci
pes tribuū suarū· Et facti sūt anni
vite ysmahelis centūtrigītaseptē
deficiensq̄ mortu⁹ ē ⁊ apposit⁹ ad
apl'm Hītauit autē ab eiula vsq̄
sur: q̄ respicit egiptū ītroeūtibus
assyrios· Corā cūctis fratrib⁹ su
is obijt Heeq̄ sūt gn̄acōes ysaac
filij abrahā· Abrahā genuit ysa
ac· Qui cū q̄dragīta essꝫ annorū:
duxit vxorē rebeccā filiā bathuel'
syri de mesopotamia sororē labā
Dep̄catusq̄ ē ysaac dn̄m ꝓ vxore
sua: eo q̄ essꝫ steril'· Qui exaudi
uit eū ⁊ dedit ɔceptū rebecce· ꝫ col
lidebant̄ ī vtero eoꝝ ꝑuuli· Que
ait Si sic m̄ futuꝝ erat: q̄d necesse
fuit ɔcipe· Perrexitq̄ vt cōsulēt
dn̄m Qui rn̄dēs ait· Due gētes sūt
ī vtero tuo ⁊ duo ꝓpl'i ex vētre tuo
diuident̄: ꝓpl'sq̄ ꝓpl'm supabit ⁊
maior seruiet minori· Jā tēpus pa
riendi aduenerat et ecce gemini ī
vtero ei⁹ repti sūt· Qui p̄m⁹ egres
sus ē rufus eāt ⁊ totus ī morē pel
lis hispidus: vocatūq̄ ē nomen
eius esau· Protinus alter egredi
ens: plantā fratris tenebat ma
nu ⁊ idcirco appellauit eū iacob
Sexagenari⁹ erat ysaac quando
nati sunt paruuli· Quibus adul
tis: factus est esau vir gnarus ve
nandi ⁊ homo agricola iacob au
tem vir simplex habitabat in ta
bernaculis· ysaac amabat esau
eo q̄ de venacōnib⁹ illius vescere
tur ⁊ rebecca diligebat iacob· Co
xit autem iacob pulmentum Ad
quem cum venisset esau de agro
lassus ait Da mihi de coctōe hac
rufa· q̄ opido lassus sū· Quam
ob causam vocatum ē nomen e⁹
edom Cui dixit iacob Vende m̄ p̄
mogenita tua· Ille rn̄dit· En mo
rior Quid m̄ ꝓderūt p̄mogenita·
Ait iacob· Jura ergo m̄ Jurauit
ei esau ⁊ vendidit p̄mogenita et

sic accepto pane ⁊ lentis edulio
comedit ⁊ bibit ⁊ abijt paruipē
dens ꝙ primogenita vendidissꝫ.

Ca. xxvi.

Orta aūt fame
sup terrā post eā sterilitatez
que acciderat in diebꝰ abraham
abijt ysaac ad abimelech regez
palestinoꝝ ī gerara. Apparuitqꝫ
ei dn̄s ⁊ ait. Ne descēdas ī egiptū
ꝫ q̄esce in terra quā dixero tibi ⁊
pegrinare in ea eroqꝫ tecū ⁊ bn̄di
cā tibi. Tibi enī et seīni tuo dabo
vniuersas regiones has ꝯplens
iuramētū qđ spopōdi abraham
pr̄i tuo ⁊ multiplicabo semen tuū
sicut stellas celi. Daboqꝫ posteris
tuis vniūsas regiōes has ⁊ bn̄di
cent̄ ī seīne tuo om̄s gētes t̄re eo
ꝙ obedierit abrahaꝫ voci mee ⁊
custodieit p̄cepta mea ⁊ mādata
mea ⁊ cerimoīas legesqꝫ seruaue
rit. Mansit itaqꝫ ysaac in geraris
Qui cū īt̄rogaret̄ a viris loci illiꝰ
sup vxore sua rn̄dit. Soror mea ē
Timuerat enī ꝯfiteri ꝙ sibi esset
sotiata ꝯiugio reputans ne forte
interficerēt eū ꝓpter illiꝰ pulch̄tu
dinē. Cūqꝫ ꝑtransissent dies plu
rimi et ibidē moraret̄ ꝓspiciens
abimelech rex palestinoꝝ ꝑ fene
straꝫ vidit eū iocātem cū rebecca
vxore sua ⁊ accersito eo ait. Per
spicuū ē ꝙ vxor tua sit. Cur mēti
tus es eā sororē tuā eē. Rn̄dit. Ti
mui ne morerer ꝓpter eaꝫ. Dixitqꝫ
abimelech. Quaē imposuisti no
bis. Potuit coire q̄spiā de ꝑplo cū
vxore tua ⁊ induxeras super nos
grāde peccatū. Precepitqꝫ oī ꝑplo
dicēs. Qui tetigerit hoīs huiꝰ vxo
rē morte morieť. Seuit aūt ysaac
in terra illa et inueīt in ipō anno
centuplū. Bn̄dixitqꝫ ei deꝰ ⁊ locu
pletatꝰ est hō et ibat ꝓfitiēs atqꝫ
succrescēs donec magnꝰ vehemen
ter effectꝰ est. Habuitqꝫ possessio
nes ouiū ⁊ armētoꝝ ⁊ faīlie plu
rimū. Ob hoc inuidētes ei palesti
ni oēs puteos quos foderāt ꝑui
pr̄is illiꝰ abrahā illo tpe obstru
xer̄t implētes humo intr̄ītū ut ip
se abimelech dicēt ad ysaac. Re
cede a nob̄ qm̄ potētior nob̄ factꝰ
es valde. Et ille discedēs ut veniret
ad torrentez gerare. Habitaretqꝫ
ibi rursuꝫ fodit alios puteos q̄s
foderāt serui pr̄is sui abrahaꝫ et
quos illo mortuo olim obstruxe
rat philistijm. Appellauitqꝫ eos
eisdem noībꝰ quibꝰ an̄ pater vo
cauerat. Foderūtqꝫ in torrēte ⁊ re
pererēt aquā viuā. Sꝫ ⁊ ibi iurgiū
fuit pastoꝝ gerare adūsus pasto
res ysaac dicentiū. Nr̄a est aqua
Quā ob rē nomen putei ex eo qđ
acciderat vocauit calūniā. Foderēt
aūt ⁊ aliū ⁊ ꝓ illoq̄ꝫ rixati sūt. ap
pellauitqꝫ eum inimicitias. Profe
ctus inde fodit aliū puteū ꝓ q̄ nō
ꝯtenderūt. Itaqꝫ vocauit nomen
eius latitudo dicēs. Nūc dilatauit
nos dn̄s et fecit crescē sup terrā.
Ascēdit aūt ex illo loco ī bersabee
vbi apparuit ei dn̄s in ip̄a nocte
dicēs. Ego sū deus abrahā patris
tui. Noli timere qꝛ ego tecū sū. Bn̄
dicā tibi ⁊ multiplicabo semē tuū
ꝓpt̄ seruū meū abrahā. Itaqꝫ edi
ficauit ibi altare dn̄o ⁊ inuocato
noīe dn̄i extēdit tab̄naculū prece
pitqꝫ seruis suis ut foderēt puteū
Ad quē locū cū veīsset de geraris
abimelech ⁊ ochozath amici illi
us phicol dux militū locutus est

ysaac Quid venistis ad me hoiez
quē odistis et expulistis a vob.ꝛ
Qui rn̄derūt. Vidimꝰ tecū esse dn̄z
ꝛ idcirco nos diximꝰ Sit iuramē
tū int̄ nos et ineamꝰ fedus. vt n̄
facias nob̄ quicq̄ mali. sic ꝛ nos
nihil tuoꝝ attigimꝰ nec fecimus
qd̄ te ledēt. ꝫ cū pace dimisimꝰ au
ctū bn̄dcōe dn̄i. Fecit ergo eis cō
uiuiū. Et post cibū et potū surgē
tes mane: iurauerūt sibi mutuo:
dimisitq̄ eos ysaac pacifice ī lo
cū suū. Ecce aūt venerūt ī ipō die
Serui ysaac: annūciātes ei de pu
teo quē foderāt atq̄ dicētes Inue
nimꝰ aquā. Vnde appellauit eū
abūdantiaz ꝛ nomē vrbis impo
situ ē bersabee. vsq̄ in pn̄tem diē
Esau vero q̄dragenariꝰ duxit vx
ores duas: iudith filiā beeri ethei
et basemath filiā elon eiusdē lo
ci: q̄ ambe offenderāt animū ysa
ac ꝛ rebecce. Ca. xxvij.

Senuit autez ysaac et caliga
uerūt oculi eiꝰ ꝛ videre n̄ po
terat: vocauitq̄ esau filiū suū ma
iorē et dixit ei. Fili mi. Qui rn̄dit
Assum. Cui pr̄. Vides inq̄t q̄ se
nuerim ꝛ ignorē diez mortis mee
Sume arma tua ꝛ pharetrā ꝛ ar
cū ꝛ egredē foras. Cunq̄ venatu
aliq̄d apprehēderis fac mihi inde
pulmentū sicut velle me nosti et
affer vt comedā ꝛ benedicat tibi
anima mea anteq̄ moriar Qd̄ cū
audissz rebecca ꝛ ille abissz ī agrū
vt iussionē pr̄is implēt: dixit filio
suo iacob Audiui pr̄em tuum lo
quentē cū esau frē tuo ꝛ dicentez
ei Affer m̄ de venacōe tua ꝛ fac ci
bos vt ꝯmedā ꝛ bn̄dicā tibi corā
dn̄o anteq̄ moriar. Nūc ergo fili
mi acq̄esce ꝯfiliis meis et pgens
ad gregē affer m̄ duos hedos op
timos vt faciā ex eis escas patri
tuo: q̄bus libent̄ vescit̄: q̄s cū ītu
leris ꝛ ꝯmederit: bn̄dicat tibi pri
usq̄ moriat̄. Cui ille rn̄dit. Nosti
q̄ esau frat̄ meus hō pilosus sit.
et ego lenis. Si attrectauerit me
pater meꝰ ꝛ senserit: timeo ne pu
tet sibi voluisse me illudē et indu
cat sup me maledictionē ꝓ bn̄di
ctione Ad quē mater: ī me sit ait
ista maledictio fili mi: tm̄ audi
vocē meā ꝛ pgens affer que dixi
Abijt ꝛ attulit: deditq̄ mr̄i Para
uit illa cibos sicut velle nouerat
patrē illiꝰ ꝛ vestibus esau valde
bonis quas apd̄ se habebat domi
īduit euz. pelliculasq̄ hedoꝝ circū
dedit manibꝰ ꝛ colli nuda ꝓtexit
Deditq̄ pulmētū ꝛ panes quos
coxerat tradidit. Quibus illatis
dixit. Pater mi. At ille rn̄dit. Au
dio. Quis es tu fili mi.ꝛ Dixitq̄ ia
cob Ego sū p̄mogenitꝰ tuus esau
Feci tibi sicut p̄cepisti m̄. Surge.
sede ꝛ ꝯmede de venacōne mea vt
bn̄dicat m̄ aīa tua. Rursūq̄ ysa
ac ad filiū suū. Qūo inq̄t tā cito
inueīre potuisti fili mi.ꝛ Qui respō
dit Volūtas dei fuit vt cito occur
reret mihi qd̄ volebā. Dixitq̄ ysa
ac. Accede ad me vt tangā te fili
mi ꝛ probē vtꝝ tu sis filiꝰ meꝰ esau
an non. Accessit ille ad patrem
ꝛ palpato eo dixit ysaac. Vox q̄
dem vox iacob est. sed manus:
manꝰ sunt esau. Et non ꝯgnouit
eū. q̄ pilose manꝰ silitudinez ma
ioris exp̄sserāt. Bn̄dicēs g̊ illi ait
Tu es filiꝰ meꝰ esau.ꝛ Rn̄dit Ego
sū. At ille affer inq̄t mihi cibos de

venacōe tua fili mi ut benedicat
tibi aīa mea Quos cū oblatos co
medissz obtulit ei etiā vinū. Quo
hausto dixit ad eum. Accede ad
me ⁊ da mihi osculum fili mi. Ac
cessit ⁊ osculatꝰ ē eū. Statimqꝫ ut
sēsit vestimētoꝝ ei⁹ fragrātiā bn̄
dicēs illi ait. Ecce odor filij mei si
cut odor agri pleni cui bn̄dixit do
min⁹. Det tibi de⁹ de rore celi ⁊ de
pinguedine terre abundātiā fru
mēti vini ⁊ olei ⁊ seruiāt tibi ꝓpli
⁊ adorēt te trib⁹ Esto dn̄s fratrū
tuoꝝ ⁊ incuruētur an̄ te filij mr̄is
tue. Qui maledixerit tibi sit ille
maledict⁹ ⁊ q̄ bn̄dixerit tibi bene
dictōnib⁹ repleat̄. Vix ysaac ser
monē impleuerāt ⁊ egresso iacob
foras venit esau coctosqꝫ de vena
tione cibos intulit pr̄i dicēs. Sur
ge pater mi ⁊ comede de venatiōe
filij tui ut bn̄dicat mihi aīa tua.
Dixitqꝫ illi ysaac. Quis em̄ es tu.
Qui rn̄dit. Ego sū filius tu⁹ primo
genit⁹ esau. Expauit ysaac stupo
re vehemēti ⁊ vltra q̄ credi potest
ammirās ait. Quis igit̄ ille ē qui
dudū captā venacōem attulit m̄
⁊ ꝯmedit ex oībus prius q̄ tu ve
nires. Bn̄dixiqꝫ ei ⁊ erit bn̄dict⁹.
Auditis esau s̄mōibus pr̄is irru
gijt clamore mg̃no ⁊ cōsternat⁹
ait. Bn̄dic etiā ⁊ mihi pr̄ mi. Qui
ait. venit german⁹ tu⁹ fraudulē
ter ⁊ accepit bn̄dictōez tuā. At il
le subiūxit. Juste vocatū ē nomen
ei⁹ iacob. Supplātauit enī me en
altera vice Primogenita mea an̄
tulit ⁊ nūc scd̄o surripuit bn̄dicti
onē meā. Rursūqꝫ ad pr̄ez nūq̄d
nō reseruasti ait ⁊ mihi bn̄dictōez
Rn̄dit ysaac. Dominū tuū illum
cōstitui ⁊ om̄s fratres suos s̄uitu
ti ei⁹ sb̄iugaui. Frumēto ⁊ vino ⁊
oleo stabiliui eū ⁊ tibi pt⁹ hec fili
mi vltr̄ quid faciā. Cui esau Nū
vnaz inquit tm̄ bn̄dictōnem ha
bes pr̄. Mihiq̄ obsecro ut bn̄di
cas. Cunqꝫ eiulatu magno fleret
mot⁹ ysaac dixit ad eum. In pin
guedine terre ⁊ in rore celi desup
erit bn̄dictio tua. Viues ī gladio
⁊ fratri tuo s̄uies tempusqꝫ veīet
cū excutias ⁊ soluas iugū eius de
ceruicib⁹ tuis. Oderat g̃ sēp esau
iacob ꝓ bn̄dictōe qua bn̄dixerāt
ei pr̄. Dixitqꝫ in corde suo. Veniēt
dies luct⁹ pr̄is mei ⁊ occidam ia
cob frēz meum. Nūciata sūt hec re
becce. Que mittens ⁊ vocās iacob
filiū suū dixit ad eū. Ecce esau fra
ter tu⁹ minat̄ ut occidat te. Nūc
g̃ fili audi vocē meā ⁊ ꝯsurgēs fu
ge ad labā fratrē meū in arā ha
bitabisqꝫ cum eo dies paucos do
nec req̄escat furor fratris tui ⁊ ces
set indignatio eius obliuiscatur
qꝫ eoꝝ q̄ fecisti ī eū. postea mittaz
⁊ adducā te īde huc. Cur vtroqꝫ
orbabor filio in vno die. Dixitqꝫ
rebecca ad ysaac. Tedet me vite
mee ꝓpter filias heth. Si accepit
iacob vxorem de stirpe hui⁹ terre
nolo viuere. Ca. xxviij.

Vocauit itaqꝫ ysaac iacob et
bn̄dixit eū p̄cepitqꝫ ei dicēs
Noli accipe ꝯiugē de gn̄e chana
an. sꝫ vade ⁊ ꝓficiscere in mesopo
thamiaz syrie ad domū bathuel
pr̄is mr̄is tue ⁊ accipe in̄ tibi vxo
rē de filiab⁹ labā auūculi tui. de⁹
aūt omnipotēs bn̄dicat tibi ⁊ cre
scere te faciat atqꝫ multiplicet ut
sis in turbas populoꝝ et det tibi

bñdcōnēs abrahe et semī tuo p⁹
te vt possideas t̄rā pegrinacōnis
tue quā pollicit⁹ ē auo tuo Cūq̄
dīsissz eū ysaac. ꝓfect⁹ pueīti me
sopotamiā syrie ad labā filiū ba
thuel syri fratrē rebecce mr̄is sue
Videns āt esau ꝙ bñdixissz pat̄
suus iacob ⁊ misissz eū ī mesopo
tamiā syrie. vt inde vxorē ducēt ⁊
ꝙ p⁹ bñdcōnē p̄cepissz ei dicēs: n̄
accipies vxorē de filiab⁹ chanaā
qđq̄ obediēs iacob parētib⁹ su
is isset ī syriā: ꝓbansq̄ ꝙ n̄ libē
ter aspicēt filias chanaā pr̄ su⁹.
iuit ad ismahelē ⁊ duxit vxorem
absq̄ hijs q̄s p̄us hēbat: melech
filiā ismahel filij abrahā sororez
nabaioth. Igit̄ egress⁹ iacob de
bersabee: ꝑgebat aran Cūq̄ venis
set ad quēdā locū ⁊ vellz ī eo req̄
escē post sol occubitū. tulit de la
pidib⁹ q̄ iacebant ⁊ supponēs ca
piti suo: dormiuit in eodē loco Vi
ditq̄ ī somnis scalā stātē sup t̄rā
⁊ cacumē illi⁹ tangēs celuz: ange
losq̄ dei ascēdētes ⁊ descēdētes per
eā ⁊ dn̄m innixū scale dicētē sibi.
Ego sū dn̄s de⁹ abrahā pr̄is tui ⁊
deus ysaac. Terrā ī q̄ dormis tibi
dabo et semī tuo: eritq̄ semē tuū
q̄si puluis t̄re. dilataberis ad ori
entē ⁊ occidentē ⁊ septētrionez et
meridiē ⁊ bñdicent̄ ī te ⁊ ī semīe
tuo cūcte trib⁹ terre Et ero custos
tuus quocūq̄ ꝑrexeris ⁊ reducaz
te ī terrā hāc. nec dimittā nisi cō
pleuero vniūsa q̄ dixi. Cūq̄ eui
gilassz iacob de somno ait. Vere
dn̄s ē ī loco isto ⁊ ego nesciebaz
Pauensq̄: q̄ t̄ribilis ē inq̄t loc⁹
iste. Nō ē hic aliud nisi dom⁹ dei
⁊ porta celi. Surgens ergo iacob
mane tulit lapidē quē supposueāt
capiti suo ⁊ erexit in titulū. fūdēs
oleū desup Appellauitq̄ nomē vr
bis bethel: q̄ p̄us luza vocabatur
Vouit etiā votū dicens Si fuerit
dn̄s mecū ⁊ custodierit me ī via
ꝑ quā ego ābulo et dederit m̄ pa
nē ad vescēdū ⁊ vestimētū ad in
duēdū. reūsusq̄ fuero ꝓspere ad
domū pr̄is mei: erit m̄ dn̄s in deū
⁊ lapis iste quē erexi ī titulū voca
bit̄ dom⁹ dei: cūctorūq̄ q̄ dedeis m̄
decīas offerā tibi Ca. xxix.

PRofect⁹ ergo iacob venit in
terrā oriētalē ⁊ vidit puteū
ī agro: tresq̄ greges ouiuz occu
bantes iuxta eū. Nā ex illo adaq̄
bant̄ pecora ⁊ os ei⁹ grādi lapide
claudebat̄mosq̄ eāt ut cūctis oui
b⁹ ꝯgregatis deuoluerēt lapidez
⁊ refectis gregib⁹ rursū sup os pu
tei ponerēt. Dixitq̄ ad pastores.
Fr̄es vnde estis. Qui rn̄derūt. De
aran. Quos īterrogās: nūq̄d ait
nostis laban filiū nachor. Dixerūt
Nouim⁹. Sanusne ē inq̄t. Valet
īquiūt: ⁊ ecce rachel filia ei⁹ venit
cum grege suo Dixitq̄ iacob. Ad
huc multū diei sup est: nec ē tp̄s
vt reducāt̄ ad caulas greges Da
te añ potū ouib⁹ ⁊ sic eas ad pa
stū reducite. Qui rn̄derūt. Nō pos
sum⁹ donec oīa pecora ꝯgregēt̄ ⁊
amoueamus lapidez de ore putei
vt adaquemus greges. Adhuc
loquebantur ⁊ ecce rachel venie
bat cum ouibus patris sui. Nā
gregē ip̄a pascebat Quā cū vidis
set iacob et sciret cōsobrinam su
am. ouesq̄ laban auunculi sui:
amouit lapidē quo pute⁹ claude
bat̄ ⁊ adaq̄to grege osculal⁹ ē eā

Et eleuata voce fleuit ⁊ indicauit
ei ꝙ frater eēt pr̄is sui et filius re
becce. At illa festinans nūciauit
patri suo. Qui cū audissꝫ venisse
iacob filiū sororis sue occurrit ob
uiā ei ꝯplexusqꝫ eū et in oscula ru
ens duxit in domū suā. Auditis
aūt causis itineris rn̄dit. Os meū
es ⁊ caro mea. Et postq̄ īpleti sūt
dies mēs vni⁹ dixit ei. Nū qꝛ frat̄
me⁹ es g̃tis seruies mihi. Dic q̄d
mercedis accipias. Hēbat vero
duas filias. Nomen maioris lya
minor vero appellabat̄ rachel. Sꝫ
lya lippis eāt oculis. rachel decora
fatie ⁊ venusto aspcū quā diligēs
iacob ait. Seruiā tibi ꝓ rachel fi
lia tua minore septē annis Respō
dit laban. Meli⁹ est ut tibi eaꝫ dē
q̄ alteri viro. Mane apud me.
Seruiuit ḡ iacob ꝓ rachel septeꝫ
annis ⁊ videbātur illi pauci dies
p̄ amoris magnitudīe. Dixitqꝫ ad
laban. Da mihi vxorē meā. qꝛ iaꝫ
tēpus expletū est ut īgrediar ad
illā. Qui vocatis multis amicorū
turbis ad ꝯuiuiū fecit nuptias ⁊
vespere lyā filiam suā introduxit
ad eū dās ancillā filie zelphā no
mīe. Ad quā cū ex more iacob fu
issꝫ ingressus facto mane vidit ly
am ⁊ dixit ad socerꝫ suū. Quid est
q̄d facere voluisti. Nōne ꝓ rachel
ſuiui tibi. Quare imposuisti m̄. Rn̄dit labā. Nō est ī loco nr̄o cō
suetudinis ut minores añ trada
m⁹ ad nuptias. Imple ebdoma
dā dierū hui⁹ copule ⁊ hācq̄ da
bo tibi ꝓ opere quo ſuitur⁹ es mi
hi septeꝫ ānis alijs. Acq̄euit pla
cito ⁊ ebdomada trāsacta rachel
duxit vxorem Cui pr̄ seruaꝫ balā
tradiderat. Tandēqꝫ potit⁹ opta
tis nupcijs amorē seqn̄tis priori
p̄tulit seruiēs apd̄ eū septē ānis
alijs Vidēs aūt dn̄s ꝙ despiceret
lyā aperuit vuluā eius sorore ste
rili ꝑmanēte. Que ꝯceptū genuit
filiū vocauitqꝫ nomē ei⁹ ruben di
cēs. Vidit dn̄s humilitatē meaꝫ.
Nūc amabit me vir me⁹. Rursū
qꝫ ꝯcepit et pepit filiū ⁊ ait. Quo
niaꝫ audiuit me dn̄s haberi ꝯtēp
tui dedit eciaꝫ istū mihi. Vocauit
qꝫ nomē eius symeon. Cōcepitqꝫ
tertio et genuit aliū filiū dixitqꝫ.
Nuncq̄ copulabit̄ mihi maritus
meus eo ꝙ peperim ei tres filios
Et idcirco appellauit nomē eius
leui. Quarto cōcepit ⁊ pepit filiū
⁊ ait Modo ꝯfitebor dn̄o ⁊ ob hoc
vo̅uit eū iudā. Cessauitqꝫ parē.

Cernēs aūt rachel ¶ Ca. xxx.
ꝙ infecūda eēt inuidit soro
ri sue ⁊ ait marito suo. Da mihi li
beros alioqn̄ moriar. Cui iratus
rn̄dit iacob. Nū ꝓ dō ego sū qui p̄
uaui te fructu ventris tui. At illa
Habeo inq̄t famulā balā ingrede
re ad illaꝫ ut pariat super genua
mea ⁊ habeaꝫ ex illa filios. Dedit
qꝫ illi balā in ꝯiugiū. Que īgresso
ad se viro ꝯcepit ⁊ pepit filiū. Di
xitqꝫ rachel. Iudicauit mihi dn̄s
⁊ exaudiuit vocē meā dans mihi
filiū Et idcirco appellauit nomen
eius dan. Rursūqꝫ bala ꝯcipiens
pepit alterū ꝓ q̄ ait rachel. Cōpa
uit me dn̄s cū sorore mea et inua
lui. Vocauitqꝫ eū neptalim. Sen
tiens lya ꝙ pere desissꝫ zelpham
ancillā suā marito tradidit. Qua
post ꝯceptū edēte filiū dixit Felici
ter. Et idcirco vocauit nomē eius

gad. Peperitq̃ zelpha alterũ: di-
xitq lya. Hoc ꝓ beatitudĩe mea
Beatã q̃ppe me dicent om̃es mu
lieres. Propterea appellauit eũ
aser Egressus aũt ruben tpe mes
sis triticee ĩ agrũ reperit mandra
goras q̃s matri lye detulit Dixitq
rachel. Da mihi partẽ de mãdra
goris filij tui Illa rñdit Parũ ne
tibi videt̃ q̃ p̃ripueris maritũ m̃:
nisi etiã mãdragoras filij mei tu
leris. Ait rachel. Dormiat tecum
hac nocte ꝓ mãdragoris filij tui
Redeuntiq ad vesperam iacob de
agro egressa ẽ in occursũ ei⁹ lya.
⁊ ait Ad me inq̃t ĩtrabis q̃ mer
cede cõduxi te ꝓ mandagoris filij
mei Dormiuitq cũ ea nocte illa ⁊
exaudiuit de⁹ p̃ces ei⁹ Cõcepitq
⁊ pepit filiũ quintũ et ait. Dedit
deus mercedẽ mihi q̃ dedi ancillã
meaꝫ viro meo. Appellauitq no
mẽ eius ysachar Rursũ lya cõci
piens pepit sextũ filiũ ⁊ ait. Dita
uit me de⁹ dote bona. Etiã hac vi
ce mecũ erit marit⁹ me⁹: eo q̃ ge
nuerim ei sex filios. Et idcirco ap
pellauit nomẽ ei⁹ zabulon Post
quẽ pepit filiã nomĩe dinam. Re
cordatusq dñs rachelis: exaudi
uit eã ⁊ aꝑuit vuluã eius q̃ cõce
pit ⁊ pepit filiũ dicens. Abstulit
de⁹ opprobriũ meũ. Et vocauit no
mẽ illi⁹ ioseph dicẽs. Addat m̃
dñs alterũ. Nato aũt ioseph: di
xit iacob socero suo. Dimitte me
vt reuertar ĩ patriã meã ⁊ ad ter
rã meã Da mihi vxores ⁊ liberos
meos ꝓ q̃b⁹ ſuiui tibi vt abeam
Tu vero nosti ſuitutẽ q̃ ſuiui tibi
Ait ei laban. Inueniã grãꝫ in cõ
spectu tuo. Expimento didici: q̃

bñdixerit mihi deus ꝓpt̃ te Cõsti
tue mercedẽ tuã quã dem tibi. At
ille rñdit. Tu nosti qũo ſuierim
tibi ⁊ quãta in manib⁹ meis fue
rit possessio tua. Modicũ habui
sti añq̃ venirẽ ad te ⁊ nũc diues
effectus es: bñdixitq tibi de⁹ ad
introitũ meũ Justũ est igit̃ vt ali
quãdo ꝓuideã domui mee Dixitq
laban Quid tibi dabo. At ille ait
Nihil volo sed si feceris q̃d postu
lo: iterũ pascã et custodiã pecora
tua Gira oẽs greges tuos ⁊ sepa
ra cunctas oues varias ⁊ sparso
vellere ⁊ q̃dcũq furuũ et maculo
sũ variũq fuerit: tam ĩ ouib⁹ q̃
ĩ capris: erit merces mea. Respõ
debitq mihi cr̃s iusticia mea qñ
placiti tẽpus aduenerit coraꝫ te
⁊ om̃ia q̃ nõ fuerint varia et ma
culosa ⁊ furua: tã ĩ ouib⁹ q̃ in ca
pris: furti me arguẽt. Dixitq la
bã Gratũ habeo q̃d petis Et sepa
rauit ĩ die illa capras et oues et
hircos ⁊ arietes varios et macu
losos Cunctũ ãt gregẽ vnicolorẽ
id ẽ albi ⁊ nigri velleris: tradidit
ĩ manu filioꝝ suoꝝ ⁊ posuit spaci
um itineris inter se ⁊ generũ triũ
dierũ: q̃ pascebat reliq̃s greges
eius. Tollẽs ergo iacob virgas
populeas virides ⁊ amigdalinas
⁊ ex platanis: ex ꝑte decorticauit
eas. Detractisq corticib⁹ in hijs
que spoliata fuerãt: cãdor apparu
it. illa vero que ĩtegra fuerũt: vi
ridia ꝑmanserunt: atq in hunc
modũ color effect⁹ ẽ varius Po
suitq eas in canalib⁹ vbi effun
debat̃ aqua: vt cũ venissent gre
ges ad bibẽdũ ante oculos habe
rent v̓gas ⁊ ĩ aspcũ eaꝝ cõciperẽt

Factūq; est ut in ip̄o calore coit⁹
oues intuerent̄ virgas ⁊ parerēt
maculosa ⁊ varia ⁊ diuerso colo
re respersa. Diuisitq; gregē iacob
⁊ posuit virgas in canalib⁹ ante
oculos arietū. Erāt aūt alba ⁊ ni
gra queq; labā. cetera vero iacob
separatis inter se gregibus. Igit̄
qn̄ primo tp̄e ascēdebātur oues
ponebat iacob virgas in canali
bus aquaꝝ an̄ oculos arietū et
ouiū ut in earū ɔtēplacōe cōcipe
rent. qn̄ vero serotina admissura
erat et ɔceptus extrem⁹ nō pone
bat eas. Factaq; sūt ea q̄ erāt se
rotina labā ⁊ que p̄mi tēporis ia
cob. Ditatusq; est hō vltra modū
⁊ habuit greges mltos ācillas ⁊
seruos camelos ⁊ asinos.

Ca. xxxi.

Postq̄ aūt audi
uit verba filiorū laban dicē
tium tulit iacob om̄ia que fuerūt
patris nr̄i et de illius facultate di
tatus fact⁹ ē inditus animaduer
titq̄ faciē labā q̄ nō ess; erga se
sicut heri ⁊ nudiusterci⁹ maxime
dicēte sibi dn̄o reuertere ī terram
patrū tuoꝝ ⁊ ad gn̄acōnem tuā
eroq; tecū misit ⁊ vocauit rachel
⁊ lyam in agrū vbi pascebat gre
ges dixitq; eis. Video faciē p̄ris
vr̄i q̄ non sit erga me sicut heri ⁊
nudiusterci⁹. Deus autē p̄ris mei
fuit mecū ⁊ ipse nostis q̄ totis vi
rib⁹ meis s̄uierim p̄ri vestro Sed
⁊ p̄r vester circūuenit me ⁊ muta
uit mercedē meā decē vicibus ⁊ tn̄
nō dimisit eū de⁹ ut noceret mihi
Siquādo dixit varie erunt merce
des tue pariebāt om̄es oues vari
os fetus qn̄ vero ecōtrario ait al
ba queq; accipies ꝓ mercede oēs
greges alba pepe rūt. Tulitq; de⁹
substāciā patris vr̄i ⁊ dedit mihi
Postq̄ enī cōcept⁹ ouiū tempus
adueneāt leuaui oculos meos ⁊
vidi in somnis ascēdētes mares su
per feminas varios et maculo
sos ⁊ diuersoꝝ coloꝝ. Dixitq; an
gel⁹ dn̄i ad me in somnis. Jacob
Et ego rn̄di. Assum. Qui ait Leua
oculos tuos ⁊ vide vniūsos mas
culos ascēdentes sup̄ feminas va
rios maculosos atq; respsos Vi
di em̄ oīa q̄ fecit tibi laban. Ego
sū deus bethel. vbi vnxisti lapidē
⁊ votū vouisti mihi. Nūc ḡ surge
⁊ egredē de terra hac reūtens in
terrā natītatis tue. Rn̄derūtq; ra
chel et lya. Nūquid hēm⁹ residui
quicq̄ in facultatib⁹ ⁊ hereditate
dom⁹ p̄ris nr̄i. Nōne q̄si alienas
reputauit nos ⁊ vēdidit ɔmedit
q̄ p̄tiū nr̄m. Sed deus tulit opes
p̄ris nr̄i et eas tradidit nob̄ ac fi
lijs nostris. Vn̄ oīa que p̄cepit ti
bi dn̄s fac. Surrexit aūt iacob et
impositis liberis ac cōiugib⁹ suis
sup̄ camelos abijt tulitq; omnē
sb̄stātiaꝫ suā ⁊ greges et quicq̄d
in mesopothamia acq̄sieāt p̄gēs
ad ysaac p̄rēꝫ suū in terra chana
an. Eo tempe ierat laban ad ton
dēdas oues ⁊ rachel furata ē ydo
la p̄ris sui. Noluitq; iacob ɔfiteri
socero suo q̄ fugeret Cūq; abiss;
tā ip̄e q̄ oīa q̄ iuris sui erāt ⁊ am
ne trāsmisso p̄geret cōn̄ montem
galaad. nūciatū est laban die ter
tio q̄ fugēt iacob Qui assumptis
frībus suis p̄secutus ē eū dieb⁹
septē ⁊ ɔp̄hendit eū in monte ga
laad. Viditq; in somnis dicentēꝫ
sibi dn̄m. Caue ne quicq̄ aspere

loquaris cōtra iacob. Iāq; iacob
extēdeāt in mōte tabnaculū Cūq;
ille cōsecutus fuiss; eū cū fratrib⁹
suis in eodē; mōte galaad fixit tē
toriū. Et dixit ad iacob. Quaē ita
egisti ut clam me abigeres filias
meas q̄si captiuas gladio. Cur
ignorante me fugere voluisti nec
indicare m̄ ut ꝓseq̄rer te cū; gau
dio ⁊ cāticis ⁊ tīpanis ⁊ cithaīs.
Nō es passus ut osculārer filios
meos ⁊ filias. Stulte operatus es
Et nūc q̄dē; valet man⁹ mea red
dere tibi malū. ꝫ deus p̄ris tui heri
dixit mihi. Caue ne loq̄ris cōtra
iacob quicq̄ durius. Esto. Ad tu
os ire cupiebas ⁊ desideio erat ti
bi domus p̄ris tui Cur furatus es
deos meos. Respondit iacob. Q̄
inscio te ꝓfect⁹ sū: timui ne violē
ter auferres filias tuas. Q̄ autē
furti me arguis apud quēcūq; in
ueneris deos tuos: necet̄ corā frī
bus nr̄is. Scrutare quicq̄d tuorū
apud ne inueneris aufer. Hec di
cēs ignorabat ꝙ rachel furata es
set ydola Ingressus itaq; labā ta
bernaculū iacob ⁊ lye ⁊ vtriusq;
famule nō inuenit. Cūq; intrass;
tētoriū rachelis: illa festinās ab
scōdit ydola sb̄ter stramēta came
li ⁊ sedit desup: scrutātiq; oē tēto
riū ⁊ nihil inuenīēti ait. Ne irasca
tur dn̄s meus ꝙ coraz te assurge
re nequeo. q̄ iuxta ꝯsuetudīē; fe
minarū nūc accidit mihi Sic delu
sa sollicitudo querētis ē. Tumēs
q; iacob cū iurgio ait. Quā ob cul
paz meā ⁊ ob qd̄ peccatū meū sic
exarsisti post me ⁊ scrutat⁹ es oē;
suppellectilē meaz. Quid inueīsti
de cūcta sb̄stātia domus tue. Po
ne hic corā frīb⁹ meis ⁊ frīb⁹ tu
is ⁊ iudicēt inter me ⁊ te. Idcirco
viginti annis fui tecū oues tue et
capre steriles non fuerūt. arietes
gregis tui nō comedi. nec captū a
bestia ostēdi tibi. Ego damnū oē
reddebā. Quicq̄d furtim ꝑibat a
me exigebas: die noctuq; estu vr
gebar ⁊ gelu. fugiebatq; som n⁹
ab oculis meis. Sicq; ꝑ vigīti an
nos in domo tua ꝑuiui tibi: q̄tuor
decī ꝓ filiab⁹ ⁊ sex ꝓ gregibus tu
is. Immutastiq̄ mercedē meā decē
vicib⁹. Nisi de⁹ p̄ris mei abrahaz
⁊ timor ysaac affuisset m̄: forsitan
modo nudum me dimisisses Affli
ctōē; meā ⁊ laborē manuū meaꝝ
respexit dn̄s et arguit te heri. Re
spōdit ei laban. Filie mee ⁊ filij ⁊
greges tui et oīa que cernis mea
sūt. Quid possum facere filijs ⁊ ne
potib⁹ meis. Veni g̊ ⁊ ineamus
fedus ut sit testimoniū int̄ me et
te. Tulit itaq; iacob lapidē; ⁊ ere
xit illū in titulū. Dixitq; fratribus
suis. Afferte lapides. Qui ꝯgregā
tes fecerūt tumulū: comederūtq; su
per eū. Quē vocauit labā tumulū
testis et iacob aceruū testimonij
vterq; iux̄ ꝓprietatē lingue sue. Di
xitq; labā. Tumul⁹ iste testis est
inter me ⁊ te hodie. Et idcirco ap
pellatū est nomē ei⁹ galaad id ē
tumul⁹ testis. Et adiecit labā. In
tueat̄ ⁊ iudicet dn̄s inter nos qn̄
recesseim⁹ a nob: si afflixeis filias
meas ⁊ si introduxeris alias vxo
res sup eas. Nullus ꝑmoīs nr̄i te
stis est absq; deo q̄ p̄sēs respicit.
Dixitq; rursus ad iacob. En tumu
lus hic et lapis quē erexi int̄ me
⁊ te testis erit Tumulus inq̄ iste

et lapis sint in testimoniū. si aut
ego tñsiero illū pgens ad te aut
tu p̄terieris malū mihi cogitans.
Deus abrahaz ⁊ deꝰ nachor iudi
cet inter nos deus p̄ris eoꝝ Jura
uit ḡ iacob p timorē p̄ris sui ysa
ac ymolatisq; victimis in monte
vocauit frēs suos ut ederēt panē
Qui cū comedissent māserūt ibi.
Laban vero de nocte cōsurgēs os
culatus est filios ⁊ filias suas et
bñdixit ill' reūsusq; ē in locū suū.
Iacob aūt abijt in iti Ca. xxxij.
nere quo cepeāt fuerūtq; ei obuiā
angeli dei. Quos cum vidissz ait.
Castra dei sunt hec. Et appellauit
nomē loci illiꝰ manaim id est ca
stra. Misit aūt ⁊ nūtios añ se ad
esau frēz suū in terra seyr in regi
one edom p̄cepitq; eis dicēs. Sic
loquimini dño meo esau. Hec di
cit frat' tuus iacob. Apud laban
pegrinatus sū ⁊ fui vsq; in p̄ntez
diē. Habeo boues ⁊ asinos ⁊ oues
⁊ seruos ⁊ ancillas. mittoq; nūc
legacōnē ad dñm meū ut inueni
am grāz in ꝯspectu tuo. Reuersiq;
sūt nūcij ad iacob dicētes. Veni
mus ad esau frēm tuū ⁊ ecce ꝓpe
rat in occursū tuū cū q̄dringentis
viris Timuit iacob valde ⁊ pter
ritus diuisit populū qui secū erat
greges q̄ ⁊ oues ⁊ boues et came
los ī duas turmas dicēs. Si vene
rit esau ad vnaz turmā ⁊ pcusse
rit eā alia turma q̄ reliq̄ est salua
bit'. Dixitq; iacob. Deus p̄ris mei
abrahā ⁊ deꝰ p̄ris mei ysaac. dñe
qui dixisti m̄. reūtere in terraz tuā
⁊ in locū natitatis tue ⁊ bñfaciaz
tibi. minor sū cūctis misera cōnibz
tuis ⁊ veritate tua quam explesti
seruo tuo. In baculo meo trāsiui
iordanē istū ⁊ nūc cū duabꝰ tur
mis regredior. Erue me de manu
frīs mei esau q̄ valde eū timeo.
ne forte veniēs pcuciat m̄rez cū fi
lijs. Tu locutꝰ es q̄ bñfaceres m̄
⁊ dilatares semē meū sicut arenā
mais que p̄ multitudine nūerari
nō potest Cūq; dormissz ibi nocte
illa sepauit de hijs q̄ hēbat mūe
ra esau fratri suo capras ducen
tas. hircos vigīti. oues ducētas
et arietes viginti. camelos fetas
cū pullis suis triginta. vaccas q̄
draginta et thauros viginti. asi
nas viginti ⁊ pullos eaꝝ decē. Et
misit p manus ꝑuoꝝ suoꝝ singu
los seorsuz greges dixitq; pueris
suis. Añcedite me et sit spatiū int'
gregē ⁊ gregē. Et p̄cepit priori di
cēs. Si obuiū habueris frēz meū
esau ⁊ interrogauerit te. cuius es
aut q̄ vadis aut cuiꝰ sūt ista que
seq̄ris: rñdebis. Serui tui iacob.
Munera misit dño suo esau. ipse
q̄ post nos veīt. Siliter dedit mā
data secūdo ⁊ tercō ⁊ cūctis q̄ seq̄
bātur greges dicēs. Hijsdē v̄bis
loq̄mī ad esau cū inueneritis eū
⁊ addetis Ipeq̄ seruꝰ tuus iacob
iter nr̄m insequit'. Dixit em̄. Pla
cabo illū mūeribꝰ que p̄cedūt et
postea videbo illū. Forsitan ꝓpici
abit' mihi. Precesserunt itaq; mu
nera añ eū. ipse vero māsit nocte
illa in castris. Cūq; mature surre
xissz tulit duas vxores suas et to
tidē famulas cū vndecim filijs et
trāsiuit vadum iaboch. Trāsdu
ctisq; oībus que ad se ptinebāt
māsit solus ⁊ ecce vir luctabatur
cū eo vsq; mane Qui cū videret q̄

eū ſupare nō poſſet. tetigit neruū
femoris eius et ſtatī emarcuit. Di
xitq; ad eū. Dimitte me. Jaz enim
aſcēdit aurora. Rñdit. Nō dimit
tā te niſi bñdixeris mihi Ait ergo
Qđ eſt nomē tibi. Rñdit. Jacob.
At ille nequaq̄ inq̄t iacob appel
labit nomē tuū. ſz iſrl. Quoniā ſi
ɔtra deū fortis fuiſti: qñto magis
cōtra hoīes p̄ualeb. Interrogauit
eū iacob. Dic mihi quo appellais
noīe. Rñdit Cur q̄ris nomē meū
qđ ē mirabile. Et bñdixit ei in eo
dē loco. Vocauitq; iacob nomen
loci illius phanuel dicens. Vidi
dñm fatie ad fatiē ⁊ ſalua facta ē
aīa mea. Ortuſq; ē ei ſtatī ſol poſt
q̄ trāſgreſſus ē phanuel. Ipſe ve
ro claudicabat pede. Quaz ob cau
ſā nō ɔmedūt neruū filij iſrl qui
emarcuit in femore iacob vſq; in
preſētem diem: eo q̄ tetigerit ner
uū femoris eius ⁊ obſtupuerit.

Ca. xxxiij.

Eleuās autez ia
cob oculos vidit veīentem
eſau ⁊ cū eo q̄dringentos viros.
Diuiſitq; filios lye ⁊ rachel amba
rūq; famularū ⁊ poſuit vtrāq; an
cillā ⁊ liberos eaꝝ in p̄ncipio. lyā
vero ⁊ filios eius in ſecūdo loco. ra
chel aūt ⁊ ioſeph nouiſſimos. Et
ipſe ꝓgrediēs adoāuit ꝓnus ī ter
rā ſepties donec appropinq̄ret fra
ter eius Currēs itaq; eſau obuiā
frī ſuo amplexatus ē eū. ſtringēſ
q; collū eius ⁊ oſculās fleuit. leua
tiſq; oculis vidit mulieres ⁊ ꝑuu
los eaꝝ ⁊ ait Quid ſibi volūt iſti
⁊ ſi ad te ꝑtineāt. Rñdit. Paruu
li ſūt q̄s donauit m̄ deus ſuo tuo
Et appropīquantes ancille et filij
earū incuruati ſūt. Acceſſitq̄ lya
cū pueris ſuis et cū ſimilit adoraſ
ſent: extremi ioſeph ⁊ rachel ado
rauerūt. Dixitq; eſau. Que nā ſūt
iſte turme q̄s obuiaz habui. Re
ſpōdit. Vt inuenirē grāz coraz do
mino meo. At ille ait. Habeo plu
rima frat mi: ſint tua tibi. Dixitq;
iacob. Noli ita obſecro. ſz ſi inueī
grāz ī oculis tuis accipe munuſcu
lū de manib⁹ meis Sic enim vidi
fatiē tuā: quaſi viderim vultū dei.
Eſto m̄ ꝓpici⁹ ⁊ ſuſcipe bñdictōez
quā attuli tibi et quaz donauit m̄
deus: tribuēs oīa. Vix frē ɔpellē
te ſuſcipiēs ait Gradiamur ſimul
eroq; ſoci⁹ itineris tui. Dixitq; ia
cob. Noſti dñe mi q̄ ꝑuulos ha
beā teneros ⁊ oues ⁊ boues fetas
mecuz: q̄s ſi plus ī ambulādo fece
ro laboraē: moriēt vna die cuncti
greges. Precedat dñs me⁹ añ ſer
uū ſuū ⁊ ego ſeq̄r paulatim veſti
gia ei⁹ ſic videro ꝑuulos meos poſ
ſe: donec veīaz ad dñm meuz ī ſeyr
Rñdit eſau Oro te ut de ꝓpl'o qui
mecū eſt: ſaltē ſocij remaneāt vie
tue Non eſt inq̄t neceſſe: hoc vno
tm̄ indigeo ut inueīaz grāz ī ɔſpe
ctu tuo dñe mi Reuerſus ē itaq; illo
die eſau itinere q̄ venerat ī ſeyr.
Et iacob venit in ſochot vbi edifi
cata domo ⁊ fixis tētorijs: appella
uit nomē loci illi⁹ ſochot id ē tab
nacula. Tranſiuitq; ī ſalē vrbem
ſichimorum que eſt in terra cha
naan. poſtq̄ reuerſus eſt de meſo
potamia ſyrie et habitauit iuxta
oppidū: emitq; partem agri in q̄
fixerat tabernacula a filijs emor
patris ſichem centum agnis et
erecto ibi altari: inuocauit ſuper
illud fortiſſimum deum iſrahel.

Egressa est au Ca.xxxiiij.
tē dina filia lye ut vidēt mu
lieres regionis illius Quā cum vi
disset sichem filius emor euei prī
ceps terre illi⁹ adamauit eā ⁊ ra
puit et dormiuit cum illa vi oppri
mēs virginē. Et ꝯglutinata ē ani
ma ei⁹ cū ea tristēq; deliniuit blā
diciis ⁊ ꝑgēs ad emor patrē suū.
accipe inquit mihi puellā hāc cō
iugē. Qd cū audissz iacob absēti
bus filijs ⁊ in pastu pecorū occu
patis siluit donec redirēt Egresso
autē emor pr̄e sichem ut loquere
tur ad iacob ecce filij ei⁹ veniebāt
de agro auditoq; qd acciderat ira
ti sūt valde eo ꝙ fedā rem opeāt⁹
essz ī israhel ⁊ violata filia iacob
rē illicitā perpetrasset. Locut⁹ est
itaq; emor ad eos. Sichē filij mei
adhesit aīa filie vr̄e. Date eam illi
vxorē ⁊ iūgam⁹ vicissim cōnubia
Filias vr̄as tradite nob̄ ⁊ filias
nr̄as accipite ⁊ habitate nobiscū
Terra ī ꝑtāte vestra ē exercete ne
gotiamini ⁊ possidete eā. Sed ⁊ si
chem ad pr̄em et ad fratres eius
ait. Inueniā gratiā corā vobis ⁊
quecūq; statueritis dabo. Augete
dotem ⁊ munera postulate et libē
ter tribuam quod petieritis. tm̄
date mihi puellā hāc vxorez. Rn̄
derūt filij iacob sichem ⁊ pr̄i eius
in dolo seuiētes ob stupꝝ sororis
Nō possum⁹ facere qd petitis nec
dare sororē nr̄am hoī incircūciso
qd illicitū et nephariū est apud
nos. Sz in hoc valebim⁹ federari
Si volueritis eē sil̄es nostri et cir
cūcidat̄ in vobis om̄is masculini
sexus. tūc dabim⁹ et accipiemus
mutuo filias vr̄as ac nr̄as ⁊ ha
bitabim⁹ vobiscū. erim⁹q; vn⁹ po
pul⁹. Si autē circūcidi nolueritis
tollem⁹ filiā nostrā ⁊ recedemus
Placuit oblacō eoꝝ emor ⁊ sichē
filio ei⁹ nec distulit adolescēs qn̄
statī qd petebat̄ explēt Amabat
enim puellā valde ⁊ erat inditus
in omni domo pr̄is sui. Ingressiq;
portā vrbis locuti sunt ad ꝓpl̄m.
Viri isti pacifici sūt ⁊ volūt habi
tare nobiscū. Negociētur in terra
⁊ exerceāt eā que spatiosa ⁊ lata
cultoribꝰ indiget. Filias eoꝝ ac
cipiem⁹ vxores ⁊ nr̄as illis dabi
mus. Vnū est quo differt̄ tantū
bonū. Si circūcidam⁹ masculos
nr̄os ritū gētis imitātes ⁊ substā
tia eoꝝ ⁊ pecora ⁊ cūcta q̄ possidēt
nr̄a erunt. Tm̄ in hoc acquiesca
mus et habitātes simul vnū effi
ciamus ꝓpl̄m. Assensiq; sūt om̄s
circūcisis cūctis maribus. Et ecce
die tercio qn̄ ḡuissimus vulnerū
dolor ē arreptis duo filij iacob sy
meō et leui fratres dine gladijs
ingressi sūt vrbē ꝯfidēter īterfectis
q; om̄ibꝰ masculis emor ⁊ sichez
pariter necauerūt tollētes dinaz
de domo sichē sororē suā. Quibus
egressis irruerūt sup occisos cetei
filij iacob ⁊ depopulati sunt vrbē
in vltionē stupri oues eorū et ar
mēta ⁊ asinos cūctaq; vastantes
que in domibꝰ ⁊ ī agris erāt ꝑuu
los q̄ eoꝝ et vxores duxerūt cap
tiuas. Quibus perpetratis auda
cter iacob dixit ad simeon ⁊ leui
Turbastis me et odiosū fecistis
me chananeis et pherezeis hīta
toribꝰ t̄re hui⁹. Nos pauci sum⁹
illi ꝯgregati ꝑcutiēt me et delebor
ego ⁊ dom⁹ mea. Rn̄derūt. Nūq̄d

ut scorto abuti debuē sorore nr̄a.
Interea locutus est de Ca.xxxv.
us ad iacob. Surge et ascende be
thel ⁊ habita ibi: facq; altaē dn̄o
q̄ apparuit tibi qn̄ fugiebas esau
fratrez tuū. Jacob vero cōuocata
omni domo sua ait. Abicite deos
alienos q̄ in medio vestri sunt ⁊
mūdamini ac mutate vestimēta
vr̄a. Surgite ⁊ ascēdam⁹ ī bethel
ut fatiam⁹ ibi altare dn̄o q̄ exau
diuit me in die tribulacōis mee ⁊
sotius fuit itineris mei. Dederunt
ergo ei oēs deos alienos q̄s habe
bāt et inaures q̄ erāt in auribus
eorū. At ille infodit eas sb̄ter the
rebintū q̄ est post vrbē sichem Cū
q; ꝓfecti essent: terror dei inuasit
oēs ꝑ circuitū ciuitates ⁊ non sūt
ausi ꝑsequi recedētes. Venit igit̄
iacob luzam q̄ est in terra chana
an cognomēto bethel: ipse ⁊ oīs
ꝓpl̄us cū eo. Edificauitq; ibi altaē
⁊ appellauit nomen loci illius do
mus dei Ibi em̄ apparuit ei de⁹ cū
fugeret frēm suum. Eodē tpe mor
tua est debbora nutrix rebecce ⁊ se
pulta est ad radices bethel sb̄ter
quercū: vocatūq; est nomē loci il
lius quercus fletus. Apparuit au
tē iterū deus iacob: postq̄ reūsus
est de mesopotamia syrie ⁊ venit
in bethel: bn̄dixitq; ei dicēs. Non
vocaberis vltra iacob. ꝫ isrl̄ erit
nomē tuū. Et appellauit eum isrl̄
Dixitq; ei. Ego de⁹ oīpotēs. Cresce
⁊ multiplicare gentes ⁊ ꝓpl̄i nacō
nū ex te erūt. Reges de lūbis tuis
egrediēt̄: terrāq; quam dedi abra
hā ⁊ ysaac dabo tibi ⁊ semini tuo
post te. Et recessit ab eo. Ille vero
erexit titulū lapideū in loco q̄ locu
tus fueāt ei deus: libans sup eū li
bamina ⁊ effundēs oleū: vocāsq;
nomē loci illius bethel. Egressus
aūt inde venit verno tpe ad terrā
que ducit effrathā. In q̄ cū ꝑturi
ret rachel ob difficultatē ꝑtus pe
riditari cepit. Dixitq; ei obstetrix.
Noli timere qr̄ ⁊ hunc habeb̄ filiū
Egrediēte autez anima p̄ dolore ⁊
imminēte iam morte. vocauit no
men filij sui bennoni id ē filius do
loris mei. Pat̄ vero appellauit eū
beniamin id est filius dextre. Mor
tua est ḡ rachel ⁊ sepulta ē in via
que ducit effrathā hec ē bethleē
Erexitq; iacob titulum super sepul
chrū ei⁹ Hic ē titulus monumen
ti rachel vsq; in pn̄tē diē Egressus
inde fixit tab̄naculū trās turrem
gregis. Cūq; hītaēt ī illa regione
abijt rubē ⁊ dormiuit cū bala ꝯcu
bina pr̄is sui. Rd̄ illū mīme latuit
Erāt aūt filij iacob duodecī. Filij
lye p̄mogeīt⁹ rubē ⁊ symeō ⁊ leui
iudas ⁊ ysachar ⁊ zabulō. Filij
rachel ioseph ⁊ bēiamī. Filij bale
ancille rachelis: dan ⁊ neptalim
Filij zelphe ācille lye: gad ⁊ aser
Hij sūt filij iacob q̄ nati sunt ei in
mesopotamia syrie. Veīt eciā ad
ysaac pr̄ez suū in mābre cītatē ar
bee. hec ē ebrō in q̄ ꝑegrinat⁹ est
abrahā ⁊ ysaac Et ꝯpleti sūt dies
ysaac cētūoctogīta ānoꝝ: ꝯsūpt⁹
q; etate mortu⁹ est et apposit⁹ est
ꝓpl̄o suo senex et plen⁹ dieꝝ et se
pelierūt eū esau ⁊ iacob filij sui.
Hee autem sunt Ca.xxxvi.
generacōes esau: ipe ē edom
Esau accepit vxorē de filiab⁹ cha
naan. ada filiaz elom ethei ⁊ oo li
bama filiaz ane filij sebeon euei.

Basemathq̃ filiã ismahel sororẽ
nabaioth. Pepit autem ada eli
phã. Basemath genuit rahuel.
Oolibama genuit iehus ⁊ ihelõ
⁊ chore. Hij filij esau qui nati sũt
ei in t̃ra chanaã. Tulit aũt esau
vxores suas ⁊ filios ⁊ filias ⁊ oẽz
aĩam domus sue ⁊ sb̃stantiã ⁊ pe
cora ⁊ cũcta q̃ habẽ poteãt in ter
ra chanaã ⁊ abijt in alterã regio
nẽ recessitq̃ a fratre suo iacob. Di
uites enĩ erãt valde ⁊ simul habi
tare nõ poterãt nec sustĩebat eos
t̃ra pegrinacõis eoꝝ p̃ multitudi
ne gregũ. Habitauitq̃ esau ĩ mõ
te seyr ip̃e est edom. Hee autẽ sũt
generacõnes esau p̃ris edom in
mõte seyr ⁊ hec noĩa filioꝝ eius.
Eliphã filiꝰ ada vxoris esau. Ra
huelq̃ filiꝰ basemath vxoris eiꝰ
Fuer̃tq̃ eliphã filij themã omar
sephua ⁊ gathã ⁊ cenez et chore
Erat aũt thamna ɔcubĩa eliphã
filij esau q̃ pepit ei amalech. Hij
sũt filij ada vxoris esau. Filij aũt
rahuel naath ⁊ zara sẽma et me
sa. Hij filij basemath vxoris esau
Istiq̃q̃ erant filij oolibama filie
ane filij sebeon vxoris esau q̃s ge
nuit ei iehus ⁊ ihelõ ⁊ chore. Hij
duces filioꝝ esau Filij eliphã pri
mogeniti esau dux themam dux
omar dux sephua dux cenez dux
chore dux gathan dux amalech.
Hij filij elephã in t̃ra edom ⁊ hij
filij ade. Hijq̃q̃ filij rahuel filij
esau. dux naath dux zara dux sẽ
ma dux meza. Hij autẽ duces ra
huel in terra edom. Isti filij base
math vxoris esau. Hij autem filij
oolibama vxoris esau dux iehꝰ
dux ielõ dux chore. Hij duces oo
libama filie ane vxoĩs esau. Isti
sũt filij esau ⁊ hij duces eoꝝ ipse
ẽ edom Isti sũt filij seyr horrei ha
bitatoris t̃re lothan ⁊ sobal ⁊ se
beon ⁊ anan ⁊ disõ ⁊ eser ⁊ isan.
Hij duces horrei filij seyr in terra
edom. Facti sunt aũt filij lothan
horrei ⁊ emã. Eãt autẽ soror lothã
thamna. Et isti filij sobal aluhan
⁊ maneeth ⁊ ebal sephi ⁊ onan.
Et hij filij sebeõ achia ⁊ anã. Iste
est anã qui inuenit aq̃s calidas
in solitudine cũ pascẽt asinas se
beon p̃ris sui. Habuitq̃ filiũ disã
⁊ filiã oolibama Et isti filij disan
abdã ⁊ iesbã ⁊ iethrã et charan
Hijq̃ filij eser bala anã ⁊ zeuã ⁊
achã. Habuit autez filios disan
hus ⁊ aran. Hij duces horreorũ.
dux lothã dux sobal dux sebeon
dux ana dux dison dux ezer dux
disã Isti duces horreoꝝ q̃ impera
uerũt in terra zeyr. Reges aũt q̃
regnauerũt in t̃ra edom añq̃ ha
berent regez filij israhel fuerũt hij
Balach filiꝰ beor nomenq̃ vrbis
eiꝰ denaba. Mortuꝰ ẽ aũt balach
⁊ regnauit ꝓ eo iobab filius zare
de bosra. Cũq̃ mortuꝰ esset iobab
regnauit ꝓ eo husã de terra thẽa
noꝝ. Hocq̃ mortuo regnauit ꝓ
eo adad filiꝰ badadi qui ꝑcussit
madiã in regiõe moab ⁊ nomen
vrbis eiꝰ auith. Cũq̃ mortuꝰ eẽt
adad reg̃uit ꝓ eo semla de mase
recha. Hocq̃ mortuo reg̃uit ꝓ eo
saul de fluuio rooboth. Cũq̃ ⁊ h̃
obisset successit in regnũ balanã
filius achobor. Istoq̃ mortuo reg̃
uit ꝓ eo adad nomẽq̃ vrbis eiꝰ
phou. Et appellabat̃ vxor eiꝰ mee
zabel filia matreth filie misaab.

Hec ḡ noīa ducū esau in ꝯgnacō
nib⁹ ⁊ locis ⁊ vocabulis suis dux
thāna dux aluba dux iethet dux
oolibama dux ela dux phinon
dux cenē dux themā dux mabsar
dux mabdihel dux hirā. Hij du
ces edom habitātes ī t̄ra imperij
sui: ipse est esau pater ydumeoꝝ
Hītauit aūt iacob ī t̄ra chanaan
in q̄ pat̄ suus pegrinatus ē ⁊ hee
sūt geneācōes ei⁹. Ca. xxxvij.
Ioseph cū sedecim essꝫ annoꝝ pas
cebat gregē cū frīb⁹ suis adhuc
puer. Et erat cum filijs bale ⁊ zel
phe vxorū p̄ris sui: accusauitqꝫ fra
tres suos apud p̄rem crimine pessi
mo. Isrl̄ āt diligebat ioseph sup
oēs filios: eoq̄ in senectute genu
issꝫ eū. Fecitqꝫ ei tunicā polimitaꝫ.
Vidētes aūt frēs eius q̄ a patre
plus cūctis filijs amaret̄: oderāt
eū nec poterant ei quicq̄ pacifice
loqui. Acciditq̄ ut visū somniuꝫ
referret frīb⁹ suis q̄ causa maio
ris odij seminariū fuit. Dixitqꝫ io
seph fratrib⁹ suis. Audite sōniū
meū q̄d vidi. Putabā nos ligare
maīpulos ī agro ⁊ q̄si ꝯsurgē ma
nipulū meū et stare: vr̄osqꝫ mani
pulos circūstātes adorare maīpu
lū meū. Rn̄derūt frēs ei⁹. Nūquid
rex nr̄ eris aut sb̄iciemur ditioni
tue. Hec ḡ causa sōnioꝝ atqꝫ ser
monū: inuidie ⁊ odij fomitē mini
strauit. Aliudq̄ vidit somnium
q̄d narrās frībus ait. Vidi p̄ sō
niū q̄si solē ⁊ lunā ⁊ stellas vnde
cim adoraē me. Q̄d cū p̄ri suo ⁊ frī
bus retulisset: increpauit eū pat̄
suus ⁊ dixit Quid sibi vult hoc sō
niū q̄d vidisti. Num ego et mat̄
tua ⁊ frēs tui adorābim⁹ te sup ter
rā. Inuidebāt ei igit̄ frēs sui: pat̄
vero rem tacitus ꝯsideābat. Cūqꝫ
frēs illius ī pascēdis gregib⁹ pa
tris morarent̄ in sichē: dixit ad eū
isrl̄. Fratres tui pascūt oues in si
chimis: veni mittā te ad eos Quo
rn̄dēte p̄sto sū Ait. Vade ⁊ vide si
cūcta p̄spera sint erga frēs tuos ⁊
pecora ⁊ renūtia mihi q̄d agatur
Missus de valle hebrō venit in si
chē Inueītqꝫ eū vir errātez ī agro
⁊ int̄rogauit q̄d quereret. At ille
rn̄dit. Frēs meos quero. Indica
mihi vbi pascant greges. Dixitqꝫ
ei vir. Recesserūt de loco isto. Au
diui aūt eos dicētes. Eamus in do
thaim. Perrexit itaqꝫ ioseph p⁹
frēs suos ⁊ inueīt eos ī dothaim
Qui cum vidissent euꝫ p̄cul: ante
q̄ accederet ad eos cogitauerūt il
lū occidē ⁊ mutuo loq̄bant̄. Ecce
somniator venit Veīte occidam⁹
eū ⁊ mittamus in cisternā veterē
dicemusqꝫ fera pessima deuorauit
eū ⁊ tūc appaēbit q̄d illi p̄sint sō
nia sua. Audiens autē hec ruben
nitebat̄ liberare eū de manib⁹ eo
rū ⁊ dicebat. Nō int̄fitiam⁹ aīam
eius nec effundamus sāguinē. sꝫ
p̄icite eū in cisternā veterē que ē
in solitudine: manusqꝫ vr̄as s̄ua
te innoxias. Hoc aūt dicebat vo
lens eripere eū de manibus eoꝝ ⁊
reddere patri suo. Cōfestim igitur
ut p̄ueīt ad frēs suos: nudauer̄t
eum tunica talari ⁊ polimitamise
rūtqꝫ eū in cisternam veterē que
non habebat aquam Et sedentes
ut comederent panem: viderūt ys
mahelitas viatores venire de ga
laad ⁊ camelos eoꝝ portātes aro
mata ⁊ resinā ⁊ stacten in egiptū

dixit ergo iudas frib3 suis Quid
nobis ꝓdest si occiderim⁹ frē3 no
stꝝ ⁊ celauerim⁹ sanguinē ipi⁹ ⁊c
Melius ē ut venūdet̄ ysmahelitis
⁊ man⁹ nr̄e nō polluātur. Frater
em̄ ⁊ caro nr̄a est. Acq̄euerūt fra
tres ꝑmonib⁹ illi⁹ ⁊ ꝑtereūtibus
madianitis negotiatorib⁹ extra
hentes eū de cisterna vendiderūt
eū ysmahelitis nigiti argēteis q̄
duxerūt eū in egiptu3. reūsusq3 ru
ben ad cisternā nō inuenit puer3
et scissis vestib⁹ ꝑgēs ad frēs su
os ait. Puer nō compet ⁊ ego q̄
ibo. ⁊c Tulerūt aūt tunicā eius ⁊ sā
guinē hedi quē occiderāt tinxerūt
mittētes qui ferrēt ad pr̄e3 ⁊ dice
rēt. Hāc inuenim⁹ vide vtrū tuni
ca filij tui sit an nō. Quā cū ꝯgno
uiss3 pater ait. Tunica filij mei ē.
Fera pessima ꝯmedit eū bestia de
uorauit ioseph. Scissisq3 vestib⁹
indut⁹ est cilitio lugens filiū suū
mlto tpe. Cōgregatis aūt cūctis
liberis ei⁹ ut lenirēt dolorē patris
noluit ꝯsolacōem accipe sed ait
Descēdā ad filiū meū lugēs in in
fernū. Et illo ꝑseuerāte ī fletu ma
dianite vēdiderūt ioseph in egip
to phutifari eunucho pharaonis
magistro militū Ca. xxxviij.

Eodē3 tpe descēdens iudas a
fratrib⁹ suis diuertit ad vi
rū odollamitē3 noīe hiram vidit
q3 ibi filiā hoīs chananei vocabu
lo sue. Et accepta vxore ingressus
est ad eā. Que cōcepit ⁊ pepit fili
um et vocauit nomē ei⁹ her. Rur
sūq3 ꝯcepto fetu natū filium voca
uit onā. Terciūq3 peperit quē ap
pellauit sela. Quo nato parere vl
tra cessauit. Dedit aūt iudas vxo
rē primogenito suo her noīe tha
mar. Fuitq3 her p̄mogenit⁹ iude
nequā in cōspectu dn̄i ⁊ idō ab eo
occisus est. Dixit g̊ iudas ad onā
filiū suū ingredē ad vxorē fratris
tui ⁊ sociare illi ut suscites semen
fratri tuo. Ille sciēs nō nasci sibi
filios introiens ad vxorē fratris
sui semē fūdebat in terrā ne liberi
fratris noīe nascerent̄. Et id circo
ꝑcussit eu3 dn̄s eo q̄ rem detesta
bilē facēt. Quā ob rē dixit iudas
thamar nurui sue Esto vidua in
domo pr̄is tui donec crescat sela fi
lius me⁹. Timebat em̄ ne et ipse
moreret̄ sicut frēs eius Que abijt
⁊ habitauit in domo pr̄is sui. Euo
lutis aūt multis ānis mortua est
sue vxor iude Qui post luctū ꝯsola
tiōe suscepta ascēdebat ad tonso
res ouiū suaꝝ ipe ⁊ hiras opilio
gregis odollamita in thānas Nū
ciatūq3 est thamar q̄ socer illius
ascēderet in thānas ad tondēdas
oues. Que depositis viduitatis ve
stib⁹ assumpsit teristꝝ ⁊ mutato
habitu sedit in biuio itineris qd̄
ducit thānaꝫ eo q̄ creuiss3 sela ⁊
nō eū accepiss3 maritū. Quā cū vi
diss3 iudas suspicat⁹ est esse me
retricem. Operueāt em̄ vultū suū
ne agnosceret̄. Ingrediēsq3 ad eā
ait. Dimitte me ut coeaꝫ tecū. Ne
sciebat em̄ q̄ nurus sua ess3 Qua
rn̄dēte q̄d dabis mihi ut fruaris
ꝯcubitu meo dixit. Mittaꝫ tibi he
dū de gregib⁹ Rursūq3 illa dicēte
patiar qd̄ vis si dedeis mihi arra
bonē donec mittas quod polliceis
ait iudas Quid tibi vis ꝑ arrabo
ne dari. ⁊c Rn̄dit. Anulū tuu3 et ar
millā ⁊ baculū quē manu tenes.

Ad vnū igit̄ coitū mulier ꝯcepit
⁊ surgēs abijt: depositoq; habitu
quē sūpserat induta ē viduitatis
vestib⁹. Misit aūt iudas hedū ꝑ
pastorē suū odollamiten ut recipe
ret pignus qd̄ dederāt muliei. Qui
cū non inueīssz eā introgauit hoī
nes loci illius. Vbi ē mulier q̄ se
debat ī biuio. Rn̄dentib⁹ cunctis
nō fuit ī loco isto meretrix: reūsus
est ad iudā ⁊ dixit ei. Nō inueni
eaz. Sed ⁊ hoīes loci illius dixerūt
mihi: nūq̄ sedisse ibi scortū. Ait
iudas. Habeat sibi. Certe mēda
cij arguē nos nō potest. Ego mi
si hedū quē ꝓmiserā ⁊ tu nō inue
nisti eā. Ecce autē post tres mēses
nūtiauerūt iude dicētes. Fornicata
est thamar nurus tua ⁊ videtur
vterus illius intumescere. Dixitq;
iudas. Producite eā ut cōburat̄.
Que cū duceret̄ ad penā misit ad
socerū suū dicēs De viro cuius hec
sūt ꝯcepi Cognosce cuius sit anu
lus ⁊ armilla ⁊ baculus. Qui ag
nitis muneribꝰ ait. Justior me ē.
q̄ nō tradidi eam sela filio meo.
Attamē vltra nō ꝯgnouit eā. In
stāte aūt ꝑtu apparuerūt gemini ī
vtero atq; ī ipsa effusione infātiū
vnus ꝓtulit manū in q̄ obstetrix
ligauit coccinū dicēs. Iste egredi
etur p̄or Illo vēo retrahēte manū
egressus ē alt̄. Dixitq; mlier. Qua
re diuisa ē ꝓpter te maceia. Et ob
hāc causā vocauit nomē ei⁹ pha
res. Postea egressus ē frat̄ eius ī
cuius manu erat coccinū quē ap
pellauit zarā. Ca. xxxix.

Igitur ioseph ductus ē in egiptū
emitq; eū phutifar eunuch⁹ pha
raōnis princeps exercitus sui vir
egiptius de manu ysmahelitaꝝ a
quib⁹ ꝑductus erat. Fuitq; dn̄s
cum eo ⁊ erat vir in cūctis ꝓspere
agēs. Habitauitq; ī domo dn̄i sui
qui optime nouerat dn̄m esse cū
eo ⁊ oīa que gereret ab eo dirigi
in maū illi⁹. Inueītq; ioseph gra
tiā corā dn̄o suo ⁊ ministrabat ei
A q̄ prepositꝰ oībus gubnabat
creditā sibi domū ⁊ vniūsa que ei
tradita fuerāt. Bn̄dixitq; dn̄s do
mui egipcij ꝓpt̄ ioseph ⁊ multipli
cauit tam ī hedibus q̄ ī agris cū
ctā eius substātiā. Nec quicq̄ ali
ud nouerat nisi panē q̄ vescebat̄
Erat aūt ioseph pulchra fatie et
decorus aspectu. Post multos ita
q; dies iniecit dn̄a oculos suos in
ioseph ⁊ ait. Dormi mecū. Qui ne
quaq̄ acquiescēs operi nephaio
dixit ad eā. Ecce dn̄s meus oībus
mihi traditis: ignorat quid habe
at in domo sua: nec quicq̄ est qd̄
non sit ī mea potestate vel nō tra
diderit mihi preter te que vxor ei⁹
es. Qūo ergo possum hoc malum
facere ⁊ peccare in dn̄m meū. Hu
iuscemodi v̄bis ꝑ singulos dies ⁊
mulier molesta erat adolescēti ⁊ il
le recusabat stuprū. Accidit autē
quadaz die ut intraret ioseph do
mū ⁊ operis quippiam absq; arbi
tris faceret et illa apprehensa laci
nia vestimēti eius diceret. Dormi
mecum. Qui relicto in manu eius
pallio fugit ⁊ egressus est foras.
Cūq; vidisset mulier vestem ī ma
nibus suis et se esse contemptam
vocauit ad se homines dom⁹ sue
et ait ad eos. En introduxit virū
hebreum ut illuderet nob̄. Ingres
sus est ad me ut coiret mecum.

Cūq; ego fuc̄ clamasse; ⁊ aūdiuit
voc̄; meā reliquit palliū qđ tene
bā ⁊ fugit foras. In argumētū ḡ
fidei retentū palliū ostēdit mai-
to reuertēti dom̄ū ⁊ ait. Ingressus ē
ad me seruꝰ hebreꝰ quē adduxi
sti ut illuderet mihi. Cūq; audissē
me clamare reliquit palliū qđ te
nebā ⁊ fugit foras. Hīs auditis
dñs et mīmū credulus verbis cō
iugis iratꝰ ē valde tradiditq; io
seph ī carc̄rē; vbi vincti regis cu
stodiebant ⁊ eāt ibi clausus. Fu
it aūt dñs cum ioseph ⁊ miserꝰ
est illius ⁊ dēdit ei gratiā in ospe
ctu p̄incipis carc̄ris. Qui tradidit
in manu illiꝰ vniuersos vinctos
q; in custodia tenebant ⁊ quicq̄d
fiebat sub ipso erat nec nouerat
aliq̄d cūctis ei creditis dominus
eī erat cū illo ⁊ oīa op̄a eius
dirigebat. Ca. xl.

Hīs itaq; gestis accidit ut pec
carent duo eunuchi p̄incer
na regis egipti et pistori dño suo.
Iratusq; otra eos pharao. nā al
ter p̄incermis p̄erat alter pistori
bus. misit eos in carc̄rē p̄incipis
militū in q; erat vinctꝰ ⁊ ioseph.
At custos carc̄ris tradidit eos io
seph qui et mīmistrabat eis. Ali
quātulū tp̄is fluxēāt ⁊ illi ī custo
dia tenebātur. Viderunt; ambo
somnīū nocte vna iuxta interp̄ta
tionē; cōgruā sibi. Ad q̄s cū intro
isset ioseph mane et vidisset eos
tristes scisc̄tatus ē dicēs. Cur tri
stior ē hodie solito facies vestra?
Qui respōderūt. Somnīū vidimꝰ
⁊ nō est qui interp̄tet nobis. Di
xitq; ad eos ioseph. Nūquid nō
dei ē interp̄tatio? Referte mihi q̄d
videritis. Narrauit p̄or p̄epositus
p̄incernarū somnīū suū. Videbā co
rā me vitē in qua erāt tres p̄pagi
nes crescere paulatim gēmas et
post flores vuas matureścere cali
cēq; pharaonis ī manu mea. Tu
li ḡ vuas ⁊ expressi in calicē quē te
nebā ⁊ tradidi poculū pharaoni
Rndit ioseph. Hec ē interp̄tatio
somnīj. Tres p̄pagines tres adhuc
dies sūt post q̄s recordabit pha
rao ministerij tui et restituet te in ḡ
dū p̄istinū dabisq; ei calicē iux̄
officiū tuū sicut añ facē ⁊ sueueraſ
Tm̄tū memēto mei cū tibi bñ fue
rit ⁊ facies mecū mīaz ut suggeraſ
pharaoni ut educat me de isto
carc̄re. q; furtim sūblatus sū de ter
ra hebreoꝝ ⁊ h̄ īnocēs in lacum
missus sū. Videns pistoꝝ mgr̄ q;
prudēter somnīū dissoluisse ait.
Et ego vidi sōmū q; tria canistra
farine hērem sup caput meū et in
vno canistro qđ erat excelsiꝰ por
tare me putabā oēs cibos q; fūt
arte pistoria aues; ⁊ medē ex eo
Rndit ioseph. Hec ē interp̄tatio
somnīj. Tria canistra tres adhuc
dies sūt post q̄s auferet pharao
caput tuū ac fuspēdet te in cruce
⁊ lacerabūt voluc̄res carnes tuaſ
Exinde dies tertiꝰ natalitiꝰ phara
onis erat. Qui faciens grāde oui
uiū pueris suis recordatus est in
ter epulas mgr̄ū p̄incernarū ⁊ pi
storꝝ p̄incipis restituitq; alterꝝ ī io
cū suū ut porrigeret ei poculū. alte
rū fuspēdit in patibulo ut cōiecto
ris veritas p̄baret. Et tm̄ fuc̄rēti
bus p̄speris prepositus p̄incerno
rū oblitus est interp̄tis sui.

Capitulū. xli.

Post duos ānos vidit pha
rao somniū Putabat se sta
re super fluuiū de q̄ ascēdebāt sep
tē boues pulchre ⁊ crasse nimis ⁊
pascebāt̄ ī locis palustrib⁹. Alie
q̄ septē emēgebāt de flumīe fede
ɔfecteq̄ macie ⁊ pascebant̄ ī ipa
amnis ripa ī locis virētib⁹: deuo
rauerūtq̄ eas q̄rū mira speties et
hītudo corpoꝝ erat. Exp̄gefactus
pharao rursū dormiuit ⁊ vidit al
terū somniū. Septē spice pullula
bāt in culmo vno: plene atq̄ for
mose: alieq̄ totidē spice tenues et
p̄cusse vredine oriebant̄: deuoran
tes oēm p̄orez pulchritudinē Eui
gilās pharao post q̄etez ⁊ facto
mane pauore p̄trit⁹ misit ad oēs
cōiectoēs egipti. cūctosq̄ sapiētes
⁊ accersitis narrauit somniū nec
erat q̄ īterp̄taret̄. Tūc demū remi
niscēs magister pīcernaꝝ ait Cō
fiteor peccatū meū. Irat⁹ rex ſuis
suis: me et magistrū pistorū retru
di iussit in carcerē p̄ncipis militū
vbi vna nocte vterq̄ vidim⁹ sō
niū: p̄sagū futuroꝝ. Erat ibi puer
hebreus eiusdē ducis militū fa
mul⁹: cui narrātes somnia: audi
uim⁹ quicq̄d postea rei probauit
euentus. Ego enim redditus sum
offitio meo ⁊ ille suspensus ē ī cru
ce Protin⁹ ad regis īperiū eductū
de carcere ioseph totūderūt: ac ve
ste mutata obtulerunt ei. Cui ille
ait. Vidi somnia: nec ē q̄ edisse
rat q̄ audiui te sapiētissime coni
cere. Rn̄dit ioseph. Absq̄ me de⁹
rn̄debit p̄spera pharaoni. Narra
uit ergo pharao q̄ videāt. Puta
bā me stare sup̄ ripā fluminis et
septem boues de amne ɔscendere.
pulchras nimis ⁊ obesis carnib⁹
q̄ in pastu paludis virecta carpe
bant Et ecce has seq̄bant̄ alie se
ptē boues intantū deformes ⁊ ma
cilēte. vt nunq̄ tales ī t̄ra egipti
viderim. Qui deuoratis ⁊ ɔsūptis
p̄orib⁹: nullū saturitatis dedē ve
stigiū: sed simili macie ⁊ squalore
torpebāt. Euigilās: rursus sopoē
dep̄ssus vidi somniū Septē spice
pullulabāt in culmo vno: plene
atq̄ pulcherrime. Alieq̄ septē te
nues ⁊ p̄cusse vredine: oriebant̄ e
stipula: q̄ p̄orū pulchritudinē de
uorauerūt. Narraui ɔiectoribus
somniū ⁊ nemo ē q̄ edisserat Rn̄
dit ioseph. Somniū regis: vnū ē
Que facturus ē deus oñdit pha
raoni. Septē boues pulchre ⁊ se
ptem spice plene. septē vbertatis
anni sūt: eandēq̄ vim somnij ɔp̄
hendūt. Septemq̄ boues tenues
atq̄ macilente q̄ ascēderūt p⁹ eas
⁊ septē spice tenues ⁊ vento vren
te p̄cusse. septē anni venture sunt
famis: qui hoc ordine cōplebunt̄
Ecce septem anni venient fertilita
tis magne in vniuersa terra egi
pti: quos sequentur septez anni
alij tante sterilitatis vt obliuiōi
tradatur cuncta retro abundan
tia. Consumptura ē enim fames
omnē terrā ⁊ vb̄tatis magnitudi
nē p̄ditura ē inopie magnitudo.
Q̄d autē vidisti scd̄o: ad eandē rē
p̄tinens somniū: firmitatis indi
ciū ē: eo q̄ fiat sermo dei ⁊ veloci
us impleat̄. Nunc ergo p̄uideat
rex virū sapientē ⁊ industriū ⁊ p̄
ficiat eū t̄re egipti: q̄ ɔstituat p̄po
sitos p̄ cūctas r̄giōes ⁊ q̄ntā par
tē fructuū p̄ septē ānos fertilitatis

qui iam nūc futuri sūt ꝯgreget in
horrea ⁊ omē frumentū sub pha
raonis potestate cōdat̄ seruet̄ in
vrbib⁹ ⁊ preparet̄ future septem
ānoꝝ fami que oppressura ē egip
tū ⁊ non ꝯsumetur terra inopia.
Placuit pharaoni ꝯsiliū ⁊ cūctis
ministris ei⁹. Locutusq̄ ē ad eos
Nū inuenire poterim⁹ talez viꝝ q̄
spiritu dei plen⁹ sit. Dixit ḡ ad io
seph. Quia oñdit tibi deus omīa
que locut⁹ es nūquid sapiētiorez
⁊ cōsimilē tui inuenire potēo. Tu
eris sup domū meaz ⁊ ad tui oris
imperiū cūctus populus obediet.
Vno tm̄ regni solio precedam te
Dixitq̄ rursū pharao ad ioseph
Ecce ꝯstitui te sup vniuersā terrā
egipti. Tulitq̄ anulum de manu
sua ⁊ dedit eū in manu eius vesti
uitq̄ eū stolā bissmā et collo tor
quē aureaz circūposuit. Fecitq̄ eū
ascēdē sup currū suū secūd̄ clamā
te precōe ut om̄s corā eo genu fle
cterent ⁊ prepositū esse scirēt vni
uerse terre egipti Dixitq̄ rex egip
ti ad ioseph. Ego sū pharao. Abs
q̄ tuo impeio nō mouebit quisq̄
manū aut pedez in om̄i terra egip
ti Vertitq̄ nomē illius ⁊ vocauit
eum lingua egiptiaca saluatorez
mūdi. Deditq̄ illi vxorē assenē fi
liā phutifaris sacerdotis eliopole
os. Egressus ē itaq̄ ioseph ad ter
rā egipti Triginta ānoꝝ eāt quā
do stetit in ꝯspectu regis pharao
nis ⁊ circuiuit om̄s regiōes egip
ti Venitq̄ fertilitas septē annoꝝ
et in manipulos redacte segetes
ꝯgregate sūt in horrea egipti. Om
nis etiā frugū abundācia ī singu
lis vrbib⁹ cōdita est. Tantaq̄ fu
it abūdācia tritici ut arene maris
coeq̄retur ⁊ copia mensurā excede
ret. Natiq̄ sūt ioseph filij duo an
teq̄ veniret fames q̄s peperit ei as
senē filia phutifais sacerdotis eli
opoleos. Vocauitq̄ nomē p̄mo
geniti manasses dicēs. Obliuisci
me fecit de⁹ omniū laborū meorū
⁊ domus p̄ris mei. Nomēq̄ secun
di appellauit ephraim dicēs. Cre
scere me fecit deus ī terra paupta
tis mee. Igit̄ trāsactis septē vber
tatis annis q̄ fuerāt in egipto ce
perūt veīre septez anni inopie q̄s
p̄dixerat ioseph ⁊ in vniuerso or
be fames p̄ualuit In cūcta eciā ter
ra egipti fames erat. Qūa esurien
te clamauit ꝑplus ad pharaonē
alimēta petēs. Quibus ille rñdit.
Ite ad ioseph ⁊ quicquid ip̄e vo
bis dixerit facite. Crescebat autē
q̄tidie fames in omni terra aperu
itq̄ ioseph vniuersa horrea et vē
debat egipcijs. Nā ⁊ illos oppres
serat fames. Omnesq̄ ꝓuincie ve
niebāt in egiptū ut emerēt escas
⁊ malum inopie temperarent.

Ca. xlij.

AVdiens autē ia
cob q̄ alimēta vēderētur in
egipto dixit filijs suis Quaē negli
gitis. Audiui q̄ triticū venundet̄
in egipto. Descēdite et emite nob̄
necāria ut possim⁹ viuere et non
cōsumamur inopia. Descēdentes
igit̄ fratres ioseph decem ut eme
rent frumēta in egipto. beniamin
domi retēto a iacob q̄ dixerat fra
tribus eius ne forte ī itinere quic
q̄ paciatur mali ingressi sūt terrā
egigti cū alijs qui pergebant ad
emēdū. Erat autez fames in terra
chanaan et ioseph erat p̄nceps

in t̄ra egipti atq; ad ei⁹ nūtuꝫ fru
mēta ꝓplis vendebant̄. Cūq; ado
rassent eū frēs sui et agnouisset
eos q̄si ad alienos duri⁹ loq̄bat̄
int̄rogās eos Vnde veīstis. Qui
rn̄derūt: de t̄ra chanaan vt ema
mus victui necessaria. Et tn̄ frēs
ip̄e ꝯgnoscēs: nō ē ꝯgnit⁹ ab eis
Recordatusq; sōnioꝝ q̄ aliquādo
viderat ait ad eos. Exploratores
estis vt videatis īfirmiora t̄re vēi
stis Qui dixerūt. Nō ē ita dn̄e. sed
serui tui venerūt vt emerēt cibos.
Om̄es filij vni⁹ viri sum⁹. Pacifi
ci venim⁹ nec q̄cq̄ famuli tui ma
chinant̄ mali. Quib⁹ ille rn̄dit.
Aliter ē. Immunita t̄re huius ꝯsi
derare venistis. At illi dixerūt. Duo
decī inquiūt frēs sui tui sum⁹ filij
viri vni⁹ ī t̄ra chanaan. Minim⁹
cū p̄re nr̄o ē ali⁹ nō ē sup. Hoc ē
ait q̄d locut⁹ sū. Exploātores estis
Jā nūc experimētū vr̄i capiā. Per
salutē pharaonis n̄ egrediemini
hīc: donec veniat frat̄ vr̄ minim⁹
Mittite ex vob̄ vnū ⁊ adducat eū
vos aūt eritis ī vinculis: donec ꝓ
bentur que dixistis: vtrum vera
an falsa sint. Alioquin per salu
tē pharaonis exploratores estis
Tradidit ergo illos custodie tri
bus dieb⁹. Die āt tercio eductis
de carcere ait. Facite q̄ dixi ⁊ viue
tis. Deū eī timeo. Si pacifici estis
frat̄ vester vn⁹ liget̄ ī carcē. vos
aūt abite ⁊ ferte frumenta q̄ emi
stis ī domos vr̄as ⁊ frēm vr̄ꝫ mi
nimū ad me adducite: vt possim
vr̄os ꝓbare sermōes ⁊ nō moria
mini. Fecerūt vt dixerat et locuti
sūt adinuicē Merito hec patimur
q̄ peccauim⁹ ī frēm nr̄m vidētes
angustias anime illi⁹ dū dep̄caret̄
nos ⁊ nō audiuim⁹. idcirco vēit
sup nos ista tribulacō. E quibus
vnus ruben ait. Nunq̄d nō dixi
vobis. nolite peccare ī puerū et n̄
audistis me. En sanguis ei⁹ exq̄
rit̄. Nesciebāt em̄ q̄ ītelligeret io
seph: eo q̄ p ītерp̄tez loqueretur
ad eos. Aūtitq; se parūper et fle
uit ⁊ reūsus locut⁹ ē ad eos. Tol
lensq; simeon: ligās illis p̄ntibus
iussit ministris vt īplerēt saccos
eoꝝ tritico et reponerēt pecunias
singuloꝝ ī saccul̄ suis: datis supra
cibarijs ī via. Qui fecerūt ita. At
illi portātes frumēta ī asinis suis
ꝓfecti sūt Aptoq; vnus sacco vt
daret iumēto pabulū ī diūsorio.
cōtēplat⁹ pecuniā ī ore sacculi: di
xit frīb⁹ suis. Reddita ē mihi pecu
nia. En hēt̄ ī sacco. Et obstupefa
cti turbatiq;: mutuo dixerūt. Quid
nā ē hoc q̄d fecit nobis deus. Ve
nerūtq; ad iacob prēz suū ī terra
chanaan ⁊ narrauerūt ei omnia
que accidissent sibi dicentes Lo
cutus est nobis domin⁹ terre du
re ⁊ putauit nos exploratores eē
ꝓuincie. Cui respondimus. Pa
cifici sumus: nec vllas molimur
insidias. Duodecim fratres vno
patre geniti sumus. vnus nō est
super. minimus cū patre nostro
est in terra chanaan. Qui ait no
bis. Sic probabo q̄ pacifici sitis
Fratrem vestrum vnuꝫ dimittite
apud me et cibaria domibus ve
stris necessaria sumite et abite.
Fratremq; vestruꝫ minimum ad
ducite ad me. vt sciam q̄ non si
tis exploratores et istum qui te
netur in vinculis recipere possitis

ac deinceps q̄ vultis emēdi habe
atis licētiā. Hijs dictis cū frumēta
effunderēt singuli repererūt in ore
saccoꝝ ligatas pecunias exterritis
q3 sil' omībus dixit pat' iacob abs
q3 liberis me esse fecistis. Joseph
nō est super. sim eō tenet' in vīcul'
et beniamin auferetis. In me hec
omīa mala reciderūt. Cui rn̄dit ru
ben. Duos filios meos interfice si
nō reduxero illū tibi. Trade illum
in manu mea ⁊ ego eum tibi resti
tuā. At ille nō descēdet inquit filiꝰ
meus vobiscū. Frater eius mortu
us est ⁊ ip̄e solus remāsit. Si q̄d
ei adūsitatis acciderit in terra ad
quā p̄gitis deducetis canos meos
cū dolore ad inferos. Ca. xliij.
Interim fames oēm terrā vehemē
ter p̄mebat ꝯsūptisq3 cibis quos
ex egipto detulerāt dixit iacob ad
filios suos. Reuertimini et emite
nobis pauxillū escarū. Rn̄dit iu
das Denūciauit nobis vir ille sb̄
attestacōe iurisiurādi dicēs. Nō
videbitis faciē meā nisi fratrē ve
strꝝ minimū adduxeritis vobiscū
Si ergo vis eū mittere nobiscū p̄
gemꝰ p̄iter et ememꝰ tibi necessa
ria. si autē non vis nō ibimꝰ Vir
em̄ ut sepe diximꝰ denūciauit no
bis dicēs. Nō videbitis faciē meā
absq3 fratre vestro minimo dixit
eis isrl'. In meaꝫ hoc fecistis mise
riā ut indicaretis ei ⁊ aliū habere
vos fratreꝫ. At illi rn̄derūt. Inter
rogauit nos homo per ordinē no
strā p̄geniē si pater viueret si ha
beremꝰ fratrē. Et nos rn̄dimus ei
cōsequēter iuxta id q̄d fuerat sci
scitatus. Nūquid scire poteramus
q̄ dicturus esꝫ adducite fratreꝫ
vestrū vobiscum. Judasq3 dixit
p̄ri suo Mitte pueꝝ mecū ut p̄fici
scamur ⁊ possimꝰ viuere ne mori
amur nos et p̄uuli nr̄i. Ego susci
pio pueꝝ de manu mea req̄re illū
Nisi reduxero ⁊ reddidero eū tibi
ero peccati reus ī te ōni tp̄e. Si nō
intercessissꝫ dilacō iam vice alteā
venissemꝰ. Igit' isrl' pater eoꝝ di
xit ad eos. Si sic necesse est facite
q̄d vultis. Sumite de optimis ter
re frugibꝰ in vasis vestris ⁊ defer
te viro munera modicū resine et
mellis ⁊ storacis ⁊ stactes ⁊ there
binti ⁊ amigdalarū. Pecuniaꝫq3
duplicē ferte vobiscū ⁊ illaꝫ quaꝫ
inuenistis ī sacculis reportate ne
forte errore factū sit. Sed ⁊ fratrē
vestꝝ tollite ⁊ ite ad virꝝ. Deꝰ au
tē meus omnipotēs faciat vob' eū
placabileꝫ ⁊ remittat vobiscū fra
trem vestrū queꝫ tenet ī vincul' ⁊
hūc bēiamin. Ego aūt q̄si orbatꝰ
absq3 liberis ero. Tulerūt ḡ viri
munera ⁊ pecuniā duplicē et bēia
min descēderūtq3 in egiptū et stete
runt corā ioseph. Quos cū ille vi
dissꝫ ⁊ beniamin sil' p̄cepit dispen
satori domꝰ sue dicens Introduc
viros domū ⁊ occide victimas et
instrue cōuiuiū quoniā hodie me
cū sūt comesturi meridie. Fecit il
le q̄d sibi fuerat impeātū ⁊ intro
duxit viros domū. Ibiq3 exterriti
dixerūt mutuo. Propt' pecuniam
quaꝫ retulimꝰ p̄us in saccis nr̄is
introducti sumus ut deuoluat in
nos calumniā et violēter sb̄iciat
seruituti ⁊ nos ⁊ asinos nostros
Quā ob rem ī ipsis foribus accedē
tes ad dispēsatorē locuti sūt. Ora
mus dn̄e ut audias nos Jā ante

descendimꝰ vt emeremꝰ escas: q̄
bus emptis. cū venissemꝰ ad diu
sorium: aperuimꝰ saccos nr̄os ⁊ in
uenimꝰ pecuniā ī ore saccoꝝ quā
nūc eodē pōdere reportauimꝰ Sed
⁊ aliud attulimꝰ argētū vt ema
mꝰ q̄ nob̄ necessaria fūt. Nō ē in
nr̄ā ɔsciētia: q̄s posuerit eā ī mar
supijs nr̄is. At ille rn̄dit. Pax vo
biscū: nolite timere. Deꝰ vr̄ et deꝰ
pr̄is vr̄i dedit vobis thesauros in
saccis vr̄is. Nā pecuniā quā dedi
stis m̄ ꝓbatā ego habeo. Eduxit
q̄ ad eos simeō. Et ītroductis do
mū attulit aquā ⁊ lauerūt pedes
suos: deditq̄ pabulū asinis eoꝝ
Illi vero parabāt munera donec
ingredēt̄ ioseph meridie. Audie
rāt em̄ q̄ ibi ɔmesturi essent pa
nez. Igit̄ īgressus ē ioseph domū
suā obtulerūtq̄ ei muneā: tenētes
ī manibꝰ suis ⁊ adorauerūt ꝓni ī
terrā. At ille clement̄ resalutatis
eis īterrogauit eos dicēs. Sanus
ne ē pr̄ vester senex de q̄ dixeātis
m̄. Adhuc viuit. Qui respōderūt
Sospes ē seruus tuus pr̄ nr̄. Ad
huc viuit. Et īcuruati adorauerūt
eū. Attollens aūt ioseph oculos
vidit beniamin frēm suū vterinū
⁊ ait Iste ē frater vr̄ puulus de q̄
dixeratis m̄. Et rursū Deus inq̄t
misereat̄ tui fili mi. Festinauitq̄
in domū. q̄ ɔmota fuerāt viscera
eiꝰ sup frē suo et erūpebāt lacrime
⁊ introiens cubiculū fleuit. Rur
sūq̄ lota facie egressus: cōtinuit
se ⁊ ait. Ponite panes Quibꝰ ap
positis: seorsū ioseph. et seorsū fra
tribꝰ. egiptijs q̄ q̄ vescebant̄ sil̄
seorsū. illicitū ē em̄ egiptijs come
dere cū hebreis ⁊ ꝓphanū putant

huiuscemodi ɔuiuiū sederūt corā
eo. p̄mogenitꝰ iuxta p̄mogenita
sua et minimꝰ iuxta etatē suā. Et
mirabant̄ nimis: sūptis partibꝰ
quas ab eo acceperant. Maiorq̄
ꝑs venit beniamin ita vt quinq̄
ꝑtibꝰ excedēt. Biberūtq̄ ⁊ inebri
ati fūt cum eo. Ca. xliiij.

Precepit aūt ioseph dispēsa
tori domꝰ sue dicēs. Imple
saccos eorū frumento quātū pos
sūt capere et pone pecuniā singl̄o
rū ī sūmitate sacci. Ciphū aūt me
um argēteuz ⁊ p̄ciū q̄d dedit triti
ci pone in ore sacci iunioris. Fcm̄
q̄ ē ita. Et orto mane dimissi fūt
cū asinis suis. Jāq̄ vrbē exierant
⁊ ꝓcesserāt paululū Tūc ioseph
accersito dispensatore domus ait
Surge inq̄t ⁊ ꝑsequē viros ⁊ ap
p̄hensis dicito. Quaē reddidistis
malū ꝓ bono. Ciphꝰ quē furati
estis ipe ē ī quo bibit dominus
meus et in quo auguriari solet.
Pessimam rem fecistis. Fecit ille
vt iusserat ⁊ apprehensis per ordi
nem locutus est. Qui responderūt
Quare sic loquit̄ dominus noster
vt serui tui tantū flagicij cōmise
rint. Pecuniam quā inuenimus
in summitate saccorum: reportaui
mus ad te de terra chanaan. Et
quomodo cōsequens est. vt fura
ti simus de domo domini tui aurū
vel argentum. Apud quemcūq̄
fuerit īuentū ꝑuoꝝ tuorū q̄d q̄ris
moriat̄ ⁊ nos erimꝰ serui dn̄i nr̄i.
Qui dixit eis. Fiat iuxta vestrā sē
tentiā. Apud quemcūq̄ fuerit in
uentū ipse sit seruꝰ meus. vos āt
eritis innoxij. Itaq̄ festīato depo
nētes ī terrā saccos apuerūt singl̄i

Ruos scrutatus incipiēs a maio
re vsq; ad minimū inuenit ciphū
ī sacco beniamin. At illi scissis ve
stib⁹ oneratisq; rursū asinis reuersi
sūt ī opidū primusq; iudas cum
fratrib⁹ ingressus est ad ioseph
Necdū enim de loco abierat. Om
nesq; añ eum piter in terrā corru
erūt. Quib⁹ ille ait. Cur sic agere
voluistis. An ignoratis q̄ nō sit
simil' mei in auguriādi sciencia.
Cui iudas. Quid rñdebim⁹ inq̄t
dño meo vel q̄d loq̄mur ā iuste
poterim⁹ obtēdere. Deus inuenit
iniq̄tatē seruoꝝ tuoꝝ. En oēs ſui
sum⁹ dñi mei ⁊ nos ⁊ apud quē
inuētus ē ciphus. Rñdit ioseph
Absit a me ut sic agā Qui furat⁹
est ciphū ipe sit seru⁹ meus. vos
autē abite liberi ad pr̄ez vr̄m. Ac
cedēs autē ꝓpius iudas ɔfidēter
ait. Oro dñe audi me ut loq̄tur
seru⁹ tuus v̄bū in aurib⁹ tuis et
ne irascaris famulo tuo. Tu es eī
post pharaonē dñs me⁹. Intro
gasti prius seruos tuos habetis
pr̄ez aut frēm ⁊ nos rñdim⁹ tibi
dño meo. Est nob' pater senex et
puer puulus q̄ in senectute illius
natus est cuius vterinus frat' est
mortu⁹ ⁊ ipsū solū habet mat' sua
pat' vero tenere eū diligit. Dixisti
q; seruis tuis. Adducite eum ad
me ⁊ ponā oculos meos sup illū.
Suggessim⁹ tibi dño meo non po
test puer relinq̄re pr̄ez suū. Si em̄
illū dimiserit moriet' Et dixisti ser
uis tuis. Nisi venerit frater vr̄ mi
nim⁹ vobiscū non videbitis āpli
us faciē meaz. Cū ergo ascēdisse
mus ad famulū tuū pr̄em nostꝝ
narrauim⁹ ei om̄a que locut⁹ est
dñs me⁹. Et dixit pat' noster Reu
timini ⁊ emite nobis parū tritici.
Cui diximus. Nō possum⁹ ire Si fra
ter noster minim⁹ descēderit nobi
scū ꝓficiscemur sil' alioq̄n illo ab
sēte nō audem⁹ videre faciez viri.
At ille rñdit. Vos scitis q̄ duos
genueit mihi vxor mea. Egressus
est vnus et dixistis bestia deuora
uit eū ⁊ huc vsq; nō ɔparet Si tu
leritis ⁊ istū ⁊ aliq̄d ei in via cōti
gerit deducetis canos meos cum
merore ad inferos. Igit' si ītraue
ro ad seruū tuū pr̄ez nostꝝ ⁊ pu
er defuerit cū anima illi⁹ ex hui⁹
aīa depēdeat videritq; eū non esse
nobiscū moriet' ⁊ deducēt famuli
tui canos ei⁹ cū dolore ad inferos
Ego ꝓprie seru⁹ tuus sū qui in me
am hunc recepi fidē ⁊ spopondi di
cēs Nisi reduxero eū peccati re⁹ ero
in pr̄ez meum oī tpe. Manebo ita
q; seru⁹ tuus ꝓ puero in ministe
rio dñi mei ⁊ puer ascēdat cū fra
trib⁹ suis. Non em̄ possum redire
ad pr̄em absēte puero ne calami
tatis q̄ oppressura est pr̄ez meū te
stis assistam. Ca. xlv.

Non se poteāt vltra cohibere
ioseph multis corā astanti
b⁹ vnde p̄cepit ut egrederētur cu
cti foras ⁊ null⁹ interessz alienus
agnicōni mutue. Eleuauitq; vocez
cū fletu quā audierūt egiptij om
nisq; dom⁹ pharaonis ⁊ dixit fra
trib⁹ suis. Ego sū ioseph. Adhuc
pater me⁹ viuit. Nō poterant re
spōdere fratres nimio terrore ꝑter
riti. Ad q̄s ille clemēter accedite ī
quit ad me. Et cū appinquassent
ꝓpe ego sum ait ioseph frater vr̄
quē vēdidistis in egiptuz. Nolite

pauere neq; vobis durū esse vide
at̄ q̄ vēdidistis me ī hijs regioni
bus Pro salute em̄ vrā misit me
deus añ vos in egiptū. Bienniuz
ē eī q̄ cepit fames esse ī t̄ra et ad
huc quīq; āni restant quib⁹ nec
arari poterit nec meti Premisitq;
me deus vt reseruemini sup terrā
⁊ escas ad viuendū hēre possitis
Nō vr̄o cōsilio ꝫ dei volūtate huc
missus sū. q̄ fecit me quasi pr̄em
pharaōis ⁊ dn̄z vniūse dom⁹ ei⁹
ac p̄ncipē in om̄i t̄ra egipti Festi
nate ⁊ ascendite ad pr̄em meū et
dicetis ei. Hec mādat fili⁹ tu⁹ io
seph. Deus fecit me dn̄m vniūse
t̄re egipti Descēde ad me ne more
ris ⁊ habitabis ī terra iessen Eris
q; iuxta me tu et filij tui ⁊ filij fili
orū tuoꝝ. oues tue ⁊ armēta tua
⁊ vniuersa q̄ possides: ibiq; te pas
cam. Adhuc em̄ quinq; anni resi
dui sūt famis: ne ⁊ tu pereas et ō
nis domus tua ⁊ om̄ia q̄ possides
En oculi vr̄i ⁊ oculi fr̄is mei benia
min vidēt q̄ os meū loquatur ad
vos Nūciate pr̄i meo vniūsā glo
riā meā ⁊ cuncta q̄ vidistis ī egip
to. Festīate ⁊ adducite eū ad me
Cūq; āplexatus recidissz in collū
beniamī fr̄is sui fleuit: illoq̄ silit̄
flēte sup collū ei⁹. Osculatusq; est
ioseph oēs fr̄es suos ⁊ plorauit
sup singl̄os. Post q̄ ausi sūt loq̄
ad eū. Auditūq; ē ⁊ celebri s̄mōe
vulgatū ī aula regis: venerūt fr̄es
ioseph. Et gauis⁹ ē pharao: atq;
oīs familia ei⁹. Dixitq; ad ioseph
vt imparet fratrib⁹ suis dicens.
Onerantes iumenta ite in terraz
chanaan ⁊ tollite inde pr̄ez vr̄m
⁊ ꝯgnacōem ⁊ veīte ad me ⁊ ego
dabo vobis om̄ia bona egipti. vt
ꝯmedatis medullā terre. Precipe
etiā vt tollāt plaustra de t̄ra egi
pti ad subuectōez puuloꝝ suorū
ac ꝯiugum. Et dicito Tollite pr̄ez
vestrū et ꝓperate q̄ntotius veniē
tes: nec dimittatis q̄cq̄ de suple
ctili vr̄a q̄ om̄es opes egipti vr̄e
erūt. Fecerūtq; filij israhel vt eis
mādatū fuerat. Quibus dedit io
seph plaustra scd̄m pharaonis
imperiū ⁊ cibaria ī itinere Singu
lisq̄ proferri iussit binas stolas
beniamin vero dedit trecentos ar
gēteos cū quinq; stolis optimis
tantūdem pecunie ⁊ vestiū mittēs
pr̄i suo addēs eis asinos decē. qui
subueherēt ex oīb⁹ diuitijs egip
ti ⁊ totidē asinas triticū in itinere.
panesq; portātes. Dimisit ergo
fr̄es suos et ꝓfiscentib⁹ ait. Ne
irascimini ī via Qui ascendētes ex
egipto: venerūt ī t̄rā chanaā ad
pr̄em suū iacob ⁊ nūciauerūt ei di
cētes Joseph fili⁹ tu⁹ viuit ⁊ ipse
dn̄at̄ in oī t̄ra egipti. Quo audi
to iacob q̄i de graui somno euigi
lans tamen non credebat eis: illi
ecōtra referebāt ōnem ordinē rei
Cūq; vidisset plaustra ⁊ vniūsa
q̄ miseāt: reuixit sp̄s ei⁹ ⁊ ait Suf
ficit m̄ si adhuc ioseph fili⁹ me⁹
viuit vadā ⁊ videbo illū añq̄ mo
riar.

Profectus Ca. xlvi. q; isrl̄ cū oībus q̄ habebat
venit ad puteū iuramēti ⁊ macta
tis ibi victimis d̄o pr̄is sui ysaac
audiuit eū p visionē nocte vocā
tē se et dicentē sibi. Jacob iacob
Cui rn̄dit. Ecce assum. At illi de⁹
Ego sum fortissimus de⁹ pr̄is tui.
Noli timere sed descende ī egiptū:

qꝛ in gentez magnā faciam te ibi
Ego descēdā tecū illuc ⁊ ego iñ ad
ducā te reūtentē Joseph q̄ꝫ ponet
manꝰ suas sup oculos tuos. Sur
rexit iacob mane a puteo iuram̄
ti tulerūtq̄ eū filij cū puul' et vxo
ribus suis in plaustris q̄ miserat
pharao ad portandū senez ⁊ om
nia q̄ possederat in terra chanaā.
Venitq̄ in egiptū cum oī semine
suo filij eiꝰ ⁊ nepotes filie ⁊ cūcta
sil' ꝓgenies. Hec sūt aūt nomina
filioꝝ isrl' qui ingressi sūt ī egiptū
ip̄e cum liberis suis. Primogēitꝰ
rubē. Filij rubē enoch ⁊ phallu ⁊
esrom ⁊ charmi. Filij simeō ianu
hel et iamin et iami et ahod et ia
chin ⁊ saber et saul filius chana
nitidis. Filij leui gersō ⁊ caath ⁊
merari. Filij iuda her ⁊ onan ⁊ se
la ⁊ phares ⁊ zara. Mortui sūt au
tē her ⁊ onan in terra chanaan.
Natiq̄ sunt filij phares esrom et
amul Filij ysachar thola ⁊ phua
⁊ iobab et semrō. Filij zabulō sa
reth ⁊ chelō ⁊ iahelel. Hij filij lye
quos genuit in mesopotamia sy
rie cū dina filia sua. Oēs aīe filio
rū eius ⁊ filiaꝝ trigintatres. Filij
gad sephon ⁊ aggi ⁊ esebon ⁊ su
ni ⁊ beri ⁊ arodi ⁊ areli. Filij aser
iēna ⁊ iesua ⁊ iesui ⁊ beria. saraq̄ꝫ
soror eorū. Filij beria heber et mel
chiel. Hij filij zelphe quā dedit la
ban lye filie sue et hos genuit ia
cob sedecī aīmas. Filij rachel vxo
ris iacob ioseph ⁊ beniamin. Na
tiq̄ sūt ioseph filij in terra egipti
quos genuit ei assenez filia phu
tifaris sacerdotis eliopoleos ma
nasses ⁊ ephraim. Filij beniamin
bela ⁊ bechor ⁊ asbel ⁊ gera ⁊ na
amā ⁊ iechri ⁊ iethros mophim
⁊ ofim et ared. Hij filij rachel q̄s
genuit iacob. oēs aīe q̄tuordecim
Filij dan vsan. Filij neptalim ia
siel et guni ⁊ ieser et salē. Hij filij
bale quā dedit laban racheli filie
sue ⁊ hos genuit iacob. oēs am̄e
septē. Cūcteq̄ aīe q̄ ingresse sunt
cū iacob in egiptū ⁊ egresse sūt de
femore illiꝰ absq̄ vxoribꝰ filiorū
eiꝰ sexagintasex. Filij aūt ioseph
qui nati sunt ei in terra egipti aīe
due. Oēs aīe domꝰ iacob que in
gresse sunt in egiptū fuere septua
ginta. Misit aūt iacob iudā ante
se ad ioseph in egiptū ut nuncia
ret ei ⁊ ille occurrēt ī iessen. Quo
cū ꝑuēissz iūcto ioseph curru suo
ascēdit obuiā p̄ri ad eundē locuz
videsq̄ eū irruit sup collū eius ⁊
inter amplexus fleuit. Dixitq̄ pa
ter ad ioseph. Jā letus moriar q̄
vidi faciē tuā ⁊ supstitē te relinq̄
Et ille locutus est ad frēs suos ⁊
ad om̄ez domū patris sui. Ascēdā
et nūciabo pharaoni dicamq̄ ei.
Frēs mei ⁊ domꝰ p̄ris mei q̄ erāt
in terra chanaan venerūt ad me
⁊ sūt viri pastores ouiū curamq̄
habēt alēdoꝝ gregū. Pecora sua
⁊ armēta et oīa que habere potu
erūt adduxerunt secū. Cūq̄ voca
uerit vos ⁊ dixerit q̄d est opꝰ ve
stꝝ rn̄debitis Viri pastores sumꝰ
ꝑui tui ab infātia nr̄a vsq̄ in p̄ns
⁊ nos ⁊ patres nr̄i. Hec aūt dice
tis ut habitare possitis ī terra ies
sen quia detestāt egipcij om̄s pa
stores ouium. Ca. xlvij.

Ingressus ergo ioseph nūciauit
pharaoni dicēs Pater meꝰ ⁊ fra
tres oues eoꝝ ⁊ armēta ⁊ cuncta

que possidet: venerunt de terra cha
naan et ecce consistunt in terra iessen
Extremosque fratrum suorum quinque vi
ros constituit coram rege. Quos ille
interrogauit Quid habetis opis.
Responderunt Pastores ouium sumus
serui tui et nos et patres nostri. Ad pere
grinandum in terram tuam venimus. quoniam
non est herba gregibus seruorum tuorum
ingrauescente fame in terra chanaan
Petimusque vt esse nos iubeas ser
uos tuos in terra iessen. Dixit itaque
rex ad ioseph Pater tuus et fratres
tui venerunt ad te. Terra egipti in
conspectu tuo est: in optimo loco fac
eos habitare et trade eis terram ies
sen. Quod si nosti in eis esse viros in
dustrios: constitue illos magistros
pecorum meorum. Post hec introdu
xit ioseph patrem suum ad regem et sta
tuit eum coram eo Qui benedicens illi
et interrogatus ab eo: quot sunt di
es annorum vite tue: respondit. Dies pe
regrinationis vite mee centum triginta
annorum sunt: parui et mali et non perue
nerunt vsque ad dies patrum meorum.
quibus peregrinati sunt. Et benedicto
rege: egressus est foras Joseph ve
ro patri et fratribus suis dedit pos
sessionem in egipto in optimo terre so
lo ramesses: vt precepat pharao
et alebat eos: omnemque domum patris
sui: prebens cibaria singulis. In toto
enim orbe pacis deerat et oppresserat
fames terram: maxime egipti et cha
naan. E quibus omnem pecuniam con
gregauit pro vendicione frumenti et in
tulit eam in erarium regis. Cumque defe
cisset emptoribus precium: venit cun
cta egiptus ad ioseph dicens Da no
bis panes Quare morimur coram te
deficiente pecunia. Quibus ille respondit
Adducite pecora vestra et dabo vobis
pro eis cibos: si precium non habetis Que
cum adduxissent dedit eis alimenta
pro equis et ouibus et bobus et asinis
sustentauitque eos illo anno pro commu
tacione pecorum. Venerunt quoque anno secundo
et dixerunt ei. Non celamus domino nostro
quod deficiente pecunia: pecora simul defe
cerunt: nec clam te est: quod absque corpori
bus et terra nihil habemus Cur ergo
moriemur te videnti. Et nos et terra
nostra tui erimus. Eme nos in seruitutem
regiam et prebe semina: ne pereunte culto
re redigatur terra in solitudinem. Emit
igitur ioseph omnem terram egipti: vende
tibus singulis possessiones suas pro ma
gnitudine famis. Subiecitque eam
pharaoni et cunctos populos eius: a
nouissimis terminis egipti vsque ad
extremos fines eius preter terram sacer
dotum que a rege tradita fuerat eis
quibus et statuta cibaria ex horre
is publicis prebebantur et idcirco non
sunt compulsi vendere possessiones suas
Dixit ergo ioseph ad populos En vt
cernitis et vos et terram vestram pharao
possidet. Accipite semina et serite
agros: vt fruges habere possitis
Quintam partem regi dabitis. quatuor
reliquas permitto vobis in sementem et
in cibum familijs et liberis vestris Qui
responderunt Salus nostra in manu tua est
Respiciat nos tantum dominus noster
et leti seruiemus regi Ex eo tempore
vsque in presentem diem in vniuersa terra
egipti regibus quinta pars soluitur et fa
ctum est quasi in legem: absque terra sacer
dotali que libera ab hac condicione
fuit Habitauit ergo israel in egipto
id est in terra iessen et possedit eam
auctusque est et multiplicatus nimis
et vixit in ea decem et septem annis

Factiq; sūt omēs dies vite illi⁹ cē
tumq̄ draginta septē annoꝝ. Cū
q; appropinq̄re cerneret diez mor
tis ei⁹ vocauit filiū suū ioseph et
dixit ad eū. Si inueni grāz in ꝯspe
ctu tuo pone manū tuā sb̄ femore
meo ⁊ faties m̄ misericordiā ⁊ veri
tatez ut nō sepelias me in egipto
sed dormiaz cū patrib⁹ meis ⁊ au
feras me de terra hac cōdasq; me
ī sepulchro maiorū. Cui rn̄dit io
seph. Ego faciā qd̄ iussisti. Et ille
iura g̊ inq̄t mihi. Quo iurāte ado
rauit israhel dominū cōuersus ad
lectuli caput. Ca. xlviij.

Hijs ita trāsactis nūciatū est
ioseph ꝙ egrotaēt pr̄ suus
Qui assumptis duobus filijs ma
nasse ⁊ effraim ire prexit. Dictūq;
est seni. Ecce fili⁹ tu⁹ ioseph venit
ad te. Qui ꝯfortatus sedit in lectu
lo Et īgresso ad se ioseph ait. De⁹
omnipotēs apparuit mihi in luza
que est in terra chanaā. bn̄dixit
q; mihi ⁊ ait. Ego te augebo ⁊ mlt
tiplicabo ⁊ faciā te ī turbas ꝓplo
rū. Daboq; tibi terrā hanc et semi
ni tuo post te in possessionez sēpi
ternā. Duo g̊ filij tui q̄ nati sunt ti
bi in terra egipti anteq̄ hūc veni
rem ad te mei erūt effraim et ma
nasses sicut simeō ⁊ ruben reputa
bunt̄ mihi. Reliq̄s aūt quos ge
nueris post eos tui erūt ⁊ nomīe
fratꝝ suoꝝ vocabūtur in possessi
onib⁹ suis. Mihi em̄ quādo venie
bā de mesopotamia mortua est ra
chel in t̄ra chanaā in ip̄o itinere.
Eratq; vernū temp⁹. Et ingredie
bar effrathā ⁊ sepeliui eā iux̄ viā
effrathe que alio noīe appellatur
bethleem. Vidēs autē filios ei⁹ di
xit ad eū. Qui sunt isti. Rn̄dit. Fi
lij mei sūt q̄s donauit mihi dn̄s ī
hoc loco. Adduc inq̄t eos ad me
ut bn̄dicam illis. Oculi em̄ israhel
caligabāt pre nimia senectute et
clare videre nō poteāt Applicatos
q; ad se deosculat⁹ ⁊ circūplex⁹ di
xit ad filiū suū. Non sū fraudat⁹
aspectu tuo insup̄ on̄dit m̄ deus se
men tuū. Cūq; tulissz eos ioseph
de gremio p̄ris adorauit ꝓnus in
terraz ⁊ posuit ephraim ad dexte
ram suā id est ad sinistrā israhel.
manassen vero in sinistra sua ad
dexterā scilicz p̄ris applicuitq; am
bos ad eū. Qui extēdens manū de
xteraz posuit sup̄ caput ephraim
minoris fr̄is. sinistrā autē sup̄ ca
put manasse q̄ maior natu eāt cō
mutās man⁹. Bn̄dixitq; iacob fi
lios ioseph ⁊ ait. Deus in cui⁹ cō
spectu ambulauerūt patres mei
abraham ⁊ ysaac deus q̄ pascit
me ab adolescencia mea vsq; in p̄
sentē diez angelus q̄ eruit me de
cūctis mal̄ bn̄dicat pueris istis
⁊ inuocet̄ sup̄ eos nomē meū no
minaq̄ patrū meoꝝ abrahaz et
ysaac ⁊ crescāt in multitudīe sup̄
terrā. Vidēs aūt ioseph ꝙ posuis
set pr̄ suus dexteraz manū sup̄ ca
put ephraim g̃uit̄ accepit. Et ap
prehensā manū p̄ris leuare cona
tus ē de capite ephraim ⁊ trāffer
re sup̄ caput manasse. Dixitq; ad
patrē. Nō ita ꝯuenit pater q̄ hic
est p̄mogenit⁹ Pone dexterā tuā
sup̄ caput eius. Qui rēnuens ait.
Scio fili mi scio. Et iste quippe erit
in ꝓplos ⁊ multiplicabit̄ ꝫ frater
eius minor maior erit illo ⁊ semē
illi⁹ crescet in gētes Bn̄dixitq; eis

in tpe illo dicēs. In te bn̄dicetur
isrl̄ atq; dicet̄. Fatiat tibi de⁹ sicut
effraim ⁊ sicut manasse. Cōstitu
itq; effraim ante manassen Et ait
ad ioseph filiū suū. En ego mori
or et erit deus vobiscū et reducet
vos ad t̄raz patrū vr̄oꝝ. Do tibi
ptem vnā extra frēs tuos quam
tuli de manu amorrei in gladio ⁊
arcu meo. Ca. xlix. ·:·

Vocauit aūt iacob filios suos
⁊ ait eis. Cōgregamī: vt an
nūtiez q̄ vētura sūt vob̄ ī dieb⁹ no
uissimis. Cōgregamī ⁊ audite fi
lij iacob: audite israhel prēz vr̄m
Ruben p̄mogenit⁹ me⁹. Tu forti
tudo mea et p̄ncipiū doloris mei.
Prior ī donis. maior ī impio. Effu
sus es sicut aq̄. Nō crescas. q̄ ascē
disti cubile pr̄is tui et maculasti
stratū ei⁹. Simeō ⁊ leui frēs vasa
iniq̄tatis bellantia. In ꝯsiliū eoꝝ
nō veniat aīa mea et ī cetu illoruz
nō sit gl̄ia mea. q̄ ī furore suo oc
ciderūt virū ⁊ ī volūtate sua suffo
derūt murū. Maledict⁹ furor eoꝝ
q̄ ptinax ⁊ īdignacō eoꝝ q̄ duā
diuidā eos ī iacob ⁊ dispgā eos
in isrl̄. Iuda: te laudabunt frēs
tui. Man⁹ tue ī ceruicib⁹ īimicoꝝ
tuorū. adorabūt te filij patris tui.
Catulus leonis iuda. Ad p̄dam
fili mi ascēdisti: req̄escēs accubui
sti vt leo ⁊ q̄si leena. Quis suscita
bit eū. Nō auferet̄ sceptruz de iu
da ⁊ dux de femore eius: donec ve
niat q̄ mittēdus ē et ip̄e erit expe
ctatio gentiū. Ligans ad vineaz
pullū suū ⁊ ad vitē o fili mi asinā
suā. Lauabit ī vino stolam suā ⁊
in sanguine vue pullū suuz. Pul
chriores sūt oculi ei⁹ vino ⁊ dētes
eius lacte cādidiores. zabolō in
litore maris hītabit ⁊ in stacōne
nauiū: ptīgēs vsq; ad sydonē. ysa
char asinus fortis: accubās inter
terminos. Vidit req̄em q̄ essz bō
⁊ terrā q̄ optima ⁊ supposuit hu
merū suū ad portandū: factusq; ē
tributis seruiens. Dan iudicabit
ppl̄m suū sicut ⁊ alia trib⁹ ī isrl̄.
Fiat dan coluber ī via cerastes in
semita: mordēs vngulas equi vt
cadat ascensor ei⁹ retro. Salutaē
tuū expectabo dn̄e. Gad accinct⁹
preliabit̄ ante eū et ip̄e accinget̄
retrorsū. Aser pinguis panis ei⁹
⁊ p̄bebit delitias regib⁹ Neptalim
ceruus emissus et dans eloquia
pulchritudinis Fili⁹ accrescēs io
seph: fili⁹ accrescēs ⁊ decor⁹ aspcū
Filie discurrerūt sup murū. ꝫ exa
sperauerūt eū ⁊ iurgati sūt: inuide
rūtq; illi hn̄tes iacula. Sedit īfor
ti arcus ei⁹ ⁊ dissoluta sūt vīcula
brachioꝝ et manuū illi⁹: per ma
nus potentis iacob. Inde pastor
egressus ē: lapis isrl̄. De⁹ patris
tui erit adiutor tu⁹ et oīpotēs bn̄
dicet tibi bn̄dcōib⁹ celi desup: bn̄
dictionib⁹ abissi iacētis deorsū: bn̄
dictōnib⁹ vberū ⁊ vulue. Bn̄dicti
ones pr̄is tui ꝯfortate sūt Bn̄dcō
nib⁹ patrū ei⁹ donec veniret desi
deriū colliū eternorū. Fiāt in capi
te ioseph ⁊ in v̄tice nazarei: inter
frēs suos. Beniamin lup⁹ rapax
mane ꝯmedet p̄dam ⁊ vespe diui
det spolia. Omēs hij ī tribub⁹ isrl̄
duodecī. Hec locutus ē eis pr̄ su⁹
bn̄dixitq; singulis benedcōnib⁹
ꝓprijs ⁊ precepit eis dicens. Ego
ꝯgregor ad ppl̄z meū. Sepelite me
cū pr̄ib⁹ meis in spelunca duplici

que ē in agro ephron ethei ɔtra
mābre in t̄ra chanaan quā emit
abrahā cū agro ab ephrō etheo
in possessionē sepulchri. Ibi sepe
lierūt eū ⁊ sarā vxorē eius. Ibi se
pult⁹ est ysaac cū rebecca cōiuge
sua. Ibi ⁊ lya cōdita iacet. Finitis
q̄ mādatis quib⁹ filios instrue
bat collegit pedes suos sup lectulū
⁊ obijt appositꝰ q̄ ē ad ꝓpl'm suū.

Qvd cernēs ioseph Ca. l.
ruit sup faciē patris flens ⁊
deosculās eum p̄cepitq̄ ꝑuis suis
medicis ut aromatib⁹ ɔdirēt pa
trez. Quib⁹ iussa explētib⁹ trāsie
rūt quadragīta dies. Iste quippe
mos erat cadauerū ɔditoꝝ. Fle
uitq̄ eū egiptus septuaginta die
bus. Et expleto planct⁹ tpe locu
tus est ioseph ad familiā phara
onis. Si inueni grām ī ɔspectu ve
stro loq̄mini in aurib⁹ pharaōis
eo q̄ pat̄ me⁹ adiurauerit me di
cens En morior in sepulchro meo
q̄d fodi mihi ī terra chanaā sepe
lies me. Ascēdā igit̄ ⁊ sepeliaz pa
trez meū ac reūtar. Dixitq̄ ei pha
rao. Ascēde ⁊ sepeli p̄rez tuuz sicut
adiurat⁹ es. Quo ascēdēte ierunt
cū eo om̄s senes domus pharao
nis cūctiq̄ maiores natu t̄re egip
ti domus ioseph cū fratribus suis
absq̄ ꝑuulis ⁊ gregib⁹ atq̄ arm̄
tis q̄ dereliq̄runt in t̄ra iessen. Ha
buitq̄ in comitatu currus ⁊ equi
tes ⁊ facta ē turba nō modica ve
neruntq̄ ad areā adad q̄ sita est
trās iordanē vbi celebrātes exeq̄
as plāctu magno atq̄ vehemēti
impleuerūt septē dies Quod cum
vidissent habitatores t̄re chana
an dixerūt. Planct⁹ magn⁹ ē iste
egipcijs. Et idcirco vocatū est no
men loci illi⁹ planct⁹ egipti. Fece
rūt ḡ filij iacob sicut p̄ceperat eis
⁊ portātes eū in terraz chanaā se
pelierūt eū in spelūca duplici quā
emerat abrahaz cū agro ī posses
siōez sepulchri ab ephron etheo
ɔtra faciē mambre. Reuersusq̄ ē
ioseph in egiptū cum fratrib⁹ su
is ⁊ om̄i comitatu sepulto patre.
Quo mortuo timētes frēs eius et
mutuo colloquentes. ne forte me
mor sit iniurie quā passus ē ⁊ red
dat nob̄ omne malū q̄d fecimus
mādauerūt ei. Pater tu⁹ p̄cepit
nob̄ anteq̄m moreret̄ ut hec tibi ver
bis illi⁹ diceremꝰ. Obsecro ut ob
liuiscaris sceleis fratꝝ tuoꝝ ⁊ pec
cati atq̄ malicie quaz exercuerūt
in te. Nosq̄ oram⁹ ut ꝑuo dei p̄ri
tuo dimittas iniq̄tatē hanc. Qui
b⁹ auditis fleuit ioseph venerūt
q̄ ad eū frēs sui et ꝓni ad orātes
in terrā dixerūt. Serui tui sumus.
Quib⁹ ille respōdit. Nolite timere
Num dei possu⁹ resistere voluntati
Vos cogitastis de me malū ꝫ de⁹
vertit illud ī bonū ut exaltaēt me
sicut in p̄nciaꝝ cernitis ⁊ saluos
faceret ml'tos ꝓpl'os. Nolite timē.
Ego pascā vos ⁊ ꝑuulos vestros
Cōsolatusq̄ est eos et blāde et le
uiter locutus est et habitauit in
egipto cū omni domo patris sui.
Vixitq̄ centūdecēannis ⁊ vidit ef
fraim filios vsq̄ ad terciā genēa
cionez. Filijq̄ machir filij manas
se nati sūt in genib⁹ ioseph. Qui
bus trāsactis locut⁹ est fratrib⁹
suis. Post mortē meaz deus visita
bit vos ⁊ ascēdere vos faciet de t̄ra
ista ad t̄raz quā iurauit abrahā

ysaac ⁊ iacob. Cūq; adiuāssz eos atq; dixissz. deꝰ visitabit vos asportate ossa mea vobiscū de loco isto mortuus ē: expletis centūdecē vite sue ānis ⁊ cōditꝰ aromatibus repositꝰ ē in loculo in egipto.

Explicit liber genesis. Incipit liber Ellesmoth quē nos exodi dicimꝰ. Ca. i.

Hec sūt nomīa filioꝝ isrl. q̄ ingressi sūt in egiptū cū iacob. Sīguli cū domibꝰ suis introierūt. Ruben. simeon. leui. iudas. ysachar. zabulon. ⁊ beniamin. dan et neptalim gad ⁊ aser. Erāt igit̄ omēs anime eoꝝ q̄ egressi sūt de femore iacob: septuagīta. Joseph aūt ī egipto erat. Quo mortuo ⁊ vniūsis frībꝰ eiꝰ omīq; ꝯgnacōne sua: filij isrl. creuerūt et q̄si germinātes multiplicati sūt ac roborati nimis impleuerūt t̄rā. Surrexit interea rex nouus sup egiptū qui ignorabat ioseph. Et ait ad ꝓplm suum. Ecce ꝓplus filioꝝ israhel multus ⁊ fortior nobis ē. Venite sapiēter oppmamꝰ eū ne forte multiplicetur ⁊ si ingruerit ꝯtra nos bellū: addat̄ īimicis nostris. expugnatisq; nobis: egrediat̄ de terra. Preposuit itaq; eis magistros operū vt affligerēt eos oneribꝰ. Edificauerūtq; vrbes tabernaculoꝝ pharaoni. phiton ⁊ ramasses Quātoq; oppmebāt eos: tanto magis multiplicabant̄ et crescebant. Oderantq; filios isrl. egiptij et affligebāt illudentes ⁊ inuidentes eis atq; ad amaritudinē ꝑducebāt vitaz eorū opibꝰ duris luti ⁊ lateris oīq; famulatu quo ī t̄re opibus p̄mebant̄. Dixit autē rex egipti obstetricibꝰ hebreorū quaꝝ vna vocabat̄ sephora altera phua: p̄cipiens eis. Quando obstetricabitis hebreas ⁊ partus tēpus aduenerit: si masculus fuerit int̄ficite euz si femina reseruate. Timuerūt āt obstetrices deū ⁊ nō fecerūt iuxta preceptū regis egipti. ꝫ conseruabāt mares. Quibꝰ accersitis ad se rex ait Quidnā est hoc qd̄ facere voluistis vt pueros seruaretis. Que rn̄derūt. Non sūt hebree sicut egiptij mulieres. Ip̄e eī obstetricandi hn̄t scientiā ⁊ priusq̄ veniamus ad eas pariūt. Bene ergo fecit dn̄s obstet̄cibꝰ ⁊ creuit ꝓpls cōfortatusq; ē nimis. Et q̄a timuerūt obstetrices deū: edificauit eis domos. Precepit ḡ pharao omī ꝓplo suo dicēs. Quicq̄d masculini sexus natum fuerit ī flumē ꝓicite quidq̄d femīni reseruate. Ca. ij.

Egressus ē post hec vir de domo leui ⁊ accepit vxorez stirpis sue que ꝯcepit ⁊ peperit filiū ⁊ videns eum elegantem abscōdit tribus mensibus. Cūq; iam celare nō posset sumpsit fiscellam scirpeā et liniuit eam bitumine ac pice. posuitq; intus infantulum et exposuit eum in carecto ripe fluminis stante procul sorore eius ⁊ cōsiderante euentum rei. Ecce autem descendebat filia pharaonis ut lauaretur ī flumine ⁊ puelle eius gradiebantur per crepidīez aluei Que cum vidisset fiscellā in papirione misit vnaz e famulabꝰ suis

⁊ allataꝫ apiẽs cernẽsqꝫ ĩ ea par
uulũ vagientẽ miserta eius ait.
De infãtib⁹ hebreoꝝ est hic. Cui
soror pueri vis inquit ut vadã ⁊
vocẽ tibi mulierẽ hebreaꝫ q̃ nutri
re possit infantulũ. ⁊ Rñdit. Vade.
Perrexit puella ⁊ vocauit matrẽ
suã. Ad quã locuta filia pharao
nis accipe ait puerũ istũ et nutri
mihi ego dabo tibi mercedẽ tuã.
Suscepit mulier ⁊ nutriuit puerũ
adultũqꝫ tradidit filie pharaõis
Quẽ illa adoptauit ĩ locũ filij vo
cauitqꝫ nomẽ eius moyses dicẽs.
qꝛ de aqua tuli eũ. In diebus illis
postq̃ creuerat moyses egressus
est ad fratres suos viditqꝫ afflicti
onẽ eoꝝ ⁊ virũ egiptiũ ꝑcuciẽteꝫ
quendã de hebreis fratrib⁹ suis.
Cũqꝫ cõspexisset huc atqꝫ illuc et
nullũ adesse vidissꝫ ꝑcussuꝫ egip
tiũ abscõdit sabulo Et egress⁹ die
altẽo ꝯspexit duos hebreos rixã
tes dixitqꝫ ei q̃ faciebat iniuriaꝫ.
Quare ꝑcutis ꝓximũ tuũ. ⁊ Qui rñ
dit. Quis ꝯstituit te principẽ ⁊ iu
dicẽ sup nos. ⁊ Num occidẽ me tu
vis sicut heri occidisti egiptium.
Timuit moyses ⁊ ait. Quomodo
palã factũ est verbũ istud. ⁊ Audi
uitqꝫ pharao sermonẽ hunc ⁊ q̃
rebat occidẽ moysen. Qui fugiẽs
de ꝯspectu eius moratus est in ter
ra madiã ⁊ sedit iux̃ puteũ. Erãt
autẽ sacerdoti madiã septem filie
que venerãt ad hauriẽdã aquã
⁊ impletis canalib⁹ adaq̃re cupi
ebãt greges p̃ris sui. Supuenere
pastores et eiecerũt eas. Surrexit
qꝫ moyses ⁊ defensis puellis ada
quauit oues eaꝝ. Que cũ reuertis
sẽt ad ietro p̃reꝫ suũ dixit ad eas
Cur veloci⁹ venistis solito. Dixe
runt. Vir egiptius liberauit nos
de manu pastoꝝ. Insup ⁊ hausit
aquã nobiscũ potũqꝫ dedit ouibꝫ
At ille. vbi est inq̃t. ⁊ Quare dimi
sistis hominẽ vocate eum ut ꝯme
dat panẽꝫ. Jurauit g̊ moyses q̃
habitaret cũ eo. Accepitqꝫ sepho
ram filiã eius vxoreꝫ que pepit ei
filiũ queꝫ vocauit gersan dicens
Aduena fui ĩ terra aliena. Alterũ
vero pepit quẽ vocauit eliezer di
cens De⁹ em̃ p̃ris mei adiutor me
us et eripuit me de manu phara
onis. Post multũ vero tp̃is mor
tuus ẽ rex egipti. Et ingemiscẽtes
filij israhel ꝓpt̃ opera vociferati sũt
Ascenditqꝫ clamor eoꝝ ad deũ ab
operib⁹ ⁊ audiuit gemitũ eoꝝ ac
recordatus est federis qd̃ pepigit
cũ abrahã ysaac ⁊ iacob. Et respe
xit dñs filios isrl̃ ⁊ ꝯgnouit eos.

Ca. iij.

Moyses aũt pasce
bat oues ietro soceri sui sa
cerdotis madian. Cũqꝫ minasset
gregẽ ad intelora deserti venit ad
monteꝫ dei oreb. Apparuitqꝫ ei do
min⁹ ĩ flãma ignis de medio rubi
⁊ videbat q̃ rub⁹ ardẽt ⁊ nõ ꝯbu
reret̃. Dixit g̊ moyses. Vadã ⁊ vi
debo visionẽ hanc magnã quare
non ꝯburat̃ rubus. Cernẽs autẽ
dñs q̃ ꝑgeret ad vidẽdũ vocauit
eum de medio rubi ⁊ ait. Moyses
moyses. Qui rñdit. Assuꝫ. At ille
nõ appropies inq̃t huc Solue cal
ciamentũ de pedib⁹ tuis. Loc⁹ em̃
in q̊ stas terra sancta est. Et ait.
Ego sũ deus p̃ris tui de⁹ abrahaꝫ
⁊ deus ysaac ⁊ deus iacob Abscõ
dit moyses faciẽ suã. Non em̃ au
debat aspicere contra deũ. Cui ait

dñs. Vidi afflictōez ꝓpli mei ī egi
pto ⁊ clamorē eius audiui ꝓpt̄ du
ritiā eoꝝ qui p̄sūt opib⁹. Et sciēs
dolorē eius descēdi ut liberem eū de
manibus egiptioꝝ ⁊ educā de ter
ra illa in terrā bonā et spatiosam
in terrā que fluit lacte ⁊ melle ad
loca chananei ⁊ ethei ⁊ amorrei ⁊
pherezei ⁊ euei et iebusei. Clamor
ergo filioꝝ isrl̄ venit ad me vidi
q̄ afflictōez eoꝝ qua ab egipciis
oppmunt̄. Sed veni ⁊ mittā te ad
pharaonez ut educas ꝓplm meū
filios isrl̄ de egipto. Dixitq̄ moy
ses ad deū. Quis sū ego ut vadaz
ad pharaonē ⁊ educā filios isrl̄
de egipto. Qui dixit ei. Ego ero te
cū et hoc habeb̄ signū q̄ miserim
te. Cum eduxeris ꝓplm meū de egi
pto ymolabis deo sup mōtez istū
Ait moyses ad deum. Ecce ego va
dā ad filios isrl̄ ⁊ dicaz eis. Deus
patrū vestroꝝ misit me ad vos.
Si dixerīt m̄ qd̄ est nomē eius q̄d
dicam eis. Dixit dñs ad moysen
Ego sū qui sū. Ait. Sic dices filijs
israhel. Qui est misit me ad vos.
Dixitq̄ iteꝝ de⁹ ad moysē. Hec di
ces filijs isrl̄. Dñs deus patrū vr̄o
rū deus abraham ⁊ deus ysaac ⁊
deus iacob misit me ad vos. Hoc
nomē mihi ē in eternū ⁊ hoc memo
riale meū ī generacōe ⁊ generacōez
Vade ⁊ ꝯgrega seniores isrl̄ ⁊ di
ces ad eos. Dñs deus patrū vr̄oꝝ
apparuit mihi deus abrahā ⁊ de⁹
ysaac ⁊ deus iacob dicēs Visitās
visitaui vos ⁊ vidi oīa q̄ acciderīt
vobis in egipto ⁊ dixi ut educam
vos de afflictōe egipti ī terrā cha
nanei ⁊ ethei ⁊ amorrei ⁊ pherezei
⁊ euei et iebusei ad terrā fluentez
lacte ⁊ melle et audient vocē tuaz
Ingredierisq̄ tu ⁊ seniores israhel
ad regem egipti et dices ad eum
dñs deus hebreoꝝ vocauit nos.
Ibimus viam triū dierū in solitu
dinez ut ymolemus dño deo nr̄o
Sed ego scio q̄ non dimittet vos
rex egipti ut eatis nisi p manū va
lidā. Extendāq̄ manū meā ⁊ pcu
tiā egiptū in cūctis mirabilib⁹ me
is que facturus sū in medio eorū
post hoc dimittet vos. daboq̄ gra
tiā ꝓplo huic coraz egipciis. Et cū
egredimini nō exibitis vacui. ꝫ po
stulabit mulier a vicina sua ⁊ ab
hospita sua vasa argētea ⁊ aurea
ac vestes. ponetisq̄ eas sup filios
⁊ filias vr̄as ⁊ spoliabitis egiptū.

Ca. iiij.

Respōdēs moyses
ait. Nō credēt m̄ neq̄ audiēt
vocē meā. ꝫ dicēt nō apparuit tibi
dominus. Dixit ergo ad eū. Quid
est quod tenes in manu tua. Rn̄
dit. Virga. Dixitq̄ domin⁹. Proi
ce eā in terrā. Proiecit ⁊ versa est
in colubrū ita ut fugeret moyses.
Dixitq̄ dñs. Extende manū tuaz ⁊
apprehēde caudā eius. Extendit ⁊
tenuit: versaq̄ est in virgam. Vt
credant inquit q̄ apparuerit tibi
deus patrū tuorū deus abrahā et
deus ysaac et deus iacob. Dixitq̄
dñs rursum. Mitte manum tuam
in sinū tuū. Quā cū misisset in sinū
ꝓtulit leprosam ad instar niuis.
Retrahe ait manum tuaz in sinū
tuū. Retraxit ⁊ protulit iterum ⁊
erat similis carni relique. Si non
crediderint inquit tibi neq̄ audie
rint sermonez signi p̄oris: credent
verbo signi sequētis. Qd̄ si nec du
ob⁹ quidē hijs signis crediderint

neq; audierint vocez tuam sume
aquā flumīs ⁊ effunde eā sup ari
daz ⁊ quicq̄d hauseris de fluuio
vertet̄ in sanguinē. Ait moyses.
Obsecro dñe nō sū eloqñs ab he
ri ⁊ nudiusterti⁹ et ex quo locut⁹
es ad seruū tuum impedicōris ⁊
tardioris lingue sū. Dixit dñs ad
eū Quis fecit os hoīs. ¶ Aut q̄s fa
bricatus ē mutū ⁊ surdū. videntē
⁊ cecū. ¶ Nōne ego. ¶ Perge igit̄ et
ego ero in ore tuo doceboq; q̄d lo
quaris. At ille obsecro dñe inq̄t
mitte quē missur⁹ es. Iratus dñs
in moysen ait. Aaron frat̄ tu⁹ le
uites scio q̄ eloquēs sit. Ecce ipse
egrediet̄ in occursū tuū videsq; te
letabit̄ corde. Loq̄re ad eū ⁊ pone
verba mea in ore ei⁹ et ego ero in
ore tuo ⁊ in ore illi⁹ et oñdaz vob̄
quid agē debeatis Et ipe loq̄tur p
te ad populū ⁊ erit os tuū. tu au
tē eris ei in hijs q̄ ad deū ptinent
Virgāq̄ hāc sume in manu tua ī
qua factur⁹ es signa. Abijt moy
ses ⁊ reuersus est ad ietro socer
suū. Dixitq; ei. Vadaz ⁊ reuertar
ad frēs meos in egiptū ut videā
si adhuc viuant. Cui ait ietro.
Vade in pace. Dixit ergo dñs ad
moysen in madiā. Vade ⁊ reuer
tere in egiptū. Mortui em̄ sūt oēs
qui q̄rebāt aīaz tuā Tulit g̊ moy
ses vxorē suā ⁊ filios suos ⁊ impo
suit eos sup asinū reūsusq; est in
egiptū portās v̄gā dei ī manu sua
Dixitq; ei dñs reūtenti in egiptū.
Vide ut oīa ostēta q̄ posui in ma
nu tua fatias corā pharaōe. Ego
indurabo cor ei⁹ et non dimittet
populū. Dicesq; ad eū. Hec dic̄ do
min⁹ Fili⁹ meus p̄mogenit⁹ isrl̄
dixi tibi. Dimitte filiū meū ut s̄ui
at mihi ⁊ noluisti dimittere eum
Ecce ego interfitiaz filiū tuū p̄mo
genitū. Cūq; eēt in itinē in diuer
sorio occurrit ei dñs et volebat
occidē eum. Tulit ilico sephora
acutissimā petrā ⁊ circūcidit p̄pu
tiū filij sui. Tetigitq; pedes eius ⁊
ait Spōsus sāguinū tu mihi es Et
dimisit eū postq̄ dixerat sponsus
sāguinū tu mihi es ob circūcisio
nē. Dixitq; dñs ad aaron. Vade
in occursū moysi ī desertū. Qui p
rexit obuiaz ei in mōtez dei ⁊ oscu
latus ē eum. Narrauitq; moyses
aaron oīa v̄ba dñi p q̄b⁹ miseāt
eū ⁊ signa q̄ mādaueāt. Venert̄
q; siml̄ ⁊ ɔgregauert̄ cūctos seni
ores filioꝝ isrl̄. Locutusq; ē aarō
oīa v̄ba q̄ dixerat dñs ad moysē
⁊ fecit signa corā ppl̄o et credidit
ppl̄us. Audiert̄q; q̄ visitassz dñs
filios isrl̄ ⁊ q̄ respexit afflictōnez
illoꝝ ⁊ p̄ni adorauert̄. Ca. v.

Post hec ingressi sūt moyses
⁊ aaron ⁊ dixert̄ pharaoni
Hec dicit dñs de⁹ isrl̄ dimitte po
pulū meū ut sacrificet mihi in de
serto. At ille rn̄dit. Quis est dñs
ut audiā vocē ei⁹ ⁊ dimittā isrl̄. ¶
Nescio dñm ⁊ isrl̄ nō dimittam.
Dixerūtq;. De⁹ hebreoꝝ vocauit
nos ut eam⁹ viā triū dieꝝ in soli
tudinē et sacrificem⁹ dño d̄o nr̄o
ne forte accidat nob̄ pestis ā gla
dius. Ait ad eos rex egipti. Qua
re moyses ⁊ aaron sollicitatis po
pulū ab opib⁹ suis. ¶ Ite ad oneā
vr̄a. Dixitq; pharao. Multus est
populus terre. Videtis q̄ turba
succreuerit q̄ntomagis si dederitis
eis requiem ab opib⁹. ¶ Precepit

ergo in die illo p̄fectis op̄m ⁊ exa
ctoribꝫ ꝓpl̄i dicens. Nequaq̄ vltr̄
dabitis paleas ꝓpl̄o ad ꝯfitiēdos
lateres sicut prius. sed ip̄i vadāt
⁊ colligāt stipulas ⁊ mensurā la
terꝫ quā pri⁹ fatiebāt. imponetis
sup eos nec minuetis quicq̄ Va
cant em̄ ⁊ idcirco vociferant̄ dicē
tes. Eam⁹ ⁊ sacrificem⁹ d̄o nostro
Opprimāt̄ opibꝫ ⁊ expleant ea ut
nō acq̄escant verb̄ mendacibus
Igit̄ egressi prefecti op̄m ⁊ exacto
res ad populū dixerunt. Sic dicit
pharao. Nō do vobis paleas. Ite
⁊ colligite sicubi īuenire poteritis
nec minuet̄ quicq̄ de ope vestro.
Dispersusqꝫ ē ꝓpl̄s ī oēm terrā egi
pti ad colligendas paleas. Prefe
ctiq̄ op̄m instabāt dicētes. Com
plete op⁹ vestꝫ quotidie ut pri⁹
facere solebatis qn̄ dabant̄ vob̄
palee. Flagellatiqꝫ sūt qui p̄erāt
opib⁹ filioꝝ isrl̄ ab exactoribus
pharaōis dicētib⁹. Quare nō im
plestis mēsurā laterꝫ sic̄ p̄us nec
heri nec hodie. Venerūtqꝫ prepo
siti filioꝝ isrl̄ ⁊ vociferati sunt ad
pharaonē dicentes. Cur ita agis
ꝯtr̄ seruos tuos. Palee nō dant̄
nob̄ ⁊ lateres similit̄ imperāt̄. En
famuli tui flagellis cedimur ⁊ īiu
ste agitur ꝯtra ꝓpl̄m tuū Qui ait.
Vacatis otio ⁊ idcirco dicitis. Ea
m⁹ ⁊ sacrificem⁹ dn̄o. Ite ḡ ⁊ ope
ramini. Palee nō dabūtur vob̄ ⁊
reddetis ꝯsuetū numerꝫ laterꝫ. Vi
debātqꝫ se p̄positi filioꝝ isrl̄ ī ma
lū eo q̄ diceret̄ eis n̄ minuet̄ q̄cq̄
op̄is de lateribꝫ ꝑ singulos dies.
Occurrerūtqꝫ moysi et aaron q̄ sta
bant ex aduerso: egredientes a
pharaone ⁊ dixerūt ad eos. Vi
deat dn̄s ⁊ iudicet. qm̄ fetere feci
stis odorē nostꝫ corā pharaone
⁊ seruis ei⁹ ⁊ prebuistis ei gladiū
ut occideret nos. Reūsusqꝫ ē moy
ses ad dn̄m ⁊ ait. Dn̄e: cur afflixi
sti ꝓpl̄m istuꝫ. Quare misisti me.
Ex eo ei q̄ īgressus sū ad pharao
nē ut loq̄rer ex nomīe tuo: afflixit
populū tuum ⁊ nō liberasti eos.

Ca. vi.

Dixitqꝫ dn̄s ad
moysen. Nūc videb̄ q̄ factu
rus sūꝫ pharaoni. Per manū em̄
fortē dimittet eos ⁊ ī manu robu
sta eitiet illos de t̄ra sua. Locut⁹qꝫ
ē dn̄s ad moysen dicens. Ego do
min⁹ qui apparui abrahā. ysaac
⁊ iacob in deo oīpotente et nomē
meū adonay n̄ īdicaui eis. pepigi
qꝫ fed⁹ cū eis ut darē eis t̄raꝫ cha
naā t̄rā pegnacōis eoꝝ ī q̄ fuerūt
aduene Ego audiui gēitū filioꝝ is
rahel q̄ egipcij oppresserūt eos et
recordat⁹ sū pacti mei: Ideo dic fi
lijs isrl̄. Ego dn̄s qui educā vos
de ergastulo egiptioꝝ ⁊ eruam de
seruitute ac redimam in brachio
excelso ⁊ iudicijs magnis ⁊ assu
mam vos mihi in populū ⁊ ero ve
ster deus. Et scietis q̄ ego sū dn̄s
deus vester qui eduxerim vos de
ergastulo egiptioꝝ ⁊ induxerim
vos ī terrā sup quā leuaui manū
meā ut darē eā abraham. ysaac
⁊ iacob. daboqꝫ illaꝫ possidendaꝫ
vob̄ ego dn̄s Narrauit ḡ moyses
om̄a filijs isrl̄ qui nō acq̄euerūt
ei ꝓpter angustiā spūs ⁊ op⁹ du
rissimum. Locutusqꝫ est dominus
ad moysen dicēs. Ingredere et lo
quere ad pharaonez regē egipti
ut dimittat filios israhel de terra
sua. Respondit moyses corā dn̄o

Ecce filij isrl non audiunt me. Et
quo audiet pharao p̄sertim cū in
circūcisus sim labijs. Locutusq;
est dn̄s ad moysen ⁊ aaron ⁊ de
dit mādatū ad filios israhel ⁊ ad
pharaonez regez egipti ut educe
rent filios israhel de terra egipti.
Isti sūt principes domorū p fami
lias suas. Filij ruben p̄mogeniti
isrl̄is enoch et phallu esrom et
charmi. Hee cognacōnes ruben.
Filij simeon iamuel ⁊ iamin ⁊ ia
mi ⁊ aod ⁊ iachin ⁊ soer et saul
filius chanamitidis. Hee ꝓgeni
es simeon. Et hec noīa filioꝝ leui
per cognacōes suas gerson et ca
ath ⁊ merari. Anni aūt vite leui
fuerūt centūtrigītaseptē. Filij ger
son lobni ⁊ semei p cognacōes su
as. Filij caath amrā ⁊ ysuar ⁊ he
bron et oziel. Anniq̄ vite caath
centūtrigītatres. Filij merari mo
oli ⁊ musi. Hee cognacōes leui p
familias suas. Accepit aūt amrā
vxorē iochabeth patruelē suaz q̄
pepit ei aaron ⁊ moysē et mariā.
Fuerūtq; anni vite amrā centūtri
gintaseptē. Filijq̄ ysuar chore ⁊
napheg et zechri. Filijq̄ oziel mi
sael ⁊ elisaphā et sechri. Accepit
aūt aaron vxorē elizabeth filiam
aminadab sororē naason q̄ pepit
ei nadab ⁊ abiu ⁊ eleazar ⁊ ytha
mar. Filijq̄ chore aser ⁊ helcha
na ⁊ abiasab. Hee sūt cognacōes
choritarū. At vero eleazar filius
aarō accepit vxorē de filiab⁹ phu
tiel q̄ pepit ei phinees. Hij sūt prī
cipes familiaꝝ leuiticaꝝ p cogna
tiones suas. Iste ē aaron et moy
ses q̄bus p̄cepit dn̄s ut educerēt
filios israhel de terra egipti p tur
mas suas. Hij sūt qui loquūt̄ ad
pharaonē regē egipti ut educāt
filios isrl̄ de egipto Iste est moy
ses ⁊ aaron in die qua locut⁹ est
dn̄s ad moysen ī terra egipti. Et
locut⁹ est dn̄s ad moysen dicēs.
Ego dn̄s. Loquere ad pharaonē
regez egipti oīa que loquar tibi.
Et ait moyses coraz dn̄o. En incir
cumcisus labijs sum Quo audiet
me pharao Ca. vij.

Dixitq; dn̄s ad moysen. Ecce
cōstitui te deū pharaonis ⁊
aaron frater tuus erit ꝓpheta tu⁹
Tu loq̄ris ei om̄ia que mādo tibi
⁊ ille loquet̄ ad pharaonē ut di
mittat filios isrl̄ de terra sua Sed
ego indurabo cor ei⁹ ⁊ multiplica
bo signa ⁊ ostēta mea ī terra egip
ti ⁊ nō audiet vos. Immittamq;
manū meaz sup egiptū et educaz
exercitū meū ⁊ ꝓpl̄m meum filios
isrl̄ de terra egipti p iudicia maxi
ma. Et scient egipcij q̄ ego sū do
min⁹ q̄ extēderim manū meā sup
egiptum ⁊ eduxerim filios isrl̄ de
medio eoꝝ. Fecit itaq; moyses ⁊
aarō sicut p̄cepat dn̄s ita egerūt
Erat aūt moyses octogīta anno
rū et aaron octogintatriū quādo
locuti sūt ad pharaonez. Dixitq;
dn̄s ad moysen et aarō. Cū dixe
rit vobis pharao ostēdite signa.
dices ad aaron. Tolle v̄gam tuā
⁊ ꝓice eā corā pharaone ac verta
tur in colubꝝ Ingressi itaq; moy
ses ⁊ aaron ad pharaonē fecerūt
sicut p̄cepat dn̄s. Tulitq; aaron
virgā corā pharaōe et seruis ei⁹
que v̄sa est in colubrū. Vocauit
aūt pharao sapiētes ⁊ maleficos
⁊ fecerūt etiaz ipsi p incātationes

egiptiacas ⁊ archana quedaꝫ si
milit̄. Proiecerūtq; singuli v̄gas
suas que verse sūt ī dracones. Sꝫ
deuorauit virga aarō: v̄gas eoꝝ
Induratūq; est cor pharaonis ⁊
nō audiuit eos sicut p̄cepat dn̄s
Dixit aūt dn̄s ad moysē. Ingra
uatū ē cor pharaonis ⁊ nō vult
dimittere ꝓpl'm. Vade ad eū ma
ne. Ecce egredietᷣ ad aq̄s. Et stab̄
in occursū ei⁹ sup ripā fluminis ⁊
v̄gam que cōuersa ē in draconeꝫ
tolles in manu tua. dicesq; ad eū.
Dn̄s deus hebreoruꝫ misit me ad
te dicens Dimitte populū meū ut
sacrificet m̄ in deserto ⁊ vsq; ad p̄
sens audire me noluisti. Hec igi
tur dicit dn̄s. In hoc scies q̄ sim
domin⁹. Ecce ꝑcutiā virga que in
manu mea ē aquā fluminis ⁊ ver
tetᷣ in sanguinē. Piscesq̄ q̄ sunt
in fluuio morientur ⁊ ꝯputrescēt
aque ⁊ affligentᷣ egipcij: bibētes
aquaꝫ fluminis. Dixitq̄ dn̄s ad
moysē. Dic ad aaron. Tolle vir
gam tuā ⁊ extende manū tuā sup
aquas egipti ⁊ sup fluuios eorū
⁊ riuos ⁊ paludes ⁊ oēs lacus aq̄
rum ut vertantᷣ in sanguinē et sit
cruor in oī terra egipti tā in ligne
is vasis q̄ ī saxeis. Fecerūtq; moy
ses ⁊ aarō sicut p̄cepat dominus
Et eleuans v̄gam ꝑcussit aquaꝫ
fluminis corā pharaone ⁊ seruis
ei⁹ que versa ē in sanguineꝫ ⁊ pi
sces qui erant in flumine: mortui
sūt. Cōputruitq; fluui⁹ ⁊ nō pote
rāt egipcij bibere aquā fluminis
⁊ fuit sāguis ī tō terra egipti. Fe
cerūtq; similit̄ malefici egiptioꝝ ī
cantacōib⁹ suis. Et īduratū ē cor
pharaoīs: nec audiuit eos sicut
p̄cepat dn̄s. Auertitq; se ⁊ īgres
sus ē domū suaꝫ: nec opposuit cor
etiā hac vice. Foderūt aūt omēs
egipcij ꝑ c̄cuitū fluminis aquā ut
biberēt. n̄ eī poterāt bibē aquā flu
mīs. īpletiq; sūt septē dies postq̄
ꝑcussit dn̄s fluuiū. ¶ Ca. viij.

Dixitq̄ dn̄s ad moysen. In
gredē ad pharaonē ⁊ dices
ad eū. Hec dicit dn̄s. Dimitte po
pulū meū ut sacrificet m̄. Si autē
nolueris dimittere: ecce ego ꝑcu
tiaꝫ omnes terminos tuos ranis
⁊ ebulliet fluui⁹ ranas que ascen
dēt ⁊ ingredientᷣ domū tuā ⁊ cubi
culū lectuli tui ⁊ sup stratū tuum
⁊ in domos seruoꝝ tuoꝝ ⁊ ī ꝓpl'm
tuū ⁊ in furnos tuos ⁊ in reliq̄as
ciboꝝ tuoꝝ ⁊ ad te ⁊ ad ꝓpl'm tuū
et ad oēs ſuos tuos intrabūt ra
ne. Dixitq; dn̄s ad moysē. dic ad
aarō. Extende manū tuā sup fluui
os ⁊ sup riuos ⁊ paludes ⁊ educ
ranas sup terrā egipti. Et extēdit
aarō manū sup aq̄s egipti ⁊ ascē
derūt rane. operuerūtq; terraꝫ egi
pti. Fecerūt aūt ⁊ malefici ꝑ īcanta
tiones suas similit̄. eduxerūtq; ra
nas sup terrā egipti. Vōuit autē
pharao moysē ⁊ aarō ⁊ dixit eis
Orate dn̄ꝫ ut auferat ranas a me
⁊ a ꝓpl'o meo ⁊ dimittaꝫ ꝓpl'm ut
sacrificet dn̄o Dixitq; moyses ad
pharaonē. Cōstitue m̄ qn̄ dep̄cer
ꝓ te ⁊ ꝓ ſuis tuis ⁊ ꝓ ꝓpl'o tuo ut
abigātᷣ rane a te ⁊ a domo tua et
a ſuis tuis ⁊ a ꝓpl'o tuo ⁊ tm̄ ī flu
mīe r̄maneāt. q̄ r̄ndit. Cras. At il
le iux̄ inquit verbū tuum fatiaꝫ ut
scias quoniam non est sicut dn̄s
de⁹ noster ⁊ recedent rane a te ⁊ a
domo tua ⁊ a seruis tuis et a ꝓpl'o

tuo ⁊ tm̄ in flumine remanebunt
Egressiq; sunt moyses ⁊ aaron a
pharaōe ⁊ clamauit moyses ad
dominū ꝓ spōsiōe ranarū quā cō
dixerat pharaōi. Fecitq; dn̄s iu
xta v̄bū moysi ⁊ mortue sūt rane
de domibus ⁊ de villis ⁊ de agris.
Cōgregauerūtq; eas ī immēsos
aggeres ⁊ ꝯputruit terra. Vidēs
aūt pharao ꝙ data essz req̄es ingr̄
uauit cor suū ⁊ nō audiuit eos si
cut precepat dn̄s Dixitq; dn̄s ad
moysen. Loq̄re ad aaron. Extēde
virgā tuā ⁊ ꝑcute puluerē terre ⁊
sint scinifes in vniūsa terra egip
ti. Fecerūtq; ita. Et extēdit aaron
manū virgaz tenēs ꝑcussitq; pul
uerē terre ⁊ facti sūt scinifes in ho
minib⁹ et in iumētis. Omnis pul
uis terre v̄sus est in scinifes ꝑ to
tam terrā egipti. Fecerūtq; siliter
malefici incātacōib⁹ suis ut educe
rent scinifes ⁊ nō potuerūt Erātq;
scinifes tā in hominib⁹ q̄ in iumē
tis. Et dixerūt malefici ad phara
onē. Digitus dei est hic Induratū
est cor pharaonis et nō audiuit
eos sicut p̄cepat dn̄s Dixitq̄ dn̄s
ad moysen. Cōsurge diluculo et
sta corā pharaone. Egredietur em̄
ad aquas. Et dices ad eū. Hec di
cit dn̄s. Dimitte ꝓ l'm meuz ut sa
crificet mihi. Qd si non dimiseris
eum ecce ego mittaz ī te ⁊ ī seruos
tuos ⁊ in populū tuū ⁊ in domos
tuas om̄e gen⁹ muscarū et imple
buntur oēs dom⁹ egiptioꝝ muscis
diuersi generis ⁊ vniūsa terra in q̄
fuerint. Faciāq; mirabilē in die il
la terrā iessen ī qua popul⁹ me⁹ ē
ut non sint ibi musce ⁊ scias qm̄
ego dn̄s ī medio terre. ponāq; d
uisionē inter populū meū ⁊ popu
lū tuū. Cras eit signū istud. Fecit
q; dn̄s ita. Et venit musca g̃uissiā
in domos pharaōis ⁊ seruoꝝ ei⁹
⁊ in oēm terraz egipti corruptaq;
ē t̄ra ab huiuscemōi muscis. Vo
cauitq; pharao moysen et aarō
⁊ ait eis. Ite ⁊ sacrificate d̄o vr̄o ī
terra hac. Et ait moyses. Non po
test ita fieri. Abhoīnatiōes enim
egiptioꝝ ymolabim⁹ dn̄o d̄o no
stro Qd si mactauerimus ea q̄ co
lūt egipcij corā eis lapidib⁹ nos
obruēt. Viā triū dieꝝ ꝑgem⁹ in
solitudinē ⁊ sacrificabimus dn̄o
deo nr̄o sicut p̄cepit nob̄. Dixitq;
pharao. Ego dimittaz vos ut sa
crificetis dn̄o deo vr̄o in deserto.
verūtamē longius ne abeatis. Ro
gate ꝓ me. Et ait moyses. Egress⁹
a te orabo dn̄m ⁊ recedet musca a
pharaone ⁊ a s̄uis suis ⁊ a ꝓp̄lo
ei⁹ cras. Verūtamē noli vltra fal
lere ut nō dimittas populū sacri
ficare dn̄o. Egressusq; moyses a
pharaone orauit dn̄m. Qui fecit
iuxta v̄bū illi⁹ ⁊ abstulit muscas
a pharaōe ⁊ a seruis suis et a po
pulo ei⁹. Nō sup̄fuit nec vna q̄dē
Et ingr̄uatū ē cor pharaōis ita ut
nec hac quidē vice dimittēt ꝓp̄l'm

Dixit autē dn̄s ad Ca. ix.
moysē ingredē ad pharao
nē et loq̄re ad eū. Hec dicit dn̄s
deus hebreoꝝ. Dimitte ꝓp̄l'm meū
ut sacrificet mihi Qd si adhuc rē
nuis ⁊ retines eos ecce man⁹ mea
erit sup̄ agros tuos ⁊ sup̄ equos
⁊ asinos ⁊ camelos et oues et bo
ues pestis valde grauis. Et faciet
dn̄s mirabile int̄ possessiōes isrl̄
et possessiōes egiptioꝝ ut nil oīo

pereat ex hijs q̄ ꝑtinent ad filios
isrl̄. Cōstituitq; dn̄s tp̄s dicens.
Cras fatiet dn̄s verbū istud ī t̄ra
Fecit ḡ dn̄s verbū hoc altera die
⁊ mortua sūt oīa animātia egipti
oꝝ. De am̄alibus vero filioꝝ isrl̄
nihil oīno perijt Et misit pharao
ad videndū. nec erat quicq̄ mor
tuū de hijs q̄ possidebat isrl̄. Ingr̄
uatūq; ē cor pharaonis ⁊ non di
misit ꝓpl̄m. Et dixit dn̄s ad moy
sē ⁊ aarō. Tollite plenas manus
cineris de camīo ⁊ sp̄gat illū moy
ses in celū coraꝫ pharaone. sitq;
puluis sup̄ oēm t̄rā egipti Erūt eī ī
hoībus ⁊ iumētis vlcera ⁊ vesice
turgentes in vniūsa terra egipti.
Tulerūtq; cinerē de camino ⁊ ste
terūt coraꝫ pharaone ⁊ sp̄sit illū
moyses in celū. Factaq; sūt vlcerā
vesicaꝝ turgentiū ī hoīb⁹ ⁊ iumē
tis: nec poterāt malefici stare corā
moyse ꝓpt̄ vulnera q̄ in ill̄ erant
⁊ in oī terra egipti. Indurauitq;
dn̄s cor pharaonis ⁊ nō audiuit
eos sicut locut⁹ ē dn̄s ad moysē.
Dixitq̄ dn̄s ad moysen Mane cō
surge ⁊ sta corā pharaōe ⁊ dices
ad eū. Hec dicit dn̄s de⁹ hebreoꝝ
Dimitte ꝓpl̄m meū ut sacrificet m̄
q̄ in hac vice mittaꝫ oēs plagas
meas sup̄ cor tuū ⁊ super s̄uos tu
os ⁊ sup̄ populū tuū ut scias q̄ n̄
sit simil̄ mei in oī terra. Nūc enim
extēdens manū ꝑcutiaꝫ te ⁊ popu
lū tuū peste. ꝑibitisq; de t̄ra. Idcir
co aūt posui te ut oñdaꝫ in te for
titudinē meā ⁊ narret̄ nomē meū
in omī terra. Adhuc retines ꝓpl̄m
meū ⁊ nō vis dimittere eum. En
pluam cras hac ipsa hora grādi
nem multā nimis. qual̄ non fuit

in egipto a die qua fūdata ē vsq;
in p̄n̄s temp⁹. Mitte ḡ iam nunc
⁊ ꝯgrega iumenta tua ⁊ oīa que
habes in agro. Hoīes em̄ ⁊ iumē
ta et vniuersa q̄ inuenta fuerint
foris nec ꝯgregata de agris. cecide
ritq; sup̄ ea grando: morient̄. Qui
timuit verbū dn̄i de seruis phara
onis: fecit ꝯfugere seruos suos ⁊
iumēta in domos. qui autē negle
xit sermonē dn̄i: dimisit seruos su
os ⁊ iumēta in agris. Et dixit do
min⁹ ad moysen. Extēde manum
tuā in celū ut fiat grando in vniū
sa terra egipti sup̄ homīes ⁊ super
iumenta ⁊ sup̄ oēm herbā agri in
terra egipti. Extēditq; moyses v̄
gam in celū ⁊ dn̄s dedit tonitrua
⁊ grādinē ac discurrētia fulgura
sup̄ t̄raꝫ. Pluitq; dn̄s grādinē su
p̄ t̄raꝫ egipti ⁊ grādo ⁊ ignis mix
ta ꝑit̄ ferebant̄. Tāteq; fuit mag
nitudinis q̄nta añ nūq̄ apparuit
ī vniūsa terra egipti ex quo gens
illa ꝯdita ē. Et ꝑcussit grando ī oī
t̄ra egipti cūcta q̄ fuerūt in agris
ab hoīe vsq; ad iumentū. Cūctaꝫ
q; herbā agri ꝑcussit grādo ⁊ oē
lignū regionis ꝯfregit. Tm̄ ī t̄ra
iessen vbi erāt filij isrl̄ grando n̄
cecidit. Misitq; pharao et vōuit
moysē ⁊ aarō dicēs ad eos. Pec
caui etiam nunc. Dominus iust⁹
⁊ ego ⁊ populus me⁹ impij. Ora
te dominum ut desināt tonitrua
dei ⁊ grando: ut dimittaꝫ vos ⁊ ne
quaq̄ hic vltra maneatis. Ait
moyses. Cum egressus fuero de
vrbe extendaꝫ palmas meas ad
dn̄m ⁊ cessabūt tonitrua ⁊ grādo
non erit: ut scias q̄ dn̄i est terra
Noui aūt q̄ ⁊ tu ⁊ serui tui necdū

timeatis dñm deū. Linū ergo ⁊ or
deū lesū est eo ꝙ ordeū eēt virēs ⁊
linū iā folliculos germīaret. Tri
ticū aūt et far nō fūt lesa qꝛ seroti
na erāt Egressꝰ qꝫ moyses a pha
raone ex vrbe tetēdit manꝰ ad do
minū ⁊ cessauerūt tonitrua ⁊ grā
do nec vltra stillauit pluuia sup
terrā Videns aūt pharao ꝙ ces
sasset pluuia ⁊ grādo ⁊ tonitrua
auxit pctm̄ ⁊ ingrauatū est cor eius
nimis nec dimisit isrl̄ sicut p̄cepe
rat dñs p manū moysi. Ca. x.

Et dixit dñs ad moysen In
gredere ad pharaonē. Ego
em̄ induraui cor eiꝰ ⁊ seruoꝝ illiꝰ
ut fatiā signa mea hec in eo ⁊ nar
res in auribꝰ filij tui ⁊ nepotū tuo
rū quotiēs ꝯtriuerim egiptios et
signa fecerim ī eis et sciatis quia
ego dñs. Introierūt ḡ moyses ⁊
aaron ad pharaonē ⁊ dixerūt ei
Hec dicit dñs deꝰ hebreoꝝ. Vsqꝫ
quo nō vis subici m̄. Dimitte po
pulū meū ut sacrificet m̄. Sinaūt
resistis ⁊ non vis dimittē eū ecce
ego inducā cras locustā in fines
tuos que opiet supficiez terre ne
quicq̄ eius appareat. ꝫ comedat̄
qd̄ residuū fuerit grādim. Corro
det em̄ oīa ligna q̄ germinant in
agris ⁊ implebūt domos tuas et
ꝑuoꝝ tuoꝝ et oīm egiptioꝝ quā
tū nō viderūt p̄res tui ⁊ aui ex q̄
orti sūt sup terrā vsqꝫ in p̄ntez diē
Auertitqꝫ se et egressus ē a pha
raone. Dixerūt autē serui pharao
nis ad euz. Vsqꝫ q̄ paciemur hoc
scandalū. Dimitte hoīes ut sacri
ficēt dño dō suo Nōne vides ꝙ pe
rieit egiptꝰ. Reuocauerūtqꝫ moy
sen ⁊ aaron ad pharaonez. Qui
dixit eis. Ite sacrificate dño dō ve
stro. Quinā sūt qui ituri sūt. Ait
moyses. Cū puulis nr̄is ⁊ seniori
bus pgemꝰ cū filijs et filiabꝰ. cū
ouibꝰ ⁊ armentis. Est em̄ sollēni
tas dñi dei nr̄i. Et rn̄dit pharao.
Sic dñs sit vobiscuz. Quo ego di
mittā vos ⁊ puulos vr̄os cui du
biū est qd̄ pessime cogitetis. Nō
fiat ita. ꝫ ite tm̄ viri et sacrificate
dño. Hoc em̄ ⁊ ipsi petistis. Statī
qꝫ eiecti sūt de ꝯspectu pharaonis
Dixit aūt dñs ad moysen. Extēde
manū tuā sup terrā egipti ad lo
custā ut descēdat sup terrā ⁊ deuo
ret oēm herbā que residua fuerit
grādim. Et extēdit moyses v̄gaz
sup terrā egipti et dñs induxit vē
tū vrentē tota illa die et nocte. Et
mane facto ventꝰ vrēs leuauit lo
custas. Qui ascēderūt sup vniūsā
terrā egipti ⁊ sederūt in cūctis fini
bus egiptiorū innūerabiles q̄les
añ illud tēpus nō fuerant nec po
stea future sūt Operueruntqꝫ vni
uersā supficiē terre vastātes oīa.
Deuorata ē igit̄ herba terre et q̄c
quid pomoꝝ in arboribꝰ fuit que
grando dimiserat. Nihilq̄ oīo vi
rens relictū est in lignis et in her
bis terre in cūcta egipto. Quā ob
rez festinꝰ pharao vocauit moy
sen ⁊ aaron ⁊ dixit eis. Peccaui ī
dñm deū vr̄m ⁊ ī vos. Sed nūc di
mittite peccatū m̄. etiā hac vice et
rogate dñm deū vr̄m ut aufeāt a
me mortez istā. Egressusqꝫ ē moy
ses de ꝯspectu pharaōis ⁊ orauit
dñm Qui flare fecit ventū ab occi
dente vehemētissimū ⁊ arreptā lo
custā ꝓiecit in mare rubrū. Nō re
māsit ne vna q̄dē in cūctis finibꝰ

egipti. Et īduāuit dn̄s cor phara
oīs nec dimisit filios isrl̄. Dixit āt
dn̄s ad moysē. Extende manū tu
am ī celū ⁊ sint tenebre sup terrā
egipti tā dense ut palpari queāt.
Extenditq; moyses manū in celū
⁊ facte sūt tenebre horribiles ī vni
uersa terra egipti. Trib⁹ diebus
nemo vidit fratrē suū. nec mouit
se de loco in q̄ erat Vbicūq; autē
habitabāt filij isrl̄: lux erat. Vo
cauitq; pharao moysē ⁊ aarō et
dixit eis. Ite sacrificate dn̄o. Oues
tm̄ vestre ⁊ armenta remaneant
puuli vestri eāt vobiscū. Ait moy
ses. Hostias q̄q; ⁊ holocausta dab̄
nob̄ que offeram⁹ dn̄o d̄o nostro
Cūcti greges pgēt nobiscū. Nō re
manebit ex eis vngula que neces
saria sūt in cultū dn̄i dei nostri. p̄
sertī cū ignorem⁹ q̄d debeat ymo
lari: donec ad ip̄m locum puenia
m⁹. Indurauit aūt dn̄s cor pha
raonis ⁊ noluit dimittere eos. Di
xitq; pharao ad moysē. Recede a
me ⁊ caue ne vltra videas fatiem
meā. Quocunq; die apparueris m̄
morieis. Rn̄dit moyses. Ita fiat
ut locutus es. Non videbo vltra
fatiem tuam. Ca. xi.

Et dixit dn̄s ad moysē. Ad
huc vna plaga tāgaz pha
raōez ⁊ egiptū ⁊ post hec dimittet
vos ⁊ exire ꝯpellet. Dices g̊ oī ple
bi: ut postulet vir ab amico suo ⁊
mulier a vicina sua vasa argētea
⁊ aurea ⁊ vestē. Dabit āt dn̄s gr̄
tiam ꝓplo suo corā egipcijs. Fuit
q; moyses vir magn⁹ valde ī t̄ra
egipti corā s̄uis pharaōis ⁊ om̄i
ꝓplo. Et ait. Hec dicit dn̄s Media
nocte īgrediar ī egiptū et morieť

oē p̄mogenitū in t̄ra egiptioꝝ a
p̄mogenito pharaonis q̄ sedet in
solio ei⁹ vsq; ad p̄mogenitū an
cille q̄ est ad molā ⁊ oīa p̄moge
nita iumentoꝝ. Eritq; clamor ma
gn⁹ in vniūsa terra egipti qualis
nec añ fuit nec postea futurus est
Apud oēs aūt filios isrl̄ nō mu
tiet canis ab hoīe vsq; ad pec⁹ ut
sciatis q̄nto miraculo diuidat do
min⁹ egiptios ⁊ isrl̄. Descēdentq;
oēs s̄ui tui isti ad me ⁊ adorabūt
me dicētes. Egredere tu ⁊ oīs ꝓpl̄s
q̄ sb̄iectus ē tibi Post hec egredie
mur. Et exiuit a pharaone: irat⁹
nimis. Dixit aūt dn̄s ad moysen
Nō audiet vos pharao ut ml̄ta
sig̃ fiāt ī t̄ra egipti. Moyses aūt ⁊
aarō fecerūt oīa sig̃ et ostēta q̄ scri
pta sūt corā pharaōe ⁊ īdurauit
dn̄s cor pharaonis nec dimisit fi
lios isrl̄ de terra sua. Ca. xij.

Dixitq; dn̄s ad moysen ⁊ aa
rō ī terra egipti. Mensis iste
vob̄ p̄ncipiū mensiū: p̄m⁹ erit in
mēsib⁹ anni. Loq̄mini ad vniūsū
cetū filioꝝ isrl̄ ⁊ dicite eis. Decīa
die mēsis hui⁹ tollat vnusquisq;
agnū p familias ⁊ domos suas.
Si aūt minor ē numer⁹ ut suffice
re possit ad vescendū agnū: assu
met vicinū suū q̄ ꝯiūct⁹ ē domui
eius iux̄ numeꝝ am̄aꝝ q̄ sufficere
possint ad esū agni. Erit āt agn⁹
absq; macula: masculꝰ āniculus.
Iux̄ quē ritū tolletis ⁊ hedū ⁊ ser
uabitis eū vsq; ad q̄rtādecimaz
diē mēsis hui⁹. Imolabitq; eum
vniūsa multitudo filioꝝ isrl̄ ad ve
spam ⁊ sumēt de sāguīe ei⁹ ac po
nēt sup vtrūq; postē ⁊ īsup limīa
rib⁹ domoꝝ in quib⁹ ꝯmedēt illū

Et edēt carnes nocte illa assas ig
ni ⁊ azimos panes cum lactucis
agrestib⁹. Nō ɔmedetis ex eo cru
dum q̄d nec coctū aqua sed assuz
tm̄ igni. Caput cū pedib⁹ eius et
intestinis vorabitis nec remane
bit quicq̄ ex eo vsq̄ mane. Si q̄d
residuū fuerit igne ɔburetis. Sic
aūt ɔmedetis illū. Renes vestros
accīgetis ⁊ calciamēta habebitis
in pedib⁹ tenētes baculos in ma
nibus ⁊ ɔmedetis festinātes. Est
enim phase id est trāsitus dn̄i Et
trāsibo p terraz egipti nocte illa p
cuciāq̄ om̄e p̄mogenitū in terra
egipti ab homine vsq̄ ad pec⁹ et
in cūctis dijs egipti faciā iudicia
ego dn̄s. Erit aūt sāguis vob̄ ī sig
num ī edib⁹ in q̄bus eritis ⁊ vide
bo sāguinē ac trāsibo vos nec erit
in vob̄ plaga disperdēs qn̄ pcusse
ro t̄raz egipti Habebitis aūt hūc
diem ī monimētū et celebrabitis
eam sollemnē dn̄o ī generacōib⁹
vestris cultu sēpiterno. Septē di
eb⁹ azima ɔmedetis. In die p̄mo
non erit fermētū in domib⁹ vr̄is
quicūq̄ comederit fermētū pibit
anima illa de israhel a p̄mo die vs
q̄ ad diē septimū. Dies p̄ma erit
sancta ac sollemnis ⁊ dies septīa
eadē festiuitate venerabil̄. Nihil
opis facietis ī eis exceptis hijs q̄
ad vescēdū ptinēt ⁊ obseruabitis
azima. In eadē em̄ ipsa die educā
exercitū vestrū de terra egipti ⁊ cu
stodietis diez istū in generacōes
vestas ritu ppetuo Primo mense
quarta decīa die mēsis ad vesperū
comedetis azima vsq̄ ad diē vice
simā primā eiusdez mensis ad ve
sperā. Septē dieb⁹ fermētatū nō
inuenietur in domib⁹ vr̄is Qui ɔme
derit fermētatuz pibit aīa eius de
cetu isrl̄ taz de aduenis q̄ de indi
genis terre. Om̄e fermētatū non
ɔmedetis. In cūctis habitacul̄ ve
stris edetis azima. Vocauit autē
moyses oēs seniores filioꝝ isrl̄ ⁊
dixit ad eos. Ite tollētes animal
p familias vr̄as ⁊ ymolate pha
se Fasciculūq̄ ysopi tingite in sā
guine q̄ est ī limine et aspgite ex
eo supliminaē et vtrunq̄ postē.
Null⁹ vr̄m egrediat̄ ostiū domus
sue vsq̄ mane. Trāsibit em̄ dn̄s
pcuciēs egiptios. Cūq̄ viderit sā
guinē in supliminari ⁊ in vtroq̄
poste trāscēdet ostiū domus ⁊ nō
sinet pcussorez ingredi domos ve
stras ⁊ ledere. Custodi v̄bū istud
legittimū tibi ⁊ filijs tuis vsq̄ ine
ternū. Cūq̄ inroieitis t̄rā quā do
min⁹ deus datur⁹ ē vobis ut polli
citus est obs̄uabitis cerimōias
istas. Et cū dixerint vobis filij vr̄i
que est ista religio dicetis eis Vi
ctima trāsitus dn̄i est qn̄ trāsiuit
sup domos filioꝝ isrl̄ ī egipto per
cuciēs egiptios ⁊ domos nr̄as li
berās. Incuruatusq̄ ꝓpl̄us adora
uit Et egressi filij isrl̄ fecerūt sicut
precepat dn̄s moysi ⁊ aaron Fa
ctū est aūt ī noctis medio pcussit
dn̄s om̄e p̄mogenitū in t̄ra egip
ti a p̄mogenito pharaōis q̄ in so
lio eius sedebat vsq̄ ad p̄mogeni
tū captiue q̄ erat in carcere ⁊ om̄e
primogenitū iumētoꝝ. Surrexit
q̄ pharao nocte ⁊ oēs serui eius
cūctaq̄ egipt⁹ ⁊ ortus est clamor
magnus in egipto. Neq̄ enī erat
dom⁹ in qua nō iaceret mortuus.
Vocatisq̄ pharao moyse ⁊ aarō

nocte ait. Surgite: egredimini a
ppl'o meo vos ⁊ filij isrl'. Ite ⁊ im
molate dño sicut dicitis Oues ve
stras ⁊ armēta assumite vt petie
ratis et abeūtes bñdicite m̄. Vr
gebātq; egiptij ppl'm de t̄ra exire
velociter dicētes. Oēs moriemur
Tulit igit̄ ppl's ɔspersam farinaz
anteq̄ fermentaret̄ ⁊ ligās ī pal
leis posuit sup humeros suos. Fe
cer̄tq; filij israhel sic̄ p̄cepat dñs
moysi ⁊ petier̄t ab egiptijs vasa
argētea ⁊ aurea vestēq; plurimā
Dñs aūt dedit grāz ppl'o corā egi
ptijs. vt comodarēt eis ⁊ spolia
uer̄t egiptios. Profectiq; sunt filij
israhel de ramasse in sochot sexcē
ta fere milia peditū virorū: absq;
puulis ⁊ mulierib⁹. Sz ⁊ vulgus
pmiscuū īnumerabile ascēdit cū
eis: oues ⁊ armēta ⁊ animātia di
uersi generis multa nimis. Coxe
rūtq; farinā quā dudū de egipto
cōspersam tulerāt et fecer̄t sb̄cine
ritios panes azimos. Neq; eī po
teāt fermētari: cogētib⁹ exire egi
ptijs ⁊ nullā face e sinentib⁹ mo
rā: nec pulmēti quicq̄ occurreāt
p̄parare. Habitacō aūt filioꝝ isrl'
q̄ māser̄t ī egipto: fuit q̄dringēto
rūtriginta annoꝝ Quib⁹ expletis
eadē die egressus ē omīs exercit⁹
dñi de t̄ra egipti. Nox ista obs̄ua
bilis dñi: quādo eduxit eos de t̄ra
egipti. Hāc obseruare debent oēs
filij israhel in generacōibus suis
Dixitq; dñs ad moysen ⁊ aaron
hec ē religio phase. Oīs alienige
na nō ɔmedet ex eo. Omīs āt ser
uus emptici⁹ circūcidet̄ ⁊ sic ɔme
det. Aduena ⁊ mercēnarius non
edent ex eo. In vna domo ɔmedet̄
nec efferetis de carnib⁹ ei⁹ foras:
nec os illi⁹ ɔfringetis. Omīs cet⁹
filioꝝ isrl' fatiet illud. Qd̄ si quis
pegrinoꝝ ī vrāz voluerit tn̄sire co
loniā ⁊ facere phase dñi: circūcide
tur prius omē masculinū eius et
tūc rite celebrabit: eritq; sic̄ indi
gena t̄re. Si q̄s aūt circūcisus nō
fuerit: nō vescet̄ ex eo. Eadē lex erit
indigene ⁊ colono q̄ pegrinatur
apud vos. Feceruntq; omēs filij
israhel. sicut p̄cepat dñs moysi ⁊
aarō ⁊ eadē die eduxit dñs filios
isrl' de t̄ra egipti per turmas suas

Locutusq; est ¶ Ca. xiij.
dominus ad moysen dicēs
Sāctifica m̄ omē p̄mogenitū; qd̄
aperit vuluā in filijs isrl': tā de ho
minib⁹ q̄ de iumētis. Mea sūt em̄
oīa. Et ait moyses ad ppl'm. Me
mētote diei hui⁹ ī q̄ egressi estis
de egipto ⁊ de domo s̄uitutis: qm̄
in manu forti eduxit vos dñs de
loco isto vt nō ɔmedatis fermē
tatū panem. Hodie egredimini
mense nouarū frugū. Cūq; intro
duxerit te dñs ī terraz chananei
et ethei ⁊ amorrei ⁊ euei ⁊ iebusei
quā iurauit p̄ribus tuis vt daēt
tibi terrā fluentē lacte et melle ce
lebrabitis hūc morē sacrorū men
se isto. Septez dieb⁹ vesceris azi
mis et in die septimo erit sollem
nitas dñi. Azima ɔmedetis septē
diebus Nō apparebit apud te ali
quid fermentatū: nec in cūctis fi
nibus tuis. Narrabisq; filio tuo
in die illo dicens. Hoc est quod
fecit mihi dñs: quādo egress⁹ sū
de egipto. Et erit q̄i signū ī manu
tua ⁊ q̄i monimentū āte ocl'os tu
os et vt lex dñi sp sit in ore tuo.

In manu em̄ forti eduxit te domi
nus de egipto ut custodias huiu
scemōi cultū statuto tpe a dieb9
in dies. Cūq; introduxerit te dn̄s
in terrā chananei sicut iurauit ti
bi ⁊ p̄ribus tuis ⁊ dederit tibi eaꝫ
sepabis oē qd̄ apit vuluā dn̄o ⁊
qd̄ p̄mitiuū est in pecoribus tuis
Quicq̄d habueris masculini sex9
ꝯsecrabis dn̄o. Primogenitū asi
ni mutab' oue qd̄ si nō redemeris
int̄fities. Oē aūt p̄mogenitū hoīs
de filijs tuis p̄tio redimes Cūq; in
terrogauerit te filius tu9 cras di
cens quid est hoc. rn̄ debis ei. In
manu forti eduxit nos dn̄s de ter
ra egipti de domo ſuitutis. Nā cū
indurat9 eēt pharao ⁊ nollet nos
dimittē occidit dn̄s oē primoge
nitū in terra egipti a p̄mogenito
hoīs vsq; ad p̄mogenitū iumen
toꝝ. Idcirco ymolo dn̄o ōne qd̄
apit vuluā masculini sexus ⁊ oīa
p̄mogenita filioꝝ meoꝝ redimo.
Erit igit̄ quasi signū in manu tua
et q̄si appēsum q̄d ob recordacōeꝫ
ante oculos tuos eo q̄ ī maū for
ti eduxit vos dn̄s de egipto. Igit̄
cū emisisset pharao ꝓplm nō eos
duxit dn̄s p viaꝫ terre philistijm
que vicina ē reputās ne forte pēi
teret eū si vidissꝫ aduersū se bella
cōsurgere ⁊ reuerteret̄ in egiptū ꝫ
circūduxit p viā deserti q̄ est iuxta
mare rubꝝ. Et armati ascēderūt fi
lij isrl̄ de t̄ra egipti. Tulitq̄ moy
ses ossa iosephsecū eo q̄ adiuras
set filios isrl̄ dicēs. Visitabit vos
deus efferte ossa mea hīc vobiscū
Profectiq; de sochot castrameta
ti sūt in ethan in extremis finib9
solitudinis. Dn̄s aūt precedebat
eos ad ostēdendā viā p diem ī co
lūna nubis et p noctē in colūna
ignis ut dux essꝫ itineris vtroq;
tpe Nūq̄ defuit colūna nubis per
diem nec colūna ignis per noctē
corā populo. Ca. xiiij.

Locutus ē autē dn̄s ad moy
sen dicens. Loq̄re filijs isrl̄.
Reuſi castrametētur e regiōe phi
airoth q̄ est inter magdalū ⁊ ma
re ꝯtra beelsephon. In ꝯspectu ei9
castra ponetis sup mare. Dicturus
q; est pharao sup filijs isrl̄ Coar
tati sūt in terra cōclusit eos deser
tum. Et indurabo cor eius ac pseq̄
tur vos ⁊ glorificabor in pharao
ne ⁊ in omni exercitu ei9 scientq;
egipcij q̄ ego sū dn̄s. Fecerūtq;
ita Et nūciatū est regi egiptioꝝ q̄
fugissꝫ populus Immutatūq; est
cor pharaonis ⁊ seruoꝝ ei9 super
ꝓplm ⁊ dixerūt. Quid voluim9 face
re ut dimitterem9 isrl̄ ne seruiret
nobis. Iūxit ḡ currū ⁊ om̄em po
pulū suū assumpsit secuꝫ. Tulitq;
sexcētos currus electos ⁊ quicq̄d
in egipto curruū fuit ⁊ duces toci
us exercit9. Indurauitq; dn̄s cor
pharaonis regis egipti ⁊ psecut9
est filios isrl̄ At illi egressi erāt in
maū excelsa. Cūq; pseq̄rent̄ egip
cij vestigia p̄cedēciū reperūt eos
in castris sup mare. Om̄is eq̄tat9
⁊ currus pharaōis ⁊ vniuersus
exercit9 erāt in phiairoth cōtra
beelsephon. Cūq; appropīquassꝫ
pharao leuantes filij isrl̄ oculos
viderūt egiptios post se ⁊ timue
runt valde. Clamauerūtq; ad do
minū ⁊ dixerūt ad moysē. Forsitā
non erāt sepulchra ī egipto ideo
tulisti nos ut morēmur ī solitudīe

Quid hoc facere voluisti vt educe
res nos ex egipto. Nõne iste est
ſmo quẽ loquebamur ad te ĩ egi
pto dicẽtes: recede a nobis vt ser
uiamus egiptijs. Multo em̃ me
lius ẽ seruire eis q̃ mori ĩ solitudi
ne. Et ait moyses ad ꝓplz. Nolite
timere. State et videte magnalia
dñi: que facturꝰ ẽ hodie. Egiptios
em̃ quos nũc videtis. nequaq̃ vl
tra videbitis vsq; ĩ sempiternuz.
Dñs pugnabit ꝓ vobis ⁊ vos ta
cebitis. Dixitq; dñs ad moysen.
Quid clamas ad me. Loquere fi
lijs isrl vt ꝓficiscãt. Tu aũt ele
ua virgã tuã ⁊ extẽde manũ tuã
super mare ⁊ diuide illud vt gra
diant filij isrl ĩ medio mari ꝑ sic
cũ. Ego aũt ĩdurabo cor egiptioꝝ
vt ꝑsequant vos et glorificabor ĩ
pharaone ⁊ in oĩ exercitu eiꝰ et ĩ
curribꝰ ⁊ in equitibꝰ illiꝰ. Et sciẽt
egiptij q̃ ego sũ dñs: cũ glorifica
tus fuero ĩ pharaone ⁊ ĩ curribꝰ
atq; in equitibꝰ eius. Tollẽsq; se
angelus dñi q̃ p̃cedebat castra
israhel. abijt post eos et cũ eo pa
riter colũna nubis p̃ora dimittẽs
post tergũ stetit. inter castra egip
tioꝝ ⁊ castra isrl. Et eãt nubes te
nebrosa ⁊ illũinans noctẽ ita vt
ad se inuicẽ toto noctis tẽpore ac
cedẽ nõ valerẽt. Cũq; extẽdisset
moyses manũ sup mare abstulit
illud dñs: flante vẽto vehemẽti ⁊
vrenti tota nocte ⁊ vertit in siccũ
Diuisaq; ẽ aqua ⁊ ĩgressi sũt filij
isrl ꝑ mediũ sicci maris. Erat em̃
aqua q̃si murus a dextera eoꝝ et
leua. Persequẽtesq; egiptij ĩgres
si sũt post eos ⁊ om̃is eq̃tatꝰ pha
raonis. currus eius ⁊ equites per
mediũ maris. Jamq; adueneãt
vigilia matutina et ecce respitiẽs
dñs sup castra egiptioꝝ ꝑ colum
nã ignis ⁊ nubis: interfecit exẽcitũ
eoruz ⁊ subũtit rotas curruũ. fere
bantq; in ꝓfundũ. Dixerũtq; egi
ptij. Fugiamus israhelez: q̃ dñs
pugnat ꝓ eis ɔtra nos. Et ait do
minus ad moysen. Extẽde manũ
tuã sup mare vt reuertant aq̃ ad
egiptios sup currus ⁊ eq̃tes eoꝝ
Cũq; extẽdissz moyses manũ ɔtr̃
mare: reuersũ ẽ p̃mo diluculo ad
priorem locũ. Fugientibꝰq; egip
tijs occurrerũt aq̃ ⁊ inuoluit eos
dñs ĩ medijs fluctibꝰ. Reuerseq;
sũt aque ⁊ operuerũt currus et eq̃
tes cũcti exercitꝰ pharaonis. q̃ se
quẽtes ingressi fuerãt mare: nec
vnus q̃dem supfuit ex eis. Filij
aũt israhel ꝑrexerũt ꝑ mediuz sicci
maris ⁊ aque eis erãt q̃si ꝓ muro
a dextris ⁊ a sinistris. Liberauitq;
dñs ĩ die illo israhel de maũ egip
tioꝝ ⁊ viderũt egiptios mortuos
sup litus maris et manũ magnã
quã exercuerat dñs ɔtra eos. Ti
muitq; ꝓplꝰ dñz ⁊ crediderũt dño
⁊ moysi ſuo eius. Ca. xv.

Tunc cecinit moyses et filij
israhel carmẽ hoc dño et di
xerũt. Cãtemus dño. Gloriose eĩ
magnificatꝰ ẽ: equũ ⁊ ascẽsorẽ de
iecit ĩ mare. Fortitudo mea ⁊ laus
mea dñs ⁊ fcũs ẽ m̃ ĩ salutẽ. Iste
deꝰ meꝰ ⁊ glorificabo eũ: deꝰ p̃ris
mei ⁊ exaltabo eũ. Dñs q̃si vir pu
gnator. oĩpotẽs nomẽ eiꝰ. currus
pharaõis ⁊ exẽcitũ eiꝰ ꝓiecit ĩ ma
re. Electi p̃ncipes eiꝰ sꝫ mersi sũt in
mari rubro. abissi operuerũt eos:
descẽderũt in ꝓfũdũ quasi lapis.

Dextera tua dñe magnificata est
in fortitudīe dextera tua dñe pcus
sit inimicū ⁊ ī multitudine glorie
tue deposuisti aduersarios meos
Misisti irā tuaz q̄ deuorauit eos si
cut stipulā ⁊ in spiritu furoris tui
cōgregate sūt aque. Stetit vnda
fluens ɔgregate sūt abissi in me
dio mari. Dixit inimicꝰ. Perseq̄r
⁊ cōprehēdaz diuidā spolia imple
bit̄ anima mea Euaginabo gladi
um meū int̄ficiet eos manꝰ mea.
Flauit spiritꝰ tuus ⁊ operuit eos
mare submersi sūt quasi plūbum
in aquis vehemētibꝰ. Quis sil̄is
tui in fortibus dñe. Quis sil̄is tui
magnificus ī sanctitate terribilis
atq̄ laudabil̄ ⁊ fatiēs mīabilia.
Extēdisti manū tuaz et deuorauit
eos terra. Dux fuisti ī mīa tua po
pulo quē redemisti. Et portasti eū
in fortitudine tua ad habitaculū
sanctū tuū. Ascēderūt ꝓpl̄i ⁊ irati
sūt. dolores obtinuerūt hītatores
philistijm Tūc ɔturbati sūt pn̄ci
pes edom robustos moab obti
nuit tremor obriguerūt oēs hīta
tores chanaan. Irruat super eos
formido et pauor ī mag̃tudīe bra
chij tui. Fiant immobiles q̄si la
pis donec ptranseat ꝓpl̄us tuꝰ do
mine donec ptrāseat ꝓpl̄us tuus
iste quez possedisti. Introduces
eos et plātabis in mōte heredita
tis tue firmissiō hītaculo tuo qd̄
opatus es dñe. Sāctuariū tuū do
mine qd̄ firmauerūt manus tue.
Dñs regnabit in et̄nū ⁊ vltra In
gressus est em̄ eques pharao cū
curribꝰ ⁊ eq̄tibꝰ eius in mare ⁊ re
duxit sup eos dñs aq̄s maris. Fi
lij autē isrl̄ ambulauerūt p siccū
in medio eius. Sūpsit g̃ maria ꝓ
phetissa soror aaron timpanū in
manu sua egresseq̄ sūt om̄es mu
lieres post eaz cū timpanis ⁊ cho
ris quibꝰ p̄cinebat dicens. Cāte
mus dño Gloriose em̄ magnifica
tus est equū ⁊ ascēsorez eius dele
cit ī mari. Tulit aūt moyses isrl̄
de mari rubro ⁊ egressi sūt in deser
tum sur. Ambulauerūtq̄ tribus
diebꝰ p solitudinē et nō inuenie
bāt aquā. Et venerūt in marath
nec poterāt bibere aq̄s de marath
eo q̄ essent amāe Vnde ⁊ ɔgruū
loco nomē imposuit vocās illum
marath id ē amaritudinē. Et mur
murauit ꝓpl̄us ɔtra moysē dicēs
Quid bibemus. At ille clamauit
ad dñm. Qui ostēdit ei lignū qd̄
cū misissz in aquas in dulcedinez
verse sūt Ibi ɔstituit ei p̄cepta at
q̄ iudicia ⁊ ibi tēptauit eū dicēs.
Si audieris vocez dñi dei tui ⁊ qd̄
rectū est coraz eo feceris ⁊ obedie
ris mādatis eiꝰ custodierisq̄ oīa
precepta illiꝰ cūctū languorē quē
posui in egipto nō inducā sup te.
Ego em̄ dñs sanator tuus. Vene
rūt autē in helim filij isrl̄ vbi erāt
duodecī fontes aquarū et septua
ginta palme ⁊ castrametati sunt
iuxta aquas. Ca. xvi.

Profectiq̄ de helim venit om
nis multitudo filioꝝ isrl̄ ī de
sertum syn qd̄ est inter helim ⁊ si
nai quītadecima die mēsis secūdi
postq̄ egressi sunt de terra egipti.
Et murmurauit om̄is cōgregatio
filioꝝ isrl̄ ɔtra moysen et aaron
in solitudīe. Dixerūtq̄ filij isrl̄ ad
eos. Vtinaz mortui essemꝰ p ma
nū dñi in t̄ra egipti qñ sedebamꝰ

sup ollas carniũ ⁊ ꝯmedebamus
panẽ in saturitate. Cur iduxistis
nos in desertũ istud ut occideretis
oẽz multitudinẽ fame. Dixit aũt
dñs ad moysẽ. Ecce ego pluaz vo
bis panes de celo. Egrediat̃ ꝓpl's
⁊ colligat q̃ suffitiũt p singulos di
es ut tẽptẽ eũ vtrũ ambulet in le
ge mea an nõ. Die autez sexto pa
rent qd inferant ⁊ sit duplum q̃
colligere solebãt p singulos dies
Dixerũtqz moyses ⁊ aarõ ad oẽs
filios isrl. Vespere scietis q dñs
eduxerit vos de terra egipti ⁊ ma
ne videbitis gloriam dñi. Audiui
em murmur vr̃m ꝯtra dñm. Nos
vero q̃d sum⁹ qz musitastis ꝯtra
nos. Et ait moyses. Dabit vobis
dñs vespere carnes edere ⁊ mane
panes in saturitate eo q audierit
murmuãcões vr̃as q̃b⁹ murmu
rati estis cõtra eũ. Nos em q̃d su
mus. Nec ꝯtra nos ẽ murmur ve
strũ ꝫ ꝯtra dñm. Dixitq̃ moyses
ad aarõ. Dic vniuse ꝯgregationi
filioꝝ isrl. Accedite corã dño. Au
diuit em murmur vr̃m Cũqz loq̃
ret̃ aarõ ad oẽz cetũ filioꝝ isrl re
spexerũt ad solitudinẽ. Et ecce glo
ria dñi apparuit in nube. Locutus
est aũt dñs ad moysẽ dicẽs. Au
diui murmuracões filioꝝ isrl. Lo
quere ad eos Vespe ꝯmedetis car
nes ⁊ mane saturabimi panibus
scietisqz q ego sũ dñs deus vr̃. Fa
ctũ est ꝯ vespe ⁊ ascẽdẽs coturnix
cooꝑuit castra: mãeq̃ ros iacuit
per circuitũ castroꝝ. Cũqz operuis
set supfitiez terre apparuit ĩ solitu
dine minutũ et quasi pilo tusũ in
similitudinẽ pruine sup terrã. Qd
cũ vidissent filij isrl dixerũt ad in
uicẽ Manhu. Qd significat Quid
est hoc. Ignorabãt em q̃d esset.
Quib⁹ ait moyses. Iste est panis
quẽ dñs dedit vobis ad vescendũ
Hic ẽ ꝑmo quẽ precepit vob̃ dñs
Colligat vnusquisqz ex eo q̃ntuz
sufficit ad vescẽdum gomor p sin
gula capita. Iuxta numerũ aĩarũ
vr̃arũ que habitãt in tabnaculo
sic tolletis. Fecerũtqz ita filij isrl ⁊
collegerẽt alius plus alius min⁹
⁊ mẽsi sũt ad mẽsurã gomor. Nec
qui plus collegerat habuit ãpli
us nec qui minus paraueãt repe
rit minus. sed singuli iuxta id qd
edere poterãt ꝯgregauerũt Dixitqz
moyses ad eos. Nullus relinquat
ex eo in mane. Qui nõ audierunt
eũ. sed dimiserũt q̃dã ex eis vsqz
mane ⁊ scatere cepit v̄mib⁹ atqz
cõputruit. Et iratus est cõtra eos
moyses. Colligebant aũt mane
singuli q̃ntum sufficere poteãt ad
vescendũ. Cũqz incaluisset sol liq̃
fiebat. In die aũt sexta collegerẽt
cibos duplices id est duo gomor
per singulos homines Venerunt
aũt omẽs p̃ncipes multitudinis ⁊
narrauerunt moysi. Qui ait eis.
Hoc est qd locutus est dñs. Req̃
es sabbati sãctificata est domino
Cras quodcũqz operandũ est fa
cite ⁊ que coquẽda sunt coquite.
Quicq̃d aũt reliquũ fuerit reponi
te vsqz in mane Feceruutqz ita ut
preceperat moyses ⁊ nõ ꝯputruit
neqz v̄mis inuentus ẽ in eo. Dixit
qz moyses. Comedite illud hodie
qz sabbatum est domino nõ inue
nietur hodie in agro. Sex diebus
colligite. in die autẽ septimo sab
batũ est dño. idcirco nõ inueiet̃.

Venitq; septima dies ⁊ egressi de
ꝓpl'o ut colligerent nō inuenerūt
Dixit aūt dn̄s ad moysen. Vsq;
quo nō vultis custodire mādata
mea ⁊ legē meā. Videte q̄ dn̄s de
derit vob' sabbatū et ꝓpter hoc tri
buit vob' die sexta cibos duplices
Maneat vnusquisq; apud semet
ipsū et null⁹ egrediat' de loco suo
die septimo ⁊ sabbatizabit ꝓpl's
die septīo. Appellauitq; dom⁹ is
rahel nomē ei⁹ man. Qd̄ erat q̄si
semē coriandri albū gustusq; ei⁹
quasi simile cū melle. Dixit autez
moyses. Iste ē sermo quē p̄cepit
dn̄s. Imple gomor ex eo et custo
diat' in futuras retro generacōes
ut nouerint panez quo alui vos ī
solitudīe qn̄ educti estis de terra
egipti. Dixitq; moyses ad aaron.
Sume vas vnū et mitte ibi man
quantū potest cape gomor ⁊ repo
ne corā dn̄o ad seruādū in gene
racōes vr̄as sicut p̄cepit domin⁹
moysi. Posuitq; illud aaron in ta
bernaculo reseruandū. Filij autē is
rahel comederēt man q̄dragīta an
nis donec venirēt in terrā habita
bilē. Hoc cibo aliti sūt vsq; quo tā
gerēt fines terre chanaā. Gomor
aūt decīa ps ē ephi. Ca. xvij.
Igitur ꝓfecta oīs multitudo filioꝝ
isrl' de deserto syn p māsiones suas
iuxta sermonez dn̄i castrametati
sūt in raphidim vbi non erat aq̄
ad bibendū ꝓpl'o. Qui iurgat⁹ cō
tra moysen ait. Da nob' aquā ut
bibam⁹. Quib⁹ respōdit moyses
Quid iurgamini contra me. Cur
tēptatis dn̄m. Sitiuit ḡ ibi ꝓpl'us
pro aque penuria ⁊ murmurauit
ɔtra moysē dicēs. Cur fecisti nos
exire de egipto ut occideres nos ⁊
liberos nr̄os ac iumenta siti. Cla
mauit aūt moyses ad dn̄m dicēs
Quid faciam ꝓpl'o huic. Adhuc
paululū et lapidabit me. Et ait
dn̄s ad moysen. Antecede ꝓpl'm
⁊ sume tecū de senioribꝰ isrl' ⁊ vir
gaz q̄ p̄cussisti fluuiuz tolle in ma
nu tua ⁊ vade. En ego stabo ibi co
raz te supra petrā oreb p̄cuciesq;
petraz et exibit ex ea aq̄ ut bibat
populus. Fecit ita moyses coraz
senioribꝰ israhel. Et vocauit nomē
loci illi⁹ tēptacio ꝓpter iurgiū fili
oꝝ israhel ⁊ q̄ tēptauerunt dn̄m
dicētes. Est ne deus in nob' an nō
Veīt autē amalech ⁊ pugnabat
cōtra filios isrl' in raphidim. Di
xitq; moyses ad iosue. Elige viros
⁊ egressus pugna ɔtra amalech
cras. Ego stabo ī vertice collis ha
bens v̄gā dei in manu mea. Fecit
iosue ut locut⁹ eāt moyses ⁊ pug
nauit ɔtra amalech Moyses aūt
⁊ aaron ⁊ hur ascēderūt sup v̄ticē
collis Cūq; leuaēt moyses man⁹
vincebat isrl'. Si aūt paululū re
misissz supabat amalech Manus
aūt moysi erāt graues. Sumētes
igit' lapidē posuerunt subter eū in
quo sedit. aaron aūt et hur sustē
tabāt man⁹ eius ex vtraq; parte
Et factū est ut man⁹ illius nō las
sarent' vsq; ad occasū solis. Fuga
uitq; iosue amalech ⁊ populū ei⁹
in ore gladij. Dixit autez dn̄s ad
moysē. Scribe hoc ob monimētū
in libro ⁊ trade auribꝰ iosue. Dele
bo em̄ memoriā amalech sub celo
Edificauitq; moyses altaē ⁊ vo ca
uit nomē ei⁹ dn̄s exaltatio mea
dicēs. Quia man⁹ soli⁹ domini et

XL.

bellū dei erit contr̄ amalech: a ge
neracōne ī gn̄acōez. Ca. xviij.

Qvnq; audisset iethro sacer
dos madian: ɔgnatꝰ moysi
om̄a q̄ feceāt dn̄s moysi ⁊ isrl̄ po
pulo suo ⁊ ꝙ eduxiss; dn̄s isrl̄ de
egipto: tulit sephorā vxorē moysi
quā remiseāt ⁊ duos filios eius
quoꝝ vnꝰ vocabat̄ gersā dicente
patre. aduena fui ī t̄ra aliena. al
ter vero eliezer. deꝰ eī ait p̄ris mei
adiutor meꝰ ⁊ eruit me de gladio
pharaōis. Venit g̊ iethro ɔgna
tus moysi ⁊ filij eiꝰ ⁊ vxor eiꝰ ad
moysē in desertuz vbi erat castra
metatus iux̄ mōtē dei ⁊ mādauit
moysi dicens. Ego iethro cogna
tus tuus venio ad te ⁊ vxor tua ⁊
duo filij tui cuz ea. Qui eregssus ī
occursū ɔgnati sui adoāuit ⁊ oscu
latus ē eū. Salutaueruntq; se mu
tuo verb̄ pacificis. Cūq; intrass;
tabernaculū: narrauit moyses co
gnato suo cuncta que feceāt dn̄s
pharaōi et egipcijs ꝓpt̄ isrl̄. vni
uersūq; laborē qui accidisset eis ī
itinere et ꝙ liberauerat eos dn̄s.
Letatusq; ē iethro sup oībz bonis
q̄ feceāt dn̄s israheli eo ꝙ eruisset
euz de manu egiptioꝝ. Et ait. Bn̄
dictus dn̄s q̄ liberauit vos de ma
nu egiptioꝝ ⁊ de maū pharaoīs
q̄ eruit ꝓpl̄m suū de manu egipti.
Nūc ɔgnoui qꝛ magnꝰ dominus
sup oēs deos eo ꝙ supbe egerint
ɔtra eos. Obtulit g̊ iethro ɔgna
tus moysi holocausta et hostias
dn̄o. venerūtq; aarō ⁊ om̄es seni
ores filioꝝ isrl̄ ut ɔmederēt panē
cū eo corā dn̄o. Altera autē die se
dit moyses ut iudicaēt ꝓpl̄m qui
assistebat moysi a mane vsq; ad
vespam. Qd̄ cū vidisset ɔgnatus
eiꝰ oīa scilicz q̄ agebat ī ꝓpl̄o ait.
Quid ē qd̄ facis in plebe. Cur so
lus sedes ⁊ oīs populꝰ p̄stolat̄ de
mane vsq; ad vespam. Cui rn̄dit
moyses. Venit ad me populus q̄
rēs sentētiaz dei Cūq; acciderit eis
aliq̄ disceptacō veniūt ad me ut
iudicē int̄ eos ⁊ on̄daz p̄cepta d̄i
⁊ leges eiꝰ At ille: non bonā inq̄t
rē facis. Stulto labore ɔsumeris ⁊
tu ⁊ populꝰ iste q̄ tecū ē. Vltra vi
res tuas ē negotiū. Solꝰ illud nō
poteris sustinere. sed audi verba
mea atq; cōsilia ⁊ erit dn̄s tecum
Esto tu ꝓpl̄o in hijs q̄ ad deuz pti
nēt ut referas que dicūt̄ ad eum
on̄dasq; ꝓpl̄o cerimoīas ⁊ ritū co
lēdi. viāq; p quā ingredi debeāt.
⁊ opꝰ qd̄ facē. Prouideāt de om̄i
plebe viros sapiētes ⁊ tim̄tes deū
ī q̄bꝰ sit veritas et q̄ oderīt auari
tiā ⁊ ɔstitue ex eis tribunos ⁊ cē
turiones ⁊ quinq̄genarios ⁊ deca
nos q̄ iudicent ꝓpl̄m oī tpe. q̄cq̄d
āt maiꝰ fuerit referāt ad te ⁊ ip̄i
minora tm̄modo iudicēt. leuiusq;
sit tibi ꝑtito ī alios onere. Si hoc
feceris: impleb̄ imperiuz dn̄i ⁊ pre
cepta eiꝰ poteris sustētare ⁊ om̄is
h̄ ꝓpl̄us reuīt̄ ad loca sua cū pa
ce. Quibz auditis. moyses fec̄ oīa
que ille suggesseāt. Et electis viris
strēnuis de cuncto isrl̄ constituit
eos p̄ncipes populi tribunos et
centuriones ⁊ q̄nquagenarios ⁊
decanos qui iudicarent plebez do
mini omni tempoē. Quicquid au
tem grauius erat referebant ad
eum: faciliora tm̄modo iudicātes
Dimisitq; cognatum suum qui re
uersus abijt in terram suam.

Mense tercō egressi Ca.xix.
onis isrl̄ de t̄ra egipti ī die
hac venerūt in solitudinē synai
Nā ꝓuecti de raphidim ⁊ ꝑueniē
tes vsq; ī desertū synai castrame
tati sūt in eodē loco ibiq; isrl̄ fixit
tentoria e regiōe mōtis. Moyses
aūt ascēdit in montē ad deū. Vo
cauitq; eū dn̄s de mōte ⁊ ait Hec
dices domui iacob ⁊ annūciab̄ fi
lijs isrl̄. Vosipsi vidistis q̄ fecerī
egipcijs qūo portauerim vos sup
alas aq̄larū ⁊ assumpserī mihi.
Si ḡ audieritis vocē meaꝫ ⁊ custo
dieritis pactū meū eritis mihi in
regnū sacerdotale ⁊ gens sancta.
Hec sūt verba q̄ loqueris ad fili
os isrl̄. Venit moyses ⁊ cōuoca
tis maioribus natu ꝓpl̄i exposuit
om̄s sermōes quos mādauerat
dn̄s. Respōditq; omnis ꝓpl̄us sil̄
Cūcta q̄ locut⁹ est dn̄s faciemus
Cūq; retulissꝫ moyses verba ꝓpl̄i
ad dn̄m ait ei dn̄s. Jam nūc veni
am ad te in caligine nub̄ ut audi
at me ꝓpl̄us loquētez ad te et cre
dat tibi in ꝑpetuū Nūciauit ergo
moyses v̄ba ꝓpl̄i ad dn̄m Qui di
xit ei. Vade ad populū ⁊ sāctifica
illos hodie ⁊ cras lauentq; vesti
mēta sua ⁊ sint parati in diē terci
um. In die em̄ tertio descēdet dn̄s
corā omni plebe sup montē sinai
Cōstituesq; terminos ꝓpl̄o ꝑ cir
cuitū ⁊ dices ad eos Cauete ne as
cendatis in montē nec tāgatis fi
nes illi⁹. Om̄is q̄ tetigerit montē
morte morieť. Manus nō tangēt
eum sed lapidib⁹ opprimeť aut
cōfodieť iacul̄. Siue iumētuꝫ fue
rit siue homo nō viuet Cū ceperit
clangere bucina tūc ascēdant in
montē. descēditq; moyses de mō
te ad populū ⁊ sāctificauit eū Cū
q; lauissent vestimēta sua ait ad
eos. Estote parati in diē terciū et
ne appropīquetis vxoribus vr̄is
Jāq; aduenerāt terci⁹ dies ⁊ māe
inclaruerat et ecce ceperūt audiri
tonitrua ac micare fulgura et nu
bes densissima opire montē Clan
gorq; bucine vehemētius ꝑstrepe
bat ⁊ timuit popul⁹ qui erāt in ca
stris. Cūq; eduxissꝫ eos moyses
in occursū dei de loco castroꝝ stete
rūt ad radices montis. Tot⁹ au
tē mōs synai fumigabat eo ꝙ de
scēdisset dn̄s sup eū in igne ⁊ ascē
deret fum⁹ ex eo quasi de fornace.
Eratq; oīs mons terribil̄ ⁊ soni
tus bucine paulatim crescebat ī
manus et ꝓlixius tēdebať. Moy
ses loquebať et dn̄s rn̄debat ei.
Descēditq; dn̄s sup montē sinai ī
ipso mōtis v̄tice ⁊ vocauit moysē
in cacumē eius. Quo cū ascēdissꝫ
dixit ad eū. Descēde et ꝯtestare po
pulū ne forte velit trāscendere ter
minos ad videndū dn̄m ⁊ pereat
ex eis pluriā multitudo. Sacerdo
tes q̄ qui accedūt ad dn̄m sāctifi
cent̄ ne ꝑcuciat eos Dixitq; moy
ses ad dn̄m Nō poteit vulg⁹ ascē
dere in montē sinai. Tu em̄ testifi
catus es ⁊ iussisti dicēs. Pone ter
minos circa mōtez ⁊ sāctifica illū
Cui ait dn̄s. Vade descēde ascēdes
q; tu ⁊ aaron tecū. Sacerdotes autē
⁊ popul⁹ nō trāseant t̄minos nec
ascēdant ad dn̄m ne forte int̄fici
at illos Descēditq; moyses ad po
pulū ⁊ om̄ia narrauit eis.
Locutusq; est domi Ca.xx.
nus cunctos sermōes hos Ego sū

dñs deꝰ tuꝰ q̄ eduxi te de terra egi
pti de domo ſeruitutis. Nō habebis
deos alienos coraꝫ me. Nō faties
tibi ſculptile. neq̄ oēm ſimilitudi
nē q̄ eſt in celo deſup ⁊ que in ter
ra deorſuꝫ. nec eoꝝ q̄ ſūt in aquis
ſb̄ terra. Nō adorab̄ ea neq̄ coles
Ego ſū dñs deus tuꝰ fortis ꝫelotes
viſitās iniq̄tatē p̄rīm in filijs ī ter
tiaꝫ ⁊ quartā gn̄acōneꝫ eorū qui
oderūt me ⁊ fatiens miſericordiā
in milia hijs q̄ diligūt me ⁊ cuſto
diūt p̄cepta mea. Nō aſſumes no
mē dñi dei tui in vanū. Nō em̄ ha
bebit inſontē dñs eū q̄ aſſumpſe
rit nomē dñi dei ſui fruſtr̄. Memē
to ut diem ſabbati ſāctifices Sex
dieb⁹ opaberis ⁊ faties oīa opeā
tua. Septimo aūt die ſabbatū do
mini dei tui ē. Nō faties oē op⁹ in
eo: tu ⁊ filiꝰ tuus ⁊ filia tua. ſeruꝰ
tuꝰ ⁊ ancilla tua. iumentū tuū et
aduena q̄ eſt intra portas tuas.
Sex em̄ dieb⁹ fecit dñs celū ⁊ ter
raꝫ ⁊ mare ⁊ om̄a que in eis ſunt
⁊ req̄euit in die ſeptīo. Idcirco be
nedixit dñs diei ſabbati ⁊ ſāctifi
cauit eū. Honora patrē tuū ⁊ ma
trē tuā ut ſis lōgeuus ſup terraꝫ
quā dñs deus tuꝰ dabit tibi. Nō
occides. Nō mechabeis. nō furtū
faties. Nō loqueris cōtra ꝓximū
tuū falſū teſtīoniuꝫ. nō ꝯcupiſces
domū ꝓximi tui. nec deſideāb̄ vxo
rē eiꝰ. nō ſeruū nō ācillā nō bouē
nō aſinū. nec oīa q̄ illiꝰ ſūt Cūctꝰ
autē ꝓplus videbat voces ⁊ lāpa
des ⁊ ſoītū buccine. mōtēq̄ fumā
tē ⁊ ꝑterriti ac pauore ꝯcuſſi ſtete
rūt ꝓcul: dicētes moyſi. Loq̄re tu
nob̄ et audiemꝰ. Nō loq̄tur nob̄
dominꝰ ne forte moriamur. Et ait
moyſes ad populū. Nolite timere
Vt em̄ ꝓbaret vos venit deꝰ ⁊ ut
t̄ror illiꝰ eēt ī vob̄ ⁊ nō peccaretis
Stetitq̄ ꝓplus delōge. moyſes au
tē acceſſit ad caliginē ī q̄ erat deꝰ
dixitq̄ preterea dñs ad moyſen.
Hec dices filijs iſrahel Vos vidi
ſtis q̄ de celo locutꝰ ſim vob̄. Nō
fatietis deos argenteos. nec deos
aureos fatietis vob̄. Altare de ter
ra fatietis m̄ ⁊ offeretis ſup eo ho
locauſta ⁊ pacifica vrā. oues ve
ſtras et boues in oī loco in q̄ me
moria fuerit noīs mei. Veniā ad
te ⁊ bn̄dicā tibi. Qd̄ ſi altare lapi
deū feceris m̄ nō edificab̄ illud de
ſectis lapidibꝫ Si eī leuaueris cul
trꝫ tuū ſup eo: polluet̄ Nō aſcēdes
p g̃dꝰ ad altaē meū: ne reueletur
turpitudo tua. Ca. xxi.

Hec ſūt inditia q̄ ꝓpones eis.
Si emeis ſuū hebreū ſex an
nis ſuiet tibi. ī ſeptīo egredieť li
ber g̃tis. Cū q̄li veſte ītrauerit: cū
tali exeat. Si habēs vxoreꝫ ⁊ vxor
egredieť ſimul Si aūt dñs dederit
illi vxorem ⁊ pepit filios ⁊ filias:
mulier ⁊ liberi eiꝰ erūt dñi ſui. ipe
vero exibit cū veſtitu ſuo. Qd̄ ſi di
xeit ſeruꝰ: diligo dñm meū ⁊ vxo
rē ac liberos: nō egrediar liber: of
feret eū dñs dijs ⁊ applicabiť ad
oſtiū ⁊ poſtes. ꝑforabitq̄ aurem
eius ſubula ⁊ erit ei ſeruus ī ſecu
lū. Si quis vendiderit filiam ſuaꝫ
in famulam: non egredietur ſicut
ancille exire ꝯſueuerunt Si diſpli
cuerit oculis domini ſui cui tradi
ta fueit dimittet eam. populo au
tem alieno vendendi non habe
bit poteſtatem: ſi ſpreuerit eā. Si
autem filio ſuo deſponderit eam

iuxta morē filiarū faciet illi. Qd si
alterā ei accepit ꝓuidebit puelle
nupcias ⁊ vestimēta ⁊ preciū pu
dicitie nō negabit. Si tria ista nō
fecerit egredietur gratis absq; pecu
nia. Qui ꝑcusserit hoīem volēs oc
cidere morte moriatur. Qui aūt non
est insidiatꝰ sed deꝰ illū tradidit
in manus eius cōstituaz tibi locū
in q̄ fugere debeat Si quis ꝑ indu
striā occiderit ꝓximū suū ⁊ ꝑ insi
dias ab altari meo euelles euz ut
moriatur. Qui ꝑcusserit p̄rem suum
aut matrē morte moriatur. Qui ma
ledixerit patri suo vel matri mor
te moriatur. Qui furatꝰ fuerit hoīez
⁊ vēdiderit eū ꝯuictus noxe mor
te moriatur Si rixati fuerint viri ⁊ ꝑ
cusseit alter ꝓximū suū lapide vl'
pugno ⁊ ille mortuꝰ nō fuerit sed
iacuerit ī lectulo si surrexerit ⁊ am
bulaueit foris sup baculū suū in
nocēs erit q̄ ꝑcusseit ita tn̄ ut ope
ras eius ⁊ impēsas in medicos re
stituat Qui ꝑcusserit seruū suū ul'
ancillā v̄ga ⁊ mortui fuerint ī ma
nibꝰ eius criminis reus erit Si au
tem vno die vel duobus supuixe
rit nō subiacebit pene. qꝛ pecunia
illius ē. Si rixati fuerīt viri ⁊ ꝑcus
serit q̄s mulierē pregnātez et ab
ortiuū quidē fecerit ꝫ ip̄a vixerit sb̄
iacebit damno quātū maritꝰ mu
lieris expetierit et arbitri iudica
uerint. Si aūt mors eiꝰ fuerit sub
secuta reddet animā ꝓ aīa. Oculū
ꝓ oculo dentē ꝓ dēte manū ꝓ ma
nu pedē ꝓ pede adustionez ꝓ adu
stione vulnus ꝓ vulnere liuorez
ꝓ liuore. Si ꝑcusserit quispiā ocu
lū ſui sui aut ancille ⁊ luscos eos
fecerit dimittet eos liberos ꝓ ocu
lo quē eruit. Dentēq̄ si excusserit
seruo vel ancille sue siliter dimit
tet eos liberos. Si bos cornu ꝑcus
serit virū aut mulierē ⁊ mortui fu
erint lapidibꝰ obruetur ⁊ nō ꝯme
dentur carnes eiꝰ dn̄sq̄ bouis inno
cens erit. Qd si bos cornipeta fuit
ab heri ⁊ nudiusterciꝰ et ꝯtestati
sūt dn̄m eiꝰ nec recluserit dn̄s eū
occideritq; virꝫ aut mulierē ⁊ bos
lapidibꝰ obruetur ⁊ dn̄m eius occi
dent. Qd si p̄ciū fuerit ei impositū
dabit ꝓ aīa sua quicq̄d fuerit po
stulatus Filiūq̄ ⁊ filiā si cornu ꝑ
cusserit simili sentēcie subiacebit.
Si seruū ancillāq; inuaserit trigī
ta siclos argēti dn̄o dabit bos ve
ro lapidibꝰ opprimetur Si q̄s apue
rit cisternā ⁊ foderit ⁊ nō operue
rit eaz ceciderit q; bos aut asinus ī
eaz reddet dn̄s cisterne pretiū iu
mētoꝝ qd aūt mortuū est ipsius
erit Si bos alienus bouē alterius
vulnerauerit ⁊ ille mortuꝰ fuerit
vendēt bouē viuū ⁊ diuidēt p̄ciuz
cadauer aūt mortui inter se disp
cient. Si autē sciebat q̄ bos corni
peta essz ab heri ⁊ nudiusterciꝰ et
nō custodiuit eū dn̄s suus reddet
bouem pro boue et cadauer inte
grum accipiet. Ca. xxij.

Si q̄s furatꝰ fuerit bouez aut
ouē ⁊ occiderit vel vēdiderit
quīq; boues ꝓ vno boue restituet
⁊ quatuor oues ꝓ vna oue. Si ef
fringēs fur domū siue suffodiens
fuerit inuētus ⁊ accepto vulnere
mortuꝰ fuerit ꝑcussor nō erit reꝰ
sāguinis. Qd si orto sole hoc fece
rit hoīcidiū ꝑpetrauit ⁊ ip̄e morie
tur Si nō habueit qd ꝓ furto red
dat ip̄e venūdabitur. Si inuentū

fuerit apud eum qd̄ fuātus ē vi
uēs: siue bos siue asin⁹ siue ouis
duplū restituet. Si leserit quispiā
agꝝ vel vineā ⁊ dimiserit iumen
tū suū ut depascat̄ aliena: quicq̄d
optimū habuerit in agro suo vel
in vinea ꝓ dāni estimacōne resti
tuet. Si egressus ignis inuenerit
spicas ⁊ cōp̄henderit aceruos fru
gū siue stantes segetes in agris:
reddet dānū qui ignē succenderit.
Si quis cōmēdauerit amico pecu
niā aut vas in custodiaꝫ ⁊ ab eo
q̄ susceperat furto ablata fuerint
si inuenit̄ fur dupluꝫ reddet. Si la
tet fur: dn̄s domus applicabit̄ ad
deos ⁊ iurabit ꝙ non extenderit
manuꝫ in reꝫ ꝓximi sui ad ꝑpetrā
dā fraudē tā in boue q̄ꝫ in asino ⁊
oue ac vestimēto et quicq̄d dam
nuꝫ inferre pōt. Ad deos vtriusq̄
cā ꝑueniet et si illi iudicauerint:
duplū restituet ꝓximo suo. Si q̄s
cōmēdauerit ꝓxīo suo bouē asinū
ouē ⁊ om̄e iumētū ad custodiaꝫ
⁊ mortuū fuerit ac debilitatuꝫ vel
captū ab hostib⁹ nullusq̄ hoc vi
derit: iusiurandū erit in medio ꝙ
nō extēdeit manū ad rē ꝓximi sui
suscipietq̄ dn̄s iuramētum ⁊ ille
reddē n̄ coget̄. Qd̄ si furto ablatū
fuerit: restituet damnū dn̄o S co
mestū a bestia: deferat ad euꝫ qd̄
occisū est ⁊ nō r̄stituet. Qui a ꝓxi
mo suo quicq̄ꝫ hoꝝ mutuo postu
lauerit ⁊ debilitatū ā mortuū fue
rit dn̄o nō p̄nte: reddere cōpelletur
Qd̄ si ī p̄nāꝫ dn̄s fuerit: non resti
tuet. maxīe si cōductū veneāt pro
mercede opis sui. Si seduxeit q̄s v̄
ginē necdū despōsataꝫ. dormierit
q̄ cū ea: dotabit eā ⁊ hēbit eā vxo
reꝫ. Si pat̄ v̄ginis dare noluerit:
reddet pecuniā iuxta modū dotis
quā v̄gines accipe cōsueuerūt. Ma
leficos nō patieris viuere. Qui coi
erit cū iumēto: morte moriat̄. Qui
ymolat dijs occidet̄ p̄ter dn̄o so
li. Aduenā nō cōtristab̄ neq̄ affli
ges eū. Aduene em̄ ⁊ ip̄i fuistis ī
terra egipti. Vidue ⁊ pupillo nō
nocebitis. Si leseritis eos: vocife
rabūt̄ ad me ⁊ ego audiā clamo
reꝫ eoꝝ ⁊ indignabit̄ furor meus
ꝑcutiaꝫq̄ vos gladio ⁊ erūt vxo
res vr̄e vidue et filij vestri pupil
li. Si pecuniā mutuaꝫ dederis ꝑplo
meo paupi q̄ habitat tecū: nō vr
geb̄ euꝫ q̄si exactor. nec vsuris op
p̄mes. Si pign⁹ a ꝓximo tuo acce
pis vestimētū: an̄ sol̄ occasuꝫ red
des ei. Ip̄m em̄ ē solū q̄ opit̄ īdu
mētū carnis ei⁹. nec habet aliud
ī q̄ dormiat. Si clamauerit ad me
exaudiā eū. qꝛ misericors sū. Dijs
nō detrahes ⁊ p̄ncipi ꝑpl̄i tui non
maledices. Decimas ⁊ p̄mitias tu
as nō tardab̄ offerre Primogeni
tū filioꝝ tuorū dabis m̄. De bob⁹
q̄ꝫ ⁊ ouib⁹ similit̄ faties. Septē di
ebus sit cū matre sua: die octauo
reddes eū mihi. Viri sancti eritis
m̄. Carnē q̄ a bestijs fuerit pregu
stata non comedetis. sed ꝓitietis
canib⁹.

Capitulū. xxiij.

Non suscipies vocē mendacij
nec iūges manū tuā ut ꝓ im
perio dicas falsū testimoniū. Nō
sequeris turbaꝫ ad faciendū ma
lū: nec in iuditio plurimorum ac
quiesces sentētie ut a vero deuies
Paupis q̄ꝫ non misereberis ī iudi
tio. Si occurreris boui inimici tui
aut asino erranti: reduc ad eum.

Si videris asinū odiētis te iacere
sub onere nō ꝑtrāsibis sed suble
uabis cū eo. Nō declinab̄ ī iudici
um pauperis. Mendaciū fugies.
Insontē ⁊ iustū nō occides qꝛ aū
sor impiū. Nec accipies munēa q̄
etiā excecāt prudētes ⁊ subuertūt
verba iustoꝝ. Peregrīo molestꝰ
nō eris Scitis em̄ aduenaꝝ aīas
qꝛ ⁊ ipsi peregrini fuistis in terra
egipti Sex annis seminab̄ terraꝫ
tuā ⁊ cōgregab̄ fruges eiꝰ Anno
autē septīo dimittes eā ⁊ req̄esce
re facies ut comedāt paupes ꝓpl̄i
tui ⁊ quicq̄d reliquū fuerit edant
bestie agri. Ita facies in vinea ⁊ ī
oliueto tuo. Sex diebꝰ opaberis
septīa die cessab̄ ut req̄escat bos
⁊ asinus tuꝰ et refrigētur filiꝰ an
cille tue ⁊ aduēa. Oīa que dixi vo
bis custodite ⁊ ꝑ nomē externoꝝ
deoꝝ nō iurabitis neqꝫ audiet̄ ex
ore vr̄o. Tribꝰ vicibꝰ ꝑ singulos
annos m̄ festa celebrabitis. Sol
lēnitatēq̄ azimoꝝ custodies Sep
tem diebꝰ ꝯmedetis azima sicut p̄
cepi tibi tpe mēsis nouoꝝ quan
do egressus es de egipto. Nō appa
rebis in ꝯspectu meo vacuꝰ. Et sol
lemnitatē mēsis p̄mitīoꝝ opis tui
quecūqꝫ seminaueris ī agro sollē
nitatezq̄ in exitu anni qn̄ ꝯgrega
ueris om̄es fruges tuas de agro.
Ter in anno apparebit om̄e mas
culinū tuū corā dn̄o deo tuo. Non
ymolabis sup fermēto sāguinez
victime tue nec remāebit adeps
sollēnitatis mee vsqꝫ māe. Primi
cias fruguꝫ terre tue deferes in do
mū dn̄i dei tui. Nō coques heduꝫ ī
lacte mr̄is sue. Ecce ego mittaꝫ an
gelū meū qui p̄cedat te ⁊ custodi
at in via ⁊ introducat ī locū quē
preparaui. Obs̄ua eū et audi vo
cez eiꝰ nec ꝯtēnendū putes qꝛ nō
dimittet cū peccaueis ⁊ est nomē
meū in illo. Qd̄ si audieis vocē eiꝰ
et feceris oīa que loquor inimicꝰ
ero inimicis tuis ⁊ affligā affligē
tes te. Precedetqꝫ te angelꝰ meꝰ ⁊
introducet te ad amorreū ⁊ etheū
⁊ pherezeū chananeūqꝫ ⁊ eueū ⁊
iebuseū q̄s ego ꝯterā. Nō adorab̄
deos eoꝝ nec coles eos. Nō facies
opa eoꝝ ꝫ destrues eos ⁊ ꝯfrīges
statuas eoꝝ. Seruietisqꝫ dn̄o deo
vr̄o ut bn̄dicā panibꝰ tuis ⁊ aq̄s
⁊ auferā infirmitatē de medio tui.
Nō erit infecūda nec steril̄ in ter
ra tua. Numerū dieꝝ tuoꝝ imple
bo. Terrorē meū mittaꝫ in p̄cursū
tuū ⁊ occidā om̄eꝫ ꝓpl̄m ad queꝫ
ingredieris. Cūctoꝝqꝫ inimicorū
tuorū corā te terga v̄tam emittēs
scabrones priꝰ q̄ fugabūt eueū ⁊
chananeū ⁊ etheū añq̄ intro eas
Nō eitiā eos a facie tua āno vno
ne terra ī solitudīeꝫ redigat̄ ⁊ cres
cāt ꝯtra te bestie. Paulatī expellā
eos de ꝯspectu tuo donec augearis
⁊ possideas t̄raꝫ. Ponā aūt termi
nos tuos a mari rubro vsqꝫ ad ma
re palestinoꝝ ⁊ a deserto vsqꝫ ad
fluuiū. Tradā in maībꝰ vr̄is ha
bitatores terre ⁊ eitiā eos de cōspe
ctu vr̄o. Nō inib̄ cū eis fedus nec
cū dijs eorū. Nō habitēt in terra
tua ne forte peccare te fatiāt in me
si s̄uieis dijs eoꝝ qd̄ tibi certe eit
in scandalum. Ca. xxij.

Moysiq̄ dixit. Ascēde ad dn̄m
tu ⁊ aaron nadab ⁊ abiu ⁊
septuagīta senes ex isrl̄ et adora
bitis ꝓcul Solꝰqꝫ moyses ascēdet

ad dñm ⁊ illi nō appropinq̄bunt
nec ꝓplus ascendet cū eo. Venit g̊
moyses ⁊ narrauit plebi oīa ver
ba dñi atq; iuditia. Rñditq; oīs
ꝓplus vna voce. Oīa verba dñi q̄
locutus ē faciem⁹. Scripsit autē
moyses vniūsos ſmones dñi et
mane ꝯsurgens edificauit altare
dño ad radices mōtis ⁊ duodecī
titulos ꝑ duodecī tribꝫ isrl. Misit
q; iuuenes de filijs isrl et obtule
rūt holocausta. ymolauerūtq; vi
ctīas pacificas dño: vitulos duo
decī. Tulit itaq; moyses dimidiā
ptē sanguinis ⁊ misit in crateras
ptē aūt residuaꝫ fudit sup altare.
Assumēsq; volumē fedeis legit au
diente ꝓplo. Qui dixerūt Oīa q̄ lo
cut⁹ ē dñs faciem⁹ ⁊ erim⁹ obedi
entes. Ille vero sūptū sanguinē
respsit ī ꝓplm. Et ait. Hic ē sāguis
federis qd̄ pepigit dñs vobiscū su
p cūctis sermonib⁹ hijs. Ascēde
runtq; moyses ⁊ aarō nadab et
abiu ⁊ septuaginta de senioribus
isrl ⁊ viderūt deū isrl. Sub pedib⁹
ei⁹ q̄si op⁹ lapidis saphirini ⁊ q̄
celū cū serenuꝫ ē. Nec sup eos q̄ ꝓ
cul recesserāt de filijs isrl misit ma
nū suā. Viderūtq; deū ⁊ comederūt
ac biberūt. Dixit aūt dñs ad moy
sē. Ascēde ad me in montē et esto
ibi. daboq; tibi duas tabulas la
pideas ⁊ legē ac mādata q̄ scripsi
ut doceas filios isrl. Surrexerūt
moyses ⁊ iosue minister ei⁹. ascē
dēsq; moyses in montē dei: seniori
b⁹ ait. Expectate hic: donec reuer
tamur ad vos. hētis aarō et hur
vobiscū si q̄d natū fuerit q̄stiones
referetis ad eos. Cunq; ascēdissꝫ
moyses: operuit nubes montē ⁊

habitauit gloria dñi sup synai te
gens illū nube sex diebꝫ Septimo
aūt die vocauit eū dñs de medio ca
liginis Erat aūt speties glorie dñi
q̄si ignis ardēs sup verticē mōtis
in ꝯspectu filioꝝ isrl. Ingressusq;
moyses mediū nebule ascēdit in
montē ⁊ fuit ibi q̄draginta diebꝫ
⁊ q̄draginta noctib⁹. Ca. xxv.

Locutusq; ē dñs ad moysen
dicēs. Loq̄re filijs isrl ut tol
lāt m̄ p̄mitias Ab oī hoīe q̄ offert
vltrone⁹: accipietis eas. Hec sūt
aūt q̄ accipe debetis. Auꝝ ⁊ argē
tū ⁊ es ⁊ iacinctū ⁊ purpurā. coc
cūq; bistinctū ⁊ bissum ⁊ pilos ca
praꝝ ⁊ pelles arietuꝫ rubricatas.
pellesq; iacīctinas ⁊ ligna sethī.
oleuꝫ ad luminaria ꝯcīnāda. aro
mata ī vngētū ⁊ thymiamata bo
ni odoris. lapides onichinos ⁊ gē
mas ad ornādū ephot ⁊ rationa
le. Fatiētq; m̄ sanctuariū et habi
tabo in medio eoꝝ iuxta oēm simi
litudinē tabernaculi qd̄ oñdaꝫ ti
bi ⁊ oīm vasoꝝ in cultū ei⁹ Sicq;
fatietis illud. Archaꝫ de lignis se
thim ꝯpingite cui⁹ longitudo ha
beat duos ⁊ semis cubitos. latitu
do cubitū ⁊ dimidiū. altitudo cubi
tū similit̄ ac semissē et deaurabis
eā auro mundissimo ītus ⁊ foris
Fatiesq; sup̄r coronā aureā ꝑ cir
cuituꝫ ⁊ quatuor circulos aureos
quos pones per quatuor arche an
gulos. Duo c̄culi sint ī latere vno
⁊ duo in altero. Fatiesq̄ vectes de
lignis sethim et operies eos au
ro. Introducesq; circulos qui sūt
in arche lateribus ut portetur in
eis. Qui semper erunt in circulis
nec vnq̄ extrahentur ab eis.

Ponesq; in archa testificationē
quā dabo tibi Facies ⁊ ꝓpiciatori
um de auro mūdissimo. Duos cu
bitos ⁊ dimidiū tenebit lōgitudo
ei⁹ ⁊ cubitū ac semissem latitudo.
Duosq̄ cherubin aureos et ꝓdu
ctiles facies ex vtraq; ꝑte oraculi.
Cherubin vn⁹ sit in latere vno et
alter in altēo. Vtrūq; latus ꝓpici
atorij tegāt expādētes alas ⁊ ope
riētes oraculum respiciātq; se mu
tuo versis vultib⁹ in ꝓpiciatoriū
quo operiēda ē archa in q̄ pones
testīoniū qd̄ dabo tibi Inde p̄cipi
am ⁊ loquar ad te supra ꝓpiciato
rio scilicet ac medio duoꝝ cheru
bin q̄ erūt sup archā testīonij cū
cta q̄ mādabo ꝑ te filijs isrl̄. Faci
es ⁊ mēsaꝫ de lignis sethim habē
tem duos cubitos lōgitudinis et
in latitudine cubitū ⁊ in altitudīe
cubitū ac semissem et inaurabis
eam auro purissimo. Faciesq; illi
labiū aureū ꝑ circuitū ⁊ ip̄i labio
coronā interrasilez altaꝫ q̄tuor di
gitis ⁊ sup illā alterā coronaꝫ au
reolā. Quatuorq̄ circulos aureos
prepabis ⁊ pones eos in q̄tuor an
gulis eiusdē mense ꝑ singulos pe
des Subter coronā erūt circuli au
rei ut mittant̄ vectes ꝑ eos ⁊ possit
mensa portari. Ipsosq̄ vectes fa
cies de lignis sethim ⁊ circūdab̄
auro subuehēdaꝫ mensā. Parab̄
⁊ acetabula ac phialas thuribu
la ⁊ ciathos in q̄b⁹ offerēda sūt
libamina ex auro purissimo ⁊ po
nes sup mensā panes ꝓposicōnis
in ꝯspectu meo sēper. Facias ⁊ cā
delabrum ductile de auro mūdissi
mo hastile ei⁹ ⁊ calamos ciphos
⁊ sperulas ac lilia ex ipso ꝓcedētia

Sex calami egredient̄ de lateribꝰ
tres ex vno latere ⁊ tres ex altēo
Tres ciphi q̄si ī nucis modū ꝑ ca
lamos singulos speruleq; sil̄ et li
lia ⁊ tres sil̄iter ciphi instar nucis
in calamo altero speruleq; sil̄ et li
lia Hoc erit op⁹ sex calamoꝝ q̄ ꝓ
ducēdi sūt de hastili In ipō aūt cā
delabro erūt q̄tuor ciphi in nucis
modū speruleq; ꝑ singulos ⁊ lilia
Et sperula sub duob⁹ calamis per
tria loca qui simul sex fiūt ꝓcedē
tes de hastili vno. Et sperule igit̄
⁊ calami ex ipō erūt vniūsa ducti
lia ex auro purissimo. Faties et
lucernas septeꝫ ⁊ pones eas sup
candelabꝝ ut luceant ex adūso.
Emūctoriaq̄ ⁊ vbi ea q̄ emuncta
sūt extīguāt̄ fiēt de auro purissiō
Om̄e pond⁹ cādelabri cū vniūsis
vasis suis hēbit talentuꝫ auri pu
rissimi. Inspice ⁊ fac scd̄ꝫ exēplar
qd̄ tibi in monte monstratū est.

Ca. xxvi.

Tabernaculū ve
ro ita facies. Deceꝫ cortinas
de bisso retorta ⁊ iacincto ac pur
pura coccoq; bistincto variatas
ope plumario faties. Longitudo
cortine vni⁹ hēbit vigintiocto cu
bitos. latitudo q̄tuor cubitoꝝ erit
Vni⁹ mensure fiēt vniūsa tento
ria. Quīq; cortine sibi iūgent̄ mu
tuo ⁊ alie qn̄q; nexu simili cohere
būt. Ansulas iacinctinas in late
rib⁹ ac sūmitatib⁹ faties cortinaꝝ
ut possint inuicē copulari. Quinq̄
genas ansulas cortina habebit ī
vtraq; ꝑte ita insertas ut ansa cō
tra ansā veniat ⁊ alteā alteri pos
sit aptari. Faties et quinq̄ginta
circulos aureos q̄b⁹ cortinaꝝ ve
la iungēda sūt ut vnū tab̄naculū

fiat. Faties ⁊ saga tilicina vndecī
ad opeiendū tectū tab̄naculi. Lō
gitudo sagi vni⁹ habebit triginta
cubitos ⁊ latitudo q̄tuor. Eq̄ erit
mēsura sagoꝝ oīm. E quibꝫ qn̄qꝫ
iunges seorsū ⁊ sex sibi mutuo co
pulab̄: ita ut sextū sagū in fronte
tecti duplices. Faties et qn̄quagī
ta ansas ī ora sagi vni⁹ ut ɔiūgi
cū altero queat ⁊ qn̄quaginta an
sas ī ora sagi alteri⁹: ut cuꝫ altero
copulet̄. Faties ⁊ qn̄quagīta fibu
las eneas quib⁹ iūgant̄ anse ut
vnū ex oīb⁹ opimentuꝫ fiat. Qd
aūt supfuerit ī sagis q̄ parant̄ te
cto idest vnū saguꝫ qd ampli⁹ ē
ex medietate ei⁹ operies tab̄nacu
li posteriora et cubit⁹ ex vna pte
pēdebit ⁊ alter ex altera q̄ pl⁹ ē in
sagoꝝ longitudine: vtꝝqꝫ latus
tab̄naculi ꝓtegēs. Faties ⁊ operi
mentū aliud: tecto de pellib⁹ arie
tū rubricatis ⁊ sup h° rursū aliud
opimētū de iacīctinis pellib⁹. Fa
ties ⁊ tabulas stantes tab̄naculi
de lignis sethim q̄ singule denos
cubitos ī lōgitudine habeant et
ī latitudine singulos ac semissez.
In lateribꝰ tabule due īcastratu
re fiēt quib⁹ tabula alteri tabule
ɔnectat̄. Atqꝫ ī hūc modū cuncte
tabule pabūt̄. Quaꝝ vigīti erūt
ī latere meridiano qd vergit ad
austꝝ q̄b⁹ q̄draginta bases ārgē
teas fūdes: ut bine bases singul̄
tabul̄ p duos āgulos subitiant̄.
In latereq̄ secundo tab̄naculi qd
vergit ad aquilonē vigīti tabule
erūt q̄dragīta hn̄tes bases argē
teas. Bine bases singul̄ tabulis
supponēt̄. Ad occidētalē vero pla
gā tab̄naculi faties sex tabulas ⁊
rursū alias duas q̄ ī angul̄ erigā
tur post tergū tab̄naculi. Erūtqꝫ si
bi ɔiūcte a deorsū vsqꝫ ad sursū et
vna oēs ɔpago retinebit. Duabꝫ
q̄ꝫ tabul̄ q̄ in angul̄ ponēde sunt:
simil̄ iūctura seruabit̄. Et erūt sil̄
tabule octo. bases eaꝝ argētee se
decī duab⁹ basib⁹ p vnā tabulā
supputatis. Faties et vectes de lig
nis sethim qn̄qꝫ ad ɔtinēdas ta
bulas ī vno latere tabernaculi et
qn̄qꝫ alios ī altero ⁊ eiusdē nume
ri ad occidētalē plagā q̄ mittētur
per medias tabulas a sūmo vsqꝫ
ad sūmū. Ip̄asqꝫ tabulas deaura
bis ⁊ fūdes ī eis anulos aureos p
q̄s vectes tabulata contineāt q̄s
operies laminis aureis. Et eriges
tab̄naculū iux̄ exēplar qd tibi in
mōte mōstratū ē. Faties ⁊ velū de
iacīcto ⁊ purpura. coccoqꝫ bistin
cto ⁊ bisso retorta ope plumario
⁊ pulchr̄ varietate ɔtextū qd ap
pēdens añ q̄tuor colūnas de lignis
sethī q̄ ip̄e quidez deaurate erūt ⁊
habebūt capita aurea ⁊ bases ar
genteas. Inseret̄ aūt velū p circu
los ītra qd pones archā testimo
nij ⁊ q̄ sanctuariū ⁊ sāctuarij san
ctuaria diuidēt̄. Pones ⁊ ꝓpitiato
riū sup archā testimonij ī sancta
sāctoꝝ. mensāqꝫ extra velū ⁊ ɔtr̄
mensaꝫ cādelabꝝ ī latere taberna
culi meridiano. Mēsa em̄ stabit
in pte aquilonis. Faties et tento
riū ī ītroitu tabernaculi de iacīcto
⁊ purpura. coccoqꝫ bistīcto ⁊ bis
so retorta ōpere plumario ⁊ qn̄qꝫ
columnas deaurabis lignoruꝫ se
thim ante quas ducetur tentori
um quarum erunt capita aurea ⁊
bases enee.

Faties ⁊ altare de Ca. xxvij.
lignis sethim qd hēbit qn̄
q̄ cubitos ī lōgitudīe ⁊ totidē in
latitudine id est q̄drū ⁊ tres cubi
tos ī altitudīe. Cornua aūt p q̄tu
or angulos ex ipso erūt ⁊ operies
illud ere. Faciesq̄ in vsus ei⁹ lebe
tes ad suscipiēdos cineres ⁊ forci
pes atq̄ fuscinulas ⁊ igniū recep
tacula. Oīa vasa ex ere fabricab.
Craticulāq̄ in modū retis eneā p
cuius q̄tuor angulos erunt q̄tuor
anuli enei q̄s pones subter arulā
altaris. Eritq̄ craticula vsq̄ ad al
taris mediū. Facies ⁊ vectes alta
ris de lignis sethim duos q̄s ope
ries laminis eneis ⁊ induces per
circulos erūtq̄ ex vtroq̄ latere al
taris ad portandū. Nō solidū sed
inane ⁊ cauū intrīsec⁹ facies illd
sicut tibi ī mōte mōstratū est. Fa
cies ⁊ atriū tab̄naculi ī cuius au
strali plaga ɔtra meridiē erūt tē
toria de bisso retorta. Centū cubi
tos vnū lat⁹ tenebit in lōgitudi
ne ⁊ colūnas vigīti cū basib⁹ toti
dez eneis q̄ capita cū celaturis su
is habebūt argētea. Siliter ⁊ ī la
tere aq̄lonis p longuz erūt tētoria
centū cubitoꝝ colūne vigīti ⁊ ba
ses enei eiusdez numeri et capita
eaꝝ cū celaturis suis argētea. In
latitudīe vero atrij qd respicit ad
occidentē erūt tētoria p quinq̄gīta
cubitos et colūne decē basesq̄ to
tidē. In eaq̄ atrij latitudine q̄ res
picit ad orientez quīq̄ginta cubi
ti erūt in q̄b⁹ quindecī cubitoꝝ tē
toria lateri vno deputabunt colū
neq̄ tres ⁊ bases totidē ⁊ ī latere
altero erūt tentoria cubitos obti
nētia quīdecī colūne tres ⁊ bases
totidē. In introitu vero atrij fiet tē
toriū cubitoꝝ vigīti ex iacincto ⁊
purpura coccoq̄ bistīcto ⁊ bisso
retorta ope plumario. Colūnas
habebit q̄tuor cū basib⁹ totidem.
Oēs colūne atrij p circuitū vestite
erūt argēteis laminis capitibus
argēteis ⁊ basib⁹ eneis. In lōgi
tudine occupabit atriū cubitos
centū in latitudīe quinq̄gīta Alti
tudo quīq̄ cubitorū erit fietq̄ de
bisso retorta ⁊ habebit bases ene
as. Cūcta vasa tab̄naculi in oms
vsus ⁊ cerimōias tā paxillos ei⁹
q̄ atrij ex ere faties Precipe filijs
isrl̄ ut auferāt tibi oleū de arboib⁹
oliuaꝝ purissimū piloq̄ ɔtusū ut
ardeat lucerna sēp ī tab̄naculo te
stimonij extra velū qd oppāsum ē
testimonio ⁊ collocabūt eā aarō
⁊ filij eius ut vsq̄ mane luceat co
raz dn̄o. Perpetu⁹ erit cult⁹ p suc
cessiōes eorū coram filijs israhel.

Applicaq̄ ad te Ca. xxviij.
aaron fratrez tuū cum filijs
suis de medio filioꝝ isrl̄ ut sacdo
tio fūgant̄ mihi aaron nadab et
abiu eleazar ⁊ ythamar faciesq̄
vestē sanctā aarō fratri tuo ī glo
riam et decorē. Et loq̄ris cūctis sa
piētibus corde q̄s repleui spiritu
prudēcie ut faciāt vestes aarō frī
tuo in gloriā et decorē quib⁹ sācti
ficatus ministret mihi. Hec autez
erūt vestimēta q̄ faciēt. Rationa
le ⁊ suphumerale tunicā ⁊ lineaz
strictā cidarim et baltheū. Faciēt
fratri tuo aaron ⁊ filijs eius vesti
menta sācta ut sacerdotio fūgan
tur mihi Accipiētq̄ aurū ⁊ iacin
ctū et purpurā coccūq̄ bistinctū
⁊ bissuz Faciēt aūt sup humeāle

de auro ⁊ iacincto ⁊ purpura coc
coq; bistincto ⁊ bisso retorta: ope
polimito. Duas oras iūctas habe
bit in vtroq; latere sūmitatū ut in
vnū redeāt. Ip̄aq̄ textura ⁊ cūcta
opis varietas erit ex auro et iacī
cto ⁊ purpura. coccoq; bistincto
⁊ bisso retorta. Sumesq; duos la
pides onichinos ⁊ sculpes in eis
noīa filioꝝ isrl̄. sex noīa ī lapide
vno ⁊ sex reliq̄ ī altero iuxta ordi
nē natiuitatis eoꝝ Ope sculptoīs
⁊ celatura gemmarij: sculpes eos
nomīb⁹ filioꝝ isrl̄ inclusos auro
atq; circūdatos ⁊ pones ī vtroq;
latere suphumeral̄ memoriale fi
lijs isrl̄. Portabitq; aarō nomīa
eoꝝ corā dn̄o sup vtrꝝq; humeꝝ
ob r̄cordacōez. Faties ⁊ vncinos
ex auro ⁊ duas cathenulas auri
purissimi sibi inuicē coherētes q̄s
inseres vncinis. Racōnaleq̄ iudi
cij faties ope polimito iuxta textu
rā suphumeral̄ ex auro iacincto
⁊ purpura. coccoq; bistīcto ⁊ bis
so retorta. Quadrāgulū erit ⁊ du
plex. Mensurā palmi habebit tā
in lōgitudine q̄ in latitudine. po
nesq; in eo q̄tuor ordines lapidū
In p̄mo versu erit lapis sardius
⁊ thopasi⁹ ⁊ smaragd⁹. In secun
do carbūcul⁹ ⁊ saphirus ⁊ iaspis
In tertio liguri⁹ achates ⁊ ameti
st⁹. In q̄rto crisolitus onichin⁹
et berillus. Inclusi auro erūt p or
dines suos. habebūtq; noīa filio
rū isrl̄. Duodecī noīb⁹ celabūtur
singuli lapides noīb; singuloꝝ p
duodecī trib⁹ Faties ī racōnali ca
tenas sibi inuicē coherētes ex au
ro purissimo et duos anulos au
reos q̄s pones in vtraq; racōnal̄

sūmitate. catenasq; aureas iūges
anulis q̄ sunt in marginib⁹ ei⁹ ⁊
ip̄aꝝ catenaꝝ extrema duob⁹ co
pulal̄ vncinis in vtroq; latere su
phumeālis qd racōnale respicit.
Faties ⁊ duos anulos aureos q̄s
pones ī sūmitatib⁹ racōnalis ⁊ in
oris q̄ e regione sūt suphumeral̄
⁊ posteriora ei⁹ aspitiūt: necnō et
alios duos anulos aureos q̄ po
nēdi sūt in vtroq; latere sb̄hume
ralis deorsū qd respicit ɔtra fatiez
iūcture inferioris: ut aptari possit
cū suphumeāli ⁊ stringat̄ racōna
le anul̄ suis cū anulis suphume
ralis. vitta iacinctina: ut maneat
iūctura fabrefacta ⁊ a se inuicē ra
tionale ⁊ superhumerale neq̄ant
separi. Portabitq; aarō noīa fili
orū isrl̄ in racōnali iudicij sup pe
ctus suū qn̄ ingrediet̄ sanctuariū
mēoriale corā dn̄o ī et̄nū. Pones
aūt ī racōnali iudicij: doctrinā et
veritatē q̄ erūt ī pectore aarō qn̄ ī
grediet̄ corā dn̄o ⁊ gestabit iudi
tiū filioꝝ isrl̄ in pectore suo in ɔspe
ctu dn̄i sēp. Faties ⁊ tunicā super
humeral̄ totā iacinctinaz in cui⁹
medio sup̄ eit capitiū ⁊ ora p gy
rū ei⁹ textilis sicut fieri solet in ex
tremis vestiū ptib⁹: ne facile rum
pat̄. Deorsū vero ad pedes eiusdē
tunice p circuitū q̄si malapunica
faties ex iacincto ⁊ purpura ⁊ coc
co bistincto ⁊ bisso retorta mixtis
in medio tintīnabulis: ita ut tintī
nabulū sit aureū ⁊ malūpunicū.
rursumq; tintinnabulum aliud
aureum et malumpunicum. Et ve
stiet̄ ea aaron in officō ministerij
ut audiatur sonitus quando in
greditur ⁊ egreditur sāctuarium

in ꝯspectu dñi ⁊ nõ moriat̃ Faties
⁊ laminaꝫ de auro purissimo in q̃
sculpes ope celatoris sãctũ domi
no. Ligabisq̃ eã vitta iacĩctina ⁊
erit sup thyaram imminẽs frõti
pontificis. Portabitq̃ aaron iniq̃
tates eoꝝ q̃ obtulerũt ⁊ sãctifica
uerẽt filij isrl̃ ĩ cũctis muneribꝰ et
donarijs suis. Erit aũt lamina sẽ
per in frõte eiꝰ ut placatꝰ sit ei do
minꝰ. Stringesq̃ tunicaꝫ bisso et
thyarã byssynã facies ⁊ baltheũ
opere plumarij Porro filijs aarõ
tunicas lineas parabis et balthe
os ac thyaras in gloriã ⁊ decorẽ
vestiesq̃ hijs omĩbꝰ aarõ fratrẽ
tuũ et filios eius cũ eo et cũctorũ
cõsecrab̃ manꝰ sãctificabisq̃ illos
ut sacdotio fũgant̃ mihi. Facies
⁊ feminalia linea ut operiant car
nẽ turpitudinis sue a renibꝰ vsq̃
ad femora ⁊ vtent̃ eis aaron et fi
lij eius qñ ingredient̃ tabernacu
lum testĩonij vl̃ qñ appropĩquãt
ad altare ut ministrent in sãctua
rio ne iniq̃tatis rei moriant̃. Legit
timũ sempiternũ erit aaron et se
mini eius post eũ. Ca. xxix.

Sed ⁊ hoc facies ut mihi in sa
cerdotio ꝯsecrẽt̃. Tolle vitu
lum de armẽto ⁊ arietes duos im
maculatos panesq̃ azimos ⁊ cru
stulaꝫ absq̃ fermẽto q̃ cõspsa sint
oleo laganaq̃ azima oleo lita De
simila triticea cũcta faties ⁊ poĩto
in canistro offeres. vitulũ autẽ et
duos arietes ⁊ aaron ac filios eiꝰ
applicab̃ ad ostiuꝫ tabernaculi te
stimonij. Cũq̃ laueris prẽm cũ fi
lijs suis aqua indues aaron vesti
mentis suis id est linea ⁊ tunica ⁊
suphumerali ⁊ racõnali qd̃ ꝯstrĩ
ges baltheo et pones thyaraꝫ in
capite eius ⁊ laminã sanctã super
thyarã ⁊ oleũ vnctionis fũdes su
per caput eiꝰ atq̃ hoc ritu ꝯsecra
bit̃. Filiosq̃ illius applicab̃ ⁊ in
dues tunicis lineis cingesq̃ bal
theo aaron scilicꝫ ⁊ liberos eius ⁊
impones eis mitras ert̃q̃ sacerdo
tes m̃ religiõe ꝑpetua. Postq̃ ini
ciaueris manꝰ eoꝝ applicab̃ ⁊ vi
tulũ corã tabernaculo testimonij
Imponẽtq̃ aaron ⁊ filij eius ma
nus sup caput illiꝰ ⁊ mactabis eũ
in ꝯspectu dñi iuxta ostiũ taberna
culi testionij sũptũq̃ de sãguine
vituli pones sup cornua altaris di
gito tuo reliquũ aũt sãguinẽ fun
des iuxta basim eiꝰ. Sumes ⁊ adi
pem totũ qui operit intestina ⁊ re
ticulũ iecoris ac duos renes ⁊ adi
pem q̃ sup eos est ⁊ offeres incen
sum sup altare. carnes vero vituli
⁊ coriũ ⁊ fimũ ꝯbures foris extra
castra eo q̃ ꝓ peccato sit. Vnũq̃
arietꝫ sumes sup cuius caput po
nent aarõ ⁊ filij eius manus quẽ
cũ mactaueris tolles de sãguine
eius ⁊ fũdes circa altare. ipsũ aũt
arietꝫ secabis in frusta lotaq̃ in
testina eius ⁊ pedes pones sup cõ
cisas carnes ⁊ sup caput illius ⁊
offeres totũ arietꝫ in incensũ sup
altare. Oblatio ẽ dño odor suauis
simus victime domini. Tollesq̃
arietẽ alterũ sup cuiꝰ caput aarõ
⁊ filij eius ponẽt manus. Quez cũ
ymolaueris sumes de sãguĩe eiꝰ
⁊ pones sup extremũ auricule dex
tre aaron ⁊ filioꝝ eius ⁊ sup polli
ces manꝰ eoꝝ ac pedis dexteri fun
desq̃ sãguinez sup altare ꝑ circui
tũ. Cũq̃ tuleris de sãguine qui ẽ

sup altare ⁊ de oleo vnctionis. as
pgēs aarō ⁊ vestes ei⁹: filios ⁊ ve
stimēta eoꝝ. Consecratisq; ipīs ⁊
vestib⁹ tolles adipē de aiete ⁊ cau
dā et aruinaꝫ q̄ operit vitalia ac
reticulū iecoīs ⁊ duos renes atq;
adipeꝫ qui sup eos ē. armūq̄ dex
trꝫ eo q̄ sit aries ɔsecracōis. tortā
q; panis vni⁹. crustulaꝫ cōspsam
oleo. laganū de canistro azimoꝝ
qd̄ positū ē ī cōspectu dñi. ponesq;
oīa sup man⁹ aarō ⁊ filioꝝ eius
⁊ sāctificab̄ eos: eleuās corā dño
Suscipiesq; vniūsa de maīb⁹ eoꝝ
⁊ īcendes sup altaē in holocaustū
odorē suauissimū ī ɔspectu dñi. q̄
oblacō ei⁹ ē. Sumesq̄ pectusculū
de ariete quo initiat⁹ ē aarō. san
ctificabisq; illud eleuatū corā do
mino ⁊ cedet in ptē suā. Sāctifica
bisq; ⁊ pectusculū cōsecratuꝫ ⁊ ar
mū queꝫ de ariete sepasti quo ini
tiatus ē aaron ⁊ filij ei⁹. cedētq; in
ptē aarō et filioꝝ ei⁹ iure ppetuo
a filijs isrl̄. q̄ p̄mitiua sūt ⁊ initia
de victimis eoruꝫ pacificis q̄ offe
rūt dño. Vestē aūt sanctam qua
vtet̄ aaron: habebūt filij ei⁹ post
eū: ut vngant̄ in ea et consecrent̄
man⁹ eoꝝ. Septē dieb⁹ vtet̄ illa
qui pontifex p eo fuerit ɔstitutus
de filijs ei⁹ ⁊ qui ingrediet̄ tab̄na
culū testimonij ut minister in sā
ctuario. Arietē aūt ɔsecracōis tol
les ⁊ coques carnes ei⁹ in loco sā
cto quib⁹ vescet̄ aaron ⁊ filij eius
Panesq̄ qui sūt in canistro in ve
stibulo tabernaculi testimonij co
medēt ut sit placabile sacrifitiū ⁊
sanctificent̄ offerentiū man⁹. Ali
enigena non vescet̄ ex eis. q̄ san
cti sūt. Qd̄ si remāserit de carnib⁹
ɔsecratis siue de panib⁹ vsq; ma
ne: ɔbures r̄liquias igni. Non co
medent̄ q̄a sanctificata sūt. Oīa q̄
p̄cipio tibi faties sup aarō ⁊ filijs
ei⁹. Septē dieb⁹ ɔsecrabis man⁹
eoꝝ et vitulū p peccato offeres p
singulos dies ad expiandū. Mū
dabisq; altare cū ymolaueris ex
piacōis hostia ⁊ vngues illud in
sāctificacōem. Septē diebꝫ expia
bis altare ⁊ sanctificab̄ ⁊ erit san
ctū sanctorū. Oīs q̄ tetigerit illud
sanctificabit̄. Hoc ē qd̄ faties ī al
tari. Agnos āniculos duos p sin
gulos dies iugit̄ vnuꝫ agnū ma
ne ⁊ alteꝝ vespe: decimā ptē simi
le cōspse oleo tuso qd̄ habeat mē
surā quartā ptē hin ⁊ vinū ad li
bandū eiusdem mēsure in agno
vno. Alteꝝ vero agnū offeres ad
vespaꝫ iux̄ ritū matutine oblatio
nis ⁊ iux̄ ea q̄ diximꝰ in odorē sua
uitatis. Sacrifitiū dño deo ē obla
tione ppetua ī gn̄acōes vr̄as ad
ostiū tab̄naculi testimonij coraꝫ
dño vbi ɔstituā ut loquar ad te.
Ibiq; p̄cipiā filijs isrl̄ ⁊ sāctifica
bit̄ altare in gloria mea Sāctifica
bo ⁊ tab̄naculū testimonij cū alta
ri ⁊ aarō cū filijs suis ut sacerdo
tio fungāt̄ m̄. Et hītabo in medio
filioꝝ isrl̄. eroq; eis de⁹ ⁊ sciēt q̄a
ego dominus deus eoruꝫ qui edu
xi eos de terra egipti ut manereꝫ
inter illos ego dominus deus ip
sorum.

Capitulū. xxx.

Faties q̄ altare ad adolendū
tymiama de lignis sethim:
hn̄s cubitū lōgitudīs ⁊ alteꝝ la
titudīs idē q̄drāgulū et duos cu
bitos ī altitudīe Cornua ex ipō p
cedēt vestisq; illud auro purissimo

tam craticulaꝫ eius q̄ parietes ꝑ
circuitū ⁊ cornua Fatiesq̄ ei coro
nam aureolā ꝑ girū et duos anu
los aureos sub corona ꝑ singula
latēa ut mittant̄ in eos vectes et
altare portet̄. Ipsosq̄ vectes faci
es de lignis sethim ⁊ inaurabis.
Ponesq̄ altare ꝯtra velū qd̄ ante
archā pendet testīonij corā ꝓpici
atorio quo tegit̄ testimoniū vbi
loq̄r tibi ⁊ adolebit incensū super
eo aarō suaue fragrās Mane qñ
cōponet lucernas incēdet illud ⁊
qñ collocat eas ad vesperuꝫ vret
thymiama sēpit̄nū coraꝫ dño in
generacōes vr̄as. Nō offeretis su
per eo thymiama cōposicōis alte
rius nec oblacōeꝫ ⁊ victimaꝫ nec
liba libabitis Et depcabit̄ aaron
sup cornua eius semel ꝑ annū in
sāguine qd̄ oblatū est ꝓ peccato
et placabit sup eo ī generacōibꝰ
vr̄is. Sanctūsāctoꝝ erit dño. Lo
cutusq̄ est dñs ad moysen dicēs
Quādo tuleris sūmam filioꝝ isrl̄
iuxta numerū dabūt singuli p̄ci
um ꝓ animabꝰ suis dño ⁊ nō eit
plaga ī eis cū fuerīt recēsiti. Hoc
aūt dabit om̄is q̄ trāsit ad nomē
dimidiū sicli iuxta mēsuram tēpli
Siclus viginti obolos habet. Me
dia ꝑs sicli offeret̄ dño. Qui habe
tur in numero avigīti annis ⁊ su
pra dabit p̄tiū. Diues non addet
ad mediuꝫ sicli et paup nihil mi
nuet. Susceptāq̄ pecuniam q̄ col
lata est filijs isrl̄ trades in vsus ta
bernaculi testīonij ut sit monimē
tum eoꝝ corā dño ⁊ ꝓpitiet̄ aīabꝰ
eoꝝ Locutusq̄ est dñs ad moysē
dicēs. Faties et labiū eneū cū ba
si sua ad lauādū ponesq̄ illud in
ter tab̄naculū testimonij ⁊ altare
Et missa aq̄ lauabūt in ea aaron
⁊ filij eius manꝰ suas ac pedes qñ
ingressuri sūt tab̄naculū testimo
nij ⁊ qñ accessuri sūt ad altare ut
offerāt in eo thymiama dño ne
forte moriant̄. Legittimū sempit̄
nū erit ip̄i ⁊ semini eiꝰ ꝑ successio
nes. Locutusq̄ est dñs ad moysē
dicens. Sume tibi aromata p̄me
mirre ⁊ electe quingētos siclos ⁊
cynamomi mediū id est ducētos
qn̄q̄ginta siclos. calami sil̄it̄ ducē
tos qn̄q̄ginta siclos cassie aūt qn̄
gentos siclos in pōdere sāctuarij
oleū de oliuetis mēsurā hin. Faci
esq̄ vnctiōis oleū sanctū vngētū
cōpositū op̄e vnguētarij ⁊ vnges
ex eo tab̄naculū testimonij et ar
chā testamēti mensāq̄ cū vasis
suis cādelabꝝ ⁊ vtēsilia eius alta
ria thymiamatis ⁊ holocausti ⁊
vniūsam suppellectilē que ad cul
tum eoꝝ ꝑtinet sāctificabisq̄ om
nia ⁊ erūt sanctasāctoꝝ. Qui teti
gerit ea sāctificabit̄. Aarō ⁊ filios
eius vnges sāctificabisq̄ eos ut
sacerdotio fugant̄ mihi. Filijsq̄
isrl̄ dices. Hoc oleū vnctionis sā
ctū erit mihi in generacōes vr̄as
Caro hōis nō vnget̄ ex eo ⁊ iuxta
cōposicōeꝫ eius nō fatietis aliud
q̄ sāctificatū est ⁊ scm̄ erit vobis
Homo quicūq̄ tale cōposuerit ⁊
dederit ex eo alieno exterminabit̄
de ꝓpl̄o suo Dixitq̄ dñs ad moysē
Sume tibi aromata stacten ⁊ oni
cham galbanē boni odoris ⁊ thꝰ
lucidissimuꝫ equalis pōderis erūt
om̄ia. Fatiesq̄ thymiama ꝯposi
tū op̄e vnguētarij mixtū diligent̄
⁊ purū ⁊ sāctificacōe dignissimū

Cūq; in tenuissimū puluerez vni
uersa cōtuderis pones ex eo corā
tab̄naculo testimonij ī q̄ loco ap
parebo tibi. Sāctū sanctoꝝ erit vo
bis thymiama. Talē ꝯposicōem
nō fatietis in vsus vr̄os. qꝛ sāctū
ē dn̄o. Hō quicunq; fecerit simile
ut odore illius perfruatur: peibit
de populis suis. ¶ Ca. xxxi.

Locutusq; ē dn̄s ad moysen
dicēs. Ecce vocaui ex nōie be
seleel filiuz huri filij hur de tribu
iuda ⁊ impleui eū spū dei: sapien
tia ⁊ intelligētia ⁊ scientia in omī
ope: ad excogitanduz quicq̄d fa
bre fieri pōt ex auro ⁊ argento et
ere. marmore ⁊ gēmis ⁊ diuersita
te lignoꝝ. Dediq; ei sotiū ooliab
filiū achisamech de tribu dā Et ī
corde oīs eruditi posui sapiētiā ut
fatiāt cūcta q̄ p̄cepi tibi tab̄nacu
lū federis ⁊ archā testimonij ⁊ ꝓ
pitiatoriū qd̄ sup eā ē et cūcta va
sa tab̄naculi. mēsāq; ⁊ vasa eius
candelabꝝ purissimū cū vasis su
is ⁊ altaria thymiamatis ⁊ holo
causti ⁊ oīa vasa eoꝝ. labiū cum
basi sua vestes scās in ministerio
aarō sacerdoti ⁊ filijs ei⁹ ut fūgā
tur offitio suo ī sacris oleū vnctio
nis ⁊ thymiama aromatū in san
ctuario. Oīa q̄ p̄cepi tibi fatiēt. Et
locutus ē dn̄s ad moysē dicens.
Loq̄re filijs isrl̄ et dices ad eos.
Videte ut sabbatū meū custodia
tis. qꝛ signū ē int̄ me ⁊ vos ī gene
racōnibus vr̄is: ut sciatis qꝛ ego
dn̄s qui sāctifico vos. Custodite
sabbatū meū. Sāctū em̄ ē vobis.
Qui polluerit illud: morte morietꝫ.
Qui fecerit op⁹ in eo: pibit am̄a il
li⁹ de medio ꝓpl̄i sui. Sex dieb⁹ fa
tietis op⁹. in die septīo sabbatū
ē: req̄es sancta dn̄o. Oīs q̄ fecerit
op⁹ ī hac die: morietꝫ. Custodiāt
filij isrl̄ sabbatū ⁊ celebrēt illud
ī gn̄acōnib⁹ suis. Pactū ē sempi
ternū int̄ me ⁊ filios isrl̄. signūq;
ꝑpetuū. Sex em̄ diebus dn̄s fecit
celū ⁊ terrā ⁊ in septīo ab oī ope
cessauit. Deditq; dn̄s moysi ꝯple
tis huiuscemodi sermonibz ī mō
te synai duas tabulas testimonij
lapideas: scriptas digito dei.

Videns autē ꝓplus ¶ Ca. xxxij.
q̄ morā facēt moyses descē
dendi de mōte: ꝯgregatus adūsus
aarō dixit. Surge fac nob̄ deos q̄
nos p̄cedāt. Moysi em̄ viro huic
q̄ nos eduxit de terra egipti: igno
ram⁹ q̄d acciderit. Dixitq; ad eos
aarō. Tollite inaures aureas de
vxoꝝ filioꝝq; et filiaꝝ vrāꝝ auri
b⁹ ⁊ afferte ad me. Fecit ꝓplus q̄
iusserat: deferēs īaures ad aarō
Quas cuz ille accepisset formauit
ope fusoio ⁊ fecit ex eis vitulū cō
flatilē. Dixerūtq;. Hij sūt dij tui isrl̄
q̄ te eduxerīt de t̄ra egipti. qd̄ cū vi
dissz aarō edificauit altaē corā eo
⁊ p̄cōis voce clamauit dicēs. Cr̄s
sollēnitas dn̄i ē. Surgētesq; māe
obtulerīt holocausta ⁊ hostias pa
cificas ⁊ sedit ꝓplus māducare ⁊
bibē ⁊ surrexerīt ludē. Locut⁹ ē āt
dn̄s ad moysē dicens. Vade descē
de: peccauit ꝓplus tu⁹ quē eduxisti
de t̄ra egipti. Recesserīt cito de via
quā oñdisti eis. Fecerūtq; sibi vi
tulū conflatilē ⁊ adorauerūt atq;
ymolātes ei hostias dixerūt. Isti
sunt dij tui isrl̄ q̄ te eduxerīt de t̄ra
egipti. Rursūq; ait dn̄s ad moysē
Cerno q̄ ꝓpl̄s iste duē ceruicis sit

dimitte me ut irascat furor meus
cōtra eos & deleā eos faciāq; te in
gentē magnam. Moyses aūt ora
bat dñm deū suum dicēs. Cur do
mine irascit furor tuus cōtra pplm
tuū quē eduxisti de terra egipti in
fortitudīe magna & in manu robu
sta. Ne qso dicāt egipcij. callide
eduxit eos ut interficēt in mōtib⁹
et deleret e terra. Quiescat ira tua &
esto placabil sup nequitia populi
tui. Recordare abrahā & ysaac &
isrl seruoz tuoz quibz iurasti p
temetipm dicēs. Multiplicabo se
men vrm sicut stellas celi & vniuſ
sā terrā hāc de qua locutus sū da
bo semini vro et possidebitis eam
semp. Placatusq; est dñs ne face
ret malū qđ locut⁹ fuerat aduer
sus populū suū. Et reuersus ē moy
ses de mōte portās duas tabulas
testimonij in manu sua scriptas
vtraq; pte & factas opere domini
Scriptura; dei erat sculpta in tabu
lis. Audiēs aūt iosue tumultū po
puli vociferātis dixit ad moysen
Vlulat⁹ pugne audit in castris.
Qui rndit. Non ē clamor adhortā
tiū ad pugnā neq; vociferatio cō
pellētium ad fugā sz vocē cantātiū
ego audio. Cūq; appropinqsset ad
castra vidit vitulū & choros irat⁹
q; valde piecit de manu tabulas
& cōfregit eas ad radicem mōtis
Arripiēsq; vitulū quē fecerant cō
bussit & contriuit vsq; ad puluerez
quē sparsit in aquā & dedit ex eo
potū filijs isrl. Dixitq; moyses ad
aaron. Quid tibi fecit hic popul⁹
ut induceres sup eū peccatū maxi
mū. Cui ille rndit. Ne indignetur
dñs meus. Tu em nosti pplm istū
q; pnus sit ad malū. Dixerūt mihi
Fac nobis deos q; nos pcedant.
Huic em moysi q; nos eduxit de t̄
ra egipti nescimus quid acciderit
Quib⁹ ego dixi. Quis vrm habet
aurū. Tulerunt & dederūt mihi &
piecī illud in ignē egressusq; ē hic
vitulus. Videns q; moyses pplm
q; esset nudat⁹ spoliauerat em eū
aaron pter ignominiā sordis et
inimīcor hostes nudū constituerat & stās
in porta castroz ait. Siqs est dñi
iungat mihi. Cōgregatiq; fūt ad
eum oms filij leui. Quib⁹ ait. Hec
dicit dñs deus isrl. Ponat vir gla
diū sup femur suū. Ite et reddite
de porta vsq; ad portā p medīū ca
stroz & occidite vnusquisq; frēm
suū & amicū & pximū suū. Fecerūt
q; filij leui iuxta sermonez moysi
ceciderūtq; in die illo qsi triginta tria
milia hoīm. Et ait moyses Conse
crastis manꝰ vestras hodie dño
vnusquisq; in filio et in fratre suo
ut det vobis bndictio. Facto aūt
altēo die locutus est moyses ad
pplm. Peccastis peccatū maximū
Ascēdaz ad dñm si quo modo eū
quiuero deprecari p scelere vro. Re
uersus q; ad dñm ait. Obsecro dñe
peccauit pplus iste pccm maximū
fecerūtq; sibi deos aureos. Aut di
mitte eis hanc noxā aut si nō vis
dele me de libro tuo quē scripsisti
Cui rndit dñs. Qui peccauerit mihi
delebo eū de libro meo. Tu aūt va
de & duc pplm istū quo locutus sū
tibi. Angelus aute meus precedet
te. Ego aūt in die vlcōis visitabo
& hoc peccatum eorum. Percussit
aute dominꝰ populū p reatu vitu
li quē fecerat aaron. Ca. xxxiij.

Locutusq; ē dñs ad moysen dicēs. Vade a descēde de loco isto: tu a pl's tuꝰ quē eduxisti de tra egipti ī terrā quā iurauī abra haz. ysaac a iacob dicens semini tuo dabo eam a mittā ꝑcursorem tui angelū: ut eiciaz chananeū et amorreū a etheū a pherezeū a eueum a iebuseū a ītres ī terrā fluentē lacte a melle. Nō ei ascendā tecuz. qz pl'us dure ceruicis es ne forte dispdā te in via. Audiensq; pl'us sermonē hūc pessimū luxit a nullꝰ ex more indutus est cultu suo. Dixitq; dñs ad moysē. Loq̄re filijs isrl'. Populus dure ceruicis es semel ascendā in medio tui a delebo te. Jā nūc depone ornatuz tuū: ut sciā q̄d fatiā tibi. Depositūt ḡ filij israel ornatū suū a mōte oreb. Moyses q; tollens tabnaculuz: tetendit extra castra. procul. vocauitq; nomē eiꝰ tabernaculū federis Et oīs pl'us qui habebat aliquā questionē egrediebat ad tabernaculuz federis extra castra. Cūq; egrederet moyses ad tabernaculū surgebat vniūsa plebs a stabat vnusquisq; ī ostio papiliōis sui. aspitiebāt q; tergū moysi donec īgrederet tentoriū Ingresso aūt illo tabnaculū federis: descēdebat columna nub a stabat ad ostiū. loquebat q; dñs cū moyse cernētibꝰ vniūsis q columna nub staret ad ostiū tabnaculi. Stabāt q; ipi a adorabāt p fores tabernaculoz suoz. Loq̄batur aūt dñs ad moysē facie ad faciē sicut solet loq̄ hō ad amicū suū. Cūq; ille reūteret ī castrā: minister eiꝰ iosue filiꝰ nun puer non recedebat de tabernaculo. Dixit aūt moyses ad dominū. Precipis ut educam pl'm istū a nō indicas mihi quē missurus sis mecū. pserti cū dixeris noui te ex noīa inuenisti grām coram me Si ḡ inuenī grām in cōspectu tuo oñde mihi faciē tuaz ut sciam te a inuenīa gratiaz añ oculos tuos. Respice pl'm tuū gentē hanc. Dixitq; dñs. Faties mea p̄cedet te et requiez dabo tibi. Et ait moyses. Si non tuipse p̄cedas ne educas nos de loco isto. Jn quo enī sciri poterimꝰ ego a pl'us tuꝰ inuenisse nos grām in ospectu tuo. nī ambulaueris nobiscū: ut glorificemur ab oībz pl'is q̄ habitant sup terrā. Dixit aūt dñs ad moysen. Et verbū istud qđ locutꝰ es faciam Inuenisti enī grām coram me et te ipm noui ex noīe. Qui ait. Oñde mihi gl'iā tuā. Rñdit ego oñdaz oē bonū tibi a vocabor in noīe dñi coram te a miserebor cui voluero a demēs eo in quez mihi placuerit. Rursūq; ait. Nō poteris videre faciē meaz. Nō enī videbit me homo a viuet Et itez. Ecce inq̄t est locus apud me a stabis supra petrā Cūq; trānsibit gloria mea ponā te ī foramine petre a protegaz dextera mea donec trānseam. Tollamq; manum meam a videbis posteriora mea. faciem autem meam videre non poteris.

Capitulū. xxxiij.

Ac dixitq; ps ad eū. Dolia tibi duas tabulas lapideas in star priozū a scribam sup eas verba que habuerunt tabule quas fregisti. Esto paratus mane ut ascendas statim in montem synai. stabisq; mecum super vertice montis

Nullus ascēdat tecū nec videatur quíspiā p totū montē: boues q̄ꝫ q oues nō pascant ꝯtra. Excidit ḡ duas tabulas lapideas q̄les antea fuerāt q de nocte ꝛsurgēs ascēdit in mōtē synai sicut p̄ceperat ei dñs portās secū duas tabulas Cūq descēdissē dñs p nubē stetit moyses cū eo inuocās nomē dñi Quo trāseūte cora eo ait · domiator dñe deus miserícors q clemēs patiēs q multe miserícordie q verꝰ qui custodís miseícordiā in mília qui aufers iniq̄tatē q scelera atq̄ peccata nullꝰq̄ apud te p se innocens ē q reddís iniq̄tatē patꝝ filijs ac nepotibꝰ in tertiā q quartā p gemē Festinꝰq̄ moyses curuatꝰ est ꝓnus in terrā q adorans ait Si inuenī gratiā in ꝛspectu tuo domine obsecro ut gradiais nobiscum · ppłus em̄ dure cerúicis ē ut auferas iniq̄tates nr̄as atq̄ peccata nosq̄ possideas. Rñdit dñs · Ego inīo pactū videtibꝰ cūctis signa fatiā que nūq̄ visa fūt sup terrā nec in vllis gētibus ut cernat populus iste in cuius es medio opꝰ domini terribile q̄ꝰ faciur⁹ sū. Observa cūcta q̄ hodie mandaui tibi Ego ipe eicā ante faciez tuā amorreū q chananeū et ethēū pherezeumq̄ q eueū et iebuseū. Caue ne vnq̄ cū habitatorib⁹ terre illius iūgas amicicias q̄ tibi sint in ruinā ꝑ q aras eoꝝ destrues q ꝛfrinḡe statuas lucosq̄ succide. Noli adorare deum alienū dñs zelotes nomē eius deus est emulator. Ne ineas pactū cū hominib⁹ illaꝝ regionuꝫ ne cū formicati fuerint cū dijs suis et adorauerīt simulchra eoꝝ vocet te quíspiā ut comedas de ymolatis. Nec vxorē de filiabꝰ eoꝝ accipies filijs tuis ne postq̄ ipe fuerint formicate formicari faciant in deos suos filios tuos. Deos cōflatiles nō faties tibi Sollēnita tē azimoꝝ custodies Septē diebꝰ vescēris azimís sicut p̄cepi tibi in tpe mēsis nouoꝝ. Mensi em̄ vernī tpís egressus ē de egipto. Omne qđ aperit vuluā generis masculini meū erit. De cūctis animātibus tam de bobꝰ q̄ de ouibꝰ meū erit. Primogenitū asini redimes oue. Si aūt nec p̄ciū p eo dederis occidet. Primogenitū filioꝝ tuoꝝ redimes nec apparebis in ꝛspectu meo vacuꝰ. Sex diebꝰ operaberis die septimo cessabís arare et metere. Sollemnitatē ebdomadaꝝ facies tibi in primicijs fruguꝫ messis tue triticee q sollēnitatē q̄n redeūte anni tpe cūcta comūtur. Tribꝰ tpibꝰ annī apparebit omne masculinū tuū in cōspectu omipotētis dñi dei isrł. Cum em̄ tulero gētes a facie tua et dilatauero terminos tuos nullus insidiabit terre tue ascendente te q apparēte in cōspectu dñi dei tui ter in anno. Nō ymolabis super fermēto sāguinem hostie mee neq̄ residebit mane de victimis sollemnitatis phase. Primicias fruguꝫ terre tue offeres in domo dñi dei tui. Nō coques hedum in lacte matris sue. Dixitq̄ dñs ad moysen Scribe tibi verba hec q̄bus q tecū q cū isrł pepigi fedus. Fecit ḡ ibi cum dño moyses quadragīta dies q quadragīta noctes panē nō comedit q aquā non bibit q scripsit in tabulis verba federis decem

Cūq̄ descenderet moyses de mōte
synai: tenebat duas tabulas la
pideas testimonij ⁊ ignorabat q̄
cornuta essz facies sua ex cōsorcō
sermoīs domini. Vidētes aūt aa
rō ⁊ filij isrl̄ cornutā moysi faciē
timuerūt ꝓpe accedere. Vocatiq̄
ab eo reuersi sūt tā aaron q̄ pn̄ci
pes synagoge. Et postq̄ locutus
ē ad eos venerūt ad eū etiaz oēs
filij isrl̄. Quib⁹ p̄cepit cūcta q̄ au
dierat a dn̄o in monte synai. Im
pletisq̄ sermoīb⁹: posuit velamē
sup̄ fatiē suā. Qd̄ ingressus ad do
minū ⁊ loquens cū eo auferebat
donec exiret ⁊ tūc loquebat̄ ad fi
lios isrl̄ oīa q̄ sibi fuerāt impera
ta. q̄ videbat fatiē egrediētis moy
si eē cornutaz. ꝫ opiebat rursus il
le fatiē suaz. si qn̄ loq̄bat̄ ad eos.
Ca. xxxv.
Igit̄ ꝯgregata oī tur
ba filioruz isrl̄ dixit ad eos. Hec
sūt q̄ iussit dn̄s fieri. Sex diebus
fatietis op⁹ Septim⁹ dies erit vo
bis scūs sabbatū ⁊ req̄es dn̄i Qui
fecerit op⁹ ī eo: occidet̄. Nō succen
detis ignē ī oīb⁹ habitacul̄ vr̄is
p̄ diez sabbati. Et ait moyses ad
oēm cateruā filioꝝ isrl̄. Iste ē ser
mo quez p̄cepit dn̄s dicēs. Sepa
rate apud vos p̄mitias dn̄o. Oīs
voluntari⁹ ⁊ ꝓno aīo offerat eas
dn̄o. Auꝝ ⁊ argētū et es iacinctū
⁊ purpurā. coccūq̄ bistīctū et bis
sū. pilos capraꝝ. pellesq̄ arietum
rubricatas ⁊ iacinctinas. ligna se
thim et oleū ad luminaria ꝯcīnā
da ⁊ ut ꝯfitiat̄ vngētū ⁊ thymia
ma suauissimū. lapides onichīos
⁊ gēmas. ad ornatū sup̄humera
lis ⁊ racōnalis. Quisquis vestrum
sapiens ē: veniat ⁊ fatiat qd̄ dn̄s
imp̄auit tab̄naculū scilicz ⁊ tectū
ei⁹ atq̄ op̄imētū. anulos ⁊ tabu
lata cū vectib⁹. paxillos ⁊ bases.
archā ⁊ vectes. ꝓpitiatoriū ⁊ velū
qd̄ an̄ illud oppandit̄. mēsam cū
vectib⁹ ⁊ vasis ⁊ ꝓposicōis paībz
candelabꝝ ad luminaria sustētā
da. vasa illius ⁊ lucernas ⁊ oleū
ad nutrimēta igniū. altaē thymi
amatis ⁊ vectes ⁊ oleū vnctiōis ⁊
thymiama ex aromatibz. tētoriū
ad ostiū tab̄naculi. altaē holocau
sti ⁊ craticulā ei⁹ eneaz cū vectib⁹
⁊ vasis suis. labꝝ ⁊ bases ei⁹. cor
tinas atrij cū colūnis ⁊ basibz. tē
toriū in forib⁹ vestibuli. paxillos
tabernaculi ⁊ atrij cū funicul̄ suis
vestimēta quoꝝ vsus ē ī ministe
rio sāctuarij. vestes aarō pōtificis
ac filioꝝ ei⁹: ut sacerdotio fungāt̄
mihi Egressaq̄ oīs multitudo fili
oꝝ isrl̄ de ꝯspectu moysi: obtulerūt
mēte ꝓmptissima atq̄ deuota: pri
mitias dn̄o ad fatiendū opus ta
bernaculi testimonij. Quicq̄d ad
cultū ⁊ ad vestes sanctas necessa
riū erat: viri cū mulierib⁹ p̄buerūt
armillas ⁊ inaures. anulos ⁊ dex
tralia. Oē vas aureuz in donario
dn̄i sep̄atū ē Si q̄s hēbat iacinctū
⁊ purpurā. coccūq̄ bistinctū. bis
sū ⁊ pilos capraꝝ. pelles arietum
rubricatas ⁊ iacīctinas. argēti et
auri. erisq̄ metalla obtulerūt do
mino. lignaq̄ sethim in varios
vsus. Sz et mulieres docte q̄ vene
rāt dederunt: iacinctū. purpurā ⁊
vermiculum ac bissum ⁊ pilos ca
praꝝ. spōte ꝓpria cūcta tribuētes
Pn̄cipes vero obtulerūt lapides
onichinos et gemmas ad super
humerale ⁊ racōnale. aromataq̄

⁊ oleū ad luminaria ꝯcinnāda ⁊
ad p̄parandū vngētum ac thy
miama odoris suauissimi cōponē
dum. Oēs viri ⁊ mulieres mente
deuota obtulerēt donaria ut fierēt
opa q̄ iusserat dn̄s ꝑ manū moy
si. Cūcti filij isrl̄ volūtaria dn̄o de
dicauerēt. dixitq; moyses ad filios
isrl̄. Ecce vocauit dn̄s ex noīe bese
leel filiū huri filij hur de tribu iu
da impleuitq; eū spū dei sapiēcia
⁊ intelligētia ⁊ sciētia et omni do
ctrina ad excogitandū ⁊ faciēdū
opus in auro ⁊ argēto ⁊ ere ⁊ fer
ro sculpēdisq; lapidib⁹ ⁊ ope car
pentario Quicq̄d fabre adinueīri
potest dedit in corde eius. Ooliab
q̄ filiū achisamech de tribu dan
Ambos eruduit sapīa ut fatiāt
opa abietarij polimitarij ac plu
marij de iacīcto ⁊ purpura cocco
q; bistincto ⁊ bisso ⁊ texāt oīa ac
noua queq; reperiāt Ca. xxxvi.

Fecit ergo beseleel et ooliab
⁊ om̄is vir sapiēs quib⁹ de
dit dn̄s sapiētiaz et intellectū ut
scirēt fabre operari q̄ in vsu sāctu
arij necessaria sūt ⁊ q̄ precepit do
min⁹. Cūq; vocass; eos moyses ⁊
om̄ez eruditū virū cui dederat dn̄s
sapiētiaz ⁊ qui spōte sua obtulerīt
se ad faciēdum op⁹ tradidit eis
oīa donaria filiorū isrl̄. Qui cū in
starēt operi quotidie mane vota
popul⁹ offerebat. Vnde artifices
venire ꝯpulsi dixerēt moysi. Plus
offert ꝑplus q̄ necessariū est. Jus
sit ḡ moyses preconis voce cātari
Nec vir nec mulier quicq̄ offeāt
vltra in ope sāctuarij Sicq; cessa
tum est a muneribꝰ offerēdis eo
q̄ oblata sufficerēt et supabūda
rent. Fecerūtq; om̄s corde sapien
tes ad explendū opus tab̄naculi
cortinas decē de bisso retorta et ia
cincto ⁊ purpura cocco bistincto
ope vario ⁊ arte polimita. Quaꝝ
vna habebat in lōgitudīe vigīti
octo cubitos et in latitudine q̄tu
or. Vna mēsura erat oīm cortina
rum. Cōiunxitq; cortīas quīq; al
teraz alteri ⁊ alias quīq; sibimui
cez copulauit. Fecit ⁊ ansas iacī
ctinas in ora cortine vni⁹ ex vtro
q; latere ⁊ in ora cortine alteri⁹ si
militer ut cōtra seinuicē venirent
anse ⁊ mutuo iūgerētur. Vnde ⁊
quinq̄gīta fudit circulos aureos
qui morderēt cortinaꝝ ansas ⁊ fi
eret vnū tab̄naculū Fecit ⁊ saga
vndecim de pilis capraꝝ ad opiē
dū tectū tab̄naculi. Vnū sagū in
longitudīe hēbat cubitos trigin
ta et in latitudine cubitos q̄tuor.
Vni⁹ mēsure erāt oīa saga. Quo
rū quinq; iūxit seorsū ⁊ sex alia se
patim. Fecitq; ansas qn̄quagin
ta in ora sagi vni⁹ et qn̄quagīta
in ora sagi alteri⁹ ut sibimuicez
iūgerētur ⁊ fibulas eneas quin
quaginta quib⁹ necteret̄ tectū ut
vnū palliū ex oībus sagis fieret
Fecit ⁊ optoriū tab̄naculi de pelli
bus arietū rubricatis aliudq; de
sup velamē de pellib⁹ iacinctinis
Fecit et tabulas tab̄naculi de lig
nis sethim stātes. Decez cubitoꝝ
eāt longitudo tabule vni⁹ ⁊ vnū
ac semis cubitū latitudo retīebat
Bine īcastrature erāt ꝑ singulas
tabulas ut altera alteri iūgeret̄.
Sic fecit in oīb⁹ tab̄naculi tabul̄
E quib⁹ viginti ad plagā meridi
anā erāt cōn̄ austꝝ cū q̄dragīta

basibz ãgẽteis Due bases sb vna tabula ponebãt ex vtrãqz pte ãgu lo yvbi icast̃tué latez ī ãgul' tei mi nãt. Ad plagam q̃ tab̃naculi q̃ rspicit ad aq̃lonez fec̃ vigiti tabu las cũ q̃dẽginta basib9 argẽteis: duas bases p singulas tabulas Cõtr occidẽtẽ vero ad eã ptẽ ta b̃naculi q̃ mare rspicit fec̃ sex tabu las ⁊ duas alias p singulos ãgu los tab̃naculi retro q̃ iuncte erãt a deorsũ vsqz sursũ ⁊ in vnã opagẽ pit fore bãt. Ita fecit ex vtraqz p te per angulos: ut octo eẽnt sil' ta bule et haberent bases argẽteas sexdecim b̃mas scz bases sb singu lis tabulis. Fecit ⁊ vectes de ligñ sethim q̃q; ad otinendas tabu las vn9 lateris tabernaculi ⁊ q̃q; alios ad alterius lateris coap tandas tabulas et extra hos q̃q; alios vectes ad occidẽtale pla gam tabernaculi otr̃ mare. Fecit q̃ vectes alĩ q̃ p medias tabl'as ab angulo vsqz ad angulũ pertue miret. Ipa aũt tabulata deauãuit fusis basibz eaz argenteis. Et cir culos eoz fecit aureos p quos ve ctes induci possent quos et ipos lamnis aureis opuit. Fecit et ve lũ de iacincto ⁊ purpura vermicu lo ac bisso retorta opere polimita rio variũ atq; distinctũ ⁊ quatuor colũnas de ligñs sethim quas cuz capitib9 deauravit: fusis basi bz eaz ãgẽteis. Fec̃ ⁊ tẽtoriũ i itro itu tab̃naculi ex iacincto purpura vermiculo bissoq; retorta ope plũa rĩa ⁊ colũnas q̃q; cũ capitibz suis q̃s opuit auro. baseq; eaz fudit eneas ⁊ opuit auro. Ca. xxxviĩ.

Fecit ãt beseleel ⁊ archaz de li gnis sethim: habentem duos se micubitos in longitudine ⁊ cubi tũ ac semisse; in latitudine. altitu do q̃ vnius cubiti fuit ⁊ dimidij. Vestiuitqz eã auro purissimo in tus ⁊ foris. Et fecit illi coronaz au reã p gyrũ oblas q̃tuor anulos au reos p q̃tuor angulos eius: duos anulos in latere vno ⁊ duos i al tero. Vectes q̃ fec̃ de ligñs sethi quos vestiuit auro ⁊ quos misit i anulos q̃ erãt i lateribus archæ ad portandũ eã. Fecit et ppitiato riũ idest oraculũ de auro mũdissi mo duoz cubitoz et dimidij i lõ gitudie ⁊ cubiti ac semis i latitudi ne duos etiã cherubĩ ex auro du ctili q̃s posuit ex vtr̃qz pte ppitia torij. cherub vnũ i fũmitate vn9 ptis ⁊ cherub alter i fũmitate p tis alteri9. duos cherubĩ i singul' fũmitatib9 ppitiatorij: extẽdentes alas ⁊ tegẽtes ppitiatorium. seqz mutuo ⁊ illd respitiẽtes. Fec̃ ⁊ mẽ sã de ligñs sethi i lõgitudie duo rũ cubitoz ⁊ i latitudie vn9 cubi ti q̃ hẽbat i altitudie cubituz ac se missez. Circũdeditqz eaz auro mũ dissiõ ⁊ fec̃ illi labiũ aureũ p gyrũ ipiqz labio coronã aureã itrasilẽ q̃tuor digitoz ⁊ sup eandẽ alterã coronã aureã. Fudit ⁊ q̃tuor circu los aureos quos posuit in q̃tuor ãgulos p singlos pedes mẽse otr̃ coronã. misitqz i eos vectes ut pos sit mẽsa portai ipos q̃q; vectes fec̃ de ligñs sethi ⁊ circũdedit eos auro Et vasa ad diuersos vsus mẽse: ac tabula fialas et sciatos et thuri bula ex auro puro in quib9 offe renda sunt libamina. Fecit ⁊ cãde labz ductile de auro mũdissimo.

de cuius vecte calami ciphi speru
leq; ac lilia pcedebāt sex in vtroq;
latere. Tres calami ex pte vna ⁊
tres ex altera. Tres ciphi ī nucis
modū p calamos singulos speru
leq; sil' ⁊ lilia et tres ciphi instar
nucis ī calamo altero speruleq; si
mul et lilia. Equū erat op⁹ sex ca
lamoꝝ q̄ pcedebāt de stipite cāde
labri. In ipo aūt vecte erāt q̄tuor
ciphi in nucis modū speruleq; p
singulos ⁊ lilia ⁊ sperule sub duo
bus calamis p loca tria q̄ sil' sex
fiūt calami pcedētes de vecte vno
Et sperule igitur et calami ex ipo
erāt vniūsa ductilia ex auro puris
simo. Fecit ⁊ lucernas septē cum
emunctoriis suis et vasa vbi ea q̄
emūcta sūt extīguant' de auro mū
dissimo. Talentū auri appēdebat
cādelabꝝ cū omib⁹ vasis suis Fe
cit ⁊ altaē thymiamatis de lignis
sethim p q̄drū singulos habēs cu
bitos ⁊ ī altitudīe duos e cui⁹ an
gulis pcedebāt cornua vestiuitq;
illud auro purissimo cū craticula
ac parietib⁹ ⁊ cornib⁹. Fecitq; ei
coronā aureolā p gyrum ⁊ duos
anulos aureos sb corona p singu
la latera ut mittant' in eos vectes
⁊ possit altare portari. Ipsos autē
vectes fecit de lignis sethim ⁊ ope
ruit lamīs aureis. Cōposuit ⁊ ole
um ad scīficacōis vngentū ⁊ thy
miamata de aromatib⁹ mundissi
mis ope pigmītarij Ca. xxxviij.

Fecit ⁊ altaē holocausti de lig
nis sethim q̄nq; cubitoꝝ p
quadrū ⁊ triū altitudīe cuius cor
nua de angulis pcedebāt operuit
q; illud lamīs eneis. Et ī vsus ei⁹
parauit ex ere vasa diūsa lebetes
forcipes fuscinulas vncinos ⁊ ig
niū receptacula. Craticulāq; eius
in modū retis fecit eneā ⁊ subter
eam in altaris medio arulā fusis
quatuor anulis p totidē reciacula
sūmitates ad immittendos vectes
portandū. Quos et ipsos fecit de
lignis sethī ⁊ opuit laminis ene
is induxitq; in circulos q̄ in lateri
bus altaris eminebāt Ipsū autē
altare nō erat solidū ꝫ cauū ex ta
bulatis ⁊ intus vacuū. Fecit ⁊ la
brū eneum cū basi sua de speculis
mulieꝝ q̄ excubabāt in ostio tab'
naculi. Fecit et atriū in cuius au
strali plaga erāt tētoria de bisso
retorta cubitoꝝ cētū colūne enee
viginti cū basib⁹ suis capita colū
naꝝ ⁊ tota opis celatura argētea
Eque ad septētrionalē plagaꝫ tē
toria colūne basesq; et capita co
lumnaꝝ eiusdē mensure et opis
ac metalli erāt. In ea vero plaga
que ad occidentē respicit fuerūt
tentoria cubitoꝝ quīquagīta. co
lūne decē cum basib⁹ suis enee et
capita colūnarū et tota opis cela
tura argētea. Porro ɔtra orientē
q̄nquagīta cubitoꝝ parauit ten
toria e q̄bus quindecī cubitos co
lūnarū trium cū basib⁹ suis vnū
tenebat lat⁹ ⁊ in pte altera q̄ in
ter vtraq; introitū tab'naculi fecit
quindecī eque cubitorū erāt tēto
ria colūneq; tres ⁊ bases totidē.
Cūcta atrij tētoria bissus retorta
texuerat. Bases colūnarum fuere
enee. capita aūt eaꝝ cū cunctis ce
laturis suis argētea ꝫ ⁊ ipsas co
lūnas atrij vestiuit argēto. Et ī in
troitu eius ope plumario fecit tē
toriū ex iacīcto purpura v̄miculo

ac bisso retorta qd̄ habebat vigī
ti cubitos in lōgitudine. altitudo
vero qn̄q̄ cubitoꝝ erat iux̄ mēsu
rā quā cuncta atrij tētoria habe
bant Colūne autē in īgressu fue
re quatuor cū basib⁹ eneis. capi
taq̄ eaꝝ ⁊ celature argētee Paxil
losq̄ tab̄naculi ⁊ atrij p gyꝝ fec̄
eneos Hec sūt instrumēta tab̄na
culi testimonij q̄ enumerata sunt
iux̄ preceptū moysi in cerimonijs
leuitarum p manū ythamar filij
aarō sacerdotis que beseleel fili⁹
huri filij hur de tribu iuda dn̄o
p moysen iubente ꝯpleuerat. iun
cto sibi sotio ooliab filio achisa
mech de tribu dan qui et ip̄e arti
fex ligno⁊ egregius fuit ⁊ polimi
tarius atq̄ plumari⁹ ex iacincto.
purpura. vermiculo ⁊ bisso. Om̄e
auꝝ qd̄ expensū ē in ope sanctua
rij ⁊ qd̄ oblatū ē in donarijs vigī
ti ⁊ nouē talentoꝝ fuit ⁊ septingē
torū triginta sidoꝝ ad mēsuram
sanctuarij. Oblatū ē aūt ab hijs
qui trāsierūt ad numerū a vigin
ti ānis ⁊ supra de sexcētis trib⁹ mi
lib⁹ ⁊ qn̄gētis qn̄quagīta arma
torū. Fuerūt p̄terea centū talenta
argēti: e quib⁹ cōflate sunt bases
sanctuarij ⁊ introitus vbi velum
pendet. Centū bases facte sūt de ta
lentis centuꝫ: singul̄ talētis p ba
ses singulas supputatis. De mille
aūt septingētis ⁊ septuagintaqn̄
q̄ fecit capita columnarū quas ⁊
ip̄as vestiuit argēto. Eris q̄ obla
ta sūt talēta septuagīta duo milia
⁊ q̄dringenti sup̄ sidi ex q̄b⁹ fuse
sunt bases ī introitu tab̄naculi te
stimonij ⁊ altaē eneū cū craticula
sua. oīaq̄ vasa q̄ ad vsuꝫ ei⁹ pti
nēt ⁊ bases atrij tā in circuitu q̄
in ingressu ei⁹ ⁊ paxilli tab̄naculi
atq̄ atrij p gyrum. Ca. xxxix.

De iacīcto vero ⁊ purpurā ver
miculo ac bisso fec̄ vestes q̄
b⁹ īdueret̄ aarō qn̄ ministrabat
ī sanctis: sicut p̄cepit dn̄s moysi.
Fecit igit̄ superhumerale de auro
iacincto ⁊ purpura. coccoq̄ bisti
cto ⁊ bisso retorta: ope polimitario
Inciditq̄ bracteas aureas ⁊ exte
nuauit ī fila ut possent torq̄ri cū
p̄orū colorū subtegmine. duasq̄
oras sibi inuicē copulatas ī vtro
q̄ latere summitatū ⁊ baltheū ex
eisdē coloribus sicut p̄cepat dn̄s
moysi. Parauit ⁊ duos lapides
onichīos astrictos ⁊ īclusos au
ro ⁊ sculptos arte gēmaria noīb⁊
filioꝝ israhel. Sex noīa in lapide
vno ⁊ sex in altero: iuxta ordinē
natiuitatis eoꝝ. Posuitq̄ eos in
la terib⁹ suphumeral̄ ī monimē
tū filioꝝ isrl̄ sic̄ p̄cepat dn̄s moy
si. Fecit ⁊ racōnale ope polimito:
iux̄ opus suphumeralis ex auro.
iacincto. purpura coccoq̄ bistin
cto ⁊ bisso retorta: q̄drangulū du
plex mēsure palmi ⁊ posuit in eo
gēmarū ordines q̄tuor. In primo
versu erat sardi⁹. topazius. sma
ragdus. In secūdo carbūcul⁹. sa
phir⁹. iaspis. In tertio ligurius.
achates. ametist⁹. In q̄rto criso
lit⁹. onichin⁹ ⁊ berillus. circūdati
⁊ īclusi auro p ordines suos. Ipsi
q̄ lapides duodecī sculpti erāt no
minib⁹ duodecim tribuū israhel:
singuli p noīa singulorū. Fecerūt
ī racōnali ⁊ catenulas sibi īuicē
coherētes de auro purissiō ⁊ duos
vncinos. totidēq̄ anulos aureos

Porro anulos posuerūt in vtroq; latere racōnalis ex q̄bus pēderēt due cathene auree quas inserue rūt vncinis q̄ in suphumeral' an gulis eminebāt Hec ⁊ añ ⁊ retro ita ꝯueniebāt sibi ut suphumera le ⁊ racōnale mutuo necterēt stri cta ad baltheū ⁊ anulis forcius co pulata quos iūgebat vitta iacin ctina ne laxa fluerēt ⁊ a seinuicē mouerent sicut p̄cepit dn̄s moysi Fecerūtq; tunicā suphumeālis to tam iacīctinā ⁊ capitiū in supiori parte ꝯtra mediū orazq; p gyrū capicij textilē. deorsū aūt ad pedes malapunica ex iacīcto purpura. vermiculo ac bisso retorta ⁊ tintī nabula de auro purissimo q̄ posu erūt int̄ malagranata ī extrema parte tunice p gyrū. tintīnabulū autē aureū ⁊ malūpunicū quib⁹ ornat⁹ incedebat pōtifex qn̄ mini sterio fungebat sicut p̄cepit dn̄s moysi. Fecerūt ⁊ tunicas bissinas ope textili aarō ⁊ filijs eius et mi tras cū coronulis suis ex bisso fei nalia q̄ linea bissina. cīgulū vero de bisso retorta iacīcto purpura ac v̄miculo distinctū arte pluma ria sicut p̄cepat dn̄s moysi. Fece rūt ⁊ laminā sacre veneracōis de auro purissimo scripserūtq; in ea ope gēmario sāctum dn̄i ⁊ strīxe runt eā cum mitra vitta iacīctina sicut p̄cepat dn̄s moysi Perfectū est igit̄ om̄e opus tab̄naculi ⁊ te cti testimonij. Fecerūtq; filij isrl' cū cta q̄ precepat dn̄s moysi ⁊ obtu lerūt tab̄naculū ⁊ tectū ⁊ vniūsaz suppellectilez anulos tabulas ve ctes colūnas ac bases optoriū de pellib⁹ arietū rubricatis et aliud opimentū de iacīctinis pellib⁹ ve lum archā vectes ꝓpiciatoriū mē sam cū vasis suis ⁊ ꝓposicōis pa nib⁹ cādelabꝝ lucernas et vtēsilia eaꝝ cū oleo altare aureū et vngē tum et thymiama ex aromatib⁹ et tētoriū in introitu tab̄naculi al tare eneū retiaculū vectes et vasa eius oīa labꝝ cū basi sua tētoria atrij ⁊ colūnas cū basib⁹ suis tē toriū in introitu atrij funiculosq; illius ⁊ paxillos. Nihil ex vasis defuit q̄ in ministeriū tab̄naculi ⁊ in tectuz federis iussa sūt fieri. Ve ctesq; quib⁹ sacerdotes vtunt̄ in sāctuario aaron scilicz ⁊ filij eius obtulerūt filij isrl' sicut p̄cepat do min⁹. Que postq̄ moyses cuncta vidit ꝯpleta bn̄dixit eis. Ca. xl.

Locutusq; est dn̄s ad moysē dicēs. Mēse primo p̄ma die mēsis eriges tab̄naculū testīonij ⁊ pones in eo archam dimittesq; ante illā velū ⁊ illata mēsa pones sup eam q̄ rite p̄cepta sūt. Cande labꝝ stabit cū lucernis suis et al tare aureū in quo adolet̄ incēsum corā archa testīonij Tentoriū in introitu tab̄naculi testīonij pōes ⁊ ante illud altare holocausti. La brū inter altare et tab̄naculū qd̄ implebis aqua. Circūdab̄q; atri um tētorijs ⁊ ingressum ei⁹. Et as sumpto vnctōnis oleo vnges ta bernaculū cum vasis suis ut sācti ficētur altare holocausti et om̄ia vasa ei⁹ labꝝ cū basi sua. Oīa vn ctōnis oleo ꝯsecrab̄ ut sint scāsā ctoꝝ. Applicab̄q; aarō ⁊ filios ei⁹ ad fores tab̄naculi testīonij et lo tos aqua in dues sāctis vestibus ut ministrēt mihi ⁊ vnctō eoꝝ in

sacerdotiū sempiternū ꝓfitiat. Fe
citq; moyses oīa que p̄cepat do
min⁹ Igit̄ mēse p̄mo ānī secundi
p̄ma die mensis collocatū ē taber
naculū. Erexitq; moyses illud et
posuit tabulas ac bases ⁊ vectes
statuitq; colūnas ⁊ expandit te
ctū sup tabernaculū imposito desu
p opimēto sicut dn̄s impauerat
Posuit ⁊ testimoniū in archa sb̄
ditis infra vectib⁹ ⁊ oraculū desu
per. Cūq; intulisset archā in taber
naculū testimonij appēdit an̄ eā
velū ut expleret dn̄i iussionē Po
suit ⁊ mensā in tabernaculo testi
monij ad plagā septētrionalem
extra velū ordinatis corā ꝓposicō
nis panib⁹ sic̄ p̄cepat dn̄s moy
si. Posuit ⁊ candelabꝝ in taberna
culo testimonij e regione mēse in
pte australi: locatis per ordinē lu
cernis iuxta p̄ceptū dn̄i. Posuit ⁊
altare aureū sub tecto testimonij
ɔtra velū et adoleuit sup eo incen
sū aromatū sic̄ iusserat dn̄s moy
si Posuit ⁊ tentoriū in introitu ta
bernaculi testimonij ⁊ altaē holo
causti in vestibulo testimonij: of
ferens in eo holocaustū et sacrifi
tia ut dn̄s imperauerat. Labꝝq̄
statuit int̄ tab̄naculuꝫ testimonij
⁊ altaē implens illud aqua. laue
rūtq; ī eo moyses ⁊ aaron ac filij
ei⁹ manus suas ac pedes cū ingre
derent̄ tectū federis ⁊ accederēt ad
altare sicut precepat dn̄s moysi.
Erexit ⁊ atriū p gyꝝ tabernaculi
⁊ altaris: ducto in introitu ei⁹ ten
torio Postq̄ oīa pfecta sūt operu
it nubes tab̄naculuꝫ testimonij ⁊
gloria dn̄i impleuit illud. Nec po
terat moyses ingredi tectū federis
nube operiente omnia ⁊ maiesta
te dn̄i coruscante. q̄a cūcta nubes
operuerat. Si qn̄ nubes taberna
culū deserebat: ꝓficiscebāt̄ filij is
rahel p turmas suas. Si pendebat
desup: manebant in eodē loco Nu
bes quippe dn̄i incubabat p dieꝫ
tabernaculo ⁊ ignis ī nocte: vidē
tibus cunctis popul̄ israhel p cū
ctas mansiones suas.

Explicit liber Exodi. Incipit
variecra ⁊ liber Leuiticus.

Vocauit autē moysē
⁊ locutus ē ei domi
nus de tabernaculo
testimonij dicens.
Loq̄re filijs israhel
⁊ dices ad eos. Homo qui obtu
lerit ex vobis hostiā domino de pe
coribus idest de bobus ⁊ ouibus
offerens victimas si holocaustū
fuerit eius oblatio ac de armen
to masculum immaculatum offe
ret ad ostiuꝫ tabernaculi testimo
nij ad placandum sibi dominuꝫ
Ponetq; super caput hostie ma
nus ⁊ acceptabilis erit atq; in ex
piationem eius ꝓfitiens. Imola
bitq; vitulū corā dn̄o ⁊ offerēt fi
lij aarō sacdotis sāguinē ei⁹ fūdē
tes p altaris c̄cuitū qd̄ ē an̄ ostiū
tab̄naculi. Detr̄ctaq; pelle hostie
art⁹ ī frusta ɔcidēt ⁊ sb̄itiēt ī altai
ignē strue lignoꝝ an̄ ɔposita ⁊ mē
bra q̄ sūt cesa desup ordinātes ca
put videlicꝫ ⁊ cūcta que adherēt
iecori ītestinis ⁊ pedib⁹ lotis aq̄.
adolebitq; ea sacdos sup altaē ī ho
locaustū ⁊ suauē odorē dn̄o. qd̄ si
de pecoribꝫ oblacō ē de ouibꝫ siue

de capris holocaustū agnū anni
culū ⁊ absq; macula offeret ymo
labitq; ad latꝰ altaris qđ respicit
ad aquilonē corā dño. Sāguinē
vero illiꝰ fundēt sup altare filij aa
ron p circuitū diuidētq; mēbra ca
put ⁊ oīa que adherēt iecori ⁊ im
ponēt sup ligna q̄bus sbiciēdus
est ignis. Intestīa vero ⁊ pedes la
uabūt aqua et oblata oīa adole
bit sacerdos sup altaē in holocau
stū ⁊ odorē suauissimū dño Si au
tē de auibꝰ holocausti oblatio fu
erit dño de turturibꝰ et pullis co
lūbe. offeret eā sacerdos ad altaē
⁊ retorto ad collū capite ac rupto
vulneis loco decurrere faciet san
guinē sup crepidīez altaīs. vesicu
lam vero gutturis et plumas ꝓi
ciet ꝓpe altaē ad oriētalez plagaz
in loco in q̄ cineres effundi solēt.
Cōfringetq; ascellas eiꝰ et nō se
cabit neq; ferro diuidet eaz ⁊ ado
lebit sup altaē lignis igne suppo
sito. Holocaustū est ⁊ oblatio su
auissimi odoris dño. Ca. ij.

Anima cū obtulerit oblacōez
sacrificij dño simila erit eiꝰ
oblacō. Fūdetq; sup eā oleū et po
net thꝰ ac deferet ad filios aarō
sacerdotis. Quorū vnꝰ tollet pu
gillū plenū simile ⁊ olei ac totum
thus ⁊ ponet memoriale sup alta
re in odorem suauissimū dño. Qđ
aūt reliquū fuerit de sacrifitio erit
aarō ⁊ filioꝝ eius sāctūsāctoꝝ de
oblacōibꝰ dñi. Cūq; aūt obtule
ris sacrificiū coctū in dibano de
simila panes scilicz absq; fermē
to cōspsos oleo ⁊ lagana azima
oleo lita si oblacō tua fueit de sar
tagīe sile ɔsperse oleo ⁊ absq; fer
mēto diuides eā minutatī ⁊ fūdes
sup eaz oleū. Sin aūt de craticula
fuerit sacrificiū eque simila oleo
cōspgeť quā offerēs dño trades
manibꝰ sacerdotis. Qui cū obtu
lerit eā tollet memoriale de sacrifi
tio ⁊ adolebit sup altare in odorez
suauitatis dño. Quicq̄d autez reli
quū est erit aaron ⁊ filioꝝ eiꝰ sā
ctūsāctoꝝ de oblacōnibꝰ dñi. Oīs
oblatio q̄ offerť dño absq; fermē
to fiet nec quicq̄ fermēti ac mel
lis adolebiť sacrifitio dñi. Primi
tias tm̄ eorum offeretis ac mune
ra. sup altare vero nō imponenť in
odorez suauitatis Quicq̄d obtule
ris sacrificij sale cōdies nec aufe
res sal fedeis dei tui de sacrificō tuo
In omni oblatione offeres sal Si
aūt obtuleris munꝰ p̄miciaꝝ fru
gū tuaꝝ dño de spicis adhuc vi
rentibꝰ torreb eas igni ⁊ ɔfrīges
in morez farris ⁊ sic offeres p̄mici
as tuas dño fundes sup ea oleū ⁊
thus imponēs q̄ oblatio dñi est
de q̄ adolebit sacdos in memoriaz
muneris p̄tem farris fracti ⁊ olei
ac totum thus. Ca. iij.

Quod si hostia pacificoꝝ fu
erit eius oblacō ⁊ de bobus
voluerit offerre marē siue feminā
immaculata offeret corā dño Po
netq; manū super caput victime
sue q̄ ymolabiť in introitu tabna
culi testionij. Fūdentq; filij aarō
sacerdotis sāguinez p altaris cir
cuitū et offerēt de hostia pacifico
rum in oblacōem dño adipē qui
operit vitalia et quicq̄d pīguedi
nis est intrīsecꝰ duos renes cū adi
pe quo teguntť ilia ⁊ reticulū ieco
ris cū renūculꝰ adolebūtq; ea sup

altare in holocaustuz lignis igne
supposito in oblacōnē suauissimi
odoris dño. Si vero de ouibus fue
rit ei⁹ oblatio ⁊ pacificoꝝ hostia
siue masculuz obtulerit siue femi
naz: īmaculata erūt oīa. Si agnū
obtulerit corā dño ponet manū
suā sup caput victime sue q̄ ymo
labit̄ in vestibulo tab̄naculi testi
monij. Fundētq; filij aarō sāgui
nez ei⁹ p circuitū altaris ⁊ offerēt
de pacificoꝝ hostia sacrifitiū dño
adipē ⁊ caudā totā cū renib⁹ ⁊ pī
guedinē que opit vētrē atq; vni
uersa vitalia ⁊ vtrūq; renūculuz
cū adipe qui ē iuxta ilia. reticuluz
q; iecoris cū renūculis et adolebit
ea sacerdos sup altare in pabulū
ignis ⁊ oblacōis dñi. Si capra fu
erit ei⁹ oblacō ⁊ obtuleit eā dño
ponet manuz suam sup caput ei⁹
ymolabitq; eā ī introitu taberna
culi testimonij. Et fūdēt filij aarō
sāguinē ei⁹ p altaris circuitū. tol
lētq; ex ea in pastum ignis dñici
adipē q̄ opit ventrē ⁊ q̄ tegit vni
uersa vitalia duos renūculos cū
reticulo qđ ē sup eos iuxta ilia et
aruinā iecoris cū renunculꝰ. adole
bitq; ea sup altare sacerdos in ali
moniā ignis ⁊ suauissimi odoris.
Oīs adeps dñi erit iure ꝑpetuo in
generacōib⁹ et cūctis habitaculꝰ
vr̄is nec sanguinem nec adipem
omnino comedetis. Ca. iiij.

Locutusq; ē dñs ad moysen
dicēs. Loq̄re filijs isrl̄ Aīa
q̄ peccauerit p ignorantiā ⁊ de vni
uersis mādatis dñi q̄ p̄cepit ut nō
fierēt quippiā fecerit si sacerdos q̄
vnct⁹ ē peccauerit delinq̄re fatiēs
populū offeret ꝓ peccato suo vitu
lū immaculatū dño. Et adducz il
lū ad ostiū tab̄naculi testīonij co
rā dño. ponetq; manū sup caput
ei⁹ ⁊ ymolabit eū dño. Hauriet
q̄ꝫ de sāguine vituli: inferēs illū in
tabernaculū testimonij. Cūq; in
tinxerit digitū in sanguinē aspgz
eū septies corā dño ꝯtra velū san
ctuarij. Ponetq; de eodē sanguīe
sup cornua altaris thymiamatis
gratissimi dño qđ ē in tabernacu
lo testimonij. Omnē aūt reliquū
sanguinē fundet in basim altaris
holocausti in ītroitu tabernaculi.
Et adipē vituli offeret ꝓ pctō taz
eū qui vitalia opeit q̄ꝫ oīa que in
trinsecus sunt duos renūculos ⁊
reticulū qđ ē supra eos iux̄ ilia et
adipē iecoris cū renūculꝰ sic offert̄
de vitulo hostie pacificoꝝ ⁊ ado
lebit ea sup altaē holocausti. Pel
lē vero ⁊ oēs carnes cū capite ⁊ pe
dib⁹ ⁊ ītestinis ⁊ fimo ⁊ reliq̄ cor
pe efferet extra castr̄ in locū mū
dū vbi cineres effundi solēt. incē
detq; ea sup lignoꝝ struē que ī lo
co effusoꝝ cineꝝ cremabunt̄. Rđ
si oīs turba filioꝝ isrl̄ ignoraue
rit ⁊ p imperitiā fecerit qđ contra
mandatū dñi ē ⁊ postea intellexe
rit peccatū suū: offeret ꝓ pctō suo
vitulū. Adducetq; eū ad ostiū ta
bernaculi ⁊ ponent seniores popu
li manus sup caput eius corā do
mino. Imolatoq; vitulo ī conspe
ctu domini īferet sacerdos qui vn
ctus est de sanguine eius in taber
naculum testimonij tincto digito
aspergens septies contra velum.
Ponetq; de eodē sanguine in cor
nibus altaris quod est coram do
mino in tabernaculo testimonij.

Reliquū aūt sanguinē fūdet iux
ta basim altaris holocaustoꝝ qđ
est in ostio tabnaculi testimonij
Omēzqꝫ eius adipē tollet ⁊ adole
bit sup altare sic faciēs ⁊ de hoc vi
tulo qūo fecit ⁊ prius ⁊ rogāte ꝓ
eis sacdote ꝓpicius erit eis dñs.
Ipsū autez vitulū efferet extra ca
stra atqꝫ ꝯburet sicut ⁊ p̄orē vitu
lum qꝛ est ꝓ peccato multitudīs.
Si peccaueit pn̄ceps ⁊ fecerit vnū
e pluibꝰ ꝑ ignorātiā qđ dñi lege
ꝓhibet̄ ⁊ postea intellexerit pcc̄m
suū offeret hostiā corā dño hircū
de capris immaculatū pōetqꝫ ma
nū suaꝫ sup caput eiꝰ. Cūqꝫ ymo
lauerit eū in loco vbi solet macta
ri holocaustū corā dño qꝛ ꝓ pecca
to est. tinget sacdos digitū in san
guine hostie ꝓ pcc̄o tangens cor
nua altaris holocausti ⁊ reliquū
fundēs ad basim eius. adipē vero
adolebit supra sicut ī victimis pa
cificoꝝ fieri solet Rogabitqꝫ ꝓ eo
sacerdos ⁊ ꝓ pcc̄o eius ⁊ dimittet̄
ei. Qđ si peccauerit aīa ꝑ ignorāci
am de ꝓpl'o t're ut fatiat quicq̄ de
hijs que dñi lege ꝓhibentur atqꝫ
delinquat et ꝯgnoueit pcc̄m suū
offeret caprā immaculatā ponet
qꝫ manꝰ sup caput hostie q̄ ꝓ pec
cato est ⁊ ymolabit eā in loco ho
locausti. Tolletqꝫ sacdos de san
guine in digito suo et tangēs cor
nua altaris holocausti reliquū fū
det ad basim eius. Omnē aūt adi
pē auferens sicut auferri solet de
victimis pacificoꝝ adolebit super
altare in odorez suauitatis dño ro
gabitqꝫ ꝓ eo ⁊ dimittet̄ ei. Sīaūt
de pecoribꝰ obtulerit victimā pro
peccato ouē scilicꝫ immaculatā po
net manū sup caput eius ⁊ ymo
labit eā ī loco vbi solēt cedi holo
caustoꝝ hostie. Sumetqꝫ sacdos
de sanguine eius digito suo et tā
gēs cornua altaris holocausti reli
quū fundet ad basim eius Omēz
qꝫ adipē auferens sicut auferri so
let adeps arietis q̄ ymolat̄ ꝓ pa
cificis cremabit sup altare incēsū
dñi rogabitqꝫ ꝓ eo et ꝓ peccato
eiꝰ ⁊ dimittet̄ ei. Ca. v.

Si peccauerit aīa et audierit
vocē iurātis testisqꝫ fueit qđ
ipse vidit aut cōscius ē nisi iudi
cauerit portabit iniq̄tatē suā. Ani
ma q̄ tetigeit aliq̄d immūdū siue
qđ occisū a bestia ē aut per se mor
tuū aut quodlibꝫ aliud reptile et
oblita fuerit immūdicie sue rea ē
et deliq̄t ⁊ si tetigerit quicq̄ de im
mūdicia hōis iuxta omēz impuri
tatez q̄ pollui solet oblitaqꝫ ꝯgno
uerit postea sb̄iacebit delicto Ani
ma q̄ iurauerit et ꝓtulerit labijs
suis ut vel male q̄d faceret vel be
ne ⁊ nō fecerit ⁊ idipsū iuramēto
⁊ sermone firmaueit oblitaqꝫ po
stea ītellexerit delictū suū: agat pe
nitētiaꝫ ꝓ peccato ⁊ offerat de gre
gibus agnam siue capraꝫ orabit
qꝫ ꝓ eo sacerdos ⁊ ꝓ pcc̄is eiꝰ. Si
aūt nō potuerit offerre pecus offe
rat duos turtures vl' duos pullos
colūbarū dño vnū ꝓ pcc̄o ⁊ alte
rum ī holocaustū dabitqꝫ eos sac
doti. Qui primū offerēs ꝓ pcc̄o re
torquebit caput eiꝰ ad pēnulas
ita ut collo adhereat et nō penitꝰ
abrūpat̄ ⁊ asp̄get de sanguīe eiꝰ
parietē altaris. Quicq̄d autez reli
quū fuerit faciet distillare ad fun
damentum eius qꝛ ꝓ peccato est

Alterꝝ vero ī holocaustū adolebit
ut fieri solet. rogabitq; ꝓ eo sacer
dos ⁊ ꝓ peccato eiꝰ ⁊ dimittet̄ ei.
Qd̄ si nō quiuerit manꝰ eiꝰ duos
offerre turtures aut duos pullos
colūbarꝝ offeret ꝓ pctō suo simile
ptē ephy decimā. Nō mittet in eā
oleuꝫ nec thuris aliq̄d īponet. qꝛ
ꝓ peccato ē. tradetq; eaꝫ sacerdoti
qui plenū ex ea pugillū hauriēs
cremabit sup altare ī monimentū
eius qui obtulerit: rogās ꝓ illo ⁊
expians. reliquā vero ptez ipe ha
bebit in munere Locutusq; ē dn̄s
ad moysē dicēs. Aīa si p̄uaricās
cerimoīas ꝑ errorē in hijs q̄ dn̄o
sunt sāctificata peccauerit: offeret
ꝓ delicto suo arietē immaculatuꝫ
de gregibꝰ q̄ emi pōt duobꝫ siclis
iuxta pondꝰ sāctuarij. ipmq; qd̄
intulit dāni restituet ⁊ qn̄taꝫ ptez
ponet supra: tradēs sacerdoti q̄ ro
gabit ꝓ eo offerēs arietē ⁊ dimit
tet̄ ei. Aīa q̄ peccauerit ꝑ ignoran
tiā feceritq; vnū ex hijs q̄ dn̄i lege
ꝓhibent̄ ⁊ peccati rea intellexerit
iniq̄tatē suaꝫ: offeret arietē imma
culatū de gregibꝫ sacdoti iux̄ men
suraꝫ estimationēq; peccati q̄ ora
bit ꝓ eo qꝛ nesciēs fecerit ⁊ dimit
tet̄ ei. qꝛ ꝑ errorez deliquit ī dn̄o.

Locutusq; est dn̄s Ca. vi.
ad moysē dicens. Aīa q̄ pec
cauerit ⁊ cōtēpto dn̄o negauerit
ꝓximo suo depositū qd̄ fidi eiꝰ cre
ditū fuerat vel vi aliq̄d extorserit
aut calūniā fecerit siue rē ꝑditaꝫ
īuenerit ⁊ infitiās insup peieraue
rit et qd̄libꝫ aliud ex pluribꝰ fece
rit in q̄bꝰ solēt peccare hoīes cōui
cta delicti reddet oīa que ꝑ fraudez
voluit obtinere integra et qn̄taꝫ ī
sup ptē dn̄o cui damnū intulerat
Pro pctō aūt suo offeret arietem
immaculatū de grege ⁊ dabit euꝫ
sacerdoti iuxta estimacōem mēsu
ramq; delicti q̄ rogabit ꝓ eo coraꝫ
dn̄o ⁊ dimittet̄ illi ꝓ singul̄ que
fatiendo peccauit. Locutusq; ē do
minꝰ ad moysen dicens. Precipe
aaron ⁊ filijs eiꝰ. Hec est lex holo
causti. Cremabit̄ in altari tota no
cte vsq; mane. Ignis ex eodē alta
ri erit. Vestiet̄ tunica sacerdos et
feminalibꝰ lineis. tolletq; cineres
q̄s vorās ignis exussit ⁊ ponens
iuxta altare spoliabit̄ prioribꝰ ve
stimentis indutusq; alijs efferet
eos extra castr̄ ⁊ in loco mūdissi
mo vsq; ad fauillā cōsumi fatiet
Ignis aūt in altari semp ardebit
quē nutriet sacerdos subitiēs lig̃
mane ꝑ singulos dies ⁊ imposito
holocausto desuper adipes adole
bit pacificorꝝ Ignis ē iste ꝑpetuꝰ
q̄ nūq̄ defitiet in altari. Hec ē lex
sacrificij ⁊ libamentorꝝ q̄ offerēt
filij aaron corā dn̄o ⁊ corā altari.
Tollet sacerdos pugillū simile q̄
ꝯspersa ē oleo et totū thus qd̄ su
ꝑ similā ē. adolebitq; illud in alta
ri in monimentū odoris suauissi
mi dn̄o. Reliquā aūt ptem simile
comedet aarō cuꝫ filijs suis absq;
fermēto ⁊ cōmedet in loco sāctua
rij tabnaculi. Iō autē nō fermēta
bit̄. qꝛ ꝑs eiꝰ in dn̄i offert̄ incensū
Sāctū sāctorꝝ erit sic̄ ꝓ pctō atq;
delicto. Mares tm̄ stirpis aarō co
medent illud. Legittimum ac sem
piternū erit in generacōibꝰ vr̄is
de sacrificijs domini. Oīs qui teti
gerit illa sanctificabitur. Locutꝰ
q; est dominꝰ ad moysen dicens

Hec est oblatio aarō ⁊ filioꝝ eiꝰ
quā offerre debent dño in die vn
ctionis sue. Decimaꝫ ꝑtem ephy
offerēt simile in sacrificō sēpitno
Mediū eius mane et mediū eius
vespe q̄ in sartagīe oleo cōspersa
frigeť. Offeret aūt eā calidam in
odorē suauissimū dño sacerdos q̄
iure pr̄i successerit ⁊ tota cremabi
tur in altari. Om̄e enim sacrifitiū
sacerdotū igne cōsumeť nec quis
q̄ comedet ex eo. Locutꝰ est autē
dñs ad moysē dicēs. Loq̄re aarō
⁊ filijs eius. Ista ē lex hostie ꝑ pec
cato. In loco vbi offerť holocau
stū ymolabiť coraꝫ dño. Sanctū
sāctoꝝ est Sacerdos q̄ offert ꝯme
det eam in loco scō in atrio tab̄na
culi. Quicq̄d tetigerit carnes eius
sāctificabiť. Si de sanguine illius
vestis fuerit aspsa lauabiť in lo
co sancto. Vas aūt fictile in quo
cocta est cōfrīgeť qd̄ si vas eneū
fuerit defricabiť ⁊ lauabiť aqua
Om̄is masculus de genere sacdo
tali vesceť de carnibꝰ eius qꝛ sāctū
sanctoꝝ est Hostia em̄ que cediť
ꝑ pctō cuiꝰ sanguis inferť in tab̄
naculū testionij ad expiandū in
scūario nō ꝯmedeť ꝫ ꝯbureť igni

Hec est q̄ꝫ lex hostie Ca. vij.
ꝑ delicto. Scāsanctoꝝ ē. Id
circo vbi ymolabiť holocaustū
mactabiť ⁊ victima ꝑ delicto. Sā
guis eius ꝑ gyrū altaris fūdetur
Offerēt ex ea caudaꝫ ⁊ adipē qui
operit vitalia duos renūculos et
pinguedīeꝫ que iuxta ilia ē reticu
lūqꝫ iecoris cū renūculis et adole
bit ea sacerdos sup altaē Incensū
est dñi ꝑ delicto. Om̄is masculus
de sacdotali gn̄e in loco scō vesce
tur hijs carnibꝰ qꝛ sanctūscōꝝ ē
Sicut ꝑ pctō offerť hostia ita et
ꝑ delicto. Vtriusqꝫ hostie lex vna
erit. Ad sacerdotē qui eā obtuleit
ꝑtinebit. Sacerdos q̄ offert holo
causti victīaꝫ habebit pellē eius.
Et om̄e sacrificiū simile qd̄ coqui
tur ī clibano ⁊ quicq̄d in craticu
la vel in sartagine prepať eiꝰ eit
sacdotis a q̄ offerť siue oleo ꝯsp
sa siue arida fuerint. Cūctis filijs
aarō mēsura equa ꝑ singulos di
uideť Hec est lex hostie pacificoꝝ
que offerť dño. Si pro gratiarū
actōe oblacō fueit offerēt panes
absqꝫ fermēto cōspsos oleo et la
gana azima vncta oleo coctāqꝫ si
milā ⁊ colliridas olei admixtiōe
cōspsas: panesq̄ꝫ fermētatos cū
hostia gratiaꝝ q̄ ymolať pro pa
cificis ex quibꝰ vnꝰ pro p̄micijs
offerť dño ⁊ erit sacerdotis q̄ fun
det hostie sanguinē. Cuiꝰ carnes
eadē ꝯmedenť die nec remanebit
ex eis quicq̄ꝫ vsqꝫ mane. Si voto
vel spōte quispiā obtulerit hostiā
eadē siliter edeť die. Sed ⁊ si quid
in crastinū remanserit vesci licitū
est. Quicq̄d aūt tercius inueneit
dies ignis absumet. Si q̄s de car
nibꝰ victime pacificoꝝ die tercō
comederit: irrita fiet eius oblacō
nec proderit offerēti quin pocius
quecūqꝫ aīa tali se edulio cōtami
nauerit p̄uaricacōnis rea eit. Ca
ro q̄ aliq̄d tetigeit immūdum nō
comedeť ꝫ ꝯbureť igni Qui fuerit
immūdus vesceť ex ea Anima pol
luta q̄ ederit de carnibꝰ hostie pa
cificoꝝ q̄ oblata est dño peibit de
populis suis et q̄ tetigeit immūdi
ciam hōis vel iumenti siue oīs rei

que polluere potest ⁊ ꝯmederit de huiuscemodi carnib⁹: inteibit de ꝓplis suis Locut⁹q̄ ē dn̄s ad moysē dicēs. Loquere filijs isrl̄ Adipē ouis ⁊ bouis ⁊ capre nō comedetis. Adipē cadaueris morticini et ei⁹ am̄al̄ qd̄ a bestia captuz ē habebitis in varios vsus. Si q̄s adipē qui offerri debet in incensū dn̄i ꝯmederit ꝑibit de ꝓplo suo. sāguinē q̄ oīs aīal̄ nō sumetis in cibo taz de auib⁹ q̄ de pecorib⁹. Oīs am̄a que ederit sāguinē: ꝑibit de populis suis. Locutusq̄ ē dn̄s ad moysen dicens. Loquere filijs isrl̄ dicens. Qui offert victimā pacificorū dn̄o: offerat simul ⁊ sacrifitiuz idest libamēta ei⁹. Tenebit maībus adipē hostie ⁊ pectusculū. Cūq̄ ambo oblata dn̄o cōsecrauerit tradet sacerdoti q̄ adolebit adipez sup altare. pectusculū āt erit aarō ⁊ filiorū ei⁹. Armus q̄ dext̄ de pacificoꝝ hostijs cedet ī p̄mitias sacerdotis. Qui obtulerit sanguinez ⁊ adipē filioꝝ aaron: ipe habebit ⁊ armū dextꝝ in porcōne sua. Pectusculuz em̄ eleuacōis ⁊ armū separacōis tuli a filijs isrl̄ de hostijs eoꝝ pacificis ⁊ dedi aarō sacerdoti et filijs ei⁹ lege ꝑpetua ab omī populo isrl̄. Hec ē vnctō aaron ⁊ filioꝝ ei⁹ in cerimonijs dn̄i: die q̄ obtulit eos moyses ut sacerdocōfūgerēt ⁊ q̄ p̄cepit eis dari dn̄s a filijs isrl̄ r̄ligiōe ꝑpetua ī gn̄acōib⁹ suis. Ista ē lex holocausti ⁊ sacrificij ꝓ pctō atq̄ delicto ⁊ ꝓ ꝯsecr̄tiōe ⁊ pacificoꝝ victimis quā ꝯstituit dn̄s moysi in mōte synai. qn̄ mādauit filijs isrl̄ ut offerrēt oblacōnes suas dn̄o ī deserto synai.

Locutusq̄ ē dn̄s ad moysē dicens. Ca. viij. Tolle aaron cū filijs suis. vestes eoꝝ ⁊ vnctionis oleū. vitulū ꝓ peccato. duos arietes. canistꝝ cū azimis ⁊ cōgregabis oēm cetū ad ostiū tabernaculi. Fecit moyses ut dn̄s imperarat. ꝯgregataq̄ oī turba an̄ fores tab̄naculi ait. Iste ē s̄mo quē iussit dn̄s fieri. Statimq̄ obtulit aarō ⁊ filios eius. Cūq̄ lauisset eos vestiuit pontificē subucula linea. accingēs eū baltheo ⁊ īduēs eū tunica iacīctina ⁊ desup humerale īposuit qd̄ astringēs cingulo aptauit rationali in q̄ erat doctrina ⁊ veitas. Cidariq̄ texit caput ⁊ sup eā cōtra frontē posuit laminā aureā ⁊ ꝯsecratā ī sāctificacōe sic p̄cepat ei dn̄s. Tulit ⁊ vnctionis oleū q̄ liniuit tabernaculū cuz oī supellectili sua. Cūq̄ sāctificās aspsissz altare septē vicib⁹ vnxit illud ⁊ oīa vasa ei⁹. labꝝq̄ cū basi sua sanctificauit oleo. Qd̄ fūdēs sup caput aarō: vnxit eū ⁊ ꝯsecrauit. Filiosq̄ ei⁹ oblatos cōsecrauit. vestiuitq̄ tunicis lineis ⁊ cinxit baltheis. imposuitq̄ mitr̄s ut iusserat dn̄s. Obtulit et vitulū ꝓ peccato. Cūq̄ sup caput ei⁹ posuisset aarō ⁊ filij ei⁹ man⁹ suas ymolauit eū hauriens sanguinez ⁊ tīcto digito tetigit cornua altaīs ꝑgiꝝ. Quo expiato ⁊ sāctificato fudit reliquū sang̃nē ad fūdamēta ei⁹. Adipē vero q̄ eāt sup vitalia ⁊ reticulū iecoris duosq̄ renūculos cū aruinulis suis adoleuit super altare: vitulū cū pelle ⁊ carnib⁹ ⁊ fimo cremās extr̄ castr̄ sic p̄cepat dn̄s. obtulit ⁊ arietē ī holocaustū

Sup cui⁹ caput cū imposuissent
aaron et filij ei⁹ man⁹ suas ymo
lauit eū ⁊ fudit sāguinē ei⁹ ꝑ cir
cuitū altaris. Ipsūq; arietez in fru
sta ꝯcidēs caput ei⁹ ⁊ artus ⁊ adi
pē adoleuit igni lotis pri⁹ intesti
nis et pedib⁹. Totūq; simul arie
tem incēdit sup altaē eo ꝙ essz ho
locaustū suauissimi odoris dño
sicut p̄cepat ei. Obtulit et arietez
secūdū in ꝯsecrationez sacerdotū po
suerūtq; sup caput ei⁹ aarō ⁊ filij
eius manus suas. Quem cū ymo
lassz moyses sumēs de sāguine te
tigit extremū auicule dextre aarō
⁊ pollicē manus ei⁹ dextre similit
⁊ pedis. Obtulit ⁊ filios aarō Cū
q; de sāguine arietis ymolati teti
gisset extremū auricule singulorꝝ
dextre ⁊ pollices manus ac dextri
pedis reliquū fudit sup altaē ꝑ cir
cuitū. Adipē vero ⁊ caudā omēm
q; pinguedinē que operit intesti
na reticulūq; iecoris ⁊ duos renes
cū adipib⁹ suis ⁊ armo dextro se
parauit. Tollēs autez de canistro
azimorꝝ q8 erat corā dño panes
absq; fermēto ⁊ colliridaz aspsā
oleo laganūq; posuit sup adipes
⁊ armū dextrū tradens simul oīa
aaron ⁊ filijs ei⁹. Qui postq̄ leua
uerūt ea corā dño rursū suscepta
de manib⁹ eorꝝ adoleuit sup alta
re holocausti eo ꝙ cōsecracōis es
set oblatio in odorē suauitatis sa
crificij dñi. Tulitq; pectusculū ele
uans illud corā dño de ariete ꝯse
cracōis in ꝑtez suam sicut p̄cepat
ei dñs Assumēsq; vnguentū ⁊ sā
guinē qui eāt in altari aspsit sup
aaron ⁊ vestimēta ei⁹ ⁊ sup filios
illius ac vestes eorū. Cūq; sāctifi
cassz eos in vestitu suo p̄cepit eis
dicēs. Coquite carnes ante fores
tabnaculi ⁊ ibi comedite eas. Pa
nesq̄ ꝯsecracōis edite q̄ positi sūt
in canistro sicut p̄cepit mihi dñs
dicēs. Aaron ⁊ filij eius comedēt
eos. Quicq̄d aūt reliquū fuerit de
carne ⁊ panibus ignis absumet
de ostioq̄ tabnaculi nō exibitis
septē dieb⁹ vsq; ad diem quo im
plebit tempus ꝯsecracōis vestre
Septē enim dieb⁹ finit ꝯsecratio
sicut in p̄sentiarꝝ factū est ut rit⁹
sacrificij ꝯpleret die ac nocte ma
nebitis in tabnaculo obseruantes
custodias dñi ne moriamini. Sic
em̄ mihi p̄ceptū ē. Fecerūtq; aarō
⁊ filij eius cūcta q̄ locut⁹ est dñs
per manū moysi. Ca. ix.

Facto autez octauo die voca
uit moyses aarō ⁊ filios ei⁹
ac maiores natu isrl. dixitq; ad
aaron. Tolle de armēto vitulū ꝓ
peccato et arietez in holocaustum
vtrūq; immaculatū ⁊ offer illos
corā dño ⁊ ad filios isrl loq̄ris.
Tolle hircū ꝓ peccato ⁊ vitulum
atq; agnū anniculū et sine macu
la in holocaustū: bouē ⁊ arietez ꝓ
pacificis ⁊ ymolate eos corā dño
in sacrifitio singulorū similā ꝯsp
saz oleo offerētes Hodie em̄ dñs
apparebit vobis. Tulerūt ḡ cūcta
que iusserat moyses ad ostiū ta
bernaculi: vbi cū omnis multitu
do astaret ait moyses. Iste est ser
mo quē p̄cepit dñs: facite ⁊ appa
rebit vob gloria eius. Et dixit ad
aaron. Accede ad altare ⁊ ymola
pro peccato tuo Offer holocaustū
⁊ dep̄care ꝓ te et pro populo. Cū
q; mactaueris hostiaz populi ora

p eis sicut p̄cepit dñs. Statimq; aarō accēdēs ad altaꝛ ymolauit vitulū p peccato suo cui⁹ sangui nez obtulerūt ei filij sui In quo ti gēs digitū tetigit cornua altaris ꝛ fudit residuuz ad basim eius. Adipemq; et renūculos ac reticu lū iecoris que sūt p pcō adoleuit sup altare sicut p̄cepat dñs moy si. Carnes vero ꝛ pellē ei⁹ extra ca stra obussit igni. Imolauit ꝛ ho locausti victimaz. Obtuleītq; ei fi lij sui sanguinē ei⁹ quē fudit per altaris circuitū. Ipam etiā hostiā in frusta cōcisaz cū capite ꝛ mem bris singulis obtulerūt que oīa sup altare cremauit igni. lotis aq̄ prius īestinis ꝛ pedib⁹. Et p pec cato pplī offerēs. mactauit hircū expiatoq; altari fecit holocaustū ad dens ī sacrifitio libamēta q̄ pa riē offerunē ꝛ adolens ea sup alta re. absq; ceremonijs holocausti matutini. Imolauit ꝛ bouez atq; arietē hostias pacificas pplī. Ob tulerūtq; ei filij sui sanguinē quē fudit sup altare in circuitu. adipē aūt bouis ꝛ caudā arietis renūcu losq; cū adipib⁹ suis ꝛ reticulū ie coris posuerunt sup pectora. Cūq; cremati eēnt adipes sup altare: pe ctora eoꝝ et armos dextros sepa rauit aarō eleuās corā dño sicut p̄cepat moyses. Et extēdēs manū ad pplm̄ bñdixit ei. ficq; cōpletis hostijs p pcō ꝛ holocaustis ꝛ pa cificis descēdit. Ingressi aūt moy ses ꝛ aarō ī tabnaculū testimonij ꝛ deiceps egressi bñdixerūt pplo. Apparuitq; gloria dñi oī multitu dini ꝛ ecce egressus ignis a dño de uorauit holocaustū ꝛ adipes qui erant sup altare. Qđ cū vidissent turbe: laudauerūt dominuz ruen tes in faties suas. Ca. x.

Arreptisq; nadab et abiu fi lij aaron thuribulis suis im posuerūt ignē et incensū desup of ferētes corā dño ignē alienū qđ eis p̄ceptū non erat Egressusq; ig nis a dño deuorauit eos ꝛ mortui sūt corā dño. dixitq; moyses ad aarō. Hoc ē qđ locut⁹ ē dñs. Sā ctificabor ī hijs qui appropiquāt mi ꝛ ī ospectu oīs populi glorifica bor. Qđ audiens tacuit aarō. Vo catis autē moyses misahele ꝛ eli saphan filijs oziel patrui aaron ait ad eos. Ite ꝛ tollite fratres ve stros de ospectu sanctuarij ꝛ aspor tate extra castrā. Cōfestimq; pgē tes tulerūt eos sicut iacebāt vesti tos lineis tunicis ꝛ eiecerūt foās ut sibi fuerat impatū Locutusq; ē moyses ad aarō ꝛ ad eleazar ꝛ ythamar filios eius Capite vīa nolite nudare ꝛ vestimēta nolite scīdē ne forte moriami ꝛ sup oēm cetū oriaꝛ indignacō. Frēs vīi et oīs dom⁹ israꝛ plāgāt īcendiū qđ dñs suscitauit. vos aūt nō egredi emini fores tabnaculi alioqñ pibi tis. Oleū ąpe sācte vnctōis ē sup vos Qui fecerūt oīa iuxta p̄ceptū moysi. dixitq; dñs ad aaron Vi nū ꝛ oē qđ inebriare pōt nō bibe tis tu ꝛ filij tui qñ intrabitis in ta bnaculuz testimonij ne moriami qp̄ p̄ceptū sempiternū ē ī generā tiones vestras ꝛ ut habeatis scīē tiā discernendi inē sanctū ꝛ pphanū inē pollutū ꝛ mūdū. docēatisq; filios israꝛ oīa legittima mea q̄ lo cut⁹ ē dñs ad eos p manū moysi

Locutusq̃ est moyses ad aarõ ⁊
ad eleazar ⁊ ythamar filios ei⁹
qui erãt residui Tollite sacrifitiũ
qd̃ remãsit de oblatione dñi ⁊ co
medite illud absq̃ fermẽto iuxta
altare qr sãctũ sanctoꝝ est. Come
detis autẽ in loco scõ qd̃ datũ est
tibi ⁊ filijs tuis de oblacõib⁹ dñi
sicut p̃ceptũ est mihi Pectusculũ
q̃ qd̃ oblatũ est ⁊ armũ qui sepa
tus est edetis in loco mũdissimo
tu ⁊ filij tui ⁊ filie tue tecum. Tibi
em̃ ac libeis tuis reposita sũt de ho
stijs salutaribus filioꝝ isrl̃ eo q̃
armũ et pectus ⁊ adipes q̃ cremã
tur in altari eleuauerũt corã dño
⁊ ptineãt ad te et ad filios tuos
lege ppetua sicut p̃cepit dñs. Int̃
hec hircũ qui oblat⁹ fuerat ꝓ pec
cato cũ quereret moyses exustuꝫ
repit iratusq̃ cõñ eleazar ⁊ ytha
mar filios aaron qui remãserãt
ait. Cur nõ comedistis hostiaꝫ ꝓ
peccato in loco scõ que sancta san
ctoꝝ est ⁊ data vob̃ ut portetis ini
quitatẽ multitudinis ⁊ rogetis ꝓ
ea in cõspectu dñi presẽtim cũ de sã
guine illius nõ sit illatũ intra sã
cta ⁊ comedere debueratis eã in sã
ctuario sicut p̃ceptũ est mihi. Res
põdit aaron. Oblata est hodie vi
ctima ꝓ peccato et holocaustũ co
ram dño: mihi autẽ accidit qd̃ vi
des. Qũo potui comedere eam aut
placere dño in cerimonijs mente
lugubri. Qd̃ cũ audisset moyses
recepit satisfactionẽ. Ca. xi.

Locutus ẽ dñs ad moysẽ et
aaron dicẽs dicite filijs isrl̃
Custodite oĩa que scripsi vob̃ ut
sim deus vester. Hec sũt animalia
que ꝯmedere debetis de cũctis ani
mãtibus terre. Om̃e qd̃ habet di
uisaꝫ vngulaꝫ et ruminat ĩ pecori
bus ꝯmedetis. Quicq̃d aũt rumi
nat ⁊ habet vngulaꝫ sed nõ diui
dit eã sicut camelus et cetera nõ
comedetis illud ⁊ int̃ immũda re
putabitis Cirogrillus q̃ ruminat
vngulãq̃ non diuidit immũdus
est: lepusq̃ nã et ipse ruminat ꝫ
vngulam nõ diuidit ⁊ fus q̃ cum
vngulã diuidat non ruminat ho
rum carnib⁹ nõ vescemini nec ca
dauera ꝯtingetis qr immũda sũt
vobis. Hec etiã sũt que gignũtur
in aquis et vesci licitũ est. Omne
qd̃ habꝫ pẽnulas ⁊ squamas tã
in mari q̃ in fluminib⁹ ⁊ stagnis
comedetis. Quicq̃d aũt pennulas
⁊ squamas nõ habet eorum q̃ in
aquis mouẽt̃ ⁊ viuũt abhomina
bile vob̃ execrandũq̃ eit Carnes
eoꝝ nõ comedetis et morticina vi
tabitis. Cũcta que nõ habẽt pen
nulas et squamas ĩ aq̃s polluta
erũt. Hec sũt que de auib⁹ ꝯmede
re nõ debetis ⁊ vitanda sũt vobis
Aquilã ⁊ griphũ et alietũ et mil
uũ ac vulturem iuxta gen⁹ suũ ⁊
om̃e coruini geneis in similitudi
nem suã strucõnẽ ⁊ noctuã ⁊ laꝝ
⁊ accipitrẽ iuxta genus suũ bubo
nem ⁊ mergulũ ⁊ ibin ⁊ cignũ ⁊
onocrotalũ et porphirionem he
rodionẽ ⁊ caradriõ iuxta genus
suũ vpupãq̃ ⁊ vesptilionẽ. Om̃e
de volucrib⁹ qd̃ gradit̃ sup q̃tuor
pedes abhominale erit vob̃. Quic
quid aũt ambulat quidẽ sup q̃tu
or pedes ꝫ habet lõgiora retro cru
ra ꝑ que salit sup terrã comedere
debetis ut est brucus ĩ genere suo
⁊ atthacus atq̃ ophiomachus

atq; locusta singula iuxta genus
suū. Qui cq̄d aūt ex volucrib⁹ q̄tu
or tm̄ habet pedes execrabile erit
vob̄ et quicūq; morticina eoꝝ teti
gerit polluet̄ ⁊ erit immūd⁹ vsq;
ad vesperū ⁊ si necesse fuerit ut por
tet quippiā horū mortuū lauabit
vestimenta sua ⁊ īmūd⁹ erit vsq;
ad occasū sol̄. Om̄e aīal q̄d habꝫ
quidē vngulaꝫ ꝫ nō diuidit eam
nec ruminat: immūdū erit ⁊ quic
q̄d tetigerit illud ꝯtaminabitur.
Q̄d ambulat sup man⁹ ex cūctis
animātib⁹ que īcedūt quadrupe
dia: īmūdū erit. Qui tetigerit mor
ticina eoꝝ polluet̄ vsq; ad vesperꝝ
⁊ q̄ portauerit huiuscemodi cada
uera lauabit vestimēta sua et im
mūd⁹ erit vsq; ad vesp̄m. q̄ oīa
hec immūda sūt vobis. Hecq̄ int̄
polluta reputabunt̄ de hijs q̄ mo
uent̄ in terra: mustela ⁊ mus ⁊ co
codrillus singula iuxta gen⁹ suū
migale cameleon ⁊ stellio ⁊ lacer
ta ⁊ talpa: oīa hec immūda sunt
Qui tetigerit morticina eoruꝫ īmū
d⁹ erit vsq; ad vesperū ⁊ sup quē
ceciderit quicq̄ de morticinis eoꝝ
polluet̄. Tam vas ligneū ⁊ vesti
mentū q̄ pelles ⁊ cilitia et in quo
cūq; fit opus tingent̄ aq̄ et pollu
ta erūt vsq; ad vesperꝝ ⁊ sic postea
mūdabunt̄. Vas aūt fictile ī q̄d
horꝝ quicq̄ intro ceciderit polluet̄
⁊ ideo frangendū ē. Oīs cibꝫ quē
comedetis si fusa fuerit sup eū aq̄
immūd⁹ erit ⁊ oē liquens q̄d bi
bit̄ de vniuerso vase īmūdū erit
Et quicq̄d de morticinis huiusce
modi ceciderit sup illud īmūdum
erit siue dibani siue citropedes de
struent̄ et īmundi erūt. Fontes
vero ⁊ cisterne ⁊ oīs aquaꝝ ꝯgre
gatio munda erit. Qui morticinū
eoruꝫ tetigerit polluet̄. Si ceciderit
sup sementē nō polluēt eā. sinau
tē quispiā aqua sementē ꝑfudeit
⁊ postea morticinis tacta fuerit: ili
co polluet̄. Si mortuū fuerit am̄al
q̄d licet vob̄ comedere q̄ cadauer
ei⁹ tetigerit immūd⁹ erit vsq; ad
vesperꝝ. Et qui comederit ex eo q̄p
piam siue portauerit lauabit ve
stimēta sua ⁊ immund⁹ erit vsq;
ad vesperꝝ. Oē q̄d reptat sup t̄raꝫ
abhominabile erit nec assumet̄ ī
cibū Quicq̄d sup pectus q̄drupes
gradit̄ et multos hꝫ pedes siue ꝑ
humū tr̄hit̄ nō comedetis. q̄ ab
hominabile ē. Nolite cōtaminare
aīas vrās nec tangatis q̄cq̄ eoꝝ
ne īmūdi sitis. Ego sū dn̄s de⁹ vr̄
Sācti estote. q̄ ego sāct⁹ sū ne pol
luatis aīas vrās ī oī reptili quod
mouet̄ sup terrā. Ego eī sū dn̄s q̄
eduxi vos de terra egipti ut eēm
vobis in deū. Sācti eritis. q̄ ego sā
ctus sū. Ista ē lex animantiū ac vo
lucꝝ ⁊ oīs aīe viuentis q̄ mouet̄
in aqua ⁊ reptat in terra: ut diffe
rētias noueritis mūdi ⁊ immūdi
⁊ ut sciatis quid comedere ⁊ r̄spu
ere debeatis. Ca. xij.

Locutusq; ē domin⁹ ad moy
sen dicens. Loquere filijs is
rahel ⁊ dices ad eos. Mulier si su
scepto semine pepit masculū īmū
da erit septē diebus iuxta dies se
paco̅nis menstrue ⁊ die octauo
circūcidetur infantulus: ip̄a vero
trigintatrib⁹ diebus manebit in
sāguine purificaco̅is sue. Oē scm̄
nō tāget nec īgrediet̄ ī scūariū do
nec impleant̄ dies purgaco̅is sue

Sinaūt feminā peperit immūda
erit duab⁹ ebdomadib⁹ iuxta ritū
fluxus mēstrui et sexagintasex di
ebus manebit in sanguine puri
ficacōis sue. Cūq; expleti fuerint
dies purificacōis sue ꝓ filio siue
ꝓ filia deferet agnū anniculum ī
holocaustū ⁊ pullum colūbe siue
turturē ꝓ peccato ad ostiū tabna
culi testīonij ⁊ tradet sacdoti q̄ of
feret illa corā dn̄o et orabit ꝓ ea
⁊ sic mūdabit̄ a ꝓfluuio sangui
nis sui. Ista ē lex pariētis mascu
lū aut feminā Qđ si nō inuenerit
man⁹ eius nec potuerit offerre ag
nū sumet duos turtures vel duos
pullos colūbarū vnū in holocau
stū ⁊ alterꝫ ꝓ pctō. Orabitq; ꝓ ea
sacdos ⁊ sic mūdabit̄. Ca. xiij.

Locutusq; est dn̄s ad moysē
⁊ aaron dicēs. Homo in cu
ius cute et carne ortus fuerit diu
sus color siue pustula aut lucens
quippiā id est plaga lepre addu
cet̄ ad aarō sacdotē vel ad vnum
quēlibet filioꝝ eius Qui cū videit
leprā in cute et pilos in albū mu
tatos colorē ipsāq; speciem lepre
humiliorez cute et carne reliq̄ pla
ga lepre est ⁊ ad arbitriū eius se
parabit̄ Sinaūt lucēs cādor fuerit
in cute nec humilior carne reliq̄ ⁊
pili coloris pristini reducet eū sa
cerdos septē diebus ⁊ ꝯsiderabit
die septīo. Et si quidē lepra vltra
nō creuerit nec trāsierit ī cute pri
ores terminos: rursū reducet eū
septē dieb⁹ alijs ⁊ die septīo ꝯtē
plabit̄ Si obscurior fuerit lepra ⁊
non creuerit in cute mundabit eū
q̄ scabies est: lauabitq; homo ve
stimēta sua ⁊ mundus erit. Qđ si
postq̄ a sacdote visus est ⁊ reddi
tus mūdicie iterū lepra creuerit
adducet̄ ad eū ⁊ immūdicie ꝯdē
nabit̄. Plaga lepre si fuerit in ho
mine adducet̄ ad sacdotē ⁊ vide
bit eū. Cūq; color albus ī cute fu
erit ⁊ capilloꝝ mutauerit aspectū
ipsaq̄ caro viua apparuerit lepra
vetustissima iudicabit̄ atq; inoli
ta cuti. Cōtaminabit itaq; eū sac
dos ⁊ non reducet q̄ ꝑspicue im
mūdicie est. Sinaūt effloruerit dis
currēs lepra in cute ⁊ opuerit om
nez carnez a capite vsq; ad pedes
q̄cq̄d sb̄ aspectu oculoꝝ cadit ꝯsi
derabit eū sacdos et teneri lepra
mūdissima iudicabit eo q̄ om̄is ī
candorem v̄sa sit ⁊ idcirco homo
mūdus erit. Quando vero caro vi
uens ī eo apparuerit tūc sacdotis
iuditio polluet̄ ⁊ int̄ immūdos re
putabit̄ Caro em̄ viua si lepra as
pergit̄ immūda est. Qđ si rursum
v̄sa fuerit in alborē et totū hominē
opuerit cōsiderabit eū sacdos et
mūdum esse decernet Caro aūt ⁊
cutis ī qua vlcus natū est ⁊ sana
tum ⁊ ī loco vlceris cicatrix alba
apparuerit siue subrufa adducet̄
homo ad sacerdotē. Qui cū viderit
locū lepre huīliorez carne reliq̄ et
pilos v̄sos in cādorē ꝯtaminabit
eū. Plaga em̄ lepre orta ē in vlce
re. Qđ si pilus coloris ē pristini et
cicatrix subobscura ⁊ vicina car
ne nō est huīlior reducet eū sep
tez dieb⁹. Et si quidē creuerit adiu
dicabit eū lepre. sinaūt steterit in
loco suo vlceris est cicatrix et ho
mo mūdus erit. Caro aūt ⁊ cutis
quaz ignis exusserit et sanata al
baz siue rufaz habuerit cicatricē

ɔsiderabit eā sacerdos. Et ecce ver
sa ē in alborē ⁊ locus eius reliqua
cute ē humilior: cōtamīabit eū. qꝛ
plaga lepre in cicatrice orta ē. Qꝫ
si pilorꝫ color nō fuerit īmutatus
nec humilior plaga carne reliq̄ ⁊
ip̄a lepre speties fuerit sb̄ obscuā
reducet eū septē diebꝰ ⁊ die septi
mo ɔtēplabit̄. Si creuerit in cute
lepra ɔtaminabit eū. sinaūt in lo
co suo cādor steteit nō satis clarꝰ
plaga ɔbustionis ē ⁊ idcirco mū
dabit̄. qꝛ cicatrix ē ɔbusture. Vir
siue mulier in cuiꝰ capite vel bar
ba germinaueit lep̄: videbit eos
sacerdos. Et si quidē humilior fue
rit locus carne reliq̄ et capillꝰ fla
uus. solitoqꝫ sb̄tilior ɔtaminabit
eos. qꝛ lepra capitis ac barbe est
Sinaūt viderit locū macule eq̄lez
vicine carni ⁊ capillū nigꝛ: redu
det eos septē diebꝫ ⁊ die septimo
intuebit̄. Si nō creuerit macula ⁊
capillus sui coloris ē ⁊ locus pla
ge carni reliq̄ equal̄: radet̄ homo
absqꝫ loco macule ⁊ r̄cludet̄ septē
diebus aliis. Si die septimo visa
fueit stetisse plaga ī loco suo. nec
humilior carne reliq̄ mūdabit eū
lotisqꝫ vestibꝰ suis mundus erit.
Sinaūt post emūdacōem rursus
creueit macula in cute nō queret
amplius vtꝛ capillus in flauū co
lorē sit ɔmutatus. qꝛ apte immū
dus est. Porro si steterit macula
⁊ capilli nigri fuerint: nouerit ho
minē sanatū eē ⁊ ɔsident̄ eū ꝓnū
tiet mūdū. Vir siue mulier ī cuiꝰ
cute cādor apparuerit: intuebitur
eos sacerdos. Si dep̄henderit sub
obscuꝛ alborē lucere in cute: sciat
nō eē leprā. sed maculam coloris
candidi ⁊ hominez mundū. Vir
de cuius capite capilli fluūt caluꝰ
⁊ mundꝰ est. Et si a fronte cecide
rint pili: recaluaster ⁊ mūdꝰ est.
Sinaūt in caluitio siue in recalua
tione albus vel rufus color fuerit
exortus ⁊ hoc sacerdos viderit: cō
dēnabit eum. haut dubie lepre q̄
orta ē ī caluicō Quicūqꝫ ḡ macula
tus fuerit lep̄r ⁊ sepatus ē ad ar
bitriū sacerdotis. hēbit vestimēta
dissuta. caput nudū. os veste ɔte
ctū. cōtaminatū ac sordidū se cla
mabit. Omī tpe quo leprosus ē ⁊
immūdꝰ: solus habitabit extra
castra. Vestis lanea siue linea q̄
leprā habuerit in stamīe atqꝫ sb̄
tegmīe ā certe pell̄ vel quicq̄d ex
pelle cōfectū ē: si alba vel rufa ma
cula fuerit īfecta: lepra reputabit̄
oñdet̄qꝫ sacerdoti. Qui ɔsideratā re
cludet septē diebꝫ ⁊ die septīo rur
sus aspitiēs si dep̄henderit creuisse
lepra ꝑseuerans ē: pollutū iudica
bit vestimentū ⁊ oē in q̄ fuerit in
uēta ⁊ idcirco ɔburet̄ flāmis. Qꝫ
si eā viderit non creuisse: p̄cipiet
et lauabunt id in quo lepra est
reducetqꝫ illud septē diebꝰ aliis.
Et cū videit fatiē quidē p̄stinā nō
reuersā nec tñ creuisse leprā: īmū
dū iudicabit ⁊ igne ɔburet eo q̄
infusa sit in supfitie vestimēti vel
ꝑ totū lepra. Sinaūt obscurior fu
erit locus lepre postq̄ vestis ē lo
ta abrūpet eum ⁊ a solido diuidet
Qꝫ si vltra apparuerit in hiis lo
cis que p̄us īmaculata erāt lep̄r
volatilis ⁊ vaga debet igne ɔburi
Si cessaueit lauabit aq̄ ea q̄ pura
sūt secūdo ⁊ mūda erunt. Ista est
lex lepre vestimenti lanei et linei

stamimis atq; subtegmis omisq;
suppellectilis pellicee quo mūdari
debeat vel ɔtaminari. Ca. xiiij.

Locutusq; est dn̄s ad moysē
dicēs. Hic ē ritus leprosi qn̄
mūdatus est. Adducet ad sacdo
tem. Qui egressus de castris cū in
uenerit leprā esse mūdatam p̄ci
piet ei q̄ purificat ut offerat duos
passeres viuos ꝓ se quos vesci li
citū est ⁊ lignū cedrinū v̄miculū
q; ⁊ ysopū Et vnū ex passeribus
ymolari iubebit in vase fictili sup
aquas viuētes: aliū aūt viuū cū
ligno cedrino ⁊ cocco et ysopo ti
get in sāguine passeris ymolati
q̄ aspget illū q̄ mūdādus est sep
ties ut iure purget ⁊ dimittet pas
serē viuū ut in agr̄ auolet Cūq;
lauerit homo vestimēta sua radet
oēs pilos corporis et lauabit aq̄
purificatusq; ingredietur castra ita
dumtaxat ut maneat extra taber
naculū suū septē dieb⁹ et die sep
tia radet capillos capitis. barbā
q; ⁊ supcilia ac toci⁹ corporis pi
los. Et lotis rursū vestib⁹ ⁊ corpe
die octauo assumet duos agnos
immaculatos ⁊ ouez āniculā abs
q; macula et tres decimas simile
sacrificiū q̄ ɔspersa sit oleo ⁊ seor
sum olei sextariū. Cūq; sacdos pu
rificās hoīem statuerit eum ⁊ hec
omnia corā dn̄o in ostio taberna
culi testimonij tollet agnū ⁊ offe
ret eū ꝓ delicto oleiq; sextariuz. Et
oblatis ante dn̄m omibus ymo
labit agnū vbi solet ymolari ho
stia ꝓ peccato ⁊ holocaustū id est
in loco scō. Sicut em̄ ꝓ pctō ita et
pro delicto ad sacerdotē ptinet ho
stia. Sāctasanctoꝝ est. Assumēs
q; sacdos de sanguine hostie que
ymolata est ꝓ delicto ponet super
extremū auricule dextre ei⁹ q̄ mū
dat et sup pollices manus dextre
⁊ pedis ⁊ de olei sextario mittet in
manum suā sinistrā tingetq; digi
tū dextrū in eo ⁊ aspget corā dn̄o
septies. Qd autē reliquū est olei ī
leua manu fūdet sup extremū au
ricule dextre eius q̄ mūdat ⁊ super
pollices manus ac pedis dextri et
sup sanguinē q̄ effusus est ꝓ deli
cto ⁊ sup caput ei⁹. Rogabitq; ꝓ
eo corā dn̄o et faciet sacrificiū ꝓ
pctō. Tūc ymolabit holocaustū
et ponet illud in altari cū libamē
tis suis ⁊ homo rite mūdabit Qd
si paup est ⁊ nō potest man⁹ ei⁹
inuenire q̄ dicta sunt ꝓ delicto su
met agnū ad oblacōez ut roget
pro eo sacdos. decimazq; ptē simi
le ɔsperse oleo in sacrificiū et olei
sextariū duosq; turtures siue du
os pullos colūbe quorū vnus sit
pro peccato ⁊ alter in holocaustū
offeretq; ea die octauo purificati
onis sue sacerdoti ad ostiū tabna
culi testimonij coraz dn̄o. Qui sus
cipiēs agnū ꝓ delicto ⁊ sextarium
olei leuabit simul ymolatoq; ag
no de sanguine ei⁹ ponet sup ex
tremū auricule dextre eius q̄ mū
dat et sup pollices man⁹ eius ac
pedis dextri. Olei vero ptē mittet ī
manum suā sinistrā in quo tīgēs
digituz dextre man⁹ aspget sepci
es corā dn̄o tāgetq; extremū dex
tre auricule illius q̄ mūdat ⁊ pol
lices manus ac pedis dextri ī loco
sanguis q̄ effusus est pro delicto
Reliquaz aūt ptez olei que est in
sinistra manu mittet super caput

p urificati ut placet p eo dominū
a turturē siue pullū columbe offe
ret: vnū p delicto a altez in holo
caustū cū l'bamentis suis. Hoc ē
sacrifitiū leprosi. q̄ habere nō p̄t
oia in emūdacōez sui. Locutusq̄ ē
dns ad moysē a aarō dicēs Cūq̄ī
gressi fueritis terrā chanaā quā
ego dabo vob̄ in possessionē si fue
rit plaga lepre in edib9 ibit cui9
est domus nūtians sacerdoti a di
cet. Quasi plaga lepre videt̄ mihi
eē in domo mea At ille p̄cipiet ut
efferant̄ vniuersa de domo priusq̄
ingrediat̄ eam a videat vtz le
prosa sit: ne immūda fiant oia q̄
in domo sunt. Intrabitq̄ postea
ut ꝑspiceret leprā dom9 a cū videit
in pietibus illius q̄si valliculas
pallore siue rubore deformes a hu
miliores supficie reliqua egredie-
ostiū dom9 a stati claudet illam se
ptez dieb9. reūsusq̄ die septio cō
siderabit eaz Si inuenerit creuisse
leprā inuebit erui lapides in q̄bz
lepra est a pitiet eos extra ciuita
tē in locū immundū. domū autez
ipam radi intūsecus p circuitū a
spgi puluerē rasure extra vrbē in
locū immunduz. lapidesq̄ alios
reponi p hijs q̄ ablati fuerant et
luto alio limiri domū Si aūt postq̄
erupti fūt lapides a pubis elatus
et alia ẽra lita ingressus sacerdos
viderit reuersaz leprā a pietes re
spsos maculā: lepra ē pseuerās a
īmūda dom9. Quāz statī dēstruēt
et lapides eiº ac ligna atq̄ vniu
sū puluerē pitiēt extra opidū in
locū immūdū. Qui intrauerit do
mum quando clausa est immun
dus erit vsq̄ ad vesperum a qui
dormierit in ea a comederit quip
piaz lauabit vestimenta sua. Si
si introiens sacerdos viderit lepra
nō creuisse in domo postq̄ denuo
lita fuerit: purificabit eaz reddita
sanitate. Et in purificacōne eiº su
met duos passeres lignūq̄z cedri
num a vermiculū atq̄z ysopuz et
ymolato vno passere in vasi ficti
li sup aquas vivas tollet lignū
cedrinū a ysopū a coccuz a passe
rez viuū a tinget oia in sanguine
passeris ymolati atq̄z in aq̄s vi
uentibus a aspget domū septies
purificabitq̄z eā taz in sāguine pas
seris q̄ in aquis viuētib9 a ī pas
sere viuo. ligno q̄z cedrino et ysо
po atq̄z vermiculo. Cūq̄z dimiserit
passerē auolare in agz libere: ora
bit p domo a iure mūdabit̄. Ista
ē lex oīs lepre et pcussure lepre ve
stiū a domoz cicatricis a erūpen
tiū papulaz. lucētis macule et in
varias spēies coloreb9 īmutatis:
ut possit sciri q̄ tempe mūdū q̄d
vel immundū sit. Ca. xv.

Locutusq̄ ē dns ad moysē a
aaron dicens. Loquimini fi
lijs israh̄ a dicite eis Vir q̄ patitur
fluxū seminis immūd9 erit a tūc
iudicabit̄ huic vitio subiacere cū
p singula momenta adhe rere sen
mi eiº atq̄z ꝯcreuerit fedus humor
Oīne stratū in q̄ dormierit immū
dū erit a vbicūq̄z sederit. Siquis
horum tetigerit lectū eiº lauabit ve
stimēta sua a ipe lotus aq̄ īmūd9
erit vsq̄z ad vesperū Si sederit vbi
ille sederat a ipe lauabit vestimē
ta sua a lotus aqua immūd9 erit
vsq̄z ad vesperū. Qui tetigerit car
nem eiº lauabit vestimenta sua

a ipse lotus aqua immūdus erit
vsq; ad vespz. Si saliuā huiusce
modi homo iecerit sup eū qui mū
dus est lauabit vestimēta sua et
lotꝰ aqua immūdus erit vsq; ad
vesperū. Sagma sup qđ sederit im
mūdū erit a quicq̄d sub eo fuerit
qui fluxū seminis patitur pollutū
erit vsq; ad vesperū. Qui portaue
rit horū aliq̄d lauabit vestimēta
sua a ipse lotus aqua immūdus
erit vsq; ad vespm. Omnis quez
tetigerit q̄ talis est nō lotis añ ma
nibus lauabit vestimenta sua a
lotꝰ aq̄ immūdus erit vsq; ad ves
perū. Vas fictile qđ tetigerit ofrī
get: vas aūt ligneū lauabit aq̄.
Si sanatꝰ fuerit ā hmōi sustinet
passionez numerabit septez dies
post emūdationē sui a lotis vesti
bus a toto corpe in aquis viuēti
bus erit mūdus. Die aūt octauo
sumet duos turtures ā duos pul
los colūbe a veniet in ospectu dñi
ad ostiū tabernaculi testionīj da
bitq; eos sacerdoti. Qui faciet vnū
pro peccato a altez in holocaustū
rogabitq; p eo corā dño ut emū
detur a fluxu seminis sui. Vir de q̄
egrediet semen coitus lauabit aq̄
oīe corpus suū a immūdus erit
vsq; ad vesperū. Vestē et pellem
quā habuerit lauabit aqua a im
mūda erit vsq; ad vespm. Mulier
cū qua coierit lauabit aqua a im
mūda erit vsq; ad vesperū. Mulier
que redeūte mēse patiet fluxū san
guinis septē dieb⁹ separabitur.
Omis q̄ tetigerit eaz immūdus erit
vsq; ad vesperū a locus i quo dor
mierit vel sederit dieb⁹ separatio
nis sue pollueť. Qui tetigerit lectū
suū lauabit vestimēta sua a ipse
lotus aq̄ immūdus erit vsq; ad
vespm. Oīe vas sup qđ illa sede
rit quisquis attigerit lauabit ve
stimēta sua a ipse lotus aq̄ pollu
tus erit vsq; ad vespm. Si coierit
cū ea vir tpe sāguinis mēstruaľ
immūdus erit septē dieb⁹ a oīe
stratū in q̄ dormierit polluet. Mu
lier que patiť multis dieb⁹ fluxū
sanguinis nō in tēpore mēstruali
vel q̄ post mēstruū sanguinē flue
re non cessat: q̄ diu sb̄iacet huic
passioni immūda erit q̄si sit in tē
pore mēstruo. Oīe stratū in quo
dormierit a vas in quo sederit pol
lutū erit. Quicūq; tetigerit eaz la
uabit vestimēta sua et ipse lotus
aqua immūdus erit vsq; ad ves
perū. Si steterit sanguis a fluere
cessauerit numerabit septez dies
purificacōis sue a die octauo offe
ret p se sacerdoti duos turtures ā
duos pullos colūbarū ad ostiū
tabnaculi testimonīj qui vnū fa
ciet p pcō et altez in holocaustū
rogabitq; p eo corā dño a p fluxu
immūdicie eius. Docebitis ergo
filios isr̄l ut caueāt immūditias
et nō moriātur in sordib⁹ suis cū
polluerint tabnaculū meū q̄ est
inter eos. Ista est lex eius q̄ pati
tur fluxū semis et q̄ polluit coitu
et q̄ menstruis tpib⁹ sepať vel q̄
ingi fluit sāguine a hominis qui
dormierit cū ea. Ca. xvi.

Locutusq; ē dñs ad moysen
Post mortē duoz filioz aa
ron qñ offerētes ignē alienū imť
fecti sūt. Et p̄cepit ei dicēs. Loq̄re
ad aaron frēz tuū ne oī tempe in
grediať sanctuariū qđ ē intra velū

corā ꝓpitiatorio quo tegit̄ archa
ut nō moriat̄. qꝛ in nube apparebo
sup oraculū. nisi hec añfecerit. Vi
tulū ꝓ peccato offeret ⁊ arietē ī ho
locaustū. Tunica linea vestiet̄: fe
minalib⁹ lineis verenda celabit.
Accīget̄ zona linea: cidarī lineā
imponet capiti. Hec em̄ vestimē
ta sūt sācta: quib⁹ cūctis cū lotus
fuerit īduet̄. Suscipietqꝫ ab vniū
sa multitudine filiorū isrl̄ duos
hircos ꝓ peccato ⁊ vnū arietē in
holocaustū. Cūqꝫ obtulerit vitulū
⁊ orauerit ꝓ se ⁊ ꝓ domo sua du
os hircos stare fatiet corā dño ī
ostio tab̄naculi testīonij: mittēs
qꝫ sup vtrūqꝫ sortē. vnā dño ⁊ al
teraꝫ capro emissario cui⁹ exierit
sors dño offeret illū ꝓ peccato: cu
ius aūt ī caprū emissariū: statuit
eū viuū coraꝫ dño ut fūdat p̄ces
sup eū ⁊ emittat eū in solitudinē
Hijs rite celebratis offeret vitulū
⁊ rogās ꝓ se et ꝓ domo sua ymo
labit euꝫ. Assumptoqꝫ thuribulo
qđ de prunis altaris impleuerit ⁊
hauriēs mānu ꝯpositū thimiama
in incensū vltra velū ītrabit ī san
cta ut positis sup ignē aromatibꝫ
nebula eoꝝ ⁊ vapor opiat oracu
lū qđ ē sup̄ testimoniū ⁊ nō mori
at̄. Tolletqꝫ de sāguine vituli et
aspget digito septies ꝯtra ꝓpitia
toriū ad orientē. Cūqꝫ mactaueit
hircū ꝓ pctō ꝓpl̄i inferet sāguineꝫ
ei⁹ intra velū sicut p̄ceptuꝫ ē de sā
guīe vituli ut aspgat e regiōe ora
culi et expiet scūariū ab immūdi
cijs filioꝝ isrl̄ ⁊ a p̄uaricacōnibꝫ
eoꝝ cūctisqꝫ pctis. Jux̄ hūc ritū fa
tiet tab̄naculo testimonij qđ fixū
ē inter eos in medio sortiuꝫ habi
tacōnis eoꝝ. Nullus hoīm sit ī ta
bernaculo qñ pōtifex sanctuariū
ingredit̄ ut roget ꝓ se et ꝓ domo
sua ⁊ ꝓ vniuerso cetu isrl̄: donec
egrediat̄ tabernaculū. Cū aūt exi
erit ad altare qđ corā dño ē oret
ꝓ se ⁊ sūptū sanguinē vituli atqꝫ
hirci fundat sup cornua ei⁹ ꝑ gi
rū. aspergensqꝫ digito septies ex
piet ⁊ sanctificet illud ab immun
dicijs filioꝝ isrl̄. Postq̄ emūda
uerit sanctuariū ⁊ tabernaculū ⁊
altare: tūc offerat hircū viuentēꝫ
et posita vtraqꝫ manu sup caput
ei⁹ cōfiteat̄ oēs iniq̄tates filioꝝ is
rahel ⁊ vniuersa delicta atqꝫ pecca
ta eoruꝫ que imprecās capiti eius
emittet illū ꝑ hominē paratū ī de
sertū. Cūqꝫ portauerit hircū oēs
iniq̄tates eoꝝ in terrā solitariā ⁊
dimissus fuerit in deserto reuerte
tur aarō ī tabernaculū testimonij
⁊ depositis vestib⁹ quib⁹ prius ī
dutus erat cū intraret sāctuariuꝫ
relictisqꝫ ibi lauabit carnē suā in
loco sancto. īduet̄qꝫ vestib⁹ suis
Et postq̄ egressus obtulerit holo
caustū suū ac plebis rogabit tam
ꝓ se q̄ ꝓ ꝓpl̄o ⁊ adipē qui oblat⁹
est ꝓ peccatis adolebit sup altare
Ille vero qui dimiserit capꝝ emis
sariū lauabit vestimēta sua ⁊ cor
pus aqua ⁊ sic ingrediet̄ in castr̄
Vitulū autēꝫ ⁊ hircū q̄ ꝓ peccato
fuerāt ymolati et quoꝝ sanguis
illatus ē in sāctuariū ut expiatio
cōpleret̄: asportabūt foras castra
⁊ ꝯburēt igni taꝫ pelles q̄ carnes
eoꝝ ac fimū et quicūqꝫ ꝯbusserit
ea lauabit vestimēta sua ⁊ carnē
aq̄ ⁊ sic ingrediet̄ castra. Eritqꝫ vo
bis hoc legittimum sempiternuꝫ

Mense autez septimo decima die mensis affligetis aias vras: nul lũq opus facietis siue indigena siue aduena q pegrinant int vos In hac die expiatio erit vestri at q mũdatio ab oĩb⁹ pctis vris coram dño mũdabimini. Sabbatũ em requiecois est a affligetis ani mas vras religione ppetua Expi abit aũt sacdos q vnctus fuerit a cui⁹ man⁹ imciate fũt ut sacdo tio fũgat p pre suo. Induetur q stola linea a vestib⁹ sanctis et ex piabit scuariũ et tabnaculũ testi monij atq altare sacerdotes q a vniuersũ pplm. Eritq hoc vob le gittimũ sempiternũ ut oetis p fi lijs israhel a p cũctis pctis eoz semel i anno. Fecit igit sicut pcepe rat dns moysi. Ca. xvij.

Et locutus est dns ad moy sen dicẽs. Loq re aaron et fi lijs eius a cũctis filijs isrl dicens ad eos. Iste est sermo quez man dauit dns dicẽs. Homo quilibet de domo isrl si occiderit ouez a bo uez siue captã in castris vel extra castra a nõ obtulerit ad ostiũ ta bernaculi oblacõem dño sangui nis reus erit. Quasi si sãguinẽ fu derit sic peribit de medio ppli sui. Ideo sacdoti offerre debẽt filij isra hel hostias suas quas occidunt i agro ut sãctificẽtur dño ante osti um tabnaculi testimonij et ymo lent eas hostias pacificas dño. Fũdetq sacdos sãguinẽ sup alta re dñi ad ostiũ tabnaculi testio nij a adolebit adipẽ in odorez sua uitatis dño a nequa q vltra ymo labũt hostias suas demomb⁹ cũ quib⁹ fornicati fũt. Legittimuz sẽ piternũ erit illis a posteris eorũ. Et ad ipsos dices. Homo de filijs isrl a de aduenis q peregrinatur apud vos q obtuleit holocaustũ siue victimã a ad ostiũ tabnaculi testimonij nõ adduxerit eam ut offerat dño interibit de pplo suo. Homo quilibet de domo isrl a de aduenis q peregrinatur inter vos si comederit sãguinez obfirmato faciẽ meã contra aiam illius a dis perdaz eam de pplo suo q aia car nis in sãguine est a ego dedi illũ vobis ut sup altare in eo expietis pro aiabus vestris a sãguis pro anime piaculo fit. Idcirco dixi fi lijs israhel. Omnis aia ex vob nõ comedet sãguinẽ nec ex aduenis qui pegrinat apud vos. Homo quicũq de filijs israhel a de adue nis q pegrinant apud vos si ve nacõne atq aucipio ceperit ferã vel auez quib⁹ vesci licitũ est fun dat sãguinẽ eius a opiat illũ ter ra. Anima enim oĩs carnis in sã guine ẽ. Vnde dixi filijs isrl. Sã guinez vniuerse carnis nõ come detis: q anima carnis in sangui ne ẽ a quicũq comederit illũ inte ribit. Anima q comederit morticinũ vel captũ a bestia tã de indige nis q de aduenis lauabit vestimẽ ta sua a semetipsũ aqua et contami natus erit vsq ad vesperũ et hoc ordine mũdus fiet. Qđ si nõ laue rit vestimẽta sua vel corpus por tabit iniq tatẽ suã. Ca. xvij.

Locutusq est dns ad moysẽ dicẽs. Loq re filijs isrl et di ces ad eos. Ego sũ dns de⁹ vester Iuxta consuetudinẽ terre egipti in q habitastis non facietis et iuxta

morē regionis chanaā ad quam
ego introducturꝰ sū vos nō age
tis. nec in legittimis eoꝝ ambula
bitis. Fatietis iuditia mea et p̄ce
pta mea seruabitis ⁊ ābulabitis
in eis. Ego dn̄s deꝰ vester. Custo
dite leges meas atq; iuditia que
fatiēs homo viuet ī eis. Ego dn̄s
deus vr̄. Oīs hō ad ꝓximaꝫ sāgui
nis sui nō accedet: ut reuelet turpi
tudinē eiꝰ. Ego dn̄s. Turpitudinē
p̄tris tui et turpitudineꝫ mr̄is tue
nō discoopies. Mat̄ tua est: nō re
uelabis turpitudineꝫ eiꝰ. Turpi
tudinē vxoris patris tui nō disco
opies. Turpitudo em̄ patris tui
ē. Turpitudinē sororis tue ex pa
tre siue ex mr̄e q̄ domi vel foris ge
nita ē nō reuelab̄. Turpitudineꝫ
filie filij tui vel neptis ex filia nō
reuelab̄. q̄ turpitudo tua ē. Tur
pitudinē filie vxoris p̄tris tui quā
pepit patri tuo ⁊ ē soror tua: non
reuelab̄. Turpitudinē sororis pa
tris tui n̄ discoopies. q̄ caro ē pa
tris tui. Turpitudinē sororis ma
tris tue nō reuelab̄: eo q̄ caro sit
matris tue. Turpitudinē patrui
tui n̄ reuelab̄ nec accedes ad vxo
reꝫ eiꝰ q̄ tibi affinitate ꝯiungitur
Turpitudinē nurꝰ tue nō reuela
bis q̄ vxor filij tui ē. nec discoope
ries ignominiaꝫ eiꝰ. Et vxorē fr̄is
sui nullꝰ accipiat. Turpitudinē
vxoris fratris tui non reuelab̄. q̄
turpitudo fr̄is tui ē. Turpitudi
nē vxoris tue ⁊ filie eiꝰ nō reuela
bis. Filiā filij eiꝰ ⁊ filiā filie illius
non sumes ut reueles ignominiā
eiꝰ. q̄ caro illiꝰ sūt ⁊ tal̄ coitus in
cestꝰ ē. Sororē vxoris tue in pelica
tū illiꝰ nō accipies nec reuelabis
turpitudinē eiꝰ adhuc illa viuē
te. Ad mulierē q̄ patit̄ menstrua
nō accedes nec reuelabis feditatē
eiꝰ. Cū vxore ꝓximi tui nō coibis
nec seminis ꝯmixtione maculabe
ris. De semine tuo nō dab̄ ut ꝯse
cretur ydolo moloch nec pollues
nomē dei tui. Ego dn̄s. Cū mascu
lo nō ꝯmisceais coitu femineo. q̄
abhominacō ē. Cū oī pecore nō co
ibis. nec maculaberis cuꝫ eo. Mu
lier nō succūbet iumēto nec misce
bit̄ ei. q̄ scelus est. Nec polluamī
ī oībꝰ hijs quibꝰ cōtaminate sūt
vniūse gētes quas ego eitiaꝫ an̄
ꝯspectū vestꝝ ⁊ quibꝰ polluta est
terra cuiꝰ ego scelera visitabo: ut
euomat habitatores suos. Custo
dite legittima mea atq; iuditia ut
nō fatiatis ex oībꝰ abhoīacōibꝰ
istis tā īdigena q̄ colonꝰ q̄ pegri
nāt̄ apud vos. Oēs eī execracōes
istas fecerūt accole t̄re q̄ fuerīt an̄
vos ⁊ polluerūt eā. Cauete g̊ ne ⁊
vos similit̄ euomat cū paria fece
ritis: sicut euomuit gētē q̄ fuit an̄
vos. Oīs aīa q̄ fecerit de abhoīacōi
bus hijs quippiā: pibit de medio
ꝓpli sui. Custodite mādata mea.
Nolite facere q̄ fecerūt hij qui fue
rūt an̄ vos ⁊ ne polluamini ī eis.
Ego dn̄s deꝰ vester. Ca. xix.

Locutus est dominꝰ ad moy
sen dicens. Loquere ad om
nem cetū filiorū israhel ⁊ dices ad
eos. Sancti estote. q̄ ego sanctꝰ
sum dn̄s deus vester. Vnusquisq;
patrē suū ⁊ matrem suaꝫ timeat.
Sabbata mea custodite. Ego dn̄s
deus vester. Nolite ꝯuerti ad ydo
la nec deos conflatiles fatietis vo
bis. Ego dominus deus vester.

Si ymolaueritis hostiā pacificoꝝ
dño ut sit placabilis eo die quo
fuerit ymolata ꝯmedetis eā ⁊ die
altero. Quicq̄d aūt residuū fuerit
in diē terciū igne ꝯburetis. Si q̄s
post biduū ꝯmederit ex ea ꝓfan⁹
erit et impietatis reus portabitq̄
iniq̄tatē suaꝫ q̄ sanctū domini pol
luit ⁊ ꝑibit aīa illius de ꝓplo suo.
Cūq̄ messueris segetes terre tue
non tondebis vsq̄ ad solū sup̄fi
tiem terre nec remanētes spicas
colliges neq̄ ī vinea tua racemos
⁊ grana decidētia ꝯgregab̄. ꝫ pau
perib⁹ ⁊ ꝑegrinis carpēda dimit
tes. Ego dñs deus vester. Nō faci
etis furtū: nec mēciemini: nec deci
piet vnusquisq̄ ꝓximū suū Non
periurab̄ in noīe meo: nec pollues
nomē dei tui Ego dñs Non facies
calūniaꝫ ꝓximo tuo: nec vi oppri
mes eū. Nō morabit̄ opus mercē
narij tui apud te vsq̄ mane. Nō
maledices surdo. nec coraꝫ ceco po
nes offendiculū ꝫ timeb̄ dominū
deū tuum q̄ ego sū dñs. Non faci
es q̄d iniquū est: nec iniuste iudi
cabis. Nō ꝯsideres ꝑsonā paupe
ris: nec honores vultū potētis. Ju
ste iudica ꝓximo tuo. Nec eis cri
minator: nec susurro ī popul̄. Nō
stabis ꝯtra sanguineꝫ ꝓximi tui.
Ego dñs. Non oderis fratreꝫ tuū
in corde tuo ꝫ publice argue eum
ne habeas sup̄ illo peccatū Non q̄
ras vlcōeꝫ nec memor eis iniurie
ciuiū tuoꝝ. Diliges amicū tuū sic̄
teipsuꝫ Ego dñs. Leges meas cu
stodite. Jumētū tuum nō facies
coire cū alterius generis animāti
bus. Agrū tuū non seres diuerso
semine. Veste q̄ ex duobus texta
est nō indueris. Homo si dormie
rit cū muliē coitu seminis q̄ sit an
cilla etiā nobil̄ ⁊ tamē pretio nō
redēpta nec libertate donata vapu
labūt ambo ⁊ nō morient̄ q̄ non
fuit libera. Pro delicto aūt suo of
feret dño ad ostiū tab̄naculi testi
monij arietē: orabitq̄ ꝓ eo sacer
dos ⁊ ꝓ peccato eius corā dño et
repropiciabit̄ ei dimittet̄q̄ pecca
tum. Quādo ingressi fueritis terrā
⁊ plātaueritis in ea ligna pomife
ra auferetis p̄putia eorū. Poma
que germināt immūda erūt vob̄
nec edetis ex eis. Quarto autē an
no omnis fruct⁹ eoꝝ sanctificabi
tur laudabilis dño. Quīto autēꝫ
anno ꝯmedetis fruct⁹ ꝯgregātes
poma q̄ ꝓferūt. Ego dñs deus vr̄
Nō ꝯmedetis carneꝫ cū sanguine
Non auguriabimini nec obs̄ua
bitis sōnia. Neq̄ in rotūdū attō
debitis comā nec radetis barbaꝫ.
Et sup̄ mortuo nō incidetis carnes
vr̄as neq̄ figuras aliq̄s aut stig
mata facietis vob̄. Ego dñs. Ne ꝓ
stituas filiā tuaꝫ ne ꝯtaminet̄ ter
ra et impleat̄ piaculo. Sabbata
mea custodite et sanctuariū meū
metuite. Ego dñs. Non declinetis
ad magos nec ab ariolis aliquid
sciscitemini ut polluamini ꝑ eos.
Ego dñs de⁹ vester. Corā cano ca
pite ꝯsurge ⁊ honora ꝑsonā senis
⁊ time dñm deū tuum Ego sū dñs
Si habitauerit aduena ī terra ve
stra ⁊ morat⁹ fuerit inter vos nō
exprobretis ei sed sit int̄ vos qua
si indigena et diligetis eū q̄si vos
metipsos. Fuistis em̄ ⁊ vos adue
ne in terra egipti. Ego dñs de⁹ vr̄
Nolite facere iniquum aliquid in

iuditio·in regula·in pondere·i mē
sura·Statera iusta ⁊ equa sint pō
dera·iustus modi⁹·equusq; sexta
ri⁹· Ego dn̄s de⁹ vester qui eduxi
vos de terra egipti·Custodite oīa
p̄cepta mea ⁊ vniuersa iuditia ⁊
facite ea Ego dn̄s· Ca·xx·

Locut⁹q; ē dn̄s ad moysē di
cens· Hec loqueris filijs is
rahel·Homo de filijs isrl̄ ⁊ de ad
uenis qui habitāt in isrl̄ si q̄s de
derit de semīe suo ydolo moloch
morte moriat̄·Popul⁹ terre lapi
dabit eū ⁊ ego ponā fatiē meā cō
tra illū·succidāq; eū de medio po
puli sui eo ꝙ dedeit de semine suo
moloch ⁊ ꝯtaminauerit sanctua
riū meū ac polluerit nomē sanctū
meū· Qd̄ si negligēs ꝑplus terre ⁊
quasi ꝑuipendēs īperiū meū dimi
serit hoīez qui dedit de semine suo
moloch nec voluerit eū occidere:
ponā fatiez meaz sup hoīem illū ⁊
cognacōez ei⁹·succidamq; ⁊ ip̄m
⁊ oēs qui cōsenserūt ei:ut fornica
retur cū moloch de medio ꝑpl̄i sui
Anīa que declinaueit ad magos
⁊ ariolos ⁊ fornicata fuerit cū eis
ponā fatiē meaz ꝯtra eaz ⁊ interfi
tiam illaz de medio ꝑpl̄i sui·Sācti
ficamini ⁊ estote sācti·q̄ ego san
ct⁹ suz dn̄s de⁹ vester· Custodite
precepta mea ⁊ facite ea·Ego dn̄s
q̄ sanctifico vos· Qui maledixerit
p̄ri suo ā mr̄i:morte moriat̄ Patri
matriq; q̄ maledixerit sāguis ei⁹
sit sup eū Si mechat⁹ q̄s fueit cū
vxore alteri⁹ ⁊ adulteriū ꝑpetr̄ue
rit cū ꝯiuge ꝓximi sui:morte mori
at̄ ⁊ mech⁹ ⁊ adulteā· Qui dormi
erit cū nouerca sua ⁊ reuelauerit
ignominiā patris sui:morte mori
ant̄ ābo· Sāguis eoꝝ sit sup eos·
Si q̄s dormierit cū nuru sua vter
q; moriat̄·q̄ scel⁹ opati sunt· Sā
guis eoꝝ sit sup eos· Qui dormie
rit cū masculo coitu femineo:vter
q; opatus ē nefas:morte morian
tur·Sit sāguis eoꝝ sup eos· Qui
supra vxorē filiā duxerit matrem
ei⁹:scelus opatus ē· Viuus arde
bit cuz eis nec ꝑmanebit tn̄tū ne
fas in medio vr̄i· Qui cuz iumēto
⁊ pecore coierit:morte moriat̄·pe
cusq̄ occidite Mulier q̄ succubue
rit cuilibz iumēto:sil̄ interfitietur
cum eo·Sāguis eorū sit sup eos·
Qui acceperit sororē suā filiā p̄ris
sui vel filiā mr̄is sue et viderit tur
pitudinē ei⁹·illaq; ꝯspexerit fr̄is
ignominiā:nefariā rē opati sunt
Occident̄ ī ꝯspectu ꝑpl̄i eo ꝙ turpi
tudinē suā mutuo reuelauerint ⁊
portabūt iniq̄tatē suā· Qui coierit
cū muliere ī fluxu mēstruo ⁊ reue
lauerit turpitudinē ei⁹·ip̄aq; ape
ruerit fontē sāguīs sui:int̄fitiēt̄ ā
bo de medio ꝑpl̄i sui Turpitudinē
matertere ⁊ amice tue nō discoo
peries· Qui hoc fecerit ignominiaz
carnis sue nudauit:portabūt ābo
iniq̄tatez suā· Qui coierit cū vxore
patrui vel auūculi sui ⁊ reuelaue
rit ignominiā cognacōis sue:por
tabūt ābo peccatū suū· Absq; libe
ris moriēt̄· Qui duxerit vxorē fra
tris sui rē fac̄ illicitā:turpitudinē
fr̄is sui reuelauit:absq; filijs erit
Custodite leges meas atq; iudi
tia et facite ea:ne et vos euomat
t̄ra quā īt̄r̄turi estis ⁊ habitaturi
Nolite ābulare ī legitt̄is nationū
q̄s ego expulsur⁹ suz añ vos· Oīa
em̄ hec fecerūt ⁊ abhoīat⁹ suz eas

Vobis aūt loquor. Possidete ter
raz eoꝝ quā dabo vob̄ in heredita
tem. terrā fluentem lacte ⁊ melle
Ego dn̄s deus vr̄ q̄ separaui vos
a ceteris ꝓplis. Separate ḡ ⁊ vos
iumentū mundū ab immūdo et
auē mūdā ab immunda. Ne pol
luatis animas vestras ī pecore ⁊
auibus ⁊ cūctis q̄ mouētur in ter
ra ⁊ que vob̄ ostēdi esse polluta.
Eritis sācti mihi quia sāct⁹ ego sū
dn̄s et separaui vos a ceteris po
pulis ut essetis mei. Vir siue mu
lier in quib⁹ phitonicus vel diui
nacōis fuerit spūs morte morian
tur lapidib⁹ obruēt eos Sāguis
eoꝝ sup illos. Ca. xxi.

Dixitq̄ dn̄s ad moysen. Loq̄
re ad sacerdotes filios aarō
⁊ dices ad eos. Ne ɔtaminet̄ sac̄
dos in mortib⁹ ciuiū suoꝝ nisi tm̄
in ɔsanguineis ac ꝓpīquis id est
sup p̄rem ⁊ matrē ⁊ filiū ⁊ filiam
fratrēq̄ ⁊ sororē virginē que nō
est nupta viro ꝫ nec in p̄ncipe po
puli sui ɔtaminabit̄. Nec radēt ca
put nec barbā neq̄ in carnib⁹ su
is fatiēt incisuras Sancti erūt deo
suo ⁊ nō polluēt nomē eius. Incē
sum em̄ domini et panes dei sui of
ferūt ⁊ ideo sācti erūt. Scortū ⁊ vi
le ꝓstibulū non ducet vxorē nec
eam q̄ repudiata est a marito q̄
cōsecrat⁹ ē deo suo ⁊ panes ꝓposi
tionis offert. Sit ḡ scūs q̄ et ego
scūs sum dn̄s qui sanctifico vos.
Sacerdotis filia si dep̄hensa fuerit
in stupro ⁊ violauerit nomen pa
tris sui flammis exuret̄. Pontifex
id est sac̄dos maxim⁹ inter frēs
suos sup cuius caput fusū est vn
ctionis oleū ⁊ cuius man⁹ in sac̄
dotio ɔsecrate sunt. vestitusq̄ est
sāctis vestib⁹ caput suū nō disco
operiet vestimēta nō scindet ⁊ ad
om̄ez mortuū nō ingredie t̄ omni
no. Sup p̄req̄ suo ⁊ mr̄e nō cōta
minabit̄ nec egredie t̄ de sanctis
ne polluat sanctuariū dn̄i q̄ oleū
sancte vnctōnis dei sui sup eū est.
Ego dn̄s. Virginē ducet vxorem
Viduā autē ⁊ repudiatā ⁊ sordi
dam atq̄ meretricē nō accipiet ꝫ
puellam de ꝓplo suo ne cōmisceat
stirpē generis sui vulgo gētis sue
q̄ ego dn̄s qui sc̄ifico eū Locutus
q̄ est dn̄s ad moysē dicens. Loq̄
re ad aarō. Homo de semine tuo
p familias q̄ habuerit maculam
nō offeret panes deo suo nec acce
det ad ministeriū ei⁹. Si cecus fue
rit si claudus si vel paruo vel grā
di ⁊ torto naso si fracto pede si ma
nu si gibb⁹ si lippus si albuginez
habens in oculo si iugez scabiē si
impetiginē in corpe vl̄ herniosus:
om̄is qui habuerit maculā de sei
ne aarō sac̄dotis nō accedet offer
re hostias dn̄o nec panes deo suo
Vescet̄ tamē panib⁹ qui offerūt̄
in scūario. ita dūtaxat ut intra ve
lum nō ingrediat̄ nec accedat ad
altaē q̄ maculā habet ⁊ ɔtamina
re nō debet sāctuariū meū. Ego do
min⁹ qui sanctifico eos. Locutus
est ḡ moyses ad aarō ⁊ ad filios
eius ⁊ ad om̄ez isrl̄ cuncta q̄ sibi
fuerāt imperata. Ca. xxii.

Locutusq̄ est dn̄s ad moy
sen dicēs. Loq̄re ad aarō et
ad filios ei⁹ ut caueāt ab hijs q̄
cōsecrata sūt filioꝝ isrl̄ ⁊ nō cōta
minēt nomen sanctificatoꝝ mihi
que ipsi offerūt. Ego dn̄s. Dic ad

eos ⁊ ad posteros eoꝝ. Oīs hō q̄
accesserit de stirpe vestra ad ea q̄
cōsecrata sūt ⁊ que obtulerūt filij
isrl̄ dño ī quo est immūditia: pe
ribit corā dño Ego sū dñs. Homo
de semine aarō q̄ fuerit leprosus
aut patiens fluxū seminis: nō ve
scet̄ de hijs que sāctificata sunt m̄
donec sanet̄. Qui tetigerit immū
dū sup mortuo et ex quo egredit̄
semē quasi coitus ⁊ qui tangit re
ptile ⁊ quodlibꝫ immūdū cuiꝰ ta
ctus ē sordidꝰ: immūdꝰ erit vsqꝫ
ad vesp̄m ⁊ nō vescet̄ hijs que sā
ctificata sunt. ꝫ cū lauerit carnem
suā aq̄ ⁊ occubuerit sol: tūc mun
datꝰ vescet̄ de sāctificatis. qꝛ cibꝰ
illiꝰ ē. Morticinū ⁊ captū a bestia
nō ɔmedēt nec polluent̄ ī eis. Ego
sum dñs. Custodiāt p̄cepta mea
ut nō subiaceāt pctō ⁊ moriant̄ ī
sāctuario cū polluerint illud. Ego
dñs q̄ sāctifico eos. Oīs alienige
na nō ɔmedet de sanctificatis. In
q̄linus sacerdotis ⁊ mercennariꝰ
nō vescent̄ ex eis. Quē aūt sacdos
emerit ⁊ q̄ vernaculꝰ domꝰ eiꝰ fu
erit: hij ɔmedēt ex eis. Si filia sac̄
dotis cuilibꝫ ex populo nupta fue
rit de hijs q̄ sanctificata sūt ⁊ de p̄
micijs non vescet̄. Si aūt vidua
vel repudiata et absqꝫ liberis reu̅
sa fuerit ad domū p̄ris sui: sicut pu
ella ɔsueuerat aletur cibis patris
sui. Oīs alienigena comedendi ex
eis nō hꝫ ptātez. Qui ɔmederit de
sāctificatis p ignorātiā addet qn̄
tā ptē cū eo qd ɔmedit ⁊ dabit sa
cerdoti ī sāctuariū nec ɔtamīabūt
scīficata filioꝝ isrl̄ q̄ offerūt̄ dño
ne forte sustineāt iniq̄tatez delicti
sui cū sanctificata ɔmederint. Ego
dñs qui sanctifico eos Locutusqꝫ
ē dñs ad moysen dicens. Loq̄re
ad aaron ⁊ filios eiꝰ et ad oēs fi
lios isrl̄ dicesqꝫ ad eos Homo de
domo isrl̄ ⁊ de aduenis qui habi
tant apud vos q̄ obtulerit obla
tionē suā vel vota soluēs vel spon
te offerēs quicq̄d illud obtulerit
ī holocaustū dñi ut offerat̄ p vos
masculus īmaculatus erit ex bu
bus ex ouibꝫ ⁊ ex capris Si macu
laꝫ habuerit nō offeretis neqꝫ erit
acceptabile Homo qui obtulerit
victimaꝫ pacificorū dño vel vota
soluens vel sponte offerens tam
de bubꝰ q̄ꝫ de ouibꝰ: īmaculatum
offeret ut acceptabile sit Oīs ma
cula nō erit in eo. Si cecū fuerit. si
fractū. si cicatricē hñs. si papulas
ā scabiē aut impetiginē nō offere
tis ea dño nec adolebitis ex eis su
per altare dñi. Bouē ⁊ ouē aure ⁊
cauda amputatis volūtate offer
re potes. votū aūt ex hijs solui nō
potest. Oē animal qd vel cōtritis
vel tūsis vel sectis. ablatisqꝫ testi
culis est nō offeretis dño ⁊ in ter
ra vestra hoc omnino ne fatiatis
De manu alienigene nō offeretis
panes deo vestro ⁊ quicq̄d aliud
dare voluerit qꝛ corrupta ⁊ macu
lata sūt oīa: nō suscipietis ea. Lo
cutusqꝫ est dñs ad moysē dicens
Bos ouis et capra cuꝫ genita fue
rint septē diebus erūt sub vbere
matris sue. die autē octauo ⁊ dein
ceps offerri poterunt dño Siue il
la bos siue ouis nō ymolabūtur
vna die cum fletibꝰ suis. Si ymo
laueritis hostiam pro gratiarum
actione domino ut possit esse pla
cabilis: eodem die comedetis eaꝫ.

Non remanebit quicq̃ in mane alterius diei. Ego dñs Custodite mãdata mea & facite ea. Ego dñs Ne polluatis nomẽ meũ sanctum ut sãctificer in medio filiorũ isrl. Ego dñs qui sanctifico vos & eduxi de terra egipti ut essem vobis in deum. Ego dñs. Ca. xxiij.

Locutusq̃ est dñs ad moysẽ dicens. Loqre filijs isrl & dices ad eos. Dee sunt ferie dñi qs vocabitis sãctas. Sex diebꝰ facietis opus: dies septimꝰ qr sabbati requies est vocabit sãctꝰ. Omẽ opus nõ facietis in eo. Sabbatũ dñi est in cũctis habitacõibꝰ vris Dee sunt g ferie dñi sãcte qs celebrare debetis tpibus suis. Mense primo quarta decia die mẽsis ad vespm phase dñi est et quita decima die mẽsis hui⁹ sollẽnitas azimoꝝ dñi est. Septẽ diebꝰ azima comedetis. dies primus erit vob celeberrimus scũsq̃. Omne opus seruile non facietis in eo ꝙ offeretis sacrificiũ in igne dño septẽ diebus. dies autẽ septimꝰ erit celebrior et sãctior nullũq̃ fuile opꝰ facietis in eo Locutusq̃ ẽ dñs ad moysẽ dicens. Loqre filijs isrl et dices ad eos. Cum ingressi fueritis terrã quã ego dabo vob & messueritis segetẽ fruges manipulos spicaꝝ pmitias messis vestre ad sacdotẽ. Qui eleuabit fascicũlũ coraꝝ dño ut acceptabilis sit p vob altero die sabbati & sanctificabit illũ. Atq̃ in eodẽ die quo manipulus osecrabit offeret agnus immaculatus anniculus in holocaustũ dño mini & libamẽta offerentur cũ eo due decime simile ospse oleo in incẽsũ dñi odorem q̃ suauissimum libabũq̃ vini q̃rta pars hin. Panẽ & polẽtam & pultes nõ comedetis ex segete vsq̃ ad diẽ qua offeratis ex ea deo vestro. Preceptũ est sempiternũ in generacõibus cũctisq̃ habitaculis vestris. Numerabitis ergo ab altero die sabbati in quo obtulistis manipulũ primiciarũ septem ebdomadas plenas vsq̃ ad alterã diez explecõis ebdomade septime id est q̃nquagita dies et sic offeretis sacrificiũ nouũ domino ex ommib⁹ habitacul vris panes pmiciaꝝ duas de duabus decimis simile fermẽtate quos coquetis in pmitias dñi Offeretisq̃ cum pambꝰ septez agnos immaculatos anniculos & vitulũ de armẽto vnũ & arietes duos et erũt in holocaustũ cũ libamẽtis suis in odorez suauissimũ dño. Facietis & hircũ p pcto duosq̃ agnos anniculos hostias pacificoꝝ. Cũq̃ eleuauerit eos sacdos cũ pambꝰ primitiaꝝ coram dño cedent in vsũ eius. Et vocabitis hũc diẽ celeberrimũ atq̃ sanctissimuz. Omne opus seruile nõ facietis in eo. Legittimũ sempiternũ erit in cũctis habitaculis & generacõibꝰ vris. Postq̃ aũt messueritis segetẽ terre vestre non secabitis eã vsq̃ ad solũ nec remanentes spicas colligetis sed paupib⁹ & peregrinis dimittetis eas. Ego sũ dñs deꝰ vr. Locutusq̃ est dñs ad moysen dicẽs. Loqre filijs isrl. Mẽse septimo pma die mensis erit vob sabbatũ memoriale clangẽtib⁹ tubis & vocabitur sanctũ. Omne opus seruile nõ facietis in eo & offeretis holocaustũ

§ XIV.

dño. Locutusq̃ ē dñs ad moysē
dicens. Decimo die mēsis huius
septimi dies expiationuz erit cele
berrim⁹ ⁊ vocabit̄ sāctus. afflige
tisq̃ aīas vestras ī eo ⁊ offeretis
holocaustū dño. Omne op⁹ non
fatietis in tpe diei hui⁹ q̃ dies ꝓ
pitiacōnis est: ut ꝓpitiet̄ vobis do
min⁹ deus vester. Omnis aīa que
afflicta nō fuerit die hac ꝑibit de
popul̄ suis ⁊ que opis quippiā fe
cerit: delebo eā de ꝓplo suo. Nihil ḡ
opis fatietis ī eo. Legittimū sēpit̄
nū erit vob̄ in cunctis gn̄acōibus
⁊ habitacōib⁹ vestris. Sabbatū
requiecōnis ē ⁊ affligetis aīas ve
stras. A die nono mēsis septimi:
a vespero vsq̃ ad vesp̄m celebra
bitis sabbata vr̄a. Et locutus est
dñs ad moysē dicēs. Loq̄re filijs
isrl̄. A qn̄to decimo die mēsis hu
ius septimi erunt ferie tab̄naculo
rū septē diebus dño. Dies p̄mus
vocabit̄ celeberrim⁹ atq̃ sanctissi
m⁹. Oē opus seruile nō fatietis in
eo ⁊ septē diebz offeretis holocau
sta dño. Diesq̃ octauus erit cele
berrim⁹ atq̃ sanctissim⁹ ⁊ offere
tis holocaustū dño. Est em̄ cetus
atqz collecte. Om̄e opus seruile n̄
fatietis in eo Hee sūt ferie dñi q̄s
vocabitis celeberrimas atqz san
ctissimas. offeretisq̃ in eis oblati
ones dño holocausta ⁊ libamen
ta iuxta ritū vniuscuiusq̃ diei: ex
ceptis sabbatis dñi domisq̃ vr̄is
et q̄ offertis ex voto vel que spon
te tribuitis dño. A qn̄to decīo ḡ
die mensis septimi qn̄ ꝯgregaue
ritis oēs fructus terre vestre cele
brabitis ferias domī septē dieb⁹
die p̄mo ⁊ die octauo erit sabba
tum idest requies. Sumetisq̃ vo
bis die primo fruct⁹ arboris pul
cherrime spatulasq̃ palmaꝝ ⁊ ra
mos ligni densarum frondiuz et
salices de torrente ⁊ letabimini co
ram domino deo vestro. celebrabi
tisq̃ sollemnitatez eius septez die
bus per annū. Legittimū sempit̄
nū erit in generationib⁹ vestris.
Mense septimo festa celebrabitis
⁊ habitabitis ī vmbraculis septē
dieb⁹. Omnis qui de gn̄e est isra
hel manebit in tabernaculis ut di
scant postei vestri q̄ in tabernacu
lis habitare fecerim filios isrl̄ cuz
educerem eos de terra egipti. Ego
dñs deus vr̄. Locutusq̃ ē moyses
super sollemnitatibus domini ad
filios israhel. Ca. xxiiij.

Et locut⁹ ē dñs ad moysen
dicens. Precipe filijs isrl̄ ut
afferāt tibi oleuz de oliuis purissi
mū ac lucidū ad ꝯcinnandas lu
cernas iugit̄ extra velum testimo
nij ī tab̄naculo federis. Ponetqz
eas aaron a vespe vsq̃ in mane
corā dño. culturituq̃ ꝑpetuo ī ge
neracōibz vestris. Sup cādelabꝝ
mūdissimū ponent̄ sēp in ꝯspectu
dñi. Accipies q̃ similaz ⁊ coques
ex ea duodecī panes q̄ singuli ha
bebūt duas decīas. Quoꝝ senos
alter insecus sup mēsā purissimā
corā dño statues ⁊ pones sup eos
thus lucidissimuz ut sit panis in
monimentuz oblacōis dño. Per
singula sabbata mutabunt̄ corā
dño suscepti a filijs isrl̄ fedē sēpi
terno. erūtq̃ aarō ⁊ filiorum eius
ut ꝯmedant eos in loco sācto. q̄
sanctū sanctoꝝ ē de sacrificijs do
mini iure ꝑpetuo. Ecce āt egressus

filius mulieris israhelitidis quez
pepeat de viro egiptio inter filios
israhel iurgatus est i castris cum
viro israhelite. Cūqz blasphemas
set nomē dñi ⁊ maledixissz ei ad
ductus est ad moysē. Vocabat
aūt mater eius salumith filia da
bri de tribu dan. Miserūtqz eum i
carcerez donec noscent quid iube
ret dñs. Qui locutus est ad moy
sen dicēs. Educ blasphemū extra
castra ⁊ ponāt oms qui audierūt
manus suas sup caput eius ⁊ la
pidet eū ppls vniūsus ⁊ ad filios
israhel loqris. Homo q̄ maledixe
rit deo suo portabit peccatū suū et
qui blasphemauerit nomen dñi
morte moriat. Lapidib⁹ opprimet
eum oīs multitudo ppli. Siue ille
ciuis seu pegrinus fuerit qui blas
phemauerit nomē dñi morte mo
riat. Qui pcusserit ⁊ occiderit ho
minē morte moriat. Qui pcusserit
animal reddat vicariū id est ani
mā p aīa. Qui irrogauerit macu
lam cuilibet ciuiū suoꝝ sicut fecit
sic fiet ei. Fracturā p fractuā ocu
lū p oculo dentez p dēte restituet
Qualē inflixerit maculā talē susti
nere coget. Qui pcusserit iumētū
reddat aliud. Qui pcusserit hoīez
puniet. Equū iudiciū sit inter vos
siue pegrin⁹ siue ciuis peccauerit
qz ego sū dñs deus vester. Locut⁹
qz est moyses ad filios isrl ⁊ edu
xerūt eū qui blasphemauerat ex
tra castra ac lapidib⁹ oppresserūt
Fecerūtqz filij isrl sicut pcepat do
minus moysi. Ca. xxv.

Locutusqz est dñs ad moysē
in mōte sinay dicēs. Loqre
filijs isrl et dices ad eos. Quādo
ingressi fueritis terrā quā ego da
bo vob sabbatizet sabbatū dño.
Sex ānis seres agꝝ tuū et sex an
nis putabis vineā tuā colligesqz
fructus eius. Septimo aūt anno
sabbatū erit terre requiecōis dñi
Agrū nō seres ⁊ vineā non puta
bis. Que spōte gignet hum⁹ nō
metes ⁊ vuas pmitiaꝝ tuarū nō
colliges q̄si vindemiā. Ann⁹ em̄
requiecōis terre est. Sed erūt vob
in cibū tibi ⁊ seruo tuo ancille et
mercēnario tuo ⁊ aduene q̄ pere
grinat apud te. Iumentis tuis ⁊
pecorib⁹ oīa que nascunt pbebūt
cibū. Numerabqz tibi septez ebdo
madas annoꝝ id est septies sep
tem que fil fatiūt quadragītano
uē et clāges buccina mēse septio
decima die mēsis ppitiacōis tpe i
vniūsa terra vrā. Sanctificabisqz
annū quinq̄gesimū ⁊ vocabis re
missionē cūctis habitatorib⁹ ter
re tue Ipse ē em̄ iubileus. Reūtet
homo ad possessionē suaz ⁊ vnus
quisqz rediet ad familiā pristinā
qz iubileus est ⁊ quinq̄gesimus
annus. Non seretis atqz metetis
spōte in agro nascētia et pmitias
vindemie nō colligetis ob sāctifi
cacōez iubilei ꝫ statī ablata ꝯme
detis. Anno iubilei redient omēs
ad possessiones suas. Quādo ven
des q̄ppiā ciui tuo vel emes ab eo
ne cōtristes fratrez tuū sed iuxta
numerū annoꝝ iubilei emes ab
eo ⁊ iuxta supputacōez frugū ven
det tibi. Q̄nto plus anni remanse
rint post iubileū tn̄to crescet et p
tium. q̄nto min⁹ tēporis numera
ueris tn̄to minoris ⁊ emptio ꝯsta
bit. Tempus em̄ frugū vēdet tibi

LXV.

Nolite affligẽ ɔtribules vestros.
ꝫ timeat vnusquisq; deũ suum. qꝛ
ego dñs deus vester. Facite pre
cepta mea ⁊ iuditia custodite ⁊ ĩ
plete ea ut habitaẽ possitis in ter
ra absq; vllo pauore ⁊ gignat vo
bis hum⁹ fruct⁹ suos q̃b⁹ vesca
mini vsq; ad saturitatẽ: nulli⁹ im
periu; formidãtes. Qd si dixeritis
q̃d ɔmedem⁹ ãno septĩo si nõ ser
uauerim⁹ neq; colligerim⁹ fruges
nr̃as dabo bñdictionẽ vob̃ anno
sexto ⁊ fatiet fruct⁹ triũ ãnoꝝ se
retisq; ãno octauo ⁊ ɔmedetis ve
teres fruges vsq; ad nonũ annũ
donec noua nascant̃ edetis vete
ra. Terraq̃ ñ veneat ĩperpetuũ qꝛ
mea ẽ ⁊ vos aduene ⁊ coloni mei
estis. Vñ cũcta regio possessionis
vr̃e sb̃ redẽpcõis ɔditione vendet̃
Si attenuat⁹ frat̃ tu⁹ vendiderit
possessiunculã suã ⁊ voluerit ꝓpin
qu⁹ ei⁹: põt redimẽ qd ille vẽdide
rat. Si aũt nõ habuerit ꝓximũ
⁊ ipe pretiũ ad redimẽdũ potuerit
inuenire: cõputabũt̃ fruct⁹ ex eo
tpe quo vendidit ⁊ qd reliquũ ẽ
reddet ẽptori. sicq; r̃cipiet possessi
onẽ suã. Qd si nõ inuenerit man⁹
ei⁹ ut reddat p̃tiu;: hẽbit emptor
qd emerat vsq; ad annũ iubileũ
In ipso em̃ oĩs vendicõ redit ad
dñm ⁊ ad possessorẽ p̃stinũ. Qui
vendiderit domũ ĩtra vrb̃ muros
hẽbit licẽtiã redimẽdi donec vn⁹ ĩ
pleat̃ ãn⁹. Si ñ redemerit ⁊ ãni ĉcu
l⁹ fuerit euolut⁹: ẽptor possidebit
eam ⁊ posteri eius ĩperpetuu; ⁊ re
dimi nõ poterit etiam in iubileo.
Si autẽ in villa fuerit domus q̃
muros non habet: agroꝝ iure vẽ
detur. Si ante redempta non fuerit
in iubileo reuertet̃ ad dominum.
Edes leuitaꝝ que ĩ vrbib⁹ sũt: sẽp
possunt redimi. Si redẽpte nõ fue
rint ĩ iubileo reuertent̃ ad dños
qꝛ dom⁹ vrbiũ leuitaꝝ ꝓ possessio
nib; sunt inter filios isrl̃. Subur
bana aũt eoꝝ non veneat qꝛ pos
sessio sempit̃na est. Si attenuat⁹
fuerit frat̃ tuus ⁊ infirm⁹ manu
⁊ susceperis eũ quasi aduenam ⁊
pegrinũ ⁊ vixerit tecũ: ne accipias
vsuras ab eo: nec ampli⁹ q̃ dedi
sti. Time deũ tuũ: ut viuere possit
frat̃ tuus apud te. Pecuniã tuam
nõ dabis ei ad vsuraꝫ ⁊ frugũ su
pabundantiã nõ exiges. Ego do
min⁹ de⁹ vester q̃ eduxi vos de ter
ra egipti ut darem vobis terram
chanaã ⁊ eẽ; vester de⁹. Si paup
tate ɔpulsus vendiderit se tibi fra
ter tu⁹: nõ eu; opprimes seruitute
famuloꝝ. sed quasi mercẽnarius
⁊ colon⁹ erit. vsq; ad ãnũ iubileũ
operabit̃ apud te ⁊ postea egredi
etur cũ liberis suis ⁊ reuertetur ad
ɔgnacõe; ⁊ ad possessionẽ patꝝ
suoꝝ. Mei em̃ serui sũt ⁊ ego edu
xi eos de terra egipti. Nõ veneant
ɔdicõne suoꝝ. Ne affligas eũ per
potẽtiã. ꝫ metuito deũ tuũ. Seru⁹
⁊ ãcilla sint vob̃ de nacõib⁹ q̃ ĩ cir
cuitu vr̃o sũt ⁊ de aduenis q̃ pere
grinãt̃ apud vos vel q̃ ex hijs na
ti fuerint in terra vr̃a. Hos habe
bitis famulos et hereditario iure
trãsmitpetis ad posteros ac possi
debitis in et̃nũ. Frẽs aũt vr̃os fi
lios isrl̃ ne opprimatis ꝑ potẽtiaꝫ
Si inualuerit apud vos man⁹ ad
uene atq; pegrini et attenuatus
frater tu⁹ vẽdiderit se ei. aut cuiq̃
de stirpe eius: post venditionem

potest redimi. Qui voluerit ex fra
tribꝰ suis redimet eū ⁊ patruus ⁊
patruelis ⁊ ꝯsāguineꝰ ⁊ affinis.
Si naūt ⁊ ipse potuerit redimet se
supputatis dūtaxat ānis a tēpore
vendicōis sue vsq; ī annū iubileū
⁊ pecunia q̄ venditus fueāt iuxta
annoꝝ numerū ⁊ racōez mercen
narij supputata Si plures fuerint
anni q̄ remanent vsq; ad iubileū
scdm hos reddet ⁊ pretiū. si pau
ci ponet rationē cum eo iuxta an
noꝝ numerum et reddet emptori
qd reliquuz est annorū q̄bus añ
seruiuit mercedibꝰ ꝯputatis. Nō
affliget eū violēter in ꝯspectu tuo
Qd si p hec redimi nō potuerit an
no iubileo egredietꝫ cū libeis suis
Mei enī sūt serui filij isrl q̄s eduxi
de terra egipti. Ego dn̄s deus vr̄.

Ca. xxvi.

Non facietis vob̄
ydolū ⁊ sculptile nec titulos
erigetis nec insignē lapidez pone
tis ī terra vrā ut adoretis eū. Ego
enim sū dn̄s deus vester. Custodi
te sabbata mea ⁊ pauete ad scūa
riū meū. Ego dn̄s Si ī p̄ceptis me
is ambulaueritis ⁊ mādata mea
custodieritis ⁊ feceitis ea: dabo vo
bis pluuias tpibꝰ suis et t̄ra gig
net germē suū ⁊ pomis arboēs re
plebunt̄. Apprehēdet messiū tritu
ra vindemiaz ⁊ vindemia occupa
bit sementē ⁊ comedetis panē ve
strū in saturitate et absq; pauore
habitabitis ī terra vrā. Dabo pa
cem in finibꝰ vr̄is dormietis ⁊ nō
erit q̄ exterreat. Auferā malas be
stias ⁊ gladius nō trāsibit termi
nos vr̄os. Persequimini inimicos
vestros ⁊ corruēt corā vob̄. Perse
quent̄ qn̄q; de vr̄is centū alienos
⁊ centū de vob̄ decem milia. Cadēt
inimici vr̄i gladio in ꝯspectu vr̄o.
Respiciā vos ⁊ crescere faciā mul
tiplicabimini ⁊ firmabo pactū me
um vobiscū. Comedetis vetustissi
ma veterū ⁊ vetera nouis supueī
entibꝰ ꝓicietis. Ponā tab̄naculū
meū in medio vr̄i et non abiciet
vos aīa mea. Ambulabo int̄ vos
⁊ ero vester deꝰ vosq; eritis popu
lus meus. Ego dn̄s deus vester q̄
eduxi vos de terra egiptioꝝ ne ser
uiretis eis ⁊ q̄ ꝯfregi cathenas ce
ruicū vrārum ut incederetis erecti
Qd si nō audieritis me nec feceri
tis oīa mādata mea ꝫ preueitis
leges meas ⁊ iudicia mea ꝯtēpse
ritis ut nō faciatis ea q̄ a me ꝯsti
tuta sunt ⁊ ad irritū ꝑducatis pa
ctum meū ego q̄q; hec faciā vob̄ Vi
sitabo vos velociter in egestate ⁊
ardore q̄ ꝯficiat oculos vr̄os ⁊ cō
sumat aīas vr̄as. Frustra seretis
sementē que ab hostibꝰ deuorabi
tur. Ponā faciē meaz ꝯtra vos et
corruetis corā hostibꝰ vr̄is ⁊ sub
iciemini hijs qui oderūt vos. Fu
gietis nemine ꝑsequēte. Si naūtē
nec sic obedieritis mihi addā cor
repcōes vrās septuplū ꝓpter pec
cata vr̄a ⁊ ꝯterā supbiā duritie ve
stre. Daboq; vob̄ celū desup sicut
ferrū ⁊ terraz eneā. Cōsumetur ī
cassum labor vr̄ non ꝓferet terra
germē nec arbores poma p̄bebūt
Si ambulaueritis ex adūso mihi
nec volueritis audire me addam
plagas vrās vsq; in septuplū ꝓp
ter pctā vrā. Emittāq; ī vos besti
as agri q̄ ꝯsumāt vos ⁊ pecora ve
stra ⁊ ad paucitatē cūcta redigāt
deserteq; fiēt vie vestre. Qd si nec

sic vobueritis recipe disciplinā sed ambulaueritis ex aduerso mihi ego quoq; ꝯtra vos adūſus īcēdā ꝯ ptiā vos septies ꝓp̄ peccata vrā īducamq; sup vos gladiū vlcō rē federis mei. Cūq; ꝯfugeritis in vrbes mittaꝫ pestilentiā in medio vestri ꝯ trademini ī maīb⁹ hostiū postq; ꝯfregero baculū pānis ve stri: ita ut decē mulieres īvno di bano coquant panes ꝯ reddant eos ad pond⁹ ꝯ comedetis ꝯ non saturabimī. Si maūt nec p hec au dieritis me. ß ambulaueritis ꝯtrā me ꝯ ego īcēdā aduersus vos ī furore ꝯtrario ꝯ corripiam vos se ptē plagis ꝓp̄ peccata vrā ita ut comedatis carnes filioꝝ vrōꝝ et filiaꝝ vrāꝝ. Destruā excelsa vestra ꝯ simulacra ꝯfringā. Cadetis inq; ruinas ydoloꝝ vrōꝝ ꝯ abhomia bit̄ vos aīa mea intūtū ut vrbes vestras redigā in solitudinē ꝯ de serta fatiā sanctuaria vrā nec reci piaꝫ vltra odorē suauissimū. dispdamq; terrā vrām ꝯ stupebūt sup ea inimici vri cū habitatores illi⁹ fuerint. Vos aūt dispgam in gē tes ꝯ euaginabo post vos gladiū eritq; terra vra deserta ꝯ ciuitates dirute. Tūc placebūt terre sabba ta sua cūctis diebꝫ solitudis sue: qñ fueritis ī terra hostili. Sabba tisabit ꝯ requiesc̄t in sabbatis so litudis sue eo q; nō reqeuerit in sabbatis vris qñ hitabatis in ea Et qui de vob remāserint dabo pa uorē in cordib⁹ eoꝝ in regiomb⁹ hostiū. Terrebit eos sonitus folij volātis ꝯ ita fugiēt quasi gladiū Cadent nullo sequēte ꝯ corruent singuli sup frēs suos q̄si bella fu gientes. Nemo vestꝝ inimicis au debit resistē. Peribitis inq; gentes ꝯ hostil vos terra cōsumet. Rō si de hijs aliqui remāserint tabescēt inq̄tatib⁹ suis in terra inimicorū suoꝝ ꝯ ꝓpter pcā pr̄m suoꝝ ꝯ sua affligēt: donec confiteant inq̄tates suas ꝯ maioꝝ suoꝝ quib⁹ p̄uari cati sūt in me et ambulauerūt ex aduerso m̄. Ambulabo igit̄ ꝯ ego ꝯtra eos ꝯ īducā illos in terraꝫ hostilē: donec erubescat incircūci samēs eoꝝ. Tūc orabūt p impi etatibus suis ꝯ recordabor federis mei qd̄ pepigi cū iacob ꝯ ysaac ꝯ abrahā. Terreq; memorabo q̄ cū relicta fuerit ab eis ꝯplacebit sibi ī sabbatis suis: patiēs solitudinē ꝓp̄ illos. Ipi vero rogabūt p pec catis suis eo q; abiecerint iudicia mea ꝯ leges meas despexerint. At tñ etiā cū eēnt ī terra hostili nō pei t⁹ abieci eos neq; sic despexi vt cōsu merent̄ ꝯ irritū facerē pactū meū cū eis. Ego em̄ sū dñs deus eoꝝ et recordabor federis mei pristini qñ eduxi eos de terra egipti ī cōspectu gentiū ut eēm deus eoꝝ. Ego dñs deus. Hec sunt iudicia atq; precepta ꝯ leges quas dedit dominus inter se et inē filios isrl̄ in mōte sy nai p manū moysi. Ca. xxvij.

Locutusq; est dominus ad moysen dicens. Loquere fi lijs israhel ꝯ dices ad eos. Homo qui votum fecerit ꝯ sponderit de animam suā sub estimatione da bit pretium. Si fuerit masculus a vicesimo anno vsq; ad sexagesi mum annuꝫ dabit quinquagin ta siclos argenti ad mensuram sanctuarij. Si mulier triginta.

A qn̄to autē anno vsq̄ ad vicesi
mū masculꝰ dabit viginti sidos.
feīa decē. Ab vno mense vsq̄ ad
annū qn̄tū ꝑ masculo dabūt̄ qn̄
q̄ sidi. ꝑ feīa tres. Sexagenariꝰ ⁊
vltra masculꝰ dabit qn̄decī sidos
feīa decē. Si paup fuerit ⁊ estima
tionē reddē non valebit: stabit
corā sacerdote ⁊ quantū ille esti
mauerit et viderit eum posse red
dere: tātum dabit Aīal aūt quod
ymolari potest dn̄o si q̄s vouerit
sanctū erit ⁊ mutari nō poterit: id
est nec meliꝰ malo nec peiꝰ bono
Qd̄ si mutauerit et ipsū qd̄ muta
tū est ⁊ illud ꝑ quo mutatuꝫ est
cōsecratū erit dn̄o. Aīal immūdū
qd̄ ymolari dn̄o non potest si q̄s
vouerit adducet̄ añ sacerdotē: q̄
diiudicās vtꝝ bonū an malū sit
statuet ꝑtiū. Qd̄ si dare voluerit is
qui offert: addet sup estimacōnē
quintā ꝑteꝫ. Homo si vouerit do
mū suā ⁊ sanctificauerit dn̄o cōsi
derabit eā sacerdos vtrū bona an
mala sit ⁊ iuxta ꝑciū qd̄ ab eo fu
erit ꝯstitutū venūdabit̄. Si autē
ille q̄ vouerat voluerit redimē eaꝫ
dabit quintā ꝑteꝫ estimacōis su
pra et habebit domū. Qd̄ si agrū
possessionis sue vouerit ⁊ cōsecra
uerit dn̄o iuxta mēsurā sementis
estimabit̄ ꝑcium Si triginta mo
diis ordei serit̄ terra: qn̄quaginta
sidis venūdet̄ argenti. Si statī ab
anno incipientis iubilei vouerit
agrū: qn̄to valere potest tn̄to esti
mabit̄ Si aūt post aliquātum tē
poris supputabit sacdos pecuniaꝫ
iuxta annoꝝ q̄ reliqui sūt nume
rum vsq̄ ad iubileū ⁊ detrahetur
ex pretio. Qd̄ si voluerit redimere
agꝝ ille q̄ vouerat addet quintaꝫ
partē estimate pecunie et posside
bit eā. Si aūt noluerit redimere
sed alteri cuilibet fuerit venūdatꝰ
vltra eū qui voueāt redimere nō
poterit q̄ cū iubilei venerit dies sā
ctificatus erit dn̄o ⁊ possessio ꝯse
crata ad ius ꝑtinet sacdotum. Si
ager emptus est ⁊ nō de possessi
one maioꝝ sāctificatus fuerit do
mino supputabit sacdos iuxta an
noꝝ numeꝝ vsq̄ ad iubileū pre
cium ⁊ dabit ille q̄ vouerat eū do
mino. In iubileo aūt reuertet̄ ad
priorē dn̄m qui vendiderat eū et
habuerat ī sorte possessionis sue.
Omnis estimatio sido scūarij pō
derabit̄. Sidus vigīti obulos ha
bet Primogenita q̄ ad deū ꝑtinēt
nemo sāctificare poterit ⁊ vouere
Siue bos siue ouis fuerit dn̄i sūt
Qd̄ si immundū est aīal redimet
qui obtulit iuxta estimacōeꝫ suā
⁊ addet quintā ꝑtē precij. Si redi
mere noluerit vendet̄ alteri qn̄to
cūq̄ fuerit ante estimatum. Omē
qd̄ dn̄o ꝯsecrat̄ siue homo fuerit
siue aīal siue ager nō veneat nec
redimi poterit quicq̄d semel fuerit
ꝯsecratū Sāctum sāctoꝝ erit dn̄o.
Et omīs ꝯsecratio q̄ offert̄ ab hoī
ne non redimet̄ sed morte morie
tur. Omnes decime terre siue de po
mis arboꝝ siue de frugibꝰ dn̄i sūt
⁊ illi sāctificant̄. Si quis autēꝫ vo
lueit redimere decīas suas addet
quintā ꝑtē eaꝝ oīm decimaꝝ. Bo
ues ⁊ oues et capre q̄ sb̄ pastoris
virga transeūt quicq̄d decimum
venerit sāctificabit̄ dn̄o Nō elige
tur nec bonū nec malū nec altero
cōmutabit̄. Si quis mutauerit ⁊

qd mutatū ē ⁊ ꝑ quo mutatū est
sanctificabit dño et nō redimet.
Hec sunt p̄cepta q̄ mādauit dñs
moysi ad filios isrl̄ ī mōte synai.

Explicit liber Leuiticꝰ. Inci
pit Vaiedaber idest liber
Numeri. Capitulū p̄mū.

Locutusq̄ ē dñs ad
moysen ī deserto sy
nai ī tabernaculo fe
deris: p̄ma die men
sis secūdi āno alte
ro egressiōis eoꝝ ex egipto dicēs
Tollite sūmā vniuerse ꝯgregacō
nis filioꝝ isrl̄ ꝑ cognacōes ⁊ do
mos suas ⁊ noīa singuloꝝ q̄cq̄d
sexus ē masculini a vicesimo āno
⁊ supra oīm viroꝝ fortiū ex isrl̄ ⁊
numerabitis eas ꝑ turmas suas
tu ⁊ aarō. Erūtq̄ vobiscū p̄ncipes
tribuū ac domoꝝ in ꝯgnacōnibꝰ
suis quoꝝ ista sūt noīa. De tribu
rubē elysur filius sedeur. De tribu
symeō: salamihel filiꝰ surisaddai
De tribu iuda: naasō filiꝰ amina
dab De tribu ysachar: nathana
el filius suar. De tribu zabulon:
eliab filius helō. Filioꝝ autez io
seph de tribu ephr̄im: elisama fi
liꝰ āmiud. De tribu manasse: ga
malihel filius phadassur. De tri
bu beniamin: abidan filiꝰ gedeo
nis. De tribu dan: abiezer filius
amisaddai De tribu aser: phegiel
filius ochran. De tribu gad: elia
saph filiꝰ duel. De tribu neptali
ahira filius enā. Hij nobilissimi
p̄ncipes multitudinis ꝑ tribz ⁊ co
gnacōnes suas ⁊ capita exercitꝰ
israhel quos tulerunt moyses et
aarō cū omni vulgi multitudine
⁊ congregauerūt primo die men
sis secundi recēsētes eos ꝑ cogna
tiones ⁊ domos ac familias ⁊ ca
pita et noīa singuloꝝ a vicesimo
āno ⁊ sup̄ sicut p̄cepat dñs moy
si. Numeratiq̄ sūt ī deserto synai
de ruben p̄mogenito israhel ꝑ ge
neracōnes ⁊ familias ac domos
suas ⁊ nomina capitū singulorū
oē qd sexus ē masculini a vicesiō
āno ⁊ supra ꝓcedentiū ad bellū q̄
dragintasex milia qn̄genti. De fi
lijs symeō ꝑ gn̄acōes ⁊ familias
ac domos ꝯgnationū suaꝝ recen
siti sūt ꝑ noīa ⁊ capita singulorū
oē qd sexꝰ est masculini a vicesiō
āno ⁊ supra ꝓcedentiū ad bellum
qn̄quagītanouēmilia trecenti De
filijs gad ꝑ gn̄acōnes ⁊ familias
ac domos ꝯgnationū suaꝝ recen
siti sūt ꝑ noīa singuloꝝ a vigīti ā
nis ⁊ sup̄ oēs q̄ ad bella ꝓcederēt
q̄dragintaqn̄q̄ milia sexcēti qn̄q̄
ginta. De filijs iuda ꝑ gn̄acōnes
⁊ familias ac domos ꝯgnationū
suaꝝ ꝑ noīa singuloꝝ a vicesimo
āno ⁊ sup̄ oēs q̄ poterāt ad bella
ꝓcedē recēsiti sūt septuagītaq̄tuor
milia sexcenti. De filijs ysachar ꝑ
gn̄ationes ⁊ fāilias ac domos co
gnacōnū suaꝝ ꝑ noīa singl̄oꝝ a
vicesiō āno ⁊ sup̄ oēs q̄ ad bella
ꝓcederēt recēsiti sūt qn̄q̄gintaq̄tu
or milia q̄dringēti. De filijs zabu
lō ꝑ gn̄acōnes ⁊ fāilias ac domos
ꝯgnacōnū suaꝝ recensiti sūt ꝑ no
mina singuloꝝ a vicesimo āno ⁊
supra oēs qui poterāt ad bella ꝓ
cedere quinquagītaseptemmilia
quadringenti. De filijs ioseph fi
liorum ephr̄im per generacōnes

a familias ac domos cognacõnũ
suaꝝ recẽsiti sũt p noia singulorꝝ
a vicesimo anno a supra omes q̃
poterãt ad bella pcedere q̃dragin
ta milia quimgẽti Porro filiorum
manasse p generacões a famili
as ac domos cognacõnũ suaꝝ re
censiti sũt p noia singulorꝝ a vigĩ
ti annis a supra oẽs qui poterãt
ad bella pcedere trigintaduo mi
lia ducẽti De filijs bemiamin p ge
nerationes a familias ac domos
cognacõnũ suaꝝ recẽsiti sunt noĩ
bus singulorꝝ a vicesimo ãno et
supra omis qui poterant ad bella
pcedere trigĩtaquiq̃ milia q̃dtin
gẽti De filijs dan p generacões a
familias ac domos cognacõnũ su
arum recẽsiti sũt noibus singulo
rum a vicesimo ãno a supra oẽs
qui poterãt ad bella pcedere sexa
gintaduo milia septingenti De fi
lijs aser p generacões a familias
ac domos cognacõnũ suaꝝ recẽsi
ti sũt p noia singulorꝝ a vicesimo
anno a supra oẽs q̃ poterant ad
bella pcedere quadragĩta milia a
mille quimgẽti De filijs neptalim
per generacões et familias ac do
mos cognationũ suaꝝ recẽsiti sũt
noibus singulorꝝ a vicesimo an
no a supra oẽs qui poterãt ad bel
la pcedere quimq̃gintatria milia
quadringẽti Hij sũt quos nume
rauerũt moyses a aaron et duo de
cim principes israẽl singulos p do
mos cognacõnum suaꝝ fuerũtq̃
omis numerus filiorꝝ israhel p do
mos et familias suas a vicesimo
anno a supra q̃ poterant ad bella
pcedere sexcenta tria milia viroꝝ
quimgẽti quimq̃ginta Leuite aũt
in tribubꝰ familiarũ suaꝝ nõ sũt
numerati cũ eis Ca. ij.

LOcutusq̃ est dñs ad moysẽ
dicẽs Tribũ leui noli nume
rare neq̃ pones summã eorꝝ cũ filijs
israhel sed ostitue eos sup tabnacu
lũ testimonij Cũcta vasa eius et
quicq̃d ad cerimonias ptinet ipi
portabũt tabnaculũ a oia vtensi
lia eius et erunt in ministerio ac
per gyrũ tabnaculi metabũt Cũ
pficiscẽdũ fuerit deponent leuite
tabnaculũ cum castra metanda
erigẽt Quisquis externorũ acces
serit occidet Metabũt aũt castra
filij israhel vnusquisq̃ p turmas et
cuneos atq̃ exercitũ suũ porro le
uite p gyrũ tabnaculi figẽt tento
ria ne fiat indignatio super multi
tudinẽ filiorꝝ israhel a excubabũt
in custodijs tabnaculi testimonij
Fecerunt q̃ filij israhel iuxta omia q̃
preceperat dñs moysi Locutusq̃ ẽ
dñs ad moysẽ a aarõ dicẽs Sin
guli p turmas signa atq̃ vexilla
a domos cognacõnũ suaꝝ castra
metabunt filiorꝝ israhel per gyrũ
tabnaculi federis Ad orientem in
das figet tẽtoria p turmas exerci
tus sui: eritq̃ pnceps filiorũ eius
naason filius aminadab a omis
de stirpe eius sũma pugnantiũ se
ptuagintaq̃tuor milia sexcẽtorũ
Juxta eũ castra metati sunt de tri
bu ysachar quorũ pnceps fuit
nathanael filius suar a omis nu
merus pugnatorꝝ eius quimq̃gĩ
taquatuor milia q̃dringẽti In tri
bu zabulon pnceps fuit heliab
filius helon omisq̃ de stirpe eius
exercitꝰ pugnatorꝝ quimq̃ginta
septẽ milia quadringẽti Vmũsi

qui ī castris iude adnumerati sūt
fuerūt centū octoginta sex milia q̄
dringenti ⁊ p turmas suas primi
egredient̄. In castris filioꝝ rubē
ad meridianā plagā eit pn̄ceps
elisur filiꝰ sedeur et cūctꝰ exercitꝰ
pugnatoꝝ eiꝰ q̄ numerati sunt q̄
dragintasexmilia qn̄genti. Iuxta
eū castrametati sūt de tribu syme
on quoꝝ pn̄ceps fuit salamihel
filiꝰ surisaddai ⁊ cūctꝰ exercitus
pugnatoꝝ eiꝰ q̄ numerati sūt qn̄
q̄gintanouēmilia trecenti. In tri
bu gad pn̄ceps fuit eliasaph fili
us duel ⁊ cūctus exēcitus pugna
toꝝ eiꝰ q̄ numerati sūt quadragī
taqn̄q̄ milia sexcēti qn̄quaginta
Oēs q̄ recensiti sūt in castris rubē
centū qn̄quagintamilia ⁊ mille q̄
dringenti qn̄quaginta p turmas
suas in secūdo loco ꝓficiscent̄. Le
uabit̄ aūt tab̄naculū testimonij
per offitia leuitaꝝ ⁊ turmas eoꝝ.
Qūo eriget̄ ita ⁊ deponet̄. Singu
li p loca ⁊ ordines suos ꝓficiscen
tur. Ad occidentalē plagaꝫ erunt
castra filioꝝ ephraim quorū pn̄
ceps fuit helisama filius āmiud.
Cūctus exēcitus pugnatoꝝ eiꝰ q̄
numerati sūt q̄dragintamilia. Et
cū eis tribus filioꝝ manasse quo
rū pn̄ceps fuit gamaliel filiꝰ pha
dassur. cūctusq̄ exercitus pugna
toꝝ eiꝰ qui numerati sūt triginta
duomilia ducenti In tribu filioꝝ
beniamin pn̄ceps fuit abidā filiꝰ
gedeonis ⁊ cūctꝰ exēcitus pugna
toꝝ eiꝰ q̄ recēsiti sūt trigintaqn̄q̄
milia q̄dringēti. Oēs q̄ numerati
sūt in castris ephraim centū octo
milia centū p turmas suas tercij
ꝓficiscent̄. Ad aq̄lonis ptē castr̄
metati sūt filij dan quoꝝ pn̄ceps
fuit abiezer filiꝰ amisaddai. Cū
ctus exercitus pugnatoꝝ eiꝰ qui
numerati sūt sexagintaduomilia
septingēti. Iuxta eū fixere tētoria
de tribu aser quoꝝ princeps fuit
phegiel filiꝰ ochran. Cūctus exē
citus pugnatorū eiꝰ q̄ numerati
sūt q̄draginta milia ⁊ mille quin
gēti. De tribu filioꝝ neptalim pn̄
ceps fuit ahira filiꝰ enan. Cūctꝰ
exēcitus pugnatoꝝ eiꝰ qn̄quagī
tatria milia q̄dringenti. Oēs qui
numerati sūt in castris dā fuerūt
centū qn̄quagintaseptē milia sex
cēti ⁊ nouissimi ꝓficiscentur. Hic
numerus filioꝝ isrl̄ p domos co
gnacōnū suaꝝ ⁊ turmas diuisi ex
ercitus sexcētatria milia quingēti
qn̄quaginta. Leuite āt nō sūt nu
merati int̄ filios isrl̄. Sic eī p̄cepe
rat dn̄s moysi. Fecerūtq̄ filij isrl̄
iux̄ oīa q̄ mādauerat dn̄s. Castr̄
metati sūt p turmas suas ⁊ ꝓfecti
p familias ac domos patꝝ suoꝝ.

Hec sūt gn̄acōes aarō Ca. iij.
⁊ moysi ī die q̄ locutꝰ ē dn̄s
ad moysē ī mōte synai ⁊ hec noīa
filioꝝ aarō. Primogenitꝰ eiꝰ na
dab. deinde abiu ⁊ eleazar ⁊ ytha
mar. Hec noīa filioꝝ aarō sacdo
tū q̄ vncti sūt ⁊ q̄ꝝ replete ⁊ ꝯsecr̄
te manꝰ ut sacdotio fūgerēt̄. Mor
tui sūt em̄ nadab ⁊ abiu cū offer
rent ignē alienū in ꝯspectu dn̄i in
deserto synai absq̄ libeis. fūctiq̄
sūt sacerdocō eleazar ⁊ ythamar
coram aaron patre suo. Locutus
q̄ est dn̄s ad moysē dicens. Ap
plica tribū leui ⁊ fac staē ī ꝯspectu
aaron sacerdotis ut ministrent ei
⁊ excubēt ⁊ obseruent quicq̄d ad

cultū ptinet multitudinis corā ta
bernaculo testionij ut custodiāt
vasa tabnaculi seruiētes in mini
sterio eius. Dabisq; dono leuitas
aaron ⁊ filijs eius quib⁹ traditi
sūt a filijs isrl. aaron aūt ⁊ filios
eius ꝯstitues sup cultū sacerdocij.
Externus q̄ ad ministrādū acces
serit morietur. Locutusq; ē dn̄s ad
moysē dicēs. Ego tuli leuitas a fi
lijs isrl ꝑ omni p̄mogeito q̄ ape
rit vuluā in filijs isrl erūtq; leui
te mei. Meū est em̄ omne p̄moge
nitū. Ex quo ꝑcussi p̄mogenitos ī
terra egipti sc̄ificaui mihi quicq̄d
primū nascit̄ in isrl. Ab hoīe vsq;
ad pec⁹ mei sūt. Ego dn̄s. Locutus
q; est dn̄s ad moysē in deserto si
nai dicēs. Numerā filios leui ꝑ do
mos patꝝ suoꝝ et familias oēm
masculū ab vno mēse ⁊ supra. Nu
merauit moyses ut p̄cepat dn̄s
⁊ inuēti sunt filij leui ꝑ noīa sua:
gerson ⁊ caath ⁊ merari. Filij ger
sō: lebni ⁊ semei. Filij caath: am
ram ⁊ iessaar hebron ⁊ oziel. Filij
merari: mooli ⁊ musi. De gerson
fuere fāilie due: lebnitica et semei
tica quaꝝ numerātus est ꝓplus se
xus masculini ab vno mēse et su
pra septem milia quingētoꝝ. Hij
post tabnaculū metabūtur ad oc
cidentē sb principe eliasaph filio
lael ⁊ habebūt excubias in taber
naculo federis ipsū tabnaculū et
opimentū eius tētoriū q̄d trahit̄
ante fores tecti federis ⁊ cortinas
atrij: tētoriūq; q̄d appendit̄ in in
troitu atrij tabnaculi ⁊ quicquid
ad ritū altaris ptinet funes taber
naculi ⁊ oīa vtēsilia eius. Cogna
tio caath hēbit populos amrami
tas ⁊ iessaaritas ⁊ hebronitas et
ozielitas. Hee sūt familie caathi
tarū recēsite ꝑ noīa sua oēs gene
ris masculini ab vno mense ⁊ su
pra octo milia sexcēti habebūt ex
cubias sc̄uarij ⁊ castra metabūt̄
ad meridianā plagā. Princepsq;
eoꝝ erit elisaphan filiꝰ oziel ⁊ cu
stodiāt archā mensāq; et cādela
brū altaria ⁊ vasa sc̄uarij ī q̄bus
ministrat̄ ⁊ velū cūctāq; huiusce
modi suppellectilē. Princeps aūt
principū leuitaꝝ heleazar filiꝰ aa
ron sacerdotis erit sup excubitores
custodie sc̄uarij. At vēo de merari
erūt ꝓpli moolite ⁊ musite recēsite
ꝑ noīa sua oēs geneis masculini
ab vno mense et supra sex milia
ducēti. Princeps eoꝝ suriel filius
abiaiel in plaga septētrionali ca
stra metabūt̄. Erūt sub custodia
eoꝝ tabule tabnaculi et vectes et
colūne ac bases earū et oīa q̄ ad
cultū huiuscemodi ptinēt: colum
neq; atrij ꝑ circuitū cum basibus
suis ⁊ paxilli cum funib⁹. Castra
metabūt̄ ante tabnaculū federis
id est ad oriētalē plagā. moyses
⁊ aaron cū filijs suis habentes cu
stodiā sāctuarij in medio filiorū
isrl. Quisquis alienus accesserit
morietur. Omēs leuite quos numerā
uerūt moyses ⁊ aarō iuxta p̄cep
tum dn̄i ꝑ familias suas in genē
masculino a mēse vno ⁊ supra fu
erūt vigintiduo milia. Et ait dn̄s
ad moysen. Numera p̄mogēitos
sex⁹ masculini de filijs israhel ab
vno mēse ⁊ supra ⁊ habebis sum
mā eoꝝ. Tollesq; leuitas mihi ꝑ
omni p̄mogenito filioꝝ isrl. Ego
sum dn̄s. Et pecora eoꝝ ꝑ vniūsis

primogenitis pecoꝝ filiorum isrl.
Recensuit moyses sicut p̄ceperat
dn̄s p̄mogenitos filioꝝ isrl ⁊ fue
rūt masculi p nomina sua a mēse
vno ⁊ supra viginti duo milia du
centi septuagintatres. Locutusq̄
ē dn̄s ad moysē. Tolle leuitas ꝓ
primogenitis filioꝝ isrl ⁊ pecora
leuitarum ꝓ pecoribꝫ eoꝝ. erūtq̄ le
uite mei. Ego sū dn̄s. In pretio āt
ducentoꝝ septuagītatriū qui ex
cedūt numeꝝ leuitaꝝ: de p̄mogenitis filiorum isrl accipies qn̄q̄ si
clos p singula capita ad mensu
rā sanctuarij. Siclus habet vigin
ti obulos. Dabisq̄ pecuniaꝫ aarō
⁊ filijs eiꝰ pretiū eoꝝ q̄ supra sūt
Tulit igit̄ moyses pecuniā eoꝝ q̄
fuerant amplius ⁊ quos redeme
rat a leuitis ꝓ p̄mogenitis filioꝝ
isrl mille trecētoꝝ sexaginta qn̄q̄
sicloꝝ iux̄ pōdꝰ sanctuarij ⁊ dedit
eaꝫ aaron ⁊ filijs eiꝰ iuxta verbū
qd̄ precepat sibi dn̄s. Ca. iiij.
Locutusq̄ est dn̄s ad moysē
⁊ aarō dicens. Tolle sūmā
filioꝝ caath de medio leuitarū p
domos ⁊ familias suas a tricesiō
anno ⁊ supra vsq̄ ad qn̄quagesi
mū annū. oīm q̄ īgrediūt̄ ut stēt
⁊ ministrent in tab̄naculo federis
Hic ē cultus filioꝝ caath. Taber
naculū federis ⁊ sanctū scōꝝ ingre
dient̄ aarō ⁊ filij eiꝰ qn̄ mouēda
sūt castra et deponēt velū qd̄ pen
det an̄ fores. inuoluētq̄ eo archā
testimonij ⁊ opient rursū velami
ne iacīctinaꝝ pelliū. extēdētq̄ desu
p palliū totū iacīctinū ⁊ inducēt
vectes. Mēsamq̄ ꝓposicōis inuol
uēt iacinctino pallio ⁊ ponent cū
eo thuribula et mortariola scia
thos ⁊ cratheras ad liba funden
da. Panes semp in eo erūt. Exten
dētq̄ desup palliū coccineū quod
rursū operient velamēto iacincti
naꝝ pellium ⁊ inducēt vectes. Su
ment ⁊ palliū iacinctinū q̄ operi
ent cādelabꝝ cū lucernis ⁊ forcipi
bꝰ suis ⁊ emūctorijs ⁊ cunctis va
sis olei q̄ ad cōcīnādas lucernas
necessaria sūt ⁊ sup oīa ponēt ope
rimentū iacīctinaꝝ pelliū ⁊ indu
cent vectes. Necnō ⁊ altare aureū
inuoluēt iacinctino vestimēto et
extendēt desup opimentū iacīcti
naꝝ pelliū. inducentq̄ vectes. Oīa
vasa q̄bꝰ ministr̄t̄ in sanctuario
inuoluēt iacīctino pallio ⁊ exten
dēt desup opimētuꝫ iacīctinaꝝ pel
liū: īducētq̄ vectes. Sꝫ ⁊ altare mū
dabūt cinere ⁊ īuoluēt illud pur
pureo vestimēto ponētqꝫ cum eo
oīa vasa q̄bꝰ ī ministeio eiꝰ vtūt̄
idest igniū r̄ceptacula fuscinulas
ac tridētes vncinos ⁊ batilla. Cū
cta vasa altaris operient simul ve
lamine iacinctinaꝝ pelliū ⁊ indu
cēt vectes. Cūq̄ inuoluerint aarō
⁊ filij eiꝰ sāctuariū ⁊ oīa vasa eiꝰ
in ꝯmocōe castroꝝ: tūc intrabūt
filij caath ut portēt inuoluta ⁊ n̄
tangāt vasa sanctuarij ne moriā
tur. Ista sūt oneā filioꝝ caath in
tab̄naculo federis sup q̄s eit elea
zar filiꝰ aaron sacerdotis. ad cuiꝰ
ꝑtinet curā oleū ad concīnādas
lucernas ⁊ ꝯposicōis incensū ⁊ sa
crifitiū quod semp offertur ⁊ ole
um vnctionis ⁊ quicq̄d ad cultū
tabernaculi pertinet. omniumq̄
vasorum que in sanctuario sunt.
Locutusq̄ est dominꝰ ad moysen
et aaron dicens. Nolite perdere

ꝓplm caath de medio leuitarum. ꝫ
hoc facite eis ut viuāt ⁊ nō moriā
tur si tetigerint scāsāctoꝝ. Aaron
et filij eius intrabūt: ipsiq; dispo
nēt opa singuloꝝ ⁊ diuidēt quid
portare q̄s debeat. Alij nulla curio
sitate videāt q̄ sūt in sāctuario p̄us
q̄ꝫ inuoluant̄ alioqui morientur.
Locutusq; ē dn̄s ad moysē dicēs
Tolle sūmaꝫ etiā filioꝝ gerson p
domos ac familias ⁊ cognacōes
suas a trigīta annis ⁊ supra vsq;
ad annos qn̄quaginta. Numera
oēs q̄ ingrediūt̄ ⁊ ministrāt in ta
bernaculo federis. Hoc est offitiū
familie gersonitarū ut portēt cor
tinas tab̄naculi ⁊ tectū fedeis opi
mentū aliud ⁊ sup oīa velamē ia
cinctinū: tētoriūq; qd̄ pēdet ī intro
itu tab̄naculi fedeis. cortinas atrij
⁊ velū in introitu qd̄ est añ taber
naculū. Oīa que ad altare ptinēt
funiculos ⁊ vasa ministerij iubē
te aarō ⁊ filijs eius portabūt filij
gerson et sciēt singuli cui debeant
operi mācipari. Hic est cultus fai
lie gersonitarū in tab̄naculo fede
ris. Erūtq; sub manu ythamar fi
lij aarō sacdotis. Filiosq̄ mearī
p familias ⁊ domos patrū suorū
recēsebis a trign̄ta annis ⁊ supra
vsq; ad annos quinq̄ginta oēs
q̄ ingrediūt̄ ad offitiuꝫ ministerij
sui ⁊ cultū federis testimonij. Hec
sūt onera eoꝝ Portabūt tabulas
tab̄naculi ⁊ vectes eius colūnas
⁊ bases eaꝝ: colūnasq̄ atrij p cir
cuitū cū basibus ⁊ paxillis ⁊ funi
bus suis. Oīa vasa ⁊ supp ellectilē
ad numerum accipiēt sicq; porta
būt. Hoc ē offitiū fa̅ilie merarita
rū ⁊ ministeriū in tab̄naculo fede
ris: erūtq; sub maū ythamar filij
aaron sacerdotis. Recēsuerūt igit̄
moyses ⁊ aaron et p̄ncipes syna
goge filios caath p cognacōes ⁊
domos patrū suoꝝ a trigīta ānis
et supra vsq; ad annū qn̄quage
simū oēs q̄ ingrediūt̄ ad ministe
riū tab̄naculi federis ⁊ inuēti sunt
duo milia septingēti quinq̄ginta
Hic ē numerꝰ ꝓpli caath q̄ intrāt
tab̄naculū fedeis. Hos numeāuit
moyses ⁊ aarō iuxta ꝑmonē dn̄i
per manū moysi. Numerati sūt ⁊
filij gersō p cognacōes et domos
patrū suoꝝ a triginta annis ⁊ su
pra vsq; ad quinq̄gesimū annū
oēs q̄ ingrediūtur ut ministrēt ī
tab̄naculo fedeis ⁊ inuēti sūt duo
milia sexcēti trigīta. Hic est ꝓplus
gersonitarū quos numerauerūt
moyses ⁊ aarō iux̄ verbū dn̄i Nu
merati sūt ⁊ filij merari p cognacō
nes ⁊ domos patrū suoꝝ a trigin
ta annis ⁊ supra vsq; ad annum
quinq̄gesimū oēs q̄ ingrediūt̄ ad
explēdos ritus tab̄naculi federis
et inuēti sūt tria milia ducēti. Hic
est numerus filioꝝ merari quos
recēsuerūt moyses ⁊ aaron iuxta
imperiū dn̄i p manū moysi. Oēs
qui recēsiti sūt de leuitis ⁊ quos fe
cit ad nomen moyses ⁊ aaron ⁊
principes israhel p cognationes
et domos patrum suorum a trigī
ta annis ⁊ supra vsq; ad annum
quinquagesimum ingredientes
ad ministerium tab̄naculi ⁊ one
ra portanda fuerunt simul octo
milia qn̄gēti octogīta Iuxta v̄bū
dn̄i recēsuit eos moyses vnūquē
q; iux̄ offitiū ⁊ onera sua sicut p̄ce
perat dn̄s. Ca. v.

Locutusq; est dñs ad moysē dicens. Precipe filijs isrl' ut eiciant de castris oēm leprosū a q̄ semine fluit pollutusq; ē sup mor tuo. Taz masculū q̄ femīnā eicite de castris ne ꝺtaminēt ea cū habi tauerint wobiscū. Feceīntq; ita filij isrl' a eiecerūt eos extra castra sic locutus erat dñs moysi Locutus est dñs ad moysē dicēs Loquere ad filios isrl'. Vir siue mulier cū fecerint ex oībz peccatis que solēt hominib9 accidere a p negligētiā trās gressi fuerīt mādatū dñi atq; delīquerint ꝺfitebūtur peccatū suū a red dent ipm caput q̄tāq; ptē de sup ei in quē peccauerīt. Si autez nō fuerit q̄ recipiat dabūt dño a erit sacerdotis: excepto ariete qui offert̄ p expiacōe ut sit placabi lis hostia. Oēs q̄q; p̄mīe quas of ferent filij israhel ad sacerdotē pti nēt et quicq̄d in sācturiū offert̄ a singul a tradit̄ manibz sacerdo tis ipsi9 erit. Locutus est dñs ad moysen dicēs. Loquere ad filios israhel a dices ad eos. Vir cuius vxor erauerit maritūq; ꝺtenens dormierit cū altero viro a hoc ma ritus dep̄hendere nō q̄ueit si latet adulteriū a testib9 argui nō p̄t q̄ nō est inuēta in stupro. si spūs zelotipie ꝺcitauerit viz ꝺtra vxo rē suaz q̄ vel polluta ē vel falsa su spicōne appetit̄ adducet eā ad sa cerdotē a offeret oblacōem p illa decimā ptē sati farine ordeacee Nō fūdz sup eā oleū nec ip̄onet thus q̄ sacrificiū zelotipie ē a oblacō inuestigās adulteriū. Offeret igit̄ eā sacerdos a statuet coram dño. assumetq; aquā sāctaz īvase ficti li a pauimēto tē de paūmēto ta bnaculi mittet ī eā. Cūq; steterit mulier ī ꝺspectu dñi discooperiet ca put ei9 a ponet sup man9 illi9 sa crificiū recordacōis a oblatiōem zelotipie Ipe aūt tenebit aquas amarissimas in quas cū execracō ne maledicta ꝺgessit. adiurabitq; eā a dicet. Si nō dormiuit vir alie n9 tecū a si non polluta es deserto mariti thoro: nō te nocebūt aque iste amarissime ī quas maledicta ꝺgessi. Si maūt declinasti a viro tuo atq; polluta es a ꝺcubuisti cū alte ro: hijs maledictiōib9 sbiacebis. Det te dñs ī maledictionē exēplū q; cūctoz in ppło suo. Putrescere faciat femur tuū a tumēs vter9 tu9 dirūpat̄ Ingrediāt̄ aq̄ maledicte ī ventrē tuū a vtero tumescētē pu trescat femur. Et rñdebit mulier. Amē amē. Scribetq; sacēdos ī tello ista maledicta a delebit ea aquis amarissimis ī quas maledicta cō gessit a dabit ei bibere. Quas cuz exhauserit tollz sacēdos de manu ei9 sacrificiū zelotipie a eleuabit illd coram dño imponetq; illud sup al tare: ita dūtaxat ut pri9 pugillus sacrificij tollat de eo q8 offert̄ et incendat sup altare a sic potū det mulieri aq̄s amarissimas. Quas cū biberit si polluta ē a ꝺtēpto vi ro adulterij rea: pertransibūt eaz aque maledictionis a inflato ven tre cōputrescet femur. eritq; mu lier in maledictionem et in exem plum omni populo. Quod si pol luta non fuerit erit innoxia a fati et liberos. Ista est lex zelotipie Si declinaueit mulier a viro suo a si polluta fuerit. marit9 q; zelotipie

spiritu cõcitatus adduxerit eã in cõspectu dñi et fecerit ei sacerdos iuxta oĩa que scripta sũt: maritꝰ absq; culpa erit a illa recipiet iniquitatẽ suã. Ca. vi.

Locutus ẽ dñs ad moysẽ dicẽs. Loquere ad filios isrl a dices ad eos. Vir siue mulier cũ fecerint votũ ut sãctificẽt a se volu erint dño osecrarẽ a vino a oĩ qꝺ inebriare potest abstinebũt. Acetũ ex vino et ex q̃libet alia pocõe a quicq̃ꝺ de vua exp̃mẽt nõ bibẽt uuas recẽtes siccasq; nõ comedẽt cũctis diebꝰ q̃bꝰ ex voto dño oserant. Quicquid ex vinea esse potest ab vua passa vsq; ad acinuz nõ omedẽt. Omni tpe separacõis sue nouacula nõ trãsibit p caput eius vsq; ad opletũ diẽ quo dño cõsecrat. Sãctus erit crescẽte cesarie capitis eius. Omni tpe osecrationis sue sup mortuũ nõ ingrẽdietur nec sup pũis quidẽ a matris a fratris sororisq; funẽ ocaminabitur. qꝛ cõsecratio dei sui sup capũt eius est. Oĩbus diebꝰ separacõis sue sãctus erit dño. Si autez mortuus fuerit subito q̃spiã coram eo polluet caput osecracõis eius qꝺ radet ilico et in eadẽ die purgationis sue et rursũ septia. In octaua aũt die offeret duos turtures vel duos pullos colũbe sacerdoti i introitu federis testimonij: facietq; sacerdos vnũ p pcõ a alterũ i holocaustũ a dep̃cabit p eo qꝛ peccauit sup mortuo: sãficabitq; caput eius in die illo a consecrabit dño die separacõis illius offerẽs agnũ anniculũ p pcõ. ita tñ ut dies pores irriti fiant: qm̃ polluta est sãctificatio eius. Ista ẽ lex osecrationis Cũ dies quos ex voto decreuerat cõplebunt adducet eũ ad ostiũ tabnaculi federis ut offerat oblacõem eius dño. agnũ anniculum ymaculatũ in holocaustũ a ouez anniculã ymaculatã p pcõ a arietẽ ymaculatũ hostiam pacificaz camistrũq; panũ azimoz qui osp si sunt oleo a lagana absq; fermẽto vncta oleo ac libamina singuloz que offeret sacdos coraz dño et faciet tam p peccato q̃ in holocaustũ. Arietez vero ymolabit hostiã pacificã dño offerẽs simul camistrũ azimoz a libamẽta que ex more debent. Tũc radet nazareus ante ostiũ tabnaculi federis cesarie cõsecracõnis sue: tolletq; capillos eius a ponet sup ignẽ qui est sup posit sacrificõ pacificoz a armũ coctũ arietis. tortã q; absq; fermẽto vnam de camistro a laganũ azimoz vnũ a tradet in mambꝰ nazarei postq̃ rasũ fuerit caput eiꝰ. suscepta; rursũ ab eo eleuabit in ospectu dñi. sãctificata sacerdotis erũt sic pectuscultum qꝺ separari iussũ est a femur. Post hec potest bibere nazareus vinũ. Ista ẽ lex nazarei cũ vouerit oblacõez suã dño tpe cõsecracõnis sue: exceptis hijs que inuenerit manus eius. Juxta qꝺ mẽte deuoueãt ita facient ad p fectõem sãficacõnis sue. Locutus ẽ dñs ad moysẽ dicẽs. Loquere aaron et filijs eius. Sic benedicetis filijs isrl a dicetis eis. Bñdicat tibi dñs a custodiat te. Ostẽdat dominus faciẽ suã tibi a misereatur tui. Cõnũtat dñs vultũ suũ ad te a det tibi pacẽ. Jnuocabũt nomẽ

meū sup filios isrl̄ ⁊ ego bn̄dicā eis
Factū ē āt ī die q̄ cō Ca. vij.
pleuit moyses tab̄naculū ⁊
erexit illud. vnxitq; ⁊ sāctificauit
cū oīb⁹ vasis suis altare similit̄ ⁊
oīa vasa ei⁹. obtulerūt principes
isrl̄ ⁊ capita familiaꝝ qui erāt ꝑ
singulas trib; p̄fecti eoꝝ q̄ nume
rati fuerāt munera corā dn̄o: sex
plaustra tecta cū duodecī bubus
Vnum plaustꝝ obtulere duo du
ces ⁊ vnū bouē singuli. obtulerūt
q; ea ī ꝯspectu tabernaculi. Ait āt
dn̄s ad moysē. Suscipe ab eis ut
seruiāt in ministerio tab̄naculi ⁊
trades ea leuitis iux̄ ordinē; mini
sterij sui Itaq; cū suscepisset moy
ses plaustr̄ ⁊ boues: tr̄didit eos
leuitis. Duo plaustra ⁊ q̄tuor bo
ues dedit filijs gersō iuxta id qd̄
habebāt necessariū: quatuor alia
plaustra ⁊ octo boues dedit filijs
merari scd̄m offitia ⁊ cultū suū sb̄
manu ythamar filij aaron sacer
dotis. Filijs aūt caath non dedit
plaustra ⁊ boues. q̄ in sāctuario
seruiūt ⁊ onera ꝓprijs portāt hu
meris. Igit̄ obtulerūt duces ī de
dicacōnem altaris: die q̄ vnctuꝫ
est oblacōeꝫ suā an̄ altaē. Dixitq;
dn̄s ad moysē. Singuli duces per
singulos dies offerāt muneā ī de
dicacōem altaris. Primo die ob
tulit oblacōeꝫ suā naasō fili⁹ am
minadab de tribu iuda. fuerūtq;
ī ea acetabulū argenteū: pōdo cen
tūtrigīta sidoꝝ. fiala argētea ha
bēs septuaginta sidos iux̄ pōdus
sāctuarij: vtꝝq; plenū simila ꝯsp
sa oleo in sacrifitiū. mortariolū ex
decē sicl̄ aureis plenū īcēso. bouē de
ām̄to ⁊ arietē ⁊ agnū ām̄iculū ī ho
locaustū hircūq; ꝓ pctō et ī sacri
ficō pacificoꝝ boues duos. arietes
q̄nq;. hircos q̄nq;. agnos anniculos q̄nq; Hec ē oblacō naason fi
lij ām̄inadab. Secūdo die obtulit
nathanael fili⁹ suar dux de tribu
ysachar. acetabulū argēteū: appē
dēs cētūtriginta sidos. fialā argē
teaꝫ hn̄teꝫ septuaginta sidos iux̄
pōd⁹ sāctuarij: vtrūq; plenū simi
la ꝯspsa oleo ī sacrifitiū. mortaiolū
aureū hn̄s decē sidos plenū in
cēso. bouē de armēto ⁊ arietē ⁊ ag
nū ām̄iculū in holocaustū hircūq;
ꝓ pctō ⁊ ī sac̄ficō pacificoꝝ boues
duos aietes q̄nq; hircos q̄nq; ag
nos ām̄iculos q̄nq;. Hec fuit ob
lacō nathanael filij suar. Tertio
die p̄nceps filioꝝ zabulō heliab fi
li⁹ helō obtulit acetabulū ārgēteū
appēdēs cētūtrigīta sidos. fialā ar
gēteā hn̄tē septuagīta sidos ad
ad pōd⁹ scūarij: vtꝝq; plenū simi
la ꝯspsa oleo ī sac̄fitiū: mōtaiolū
aureū appēdēs decē sidos plenū in
cēso. bouē de armēto ⁊ arietē ⁊ ag
nū ām̄iculū ī holocaustū hircūq; ꝓ
pctō ⁊ ī sacrificō pacificoꝝ boues
duos. arietes q̄nq;. hircos q̄nq;
agnos ām̄iculos q̄nq;. Hec ē ob
lacō heliab filij helō Die q̄rto p̄n
ceps filioꝝ rubē elisur fili⁹ sedeur
obtulit acetabulū argēteū appen
dēs cētūtrigīta sidos. fialā argen
teā hn̄tē septuagīta sidos ad pō
d⁹ scūarij. vtꝝq; plenū simila cō
spsa oleo ī sacrifitiū: mortaiolū au
reū appēdēs decē sidos plenū īcēso
bouē ⁊ arietē ⁊ agnū ām̄iculū ī holo
caustū hr̄cūq; ꝓ pctō ⁊ ī sac̄ficō pa
cificoꝝ boues duos. aietes q̄nq;.
hircos q̄nq;. agnos ām̄iclos q̄nq;

Hec fuit oblatō eliſur filij ſedeur
Die qnto pncēps filioz ſymeō ſa
lamiel filius furiſaddai·obtulit
acetabulū argēteū appēdēs centū
trigīta ſidos·fialā argēteā habē
tē ſeptuagīta ſidos ad pōdus ſā
ctuarij·vtrūq; plenū ſimla oſp
ſa oleo in ſacrifitiū·mortariolum
aureū appēdēs decē ſidos plenū in
cenſo·bouē de armēto q arietē et
agnū anniculū i holocauſtū·hir
cūq; p pcō q in hoſtias pacifico
rū bues duos arietes quinq; hir
cos qnq; agnos anniculos qnq
Hec fuit oblatō ſalamihel filij ſu
riſaddai·Die ſexto pncēps filioz
gad heliaſaph filiꝰ duel obtulit
acetabulū argēteū appēdēs centū
trigīta ſidoſ·fialā argēteaz habē
tem ſeptuagīta ſidos ad pōdus
ſāctuarij·vtrūq; plenū ſimla cō
ſpſa oleo in ſacrifitiū·mortariolū
aureū appendēs decē ſidos plenū
incēſo·bouē de armēto q arietē et
agnū anniculū in holocauſtū·hir
cūq; p pcō q in hoſtias pacifico
rū bues duos arietes quinq; hir
cos qnq; agnos anniculos qnq
Hec fuit oblatio heliaſaph filij
duel·Die ſeptō pncēps filiorum
ephraim eliſama filius ammiud
obtulit acetabulū argēteū app en
dēs cētū trigīta ſidos·fialā argen
teaz habētem ſeptuagīnta ſidos
ad pondus ſanctuarij·vtrumq;
plenum ſimla oſpſa oleo i ſacri
fitiū·mortariolū aureū appēdēs de
cē ſidos plenū incēſo·bouez de ar
mēto q arietē q agnū anniculū in
holocauſtū·hircūq; p pcō et in
hoſtias pacifico bues duoſ ari
etes quinq; hircos qnq; agnos
anniculos qnq; Hec fuit oblatō
eliſama filij ammiud Die octauo
pncēps filioz manaſſe gamaliel
filiꝰ phadaſſur obtulit acetabu
lū argēteū appēdēs centū trigīnta
ſidos·fialā argēteā habētē ſeptu
agīnta ſidos ad pōdus ſāctuarij
vtrūq; plenū ſimla cōſpſa oleo i
ſacrihtiū·mortariolū aureū appen
dēs decē ſidos plenū incēſo·bouez
de armento q arietē q agnū anni
culū i holocauſtū·hircūq; p pcō
q i hoſtias pacifico bues duaſ
arietes qnq; hircos qnq; agnoſ
anniculos qnq;·Hec fuit oblatō
gamaliel filij phaduſſur·Die no
no princeps filioz bemiamin abi
dan filiꝰ gedeonis obtulit aceta
bulū argēteuz appēdēs centū trigī
ta ſidoſ·fialā argēteā habētē sep
tuagīta ſidos ad pōdus ſcūarij·
vtrūq; plenū ſimla cōſpſa oleo i
ſacrifitiū·mortariolū aureū appen
dēs decem ſidos plenū incenſo·bo
uē de armēto q arietē q agnū an
niculū in holocauſtum hircūq; p
pcō q in hoſtias pacifico bues
duos arietes qnq; hircos qnq;
agnos anniculos qnq; Hec fuit
oblatō abidan filij gedeonis·Die
decimo princeps filioz dan abie
zer filius amſaddai obtulit ace
tabulū argenteū appēdēs centū tri
ginta ſidos·fialā argēteā habēn
teꝫ ſeptuagīta ſidos ad pōdus ſā
ctuarij·vtrūq; plenū ſimla oſper
ſa oleo in ſacrifitiū·mortariolū au
reū appēdēs decē ſidos plenū in cē
ſo·bouē de armēto et arietez q ag
nū anniculū in holocauſtū·hircū
p pcō et in hoſtias pacifico bo
ues duos arietes quinq; hircos

qnq̄ agnos ānicul os qnq̄ Hec
fuit oblatio abiezer filij amisad
dai. Die vndecimo pn̄ceps filioꝝ
aser phagaiel filiꝰ ochran. obtu
lit acetabulū argēteū appēdēs cen
tūtrigīta sidos. fialā argēteā ha
bentē septuagīta sidos ad pōdꝰ
sāctuarij: vtrumq̄ plenū simila ꝯsp
sa oleo ī sacrifitiū. mortariolū au
reū appēdēs decē sidos plenū incē
so. bouē de ārmēto ⁊ arietē ⁊ agnū
ānicul ū in holocaustū. hircūq̄ ꝓ
pctō et ī hostias pacificoꝝ boues
duos. arietes qnq̄. hircos qnq̄
agnos anniculos qnq̄ Hec fuit
oblacō phagaiel filij ochrā. Die
duodecimo pn̄ceps filioꝝ nepta
lim ahira filiꝰ henā. obtulit aceta
bulū argēteū appendēs cētūtrigī
ta sidos. fialā argenteaꝫ hn̄teꝫ se
ptuaginta sidos ad pōdꝰ sāctua
rij: vtrumq̄ plenū simila cōspsa
oleo ī sacrifitiū. mortariolū aureū
appendēs decē sidos plenū incēso
bouē de armēto ⁊ arietē ⁊ agnū ā
niculū ī holocaustū. Hcūq̄ ꝓ pctō
⁊ in hostias pacificoꝝ boues du
os. arietes qnq̄. hircos qnq̄. ag
nos anniculos qnq̄ Hec fuit ob
latio ahira filij henā. Hec in dedi
cacōne altaris oblata sunt a pn̄ci
pibꝰ isrl̄ in die q̄ ꝯsecratū ē. aceta
bula argētea duodecī. fiale argen
tee duodecim: ita ut centūtriginta
argēti sidos hr̄et vnū acetabulū
⁊ septuagīta sidos vna fiala idē
ī ꝯmune vasoꝝ oīm ex argēto. si
di duomilia q̄dringēti pōdere san
ctuarij. mortaiola aurea duodecī
plena incēso. denos sidos appēdē
tia pōdē sāctuarij. v. sil̄ auri sidi cē
tūuiginti. boues de armēto ī holo
caustū duodecim. arietes duodecī
agni ānicul i duodecī et libamēta
eoꝝ. hirci duodecī ꝓ pctō. in hosti
as pacificoꝝ boues vigintiq̄tuor.
arietes sexaginta. hirci sexaginta
agni ānicul i sexaginta Hec obla
ta sūt in dedicacōne altaris qn̄ vn
ctuꝫ est. Cūq̄ ingrederet̄ moyses
tabernaculū fedeis ut ꝯsuleret ora
culū: audiebat vocē loquētis ad
se de ꝓpitiatorio qd̄ eāt sup archā
testimonij int̄ duos cherubī vnd̄
⁊ loquebat̄ ei. Ca. viij.

Locutus ē dn̄s ad moysē di
cens. Loquere aarō ⁊ dices
ad eū Cū posueris septē lucernas
cādelabꝝ ī australi pte erigatur.
Hoc igit̄ p̄cipe ut lucerne ꝯtra bo
reā e regione respitiāt ad mēsam
panū ꝓposicōis ꝯtra eā ptē quaꝫ
cādelabꝝ r̄spicit lucē debebūt. Fe
citq̄ aarō ⁊ īposuit lucernas sup cā
delabrum ut p̄cepat dn̄s moysi.
Hec āt eāt factuā cādelabri ex au
ro ductili tā mediꝰ stipes q̄ cūcta
q̄ ex vtroq̄ calamoruꝫ latē nasce
bant̄. Iux̄ exēpluꝫ qd̄ ondit dn̄s
moysi: ita opatꝰ ē cādelabꝝ. Et lo
cutꝰ ē dn̄s ad moysē dicēs. Tol
le leuitas ex medio filioꝝ israhel ⁊
purificab̄ eos iux̄ hūc ritū. aspgā
tur aq̄ lustracōis ⁊ radāt oēs pi
los carnis sue. Cū lauerint vesti
m̄ta sua ⁊ mūdati fuerīt tollāt bo
uē de ām̄tis ⁊ libam̄tū eiꝰ. similā
oleo ꝯspsā. bouē āt alteꝝ de ām̄to
tu accipies ꝓ pctō ⁊ applicab̄ leui
tas corā tab̄naculo fedeis. ꝯuoca
ta oī m̄ltitudīe filioꝝ isrl̄. cūq̄ le
uite fuerīt corā dn̄o ponēt filij isrl̄
manꝰ suas sup eos ⁊ offeret aarō
leuitas munꝰ in ꝯspcū dn̄i a filijs

isrl' ut ꝑuiant in ministerio eius.
Leuiteq̃ ponēt man⁹ suas sup ca
pita boum e q̃b⁹ vnū faties ꝓ pec
cato ⁊ alterū in holocaustum dñi
ut depreceris ꝓ eis. Statuesq̃ leui
tas in ꝯspectu aaron ⁊ filioꝝ eius
⁊ ꝯsecrab' oblatos q̃ño ac sepab'
de medio filioꝝ isrl' ut sint mei et
postea ingrediant' tab'naculū fede
ris ut ꝑuiāt mihi. Sicq̃ purificab'
⁊ ꝯsecrabis eos in oblacōez dñi
qm̄ dono donati sunt mihi a filijs
isrl'. Pro p̄mogenitis q̄ aperiunt
oēz vuluaz ī isrl' accepi eos. Mea
sūt em̄ oīa p̄mogenita filioꝝ isrl'
tā ex hoībus q̄ ex iumētis. Ex die
quo ꝑcussi oē p̄mogenitū in terra
egipti: sāctificaui eos mihi et tuli
leuitas ꝓ cūctis p̄mogenitis filio
rū isrl'. tradidiq̃ eos dono aaron
et filijs ei⁹ de medio ꝓpli ut ꝑuiāt
mihi ꝓ isrl' in tab'naculo fedeis ⁊
orēt ꝓ eis ne sit in populo plaga
si ausi fuerint accedere ad scūariū
Fecerūtq̃ moyses ⁊ aaron et oīs
multitudo filioꝝ isrl' sup leuitis q̄
precepat dñs moysi: purificatiq̃
sūt ⁊ lauerūt vestimēta sua Eleua
uitq̃ eos aaron in ꝯspectu dñi et
orauit ꝓ eis ut purificati ingrede
rent' ad offitia sua in tab'naculū fe
deris corā aaron ⁊ filijs eius. Sic
precepat dñs moysi de leuitis ita
factū est. Locutus ē dñs ad moy
sē dicēs. Hec est lex leuitarū. A vi
gintiq̃nq̃ annis ⁊ supra ingrediē
tur ut ministrent ī tab'naculo fede
ris. Cūq̃ q̃nq̃gesimū annū etatis
impleuerīt ꝑuire cessabūt: erūtq̃
ministri fratrū suoꝝ ī tab'naculo
federis ut custodiāt q̄ sibi fuerint
ꝯmēdata. opa aūt ip̄a nō faciāt

Sic dispones leuitis in custodijs
suis. Ca. ix.

Locutus est dñs ad moysen
in deꝑto synai āno secūdo postq̄
egressi sūt de terra egipti mēse pri
mo dicēs. Fatiāt filij isrl' phase ī
tpe suo q̄rtadecīa die mēsis hui⁹
ad vespam iuxta oēs cerimonias
⁊ iustificacōnes eius. Precepitq̃
moyses filijs isrl' ut facerēt pha
se. Qui fecerūt tpe suo quartadeci
ma die mēsis ad vespam ī monte
synai iuxta oīa q̄ mādaueāt dñs
moysi fecerūt filij isrl'. Ecce autez
quidā immūdi sup aīa hoīs q̄ nō
poterāt facere phase in die illo: ac
cedētes ad moysē ⁊ aaron dixerūt
eis. Immūdi sumus sup aīa hoīs
q̄re fraudamur ut nō valeamus
offerre oblacōez dño ī tpe suo int'
filios isrl'. Quib⁹ rndit moyses.
State ut ꝯsulā q̄d p̄cipiat dñs de
vob' Locutusq̃ est dñs ad moysē
dicens. Loq̄re filijs isrl'. Homo q̄
fuerit immūdus sup aīa siue ī via
ꝓcul ī gēte vr̄a faciat phase dño
in mēse secūdo q̄rtadecima die mē
sis ad vespaz cū azimis ⁊ lactucis
agrestib⁹ ꝯmedēt illud. Nō relin
quēt ex eo q̄ꝓpiā vsq̃ mane ⁊ os
eius nō ꝯfringēt oēm ritū phase
obꝑuabūt. Si q̄s aūt ⁊ mūdus ē
⁊ in itinere nō fuit ⁊ tn̄ non fecit
phase extermīabit' aīa illa de po
pul' suis. q̄ sacrifitiuz dño nō ob
tulit tpe suo Peccatū suū ipse por
tabit. Peregrinusq̃ ⁊ aduena si
fuerint apud vos: facient phase
dño iuxta cerimonias et iustifica
cōes suas. Preceptū idē erit apud
vos tā aduene q̄ indigene Igitur
die q̄ erectuz ē tab'naculū operuit

illud nubes Vespe aūt sup tento
riū erat q̄si speties ignis vsq; ma
ne. Sic fiebat iugit. Per diez ope
riebat illud nubes ⁊ per noctē q̄si
spēs ignis. Cūq; ablata fuiss; nu
bes q̄ tab̄naculū ꝓtegebat. tūc ꝓ
ficiscebāt filij israhel ⁊ ī loco vbi
stetisset nubes ibi castr̄metabāt.
Ad imperiū dn̄i ꝓficiscebāt ⁊ ad
imperiū illi⁹ figebāt tab̄naculum
Cunctis dieb⁹ q̄b⁹ stabat nubes
sup tab̄naculū manebāt ī eodē lo
co ⁊ si euenisset ut multo tpe ma
neret sup illud: erāt filij isrl̄ ī excu
bijs dn̄i ⁊ nō ꝓficiscebant̄ q̄tq̄t
dieb; fuiss; nubes sup tab̄naculū
Ad īperiū dn̄i erigebāt tētoria et
ad īperiū illi⁹ deponebāt. Si fuiss;
nubes a vespe vsq; mane et statī
diluculo tab̄naculū reliq̄sset ꝓfici
scebant̄ ⁊ si post diem et noctē re
cessisset: dissipabāt tētoria. Si ve
ro biduo ā vno mense vel lōgiori
tpe fuisset sup tab̄naculuz: mane
bāt filij isrl̄ ī eodē loco ⁊ nō ꝓfici
scebant̄. statī aūt ut recessiss; mo
uebāt castra. Per verbū dn̄i fige
bāt tētoria ⁊ ꝑ verbū illi⁹ ꝓficisce
bant̄. erātq; ī excubijs dn̄i iux̄ im
periū ei⁹ ꝑ manū moysi. Ca. x.

Locutus ē dn̄s ad moysē di
cēs. Fac tibi duas tubas ar
gēteas ductiles: q̄b⁹ ꝯuocare pos
sis multitudinē q̄n̄ mouēda sunt
castra. Cūq; īcrepueris tub̄ ꝯgre
gabit̄ ad te oīs turba ad ostiū ta
b̄naculi federis. Si semel plāxeris
veniēt ad te p̄ncipes ⁊ capita mlt̄
titudinis isrl̄. Si āt ꝓlixior atq; cō
cisus clāgor īcrepuerit: mouebūt
castr̄ p̄mi q̄ sūt ad oriētalē plagā
In secūdo āt sonitu ⁊ pari vlulatu
tube leuabūt tētoria qui habitāt
ad meridiē ⁊ iux̄ hunc modū reli
qui fatiēt vlulātib⁹ tub̄ ī ꝓfectōe
Q̄n̄ āt ꝯgregād⁹ ē ꝓplus: simplex
tubaꝝ clāgor erit ⁊ nō cōcise vlu
labūt. Filij aūt aaron sacerdotis
clāgēt tubis. eritq; hoc legittimū
sempit̄nū ī gn̄acōib⁹ vr̄is. Si exi
eritis ad bellū de t̄ra vrā ꝯtra ho
stes q̄ dimicāt adūsuz vos. clāge
tis vlulantib⁹ tub̄ ⁊ erit recorda
tio vr̄i coraz dn̄o d̄o vestro ut eru
amini de manib⁹ inimicoꝝ vr̄oꝝ.
Si q̄n̄ hēbitis epulū ⁊ dies festos
et kalēdas: canetis tub̄ sup holo
caustis et pacificis victimis ut
sint vob̄ in recordacōem dei vestri
Ego dn̄s de⁹ vester Anno secundo
mēse secūdo vicesima die mēsis ele
uata ē nubes de tab̄naculo federis
Profectiq; sunt filij isrl̄ ꝑ turmas
suas de deſto synai ⁊ recubuit nu
bes ī solitudīe pharā. Mouer̄tq;
castr̄ p̄mi iux̄ īperiū dn̄i in manu
moysi filij iuda ꝑ turmas suas q̄
rū p̄nceps eāt naasō fili⁹ āmina
dab. In tribu filioꝝ ysachar fuit
p̄nceps nathanael fili⁹ suar. ī tri
bu zabulō eāt p̄nceps eliab fili⁹
elō. Depositūq; ē tabernaculū q̄d
portātes egressi sūt filij gersō ⁊ me
rari. ꝓfectiq; sunt ⁊ filij rubē ꝑ tur
mas ⁊ ordinē suū: q̄ꝝ p̄nceps eāt
elisur fili⁹ sedeur. ī tribu āt filioꝝ
symeō p̄nceps fuit salāihel fili⁹ su
risaddai. porro ī tribu gad eāt p̄n
ceps eliasaph fili⁹ duel ꝓfectiq; sūt
⁊ caathite portātes scūariū. tādiu
tab̄naculū portabat̄ donec veīrēt
ad erectōis locū. mouer̄t castr̄ ⁊ fi
lij ephraī ꝑ turmas suas ī q̄ꝝ exēci
tu p̄nceps eāt elisama fili⁹ āmiud.

In tribu autē filioꝝ manasse pn̄
ceps fuit gamaliel filiꝰ phadus
sur et in tribu beniamin erat dux
abidan filiꝰ gedeonis. Nouissimi
castroꝝ oīm ꝓfecti sūt filij dan ꝑ
turmas suas ī quoꝝ exercitu pn̄
ceps fuit abiezer filiꝰ amisaddai
In tribu aūt filioꝝ aser erat prin
ceps phagaihel filius ochrā ⁊ ī
tribu filioꝝ neptalim pn̄ceps fu
it ahira filius henan. Hec sūt ca
stra ⁊ ꝓfectōes filioꝝ isrl̄ per tur
mas suas qn̄ egrediebāt̄. Dixitq̄
moyses obab filio rahuel madi
aniti cognato suo. Proficiscimur
ad locū quez dn̄s daturus ē nob̄
veni nobiscū ut bene fatiamus ti
bi. qꝛ dn̄s bona promisit israheli.
Cui ille rn̄dit. Nō vadā tecū ꝫ reu̅
tar in terrā meā in q̄ natus sū. Et
ille noli inq̄t nos relinq̄re Tu em̄
nosti in q̄bꝰ locis ꝑ deꝑtū castra
ponere debeamus ⁊ eris ductor nr̄
Cūq̄ nobiscū veneris q̄cq̄d opti
mū fuerit ex opibꝰ quas nob̄ tra
diturus ē dn̄s dabimꝰ tibi Profe
cti sūt ḡ de mōte dn̄i viā triū dieꝝ
archaq̄ fe deris dn̄i p̄cedebat eos
per dies tres ꝓuidēs castroꝝ locū
Nubesq̄ dn̄i sup nos erat ꝑ diem
cū incederēt. Cūq̄ eleuaret̄ archa
dicebat moyses. Surge dn̄e ⁊ dis
sipēt̄ inimici tui ⁊ fugiāt q̄ oderūt
te a facie tua. Cū aūt deponeretur
aiebat. Reu̅tere ad multitudinez
exercitus isrl̄. Ca. xi.

Interea ortū est murmur ꝓpl̄i qua
si dolētiū ꝓ labore ꝯtra dn̄m. Qd
cum audissz iratus est ⁊ accēsus ī
eos ignis dn̄i deuorauit extremā
castroꝝ ꝑtē. Cūq̄ clamassz ꝓpl̄us
ad moysen orauit moyses ad do
minū et absorptꝰ ē ignis. Voca
uitq̄ nomē loci illiꝰ incēsio eoꝝ
succēsus fuissz ꝯtra eos ignis dn̄i.
Vulgus q̄ppe ꝓmiscuū qd̄ ascēde
rat cū eis flag̅uit desideio carniū
sedēs ⁊ flēs iūctis sibi ꝑit̄ filijs isrl̄
⁊ ait. q̄s dabit nob̄ ad vescēd̄ car
nes. Recordamur pisciū q̄s ꝯme
debamꝰ ī egipto g̅tis. ī mētē nob̄
veniūt cucumeres ⁊ pepones. porri
q̄ ⁊ cepe ⁊ allia. Aīa nr̄a arida ē:
n̄l aliud respitiūt ocl̄i nr̄i n̄ man.
Eāt āt man q̄i semē coriādri colo
ris bdellij Circuibatq̄ ꝓpl̄s ⁊ colli
gēs illd̄ frāgebat mola siue tere
bat ī mortario: coqn̄s ī olla ⁊ faci
ens ex eo tortulas sapois q̄i pais
oleati Cūq̄ descēdēt nocte sup ca
stra ros: descēdebat ꝑit̄ ⁊ mā. Au
diuit ḡ moyses flētē ꝓpl̄m ꝑ faili
as singulos ꝑ ostia tētorij sui. Ira
tusq̄ ē furor dn̄i valde. ꝫ et moysi
ītolerāda res visa ē ⁊ ait ad dn̄m
Cur afflixisti ꝑuū tuū. q̄re nō īue
nio grāz coraz te. Et cur īposuisti
pondꝰ vniu̅si ꝓpl̄i hꝰ sup me. Nū
q̄d ego ꝯcepi oēz hāc mltitudīez
vel genui eā ut dicas m̄ porta eos
in sinu tuo sic̄ portaē solet nutrix
infātulū ⁊ defer in t̄rā ꝓ q̄ iurasti
pr̄ibꝰ eoꝝ. Vn̄ m̄ carnes ut dē tā
te multitudini. Flēt con̄ me dicē
tes. da nob̄ carnes ut ꝯmedamꝰ.
Nō possuz solꝰ sustinē oēz hūc po
pulū. qꝛ g̅uis m̄ ē. Sinalit̄ tibi vi
det̄: obsecro ut int̄fitias me ⁊ īue
niā grāz in ocul̄ tuis ne tātis affi
tiar mal̄ Et dixit dn̄s ad moysen
Cōgrega m̄ septuagīta viros de
seibꝰ isrl̄ q̄s tu nosti ꝙ senes po
puli sint ac mgr̄i ⁊ duces eos ad
ostiū tab̄naculi fedeis. fatiesq̄ ibi

stare tecū ut oñdaz ⁊ loq̄r tibi et
auferaz de spū tuo tradāqꝫ eis ut
sustētent tecū onꝰ ꝓpl̄i et nō tu so
lus g̃ueris. Populoq̄ dices. Sā
ctificamini Cras ꝯmedetis carnes
Ego em̄ audiui vos dicē. Quis da
bit nob̄ escas carniū. Bñ nobis
eāt in egipto Vt det vob̄ dñs car
nes ⁊ ꝯmedatis: nō vno die nec
duobꝰ vel qn̄qꝫ aut decē nec vigī
ti quidē. ꝫ vsqꝫ ad mensē dierꝫ: do
nec exeat ꝑ nares vestras ⁊ verta
tur ī nauseā eo ꝙ r̄pulerītis dñm
q̄ in medio vr̄i est et fleueritis co
rā eo dicētes. Quare egressi sumꝰ
ex egipto ut ꝑiremꝰ in solitudīe.
Et ait moyses. Sexcēta milia pedi
tū huiꝰ ꝓpl̄i sunt. Et tu dicis dabo
eis esū carniū mēse integro. Nun
q̄d ouiū ⁊ boū multitudo cedet̄ ut
possit sufficere ad cibū. vel oēs pi
sces maris ī vnū ꝯgregabunt̄ ut
eos satiēt. Cui rn̄dit dñs. Nūq̄d
manꝰ dñi inualida ē. Jā nūc vide
bis vtꝝ meꝰ sermo ope ꝯpleat̄.
Venit igit̄ moyses ⁊ narrauit po
pulo verba dñi: ꝯgregās septua
ginta viros de senibus isrl̄ quos
stare fecit circa tab̄naculū Descen
ditqꝫ dñs ꝑ nubē et locutus ē ad
euz: auferēs de spū q̄ erat in moy
se ⁊ dās septuaginta viris. Cūqꝫ
req̄euisset in eis spūs ꝓph̄auerūt
nec vltr̄ cessauerūt. Remāserant
aūt in castris duo viri q̄ꝝ vnꝰ vo
cabat̄ heldad ⁊ alt̄ medad super
quos req̄euit spūs. nā ⁊ ip̄i descri
pti fuerāt et nō exierāt ad tab̄na
culuz. Cūqꝫ ꝓph̄arēt in castris: cu
currit puer ⁊ nuntiauit moysi di
cēs. Heldad ⁊ medad ꝓphetāt in
castris. Statī josue filiꝰ nun mini

ster moysi et elcūs e pluribꝰ ait.
dñe mi moyses ꝓhibe eos. At il
le q̄d inq̄t emularis ꝑ me. Quis
tribuat ut oīs ꝓpl̄s ꝓphetet ⁊ det
eis dñs spm̄ suū. Reuersusqꝫ est
moyses ⁊ maiores natu isrl̄ in ca
stra. Vētus autē egrediēs a dño
arreptas trās mare coturnices de
tulit ⁊ dimisit ī castra: itinere quā
tū vno die ꝯfici pōt ex omī ꝑte ca
stroꝝ ꝑ circuitū. volabātqꝫ ī aere
duobꝰ cubitis altitudine sup t̄rā
Surgēs g̃ ꝓpl̄us toto die illo ⁊ no
cte ac die altero: ꝯgregauerunt co
turnicū q̄ paꝝ decē choros ⁊ sicca
uerūt eas ꝑ gyꝝ castroꝝ Adhuc
carnes erāt ī dētibz eoꝝ nec defece
rat huiuscemōi cibus ⁊ ecce furor
dñi ꝯcitatꝰ ī ꝓpl̄m ꝑcussit eū pla
ga mag̃ nimis. Vōtusqꝫ ē ille lo
cꝰ sepulcr̄ ꝯcupiscētie. ibi eī sepeli
ert̄ ꝓpl̄m q̄ desideāueāt. Egressi āt
de sepulchris ꝯcupiscētie venert̄ ī
aseroth ⁊ māserūt ibi. Ca. xij.

Locutaqꝫ ē maia ⁊ aarō ꝯtra
moysē ꝓpt̄ vxorē eius ethio
pissaz ⁊ dixert̄. Nū ꝑ solū moysē
locutꝰ ē dñs. Nōne ⁊ nob̄ filit̄ ē
locutꝰ. Qd cū audissz dñs iratꝰ ē
Erat eī moyses vir mitissimꝰ sup
oēs hoīes q̄ morabāt̄ ī t̄ra. Statī
locutꝰ ē ad eū ⁊ ad aarō ⁊ mariā
Egredimī vos tm̄ tres ad tab̄nacu
lū federis. Cūqꝫ fuissent egressi de
scēdit dñs ī colūna nub̄ ⁊ stetit ī
ītroitu tab̄nacl̄i vocās aarō ⁊ ma
riā. q̄ cū issent dixit ad eos. Audi
te s̄mones meos Si q̄s fuerit int̄
vos ꝓph̄a dñi ī visiōe apparebo ei
vel ꝑ sōniū loq̄r ad illū. At ñ tal̄
s̄uꝰ meꝰ moyses q̄ ī oī domo mea
fidelissimꝰ ē. Ore eī ad os loq̄r ei.

Palā ⁊ nō ꝑ enigmata ⁊ figuras
dn̄m videt. Quare ḡ nō timuistis
detrahē ſuo meo moyſi. Iratus
q̄ ɔtra eos abijt Nubesq̄ recessit
q̄ eāt ſup tab̄naculū Et ecce maria
apparuit cādēs lepra q̄i nix. Cūq̄
reſpexisset eā aarō ⁊ vidiſſ ꝑfuſā
lepra. ait ad moyſē. Obſecro dn̄e
mi ne īponas nob̄ hoc peccatū qd̄
ſtulte ɔmiſim⁹: ne fiat hec q̄i mor
tua ⁊ ut abortiuū qd̄ ꝓicit̄ de vul
ua mr̄is ſue. Ecce iā mediū carnis
ei⁹ deuoratū ē a lepra. Clamauit
q̄ moyſes ad dn̄m dicēs. De⁹ ob
ſecro ſana eam. Cui rn̄dit dn̄s. Si
pat̄ ei⁹ ſpuiſſ in fatiē illi⁹: nōne
debueāt ſaltē ſeptē dieb⁹ rubore
ſuffundi. Separet̄ ſeptē dieb⁹ ex
tra caſtra et poſtea reuocabit̄. Ex
cluſa ē itaq̄ maria extra caſtra ſe
ptē dieb⁹ ⁊ ꝓplus nō eſt mot⁹ de
loco illo donec reuocata ē maria.

Ca. xiij.

Profectusq̄ ē ꝓpl's
de aſeroth fixis tētorijs ī deſ
to pharā. Ibiq̄ locut⁹ ē dn̄s ad
moyſē dicēs. Mitte viros q̄ ɔſide
rēt t̄rā chanaan quā datur⁹ ſū fi
lijs iſrl̄ ſingulos de ſingul̄ tribu
b⁹ ex p̄ncipib⁹ Fecit moyſes qd̄
dn̄s īperarat de deſto pharā mit
tēs p̄ncipes viros quoꝝ iſta ſūt
noīa. De tribu rubē ſemmua filiū
zechur De tribu ſymeō ſaphat fi
liū vri De tribu iuda chaleb filiū
iephone. De tribu yſachar igal fi
liū ioſeph. De tribu ephraī oſee
filiū nun. De tribu bēiamī phalti
filiū raphu. De tribu zabulō ged
dihel filiū ſodi. De tribu ioſeph
ſceptri manaſſe gaddi filium ſuſi
De tribu dan amihel filiū gemalli
De tribu aſer ſchur filiū michael
De tribū neptalim naabi filiū ba
pſi. De tribu gad guhel filiū ma
chi. Hec ſūt noīa viroꝝ q̄s miſit
moyſes ad ɔſiderādā t̄rā. vocauit
q̄ oſee filiū nun ioſue. Miſit ḡ eos
moyſes ad ɔſiderādā t̄rā chana
an ⁊ dixit ad eos. Aſcēdite ꝑ me
ridianā plagā. Cūq̄ veneritis ad
mōtes ɔſideāte t̄rā q̄lis ſit ⁊ ꝓpl'm
q̄ h̄itator ē ei⁹. vtrū fortis ſit an ī
firmus. pauci numero an plures
ip̄a t̄ra bona an mala. vrbes q̄les
murate an abſq̄ muris. hum⁹ p ī
guis an ſteril̄. nemoroſa an abſ
q̄ arborib⁹. Cōfortamī et afferte
nob̄ de fructib⁹ t̄re. Erat aūt tēp⁹
qn̄ iā precoq̄ vue veſci poſſunt Cū
q̄ aſcēdiſſent exploraueruūt t̄rā a
deſto ſyn vſq̄ ad roob intrātib⁹
emath. Aſcēderūtq̄ ad meridiē et
veneruūt ī hebrō vbi erāt ahiman
⁊ ſiſai ⁊ tolmai filij enach. nā he
brō ſeptē annis an̄ thanim vrbē
egipti ɔdita eſt Pergētesq̄ vſq̄
ad torrētē botri abſciderūt palmitē
cū vua ſua quē portaueruūt ī vecte
duo viri. De mal'q̄ granatis ⁊ de
ficis loci illius tulerūt q̄ appellat⁹ ē
nehelescol id eſt torrēs botri eoꝝ
botrū portaſſent inde filij iſrl̄. Re
uerſiq̄ exploratores t̄re p⁹ q̄dra
gīta dies oī regione circuita vene
rūt ad moyſē et aarō ⁊ ad oēz ce
tū filioꝝ iſrl̄ ī deſtū pharā qd̄ eſt
in cades Locutiq̄ eis ⁊ omni mlti
tudini oſtēderūt fruct⁹ t̄re et narra
uerūt dicētes. Veīm⁹ ī t̄rā ad quā
miſiſtis nos q̄ reuera fluit lacte ⁊
melle ut ex hijs fructib⁹ ɔgnoſci
poteſt. ſ cultores fortiſſimos habz
⁊ vrbes grādes atq̄ muratas Stir
pez enach vidimus ibi. Amalech

habitat ī meridie: etheus ⁊ iebu
seus ⁊ amorreꝰ ī mōtanis. Cana
neus vero morat̄ iux̄ mare ⁊ circa
fluēta iordanis. Int̄ hec caleb cō
pescēs murmur ꝓpl̄i q̄ oriebat̄ cō
tra moysē ait. Ascēdamꝰ et possi
deamꝰ terrā. qm̄ poterimꝰ obtine
re eā. Alij vero q̄ fuerāt cū eo dice
bāt. Nequaq̄ ad hūc populū va
lemꝰ ascēdere. q̄a fortior nob̄ ē. De
traxerūtq̄ terre quam inspexerāt
apud filios isrl̄ dicentes. Terra
quā lustr̄uimꝰ deuorat habitato
res suos. Populꝰ quē aspeximus
ꝓcere stature ē. Ibi vidimꝰ mon
stra q̄daꝫ filioꝝ enach de gn̄e gi
ganteo quibus comparati quasi
locuste videbamur. Ca. xiiij.

Igit̄ vociferās om̄is turba fleuit
nocte illa ⁊ murmurati sunt ꝯtra
moysē ⁊ aarō cūcti filij isrl̄ dicen
tes. Vtinaꝫ mortui eēmꝰ ī egipto
⁊ nō ī hac vasta solitudine. Vti
nā peamꝰ ⁊ nō īducat nos dn̄s
in terraꝫ istā: ne cadamꝰ gladio
⁊ vxores ac liberi nostri ducāt̄ ca
ptiui. Nonne meliꝰ ē reuerti ī egi
ptū. Dixerūt alter ad alteꝝ. Con
stituamꝰ nob̄ ducē ⁊ reūtamur in
egiptum. Quo audito moyses ⁊
aarō ceciderūt ꝓni in terraꝫ coraꝫ
oī multitudīe filioꝝ isrl̄. At vero
iosue filiꝰ nun et caleph filius ie
phone q̄ ⁊ ip̄i lustrauerāt t̄raꝫ: sci
derūt vestimēta sua ⁊ ad oēm mlt̄
titudinē filioꝝ isrl̄ locuti sūt. Ter
ra quā circuiuimꝰ valde bō ē. Si ꝓ
pitiꝰ fuerit dn̄s inducet nos ī eā
⁊ tr̄dꝫ humū lacte ⁊ melle manā
tē. Nolite rebelles eē ꝯtra dn̄m ne
q̄ tīeatis populū t̄re huiꝰ. q̄ sicut
panē ita eos possumus deuorare

Recessit ab eis oē p̄sidiū. dn̄s vo
biscū ē: nolite metuere. Cunq̄ da
maret oīs multitudo et lapidibꝰ
eos vellꝫ opp̄mere: apparuit gl̄ia
dn̄i sup tectū federis: cūctis vidēti
bꝫ filijs isrl̄. Et dixit dn̄s ad moy
sen vsq̄ q̄ detr̄het m̄ populꝰ iste.
Quousq̄ n̄ credēt m̄ ī oībꝰ signis
q̄ feci coraꝫ eis. Feriā igit̄ eos pe
stilētia atq̄ ꝯsumā. te āt fatiaꝫ pn̄
cipē sup gentē magnā ⁊ fortioreꝫ
q̄ hec est. Et ait moyses ad dn̄m.
Vt audiant egipcij de q̄ꝝ medio
eduxisti ꝓpl̄m istū ⁊ hītatores t̄re
huiꝰ q̄ audierūt q̄ tu dn̄e ī popu
lo isto sis ⁊ fatie videaris ad fatiē
⁊ nubes tua ꝓtegat illos ⁊ ī colū
na nub̄ p̄cedas eos p diē ⁊ ī colū
na ignis p noctē q̄ occideis tātā
multitudinē q̄si vnuꝫ hoīem ⁊ di
cāt. Nō poterat ītroducē populū ī
t̄raꝫ ꝓ q̄ iurauerat. idcō occidit
eos ī solitudīe. Magnificet̄ g̊ for
titudo dn̄i sicut iurasti dicēs. Dn̄s
patiēs ⁊ multe misericordie: aufe
rens iniq̄tatē ⁊ scelera. nullūq̄ in
noxiū derelinquēs q̄ visitas pctā
p̄m ī filios ī tertiā ⁊ q̄rtā gn̄acō
nē. Dimitte obsecro pctm̄ populi
tui huiꝰ scd̄m magnitudinē mise
ricordie tue: sicut ꝓpitiꝰ fuisti egre
diētibꝫ de egipto vsq̄ ad locū istū
Dixitq̄ dn̄s. Dimisi iux̄ verbū tuū
Viue ego ⁊ implebit̄ gloria dn̄i
vniūsa terra. Attamen oēs hoīes
qui viderūt maiestatē meaꝫ ⁊ sig
na q̄ feci ī egipto ⁊ ī solitudine ⁊
tēptauer̄t me iaꝫ p decē vices nec
obedierūt voci mee: nō videbunt
terrā ꝓ q̄ iuraui patribꝰ eoꝝ nec
quisq̄ ex illis qui detr̄xit mihi in
tuebitur eaꝫ. Seruū meū chaleb

q̄ plen⁹ alio spū secut⁹ ē me īdu
cā ī t̄rā hāc quā circuiuit ⁊ semē
ei⁹ possidebit eā qm̄ amalechites
⁊ chananeꝰ hītāt ī vallib⁹ Cras
mouete castra ⁊ reūtimī in solitu
dinē ꝑ viā mais rubri. Locutusq̄
est dn̄s ad moysē ⁊ aarō dicens
Vsquequo mltitudo hec pessima
murmurat ꝯtra me. Querelas fi
lioꝝ isrl̄ audiui. dic ḡ eis. Viuo
ego ait dn̄s sic locuti estis audiē
te me sic fatiā vob̄. In solitudine
hac iacebūt cadaueā vr̄a. Oēs q̄
numerati estis a vigīti ānis et su
pra ⁊ murmurastis ꝯtra me nō ī
trabitis t̄ram sup quā leuaui ma
nū meā ut hītare vos facerē: p̄ter
chaleb filiū iephone ⁊ iosue filiū
nun. Paruulos aūt vr̄os de q̄b⁹
dixistis q̄ p̄ de hostib⁹ forēt intro
ducā ut videāt t̄rā q̄ vob̄ displicu
it. Vr̄a cadauera iacebūt ī solitu
dine. Filij vr̄i erūt vagi ī deſto an
nis q̄dragīta et portabūt fornica
cōez vr̄az donec ꝯsumāt̄ cadaueā
p̄rīm ī deſto iux̄ numerū q̄dragīta
dierū q̄b⁹ ꝯsiderastis t̄rā. Ann⁹ ꝑ
die īputabit̄. Et q̄dragīta ānis re
cipietis iniq̄tates vr̄as et scietis
vlcōez meā. Quoniaz sic locut⁹ sū
ita fatiā oī multitudini huic pessi
me q̄ cōsurrexit adūsū me. In soli
tudine hac defitiet ⁊ morieť. Igit̄
oēs viri q̄s miseāt moyses ad cō
tēplādū t̄rā ⁊ q̄ reūsi murmuraē
fecerāt ꝯtra eū oēz multitudīez de
tra hētes t̄re q̄ esset mala: mortui
sūt atq̄ ꝑcussi in ꝯspcū dn̄i. Iosue
aūt fili⁹ nun ⁊ chaleb fili⁹ iepho
ne vixerūt ex oīb⁹ q̄ ꝑrexerāt ad
ꝯsiderādā t̄rā Locut⁹q̄ ē moyses
vniūsa v̄ba hec ad oēs filios isrl̄

⁊ luxit ꝓpl̄s nimis. Et ecce mane p̄
mo surgētes ascēderūt v̄ticē mōtis
atq̄ dixerūt. Parati sum⁹ ascēdē
ad locū de q̄ dn̄s locut⁹ ē q̄ pecca
uim⁹ Quib⁹ moyses. Cur īq̄t tn̄s
gredimī v̄bū dn̄i qd̄ vob̄ nō cedet
in ꝓsperū. Nolite ascēdē nō em̄ ē
dn̄s vobiscū ne corruatis corā ini
micis vr̄is. Amalechites ⁊ chana
neꝰ añ vos sūt q̄rū gladio corrue
tis: eoq̄ nolueritis acq̄escere dn̄o
nec erit dn̄s vobiscū. At illi ꝯtene
brati ascēderūt ī v̄ticem mōtis. Ar
cha aūt testamēti dn̄i et moyses
nō recesserūt de castris. Descēditq̄
amalechites ⁊ chananeꝰ q̄ hīta
bat ī mōte ⁊ ꝑcutiēs eos atq̄ cōci
dens ꝑsecutus ē eos vsq̄ horma.

Locutus ē dn̄s ad moysen dicēs. Loq̄re ad fili
ōs isrl̄ ⁊ dices ad eos. Cū ingres
si fueritis terrā hītacōis vr̄e quā
ego dabo vob̄ ⁊ feceritis oblacōez
dn̄o ī holocaustū ā victimaz paci
ficā vota soluētes vel spōte offerē
tes muneā ā in sollēnitatib⁹ vr̄is
adolētes odorez suauitatis dn̄o de
bobus siue de ouib⁹ offeret q̄cūq̄
ymolauerit victimaz: sacrifitiū si
mile decimā ptē ephi cōspsā oleo
qd̄ mēsurā habebit q̄rtā ptē hin
⁊ vinū ad liba fūdēda eiusdē mē
sure dabit ī holocaustū siue victi
maz. Per agnos singulos ⁊ arie
tes erit sacrifitiū simile duarū deci
marū q̄ cōspsa sit oleo tercie ptis
hin ⁊ vinū ad libamētū t̄cie ptis
eiusdē mēsure offeret ī odorez sua
uitatis dn̄o. Quādo vero de bub⁹
feceis holocaustū ā hostiā ut īple
as votū vel pacificas victīas: da
bis ꝑ singulos boues simile tres

LXXVI.

dēi is ofpse oleo qđ tēat medium
mēsure hin: a vinū ad liba fūden
da eiusdē mēsure ī oblacōem sua
ussimi odoris dño Sic fabies p sin
gulos boues a arietes a agnos a
hedos Tā indigene qp pegrine eo dē
ritu offerēt sacrificia. Vnū pceptū
erit atq; indicitū tā vob qp adueis
tre. Locut⁹ ē dñs ad moysē dicēs
Loquere filijs isrl a dices ad eos
Cū veneritis ī terrā quā dabo vob
a comederitis de panib⁹ regiōis illi⁹
sepabitis pmitias dño de cib⁹ vīs
Sic de areis pmitias sepabitis: ita
a de pulmētis dabitis pmitiua do
mīo: Rđ si p ignorātiā pterieritis
āqp hoy q locut⁹ ē dñs ad moy
sē a mādauit p eū ad vos a die q
cepit iubē a vltra. oblitaq; fuerit
facere multitudo: offeret vitulū de
armēto holocaustū ī odorē suauis
simū dño a sacrificiū ei⁹ ac liba ut
cerimoie postulāt. hircūq; p pcō
et rogabit sacerdos p oī multitu
die filioy isrl a dimittet eis. qm
nō spōte peccauerūt. nlomin⁹ offe
rētes īcēsū dño p se a p pcō atq;
errore suo a dimittet vniūse plebi
filioy isrl a aduenis q pegrinā
tē inter vos. qm culpa ē oīs pplī p ig
norātiā. Rđ si aīa vna nescies pec
cauerit: offeret caprā anniculā p
pcō suo et dēpcabit p ea sacerdos
q iscia peccauerit coram dño: ipet
bitq; ei venīā a dimittet illi. Taz
indigenis qp adueis vna lex erit
oīm q peccauerint ignorātes Aīa
vero q p supbiā aliqđ admiserit si
ue ciuis sit ille siue pegrinus. qm
adūsus dñm rebell fuit: pibit de
pplo suo. Verbū em dñi otēpsit a
pceptū illi⁹ fecit irritū. idcirco de
lebit a portabit iniquitatē suā ssa
ctū est aūt cū eēnt filij isrl in soli
tudine et inuenissent hominē colli
gentē ligna ī die sabbati. obtule
runt eū moysi a aaron a vniūse ml
titudini. Qui recluserūt eū in care
rē: nescientes q̄d sup eo facere de
berēt. dixitq; dñs ad moysē. Mo
te moriat hō iste. obruat eū lapi
dib⁹ oīs turba extra castra Cūq;
eduxissent eum foras obruerunt
eū lapidib⁹ et mortu⁹ ē sicut pce
pat dñs. dixit q̄q; dñs ad moysen
Loqre filijs isrl a dices ad eos ut
faciāt sibi fimbrias p āgulos pal
lioy: ponētes ī eis vittas iacincti
nas. Quas cū viderīt recordentur
oīm mādatorū dñi nec sequāt co
gitacōnes suas a oculos p tes vā
rias fornicantes. ꝫ magis memo
res pceptorū dñi: facient ea. sintq;
sancti deo suo. Ego dñs deus vr̄ qui
eduxi vos de terra egipti ut essem
deus vester. Ca. xvi.

Coe aūt chore filius ysaar fi
lij caath filij leui a data atq;
abiron filij eliab. honq; filij phe
leth de filijs ruben surrexerūt ctr̄
moysen. alijq; filioy isrl ducenti
q̄nquaginta viri pceres synago
ge a q̄ tpe ocurrij p noīa vocabant
Cūq; stetissent aduersū moysen
a aaron dixerunt. Sufficiat vobis
quia omnis multitudo sanctoy ē
a in ipsis est dominus. Cur eleua
mini super populum dñi. Rđ
cum audisset moyses cecidit pro
nus in faciem. locutusq; ad chorē
a ad omnem multitudinē: mane
inquit notum faciet dominus q̄ ad
se ptineant a sanctos applicabit si
bi q̄s elegerit appropinquāt ei.

Hoc igit̄ facite. Tollat vn⁹ q̄sq̄
thuribula sua tu chore ⁊ oē ꝯciliū
tuū ⁊ hausto cras igne poīte desu
per thimiama corā dn̄o ⁊ quēcū
q̄ elegerit: ip̄e erit sc̄us. Multū eri
gimī filij leui dixitq̄ rursū ad cho
re. Audite filij leui. Num parū vo
bis ē q̄ sepauit vos de⁹ isrl̄ ab oī
ꝓpl̄o ⁊ iūxit sibi ut ꝑuiretis ei ī cul
tu tab̄naculi ⁊ staētis corā frequē
tia ꝓpl̄i et mīstraretis ei. Idcirco
ad se fecit accedē te ⁊ oēs frēs tu
os filios leui ut vob̄ etiā sacdotiū
vēdicetis ⁊ oīs globus tuus stet
cōtra dn̄m. Quid ē enim aarō ut
murmuretis cōtra eū. Misit ergo
moyses ut vocaret dathā et abi
ron filios eliab Qui rn̄dert̄. Nō ve
nim⁹. Nūq̄d paruz ē tibi q̄ eduxi
sti nos de t̄ra egipti q̄ lacte ⁊ melle
manabat ut occidēs in deꝑto n̄ ⁊
dn̄atus fueis nr̄i. Reueā ī duxisti
nos ī t̄rā q̄ fluit riuis lactis ⁊ mel
lis ⁊ dedisti nob̄ possessiōes agro
rū ⁊ vinearū. An ⁊ oculos nr̄os
vis eruere. Nō veīmus. Iratusq̄
moyses valde ait ad dn̄m. Ne re
spitias sacrifitia eorū. Tu scis q̄
nec asellū q̄dē vnq̄ acceperim ab
eis nec afflixerī quēpiā eoꝝ dixit
q̄ ad chore. Tu ⁊ oīs cōgregatio
tua state seorsū corā dn̄o ⁊ aaron
die crastīo sepatī. Tollite singuli
thuribula vr̄a ⁊ poīte sup ea incē
sū offerētes dn̄o ducēta qn̄q̄gīta
thuribula. aaronq̄ teneat thuri
bulū suū. Qd cū fecissent stātibus
moyse ⁊ aarō ⁊ coaceruassent ad
uersū eos oēz mlt̄itudīez ad ostiū
tab̄naculi apparuit cunctis gloria
dn̄i. Locutusq̄ dn̄s ad moysen ⁊
aarō ait. Sepamī de medio ꝯgre
gacōis hui⁹ ut eos rēpēte disp̄dā
Qui cecidert̄ ꝓni ī fatiē atq̄ dixert̄
Fortissime de⁹ spirituū vniūse car
nis: num vno peccāte ꝯtra omēs
ira tua deseuiet. Et ait domin⁹ ad
moysē. Precipe vniūso ꝓpl̄o ut se
paret̄ a tab̄naculꝰ chore ⁊ dathā ⁊
abirō. Surrexitq̄ moyses ⁊ abijt
ad dathā ⁊ abiron ⁊ seqn̄tib⁹ eū
senioribꝰ isrl̄ dixit ad turbā Rece
dite a tab̄naculꝰ īpioꝝ ⁊ nolite tā
gere q̄ ad eos ꝑtinēt: ne inuolua
mini in pctīs eorum. Cūq̄ recessis
sēt a tētorijs eoꝝ ꝑ circuitum: da
thā ⁊ abirō egressi stabāt ī intro
itu papilionū suarū cū vxorib⁹ ⁊
liberis: oīq̄ frequētia. Et ait moy
ses. In hoc scietis q̄ dn̄s miserit
me ut facerē vniūsa q̄ cernitis et
nō ex ꝓprio ea corde ꝓtulerī. Si cō
sueta hoīm morte interierīt ⁊ visi
taueit eos plaga q̄ ⁊ ceteri visita
ri solēt nō misit me dn̄s. Sinautē
nouā rē feceit dn̄s ut apiēs t̄ra os
suū deglutiat eos ⁊ oīa q̄ ad illos
ꝑtinēt. descēderītq̄ viuētes ī infer
nū: scietis q̄ blasphemauerint do
minū Cōfestī igit̄ ut cessauit loq̄
dirupta ē t̄ra sb̄ pedib⁹ eoꝝ ⁊ api
ens os suū deuorauit illos cū tab̄
naculꝰ suis ⁊ vniūsa sb̄stātia eoꝝ
descēdert̄q̄ viui ī infernū opti hu
mo et perierīt de medio mlt̄itudīs
At vero oīs isrl̄ q̄ stabat ꝑ gyrū
fugit a clamore pereūtiū dicēs Ne
forte ⁊ nos terra deglutiat. Sed ⁊
ignis egressus ē a dn̄o interfecit
ducentos qn̄q̄ginta viros q̄ offe
rebāt incēsū. Ca. xvij.
Locutusq̄ ē dn̄s ad moysen
dicēs. Precipe eleazaro filio aarō
sacdoti ut tollat thuibula q̄ iacēt

in medio a igne huc illucq dispergat. qm̃ sanctificata sūt in mortib⁹ peccatoꝝ. producatq; ea in lamias a affigat altari eo q̃ oblatū sit in eis incensū dño a sanctificata sint ut cernāt ea in signo et monimēto filij israel. Tulit g̃ eleazar sacerdos thuribula enea in q̃bꝫ obtulerāt hij q̃s incendiū deuorauit a pduxit ea in laminas affigēs altari ut hrent posterea filij israel q̃b⁹ cōmonerent ne q̃s accedat alienigena a q̃ nō est de semie aaron ad offerēdū incensū dño ne patiat sic passus e chore a ois congregatio eius loquēte dño ad moysē. Murmuauit āt omis multitudo filioꝝ israel sequenti die contra moysē a aaron dicēs. Vos interfecistis pplm dñi. Cūq; oriret sedicō a tumult⁹ increscēt: moyses a aaron fugerūt ad tabnaculuz federis Qđ postq̃ ingressi sūt operuit nubes a apparuit gria dñi. dixitq; dominꝰ ad moysen. Recedite de medio hui⁹ multitudinis: etiā nunc delebo eos. Cūq; iacerēt in terra dixit moyses ad aaron. Tolle thuribulū a hausto igne de altari mitte incensū desup: pgēs cito ad populū ut roges p eis. Jā enī egressa e ira a dño a plaga desevit. Qđ cum fecisset aaron a cucurrisset ad mediā multitudinē quā iā vastabat incendiū obtulit thimiama a stās inter mortuos ac viuētes p populo depcat⁹ e et plaga cessauit. Fuerūt āt q̃ perierūt sūt q̃tuor decim milia hoiz a septugēti absq; hijs q̃ pierāt in sedicōe chore rufusq; e aaron ad moysē ad ostiū tabnaculi federis postq̃ q̃euit interit⁹ Et locutus e dñs ad moysen dicēs. Loqre ad filios israel a accipe ab eis virgas singulas p cognacōnes suas a cūctis principibz tribuū virgas duodecim a vniuscuiusq; nomen superscribes vge fue. Nomē aūt aaron erit in tribu leui a vna vga cūctas eorū familias obtinebit. ponesq; eas in tabnaculo federis coram testimonio vbi loquar ad te. Que ex hijs elegero germiabit vga eius a cohibebo a me querimonias filioꝝ israel: quib⁹ cōtra vos murmurauit. Locutusq; e moyses ad filios israel a dederūt ei oēs principes virgas p singulas tribꝰ. Fueruntq; vge duodecim absq; virga aaron Quas cū posuisset moyses coraz dño in tabnaculo testimonij: sequēti die regressus inuenit germiasse vgā aaron in domo leui a turgētibz gemmis eruperāt flores q̃ foliis dilatatis in amygdalas deformati sunt. Protulit g̃ moyses oēs vgas de ospectu domi ad cūctos filios israel. viderūtq; a receperūt singuli virgas suas. dixitq; dñs ad moysē. Refer vgam aaron in tabnaculuz testionij ut servet ibi in signū rebellionis filioꝝ israel et q̃escāt querele eoꝝ a me ne moriant. Fecitq; moyses sicut p̃cepat dñs. dixerūt āt filij israel ad moysē Ecce consūpti sum⁹: oēs pibim⁹. Qui cūq; accedit ad tabnaculum dñi: morie. Nū vsq; ad inēnetionē cūcti delendi sum⁹. ℭ Ca. xviij.

Dixitq; dñs ad aaron. Tu a filij tui a dom⁹ patris tui portabitis iniquitatē sanctuarij a tu et filij tui sil sustinebitis pcta sacerdocij vri. Sz a frēs tuos de tribu leui a sceptro patris tui sume tecū. presto q̃ sint a ministrēt tibi

Tu aūt ⁊ filij tui mīstrabitis ī ta
b̄naculo testīonij Excubabūtq; le
uite ad p̄cepta tua ⁊ ad cūcta ope
ra tab̄nacl̄i: ita dūtaxat ut ad va
sa scūarij ⁊ altaē nō accedāt ne ⁊
illi moriāt̄ ⁊ vos pereatis fil̄. Sint
aūt tecū et excubēt ī custodijs tab̄
naculi ⁊ ī oīb⁹ cerimonijs ei⁹ Ali
enigena nō miscebit̄ vob̄. Excuba
te ī custodia scūarij ⁊ ī mīsterio al
taris ne oriat̄ īdignatio sup̄ filios
isrl̄. Ego dedi vob̄ frēs vr̄os leui
tas de medio filioꝝ isrl̄ ⁊ tradidi
donū dn̄o ut ꝓuiāt ī mīsterijs tab̄
naculi ei⁹. Tu aūt ⁊ filij tui custo
dite sac̄dotiū vr̄m et oīa q̄ ad cul
tū altaris ꝑtinēt ⁊ ītra velū sūt per
sac̄dotes ammīstrabūt̄. Si q̄s ext̄
nus accesserit occidet̄. Locut⁹ est
dn̄s ad aarō. Ecce dedi tibi custo
diā p̄mitiarū meaꝝ Oīa q̄ scīficāt̄
a filijs isrl̄ tibi tradidi ⁊ filijs tu
is ꝓ offitio sac̄dotali legittīa sēpit̄
na. Hec ḡ accipies de hijs q̄ sācti
ficāt̄ et oblata sūt dn̄o. Oīs obla
tio et sacrifitiū et q̄cq̄d ꝓ pctō at
q̄ delicto reddit̄ m̄ ⁊ cedet ī scāscō
rū: tuū erit ⁊ filioꝝ tuoꝝ. In scūa
rio comedes illud. Mares tm̄ edēt
ex eo. q̄ ꝯsecratū ē tibi. Primitias
aūt q̄s vouerīt et obtulerīt filij is
rahel tibi dedi et filijs tuis ac filia
b⁹ tuis iure ꝑpetuo. Qui mūd⁹ ē ī
domo tua vescet̄ eis Oēz medullā
olei ⁊ vini ac frumēti q̄cq̄d offert̄
p̄mitiarū dn̄o tibi dedi. Vniuersa
frugū inicia q̄ gignit hum⁹ et do
mino deportāt̄ cedēt ī vsus tuos. q̄
mūd⁹ ē ī domo tua vescet̄ eis. Oē
qd̄ ex voto reddiderīt filij isrl̄ tuū
erit. Quicq̄d p̄mū erūpit e vulua
cūcte carnis quā offerūt dn̄o siue

ex hoīb⁹ siue de pecorib⁹ fuerit tui
iuris erit. ita dūtaxat ut ꝓ hoīs p̄
mogeīto p̄tiū accipias et oē aīal
qd̄ immūduz ē redimi fatias cui⁹
redēptio erit p⁹ vnū mēsem: siclis
argēti qn̄q̄ pōdere scūarij. Siclus
vigīti obulos habz Primogeītū
aūt bouis ⁊ ouis ⁊ capre nō faties
redimi. q̄ scīficate sūt dn̄o Sāgui
nē tm̄ eoꝝ fundes sup̄ altaē ⁊ adi
pes adoleb̄ ī suauissimū odorē dn̄o
Carnes vero in vsū tuū cedēt sic̄ pe
ctusculū ꝯsecratū ⁊ armus dexter
tua erūt. Oēs p̄mitias scūarij q̄s
offert̄ filij isrl̄ dn̄o tibi dedi ⁊ filijs
ac filiab⁹ tuis iure ꝑpetuo Pactū
salis ē sēpit̄nū coraz dn̄o tibi ac fi
lijs tuis. Dixitq̄ dn̄s ad aarō. In
terra eoꝝ n̄l possidebitis nec habe
bitis ꝑtez int̄ eos. Ego ꝑs ⁊ hēdi
tas tua ī medio filioꝝ isrl̄. Filijs
aūt leui dedi oēs decīas israhel̄ in
possessionē ꝓ mīsterio q̄ ꝓuiūt m̄
in tab̄nacl̄o federis ut nō accedāt̄
vltra filij isrl̄ ad tabernaculū nec
ꝯmittāt pctm̄ mortiferꝝ solis filijs
leui m̄ ī tab̄naculo ꝓuiētib⁹ ⁊ por
tātib⁹ pctā ꝓpl̄i Legittimū sēpiter
nū erit ī geneācōnib⁹ vr̄is. Nihil
aliud possidebūt decīarū oblacōe
ꝯtēti q̄s ī vsus eoꝝ ⁊ necessaia se
paraui. Locutusq̄ ē dn̄s ad moy
sē dicēs. Precipe leuitis atq; denū
tia. Cū acceperitis a filijs isrl̄ deci
mas q̄s dedi vob̄ p̄mitias eaꝝ of
ferte dn̄o id ē decīam ꝑtez decime
ut reputet̄ vob̄ in oblacōez p̄miti
uorū: tā de areis q̄ de torculaib⁹ ⁊
vniūsis quoꝝ accipitis p̄mitias
offerte dn̄o ⁊ date ea aarō sac̄do
ti. Oīa q̄ offertis ex decimis ⁊ ī do
naria dn̄i sepabitis optīa et elcā

erūt. dicesq; ad eos. Si p̄clara et
meliora queq; obtuleritis ex deci
mis: reputabit̄ vob̄ quasi de area
⁊ torculari dederitis p̄mitias ⁊ co
medetis eas in oīb⁹ locis vr̄is tā
vos q̄ familie vestre. q̄ p̄tiuz ē p
ministeio q̄ seruitis in tab̄naculo
testimonij ⁊ n̄ peccabitis sup hoc
egregia vob̄ ⁊ pinguia r̄seruātes
ne polluatis oblationes filiorum
israhel ⁊ moriamini. Ca. xix.

Locutusq; ē dn̄s ad moysen
⁊ aarō dicens. Ista ē r̄ligio
victime quā ɔstituit dn̄s Precipe
filijs isrl̄ ut adducant ad te vac
cā rufaz etatis integre in q̄ nulla
sit macula nec portauerit iugū. tr̄
detisq; eaz eleazaro sacerdoti. Qui
eductā extra castr̄ ymolabit ī cō
spectu oīm ⁊ tinguēs digitū ī san
guīe ei⁹: asp̄get ɔtra fores tab̄na
culi septē vicib⁹. ɔburetq; eā cun
ctis vidētibz tā pelle ⁊ carnib⁹ ei⁹
q̄ sāguine ⁊ fimo flāme traditis
Lignūq̄ cedrinū ⁊ ysopū coccuz
q; bis tinctū sacerdos mittet in flā
mā q̄ vaccā vorat. Et tūc demū lo
tis vestib⁹ ⁊ corpe suo: ingredietur
in castra. ɔmaculatusq; erit vsq;
ad vesp̄m. Sed ⁊ ille q̄ ɔbusserit
eā lauabit vestimēta sua ⁊ corp⁹
⁊ immūd⁹ erit vsq; ad vesperum
Colliget aūt vir mūdus cineres
vacce ⁊ effundet eos extra castra
in loco purissimo: ut sint multitu
dini filiorū israhel in custodiā ⁊ ī
aquā aspersionis. q̄ p pctō vac
ca ɔbusta est. Cūq; lauerit q̄ vac
ce portauerat cineres vestimenta
sua: immūd⁹ erit vsq; ad vesp̄m
Habebunt hoc filij israhel ⁊ adue
ne q̄ habitāt int̄ eos sāctū iure p
petuo Qui tetigerit cadauer hoīs
⁊ ꝓpt̄ hoc septē diebz fuerit īmun
d⁹. asp̄get ex hac aq̄ die tertio et
septīo ⁊ sic mūdabit̄. Si die tercō
aspersus nō fuerit: septīo nō pote
rit emūdari. Oīs q̄ tetigerit hūa
ne aīe morticinū ⁊ asp̄sus hac cō
mixtione nō fuerit: polluet tab̄na
culū dn̄i et p̄ibit ex israhel. Quia
aq̄ expiacōnis nō ē asp̄sus immū
d⁹ erit ⁊ manebit spurcitia eius
sup euz. Ista ē lex hoīs q̄ morit̄ in
tab̄naculo. Oēs qui ingrediūt̄ tē
toriū illius ⁊ vniuersa vasa q̄ ibi
sūt polluta erūt septē dieb⁹. Vas
qd̄ nō habuerit op̄culū nec liga
turā desup: immūdū erit. Si quis
ī agro tetigerit cadauer occisi ho
minis ā p se mortui siue os illius
vel sepulchrz immūd⁹ erit septez
dieb⁹ Tollēt de cinerib⁹ ɔbustio
nis atq; pctī ⁊ mittēt aq̄s viuas
sup eos ī vas ī q̄b⁹ cū hō mūdus
tinxerit ysopū: asp̄get ex eo om̄e
tētoriū ⁊ cūctaz supp̄ellectilē et ho
mīes huiuscemōi ɔtagione pollu
tos atq; hoc mō mūd⁹ lustrabit
īmūdū tertio ⁊ septīo die. expia
tusq; die septīo lauabit ⁊ se et ve
stimēta sua ⁊ īmūd⁹ erit vsq; ad
vesp̄m Si q̄s hoc ritu nō fuerit ex
piatus: p̄ibit aīa illius de medio
eccīe. q̄ sanctuariū dn̄i polluit et
nō ē aq̄ lustracōis asp̄sus Erit hoc
p̄ceptū legittimū sēpiternū Ip̄eq̄
q̄ asp̄git aq̄s: lauabit vestimēta
sua. Oīs q̄ tetigerit aq̄s expiatio
nis īmūd⁹ erit vsq; ad vesperuz.
Quicquid tetigerit immundus ī
mundū fatiet ⁊ anima que horū
quippiam tetigerit immunda erit
vsq; ad vesperum. Ca. xx.

Venerũtq filij isrł a oĩs mł̃tudo ī dęt̃ū fin mẽse p̃mo a mãsit pp̃ls ī cadęs. Mortuaq ẽ ibi maria a sepulta ī eodẽ loco. Cũq indigeret aq̃ pp̃lus cõuenerẽt adũ sũ moysẽ a aarõ a vlī ī sedicõem dixerũt. Vtinã perissem⁹ int̃ frẽs nr̃os coꝝ dño Cur eduxistis eccle siã dñi ī solitudinẽ ut a nos a nr̃a iumenta moriamur. ꝯ q̃re nos fecistis ascẽdere de egipto et adduxistis ad locũ istũ pessimũ q̃ seri nõ potest q̃ nec ficus gignit nec vineas nec malagnata: insup a aquã nõ hꝫ ad bibẽdũ. ꝯ Ingressusq moyses a aaron dimissa multitudine ī tabnaculũ fœderis corruerũt pnī ī trã. ꝯ damauerũtq ad dñm atq dixerũt. Dñe deꝰ audi damorez pp̃li tui⁹ a aperi eis thęzaurũ tuũ fõtẽ aque viue ut saciati cessẽt murmuracõem eoꝝ. Et apparuit gloria dñi sup eos. Locutusq ẽ dñs ad moysẽ dicẽs Tolle vgã a congrega pp̃lm tu a aaron frat̃ tuus a loquimini ad petrã coꝝ eis a dabit aq̃s. Cũq eduxeris aquaz de petra bibet oĩs multitudo et iumẽta eius. Tulit igit̃ moyses virgã q̃ erat ī ospectu dñi sic p̃cepat ei ogregata multitudie añ petraz dixitq eis. Audite rebelles a incredduli. Nũ de petra hac vob aquam poterimus eicere. ꝯ Cũq eleuasset moyses manũ p cutiẽs vga bis silicẽ: egresse sunt aq̃ largissime. ita ut pp̃ls biberet a iumẽta. Dixitq dñs ad moysẽ a aarõ. q̃ non credidistis mi ut sanctificaretis me coꝝ filijs isrł nõ introducetis hos populos ī trã quã dabo eis. Hec est aqua ocontradictõis vbi iurgati sũt filij isrł octra dñm et sanctificat⁹ ẽ in eis. Misit interea nũtios moyses de cadęs ad regẽ edom q̃ dicerent Hec mãdat frat̃ tuus isrł. Nosti oẽz labore q̃ apprehẽdit nos quo descẽderint pr̃es nr̃i ī egiptũ a hita uerim⁹ ibi mł̃to tpe. afflixerintq nos egipcij a pr̃es nostros a quo damauerim⁹ ad dñm et exaudierit nos. miseltq angelũ q̃ eduxerit nos de egipto Ecce ī vrbe cadęs que ẽ in extremis finib⁹ tuis positi: obsecram⁹ ut nob trãsire liceat p trã tuã. Nõ ibim⁹ p agros nec p vineas nõ bibem⁹ aq̃s de puteis tuis. ß gradiemur via publica nec ad dexteraz nec ad sinistrã declinãtes: donec trãseam⁹ fines tuos. Cui rñdit edom. Nõ trãsib p me. Alioq̃n armat⁹ occurraz tibi dixerũtq filij isrł. Per tritã gradiemur viã a si bibẽim⁹ aq̃s tuas nos a pecora nr̃a dabimus q̃ instũ est Nulla erit ī ptio difficultas trãn velocit̃ trãseam⁹. At ille rñdit Nõ trãsibitis Statimq egressus est obuius cũ infinita mł̃titudine et manu forti nec voluit acq̃escẽ depcãti ut credẽt trãsitũ p fines suos Quã ob rẽ diuertit ab eo isrł. Cũq castra mouissent de cadęs venerũt in mõtẽ or q̃ est in finib⁹ trę edom vbi locut⁹ ẽ dñs ad moysẽ dicẽs Pergat igit̃ aarõ ad pp̃los suos. Nõ enim intrabit terrã quaz dedi filijs isrł eoq ī credulus fuerit ori meo ad aq̃s ocontradictõis. Tolle aarõ a filiũ eius cũ eo a duces eos in mõtẽ or. Cũq nudaueris pręz veste sua: indues ea eleazarũ filiũ eius a aarõ colliget̃ a moriet̃ ibi. Fecit moyses ut pręcepat dñs a

LXXIX.

ascēderūt ī montē or corā oī multi
tudine. Cūq; aarō spoliasset vesti
b⁹ suis. īduit eis eleazaꝝ filiū ei⁹
Illo mortuo ī mōtis supcilio: descē
dit cū eleazaro. Oīs āt multitudo
vidēs occubuisse aarō: fleuit sup
eo triginta dieb⁹ p cunctas fami
lias suas. Ca. xxi.

Quod cū audissꝫ chananeꝰ
rex arad q̄ hītabat ad meri
diē venisse scꝫ isrl̄ p exploratoruꝫ
viā pugnauit ɔtr̄ illū ⁊ victor exi
stēs duxit ex eo p̄dam. At isrl̄ vo
to se dn̄o obligās ait. Si tradide
ris ꝓpl̄m istū in manu mea: delebo
vrbes eius. Exaudiuitq; dn̄s p̄ces
isrl̄ ⁊ tr̄didit chananeū quē ille
īt̄fecit subuersis vrbib⁹ ei⁹ ⁊ vocauit
nomē loci illi⁹ orma. i. anathema
Profecti sūt aūt ⁊ de mōte or p vi
am q̄ ducit ad mare rubꝝ ut ēcui
rēt terrā edō. Et tedere cepit ꝓpl̄m
itineris ac laboris. locutusq; ɔtra
dn̄m et moysen ait. Cur eduxisti
nos de egipto: ut moreremur ī so
litudine. Deest panis. nō sūt aq̄
aīa nrā iā nauseat sup cibo isto le
uissimo Quā ob rē misit dn̄s ī po
pulū ignitos serpētes ad q̄ꝝ pla
gas ⁊ mortes plurimoꝝ venerūt
ad moysen atq; dixerūt. Peccaui
m⁹. q̄ locuti sum⁹ ɔtra dn̄m ⁊ te.
Ora ut tollat a nob̄ serpētes. Ora
uit moyses ꝓ ꝓpl̄o Et locutus est
dn̄s ad eū. Fac s̄pentē eneū ⁊ po
ne eū ꝓ signo. Qui pcussus aspe
xerit eū: viuet. Fecit g̊ moyses ser
pētē eneū ⁊ posuit eū ꝓ signo Quē
cū pcussi aspicerēt: sanabāt̄. Pro
fectiq; filij isrl̄ castrametati sūt in
oboth. Vn̄ egressi fixere tētoria in
ieabarim ī solitudīe q̄ respicit mo
ab ɔtra orientalē plagam ⁊ inde
mouētes venerūt ad torrētem za
reth. Quē relinquētes castr̄meta
ti sūt ɔtra arnō q̄ ē in deserto ⁊ p
minet ī finibus amorrei. Siq̄dē ar
nō termin⁹ ē moab. diuidēs moa
bitas ⁊ amorreos Vn̄ dicit̄ ī libro
belloꝝ dn̄i. Sic̄ fecit in mari rubro
sic fatiet ī torrētib⁹ arnō. Scopu
li torrētiū īclinati sūt ut req̄escerēt
ī arnon ⁊ recūberēt in finib⁹ moa
bitaꝝ. Ex eo loco apparuit puteꝰ
sup q̄ locutus ē dn̄s ad moysen.
Cōgrega ꝓpl̄ꝫ ⁊ dabo ei aquā Tūc
cecinit isrl̄ carmē istud. Ascēdat
puteꝰ ɔcinebāt: puteꝰ quē foderīt
p̄ncipes ⁊ pauerūt duces multitu
dinis ī datore legis ⁊ ī bacul̄ suis
De solitudine: mathana. De ma
thana: nahalihel. de nahalihel in
bamoth Bamoth vall̄ ē ī regiōe
moab ī vertice fasga ⁊ qd̄ respicit
ɔtr̄ desertū Misit āt isrl̄ nūtios ad
seō regē amorreoꝝ dicēs. Obsecro
ut trāsire mihi liceat p terrā tuā.
Nō declinabim⁹ in agros ⁊ vine
as: nō bibem⁹ aq̄s ex puteis via
regia gradiemur. donec tr̄nseam⁹
termin⁹ tuos. Qui ɔcedere noluit
ut trāsiret isrl̄ p fines suos: quin
poti⁹ exercitu ɔgregato egressus
ē obuiā in desertū ⁊ venit in iasa.
pugnauitq; ɔtra eū. A quo pcus
sus ē in ore gladij ⁊ possessa ē t̄ra
ei⁹ ab arnō vsq; ieboc ⁊ filios am
mō. q̄ forti p̄sidio tenebāt̄ t̄mini
āmoītaꝝ Tulit g̊ isrl̄ oēs cītates
ei⁹ ⁊ hītauit ī vrbib; amorrei ī ese
bō scꝫ ⁊ vicul̄ ei⁹. vrbs esebō fu
it regis seō amorrei q̄ pug̃uit ɔtr̄
regē moab ⁊ tulit omneꝫ terram
que dicōis illius fuerāt vsq; arnō

Idcirco dicit in prouerbio. Venite esebon edificet & instruatur ciuitas seon. Ignis egressus est de esebon flamma de oppido seon & deuorauit ar moabitarum & hitatores excelsoꝝ arnon. Ve tibi moab periisti populo chamos dedit filios eius in fugam & filias in captiuitatem regi amorreorum seon. Iugum ipsorum disperiit ab esebon usq; dibon lassi pueneruntq; in iophaz usq; medaba Dibauit itaq; israhel in terra amorrei. Misitq; moyses ut explorarent iazer cuius ceperunt viculos & possederunt hitatores. Verteruntq; se & ascenderunt per viam basan et occurrit eis og rex basan cum omni populo suo pugnaturus in edrai. Dixitq; dominus ad moysen. Ne timeas eum. quia in manu tua tradidi illum & omem populum ac terram eius. Fatiesq; illi sicut fecisti seon regi amorreorum habitatori esebon. Percusserunt igitur & hunc cum filiis suis vniuersoq; populo eius usq; ad internicionem & possederunt terram illius. Profectiq; castrametati sunt in campestribus moab ubi trans iordanem iericho sita est.

Capitulum xxii.

Videns autem balac filius sephor omia que fecerat israhel amorreo & quod pertimuissent eum moabite et ipse cum eis ferre non possent dixit ad maiores natu madiam. Ita delebit hic populus omes qui in circuitu finibus nostris comorantur quomodo solet bos herbas usq; ad radices carpere Ipse erat eo tempore rex in moab. Misit ergo nuncios ad balaam filium beor ariolum qui habitabat super flumen terre filiorum amon ut vocaret eum & dicerent. Ecce egressus est populus ex egipto qui operuit superficiem terre sedensq; contra me. Veni igitur & maledic populo huic. quia fortior me est ut quomodo possim percutere & eicere eum de terra mea. Noui enim quod benedictus sit cui benedixeris & maledicti qui quem maledixeris Perrexerunt ergo seniores moab & maiores natu madiam habentes diuinacionis pretium in manibus Cumq; venissent ad balaam & narrassent ei omia verba balac ille respondit. Manete hic nocte & responsum quod mihi dixerit dominus Manentibus illis apud balaam venit deus & ait ad eum Quid sibi volunt homines isti apud te. Respondit. Balac filius sephor rex moabitarum misit ad me dicens. Ecce populus qui egressus est de egipto operuit superficiem tie terre veni & maledic ei si quomodo possim pugnans abigere eum. Dixitq; deus ad balaam. Noli ire cum eis neq; maledicas populo. quia benedictus est. Cumq; mane consurgens dixit ad principes. Ite in terram vestram. quia prohibuit me dominus venire vobiscum. Renuitq; princeps dixerunt ad balac. Noluit balaam venire nobiscum. Rursum ille multo plures & nobiliores quam ante miserat misit Qui cum venissent ad balaam dixerunt. Sic dicit balac filius sephor Ne recuseris venire ad me Parato honorare te & quodcumq; volueris dare Veni & maledic populo isti Respondit balaam. Si dederit mihi balac plenam domum suam argenti & auri non potero immutare verbum domini dei mei ut vel plus vel minus loquar Obsecro ut hic maneatis etiam hac nocte & sciam quid mihi rursum respondeat dominus Venitq; deus ad balaam nocte & ait ei. Si vocat te venerunt homines isti: surge & vade cum eis: ita dumtaxat ut quod precepero tibi facias. Surrexit balaam mane & strata asina profectus est cum eis & iratus est deo. Stetitq; angelus domini

LXXX.

ĩ via ɔtra balaã q̃ sedebat asine ⁊
duos pueros hẽbat secũ. Cernẽs
asina angelũ stantẽ ĩ via euagĩa
to gladio aũtit se de itinere ⁊ ibat
p agꝝ. Quã cũ verberaret balaaꝫ
⁊ vellet ad semitã reducẽ. stetit ã
gelus ĩ angustijs duaꝝ maceria
rũ q̃bꝰ vinee cingebãt. Quem vi
dẽs asina iũxit se paĩeti ⁊ attriuit
sedẽtis pedem. At ille iteꝝ verbera
bat ⁊ n̄lominꝰ angelꝰ ad locũ ã
gustũ trãsiẽs vbi nec ad dexterã
nec ad sinistrã poteãt deuiari: ob
uiꝰ stetit. Cũq̃ vidisset asina stã
tẽ angelũ: ɔcidit sb̄ pedibꝫ sedẽtis
Qui iratꝰ vehemẽtiꝰ cedebat fuste
lateã eiꝰ. Apuitq̃ dn̄s os asine ⁊
locuta ẽ. Quid feci tibi. ⁊ Cur pcu
tis me ecce iã tercõ. ⁊ Rn̄dit balaã
Quia cõmeruisti ⁊ illusisti m̄. Vti
nã haberẽ gladiũ ut te pcuterez.
Dixit asina. Nonne aĩal tuũ sũ cui
sp sedẽ ɔsuesti vsq̃ ĩ pn̄tem diẽ. ⁊
Dic q̃d simile vnq̃ fecerĩ tibi. At
ille ait. Nũq̃. Protinꝰ apuit dn̄s
oculos balaã ⁊ vidit angelũ stã
tẽ in via euaginato gladio. ado
rauitq̃ eũ pnꝰ in terrã. Cui ange
lꝰ. Cur inq̃t tercõ verberas asinã
tuã. ⁊ Ego veni ut aduersarer tibi
q̃ puersa ẽ via tua. m̄q̃ ɔtraria
Et nisi asina declĩasset de via dãs
locũ r̄sistẽti te occidissem ⁊ illa vi
ueret. Dixit balaã. Peccaui. nesci
ens q̃ tu stares ɔtra me. Et nunc
si displicet tibi ut vadã: reuertar
Ait ãgelꝰ Vade cũ istis ⁊ caue ne
aliud q̃ p̄cepero tibi loq̃ris. Iuit
igit̄ cũ pn̄cipibꝫ Qd cũ audissꝫ ba
lac egressus ẽ ĩ occursũ eiꝰ ĩ opido
moabitaꝝ qd situ ẽ in extremis fi
nibꝫ arnõ. Dixitq̃ ad balaã. Misi
nũtios ut vocarẽt te. Cur nõ sta
tim venisti ad me. ⁊ An q̃ mercedẽ
aduẽtui tuo reddere nequeo. ⁊ Cui
ille rũdit. Ecce assum Nũquid loq̃
potero aliud nisi qd deus posuerit
ĩ ore meo. ⁊ Perrexerũt g̃ simul et
venerũt in vrbeꝫ q̃ in extremis re
gni eiꝰ finibꝫ erat. Cũq̃ occidissꝫ
balac boues et oues: misit ad ba
laaꝫ et pn̄cipes q̃ cũ eo erant mu
nera. Mane aũt facto duxit eum
ad excelsa baal ⁊ intuitus ẽ extre
mã ptem populi. Ca. xxiij.

Dixitq̃ balaaꝫ ad balac. Edi
fica mihi h̄ septẽ aras ⁊ pa
ra totidẽ vitulos. eiusdezq̃ nume
ri arietes Cũq̃ fecisset iuxta s̄mo
nẽ balaã: imposuerũt sil' vitulũ ⁊
arietẽ super arã. Dixitq̃ balaã ad
balac sta paulisp iuxta holocau
stũ tuũ donec vadã si forte occur
rat m̄ dn̄s et qdcũq̃ ĩpauerit lo
q̃r tibi. Cũq̃ abissꝫ velocit̄: occur
rit illi deꝰ. Locutusq̃ ad eũ balaã
septẽ inq̃t aras erexi ⁊ ĩposui vitu
lũ ⁊ arietẽ desup dn̄s ãt posuit ver
bũ ĩ ore eiꝰ ⁊ ait. Reũtẽ ad balac
⁊ hec loq̃ris. Reuersus ĩuenit stã
tẽ balac iux̄ holocaustũ suũ ⁊ oẽs
principes moabitaꝝ. assumptaq̃
pabola sua dixit. De arã adduxit
me balac rex moabitaꝝ: de monti
bꝰ orientis. Veni inq̃t ⁊ maledic
iacob. ꝓpera ⁊ detestaẽ isrl'. Qũo
maledicã: cui nõ maledixit deꝰ. ⁊ q̃
racõe detester quẽ dn̄s n̄ detestat̄. ⁊
De sũmis silicibꝫ videbo eũ ⁊ de col
libꝰ ɔsiderabo illũ. Populꝰ solus
hĩtabit ⁊ ĩt̄ gẽtes n̄ r̄putabit̄. q̃s
dinũeraẽ possit puluerẽ iacob et
nosse numeꝝ stirpis isrl'. ⁊ Moiat̄
anima mea morte iustoꝝ et fiant

nouissima mea horum filia. Dixitque
balac ad balaam. Quid est hoc quod
agis. Vt maledicens inimicis me
is vocaui te et tu econtrario benedicis
eis. Cui ille respondit Nunquid aliud pos
sum loqui nisi quod iusserit dominus. Dixit ergo
balac. Veni mecum in alterum locum vnde
partem israel videas et totum videre non pos
sis inde maledicito ei. Cumque duxis
set eum in locum sublimem super verticem mon
tis phasga edificauit balaam se
ptem aras et impositis supra vitulo
atque ariete dixit ad balac. Sta hic
iuxta holocaustum tuum donec ego ob
uius pergam. Cui cum dominus occurrisset
posuissemque verbum in ore eius ait. Reuer
tere ad balac et hec loqueris ei. Reuer
sus inuenit eum stantem iuxta holocaustum
suum et principes moabitarum cum eo
Ad quem balac. Quid inquit locutus est
dominus. At ille assumpta parabola
sua ait. Sta balac et ausculta audi
fili sephor. Non est deus quasi homo ut menti
atur nec ut filius hominis ut mutetur. Di
xit ergo et non fatiet. locutus est et non imple
bit. Ad benedicendum adductus sum be
nedictionem prohibere non valeo. Non
est ydolum in iacob nec videtur simu
lacrum in israel. Dominus deus eius cum eo est et
clangor victorie regis in illo. Deus
eduxit illum de egipto cuius fortitudo
similis est rinocerotis Non est augurium
in iacob nec diuinacio in israel Tempo
ribus suis dicetur iacob et israel quid ope
ratus sit deus Ecce populus ut leena con
surget et quasi leo erigetur. Non accuba
bit donec deuoret predam et occisorum
sanguinem bibat. Dixitque balac ad
balaam Nec maledicas ei nec benedi
cas Et ille. Nonne ait dixi tibi quod
quicquid mihi deus imperaret hoc facerem. Et
ait balac ad eum Veni et ducam te ad
aliud locum si forte placeat deo ut in
de maledicas eis. Cumque duxisset eum
super verticem montis phogor qui respicit
solitudinem dixit ei balaam. Edifica
mihi hic septem aras et para totidem
vitulos eiusdemque numeri arietes
Fecit balac ut balaam dixerat impo
suitque vitulos et arietes per singu
las aras. Ca. xxiiij.

Cumque vidisset balaam quod pla
ceret domino ut benedicerent israhe
li nequaquam abijt ut ante prexerant ut
augurium quereret. sed dirigens contra de
sertum vultum suum et eleuans oculos vi
dit israel in tentorijs commorantem per tribus
suas et irruente in se spiritum dei assum
pta parabola ait. Dixit balaam filius
beor dixit homo cui obturatus est ocu
lus dixit auditor sermonum dei qui visi
onem omnipotentis intuitus est qui cadit et
sic aperiuntur oculi eius. Quam pulcra
tabernacula tua iacob et tentoria tua
israel ut valles nemorose ut horti iu
xta fluuios irrigui ut tabernacula que
fixit dominus quasi cedri propter aquas. Fluet
aqua de situla eius et semen illius erit in
aquas multas. Tollet propter agag rex
eius et auferet regnum illius. Deus
eduxit illum de egipto cuius fortitudo
similis est rinocerotis. Deuorabunt gen
tes hostes illius. ossaque eorum confri
gent et perforabunt sagittis Accubans
dormiuit ut leo et quasi leena quam su
scitare nullus audebit. Qui benedixe
rit tibi erit ipse benedictus qui maledixe
rit in maledictione reputabitur. Iratus
que balac contra balaam complosis mani
bus ait. Ad maledicendum inimicis
meis vocaui te quibus econtrario ter
tio benedixisti. Reuertere ad locum tuum
Decreueram quidem magnifice honora
re te. sed dominus priuauit te honore

disposito. Rñdit balaã ad balac
Nõne nuncijs tuis q̃s misisti ad
me dixi si dederit m̃ balac plenaꝫ
domũ suã argẽti ⁊ auri ñ potero p̃
teire ꝑmonẽ dñi dei mei ut vel boĩ
q̃d vel mali ꝓferã ex corde meo. ꝫ
ẽ cq̃d dñs dixerit hoc loq̃r. Verũ
tñ pgẽs ad ꝓplm meũ dabo ꝯsiliũ
q̃d ꝓpls tuꝰ ꝓplo huic fatiat extre
mo tpe. Sũpta igit̃ pabola rursũ
ait. Dixit balaã filiꝰ beor: Dixit hõ
cuiꝰ obturatꝰ ẽ oculꝰ: Dixit audi
tor sermonũ dei q̃ nouit doctrinaꝫ
altissimi ⁊ visiões oĩpotẽtis vidꝫ
q̃ cadẽs aptos habꝫ oculos vide
bo eũ ꝫ nõ mõ: ĩtuebor illũ. ꝫ non
ꝓpe. Orietꝫ stella ex iacob ⁊ cõsur
gꝫ v̄ga de isrl ⁊ pcutiet duces mo
ab vastabitq̃ oẽs filios seth ⁊ erit
ydumea possessio eiꝰ. Hereditas
seir cedꝫ ĩimicis suis. isrl vero forti
ter aget. De iacob erit q̃ dñetꝫ ⁊ p
dat reliq̃as cĩtatis. Cũq̃ vidisset
amalech: assumẽs pabolã ait Pñ
cipiũ gẽtiũ amalech cuius extre
ma pdent̃ Viditq̃ cineũ ⁊ assum
pta pabola ait. Robustũ q̃dem ẽ
habitaculũ tuũ. ꝫ si ĩ petra posue
ris nidũ tuũ ⁊ fueris electꝰ de stir
pe cin q̃dĩu poteis pmanere. As
sur eĩ capiet te Assumptaq̃ pabo
la iterꝫ locutꝰ ẽ. Heu q̃s victurꝰ ẽ
qñ ista fatiet deꝰ. Veniẽt ĩ trieri
bꝰ de ytalia. supabũt assirios va
stabuntq̃ hebreos ⁊ ad extremũ
etiã ipi pibũt. Surrexitq̃ balaã ⁊
reuersus ẽ ĩ locũ suũ. balacq̃ via
qua venerat redijt. Ca. xxv.

Morabatur ãt eo tpe isrl ĩ se
thĩ ⁊ fornicatꝰ ẽ ꝓpls cũ fili
abꝫ moab q̃ vo̅uerũt eos ad sacri
ficia sua. At illi ꝯmederũt ⁊ adora
uerũt deos earꝫ. Initiatusq̃ ẽ isrl
beelfegor Et iratꝰ dñs ait ad moy
sẽ. Tolle cũctos pñcipes ꝓpli ⁊ su
spẽde eos ꝯtr̃ solẽ ĩ patibul ut aũ
tat̃ furor meꝰ ab isrl Dixitq̃ moy
ses ad iudices isrl. Occidat vnꝰ
q̃sq̃ ꝓxĩos suos q̃ initiati sũt beel
fegor. Et ecce vnꝰ de filijs isrl ĩtra
uit corã fr̃tribꝫ suis ad scortũ ma
dianitẽ vidẽte moyse ⁊ oĩ turba fi
liorũ isrl q̃ flebãt añ fores tabna
culi. Q̃d cũ vidisset finees filiꝰ ele
azari filij aarõ sacdotis: surrexit de
medio multitudĩs et arrepto pu
giõe ĩgressus ẽ post virꝫ israhelitẽ
in lupanar ⁊ pfodit ãbos sil virꝫ
.s. ⁊ mulierẽ ĩ locis geĩtalibꝰ. Ces
sauitq̃ plaga a filijs isrl ⁊ occisi
sũt vigĩtiq̃tuor milia hoĩm. Dixit
q̃ dñs ad moysẽ. Finees filiꝰ ele
azari filij aarõ sacdotis aũtit iraꝫ
meã a filijs isrl. q̃ zelo meo ꝯmo
tꝰ ẽ ꝯtra eos: ut ñ ipe delerẽ filios
isrl in zelo meo. Idcirco loq̃re ad
eũ. Ecce do ei pacẽ fedeis mei ⁊ erit
tã ipi q̃ semini eiꝰ pactũ sacerdo
cij sempiternũ. q̃ zelatus ẽ ꝓ deo
suo ⁊ expiauit scelꝰ filiorꝫ israhel
Eãt aũt nomẽ viri israhelite q̃ oc
cisus ẽ cuꝫ madianitide zãbri filiꝰ
salumi: dux de ꝯgnacõne ⁊ tribu
symeoĩs. Porro mulier madiani
tis q̃ pit̃ intfecta ẽ vo̅bat̃ cozbi fi
lia sur pñcipis nobilissimi madi
anitarꝫ. Locutusq̃ ẽ dñs ad moy
sẽ dicẽs. Hostes vos sentiant ma
dianite ⁊ pcutite eos. q̃ ⁊ ipsi ho
stiliter egerunt contra vos ⁊ dece
pere insidijs p ydolum phogor et
cozbi filiam ducis madian soro
rem suam que percussa est in die
plage pro sacrilegio phogor.

Postq̄ noxioꝝ sā Ca·xxvi·
guis effusus ē dixit dn̄s ad
moysē ⁊ leazarū filiū aaron sacdo
tē· Numerate oēz sūmaz filioꝝ isrl̄
a vigīti ānis ⁊ supra p domos et
ꝯgnacōes suas cunctos q̄ possunt
ad bella ꝓcedere· Locuti sūt itaqꝫ
et eleazar sacdos ī cāpestribꝰ mo
ab sup iordanē contra iericho ad
eos q̄ erāt a vigīti annis ⁊ supra
sic dn̄s īpauerat q̄ꝝ ē iste nūerꝰ
Rubē p̄mogeītꝰ isrl̄· Huiꝰ filius
enoch a quo fāilia enochitarū ⁊
phallu a q̄ fāilia phalluitaꝝ ⁊ es
rom a q̄ fāilia esromitarū ⁊ char
mi a q̄ fāilia charmitarū· Hee sūt
fāilie de stirpe rubē q̄rū numerꝰ in
uētꝰ ē q̄dragīta tria milia ⁊ septī
gēti trigīta· Filius phallu eliab
huiꝰ filij namuhel ⁊ dathā ⁊ abi
ron· Isti sunt dathan et abiron
principes populi q̄ surrexerūt ꝯtra
moysē et aarō in seditione chore
qn̄ adūsus dn̄m rebellauerūt ⁊ api
ens t̄ra os suū deuorauit chore mo
riētibꝰ pluimis qn̄ ꝯbussit ignis
ducētos qn̄q̄gīta viros Et factū ē
grāde miraculū ut chore p eūte fi
lij illius nō perirēt· Filij symeō p
cognacōes suas namuhel ab hoc
fāilia namuhelitaꝝ iamin ab hoc
fāilia iamītarū: iachin ab hoc fāi
lia iachinitaꝝ: zare ab hoc fāilia
zareitarū: saul ab hoc fāilia sauli
taꝝ Hee sūt fāilie de stirpe symeō
q̄rū oīs numerus fuit vigītiduū
miliū ducētoꝝ Filij gad p ꝯgna
cōes suas: sephon ab hoc fāilia se
phoītaꝝ: aggi ab hoc fāilia aggi
taꝝ: suni ab hoc fāilia sunitarum:
ozni ab hoc fāilia oznitaꝝ: her ab
hoc fāilia heritaꝝ: arod a quo fāi
lia aroditarū: arihel ab hoc fāilia
oīs numerꝰ fuit q̄dragīta milia
qn̄gētoꝝ Filij iuda her ⁊ onan q̄
ambo mortui sūt in t̄ra chanaan·
Fuerūtqꝫ filij iuda p ꝯgnacōes su
as: sela a quo fāilia selaitaꝝ: pha
res a quo fāilia pharesitaꝝ: zare
a quo fāilia zareitaruꝫ· Porro filij
phares esrō a quo fāilia esroīta
ꝝ ⁊ amul a q̄ fāilia amulitaꝝ· Ist
e sūt fāilie uida q̄ꝝ oīs numerū
fuit septuagīta sex milia qn̄gēto
rū· Filij ysachar p cognacōes su
as· thola a q̄ familia tholaiataꝝ·
phua a q̄ fāilia phuaitaꝝ· iasub
a q̄ fāilia iasubitaꝝ· semrā a quo
fāilia semranitaꝝ· Hee sūt cogna
cōes ysachar q̄ꝝ nūerꝰ fuit sexa
gintaq̄tuor milia trecetoꝝ· Filij za
bulon p cognacōes suas· sared a
q̄ fāilia sareditaꝝ· helon a q̄ fami
lia helonitaꝝ· ialel a q̄ fāilia iale
litaꝝ Hee sūt ꝯgnacōes zabulō q̄
rū numerꝰ fuit sexagīta milia qn̄
gētoꝝ Filij ioseph p ꝯgnacōnes
suas manasse ⁊ ephraim· De ma
nasse ortus ē machir a q̄ familia
machiritarū· Machir genuit ga
laad a q̄ fāilia galaaditaꝝ Gala
ad habuit filios iezer a q̄ familia
iezeritaꝝ ⁊ elech a q̄ fāilia elechi
tarū ⁊ asrihel a q̄ fāilia asrihelita
rū ⁊ sechē a q̄ fāilia sechemitaꝝ et
semida a quo fāilia semidaitaꝝ
⁊ epher a q̄ fāilia epheritarū· Fu
it aūt epher p̄r salphaad q̄ filios
nō habebat· ꝫ tm̄ filias q̄ruꝫ ista
sunt noīa maala ⁊ noa ⁊ egla et
melcha ⁊ thersa· Hee sūt familie
manasse ⁊ numerꝰ eaꝝ qn̄q̄gīta
duo milia septīgētoꝝ· Filij autez
ephraim p ꝯgnacōes suas fuerūt

hij Suthala:a q̃ familia futhala itay·tec hec:a q̃ familia tec hecrita tuz·tehen:a quo familia tehemita tuz·Porro filiꝰ futhala fuit hec̃:a quo familia heramitay·Hec fũt ognacões filioꝝ ephraĩ quaꝝ numerus fuit trigintaduo milia qñgentoꝝ Isti fũt filij ioseph per familias suas·Filij beniamin ĩ cognacõibꝰ suis·bale:a q̃ familia baleitay·azhel:a quo failia azbelitay·achirã:a quo familia achiramitay·suphã:a quo familia suphamitarũ·vphã:a quo familia vphamitay Filij bale hered:a noeman de hered:familia hereditay de noemã:familia noemamitay·Hij fũt filij beniamin p cognationes suas quoꝝ numerꝰ q̃dragintaqñq milia sexcentoꝝ·Filij dan p cognacões suas·suhã:a quo familia suhamitarũ·Hec ognacões dã p familias suas·Oẽs fuere suhamite quoꝝ numerus erat sexagintaq̃tuor milia q̃dringentorũ·Filij aser p ognacões suas·iemna:a quo failia iemnaitay·iessui:a quo familia iessuitay·brie:a q̃ familia brieitay·Filie brie haber:a quo failia haberitay a melchihel a quo familia melchihelitay·Nomẽ aũt filie aser fuit sara·Hec cognacões filioꝝ aser a numerus eoꝝqñq̃gintatria milia q̃dringentoꝝ·Filij neptalĩ p ognacões suas·iessihel:a q̃ familia iessihelitarũ·gumi:a quo failia gumitarũ·iaser:a quo familia iaseritay·sellez a quo failia sellemitay·Hec sunt ognacões filioꝝ neptalĩ p familias suas quoꝝ numerꝰ q̃dragintaqñq milia q̃dringẽtorũ·Ista ẽ

fũma filioꝝ isrl q̃ recẽsiti fũt sexcẽ tamilia a mille septingẽtitriginta Locutusq ẽ dñs ad moysẽ dicẽs Istis diuidet terra iurta numerũ vocabuloꝝ in possessiones suas·Pluribꝰ maiorẽ ptẽ dabis a pautioribus minorẽ·singul sicut nũc recensiti fũt tradet possessio:ita dũ tarat ut sors terraz tribubꝰ diuidat et familijs·Quicq̃d sorte cõtigerit hoc vel plures accipiant vel pautiores·Hic q̃ est numerꝰ filiorũ leui p familias suas·Gersõ:a quo familia gersomitay·caath:a quo failia caathitay·merari:a q̃ familia merauitarũ·Hec fũt failie leui Familia lobni·failia hebroni failia mooli·failia musi·familia chori·Atvero caath genuit ãraz q̃ habuit vxorez iochabeth filiaz leui q̃ nata ẽ ei ĩ egipto·Hec genuit viro suo ãraz filios aarõ a moysẽ a mariã sororẽ eoꝝ·De aarõ ortꝰ sunt nadab a abĩ a eleazar et ythamar q̃rũ nadab a abĩ mortui fũt cũ obtulissent ignẽ alienũ corã dño·Fuerũtq oẽs q̃ numerati fũt vigintitriamilia generis masculini ab vno mense a supra q̃ nõ sunt recensiti inẽ filios isrl nec eis cũ ceteris data possessio ẽ Hic est numerus filioꝝ isrl qui descripti sunt a moyse a eleazaro sacerdote in campestribꝰ moab supr iordanẽ contra ihericho inẽ quos nullus fuit eorũ q̃ aũ numerati fũt a moyse et aaron in deserto synai·Predixerat enim dominꝰ q oẽs morerentur in solitudine·Nullus q̃ remansit ex eis misi caleb filius iephone a iosue filius nun·

Capitulũ·xxvij·

Accesserũt ãt filie salphaad filij epher · filij galaad filij machir · filij manasse q̃ fuit filius ioseph · q̃z fũt noĩa: maala a noa a egla a melcha a thersa: steterũtq̃ coram moyse et eleazaro sacerdote a cũctis pncipib⁹ ꝑli ad ostiũ tabernaculi fedeis atq̃ dixerũt Pater nr̃ mortuus ẽ in deserto: nec fuit in sedicõe q̃ congregata ẽ contra dñm sed cũctis pro peccato suo mortuus ẽ Dic ñ habuit mares filios Cur tollitur nomẽ illius de familia sua · q̃ ñ habz filiũ. Date nob possessionẽ inter cognatos patris nr̃i · Retulitq̃ moyses causã eaz ad iuditiũ dñi Qui dixit ad eũ · Justã rẽ postulant filie salphaad da eis possessionez inter cognatos patris sui a ei in hẽditatẽ succedãt · Ad filios ãt isrl loq̃ris hec Homo cũ mortuus fuerit absq̃ filio: ad filiã eius trãsibit hẽditas si filiã ñ habuerit: hẽbit successores frẽs suos · Q̃ si a frẽs ñ fuerint dabitis in hẽditatẽ fribus patris eius Si autez nec patruos habuerit dabit hẽditas hois q̃ ei primi sũt Eritq̃ hoc filijs isrl sãctũ lege ꝑpetua sicut ꝑcepit dñs moysi · dixitq̃ dñs ad moysen · Ascẽde in montez istũ abarim a otẽplare in trã quã dabo filijs isrl · Cũq̃ videris eam ibis a tu ad ꝑlm tuũ sicut frat tuus aarõ · q̃ offendistis me in deserto sin in contradictõe multitudis nec sãctificare me voluistis coram eis super aq̃s · Hee sũt aq̃ contradictõis in cades deserti sin · Cui rñdit moyses Prouideat dñs deus spũuz omis carnis hoiem q̃ sit super multitudinem hãc a possit exire a itrare ãte eos a educere eos vel introducẽ: ne sit ꝑls dñi sicut oues absq̃ pastore dixitq̃ dñs ad eũ · Tolle iosue filiũ nun virũ in q̃ ẽ spũs dei a pone manũ tuã sup eũ · Qui stabit coram eleazaro sacerdote a omi multitudine a dabis ei ꝑcepta cũctis videntib⁹ et patẽ glie tue vt audiat eũ omis synagoga filioz isrl · Pro hoc si q̃d agendũ erit: eleazar sacerdos consulet dñm · Ad vbũ eius egredietur a ingredietur ipse a oẽs filij isrl cũ eo a cetera multitudo · Fecit moyses vt ꝑceperat dñs Cũq̃ tulisset iosue: statuit eũ coram eleazaro sacerdote a omi frequẽtia ꝑli a ipositis capiti eius manib⁹ cũcta replicauit q̃ mãdauerat dominus · Ca. xxviij.

Dixitq̃ dñs ad moysen · Precipe filijs isrl a dices ad eos · Oblacõez meas a panes et incẽsũ odoris suauissimi offerte ꝑ tpa sua · Hec sũt sacrificia q̃ offerre debetis · Agnos ãniculos imaculatos duos q̃tidie in holocaustũ sẽpiternuz vnũ offeretis mane et alterũ ad vesperũ: decimã ptẽ ephi similæ q̃ conspsa sit oleo purissimo a habeat q̃rtã ptẽ hin · Holocaustũ iugis ẽ q̃ obtulistis in mõte sinai in odorẽ suauissimũ incẽsi dñi Et libabitis vinũ q̃rtã ptẽ hin ꝑ agnos singulos in sc̃o libo dñi · Altero q̃ agnũ similiter offeretis ad vesp̃m iuxta omẽm ritũ sacrificij matutini a libamẽtorũ eius oblacõez suauissimi odoris dño · die aũt sabbati offeretis duos agnos ãniculos ymaculatos a duas decias silaginis oleo conspse in sacrificio a liba q̃ ritus fũdũt ꝑ singula sabbata in holocausto sẽpiterno In kalẽdis aũt id ẽ in mẽsibus exordijs offeretis holocaustũ dño · vitulos

LXXXI

de armento duos. arietē vnū. ag
nos āniculos septē imaculatos
et tres decias simile oleo ꝯspse i sa
crifitio p singulos vitulos et du
as decias simile oleo cōspse p sin
gulos arietes et decimā decie simi
le ex oleo in sacrificō p agnos sin
gulos. Holocaustum suauissimi
odoris atq; incēsi ē dño. Libamen
ta āt vini q̄ p singulas fudēda sūt
victimas: ista erūt. Media ps hin
p singulos vitulos. tertia p arie
tē. q̄rta p agnū. Hoc erit holocau
stū p oēs mēses q̄ sibi āno vertē
te succedūt. Hircusq̄ offeret dño
p pctis in holocaustū sēpitnū cū
libamētis suis. Mēse āt p̄mo q̄rta
decima die mēsis phase dñi erit et
q̄ntadecia die sollēnitas. Septem
diebz vescēt azimis: q̄r dies p̄ma
venerabil et scā erit. Oē op9 seruile
nō fatietis i ea. Offeretisq; incēsū
holocaustū dño vitulos de armē
to duos. arietē vnū. agnos āniculos
imaculatos septē et sacrifitia
singlorz ex simila q̄ ꝯspsa sit oleo
tres decias p singulos vitulos et
duas decias p arietez et decimā de
cime p agnos singulos. v. p septē
agnos et hircū p pctō vnū ut ex
piet p vob. p̄ter holocaustuz ma
tutinū qd sp offeretis. Ita fatietis
p singulos dies septez dierz i fon
tē ignis et i odorē suauissimū dño
q̄ surget de holocausto et de libati
onib9 singulorz. Diesq̄ septimus
celebrim9 et scūs erit vob. Oē op9
seruile nō fatietis i eo. Dies etiā pri
mitiuorū qn offeretis nouas fru
ges dño expletis ebdomadibz: ve
nerabil et scā erit. Oē op9 seruile n̄
fatietis i ea. Offētisq; holocaustū
in odorē suauissimū dño. vitulos
de armento duos. arietē vnū. ag
nos āniculos imaculatos septez
atq; in sacrificijs eorz simile oleo
ꝯspse tres decimas p singulos vi
tulos. p aietes duos. p agnos de
cimā decie q̄ sil sūt agni septē hir
cūq̄ q̄ mactat p expiacōne p̄ter
holocaustū sempitnū et liba ei9.
Immaculata offeretis omnia cuz
libationibus suis. Ca. xxix.

Mensis etiā septimi p̄ma dies
venerabil et sācta erit vob.
Omē op9 seruile nō fatietis i ea. q̄
dies clāgoris ē et tubarz. Offeretis
q; holocaustū i odorē suauissimū
dño. vitulū de armēto vnū et arie
tē vnū et agnos āniculos imacu
latos septē et i sacrificijs eorz simi
le oleo cōspse tres decias p singu
los vitulos. duas decias p arietē
vnaz decias p agnū q̄ sil sūt agni
septez et hircū p pctō q̄ offert i ex
piacōne ppli preter holocaustū ca
lendaruz cū sacrificijs suis et holo
caustū sēpitnū cū libacōnibz soli
tis. Hijsdē cerimonijs offeretis i
odorē suauissimū incensū dño De
ciaq̄ dies mēsis hui9 septimi erit
vobis sācta atq; venerabil et affli
getis aīas vr̄as. Oē op9 seruile n̄
fatietis in ea. Offeretisq; holocau
stū dño i odorē suauissimū vitulū
de armēto vnū. arietē vnū. agnos
āniculos imaculatos septē et i sa
crificijs eorz simile oleo ꝯspse tres
decias p singulos vitulos duas
decias p aietē decias decie p agnos
singlos q̄ sūt sil agni septē et hcū
p pctō absq; hijs q̄ offerri p dli
cto solēt i expiacōz et holocaustū
sēpitnū i sacrifitio et libamibz eorz

Quintadecima vero die mensis septi
que vob scā erit atq; venerabilis
oē opus seruile nō facietis in ea. ꝫ
celebrabitis sollēnitatē dño septē
diebus Offeretisq; holocaustū in
odorē suauissimū dño vitulos de
armento tredecī arietes duos ag
nos āniculos īmaculatos q̄tuor
decī ⁊ ī libamētis eoꝝ simile oleo
ꝯspse tres decīas ꝑ vitulos singu
los q̄ sūt sil' vituli tredecī et duas
decīas arieti vno id ē sil' arietib⁹
duob⁹ ⁊ decimā decime agnis sin
gul' q̄ sūt sil' agni q̄tuordecī ⁊ hir
cū ꝓ pctō absq; holocausto sēpit'
no ⁊ sacrifitio ⁊ libaīe ei⁹ In die
altero offeres vitulos de armēto
duodecī arietes duos agnos āni
cl'os īmaculatos q̄tuordecī. sacri
fitiaq; ⁊ libamīa singuloꝝ ꝑ vitu
los ⁊ aietes ⁊ agnos rite celebra
bis ⁊ hircum ꝓ pctō absq; holo
causto sēpit'no sacrifitioq; eius ⁊
libamīe. Die t'cio offeres vitulos
vndecī arietes duos agnos anni
culos īmaculatos q̄tuordecī sacri
fitiaq; ⁊ libamīna singuloꝝ ꝑ vi
tulos ⁊ arietes et agnos rite cele
brab' ⁊ hircum ꝓ pctō absq; holo
causto sēpit'no sacrificōq; ⁊ liba
mine eius. Die q̄rto offeres vitu
los decē arietes duos agnos an
niculos īmaculatos q̄tuordecī sa
crifitiaq; ⁊ libamīa singuloꝝ per
vitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite ce
lebrabis ⁊ hircū ꝓ pctō absq; ho
locausto sēpit'no sacrifitioq; eius
et libamīe. Die q̄nto offeres vitu
los nouē arietes duos agnos an
niculos īmaculatos q̄tuordecī sa
crifitiaq; et libamīna singuloꝝ ꝑ
vitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite ce
lebrab' ⁊ hircū ꝓ pctō absq; holo
causto sēpit'no sacrifitioq; eius ⁊
libamīe. Die sexto offeres vitulos
octo arietes duos agnos annicu
los īmaculatos q̄tuordecī sacrifi
tiaq; ⁊ libamīa singuloꝝ ꝑ vitu
los ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebra
bis ⁊ hircū ꝓ pctō absq; holocau
sto sēpit'no sacrificōq; ei⁹ ⁊ liba
mīe. Die septīo offeres vitulos se
ptē ⁊ arietes duos agnos āniculos
īmaculatos q̄tuordecī sacrifi
tiaq; et libamīa singuloꝝ ꝑ vitu
los ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebra
bis ⁊ hircū ꝓ pctō abq; holocau
sto sēpit'no sacrifitioq; ei⁹ ⁊ liba
mīe. Die octauo q̄ ē celeberrimus
oē op⁹ seruile nō facietis offerētes
holocaustū ī odorē suauissimū do
mino vitulū vnū arietē vnū ag
nos āniculos īmaculatos septē
sacrifitiaq; ⁊ libamīa singuloꝝ ꝑ
vitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite ce
lebrab' ⁊ hircū ꝓ pctō absq; holo
causto sēpit'no sacrificōq; ei⁹ ⁊ li
bamīe Hec offeretis dño in sollē
nitatib⁹ vr̄is p̄t' vota ⁊ oblacōes
spōtaneas ī holocausto ī sacrificō
in libamine ⁊ ī hostijs pacificis.

Ca. xxx.

Narrauitq; moy
ses filijs isrl' oīa q̄ ei dñs im
perarat et locut⁹ ē ad p̄ncipes tri
buū filioꝝ isrl' Iste ē s'mo quē p̄
cepit dñs. Siq̄s viroꝝ votū dño
voueit aut se cōstrīxeit iuramēto
nō fatiet irritū v'bū suū. ꝫ oē q̄d ꝓ
misit īplebit. Mulier si q̄ppiam vo
uerit ⁊ se cōstrinxerit iuramēto q̄
est ī domo patris sui ⁊ ī etate ad
huc puellari si ꝯgnouerit pat' vo
tū q̄d pollicita ē ⁊ iuramētū q̄ ob
ligauit aīaꝫ suā ⁊ tacuerit voti rea

erit. Quicqd pollicita ē a iuratiū: ope cōplebit. Si aūt statī ut audierit ꝯtradixerit pī a vota a iuramenta eiꝰ irrita erūt nec obnoxia tenebit spōsiom eo ꝙ ꝯtradixerit pat. Si maritū habuerit et vouerit aliqd a semel de ore eiꝰ verbū egrediēs: aīaz eiꝰ obligauerit iuā mēto q̄ die audierit vir a nō ctr̄ dixerit: voti rea erit. reddetq; qđcūq; pmiserat. Si aūt audiēs statī ctr̄ dixerit a irritas fecerit pollicitationes eiꝰ. verbaq; q̄bꝰ obstrinxerat aīaz suā: ꝓpitiꝰ erit ei dñs. Vidua a repudiata quicqd vouerit reddet. Vxor in domo viri cū se voto ostrinxerit a iuramēto: si audierit vir a tacuerit nec ꝯtradixerit spōsiom reddet qđcūq; pmiserat. Si aūt ex tūplo ꝯtradixerit: non tenebit pmissiomis rea q̄ mariꝰ ꝯtradixit a dñs ei ꝓpitiꝰ erit. Si vouerit a iuramēto se ostrinxerit ut p ieiuniū vel ceteraz rez abstinētiā affligat aīaz suā in arbitrio viri erit si faciat siue nō faciat. Si audiēs vir tacuerit a i alterā diē distulerit sententiā quicqd vouerat atq; pmiserat reddet. q̄ statim ut audiuit tacuit. Si aūt ꝯtradixerit postq̄ rescīuit: portabit ipse iniq̄tatē eiꝰ. Iste sūt leges q̄s ostituit dñs moysi inter virū a vxorē. i ter pīez a filiā q̄ i puellari adhuc etate ē vel que manet in parentis domo.

Capitulū. xxxi.

Locutusq; ē dñs ad moysen dicens. Vlciscere ꝑus filios isrl de madiamitis a sic colligeris ad ꝓpl̄m tuuz. Statiq; moyses arma te iāt ex vob viros ad pugnā q̄ possint vltionē dñi exercere de madiamitis. Mille viri de singulis tribubꝰ eligāt ex isrl q̄ mittāt ad bellū. Decies̄q; millenos de singul tribubꝰ a duodecī milia exercitoy ad pugnam qs misit moyses cū phinees filio eleazari sacerdotis. vasaq; sācta a tubas ad dāgendū tradidit ei. Cūq; pugnass̄et ctra madiānitas atq; vicissent oēs mares occiderūt a reges eoy evi a recē a sur a vr a rebe quinq; pncipes gētis. balaāq; filiuz beor inf fecerūt gladio. ceperūtq; mulieres eoy et puulos oīaq; pecora a cūcta q; supellectilē. Quicqd hīe potuerāt depopulati sūt tā vrbes q̄ viculos a castella flāma ocsumpsit. Et tulerūt predaz a vmūsa q̄ ceperāt tā ex hoīb q̄ ex iumētis a oduxerūt ad moysē a eleazarū sacerdotē a ad oēm multitudinez filioz isrl. Reliq; aūt vtenfilia por tauerūt ad castr̄ i cāpestrib mo ab iuxta iordanē contra iherich. Egressi sūt aūt moyses a eleazar sacerdos a omnes principes synagoge in occursū eoy extra castra. Iratusq; moyses pncipib exercitus tribunis a centuriombꝰ q̄ venerāt de bello ait. Cur feminas reseruastis. Nōne iste sunt que decēperunt filios israhel ad suggestionem balaam et preuaricari fecerunt vos in domino super peccato phogor vnde a percussus est populus. Ergo cunctas interficite. Quicquid est generis masculini etiam in parvulis et mulieres que nouerunt viros i coitu iugulate. puellas autem et omnes feminas virgines reseruate vobis a manete extra castr̄ septē diebz

Qui occiderit hoīez vl' occisū tetige
rit lustrabit' die tercō ⁊ septīo. Et
de oī p̄da siue vestimētū fuerit si
ue vas ⁊ aliq̄d ī vtēsilia p̄patū de
caprarū pellib⁹ ⁊ pilis ⁊ ligno ex
piabit'. Eleazarq̄ sacdos ad viros
exercit⁹ q̄ pugnauerāt sic locut⁹
est. Hoc ē p̄ceptū legis qd̄ māda
uit deus moysi. Aurū ⁊ argētū et
es ⁊ ferrū ⁊ plūbū ⁊ stannū ⁊ oē
qd̄ potest tn̄sire per flāmas igne
purgabit'. q̄cq̄d aūt ignē non po
test sustinē aq̄ expiacōis scīficabi
tur ⁊ lauabitis vestimēta vr̄a die
septīo ⁊ purificati postea castra ī
trabitis. Dixitq̄ dn̄s ad moysen
Tollite sūmā eoꝝ q̄ capta sūt ab
hoīe vsq̄ ad pecus tu ⁊ eleazar sa
cerdos ⁊ pn̄cipes vulgi: diuidesq̄
ex equo p̄dā int' eos q̄ pugnaue
rūt ⁊ egressi sūt ad bellū ⁊ int' oēz
reliquā mltitudīez ⁊ sepab' ptē do
mino ab hijs q̄ pugnauerūt ⁊ fue
rūt ī bello vnā aīaz de qn̄gētis taz
ex hoīb⁹ q̄ ex bob⁹ ⁊ asinis ⁊ oui
b⁹ ⁊ dab' eā eleazaro sacdoti. qꝛ p̄
mitie dn̄i sūt Ex mediaq̄ pte filio
rū isrl' accipies qn̄q̄gesimū caput
hoīm ⁊ boū ⁊ asinoꝝ ⁊ ouiū cūcto
rūq̄ animātiū et dab' ea leuitis q̄
excubāt ī custodijs tab'naculi dn̄i
Fecerūtq̄ moyses ⁊ eleazar sicut
precep at dn̄s Fuit aūt p̄da quā
exercit⁹ cepat ouiū sexcēta septu
agītaqn̄q̄ milia. boū septuagīta
duo milia. asinoꝝ sexagīta milia
⁊ mille aīe hoīm sex⁹ feīnei q̄ non
ꝯgnouerāt viros trigītaduo mi
lia. Dataq̄ ē media ps hijs q̄ in
p̄lio fuerāt ouiū trecētatrign̄ta se
ptē milia qn̄gēte e q̄b⁹ ī ptez dn̄i
supputate sūt oues sexcēte septua
gītaqn̄q̄ ⁊ de bob⁹ trigītasex mili
b⁹ boues septuagn̄ta ⁊ duo. de asi
nis triginta milib⁹ qn̄gētis asini
sexagīta vnus. De aīab⁹ hoīm se
decim milib⁹ cesserūt ī ptez dn̄i tri
gītadue aīe. Tradiditq̄ moyses
numerū p̄mitiarū dn̄i eleazaro sa
cerdoti sicuti fuerat ei īpatū ex me
dia pte filioꝝ isrl' quā sepauerat
hijs q̄ in p̄lio fuerāt. De media ve
ro pte q̄ ꝯtigerāt reliq̄ multitudini
id ē de ouib⁹ trecētis trigītaseptē
milib⁹ qn̄gētis ⁊ de bob⁹ triginta
sex milib⁹ ⁊ de asinis trigīta mili
b⁹ qn̄gentis ⁊ de hoīb⁹ sedecī mili
bus tulit moyses qn̄q̄gesimū ca
put ⁊ dedit leuitis q̄ excubabāt ī
tab'naclo dn̄i sic p̄cepat dn̄s. Cū
q̄ accessissent pn̄cipes exercit⁹ ad
moysē et tribuni cēturionesq̄ di
xerūt. Nos s'ui tui recēsuim⁹ nume
rū pugnatoꝝ q̄s habuimus sub
maū nr̄ā ⁊ ne vn⁹ q̄dez defuit. Ob
hāc causam offerim⁹ in donarijs
dn̄i singuli qd̄ in p̄da auri potui
m⁹ inueīre periscelides ⁊ armillas
anulos ⁊ dextralia ac murenulas
ut dep̄ceis ꝓ nob' dn̄m. Susceperūt
q̄ moyses ⁊ eleazar sacdos om̄e
aurū in diuersis specieb⁹ pōdo sedecī
milia septīgētos qn̄q̄gīta siclos
a tribunis ⁊ cēturioīb⁹ Vn⁹ q̄sq̄
em̄ qd̄ in p̄da rapuerat suū erat
Et susceptū intulerūt ī tab'naculū te
stīonij ī monimētū filioꝝ israhel
corā domino. Ca. xxxij.

Filij aūt rubē ⁊ gad habebāt
pecora multa ⁊ erat illis ī iu
mētis infinita substātia. Cūq̄ vi
dissent iazer ⁊ gala ad aptas aīa
lib⁹ alēdis t'ras venerūt ad moy
sen ⁊ ad eleazarum sacerdotez et

pn̄cipes multitudinis atq; dixerūt
Astaroth ⁊ dibon et iazer ⁊ nēra
esebon ⁊ eleale ⁊ saban ⁊ nebo et
beon terra quā ꝑcussit dn̄s ī ꝯspe
ctu filioꝝ isrl̄: regionis vberrime
ē ad pastū aīaliū ⁊ nos serui tui
hēm⁹ iumēta plurima. p̄camurq;
si īuenim⁹ grāz corā te: ut des no
bis famul̄ tuis eaz ī possessionem
nec fatias nos transire iordanē.
Quib⁹ rn̄dit moyses. Nūq̄d fra
tres vr̄i ibūt ad pugnam ⁊ vos
h̄ sedebitis. Cur sb̄uertitis mētes
filioꝝ isrl̄ ne trāsire audeāt ī locū
quez eis datur⁹ ē dn̄s. Nōne ita
egerūt p̄res vestri qn̄ misi de cades
barne ad explorandā terrā. Cū
q; venissent ad vallē botri lustra
ta oī regione subu̅terūt cor filioꝝ
isrl̄ ut nō intrarēt fines quos eis
dn̄s dedit q̄ iratus iurauit dicens
Si videbūt hoīes isti q̄ ascēderunt
ex egipto a viginti ānis ⁊ sup̄ ter
rā quā sb̄ iuramēto pollicitus fuz
abrahā ysaac ⁊ iacob ⁊ noluerīt
seq̄ me pret̄ caleph filiū iephone
cenez eū et iosue filiū nun. Isti im
pleuerūt voluntatē meā. Iratusq;
dn̄s aduersuz isrl̄ circūduxit eū
ꝑ desertuz q̄draginta ānis donec
cōsumeret̄ vniuersa gn̄atio q̄ fece
rat malū in cōspectu ei⁹. Et ecce in
q̄t vos surrexistis ꝑ p̄rib⁹ vr̄is in
cremēta ⁊ alūni hoīm peccatoꝝ ut
augeretis furorē dn̄i ꝯtra isrl̄. Qd̄
si nolueritis seq̄ eū in solitudīe po
pulū derelinq̄t et vos cā eritis ne
cis oīm. At illi ꝓpe accedētes dixe
rūt. Caulas ouiū fabricabim⁹ ⁊
stabula iumētoꝝ puul̄ q̄ nostris
vrbes munitas. nos autez ipsi ar
mati ⁊ accincti ꝑgem⁹ ad preliū
an̄ filios isrl̄ donec introducam⁹
eos ad loca sua. Paruuli nostri ⁊
quicq̄d habere possum⁹ erūt ī vr
bib⁹ muratis ꝓpt̄ habitatoꝝ insi
dias. Nō reu̅temur in domos no
stras vsq; dū possideāt filij isrl̄ he
reditatē suaz. nec quicq̄ querem⁹
trās iordanē. q̄ iā hēm⁹ possessi
onem nrām ī orientali ei⁹ plaga.
Quib⁹ moyses ait. Si facitis qd̄
ꝓmittitis expediti ꝑgite corā do
mino ad pugnam ⁊ oīs vir bella
tor armatus iordanē transeat do
nec subuertat dn̄s inimicos suos
⁊ subitiat̄ ei oīs terra: tūc eritis in
culpabiles apud deū ⁊ apud isrl̄
⁊ obtinebitis regiones q̄s vultis
corā dn̄o. Sinaūt qd̄ dicitis non
feceritis: nulli dubiū ē qn̄ peccetis
in deuz ⁊ scitote qm̄ pctm̄ vr̄m ap
prehendet vos. Edificate g̊ vrbes
puul̄ vestris ⁊ caulas ⁊ stabula
ouibus ac iumētis et qd̄ polliciti
estis īplete. Dixerūtq; filij gad ⁊
rubē ad moysē. Serui tui sumus.
Fatiem⁹ qd̄ iubet dn̄s nr̄. Paruu
los nostros ⁊ mulieres ⁊ pecora
ac iumēta relinq̄m⁹ in vrbib⁹ ga
la ad. nos autē famuli tui oēs ex
pediti ꝑgem⁹ ad bellū sicut tu do
mine loq̄ris. Precepit g̊ moyses
eleazaro sacdoti et iosue filio nun
⁊ pn̄cipibz familiaꝝ trib⁹ israhel
⁊ dixit ad eos. Si transierint filij
gad ⁊ filij rubē vobiscū iordanē
omnes armati ad bellum coram
domino ⁊ vobis fuerit terra subie
cta: date eis galaad in possessio
nem. Sinautem noluerīt transire
vobiscū in terram chanaan inter
vos habitandi accipiāt loca Re
spōderuntq; filij gad ⁊ filij ruben.

Sicut locut⁹ est dn̄s ꝑuis suis ita
faciem⁹. Ipsi armati ꝑgem⁹ corā
dn̄o ī terraꝫ chanaā ⁊ possessiōeꝫ
iam suscepisse nos ꝯfitemur trās
iordanē. Dedit itaqꝫ moyses filijs
gad ⁊ ruben ⁊ dimidie tribui ma
nasse filij ioseph regnum seon re
gis amorrei et regnū og regis ba
san ⁊ terrā eoꝝ cū vrbib⁹ suis per
circuitū. Igit̄ extruxerūt filij gad
dibon ⁊ astharoth ⁊ aroer ⁊ roth
⁊ sophan ⁊ iazer iecbaa et beth
nemra ⁊ betharā vrbes munitas
⁊ caulas pecorib⁹ suis. Filij vero
rubē edificauerūt esebon et eleale
⁊ cariathaī et nabo baalmeō v̄sis
noībus: sabamaq̄ īponentes vo
cabula vrbib⁹ q̄s extruxerāt Por
ro filij machir filij manasse ꝑrexe
rūt in galaad ⁊ vastauerūt eā in
terfecto amorreo habitatore eius
Dedit g̊ moyses terrā galaad ma
chir filio manasse q̄ habitauit in
ea. Jair aūt filius manasse abijt
⁊ occupauit vicos eius q̄s appel
lauit auothiair id ē villas iair.
Nobeq̄ perrexit ⁊ apprehendit ca
nath cū viculis suis: vocauitqꝫ eā
ex noīe suo nobe. Ca. xxxiij.

Hee sūt māsiones filioꝝ isrl̄ q̄
egressi sunt de egipto per tur
mas suas ī manu moysi ⁊ aaron
q̄s descripsit moyses iux̄ castrorū
loca q̄ dn̄i iussiōe mutabāt. Pro
fecti igit̄ de ramasse mense primo
qn̄tadecīa die mēsis p̄mi: fecerunt
altera die phase filij isrl̄ ī manu
excelsa vidētib⁹ cūctis egipcijs et
sepeliētib⁹ p̄mogeītos q̄s ꝑcusse
rat dn̄s. Nā ⁊ in dijs eoꝝ exercue
rat vlcōeꝫ. Castrametati sūt ī soc
coth de soccoth venerūt ī etham
que ē in extremis finib⁹ solitudi
nis Inde egressi venerūt ꝯtra phia
iroth que respicit beelsephō et ca
strametati sūt añ magdalū. Pro
fectiqꝫ de phiairoth trāsierūt ꝑ me
diū mare in solitudinē ⁊ ābulan
tes trib⁹ dieb⁹ ꝑ desꝫtū etham ca
strametati sūt in mara Profectiqꝫ
de mara venerūt in helim vbi erāt
duodecī fōtes aq̄rū ⁊ palme septu
agīta ibiqꝫ castrametati sūt. Sed
⁊ inde egressi fixerūt tentoria super
mare rubrū. Profectiqꝫ de mari ru
bro castrametati sūt ī desꝫto synai
vnde egressi venerūt ī deptha Pro
fectiqꝫ de deptha castrametati sūt
in halus. egressiqꝫ de hal⁹ raphi
dim fixere tētoria vbi ꝓpl̄o defuit
aqua ad bibēdū. Profectiqꝫ de ra
phidim castrametati sūt in desꝫto
synai. Sed et de solitudine synai
egressi. venerūt ad sepulcra ꝯcupi
scētie. ꝓfectiqꝫ de sepulcris ꝯcupi
scētie castrametati sūt in asseroth
⁊ de asseroth venerūt in rethma.
Profectiqꝫ de rethma castrameta
ti sūt in remonphares. vnde egres
si venerūt ī lebna. De lebna castra
metati sūt ī ressa. egressiqꝫ de ressa
venerūt in ceelatha. Vnde ꝓfecti
castrametati sūt in monte sepher
egressi de mōte sepher venerunt ī
arada. Inde ꝓficiscētes castrame
tati sunt in maceloth. ꝓfectiqꝫ de
maceloth venerūt in thaath. De
thaath castrametati sūt in thare
vnde egressi fixē tētoria ī metcha
Et de metcha castrametati sūt in
esmona. ꝓfectiqꝫ de esmona vene
rūt ī moseroth. Et de moseroth ca
strmetati sūt ī baneiachā. ꝓfecti
qꝫ de baneiachā venerūt in mōtē

gadgad. Vñ pfecti castrametati
sũt i iethebatha a de iethebatha
venerũt i ebrona. Egressiq de ebro
na castrũmetati sũt in asiongaber
inde pfecti venerũt in desertũ syn
Hec ẽ cades. Egressiq de cades ca
strametati sũt in mõte or: in extre
mis finib9 terre edom. Ascenditq
aarõ sacerdos in montẽ or: inbẽte
dño. ibi mortuꝰ ẽ ãno quadrage
simo egressionis filioꝝ isrl ex egi
pto mẽse qñto p̃mo die mẽsis cũ
eẽt ãnoꝝ centũuigintitriũ. Audi
uitq chananeꝰ rex arad q̃ habi
tabat ad meridiẽ i terrã chanaã
venisse filios isrl. Et pfecti de mõ
te or castrametati sũt in salmona
vñ egressi venerũt in phimõ. Pro
fectiq de phimon castrũmetati sũt
in oboth a de oboth venerũt in ie
abarim q̃ est in finib9 moabitaꝝ
Profectiq de ieabarim fixere tẽto
ria in dibongad. vñ egressi castra
metati sunt in elmõ deblathaim.
Egressiq de elmõ deblathaim ve
nerunt ad mõtes abarim otẽ na
bo. Profectiq de montib9 abarim
trãsierũt ad cãpestria moab sup
iordanẽ otra ihericho. Ibiq castrũ
metati sũt de bethsimon vsq ad
helsathim in planicieb9 locis mo
abitaꝝ vbi locutꝰ ẽ dñs ad moy
sẽ. Precipe filijs isrl a dic ad eos
Cũ transieritis iordanẽ intrãtes
terrã chanaan: dispdite cunctos
habitatores terre illi9. cõfringite
vitulos a statuas ꝺminuite atq
oĩa excelsa vastate: mũdãtes ter
ram a habitãtes in ea. Ego enĩ de
di vob illam in possessionez quaz
diuidetis vobis sorte. Pluribꝰ da
bitis latiorẽ a paucioribꝰ ãgustio
rem. Singulis ut sors ceciderit: ita
tribuet hereditas. Per tribꝰ a fa
milias possessio diuidet. Si autẽ
nolueritis interficere habitatores
terre qui remãserint erũt vobis q̃
si daui in oculꝰ a lancee i lateribꝰ
et adũsabunt vob in tra habita
tiõis vre a quicq̃d illis cogitaue
rã facere vob fatiã. Ca. xxxiij.
Locutusq ẽ dñs ad moysen
dicẽs. Precipe filijs isrl a di
ces ad eos. Cum ingressi fueritis
terrã chanaã a in possessionẽ vo
bis sorte ceciderit: hijs finib9 ter
minabitur Pars meridiana incipiet a solitudie syn q̃ est iuxt edõ
a habebit terminos ꝺtra orientẽ
mare salsissimũ q̃ circuibũt austrẽ
plagã p ascẽsũ scorpiõis: ita ut
trãseant i sẽna a puemãt ad me
ridiẽ vsq ad cadesbarne. vñ egre
dient ꝺfinia ad villaz noie adar
a tendẽt vsq asemona. Ibitq p
gyꝝ terminus ab asemona vsq
ad torrẽtẽ egipti a magni maris li
tore finiet. Plaga aũt occidentalis
a mari magno incipiet a ipõ fine
claudetur. Porro ad septẽtriona
lez plagã a mari magno terminꝰ
incipiẽt puemẽtes vsq ad mon
tem altissimum a quo venient in
emath vsq ad terminos sedada
ibuntq confinia vsq ad ebronã
et villam henan hij erunt termi
ni in parte aquilonis. Inde meta
buntur fines contra orientalem
plagam de villa henan vsq se
phama et de sephama descen
dent termini in reblatha contra
fontem daphnim. Inde peruen
ient contẽ orientem ad mare cene
reth a tendent vsq ad iordanẽ

et ad vltimū salsissimo claudētur
mari. Hāc habebitis terrā p fines
suos ī circuitu. Precepitq; moyses
filijs isrl dicēs. Hec erit t̄ra quaz
possidebitis sorte ⁊ quā iussit dn̄s
dari nouez tribub⁹ et dimidie tri
bui. Trib⁹ em̄ filioꝝ ruben p faili
as suas et trib⁹ filioꝝ gad iuxta
cognacōnū numerū. mediaq̄ tri
bus manasse id est due semis tri
bus acceperēt ptē suam tr̄s iorda
nē ɔtra ihericho ad oriētalem pla
gā. Et ait dn̄s ad moysē. Hec sūt
noīa viroꝝ q̄ terrā diuidēt vobis.
Eleazar sacdos ⁊ iosue filius nun
⁊ singuli p̄ncipes de tribubus sin
gulis quoꝝ ista sūt vocabula De
tribu iuda caleph fili⁹ iephone.
De tribu simeō samuhel fili⁹ ami
ud De tribu bēiamī helidad filius
chaselō. De tribu filioꝝ dan boc
ci fili⁹ iogli. Filiorū ioseph de tri
bu manasse bannihel fili⁹ ephot.
De tribu ephraim camuhel filius
septhan De tribu zabulon helisa
phan filius pharnath. De tribu
ysachar dux phaltihel fili⁹ ozon
De tribu aser abiud fili⁹ salomi.
De tribu neptalim phedahel fili⁹
amiud. Hij sunt q̄b⁹ p̄cepat dn̄s
ut diuiderēt filijs isrl t̄rā chanaā

Hecq̄ locutus ē Ca. xxxv.
dn̄s ad moysē in cāpestrib⁹
moab supra iordanē ɔtra iheicho
Precipe filijs isrl ut dēt leuitis de
possessioīb⁹ suis vrbes ad habitā
dū et sb̄urbana eaꝝ p circuitū ut
ipsi in oppidis maneāt ⁊ sb̄urba
na sint pecorib⁹ ac iumētis que a
muris ciuitatū forinsecus p circui
tū mille passuū spatio tēdētur Cō
tra oriētez duo milia erūt cubiti et
cōtra meridiē similit̄ erūt duo mi
lia. Ad mareq̄ qd̄ respicit occidē
tē eadē mēsura erit et septētriona
lis plaga eq̄li t̄mino finiet̄. Erunt
q̄ vrbes ī medio ⁊ foris suburba
na. De ip̄is autē oppidis q̄ leuitis
dabitis sex erūt in fugitiuorū auxi
lia sepata ut fugiat ad ea q̄ fuderit
sāguinē ⁊ exceptis hijs alia q̄dra
gīta duo oppida id ē simul q̄dra
gintaocto cū sb̄urbanis suis. Ipe
q̄ vrbes q̄ dabūt̄ de possessionib⁹
filioꝝ isrl ab hijs q̄ plus habent
plures auferētur ⁊ q̄ minus pau
tiores. Singuli iuxta mēsurā hēdi
tatis sue dabūt oppida leuitis Ait
dn̄s ad moysen. Loq̄re filijs isrl
⁊ dices ad eos. Quando tr̄sgressi
fueritis iordanē in terrā chanaā
decernite q̄ vrbes esse debeāt in p̄si
dia fugitiuoꝝ q̄ nolētes sāguinē
fuderint in q̄bus cū fuerit ꝓfug⁹
cognatus occisi eū occidere nō po
terit: donec stet in ɔspectu multitu
dinis ⁊ causa illius iudicetur. De
ipsis aūt vrbibus q̄ ad fugitiuo
rū subsidia sepant̄ tres erūt trās
iordanē ⁊ tres in terra chanaan
tam filijs isrl q̄ aduenis atq̄ pe
regrinis ut cōfugiat ad eas q̄ no
lens sanguinē fuderit. Si quis fer
ro pcusserit ⁊ mortuus fuerit qui
percussus est reus erit homicidij ⁊
ipse morietur. Si lapidē iecerit ⁊ ict⁹
occubuerit: similiter punietur. Si
ligno pcussus interierit pcussoris
sanguine vindicabitur. Propin
quus occisi homicidaz interficiet
statim ut apprehēdeit eū percutiet
Si per odiū quis hominē impule
rit vel iecerit quippiā in eum p insi
dias aut cū esset inimicus manu

percusserit & ille mortuus fuerit: percussor homicidij reus erit Cognatus occisi statim ut inuenerit eum interfectum iugulabit. Quod si fortuito & absq; odio & inimicicijs quicq; horum fecerit & hoc audiente populo fuerit comprobatum atq; inter percussorem & pximquum sanguinis questio ventilata: liberabitur innocens de ultoris manu & reducetur per sententiã in vrbẽ ad quã confugerat. manebitq; ibi donec sacerdos magnus qui oleo sãcto unctus est moriatur. Si interfector extra fines vrbium que exulibus deputate sunt fuerit inuentus et percussus ab eo qui ultor est sanguinis: absq; noxa erit qui eum occiderit. Debuerat enim profugus usq; ad mortem pontificis in urbe residere. Postq; autem ille obierit homicida reuertetur in terrã suã Hec sempiterna erũt & legittima in cũctis habitationibus vestris. Homicida sub testibus punietur. Ad vnius testimoniũ nullus condemnabitur. Non accipietis pretium ab eo qui reus est sãguinis statim & ipse morietur. Exules & profugi ante mortẽ pontificis nullo modo in vrbes suas reuerti poterunt ne polluatis terram habitationis vestre que insontium cruore maculatur nec aliter expiari potest nisi per eius sanguinẽ qui alterius sanguinem fuderit: ita enim habitabitur vestra possessio me commorante vobiscum. Ego enim sum dominus qui habito inter filios israhel.

Capitulũ. xxxvi.

Accesserunt autem et principes familiarum galaad filij machir filij manasse de stirpe filiorũ ioseph. locutiq; sunt moysi coram principibus israhel atq; dixerũt. Tibi domino nostro precepit dominus ut terram sorte diuideres filijs israhel & ut filiabus salphaad fratris nostri dares possessionem debitam patri quas si alterius tribus homines vxores acceperint sequetur possessio sua & translata ad aliam tribum de nostra hereditate minuetur atq; ita fiet ut cũ iubileus id est quinquagesimus annus remissionis aduenerit cõfundatur sortium distributio et aliorum possessio ad alios trãseat Respondit moyses filijs israhel & domino precipiẽte ait. Recte tribus filiorum ioseph locuta est et hec lex super filiabus salphaad a domino promulgata est. Nubant quibus volunt tm̃ ut fue tribus hominibus ne commisceatur possessio filiorum israhel de tribu in tribum Omnes enim viri ducent vxores de tribu & cognatione sua et cunde femine de eadem tribu maritos accipient: ut hereditas permaneat in familijs nec sibi misceantur tribus. sed ita maneãt ut a domino separate sunt. Fecerunt q; filie salphaad ut sibi fuerat imperatum & nupserũt maala & thersa & egela et melcha et noa filijs patrui sui de familia manasse q̃ fuit filius ioseph et possessio q̃ illis fuerat attributa mãsit i tribu & familia patris earum. Hec sũt mãdata atq; iudicia q̃ mãdauit dñs p manum moysi ad filios israhel i cãpestribus moab sup̃ iordanẽ contra iericho.

Explicit liber Numeri.

Incipit elle addaberim qui deuteronomiū p̄notatur.

Ca. p̄mū.

Hec sūt verba que locutus ē moyses ad oēm isrl̄ trans iordanē in solitudine cāpestri cōtra mare rubrū inter pharan ⁊ thofel ⁊ laban ⁊ aseroth vbi auri est plurimū vndecim dieb⁹ de oreb ꝑ viaꝫ montis seir vsq̄ cadesbarne Quadragesimo āno vndecimo mense prima die mēsis locut⁹ ē moyses ad filios isrl̄ oīa que p̄cepat illi dn̄s ut dicēt eis postq̄ ꝑcussit seon regē amorreorū q̄ habitauit ī esebon ⁊ og regē basan q̄ mansit in aseroth ⁊ in edrai trās iordanē ī terra moab Cepitq̄ moyses explanare legeꝫ ⁊ dicere. Dn̄s de⁹ noster locut⁹ ē ad nos ī oreb dicēs. Sufficit vobis q̄ in hoc mōte māsistis. Reuertimini ⁊ veīte ad montē amorreoꝝ ⁊ ad cetera q̄ ei ꝓxima sūt cāpestria atꝫ mōtana ⁊ humiliora loca contra meridiem ⁊ iuxta litus maris terrā chananeoꝝ ⁊ libani vsq̄ ad flumen magnū eufraten. Et inq̄t tr̄didi vob̄. Ingredimini et possidete eaꝫ sup̄ qua iurauit dn̄s patrib⁹ vestris abr̄hā ysaac ⁊ iacob ut daret illaꝫ eis ⁊ semini eoꝝ post eos Dixitq̄ vob̄ ī illo tēpo ē Nō possuꝫ solus sustinere vos q̄ dn̄s deus vr̄ multiplicauit vos et estis hodie sic̄ stelle celi plurimi. Dn̄s deus patrū vestroꝝ addat ad hūc numerū multa milia ⁊ benedicat vob̄ sic̄ locutus ē. Nō valeo sol⁹ negocia vr̄a sustinere ⁊ pōdus ⁊ iurgia. Date ex vobis viros sapientes ⁊ gnaros quoꝝ ꝯuersacō sit ꝓbata in tribubꝫ vestris ut ponā eos vob̄ p̄ncipes Tūc respondistis m̄ Bona res ē quāvis facere. Tuliq̄ de tribub⁹ vr̄is viros sapiētes ⁊ nobiles ⁊ ꝯstitui eos p̄ncipes tribunos ⁊ cēturiones ⁊ ⁊ quinq̄genarios ac decanos q̄ docerent vos singula p̄cepiq̄ eis dicēs. Audite illos ⁊ qd̄ iustū est iudicate. Siue ciuis sit ille siue peregrin⁹ nulla erit distātia ꝑsonarū. Ita ꝑuū audietis ut magnuꝫ nec accipietis cuiusq̄ ꝑsonaꝫ q̄ dei iuditiū ē. Qd̄ si difficile vobis visū aliq̄d fuerit referte ad me ⁊ ego audiaꝫ. Precepiq̄ om̄ia q̄ facere deberetis. Profectiq̄ de oreb trāsiuimus ꝑ heremū terribilem ⁊ maximā solitudineꝫ quā vidistis ꝑ viā montis amorrei sic̄ precepat dn̄s deus nr̄ nobis. Cūq̄ venissem⁹ in cadesbarne dixi vob̄ Venistis ad mōtē amorrei queꝫ dn̄s de⁹ vester datur⁹ ē vob̄ Vide terraꝫ quā dn̄s de⁹ tuus dabit tibi. Ascēde ⁊ posside eam sic̄ locut⁹ ē dn̄s deus noster patribus tuis Noli timere nec quicq̄ paueas. Et accessistis ad me oēs atq̄ dixistis. Mittam⁹ viros q̄ cōsiderēt terraꝫ ⁊ renūtiēt ꝑ qd̄ iter debeamus ascēdere ⁊ ad quas ꝑgere ciuitates. Cūq̄ m̄ ꝑmo placuisset misi ex vob̄ duodecim viros singulos de tribub⁹ suis. Qui cū perrexissent ⁊ ascendissent in mōtana venerūt vsq̄ ad vallē botri et cōsiderata terra sumētes de fructibus ei⁹ ut on̄derēt vbertateꝫ attulerunt ad nos atq̄ dixer̄t. Bona

est terra quā dn̄s de⁹ noster da
turus est nobis Et noluistis ascē
dere sed increduli ad sermōez dei
nr̄i murmurastis ī tabernacul' ve
stris atz dixistis. Odit nos dn̄s ⁊
idcirco eduxit nos de terra egip
ti ut traderet nos in manu amor
rei atz deleret. Quo ascēdem⁹. Nū
cij terruerūt cor nr̄m dicentes Ma
xima multitudo est ⁊ nobis statu
ra ꝓcerior. Vrbes magne ⁊ ad ce
lū vsqz munite. Filios enachim
vidim⁹ ibi. Et dixi vob' nolite me
tuere nec timeatis eos. Dn̄s deus
qui ductor est nr̄ ꝓ vobis ipe pug
nabit sicut fecit in egipto cūctis
videntib⁹ ⁊ in solitudine ipi vidi
stis. Portauit te dn̄s de⁹ tu⁹ ut so
let homo gestare paruulū filiū su
um in ōni via ꝑ quā ambulasti
donec veniretis ad locū istum. Et
nec sic quidē credidistis dn̄o deo
vestro q̄ precessit vos in via ⁊ me
tatus est locuz in quo tentoria fi
gere deberetis: nocte oñdens vob'
iter ꝑ ignē ⁊ die ꝑ colūnaz nubis
Cūqz audissz dn̄s vocē ſmonū ve
stroꝝ iratus iurauit ⁊ ait. Nō vi
debit quispiā de hominib⁹ gn̄acō
nis hui⁹ pessime terrā bonā quā
sub iuramento pollicitus sū pr̄ib⁹
vestris p̄ter caleph filiū iephone
Ipse em̄ videbit eam ⁊ ipsi dabo
terraz quā calcauit ⁊ filijs ei⁹. qꝛ
secutus est dn̄m. Nec miranda in
dignacō in populū cū mihiq̄ ira
tus de⁹ ꝓpter vos dixerit. Nec tu in
gredieis illuc ſ iosue fili⁹ nun mi
nister tu⁹ ipse intrabit ꝑ te. Hūc
exhortare ⁊ robora ⁊ ipse sorte ter
rā diuidet isrl̄i. Paruuli vr̄i de qui
b⁹ dixistis ꝙ captiui ducerent̄ et
filij q̄ hodie boni ac mali ignorāt
distātiā ipi ingrediēt̄ ⁊ ipis dabo
terrā ⁊ possidebūt eā. vos āt reu
timī ⁊ abite in solitudinē ꝑ viaz
maris rubri. Et rn̄distis m̄. Pecca
uim⁹ dn̄o Ascēdem⁹ ⁊ pug̃bimus
sic p̄cepit dn̄s de⁹ nr̄. Cūqz instru
cti armis ꝑgeretis ī montē ait m̄
dn̄s. Dic ad eos. Nolite ascēdere
neqz pugnetis Non ei sū vobiscū
ne cadatis corā inimicis nr̄is. Lo
cutus sū ⁊ nō audistis ſ aduersā
tes impio dn̄i ⁊ tumētes supbia
ascendistis in mōtē. Itaqz egres
sus amorre⁹ q̄ habitabat ī monti
b⁹ ⁊ obuiā veniēs ꝑsecutus ē vos
sicut solent apes ꝑseq̄ ⁊ cecidit de
seir vsqz horma. Cūqz reuersi plo
raretis corā dn̄o nō audiuit vos
nec voci vr̄e voluit acq̄escē. Sedi
stis ergo ī cādesbarne multo tpe

Ca. ij.

Profectiqz inde veni
m⁹ ī solitudinē q̄ ducit ad
mare rubrū sicut mihi dixerat do
min⁹ ⁊ circuiuim⁹ montē seir lon
go tpe Dixitqz dn̄s ad me. Suffi
cit vobis circuire mōtē istū: ite cō
tra aq̄lonē ⁊ populo p̄cipe dicēs
Transibitis ꝑ terminos fratruz
vr̄oꝝ filioruz esau qui habitant
in seir ⁊ timebunt vos. Videte g̊
diligēter ne moueamini cōn̄ eos
Neqz em̄ dabo vobis de terra eoꝝ
quātum potest vni⁹ pedis calcare
vestigiū. qꝛ in possessionē esau de
di mōtē seir. Cibos emetis ab eis
pecunia ⁊ comedetis aquā emptā
haurietis ⁊ bibetis. Dn̄s de⁹ tuus
bn̄dixit tibi in ōni ope manuuz
tuaꝝ. Nouit iter tuū quō trāsieis
solitudinē hanc magnā ꝑ q̄dra
ginta ānos habitās tecum dn̄s

deus tuus ⁊ nihil tibi defuit Cun
q̄ transissemus fratres nr̄os fili
os esau qui habitabāt ī seir per
viam campestrem de helath et de
asiongaber venimus ad iter qd̄
ducit in desertum moab Dixitq̄
dn̄s ad me Nō pugnes ꝯtra mo
abitas nec ineas aduersus eos
preliū Nō enim dabo tibi quicq̄
de terra eorū quia filijs loth tra
didi ar ī possessionē Emim primi
fuerunt habitatores eius ꝑplus
magnus et validus ⁊ tam excel
sus vt de enachim stirpe quasi gi
gātes crederent̄ ⁊ essent sil'es fili
orū enachim Dēiq̄ moabite ap
pellāt eos emim In seir āt prius
habitauerūt horim q̄bus expul
sis atq̄ deletis habitauerūt filij
esau sicut fecit isrl' in terra posses
sionis sue quā dedit illi dn̄s Sur
gētes ergo vt trāsiremꝰ torrentē
zareth venimꝰ ad eū Tempꝰ au
tē quo ambulauimꝰ de cadesbar
ne vsq̄ ad transitū zareth trigin
ta et octo ānorū fuit donec consu
meret̄ omnis ꝯgregatio hoīm bel
latoruz de castris sicut iurauerat
dn̄s cuius manus fuit aduersus
eos vt ītererēt de castrorū medio
Postq̄ aūt vniuersi ceciderūt pu
gnatores locutꝰ ē dn̄s ad me di
cēs Tu trāsibis hodie terminos
moab vrbē noīe ar et accedes in
vicinia filiorū ammon Caue ne
pugnes cōtra eos nec mouearis
ad p̄lium Nō enī dabo tibi de ter
ra filiorū ammon q̄ filijs loth de
di eā ī possessionē Terra gigātū
reputata ē et in ip̄a olim habita
uerūt gigātes quos āmonite vo
cāt zommim ꝑpl's magnꝰ ⁊ mul

tus ⁊ ꝓcere longitudinis sic ena
chim q̄s deleuit dn̄s a facie eorū
et fecit illos habitare ꝓ eis sicut
fecerat filijs esau q̄ habitāt ī seir
delens horreos et terrā eorū illis
tradēs quā possident vsq̄ in pn̄s
Eueosq̄ qui habitabāt ī aserim
vsq̄ gazam capadoces expulerūt
q̄ egressi de capadocia deleuerunt
eos et habitauerūt ꝓ illis. Sur
gite transite torrentē arnon. Ecce
tradidi in manu tua seon regem
esebon amorreū et terrā eiꝰ incipe
possidere et ꝯmitte aduersus eum
preliū Hodie incipiā mittere ter
rorē atq̄ formidinē tuaz in ꝑplos
q̄ habitant sub omni celo vt au
dito nomīe tuo paueāt et in mo
rem parturientiū ꝯtremiscāt ⁊ do
lore teneant̄ Misi ergo nūcios de
solitudine cademoth ad seon re
gem esebon v̄bis pacificis dicēs
Transibimꝰ ꝑ terrā tuā publica
g̃diemur via Non declinabimus
neq̄ ad dexterā neq̄ ad sinistrā.
alimēta p̄cio vende nob̄ vt vesca
mur aquā pecunia tribue ⁊ sic bi
bemus Tantū ē vt nobis ꝯcedas
transitū sicut fecerūt filij esau qui
habitāt in seir et moabite q̄ ha
bitant ī ar donec veniamꝰ ad ior
danē et transeamꝰ ad terrā quā
dn̄s deꝰ noster daturꝰ est nobis
Noluitq̄ seon rex esebon dare no
bis transitū q̄ indurauerat dn̄s
deus tuꝰ spiritū eius. et obfirma
uerat cor illius ita vt traderet̄ in
manus tuas sicut nūc vides. Dix
itq̄ dn̄s ad me. Ecce cepi tibi tra
dere seon ⁊ terrā eius incipe possi
dere eā. Egressusq̄ est seon obuiā
nobis cū omī ꝑplo suo ad p̄lium

in iasa et tradidit eū dn̄s de⁹ no
ster nobis ꝑcussim⁹ q̄ eū cū filijs
suis ⁊ ōni populo suo: cūctasq; vr
bes ī tēpore illo cepim⁹ interfectis
habitatorib⁹ eaꝝ viris ac mulie
rib⁹ ⁊ paruulis. Nō reliq̄m⁹ in eis
quicq̄ absq; iumentis q̄ in par
tē venere p̄dantium ⁊ spolijs vrbi
um quas cepim⁹ ab aroer que ē
sup ripam torrentis arnō oppido.
qd̄ in valle situ est vsq; galaad.
Nō fuit vicus ⁊ ciuitas que nr̄as
effugeret man⁹. Om̄es tradidit
dn̄s de⁹ noster nobis absq; terra
filioꝝ āmon ad quā non accessi
m⁹ ⁊ cūctis que adiacēt torrēti ie
boc: ⁊ vrbib⁹ mōtanis vniuersis
q; locis a quib⁹ nos ꝓhibuit do
min⁹ de⁹ noster. Ca. iij.

Itaq; conuersi ascendim⁹ ꝑ iter ba
san. Egressusq; est og rex basan
in occursu; nobis cū populo suo
ad bellandū in edrai: dixitq; do
min⁹ ad me. Ne timeas eū q̄ ī ma
nu tua tradit⁹ est cū ōni populo
ac terra sua: faciesq; ei sic fecisti
seon regi amorreoꝝ qui hītauit ī
esebon. Tradidit ergo dn̄s deus
noster in manib⁹ nr̄is etiā og re
gem basan et vniuersū populu;
eius: ꝑcussim⁹ q; eos vsq; ad int̄
necōem vastantes cūctas cītates
illi⁹ vno tēpe. Non fuit oppidum
qd̄ nos effugeret. Sexaginta vr
bes ōnez regiōez argob regni og
in basan. Cūcte vrbes erāt mūite
muris altissimis portisq; ⁊ vectib;
absq; oppidis innūeris q̄ nō ha
bebāt muros. Et deleuim⁹ eos sic
feceram⁹ seon regi esebon disperdē
tes ōnem ciuitatē virosq; ac muli
eres ⁊ paruulos. iumenta autē ⁊
spolia vrbiū diripuim⁹. Tulim⁹
q; illo in tēpe terrā de manu duo
rū r̄gum amorreorū qui erāt trās
iordanē a torrente arnō vsq; ad
montē hermon quē sydonij sariō
vocant ⁊ amorrei sanir: ōnes ciui
tates que site sūt in planicie ⁊ vni
uersā terrā galaad ⁊ basan vsq;
selcha ⁊ edrai ciuitates regni og
in basan. Solus q̄ppe og rex ba
san restiterat de stirpe gygātum.
Mōstrat̄ lect⁹ eius ferre⁹ q̄ est in
rabath filiorū āmon: nouē cubi
tos habens lōgitudinis ⁊ q̄tuor
latitudinis ad mensurā cubiti vi
rilis man⁹. Terrāq; possedim⁹ tē
pe illo ab aroer q̄ est sup ripam
torrentis arnō: vsq; ad mediam
partez montis galaad. Et ciuita
tes illi⁹ dedi ruben ⁊ gad. reliquā
aūt partē galaad ⁊ ōnem basā
r̄gni og tradidi medie tribui ma
nasse oēz regionē argob. Cūcta
basan vocat̄ terra gygātū. Iair fi
li⁹ manasse possedit oēz regionez
argob vsq; ad termīos gessuri ⁊
machati. Vocauitq; ex noīe suo
basā anothiair ⁊ villas iair vsq;
in p̄ntez diē. Machirq̄ dedi gala
ad ⁊ tribub⁹ ruben ⁊ gad dedi de
tra galaad vsq; ad torrētē arnō
mediū torrētis ⁊ finiū vsq; ad tor
rentē ieboc q̄ est termin⁹ filioꝝ am
mō: ⁊ planiciē solitudinis atq; ior
danē ⁊ terminos cenereth vsq;
ad mare deserti qd̄ ē salsissimum
ad radices mōtis phasga cōn̄ ori
entē. Precepiq; vobis in tp̄e illo
dicēs. Dn̄s de⁹ vr̄ dat vob̄ terraz
hāc in hēditatē expediti p̄cedite
frēs vr̄os filios isrl̄ oēs viri robu
sti absq; vxoib; ⁊ puul̄ atq; iumētis

Noui ei q̄ plura habeatis pecora
et in vrbib⁹ remanere debebunt
quas tradidi vobis donec req̄em
tribuat dn̄s fratrib⁹ vr̄is sic̄ vob̄
tribuit et possideāt etiā ip̄i terraz
quā daturus ē eis trās iordanē
tūc reuertet̄ vnusquisq̄ in possessio
nem suā quā dedi vobis. Iosueq̄
in tpe illo precepi dicēs Oculi tui
viderūt que fecit dn̄s de⁹ nr̄ duo
bus hijs regib⁹ sic faciet om̄ib⁹
regnis ad q̄ transiturus es. Ne ti
meas eos dn̄s em̄ de⁹ vr̄ pugna
bit ꝓ vobis Precatusq̄ sū dn̄m ī
tēpore illo dicens Dn̄e de⁹ tu cepi
sti ostēdere seruo tuo magnitudi
nem tuā manūq̄ fortissimā Neq̄
em̄ est alius de⁹ vel in celo vel in
terra qui possit facere opa tua. et
ꝯpari fortitudini tue Trāsibo igit̄
et videbo terrā hāc optimā trās
iordanē et montē istū egregium
ꝛ libanū Iratusq̄ ē dn̄s mihi ꝓp
ter vos nec exaudiuit me ꝫ dixit
mihi Sufficit tibi nequaq̄ vltra
loquaris de hac re ad me Ascēde
cacumen phasge et oculos tuos
circūfer ad occidentē et ad aq̄lo
nem austrūq̄ ꝛ orientez ꝛ aspice
Nec em̄ transibis iordanē istum
Precipe iosue ꝛ corrobora eū atq̄
cōforta q̄a ipse p̄cedet ꝓpl'm istuz
et diuidet eis terraz quā visurus
es. Mansimusq̄ in valle contra
phanumphogor Ca. iiij.

Et nūc isrl' audi precepta ꝛ
iudicia que ego doceo te vt
faciēs ea viuas et ingrediēs pos
sideas terrā quā dn̄s deus patrū
vestroꝝ daturus est vobis. Non
addetis ad verbū qd̄ vobis loq̄r
nec auferetis ex eo Custodite mā
data dn̄i dei vr̄i que ego precipio
vobis Oculi vr̄i viderūt omnia q̄
fecit dn̄s ꝯtra beelphegor quō cō
triuerit om̄es cultores eius de me
dio vr̄i Vos autez qui adheretis
dn̄o deo vr̄o viuitis vniūsi vsq̄
in p̄ntem diem. Scitis q̄ docueri
vos p̄cepta atq̄ iusticias sic̄ mā
dauit mihi dn̄s deus me⁹ sic faci
etis ea in t̄ra quā possessuri estis
ꝛ obseruabitis ꝛ implebitis ope
Hec est em̄ vr̄a sapientia ꝛ intel
lectus coram ꝓpl'is vt audientes
vniuersi p̄cepta hec dicāt. En po
pulus sapiens ꝛ intelligēs gens
magna Nec ē alia natio tam grā
dis q̄ habeat deos appropinquā
tes sibi sicut deus noster adest cū
ctis obsecrationib⁹ nr̄is Que est
em̄ alia gēs sic inclita vt habeat
cerimonias iustaq̄ iudicia ꝛ vni
uersā legē quā ego ꝓponā hodie
ante oculos vr̄os. Custodi igit̄
temetip̄m et animā tuaz sollicite
Ne obliuiscaris v̄boꝝ q̄ viderunt
oculi tui ꝛ ne excidāt de corde tuo
cūctis dieb⁹ vite tue Docebis ea
filios ac nepotes tuos diem in q̄
stetisti corā dn̄o deo tuo ī oreb qn̄
dn̄s locut⁹ ē mihi dicēs Congre
ga ad me ꝓpl'm vt audiant s̄mo
nes meos ꝛ discāt timere me om̄i
tēpore quo viuūt ī terra doceātq̄
filios suos Et accessistis ad radi
ces mōtis q̄ ardebat vsq̄ ad celū
erātq̄ in eo tenebre et nubes ꝛ ca
ligo. Locutusq̄ ē dn̄s ad vos de
medio ignis. Vocē verborū eius
audistis et formā penit⁹ nō vidi
stis Et on̄dit vobis pactū suū qd̄
precepit vt faceretis et decem ver
ba que scripsit in duab⁹ tabulis

XC.

lapideis. Mihiq; mādauit in illo
tēpe ut docerez vos cerimonias ⁊
iudicia q̄ facere deberetis in terra
quā possessuri estis. Custodite
igit̄ sollicite aīas vr̄as. Nō vidi
stis aliquā similitudinē in die q̄
locutus est vobis dn̄s in oreb de
medio ignis: ne forte decepti faci
atis vobis sculptaz similitudinez
aut ymaginē masculi vel femine
similitudinez ōnium iumentorū
que sunt sup terrā vel auium sub
celo volantiū atq; reptiliuz q̄ mo
uentur in terra: siue pisciū qui sb̄
terra morantur in aquis ne forte
oculis eleuatis ad celū videas so
lem ⁊ lunam ⁊ ōnia astra celi et
errore deceptus adores ea ⁊ colas
que creauit dn̄s deus tuꝰ in mini
steriū cūctis gentibꝰ que sub celo
sunt. Vos autē tulit dn̄s ⁊ edux
it de fornace ferrea egipti ut habe
ret populū hereditariū sicut est in
pn̄ti die. Iratusq; ē dn̄s cōtra me
ꝓpter sermōes vr̄os ⁊ iurauit ut
nō trāsirem iordanē nec ingrede
ret terrā optimā quā daturus ē
vobis. Ecce morior in hac humo:
nō transibo iordanē. vos trāsibi
tis ⁊ possidebitis terrā egregiaz.
Caue ne qn̄ obliuiscaris pacti do
mini dei tui qd̄ pepigit tecū ⁊ faci
as tibi sculptaz similitudinē eoꝝ
que fieri dn̄s ꝓhibuit. Quia dn̄s
deus tuꝰ ignis ꝯsumens est deus
emulator. Si genueritis filios ac
nepotes ⁊ morati fueritis in terra
deceptiq; feceritis vobis aliquā si
militudinē patrantes malū corā
domīo deo vr̄o ut eū ad iracūdiā
ꝓuocetis: testes inuoco hodie ce
lū ⁊ t̄rā cito pituros vos eē de t̄ra

quā tr̄nsito iordāe possessuri estis.
Nō hītabitis ī ea lōgo tpe ꝫ dele
bit vos dn̄s atq; dispget ī oēs gē
tes: ⁊ r̄manebitis pauci in nacōi
bꝰ ad q̄s vos ductur⁹ est dn̄s. Ibi
q; seruietis dijs q̄ hominū manu
fabricati sunt: ligno ⁊ lapidi qui
non vidēt nō audiunt non come
dunt nō adorātur. Cūq; quesieris
ibi dominū deū tuum inuenies eū
si tamē toto corde quesieris ⁊ tota
tribulacōne am̄e tue: postq̄ te in
uenerint ōnia que p̄dicta sūt. No
uissimo autē tempe r̄uerteris ad
dn̄m deum tuū ⁊ audies vocē eius
quia deꝰ misericors dn̄s deus tuꝰ
est. Nō dimittet te nec ōnino de
lebit neq; obliuiscet̄ pacti in quo
iurauit patribꝰ tuis. Interroga de
diebus antiq̄s qui fuerunt ante
te ex die quo creauit deus hoīem
super terram a summo celi vsq;
ad sūmum eius: si facta est aliqn̄
huiuscemodi res aut vnq̄ cogni
tum est ut audiret populus vocē
domini loquentis de medio ignis
sicut tu audisti ⁊ vidisti si fecit de
us ut ingrederetur et tolleret sibi
gentem de medio nacōnum per
temptacōes signa atq; portenta
ꝑ pugnam ⁊ robustā manuz ex
tentūq; brachiū ⁊ horribiles visi
ones. iuxta omnia que fecit ꝓ no
bis dominꝰ deus noster in egipto
vidētibus oculis tuis: ut scires q̄
niam dn̄s ipse est deꝰ nō est aliꝰ
preter vnū. De celo te fecit audiē
vocē suā ut docerz te ⁊ in terra on̄
dit tibi ignez suū maximū ⁊ audi
sti v̄ba illiꝰ de medio ignis q̄ di
lexit p̄res tuos ⁊ elegit semē eorū
ptꝰ eos. Eduxitq; te p̄cedēs ī v̄tute

sua magna ex egipto vt delēt na
cōnes maximas ⁊ fortiores te ī in
troitu tuo et ītroducēt te daretq̄
tibi terrā earuz ī possessionē sicut
cernis in pn̄ti die. Scito g° hodie
⁊ cogitato in corde tuo q̄ dn̄s ipē
est deus in celo sursū ⁊ in terra de
orsū et nō sit alius Custodi p̄cep
ta eius atq̄ mandata q̄ ego preci
pio tibi vt bn̄ sit tibi ⁊ filijs tuis
post te et ꝑmaneas multo tēpore
sup terrā quā dn̄s deus tuus da
turus est tibi. Tūc sepauit moy
ses tres ciuitates trans iordanē
ad orientalem plagā vt ꝯfugiat
ad eas q̄ occiderit nolens ꝓximū
suū nec fuerit sibi inimicus ante
vnum ⁊ alterū diē et ad haꝝ ali
quā vrbiuz possit euadē. bosor in
solitudīe q̄ sita ē in terra cāpestri
de t̄bu ruben ⁊ ramoth ī galaad
que ē in tribu gad et golā in ba
san que ē in tribu manasse. Ista
est lex quā ꝓposuit moyses coraz
filijs isrl̄ et hec testimonia et ceri
monie atq̄ iudicia q̄ locutus est
ad filios isrl̄ quādo egressi sūt de
egipto trās iordanē ī valle ꝯtra
phanū phogor ī terra seon regis
amorrei q̄ habitauit ī esebon quē
ꝑcussit moyses Filijq̄ isrl̄ egres
si ex egipto possiderūt terraz eius
et terrā og regis basan duoꝝ re
gū amorreoꝝ q̄ erāt trans iorda
nē ad solis ortuz ab aroer q̄ sita
est sup ripam torrētis arnō vsq̄
ad montē sanir q̄ est et hermon
omnez planiciem trans iordanē
ad orientalē plagā vsq̄ ad maē
solitudinis ⁊ vsq̄ ad radices mō
tis phasga

Capitulum·v·

Hocauitq̄ moyses om̄ez isra
helē ⁊ dixit ad eū. Audi isrl̄
cerimonias atq̄ iudicia que ego
loquor in auribus vr̄is hodie Di
scite ea et ope ꝯplete. Dn̄s deꝰ nr̄
pepigit nobiscū fedus ī oreb Nō
cū prībꝰ nr̄is iniijt pactū ꝫ nobi
scū q̄ in pn̄tiaꝝ sumus et viuimꝰ
Facie ad faciem locutꝰ ē nobis
in monte de medio ignis Ego seq̄
ster ⁊ medius fui inter dn̄um et
vos in tēpore illo vt annunciarē
vobis verba eius Timuistis em̄
ignē et non ascendistis in mōtez
Et ait. Ego dn̄s deus tuꝰ q̄ eduxi
te de t̄ra egipti de domo seruitutis
Nō habeb̄ deos alienos in ꝯspcū
meo Non faties tibi sculptile nec
silitudinez omniū que in celo sūt
desup et q̄ in t̄ra deorsū et que ver
sātur in aquis sub terra Nō ado
rabis ea et nō coles Ego em̄ sum
dn̄s deus tuus. deꝰ emulator red
dens iniq̄tatē p̄rm sup filios ī ter
ciam ⁊ quartā generationē hijs
qui oderūt me ⁊ faciens mīam in
multa milia diligētibus me et cu
stodientibꝰ p̄cepta mea Nō vsur
pabis nomē dei tui frustra q̄ nō
erit impunitꝰ qui sup re vana no
men eius assumpserit. Obserua
diē sabbati vt sanctifices eū sicut
p̄cepit tibi dn̄s deus tuus Sex di
ebus operaberis et facies om̄ia
opa tua Septimus dies sabbati
est id est req̄es dn̄i dei tui Non fa
cies in eo quicq̄ operis tu et filiꝰ
tuus et filia ꝑuus ⁊ ancilla bos ⁊
asinus et omne iumentū tuuz et
peregrinus qui ē intra portas tu
as vt requiescat seruꝰ et ancilla
tua sicut et tu Memento q̄ et ipe

XCI.

seruieris in egipto et eduxerit te i
de dñs deꝰ tuus in manu forti et
brachio extẽto. Idcirco p̃cepit ti
bi ut obseruaẽs diẽ sabbati. Ho
nora p̃rem tuum ⁊ m̃rem sicut p̃
cepit tibi dominꝰ deus tuꝰ ut lõgo
viuas tẽpe: ⁊ bñ sit tibi in terra
quã dominꝰ deꝰ tuus daturus est
tibi. Non occides. neq; mechabe
ris. furtũq; non facies. nec loque
ris ɔtra ꝓximũ tuũ falsũ testimo
niũ. Non cõcupisces vxorẽ ꝓximi
tui. nõ domũ. non agrũ. nõ seruũ
non ãcillam. nõ bouem. nõ asinũ
⁊ vniũsa que illius sunt. Hec ver
ba locutus est dominꝰ ad õnem
multitudinem vr̃am in monte de
medio ignis ⁊ nubis ⁊ caliginis
voce magna nihil addẽs ampli
us ⁊ scripsit ea in duabꝰ tabulis
lapideis q̃s tradidit mihi. Vos
autẽ postq̃ audistis vocẽ de me
dio tenebrarũ ⁊ montẽ ardere vi
distis: accessistis ad me õnes pn̄
cipes tribuũ ⁊ maiores natu atq;
dixistis. Ecce oñdit nob̃ dominus
deꝰ noster maiestatẽ et magnitu
dinẽ suã. Vocẽ enĩ eiꝰ audiuimꝰ
de medio ignis ⁊ ꝓbauimꝰ hodie
q̃ loq̃nte deo cũ homĩe vixerit ho
mo. Cur ergo moriemur ⁊ deuorã
bit nos ignis hic maximꝰ. Si eĩ
audierimꝰ vltra vocem domini di
nostri moriemur. Quid est õnis
caro ut audiat vocem dei viuẽtis
qui de medio ignis loq̃tur sic̃ nos
audiuimꝰ ⁊ possit viuere. Tu ma
gis accede et audi cũcta q̃ dixerit
dominꝰ deꝰ noster tibi: loquerisq;
ad nos ⁊ nos audiẽtes faciemꝰ ea
qđ cũ audissꝫ dñs ait ad me. Au
diui vocẽ verborũ populi huiꝰ q̃
locuti sunt tibi Bñ õnia sunt locu
ti. Quis det talem eos habẽ men
tem ut timeant me ⁊ custodiant
vniũsa mandata mea in õni tpe
ut bene sit eis ⁊ filijs eorũ in sem
piternũ. Vade ⁊ dic eis. Reuerti
mini in tentoria vr̃a Tu vero hic
sta mecũ ⁊ loquar tibi õnia man
data mea ⁊ cerimonias atꝫ iudi
cia que docebꝫ eos ut faciãt ea in
terra quã dabo illis in possessiõeꝫ
Custodite igitur ⁊ facite q̃ p̃cepit
dominꝰ deꝰ vobis. Nõ declĩabitis
neq; ad dexterã neq; ad sinistraꝫ
sed ꝑ viam quã precepit dominꝰ
deꝰ vester ambulabitis: ut viua
tis ⁊ bene sit vobis ⁊ protelentur
dies vr̃i in terra possessionis vr̃e.

Hec sunt p̃cepta ⁊ Ca. vi.
cerimonie atq; iudicia que
mandauit dñs deꝰ vester ut doce
rem vos ⁊ faciatis ea in terra ad
quam transgredimini possidẽdaꝫ
ut timeas dominũ deum tuum et
custodias õnia mandata ⁊ p̃cep
ta eius que ego precipio tibi ⁊ fi
lijs ac nepotibus tuis cunctis di
ebꝰ vite tue ut prolongentur di
es tui. Audi israhel ⁊ obserua ut
facias que p̃cepit tibi dominus ⁊
bene sit tibi ⁊ multipliceis ampli
us: sicut pollicitus est dominꝰ deꝰ
p̃rm tuorũ tibi t̃rã lacte ⁊ melle
manãtẽ. Audi isrl̃. Dominꝰ deꝰ nr̃
deꝰ vnꝰ est. Diliges dñm deũ tuuꝫ
ex toto corde tuo ⁊ ex tota aĩa
tua ⁊ ex tota fortitudine tua. Erũt
q̃ verba hec que ego precipio ti
bi hodie in corde tuo ⁊ narrabis
ea filijs tuis ⁊ meditaberis sedens
in domo tua ⁊ ambulans in itine
re: dormiẽs atꝫ cõsurgens ⁊ ligabꝫ

eā quasi signū in māu tua erūtq̄
et mouebunt̄ inter oculos tuos
scribesq̄ ea in limine et hostijs do
mus tue. Cunq̄ introduxerit te
dn̄s deus tuus in terrā ꝓ qua iu
rauit patrib⁹ tuis abrahā ysaac
⁊ iacob et dederit tibi cītates mag
nas et optimas quas nō edifica
sti. domos plenas cunctaꝝ opuꝫ
quas nō extruxisti. cisternas q̄s
nō effodisti. vineta et oliueta q̄
non plantasti ⁊ ꝯmederis ⁊ satu
ratus fueris caue diligēter ne ob
liuiscaris dn̄i dei tui qui eduxit te
de terra egipti de domo seruitutis
Dominū deū tuū timebis ⁊ illi so
li seruies ac ꝑ nomē illi⁹ iurabis
Non ibitis post deos alienos cun
ctaruꝫ gentiū q̄ in circuitu vestro
sūt qm̄ deus emulator dn̄s de⁹ tu
us in medio tui nequando irasca
tur furor dn̄i dei tui cōtra te et au
ferat te de sup̄ficie terre Nō temp
tabis dn̄m deū tuuꝫ sicut tēptasti
in loco tēptationis Custodi pre
cepta dn̄i dei tui ac testimonia et
cerimonias quas precepit tibi ⁊
fac qđ placitū ē et bonuꝫ in cōspe
ctu dn̄i vt bene sit tibi et ingress⁹
possideas terrā optimā de qua iu
rauit dn̄s patribus tuis vt delēt
om̄es inimicos tuos corā te sicut
locutus est Cū interrogauerit te
filius tuus cras dicens quid sibi
volūt testimōia hec et cerimonie
atq̄ iudicia q̄ p̄cepit dn̄s de⁹ nr̄
nob̄. dices ei Serui eramus pha
raonis in egipto ⁊ eduxit nos do
minus de egipto in manu forti fe
citq̄ signa atq̄ ꝓdigia magna ⁊
pessima ī egipto ꝯtra pharaonē
et omneꝫ domū illius ī ꝯspcū nr̄o
⁊ eduxit nos inde vt introductis
daret terram sup̄ qua iurauit pa
tribus nr̄is Precepitq̄ nob̄ dn̄s
vt faciam⁹ om̄ia legittima hec et
timeamus dn̄m deum nr̄m vt bn̄
sit nobis cūctis dieb⁹ vite nostre
sicut ē hodie Eritq̄ nr̄i misericors
si custodierim⁹ ⁊ fecerim⁹ omnia
p̄cepta eius corā dn̄o deo nostro
sicut mādauit nob̄ Ca. vij.

Cum vero introduxerit te do
min⁹ deus tuus ī terrā quā
possessurus ingredieris et deleue
rit gētes multas corā te. etheū et
gergezeū et amorreū chananeuꝫ
et phereseū et eueuꝫ et iebuseum
septē gētes mlto maioris nume
ri q̄ tu es et robustiores te tradi
deritq̄ eas dn̄s deus tu⁹ tibi ꝑcu
cies eas vsq̄ ad īternetionē. Nō
inibis cū eis fed⁹ nec misereberis
eaꝝ neq̄ sociabis cū eis cōiugia
Filiā tuā nō dabis filio eius nec
filiā illius accipies filio tuo q̄ se
ducet filiuꝫ tuū ne sequat̄ me et
vt magis ꝑuiat dijs alienis Ira
scet̄q̄ furor dn̄i et delebit te cito.
Quin potius hec facietis eis Aras
eorū subūtite et cōfringite statu
as lucosq̄ succidite et sculptilia
cōburite q̄a ꝑplus sanct⁹ es dn̄o
deo tuo Te elegit dn̄s deus tuus
vt sis ei popul⁹ peculiaris de cun
ctis populis q̄ sūt sup̄ terrā. Non
q̄ cunctas gentes numero vince
batis vobis iūctus est dn̄s ⁊ ele
git vos. cū omnib⁹ sitis populis
pauciores sed q̄ dilexit vos dn̄s
et custodiuit iuramentū qđ iura
uit patrib⁹ vestris Eduxitq̄ vos
in manu forti et redemit de domo
ꝑuitutis de māu pharaōis regis

rgipti: a scies quia dñs de⁹ tuus
ipse est deus fortis a fidelis: custo
diens pactū a misericordiaz dili
gentib⁹ se a hijs q̄ custodiūt pre
cepta eius in mille gnacões: a red
dens odientib⁹ se statī: ita ut dis
perdat eos a vltra nō differat p
tinus eis restituens qđ merentur
Custodi ergo p̄cepta a cerimoni
as atq; iudicia q̄ ego mādabo ti
bi hodie ut facias. Si postq̄ au
dieris hec iudicia custodieris ea a
feceris: custodiet a dñs deus tuus
tibi pactū a misericordiā quā iu
rauit patrib⁹ tuis a diliget te et
multiplicabit: bñdicetq; fructui
ventris tui a fructui terre tue. fru
mento tuo atq; vindemie. oleo a
armentis gregib⁹ ouiū tuarū sup
terram: p qua iurauit pūb⁹ tuis
ut daret eam tibi. Bñdict⁹ eris in
ter ōnes pp̄los. Nō erit apud te
sterilis vtriusq; sex⁹ tā in hominī
bus q̄ in gregib⁹ tuis. Auferz do
min⁹ a te ōnem languorē: a infir
mitates egipti pessimas q̄s noui
sti nō inferet tibi sed cūctis hosti
bus tuis. Deuorabis ōnes popu
los quos dñs de⁹ tuus dabit tibi
est tibi. Non parcz eis oculus tu
us nec seruies dijs eoz ne sint in
ruinaz tui. Si dixeris in corde tuo
plures sunt gētes iste q̄ ego quo
potero delere eas: noli metuere ſ
recordare que fecerit dñs deus tu
us pharaoni a cunctis egipcijs
plagas maximas quas viderūt
oculi tui a signa atq; portēta ma
nūq; robustā a extētū brachium
ut educēt te dñs de⁹ tuus. Sic fa
ciet cūctis populis quos metuis.
Insup a scrabones mittet dñs de
us tuus in eos: donec doleat oēs
atq; disperdat q̄ te fugerint a la
tere poterint. Non timebis eos q̄
domin⁹ deus tuus in medio tui ē.
deus magn⁹ et terribilis. Ipse cō
sumet nacōes has in ospectu tuo
paulatim atq; p partes. Non po
teris eas delere pariť ne forte mł
tiplicētur cōtra te bestie terre. Da
bitq; eos domin⁹ de⁹ tuus in ospcū
tuo a interficiet illos donec pemi
t⁹ deleanť. Tradetq; reges eorū i
manus tuas a disperdes nōia eo
rum sub celo. Null⁹ poterit resiste
re tibi donec conteras eos. Sculp
tilia eorū igne cōbures. Non oc
cupisces argentū a aurū de quibus
facta sunt: neq; assumes ex eis ti
bi quicq̄ ne offendas p̄pterea q̄
abhominacō ē domini dei tui: nec
inferes quippiā ex dolo in domū
tuaz: ne fias anathema sicut illud
est. Quasi spurciciā detestaberis
a velut inquinamentū ac sordes
abhominacioni habebis q̄ ana
thema est. Ca. viij.

OMne mādatū quod ego p̄
cipio tibi hodie caue diligē
ter ut facias ut possitis viuere et
multiplicemini: ingressiq; possīde
atis terrā p qua iurauit dñs pa
tribus vr̄is. Et recordaberis cūcti itī
neris per qđ adduxit te dñs deus
tu⁹ quadragīta ānis p desertū
ut affligeret te atq; tēptaret a no
ta fierent que in tuo aīo vsabā
tur vtrū custodires mādata illi
us an ñ. Afflixit te penuria a dedit
tibi cibū mana quē ignorabas tua
pres tui ut ostēdet tibi q̄ ñ in solo
pāe vivit hō. ſ i oī vbo qđ egredi
tur de ore dñi. Vestimētū tuuz ꝙ

operiebaris nequaq̃ vetustate de
fecit et pes tuus nõ est subtritus
En quadragesim⁹ annus ẽ vt re
cogites ĩ corde tuo quia sicut eru
dit filiũ suũ homo sic dñs de⁹ tu⁹
erudiuit te vt custodias manda
ta dñi dei tui et ãbules in vijs ei⁹
et timeas eũ Dñs em̃ deus tuus ĩ
troducet te in terrã bonã terrã ri
uorũ aquarũq; ⁊ fontiũ in cuius
campis et montib⁹ erũpũt fluui
orũ abissi. terrã frumenti ordei ac
vinearũ in qua ficus et malagra
nata et oliueta nascũt. terrã olei
ac mellis vbi absq; vlla penuria
comedes panẽ tuũ et rerũ omniũ
abundancia pfrueris. cuius lapi
des ferrũ sũt et de montibus eius
eris metalla fodiunt vt cũ come
deris et saciat⁹ fueris: benedicas
dño deo tuo ꝓ terra optima quã
dedit tibi Obꝑua ⁊ caue nequan
do obliuiscaris dñi dei tui ⁊ negli
gas mãdata eius atq; iudicia et
cerimonias q̃s ego p̃cipio tibi ho
die ne postq̃ ꝯmederis ⁊ saciat⁹
fueris domos pulchras edifica
ueris ⁊ habitaueris in eis. habu
erisq; armenta ⁊ ouiũ greges. ar
genti et auri cũctarũq; rerũ copiã
eleuet cor tuũ et nõ reminiscaris
dñi dei tui q̃ eduxit te de terra egi
pti de domo ꝑuitutis ⁊ ductor tu⁹
fuit in solitudine magna atq; ter
ribili ĩ qua erat serpens flatu ad
urẽs ⁊ scorpio ac dipsas et nulle
omnino aque. q̃ eduxit riuos de
petra durissima et cibauit te mã
na in solitudine qd̃ nescierũt pa
tres tui Et postq̃ afflixit ac ꝓba
uit ad extremũ misertus ẽ tui. ne
diceres in corde tuo fortitudo mea

et robur man⁹ mee hec mihi oĩa
p̃stiterẽt sed recorderis dñi dei tui
q̃ ipse vires tibi p̃buerit vt ĩple
ret pactũ suũ sup quo iurauit pa
tribus tuis sicut p̃sens indicat di
es Sinautẽ oblit⁹ dñi dei tui secu
t⁹ fueris deos alienos coluerisq;
illos ⁊ adoraueris: ecce nũc p̃di
co tibi q̃ oĩno dispereas Sicut gẽ
tes quas deleuit dñs in introitu
tuo ita ⁊ vos pibitis si ĩobediẽtes
fueritis voci dñi dei vr̃i Ca. ix.

AVdi israhel. Tu transgredi
eris hodie iordanẽ vt possi
deas nationes maximas ⁊ fortio
res et ciuitates ĩgentes ⁊ ad celũ
vsq; muratas populũ magnum
atq; sublimẽ. filios enachim q̃s
ipse vidisti ⁊ audisti. q̃b⁹ nullus
potest ex aduerso resistere. Scies
ergo hodie q̃ dñs deus tuus ip̃e
trãsibit ãte te ignis deuorãs atq;
ꝯsumens. qui cõterat eos et dele
at atq; disperdat ante faciẽ tuaꝫ
velociter sicut locut⁹ est tibi. Ne
dicas in corde tuo cũ deleuerit eos
dñs deus tuus in ꝯspectu tuo. ꝓpt̃
iusticiã meaꝫ introduxit me dñs
vt terrã hanc possiderẽ. cũ ꝓpter
ĩpietates suas iste delete sint nati
ones Neq; em̃ ꝓpter iusticias tu
as et equitatẽ cordis tui ingredi
eris vt possideas terras earꝫ. ꝫ q̃
ille egerẽt impie: ĩtro eũte te delete
sũt. et vt ꝯpleret verbũ suuꝫ dñs
qd̃ sub iuramẽto pollicitus ẽ pa
tribus tuis abraham ysaac ⁊ ia
cob. Scito ergo q̃ nõ ꝓpter iusti
cias tuas dñs de⁹ tu⁹ dederit tibi
terrã hãc optimã in possessionẽ
cũ durissime ceruicis sis populus
Memento ⁊ ne obliuiscaris quõ

XCIII.

ad iracūdiā ꝓuocaueris dn̄m de
um tuū in solitudine ⁊ ex eo die
quo egressus es ex egipto vsq;
ad locū istū. semp aduersū dn̄m
contēdisti. Nā ⁊ in oreb ꝓuocasti
eum ⁊ iratus delere te voluit qn̄
ascēdi in montē ut acciperē duas
tabulas lapideas pacti qd̄ pepi
git vobiscū de⁹. Et perseueraui in
monte q̄draginta dieb⁹ ac nocti
b⁹: panem nō comedēs ⁊ aquaz
nō bibens. Deditq; mihi dn̄s du
as tabulas lapideas scriptas digi
to dei ⁊ ꝯtinentes ōnia verba que
vobis locutus est in mōte de me
dio ignis qn̄ contio populi ꝯgre
gata est. Cūq; trāsissent q̄dragi
ta dies ⁊ totidem noctes dedit mi
hi dn̄s duas tabulas lapideas
tabulas fedeis: dixitq; mihi. Sur
ge ⁊ descende hinc cito qꝛ popul⁹
tuus quē eduxisti de egipto dese
ruerūt velociter vitaz quā demō
strāsti eis: fecerūtq; sibi conflatile
Rursūq; ait domin⁹ ad me. Cer
no q̄ popul⁹ iste dure ceruicis sit
dimitte me ut cōterā eum ⁊ deleā
nomen eius sub celo ⁊ cōstituam
te sup gentem que hac maior et
fortior sit. Cūq; de mōte ardente
descenderez ⁊ duas tabulas fede
ris vtraq; tenerem manu: vidis
sēq; peccasse vos dn̄o deo vr̄o et
fecisse vob̄ vitulū conflatilez ac de
seruisse velocit̄ viam ei⁹ quā vob̄
ōndeāt: ꝓieci tabulas de manibz
meis ꝯfregiq; eas in ꝯspcū vestro
Et ꝓcidi an̄ dn̄m sicut p̄us q̄dra
ginta dieb⁹ ⁊ noctib⁹: panē non
comedēs ⁊ aquā nō bibens ꝓpt̄
ōnia pctā vr̄a que gessistis cōn̄
dn̄m ⁊ eū ad iracūdiā ꝓuocastis

Timui em̄ indignacōem ⁊ irā illi
us q̄ aduersū vos ꝯcitatus delere
vos voluit. Et exaudiuit me dn̄s
eciā hac vice. Aduersū aaronq̄q;
vehemēter iratus voluit eū ꝯterē
⁊ ꝓ illo similit̄ dep̄catus sū. Pctm̄
autē vestrū qd̄ feceratis id ē vitu
lū arripiēs igne cōbussi: ⁊ in fru
sta ꝯminuens ōninoq̄ in pulue
rem redigens ꝓieci in torrentez q̄
de monte descēdit. In incendioq̄
⁊ in temptacōne ⁊ in sepulchris
cōcupiscentie ꝓuocastis dn̄m: et
quando misit vos de cadesbarne
dicens ascendite ⁊ possidete terrā
quam dedi vobis: ⁊ contēpsistis
imperiū domini dei vr̄i ⁊ non credi
distis ei: neq; vocem eius audire
voluistis. sed semper fuistis rebel
les a die qua nosse vos cepi. Et
iacui coram domino quadragin
ta diebus ac noctibus quib⁹ eū
suppliciter deprecabar ne deleret
vos ut fuerat cōminatus ⁊ orās
dixi. Domine deus ne disperdas
populuz tuū ⁊ hereditatem tuam
quaz redemisti in magtudine tua
quos eduxisti de egipto in manu
forti. Recordare seruorū tuorum
abrahā ysaac ⁊ iacob. Ne aspici
as duriciā populi hui⁹ ⁊ impieta
tem atz pctm̄: ne forte dicant ha
bitatores terre de q̄ eduxisti nos
non poterat domin⁹ introducere
eos in terram quā pollicitus ē eis
⁊ oderat illos. idcirco eduxit ut ī
terficeret illos in solitudine: qui
sunt populus tu⁹ ⁊ hereditas tua
quos eduxisti in fortitudine tua
magna ⁊ in brachio tuo extēto.

Capitulum decimū.

In tempore illo dixit dñus ad me dola tibi duas tabulas lapideas sicut priores fuerunt & ascende ad me in montem · faciesq; archam ligneaz et scribam in tabulis verba que fuerunt in hijs quas ante confregisti · ponesq; eas in archa Feci igit archam de lignis sethim Cumq; dolassem duas tabulas lapideas instar priorum: ascendi in montem habens eas in manibus · Scripsitq; in tabulis iuxta id quod prius scripserat verba decem que locutus est dñs ad vos in monte de medio ignis quando pl's congregatus est et dedit eas mihi Reuersusq; de monte descendi et posui tabulas in archa quam fecera · & hucusq; ibi sunt sicut mihi precepit dñs Filij aut israhel castra mouerunt ex beroth filiorum iachan in mosura vbi aaron mortuus et sepultus est · in quo sacerdotio functus est filius eius eleazar · Inde venerunt in gadgad de quo loco profecti castrametati sunt in iethabatha in terra aquarum atq; torrentium Eo tpe separauit tribuz leui vt portaret archam federis dñi et staret coram eo in ministerio ac benediceret in nomine illius vsq; in p̄sentem diem Quam ob rem non habuit leui partem neq; possessionem cum fratribus suis · qa ipse dñs possessio eius est sicut promisit ei dñs deus tuus Ego aut steti in monte sicut prius quadraginta diebus ac noctibus · exaudiuitq; me dñs etiaz hac vice & te perdere noluit dixitq; mihi Vade et p̄cede populum vt ingrediat & possideat terram quam iurauit patribus eorum vt traderet eis Et nunc israhel qd dñs deus tuus petit a te · nisi vt timeas dñm deum tuum et ambules in viis eius et diligas eum ac seruias dño deo tuo in toto corde tuo & in tota aia tua custodiasq; mandata dñi & cerimonias eius quas ego hodie precipio tibi vt bñ sit tibi Ecce dñi dei tui celum est et celum celi terra & oia quę in ea sunt & tamen patribus tuis coglutinatus est dñs & amauit eos: elegitq; semen eorum post eos id est vos de cunctis gentibus sicut hodie comprobat · Circumcidite igitur preputium cordis vestri et ceruicem vestram nolite indurare Amplius quia dñs deus vester ipse est deus deorum et dñs dñantium deus magnus & potens & terribilis qui personam non accipit nec munera Faciet iudicium pupillo et vidue · amat peregrinum · et dat ei victum atq; vestitum Et vos ergo amate peregrinos qa & ipsi fuistis aduene in terra egipti dñm deum tuum timebis et ei soli seruies Ipsi adherebis: iurabisq; in nomine illius Ipse est laus tua et deus tuus qui fecit tibi hec magnalia et terribilia quę viderunt oculi tui · In septuaginta aiabus descenderunt patres tui in egiptum et ecce nunc multiplicauit te dominus deus tuus sicut astra celi

Ca·xi·

Ama itaq; dñm deum tuum et obserua precepta eius et cerimonias iudicia atq; mandata omni tempore · Cognoscite hodie quia non loquor filijs vestris qui non viderunt disciplinam dñi dei vestri · magnalia eius et robustam manum extentumq; brachium · signa & opa que fecit in medio egipti pharaoni regi & vniuerse terre eius omnique exercitui egiptiorum & equis ac curribus · quomo

opꝛ̃uerint eos aque mꝛis rubrꝝ
cū vos psequerent & deleuerit eos
dñs vsq; in pñtez diem: vobisq;
que fecerit in solitudine: donec ve
niretis ad hunc locū: et dathan
atq; abiron filijs eliab qui fuit fi
lius ruben: quos aperto ore suo
terra absorbuit cū domib⁹ & tab
naculis & vniuersa substātia eo
rū quā habebāt in medio israhel
Oculi vri viderunt oīa opera do
mini magna que fecit ut custodi
atis vniūsa mandata illius que
ego hodie pcipio vobis & possitis
introire & possidere terrā ad quaz
ingredimini: multoq; in ea viua
tis tēpe quā sub iuramento polli
citus est dñs pribus vestris & se
mini eorū lacte & melle manātē.
Terra autē ad quā ingredieris
possidendā nō est sicut terra egip
ti de qua existi vbi iacto semine i
ortorū morem aque ducūtur irri
gue. sed mōtuosa est & cāpestris:
de celo expectās pluuias quā do
min⁹ deꝰ tuus semp inuisit & oculi
illius in ea sunt a pncipio ām vs
q; ad finem eius. Si ergo obedie
tis mādatis meis que ego hodie
pcipio vobis: ut diligatis dñm
deū vestrum & seruiatis ei in toto
corde vestro & in tota anima vra
dabit pluuiaz terre vestre tēpora
neā & serotinā ut colligatis frumē
tum & vinū & oleum fenū ex agris
ad pascenda iumenta ut & ipi co
medatis ac saturemi. Cauete ne
forte decipiatur cor vrm et recede
tis a dño seruiatisq; dijs alienis &
adoretis eos: iratusq; dñs dau
dat celū & pluuie nō descendant.
nec terra det germen suū: pereatis
q; velociter de terra optima quā
dñs datur⁹ est vob. Ponite hec v̄
ba mea in cordibus & in aīs vris et
suspendite ea p signo in manib⁹
& inter oculos vros collocate do
cete filios vros ut illa meditētur
Rn̄ sedeis in domo tua & ambula
ueris in via & accubueris atz sur
rexeris scribes ea sup postes & ia
nuas dom⁹ tue: ut multiplicētur
dies tui & filiorū tuorum in terra
quā iurauit dñs pribus tuis: ut da
ret eis q̄diu imminet celum terre
Si em̄ custodieritis mādata que
ego precipio vobis & feceritis ea
ut diligatis dñm deum vestruz et
ambuletis in oībus vijs ei⁹ ad
herentes ei: disperdet dñs omnes
gentes istas ante faciem vram &
possidebitis eas que maiores & for
tiores vobis sūt. Oīis locus quē
calcauerit pes vr: vester erit. A de
serto & libano & flumine magno
eufrate vsq; ad mare occidentale
erūt termini vri. Null⁹ stabit cōn
vos. Terrorez vestrū & formidiez
dabit dñs deus vester sup oīem
terraz quā calcaturi estis sicut lo
cutus est vobis. En q̄pono in con
spectu vestro hodie benedictōnem
& maledictōem: benedictōnem si
obedieritis mandatis domini dei
vestri que ego hodie precipio vo
bis. maledictōnem si nō obedieri
tis mandatis domini dei vri. sed
recesseritis de via quā ego nunc
oīdo vob: & ābulaueritis pt⁹ dīs
alienos q̄s ignoātis Cū introdu
xerit te dñs deꝰ tuus in trā ad quā p
gis hītā dā: pones bñdictōez sup
mōtē garizi. maledictōez sup mō
tē heb al; q̄ sūt trās iordanē post

viam que pergit ad solis occubi
tū in terra chananei q̄ habitat ī
campestrib⁹ cōtra galgalaꝫ que
est iuxta vallem tendentē ⁊ intrā
tem ꝓcul. Vos autez transibitis
iordanē vt possideatis terrā quaꝫ
dn̄s deus vester daturus ē vobis
vt habeatis et possideatis illam.
Videte ergo vt impleatis cerimo
nias atq; iudicia q̄ ego hodie po
nā in ꝯspcū vr̄o Ca. xij.

Hec sūt p̄cepta atq; iudicia q̄
facere debetis ī terra quā do
minus deus patrū tuoꝝ daturus
est tibi vt possideas eā cunctis di
eb⁹ q̄b⁹ sup humū ḡdieris Sub
uertite om̄ia loca in quib⁹ colue
rūt gētes q̄s possessuri estis deos
suos sup mōtes excelsos et colles
et subter omne lignū frondosum
dissipate aras eoꝝ et cōfringite
statuas lucos igne comburite ⁊
ydola cōminuite disp̄dite nom̄ia
eaꝝ de locis illis Non facietis ita
dn̄o deo vestro sed ad locū quez
elegerit dn̄s deus vester de cūctis
tribubus vr̄is vt ponat nomen
suū ibi ⁊ habitꝫ ī eo venietis ⁊ of
feretis ī loco illo holocausta ⁊ vi
ctimas vr̄as. decimas et p̄mitias
manuū vestraruꝫ et vota atq; do
naria p̄mogenita boū et ouium.
et comedetis ibi in cōspcū dn̄i dei
vr̄i ac letabimini in cūctis ad q̄
miseritis manū vos et dom⁹ vr̄e
in quib⁹ bn̄dixit vobis dn̄s de⁹
vester. Non facietis ibi que nos
hic facim⁹ hodie singuli q̄d sibi
rectū videt̄ Neq; enim vsq; ī p̄n̄s
tēpus venistis ad requiē ⁊ posses
sionē quā dn̄s deus vester datu
rus ē vobis Transibitis iordanē
et habitabitis in terra quā dn̄s
de⁹ vester daturus ē vobis vt re
quiescatis a cunctis hostib⁹ p̄ cir
cuitū et absq; vllo timore habite
tis in loco quē elegerit dn̄s deus
vester vt sit nomē ei⁹ in eo Illuc
omnia q̄ precipio cōferetis holo
causta et hostias ac decimas ⁊ p̄
mitias manuū vr̄arū et quicq̄d
p̄cipuū ē in muneribꝰ que voui
stis dn̄o Ibi epulabimini coraꝫ
dn̄o deo vr̄o vos et filij et filie ve
stre. famuli ⁊ famule atq; leuites
qui in vestris vrbib⁹ cōmoratur
Neq; em̄ habet aliaꝫ partē et pos
sessionē inter vos. Caue ne offe
ras holocausta tua oī loco quē
videris ꝫ in eo quē elegerit dn̄s
in vna tribuum tuarū offeres ho
stias et facies quecūq; p̄cipio ti
bi Si autē comedere volueris et
te esus carniū delectauerit occide
et ꝯmede iuxta benedictionē dn̄i
dei tui quā dedit tibi in vrbib⁹ tu
is: siue immūduꝫ fuerit hoc ē ma
culatū ⁊ debile. siue mundū hoc ē
integrū ⁊ sine macula q̄d offerri
licet sicut capreā ⁊ ceruū comedes
absq; esu dūtaxat sāguinis quē
sup terrā quasi aquā effūdes Nō
poteris comedere in oppidis tuis
decimā frumenti et vini ⁊ olei tui
p̄mogenita armentoꝝ ⁊ pecoruꝫ
et omnia que voueris ⁊ sp̄ōte of
ferre volueris ⁊ p̄mitias manuū
tuaꝝ ꝫ corā dn̄o deo tuo ꝯmedes
ea in loco quē elegerit dn̄s deus
tuus. tu et filius tuus et filia et
seruus ⁊ famula atq; leuites qui
manet in vrbib⁹ tuis ⁊ letaberis
⁊ reficieris corā dn̄o deo tuo ī cun
ctis ad que extenderis manū tuā

Caue ne derelinquas leuitē in oī
tēpore quo versaris in terra. Qñ
dilatauerit dñs de⁹ tuus termi⁹
tuos sicut locutus est tibi: a vo-
luer is vesci carnib⁹ quas desiderat
anima tua. locus autē quē elege
rit dñs deus tuus ut sit nomē ei⁹
ibi si procul fuerit occides de armē
tis a pecorib⁹ q̄ habueris sic pre
cepit tibi a comedes in oppidis tu
is ut tibi placet. Sic comeditur
caprea a cerui⁹ ita vescēris eis a mū
dus a immūdus in cōmūe vescē
tur: hoc solū caue ne sāguinez co
medas. Sanguis enī eorū pro aī
ma est a idcirco nō debes animā
comedere cū carnib⁹. sed sup ter
rā fundes quasi aquā ut bene sit
tibi a filijs tuis post te cū feceris
quod placet in ospectu domi⁹. Que
autē sanctificaueris a voueris do
mino: tolles a venies ad locū quē
elegerit dominꝰ a offeres oblatiō
nes tuas carnē a sanguinē super
altare dñi dei tui. Sanguinē ho
stiarū fundes in altari carnib⁹ au
tem ipe vesceris. Obserua a audi
ōnia que ego precipio tibi ut bñ
sit tibi a filijs tuis post te i sempi
ternū cum feceris qđ bonum est a
placitum in ospcū dñi dei tui. Qñ
disperdiderit dñs de⁹ tuus añ faci
em tuā gētes ad quas ingredie
ris possidendas a possideris eas:
atq; habitaueris in terra earum
caue ne imiteris eas post eā te fue
rint introeunte subuerse a requi
ras cerimonias earū dicens: Sicut
coluerūt gentes iste deos suos ita
a ego colam. Nō facies similiter do
mino deo tuo. Omnes enī abhoia
ōnes quas auersatur dominus
fecerūt dijs suis offerentes filios
a filias a comburentes eas igni. Qđ
p̄cipio tibi hoc tm̄ facito domino
nec addas quicq̄ nec minuas.

Si surrexerit in me Ca. xiij.
dio tui pphetes aut qui somi
um vidisse se dicat a p̄dixerit sig
num atq; portentum et euenerit
quod locutus est a dixerit tibi. ea
mus a seq̄mur deos alienos q̄s
ignoras a seruiam⁹ eis: non audi
es verba pphete illius aut somni
atoris. q̄ temptat vos dñs de⁹ ve
ster: ut palam fiat vtrum diliga
tis eum an non in toto corde et in
tota anima vestra. dñm deum ve
strum sequimini a ipsū timete: et
mādata illius custodite a audite
vocē eius. Ipsi seruietis a ipsi ad
herebitis. Propheta autē ille aut
fictor somniorū interficietur. q̄ lo
cutus est ut vos auerteret a dño
deo vestro qui eduxit vos de terra
egipti a redemit vos de domo ser
uitutis ut errare te faceret de via
quam tibi precepit dominꝰ de⁹ tu
us a auferes malū de medio tui.
Si tibi voluerit persuadere frater
tuus filius matris tue aut filius
tuus vel filia siue vxor que est in
sinu tuo aut amicus quez diligis
ut anima tuam dam dicens: ea
mus a seruiamus dijs alienis q̄s
ignoras tu a patres tui cunctaz
in circuitu gentium que iuxta vel
procul sunt ab inicio vsq; ad finē
terre: non acquiescas ei nec audi
as neq; parcat ei oculus tuus ut
miserearis a occultes eum. sed sta
tim interficies. Sit p̄mū manꝰ tua
sup eū a p⁹ te oīs pp̄s mittat ma
nū. Lapidib⁹ obrut⁹ necabit. q̄

voluit te abstrahē a dño deo tuo
q̄ eduxit te de terra egipti de domo
seruitutis vt ⁊ omnis israhel au
diēs timeat. et nequaq̄ vltra fa
ciat quippiā huius rei simile. Si
audieris in vna vrbiū tuarū q̄s
dñs deus tuus dabit tibi ad ha
bitandū dicētes aliquos. egressi
sūt filij belial de medio tui et auer
terūt habitatores vrbis tue atq̄
dixerūt: eamus et seruiamus dijs
alienis quos ignorātis: quere sol
licite et diligēter rei veritate ꝑspe
cta si inueneris certū esse qd̄ dici
tur et abhominationē hanc ope
ꝑpetratā: statim ꝑcuties habita
tores vrbis illius in ore gladij ⁊
delebis eā. oīaq̄ q̄ in illa sūt vsq̄
ad pecora Quicq̄d etiā suppellecti
lis fuerit congregabis in medio
platearū eius ⁊ cum ipa ciuitate
succendes ita vt vniūsa ꝯsumas
dño deo tuo ⁊ sit tumulus sempi
ternus Non edificabit̄ amplius
⁊ nō adherebit de illo anathema
te quicq̄ in manu tua vt auertat̄
dñs ab ira furoris sui ⁊ misereat̄
tui: multiplicetq̄ te sicut iurauit
p̄rib⁹ tuis qñ audieris vocē dñi
dei tui: custodiēs omnia p̄cepta
ei⁹ q̄ ego p̄cipio tibi hodie vt fa
cias qd̄ placitū ē in conspcū dñi
dei tui

Ca. xiiij.

Filij estote dñi dei vestri Nō
vos incidetis nec facietis cal
uitiū sup mortuo qm̄ ꝓpl's sanct⁹
es dño deo tuo et te elegit vt sis
ei in ꝓpl'm peculiarē de cunctis gē
tibus que sūt sup terrā. Ne come
datis q̄ immūda sūt Hoc est ani
mal qd̄ ꝯmedere debetis bouem ⁊
ouem et caprā ceruū ⁊ capream.
bubalū tragelaphū pigargum
origen camelopardulū Omē ani
mal qd̄ ī duas ꝑtes findit vngu
laz ⁊ ruminat comedetis. de hijs
aūt que ruminat ⁊ vngulā non
findūt hec comedere nō debetis ca
melū leporē cyrogrilluz. Quia ru
minat ⁊ non diuidūt vngulā im
mūda erūt vobis Susq̄ qm̄ diui
dit vngulā ⁊ nō ruminat: immū
da erit Carnib⁹ eorū nō vescemi
ni et cadauera nō tangetis. Hec
ꝯmedetis ex omībus que morāt̄
in aquis. Que habēt pennulas ⁊
squamas ꝯmedite. que absq̄ pē
nulis et squamis sūt ne comeda
tis quia immūda sūt Omēs aues
mūdas comedite. Immūdas ne
comedatis. aquilā scilicet et gri
phem et alietū ixon et vulturem
ac miluū iuxta genus suū et omē
coruini generis et strutionez ac
noctuā et larū atq̄ accipitrē iux̄
genus suū herodium ac cignum
et ibin ac mergulū porphirionē
et nicticoracē onocrotalū et cara
driū singula in genē suo: vpupā
q̄ ⁊ vespertilionē et omē qd̄ rep
tat et pennulas habet immūduz
erit et nō comedet̄ Omne qd̄ mū
dū ē comedite Quicq̄d aūt morti
cinū est ne vescamini ex eo Pere
grino qui inter portas tuas ē da
vt comedat aut vende ei q̄ tu po
pulus sanctus dñi dei tui es Non
coques hedū in lacte matris sue.
Decimā partē separabis de cunctis
fructibus tuis q̄ nascunt̄ in terra
ꝑ annos singulos ⁊ comedes in
cōspectu dñi dei tui in loco quē ele
gerit vt in eo nomē illius inuoce
tur decimā frumenti tui et vini et

olei a primogenita de armentis et ouibus tuis ut discas timere dñm deum tuum omni tempe. Cum autem longior fuerit via a locus quem elegerit dñs deus tuus tibiq benedixerit nec poteris ad eum hec cuncta portare: vendes omnia a in pecuniis redigesq portabisq manu tua a proficiscens ad locum quem elegerit dñs deus tuus a emes ex eadem pecunia quicquid tibi placuerit siue ex armentis siue ex ouibus. Vinumq a siceram a omne quod desiderat anima tua a comedes coram dño deo tuo: a epulaberis tu a domus tua a leuita qui intra portas tuas est. Caue ne derelinquas eum quia non habet aliam partem in possessione tua. Anno tertio separabis aliam decimam ex omnibus que nascuntur tibi eo tpe a repones intra ianuas tuas: venietq leuites qui aliam non habet partem nec possessionem tecum a peregrinus ac pupillus a vidua q intra portas tuas sunt a comedent a saturabuntur ut benedicat tibi dominus deus tuus in cunctis operibus manuum tuarum que feceris.

Septimo anno Ca. xv.
facies remissionem que hoc ordine celebrabitur. Cui debetur aliquid ab amico vel proximo ac fratre suo repetere non poterit quia annus remissionis est domini. A peregrino a aduena exiges ciuem et propinquum repetendi non habes potestatem. Et omnino indigens a mendicus non erit inter vos ut benedicat tibi dominus deus tuus in terra quam tradituru est tibi in possessionem si tamen audieris vocem domini dei tui a custodieris vniuersa que iussit a que ego hodie precipio tibi: benedicet tibi ut pollicitus est. Fenerabis gentibus multis a ipse a nullo accipies mutuum. Dominaberis nacionibus plurimis a tui nemo dominabitur. Si vnus de fratribus tuis qui morantur inter portas ciuitatis tue in terra quam dñs deus tuus dabitur tibi ad paupertatem deuenerit non obdurabis cor tuum nec contrahes manum sed aperies eam pauperi a dabis mutuum quod eum indigere perspexeris. Caue ne forte subrepat tibi impia cogitatio a dicas in corde tuo appropinquat septimus annus remissionis: a auertas oculos a paupere fratre tuo: nolens ei quod postulat mutuum commodare ne clamet contra te ad dominum a fiat tibi in peccatum sed dabis ei. Nec ages quippiam callide in eius necessitatibus subleuandis ut benedicat tibi dominus deus tuus in omni tempe a in cunctis ad que manum miseris. Non deerunt pauperes in fra habitationem tuam ideirco ego precipio tibi ut aperias manum fratri tuo egeno a pauperi qui terram versatur in terra. Cum tibi venditus fuerit frater tuus hebreus aut hebrea et sex annis seruierit tibi: in septimo anno dimittes eum liberum. Et quem libertate donaueris nequaquam vacuum abire patieris. sed dabis viaticum de gregibus a de area a torcularari tuo quibus dominus deus tuus benedixerit tibi. Memento quia ipse seruieris in terra egipti et liberauerit te dñs deus tuus: a ideirco ego nunc precipio tibi. Si autem dixerit non lo egredi eo quod diligat te a domum

tiam et bene sibi apud te esse sentiat assumes fabulã et proferabis aurẽ eius in ianua domus tue et seruiet tibi vsq; in eternũ Ancille q; similiter facies Nõ auertas ab eis oculos tuos qñ dimiseris eos liberos · qm̃ iuxta mercedem mercennarij p sex annos seruiuit tibi vt benedicat tibi dñs deus tuus in cunctis opibus q̃ agis De primogenitis q̃ nascunt̃ in armẽtis et ouibus tuis quicq̃d ẽ sexus masculini sanctificabis dño deo tuo Nõ operaberis in primogẽito bouis et nõ tondebis primogenita ouiũ In ospectu dñi dei tui comedes ea per annos singulos in loco quẽ elegerit dñs tu⁹ et domꝰ tua · Si autẽ habuerit maculã aut vel claudum fuerit vel cecus aut in aliqua parte deforme vel debile nõ immolabitur dño deo tuo sed intra portas vrbis tue comedes illud Tam mũdꝰ q̃ immundꝰ similiter vescet̃ eis q̃si caprea et cervo Hoc solũ obseruabis vt sanguinẽ eorũ non comedas sed effundes in terrã q̃si aquã

Observa mensem Ca·xvi· nouaꝝ frugũ et vermi primũ tẽporis vt facias phase dño deo tuo qm̃ in isto mẽse eduxit te dominus deus tuꝰ de egipto nocte · Immolabisq; phase domio do tuo de ouibus et de bobꝰ in loco quẽ elegerit dñs deus tuꝰ vt habitet nomẽ eius ibi Non comedes in eo panẽ fermentatũ Septẽ diebus comedes absq; fermẽto afflictiõis panẽ: qm̃ in pauore egressus es de egipto: vt meineris diei egressionis tue de egipto oibꝰ diebus vite tue Nõ apparebit fermẽtatũ in omnibus terminis tuis septẽ diebꝰ et nõ remanebit de carnibus eius qd̃ immolatum est vespere in die primo mane Non poteris immolare phase in qualibet vrbium tuarũ quas dñs deus tuꝰ daturus est tibi: sed in loco quẽ elegerit dñs deus tuus vt habitet nomen eius ibi · Immolabis phase vespe ad solis occasũ qñ egressꝰ es de egipto et coques et comedes in loco quẽ elegerit dñs deus tuꝰ maneq; cõsurgẽs vades in tabernacula tua Sex diebꝰ comedes azima et in die septima q; collecta ẽ dñi dei tui nõ facies opus Septẽ ebdomadas numerabis tibi ab ea die q̃ falcẽ in segetẽ miseris et celebrabis diẽ festũ ebdomadarũ dño deo tuo oblationẽ spontanea manꝰ tue quã offeres iuxta benedictionẽ dñi dei tui et epulaberis coram dño deo tuo tu et filius tuus et filia tua et seruus tuus et ancilla tua et leuites q̃ ẽ intra portas tuas et aduena ac pupillus et vidua qui morant̃ vobiscũ in loco quẽ elegerit dñs deus tuus ut habitet nomẽ eiꝰ ibi et recordaberis qm̃ seruus fueris in egipto custodiesq; ac facies q̃ precepta sũt · Sollemnitatẽ q; tabernaculoꝝ celebrab̃ p septẽ dies quãdo collegeris de area et torculari fruges tuas et epulaberis in festiuitate tua tu et filius tuus et filia et seruus tuꝰ et ancilla: leuites q; et aduena et pupillus et vidua qui intra portas tuas sunt Septẽ diebus dño deo tuo festa celebrabis in loco quẽ elegerit dñs: benedicetq; tibi dñs deus tuus in cunctis

frugib⁹ tuis ⁊ in ōni ope manuū
tuarū erisq; in leticia. Trib⁹ vici
b⁹ p annū apparebit ōne masculinū tuū in cōspectu dñi dei tui ī loco quē elegerit in sollēnitate azimoꝝ ⁊ in sollēnitate ebdomadarū ⁊ ī sollemnitate tabernaculorū
Nō apparebit añ dominū vacu⁹ ꝫ offeret vnusquisq; ꝑm ꝙ habuerit iuxta bñdictōnem dñi dei sui quā dederit ei. Iudices et mgr̄os ꝯstitues in ōnibus portis tuis q̄s dñs de⁹ tuus dederit tibi p singulas tribus tuas ut iudicēt populū iusto iudicō nec in alterā ptez dediment. Non accipies psonam nec munera q̄ munera excecant oculos sapientū ⁊ mutant verba iustoꝝ. Iuste qd iustum est psequeris ut viuas ⁊ possideas terram quā dñs deus tuus dederit tibi. Non plantabis lucū ⁊ ōnem arborē iuxta altare dñi dei tui: nec facias tibi atq; cōstitues statuaz q̄ odit dñs de⁹ tuus. Ca. xvij.:

Non ymolabis dño deo tuo bouē ⁊ ouem in quo ē macula. aut quippiam vicij q̄ abhominacō est dño deo tuo. Cūq; reperti fuerint apud te intra vnā portarū tuarū quas dñs deus tuus dabit tibi vir aut mulier q̄ faciant malū in cōspectu dñi dei tui ⁊ trāsgrediantur pactum illius: ut vadant ⁊ seruiant dijs alienis ⁊ adorent eos solem ⁊ lunā ⁊ ōnez miliciā celi que nō p̄cepi et hoc tibi fuerit nūciatum: audiēsq; inquisieris diligēter ⁊ verū esse reperis ⁊ abhomīacō facta est ī isrl: educes virū ac mulierez q̄ rem sceleātissimā ppetrarūt ad portas ciuitatis tue ⁊ lapidib⁹ obruētur. In ore duoꝝ aut triū testiuz pibit q̄ interficietur. Nemo occidat vno cōtra se dicente testimoniū. Manus testiū p̄ma interficiet euz: et manus reliq̄ populi extrema mittetur ut auferas maluz de medio tui. Si difficile ⁊ ambiguū apud te iudiciū esse pspexeris inter sanguinē ⁊ sanguinē. causā ⁊ causā. leprā ⁊ non leprā: ⁊ iudiciū intr̄ portas tuas videris verba variaī surge ⁊ ascende ad locū quē elegerit domin⁹ deus tu⁹: veniesq; ad sacerdotes leuitici geneis ⁊ ad iudicem q̄ fuerit illo tēpe. queresq; ab eis qui indicabūt tibi iudicij veritatē ⁊ facies quodcunq; dixerint qui presūt loco quē elegerit dñs ⁊ docuerint te iuxta legē eius sequerisq; sentētiā eorū: nec declinabis ad dextrā neq; ad sinistrā
Qui autē supbierit nolens obedire sacerdotis impio qui eo tempe ministrat domino deo tuo: ex decreto iudicis morietur homo ille: ⁊ auferes malum de israhel cūct⁹q; populus audiens timebit ut nullus deinceps intumescat superbia. Cum ingressus fueris terram quam dominus deus tuus dabit tibi ⁊ possederis eam habitauerisq; in illa: et dixeris constituam super me regem sicut habent omnes per circuitum nationes: eum constitues quem dominus deus tuus elegerit de numero fratrum tuorum. Non poteris alterius gentis hominem regem facere qui non sit frater tuus. Cūq; fuerit ꝯstitutus nō multiplicabit sibi eq̄s nec reducet populuz

in egiptū eq̄tatus nūero subleua
tus. p̄sertim cū dn̄s p̄cepit vobis
ut nequaq̄ amplius p eandē viaz
reuitamini. Non habebit vxores
plurimas q̄ illiciāt animū eius ne
q̄ argēti ⁊ auri immēsa pondera.
Postq̄ aūt sedeit ī solio regni sui
describet sibi deuteronomiū legis
huius in volumine accipiens exē
plar a sacerdotibus leuitice tribus ⁊
habebit secū legetq̄ illud omībus
diebus vite sue ut discat timere do
minū deum suū ⁊ custodire v̄ba ⁊
cerimonias eius que ī lege p̄cepta
sunt. Nec eleuet̄ cor eius in sup̄biaz
sup̄ frēs suos neq̄ declinet in p̄tez
dexteraz vel sinistrā ut longo tp̄e
regnet ip̄e et filius eius sup̄ israhel.

Ca. xviij.

Non habebūt sa
cerdotes et leuite et oēs qui
de eadē tribu sūt p̄tez ⁊ hereditatē
cum reliquo isrl̄ q̄ sacrificia dn̄i
⁊ oblacōes eius comedēt ⁊ nihil
aliud accipiēt de possessiōe fratrū
suorū. Dn̄s em̄ ipse est hereditas
eorū sicut locutus est illis. Hoc erit
iudiciū sacerdotū a p̄plo ⁊ ab hijs
qui offerūt victimas siue bouez si
ue ouē ymolauerīt dabūt sacer
doti armū ac ventriculū p̄mitias
frumēti vini ⁊ olei ⁊ lanarū p̄tem
ex ouiū tonsiōe. Ipsū enim elegit
dn̄s deus tuus de cūctis tribubus
tuis ut stet ⁊ mīstret nomini dn̄i
de i tui ip̄e ⁊ filij eius in sempiternū
Si exierit leuites ex vna vrbiū tu
arū ex oī isrl̄ in q̄ habitat ⁊ volue
rit venire desiderās locū quē elege
rit dn̄s mīstrabit ī noīe dn̄i d̄i sui
sic̄ om̄s frēs eius leuite qui stabūt
eo tp̄e corā dn̄o. Partez ciborum
eandem accipiet quaz et ceteri ex
cepto eo q̄d in vrbe sua ex patrna
ei successione debet̄. Qn̄ ingressus
fueris terrā quā dn̄s deus tuus da
bit tibi. caue ne imitari vel abho
minacōnes illarū gentiū nec inue
niat̄ in te q̄ lustret filiū suū aut fi
liā ducēs p ignē aut qui ariolos
sciscitet̄ aut obseruet somnia at
q̄ auguria: ne sit maleficus. ne in
cantator. ne phitones cōsulat nec
diuinos et q̄rat a mortuis verita
tē. Oīa em̄ hec abhoīnat̄ dn̄s ⁊ p̄p
ter istiusmodi scelera delebit eos
in introitu tuo. Perfectus eris et
absq̄ macula cū dn̄o deo tuo. Gē
tes iste quarū possidebis terrā au
gures ⁊ diuinos audiūt. tu autē
a dn̄o deo tuo aliter institutus es.
Prophaz de gente tua ⁊ de frībus
tuis sicut me. suscitabit tibi dn̄s
deus tuus: ipsuz audies ut petisti a
dn̄o deo tuo in oreb qn̄ contio cō
gregata est atq̄ dixisti Vltra nō
audiā vocē dn̄i d̄i mei ⁊ ignē hūc
maximū amplius nō videbo ne
moriar ⁊ ait dn̄s mihi. Bn̄ om̄ia
sūt locuti. Prophaz suscitabo eis
de medio fratrū suorū similē tui et
ponā v̄ba mea in ore eius loq̄turq̄
ad eos oīa q̄ p̄cepero illi. Qui aūt
v̄ba eius q̄ loquet̄ in noīe meo au
dire noluerit ego vltor existam.
Propha autē qui arrogantia de
prauatus voluerit loqui in noīe
meo que ego non p̄cepi illi ut di
ceret. aut ex noīe alienorū d̄orū ī
terfitiet̄. Q̄d si tacita cogitacōe rn̄
deris qūo possum intelligere ver
bū q̄d dn̄s nō est locutus hoc ha
bebis signū. Q̄d in noīe dn̄i p̄phe
ta ille p̄dixerit ⁊ nō euenerit hoc
dn̄s non est locutus sed p tumorē

XCVIII.

animi sui ꝓpha ꝯfinxit ⁊ idcirco ñ timebis eum. Ca. xix.

Qvm disperdiderit dñs deus tuꝰ gentes quarũ tibi traditurus est terrã ⁊ possederis eã habitaueisq; in vrbibꝰ eius ⁊ in edibus: tres ciuitates sepabis tibi ĩ medio terre quã dñs deus tuꝰ dabit tibi in possessionẽ sternẽs diligẽter viam et in tres eq̃liter partes totaꝫ terre tue ꝓuinciaꝫ diues ut habeatie vicino q̃ ꝓpter homicidiũ ꝓfugus est quo possit euadere. Hec erit lex homicide fugientis cuius vita seruãda est. Qui ꝑcusserit ꝓximum suũ nesciens ⁊ q̃ heri ⁊ nudiustertiꝰ nullũ contra eũ odium habuisse cõprobatur sed abisse cũ eo simpliciter in siluam ad ligna cedenda ⁊ in succisione lignorũ securis fugerit manu. ferrũq; lapsum de manubrio amicũ eius ꝑcusserit ⁊ occiderit ꝫ ad vnã supradictarũ vrbiũ cõfugiet ⁊ viuet: ne forsitan ꝓximus eius cuius effusus ẽ sanguis dolore stimulatus ꝑsequatur ⁊ appꝫhendat eum si longior via fuerit ⁊ ꝑcuciat amãm eius qui nõ est reus mortis. ꝙ nullum cõtra eum qui occisus est odiũ prius habuisse mõstr̃tur. Idcirco p̃cipio tibi ut tres ciuitates eq̃lis intra se spacij diuidas. Cũ autẽ dilatauerit dñs deꝰ tuus terminos tuos sic̃ iurauit p̃ribꝰ tuis ⁊ dederit tibi cũctam terrã quã eis pollicitꝰ ẽ: si tamẽ custodieris mãdata eiꝰ ⁊ feceris que hodie p̃cipio tibi ut diligas dñm deum tuum ⁊ ãbules in vijs eius õni tpe: addes tibi tres alias ciuitates ⁊ supradictaꝝ trium vrbiũ nũerũ duplicab̃: ut nõ effundat̃ sanguis innoxiꝰ in medio terre quaꝫ dñs deus tuus dabit tibi possidẽdam ne sis sãguis reus. Si quis autẽ odio habẽs ꝓximũ insidiatus fuerit vite eiꝰ surgensq; ꝑcusserit illũ ⁊ mortuus fuerit fugeritq; ad vnã de supradictis vrbibus: mittent seniores ciuitatis illius ⁊ arripiẽt eum de loco effugij tradẽtq; in manu ꝓximi cuiꝰ sanguis effusus est ⁊ morietur. Nõ misereberis eius ⁊ auferes noxium sanguinẽ de isrl̃ ut bene sit tibi. Nõ assumes ⁊ trãsferes termĩos ꝓximi tui q̃s fixerũt p̃ores in possessiõe tua: quã dñs deus tuꝰ dabit tibi in terra quaꝫ accepis possidendã. Nõ stabit testis vnꝰ cõtra aliquẽ q̃cq̃d illud pctĩ ⁊ facinoris fuerit. ꝫ in ore duoꝝ ã triũ testiũ stabit õne verbũ. Si steterit testis mẽdax cõtra hominẽ accusans eũ preuaricacõis stabũt ambo q̃rum causa est añ dñm in ꝯspcũ sacerdotũ ⁊ iudicũ qui fuerit in diebꝰ illis. Cũq; diligẽtissime ꝑscrutantes ĩuenerit falsũ testẽ dixisse ꝯtra fratreꝫ suũ mendaciũ: reddẽt ei sic̃ fr̃i suo facere cogitauit. ⁊ auferes malũ de medio tui ut audiẽtes ceteri tĩorẽ habeãt ⁊ nequaq̃ talia audeant facere. Nõ misereberis eiꝰ sed aĩaꝫ ꝓ anima. oculũ ꝓ oculo. dentẽꝫ ꝓ dente. manũ ꝓ manu. pedẽ ꝓ pede exiges. Ca. xx.

Si exieris ad bellũ cõñ hostes tuos ⁊ videris eq̃tatꝰ ⁊ currꝰ ⁊ maiorẽ q̃ tu hẽas adu̇sarij exercitꝰ mltitudiẽꝫ ñ timeb̃ eos ꝙ dñs deꝰ tuꝰ tecũ ẽ q̃ eduxit te de t̃ra egipti.

Appropinquāte autē iam prelio
stabit sacerdos ante aciem et sic
loquet̄ ad ppl'm Audi isrl'. Vos
hodie ɔtra inimicos vr̄os pugnā
cōmittitis: nō ptimescat cor vr̄m
Nolite metuere. nolite cedere nec
formidetis eos q̄ dn̄s deus vester
in medio vr̄i ē et p vobis cōtra
aduersarios dimicabit vt eruat
vos de piculo Ducesq̄ p singulas
turmas audiēte exercitu procla
mabūt Quis ē homo q̄ edificauit
domū nouā ⁊ nō dedicauit eam.
Vadat ⁊ reuertat̄ in domū suam
ne forte moriat̄ in bello ⁊ alius de
dicet eā Quis est homo q̄ planta
uit vineā et necdū fecit eam esse
cōmunē de qua vesci omnib⁹ lice
at. Vadat ⁊ reuertat̄ in domū suā
ne forte moriat̄ in bello et ali⁹ ho
mo eius fungat̄ officio. Quis est
homo qui despondit vxorē et nō
accepit eā. Vadat ⁊ reuertat̄ in
domū suā ne forte moriat̄ ī bello ⁊
alius hō accipiat eā. Hijs dictis
addent reliq̄ ⁊ loquētur ad ppl'm
Quis ē homo formidolosus ⁊ cor
de pauido. Vadat et reuertat̄ in
domū suā ne pauere faciat corda
fratrū suoꝝ sicut ipe timore perter
ritus ē. Cunq̄ siluerint duces ex
ercitus et finem loquēdi fecerint
vnusquisq̄ suos ad bellū cuneos
p̄parabit. Si qn̄ accesseris ad ex
pugnandā ciuitatē offeres ei p̄
mū pacē. Si receperit et aperuerit
tibi portas: cūctus ppl's q̄ in ea ē
saluabit̄ et seruiet tibi sub t̄buto
Si autē fedus inire noluerit et
ceperit cōtra te bellū oppugnabis
eā Cunq̄ tradiderit dn̄s deus tu⁹
illam in manu tua: pcuties om̄e
q̄d in ea generis masculini ē ī ore
gladij absq̄ mulierib⁹ et infanti
bus iumētis et ceteris q̄ in ciuita
te sūt Omnē predā exercitui diui
des et comedes de spolijs hostiuꝫ
tuoꝝ q̄ dn̄s deus tuus dederit tibi
Sic facies cūctis ciuitatib⁹ q̄ a te
pcul valde sūt et nō sunt de hijs
vrbibus quas in possessionē ac
cepturus es. De hijs aūt cītatib⁹
que dabunt̄ tibi nulluꝫ omnino
pmittes viuē ꝫ interficies in ore
gladij: etheū videlicet ⁊ amorreū
⁊ chananeū phereseū ⁊ eueū ⁊ ie
buseuꝫ sicut p̄cepit tibi dn̄s deus
tuus ne forte doceāt vos facere cū
ctas abhominacōes q̄s ipi opati
sūt dijs suis et peccetis in dn̄ꝫ deū
vestrū Quādo obsederis ciuitatē
multo tēpore et munitiōib⁹ circū
dederis vt expugnes eā: nō succi
des arbores de quib⁹ vesci potest
nec securibus p circuitū debes va
stare regionē qm̄ lignū ē ⁊ nō hō
nec potest bellātiū ɔtra te augere
numerū Si qua aūt ligna nō sūt
pomifera sed agrestia ⁊ ī ceteros
apta vsus: succide ⁊ extrue machi
nas donec capias ciuitatē q̄ ɔtra
te dimicat. Ca. xxi.

Quando iumentū fuerit ī ter
ra quā dn̄s de⁹ tu⁹ datur⁹
est tibi hominis cadauer occisi ⁊
ignorabitur cedis reus: egrediē
tur maiores natu et iudices tui ⁊
metient̄ a loco cadaueris. singu
laꝝ p circuitū spatia ciuitatuꝫ. et
quā viciniorē ceteris esse pspexe
rint. seniores ciuitatis illi⁹ tollēt
vitulaꝫ de armento que nō traxit
iugū nec terraꝫ scidit vomē et du
cent eam ad vallē asperam atq̄

saxosā que nūq̄ arata est. nec se
mentē recepit ⁊ cedent in ea cerui
ces vitule. Accedētq; sacerdotes fi
lij leui quos elegerit domin⁹ deus
tuus ut ministrēt ei ⁊ bn̄dicant
in nomine ei⁹ ⁊ ad verbū eorum
ōne negotiū pendet ⁊ quicq̄d mū
dum vl' immundū est iudicetur
⁊ venient maiores natu ciuitatis
illius ad interfectum lauabūtq;
man⁹ suas sup vitulā que in val
le pcussa est et dicent. Man⁹ nr̄e
nō effuderūt sāguinem hūc: nec
oculi viderūt. Propici⁹ esto ꝓplo
tuo israhel quē rdemisti dn̄e ⁊ nō
reputes sanguinē innocētem in
medio populi tui isrl'. Et auferet
ab eis reatus sanguinis. tu autē
alienus eris ab innocētis cruoē
qui fusus est cū feceris qd̄ p̄cepit
dn̄s. Si egressus fueris ad pug
nam cōtra inimicos tuos ⁊ tradi
derit eos domin⁹ de⁹ tuus in mānu
tua captiuosq; duxeris ⁊ videris
in numero captiuorū mulierē pl'
chraē ⁊ adamaueris eā volueris
q; habere vxorē introduces eam
in domū tuam. Que radet cesariē
⁊ circūcidet vngues ⁊ deponet ve
stē in qua capta est: sedensq; ī do
mo tua flebit patrē ⁊ matrē suā
vno mense ⁊ postea intrabis ad
eam dormiesq; cū illa et erit vxor
tua. Si aūt postea nō sederit amō
tuo dimittes eam liberā: nec ven
dere poteris pecunia nec opprimē
p potētiam q; hūiliasti eā. Si ha
buerit homo vxores duas vnam
dilectā ⁊ alterā odiosaē genuerit
q; ex eis liberos ⁊ fuerit filius odi
ose p̄mogenit⁹ volueritq; sb̄am
inter filios suos diuidere: nō po
terit filiū dilecte facere p̄mogeni
tū ⁊ p̄ferre filio odiose. sed filium
odiose agnoscē p̄mogeītū dabit
q; ei de hijs que habuerit cuncta
duplicia. Iste ē enim principiū
liberoꝝ eius ⁊ huic debētur p̄mo
genita. Si genuerit homo filiū cō
tumacē ⁊ ꝓteruū qui nō audierit
p̄ris ac matris impium ⁊ coherci
tus obedire cōtempserit: apprehē
dent eum ⁊ ducēt eū ad seniores
ciuitatis illi⁹ ⁊ ad portam iudicij
dicentq; ad eos. Fili⁹ noster iste
ꝓteruus ⁊ ꝯtumax est moīta no
stra audire cōtemnit. comessacō
nibus vacat ⁊ luxurie atq; cōui
uijs: lapidib⁹ eū obruet populus
ciuitatis ⁊ morietur ut auferatis
malū de medio vr̄i: ⁊ vniuersus
israhel audiēs ꝑtimescat. Qn̄ pec
cauerit homo qd̄ morte plectēdū
est ⁊ adiudicatus morti appēsus
fuerit in patibulo: nō ꝑmanebit
cadauer eius in ligno. sed in eadē
die sepelietur. q; maledict⁹ a deo
est qui pendet in ligno ⁊ nequa
q̄ ꝯtaminabis t̄rā tuā quādn̄s de
us tu⁹ dederit tibi in possessiōem.

Non videbis Ca. xxij.
bouem ⁊ ouem fratris tui er
rantē ⁊ p̄teribis. ꝫ reduces fr̄i tuo
eciā si nō est ꝓpinqū⁹ frat' tu⁹ nec
nosti eū: duces ī domū tuā ⁊ erūt
apd̄ te q̄diu q̄rat ea fr̄ tu⁹ ⁊ reci
piat. Sil'it' facies de asino ⁊ de ve
stimēto ⁊ de oī re fr̄is tui q̄ pierit
si inueneris eā ne negligas quasi
alienā. Si videris asinū fr̄is tui ā
bouē cecidisse in via nō despicies
sed subleuabis cū eo. Nō induet
mulier veste virili: nec vir vtetur
veste feīnea. Abhoīabil' enī apd̄

deum est q̄ facit hoc. Si ambulās
per viā in arbore vel in terra nidū
auis inueneis ⁊ matrē pullis vl̄
ouis desup incubantē non teneb̄
eam cū filijs ꝫ abire patieris cap
tos tenēs filios ut bene sit tibi et
longo viuas tpe. Cū edificaueis
domū nouā faties murū tecti p cir
cuitū ne effundat̄ sanguis in do
mo tua ⁊ sis reus labēte alio ⁊ in
preceps ruēte. Nō seres vineā tuā
altēo semine ne ⁊ semētis quā se
uisti ⁊ que nascūtur ex vinea pit̄
sāctificent̄. Nō arabis in boue sil̄
et asino. Nō indueris vestimēto
qd̄ ex lana linoq; cōtextū est. Fu
niculos in fimbrijs faties p qua
tuor āgulos pallij tui quo opiris
Si duxerit vir vxorem et postea
odio habuerit eā quesieritq; oc
casiones q̄bus dimittat eā obici
ens ei nomē pessimū ⁊ dixeit vxo
rē hāc accepi ⁊ ingressus ad eaꝫ
nō inueni v̄ginē: tollēt eam pr̄ et
mr̄ ei⁹ ⁊ ferēt secū signa v̄ginita
tis ei⁹ ad seniores vrbis q̄ in por
ta sūt ⁊ dicet pr̄. Filiā meam dedi
huic vxoreꝫ quā q̄ odit imponit
ei nomē pessimū ut dicat nō inue
ni filiā tuaꝫ v̄ginē et ecce hec sunt
signa v̄ginitatis filie mee. Expan
dēt vestimentū coraꝫ senioribꝰ ci
uitatis apprehēdētq; senes vrbis
illius virū ⁊ verberabūt illū: con
demnātes insup centū sidis argē
ti quos dabit pr̄i puelle qm̄ diffa
mauit nomē pessimū sup virginē
isrl̄ habebitq; eā vxorē ⁊ nō pote
rit dimittere om̄ibꝰ diebus vite
sue. Qd̄ si verū est qd̄ obicit et nō
est ī puella inuēta v̄ginitas eici
ent eā extra fores domus pr̄is sui
et lapidibꝰ obruēt viri ciuitatis
illius ⁊ morieť qm̄ fecit nephas ī
isrl̄ ut fornicaret̄ in domo pr̄is sui
⁊ auferes malum de medio tui Si
dormierit vir cū vxore alteri⁹ vter
q; morient̄ id est adulter ⁊ adul
tera ⁊ auferes malū de isrl̄. Si pu
ellam v̄ginē despōderit vir ⁊ inue
nerit eā aliquis in ciuitate et ꝯcu
bueit cū ea: educes vtrūq; ad por
taꝫ ciuitatis illius ⁊ lapidibꝰ ob
ruent̄: puella q̄ non damauit cū
essꝫ in ciuitate: vir q̄ humiliauit
vxoreꝫ ꝓximi sui et auferes malū
de medio tui Si naūt in agro repe
rerit vir puellā que despōsata est
⁊ apprehēdens ꝯcubuerit cū ea ipe
morieť solus. puella nihil patieť
nec est rea mortis. qm̄ sic latro cō
surgit cōn̄ frēꝫ suū ⁊ occidit aīaꝫ
eius: ita et puella ꝑpessa ē. Sola
erat in agro. damauit ⁊ null⁹ af
fuit qui liberaret eā. Si inuenerit
vir puellā virginē que nō habꝫ
spōsuꝫ ⁊ apprehēdens cōcubuerit
cū illa ⁊ res ad iuditiū venerit: da
bit qui dormiuit cū ea pr̄i puelle
centūqn̄quaginta sidos argēti ⁊
hēbit eā vxorē q̄ hūiliauit illaꝫ.
Nō poterit dimittē eā cunctis di
ebus vite sue. Ca. xxiij.

Non accipiet homo vxorē pa
tris sui nec reuelabit operi
mentuꝫ eius. Non intrabit eunu
chus attritis vl̄ amputatis testi
culis ⁊ absciso veretro ecclesiā do
mini. Nō ingredieť manser hoc ē
de scorto natus ī ecclesiam dn̄i vs
q; ad decimā generacōeꝫ Ammo
nites ⁊ moabites etiam post deci
maꝫ generacōem nō intrabūt ec
clesiā dn̄i in eternū q̄ noluerunt

vobis occurrere cum pane et aqua in
via quando egressi estis de egipto et quia
conduxerunt contra te balaam filium
beor de mesopotamia sirieut male
diceret tibi et noluit dominus deus tuus
audire balaam: vertitque maledi
ctionem eius in benedictionem tuam eo
quod diligeret te. Non facies cum eis
pacem nec queras eis bona cunctis
diebus vite tue in sempiternum. Non
abhominaberis ydumeum quia frater
tuus est: nec egiptium quia aduena fui
sti in terra eius. Qui nati fuerint ex
eis tercia generatione intrabunt in ec
clesiam domini. Quando egressus fueris ad
uersus hostes tuos in pugnam: cu
stodies te ab omni re mala. Si fue
rit inter vos homo qui nocturno
pollutus sit somnio egredietur extra ca
stra et non reuertetur prius quam ad vespe
ram lauetur aqua et post solis occasum
regredietur in castra. Habebis locum
extra castra ad quem egrediaris ad
requisita nature gerens paxillum in
baltheo. Cumque sederis fodies per
circuitum et egesta humo operies quod
releuatus es. Dominus enim deus tuus
ambulat in medio castrorum ut
eruat te et tradat tibi inimicos tu
os: ut sint castra tua sancta et nihil
in eis appareat feditatis ne dereli
quat te. Non trades seruum domino
suo qui ad te confugerit. Habitabit
tecum in loco qui ei placuerit et in
vna vrbium tuarum requiescet ne con
tristes eum. Non erit meretrix de fili
abus israel nec scortator de filijs israel.
Non offeres mercedem prostibuli nec
precium canis in domo domini dei
tui quicquid illud est quod vouerint
quia abhominacio est vtrumque apud do
minum deum tuum. Non fenerabis fratri tuo
ad vsuram pecuniam nec fruges nec
quamlibet aliam rem sed alieno. Fratri
autem tuo absque vsura id quo indi
get commodabis: ut benedicat tibi
dominus deus tuus in omni opere tuo in terra
ad quam ingredieris possidendam. Cum
votum voueris domino deo tuo non tar
dabis reddere quia requiret illud
dominus deus tuus et si moratus fueris re
putabitur tibi in peccatum. Si nolueris
polliceri absque peccato eris. Quod
autem semel egressum est de labijs
tuis obseruabis et facies sicut promisi
sti domino deo tuo et propria voluntate
et ore tuo locutus es. Ingressus vi
neam proximi tui comede vuas quan
tum tibi placuerit foras autem ne ef
feras tecum. Si intraueris segetem ami
ci tui franges spicas et manu con
teres false autem non metes.

Si acceperit homo Ca. xxiiij.:
vxorem et habuerit eam et non in
uenerit gratiam ante oculos eius propter
aliquam feditatem: scribet libellum re
pudij et dabit in manu illius: et
dimittet eam de domo sua. Cumque
egressa alterum maritum duxerit et il
lequoque oderit eam dederitque ei li
bellum repudij et dimiserit de domo
sua vel certe mortuus fuerit non po
terit prior maritus recipere eam in vx
orem quia polluta est et abhominabi
lis facta coram domino: ne peccare faci
as terram tuam quam dominus deus tuus
tradiderit tibi possidendam. Cum acce
perit homo nuper vxorem non procedet
ad bellum nec ei quippiam necessitatis in
iungetur publice. sed vacabit absque
culpa domui sue: ut vno anno lete
tur cum vxore sua. Non accipies loco
pignoris inferiorem et superiorem
molam. quia animam suam apposuit tibi.

Si deprehensus fuerit homo solli
citās fratrē suū de filijs israhel et
vendito eo acceperit p̄ciuz interfi
ciet̄ ⁊ auferes malū de medio tui
Obserua diligent̄ ne īcurras pla
gā lepre sed facies quecūq; docue
rint te sacerdotes leuitici generis
iuxta id qd̄ p̄cepi eis et imple sol
licite Memento te q̄ fecerit dn̄us
deus vr̄ marie in via cū egredere
mini de egipto · Cū repetes a pro
ximo tuo rem aliquā quā debet ti
bi: nō ingredieris domuz eius vt
pignus auferas ꝫ stabis foris ⁊
ille tibi ꝓferet qd̄ habuerit Si āt
paup̄ ē nō p̄noctabit apud te pi
gnus ꝫ statim reddes ei āte solis
occasū · vt dormiens in vestimēto
suo bn̄dicat tibi ⁊ habeas iustici
am corā dn̄o deo tuo · Nō negab̄
mercedē indigētis et paupis fr̄is
tui siue aduene q̄ tecū morat̄ ī ter
ra ⁊ intra portas tuas ē · ꝫ eadem
die reddes ei p̄ciū laboris sui ante
solis occasū · q̄ paup̄ est et ex eo
sustentat animā suam: ne clamet
cōtra te ad dn̄m ⁊ reputet̄ tibi in
peccatū Non occident̄ patres ꝓ fi
lijs nec filij ꝓ patrib⁹ ꝫ vn⁹ q̄sq;
ꝓ peccato suo moriet̄ · Non puer
tes iudiciū aduene ⁊ pupilli nec
auferes pignoris loco vidue ve
stimentū · Memēto q̄ seruieris in
egipto et eruerit te dn̄s deus tu⁹
inde Idcirco p̄cipio tibi vt facias
hanc rem · Quando messueris se
getē in agro tuo et oblitus mani
pulū reliqueris: nō reuerteris vt
tollas illū ꝫ aduenā et pupillaz
et viduā auferre patieris: vt bn̄
dicat tibi dn̄s deus tuus in omni
ope manuuz tuarum · Si fruges
collegeris oliuaruz quicquid re
mānserit in arborib⁹ nō reuerteris
vt colligas · ꝫ relinques aduene
pupillo ac vidue Si vindeīaueris
vineā tuā nō colliges remanētes
racemos ꝫ cedēt in vsus aduene
pupilli ac vidue Memēto q̄ ⁊ tu
seruieris in egipto: et idcirco pre
cipio tibi vt facias hanc rem ·

Si fuerit causa Ca·xxv·
inter aliq̄s ⁊ īterpellauerint
iudices quē iustū esse ꝑspexerint
illi iusticie palmā dabunt quem
impiū cōdemnabunt impietatis
Si autē eū q̄ peccauit dignū vide
rint plagis ꝓsternēt ⁊ corā se fa
ciant verberari · Pro mensura pec
cati erit et plagarum modus ita
dūtaxat vt q̄dragenariū numeꝝ
non excedant: ne fede laceratus
āte oculos tuos abeat frater tu⁹
Non ligabis os bouis terentis in
area fruges tuas · Quando habi
tauerint fratres siml̄ ⁊ vn⁹ ex eis
absq; liberis mortu⁹ fuerit: vxor
defūcti nō nubet alteri ꝫ accipiet
eā frater eius ⁊ suscitabit semen
fratris sui ⁊ p̄mogenitū ex ea fili
um nomīe illi⁹ appellabit vt nō
deleat̄ nomē ei⁹ ex israhel Si aūt
noluerit accipere vxorē fratris sui
q̄ ei lege debet̄ ꝑget mulier ad por
tam ciuitatis ⁊ interpellabit ma
iores natu: dicetq; Non vult frat̄
viri mei suscitare semen fratris sui
in israhel: nec me in ꝯiugiū sumē
Statimq; accersiri eū facient et in
terrogabūt Si respōderit nolo eā
vxorē accipe: accedz mulier ad eū
corā senioribꝰ ⁊ tollet calciamētū
de pede eius spuetq; in faciē ei⁹ et
dicet · Sic fiet homī q̄ nō edificat

domū fratris sui. Et vocabit̄ nom̄
illius in isrl̄ dom⁹ discalciati. Si
habuerint int̄ se iurgiū viri duo
⁊ vn⁹ cōtra alterꝝ rixari ceperit vo
lensq; vxor alteri⁹ eruere virū suū
de manu fortioris. miseitq; manū
⁊ apprehendeit verēda eius: absci
des manū illius ne flecteis super
eam vlla mīa. Nō habebis in sac
culo diuersa pondera maius ⁊ mi
nus: nec erit in domo tua modi
us maior ⁊ minor. Pondus ha
bebis iustū ⁊ verū ⁊ modius eq̄l̄
⁊ verus erit tibi: ut multo viuas
tēpore sup terrā quā domin⁹ deus
tuus dederit tibi. Abhominat̄ em̄
domin⁹ eum qui facit hec ⁊ aduer
sat̄ ōnem iniusticiam. Memento
que fecerit tibi amalech ī via qn̄
egrediebaris ex egipto: qūo oc
currerit tibi ⁊ extremos agminis
tui qui lassi residebant ceciderit.
quādo tu eras fame ⁊ labore con
fect⁹ ⁊ nō timuerit deuꝫ. Cū ergo
domin⁹ de⁹ tuus dederit tibi requi
em ⁊ subiecerit cūctas ꝑ circuituꝫ
nacōes in terra quā tibi pollicit⁹
est delebis nomē eius sub celo.:
Caue ne obliuiscaris. ca. xxvi.
Cvnq; intraueris terrā quā
domin⁹ deus tu⁹ tibi datur⁹
est possidēdam ⁊ obtinueris eam
atꝫ habitaueris in illa: tolles de
cūctis frugib⁹ tuis p̄micias ⁊ po
nes in cartallo ꝑgesq; ad locum
quē domin⁹ deus tu⁹ elegerit ut
ibi inuocetur nomē eius: accedes
q; ad sacerdotē qui fuerit in diebꝫ
illis ⁊ dicens ad eū. Profiteor ho
die corā dn̄o d̄o tuo ꝙ īgressus sū
in terrā pro q̄ iurauit patribꝫ no
stris vt daret eam nobis. Suscipi
ensq; sacerdos cartallū de manu
tua ponet ante altare dn̄i dei tui ⁊
loqueris in cōspectu domini d̄i tui
Sirus ꝑsequebat̄ p̄rem meū qui
descēdebat in egiptum ⁊ ibi ꝑegri
nat⁹ est in paucissimo nūero: cre
uitq; in gētem magnam ac robu
staꝫ ⁊ infinite multitudinis. Affli
xerūtq; nos egipcij ⁊ ꝑsecuti sunt
imponentes onera grauissima ⁊
clamauim⁹ ad dominū deū patrū
nostrorū q̄ exaudiuit nos ⁊ respe
xit hūilitatem nostrā ⁊ laborem
atꝫ angustiā: ⁊ eduxit nos de egi
pto in manu forti ⁊ brachio extē
to. in ingenti pauore. in signis at
q; portentis ⁊ introduxit ad locū
istū: ⁊ tradidit nobis terrā lacte
⁊ melle manantē. Et idcirco nūc
offero p̄micias fruguꝫ terre quā
dominus dedit mihi. Et dimittes
eas in cōspectu dn̄i dei tui: ⁊ adora
to dn̄o deo tuo epulaberis in ōni
b⁹ bonis que domin⁹ deus tu⁹ de
derit tibi ⁊ domui tue tu ⁊ leuites
⁊ aduena qui tecum est. Quādo
cōpleueris decimā cunctarum fru
gū tuarum. anno decimarū tercō
dabis leuite ⁊ aduene ⁊ pupillo
⁊ vidue ut comedant intra por
tas tuas ⁊ saturentur: loquerisq;
in conspectu domini dei tui. Attuli
quod sanctificatum est de domo
mea ⁊ dedi illud leuite ⁊ aduene
⁊ pupillo ac vidue sicut iussisti
mihi. Non p̄teriui mandata tua
nec sum oblitus imperij. Non co
medi ex eis ī luctu meo nec sepa
ui ea in q̄libet immūdicia: nec ex
pendi ex hijs quicq̄ ī re funebri
Obediui voci domini dei mei ⁊ feci
ōnia sicut p̄cepisti mihi. Respice

de sāctuario tuo ⁊ de excelso celorū habitaculo et benedic ꝓpl'o tuo israhel ⁊ terre quaꝫ dedisti nobis sicut iurasti patrib⁹ nostris terre lacte ⁊ melle manāti. Hodie dn̄s deus tu⁹ p̄cepit tibi ut facias mādata hec atq; iudicia ut custodias ⁊ impleas ex toto corde tuo et ex tota anima sua. Dominū elegisti hodie ut sit tibi de⁹ ⁊ ambules in vijs ei⁹ et custodias cerimonias illius ⁊ mādata atq; iudicia ⁊ obedias eius imperio. En dn̄s elegit te hodie ut sis ei ꝓpl's peculiaris sicut locutus est tibi ⁊ custodias oīa precepta illi⁹ ⁊ faciat te excelsiorē cūctis gētibus q̄s creauit in laudē ⁊ nomē ⁊ gloriā suam ut sis popul⁹ sanct⁹ dn̄i dei tui sicut locutus est. Ca. xxvij.

Recepit aūt moyses et seniores ꝓpl'o israhel dicētes Custodite om̄e mandatū qd̄ p̄cipio vob̄ hodie. Cūq; trāsieritis iordanē in terram quaꝫ dn̄s deus tuus dabit tibi eriges ingētes lapides ⁊ calce leuigabis eos ut possis in eis scribere oīa verba legis hui⁹ iordane trāsmisso ut introeas terram quaꝫ dn̄s deus tuus dabit tibi terrā lacte ⁊ melle manantē sicut iurauit patrib⁹ tuis. Quādo ḡ trāsieitis iordanē erigite lapides quos ego hodie p̄cipio vobis in mōte hebal ⁊ leuigabis eos calce et edificab̄ ibi altare dn̄o deo tuo de lapidib⁹ q̄s ferrū non tetigit ⁊ de saxis informib⁹ et impolitis et offeres super eo holocausta dn̄o deo tuo ⁊ ymolabis hostias pacificas: comedesq; ibi ⁊ epulaberis corā dn̄o deo tuo. Et scribes super lapides oīa verba legis hui⁹ plane ⁊ lucide. Dixer̄tq; moyses ⁊ sacerdotes leuitici generis ad om̄eꝫ israhelem. Attēde ⁊ audi isrl'. Hodie factus es populus dn̄i dei tui. Audies vocez eius ⁊ facies mādata atq; iusticias q̄s ego p̄cipio tibi. Precepitq; moyses populo in die illo dicēs Hij stabūt ad bn̄dicendū dn̄o sup montem garizim iordane trāsmisso symeon leui iudas ysachar ioseph ⁊ beniamin Et e regione isti stabūt ad maledicendū in mōte hebal ruben gad ⁊ azer zabulon dan ⁊ neptalim. Et pronūciabunt leuite dicentq; ad omnes viros israhel excelsa voce Maledictus homo q̄ facit sculptile ⁊ cōflatile ab hominacōem dn̄i op⁹ manuū artificū ponitq; illud in abscōdito. Et respōdebit om̄is populus et dicet amē. Maledict⁹ qui nō honorat p̄rez suū ⁊ matrē Et dicet om̄is populus amē. Maledictus qui trāsfert terminos ꝓximi sui. Et dicet oīs popul⁹ amē. Maledictus q̄ errare facit cecū in itinere. Et dicet oīs populus amē Maledictus q̄ ꝑuertit iudiciū aduene pupilli ⁊ vidue Et dicet oīs ꝓpl's amen. Maledictus q̄ dormit cum vxore p̄ris sui ⁊ reuelat opeimentū lectuli eius. Et dicet om̄is populus amen. Maledictus q̄ dormit cū omni iumēto. Et dicet omnis ꝓpl's amen. Maledictus q̄ dormit cū sorore sua filia p̄ris sui vel matris sue. Et dicet om̄is popul⁹ amen. Maledictus q̄ dormit cū socru sua Et dicet om̄is ꝓpl's amen. Maledictus q̄ clam ꝑcusserit ꝓximū suū. Et dicet om̄is ꝓpl's amen

Maledictꝰ qui accipit muneā ut
percutiat amām sāguinis innocen
tis. Et dicꝫ ōnis populꝰ amē. Ma
ledictꝰ q̄ non pmanet in sermoni
bꝰ legis huiꝰ: nec eos ope pficit
Et dicꝫ ōnis populꝰ amē.

Si autē audieris Ca. xxviij.
vocē dñi dei tui ut facias atꝫ
custodias ōnia mādata eius que
ego p̄cipio tibi hodie: faciet te do
minꝰ deus tuꝰ excelsiorē cūctis gē
tibus que versātur in terra. Veī
entq̄ sup te vniuerse bñdictiōes
iste ⁊ apprehēdēt te: si tñ precepta
eiꝰ audieis Bñdictꝰ tu in ciuitate
et bñdictꝰ in agro. Benedictꝰ fru
ctꝰ ventris tui et fructꝰ terre tue:
fructusq̄ iumentoꝝ tuoꝝ greges
armentorū tuorū ⁊ caule ouium
tuarū. Bñdicta horrea tua ⁊ bene
dicte reliquie tue. Bñdictꝰ eris in
grediens ⁊ egrediēs. Dabit dñs
inimicos tuos q̄ cōsurgēt aduer
sum te corruentes in cōspectu tuo.
Per viaꝫ vnam veniēt cōtra te et
p septē fugient a facie tua. Emit
tet dñs bñdictōnem sup cellaria
tua et sup ōnia opa manuū tua
rū: benedicꝫq̄ tibi in terra quam
acceperis. Suscitabit te dñs sibi ī
populū sāctum sicut iurauit tibi:
si custodieis mādata domī dei tui
⁊ ābulaueris ī vijs eiꝰ. Videbūt
q̄ ōnes terrarū populi q̄ nomen
dñi inuocatū sit sup te ⁊ timebūt
te. Abundaē te faciet dñs ōnibꝫ
bonis fructu vteri tui et fructu iu
mētoꝝ tuoꝝ: fructu terre tue quā
iurauit dñs p̄ribꝰ tuis ut darꝫ ti
bi. Apiet dñs thesauruꝫ suū opti
mū celuꝫ: ut tribuat pluuiā terre
tue in tēpe suo. Bñdicetq̄ cūctis
opibꝰ manuū tuarū ⁊ fenerab gē
tibꝰ multis et ipe a nullo fenꝰ ac
cipies. Constituet te dñs deꝰ tuꝰ
in caput ⁊ non in caudā ⁊ eris sē
per sup̄ et nō subter. si tam̄ audie
ris mādata dñi dei tui q̄ ego preci
pio tibi hodie ⁊ custodieris ⁊ fece
ris: ac ñ declīaueis ab eis nec ad
dextrā nec ad sinistrā: nec secutus
fueris deos alienos neq̄ coluеis
eos. Qd si audire nolueris vocem
dñi dei tui ut custodias et facias
ōnia mādata eiꝰ et cerimōias q̄s
ego p̄cipio tibi hodie: veniēt sup
te ōnes maledictōes iste ⁊ app̄hē
dent te. Maledictꝰ eris in ciuitate
maledictꝰ in agro. Maledictū hor
reū tuū et maledicte reliq̄e tue Ma
ledictꝰ fructꝰ ventris tui et frcūs
terre tue: armēta boum tuoruꝫ et
greges ouiū tuarū. Maledcūs eis
ingrediēs: et maledcūs egrediēs.
Mittet dominus sup te famem et
esuriem ⁊ increpacōem in omnia
opa tua q̄ tu facies: donec cōterat
te et pdat velociter ꝓpter adinuē
cōes tuas pessimas in quibꝰ reli
quisti me. Adiungat tibi dominꝰ
pestilentiaꝫ: donec consumat te de
terra ad quā ingredieris possidē
daꝫ. Percuciat te dominꝰ egesta
te ⁊ febri ⁊ frigore ardore ⁊ estu
⁊ aere corrupto ac rubigine et p
sequat̄ donec peas. Sit celū qd su
pra te ē eneū et terra quā calcas
ferrea. Det dominus ymbreꝫ ter
re tue puluerem et de celo descen
dat super te cinis donec contera
ris. Tradat te dominus corruen
tem ante hostes tuos et per vnaꝫ
viā egrediaris cōn eos ⁊ p septeꝫ
fugias ⁊ dispgaris p oīa reg̃ tre.

Fitq; cadauer tuū in escaz cūctis volatilibus celi et bestijs terre et nō sit q̄ abigat. Percutiat te dñs vlcere egipti et pte corpis p quā stercora digerunt. scabieq; a pruigine ita vt curari nequeas Percutiat te dñs amētia a cecitate ac furore mentis a palpes ī meridie sicut palpare solet cecus in tenebris et nō dirigas vias tuas Oiq; tēpore calūniaz fustineas a oppri maris violentia nec habeas qui liberet te. Vxorē accipias a alius dormiat cū ea. domū edifices et nō habites ī ea. Plantes vineā et nō vindemies eam. Bos tuus ymoletur coram te a nō comedas ex eo Asinus tuus rapiat ī aspectu tuo a nō reddat tibi Oues tue dentur inimicis tuis et nō sit qui te adiuuet Filij tui a filie tue tradant alteri pplo videntib9 oculis tuis et deficientib9 ad aspectū eoz tota die a nō sit fortitudo in manu tua Fructus terre tue a omnes labores tuos comedat pplus quē ignoras a sis semp calūniaz fustinēs a oppressus cūctis diebus a stupens ad terrorē eoz q̄ videbunt oculi tui. Percutiat te dominus vlcere pessimo in genib9 a in suris sanabile nō possis a planta pedis vsq; ad verticē tuū. Ducetq; te dñs et regē tuū quē constitues sup te in gentez quā ignoras tu et pres tui et fuies ibi diis alienis ligno a lapidi et eris proditus in prouerbiū ac fabulaz omnib9 pplis ad quos te introduxerit dñs. Sementez multā iacies in terrā a modicū congregabis q̄ locuste deuorabunt omnia Vineā plātabis a fodies a vinū nō bibes nec colliges ex ea quippiam. qm̄ vastabit vermis. Olivas habebis ī omnib9 terminis tuis a nō vngeris oleo. q̄ defluent et deperibūt. Filios generabis a filias a nō frueris eis. qm̄ ducent in captiuitatē Omnes arbores tuas a fruges terre tue rubigo consumet Aduena q̄ tecū versat in tra ascendet sup te. eritq; sublimior. tu aūt descendes a eris inferior Ipe fenabit tibi a tu nō fenabis ei. Ipse erit in caput et tu eris in caudā. Et venient sup te omnes maledictiones iste a psequentes apprehendent te donec intereas. q̄ nō audisti vocez dñi dei tui nec fuasti mādata eius et cerimonias q̄s precepit tibi. Et erūt in te signa atq; prodigia et in semine tuo vsq; ī sempiternū: eo q̄ nō fuieris dño deo tuo in gaudio cordisq; letitia pter rerū omniū abundanciā Seruies inimico tuo quē immittet tibi dñs in fame et siti a nuditate a omni penuria et ponet iugū ferreū sup ceruicē tuā donec te conterat. Adducet dñs sup te gentē de longinquo et de extremis terre finib9 in similitudinē aq̄le volantis cū impetu cuius linguaz intelligere nō possis: gentē procacissimā que nō deferat senem nec miserea puuli et deuoret fructū iumentorū tuorū ac fruges terre tue: donec intereas a nō relinq̄t tibi tritici vinū a oleū armenta bouū et greges ouiū donec te disperdat et cōterat in cūctis vrbibus tuis a destruant muri tui firmi atq; sublimes in quib9 habebas fiduciam in omni terra tua. Obsidebis ītra portas tuas in omni terra tua quā

CIII.

dabit tibi dn̄s deus tuus ⁊ come
des fructuꝫ vteri tui ⁊ carnes filio
tū tuoꝝ ⁊ filiarū tuarū quas dede
rit tibi dn̄s deꝰ tuus in angustia
et vastitate q̄ opprimet te hostis
tuus Homo delicatus in te ⁊ luxu
riosus valde inuidebit fratri suo ⁊
vxori que cubat ī sinu suo ne det
eis de carnibus filioꝝ suoꝝ quas
comedꝫ: eo ꝙ nihil aliud habeat
in obsidione ⁊ penuria qua vasta
uerint te inimici tui intra omnes
portas tuas. Tenera mulier ⁊ de
licata que supra terraꝫ ingredi n̄
valebat nec pedis vestigiū figere
ꝓpter mollitieꝫ ⁊ teneritudinē ni
miā: inuidebit viro suo qui cubat
in sinu eius super filij ⁊ filie carni
bus ⁊ illuuie secundinarū q̄ egre
diūtur de medio feminū eius ⁊ su
ꝑ liberis q̄ eadē hoā nati sūt. Come
dent em̄ eos clā ꝓpt̄ reꝝ omniū pe
nuriā in obsidione ⁊ vastitate q̄
opprimet te inimicus tuꝰ intr̄ por
tas tuas. Nisi custodieris ⁊ feceris
oīa verba legis huiꝰ q̄ scripta sūt
in hoc volumine ⁊ timueris nomē
eiꝰ gloriosū ⁊ terribile hoc ē dn̄m
deuꝫ tuū: augebit dn̄s plagas tu
as ⁊ plagas seminis tui plagas
magnas ⁊ ꝑseuerātes infirmita
tes pessimas ⁊ ꝑpetuas ⁊ ꝯuertet
in te om̄es afflictiones egipti q̄s
timuisti ⁊ adherebūt tibi. Insuꝑ
⁊ vniūsos languoēs ⁊ plagas q̄
non sūt scripte in volumine legis
huius inducet dominus super te
donec te conterat. Et remanebitis
pauci numero qui prius eratis si
cut astra celi pre multitudine qm̄
non audisti vocē dn̄i dei tui. Et sic
āte letatus ē dn̄s suꝑ vos bn̄ vob̄
fatiēs vosq̄ multiplicās sic letabi
tur disperdens vos atꝫ subuertēs
ut auferamini de terra ad quam ī
gredieris possidendam disperget
te dominus in omnes populos a
sūmitate terre vsq̄ ad terminos
eius ⁊ seruies ibi dijs alienis q̄s
⁊ tu ignoras ⁊ patres tui lignis
⁊ lapidibꝰ. In gentibus quoq̄
illis non quiesces neq̄ erit requi
es vestigio pedis tui. Dabit enim
tibi dominus ibi cor pauidum ⁊
deficientes oculos ⁊ animam cō
sumptam merore et erit vita tua
quasi pendens ante te. Timebis
nocte ⁊ die ⁊ non credes vite tue
Mane dices quis mihi det vespe
rum ⁊ vespe quis mihi det mane
ꝓpter cordis tui formidineꝫ qua
terreberis et ꝓpter ea que tuis vi
debis oculꝰ. Reducet te dn̄s classi
bus in egiptū ꝑ viā de q̄ dixit tibi
ut eaꝫ āplius nō videres. Ibi ven
deris inimicis tuis in seruos ⁊ ācil
las ⁊ nō erit q̄ emat. Ca. xxix.

Hec sunt verba federis quod
precepit dn̄s moysi ut feri
ret cuꝫ filijs israhel in terra moab
preter illud fedus qd̄ cum eis pe
pigit in oreb Vocauitq̄ moyses
oēm israhel ⁊ dixit ad eos. Vos
vidistis vniūsa q̄ fecit dn̄s coraꝫ
vob̄ ī t̄ra egipti pharaoni ⁊ oībꝰ
seruis eiꝰ vniūseq̄ t̄re illiꝰ tēpta
cōes magnas q̄s viderūt oculi tui
sig̃ illa portētaq̄ ingētia ⁊ nō de
dit vob̄ dn̄s cor ītelligēs ⁊ oculos
vidētes et aures q̄ possint audire
vsq̄ in p̄ntēꝫ diē. Adduxit vos. xl.
āmis ꝑ desertū nō sūt attrita vesti
mēta vr̄a nec caltiamēta pedū vr̄o
rū vetustate ꝯsumpta sūt. Panē n̄

cõmedistis·vinũ a sicera? nõn bi
bistis ut scíretis q? ipse ẽ dñs de?
vester· Et venístis ad hũc locum
egressíusq; ẽ seon rex eseb?on et og
rex basan occurrentes nobís ad
pugnã a pcussim? eos a tulimus
terrã eo? ac tradidim? possíden
dam tulẽ a gad a dimídie tribui
manasse Custodite ergo v̂ba pa
cti hui? et implete ea ut intelliga
tis vníusa q̃ facitis Vos statis ho
die cũcti corã dño d? vr̃o·pn̄cipes
vestri a trib? ac maiores natu at
q; doctores oĩs pp̃lus isr̃l liberi et
vxores vestre a aduene q̃ tecũ mo
rãtur in castris exceptis ligno?
cesoríb? a hýjs q̃ oportãt aquas
ut trãseas in federe dñi dei tui a in
iureiurãdo q̃d ho die dñs de? tuus
percutit tecũ ut fuscitet te sibi ĩ po
pulũ a ipse sit dñs deus tu? sicut
locut? ẽ tibi a sicut iurauit pr̃ib?
tuis abrahaz ysaac a iacob· Nec
vobís solís ego hoc fedus ferío a
hec iuramẽta cõfirmo ş cunctis p
sentíb? a absẽtibus· Vos em̃ no
stis qũo habitaueĩmus in terra
egipti a qũo trãsierim? p mediũ
nationũ q̃s trãseũntes vidistis ab
hominacões et sordes id ẽ ydola
eo? lignũ a lapidẽ argentũ a au
rum q̃ colebant· Ne forte sit inter
vos vir aut mulier familia å tri
bus cui? cor auersũ est hodie a do
mino deo vr̃o ut vadat a seruiat
dýjs illay gẽtiũ a sit inter vos ra
dix germinãs fel a amaritudinẽ
Cũq; audierit v̂ba iuramẽti hui?
bñdicat sibi ĩ corde suo dicẽs pax
erit mihi a ambulabo in prauita
te cordís mei a assumat ebria sici
entẽ a dñs nõ ignoscat ei; ş tunc
q̃ maxime furor eius fumet et ze
lus cõtra hoĩem illũ et sedẽat sup
eũ omnia maledicta q̃ scripta sunt
in hoc volumĩe a deleat dominus
nomẽ eius sub celo a cõsumat eũ
in pdicõne ex omnibus tribub? is
rahel iuxta maledictõnes que in li
bro legis huius ac fedẽris obtinen
tur· Dicetq; sequẽs generatio a fi
lij q̃ nascẽtur deĩceps a peregrini
qui delõge venerint vidẽtes pla
gas terre illius et infirmitates q̃
bus eã afflixerit dñs sulphure a
solis ardore obburens ita ut vltra
nõ serat nec virẽs quippiã germi
net in exẽplũ subuersionis sodome
a gomorre adame a seboim q̃s sb
uertit dñs in ira a in furore suo a
dicẽt omnes gentes Quare sic fecit
domin? terre huic ? Que ẽ hec ira
foris ei? immẽsa? Et rñdebunt
Quia dereliquerũt pactũ dñi q̃d pe
pigit eũ patribus eo? qui eduxit
eos de terra egipti a fuerũt dýjs
alienis a adorauerũt eos q̃s nesci
ebãt a quib? nõ fuerãt attribu
ti idcirco iratus est furor dñi con
tra terrã istã ut induceret sup eã
oĩa maledicta q̃ in hoc volumine
scripta sũt a eiecit eos de tra sua ĩ
ira a ĩ furore et ĩ indignatione maxi
ma piecitq; ĩ terrã alienã sicut ho
die ꝓbat Absco dita a dño d?
nr̃o que manifesta sũt nob a filijs
nr̃is vsq; in sempiternũ ut faciam?
vniuersa legis hui?· Ca·xxx·

Cum ergo venerint super te
omnes sermones isti bñdictõ
siue maledictõ quã pposui in con
spectu tuo a ductus penitudíe cor
dis tui in vniuersis gẽtib? in quas
dispserit te dñs deus tu? a reuersus

fueris ad eū ⁊ obedieris eius im
perijs sicut ego hodie p̄cipio tibi
cum filijs tuis in toto corde tuo ⁊
in tota aīa tua: reducet te dn̄s de
us tuꝰ de captiuitate tua ac mise
rebitur tui ⁊ rursū cōgregabit te
de cūctis populis in quos te an̄ di
spersit. Si ad cardines celi fueris
dissipatus inde te ꝛtrahet dn̄s de
us tuꝰ: ⁊ assumet atq; introducꝫ
in terrā quā possederūt p̄res tui ⁊
obtinebis eā ⁊ bn̄dicens tibi ma
ioris numeri te esse faciet q̄ fue
rūt p̄res tui. Circūcidet dn̄s deus
tuus cor tuū ⁊ cor seminis tui: ut
diligas dn̄m deum tuum ex toto
corde tuo ⁊ in tota am̄a tua ut pos
sis viuere. Oēs autē maledictōes
has cōuertet sup̄ inimicos tuos ⁊
eos qui oderūt te ⁊ p̄sequūtur. Tu
autē reuerteris ⁊ audies vocē do
mini dei tui faciesq; vniuersa mā
data que ego p̄cipio tibi hodie ⁊
abūdare te faciet dominꝰ deꝰ tuꝰ
in cūctis opibus manuū tuaꝝ in
sobole vteri tui ⁊ in fructu iumen
toꝝ tuoꝝ: in vbertate terre tue et
in rerū ōniū largitate. Reuertetur
em̄ dn̄s ut gaudeat sup̄ te in ōni
bꝰ bonis sicut gauisus est in p̄ri
bus tuis. si tn̄ audieris vocem do
mini dei tui ⁊ custodieris p̄cepta
eius ⁊ cerimōias que in hac lege
cōscripta sunt ⁊ reuertaris ad do
minū deum tuū in toto corde tuo
⁊ in tota anima tua. Mādatū hꝰ
qd̄ ego p̄cipio tibi hodie nō sup̄
te est neq; p̄cul positū. nec in celo
situ: ut possis dicē q̄s nr̄m valet
ad celuꝫ ascendē ut deferat illud
ad nos ut audiamꝰ atq; ope cō
pleamꝰ: neq; trās mare positū ut
causeris ⁊ dicas q̄s e nob̄ poterit
mare trāsfretare ⁊ illud ad nos vs
q; deferre ut possimꝰ audire ⁊ face
re qd̄ p̄ceptū est. ꝫ iux̄ te est ꝑmo
valde in ore tuo ⁊ in corde tuo ut
facias illū. Considera q̄ hodie p̄
posueri in ꝯspcū tuo vitaꝫ ⁊ bonū
⁊ ecōtrario mortē ⁊ malū: ut dili
gas dn̄m deū tuū ⁊ ābules ī vijs
eius ⁊ custodias mādata illiꝰ et
cerimonias atq; iudicia ⁊ viuas
atꝫ multiplicet te bn̄dicatq; tibi
in terra ad quā ingredieris possi
dēdam. Si autēꝫ auersū fuerit cor
tuū ⁊ audire nolueris atꝫ errore
deceptus adoraueis deos alienos
⁊ seruieris eis: p̄dico tibi hodie
q̄ p̄eas ⁊ paruo tēp̄e moreris in
terra ad quā iordane trāsmisso
ingredieris possidēdaꝫ. Testes in
uoco hodie celū ⁊ terrā q̄ p̄posue
rim vob̄ vitā ⁊ bonū: bn̄dictōem
⁊ maledictōem. Elige ergo vitaꝫ
ut ⁊ tu viuas ⁊ semē tuum: ⁊ dili
gas dn̄m deū tuū atꝫ obedias vo
ci eius ⁊ illi adhereas. Ipse ē em̄
vita tua ⁊ lōgitudo dieꝝ tuoꝝ ut
hītes in terra p̄ q̄ iurauit dn̄s pa
tribꝰ tuis abrahā ysaac ⁊ iacob
ut daret eam illis. Ca. xxxi.

Abijtq; moyses ⁊ locutus est
ōnia verba hec ad vniuersū
isrl̄ ⁊ dixit ad eos. Centū viginti
annorū sū hodie nō possum vltr̄
egredi ⁊ ingredi: presertim cum ⁊
dn̄s dixeit m̄ n̄ tn̄sib̄ iordanē istū
dn̄s ḡ deꝰ tuus trāsibit an̄ te. Ipse
delebit oēs gentes has in conspe
ctu tuo ⁊ possidebis eas. Et iosue
iste tn̄sibit an̄ te sic̄ locutꝰ ē dn̄s.
Facietq; dn̄s eis sicut fecit seon
⁊ og regibꝰ amorreorū ⁊ t̄re eorū

delebitq; eos Cum ergo ⁊ hos tra
diderit vobis similit̄ facietis eis
sicut precepi vobis. Viriliter agi
te ⁊ ꝯfortamini. Nolite timere ne
paueatis ad ꝯspectū eorū q̄ dn̄s
deus tuus ipse ē ductor tuus ⁊ nō
dimittet nec dereliquet te. Voca
uitq; moyses iosue et dixit ei corā
om̄i israhel. Confortare ⁊ esto ro
bustus Tu em̄ introduces ꝓpl'uz
istū in terrā quā daturū se p̄rib⁹
eorū iurauit dn̄s et tu eā diuides
sorte. Et dn̄s q̄ ductor ē vester ipē
erit tecū. non dimittet nec derelin
quet te. Noli timere nec paueas.
Scripsit itaq; moyses legē hanc
⁊ tradidit eā sacerdotib⁹ filijs leui
q̄ portabāt archam federis dn̄i ⁊
cūctis senioribus isrl' Precepitq;
eis dicēs. Post septē ānos remis
sionis in sollemnitate tabnaculo
rū cōuenientib⁹ cūctis ex israhel
vt appareāt in ꝯspectu dn̄i dei tui ī
loco quē elegerit dn̄s: leges v̄ba
legis huius coraz om̄i israhel: au
dientib⁹ eis ⁊ in vnū om̄i populo
ꝯgregato. tam viris q̄ mlieribꝰ
puulis ⁊ aduenis q̄ fūt intra por
tas tuas vt audientes discāt ⁊ ti
meant dn̄m deū vr̄m ⁊ custodiāt
impleantq; om̄es ꝟmones legis
huius Filijq̄ eoꝝ q̄ nūc ignorāt
vt audire possint ⁊ timeant dn̄m
deū suū cunctis dieb⁹ q̄b⁹ v̄sant̄
in terra ad quā vos iordane trās
misso ꝑgitis obtinendam. Et ait
domin⁹ ad moysen Ecce ꝓpe sunt
dies mortis tue Voca iosue ⁊ sta
te in tabernaculo testimonij vt p̄
cipiam ei. Abierūt ergo moyses
⁊ iosue et steterūt in tabernaculo
testimonij: apparuitq; domin⁹ ibi
in colūna nubis q̄ stetit ī ītroitu
tabnaculi: dixitq; dn̄s ad moysē
Ecce tu dormies cum p̄rib⁹ tuis et
ꝓpl's iste ꝯsurgens fornicabit̄ p⁹
deos alienos in terra ad quā in
gredieť vt habitet in ea: ibi dēli
quet me et irritū faciet fedus q̄d
pepigi cū eo. Et irascet̄ furor me⁹
cōtra eū ī die illo ⁊ derelinquā eū
⁊ abscondā faciem meā ab eo et
erit in deuorationē. Inueniēt eū
om̄ia mala et afflictōes ita vt di
cat in illa die. Vere q̄ nō est de⁹
mecū: īuenerūt me hec mala. Ego
aūt abscondā ⁊ celabo faciē meā
ī die illo ꝓpter om̄ia mala q̄ fecit
q̄ secutus ē deos alienos. Nunc
itaq; scribite vobis canticū istud
⁊ docete filios israhel vt memorit̄
teneant ⁊ ore decantēt et sit mihi
carmē istud ꝓ testimonio inter fi
lios israhel. Introducā em̄ eum
in terrā ꝓ qua iurauī patrib⁹ ei⁹
lacte ⁊ melle manantem. Cunq;
ꝯmederint et saturati crassiq; fue
rint: auertent̄ ad deos alienos ⁊
seruient eis: detrahentq; mihi et
irritū facient pactū meū. Postq̄
inuenerint eū mala multa ⁊ affli
ctiones: respondebit ei canticum
istud ꝓ testimonio q̄d nulla dele
bit obliuio ex ore semīs tui Scio
em̄ cogitaciones eius q̄ facturus
sit hodie anteq̄ ītroducā eū ī t̄rā
quā ei pollicit⁹ fū Scripsitq̄ moy
ses canticū et docuit filios israhel
Precepitq; dn̄s iosue filio nun ⁊
ait. Confortare ⁊ esto robustus
Tu em̄ introduces filios israhel
in terrā quā pollicit⁹ fū ⁊ ego ero
tecū. Postq̄ g° scripsit moyses
v̄ba legis huius in volūmīe atq;

ꝯpleuit: ꝑ̄ecepit leuitis qui porta
bant archā federis domini dicēs.
Tollite libꝝ istū ⁊ ponite eū in la
tere arche federis dn̄i dei vestri ut
sit ibi contra te in testimonium.
Ego enī scio cōtencōem tuā ⁊ cer
uicē tuā durissimā. Adhuc viuēte
me ⁊ īgrediēte vobiscū semp ꝯtē
tiose egistis cōtra dn̄m: quanto
magis cū mortuꝰ fuero. Congre
gate ad me ōnes maiores natu ꝑ
tribꝰ vr̄as atꝫ doctores: ⁊ loq̄r au
dientibꝰ eis sermōes istos ⁊ īuo
cabo cōtra eos celū ⁊ terrā. Noui
enim q̄ post mortē meaꝫ iniq̄ age
tis ⁊ declinabitis cito de via quā
precepi vobis ⁊ occurrent vob is
mala in extremo tp̄e qn̄ feceritis
maluꝫ in cōspectu dn̄i ut irritetis
eū ꝑ opera manuū vestraꝝ. Locu
tus est ergo moyses audiēte vni
uerso cetu isrl̄ verba carmīs hu
ius ⁊ ad finē vsq̄ ꝯpleuit.

Audite celi que Ca. xxxij.
loquor audiat terra verba
oris mei. Concrescat in pluuiā do
ctrina mea: fluat ut ros eloquiuꝫ
meū. Quasi ymber sup herbam ⁊
quasi stille sup gramina q̄ nom̄
dn̄i inuocabo. Date magnificētiā
deo nostro. dei ꝑfecta sunt opa: et
ōnes vie eius iudicia. Deꝰ fidelis
⁊ absq̄ vlla iniq̄tate iustꝰ ⁊ rectꝰ
Peccauerūt ei nō filij eius in sor
dibus. Geneācō praua atꝫ ꝑuer
sa heccine r̄ddis dn̄o populo stul
te ⁊ insipiens. Nunq̄d non ipe ē
pater tuꝰ qui possedit te ⁊ fecit et
creauit te. Memēto dierū antiq̄
rum cogita gn̄acōes singulas In
terroga p̄rem tuuꝫ ⁊ annūciabit
tibi maiores tuos ⁊ dicent tibi.

Quando diuidebat altissimꝰ gen
tes quādo separabat filios adā
constituit terminos populoꝝ iux
ta numerū filioꝝ isrl̄. Pars autē
dn̄i populꝰ eius: iacob funiculus
hereditatis eius. Inuenit eū ī ter
ra deserta: in loco horrois ⁊ vaste
solitudīs. Circūduxit eū ⁊ docuit
⁊ custodiuit q̄si pupillā oculi sui.
Sic aq̄la ꝓuocans ad volandū
pullos suos ⁊ sup eos volitans.
Expādit alas suas ⁊ assumpsit
eū atq̄ portauit in humeris suis.
Dn̄s solus dux eius fuit ⁊ nō eāt
cū eo deus alienus. Constituit eū
sup excelsam terrā ut comederet
fructꝰ agrorum Vt sugeret mel de
petra oleūq̄ de saxo durissiō. Bu
tirū de armento ⁊ lac de ouibꝰ cū
adipe agnorū ⁊ arietum filiorum
basan. Et hircos cū medulla triti
ci ⁊ sanguinē vue biberent mera
tissimū. Incrassatus est dilectus
⁊ recalcitrauit incrassatus impī
guatus dilatatꝰ. Dereliquit deuꝫ
factorem suum ⁊ recessit a deo salu
tari suo. Prouocauerunt eum in
dijs alienis ⁊ in abhominacioni
bus ad iracundiam concitauerūt
Imolauerunt demonijs ⁊ non dō
dijs quos ignorabant. Noui re
centesq̄ venerunt quos non colu
erunt patres eorum Deum qui te
genuit dereliquisti ⁊ oblitus es
domini creatoris tui. Vidit domi
nꝰ ⁊ ad iracundiā ꝯcitatꝰ est q̄
ꝓuocauerūt eū filij sui ⁊ filie Et ait
abscondā faciē meā ab eis ⁊ cōsi
derabo nouissima eoꝝ Generacō
enim peruersa est et infideles fi
lij. Ipsi me prouocauerunt in eo
qui nō eāt deus ⁊ irritauerunt in

vanitatib⁹ suis ⁊. Et ego ꝓuoca
bo eos in eo q̄ nō est ꝑpl's ⁊ ī gēte
stulta irritabo illos. Ignis succē
sus ē in furore meo ⁊ ardebit vsq̄
ad īferni nouissima Deuorabitq̄
terrā cū germine suo ⁊ montiū fū
damenta cōburet. Congregabo
sup eos mala et sagittas meas
cōplebo in eis. Consumentᷣ fame
⁊ deuorabūt eos aues morsu ama
rissimo. Dentes bestiaꝝ immittā
in eos cū furore trahentiū sup ter
rā atq̄ serpentiū Foris vastabit
eos gladius ⁊ intus pauor iuue
nē simul ac v̄ginē lactentē cū ho
mine sene Et dixi. Vbinam sūt.
Cessare faciam ex hominib⁹ me
moriā eoꝝ. Sed ꝓpter iraꝫ inimi
corū distuli ne forte supbirēt ho
stes eoꝝ. Et dicerent manus nr̄a
excelsa ⁊ nō dn̄s fecit hec omnia
Gens absq̄ ꝯsilio ē et sine prudē
tia vtinā saperent ⁊ intelligerent
ac nouissima ꝓuiderent. Quomō
ꝑsequebatᷣ vnus mille ⁊ duo fu
garent decē milia. Nonne ideo q̄
deus suus vendidit eos ⁊ dn̄s cō
clusit illos. Non em̄ ē deus nr̄ vt
deus eoꝝ ⁊ inimici nr̄i sūt iudices
De vinea zodomoꝝ vinea eorum
et de suburbanis gomorre. Vua
eoꝝ vua fellis ⁊ botri amarissimi
Fel draconū vinū eoꝝ ⁊ venenū
aspidū insanabile Nonne hec cō
dita sūt apud me et signata ī the
sauris meis. Mea est vltio ⁊ ego
retribuā eis in tēpore vt labatur
pes eoꝝ. Iuxta ē dies ꝑdicōnis ⁊
adesse festinant tēpora. Iudica
bit dn̄s ꝑpl'm suū et in seruis suis
miserebitᷣ. Videbit q̄ infirmata
sit manus et clausiq̄ defecerunt

residuiq̄ cōsumpti sūt. Et dicent.
Vbi sūt dij eorū in quibus habe
bant fiduciā. De quoꝝ victimis
comedebāt adipes ⁊ bibebant vi
nū libaminū Surgāt ⁊ opitulētᷣ
vobis ⁊ in necessitate vos ꝓtegāt
Videte q̄ ego sim solus et nō sit
alius deus ꝑter me. Ego occidaꝫ
⁊ ego viuere faciā ꝑcutiam ⁊ ego
sanabo et nō ē qui de manu mea
possit eruere. Leuabo ad celū ma
nū meā ⁊ dicā viuo ego in eternū
Si acuero vt fulgur gladiū meū
⁊ arripuerit iudiciuꝫ man⁹ mea
Reddam vltionē hostibus meis
⁊ hijs q̄ oderūt me retribuā. Ine
briabo sagittas meas sanguine
⁊ gladius me⁹ deuorabit carnes
De cruore occisoꝝ ⁊ de captiuita
te nudati inimicoꝝ capitis. Lau
date gentes ꝑpl'm eius q̄ sāgui
nem seruoꝝ suoꝝ vlciscetᷣ. Et vin
dictā retribuet in hostes eoꝝ ⁊ ꝓ
picius erit terre populi sui Venit
ergo moyses ⁊ locutus ē omnia
verba cantici huius in aurib⁹ po
puli ipē ⁊ iosue filius nun Cōple
uitq̄ om̄s s̄mones istos loquēs
ad vniūsū israhel et dixit ad eos
Ponite corda vr̄a ī omnia verba
mea q̄ ego testificor vobis hodie
vt mādetis ea filijs vestris custo
dire ⁊ facē et implere vniūsa que
scripta sūt in volumīe legis hui⁹
q̄ nō incassum p̄cepta sūt vobis
sed vt singuli in eis viuerēt que
faciētes longo tēpore ꝑseueretis
ī terra ad quā iordane trāsmisso
īgredimini possidendā. Locut⁹q̄
ē dn̄s ad moysen in eadeꝫ die di
cens Ascende in monteꝫ istū aba
rim id est transitū in montē nebo

CVI.

qui est in terra moab cõtra iherichō & vide terrā chanaan quam ego trado filijs israhel obtinēdā & morere in monte. Quē ascēdens iūgeris populis tuis sicut mortuus est aaron frat tuus in mōte hor & apposit⁹ popul⁹ suis. qr̄ p̄uaricati estis ore tra me in medio filioꝝ israh ad aquas oꝛtradictōnis in cades deserti syn: & non sanctificastis me inter filios israh. Ecōtra videb eam & nō ingredieris in eā quaꝝ ego dabo filijs israh. Ca. xxxiij.

Hec est bñdictō qua bñdixit moyses homo dei filios israh ante mortē suā. Et ait. dñs de syna venit & de seir ortus est nobis Apparuit de mōte pharan & cum eo sanctoꝝ milia. In dextra ei⁹ ignea lex dilexit populos. Omes sācti in manu illi⁹ sunt: & qui appropinquāt pedib⁹ eius accipient de doctrina illi⁹. Legem precepit nobis moyses: hereditatē multitudinis iacob. Erit apud rectissimum rex congregatis p̄cipib⁹ populi cū tribubꝝ israhel Viuat ruben & nō moriatur & sit paruus in nūero. Hec est aūt bñdictio. Audi dñe vocem iude & ad populū suum introduc eum. Manꝰ eius pugnābūt p eo & adiutor illius cōtra aduersarios eius erit. Leuiq̄ ait. Perfectio tua & doctrina tua a viro sancto tuo quē pbasti in temptacōe & iudicasti ad aquas cōtradictionis. Qui dixit patri suo & matri sue nescio vos et fratrib⁹ suis ignoro illos & nescierūt filios suos. Hij custodierūt eloquium tuum & pactum tuū seruauerūt iudicia tua o iacob & legem tuā o israhel

Ponent thimiama in furore tuo & holocausta sup altarē tuū. Benedic domine fortitudini ei⁹ & opera manuū illius suscipe. Percute dorsa inimicoꝝ eius & q̄ oderunt eum non cōsurgant. Et beniamin ait. Amantissim⁹ domini habitabit confidēter in eo quasi in thalamo tota die morabitur: & inter humeros illius requiescet. Ioseph quoq; ait. De bñdictōne domini terra eius: de pomis celi & rore atq; abisso subiacente. De pomis fructuum solis ac lune. & vertice antiquoꝝ montium. & de pomis collium eternorū: & de frugibus terre & de plenitudine eius. Benedictō illius qui apparuit in rubo veniat super caput ioseph & sup verticē nazarei inter fratres suos. Quasi p̄mo geniti thauri pulchritudo eius: cornua rinoceroti cornua illius In ipsis ventilabit gentes vsq; ad terminos terre. Hec sunt multitudines ephraim & hec milia manasse. Et zabulon ait. Letare zabulō in exitu tuo & yssachar in tabernaculis tuis. pp̄los vocabūt ad montē ibi immolabūt victimas iustitie Qui inundacōnem maris quasi lac sugēt & thesauros absconditos arenarū Et gad ait. Bñdict⁹ in latitudine gad. Quasi leo requieuit cepit q; brachiū & verticē. Et vidit principatū suū q⁹ in pte sua doctor erat reposit⁹ q̄ fuit cū p̄cipib⁹ populi & fecit iusticias dñi & iudicia sua cū israh. Dan q; ait. Dan catul⁹ leonis fluet largit de basan. Et nepthali dixit. Nepthalim abundantia p fruetu & plen⁹ erit bñdictōne dñi Mare et meridiem possidebit.

Aserq̄ ait. Bñdict⁹ in filijs aser. Sit placēs frībus suis a imūguat in oleo pedē suū. Ferr⁹ et es calcia mentū ei⁹. Sic dies iuuētutis tue: ita a senectus tua. Non est alius ut deꝰ rectissim⁹. Ascēsor celi auxiliator tuus. Magnificētia ei⁹ discurrit nubes. habitaculū ei⁹ furfū a sbter brachia sempiterna. Eiciet a facie tua inimicū dicetq̄ cōterere. Habitabit isrl cōfidēter a solus. Oculꝰ iacob in terra frumēti & vini: celiq̄ caligabūt roze. Beatus tu isrl. Quis filis tui: populę qui saluaris in dño. Scutū auxilij tui a gladi⁹ glie tue. Negabūt te inimici tui a tu eoꝝ colla calcabis.

Ascendit ergo Ca. xxxiiij. moyses de cāpestribꝰ moab sup montē nebo i vertice phasga cōtra iericho ostenditq̄ ei dñs omez terrā galaad vsq̄ dan a vniuersū neptalim terrāq̄ ephraim a manasse a omez terrā vsq̄ ad mare nouissimū a australē ptez et latitudinez cāpi iericho ciuitatis palmarū vsq̄ segor. Dixitq̄ dñs ad eū. Hec est terra p q̄ iurauī abraham ysaac a iacob dicēs Semini tuo dabo eā. Vidisti eā oculis tuis a nō trānsibis ad illā. Mortuusq̄ ē ibi moyses seruꝰ dñi in terra moab iubēte dño a sepeliuit eū i valle terre moab contra phogor et non cognouit hō sepulchꝝ ei⁹ vsq̄ in pñtez diē. Moyses centū a viginti annoꝝ erat qñ mortuꝰ ē. Nō caligauit oculꝰ ei⁹ nec dentes illius moti sūt. Fleuerūtq̄ eū filij isrl in campestribꝰ moab triginta diebꝰ a cōpleti sūt dies planctus lugentiū moysen. Josue vero filiꝰ nun replet⁹ ē spū sapiētie. q̄ moyses posuit sup eū manꝰ suas. Et obedierūt ei filij isrl fecerūtq̄ sicut pcepit dñs moysi. Et nō surrexit propha vltra in isrl sicut moyses quē nosset dñs facie ad faciē in oībꝰ signis atq̄ portētis q̄ p eū misit ut faceret in terra egipti pharaoni a oībꝰ seruis eius vniuersoq̄ terre illi⁹ a cūctam manū robustam mgnaq̄ mirabilia que fecit moyses coram vniuerso isrl.

Explicit deuteronomiū. Incipit plogus beati Jeronimi presbiteri in librum Josue.

Candez finito pentateuco moysi velut grandi fenore liberati ad iesū filium naue manum mittimus quē hebrei iosue tēnūcupant. Et ē iosue filiū nun vocāt a ad iudicū libꝝ quem sopthim appellāt. ad ruthq̄ a hester quos ījsdem noibus efferūt. Monemusq̄ lectorē ut siluam hebraicoꝝ nominū et distinctiones p mēbra diuisas diligēs scriptura obseruet ne a nē labor a illi⁹ studiū pereat. Et ut in pmis qđ sepe testat⁹ sū sciat me nō in reprehensionē veteꝝ noua cudē sicut amici mei crimināt⁹. sī p vili portione offerre lingue mee hoibus. quos tū nostra delectāt ut pgrecoꝝ exaploys que a sūptu et labore maximo indigēt: edicōnez nāz habeāt. Et siqubi in antiquo cū voluminū lectōne dubitarint: hec illis oferētes inueniāt qđ req̄rūt. Maxime cū apud latinos tot

sint exẽplaia quot cõdices aliq̃s quisq; p arbitriu suu uel addiderit uel subtraxerit qđ ei uisũ est: a uticq; nõ possit uerũ esse qđ dissonat. Vñ cesset arcuato uulnẽ cõtra nos insurgere scorpius a sanctum op9 uenenata carpe lingua desistat: uel suscipiens si placz uel temnẽs si displicet memineritq; illoz uersuũ. Os tuũ abundauit malicia a lingua tua cõcinnabat dolos. Sedens aduersus fratrez tuũ loquebaris a aduersus filiũ mr̃is tue ponebas scãdalũ hec fecisti a tacui. Existimasti iniq; q9 ero tui similis arguã te a statuam illa cõtra faciẽ tuam. Que enĩ audientis uel legentis utilitas ẽ nos laborando sudare a alios detrahẽdo laborare: dolere iudeos q9 catũ mandi eis a irridendi cristianos sit ablata occasio a ecclesie homines id despicere ymo lacerare uñ aduersarij torqueãtur. Quod si uetus eis tm̃ interp̃tatio placz q̃ a mihi nõ displicz a mihi extẽ recipiendũ putant: cur ea que subasteriscis a obelis uel addita fũt uel amputata legũt a negligũt. Quare danielez iuxta theodocõis trãslacõnem ecclesie fuscepẽrũt. Cur origenem mirantur a eusebiũm pãphili cunctas edicões similiter disserẽtes. Aut que fuit stultitia postq̃ uera dixerint pferre q̃ falsa iunt. Vnde autẽ in nouo testamento pbare poterũt assumpta testimonia que m libris ueteri b9 nõ habentur. Hec dicim9: ne õmino calũniatib9 tacẽ videamur Ceterz post scẽ paule dormicõem cui9 uita uutis exemplũ ẽ a hos libros qũos eustochio ỽgini edi su negare nõ potui: decreum9 dñ spũs hos regit artus pphetarũ explanacõm mea te e a omissum iã diu opus quod ã post lmimo ẽpetere presertim cũ a ãmirabilis sã ctusq; uir pãmachius hoc idẽ literis flagitet a nos ad pũiaz festinãtes: mortiferos syrenarũ cãtus surda deream9 aure trãsire.

Explicit prolog9. Incipit liber iosue. Ca. pmũ.

Factũ est pt9 mortem moysi serui domini ut loqueretur dñs ad iosue filiuz nun ministrũ moysi a diceret ei. Moyses seruus meus mortuus est. Surge a trãsi iordanẽ istum tu a omnis popul9 tecum in terrã quaz ego dato filijs isrl̃. Omnẽ locũ quẽ calcauerit uestigium pedis uestri uobis tradã sicut locutus sũ moysi. A deserto a libano usq; ad fluuiuz magnũ eufraten. õmis terra ethеorũ usq; ad mare magnũ contra solis occasum erit termin9 uester. Null9 poterit uobis resistere cunctis diebꝰ uite tue. Sicut fui cum moyse ero a tecum non dimittam nec derelinquã te. Confortare a esto robust9. Tu enim sorte diuides populo huic terram: pro qua iuraui patribus tuis ut traderem eaz illis. Cõfortare igitur a esto robustus valde ut custodias a facias õnem legem quam precepit tibi moyses seruus me9. Ne dedines ab ea ad dexteram uel ad sinistrã

vt intelligas cūcta que agis. Nō
recedat volumen legis huius ab
ore tuo sed meditaberis in eo die
b9 ac noctib9 vt custodias ⁊ faci
as omīa q̄ scripta sūt in eo: Tūc
diriges viā tuam ⁊ intelliges eā
Ecce p̄cipio tibi confortare ⁊ esto
robustus. Noli metuere ⁊ noli ti
mere qm̄ tecū ē dn̄s deus tuus in
omnibus ad quecunq; p̄rexeris
Precepitq; iosue principib9 ꝓpl̄i
dicens. Trāsite p̄ mediū castroꝝ
⁊ imperate ꝓpl̄o ⁊ dicite Prepate
vobis cibaria qm̄ post diē terciū
transibitis iordanē et intrabitis
ad possidendā terrā quā dn̄s de9
noster daturus ē nob̄ Rubenitis
q̄ꝫ ⁊ gadditis ⁊ dimidie t̄bui ma
nasse ait. Mementote sermonis
quē p̄cepit vobis moyses famu
lus dn̄i dicens. Dn̄s deus vester
dedit vobis requiē ⁊ omnē terrā
Vxores vestre ⁊ filij ac iumenta
manebūt in terra quaꝫ tradidit
vob̄ moyses trās iordanē. Vos
aūt transite armati ante fratres
vestros omnes fortes manu ⁊ pu
gnate p̄ eis donec det requiē dn̄s
fratribus vestris sicut ⁊ vobis de
dit ⁊ possideāt ip̄iq̄ꝫ t̄rā quā dn̄s
deus vester daturus est eis: et sic
reuertimini in terrā possessionis
vestre ⁊ habitabitis in ea quam
vobis dedit moyses famulus dn̄i
trans iordanē ꝯtra solis ortū Re
spōderūtq; ad iosue atq; dixerūt
Omīa que p̄cepisti nob̄ faciem9
⁊ quocunq; miseris ibim9. Sicut
obediuim9 in cūctis moysi ita obe
diemus ⁊ tibi. tantū sit dn̄s deus
tecum sicut fuit cū moyse. Qui cō
tradixerit ori tuo ⁊ non obedierit
cūctis sermonibus quos precepe
ris ei: moriatur. Tu tm̄ ꝯfortare
⁊ viriliter age

Ca. ij.

Misit igit̄ iosue filius nun de
sethim duos viros exploā
tores abscondite ⁊ dixit eis. Ite
⁊ ꝯsiderate t̄rā vrbemq; ihericho
Qui ꝑgentes ingressi sūt domum
mulieris meretricis nomīe raab
⁊ quieuerūt apud eā. Nūciatūq;
ē regi ihericho ⁊ dictū. Ecce viri in
gressi sūt huc p̄ noctē de filijs isrl̄
vt explorarent terrā. Misitq; rex
ihericho ad raab meretricē dicēs
Educ viros q̄ venerūt ad te et in
gressi sūt domū tuā Exploratores
quippe sūt ⁊ omīem terraꝫ ꝯsidera
re venerūt. Tollensq; mulier vi
ros abscondit ⁊ ait. Fateor vene
rūt ad me ꝫ nesciebā vnde essent
Cūq; porta clauderet̄ in tenebris
⁊ illi pariter exierunt nescio quo
abierūt. Perseq̄mini cito ⁊ com
p̄hendetis eos. Ip̄a aūt fecit ascē
dere viros ī solariū dom9 sue. ope
ruitq; eos stipula lini q̄ ibi erat.
Hij aūt q̄ missi fuerāt secuti sunt
eos p̄ viaꝫ que ducit ad vadum
iordaīs: illisq; egressis statī porta
clausa est. Nec dū obdormierant
q̄ latebāt. et ecce mulier ascēd t
ad eos ⁊ ait. Noui q̄ dn̄s tradi
derit vobis terrā Etenim irruit in
nos terror vester ⁊ elanguerunt
omnes habitatores terre. Audi
uimus q̄ siccauerit dn̄s aq̄s ma
ris rubri ad vestrū ītroitū quādo
egressi estis ex egipto et que fece
ritis duob9 amorreoꝝ regib9 qui
erāt trans iordanē seon ⁊ og q̄s
interfecistis. Et hec audientes p̄
timuim9 ⁊ elanguit cor nostrum

nec remansit in nobis spūs ad in
troitū vestruz. Dn̄s enī deꝰ vester
ipse est deꝰ in celo sursū ⁊ in terra
deorsū. Nunc ergo iurate mihi per
dn̄m ut qūo ego misericordiaz fe
ci vobiscū ita ⁊ vos faciatis cū do
mo pr̄is mei: detisq; mihi verꝫ sig
num ut saluetis pr̄em meū ⁊ ma
trez. fratres ac soroēs meas ⁊ om
nia que illorū sunt: ⁊ eruatis ani
mas nr̄as a morte. Qui rn̄derunt
ei. Anima nr̄a sit ꝓ vobis in mor
tē. si tamen nō ꝓdideris nos. Cū
q; tradiderit nobis dn̄s terrā fati
emꝰ in te misericordiā ⁊ veritatez
Demisit ergo eos ꝑ funez de fene
str̄. Domꝰ enim eius herebat mu
ro. Dixitq; ad eos. Ad montana
cōscendite ne forte occurrāt vob̄
reuertētes: ibiq; latitate tribꝰ die
bus donec redeant ⁊ sic ibitis per
viā vestrā. Qui dixerunt ad eam
Innoxij erimꝰ a iuramēto hoc q̄
adiurasti nos si ingredientibus
nobis terrā signū fuerit funiculꝰ
iste coccineꝰ ⁊ ligaueris euz in fe
nestra ꝑ quā dimisisti nos: ⁊ pa
trem tuū ac mr̄em fratresq; ⁊ om
nem ꝯgnacōem tuā ꝯgregaueis
in domū tuam. Qui hostiū domus
tue egressus fuerit reꝰ sibi erit Sā
guis ipsiꝰ erit in caput eiꝰ ⁊ nos
erimꝰ alieni. Cūctorꝫ autē sāguis
q̄ tecū in domo fuerint r̄dūdabit
in caput nr̄m si eos aliq̄s tetigeit
Quod si nos ꝓdere volueris ⁊ ser
mōez istū ꝓferre in mediū: erimꝰ
mūdi ab hoc iuramēto quo adiu
rasti nos. Et illa rn̄dit. Sicut locu
ti estis ita fiat. Dimittēsq; eos ut
ꝑgerent appēdit funiculū coccine
um in fenestra. Illi vero ambulā
tes ꝑueñerūt ad mōtana ⁊ mānserūt
ibi tres dies donec reuerterent q̄
fuerāt ꝑsecuti. Querentes em̄ per
ōnem viā nō repererūt eos. Qui
bꝰ vrbem ingressis reuersi sūt ⁊ de
scēderunt exploratores de mōte ⁊
trāsmisso iordane venerūt ad io
sue filiū nun: narrauerūtq; ei om
nia q̄ occiderāt sibi atz dixerūt Tr̄
didit dn̄s ōnem terrā hāc in ma
nꝰ nostras ⁊ timore ꝓstrati sūt cū
cti habitatores eius. Ca. iij.

Igitur iosue de nocte cōsurgens
mouit castra: egredientesq; de se
thim venerūt ad iordanē ipse et
ōnes filij isrl̄ ⁊ morati sūt ibi per
tres dies. Quibꝰ euolutis trāsierūt
p̄cōes ꝑ castrorū mediū ⁊ dama
re ceperūt. Quādo videritis archā
federis dn̄i dei vestri ⁊ sacerdotes
stirpis leuitice portātes eaz vos q̄q̄
cōsurgite ⁊ seq̄mini p̄cedētes: sitq;
inter vos ⁊ archā spaciū cubito
rum duū miliū ut ꝓcul videre pos
sitis ⁊ nosse ꝑ quā viam ingredi
amini q̄ prius nō ambulastis ꝑ
eam ⁊ cauete ne appropinquetis
ad archā. Dixitq; iosue ad ꝓplm
Scīficaui: cras em̄ faciet dn̄s int̄
vos mirabilia. Et ait ad sacerdotes
Tollite archam fedeis ⁊ p̄cedite
populū. Qui iussa ꝯplētes tulerūt
⁊ ābulauerūt añ eos. Dixitq; do
minꝰ ad iosue. Hodie incipiā ex
altare te coram ōni isrl̄ ut sciant
q̄ sicut cū moyse fui ita ⁊ tecū sim
Tu autem precipe sacerdotibus
qui portant archam federis ⁊ dic
eis. cum ingressi fueritis partem
aque iordanis: state in ea. Dixitq;
iosue ad filios israhel. Accedite
huc ⁊ audite verbū dn̄i dei vestri

Et rursū in hoc mātq scietis q dñs deus viuēs in medio vī est a dis perdet in ospectu vio chananeū a ethēū eueū et phērezeū gergezeuz quoq a iebuzeū et amorreū. Ecce archa federis dñi dis terre antece det vos p iordanē. Parate duode cim viros de duodecim tribubus isrl singulos p singulas tribus Et cū posuerīt vestigia pedū suoz sacerdotes q portāt archā federis dñi dei vniūse terre i aquis iorda nis: aq q inferiores sūt decurrent atq deficiēt. q aūt desup venient in vna mole osistēt Igit egressus est pplus de tabnaculis suis ut trāsi ret iordanē a sacdotes q portabāt archā federis pgebāt ante eū. Ingressisq eis iordanē a pedib9 eo rū in pte aque ticis. iordanis au tez ripas aluei sui tpe messis iple uerat: stetereūt aque descēdētes in loco vno a ad instar mōtis intu mescētes apparebāt paul ab vrbe que vocatur edom vsq ad locum sarthan. que aūt inferiores erāt i mare solitudinis q8 nūc vocatur mortuum desēdereūt vsqueq oīno deficerēt Populus aūt mœdebat otra iordanē a sacdotes qui porta bāt archam federis dñi stabant sup siccā hūmū in medio iordanis accincti: oīsq populus p arentez alueū trāsibat. Ca. iiij.

Vib9 trāsgressis dixit dñs ad iosue Elige duodecī viros singulos p singulas tribus a p ci pe eis ut tollāt de medio iordanis alueo vbi stetereūt pedes sacdotū duodecī durissimos lapides quos ponetis in loco castroz vbi fixeri tis hac nocte tētoria. Vocauitq iosue duodecī viros qs elegerat de filijs isrl singulos de singulis tribubus et ait ad eos. Ite ante archaz dñi dei vestri ad iordanis medium a portate inde singuli sin gulos lapides i humeris vīs iu xta numerum filioz isrl ut sit sig nū inter vos. Et qñ interrogauerīt vos filij vestri eras dicētes quid sibi volunt isti lapides trāsibitis eis. Pefecerūt aque iordanis ante archā federis dñi cū trāsiret eum idcirco positi sūt lapides isti i mo mimētū filioz isrl vsq in eternū Fecerūt g filij isrl sicut pcepit eis iosue portātes de medio iordanis alueo duodecī lapides ut dominꝰ ei imperarat iuxta numerū filioz isrl vsq in locū in quo castrame tati sūt ibiq posuerūt eos. Alios q q duodecim lapides posuit iosue i medio iordanis alueo vbi stetērt sacdotes q portabāt archā federis dñi a sūt ibi vsq in pīntem diem. Sacerdotes aūt q portabāt archā stabāt in iordanis medio donec oīa opleret que iosue ut loqretur ad populū precepat dñs ut dixe rat ei moyses. Festinauitq pplus a trāsiuit. Cūq trāsissent omnes trāsiuit a archa dñi: sacerdotesq pergebāt añ populū. Filijq rubē a gad a dimdia tribus manasse precedebāt fratres suos filios isrl sicut eis pcepat moyses et q dra ginta pugnatoz mlia p turmas a cuneos incedebāt p plana atq campestria vrbis iherichō. In illo die magnificauit dñs iosue cora omni isrl ut timerēt eū sicut timu erāt moysen dū adhuc viueret. Dixitq ad eū. Precipe sacerdotib9

q̄ portāt archā federis ut ascēdāt
de iordane. Qui precepit eis dicēs
Ascēdite de iordane. Cūq; ascēdis
sent portantes archā federis dñi
⁊ siccā humū calcare cepissent: re
uerse sūt aq̄ ī alueū suū ⁊ fluebāt
sicut añ cōsueuerāt. Popul⁹ aūt
ascēdit de iordane decimo die mē
sis p̄mi ⁊ castrametati sūt in gal
galis cōtra orientalez plagā vrb̄
ihericho. Duodecīq; lapides quos
de iordanis alueo sumpserāt po
suit iosue in gagalis ⁊ dixit ad fi
lios isrl̄. Qñ interrogauerint filij
vr̄i cras p̄res suos ⁊ dixerint eis
q̄d sibi volūt lapides isti: docebi
tis eos atq; dicetis. Per arentez
alueū trāsiuit isrl̄ iordanē istum
siccāte dño deo nr̄o aquas eius ī
cōspectu nr̄o donec trāsirem⁹ sicut
feceāt p̄us in mari rubro qd̄ sicca
uit donec trāsirem⁹: ut discāt oēs
terrarū populi fortissimā manū
domī: ut ⁊ vos timeatis deū vestrū
ōni tempore. Ca. v.

Postq̄ ergo audierūt omēs
reges amorreorū qui habi
tabāt trans iordanē ad occidēta
lem plagā ⁊ cūcti reges chanaan
qui ꝓpinq̄ possidebāt magni ma
ris loca: q̄ siccasset dñs fluenta
iordanis corā filijs isrl̄ donec trā
sirent: dissolutū est cor eoꝝ ⁊ nō
remansit in eis spūs: timentiū in
troitū filiorū israhel. Eo tempore
ait dñs ad iosue Fac tibi cultros
lapideos ⁊ circūcide secūdo filios
israhel. Fecitq̄ qd̄ iusserat domi
n⁹ ⁊ circūcidit filios isrl̄ in colle
p̄puciorū. Hec autez causa ē secū
de circūcisionis. Omīs popul⁹ qui
egress⁹ est de egipto generis ma
sculini vniūsi bellatores viri mor
tui sunt ī deserto ꝑ longissiōs vie
circuitus q̄ ōnes circūcisi erāt. po
pul⁹ autē qui natus ē in deserto ꝑ
q̄draginta annos itineris latissi
me solitudīs incircūcisus fuit do
nec ꝯsumerent̄ qui nō audierūt
vocē dñi ⁊ quib⁹ añ iurauerat ut
oñderet eis terrā lacte ⁊ melle ma
nātez. Horū filij ī locū successerūt
p̄rm ⁊ circūcisi sunt a iosue qui sic̄
nati fuerāt in p̄pucio erant: nec
eos in via aliquis circūciderat.
Postq̄ autez ōnes circūcisi sunt
māserunt in eodē castroꝝ loco do
nec sanarent̄. Dixitq; domin⁹ ad
iosue. Hodie abstuli obprobriū
egipti a vobis. Vocatūq; ē nom̄
loci illius galgala vsq; in p̄ntez
diem. Māserūtq; filij isrl̄ in gal
galis ⁊ fecerūt phase quartadeci
ma die mensis ad vesperū in cāpe
stribz ihericho: ⁊ comederūt de fru
gibz terre die altēo azimos pāes
⁊ polentaz eiusdē anni. Defecitq;
māna postq̄ comederūt de frugi
bus terre: nec vsi sūt vltra cibo il
lo filij isrl̄. ꝫ comederūt de frugibz
p̄sentis āni terre chanaā. Cū au
tē essz iosue ī agro vrbis ihericho
leuauit oculos ⁊ vidit virū stātē
ꝯtra se euaginatū tenentē gladi
um ꝑrexitq; ad eum ⁊ ait. Noster
es an aduersariorū? Qui rn̄dit
Nequaq̄. ꝫ sū p̄nceps exercitus
dñi ⁊ nūc venio. Cecidit iosue ꝓ
n⁹ in terrā ⁊ adorās ait Quid dñs
me⁹ loq̄tur ad seruū suū? Solue
inq̄t calciamētū tuū de pedibz tu
is. Locus enī in q̄ stas scūs ē. Fe
citq; iosue ut sibi fuerat impatū.

Capitulū sextum.

Iericho aūt clausa erat atq; muni
ta timore filioꝝ israhel ⁊ nullꝰ au
debat vrbem īgredi vel egredi. Di
xitq; dn̄s ad iosue Ecce dedi ī ma
nus tuas ihericho ⁊ regē eiꝰ: om
nesq; fortes viros. Circuite vrbē
cūcti bellatores semel ꝑ diē. Sic fa
cietis sex diebꝰ. Septimo āt die
sacdotes tollent septē buccinas
quaꝝ vsus ē ī iubileo et p̄cedent
archam federis Septies circuibi
tis ciuitatē et sacerdotes dangēt
buccinis. Cūq; īsonuerit vox tu
be longior atq; cōcisior et in auri
bus vestris increpuerit cōdama
bit om̄is populꝰ vociferacōe ma
xima ⁊ muri fūditus corruēt ciui
tatis: ingredienturq; singuli per
locū ꝯtra quē steterint. Vocauit
ergo iosue filiꝰ nun sacdotes ⁊ di
xit ad eos. Tollite archā federis
Et septē alij sacdotes tollāt septē
iubileoruꝫ buccinas et incedant
ante archā dn̄i. Ad ꝓplmq̄ ait.
Ite ⁊ circuite ciuitatē armati pre
cedētes archam dn̄i. Cūq; iosue
verba finissꝫ ⁊ septē sacerdotes se
ptē buccinis dangerēt an̄ archā
federis domini: omnisq; ꝓplus pre
cederet armati exercitꝰ reliquum
vulgus archam seq̄bat̄ ac buc
cinis omnia ꝯcrepabāt. Precepe
rat āt iosue ꝓplo dicēs. Nō dama
bitis nec audiet̄ vox vr̄a neq; vllꝰ
sermo ex ore vr̄o egredietur donec
veniat dies in q̄ dicaꝫ vobis. Cla
mate et vociferamini. Circuiuit
ergo archa dn̄i ciuitatē semel per
diē ⁊ reuersa in castra mansit ibi
Igitur iosue de nocte ꝯsurgēte tu
lerūt sacerdotes archam dn̄i ⁊ se
ptē ex eis septē buccinas quarū
in iubileo vsus est: p̄cedebantq;
archam dn̄i ambulātes atq; dā
gentes ⁊ armatꝰ ꝓplꝰs ibat ante
eos. vulgus autē reliquū seq̄bat̄
archā ⁊ buccinis ꝑsonabat Cir
cuierūtq; ciuitatē secūdo die semel
⁊ reuersi sūt in castra Sic fecerūt
sex diebꝰ. Die aūt septimo dilu
culo cōsurgētes: circuierūt vrbeꝫ
sicut dispositū erat septies. Cūq;
septimo circuitu dangerēt bucci
nis sacdotes dixitq; iosue ad oēꝫ
israhel. Vociferamini Tradidit
em̄ vobis dn̄s ciuitateꝫ. Sitq; ci
uitas hec anathema et omnia q̄
in ea sūt dn̄o. Sola raab mētrix
viuat cū vniūsis q̄ cū ea in domo
sūt. Abscōdit em̄ nuncios quos
direximꝰ. Vos aūt cauete ne de
hijs q̄ p̄cepta sūt vobis q̄ ꝓpiam
cōtingatis ⁊ sitis p̄uaricacōis rei
⁊ oīa castra isrl̄ sub peccato sint
atq; turbent̄. Quicq̄d aūt auri ā
argenti fueit ⁊ vasorū eneoꝝ ac
ferri dn̄o ꝯsecret̄ repositū ī thesau
ris eius. Igitur omni ꝓplo vocife
rāte ⁊ dangētibꝰ tubis postq̄ in
aures multitudīs vox sonitusq; ī
crepuit muri ilico corruerūt et ascē
dit vnusquisq; ꝑ locū qui cōtra
se erat. Ceperūtq; ciuitatē ⁊ inter
fecerūt om̄ia q̄ erant in ea a viro
vsq; ad mulierē: ab infante vsq;
ad senem. Boues q̄ ⁊ oues ⁊ asi
nos in ore gladij ꝑcusserūt. Duo
bus aūt viris q̄ exploātores mis
si fuerāt dixit iosue Ingredimini
domū mulieris meretricis ⁊ ꝓdu
cite eā ⁊ omnia q̄ illius sūt sicut
illi iuramento firmastis. Ingres
siq; iuuenes eduxerūt raab ⁊ pa
rentes eius fratresq̄ ⁊ cunctam

suppellectilez ac ꝯgnacõnez illius
⁊ extr̃ castra isrl̃ manere fecerũt.
Vrbẽ aũt ⁊ oĩa que inuẽta sũt in
ea succẽderũt absq; auro ⁊ argen
to ⁊ vasis eneis ac ferro q̃ in era
riũ dñi cõsecrarũt Raab vero me
retricẽ ⁊ domũ patris ei⁹ ⁊ oĩa q̃
habebat fecit iosue viuere ⁊ hĩta
uerũt in medio isrl̃ vsq; in p̃sen
tẽ diez eo ꝙ abscõderit nũtios q̃s
miserat ut explorarent ihericho.
In tp̃ e illo imp̃cat⁹ ẽ iosue dicẽs
Maledictus vir coraz dño q̃ scisci
tauerit ⁊ edificauerit ciuitatẽ ihe
richo. In primogenito suo fũda
menta illi⁹ iaciat ⁊ in nouissimo
liberoꝝ ponat portas ei⁹. Fuit er
go dñs cũ iosue ⁊ nom̃ ei⁹ vulga
tũ est in omni terra. Ca. vij.

Filij aũt isrl̃ preuaricati sunt
mãdatũ ⁊ vsurpauerũt de
anathemate. Nã achã filij⁹ char
mi filij zabdi filij zare de tribu iu
da tulit aliq̃d de anathemate Ira
tusq; ẽ dñs cõ̃ filios israhel. Cũ
q; mitteret iosue de iericho viros
contra hay que est iuxta betha
uen ad orientalem plagã oppidi
bethel dixit eis Ascẽdite ⁊ exploã
te terrã. Qui precepta ꝯplentes ex
plorauerũt hay. Et reuersi dixerũt
ei. Nõ ascẽdat oĩs popul⁹ ꝫ duo
vel tria milia viroꝝ pgãt ⁊ deleãt
ciuitatez. Quare oĩs populus fru
stra vexabit̃ ꝯtra hostes paucissi
mos. Ascẽderunt ergo tria milia
pugnatoꝝ. Qui statim terga ver
tentes percussi sunt a viris vrbis
hay ⁊ corruerũt ex eis triginta et
sex homines Persecutiq; sunt eos
aduersarij de porta vsq; ad saba
rim et ceciderũt p̃ prona fugiẽtes

Pertimuitq; cor ꝓpli ⁊ ad instar
aque liquefactũ ẽ. Iosue vero sci
dit vestimẽta sua ⁊ ꝓnus cecidit
in terrã corã archa dñi vsq; ad ve
speram tã ipse q̃ oẽs senes isrl̃
Miserũtq; puluerẽ sup̃ capita sua
⁊ dixit iosue. Heu dñe deus Quid
voluisti traducere populũ istũ ior
danẽ fluuiũ ut tr̃deres nos ĩ ma
nus amorrei et p̃deres. Vtinã ut
cepimus mãsissem⁹ trãs iordanẽ
Mi dñe de⁹ q̃d dicaz vidẽs israhe
lem hostibus suis terga vertentẽ.
Audiẽt chananei ⁊ omẽs habi
tatores terre ⁊ piter cõglobati cir
cũdabũt nos atz delebũt nomẽ
nostrum de terra. Et quid facies
magno nomini tuo. Dixitq; do
minus ad iosue. Surge: cur iaces
ꝓnus in terra. Peccauit israhel
⁊ preuaricatus est pactũ meũ tu
leruntq; de anathemate et furati
sunt atq; mentiti et absconderũt
inter vasa sua. Nec poterit israhel
stare ante hostes suos eosq; fugi
et quia pollutus est anathemate
Non ero vltr̃ vobiscum donec cõ
teãtis euz qui hui⁹ sceleris reus ẽ
Surge sanctifica populũ ⁊ dic eis
Sanctificamini in crastinuz. Hec
enim dicit dñs deus isrl̃. Anathe
ma in medio tui est isrl̃. Non po
teris stare corã hostibus tuis do
nec deleatur ex te qui cõtaminat⁹
est hoc scelere. Accedetisq; mane
singuli p̃ tribus vr̃as ⁊ quãcũq;
tribũ sors inuenerit accedet per
cognacõnes suas et cognacõ per
domos domusq; per viros ⁊ qui
cunq; ille in hoc facinore fuerit de
prehensus ꝯburetur igni cũ õni
sb̃stãcia sua quoniã p̃uaricat⁹ ẽ

pactū dñi a fecit nephas in isrł. Surgēs itaq; iosue mane applicauit isrł p tribꝰ suas a imuēta ē tribus iuda. Que cū iuxta familias suas esset oblata imuēta est familia zare. Illāq; p domos offerens reperit zabdi cuius domū in singulos diuidēs viros inuenit achā filium charmi filij zabdi filij zare de tribu iuda. Et ait iosue ad achā. Fili mi da gloriaz dño deo isrł et confitere atq; indica mihi q̄d feceis ne abscōdas. Rñditq; achan iosue a dixit ei. Vere ego peccaui domino deo isrł a sic a sic feci. Vidi em̄ inter spolia palliū coccineum valde bonū a ducētos siclos argēti regulāq; auream quinq̄ginta siclorū a concupiscēs abstuli a abscōdi in terra cōtra medium tabernaculi mei: argētūq; fossa humo operui. Misit ḡ iosue ministros qui currētes ad tabernaculū illius reperierūt cūcta abscōdita i eodē loco a argētū simul. Auferētesq; de tētorio tulerūt ea ad iosue et ad oēs filios israhel: proiecerūtq; ante dñm. Tollens itaq; iosue achā filiū zare. argentūq; a palliū a auream regulam filios sq̄ a filias eius. boues et asinos a oues ipsūq; tabernaculum a cūctaz supellectilē a ois isrł cū eo duxerūt eos ad vallez achor vbi dixit iosue. Quia turbasti nos exturbet te dñs in die hac. Lapidauitq; eum ois isrł a cūcta q̄ illius erāt igne cōsūpta sūt. Cōgregauerūtq; sup eū acerū magnū lapidū q̄ permanet vsq; in p̄sentez diē. Et auersus est furor dñi ab eis. Vocatūq; ē nomē loci illi⁹ vallis achor vsq; hodie. Ca. viij.

Dixit aūt dñs ad iosue. Ne timeas neq; formides. Tolle tecū omnez multitudinem pugnatorū a surgēs ascēde in oppidū hay. Ecce tradidi in manū tuā regē ei⁹ a pplm vrbēq; a terrā. Faciesq; vrbi hay a regi eius sicut fecisti ihericho a regi illius. Predaz vero a oīa animātia diripietis vob. Pone insidias vrbi post eā. Surrexitq; iosue a ois exercitus bellatorū cū eo ut ascēderēt in hay. Et electa triginta milia virorū fortiū misit nocte p̄cepitq; eis dicēs. Ponite insidias post ciuitatē. Nec longi⁹ recedatis a critis oēs parati. Ego aūt a reliqua multitudo q̄ mecum est ascēdemus ex aduerso. Cūq; exierint contra nos sicut ante fecimus fugiemus a terga vertemus donec psequētes ab vrbe protrahant̄ longius. Putabant em̄ nos fugere sicut prius. Nobis ḡ fugientibus a illis psequētibus: consurgetis de insidijs a vastabitis ciuitatē. tradetq; eaz dñs deus vr̄ in manꝰ vras. Cūq; ceperitis succēdite eaz et sic oīa facietis ut iussi. Dimisitq; eos a profecti sunt ad locū insidiarū: sedēsq; inter bethel a hay ad occidētalē plagā vrbis hay. Josue autez nocte illa in medio mānsit pplo. Surgēsq; diluculo recēsuit sotios a ascēdit cū seniorib⁹ in frōte exercitus vallatus auxilio pugnatorū. Cūq; venissent a ascēdissent ex aduerso ciuitatis steterūt ad septētrionalē vrb plagā inter quā a eos vallis erat media. Quīq; aūt milia viros elegerat a posuerat in insidijs inter bethauen a hay ex occidētali parte

CXI.

eiusdez cītatis. oīs vero reliquus
exercit⁹ ad aq̄lonē atiē dirigebat
ita ut nouissimi multitudīs occi
dētalē plagam vrb̄ attīgerēt. Abi
it ergo iosue nocte illa ⁊ stetit in
vallis medio. Qd̄ cuz vidisset rex
hay festīauit mane ⁊ egressus ē
cū oī exercitu cītatis direxitqz aci
em cōn̄ desertū ignorās q̄ pt⁹ ter
guz laterēt insidie. Iosue vero et
oīs isrl̄ cesserūt loco simulantes
metū ⁊ fugientes p solitudīs viā
At illi vociferātes pariter ⁊ se mu
tuo cohortātes psecuti sūt eos Cū
qz recessissent a ciuitate ⁊ ne vn⁹
quidē in vrbe hay ⁊ bethel reman
fisset q̄ nō perseq̄ret isrl̄ sicut eru
perāt apta oppida r̄linquētes dix
it dn̄s ad iosue. Leua dipeū qui in
manu tua ē cōtra vrbē hay qm̄ ti
bi tradā eaz. Cūqz eleuassz dipeū
ex aduerso cītatis īsidie que late
bāt surrexerūt ꝯfestim ⁊ pgentes
ad ciuitatē ceperūt ⁊ succēderūt eā
Viri aūt cītatis q̄ psequebant̄ io
sue respiciētes ⁊ vidētes fumū vr
bis ad celū vsqz ꝯscēdere: nō potu
erūt vltr̄ huc illucqz diffugere p̄
sertim cū hij q̄ simulauerāt fugā
⁊ tendebāt ad solitudinē cōn̄ pse
quētes fortissime restitissent. Vi
dēsqz iosue et oīs israhel q̄ capta
esset cītas ⁊ fum⁹ vrbis ascēderet
r̄uersus pcussit viros hay. Siqui
dē ⁊ illi qui ceperāt ⁊ succēderāt ci
uitatē egressi ex vrbe ꝯtr̄ suos me
dios hostiū ferire ceperūt. Cū g̊ ex
vtr̄qz pte aduersarij cederent̄ ita
ut nullus de tanta multitudīe sal
uaretur. regezq̄ vrbis hay appre
hendere viuentez ⁊ obtulerunt io
sue. Igitur oībus interfectis qui
israhelē ad desta tēdentē fuerāt p
secuti ⁊ in eodē loco gladio corru
entib⁹ reuersi filij isrl̄ pcusserunt
ciuitatē. Erāt aūt q̄ in eodē die ꝯci
derant a viro vsqz ad mulierē du
odecī milia hōim omnes vrb̄ hay
Iosue vero nō ꝯtraxit manū quā
in sublime porrexerat tenēs dipe
um donec interficerent̄ om̄s hīta
tores hay. Jumēta aūt ⁊ p̄daz ci
uitatis diuiserūt sibi filij isrl̄ sicut
p̄ceperat dn̄s iosue. Qui succēdit
vrbē ⁊ fecit eā tumulū sēpiternuz
Regēq̄ eius suspendit in patibu
lo vsqz ad vesperā ⁊ solis occasuz
p̄cepitqz iosue ⁊ deposuerūt cada
uer ei⁹ de cruce ꝓiecerūtqz in ipso ī
troitu ciuitatis ꝯgesto sup eū ma
gno aceruo lapidū qui pmanet
vsqz in pn̄tem diē. Tūc edificauit
iosue altare dn̄o deo israhel ī mō
te hebal sicut p̄cepat moyses fa
mulus dn̄i filijs isrl̄ ⁊ scriptū est
in volumine legis moysi altare de
lapidib⁹ impolitis quos ferrū n̄
tetigit ⁊ obtulit super eo holocau
stū dn̄o. ymolauitqz pacificas
victīas. Et scripsit iosue sup lapi
des deuteronomium legis moysi
qd̄ ille digesserat corā filijs isrl̄.
Oīs āt ꝓplus ⁊ oēs maiores natu
ducesqz ac iudices stabāt ex vtr̄
qz pte arche ī ꝯspectu sacdotū qui
portabant archaz federis domini
ut aduena ita ⁊ indigena Media
pars eoruz iuxta mōtem garizim
⁊ media iuxta montē hebal sicut
precepat moyses famulus dn̄i.
Et primū quidē benedixit populo
israhel. post hec legit omnia v̄ba
bn̄dictiōis ⁊ maledictōis ⁊ cūcta
q̄ scripta fuerāt ī legis volumine

Nihil ex hijs q̄ moyses iusserat
reliquit intactū. ꝫ vniuersa replica
uit corā omni multitudine israhel
mulieribus ac puulis ⁊ aduenis
qui inter eos morabant. Ca. ix.

Quibus auditis: cūcti reges
trans iordanē q̄ versabant
in montanis ⁊ cāpestrib⁹ ⁊ mari
timis ac litore magni maris hij
q̄ꝫ q̄ habitabant iuxta libanum
etheus et amorreus chananeus
pherezeus ⁊ eueus et iebuzeꝰ cō
gregati sūt pariter vt pugnarēt
cōtra iosue et israhel vno animo
eademq̄ sententia At hij qui ha
bitabant in gabaon. audientes
cūcta q̄ feceāt iosue iericho ⁊ hay
⁊ callide cogitātes tulerunt sibi ci
baria: saccos veteres asinis impo
nentes et vtres vinarios scissos
atq̄ ꝯsutos. calciamentaq̄ ꝑ anti
qua q̄ ad iuditiū vetustatis pita
cijs ꝯsuta erāt: induti veterib⁹ ve
stimentis: panes q̄ꝫ q̄s portabāt
ob viaticū duri erant ⁊ ī frusta cō
minuti. Perrexerūtq̄ ad iosue q̄
tūc morabat in castris galgale ⁊
dixerūt ei atq̄ simul omni israheli
De tra longinq̄ venimus pacem
vobiscū facere cupiētes. Rn̄derūtq̄
viri israhel ad eos atq̄ dixerunt
Ne forte ī tra q̄ nobis sorte debet
habitetis et nō possimus fedus
inire vobiscū. At illi ad iosue: sui
inquiūt tui sumus. Quib⁹ iosue
ait. Qui nā estis vos. ā vnde veni
stis. Rn̄derūt. De terra longinq̄
valde venerūt serui tui in noīe do
mini dei tui. Audiuim⁹ em̄ famā
potentie ei⁹. cūcta que fecit in egi
pto ⁊ duob⁹ regib⁹ amorreorū q̄
fuerunt trans iordanē seon regi
esebon et og regi basan q̄ erāt in
astaroth: dixerūtq̄ nob̄ seniores
et ōnes habitatores tre nr̄e. Tol
lite in manib⁹ cibaria ob longis
simam viam ⁊ occurrite eis et di
cite Serui vr̄i sumus: fedus inite
nobiscū. En panes quādo egressi
sum⁹ de domib⁹ nr̄is: vt venirem⁹
ad vos calidos sūpsim⁹: nūc sicci
facti sūt ⁊ vetustate nimia commi
nuti. Vtres vini nouos impleui
m⁹: nūc rupti sūt ⁊ soluti Vestes
⁊ calciamēta quib⁹ induimur et
que habemus in pedib⁹ ob longi
tudinē longioris vie trita sunt ⁊
pene ꝯsūpta. Susceperūt igitur de
cibarijs eoꝝ ⁊ os dn̄i nō interro
gauerūt. Fecitq̄ iosue cū eis pa
cem ⁊ inito federe pollicit⁹ ē vt nō
occiderent. Principesq̄ꝫ multitu
dinis iurauerūt eis. Post dies
aūt tres initi federis audierūt q̄ ī
vicino habitarent ⁊ inter eos fu
turi essent. Mouerūtq̄ castra filij
israhel ⁊ venerūt in ciuitates eoꝝ
die tercio: q̄ruꝫ hec vocabula sūt
gabaon ⁊ caphira ⁊ beroth ⁊ ca
riathiarim. Et nō ꝑcusserūt eos
eo q̄ iurassent eis p̄ncipes multi
tudinis in noīe dn̄i dei isrl̄. Mur
murauit itaq̄ omne vulg⁹ ꝯtra
p̄ncipes isrl̄. Qui rn̄derūt eis. Iu
rauim⁹ eis in nomīe dn̄i dei isrl̄ ⁊
idcirco nō possumus eos ꝯtingē
Sed hoc fatiem⁹ eis. Reseruentur
q̄dez ⁊ viuāt ne ꝯtra nos ira dn̄i
ꝯcitet si peierauerim⁹. ꝫ sic viuāt
vt in vsus vniuse multitudīs lig
na cedāt aq̄sq̄ cōportent. Quib⁹
hec loquentib⁹ vocauit gabaoni
tas iosue ⁊ dixit eis. Cur nos de
cipere fraude voluistis vt dicētis

paul valde habitam⁹ a vob cum
in medio nr̄i sitis. ⁊ Itaq; sb male
dictione eritis a nō deficiet de stir
pe vr̄a ligna cedens aq̄sq; cōpor
tans in domū dei mei. Qui vidēt
Nūtiatū ē nob seruis tuis q̄ pmi
sisset dñs deus tu⁹ moysi suo suo
ut traderet vob omnē terrā a disp
deret cūctos hītatores ei⁹. Timui
mus igit̄ valde a puidim⁹ aīabz
nr̄is vestro terrore opulsi a hoc cō
siliū imuim⁹. Nūc aūt ī manu tua
sumus qd̄ tibi bonū a rectū videt
fac nob. Fecit ergo iosue ut dixe
rat a liberauit eos de mamb⁹ fili
oz isrl̄ ut nō occiderent̄. Decreuit
q; in illo die eos esse ī ministerio
cūcti populi a altaris domini cedē
tes ligna a aquas cōportātes vs
q; in pñs tēpus in loco quē dñs
elegisset. Capitulū. x.

Qve cū audisset adonisedech
rex ihrl̄m quia scilicz cepis
set iosue hay a subuertisset eam
sicut enim fecerat iherichō et regi
eius sic fecit hay a regi illi⁹ et q
trāsfugissent gabaonite ad isra
hel a eēnt federati eoz timuit val
de Vrbs enim magna erat gaba
on a vna ciuitatū regaliū a maior
oppido hay o⁹esq; bellatores eius
fortissimi. Misit ergo adonisedech
rex ihrl̄m ad oham regē hebron
a ad pharan regē iherimoth adi
aphiecq; regez lachis a ad dabir
regem eglon dicens. Ad me asce
dite a ferte p̄sidiū ut expugnem⁹
gabaon quae trāsfugerit ad io
suea ad filios isrl̄. Cōgregati igi
tur ascenderūt quinq; reges amor
reorum rex iherusalē rex hebron rex
iherimoth rex lachis rex eglon si
mul cū exercitib⁹ suis a castrame
tati sunt circa gabaon oppugnā
tes eā. Habitatores aūt gabaon
vrbis obsesse: misert ad iosue q̄
tunc morabatur in castris apud
galgalaz a dixert ei Ne retrahas
manus tuas ab auxilio seruorum
tuoz. Ascēde cito a libera nos. fer
q; p̄sidium. Cōuenert enim adū
sum nos omes reges amorreorum
qui habitāt in mōtanis. Ascēdit
q; iosue de galgalis a omnis exer
citus bellatoz cū eo viri fortissimi
dixitq; dñs ad iosue. Ne timeas
eos. In manus enī tuas tradidi
illos. Nullus enim ex eis tibi resi
stere poterit. Irruit itaq; iosue su
per eos repente tota nocte ascen
dens de galgalis. Et conturbauit
eos dñs a facie israhel cōtriuitq;
plaga magna in gabaon ac per
secutus est eos p viā ascensus be
thoron a pcussit vsq; azecha a ma
ceda. Cūq; fugerent filios israhel
a essent in descensu bethoron dñs
misit super eos lapides magnos
de celo vsq; aa azecha. Et mortui
sūt multo plures lapidibus grā
dinis q̄ quos gladio pcusserāt
filij israhel. Tunc locutus est io
sue domino in die qua tradidit
amorreū ī ospectu filioz isrl̄. dixit
q; cora eis. Sol cōtra gabaon ne
mouearis a luna contra vallem
aialon Stetert̄q; sol a luna donec
vlciscerē se gens de inimicis suis
Nonne scriptum est hoc in libro
iustoz. ⁊ Stetit itaq; sol in medio
celi et nō festinauit occūbere spa
tio vni⁹ diei. Nō fuit aūt a postea
tā longa dies obediēte domino vo
ci hominis a pugnāte p israhel.

Reuersusq; ē iosue cū omni isrl' ī ca
stra galgale. Fugerāt em̄ qn̄q; re
ges ⁊ se abscōderāt in spelūca vrb
maceda. Nūciatūq; est iosue q̄ in
uenti essent qn̄q; reges latētes in
spelūca vrbis maceda Qui p̄cepit
socijs ⁊ ait Voluite saxa ingētia
ad os spelunce et ponite viros in
dustrios qui clausos custodiant
Vos aūt nolite stare ꝫ p̄seq̄mini
hostes et extremos quosq; fugiē
tiū cedite. Ne dimittatis eos vrbiū
suaꝝ intrare presidia quos tradi
dit dn̄s deus ī man⁹ vr̄as. Cesis
ergo adūsarijs plaga magna ⁊
vsq; ad internecōꝫ pene ꝯsūptis:
hij q̄ israhel effugere potuerūt in
gressi sūt ciuitates munitas. Reu
susq; est oīs exercitus ad iosue in
maceda vbi tūc erāt castra: sani
⁊ integro numero. Nullusq; ꝯtra
filios isrl' mutire ausus est. Prece
pitq; iosue dicēs Aperite os spelū
ce ⁊ p̄ducite ad me qn̄q; reges q̄ ī
ea latitāt. Fecerūtq; ministri ut si
bi fuerat imperatū ⁊ adduxerūt
ad eū qn̄q; reges de spelūca: regeꝫ
iherusaleꝫ regē hebron regem ieri
moth regē lachis regē eglon. Cū
q; educti essent ad eum vocauit
oēs viros isrl' ⁊ ait ad principes
exercitus q̄ sc̄ cū erāt. Ite ⁊ ponite
pedes sup colla regū istoꝝ. Qui cū
p̄rexissent et subiectoꝝ colla pedi
bus calcarēt: rursum ait ad eos.
Nolite timere nec paueatis ꝯforta
mini ⁊ estote robusti. Sic em̄ faci
et dn̄s cūctis hostib⁹ vr̄is adūsū
quos dimicabitis Percussitq; io
sue et interfecit eos atq; suspēdit su
per qn̄q; stipites: fuerūtq; suspēsi
vsq; ad vesp̄m Cūq; occūberet sol

p̄recepit socijs ut deponerent eos
de patibulis q̄ depositos p̄iecerūt in
spelunca in q̄ latuerāt ⁊ posuerūt
sup os eius saxa ingētia q̄ perma
nēt vsq; in p̄sēs Eodē die macedā
q̄ cepit iosue et p̄cussit in ore gla
dij. regēq; illius interfecit ⁊ om̄es
habitatores eius. Nō dimisit ī ea
saltē p̄uas reliquias. Fecitq; regi
maceda sicut fecerat regi iherichо
Trāsiuit cū oī israhel de maceda ī
lebna ⁊ pugnabat ꝯtra eā quaꝫ
tradidit dn̄s cū rege suo in man⁹
israhel. Percusserūtq; vrbē in ore
gladij ⁊ oēs habitatores ei⁹. Nō
dimiserūt in ea vllas reliq̄as. Fe
cerūtq; regi lebna sicut fecerāt regi
iherichо De lebna trāsiuit ī lachis
cū omni isrl' ⁊ exercitu p̄ girū dis
posito oppugnabat eā. tradiditq;
dn̄s lachis in man⁹ filioꝝ isrl' et
cepit eā die altero atq; p̄cussit in
ore gladij oēmq; animā que fue
rat in ea sicut fecerat lebna. Eo tē
pore ascēdit irā rex gazer ut auxili
aret lachis queꝫ p̄cussit iosue cū
oī p̄pl'o eius vsq; ad internecōeꝫ
Trāsiuitq; de lachis ī eglon ⁊ cir
cūdedit atq; expugnauit eā in ea
dē die. p̄cussitq; in ore gladij oēs
aīmas que erant in ea iuxta oīa
que fecerat lachis. Ascenditq̄ cū
oī isrl' de eglon ī ebron ⁊ pugna
uit ꝯtra eā. cepitq; et p̄cussit ī ore
gladij: regēq̄ ei⁹ et oīa oppida re
giōis illi⁹ vniūsasq; aīas q̄ in ea
fuerāt ꝯmorate. Nō reliquit in ea
vllas reliq̄as. Sicut fecerāt eglon
sic fecit ⁊ ebron cūcta q̄ in ea repe
rit ꝯsūmēs gladio Inde reūsus in
dabir cepit eā atq; vastauit: regē
q̄ eius atq; oīa p̄ circuitū oppida

percussit in ore gladij. Nō dimisit
in ea vllas reliquias Sicut feceāt
ebron ⁊ lebna ⁊ regibꝫ earū sic fe
cit dabir ⁊ regi illius. Percussit
itaqꝫ iosue omnē terrā mōtanam
⁊ meridianā atqꝫ campestrem et
asedoth cū regibꝰ suis Nō dimisit
in ea vllas reliq̄as sed omne qđ
spirare poteāt interfecit sicut pre
cepat ei dn̄s deus isrl̄ a cadesbar
ne vsqꝫ ad gazā. Omnē terrā go
sen vsqꝫ gabaon vniuersosqꝫ re
ges ⁊ regiones eoꝝ vno impetu ce
pit atqꝫ vastauit Dn̄s enim deus
israhel pugnauit ꝑ eo. Reuersus
qꝫ est cū omni isrl̄ ad locū castro
rū in galgala. Ca. xi.

Que cum audisset iabin rex
asor misit ad iobab regem
madon ⁊ ad regē semerō atqꝫ ad
regē acsaph ad regesq̄ aq̄lonis
q̄ habitabant in montanis et in
planicie cōtra meridiē ceneroth
ī cāpestribꝫq̄ et r̄giōibꝫ dor iuxta
maē. chananeūq̄ ab oriēte ⁊ oc
cidēte ⁊ amorreū atꝫ etheū ac phe
rezeū ⁊ iebuseuꝫ ī mōtanis. eueuꝫ
q̄ q̄ hītabat ad radices hermō ī
terra masphe. Egressiqꝫ sūt om̄es
cū turmis suis ꝑplus multꝰ nimis
sic arena q̄ ē in litoē maris. equi
q̄ ⁊ currus immēse multitudīs.
Cōuenerūtqꝫ oēs r̄ges isti ī vnū
ad aquas meron ut pugnarent
ꝯtra israhel. Dixitqꝫ dn̄s ad iosue
ne timeas eos Cras enim hac ea
dē hoā ego tr̄dam om̄es istos vul
nerādos in ꝯspectu isrl̄ Equos eo
rū subneruabis ⁊ currus igne cō
bures Venitqꝫ iosue ⁊ omnis ex
ercitus eius cū eo aduersus illos
ad aquas meron subito ⁊ irruerūt
sup eos tr̄diditqꝫ illos dn̄s ī ma
nus israhel. Qui percusserūt eos et
psecuti sūt vsqꝫ ad sydonem ma
gnā ⁊ aquas masserephot. cāpū
q̄ masphe qui est ad oriētalē illi
us ptē. Itaqꝫ percussit om̄es ut nul
las dimitterꝫ ex eis r̄liquias. Fe
citqꝫ sicut p̄cepat ei dn̄s. Equos
eoꝝ sb̄neruauit currusqꝫ ꝯbussit
igni. Reuersusqꝫ statim cepit asor
⁊ r̄gem eius percussit gladio Asor
enim antiquitus int̄ ōnia regna
hec p̄ncipatū tēbat. Percussitqꝫ
om̄es animas que ibidē morabā
tur. Non dimisit in ea vllas r̄liq̄
as ꝑ vsqꝫ ad internecōnem vniu
sa vastauit ipsamqꝫ vrbem pere
mit incendio ⁊ om̄es ꝑ circuitum
ciuitates. Regesq̄ earum cepit ꝑ
cussit atqꝫ deleuit sic̄ precepat ei
moyses famulus domini. Absqꝫ
vrbibus que erāt in collibꝰ ⁊ in
tumulis site ceteras succendit isrl̄
vnam tm̄ asor munitissimā flam
ma cōsumpsit. Omnēqꝫ predam
istarum vrbium ac iumenta diui
serūt sibi filij israhel cūctis homi
nibus interfectis. Sic̄ precepat
dominꝰ moysi seruo suo ita prece
pit moyses iosue ⁊ ille vniuersa
cōpleuit. Nō preterijt de vniuers̄
mandatis nec vnū quidem verbū
quod iusserat dn̄s moysi. Cepit
itaqꝫ iosue omnē terrā montanā
⁊ meridianā terrāqꝫ gosē ⁊ plani
ciē ⁊ occidētalē plagā mōtēqꝫ isrl̄
⁊ cāpestria eiꝰ ⁊ ptē mōtis q̄ ascē
dit seir vsqꝫ baalgath ꝑ planici
em libani subter montem hermō
omnes reges eorum cepit percus
sit ⁊ occidit. Multo tempore pu
gnauit iosue contra reges istos.

Nō fuit ciuitas q̄ sē nō traderet fi
lijs israhel: preter eueuz qui habi
tabat in gabaon. Omnes em̄ bel
lando cepit. Domini em̄ sentētia
fuerat vt indurarent̄ corda eorū
⁊ pugnarent cōtra israhel ⁊ cade
rent ⁊ nō mererentur vllaz clemē
tiam: ac perirent sic p̄ceperat dn̄s
moysi. In tēpore illo venit iosue
⁊ int̄fecit enachim de montanis
ebron ⁊ dabir ⁊ anab ⁊ de omni
mōte iuda ⁊ israhel: vrbesq; eoꝝ
deleuit. Nō reliquit vllum de stir
pe enachim in terra filioꝝ israhel
absq; ciuitatibus gaza ⁊ geth ⁊
azoto in quib⁹ solū relicti sūt. Ce
pit ergo iosue omnē terrā sicut lo
cutus est dn̄s ad moysen ⁊ tradi
dit eā in possessionez filijs israhel
scd̄um partes et tribus suas: q̄e
uitq; t̄ra a prelijs. Hij sunt reges
quos p̄cusserūt filij isrl̄ ⁊ posside
rūt terrā eoruz trans iordanē ad
solis ortuz: a torrente arnon vsq;
ad montē hermon ⁊ omnē orien
talem plagā que respicit solitudi
nem. Seon rex amorreorū q̄ habi
tauit in esebon dn̄atus ē ab aroer
que sita ē sup̄ ripam torrentis ar
non ⁊ medie p̄tis in valle: dimi
dieq; galaad vsq; ad torrentez ie
boc q̄ est termin⁹ filiorū ammon
⁊ a solitudine vsq; ad mare cene
roth cōtra orientē ⁊ vsq; ad maē
deserti qd̄ est mare salsissimū: ad
orientalē plagā per viam q̄ ducit
bethsimoth ⁊ ab australi parte
q̄ subiacet asedothphasga termi
nus og regis basan de reliquijs
raphaim q̄ habitauit ī astaroth
⁊ in edrai ⁊ dn̄atus est in monte
hermō ⁊ ī salecha atq; in vniūsa
basan vsq; ad terminos gessuri
⁊ machati ⁊ dimidie partis gala
ad terminos seon regis esebon.
Moyses famulus dn̄i ⁊ filij isrl̄ p̄
cusserūt eos: tradiditq; t̄rā eorū
moyses in possessionē rubenitis ⁊
gadditis ⁊ dimidie t̄bui manasse.

Hij sunt reges Ca. xij.
terre quos p̄cussit iosue ⁊ fi
lij israhel trās iordanē ad occiden
talez plagā abaalgad in cāpo li
bani vsq; ad montē libani: cui⁹
pars ascēdit in seir. Tradiditq;
eā iosue in possessionē tribubus
isrl̄ singulis p̄tes suas: tā in mon
tanis q̄ ī planis atq; cāpestrib⁹
In aseroth ⁊ ī solitudine ac ī me
ridie: etheus fuit ⁊ amorre⁹ cha
naneus ⁊ phereseus eueus et ihe
buseus Rex ihericho vnus. Rex
hay q̄ ē ex latere bethel vn⁹. Rex
ihrl̄m vnus. Rex ebrō vn⁹. Rex
iherimoth vnus Rex lachis vn⁹
Rex eglon vnus. Rex gazer vn⁹
Rex dabir vnus. Rex gader vn⁹
Rex herma vn⁹. Rex hereth vn⁹
Rex lebna vnus Rex odollā vn⁹
Rex maceda vn⁹. Rex bethel vn⁹
Rex taphua vn⁹. Rex ofer vnus
Rex affec vnus. Rex saron vnus
Rex madan vn⁹. Rex afor vnus
Rex samerō vn⁹. rex acsaph vn⁹
rex thenach vn⁹ Rex mageddo v
n⁹ Rex cedes vn⁹. Rex iachanen
carmeli vn⁹. Rex dor ⁊ p̄uicie dor
vn⁹ Rex gentiū galgal vn⁹ Rex
thersa vn⁹ Oēs r̄ges trigita vn⁹

Iosue vero senex Ca. xiij.
p̄fecteq; etatis eāt ⁊ dixit domin⁹
ad eum. Senuisti ⁊ longeuus es
terraq; latissima derelictaq; est q̄
necdum sorte diuisa est ⁊ omnis

videlicꝫ galilea philistijm ⁊ vniuersi gressuri a fluuio turbido q̃ irrigat egiptũ vsqꝫ ad terminos accaron ꝯtra aq̃lonẽ terra chanaã q̃ in quinqꝫ r̃gulos philistijm diuiditur. gazeos ⁊ azotios ascalonitas getheos ⁊ accaronitas. Ad meridieꝫ vero fũt euehi oĩs terra chanaan ⁊ maara sidoniorꝫ vsqꝫ afeca ⁊ t̃minos amorrei eiusqꝫ cõfinia. libaniq̃ꝫ regio cõtra orientẽ abaalgad sub monte hermon donec ingrediaris emath oĩm q̃ habitabãt ĩ mõte a libano vsqꝫ ad aquas masserephot vniuersiqꝫ sidonij Ego sũ qui delebo eos a facie filiorum israhel. Veniat ergo in partẽꝫ hereditatis israhel sicut p̃cepi tibi Et nũc diuide terrã in possessionẽ nouem cribus ⁊ dimdie tribui manasse cum qua ruben ⁊ gad possederũt terrã quam tradidit eis moyses famulus domini trãs fluẽta iordanis ad oriẽtaleꝫ plagam ab aroer q̃ sita est ĩ ripa torrẽtis arnõ ⁊ ĩ vall̃ medio vniũsaqꝫ cãpestria medaba vsqꝫ dibon ⁊ cunctas ciuitates seon regis amorrei q̃ r̃gnauit in esebon vsqꝫ ad terminos filiorꝫ ammõ ⁊ galaad ad t̃minũ gessuri ⁊ machati ⁊ oẽm mõtem hermõ ⁊ vniuersã basan vsqꝫ salecha õne regnũ og ĩ basan q̃ regnauit in astaroth et edrai ipse fuit de reliquijs raphaim. p̃cussitqꝫ eos moyses atqꝫ deleuit. Noluerũtqꝫ disperdẽ filij israhel gessuri ⁊ machati ⁊ habitauerũt in medio israhel vsqꝫ in presẽtem diem. Tribui autẽ leui nõ dedit possessionẽ sed sacrificia et victime domini dei israhel ipsa ẽ eiꝰ hereditas sicut locutus est illi. Dedit ergo moyses possessioneꝫ tribui filiorum ruben iuxta cognaciones suas Fuitqꝫ terminꝰ eorum ab aroer que sita est ĩ ripa torrẽtis arnon ⁊ in valle eiusdem torrentis media vniuersam planiciem que ducit medaba ⁊ esebon cunctosqꝫ viculos earũ q̃ sunt in campestribꝰ. dibonquoqꝫ et abamothbaal ⁊ oppidum baalmaõ ⁊ gessa ⁊ cedimoth ⁊ mephet ⁊ cariathaĩ ⁊ sabama ⁊ sarathasar in mõte ꝯuallis bethfogor et asedothphasga ⁊ bethaisimoth omnes vrbes cãpestres. vniũsaqꝫ regna seõ regis amorrei q̃ reg̃uit in esebõ quẽ p̃cussit moyses cũ p̃ncipibꝫ madiaꝫ eueum ⁊ recẽ ⁊ sur ⁊ vr ⁊ rebee duces seon hĩtatores t̃re ⁊ balaã filiuꝫ beor ariolũ occiderũt filij isrl̃ gladio cũ ceteis int̃fectis factusqꝫ ẽ t̃minꝰ filiorꝫ rubẽ iordaĩs fluuiꝰ. Hec ẽ possessio rubenitarũ p ꝯgnacões suas vrbiũ ⁊ viculorꝫ. Deditqꝫ moyses t̃buũ gad ⁊ filijs eiꝰ p cognacõnes suas possessionẽ cuius hec diuisio est. Terminꝰ gazer ⁊ oĩes ciuitates galaad ⁊ dimidiã p̃tẽ terre filiorꝫ ammon vsqꝫ ad aroer que ẽ ꝯtr̃ rabba ⁊ ab esebõ vsqꝫ ad ramoth masphe et bethanim et amanaim vsqꝫ ad terminos dabir Invallequoqꝫ betharan ⁊ bethnemra ⁊ soccoth ⁊ saphõ reliquã partẽ regni seon r̃gis esebon. Huiusq̃ꝫ finis iordanis est vsqꝫ ad extremã partẽ maris chenereth trãsiordanẽ ad oriẽtalẽ plagaꝫ Hec ẽ possessio filiorꝫ gad p familias suas ⁊ cĩtates ⁊ ville earum.

Deditq; dimidie tribui manasse
filijsq; eius iuxta ꝯgnacōnes suas
possessiōez cuius hoc pn̄cipiū est
A manaim vniūsaz basā ⁊ cūcta
regna og regis basā. oēsq; vicos
iahir q̄ sūt in basan sexagīta oppi
da ⁊ dimidiā ptez galaad ⁊ asta
roth ⁊ edrai vrbes regni og ī ba
san filijs machir filij manasse di
midie pti filioꝝ machir iuxta ꝯg
nacōes suas. Hāc possessionez di
uisit moyses in cāpestrib⁹ moab
trās iordanē ꝯtra iericho ad oriē
talē plagā. Tribui aūt leui nō de
dit possessionē qm̄ dn̄s deus isrl̄
ipe ē possessio ei⁹ ut locut⁹ ē illi.

Hoc est qd̄ possede Ca.xiiij.
rūt filij isrl̄ in terra chanaā
quā dederunt eis eleazar sacdos ⁊
iosue filius nun ⁊ pn̄cipes famili
arū p trib⁹ isrl̄ sorte oīa diuiden
tes sicut p̄cepat dn̄s in maū moy
si nouē tribub⁹ ⁊ dimidie tribui
duab⁹ em̄ tribub⁹ et dimidie de
derat moyses trās iordanē posses
sionez absq; leuitis q̄ nihil t̄re ac
ceperūt inter frēs suos. ꝫ ī eoꝝ suc
cesserāt locū filij ioseph in duas
diuisi trib⁹ manasse ⁊ ephraim.
Nec acceperūt leuite aliaz in terra
partez nisi vrbes ad habitādū ⁊
suburbana earū ad alēda iumē
ta ⁊ pecora sua. Sicut p̄cepat dn̄s
moysi ita fecerūt filij isrl̄ ⁊ diuise
rūt terraz. Accesserūt itaq; filij iu
da ad iosue in galgala. locutusq;
est ad eū caleph fili⁹ iephone ce
nezeus. Nosti q̄d locutus sit dn̄s
ad moysē hoīez dei de me ⁊ te ī ca
desbarne. Quadragīta annorum
erā qn̄ misit me moyses famulus
dn̄i de cadesbarne ut ꝯsiderarē ter
raz. nuntiauiq; ei qd̄ mihi verū vi
debat̄. Frēs aūt mei q̄ ascēderant
mecū dissoluerūt cor ppl̄i ⁊ nihilo
min⁹ ego secutus sū dn̄m deū meū
Jurauitq; moyses ī die illo dicēs
Terra quā calcauit pes tuus erit
possessio tua ⁊ filioꝝ tuoꝝ in eter
nū. qꝛ secut⁹ es dn̄m deū tuū. Cō
cessit g̊ dn̄s vitā m̄ sicut pollicit⁹
est vsq; in p̄sentē diez. Quadragī
ta ⁊ qn̄q; anni sūt ex quo locut⁹
est dn̄s v̄bū istud ad moysē qn̄
ambulabat isrl̄ p solitudinez ho
die octogītaqn̄q; annoꝝ sum sic
valēs ut eo valebā tpe qn̄ ad ex
plorādū missus sū illius in me tē
poris fortitudo vsq; hodie perseue
rat. tā ad bellādū q̄ ad gradiēdū
Da g̊ m̄ mōtē istū quez pollicitus
est dn̄s teq̄ audiēte in quo ena
chim sūt ⁊ vrbes magne atq; mu
nite: si forte sit dn̄s mecū et potue
ro delere eos sicut ꝓmisit m̄. Bn̄di
xitq; ei iosue ⁊ tradidit ei ebron ī
possessionē atq; ex eo fuit ebron
caleph filio iephone cenezeo vsq;
in p̄sentē diē. qꝛ secut⁹ ē dn̄m deū
isrl̄. Nomē ebron antea vocabat̄
cariatharbe. Adam maxim⁹ ibi
inter enachim situs ē et terra ces
sauit a p̄lijs. Ca.xv.

Igit̄ sors filioꝝ iude p cognacōes
suas ista fuit a termino edom vs
q; ad desertū syn ꝯtra meridiē et
vsq; ad extremā ptē austral̄ pla
ge. Initium eius a sūmitate mais
salsissimi ⁊ a lingua ei⁹ q̄ respicit
meridiē. egredietq; ꝯtra ascensū
scorpionis ⁊ ptrāsit in syna. ascen
ditq; in cadesbarne ⁊ puenit ī es
rom ascēdēs ad darā et circuiens
cariathaa atq; inde ptrāsiens in

aſemona q̃ puẽmiẽs ad torr̃ẽtem
egipti eũtq; termi ei⁹ maẽ magnũ
Hic erit finis meridiane plage.
Ab oriẽte vero erit imtiũ maris sal
ſiſſimũ vſq; ad extrema iordanis q̃
ea q̃ ẽſpiciũt ad aq̃lonẽ a lingua
maris vſq; ad eũd iordanis fluui
um aſcẽdit q; termin⁹ ī bethagla
q̃ trãſit ab aq̃lone im betharaba
aſcẽdẽs ad lapidẽ boem filij ruben
q̃ tẽdẽs vſq; ad tminos dcta de
valle achor otra aq̃lonẽ ẽſpiciẽs
galgala q̃ eſt ex adũſo aſcẽſiõis
adommim ab auſtrali pte torren
tis. trãſitq; aquas q̃ vocãtur fõs
ſol̃ q̃ eũt exitus ei⁹ ad fõtẽ rogel
aſcẽditq; p vallẽ filij ennõ ex la
tere iebuſei ad meridiẽ. hec ẽ ihe
ruſalẽ q̃ imdẽ ſe erigẽs ad verticẽ mõ
tis q̃ eſt cõtra aq̃lonẽ. ptrãſitq; a vertice mõtis
vſq; ad fõtẽ aq̃ nepthoa q̃ pue
nit vſq; ad vicos mõtis ephron
mdiaturq; im bala q̃ ẽ cariathia
rim ideſt vrbs ſiluaꝝ q̃ circuit de
bala coñ occidẽtẽ vſq; ad mõtẽ
ſeir trãſitq; iuxta latus mõtis ia
rim ad aq̃lonẽ im clxſlon q̃ deſcẽ
dit ī bethſames. trãſitq; ī thãna
q̃ pueit coñ aq̃lõẽ ptis accaron
ex latẽ mdiaq; ſecrona q̃ trãſit
mõtẽ baala. pueitq; ī gebneel q̃
magni maris coñ occidẽtẽ fine cõ
cludit. Hij ſũt fmim filioꝝ iuda
p circuitũ im ogna cõmbꝰ ſuis. Ca
leph vero filio iephõe dedit ptem
ī medio filioꝝ iuda ſicut p̃cepat
ei dñs cariatharbe pũs enach ip
ſa ẽ ebron. deleũtq; ex ea caleph
tres filios enach ſeſai et haymã
q̃ tholmai de ſtirpe enach atq; im
de cõſcendẽs venit ad habitatoꝝ
dabir q̃ pus võbatur cariathſe
pher idẽſt ciuitas lr̃aꝝ dixitq; ca
leph Qui peuſſerit cariathſepher
q̃ cepit eã dabo ei axã filiam meã
vxorẽ. Cepitq; eã othomihel fili
us cenẽ frr̃ caleph iunior. dedit
q; ei axam filiã vxorẽ. Qui cũ p ge
rent ſimul fuaſit ei vir eius ut pe
teret a pr̃e ſuo agrũ. ſuſpirauitq;
ut ſedebat ī aſino Cui caleph q̃d
habes inquit. At illa rñdit. da
mihi bñdictionẽ. Terrã auſtra
lem q̃ arentẽ dediſti mihi: iunge q̃
irriguã. dedit itaq; ei caleph ir
riguũ ſuperi⁹ q̃ inferi⁹. Hec ẽ poſ
ſeſſio tribꝰ filioꝝ iuda p ogna
cões ſuas. erãtq; ciuitates ab ex
tremis ptibꝰ filioꝝ iuda iuxta ter
mios eõõ a meridie. cabſeel eder
q̃ iagur q̃ cinaq̃ dimona q̃ adada
q̃ cedes q̃ aſor q̃ iethanzif q̃ ſelez
et baloth aſor noua et carioth
ieſrom hec eſt aſſoromã ſame et
melodaq̃ aſer gaddaq̃ aſſemoth
q̃ bethfeleth q̃ aſerſualq̃ berſabee
q̃ baziothiaq̃ abalaq̃ hum eſem
q̃ heltholad q̃ exul q̃ zarma q̃ ſiceq̃
lech q̃ medemena q̃ ſeſenna leba
oth q̃ ſelim q̃ ain rẽmon omes ci
uitates vigintinouẽ q̃ ville earuꝝ
In cãpeſtribꝰ vero eſtaol q̃ ſarea
q̃ aſenaq̃ azone q̃ engãmimq̃ tha
phuaq̃ enaymq̃ ierimothq̃ adu
lã ſochoq̃ azechaq̃ ſarim et adi
taymq̃ gedẽãq̃ gideroth. xiiij. q̃ ville eaꝝ. Sanã q̃ adaſa
q̃ magdalgad dleãq̃ maſephaq̃
iecthel lachis q̃ baſchat et eglon
thebbon q̃ leemas q̃ cethiſa gide
roth q̃ bethdagon q̃ neemaq̃ ma
cedа cũtates ſedecim q̃ ville earum

Labana ⁊ ether et asan iepta et
esna ⁊ nesib ⁊ ceyla et achzib et
maresa: ciuitates nouē ⁊ ville ea
rū. Accaron cū vicis ⁊ villul' suis
Ab accaron vsq; ad mare omnia
q̄ vergūt ad azotū ⁊ viculos ei⁹.
Azotus cū vicis ⁊ villul' suis ga
sa cū vicis ⁊ villulis suis vsq; ad
torrentē egipti ⁊ maē magnū ter
minus eius ⁊ in monte samir et
iecther ⁊ socchoth ⁊ edēna caria
thsenna hec ē dabir: anab ⁊ his
themo ⁊ anym gosen ⁊ olō et gy
lo ciuitates vndecim ⁊ ville earū
Arab ⁊ roma ⁊ esaan ⁊ ianum ⁊
bethafua et afeca athmatha et
chariatharbe hec est ebron ⁊ sior
ciuitates nouem ⁊ ville earū. Ma
on ⁊ chermel ⁊ ziph ⁊ loche iesra
hel et iucadam et zanoe accaym
gabaa ⁊ thamna ciuitates decē
⁊ ville earum. Alud ⁊ bethsor ⁊
ihedor mareth ⁊ bethanoth ⁊ hel
thecen ciuitates sex ⁊ ville earuz
Cariathbaal hec est chariathia
rim vrbs siluaruz et arebba ciui
tates due ⁊ ville earū. In deserto
betharaba meddyn et sacha et
nebsan ciuitates salis ⁊ ēgaddi
ciuitates sex et ville earū. Fiunt
simul centūquindecim. Iebuseuz
aūt habitatorez iherusalem n̄ po
tuerūt filij iuda delere. habitauit
q; iebuse⁹ cū filijs iuda in iheru
salē vsq; in p̄ntē diez. Ca. xvi.

Ceciditq̄ sors filiorū ioseph
ab iordane cōtra ihericho ⁊
aquas eius ab oriente solitudo q̄
ascēdit de ihericho ad mōtē bethel
⁊ egreditur de bethel luzam: tran
sitq; terminuz archiatharoth et
descēdit ad occidētē iuxta t̄minū
iefleti: vsq; ad terminos bethorō
inferioris ⁊ gazer: finiunturq; re
giones eius mari magno: possede
runtq; filij ioseph manasses et e
phraim. Et factus est termin⁹ fi
liorū ephraim p cognacōes suas
⁊ possessio eorū contra orientem
atharoth addur vsq; bethoron
supiorem egrediuntq; cōfinia in
mare Machmetath vero aquilo
nem respicit et circuit t̄minos cō
tra orientē in thanatselo ⁊ ptrā
sit a torrente ianoe: descēditq; de
ianoe in atharoth et noaratha
et puenit in ihericho: egrediturq;
ad iordanē de taphua ptrāsitq;
cōtra mare in vallem harūdineti
sūtq; egressus eius in mare salsis
simū. Hec est possessio tribus fi
lioꝝ ephraim p familias suas. vr
bes que separate sūt filijs ephra
im in medio possessionis filioruz
manasse ⁊ ville earū. Et nō inter
fecerūt filij ephraim chananeuz
qui habitabat in gazer: habita
uitq; chananeus ī medio ephra
im vsq; in diem hāc tributarius.

Ceciditautē. Ca. xvij.
sors tribui manasse. ipē em̄
est p̄mogenitus ioseph: machir
p̄mogenito manasse p̄ri galaad
qui fuit vir pugnator: habuitq;
possessionē galaad ⁊ basan ⁊ re
liquis filioꝝ manasse iuxta fami
lias suas: filijs abyezer et filijs
helech ⁊ filijs hesrihel ⁊ filijs sichē
⁊ filijs epher et filijs semida Isti
sunt filij manasse filij ioseph: ma
res p cognacōnes suas. Salpha
ath vero filio epher filij galaad
filij machir filij manasse nō erāt
filij sed sole filie quarū ista sunt

nomīa: mahala ⁊ noha ⁊ egla ⁊
melcha ⁊ tersa. Venerūtq; in cō
spectu eleazai sacdotis ⁊ iosue filij
nun ⁊ pncipuz dicentes: dn̄s p̄ce
pit p manū moysi ut daretur no
bis possessio in medio fratrū nr̄o
rū. Deditq; iuxta imperiū dn̄i pos
sessionē ī medio fratrū p̄ris earū
⁊ ceciderūt funiculi manasse decez
absq; terra galaad ⁊ basan trās
iordanē. Filij em̄ manasse posse
derunt hereditatem in medio filio
rum eius. Terra autem galaad
cecidit in sortem filioruz manasse
qui reliqui erāt. Fuitq; termin⁹
manasse ab aser machmata que
respicit sychem et egreditur ad
dextraz iuxta habitatores fontis
thaphue. Etem̄ in sorte manasse
ceciderat terra thaphue que est
iuxta terminos manasse filioruz
ephraim. Descenditq; terminus
vallis harundineti in meridiem
torrentis ciuitatuz ephraim que
in medio sunt vrbium manasse.
Termin⁹ manasse ab aquilone
torrentis ⁊ exitus ei⁹ pgit ad ma
re ita ut possessio ephraim sit ab
austro ⁊ ab aq̄lōe manasse ⁊ vtrā
q; claudat mare ⁊ ɔiūgant̄ sibi ī
tribu aser ab aq̄lone ⁊ ī t̄bu ysa
char ab oriente. Fuitq; hēditas
manasse ī ysachar ⁊ in aser. bersā
⁊ viculi ei⁹ ⁊ iebblaā cū viculis fu
is ⁊ hītatores dor cuz oppidis suis
hītatoresq̄ endor cū viculis suis
similiterq; habitatores thenach
cū viculis suis ⁊ hītatores mageddo
cū viculis suis ⁊ tertia ps vrb̄ no
phech. Nec potuerūt filij manasse
has cītates subūtē sed cepit cha
nane⁹ hītare ī t̄ra sua. Postq̄ āt
ɔualuerūt filij isrl̄ sb̄iecerunt cha
naneos et fecerunt sibi tributari
os nec interfecerunt eos. Locuti
sūt filij ioseph ad iosue ⁊ dixerūt
Quare dedisti m̄ terraz in possessi
onem sortis ⁊ funiculi vnius cuz
sim tāte multitudinis et benedixe
rit mihi domin⁹. Ad quos iosue
ait. Si populus multus es ascen
de in siluam et succide tibi spacia
in terra pherezei ⁊ raphaim quia
āgusta est tibi possessio montis
ephraim. Cui responderunt filij
ioseph. Non poterimus ad mon
tana conscendere cum ferreis cur
ribus vtantur chananei qui ha
bitant in terra cāpestri in qua si
ti sunt bersan cum viculis suis et
iezrahel mediā possidens vallem
Dixitq; iosue ad domum ioseph
⁊ ephraī ⁊ manasse Popul⁹ mul
t⁹ es ⁊ magne fortitudīs n̄ habes
sortem vnaz s̄ trāsibis ad montē
⁊ succides tibi atz purgab̄ ad ha
bitād̄ spacia ⁊ poteis vltr̄ p̄cedē
cū sb̄uerteris chananeū quez di
cis ferreos h̄re currus ⁊ eē fortissi
mum.

Capi. xviij.

Congregatiq; sunt oēs filij
isrl̄ ī sylo ibiq; fixerūt taber
naculū testīonij ⁊ fuit eis t̄ra sub
iecta Remāserāt āt filioꝝ isrl̄ sep
tem tribus. que necdum accepe
rant possessiones suas Ad quos
iosue ait. Vsq; quo marcetis ig
nauia ⁊ non intratis ad possiden
dam terram quam domin⁹ deus
patrum vestrorum dedit vobis.
Eligite de singulis tribub⁹ ternos
viros ut mittam eos ⁊ pgāt atz
circueāt terrā ⁊ describāt eaz iux
ta t̄minū vni⁹ cuiusq; multitudīs

referantq̃ ad me qd̃ descripserint
Diuidite vob̃ terrã in septẽ ptes.
Judas sit in terminis suis ab au
strali plaga ⁊ dom⁹ ioseph ab aq̃
lone: mediã inter hos terraz in se
ptẽ ptes describite ⁊ huc venietis
ad me ut corã dño deo vr̃o mittã
vob̃ hic sortẽ. qr nõ est inter vos
pars leuitaꝝ. ꝫ sacerdotiũ dñi est
eoꝝ hereditas. Gad aũt ⁊ rubẽ et
dimidia trib⁹ manasse iã accepe
rãt possessiões suas trãs iordanẽ
ad oriẽtalẽ plagã quas dedit eis
moyses famulus dñi. Cũq̃ insur
rexissent viri ut pgerẽt ad descri
bendũ terram p̃cepit eis iosue di
cẽs. Circuite terrã ⁊ describite eaz
ac reũtimini ad me ut hic corã do
mino deo vr̃o in sylo mittã vobis
sortẽ. Itaq̃ prexerũt ⁊ lustrantes
eã in septẽ ptes diuiserẽt scribẽtes
in volumĩe. reũsiq̃ sunt ad iosue
in castra sylo. Qui misit sortes co
raz dño in sylo. diuisitq̃ t̃rã filijs
isrl̃ in septẽ ptes. Et ascẽdit sors
prima filioꝝ beniamin per fãilias
suas ut possiderent terrã inter fili
os iuda ⁊ filios ioseph Fuitq̃ ter
minus eoꝝ cõtra aq̃lonẽ a iorda
ne pgẽs iuxta latus iericho septẽ
trionalis plage et inde cõtra occi
dẽtem ad mõtana cõscẽdens ⁊ per
ueniẽs ad solitudinẽ bethauen.
atq̃ ptñsiens iuxta lusã ad meri
diẽ ipa ẽ bethel. descẽditq̃ ĩ atha
roth addar in mõtẽ q̃ est ad me
ridiẽ bethoron inferioris ⁊ inclina
tur circuiens cõtra mare ad meri
diez mõtis q̃ respicit bethoron cõ
tra affricũ. Sũtq̃ exitus eius ĩ ca
riathbaal q̃ vocatur ⁊ cariathia
rim vrbẽ filioꝝ iuda. Hec est pla
ga ɔtra mare ad occidentẽ. A me
ridie autez ex parte cariathiarim
egredietẽ terminus cõtra mare ⁊
peruenit vsq̃ ad fontẽ aquarum
nepthoa. Descẽditq̃ in ptẽ mõtis
qui respicit vallẽ filioꝝ ennon et
est ɔtra septẽtrionalez plagaz in
extrema parte vallis raphaim. de
scenditq̃ ĩ iehennõ id ẽ vallis en
nõ iuxta latus iebusei ad austrũ
⁊ puenit ad fontez rogel tñsiens
ad aquilonẽ et egrediẽs ad ense
mes id ẽ fontẽ solis ⁊ ptñsit ad vs
q̃ tumulos q̃ sũt e regiõe ascẽsus
adommim. descẽditq̃ ad habẽbo
en id ẽ lapidẽ boen filij rubẽ ⁊ ptñ
sit ex latere aq̃lonis ad cãpestria
descenditq̃ in planitiẽ ⁊ p̃tergre
ditẽ cõtra aq̃lonẽ bethagla. sũtq̃
exitus eius ɔtra linguã maris sal
sissimi ab aquilone in fine iorda
nis ad australez plagã qui ẽ t̃mi
nus illius ab oriente. Hec est pos
sessio filioꝝ beniamĩ p terminos
suos ĩ circuitu ⁊ fãilias suas Fue
runtq̃ ciuitates eius iericho ⁊ be
thagla ⁊ vallis casis betharaba
⁊ samaraim ⁊ bethel ⁊ auim ⁊ af
fara ⁊ offoã villa hemona ⁊ offui
⁊ gabee cĩtates duodecĩ ⁊ ville ea
rum. Gabaon ⁊ rama ⁊ beroth ⁊
mesphecaphara ⁊ amosa ⁊ recez
iarephel ⁊ tharela ⁊ sela helepha ⁊
iebus q̃ est ihrl̃m gabaad ⁊ cari
ath ciuitates q̃tuordecĩ et ville ea
rũ. Fiũt oẽs ciuitates vigintisex.
Hec ẽ possessio filioꝝ beniamĩ iux̃
familias suas. Ca. xix.

Et egressa est sors secũda fi
lioꝝ simeon p ɔgnacões su
as. fuitq̃ hereditas eoꝝ ĩ medio
possessionis filioꝝ iuda bersabee

et sabee et molada et asersua baa
la et asem et heltholad bethular
ma et sicelech et bethmarchaboth
et asersua et bethlepaboth et saro
hem: ciuitates tredecim et ville earum.
Ayn et remon et athar et asan: ciui
tates quatuor et ville earum. Omnes viculi
per circuitum vrbium istarum vsque ad ba
laad bercameth contra australem
plagam. Fuerunt que omnes ciuitates de
cem et septem. Hec est hereditas filio
rum symeon iuxta possessiones suas in
possessione et funiculo filiorum iuda
quia maior erat et idcirco filii symeon
possederunt in medio hereditatis
eius. Ceciditque sors tercia filiorum
zabulon per cognaciones suas et factus
est terminus possessionis filiorum za
bulon vsque sarith. Ascenditque de ma
ri et medalaa et peruenit in debba
seth vsque ad torrentem que est contra
ieconan et reuertitur de sarith contra
orientem in finem sicelech thabor et
egreditur ad daberet: ascenditque
contra iasie et inde pertransit vsque ad ori
entalem plagam gethefer et thacha
sin et egreditur in remon amphar et
noa et circuit ad aquilonem et na
thon. Suntque egressus eius vallis
iepthahel et cathethet naalol et
sermon et iedaba et bethleem: ciuitates
duodecim et ville earum. Hec est here
ditas tribus filiorum zabulon per cog
nationes suas vrbes et viculi earum
Ysachar egressa est sors quarta per
cognaciones suas: fuitque eius heredi
tas iezrahel et casaloth et sunem et
affraim et senon et naarath et rab
both et cesien haemes et rameth
et engani et henadda et bethfeses
et peruenit terminus eius vsque thabor et se
esima et bethsemes: erantque exitus

eius iordanis ciuitates sedecim et ville ea
rum. Hec est possessio filiorum ysachar
per cognaciones suas vrbes et viculi earum
Ceciditque sors quinta tribui filiorum
aser per cognaciones suas: fuitque termi
nus eorum alchat et cali et bethen et ax
ab et elmeleth et amaad et messal
et peruenit vsque ad carmelum maris
et syor et labanath: ac reuertitur con
tra orientem bethdagon: et pertransit
vsque zabulon et vallem ieptael contra
aquilonem in bethemeth et neiel: egre
ditur que ad leuam cabul et acran et ro
ob et amon et chana vsque ad sydo
nem magnam: reuertitur que in orma
vsque ad ciuitatem munitissimam tyrum
et vsque osam: erunt que exitus eius in
mare de funiculo acziba et amma
et afeg et roob: ciuitates vigintidue
et ville earum. Hec est possessio filiorum
aser per cognaciones suas: vrbesque et vi
culi earum. Filiorum neptalim sexta pars
cecidit per familias suas et cepit ter
minus de beleb et helon sananim et
adami que est neceb et iebnahel vsque
lecun: et egressus eorum vsque ad ior
danem reuertitur que terminus contra oc
cidentem et azauoth thabor atque inde
egreditur in vcuca et pertransit in zabu
lon contra meridiem et in aser contra oc
cidentem et in iuda ad iordanem contra
ortum sol ciuitates munitissime: assedim
ser et amad et rechath et cenereth
et edema et arama asor et cedes et
edrai nasor et ieron et magdihel
horem et bethanath et bethsemes
ciuitates decem et nouem et ville
earum. Hec est possessio tribus
filiorum neptalim per cognatio
nes suas vrbes et viculi earum.
Tribui filiorum dan per famili
as suas egressa est sors septima

et fuit terminus possessionis ei⁹
saraa ⁊ hestaol ⁊ hair semes id ē
ciuitas solis: selebin ⁊ ahialon ⁊
iethela helon ⁊ thenna ⁊ achron
helcheten iebton ⁊ baalad iud ⁊
bane ⁊ barach ⁊ iethrēmō atq;
ihercon ⁊ arechō: cū termino q̄ re
spicit ioppen ⁊ ipō fine ꝯcluditur
Ascēderūtq; filij dan ⁊ pugnaue
rūt cōtra lesen: ceperūtq; eā ⁊ per
cusserūt eā in ore gladij et possede
rūt ⁊ habitauerūt in ea: vocātes
nomē ei⁹ lesen dan ex noīe dan
patris sui. Hec ē possessio tribus
filioꝝ dan ꝑ ꝯgnacōnes suas: vr
bes ⁊ viculi eaꝝ. Cūq̄ cōplesset
sorte terrā diuidē singul' ꝑ trib⁹
suas dederūt filij israhel possessiōēꝫ
iosue filio nun ī medio sui iuxta
p̄ceptū dn̄i. vrbē quā postulauit
tamnathsara in mōte ephraim
Et edificauit cītatē habitauitq; ī
ea. Hee sūt possessiones q̄s sorte
diuiserūt eleazar sacerdos ⁊ iosue
filius nun et p̄ncipes familiaruꝫ
ac tribuū filiorū isrl' in sylo corā
dn̄o ad ostiū tabnaculi testionij
partitiq; sūt terrā. Ca. xx.

Et locut⁹ ē dn̄s ad iosue di
cens. Loquere filijs isrl' et
dic eis. Separate vrbes fugitiuo
rū de quib⁹ locutus sū ad vos per
manū moysi vt cōfugiat ad eas
quicūq; animā ꝑcusserit nescius
⁊ possit euadere irā ꝓximi: q̄ vltor
ē sanguinis cū ad vnā harū cō
fugerit ciuitatū: stabitq; ante por
tā ciuitatis ⁊ loquet' senioribꝰ vr
bis illi⁹: ea q̄ se cōprobēt innocen
tē: sicq; suscipient eū ⁊ dabunt ei
locū ad habitandū. Cūq; vltor
sanguinis eū fuerit ꝑsecut⁹ non
tradent in manus ei⁹ quia igno
rās ꝑcussit ꝓximū eius: nec ante
biduū triduūue ei⁹ ꝓbat' inimi
cus. Et habitabit in ciuitate illa
donec stet ante iudiciū causā red
dens facti sui ⁊ moriat' sacerdos ma
gnus q̄ fuerit in illo tpe. Tūc re
uertet' homicida ⁊ ingrediet' cīta
tē ⁊ domū suā de qua fugerat. De
creuerūtq; cedes ī galilea montis
neptalim ⁊ sychez ī mōte ephraī
et cariatharbe ipsa ē ebron ī mō
te iuda ⁊ ꝯrās iordanē cōtra oriē
talem plagā ihericho statuerūt bo
sor que sita ē in cāpestri solitudīe
de tribu ruben ⁊ ramoth galaad
de tribu gad et gaulon in basan
de tribu manasse. Hee ciuitates
cōstitute sūt cūctis filijs isrl' ⁊ ad
uenis q̄ habitabāt inter eos vt
fugeret ad eas q̄ animā nescius
ꝑcussisset et nō moreret' in manu
ꝓximi: effusū sanguinē vindicaē
cupientis: donec staret āte ꝓplum
expositurus causā suā. Ca. xxi.

Accesserūtq; principes famili
arū leui ad eleazarū sacerdo
tē ⁊ iosue filiū nun ⁊ ad duces ꝯg
nationū ꝑ singulas trib⁹ filiorū
isrl': locutiq; sūt ad eos in sylo t̄re
canaan atq; dixerūt Dn̄s p̄cepit
ꝑ manū moysi vt darent' nobis
vrbes ad habitandū ⁊ suburba
na eaꝝ ad alenda iumenta. Dede
rūtq; filij israhel de possessionib⁹
suis iuxta imperiū dn̄i: ciuitates ⁊
suburbana eaꝝ. Egressaq; ē sors
in familiā caath filioꝝ aaron sac
dotis de tribu iuda ⁊ symeon ⁊ be
niamin ciuitates tredecīet reliq̄s
filiorū caath id est leuitis q̄ sup
fuerāt de t̄bub⁹ ephraim ⁊ dan

et dimidie tribꝫ manasse ciuitates
decē. Porro filijs gerson egressa ē
sors ut acciperent de tribubꝫ ysa
char et aser et neptalim dimidia
qꝫ tribu manasse in basan ciuita
tes numero tredecim. Et filijs me
rari p ꝯgnacōes suas de tribubꝰ
ruben et gad et zabulon vrbes duo
decim. Dederūtqꝫ filij israhel leuitis
ciuitates et suburbana earꝫ sicꝫ p̄
cepit dn̄s p manū moysi singul'
sorte tribuētes De tribubꝫ filioꝝ
iuda et symeon dedit iosue ciuita
tes quaꝝ ista sunt nomina: filijs
aarō p familias caath leuitice ge
neris. prima em̄ sors ill' egressa
ē: cariatharbe. patris enach que
vocat' ebrō in monte iuda et sbur
bana eius p circuitū. Agros vero
et villas eius dederat caleph filio
iephone ad possidēdum. Dedit er
go filijs aaron sacerdotis hebron
ꝯfugij ciuitatē ac suburbana eiꝰ
et lobnam cū suburbanis suis et
iether et istimō et helon et dabir
et ain et iethan et bethsames cum
sburbanis suis ciuitates nouem
de tribubꝰ ut dictum ē duabꝫ. De
tribu autē filioꝝ beniamin gaba
on et gabae et anatoth et almon.
cū sburbanis suis ciuitates q̄tuor
om̄s siml' ciuitates filioꝝ aaron
sacerdotis tredecim cū sburbanis
suis. Reliquis vero p familias fili
oꝝ caath leuitici geneis hec ē da
ta possessio De tribu ephraim vr
bes ꝯfugij sichē cū sburbanis su
is ī mōte ephraī et gazer et iebsaꝫ
et bethorō cū sburbaīs suis ciuita
tes q̄tuor. De tribuqꝫ dan helteco
et gabathō et haialon et gethrem
mon cū sburbaīs suis ciuitates q̄

tuor. Porro dimidia tribu manasse
tanach et gethrēmō cū sburbaīs
suis ciuitates due. Oēs ciuitates
decē et sburbana earꝫ date sūt filijs
caath īferioris gr̄dꝰ Filijsqꝫ gersō
leuitici generis dedit de dimidia
tribu manasse confugij ciuitates
gaulō ī basan et bosrā cū sburba
nis suis ciuitates duas. Porro de
tribu ysachar cesiō et dabreth et ia
ramoch et engannī cū sburbaīs
suis ciuitates q̄tuor. De tribu aūt
aser masan et abdon et elrath et
roob cuꝫ suburbanis suis ciuita
tes quatuor. De tribuquoqꝫ nep
talim ciuitates cōfugij cedes ī ga
lilea et amothdor et carthari cū sb
urbanis suis ciuitates tres Oēs
vrbes familiaꝝ gersō tredecim cū
sburbanis suis. Filijs autem me
rari leuitis inferioris gradus per
familias suas: data est de tribu
zabulon iecnal et cartha et dan
na et naalol ciuitates quatuor cū
sburbanis suis. De tribu gad ci
uitates confugij ramoth in gala
ad et manaim et esebon et iazer ci
uitates q̄tuor cū sburbanis suis.
De tribu rubē vltra iordanē ꝯtra
iericho ciuitates confugij. bosor
ī solitudīe misor et iazer et iethsō
et maspha ciuitates q̄tuor cū sub
urbanis suis. Omnes vrbes filio
rū merari p familias et cognacio
nes suas duodecim. Itaqꝫ ciui
tates vniūse leuitaꝝ ī medio pos
sessiōis filioꝝ israhel fuerūt q̄dra
gintaocto cuꝫ sburbanis suis sin
gule p familias distribute. Dedit
qꝫ dn̄s deꝰ israheli oēꝫ terrā quaꝫ
tr̄dituꝝ se patribꝫ eoꝝ iurauerāt
et possederūt illā atꝫ hītauerūt ī ea

Dataq; est ab eo pax in omnes per
circuitum nacōes. nullusq; eis ho
stiū resistere ausus ē. ꝫ cūcti i eoꝝ
ditionē redacti sūt. Ne vnū quidē
vbū qd illis p̄stiturū se esse ꝓmi
seāt irritum fuit. ꝫ rebus expleta
sūt omnia. Ca. xxij.

Eodez tpe vocauit iosue rube
nitas ⁊ gadditas ⁊ dimidi
am tribū manasse. dixitq; ad eos
Fecistis oīa que p̄cepit vob moy
ses famulus dñi. mihiq̄ i oībus
obedistis nec reliq̄stis frēs vr̄os
longo tpe vsq; in p̄sētē diē custo
diētes īperiū dñi dei vr̄i. Quia igit
dedit dñs deꝰ vester frībus vr̄is
quietē ⁊ pacē sicut pollicitus est:
reūtimini ⁊ ite i tabnacula vestra
⁊ in terrā possessionis quā tradi
dit vob moyses famulus dñi tr̄s
iordanē: ita dūtaxat ut custodia
tis attēte ⁊ ope ꝯpleatis manda
tū ⁊ legē quaz p̄cepit vobis moy
ses famulꝰ dñi ut diligatis dñm
deū vestrū ⁊ ambuletis in oībus
vijs eiꝰ et obꝑuetis mādata illiꝰ
adhereatisq; ei ac ꝑuiatis i oī cor
de ⁊ i omni aīa vr̄a. Bñdixitq; eis
iosue et dimisit eos. Qui reūsi sūt
in tabnacula sua. Dimidie aūt tri
bui manasse possessionē moyses
dederat in basan ⁊ idcirco medie
que supfuit dedit iosue sortē inter
ceteros fratres suos tr̄s iordanē
ad occidētalē eius plagam Cūq;
dimiteret eos in tabnacula sua ⁊
bñdixissz eis: dixit ad eos. In mlt
ta sbstātia atq; diuicijs reūtimini
ad sedes vr̄as cū argento ⁊ auro
ere ac ferro et veste multiplici. Di
uidite p̄dā hostiū cū frībꝰ vestris
Reūsiq; sūt ⁊ abierūt filij ruben ⁊
filij gad ⁊ dimidia tribus manas
se a filijs isrl de sylo que sita est i
chanaan ut intrarēt galaad ter
rā possessionis sue quaz obtinue
rāt iuxta imperiū dñi i maū moy
si Cūq; venissent ad tumulos ior
danis in terra chanaā edificaue
rūt iuxta iordanez altare infinite
magnitudinis. Qd cū audissent
filij isrl ⁊ ad eos certi nūcij detulis
sent edificasse filios rubē ⁊ gad ⁊
dimidie tribus manasse altaē in
terra chanaā sup iordanis tumu
los ꝯtra filios isrl ꝯuenerūt oēs
in sylo ut ascenderēt ⁊ dimicarēt
cōtra eos. Et interī miserūt ad il
los in terrā galaad phinees filiū
eleazari sacdotez ⁊ decē p̄ncipes cū
eo singulos de singulis tribubus
Qui venerūt ad filios rubē ⁊ gad
⁊ dimidie tribꝰ manasse in terrā
galaad. dixerūtq; ad eos Hec mā
dat oīs ꝓplus dñi. Que ē ista trās
gressio. Cur reliq̄stis dñm deū is
rahel edificātes altare sacrilegū ⁊
a cultu illius recedentes. An parū
vob est ꝙ peccastis in beelphegor
⁊ vsq; in p̄sentē diē macula huiꝰ
sceleris in nobis ꝑmanet. multiq;
de ꝓplo corruerūt. Et vos hodie re
liquistis dñm ⁊ cras in vniūsum
isrl ira eiꝰ deseuiet. Qd si putatis
immūdā esse terrā possessionis ve
stre tr̄site ad terraz in q̄ tabnacu
lū dñi ē ⁊ habitate inter nos tm̄
ut a dño ⁊ a nr̄o ꝯsortio non rece
datis edificato altari p̄ter altare
dñi dei nr̄i. Nōne achā filius zare
preterijt mādatū dñi et sup oēm
ꝓplm isrl ira eius icubuit. Et ille
eāt vnus homo atq; vtinā solus
perisset i scelere suo. Rñderūtq; filij

rubē ⁊ gaad ⁊ dimidie tribus ma
nasse pn̄cipibꝫ legacōis isrl̄. Fortissimꝰ deꝰ dn̄s ipse nouit ⁊ isrl̄ si
mul intelligꝫ si p̄uaricacōnis aīo
hoc altare construximꝰ n̄ custodi
at nos sed puniat nos in pn̄ti Et
si ea mente fecimꝰ ut holocausta
⁊ sacrifitiū ⁊ pacificas victimas
sup eo imponeremꝰ ipse q̄rat ⁊ iu
dicet ⁊ nō ea magis cogitacōne
atqꝫ tractatu ut diceremꝰ cras di
cēt filij vr̄i filijs nr̄is. Quid vob̄ et
dn̄o deo israhel. Terminū posuit
dn̄s inter nos ⁊ vos o filij ruben
⁊ filij gad iordanē fluuiū. ⁊ idcir
co p artē nō habetis in dn̄o ⁊ per
hāc occasionē auertēt filij vr̄i fi
lios nr̄os a timore domi. Putaui
mus itaqꝫ melius ⁊ diximꝰ Extru
amus nob̄ altaē n̄ in holocausta
neqꝫ ad victimas offerendas sed
in testimoniū int̄ nos ⁊ vos et so
bolē nr̄aꝫ vr̄amqꝫ ꝓgeniem ut ꝑ
uiamꝰ dn̄o ⁊ iuris nr̄i sit offerre ⁊
holocausta ⁊ victimas et pacifi
cas hostias ⁊ nequaq̄ dicāt cras
filij vr̄i filijs nostris: nō est vobis
ꝑs in dn̄o. Qd̄ si voluerint dicere
rn̄debunt eis. Ecce altare dn̄i qd̄
fecerūt patres nr̄i non in holocau
sta neqꝫ in sacrificiū. ꝫ in testimo
niū nostrū ac vestrū. Absit a no
bis hoc scelus ut recedamꝰ a dn̄o
⁊ eius vestigia relinq̄mꝰ extructo
altari ad holocausta ⁊ sacrificia
⁊ victimas offerendas preter al
tare dn̄i dei nostri qd̄ extructum ē
an̄ tab̄naculū eiꝰ. Quibꝫ auditis
phinees sacerdos ⁊ principes lega
cōis israhel qui erāt cuꝫ eo placa
ti sūt ⁊ verba filioꝝ rubē ⁊ gad et
dimidie tribus manasse libētissiē
susceperūt. Dixitqꝫ phinees filius
eleazari sacerdos ad eos. Nūc sci
mus q̄ nobiscuꝫ sit dn̄s quoniā
alieni estis a preuaricacōne hac
⁊ liberastis filios israhel de manu
dn̄i. Reuersusqꝫ est cū principibꝫ
a filijs ruben ⁊ gad de terra gala
ad finiū chanaan ad filios isrl̄
⁊ retulit eis. Placuitqꝫ sermo cū
ctis audientibꝫ. Et laudauerūt de
um filij israhel et nequaq̄ vltra
dixerūt ut ascēderent contra eos
atqꝫ pugnarent ⁊ delerent terraꝫ
possessionis eoꝝ. vocauerūtqꝫ filij
ruben ⁊ filij gad altare qd̄ extrux
erāt testīoniū nr̄m q̄ dn̄s ip̄e sit
deus.:. Capi. xxiij.:.

A Voluto āt multo tp̄e ptꝰ q̄
pacē dederat dn̄s israheli sb̄
iectis in gyro nacōibꝫ vniūs ⁊ io
sue iā lō geuo ⁊ ꝑsenil̄ etatis: vō
uit iosue oēm israhelem maiores
qꝫ natu ⁊ pn̄cipes ac duces et ma
gistros dixitqꝫ ad eos. Ego senui
⁊ ꝓgressioris etatis sū vosqꝫ cerni
tis oīa q̄ fecerit dn̄s deus vr̄ cūctis
ꝑ circuitū nacōibꝫ qūo ꝓ vob̄ ip
se pugnauerit Et nūc q̄ vob̄ sorte di
uisit oēm terrā ab oriētali ꝑte ior
danis vsqꝫ ad mare magnū mul
teqꝫ adhuc superfūt nacōes dn̄s
deus vr̄ disp̄det eas ⁊ auferet a fa
cie vr̄a ⁊ possidebitis terrā sic vob̄
pollicitus ē Tm̄ ꝯfortami et esto
te solliciti ut custodiatis cūcta q̄
scripta sūt ī volumīe legis moysi
⁊ n̄ declinetis ab eis nec ad dextrā
neqꝫ ad sinistrā ne postq̄ ītr̄ueri
tis ad gētes q̄ int̄ vos futuē sūt iu
retis ī noīe deoꝝ eaꝝ ⁊ ꝑuiatis eis
⁊ adoretis illos ꝫ adhereatis dn̄o
deo vr̄o qd̄ fecistis vsqꝫ ī diē hāc

Et tūc auferet dn̄s deus in ꝯspcū
vestro gētes magnas et robustis
simas ⁊ nullus vob̄ resistere pote
terit. Vnus e vobis ꝑsequet̄ ho
stiū mille viros. qꝛ dn̄s deꝰ vester
ꝓ vobis ip̄e pugnabit sicut polli
citus ē. hoc tm̄ diligētissime p̄ca
uete vt diligatis dn̄m deū vestrū
Qđ si volueritis gentiū haꝝ q̄ int̄
vos habitāt erroribꝰ adherē et
cū eis miscere cōnubia atq̄ amici
tias copulare: iā tūc scitote ꝙ do
minꝰ deꝰ vester nō eas deleat āte
fatiē vrām. ꝫ sint vobis in foueā
ac laqueū ⁊ offendiculū ex latere
vestro ⁊ sudes in oculꝰ vr̄is: donec
vos auferat atq̄ dispdat de terra
hac optima quā tradidit vobis
En ego hodie ingrediar viaꝫ vni
uerse t̄re ⁊ toto aīo ꝯgnoscetis ꝙ
de oībꝰ v̄bis que se dn̄s p̄stiturū
vobis esse pollicitꝰ ē: vnū nō p̄te
rierit incassuꝫ. Sicut ergo īpleuit
ope qđ ꝓmisit ⁊ ꝓspera cūcta ve
nerūt: sic adducet sup vos q̄cq̄d
maloꝝ cōminatꝰ ē: donec vos au
ferat atq̄ dispdat de t̄ra hac op
tima quā tradidit vob̄. eo ꝙ p̄te
rieritis pactū dn̄i dei vr̄i qđ pepi
git vobiscū ⁊ ꝑuieritis dijs aliēis
⁊ adoraueritis eos. Cito atq̄ ve
lociter ꝯsurget ī vos furor dn̄i et
auferemini ab hac terra optima
quā tradidit vob̄. Ca. xxiiij.

Congregauit iosue oēs tribꝰ
israhel in sychem et vocauit
maiores natu ac principes ⁊ iudi
ces ⁊ magistros: steterūtq̄ in cō
spectu dn̄i ⁊ ad ꝓpl'm sic locutꝰ ē
Hec dicit dn̄s deꝰ isrl̄. Trās fluui
ū habitauerūt p̄res vr̄i ab initio
thare pater abraham et nachor
seruieruntq̄ dijs alienis Tuli er
go patrē vestrū abrahā de meso
potamie finibꝰ ⁊ adduxi eū ī t̄ra
chanaan. multiplicauiq̄ semen
eiꝰ ⁊ dedi ei ysaac: illiq̄ rursū dedi
iacob ⁊ esau. E quibꝰ esau dedi
montē seir ad possidendū: iacob
vero ⁊ filij eiꝰ descenderūt in egiptū
Misiq̄ moysen ⁊ aaron et ꝑcussi
egiptū mltis signis atq̄ portētis
eduxiq̄ vos ⁊ p̄res vr̄os de egip
to ⁊ venistis ad mare: persecutiq̄
sūt egiptij p̄res vr̄os cū curribꝰ
⁊ eq̄tatu vsq̄ ad mare rubꝝ Cla
mauerūt aūt ad dn̄m filij israhel
q̄ posuit tenebras int̄ vos ⁊ egip
tios ⁊ adduxit sup eos maē ⁊ ope
ruit eos. Viderūt oculi vr̄i cūcta
q̄ in egipto fecerim ⁊ habitastis
in solitudine multo tp̄e ⁊ ītrodu
xi vos ī t̄rā amorrei q̄ habitabat
trans iordanē Cūq̄ pugnarent
cōtra vos: tradidi eos in manus
vestras ⁊ possedistis terrā eoruꝫ
atq̄ int̄fecistis eos. Surrexit aūt
balach filius sephor rex moab ⁊
pugnauit cōtra israhelē. Misitq̄
⁊ vocauit balaaꝫ filiū beor vt ma
lediceret vobis et ego nolui audi
re eū. ꝫ ecōtr̄rio ꝑ illū bn̄dixi vob̄
⁊ liberaui vos de manu eiꝰ Trāsi
stisq̄ iordanē et venistis ad ieri
cho: pugnauerūtq̄ ꝯtra vos viri
ciuitatis eius: amorreus et phere
zeus ⁊ chananeus ⁊ etheꝰ ⁊ ger
geseus ⁊ eueus ⁊ ihebuseꝰ ⁊ tra
didi illos in manus vestras. Mi
siq̄ ante vos scrabrones et eieci
eos de locis suis: duos r̄ges amor
reorū: nō in gladio et in arcu tuo
dediq̄ vobis terrā ī qua nō labo
rastis et vrbes q̄s nō edificastis

ut habitaretis in eis vineas et oli
ueta que nō plantastis. Nunc er
go timete dñm et seruite ei pfecto
corde atq; verissimo et auferte deos
quibus seruierunt patres vestri in
mesopotamia et ī egipto ac seruite
domino. Si aūt malū vobis vide
tur ut dño seruiatis optio vobis
datur. Eligite hodie quod placz
cui seruire potissimū debeatis vtrū
dijs quibus seruierunt patres ve
stri ī mesopotamia an dijs amor
reorū in quorū terra habitatis.
Ego autem et domus mea seruiem⁹
domino. Respondit popul⁹ et ait.
Absit a nobis ut relinquam⁹ do
minū et seruiam⁹ dijs alienis. Do
min⁹ deus noster ipse eduxit nos
et patres nostros de terra egipti
et de domo seruitutis. fecitq; vidē
tibus nobis signa ingentia et cu
stodiuit nos in omni via p quaz
ambulauim⁹ et in cunctis popul⁹
per quos trāsiuim⁹ et eiecit vniū
sas gētes amorreorū habitato
rem terre quā nos intrauimus.
Seruiem⁹ igitur domino quia ipse
est deus noster. Dixit iosue ad po
pulū. Non poteritis seruire domi
no de⁹ enī sāct⁹ et fortis emulator
est nec ignoscz sceleibz vestris ac
peccatis. Si dimiseritis dñm et ser
uieritis dijs alienis cōuertet se et
affliget vos atq; subuertet postq̄
vobis prestiteit bona. Dixitq; po
pul⁹ ad iosue. Nequaq̄ ita ut lo
queris erit ꝫ dño seruiem⁹. Et io
sue ad populū testes inquit vos
estis qr ipsi elegeritis vobis dñm
ut seruiatis ei. Rñderūtq;. Testes.
Nūc ergo ait auferte deos alieōs
de medio vestri et inclinate corda
vestra ad dominū deū israhel. Di
xitq; populus ad iosue. Domino
deo nostro seruiemus et obedien
tes erimus preceptis eius. Per
cussit ergo iosue in die illo fedus
et ꝓposuit populo precepta atq; iu
dicia in sichem. Scripsitq̄ omnia
verba hec in volumīe legis dñi et
tulit lapidem ꝑgrandez. posuitq;
eū subter quercū que erat in sāctu
ario dñi et dixit ad oēm populū.
En lapis iste erit vobis in testimo
niū q̄ audieritis omnia verba do
mini q̄ locutus ē vobis ne forte po
stea negare velitis et mentiri dño
deo vr̄o. Dimisitq; populū singu
los in possessionē suā. Et post hec
mortuus ē iosue filius nun seru⁹
dñi cētum decē ānorū sepelierūtq;
eū in finibz possessiōis sue in thā
nathsare q̄ sita ē ī mōte ephraim
a septētrionali pte mōtis gaas.
Seruiuitq; isrl̄ dño cūctis dieb⁹
iosue et seniorū qui longo vixerāt
tpe post iosue et qui nouerāt oīa
opa dñi que fecerat in isrl̄. Ossa
quoq; ioseph q̄ tulerāt filij isrl̄
de egipto sepelierūt in sichem ī par
te agri quem emerat iacob a fili
is emmor patris sichem centum
nouellis ouibus et fuit in possessi
onem filiorū ioseph. Eleazar quo
q; filius aaron mortuus est et se
pelierūt eum in gabaath phine
es filij eius que deta est ei in mō
te ephraim.

Explicit liber Iosue.
Incipit liber sopthim
quē nos Iudicū appel
lamus. Ca. primū.

CXXI.

Post mortē iosue ꝛ fuerūt filij isrl dūm dicētes. Quis ascēdet ante nos contra chananeū ꝛ erit dux belli. ꝛ dixitq dñs. Judas ascēdet. Ecce tradidi terrā in manu eius. Et ait iudas symeon fratri suo. Ascende mecū in sorte mea ꝛ pugna ꝛra chananeū ut ꝛ ego pgā tecū in sorte tua. Et abijt cū eo symeon. Ascenditq iudas ꝛ tradidit dñs chananeū ac pherezeum in manꝰ eoꝝ ꝛ percussērt in bezech decēmlia virorꝝ. Inuenerūtq adonibezech in bezech ꝛ pugnauerūt cōtra eū ac percusserūt chananeū ꝛ pherezeū. Fugit aūt adonibezech quē psecuti oprehendērt cēsis fūmitatibꝰ manuū eius ac pedū. dixitq adonibezech Septuagita reges amputatis manuū ac pedū fūmitatibꝰ colligebāt sb mēsa mea cibꝝ reliqas sicut feci ita reddidit mihi deus. Adduxerūtq eū in ihrusalē ꝛ ibi mortuꝰ est. Oppugnātes ergo filij iuda ihrusalez cepērūt eā ꝛ percussērt in ore gladij tradētes cūctā imēdio ciuitatē. Et postea descēdētes pugnauerūt ꝛra chananeū qui habitabat in mōtanis ꝛ ad meridiē in cāpestribꝰ. Pergēsq iudas ꝛra chananeū q̄ habitabat in hebrō cuiꝰ nomē fuit antiquitꝰ cariatharbe percussit sysai ꝛ haymā ꝛ tholmai atq inde pfectꝰ abijt ad habitatores dabir cuiꝰ nomē vetus erat cariath sepher id ē ciuitas litteraꝝ. Dixitq caleph. Qui percusserit cariath sepher ꝛ vastauerit eā dabo ei axam filiā meā vxorē. Cūq cepisset eā othoniel filius cenez frat caleph minor dedit ei axam filiā suā coniugē. Quā pgētē in itinere monuit vir suus ut peteret a pre suo agrū. Que cū suspirasset sedēs i asino dixit ei caleph. q̄d habes. ꝛ At illa rndit. Da mihi benedictionē. q̄ terrā arētē dedisti mihi da ꝛ irriguā aquis. Dedit ergo ei caleph irriguū superiꝰ ꝛ irriguū inferiꝰ. Filij aūt cinei cognati moysi ascenderūt de ciuitate palmarū cū filijs iuda i desertū sortis eiꝰ qđ ē ad meridiē arath ꝛ hitauerūt cū eo. Abijt aūt iudas cū symeone fratre suo ꝛ percusserunt sil chananeū qui habitabat in sephat ꝛ interfecerūt eū. Vocatū est nomē vrb horma id est anathema. Cepitq iudas gazam cū finibus suis ꝛ ascalonē atq accarō cū terminis suis. Fuitq dñs cū iuda et mōtana possedit. Nec potuit delere habitatores vallis. q̄ falcatis curribus abūdabāt. Dederūtq caleph hebron sicut dixerat moyses qui de leuit ex ea tres filios enach. Ihebuseū aūt habitatorē ihrusalē non deleuerūt filij beniamin habitauitq iebuzeus cū filijs bēiamin i ihrusalē vsq in p̄sentē diē. Domus q̄q ioseph ascēdit in bethel. fuitq dominus cū eis. Nā cum obsiderent vrbē que p̄us luza vocabat vidērūt hoīez egredientē de ciuitate dixerūtq ad eū. Ostēde nob introitū ciuitatis ꝛ faciemus tecū misericordiā. Qui cū ostēdisset eis percusserūt vrbē in ore gladij. hoīez aūt illū ꝛ oēz cognatiōez eiꝰ dimisērūt. Qui dimissus abijt i terrā ethim ꝛ edificauit ibi ciuitatē. Vocauitq

eā hūsā q̄ ita appellatur vsq; ī p̄sēte diē. Manasses q̄ ñ deleuit bethsan a thanath cū viculis suis et hītatores dor a ieblaam a maledo cū viculis suis · cepitq; thananeus hītare cū eis. Postq; aūt cō fortatus ē isrl̄ fecit eos tributarios a delere noluit. Ephraim etiaz ñ interfecit thananeū q̄ hītabat i gazer ſ hītauit cū eo. Zabulō nō deleuit hītatores tethron a naalō ſ habitauit thananeus ī medio eius. factusq; ē ei tributarius. Aser q̄ nō deleuit hītatores accharon a sydonis alab a achazib a amma a aphech a roob. habitauitq; ī medio thananei hītatoris illius terre nec interfecit eū. Neptalim q̄ ñ deleuit habitatores bethsemes a bethanath a habitauit iter thananeū habitatorē terre · fuerūtq; ei bethsemites a bethanites tributarii. Artauitq; amorreus filios dan in monte nec dedit eis locū ut ad planioa descenderent. habitauitq; in monte hares q̄d interpretatur testacio in haylon a salabim Et aggrauata est manus domus ioseph. factusq; ē ei tributarius. Fuit aūt terminus amorrei ab ascēsu scorpionis petra a superiora loca.

Ascenditq; angelus dñi de galgala ad locū flentiū a ait Eduxi vos de egipto a introduxi ī terrā p̄ qua iurauī patribus vr̄is a pollicitus sū ut nō facerem irritū pactū meū vobiscū ī sempiternū ita dūtaxat ut ñ feriretis fedus cū hītatoribus terre huius a aras eorū subuertetis a noluistis audire vocē meam. Cur hoc fecistis? Quamobrē nolui delere eos a facie vr̄a ut habeatis hostes et dii eorū sint vob̄ in ruinā. Cūq; loqueret angelus dñi hec verba ad omēs filios israhel · eleuauerūtq; vocē suam a fleuerūt. Et vocatū est nomē loci illius flentiū siue lacrimarū. ymolaueruntq; ibi hostias dño. dimisit ergo iosue pplm̄ et abierūt filii israhel vnusquisq; in possessionē suā ut obtinerēt eam seruieruntq; dño cūctis diebus eius a seniorū qui longo post eū vixerūt tpe a nouerāt opa domini que fecerat cū isrl̄. Mortuus ē aūt iosue filius nun famulus dñi centū a decē annoru a sepelierūt eū in finib⁹ possessionis sue ī thamnathsare in mōte ephraim a septentrionali plaga montis gaas. Oisq; illa generatiō congregata est ad pres suos a surrexerūt alii q̄ nō nouerūt dñm a opa que fecerat cū isrl̄. Fecerūtq; filii israhel malū in conspectu dñi a seruierūt baalim ac dimiserūt dñm deum patrum suorū q̄ eduxerat eos de terra egipti et secuti sunt deos alienos · deos q̄ populorū q̄ hītabāt in circuitu eorū a adorauerūt eos a ad iracundiā prouocauerūt dñm dimittentes eū a seruientes baal a astaroth Iratus q; dñs ontra isrl̄ tradidit eos in manus diripientiū q̄ ceperūt eos a vendiderūt hostib⁹ q̄ habitabāt p gyrum nec potuerūt resistere aduersariis suis ſ quocūq; pgēbant exisset manus dñi sup eos erat sic locutus est a iurauit eis a vehemēter afflicti sunt. Suscitauitq; dñs iudices q̄ liberarēt eos de vastantiū manibus. ſ nec eos audiebant obtemperare volentes formicantes cū diis alienis a adorantes eos.

Cito deseruerūt viā p quā ingressi
fuerūt pr̄es eoꝝ et audiētes mā
data dn̄i oīa fecere ɔtraria. Cūq
dn̄s iudices suscitaret. ī diebus
eoꝝ flectebat̄ mīa ⁊ audiebat af
flictorū gemit⁹ ⁊ liberabat eos de
cede vastantiū Postq̄ āt mortu⁹
essz iudex. reuertebant̄ ⁊ multo fati
ebāt maiora q̄ fecerāt pr̄es eorū
sequētes deos alienos ꝑuientes
eis ⁊ adorātes illos Nō dimiserūt
adinuencōnes suas ⁊ viā durissi
mā p quā ābulaē ɔsueuerāt. Ira
tusq ē furor dn̄i in isrl̄ ⁊ ait Quia
irritū fecit gēs ista pactū meū qd̄
pepigerā cū patrib⁹ eorū ⁊ vocē
meā audiē ɔtēpsit ⁊ ego n̄ delebo
gētes q̄s dimisit iosue ⁊ mortuus
ē: vt ī ip̄is experiar isrl̄ vtrū custo
diāt viā dn̄i et ābulent ī ea sicut
custodierūt pr̄es eorū. an nō. Di
misit ergo dn̄s oēs has natiōes
⁊ cito sb̄uertē noluit: nec tr̄didit
in manib⁹ iosue. Ca. iij.

Hec sūt gētes q̄s dn̄s dereliq̄t
vt erudiret ī eis israhelē et oēs q̄
nō nouerāt bella chananeoꝝ et
postea discerent filij eorū certare
cū hostib⁹ ⁊ hēre ɔsuetudinē p̄li
andi: quinq satrapes philistino
rū. omnēq chananeū ⁊ sydoniū
atq eueū. q̄ hītabat in mōte liba
no de mōte baalhermō vsq ad ī
troitū emath Dimisitq eos vt in
ip̄is experiret̄ israhelē: vtrū audi
rent mādata dn̄i q̄ p̄cepat pr̄ib⁹
eoꝝ p manū moysi an nō. Itaq
filij israhel habitauerūt in medio
chananei ⁊ ethei ⁊ amorrei ⁊ phe
rezei ⁊ euei ⁊ ihebusei et duxerūt
vxores filias eoꝝ. ip̄iq filias suas
filijs eoꝝ tradiderūt ⁊ ꝑuierūt dijs
eorū. Fecerūtq malū ī ɔspcū dn̄i
⁊ obliti sūt dei seruiētes baalim ⁊
astharoth Iratusq dn̄s ɔtra isrl̄
tradidit eos in man⁹ chusanra
sathaim regis mesopotamie: ꝑui
erūtq ei octo ānis. Et clamauerūt
ad dn̄m. q̄ suscitauit eis saluato
rē ⁊ lib̄auit eos. othoniel videlicz
filiū cenem fratrē caleph minorē
fuitq ī eo spūs dn̄i et iudicauit
isrl̄ Egressusq ē ad pugnā ⁊ tra
didit dn̄s in man⁹ ei⁹ chusanra
sathaim regē sirie ⁊ oppressit eū.
Quieuitq t̄ra q̄draginta ānis ⁊
mortu⁹ ē othomel fili⁹ cenē. Addi
derūt āt filij isrl̄ facē malū ī ɔspcū
dn̄i. q̄ ɔfortauit adu̇sū eos eglon
regē moab. q̄ fecerūt malū ī ɔspcū
ei⁹ Et copulauit ei filios ammon
⁊ amelech: abijtq ⁊ ꝑcussit isrl̄
atq possedit vrbē palmaꝝ Serui
erūtq filij isrl̄ eglon regi moab
decē ⁊ octo ānis ⁊ postea clamaue
rūt ad dn̄m. Qui suscitauit eis sal
uatorē vocabl̄o aoth īditū filiū
gera filij iemim. q̄ vtraq man u
p dextera vtebat̄. Miserūtq filij
isrl̄ p illū muneā eglō r̄gi moab
Qui fecit sibi gladiū ancipitē ha
bentē ī medio capuluz lōgitudīs
palme man⁹ ⁊ accinct⁹ ē eo sb̄ter
sagum ī dextro femore Obtulitq
munera eglō r̄gi moab. Erat aūt
eglon crassus nimis. Cūq obtu
lissz ei munera ꝑsecut⁹ ē sotios q̄
cū eo venerāt et reu̇sus de galgal̄
vbi erāt ydola dixit ad regē Ver
bū secretū habeo ad te o rex. Et il
le īperauit silētiū. Egressisq oīb⁹
q̄ circa eū erāt: ingressi⁹ ē aoth ad
eū. Sedebat aūt in estiuo cenacu
lo solus Dixitq Verbū dei habeo

ad te. Qui statim surrexit de throno
Extenditque aoth sinistram manum et
tulit sicam de dextro femore suo. i
fixitque in ventrem eius tam valide ut ca
pulus sequeretur ferrum in vulnere ac
pinguissimo adipe stringeret. Nec
eduxit gladium sed ita ut percusserat
reliquit in corpore statimque per secreta
naturae alui stercora proruperunt. Aoth
autem clausis diligentissime hostijs
cenaculi et obfirmatis per posticam
egressus est. Seruique regis ingressi
viderunt clausas fores cenaculi atque
dixerunt. forsitan purgat aluum in esti
uo cubiculo. Expectantesque diu do
nec erubescerent et videntes quod nullus
aperiret tulerunt clauem et aperientes in
uenerunt dominum suum in terra iacentem
mortuum. Aoth autem dum illi turbarentur
effugit et pertransijt locum ydolo
rum vnde reuersus fuerat. Venitque in sey
rath et statim insonuit buccina in
monte ephraim. descenderunt que cum eo
filij israel ipso in fronte gradiente. Qui di
xit ad eos. Sequimini me. Tradidit
enim dominus inimicos nostros moabitas
in manus nostras. Descenderunt que post eum
et occupauerunt vada iordanis que
transmittunt in moab et non dimise
runt transire quemquam. sed percusserunt mo
abitas in tempore illo circiter decem milia
omnes robustos et fortes viros.
Nullus eorum euadere potuit. Humili
atus est moab in die illo sub ma
nu israel et quieuit terra octoginta an
nis a prelijs. Post hunc fuit sangar
filius anath qui percussit de philisti
im sexcentos viros vomere. Et ipse quoque
defendit israhel. Ca. iiij.

Addiderunt que filij israel facere malum
in conspectu domini post mortem aoth
et tradidit illos dominus in manus iabin
regis chanaan qui regnauit in asor
habuitque ducem exercitus sui nomi
ne sisaram. Ipse autem habitabat in aro
zech gentium. Clamauerunt que filij israel
ad dominum. Nongentos enim habebat
falcatos currus et per viginti annos
vehementer oppresserat eos. Erat autem
debbora prophetes vxor lapidoth que
iudicabat populum in illo tempore et se
debat sub palma que nomine illius
vocabatur inter rama et bethel in mon
te ephraim. ascendebantque ad eam
filij israhel in omne iudicium. Que
misit et vocauit barach filium abino
em de cedes neptali. dixitque ad eum
Precepit tibi dominus deus israhel. Va
de descende et duc exercitum in montem
tabor tollesque tecum decem milia pu
gnatorum de filijs neptalim et de fili
is zabulon. Ego autem adducam ad
te in loco torrentis cison sysaram
principem exercitus iabin et currus
eius atque omnem multitudinem et tradam
eos in manu tua. Dixitque ad eam
barach. Si venis mecum vadam si no
lueris venire mecum non pergam. Que di
xit ad eum. Ibo quidem tecum sed in hac
vice victoria non reputabitur tibi quia
in manu mulieris tradetur sysara
Surrexit itaque debbora et perexit cum
barach in cedes. Qui accitis zabu
lon et neptalim ascendit cum decem mi
libus pugnatorum hominis debboram
in comitatu suo. Aber autem cineus re
cesserat quondam a ceteris cineis fra
tribus suis filijs obab cognati mo
ysi et tetenderat tabernacula vsque ad
vallem que vocatur semim et erat iux
ta cedes. Nunciatumque est sisare quod
ascendisset barach filius abino
em in montem thabor. Et congrega
uit nongentos falcatos currus

⁊ oēz exercitū de aroseth gētiū ad
torrentē cysō. Dixitq; debbora ad
barach Surge hec ē em̄ dies in q̄
tradidit dn̄s sisarā in man⁹ tuas
En ip̄e ductor ē tu⁹. Descēdit itaq;
barach de mōte thabor et decē mi
lia pugnatoꝝ cū eo. Perterruitq;
dn̄s sisarā ⁊ oēs currus ei⁹ vniū
sāq; multitudīem ī ore gladij ad
cōspectū barach ītrātū ut sisara de
curru desiliens pedib⁹ fugeret et
barach ꝑseq̄ret fugiētes currus ⁊
exercitū vsq; ad aroseth gētiū et
oīs hostiū multitudo vsq; ad int̄
necōez caderet. Sisara aūt fugiēs
ꝑueīt ad tētoriū iahel vxoīs aber
cinei. Erat aūt pax int̄ iabin regē
asor ⁊ domūm aber cinei. Egressa
igit̄ iahel ī occursū sisare dixit ad
eum Intra ad me dn̄e mi ne time
as. Qui ingressus tab̄naculū ei⁹
⁊ oꝑtus ab ea pallio dixit ad eā.
Da m̄ obsecro paululū aque q̄ si
tio valde. Que aperuit vtrē lactis
⁊ dedit ei bibē et oꝑuit illū. Dixit
q; sisara ad eā. Sta añ hostiū tab̄
naculi ⁊ cū veneit aliq̄s int̄rogās
te ⁊ dicēs nūq̄d h̄ ē aliq̄s: rn̄ debis
Nullus est. Tulit itaq; iahel vxor
aber clauū tab̄naculi assumēs ꝑi
ter ⁊ malleū ⁊ ingressa abscōdite
⁊ cū silentio posuit sup tīpus capi
tis eius clauū ꝑcussumq; malleo
defixit ī cerebꝝ vsq; ad terrā q̄ so
porē morti sotiās defecit ⁊ mortu⁹
est. Et ecce barach sequēs sisaraz
veīebat: egressaq; iahel ī occursū
ei⁹ dixit ei. Veni ⁊ ostēdā tibi vi
rū quē queris. Qui cū intrassz ad
eā vidit sisarā iacētē mortuū ⁊ cla
uū infixū in tīpore ei⁹. Huīliauit
ergo deus in die illo iabin regem
chanaān coraz filijs isrl̄ q̄ cresce
bāt quotidie ⁊ forti maū opprime
bant iabin regē chanaā donec de
lerent eū. Ca. v.

Decinert̄q; debboā ⁊ barach
filius abinoem ī die illo di
cētes. Qui spōte obtulistis de isrl̄
aīas vr̄as ad peiculū: bn̄dicite do
mino. Audite reges auribꝰ ꝑcipi
te pn̄cipes. Ego sū que dn̄o canaz
psallā dn̄o deo isrl̄. Dn̄e cū exires
de seir ⁊ tn̄sires ꝑ regiōes edom ter
ra mota ē. celiq; ac nubes distilla
uerūt aq̄s. Mōtes fluxer̄t a fatie
dn̄i ⁊ synai a fatie dn̄i dei isrl̄. In
dieb⁹ sāgar filij anath in dieb⁹
iahel q̄euerūt semite ⁊ q̄ ingredie
bāt̄ ꝑ eas ābulauerūt ꝑ calles de
uios. Cessauer̄t fortes ī isrl̄ ⁊ qui
euer̄t donec surgēt debbora surge
ret mater ī isrl̄. Noua bella elegit
dn̄s ⁊ portas hostiū ip̄e sb̄uīt Cli
pe⁹ et hasta si apparuerūt ī q̄dra
ginta milib⁹ isrl̄. Cor meū diligit
pn̄cipes isrl̄. Qui ꝓpria voluntate
obtulistis vos discrimī: bn̄dicite
dn̄o. q̄ ascēditis sup nitētes asinas
⁊ sedetis sup inditiū ⁊ ābulatis in
via: loq̄mini Vbi collisi sūt curr⁹
⁊ hostiū suffocat⁹ est exercit⁹ ibi
narrēt̄ iustitie dn̄i clemētie fortis
isrl̄. Tūc descēdit ꝓpl̄s dn̄i ad por
tas et obtinuit pn̄cipatū. Surge
surge debbora surge loq̄re canticū
Surge barach ⁊ apprehende capti
uos tuos fili abinoem. Salutate
sūt reliq̄e ꝓpl̄i. Dn̄s in fortib⁹ dimi
cauit ex ephraī deleuit eos ī ama
lech et post eū ex bēiamin ī ꝓpl̄os
tuos o amalech. De machir pn̄ci
pes descēderūt et de zabulō q̄ exer
citū ducerent ad bellandū. Duces

ysachar fuere cū debborā barach
vestigia fūt secuti: q̄ q̄si im p̄ceps
ac baratrū se discrimī dedit. Diui
so otra se rubē: magnimoz repta
cōtētio ē. Quaē hītas inē duos t
mios: ut audias sibilos gregū. e
diuiso otra se rubē magnimoz ē
pta otēcō ē. Galaad trās iordanē
q̄escebat a danvacabat nauibz.
Aser hītabat ī litore maris a ī por
tub⁹ moābat. zabulō vero a nep
talim obtulerūt animas suas mor
ti in regione moreme. Venerūt re
ges a pugnauerūt. pugnauerūt re
ges chanaā ī chanaā iuxta aq̄s
mageddō a tū mihil tulē predan
tes. De celo dimicatū ē cōtra eos
stelle manētes ī ordīe a cursu suo
adūsus sisarā pugnauerūt. Tor
rēs cisō traxit cadavera eoz tor
rēs cadumim torrēs cisō Conful
ca aia mea robustos Vngule eq̄
rū cecidērūt fugiētib⁹ impetu a p̄
ceps tuētibus fortissimis holofer
nis. Maledicite terre merox dixit ag
el⁹ dñi maledicite hītatoribz ei⁹ q̄
nō venerūt ad auxiliū dñi a adiu
toriū fortissimoz ei⁹. Bñdicta inē
mulieres iahel vxor aber cinei et
bñdicat ī tabernaculo Aquā pe
tēti lac dedit. a in phiala principuz
obtulit butirū Dimstrā manū mi
sit ad clauū a dextrā ad fabroruz
malleos. percussitq̄ sisarā q̄rens ī
capite vulneri locū a timp⁹ valide
p̄forans. Inē pedes ei⁹ ruit defecit
a mortuus ē. Volutabat ante pe
des ei⁹ q̄ iacebat exanimis a miſe
rabilī. Per fenestrā respiciēs vlu
labat mr ei⁹ a de cenaculo lo q̄ba
tur. Cur moratur regredi currus
eius quare tardauerūt pedes qua
drigarū illi⁹. e Vna sapiētior cete
ris vxorib⁹ ei⁹ hec socrui vba resp̄
dit. Forsitā nūc diuidit spolia
a pulchrima femina eligit ei.
Vestes diversoz colorū sisarē tra
dūtur im p̄dā a suppellex varia ad
ornāda colla congerit. Sic pereāt
oēs inimici tui dñe. q̄ aūt diligūt
te sic sol in ortu suo splendet ita ruti
lēt Quieuitq̄ tra p quadraginta
ānos. ¶ Ca. vi.

Fecerūt ātē filij isrl malū ī cō
spectu dñi q̄ tradidit illos ī
manū madian septē ānis a oppres
si fūt valde ab eis. Fecerūtq̄ sibi
antra a spelūcas in mōtib⁹ a mu
nitissima ad p̄pugnādū loca. Cū
q̄ seuisset isrl ascēdebat madian
a amalech a ceteri orientalium natio
onū a apud eos figentes tētoria.
fiē erāt in terrā cūcta vastabāt vs
q̄ ad introitū gaze. nilq̄ omno ad
vitā p̄tinēs relinq̄bāt in isrl nō
oues nō boues nō asinos. Ipsi em a
vmūsi greges eoz ducebāt cū tab
naculis suis a instar locustaz vmūl
sa oplebāt. innumera multitudo ho
minū a camelorū q̄q̄d tetigerāt
deuastātes. Humiliatusq̄ ē isrl val
de ī ospcū madiā. Et clamauit ad
dñm postulās auxiliū cōtra madia
nitas. Qui misit ad eos vir p̄phe
tā a locut⁹ ē. Hec dicit dñs deus
isrl. Ego feci vos ascēdere de egipto
a eduxi vos de domo seruitutis et
liberaui de manu egiptioz a oim in
micoz q̄ affligebant vos. Ejecique
eos ad introitum vestrum a tradi
di vobis terrā eoz a dixi. Ego dñs
deus vester Ne timeatis deos amo
reorum in quorum terra habita
tis. Et noluistis audire vocē meā

Venit aūt angel⁹ dñi et sedit sb
quercu q̄ eāt ī efra ⁊ ptinebat ad
ioas prēm fāilie ezdri. Cūq; ge
deō fili⁹ ei⁹ excutēt atq; purgaēt
frumēta ī torculari vt fugeret ma
dian: apparuit ei angel⁹ dñi ⁊ ait
dñs tecū viroꝝ fortissime. Dixitq;
gedeon. Obsecro dñe mi si dñs no
biscū ē: cur ergo appr̄hēderēt nos
hec oīa. Vbi sūt mirabilia ei⁹ q̄
narrauerēt prēs nr̄i atq; dixerēt de
egipto eduxit nos dñs. Nūc āt
dēliq̄t nos dñs ⁊ tradidit ī maū
madian. Respexitq; ad eū dñs et
ait. Vade ī hac fortitudīe tua ⁊ li
berab̄ isrl̄ de maū madian. Scito
q̄ miserim te. Qui rn̄dēs ait. Obse
cro dñe mi ī quo lib̄abo isrl̄. Ecce
familia mea infima ē in manasse
⁊ ego minim⁹ ī domo pr̄is mei. Di
xitq; ei dñs. Ego ero tecū ⁊ pcuti
es madian q̄i vnū virū. Et ille: si ī
ueni inq̄t grāz corā te da m̄ signū
q̄ tu sis q̄ loq̄ris ad me: nec rece
das hinc donec reūtar ad te por
tās sacr̄fitiū ⁊ offerēs tibi. Qui rn̄
dit. Ego p̄stolabor aduentū tuuz
Ingressus ē itaq; gedeō ⁊ coxit he
dū ⁊ de farine modio azimos pa
nes: carnesq; ponēs ī canistro et
ius carniū mittēs ī ollā. tulit oīa
sb̄ quercu et obtulit ei. Cui dixit
angel⁹ dñi. Tolle cānes ⁊ azimos
panes ⁊ pone sup petrā illā ⁊ ius
desup fūde. Cūq; fecisset ita. exten
dit angel⁹ dñi sūmitatē v̄ge quā
tenebat ī manu et tetigit carnes
⁊ azimos panes: ascēditq; ignis
de petra ⁊ carnes azimosq; panes
ɔsūpsit. angel⁹ aūt dñi euanuit
ex oculis ei⁹. Videnscq; gedeon q̄
essz āgel⁹ dñi ait. Heu mi dñe de⁹

q̄ vidi āgelū dñi fatie ad fatiē. Di
xitq; ei dñs. Pax tecū. Ne timeas
ñ morieris. Edificauit g̊ ibi gedeō
altaē dño: vocauitq; illd̄ dñi pax
vsq; in pñtē diē. Cūq; adhuc essz
ī efra q̄ ē familia esdri: nocte illa
dixit dñs ad eū. Tolle thauruz
pr̄is tui ⁊ alterū thaurū ānoꝝ se
ptē. destruesq; aram baal q̄ ē pr̄is
tui ⁊ nemus qd̄ circa arā ē succide
⁊ edificabis altare dño d̄o tuo in
sūmitate petre huius sup quā añ
sacr̄fitiū posuisti: tollesq; thauruz
sed̄m ⁊ offeres holocaustum sup
struē lignoꝝ q̄ de nemore succide
ris. Assumptis ergo gedeō decē vi
ris de s̄uis suis: fecit sicut p̄cepat
ei dñs. Timēs aūt domū pr̄is sui
et homines illi⁹ cītatis p diē nolu
it facē. ꝫ oīa nocte ɔpleuit. Cūq;
surrexissent viri oppidi ei⁹ mane
viderūt destructā arā baal lucūq;
succisū ⁊ thauꝝ alteꝝ īpositū sup
altare qd̄ tūc edificatū erat: dixe
rūtq; ad inuicez. Quis hoc fecit.
Cūq; pq̄rerēt auctorē facti: dictū
ē. Gedeon fili⁹ ioas fecit hec oīa.
Et dixerēt ad ioas. Produc filiuz
tuum huc vt moriat̄ q̄ destruxit
arā baal ⁊ succidit nem⁹. Quib⁹
ille rn̄dit. Nūq̄d vltores estis ba
al. vt pugnetis p eo. Qui adūsa
ri⁹ ē ei⁹ moriat̄: anteq̄ lux crastīa
veniat. Si de⁹ ē vindicet se de eo q̄
suffodit arā ei⁹ Ex illo die vocat⁹
ē gedeō iheroboal: eo q̄ dixisset io
as vlciscatur se de eo baal. q̄ suffo
dit altare ei⁹. Ergo oīs madian ⁊
amalech ⁊ oriētales ppl̄i ɔgregati
sūt sil̄ ⁊ trāseūtes iordanē castra
metati sūt ī valle iezrahel. spirit⁹
āt dñi induit gedeō q̄ clangens

buccina cōuocauit domū abiezer
ut seq̄ret̄ se Misitq̄ nūtios in vni
uersū manassen q̄ et ipse secutus
ē eū. Et alios nūtios i aser ⁊ zabu
lon ⁊ nepthalim q̄ occurrerūt ei.
Dixitq̄ gedeon ad dn̄m. Si saluū
facis p manū meā ꝓplm isrl̄ sic lo
cut⁹ es ponā hoc vell⁹ lane i area.
Si ros in solo vellē fuerit ⁊ i oī t̄ra
siccitas sciā q̄ p manū meā sic lo
cut⁹ es liberab̄ isrl̄ Fcm̄q̄ ē ita Et
de nocte ꝯsurgēs exp̄sso vellē ꝯcā
rore ipleuit. Dixitq̄ rurs⁹ ad dn̄m
Ne irascat̄ furor tu⁹ cōn̄ me si ad
huc sel̄ tēptauero signū q̄rens i
vellere. Oro ut solū vell⁹ siccū sit ⁊
oīs t̄ra roē madēs. fecitq̄ dn̄s no
cte illa ut postulauerat ⁊ fuit sic
citas in solo vellere et ros in om
ni terra. Capitulū. vij.

Igitur iherobaal qui et gedeon de
nocte cōsurgēs ⁊ oīs ꝓplus cū eo
vēit ad fōtē q̄ vōt̄ arad. Erāt āt ca
str̄ madiā i valle ad septētriona
lē plagā coll̄ excelsi. Dixitq̄ dn̄s
ad gedeō Mlt⁹ tecū ē ꝓplus nec tr̄
det̄ madiā i man⁹ ei⁹ ne gl̄iet̄ cōn̄
me isrl̄ ⁊ dicat meis viribꝫ liberāt⁹
sū Loq̄re ad ꝓplm ⁊ cūctis audiēti
b⁹ p̄dica. q̄ formidolos⁹ ⁊ timid⁹ ē
reūtat̄ Recesserūt de mōte galaad
⁊ reūsi sūt ex ꝓplo. xxij. milia viro
rū ⁊ tm̄. x. milia r̄māserūt Dixitq̄
dn̄s ad gedeō Adhuc ꝓplus mul
t⁹ ē. Duc eos ad aq̄s ⁊ ibi ꝓbabo
illos ⁊ de q̄ dixero tibi ut tecū va
dat ipe pgat quē ire ꝓhibuero re
ūtat̄ Cūq̄ descēdissꝫ ꝓplus ad aq̄s
dixit dn̄s ad gedeō. Qui maū ⁊ li
gua lābuerit aq̄s sic solēt canes
lābē sepab̄ eos seorsū q̄ āt curua
tis genibꝫ biberit i alteā pte erūt.

Fuit itaq̄ numer⁹ eoꝝ q̄ maū ad
eos ꝓiciēte lābuerūt aq̄s trecēti vi
ri oīs aūt reliq̄ mltitudo. flexo po
plite biberāt Et ait dn̄s ad gedeō
In trecētis viris q̄ lābuerūt aq̄s li
berabo vos ⁊ tradā i maū tua ma
diā. oīs āt r̄liq̄ multitudo r̄uertat̄
i locū suū. Sūptis itaq̄ ꝓ numero
cibarijs ⁊ tub̄ oēm reliquā multi
tudiēz abiē p̄cepit ad tab̄nacula
sua ⁊ ipe cū trecētis viris se c̄tamī
dedit. Castra āt madiā erāt subt̄
i valle Ead̄ nocte dixit dn̄s ad eū
Surge ⁊ descēde i castr̄ q̄ tradidi
eos i maū tua. Si maūt sol⁹ ire for
midas descēdat tecū phara puer
tu⁹ Et cū audieris q̄d loquāt̄ tūc
ꝯfortabūt̄ man⁹ tue ⁊ securior ad
hostiū castra descēdes. Descēdit ḡ
ipse ⁊ phara puer ei⁹ in ptem ca
stroꝝ vbi erāt armatoꝝ vigilie.
Madian autē ⁊ amalech ⁊ om̄es
orientales ꝓpli fusi iacebāt i val
le ut locustaꝝ multitudo. cameli
autē innumeābiles erāt sicut are
na q̄ iacet in litore maris. Cunq̄
venisset gedeō narrabat aliquis
sōnium ꝓximo suo et in hūc mo
dū referebat quod viderat. Vidi
sōnium et videbat̄ mihi quasi sb̄
cineritius panis ex ordeo volui et
in castra madiā descendere. Cūq̄
peruenissꝫ ad tabernaculū percus
sit illud atq̄ sb̄uertit et terre fun
ditus coequauit. Respōdit is cui
loquebat̄. Nō est hoc aliud nisi
gladi⁹ gedeonis filij ioas viri is
rahelite. Tradidit em̄ domin⁹ in
manus eius madiā ⁊ ōnia castra
ei⁹ Cūq̄ audisset gedeon sōniū ⁊
interp̄tacōnem ei⁹ adorauit et re
uersus est ad castra israhel ⁊ ait.

Surgite tradidit em̄ dn̄s i man⁹
nr̄as castra madian. Diuisitq; tre
cētos viros i tres ptes ⁊ dedit tu
bas in maib⁹ eoꝝ. lagenasq; va
cuas ac lāpades i medio lagena
rū. Et dixit ad eos. Qd̄ me facē vi
deritis hoc facite. Ingrediar ptem
castroꝝ ⁊ qd̄ fecero sectami. Quā
do psonuerit tuba in manu mea
vosq̄ p castroꝝ circuitū dāgite ⁊
cōdamate dn̄o ⁊ gedeoni. Ingres
fusq; ē gedeon ⁊ trecēti viri q̄ erāt
cū eo in ptē castroꝝ incipiētibus
vigilijs noctis medie et custodi
bus suscitatis ceperūt buccinis dā
gere ⁊ ꝯplodere inter se lagenas.
Cūq; p girū castroꝝ in trib⁹ pso
narēt locis ⁊ ydrias ꝯfregissent
tenuerūt sinistris maib⁹ lāpades
⁊ dextris sonātes tubas: damaue
rūtq; gladius dn̄i ⁊ gedeois stan
tes singuli i loco suo p circuitū ca
stroꝝ hostilium. Oīa itaq; castra
turbata sūt ⁊ vociferātes vlulātes
q; fugerūt. Et nihilomin⁹ insiste
bāt trecēti viri buccinis psonātes
Immisitq; dn̄s gladiū in oib⁹ ca
stris ⁊ mutua se cede trūcabāt fu
giētes vsq; ad bethseca ⁊ crepidi
nē abelmeula in thebbath Cōda
mantes aūt viri isrl̄ de neptali et
aser ⁊ oī manasse pseq̄bāt madi
an. Et dedit dn̄s victoriā ꝓplo isrl̄
in die illa. Misitq; gedeon nūtios
in oēz mōtē ephraim dicēs. Descē
dite in occursū madiā ⁊ occupate
aquas vsq; bethbera atq; iorda
nē. Clamauitq; oīs ephraim ⁊ p̄
occupauit aq̄s atq; iordanē vsq;
bethbera. Apprehensosq; duos vi
ros madian oreb ⁊ zeb interfecit
oreb in petra oreb. zeb vero in tor
culari zeb. Et psecuti sūt madian
capita oreb ⁊ zeb portātes ad ge
deō tr̄ns fluēta iordaīs. Ca. viij.

Dixerūtq; ad eū viri ephraim
Quid ē hoc qd̄ facē voluisti
ut nō nos vocares cū ad pugnaz
pergeres cōtra madiā. Iurgātes
fortit̄ ⁊ ꝓpe vim inferētes. Quib⁹
ille rn̄dit. Quid em̄ tale facē potui
quale vos fecistis. Nōne melior ē
racemus ephraim vīdemijs abie
zer. In man⁹ vr̄as dn̄s tradidit
pn̄cipes madiā oreb ⁊ zeb. Quid
tale facere potui q̄le vos fecistis.
Qd̄ cū locut⁹ essz req̄euit spūs eo
rū quo tumebāt ꝯtra eū Cūq; ve
nissz gedeō ad iordanē tr̄nsiuit eū
cū trecētis viris q̄ secū erāt ⁊ p̄ las
situdīe fugiētes pseq̄ nō poterāt.
Dixitq; ad viros soccoth Date ob
secro panes ꝓplo q̄ mecuz ē qr̄ val
de defecerūt ut possimus psequi ze
bee ⁊ salmana reges madian. Rn̄
derūt pn̄cipes soccoth. Forsitā pal
me manuum zebee ⁊ salmana in
manu tua sūt et idcirco postulas
ut dem⁹ exercitui tuo panes. Qui
bus ille ait. Cū g̊ tradiderit dn̄s
zebee ⁊ salmana in manus meas
ꝯterā carnes vr̄as cū spinis tribu
lisq; desti. Et inde cōscēdēs venit in
phanuel. locutusq; ē ad viros lo
ci illius similia Cui ⁊ illi rn̄derūt si
cut rn̄derāt viri soccoth. Dixit ita
q; eis. Cū reuersus fuero victor i pa
ce destruā turrim hāc. Zebee aūt
⁊ salmana req̄escebāt cū oī exerci
tu suo. Quīdecī em̄ milia viri remā
serāt ex oib⁹ turmis orientaliū po
pulorū cesis cētūuigīti milib⁹ bel
lacoꝝ ⁊ educētiū gladiū. Ascēdēs
q; gedeō p viā eoꝝ q̄ i tab̄naculis

morabãtur ad oriẽtalez ptẽ nobe
q iecb aa percussit castra hostiũ q
securi erãt a nil aduersi suspicabãt.
fugerũtq zebee a salmana qs pse
quẽs gedeon oppẽdit turbato oi
exercitu eoz. Reuẽtesq de bello añ
sol' ortũ appreẽdit puez de viris
soccoth. interrogauitq eũ noia pn
cipũ a seniorũ soccoth a descripsit
septuaginta septẽ viros. Veitq
ad soccoth a dixit eis. En zebee a
salmana sup quibz exprobrastis
mi dicẽtes forsitã manꝰ zebee a sal
mana de manibz tuis fũt a idcirco
postulas ut dem⁹ viris q lassi fũt
a defecerũt panes. Tulit ergo semi
orẽs ãtatis a spinas deserti ac tri
bulos a atriuit cũ eis atq; comminu
it viros soccoth. Turrisq; phanu
el subuertit occisis hitatoribz ciuita
tis. dixitq; ad zebee a salmana.
Quales fuerũt viri qs occidistis i
thabor. Qui rñdert. Similes tui a
vnꝰ ex eis qsi filꝰ regis. Quibz il
le rñdit. Fres mei fuerũt filij mris
mee. Viuit dñs qz si fuassetis eos
ñ vos occiderẽ. Dixitq; iezrahel pri
mogenito suo. Surge a interfice eos
Qui ñ eduxit gladiũ timebat ei
qz adhuc puer erat. Dixerũtq; ze
bee a salmana Tu surge a irrue in
nos qz iuxta etatẽ robur ẽ hoĩs.
Surrexit gedeõ a interfecit zebee et
salmana a tulit ornamẽta ac bul
las qbz colla regaliũ camelorũ de
corari solẽt. dixerũtq; oẽs viri isrl
ad gedeõ dñare nri tu a filiꝰ tuus
a filiꝰ filij tui qz liberasti nos de ma
nu madiã. Quibz ille ait. Nõ dña
bor vr̃i nec dñabit in vos filiꝰ me
us. ꝙ dñabit dñs. Dixitq; ad eos
Vnã petiõem postulo a vob. Date
mihi inaures expreda vra. Inaures
em aureas ysmahelite habere cõ
suevẽrãt. Qui rñderũt. Libẽtissime
dabim⁹. Expãdẽteq; sup traz pal
liũ. pieceruñt i eo maures de ꝑda
fuit põdꝰ postulatarꝝ mauriũ mil
le septũgẽti auri sicli absq; ornamẽ
tis a monilibz a veste purpurea
qbꝰ reges madian vti soliti erãt
a preter torques aureas camelorũ
Fecitq; ex eo gedeon ephod a po
suit illd in ciuitate sua ephra. For
nicatusq; ẽ ois isrl in eo a factus
ẽ gedeõi et omni domui eiꝰ i rui
nã. Humiliatꝰ ẽ aũt madiã corã
filijs isrl nec potuerũt vltra cerui
ces eleuaẽ ꝙ quieuit tra p. qdragĩ
ta ãnos qbz gedeõ prefuit. Abijt
itaq; ieroboal filiꝰ ioas et habi
tauit i domo sua. habuitq; septu
aginta filios q egressi fũt de femo
re eiꝰ eo q plures haberet vxores
Cõcubĩa ãt illius quã habebat i
sichẽ genuit ei filium nomĩe abi
melech. Mortuusq; ẽ gedeon filiꝰ
ioas in senectute bona a sepultus
est in sepulcro ioas patris sui in
ephrẽ de familia ezdri. Postq; au
tẽ mortuus est gedeon auersi fũt
filij isrl a fornicati sunt in baalim
Percusserũtq; cuz baal fedus ut
esset eis in deũ nec recordati sunt
domi dei sui qui eruit eos de mani
bus inimicorũ suorũ ommium per
circuitum nec fecerũt misericordi
am cum domo ieroboal gedeon
iuxta omnia bona que fecerat ista
heli.

Capitulũ. ix.

Abijt ãt abimelech filiꝰ iero
boal i sichẽ ad fres mris sue
a locutꝰ ẽ ad eos a ad oẽm ꝓgna
cionez domꝰ pris mris sue dicens.

Loq̃mi ad oĩes vitos ſychẽm
Quid vob ẽ melius vt dñent vĩ
ſeptuagĩta viri oẽs filij ierobaal
an vt dñetur vobís vnus vir. Si
mulq̃ cõſideratę q̃ os vĩm a caro
via ſũ. Locutiq̃ ſũt frẽs mris ei⁹
de eo ad oĩes vitos ſychẽ vniũ
ſos ſmones iſtos a idmauerunt
cor eor⁹ poſt abimelech dicẽtes.
Frater nr ẽ. De dẽũtq̃ illi ſeptua
gĩta põdera argẽti de phano baal
berith. Qui cõduxit ſibi ex ea vi
ros inopes a vagos ſecutiq̃ ſunt
eũ. Et vẽit ĩ domũ pris ſui ephra
a occidit frẽs ſuos filij ierobaal
ſeptuagĩta vitos ſup lapidẽ vnũ
Remanſitq̃ ioathan filius iero
baal mimi⁹ a abſcõditꝰ ẽ. Con
gregati ſũt aũt oĩes viri ſichẽ a
vniũſe familie vitis mello: abie
rũtq̃ a ſtituerẽt regẽ abimelech
iuxta querc̃ q̃ ſtabat in ſichem.
Rõ cũ nũciatũ eſſz ioathan: iuit
a ſtetit in vtice mõtis garizim: ele
uataq̃ voce clamauit a dixit. Au
dite me viri ſichem: ita vt audiat
vos dñs. Jerunt ligna vt vnge
rent ſup ſe regẽ. Dixerũtq̃ oliue
Impera nobís. Que rñdit. Nũq̃d
poſſum deſerere pinguedinẽ meã
qua a dij vtunt a homies a vẽ
re vt inter ligna ꝓmouear. Dixe
rũtq̃ ligna ad arborẽ ficũ. Veni
a ſup nos ẽgnũ accipe. Que rñdit
eis. Nũquid poſſum deſerẽ dulce
dinẽ meã fructuſq̃ ſuauiſſimos a
ire vt inẽ cetera ligna ꝓmoueat.
Locutaq̃ ſũt ligna ad vitẽ. Veni
a ĩpera nobís. Que rñdit eis. Nũ
quid poſſum deſerẽ vinũ meũ q̃
letificat deũ a hoies a inter ligna
cetera cõmoueri. Dixerũtq̃ omia
ligna ad ramnũ. Veni a ĩpera ſu
per nos. Que rñdit eis. Si vere me
regẽ vob cõſtituitis venite et ſub
vmbra mea requieſcite. ſi autẽ nõ
vultis: egrediat̃ ignis de ramno
a deuoret cedros libani. Nũc igit̃
ſi recte a abſq̃ pcõ oſtituiſtis ſu
per vos regẽ abimelech et bene e
giſtis cũ ierobaal a cũ domo ei⁹ a
reddidiſtis vicẽ bñfitijs ei⁹ q̃ pu
gnauit ꝓ vob a aiam ſuã dedit
periculis vt erueret vos de manu
madian: q̃ nũc ſurrexiſtis cõtra
domũ pris mei a interfeciſtis filios
eius ſeptuagĩta viros ſuper vnũ
lapidẽ et conſtituiſtis regẽ abime
lech filiũ ancille eius ſup habita
tores ſichem eo q̃ frat̃ vester ſit:
ſi g recte a abſq̃ vitio egiſtis cũ
ierobaala domo ei⁹: lxx die letemi
ni abimelech a ille letet̃ in vobís
Simaũt puerſe: egrediat̃ ignis ex
eo a deuoret habitatores ſichem a
oppidũ mello egrediaturq̃ ignis
de viris ſichem a de oppido mello
a deuoret abimelech. Que cũ dixiſ
ſet fugit et abijt ĩ bera: hĩ tauitq̃
ibi ob metu⁹ abimelech frris ſui.
Regnauit itaq̃ abimelech ſuper
iſrl trib⁹ ãnis. Miſitq̃ dñs ſpũz
peſſimũ inter abimelech a hĩtato
res ſichẽ: q̃ cepẽrũt eũ detestari et
ſcelus interfectionis ſeptuagĩta fi
lioz ierobaal a effuſionez ſãgui
nis eorũ cõferre ĩ abimelech frẽz
ſuũ a in ceteros ſichimorũ princi
pes q̃ eũ adiuuerãt. Poſuerũtq̃
ĩſidias aduſũ eũ in ſũmitate mon
tis a dũ illi⁹ pſtolabant̃ aduẽtũ
exercebãt latrocinia: agẽtes pre
das de ptereũtib⁹. Nũtiatũq̃ eſt
abimelech. Venit ãt gaal filius

obed cū fratribꝫ suis ⁊ trāsiuit in
sichimā. Ad cuiꝰ aduētuꝫ erecti hi
tatores sichē egressi sūt ī agros va
stantes vineas vuasq; calcātes ⁊
factis cātanciū choris ingressi sūt
phanū dei sui ⁊ int̄ epulas et po
cula maledicebāt abimelech da
māte gaal filio obed. Quis ē iste
abimelech ⁊ q̄ ē sichē ut seruiamꝰ
ei. Nunq̄d nō ē filiꝰ ierobaal. Et
ꝯstituit p̄ncipē zebul ſuū suū sup
viros emor p̄ris sichē. Cur ergo
seruiemꝰ ei. Vtinaꝫ daret aliq̄s
ꝓpl̄m istū sub manu mea ut aufer
rē de medio abimelech dictūq; ē
abimelech. Cōgrega exercitꝰ mł
titudīeꝫ ⁊ veni. zebul em̄ p̄nceps
cītatis auditis sermōibꝫ gaal filij
obed iratus ē valde ⁊ misit dā ad
abimelech nūcios dicēs. Ecce ga
al filiꝰ obed vēit in sichimā cū frī
bꝰ suis ⁊ oppugnat aduersū te cīta
tē. Surge itaq; nocte cuꝫ ꝓpl̄o q̄ te
cū ē ⁊ latita in agro ⁊ p̄mo mane
oriēte sole irrue sup cītatē. Illo āt
egrediēte aduersū te cū ꝓpl̄o suo
fac ei qđ potueris. Surrexit itaq;
abimelech cū ōni exercitu suo no
cte ⁊ tetēdit īsidias iuxta sichimā
in q̄tuor locis. Egressusq; ē gabal
filiꝰ obed ⁊ stetit in ītroitu porte
ciuitatis. Surrexit āt abimelech ⁊
oīs exercitus cū eo de insidiaꝝ lo
co. Cūq; vidisset ꝓpl̄m gaal dixit
ad zebul. Ecce de mōtibꝫ multitu
do descēdit. Cui ille rn̄dit Vmbr̄s
montiū vides q̄si capita hōim et
hoc errore deciperis. Rursūq; gaal
ait. Ecce ꝓpl̄us de vmbilico terre de
scēdit ⁊ vnus cuneꝰ venit p viaꝫ
q̄ respicit quercū. Cui dixit zebul
Vbi ē nūc os tuū q̄ loq̄baris q̄s

ē abimelech ut seruiamꝰ ei. Non
ne h̄ est ꝓpl̄us quē despiciebas.
Egredere ⁊ pugna ꝯtra eūꝫ. Abijt
ergo gaal expectāte sichimorum
ꝓpl̄o ⁊ pugnauit ꝯtra abimelech
q̄ p̄secutꝰ ē eū fugientē ⁊ in vrbeꝫ
cōpulit. Ceciderūtq; ex p̄te eiꝰ plu
rimi vsq; ad portā ciuitatis ⁊ abi
melech sedit in ruma. zebul autē
gaal ⁊ socios eiꝰ expulit de vrbe
nec ī ea passus ē ꝯmorari. Sequē
ti ergo die egressus ē ꝓpl̄us in cā
pū qđ cū nūciatū eēt abimelech
tulit exercitū suū ⁊ diuisit in tres
turmas tēdens insidias in agris.
Videsq; q̄ egrederet̄ ꝓpl̄us de cīta
te surrexit ⁊ irruit in eos cū cuneo
suo oppugnās ⁊ obsidēs ciuitatē
due aūt turme palantes p cāpū
aduersarios p̄sequebātur. Por
ro abimelech ōni die illo oppug̃
bat vrbem quā cepit int̄fectis ha
bitatoribꝫ eiꝰ ipsaq̄ destructa ita
ut saul ī ea disp̄gerꝫ. Qđ cū audis
sent q̄ hītabāt in turre sichimo
rū īgressi sūt phanū dei sui berith
vbi fedus cū eo pepigerāt ⁊ ex eo
locus nom̄ accepeāt q̄ erat muni
tus valde. Abimelech q̄ audiens
viros t̄ris sichimoꝝ parit̄ ꝯglo
batos ascendit ī mōtē selmō cū
oī ꝓpl̄o suo ⁊ arrepta securi p̄cidit
arboris ramū īpositūq; ferens hu
mero dixit ad socios. Qđ me vidi
stis facere cito facite. Igit̄ certatī
ramos de arboribꝫ p̄cidētes seq̄
bāt̄ ducē. Qui circūdātes p̄sidiū
succēderūt atꝫ ita factū ē ut fumo ⁊
igne mille hōiꝫ necarētur viri pa
riter ⁊ mulieres hītatoꝝ turris si
chem. Abimelech autem inde p̄
ficisces venit ad oppidum thebes

qd̄ circūdās obsidebat exercitu.
Erat aūt turris excelsa in media ci
uitate ad quaz cōfugerant simul
viri ac mulieres et omēs p̄ncipes
ciuitatis clausa firmissime ianua
⁊ sup turris tectū stantes p ꝓpug
nacula. Accedensqz abimelech iu
xta turrim pugnabat fortit ⁊ ap
propinquās ostio ignez suppone
re nitebat. Et ecce vna mlier frag
men mole desup iatiēs illisit capi
ti abimelech ⁊ ɔfregit cerebrꝫ eiꝰ
Qui vocauit cito armigerū suū et
ait ad eū. Euagina gladiū tuū et
percute me ne forte dicatur ꝙ a fe
mina interfectus sū. Qui iussa ꝑfi
tiens interfecit eum. Illo quoqz
mortuo omnes q̄ cū eo erāt de isrl
reuersi sūt ī sedes suas ⁊ reddidit
deus malū qd̄ fecerat abimelech
cōtra patrē suū interfectis septua
ginta fratribus suis. Sichimitis
qz qd̄ opati erant retributū est ⁊
venit sup eos maledictio ioathā
filij ierobaal. Ca. x.

Post abimelech surrexit dux
in isrl thola filius phua pa
trui abimelech vir de isachar qui
habitauit in sanir mōtis ephraī
⁊ iudicauit isrl viginti ⁊ tribꝰ an
nis. mortuusqz est ac sepultus in
sanir. Huic successit iair galaadi
tes qui iudicauit isrl p viginti ⁊
duos annos habēs trigīta filios
sedētes sup triginta pullos asina
rū et principes triginta ciuitatū q̄
ex noīe eius sūt appellate auothi
air id est oppida iair vsqz ī presē
tē diez ī terra galaad. Mortuusqz
est iair ac sepultus in loco cui est
vocabulū camon. Filij autez isrl
pctis veteribꝰ iungētes noua fece
rūt malū in ɔspectu dn̄i ⁊ seruierūt
ydolis baalim ⁊ astharoth ⁊ dijs
syrie ac sidonis ⁊ moab et filiorū
ammon ⁊ philistijm. dimiserūtqz
dn̄m ⁊ nō coluerūt eū. Cōtra qs
iratus tradidit eos ī manus phi
listijm ⁊ filioꝝ ammon. afflictiqz
sūt ⁊ vehemēter oppressi p annos
decē ⁊ octo oēs qui hītabāt trās
iordanē in terra amorrei que est ī
galaad intr̄ntū ut filij ammon ior
dane tr̄nsmisso vastarēt iudaz et
beniamin ⁊ ephraim. Afflictusqz
est israhel nimis. Et clamātes ad
dn̄m dixerūt. Peccauimus tibi. qz
dereliquimꝰ dn̄m deū nostrū ⁊ ser
uiuimus baalim. Quibꝰ locutus
est dn̄s. Nūq̄d nō egipcij ⁊ amor
rei filijqz ammon et philistijm si
donijqz ⁊ amalech ⁊ chanaā op
presserūt vos ⁊ clamastis ad me
⁊ erui vos de manu eoꝝ. Et tamē
reliquistis me ⁊ coluistis deos ali
enos. Idcirco nō addā ut vltra
vos liberē Ite ⁊ inuocate deos qs
elegistis. Ipsi vos liberēt ī tēpore
angustie. Dixerūtqz filij isrl ad do
minū. Peccauimꝰ redde tu nobis
quicq̄d placet tibi: tm̄ nūc libera
nos. Que dicētes oīa de finibꝰ su
is alienoꝝ deoꝝ ydola ꝓiecerūt ⁊
seruierūt dn̄o deo qui doluit super
miserijs eoꝝ. Itaqz filij āmon cō
clamātes in galaad fixere tētoria
cōtra qs ɔgregati filij isrl in mas
pha castrametati sūt. Dixerūtqz
principes galaad singuli ad ꝓxi
mos suos. Qui p̄mus ex nob̄ ɔtra
filios ammō ceperit dimicaē erit
dux ꝓpli galaad. Ca. xi.

Fuit itaqz illo ī tēpore iepthe
galaadites vir fortissimus atqz

pugnator filius mulieris meretricis
q̄ natus ē de galaad. Habuit āt
galaad vxorē de qua suscepit fili
os q̄ ptus q̄ creuerāt eiecerūt iepthe
dicētes. Heres in domo p̄ris nr̄i
eē n̄ poteris q̄ de adulteā mr̄e na
tus es. Quos ille fugiēs atq; deuitās
habitauit in terra thob. Congre
gatiq; sūt ad eū viri inopes et la
trocinātes ⁊ q̄si principē seq̄ban
tur. In ill' diebus pugnabant filij
āmon cōtra israhel q̄bus acrit' in
stantibus p̄rexerūt maiores natu
de galaad ut tollerent in auxiliuz
sui iepthe de terra thob. Dixerūtq;
ad eū. Veni ⁊ esto princeps nr̄ ⁊
pug̃ contra filios āmon. Quibz
ille rn̄dit. Nonne vos estis q̄ odi
stis me ⁊ eiecistis de domo p̄ris
mei ⁊ nūc vēistis ad me necitate
ꝯpulsi. Dixerūtq; p̄ncipes galaad
ad iepthe. Ob hāc igit' cām nūc
ad te venimus ut p̄ficiscaris nobis
cū ⁊ pugnes cōtra filios ammon
sisq; dux oīm q̄ habitant in gala
ad. Iepthe q̄ dixit eis. Si vere vēi
stis ad me ut pugnē p̄ vob' ꝯtra
filios āmon tr̄dideritq; eos dn̄s
in manus meas ego ero vr̄ prin
ceps. Qui rn̄derūt ei. Dn̄s q̄ hec au
dit ip̄e mediator ac testis ē q̄ no
stra p̄missa faciamus. Abijt itaq;
iepthe cū p̄ncipibus galaad fecit
q; eū oīs p̄plus principē sui. Locu
tusq; ē iepthe oēs sermones suos
corā dn̄o in maspha. Et misit nū
tios ad regē filiorū āmō q̄ ex p̄so
na sua dicerēt. Quid m̄ ⁊ tibi ē q̄
vēisti cōn̄ me ut vastares terram
meā. Quibz ille rn̄dit. Quia tulit
israhel terrā meā quādo ascēdit
de egipto a finibz arnō vsq; iaboc

atq; iordanē. Nūc ergo cuz pace
redde mihi eā. Per quos rursum
mādauit iepthe ⁊ impauit eis ut
dicerent regi āmon. Hec dicit iep
the. Nō tulit israhel terraz moab
nec terrā filiorū ammon. ꝫ qn̄ de
egipto conscēderūt ābulauit per
solitudinē vsq; ad mare rubrū et
venit in cades. Misitq; nūcios ad
regem edom dicēs. Dimitte me ut
trāseā terraz tuā. Qui noluit acq̄
escere precibus eius. Misitq̄ ad re
gez moab q̄ ⁊ ipse trasitū prebere
cōtempsit. Māsit itaq; in cades et
circuiuit ex latere t̄raz edom ⁊ ter
rā moab. Venitq; ad orientalem
plagaz terre moab ⁊ castrameta
tus ē trās arnon nec voluit intr̄
re terminos moab. Arnon q̄ppe
cōfiniū ē terre moab. Misit itaq;
israhel nūcios ad seon regē amor
reorū qui habitabat in esebon et
dixerūt ei. Dimitte ut trāseā p̄ ter
rā tuā vsq; ad fluuiū. Qui et ipse
israhel verba despiciēs nō dimisit
eū trāsire p̄ terminos suos. ꝫ infi
nita multitudine cōgregata egres
sus est cōtra eū in iasa et fortit' re
sistebat. Tr̄diditq; eū dn̄s ī ma
nu israhel cū omni exercitu suo ⁊
p̄cussit eū ⁊ possedit oēm terram
amorrei hītatoris regiōis illius ⁊
vniūsos fines eius de arnō vsq; ia
boc ⁊ de solitudine vsq; ad iorda
nē. Dn̄s ḡ deus isrl' sb̄ūtit amorreū
pugnāte cōn̄ illū p̄plo suo isrl'. Et
tu nūc vis possidere terrā eius. Nō
ne ea q̄ possedit chamos deus tu
us tibi iuē debētur. Que aūt dn̄s
deus nr̄ victor obtinuit in nostrā
cedēt possessionē. Nisi forte melior
es balac filio sephor rege moab

aut docē potes q̄ iurgat⁹ sit ɔtra
isrl̄ ⁊ pugnauerit ɔtra eū qñ ha
bitauit ī esebon ⁊ viculis ei⁹ ⁊ m
aroer ⁊ villis illi⁹: vel in cūctis ci
uitatib⁹ iux̄ iordanē p trecentos
ānos. Quare tāto tpe nihil sup
hac repeticōe tēptastis. Igit̄ nō
ego pecco ī te. ꝫ tu cōtra me male
agis īdicens m̄ bella nō iusta. Iu
dicet dñs arbit̄ hui⁹ diei int̄ isrl̄
⁊ int̄ filios ammō. Noluitq̄ acq̄e
scere rex filioꝝ ammō v̄bis iepthe
q̄ p nūtios mādauerat. Fcūs ē g̊
sup iepthe spūs dñi ⁊ circuiēs ga
laad ⁊ manasse masphaq̄ gala
ad ⁊ inde trāsiēs ad filios āmon
votū vouit dño dicēs. Si tradide
ris filios āmon ī man⁹ meas qui
cūq̄ p̄mus fuerit egressus de fori
b⁹ domus mee: mihiq̄ occurrerit
reuertēti cū pace a filijs āmon: eum
holocaustū offerā dño. Trāsiuit
q̄ iepthe ad filios āmon vt pug
naret ɔtra eos q̄s tradidit dñs
in manus ei⁹: pcussitq̄ ab aroer
vsq̄ dū venias ī menmith vigīti
ciuitates ⁊ vsq̄ ad abel q̄ ē vineis
cōfita plaga magna nimis: hūili
atiq̄ sūt filij āmon a filijs israhel
Reuertēti āt iepthe ī maspha do
mū suā occurrit ei vnigeīta filia
cū tympanis ⁊ choris. Non enim
hēbat alios liberos. Qua visa: sci
dit vestimēta sua ⁊ ait. Heu me fi
lia mi: decepisti me et ip̄a decepta
es. Apui em̄ os meum ad dñm ⁊
aliud facere nō potero. Cui illa rñ
dit. Pater mi. Si apuisti os tuuꝫ
ad dñꝫ: fac m̄ quodcūq̄ pollicit⁹
es: cōcessa tibi vlcōe atq̄ victoria
de hostib⁹ tuis. Dixitq̄ ad p̄rem.
Hoc solū mihi p̄sta quod dep̄cor

dimitte me vt duob⁹ mensibus
circueā mōtes ⁊ plangā v̄ginita
tē meā cū sodalib⁹ meis. Cui ille
rñdit. Vade. Et dimisit eā duob⁹
mensib⁹. Cūq̄ abisset cū socijs
⁊ sodalib⁹ suis: flebat v̄ginitatē
suā ī montib⁹. Expletisq̄ duob⁹
mensib⁹ reuersa ē ad p̄rem suū et
fecit ei sicut vouerat. Que ignora
bat virū. Exinde mos īcreuit ī isrl̄
⁊ cōsuetudo seruata ē: vt post āni
circulū ɔueniāt ī vnū filie israhel
⁊ plangāt filiā iepthe gaaladite
dieb⁹ quatuor. Ca. xij.
Ecce aūt ī ephraim orta ē se
dicō. Nā trāseūtes cōtra aq̄lonez
dixerūt ad iepthe. Quare vadens
ad pugnā ɔtra filios āmon voca
re nos noluisti vt pgerem⁹ tecū.
Igit̄ incēdem⁹ domū tuā. Quibus
ille rñdit. Disceptacō erat mihi ⁊
ppl̄o meo ɔtra filios āmon vehe
mēs: vosq̄ vocaui vt p̄beretis m̄
auxiliū ⁊ facere noluistis. Qd cer
nens posui animā meā ī manib⁹
meis: trāsiuiq̄ ad filios āmon ⁊
tradidit eos dñs in man⁹ meas
Quid cōmerui vt aduersū me cōsur
gatis in p̄liū. Vocatis itaq̄ ad
se cūctis viris de galaad pugna
bat cōtra ephraim. Percusserūtq̄
viri galaad ephraim. q̄ dixerat
fugitiuus ē galaad de ephraim
⁊ hītat ī medio ephraī et manas
se. Occupauerūtq̄ gaaladite vada
iordanis p q̄ ephraim reuersurus
erat. Cūq̄ veisset ad ea de ephra
im numero fugiēs: atq̄ dixissꝫ ob
secro vt me trāsire pmittas: dice
bāt ei gaaladite. Nūquid ephra
teus es. Quo dicēte nō sū: interro
gabāt eū. Dic ergo sebboleth: qd

iterp̄tat̄ spica. Qui r̄ndebat theb
boleth eadē lr̄a spicā exprimē nō
valens. statimq; apprehēsū iugu
labant in ip̄o iordanis transitu.
Et ceciderūt ī illo tp̄e de ephraim q̄
dragīta duo milia. Iudicauit ita
q; iepthe galaadites isrl̄ sex ānis
⁊ mortuus ē ac sepultus in cīitate
sua galaad. Post hūc iudicauit
isrl̄ abessan de bethleez q̄ habuit
trigīta filios ⁊ totidē filias. Quas
emittēs foras maitis dedit ⁊ eius
dez numeri filijs suis accepit vxo
res introducēs ī domū suā. Qui se
ptē annis iudicauit isrl̄. mortuus
q; ē ac sepult⁹ in bethleē. Cui suc
cessit ahiolō zabulonites et iudi
cauit isrl̄ decē annis. mortuusq; ē
ac sepult⁹ ī zabulō. Post hūc iu
dicauit isrl̄ abdō fili⁹ hellel pha
ratonites q̄ habuit q̄dragīta fili
os ⁊ trigīta ex eis nepotes ascēdē
tes sup̄ septuagīta pullos asina
rū et iudicauit isrl̄ octo ānis mor
tu⁹q; ē ac sepult⁹ in pharatō t̄re
effraī ī mōte amalech. Ca. xiij.

Rursūq; filij isrl̄ fecerūt malū
in ꝯspcū dñi q̄ tradidit eos ī
manus philistīoꝝ q̄dragn̄ta an
nis. Erat aūt q̄dā vir de saraa ⁊ de
stirpe dan noīe māue habēs vxo
rē sterilē cui apparuit angelus dñi
⁊ dixit ad eaz. Sterilis es ⁊ absq;
liberis. ꝫ ꝯcipies ⁊ paries filiū Ca
ue g̊ ne bibas vinū ac sicerā nec ī
mūdū q̄cq̄ ꝯmedas. q̄ ꝯcipies ⁊
paries filiū cuius nō tāget caput
nouacula. Erit enim nazareus dei
ab infantia sua ⁊ ex mr̄is vtero ⁊
ipē incipiet liberare isrl̄ de manu
philistinoꝝ. Que cū venisset ad
maritū suū dixit ei Vir dei veīt ad
me hn̄s vultū angelicū. terribil̄
nimis. Quē cū interrogassem q̄s
eēt ⁊ vnde venisset ⁊ q̄ noīe voca
ret̄ noluit m̄ dicere. ꝫ hoc r̄ndit. Ec
ce ꝯcipies ⁊ pies filiū. Caue ne vi
nū bibas nec siceraz ⁊ ne aliquo
vescais immūdo. Erit em̄ puer na
zareus ab infantia sua ⁊ ex vtero
matris sue: vsq; ad diem mortis
sue. Orauit itaq; manue dominū
⁊ ait. Obsecro dñe ut vir dei quē
misisti veīat iterꝫ ⁊ doceat nos q̄d
nos debeam⁹ facere de puero q̄ na
sciturus ē. Exaudiuitq; dñs depre
cantē manue ⁊ apparuit rursū an
gelus dñi vxori ei⁹ sedēti in agro.
Manue autē maritus ei⁹ nō erat
cū ea. Que cū vidissz angelū festi
nauit ⁊ cucurrit ad virꝫ suū. nun
tiauitq; ei dicens. Ecce apparuit m̄
vir quē añ viderā. Qui surrexit et
secut⁹ ē vxorē suā. veniēsq; ad virꝫ
dixit ei Tu es q̄ locut⁹ es mulieī.
Et ille r̄ndit. Ego suz. Cui manue.
Qñ īq̄t ꝑmo tu⁹ fueīt explet⁹: q̄d
vis ut fatiat puer ā a q̄ se obꝑua
re debebit. Dixitq; angel⁹ dñi ad
manue. Ab oīb⁹ q̄ locut⁹ sū vxoī
tue abstīeat se ⁊ quicq̄d ex vinea
nascit̄ nō ꝯmedat. vinū ⁊ siceraz
nō bibat. nullo vescat̄ immūdo ⁊
q̄d ei p̄cepi īpleat atq; custodiat
Dixit ī taq; manue ad āgelū dñi.
obsecro te ut acq̄escas p̄cibz meis
⁊ fatiam⁹ tibi hedū de capris. Cui
r̄ndit āgel⁹. si me cogis n̄ ꝯmedā
panes tuos. si āt vis holocaustuz
facē offer illud dño. Et nesciebat
māue q̄ āgel⁹ dñi eēt. dixitq; ad
eū. q̄d ē tibi nom̄: ut si ꝑmo tu⁹ fu
eīt explet⁹ hōrem⁹ te. cui ille r̄ndit
Cur q̄ris nomē meū q̄d ē mīābile.

Tulit itaq; manue hedū de capris
⁊ libamēta ⁊ posuit sup petrā offe
rens dño q̄ facit mirabilia Ipe au
tē ⁊ vxor eius intuebāt Cūq; ascē
deret flāma altaris in celū angel⁹
dñi piter in flāma ascēdit. Qd cū
vidisset manue et vxor ei⁹ ꝓni ce
ciderūt in terrā ⁊ vltra eis nō ap
paruit angelus dñi. Statimq; in
tellexit manue angelū dñi esse ⁊
dixit ad vxorē suam. Morte morie
mur q̄ vidimus dñm. Cui rñdit
mulier. Si dñs nos vellet occidē
de manibus nr̄is holocaustū ⁊ li
bamēta nō suscepisset nec ostēdis
set nobis hec oīa neq; ea que sūt
vētura dixiss3. Pepit itaq; filiū et
vocauit nomē ei⁹ samson. Creuit
q; puer et bñdixit ei dñs. cepitq;
spūs dñi esse cū eo in castris dan
inter saraa ⁊ esthaol. Ca. xiiij.

Descendit ergo sāson in thā
natha. videnscq; ibi mulierē
de filiabus philistijm ascendit ⁊
nūtiauit patri suo ⁊ matri sue di
cēs Vidi mulierē in thamnatha
de filiab⁹ philistinoꝝ quā queso
ut mihi accipiatis vxorez. Cui di
xerūt pater ⁊ mater sua. Nūquid
nō est mulier in filiab⁹ fratruz tu
oꝝ ⁊ in oī populo tuo. q̄ vis acci
pere vxorē de philistijm q̄ incircū
cisi sūt. Dixitq; samson ad patrē
suū. Hāc m̄ accipe q̄ placuit ocu
lis meis. Parētes aūt eius nescie
bant q̄ res a dño fiēt ⁊ quereret
occasionē ꝯtra philistijm. Eo em̄
tpe dñabant philistijm israheli.
Descēdit itaq; samson cū p̄re suo
⁊ matre in thamnatha. Cūq; ve
nissent ad vineas oppidi apparuit
catulus leonis seuus ⁊ rugiēs et
occurrit ei Irruit aūt spirit⁹ dñi i
samson ⁊ dilacerauit leonē q̄si he
duz in frusta decerperet nihil om
nino habēs in manu et hoc patri
⁊ matri noluit indicare. Descendit
q; ⁊ locutus est mulieri q̄ placue
rat oculis eius. Et post aliq̄t dies
reuertēs ut acciperet eā declinauit
ut videret cadauer leonis. Et ecce
examen apū in ore leonis erat ac
fauus mellis. Quē cū sūpsiss3 i ma
nib⁹ comedebat in via. veniensq;
ad patrē suū ⁊ matrē dedit eis p
tē qui et ipsi comederūt nec tñ eis
voluit indicare q̄ mel de corpe leo
nis assumpserat. Descendit itaq;
pater eius ad mulierē ⁊ fecit filio
suo samson cōuiuiū. Sic em̄ iuue
nes facere cōsueuerāt. Cū g̊ ciues
loci illius vidissent eū dederunt ei
sodales triginta q̄ essent cum eo
Quib⁹ locutus ē samson. Propo
nā vobis q̄stionis ꝓblema qd si
solueritis mihi intra septē dies cō
uiuij dabo vob triginta syndones
⁊ totidē tunicas. Sin aūt nō potue
ritis soluere vos dabitis mihi tri
ginta syndones ⁊ eiusdez numeri
tunicas. Qui rñderūt ei. Propone
ꝓblema ut audiam⁹. Dixitq; eis.
De ꝯmedēte exiuit cibus ⁊ de forti
egressa ē dulcedo. Nec potuerūt p
tres dies ꝓpositionē soluere Cūq;
adess3 dies septimus dixerunt ad
vxorē samson. Blādire viro tuo ⁊
suade ei ut indicet tibi q̄d signifi
cet ꝓblema. Qd si facere nolueris
incēdemus te ⁊ domū p̄ris tui. An
idcirco vocastis nos ad nuptias
ut spoliaētis. Que fūdebat apud
samson lacrimas et querebat di
cēs Odisti me ⁊ nō diligis idcirco

problema qd̄ ꝓposuisti filijs ꝓpli
mei nō vis mihi exponere At ille
rn̄dit. Patri meo et matri nolui
dicere ⁊ tibi indicare potero. Sep
tē igitur dieb⁹ ꝯuiuij flebat ante
eū tādēq; die septimo cū ei eēt mo
lesta exposuit Que statī indicauit
ciuib; suis. Et illi dixerūt ei die sep
timo añ solis occubitū. Quid dul
cius melle ⁊ q̄d forci⁹ leone. Qui
ait ad eos Si nō arassetis in vitu
la mea nō inuenissetis ꝓposicōez
meā. Irruit itaq; in eū spūs dn̄i
descēditq; ascalonē et ꝑcussit ibi
triginta viros quoꝝ ablatas ve
stes dedit hijs qui ꝓblema solue
rāt. Iratusq; nimis ascēdit in do
mū pr̄is sui. Vxor aūt ei⁹ accepit
maritum vnum de amicis eius et
pronubis. Ca. xv.

Post aliquātulum aūt tpis
cū dies triticee messis insta
rent venit sāson inuisere volēs vx
orē suā ⁊ attulit ei hedū de capris
Cūq; cubiculū ei⁹ solito vellet in
trare ꝓhibuit illū pater illius di
cēs Putaui ꝙ odisses eā ⁊ ideo tr̄
didi illaz amico tuo Sed habz so
rorez q̄ iunior ⁊ pulchior illa ē sit
tibi ꝓ ea vxor. Cui samsō rn̄dit.
Ab hac die ñ erit culpa in me cō
tra philisteos. Faciā em̄ vob̄ ma
la Perrexitq; ⁊ cepit trecētas vul
pes caudasq; earū iunxit ad cau
das ⁊ faces ligauit ī medio quas
igne succēdēs dimisit ut huc illuc
q; discurrerent. q̄ statī ꝑrexerūt ī se
getes philistinoꝝ Quib; succēsis
⁊ ꝯportate iā fruges ⁊ adhuc stā
tes ī stipula ꝯcremate sūt intrn̄tū
ut vineasq̄ ⁊ olineta flāma cōsu
meret. Dixerūtq; philistijm. q̄s fe
cit hāc rem. Quib⁹ dictū ē. Sāsō
gener thānathei qꝛ tulit vxorem
ei⁹ ⁊ alteri tradidit hec opatus ē
Ascēderūtq; philistijm ⁊ ꝯbusserūt
tā mulierē q̄ p̄rem ei⁹. Quib⁹ ait
samsō. Licet hec feceritis tamē ad
huc ex vobis expetā vlcōez et tūc
quiescā. Percussitq; eos ingenti
plaga ita ut stupētes furā femori
īponerent Et descēdēs hītauit ī spe
lūca petre etham. Igit̄ ascēdētes
philistijm in terrā iuda castr̄me
tati sūt in loco q̄ postea vōtus est
lechi idest maxilla vbi eoꝝ fusus
ē exercitus Dixerūtq; ad eos de tri
bu iuda. Cur ascēdistis aduersū
nos. Qui rn̄derūt. Vt ligem⁹ sam
sō venim⁹ ⁊ reddam⁹ ei q̄ in nos
opatus ē. Descēderūt ergo tria mi
lia viroꝝ de iuda ad specū silicis
ethaz. Dixerūtq; ad samsō Nescis
ꝙ philistijm imperēt nob̄. Quaē
hoc facē voluisti. Quib; ille ait.
Sicut fecerunt mihi sic feci eis. Li
gare inquiunt te venimus et tra
dere in man⁹ philistinoꝝ. Quib⁹
samsō iurate ait ⁊ spondete mihi
ꝙ ñ occidatis me. Dixerūt. Non te
occidem⁹ ꝫ vīctū tradem⁹ Ligauē
rūtq; eū duob⁹ nouis funibus ⁊
tulerūt eū de petr̄ etham. Qui cū ve
nisset ad locū maxille et philisti
im vociferātes occurrissent ei: ir
ruit spūs domini ī eū ⁊ sicut solēt
ad odorē ignis ligna ꝯfumi ita vī
cula quib⁹ ligatus erat dissipa
ta sūt ⁊ soluta. Inuentāq; maxil
lam idest mādibulam asini que
iacebat arripiēs interfecit in ea
mille viros et ait in maxilla asi
ni in mandibula pulli asinarum
deleui eos et percussi mille viros

Cūq; hec verba canēs ꝯplesset ꝓ
iecit mādibulā de maū ⁊ vocauit
nomē loci illiꝰ ramathlechi: qđ
īterp̄tat̄ eleuacō maxille. Sitiēsq;
valde: clamauit ad dn̄z ⁊ ait. Tu
dedisti ī maū serui tui salutē hāc
maximā atq; victoriā ⁊ en siti mo
rior: incidāq; in manꝰ incircūciso
rū. Apuit itaq; dn̄s molarē dētez
in maxilla asini ⁊ egresse sūt ex eo
aque. Quibꝰ haustis refocillauit
spūm ⁊ vires recepit. Idcirco ap
pellatū ē nomē loci illiꝰ fons īuo
cātis de maxilla vsq; in p̄ntē diez
Judicauitq; isrl̄ in diebus phili
stijm viginti ānis. Ca. xvi.

Abijtq̄ in gazam ⁊ vidit ibi
mulierē mētricē: īgressusq;
ē ad eā. Qđ cū audissent philisti
im ⁊ ꝑcrebruissz apud eos: intras
se vrbē samson: circūdederūt eū po
sitis ī porta ciuitatis custodibꝰ et
ibi tota nocte cū silentio p̄stolan
tes vt facto māe exeuntē occidēnt
Dormiuit āt samson vsq; ad me
diū noctis ⁊ inde cōsurgēs appre
hēdit ābas porte fores cū postibꝰ
suis ⁊ sera: īpositasq; humeris su
is portauit ad v̄ticē mōtis q̄ respi
cit hebrō. Post hec amauit muli
erē q̄ hītauit in valle soreth ⁊ vo
cabat̄ dalila. Venerūtq; ad eaz
p̄ncipes philistinoꝝ atq; dixerūt
Decipe eū et disce ab illo ī q̄ hēat
tantā fortitudinē ⁊ q̄uo eū sup aē
valeamꝰ ⁊ vinctū affligē Qđ si fe
ceris: dabimꝰ tibi singuli mille ar
gēteos. Locuta ē ergo dalila ad
samson. Dic m̄ obsecro ī quo sit
tua maxima fortitudo et qđ sit q̄
ligatus erūpere nequeas. Cui rn̄
dit samson. Si septem neruiceis
funibꝰ necdū siccis ⁊ adhuc hu
mentibꝰ ligatꝰ fuero: infirmꝰ ero
vt ceteri hōines. Attulerūtq; ad
eā satrape philistinoruz septē fu
nes vt dixerat: quibꝰ vinxit eum
latentibꝰ apud se īsidijs ⁊ ī cubi
culo finē rei expectātibus. Clama
uitq; ad eū. Philistijm sup te sā
son. Qui rupit vīcula q̄uo si rum
pat q̄s filū de stuppa tortū sputa
mīe cū odorē ignis acceperit et n̄
ē ꝯgnitū in q̄ esset fortitudo eius.
Dixit ad eū dalila. Ecce illusisti m̄
⁊ falsū locutꝰ es. Saltē nūc īdica
m̄ quo ligari debeas Cui ille rn̄dit
Si ligatꝰ fuero nouis funibꝰ qui
nunq̄ fuerūt ī ope: infirmꝰ ero ⁊
alioꝝ hōim similis. Quibꝰ rursuz
dalila vinxit eū ⁊ clamauit phili
stijm sup te samson: ī cubiculo īsi
dijs p̄paratis. Qui ita rupit vīcu
la q̄si fila telaruz. Dixitq; dalila
rursū ad eū. Vsq; quo decipis me
⁊ falsū loq̄ris. Ōnde de quo vīciri
debeas Cui rn̄dit samson. Si inq̄t
septem crines capitis mei cū licio
plexueris et clauū hijs circūliga
tū t̄re fiexris: infirmꝰ ero. Quod cū
fecisset dalila dixit ad eū. Phili
stijm sup te samson. Qui ꝯsurgēs
de sōno extraxit clauū cū crinibꝰ
⁊ licio. Dixitq; ad eū dalila. Q̄uo
dicis q̄ amas me cū animꝰ tuus
nō sit mecū. Per tres vices mēti
tus es m̄ ⁊ noluisti dicere in q̄ sit
maxima fortitudo tua Cūq; mole
sta ei essz ⁊ ꝑ multos dies iugiter
adherēt: spatiū ad quietē nō tri
buens: defecit aīa eiꝰ ⁊ ad mortez
vsq; lassata ē. Tūc aperiēs verita
tem rei dixit ad eaz. Ferrū nunq̄
ascēdit sup caput meū: q̄ nazareꝰ

idest cōsecratus dño fū de vtero
mr̄is mee. Si rasū fuerit caput me
um recedet a me fortitudo mea ⁊ de
ficiā. eroq; sic ceteri hōies. Videns
q; illa q̄ ɔfessus ei esset oēm ani
mū suū misit ad prīcipes philisti
noꝝ ac mādauit Ascēdite adhuc
semel q̄ nunc m̄ aperuit cor suū
Qui ascenderūt assumpta pecunia
quā ꝓmiserāt. At illa dormiē eū
fecit sup genua sua ⁊ ī sinu suo re
clinaē caput. Vocauitq; tonsorē
⁊ rasit septē crines ei⁹ ⁊ cepit abi
gere eū ⁊ a se repellē. Statim enim
de eo fortitudo discessit. Dixitq;
Philistijm sup te samson Qui de
sōno ɔsurgēs dixit ī aīo suo. Egre
diar sicut ante feci ⁊ me excutiam
nesciens q̄ recessisset ab eo dñs.
Quē cū apprehēdissent philistijm
statim eruerūt oculos ei⁹ ⁊ duxerūt
gazam vinctū cathenis ⁊ clausum
ī carcere molē fecerūt. Jāq; capilli
eius renasci ceperant ⁊ principes
philistinorū cōuenerunt in vnū
ut ymolarēt hostias magnificas
dagon deo suo ⁊ epularent̄ dicen
tes tradidit deus nr̄ inimicū nr̄m
samsō in manus nr̄as. Qd etiam
popul⁹ videns laudabat deū suū
eadēq; dicebat. Tradidit de⁹ no
ster aduersariū nostꝝ in manus
nostr̄s. q̄ deleuit t̄rā nr̄am ⁊ occi
dit plurimos. Letantesq; p cōui
uia sūptis iā epulis p̄ceperunt ut
vocaret̄ samsō ⁊ ante eos luderet
Qui adduct⁹ de carcē ludebat an
te eos. fecerūtq; eū staē int̄ duas
columnas Qui dixit puero regen
ti gressus suos. Dimitte me ut tā
gā colūnas q̄b⁹ oīs imminet do
mus ⁊ recliner sup eas ⁊ paululū
requescam. Dom⁹ aūt erat plena
viroꝝ ac mulierū ⁊ erāt ibi oīnes
p̄ncipes philistīoꝝ ac de tecto ⁊ so
lario circit̄ tria milia vtriusq; sex
us spectabāt ludētē samsō. At ille
inuocato dño ait. Dñe deus me⁹
memīto mei et redde mihi nūc for
titudīez pristinā de⁹ me⁹ ut vlcis
car me de hostib⁹ meis ⁊ ꝓ amissi
one duoꝝ luminū vnā vlcōnem
recipiaz. Et apprehēdēs ambas co
lūnas q̄b; innitebat̄ dom⁹ alterā
q; eaꝝ dextera ⁊ alterā leua tenēs
ait Moriatur aīa mea cū philisti
im. Concussisq; fortiter colūnis ce
cidit dom⁹ sup oēs p̄ncipes ⁊ cete
rā multitudīez q̄ ibi erāt Multoq;
plures interfecit moriens q̄ ante
viuus occiderat Descendētes aūt
fratres ei⁹ ⁊ vniuersa cognacō tu
lerūt corp⁹ eius ⁊ sepelierūt inter
saraa ⁊ estahol in sepulchro pa
tris sui manue. iudicauitq; isrl̄ vi
ginti ānis. Ca. xvij.

Vitq; eo tpe vir q̄dā de mō
te ephraim noīe michas q̄ dixit
mr̄i sue Millecētū argēteos q̄s se
paueās ⁊ sup q̄b; me audiēte iu
raueras ecce ego habeo et apud
me sūt. Cui illa rn̄dit. Bn̄dictus fi
lius meus dño. Reddidit g̊ eos
mr̄i sue q̄ dixerat ei. Consecraui ⁊
voui hoc argētū dño ut de maū
mea suscipiat filius me⁹ ⁊ faciat
sculptile atq; cōflatile ⁊ nūc tr̄do
illd tibi. reddidit igit̄ eos mr̄i sue
Que tulit ducētos argēteos ⁊ de
dit eos argētario ut facerz ex eis
sculptile atq; ɔflatile qd fuit ī do
mo miche. Qui ediculāq; ī ea dō se
pauit ⁊ fecit ephod ⁊ theāphim
idest vestem sacerdotalem ⁊ ydola

Impleuitq; vnius filiorum suorum ma
num et factus est ei sacerdos. In diebus
illis non erat rex in israel. sed vnusquisq;
quod sibi rectum videbatur hoc faciebat
Fuitq; in tempore illo alter adolescens
de bethleem iuda ex cognatione eius
erat q; ipse leuites et habitabat ibi
Egressusq; de ciuitate bethleem pe
regrinari voluit vbicumq; sibi commo
dum reperisset. Cumq; venisset in mon
tem ephraim iter faciens et declinasset
parumper in domo miche interroga
tus est ab eo vnde venisset. Qui respondit
Leuita sum de bethleem iuda et vado
ut habitem vbi potuero et vtile mihi
esse prospexero. Mane apud me inquit
et esto mihi parens ac sacerdos. da
boq; tibi per annos singulos decem
argenteos ac vestem duplicem et que ad
victum sunt necessaria Acquieuit et man
sit apud hominem. fuitq; illi quasi vnus
de filijs Impleuitq; micha manum
eius et habuit puerum sacerdotem apud
se: nunc scio dicens quod bene fatiet mihi
deus habenti leuitici generis sacerdotem.

Ca. xviij.

In diebus illis non erat
rex in israel et tribus dan querebat pos
sessionem sibi ut habitaret in ea. Vs
q; ad illum enim diem inter ceteras tri
bus sortem non acceperat. Miserunt ergo
filij dan stirpis et familie sue quinq;
viros fortissimos de saraa et estha
ol ut explorarent terram et diligenter
inspicerent. Dixeruntq; eis. Ite et consi
derate terram. Qui cum pergentes venis
sent in montem ephraim et intrassent
domum miche requieuerunt ibi. Et ag
noscentes vocem adolescentis leuite.
vtentesq; illius diuersorio dixerunt
ad eum. Quis te huc adduxit? quid
hic agis? Quam ob causam huc veni
re voluisti? Qui respondit eis. Hec
et hec prestitit mihi michas et me
mercede conduxit ut sim ei sacerdos.
Rogauerunt q; eum ut consuleret dominum
et scire possent an prospero itinere per
gerent et res haberet effectum. Qui
respondit eis Ite cum pace dominus respicit
viam vestram et iter quo pergitis. Euntes
igitur quinq; viri venerunt lais. vide
runtq; populum habitantem in ea absq;
vllo timore iuxta consuetudinem sydo
niorum securum et quietum: nullo eis pe
nitus resistente magnarumq; opum et
procul a sydone atq; a cunctis hominibus
separatum. Reuersiq; ad fratres suos in sa
raa et esthaol et quid egissent scisci
tantibus responderunt. Surgite et ascenda
mus ad eos. Vidimus enim terram
valde opulentam et vberem. Nolite
negligere nolite cessare. Eamus et
possideamus eam nullus erit labor
Intrabimus ad securos in regionem
latissimam. tradetq; nobis dominus locum
in quo nullius rei est penuria eorum que
gignuntur in terra. Profecti igitur sunt
de cognatione dan de saraa et estha
ol sexcenti viri accincti armis bellicis
ascendentesq; manserunt in cariathiarim
iude quod locus ex eo tempore castrorum dan
nomen accepit et est post tergum ca
riathiarim. Inde transierunt in mon
tem ephraim Cumq; venissent ad do
mum miche dixerunt quinq; viri quod prius
missi fuerant ad considerandam terram
lais ceteris fratribus suis Nostis quod
in domibus istis sit ephod et thera
phim et sculptile atq; conflatile?
Videte quid vobis placeat. Et cum pau
lulum declinassent ingressi sunt domum
adolescentis leuite quod erat in domo
miche. salutauerunt q; eum verbis pa
cificis. sexcenti autem viri ita ut erant
armati stabant ante ostium. At illi

qui ingressi fuerāt domū iuuenis
sculptile ⁊ ephod ⁊ theraphim at
q̄ ꝯflatile tollere nitebāt ⁊ sacer
dos stabat ante hostiū sexcētis vi
ris fortissimis haud ꝓcul expectā
tibꝫ Tulerūt igit̄ q̄ ītrauerāt sculp
tile ephod ⁊ ydola atq̄ cōflatile.
Quibꝫ dixit sacerdos Quid facitis
Cui rn̄derūt Tace ⁊ pone digitū su
p os tuū. veniq̄ nobiscū ut habe
amꝰ te p̄rem ac sacerdotē. Quid ti
bi meliꝰ ē ut sis sacerdos in domo
vnius viri. an ī vna tribu ⁊ fami
lia in isrl̄. Qd cū audisset acquie
uit sermōibꝫ eoꝝ ⁊ tulit ephod et
ydola ac sculptile ⁊ ꝓfectus ē cuꝫ
eis. Qui cū ꝑgerēt ⁊ aū se ire fecis
sēt ꝑuulos ac iumēta ⁊ omne qd
erat p̄ciosū. iāqꝫ a domo miche
essent ꝓcul viri q̄ hītant in edibꝫ
miche ꝯclamātes secuti sunt ⁊ ptꝰ
tergū clamare ceperūt Qui cū respe
xissent dixerūt ad michā. Quid ti
bi vis. Cur clamas. Qui rn̄dit.
Deos meos q̄s m̄ feci tulistis ⁊ sa
cerdotē ⁊ oīa que habeo et dicitis
q̄d tibi est. Dixerūtq̄ ei filij dan.
Caue ne vltra loq̄ris ad nos ⁊ ve
niāt ad te viri ammo ꝯcitati ⁊ ip
se cū omni domo tua pereas Et sic
cepto itinere ꝑrexerūt. Vidēs autē
micha q̄ forciores se essent reuer
sus ē in domū suā Sexcēti aūt viri
tulerūt sacerdotē ⁊ que sup̄ diximꝰ
venerūtq̄ in lais ad ꝓplm q̄escen
tē atꝫ securꝫ ⁊ ꝑcusserūt eos in ore
gladij. vrbēq̄ incēdio tradiderūt
nullo penitꝰ ferēte p̄sidiū eo q̄ ꝓ
cul hītarent a sydone et cū nullo
hōim haberēt q̄cq̄ societatis ac
negocij. Erat aūt cītas sita in r̄gi
one ro ob quaꝫ rursū extruentes

habitauerūt in ea vocato nomine
ciuitatis dan iuxta vocabuluꝫ pa
tris sui quē genueāt isrl̄ que pri
us lais dicebat. Posuerūtq̄ sibi
sculptile ⁊ ionathā filiuꝫ gersan
filij moysi ac filios eiꝰ sacerdotes
in t̄bu dan vsq̄ ad diem captiui
tatis sue Māsitq̄ apd eos ydoluꝫ
miche oī tpe q̄ fuit domꝰ dei ī sylo
In diebꝰ ill̄ nō eāt rex in israhel.

Fuit q̄d vir leuites Ca. xix.
hītans ī latere mōtis ephr̄
im qui accepit vxorē de bethleem
iuda Que reliq̄t eū ⁊ reuersa est ī do
mū p̄ris sui bethleē māsitq̄ apd
eū q̄tuor mēsibus. Secutusq̄ est
eā vir suus volēsq̄ r̄cōciliari ei at
q̄ blādiri ⁊ secū reducē hn̄s in co
mitatu pueꝝ ⁊ duos asinos Que
suscepit eū ⁊ ītroduxit ī domū pa
tris sui Qd cū audissꝫ soc̄ eiꝰ eūq̄
vidissꝫ occurrit ei letꝰ ⁊ āplexatꝰ
ē hōiez Māsitq̄ gener ī domo soce
ri t̄bꝫ diebꝫ ꝯmedēs cū eo ⁊ bibēs
familiarit̄. die āt quarto de nocte
ꝯsurgēs ꝓficisci voluit Quē tenuit
socer ⁊ ait ad eū. Gusta p̄us pu
sillū pais ⁊ ꝯforta stomachū ⁊ sic
ꝓficisceis. sederūtq̄ sil̄ ac ꝯmederūt
⁊ biberūt. Dixitq̄ p̄r puelle ad ge
nerū suū. q̄so te ut hodie h̄ mane
as parit̄q̄ letem̄. At ille ꝯsur gēs
cepit velle ꝓficisci Et n̄lominꝰ ob
nixe eū socer tenuit et apd se fecit
manere. Mane āt facto parabat
leuites it̄ Cui socer rursū. Obsecro
inq̄t ut paululum cibi capias et
assumptis viribꝫ donec increscat
dies: postea ꝓficiscaris. Comede
rūt ergo siml̄ surrexitq̄ adolescēs
ut pergeret cum vxore sua ⁊ pue
ro. Cui rursum locutus est socer

Cōsidera q̄ dies ad occasū declinauerit q̄ p̄gim̄ ad vesperū. Mane aplius me etiā hodie q̄ duc letū diez q̄ cras p̄ficisceris vt vadas i domum tuam. Noluit gener acquiescere sermonibus eius. sed statū pertexit et venit contra iebus q̄ altero nomine vocat iebus: ducēs secū duos asinos onustos q̄ cubinā. Jamq̄ aderat iux̄ iebus q̄ dies mutabat in noctē. dixitq̄ puer ad dñm suū. Veni obsecro declinemus ad vrbē iebuseorū q̄ maneamus in ea. Cui rñdit dñs. Nō ingrediar oppidū gētis aliene q̄ nō ē de filijs isrl. ⁊ transibo vsq̄ gabaa q̄ cū illuc puenero manebimus in ea ā ceteris vrbe rama. Trāsierūt ḡ iebus q̄ cepū carpebāt iter: occubuitq̄ eis sol iuxta gabaa q̄ ē i tribu beniamin: diuertēruntq̄ ad eā vt manerēt ibi. Quo cum intrassent sedebant i platea ciuitatis q̄ nullus eos recipere voluit hospitio. Et ecce apparuit hō senex reuertens de agro q̄ de ope suo vesperi. q̄ q̄ ipe de mōte erat ephraim q̄ peregrinus habitabat i gaba. Homines āt regionis illius erāt filij iemini. Eleuatisq̄ oculis vidit senex sedentē hominē cū sarcinulis suis in platea ciuitatis q̄ dixit ad eū Vnde veni⁹ aq̄ vadis. Qui rñdit ei. pficisc⁹ sum⁹ de bethleem iuda et pgim⁹ ad locū nostrū q̄ ē in late montis ephraim vñ ieram⁹ bethleem. Et nūc vadim⁹ ad domum dei nullusq̄ sub tectū suū nos vult recipere: habētes paleas q̄ fenū i asino cū pabulū q̄ panē ac vinū i meos q̄ ancille tue vsus q̄ pueri q̄ mecū ē. Nulla re indigem⁹ nisi hospitio. Cui rñdit senex. Pax tecū sit. Ego pleno oia q̄ necessaria sūt. tm̄ q̄sone i platea maneas. Introduxitq̄ eū in domū suā q̄ pabulū asinis p̄buit ac post q̄ lauerūt pedes suos recepit eos i cōuiuiū. Illis epulātibus q̄ post laborē itineris cibo et potu reficiētibus corpa: venerūt viri ciuitatis illius filij belial id est absq̄ iugo q̄ circūdātes domū senis fores pulsare ceperūt clamātes ad dñm dom⁹ atq̄ dicētes. Educ virū q̄ ingressus ē domū tuā vt abutamur eo. Egressusq̄ ē ad eos senex et ait. Nolite frēs nolite facere malū hoc. q̄ ingressus ē hō hospitium meū q̄ cessate ab hac stultitia. Habeo filiā virginē q̄ hic hō hz cōcubinā: educā eas ad vos vt humilietis eas q̄ vīam libidinē oplea tis: tm̄ obsecro ne scelus hoc contra naturā operemini i virū. Nolebāt acq̄escere sermonibus illius. Q̄s cernens hō adduxit ad eos concubinā suā q̄ eis tradidit illudendā. Quā cū tota nocte abusi essent: dimiserūt eā mane. At mulier recedēte nocte tenebris venit ad ostiū domus vbi manebat dñs suus q̄ ibi corruit. Mane facto surrexit hō q̄ aperuit ostium vt ceptā expleret viam q̄ ecce concubina eius iacebat ante ostium sparsis i limine manibus. Cui ille putās eā quiescere loq̄batur. Surge vt ābulemus. Qua mihil rñdente intelligēs q̄ erat mortua: tulit eam q̄ iposuit asino: reuersusq̄ ē i domū suā. Quā cū esset ingressus arripuit gladiū q̄ cadauer vxoris cū ossibus suis i duodecim ptes ac frusta cōscidēs misit in oēs finīos isrl. Q̄s cū vidissent singuli cōclamabāt. Nunq̄ res talis facta ē in isrl ex

eo die quo ascenderunt patres
nostri de egipto vsq; in presens
tēpus. Ferte sētenciā ⁊ ī cōe decer
nite q̄d facto op⁹ sit.:. Ca. xx.

Egressi itaq; sūt oēs filij isrl ⁊
p̄iter ɔgregati q̄si vir vnus
de dā vsq; bersabee ⁊ t̄ra galaad
ad dn̄m in maspha. oēsq̄ anguli
populoꝝ ⁊ cūcte tribꝫ israhel in ec
clesiā populi dei ɔueneīt q̄dringē
ta milia peditū pugnatoꝝ. Nec
latuit filios beniamin q̄ ascendis
sent filij isrl in maspha Interoga
tusq; leuita maritus mulieris int̄
fecte qūo tātū scel⁹ perpetratum
eēt rn̄dit Veni ī gabaa beniamin
cū vxore mea. illucq; diuerti Et ec
ce hōies cītatis illius circūdederūt
nocte domū in q̄ manebā volētes
me occidere ⁊ vxorē meaꝫ incredi
bili furoē libidīs vexantes deniq;
mortua ē Quā arreptam in frusta
ɔcidi misiq; partes ī omēs termi
nos possessionis vestre q̄ nunq̄
tātū nephas ⁊ tā grāde piaculū
factū ē in israhel. Adestis omēs fi
lij israhel decernite q̄d facē debea
tis. Stāsq; omnis ꝑplus ⁊ q̄si vni
us hōis sermone rn̄dit. Nō recede
mus in tabnacula nr̄a nec suā q̄s
q̄ intrabit domū s̄ hoc cōtra ga
baa in ɔmune faciem⁹. Decē viri
eligant̄ e cētum ex omnibꝫ tribu
bus israhel ⁊ cētum de mille ⁊ mil
le de decē milib⁹ ut cōportent exer
citui cibaria et possim⁹ pugnare
ɔtra gabaa beniamin et reddē ei
ꝓ scelē q̄d meret̄. Cōuenitq; vni
uersus israhel ad cītatē; q̄si homo
vnus eadē mēte vnoq; ɔsilio ⁊ mi
serūt nūtios ad omnē tribum be
niamin q̄ dicerent. Cur tātum ne
phas in vobis reptū est. Tradi
te hōies de gabaa q̄ hoc flagiciū
ꝑpetrarūt ut moriātur ⁊ auferat̄
malū de israhel. Qui noluerūt fra
tꝝ suoꝝ filioꝝ israhel audiē man
datū s̄ ex cūctis vrbib⁹ que sortis
sue erāt ɔuenerūt in gabaa ut il
lis ferrent auxiliū ⁊ cōtra vniuer
sū populū israhel dimicarēt Inuē
tiq; sūt vigintiq̄nq; milia de beni
amin educētiū gladiū pret̄ habi
tatores gabaa q̄ septingēti erant
viri fortissimi ita sinistra ut dextr̄
p̄liantes ⁊ sic fūdis lapides ad cer
tū iacientes ut capillūq̄ possent
ꝑcutere ⁊ nequaq̄ in alterā ꝑtē;
ictus lapidis deferret̄ Viroꝝq̄ is
rahel absq; filijs beniamin inuen
ta sūt quadringēta milia educēci
um gladios ⁊ ꝑatoꝝ ad pugnā
q̄ surgētes venerūt ī domū dei hoc
ē in silo. ɔsuluerūtq; dn̄m atq; dix
erūt. Quis erit in exercitu nr̄o pn̄
ceps certaminis ɔtra filios benia
min. Quib⁹ rn̄dit dn̄s. Judas sit
dux vester. Statiq; filij israhel sur
gētes mane castrametati sūt iux
ta gabaa ⁊ inde ꝓcedentes ad pu
gnā ɔtr̄ beniamin vrbē oppugna
re ceperūt. Egressiq; filij beniamin
de gabaa occiderūt de filijs israhel
die illo viginti duo milia viroꝝ
Rursū filij isrl ⁊ fortitudine ⁊ nu
mero ɔfidētes in eodē loco in quo
pri⁹ c̄tauerūt atiē direxerūt ita tn̄ ut
pri⁹ ascēderēt ⁊ flerēt corā dn̄o vs
q; ad noctē. ɔsulerētq; eū ⁊ dice
rēt Debeo vltr̄ ꝓcedē ad dimicād
ɔtra filios beniamin fratres me
os an n̄. Quibꝫ ille rn̄dit Ascēdite
ad eos ⁊ inite c̄tamē. Cūq; filij is
rahel alteā die ɔtr̄ filios beniamin

ad p̄liū ꝓcessissent: eruperūt fi
lij bēiamī de portis gabaa ⁊ occur
rētes eis tāta in illos cede bacha
ti sūt ut decē ⁊ octo milia virorum
educētiū gladiū ꝓsternerēt Quā
ob rem oēs filij isrl̄ venerūt in do
mū dei ⁊ sedētes flebāt corā dn̄o.
Jeiunauerūtq; die illo vsq; ad ves
perā ⁊ obtulerūt ei holocausta at
q; pacificas victimas ⁊ sup statu
suo interrogauerūt. Eo tp̄e ibi erāt
archa fedeis dn̄i ⁊ phinees filius
eleazari filij aaron p̄positꝰ domus
Cōsuluerūt igit̄ dn̄m atq; dixerūt.
Exire vltra debemꝰ ad pugnaz cō
tra filios bēiamī fratres nr̄os an
quiescere. Quibꝰ ait dn̄s. Ascēdi
te. Cras em̄ tradā eos in manus
vr̄as. Posuerūtq; filij isrl̄ insidias
per circuitū vrbis gabaa ⁊ tertia
vice sicut semel et bis cōtra benia
min exercitū ꝓduxerūt. Sed ⁊ filij
beniamin audacter eruperūt de ci
uitate ⁊ fugiētes adūsarios lōgi
us ꝑsecuti sūt. ita ut vulnerarent
ex eis sic p̄mo die ⁊ scd̄o ⁊ cederēt
per duas semitas vertētes terga
quarū vna ferebat̄ in bethel et al
tera in gabaa atq; ꝓsternerēt tri
ginta circiter viros. Putauerunt
em̄ solito eos more cedere. Qui fu
gā arte sil̄antes inierūt cōsiliū ut
abstraherent eos de ciuitate ⁊ q̄si
fugiētes ad supradictas semitas
ꝑducerēt Oēs itaq; filij isrl̄ surgē
tes de sedibꝰ suis tetēderūt atiez ī lo
co qui vocat̄ baalthamar: insidie
q̄ que circa vrbē erant paulatī se
apire ceperūt ⁊ ab occidētali vrbis
parte ꝓcedere. Sed ⁊ alia decez mi
lia virorꝫ de vniūso isrl̄ habitato
res vrbis ad certamīa ꝓuocabāt.

ingrauatūq; est bellū cōtrā filios
beniamin ⁊ nō intellexerunt q̄ ex
omni ꝑte illis instaret interitus.
Percussitq; eos dn̄s in cōspectu fi
liorꝫ isrl̄ ⁊ interfecerūt ex illis in il
lo die vigintiquīq; milia ⁊ centū
viros oēs bellatores ⁊ educentes
gladiū. Filij autez beniamin cū se
inferiores esse vidissent ceperūt fu
gere. Qd̄ cernētes filij isrl̄ dederūt
eis ad fugiēdū locū ut ad p̄para
tas insidias deuenirent q̄s iuxta
vrbē posuerant Qui cū repēte de la
tibulis surrexissent ⁊ beniamī ter
ga cedētibꝰ daret: ingressi sūt ciui
tatē ⁊ ꝑcusserūt eam in ore gladij
Signum aūt dederāt filij isrl̄ hijs
quos in insidijs collocauerāt ut
postq̄ vrbez cepissent ignē accēde
rent ut ascendēte in altū fumo ca
ptam vrbē demōstrarēt. Qd̄ cū cer
nerēt filij isrl̄ in ipso certamīe po
siti. putauerunt em̄ filij beniamin
eos fugere ⁊ instantius ꝑseq̄bāt̄
cesis de exercitu eorꝫ trigīta viris
ut viderūt quasi colūnā fumi de ci
uitate cōscēdere. beniaminq̄ respi
tiēs retro cū captā cernerēt cītatē
⁊ flāmas in sublime ferri q̄ prius
simulauerāt fugā v̄sa fatie fortiꝰ
resistebāt. Qd̄ cū vidissent filij be
niamī in fugā v̄si sūt ⁊ ad viā de
serti ire ceperūt: illucq̄ eos adūsa
riis ꝑsequētibꝰ. Sed ⁊ hij q̄ vrbē
succēderant occurrerūt eis atq; ita
factū est ut ex vtraq; ꝑte ab hosti
bus cederēt̄ nec erat vlla requies
moriētium Ceciderūt atq; ꝓstrati
sūt ad oriētalez plagam vrbis ga
baa. Fuerūt aūt q̄ in eodē loco in
terfecti sūt decē ⁊ octo milia virorꝫ
oēs robustissimi pugnatores Qd̄

cū vidissent qui remāserāt de be
niamin fugerūt ī solitudīez ⁊ ꝑge
bāt ad petrā cui⁹ vocabulū ē rem
mon In illaq̄ fuga palātes ⁊ ī di
uersa tēdētes occiderūt qn̄q̄ milia
viros. Et cū vltra tēderent ꝑsecuti
sūt eos. Et intꝛfecerūt etiā alia duo
milia Et sic factū ē ut oēs qui ceci
derāt de beniamin ī diuersis locis
eēnt vigintiqn̄q̄ milia pugnato
res ad bella ꝓmptissimi. Remāse
rūt itaq̄ de oī numero beniamin
q̄ euadere potuerūt ⁊ fugē in solitu
dinē sexcēti viri sederūtq̄ ī petra rē
mon mēsib; q̄tuor. Regressi autē
filij isrl̄ oēs reliq̄as ciuitatis a vi
ris vsq̄ ad iumēta gladio ꝑcus
serūt cūctasq̄ vrbes ⁊ viculos beni
amin vorax flamma cōsumpsit.
Vrauerātq̄ filij isrl̄ Ca. xxi.
in maspha ⁊ dixerūt. Nullus nr̄m
dabit filijs beniamin de filiab⁹ su
is vxorē. Venerūtq̄ oēs ad domū
dei ī sylo ⁊ ī cōspectu ei⁹ sedētes vs
q̄ ad vesperā leuauerūt vocē ⁊ ma
gno vlulatu ceperūt flere dicētes.
Quaē dn̄e de⁹ isrl̄ factū ē hoc ma
lū populo tuo ut hodie vna trib;
auferretur ex nob.ꝛ Alteā aūt die
diluculo cōsurgētes extruxerūt al
taē. obtulerūtq̄ ibi holocausta et
pacificas victimas ⁊ dixerūt Quis
nō ascēdit in exercitū dn̄i de vniū
sis tribub⁹ israhel.ꝛ Grādi enī iu
ramento se ꝯstrinxerāt cū essent
in maspha interfici eos qui defu
issent ductiq̄ penitencia filij isra
hel super fratre suo beniamin: cepe
rūt dicere Ablata est tribus vna
de israhel. Vn̄ vxores accipient.ꝛ
Omnes enim in ꝯmune iurauim⁹
non daturos nos his filias nr̄as

Idcirco dixerūt Quis ē de vniuers
tribubus israhel q̄ non ascendit
ad dn̄m in maspha.ꝛ Et ecce inuē
ti sunt habitatores iabis galaad
ī illo exercitu nō fuisse. Eo quoq̄
tēpore cū essent in sylo nullus ex
eis ibi repertus ē. Miserūt itaq̄ de
cem milia viros robustissimos ⁊
preceperūt eis. Ite ⁊ ꝑcutite ha
bitatores iabis galaad ī ore gla
dij tā vxores q̄ꝫ paruulos eoꝝ et
hoc erit quod obseruaē debebitis
Omne geneis masculini ⁊ mulie
res que cognouerūt viros interfi
cite virgines r̄seruate. Inuēte sūt
de iabis galaad quadringēte vir
gines q̄ nescierūt viri thorum ⁊ ad
duxerāt eas ad castra in silo ī ter
rā chanā Miserūtq̄ nūtios ad fili
os beniamin q̄ erāt ī petr̄ rēmon
⁊ ꝑceperūt eis ut eos susciperēt ī pa
ce Venerūtq̄ filij beniamin ī illo tē
pore ⁊ date sūt eis vxores de filia
bus iabis galaad. alias aūt nō
repererunt quas simili modo tra
derent Vniuersusq̄ israhel valde
doluit ⁊ egit penitentiaz sup inter
fectione vnius tribus ex israhel.
dixerūtq̄ maiores natu. Quid fa
ciem⁹ reliquis qui nō acceperūt
vxores.ꝛ Omēs in beniamin femīe
ꝯciderūt ⁊ mag̃ nobis cura īgētiq̄
studio ꝓuidēdū ē ne vna trib⁹ de
leat̄ ex isrl̄. Filias eī nr̄as eis da
re nō possumus constricti iuramē
to et maledictione qua diximus
maledictus qui dederit de filiabus
suis vxorem beniamin. Ceperūt
q̄ consilium atq̄ dixerunt. Ecce
sollēnitas domini est ī sylo anni
uersaria q̄ sita ē ad septētrionē vr
bis bethel ad oriētalez plagā vie

que de bethel tendit ad sychimiā
ꝛ ad meridiez oppidi lebona. Pre
ceperūtq; filijs beniamin aiq; dix
erūt. Ite ꝛ latitate ī vineis. Cūq;
videritis filias sylo ad ducendos
choros ex more ꝓcedē: exite repēte
de vīeis ꝛ rapite ex eis singuli vx
ores singulas et ꝑgite in t̄rā beni
amin. Cūq; venerint p̄res earuz
ac frēs ꝛ adūsū vos queri ceperīt
atq; iurgari: dicem⁹ eis. Miseremī
eoꝝ. Non em̄ rapuerūt eas iure
bellantiū atq; victorū. ꝫ rogātib⁹
vt acciperēt n̄ dedistis ꝛ a vr̄a pā
te peccatū est. Fecerūtq; filij beniamin
vt sibi fuerat īperatū ꝛ iuxta
numerū suū rapuerūt sibi de hijs
q̄ ducebāt choros vxores singl'as
abieruntq; in possessionē suā edi
ficantes vrbes ꝛ hītantes in eis.
Filijq̄ isrl' reūsi sūt ꝑ tribus ꝛ fa
milias in tabernacula sua. In die
b⁹ illis nō erat rex in isrl'. ꝫ vnus
quisq; quod sibi rectū videbatur
hoc fatiebat.

Explicit liber iudicū. Inci
pit lib' ruth. Ca p̄muz ·:·

In diebus vnius iudicis qn̄ iudi
ces p̄erant facta ē fames in terra
Abijt ergo homo de bethleem iu
da: vt ꝑegrinaret̄ in regione mo
abitide cū vxore sua ac duob⁹ libe
ris. Ip̄e vocabat̄ elimelech ꝛ vx
or eius noemi ꝛ duo filij alter ma
alon ꝛ alter chelion: effratei de be
thleem iuda. Ingressiq; regionē
moabitidē morabant̄ ibi. Et mor
tuus ē elimelech maritus noemi
remāsitq; ipsa cū filijs. Qui acce
perūt vxores moabitidas: quarū
vna vocabat̄ orpha alteraq; ruth

Manserūtq; ibi decē ānis ꝛ ambo
mortui sūt maalon videlicet ꝛ che
lion: remāsitq; mulier orbata du
ob⁹ liberis ac marito. Et surrexit
vt in patriā ꝑgeret cū vtraq; nu
ru sua de regione moabitide Audi
erat em̄ q̄ respexisset dn̄s ꝓpl'z suū
ꝛ dedisset eis escas Egressa ē itaq;
de loco ꝑegrinacōis sue cū vtr̄q;
nuru ꝛ iā in via reūtendi posita ī
terram iuda: dixit ad eas. Ite in
domū mr̄is vr̄e. Faciat vobiscuz
dn̄s mīam: sic̄ fecistis cū mortuis
ꝛ mecū. Det vob' īuenire req̄ez in
domib⁹ viroꝝ q̄s sortiture estis.
Et osculata ē eas Que eleuata vo
ce flere ceperūt ꝛ dicere. Tecū ꝑge
mus ad ꝓpl'm tuū. Quib⁹ illa rn̄
dit. Reūtimini filie mi. Cur veītis
mecū. Num vltra habebo filios ī
vtero meo vt viros ex me speraē
possitis. Reūtimī filie mi ꝛ abite
Jā eī senectute ꝯfecta sū nec apta
vinculo coniugali. Etiā si possem
hac nocte ꝯcipe ꝛ parere filios: si
eos expectare velitis donec crescāt
ꝛ annos pubertatis impleāt: āte
eītis vetule q̄ nubatis Nolite q̄so
filie mi. q̄ vr̄a āgustia magis me
p̄mit ꝛ egressa ē man⁹ dn̄i cōtra
me. Eleuata igit̄ voce rursū flere ce
perūt. Orpha osculata ē socrū ac
reuersa: ruth adhesit socrui sue.
Cui dixit noemi. En reūsa ē ꝯgna
ta tua ad ꝓpl'z suū ꝛ ad deos suos:
vade cū ea. Que rn̄dit Ne aduerse
ris mihi vt relinquā te ꝛ abeam.
Quocūq; ꝑrexeris pergā ꝛ vbi mo
rata fueris et ego ꝑiter morabor.
Populus tu⁹ ꝓpl's meus et deus
tuus de⁹ me⁹. Que te terra susce
perit morientē in ea moriar: ibiq;

loc̃ actipiã sepulturẽ. Dec mihi
faciat dñs & hec addat si non sola
mors me & te sepauerit. Vidēs er
go noemi q obstinato ruth aīo
decreuisset secū pgere abūsari no
luit nec ad suos vltr reditū psua
dere. Prouectoq; sūt simul & venerūt
in bethleē Quib⁹ vrbē ingressis ve
lox apud cūctos fama pcrebruit
dicebātq; mulieres Dec ē illa no
emi. Quib⁹ ait. Ne vocetis me no
emi idest pulchra sed vocate me ma
ra idest amaram q amaritudīe
valde rpleuit me oīpotens. Egres
sa sū plena & vacuā reduxit me dñs
minus. Cur ergo vocatis me noemi
quā dñs humiliauit & afflixit oī
potēs. Veit ergo noemi cū ruth
moabitide nuru sua de terra pegri
nacōis sue ac reūsa ē i bethleē qñ
pmū ordea metebātur. Ca. ij.
Erat aūt viro elimelech osā
guineꝰ lō potēs & magnaq;
opū noīe booz. Dixitq; ruth moa
bitis ad socrū suā. Si iubes vadā
i agrū & colligā spicas q fugerint
manꝰ metētiū vbicūq; demētis i
in me pūsfamilias repetero grām
Cui illa rndit Valde filia mi. Abi
it itaq; et colligebat spicas post
tga metētiū. Accidit aūt ut ager
ille haberq; dñm noīe booz q erat
de cognacōe elimelech. Et ecce ip
se venīebat de bethleē dixitq; mes
soribq; dñs vobiscū Qui rndерunt
ei. Bñdicat tibi dñs. Dixitq; booz
iuuenī q messoribq; pērat. Cuius
ē hec puella. Cui rndit Dec ē mo
abitis q venit cū noemi de regiōe
moabitide & rogauit ut spicas col
ligerq; remanētes sequēs messoꝝ
vestigia. Et de mane vsq; nūc stat
in agro & nec ad mōmētū q̄dē do
mū reūsa ē. Et ait booz ad ruth.
Audi filia. Ne vadas in alterum
agrū ad colligēdū nec trēdas ab
hoc loco sed iūgē puellis meis & vbi
messuerint seqre Mādaui ei pue
ris meis ut nemo molestꝰ sit tibi
sed & si sitieris vade ad sarcinulas
& bibe aq̄s de q̄bꝰ & pueri mei bi
būt. Que cadēs in faciē suā & ado
rās sup terrā dixit ad eū Vñ hoc
mihi ut inuenirem grām anī oc
los tuos & nosse me dignareris pe
grinā mulierē. Cui ille rndit Nū
ciata sūt mihi oīa q fecīs socrui tue
post mortē viri tui & q̄ reliq̄ris pa
trēm tuos & trām in q̄ nata es & ve
neris ad pplm quem ātea nesci
bas. Reddat tibi dñs opꝰ tuū
& plenā mercēdē recipias a dño do
mino israēl ad quē venisti & sb eius fugisti
alas. Que ait. Inuenī grām apud
oculos tuos dñe mi q̄ consolatꝰ es
me & locutꝰ es ad cor ancille tue
q̄ nō sū simil vnꝰ puellaꝝ tuaꝝ
dixitq; ad eā booz. Cū hora vesc̄
di fuerit veni huc & comede panē &
tinge buccellā tuā i aceto. Sedit ita
q; ad messoꝝ latus & porrexit pol
tā sibi & comeditq; & saturata ē & tu
lit reliq̄as Atq; inde surrexit ut spi
cas ex more colligēt. Precepit āt
booz pueris suis dicens. Etiam si
vobiscum metere voluerit ne pro
hibeatis eā & de vestibusq; manipu
lis picite de industria & remanere
permittite ut absq; rubore colligat
& colligēdi nemo corripiat. Col
legit ergo in agro vsq; ad vespe
ram & que collegerat virga cedēs
et excutiens inuenit ordei quasi
ephi mensurā idest tres modios

quos portās reuersa ē in ciuitatē et
ostēdit socrui sue. Insup ꝓtulit ⁊
dedit ei de reliquijs cibi sui q̄ satu
rata fuerat. Dixitq; ei socrus sua.
Vbi hodie collegisti. ⁊ Et vbi feci
sti opus. ⁊ Sit bn̄dict⁹ q̄ misertus
est tui. Indicauitq; ei apud quez
essz opata ⁊ nomē dixit viri q̄ bo
oz vocaretur. Cui rn̄dit noemi. Be
nedict⁹ sit a dn̄o qm̄ eādē gratiā
quaz p̄bucāt viuis ꝑuauit ⁊ mor
tuis. Rursūq; ait. Propīquus nr̄
est hō. Et ruth hocq̄ inq̄t p̄cepit
mihi ut tādiu messorib⁹ ei⁹ iūge
rer donec om̄es segetes meterent̄
Cui dixit socrus Melius ē filia mi
ut cū puellis ei⁹ exeas ad meten
dū ne ī alieno agro q̄spiā resistat
tibi. Juncta ē itaq; puellis booz et
tādiu cū eis messuit donec ordea
⁊ triticum in horreis conderentur.

Postq̄ aūt reuersa ē Ca. iij.
ad socrū suā audiuit ab ea.
Filia mi q̄rā tibi requiē ⁊ ꝓuidebo
ut bn̄ sit tibi. Booz iste cui⁹ puel
lis ī agro iūcta es ꝓpīqu⁹ nr̄ est ⁊
hac nocte aream ordei vētilat. La
uare igit̄ ⁊ vngere ⁊ induē cultio
rib⁹ vestimētis ⁊ descēde ī aream.
Nō te videat hō donec esū potūq;
finierit. Quādo aūt ierit ad dormi
endū nota locū in q̄ dormiat. Ve
niesq; ⁊ discoopies palliū q̄ opit̄
a pte pedū et ꝓities te ⁊ ibi iacebit
Ipse aūt dicet tibi q̄d agere debe
as. Que rn̄dit. Quicq̄d p̄cepeis fa
tiā. Descēditq; ī areaz ⁊ fecit oīa q̄
sibi īpauerat socrus. Cūq; come
dissz booz ⁊ bibisset ⁊ factus esset
hilarior issetq; ad dormiendū iux̄
aceruū manipuloꝝ venit abscon
dite et discoopto a pedibus eius
pallio se ꝓiecit Et ecce nocte iā me
dia expauit homo ⁊ ꝯturbatus ē
viditq; mulierē iacētē ad pedes su
os ⁊ ait illi. Que es. ⁊ Illaq; rn̄dit
Ego sū ruth ācilla tua Expāde pal
liū tuū sup famulā tuā q̄ ꝓpīqu⁹
es. Et ille bn̄dicta inq̄t es a dn̄o fi
lia ⁊ p̄orē miseicordiā posteiori su
pasti. q̄ nō es secuta iuuenes pau
peres siue diuites. Noli g̊ metuere
sed q̄cq̄d dixeris mihi fatiaz tibi.
Scit em̄ oīs ꝓpl's q̄ habitat intra
portas vrbis mee mulierez te esse
virtutis. Nec abnuo me ꝓpīquuz
sed ē ali⁹ me ꝓpīq̄or. Quiesce hac
nocte et facto mane si te voluerit
ꝓpinq̄tatis iure retinē bn̄ res acta
est. sinaūt ille noluerit ego te abs
q; vlla dubitacōe suscipiaz viuit
dn̄s. Dormi vsq; mane. Dormiuit
itaq; ad pedes ei⁹ vsq; ad noctis
abscessum Surrexit itaq; añq̄ ho
mines se ꝯgnoscerēt mutuo et di
xit booz. Caue ne quis nouerit q̄
huc veneris. Et rursū expāde inq̄t
palliū tuū q̄ opiris ⁊ tene vtraq;
manu Qua extēdēte ⁊ tenēte men
sus ē sex modios ordei ⁊ posuit su
per eā. Que portās ingressa ē ciui
tatez ⁊ venit ad socrū suā. Que di
xit ei. Quid egisti filia. ⁊ Narrauit
q; ei oīa q̄ sibi fecissz homo. Et ait.
Ecce sex modios ordei dedit mihi ⁊
ait nolo vacuaz te reuti ad socrū
tuaz. Dixitq; noemi. Expecta filia
donec videam⁹ quez res exitū ha
beat. Neq; em̄ cessabit hō nisi con
pleuerit q̄d locut⁹ est. Ca. iiij.

Ascendit ergo booz ad portā
⁊ sedit ibi. Cūq; vidisset ꝓpī
quū p̄terire de quo p̄us ꝑmo ha
bit⁹ ē dixit ad eū Declina paulisp

⁊ sede hic vocās eū noīe suo. Qui
diuertit ⁊ sedit. Tollēs aūt booz
decē viros de sēioribz ciuitatis dix
it ad eos. Sedete hic. Quib⁹ resi
dētib⁹: locutus ē ad ꝓpīquū. Par
tē agri fratris nr̄i elimelech vēdet
noemi q̄ reuersa ē de regione mo
abitide qđ audiē te volui ⁊ tibi di
cere corā cūctis sedētibus ⁊ maio
rib⁹ natu de populo meo. Si vis
possidere iuē ꝓpinq̄tatis eme ⁊ pos
side si aūt displicet tibi hocipsum
indica mihi ut sciā quid facere de
beaz. Nullus enim ē ꝓpinquus ex
cepto te q̄ prior es ⁊ me q̄ secūd⁹
sum. At ille rn̄dit. Ego agꝝ emaz
Cui dixit booz Qn̄ emeris agrum
de manu mulieris. ruth q̄ꝫ moabi
tidē q̄ vxor defūcti fuit debes accipe
re ut suscites nomē ꝓpinqui tui in
hereditate sua. Qui rn̄dit. Cedo iu
re ꝓpinquitatis. Neq̄ enim poste
ritatē familie mee delere debeo Tu
meo vtere p̄uilegio quo me libent̄
carere ꝓfiteor. Hic āt eāt mos āti
quitus in isrl̄ int̄ ꝓpinquos ut si
qn̄ alter alteri suo iure cedebat ut
eēt firma ɔcessio soluebat hō cal
ciamētuz suū ⁊ dabat ꝓpinq̄ suo.
Hoc erat testīoniū cessiōis ī isrl̄
Dixit ergo ꝓpīquo suo booz. Tol
le calciamētū tuū. Qđ statī soluit
de pede suo. At ille maioribz natu
et vniuerso ꝓpl̄o testis vos inq̄t
estis hodie q̄ possederiz oīa q̄ fu
erūt elimelech ⁊ chelion ⁊ maalō
tra dēte noemi ⁊ ruth moabitidē
vxorē maalon in ɔiugiū sūpseriz
ut suscitē nom̄ defūcti in heredita
te sua ne vocabulū ei⁹ de familia
sua ac fratribz ⁊ ꝓpl̄o deleat̄ Vos
inquā hui⁹ rei testis estis. Rn̄dit
oīs popul⁹ qui erat in porta ⁊ ma
iores natu. Nos testes sum⁹ Faci
at dn̄s hāc mulierez q̄ ingredit̄
domū tuā sic̄ rachel ⁊ lyam q̄ edi
ficauer̄t domū isrl̄ ut sit exēpluz
virtutis ī effrata ⁊ habeat celebre
nomē in bethleem. Fiatq̄ dom⁹
tua sicut domus phares quē tha
mar peperit iude de semīe qđ tibi
dederit dn̄s ex hac puella. Tulit
itaq̄ booz ruth ⁊ accepit vxorē in
gressusq̄ ē ad eaz ⁊ dedit illi dn̄s
ut cōcipet ⁊ pareret filiū. Dixer̄t
q̄ mulieres ad noemi Bn̄dict⁹ do
min⁹ q̄ non ē passus ut deficeret
successor familie tue ⁊ vocaret̄ no
mē ei⁹ in isrl̄ ⁊ habeas q̄ ɔsoletur
aīam tuā ⁊ enutriet senectutē De
nuru enim tua natus ē q̄ te diligz
⁊ multo tibi melior ē q̄ꝫ si septem
habēs filios. Susceptūq̄ noemi
puerū posuit ī sinu suo ⁊ nutricis
ac gerule fūgebatur offitio. Vici
ne aūt mulieres ɔgratulantes ei
et dicētes natus ē fili⁹ noemi vo
cauer̄t nomē ei⁹ obed. Hic ē pat̄
ysai patris dauid. Hee sūt gn̄ati
ones phares. Phares genuit es
rom. Esrom genuit aram. araz ge
nuit aminadab. Aminadab ge
nuit nason. Nason genuit salmō
Salmō genuit booz. booz genuit
obed. Obed genuit ysai. ysai ge
nuit dauid.:.

Explicit liber Ruth.

Incipit plogus beati ieronimi In libros regum

Uiginti a duas lras ee apd hebreos · sz roqq lingua a caldeoꝝ testat que hebree magna ex pte cōsimis est · Nā a ipsi vigintiduo elemēta habēt eodē sono ꝫ diuersis caracteribꝫ · Samaritani etiaz pētateuchuz moysi totidē lris scriptitāt · figuris tm a apicibz discrepātes · Certūqz e esdraz scribā legisqz doctorē post captā ierosolimā a instauratoꝝ ez tēpli fub zorobabel alias lras reperisse quibus nūc vtimur cū ad illud vsqz tēpꝰ idē samaritano ya hebreoꝝ caracteres fuerint · In libroqz numeroꝝ hec eadē fupputatoꝝ sb leuitarū ac sacerdotū censu mistice ostēditur a nomē dñi tetragramaton iqbusdā grecis voluminibꝫ vsqz hodie antiqs expressuz lris inuenimus Sz a psalmi tricesimusseptimus a cētesimusdecimꝰ a cētesimꝰ vndecimus a centesimusdecimus octauus et cētesimusquadragesimusquartꝰ · qq̄ diuerso scribātur metro · tū eiusdem numeri terunt alphabeto · Et ieremie lamētatoēs a oratoꝝ eiꝰ salomonis qz in fine puerbia ab eo loco in quo ait · Mulierē fortē quis inuenit eisdē alphabetis vl icisiombus fupputant · Porro qnqz littere duplices apud hebreos sunt · caph · mez · nun · phe · sade Aliē ei scribunt p has pncipia medietatesqz verboꝝ aliter fines Vñ a qnqz a plerisqz libri duplices esti mant samuel · malachym · dabreyamim · esdras · ieremias cuz cynoth · id est lamētatoēmbꝫ suis · Quomō igit vigintiduo elementa fūt · p que scribim⁹ hebraice oē qd loquimur et eoꝝ imeqs vox humana oprehēditur ita vigintiduo volumina fupputant quibꝫ qsi lris a exordiis i dei doctrina tenera adhuc a lactēs viri iusti eruditur infantia · Primꝰ apd eos liber vocat brefith quē nos genesim dicimꝰ · Secūdꝰ elleſmoth q exodꝰ appellat · Tercius vagecra id est leuiticus · Qrtus vageda ber quē numeroꝝ vocamꝰ · Qntus elleaddabarim q deuteronomiū pnotat · Hiis fūt qnqz libri moysi quos ppie thoriath id est legem appellāt · Scdm pphetaꝝ ordinez faciūt a incipiunt a iesu filio naue qui apd illos iosue bennun dicitur · Deinde sb̄texunt sopthim id est iudicuz libroꝝ a in eōdem cōpingūt ruth qz in diebz iudicum facta eius narrat historia · Tercius seqtur samuel quē nos regnoꝝ primū a secūdū dicimꝰ · Quartus malachim id est reguz q tercio a qrto regnoꝝ volumine cōtinetur · Meliusqz e mlto malachī id est regū qp malacoth id est regnoꝝ dicere · Nō em multarū gētiū describit regna sedum⁹ israhelitici pli qui tribubꝫ duodecī otinet · Qntus e ysaias · Sextus ihe remias · Septimus ezechiel · Octauus liber duodecī pphetaꝝ q apd illos vocatur thareasra · Tercius ordo agiographa possidet · Et primus liber incipit ab iob · Scōs a dauid quē qnqz incisiombus et

CXXXVI

vno psalmorū volumine ꝯpͥhen
dūt. Tertiꝰ ē salomō. tres libros
hn̄s ꝓuerbia. q̄ illi ꝑabolas id ē
masloth appellāt. Qr̄tꝰ eccl̄iastē
id ē coeleth. Qn̄tꝰ est canticū cā
ticoruꝫ. quē titulo syrasyrim p̄no
tant. Sextꝰ ē daniel. Septimꝰ da
breiamin id ē v̄ba dieꝝ: qđ signi
ficantiꝰ cronicon tociꝰ diuine hi
storie possumus appellare q̄ liber
apud nos paralipomenon p̄mus
et scđs inscribit̄. Octauus esdr̄s
q̄ et ipsi similit̄ apđ grecos ⁊ lati
nos in duos libros diuisus ē. No
nus hester. Atqꝫ ita fiūt ꝑiter ve
teris legis libri vigintiduo idest
moysi q̄nqꝫ ⁊ ꝓphaꝝ octo: agio
graphoꝝ nouē. Quanq̄ nō nulli
ruth ⁊ cinoth inter agiographa
scriptitēt ⁊ hos libros ī suo putēt
numero supputādos: ac ꝑ hoc eē
p̄sce legis libros vigintiq̄tuor q̄s
sb̄ nūero vigītiq̄tuor seniorū apo
calipsꝰ iohis īducit. adorātes ag
nū ⁊ coronas suas ꝓstratis vul
tibꝰ offerentes: stantibꝰ corā q̄tu
or aīalibꝰ oculatis āte ⁊ retro id ē
in p̄teritū ⁊ in futurū respitiētibꝰ
et indefessa voce clamātibꝰ. sāctꝰ
sanctꝰ. sanctꝰ. dn̄s deꝰ oīpotens
qui erat ⁊ q̄ est et q̄ venturus est
Hic ꝓlogꝰ scripturaꝝ q̄si galeatū
p̄ncipiū: oībus libris quos de he
breo vertimꝰ in latinū ꝯuenire p̄t
vt scire valeamꝰ quicq̄d ex̄ hos
est: inter apocrapha eē ponendū
Igit̄ sapīa q̄ vulgo salomonis ī
scribit̄ et ihesu filij sirach liber et
iudith ⁊ thobias ⁊ pastor nō fūt
ī canone. Machabeoꝝ p̄mū libꝝ
hebraicū reperi. Scđs grecꝰ ē qđ
ex ipsa phrasi ꝓbari potest. Que

cū ita se habeāt: obsecro te lector.
ne laborem meū rep̄hensionē esti
mes ātiquoꝝ. In tēplo dei offert
vnꝰ quisqꝫ qđ potest. Alij aurū ⁊
argentū ⁊ lapides preciosos. alij
bissum ⁊ purpurā ⁊ coccū offert
et iacinctū. Nobiscū bene agitur
si obtulerimꝰ pelles ⁊ caprarū pi
los. Et tamen apl̄us ꝯtēptibilio
ra nr̄a magis necessaria iudicat.
Vnde ⁊ tota illa tabernaculi pul
chritudo et ꝑ singulas spēs eccl̄ie
p̄ntis futureqꝫ distinctō pellibus
tegitur ⁊ cilicijs: ardoremqꝫ solis
⁊ iniuriā imbriū: ea q̄ viliora fūt
ꝓhibēt. Lege ergo p̄mū samuel
et malachim meum. Meum inq̄
meū. Quicq̄d em̄ crebrius vertē
do ⁊ emendando sollicitius et di
dicimꝰ ⁊ tenemꝰ: nostrū ē. Et cū
intellexeris qđ ātea nesciebas vl̄
int̄pretē me estimato si gratꝰ es
vl̄ parafrasten si īgratꝰ: quanq̄
mihi omnino cōscius nō sim mu
tasse me quippiam de hebraica ve
ritate. Certe si incredulus es: le
ge grecos codices et latinos et
confer cum hijs opusculis que
nuper emendauimus ⁊ vbicūqꝫ
discrepare inter se videris: inter
roga quemlibꝫ hebreoruꝫ cui ma
gis accomodare debeas fidem ⁊
si nostra firmauerit puto ꝙ eū n̄
estimes coniectorem et in eodem
loco mecum similiter diuinarit.
Sed et vos famulas xp̄i rogo q̄
domini discumbētes preciosissima
fidei mirra vngitis caput. que ne
quaq̄ saluatorem queritis in se
pulchro. quibus iam ad patrē
christus ascendit vt contra latrā
tes canes qui aduersū me rabido

ore deseuiūt ⁊ circuiūt ciuitatem
atq; in eo se doctos arbitrant̄ si
alijs detr̄hāt oracōnum vestraꝝ
clipeos opponatis. Ego sciēs hu
militatē meā. illi⁹ sēper sētencie re
cordabor. Dixi custodiā vias me
as ut nō deliquā ī lingua. Posui
ori meo custodiā cū cōsisterꝫ pec
cator aduersū me Obmutui ⁊ hu
miliatus sū ⁊ silui de bonis.

Explicit ꝓlogus. Incipit lib̄
regum primus. Ca. i.

A Fuit vir vnus de ra
mathaim sophim
de monte ephraim
⁊ nomē ei⁹ helcha
na fili⁹ iherobaim
filij heliu. filij thut. filij suph. eu
frate⁹ ⁊ habuit duas vxores no
mē vni anna ⁊ nom̄ secūde fenen
na Fuerūtq; fenenne filij. āne āt
nō erāt liberi. Et ascendebat vir
ille de ciuitate sua statutis dieb⁹
ut adoraret ⁊ sacrificaret dn̄o ex
ercituū in silo. Erāt aūt ibi duo fi
lij heli ofni ⁊ fines sacerdotes do
mini. Venit ergo dies et imola
uit helchana deditq; fenenne vx
ori sue ⁊ cūctis filijs ei⁹ ⁊ filiabus
B ꝑtes. Anne aūt dedit partē vnaꝫ
tristis q̄ annā diligebat dn̄s āt
cōduserat vuluā ei⁹. Affligebat
q̄ eā emula eius ⁊ vehem̄ter āge
bat intr̄ntū ut exprobr̄ret q̄ dn̄s
ꝯclusissꝫ vuluā ei⁹ Sicq; fatiebat
ꝑ singulos ānos cū redeūte tēpo
re ascenderēt ad tēplū dn̄i ⁊ sic ꝓ
uocabat eā. Porro illa flebat et
nō capiebat cibuꝫ. Dixit ergo ei
helchana vir su⁹. Anna cur fles

⁊ q̄re n̄ ꝯmedis ⁊ quā ob rē affli
git̄ cor tuū. Nūq̄d n̄ ego melior ti
bi sū q̄ decē filij. Surrexit āt āna
postq̄ ꝯmedeāt ⁊ biberat in silo.
Et heli sacerdote sedēte super sellaꝫ
ante postes dom⁹ dn̄i. cū eēt āna
amaro am̄o orauit ad dominum
flens largiter ⁊ votū vouit dicēs
Dn̄e exercituū si respitiēs videris
afflictōeꝫ famule tue ⁊ recordat⁹
mei fueris nec oblitus ancille tue
dederisq; serue tue sexū virilem da
bo eum dn̄o oībus dieb⁹ vite ei⁹
⁊ nouacula nō ascēdet sup caput
ei⁹. Factū ē aūt cum illa multipli
caret preces corā dn̄o ut heli obs̄
uaret os eius. Porro āna loq̄ba
tur in corde suo tm̄q; labia eius
mouebātur ⁊ vox penit⁹ n̄ audie
bat̄. Estimauit ergo eā heli temu
lentā dixitq; ei. Vsque q̄ ebria
eris. Digē paulisꝑ vinū q̄ mades
Rn̄dēs āna nequaq̄ inq̄t dn̄e mi
Nā mulier infelix nimis ego sū vi
nūq; ⁊ omne q̄d inebriare potest
non bibi ꝫ effudi aīam meā ī cō
spectu dn̄i. Ne reputes ācillaꝫ tuā
quasi vnā de filiabus belial q̄ ex
multitudine doloris ⁊ meroris mei
locuta sum vsq; in presēs Tūc he
li ait ei. Vade in pace ⁊ deus isrl̄
det tibi peticōeꝫ tuā quaꝫ rogasti
eū. At illa dixit. Vtinā inueniat
ācilla tua gratiā in oculis tuis. Et
abijt mulier in viā suā ⁊ ꝯmedit
vultusq; illi⁹ non sūt āplius ī di
uersa mutati. Et surrexerūt mane
⁊ adorauerūt coraꝫ dn̄o reuersiq;
sūt ⁊ venerunt in domū suā rama
tha Cognouit aūt helchana an
nam vxorē suā ⁊ recordat⁹ ē eius
dn̄s. Et factū ē post circulū dieruꝫ

CXXXV

C

D

E

F.

cõcepit ãna et pepit filiũ. Vocauitq; nomẽ eius samuhel eo q; a dño postulasset eũ. Ascẽdit aũt vir eius helchana et omnis domus eius vt ymolaret dño hostiã sollemnẽ et votũ suũ et anna nõ ascẽdit. Dixit eã viro suo. Nõ vadã donec ablactet ifans et ducã eũ vt appareat ante ospectũ dñi et maneat ibi iugiter. Et ait ei helchana vir sus Fac q8 bonũ tibi videtur et mane donec ablactes eũ: pcorq; vt ipleat dñs vbuz suũ. Mãsit ergo mulier et lactauit filiũ suũ donec amoueret eũ a lacte. Et adduxit eũ secũ postq; ablactauerat i vitul'tribus et tribus modijs farine et ampłoã vini et adduxit eũ ad domũ dñi i silo. Puer aũt erat adhuc ifantulus. Et ymolauerũt vitulũ et obtulerũt pueũ heli Et ait ãna Obsecro mi dñe: viuit anima tua dñe. Ego sũ illa mlier q̃ steti corã te hic: orans dñm pro puero isto Orauit et dedit mi dñs petitiõez meam quã postulaui eũ. Idcirco et ego comodaui eũ dño cũctis diebus quib9 fuerit accomodatus dño. Et adorauerũt ibi dominuz. Et orauit anna et ait. Ca. ij.

Exultauit cor meũ in dño et exaltatũ ẽ cornu meũ in deo meo. dilatatũ ẽ os meũ sup inimicos meos: qz letata sũ in salutari tuo. Nõ ẽ sanctus vt ẽ dñs: neq; eñ est alius extra te et nõ ẽ fortis sicut deus noster. Nolite multiplicare loqui sublimia: gloriãtes Recedant vetera de ore vestro. qz deus scientiarũ dñs est et ipsi ꝑparant cogitatiões. Arcus fortiũ superatus est et infirmi accincti sũt robore

Repleti prius ꝑ panibus se locauerũt et famelici saturati sũt. Donec sterilis pepit plurimos et que multos habebat filios infirmata est. dñs mortificat et viuificat: deducit ad inferos et reducit. dñs paupem facit et ditat: humiliat et subleuat. Suscitat de puluere egenũ et de stercore eleuat paupẽ vt sedeat cũ pncipib9 et soliũ glorie teneat. dñi enim sũt cardines terre et posuit sup eos orbem. Pedes sanctorũ seruabit et impĳ in tenebris cõticescent. qz nõ i fortitudine sua roborabitur vir. dñm formidabũt adũsarĳ ei9 et super ipõs in cẽlis tonabit. dñs iudicabit fines terre et dabit imperiũ regi suo et sublimabit cornu xpi sui Et abĳt helchana in ramatha in domũ suã. Puer aũt erat mĩister in ospectu dñi ante fatiẽ heli sacerdotis. Porro filĳ heli. filĳ belial. nescientes dñm. neq; officium sacerdotũ ad populum. sed quicũq; ymolasset victimã. veniebat puer sacerdotis dum coquerent carnes et habebat fuscinulam tridentem in manu sua et mittebat eã in lebetem vel in caldariã. aut in ollam siue in cacabũ et omne q8 leuabat fuscinula: tollebat sacerdos sibi. Sic faciebant vniuerso isrl̃i. venientium in silo. Etiam anteqũ adolerent adipẽ veniebat puer sacerdotis et dicebat ymolãti. Da mihi carnem vt coquaz sacerdoti. Non enim accipiam a te carnem cocta sed crudam. Dicebatq; illi ymolans. Incendatur primũ iuxta morem hodie adeps et tolle tibi quãtumcũq; desiderat

B.

C

D.

G.

Z. A

ama tua. Qui rudens aiebat ei.
Nequaquam. Nunc enim dabo alioquin
tollam vi. Erat ergo peccatum pue
rorum grande nimis coram domino quia
detrahebant homines sacrifitio domini.
Samuel autem ministrabat ante faciem
domini puer accinctus ephot lineo. et
tunicam paruam fatiebat ei mater sua
quam afferebat statutis diebus ascen
dens cum viro suo ut immolaret ho
stiam sollemnem et votum suum. Et be
nedixit heli helcane et vxori eius di
xitque ei. Reddat tibi dominus semen de
muliere hac pro fenore quod como
dasti domino. Et abierunt in locum suum
D. Visitauit ergo dominus annam et conce
pit et pepit tres filios et duas fili
as. Et magnificatus est puer samu
el apud dominum. Heli autem erat senex
valde et audiuit omnia que faciebant
filij sui vniuerso israheli et quomodo dor
miebant cum mulieribus que obser
uabant ad ostium tabernaculi et dixit
eis. Quare facitis res huiuscemodi
quas ego audio res pessimas ab omni
populo. Nolite filij mei. Non enim est
bona fama quam ego audio ut trans
gredi faciatis populum domini. Si pecca
uerit vir in virum. placari ei potest de
us si autem in dominum peccauerit vir quis
orabit pro eo. Et non audierunt vocem
patris sui quia voluit dominus occidere eos
Puer autem samuel proficiebat atque
crescebat et placebat tam deo quam
hominibus. Venit autem vir dei ad he
li et ait ad eum. Hec dominus. Numquid
non aperte reuelatus sum domui patris
tui cum esset in egipto in domo pha
E. raonis. Et elegi eum ex omnibus tribu
bus israhel mihi in sacerdotem ut ascen
deret ad altare meum et adoleret mi
hi incensum et portaret ephot coram

me et dedi domui patris tui omnia
de sacrificijs filiorum israel. Quare cal
ce abiecistis victimam meam et mune
ra meaque precepi ut offerrentur in tem
plo et magis honorasti filios tu
os quam me. ut comederetis primitias
omnis sacrificij israel populi mei. Pro
pterea ait dominus deus israel. Loquens
locutus sum ut domus tua et domus
patris tui ministraret in conspectu meo
vsque in sempiternum. Nunc autem di
cit dominus. Absit hoc a me. Sed quicum
que honorificauerit me glorificabo
eum qui autem contemnunt me erunt ig
nobiles. Ecce dies veniunt et prescidam
brachium tuum et brachium domus
patris tui et non sit senex in domo
tua. Et videbis emulum tuum in templo
in vniuersis prosperis israel et non erit
senex in domo tua omnibus diebus
Verumtamen non auferam penitus virum
ex te ab altari meo. sed ut deficiant
oculi tui. et tabescat anima tua et pars
magna domus tue morietur cum ad vi
rilem etatem venerit. Hoc autem erit
tibi signum quod venturum est duobus
filijs tuis ophny et finees. In die
vno morientur ambo. Et suscitabo
mihi sacerdotem fidelem qui iuxta cor
meum et animam meam faciet et edifi
cabo ei domum fidelem et ambulabit
coram xpo meo cunctis diebus. Futu
rum est autem ut quicumque remanserit in
domo tua veniat ut oret pro eo et
offerat numum argenteum et tortam
panis dicatque. Dimitte me obse
cro ad vnam partem sacerdotalem
ut comedam buccellam panis. Ca. iij.
Puer autem samuel ministra
bat domino coram hely et sermo
domini erat pretiosus. In diebus illis non
erat visio manifesta. Factum est

CXXX

F.

G.

Ca. 3

A

ergo in die quadã hely iacebat i lectulo suo ⁊ oculi ei⁹ caligauerãt nec poterat vidẽ lucernã dei ãtequ extingueret. Samuel aũt dormie bat in tẽplo dñi vbi erat archa dei. Et vocauit dñs samuel. Qui rñdẽs ait. Ecce ego. Et cucurrit ad hely ⁊ dixit. Ecce ego. Vocasti em me. Qui dixit. Non vocaui te fili. Reũtere ⁊ dormi. Et abiit ⁊ dormiuit. Et adiecit dñs rursuz vocare samuel. Cõ surgẽsq samuel abiit ad hely et dixit. Ecce ego. qz vocasti me. Qui rñdit. Nõ vocaui te filimi. Reũtere ⁊ dormi. Porro sãuel necdũ sciebat dñm: neq reuelat⁹ fuerat ei ſmo dñi. Et adiecit dñs et vocauit adhuc samuel tertio. Qui surgẽs abiit ad hely ⁊ ait. Ecce ego. qz vocasti me. Intellexit ergo hely qz dñs vocaret puez ⁊ ait ad samuel. Vade ⁊ dormi ⁊ si dicẽps vocauerit te dices. Loquẽ dñe. qz audit ſuus tuus. Abiit g samuel et dormiuit i loco suo. Et venit dñs et stetit ⁊ vocauit sicut vocaueat secũdo Samuel samuel Et ait samuel. Loquẽ dñe qz audit ſuus tuus. Et dixit dñs ad samuel. Ecce ego facio vbuz in isrl qd quicũq audierit tinniẽt ambe aures ei⁹. In die illa fuscitabo aduersũ hely omnia q̃ locut⁹ sũ sup domũ ei⁹. Incipiaz et cõplebo Predixi em ei q̃ iudicaturus essez domũ ei⁹ in eternũ ꝓpt̃ iniq̃tatẽ: eo q̃ nouerat indigne agere filios suos ⁊ nõ corripuerit eos. Idcirco iurauj domui hely: q̃ nõ expietur iniq̃tas dom⁹ ei⁹ victimis ⁊ muneribus vsq in eternuz. Dormiuit aũt samuel vsq mane: aperuitq ostia domus dñi. Et samuel timebat indicare visionez hely. Vocauit g hely samuelẽ ⁊ dixit. Samuel filimi. Qui rñdens ait. Presto sũ. Et interrogauit eũ. Quis ẽ ſmo quez locutus ẽ dñs ad te. Oro te: ne celaueris me. Hec faciat tibi de⁹ et hec addat: si abscõderis a me sermonem ex omnib⁹ vbis q̃ dicta sũt tibi. Indicauit itaq ei samuel vniuersos sermones ⁊ nõ abscõdit ab eo. Et ille rñdit. dñs ẽ. Qd bonũ est in oculis suis faciat. Creuit aũt samuel ⁊ dñs erat cũ eo et nõ cecidit ex omnib⁹ vbis ei⁹ in trã Et cognouit vniuersus isrl a dan vsq bersabee: q̃ fidel samuel propheta esset dñi. Et addidit dñs vt appareret i silo. qm reuelat⁹ fuerat dñs samueli in silo iuxta verbũ dñi. Et euenit sermo samuelis vniuerso isrl.

Ca. iiij.

Et factũ est in dieb⁹ illis: congregãt philistiim in pugnã. Egress⁹ est namq isrl obuiam philistiim in plium ⁊ castrametat⁹ est iuxta lapidẽ adiutorij. Porro philistiim venerũt in affec ⁊ instruxerũt aciem cõtra isrl. Inito aũt certamine terga vertit isrl philisteis et cesa sũt in illo certamine passim p agros q̃si quatuor milia virorz Et reuersus ẽ populus ad castra dixerũntq maiores natu de isrl. Quare percussit nos dominus hodie coram philistiim. Afferam⁹ ad nos de silo archam federis domini ⁊ veniat in mediũ nostri vt saluet nos de manu inimicorz nostrorz. Misit ergo populus in silo et tulerũt inde archaz federis dñi exercituũ sedentis super cherubim.

ẽtãtq; duo filij eĩ archa federis
dñi ofny a finees. Cũq; venisset ar
cha federis dñi in castra. vociferã
t9 ẽ oĩs isrl damore grãdi et p
sonuit tra. Et audierũt philistiij
C. vocẽ damoris dixerũtq; Que naz
ẽ hec vox damoris magni in castris
hebreoz. Et cognouerũt q; archa
dñi venisset in castra timuerũtq;
philistijm dicẽtes. Venit deus in ca
stra. Et ingemuerũt dicẽtes. Ve
nob. Non eñ fuit tanta exultacõ
heri a nudiustertio? Ve nob. Quis
nos saluabit de manu deoz sblimi
tu istoru? Hij sunt dij q; percusse
D. rũt egyptum oĩ plaga in deserto
Confortamini a estote viri philis
tijm ne seruiatis hebreis sic a illi
seruierũt nobis. Cõfortami a bel
late. Pugnauerũt ergo philistijm
a cesus ẽ isrl a fugit vnusquisq;
in tabnaculũ suũ Et facta ẽ plaga
magñ nimis a ceciderũt de isrl tri
gintamilia peditũ a archa dei capta ẽ. duoq; filij heli mortui sunt
ofny a finees. Currẽs autẽ vir de
beniamin ex acie venit in silo in
E. die illa cissa veste a conspsus pul
uere caput. Cũq; ille venisset he
li sedebat sup sellaz coĩ viam ex
pectãs. Erat autẽ cor ei9 pauẽs p
archa dei Vir autẽ ille postq; in
gressus ẽ nũciauit vbi et vbula
uit oĩs ciuitas. Et audiuit heli so
nitũ damoris dixitq; Quis ẽ hic
somit9 tumult9 hui9? At ille festi
nauit a venit a nũciauit heli. He
li autẽ erat nonagintaa octo an
noz a oculi ei9 caligauerãt et vi
F. dere non poterat. Et dixit ad heli
Ego fũ qui veni de plio a ego q; de
acie fugi hodie. Cui ille ait. Quid
actum ẽ fili mi? Respondẽs autez
ille q; nũciabat fugit mãt isrl co
ram philistijm a ruina magñ feã
ẽ in populo. Insup a duo filij tui
mortui sunt ofny a finees a archa
dei capta est. Cunq; ille noiasset archã dei cecidit de sella retrorsum iuxe hostiũ a fractis ceruicib9
mortu9 ẽ. Senex eñ erat vir a grã
deu9 a ipe iudicauit isrl quadrgĩta annis. Nur9 aũt eius vxor fine
es pregnãs erat vicina q; partui
Et audito nũtio q; capta esset ar
cha dei a mortu9 esset socer suus a
vir su9 mortuauit se a pepit. Iruerant eñ in eã dolores sbiti. In ipso aũt momẽto mortis ei9 dixerũt
ei q; stabant circã eaz. ne timeas q;
filiũ pepisti. Que nõ rñdit eis ne
q; animadũtit. Et vocauit puerz
ychabod dicẽs. Trãslata ẽ gloia
dñi de isrl q; capta ẽ archa dei. Et
p socẽo suo a p viro suo ait Trãslata ẽ gloia ab isrl eo q; capta esset archa dei. Ca. v.

G.

A.

Philistijm aũt tulerũt archã
dei a asportauerũt eam a la
pide adiutorij in azotũ. Tulerũt
q; philistijm archã dei a intulerũt
eam in tẽplo dagon et statuerũt
eam iuxe dagon. Cũq; surrexissent
diluculo azotij altera die ecce da
gon iacebat pnus in terra ante archã dñi. Et tulerũt dagon a restituerũt eum in locũ suum Rursũq;
mane die altera cõsurgentes inuenerũt dagon iacẽtem sup faciem
suã in tra corã archa dñi Caput
autẽ dagon a due palme manuum eius abscise erãt sup limen:
porro dagon solus truncus remãserat in loco suo. Propter hanc

B.

causam ñ calcāt sacdotes dagon
et omēs q̄ īgrediūtur tēplū eius
sup limē dagon ī azoto vsq; ī ho
diernū diez. Aggrauata ē āt ma
C. nus dñi sup azotios ⁊ demolitus
est eos. Et pcussit ī secretiore pte
natiū azotū ⁊ fines eius ⁊ ebulli
erūt ville ⁊ agri ī medio regionis
illi⁹ ⁊ nati sūt mures et facta ē cō
fusio mortis magne in cītate. Vi
dentes āt viri ozoti huiuscemodi
plagā dixerūt. Nō maneat archa
D. dei isrl' ap8 nos: qm̄ dura ē man⁹
ei⁹ sup nos et sup dagon deū no
strū. Et mittentes cōgregauerūt
omēs satrapes philistinoꝝ ad se
et dixerūt. Quid fatiem⁹ de archa
dei israhel. Rñderuntq; gethei Cir
E. cūducat archa dei israhel. Et circū
duxerūt archā dei israhel. Illis āt
circūducentib⁹ eā. fiebat manus
dñi dei sup singulas ciuitates int
fectionis magne nimis et pcucie
bat viros vniuscuiusq; vrbis a
paruo vsq; ad maiorē et cōputre
scebant pminētes extales eoruz
Inierūtq; gethei ɔsiliū ⁊ fecerunt
sibi sedes pelliceas. Miserūt ergo
F. archam dñi ī accharon Cūq; ve
nisset archa dñi dei ī accharon: ex
clamauerūt accharonite dicentes
Adduxerūt ad nos archam dei
isrl' vt interfitiat nos ⁊ pplm no
strū. Miserūt itaq; ⁊ ɔgregauerūt
omēs satrapas philistinoꝝ Qui
dixerūt. Dimittite archā dei isrl'
G. et reuertat in locū suū vt nō īter
fitiat nos cū pplo nostro. Fiebat
em̄ pauor mortis ī singulis vrbi
bus ⁊ grauissima manus dñi dei
Viriquoq; qui mortui nō fuerāt
percutiebantur in secretiori parte
natiū et ascēdebat vlulatus vni⁹
cuiusq; cītatis ī celū. Ca. vi.

Fuit ergo archa dñi in regi
one philistinoꝝ septē mēsi
bus. Et post hec vocauerūt phili
stijm sacerdotes ⁊ diuinos dicen
tes. Quid fatiemus de archa dei.
Indicate nobis: quomodo remit
tamus eā in locū suū. Qui dixerūt
Si remittitis archā dei isrl' nolite
dimittere eā vacuā. ꝑ q8 debetis
ei: reddite p peccato et tūc curabi
mini et scietis q̄re nō recedat ma
nus ei⁹ a vobis. Qui dixerūt. Quid
est q8 pro delicto reddē debeam⁹
ei. Rñderuntq; illi. Juxta numeꝝ
puītiarū philistinorū q̄nq; anos
aureos fatietis ⁊ q̄nq; mures au
reos: qꝛ plaga vna fuit omnib⁹
vob ⁊ satrapis vestris Fatietisq;
similitudines anoruz vestroꝝ ⁊ si
militudines muriū q̄ demoliti sūt
terrā ⁊ dabitis deo israhel gloriā
si forte releuet manū suā a vobis
et a dijs vestris et a terra vestra
Quare grauatis corda vestra sic
aggrauauit egiptus et pharao
cor suū. Nonne postq̄ pcussus ē
tūc dimisit eos ⁊ abierūt. Nunc
ergo arripite ⁊ facite plaustrum
nouū vnū ⁊ duas vaccas fetas
quibus nō est impositū iugū iun
gite in plaustro et recludite vitu
los earuz domi. Tolletisq; archā
dñi ⁊ ponetis in plaustro ⁊ vasa
aurea que exoluistis ei p delicto
ponetis in capsellā ad latus eius
⁊ dimittite eam vt vadat et aspi
tietis. Et si quidem per viam fini
um suorum ascenderit contra be
thsames ipse fecit nobis hoc ma
lū grāde. sinautē minime: sciem⁹

qꝛ nequaq̄ manꝰ eiꝰ tetigit nos.
sed casu accidit. Fecerūt ergo illi
hoc modo ⁊ tollentes duas vac
cas que lactabāt vitulos iūxe
runt ad plaustꝝ vitulosq̄ earuꝫ
ꝯduserūt domi Et posuerūt archā
dei sup plaustꝝ ⁊ capsellam q̄ hē
bat mures aureos ⁊ similitudīeꝫ
anoꝝ. Ibant autē in directuꝫ vac
ce per viam q̄ ducit betsames et
itinere vno ḡdiebant pgētes et
mugiētes ⁊ non declinabāt neq̄
ad dextrā neq̄ ad sinistrā. Sed ⁊
satrape philistijm seq̄bantur vs
q̄ ad terminos betsames. Porro
betsamite metebant triticuꝫ ī val
le. Et eleuātes oculos suos vide
runt archam ⁊ gauisi sūt cū vidis
sent. Et plaustꝝ venit in agrū io
sue betsamite ⁊ stetit ibi. Erat aūt
ibi lapis magnꝰ Et cōciderunt lig
na plaustri vaccasq̄ imposuerūt
sup ea holocaustū dño. Leuite āt
deposuerūt archaꝫ dei ⁊ capsellaꝫ
que erat iux̄ eā in qua erāt vasa
aurea ⁊ posuerūt sup lapidē gran
dē Viri āt betsamite obtulerūt ho
locausta ⁊ imolauerūt victimas
ī die illa dño. Et qn̄q̄ satr̄pe phi
listinoꝝ viderūt ⁊ reuersi sūt ī ac
charon die illa. Hij sūt autē ani
aurei quos reddiderūt philistijm
ꝑ delicto dño. Azotus vnū. gaza
vnū. aschalon vnū. geth vnuꝫ.
accharon vnuꝫ ⁊ mures aureos
ꝑm numerū vrbiū philistijm qn̄
q̄ ꝓuintiaꝝ ab vrbe murata vsq̄
ad villā que erat absq̄ muro ⁊
vsq̄ ad abel magnū. sup quē po
suerūt archā dñi q̄ erat vsq̄ ī illa
die ī agro iosue betsaītis. Percus
sit autē dñs de viris betsamitibꝰ
eo q̄ vidissent archā dñi ⁊ ꝑcus
sit de ꝓplo septuagīta viros ⁊ qn̄
quagītamilia plebis. Luxitq̄ po
pulꝰ eo q̄ dñs ꝑcussissꝫ plebē pla
ga magna. Et dixerūt viri betsaī
te. Quis poterit stare in cōspectu
dñi dei sācti huiꝰ. Et ad quē ascē
det a nobis. Miserūtq̄ nuncios
ad hītatores cariathiarim dicen
tes. Reduxerūt philistijm archā
dñi descēdite ⁊ reducite eā ad vos.

Venerūt ergo Ca. vij.
viri cariathiarim ⁊ reduxe
rūt archā dñi ⁊ intulerūt eam in
domū aminadab in gabaa. Elea
zaꝝ autē filiū eius sāctificauerūt
ut custodiret archā dñi. Ed fcm̄ ē
ex q̄ die māsit archa dñi in caria
thiarim multiplicati sūt dies Eāt
quippe iā ānus vicesimꝰ. Et req̄e
uit ōnis domꝰ isrl̄ post dñm. Ait
autē samuel ad vniūsam domuꝫ
isrl̄ dicens. Si ī toto corde vestro
reuertimini ad dñm auferte deos
alienos de medio vrm̄ baalim ⁊
astaroth ⁊ prepāte corda vr̄a do
mino ⁊ seruite ei soli ⁊ eruet vos
de manu philistijm. Abstulerūt
ergo filij isrl̄ baalim ⁊ astaroth
⁊ ꝑuierunt dño soli. Dixit autem
samuel. Cōgregate vniūsum isrl̄
in masphat ut orem ꝑ vob̄ dñm
Et ꝯuenerūt in masphat. Hause
runtq̄ aquā ⁊ effuderūt ī ꝯspcū
dñi ⁊ ieiunauerūt in die illa ⁊ dix
erunt. Tibi peccauimꝰ dñe. Judi
cauitq̄ samuel filios isrl̄ in mas
phat. Et audierunt philistijm q̄
ꝯgregati eēnt filij isrl̄ ī masphat
⁊ ascēderunt satrape philistinoꝝ
ad isrl̄. Quod cuꝫ audissent filij
isrl̄ timuerūt a facie philistinoꝝ

dixerũtq; ad samuelez. Ne cesses pro nobis clamare ad dñm deum nostrũ vt saluet nos de manu philistinoz. Tulit aũt samuel agnũ lactentẽ vnũ et obtulit illũ holocaustũ integrũ dño. Et clamauit samuel ad dñm pro israhel et exaudiuit eũ dñs. Factũ est aũt cũ samuel offerret holocaustũ: philisteos inire bellũ cõtra israhel. Intonuit aũt dñs fragore magno in die illa sup philistijm a exterruit eos a cesi sũt a filijs israhel. Egressiq; viri israhel de masphat psecuti sunt philisteos a pcusserunt eos vsq; ad locũ q; erat sub bethchar. Tulit aũt samuel lapidẽ vnũ a posuit eũ inter maspha a inter sen a vocauit nomẽ loci illi: lapis auxilii. dixitq; Hucusq; auxiliatus est nobis dñs. Et hũiliati sũt philistijm: nec apposuerũt vltra vt venirent in terminos israhel. Fcã est itaq; manus dñi sup philisteos cũctis diebus samuelis a reddite sũt vrbes qs tulerãt philistijm ab israhel israheli: ab accharõ vsq; geth et termios suos. Liberauitq; israhel de manu philistinoz: eãtq; pax inter israhel a amorreũ. Judicabatq; samuel israhel cũctis diebus vite sue a ibat p singulos annos circuiens bethel a galgala a maspha a iudicabat israhelẽ in supdictis locis. Reuertebaturq; in ramatha. ibi em erat domus ei et ibi iudicabat israhelẽ. Edificauit etiã ibi altare dño. Ca. viij.

HActũ est autem cũ senuisset samuel: posuit filios suos iudices israhel. Fuitq; nomen filij eius primogeniti ioel a nomen secundi abia: iudicium in bersabee. Et non ambulauerũt filij illius in vijs eius. sed declinauerunt post auaritiam acceperũtq; munera a peruerterũt iudicium. Congregati ergo vniuersi maioris natu israhel venerũt ad samuelẽ in ramatha dixerũtq; ei. Ecce tu senuisti a filij tui non ambulãt in vijs tuis. Cõstitue nobis regẽ vt iudicet nos sicut a vniuerse habẽt nacões. displicuitq; sermo in oculis samuelis. eo q; dixissent. da nobis regẽ vt iudicet nos. Et oravit samuel ad dñm. dixit aũt dñs ad samuelem. Audi voce populi in omnib; q; loquunt tibi. Non em abiecerũt te sed me: ne regnem sup eos. Juxta omnia opa sua que fecerunt a die q; eduxi eos de egipto vsq; ad diem hanc sicut dereliquerũt me a seruierũt dijs aliemis: sic faciunt etiã tibi. Nũc ergo voce eorum audi. Verũtamen cõtestare eos a predic eis ius regis q; regnaturus ẽ sup eos. Dixit itaq; samuel omnia verba domini ad pplm q; petierat a se regẽ et ait. Hoc erit ius regis q; imperaturus ẽ vobis. Filios vros tollet a ponet in curribus suis. fatietq; sibi equites et precursores quadrigarũ suarum et ostituit sibi tribunos a centuriones a aratores agroz suoruz et messores segetũ et fabros armorũ et curruũ suoz. Filias q; vras fatiet sibi vnguẽtarias a focaias et pamificas. Agros q; vros a vineas et olineta optima tollet et dabit seruis suis. Sed a segetes vras et vineaz reddit a decia bit vt det eunuchis a famlis suis

Seruos etiã vestros ⁊ ancillas ⁊
iuuenes optimos ⁊ asinos aufe
ret ⁊ ponet in ope suo. Greges q̃ꝫ
vr̃os ad decimabit vosq̃ꝫ eritis ei
serui. Et clamabitis ĩ die illa a fa
cie regis vestri quẽ elegistis vob̃
⁊ nõ exaudiet vos dn̄s in die illa
q̃ꝛ petistis vobis regez. Noluit ãt
popul⁹ audire vocẽ samuel̃ ꝫ dix
erũt. Nequaq̃ꝫ. Rex em̃ erit super
nos ⁊ erim⁹ nosq̃ꝫ sicut õnes gẽ
tes ⁊ iudicabit nos rex noster et
egredietꝫ añ nos ⁊ pugnabit bella
nr̃a ꝓ nobis. Et audiuit samuel
õnia verba ꝓpli ⁊ locut⁹ ẽ ea ĩ au
rib⁹ dn̄i. Dixit autẽ dn̄s ad samu
elẽ. Audi vocẽ eorum ⁊ ꝯstitue su
per eos regẽ. Et ait samuel ad vi
ros isrl̃. Vadat vnusquisq̃ꝫ in ci
uitatẽ suam. Ca. ix.

Et erat vir de beniamin noĩ
ne cis fili⁹ abiel. filij seor. fi
lij bechor. filij sareth. filij aphia.
filij viri ieminĩ fortis robo ẽ Et erãt
ei fili⁹ vocabulo saul elect⁹ ⁊ bon⁹
⁊ non erat vir de filijs isrl̃ meli
or illo. Ab humẽo ad sursũ emĩe
bat sup õnez populũ. Perierant
autez asine cis pr̃is saul. Et dixit
cis ad saul filium suũ Tolle tecũ
vnũ de pueris ⁊ cõsurgens vade
⁊ quere asinas. Qui cũ trãsissent
ꝑ montẽ ephr̃im ⁊ ꝑ terrã salisa
⁊ nõ inuenissent. trãsierũt etiã ꝑ
terrã salim ⁊ nõ erant sed ⁊ ꝑ t̃rã
gemini ⁊ minime repererũt. Cum
autẽ venissent in terrã suph dixit
saul ad puerũ q̃ erat cũ eo Veni
⁊ reũtamur ne forte dimiserit pa
ter me⁹ asinas ⁊ sollicit⁹ sit ꝓ no
bis Qui ait ei. Ecce vir dei ẽ in ciui
tate hac vir nobilis õne q̃d loq̃
tur sine ãbiguitate venit. Nũc er
go eam⁹ illuc si forte indicet nob̃
de via nr̃a ꝓpter quã venim⁹. Dix
itq̃ꝫ saul ad puerũ suum. Ecce ibi
m⁹. Quid ferem⁹ ad virũ dei. Pa
nis deficit in sistarcijs nr̃is ⁊ spor
tulam nõ hẽmus ut dem⁹ hoĩ dei
nec quicq̃ꝫ aliud. Rursuz puer re
spõdit sauli ⁊ ait. Ecce inuẽta ẽ in
manu mea q̃rta pars stateris ar
genti dem⁹ hoĩni dei ut indicet no
bis viam nr̃az. Olim in isrl̃ sic lo
quebat̃ vn⁹ q̃sq̃ꝫ vadens cõsulere
deũ. Venite ⁊ eam⁹ ad videntem.
Qui eĩ ꝓpha dicit̃ hodie vocabat̃
olim vidẽs Et dixit saul ad puerꝫ
suũ. Optim⁹ sermo tuus. Veni ea
m⁹. Et ierunt in ciuitatẽ in q̃ erat
vir dei. Cũq̃ꝫ ascenderẽt diuũ ciui
tatis inuenerũt puellas egrediẽ
tes ad hauriẽdã aquã ⁊ dixerũt
eis. Num h̃ est videns. Que rñdẽ
tes dixerũt illis. Hic ẽ. Ecce añ te.
Festina nũc. hodie em̃ venit in ci
uitatẽ q̃ꝛ sacrificiũ est hodie popu
li in excelso. Ingrediẽtes vrbẽ sta
tim inuenietis eũ añq̃ꝫ ascẽdat ex
celsum ad vescẽdum. Neq̃ꝫ em̃ co
messur⁹ est populus donec ille ve
niat q̃ꝛ ipse bñdicet hostie ⁊ dein
ceps comedẽt qui vocati sũt. Nũc
ergo cõscendite q̃ꝛ hodie repietis
eum. Et ascenderũt in ciuitatẽ. Cũ
q̃ꝫ ambularẽt in medio vrbis ap
paruit samuel egrediẽs obuiam
eis ut ascẽderet in excelsũ. Dn̄s ãt
reuelauerat auriculaz samuelis:
ante vnã diem q̃ꝫ veniret saul di
cens. hac ipsa hora q̃ nũc ẽ cras
mittã virꝫ ad te de t̃ra beniamin
⁊ vnges eum ducez sup ꝓpl̃m me
um isrl̃. Et saluabit ꝓpl̃m meũ de

manu philistinoꝝ: qꝛ respexi ppl̃z meum. Venit em̃ damoꝛ eoꝝ ad me. Cũqꝫ aspexisset samuel saulẽ dñs dixit ei. Ecce vir quẽ dixerã tibi. Iste dñabit̃ pplo meo. Accessit autẽ saul ad samuelez in medio portæ: aitq; Indica oꝛo mihi: vbi est domus videntis. Et respõdit samuel sauli dicẽs. Ego sũ vidẽs. Ascende ante me in excelsũ vt comedas mecũ hodie: et dimittaz te mane et omnia q̃ sunt in coꝛde tuo indicabo tibi. Et de asinis quas nudiustertiꝰ pdidisti ne sollicit⁹ sis. quia inuẽt̃ sũt. Et cuius erũt optima quæqꝫ istꝛ. Nonne tibi et omni domui pr̃is tui. Respõdens autẽ saul ait. Numqd nõ filiꝰ iemini ego sũ de minima tribu istꝛ. et cognacõ mea nouissima inter oẽs familias de tribu beniamin. Quare ergo locuꝰes mihi sermonẽ istũ. Assumens itaqꝫ samuel saulem et puerũ eius: introduxit eos in tridimũ et dedit eis locum in capite eoꝝ qui fuerãt inuitati. Erãt ei quasi triginta viri. dixitq; samuel coco. Da pt̃em quã dedi tibi et p̃cepi vt reponeres seoꝛsum apud te. Leuauit ãt coꝛcus armũ et posuit ante saul. Dixitq; samuel. Ecce qđ remansit: pone ante te et comede. qꝛ de industria seruatuz est tibi qñ ppl'm vocaui. Et comedit saul cũ samuele in die illa. Et descẽderũt de excelso in opidũ et locutus est cũ saule in solario: straueruntq; saul in solario et dormiuit. Cũqꝫ mane surrexissent et iã dies lucesceꝛet vocauit samuel saulẽ in solario dicẽs. Surge vt dimittã te. Et surrexit saul. Egressi sũt ambo: ipe videlicet et samuel. Cũqꝫ descenderent in extrema pt̃e ciuitatis: samuel dixit ad saul. Dic puero vt antecedat nos et trãseat. Tu ãt sõsiste paulisper vt indicẽ tibi verbũ dei.

Tulit autẽ samuel. Cantic. 1. lenticulã olei et effudit super caput eius et deosculat⁹ ẽ eũ et ait. Ecce vnxit te dñs sup hereditatez suã in p̃cipẽ et liberabis pplm suũ de manib⁹ inimicoꝝ eius q̃ in circuitu eius sunt. Et hoc tibi signũ: qꝛ vnxit te deus in p̃cipẽ. Cũqꝫ abieris hodie a me: inuenies duos viros iuxt̃ sepulchꝝ rachel in finib⁹ beniamin in meridie: dicẽtqz tibi. Inuente sũt asine ad qs ieras pquirendas et inmẽmissis pater tuꝰ asinis sollicitꝰ ẽ p vob et dicit. Quid faciã de filio meo. Cumqꝫ abieris inde et ultr̃ trãsieris et veneris ad querc̃ thabor: inuenient te tres viri ascendentes ad deũ in bethel: vnus portãs tres hedos et alius tres tortas panis et alius portãs lagenã vini. Cũqꝫ te salutauerint dabũt tibi duos panes et accipies de manu eoꝝ. Post hec venies in collẽ dei vbi ẽ statio philistiim. Et cũ ingressus fueris ibi vrbẽ: obuiũ habebis gregẽ pphetaz descẽdentiũ de excelso et ante eos psalteriũ et timpanũ et tibiaz et citharam. ipsoqꝫ pphetãtes et insiliet in te spiritus dei et pphetabis cum eis et mutaberis in virum aliũ. Quãdo ergo euenerint signa hec omnia tibi: fac quecũqꝫ inuenerit manus tua: qꝛ dñs est tecũ. Et descẽdes ante me in galgala. Ego ecce descẽdã ad te vt offeras holocaustoma et hostias victimas pacificas

Septē dieb⁹ expectabis donec ve
niā ad te ⁊ oñdam tibi q̄ facias.
Itaq; cum aūtisset humeꝝ suum
ut abirꝫ a samuele immutauit ei
de⁹ cor aliud et venerūt ōnia sig̃
hec in die illa. Venerūtq; ad pre
dictū collem ⁊ ecce cune⁹ ꝓphārū
obui⁹ ei. Et insiluit sup eum spūs
dñi ⁊ ꝓphauit in medio eoꝝ. Vi
dentes aūt ōnes qui nouerāt euꝫ
heri ⁊ nudiustertiꝰ q̄ eēt cū ꝓphe
tis ⁊ ꝓphāret dixerūt adinuicem
Que nā res accidit filio cis. Nuꝫ
⁊ saul inter ꝓphas. Rñditq; ali⁹
ad alteꝝ dicens. Et cis pat̄ eius.
Proptēa versū ē in ꝓuerbiū. Nū
⁊ saul inter ꝓphas. Cessauit au
tē ꝓphare ⁊ venit ad excelsū. Dixit
q; patru⁹ saul ad eū ⁊ ad puerū
eius Quo abistis. Qui rñderunt.
Querere asinas. Quas cū nō repe
rissem⁹ venim⁹ ad samuelē. Et di
xit ei patru⁹ su⁹. Indica mihi q̄d
dixerit tibi samuel Et ait saul ad
patruū suum Indicauit nobis q̄
inuente eēnt asine. De sermōe āt
regni nō indicauit ei quē locut⁹
fueāt ei samuel. Et ꝯuōuit samu
el ꝓpl'm ad dñm in masphat ⁊ ait
ad filios isrl'. Hec dicit dñs deus
israhel. Ego eduxi israhel de egip
to ⁊ erui vos de manu egipcōruꝫ
⁊ de manu ōniū reguꝫ qui afflige
bāt vos. Vos āt hodie ꝓiecistis
dñm deū vr̄m qui solus saluauit
vos de vniūsis malis ⁊ tribulaci
onib⁹ vr̄is ⁊ dixistis. Nequaq̄: ꝫ
regē cōstitue sup nos. Nūc ergo
state corā dño ꝑ trib⁹ vestras ⁊
per familias. Et applicauit samu
el ōnes trib⁹ isrl' ⁊ cecidit sors su
ꝑ tribum beniamin Et applicauit
tribū beniamin ⁊ cognacōes ei⁹
⁊ cecidit sup cognacōem metri ⁊
ꝑuenit vsq; ad saul filiū cis. Que
fierūt ergo eum ⁊ nō ē inuentus
illic. Et consuluerūt pt⁹ hec dñm
vtꝝ nam vēturus esꝫ illuc Respō
ditq; dñs Ecce abscōdit⁹ ē domi.
Cucurrerūt itaq; ⁊ tulerūt eum in
de stetitq; in medio ꝓpl'i ⁊ alcior
fuit vniūso populo ab hūero et
sursum. Et ait samuel ad ōnē po
pulū. Certe videtis quē elegit do
min⁹ qm̄ nō sit similis illi in ōni
populo. Et clamauit oīs popul⁹
⁊ ait. Viuat rex. Locutus ē āt sa
muel ad ꝓpl'm legeꝫ regni ⁊ scrip
sit in libro ⁊ reposuit corā dño Et
dimisit samuel oēꝫ ꝓpl'm singl'os
ī domū suā Sed ⁊ saul abijt in do
mū suā in gabaath Et abijt cum
eo pars exercitus quoꝝ tetigeāt
de⁹ corda. Filij vero belial dixerūt
Nū saluare nos poterit iste. Et de
spexerūt eū ⁊ non attulerūt ei mu
nera Ille vero dissimulabat se au
dire.

Capitulū. xi.

Et factū est q̄si post mēsem
ascēdit naas amoītes ⁊ pug̃
re cepit aduersuꝫ iabes galaad:
dixeruntq; ōnes viri iabes ad na
as. Hēto nos federatos ⁊ seruie
m⁹ tibi. Et respōdit ad eos naas
amonites In hoc feriā vobiscū fe
d⁹ ut eruā ōniū vestꝝ oculos dex
tros ponāq; vos opprobriū ī vni
uerso isrl'. Et dixerūt ad eū senio
res iabes. Cōcede nobis septeꝫ di
es ut mittam⁹ nūcios ad vniuer
sos terminos israhel ⁊ si ñ fuerit
q̄ defēdat nos egrediemur ad te
Venerūt ergo nūcij in gabaad
saul' ⁊ locuti sūt v̄ba hec audiēte

ꝓplo. Et leuauit oīs populus vocē
suā ⁊ fleuit. Et ecce saul veniebat
sequēs boues de agro ⁊ ait. Quid
habet ꝓpl's ꝙ plorat. Et narraue
rūt ei v̄ba viroꝝ iabes. Et insiluit
spūs dn̄i in saul cū audissꝫ hec ver
ba ⁊ iratus est furor eius nimis.
Et assumēs vtrūqꝫ bouē ꝯcidit in
frusta. misitqꝫ in oēs t̄minos isrl'
per manū nūtioꝝ dicēs. Quicūqꝫ
nō exierit ⁊ secutus fuerit saul et
samuel sic fiet bobus eius. Inua
sit ḡ tīor dn̄i ꝓpl'm ⁊ egressi sūt q̄si
vir vnus ⁊ recēsuit eos in bezech
Fuerūtqꝫ filioꝝ isrl' trecēta milia.
viroꝝ aūt iuda triginta milia. Et
dixerūt nūcijs q̄ venerāt. Sic di
cetis viris q̄ sūt in iabes galaad.
Cras erit vob̄ salus cū incaluerit
sol Venerūt ḡ nūcij ⁊ nūtiauerūt
viris iabes. Qui letati sūt ⁊ dixerūt
Mane exibim⁹ ad vos ⁊ facietis
nob̄ oē qd̄ placuerit vob̄. Et factū
est cū dies crastin⁹ venissꝫ ꝯstitu
it saul ꝓpl'm ī tres ꝑtes. Et īgress⁹
est media castra in vigilia matu
tina ⁊ ꝑcussit amon vsqꝫ dū inca
lesceret dies. Reliq̄ autē dispsi sūt
ita ut nō relinquerent̄ in eis duo
pariter. Et ait ꝓpl'us ad samuelē
Quis est iste q̄ dixit saul non reg̃
bit sup nos. Date viros ⁊ interfi
tiem⁹ eos. Et ait saul. Non occidet̄
quisq̄ in die hac qꝛ hodie fecit do
min⁹ salutē in isrl'. Dixit āt samū
el ad ꝓpl'm Venite ⁊ eamus ī gal
gala ⁊ innouem⁹ ibi regnū. Et ꝑ
rexit oīs populus in galgala ⁊ fe
cerūt ibi regē saul corā dn̄o ī gal
gala. Et ymolauerūt ibi victīas
pacificas corā dn̄o Et letat⁹ ē ibi
saul ⁊ cuncti viri israhel nimis.

Dixit autē samuel Ca. xij.
ad vniuersum israhel. Ecce
audiui vocē vr̄am iuxta omnia q̄
locuti estis ad me ⁊ ꝯstitui super
vos regez. Et nūc rex gradit̄ ante
vos. Ego autē senui ⁊ īcanui Por
ro filij mei vobiscū sunt. Itaqꝫ ꝯu
satus corā vobis ab adolescentia
mea vsqꝫ ad hanc diez. ecce p̄sto
sū. Loquimini de me corā dn̄o et
corā cristo eius: vtrūbouem cui⁹
q̄ tulerim ā asinū. siquemq̄ calū
niatus sū. si oppressi aliquez. si de
maū cuiusq̄ munus accepi ⁊ cō
temnā illud hodie restituamqꝫ vo
bis. Et dixerūt. Nō es calūniatus
nos neqꝫ oppressisti neqꝫ tulisti de
manu alicuius quippiam Dixitqꝫ
ad eos. Testis est dn̄s aduersū
vos ⁊ testis crist⁹ eius in die hac
qꝛ non inueneritis in manu mea
quippiā. Et dixerūt. Testis. Et ait
samuel ad populū. Dn̄s qui fecit
moysen ⁊ aaron ⁊ eduxit patres
nr̄os de terra egipti adest. Nunc
ergo state ut iuditio contendam
aduersum vos coram domino de
omnib⁹ misericordijs dn̄i quas
fecit vobiscum et cū patribus ve
stris quomodo iacob ingressus ē
in egiptum ⁊ clamauerūt patres
vestri ad dominū et misit domin⁹
moysen ⁊ aaron ⁊ eduxit patres
vestros de egipto ⁊ collocauit eos
in loco hoc Qui obliti sunt domini
dei sui et tradidit eos in manu sy
sare magistri militie asor ⁊ in ma
nu philistinoꝝ et in manu regis
moab ⁊ pug̃uerūt adūsū eos. Po
stea aūt clamauerūt ad dn̄m et di
xerūt. Peccauim⁹ qꝛ dēliq̄m⁹ dn̄m
⁊ seruiuimus baalim et astaroth.

Nunc ergo erue nos de manu inimicorum nostrorum et seruiemus tibi. Et misit dominus ierobaal et badan et sampson et barach et yepte et samuel et eruit vos de manu inimicorum vestrorum per circuitum et habitastis confidenter. Videntes autem quod naas rex filiorum amon venisset aduersum vos dixistis mihi nequaquam sed rex imperabit nobis cum dominus deus vester regnaret in vobis. Nunc ergo presto est rex vester quem elegistis et petistis. Ecce dedit vobis dominus regem. Si timueritis dominum et seruieritis ei et audieritis vocem eius et non exasperaueritis os domini. eritis vos et rex qui imperat vobis sequentes dominum deum nostrum. Si autem non audieritis vocem domini sed exasperaueritis sermones eius erit manus domini super vos et super patres vestros. Sed et nunc state et videte rem istam grandem quam facturus est dominus in conspectu vestro. Nunquid non messis tritici est hodie. Inuocabo dominum et dabit voces et pluuias et scietis et videbitis quia grande malum feceritis vobis in conspectu domini petentes super vos regem. Et clamauit samuel ad dominum et dedit dominus voces et pluuias in illa die. Et timuit omnis populus nimis dominum et samuelem. Et dixit vniuersus populus ad samuelem. Ora pro seruis tuis ad dominum deum tuum ut non moriamur. Addidimus enim vniuersis peccatis nostris malum ut peteremus nobis regem. Dixit autem samuel ad populum. nolite timere. Vos fecistis vniuersum malum hoc. Verumtamen nolite recedere a tergo domini. sed seruite domino in omni corde vestro et nolite declinare post vana que non proderunt vobis neque eruent vos. quia vana sunt et non derelinquet dominus populum suum propter nomen suum magnum quia iurauit dominus facere vos sibi populum. Absit autem a me hoc peccatum in domino ut cessem orare pro vobis et docebo vos viam bonam et rectam. Igitur timete dominum et seruite ei in veritate et ex toto corde vestro. Vidistis enim magnifica que in vobis gesserit dominus. Quod si perseueraueritis in malicia et vos et rex vester pariter peribitis.

Filius vnius anni erat saul cum regnare cepisset duobus autem annis regnauit super israel. Et elegit sibi saul tria milia de israel. Et erant cum saul duo milia in machmas et in monte bethel mille autem cum ionatha in gaba beniamin. Porro ceterum populum remisit vnumquemque in tabernacula sua. Et percussit ionathas stationem philistinorum que erat in gabaa. Quod cum audissent philistijm saul cecinit bucina in omni terra dicens. Audiant hebrei. Et vniuersus israel audiuit huiuscemodi famam percussit saul stationem philistinorum. Et erexit se israel aduersus philistijm. Clamauit ergo populus post saul in galgala et philistijm congregati sunt ad preliandum contra israel. triginta milia curruum et sex milia equitum et reliquum vulgus sicut arena que est in litore maris plurima. Et ascendentes castrametati sunt in machmas ad orientem bethauen. Quod cum vidissent viri israel se in arto positos. afflictus enim erat populus absconderunt se in spelunctis et in abditis in petris quoque in antris et in cisternis. Hebrei autem transierunt iordanem in terram gad et galaad. Cumque adhuc esset saul in galgala vniuersus populus perterritus est qui sequeba

tur eū. Et expectauit iuxta placitū
samuelis septē dieb⁹ ⁊ nō venit
samuel in galgala. Dilapsusq; ē
ꝓpl'us ab eo. Ait ergo saul. Affer
te mihi holocaustū ⁊ pacifica. Et
obtulit holocaustū. Cūq; ꝯplesset
offerens holocaustū: ecce samuel
veniebat. Et egressus ē saul obui
am ei vt salutaret eū. Locutusq;
est ad eū samuel. Quid fecisti.
Rn̄dit saul. Quia vidi q̄ ꝓpl's di
laberet̄ a me ⁊ tu nō veneras iux
ta placitos dies: porro philistijm
ꝯgregati fuerāt ī machmas: dixi
Nūc descēdent philistijm ad me ī
galgala ⁊ fatiez dn̄i n̄ placaui Ne
cessitate ꝯpulsus: obtuli holocau
stū dn̄o. Dixitq; samuel ad saul.
Stulte egisti: nec custodisti man
data dn̄i dei tui q̄ p̄cepi tibi Rd̄ si
nō fecisses: iam nūc p̄parasset do
min⁹ regnū tuū sup isrl'. ī sempi
ternū. Sz nequaq̄ regnū tuū vltr̄
ꝯsurget. Quesiuit dn̄s sibi virū
iuxta cor suū ⁊ precepit ei dn̄s vt
essz dux sup ꝓpl'z suū: eo q̄ nō ser
uaueris q̄ p̄cepit dn̄s. Surrexit
aūt samuel ⁊ ascēdit de galgalis
in gabaa beniamin. Et reliq̄ ꝓpl'i
ascēderūt post saul obuiā ꝓpl'o. q̄
expugnabāt eos: veniētes de gal
gala ī gabaa ī colle beniamin. Et
recēsuit saul populū q̄ inuēti fue
rāt cū eo quasi sexcētos viros et
saul et ionathas filius ei⁹. popu
lusq; qui inuentus fuerat cū eis.
erat in gabaa beniamin. Porro
philistijm ꝯsederāt in machmas
Et egressi sunt ad p̄lianduz de ca
stris philistiorꝫ tres cunei. Vn⁹
cuneus ꝑgebat cōtra viā ephra
im ad terrā saul. Porro ali⁹ īgre
diebat̄ ꝑ viā bethoron. Terti⁹ āt
v̄terat se ad iter t̄mī ī t̄ra sabaa.
īminētis vall' seboī ꝯtr̄ desertū Por
ro faber ferrari⁹ n̄ īueniebat̄ ī oī
t̄ra isrl'. Cauerāt eī philistijm ne
forte facerēt hebrei gladiū ā lāceā
descēdebat ergo oīs isrl' ad phi
listijm vt acueret vnusquisq; vo
merē suū ⁊ ligonē ⁊ securim ⁊ tri
dentē et sarculū. Retuse itaq; erāt
acies vomerū ⁊ ligonū ⁊ tridenti
ū ⁊ securiū vsq; ad stimuluz corri
gendum. Cūq; venissz dies pre
lij: nō ē inuent⁹ ensis ⁊ lancea in
manu toti⁹ populi q̄ erat cū saul
et ionatha: excepto saul et iona
tha filio e⁹ Egressa ē āt stacō phi
listijm vt trāscēdēt ī machmas

Et accidit Ca. xiiij.
in quadam die vt diceret io
nathas filius saul ad adolescen
tē armigerū suū. Vēi ⁊ trāseam⁹
ad stacōnez philistinorꝫ: q̄ ē trās
locū illū. Patri āt suo hoc ip̄m n̄
indicauit. Porro saul morabat̄ ī
extrema ꝑte gabaa: sb̄ malagr̄na
to q̄ eāt ī agro gabaa. Et eāt ꝓpl's
cū eo q̄si sexcētorū virorꝫ. Et achi
as fili⁹ achitob fr̄is ychabod fi
lij phinees. q̄ ortus fuerat ex heli
sacerdote dn̄i ī silo: portabat ephot
Sz ⁊ ꝓpl's ignorabat q̄ isset iona
thas. Erāt āt int̄ ascēsus: ꝑ quos
nitebat̄ ionathas trāsire ad sta
cōes philistinorꝫ: eminētes petre
ex vtraq; ꝑte ⁊ q̄si ī modū dentiū
scopuli hīc inde p̄rupti Nomē vni
boses ⁊ nomē alteri sene. Vn⁹ sco
pulus ꝓminēs ad aq̄lonē ex ad
uerso machmas ⁊ alter ad meri
diē ꝯtra gabaa. Dixit autē iona
thas ad adolescētē armigerꝫ suū.

veni trāseam⁹ ad stacōē ꝫ incircū
cisoꝝ horū si forte fatiat dn̄s pro
nob̄ qꝛ non ē dn̄o difficile saluaē
vl̄ in multis vel ī paucis. Dixitqꝫ
ei armiger fu⁹. Fac oīa q̄ placēt
amō tuo. Perge quo cupis ⁊ ero
tecū vbicūqꝫ volueris. Et ait iona
thas. Ecce nos transimus ad vi
ros istos. Cūqꝫ apparuerim⁹ eis
si taliter locuti fuerint ad nos ma
nete donec veniam⁹ ad vos stem⁹
in loco nostro nec ascendam⁹ ad
eos. Si aūt dixerint ascēdite ad
nos ascēdam⁹ ad eos qꝛ trādidit
eos dn̄s in manib⁹ nostris. Hoc
erit nob̄ signū Apparuit igitur vt̄
qꝫ stacōi philistinoꝝ. Dixerūtqꝫ
philistijm. En hebrei egrediūtur
de cauernis ī quib⁹ abscōditi fue
rāt. Et locuti sūt viri de stacōe ad
ionathā ⁊ ad armigeꝝ eius dixe
runtqꝫ. Ascēdite ad nos ⁊ ostēde
mus vob̄ rez. Et ait ionathas ad
armigeꝝ suū. Ascēdamu⁹ Seque
re me. Trādidit em̄ dn̄s eos ī ma
nus isrl̄ Ascēdit autē ionathas
manib⁹ ⁊ pedibus reptans et ar
miger eius post eū. Itaqꝫ cum vi
dissent fatiē ionathe alij cadebāt
ante ionathā alios armiger ei⁹
interfitiebat sequēs eū. Et facta ē
plaga prima quam pcussit iona
thas et armiger eius q̄si viginti
viroꝝ in media pte iugeris quā
par boū ī die arare cōsueuit. Et fa
ctū est miraculū in castris et per
agros. Sꝫ ⁊ omnis ꝑplus stacio
nis eoꝝ qui ierāt ad predādum
obstupuit ⁊ cōturbata sūt castra
Et accidit q̄si miāculū a deo. Et re
spexerūt speculatores saul q̄ erāt
in gabaa beniamin. Et ecce multi
tudo prostrāta et huc illucqꝫ diffu
giēs. Et ait saul populo q̄ erat cū
eo. Requirite ⁊ videte q̄s abierit
ex nob̄. Cūqꝫ requisissent reptuꝫ
ē nō adesse ionathā ⁊ armigeruꝫ
ei⁹. Et ait saul ad achiam. Appli
ca archā domini. Eāt eī ibi archa
dn̄i in die illa cū filijs isrl̄. Cūqꝫ
loqueret̄ saul ad sacerdotē tumul
tus magnus exortus ē in castris
philistinorum. Crescebatqꝫ pau
latī ⁊ clari⁹ resonabat. Et ait saul
ad sacerdotē. Cōtrahe manū tuā
Cōclamauit ergo saul ⁊ oīs po
pul⁹ qui erat cū eo ⁊ venerūt vsqꝫ
ad locū certaminis. Et ecce versus
fuerat gladius vniuscuiusqꝫ ad
ꝓximū suū ⁊ cedes magna nimis
Sꝫ ⁊ hebrei q̄ fuerāt cū philistijm
heri ⁊ nudiusterci⁹ ascēderantqꝫ
cū eis ī castris reuersi sūt ut eēnt
cū isrl̄ ⁊ hijs qui erāt cum saul ⁊
ionatha. Oēs q̄ꝫ israhelite qui se
abscōderant ī mōte ephraim au
dientes ꝙ fugissent philistei soti
auerūt se cū suis in prelio. Et erāt
cū saul quasi decemmilia viroꝝ ⁊
saluauit dn̄s deus isrl̄ in die illa
Pugna āt puenit vsqꝫ ad betha
uen. Et viri isrl̄ sociati sūt sibi in
die illa. Adiurauit autē saul po
pulū dicens Maledict⁹ vir q̄ ꝯme
derit panē vsqꝫ ad vesperā donec
vlciscar de inimicis meis. Et non
māducauit vniuersus populus
panē. Omneqꝫ terre vulgus vēit
in saltū in quo eāt mel sup faciez
agri Ingressus ē itaqꝫ popul⁹ sal
tū ⁊ apparuit fluēs mel Nullusqꝫ
applicuit manū ad os suū. Time
bat em̄ populus iuramētū. Por
ro ionathas non audierat cum

adiuraret pater ei⁹ populū. Extē
ditq; sūmitatē virge quā hēbat ī
manu et intinxit in fauuz mellis.
Et ɔuertit manū suā ad os suum
et illūmati sūt oculi ei⁹ Rn̄densq;
vn⁹ de ꝓpl'o ait. Jureiurādo cōstri
xit pr̄ tuus ꝓpl'm dicens. Maledi
ctus vir q̄ ɔmederit panē hodie.
Defecerat aūt ꝓpl'us Dixitq; iona
thas. Turbauit pater me⁹ t'raz.
Vidistis ip̄i q̄ illūmati sūt oculi
mei. eo q̄ gustauerim paululū de
melle isto: quanto magis si ɔme
dissz ꝓpl's de p̄da inimicoꝝ suorū
quā repit. Nōne maior plaga fcā
fuisset ī philistijm. Percusserūt
ergo ī die illa philisteos: a mach
mis vsq; in hailon. Defatigat⁹ ē
aūt ꝓpl's nimis ⁊ v̄sus ad predā
tulit oues ⁊ boues ⁊ vitulos ⁊ ma
ctauerūt in t'ra. Comeditq; ꝓpl's
cū sanguine. Nuntiauerūt autē
sauli dicētes: q̄ ꝓpl's peccassz dn̄o
comedēs cū sanguīe. Qui ait Pre
uaricati estis. Voluite ad me iaz
nūc saxū grāde. Et dixit saul. Disp
gamini in vulgus ⁊ dicite eis vt
adducat ad me vnusquisq; bouē
suum ⁊ arietem et occidite super
istud ⁊ vescimini ⁊ nō peccabitis
dn̄o: ɔmedētes cū sāguine Addu
xit itaq; om̄is ꝓpl'us vn⁹ quisq; bo
uem ī manu sua vsq; ad noctē et
occiderūt ibi. Edificauit aūt saul
altare dn̄o. Tūcq; p̄mū cepit edi
ficare altare dn̄o. Et dixit saul. Ir
ruamus sup philisteos nocte et
vastemus eos vsq; dū illucescat
mane: nec relinq̄mus ex eis virū
Dixitq; ꝓpl'us. Om̄e qd̄ bonū tibi
videt̄ in oculis tuis fac. Et ait sacer
dos. Accedamus huc ad deū. Et
consuluit saul dn̄m dicēs. Nū ꝑse
quar philistijm. Si trades eos ī
maū isrl'. Et nō rn̄dit ei ī die illa
Dixitq; saul. Applicate huc vniū
sos āgl'os ꝓpl'i ⁊ scitote ⁊ videte ꝑ
quē accideit h° pctm̄ hodie. viuit
dn̄s saluator isrl': q̄ si ꝑ ionathā
filiū meū factū ē absq; t̄tractacōe
moriet̄. Ad quod nullus cōtradi
xit ei de oī populo. Et ait ad vniū
sum isrl'. Separamī vos in ꝑtem
vnā et ego cū ionatha filio meo
ero ī ꝑte altera. Rn̄ditq; ꝓpl's ad
saul. Qd̄ bonū tibi videt̄ in oculis
tuis fac Et dixit ad dn̄m deū isrl'.
Dn̄e deus israhel da iuditiū: quid
ē q̄ nō respōderis ꝑuo tuo hodie.
Si in me aut ī ionatha filio meo
ē iniq̄tas hec: da on̄sionē. Aut si
hec iniq̄tas ē ī ꝓpl'o tuo: da sancti
tatē. Et dep̄hensus ē ionathas et
saul. popul⁹ āt exiuit. Et ait saul.
Mittite sortē int̄ me et inter iona
thā filiū meū. Et captus est iona
thas. Dixit aūt saul ad ionathā
Indica mihi q̄d feceris. Et indica
uit ei ionathas ⁊ ait. Gustās gu
staui ī sūmitate virge q̄ erat ī ma
nu mea paululū mell' Et ecce ego
morior. Et ait saul. Hec fatiat m̄
deus ⁊ hec addat: q̄ morte morie
ris ionatha. Dixitq; ꝓpl's ad saul
Ergo ne ionathas moriet̄: q̄ fecit
salutē hanc magnā in isrl'. Hoc
nephas ē. Viuit dominus: si ceci
derit capillus de capite ei⁹ in t'raz
q̄ cū deo opat⁹ ē hodie. Liberauit
ergo ꝓpl's ionathā vt n̄ moreret̄
Recessitq; saul: nec ꝑsecutus est
philistijm. Porro philistijm abi
erunt in loca sua. Et saul cōfirma
to regno super israhel: pugnabat

p circuicū aduersū oēs inimicos
eius cōn moab ⁊ filios amon et
edom ⁊ reges soba ⁊ philisteos:
et quocūq; se verterat supabat.
Congregatoq; exercitu percussit
amalech ⁊ eruit isrl' de manu va
statoꝝ eius. Fuerūt autē filij saul
ionathas ⁊ iesui ⁊ melchisua. Et
noīa duaꝝ filiarum eius nomen
p̄mogenite merob ⁊ nomē mino
ris michol ⁊ nomen vxoris saul
achinoez filia achimaas. Et no
men p̄ncipis militie ei⁹ abner fili
us ner: patruelis saul. Porro cis
fuit pr̄ saul et ner pr̄ abner fili⁹
abiel. Erat autē bellū potens adū
sum philisteos: ōnibus diebus
saul. Nam quēcūq; viderat saul
virum fortē ⁊ aptum ad preliuz:
sociabat eum sibi. Ca. xv.

Et dixit samuel ad saul Me
misit dn̄s ut vngerez te ī re
gem sup ꝓpl'm eius isrl'. Nunc er
go audi vocez dn̄i. Hec dicit dn̄s
exercituū. Recensui q̄cumq; fecit
amalech israheli: quō restitit ei ī
via cū ascēderet de egipto. Nūc er
go vade ⁊ pcute amalech ⁊ demo
lire vniuersa eius. Non parcas
ei ⁊ nō cōcupiscas ex rebus ipsi⁹
aliquid: ꝫ interfice a viro vsq; ad
mulierē ⁊ paruulū atq; lactentē
bouez ⁊ ouem camelū ⁊ asinum.
Precepit itaq; saul ꝓpl'o ⁊ recensu
it eos quasi agnos. ducēta milia
peditum et decem milia virorum
iuda. Cumq; venisset saul vsq;
ad ciuitatem amalech tetēdit īsi
dias in torrēte. Dixitq; saul cineo
Abite. recedite. atq; discedite ab
amalech ne forte īuoluam te cuz
eo. Tu em̄ fecisti misericordiam
cū ōnibus filijs isrl' cū ascēderent
de egipto. Et recessit cineus de me
dio amalech. Percussitq; saul a
malech ab eiula donec venias sur
que ē e regiōe egipti Et app̄hēdit
agag regem amalech viuū. Oē
autē vulgus interfecit in ore gla
dij. Et pepcit saul ⁊ ꝓpl's agag et
optimis gregib⁹ ouiū et armēto
rū ⁊ vestib⁹ ⁊ arietibus ⁊ vniūsis
que pulcra erāt nec voluerūt dis
perdere ea. Quicq̄d ergo vile fue
rat ⁊ reprobū hoc demoliti sunt.
Factū est autē v̄bū dn̄i ad samu
el dicēs. Penitet me q̄ cōstituerī
saul regē q̄ dereliq̄t me et verba
mea ope nō impleuit. Contrista
tusq; ē samuel ⁊ clamauit ad do
minū tō nocte. Cumq; de nocte sur
rexissz samuel ut iret ad saul ma
ne nuntiatū ē samueli eo q̄ veīssz
saul ī carmelū ⁊ erexisset sibi for
nicē triūphalez ⁊ reuersus trāsis
set descēdissetq; in galgala Veīt
ergo samuel ad saul ⁊ saul offē
bat holocaustū dn̄o de inicijs p̄
darū que attulerat ex amalech.
Et cū venisset samuel ad saul di
xit ei saul. Bn̄dictus tu dn̄o. Im
pleui v̄bum dn̄i. Dixitq; samuel.
Et que ē hec vox gregū que reso
nat in auribus meis ⁊ armētorū
quaz ego audio. Et ait saul. De
amalech adduxerūt ea. Perpcit
em̄ popul⁹ melioribꝰ ouibus ⁊ ar
mentis ut imolarent' dn̄o d̄o tuo
reliqua vera occidim⁹. Ait autē
samuel ad saul. Sine me ⁊ indi
cabo tibi que locutus sit dn̄s ad
me nocte. Dixitq; ei. Loq̄re. Et ait
samuel. Nōne cum puulus esses
in oculis tuis caput ī tribub⁹ isrl'

factus es. Vnxitq; te dñs in regē
sup isrl̄ et misit te dñs in viaz et
ait. Vade ⁊ intfice peccatores ama
lech et pugnabis ɔtra eos vsq;
ad intnecōnē eoꝝ. Quare g̊ ñ au
disti vocē dñi. ꝫ v̄sus ad predā es
et fecisti malū ī oculis dñi. Et ait
saul ad samuelem. Imo audiui
vocē dñi ⁊ ābulaui in via ꝑ quā
misit me dñs ⁊ adduxi agag r̄gē
amalech ⁊ amalech intfeci. Tu
lit aūt de preda ꝓplus oues et bo
ues. p̄mitias eorū que cesa fūt vt
ymolet dño deo suo in galgalis.
Et ait samuel. Nunq̄d vult dñs
holocausta aut victimas et non
potius vt obediat̄ voci dñi. Me
lior est em̄ obedientia q̄ victime
⁊ auscultaē magis q̄ offerre adipē
arietū: qm̄ quasi peccatū ariolādi
ē repugnare et q̄si scelus ydolatrie
nolle acq̄escere. Pro eo g̊ ꝙ abie
cisti sermonē dñi: abiecit te dñs
ne sis rex. Dixitq; saul ad samue
lez. Peccaui: q̄ p̄uaricat⁹ sū ꝑmo
nē dñi ⁊ v̄ba tua. timens ꝓplm et
obediens voci eoꝝ. Sed nūc por
ta q̄so peccatū meū et reūtere me
cū vt adorem dñm. Et ait samuel
ad saul. Non reūtar tecū q̄ ꝓieci
sti ꝑmonē dñi ⁊ ꝓiecit te dñs ne
sis rex sup israhel. Et ɔuersus est
samuel vt abiret. Ille āt ap̄p̄hē
dit sūmitatē pallij ei⁹ q̄ ⁊ scissa ē
Et ait ad eū samuel. Scidit dñs
regnū isrl̄ a te hodie et tradidit
illud ꝓximo tuo meliori te Porro
triūphator in isrl̄ nō ꝑcet ⁊ peni
tudīe nō flectet̄. Neq; em̄ hō ē vt
agat penitēciā. At ille ait. Pecca
ui. Sz nūc honora me corā seniori
b⁹ ꝓpli mei ⁊ corā isrl̄ ⁊ reuertere
mecū vt adorē dñm deū tuū. Reū
sus g̊ samuel: secut⁹ ē saulē Et ado
rauit saul dñm. Dixitq; samuel.
Adducite ad me agag regē ama
lech. Et oblat⁹ ē ei agag pīguissi
mus tremēs. Et dixit agag. Sicci
ne separat amara mors. Et ait sa
muel. Sic̄ fecit absq; liberis muli
eres gladius tu⁹: sic absq; liberis
erit int̄ mlieres mr̄ tua. Et ī frusta
ɔcidit eū samuel corā dño ī gal
gal̄. Abijt āt samuel ī ramatha
saul vero ascēdit ī domū suaz ī ga
baa. Et ñ vidit samuel vltr̄ saul
vsq; ad diez mortis sue. Verūta
mē lugebat samuel saul: qm̄ dñz
penitebat ꝙ ɔstituisset regē saul
sup israhel. Ca. xvi.

Dixitq; dñs ad samuelē Vsq;
q̊ tu luges saul cū ego ꝓieceri eū
ne r̄gnet sup isrl̄. Imple cornu tu
ū oleo ⁊ vēi vt mittā te ad ysai be
thleemitē. Prouidi em̄ ī filijs ei⁹
m̄ r̄gē. Et ait samuel. Quo vadā.
Audiet em̄ saul ⁊ intfitiet me. Et
ait dñs. Vitulū de armēto tolles
ī manu tua ⁊ dices. Ad ymolādū
dño veni. Et vocab̄ ysai ad victi
mā. Et ego oñdā tibi q̄d fatias ⁊
vnges quemcūq; mōstrauēo tibi
Fecit g̊ samuel sic̄ locut⁹ ē ei dñs
Venitq; ī bethleem. Et ammirati
sūt senioēs cītatis: occurrētes ei.
Dixerūtq;. Pacific⁹ ne ē īgressus
tu⁹. Et ait. Pacific⁹. Ad ymolā
dū dño veni. Sāctificamī et veīte
mecū vt ymolez. Sanctificauit g̊
ysai ⁊ filios ei⁹ ⁊ vocauit eos ad
sacrifitiū. Cūq; īgressi eēnt: vidit
heliab et ait. Nū corā dño ē xp̄s
eius. Dixit dominus ad samue
lē Ne respitias vultum eius. neq;

altitudinē statē ei⁹. quoniā abie
ci eū nec iuxta intuitū hōis ego iu
dico. Homo eī videt ea q̄ parent
dn̄s aūt intuet̄ cor. Et vocauit ysai
aminadap ⁊ adduxit eū corā sa
muel Qui dixit. Nec hūc elegit do
min⁹. Adduxit aūt ysai samma
de quo ait. Etiā hūc nō elegit do
min⁹ Adduxit itaq̄ ysai septē fili
os suos corā samuel Et ait samu
el ad ysai. Nō elegit dn̄s ex istis.
Dixitq̄ samuel ad ysai. Nūquid
iam ꝯpleti sūt filij. Qui rn̄dit. Ad
huc reliqu⁹ est puulus et pascit
oues. Et ait samuel ad ysai. Mit
te ⁊ adduc eū. Nec em̄ discūbem⁹
priusq̄ huc ille veīat. Misit g̊ et
adduxit eū. Erat aūt rufus ⁊ pul
cher aspectu: decoraq̄ fatie. Et ait
dn̄s. Surge ⁊ vnge eū. Ipse ē em̄
Tulit g̊ samuel cornu olei et vn
xit eū in medio fratꝝ eius. Et di
rectus est spūs dn̄i a die illa ī da
uid ⁊ deinceps. Surgensq̄ samu
el abijt in ramatha. Spūs autē
domī recessit a saul ⁊ exagitabat
eū spūs nequā a dn̄o. Dixerūtq̄
ſui saul ad eū. Ecce spūs dn̄i ma
lus exagitat te Iubeat dn̄s nr̄ rex
⁊ serui tui qui coraꝫ te sūt querēt
hōiē scientē psallere cithara. ut
qn̄ arripuerit te spūs dn̄i malus
psallat manu sua ⁊ leuius feras.
Et ait saul ad seruos suos. Proui
dete ergo m̄ aliquē bene psallen
tē ⁊ adducite eū ad me. Et rn̄dēs
vn⁹ de pueris ait. Ecce vidi filiū
ysai bethleemitē. scientē psallere
⁊ fortissimū robore ⁊ virꝫ bellicosū
⁊ prudentē in verb̄ ⁊ virꝫ pulchꝝ
⁊ dn̄s ē cū eo. Misit ergo saul nū
tios ad ysai dicens. Mitte ad me
dauid filiū tuū qui ē in pascuis.
Tulit itaq̄ ysai asinū plenū pa
nib⁹ ⁊ lagenaꝫ vini ⁊ hedū de ca
pris vnū et misit p manū dauid
filij sui sauli ⁊ veīt dauid ad saul
⁊ stetit corā eo. At ille dilexit eū
nimis ⁊ factus est eius armiger.
Misitq̄ saul ad ysai dicens. Stet
dauid in ꝯspectu meo. Inuenit eī
grāꝫ in oculꝭ meis Igitur qn̄cūq̄
spūs dn̄i malus arripiebat saul
dauid tollebat citharaꝫ ⁊ pcutie
bat manu sua ⁊ refocillabat̄ saul
⁊ leuius habebat. Recedebat em̄
ab eo spūs mal⁹. Ca. xvij.

Congregātes aūt philistijm
agmina sua in p̄liū. cōuene
runt in sochot iude ⁊ castrameta
ti sunt int̄ sochot ⁊ azecha in fini
b⁹ dn̄i. Porro saul ⁊ viri isrl̄ con
gregati venerūt in valle therebin
ti et direxerūt atiem ad pugnan
dū ꝯtra philistijm. Et philistijm
stabant sup montē ex pte hac ⁊
israhel stabat supra montē ex al
tera pte. vallisq̄ erat int̄ eos. Et
egressus est vir spuri⁹ de castris
philistīoꝝ noīe goliath, ꝺ getha
altitudinis sex cubitoꝝ ⁊ palmo
⁊ cassis erea sup caput ei⁹ ⁊ lorica
hamata īduebat̄ Porro pōd⁹ lo
rice ei⁹ qn̄q̄ milia sidoꝝ eris eāt ⁊
ocreas ereas habebat in cruribꝰ
⁊ clipeus ere⁹ tegebat humeros
ei⁹. Hastile aūt haste ei⁹ erat q̄si
litiatoriū texentiū. Ipsū aūt ferrū
haste ei⁹ sexcētos sidos habebat
ferri. Et armiger ei⁹ antecedebat
eū. Stansq̄ clamabat aduersum
phalangas israhel ⁊ dicebat eis.
Quare venistis parati ad preliū.
Nūquid ego nō sū philiste⁹ ⁊ vos

CXLVI.

serui saul. eligite ex vobis virũ ⁊
descẽdat ad singulare certamẽ Si
quiuerit pugnare mecũ ⁊ percusserit
me erimus vob̃ ſui. Si aũt ego p̃
ualuero ⁊ pcussero eũ vos ſui eri
tis ⁊ seruietis nob̃. Et aiebat phi
listeꝰ. Ego exprobraui agminibꝰ
isrl̃ hodie Date mihi virũ ⁊ ineat
mecũ singulare certamẽ. Audiẽs
aũt saul ⁊ oẽs israhelite ſmones
philistei huiuscemodi stupebant
⁊ metuebãt nimis. Dauid ãt eãt
filius viri ephratei de quo supra
dictũ est de bethleem iuda cui no
mẽ eãt ysai q̃ habebat octo filios
⁊ erat vir in diebus saul senex ⁊
grãdeuus inter viros. Abierẽt ãt
tres filij eius maiores post saul in
preliũ. Et noĩa triũ filiorũ eius q̃
perrexerũt ad bellũ heliab primo
genitꝰ ⁊ secũdꝰ aminadab terciꝰ
q̃ꝫ samma. Dauid autẽ erat mini
mus. Tribꝰ ḡ maioribꝰ secutis
saulem abijt dauid et reuſus est
a saul ut pascẽt gregẽ patris sui
in bethleem Procedebat vero phi
listeus mane ⁊ vespe et stabat q̃
draginta diebus. Dixit autẽ ysai
ad dauid filiũ suũ. Accipe frĩbus
tuis ephi polente et decem panes
istos ⁊ curre in castra ad frẽs tu
os ⁊ decẽ formellas casei has defe
res ad tribunũ. Et fratres tuos vi
sitabis si recte agant ⁊ cũ quibꝰ or
dinati sunt disce. Saul autez ⁊ illi
et oẽs filij israhel ĩ valle therebin
ti pugnabãt aduersũ philistijm
Surrexit itaq̃ dauid mane ⁊ con
mẽdauit gregẽ custodi ⁊ onustꝰ
abijt sicut p̃cepat ei ysai. Et venit
ad locũ inagala ⁊ ad exercitũ qui
egressus ad pugnaz vociferatus

erat in certamine. Direxeãt enim
atiẽ isrl̃. ꝫ et philistijm ex aduſo
fuerãt prepati Derelinquẽs ergo
dauid vasa que attuleãt sb̃ maũ
custodis ad sarcinas cucurrit ad
locũ certaminis ⁊ interrogabat si
oĩa recte agerent̃ erga fratres su
os. Cũq̃ adhuc ille loqueret̃ eis
apparuit vir ille spurius ascẽdens
goliath noĩe philisteus de geth
de castris philistinoꝝ. Et loquen
te eo hec eadẽ v̄ba audiuit dauid
Omnes ãt israhelite cũ vidissent
virũ fugerunt a fatie eius timẽtes
eum valde. Et dixit vnusquispiaz
de israhel. Nũ vidisti virũ hunc q̃
ascẽdit. Ad exprobrãdũ em̃ isrl̃
ascendit. Virũ ergo qui pcusseit
eũ ditabit rex diuicijs magnis ⁊
filiã suam dabit ei ⁊ domũ patris
eius fatiet absq̃ tributo ĩ israhel
Et ait dauid ad viros qui stabãt
secũ dicẽs Quid dabit̃ viro qui p
cusserit philisteum hunc ⁊ tulerit
opprobriũ de israhel. Quis est em̃
hic philisteus incircumcisus qui
exprobrauit aciem dei viuentis.
Referebat aũt ei ꝓplus eundez ser
monẽ dicẽs. Hec dabũt̃ viro qui
percusserit euz. Qd̃ cũ audisset he
liab frater eius maior loquẽte eo
cum alijs iratus est ɔtra dauid ⁊
ait Quaẽ venisti ⁊ q̃re dereliquisti
pauculas oues illas in deserto.
Ego noui supbiã tuã ⁊ nequitiaz
cordis tui. qꝛ ut videres p̃liũ descẽ
disti Et dixit dauid Quid feci. Nũ
quid nõ verbũ est. Et declinauit
paululũ ab eo ad aliũ. Dixitq̃ eũ
dem sermonẽ. Et rñdit ei ꝓplus v̄
bũ sicut p̃us. Audita sũt ãt v̄ba
que locutus ẽ dauid ⁊ annũtiata

in cōspectu saul. Ad quē cū fuissz
adductꝰ locutus ē ei. Non ꝯcidat
cor cuiusq̄ in eo. Ego ꝑuus tuꝰ va
dam ⁊ pugnabo aduersus phili
steū. Et ait saul ad dauid. Nō va
les resistē philisteo isti nec pug̃
re adūsus eū q̄ puer es Hic autē
vir bellator ē ab adolescētia sua.
Dixitq̄ dauid ad saul Pascebat
seruꝰ tuus p̄ris sui gregē ⁊ venie
bat leo vel vrsus ⁊ tollebat arie
tez de medio gregis ⁊ ꝑsequebar
eos ⁊ percutiebā eruebāq̄ de ore
eoꝝ. Et illi cōsurgebāt adūsū me
⁊ apprehēdebā mentū eoꝝ ⁊ suffo
cabā interfitiebāq̄ eos. Nā ⁊ leo
nem ⁊ vrsum interfeci ego ꝑuus
tuꝰ. Erit igit̄ ⁊ philisteꝰ hic incir
cūcisus quasi vnꝰ ex eis. Nūc va
dam ⁊ auferā obprobriū populi
Quoniā q̄s ē iste philisteꝰ incir
cūcisus q̄ ausus est maledicē exer
citui dei viuētis. Et ait dauid. Dn̄s
q̄ eripuit me de manu leonis ⁊ de
manu vrsi ipe me liberabit de ma
nu philistei huiꝰ. Dixit autē saul
ad dauid. Vade ⁊ dn̄s tecum sit
Et induit saul dauid vestimētis
suis ⁊ imposuit galeaz ereā super
caput eius ⁊ vestiuit eū lorica Ac
cinctꝰ ergo dauid gladio eiꝰ sup
vestem suā cepit tēptare si arma
tus possz incedē. Nō em̄ hēbat cō
suetudinē. Dixitq̄ dauid ad saul
Non possum sic incedē q̄ nō vsū
hēo. Et deposuit ea Et tulit baculū
suū quē sēp hēbat in manibus ⁊
elegit sibi quīq̄ lipidissiōs lapi
des de torrente ⁊ misit eos ī peraz
postoralē quā hēbat secū ⁊ fūdā
manu tulit ⁊ ꝓcessit aduersū phi
listeū. Ibat aūt philisteꝰ incedēs
⁊ appropinquās adūsum dauid
⁊ armiger eius an̄ eū. Cūq̄ inspe
xissz eū philisteꝰ ⁊ vidissz dauid
despexit eū Erāt āt adolescēs rufus
⁊ pulcher aspcū. Et dixit philiste
us ad dauid. Nunq̄d ego canis
sū q̄ tu veis ad me cū baculo. Et
maledixit philisteꝰ dd̄ in diis su
is Dixitq̄ ad dauid Vēi ad me ⁊
dabo carnes tuas volatilibꝰ celi ⁊
bestijs terre. Dixit aūt dauid ad
philisteū Tu venis ad me cū gla
dio ⁊ hasta ⁊ dipeo. ego āt venio
ad te in noīe dn̄i exercituū dei ag
minū isrl̄ q̄bꝰ exprobrasti hodie
et dabit te dn̄s ī mānu mea ⁊ ꝑcu
tiam te ⁊ auferā caput tuū a te et
dabo cadaueā castroꝝ philistijz
hodie volatilibꝰ celi ⁊ bestijs t̄re:
ut sciat ōnis terra q̄ ē dn̄s deꝰ in
isrl̄ ⁊ noueit vniūsa eccīa hec q̄ n̄
in gladio nec in hasta saluat do
minꝰ. Ipsiꝰ em̄ est bellū ⁊ tradet
vos in manꝰ nostras. Cum ergo
surrexisset philisteꝰ ⁊ venirz ⁊ ap
ꝓpinq̄ret cōtr̄ dauid festinauit
dauid ⁊ occurrit ad pugnam ex
aduerso philistei Et misit manū
suā in perā tulitq̄ vnū lapidē ⁊ fū
da iecit ⁊ circūducēs ꝑcussit cū in
frōte ⁊ infixus ē lapis ī frōte eiꝰ
⁊ cecidit in faciē suā sup terram.
Preualuitq̄ dauid aduersū phi
listeū in fūda ⁊ lapide percussum
q̄ philisteū interfecit Cunq̄ gla
diū nō haberet ī manu dauid cu
currit et stetit sup philisteū ⁊ tu
lit gladiū eiꝰ ⁊ eduxit eū de vagi
na sua et interfecit eū preciditq̄
caput eiꝰ Vidētes aūt philistijm
q̄ mortuꝰ eēt fortissimꝰ eoꝝ fuge
runt. Et consurgentes viri isrl̄ et

iuda vociferati sūt et psecuti sunt
philisteos vsq; dū venirent ī val
lem et vsq; ad portas accharon.
Ceciderūtq; vulneāti de philistijm
in via sarim ⁊ vsq; ad geth et vs
q; ad accharon Et reuertētes filij
isrl' postq̄ psecuti sūt philisteos
inuaserūt castra eoꝝ. Assumens
aūt dauid caput philistei attulit
illud in ihrl'm. arma vero eius po
suit in tabnaculo suo. Eo aūt tpe
quo viderat saul dauid egredien
tē ɔtra philisteū ait ad abner pn̄
cipē militie sue De q̄ stirpe descēdit
hic adolescens abner. Dixitq; ab
ner. Viuit aīa tua rex si noui. Et
ait rex. Interroga tu cuius filius
sit iste puer. Cūq; regressus essz
dauid percusso philisteo tulit eū
abner ⁊ introduxit corā saule ca
put philistei habētez in manu. Et
ait ad eū saul. De qua ꝓgenie es
o adolescēs. Dixitq; dauid. Filiꝰ
ſui tui ysai bethleemite ego sum.

Et factū est cū cō Ca. xviij.
plesset loqui ad saul aīa io
nathe ɔglutinata ē anime dauid
⁊ dilexit eū ionathas quasi aīaz
suaz. Tulitq; eū saul in die illa et
nō cōcessit ei ut reuerteret ī domū
patris sui. Inierūt aūt dauid ⁊ io
nathas fedꝰ Diligebat em̄ eū q̄si
animā suā. Nā expoliauit se iona
thas tunica q̄ erat indutus ⁊ de
dit eā dauid ⁊ reliqua vestimēta
sua vsq; ad gladiū ⁊ arcū suū et
vsq; ad baltheū. Egrediebatur q̄
dauid ad oīa quecūq; misisset eū
saul et prudēter se agebat. Posu
itq; eū saul sup viros belli et acce
ptus erat in oculis vniūsi ꝓpli ma
ximeq; ī ɔspcū famuloꝝ saul Por
ro cū reūteretur ꝑcusso philisteo
dauid ⁊ ferret caput eius ī ihrl'm
egresse sūt mulieres de vniūsis vr
bibus isrl' cantātes chorosq; du
cētes in occursū saul regis in tīpa
nis leticie et in sistris ⁊ p̄cinebāt
mulieres ludentes atq; dicentes.
Percussit saul mille et dauid decē
milia. Iratus ē aūt saul nimis et
displicuit in oculis eius iste ſmo
Dixitq;. Dederūt dauid decē milia
⁊ mihi mille dederūt. Quid ei super
est nisi solū regnum. Nō ḡ rectis
ocul' saul aspitiebat dauid a die
illa ⁊ deinceps. Post diē aūt alte
rā inuasit spūs dei malus saul et
ꝓphetabat ī medio domus sue. Da
uid aūt psallebat maū sua sicut
per singulos dies. Tenebatq; sa
ul lanceā ⁊ misit eā putans q̄ cō
figere possz dauid cū piete Et decli
nauit dauid a facie eius secūdo. Et
timuit saul dauid eo q̄ esset dn̄s
cum eo et a se recessisset. Amouit
ḡ eum saul a se ⁊ fecit eū tribunū
sup mille viros. Et egrediebat et
intrabat in ɔspcū ꝓpli. In oībus
q̄ vijs suis dauid prudēt egebat
⁊ dn̄s eāt cū eo. Vidit itaq; saul
q̄ prudēs esset nimis ⁊ cepit caue
re eū. Omnis aūt isrl' et iuda dili
gebat dauid. Ipse aūt ingredie
batur ⁊ egrediebat ante eos. Di
xitq; saul ad dauid Ecce filia mea
maior merob ipsā dabo tibi vxorē
tm̄modo esto vir fortis ⁊ preliare
bella dn̄i. Saul aūt reputabat di
cēs. Non sit manus mea ī eo. sed
sit sup eū manus philistīoꝝ. Ait
autez dauid ad saul. Quis ego sū
aut q̄ est vita mea aut cognatio
p̄tris mei ī isrl' ut fiā gener regis ⁊

Factū ē aūt tēpus cū dēbēret dari merob filia saul dauid data ē hadriel molathite vxor dilexit aūt dauid michol filiā saul alterā Et nunciatū ē saul a placuit ei dixit qz saul dabo eā illi vt fiat ei in scā dalū et sit sup eū manus philistinorū dixit qz saul ad dd In duabꝫ rebz gener meꝰ eris hodie Et mādauit saul seruis suis Loqmini ad dauid clam me dicentes Ecce places regi et oēs serui eius diligūt te Nunc ergo esto gener regis Et locuti sūt serui saul in auribꝰ dauid oīa verba hec Et ait dauid Num parū videtur vobis generꝰ esse regis Ego autē sū vir paup et tenuis Et renūciauerūt serui saul dicētes Huiusmodi vba locutꝰ ē dauid dixit āt saul Sic loqmini ad dauid · nō habet rex sponsalia necesse nisi tm̄ centū ppucia philistinorꝫ vt fiat vltio de inimicis regis Porro saul cogitabat dd tradere in manꝰ philistinorū Cumqz renūciassent serui eius dauid verba que dixerat saul placuit sermo in oculꝫ dauid vt fieret gener regis Et post paucos dies surgens dauid · abijt in acharon cū viris q̄ sub eo erant et percussit ex philistijm ducētos viros · et attulit eorꝫ ppucia et ānumerauit ea regi vt esset gener eius Dedit itaqz saul ei michol filiam suā vxorē · Et vidit saul a intellexit qz dns esset cū dauid Michol aūt filia saul diligebat eū Et saul magis cepit timere dd Factusqz ē saul inimicꝰ dauid cūctis diebꝰ Et egressi sūt principes philistinorꝫ A principio aūt egressionis eorꝫ prudentiꝰ se gerebat dauid qz omēs viri saul a celebre factū ē nomen eiꝰ nimis · Ca. xix.

Locutus ē aūt saul ad ionathan filiū suū et ad oēs seruos suos vt occidēnt dauid Porro ionathas filiꝰ saul diligebat dauid valde · Et indicauit ionathas dauid dicēs Querit saul pater meus occidere te Quapropter obserua te queso mane a manebis clam et absconderis · Ego aūt egrediēs stabo iuxta prēz meū in agro vbicūqz fuerit a ego loquar de te ad prēm meū et quodcūqz videro nūciabo tibi Locutus est ergo ionathas de dauid bona ad saul prēz suū dixitqz ad eū · Ne peccet rex in seruū tuū dauid qz nō peccauit tibi · et opa eiꝰ bō sūt tibi valde a posuit aīam suā in manu tua a percussit philisteū a fecit dns salutē magnā vniuerso israheli Vidisti et letatꝰ es Quare ergo peccas in sanguine innocio interficiēs dauid q̄ est absqz culpa Qd cum audisset saul · placatꝰ vocē ionathe iurauit Viuit dns qz nō occidet Vocauit itaqz ionathas dauid et indicauit ei omnia vba hec · Et introduxit ionathas dauid ad saul a fuit ante eū sicut fuerat heri a nudiustercio Motū est āt rursum bellū et egressus dauid pugnauit aduersū philistijm percussitqz eos plaga magna a fugerunt a facie eius Et factus ē spūs dñi malus in saul Sedebat autē in domo sua et tenebat lanceaz Porro dauid psallebat in manu sua Nisusqz ē saul cōfigere dauid lācea in pariete Et indiauit dauida facie saul

Lancea autē casso vulnere plata
est in parietē ⁊ dauid fugit ⁊ sal
uat⁹ ē nocte illa. Misit ergo saul
satellites suos nocte in domuz da
uid ut custodirent eū ⁊ interficere
tur mane. Quod cū annūciauissz
dauid michol vxor sua dicēs nisi
saluaueris te nocte hac cras mo
rieris: deposuit eū p fenestrā. Por
ro ille abijt ⁊ aufugit atz saluat⁹
est. Tulit autē michol statuam ⁊
posuit eam sup lectum ⁊ pellez pi
losam caprarūz posuit ad caput
ei⁹ ⁊ operuit eaz vestimētis Misit
autē saul apparitores q̄ raperent
dauid ⁊ rn̄sum est ꝙ egrotaret.
Rursūqz misit saul nuncios ut vi
derent dauid dicēs. Afferte eū ad
me in lecto ut occidatur. Cūqz ve
nissent nūcij inuentū est simula
chrū sup lectum ⁊ pellis caprarū
ad caput eius. dixitqz saul ad mi
chol. Quare sic illusisti mihi et di
misisti inimicū meuz ut fugeret.
Et rn̄dit michol ad saul. Quia ipe
locutus est mihi dicens. dimitte
me alioquin interficiā te. Dauid
autē fugiens saluatus ē. Et venit
ad samuel in ramatha ⁊ nuncia
uit ei ōnia que fecerat sibi saul Et
abierūt ipse et samuel ⁊ morati
sunt in naioth. Nūciatum ē autē
sauli a dicētib⁹. Ecce dauid in na
ioth in ramatha. Misit ēgo saul
lictores ut raperent dauid Qui cū
vidissent cuneuz ꝓphetarū vatici
nantiū ⁊ samuel stantē sup eos:
fact⁹ est etiā spūs dn̄i in illis ⁊ ꝓ
phetare ceperūt etiā ipsi. Qd cum
nūciatuz esset sauli misit ⁊ alios
nūcios. Prophetauerūt autē ⁊ il
li. Et rursum misit saul tercōs nū
cios q̄ ⁊ ipsi ꝓphetauerūt. Et iātus
iracundia saul abijt etiā ipse ī ra
matha ⁊ venit vsqz ad cisternaz
magnā que est in sochot. Et inter
rogauit ⁊ dixit. In quo loco sunt
samuel ⁊ dauid. dictūqz est ei.
Ecce in naioth sūt in ramatha. ⁊
abijt in naioth in ramath. Et fa
ct⁹ est etiaz sup eū spūs dn̄i ⁊ am
bulauit ingrediēs et ꝓphetabat
vsqz dum veniret in naioth in ra
matha. Et expoliauit etiaz ipse se
vestimentis suis ⁊ ꝓphetauit cum
ceteris corā samuel: ⁊ cecinit nu
dus tota die illa ⁊ nocte. Vnde ⁊
exiuit ꝓuerbium. Nū⁊ saul inter
ꝓphetas.

Ca. xx.

Fugit autē dauid de naioth
q̄ est in ramatha: veniēsqz
locutus est corā ionatha. Quid
feci. Que est iniquitas mea ⁊ qd
peccatū meuz in pr̄em tuū: qz q̄rit
aīaz meā. Qui dixit. Absit a te n̄
morieris. Neqz em̄ faciet pr̄ me⁹
q̄cq̄ grāde vel puum nisi p ri⁹ in
dicauerit mihi. Hūc ergo celauit
a me pat̄ me⁹ s̄monez tm̄modo.
Neq̄q̄ ei erit istud. Et iurauit rur
sū dd. Et ait ille Scit ꝓfecto pr̄ tu⁹
ꝙ īueni gr̄az in oculis tuis ⁊ dicz
Nesciat hoc iōathas: ne forte tri
stet̄. Qn̄imo viuit dn̄s ⁊ viuit aīa
tua. qz vnō tm̄ ut ita dicaz ḡdu
ego morsqz diuidimur. Et ait io
nathas ad dauid. Qd cūqz dixeit
m̄ aīa tua faciā tibi. dixit āt dd.
ad iōathā. Ecce kalēde sūt cr̄stio
⁊ ego ex moē sedē soleo iux̄ r̄gem
ad vescēd dimitte g̊ me ut abscō
dar ī agro vsqz ad vespaz diei ter
cie. si r̄spitiēs req̄sieit me pr̄ tuus
rn̄deb̄ ei. Rogauit me dauid ut

iret celeriter in bethleem ciuitatez
suā qꝛ victime sollemnes ibi sūt
vniūsis cōtribulib⁹ suis. Si dixe
rit bene pax erit ꝑuo tuo Si āt fu
erit iratus scito qꝛ ꝯpleta est ma
licia eius Fac ergo mīam in ꝑuū
tuū qꝛ fedus dñi me famulū tuū
tecū inire fecisti. Si āt est iniq̄tas
aliqua in me tu me interfice ⁊ ad
prēz tuū ne ītroducas me Et ait
ionathas Absit hoc a me. Neqꝫ
em̄ fieri potest vt si certe ꝯgnoue
ro completā esse patris mei ma
liciā cōtra te nō ānunciē tibi. Re
spōditqꝫ dd ad ionathan. Quis
renunciabit mihi si quid forte rñ
derit tibi pater tuus dure de me.
Et ait ionathas ad dauid Veni
⁊ egrediamur foras ī agrū Cūqꝫ
exissent ābo ī agrū ait ionathas
ad dauid Domine deus isrl̄ si in
uestigauero sentenciaz pr̄is mei
crastino vel perēdie ⁊ aliquid bo
ni fuerit sup dauid ⁊ nō statī mi
sero ad te ⁊ notū tibi fecero hec fa
ciat deus ionathe et hec augeat.
Si aūt pseuerauerit pr̄is mei ma
licia aduersum te reuelabo aurez
tuā ⁊ dimittā te vt vadas in pa
ce et sit dñs tecū sicut fuit cū pr̄e
meo Et si vixēo facies mihi mīas
dñi si vero mortu⁹ fuero nō aufe
ras mīam tuā a domo mea vsqꝫ ī
sempiternū Aut si nō fecero quā
do eradicauerit dñs inimicos da
uid vnumquēqꝫ de terra auferat
ionathan de domo sua et req̄rat
dñs de māu inimicoꝝ dauid Pe
pigit ergo ionathas fedus cū do
mo dauid Et addidit ionathas
deierare dauid eo qꝛ diligeret illū
Sicut em̄ aīam suā ita diligebat
eū Dixitqꝫ ad eū ionathas Cras
kalende sūt et req̄reris Requiret̄
em̄ sessio tua vsqꝫ perēdie Descen
des ergo festin⁹ ⁊ venies in locuz
vbi celand⁹ es in die qñ opari li
cet et sedebis iuxta lapidē cui no
men est ezel Et ego tres sagittas
mittā iuxta eū et iaciam q̄si exer
cēs me ad signū Mittamquoqꝫ ⁊
puerꝝ dicēs ei Vade ⁊ affer mihi
sagittas Si dixero puero. ecce sa
gitte ītra te sūt tolle eas tu vēi ad
me qꝛ pax tibi est et nihil ē mali
viuit dñs Si autē sic locut⁹ fuero
puero ecce sagitte vltra te sūt va
de in pace quia dimisit te dñs De
v̄bo aūt qd locuti fuim⁹ ego ⁊ tu
sit dñs inter me et te vsqꝫ in sēpi
ternū Abscōdit⁹ est ergo dauid
ī agro et venerūt kalende ⁊ sedit
rex ad comedendū panē Cūqꝫ se
dissz rex sup cathedrā suā scd̄z cō
suetudinē q̄ erat iuxta parietē sur
rexit ionathas et sedit abner ex
latere saul vacuusqꝫ apparuit lo
cus dauid ⁊ ñ ē locut⁹ saul q̄cq̄
in die illa. Cogitabat em̄ qꝛ forte
euenisset ei vt nō esset mūd⁹ nec
pūificat⁹ Cūqꝫ illuxissz dies scd̄a
post kalēdas rursus apparuit va
cuus loc⁹ dauid Dixitqꝫ saul ad
ionathan filiū suū. Cur nō venit
filius ysai nec heri nec hodie ad
vescendū. Respōditqꝫ ionathas
sauli Rogauit me obnixe vt iret
ī bethleem. et ait dimitte me qm̄
sacrifitiū sollēne est ī cītate mea
vnus de fratrib⁹ meis accersiuit
me. Nūc ergo si inueni grāz ī ocu
lis tuis vadā cito et videbo frēs
meos. Ob hanc causam nō vēit
ad mensā regis Iratus aūt saul

aduersū ionathā dixit ei. Fili mu
lieris virū vltro rapientis nūq̄d
ignoro quia diligis filiū ysai in
cōfusionē tuaꝫ ⁊ in cōfusionez ig
nominiose matris tue. Omnibꝰ
em̄ diebꝰ quibꝰ filiꝰ ysai vixerit
sup terrā non stabilieris tu neqꝫ
regnū tuum Itaqꝫ iam nūc mitte
⁊ adduc eū ad me qꝛ filius mor
tis est. Rn̄dens autem ionathas
sauli patri suo ait. Quare morietꝫ
Quid fecit. Et arripuit saul lāce
am ut ꝑcuteret eū. Et intellexit io
nathas ꝙ diffinitū esset a patre
suo ut interficētur dauid. Surrex
it ergo ionathas a mensa in ira
furoris ⁊ nō comedit in die kalē
darū secūda panē. Cōtristatus ē
enī sup dauid eo ꝙ cōfudisset eū
pater suꝰ Cūqꝫ illuxisset mane ve
nit ionathas in agꝝ iuxta placi
tum dauid ⁊ puer paruulus cū
eo. Et ait ad pueꝝ suum. Vade ⁊
affer mihi sagittas quas ego ia
cio Cūqꝫ puer cucurrisset iecit ali
am sagittam trans pueꝝ Venit
itaqꝫ puer ad locū iaculi qd̄ mise
rat ionathas. Et clamauit iona
thas post tergū pueri ⁊ ait. Ecce
ibi est sagitta porro vltra te. Cla
mauitqꝫ iterū ionathas post ter
gū pueri dicēs. Festina velociter
ne steteris. Collegit autē puer io
nathe sagittas ⁊ attulit ad dn̄m
suum ⁊ quid ageretur penitus ig
norabat. Tm̄modo eī ionathas
⁊ dauid rem nouerāt. Dedit ēgo
ionathas arma sua puēo ⁊ dixit
ei. Vade ⁊ defer ī cītatē Cūqꝫ abis
set puer surrexit dauid de loco q̄
vergebat ad austrū ⁊ cadēs pro
nꝰ in terrā adorauit tercō. Et oscu
lantes se alterutrū fleuerūt parit
dauid autē amplius. Dixit ergo
ionathas ad dauid Vade in pa
ce. Quecūqꝫ iurauimus ambo in
nomine dn̄i dicētes dominus sit
inter me ⁊ te et inter semen tuum
⁊ semē meū vsqꝫ in sēpitn̄ū Et sur
rexit dauid ⁊ abijt ꝫ ⁊ ionathas
ingressus ē ciuitatē. Ca. xxi.

Venit aūt dauid in nobe ad
achimelech sacdotez. Et ob
stupuit achimelech eo ꝙ venissꝫ
dauid ⁊ dixit ei Quare tu solus ⁊
nullꝰ ē tecū. Et ait dd̄ ad achime
lech sacerdotē. Rex precepit m̄ ser
monē ⁊ dixit. Nemo sciat rē ꝓpter
quā missus es a me ⁊ cuiusmodi
precepta tibi dederim. Nā ⁊ pueris
meis cōdixi in illum ⁊ illuꝫ locum
Nunc ergo si quid habes ad ma
nū vel quīqꝫ panes da mihi aut
quicq̄d inueneris. Et rn̄dēs sacer
dos ad dauid ait illi. Nō habeo
laycos panes ad manum sed tm̄
panē sanctuꝫ. Si mūdi sūt pueri
maxime a mulieibus māducent
Et rn̄dit dauid sacerdoti ⁊ dixit ei
Et quidē si de mulieribꝫ agitur ꝯti
nuimus nos ab heri ⁊ nudiuster
cius qn̄ egrediebamur ⁊ fuerīt va
sa pueroꝝ scā. Porro via hec pol
luta est sed ⁊ ipsa hodie scīficabitꝫ
in vas. Dedit ḡ ei sacerdos scīfica
tum panē. Neqꝫ em̄ erat ibi pais
nisi tm̄ panes ꝓposicōnis q̄ sbla
ti fuerant a facie dn̄i ut ponerentꝫ
panes calidi. Erat aūt ibi vir qui
dam de seruis saul in die illa itꝰ
in tabernaculo dn̄i ⁊ nomen eius
doech ydumeꝰ potētissimꝰ pasto
rū saul Hic pascebat mulas saul
Dixti autē dauid ad achimelech.

Si habes hic ad manum hastaꝫ
aut gladiū da mihi q̄ gladium
meū et arma mea non tuli mecū
Sermo em̄ regis vrgebat Et dix
it sacerdos. Ecce hic gladiꝰ goli
ath philistei quē ꝑcussisti ī valle
therebinti est inuolutꝰ pallio pꝰ
ephot Si istū vis tollē tolle Neq̄
em̄ hic ē alius absq̄ eo Et ait da
uid Non ē huic alter similis. Da
mihi eū. Surrexit itaq̄ dauid et
fugit in die illa a facie saul. et ve
nit ad achis regē geth. Dixerūtq̄
serui achis cum vidissent dauid
Nunq̄d nō iste ē dauid rex terre.
Nōne huic cantabant ꝑ choros
dicentes. ꝑcussit saul mille et da
uid decē milia. Posuit āt dauid
sermones istos in corde suo et ex
timuit valde a facie achis regis
geth Et mutauit os suum coram
achis et collabebat̄ inter manus
eoꝝ ⁊ impingebat in ostia porte
defluebātq̄ saliue eius in barbā
Et ait achis ad ꝑuos suos Vidi
stis homiem insanū. quare addu
xistis eū ad me. An desint nobis
furiosi q̄ introduxistis istū vt fu
reret me p̄nte. Dimittite illū hinc
ne īgrediat̄ domū meā Ca. xxij.

Abijt ergo dauid īde et fugit
in speluncā odollam. Quod
cū audissent frēs eius ⁊ om̄is do
mus patris eius descēderūt ad eū
illuc Et ꝯuenerunt ad eū om̄es q̄
erāt in angustia ꝯstituti ⁊ opp̄ssi
ere alieno et amaro animo et fa
ctus est eoꝝ princeps Fuerūtq̄
cū eo quasi quadringēti viri Et ꝓ
fectus est dauid inde in maphat
q̄ ē moab Et dixit ad regē moab
Maneat oro p̄r meus ⁊ mat̄ mea
vobiscū donec sciā quid faciat m̄
deus Et reliq̄t eos ante faciē regis
moab Manserūtq̄ apud eū cun
ctis diebꝰ q̄bus dauid fuit in p̄si
dio Dixitq̄ gad ꝓpha ad dauid
Noli manere ī p̄sidio. Proficiscē
⁊ vade in terrā iuda Et ꝓfectus ē
dauid et venit in saltū areth. Et
audiuit saul q̄ apparuissꝫ dauid
et viri q̄ erāt cū eo Saul aūt cum
maneret in gabaa ⁊ essꝫ nemore
qd̄ ē in rama hastam in manu te
nens cunctiq̄ ꝑui eiꝰ circūstarēt
eū. ait ad ꝑuos suos q̄ assistebāt
ei Audite me nūc filij iemini Nun
q̄d om̄ibꝰ vobis dabit filiꝰ ysai
agros et vineas et vniūsos vos
faciet tribunos ⁊ cēturiones qm̄
cōiurastis omnes aduersū me ⁊
nō ē q̄ mihi renūciet maxime cū
⁊ filius meus fedus iūxerit cum
filio ysai. Nō est q̄ vicem meam
doleat ex vobis nec q̄ annunciet
mihi eo q̄ suscitauerit filiꝰ meus
seruū meū aduersū me insidiātez
mihi vsq̄ hodie Respōdens autē
doech ydumeus q̄ assistebat ⁊ e
rat primus inter ꝑuos saul. vidi
inquit filiū ysai ī nobe apd̄ achi
melech filiū achitob sacerdotem
Qui ꝯsuluit ꝓ eo dominū et ciba
ria dedit ei Sꝫ ⁊ gladiuꝫ goliath
philistei dedit illi Misit ergo rex
ad accersiendu ꝫ achimelech sa
cerdotē filiū achitob et omnē do
mū p̄ris eiꝰ sacerdotū q̄ erant in
nobe Qui vniuersi venerūt ad re
gē Et ait saul ad achimelech Au
di fili achitob Qui r̄ndit Presto
sum domine Dixitq̄ ad eum saul
Quare cōiurastis aduersū me tu
et filius ysai ⁊ dedisti ei panes et

CL.

gladiuz a ꝺfuiſti ꝓ eo ꝺn̄m ut
cōſurgeret aduerſū me iſidiator
vſq; hodie ꝑmanēs. Reſpōdēſq;
achimelech regi ait. Et q̄s in om
nibus ſeruis tuis ſic̄ dauid fidel
a gener regis a ꝓgens ad imperi
um tuū a gloriofus ī domo tua.
Nū hodie cœpi cōſulere ꝑ eo dn̄z.
Abſit hoc a me. Ne ſuſpicetur rex
aduerſum ſeruū ſuum rem huiu
ſcemodi ī vniuerſa domo patris
mei Non enim ſciuit ſeruus tuus
quicq̄ ſup hoc negocio vel mo di
cū vel grande. Dixitq; rex Morte
morieris achimelech tu a omnis
domus patris tui. Et ait rex emiſ
ſariis q̄ circumſtabant eū. Con
uertimini a interficite ſacerdotes
dn̄i. Nam manus eoruz cū dauid
ē ſcientes q̄ fugiſſet a nō indica
uerūt mihi. Noluerunt autez ſer
ui regis extendere manus ſuas in
ſacꝺotes dn̄i. Et ait rex ad doech
Cōuertere tu a irrue in ſacerdotes
domini. Conuerſuſq; doech ꝑcu
meꝝ irruit ī ſacꝺotes a trucidauit
in die illa octogintaq̄nq; viros ve
ſtitos ephot lineo Nobe autē ciui
tatē ſacꝺotuz percuſſit in ore gladij
viros a mulieres et puuulos et la
ctētes. Bouēq; a aſinū a ouez ī ore
gladij. Euadēs aūt vnꝰ filiꝰ achi
melech filij achitob cuiꝰ nomen
erat abiathar: fugit ad dauid a
annūtiauit ei q̄ occiꝺiſſz ſaul ſa
cerdotes dn̄i. Et ait dauid ad abi
athar. Sciebā enim in die illa q̄
cum ibi eſſet doech ydumeꝰ pro
culdubio annuntiaret ſauli. Ego
ſum reus ommū animarū patris
tui. Mane mecum ne timeas. Si
quis quęſierit animā meam que
ret a animā tuam mecuz eq; ſerua
beris.

Ca. xxiij.

At annūciauerūt dauid dicē
tes. Ecce philiſtijm oppug
nāt ceilaz a diripiūt areas Conſu
luit ergo dauid dn̄m dicēs Nūva
dā a peribo philiſteos iſtos. Et
ait dn̄s ad dauid Vade a percuties
philiſteos a ſaluabis ceilam. Et
dixerūt viri q̄ erāt cū dauid ad eū
Ecce nos hic in iudea cōſiſtentes
timemus quāto magis ſi ierimꝰ
in ceilaz aduerſū agmina philiſti
noz. Rurſū ergo dauid cōſuluit
dn̄m. Qui rēdens ait ei. Surge et
vade in ceila. Ego enim trādā phi
liſteos in manu tua. Abiit ergo
dauid a viri ei⁹ in ceila et pugnauit
aduſū philiſteos. Et abegit iumē
ta eoz a percuſſit eos plaga maḡ
a ſaluauit dauid habitatores ei
le Porro eo tpe quo fugiebat ab
iathar filius achimelech ad da
uid in ceilaz ephot ſecum habēs
deſcēderat. Nunciatū ē autez ſaul
q̄ veniſſet dauid in ceilam. Et ait
ſaul. Tradidit eū dn̄s in manus
meas conduſuſq; ē intro greſſus
vrbem in qua portę et ſere ſunt.
Et p̄cepit ſaul omī ꝑplo ut ad pu
gnā deſcēderz ī ceilā a obſiderz dd
a viros ei⁹. Rd cū reſciſſz dauid q̄
p̄paret ei ſaul dā maluz dixit ad
abiathar ſacꝺotē. Applica ephot
Et ait dd. Dne deꝰ iſrahel audiuit
famā ſuā tuꝰ q̄ diſponat ſaul ve
re ad ceilā ut euertat vrbē ꝓpter
me. Si trādēt me viri ceile in manꝰ
eius a ſi deſcenderit ſaul ſicut audi
uit ſeruus tuꝰ dn̄e deus iſrahel
indica ſuo tuo. Et ait dn̄s. Deſcen
deꝝ dixitq; rurſū dauid. Si tradēt

me viri ceile ⁊ viros q̃ fūt mecū ī
man⁹ saul. Et dixit dn̄s. Tradēt
Surrexit ergo dauid ⁊ viri eius
quasi sexcēti ⁊ egressi de ceila huc
atq; illuc vagabant̄ incerti Nun
ciatumq; ē saul ꝙ fugiss; dauid
de ceila ⁊ saluatus esset q̃ obrem
dissimulauit exire. Morabat̄ aūt
dauid in deserto in locis firmissi
mis mansitq; ī mōte solitudinis
ziph ī mōte opaco Querebat eū
tamen saul cūctis dieb⁹ ⁊ nō tra
didit eū dn̄s in man⁹ eius. Et vi
dit dauid ꝙ egress⁹ esset saul vt
quereret aīam ei⁹. Porro dauid
erat in deserto ziph in silua Et sur
rexit ionathas fili⁹ saul et abijt
ad dauid in siluā ⁊ ꝯfortauit ma
nus e⁹ in deo dixitq; ei Ne timeas
Neq; em̄ inueniet te manus saul
pr̄is mei Et tu regnabis sup isrl̄ ⁊
ego ero tibi scd̄us Sed ⁊ saul pr̄
me⁹ scit hoc Percussit ergo vt̄q;
fedus corā dn̄o Mansitq; dauid
in silua. ionathas aūt reuersus ē in
domū suā Ascenderūt aūt ziphei
ad saul in gabaa dicētes Nonne
ecce dauid latitat apud nos ī lo
cis tutissimis silue ī colle achille
que ē ad dextrā deserti. Nūc ergo
sicut desiderauit aīa tua vt descen
deres descende. nr̄m aūt erit vt tra
damus eū in man⁹ regis Dixitq;
saul Benedicti vos a dn̄o qr dolu
istis vicē meā Abite ergo oro et
diligentius p̄parate ⁊ curiosius
agite ⁊ cōsiderate locū vbi sit pes
eius vel q̃s viderit eū ibi vbi dixi
stis Recogitat em̄ de me ꝙ callide
insidier ei Cōsideāte ⁊ videte oīa
latibula ei⁹ in q̃bus abscōditur
⁊ reuertimini ad me ad rē certaz
vt vadā vobiscū Quod si etiā in
terrā se obstruxerit perscrutabor
eū in cūctis milib; iuda At illi fur
gētes abierūt in ziph ante saul.
Dauid aūt ⁊ viri ei⁹ erāt in deser
to maon in cāpestrib⁹ ad dexterā
iesimuth. Iuit ergo saul et socij
ei⁹ ad querendū eū. Et nūciatū ē
dauid statimq; descēdit ad petrā
⁊ versabat̄ in deſto maon Quod
cū audiss; saul. psecut⁹ ē dauid ī
deserto maon Et ibat saul et viri
eius ad latus mōtis ex pte vna
dauid aūt et viri ei⁹ erāt ī latere
mōtis ex pte altera Porro dauid
desperabat se posse euadē a facie
saul Itaq; saul ⁊ viri e⁹ in modū
corone cingebāt dauid et viros
eius vt caperent eos Et nuncius
venit ad saul dicēs. Festina ⁊ ve
ni qm̄ infuderūt se philistijm sup
terrā Reuersus ē ergo saul desistēs
psequi dauid ⁊ prexit in occursū
philistinoꝝ Propter hoc vocaue
runt locū illum petrā diuidentem

Ca. xxiiij.

Ascendit ergo
dauid inde ⁊ habitauit ī lo
cis tutissimis engaddi. Cunq; re
uersus esset saul postq̃ psecutus
est philisteos nunciauerūt ei di
cētes. Ecce dauid in deserto ē en
gaddi Assumens ergo saul tria
milia electoꝝ viroꝝ ex om̄i isrl̄ p
rexit ad inuestigandū dauid et
viros e⁹ ec̄ sup abruptissimas pe
tras q̃ solis ibicib⁹ peruie fūt. Et
venit ad caulas ouiū q̃ se offere
bāt viāti eratq; ibi spelūca quaz
ingressus ē saul vt purgaret vē
trem Porro dauid ⁊ viri ei⁹ in in
teriore pte spelūce latebāt. Et dix
erūt serui dauid ad eū. Ecce dies

de qua locutus est dñs ad te ego
tradaz tibi inimicū tuū ut facias
ei sic̄ placuerit in oculis tuis. Sur
rexit ergo dauid ⁊ precidit oram
damidis saul silenter. Post hec
percussit cor suū dauid eo q̄ absci
disset oram damidis saul. Dixit
q̄ ad viros suos Propicius sit mi
hi dominus ne faciam hanc rem
dño meo crísto dñi ut mit
tam manū meam in eū. q̄ crístus
dñi est Vivit dominus q̄ nisi
dominus percusserit eum aut dies
eius veneit ut moriatur aut descē
dens in preliū perierit ꝓpitius mihi
sit dominus ut non mittaz manū
meam in crístū dñi. Et cōfregit da
uid viros suos sermonibus istis
⁊ non permisit eos ut cōsurgerent
in saul. Porro saul exurgēs de spe
lūca pgebat cepto itinere. Surre
xit autē dauid post eū ⁊ egressus
de spelunca damauit post tergum
saul dicens dñe mi rex Et respexit
saul post se ⁊ inclinās se dauid ꝑ
nus in terrā adorauit. dixitq̄ ad
saul. Quare audís verba hominū
loquētiū: dauid querit malū ad
uersū te. Ecce hodie viderunt ocu
li tui q̄ tradiderit te dominus in
manu mea in spelunca ⁊ cogitaui
ut occiderez te. sed pepcit tibi ocu
lus meus. dixi enī. Non extendā
manū meaz in dominū meum. q̄
crístus dñi est. Qui ꝑ potius pī
mi vide ⁊ cognosce oraz damidis
tue in manu mea quō cū precīderez
fimitatez damidis tue nolui extē
dere manū meam in te. Anima dū
te ⁊ vide q̄m nō est in manu mea
malū neq̄ iniq̄tas neq̄ peccaui in
te. Tu aut̄ insidiaris aīe mee ut
auferas eā. Judicet dñs inter me
⁊ te ⁊ vlciscatur me dñs ex te. ma
nus aūt mea nō sit in te sicut dici
tur in pūbio antiquo. Ab impijs
egredietur impietas. Manꝰ ergo
mea nō sit in te. Quem psequeris
rex isr̄l quē psequeris. Canē mor
tuū psequeris ⁊ pulicez vnū. Sit
dñs iudex ⁊ iudicet inter me et te
⁊ videat ⁊ iudicet causā meam et
eruat me de manu tua. Cū aūt cō
plesset dauid loquēs hmōes hu
iuscemodi ad saul. dixit saul. Nū
quid vox hec tua ē fili mi dauid. ⁊
Et leuauit saul vocē suam ⁊ fleuit
dixitq̄ ad dauid. Justior tu es q̄
ego. Tu enī tribuisti mihi bona.
ego aūt reddidi tibi mala. Et tu i
dicasti mihi hodie que feceris mi
hi bona quō tradiderit me dñs in
manu tua ⁊ nō occideris me. Quis
enī cū inuenerit inimicū suū dimittz
eū i via bō. ⁊ Dz dñs reddat tibi vi
cissitudinē hāc ꝓ eo q̄ hodie opa
tus es in me. Et nūc q̄ scio q̄ certis
sime regnaturus sis ⁊ habiturus in ma
nu tua regnū isr̄l iura mī i dño ne
deleas semē meū post me neq̄ au
feras nomē meū de domo pris mei
Et iurauit dauid sauli Abijt ergo
saul i domū suā ⁊ dauid et ei⁹ ascē
derūt ad tutiora loca. Ca. xxv.

Mortuus est aūt samuel ⁊ cōgregat⁹ ē vniūsus isr̄l ⁊ plā
xerunt eū nimis ⁊ sepelierūt eū in
domo sua in ramatha. Cōsurgēs
q̄z dauid descēdit i desertū pharā
Erat aūt vir quispiaz in solitudine
maon ⁊ possessio ei⁹ i carmelo ⁊
hō ille magnus nimis. erantq̄z ei
oues tria milia ⁊ mille capre ⁊ ac
cidit ut tōderet grex ei⁹ i carmelo.

Nomen autem viri illius erat nabal et nomen vxoris eius abigail Eratq; mulier illa prudentissima a speciosa Porro vir eius durus et pessimus a malicioſus Erat autē de genere caleph Cū aūt audisset dauid ī deserto q; tonderēt nabal gregē suū misit decē iuuenes a dixit eis Ascendite in carmelū a venietis ad nabal a salutabitis eū ex noīe meo pacifice et sic dicetis Sit fratribus meis a tibi pax a domui tue pax a omnib; q̄cunq; habes sit pax Audiui q; tonderēt pastores tui greges tuos q̄ erāt nobiscū in deserto Nūq; eis molesti fuimus nec aliq̄ defuit eis q̄c; de grege omni tēpore quo fuerunt nobiscū ī carmelo Interroga pueros tuos a indicabūt tibi Nunc ergo inuemāt pueri tui gratiam in oculis tuis. In die em̄ bona venimus ad te. Quodcunq; inuenerit manus tua da seruis tuis et filio tuo dauid. Cumq; venissent pueri dauid locuti sūt ad nabal omnia verba hec ex nomīe dauid et siluerunt Respondēs autē nabal pueris dauid ait. Quis ē dauid a q̄s est filius ysai. Hodie increuerūt serui q̄ fugiunt dños suos Tollā ergo panes meos et aq̄s meas a carnes pecoꝝ que occidi tonsoribus meis et dabo viris q̄s nescio vnde sint. Regressi sūt aūt pueri dauid p viam suaz et reūsi venerūt a ānūciauerūt ei omnia v̄ba que dixerat nabal Tūc ait dō pueris suis Accīgat̄ vnus q̄sq; gladio suo Et accincti sūt singuli gladijs suis. Accinctusq; ē et dauid ense suo et secuti sunt dauid quasi quadringēti viri Porro ducenti remāserūt ad sarcinas Abigail aūt vxori nabal nunciauit vnus de pueris suis dicens Ecce dauid misit nūcios de deserto vt bñ dicerēt dño nr̄o et auersat⁹ est eos Boēs isti boni satis fuerunt nob; et nō molesti nec quicq̄ aliquādo perijt omni tpe quo fuim⁹ cōuersati cū eis in deserto Pro muro erāt nobis tā in nocte q̄ in die omnib; diebus quib; pauimus apud eos greges Quamobrē cōsidera a recogita q̄d facias quī cōpleta ē malicia aduersū virū tuū a aduersū domū tuā a ipse est filius belial ita vt nemo possit ei loq̄ Festīauit igit̄ abigail a tulit ducentos panes a duos vtres vini a quinq; arietes coctos et quīq; sata polēte et cētū ligaturas vue passe et ducētas massas caricaꝝ a posuit sup asinos dixitq; pueris suis Precedite me ecce ego post tergū seq̄r vos Viro aūt suo nabal nō indicauit. Cū ergo ascendisset asinū et descenderet ad radicē montis dauid a viri eius descendebant in occursū eius Quib; a illa occurrit Et ait dauid. Vere frustra seruaui omnia que huius erāt ī deserto a nō perijt quicq̄ de cūctis q̄ ad eū ptinebāt a reddidit mihi malū p bono Hec faciat dñs inimicis dauid a hec addat si reliquero de omnibus que ad ipm ptinēt vsq; mane mingentē ad parietē Cum aūt vidisset abigail dauid festinauit et descendit de asino et pcidit cor̄ dauid sup faciē suā a adorauit sup terram a cecidit ad pedes eius et dixit. In me sit dñe mi hec

iniquitas. Loquatur obsecro an
cilla tua in auribꝰ tuis ⁊ audi ver
ba famule tue. Ne ponat oro dñs
meus rex cor suũ sup virũ istũ ini
quũ nabal qm̃ scd̃m nomẽ suum
stultus est ⁊ est stulticia cum eo.
Ego autẽ ancilla tua nõ vidi pue
ros tuos dñe mi q̃s misisti Nunc
ergo dñe mi viuit dñs ⁊ viuit aĩ
ma tua qui ꝓhibuit te ne venires
in sãguinẽ ⁊ saluauit manũ tuaꝫ
tibi. Et nunc fiant sicut nabal ini
mici tui ⁊ qui querẽt dño meo ma
lũ. Qua ꝓpter suscipe benedictõeꝫ
hanc quã attulit ancilla tua tibi
dño meo ⁊ da pueris qui sequũtur
te dominũ meũ. Aufer iniquitatẽ
famule tue. Fatiẽs em̃ fatiet dñs
tibi dño meo domũ fideleꝫ qꝛ p̃lia
dñi domine mi tu preliaris. Mali
tia ergo nõ inueniatur in te omni
bus diebus vite tue. Si em̃ surre
xerit aliqñ homo persequẽs te vel
querẽs aĩmaꝫ tuã erit anima dñi
mei custodita quasi ĩ fasciculo vi
uentiũ apud dñm deũ tuũ. Porro
inimicoꝝ tuoꝝ aĩa rotabit̃ quasi
in impetu ⁊ circulo funde Cũ ergo
fecerit tibi dñs dño meo oĩa hec q̃
locutus est bona de te ⁊ ꝯstituerit
te ducẽ sup israhel nõ erit tibi hoc
in singultũ ⁊ in scrupulum cordis
dño meo ꝙ effuderis sãguinẽ in
noxiũ aut ipse te vltus fueris. Et
cũ benefecerit dñs dño meo: recor
daberis ancille tue et tu bñfaties
ei. Et ait dd̃ ad abigail. Bñdictꝰ
dñs deꝰ isrl̃ q̃ misit te hodie in oc
cursũ meũ ⁊ bñdictũ eloquiũ tuũ
⁊ bñdicta tu q̃ prohibuisti me ho
die ne irem ad sãguinẽ ut vlcisce
rer me maũ mea. Alioquin viuit
dñs deus isrl̃ qui ꝓhibuit me ne
malũ facerẽ tibi nisi cito venisses
in occursũ mihi non remãsissꝫ na
bal vsqꝫ ad lucẽ matutinã mĩgẽs
ad pietẽ. Suscepit ergo dauid de
manu eius oĩa que attulerat ei.
Dixitqꝫ ei. Vade pacifice in domũ
tuã. Ecce audiui vocẽ tuã ⁊ honora
ui fatiẽ tuã Venit aũt abigail ad
nabal. Et ecce erat ei cõuiuiũ in do
mo eiꝰ quasi cõuiuiũ regis et cor
nabal iocũdũ. Erat em̃ ebrius ni
mis ⁊ nõ indicauit ei verbũ pusil
lũ aut grãde vsqꝫ mane. Dilutulo
aũt cũ digessissꝫ vinũ nabal indi
cauit ei vxor sua v̄ba hec. Et emor
tuũ est cor eius intrinsecus ⁊ fcũs
est quasi lapis. Cũ ꝑtrãsissent de
cẽ dies ꝑcussit dñs nabal ⁊ mortu
us est. Qd̃ cũ audisset dauid mor
tuũ esse nabal ait. Bñdictus dñs
q̃ indicauit causã obprobrij mei
de manu nabal ⁊ ſuũ suũ custodi
uit a malo ⁊ maliciam nabal red
didit dñs in caput eiꝰ Misit ergo
dauid et locutus est ad abigail
ut sumeret eaꝫ sibi in vxorẽ. Et ve
nerũt pueri dauid ad abigail in
carmelũ ⁊ locuti sũt ad eã dicẽtes
Dauid misit nos ad te ut accipi
at te sibi in vxorẽ. Que ꝯsurgens
adorauit ꝓna in terraꝫ ⁊ ait. Ecce
famula tua sit in ancillã ut lauet
pedes ſuoꝝ dñi mei. Et festinauit
⁊ surrexit abigail ⁊ ascẽdit sup asi
nũ ⁊ qñqꝫ puelle ierũt cũ ea pedis
seq̃ eiꝰ. Et secuta ẽ nũtios dd̃ ⁊ fa
cta ẽ illi vxor. Sed ⁊ achinoẽ acce
pit dauid de iesrahel ⁊ fuit vtraqꝫ
vxor eius. Saul autẽ dedit michol
filiã suã vxoreꝫ dauid falthi filio
lais q̃ erat de gallim. Ca. xxvi.

Et venerūt ziphei ad saul in
gabaa dicētes. Ecce dauid
abscōditꝰ est in colle achille q̄ ē
ex aduerso solitudinis. Et surrex
it saul ⁊ descendit in desertū ziph
⁊ cū eo tria milia virorꝫ de electis
israhel vt q̄reret dauid in deserto
ziph Et castrametatꝰ ē saul ī ga
baa achille que erat ex aduerso
solitudinis in via dauid aūt ha
bitabat in deserto Vidēs aūt ꝙ ve
nissꝫ saul post se ī desertū misit ex
ploratores ⁊ didicit ꝙ illuc venis
set certissime Et surrexit dd̄ clam
⁊ vēit ad locū vbi erat saul Cūq̄
vidisset locū in q̄ dormiebat saul
⁊ abner filius ner princeps mili
cie eiꝰ et saulem dormientē in ten
torio ⁊ reliquū vulgus per circui
tū eiꝰ: ait dauid ad achimelech
etheū ⁊ abisai filiū saruie fratrē
ioab dicēs Quis descendet mecuꝫ
ad saul in castra. Dixitq̄ abisai
Ego descendā tecū Venerūt ergo
dauid ⁊ abisai ad populū nocte
⁊ inuenerūt saul iacentē ⁊ dormi
entē in tētorio et hastā fixā in ter
ra ad caput eiꝰ. abner aūt et po
pulū dormiētes in circuitu eiꝰ Di
xitq̄ abisai ad dauid Conclusit
deus inimicū tuuꝫ hodie in manꝰ
tuas Nunc ergo ꝑfodiam eū lan
cea in terra semel et secūdo opus
nō erit Et dixit dauid ad abisai.
Ne interficias eū Quis enim extē
det manū suā in xp̄m dn̄i et inno
cens erit. Et dixit dauid. Viuit
dn̄s q̄ n̄ dn̄s ꝑcusserit euꝫ ā dies
eꝰ veneit ā moiat̄ ā ī p̄liū descēdēs
ꝑierit. ꝓpicius mihi sit dn̄s ne ex
tendā manū meā ī xp̄m dn̄i Nūc
igit̄ tolle hastā q̄ ē ad caput eius
et ciphū aque ⁊ abeamus Tulit
igit̄ dauid hastam et ciphuꝫ aq̄
q̄ erat ad caput eius ⁊ abierunt
Et nō erat quisq̄ q̄ videret ⁊ intel
ligeret ⁊ euigilaret ꝫ omēs dormi
ebant q̄ sopor dn̄i irruerat super
eos Cunq̄ transissꝫ dauid ex ad
uerso ⁊ stetissꝫ in vertice montis
delonge et essꝫ grāde interualluꝫ
inter eos clamauit dauid ad po
pulū ⁊ ad abner filiuꝫ ner dicēs
Nōne rn̄debis abner. Et rn̄dens
abner ait Quis es tu q̄ clamas et
inq̄etas regem. Et ait dauid ad
abner. Nunq̄d non vir tu es. Et
q̄s alius similis tui in isrl̄. Quāe
gº n̄ custodisti dn̄m tuū regē. In
gressus ē em̄ vnus de turba vt ī
terficeret regē dn̄m tuū Non ē bo
nū hoc qd̄ fecisti Viuit dn̄s quo
niā filij mortis estis vos q̄ nō cu
stodistis dn̄m vestrū cristū dn̄i.
Nūc gº vide vbi sit hasta regis ⁊
vbi sit ciphus aque q̄ erat ad ca
put eius. Cognouit aūt saul vo
cē dauid et dixit. Nunq̄d vox hec
tua fili mi dauid. Et ait dauid.
Vox mea dn̄e mi rex. Et ait Quā
ob causā dn̄s meꝰ ꝑsequit̄ seruū
suū. Quid feci aut qd̄ est malū ī
manu mea. Nunc ergo audi oro
dn̄e mi rex v̄ba serui tui Si dn̄s ī
citat te aduersū me odoret̄ sacrifi
ciū Si aūt filij hoīm maledicti sūt
in ꝯspectu dn̄i q̄ eiecerūt me hodie
vt nō habitē in hereditate dn̄i. di
centes vade ꝑui dijs alienis Et n̄c
nō effūdat̄ sanguis meꝰ in terra
corā dn̄o q̄ egressꝰ ē rex isrl̄ vt q̄
reret pulicēꝫ vnū sicut ꝑsequitur
ꝑdix in mōtibꝰ Et ait saul Pecca
ui Reūtē fili mi dauid. Nequaq̄

enim vltra tibi malefatiā. eo q̄ p̄
ciosa fuerit anima mea in oculis
tuis hodie Apparet enim q̄ stulte
egerim ⁊ ignoāuerī multa nimis
Et respōdēs dauid ait. Ecce hasta
regis: transeat vnus de pueris re
gis ⁊ tollat eā. Dn̄s aūt retribuet
vnicuiq̄ scd̄m iusticiam suaz ⁊ fi
dē Tradidit enim te dn̄s hodie in
manū meaz ⁊ nolui extēdē manū
meā in cristū dn̄i Et sicut magnifi
cata est aīa tua hodie ī oculis me
is. sic magnificetur aīa mea in ocu
lis dn̄i ⁊ liberet me de oī angustia
Ait g̊ saul ad dauid Benedictus
tu fili mi dauid Et q̄dē fatiēs faties
⁊ potēs poteris. Ca. xxvij.

ABijt aūt dauid in viā suaz ⁊
saul reuersus est in locū suū
Et ait dauid in corde suo. Aliq̄n in
cidam vna die ī manus saul. Nō
ne melius est ut fugiā et saluer ī
terra philistinoꝝ ut desp̄et saul.
cessetq̄ me querere in cunctis fini
bus israhel. Fugiā ergo manus
eius. Et surrexit dauid ⁊ abijt ip̄e
et sexcēti viri cū eo ad achis filiū
maoch regez geth. Et habitauit
dauid cum achis ī geth. ipse ⁊ vi
ri eius ⁊ dom⁹ eius ⁊ due vxores
eius achinoem iesrahelites ⁊ abi
gail vxor nabal carmeli. Et nūci
atū est saul q̄ fugisset dd̄ ī geth
⁊ nō addidit vltra querere eū. Di
xit aūt dauid ad achis. Si inueni
gratiaz ī oculis tuis detur mihi lo
cus ī vna vrbium regionis hui⁹
ut habitem ibi. Cur em̄ manet ꝑ
uus tuus ī ciuitate regis tecum.
Dedit itaq̄ ei achis in die illa sice
lech. Propter quam causaz facta
est sicelech regū iuda vsq̄ ī diem
hanc. Fuit aūtē numerus dieꝝ q̄
bus habitauit dauid in regione
philistinoꝝ quatuor mensiū. Et
ascendit dauid ⁊ viri eius et age
bant predas de gesuri ⁊ de gedri
⁊ de amalechitis. Hij enim pagi
habitabant̄ in terra antiquitus
eūtibus sur vsq̄ ad terraz egipti
Et p̄cutiebat dauid omnē terraz
illoꝝ nec relinquebat viuentē vi
rū ⁊ mulierē. tollensq̄ oues ⁊ bo
ues ⁊ asinos ⁊ camelos ⁊ vestes
reuertebat̄ et veniebat ad achis
Dicebat aūt ei achis. In quē irru
isti hodie. Respōdebat dauid Cō
tra meridiem iude ⁊ ɔtra meridiē
hieramel ⁊ cōtra meridiem ceni.
Virū ⁊ mulierē non viuificabat
dauid nec adducebat in geth di
cēs ne forte loquant̄ adūsuz nos.
Hec fecit dauid. Et hoc erat decre
tū illi oībus dieb⁹ quib⁹ hītauit
in regione philistinoꝝ. Credidit
ergo achis dd̄ dicēs Multa mala
op̄at⁹ est ɔtra ꝓplm̄ suū isrl̄. Erit
igit̄ m̄ ꝑu⁹ sēpit̄n⁹. Ca. xxviij.

FActū est autez ī diebus illis
cōgregauer̄t philistijm ag
mina sua ut preparent̄ ad bellum
ɔtra isrl̄. Dixitq̄ achis ad dauid
Sciēs nūc scito qm̄ mecū egredie
ris in castris tu ⁊ viri tui. Dixitq̄
dauid ad achis. Nunc scies que
facturus ē ꝑuus tu⁹. Et ait achis
ad dauid. Et ego custodez capitis
mei ponā te cūctis dieb⁹. Samuel
autē mortuus ē planxitq̄ eū oīs
israhel ⁊ sepelier̄t eum ī ramatha
vrbe sua. Et saul abstulit magos
⁊ ariolos de terra et interfecit eos
qui phitones habebant in vētre
Congregatiq̄ sunt philistijm et

venerunt a castra metati sūt in fu
nā Congregauit aūt et saul vni
uersū israhel et venit i gelboe. Et
vidit saul castra philistijm et ti
muit a expauit cor ei⁹ nimis Cō
suluitq; dñm a nō rndit ei neq; p
somnia neq; p sacdotes neq; per
pphetas dixitq; saul seruis suis.
Queritē mihi mulierē habentem
phitonē et vadā ad eā a scisca
tor p illā Et dixerūt serui eius ad
eū Est mulier phitonez habēs in
endor Mutauit ergo habitū suuz
vestitq; alijs vestimētis a abijt
ipse a duo viri cū eo. veneruntq;
ad mulierē nocte et ait illi. diui
na mihi i phitone a suscita mihi
quē dixero tibi Et ait mlier ad eū
Ecce tu nosti quāta fecerit saul et
quō eraserit magos a ariolos de
terra. Quare ergo insidiaris ani
me mee vt occidar. Et iurauit ei
saul in dño dicēs. Viuit dñs q
nō euenīet tibi quicq; mali pter
hāc rē dixitq; ei mulier Quem su
scitabo tibi. Qui ait Samuelez mi
suscita Cū aūt vidisset mulier sa
muelez exclamauit voce magna
et dixit ad saul. Quare impo suisti
mihi. Tu es ei saul dixitq; ei rex
Noli timere Quid vidisti. Et ait
mulier ad saul Deos vidi ascdē
tes de terra dixitq; ei Qualis ē for
ma eius. Que ait. Vir senex ascē
dit a ipse amict⁹ ē pallio Et intel
lexit saul q samuel essz a inclina
uit se sup faciē suā in terra et ado
rauit dixit autez samuel ad saul
Quare inquietasti me vt suscitarer.
Et ait saul Coartor nimis. Siq̄dē
philistijm pugnāt aduersuz me
a deꝰ recessit a me et exaudire me
noluit neq; in manu pphetarum
neq; per somnia Vocaui ergo te
vt ondēres mihi q̄d faciaz Et ait
samuel. Quid interrogas me cū
dñs recesserit a te et transierit ad
emulū tuū. Faciet em tibi dñs
sicut locut⁹ ē in manu mea a scin
det regnū tuū de manu tua et da
bit illud primo tuo dauid quia
non obtediste voci dñi neq; feciste
irā furoris eius in amalech Idcir
co q̄d pateris fecit tibi dñs hodie
a dabit dñs etiā israhel tecū in mānu
philistijm. Cras aūt tu a filij tui
mecū eritis ꝫ a castra israhel tradet
dñs in manu philistijm. Statiq;
saul cecidit porrectus i terrā. Exti
muerat em verba samuelis et ro
bur nō erat in eo q nō comederat
panē tō die illa. Ingressa ē itaq;
mulier illa ad saul Conturbat⁹
em erat valde. dixitq; ad eū Ecce
obtediuit ancilla tua voci tue a po
sui animā meam in manu mea et
audiui sermōes tuos q̄s locutus
es ad me Nūc igit audi a tu voce
ancille tue et ponā coram te buccellā
panis vt comedēs cōualescas et
possis iter agere Qui rēnuit a ait
Non comedā Coegerūt aūt eum
serui sui et mulier a tandē audita
voce eorū surrexit de terra et sedit
sup lectū Mulier āt illa habebat
vitulū pascualē in domo a festi
uit a occidit eū Tollensq; farinā
miscuit eā a coxit azima et posuit
ante saul et ante suos eius. Qui
cū comedissent surrexerūt a ambu
lauerunt per totam noctem illam

Congregata fūt ergo philistijm vniūsa Ca. xxix.
agmina in aphec. Sed et israhel

castrametatus est sup fontez qui
erat ī iesrahel. Et satapre quidem
philistijm incedebāt in centurijs
⁊ milibus. dauid aūt et viri eius
erant in nouissimo agmine cum
achis Dixeruntq; principes phili
stijm ad achis. Quid sibi volunt
hebrei isti. Et ait achis ad princi
pes philistijm. Nūquid ignoratis
dauid qui fuit seruus saul regis
israhel ⁊ est apud me multis die
bus vel annis. Et nō inueni in eo
quicq̄ ex die qua tr̄nsfugit ad me
vsq; ad diem hanc. Irati sūt aūt
aduersus eū p̄ncipes philistijm
⁊ dixerūt ei. Reuertatur vir ⁊ sede
at in loco suo in quo constituisti
eū ⁊ nō descendat nobiscū in pre
liū: ne fiat nobis aduersarius cū
preliari ceperimus. Quō enim ali
ter poterit placare dominū suum
nisi in capitibus nostris. Nōne
iste est dauid cui cantabant ī cho
ris dicentes percussit saul in mili
bus suis ⁊ dauid in decem milib⁹
suis. Vocauit ergo achis dauid
⁊ ait ei. Viuit dominus q̄ rectus
es ⁊ bonus in ꝯspectu meo ⁊ exit⁹
tuus ⁊ introitus tuus mecū est in
castris Et non inueni in te quicq̄
mali ex die qua venisti ad me vs
q; in diē hanc. ꝫ satrapis nō pla
ces. Reuertere ergo ⁊ vade in pace
⁊ non offendas oculos satrapa
rum philistijm. Dixitq; dauid ad
achis. Quid em̄ feci et quid inue
nisti ī me seruo tuo a die qua fui
in ꝯspcū tuo vsq; in diem hāc ut
nō veniaz ⁊ pugnē ꝯtra inimicos
dn̄i mei regis. Rn̄dens aūt achis
locutus ē ad dauid. Scio q̄ bon⁹
es tu in oculis meis sicut angelus
dei. ꝫ p̄ncipes philistinoꝝ dixerūt
Nō ascendet nobiscū in p̄liū. Igit̄
ꝯsurge mane tu ⁊ ꝑui dn̄i tui q̄ ve
nerunt tecū ⁊ cū de nocte surrexeri
tis ⁊ ceperit dilucescere ꝑgite. Sur
rexit itaq; de nocte dauid ip̄e ⁊ vi
ri eius ut ꝑficiscerent̄ mane ⁊ reu
terentur ad terrā philistijm Phi
listijm aūt ascenderūt in iesrahel.

Cunq; venissent Ca. xxx.
dauid ⁊ viri eius in sicelech
die tertia amalechite impetū fece
rant ex ꝑte australi in sicelech et
ꝑcusserant sicelech ⁊ incēderāt eā
igni. Et captiuas duxerūt muliēs
ex ea a minimo vsq; ad magnum
⁊ non interfecerūt quēq̄. ꝫ secum
duxerūt ⁊ ꝑgebāt itinere suo. Cū
ergo venisset dauid ⁊ viri ei⁹ ad
ciuitatē ⁊ inuenissent eā succensā
igni ⁊ vxores suas ⁊ filios suos ⁊
filias ductas ēe captiuas leuaue
rūt dauid ⁊ ꝓpl'us q̄ erat cū eo vo
ces suas ⁊ planxerūt donec defice
rēt ī eis lacrime Siq̄dez ⁊ due vxo
res dd̄ captiue ducte fuerāt achi
noē iesrahelites ⁊ abigail vxor na
bal carmeli Et ꝯtristatus ē dauid
valde. Volebat em̄ eū ꝓpl'us lapi
daē q̄ amara erat aīa vni⁹ cui⁹q;
viri sup filijs suis ⁊ filiab⁹. Cōfor
tatus est aūt dd̄ in dn̄o deo suo ⁊
ait ad abiathar sacdotē filiū achi
melech. Applica ad me ephot. Et
applicauit abiathar ephot ad da
uid ⁊ ꝯsuluit dauid dn̄m dicens.
Persequar latrūculos hos ⁊ ꝯpre
hēdam eos an nō. Dixitq; ei dn̄s
Perseq̄re absq; dubio em̄ ꝯp̄hen
des eos ⁊ excuties predā. Abijt ḡ
dd̄ ipse ⁊ sexcēti viri qui erāt cū eo
⁊ venerūt vsq; ad torrentez besor

et lassi quidam substiterūt. Per
secut⁹ est aūt dauid ipse et qua
dringēti viri cū eo. substiterāt em̄
ducēti q̄ lassi transire nō poterāt
torrentez besor Et inuenerūt virū
egiptiū in agro et adduxerūt eum
ad dauid Dederuntq; ei panē vt
ɔmederet ⁊ bibēt aquā ꝫ et frag
men masse caricarū et duas liga
turas vue passe Qui cū ɔmedissꝫ
reuersus ē spūs ei⁹ ⁊ refocillat⁹
est Nō em̄ comederat panē neq;
biberat aquā trib⁹ diebus et tri
bus noctib⁹ Dixit itaq; ei dauid
Cuius es tu vel vnde ⁊ quo ꝑgis
Qui ait Puer egipti⁹ ego sū ꝑu⁹
viri amalechite Dereliq̄t aūt me
dn̄s meus q̄ egrotare cepi nudi
usterci⁹ Siq̄dem nos erupimus
ad australē plagā cerethi ⁊ ɔtra
iudā ⁊ ad meridiē caleph et sice
lech succendimus igni. Dixitq; ei
dauid Potes me ducere ad istuꝫ
cuneū. Qui ait. Jura mihi ꝑ deuꝫ
q̄ nō occidas me et non tradas
me in man⁹ dn̄i mei et ego ducā
te ad cuneū istū. Et iurauit ei da
uid Qui cū duxissꝫ eum ecce illi di
scumbebāt sup faciē vniūse terre
ɔmedētes ⁊ bibētes ⁊ quasi festū
celebrātes diem ꝓ cuncta p̄da et
spolijs q̄ ceperāt de tra philistijm
⁊ de terra iuda. Et ꝑcussit eos da
uid a vespera vsq; ad vesperā alte
ri⁹ diei ⁊ non euasit ex eis quisq̄
nisi tm̄ quadringenti viri adole
scentes q̄ ascēderāt camelos et fu
gerant Eruit ergo dauid om̄ia q̄
tulerant amalechite ⁊ duas vxo
res suas eruit Nec defuit quisq̄ a
paruo vsq; ad magnū tā de filijs
q̄ de filiab⁹ et de spolijs et q̄cūq;
rapuerant omnia reduxit dauid
et tulit vniūsos greges ⁊ armen
ta ⁊ minauit ante faciē suā Dixe
rūtq; Hec est p̄da dauid. Venit
autez dauid ad ducentos viros
qui lassi substiterāt nec sequi po
terant dauid et residere eos iusse
rat ī torrente besor Qui egressi sūt
obuiā dauid et ꝓplo q̄ erat cū eo
Accedens autē dauid ad ꝓplm sa
lutauit eos pacifice Respondēsq;
om̄is vir pessim⁹ ⁊ iniqu⁹ de viris
q̄ erāt cū dauid dixit Quia nō ve
nerūt nobiscū nō dabim⁹ eis q̄cq̄
de preda quā eruim⁹ sed sufficiat
vnicuiq; vxor sua et filij quos cū
acceperint recedāt. Dixit autē da
uid. Non sic facietis frēs mei de
hijs q̄ tradidit nob̄ dn̄s et custo
diuit nos ⁊ dedit latrūculos qui
eruperāt adūsuꝫ nos in man⁹ no
stras nec audiet vos quisq̄ super
sermone hoc Equa em̄ pars erit
descendētis ad preliū ⁊ remanētis
ad sarcinas ⁊ siliter diuident Et
factū ē hoc ex die illa et deinceps
ɔstitutū ⁊ p̄sinitū et q̄si lex in isrl̄
vsq; ī diē hāc Venit ergo dauid
in sicelech et misit dona de p̄da se
nioribꝰ iuda ꝓximis suis dicens
Accipite bn̄dictionē de p̄da hosti
um dn̄i Hijs q̄ erāt in bethel et q̄
in ramoth ad meridiem ⁊ qui in
geth ⁊ q̄ ī aroer ⁊ q̄ ī sephamoth
⁊ q̄ ī esthama ⁊ q̄ ī rachal ⁊ q̄ in
vrbib⁹ iherameli et q̄ in vrbib⁹
ceni ⁊ q̄ in rama ⁊ q̄ ī lacu asan ⁊
q̄ ī athach ⁊ q̄ ī ebron ⁊ reliq̄s q̄
erant in hijs locis in quib⁹ ɔmo
ratus fuerat dauid et viri eius

Ca. xxxi.

Philistijm autē
pugnabāt aduersū israhel

Et fugerūt viri israhel ante fatiez philistijm ⁊ ceciderūt interfecti ī mōte gelboe. Irruerūtq; philistijm ī saul ⁊ in filios ei⁹ et ꝑcusserūt ionathan et aminadab et melchisue filios saul: totūq; pōdus p̄lij versū est in saul. Et ꝯsecuti sūt eū viri sagittarij ⁊ vulnerat⁹ ē vehementer a sagittarijs. Dixitq; saul ad armigerū suū. Euagina gladium tuū ⁊ interfice mezne forte veniāt incircūcisi isti et interfitiāt me illudētes mihi. Et noluit armiger eius. fueāt enī nimio terrore ꝑterritus. Arripuit itaq; saul gladiū suū ⁊ irruit sup eū. Qd cū vidisset armiger ei⁹ videlicz ꝙ mortuus esset saul. irruit etiā ipse sup gladiū suū ⁊ mortuus ē cū eo. Mortuus est ergo saul ⁊ tres filij eius ⁊ armiger illius ⁊ vniūsi viri ei⁹ ī die illa pariter. Vidētes aūt filij israhel q̄ erant trās vallē ⁊ trās iordanē ꝙ fugissent viri isrl'ite ⁊ ꝙ mortuus esset saul et tres filij ei⁹: reliquerūt ciuitates suas ⁊ fugerūt. Venerūtq; philistijm ⁊ habitauerūt ibi. Facta aūt die altera venerūt philistijm vt expoliarent interfectos ⁊ inuenerūt saul et tres filios eius iacētes ī mōte gelboe. Et p̄ciderūt caput saul et expoliauerūt eū armis ⁊ miserūt in terrā philistinoꝝ ꝑ circuitū vt annūtiaret̄ in tēplo ydolorū et in ꝓpl'is. Et posuerūt arma eius ī tēplo astaroth. corpus vero eius suspenderūt ī muro bethsan. Qd cū vidissent habitatoēs iabes galaad quecunq; fecerant philistijm saul: surrexerūt omēs viri fortissimi ⁊ ambulauerūt tota nocte et tulerūt cadauera saul et cadauera filioꝝ ei⁹ de muro bethsan. Venerūtq; viri iabes galaad ⁊ combusserūt ea igni et tulerūt ossa eoꝝ et sepelierūt in nemore iabes et ieiunauerūt septē diebus.

Explicit liber regū p̄m⁹. Incipit scd̄us. Ca. primuz.

A. Factū est aūt postq̄ mortuus ē saul vt dauid reuerteret̄ a cede amalech ⁊ maneret in sicelech duos dies. In die autē tertio apparuit homo veniēs de castris saul veste conscissa ⁊ puluere conspersus caput. Et vt venit ad dauid cecidit super fatiem suam et adorauit. Dixitq; ad eū dauid. Vnde venis. ꝛ Qui ait ad eum. De castris israhel fugi. Et dixit ad eum dauid. Quod est verbum quod factum ē. ꝛ Indica mihi. Qui ait Fugit populus ex prelio et multi corruentes e populo mortui sunt. sed et saul ⁊ ionathas filius ei⁹ interierūt. Dixitq; dauid ad adolescentem qui nuntiabat ei. Vnde scis quia mortuus est saul et ionathas filius eius. ꝛ Ait adolescens qui nuntiabat ei. Casu veni in montem gelboe et saul incūbebat super hastam suam: porro currus et equites appropinquabant ei ⁊ conuersus post tergum suum videnscq; me vocauit. Cui cum respondissem assum: dixit mihi. Quis nam es tu. ꝛ Et aio ad eū. Amalechites ego sū. Et locut⁹ est mihi. Sta super me ⁊ interfice

me quomã tenent me ãgustie et
adhuc tota anima mea in me est
Stansq; sup eũ occidi illũ Sciebã
eñ q; viuere nõ poterat p; ruinã
C. Et tuli dyadema q8 eãt in capite
eius ⁊ armillã de brachio illius
et attuli ad te dñm meũ huc Ap
prehendẽs aũt dauid vestimẽta
sua scidit · omnesq; viri q; erãt cũ
eo ⁊ planxerũt et fleuerũt ⁊ ieiu
nauerũt vsq; ad vesperã sup saul
sup ionathan filiũ eius ⁊ sup po
pulũ dñi et sup domũ israhel: eo
q; corruissent gladio · dixitq; da
uid ad iuuenẽ qui nunciauerat
ei · Vnde es tu ⁊ Rñdit Filius
hois aduene amalechite ego sũ ·
Et ait ad eũ dauid · Quare non ti
muisti mittere manũ tuã vt occi
deres cristũ dñi ⁊ Vocãsq; dauid
vnũ de pueris suis ait · Accedens
irrue in eũ Qui percussit illũ et mo
D. tuus est Et ait ad eũ dauid San
guis tuus sup caput tuũ · os eñ
tuũ locutũ est aduersũ te dicens :
ego interfeci cristũ dñi · Planxit
aũt dauid planctũ huiusmodi
sup saul et sup ionathã filiũ ei⁹
et precepit vt docerẽt filios iuda
planctũ sicut scriptũ ẽ in libro iu
storuz Et ait Considera israhel p
hijs q; mortui sũt sup excelsa tua
vulnerati Inclitii israhel sup mon
E. tes tuos interfecti sũt Quo ceci de
rũt fortes ⁊ Nolite annunciare in
geth · neq; annũcietis in cõpitis
ascalonis: ne forte letentẽ filie phi
listijm ne exultẽt filie incircũcisoz
F. Mõtes gelboe nec vos nec pluuia
veniat sup vos Neq; sint agri pri
miciarũ q; ibi abiectus ẽ clipeus
fortiũ clipeus saul quasi nõ esset
vnctus oleo a sanguine interfe
ctoruz ab adipe fortiũ Sagitta io
nathe nũq; redijt retrorsũ et gla
dius saul nõ est reuersus inanis
Saul ⁊ ionathas amabiles ⁊ de
cori valde in vita sua: in morteq;
nõ sũt diuisi Aquilis velociores
leonib⁹ fortiores Filij israhel sup
saul flete q; vestiebat vos coccino
in delicijs qui pẽbat ornamẽta
aurea cultui vestro Quo ceciderũt
fortes in pẽlio Jonathas in excel
sis tuis occisus ẽ · Doleo sup te fr̃
mi ionatha decore nimis et ama
bilis sup amorem mulieruz Sicut
mater vnicũ amat filiũ suum ita
ego te diligebã · Quomodo ceci de
runt robusti et perierũt arma bel
lic⁊ Ca·ij·
Git post hec consuluit dauid dñz
dicens Num ascendã in vnã de ci
tatibus iuda ⁊ Et ait dñs ad euz ·
Ascende · dixitq; dauid Quo asce
dam ⁊ Et rñdit ei In hebrõ · Asce
dit ergo dauid et due vxores ei⁹
achinoẽ iezrelites et abigail vxor
nabal carmeli · ß ⁊ viros q; erant
cũ eo duxit dauid singulos cũ do
mo sua et manserũt in opidis he
bron Venerũtq; viri iuda ⁊ vnx
erũt ibi dauid vt regnaret sup do
mũ iuda Et nũciatũ est dauid q;
viri iabes galaad sepelissent saul
Misit ergo dauid nũcios ad vi
ros iabes galaad dixitq; ad eos
Benedicti vos a dño qui fecistis
misericordiã hãc cum dño vestro
saul et sepelistis eũ Et nunc retri
buet quidez vobis dñs misericor
diã et veritatẽ et ego reddaz grãz
eo q; fecistis verbũ istud Confor
tentur manꝰ vestre et estote filij

fortitudinis Licz em̄ mortuꝰ sit do
minꝰ vr̄ saul·tam̄ me vnxit domꝰ
iuda ī regē sibi Abner aūt filius
ner p̄nceps exercitus saul tulit his
boseth filiū saul ⁊ circūduxit euz
p castra: regēqꝫ ꝯstituit sup gala
ad ⁊ sup iessuri ⁊ super iesrahel ⁊
sup effraī ⁊ sup beniamī ⁊ sup isrl̄
vniūsū· Quadraginta ānoꝝ erat
hesboseth filiꝰ saul cū regnare ce
pissz sup isrl̄ ⁊ duobꝰ ānis reg̃uit
Sola aūt domꝰ iuda seq̄bat̄ dd̄·
Et fuit numerus dieꝝ quos ꝯmo
ratꝰ ē dauid īperās ī hebron sup
domū iuda: septē ānorū ⁊ sex mē
siū· Egressusqꝫ ē abner filiꝰ ner ⁊
pui hisboseth filij saul de castris
in gabaon· porro ioab filiꝰ saruie
⁊ pueri dauid egressi sūt ⁊ occur
rerūt eis iuxta piscinā gabaon Et
cū in vnū cōuenissent: e regiōe se
derūt hij in vna pte piscine: ⁊ illi
ex altera· Dixitqꝫ abner ad ioab·
Surgāt pueri: ⁊ ludāt corā nob̄
Et rn̄dit ioab· Surgāt· Surrexerūt
g̊ ⁊ transierunt nūo duodecī de be
niamī ex pte hisboseth filij saul:
⁊ duodecī de pueris dauid· App̄
hensoqꝫ vnusquisqꝫ capite cōpis
sui defixit gladiū in latus ꝯtrarij
⁊ ceciderūt simul· Vocatumqꝫ est
nomē loci illiꝰ: ager robustoꝝ in
gabaon· Et ortum est bellū duruz
satis ī die illa: fugatusqꝫ ē abner
⁊ viri isrl̄ a pueris dauid· Erant
aūt ibi tres filij saruie: ioab ⁊ ab
isai ⁊ asahel· Porro asahel cursor
velocissimꝰ fuit: q̄si vnꝰ ex capre
is que morātur in siluis· Perseq̄
bat̄ autē asahel abner: ⁊ nō decli
nauit ad dextraz siue ad sinistrā
omittēs pseq̄ abner· Respexit ita
qꝫ abner post tergum suuz ⁊ ait·
Tu ne es asahel·ꝛ Qui respondit·
Ego sum· Dixitqꝫ ei abner· Vade
ad dextram siue ad sinistraz ⁊ ap
prehende vnum de adolescentibꝫ:
⁊ tolle tibi spolia eius· Noluit au
tem asahel omittere: quin vrge
rz eum· Rursumqꝫ locutus est ab
ner ad asahel· Recede ⁊ noli me
sequi: ne forte compellar cōfodere
te in terraz ⁊ leuare nō potero faci
em meam ad ioab fratrez tuum·
Qui audire contempsit: ⁊ noluit
declinare· Percussit ergo eum ab
ner auersa hasta in inguine et
transfodit ⁊ mortuꝰ est in eodem
loco· Omnesqꝫ qui transibāt per
locum illum in quo ceciderat asa
hel: ⁊ mortuus erat sb̄sistebant·
Perseqn̄tibꝰ autē ioab ⁊ abisai
fugientez abner: sol occubuit Et
venerūt vsqꝫ ad collē aque ductꝰ
qui ē ex adūso vallis ⁊ itineris de
serti in gabaon· Cōgregatiqꝫ sūt
filij beniamin ad abner: ⁊ cōglo
bati in vnū cuneū: steterūt ī sūmi
tate tumuli vnius· Et exclamauit
abner ad ioab: ⁊ ait· Num vsqꝫ
ad internetiōez tuꝰ mucro deseui
et·ꝛ An ig̊ras q̄ piculosa sit despe
racō·ꝛ Vsquequo n̄ dicis ꝓpl̄o ut
omittat persequi fratres suos·ꝛ
Et ait ioab· Viuit dominus: si lo
cutus fuisses mane recessissz popu
lus persequēs fratrem suū· In so
nuit g̊ ioab buccina ⁊ stetit ōnis
exercitus· nec persecuti sunt vltra
israhel· neqꝫ iniere c̄tamē· Abner
autem ⁊ viri eius abierunt per cā
pestria moab tota nocte illa ⁊ tn̄s
ierunt iordanē· et lustrata omni
bethoron venerunt ad castra·

Porro ioab reuersus omisso abner
ꝯgregauit oēm ꝓplm et defuerūt
de pueris dauid decem ⁊ nouem
viri excepto asahele. Serui autē
dauid ꝑcusserūt de beniamin ⁊ de
viris qui erant cū abner: trecen
tos sexaginta q̄ et mortui sūt. Tu
lerūtq̄ asahel ⁊ sepelierunt eū in
sepulchro p̄ris sui ī bethleem. Et
ambulauerūt tota nocte ioab et
viri qui erāt cū eo et in ip̄o crepu
sculo ꝑuenerūt ī hebron Ca. iij.

Facta est ergo longa ꝯcerta
cio inter domū dauid ⁊ int̄
domū saulis: dauid proficiens ⁊
semꝑ seip̄o robustior. domꝰ autē
saul decrescens quotidie. Natiq̄
sūt filij dauid in hebron Fuitq̄ p̄
mogenitꝰ eius amon de achinoē
iesrlite et post eum cheleab de abi
gail vxore nabal carmeli. Porro
tercius absolon filius maacha
filie tholomai regis gessur. Quar
tus aūt adonias filius aggith et
quītus saphacias filiꝰ abithal.
Sextusq̄ ihetraam de egla vxoē
dauid Hij nati sūt dauid ī hebrō
Cū ergo esset preliū inter domuz
saul et domū dauid: abner filius
ner regebat domuz saul. Fuerat
autē sauli cōcubina noīe respha
filia achia ingressusq̄ ē ad eam
abner. Dixitq̄ hisboseth ad ab
ner. Quare ingressus es ad cōcu
binā p̄ris mei. Qui iratus nimis
ꝓpter v̄ba hisboseth: ait. Nūq̄d
caput canis ego sū aduersū iudaz
hodie qui fecerim mīaz sup domū
saul patris tui et sup frēs ⁊ pro
ximos eius et nō tradidi te ī ma
nu dauid et tu req̄sisti ī me q̄ ar
gueres ꝓ mlere hodie. Hec fatiat
deꝰ abner ⁊ hec addat ei: nisi q̄uo
iurauit dn̄s dauid sic faciā cū eo
vt transferat̄ regnū de domo saul
et eleuet̄ thronus dauid sup isrl̄
et sup iudaz a dan vsq̄ bersabee
Et nō petuit respōdere ei quicq̄ q̄
metuebat illū. Misit ergo abner
nūcios ad dauid in hebron ꝓ se
dicētes Cuius est terra. Et vt lo
querent̄ Fac mecuz amicicias et
erit manꝰ mea tecū et reducā ad
te vniuersū israhel. Qui ait. Optime
Ego faciā tecū amicicias s̄ vnaz
rem peto a te dicens Non videbis
faciem meā anteq̄ adduxeris m̄
michol filiā saul ⁊ sic venies ⁊ vi
debis me. Misit autē dauid nūci
os ad hisboseth filiū saul dicēs
Redde vxorē meā michol quā de
spondi mihi centū p̄putijs phili
stijm Misit ergo hisboseth et tu
lit eaz a viro suo fatihel filio lais.
Sequebat̄q̄ eā vir suus plorās
vsq̄ baurim ⁊ dixit ad eū abner
Vade et reuertere Qui reuersus ē
Sermonēq̄ ītulit abner ad seni
ores israhel dicēs Tam heri q̄ nu
diustercius q̄rebatis dauid vt re
gnaret sup vos Nunc ergo facite
qm̄ dn̄s locutus est ad dauid di
cēs In manu serui mei dauid sal
uabo ꝓplm meuz israhel de manu
philistijm ⁊ omniū inimicoꝝ eiꝰ
Locutus ē autez abner etiam ad
beniamin Et abijt vt loqueretur
ad dauid in hebron oīa q̄ placu
erāt israheli et vniuerso beniamī
venitq̄ ad dauid in hebron cum
vigīti viris Et fecit dauid abner
et viris eius qui venerāt cum eo
cōuiuiū Et dixit abner ad dauid
Surgā vt congregez ad te dn̄m

meum regē omnē isrl' et in eā tecū
fedus ⁊ imperes ōnibus sicut de
siderat anima tua. Cū ergo dedu
xisset dauid abner ⁊ ille isset ī pa
ce: statī pueri dauid ⁊ ioab vene
rūt cesis latronib⁹ cū preda mag
na nimis. Abner aūt nō erat cuꝫ
dauid in hebron. qꝛ iā dimiserat
eū ⁊ ꝓfect⁹ fuerat in pace ⁊ ioab
⁊ ōnis exercitus q̄ erāt cū eo: po
stea venerāt. Nūciatū est itaqꝫ io
ab a narrantib⁹. Venit abner fi
li⁹ ner ad regē ⁊ dimisit eū ⁊ abi
it in pace. Et ingressus ē ioab ad
regem ⁊ ait. Quid fecisti. Ecce vēit
abner ad te. Quare dimisisti eū ⁊
abijt ⁊ recessit. Ignoras abner fi
liū ner. qm̄ ad hoc venit ad te ut
decipet te ⁊ sciret exitū tuū ⁊ ītro
itū tuum ⁊ nossꝫ ōnia que agis.
Egressus itaqꝫ ioab a dauid misit
nūcios post abner ⁊ reduxit eū a
cisterna syra ignorāte dauid. Cū
qꝫ redissꝫ abner in hebron seorsū
abduxit eū ioab ad mediū porte
ut loq̄retur ei in dolo ⁊ percussit il
lū ibi in inguine ⁊ mortu⁹ ē: in vl
cionē sāguinis asahel fratris ei⁹
Qd̄ cū audissꝫ dauid reꝫ iā gestā
ait. Mūd⁹ ego sum ⁊ regnū meū
apd̄ deū vsqꝫ ī sēpiternū a sāguīe
abner filij ner ⁊ veniat sup caput
ioab ⁊ sup oēꝫ domū p̄ris ei⁹: nec
defitiat de domo ioab fluxū semīs
sustinēs ⁊ leprosus. ⁊ tenens fusū
et cadēs gladio ⁊ indigēs pane.
Igit̄ ioab ⁊ abisai frat̄ eius int̄fe
cerūt abner: eo ꝙ occidissꝫ asahel
fratreꝫ eoꝝ in gabaon in prelio.
Dixit āt dauid ad ioab ⁊ ad oēꝫ
populū qui erat cū eo. Scīdite ve
stimēta vr̄a ⁊ accīgimini saccis ⁊
plāgite añ exequias abner. Por
ro rex dauid seq̄bat̄ feretꝝ. Cūqꝫ
sepelissent abner in hebron leua
uit rex dauid voceꝫ suam ⁊ fleuit
sup tumulū abner. Fleuit autem
⁊ omnis populus Plangēsqꝫ rex
⁊ lugens abner. ait. Nequaq̄ ut
mori solēt ignaui: mortuus ē ab
ner Man⁹ tue ligate non sūt ⁊ pe
des tui ñ sūt cōpedibus aggraua
ti. ꝫ sicut solent cadere coraꝫ filijs
iniquitatis sic corruisti. Cōgemi
nāsqꝫ omnis populus fleuit super
eum. Cūqꝫ venisset vniūsa multi
tudo cibum capere cū dauid clara
adhuc die iurauit dauid dicens
Hec faciat mihi de⁹ et hec addat
si ante occasū solis gustauero pa
nē vel aliud quicq̄. Omnisqꝫ po
pulus audiuit ⁊ placuerūt eis cū
cta que fecit rex in conspectu oīs
populi. Et ꝯgnouit omne vulg⁹
⁊ vniūsus israhel ī die illa quoni
am non actum fuisset a rege ut
occideretur abner filius ner. Dix
itquoqꝫ rex ad seruos suos. Nū
ignoratis quoniā princeps ⁊ ma
xim⁹ cecidit hodie ī israhel. Ego
autem adhuc delicatus ⁊ vnctus
rex. Porro viri isti filij saruie duri
mihi sunt Retribuat domin⁹ faci
enti malū iux̄ maliciā suā.

Hudiuit aūt hisbo Ca. iiij.
seth filius saul ꝙ cecidisset
abner ī hebron et dissolute sunt
manus eius omnisqꝫ israhel per
turbatus est Duo autem viri prī
cipes latronum erant filio saul.
nomen vni banaa et nomen al
teri rechab filij rēmon berothite
de filijs beniamin. Siquidem et be
roth reputata est in beniamin.

Et fugerūt berothitē in gathaim
fuerūtq; ibi aduene vsq; ad tēp⁹
illud Erat autē ionathe filio saul
filius debilis pedib⁹ Quinquēnis
em̄ fuit quando venit nūcius de
saul et ionatha ex iesrahel. Tol
lēs itaq; eū nutrix sua fugit Cūq;
festīaret vt fugēt cecidit. ⁊ clau
dus effectus ē habuitq; vocabu
lū miphiboseth. Venientes igit̄
filij remmon berothite rechab et
banaa ingresse sūt feruente die
domū hisboseth. Qui dormiebat
sup̄ stratū suū meridie ⁊ ostiaria
domus purgans triticū obdormi
uit Ingressi sūt autē domū laten
ter assumētes spicas tritici et per
cusserūt eū in inguine rechab et
banaa frater eius et fugerūt Cū
autē īgressi fuissent domū ille dor
miebat sup̄ lectū suū in ꝯclaui et
p̄cutientes interfecerūt eū Subla
toq; capite eius abierūt p̄ viā de
serti tota nocte ⁊ attulerūt caput
hisboseth ad dauid in hebron.
Dixerūtq; ad regē. Ecce caput his
boseth filij saul inimici tui qui q̄
rebat animā tuā ⁊ dedit dn̄s dn̄o
nr̄o regi vltionē hodie de saul ⁊ de
semine eius. Rn̄dens aūt dauid
rechab et banaa fratri ei⁹ filijs
remmon berothite: dixit ad eos.
Viuit dn̄s q̄ eruit aīam meā de
omni angustia qm̄ eū q̄ annūtia
uerat mihi et dixerat mortuus ē
saul q̄ putabat se p̄spera nūciaē
tenui et occidi eū in sicelech cui
oportebat me mercedē dare p̄ nū
cio. Quanto magis nūc cū hoīes
impij interfecerūt virū innoxum
in domo sua sup̄ lectū suū nō que
rā sāguinē eius de manu vr̄a et
auferā vos de t̄ra. Precepit itaq;
dauid pueris suis et interfecerūt
eos: p̄cidentesq; manus et pedes
eoꝝ suspenderūt eos sup̄ piscinaꝫ
in hebron Caput aūt hisboseth
tulerūt et sepelierunt in sepulcro
abner in hebron

Ca. v.

Et venerūt vniūse trib⁹ isrl̄
ad dauid in hebron dicētes
Ecce nos os tuū ⁊ caro tua sumus
Sed ⁊ heri et nudiustercius cum
essꝫ saul rex sup̄ nos tu eras edu
cens et reducēs israhel Dixit autē
dn̄s ad te Tu pasces p̄pl̄m meū
israhel et tu eris dux sup̄ israhel.
Venerūtq̄ ⁊ seniores israhel ad
regē in hebron ⁊ p̄cussit cū eis rex
dauid fedus in hebron corā dn̄o
vnxerūtq; dauid in regē sup̄ isrl̄
Filius triginta ānoꝝ erat dauid
cū regnare cepisset et q̄draginta
annis regnauit In hebron regna
uit sup̄ iudam septē annis et sex
mensibus. in iherusalem autē re
gnauit trigintatrib⁹ annis sup̄
omnē israhel et iudā. Et abijt rex
⁊ om̄es viri q̄ erāt cū eo ī iherusa
lem ad iebuseū habitatorē terre
Dictūq; est dauid ab eis Non in
gredieris huc n̄ abstuleris cecos
et claudos dicentes Non ingredi
et̄ dauid huc Cepit autē dauid
arcē syon: hec est ciuitas dauid.
Proposuerat em̄ dauid ī die illa
p̄miū: q̄ p̄cussisset iebuseū et teti
gisset domatū fistulas ⁊ abstulis
set cecos ⁊ claudos odiētes aīam
dauid Idcirco dicit̄ in p̄uerbio
Cecus et claudus nō intrabunt
in tēplū Habitauit aūt dauid in
arce syon ⁊ vocauit eā ciuitatem
dauid ⁊ edificauit p̄ giꝝ a mello

ꝛ intrinsecus Et egrediebat̄ ꝓficiens atq; succrescēs ꝛ dominꝰ deus exercituū erat cū eo. Misitquoq; hirā rex tiri nuncios ad dauid ꝛ ligna cedrina ꝛ artifices lignorū artificesq; lapidū ad parietes et edificauerūt domū dauid Et cognouit dauid quoniā cōfirmassꝫ eū dominꝰ regeꝫ sup isrl̄ ꝛ quoniam exaltassꝫ regnum eius sup populū suum isrl̄. Accepit ergo dauid adhuc ꝯcubinas ꝛ vxores de iherusaleꝫ. postq̄ veneāt de hebrō Natiq; sūt dauid ꝛ alij filij ꝛ filie ꝛ hec nomīa eorū qui nati sūt ei ī iherusaleꝫ. Samua ꝛ sobab ꝛ nathan ꝛ salomō ꝛ ibaar ꝛ helisua ꝛ nepheg ꝛ iaphia ꝛ helisama et helida ꝛ helifeleth. Audierūt ergo philistijm q̄ vnxissent dauid in regē sup isrl̄ ꝛ ascēderēt vniuersi ut quererēt dauid. Qd̄ cum audissꝫ dauid: descēdit in presidiuꝫ. Philistijm aūt venientes diffusi sūt in valle raphaim. Et cōsuluit dauid dn̄m dicēs. Si ascendā ad philistijm ꝛ si dabis eos ī manu mea. Et dixit dn̄s ad dauid. Ascēde: q̄ tradēs dabo philistijm ī manu tua. Venit ergo dauid ad baalpharasim ꝛ percussit eos ibi ꝛ dixit. Diuisit dn̄s inimicos meos corā me. sicut diuidūtur aq̄. Propterea vocatū ē nomē loci illiꝰ baalpharasim. Et reliq̄rūt ibi sculptilia sua: q̄ tulit dauid ꝛ viri eius Et addiderūt adhuc philistijm ut ascēderent ꝛ diffusi sūt ī valle raphaim. Cōsuluit auteꝫ dauid dn̄m. Si ascēdā cōtra philisteos ꝛ tradas eos ī manꝰ meas. Qui rn̄dit. Nō ascendas ꝯtra eos sed gira post tergū eoruꝫ ꝛ venies ad eos ex adūso piroꝝ. Et cū audieris sonitū gradiētis in cacumine piroꝝ nūc inibis p̄liū. q̄ tūc egredieť dn̄s an̄ faciē tuā: ut ꝑcuciat castr̄ philistijm Fecit itaq; dd̄ sicut p̄cepat ei dn̄s ꝛ ꝑcussit philistijm de gabaa vsq; dū venias ge

Congregauit Ca. vi. zer. aūt rursū dd̄ oēs electos ex isrl̄ triginta milia. Surrexitq; dd̄ ꝛ abijt ꝛ vniūsus populus q̄ erat cū eo de viris iuda ut adducerēt archā dei: super quā inuocatum ē nomē domini exercituū sedētis in cherubim sup eam. Et imposuerūt archā dei sup plaustrum nouuꝫ. Tuleruntq; eam de domo aminadab qui erat in gabaa. Osa autē ꝛ haio filij aminadab minabāt plaustrum nouū. Cūq; tulissent eam de domo aminadab qui eāt in gabaa custodiens archā dei. haio precedebat archā dei. dauid autem ꝛ omnis israhel ludebant corā domino: in ōnibus lignis fabrefactis ꝛ citharis ꝛ liris et tīpanis ꝛ sistris et cimbalis. Postq̄ autē venerūt ad areaꝫ nachor extendit osa manū ad archā dei et tenuit eam. quoniā calcitrabant boues et declinauerūt eam. Iratusq; est indignacōe dominꝰ contra osam ꝛ percussit eum sup temeitate qui mortuꝰ est ibi iuxta archā dei. Cōtristatꝰ ē āt dauid eo q̄ ꝑcussissꝫ dn̄s osā ꝛ vocatū ē nomē loci illiꝰ ꝑcussio osa vsq; ī diem hāc. Et extimuit dd̄ dn̄ꝫ ī die illa dicens Qūo īgredietur ad me archa dn̄i. Et noluit diūtē ad se archā dn̄i in ciuitatē dd̄ ꝫ diuertit

eam in domū obededom gethei. Et
habitauit archa dñi ī domo obe
dedom gethei tribus mensib⁹. et
benedixit dñs obededom et om̄ez
domū ei⁹ Nūciatūq; ē regi dauid
q̄ bñdixiss; dñs obededom et oīa
eius ꝓpter archaz dei. Dixitq; da
uid. Ibo et reducā archā cū bene
dictione ī domū meā. Abijt ergo
dauid et adduxit archā dei de do
mo obededom in ciuitatem dauid
cū gaudio. ⁊ erāt cū dauid septē
chori et victima vituli. Cūq; trā
scendissent q̄ portabāt archā dñi
sex passus ymolabant bouem et
ouē ⁊ arietē et dauid ꝑcutiebat ī
organis et saltabat totis virib⁹
ante dñm Porro dauid erat acci
ctus ephot lineo ⁊ dauid ⁊ om̄is
domus israhel ducebāt archaz te
stamēti dñi in iubilo ⁊ in clango
re buccine Cunq; intrass; archa
dñi in cītatez dauid: michol filia
saul ꝓspiciēs ꝑ fenestrā: vidit re
gē dauid subsilientē atq; saltātē
corā dño et despexit eū ī corde suo
Et introduxerūt archā dñi et im
posuerūt eaz in loco suo in medio
tabernaculi q̄d tetēderat ei dauid
⁊ obtulit dauid holocausta corā
dño et pacifica Cūq; ꝯplesset of
ferens holocausta ⁊ pacifica: bñ
dixit ꝓpl'o ī nomīe dñi exercituū
⁊ partitus ē multitudini vniuerse
israhel tā viro q̄ mulieri singulis
colliridā panis vnā et assaturaz
bubale carnis vnā ⁊ similā frixā
oleo Et abijt oīs ꝓpl's vn⁹ q̄sq; in
domū suā Reuersusq; ē dauid vt
bñdiceret domui sue et egressa mi
chol filia saul in occursū dd. ait.
Quā gl'osus fuit hodie rex israhel
discooperiens se añ ācillas ꝑuoꝝ
suoꝝ et nudatus ē quasi si nudet
vn⁹ de scurris. Dixitq; dauid ad
michol Viuit dñs quia ludā āte
dñm qui elegit me potius q̄ prez
tuū ⁊ q̄ omnē domū eius ⁊ prece
pit m̄ vt essem dux sup populuz
dñi ī israhel Et ludā ⁊ vilior fiam
q̄ factus sū ⁊ ero humilis ī oculis
meis et cū ancillis de quib⁹ locu
ta es gl'osior apparebo. Igitur mi
chol filie saul nō ē nat⁹ fili⁹ vsq;
in diem mortis sue Ca. vij.

Factū est autē cū sedisset rex
in domo sua et dñs dedisset
ei requiē vndiq; ab vniuersis ini
micis suis: dixit ad nathā ꝓphe
tam Videsne q̄ ego habitē in do
mo cedrina et archa dei posita sit
in medio pelliū. Dixitq; nathan
ad regē. Omne q̄d ē in corde tuo
vade fac q̄ dñs tecū ē Factū ē au
tem in illa nocte et ecce ꝑmo dñi
ad nathan dicēs Vade ⁊ loquē
ad seruū meum dauid Hec dicit
dñs Nūquid tu edificabis mihi
domū ad habitandū. Neq; enim
habitaui in domo ex die illa qua
eduxi israhel de terra egipti vsq; ī
diem hanc ꝫ ambulabā in taber
naculo et in tentorio ꝑ cūcta loca
q̄ trāsiui cū omnib⁹ filijs israhel.
Nunq̄d loquēs locut⁹ sū ad vnā
de tribub⁹ israhel cui p̄cepi vt pa
sceret ꝓpl'm meū israhel dicēs: q̄re
nō edificasti mihi domū cedrinaz
Et nūc hec dices ꝑuo meo dauid
Hec dicit dñs exercituū Ego tuli
te de pascuis sequentē greges vt
esses dux sup ꝓpl'm meū israhel ⁊
fui tecū in omnib⁹ vbicunq; am
bulasti ⁊ int'feci vniūsos ī inimicos

tuos a facie tua: feciq; tibi nomē
grande iuxta nomen magnoꝝ q̄
sūt in terra. Et ponā locum popu
lo meo israhel ⁊ plantabo eum et
habitabo cū eo ⁊ nō turbabitur
āplius: nec addēt filij iniquitatis
ut affligāt eum sicut prius ex die
q̄ cōstitui iudices sup populū me
um israhel. Et requiē dabo tibi ab
ōnibus inimicis tuis: predicitq;
tibi dominꝰ. ꝙ faciat tibi dominꝰ
domū. Cūq; cōpleti fuerint dies
tui ⁊ dormieris cum pr̄ibus tuis:
suscitabo semē tuū post teqd̄ egre
dietur de vtero tuo ⁊ firmabo reg
nū eius. Ipse edificabit domū no
mini meo ⁊ stabiliā thronū r̄gni
eius vsq; in sēpiternū. Ego ero ei
in prēm ⁊ ipse erit mihi in filiuz.
Qui si inique aliquid gesserit. ar
guā eum in virga viroꝝ ⁊ in pla
gis filioꝝ hominū Misericordiaz
autē meā nō auferam ab eo: sicut
abstuli a saul. quē amoui a facie
mea. Et fidelis erit domꝰ tua ⁊ reg
nū tuum vsq; in eternū añ faciez
meā ⁊ thronꝰ tuus erit firmꝰ in
giter. Scd̄m ōnia verba hec ⁊ iux
ta vniūsā visionē istā. sic locutus
est nathā ad dauid. Ingressus ē
autem rex dauid ⁊ sedit coraz do
mino ⁊ dixit. Quis ego sum domi
ne deꝰ ⁊ que domꝰ mea. q̄ addux
isti me hucusq;. Sed ⁊ hoc parū
visū est in cōspectu tuo dn̄e deꝰ ni
si loquēris etiā de domo serui tui ī
lōginquū. Ista est enim lex adaz
domine deus. Quid ergo addere
poteit adhuc dauid ut loquatur
ad te. Tu enim scis seruū tuū do
mine deꝰ. Propter verbum tuū ⁊
scd̄m cor tuuz fecisti ōnia magna
lia hec. ita ut notuz faceres seruo
tuo Idcirco magnificatus es dn̄e
deꝰ. quia nō est similis tui: neq; ē
deus extra te in omnibus que au
dinimꝰ auribus nostris Que est
autez ut populus tuꝰ israhel gēs
in terra propter quā iuit deꝰ ut r̄
dimeret eā sibi in populuz ⁊ pone
ret sibi nomen faceretq; eis mag̃
lia ⁊ horribilia super terrā. a facie
populi tui quem redemisti tibi ex
egypto. gentem ⁊ deuz eius. Fir
masti enim tibi populuz tuū isra
hel in populū sempiternū ⁊ tu do
mine deus factus es eis in deum.
Nūc ergo domine deus verbū qd̄
locutus es super seruum tuū ⁊ su
per domum eius suscita in sempit̄
nuz ⁊ fac sicut locutus es ut mag̃
ficetur nomē tuum vsq; in sempi
ternū atq; dicatur. Dominꝰ deus
exercituū deus super israhel. Et do
mꝰ ꝑui tui dauid erit stabilita co
rā domino. quia tu domīe exercituū
deꝰ isrl̄ reuelasti aurem ꝑui tui di
cēs. domū edificabo tibi: ꝓpt̄ea in
ueīt ꝑuꝰ tuꝰ cor suū ut oraz te oā
cōe hac. Nūc g̊ dn̄e deꝰ tu es deꝰ:
⁊ v̄ba tua erūt vera Locutꝰ es em̄
ad seruū tuū bona hec. Incipe g̊ ⁊
bn̄dic domui serui tui ut sit ī sēpi
ternū corā te. q̄ tu dn̄e deꝰ locutꝰ
es: bn̄dictiōe tua bn̄dicet̄ domꝰ ꝑ
ui tui in sēpiternū. Ca. viij.

Factū ē āt ptꝰ hec ꝑcussit dd̄
philistijm ⁊ hūiliauit eos ⁊
tulit dd̄ frenū tributi de māu phi
listijm ⁊ ꝑcussit moab ⁊ mēsus ē
eos funiculo coequās terre. Mē
sus ē āt duos funicl̄os vnū ad oc
cidēdū ⁊ vnū ad viuificād̄. Factꝰ
q̄ ē moab dd̄ seruiēs sb̄ tributo

Et percussit dauid adadezer filium
roob regē soba quādo ꝓfectus ē
vt dñaret sup flumē eufraten. Et
captis dauid ex pte ei⁹ millesep
tingentis eq̄tibus et viginti mili
bus peditū: subneruauit omnes
iugales curuū Dereliquit aūt ex
eis centū curr⁹. Venitq̄ siria da
masci vt p̄sidiuz ferret adadezer
regi soba et percussit dauid de siria
vigītiduo milia viroꝝ ⁊ posuit dd
p̄sidiū in siria damasci: factaq̄ ē
syria dauid seruiēs sub tributo.
Seruauitq̄ dñs dauid in om̄ib⁹
ad quecūq̄ ꝓfectus ē Et tulit da
uid arma aurea q̄ habebāt serui
adadezer et detulit ea in iherusalē
Et de bethe et de berothciuitatib⁹
adadezer tulit rex dauid es multū
nimis de q̄ fecit salomon omnia
vasa erea in tēplo et mare eneuz
et colūnas et altare Audiuit aūt
thou rex emath q̄ percussisset da
uid om̄e robur adadezer Et misit
thou ioram filiuz suū ad regē da
uid vt salutaret eū cōgratulans
et grās ageret eo q̄ expugnassz
adadezer ⁊ percussisset eū Hostis
quippe erat thou adadezer. Et in
manu eius erāt vasa aurea ⁊ va
sa argentea et vasa erea q̄ et ipē
sanctificauit rex dauid dño cū ar
gento et auro q̄ sāctificauerat de
vniuersis gētib⁹ q̄s subegerat de
siria et moab et filijs ammon et
philistijm ⁊ amalech ⁊ de manu
bijs adadezer filij roob regis so
ba Fecitq̄ sibi dauid nomē cum
reuerteret capta syria in valle sa
linarū cesis decē et octo milib⁹ et
in gebelē ad vigītitria milia ⁊ po
suit ī ydumea custodes: statuitq̄
p̄sidiū Et facta est vniuersa ydu
mea seruiens dauid et seruauit
dñs dauid in om̄ib⁹ ad quecūq̄
profect⁹ ē Et regnauit dauid sup
omnez israhel: faciebatq̄ dauid
iudiciū et iusticiā om̄i ꝓplo suo.
Ioab autē filius saruie erat sup
exercitū: porro iosaphat fili⁹ ach
ilud erat acomentarijs ⁊ sadoch
filius achitob ⁊ achimelech fili
us abiathar erāt sacerdotes ⁊ sa
raias scriba: banamias autē fili⁹
ioiade sup cherethi ⁊ felethi Filij
autē dauid sacerdotes erāt. Et di
xit dauid Putasne ē aliquis qui
remanserit de domo saul vt faciā
cū eo miscdiaz ꝓpter ionathan.

Ca. ix.

Erat aūt de domo
saul seruus noīe siba Quez
cū vocasset rex ad se: dixit ei. Tu
ne es siba. Et ille rñdit Ego sum
seru⁹ tu⁹ Et ait rex. Nūq̄d supest
aliq̄s de domo saul vt faciā cū eo
misericordiaz dei. Dixitq̄ siba re
gi Supest filius ionathe debilis
pedibus Vbi inquit est. Et siba
ad regē Ecce ait ī domo ē machir
filij amihel in lodabar Cū aūt ve
nisset miphiboseth fili⁹ ionathe
filij saul ad dauid: corruit ī faciez
suā ⁊ adorauit Dixitq̄ dauid. Mi
phiboseth. Qui rñdit. Assum ser
uus tu⁹. Et ait ei dauid Ne time
as q̄ faciens faciā in te misericor
diā ꝓpter ionathan p̄rem tuū et
restituā tibi om̄es agros saul pa
tris tui et tu comedes panez ī mē
sa mea semp Qui adorans euz di
xit Quis ego sū ꝑuus tuus q̄m re
spexisti sup canē mortuū sil'ez mei
Vocauit itaq̄ rex sibam pueruz
saul et dixit ei. Omnia quecunq̄

fuerūt saul ⁊ vniuersā domū ei⁹
dedi filio domini tui. Operare igit̄
ei terram tu ⁊ filij tui ⁊ serui tui: ⁊
inferes filio dñi tui cibos ut alat̄
Miphiboseth aūt filius dñi tui
comedet sēp panem super mēsaz
meā. Erant aūt sibe quindecim fi
lij ⁊ viginti serui. dixitq; siba ad
ēgem. Sicut iussisti dñe mi rex ser
uo tuo. sic faciet seru⁹ tuus. Et mi
phiboseth comedet super mēsam
meaz q̄si vn⁹ de filijs regis. Habe
bat autē miphiboseth filiū puu
lum noīe micha. Omnis vero cog
natio dom⁹ sibe seruiebat miphi
boseth. Porro miphiboseth habi
tabat in ierusalez. qr de mēsa re
gis iugiter vescebat̄ et erat clau
dus vtroq; pede. Ca. x.

Factum est autē post hec. ut
moreret̄ rex filiorum āmon ⁊
regnauit anon filius ei⁹ pro eo.
dixitq; dauid. Faciā misericordi
am cū anon filio naas. sicut fecit
pr̄ eius mecū misericordiā. Misit
ergo dauid cōsolans eum per ser
uos suos super pr̄is interitu. Cum
aūt venissent serui dauid in terrā
filiorum āmon. dixerūt pncipes
filioꝝ āmon ad anon dñm suum.
Putas q; propter honorem pr̄is
tui miserit dauid ad te cōsolato
res ⁊ nō idō ut te inuestigaz ⁊ ex
ploraret ciuitatem ⁊ euerteret eā
misit dauid seruos suos ad te.
Tulit itaq; anon seruos dauid.
rasitq; dimidiā ptem barbe eorū
⁊ pscidit vestes eoꝝ medias vsq;
ad nates ⁊ dimisit eos. Rō cū nū
ciatum esset dauid misit in occur
sum eorum. Erant enim viri confu
si turpiter valde. Et mādauit eis
dauid. Manete in iherichō donec
crescat barba vestra ⁊ tūc reuerti
mini. Videtes autez filij āmon q;
iniuriā fecissent dauid: miserūt ⁊
conduxerūt mercede syrū roob ⁊
syruz soba viginti milia peditum ⁊
a rege maacha mille viros ⁊ ab
histob duodecim milia virorū. Rō cuz
audisset dauid: misit ioab ⁊ ōnē
exercitū bellatoꝝ. Egressi sūt & filij
āmon ⁊ direxerūt aciez ante ipsū
introitū portē. Syrus aūt soba et
roob ⁊ histob ⁊ maacha seorsuz
erant in campo. Videns ergo ioab
q; preparatum esset aduersuz se p
lium ⁊ ex aduerso ⁊ post terguz
elegit sibi ex ommib⁹ electis istra
tel ⁊ instruxit aciez cōtra syrū. reli
quā autez ptem populi tradidit
abisai fratri suo. Qui direxit aciē
aduersum filios āmon. Et ait io
ab. Si preualuerint aduersū me
syri: eris mihi in adiutoriū. si āt fi
lij āmon pualuerint aduersum te:
auxiliabor tibi. Esto vir fortis et
pugnem⁹ pro populo nostro ⁊ ci
uitate dei nostri. Dominꝰ autē fa
ciet qd̄ bonum est in cōspectu suo.
Iniit itaq; ioab ⁊ populus q̄ erat
cū eo certamē cōtra syros qui sta
tim fugerūt a facie eius. Filij aūt
āmon videntes quia fugissent sy
ri: fugerunt ⁊ ipsi a facie abisai ⁊
ingressi sunt ciuitatem. Reuersus
q; est ioab a filijs āmon et venit
ihrl̄z. Videtes igr filij āmon qm̄
syr⁹ expauit ⁊ qm̄ corruisset coraz
isrl̄ congregati sūt pit̄. Misitq; ada
dezer ⁊ eduxit syros q̄ erāt trāsflu
uiū ⁊ adduxit eoꝝ exercitū Sobach
āt mgr̄ militie adadezer erat pn̄
ceps eoꝝ. Quod cū nūciatuz esset

dauid cōtraxit om̄em israhelem
et transiuit iordanē venitq; in he
lam. Et direxerūt aciē siri ex aduerso
dauid et pugnauerūt ɔtra israhel
Fugerūtq; siri a facie israhel ⁊ oc
cidit dauid de siris septingentos
currus ⁊ q̄draginta milia equitū
et sobach prīcipē milicie ꝑcussit
qui statim mortuus ē. Videntes
aūt vniuersi reges q̄ erāt in p̄sidio
adadezer se victos ab israhel: ex
pauerūt ⁊ fugerūt quinq̄ginta ⁊
octomilia corā israhel. Et fecerūt
pacē cū israhel ⁊ ꝑuierūt eis. timu
erūtq; siri auxilium prebere filijs
ammon

Ca. xi.

Factū est autē vertēte anno
eo tp̄e quo solent reges ad
bella ꝓcedere misit dauid ioab. ⁊
ꝑuos suos cū eo ⁊ vniuersū israhel
et vastauerūt filios ammō ⁊ obse
derūt rabba. Dauid āt remansit
in ihrl'm. Dum hec agerent̄ acci
dit quadā die vt surgēt dauid de
stratu suo post meridiem ⁊ deam
bulabat in solario domus regie
viditq; mulierē se lauantē ex ad
uerso sup̄ solariū suū Erat autē
mlier pulchra valde. Misit ergo
rex et req̄siuit q̄ esset mulier Nun
ciatūq; ē ei ꝙ ipsa esset bethsabee
filia heliā vxor vrie ethei. Missis
itaq; dauid nūcijs: tulit eā. Que
cū ingressa esset ad illū: dormiuit
cū ea Statimq; sāctificata ē ab im
mundicia sua et reuersa ē ī domū
suā ɔcepto fetu Mittensq; nūcia
uit dauid et ait. Concepi. Misit
autē dauid ad ioab. dicens. Mit
te ad me vriā etheū Misitq; ioab
vriā ad dd̄ Et veīt vrias ad dd̄ q̄
siuitq; dd̄ q̄ rcē agēt ioab ⁊ ꝓpl's
et q̄uo āministraret̄ bellū Et dixit
dauid ad vriam. Vade in domuz
tuā et laua pedes tuos. Et egressꝰ
est vrias de domo regis: secutusq;
ē eū cibus regius. Dormiuit autē
vrias ante portā domus regie cū
alijs seruis dn̄i sui et nō descēdit
ad domū suā Nūciatūq; ē dauid
a dicētibus Non iuit vrias in do
mū suā Et ait dauid ad vriaz Nū
q̄d nō de via veīsti. Quare n̄ descē
disti ī domū tuā. Et ait vrias ad
dauid Archa dei ⁊ israhel ⁊ iuda
habitant in papilionibꝰ et dn̄s
meus ioab et ꝑui dn̄i mei sup̄ faci
em terre manēt et ego ingrediar
domū meā vt ɔmedā et bibaz et
dormiā cū vxore mea. Per salutē
tuā et ꝑ salutē anime tue nō faci
am rem hāc Ait ergo dauid ad
vriam Mane hic etiam hodie et
cras dimittā te Mansit vrias in
iherusalē in die illa et altera ⁊ vo
cauit eū dauid vt ɔmederet corā
se et biberet ⁊ inebriauit eū. Qui
egressus vespe dormiuit ī stratu
suo cū ꝑuis dn̄i sui et ī domū suaz
nō descendit. Factū ē ergo mane
⁊ scripsit dauid epistolā ad ioab
misitq; ꝑ manū vrie scribēs ī epi
stola. Ponite vriam ex aduerso
belli vbi fortissimū ē preliū ⁊ dere
linq̄te eū vt ꝑcussus intereat Igit̄
cū ioab obsideret vrbem. Posuit
vriam in loco vbi sciebat viros
esse fortissimos: egressiq; viri de
ciuitate bellabāt aduersū ioab ⁊
ceciderūt de populo ꝑuorū dauid
et mortuus est etiā vrias etheus
Misit itaq; ioab ⁊ nunciauit da
uid om̄ia v̄ba prelij. p̄cepitq; nū
cio dicēs. Cū cōpleueris vniuersos

sermones belli ad regem. si eum
videris indignari ⁊ dixerit quare
accessistis ad murū ut preliaremī
an ignorabatis ꝙ multa desuper
ex muro tela mittātur quis ꝑcus
sit abimelech filiū iherobaal: nō
ne mulier misit sup eum fragmē
mole de muro ⁊ interfecit eum in
thebes. quare iuxta murū accessi
stis dices. Etiam ſuꝰ tuus vrias
etheus occubuit Abijt ergo nun
tius ⁊ venit ⁊ narrauit dd omīa
que ei precepat ioab ⁊ dixit nun
tius ad dauid. Preualuerūt adū
sum nos viri ⁊ egressi sūt ad nos
in agrū. Nos autem facto impetu
persecuti eos sumꝰ vsqꝫ ad portaꝫ
ciuitatis ⁊ direxerūt iacula sagit
tarij ad seruos tuos ex muro desu
per. mortuiqꝫ sunt de seruis regis.
Quin etiā seruus tuus vrias ethe
us mortuus est Et dixit dauid ad
nuntium. Hec dices ioab. Non te
frangat ista res. Varius em̄ euē
tus est belli ⁊ nunc hunc ⁊ nunc
illum cōsumit gladius. Conforta
bellatores tuos aduersus vrbem
ut destruas eam ⁊ exhortare eos.
Audiuit autē vxor vrie ꝙ mortuꝰ
esset vrias vir suus ⁊ planxit eū.
Transactoqꝫ luctu misit dauid ⁊
introduxit eā in domum suam et
facta est ei vxor peperitqꝫ ei filium
Et displicuit verbū hoc qd fecerat
dauid corā dño. Ca. xij.

Misit ergo dominus nathan
ad dauid. Qui cum venisset
ad eum: dixit ei. Respōde mihi iu
ditium. Duo viri erant in ciuitate
vna. vnus diues ⁊ alter pauper.
Diues habebat oues ⁊ boues plu
rimos valde. paup autē nihil ha
bebat omnino preter ouez vnam
paruulam quaꝫ emerat ⁊ nutrie
rat ⁊ que creuerat apud eū cum fi
lijs eius simul de pane illius ꝯme
dens ⁊ de calice eius bibēs ⁊ ī sinu
illius dormiens. eratqꝫ illi sicut fi
lia. Cum aūt peregrinꝰ quidā ve
nissꝫ ad diuitē: parcēs ille sumere
de ouibꝰ ⁊ de bobus suis ut exhibe
ret cōuiuiū ꝑegrino illi q̄ veneāt
ad se: tulit ouē viri pauperis ⁊ p̄
parauit cibos homini q̄ venerat
ad se. Iratus aūt indignacōe da
uid adūsum hominē illū nimis di
xit ad nathan. Viuit dñs. qm̄ fi
lius mortis ē vir q̄ fecit hoc. Ouē
reddet in quadruplū eo ꝙ fecerit
v̄bū istd ⁊ nō pep̄cerit. Dixit autē
nathā ad dd Tu es ille vir q̄ feci
sti hāc rem Hec dicit dñs deꝰ isrl
Ego vnxi te in regē sup isrl ⁊ ego
erui te de manu saul ⁊ dedi tibi do
mū dñi tui ⁊ vxores dñi tui in sinu
tuo. dediqꝫ tibi domū israhel et iu
da ⁊ si parua sūt ista: aditiaꝫ tibi
multo maiora. Quare ergo ꝯtēpsi
sti verbū dñi ut faceres malū ī cō
spectu meo. Vriaꝫ etheū ꝑcussisti
gladio et vxorē illius accepisti in
vxoreꝫ tibi ⁊ interfecisti eū gladio
filioꝝ ammon. Quā ob rem nō re
cedet gladius de domo tua vsqꝫ ī
sēpiternū eo ꝙ despexeris me ⁊ tu
leris vxorē vrie ethei ut esset vxor
tua. Itaqꝫ hec dicit dñs. Ecce ego
suscitabo sup te malū de domo tua
⁊ tollā vxores tuas in oculis tuis
⁊ dabo ꝓximo tuo ⁊ dormiet cum
vxoribus tuis in oculis solis hu
ius Tu em̄ fecisti abscondite. ego
autē fatiaꝫ verbum istud ī ꝯspcū
oīs israhel ⁊ in ꝯspcū solis huius

Et dixit dauid ad nathan. Pec
caui dño. Dixitq; nathan ad da
uid dñs q̄ trāstulit peccatū tuū
Non morieris. Verūtamen qm̄
blasphemare fecisti inimicos no
men dñi ꝓpter verbū hoc: filiꝰ q̄
natus ē tibi morte morietur Et re
uersus ē nathan in domum suaꝫ
Percussitq; dñs paruulū quē pe
pit vxor vrie dauid et desperatus
est Depcatusq; ē dauid dñm pro
puulo et ieiunauit dauid ieiuīo
et ingressus seorsū iacuit sup t̄raꝫ
Venerūt aūt seniores domus eiꝰ
cogētes eū vt surgeret de t̄ra Qui
noluit nec comedit cū eis cibum
Accidit aūt die septima vt more
ret̄ infans: timuerūtq; s̄ui dauid
nūciare ei q̄ mortuꝰ esset puulus
Dixerūt em̄. Ecce cū puulꝰ adhuc
viueret loq̄bamur ad eum ⁊ nō
audiebat vocē nr̄ām: quātoma
gis si dixerimus mortuus ē puer
se affliget. Cū ergo dauid audis
set seruos suos musitātes: intel
lexit q̄ mortuus esset infantulus
Dixitq; ad seruos suos. Num mor
tuus ē puer. Qui rn̄derūt ei. Mor
tuus est. Surrexit ergo dauid de
terra et lotus vnctusq; ē. Cunq;
mutasset vestē ingressus ē domū
dñi ⁊ adorauit ⁊ venit in domum
suā. petiuitq; vt ponerent ei panē
⁊ comedit. Dixerūt aūt ei serui sui
Quis ē sermo quē fecisti. Propt̄
infantē cū adhuc viueret ieiuna
sti ⁊ flebas: mortuo autē puero
surrexisti ⁊ comedisti panē. Qui
ait Propter infantē dū adhuc vi
ueret ieiunaui ⁊ fleui. Dicebā em̄
Quis scit si forte donet eum mihi
dñs ⁊ viuat infans. Nūc aūt q̄
mortuus ē quare ieiuno. Nūq̄d
potero reuocaē eū amplius. Ego
vadā magis ad eū. ille vero non
reuertet̄ ad me. Et cōsolatꝰ ē da
uid bethsabee vxorē suaꝫ: ingres
susq; ad eā: dormiuit cum ea. Que
genuit filiū ⁊ vocauit nomē eius
salomō et dñs dilexit eū Misitq;
eū in manu nathan ꝓphete et vo
cauit nomē eius amabilis dño:
eo q̄ diligeret eū dñs. Igitur pu
gnabat ioab cōtra rabbath fili
orū ammon ⁊ expugnabat vrbē
regiā. Misitq; ioab nūcios ad da
uid dicēs Dimicaui aduersū rabba
et capienda ē vrbs aquaꝝ Nūc
igit̄ cōgrega reliquā partē ꝓpli et
obside ciuitatē ⁊ cape eaꝫ: ne cū a
me vastata fuerit vrbs. nomini
meo ascribat̄ victoria. Cōgrega
uit itaq; dauid om̄em ꝓplm et ꝓ
fectꝰ ē aduersū rabba. Cunq; di
micasset cepit eam Et tulit dyade
ma melchon de capite eius pōdo
auri talentuꝫ. habēs gēmas p̄cio
sissimas ⁊ impositū est sup caput
dauid. Sed et predam ciuitatis
asportauit multā valde: ꝓplumq̄
eius adducens serrauit et circū
egit sup eos ferrata carpenta. Di
uisitq; cultris et trāsduxit ī typo
laterū. Sic fecit vniuersis ciuita
tibus filiorū ammon Et reuersus
est dauid et omnis exercitus in
iherusalem. ¶ Ca. xiij.

Factum ē aūt post hec vt ab
salon filij dauid sororē spe
ciosissimā vocabulo thamar ad
amaret ammō filius dauid et de
periret in eā valde. ita vt ꝓpt̄ amo
rē eius egrotaret q̄ cū esset v̄go
difficile ei videbat̄. vt quippiam

inhoneste ageret cum ea. Erat au
tem ammon amic⁹ nomine iona
dab filius semmaa fratris dauid
vir prudēs valde. Qui dixit ad eū
Quare sic attenuaris matie fili re
gis per singulos dies. Cur nō in
dicas mihi. Dixitq; ei ammon.
Thamar sororem fratris mei ab
salon amo Cui respōdit ionadab
Cuba super lectū tuū ⁊ languorē
simula. cūq; venerit pater tu⁹ ut
visitet te. dic ei. Veniat oro tha
mar soror mea ut det m̄ cibum et
fatiat pulmentum ut comedam
de manu eius. Accubuit itaq; am
mon ⁊ quasi egrotare cepit Cūq;
venisset rex ad visitandū eum ait
ammon ad regē. Veniat obsecro
thamar soror mea ut fatiat ī ocu
lis meis duas sorbiciunculas et
cibum paratum capiam de maū
ei⁹. Misit ergo dauid ad thamar
domū dicens. Veni ī domum am
mon fratris tui ⁊ fac ei pulmentū
Venitq; thamar in domum am
mon fratris sui. ille autē iacebat.
Que tollens farinam cōmiscuit ⁊
liquefatiens in oculis eius coxit
sorbiciunculas. tollēsq; quod ex
coxerat effudit ⁊ posuit corā eo ⁊
noluit comedere. Dixitq; ammon
Eicite vniuersos a me. Cūq; eie
cissent omnes. dixit ammon ad
thamar. Infer cibū in cōclaui ut
vescar de manu tua. Tulit g̊ tha
mar sorbiciunculas quas fecerat
⁊ intulit ad ammon fratrem suū
in ꝯclaui. Cūq; obtulisset ei cibū
apprehendit eaꝫ ⁊ ait. Veni cuba
mecum soror mea. Que respondit
ei Noli frater mi noli opprimē me
neq; enim hoc phas est in israhel
Noli facere stulticiam hanc. Ego
enim ferre nō potero obprobriū
meū ⁊ tu eris quasi vnus de insipi
entibus in isrl̄: quī potius loque
re ad regem ⁊ non negabit me ti
bi. Noluit autē ammon acquiscē
precibus eius. ꝫ p̄ualens viribꝰ
oppressit eam ⁊ cubauit cū ea. Et
exosā eā habuit odio magno ni
mis ita ut maius essꝫ odiū q̊ ode
rat eā amore quo ante dilexerat.
Dixitq; ei ammon. Surge ⁊ vade
Que rn̄dit Maius est hoc malum
quod nūc agis aduersum me q̄
quod ante fecisti expellēs me. Et
noluit audire eā. ꝫ vocato puero
q̄ ministrabat ei. dixit. Eice hanc
a me foras ⁊ claude ostiū post eaꝫ
Que induta erat talari tunica hu
iuscemodi em̄ filie regis virgines
vestibꝰ vtebant̄. Eiecit itaq; eaꝫ
minister illius foras. clausitq; fo
res post eā. Que aspgēs cinerē ca
piti suo scissa talari tunica. imposi
tisq; manibꝰ sup caput suū ibat ī
grediēs atq; clamās. Dixit aūt ei
absalō frat̄ suꝰ. Nūq̄d āmon frat̄
tuꝰ cōcubuit tecū. Sꝫ nūc soror ta
ce. frat̄ tuus ē. Neq; affligas cor
tuū ꝓ hac re. Mānsit itaq; thamar
ꝯtabescēs in domo absalō frīs sui
Cū autē audissꝫ rex dd̄ verba hec
cōtristatus ē valde ⁊ noluit cōtri
stare spm̄ ammō filij sui qm̄ dilige
bat eū. qꝛ p̄mogeitus eāt ei. Por
ro nō est locutus absalō ad āmō
nec malū nec bonū Oderat em̄ ab
salō ammō eo q̄ violassꝫ thamar
sororē suam. Factum est aūt post
tēpus biennij ut tonderent̄ oues
absalon in balasor que est iuxta
effraim Et vocauit absalō omnes

filios regis veniteq; ad regem et
ait ad eum. Ecce tondent oues serui
tui veniat oro rex cum famulis suis ad
seruum suum dixitq; rex ad absalon
Noli fili mi noli rogare vt veniamus
omnes et grauemus te Cum autem
cogeret eum et noluisset ire benedixit
ei. Et ait absalon ad dauid. Si non
vis venire veniat obsecro nobiscum
saltem ammon frater meus. dixitq;
ad eum rex. Non est necesse vt vadat
tecum. Coegit itaq; absalon eum
et dimisit cum eo ammon et vni
uersos filios regis Faceratq; ab
salon conuiuium quasi conuiuium re
gis. Preceperat autem absalon pu
eris suis dicens. Obseruate cum te
mulentus fuerit ammon vino. et
dixero vobis percutite eum et inter
ficite nolite timere. Ego enim sum qui
precipio vobis. Roboramini et este
te viri fortes. Fecerunt ergo pueri
absalon aduersum ammon sicut pre
cepat eis absalon. Surgentesq;
omnes filij regis. ascenderunt singuli
mulas suas et fugerunt. Cumq; ad
huc pgerent in itinere fama pue
nit ad dauid dicens. Percussit ab
salon omnes filios regis. et non re
manstit ex eis saltem vnus. Surrex
it itaq; rex dauid et scidit vestimen
ta sua et cecidit sup terram et omnes
serui illius qui assistebant ei. scide
runt vestimenta sua. Videns autem
ionadab filius semmaa fratris
dauid dixit Ne estimet dominus meus
rex q; omnes pueri regis occisi sint
Ammon solus mortuus est. qm in
odio absalon erat positus ex die
qua oppressit thamar sororem eius
Nunc ergo ne ponat dominus meus rex
sup cor suum verbum istud dicens. omnes
filij regis occisi sunt. qm ammon
solus mortuus est Fugit autem absalon
Et eleuauit puer speculator oculos
suos et aspexit et ecce populus multus
veniebat p iter montis auium ex latere mon
tis dixit autem ionadab ad regem
Ecce filij regis assunt iuxta verbum
serui tui sic factum est Cumq; cessasset
loqui apparuerunt et filij regis. Et
intrantes leuauerunt vocem suam et fle
uerunt Sed et rex et omnes serui eius
fleuerunt ploratu magno nimis.
Porro absalon fugiens abiit ad
tholomai filium ammiur regem gessur
Luxit ergo dauid filium suum ammon
multis diebus. Absalon autem cum
fugisset et venisset in gessur fuit
ibi tribus annis. cessauitq; rex da
uid persequi absalon. eo q; consolatus
esset sup ammon interitu Ca. xiiij.
Intelliges autem ioab filius sarue
q; cor regis versum esset ad absalon
misit thecuam et tulit inde mulierem
sapientem. dixitq; ad eam. Lugere te
simula et induere veste lugubri et
ne ungaris oleo vt sis quasi mu
lier iam plimo tpe luges mortuum
Et ingredieris ad regem et loqueris
ad eum sermones huiuscemodi.
Posuit autem ioab verba in ore eius
Itaq; cum ingressa fuisset mulier
thecuites ad regem cecidit coram eo
sup terram et adorauit et dixit. Sal
ua me rex. Et ait ad eam rex. Quid
cause habes. Que respondit. Heu
mulier vidua ego sum. Mortuus est
enim vir meus et ancille tue erant
duo filij qui rixati sunt aduersum se
in agro nullusq; erat qui eos pos
hibere posset et percussit alter alterum
et interfecit eum. Et ecce consurgens
vniuersa cognatio aduersum ancillam

tuaꝫ dicit Trade eum qui ꝑcussit
fratrē suū ut occidamus eū ꝓ aī
ma fratris sui quē interfecit et de
leamus heredē ⁊ querūt extinguē
scintillā meā que relicta est ut su
persit viro meo nomē ⁊ reliquie su
per terrā. Et ait rex ad mulierem.
Vade in domū tuā ⁊ ego iubebo ꝓ
te. Dixitqꝫ mulier thecuites ad re
gē. In me dñe mi rex sit iniq̄tas ⁊
in domo patris mei. rex āt ⁊ thro
nus eiꝰ sit innocēs. Et ait rex. Qui
ꝯtradixerit tibi adduc eū ad me
⁊ vltra nō addet ut tāgat te Que
ait Recordet̄ rex dñi dei sui ut non
multiplicēt̄ ꝓximi sāguinis ad vl
ciscendū et nequaq̄ interfitiāt fi
liū meū. Qui ait. Viuit dñs quia
nō cadet de capillis filij tui sup ter
rā. Dixit ergo mulier. Loquat̄ an
cilla tua ad dñm meū regē verbū
Et ait. Loq̄re. dixitqꝫ mulier Qua
re cogitasti huiuscemodi rem ꝯtr̄
populū dei ⁊ locutus est rex verbū
istꝰ ut peccet ⁊ non reducat eiectū
suū. ⁊ Oēs morimur ⁊ quasi aq̄ di
labimur in terraꝫ que non reuer
tūtur. Nec vult deus perire aīaꝫ. ꝫ
retractat recōgitās ne penitus pe
reat qui abiectus ē. Nunc igit̄ ve
ni ut loquar ad dñm meū regē v̄
bū hoc p̄sente populo. Et dixit an
cilla tua. Loquar ad regeꝫ si quo
modo fatiat rex verbū ancille sue
Et audiuit rex ut liberaret ancillā
suaꝫ de manu omniū qui volebāt
de hereditate dñi delere me ⁊ filiū
meū simul. Dicat ergo ācilla tua
ut fiat verbū dñi mei regis sic̄ sa
crifitiū. Sicut em̄ angelus dñi sic
est dñs meꝰ rex ut nec benedictio
ne nec maledictione moueatur.

Vnde ⁊ dñs deus tuus est tecū Et
rñdens rex dixit ad mulierem. Ne
abscōdas a me verbū quod te in
terrogo. Dixitqꝫ ei mulier. Loque
re dñe mi rex. Et ait rex. Nunquid
manus ioab tecū ē in oībꝰ istis. ⁊
Respōdit mulier ⁊ ait Per salutē
anime tue dñe mi rex nec ad sini
strā nec ad dextrā est ex omnibꝰ
hijs que locutus est dñs meus
rex. Seruus em̄ tuus ioab ipē pre
cepit mihi ⁊ ipse posuit in os ācil
le tue oīa verba hec ut verterez fi
gurā sermonis huius. Seruꝰ em̄
tuus ioab p̄cepit istud. Tu autē
dñe mi rex sapiens es sicut habet
sapiētiaꝫ āgelus dei ut intelligas
oīa super terrā Et ait rex ad ioab
Ecce placatus feci verbū tuū. Va
de g̊ ⁊ reuoca puerū absalon. Ca
densqꝫ ioab sup fatiem suam ī ter
rā adorauit ⁊ bñdixit regi. Et dixit
ioab Hodie intellexit seruus tuꝰ
quia inueni gratiaꝫ in oculis tuis
dñe mi rex. Fecisti em̄ sermonem
dñe mi rex serui tui Surrexit ergo
ioab ⁊ abijt in gessur ⁊ adduxit
absalon in ihrl̄m. Dixit auteꝫ rex.
Reuertat̄ in domū suā ⁊ fatiē meā
nō videat. Reuersus est itaqꝫ ab
salon in domū suā ⁊ fatiē regis nō
vidit Porro sicut absalon: vir nō
erat pulcher ī omni israhel ⁊ deco
rus nimis. A vestigio pedis vsqꝫ
ad verticē non erat in eo vlla ma
cula. Et quando tondebat capillū
semel aūt in anno tondebat̄. qꝛ g̃
uabat eū cesaries pōderabat capil
los capitis sui ducētis sidis pōdē
publico. Nati sunt auteꝫ absalon
filij tres ⁊ filia vna noīe thamar
elegātis forme Māsitqꝫ absalō in

iherusalem duob⁹ annis ⁊ faciē
regis ñ vidit. Misit itaq; ad ioab
vt mitteret eū ad regē. Qui nolu
it venire ad eū Cūq; secūdo misisset
et ille noluisset venire ad eū: dixit
seruis suis. Scitis agrū ioab iux̄
agrū meū habente messem ordei
Ite igit̄ ⁊ succendite eū igni. Suc
cenderūt ergo ſui absalon segetē
igni Et venientes ſui ioab scissis
vestib⁹ suis dixerūt. Succenderūt
serui absalon ꝑtē agri igni Sur
rexitq; ioab et venit ad absalon
in domū ei⁹. et dixit Quare succē
derūt ſui tui segetē meā igni. Et re
spondit absalō ad ioab. Misi ad
te obsecrans vt venires ad me ⁊
mitterē te ad regem et diceres ei
Quare veni de gessur. Melius m̄
erat ibi esse. Obsecro ergo vt vi
deam faciē regis. Quod si memor
est iniq̄tatis mee īterficiat me In
gressus itaq; ioab ad regē: nūcia
uit ei om̄ia. Vocatusq; ē absalō
⁊ intrauit ad regē ⁊ adorauit sup
faciē terre corā eo. Osculatusq; ē
rex absalon. Ca. xv.

Igitur post hec fecit sibi absalon
currus ⁊ eq̄tes et quinq̄ginta vi
ros q̄ p̄cederent eū. Et mane cōsur
gens absalon stabat iuxta intro
itū porte in via ⁊ om̄em virū qui
habebat negociū vt veniret ad
regis iudiciū vocabat absalō ad
se et dicebat. De qua cīitate es tu
Qui respōdens aiebat. Ex vna tri
bu israhel ego seruus tu⁹. Respō
debatq; ei absalon. Vident̄ mihi
ſmōes tui boni et iusti ſ nō ē q̄ te
audiat ꝯstitut⁹ a rege. Dicebatq;
absalon. Quis me cōstituat iudi
cem sup terraz vt ad me veniant
omnes q̄ habent negociū ⁊ iuste
iudicē. Sed ⁊ cū accederet ad eū
homo vt salutaret illū. extēdebat
manū suā et apprehendēs oscula
bat̄ eū Faciebatq; hoc omni isrl̄
venienti ad iudiciū vt audiretur
a rege ⁊ sollicitabat corda viroꝝ
israhel Post q̄draginta aūt ānos
dixit absalon ad regē dauid Va
dam ⁊ reddā vota mea que voui
dño ī hebron Vouens em̄ vouit
ſuus tuus cū esset in gessur sirie
dicens. Si reduxerit me dñs ī ihe
rusalem: sacrificabo dño. Dixitq;
ei rex dauid. Vade ī pace. Et surre
xit et abijt in hebron Misit autē
absalon exploratores ī vniūsas
tribus israhel dicens. Statī vt au
dieritis clangorē buccine dicite.
Regnabit absalō ī hebrō Porro
cum absalon ierunt ducenti viri
de iherusalē vocati eūtes simplici
corde et causā penit⁹ ignorantes
Accersiuitq̄ absalō achitofel gi
lonitē ꝯsiliariū dauid de ciuitate
sua gilo Cūq; ymolaēt victimas
facta est ꝯiuracō valida ꝓplusq;
ꝯcurrens augebatur cū absalon
Venit igit̄ nūcius ad dauid di
cens. Toto corde vniūsus israhel
sequit̄ absalō. Et ait dauid ſuis
suis q̄ erāt cū eo in iherusalē. Sur
gite. Fugiam⁹: neq; em̄ erit nob̄
effugiū a facie absalon. Festina
te egredi ne forte veniēs occupet
nos et impleat sup nos ruinā et
ꝑcutiat ciuitatē ī ore gladij. Dixe
rūtq; ſui regis ad eū Om̄ia q̄cūq;
preceperit dñs noster rex libēter
exeq̄mur serui tui Egressus ē ergo
rex et vniūsa domus eius pedib⁹
suis Et reliq̄t decē mlēres ꝯcubīas

ad custodiendaꝫ domū. Egressus
q̄ rex ⁊ om̄is israhel pedibus suis
stetit ꝓcul a domo ⁊ vniuersi ꝑui
eius ambulabāt iuxta eū ⁊ legio
nes cerethi ⁊ phelethi ⁊ om̄es ge
thei pugnatores validi sexcēti vi
ri qui secuti eū fuerant de geth pe
dites precedebāt regem. Dixit aūt
rex ad ethai getheum. Cur venis
nobiscū. Reuertere et habita cū
rege q̄ peregrinus es et egressus
es de loco tuo. Heri veīsti ⁊ hodie
cōpelleris nobiscū egredi. Ego āt
vadā quo iturus sū. Reuertere et
reduc tecū fratres tuos ⁊ dn̄s faci
at tecū misericordiā ⁊ veritateꝫ q̄
ostēdisti gratiā ⁊ fidē. Et respōdit
ethai regi dicens. Viuit dominꝰ
⁊ viuit dn̄s meus rex qm̄ in quo
cūq̄ loco fueris dn̄e mi rex siue in
morte siue in vita ibi erit seruus
tuus. Et ait dauid ethai. Veni et
trāsi. Et trāsiuit ethai getheus et
rex ⁊ om̄es viri qui cū eo erāt ⁊ re
liqua multitudo. Omnesq̄ flebāt
voce magna ⁊ vniuersus ꝓplus tn̄s
ibat. Rexq̄ tn̄sgrediebat torren
tē cedron ⁊ cūctus ꝓpl's incedebat
ꝯtra viā oliue q̄ respicit ad deꝑtū
Venit aūt ⁊ sadoch sacdos ⁊ vni
uersi leuite cū eo portātes archā
federis dei ⁊ deposuerūt archā fede
ris dei. Et ascēdit abiathar donec
expletꝰ essꝫ oīs ꝓpl's q̄ egressꝰ fue
rat de cīitate. ⁊ dixit rex ad sadoch
Reporta archā dei in vrbē. Si inue
nero gratiā in oculis dn̄i reducet
me ⁊ ostendet m̄ eaꝫ ⁊ tabernacu
lū suū. si aūt dixeit m̄ non places
presto sum faciat quod bonum ē
coraꝫ se. Et dixit rex ad sadoch sa
cerdotem. O videns reuertere in ci
uitatem in pace ⁊ achimaas filiꝰ
tuus ⁊ ionathan filius abiathar
duo filij vestri sint vobiscum Ecce
ego abscōdar in cāpestribus deꝑ
ti donec veniat sermo a vobis in
dicans m̄. Reportauerunt ergo sa
doch ⁊ abiathar archā dei in ihe
rusalem ⁊ manserūt ibi Porro da
uid ascendebat diuum oliuarum
scandens ⁊ flens nudis pedibus
incedens ⁊ opto capite. Sed ⁊ om
nis populus qui erat cū eo opto
capite ascendebat plorans. Nūtia
tū est aūt dauid q̄ achitofel esset
in cōiuracōne cū absalon. dixitq̄
dauid. Infatua queso dn̄e ꝯsiliū
achitofel Cūq̄ ascenderet dauid
sūmitatē mōtis in quo adoraturꝰ
erāt dn̄ꝫ ecce occurit ei chusai ara
chites scissa veste et terra pleno
capite. Et dixit ei dd. Si veneris
mecum eris m̄ oneri. si autēꝫ in ci
uitatē reuertaris ⁊ dixeris absalō
seruus tuꝰ sū rex patere me viue
re sicut fui seruꝰ patris tui sic ero
seruus tuus: dissipabis cōsilium
achitofel Habes aūt tecū sadoch
⁊ abiathar sacerdotes ⁊ om̄e ver
bum quodcūq̄ audieis in domo
regis indicab' sadoch ⁊ abiathar
sacerdotibꝰ. Sūt enim cū eis duo
filij eoꝝ achimaas filius sadoch
⁊ ionathā filius abiathar ⁊ mit
tetis p eos ad me oē v̄bū q̄d au
dieitis Veniēte ergo chusai ami
co dauid in ciuitateꝫ. absalōq̄ in
gressꝰ ē ihrl'm et achitofel cū eo.

Ca. xvi.

Cvnq̄ dauid
trāsisset paululum montis
verticē apparuit siba puer miphi
boseth in occursum eius cum duo
bus asinis q̄ oneāti erāt ducētis

panib9 et centū alligaturis vue
passe ⁊ centū massis palatarū et
duob9 vtribus vini · Et dixit rex
sibe · Quid sibi volūt hec ⁊ Rn̄ditq3
siba · Dn̄e mi rex · asini domesticis
regis vt sedeāt et panes ⁊ palate
ad vescendū pueris tuis · vinum
autē vt bibat si quis defecerit in
deserto · Et ait rex · Vbi ē fili9 dn̄i
tui ⁊ Rn̄ditq3 siba regi · Remansit
in iherusalez dicēs · Hodie restitu
et mihi domus israhel regnū p̄ris
mei Et ait rex sibe Tua sint om̄ia
que fuerūt miphiboseth · Dixitq3
siba · Oro vt inueniā grāz corā te
dn̄e mi rex Venit ergo rex dauid
vsq3 bahurim · Et ecce egredieba
tur inde vir de ꝯgnacōe dom9 saul
noīe semei fili9 gera · ꝓcedebatq3
egrediens et maledicebat mitte
batq3 lapides ꝯtra dauid ⁊ ꝯtra
vniūsos seruos regis dauid Oīs
aūt ꝓpl's et vniūsi bellatores a de
xtro et a sinistro latere regis ince
debant Ita aūt loquebat semei
cū malediceret regi · Egredere egre
dere vir sāguinū ⁊ vir belial Red
didit tibi domin9 vniūsū sangui
nē dom9 saul · qm̄ inuasisti regnū
ꝓ eo et dedit dn̄s regnū in manu
absalon filij tui ⁊ ecce premūt te
mala tua qm̄ vir sanguinum es
Dixit aūt abisai filius saruie regi
Quaē maledicit canis hic moritu
rus dn̄o meo regi Vadā ⁊ ampu
tabo caput eius · Et ait rex · Quid
mihi ⁊ vob̄ est filij saruie ⁊ Dimit
te eū vt maledicat · Dn̄s em̄ prece
pit ei vt maledicēt dauid · Et q̄s
ē qui audeat dicere quaē sic feceit
Et ait rex abisai ⁊ vniūsis seruis
suis · Ecce filius me9 q̄ egressus ē
de vtero meo querit animam me
am : qn̄to magis hic filius iemi
ni maledicet mihi Dimittite eum
vt maledicat iuxta p̄ceptū dn̄i · si
forte respiciat dn̄s afflictōez meā
⁊ reddat mihi dn̄s bonuz ꝓ male
dictione hac die hodierna · Am
bulabat itaq3 dauid ⁊ socij eius
ꝑ viā cū eo · semei aūt ꝑ iugū mō
tis ex latere ꝯtra illuz gradiebat
maledicēs et mittens lapides ad
uersū eū terrāq3 spargēs · Venit
itaq3 rex dauid ⁊ vniuersus ꝓpl's
cū eo lassus ⁊ refocillati sunt ibi ·
Absalon aūt ⁊ om̄is ꝓpl'us eius
ingressi sūt ihrl'm ꝫ et achitofel
cū eo Cū āt venissz chusai arach
ites amicus dauid ad absalō : lo
cutus ē ad eū · Salue rex salue rex
Ad quē absalon Hec ē inq̄t grā
tua ad amicū tuū ⁊ Quare nō iui
sti cum aīco tuo ⁊ Rn̄ditq3 chusai
ad absalon · Nequaq̄ : q3 illi9 ero
quē elegit dn̄s ⁊ omnis hic ꝓpl's
⁊ vniuersus israhel ⁊ cū eo mane
bo · Sed vt ⁊ hoc inferā cui ego ser
uiturus sū ⁊ Nonne filio regis ⁊ Si
cut parui patri tuo ita parebo et
tibi · Dixit autē absalon ad achi
tofel · Inite ꝯsiliū quid agē debe
amus · Et ait achitofel ad absa
lon · Ingredere ad ꝯcubinas p̄ris
tui quas dimisit ad custodiēdā
domū vt cū audierit om̄is israhel
q̄ fedaueris patrē tuū roborent
tecū manus eoꝝ Tetēderūt ergo
absalon tabernaculū in solario ⁊
ingressusq3 ē ad cōcubinas p̄ris
sui corā vniūso isrl' Consiliū aūt
achitofel qd̄ dabat in dieb9 illis
quasi si quis consuleret dn̄m · Sic
erat om̄e ꝯsiliū achitofel et cum

esset cū dō ⁊ cū esset cū absalon.

Dixit ergo achito Ca. xvij.
fel ad absalon. Eligaz mihi
duodecī milia virorꝝ ⁊ cōsurgens
persequar dauid hac nocte et ir
ruens sup eū quippe q̄ lassus est
⁊ solutis manibus pcutiā eū. Cū
qz fugerit omnis ꝓplus qui cū eo
est pcutiā regē desolatū ⁊ reducā
vniuersuz ꝓplm qūo vnus homo
reuerti solet Vnū em̄ virū tu que
ris ⁊ omnis ꝓplus erit ī pace Pla
cuitqz sermo eius absalō ⁊ cūctis
maioribꝰ natu israhel. Ait āt ab
salon. Vocate chusai arachiten
⁊ audiamus quid etiā ipse dicat
Cūqz venisset chusai ad absalō,
ait absalon ad eū. Huiuscemodi
sermonē locutus ē achitofel. Fa
cere debemus an non. Quod das
ꝯsiliū. Et dixit chusai ad absalō
Nō bonū ꝯsiliū qd̄ dedit achitofel
hac vice. Et rursū intulit chusai.
Tu nosti patrez tuū et viros q̄ cū
eo sūt esse fortissimos ⁊ amaro aī
mo veluti si vrsa raptis catulis in
saltu seuiat. Sed ⁊ pater tuus vir
bellator est nec morabit̄ cū popu
lo. Forsitā nūc latitant in foueis
aut in vno quo voluerit loco ⁊ cū
ceciderit vnus quilibet in p̄ncipio
audiet quicūqz audierit ⁊ dicet.
Facta ē plaga in ꝓplo q̄ seq̄batur
absalō. Et fortissimus ipse cuius
cor est quasi leonis pauore solue
tur. Scit em̄ oīs ꝓplus isrl̄ fortez
esse patrē tuū et robustos om̄es
qui cū eo sūt Sed hoc mihi videt̄
rectū esse cōsiliū. Cōgreget̄ ad te
vniuersus populꝰ isrl̄a dan vsqz
bersabee quasi arena maris innu
merabilis ⁊ tu eris in medio eorꝝ
⁊ irruemus sup eū in quocūqz lo
co inuentus fuerit ⁊ opiemus eū
sicut cadere solet ros sup terrā et
non relinq̄mus de viris qui cū eo
sūt nec vnū quidē. Quod si vrbem
aliquā fuerit īgressus circūdabit
om̄is isrl̄ ciuitati illi funes ⁊ trahe
mus eā in torrētē ut non reperiat̄
nec calculus quidez ex ea. Dixitqz
absalon ⁊ om̄es viri israhel. Meli
us est ꝯsiliū chusai arachite cōsi
lio achitofel. Dn̄i āt nutu dissipa
tū est cōsiliū achitofel vtile ut in
duceret dn̄s sup absalon malum
Et ait chusai sadoch ⁊ abiathar
sacerdotibꝰ. Hoc ⁊ hoc modo cōsi
liū dedit achitofel absalon ⁊ seni
oribꝰ isrl̄ ⁊ ego tale ⁊ tale dedi ꝯsi
liū. Nunc ḡ mittite cito ⁊ nūciate
dō dicētes. Ne morieis nocte hac
in cāpestribꝰ deserti ꝫ absqz dilacōe
tr̄nsgredē ne forte absorbeat̄ rex ⁊
oīs ꝓpl's q̄ cū eo ē Jonathas aūt
⁊ achimaas stabāt iux̄ fontez ro
gel. Abijt ancilla et nūciauit eis
⁊ illi ꝓfecti sūt ut referrēt ad regē
dō nūtiū. Nō em̄ poterāt videri ā
introire ciuitatē. Vidit aūt eos q̄
dā puer ⁊ indicauit absalon. Illi
vero ꝯcito gradu īgressi sūt domū
cuiusdā viri ī bahurim q̄ hēbat
puteū in vestibulo suo ⁊ descende
rūt in eū. Tulit aūt mulier ⁊ expā
dit velamē sup os putei quasi sic
cās tipsanas ⁊ sic latuit res. Cūqz
veissent s̄ui absalon in domū ad
mulierē dixerūt. Vbi ē achimaas
⁊ ionathas. Et rn̄dit ei mlr̄. Tr̄n
sierūt festinat̄ gustata paululū aq̄
At hij q̄ querebant cū non repis
sēt reuersi sūt ī ihrl̄m Cūqz abissent
ascēderūt illi de puteo et ꝑgentes

nunciauerunt regi dauid et dixe
runt · Surgite & trāsite cito fluuiū
qm̄ huiuscemodi dedit cōsiliū cō
tra vos achitofel · Surrexit ergo
dauid & oēs pp̄s q̄ cū eo erat &
transierūt iordanē donec diluceſce
ret anteqū denudaret verbū & nec
vnus q̄dem residuus fuit qui nō
trāsiret fluuium Porro achitofel
videns q̄ nō fuisset factū cōsiliū suuz
strauit asinum suuz surrexitq; et
abiit in domū suā et in ciuitatem
suā & disposita domo sua suspēdio
interiit et sepultus ē in sepulchro
pris sui · Dauid āt venit in castra
& absalon trāsiit iordanē ipse et
oēs viri israhel cum eo · Amasā
vero cōstituit absalō p ioab sup
exercitū · Amasa autē erat filius
viri q̄ vocabat iethra de iherreli:
q̄ ingress⁹ ē ad abigail filiā naas
sororez saruie q̄ fuit mater ioab ·
Et castrametat⁹ ē israhel cū absa
lon in terra galaad Cunq; venis
set dauid ī castra sobi filius naas
de rabbath filioz ammon & ma
chir filius ammihel de lodabar &
berzellai galaadites de rogelim ·
obtulerūt ei stratoria & tapecia &
vasa victilia frumentū & ordeum
& farinā & polentā & fabaz et len
tem & frixū cicer & mel & butirum
oues & pingues vitulos dederūtq;
dauid et populo q̄ cū eo erat ad
vescendū · Suspicati em̄ sūt pp̄l'm
fame et siti fatigari in deserto ·

Igitur cōsiderato Ca·xviij·
dauid populo suo cōstituit super
eos tribunos & centuriones & de
dit populi terciā ptem sub manu
ioab & terciā partē sb manu abi
sai filij saruie fris ioab et terciā
partez sub manu ethai q̄ erat de
geth dixitq; rex ad populū Egre
diar & ego vobiscū · Et rndit pp̄s
Non exibis · Sive em̄ fugerimus
nō magnope ad eos de nobis p
tinebit sive media pars ceciderit
e nobis nō satis curabunt · qz tu
vnus solus p decē mlib⁹ oputa
ris · Melius est igit̄ vt sis nobis
in vrbe p̄sidio · Ad quos rex ait
Quod vobis videt̄ rectū hoc faciā
Stetit ergo rex iuxta portā · Egre
diebaturq; pp̄s p turmas suas: cē
tem & millem · Et p̄cepit rex ioab
et abisai & ethai dicens · Serua
te mihi puerū absalon · Et oēs
pp̄s audiebat p̄cipientē regem
cūctis principib⁹ p absalō · Itaq;
egressus ē popul⁹ in campū otra
israhel et factū est p̄lium in saltu
ephraim · Et cesus ē ibi pp̄s isrl
ab exercitu dauid: factaq; ē pla
ga magna in die illa viginti mili
um Fuit aūt ibi preliū disper sus
sup faciem omnis terre et multo
plures erāt quos salt⁹ deuorauerat
de pp̄lo q̄ hij quos vorauerat
gladius in die illa · Accidit autē
vt occurreret absalō suis dauid
sedens mulo Cunq; ingressus fu
isset mulus subter densā querci
& magnā adhesit caput ei⁹ quer
cui & illo suspenso inter celū & ter
rā mulus cui inse derat ptransiuit
Vidit āt hoc quispiā & nūciauit
ioab dicens · Vidi absalon pen
dere de quercu · Et ait ioab viro q̄
nunciauerat ei · Si vidisti quare
nō confodisti eū cū terra & ego dedis
sem tibi decē argēti sidos et vnuz
balthеū · Qui dixit ad ioab · Si
appenderes in manib⁹ meis mille

argẽtes nequaq̃ mitterẽ manũ
meã in filiũ regis. Audiẽtib⁹ em̃
nobis precepit rex tibi ⁊ abisai ⁊
ethai dicẽs. Custodite mihi pue
rũ absalon. Sed ⁊ si fecissem con
tra animã meaꝫ audacter nequa
q̃ hoc regẽ latere potuisset ⁊ tu sta
res ex aduerso. Et ait ioab. Nõ si
cut tu vis sed aggrediar eũ corã
te Tulit ergo ioab tres lanceas ĩ
manu sua ⁊ infixit eas in corde ab
salon. Cũq̃ adhuc palpitaret he
rens in quercu cucurrerũt deceꝫ iu
uenes armigeri ioab ⁊ ꝑcuciẽtes
interfecerũt eũ. Cecinit autẽ ioab
buccina ⁊ retinuit populũ ne perse
queret̃ fugientem israhel volens
parcere multitudini. Et tulerẽt ab
salon et ꝓiecerunt eũ in saltu ĩ fo
ueam grãdẽ ⁊ cõportauerũt super
eũ aceruũ lapidũ magnũ nimis.
Oĩs aũt israhel fugit in tabnacu
la sua. Porro absalõ erexerat sibi
cũ adhuc viuẽt titulũ qui est in
valle regis. dixeãt em̃. Nõ habeo
filiũ et hoc erit monimentũ noĩs
mei Vocauitq̃ titulũ noĩe suo et
appellatur manus absalon vsq̃
ad hãc diẽ. Achimaas ãt fili⁹ sa
doch ait. Curraꝫ ⁊ nũtiabo regi. q̃
iuditiũ fecerit ei deus de manu ini
micoꝝ eius. Ad quem ioab dixit
Nõ eris nũtius in hac die. ꝫ nũci
abis in alia. Hodie nolo te nũtia
re. Filius em̃ regis est mortu⁹. Et
ait ioab chusai. Vade ⁊ nũtia re
gi q̃ vidisti Adorauit chusai ioab
⁊ cucurrit. Rursus ãt achimaas
filius sadoch dixit ad ioab Quid
impedit si etiã ego curro post chu
sai. Dixitq̃ ei ioab. Quid vis cur
rere fili mi. Veni huc. Nõ eris bo
ni nuncij baiulus. Qui respondit
Quid enim si cucurrero. Et ait ei.
Curre. Currens ergo achimaas
per viam cõpendij tñsiuit chusai
Dauid autem sedebat inter duas
portas. Speculator vero qui erat ĩ
fastigio porte sup murum eleuãs
oculos vidit hominẽ currentẽ so
lum et exclamans indicauit regi.
Dixitq̃ rex. Si solus est. bon⁹ est
nuntius in ore eius Properãte ãt
illo ⁊ accedente ꝓpius: vidit specu
lator hominẽ alteꝝ currentẽ et vo
ciferãs in culmine ait. Apparet m̃
alter homo currens solus. Dixit
q̃ rex. Et iste bonus est nuntius.
Speculator autem cõtemplor ait
cursum prioris quasi cursum achi
maas filij sadoch. Et ait rex. Vir
bonus est ⁊ nuntiũ portans bonũ
venit Clamans autẽ achimaas
dixit ad regem. Salue rex. Et ado
rans regem corã eo pronus in ter
ram ait. Benedictus dominus de⁹
tuus qui cõclusit homines qui le
uauerũt manus suas cõtra dñm
meũ regem. Et ait rex. Est ne pax
puero absalon. Dixitq̃ achima
as Vidi tumulũ magnũ cũ mitte
ret ioab seruus tuus o rex me ser
uũ tuũ nescio aliud. Ad queꝫ rex
transi ait ⁊ sta h̃ Cũq̃ ille trãsissꝫ
et staret apparuit chusai. Et veni
ens ait Bonũ apporto nũtium mi
rex. Iudicauit em̃ ꝓ te dñs hodie
de manu omniũ qui surrexerẽt con
tra te. Dixit aũt rex ad chusai Est
ne pax puero absalon. Cui respõ
dẽs chusai fiãt ĩq̃t sic̃ puer ĩimici
dñi mei regis ⁊ vniũsi q̃ cõsurgũt
adũs⁹ eũ in malũ Cõtristat⁹ itaq̃
rex ascẽdit cenaculũ porte ⁊ fleuit.

Et sic loquebatur vadens Fili mi
absalon: absalon fili mi Quis m̄
tribuat vt ego moriar ꝓ te. Ab
salō fili mi. fili mi absalō Ca. xix.

Nunciatū ē āt ioab q̄ rex fle
ret ⁊ lugeret filiū suū et v̄sa
ē victoria in luctū in die illa om̄i
populo. Audiuit em̄ ꝓpl's in die
illa dici. dolet rex sup filio suo. Et
declinauit ꝓpl's in die illa ingredi
cītatem: qūo declinare solet ꝓpl's
versus et fugiens de p̄lio. Porro
rex operuit caput suū ⁊ clamabat
voce magna. Fili mi absalō: ab
salon fili mi. Ingress⁹ ergo ioab
ad regē in domū dixit. Cōfudisti
hodie vultus oīm ꝑuorū tuorum
q̄ saluā fecerūt animā tuā et aīaz
filiorū tuorū ⁊ filiaꝝ tuaꝝ et aīaz
vxorū tuaꝝ ⁊ animā cōcubinarū
tuarū. Diligis odiētes te ⁊ odio
habes diligentes te Et oñdisti ho
die q̄ nō curas de ducib⁹ tuis et
de ꝑuis tuis ⁊ vere ꝯgnoui modo
quia si absalon viueret ⁊ omnes
nos occubuissem⁹: tunc placeret
tibi. Nunc igit̄ surge ⁊ ꝓcede ⁊ al
loquens satisfac seruis tuis Juro
enim tibi ꝑ dn̄m q̄ si non exieris
nec vn⁹ quidē remāsurus sit tecū
nocte hac ⁊ peius erit hoc tibi q̄
omnia mala q̄ venerūt sup te ab
adolescencia tua vsq̄ in p̄ns Sur
rexit ergo rex et sedit in porta. Et
om̄i populo nunciatuz ē q̄ rex se
deret in porta. Venitq̄ vniuersa
multitudo corā rege. israhel autē
fugit in tabernacula sua. Om̄isq̄
ꝓpl'us certabat in cūctis tribub⁹
israhel dicens. Rex liberauit nos
de manu inimicoꝝ nostroruz. ipse
saluauit nos de māu philistinoꝝ
et nunc fugit de terra ꝓpter absa
lon. Absalon aūt quē vnximus
sup nos mortu⁹ ē in bello Vsq̄q̄
siletis ⁊ nō reducitis regez. Et cō
siliū tocius israhel venit ad regē
Rex vero dauid misit ad sadoch
⁊ abiathar sacerdotes dicēs. Loq̄
mini ad maiores natu iuda dicē
tes. Cur venitis nouissimi ad re
ducendū regē in domū suaz. Ser
mo aūt om̄is israhel peruenerat
ad regez in domo eius q̄ dixerat
rex. Hec dicetis ad populū Frēs
mei vos: os meū ⁊ caro mea vos
Quaē nouissimi reducitis regez.
Et amase dicite Nōne os meū es
⁊ caro mea. Hec faciat mihi d⁹
⁊ addat si nō magister milicie fu
eris corā me omni tēpore ꝓ ioab
Et inclinauit cor omniū virorū iu
da quasi viri vnius. Miseruntq̄
ad regē dicentes. Reuertere tu ⁊
oēs ꝑui tui. Et reuersus ē rex. Et ve
nit vsq̄ iordanē. Et omnis iuda
venit vsq̄ in galgala vt occurre
ret regi ⁊ trāsduceret eū iordanē.
Festinauit aūt semei filius gera
filij iemini de bahurim ⁊ descēdit
cū viris iuda in occursū regis da
uid cū mille viris de beniamin et
siba puer de domo saul et q̄ndecī
filij eius ac viginti ꝑui erāt cū eo
Et irrūpentes iordanē ante regez
transierūt vada vt trāsducerēt
domuz regis ⁊ facerent iuxta iussi
onē eius. Semei autē filius gera
ꝓstrat⁹ coraz rege cū iam trāsissz
iordanē dixit ad eū. Ne reputes
mihi dn̄e mi iniquitatez neq̄ me
mineris iniuriarū serui tui in die
qua egressus es dn̄e mi rex de ihe
rusalem: neq̄ ponas rex in corde

tuo. Agnosco enim seruus tuus
peccatū meū & idcirco hodie pmꝰ
veni de oī domo ioseph. descendi
q̄ in occursū dñi mei regis. Respō
dens vero abisai filiꝰ saruie dixit
Nūquid p hijs verbis nō occide
tur semei qui maledixit xpō dñi.
Et ait dauid. Quid mihi & vobis
filij saruie. Cur efficieminī mihi
hodie in sathan. Ergone hodie i
terfitiet vir in isrl. An ignoro ho
die me factū regē super israhel. Et
ait rex semei. Nō morieris Juraūit
q̄ ei. Miphiboseth q̄ filiꝰ saul de
scendit in occursū regis illotis pe
dibus & intonsa barba. vestesq̄
suas nō lauerat a die q̄ egressus
fuerat rex vsq̄ ad diē reuersionis
eius in pace Cūq̄ occurrisset regi
dixit ei rex. Quare nō venisti mecū
miphiboseth. Et rīdens ait. Dñe
mi rex seruus meus ostempsit me
Dixiq̄ ei ego famulus tuꝰ ut ster
neret mihi asinū & ascēdēs abirez
cū rege. Claudus enī sū seruꝰ tuꝰ
Insup & accusauit me seruū tuum
ad te dñm meū regē. Tu aūt dñe
mi rex sicut angelus dei es fac q̄
placitum est tibi. Neq̄ enī fuit do
mus patris mei nisi morte obno
xia dño meo regi. tu autez posuisti
me famulū tuū inter cōuiuas mense
tue Quid ergo habeo iuste querē
le aut q̄ possum vltra vociferari
ad regē. Ait ergo ei rex. Quid vl
tra loqueris. Firmū est q̄ locutꝰ
sum. Tu & siba diuidite possessio
nes. Rīditq̄ miphiboseth regi.
Etiaz cūcta accipiat post quā reuersus
est dñs meus rex pacifice i domū
suā Berzellaiq̄ galaaditesꝰ senex
valde descēdēs de rogelim trānsduxit
regē iordanē patus etiā vltra flu
uiū ꝓsequi eū. Erat aūt berzellai ga
laadites senex valde id ē octoge
nariꝰ et ipē pbuit alimēta regi cū
moraret i castris. Fuit q̄ppe vir di
ues nimis. Dixit itaq̄ rex ad ber
zellai Veni mecū ut requiescas secu
rus i ihrlm. Et ait berzellai ad re
gē. Quot sūt dies ānoꝝ vite mee
ut ascēdā cū rege i ihrlm. Octoge
nariꝰ sū hodie. Nūq̄d vigēt sēsus
mei ad discernēdū suaue & ama
rū & delectare potest famulū tuū cibꝰ
aut potꝰ vel audire possuz vltra vo
cē cātorū atq̄ cātatricū. Quare famu
lus tuus sit oneri dño meo regi Pauhu
lū ꝓcedā famulus tuus ab iorda
ne tecū. Nō indigeo hac vicissitu
dine. & obsecro ut reuertar famulus tuꝰ
& moriar i ciuitate mea & sepeliar
iuxta sepulchrū patris mei et matris
mee. Est aūt famulus tuus chamaā
ipē vadat tecū dñe mi rex et fac ei
quicquid tibi bonū videtur. Dixit
itaq̄ ei rex. Mecum transeat cha
maam & ego faciam ei quicquid
tibi placuerit & omne q̄d petieris a
me impetrabis. Cūq̄ trānissz vni
uersus ꝓpulus & rex iordanē restitit
& osculatus est rex berzellai & benī
dixit ei & ille reuersus est in locuz
suum. Transiuit ergo rex i galga
lam & chamaam cum eo. Omnis
autē populus iuda transduxerat
regem & media tm̄ pars affuerat
de populo israhel. Itaq̄ omnes vi
ri israhel cōcurrentes ad regez di
xerunt ei. Quare te furati sunt fra
tres nostri viri iuda & transduxe
runt regem et domum eius iorda
nē. omnesq̄ viros dauid cū eo. Et
rīdit oīs vir iuda ad viros isrl

Quia mihi ꝓprior est rex. Cur ira
sceris sup hac re. Nunq̄d ꝯmedi
mus aliq̄d ex rege. ā munera no
bis data sūt. Et rn̄dit vir israhel
ad viros iuda ⁊ ait. Decē ꝑtibus
maior ego sū apud regē magisq̄
ad me ꝑtinet dauid q̄ ad te. Cur
fecisti mihi iniuriā ⁊ nō mihi nū
ciatū est priori vt reducerē regem
meū. Durius autē rn̄derunt viri
iuda viris isrl. Ca. xx.

Acciditq̄ vt ibi esset vir be
lial noīe siba filius bochri
vir ieminceus ⁊ cecinit buccina ⁊
ait. Nō est nobis pars in dauid
neq̄ hereditas ī filio ysai. Reuer
tere in tabernacula tua israhel. Et
sepatus ē omnis isrl a dauid. se
cutusq̄ ē siba filiū bochri. viri āt
iuda adheserūt regi suo a iordane
vsq̄ iherusalē. Cūq̄ venissz rex ī
domū suā in iherusalē tulit decem
mulieres ꝯcubinas q̄s dereliquerat
ad custodiendā domuz et tra
didit eas in custodiā alimēta eis
p̄bens. Et nō ē ingressus ad eas
ꝫ erāt clause vsq̄ in diem mortis
sue in viduitate viuētes. Dixit āt
rex amase Conuoca m̄ omnes vi
ros iuda in diem terciū et tu ade
sto pn̄s. Abijt ergo amasa vt cō
uocaret iudā et moratus ē extra
placitū qd ei cōstituerat rex. Ait
āt dauid ad abisai. Nūc magis
afflicturus ē nos siba filiꝰ bochri
q̄ absalon Tolle ergo ꝑuos dn̄i
tui et ꝑsequere eū ne forte inueni
at ciuitates munitas et effugiat
nos. Egressi sūt ergo cum eo viri
ioab cerethiq̄ et felethi et ōnes
robusti exierūt de iherusalē: ad ꝑ
sequendū siba filiū bochri. Cūq̄
illi essent iuxta lapidē grandez q̄
est ī gabaō ⁊ amasa veniēs occur
rit eis. Porro ioab vestitus erat
tunica stricta: ad mēsurā habitꝰ
sui ⁊ desup accīctus gladio depen
dente vsq̄ ad ilia in vagina q̄ fa
brifactꝰ leui motu egredi poterat
et percutere. Dixit itaq̄ ioab ad
amasam. Salue mi frater. Et te
nuit manu dextera mentū amase
q̄si osculās eū. Porro amasa nō
obseruauit gladiū quē habebat
ioab. Qui ꝑcussit eū in latere et
effudit intestina eiꝰ ī terrā ⁊ mor
tuus est nec scd̄m vulnꝰ apposu
it. Ioab autē ⁊ abisai frat̄ eius
ꝑsecuti sūt siba filiū bochri. Inte
rea q̄dā viri cū stetissent iuxta ca
dauer amase de socijs ioab dixe
runt. Ecce q̄ esse voluit ꝓ ioab co
mes dauid. Amasa āt ꝯspersus
sanguine: iacebat in media via.
Vidit hoc q̄dā vir q̄ sb̄sistēt oīs
ꝓpl's ad vidēdū eū ⁊ amouit ama
sam de via ī agrū: operuitq̄ eū ve
stimēto ne subsisterēt trāseūtes
ꝓpter eū. Amoto ergo illo de via
trāsibat omnis vir sequēs ioab
ad ꝑsequendū siba filiuz bochri
Porro ille trāsieāt ꝑ om̄es tribꝰ
israhel vsq̄ in abelaz ⁊ ī bethma
cha omnesq̄ viri electi ꝯgregati
fuerāt ad eum. Venerūt itaq̄ ⁊
oppugnabāt eū in abela ⁊ ī beth
macha et circūdederūt municōibꝰ
ciuitatē ⁊ obsessa ē vrbs. Omnis
autē turba q̄ erat cū ioab: molie
bat̄ destruere muros Et clamauit
mulier sapiens de cīitate. Audite
audite dicite ioab: appropinqua
huc ⁊ loq̄r tecū. Qui cū accessissz
ad eā ait illi. Tu es ioab. Et ille

rūdit·Ego·Ad quez sic locuta est
Audi sermones ācille tue· Qui re
spō dit·Audio· Rursūq; illa·p mo
mḡt dicebat īn veteri pūblo·Qui
interrogāt interrogēt in abela et
sic p finiebant·Nōne ḡ fū q rūdeo
veritatē in isrl̄ a tu qris subvtere
ciuitatē a euertere matrē in isrl̄·
Quaē precipitas hereditatē dñi·
Rūdēsq; ioab ait Absit·absit hoc
a me nō precipito neq; demolior·
Nō se sic habet res· Sed homo de
monte effraim siba filius bochri
ognomine leuauit manū suā ctr̄
regē dauid· Tradite illū solū a re
cedemus a ciuitate· Et ait mulier
ad ioab Ecce caput eius mittetur
ad te p murū· Ingressa ē ergo ad
oēm ppl̄m a locuta est eis sapien
ter· Qui abscisū caput sibe filij bo
chri pieceūt ad ioab·Et ille cecī
nit tuba a recesseūt ab vrbe vn9
quisq; in tabnacula sua·Joab āt
reūfus est iherusalē ad regē·Fuit
ergo ioab sup oēm exercitū isrl̄·ba
naias autez filius ioiade sup cere
thēos a felethēos·aduraz vero fu
per tributa·porro iosaphat filius
ahilud acomentariis·Siba autē
scriba·sadoch vero a abiathar sa
cerdotes·hira aūt iharites eāt sa
cerdos dauid· Ca·xxi·

HActa ē q̄ fames in diebus da
uid trib9 annis ingis̄·Et cō
suluit dauid oraculuz dñi· dixitq;
dñs·Propt̄ saul a domū sanḡnū
q̄ occidit gabaonitas· Vocatis
ergo gabaonitis rex dixit ad eos
Porro gabaonite nō fūt de filijs
isrl̄·ſ reliq̄e amorreoruz· Filij q̄p
pe isrl̄ iurauerāt eis a voluit saul
percutere eos zelo quasi pro filijs
isrl̄ a iuda· dixit ḡ dd ad gabao
nitas·Quid fatiā vobis a qd erit
vr̄i placati ū ut bñdicatis hēditati
dñi·e dixerūtq; ei gabaonite· Nō
est nob sup argento et auro que
stio·ſ otra saul a cōtra domū ei9
neq; volumus ut interfitiatur hō
de israhel·Ad quos rex ait·Quid ḡ
vultis ut fatiā vobis·e Qui dixer̄t
regi·Virū q̄ attriuit nos et oppſ
sit im̄que ita delere debem9 ut nec
vnus q̄dē residu9 sit de stirpe ei9 i
cūctis finib9 isrl̄·Dent nob septē
viri de filijs eius ut crucifigamus
eos dño in gabaa saul quōdam
electi dñi Et ait rex·Ego dabo·Pe
percitq; rex miphiboseth filio io
nathe filij saul ꝓter iusiurādum
qd fuerat inter dauid a ionathā
filiū saul·Tulit itaq; rex duos fi
lios respha filie ahia qs peperit
saul·armoni a miphiboseth a qn̄
q̄ filios michol filie saul quos ge
nueāt hadrieli filio berzellai qui
fuit de molathi a dedit eos in ma
nus gabaonitarū qui crucifixer̄t
eos in monte coraz dño·Et cecide
rūt hij septē simul occisi in diebus
messis p̄me incipiente messione
ordei·Tollēs āt respha filia ahia
cilitiū substrauit sibi supra petrā
ab initio messis donec stillaret aq̄
sup eos de celo a nō dimsit aues
lacerare eos p diē neq; bestias p
noctē·Et nūtiata sunt dauid que
fecerat respha filia ahia ocubina
saul·Et abijt dauid a tulit ossa sa
ul a ossa ionathe filij eius a viris
iabes galaad q̄ furati fuerāt ea
de platea bethsan in q̄ suspēderāt
eos philistijm cū interfecissent saul
in gelboe a asportauit im̄ ossa saul

et ossa ionathe filij eius ⁊ colligē
tes ossa eoꝝ q̄ affixi fuerāt: sepeli
erūt ea cū ossib⁹ saul et ionathe
filij eius: in terra beniamin ī latē
sepulchri cis p̄ris saul Fecerūtq̄
omnia q̄ p̄ceperat rex ⁊ repropici
atus ē deus terre post hec. Factū
ē autē rursū p̄liū philistinoꝝ ad
uersū isrl ⁊ descēdit dauid ⁊ ꝑui
ei⁹ cū eo ⁊ pugnabāt cōtra phi
listym. Deficiēte āt dauid. iesbi
denob q̄ fuit de genere arafa cui⁹
ferrū haste trecentas vncias ap
pēdebat et accinct⁹ erat ense no
uo: nisus ē ꝑcutē dauid: p̄sidioq̄
ei fuit abisai filius saruie et ꝑcus
sū philisteū interfecit. Tūc iuraue
rūt viri dauid dicentes. Jam nō
egredieris nobiscū in bellū: ne ex
tinguas lucernā isrl. Scd̄z q̄ fuit
bellū ī gob: ꝯtra philisteos Tūc
ꝑcussit sobochai de vsathi: zaph
de stirpe arafa: de genere gigantū
Terciūq̄ fuit bellū in gob cōtra
philisteos in quo percussit adeo
datus fili⁹ saltus polimitari⁹ be
thleemites goliath getheuz cui⁹
hastile haste erat quasi liciatori
ū texentiū. Quartū bellum fuit in
geth ī quo vir fuit excelsus q̄ se
nes in manib⁹ pedibusq̄ hēbat
digitos id ē viginti ⁊ quatuor et
erat de origīe arafa ⁊ blasphema
uit isrl. Percussit autem eū iona
thas filius sammaa frīs dauid
Hij q̄tuor nati sūt de arafa ī geth
⁊ ceciderūt in manu dauid et ser
uoꝝ eius. Ca. xxij.

Locutus est aūt dauid dn̄o
verba carminis huius ī die
qua liberauit eū dn̄s de maū oīm
inimicoꝝ suoꝝ ⁊ de manu saul Et
ait. Dn̄s petra mea ⁊ robur meuz
⁊ saluator me⁹. Deus dn̄s fortis
me⁹: sperabo in eū. Scutū meuz et
cornu salutis mee. eleuator me⁹
⁊ refugiū meum. saluator me⁹ de
iniq̄tate liberabis me. Laudabilē
inuocabo dn̄m et ab inimicis me
is saluus ero. Quia circūdederūt
me cōtricōes mortis. torrentes be
lial t̄ruerūt me Funes īferi c̄cūdede
rūt me p̄uenerūt me laq̄i mortis In
tribulacōe mea inuocabo dn̄m ⁊
ad deū meū clamabo Et exaudiet
de tēplo sancto suo vocē meam ⁊
clamor me⁹ veniet ad aures eius
Cōmota est ⁊ ꝯtremuit t̄ra: fūda
mēta montiū ꝯcussa sūt et ꝯquas
sata. qūo irat⁹ ē eis. Ascendit fu
mus de narib⁹ ei⁹ et ignis de ore
eius vorauit. carbones succēsi sūt
ab eo. Et inclinauit celos ⁊ descē
dit ⁊ caligo sub pedibus eius. Et
ascendit sup cherubin et volauit
et lapsus ē sup pēnas vēti. Et po
suit tenebras in circuitu suo lati
bulū cribrās aq̄s de nubibus ce
lorū. Pre fulgore in ꝯspcū ei⁹ nu
bes. succēsi sūt carbones ignis To
nabit de celo dn̄s ⁊ excels⁹ dabit
vocē suā Misit sagittas suas ⁊ dis
sipauit eos: fulgura et ꝯsumpsit
eos. Et apparuerūt effusiōes maīs
et reuelata sūt fūdamēta orb̄. ab
increpacōne dn̄i. ab inspiracōne
spūs furoris eius. Misit de celo ⁊
assumpsit me et traxit me de aq̄s
multis. Liberauit me ab inimico
meo potētissimo et ab hijs q̄ ode
rāt me: qūo robustioēs me erāt.
Preuenit me ī die afflictiōis mee
⁊ factus ē dn̄s firmamentū meuz
Et eduxit me ī latitudinē. liberauit

me qꝛ ꝯplacui ei. Retribuet mihi
dñs scd̄m iustitiā meā ⁊ scd̄m mū
ditiaꝫ manuū meaꝝ reddet mihi.
Quia custodiui vias dñi ⁊ nō egi
impie a deo meo. Oīa em̄ iudicia
eius in ꝯspcū meo ⁊ precepta ei⁹
nō amoui a me Et ero ꝑfect⁹ corā
eo ⁊ custodiā me ab iniq̄tate mea
Et restituet m̄ dñs scd̄m iustitiaꝫ
meā ⁊ scd̄m mūditiā manuū mea
rū in ꝯspcū oculoꝝ suoꝝ Cū sācto
sāctus eris ⁊ cū robusto ꝑfectus.
Cū electo electus eris ⁊ cū ꝑuerso
subūteris. Et ꝓpl'm pauperē saluū
faties. oculisq̄ tuis excelsos humi
liabis. Quia tu lucerna mea dñe
⁊ tu dñe illuminab̄ tenebras me
as In te em̄ curraꝫ accinctus ī deo
meo trāsiliaꝫ murū. Deus imma
culata via eius eloquiū dñi igne
examinatū scutū est oīm sperātiū
in se. Quis ē deus p̄ter dñm et q̄s
deus fortis p̄ter deū nr̄m. Deus q̄
accinxit me fortitudine ⁊ cōplana
uit ꝑfectā viā meā. Coequans pe
des meos ceruis ⁊ sup excelsa mea
statuēs me. Docēs manus meas
ad p̄liū ⁊ ꝯponēs q̄si arcū ereum
brachia mea. Dedisti mihi clipeū
salutis tue ⁊ māsuetudo mea mul
tiplicauit me. Dilatabis gressus
meos subtus me ⁊ nō defitiēt tali
mei. Persequar inimicos meos ⁊
ꝯterā ⁊ nō ꝯuertar donec cōsumā
eos. Cōsumā eos ⁊ ꝯfringā ut n̄
ꝯsurgāt cadēt sub pedibus meis.
Accinxisti me fortitudine ad pre
liū incuruasti resistētes mihi sub
tus me Inimicos meos dedisti m̄
dorsū: odientes me ⁊ dispdā eos.
Clamabūt ⁊ non erit qui saluet
ad dominū et non exaudiet eos

Delebo eos ut puluerē terre q̄i lu
tū plateaꝝ ꝯminuā eos atq̄ ꝯfrī
gaꝫ. Saluabis me a cōtradictōni
bus ꝓpl'i mei custodies me ī caput
gētiū. Populus queꝫ ignoro ſui
et mihi. filij alieni resistent m̄. au
ditu auris obediēt mihi Filij alie
ni defluxerūt ⁊ ꝯtrahent̄ in angu
stijs suis. Viuit dñs et bn̄dictus
deus meus ⁊ exaltabit̄ deus fortis
salutis mee. Deus qui das vindi
ctas mihi ⁊ deicis populos sb̄ me
Qui educis me ab inimicis meis
⁊ a resistētib⁹ mihi eleuas me a vi
ro iniquo liberab̄ me. Propterea
ꝯfitebor tibi dñe in gētib⁹ ⁊ nomi
ni tuo cātabo. Magnificāti salutē
regis sui ⁊ fatiēti misericordiā xp̄o
suo dauid ⁊ semini ei⁹ in sēpit̄nū.

Hec autē sūt v̄ba Ca. xxiij.
nouissima q̄ dixit dauid fili
us ysai. Dixit vir cui ꝯstitutū ē de
cristo dei iacob egregi⁹ psaltes is
rahel. Spiritus dñi locutus est ꝑ
me ⁊ sermo ei⁹ ꝑ linguā meā. Di
xit: de⁹ isrl̄ m̄ locutus ē: fortis isrl̄
dominator hoīm iust⁹ ⁊ dñator
in timore dei Sicut lux aurore oriē
te sole mane absq̄ nubibus ruti
lat ⁊ sicut pluuijs germīat herba
de t̄ra. Nec tn̄ta ē dom⁹ mea apud
deū ut pactū eternū iniret mecum
firmū in oīb⁹ atq̄ munitū. Cūcta
ei sal⁹ mea ⁊ oīs volūtas nec ē q̄c
q̄ ex ea qd̄ nō germinet. Preuari
catores aūt q̄i spine euellēt̄ vniū
si q̄ nō tollūt̄ manib⁹ Et si q̄s tan
gere voluerit eas armabit̄ ferro
⁊ ligno lanceato. igneq̄ succense
ꝯburēt̄ vsq̄ ad nihilū Hec noīa
fortiū dd̄. Dauid sedēs ī cathedra
sapientissim⁹ p̄nceps inter tres.

Ipse est q̄si tenerrimus ligni ver
miculus. q̄ octingentos ĩterfecit
impetu vno. Post hūc eleazar fi
lius patrui ei⁹ ahoites inter tres
fortes q̄ erāt cū dauid quādo ex
probrauerūt philistijm et cōgre
gati fūt illuc in p̄liuz. Cūq; ascen
dissent filij isrl̄ ipse stetit et pcus
sit philisteos: donec deficeret ma
nus ei⁹ et obrigesceret cū gladio
Fecitq; dn̄s salutē magnā in die
illa ⁊ populus qui fugerat reuer
sus est ad cesorū spolia detrahen
da Et post hūc sāmaa fili⁹ agge
de arari. Et ɔgregati sunt philisti
im in stacōne. Erat q̄ppe ibi ager
lente plenus. Cūq; fugisset ppl̄s
a fatie philistijm stetit ille in me
dio agri et tuitus est eū. Percus
sitq; philisteos ⁊ fecit dn̄s salutē
magnam. Necnō et ante descēde
rāt tres qui erant principes inter
triginta ⁊ venerāt tpe messis ad
dauid in spelūcā adollaz. Castra
āt philistinoꝝ erāt posita ĩ valle
gigantū et dauid erat in p̄sidio
porro statio philistinorū tūc erat
in bethleem desiderauit ergo da
uid ⁊ ait. O si quis m̄ daret potū
aque de cisterna q̄ est ĩ bethleem
iuxta portā. Irruperūt ergo tres
fortes castra philistinorū ⁊ hau
serūt aquaz de cisterna bethleem
q̄ erat iuxta portā ⁊ attulerūt ad
dauid. At ille noluit bibē. ꝫ liba
uit illaz dn̄o dicēs Propicius sit
mihi dn̄s: ne fatiā hoc. Nū sang
uinem hōim istoꝝ q̄ profecti sunt
et aīaꝝ periculū bibam. Noluit
ergo bibere. Hec fecerunt tres ro
bustissimi. Abisaiq̄ frater ioab
filius saruie: p̄nceps eāt de trib⁹

Ipse est q̄ leuauit hastā suā ɔtra
trecentos q̄s interfecit: noīatus
in tribus ⁊ ĩter tres nobilior erat
q; eoꝝ princeps sed vsq; ad tres
p̄mos nō puenerat. Et banaias
fili⁹ ioiade viri fortissimi magno
rū operuz de capseel. Ipse pcussit
duos leones moab ⁊ ipse descen
dit ⁊ pcussit leonē in media cister
na in dieb⁹ niuis. Ipseq̄ interfe
cit virū egiptiū virū dignum spe
ctaculo habentē in maū hastam
Itaq; cū descendissz ad eū ĩ virga
vi extorsit hastā de manu egiptij
et int̄fecit eū hasta sua Hec fecit
banaias fili⁹ ioiade. Et ip̄e noīa
tus inter tres robustos q̄ erāt int̄
triginta nobiliores. verūtamen
vsq; ad tres nō pueneāt. Fecitq;
eū sibi dauid auicularīū a secreto
Asahel frater ioab inter triginta
Eleanan fili⁹ patrui ei⁹ de bethle
em. Sēma de arari. Elicha de aro
di. Heles de phalti. Hira filius
acces de thecua. Abieser de ana
thot Mobōnai de vsathi. Selmō
ahoites Macharai netophatites
Eleph fili⁹ baana ⁊ ip̄e netopha
tites. Itai filius ribai de gebeeth
filioꝝ beniamin. Banai pharato
nites. Heldai de torrente gaas.
Albialbon arbathites. Azma
ueth de beromi Eliaba de salboni
Filij iasen: ionathan. Semma
de orodi. Haiam filius sarar aro
thites. Eliueleth filius aasbai.
filij maachati. Heliā filius achi
tofel gelonites. Esrai de carmelo
Farai de arbi Igaal fili⁹ nathan
de soba. Bonni de gaddi Selech
de āmoni. Naarai berothites ar
mig̃ ioab filij saruie Hira ihet̄tes

Gareb ⁊ ipē ihetrites. Vrias ethe
us. Oēs trigītaseptē. Ca. xxiiij.
Et addidit furor dñi irasci
ɔtra israhel: ɔmouitq; da
uid in eis dicētez ad ioab. Vade
nūera israhel ⁊ iudā. Dixitq; rex
ad ioab principez exercitus sui.
Perambula omēs tribus isrl̄. a
dan vsq; ad bersabee ⁊ numeāte
populū ut sciā numerū eius. Dix
itq; ioab regi. Adaugeat dñs de
us tuꝰ ad populū tuum quātus
nūc est: iterūq; cētuplicet in cōspe
ctu domini mei regis. Sed quid si
bi dominꝰ meꝰ rex vult ī re huius
cemodi. Obtinuit autez sermo re
gis verba ioab ⁊ pn̄cipū exercitꝰ
Egressusq; ē ioab ⁊ pn̄cipes mili
tum a facie regis ut numeārēt po
pulum israhel. Cūq; pertrāsissent
iordanē venerūt in aroer ad dexte
ram vrbis que est in valle gad ⁊
p iazer trāsierūt in galaad ⁊ in ter
rā inferiorē hodsi ⁊ venerūt ī dan
siluestria Circueūtesq; iuxta sydo
nē trāsierūt ꝓpe menia tyri ⁊ om
nē terram euei ⁊ chananei: vene
rūtq; ad meridiē iuda ī bersabee
⁊ lustrata vniuersa terra affuerūt
post nouez mēses et viginti dies
in iherusalez Dedit ergo ioab nu
merū descripcōnis populi regi. Et
inuenta sūt de israhel octingenta
milia virorꝫ forciuz qui educerēt
gladiū ⁊ de iuda quingēta milia
pugnatorꝫ. Percussit aūt cor da
uid eū postq̄ nūeratus ē populꝰ
Et dixit dauid ad dñm. Peccaui
valde in hoc facto sed p̄cor domīe
ut trāsferās iniq̄tatē ſui tui. qꝛ stul
te egi nimis Surrexit itaq; dd̄ ma
ne ⁊ ſmo dñi factꝰ ē ad gad ꝓphe
tā ⁊ vidētē dd̄ dicēs Vade ⁊ loq̄re
ad dd̄. Hec dicit dñs Triū tibi da
tur opcō elige vnū qd̄ volueis ex
hijs ut faciā tibi. Cūq; vēissz gad
ad dd̄ nūciauit ei dicēs. Aut sep
tē ānis vēiet tibi fames ī terra tua
Aut tribꝰ mēsibz fugies adūsari
os tuos ⁊ illi te ꝑseqn̄t: aut certe
tribꝰ diebꝰ erit pestilentia in ter
ra tua. Nunc ergo delibera ⁊ vide
quem respondeaz ei qui me misit
sermonem. Dixit autē dauid ad
gad. Coartor nimis. Sed melius
est ut incidiā in manus domini:
multe enim misericordie eiꝰ sūt:
q̄ ī manꝰ hominū. Immisitq; do
minꝰ pestilenciā in israhel de māe
vsq; ad tempus cōstitutū ⁊ mor
tui sunt ex populo a dan vsq; ber
sabee septuaginta milia virorum
Cūq; extendissz manū suaz ange
lus domini sup iherusalez ut disp
deret eā: misertus est dominꝰ sup
afflictione ⁊ ait angelo percuciē
ti populū. Sufficit nūc ɔtine ma
nū tuam Erat aūt angelꝰ domini
iuxta areā areuna ihebusei. Dixit
q; dauid ad dominū cum vidissz
angelū cedētem populū. Ego sum
qui peccaui ⁊ ego inique egi isti q̄
oues sūt quid fecerūt. Vertatur
obsecro manꝰ tua cōn̄ me ⁊ ɔtra
domū p̄ris mei. Venit aūt gad ꝓ
pheta ad dauid in die illa ⁊ dixit
ei. Ascēde ⁊ cōstitue altare dño: in
area areuna ihebusei. Et ascendit
dauid iuxta sermonē gad quē p̄
cepat ei dñs Cōspitiēsq; areuna
animaduertit regē ⁊ ſuos eiꝰ trāsi
re ad se ⁊ egressus adorauit regez
ꝓno vultu ī t̄rā ⁊ ait Quid cause ē
ut vēiat dñs meꝰ rex ad ſuū suū.

Cui dauid ait. Vt emam a te are
am ⁊ edificē altare dño ⁊ cessꝫ int̄
fectio q̄ grassat̄ in populo. Et ait
areuna ad dauid. Accipiat ⁊ of
ferat dñs meꝰ rex: sicut placet ei
Habes boues ī holocaustū ⁊ plau
strū ⁊ iuga boū in vsū lignorum.
Omnia dedit areuna regi. Dixitq̄
areuna ad regeꝫ. Dñs deus tuus
suscipiat votū tuū Cui respondēs
rex ait. Nequaq̄ vt vis ꝫ emam
p̄cio a te et nō offerā dño d̄o meo
holocausta gratuita. Emit ergo
dauid areā ⁊ boues argenti sidis
quinquagīta ⁊ edificauit ibi da
uid altaē dño ⁊ obtulit holocau
sta et pacifica. Et repropiciatꝰ ē
dñs terre ⁊ cohibita ē plaga ab
israhel. ⁘

Explicit. liber regū scd̄s.
Incipit tercius. Ca. p̄mū.

A

AT rex dauid senue
rat: habebatq̄ eta
tis plurimos dies.
Cūq̄ opiretur vesti
bus nō calefiebat.
Dixerūt ergo ei serui sui Queramꝰ
dño nr̄o regi adolescētulā v̄ginez
⁊ stet corā rege ⁊ foueat eū dormi
atq̄ in sinu suo ⁊ calefatiat dñm
nr̄m regē. Quesierūt igit̄ adolescē
tulā spetiosā in omnibꝰ finibꝰ isrl̄
⁊ inuenerunt abisac sunamitē ⁊
adduxerūt eam ad regē. Erat autē
puella pulchr̄ nīs: dormiebatq̄
cū rege ⁊ ministrabat ei: rex vero
nō ꝯgnouit eā. Adonias aūt fili
us aggith eleuabat̄ dicēs. Ego re
gnabo. Fecitq̄ sibi currus ⁊ equi
tes ⁊ quinq̄gīta viros q̄ currerēt
ante eū. Nec corripuit eū pater
suus aliquando dicēs. Quare hoc
fecisti. Erat autez ⁊ ipse pulcher
valde: scd̄us natu post absolō Et
sermo eius cū ioab filio saruie ⁊
cū abiathar sacerdote: q̄ adiuua
bāt ptes adonie. Sadoch vero sa
cerdos et banaias filiꝰ ioiade et
nathan ꝓpheta ⁊ semei ⁊ cerethi
⁊ felethi ⁊ om̄e robur exercitus
dauid nō erat cum adonia. Imo
latis ergo adonias arietibꝰ et vi
tulis ⁊ vniūsis pinguibus iuxta
lapidē zoeleth q̄ erat vicinꝰ fonti
rogel: vocauit vniuersos fratres
suos filios regis et oēs viros iu
da seruos regis. nathan aūt pro
phetā ⁊ banaiā ⁊ robustos q̄sq̄
⁊ salomonē frēm suū nō vocauit
Dixit itaq̄ nathan ad bethsabee
matrē salomonis. Nū audisti q̄
regnauerit adonias filiꝰ aggith
⁊ dñs noster dauid hoc ignoāt.
Nūc ergo veni accipe ꝯfiliū a me
⁊ salua animā tuā filiq̄ tui salo
monis. Vade ⁊ ingredē ad regē
dauid ⁊ dic ei. Nonne tu dñe mi
rex iurasti m̄ ancille tue dicens q̄
salomon filiꝰ tuꝰ regnabit post
me ⁊ ip̄e sedebit ī solio meo. Qua
re ergo regn̄t adonias. Et adhuc
ibi te loquente cū rege ego veniā
post te ⁊ ꝯplebo s̄mones tuos In
gressa ē itaq̄ bethsabee ad regeꝫ
in cubiculo. Rex aūt senuerat ni
mis ⁊ abisac sunamitis ministra
bat ei. Inclinauit se bethsabee ⁊
adorauit regē. Ad quā rex: q̄d ti
bi inq̄t vis. Que rn̄dens ait dñe
mi tu iurasti p dñm deū tuū ancil
le tue salomon filius tuus regna
bit post me ⁊ ip̄e sedebit in solio

B.

meo et ecce nunc adonias regnat
te dñe mi rex ignorãte. Mactauit
C. boues ⁊ pinguia queq; ⁊ arietes
plurimos et vocauit om̃es filios
regis. abiatharq̃ sacdotẽ ⁊ ioab
principẽ militie. salomonẽ aũt ser
uũ tuũ nõ vocauit Verũtam̃ dñe
mi rex in te oculi respitiunt totius
israhel ut indices eis q̃s sedẽ debe
at in solio tuo dñe mi rex post te.
Eritq; cũ dormierit dñs meus rex
cũ patribus suis: erimus ego ⁊ fi
lius me⁹ salomõ peccatores. Ad
huc illa loquẽte cũ rege: nathan
ꝓpheta venit. Et nuntiauerũt regi
dicẽtes. Adest nathã ꝓpha. Cũq;
introisset in cõspcũ regis ⁊ adoras
set eũ ꝓnus in terrã: dixit nathã
dñe mi rex tu dixisti adonias reg
net post me ⁊ ipe sedeat sup thro
nũ meũ. Quia descendit hodie et
ymolauit boues ⁊ pinguia ⁊ arie
tes plurimos ⁊ vocauit vniũsos
filios regis ⁊ principes exercitus
abiatharq̃ sacerdotẽ. illisq; vescẽ
tib⁹ ⁊ bibẽtib⁹ corã eo ⁊ dicẽtib⁹
viuat rex adonias me ꝑuũ tuũ et
sadoch sacerdotẽ ⁊ banaiam filiũ
ioiade ⁊ famulũ tuũ salomonẽ nõ
vocauit. Nũquid a dño meo rege
exiuit hoc v̄bũ ⁊ m̃ nõ indicasti ꝑ
uo tuo q̃s sessurus esset sup thro
nũ dñi mei regis post eũ. Et rñdit
D. rex dd̃ dicẽs. Vocate ad me beth
sabee. Que cũ fuissꝫ ingressa coraꝫ
rege ⁊ stetissꝫ añ eũ. iurauit rex et
ait Viuit dñs q̃ eruit aĩaꝫ meam
de omni angustia. q̃ sicut iuraui
tibi ꝑ dñm deũ isrl̃ dicẽs: salomõ
filius tu⁹ regnabit post me ⁊ ipse
sedebit sup soliũ meũ ꝓ me sic fa
tiaꝫ hodie. Sũmissoq; bethsabee i
terrã vultu: adorauit regẽ dicens
Viuat dominus meus rex dauid
in eternũ Dixitq; rex dauid Voca
te mihi sadoch sacerdotẽ ⁊ nathã
ꝓphetã ⁊ banaiã filiũ ioiade. Qui
cũ ingressi fuissent corã rege dixit
ad eos. Tollite vobiscũ seruos do
mini vr̃i ⁊ imponite salomonẽ fi E.
liũ meũ sup mulã meam ⁊ ducite
eũ in gion ⁊ vngat eũ ibi sadoch
sacerdos ⁊ nathã ꝓpha in regẽ su
per isrl̃ Et canetis buccina atq; di
cetis. Viuat rex salomõ. Et ascen
detis post eũ ⁊ veĩetis in ihrl̃m et
sedebit sup soliũ meũ ⁊ ipe regbit
ꝓ me illiq; p̃cipiã ut sit dux super
isrl̃ ⁊ sup iudã. Et rñdit banaias
fili⁹ ioiade regi dicens. Amen. Sic
loquatur dñs deus dñi mei regis
Qũo fuit dñs cũ dño meo rege sic
sit cũ salomone ⁊ sublimi⁹ fatiat
solium eius a solio dñi mei regis
dauid. Descẽdit ergo sadoch sacer
dos ⁊ nathã ꝓpha ⁊ banaias fili
us ioiade ⁊ cerethi ⁊ felethi ⁊ ipo
fuerũt salomonẽ sup mulaꝫ regis
dauid ⁊ adduxerẽt cũ in gion. Sũ
psitq; sadoch sacerdos cornu olei
de tabnaculo ⁊ vnxit salomonẽ ⁊
cecinerũt buccina ⁊ dixit oĩs ꝓpl̃s
Viuat rex salomõ. Et ascẽdit vni F.
uersa multitudo post eũ ⁊ ꝓpl̃s ca
nentiũ tibijs ⁊ letantium gaudio
magno ⁊ insonuit terra a clamo
re eoꝝ. Audiuit ãt adonias ⁊ oẽs
qui ĩuitati fuerãt ab eo. Jãq; ꝯui
uiũ finitũ erat. Sꝫ et ioab audita
voce tube ait. q̃d sibi vult clamor
cĩtatis tumultuãtis. Adhuc illo
loquẽte ionathan fili⁹ abiathar
sacdotis veĩt. Cui dixit adoĩas. In
gredẽ q̃ vir fortis es ⁊ bõ nũtiãs

Rñditq; ionathā adonie. Neq̄q̄
dñs em̄ noster rex dauid regē cō
stituit salomonē: misitq; cū eo sa
doch sacerdotē ⁊ nathan ꝓphetaꝫ
⁊ banaiaꝫ filiū ioiade ⁊ cerethi ⁊
felethi ⁊ imposuerūt eū sup mulā
r̄gis. Vnxer̄tq; eū sadoch sacdos
⁊ nathan ꝓpheta regē in gion et
ascenderūt inde letātes et īsonuit
ciuitas. Hec ē vox quā audistis
Sꝫ ⁊ salomō sedet sup soliuꝫ r̄gni
⁊ ingressi s̄ui regis benedixerunt
dño nr̄o regi dauid dicētes. Am
plificet deus nomē salomōis sup
nomē tuū ⁊ magnificet thronuꝫ
eius sup thronū tuū Et adorauit
rex in lectulo suo: insup et hec lo
cutus est. Bñdcūs dñs deus isrl̄
q̄ dedit hodie sedentē ī solio meo
videntibus oculis meis. Territi
sūt ergo ⁊ surrexer̄t oēs q̄ inuita
ti fuerant ab adonia et iuit vnus
quisq; in viā suā. Adonias autē
timēs salomonē surrexit et abijt
ī tabernaculū dñi: tenuitq; cornu
altaris. Et nūtiauerūt salomoni
dicētes Ecce adonias timens regē
salomonē tenet cornu altaris di
cens. Juret mihi rex salomon ho
die: q̄ ñ int̄ficiat s̄uū suū gladio
Dixitq; salomon. Si fuerit vir bo
bonus nō cadet ne vnus quidē ca
pillus eiꝰ in terrā. sinautē malū
inuentū fuerit ī eo: morieť. Misit
ergo rex salomon ⁊ eduxit eū ab
altari ⁊ ingressus adorauit regeꝫ
salomonem. Dixitq; ei salomon
Vade in domū tuā. Ca. ij.

Appropinquauerūt aūt dies
dauid vt moreret̄: p̄cepitq;
salomoni filio suo dicēs. Ecce ego
ingredior viā vniuerse terre Con
fortare ⁊ esto vir fortis ⁊ obs̄ua
vt custodias mādata dñi dei tui
vt ābules ī vijs eiꝰ ⁊ custodias
cerimōias eiꝰ ⁊ p̄cepta eiꝰ ⁊ iudi
cia ⁊ testiōia. sic̄ scriptū ē in lege
moysi vt intelligas vniūsa q̄ fa
cis ⁊ q̄cūq; te v̄teris vt cōfirmet
dñs s̄mones suos: q̄s locutus ē
dñs de me dicens. Si custodierīt
filij tui vias meas ⁊ ābulauerīt
corā me in veritate. in omni corde
suo ⁊ in omni aīa sua: nō auferet̄
tibi vir de solio isrl̄ Tuq̄ nosti q̄
fecerit mihi ioab filiꝰ saruie. que
fecerit dnobꝰ p̄ncipibꝰ exercitus
israhel. abner filio ner ⁊ amase fi
lio iether quos occidit ⁊ effudit
sanguinem belli in pace. ⁊ posuit
cruorē p̄lij in baltheo suo q̄ erat
circa lūbos eiꝰ et in calciamento
suo qd̄ erat ī pedibꝰ eius. Faties
ergo iuxta sapīaꝫ tuā et nō dedu
ces canicie eiꝰ pacifice ad inferos
Sed et filijs berzellai galaaditis
reddes gratiā: erūtq; ꝯmedētes in
mensa tua. Occurrerūt em̄ mihi
qñ fugiebā a fatie absalō fratris
tui. Habesq̄ apd̄ te semei filiuꝫ
gera filij iemini de baurim q̄ male
dixit mihi maledictione pessima
qñ ibā ad castra. Sed q̄ descēdit
mihi in occursū cū trāsirem iorda
nē ⁊ iuraui ei p dñm dicēs: nō te
interficiā gladio tu noli pati euꝫ
esse innoxiū. Vir autē sapiēs es
vt scias que faties ei: deducesq; ca
nos eiꝰ cū sanguine ad inferos.
Dormiuit igit̄ dauid cū prībꝰ su
is ⁊ sepultꝰ est in ciuitate dauid
Dies autē q̄bus regnauit dauid
sup isrl̄ q̄draginta anni sunt. In
ebron regnauit septem annis: in

ihꝛusalē trigintatribus. Salomō
aūt sedit sup thronū dauid pr̄is
sui ⁊ firmatū est regnū ei⁹ nimis
Et ingressus est adonias fili⁹ ag
gith ad bethsabee matrē salomo
nis. Que dixit ei Pacificus ne est
ingressus tuus. ⁊ Qui rñdit. Paci
ficus. Addiditq; Sermo mihi ē
ad te. Cui ait. Loquere. Et ille tu
quit nosti q̄ meū erat regnum ⁊
me ꝓposuerat oīs israhel sibi i re
gē. ꝙ trāslatū est regnū ⁊ factū est
fratris mei A dño em̄ cōstitutū ē
ei. Nūc ergo petitionē vnā precor
a te: ne confundas faciez meā. Que
dixit ad eum. Loquere. Et ille ait
Precor ut dicas salomoni regi ne
q̄ enim negare tibi quicq̄ tibi po
test ut det mihi abisac sunamitez
vxorē. Et ait bethsabee. Bene ego
loquar ꝓ te rege Venit ergo beth
sabee ad regē salomonē ut loque
retur ei ꝓ adonia. Et surrexit rex in
occursū eius. adorauitq; eam ⁊ se
dit sup thronū suū Positusq; est
thron⁹ mr̄i regis que sedit ad dex
teraz eius: dixit q̄ ei. Petitionem
vnam paruulā ego deprecor a te
ne confundes faciez meaz. Et dixit ei
rex. Pete mater mea. Neq; enim
fas est ut aūtam faciē tuam. Que
ait. Detur abisac sunamitis ado
nie fratri tuo vxori. Respōditq; rex
salomon ⁊ dixit matri sue. Quare
postulas abisac sunamitē adōie.
Postula ei ⁊ regnuz. Ipse est em̄
frater meus maior meus ⁊ habet abia
thar sacerdotez et ioab filiū saruie.
Jurauit itaq; rex salomō ꝓ dñm
dicēs. Hec faciat mihi deus ⁊ hec ad
dat. q̄ contra aīam suā locutus est
adonias vbū hodie. Et nūc vivit dñs
qui firmauit me et collocauit me
sup solium dauid pr̄is mei ⁊ q̄ fecit
mihi domū sicut locutus ē. q̄ hodie
occidet adonias. Misitq; rex salo
mō ꝓ manū banaie filij ioiade q̄
interfecit eū ⁊ mortuus est. Abia
thar q̄q; sacerdoti dixit rex. Vade in
anathot ad agrū tuū. Et q̄dez vir
mortis es. ꝙ hodie nō te interfitiā
q̄ portasti archā dñi dei coram dō
patre meo ⁊ sustinuisti laborez in
oī⁹ in q̄b⁹ laborauit pater me⁹
Eiecit g̃ salomō abiathar ut nō
essz sacerdos dñi ut impleret ꝓmo
dñi quē locutus ē sup domū heli i
silo. Venit āt nūtius ad salomo
nē q̄ ioab declinasset post adoniā
⁊ post salomonē non declinasset.
Fugit g̃ ioab in tabernaculū dñi ⁊
apprehēdit cornu altaris. Nūtiatū
q; est regi salomoni q̄ fugisset io
ab in tabernaculū dñi ⁊ esset iuxta
altare. Misitq; salomō banaiāfi
liū ioiade dicēs. Vade interfice eū
Et venit banaias ad tabernaculū
dñi ⁊ dixit ei. Hec dicit rex. Egrede
re. Qui ait. Nō egrediar. ꝙ hic mo
riar. Renūtiauit banaias regi ser
monez dicēs. Hec locutus ē ioab
⁊ hec locutus est mihi. Dixitq; ei
rex. Fac sicut locutus est ⁊ interfi
ce eū ⁊ sepeli⁊ amouebis sanguinē
innocentē qui effusus est a ioab
a me ⁊ a domo patris mei ⁊ reddet
dominus sanguinez eius super ca
put eius. quia interfecit duos vi
ros iustos meliores q̄ se ⁊ occidit
eos gladio patre meo dauid ig
norante. abner filium ner princi
pem militie israhel ⁊ amasaz filiū
gether principē exercitus iuda Et
reuertet sanguis illoꝝ i caput ioab.

et in caput seminis ei⁹ in sempit̄
nū. Dauid aūt ⁊ semini eius ⁊ do
mui ⁊ throno illi⁹ sit pax vsq̄ in
eternū a dn̄o. Ascendit itaq̄ ba
naias fili⁹ ioiade et aggressus eū
int̄fecit: sepultusq̄ est ī domo sua
in deſ̄to. Et ꝯstituit rex banaiaꝫ
filiū ioiade ꝓ eo sup exercitū ⁊ sado
ch sacerdotē posuit ꝓ abiathar Mi
sitq̄ rex ⁊ vocauit semei dixitq̄ ei
Edifica tibi domū in iherusalem ⁊
habita ibi et nō egredieris inde
huc atq̄ illuc. Quacūq̄ aūt die
egressus fueris et trāsieris torrē
tem cedron: scito te int̄fitiendu⁊.
Sanguis tuus erit sup caput tuū
dixitq̄ semei regi. Bonus sermo
Sicut locut⁹ est dn̄s me⁹ rex: sic
faciet seru⁹ tu⁹. Habitauit itaq̄
semei in ihrl̄m dieb⁹ multis. Fa
ctū est aūt post ānos tres: vt fu
gerent serui semei ad achis filiū
maacha regē geth. Nūciatumq̄
est semei ꝙ serui ei⁹ issent ī geth
Et surrexit semei ⁊ strauit asinu⁊
suū: iuitq̄ ad achis in geth ad re
quirendū seruos suos ⁊ adduxit
eos de geth. Nūciatū ē autē regi
salomoni ꝙ isset semei ī geth de
ihrl̄m ⁊ redisset Et mittens voca
uit eū dixitq̄ illi. Nōne testifica
tus sū tibi ꝑ dn̄m et p̄dixi tibi: q̄
cūq̄ die egressus fueris huc et il
luc. scito te esse moriturū. Et rn̄di
sti mihi. Bon⁹ ſmo quē audiui
Quare ergo nō custodisti iusiurā
dū dn̄i ⁊ p̄ceptū qđ p̄ceperā tibi.
Dixitq̄ rex ad semei. Tu nosti oē
malū cuius tibi cōsciū est cor tuū
qđ fecisti dauid p̄ri meo. Reddi
dit dn̄s maliciaꝫ tuam in caput
tuū ⁊ rex salomon benedictus et
thronus dauid erit stabilis corā
dn̄o vsq̄ in sēpiternū Iussit itaq̄
rex banaie filio ioiade q̄ aggress⁹
ꝑcussit eū ⁊ mortu⁹ ē. Ca. iij.

Confirmatū est igit̄ regnum
in manu salomonis et affi
nitate cōiūctus ē pharaoni regi
egipti. Accepit nāq̄ filiā eius et
adduxit in ciuitatē dauid: donec
ꝯpleret edificans domū suā et do
mū dn̄i ⁊ murū iherusalē ꝑ circui
tū. Attamē ꝓpl̄s ymolabat in ex
celsis. Nō em̄ edificatū erat tem
plū nomini dn̄i vsq̄ in diē illum
Dilexit autē salomō dn̄m ambu
lans in preceptis dauid p̄ris sui
excepto ꝙ in excelsis ymolabat.
⁊ accēdebat thimiama. Abijt ita
q̄ in gabaon vt ymolaret ibi. Il
lud q̄ppe erat excelsū maximum.
Mille hostias ī holocaustū obtu
lit salomon sup altare illud in ga
baon. Apparuit aūt dn̄s salomo
ni ꝑ somniū nocte dicēs. Postu
la q̄d vis vt dem tibi. Et ait salo
mō Tu fecisti cū seruo tuo dauid
patre meo mīam magnam sicut
ābulauit in ꝯspcū tuo in veritate
⁊ iusticia ⁊ recto corde tecū Custo
disti ei misericordiaꝫ tuā grādem
⁊ dedisti ei filiū sedentē sup thro
nū sicut ē hodie. Et nūc dn̄e deus
tu regnare fecisti seruum tuum ꝓ
dauid p̄re meo. Ego aūt sū puer
puulus ⁊ ignorās egressum ⁊ in
troitū meū et seruus tu⁹ ī medio
ē populi quē elegisti: ꝓpl̄i infiniti
q̄ enumerari ⁊ supputari n̄ potest
pre multitudine. Dabis ergo ser
uo tuo cor docile vt ꝓpl̄um tuū iu
dicare possit ⁊ discernē īter bonū
⁊ malū. Quis em̄ poterit iudicare

populū istum: populū tuū hūc
multū. ℣ Placuit ergo ꝓmo coraz
domino q salomō postulasz hu
iusmodi rem. Et dixit dominus
salomoni. Quia postulasti verbū
hoc a non petisti tibi dies mltos
nec diuitias aut animas inimico
rū tuoz. sed postulasti tibi sapiē
tiaz ad discernendū iudiciū. ec
ce feci tibi scōm ꝓmones tuos. Et
dedi tibi coz sapiens a intelligens
intīū ut nullꝰ ante te similis tui
fuerit nec post te surrecturus sit.
Sed et hec que non postulasti de
di tibi diuitias scilicet et gloriam
ut nemo fuerit similis tui i regibꝰ
cūctis retro diebus. Si aūt ambu
laueris in viis meis a custodieis
precepta mea a mandata mea sic
ambulauit pater tuus. lōgos fa
ciam dies tuos. Igitur euigilauit
salomon a intellexit q esset som
niū. Cūq venisset ihrusalē stetit
corā archa federis dñi et obtulit
holocausta a fecit victimas paci
ficas a grāde conuiuiū vniuersis fa
mulis suis. Tūc venerūt due mlie
res mētrices ad regē. steterūtq co
rā eo. Quarū vna ait. Obsecro mi
dñe ego a mulier hec hītabam⁹
in domo vna et peperi apud eam
in cubiculo. Tertia autē die post
q ego peperi: peperit et hec. Et era
mus simul. nullusq alius nobis
cū in domo exceptis nob duabus
Mortuus est autē filius mulieris
huius nocte. Dormiens quippe
oppressit eum. Et cōsurgens in tē
pestate noctis silentio: tulit filiuz
meum de latere meo ācille tue dor
mientis et collocauit in sinu suo.
suū autē filiū qui eāt mortuus po
suit in sinu meo. Cūq surrexissez
mane ut darē lac filio meo appa
ruit mortuus. Quē diligētius itu
ens data luce deprehēdi n esse meū
quē genuerā. Ñndit q altēa muli
er. Nō est ita. ſ filiꝰ tuꝰ mortuꝰ ē
meus aūt viuit. Ecōtrario illa di
cebat. Mentiris. Filius q̄ppe meꝰ
viuit a filius tuꝰ mortuus ē. Atq
in hūc modū ꝯtēdebāt corā rege.
Tūc rex ait. Hec dicit filius meꝰ
viuit a filius tuꝰ mortuꝰ ē et ista
rñdet nō. ſ filius tuꝰ mortuꝰ est a
filius meus viuit. Dixit g rex. Af
ferte m gladiū. Cūq attulissent
gladiū corā rege ait. diuidite īfā
tē viuū in duas ptes a date dimi
diā ptē vni a dimidiā ptem alteri
dixit āt mulier cuiꝰ filiꝰ eāt viuꝰ
ad regē. ꝯmota fuit quippe viscera
eiꝰ sup filio suo Obsecro dñe date
illi infātē viuū a nolite mterficē eū
Ecōtrario illa dicebat. Nec mi nec
tibi sit. ſ diuidat. Ñndit rex a ait
date huic īfātē viuū a nō occida
tur. hec ē em mr eius. Audiuit ita
q oīs isrl iudiciū qđ iudicasset
rex a timuerūt regē videntes sapiē
tiā dei esse i eo ad faciēdū iudiciū.

Erat āt rex salomō Ca. iiij.
regnās sup oēz isrl ahij pnci
pes qs hēbat Azarias filiꝰ sadoch
sacdotis helioreph ahia filij sesa
scribe iosaphat filiꝰ ahiłud a ꝯ
tarijs Banaias filiꝰ ioiade sup exci
tū. Sadoch aūt a abiathar sacdo
tes. azarias filiꝰ nathā sup eos q
assistebāt regi. sabud filiꝰ nathā
sacdos aicꝰ regis a abisar ꝓpositꝰ
domus a adonirā filiꝰ abda super
tributa Habebat aūt salomō du
odecī prefectos sup omnē israhel.

qui p̄bebāt ānonā regi et domui
eius Per singulos em̄ menses in
anno singuli necessaria ministra
bant. Et hec noīa eorū. Benhur
in monte effraim Bendecar ī mac
ces ⁊ in salebim ⁊ ī bethsames et
in helon ⁊ in bethanan. Benesed
in araboth. Ip̄ius em̄ erat socho
⁊ omnis terra epher. Benabina
dab. cui⁹ omnis nephador: tha
phet filiaꝫ salomōis habebat vx
orem. Bana fili⁹ ahilud regebat
thanach ⁊ magedo ⁊ vniuersaꝫ
bethsan q̄ est iuxta sarthana sb̄
ter iesrahel: a bethsan vsq̄ abel
meula eregiōe iecmaā Bengaber
in ramoth galaad habebat auo
thiair filij manasse ī galaad. Ip̄e
p̄erat in omni regione argob q̄ ē
in basan: sexaginta ciuitatib⁹ ma
gnis atq̄ muratis q̄ habebāt se
ras ereas. Ahinadab fili⁹ addo
p̄erat in manaim. Achimaas in
neptalim Sed ⁊ ipse habebat ba
semath filiā salomonis ī ꝯiugio
Banaa fili⁹ husi ī aser ⁊ ī baloth
Josaphat fili⁹ pharue ī ysachar
Semei fili⁹ hela in beniamin. Ga
ber fili⁹ furi in terra galaad et in
t̄ra seon regis amorrei ⁊ og regis
basan sup̄ omnia q̄ erāt ī illa t̄ra
Juda ⁊ israhel innūerabiles sicut
arena maris in multitudine: ꝯme
dentes ⁊ bibentes atq̄ letātes Sa
lomon aūt erat ī ditione sua ha
bens oīa regna secū a flumine t̄re
philistijm vsq̄ ad terminū egip
ti offerentiuꝫ sibi munera ⁊ serui
entiū ei cūctis dieb⁹ vite ei⁹. Erat
aūt cib⁹ salomonis p̄ dies singu
los triginta chori simile et sexa
ginta chori pharine. decez boues
pingues ⁊ viginti boues pascua
les et centū arietes excepta vena
tione ceruoꝝ capreaꝝ atq̄ buba
lorū ⁊ auium altiliū. Ip̄e em̄ ob
tinebat omnē regionē q̄ eāt trās
flumē q̄si a thapsa vsq̄ ad gazā
⁊ cūctos reges illaꝝ regionū ⁊ ha
bebat pacē ex omni p̄te ī circuitu
Habitabatq̄ iuda et isrl̄ absq̄
timore vllo vn⁹ q̄sq̄ sub vite sua
et sb̄ ficu sua. a dan vsq̄ bersabee
cunctis dieb⁹ salomonis. Et ha
bebat salomon q̄draginta milia
p̄sepia equoꝝ curialiū ⁊ duodecī
milia equestriū: nutriebātq̄ eos
supradicti regis prefecti. ꝫ ⁊ neces
saria mense regis salomonis cū
ingēti cura prebebāt ī tp̄e suo Or
deum q̄ ⁊ paleas equoꝝ ⁊ iumen
toꝝ deferebāt in locū vbi eāt rex
iuxta cōstitutū sibi. Deditq̄ deus
sapīam salomoni ⁊ prudētiā mul
tā nimis ⁊ latitudinem cordis q̄si
arenam que est in litore maris ⁊
p̄cedebat sapīa salomonis sapi
entiā omniū orientaliū et egipti
orū ⁊ eāt sapientior cūctis hōib⁹
Sapientior ethā ezraite et hemā
et calchal ⁊ dorda filijs maol et
erat noīat⁹ in vniūsis gentib⁹ p̄
circuitū Locutus est q̄ salomon
tria milia parabolas ⁊ fuerūt car
mina ei⁹ quīq̄ milia. Et disputa
uit sup̄ lignis a cedro q̄ est ī liba
no vsq̄ ad isopuꝫ q̄ egreditur de
pariete ⁊ disseruit de iumentis ⁊
volucribus ⁊ reptilib⁹ et piscib⁹
Et veniebant de cunctis p̄plis ad
audiendā sapīam salomonis et
ab vniuersis regib⁹ terre q̄ audi
ebant sapientiam eius. ⁘

Capitulum quintuꝫ.

Misit q̄ hirā rex tiri seruos suos ad salomonem. Audiuit em̄ q̄ ipsū vnxissent regē sup isr̄l pro patre eius. q̄ amicus fuerat hirā dauid omni tpe. Misit aut̄ salomon ad hiraz dicēs. Tu scis voluntatem dauid patris mei & q̄ nō potuerat edificare domū nōi domini dei sui p̄ter bella imminētia per circuitū donec daret dñs eos sub vestigio pedū eius. Nūc aut̄ requiē dedit deus meus mihi p circuitū & non est satan neq̄ occursus malus. quā ob rez cogito edificare tēplū nomini dñi dei mei sic̄ locutus ē dauid patri meo dicēs Filius tuus quē dabo p te sup solium tuū ipse edificabit domū nomini meo. Precipe igitur ut precidāt mihi serui tui cedros de libano et serui mei sint cū seruis tuis mercedē aūt seruorū tuoz dabo tibi quācūq̄ petieris. Scis em̄ quōnon est in pplo meo vir qui nouerit ligna cedere sicut sydonij. Cumergo audisset hirā verba salomonis. letatus est valde et ait. Benedictus dñs deus hodie qui dedit dauid filiū sapientissimū super populū hunc plurimū Et misit hirā ad salomonē dicēs. Audiui q̄cūq̄ mādasti mi. Ego fatiā oēm voluntatē tuā in lignis cedrinis & abiegnis. Serui mei deponent ea de libano ad mare & ego ponā ea in ratibus in mari vsq̄ ad locū quē significaueris mihi & applicabo ea ibi & tu tolles ea Prebebisq̄ necessaria mihi ut detur cibus domui mee. Itaq̄ hirā dabat salomoni ligna cedrina et ligna abiegna iuxta oēm voluntatē eius. Salomō autez prebebat hirā vigīti milia choros tritici in cibū domui ei⁹ et vigīti choros purissimi olei hec tribuebat salomō hiraz p singulos annos. Dedit q̄ dñs sapientiā salomoni sicut locutus est ei & erat pax inter hirā & salomonē & percusserūt ābo fedus. Elegit q̄ rex salomō operarios de omni isr̄l et erat indictio trigīta milia virorū Mittebatq̄ eos in libanū decē milia p menses singulos vicissim ita ut duob⁹ mēsib⁹ essent in domib⁹ suis. Et admiraz erat sup huiusce modi indictionē. Fuerūt itaq̄ salomoni septuagīta milia eorū qui onera portabāt & octogīta milia latomoz in mōte absq̄ ppositis q̄ erāt singul⁹ opib⁹ numero triuz miliū & trecētoz p̄cipiētiū pplo & hijs q̄ fatiebāt opus Precepit q̄ rex ut tollerēt lapides grandes lapides p̄cios̄ in fūdamētū tēpli & quadrarēt eos q̄s dolauerūt cemētarij salomonis & cemētarij hirā Porro biblij pparauerūt lignā & lapides ad edificādū domū. Ca. vi.

Factū est ǵ quadrīgētesimo & octogesimo āno egressionis filioz isr̄l de terra egipti in anno q̄rto mēse zio ipse ē mēsis secūdus regni salomonis sup isr̄l. edificare cepit domū dño. Domus aūt quā edificabat rex salomon dño hēbat sexagīta cubitos in lōgitudie & vigīti cubitos in latitudine et trigīta cubitos in altitudine. Et porticus erat añ tēplū vigīti cubitoz longitudis iux̄ mēsurā latitudinis templi et habebat decem cubitos latitudis añ faciez tēpli. fecitq̄ in tēplo fenestras obliq̄s.

Et edificauit sup pietē tēpli tabu
lata p girū in parietib⁹ dom⁹ per
circuitū tēpli ⁊ oraculi ⁊ fecit late
ra in circuitu. Tabulatū qd̄ subt̄
erat quīq; cubitos habebat lati
tudinis ⁊ mediū tabulatū sex cu
bitoꝝ latitudinis ⁊ tertiū tabula
tū septē habēs cubitos latitudīs
Trabes aūt posuit in domo p cir
cuitū forinsecus vt nō hererēt mu
ris tēpli. Domus aūt cū edificaē
tur: de lapidib⁹ dolatis atq; pfe
ctis edificata est ⁊ malleus ⁊ secu
ris et om̄e ferramentū nō sūt au
dita in domo cū edificaētur. Osti
um lateris medij in piete erat do
mus dextre ⁊ per cocleam ascende
bāt in mediū cenaculū ⁊ a medio
in terciū Et edificauit domū ⁊ ꝯsū
mauit eam. Texitq̄ domū laque
arib⁹ cedrinis et edificauit tabu
latū sup omnē domū quīq; cubi
tis altitudīs et operuit domū lig
nis cedrinis. Et factus est sermo
dn̄i ad salomonē dicēs. Domus
hec quā edificas si ambulaueris
in p̄ceptis meis ⁊ iudicia mea fe
ceris ⁊ custodieris oīa mandata
mea gradiens p ea: firmabo s̄mo
nem meū tibi quē locutus sū ad
dauid patrē tuū ⁊ habitabo ī me
dio filiorū isrl̄ ⁊ nō derelinquam
ꝓplm meū isrl̄. Igit̄ edificauit sa
lomon domū ⁊ ꝯsūmauit eam Et
edificauit parietes domus intrin
sec⁹ tabulatis cedrinis a pauimē
to domus vsq; ad sūmitatē parie
tū ⁊ vsq; ad laquearia ⁊ operuit
lignis cedrinis intrinsec⁹ et texit
pauimentū domus tabulis abie
gnis. Edificauitq; viginti cubito
rū ad posteriorem partē templi.

tabulata cedrīa a pauimēto vsq;
ad supiora ⁊ fecit interiorē domū
oraculi in sanctū sanctoꝝ. Porro
q̄draginta cubitoꝝ eāt ip̄m tem
plū ꝓ forib⁹ oraculi ⁊ cedro ōnis
domus intrinsecus vestiebat̄ ha
bens tornaturas ⁊ iūcturas suas
fabrefactas ⁊ celaturas eminen
tes Omnia cedrinis tabulis vesti
ebant̄: nec omnino lapis apparē
poterat in pariete. Oraculū autē
in medio domus in interiori pāte
fecerat vt poneret ibi archā fede
ris dn̄i. Porro oraculū habebat
viginti cubitos longitudīs et vi
ginti cubitos latitudīs ⁊ viginti
cubitos altitudīs ⁊ operuit illud
atq; vestiuit auro purissimo Sed
et altare vestiuit cedro. Domūq̄
ante oraculū operuit auro purissi
mo ⁊ affixit laminas clauis aure
is. Nihilq; erat in tēplo qd̄ non
auro tegeret̄. Sed ⁊ totum altare
oraculi texit auro. Et fecit in oracu
lo duo cherubī de lignis oliuarū
decē cubitoꝝ altitudīs Quinq; cu
bitorū ala cherub vna et quinq;
cubitorū ala cherub altera: id ē
decē cubitos hn̄tes a sūmitate ale
vsq; ad ale alterius sūmitatē. De
cemq̄ cubitoꝝ eāt cherub secūd⁹
in mensura pari ⁊ opus vnū eāt
in duob⁹ cherubin: id ē altitudi
nē habebat vnus cherub decē cu
bitoꝝ ⁊ similit̄ cherub scd̄us Po
suitq; cherubī ī medio tēpli interi
oris. Extendebant aūt alas suas
cherubin ⁊ tāgebat ala vna pa
rietē ⁊ ala cherub secūdi tāgebat
parietē alterū: ale aūt altē ī medi
a pte tēpli seīuicē ꝯtingebāt. Te
xitq̄ cherubī auro. Et oēs pietes

templi per circuitū sculpsit variis
celaturis ⁊ torno. Et fecit ī eis che
rubin ⁊ palmas et picturas vari
as quasi ꝓminentes de pariete ⁊
egredientes. Sed ⁊ pauimētū do
mus texit auro intrinsecꝰ ⁊ extrin
secus. Et in ingressu oraculi fecit
duo ostiola de lignis oliuarū. po
stesq; āgulorꝫ quinq; ⁊ duo ostia
de lignis oliuarꝫ. Et sculpsit in eis
picturā cherubin ⁊ palmarꝫ speci
es ⁊ anaglifa valde ꝓminentia ⁊
texit ea auro et operuit tam cheru
bin q̄ palmas et cetera auro. Fe
citq; in introitu tēpli postes de lig
nis oliuarꝫ quadrāgl'atos ⁊ duo
ostia de lignis abiegnis altrinse
cus ⁊ vtrūq; ostiū duplex erat et
seinuicē tenens aperiebat. Et scul
psit cherubin et palmas ⁊ celatu
ras valde eminētes. opuitq; oīa
laminis aureis ope quadro ad
regulā. Et edificauit atriū interiꝰ
tribus ordinibus lapidū polito
rū ⁊ vno ordine lignorum cedri.

Anno quarto fun Ca. vij.
data est domus dñi in mēse
zio ⁊ ī anno vndecimo mēse ebul
ipse est mensis octauus ꝑfecta ē
domus in omni opere suo et ī vni
uersis vtēsilibus edificauitq; eā
annis septē. Domū aūt suā edifi
cauit salomon tredecim annis et
ad perfectū vsq; perduxit. Edifica
uitq̄ domū saltus libani centū cu
bitorꝫ longitudinis et quinq̄gin
ta cubitorꝫ latitudinis ⁊ triginta
cubitorꝫ altitudinis ⁊ quatuor de
ambulatoria int̄ columnas cedri
nas. Ligna quippe cedrina excide
rat ī columnas ⁊ tabulatis cedri
nis vestiuit totā cameram q̄ qua
draginta quinq; colūnis sustēta
bat. Vnus āt habebat colūnas
quindecim ɔtra seinuicē positas ⁊
e regione se respicientes eq̄li spa
tio inter colūnas ⁊ super colūnas
quadrāgulata ligna in cūctis eq̄
lia. Et porticū colūnarū fecit quin
quaginta cubitorꝫ longitudinis
⁊ triginta cubitorꝫ latitudinis et
alterā porticū in fatiē maioris por
ticus ⁊ colūnas ⁊ epistilia sup co
lūnas fecit Porticūq̄ solij in qua
tribunal est fecit ⁊ texit lignis ce
drinis a pauimēto vsq; ad sūmi
tatē et domūcula in q̄ sedebat ad
iudicādū erat ī medio porticu fili
opere Domūq̄ fecit filie pharao
nis quā vxorē duxerat salomō ta
li ope quali ⁊ hāc porticū. Oīa la
pidibꝰ p̄ciosis q̄ ad normā quā
dā atq; mēsurā tam intrinsecꝰ q̄
extrinsecus serrati erāt a fūdamē
to vsq; ad sūmitatē pietū ⁊ intri
secus vsq; ad atriū maius. Fun
damēta aūt de lapidibus p̄ciosis
lapidibꝰ magnis decez siue octo
cubitorꝫ ⁊ desup lapides p̄ciosi eq̄
lis mēsure secti erāt. similiterq; de
cedro. Et atriū maius rotūdū triū
ordinū de lapidibꝰ sectis ⁊ vnius
ordinis de dolata cedro nec nō ⁊ in
atrio domus dñi interiori ⁊ in por
ticu domus. Misitq; rex salomō ⁊
tulit hirā de tyro filiū mulieris vi
due de tribu neptalim p̄re tyrio
artificē erariū ⁊ plenū sapīa ītelli
gētia ⁊ doctrina ad faciēd oē opꝰ
ex ere. q̄ cū veīssz ad regez salomo
nē fecit oē opꝰ eiꝰ ⁊ finxit duas co
lūnas ereas decē ⁊ octo cubitorꝫ al
titudīs colūnā vnā ⁊ linea duodecī
cubitorꝫ ābiebat colūnā vtrāq;.

Duoq̄ capittella fecit q̄ poneren
tur sup capita colūnaꝝ fusilia ex
ere: quinq̄ cubitorū altitudīs ca
pittellū vnū et q̄nq̄ cubitoꝝ alti
tudīs capitellū alterū et q̄si ī mo
dū retis ⁊ catenaꝝ sibiīuicē miro
ope ɔtextaꝝ Vtrūq̄ capitellū co
lūnaꝝ fusile erat. Septēa v̄suū re
tiacula ī capitello vno ⁊ septena
retiacula ī capitello altero Et ꝑfe
cit colūnas et duos ordines ꝑ cir
cuitū r̄tiaculoꝝ singuloꝝ vt tege
rent capitella q̄ erant sup sūmita
tem malorū granatoꝝ. Eodē mō
fecit ⁊ capitello scdo. Capitella
autē q̄ erāt sup capita colūnarū
quasi ope lilij fabricata erant in
porticu. q̄tuor cubitoꝝ ⁊ rursū alia
capitella in sūmitate colūnarū de
sup iuxta mensurā columne ɔtra
retiacula. Maloꝝ granatorū āt
ducēti ordines erāt: in circuitu ca
pitelli scdi. Et statuit duas colū
nas in porticu tēpli. Cūq̄ statuis
set colūnam dexterā: vocauit eaꝫ
noīe iachim. Similit̄ erexit colū
nam scdam ⁊ vocauit nomen ei⁹
booꝫ. Et sup capita columnarum
opus ī modū lilij posuit: ꝑfectūq̄
est opus columnaꝝ. Fecitq̄ ma
re fusile decē cubitoꝝ a labio vsq̄
ad labium: rotundū in circuitu.
Quinq̄ cubitoꝝ altitudo ei⁹ et re
sticula trigīta cubitorū cingebāt
illud ꝑ circuitū ⁊ sculptura subter
labiū circuibat illud decē cubitis
ambiens mare. Duo ordines scul
pturaꝝ histriatarū erāt fusiles ⁊
stabat sup duodecī boues. E q̄b⁹
tres respiciebāt ad aquilonez et
tres ad occidentē ⁊ tres ad meri
diem ⁊ tres ad oriētē et mare sup
eos desuper erat: quorum poste
riora vniūsa intrinsec⁹ latitabāt
Grossitudo aūt luteris triū vncia
rū erat: labiūq̄ eius q̄si labium
calicis et foliū repandi lilij. Duo
milia batos capiebat ⁊ t̄a milia
metretas. Et fecit bases decē ene
as. quatuor cubitorū lōgitudīs
bases singulas ⁊ q̄tuor cubitorū
latitudīs ⁊ triū cubitorum altitu
dinis et ip̄m opus basiū intrasi
le erat. Et sculpture inter iunctu
ras ⁊ inter coronulas ⁊ plectas
leones ⁊ boues ⁊ cherubin ⁊ in iū
cturis similit̄ desup. Et subter leo
nes ⁊ boues quasi lora ex ere depē
dentia ⁊ q̄tuor rote ꝑ bases singu
las ⁊ axes erei et ꝑ quatuor ꝑtes
q̄si humeruli subter luterē fusiles
ɔtra seinuicē respectantes. Osq̄
luteris intrinsecus erat in capitis
sūmitate et qd forinsecus appare
bat vnius cubiti erat totū rotun
dū: pariterq̄ habebat vnū cubi
tū et dimidiū. In angulis aūt co
lūnarū varie celature erāt et me
dia intercolūnia q̄drata nō rotū
da Quatuorq̄ rote q̄ per quatuor
āgulos basis erāt coherebāt sibi
subter basim Vna rota habebat
altitudinis cubitū ⁊ semis Tales
autē rote erāt q̄les solēt in curru
fieri. Et axes earū ⁊ radij et canti
⁊ modioli: omnia fusilia Nam et
⁊ humeruli illi quatuor per singu
los āgulos basis vnius: ex ip̄a
basi fusiles ⁊ cōiuncti erāt. In sū
mitate aūt basis erat quedaꝫ ro
tunditas vnius et dimidij cubiti
ita fabrefacta vt luter desup possꝫ
imponi: habens celaturas suas
variasq̄ sculpturas ex semetip̄a.

Sculpsitq̃ in tabulatis illis que erant ex ere ⁊ in angulis cherubin ⁊ leones ⁊ palmas quasi in similitudinez hominis stantis ut nõ celata sed apposita per circuitũ viderentur. In hunc modũ fecit decem bases: fusura vna ⁊ mensura sculpturaq̃ cõsimili. Fecitq̃ decem luteres eneos. Quadr̃ginta batos capiebat luter vnus. eratq; quatuor cubitoꝝ. Singulosq̃ luteres per singulas id est decez bases posuit ⁊ ꝯstituit decez bases quinq; ad dexterã partẽ templi ⁊ quinq̃ ad sinistrã. mare aũt posuit ad dexterã partẽ templi cõtra orientem ad meridiez. Fecit ergo hiram lebetes ⁊ scutras et amulas ⁊ perfecit omne opus regis salomonis in tẽplo domini colũnas duas et funiculos capitelloruz sup capita colũnaꝝ ⁊ malogranata quadrigenta in duobus retiaculis duos versus malorũ granatoꝝ in retiaculis singulis ad operiẽdos funiculos capitelloꝝ qui erãt sup capita columnaꝝ ⁊ bases decẽ ⁊ lutẽs decẽ sup bases ⁊ maẽ vnũ ⁊ boues duodecim subter mare ⁊ lebetes ⁊ scutras ⁊ amulas Omnia vasa q̃ fecit hirã regi salomoni in domo dñi de auricalco erãt. In cãpestri regione iordanis fudit ea rex ĩ argillosa t̃ra inter sochot et sarthã Et posuit salomõ omnia vasa in domo dñi. Propter multitudinez aũt nimiã non erat pondus eris Fecitq; salomõ omnia vasa ĩ domo dñi altare aureũ ⁊ mẽsã super quã ponerent̃ panes ꝓpositionis aureã ⁊ cãdelabra aurea qn̄q̃ ad dextrã ⁊ quinq; ad sinistrã cõtra oraculuz ex auro puro et quasi lilij flores ⁊ lucernas desup aureas ⁊ forcipes aureos ⁊ ydrias ⁊ fuscinulas ⁊ fialas ⁊ mortariola et thuribula de auro purissimo et cardines ostioꝝ domus interioris sãctisãctoꝝ ⁊ ostioꝝ domus tẽpli ex auro erãt. Et ꝑfecit omne opus qd̃ faciebat salmõ ĩ domo dñi et intulit q̃ sãctificauerat dauid pater suꝰ argẽtum ⁊ auruz ⁊ ⁊ vasa reposuitq̃ in thesauris domus dñi.

Ca. viij.

Tunc cõgregati sunt omnes maiores natu israhel cũ prĩcipibus tribuum ⁊ duces familiarum filiorũ israhel ad regem salomonem in iherusalẽ ut deferrẽt archam federis domini de ciuitate dauid idest de syon. Cõuenitq; ad regem salomonẽ vniuersus israhel in mẽse bethani in sollemni die ipse est mẽsis septimꝰ. Venerẽtq; cũcti senes de isrl̃ ⁊ tulerẽt archã sacerdotes ⁊ portauerũt archam dñi ⁊ tabnaculuz federis ⁊ omnia vasa sãctuarij q̃ erãt ĩ tabernaculo ⁊ ferebant ea sacerdotes ⁊ leuite Rex aũt salomõ ⁊ omnis multitudo isrl̃ q̃ ꝯueneãt ad eũ gradiebatur cũ illo ãte archã ⁊ ymolabãt oues ⁊ boues absq̃ estimacõe ⁊ numero Et intulerũt sacerdotes archã federis dñi ĩ locũ suũ in oraculũ tẽpli ĩ scm̃scõrũ sb̃t alas cherubin. Siq̃dẽ cherubĩ expãdebãt alas sup locũ arche ⁊ ꝓtegebãt archã ⁊ vectes eiꝰ desup Cũq̃ emĩerẽt vectes ⁊ apparerẽt sũmitates eoꝝ foris sãctuariũ añ oraculũ nõ apparebãt vltr̃ extrinsecus q̃ ⁊ fuerẽt ibi vsq̃ ĩ p̃ntẽ diẽ.

In archa aūt non eāt aliud nisi
due tabule lapidee q̄s posuerat ī
ea moyses in oreb quādo pepigit
dn̄s fedus cū filijs isrl̄ cū egrede
rent̄ de terra egipti. Factū ē autē
cū exissent sacdotes de sāctuario
nebula impleuit domū dn̄i ⁊ nō
poterāt sacdotes stare ⁊ ministra
re ꝓpter nebulā. Impleuerat em̄
gl̄ia dn̄i domū dn̄i. Tūc ait salo
mon. Dn̄s dixit vt habitaret in
nebula. Edificās edificaui domū
⁊ habitaculū tuū. firmissimū soli
um tuū in sempiternū Conūtitq̄
rex fatiez suā ⁊ bn̄dixit om̄i eccl̄ie
israhel. Om̄is eī eccl̄ia isrl̄ stabat
Et ait salomon. Bn̄dict⁹ dn̄s de⁹
israhel q̄ locut⁹ est ore suo ad da
uid prēm meū ⁊ in manib⁹ eius
ꝑfecit dicēs. A die q̄ eduxi ꝓpl̄um
meū isrl̄ de egipto: nō elegi cītatē
de vniūsis t̄bub⁹ isrl̄ vt edificare
tur domus et esset nomē meū ibi
ꝫ elegi dauid vt esset sup ꝓpl̄um
meū isrl̄. Voluitq̄ dauid pater
meus edificare domuz nomī dn̄i
dei isrl̄ et ait dn̄s ad dauid prēz
meū. Q̄d cogitasti ī corde tuo edi
ficare domū nomī meo: bn̄fecisti
hoc ip̄m mente tractās. Verum
tamē tu nō edificab̄ mihi domuz
ꝫ filius tu⁹ q̄ egrediet̄ de renib⁹
tuis: ip̄e edificabit domū nomini
meo Confirmauit dn̄s sermonē
suū quē locut⁹ est: stetitq̄ ꝓ da
uid pr̄e meo ⁊ sedi sup thronum
isrl̄ sicut locut⁹ est dn̄s ⁊ edifica
ui domū nomini dn̄i dei isrl̄ et cō
stitui ibi locū arche in q̄ fed⁹ dn̄i
est quod ꝑcussit cū patrib⁹ nr̄is
quādo egressi sunt de terra egipti
Stetit aūt salomon añ altare dn̄i
in ꝯspcū eccl̄ie israhel ⁊ expandit
manus suas ī celū ⁊ ait. Dn̄e de⁹
israhel nō est sil̄is tui deus in celo
desup ⁊ sup t̄rā deorsū: q̄ custodis
pactū ⁊ mīaz seruis tuis q̄ ambu
lant corā te in toto corde suo: qui
custodisti seruo tuo dauid patri
meo q̄ locutus es ei. Ore locut⁹ es
⁊ manib⁹ ꝑfecisti vt hec dies pro
bat. Nūc igit̄ dn̄e deus isrl̄ ꝯsua
famulo tuo dauid pr̄i meo: q̄ lo
cutus es ei dicēs. Nō auferet̄ de te
vir corā me: q̄ sedeat super thro
nū israhel. ita tamē si custodierīt
filij tui viam suā vt ābulent corā
me sicut tu ābulasti ī ꝯspcū meo
Et nūc dn̄e de⁹ isrl̄ firment̄ v̄ba
tua q̄ locutus es seruo tuo dauid
pr̄i meo. Ergo ne putandū ē q̄d
vere de⁹ habitet sup terrā. Si em̄
celū ⁊ celi celoꝝ te capere nō pn̄t:
q̄ntomagis domus hec quaz edi
ficaui. Sed respice ad oracōez ser
ui tui ⁊ ad p̄ces eius dn̄e de⁹ me⁹
Audi ymnū ⁊ oracōnez quā ꝑu⁹
tuus orat coram te hodie vt sint
oculi tui apti sup domuz hanc no
cte ac die: sup domū de qua dixisti
erit nomē meuz ibi vt exaudias
oracōnē quā orat in loco isto ad
te seruus tu⁹: vt exaudias dep̄ca
cōnem ꝑui tui ⁊ populi tui israhel
q̄dcūq̄ orauerit in loco isto ⁊ ex
audies in loco habitaculi tui ī ce
lo et cū exaudieris ꝓpicius eris.
Si peccauerit hō in ꝓximū suuz et
habuerit aliq̄d iuramētū quo te
neat̄ astrictus ⁊ venerit ꝓpter iu
ramentū corā altari tuo in domū
tuā: tu exaudies in celo ⁊ facies et
iudicabis seruos tuos: cōdemnās
impiū ⁊ reddens viam suā super

caput eius iustificasque iustum et re
tribuens ei secundum iusticiam suam. Si fu
gerit populus tuus israhel inimicos
suos quia peccaturus est tibi et agentes
penitentiam et confitentes nomini tuo ve
nerint et adorauerint et deprecati te
fuerint in domo hac: exaudi in celo
et dimitte peccatum populi tui israel et
reduces eos in terram quam dedisti pa
tribus eorum. Si clausum fuerit celum
et non pluerit propter peccata eorum et
orantes in loco isto penitentiam ege
rint nomini tuo et a peccatis suis con
uersi fuerint propter afflictionem suam
exaudi eos in celo et dimitte peccata
seruorum tuorum et populi tui israhel et
ostende eis viam bonam per quam ambulent
et da pluuiam super terram quam dedisti
populo tuo in possessionem. Fames
si oborta fuerit in terra aut pestilencia
aut corruptus aer aut erugo aut locusta
vel rubigo et afflixerit eum inimicus
eius portas obsidens omnis plaga vni
uersa infirmitas. cuncta deuotacio et
imprecacio que acciderit omni homini de populo
tuo israel si quis cognouerit plagam
cordis sui et expanderit manus suas in
domo hac: tu exaudies in celo in lo
co habitacionis tue et repropiciabe
ris et facies ut des vnicuique secundum
omnes vias suas sicut videris cor eius
quia tu nosti solus cor omnium filiorum
hominum ut timeant te cunctis diebus quibus
viuunt super faciem terre quam dedi
sti patribus nostris. Insuper et alienigena
qui non est de populo tuo israel cum venerit
de terra longinqua propter nomen tuum au
dietur enim nomen tuum magnum et manus
tua fortis et brachium tuum extentum
vbique. cum venerit ergo et orauerit
in hoc loco tu exaudies in celo in fir
mamento habitaculi tui et facies

omnia pro quibus inuocauerit te
alienigena ut discant vniuersi populi
terrarum nomen tuum timere sicut populus
tuus israel et probent quia nomen tuum inuo
catum est super domum hanc quam edifica
ui. Si egressus fuerit populus ad bel
lum contra inimicos suos per viam quocum
que miseris eos orabunt te contra
viam ciuitatis quam elegisti et contra do
mum quam edificaui nomini tuo et ex
audies in celo orationes eorum et preces
eorum et facies iudicium eorum. Quod si pec
cauerint tibi non est enim homo qui non pec
cet et iratus tradideris eos inimicis
suis et captiui ducti fuerint in terram
inimicorum longe vel prope et egerint
penitentiam in corde suo in loco capti
uitatis et conuersi deprecati te fuerint
in captiuitate sua dicentes. peccauimus
inique egimus impie gessimus et re
uersi fuerint ad te in vniuerso corde
suo et tota anima sua in terra inimicorum
suorum ad quam captiui ducti fuerint
et orauerint te contra viam terre sue
quam dedisti patribus eorum et ciuitatis
quam elegisti et templi quod edificaui
nomini tuo exaudies in celo in fir
mamento solii tui orationes eorum et
preces eorum et facies iudicium eorum et
propiciabeis populo tuo qui peccauit
tibi et omnibus iniquitatibus eorum quibus
preuaricati sunt in te et dabis mise
ricordiam coram eis qui eos captiuos
habuerint ut misereantur eis. Po
pulus enim tuus est et hereditas tua quos
eduxisti de terra egipti de medio for
nacis ferree ut sint oculi tui apti
ad deprecacionem serui tui et populi tui israel
et exaudies eos in vniuersis pro quibus in
uocauerint te. Tu enim separasti eos ti
bi in hereditatem de vniuersis populis terre
sicut locutus es per moysen seruum tuum

quādo eduxisti prēs nr̄os de egi
pto dn̄e deus Factū est aūt cū cō
plesset salomon orās dn̄m om̄ez
orationē ⁊ dep̄cacōnez hāc: surre
xit de cōspcū altaris dn̄i. Vtrūq;
em̄ genu in terrā fixerat ⁊ man⁹
expanderat ad celū. Stetit ergo ⁊
bn̄dixit om̄i ecclesie isrl̄ voce ma
gna dicens. Bn̄dcūs dn̄s q̄ dedit
requiē populo suo isrl̄ iuxta oīa
que locutus ē. Nō cecidit ne vn⁹
quidē s̄mo ex omnib⁹ bonis q̄ lo
cutus est p moysen seruū suū Sit
dn̄s de⁹ noster nobiscū sicut fuit
cū p̄rib⁹ nr̄is: nō dereliquēs nos
neq; ꝓiciens. ꝫ īclinet corda nr̄a
ad se vt ābulem⁹ in vniūsis vijs
eius ⁊ custodiam⁹ mādata eius
⁊ cerimonias et iudicia quecūq;
mādauit patrib⁹ nr̄is ⁊ sint s̄mo
nes mei isti quib⁹ dep̄catus sū co
rā dn̄o appropīquātes corā dn̄o
deo nr̄o die ac nocte vt fatiat iu
ditiū seruo suo ⁊ populo suo isrl̄.
p singulos dies ⁊ sciāt ōnes ꝓpl̄i
terre q̄ dn̄s ip̄e est de⁹ et nō ē vl
tra absq; eo: sitq̄ cor nr̄m pfectū
cū dn̄o deo nr̄o vt ābulemus ī de
cretis eius ⁊ custodiam⁹ mādata
ei⁹: sicut ⁊ hodie. Igit̄ rex ⁊ om̄is
isrl̄ cū eo ymolabant victimas
coraz dn̄o. Mactauitq; salomon
hostias pacificas q̄s ymolauit
dn̄o: boum vigītiduomilia ⁊ oui
um centūuigintimilia. Et dedica
uer̄t templū dn̄i rex ⁊ filij israhel
In die illa sāctificauit rex mediū
atrij qd̄ erat āte domū dn̄i. Fecit
quippe holocaustū ibi ⁊ sacrifitiū
⁊ adipē pacificoꝝ qm̄ altare ereū
qd̄ erat coraz dn̄o minus erat et
cape nō poterat holocaustum et
sacrificiū ⁊ adipē pacificoꝝ. Fecit
ergo salomon in tpe illo festiui
tatē celebrē ⁊ omnis israhel cū eo
multitudo mag̃ ab ītroitu emath
vsq; ad riuū egipti corā dn̄o deo
nr̄o septē dieb⁹ et septē dieb⁹ id
ē q̄tuordecī dieb⁹ ⁊ in die octauo
dimisit ꝓpl̄os. Qui bn̄dicētes re
gi ꝓfecti sūt in tabernacula sua le
tantes ⁊ alacri corde sup om̄ibus
bonis q̄ fecerat dn̄s dauid seruo
suo ⁊ isrl̄ ꝓpl̄o suo. Ca. ix.

Factū est aūt cū pfecisset sa
lomon edificiū domus dn̄i
et edificiū regis ⁊ omne qd̄ opta
uerat ⁊ voluerat facere: apparuit
ei dn̄s secūdo sicut apparuerat ei ī
gabaon. Dixitq; dn̄s ad eū. Ex
audiui oracōnem tuā ⁊ dep̄catio
nem tuā quā dep̄catus es coram
me Sanctificaui domū hanc quā
edificasti vt ponerē nomē meum
ibi in sempiternū ⁊ er̄t oculi mei
⁊ cor meū ibi cūctis dieb⁹. Tuq̄
si ambulaueris corā me sicut am
bulauit pater tu⁹ in simplicitate
cordis ⁊ in equitate et feceris oīa
que p̄cepi tibi et iudicia mea ser
uaueris ⁊ legittima mea: ponam
thronū regni tui sup israhel ī sem
piternū sicut locut⁹ sū dauid p̄ri
tuo dicens: non auferet̄ vir de ge
nere tuo de solio israhel. Si autez
aūsione auersi fueritis vos ⁊ filij
vr̄i nō sequentes me: nec custodi
entes mandata mea ⁊ cerimōias
q̄s ꝓposui vobis. ꝫ abieritis ⁊ co
lueritis deos alienos et adoraue
ritis eos: auferā isrl̄ de supfitie t̄re
quā dedi eis ⁊ tēplū qd̄ sanctifica
ui nomī meo ꝓiciā a cōspcū meo
eritq; isrl̄ in ꝓuerbiū ⁊ in fabulā

cūctis populis ⁊ domus hec erit ī
exēplū. Omnis qui trāsierit p eaz
stupebit ⁊ sibilabit ⁊ dicet. Qua
re fecit dñs sic terre huic ⁊ domui
huic. ⁊ Et rñdebūt. Quia dereliq
rūt dñm deū suū qui eduxit pres
eoz de tra egipti ⁊ secuti sūt deos
alienos ⁊ coluerūt eos ⁊ adorauer
rūt eos. idcirco īduxit dñs super
eos omne malū hoc. Expletis āt
āis viginti postq̄ edificauerat
salomō duas domos idest domū
dñi ⁊ domū regis hirā regi tyri p
tēte salomoni ligna cedrina ⁊ abi
egna ⁊ aurum iuxta omne quod
opus habuerāt tūc dedit salomō
hiram viginti opida in terra ga
lilee. Et egressus ē hirā de tyro ut
videret opida q̄ dederāt ei salomō
⁊ nō placuerūt ei. Et ait. Hec ine
sunt ciuitates quas dedisti mihi
frater. ⁊ Et appellauit eas terram
chabul vsq; in diez hāc. Misit er
go hirā ad regem salomonē centū
uiginti talēta auri. Hec ē summa ex
pēsarum quā obtulit salomō rex
ad edificādū domū dñi ⁊ domū su
am ⁊ mello ⁊ murum ihrl'm ⁊ hasor
⁊ mageddo ⁊ gazer. Pharao rex
egipti ascendit ⁊ cepit gazer suc
cēditq̄ eā igni ⁊ chananeū q̄ ha
bitabat in ciuitate interfecit ⁊ de
dit eā in dotem filie sue uxori salo
monis. Edificauit ergo salomon
gazer ⁊ bethoron inferiorem ⁊ ba
alath ⁊ palmiram in terra solitu
dinis ⁊ omnes vicos q̄ ad se perti
nebāt ⁊ erant absq; muro muni
uit ⁊ ciuitates curruū et ciuitates eq̄
tū et q̄scūq; ei placuit ut edifica
ret in ihrl'm ⁊ in libano ⁊ in omni
tra ptātis sue. Vniuersū populū
q̄ remānserāt de amorreis ⁊ de heth
eis et pherezeis ⁊ eueis ⁊ iebuzeis
q̄ nō sūt de filijs isrl' hoz filios qui
remānserāt in tra q̄s scz non potu
erāt filij israhel exterminare fecit
salomō tributarios vsq; in diem
hāc. De filijs āut isrl' nō constituit
salomō seruire quēq̄. sed erāt vi
ri bellatores ⁊ ministri eiꝰ et pnci
pes ⁊ duces ⁊ prefecti curruū ⁊ eq̄
tū. Erāt āt principes sup oīa ope
ra salomonis prepositi quingēti
quinq̄ginta qui habebāt sbiectū
populū ⁊ statutis opibus impa
bāt. Filia āt pharaonis ascēdit
de ciuitate dauid in domū suā quaz
edificauerat ei salomō. Tūc edifi
cauit mello. Offerebatq̄ salomō
tribus vicibus p āños singulos
holocausta ⁊ pacificas victimas
sup altare q̄s edificauerat dño et
adolebat thimiama coram dño.
Perfectūq̄ est templū. Classemq̄
fecit rex salomō in asion iaber q̄ ē
iuxta aylaz in littore maris rubri
in terra y dumee. Misitq̄ hiraz in
classe illa seruos suos viros nau
ticos ⁊ gnaros maris cū seruis sa
lomonis. q̄ cū venissent in ophir
sūptū inde auz quadringētorum
uiginti talentorū detulerūt ad re
gem salomonē. Ca. x.

Sed ⁊ regina saba audita fa
ma salomonis in noie dñi ve
nit tēptare eū in enigmatibz. Et in
gressa ihrl'm multo cū comitatu ⁊
diuicijs camel' portātibꝰ aroma
ta ⁊ auz infinitū nimis ⁊ gēmas p
tiosas venit ad regem salomonē
et locuta est ei vniuersa que ha
bebat in corde suo. Et docuit eaz sa
lomō omnia verba que ꝓposuit.

nō fuit sermo q̄ regez possz latere
⁊ nō rn̄deret ei. Videns aūt regi
na saba omnē sapīam salomōis
⁊ domū quā edificauerat ⁊ cibos
mense eius ⁊ habitacula seruoꝝ
⁊ ordines ministrātiū vestesq̄ eo
rū ⁊ pincernas ⁊ holocausta que
offerebat in domo dn̄i: non habe
bat vltra spūm dixitq̄ ad regez
Verus ē sermo quē audiui ī tra
mea sup ꝑmonib⁹ tuis ⁊ sup sapi
entia tua ⁊ nō credebā narrātib⁹
mihi donec ipsa veni ⁊ vidi oculꝰ
meis ⁊ ꝓbaui q̄ media ꝑs mihi
nūtiata nō fuerit. Maior ē sapīa
⁊ opa tua: q̄ rumor quē audiui.
Beati viri tui ⁊ beati ꝑui tui hij q̄
stant corā te semp ⁊ audiūt sapi
entiā tuā. Sit dn̄s deus tuus bn̄
dictus cui cōplacuisti ⁊ posuit te
sup thronū isrl̄. eo q̄ dilexerit do
minus israhel in sempiternū ⁊ cō
stituit te regē vt faceres iuditiū et
iustitiaz. Dedit ergo regi centūui
ginti talenta auri ⁊ aromata mul
ta nimis ⁊ gēmas p̄ciosas. Non
sunt allata vltra aromata tā mul
ta q̄ ea que dedit regina saba re
gi salomoni. Sed ⁊ classis hiraz
que portabat aurū de ophir: attu
lit ex ophir ligna thijna multa
nimis ⁊ gēmas p̄ciosas. Fecitq̄
rex de lignis thijnis fulcra dom⁹
dn̄i et domus regie et citharas li
rasq̄ cantorib⁹. Non sunt allata
huiuscemodi ligna thijna: neq̄
visa vsq̄ in presentē diē. Rex āt
salomon dedit regine saba om̄ia
que voluit ⁊ petiuit ab eo: excep
tis hijs q̄ vltro obtulerat ei mu
nere regio. Que reuersa ē ⁊ abijt
in terrā suā cū seruis suis. Erat āt
pondus auri qd̄ offerebatur salo
moni ꝑ annos singulos: sexcēto
rū sexagintasex talentorū auri: ex
cepto eo qd̄ offerebāt viri q̄ super
vectigalia erāt ⁊ negotiatores vni
uersiq̄ scuta vendētes et om̄es re
ges arabie ducesq̄ terre. Fecitq̄
rex salomon ducenta scuta de au
ro purissimo Sexcētos auri siclos
dedit laminas scuti vnius ⁊ trecē
tas peltas ex auro ꝓbato. Trecē
teq̄ mine auri: vnā peltam vestie
bant. Posuitq̄ eas rex in domo
saltus libani. Fecit etiaz rex salo
mon thronū de ebore grādez ⁊ ve
stiuit cū auro fuluo nīs q̄ hēbat
sex gradus. Et sūmitas throni ro
tūda erat in ꝑte posteriori et due
manus hinc atq̄ inde tenētes se
dile ⁊ duo leones stabant iuxta
manus singulas ⁊ duodecī leun
culi stantes sup sex gradus hinc
atq̄ inde Non ē factū tale opus ī
vniuersis regnis. Sed ⁊ omnia
vasa de q̄b⁹ potabat rex salomō
erāt aurea et vniuersa suppellex
dom⁹ salt⁹ libani de auro purissi
mo. Nō erat argentū nec alicui⁹
p̄cij putabat̄ in dieb⁹ salomonis
quia classis regis ꝑ maē cū classe
hiram semel ꝑ tres ānos ibat in
tharsis: deferēs inde aurū ⁊ argē
tū ⁊ dentes elephātorū ⁊ simias
et pauos. Magnificatus ē ergo
rex salomon sup om̄es r̄ges terre
diuitijs ⁊ sapientia ⁊ vniūsa t̄ra
desiderabat vultū salomonis vt
audiret sapīam eius quā dederat
deus in corde eius ⁊ singuli defere
bāt ei munera vasa argentea et
aurea. vestes et arma bellica. aro
mataq̄ ⁊ equos ⁊ mulos ꝑ ānos

singulos. Cōgregauitq; salomō
currus ⁊ equites ⁊ facti sūt ei mil
le q̄dringēti currus et duodecīmi
lia equitū ⁊ disposuit eos per ciui
tates munitas ⁊ cū rege ī iherusa
lez. Fecitq; ut tāta eēt abūdātia
argēti in iherusalez quāta et lapi
dū ⁊ cedroꝝ prebuit multitudīez
q̄si sicomoros q̄ nascūtur in cāpe
stribꝰ. Et educebantur equi salo
moni de egypto ⁊ de choa. Nego
tiatoēs em̄ regis emebāt de choa
⁊ statuto precō perducebāt. Egre
diebat̄ aūt quadriga ex egypto
sexcētis sidis argēti ⁊ equꝰ centū
quinq̄ginta. Atq; in hūc modum
cūcti reges etheoꝝ ⁊ sirie equos
venūdabant. Ca. xi.

Rex aūt salomō amauit mu
liēs alienigenas multas fi
liāq̄ pharaoīs ⁊ moabitidas ⁊
āmonitidas. ydumeas ⁊ sydoni
as ⁊ cetheas: de gentibꝰ sup q̄bꝰ
dixit dominꝰ filijs isrl̄ non in gre
diemini ad eas. neq; de illis īgre
diētur ad vestras. Certissime em̄
auertēt corda vestra ut seq̄mī de
os earuz. Hijs itaq; copulatus ē
salomō ardētissimo amore. Fue
rūtq; ei vxoēs q̄si regine septingē
te ⁊ cōcubine tricēte Et auerterūt
mulieres cor eiꝰ Cūq; iā eēt senex
deprauatū est cor eiꝰ per mulieres
ut sequētur deos alienos: nec eāt
cor eius pfectū cū domino deo suo
sicut cor dauid pr̄is eius. sed cole
bat salomō astharten deaz sydo
nioꝝ ⁊ chamos deū moabitaꝝ ⁊
moloch ydolū āmonitarū. Fecit
q; salomō qd̄ non placueāt corā
dn̄o ⁊ nō adīpleuit ut seq̄ret̄ do
minū sicut dauid pr̄ eiꝰ Tūc edi
ficauit salomō fanū chamos ydo
lo moab in mōte qui ē cōn̄ ihrl̄m
⁊ moloch ydolo filioꝝ āmon. At
q; ī hūc modū fecit vniuersꝰ vxo
ribꝰ suis alienigenis q̄ adolebāt
thura ⁊ ymolabāt dijs suis Igr̄
iratus ē dn̄s salomoni q̄ auersa
eēt mens eiꝰ a dn̄o deo isrl̄ q̄ ap
parueāt ei scd̄o ⁊ p̄cepat de verbo
hoc ne seq̄ret̄ deos alienos ⁊ non
custodiuit q̄ mandauit ei dn̄s.
Dixit itaq; dn̄s salomoī Quia ha
buisti hoc apd̄ te ⁊ nō custodisti
pactū meuz ⁊ precepta mea q̄ mā
daui tibi: dirūpens scindā regnū
tuuz ⁊ dabo illd̄ seruo tuo. verūta
mē in diebꝰ tuis nō faciā ꝓpt̄ da
uid pr̄ez tuuz. De manu filij tui scī
dā illud nec totū regnuz auferaz
ꝫ tribū vnā dabo filio tuo ꝓpt̄ da
uid ꝑuū meū ⁊ iherusalez quā ele
gi. Suscitauit aūt dn̄s aduersari
um salomoī adad ydumeū de se
mine regio q̄ erat in edom. Cū em̄
eēt dauid ī ydumea ⁊ ascēdisset
ioab pn̄ceps milicie ad sepelien
dū eos q̄ fuerāt int̄fecti ⁊ occidis
set omne masculinū in ydumea:
sex eī mēsibꝰ ibi moratus ē ioab
⁊ ōnis isrl̄ donec interimerz om̄e
masculinū ī ydumea: fugit adad
ipse et viri ydumei de seruis pr̄is
eiꝰ cū eo ut īgredēt̄ egyptū. Erat
āt adad puer ꝑuulꝰ Cūq; surrex
issent de madiā: venerūt ī pharan
Tulerūtq; secū viros de pharan ⁊ ī
troierūt egiptū ad pharaōez r̄gē
egypti. Qui dedit ei domū ⁊ cibos
ꝯstituit ⁊ t̄rā delegauit. Et īuenit
adad grām corā pharaone val
de intn̄tuz ut daret ei vxorē sororē
vxoris sue germanā tafnes regīe

Genuitq; ei soror tafnes geneba
th filiū ⁊ nutriuit eū tafnes in do
mo pharaōis. Eratq; genebath
habitans apud pharaonē cum
filijs eius. Cūq; audissz adad in
egipto dormisse dauid cum patri
b⁹ suis ⁊ mortuū esse ioab princi
pem militie: dixit pharaōi. Dimit
te me vt vadā in t̄rā meā Dixitq;
ei pharao. Qua em̄ re ap̄d me in
diges vt queās ire ad terrā tuā.
At ille r̄ndit. Nulla. Sed obsecro
te vt dimittas me. Suscitauitq̄
ei deus adu̅sariū rason filiū elia
dā q̄ fugerat adadezer regē soba
dn̄m suū ⁊ ꝯgregauit cōtra eū vi
ros ⁊ factus ē p̄nceps latronū cū
interficeret eos dauid: abierūtq;
damascū ⁊ habitauerūt ibi et cō
stituerūt eū regē ī damasco: eātq;
adu̅sarius israhel cūctis diebus
salomonis Et hoc ē malū adad ⁊
odiū cōtra israhel: regnauitq; in
siria. Iheroboamq̄ filiꝰ nabath
euphrateus de sareda seruꝰ salo
monis cuius mr̄ erat nomine ser
ua mulier vidua: leuauit manuz
cōtra regē Et hec causa rebelliōis
adu̅sus eū. q̄ salomō edificauit
mello ⁊ coeq̄uit voraginē cītatis
dauid patris sui. Eāt āt iheroboā
vir fortis et potēs Videnscq; salo
mon adolescentē bone indolis ⁊ in
dustriū: cōstituerat eū p̄fectū sup
tributa vniu̅se domus ioseph Fa
ctū ē igit̄ in tpe illo vt iheroboam
egrederet̄ de iherusalē ⁊ inueniret
euz ahias silonites ꝓpheta in via
optus pallio nouo Erāt aūt duo
tm̄ in agro. Apprehendēsq; ahias
palliū suū nouū quō coopt⁹ eāt
scidit in duodecī partes ⁊ ait ad
iheroboā Tolle tibi decē scissuras
Hec em̄ dic̄ dn̄s deꝰ isrl̄ Ego scin
dam regnū de manu salomōis ⁊
dabo tibi decem trib⁹ Porro vna
tribus remanebit ei ꝓpt̄ seruum
meū dauid et ihrl̄m ciuitatē quā
elegi ex om̄ib⁹ tribub⁹ isrl̄. eo q̄
dereliq̄rit me ⁊ adoraueit asthar
then deam sydoniorū ⁊ chamos
deū moab ⁊ moloch deū filiorum
ammon ⁊ nō ābulauerit in vijs
meis vt faceret iusticiā coraz me
⁊ p̄cepta mea ⁊ iuditia sic̄ dauid
pr̄ eius. Nec auferā om̄e regnuz
de manu eius. ꝫ ducē ponā eū cun
ctis dieb⁹ vite sue ꝓpt̄ dauid ser
uū meū quē elegi qui custodiuit
mādata mea ⁊ p̄cepta mea. Aufe
rā autē regnū de manu filij eius ⁊
dabo tibi decē trib⁹. filio āt eius
dabo tribū vnā vt remaneat luc̄
na dauid seruo meo cūctis dieb⁹
corā me in ihrl̄m ciuitate quā ele
gi vt esset nomē meū ibi Te aūt
assumā ⁊ regnabis sup oīa q̄ desi
derat aīa tua erisq; rex sup israhel
Si igit̄ audieris oīa que p̄cepero
tibi ⁊ ābulaueris in vijs meis et
feceris q̄d rectū ē corā me custodi
ens mandata mea ⁊ p̄cepta mea
sicut fecit dauid s̄uus meus ero
tecū et edificabo tibi domū fidelez
q̄uo edificaui dauid domū ⁊ tra
dā tibi israhel ⁊ affligā semen da
uid sup hoc. verūtamen nō cūctis
dieb⁹. Voluit ergo salomō int̄
ficere iheroboaz. Qui surrexit ⁊ au
fugit in egiptū ad sesac regē egip
ti ⁊ fuit in egipto vsq; ad mortez
salomonis. Reliquū āt v̄boꝝ sa
lomonis ⁊ oīa q̄ fecit ⁊ sapīa ei⁹
ecce vniuersa scripta sūt in libro

verbo⁊ diez salomonis. dies au
tē quos regnuit salomon ī ihr̄lm
sup ōnem isr̄l q̄draginta ānis fuit
Dormiuitq; salomō cū pribꝰ suis
⁊ sepultus ē in cīuitate dauid pris
sui: regnauitq; roboaz filius eiꝰ p eo
Jemit āt roboā ī sichē Ca. xij.
Illuc em̄ congregatꝰ erat oīs
pl̄s isr̄l ad cōstituendū eū regē
At vero ihēroboā filiꝰ nabath cuz
adhuc eēt in egipto pfugus a fa
cie salomonis regis: audita mor
te eius reūsus est de egipto. Misit
q; ⁊ vocauerūt eū. Venit g̃ ihē
roboam ⁊ ōnis mlt̄itudo isr̄l ⁊ lo
cuti sūt ad roboaz dicētes. Pr̄ tuꝰ
durissimū iugū ipposuit nob: tu ita
q; nūc imminue paululū de ipio
pris tui durissimo ⁊ de iugo grauis
simo q̄ ipposuit nob⁊ seruiemꝰ ti
bi. Qui ait eis. Ite vsq; ad tertiū
diē ⁊ reuertimini ad me. Cūq; abis
set pl̄s iuxt ꝯsiliū rex roboā cū
seniorib⁹ q̄ assistebāt cor̄ salo
mone pr̄e eius cū adhuc viueret
⁊ ait. Qd datis ꝯsiliū ut r̄nd̄eā po
pulo. Qui dixer̄t ei. Si hodie ob
dieris pl̄o huic ⁊ fueris ⁊ peti
cōmi eoz cesseris locutusq; fueris
ad eos verba lenia: erūt tibi sui
cūctis diebꝰ. Qui dereliq̄t cōsiliuz
senum q̄ dederāt ei ⁊ adhibuit
adolescētes q̄ nutriti fuerāt cū eo
⁊ assistebant illi dixitq; ad eos.
Qd m̄ datis ꝯsiliū ut r̄nd̄eaz pl̄o
huic. q̄ dixerūt mihi. leuiꝰ fac iu
guz q̄ ipposuit pr̄ tuꝰ super nos
Et dixerūt ei iuuenes q̄ nutriti fu
erāt cū eo. Sic loq̄re pl̄o huic q̄
locuti sūt ad te dicētes. Pr̄ tuꝰ ag
grauauit iugū nr̄m tu releua nos.
Sic loq̄ris ad eos. Minimꝰ digi
tꝰ meꝰ grossior ē dorso pr̄is mei Et
nūc pr̄ meꝰ posuit sup vos iugū g̃
ue. ego aūt addā super iugū vr̄m
Pr̄ meꝰ cecidit vos flagellis. ego
autē cedā vos scorpiombꝰ. Veit
g̃ ihēroboā ⁊ ōnis pl̄us ad rob
am die tercia. sic locutꝰ fuerat rex
dicēs. reūtimini ad me die tercia
Rñditq; rex pl̄o dura: derelicto
cōsilio seniorꝰ q̄ dederant ⁊ lo
cutus ē eis ꝑm cōsiliū iuuenū di
cens. Pr̄ meus aggrauauit iugum
vestrū. ego aūt addā iugo vestro
Pr̄ meꝰ cecidit vos flagellis. ego
autē cedā vos scorpioib⁹. Et ñ ac
q̃euit rex populo quo aūsatꝰ fue
rat eū dñs ut fuscitaret verbū suū
q̄ locutus fuerat ī manu ahie sy
lonite ad ihēroboā filiū nabath.
Vidēs itaq; populus q̄ noluiss
eos audire rex. rñdit ei dicēs Que
nobis pars ī dauid vel que hē
ditas in filio ysai. Vade in taber
nacula tua isr̄l Nūc vide domum
tuaz dauid. Et abiit israhel in ta
bernacula sua. Super filios autē
israhel quicūq; habitabāt ī ciui
tatibus iuda regnauit roboam.
Misit ergo rex roboam aduram q̄
erat super tributa ⁊ lapidauit eū
omnis isr̄l ⁊ mortuus est. Porro
rex roboam festinus ascendit cur
rū ⁊ fugit in ihērusalez: recessitq;
israhel a domo dauid vsq; in p̄sē
tem diez Factū est aūt cū audiss
omnis israhel q̄ reuersus eēt ihe
roboam miserunt ⁊ vocauerūt euz
congregato cetu ⁊ cōstituerūt eū
regem super omnē israhel: nec se
cutꝰ ē quisq̄ domū dd p̄ter tribū
iuda solā. Venit āt roboā ihr̄lm ⁊
cōgregauit vniuersā domū iuda

et tribū beniamin centū octogīta
milia electoꝝ viroꝝ et bellatoruꝫ
vt pugnarēt cōtra domū isrl' et
reducerēt regnū roboaꝫ filio salo
monis. Factus ē aūt sermo dñi
ad semeiaꝫ virū dei dicēs Loquē
ad roboaꝫ filiū salomōis regē iu
da ⁊ ad omnē domū iuda ⁊ benia
min ⁊ reliq̄s de ꝓplo dicēs Hec di
cit dñs. Nō ascēdetis: nec bellabi
tis cōtra frēs vr̄os filios israhel.
Reuertat̄ vir in domū suā A me em̄
factū ē verbū hoc Audierūt ſmo
nem dñi et reuersi sūt de itinere si
cut eis p̄cepat dñs Edificauit āt
iheroboā sychem ī monte effraim
⁊ habitauit ibi. Et egressus inde
edificauit phanuel dixitq̄ ihero
boam in corde suo. Nūc reuertet̄ re
gnū ad domuꝫ dauid si ascēderit
populus iste vt fatiat sacrifitia ī
domo dñi in ihrl'm ⁊ ꝯuertet̄ cor
ꝓpli huius ad dñm suū roboaꝫ re
gē iuda interfitientq̄ me ⁊ reuer
tent̄ ad eū Et excogitato ꝯsilio fe
cit duos vitulos aureos: ⁊ dixit
eis. Nolite vltra ascendē iherusa
lē Ecce dij tui israhel q̄ te eduxerūt
de terra egipti. Posuitq̄ vnū in
bethel ⁊ alterū in dan et factū est
verbū hoc in peccatū. Ibat em̄ po
pulus ad orandū vitulū vsq̄ in
dan. Et fecit phana in excelsis ⁊
sacerdotes de extremis ꝓpli qui n̄
erāt de filijs leui. Cōstituitq̄ diē
sollēmnē in mēse octauo q̄ntade
cima die mensis in sil'itudinē sol
lēnitatis q̄ celebrat̄ ī iuda Et ascē
dens altare sil'it̄ fecit in bethel: vt
ymolaret vitulis quos fab'catus
fuerat. Constituitq̄ in bethel sa
cerdotes excelsoꝝ q̄ fecerāt ⁊ ascēdit
super altare qd̄ extruxerat ī bethel
q̄ntadecīa die mensis octaui quē
finxerāt de corde suo. Et fecit sollē
nitatē filijs israhel ⁊ ascēdit super
altare vt adoleret incēsū. Ca. xiij.

Ecce vir dei venit de iuda ī ser
mone dñi in bethel iheroboā
stante sup altare ⁊ thus iaciente
Et exclamauit cōtra altare ī ſmo
ne dñi ⁊ ait Altare altare: hec dic̄
dñs. Ecce filius nascet̄ domui da
uid iosias noīe et ymolabit sup
te sacerdotes excelsoꝝ q̄ nūc in te
thura succēdūt ⁊ ossa hōim super
te īcendet. Deditq̄ ī illa die signū
dicēs. Hoc erit signū qd̄ locutus
ē dñs. Ecce altare scīdet̄ ⁊ effunde
tur cinis q̄ in eo est. Cūq̄ audissꝫ
rex sermonē hominis dei quē īcla
mauerat ꝯtra altare in bethel: ex
tendit manū suā de altari dicens
Apprehēdite eū. Et exaruit manꝰ
eius quā extēderat ꝯtra eum: nec
valuit retrahē eā ad se. Altareq̄
scissuꝫ ē ⁊ effusus ē cinis de altari
iuxta signū qd̄ p̄dixerat vir dei ī
sermone dñi. Et ait rex ad virum
dei. Dep̄care fatiē dñi dei tui ⁊ ora
ꝓ me vt restituat̄ manꝰ mea m̄.
Orauit vir dei fatiē dñi et reuersa ē
manus r̄gis ad eū ⁊ facta ē sicut
prius fuerat Locutus ē āt rex ad
virū dei. Veni mecū domū vt prā
deas ⁊ dabo tibi muneā. Rn̄ditq̄
vir dei ad regē. Si dederis m̄ medi
am ꝑtē domus tue nō veniā tecū
nec ꝯmedā panē neq̄ bibā aquā
in loco isto. Sic em̄ mādatū ē m̄
in sermone dñi p̄cipientis. Non
ꝯmedes panē neq̄ bibes aquam
nec reuterīs ꝑ viā q̄ venisti Abijt
ergo ꝑ aliā viā ⁊ non ē reuersus

pariter quo venerat ī bethel. Pro
phetes aūt quidaꝫ senex habita
bat in bethel ad quē venerūt filij
sui ⁊ narrauerunt ei omnia opera
que fecerat vir dei illa die ī bethel
Et verba que locutus fuerat ad
regē narrauerunt patri suo. Et di
xit eis pater eoꝝ. Per quaꝫ viaꝫ
abijt. Ostenderūt ei filij sui viā ꝑ
quaꝫ abierat vir dei qui venerat
de iuda. Et ait filijs suis. Sternite
mihi asinum. Qui cū strauissent
ascendit ⁊ abijt post virū dei ⁊ in
uenit eū sedentēꝫ subtus therebin
tū. Et ait illi. Tu ne es vir dei qui
venisti de iuda. Rn̄dit ille Ego sū
Dixitqꝫ ad eū Veni mecū domum
ut comedas panēꝫ. Qui ait. Non
possum reuerti neqꝫ venire tecum
nec comedā panē nec bibā aquā
in loco isto. qꝛ locutus ē dn̄s ad
me in sermone dn̄i dicens. Nō co
medas panē ⁊ nō bibes aquā ibi
nec reuerteris ꝑ viaꝫ qua ieris Qui
ait illi. Et ego ꝓpha suꝫ similis tui
⁊ angelus locutus est m̄ in ꝑmo
ne dn̄i dicēs. Reduc eū tecū in do
mū tuā ut ꝯmedat panē ⁊ bibat
aquā. Fefellit eū ⁊ reduxit secū.
Comedit ḡ panē in domo eius ⁊
bibit aquā. Cūqꝫ sederent ad mē
sam fc̄us est sermo dn̄i ad ꝓphaꝫ
q̄ reduxerat eū. Et exclamauit ad
virū dei qui veneāt de iuda dicēs
Hec dicit dn̄s. Quia nō obediens
fuisti ori dn̄i ⁊ nō custodisti man
datū qd̄ p̄cepit tibi dominus deꝰ
tuus ⁊ reuersus es ⁊ ꝯmedisti pa
nē ⁊ bibisti aquā in loco in q̄ p̄ce
pit tibi ne ꝯmederes panem neqꝫ
biberes aquā nō inferet̄ cadauer
tuū in sepulchꝝ pr̄m tuoꝝ. Cūqꝫ
comedisset et bibesset strauit asi
nū suū ꝓpha quē reduxerat. Qui
cū abissꝫ inuenit eū leo in via ⁊ oc
cidit ⁊ erat cadauer eius ꝓiectū
in itinere. Asinus aūt stabat iux̄
illū ⁊ leo stabat iuxta cadauer Et
ecce viri tr̄nseūtes viderūt cadauer
ꝓiectū in via ⁊ leonē stantē iuxta
cadauer. Et venerūt ⁊ diuulgaue
rūt in cīitatē in qua ꝓphetes ille se
nex hītabat. Qd̄ cū audissꝫ ꝓpha
ille q̄ reduxerat eū de via ait. Vir
dei est q̄ inobediēs fuit ori dn̄i et
tradidit eū dn̄s leoni ⁊ ꝯfregit eū
et occidit iuxta v̄bū dn̄i qd̄ locu
tus est ei. Dixitqꝫ ad filios suos.
Sternite m̄ asinū. q̄ cū strauissent
⁊ ille abisset inuenit cadauer eis
ꝓiectū in via ⁊ asinū ⁊ leoneꝫ stā
tes iuxta cadauer Nō ꝯmedit leo
de cadauere nec lesit asinū. Tulit
ḡ ꝓphes cadauer viri dei ⁊ posuit
illud sup asinū ⁊ reuersus intulit in
ciuitatē ꝓphete senis ut plāgerēt
eū ⁊ posuit cadauer eius in sepul
chro suo Et planxerūt eū. heu heu
mi frat̄. Cūqꝫ plāxissent eū. dixit
ad filios suos. Cū mortuꝰ fuero se
pelite me in sepulchro in q̄ vir dei
sepultꝰ ē iux̄ ossa eius poīte ossa
mea. ꝓfecto em̄ veiet ꝑmo queꝫ p̄
dixit ī sermōe dn̄i ꝯtr̄ altare qd̄ ē
in bethel ⁊ ꝯtr̄ oīa phana excelso
rū que sūt ī vrbibꝰ samarie Post
v̄ba hec nō est reuersus iheroboā de
via sua pessima. ꝫ ecōtrario fecit
de nouissimis ꝓplis sacdotes excel
soꝝ. Quicūqꝫ volebat īplebat ma
nū suā ⁊ fiebat sacdos excelsorū.
Et ꝓpter hanc causaꝫ peccauit do
mus iheroboā ⁊ euersa ē ⁊ deleta
de supfitie terre. Ca. xiiij.

In tempore illo egrotauit abia filius iheroboam. Dixitq; iheroboam uxori sue. Surge & commuta habitū ne cognoscaris q̄ sis uxor iheroboam & uade in silo ubi est ahias ꝓpha q̄ locutus est mihi q̄ regnaturus essem sup ꝓplm hūc. Tolleq; in manu tua decē panes & crustula & uas mellis & uade ad illū Ipse enim īdicabit tibi q̄d euenturū sit puero huic. Fecit ut dixerat uxor iheroboā & consurgēs abiit in silo & uenit in domū ahie At ille non poterat uidere q̄ caligauerāt oculi eius p senectute. Dixit aūt dñs ad ahiaz Ecce uxor iheroboā ingredit ut cōsulat te sup filio suo q̄ egrotat. Hec & hec loq̄ris ei Cū ergo illa intraret & dissimularet se esse quae erat: audiuit ahias sonitum pedū ei⁹ intro eūtis p ostiū & ait. Ingredere uxor iheroboam. Quare aliā te esse simulas. Ego aūt missus sū ad te durus nūtius. Vade & dic iheroboā. Hec dicit dñs deus israhel. Quia exaltaui te de medio populi & dedi te ducē sup ꝓplm meū israhel & scidi regnū domⁱ dauid & dedi illud tibi & nō fuisti sicut seruus meus dauid q̄ custodiuit mādata mea & secutus est me in toto corde suo fatiēs q̄d placitū esset in oculis meis. & operatus es male sup omnes q̄ fuerūt ante te & fecisti tibi deos alienos & conflatiles: ut me ad iracundiā puocares. me aūt piecisti post corpus tuū. idcirco ecce ego inducā mala sup domū iheroboā et percutiā de iheroboā mingentē ad parietē & clausū et nouissimū in israhel & mundabo reliquias domus iheroboā sicut mūdari solet fimus usq; ad puerū. Qui mortui fuerit de iheroboā in ciuitate comedēt eos canes q̄ aūt mortui fuerint in agro uorabūt eos aues celi q̄ dñs locutus est. Tu igit surge & uade in domū tuaz & in ipso introitu pedū tuorū in urbem morietur puer & plāget eū omis israhel & sepeliet. Iste enim solus inferet de iheroboā in sepulcrū. q̄ inuentus est sup eo sermo bonus a dño deo israhel in domo iheroboā. Cōstituet aūt sibi dñs regez sup israhel q̄ percutiet domū iheroboā in hac die & in hoc tpe & percutiet dñs deus israhel sicut moueri solet harundo in aq̄. Et euellet israhel de terra bona hac quā dedit patribus eorū & uētilabit eos trans flumē q̄a fecerūt sibi lucos ut irritarent dñm. Et tradet dñs deus israhel ꝓpter peccā iheroboā q̄ peccauit & peccare fecit israhel. Surrexit itaq; uxor iheroboā & abiit & uenit in tharsa. Cūq; illa ingrederet limen domus: puer mortuus est & sepelierūt eū & planxit eum omnis israhel. iuxta sermonē dñi quē locutus est in manu serui sui ahie ꝓphe Reliqua aūt uerborū iheroboā quō pugnauerit et quō regnauerit: ecce scripta sūt in libro uerborū dierū regū israhel. Dies aūt quibus regnauit iheroboam: uiginti duo anni sunt. Et dormiuit iheroboā cū patribus suis. regnauitq; nadab filius eius pro eo. Roboā filius salomōis regnauit in iuda. Quadraginta & unius anni erat roboaz cū regnare cepisset: decē & septē annis regnauit in ihrlē ciuitate quā elegit dñs ut ponet nomē suū ibi ex omnibus tribubus israhel. Nomen aūt matris eius naama ammanites. Et fecit iudas

malū corā dño ⁊ irritauerūt eū su
per omnib⁹ que fecerāt pr̄es eoꝝ
in peccatis suis q̄ peccauerūt Edifi
cauerūt em̄ ⁊ ip̄i sibi aras ⁊ statu
as ⁊ lucos sup omnē collē excelsū
⁊ subter omnē arborē frōdosā sed
⁊ effeminati fuerūt in terra. fecerīt
q̄ oēs abhominacōnes gētiū q̄s
attriuit dn̄s ante fatiē filioꝝ isrl̄
In qn̄to āt anno regni roboā ascē
dit sesac rex egipti ī ihrl̄m ⁊ tulit
thesauros dom⁹ dn̄i ⁊ thesauros
regios ⁊ vniūsa diripuit. scutaq̄
aurea q̄ feceāt salomō ꝓ q̄b⁹ fecit
rex roboā scuta erea ⁊ tr̄didit ea in
maū ducū scutarioꝝ ⁊ eoꝝ q̄ excu
babāt añ ostiū dom⁹ regis Cūq̄ ī
grederet̄ rex ī domū dn̄i portabāt
ea qui p̄eundi habebāt offitium ⁊
postea reportabant ad armam̄ta
riū scutarioꝝ. Reliq̄ aūt sermonū
roboam ⁊ oīa que fecit ecce scripta
sūt in libro sermonū dieꝝ regū iu
da. Fuitq̄ bellū inter roboaꝫ ⁊ ihe
roboā cūctis dieb⁹. Dormiuitq̄ ro
boā cū p̄ribus suis ⁊ sepultus est
cū eis in ciuitate dauid. Nomē āt
matris eius naama amanites. Et
regnauit abia filius eius pro eo.
Igitur in octauo decimo Ca. xv.
anno regni iheroboā filij nabath
regnauit abia sup iudaꝫ. Tribus
annis regnauit in iherusalez. No
men matris eius maacha filia a
bessalon. ambulauitq̄ in omīb⁹
peccatis p̄ris sui que fecerat ante
eum nec erat cor eius ꝑfectū cum
domīo deo suo sicut cor dauid pa
tris eius Sed ꝓpter dauid dedit ei
dn̄s deus suus lucernā in iherusa
lem ut suscitaret filium eius post
eum et statueret iherusalem eo ꝙ

fecisset dauid rectum in oculis do
mini ⁊ non declinassꝫ ab omnib⁹
que preceperat ei cunctis diebus
vite sue excepto ꝑmone vrie ethei
Attamē bellum fuit inter abyam
et iheroboam omni tempore vite
eius. Reliqua autem sermonum
abye ⁊ omnia que fecit nōne hec
scripta sūt in libro verboꝝ dierum
regum iuda. Fuitq̄ preliū inter
abyam ⁊ inter iheroboam. Et dor
miuit abya cum patribus suis ⁊
sepelierunt eum in ciuitate dauid
regnauitq̄ asa filius eius ꝓ eo.
In anno ergo vicesimo iheroboā
regis isrl̄ regnauit asa rex iuda ⁊
quadraginta ⁊ vno anno regna
uit in ihrl̄m. Nomen matris eius
maacha filia abessalō ⁊ fecit asa
rectū ante ꝯspectū dn̄i sicut dauid
pater eius ⁊ abstulit effeminatos
de terra. purgauitq̄ vniūsas sor
des ydoloꝝ q̄ fecerāt p̄res ei⁹. In
sup ⁊ maachā m̄rez suaꝫ amouit
ne essꝫ p̄nceps ī sacris priapi ⁊ in
luco eius quez ꝯsecrauerat. subū
titq̄ specum eius ⁊ ꝯfregit simula
chrū turpissimū ⁊ ꝯbussit ī torrē
te cedron. Excelsa aūt nō abstulit
Verūtamez cor asa ꝑfectū erat cū
dn̄o deo suo cūctis dieb⁹ suis ⁊ in
tulit ea q̄ sc̄ificaueāt pater suus ⁊
vouerat in domū dn̄i argentum ⁊
aurum ⁊ vasa. Bellū autē erat in
ter asa ⁊ baasa regē isrl̄ cūctis di
eb⁹ eoꝝ. Ascenditq̄ baasa rex is
rahel in iudam ⁊ edificauit rama
ut nō possꝫ quispiaꝫ egredi vel in
gredi de parte asa regis iude Tol
lens itaq̄ asa omne argētū ⁊ au
rū q̄d remanserat in thesauris do
mus dn̄i ⁊ ī thesauris dom⁹ regie

dedit illud in manus seruoꝝ suo
rũ ⁊ misit ad benadab filiũ tabrẽ
mon filij ezion regez sirie q̃ habi
tabat in damasco dicens. Fedꝰ ẽ
int̃ me ⁊ te ⁊ int̃ patrẽ meũ et pa
trẽ tuũ: ideo misi tibi munera ar
gentũ ⁊ aurũ ⁊ peto vt venias et
irritu3 fatias fedꝰ qd̃ habes cum
baasa rege israhel ⁊ recedat a me
Acquiescẽs benadab regi asa mi
sit p̃ncipes exercitꝰ sui ĩ ciuitates
israhel ⁊ pcusserũt ahion et dan
⁊ abel. domũ maacha ⁊ vniuersã
cẽneroth omnẽ scilicet terrã nep
talim. Qd̃ cũ audisset baasa int̃
misit edificare rama ⁊ reũsus est
in tersa. Rex aũt asa nũtiũ misit
in omnẽ iudam dicẽs. Nemo sit
excusatus. Et tulerẽt lapides de ra
ma et ligna eius q̃bus edificaue
rat baasa ⁊ extruxit de eis rex asa
gabaa beniamin ⁊ maspha. Reli
qua aũt oĩm sermonũ asa ⁊ vni
uerse fortitudines eiꝰ ⁊ cũcta que
fecit ⁊ cĩtates q̃s extruxit: nonne
hec scripta sũt in libro v̄boꝝ dieꝝ
regũ iuda. Verũtamen in tpe se
nectutis sue doluit pedes et dormi
uit cũ patribꝰ suis ⁊ sepultꝰ ẽ cũ
eis in cĩtate dauid p̃ris sui. Reg
nauitq3 iosaphat filiꝰ eiꝰ pro eo
Nadab vero filiꝰ iheroboã regna
uit sup israhel ãno scd̃o asa regis
iuda: regnauitq3 sup isrl̃ duobꝰ
ãnis ⁊ fecit qd̃ malũ ẽ in cõspcũ
dñi ⁊ ambulauit in vijs p̃ris sui
⁊ in peccatis eiꝰ q̃bus peccaẽ fecit
israhel. Insidiatꝰ ẽ aũt ei baasa
filius ahie de domo ysachar ⁊ p
cussit eũ in gebbethon q̃ est vrbs
philistinoꝝ. Siq̃dẽ nadab ⁊ oĩs
isrl̃ obsidebãt gebbethõ Int̃fecit
ergo illũ baasa in ãno tertio asa
regis iuda ⁊ regnauit ꝓ eo Cũq3
regnasset: pcussit omnẽ domum
iheroboã. Nõ dimisit nec vnã q̃dẽ
animã de semine eiꝰ donec deleret
eũ: iuxta v̄bum dñi qd̃ locutꝰ fue
rat in maũ serui sui ahie silonitis
ꝓpter peccata iheroboaz q̃ peccaue
rat ⁊ quibꝰ peccare fecerat isrl̃ et
ꝓpt̃ delictũ q̃ irritauerat dñm deũ
israhel Reliq̃ autẽ s̃monũ nadab
⁊ om̃ia q̃ opatus ẽ: nõne hec scri
pta sũt in libro v̄boꝝ dierũ reguz
israhel. Fuitq3 bellum inter asa ⁊
baasa regẽ israhel cũctis diebus
eoꝝ. Anno tertio asa regis iuda
regnauit baasa filius ahie super
omnẽ isrl̃ in tersa vigĩtiquatuor
ãnis ⁊ fecit malũ corã dño: ãbu
lauitq3 in vijs iheroboã ⁊ ĩ pccĩs
eius quibus peccare fecit israhel.

Factus ẽ aũt Ca. xvi.
sermo domini ad iehu filiũ
anani cõtra baasa dicens. Pro
eo q̃ exaltaui te de puluere et po
sui te ducẽ super populũ meũ isrl̃.
tu aũt ãbulasti in via iheroboam
⁊ peccare fecisti ꝓpl̃m meũ isrl̃ vt
me irritares in peccatis eorũ: ecce
ego demetã posterioã baasa ⁊ po
steriora domus eiꝰ ⁊ fatiã domuz
tuã sicut domũ iheroboam filij na
bath Qui mortuꝰ fuerit de baasa
in ciuitate: ꝯmedẽt eũ canes ⁊ qui
mortuꝰ fuerit ex eo in regiõe: ꝯme
dent eũ volucres celi. Reliq̃ autẽ
sermonũ baasa et quecũq3 fecit
⁊ prelia eiꝰ: nõne hec scripta sunt
in libro v̄boꝝ dieꝝ regũ israhel.
Dormiuit ergo baasa cũ patribꝰ
suis sepultꝰq3 ẽ in thersa ⁊ regna
uit hela filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. Cum autez

ī manu iehu filij anani ꝓphe ver
bū dñi factū esset ɔtra baasa ⁊ cō
tra domū ei⁹ ⁊ ɔtra omne malū
qđ fecerat corā dño ad irritandū
eū in opibus manuū suaꝝ ut fie
ret sicut dom⁹ iheroboaꝫ ob hanc
causaꝫ occidit eū hoc ē iehu filiū
anani ꝓphetā. Anno vicesimo sex
to asa regis iuda r̄gnauit hela fi
lius baasa sup isrl̄ in thersa duo
bus ānis ⁊ rebellauit ɔtra eū ser
uus su⁹ zambri dux medie ptis
equitū. Erat autē hela in tersa bi
bēs ⁊ temulentus in domo arsa p̄
fecti thersa Irruēs ergo zambri p
cussit ⁊ occidit eū ānō vicesimo
septimo asa regis iuda et regna
uit ꝓ eo. Cūqꝫ regnasset ⁊ sedissꝫ
super soliū eius ꝑcussit omnē do
mū baasa ⁊ non dereliquit ex ea
mingētem ad pietem ⁊ ꝓpinquos
⁊ amicos ei⁹. Deleuitqꝫ zābri om
nē domū baasa iuxta verbū dñi
qđ locutus fuerat ad baasa ī ma
nu iehu ꝓphe ꝓpter vniuersa pccā
baasa ⁊ pccā hela filij ei⁹ q̄ pecca
uerūt ⁊ peccare fecerūt isrl̄ ꝓuocan
tes dñm deū isrl̄ in vanitatib⁹ su
is. Reliqua autē sermonū hela et
oīa que fecit nōne hec scripta sūt
in libro verboꝝ dieꝝ regum isrl̄.
Anno vicesimo septimo asa regis
iuda regnauit zambri septeꝫ die
bus ī thersa. Porro exercitus ob
sidebat gebbethon vrbem philisti
norū. Cūqꝫ audisset rebellasse zā
bri ⁊ occidisse regeꝫ fecit sibi regē
omnis isrl̄ amri qui erat p̄nceps
milicie sup israhel in die illa in ca
stris. Ascēdit ḡ amri ⁊ oīs isrl̄ cū
eo de gebbethon ⁊ obsidebāt ther
sa. Vidēs āt zambri q̄ expugnā
da eēt cītas ingressus ē palatiuꝫ
⁊ succēdit se cū domo regia ⁊ mor
tuus ē in pccīs suis q̄ peccauerat
faciēs malū corā dño ⁊ ābulās ī
via iheroboaꝫ ⁊ in pccō ei⁹ q̄ fecit
peccare isrl̄. Reliq̄ aūt s̄monū zā
bri ⁊ īsidiarū ei⁹ ⁊ tirānidis nōne
hec scripta sūt in libro verborū di
erū regum isrl̄. Tūc diuisus ē po
pulus isrl̄ in duas ptes. Media
pars populi seq̄bat̄ thebni filiū
gineth ut īstitueret eū regē ⁊ me
dia pars amri. Preualuit aūt po
pulus q̄ erat cū amri populo qui
seq̄bat̄ thebni filiū gineth mor
tuusqꝫ ē thebni ⁊ regnauit amri.
Anno tricesimo p̄mo asa r̄gis iu
da regnauit amri sup isrl̄ duode
cim ānis. In thersa regnauit sex
annis: emitqꝫ montem samarie
a somer duobus talentis argen
ti ⁊ edificauit eum ⁊ vocauit nom̄
ciuitatis quam extruxerat nomi
ne somer idest montem domī vel
montem samarie. Fecit autē am
ri malum in cōspectu dñi et opera
tus est nequiter super om̄es qui
fuerūt ante eum. Ambulauitqꝫ ī
omni via iheroboam filij nabath
⁊ in pccīs eius quibus peccare fe
cerat israhel ut irritaret dñm deuꝫ
israhel ī vanitatib⁹ suis. Reliqua
autē sermonum amri ⁊ prelia ei⁹
q̄ gessit nonne hec scripta sunt ī
libro verboruꝫ dierū regū israhel.
Dormiuitqꝫ āri cū p̄ribꝫ suis et se
pult⁹ est in samaria. regnauitqꝫ
achab filius ei⁹ ꝓ eo. Achab ve
ro filius āri regnauit super israhel
āno. xxxviij. asa regis iuda. Et
reg̃uit achab fili⁹ āri sup israhel
in samaria vigīti ⁊ duobꝫ annis

Et fecit achab filiꝰ amri malũ in
ꝯspectu dñi: sup oẽs q̃ fuerũt ãte
eũ. Nec suffecit ei vt ãbularet in
peccatis iheroboã filij nabath: in
sup duxit vxorẽ iezabel filiaꝫ met
baal regis sidoniorꝫ Et abijt ⁊ ser
uiuit baal ⁊ adorauit eũ ⁊ posuit
aram baal in tẽplo baal. qđ edi
ficauerat ĩ samaria ⁊ plãtauit lu
cũ. Et addidit achab in ope suo
irritãs dñm deũ isrl̃ sup oẽs r̃ges
isrl̃ q̃ fuerũt ante eũ In diebꝰ eiꝰ
edificauit ahiel de bethel iericho.
In abiram p̃mitiuo suo fũdauit
eã ⁊ in segub nouissimo suo posu
it portas eiꝰ iuxta verbũ dñi qđ
locutus fuerat in manu iosue filij
nun. Ca. xvij.

Et dixit helias thesbites de
habitatoribus galaad ad
achab Viuit dñs deus isrl̃ ĩ cuiꝰ
cõspectu sto: si erit ãnis hijs ros
⁊ pluuia nisi iuxta oris mei verba
Et factũ ẽ verbũ dñi ad eũ dicens
Recede hinc ⁊ vade cõtra orientẽ
⁊ abscõdere in torrente carith qui
ẽ ꝯtra iordanẽ et ibi de torrẽte bi
bes: coruisq̃ p̃cepi vt pascant te
ibi. Abijt ergo ⁊ fecit iuxta v̀bũ
dñi. Cũq̃ abisset sedit ĩ torrente
carith q̃ est ꝯtra iordanẽ Coruiq̃
deferebãt ei panẽ ⁊ carnes mane
similit̃ panẽ ⁊ carnes vesperi ⁊ bi
bebat de torrente Post dies autẽ
aliquãtos siccatus ẽ torrẽs: non
em̃ pluerat sup terrã. Factꝰ ẽ aũt
sermo dñi ad eũ dicẽs. Surge et
vade in sarepta sidoniorꝫ ⁊ mane
bis ibi Precepi em̃ ibi mulieri vi
due vt pascat te Surrexit ⁊ abijt
in sareptã. Cũq̃ venissꝫ ad portaꝫ
ciuitatis apparuit ei mlier vidua
colligens ligna ⁊ vocauit eam di
xitq̃ ei Da mihi paululũ aque in
vase vt bibã. Cũq̃ illa pergeret
vt afferret: clamauit post terguꝫ
eius dicẽs. Affer mihi obsecro ⁊
buccellã panis ĩ manu tua. Que
r̃ndit. Viuit dñs deus tuus q̃ ñ
habeo panẽ nisi quantũ pugillꝰ
capere potest farine ĩ ydria ⁊ pau
lulum olei in lechito. En colligo
duo ligna vt ingrediar ⁊ fatiã il
lud mihi ⁊ filio meo vt comeda
mus ⁊ moriamur Ad quã helias
ait. Noli timẽ. ꝫ vade et fac sicut
dixisti. Verũtamẽ mihi p̃mũ fac
de ipsa farinula subcineritiuꝫ pa
nẽ paruulũ ⁊ affer ad me: tibi ãt
⁊ filio tuo faties postea. Hec aũt
dicit dñs deꝰ isrl̃. ydria farine ñ
defitiet: nec lechitꝰ olei minuetur
vsq̃ in diẽ in qua dñs daturus ẽ
pluuiã sup fatiẽ t̃re. Que abijt et
fecit iuxta v̀bum helie Et ꝯmedit
ipse ⁊ illa ⁊ domꝰ eiꝰ ⁊ ex illa die
ydria farine nõ defecit ⁊ lechitus
olei nõ est imminutꝰ. iuxta v̀buꝫ
dñi qđ locutus fuerat ĩ manu he
lie Factũ ẽ ãt post v̀ba hec. egro
tauit filiꝰ mulieris matrissamili
as ⁊ erat lãguor fortissimꝰ ita vt
nõ remaneret ĩ eo alitus. Dixit er
go ad heliã. Quid mihi ⁊ tibi vir
dei. Ingressꝰ es ad me ⁊ rememo
rarent̃ iniq̃tates mee ⁊ int̃ficeres
filiũ meũ. Et ait ad eã helias Da
mihi filiũ tuũ. Tulitq̃ eũ de sinu
eiꝰ ⁊ portauit ĩ cenaculũ vbi ipse
manebat ⁊ posuit sup lectulũ suũ
⁊ clamauit ad dñm ⁊ dixit. Dñe
deus meꝰ. etiã ne viduã apđ quã
ego vtcũq̃ sustẽtor afflixisti: vt ĩ
terficeres filiũ eius. Et expandit

se atq; mensus ē sup puerū tribz
vicibus ⁊ clamauit ad dn̄m ⁊ ait
dn̄e deus meus reuertat̄ obsecro
anima pueri hui⁹ in viscera ei⁹ ·
Et exaudiuit dn̄s vocē helie et re
uersa ē anima pueri intra eū ⁊ re
uixit · Tulitq; helias puerꝝ ⁊ depo
suit eū de cenaculo in īferiorem do
mū ⁊ tradidit mr̄i sue ⁊ ait illi · En
viuit fili⁹ tuus Dixitq; mulier ad
heliā · Nūc in isto ꝯgnoui qm̄ vir
dei es tu ⁊ verbū domini in ore tuo
verum est · Ca · xviij ·

Post dies multos factum est
verbū dn̄i ad heliā in ānō
tercō dicēs Vade ⁊ oñde te achab
ut dem pluuiā sup faciē t̄re · Iuit
ergo helias ut oñderet se achab ·
Erat aūt fames vehemēs in sama
ria · Vocauitq; achab abdiam
dispēsatorē dom⁹ sue · Abdias āt
timebat dn̄m deū valde · Nā cū in
terficerz iezabel ꝓphetas dn̄i tulit
ille cētum ꝓphetas ⁊ abscōdit eos
qn̄quagenos ⁊ qn̄quagenos in
spelūcis ⁊ pauit eos pane ⁊ aq̄ ·
Dixit ergo achab ad abdiā · Va
de in terrā ad vniuersos fōtes aq̄
rum ⁊ in cūctas valles si forte pos
simus inueniē herbam ⁊ saluare
equos ⁊ mulos ⁊ n̄ penitus iumē
ta intereant · Diuiserūtq; sibi regio
nes ut circuirēt eas Achab ibat
p viā vnaz ⁊ abdias p viā alterā
seorsū · Cūq; eēt abdias in via he
lias occurrit ei · Qui cū ꝯgnouissz
eū cecidit sup faciē suā ⁊ ait · Nuz
tu es dn̄e mi helias ⁊ Cui ille rn̄dit
Ego · Et dixit · Vade ⁊ dic dn̄o tuo
Adest helias · Et ille quid peccaui
inquit qm̄ trades me seruū tuum
in manu achab ut īterfitiat me ⁊
Viuit dn̄s deus tu⁹ qꝛ non ē gēs
aut regnū in quo nō miserit dn̄s
meus te requirēs · Et rn̄dētibus cū
ctis nō est hic: adiuāuit r̄gna sin
gula ⁊ gētes eo qꝛ minime reperi
reris · Et nūc dicis mihi vade ⁊ dic
dn̄o tuo adest helias ⁊ Cunq; re
cessero a te spūs dn̄i asportabit
te in locum quē ego ignoro et in
gressus nūciabo achab ⁊ non in
ueniēs te interficiet me · Seruus
autē tuus timet dn̄m ab infantia
sua · Nūq̄d n̄ indicatū est tibi do
mino meo quid fecerim cū interfi
ceret iezabel ꝓphetas dn̄i qꝛ abscō
derim de ꝓphetis domī centū viros
quinq̄genos ⁊ quinquagenos ī
speluncis ⁊ pauerim eos pane ⁊
aq̄ ⁊ Et nūc tu dicis vade ⁊ dic do
mīo tuo adest helias ut īterficiat
me ⁊ Et dixit helias Viuit dn̄s ex
ercituū añ cuius vultū sto qꝛ ho
die apparebo ei · Abijt g̊ abdias ī
occursū achab īdicauitq; ei · Ve
nitq; achab in occursū helie ⁊ cū
vidisset eū ait · Tu ne es ille q̄ ꝯt̄
bas isrl̄ ⁊ Et ille ait · Non ego tur
baui israhel ꝫ tu ⁊ dom⁹ p̄ris tui ·
Qui dēliq̄stis mādata dn̄i ⁊ secuti
estis baalim Verūtamē nūc mit
te ⁊ ꝯgrega ad me vniuersū isrl̄
in mōte carmeli ⁊ ꝓphetas baal
q̄dringētos qn̄quaginta ꝓphas
qꝫ lucorū quadringētos qui ꝯme
dūt de mēsa iezabet Misit achab
ad oēs filios isrl̄ ⁊ cōgregauit ꝓ
phetas in mōte carmeli Accedens
āt helias ad oēz populū isrl̄ ait ·
Vsqueq̄ claudicatis ī duas par
tes ⁊ Si domin⁹ ē deus sequimini
eū · si autē baal sequimini illū · Et
nō respondit ei populus verbuz ·

Et ait rursus helias ad pl'm Ego remansi pphā dñi solus. pphetæ aūt baal qđringēti. q ñqgmta: pphetæq; lucreū q̄dringenti viri sunt. Dent nob duo boues et illi eligāt sibi bouē vnū et in frusta cēdētes ponāt sup ligna. ignē aūt nō supponāt. Et ego fatiā bouē alterū et imponā sup ligna. ignē aūt non supponā. Jnuocate noīa deor vestror. et ego inuocabo nomē dei mei. et deus q̄ exaudierit p ignē ipe sit deus. Rñdens oīs pp'lus. ait. Optima ppositio quā locut' ē helias. Dixit ergo helias pphetis baal. Eligite vobis bouē vnū. et facite p̄mi qr vos plures estis et inuocate nomina deorū vror: ignēq; ñ supponatis. Qui cū tulissent bouē quem dederat eis fecerūt. et inuocabāt nomē baal de mane vsq; ad meridiē dicētes. Baal exaudi nos. Et nō erat vox neq; q̄ rñderet. Trāsiliebātq; altare qđ fecerāt. Cūq; essz iā meridies: illudebat illis helias dicēs. Clamate voce maiore. Deus em̄ est et forsitā loquit'. aut i diuersorio ē. aut in itinere. aut certe dormit vt excitet'. Clamabāt ergo voce magna. et incidebāt se iuxta ritus suū cultris. et lāceolis: donec pfūderent' sanguine. Post q̄ āt trāsijt meridies. et illis pphantib': venerat tēpus q̄ sacrificiuz offerri solet nec audiebatur vox neq; aliqs respōdebat nec attēdebat orātes: dixit helias omi pp'lo. Veīte ad me. Et accedente ad se pp'lo curauit altare dñi qđ destructū fuerat et tulit duodecī lapides iuxta numerū tribuū filiorū iacob ad quē fuit ēp'mo dñi dicēs. isrl' erit nomen tuū. et edificauit de lapidib' altarē in noīe dñi. Fecitq; aqueductū q̄si p duas aratiūculas i circuitu altaris. et cōposuit ligna. diuisitq; p membra bouē. et posuit sup ligna. et ait. Implete q̄tuor ydrias aqua et fūdite sup holocaustū. et sup ligna. Rursūq; dixit. Etiā secūdo hoc facite. Qui cū fecissent secūdo. ait. Etiā tertiō idipsū facite. Fecerūtq; tertiō: et currebāt aque circū altare. et fossa aqueduct' repleta ē. Cūq; iā tēpus essz vt offerret' holocaustū accedēs helias pphā ait. dñe deus abrahā. et ysaac. et isrl'. ostēde hodie qr tu es deus isrl'. et ego seruus tuus. et iuxta p̄cepta tua tua feci oīa verba hec. Exaudi me dñe exaudi me vt discat pp'lus iste qr tu es dominus deus. et tu cōuertisti cor eorū iterū. Cecidit aūt ignis dñi et vorauit holocaustū. et ligna. et lapides: pulueremq; et aquā q̄ erat in aqueductu lambēs. Qđ cū vidisset oīs pp'lus: cecidit in facies suas. et ait. dñs ipe ē deus: dñs ipe ē deus. Dixitq; helias ad eos. Apprehendite pphas baal. et ne vnus quidē effugiat ex eis. Quos cū appḥēdissent: duxit eos helias ad torrentē cyson et interfecit eos ibi. Et ait helias ad achab Ascēde comede. et bibe: qr sonus multe pluuie ē. Ascēdit achab vt comedēt. et bibēt: helias āt ascēdit in vticē carmeli et prnus i trā posuit faciē suā inter genua sua. et dixit ad puerū suū. Ascēde. et prspice contra mare. Qui cū ascēdissz. et cōtēplat' essz. ait. Nō ē quicq̄. Et rursū ait illi. Reūtē septē vicib'. Jn septia aūt vice ecce nubecula pua q̄si vestigiū hōis ascēdebat de mari

Qui ait Ascende ⁊ dic achab. Iũ
ge curru tuũ ⁊ descẽde ne occupet
te pluuia. Cũq; se verterz huc at
q; illuc ecce celi ɔtenebrati sũt ⁊ nu
bes ⁊ vẽt⁹ ⁊ facta ẽ pluuia grãdis
Ascẽdẽs itaq; achab abijt ĩ iesra
hel ⁊ man⁹ dñi facta ẽ sup heliaz
accintisq; lumbis currebat ante
achab donec veniret in iesrahel.

Ca. xix.

Nuntiauit aũt
achab ihezabel oĩa que fece
rat helias ⁊ quomõ occidisset vni
uersos ꝓphetas baal gladio. Mi
sitq; ihezabel nũciũ ad heliaz di
cẽs. Hec mihi faciãt dij ⁊ hec ad
dant nisi hac hora cras posuero
aĩam tuã sicut aĩam vnius ex illis
Timuit ergo helias ⁊ surgẽs abi
it quocũq; eũ ferebat volũtas. ve
nitq; ĩ bersabee iuda ⁊ dimisit ibi
puerꝫ suũ ⁊ prexit in desertũ viã vni
us diei. Cũq; venisset ⁊ sederet sb
ter vnã iuniperꝫ petiuit aĩe sue ut
moreretur. Et ait. Sufficit m̃ dñe
tolle aĩaz meã. Neq; enim melior
sum q̃ patres mei. Proiecitq; se
⁊ obdormiuit in vmbra iuniperi.
Et ecce ãgelus dñi tetigit eũ ⁊ dix
it illi. Surge ɔmede. Respexit et ec
ce ad caput suũ subcineritius pa
nis ⁊ vas aque Comedit ergo ⁊
bibit ⁊ rursum obdormiuit Reuer
susq; est ãgel⁹ dñi scdo et tetigit
eũ. dixitq; illi. Surge ɔmede. Grã
dis enim tibi restat via. Qui cum
surrexisset ɔmedit ⁊ bibit ⁊ ãbu
lauit in fortitudĩe cibi illius q̃dr̃
ginta diebz ⁊ q̃draginta noctib⁹
vsq; ad mõtez dei oreb. Cũq; ve
nisset illuc mãsit in spelũca. Et ec
ce sermo dñi ad eum. dixitq; illi.
Quid h̃ agis helia? At ille rñdit.

Zelo zelat⁹ sũ ꝑ dño deo exercituũ
q̃ dereliq̃runt pactuz dñi filij isrl
Altaria tua destruxerũt ⁊ ꝓphetas
tuos occiderũt gladio ⁊ derelict⁹
sũ ego solus ⁊ q̃runt aĩam meam
ut auferãt eã. Et ait ei egredere et
sta in mõte corã dño. Et ecce dñs
trãsijt ⁊ spũs grãdis ⁊ fortis sub
uertẽs mõtes ⁊ ɔterens petr̃s añ
dñm. Nõ ĩ spũ dñs. Et post spũm
ɔmocio. Nõ in ɔmocõne dñs. Et
post ɔmocõem ignis. Nõ in igne
dñs. Et post ignẽ sibilus aure te
nuis. Qd cũ audisset helias ope
ruit vultũ suũ pallio ⁊ egress⁹ ste
tit in ostio spelũce ⁊ ecce vox ad eũ
dicens. Quid h̃ agis helia? Et ille
rñdit. Zelo zelatus sũ ꝑ dño deo
exercituũ q̃ dereliq̃runt pactum
tuũ filij isrl Altaria tua destruxerũt
⁊ ꝓphetas tuos occiderũt gladio ⁊
derelict⁹ sũ ego solus ⁊ q̃runt ani
mã ut auferant eã. Et ait dñs ad
eũ. Vade ⁊ reuertere in viã tuam
per desertũ in damascum. Cunq;
pueneris illuc vnges azahel regẽ
super siriam ⁊ iehu filiũ namsi vn
ges regem super israhel heliseum
autez filiũ saphat qui est de abel
maula vnges ꝓphetã ꝑ te. Et erit
q̃cunq; fugerit gladiũ asahel oc
cidet eũ iehu ⁊ q̃cunq; fugeit gla
diũ iehu interficiet eũ helise⁹. Et de
reliquã m̃ in isrl septẽ milia viro
rũ q̃ruz genua ñ sũt incuruata añ
baal ⁊ oẽ os qd ñ adorauerit eũz
osculãs manũ. Profectus g̃ inde
helias repeit heliseũ filiũ saphat
arãtez in duodecĩ iugis bouz ⁊ ip
se in duodecim iugis boum arãti
bus vn⁹ erat Cũq; venisset heli
as ad eũ misit palliũ suũ sup eũ

Qui statim relictis bobus cucurrit
post heliam. Et ait. Osculor oro te
patrem meum et matrem meam et sic sequar
te. Dixitque ei. Vade et reuertere. Quod
enim meum erat feci tibi. Reuersus autem
ab eo tulit par boum et mactauit il
lud et in aratro boum coxit carnes et
dedit populo et comederunt. Consurgensque
abijt et secutus est heliam et ministra
bat ei. Ca. xx.

Porro benadab rex syrie con
gregauit omnem exercitum suum
et trigintaduos reges secum et equos
et currus et ascendens pugnabat contra
samariam et obsidebat eam. Mittensque
nuntios ad achab regem israel in ciuitatem
ait. Hec dicit benadab. Argentum
tuum et aurum tuum meum est et vxores tue
et filij tui optimi mei sunt. Respondit
rex israel. Juxta verbum tuum domine mi
rex: tuus sum ego et omnia mea. Reuer
tentesque nuntij dixerunt. Hec dicit be
nadab quod misit nos ad te. Argen
tum tuum et aurum tuum et vxores tuas et
filios tuos dabis mihi. Cras igitur
hac eadem hora mittam seruos meos
ad te et scrutabuntur domum tuam et do
mum seruorum tuorum et omne quod eis pla
cuerit ponent in manibus suis et au
ferent. Vocauit autem rex israel omnes
seniores terre et ait. Animaduertite et
et videte quoniam insidietur nobis. Misit
enim ad me pro vxoribus meis et filijs
et pro argento et auro et non abnui.
Dixeruntque omnes maiores natu et
vniuersus populus ad eum. Non audias
neque acquiescas illi. Respondit nuntijs
benadab. Dicite domino meo regi
Omnia propter quod misisti ad me seruum
tuum in initio fatiam. Hanc autem rem facere
non possum. Reuersique nuntij: retu
lerunt ei. Qui remisit et ait. Hec
fatiant mihi dij et hec addant: si suf
fecerit puluis samarie pugillus omnis
populi qui sequitur me. Et respondens rex israel
ait. Dicite ei. Ne glorietur accinctus
eque vt discinctus. Factum est autem cum
audisset benadab verbum istud bibe
bat ipse et reges in vmbraculis et ait
seruis suis. Circumdate ciuitatem. Et
circumdederunt eam. Et ecce propheta vnus
accedens ad achab regem israel ait ei.
Hec dicit dominus. Certe vidisti om
nem multitudinem hanc nimiam. Ecce
ego tradam eam in manum tuam hodie
vt scias quia ego sum dominus. Et ait ach
ab. Per quem? Dixit ei. Hec dicit
dominus. Per pedissequos principum
prouintiarum. Et ait. Quis incipiet
preliari? Et ille dixit. Tu. Recensuit
ergo pueros principum prouintiarum et
reperit numerum ducentorum triginta
duorum. Et recensuit post eos populum
omnes filios israel septem milia et
egressi sunt meridie. Benadab autem
bibebat temulentus in vmbraculo
suo et reges trigintaduo cum eo qui
ad auxilium eius venerant. Egressi
sunt autem pueri principum prouintiarum in
prima fronte. Misit itaque benadab
qui nuntiauerunt ei dicentes. Viri egres
si sunt de samaria. At ille ait. Siue
pro pace veniunt apprehendite eos vi
uos. siue vt prelientur viuos eos ca
pite. Egressi sunt ergo pueri princi
pum prouintiarum: ac reliquus exercitus
sequebatur. Et percussit vnusquisque
virum quod contra se veniebat: fugerentque
syri et persecutus est eos israel. Fugitque
benadab rex syrie in equo cum equi
tibus suis. Necnon egressus rex israel
percussit equos et currus et percussit
syriam plaga magna nimis. Acce
dens autem propheta ad regem israhel

dixit ei. Vade ⁊ ꝯfortare ⁊ scito et
vide q̄d fatias. Sequēti em̄ anno
rex sirie ascēdet ꝯtra te. Serui vero
regis sirie dixerūt ei. Dij mōtiū sūt
dij eoꝝ ideo supauerūt nos. Sed
meli⁹ ē ut pugnem⁹ cōtra eos in
cāpestrib⁹ ⁊ obtiēbim⁹ eos. Tu
ergo verbū hoc fac Amoue reges
singulos ab exercitu tuo et pone
pn̄cipes ꝑ eis ⁊ instaura numeꝝ
militū q̄ ceciderūt de tuis ⁊ eq̄s scd̄z
eq̄s p̄stinos ⁊ curr⁹ ſm curr⁹ q̄s
an̄ habuisti ⁊ pugnabim⁹ cōtra
eos in cāpestrib⁹ ⁊ videb̄ q̄ obti
nebim⁹ eos. Credidit ꝯsilio eorū
⁊ fecit ita. Igit̄ postq̄ ānus tran
sieāt recēsuit benadab siros ⁊ ascē
dit in affec ut pugnaret ꝯtra isrl̄
Porro filij isrl̄ recensiti sūt et acce
ptis cibarijs ꝓfecti ex adūso. ca
straq̄ metati sūt ꝯtra eos quasi
duo parui greges capraꝝ. siri au
tē ꝛpleuerūt terrā. Et accedēs vn⁹
vir dei dixit ad regē isrl̄. Hec dic̄
dn̄s. Quia dixerūt siri de⁹ montiū
ē dn̄s ⁊ nō ē de⁹ valliū: dabo oēm
multitudinē hāc grādez in manu
tua ⁊ scietis q̄ ego sū dn̄s Dirige
bātq̄ septē diebz ex aduerso hij
atq̄ illi aties. septima autē die cō
missuz ē bellū. Percusserūtq̄ filij
isrl̄ de siris cētuz milia peditū ī die
vna. Fugerūt autez siri qui remā
serūt in affec in ciuitatē et cecidit
murus supvigīti septem milia ho
minū qui remāserāt. Porro bena
dab fugiens ingressus ē ciuitatē
in cubiculū quod erat intra cubi
culum. dixeruntq̄ ei serui sui. Ecce
audimus q̄ ꝛges domus israhel
clementes sint. Ponamus itaq̄
saccos in lumbis nostris et funi
culos in capitibus nostris ⁊ egre
diamur ad regez isrl̄: forsitan sal
uabit animas nostras. Accinxe
runt saccis lumbos suos ⁊ posue
runt funiculos in capitibus suis.
veneruntq̄ ad regem isrl̄ ⁊ dixe
runt ei. Seruus tuus benedab di
cit. Viuat oro te anima mea Et il
le ait. Si adhuc viuit: frater me⁹
est. Q̄d acceperunt viri ꝑ omine ⁊
festinantes rapuerunt verbū ex
ore eius atq̄ dixerunt. Frater tu⁹
benadab. Et dixit eis. Ite ⁊ addu
cite eum ad me. Egressus est ergo
ad eū benadab ⁊ leuauit eū ī cur
ruz suū. Qui dixit ei. Ciuitates q̄s
tulit pater meus a patre tuo red
dam et plateas fac tibi in dama
sco sicut fecit pat̄ meus ī samaria
⁊ ego federatus recedā a te. Pepi
git ḡ fedus ⁊ dimisit eū. Tūc vir
quidā de filijs ꝓphaꝝ dixit ad so
tiū suū ī sermōe dn̄i. Percute me
At ille noluit ꝑcutere. Cui ait. q̄
noluisti audire vocē dn̄i: ecce rece
des a me ⁊ percutiet te leo. Cūq̄
paululū recessisset ab eo: inuenit
eū leo atq̄ ꝑcussit. Sz ⁊ alteꝝ īue
niēs viꝝ dixit ad eū. Percute me
Qui ꝑcussit eū ⁊ vulneāuit. Abijt
ḡ ꝓpha ⁊ occurrit regi ī via ⁊ mu
tauit aspsione pulueris os ⁊ ocu
los suos. Cunq̄ rex transisset: cla
mauit ad regez ⁊ ait. Seru⁹ tuus
egressus est ad p̄liandū comin⁹
cūq̄ fugisset vir vn⁹ adduxit euz
quidā ad me ⁊ ait. Custodi viꝝ
istū Qui si lapsus fuerit erit am̄a
tua ꝑ aīa ei⁹: aut talentuz argēti
appendes. Dū autē ego turbatus
huc illucq̄ me verterē: subito nō
comparuit. Et ait rex isrl̄ ad eum

Hoc ē iuditium tuum: qd ipse de
creuisti. At ille statim abstersit
puluerē de facie sua ⁊ ꝯgnouit eū
rex isrl' q̄ esset de ꝓphetis. Qui ait
ad eū. Hec dicit dn̄s. Quia dimi
sisti virū dignum morte de manu
tua: erit anima tua ꝓ aīa eius et
ꝓpl's tuus ꝓ ꝓpl'o eius. Reuersus ē
igit' rex isrl' in domū suam audire
cōtēnens et furibundus venit in
samariā. Ca. xxi.

Post verba āt hec tēpore illo
vinea erat naboth ihesrahe
lite q̄ erat ī iesrahel: iuxta palatiū
achab regis samarie. Locutus ē
ergo achab ad naboth dicens.
Da mihi vineā tuā vt fatiā mihi
ortū olerū q̄ vicina ē ⁊ ꝓpe domū
meā. Daboq̄ tibi ꝓ ea vineā me
liorē: aut si cōmodius tibi putas
argēti pretiū quantū digna est.
Cui rn̄dit naboth. Propitiꝰ mihi
sit dn̄s ne dem hereditatē patruꝫ
meoꝝ tibi. Venit ergo achab ī
domū suā indignās et frendens
sup verbo qd locutus fuerat ad
eū naboth iesrahelites dicēs: non
dabo tibi hereditatē p̄rm meoruꝫ
Et ꝓitiens se in lectulū suuꝫ aūtit
fatiē suā ad parietē ⁊ nō ꝯmedit
panē. Ingressa ē aūt ad euꝫ ieza
bel vxor sua dixitq̄ ei. Quid ē hoc
vnde anima tua ꝯtristata ē ⁊ q̄re
nō ꝯmedis panem? Qui rn̄dit ei
Locutus sū naboth iesrahelite et
dixi ei. Da m̄ vineā tuā accepta
pecuīa aut si tibi placet dabo tibi
vineā meliorem ꝓ ea. Et ille ait.
Non dabo tibi vineā meaꝫ. Dixit
ergo ad eū iezabel vxor eius. Grā
dis auctoritatis es ⁊ bene regis re
gnū isrl'. Surge et ꝯmede panē ⁊
equo animo esto. Ego dabo tibi
vīeā naboth iezrahelite Scripsit
itaq̄ lr̄as ex noīe achab et signa
uit eas anulo eius ⁊ misit ad ma
iores natu et optimates q̄ erāt in
ciuitate eius et habitabāt cū na
both. Litterarū aūt hec erat sen
tentia. Predicate ieiuniū ⁊ sedere
facite naboth inter p̄mos populi
⁊ submittite duos viros filios be
lial ꝯtra eū ⁊ falsū testimoniū di
cant benedixit naboth deū ⁊ regē
⁊ educite eū ⁊ lapidate. sicq̄ mo
riat'. Fecerūt ergo ciues eius ma
iores natu ⁊ optimates q̄ habita
bant cū eo ī vrbe sicut p̄cepat eis
iezabel ⁊ sicut scriptū erat in lr̄is
quas miseāt ad eos. Predicaue
rūt ieiuniū ⁊ sedē fecerūt naboth
inter p̄mos ꝓpl'i ⁊ adductis duo
bus viris filijs dyaboli fecerunt
eos sedere cōtra eū. At illi scilicet
vt viri diabolici dixerūt cōtra eū
testimoniū corā multitudine. Be
nedixit naboth deū ⁊ regem. Quā
ob rē eduxerūt eū extra ciuitateꝫ
⁊ lapidibꝰ interfecerūt. Miserūtq̄
ad iezabel dicētes. Lapidatꝰ est
naboth ⁊ mortuus ē. Factū ē aūt
cū audissꝫ iezabel lapidatum na
both et mortuū: locuta ē ad ach
ab. Surge posside vineā naboth
iesrahelite q̄ noluit tibi acq̄escere
⁊ dare eā accepta pecunia. Nō em̄
viuit naboth ꝫ mortuus ē. Qd cū
audisset achab mortuū videlicet
naboth: surrexit ⁊ descēdebat in vi
neā naboth iesrahelite vt posside
ret eam. Factus ē igit' sermo dn̄i
dn̄i ad heliā thesbiten dicēs. Sur
ge descēde in occursū achab regis
israhel qui ē in samaria. Ecce ad

vineaz naboth descēdit ut possi de at eam. Et loq̄tus ad eum dicens. Hec dicit dñs de. Occidisti: insu per a possedisti. Et post hec ad des Hec dicit dñs. In loco hoc i quo linxerūt canes sanguinez naboth lambentq̄ sanguinem tuū Et ait achab ad heliā. Nū inuenisti me inimicū tibi. Qui dixit. Inueni eo q̄ venūdatus sis ut faceres malū in ospectu dñi. Hec dicit dñs. Ecce ego inducā sup te malū a demetā posterioā tua a interfitiā de achab mingentez ad parietē a clausū et vltimū in isrl. Et dabo domū tuaz sicut domū hieroboā filij nabath a sicut domū baasa filij ahia. q̄a egisti ut me ad iracundiā puoca res a peccare feceris isrl. Sz et de ie zabel locutus ē dñs dicēs. Canes omedēt iezabel i agro iesrahel. Si mortu⁹ fuit achab i ciuitate omedēt eū canes. si āt mortu⁹ fuerit i agro omedet eū volucres celi. Igit non fuit alter talis sicut achab qui ve nundatus est ut faceret malū in ospectu domini. Concitauit em eū iesabel uxor sua a abhominabilis fact⁹ est intantū ut sequeret ydo la que fecerant amorrei quos con sumpsit dominus a facie filioz isrl Itaq̄ cuz audisset achab sermo nes istos scidit vestimenta sua a opuit cilitio carnē suā; ieiunauit q̄ a dormiuit in sacco a ābulauit demisso capite. Et factus ē sermo domini ad heliaz thesbiten dicēs. Nōne vidisti humiliatuz achab coram me. Quia igitur humilia tus est mei causa non inducam malū i diebus eius. sz i diebus filij sui iferaz malū domui eius. Ca. xxij.

Cessauerūt igit tres ānī absq̄ bello inter siriā a isrl. In an no aūt tercio descendit iosaphat rex iuda ad regez isrl. dixitq̄ rex isrl ad seruos suos. Ignoratis q̄ nrā sit ramoth galaad a negligi mus tollere eā de manu regis siric. Et ait ad iosaphat. Veies ne me cū ad pliādū i ramoth galaad. dixitq̄ iosaphat ad regē isrl. Si cut ego sū ita a tu. Populus meus a plus tuus vnū sūt a equites mei equites tui. dixitq̄ iosaphat ad regē isrl. Quere oro te hodie sermo nē dñi. Congregauit g rex isrl pro phetas q̄dringētos circit viros et ait ad eos. Ire debeo i ramoth ga laad ad helādū an q̄escere. Qui rñderūt. Ascēde a dabit eam dñs i manu regis. dixit aūt iosaphat Nō ē h pheta dñi quispiā ut inde rogemus p eū. Et ait rex isrl ad io saphat. Remansit vir vnus per quem possumus interrogare dñm. sed ego odi eū. q̄ non phetat mi honū sz malū: micheas filius iem la Cui iosaphat ait Ne loquaris ita rex. Vocauit g rex israhel eunu chū quendā a dixit ei. Festina ad ducere micheā filiū iemla. Rex au tez israhel a iosaphat rex iuda se debant vnusquisq̄ in solio suo ve stiti cultu regio in area iuxta ostiū porte samarie et vniuersi pphete pphetabant in ospectu eoz. Fecit q̄q̄ sibi sedechias filius chanaā cor nua ferrea et ait. Hec dicit dñs. His ventilabis syriaz: donec dele as eam. Omnesq̄ pphe similiter pphetabant dicentes Ascēde in ra moth galaad a vade prospere et tradet dominus in manus regis.

Nuntius vero q̄ ierat vt vocaret
micheā locutus ē ad eum dicens
Ecce sermōes ꝓphaꝝ ore vno regi
bona p̄dicant. Sit ḡ sermo tuus
filis eorū ⁊ loquere bona. Cui mi
cheas ait. Viuit dn̄s. qꝛ qđcūqꝫ
dixerūt mihi dominus hoc loq̄r
Venit itaqꝫ ad regē ⁊ ait illi rex.
Michea: ire debemus in ramoth
galaad ad preliandū an cessaē.
Cui ille respōdit. Ascende et vade
ꝓspere ⁊ tradet dn̄s ī manu regis
Dixit āt rex ad eū. Iterū atqꝫ iterꝫ
adiuro te vt nō loq̄ris mihi nisi
qđ verū est in noīe dn̄i. Et ille ait
Vidi cūctū israhel dispsū in mōti
bus q̄si oues nō habētes pasto
rem. Et ait dn̄s. Non habent isti
dn̄m: reuertat̄ vnusquisqꝫ ī domū
suā in pace. Dixit ergo rex israhel
ad iosaphat. Nunq̄d nō dixi tibi
qꝛ nō ꝓphetat mihi bonū ꝫ semp
malū. Ille vero addens ait. Pro
pter hoc audi sermonē dn̄i Vidi
dn̄m sedentē sup soliū suū ⁊ ōnez
exercitū celi assistentē ei a dextris
⁊ a sinistris. Et ait dn̄s. Quis de
cipiet achab regē isrl̄ vt ascēdat
⁊ cadat in ramoth galaad. Et
dixit vnus verba huiuscemōi et
alius aliter. Egressus ē aūt spūs
⁊ stetit corā dn̄o ⁊ ait. Ego decipi
am illū. Cui locutus ē dn̄s In q̄.
Et ille ait. Egrediar et ero spiritꝰ
mendax in ore oīm ꝓphetarū eius
Et dixit dn̄s. Decipies ⁊ p̄ualebis
egredē ⁊ fac ita. Nunc igitur ecce
dedit dn̄s spm̄ mēdacij ī ore oīm
ꝓphetaꝝ tuoꝝ qui hic fūt et dn̄s
locutus ē cōtra te malū. Accessit
āt sedechias filius chanaan ⁊ p
cussit micheaꝫ in maxillā et dixit.

Me ne ergo dimisit spiritꝰ dn̄i et
locutus ē tibi. Et ait micheas.
Visurus es ī die illa quādo ingre
dieris cubiculū intra cubiculū vt
abscōdaris. Et ait rex israhel Tol
le micheaꝫ et maneat apđ āmon
principē cītatis ⁊ apđ ioas filiuꝫ
amalech et dicite eis. Hec dicit
rex Mittite virū istū ī carcerē ⁊ su
stentate eū pane tribulacōnis ⁊
aqua āgustie: donec reūtar ī pace
Dixitqꝫ micheas. Si reūsus fueis
in pace nō est locutꝰ ī me dn̄s. Et
ait. Audite ꝓpli oēs. Ascēdit itaqꝫ
rex isrl̄ et iosaphat rex iuda ī ra
moth galaad. Dixit itaqꝫ rex isrl̄
ad iosaphat. Sume arma ⁊ īgre
dē p̄liū ⁊ induē vestibꝰ tuis. Por
ro rex isrl̄ mutauit habitū suū ⁊
īgressus ē bellū. Rex āt syrie p̄ce
pat p̄ncipibꝰ curruū trigītaduo
bꝰ dicēs. Nō pugnabitis ɔtra mi
norē ⁊ maiorē quēq̄: nisi ɔtra r̄gē
isrl̄ solū. Cū ergo vidissent prin
cipes curruuꝫ iosaphat suspicati
sūt qꝛ ip̄e essꝫ rex isrl̄ ⁊ īpetu facto
pugnabant ɔtra eū. Et exclama
uit iosaphat. Intellexerūtqꝫ p̄n
cipes curruū qꝛ nō essꝫ rex isrl̄ et
cessauerūt ab eo. Vnus aūt q̄dā
tetēdit arcū: in īcertū sagittā diri
gens ⁊ casu ꝑcussit regē isrl̄ inter
pulmonē ⁊ stomachū. At ille di
xit aurige suo. Verte manū tuā ⁊
eice me de exercitu. qꝛ g̃uiter vul
neratꝰ sū. Cōmissum ē ḡ p̄liuꝫ in
die illa. Et rex isrl̄ stabat ī curru
suo ɔtra syros ⁊ mortuꝰ ē vespere
Fluebat aūt sāguis plage ī sinū
currus ⁊ p̄co īsonuit ī vniūso ex
citu anteq̄ sol occumberet dicēs.
Vnusquisqꝫ reūtat̄ in cītatē et in

CLXXX

terrā suā. Mortuꝰ ē aūt rex et pla
tus ē in samariaꝫ. Sepelierūtq; re
gē in samaria ⁊ lauerūt currū eiꝰ
ī piscina samarie ⁊ linxerūt canes
sāguinē eiꝰ ⁊ habenas lauerūt iuxt
verbū dñi qd locutus fuerat. Re
liq̄ aūt sermonū achab ⁊ vniūsa
q̄ fecit ⁊ domꝰ eburnea quā edifi
cauit. cūctaꝝq; vrbiū q̄s extruxit
nōne hec scripta sūt ī libro verbo
rū dieꝝ regū isrl. Dormiuit ergo
achab cū prībꝫ suis ⁊ regnauit ocho
zias filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. Iosaphat vero
filiꝰ asa regnare cepat sup iudaꝫ
āno q̄rto achab r̄gis isrl. Trigī
taqn̄q; ānoꝝ eāt cū regnare cepis
set ⁊ vigītiqn̄q; ānis regnauit in
ihrlm. Nomē mr̄is eiꝰ azuba: filia
salai. Et ābulauit ī oī via asa pa
tris sui ⁊ nō declinauit ex ea Fecit
q; qd rectū ē ī cōspectu dñi. verūta
mē excelsa nō abstulit Adhuc eī
pplus sacrificabat ⁊ adolebat incē
sū ī excelsis. Pacezq; habuit iosa
phat cū r̄ge isrl. r̄liq̄ āt v̄boꝝ iosa
phat ⁊ opa eiꝰ q̄ gessit ⁊ p̄lia nō
ne hec scripta sūt in libro verborū
dieꝝ regū iuda. Sꝫ ⁊ reliq̄as effe
minatoꝝ q̄ remāserāt ī diebꝫ asa
pr̄is eiꝰ abstulit de terra. Nec erat
tūc rex ꝯstitutꝰ ī edō Rex vero iosa
phat fecerat classes ī mari q̄ naui
garēt ī ophir ꝓpt̄ auꝝ ⁊ ire nō po
terāt. q̄ ꝯfracte sūt ī asyon gaber
Tūc ait ochozias filiꝰ achab ad
iosaphat Vadāt s̄ui mei cū s̄uis
tuis ī nauibꝫ. Et noluit iosaphat
Dormiuitq; iosaphat cū pr̄ibꝰ su
is ⁊ sepultus ē cū eis ī ciuitate da
uid pr̄is sui. regnauitq; ioraꝫ filiꝰ
eiꝰ ꝓ eo. Ochozias āt filiꝰ achab
regnare cepat sup isrl in samaria
āno septīodecimo iosaphat regis
iuda. regnauitq; sup isrl duobꝰ
ānis. Et fecit malū in ꝯspectu dñi
⁊ ambulauit in via pr̄is sui ⁊ ma
tris sue ⁊ in via ieroboam filij na
bath qui peccare fecit isrl. Serui
uitq̄ baal ⁊ adorauit euꝫ ⁊ irrita
uit dominū deuꝫ isrl iuxta omnia
que fecerat pater eius.

Explicit liber tertius Regū.
Incipit quartus. Ca. p̄mū.

Preuaricatus ē autē
moab ī isrl: postq̄ A
mortuꝰ est achab.
Ceciditq; ochozias
per cācellos cenacu
li sui quod habebat ī samaria ⁊
egrotauit. misitq; nūtios dicens
ad eos. Ite consulite beelzebub
deum accharon: vtꝝ viuere queā
de infirmitate hac. Angelus autē
dñi locutus ē ad heliam thesbitē
dicens. Surge ⁊ descende in occur
sum nūtioꝝ regis samarie ⁊ dices
ad eos. Nūquid non est deus in B.
israhel: ut eatis ad ꝯsulendū beel
zebub deū accharon. Quā ob rez
hec dicit dñs. De lectulo sup quē
ascendisti nō descendes. sed morte
morieris. Et abijt helias. reuersi
q; sūt nūcij ad ochoziaꝫ. Qui dixit
eis. Quare reuersi estis. At illi re
sponderūt ei. Vir occurrit nobis
⁊ dixit ad nos Ite reuertimini ad
regem qui misit vos ⁊ dicetis ei.
Hec dicit dominus. Nunquid
quia non erat deus in israhel mit
tis ut consulatur beezebub deus
accharon. Idcirco de lectulo su C.
per quez ascendisti nō descendes
sed morte morieris. Qui dixit eis.

Cuius figure et habit⁹ ē vir ille
q̄ occurrit vob̄ ⁊ locut⁹ ē v̄ba hec.
At illi dixer̄t. Vir pilosus ⁊ zona
pellicea accinct⁹ renib⁹. Qui ait.
Helias thesbites ē. Misitq̄ ad eū
q̄nquagenariū p̄ncipē et q̄nqua
D. ginta q̄ erāt sb̄ eo. Qui ascēdit ad
eum sedētiq̄ ī v̄tice mōtis ait. Hō
dei: rex p̄cepit vt descēdas. Respō
densq̄ helias: dixit q̄nq̄genario.
Si hō dei sū descēdat ignis de celo
⁊ deuoret te ⁊ q̄nq̄ginta tuos. De
scēdit g̊ ignis de celo ⁊ deuorauit
eū ⁊ quinq̄ginta q̄ erāt cū eo Rur
sūq̄ misit ad eū p̄ncipē q̄nq̄gena
riū alterū ⁊ q̄nq̄ginta cū eo. Qui
locut⁹ est illi. Hō dei hec dicit rex
E. Festina descēde. Rn̄dēs helias ait
Si hō dei ego sū descēdat ignis de
celo ⁊ deuoret te ⁊ q̄nq̄ginta tuos
Descēdit g̊ ignis de celo et deuora
uit illū ⁊ q̄nq̄gīta ei⁹. Iterū misit
p̄ncipē q̄nq̄genariū tertiū ⁊ q̄nq̄
ginta q̄ erāt cū eo. Qui cū venissz
curuauit genua ɔtra heliā ⁊ p̄ca
tus ē eū ⁊ ait. Hō dei noli despicē
animā meā ⁊ aīas ꝑuorū tuoꝝ q̄
F. mecū sūt. Ecce descēdit ignis de ce
lo et deuorauit duos p̄ncipes q̄n
quagenarios p̄mos ⁊ q̄nq̄genos
q̄ cū eis erāt. Sed nūc obsecro vt
miserearis aīe mee. Locut⁹ ē autē
angel⁹ dn̄i ad heliā dicēs. Descē
de cū eo. Ne timeas. Surrexit igit̄
⁊ descendit cū eo ad r̄gē ⁊ locut⁹
ē ei. Hec dic̄ dn̄s. Quia misisti nū
tios ad ɔfulendū beelzebub deuz
G. accharon q̄si nō essz deus in isrl̄
a quo posses int̄rogare ꝑmonem
ideo de lectulo super quē ascēdisti
n̄ descēdes. ꝫ morte morieris. Mor
tuus ē aūt iuxta ꝑmonē dn̄i quē
locut⁹ ē helias ⁊ reg̃uit iorā frat̄
eius ꝓ eo: āno scd̄o iorā filij iosa
phat regis iude. Nō em̄ hēbat fi
liū. Reliq̄ āt v̄boꝝ ochozie q̄ opa
tus ē: nōne hec scripta sūt ī libro
sermonū dieꝝ regū isrl̄. Ca. ij.

Factū ē autē cū leuare vellet
dn̄s heliā ꝑ turbinē in celuz
ibāt helias ⁊ heliseus de galgalis
Dixitq̄ helias ad heliseū. Sede hic
q̄ dn̄s misit me vsq̄ ī bethel. Cui
ait helise⁹. Viuit dn̄s ⁊ viuit aīa
tua: q̄ nō dēlinquā te. Cūq̄ descē
dissent bethel: egressi sūt filij ꝓphe
tarū q̄ erāt ī bethel ad heliseū ⁊ di
xer̄t ei. Nūq̄d nosti q̄ hodie dn̄s
tollet dn̄m tuū a te. Qui rn̄dit. Et
ego noui. Silete. Dixit aūt helias
ad heliseū. Sede hic q̄ dn̄s misit
me in ihericho. Et ille ait. Viuit
dn̄s ⁊ viuit aīa tua: q̄ nō dēliquā
te. Cūq̄ venissent ihericho: acces
ser̄t filij ꝓphaꝝ q̄ erāt in ihericho
ad heliseū ⁊ dixer̄t ei. Nunq̄d no
sti q̄ dn̄s hodie tollet dn̄m tuū a
te. Et ait. Et ego noui. Silete. Di
xit aūt ei helias. Sede hic: q̄ dn̄s
misit me vsq̄ ī iordanē. Qui ait.
Viuit dn̄s et viuit aīa tua: q̄ nō
dereliquā te. Ierūt igit̄ ābo parit̄
⁊ q̄nquagīta viri de filijs ꝓphaꝝ
secuti sūt eos. Qui ⁊ steterūt ecō
tra lōge. Illi āt ambo stabāt sup
iordanē. Tulitq̄ helias palliū su
um ⁊ īuoluit illud ⁊ ꝑcussit aq̄s
q̄ diuise sūt in vtrāq̄ ꝑtē ⁊ trāsie
rūt ābo ꝑ siccū. Cūq̄ trāsissent he
lias dixit ad heliseū. Postula q̄d
vis vt fatiā tibi anteq̄ tollar a te
Dixitq̄ helise⁹. obsecro vt fiat ī me
duplex spūs tuus. Qui rn̄dit. Rē
difficilē postulasti. Attn̄ si videis

me qñ tollar a te erit qđ petisti. si
aūt nō videris: nō erit. Cūq; pge
rēt ⁊ incedētes ſmocinarent: ecce
curr⁹ igneus ⁊ eq̄ ignei diuiserūt
vtrūq;. Et ascēdit helias p turbinē
in celū. heliseus aūt videbat ⁊ da
mabat. Pat̄ mi pat̄ mi: curr⁹ isrl̄
⁊ auriga ei⁹. Et nō vidit eū āpli⁹
Apprehēditq; vestimēta sua et sci
dit illa ī duas partes. Et leuauit
palliū helie qđ ceciderat ei. Reuer
fusq; stetit sup ripā iordaīs ⁊ pal
lio helie qđ ceciderāt ei p cussit aq̄s
⁊ nō fūt diuise. Et dixit Vbi ē de⁹
helie etiā nūc. Percussitq; aq̄s et
diuise fūt huc atq; illuc ⁊ transijt
heliseus. Vidētes aūt filij ꝓphar
q̄ erāt in ihericho decōtra dixerūt.
Req̄euit spūs helie sup heliseū. Et
veniētes in occursū ei⁹ adorauerūt
eū ꝓni in terrā. dixerūtq; illi. Ecce
cū seruis tuis fūt qñquaginta viri
fortes qui possunt ire ⁊ q̄rere domi
nū tuū: ne forte tulerit eū spūs do
mini ⁊ ꝓiecerit eū in vnū mōtiū ā
in vnā valliū. Qui ait. Nolite mit
tere Coegerūtq; eū donec acq̄esce
ret ⁊ diceret. Mittite. Et miserunt
qñquagīta viros. Qui cū q̄sissent
trib⁹ dieb⁹: nō inuenerūt. Et reu
si fūt ad eū. At ille habitabat in
ihericho ⁊ dixit eis. Nūquid nō di
xi vobis: nolite mittere. Dixerunt
q̄ viri cītatis ad heliseū. Ecce ha
bitatio cītatis hui⁹ optīa ē sic tu
ipe dñe ꝓspicis. ſ aq̄ pessime fūt
⁊ t̄ra steril̄. At ille ait. Afferte m̄
vas nouū ⁊ mittite ī illud sal Qđ
cū attulissent: egressus ad fontē
aq̄r misit ī illū sal ⁊ ait. Hec dic̄
dñs. Sanaui aq̄s has et nō erit
vltra in eis mors neq; sterilitas.

Sanate fūt g̃ aq̄ vsq; in diē hanc
iuxta verbū helisei qđ locutus est
Ascēdit autē inde helise⁹ in bethel
Cūq; ascēderet p viam: pueri pui
egressi fūt de ciuitate ⁊ illudebant
ei dicentes. Ascēde calue. ascende
calue. Qui cū respexiss; vidit eos
⁊ maledixit eis in noīe dñi. Egres
siq; fūt duo vrsi de saltu ⁊ lacera
uerūt ex eis q̄dragītaduos pue
ros Abijt autē inde ī mōtē carme
li ⁊ īde reūsus ē ī samariā. Ca. iij.
Orā vero fili⁹ achab regnauit su
p isrl̄ in samaria: āno decīo octa
uo iosaphat regis iude Regnauit
q; duodecī ānis ⁊ fecit malū corā
dño. ſ nō sicut pat̄ fu⁹ ⁊ mr̄. Tu
lit em̄ statuas baal q̄s fecerat pr̄
ei⁹. verūtamē in pctīs iheroboam
filij nabath q̄ peccare fecit isrl̄ ad
hesit: nec r̄cessit ab eis. Porro me
sa rex moab nutriebat pecora mlt̄
ta ⁊ soluebat regi isrl̄ cētuz milia
agnoꝝ ⁊ centūmilia arietuz cum
velleribꝰ suis. Cūq; mortu⁹ fuiss;
achab: p̄uaricatus ē fed⁹ qđ ha
bebat cū rege isrl̄. Egressus ē igit̄
rex ioraz in die illa de samaria ⁊ re
censuit vniuersuz isrl̄. misitq; ad
iosaphat regē iuda dicens. Rex
moab recessit a me veni mecū ꝯtr̄
eū ad p̄liū. Qui r̄ndit. Ascendaz.
Qui me⁹ ē tu⁹ ē. populus me⁹ po
pulus tu us et equi mei equi tui.
Dixitq;. Per quam viam ascende
mus. At ille respondit. Per deser
tum ydumee. Perrexerunt igitur
rex israhel ⁊ rex iuda ⁊ rex edom ⁊
circuierunt per viam septem die
rum: nec erat aqua exercitui ⁊ iu
mentis que sequebantur eos.
Dixitq; rex israhel. Heu heu heu.

Cōgregauit nos dn̄s tres reges:
vt tradēt ī maū moab. Et ait io
saphat. Est ne hic ꝓpha dn̄i vt
deꝑcemur dn̄ꝫ ꝑ eū. Et rn̄dit vnꝰ
de ꝑuis regis isrl̄. Est h̄ heliseꝰ filiꝰ
saphat q̄ fūdebat aquā sup ma
nꝰ helie. Et ait iosaphat. Est apd
eū ꝑmo dn̄i. Descēditq; ad eū rex
israhel ⁊ iosaphat rex iuda ⁊ rex
edom. Dixit āt heliseus ad regeꝫ
isrl̄. Quid m̄ ⁊ tibi est. Vade ad
ꝓphas pr̄is tui ⁊ mr̄is tue. Et ait
illi rex isrl̄. Quare ꝯgregauit dn̄s
tres r̄ges hos vt tradēt eos ī ma
nus moab. Dixitq; ad eū heliseꝰ
Viuit dn̄s exercituū ī cuiꝰ ꝯspcū sto
q̄ si n̄ vultū iosaphat regis iude
erubescerē: nō attēdisseꝫ q̄dem te
nec respexisseꝫ Nūc āt adducite m̄
psalten. Cūq; caneret psaltes: fcā
ē sup eū manꝰ dn̄i. Et ait. Hec dic̄
dn̄s. Facite alueū torrētis huius
fossas ⁊ fossas. Hec ei dicit dn̄s.
Nō videbitis ventū neq; pluuiaꝫ
⁊ alueus iste replebit̄ aq̄s ⁊ bibe
tis vos ⁊ faūle vr̄e ⁊ iumēta vr̄a.
Parūq; ē hoc ī ꝯspcū dn̄i: insuper
tradet etiā moab ī manꝰ vr̄as. Et
ꝑcutietis oēꝫ cītatē munitā ⁊ oēꝫ
vrbē electā et vniūsū lignū fructi
ferū succidetis cūctosq; fontes aq̄
obturabitis ⁊ oēm agrū egregiū
opietis lapidibꝰ Fcm̄ ē igit̄ māe
qn̄ sacrifitiū offerri solet ⁊ ecce aq̄
veniebāt ꝑ viā edom. Et repleta ē
t̄ra aq̄s. Vniūsi aūt moabite au
diētes q̄ descēdissent tres r̄ges vt
pugnarēt aduersus eos cōuocaue
rūt oēs q̄ accīcti erāt baltheo de
sup ⁊ steterūt ī terminis. Primoq;
māe surgētes ⁊ orto iā sole ex ad
uerso aq̄ꝝ: viderūt moabite ecōtra
aq̄s rubras q̄si sanguinē: dixerūt
q;. Sāguis gladij ē. Pugnauerūt
r̄ges ꝯtra se ⁊ cesi sūt mutuo. Nūc
ꝑge ad p̄dā moab. Perrexerūtq;
ī castra isrl̄. Porro cōsurgēs isrl̄
ꝑcussit moab: at illi fugerūt corā
eis. Venerūt igit̄ q̄ vicerāt ⁊ ꝑcus
serūt moab ⁊ cītates destruxerūt
⁊ oēm agrū optimū mittētes sin
guli lapides repleuerūt ⁊ vniūsos
fontes aq̄ꝝ obturauerūt et oīa lig
na fructifera succiderūt ita vt muri
tm̄ fictiles remanerēt. Et circum
data ē cītas a fūdibulariis ⁊ ma
gna ex ꝑte ꝑcussa. Qd cū vidissꝫ
rex moab p̄ualuisse scꝫ hostes: tu
lit secū septingētos viros educē
tes gladios vt irrūperēt ad regē
edom ⁊ nō potuerūt. Arripiensq;
filiū suū p̄mogenitū q̄ regnaturꝰ
eāt ꝓ eo obtulit holocaustū sup
murū ⁊ fcā ē īdignacō mag̃ ī isrl̄
Statīq; recesserūt ab eo ⁊ reuersi
sūt in terrā suaꝫ. Ca. iiij.

Mulier āt q̄dā de vxoribꝰ ꝓ
phetaꝝ clamabat ad helise
ū dicēs Seruꝰ tuꝰ vir meꝰ mortuꝰ
ē ⁊ tu nosti q̄ seruꝰ tuꝰ fuit timēs
deū. Et ecce creditor veīt vt tollat
duos filios meos ad ꝑuiendū si
bi. Cui dixit heliseus. Quid vis vt
fatiā tibi. Dic m̄. Quid habes in
domo tua. At illa rn̄dit. Nō hēo
ācilla tua quicq̄ ī domo mea: nisi
parū olei q̄ vngar. Cui ait. Vade
⁊ pete mutuo ab oībꝰ vicinis tu
is vasa vacua n̄ pauca et īgredē
⁊ claude ostiū tuū cū intrinsecꝰ fu
eris tu ⁊ filij tui ⁊ mitte inde ī oīa
vasa hec ⁊ cū plena fuerīt tolles
Iuit itaq; mulier et clausit ostiū
super se et super filios suos. Illi

offerebāt vasa q illa ifūdebat. cūq plena fuissent vasa dixit ad filiū suū. Affer mihi adhuc vas. Et ille dixit. Nō habeo. Stetitq oleū Venit aūt illa q indicauit hoī dei. Et ille. Vade vēde oleū q redde creditori tuo. tu aūt q filij tui viuite de reliquo. Facta ē aūt quedā dies q trāsibat helyseus p sunaz ciuitatē. Erat aūt ibi mulier magna q tenuit eū ut comederet panē. Cūq frequēter inde trāsiēt. diuertebat ad eā ut comederet panē. Rue dixit ad virū suū. Animaduerto qp vir dei sanctus ē iste q trāsit p nos frequēter Faciamus igit ei cenaculū puū q ponamus ei in eo lectulū q mēsā q sellā q cādelabrū: ut cum venerit ad nos maneat ibi. Facta ē g dies q dā q veniēs diuertit in cenaculū q requieuit ibi. dixitq ad giezi puerū suū. Voca sunamitez istā. Qui cū vocasset eā q illa stetisset corā eo dixit ad puerū suū. Loquere ad eaz. Ecce sedule in oib⁹ ministrasti nob quid vis ut fatiā tibi. Numquid habes negotiū q vis ut loquar regi siue principi militie. Que rndit. In medio ppli mei habito. Et ait. Quid ego vult ut fatiā ei. Dixitq giezi. Neqras. Filiū enim nō habet q vir ei⁹ senex ē. Precepit itaq ut vocaret eā Que cū vocata fuisset q stetisset ante ostiū. dixit ad eaz. In tēpe isto in hac eadē hora si vita comes fuerit habebis in vtero filiū. At illa. Noli qso dñe mi vir dei: noli mentiri ancille tue Et concepit mulier q peperit filiū in tēpore q in hora eadē q dixerat helyseus Creuit aūt puer q cū esset quodaz dies q egressus issz ad patrez suū ad messores ait patri suo Caput meū dole

At ille dixit puero. Tolle duc eū ad matrez suā Qui cū tulisset q duxisset eū ad matrem suā: posuit eū illa sup genua sua vsq ad meridiē q mortuus ē. Ascēdit aūt q collocauit eū sup lectū hois dei q clausit ostiū Et egressa vocauit virū suū. Et ait. Mitte mecū obsecro vnuz de pueris q asinā ut excurrā vsq ad hominē dei q reuertar Qui ait illi. quā ob cām vadis ad eū. Nec die nō fūt kalēde neq sabbatū. q rndit. Vade. Strauitq asinā q precepit puero. Mina q propera ne mihi moraz facias i eūdo q hoc age qđ precipio tibi. Profecta ē igit q venit ad virū dei in mōte carmeli Cūq vidisset eā vir dei decōtra ait ad giezi puerū suū. Ecce sunamitis illa. Vade g in occursuz ei⁹ q dic ei. Rectene agit cū te q cū viro tuo q cū filiuz tuo. q rndit. Recte. cūq venisset ad virū dei in mōtē apprehendit pedes ei⁹ q accessit giezi ut amoueret eā Et ait hō dei. dimitte illaz. Aia enim ei⁹ in amaritudine ē q dñs celauit a me q nō indicauit mihi. Que dixit illi Numqđ petiui filiū a dño meo. nūquid nō dixi tibi ne illudas me. Et ille ait ad giezi. Accinge lūbos tuos q tolle baculū meuz in manu tua q vade. Si occurrerit tibi hō nō salutes eū q si salutauerit te qspiam nō rndeas illi. Et pones baculū meū sup faciē pueri. Porro mater pueri ait. Viuit dñs et viuit anima tua: non dimittaz te. Surrexit ergo q secutus ē eā. Giezi aūt p̄cesserat ante eos q posuerat baculū sup faciē pueri q non erat vox neq sensus. Reuersusq est in occursum eius q nūtiauit ei dicens.

Nō surrexit puer. Ingressus ē ḡ
heliseus domū ⁊ ecce puer mortuꝰ
iacebat ī lectulo eiꝰ. Ingressusq̄
clausit ostiū sup se ⁊ sup puerꝫ ⁊
orauit ad dn̄ꝫ. Et ascēdit ⁊ īcubu
it sup puerū: posuitq̄ os suū super
os eius ⁊ oculos suos sup oclos
eiꝰ ⁊ manus suas sup manꝰ eiꝰ ⁊
īcuruauit se sup eū et calefcā ē ca
ro pueri. At ille reuersus: deābula
bat ī domo semel huc atq̄ illuc ⁊
ascēdit ⁊ īcubuit sup eū. Et oscita
uit puer septies: aperuitq̄ oculos.
Et ille vocauit giezi ⁊ dixit ei. Vo
ca sunamitē hanc. Que vocata in
gressa ē ad eū. Qui ait. Tolle filiū
tuū. Venit illa ⁊ corruit ad pedes
eiꝰ ⁊ adorauit sup t̄rā. Tulitq̄ fili
ū suū ⁊ egressa ē ⁊ heliseꝰ reuersus
ē ī galgala. Erat āt fames in t̄ra ⁊
filij ꝓphaꝝ hītabāt corā eo: dixit
q̄ vni de pueris suis. Pone ollaꝫ
grandē ⁊ coque pulmētū filijs ꝓ
phetaꝝ. Et egressus ē vnꝰ ī agrū
vt colligēt herbas agrestes. In
uenitq̄ q̄si vitē siluestreꝫ et colle
git ex ea coloquīcidas agri ⁊ im
pleuit palliū suū ⁊ reuersus cōcidit
ī ollā pulmēti. Nesciebat em̄ q̄d
essꝫ. Infuderēt igit̄ socijs vt ꝯme
derēt. Cūq̄ gustassent de coctiōe
exclamauerēt dicētes. Mors ī olla
vir dei. Et n̄ potuerēt ꝯmedē. At il
le: afferte inq̄t farinaꝫ. Cūq̄ tulis
sent misit ī ollā ⁊ ait. Infūde tur
be vt ꝯmedāt. Et n̄ fuit āpliꝰ q̄cq̄
amaitudīs ī olla. vir āt q̄dā veīt
de balsalisa deferēs viro dei pāes
p̄mitiaꝝ ⁊ vigīti panes ordeaceos
⁊ frumētū nouū ī pera sua. At ille
dixit. Da ꝓplo vt ꝯmedat. Rn̄dit
q̄ ei minister eiꝰ. Quātū ē hoc vt
apponā corā centū viris. Rursuꝫ
ille: da ait ꝓplo vt comedat. Hec
em̄ dicit dn̄s. Comedēt ⁊ superit
Posuit itaq̄ corā eis. Qui ꝯmede
rūt ⁊ supfuit iux̄ v̄bū dn̄i. Ca. v.

Naaman p̄nceps militie r̄gis
sirie erat vir magnꝰ apud
dn̄m suū ⁊ honoratꝰ. Per illū em̄
dedit dn̄s salutē syrie. Erat āt vir
fortis ⁊ diues. ꝫ leprosus. Porro
de syria egressi fuerāt latrūculi ⁊
captiuā duxerāt de t̄ra isrl̄ puellā
paruulā q̄ erat in obseq̄o vxoris
naaman. Que ait ad dn̄am suaꝫ
Vtinā fuisset dn̄s meus ad ꝓphe
tā q̄ ē ī samaria: ꝓfecto curassꝫ eū
a lepra quā habet. Ingressus est
itaq̄ naamā ad dn̄m suū ⁊ nūtia
uit ei dicēs. Sic ⁊ sic locuta ē puel
la de t̄ra isrl̄. Dixitq̄ ei rex sirie. Va
de ⁊ mittā lr̄as ad regē isrl̄. Qui
cū ꝓfectus essꝫ ⁊ tulissꝫ secū decem
talenta argēti ⁊ sex milia aureos
⁊ decē mutatoria vestimētoruꝫ: de
tulit lr̄as ad regeꝫ isrl̄ ī hec v̄ba.
Cū acceperis epistolā hanc: scito
q̄ miserim ad te naamā ꝑuū meū
vt cures eū a lep̄ sua. Cūq̄ legissꝫ
rex isrl̄ lr̄as scidit vestimēta sua
⁊ ait. Nūq̄d deꝰ ego sū vt occidē
possim ⁊ viuificaē q̄ iste misit ad
me vt curē hōieꝫ a lep̄ sua. Anī
adūtite ⁊ videte q̄ occasiōes q̄rat
adūsū me. Qd cū audissꝫ heliseus
vir dei scidisse videlicꝫ regē isrl̄ ve
stimenta sua: misit ad eū dicens.
Quare scidisti vestimēta tua. Ve
niat ad me ⁊ sciat esse ꝓphaꝫ in
isrl̄. Venit ḡ naamā cū eq̄s ⁊ cur
ribꝰ ⁊ stetit ad ostiū domꝰ helisei
Misitq̄ ad eū heliseꝰ nūtiū dicēs
Vade et lauare septies ī iordane

et recipiet sanitatem caro tua atque
mūdaberis. Iratus naamā recede
bat dicens. Putabā quod egrederetur
ad me et stās inuocaret nomē dñi
dei sui et tangēt manu sua locum le
pre et curaret me. Nūquid nō melio
res sunt abana et pharfar fluuij
damasci oībus aquis isrl ut lauer ī
eis et mūder. Cū ergo vertissem se et abi
ret indignās: accesserūt ad eū ser
ui sui et locuti sunt ei. Pater et si rem
grandē dixissem tibi ꝓpha: certe face
re debueras. quanto magis quia nunc
dixit tibi lauare et mūdaberis. De
scēdit et lauit septies ī iordane iuxta
sermonē viri dei et restituta ē caro
eius sicut caro pueri puuli et mūda
tus ē. Reuersusque ad virum dei cum vni
uerso comitatu suo: venit et stetit
corā eo et ait. Vere scio quod non sit
alius deus in vniuersa terra. nisi tm̄ in
isrl. Obsecro itaque ut accipias be
nedictionem a seruo tuo. At ille re
spondit. Viuit dñs an̄ quē sto. quia
nō accipiā. Cūque vim faceret: peni
tus non acquieuit dixitque naaman
Vt vis. Sed obsecro concede m̄ seruo
tuo: ut tollā onus duorum burdonū
de terra. Nō em̄ fatiet vltra seruus
tuus holocaustū aut victimā dijs
alienis. nisi dño. Hoc aūt solū ē de
quo deprecaris dñm pro seruo tuo. quando ī
gredietur dñs meus templū rem
mō ut adoret et illo īnitente super
manū meā. si adorauero in tēplo
remmō: adorāte eo ī eodem loco ut
ignoscat m̄ dñs seruo tuo pro hac
re. qui dixit ei. Vade ī pace. Abijt
ergo ab eo: electo terre tēpe. Dixitque
giezi puer viri dei. Pepercit dominus
meus naamā siro isti ut nō accipe
ret ab eo quod attulit. Viuit dñs quia
currā post eū et accipiam ab eo ali
quid. Et secutus ē giezi post tergum
naamā Quē cū vidissem ille curren
tē ad se: desilijt de curru in occursū
eius et ait. Rectene sūt omnia. Et ille
ait. Recte. Dñs meus misit me ad
te dicēs. Mō venerūt ad me duo
adolescētes de mōte ephraim ex fi
lijs ꝓphaꝝ. Da eis talentū argēti
et vestes mutatorias duplices. Di
xitque naaman. Melius ē ut accipi
as duo talenta. Et coegit eū. liga
uitque duo talenta argēti ī duobus
saccis et duplicia vestimēta et īpo
suit duobus pueris suis quod et porta
uerūt corā eo. Cūque venisset iā ve
spi tulit de manu eorum et reposuit ī
domo. dimisitque viros et abierūt.
ipse āt īgressus stetit corā dño suo
Et dixit heliseus. Vñ veis giezi.
Qui rndit. Nō iuit seruus tuus quo
quam. At ille ait Nonne cor meum in
presenti erāt. quando reuersus est
homo de curru suo in occursū tui.
Nunc igitur accepisti argentum
et accepisti vestes ut emas oliue
ta et vīeas et oues et boues et seruos
et ancillas. Sed et lepra naaman
adherebit tibi et semini tuo vsque
in sempiternum. Et egressus est
quasi nix ab eo leprosus. Ca. vi.

Dixerūt aūt filij ꝓphaꝝ ad he
liseū. Ecce locus in quo habita
mus corā te: angustus ē nobis. Eamus
vsque ad iordanē et tollāt singuli
de silua mateias singulas ut edifi
cemus nobis ibi locum ad hītandū. quod
dixit. Ite. Et ait vnus ex illis. Veni ergo
et tu cū seruis tuis. rndit. Ego veniā
Et abijt cū eis. Cūque venissent ad
iordanē: cedebant ligna. Accidit
aūt ut cū vnus materiā succidisset

caderet ferrū securis ī aquā. Exclamauitq; ille ⁊ ait. Heu heu heu domīe mi ⁊ hoc ip̄m mutuo acceperā. Dixit āt hō dei. Vbi cecidit. ⁊ At ille mōstrauit ei locū. Precidit ḡ lignū ⁊ misit illuc. Natauitq; ferrū. Et ait. Tolle. Qui extēdit manū ⁊ tulit illd. Rex āt sirie pugnabat ɔtra isrl: cōsiliūq; iniit cū ꝑuis suis dicēs. In loco illo et illo ponam⁹ īsidias. Misit itaq; vir dei ad regē isrl dicēs. Caue ne trāseas ī locū illū. q̄ ibi syri ī īsidijs sūt. Misit itaq; rex isrl ad locū quē dixerat ei vir dei ⁊ preoccupauit eū ⁊ obꝑuauit se ibi nō semel neq; bis. Cōturbatūq; ē cor regis sirie pro hac re ⁊ cōuocatis seruis suis ait. Quare ñ īdicatis mihi q̄s ꝓditor mei sit apd regē isrl. ⁊ Dixitq; vn⁹ seruoꝝ ei⁹. Neq̄q̄ dñe mi rex. sed helise⁹ ꝓpha q̄ ē ī isrl īdicat regi isrl oīa v̄ba quecūq; locut⁹ fueris ī ɔclaui tuo. Dixitq; eis. Ite ⁊ videte vbi sit vt mittā ⁊ capiā eū. Annūtiauerūt ei dicētes. Ecce ī dothaī. Misit ḡ illuc eq̄s ⁊ currus ⁊ robur exercitus. Qui cū venissent nocte: circūdederūt cītatē. Cōsurgēs āt diluculo minister viri dei egressus ē viditq; exercitū ī circuitu cītatis ⁊ equos ⁊ currus. Nūtiauitq; ei dicēs. Heu heu heu dñe mi q̄d fatiem⁹. ⁊ At ille rn̄dit. Noli timē. Plures eī nobiscū sūt q̄ cū illis. Cūq; orasset helise⁹ ait. Dñe: api oclos huius vt videat. Et aperuit dñs oclos pueri ⁊ vidit: ⁊ ecce mons plenus equoꝝ ⁊ curruū igneorū ī circuitu helisei. Hostes vero descēderunt ad eum. Porro helise⁹ orauit ad dñz dicēs. Percute obsecro gētē hāc cecitate. Percussitq; eos dñs ne viderēt iuxta v̄bū helisei. Dixit āt ad eos helise⁹. Nō ē hec via: nec ista ē cītas. Seq̄mini me ⁊ oñdā vob viꝝ quē q̄ritis. Duxit ergo eos ī samariā. Cūq; īgressi fuissent ī samariā dixit heliseus. Dñe aperi oculos istoꝝ vt videāt. Aperuitq; dñs oclos eoꝝ ⁊ viderūt se eē ī medio samarie. Dixitq; rex isrl ad heliseū cū vidissz eos. Nūq̄d ꝑcutiā eos pr̄ mi. ⁊ Et ille ait. Non ꝑcuties. Neq; em̄ cepisti eos gladio ⁊ arcu tuo vt percutias. Sed pone panē ⁊ aquā corā eis vt comedāt ⁊ bibāt ⁊ vadāt ad dñm suū. Appositaq; ē eis ciborū mag̃ p̄paratio. Et ɔmederūt ⁊ biberūt ⁊ dimisit eos: abierūtq; ad dñz suū. Et vltra ñ venerūt latrones syrie ī t̄rā isrl. Fcm̄ ē āt post hec ɔgregauit benadab rex sirie vniūsū exercitū suū ⁊ ascendit ⁊ obsidebat samariā. Factaq; ē fames magna ī samaia ⁊ tādiu obsessa ē donec venūdaret caput asini octogīta argēteis ⁊ q̄rta ꝑs cadi stercoris colūbaꝝ q̄nq; argēteis. Cūq; rex isrl trāsiret ꝑ murū: mlier q̄daz exclamauit ad eum dicēs. Salua me dñe mi rex. Qui ait. Non te saluet dñs. Vnde te possuz saluare. ⁊ De area vel de torculari. ⁊ Dixitq; ad eā rex. Quid tibi vis. ⁊ Que rn̄dit. Mulier ista dixit m̄. Da filiuz tuū vt ɔmedam⁹ eū hodie ⁊ filiū meū ɔmedem⁹ cras. Coxim⁹ ḡ filiū meū ⁊ ɔmedim⁹: dixiq; ei die altera. Da filiū tuū vt ɔmedam⁹ eū. Que abscōdit filiū suū. Qd cū audissz rex scidit vestimēta sua ⁊ trāsiebat ꝑ murū. Viditq; omīs

ꝑplus cilitiū q̄ vestit⁹ erat ad car
nē intr̄secus Et ait rex. Hec m̄ fati
at de⁹ ⁊ hec addat. si steteit caput
helisei filij saphat sup ip̄m hodie
Helise⁹ āt sedebat ī domo sua ⁊ se
nes sedebāt cū eo. p̄misit itaq; viꝝ
⁊ añq̄ veīret nūti⁹: ille dixit ad se
nes. Nūq̄d scitis q̄ miserit fili⁹ ho
micide h̄ ut p̄cidat̄ caput meū.
Videte ḡ cū veneit nūti⁹ claudite
ostiū ⁊ n̄ finatis eū ītroire. Ecce eī
sonit⁹ pedū dn̄i ei⁹ post eū ē. Ad
huc illo loquēte eis: apparuit nū
ti⁹ q̄ veīebat ad eū. Et ait. Ecce tan
tū malū a dn̄o est. Quid āpli⁹ ex
pectabo a domino. Ca. vij.

Dixit āt helise⁹ Audite verbū
dn̄i. Hec dic̄ dn̄s. In tp̄e h⁹
cras: modi⁹ simile vno statē erit
⁊ duo modij ordei statē vno ī por
ta samarie. Rn̄dēs vn⁹ de ducib⁹
sup cui⁹ manū rex incūbebat hoī
dei ait. Si dn̄s feceit etiā cathara
ctas ī celo: nūq̄d poteit eē qd̄ loq̄
ris. q̄ ait. Videb̄ oculꝰ tuis ⁊ īde n̄
ꝯmedes Quatuor ḡ viri erāt lepro
si iux̄ ītroitū porte q̄ dixer̄t ad īui
cē. Quid h̄ eē voluim⁹ donec moria
mur. Siue īgredi voluerim⁹ ciui
tatē fame moriemur. siue māseri
m⁹ h̄ moriendū nob̄ ē. Veīte ḡ ⁊
tn̄sfugiam⁹ ad castra syrie. Si pe
ꝑcerint nob̄ viuem⁹. si āt occide
re voluerint: n̄lomin⁹ moriemur
Surrexerūt ḡ vespi ut venirēt ad
castra syrie. Cūq; veīssent ad pn̄
cipiū castroꝝ syrie: nullū ibidē re
ꝑierūt. Siq̄dē dn̄s sonitū audire
fecerat ī castris syrie curruū ⁊ eq̄
rū ⁊ exēcitus plurimi. dixer̄tq; ad
īuicē. Ecce mercede ꝯduxit adu̇sū
nos rex isrl̄ reges getheoꝝ ⁊ egi
ptioꝝ et venerūt sup nos. Surre
xerūt ḡ ⁊ fugerūt in tenebris ⁊ de
reliquerūt tētoria sua ⁊ eq̄s ⁊ asi
nos in castris. fuger̄tq; aīas tm̄
suas saluare cupiētes. Igit̄ cū ve
nissent leprosi illi ad pn̄cipiū ca
stroꝝ ingressi sūt vnū tab̄naculū
⁊ ꝯmederūt ⁊ biberūt. Tulerūtq;
inde argentū ⁊ auꝝ ⁊ vestes ⁊ abi
erūt ⁊ absconderūt. Et rursū reu̇si
sunt ad aliud tab̄naculū ⁊ inde si
milit̄ auferētes abscōderūt. Dixe
rūtq; ad inuicē. Nō recte facim⁹.
Hec em̄ dies boni nūcij ē Si tacue
rim⁹ ⁊ noluerim⁹ nūtia ē vsq; ma
ne: sceleris arguemur. Venite ea
m⁹ ⁊ nūtiem⁹ ī aula regis. Cunq;
venissent ad portā cītatis: narra
uerūt eis dicētes. Iuim⁹ ad castr̄
syrie ⁊ nullū ibidē reperim⁹ hoīez
n̄ eq̄s ⁊ asinos alligatos et fixa
tētoria. Jer̄t ḡ portarij ⁊ nūtiaue
rūt in palatio regis intr̄sec⁹ Qui
surrexit nocte ⁊ ait ad s̄uos suos
Dico vob̄ quid fecerint nob̄ syri.
Sciūt q̄ fame laboram⁹ ⁊ idcirco
egressi sūt de castris ⁊ latitant in
agris dicentes Cū egressi fuerint
de ciuitate capiem⁹ eos viuos ⁊
tūc ciuitatē ingredi poterim⁹. Re
spōdit autē vn⁹ seruoꝝ ei⁹. Tol
lamus qn̄q; equos qui remanse
runt in vrbe. q̄ ip̄i tm̄ sunt in vni
uersa multitudine israhel. alij em̄
cōsumpti sunt ⁊ mittentes explo
rare poterimus. Adduxerūt ergo
duos equos. misitq; rex in castra
syrorum dicens. Ite ⁊ videte. Qui
abierunt post eos vsq; ad iorda
nen. Ecce autem omnis via plena
erat vestibus et vasis que pro
iecerant syri cum turbarentur.

Reuersiq; nūtij indicauerūt regi.
Et egressus ꝓpl's diripuit castra
syrie: factusq; ē modius sile statē
vno et duo modij ordei statere
vno: iuxta v̄bū dn̄i. Porro rex du
cē illū in cui⁹ manu īcubuerat cō
stituit ad portā quē ɔculcauit tur
ba ī ītroitu porte ⁊ mortu⁹ ē iuxta
qđ locut⁹ fuerat vir dei qn̄ descen
derat rex ad eū. Factūq; ē scđz ser
monē viri dei quē dixerat regi qn̄
ait. duo modij ordei statere vno
erūt et modius simile statē vno
hoc eodē tpe cras ī porta samarie
qn̄ rn̄deāt dux ille viro dei ⁊ dixeāt
etiā si dn̄s fecerit catharactas ī ce
lo nūquid poterit fieri qđ loq̄ris
⁊ dixit ei videbis oclis tuis ⁊ inde
nō ɔmedes. Euenit g̊ ei sic p̄dictū
erat ⁊ ɔculcauit eū ꝓpl's ī porta et
mortu⁹ est. Ca. viij.

Heliseus āt locut⁹ ē ad mulie
rē cuius viuē fecerat filium
dicēs. Surge: vade tu ⁊ dom⁹ tua
⁊ pegnare vbicūq; repereris Vo
cabit em̄ dn̄s famē et veniet sup
t̄rā septē ānis Que surrexit ⁊ fecit
iuxta v̄bū hōinis dei ⁊ vadens cū
domo sua: pegrinata ē in t̄ra phi
listijm dieb⁹ multis. Cūq; finiti
essent anni septez: reūsa ē mulier
de t̄ra philistijm. Et ingressa ē vt
int̄pellaret regē ꝓ domo sua et ꝓ
agris suis. Rex āt loq̄bat̄ cū giezi
puero viri dei dicēs. Narra m̄ oīa
magnalia q̄ fecit heliseus. Cūq;
ille narraret regi qūo mortuuz su
scitasset: apparuit mulier cui⁹ vi
uificauerat filiū damās ad regē
ꝓ domo sua ⁊ ꝓ agris suis. Dixit
q; giezi. Dn̄e mi rex hec ē mulier ⁊
hic ē fili⁹ ei⁹ quē suscitauit helise⁹
Et int̄rogauit rex mulierem. Que
narrauit ei. Deditq; ei rex eunuch
um vnū dicens. Restitue ei oīa q̄
sua sūt ⁊ vniūsos reddit⁹ agroꝝ
a die q̄ reliq̄t terrā vsq; ad pn̄s.
Venitq̄ helise⁹ damascū ⁊ bena
dab rex sirie egrotabat. Nūtiaue
rūtq; ei dicētes Venit vir dei huc
Et ait rex ad azahel. Tolle tecum
munera ⁊ vade ī occursū viri dei ⁊
ɔsule dn̄z ꝑ eū dicēs Si euadē poto
de īfirmitate mea hac. Iuit igitur
azahel ī occursuz ei⁹ hn̄s secū mu
nera ⁊ oīa bō damasci onera qua
dragīta cameloꝝ. Cūq; stetisset
corā eo ait. Fili⁹ tu⁹ benadab rex
sirie misit me ad te dicēs. Si sana
ri potero de īfirmitate mea hac.
Dixitq; ei helise⁹. Vade dic ei. Sa
naberis. Porro on̄dit m̄ dn̄s: q̄
morte morietur. Stetitq; cū eo et cō
turbat⁹ est vsq; ad suffusionem
vult⁹. Fleuitq; vir dei Cui azahel
ait. Quaē dn̄s me⁹ flet. At ille di
xit. Quia scio q̄ facturus sis filijs
isrl' mala. Ciuitates eoꝝ mūitas
igne succēdes ⁊ iuuenes eoꝝ īter
ficies gladio ⁊ puulos eoꝝ elides
⁊ pregnātes diuides. Dixitq; asa
hel. Quid eī sū seru⁹ tu⁹ canis vt
fatiā rē istā magnā. Et ait helise⁹
On̄dit mihi dn̄s te regē syrie fore
Qui cū recessisset ab heliseo venit
ad dn̄m suū. Qui ait ei. Quid tibi
dixit heliseus. At ille rn̄dit. Dixit
mihi recipies sanitatē. Cūq; veīs
set dies altera: tulit stragulū ⁊ in
fudit aquā ⁊ expādit sup fatiem
ei⁹. Quo mortuo regnauit asahel
ꝓ eo Anno quīto iorā filij achab
regis isrl' regnauit iorā fili⁹ iosa
phat rex iuda. Trigītaduorum

annoꝝ erat cū regnare cepisset ⁊
octo ānis regnauit in ihrl'm. Ambu
lauitq; ī viis regū isrl': sicut ābu
lauerat dom⁹ achab. Filia enim
achab erat vxor eius. Et fecit qd
malū ē ī ꝯspectu dñi. Noluit autē
dñs dispdere iudā ꝓpt dauid ser
uū suū: sic ꝓmiseāt ei ut daret illi
lucernā ⁊ filijs ei⁹ cunctis dieb⁹.
In dieb⁹ ei⁹ recessit edō ne eēt sb
iuda ⁊ ꝯstituit sibi regē. Venitq;
iorā seira ⁊ oīs exercitus cū eo. Et
surrexit nocte. ꝑcussitq; ydumeos
q̄ eū cōcūdederāt ⁊ pn̄cipes curruū;
Popul⁹ autē fugit in tabnacula
sua. Recessit g̊ edō ne eēt sb iuda
vsq; ad diē hāc. Tūc recessit ⁊ lob
na in tpe illo. Reliq̄ autē sermo
nū iorā ⁊ vniuersa q̄ fecit: nonne
hec scripta sūt ī libro verboꝝ dieꝝ
regū iuda. Et dormiuit iorā cū pa
trib⁹ suis. sepultusq; est cū eis in
ciuitate dauid ⁊ regnauit ochozi
as fili⁹ ei⁹ ꝓ eo. Anno duodecīo
ioraꝫ filij achab regis isrl': regna
uit ochozias fili⁹ iorā regis iude.
Vigītiduoꝝ ānoꝝ eāt ochozias
cum regnare cepissꝫ ⁊ vno āno re
gnauit ī ihrl'ꝫ. Nomē mr̄is ei⁹ ata
lia filia āri regis isrl' ⁊ ābulauit ī
viis dom⁹ achab ⁊ fecit qd malū
ē corā dño sicut dom⁹ achab. Ge
ner em̄ dom⁹ achab fuit Abijtq̄
cū iorā filio achab ad p̄liādū cō
tra asahel regē syrie ī ramoth ga
laad ⁊ vulnerauerūt syri iorā. Qui
reuersus ē ut curaret ī iesrahel q̄a
vulneāuerūt eū syri ī ramoth p̄
liantē ꝯtra asahel regē syrie. Por
ro ochozias filius iorā rex iuda de
scēdit īuisere iorā filiū achab ī ies
rahel. qꝛ egrotabat ibi. Ca. ix.

Helise⁹ aūt ꝓphes vocauit vnū
de filijs ꝓpharū ⁊ ait illi. Ac
cīge lumbos tuos ⁊ tolle lēticulā
olei hāc in manu tua ⁊ vade in ra
moth galaad. Cūq; veneris illuc
videb' iehu filiū iosaphat filij nā
si. Et īgressus suscitab' eū de medio
fratꝝ suoꝝ ⁊ ītroduces in īteri⁹ cu
biculū. tenēsq; lēticulā olei fūdes
sup caput ei⁹ ⁊ dices Hec dicit do
min⁹. Vnxi te regē sup isrl'. Aperi
esq; ostiū ⁊ fugies ⁊ non ibi subsi
stes. Abijt g̊ adolescēs puer ꝓphe
in ramoth galaad ⁊ ingressus ē
illuc. Ecce aūt pn̄cipes exercitus se
debāt. Et ait Verbū m̄ ad te o pn̄
ceps. dixitq; iehu. Ad quē ex om
nibus nob'. At ille dixit. Ad te o
pn̄ceps. Et surrexit ⁊ īgressus ē cu
biculū. At ille fudit oleū super ca
put ei⁹. Et ait. Hec dicit dñs deus
isrl'. Vnxi te rēgē sup ꝓpl'm dñi isrl'
⁊ ꝑcuties domū achab dñi tui. Et
vlciscar sāguinē suoꝝ meoꝝ pro
phaꝝ ⁊ sāguinē oīm seruoꝝ dñi
de māu iezabel. ꝑdāq; oēm domū
achab Et int'fitiā de domo achab
mingētē ad parietē ⁊ clausū ⁊ no
uissimū in isrl'. Et dabo domū ach
ab sic domū ieroboā filij nabath
⁊ sicut domū baasafilij achia Ihe
sahelq̄ ꝯmedēt canes ī agro iesra
hel: nec erit q̄ sepeliat eā. Aperuit
q; ostiū ⁊ fugit. Iehu āt īgressus
ē ad seruos dñi sui. Qui dixerūt ei.
Rectene sūt oīa. Quid veīt īsan⁹
iste ad te. Qui ait eis. Nostis ho
minē ⁊ q̄d locut⁹ sit. At illi respō
derūt. Falsū ē. ꝫ magis narra no
bis. Qui ait eis. Hec ⁊ hec locut⁹
est mihi. Et ait. Hec dicit domi
nus. Vnxi te regem super israhel.

Festinauerūt itaq; ⁊ vn⁹ q̄sq; tol
lens palliū suū posuerūt sb̄ pedib⁹
ei⁹ ī silitudinē tribunal et cecine
rūt tuba atq; dixerūt. Regnabit ie
hu. Cōiurauit g̊ iehu filius iosa
phat filij namsi ɔtra iorā. Porro
ioraz obsederat ramoth galaad
ipe ⁊ oīs isrl ɔtra asahel regē sirie
⁊ reūsus fuerat vt curaret ī iesra
hel ꝓpt vulnera. q̄ ꝑcusserāt euz
syri p̄liantē ɔtra asahel regē syrie
Dixitq; iehu. Si placet vob̄ nemo
egrediat ꝓfugus de cītate: ne va
dat ⁊ nūtiet ī iesrahel. Et ascēdit
⁊ ꝓfect⁹ ē ī iesrahel. Iorā eī egro
tabat ibi ⁊ ochozias rex iuda de
scēderat ad visitādū iorā. Igitur
speculator q̄ stabat sup turrim ies
rahel vidit globū iehu veniētis
Et ait. Video ego globū. Dixitq;
iorā. Tolle currū ⁊ mitte ī occursū
eorū ⁊ dicat vadēs. Rectene sunt
oīa. Abijt g̊ q̄ ascēderat currū in
occursū ei⁹. Et ait. Hec dic̄ rex Pa
cata sūt oīa. Dixitq; iehu. Quid
tibi ⁊ paci. Trāsi et sequē me. Nū
ciauitq̄ speculator dicēs Veīt nū
tius ad eos ⁊ n̄ reūtit. Misit etiaz
currū equoꝝ scd̄m: veītq; ad eos
⁊ ait. Hec dicit rex. Nūq̄d pax ē.
Et ait iehu. Quid tibi ⁊ paci. Trā
si ⁊ sequē me. Nūtiauit āt specula
tor dicēs. Venit vsq; ad eos ⁊ n̄
reūtit. Est āt īcessus q̄si īcessus ie
hu filij namsi. Preceps eī gradit
Et ait iorā. Jūgite currū. Jūxerūtq;
currū ei⁹. Et egressus ē ioram rex
isrl ⁊ ochozias rex iuda singuli ī
curribꝰ suis. Egressiq; sūt ī occur
sū iehu ⁊ inuenerūt eū ī agro na
both iesrahelite. Cūq; vidissz iorā
iehu: dixit. Pax est iehu. At ille
rn̄dit. Que pax. Adhuc fornica
cōnes iezabel matris tue ⁊ venefi
tia eius multa vigēt. Cōuertit āt
ioram manū suā et fugiēs ait ad
ochoziaz. Insidie ochozia. Porro
iehu tetēdit arcū manu ⁊ ꝑcussit
ioraz int̄ scapulas et egressa ē sa
gitta ꝑ cor ei⁹: statimq; corruit ī
curru suo. Dixitq; iehu ad bada
char ducē. Tolle ꝓice eū in agro
naboth iesrahelite. Memini eī qn̄
ego ⁊ tu sedētes ī curru seq̄bamur
achab p̄rez huius: q̄ dn̄s onus
hoc leuauerit sup eū dicēs Si n̄ ꝓ
sanguine naboth ⁊ ꝓ sāguine fi
liorū ei⁹ quē vidi heri ait dn̄s: red
dam tibi ī agro isto dic̄ dn̄s Nūc
g̊ tolle ⁊ ꝓice eū ī agro iuxta v̄bū
dn̄i. Ochozias aūt rex iuda vidēs
hoc fugit ꝑ viā domus orti: ꝑsecu
tusq; ē eū iehu ⁊ ait. Etiā hūc ꝑcu
tite ī curru suo. Et ꝑcusserūt eū in
ascēsu gaber q̄ ē iux̄ ieblaam Qui
fugit ī mageddo ⁊ mortuus ē ibi.
Et īposuerūt eū serui ei⁹ sup curruz
suū ⁊ tulerūt ī ihrl̄m: sepelierūtq; in
sepulcro cū p̄rib⁹ suis ī cītate da
uid. Anno vndecīo ioraz filij ach
ab regis isrl regnauit ochozias sup
iudā venitq; iehu ī iesrahel. Por
ro iezabel ītroitu ei⁹ audito depin
xit ocl̄os suos stibio et ornauit ca
put suū ⁊ respexit ꝑ fenestrā īgre
diētē iehu ꝑ portā ⁊ ait. Nunq̄d
pax p̄t esse zamri: q̄ īt̄fecit dn̄z su
ū. Leuauitq; iehu fatiē suā ad fe
nestrā ⁊ ait. Que ē ista. Et īclina
uerūt se ad eū duo vel tres eunu
chi ⁊ dixerūt. Hec ē illa iezabel At
ille dixit eis. Precipitate eā deorsū
Et p̄cipitauerūt eā. Aspersusq; ē sa
guine paries ⁊ equorum vngule

ɔculcauerūt eā. Cūq; ītrogressus
eēt ut comederet biberetq; ait. Ite
⁊ videte maledictam illā ⁊ sepelite
eā. qꝛ filia regis ē Cunq; issent ut
sepelirēt eaꝫ: nō īuenerūt n̄ calua
riā ⁊ pedes ⁊ sūmas manꝰ. Reuersi
q; nūtiauerūt ei. Et ait iehu. Ser
mo dn̄i ē quē locutꝰ ē p seruū suū
heliaꝫ tesbitē dicēs. In agro iesra
hel comedēt canes carnes iezabel
Et erūt carnes iezabel sicut stercꝰ
sup fatiē terre in agro iesrahel: ita
ut pretereuntes dicant. Heccine
est illa iezabel. Ca. x.

A. ERāt aūt achab septuagīta
filij ī samaria. Scripsit g̊ ie
hu litteras ⁊ misit ī samariaꝫ ad
optīates ciuitatis et ad maiores
natu ⁊ ad nutritios achab dicēs
Statī ut acceperitis litteās has q̄
hētis filios dn̄i vr̄i ⁊ currꝰ ⁊ eq̄s
⁊ ciuitates firmas ⁊ arma: eligite
meliorē ⁊ eū q̄ vob̄ placuerit de fi
lijs dn̄i vr̄i ⁊ eū ponite super soliū
pr̄is sui ⁊ pugnate ꝓ domo dn̄i ve
stri. Timuerūt illi vehement̄ ⁊ di
xerūt. Ecce duo reges nō potuerūt
stare corā eo ⁊ qūo nos valebimꝰ
resistere. Miserūt g̊ p̄positi domꝰ
⁊ p̄fecti ciuitatis ⁊ maiores natu
B. ⁊ nutricij ad iehu dicētes. Serui
tui sumꝰ: quecūq; iusseris fatiemꝰ
nec ɔstituemꝰ nob̄ regē. Quecūq;
tibi placēt fac. Rescripsit aūt eis
lr̄as secūdo dicens. Si mei estis ⁊
obeditis m̄: tollite capita filioꝝ do
mini vr̄i ⁊ venite ad me hac eadē
hoā cras in iesrahel. Porro filij re
gis septuagīta viri apud optima
tes ciuitatis nutriebant̄. Cūq; ve
nissent littere ad eos: tulerūt fili
os regis ⁊ occiderūt septuaginta
viros ⁊ posuerūt capita eoꝝ in co
phinis ⁊ miserūt ad eū ī iesrahel
Venit aūt nūtiꝰ ad eū ⁊ īdicauit
ei dicēs. Attulerūt capita filioꝝ re
gis. Qui r̄ndit. Ponite ea ad du
os aceruos iux̄ introitū porte vsq;
mane. Cūq; diluxisset egressus ē
⁊ stans dixit ad oēm ꝓpl'm. Justi
estis Si ego ɔiuraui contra dn̄m C.
meū ⁊ interfeci eū: q̄s pcussit oēs
hos. Videte g̊ nūc qm̄ nō cecidit
de sermonibꝰ dn̄i ī terrā q̄s locu
tus ē dn̄s sup domū achab et do
minꝰ fecit qd̄ locutus ē in manu
serui sui helie. Percussit igit̄ iehu
oēs qui r̄liq̄ erāt de domo achab
in iesrahel ⁊ vniūsos optīates eiꝰ
⁊ notos ⁊ sacerdotes: donec non re
manerent ex eo reliq̄e. Et surrexit
⁊ venit ī samariā. Cūq; venissꝫ ad
camerā pastoꝝ ī via: īuenit frēs
ochozie regis iuda. dixitq; ad eos
Qui nā estis vos. q̄ r̄nderūt Frēs
ochozie sumꝰ ⁊ descēdimꝰ ad salu
tādos filios regis ⁊ filios regine.
Qui ait. Cōprehēdite eos viuos
Quos cū ɔprehēdissent viuos: iu D.
gulauerūt eos ī cisterna iux̄ came
rā q̄dragītaduos viros ⁊ nō reli
q̄t ex eis quēq̄. cūq; abissꝫ īde īue
nit ionadab filiuꝫ rechab ī occur
sū sibi ⁊ bn̄dixit ei. Et ait iehu ad
eū. Nūq̄d ē cor tuū rectū cū corde
meo sic̄ cor meuꝫ cū corde tuo. Et
ait ionadab Est. Si ē inq̄t da ma
nū tuā. q̄ dedit ei manū suā At ille
leuauit eū ad se ī currū. dixitq; ad
eū. Veī mecū ⁊ vide zelū meū pro
dn̄o. Et īpositu ī curru suo duxit ī
samariā Et pcussit oēs q̄ reliq̄ fue
rāt de achab ī samaia vsq; ad vnū
iux̄ verbū dn̄i qd̄ locutꝰ ē p heliā

Congregauit ergo iehu omnem
ꝓplm ⁊ dixit ad eos. Achab colu
it baal parũ. ego ãt colaꝫ eũ am
plius. Nũc igit oẽs ꝓphetas baal
⁊ vniuſos seruos ei⁹ et cũctos sa
cerdotes ip̃ius vocate ad me. Nul
lus sit q̃ nõ veniat. Sacrifitiũ em̃
grãde ẽ mihi baal. Quicũqꝫ defu
derit non viuet. Porro iehu fatie
bat hoc ĩsidiose vt dispdẽt culto
res baal. Et dixit. Sãctificate dieꝫ
sollemnẽ baal Vocauitqꝫ ⁊ misit
in vniuſos t̃minos isrl ⁊ venerũt
cũcti serui baal. Nõ fuit residuus
ne vn⁹ q̃dem q̃ nõ veniret. Et ĩgres
si sũt templũ baal. Et repleta est
dom⁹ baal a fũmo vsqꝫ ad fũmũ
Dixitqꝫ hijs q̃ p̃erant sup vestes
Proferte vestimẽta vniuſis ſuis
baal. Et ꝓtulerũt ei vestes. Ingres
susqꝫ iehu ⁊ ionadab filius rech
ab templũ baal: ait cultorib⁹ ba
al. Perq̃rite ⁊ videte ne q̃s forte
vobiscũ sit de seruis dñi. ſꝫ vt sint
serui baal soli. Ingressi sũt igitur
vt facerẽt victimas ⁊ holocausta
iehu aũt preparauerat sibi foris
octogĩta viros ⁊ dixerat eis. Qui
cũqꝫ fugerit de hõinib⁹ hijs quos
ego adduxero in man⁹ vrãs: aĩa
eius erit ꝓ aĩa illius. Factũ ẽ aũt
cũ ꝯpletũ essꝫ holocaustũ: p̃cepit
iehu militibus ⁊ ducib⁹ suis. In
gredimini ⁊ ꝑcutite eos. Nullus
euadat. Percusserũtqꝫ eos in ore
gladij ⁊ ꝓiecerũt milites ⁊ duces
Et ierũt in ciuitatẽ tẽpli baal ⁊ ꝓ
tulerũt statuaꝫ de phano baal et
cõbusserũt et cõminuerũt eã. De
struxerũtqꝫ edẽ baal et fecerũt ꝓ
ea latrinas vsqꝫ ĩ diẽ hanc. Dele
uit itaqꝫ iehu baal de isrl. verũtñ
a peccatis iheroboã filij nabath q̃
peccare fecit isrl: nõ recessit nec de
reliq̃t vitulos aureos q̃ erãt in be
thel ⁊ in dan. Dixit autẽ dñs ad
iehu. Quia studiose egisti qd̃ re
ctũ erat et placebat ĩ oclis meis
oĩa que erant in corde meo fecisti
ꝯtra domũ achab: filij tui vsqꝫ ad
quartaꝫ gñationem sedebũt sup
thronũ isrl. Porro iehu nõ custo
diuit vt ãbularet in lege dñi dei
isrl ĩ toto corde suo. Nõ eĩ recessit
a peccatis iheroboã q̃ peccaẽ feceãt
isrl. In dieb⁹ illis cepit dñs ted ẽ
sup isrl. Percussitqꝫ eos asahel ĩ
vniuſis finib⁹ israhel: a iordane
contra orientalẽ plagã: omnem
terrã galaad ⁊ gad ⁊ ruben ⁊ ma
nasse ab aroer q̃ est sup torrentẽ
arnon ⁊ galaad ⁊ basan. Reliq̃
aũt v̄boꝝ iehu ⁊ vniuſa q̃ fecit ⁊
fortitudo ei⁹: nõne hec scripta sũt
in libro verboꝝ dieꝝ regum isrl.
Et dormiuit iehu cũ patrib⁹ suis
sepelierũtqꝫ eum in samaria et re
gnauit ioachim fili⁹ eius pro eo
Dies ãt q̃s regnauit iehu sup isrl vi
gĩti ⁊ octo ãni sũt ĩ samaia. Ca. xi

Atalia vero mat̃ ochosie vi
dẽs mortuũ filiũ suũ: surrex
it ⁊ int̃fecit om̃e semẽ regiũ. Tol
lens aũt iosaba filia regis ioram
soror ochozie. ioas filiuꝫ ochozie
furata est eũ de medio filiorum re
gis q̃ interfitiebant̃ ⁊ nutricẽ ei⁹
de tridimio ⁊ abscõdit euꝫ a fatie
atalie vt nõ interficeret̃: eratqꝫ cũ
ea sex ãnis dam in domo dñi. Por
ro atalia regnauit sup terrã septẽ
annis. Anno aũt septimo misit
ioiada ⁊ assumẽs centuriones et
milites introduxit ad se in tẽplũ

dñi: pepigitq; cū eis fedus. Et ad
iurans eos ī domo dñi oñdit eis
filiū regis ⁊ precepit illis dicens.
Iste est sermo quē facere debetis.
Tertia ps vestr̄ introeat sabba
to ⁊ obseruet excubias domus re
gis. Tertia aūt ps sit ad portam
seyr ⁊ tertia ps sit ad portaz que
ē post habitaculū scutarioꝝ et cu
stodietis excubias domus messa
Due vero ptes e vobis ōnes egre
diētes sabbato custodiāt excubi
as domus dñi circa regez ⁊ valla
bitis eū hñtes arma in manibus
vestris. Si q̄s aūt ingressus fueit
septū tēpli: interfitiat̄. Eritisq; cuz
rege introeunte ⁊ egrediēte. Et fe
cerūt centuriones iuxta oīa q̄ pre
cepat eis ioiada sacdos. Et assu
mentes singuli viros suos q̄ egre
diebant̄ sabbatū cuz hijs q̄ egre
diebant̄ e sabbato: venerunt ad
ioiadā sacerdotē. Qui dedit ei ha
stas ⁊ arma r̄gis dauid que erāt
ī domo dñi. Et steterūt singuli ha
bentes arma in manu sua a pāte
tēpli dextra vsq; ad ptez sinistraz
altaris ⁊ edis circuz regē. Produ
xitq; filiū regis et posuit sup eum
dyadema ⁊ testimoniū. fererūtq;
eū regē ⁊ vnxerunt ⁊ plaudentes
manu dixerunt Viuat rex. Audi
uit aūt atalia vocē ꝓpli currentis
⁊ ingressa ad turbas in templuz
dñi: vidit regē stantem sup tribu
nal iuxta morē ⁊ cātores ⁊ turbas
ꝓpe eū. oēmq; ꝓplm terre letantez
⁊ canentē tubis ⁊ scidit vestimē
ta sua damauitq;. Cōiuracō. ꝯiu
ratio. Precepit autē ioiada centu
rionibus qui erant super exercitū
⁊ ait eis Educite eam extra septa
templi ⁊ quicunq; eā secutus fue
rit: feriat̄ gladio Dixerat enim sa
cerdos. non occidatur in templo
domini. Imposuerūtq; ei manus
⁊ impegerunt eaz ꝑviam introit⁹
equorū iuxta palatiū ⁊ interfecta
est ibi. Pepigit ēgo ioiada fed⁹
inter deum ⁊ regē ⁊ inter ꝓplm ut
esset populus dñi: inter regē ⁊ po
pulū. Ingressusq; est omīs ꝓplus
terre templū baal ⁊ destruxerunt
aras eius ⁊ ymagines ꝯtriuerūt
valide. mathanq̄ sacerdotē baal
occiderunt coram altari. Et posuit
sacerdos custodias in domo dñi.
tulitq; centuriones ⁊ cherethi et
pheleti legiones ⁊ oēm ꝓplm terre
deduxerūtq; regē de domo dñi. Et
venerūt ꝑviaz porte scutarioꝝ in
palatiū ⁊ sedit sup thronū regni.
Letatusq; ē oīs ꝓplus t̄re ⁊ ciuitas
ꝯq̄euit. Atalia āt occisa ē gladio
ī domo regis. septezq; ānoꝝ erat
ioas cū regnaē cepissz. Ca. xij.

Anno septimo iehu r̄gnauit
ioas. Quadraginta ānis re
gnauit in iherusalez: nomen ma
tris ei⁹ sebia de bersabee. Fecitq;
ioas rectū corā dño: cūctis dieb⁹
quib⁹ docuit euz ioiada sacerdos
verūtamen excelsa non abstulit.
Adhuc enim popul⁹ ymolabat
⁊ adolebat in excelsis incensum.
Dixitq; ioas ad sacerdotes. Oēm
pecuniaz sāctorū q̄ illata fuerit in
templū dñi a p̄tereuntib⁹ que of
fert̄ ꝓ pretio anime et q̄uo spōte
⁊ arbitrio cordis sui inferūt in tē
pluz domini: accipiant illaz sacer
dotes iuxta ordinē suum ⁊ instau
rent sartatecta domus si quid ne
cessarium viderint instauracōne

Igitur vsq; ad vicesimumtertiū
annū regis ioas: nō instauraue
rūt sacerdotes sartatecta tēpli. Vo
cauitq; rex ioas ioiadā pontificez
⁊ sacerdotes dicēs eis. Quare sarta
tecta nō instauratis tēpli. Nolite
ergo amplius accipere pecuniā iux
ta ordinē vestrū. ꝫ ad instaurati
onē tēpli reddite eā. Prohibitiq;
sūt sacerdotes vltra accipere pecu
niā a populo ⁊ instaurare sartate
cta domus. Et tulit ioiada ponti
fex gazophilatiū vnū. Aperuitq;
foramen desup ⁊ posuit illd iuxta
altare ad dexterā ingredientiū do
mū dñi: mittebātq; in eo sacerdo
tes q̄ custodiebāt ostia omēz pe
cuniā que deferebat ad tēplū do
mini. Cūq; viderent nimiaz pecu
niā esse in gazophilatio: ascende
bat scriba regis ⁊ pōtifex. effun
debātq; ⁊ numerabāt pecuniā q̄
inueniebat ī domo dñi et dabāt
eā iuxta numerū atq; mensurā in
manu eorū q̄ p̄erāt cemētarijs do
mus dñi. Qui impēdebant eaz in
fabris lignorū ⁊ ī cemētarijs hijs
q̄ operabant in domo dñi ⁊ sarta
tecta fatiebāt et in hijs q̄ cedebāt
saxa ⁊ vt emerēt ligna ⁊ lapides
q̄ excidebant. ita vt īpleret īstau
racō domus dñi in vniūsis q̄ indi
gebāt expēsa ad muniēdā domū
Verūtamē non fiebāt ex eadē pe
cunia ydrie tēpli dñi et fuscinule
⁊ thuribula ⁊ tube ⁊ oē vas aure
ū et argēteū: de pecunia q̄ īferebā
tur in templū dñi. Hijs em̄ q̄ fati
ebāt opus dabat vt instauraret
templū dñi. Et n̄ fiebat ratio hijs
hominib9 q̄ accipiebāt pecuniaz
vt distribuerēt eā artificib9. sed
in fide tractabāt eā. Pecuniā ve
ro ꝓ delicto ⁊ pecuniaz ꝓ peccatis
nō inferebāt in templū dñi. q̄ sa
cerdotū erat. Tūc ascendit asahel
rex syrie ⁊ pugnabat ꝯtra geth:
cepitq; eā. Et direxit fatiē suā vt
ascēderet in ihrl'm. Quā ob rē tu
lit ioas rex iuda omīa sāctificata
q̄ cōsecrauerat iosaphat ⁊ ioraz
et ochozias p̄res eius reges iuda
⁊ que ip̄e obtulerat et vniuersuz
argentū qd inueniri potuit in the
sauris tēpli dñi ⁊ in palatio r̄gis
misitq; asaheli regi syrie ⁊ recessit
ab ihrl'm. Reliq̄ aūt ꝑmonū ioas
⁊ vniūsa q̄ fecit: nōne hec scripta
sūt ī libro v̄borū dierū regū iuda.
Surrexerūt aūt ꝑui eius ⁊ cōiura
uerūt inter se: ꝑcusserūtq; ioas ī
domo mello in descensu sela. Josa
char nāq; filius semath et ioza
bath filius somer serui ei9 ꝑcusse
rūt eū ⁊ mortu9 est Et sepelierunt
euz cū p̄rib9 suis in cītate dauid:
regnauitq; amasias fili9 ei9 ꝓ eo

Anno vicesimo. Ca. xiij.
tertio ioas filij ochozie regis
iude regnauit ioachaz fili9 iehu
sup isrl' in samaria decē ⁊ septem
annis ⁊ fecit malū corā dño. Se
cutusq; ē peccata iheroboaz filij na
bath qui peccare fecit isrl' ⁊ n̄ de
clinauit ab eis. Iratusq; est furor
dñi cōtra israhel ⁊ tradidit eos ī
manu asahel regis syrie et in ma
nu benadab filij asahel cūctis di
ebus. Dep̄cat9 ē aūt ioachaz fa
tiem dñi ⁊ audiuit eum dñs. Vi
dit em̄ angustiam isrl'. q̄ attriue
rat eos rex syrie. Et dedit dñs sal
uatorē israheli ⁊ liberatus ē de ma
nu regis syrie: habitauerūtq; filij

isrl' in tabernacul' suis sicut heri ⁊
nudiustertiꝰ. Verūtamē nō reces
serūt a peccatis domꝰ iheroboaz q̄
peccaē fecit isrl'. ß in ip̄is ambula
uerūt. Siquidez ⁊ lucus ꝑmansit
ī samaria ⁊ nō fūt derelicti ioachā
de ꝓplo nisi qn̄quaginta equites
⁊ decē currus ⁊ decez milia peditu3
Interfecerat em̄ eos rex syrie ⁊ re
degerat quasi puluerem ī tritura
aree. Reliq̄ aūt sermonū ioachā
⁊ vniuersa que fecit et fortitudo
eiꝰ: nōne hec scripta sunt in libro
sermonū dieru3 regū isrl'. Dormi
uitq3 ioachā cū p̄ribꝰ suis ⁊ sepe
lierunt eū in samaria. regnauitq3
ioas filius eiꝰ ꝓ eo. Annotricesi
moseptīo ioas regis iuda regna
uit ioas filiꝰ ioachaz sup isrl' in
samaria sedecī ānis ⁊ fecit qd ma
lū est ī ꝯspectu dn̄i. Nō declinauit
ab oībus pctis iheroboaz filij na
bath q̄ peccare fecit isrl'. ß in ip̄is
ambulauit. Reliq̄ aūt sermonu3
ioas et vniuersa q̄ fecit et fortitu
do eiꝰ qūo pugnauerit ꝯtra ama
siā regē iuda: nōne hec scripta sūt
in libro ſmonū dieꝝ regū isrl'. Et
dormiuit ioas cū p̄ribꝫ suis. ierobo
am autē sedit sup soliū eiꝰ. Porro
ioas sepultus ē ī samaria cū regi
bus isrl'. Heliseꝰ aūt egrotabat ī
firmitate qua ⁊ mortuꝰ ē. Descen
ditq3 ad eū ioas rex isrl' ⁊ flebat
corā eo. dicebatq3 pat' mi: pat' mi
currus isrl' ⁊ auriga eiꝰ. Et ait he
liseꝰ. Affer arcū ⁊ sagittas. Cūq3
attulissz ad eū arcū ⁊ sagittas: di
xit ad regē isrl'. Pone manū tuā
sup arcū. Et cū posuisset ille manū
suaz: sup posuit heliseꝰ manꝰ suas
maībꝫ r̄gis ⁊ ait. Api fenestrā ori
entalē Cūq3 apuissz dixit heliseꝰ.
Jace sagittā. Et iecit. Et ait helise
us. Sagitta salutis dn̄i ⁊ sagitta
salutis ꝯtra syriā. Percutiesq3 sy
riā in aphec donec ꝯsumas eaz. Et
ait. Tolle sagittas. Qui cū tulissz
rursū dixit ei. Percute iaculo t̄rā.
Et cū ꝑcussissz tribꝰ vicibꝫ ⁊ stetis
set: iratus ē vir dei cōtra eū ⁊ ait.
Si ꝑcussisses qn̄quies aut sexies
siue septies: ꝑcussisses syriā vsq3
ad ꝯsūmacōez. Nūc aūt tribꝫ vici
bꝰ ꝑcuties eā. Mortuꝰ ē ḡ heliseꝰ
⁊ sepelierūt eū. Latrunculi aūt de
moab venerūt in terrā in ip̄o āno
Quidā aūt sepeliētes hominez vi
derūt latrūculos ⁊ ꝓiecerūt cada
uer ī sepulchro helisei. Qd cuz teti
gissz ossa helisei reuixit hō ⁊ stetit
sup pedes suos. Igit' asahel rex sy
rie afflixit isrl' cūctis diebus ioa
chā. Et misertꝰ ē dn̄s eoꝝ ⁊ reuer
sus ē ad eos ꝓpt' pactū suū qd ha
bebat cū abrahā ⁊ ysaac ⁊ iacob
⁊ noluit disp̄dere eos neq3 ꝓicere
pēitus vsq3 in p̄ns tēpꝰ. Mortuꝰ ē
aūt asahel rex syrie ⁊ regnauit be
nadab filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. Porro ioas
filiꝰ ioachā, tulit vrbes de manu
benadab filij asahel q̄s tulerat de
manu ioacham p̄ris sui iure p̄lij.
Tribꝰ vicibus percussit eu3 ioas
⁊ r̄ddidit cītates isrl'. Ca. xiiij.

In anno secūdo ioas filij ioachaz
regis isrl': regnauit amasias filiꝰ
ioas regis iuda. Vigintiqn̄q3 an
norū erat cum regnare cepissz. vi
ginti autem et nouem annis reg
nauit in iherusalem. Nomē mr̄is
eius ioaden de iherusalem. Et fecit
rectum coram domino. verumta
men non ut dauid pater eius.

Iuxta omnia que fecit ioas pater
fuꝰ fecit nisi hoc tm̄ ꝙ excelsa nō
abstulit. Adhuc enim ꝓpl's ado
lebat ⁊ ymolabat incēsū in excel
sis. Cūq; obtinuisset regnū ꝑcus
sit seruos suos q̄ interfecerāt regez
prēz suū: filios āt eoꝝ q̄ occiderāt
nō occidit: iuxta qd̄ scriptū ē in li
bro legis moysi sicut p̄cepit dn̄s
dicēs. Nō morientur prēs ꝓ filijs
neq; filij ꝓ pr̄ibꝰ. ꝫ vnusquisq; ī
peccato suo morietᷣ. Ipse ꝑcussit
edom in valle salinarū decē milia
⁊ apprehēdit petram in p̄lio: voca
uitq; nomē eius iezechel vsq; in
pn̄tē diez. Tūc misit amasias nū
tios ad ioas filiū ioachaz filij ie
hu regis isrl̄ dicēs. Veni ⁊ videa
mus nos. Remisitq; ioas rex isrl̄
ad amasiā regē iuda dicēs. Car
duus libani misit ad cedrū que
est ī libano dicens. Da filiā tuā fi
lio meo vxorē. Trāsierūtq; bestie
saltus q̄ fūt in libano ⁊ ꝯculcaue
rūt carduū. Percutiēs inualuisti
sup edom ⁊ sb̄leuauit te cor tuuz
Contētus esto gloria ⁊ sede in do
mo tua. Quare ꝓuocas malū vt
cadas tu ⁊ iudas tecū. ⁊ Et nō ac
q̄euit amasias. Ascēditq; ioas rex
isrl̄ ⁊ viderūt se ipse ⁊ amasias rex
iuda ī bethsames oppido iude: ꝑ
cussusq; ē iuda corā isrl̄ ⁊ fugerūt
vnꝰquisq; ī tabnacula sua. Ama
siaz vero regē iuda filiū ioas filij
ochozie cepit ioas rex isrl̄ ī beth
sames ⁊ adduxit eū in ihrl̄z. Et in
terrupit murū ihrl̄z a porta ephr̄
im vsq; ad portaz anguli: q̄drin
gētis cubitis. Tulitq; oē aurū et
argētū ⁊ vniūsa vasa q̄ inuenta
fūt ī domo dn̄i ⁊ ī thesauris regis
⁊ obsides ⁊ reūsus ē in samariaz.
Reliqua aūt v̄boꝝ ioas q̄ fecit et
fortitudo eiꝰ q̄ pugnauit cōtra ama
siam regē iuda: nōne hec scripta
fūt ī libro ꝑmonū dieꝝ regū isrl̄. ⁊
Dormiuitq; ioas cū pr̄ibꝰ suis et
sepultꝰ ē ī samaria cū regibꝰ isrl̄
⁊ regnauit iheroboā filiꝰ eiꝰ pro eo.
Vixit aūt amasias filiꝰ ioas rex
iuda postq̄ mortuꝰ ē ioas filiꝰ io
achā regis isrl̄ vigītiquīq; ānis
Reliq̄ aūt ꝑmonū amasie: nōne
hec scripta fūt ī libro ꝑmonū dieꝝ
r̄gū iuda. ⁊ Factaq; ē ꝯtra eū cōiu
ratio ī ihrl̄m. at ille fugit ī lachis
Miserūtq; post eū in lachis et int̄
fecerūt eū ibi ⁊ asportauerūt ī eq̄s
sepultusq; ē in ihrl̄z cū pr̄ibꝰ suis
in cītate dauid. Tulit aūt vniūsꝰ
ꝓpl'us iude azariā ānos natū sede
cim et ꝯstituerūt eū regē ꝓ pr̄e eiꝰ
amasia. Ipe edificauit ahilā ⁊ re
stituit eā iude postq̄ dormiuit rex
cū pr̄ibꝰ suis. Anno q̄nto decimo
amasie filij ioas r̄gis iuda regnauit
iheroboā filiꝰ ioas regis isrl̄ in sa
maria q̄dragīta ⁊ vno āno et fe
cit qd̄ malū ē corā dn̄o. Nō r̄cessit
ab omnibꝰ peccatis iheroboā filij
nabath q̄ peccare fecit isrl̄. Ipe re
stituit t̄minos israhel ab introitu
emath vsq; ad mare solitudinis
iuxta sermonē dn̄i dei isrl̄ quē lo
cutus ē ꝑ seruū suū ionam filiū a
mathi ꝓphetā q̄ erat de geth q̄ ē
in opher. Vidit em̄ dn̄s afflictio
nē israhel amarā nimis ⁊ ꝙ cōsū
pti essent vsq; ad clausos carce
ris ⁊ extremos ⁊ nō esset q̄ auxili
aret̄ israhel. Nec locutꝰ ē dn̄s vt
deleret nomē israhel de sub celo. ꝫ
saluauit eos ī manu iheroboā filij

ioas. Reliqua autē ſmonū ihero
boam ⁊ vniuersa que fecit ⁊ forti
tudo ei⁹ qua p̄liatus est ⁊ qūo re
stituit damascū ⁊ emath iude in
isrl: nōne hec scripta sūt ī libro ser
monū dierꝝ regū isrl. Dormiuitqꝫ
iheroboaꝫ cū p̄ribꝫ suis regib⁹ isrl
⁊ r̄gnauit zachaias fili⁹ ei⁹ ꝓ eo.

Anno vicesimo se Ca. xv.
ptimo iheroboā regis isrl re
gnauit azarias fili⁹ amasie regis
iuda. Sedecim annoꝝ eāt cum re
gnare cepissꝫ ⁊ qn̄quagintaduo
b⁹ ānis r̄gnauit in ihrl'm. Nomē
mr̄is eius ieclia de ihrl'm. Fecitqꝫ
qd̄ erat placitū corā dn̄o iux̄ oīa
que fecit amasias p̄ eius. verūta
men excelsa non ē demolitus. Ad
huc ꝓpl's sacrificabat ⁊ adolebat
īcensū ī excelsis. Percussit āt dn̄s
regē ⁊ fuit leprosus vsqꝫ ī diē mor
tis sue ⁊ hītabat ī domo libera se
orsū. Joathā vero fili⁹ regis gub
nabat palatiū ⁊ iudicabat ꝓpl'm
terre. Reliq̄ aūt sermonū azarie ⁊
vniūsa que fecit: nōne hec scripta
sūt ī libro verboꝝ dierꝝ r̄gū iuda.
Et dormiuit azarias cū p̄ribꝫ suis
sepelierūtqꝫ eū cū maiorib⁹ suis ī
cītate dauid ⁊ regnauit ioathan
fili⁹ ei⁹ ꝓ eo. Anno tricesimo octa
uo azarie regis iude regnauit za
charias fili⁹ iheroboaꝫ sup isrl in
samaria sex mēsib⁹ ⁊ fecit qd̄ ma
lū ē corā dn̄o sicut fecerāt p̄res ei⁹
Non recessit a peccatis iheroboam
filij nabath qui peccare fecit isrl.
Cōiurauit autēꝫ ꝯtra eum sellū fi
lius iabes ꝑcussitqꝫ eum palam ⁊
interfecit. regnauitqꝫ ꝓ eo. Reliq̄
autem verborum zacharie: nonne
hec scripta sunt in libro sermonū
dierꝝ regū israhel. Iste est sermo
domini quēꝫ locutus est ad iehu
dicens. Filij tui vsqꝫ ad quartaꝫ
generationem sedebunt de te sup
thronum israhel. Factūqꝫ est ita.
Sellum filius iabes regnauit tri
cesimonono anno azarie regis
iude. Regnauit autem vno men
se in samaria. Et ascendit mana
hen fili⁹ gaddide thersa. venitqꝫ
samariā ⁊ ꝑcussit sellū filiū iabes
ī samaria et īt̄fecit eū. regnauitqꝫ
ꝓ eo. Reliqua autēꝫ verboꝝ sellū
⁊ ꝯiuratio ei⁹ per quam tetendit
insidias: nōne hec scripta sunt in
libro sermonū dierꝝ regū israhel.
Tunc ꝑcussit manahē thapsā et
omnes q̄ erant in ea ⁊ terminos
ei⁹ de thersa. Noluerāt em̄ apire
ei. Et interfecit oēs p̄gnantes ei⁹
⁊ scidit eas. Anno tricesiōnono
azarie regis iude regnauit mana
hen fili⁹ gaddi sup isrl decēꝫ ānis
ī samaria. fecitqꝫ qd̄ erat malū co
rā dn̄o. Nō r̄cessit a ꝑctis iheroboam
filij nabath q̄ peccare fecit is
rahel cūctis dieb⁹ ei⁹. Veniebat
phul rex assyriorum ī thersa ⁊ da
bat manahē phul mille talēta ar
gēti ut essꝫ ei ī auxiliuꝫ ⁊ firmaret
r̄gnū ei⁹. Indixitqꝫ manahē argē
tū sup isrl cūctis potentib⁹ ⁊ diui
tibꝫ ut daret regi assirioꝝ qn̄qua
gīta sidos argēti ꝑ singulos. Re
ūsusqꝫ ē rex assyrioꝝ ⁊ nō ē mora
tus ī thersa. Reliq̄ āt ſmonū ma
nahē ⁊ vniūsa q̄ fec̄: nōne hec scri
pta sūt ī libro ſmonū dierꝝ reguꝫ
isrl. Et dormiuit manahē cū p̄ribꝫ
suis. r̄gnauitqꝫ phaceia fili⁹ eius
ꝓ eo Anno qn̄quagesimo azarie
regis iude reg̃uit phaceia filius

manahen sup isrl' in samaria bi
ennio ⁊ fecit qd erat malū coraz
dño. Nō recessit a pccis iheroboaz
filij nabath q̄ peccare fecit israhel
Cōiurauit āt adūsus eū phacee
filius romelie dux ei⁹ ⁊ pcussit eū
ī samaria in turre dom⁹ regie iux
ta argob ⁊ iuxta ariph ⁊ cū eo q̄n
quagīta viros de filijs galaaditi
taꝝ ⁊ int̄fecit eū: reg̃uitq̄ pro eo.
Reliq̄ aūt s̄monū phaceie et vni
uersa q̄ fecit: nōne hec scripta sūt
ī libro sermonū dieꝝ regū israhel
Anno q̄nquagesimosc̄do azarie
regis iude regnauit phacee filius
romelie sup isrl' ī samaria viginti
ānis ⁊ fecit quod erat malū corā
dño. Nō recessit a peccatis iheroboam
filij nabath q̄ peccaē fecit isrl'
In dieb⁹ phacee regis isrl' venit
theglat phalassar rex assur et ce
pit ahion et abel domū maacha
⁊ ianoe ⁊ cedes ⁊ asor et galaad
⁊ galileā ⁊ vniuersā terrā nepta
lim ⁊ transtulit eos ī assirios Cō
iurauit aūt ⁊ tetēdit īsidias osee
fili⁹ hela ꝯtra phacee filiuz rome
lie ⁊ pcussit eū ⁊ int̄fecit: reg̃uitq̄
p eo vicesimo āno ioathan filij
ozie. Reliq̄ aūt sermonū phacee
⁊ vniūsa q̄ fecit: nōne hec scripta
sūt in libro sermonū dieꝝ regum
isrl'. Anno secūdo phacee filij ro
melie regis isrl': reg̃uit ioathan
fili⁹ ozie regis iuda. Vigītiquīq̄
annorū erat cū regnare cepissz et
sedecim ānis reg̃uit in ihrl'm. No
men mr̄is ei⁹ iherusa: filia zadoch
Fecitq̄ qd erat placitū corā dño
Iuxta om̄ia q̄ fecit ozias pr̄ suus
opatus ē. verūtamen excelsa non
abstulit. Adhuc ꝓpl's ymolabat
⁊ adolebat incēsū in excelsis. Ipse
edificauit portā dom⁹ dñi sb̄limis
simā. Reliq̄ āt s̄monū ioathan
⁊ vniūsa que fecit: nonne hec scri
pta sūt ī libro v̄boꝝ dieꝝ regū iu
da. In dieb⁹ illis cepit dñs mitte
re in iudā rasin regē syrie et pha
cee filiū romelie. Et dormiuit ioa
than cū pr̄ib⁹ suis sepultusq̄ est
cū eis in cītate dauid patris sui ⁊
regnauit achaz fili⁹ eius pro eo

Anno decimo Ca. xvi.
septīo phacee filij romelie
regnauit acham fili⁹ ioathan re
gis iuda. Vigīti annoꝝ eāt ach
am cū reg̃re cepisset et sedecī ānis
regnauit in ihrl'm. Nō fecit quod
erat placituz in conspectu dñi dei
sui sicut dauid pater ei⁹. ꝫ ābula
uit in via regū isrl'. Insup ⁊ filiuz
suū cōsecrauit trāsferēs p ignem
scd̄m ydola gentiuz q̄ dissipauit
dñs corā filijs isrl'. Imolabatq̄
victimas et adolebat incensū ī ex
celsis ⁊ in collib⁹ ⁊ sb̄ omni ligno
frōdoso. Tūc ascēdit rasin rex sy
rie ⁊ phacee fili⁹ romelie rex isrl'
ad p̄liandū in ihrl'm. Cūq̄ obsi
derēt achaz: nō valuerūt supare
eū. In tpe illo restituit rasin rex
syrie haylaz syrie ⁊ eiecit iudeos
de hayla. Et ydumei et syri vene
rūt ī haylā et hītauerēt ibi vsq̄ ī
diem hāc. Misit aūt achā nūtios
ad teglat phalassar regē assirio
rū dicēs Seruus tu⁹ ⁊ filius tuus
ego sū. Ascēde ⁊ saluum me fac de
manu regis syrie ⁊ de maū regis
isrl' q̄ ꝯsurrexerūt adūsū me Et cū
collegisset argētū et aurū qd īue
niri potuit in domo dñi ⁊ ī thesau
ris r̄gis: misit r̄gi assirioꝝ muneā

qui ⁊ acq̄euit voluntati ei⁹ Ascen
dit aūt rex assyrioꝝ in damascuꝫ
⁊ vastauit eā ⁊ transtulit habita
tores ei⁹ cyrenē. rasin aūt interfe
cit. Perrexitqꝫ rex achā in occur
suꝫ teglat phalassar regi assyrio
rū in damascū. Cūqꝫ vidissꝫ altaē
damasci: misit rex achaꝫ ad vriaꝫ
sacerdotē exemplar ei⁹ ⁊ similitu
dineꝫ iuxta om̄e op⁹ ei⁹. Extruxit
qꝫ vrias sacdos altare. Iuxta oīa
que p̄cepat rex achā de damasco
ita fecit sacerdos vrias donec veni
ret rex acham de damasco Cunqꝫ
venissꝫ rex de damasco vidit alta
re ⁊ veneāt⁹ ē illd. ascēditqꝫ ⁊ ymo
lauit holocausta ⁊ sacrifitiū suū ⁊
libauit libamīa ⁊ fudit sāguineꝫ
pacificoꝝ q̄ obtulerat sup altaē.
porro altaē ereū qd eāt corā dn̄o
tr̄stulit de fatie tēpli ⁊ de loco alta
ris ⁊ de loco tēpli dn̄i. posuitqꝫ illd
ex latere altaris ad aq̄lonez. Pre
cepitq̄ꝫ rex achā vrie sacerdoti di
cens. Sup altaē maius offer ho
locaustū matutinū ⁊ sacrifitiū ves
ptinū ⁊ holocaustū regis ⁊ sacrifi
tiū ei⁹ ⁊ holocaustū vniuersi ꝓpli
terre ⁊ sacrifitia eoꝝ et libamina
eoꝝ ⁊ oēm sanguineꝫ holocausti
⁊ vniuersū sanguinē victime sup
illud effundes. Altaē vero ereū eit
paratū ad volūtatē meā. Fec̄ igit̄
vrias sacerdos iuxta oīa que p̄ce
pat rex achā. Tulit aūt rex achā
celatas bases ⁊ luterē qui erat de
sup ⁊ mare deposuit de bob⁹ ereis
q̄ sustentabant illud ⁊ posuit sup
pauimētū stratū lapide. Musach
q̄ꝫ sabbati qd edificauerat ī tem
plo ⁊ ingressum regis exterius cō
uertit in tēplū dn̄i ꝓpt̄ regē assyri
orū. Reliqua aūt verboꝝ achaꝫ ⁊
oīa que fecit: nōne hec scripta sūt
ī libro sermonū dieꝝ regū iuda.
Dormiuitqꝫ achā cū p̄ribꝰ suis et
sepultus ē cū eis ī ciuitate dauid
⁊ regnauit ezechias filiꝰ ei⁹ ꝓ eo.

Anno duodecīo Ca. xvij.
achaꝫ regis iuda regnauit
osee filiꝰ hela in samaria sup isrl̄
nouē annis. fecitqꝫ malū corā do
mino. ꝫ nō sicut reges isrl̄ qui an̄
eū fuerūt Cōtra hūc ascendit sal
manasar rex assyrioꝝ ⁊ fact⁹ ē ei
osee seruus. reddebatqꝫ illi tribu
ta Cūqꝫ deprehendissꝫ rex assyrio
rū osee q̄ rebellare nitens misisset
nūtios ad sua regē egipti ne p̄sta
ret tributa regi assyrioꝝ sicut sin
gul̄ ānis solitus erat obsedit eū
⁊ vinctuꝫ misit in carcerē. puaga
tusqꝫ ē oēꝫ terrā ⁊ ascendēs sama
riā obsedit eaꝫ trib⁹ ānis. Anno
aūt nono osee cepit rex assyrioꝝ
samariā ⁊ tr̄stulit isrl̄ ī assyrios
posuitqꝫ eos in haylā ⁊ ī abor iux̄
fluuiū gozā in ciuitatib⁹ medoꝝ.
Factuꝫ ē em̄ cū peccassent filij isrl̄
dn̄o deo suo q̄ eduxerat eos de ter
ra egipti de manu pharaōis r̄gis
egipti: coluer̄t deos alienos ⁊ am
bulauerūt iux̄ ritū gentiū q̄s ꝯsū
pserat dn̄s in ꝯspectu filioꝝ isrl̄ ⁊
regū isrl̄. q̄a similit̄ fecerāt. Et irri
tauer̄t filij isrl̄ verb̄ nō r̄ctis dn̄m
deū suū ⁊ edificauerūt sibi excelsa
in cūctis vrbib⁹ suis a turre custo
dum vsqꝫ ad ciuitatē munitā. Fe
cer̄tqꝫ sibi statuas ⁊ lucos ī oī col
le sublimi et subt̄ oē lignū nemo
rosum ⁊ adolebāt ibi incensū sup
aras in morem gentiuꝫ quas trā
stulerat dominus a fatie eorum.

Fecerūtq; v̄ba pessima irritantes
dn̄m ⁊ coluerūt immūditias de q̄
b⁹ p̄cepit eis dn̄s ne facerēt ver
bū hoc. Et testificatus ē dn̄s ī isrl̄
⁊ in iuda ꝑ manū oīm ꝓphetarū
⁊ vidētiū dicēs. Reuertimini a vijs
vestris pessimis et custodite p̄ce
pta mea et cerimonias: iuxta oēz
legē quā p̄cepi patrib⁹ vestris ⁊
sicut misi ad vos in maū seruorū
meoꝝ ꝓphetarū Qui nō audierūt
sed indurauerūt ceruicē suā iuxta
ceruicē patrū suorū q̄ noluerūt obe
dire dn̄o dō suo. Et abiecerūt legit
tima eius et pactū qd̄ pepigit cū
p̄ribus eoꝝ ⁊ testificacōes quib⁹
cōtestat⁹ ē eos: secutiq; sūt vani
tates ⁊ vane egerūt ⁊ secuti sunt
gētes que erāt ꝑ circuitū eoꝝ sup
quib⁹ p̄cepat dn̄s eis vt nō face
rēt sicut ⁊ ille fatiebāt. Et dereliq̄
runt om̄ia p̄cepta dn̄i dei sui: fece
rūtq; sibi ꝯflatiles duos vitulos ⁊
lucos ⁊ adorauerūt vniuersaz mi
litiā celi. Seruierūtq; baal ⁊ con
secrauerūt filios suos et filias su
as ꝑ ignē. Et diuinacōni inseruie
bāt ⁊ augurijs ⁊ tradiderūt se vt
facerēt malū corā dn̄o ⁊ irritarēt
eū. Iratusq; ē dn̄s vehement̄ isra
heli ⁊ abstulit eos a ꝯspcū suo ⁊
nō remāsit nisi trib⁹ iuda tm̄mō
Sz nec ip̄e iuda custodiuit man
data dn̄i dei sui. verūtamē ambu
lauit ī erroribꝰ isrl̄ quos opat⁹
fuerat. Proiecitq; dn̄s om̄e semē
isrl̄ ⁊ afflixit eos ⁊ tradidit eos
in maū diripientiuz: donec ꝓicēt
eos a fatie sua. ex eo iā tp̄e q̄ scis
sus ē isrl̄ a domo dauid ⁊ ꝯstitu
erūt sibi regē iheroboam filiuz na
bath. Separauit em̄ iheroboam
isrl̄ a dn̄o ⁊ peccare eos fecit pec
catū magnū. Et ambulauerūt filij
isrl̄ in vniūsis peccatis iheroboaz
q̄ fecerat ⁊ n̄ recesserūt ab eis vsq;
quo dn̄s auferret isrl̄ a fatie sua
sicut locut⁹ fuerat in maū oīm ser
uorū suorū ꝓphetaꝝ. Trāslatusq;
ē isrl̄ de terra sua ī assirios vsq; ī
diē hāc. Adduxit aūt rex assirio
rū de babilōe ⁊ de chuta ⁊ de aha
iath ⁊ de emath ⁊ de sefaruaim ⁊
collocauit eos in cītatib⁹ samaie
ꝓ filijs isrl̄. Qui possederūt samari
am ⁊ habitauerūt in vrbib⁹ eius
Cūq; ibi habitare cepissent nō ti
mebāt dn̄m ⁊ immisit eis dn̄s le
ones q̄ interfitiebāt eos. Nūciatū
q; ē regi assiriorū ⁊ dictū Gentes
q̄s trāstulisti ⁊ hītare fecisti ī ciui
tatib⁹ samarie ignorāt legittima
dei terre ⁊ immisit ī eos dn̄s leōes
⁊ ecce interfitiūt eos: eo q̄ ignorēt
ritū dei terre. Precepit aūt rex assi
riorū dicens. Ducite illuc vnū de
sacdotib⁹ quos inde captiuos ad
duxistis vt vadat et habitet cū
eis ⁊ doceat eos legittima dei terre
Igit̄ cū venissz vnus de sacdotib⁹
hijs q̄ captiui ducti fuerant de sa
maria hītauit ī bethel et docebat
eos qūo colerēt dn̄m. Et vnaq̄q;
gens fabricata ē deū suuz. Posue
rūtq; eos in fanis excelsis q̄ fece
rāt samarite gēs et gens in vrbi
bus suis ī quib⁹ habitabāt. Vi
ri em̄ babilonij fecerūt sochot be
noth. viri aūt chutheni fecerunt
nergel et viri de emath fecerunt
asuna. Porro euei fecerūt nebaaz
⁊ thachaz. Hij āt q̄ erāt de sefar
uaim cōburebāt filios suos igni
ad ramelech et anamelech dijs

sefaruaim ⁊ nihilominꝰ colebāt
dn̄m. Fecerūt āt sibi de nouissimis
sacerdotes excelsorū ⁊ ponebāt eos
in fanis sublimibꝫ. Et cū dn̄m cole
rent diis q̄ꝫ suis seruiebāt iuxta cō
suetudinē gētiū de quibꝫ trāslati
fuerāt samariā Vsqꝫ in pn̄tez diē
morē sequūtur ātiquū. Nō timēt
dn̄m neqꝫ custodiūt cerimonias
eiꝰ atqꝫ iudicia ⁊ legē ⁊ mādatū
qd̄ p̄cepat dn̄s filijs iacob quez
cognominauit isrl̄ ⁊ pcusseāt cū
eis pactū ⁊ mādauerat eis dicēs
Nolite timē deos alienos ⁊ n̄ ado
retis eos neqꝫ colatis eos ⁊ non
ymoletis eis. ꝫ dn̄m deū vr̄m qui
eduxit vos de terra egipti in forti
tudine magna ⁊ in brachio extē
to ipsū timete ⁊ illū adorate ⁊ ipi
ymolate Cerimonias q̄ꝫ ⁊ iuditia
⁊ legem ⁊ mādatū qd̄ scripsit vo
bis custodite ut faciatis cūctis di
ebus ⁊ nō timeatis deos alienos
Et pactū qd̄ pcussit vobiscū noli
te obliuisci nec colatis deos alie
nos sed dn̄m deum vr̄m timete et
ipse eruet vos de manu oīm inimi
corꝫ vr̄orꝫ Illi vero nō audierunt
ꝫ iuxta ꝯsuetudinē suā pristinā p
petrabāt. Fuerūt igit̄ gētes iste
timētes q̄dez dn̄m ꝫ nihilominꝰ
⁊ ydolis suis seruiētes. Nā filij eo
rū ⁊ nepotes sic̄ fecerūt p̄res sui ita
faciūt vsqꝫ i pn̄tez diē. Ca. xviij.

Anno tercō osee filij hela r̄gis
israhel regnauit ezechias fi
lius achaz regis iuda Vigintiqn̄
qꝫ ānorꝫ erat cū regnare cepisset
⁊ vigintinouē ānis regnauit i ihe
rusalē. Nomē mr̄is eiꝰ abisa filia
zacharie. Fecitqꝫ qd̄ eāt bonū co
rā dn̄o iuxta oīa q̄ fecerat dd̄ p̄r
eiꝰ. Ipse discipauit excelsa ⁊ ꝯtri
uit statuas ⁊ succidit lucos ꝯfre
gitqꝫ serpētē ereū quē fecerat mo
yses. Siquidē vsqꝫ ad illud tēpus
filij israhel adolebāt ei incensum.
Vocauitqꝫ nomē eiꝰ nehestā. Et
in dn̄o deo isrl̄ sperauit Itaqꝫ ptꝰ
eū nō fuit similis ei de cūctis regi
bus iuda ꝫ neqꝫ in hijs q̄ āte euꝫ
fuerūt ⁊ adhesit dn̄o ⁊ nō recessit
a vestigijs eiꝰ. fecitqꝫ mādata eiꝰ
q̄ precepat dn̄s moysi vn̄ et erat
dn̄s cū eo ⁊ in cūctis ad que ꝓce
debat sapienter se agebat. Rebel
lauitq̄ꝫ ꝯtra regē assyriorꝫ ⁊ non
seruiuit ei. Ipse pcussit philisteos
vsqꝫ ad gazā et om̄es terminos
eorū a turre custodū vsqꝫ ad ciui
tatē munitā. Anno quarto regis
ezechie qui erat ānꝰ septimꝰ osee
filij hela regis israhel ascēdit sal
manasar rex assyriorū samariam
⁊ oppugnauit eā ⁊ cepit. Nā ptꝰ
ānos tres āno sexto ezechie idest
nono āno osee regis isrl̄ capta ē
samaria ⁊ trāstulit rex assyriorū
isrl̄ in assyrios. collocauitqꝫ eos
in ahyla ⁊ in abor. fluuijs gozan
in ciuitatibꝫ medorꝫ qꝛ n̄ audierūt
vocē dn̄i dei sui sed p̄tergressi sunt
pactū eiꝰ Oīa que precepat moy
ses seruus dn̄i nō audierūt neqꝫ
fecerūt. Anno quartodecīo regis
ezechie ascēdit sēnacherib rex as
siriorꝫ ad vniuersas cītates iuda
munitas ⁊ cepit eas. Tunc misit
ezechias rex iuda nuntios ad re
gē assyriorꝫ in lachis dicēs. Pec
caui. Recede a me ⁊ oē qd̄ imposu
eris mihi feram. Indixit itaqꝫ rex
assyriorꝫ ezechie regi iude trecēta
talēta argēti ⁊ trigīta talēta auri

Deditq; ezechias omne argentū
qđ repertū fuerat in domo dñi et
in thesauris regis. In tpe illo cō
fregit ezechias valuas tēpli dñi
⁊ laminas auri quas ipe affixeāt
et dedit eas rēgi assiriorū. Misit āt
rex assiriorꝝ tharthan ⁊ rapsaris
⁊ rapsacē de lachis ad regē ezech
iam cū manu valida iherusalem
Qui cū ascendissent venerūt ihe
rusalez ⁊ steterūt iuxta aq̄ductū
piscine supioris q̄ ē i via agri ful
lonis: vocauerūtq; regē. Egressus
ē autē ad eos eliachim filiꝰ elch
ie p̄positꝰ domus ⁊ sobna scriba
et ioahe filius asaph a cōmenta
riis: dixitq; ad eos rapsaces. Lo
q̄mini ezechie. Hec dicit rex mag
nus rex assiriorū. Que ē ista fidu
tia qua niteris. Forsitan inisti cō
siliū vt p̄pares te ad p̄liū. In q̄
cōfidis vt audeas rebellare. An
speras i baculo arūdineo atq; cō
fracto egipto. Sup quē si icubu
erit hō: ꝯminutus igrediet manū
eius ⁊ pforabit eā. Sic ē pharao
rex egipti omibꝰ qui ꝯfidūt in se
Qđ si dixeritis m̄ in dño deo nr̄o
habemus fidutiā: nonne iste est
cuius abstulit ezechias excelsa ⁊
altaria et p̄cepit iude ⁊ iherusalē
āte altare hoc adorabitis i ihrūz.
Nunc igit trāsite ad dñm meū re
gē assiriorū ⁊ dabo vobis duo mi
lia equorū ⁊ videte an habere va
leatis ascensores eorꝝ. Et q̄uo po
testis resistē ante vnū satrapam
de seruis dñi mei minimis. An fi
dutiā habes i egipto ꝓpt currus
et eq̄tes. Nūquid sine dñi volū
tate ascendi ad locū istū vt demo
lirer eū. Dñs dixit mihi. Ascēde
ad terrā hanc et demolire eā. Di
xerūt aūt eliachim filiꝰ elchie et
sobna scriba et ioahe rapsaci.
Precamur vt loquaris nobis ser
uis tuis syriace. si quidē itelligimꝰ
hāc linguā ⁊ nō loquaris nobis
iudaice audiente populo qui est
sup murū. Rñditq; eis rapsaces
dicēs. Nūquid ad dñm tuū et ad
te misit me dñs meꝰ vt loquerer
sermones hos ⁊ nō potius ad vi
ros q̄ sedent sup muruz vt come
dant stercora sua et bibāt vrinā
suam vobiscū. Stetit itaq; rapsa
ces ⁊ exclamauit voce mag̃ iuda
ice ⁊ ait. Audite v̄ba regis mag
ni: regis assiriorū. Hec dicit rex.
Non vos seducat ezechias. Nō
em̄ poteit eruere vos de maū mea
neq; fiduciā vobis tribuat super
dñm dicēs. Eruens liberabit nos
dñs et nō tradet ciuitas hec i ma
nu regis assiriorū. Nolite audire
ezechiam. Hec em̄ dicit rex assiri
orū. Facite mecū qđ vobis ē vtile
et egredimini ad me. Et comedet
vnusquisq; de vinea sua et de ficu
sua et bibetis aquas de cisternis
vr̄is: donec veniā et trāsferā vos
in terrā q̄ similis ē terre vr̄e. in ter
rā fructiferā ⁊ fertilem vini. terrā
panis ⁊ vinearū. terrā oliuarꝝ ⁊
olei ac mellis ⁊ viuetis et nō mo
riemini. Nolite audire ezechiam
qui vos decipit dicens. Dominꝰ
liberabit nos. Nunquid libera
uerūt dij gentiū terrā suā de maū
regis assiriorū. Vbi ē deꝰ emath
et arphat. Vbi ē deus sepharua
im ana ⁊ aua. Nūquid libauerūt
samariā de manu mea. Qui nam
illi sūt in vniūsis dijs terrarꝝ qui

eruerẽt regionẽ suã de manu mea
ut possit eruẽ dñs ihrlm de manu
mea. Tacuit itaq; populꝰ a non
rñdit ei quicq; Si q̃ dẽ preceptũ re
gis acceperãt ut nõ rñderẽt ei Ve
nitq; eliachim filiꝰ helchie prepo
situs domꝰ a sobna scriba et ioa
he filiꝰ asaph a cõmentariis ad eze
chiã scissis vestibus a nũtiauerũt
ei verba rapsacis. Ca. xix.

Qve cũ audissꝫ ezechias rex
scidit vestimẽta sua et oper
tꝰ ẽ sacco. ingressusq; ẽ domũ do
mini a misit eliachim ꝓpositũ do
mus a sobnã scribã a senes de sa
cerdotibꝫ opertos saccis ad ysa
iam ꝓphetã filiũ amos. Qui dixe
rũt. Hec dicit ezechias dies tbu
lacõnis a increpacõis a blasphe
mie dies iste Venerũt filij vsq; ad
partũ a vires nõ habẽt parturiẽs
Si forte audiat dñs deus tuꝰ vni
uersa verba rapsacis quẽ misit rex
assyrioꝝ dñs suꝰ ut exprobraret
um viuẽtẽ a argueret vbis q̃ au
diuit dñs deꝰ tuus a fac oracõem
ꝓ reliquijs q̃ repte sũt. Venerũt
g̃ serui ẽgis ezechie ad ysaiã dixit
q; eis ysaias. Hec dicetis dño ve
stro. Hec dicit dñs. Noli timere a
facie sermonũ quos audisti q̃bꝫ
blasphemauerũt pueri ẽgis assy
rioꝝ me. Ecce ego immittã ei spm
a audiet nũciũ a reuertẽ in terrã
suã a deiciam eꝫ gladio in terra
sua. Reuersus ẽ ergo rapsaces et
inuenit ẽgẽ assyrioꝝ expugnãtẽ
lobnã. Audierat eñ q; recessisset
de lachis. Cũq; audissꝫ de thara
cha rege ethiopie dicentes ecce
egressus est ut pugnet adũsum
te a iret otra eꝫ misit nũcios ad
ezechiã dicẽs. Hec dicite ezechie
regi iuda. Nõ te seducat deꝰ tuus
in q̃ habes fiduciaꝫ neq; dicas ñ
tradẽt ihrlm in manus regis assy
rioꝝ. Tu enĩ ipe audisti q̃ fecerũt
reges assyrioꝝ vniũs terris qũo
vastauerũt eas. Nũ g̃ solus pote
ris liberari. Nunq̃d liberauerũt dij
gẽtiũ singulos q̃s vastauerũt pa
tres mei gozan videlicz a arã a re
seph a filios eden q̃ erãt in thelas
sar. Vbi ẽ rex emath a rex arfat
a rex ciuitatis sepharuaim ana a
aua. Itaq; cũ accepissꝫ ezechias
lras de manu nũtioꝝ a legisset eas
ascẽdit in domũ dñi a expãdit eas
coram dño a orauit in ospcũ eius di
cẽs dñe deꝰ isrl q̃ sedes sup cheru
bim tu es deꝰ solꝰ regũ oĩm tre tu
fecisti cẽlũ a trã Inclĩa aurẽ tuã a
audi Aperi dñe oculos tuos a vi
de a audi oĩa verba sẽnacherib q̃
misit ut exprobrẽret nob deũ viue
tẽ. Vere dñe dissipauerũt reges
assyrioꝝ gẽtes a terras oĩm a mi
serũt deos eoꝝ in ignẽ. Nõ ei erãt
dij sĝ opa manuũ hoĩm ex ligno a
lapide a ꝑdiderũt eos. Nunc igit
dñe deꝰ nr̃ salua nos fac de manu
eoꝝ ut sciãt oĩa ẽgna tre qz tu es
dñs deus solꝰ Misit aũt ysaias fi
liꝰ amos ad ezechiã dicens. Hec
dicit dominꝰ deus israhel Que de
precatus es me sup sennacherib
rege assyrioꝝ audiui. Iste est ser
mo quẽ locutus est dominꝰ de eo
Spreuit te et subsannauit te vir
go filia syon post terguꝫ tuum ca
put mouit filia ihrusalẽ. Cui ex
probrasti a quẽ blasphemasti.
Cõtra quez exaltasti vocem tuam
a eleuasti in excelsũ oculos tuos

Cōtra sanctū israhel. Per manū
seruoꝝ tuoꝝ exprobrasti dn̄o et
dixisti. In multitudīe curruū me
orū ascēdi excelsa montiū in sūmi
tate libani ⁊ succidi sublimas ce
dros eius ⁊ electas abietes illiꝰ.
Et īgressus sū vsq̄ ad t̄minos eiꝰ
⁊ saltū carmeli eiꝰ ego succidi. Et
bibi aq̄s alienas et siccaui vesti
gijs pedū meorū om̄es aq̄s clau
sas. Nunq̄d nō audisti quid ab
inicō fecerim. Ex diebꝰ antiquis
plasmaui illud ⁊ nūc adduxi. Erūt
q̄ in ruinā colliū cōpugnantiū ci
uitates munite et qui sedēt in eis
humiles manu. Cōtremuerūt et
ꝯfusi sūt facti sūt velut fenū agri
⁊ virens herba tectorū q̄ arefacta
est anteqū veniret ad maturitatē
Habitaculū tuū ⁊ egressuꝫ tuū ⁊
introitū tuū ⁊ viā tuā ego p̄sciui
et furorē tuū cōtra me. Insanisti
in me et supbia tua ascēdit in au
res meas. Ponā itaq̄ circuluꝫ in
naribꝰ tuis ⁊ chamū in labijs tu
is ⁊ reducā te in viā p quā veīsti
Tibi aūt ezechia hoc erit signuꝫ
Comede hoc anno que repereris:
in scd̄o aūt anno q̄ spōte nascunt̄
Porro in anno tercō seminate et
metite. plantate vineas ⁊ ꝯmedi
te fructū earū. Et qd̄cūq̄ reliquū
fueit de domo iuda mittet radicē
deorsū ⁊ fatiet fructū sursū. De ihe
rusalē q̄ppe egredient̄ reliquie et
qd̄ saluet̄ de monte syon. Zelus
dn̄i exercituū fatiet hoc. Quā ob
rem hec dicit dn̄s de rege assirioꝝ
Nō ingredietꝫ vrbē hanc nec mit
tet ī eā sagittā nec occupabit eā
clipeus nec circūdabit eā municō
Per viā q̄ venit reuertet̄ ⁊ cītatē
hāc nō ingredietꝫ dicit dn̄s: ꝓte
gamq̄ vrbem hāc et saluabo eaꝫ
ꝓpter me ⁊ ꝓpt̄ dauid seruū meū
Factū ē igit̄ in nocte illa venit an
gelus dn̄i ⁊ pcussit in castris assi
rioꝝ centūoctogintaquīq̄ milia
Cūq̄ diluculo surrexissꝫ vidit oīa
corpa mortuoꝝ ⁊ recedens abijt.
Et reūsus ē sennacherib rex assiri
orū ⁊ mansit in niniue. Cūq̄ ado
raēt ī tēplo nesrach deū suū adra
melech et sarasar filiꝰ eiꝰ pcusse
rūt eū gladio: fugerūtq̄ in terrā
armeniorū et regnauit asaraddon
filius eiꝰ ꝓ eo. Ca. xx.

In diebꝰ illis egrotauit ezechias
vsq̄ ad mortez ⁊ venit ad eū ysa
ias filiꝰ amos ꝓphetes: dixitq̄ ei
Hec dicit dn̄s deꝰ. Precipe domui
tue. Morieris em̄ tu et nō viues.
Qui ꝯuertit fatiē suā ad parietez
et orauit dn̄z dicēs. Obsecro dn̄e
memēto queso qūo ambulauerī
corā te ī veritate ⁊ in corde pfecto
et qd̄ placitū est corā te fecerim.
Fleuit itaq̄ ezechias fletu mag
no. Et anteqū egrederetur ysaias
mediam ptem atrij factꝰ ē sermo
dn̄i ad eū dicēs. Reuertere et dic
ezechie duci populi mei. Hec dic̄
dn̄s deus dauid pr̄is tui. Audiui
oracōnem tuā: vidi lacrimā tuaꝫ
et ecce sanaui te. Die tercō ascen
des templū dn̄i et addam diebꝰ
tuis q̄ndecī annos. Sed ⁊ de maū
regis assirioꝝ liberabo te ⁊ cītatez
hanc ⁊ ꝓtegā vrbem istaꝫ ꝓpter
me ⁊ ꝓpter dauid seruū meū. Dix
itq̄ ysaias. Afferte massaꝫ ficorū
Quā cū attulissent ⁊ posuissent su
per vlcus eius: curatꝰ est. Dixeāt
autē ezechias ad ysaiam. Quod

erit signū qꝓ dñs me sanabit a qꝓ ascēdam die tertia tēplū dñi. Cui ait ysaias. Hoc erit signum a dño qꝓ facturus sit dñs sermonē quē locut⁹ ē. Vis ut ascēdat vmbra decem lineis aut ut reūtat̄ toti decem gradib⁹. Et ait ezechias. Facile ē vmbraz crescere decē lineis. Nec hoc volo ut fiat. ſ ut reuertatur retrorsū decem gradib⁹. Inuocauit itaqꝫ ysaias ꝓpha dñm a reduxit vmbrā p lineas quib⁹ iam descenderat in horologio achaz retrorsū decem gradib⁹. In tēpe illo misit merodach baladā filiꝰ baladan rex babilonioꝝ lras a munera ad ezechiā. Audierat em̄ qꝓ egrotasset ezechias. Letatus ē autē in aduētu eoꝝ ezechias a ostēdit eis domū aromatū a auru a argentū a pigmēta varia. vngenta qꝫ a domū vasoꝝ suoꝝ a oīa que habere poterat in thesauris suis. Nō fuit qđ non monstrāret eis ezechias in domo sua a in oī potestate sua. Venit aūt ysaias ꝓpha ad regē ezechiā. dixitqꝫ ei. Quid dixerūt viri isti. aut vñ venerunt ad te. Cui ait ezechias. De terra longinqꝫ venerūt ad me de babilone At ille rñdit. Quid viderunt in domo tua. Ait ezechias. Oīa quecūqꝫ sunt in domo mea viderūt. Nihil ē em̄ qđ nō mōstrauerim eis in thesauris meis. Dixit itaqꝫ ysaias ezechie. Audi sermōez dñi. Ecce dies venient et auferent oīa q̄ sūt in domo tua a q̄ odierūt patres tui vsqꝫ in diē hāc in babilonez. Nō remanebit q̄cqꝫ ait dñs. Sz et de filijs tuis q̄ egredient ex te qs gñabis tollent a erūt eunuchi in palatio regis babilonis. Dixit ezechias ad ysaiā. Bonus sermo dñi quem locutus est. Sit tm̄ pax a veritas in diebus meis. Reliqꝫ autē sermonū ezechie a omnis fortitudo eius et qꝰ modo fecerit piscinā a aqueductū a introduxerit aquas in ciuitatē: nōne hec scripta sūt in libro sermonū dierum regum iuda. Dormiuitqꝫ ezechias cū patribus suis a regnauit manasses filiꝰ eius pro eo. Ca. xxi.

Octodecim annoꝝ erat manasses cū regnare cepisset a quinquagintaqnqꝫ āis regnauit in ihrlm. Nomē matris eius aphsiba Fecitqꝫ malū in conspectu dñi iuxta ydola gentiuꝫ qs delenit dñs a facie filioꝝ isrl. Conuersusqꝫ ē a edificauit excelsa q̄ dissipauerat ezechias pat eius et erexit aras baal a fecit lucos sicut fecerat achab rex isrl a adorauit oem̄ militiā celi a coluit eaz. Extruxitqꝫ aras in domo dñi de q̄ dixit dñs in ihrlm ponā nomē meuz a extruxit altaria vniuse militie celi in duobus atrijs tēpli dñi. Et traduxit filiū suū per ignē a ariolatus ē a obseruauit auguria a fecit phitones a aruspices multiplicauit ut faceret malū coram dño a irritaret eū. Posuit qꝫ ydolū lucī quez fecerat in tēplo dñi sup quo locutus ē dñs ad dauid a ad salomonē filiū eius. In tēplo hoc et in ihrlm quam elegi de cunctis tribub⁹ israhel ponam nomē meū in sempiternū a vltra non faciam cōmoueri pedem israhel de terra quā dedi patribus eoꝝ si custodierint ope oīa que p̄cepi eis a vniuersaz legem quam mādauit eis seruus meus moyses.

Illi vero non audierūt. ꝫ seducti
sūt a manasse vt facerent malū
sup gentes q̄s ꝯtriuit dn̄s a fatie
filiorū isrl̄. Locutusq̄ ē dn̄s ī ma
nu seruoꝝ suoꝝ ꝓphetaꝝ dicens.
Quia fecit manasses rex iuda ab
hōinacōnes istas pessimas super
om̄ia q̄ fecerūt amorrei ante eū et
peccare fecit etiā iudā in immūdi
cijs suis: ꝓpterea hec dicit dn̄s deꝰ
israhel Ecce ego inducā mala sup
iherusalez ⁊ iudā et quicūq̄ audi
erit tinniant ambe aures eius. Et
extendā sup ihrl̄z funiculū sama
rie ⁊ pondus domus achab ⁊ de
lebo iherusalē sicut delei solent ta
bule. Delens vertā ⁊ ducā crebri
us stilū sup fatiē eius. Dimittam
vero reliquias hereditatis mee ⁊
tradā eas in manus inimicoꝝ eiꝰ
erūtq̄ in vastitatē ⁊ in rapinā cū
ctis adūsarijs suis: eo q̄ fecerint
malū corā me ⁊ pseuerauerūt irri
tantes me ex die q̄ egressi sūt pa
tres eorū ex egipto vsq̄ ad hanc
diē. Insup et sanguinē innoxiuz
fudit manasses multuz nimis do
nec impleret̄ iherusalem vsq̄ ad
os: absq̄ pccīs suis quibꝰ peccaē
fecit iudā vt faceret malū coram
dn̄o Reliqua autez sermonū ma
nasse ⁊ vniūsa q̄ fec̄ ⁊ peccatū eiꝰ
qd̄ peccauit: nōne hec scripta sūt ī
libro ſmonū dieꝝ r̄gū iuda. Dor
miuitq̄ manasses cū p̄ribus suis
⁊ sepultꝰ est in orto domus sue in
orto ozam ⁊ reg̃uit amon filiꝰ eiꝰ
ꝓ eo. Vigintiduoꝝ annoꝝ eāt
amon cū reg̃re cepissz: duobusq̄
annis regnauit in iherusalē. No
men m̄ris eiꝰ messallemeth filia
arus de ietheba. Fecitq̄ malū in
ꝯspcū dn̄i sicut fecerat manasses
p̄r eius ⁊ ambulauit in om̄i via
ꝑ quā ambulauerat pater eius.
Seruiuitq̄ immūdicijs quibꝰ ser
uiebat pater eiꝰ ⁊ adorauit eas ⁊
dereliq̄t dn̄m deū p̄rm suorū ⁊ nō
ambulauit ī via dn̄i. Tetēderūtq̄
ei insidias serui sui ⁊ int̄fecerūt re
gē in domo sua. Percussit āt ꝓpl̄s
terre om̄es q̄ cōiurauerāt ꝯtra re
gē amon ⁊ ꝯstituerūt sibi regē io
siam filiū eiꝰ ꝓ eo. Reliq̄ āt ſmo
nū amon q̄ fecit: nonne hec scrip
ta sūt in libro sermonū dieꝝ regū
iuda. Sepelierūtq̄ eū ī sepulchro
suo in orto ozam et regnauit iosi
as filius eiꝰ ꝓ eo. Ca. xxij.

Octo annorū erat iosias cū re
gnare cepisset ⁊ trigītauno
anno regnauit in ihrl̄m. Nomen
m̄ris eiꝰ ydida filia phadaia de
besechat. Fecitq̄ qd̄ placitū erat
corā dn̄o ⁊ ambulauit ꝑ omnes
vias dauid p̄ris sui. Non declina
uit ad dexterā siue ad sinistram.
Anno autē octauo decīo regis io
sie misit rex saphan filiuz aslia fi
lij mesullā scribā tēpli dn̄i: dicēs
ei. Vade ad helchiam sacdotem
magnū vt ꝯflet̄ pecunia q̄ illata
ē in templū dn̄i quā colligerūt ia
nitores tēpli a populo: deturq̄ fa
bris ꝑ p̄positos domus dn̄i. Qui
et distribuāt eā hijs q̄ operant̄ ī
tēplo dn̄i ad instaurāda sartate
cta tēpli: tignarijs videlicz ⁊ cemē
tarijs et hijs q̄ int̄rupta ꝯponūt
et vt emant̄ ligna ⁊ lapides de la
picidinis ad instaurandū tēplū
dn̄i. Verūtamen nō supputet̄ eis
argentū qd̄ accipiūt. ꝫ ī potesta
te habeant ⁊ in fide. Dixit autem

helchias pōtifex ad saphā scribā
Librū legis repi in domo dñi. De
ditq; helchias volumē saphā scri
be q̄ ⁊ legit illud. Venitq̄ saphā
scriba ad regez ⁊ renūtiauit ei qd̄
p̄cepat ⁊ ait. Cōflauerūt serui tui
pecuniaz que repta ē in domo dñi
et dederūt ut distribueret̄ fabris
ac p̄fectis opm tēpli dñi. Narra
uitq̄ saphan scriba regi dicens.
Libꝝ dedit m̄ helchias sacerdos.
Quē cū legisset saphā corā rege ⁊
audisset rex verba libri legis dñi
scidit vestimēta sua et p̄cepit hel
chie sacdoti ⁊ ahichiā filio saphā
⁊ achobor filio micha ⁊ saphā scri
be ⁊ asaie seruo regis dicens. Ite
⁊ ꝯsulite dñm sup me ⁊ sup ꝓplo ⁊
sup omni iuda de verb̄ voluminis
istiꝰ qd̄ inuentū ē Magna em̄ ira
dñi succensa ē ꝯtra nos. qꝛ nō au
dierūt p̄res nostri verba libri hu
ius ut facerēt om̄e qd̄ scriptū est
nob̄ Jerunt itaq; helchias sacer
dos ⁊ ahichā ⁊ achobor ⁊ saphā
⁊ asaia ad oldan ꝓphetē vxorem
sellū filij thecue filij aras custodis
vestiū q̄ habitabat in ihrl̄m in se
cūda. locutiq; sūt ad eā. Et illa re
spondit eis. Hec dicit dñs deꝰ isrl̄
Dicite viro qui misit vos ad me.
Hec dicit dñs. Ecce ego adducaz
mala sup locū istuz ⁊ sup habita
tores eiꝰ ōnia verba legis q̄ legit
rex iuda. qꝛ dereliquerūt me ⁊ sa
crificauerūt dijs alienis irritantes
me in cūctis opibꝰ manuū suaꝝ.
Et succendet̄ indignacō mea in lo
co hoc ⁊ nō extinguet̄. Regi autē
iuda qui misit vos ut cōsuleretis
dñm sic dicetis. Hec dicit dominꝰ
deꝰ israhel. Pro eo q̄ audisti ver
ba voluminis ⁊ perterritū est cor
tuū ⁊ humiliatus es coram dño:
auditis sermonibꝰ ꝯtra locū istū
et habitatores eiꝰ q̄ videlicet fie
rent in stuporē ⁊ in maledictū ⁊ sci
disti vestimēta tua ⁊ fleuisti corā
me ⁊ ego audiui ait dñs. idcirco
colligā te ad p̄res tuos et collige
ris ad sepulcꝝ tuū in pace ut nō
videant oculi tui oīa mala q̄ ītro
ducturus sum sup locum istum.

Ca. xxiij.

Et renuntiaue
runt regi qd̄ dixerat. Qui mi
sit ⁊ congregati sunt ad eum om
nes senes iuda ⁊ iherusalē. Ascen
ditq; rex templū domini ⁊ omnes
viri iuda vniuersiq; qui habita
bant in ihrl̄m cū eo sacerdotes et
ꝓphe et oīs ꝓplus a puo vsq; ad
magnū. legitq; cūctis audiētibꝰ
oīa verba libri federis q̄ inuētus
ē in domo dñi. Stetitq; rex sup gr̄
dū ⁊ fedꝰ pcussit corā dño: ut am
bularent post dñm ⁊ custodirēt
p̄cepta eiꝰ ⁊ testimonia ⁊ cerimo
nias in omni corde ⁊ in tota am̄a
⁊ suscitarent verba federis huius
que scripta erant in libro illo. Ac
quieuitq; populus pacto. Et p̄ce
pit rex helchie pontifici ⁊ sacerdo
tibꝰ secundi ordinis ⁊ ianitoribz
ut ꝓicerent de templo dñi omnia
vasa q̄ facta fuerāt baal et ī luco
⁊ vniuse militie celi ⁊ cōbussit ea
foris ihrl̄m in ꝯualle cedrō ⁊ tulit
puluerē eoꝝ ī bethel. Et deleuit au
ruspices quos posuerāt reges iu
da ad sacrificandum ī excelsis per
ciuitates iuda et in circuitu iheru
salem ⁊ eos qui adolebant incen
sum baal ⁊ soli et lune et duode
cim signis et omni militie celi.

Et efferri fecit lucum de domo dñi foras iherusalē in conualle cedrō et obussit eū ibi a redegit in pulue rem a iecit sup sepulchra vulgi destruxitq; ediculas effeminato rū q̄ erāt in domo dñi: p quibus mulieres texebāt q̄si domūculas luci. Congregauitq; omēs sacer dotes de ciuitatib⁹ iuda a otamina uit excelsa vbi sacrificabāt sacer dotes de gabaa vsq; bersabee. Et destruxit aras portarū in introitu ostij iosue p̄ncipis ciuitatis qd erat ad sinistrā portē ciuitatis. Verū tamen nō ascendebāt sacerdotes excelsorū ad altare dñi in iherusa lem. ſ tm̄ omedebant azima in me dio fratrū suorū. Cōtaminauitq; tophet qd ē in ualle filij ennon vt nemo offecraret filiū suū aut fi liā p ignem moloch. Abstulitq; equos quos dederāt reges iude soli in introitu tēpli dñi iuxta exe drā natamelech eunuchi. q̄ erat in pharurim. currus aūt solis cō bussit igni. Altariaq; q̄ erāt sup tecta cenaculi achaz q̄ fecerant re ges iuda a altaria que fecerat ma nasses in duob⁹ atrijs tēpli dñi destruxit rex et cucurrit inde et di spsit cinerē eorū in torrentē cedrō Excelsaq; que erāt ihrlm ad dex trā partē montis offensiōis que edificauerat salomō rex isrl astа roth ydolo sydoniorū a chamos offensiōi moab a melchon abho minacōi filiorū āmon polluit rex a otriuit statuas a succidit lucos repleuitq; loca eorū ossib⁹ mortu orū. Insup a altare qd erat in be thel a excelsū qd fecerat iheroboaz filius nabath q̄ peccare fecit isrl et altare illd excelsū destruxit atq; obussit a cōminuit in puluerem succēditq; etiā lucū Et ouersus io sias vidit ibi sepulchra q̄ erant in monte: misitq; a tulit ossa de se pulchris et obussit ea sup altare et polluit illud iuxta verbū dñi qd locut⁹ ē vir dei q̄ p̄dixerat ver ba hec. Et ait. Quis ē titulus ille quē video. Rñderūtq; ei ciues vr bis illi⁹. Sepulchrū ē hōminis dei q̄ venit de iuda a p̄dixit vba hec que fecisti sup altare bethel Et ait dimitte eū. Nemo omoueat ossa eius. Et intacta manserūt ossa il lius cū ossib⁹ pphete qui venerat de samaria. Insup et omnia fana excelsoꝝ que erāt in ciuitatib⁹ sa marie que fecerāt reges isrl ad ir ritandū dñm abstulit iosias a fe cit eis scdm̄ omnia q̄ fecerat in bethel Et occidit vniūsos sacerdotes excel sorū q̄ erāt ibi sup altaria a obus sit ossa humana sup ea. Reuersusq; est iherusalē a p̄cepit omni pplo dicens. Facite phase dño deo ve stro: scdm̄ q̄ scriptū ē in libro fe deris huius. Nec enī factū ē pha se tale a diebus iudicū q̄ iudicaue rūt isrl a omniū dieruz regū isrl et regū iuda sicut in octauo decimo anno regis iosie factum ē phase istud dño in iherusalem. Sed et phitones a ariolos a figuras y do lorū a immunditias a abhominati ones q̄ fuerunt in tra iuda a ihe rusalem abstulit iosias vt statu eret vba legis que scripta sunt in libro quē inuenit helchias sacer dos in tēplo dñi. Similis illi non fuit ante eū rex qui reuerteret ad dñm in omni corde suo a in tota aia

sua et vniuersa virtute sua iuxta
oēm legez moysi neqz post eū sur
rexit simil' illi. verūtamen nō ē auer
sus dn̄s ab ira furoris sui magni
quo iratus ē furor ei⁹ ɔtra iudaz
ꝓpt̄ irritacōes q̄b⁹ ꝓuocauerat
eū manasses. Dixit itaqz dn̄s Etiā
iudā auferaz a facie mea sicut ab
stuli isrl' ⁊ ꝓitiā ciuitatē hāc quā
elegi ihrl'm ⁊ domuz de qua dixi:
erit nomē meū ibi Reliqua autez
sermonū iosie ⁊ vniuersa q̄ fecit
nōne hec scripta sūt in libro verbo
rū dierz regū iuda. In dieb⁹ eius
ascendit pharao nechao rex egi
pti ɔtra regē assyriorz ad flumen
eufraten. Et abijt iosias rex in oc
cursū ei⁹ ⁊ occisus est ī mageddo
cū vidissz eū ⁊ portauerīt eū s̄ui sui
mortuū de mageddo ⁊ ꝑtulerīt ī ihe
rusalem ⁊ sepelierūt eū ī sepulcro
suo Tulitqz ꝓpl'us terre ioachaz
filiū iosue ⁊ vnxerūt eū ⁊ ɔstitue
rūt eū regē ꝓ pr̄e suo. Vigintitri
um ānorz erat ioachaz cū regna
re cepisset ⁊ trib⁹ mensib⁹ regna
uit in ihrl'm. Nomē mr̄is ei⁹ ami
thal filia ihereīe de lobna. Et fec̄
malū corā dn̄o iuxta oīa que fece
rant patres ei⁹. Vinxitqz eū pha
rao nechao ī reblatha q̄ est ī ter
ra emath ne regnaret ī ihrl'm. Et
imposuit mulctaz terre centū talē
tis argēti ⁊ talento auri. Regezqz
ɔstituit pharao nechao heliachī
filiū iosie ꝓ iosia pr̄e ei⁹. vertitqz
nomen ei⁹ ioakim porro ioachā
tulit ⁊ duxit in egiptū. Argentuz
aūt ⁊ auz dedit ioackim phara
oni cū indixisset terre ꝑ singulos
ut ɔferret̄ iuxta preceptū pharao
nis. Et vnumquemqz iuxta vires
suas exegit tam argentū q̄ aurū
de populo terre ut daret pharaoī
nechao. Vigintiquinqz annorū
erat ioakim cū regnare cepisset ⁊
vndecī ānis r̄gnauit in ihrl'm No
mē mr̄is ei⁹ zebida: filia phadaia
de ruma ⁊ fec̄ malū coraz dn̄o iux̄
oīa q̄ fecerāt pr̄es ei⁹ Ca. xxiiij.
In dieb⁹ ei⁹ ascendit nabuchodo
nosor rex babilonis ⁊ factus ē ei
ioakim seruus trib⁹ annis ⁊ rur
sū rebellauit contr̄ eū. Immisitqz
ei dn̄s latrūculos chaldeorz et la
trūculos syrie ⁊ latrunculos mo
ab ⁊ latrūculos filiorz ammon ⁊
immisit eos in iudā ut disp̄derēt
eam iuxta verbū dn̄i qd̄ locutus
fuerat ꝑ seruos suos ꝓphas. Fa
ctū est aūt hoc ꝑ verbū dn̄i cōtra
iudā ut auferret eū corā se ꝓpter
peccata manasse vniuersa que fe
cit ⁊ ꝓpter sāguinez innoxiū quez
effudit ⁊ impleuit ihrl'm cruore ī
nocentiū ⁊ ob hāc rez noluit dn̄s
ꝓpitiari. Reliqua aūt sermonū io
akim ⁊ vniuersa que fecit: nōne
hec scripta sūt in libro s̄monū die
rū regū iuda. Et dormiuit ioakim
cū pr̄ib⁹ suis ⁊ reg̃uit ioachin fili
us ei⁹ ꝓ eo. Et vltra nō addidit
rex egipti ut egrederet̄ de t̄ra sua.
Tulerat em̄ rex babilonis a riuo
egipti vsqz ad fluuium eufraten
omnia que fuerant regis egipti.
Decem ⁊ octo annorz erat ioachī
cum regnāre cepisset ⁊ tribus mē
sibus regnauit ī iherusalem. No
mē matris eius noescha filia hel
nathan de iherusalez. Et fecit ma
lū corā dn̄o iuxta oīa que fecerat
pater eius. In tempore illo ascen
derūt s̄ui nabuchodonosor regis

babilonis in iherusalem et circū
data est vrbs municōnib⁹. Ve
nitq; nabuchodonosor rex babi
lonis ad ciuitatez cū seruis suis
vt oppugnarēt eā. Egressusq; est
ioachim rex iuda ad regez babi
lonis ipe ⁊ mater ei⁹ ⁊ serui ei⁹ et
p̄ncipes ei⁹ ⁊ eunuchi ei⁹ et susce
pit eū rex babilonis āno octauo
regni sui. Et ꝓtulit inde om̄es the
sauros domus dn̄i et thesauros
domus regie ⁊ cōcidit vniūsa va
sa aurea que fecerat salomon rex
isrl' in tēplo dn̄i iuxta verbū dn̄i
et transtulit omnē ihrl'm ⁊ vniū
sos p̄ncipes ⁊ om̄es fortes exerci
tus decē milia in captiuitatē ⁊ om
nem artificē ⁊ inclusorez: nihilq;
relictū est exceptis paupibus po
puli terre. Trāstulitq̄ ioachim ī
babilonē ⁊ mr̄em regis ⁊ vxores
regis ⁊ eunuchos r̄gis ⁊ iudices
terre duxit in captiuitatē de iheru
salez in babilonē et om̄es viros
robustos septē milia et artifices
⁊ inclusores mille. om̄es viros for
tes et bellatores: duxitq; eos rex
babilonis captiuos in babilonē
Et cōstituit mathathiā patruuz
eius ꝓ eo: imposuitq; nomē ei se
dechiam. Vicesimū ⁊ p̄mū annū
etatis habebat sedechias cū reg
nare cepisset ⁊ vndecim annis re
gnauit in ihrl'm. Nomē mr̄is ei⁹
erat amithal: filia ihēmie de lob
na. Et fecit malū corā dn̄o: iuxta
omnia q̄ fecerat ioachim. Irasce
batur em̄ dn̄s ꝯtra ihrl'm ⁊ cōtra
iudam: donec ꝓiceret eos a facie
sua Recessitq; sedechias a rege ba
bilonis. Ca. xxv.

Factū est autem anno nono
regni eius mense decimo decima
die mensis venit nabuchodono
sor rex babilonis ipe et omnis ex
ercitus ei⁹ in iherusalem ⁊ circūde
derūt eā et extruxerūt in circuitu
ei⁹ municōnes. Et clausa est ciui
tas atq; vallata vsq; ad vndeci
mū annū r̄gis sedechie nona die
mēsis. Preualuitq; fames in ciui
tate: nec erat panis populo terre
Et interrupta est ciuitas ⁊ om̄es
viri bellatores nocte fugerēt ꝑ vi
am q̄ est inter duplicē muruz ad
ortū regis. Porro chaldei obside
bant in circuitu ciuitatem. Fugit
itaq; sedechias ꝑ viā q̄ ducit ad
cāpestria solitudinis. Et ꝑsecut⁹
est exercit⁹ chaldeoꝝ regē: ꝯpre
henditq; eū in planitie ihericho ⁊
om̄es bellatores qui erāt cū eo di
spersi sūt ⁊ reliquerūt eū. Apprehē
sum ergo regē duxerūt ad regem
babilonis in reblatha q̄ locut⁹
est cū eo iuditiū. Filios aūt sede
chie occidit corā eo et oculos ei⁹
effodit: vinxitq; eū cathenis ⁊ ad
duxit in babilonē. Mense quīto
septima die mensis ipe ē annus
nonusdecimus regis babilonis
venit nabuzardan p̄nceps exer
citus seru⁹ regis babilonis in ihe
rusalem ⁊ succendit domū dn̄i et
domū regis ⁊ domos iherusalem
omnemq; domū cōbussit igni et
muros iherusalē ī circuitu destru
xit om̄is exercitus caldeoꝝ q̄ erāt
cū p̄ncipe militū. Reliquā āt ꝓpl'i
partē q̄ remanserat in ciuitate et
ꝑfugas q̄ transfugerāt ad regez
babilonis ⁊ reliquū vulgus trās
tulit nabuzardan p̄nceps militie
et paupib⁹ terre reliq̄t vinitores

a agricolas. columnas autez ereas que erant in templo domini a bases a mare ereum quod eat in domo domini confregerut chaldei a transtulerunt es omne i babilonem. Ollasq; ereas a trullas a tridetes a ciphos a mortariola a omnia vasa erea in quibus ministrabant tulerut: necnon a turibula et fialas. Que aurea aurea a que argentea argentea: tulit pceps milicie: idest columnas duas. mae vnum a bases quas fecerat rex salomon in templo domini. No erat pondus eris ommu vasoruz. De cez a octo cubitos altitudinis habebat columna vna a capitellum ereu super se altitudinis triu cubitoru a retiaculum a malagranata super capitellum columne: omnia erea. Similez a columna secunda habebat ornatum. Tulitq; princeps milicie saraiaz sacerdote primu a sophoniam sacdote secundu a tres ianitores a de citate eunuchu vnu qui erat prefectus super bella tores viros a quinq; viros de hijs qui steterant coram rege quos reperit in ciuitate a sopher principe exercitus qui probabat tyrones de populo terre a sex viros e vulgo qui inuenti fuerat in ciuitate. Quos tollens nabuzardan princeps militum duxit ad regem babilonis in reblata. percussitq; eos rex babilonis a interfecit eos in reblata in terra emath. Et trasla tus est iuda de terra sua Populo autem qui relictus erat in terra iuda quem dimiserat nabuchodonosor rex babiloīs prefecit godoliam filium aichan filij saphan.

Quod cum audissent omnes duces militum ipsi a viri qui erat cu eis videlicet q; constituisset rex babilonis godoliam. venerunt ad godoliaz in maspha ismahel filius nathanie et iohannan filius caree a saraia filius thanamethonethophatites a iezonias filius maachiti ipsi a socij eoru. Juravitq; godolias ipis a socijs eoru dices. Nolite timere seruire chaldeis. Manete in terra a seruite regi babilonis a bene erit vobis. Factum est autem in mense septimo venit ismahel filius nathanie filij elisama de semine regio a decem viri cum eo. percusseruntq; godoliam qui a mortuus est. s a iudeos a chaldeos qui erat cum eo in maspha Consurgensq; omnis populus a paruo vsq; ad magnum et princeps militu venerut in egiptu: timentes chaldeos. Factum est vero in anno tricesimo septimo trasmigrationis ioachin regis iude mense duodecimo vicesima a septima die mensis: subleuauit euilmerodach rex babilonis ano q regnare ceperat caput ioachin regis iuda de carcere et locutus est ei benigne. Et posuit thronu eius super thronum regum qui erant cum eo in babilone a mutauit vestes eius quas habuerat in carcere a comedebat panem semper in conspectu eius cunctis diebus vite sue. annonamq; constituit ei sine intermissione que a dabatur ei a rege per singulos dies omnibus diebus vite sue.

Explicit liber regu quartus.

Incipit plog⁹ bti Iheronimi
psbiteri i libros palipomenō

Si septuaginta inter
pretū pura ⁊ ut ab
eis in grecū versa ē
editio pmaneret. su
pflue mi chromati
epōꝝ sanctissiē atq; doctissime im
pellēs ut hebrea volumīa latino
ſmone trāsferrē. Qd em̄ semel au
res hoīm occupauerat ⁊ nascētis
eccīe roborauerat fidē. iustū erat
etiaꝫ nostro silentio comprobari
Nūc vero cū ꝓ varietate regionū
diuersa ferāt exemplaria ⁊ germa
na illa antiquaq; trāslatio corru
pta sit atq; violata: nr̄i arbitrij
putas. aut e pluribꝰ iudicaē qd
verū sit ā nouū opꝰ in veteri ope
cudere illudētibusq; iudeis cornicū
ut dicit oculos cōfigere. Alexan
dria ⁊ egiptꝰ in septuaginta suis
esichiū laudat auctorē. ꝯstātino
polis vsq; antiochiaꝫ lutiā marti
ris exemplaria ꝓbat. Medie int
has ꝓuintie palestinos codices
legunt q̄s ab origine elaboratos
eusebiꝰ ⁊ pāphilus vulgauerūt
Totusq; orbis hac int se trifaria
varietate cōpugnat. Et cte orige
nes nō solū exempla ꝯposuit q̄tu
or editionū e regione singula ver
ba describens. ut vnꝰ dissentiens
statī ceteris int se ꝯsentientibꝫ ar
guat. ꝫ qd maioris audatie est ī
editione septuaginta theodocōis
edicōeꝫ miscuit. asteriscis designs
que minꝰ fuerīt ⁊ vgul q̄ ex sup
fluo videbant apposita. Si igitur
alijs licuit nō tenere qd semel sus
ceperāt et post septuaginta cellu
las q̄ vulgo sine auctore iactant
singulas cellulas aperuere. hocq;
in ecclesijs legit qd septuaginta
nescierūt. cur me nō suscipiāt la
tini mei qui inuiolata edicōne ve
teri ita nouā ꝯdidi ut laborē meū
hebreis ⁊ qd hijs maius ē aplis
auctoribꝫ ꝯprobeꝫ. Scripsi nuper
libꝝ de optimo gn̄e interp̄tandi
ondēs illa de euāgelio. ex egipto
vocaui filiū meū et qm̄ nazareus
vocabit ⁊ videbūt ī queꝫ ꝯpūxerūt
et illud apli qd oculus nō vidit
nec auris audiuit ⁊ in cor hoīs n̄
ascenderīt q̄ prepauit deus diligē
tibꝰ se ceteraq; hijs similia in he
breoꝝ libris inueniri Certe apli
⁊ euāgeliste. septuaginta interp̄
tes nouerāt ⁊ vn̄ eis hec dicere q̄
ī septuagīta nō habent. Xp̄us
dn̄s noster vtriusq; testamēti cō
ditor in euāgelio scdm iohannē
q̄ credit inq̄t in me sicut dicit scri
ptura flumina de ventre eiꝰ fluēt
aq̄ viue Vtiq; scriptū ē qd salua
tor scriptū eē testat. Vbi scriptuꝫ
est. Septuaginta nō hn̄t. apocri
fa nescit eccīa. Ad hebreos igit re
uertendū est. vn̄ ⁊ dn̄s loquit ⁊
discipuli exēpla p̄sumūt Hec pa
ce veteꝝ loquor ⁊ obtrectatoribꝰ
meis tn̄tū rn̄deo q̄ canino dēte me
rodūt. in publico detrahentes et
legētes in angul ⁊ accusatores ⁊
defensores cū in alijs ꝓbent qd ī
me reprobant q̄si virtus ⁊ vitiū
nō in rebꝰ sit. ꝫ cū auctore mutet
Ceteꝝ memini edicōnē septuagī
ta trāslatorū olim de greco emen
datam tribuisse me nostris. nec
inimicū debere estimari eoꝝ q̄s in
cōuentu fratꝝ sp edissero. Et qd

nūc debreiami id ē ẏba diey ĩter
p̄tat⁹ sū idcir:co freq ut ĩertricabi
les moras q̄ situā noīm q̄ scripto
rū ꝯfusa sūt vic̄ sēsuūq; barbari
ne apti⁹ q̄ p ẏ̄ suum ꝯla digerere ẽ
mihimetipi q̄ meas: iux̄ ismeniuz
canēs si aures surde sūt cetero⁹.

Explicit plog⁹. Incipit lib pa
lipomenō. Ca. p̄.

A. Daz seth enos cay
nan malaleel iared
enoch matusale la
mech noe sem chā
et iafeth. Filij ia
feth: gomer magog madai q̄ ia
uanthubal mosoch thiras. Por
ro filij gomer: ascenē q̄ riphat et
togorma. Filij autē iauan: elisa q̄
tharsis cethim q̄ dodanim. Filij
chā: chus q̄ mesraim phut q̄ cha
naan. Filij autē chus: saba q̄ cui
la sabatha q̄ regma q̄ sabatha
ca Porro filij regma: saba q̄ dadā
Chus autez genuit nēroth. Iste
cepit esse potēs in terra. Mesraim
vero genuit ludim q̄ anamim q̄ la
abim q̄ nepthuim phetrusim q̄z
chasluim de quib⁹ egressi sūt phi
listijm q̄ capthurim. Chanaā ve
ro genuit sydonem p̄mogenitum
suū ethеumq; q̄ iebuseū q̄ amor
reum q̄ gergeseum eueūq; et ara
chеum q̄ asineum aradiūq; q̄ sa
mareū q̄ emathеū. Filij sem: elam
q̄ assur q̄ arfaxad q̄ lud q̄ aram.
Filij aram: hus q̄ hul et gether q̄
mes. Arfaxad autē genuit sale q̄
q̄ ipse genuit heber. Porro heber
nati sunt duo filij nomē vni pha
lech quia ī dieb⁹ eius diuisa est
terra et nomē fratris eius iectan

B. C. Iectan autē genuit elmodad et
saleph q̄ asormoth q̄ iare adurā
quoq; q̄ vzal q̄ dicla. ebal etiaz q̄
abimael q̄ saba nec nō q̄ ophir
q̄ euila q̄ iobab. Omēs isti filij ie
ctā. D. Sem arfaxad sale heber pha
lech ragau. seruch nachorthare
abram iste ē abrahā. Filij autez
abraham: isaac q̄ ismahel. Et hec
generacōes eoz. Primogenitus
ismahelis nabaioth q̄ cedar q̄ ab
dehel q̄ mabsan q̄ masma q̄ duma
massa addad q̄ thema iachur na
phis cedma. Hij sunt filij ismahe
lis. Filij autē cethure concubine
abrahā quos genuit: zamrā iec
san madan madian iesboc q̄ sue
Porro filij iecsan: saba q̄ dadan. E.
Filij autē dadan: asurim q̄ lathu
sim q̄ loomim. Filij autē madiā:
epha q̄ epher q̄ enoch q̄ abida q̄
eldaa. Omēs hij filij cethure. Ge
nerauit autē abrahā isaac cuius
fuerūt filij esau q̄ isrl. Filij esau:
elipha: rahuel iehus ielon cho
re. Filij elipha: theman. omar.
cephi. gothā cenē. thāna. ama
lech. Filij rahuel: naath zara sā
ma meza Filij zeir: lothā sobal se F.
bō. ana. disō. eser. disan. Filij lo
thā: horri. aliohimā. Soror āt lo
thā fuit thāna. filij sobal: aliā q̄
manaath q̄ ebala sephi onā. Fi
lij sebeō: aiaa q̄ ana. filij ana: di
sō. filij disō hamarā q̄ esebā q̄ ie
thrā q̄ charrā. filij eser: balaā et
zaban q̄ iachā. filij disā: vs q̄ arā
Isti sūt reges q̄ ipaueret ī tra edō
añq; eēt rex sup filios isrl. Bale fi
li⁹ beor q̄ nomē ciuitatis ei⁹ denaba
Mortuus est autem balea regna
uit pro eo iobab filio⁹ zare de bosra

Cūq; ⁊ iobab fuisset mortuꝰ. reg̃
uit ꝑ eo husan de terra themano
rū. Obijtq̃ ⁊ husā ⁊ regnauit ꝑ
eo adad filius badad q̃ ꝑcussit
madian in terra moab ⁊ nomen
ciuitatis eiꝰ auith. Cūq; ⁊ adad
fuisset mortuꝰ. reg̃uit ꝑ eo semla
de masreca. Sed ⁊ semla mortuus
ē ⁊ reg̃uit ꝑ eo saul de rooboth q̃
iuxta amnē sita ē. Mortuoq̃ saul
regnauit ꝑ eo balaana filiꝰ acho
bor. Sz ⁊ hic mortuꝰ ē ⁊ regnauit
ꝑ eo adad cuiꝰ vrbis nomē fuit
phau ⁊ appellata est vxor eiꝰ me
hetabel filia matred filie mezaab
Adad āt mortuo: duces ꝑ regibz
ī edō eē cepeīt. Dux thāna. dux al
ua. dux iethet. dux oolibama. dux
hela. dux phinon. dux cenē. dux
themā. dux mapsar. dux magdi
hel. dux hiram. Hij duces edom.

Filij aūt isrl̃ rubē Ca. ij.
symeon leui iuda isachar
⁊ zabulō. dā ioseph beīamin. ne
ptali gad ⁊ aser. filij iuda. her au
nā ⁊ sela. hij tres nati sūt ei de filia
sue chanamitidis. Fuit aūt her p̃
mogenitus iuda malus corā do
mino ⁊ occidit eū. Thamar aūt
nurus eius pepit ei phaēs ⁊ zara
Oēs g̃ filij iuda quinq;. Filij aūt
phares esrom ⁊ amul. Filijq̃ za
re. zamri et ethan ⁊ emā. chalcal
q̃ ⁊ darda simul qn̄q;. Filij char
mi a char qui turbauit isrl̃ ⁊ pec
cauit in furto anathematis. Filij
ethan azarias. Filij aūt esrom q̃
nati sūt ei ieāmehel ⁊ ram et calu
bi hic ē caleph. Porro rā genuit
aminadab. aminadab autem ge
nuit naason principē filioꝝ iuda
Naasōq̃ genuit salma de q̃ ortus
est booz. Booz vero genuit obed
qui ⁊ ipe genuit isai. Isai autē ge
nuit p̃mogenitū heliab. secūdum
abinadab. tertiū symmaha. quā
tū nathanahel. qn̄tū raddai. sex
tū ason. septimū dauid. quoꝝ so
rores fuerūt saruia et abigail. Fi
lij saruie abisai ioab ⁊ asahel tres
Abigail autē genuit amasa. cuiꝰ
pr̄ fuit gether ismahelites. Caleb
vero filiꝰ esrom accepit vxorē no
mīe azuba de qua genuit ierioth
Fuerūtq; filij eius iaser ⁊ sobab
⁊ ardon. Cūq; mortua fuisset azu
ba accepit vxorez caleb ephrata
que pepit ei vr. Porro vr genuit
vri et vri genuit beselehel. Post
hec ingressus est esrom ad filiaz
machir pr̄is galaad ⁊ accepit eā
cū eēt ānoꝝ sexaginta Rue pepit
ei segub ꝫ et segub genuit iair et
possedit vigintitres ciuitates ī ter
ra galaad. Cepitq; gessur ⁊ aran
oppida iair ⁊ canath et viculos
eius sexaginta ciuitatū Omēs isti
filij machir pr̄is galaad. Cū aūt
mortuꝰ eēt esrom. ingressus ē ca
leb ad ephrata Habuitq̃ esrom
vxorē abia que pepit ei assur pa
trez techue. Nati sūt aūt filij iera
mehel p̃mogeīti esrom ram p̃mo
genitus eiꝰ ⁊ buna ⁊ aram ⁊ asō
⁊ achia. Duxitq̃ vxorez alterā ie
ramehel nomīe atthara que fuit
mat̃ onā. Sed ⁊ filij ram p̃moge
niti ieāmehel fuer̄t moos ioamin
⁊ achar. Onaz aūt habuit filios
semei ⁊ iadā. Filij autez semei na
dab ⁊ abisur. Nomē vero vxoris
abisur abiahil q̃ pepit ahobban
⁊ molid. Filij aūt nadab fuerūt
saled ⁊ apphaim. Mortuus ē aūt

saled absq3 liberis. Filiꝰ vero ap
phaim iesi. q̃ iesi genuit sesā. Por
ro sesan genuit ahalai. Filij aūt
iadai fratris semei iether ⁊ iona
thā. Sz ⁊ iether mortuꝰ ē absq3 li
beis. Porro ionathā genuit pha
lech ⁊ ziza. Isti fuerūt filij ierame
hel p̃mogeniti esrom. Sesan autē
non habuit filios ꝫ filias ⁊ ſuū
egiptiū nomīe ieraa. Deditq3 ei fi
liā suaz vxorem q̃ peperit ei ethei.
Ethei autez genuit nathan: ⁊ na
than genuit zabad Zabadq̃ ge
nuit ophal ⁊ ophal genuit obed
Obed gēuit ieh u. iehu gēuit aza
riā. Azarias gēuit helles: ⁊ helles
genuit helasa. Helasa gēuit ziza
moy. zizamoy genuit sellū Sellū
genuit ithamiā: ithamia aūt ge
nuit elisama. Filij aūt caleb frīs
ieramehel: mesa p̃mogenitꝰ eius
ipe est pr̄ ciph filij maresa patris
hebron. Porro filij hebron choē ⁊
taphua ⁊ recē ⁊ sāma. Sāma aūt
genuit raam pr̄em ierchaā: et re
cez genuit sēmei. filiꝰ semmei ma
on: ⁊ maon pr̄ bethsur. Epha āt
ꝯcubina caleb pepit aran ⁊ musa
⁊ gezez. Porro aran genuit gezez
filij iahaddai regom ⁊ ioathan
⁊ gesā phalech ⁊ epha ⁊ saaph
Concubina caleb maacha pepit
saber ⁊ tharana. Genuit aūt sa
aph pr̄ madmēa sue pr̄ez mach
bena ⁊ prēm gabaa. filia vero ca
leb fuit achsa. Hij erāt filij caleb
filij vr p̃mogeīti ephr̄ta: sobal pr̄
cariathiarī. salma pat̄ bet hleē. a
riph pr̄ bethgader. Fuer̄t āt filij
sobal. pr̄is cariathiarī q̃ videbat
dimidiū req̃ecōnū ⁊ de cog̃cōe ca
riathiarī. iethrei ⁊ aputhei et se
mathei ⁊ maserei. Ex hijs egressi

sūt saraite et esthaolite. Filij sal
ma: bethleē ⁊ nethophati corone
domꝰ iacob ⁊ dimidiū req̃ecōis sa
rai. Cog̃cōesq̃ scribarū hītātiū ī
iabes canētes atq3 resonātes ⁊ in
tab̄naculꝰ ꝯmorātes. Hij sūt cinei
q̃ venerūt de calore pr̄is domus re
chab.

Ca. iij.

DAuid vēo hos habuit filios
q̃ ei nati sūt ī hebrō. Prīoge
nitū āmon ex achinoā israheliti
de. scd̄m daniel de abigail carmeli
tide. tertiū absalō filiū maacha fi
lie ptholomei regis iessur. qr̄tum
adoniā filiū aggith. qn̄tū sapha
ciā ex abithal. sextū iethrahā de
egla vxore sua. Sex g̃ nati sūt ei ī
hebrō vbi reg̃uit septē ānis ⁊ sex
mēsibꝰ. Triginta āt ⁊ tribꝰ ānis
reg̃uit ī ihrl̄m. Porro ī ihrl̄m na
ti sūt ei filij symmaa ⁊ sobab ⁊ na
thā ⁊ salomō q̃tuor de bethsua fi
lia amihel Jebaarq̃ ⁊ helisua ⁊ eli
phaleth ⁊ noge ⁊ napheg et ia
phie necnō elisama ⁊ eliade ⁊ eli
phaleg nouē. Oēs hij filij dauid
absq3 filijs ꝯcubīaꝝ hūerūtq3 so
rorē thamar. filiꝰ āt salomōis ro
boā cuiꝰ abia filiꝰ genuit asa. De
hocq̃ natꝰ ē iosaphat pr̄ iorā q̃
iorā gēuit oziā: ex q̃ ortꝰ ē ioas ⁊
huiꝰ amasias filiꝰ gēuit azariam
Porro azaie filiꝰ ioathā ꝓcreauit
achā pr̄ez ezechie de q̃ natꝰ ē ma
nasses. ꝫ ⁊ manasses gēuit āmō
pr̄ez iosie. Filij āt iosie fuer̄t prīo
geītꝰ iohānā. secūdꝰ ioakim. ter
tius sedechias. qr̄tus sellū. De io
akim natus est iechonias ⁊ sede
chias. Filij iechoīe fuerūt asir. sa
lathiel. melchirā. phadaia sēne
ser ⁊ iecemia sama ⁊ nadabia. De
phadaia orti sūt zorobabel ⁊ sēmei

Zorobabel genuit mosollã ana
mã a salomith sororem eor· asa
bãq; a obiol et barachiam a asa
diam iosabeseth qñq; Filius au
tẽ anamie phaltias pr̃ ieseie cui⁹
filius raphaia· Huiusq; filius ar
nau de q̃ natus est obdia cuius
fili⁹ fuit sechemias· Fili⁹ sechemie
semeia· cui⁹ filij attus a iegaal a
baria a naaria et saphat et sesa
ser numero· Fili⁹ naaie elioenai
a ezechias a ezricaz tres· Filij eli
oenai odaia a beliasub a phaleia
a accub a iohannan a dalaia et
a anan septem· Ca· iiij·

Filij iuda phaes estr̃ō a chã
ma a ur et sual· Rahia vero
filius sual genuit iaad de quo
nati sũt ahumai a laad· Hec og
nationes sarathi· Istaq; stirps
ethã iesrahel a iesema a iedebos·
Nomenq; sororis eor· asalel phu
ni· Ohuniel autez pr̃ gedor a eser
pr̃ osa· Isti sunt filij ur p̃mogeni
ti ephrata pr̃is bethleem· Assur
vero pr̃is thecue erãt due vxores
alaa a naara· Pepit ãt ei naara
oozã a epher a themani a aastal
Isti sũt filij naara· porro filij alaa
sereth ysaar a ethnã· Chus aũt
genuit anob a soboba et cognati
onẽ aharel filij atũ· Fuit autez
iabes inclitus p̃ fratribus suis et
mr̃ eius vocauit nomẽ illius iabes
dicẽs· q; peperi eũ in dolore· Invo
cauit ḡ iabes deũ israhel dicẽs· Si
benedicens bñdixeris m̃ a dilata
ueris terminos meos a fuerit ma
nus tua mecũ a feceris me a mali
tia nõ opprimi· Et prestitit deus q̃
petatus est· Caleph autẽ frat̃ fu⁹
genuit machir q̃ fuit pr̃ esthon·
Porro esthon genuit bethrapha
a phesse a tehinna pr̃ virb naas
hij sunt viri recha Filij aũt cenẽ
othoiel a saraia· Porro filij otho
niel athat a maonathi· Maona
thi genuit ophra· Saraias autẽ
genuit ioab pr̃em vallis artificũ
Ibi quippe ãtifices erant· Filij ve
ro caleph filij iephone hir a bela
a nabem· Filij q; bela cenẽ Filij q;
ialel elziph a zipha thiria a asra
hel· Et filij esra iether a mereth a
epher a iahalõ· Genuitq; mariã
a sãmai a iesba pr̃em esthamo·
Vxor q; ei⁹ indaia peperit iareth
pr̃em gedor a heber pr̃em zocho a
ichutiel pr̃em zanoa· Hij autẽ fi
lij bithie filie pharaonis quã ac
cepit mered et filij vxoris o daie
sororis nahan pr̃is ceilacarmi a
esthamo qui fuit de machati· Fi
lij q; symon amona a timma filius
anã a thilon et filij iesi zoeth et
benzoeth· Filij sela filij iude· her
pat̃ lecha a laada pr̃ maresa et
cognacões domus operantiũ bis
sum in domo iuramẽti a qui stare
fecit sole: viriq; mendacij et secu
rus a incedẽs qui pncipes fuerũt
in moab a que reuerse sũt in lehẽ
Hec aũt verba vetera· Hij sunt fi
guli habitantes in plãtationib⁹
a in sepib⁹ apud regẽ in opibus
ei⁹· omoratiq; sũt ibi· Filij symeõ
namuel et iamin iarib zara saul·
Sellũ fili⁹ ei⁹ mapsã fili⁹ ei⁹ mas
ma fili⁹ ei⁹· Filij masma amuhel
filius ei⁹ zachur filius ei⁹ semei
filius ei⁹· Filij semei sedecim a filie
ser· Fratres autẽ eius nõ habue
runt filios multos a vmusa cog
tio nõ potuit adeqre sũmã filiorũ

iuda. Hitauerūt autē ī bersabee ⁊
molada ⁊ hasarsual ⁊ ī ballaa ⁊
in asom ⁊ in tholad ⁊ ī bathuel ⁊
in orma ⁊ in siceleg ⁊ in bethmar
chabeth ⁊ ī asarsusasim ⁊ ī beth
berai et ī saarim. Hec ciuitates eo
rū vsq; ad regē dauid villeq; ea
rū ethā et aen rēmon ⁊ thocen et
asan cītates qn̄q; ⁊ vniūsi viculi
eoꝝ ꝑ circuitū ciuitatū istaꝝ vsq;
ad baal. Hec ē hītatio eoꝝ et se
diū distribucō. Mosobabq̄ et iē
lech et iosa filiꝰ amasie ⁊ iohel ie
hu filiꝰ iosabie filij saraie filij asi
hel ⁊ elioenai ⁊ iacoba ⁊ isuaia ⁊
asaia ⁊ adihel ⁊ isimihel ⁊ banaia
zizaq̄ filiꝰ sephei filij allō. filij ida
ia. filij semri. filij samaia: isti sunt
noīati pn̄cipes in cog̃cōnibꝰ suis
⁊ in domo affinitatuꝫ suarū multi
plicati sūt vehemēt. Et ꝓfecti sunt
ut ingrederent ī gador vsq; ad ori
entē vallis ⁊ ut quererēt pascua
gregibꝰ suis. Inuenerūtq; pascu
as vberes ⁊ valde bonas ⁊ terraꝫ
latissimā ⁊ quietā ⁊ fertilē ī qua
añ hītauerant de stirpe chā. Hij
ergo venerūt quos sup̄ descripsi
mꝰ nomīati in diebꝰ ezechie r̄gis
iuda ⁊ ꝑcusserūt tab̄nacula eoꝝ
⁊ hītatores q̄ inuēti fuerāt ibi et
deleuerūt eos vsq; ad pn̄tē diem
hītauerūtq; ꝑ eis qm̄ vberrīas pa
scuas ibidē repererūt. De filijsq̄ sy
meō abierūt in mōtē seir viri qn̄
gēti: hn̄tes pn̄cipes phalthiā et
naariā ⁊ raphiā ⁊ ozihel filiꝰ iesi
⁊ ꝑcusserūt reliq̄as q̄ euadere po
tuerāt amalechitaꝝ ⁊ hītauerūt
ibi ꝑ eis vsq; ad diē hāc. Ca. v.

Filijq̄ ruben prīogeniti isrl̄
ipe q̄ppe fuit p̄mogenitꝰ eiꝰ
sed violassꝫ thorum pr̄is sui data
sūt prīogenita eiꝰ filijs ioseph fi
lij isrl̄ ⁊ non est ille reputatꝰ in p̄
mogenituꝫ. Porro iudas q̄ erat
fortissimꝰ inter frēs suos de stirpe
eiꝰ principes germīati sūt. primo
genita autē reputata sūt ioseph.
Filij ergo ruben p̄mogeniti isrl̄:
enoch ⁊ phallu esrom ⁊ charmi
Filij iohel: samaia filiꝰ eius. gog
filiꝰ eiꝰ. semei filiꝰ eiꝰ. micha filiꝰ
eius. rechia filius eiꝰ. baal filius
eius. beera filiꝰ eius quē captiuuꝫ
duxit theglatfalasar rex assirioꝝ
⁊ fuit princeps ī tribu ruben. Fra
tres autē eiꝰ ⁊ vniuersa cog̃cō eiꝰ
qn̄ nūerabātur ꝑ familias suas
hūerūt pn̄cipes iehihel ⁊ zachariā
Porro bala filiꝰ azaz filij sāma fi
lij iohel: ipe habitauit in aroer vs
q; ad nebo ⁊ beelmeon. Contr̄ ori
entalem quoq; plagam hītauit
vsq; ad introitum heremi ⁊ fluui
um eufraten. Multū quippe iumē
torum numerū possidebāt in ter
ra galaad. In diebꝰ autē saul p̄li
ati sūt cōtra agarenos ⁊ interfece
runt illos: habitauerūtq; ꝑ eis ī
tabernaculis eorū in ōni plaga q̄
respicit ad orientē galaad. Filij
vero gad e regiōe eoꝝ hītauerūt
in terra basan vsq; selcha. iohel
in capite ⁊ saphā secūdꝰ. ianai āt
⁊ saphat in basan. Frēs vero eo
rum s̄m domos cog̃cōnū suaꝝ: mi
chael ⁊ mosollā ⁊ sebe ⁊ iori ⁊ ia
chā ⁊ zie ⁊ beber septē. hij filij abi
ahil: filij vri filij iara filij galaad
filij michael filij iesesi filij ieddo fi
lij bū. Frēs q̄ filij abdihel filij gūi
pn̄cipes domꝰ ī familijs suis ⁊ hīta
uerūt ī galaad ⁊ ī basā ⁊ ī vicul̄ eiꝰ

ꝛ in cūctis sb̄urbanis saron vsq̄ ad t̄minos. Dēs hij numerati sūt in diebus ioathan regis iuda et in dieb⁹ ioroboaz regis isrl̄. Filij ruben ꝛ gad ꝛ dimidie trib⁹ manasse viri bellatores scuta portantes ꝛ gladios ꝛ tendētes arcū eruditiq̄ ad prelia q̄dragintaq̄tuor milia et septingētisexaginta ꝓcedentes ad pugnā. dimicauerunt ɔtr̄ agarenos. ithurei vero et naphei et nodab p̄buerūt eis auxiliū. traditiq̄ sunt in man⁹ eoruz agareni ꝛ vniūsi qui fuerāt cum eis. q̄ deū inuocauerūt cū p̄liarētur et exaudiuit eos eo q̄ credissent in eū. Ceperūtq̄ om̄a q̄ possederāt camelorꝫ qn̄q̄gintamilia et ouiū ducēta qn̄q̄gītamilia. asiōs duomilia ꝛ aīas hoīm cētūmilia Vulneāti āt mlti corruerūt. fuit eī bellū dn̄i. Habitaueruntq̄ ꝓ eis vsq̄ ad tr̄nsmigracōnē. Filijq̄ dimidie trib⁹ manasse possederunt terram a finib⁹ basan vsq̄ baal hermon ꝛ sanir ꝛ montē hermon Ingens q̄ꝓpe numer⁹ eāt. Et hij fuerant p̄ncipes dom⁹ ɔgnacōis eorꝫ. efer iesi ꝛ helihel ezrihel ꝛ iheremia ꝛ odoia et iedihel viri fortissimi ꝛ potentes ꝛ noīati duces in familijs suis Reliquerūt aūt deū patrꝫ suorū ꝛ fornicati sunt post deos ꝓpl̄oruz terre quos abstulit dn̄s corā eis ꝛ suscitauit dn̄s isrl̄ spm̄ phul regis assyrioruz ꝛ spm̄ theglatfalasar regis assur et trāstulit rubē ꝛ gad ꝛ dimidiā tribū manasse ꝛ adduxit eos in ale ꝛ ī abor ꝛ ara ꝛ fluuiū gosā vsq̄ ad

Filij le diē hanc. Ca. vi.

ui gersō caath ꝛ merari. Filij caath amram ysaar hebron ꝛ ozihel. Filij amram aaron moyses ꝛ maria. Filij aaron nadab ꝛ abiu eleasar et ythamā. Eleazar genuit finees ꝛ finees genuit abisue. Abisue vero genuit bocci et bocci genuit ozi. Ozi genuit zaraiaz et zaraias genuit meraioth. Porro meraioth genuit amariā ꝛ amarias genuit achitob. achitob genuit sadoch ꝛ sadoch genuit achimaas. achimaas genuit azariā. azarias genuit iohānā Johannā genuit azariā. Ipe est qui sacerdotio funct⁹ est in domo quā edificauit salomō in ihrl̄m Genuit aūt azarias amariam ꝛ amarias genuit achitob. Achitob genuit sadoch ꝛ sadoch genuit sellū. Selluz genuit helchiā ꝛ helchias genuit azariā. Azaias genuit zaraiaz ꝛ zaraias genuit iosedech Porro iosedech egressus est quādo transtulit dn̄s iudā ꝛ iherusalē ꝑ man⁹ nabuchodonosor. Filij ḡ leui gersō caath ꝛ merari. Et hec nomina filioꝝ gerson lobni ꝛ semei. Filij caath amraz ꝛ ysaar et hebron et ozihel. Filij merari mooli ꝛ musi. Hee autem ɔgnacōnes leui s̄m familias eoꝝ Gerson lobni filius ei⁹. iaath filius eius. zāma filius eius. ioaa filius ei⁹. addo filius eius. zara filius eius. iethrai filius eius Filij caath. aminadab filius eius chore filius ei⁹. asir filius eius. helcana filius ei⁹. abiasaph filius ei⁹ asir filius ei⁹. caath filius eius. vriel fili⁹ ei⁹. ozias fili⁹ ei⁹. saul fili⁹ ei⁹ Filij helcana amasai ꝛ achimoth et helcana. Filij helcana

sophai filiꝰ eius. naath filiꝰ eius
heliab filiꝰ eius. iheroā filiꝰ eius.
helcana filiꝰ eius. Filij samuel: p̄
mogenitꝰ vassem ⁊ abia. Filij āt
merari: mooli. lobni filiꝰ eius. se
mei filiꝰ eius. oza filiꝰ eiꝰ. samaa
filiꝰ eiꝰ. aggia filiꝰ eiꝰ. asaia filiꝰ
eius. Isti sunt quos cōstituit da
uid sup cātores domꝰ dn̄i ex quo
collocata ē archa ⁊ mīstrabāt co
ram tab̄naculo testimonij canen
tes donec edificaēt salomō domū
dn̄i in iherusalē. Stabāt autē iux̄
ordinē suū in ministerio. Hij vēo
sūt qui assistebāt cū filijs suis de
filijs caath: hemā cātor filiꝰ iohel
filij samuel. filij helcana. filij iero
az. filij helihel. filij thou. filij suph
filij helcana. filij iohel. filij maath
filij amasai. filij helcana filij iohel
filij azarie. filij sophonie. filij tha
ath. filij asir. filij abisaph. filij
choē. filij ysaar. filij caath. filij le
ui. filij isrl: ⁊ frēs eiꝰ asaph q̄ sta
bat a dextris eiꝰ asaph filiꝰ bara
chie. filij samaa. filij michael. fi
lij basaie. filij melchie. filij atha
nai. filij zara. filij adaia. filij ethā
filij zāma. filij semei. filij ieth. filij
gerson. filij leui. Filij aūt merari
frēs eorū ad sinistram ethā filij
chusi. filij abdi. filij moloch. filij
asabie. filij amasie. filij helchie. fi
lij amasai. filij bōni. filij somer. fi
lij mooli. filij musi. filij merari. fi
lij leui. Frēsq̄ eorū leuite q̄ ordīa
ti sūt in cunctuz ministeriū tab̄na
culi domꝰ dn̄i. Aarō vero ⁊ filij eiꝰ
adolebāt incensū sup altare holo
causti ⁊ sup altare thimiamatis.
in ōne opus sāctiscōrū ⁊ ut preca
rent̄ p isrl iux̄ ōnia que p̄ceperat

moyses seruus dei. Hij sūt aūt fi
lij aaron. Eleazar filiꝰ eius. finees
filiꝰ eius. abisue filiꝰ eius. bocci fili
us eiꝰ. ozi filiꝰ eius. zaraia filius
eiꝰ. meraioth filiꝰ eius. amaria fi
liꝰ eiꝰ. achitob filiꝰ eius. sadoch
filiꝰ eius. achimaas filiꝰ eius. Et
hec hītacula eorū per vicos atq̄
cōfinia filioꝝ scz aaron iux̄ coḡci
ones caathitarū. Ipsis em̄ sorte
cōtigerant. Dederūt igit̄ eis hebrō
in terra iuda ⁊ sb̄urbana eiꝰ per
circuitū: agros autem ciuitatis et
villas caleph filio iephone. Por
ro filijs aaron dederūt ciuitates ad
cōfugiendū hebrō ⁊ lobna ⁊ sub
urbana eiꝰ iethercq̄ ⁊ esthemo cū
sb̄urbanis suis. ꝫ ⁊ helon ⁊ dabir
cū sb̄urbanis suis: asanq̄ ⁊ beth
semes ⁊ sb̄urbana eaꝝ. De tribu
autē beniamī gabee ⁊ suburbana
eiꝰ ⁊ almath cū sb̄urbanis suis.
anathotq̄ cuz suburbanis suis.
Omēs ciuitates tredecī p coḡcōes
suas. Filijs autē caath r̄siduis de
cognacōe sua dederūt ex dimidia
tribu manasse in possessionez vr
bes decem. Porro filijs gerson per
cognacōes suas de tribu ysachar
⁊ de tribu aser ⁊ de tribu neptalī
⁊ de tribu manasse ī basan vrbes
tredecī. Filijs autez merari p coḡ
cōnes suas de tribu ruben ⁊ de tri
bu gad ⁊ de tribu zabulon. dede
rūt sorte ciuitates duodecī. Dede
rūtq̄ filij isrl leuitis ciuitates et
sb̄urbana eaꝝ. Dederūtq̄ p sortez
ex tribu filioꝝ iuda ⁊ ex tribu fili
oꝝ symeō ⁊ ex tribu filioꝝ bēiamī
vrbes has q̄s vocauerūt noībꝰ suis
⁊ hijs q̄ erant ex coḡcōe filioꝝ ca
ath. Fuerūtq̄ cītates ī t̄mīs eoꝝ:

de tribu ephraim. Dederūt ḡ eis
vrbes ad ꝯfugiēdū sichē cū sb̄ur
baīs suis ī mōte ephraī et gaser
cū sb̄urbaīs suis. iecmaāq̄ cū sub
urbaīs suis ⁊ bethoron similit̄ nec
nō ⁊ helon cū suburbanis suis ⁊
gethrēmon in eundē modū. Por
ro ex dimidia t̄bu manasse aner
⁊ suburbana eius. balaaz et sub
urbana eius. hijs videlicet qui
de cognatiōe filioꝝ caath reliqui
erant. Filijs aūt gerson de ꝯgna
tione dimidie tribꝫ manasse gau
lon in basan ⁊ sb̄urbana eius et
astharoth cuꝫ suburbanis suis.
De tribu ysachar. cedes cū subur
banis suis ⁊ dabereth cū sb̄urba
nis suis. ramothq̄ ⁊ suburbana
ei⁹ ⁊ anē cū suburbanis suis. De
tribu vero aser masal cū sb̄urba
nis suis ⁊ abdon similit̄. asachq̄
et suburbana ei⁹. roob cū subur
banis suis. Porro de tribu nepta
lim cedes in galilea ⁊ suburbana
eius. Amon cuꝫ suburbanis suis
et cariathim et suburbana eius.
Filijs autem merari residuis. de
tribu zabulō rēmono ⁊ suburba
na ei⁹ ⁊ thabor cum suburbanis
suis. Trans iordanēq̄ ex adūso
iericho contr̄ orientē iordanis de
tribu rubē bosor in solitudinez cū
suburbanis suis ⁊ iassa cum sub
urbanis suis. cademothquoq̄ ⁊
sb̄urbana ei⁹ ⁊ miphaath cum
sb̄urbanis suis. necnō ⁊ de tribu
gad. ramoth in galaad ⁊ subur
bana ei⁹ ⁊ manaim cū suburba
nis suis. ꝫ ⁊ esebon cū suburbaīs
suis ⁊ iezer cum suburbanis suis.

Porro filij ysachā Ca. vij.
thola ⁊ phua iasub ⁊ sīeron
q̄tuor. Filij thola ozi ⁊ raphaia ⁊
ierihel ⁊ iemai ⁊ iepsez ⁊ samuel
pn̄cipes p domos cog̃tionū suaꝝ
De stirpe thola viri fortissimi nu
merati sūt in diebꝫ dauid viginti
duomilia sexcēti. Filij ozi israhia
de quo nati sūt michael ⁊ obadia
⁊ iohel et iesia qn̄q̄ oēs pn̄cipes
cū eis p familias ⁊ ꝓplos suos ac
cincti ad p̄liū viri fortissimi: trigī
ta sexmilia. Multas em̄ habuerūt
vxores ⁊ filios. Fratresq̄ eoꝝ per
oēm ꝯgnacōez ysachar robustis
simi ad pugnādū octogīta septē
milia numerati sūt. Filij beīamin
bale ⁊ bochor ⁊ iadihel tres. Filij
bale esbō ⁊ ozi ⁊ ozihel ⁊ ierīoth
⁊ vrai quinq̄: pn̄cipes familiaꝝ
⁊ ad pugnādū robustissimi. Nu
merus aūt eoꝝ vigintiduomilia
et trigīta q̄tuor. Porro filij bochor
zamira ⁊ ioas ⁊ eliezer et helioe
nai ⁊ āri ⁊ ierimoth ⁊ abia ⁊ ana
thut ⁊ almathā. Oēs hij filij bo
chor. Numerati sūt āt p familias
suas pn̄cipes cognacōnum suaꝝ
ad bella fortissimi vigintimilia ⁊
ducēti. Porro filij iadihel balan.
Filij āt balan iheus et beniamin
⁊ ahot ⁊ chanana ⁊ iothā ⁊ thā
sis ⁊ haisaar. Om̄es hij filij iadi
hel pn̄cipes ꝯgnationū suaꝝ viri
fortissimi decem ⁊ septēmilia ⁊ du
centi ad preliū ꝓcedentes. sephā
q̄ ⁊ haphan filij hir et asim filij
aer. Filij autē neptalim iasihel ⁊
guni ⁊ aser ⁊ sellū filij bala. Por
ro filij manasse esrihel ꝯcubinaq̄
ei⁹ siā pepit machir p̄rez galaad
Machir autē accepit vxorē filijs
suis happhim ⁊ sephā et habuit
sororē noīe maacha Nomen aūt

secūdi salphaat · Nateq; sunt sal
phaat filie · Et pepit maacha vx
or machir filiū vocauitq; nomen
ei⁹ phares · Porro nomē frīs eius
sares a filij ei⁹ vlam a rehen · Fili
us autē vlam hedan · Hij fuit filij
galaad: filij machir: filij manas
se · Soror autē eius regma: peperit
virum deoz a abiezer a moola ·
Erant autē filij semida ahim a se
chez a lechi a amā · Filij autē ephē
im suthala: barech fili⁹ eius · tha
ath fili⁹ eius · elada fili⁹ eius · tha
ath filius eius: a huius filius za
dab a hui⁹ filius suthala a hui⁹
fili⁹ eser a elad · Occiderūt autem
eos viri geth indigne q; descēde
rant ut inuaderent possessiones eo
rū · Luxit igit ephraim pr eorum
multis diebz a venerūt frēs eius
ut ꝯsolarētur eū · Ingressusq; est
ad vxorē suā que ꝯcepit a peperit
filium a vocauit nomē ei⁹ beria ·
eo q; in mal' domus eius ortus es
set · Filia autē eius fuit sara q; edi
ficauit bethoro inferiorē a superio
rem a ozēzara · Porro filius eius
rapha a reseph a thale: de quo
natus est thaan q; genuit laadā
huius q; filius āmud q; genuit
elisama de quo ortus ē nun: q; ha
buit filiū osue · Possessio autem
eoz a habitacō bethel cū filiab⁹
suis a cōtra orientē noran: ad oc
cidētalem plagaz gazer a filie ei⁹
sictem q; cū filiab⁹ suis vsqz asa
rum filiab⁹ eius: iuxta filios q; q;
manasse bethsan a filias ei⁹ tha
nac a filias eius magedo a fili
as eius dor a filias ei⁹ In hijs hī
tauerūt filij ioseph · filij isr' · Filij
aser: iemna a iesua a isui a baria
a sara sorōr eoz · Filij autē bari
heber a melchiel · Ipse ē pat bar
saith · Heber aūt genuit iephlat
a somer a iothā a suaa sororem
eoz · Filij iephlat phosecha a tha
maal a asoph · Hij filij iephlat ·
Porro filij somer: ahi a roaga et
iaba a aram · Filij autē helem frīs
ei⁹: supha a iēna a selles a amal ·
Filij supha: sue aruaphed a sual
a beri a iāra hosor a od a sāma a
salusa a iethran et bera · Filij ge
ther: iephlōe a phaspha a ara · Fi
lij āt olla: areae a aubela a thia Oēs
hij filij aser: pncipes ogōnū ele
cti atq; fortissimi duces ducū · Nūe
r⁹ āt eoz etatis q; apta essz ad bel
lū: vigintisex mlia · Ca.. viij.

Beniamin autem genuit bale
pmogenitum suum: asbal se
cundū · ahara tertiū · noaha qrtū
a rapha quītū · Fuerūtq; filij ba
le addar a gera a abiud: abisue
q; a nemā a ahoe sed a gera a se
phuphā a huram · Hij fuit filij ahod
pncipes ogōnū habitantiū in
gabaa q; trāslati fuit in manath ·
Noomā aūt a achia a gera ipse
trāstulit eos a gēuit oza a ahiud
Porro saarahim genuit in regio
ne moab: postq; dimisit vxm et
bara uxores suas · Genuit aūt de
odes uxore sua iobab a sebia et
mosa a melchom iehu⁹q; a sechia
a marmach · Hij fuit filij ei⁹ pnci
pes ī familijs suis · Mehusim vēo
genuit achitob a elpaal Porro fi
lij elpaal heber a mesaā a samad
Hic edificauit ono a lod a filias
eius · Bara autē a sāma pncipes
ognacōnū habitantiū in ahia
lon · hij fugauerūt hītantes geth

Et haio ⁊ sesac ⁊ iherimoth et za
badia ⁊ arod ⁊ heder. michaelq̄
et iespha ⁊ ioaa filij baria. Et za
badia ⁊ mosollaz ⁊ ezeci ⁊ heber
⁊ esamari ⁊ iesiia ⁊ iobab filij el
phaal. Et iacim et zechri ⁊ zabdi
et helioenai ⁊ selethai ⁊ heliel et
adaia ⁊ baraia ⁊ samarath filij
semei. Et iesphan ⁊ heber ⁊ heliel
⁊ abdon ⁊ zechri ⁊ hanan ⁊ ana
nia ⁊ ailaz et anathothia ⁊ ieph
daia et phanuel filij sesac. Et sā
sari ⁊ sooria ⁊ otholia ⁊ iersia he
lia ⁊ zechri filij ieroā. Hij patriar
che ⁊ ꝯgnationū p̄ncipes qui ha
bitauerunt in ihrl̄m. In gabaon
aūt habitauerūt abigabaon et
nomē vxoris eius maacha. filius
q̄ eiꝰ p̄mogenitus abdon ⁊ fur ⁊
cis ⁊ baal ⁊ nadab. Gedurq̄ et
ahio ⁊ zacher ⁊ macelloth Et ma
celloth genuit samaa Habitaue
runtq̄ ex adūso fratꝝ suorū ī ihe
rusalē cū fratribus suis. Ner aūt
genuit cis ⁊ cis genuit saul. Por
ro saul genuit ionathan et mel
chisue ⁊ abinadab ⁊ hesbaal. Fi
lius aūt ionathā miribaal ⁊ mi
ribaal genuit micha Filij micha
phiton ⁊ melech ⁊ thara aham
et ahā genuit ioada ⁊ ioada ge
nuit almoth ⁊ asmoth et zamri.
Porro zāri genuit mosa et mosa
genuit baana. cuius filiꝰ fuit ra
pha de quo ortus ē elasa qui ge
nuit esel. Porro esel sex filij fuerūt
hijs noībus. ezricā. bochru. isma
hel. saria. abadia. anan. Omnes
hij filij esel Filij aūt esech fratris
eius vlam p̄mogenitus ⁊ hus se
cundus ⁊ heliphaleth tertiꝰ. Fu
erūtq̄ filij vlaz viri robustissimi
⁊ magno robore tendētes arcū et
multos hn̄tes filios ac nepotes.
vsq̄ ad centū qn̄quaginta milia.
Om̄es hij filij beniamin. Ca. ix.

Uniuersus ḡ israhel dinume
ratus ē ⁊ sūma eorū scripta
est ī libro regū israhel ⁊ iuda. tn̄s
latiq̄ sūt in babilonē ꝓpt̄ delictū
suū. Qui aūt habitauerūt primi in
possessionibꝰ ⁊ in vrbibz suis isra
hel Et sacerdotes ⁊ leuite et nathin
nei ꝯmorati sunt in ihrl̄m de filijs
iuda ⁊ de filijs beniamin De filijs
q̄ ephraim ⁊ manasse othei filiꝰ
amiud. filiꝰ emri. filij omrai. filij
bonni. De filijs phares filij iuda
⁊ de filoni asaia p̄mogenitus ⁊ fi
lij eius. De filijs aūt zara. iehuel
⁊ fratres eorū sexcentinonaginta
Porro de filijs beīamin. salo filiꝰ
mosollaz filij oduia filij asana ⁊
iobama filius ieroā ⁊ helam filiꝰ
ozi filij mochori ⁊ mosollā filius
saphatie filij rahuel. filij iebanie
⁊ fratres eoꝝ ꝑ familias suas nō
gentiquinq̄ginta sex. Omnes hij
p̄ncipes ꝯgnationū ꝑ domos pa
tꝝ suoꝝ. De sacerdotibꝰ aūt ieda
ia ioiarib ⁊ iachin azariasq̄ filiꝰ
helchie filij mosollaz filij sadoch
filij meāioth filij achitob pōtifex
domus dei. Porro adaias filius
ieroaz filij phasor filij melchia ⁊
maasia filiꝰ adihel filij iezra filij
mosollaz. filij mosollamoth filij
emmer. fratresq̄ eoꝝ p̄ncipes per
familias suas millesep̄tīgētisexa
ginta fortissimi robore ad fatiēdū
opus ministerij ī domo dei. De le
uitis autē semeia filius assub ⁊ fi
lij ezricā filij asebia de filijs mera
ri. Bacbacharq̄ carpentarius et

galal ⁊ mathania filiꝰ micha. fi
lij zechri. filij asaph ⁊ obdia. fili
us semeie. filij galal. filij ydithū.
⁊ barachia filiꝰ asa. filij helcana
q̄ habitauit ī atrijs nethophati.
Janitores autē sellū ⁊ achub et
thelmon ⁊ ahiman: ⁊ frater eoꝝ
sellū p̄nceps: vsq̄ ad illud tēpꝰ ī
porta regis ad oriētē obseruabāt
p vices suas de filijs leui. Sellum
vero filius chore: filij abiasaph. fi
lij chore cū frībz suis ⁊ domo p̄ris
sui. Hij sunt chorite sup opera mi
nisterij: custodes vestibulorū tab
naculi ⁊ familie eoꝝ per vices ca
strorū domī custodientes introi
tū. Finees autē filiꝰ eleasar erat
dux eorū coraz dn̄o. Porro zacha
rias filiꝰ mosollamia ianitor por
te tabernaculi testimonij. Oēs hij
electi in hostiarios p portas ducē
ti duodecī ⁊ descripti in vill' ꝓprijs
quos cōstituerūt dauid ⁊ samu
hel videns in fide sua tam ipōs q̄
filios eorū in ostijs domꝰ domini
⁊ in tabernaculo vicibꝰ suis. Per
q̄tuor ventus erāt ostiarij id est
ad orientē ⁊ ad occidētē ⁊ ad aq̄
lonez ⁊ ad austrū. Fr̄es autē eo
rū in viculis morabātur et venie
bant in sabbatis suis de tempore
vsq̄ ad tempus. Hijs q̄tuor leui
tis creditus erat ōnis numerꝰ ia
nitorū et erāt sup exedras ⁊ the
sauros domꝰ dn̄i. Per gyrūq̄ tē
pli dn̄i morabant ī custodijs suis
ut cū tēpꝰ fuissz ipi māe apirēt fo
res. De hoꝝ grege erāt ⁊ sup vasa
misterij. Ad numeꝝ eī ⁊ inferebāt
vasa et efferebātur. De ipsꝰ q̄ cre
dita hēbant vtēsilia sāctuarij p̄e
rant simile ⁊ vino ⁊ oleo ⁊ thuri ⁊
aromatibꝰ. Filij āt sacdotū vngē
ta ex aromatibꝰ cōficiebāt et ma
thatias leuites p̄mogenitus sel
lū chorite p̄fectꝰ eorū q̄ in sartagi
ne frigebantur. Porro de filijs ca
ath fratribꝰ eorū sup panes erāt
ꝓposicōnis ut sēp nouos p singu
la sabbata p̄parent. Hij sūt p̄nci
pes cantoꝝ p familias leuitarū q̄
in exedris morabātur ita ut die
ac nocte iugiter suo ministerio de
seruirent. Capita leuitaꝝ p famili
as suas p̄ncipes manserūt in ihe
rusalē. In gabaon autē ꝯmorati
sūt pat' gabaon iahiel et nomen
vxoris eiꝰ maacha. Filiꝰ p̄mogeī
tus eiꝰ abdon ⁊ sur et cis et baal
⁊ ner ⁊ nadab. gedorq̄ et ahio
⁊ zacharias ⁊ macelloth. Porro
macelloth gēuit sēmaan Isti hīta
uerūt e regiōe fratrū suoruz in ihe
rusalē cū frībꝰ suis. Ner āt gēuit
cis: ⁊ cis gēuit saul. Et saul gēuit
ionathā ⁊ melchisue ⁊ amīadab
⁊ esbal. Filiꝰ āt ionathā miriba
al: ⁊ miribaal gēuit micha. Por
ro filij micha: phiton ⁊ melech ⁊
thara ⁊ ahā. Ahā āt gēuit iara ⁊
iara gēuit alamath ⁊ azmoth ⁊
zāri. Zamri āt genuit mosa: mo
sa vero gēuit baana cuiꝰ filius ra
phaia genuit elasa: de q̄ ortus ē
esel Porro esel sex filios hūit hijs
noībz: ezricā bochru ismahel saia
obdia anā. hij filij esel. Ca. x.:

Philistijm āt pugnabāt cōn isrl'
fugerūtq̄ viri isrl' palestīos et
ceciderūt vulnerati in monte gel
boe. Cunq̄ appropinquassent
philistei persequētes saul ⁊ filios
eius percusserunt ionathan et aī
nadab et melchisue filios saul.

Et aggrauatū ē p̄liū ꝺ̄tra saul·ſm
uenerūtq; eū sagittarij ⁊ vulneā
uerūt iaculis· Et dixit saul ad ar
migerū suū· Euagina gladiū tuū
et interfice me·ne forte veniāt incir
cūcisi isti ⁊ illudāt m̄i· Nolvit aūt
armiger ei⁹ hoc facere timore per
territus· Arripuit g̃ saul ensē et
irruit in eū· Qđ cū vidisset armi
ger eius videlicet mortuū ee saul·
irruit etiā ipe in gladiū suū ⁊ mor
tuus est· Interijt g̃ saul et tres fi
lij ei⁹ ⁊ oīs domus illius piter cō
cidit· Qđ cū vidissent viri israhel
qui habitabāt in cāpestribus fu
gerunt ⁊ saul ⁊ filijs ei⁹ mortuis
derelīqrūt vrbes suas ⁊ huc hūc
q; dispsi sunt· venerūtq; philisti
im ⁊ habitauerūt in eis· Die igit
altero detrahentes philistijm spo
lia cesoꝝ· inuenerūtq; saul ⁊ filios
ei⁹ iacentes in mōte gelboe· Cūq;
spoliassent eū ⁊ amputassent ca
put· armisq; nudassent· miserūt
in terrā suā ut circūferret ⁊ ostēde
ret ꝑ dolos templ̄ a ꝑpls· Arma
aūt eius cōsecrauerūt in fano dei
sui et corp⁹ affixerūt i templo da
gon· Hoc cū audissent viri iabes
galaad oīa scilicet q̄ philistijm
fecerāt sup saul· surrexerunt sin
guli virorꝝ fortiū ⁊ tulerunt cada
vera saul ⁊ filiorꝝ eius· attulerūt
q; ea i iabes ⁊ sepelierūt ossa eorꝝ
subē querū que eāt in iabes ⁊ ie
iunauerūt septē diebꝫ· Mortuꝰ est
g̃ saul ꝑ iniq̄tates suas· eo q̄ p̄
uaricatus sit mandatū dñi qđ p̄
cepat ⁊ nō custodierit illud· ⁊ in
sup etiā phitonissam consuluerit
nec sperauerit in dño ꝑter qđ
⁊ interfecit eum ⁊ trāstulit regnū
ei⁹ ad dauid filiū ysai· Ca·ri·

Congregatꝰ est igit oīs isra
hel ad dauid ī hebron dicēs
Os tuū sumus ⁊ caro tua· Heriq;
⁊ nudiustertius cū adhuc regna
ret saul· tu eras qui educebas et
introducebas israhel· Tibi emim
dixit dñs deus tuꝰ· Tu pascēs po
pulū meū israhel ⁊ tu eris p̄ceps
sup eū· Venerunt g̃ oēs maiores
natu israhel ad regez in hebron ⁊
iniit dauid cū eis fedus corā dño·
Vnxerūtq; eū regez sup israh̄l iuxta
smonē dñi quez locutus ē in ma
nu samuhel· Abijtq; dauid ⁊ oīs
israhel in ihr̄lm· Hec ē ieb⁹· vbi
erāt iebusei habitatores terre· Di
xerūtq; qui habitabāt i ieb⁹ ad
dauid· Nō ingredieris huc· Por
ro dauid cepit arcē syon que est
ciuitas dauid· dixitq;· Oīs qui p
cusserit iebuseū in p̄mis erit prin
ceps ⁊ dux· Ascendit igit p̄mꝰ io
ab filius saruie ⁊ factꝰ ē p̄ceps
Habitauit autē dauid in arce Et
idcirco appellata ē ciuitas dauid
Edificauitq; vrbē i circuitu a mel
lo vsq; ad gyrū· Joab autē reliq̄
vrbis extruxit· Proficiebatq; da
uid vadēs ⁊ crescēs et dñs exerci
tuū eāt cū eo· Hij p̄cipes viroꝝ
fortiū dauid qui adiuuerūt eum ut
rex fieret sup oēm israhel iux̄ vbū
dñi qđ locutus ē ad israh̄l ⁊ iste nu
merus robustorꝝ dauid· Jesbaā
filius ahamoni· p̄ceps inter trigin
ta· Iste leuauit hastā suaz sup tre
centos vulneratos vna vice· Et
post eū eleazar filius patrui eius
ahoites qui erat inter tres potētes·
Iste fuit cū dauid in aphec domi
q̄n philistijm congregati sūt ad

locū illū in preliū. Et erat ager re
gionis illi⁹ plen⁹ ordeo: fugeratq;
ppl's a facie philistinorū. Hij ste
terūt in medio agri ⁊ defenderūt
eū. Cūq; pcussissent philisteos:
dedit dn̄s salutē magnā ppl'o suo
Descēderunt autē tres de triginta
pn̄cipib⁹ ad petrā in qua eāt da
uid ad speluncā odollam qn̄ phi
listijm fuerāt castr̄metati ī valle
raphaim. Porro dauid eāt in p̄si
dio ⁊ stacō philistīoꝝ in bethleē
Desideāuit igr̄ dauid ⁊ dixit. O si
q̄s darz m̄ aquā de cisterna beth
leē q̄ ē ī porta Tres g̊ illi p media
castr̄ philistīorū pexerūt ⁊ hau
serīt aquā de cisterna bethleē que
erat ī porta ⁊ attulerūt ad dauid
ut bibēt Qui noluit ꝫ magis liba
uit illā dn̄o dicēs Absit ut ī ꝯspcū
dei mei hoc faciā ⁊ sāguinē virorū
istoꝝ bibā qꝛ in piculo am̄arū su
arū attulerunt mihi aquā. Et ob
hanc causā noluit bibere. Hec fe
cerūt tres robustissimi. Abisaiq̄
frat̄ ioab ipse erat pn̄ceps trium
⁊ ipse leuauit hastaz suam cōtra
trecētos vulneratos ⁊ ip̄e eāt īter
tres noīatissim⁹ inter tres secūd⁹
inditus ⁊ pn̄ceps eoruz. Verūtn̄
vsq; ad tres p̄mos nō puenerat
Banaia fili⁹ ioiade viri robustissi
mi q̄ multa opa ppetrarat de cap
sehel ipse pcussit duos arihel mo
ab. Et ip̄e descēdit ⁊ interfecit leo
nem in media cisterna tpe niuis
⁊ ip̄e pcussit virū egiptiū cui⁹ sta
tura erat quinq; cubitorū ⁊ habe
bat lanceā ut liciatoriū texētiuz.
Descendit igit̄ ad eū cū virga et
rapuit hastam quā tenebat ma
nu ⁊ int̄fecit eū hasta sua. Hec fe
cit banaia fili⁹ ioiade q̄ erat īter
tres robustos noīatissim⁹ int̄ tri
ginta p̄m⁹. Verūtn̄ ad tres vsq;
nō puenerat. Posuit autē eū da
uid ad auriculaz suā. Porro fortis
simi viri in exercitu asahel frater
ioab ⁊ eleanan fili⁹ patrui ei⁹ de
bethleē: sāmoth arodites. helles
ploītes. iras fili⁹ acces thecuites.
abiezer anathotites. sobochai vza
tites. ilaia hotites. marai neto
phatites. heleth fili⁹ baana neto
phatites. ethai fili⁹ ribai de gaba
ath filioꝝ beniamī: banaia pha
ratonites. hurai de torrēte gaaz.
abiel arabathites. azmoth bau
ranites. eliaba salaboītes. filij as
sen gezoni. ionathā fili⁹ saie ara
rithes ahiā fili⁹ sachar araithes
eliphal fili⁹ vr: epher meherathi
tes ahia phelloītes. ezro carmeli
tes. naarai fili⁹ azbi. iohel frat̄ na
than. mibaar fili⁹ agarai. selech
āmoītes. naarai berothites armi
ger ioab filij saruie: iras iethre⁹.
iareb iethre⁹. vrias hethe⁹ zabad
fili⁹ ooli. adyna fili⁹ sechar rube
nites pn̄ceps rubeītarū ⁊ cū eo tri
ginta. haanā fili⁹ macha ⁊ ioso
phat mathaītes. ozias astharo
thites. sēma ⁊ iahihel filij hothā
araorites. iedihel fili⁹ zāri ⁊ ioha
fr̄ ei⁹ thosaites. helihel mahūites
⁊ ieribai ⁊ iosoia filij elnaem. et
iethma moabites. elihel ⁊ obed ⁊
iasihel de masobia. Ca. xij.

Hijq̄ venerūt ad dauid ī sicelg
cū adhuc fugēt saul filiū cis
q̄ erāt fortissimi ⁊ egregij pugnā
tores tēdētes arcū ⁊ vtr̄q; manu fū
dis saxa iacientes ⁊ dirigētes sa
gittas. De frib⁹ saul ex beniamī.

Princeps abiezer et ioas filij sa
maa gabaatites ⁊ iasihel ⁊ phal
leth filij asmoth et baracha ⁊ ie
hu anathotites. samaiasq̄ gaba
oītes. fortissim⁹ int̄ trigīta et sup
trigīta. ieremias ⁊ iezihel ⁊ iohā
nan ⁊ iezabad gaderothites et
luzai ⁊ ieimuth ⁊ baalia ⁊ sama
ria ⁊ saphatia araphites. Helca
na ⁊ iesia ⁊ azrahel ⁊ ioezer ⁊ ies
baam de careim. ioelaq̄ et zaba
dia filij ioroam de gedor. Sed ⁊ de
gaddi trāsfugerūt ad dauid cuz
lateret in deſto viri robustissimi
⁊ pugnatores optimi tenētes di
peū ⁊ hastā. Faties eorū quasi fa
ties leonis ⁊ veloces quasi capree
in montib⁹. Ezer pn̄ceps obdias
secūdus. eliab tertius. masmana
quart⁹. ieremias qn̄tus. ethi sex
tus. heliel septim⁹. iohannā octa
uus. helzebad non⁹. ieremias de
cim⁹. bachanai vndecim⁹. Hij de
filijs gad pn̄cipes exercitus. No
uissim⁹ centūmilib⁹ preeāt ⁊ ma
ximus mille. Isti sūt qui tn̄sierūt
iordanē mense p̄mo qn̄ mūdare
cōsueuit sup ripas suas et oēs fu
gauerūt q̄ morabant̄ in vallib⁹
ad orientalē plagā ⁊ occidentalē
Venerūt aūt ⁊ de beniamin et de
iuda ad presidiuz in q̄ morabat̄
dauid. Egressusq̄ ē dauid obuiā
eis ⁊ ait. Si pacifice veīstis ad me
ut auxiliemī m̄. cor meū iūgat̄ vo
bis. Si aūt insidiamī m̄ p adūsa
rijs meis cū ego iniq̄tatē in mani
bus nō habeā. videat deus patr̄
nostror̄ ⁊ iudicet. Spūs vero do
mini induit abisai pn̄cipez int̄ tri
ginta ⁊ ait. Tui sum⁹ o dauid et
tecuz fili isai. Pax pax tibi ⁊ pax
adiutorib⁹ tuis. Te em̄ adiuuet
deus tu⁹ Suscepit g̊ eos dauid ⁊
ꝯstituit pn̄cipes turme. Porro de
manasse tn̄sfugerūt ad dauid qn̄
veniebant cū philistijm adūsus
saul ut pugnaret ⁊ nō dimicauit cū
eis. q̄a inito ꝯsilio remiserūt eū pn̄
cipes philistinor̄ dicentes. Peri
culo capitis nr̄i reuertet̄ ad dn̄m
suū saul. Qn̄ igit̄ reuersus ē in sice
leg tn̄sfugerūt ad euz de manasse
ednas ⁊ iosabab ⁊ iedihel et mi
chahel ⁊ ednas ⁊ iosabath ⁊ he
liu ⁊ salathi. pn̄cipes militū ī ma
nasse. Hij p̄buerūt auxiliū dauid
adūsus latrūculos. Om̄es ei erāt
viri fortissimi Et facti sūt pn̄cipes
in exercitu. Sz et p singulos dies
veniebāt ad dauid ad auxilian
dū ei vsq̄dū fieret grādis nume
rus quasi exēcitus dei. Isteq̄ est
numerus pn̄cipū exēcitus qui ve
nerūt ad dauid cū eēt in hebron
ut tn̄sferrent regnū saul ad eum
iux̄ v̄bū dn̄i. Filij iuda portantes
dipeū ⁊ hastaz sexmilia octingen
ti expediti ad p̄liū De filijs symeō
viror̄ fortissimor̄ ad pugnāduz
septēmilia cētū. De filijs leui qua
tuormilia sexcenti. Ioiadaq̄ prin
ceps de stirpe aaron ⁊ cuz eo tria
milia septīgēti. Sadoch etiā puer
egregie indol' ⁊ domus p̄ris eius
pn̄cipes vigintiduo. De filijs aūt
beniamin fratrib⁹ saul triamilia
Mag̃ em̄ ps eor̄ adhuc seq̄bat̄
domū saul. Porro de filijs ephra
im vigītimilia octingēti fortissimi
robore viri noīati in ꝯgnacōnib⁹
suis Et ex dimidia tribu manasse
decez ⁊ octomilia. singuli p nomi
na sua venerūt ut ꝯstituerent regē

dauid. De filijs q̄ꝫ ysachar viri
eruditi q̄ nouerant singula tēpa
ad precipiend̄ q̄d facere deberet
isrl̄ p̄ncipes ducēti. Om̄is autē re
liqua trib⁹ eoꝝ consiliū seq̄bat̄.
Porro de zabulō q̄ egrediebātur
ad preliū ⁊ stabant in acie īstru
cti armis bellicis quīquagīta mi
lia venerūt in auxiliū nō in corde
duplici. Et de neptalim principes
mille ⁊ cū eis instructi dipeo ⁊ ha
sta triginta ⁊ septē milia. De dan
etiā prepati ad preliū vigītiocto
milia sexcenti. Et de aser egredien
tes ad pugnaꝫ ⁊ in acie ꝓuocan
tes q̄ draginta milia. Trans ior
danē autē de filijs ruben ⁊ de gad
⁊ dimidia parte trib⁹ manasse: ī
structi armis bellicis. centū vigin
ti milia. Om̄es isti viri bellatores
expediti ad pugnādū corde ꝑfe
cto: venerūt in hebron ut ꝯstitue
rēt regem dauid sup vniūsū isrl̄.
Sed ⁊ ōnes reliqui ex isrl̄ vno cor
de erant ut rex fieret dauid: fuerūt
q̄ ibi apud dauid trib⁹ dieb⁹ co
medētes ⁊ bibētes Prepauerāt eī
eis frēs sui. Sed ⁊ q̄ iuxta eos erāt
vsq̄ ysachar ⁊ zabulon ⁊ nepta
lim: afferebāt panes in asinis et
camelis ⁊ mulis ⁊ bub⁹ ad vescē
dum: farinā palatas vuā passaꝫ
vinū oleum boues arietes ad om
nem copiā. Gaudiū quippe erat
in israhel. Ca. xiij.

Inijt autē consiliū dauid cū tribu
nis ⁊ centurionib⁹ ⁊ vniuers̄ p̄n
cipib⁹ ⁊ ait ad ōnem cetū israhel
Si placꝫ vobis ⁊ a dn̄o d̄o nostro
egreditur sermo quē loquor: mit
tam⁹ ad frēs nostros reliquos ī
vniuersas regiōes isrl̄ ⁊ ad sacer
dotes ⁊ leuitas q̄ habitant in s̄b
urbanis vrbiū. ut ꝯgregent̄ ad
nos ⁊ reducam⁹ archā dei nostri
ad nos. Non em̄ req̄siuimus eaꝫ
in dieb⁹ saul. Et rn̄dit vniūsa mlt̄
titudo ut ita fieret. Placuerat em̄
sermo ōni populo. Congregauit
ergo dauid cūctū isrl̄ a syor egip
ti vsq̄ dū ingrediaris emath: ut
adduceret archā dei de cariathia
rim. Et ascēdit dauid et ōnis vir
isrl̄ ad collem cariathiarim que
est in iuda ut afferret inde archā
domī sedentis sup cherubin vbi ī
uocatū ē nomē eius Imposuerūt
q̄ archam dei sup plaustꝝ nouū
de domo aminadab. Oza autē et
frēs eius minabant plaustrum.
Porro dauid ⁊ vniuersus isrl̄ lu
debant corā deo ōni virtute. in cā
ticis ⁊ in citharis ⁊ psalterijs et
tympanis ⁊ cimbalis ⁊ tubis Cū
autē ꝑuenissent ad aream chidō
tetēdit oza manū suam ut sustēta
ret archam: bos q̄ppe lasciuiens
paululū inclinauerat eam Irat⁹
est itaq̄ dn̄s contra ozam ⁊ per
cussit eum eo q̄ tetigisset archaꝫ
⁊ mortu⁹ est ibi coram dn̄o. Con
tristatusq̄ est dauid eo q̄ diuisis
set dn̄s ozam: vocauitq̄ locū illū
diuisio oze vsq̄ in p̄ntem diem.
Et timuit deum tūc tēporis dicēs.
Rūo possuꝫ ad me introducere ar
cham dei. Et ob hanc causā non
adduxit eam ad se hoc est ī ciui
tatem dauid sed auertit in domū
obededom gethei. Mansit ergo ar
cha dei in domo obededom tribus
mensibus et benedixit dominus
domui eius ⁊ omnibus que habe
bat. Capitulū. xiiij.

Misitq; hyram rex tyri nuncios ad dauid & ligna cedrina & artifices parietū lignoruq; ut edificarent ei domū. Cognouitq; dauid eo q; confirmasset eū dñs in regē sup israhel & sublevatū ē regnū suū sup plm ei⁹ israhel. Accepitq; dauid alias vxores i ihrlm. genuitq; filios et filias. Et hec noīa eoz qui nati sūt in ihrlm. Sāma & sobab nathan & salomō iebar & elisua eliphalech. nogaq; & napheg & iaphie elisama & baliada & eliphaleth. Audiētes aūt philistiim eo q; vnctus eēt dauid in regē sup vniuersū israhel: ascendērūt oēs ut quererēt eum. Qd cū audisset dauid. egressus ē obuiā eis. Porro philistiim venientes diffusi sūt in valle raphaim. Cōsuluitq; dauid dñm dicēs. Si ascendam ad philisteos & si trades eos in manu mea? Et dixit ei dñs. Ascende & trādā eos i manu tua. Cūq; illi ascēdissent in baalpharasim. percussit eos ibi dauid & dixit. Diuisit deus inimicos meos p manū meam sicut diuidunt aque. Et id circo vocatū est nomē loci illius baalpharasim. Dereliquerūtq; ibi deos suos q̄s dauid iussit exuri. Alia etiam vice philistiim irruerūt & diffusi sūt in valle. Cōsuluitq; rursum dauid deū & dixit ei deus. Nō ascēdas post eos. recede ab eis & venies cōtra illos ex aduerso pirozum. Cūq; audieris sonitū gradientis i cacumine pirozum. tūc agredieris ad bellum. Egressus est enī deus ante te ut percutiat castra philistiim. Fecit q; dauid sicut pcepat ei deus & percussit castra philistinoz de gabaon vsq; gazeā. Diuulgatūq; ē nomē dauid i vniuersis regionib⁹ & dñs dedit pauorē ei⁹ sup oēs gentes.

Fecitq; sibi domos in ciuitate dauid et edificauit locū arche dei. tetenditq; ei taberna culū. Tūc dixit dauid. Illicitū est ut a quocūq; portet archam dei. nisi a leuitis quos elegit dñs ad portandū eam et ad ministrādū sibi vsq; in eternū. Congregauitq; vniuersū israhel in ihrlm ut afferret archam dei in locū suū quē preparauerat ei. necnon & filios aaron & leuitas. De filiis caath vrihel princeps fuit & fratres ei⁹ ducenti viginti. De filiis merari asaia princeps et fratres ei⁹ ducenti triginta. De filiis gerson. iohel et fratres ei⁹ centū triginta. De filiis elisaphan. semeias princeps & fratres ei⁹ ducenti. De filiis hebron. elihel princeps & frēs ei⁹ octogīta. De filiis ozihel. aminadab princeps & fratres ei⁹ centū duodecim. Vocauitq; dauid sadoch & abiathar sacerdotes & leuitas vrihel asaiam iohel semeiam elihel & aminadab & dixit ad eos. Vos qui estis principes familiaz leuitice: sanctificamini cū fratrib⁹ vīis & afferte archam dñi dei israhel ad locū qui ei preparatus est. ne ut a principio q; nō eratis presentes percussit nos dñs. sic & nūc fiat illicitū quid nob⁹ a gentib⁹. Sanctificati sūt & sacerdotes & leuite. ut portarent archā dñi dei israhel Et tulerūt filii leui archam dei sicut pcepat moyses iuxta vbum dñi humeris suis in vectibus. Dixitq; dauid principibz leuitaz ut constituerent de fratrib⁹ suis cantores in

organis musicorū·nablis vicz et
liris ⁊ cimbalis ut resonarz in ex
celsis sonit⁹ leticie·Cōstituerūtqz
leuitas heman filiū iohel ⁊ de frī
b⁹ ei⁹ asaph filiuz barachie·de fi
lijs vero merari frīb⁹ eorū:ethā
filiū asaie ⁊ cū eis frēs eoꝝ·In se
cūdo ordine zachariā ⁊ ben ⁊ iazi
hel ⁊ semiramoth ⁊ iehihel ⁊ ani
heliab ⁊ banaiā ⁊ maasiā ⁊ ma
thathiā ⁊ eliphalu ⁊ macemiā ⁊
obededom ⁊ iehihel iaītores·Por
ro cātores hemā:asaph ⁊ ethan:
ī cimbalis eneis cōcrepātes·Za
chaias āt ⁊ ozihel ⁊ semiramoth
⁊ iahihel ⁊ ani eliab ⁊ maasias ⁊
banaias:in nablis archana can
tabant·Porro mathathias ⁊ eli
phalu ⁊ macenias ⁊ obededō ⁊ ie
hihel ⁊ ozaziu:ī cithaīs ꝓ octaua
canebāt epinichiō Choneias āt
pn̄ceps leuitarū ꝓphetie p̄erat et
ad p̄cinēdaz melodiaz·Erat q̄p
pe valde sapiēs·Et barachias et
helcana iaītores arche·Porro se
beīas ⁊ iosaphat ⁊ nathanael ⁊
amasai ⁊ zacharias ⁊ banaias ⁊
eliezer sacerdotes clangebāt tub̄
corā archa dei ⁊ obededom ⁊ ahi
as erant iaītores arche·Igr̄ da
uid ⁊ ōnes maiores natu isrl̄ ⁊ tri
buni ierūt ad deportādam archā
federis domī de domo obededō cū
leticia·Cūqz adiuuissz de⁹ leuitas
qui portabāt archam federis do
mini imolabātur septē thauri et
septē arietes·Porro dauid erat ī
dutus stola bissina ⁊ vniu̇si leui
te q̄ portabāt archaz federis cāto
resqz ⁊ chonenias pn̄ceps ꝓphetie
inter cantores·Dauid autē indu
tus erat ephot lineo·Vniuersus

qz isrl̄ deducebāt archā federis
dn̄i ī iubilo ⁊ sonitu buccine ⁊ tu
bis ⁊ cimbalis ⁊ nablis et citha
ris cōcrepantes·Cūqz ꝑuenisset
archa federis dn̄i vsqz ad ciuita
tē dauid michol filia saul ꝓspici
ens ꝑ fenestrā:vidit regē dauid
saltantē atqz ludentē ⁊ despexit eū
in corde suo· Ca·xvi·:

Attulerūt igit̄ archā dei ⁊ cō
stituerūt eam ī medio taber
naculi qd̄ tetēdeāt ei dauid ⁊ ob
tulerūt holocausta ⁊ pacifica co
rā deo·Cūqz cōplesset dauid offe
rens holocausta ⁊ pacifica bn̄di
xit ꝓpl̄o ī noīe dn̄i ⁊ diuisit vniu̇s
ꝑ singl̄os a viro vsqz ad mulierē
tortaz panis ⁊ ꝑtē asse carnis bu
bale ⁊ frixam oleo similā·Consti
tuitqz corā archa dn̄i de leuitis q̄
ministrarēt ⁊ recordarent̄ operuz
ei⁹:⁊ glorificarēt atqz laudarent
dn̄m deum isrl̄:asaph pn̄cipem ⁊
scd̄m ei⁹ zachariā·Porro iahihel
⁊ semiramoth ⁊ iehihel ⁊ matha
thiaz ⁊ eliab ⁊ banaiā ⁊ obededō
Iehihel sup organa psalterij ⁊ li
ras·asaph autē ut in cimbalis ꝑ
sonaret·banaiā vero ⁊ azihel sac̄
dotes:canere tuba iugit̄ coraz ar
cha federis dn̄i·In illo die fecit
dauid pn̄cipem ad ꝯfitēdū dn̄o
asaph ⁊ frēs ei⁹ Cōfitemī dn̄o ⁊ ī
uocate nom̄ ei⁹ nōs facite ī ꝓplis
adīuēcōes ei⁹·Cātate ei ⁊ psallite
ei ⁊ narrate oīa mirabilia ei⁹·lau
date nom̄ scm̄ ei⁹ letet̄ cor q̄rēciū
dn̄m·Querite dn̄m ⁊ v̄tutē ei⁹·q̄ri
te faciē ei⁹ sp̄·Recordamī mirabi
liū ei⁹ q̄ fecit signorū illi⁹ ⁊ iuditi
orum oris eius·Semen israhel
serui eius:filij iacob electi eius·

Ipe dñs de⁹ noster in vniuersa terra iudicia ei⁹. Recordamini in sempiternū pacti ei⁹ sermōis quez precepit in mille gnacōnes. Quē pepigit cū abrahaz et iuramēti illius cū ysaac. Et ostituit illd iacob in p̄ceptū et israhel in pactū sempiternū dicens. Tibi dabo terrā chanaan funiculū hereditatis vre. Cū eēnt pauci numero pui et colomi eius. Et trāsierūt de gente in gentē et de regno ad pplm alterū. Nō dimisit quēq; calūniari eos. ⁊ increpauit p eis reges. Nolite tangē xp̄os meos et in p̄phetis meis nolite malignari. Cātate dño ois terra. annūtiate ex die in diē salutare ei⁹. Narrate in gentib⁹ gl̄iaz eius et in cūctis pplis mirabilia ei⁹. quia magnus dñs et laudabil nimis et horribilis sup oēs deos. Oēs ei dii pplorū ydola. dñs aūt celos fecit. Cōfessio et magnificētia coraz eo fortitudo et gaudiū in loco ei⁹. Afferte dño familie pplorū. afferte dño gloriā et imperiū. date dño gloriā nomi ei⁹. Leuate sacrifitiū et venite in conspectu ei⁹ Et adorate dñm in decore sancto. Cōmoueat a facie ei⁹ ois terra. ipe em fūdauit orbē immobilē. Letent celi et exultet terra et dicāt in nacōib⁹ dñs regnauit. Tonet mare et plenitudo eius. exultēt agri et oia que in eis sūt. Tūc laudabūt ligna saltuis coram dño. qz venit iudicare terrā. Cōfitemini dño qm bonus qm in eternū misericordia ei⁹. Et dicite Salua nos de⁹ saluator nr̄ et congrega nos et erue de gentibus ut confiteamur noi sancto tuo et exultem⁹ in carminib⁹ tuis. Bñdict⁹ dñs de⁹ isrl̄ ab eterno vsq; in eternū et dicat ois p̄plus amē et ymnū deo. Dereliquit itaq; ibi coraz archa federis dñi asaph et fratres ei⁹ ut ministrarēt in cōspectu archē iugit̄ p singlos dies et vices suas Porro obededom et fratres ei⁹ sexaginta octo obededō filiū ydithū et osa cōstituit ianitores. Sadoch aūt sacerdotē et fratres ei⁹ sacerdotes coram tabernaculo dñi in excelso q̄ erat in gabaon ut offerrēt holocausta dño super altare holocausti matis iugit̄ mane et vespere iuxta oia que scripta sunt in lege dñi quā p̄cepit isrl̄i. Et post eum heman et ydithun et reliquos electos. vnūquēq; vocabulo suo ad confitendū dño. qm in eternū misericordia ei⁹. Hemanq; et ydithū canētes tuba et quatientes cimbala et oia musicoꝝ organa ad canendū dño. Filios aūt ydithun fecit ee portarios. Reuersusq; est omnis p̄plus in domū suā et dauid ut bene dicēt etiā domui sue. Ca. xvij.

Qvm aūt habitaret dauid in domo sua. dixit ad nathan p̄pham Ecce ego habito in domo cedrina. archa aūt federis dñi sb pellib⁹ ē. Et ait nathā ad dauid Omnia q̄ in corde tuo sunt fac. dominus em tecum est. Igit̄ nocte illa factus ē sermo dñi ad nathā dicēs Vade et loquere dauid famulo meo. Hec dicit dñs. Non edificabis mihi domū ad habitādū. Neq; em mansi in domo. ex eo tēpe q̄ eduxi isrl̄ de terra egipti vsq; ad diē hanc. ⁊ fui semp mutans loca tabernaculi et in tentorio manēs cū omni isrl̄. Nūquid locutus sum alicui

iudiciū isrl' q̄b⁹ precepam ut pa
scerent populū meū ⁊ dixi quare
non edificasti mihi domuz cedri
nam. Nūc itaq̄ sic loqueris ad
seruū meū dauid. Hec dicit dn̄s
exercituū. Ego tuli te cū ī pascuis
sequereris gregez ut eēs dux ꝓpl'i
mei isrl' ⁊ fui tecuz quocūq̄ ꝑrexi
sti ⁊ interfeci ōnes inimicos tuos
corā te: feciq̄ tibi nomē q̄si vni⁹
magnoꝝ q̄ celebrātur ī terra. Et
ded locū ꝓpl'o meo isrl'. Plātabit
⁊ hītabit in eo ⁊ vltra nō ꝯmoue
bitur: nec filij iniq̄tatis atterent
eos sicut a pn̄cipio: ex dieb⁹ q̄b⁹
dedi iudices populo meo isrl' et
hūiliaui vniuersos inimicos tu
os. Annuntio ergo tibi q̄ edifica
tur⁹ sit tibi dn̄s domū. Cūq̄ īple
ueris dies tuos ut vades ad pa
tres tuos suscitabo semē tuū post
te qd̄ erit de filijs tuis ⁊ stabiliaz
regnum ei⁹. Ip̄e edificabit m̄ do
mū ⁊ firmabo soliuz eius vsq̄ in
eternū. Ego ero ei in p̄rem et ipse
erit mihi in filiū ⁊ misericordiam
meā nō auferā ab eo sicut abstu
li ab eo q̄ ante te fuit. Et statuam
eū in domo mea ⁊ ī regno meo vs
q̄ in sempiternū ⁊ thron⁹ ei⁹ erit
firmissim⁹ in ꝑpetuū. Juxta ōnia
verba hec ⁊ iux̄ vniuersā visionē
istaz sic locutus ē nathan ad da
uid. Cūq̄ venisset rex dauid ⁊ se
disset coram dn̄o dixit. Quis ego
sum dn̄e de⁹ ⁊ que dom⁹ mea ut p̄
stares mihi talia. Sed ⁊ hoc paꝝ
visū est in cōspectu tuo. Ideoq̄ lo
cutus es sup domū serui tui eciā ī
futurū ⁊ fecisti me spectabilē super
ōnes hoīes. Dn̄e de⁹ me⁹ quid vl
tra addere potest dauid cum ita
glorificaueris seruū tuū ⁊ cogno
ueris eum. Dn̄e ꝓpter famulū tuū
iuxta cor tuū fecisti ōnem magni
ficentiā hanc ⁊ nota esse voluisti
vniuersa magnalia. Dn̄e nō ē si
milis tui ⁊ nō est alius de⁹ absq̄
te ex omnibus quos audiuimus
aurib⁹ nostris. Quis em̄ est ali⁹
ut popul⁹ tuus isrl'. gens vna in
terra ad quā ꝑrexit de⁹ ut liberarz
⁊ faceret populuz sibi ⁊ magnitu
dine sua atq̄ terrorib⁹ eiceret na
cōes a facie eius quē de egipto li
berārat. Et posuisti populū tuuz is
rahel tibi in populū vsq̄ in eternū
⁊ tu dn̄e factus es de⁹ eius. Nunc
igitur dn̄e sermo quē locutus es
famulo tuo ⁊ sup domū eius ꝯfir
metur in ꝑpetuum ⁊ fac sicut locu
tus es ꝑmaneatq̄ et magnificet̄
nomē tuum vsq̄ in sempiternū ⁊
dicatur dn̄s exercituū de⁹ isrl': et
dom⁹ dauid serui ei⁹ ꝑmanēs co
ram eo. Tu em̄ dn̄e deus me⁹ r̄ue
lasti auriculaz serui tui ut edifica
res ei domū ⁊ idcirco inuenit ser
uus tu⁹ fiduciam ut oret coraz te
Nunc ergo dn̄e tu es deus ⁊ locu
tus es ad seruum tuū tanta bn̄fi
cia ⁊ cepisti bn̄dicere domui serui
tui ut sit sēp corā te. Te ei dn̄e bn̄
dicēte bn̄dicta erit ī ꝑpetuū.

Factū ē āt post hec. Ca. 18.
ut ꝑcutēt dauid philistijm
⁊ hūiliarz eos ⁊ tollēt geth ⁊ fili
as ei⁹ de māu philistijm ꝑcutētq̄
moab ⁊ fierent moabite serui da
uid offerentes ei munera. Eo tpe
percussit dauid etiā adadezer re
gem soba regionis emath quan
do ꝑrexit ut dilataret imperium
suum vsq̄ ad flumen eufraten.

Cepit ḡ dauid mille quadrigas
ei⁹ ⁊ septēmilia equitū ac viginti
milia viroꝝ peditū Subneruauit
q̄ oēs equos curruuꝫ exceptis cē
tū q̄drigis q̄s reſuauit ſibi. Sup
uenit aūt et ſyrus damaſcen⁹ ut
auxiliū preberet adadezer regi ſo
ba. Sed et hui⁹ pcuſſit dauid vi
gītiduomilia viroꝝ. Et poſuit mi
lites in damaſco ut ſyriaq̄ ſerui
ret ſibi ⁊ offerret munera. Adiu
uitq̄ dn̄s eū in cūctis ad que pre
xerat. Tulitq̄ dauid pharetras
aureas quas habuerāt ſui ada
dezer ⁊ attulit eas ī ihrl'm. necnō
de thebath ⁊ chun: vrbib⁹ ada
dezer eris plurimū de quo fecit ſa
lomō mare eneū ⁊ colūnas ⁊ va
ſa enea. Q̄d cuꝫ audiſſet thou rex
emath pcuſſiſſe videlicet dauid
oēm exēcitū adadezer regis ſoba
miſit adurā filiū ſuū ad regeꝫ da
uid ut poſtularet ab eo pacē ⁊ cō
gratularet̄ ei eo q̄ pcuſſiſſet ⁊ ex
pugnaſſet adadezer. Adūſarius
quippe erat thou adadezer. Sed ⁊
oīa vaſa aurea ⁊ argētea ⁊ enea
cōſecrauit dauid rex dn̄o cū argē
to ⁊ auro q̄d tuleāt ex vniūſis gē
tibus taꝫ de ydumea ⁊ moab ⁊ fi
lijs āmon q̄ de philiſtijm ⁊ ama
lech. Abiſai vero filius ſaruie p
cuſſit edom in valle ſalinaꝝ deceꝫ
⁊ octo milia ⁊ ꝯſtituit ī edō p̄ſidiū
ut ſuiēt ydumea dauid ſaluauit
q̄ dn̄s dauid ī cūctis ad q̄ prexeāt
reg̃uit ḡ dauid ſup vniūſū iſrl' ⁊
faciebat iuditiū atq̄ iuſtitiā cūcto
ꝓpl'o ſuo. Porro ioab fili⁹ ſaruie
erat ſup exēcitū ⁊ ioſaphat fili⁹
ahiluth a ꝯmentarijs. Sadoch
aūt filius achitob et ahimelech
fili⁹ abiathar ſacerdotes ⁊ ſuſa ſcri
ba. Banaiaſq̄ filius ioiade ſup le
giones cerethi ⁊ felethi. Porro fi
lij dauid p̄mi ad manū regis.

Ca. xix.

Accidit aūt ut mo
reret̄ naas rex filioꝝ āmon
⁊ regnaret anon filius eius ꝓ eo
dixitq̄ dauid. Fatiā miſericordiā
cū anon filio naas. Preſtitit em̄
m̄ pat̄ ei⁹ grāꝫ. Miſitq̄ dauid nū
tios ad ꝯſolandū eū ſup mortem
p̄ris ſui. Qui cū puenīſſent ī terrā
filioꝝ ammō ut ꝯſolarent̄ anon
dixerūt p̄ncipes filioꝝ ammō ad
anon. Tu forſitā putas q̄ dauid
honoris cā in patreꝫ tuū miſerit q̄
cōſolarent̄ te. nec animadūtis q̄
ut explorēt ⁊ inueſtigēt ⁊ ſcrutēt̄
terrā tuaꝫ: venerint ad te ſui ei⁹.
Igit̄ anon pueros dauid decalua
uit ⁊ raſit ⁊ p̄ſcidit tunicas eorū
a natib⁹ vſq̄ ad pedes ⁊ dimiſit
eos. Qui cū abiſſent ⁊ hoc mādaſ
ſent dauid. miſit in occurſū eoꝝ.
Grandē em̄ cōtumeliā ſuſtinuerūt
⁊ p̄cepit ut manerent in iheicho
donec creſceret barba eoꝝ ⁊ tunc
reūterent̄ Videntes aūt filij āmō
q̄ iniuriā feciſſent dauid tā anō
q̄ reliqu⁹ ꝓpl'us. miſerūt mille ta
lēta argēti ut ꝯducerēt ſibi de me
ſopotamia et de ſyria maacha et
de ſoba curr⁹ et equites. Cōduxe
runtq̄ trigintaduomilia curruū
⁊ regē maacha cū ꝓpl'o eius. Qui
cū venīſſent caſtr̄metati ſūt e regi
one medaba Filijq̄ āmon cōgre
gati de vrbib⁹ ſuis venerūt ad bel
lū. Q̄d cū audiſſet dauid. miſit io
ab ⁊ omnē exēcitū viroꝝ fortiuꝫ
Egreſſiq̄ filij āmon direxerūt atieꝫ
iux̄ portā ciuitatis. Reges autē q̄

ad auxiliū ei⁹ venerāt sepatim in agro steterūt. Igr ioab intelligēs bellū ex aduſo a pt⁹ tergus cōſ se fieri: elegit viros fortiſſiōs de vniuſo iſrl' a prexit cōſ syrūs Reliquā āt partē pplī dedit ſub manu abiſai frīs ſui a prexerunt cōſ filios āmon. Dixitq; Si vicerit me syr⁹ auxilio eis m̄. ſi āt ſupauerit te filij āmon ero tibi i p̄ſidiū. Cōforta rea agam⁹ viriliē p pplo nr̄o et p vrbib⁹ dei nr̄i. dñs āt qđ in cō ſpectu ſuo bonū eſt faciat. Perrexit ergo ioab a pplūs qui cū eo erat cōſ syr⁹ ad prelīū a fugauit eos Porro filij āmon videntes q̄ fugiſſet syrus ipſiq; fugerunt abiſai fratrē ei⁹ a ingreſſi ſūt ciuitatē Reuerſuſq; ē ecclā ioab in ihrl'm. Videſ autē syr⁹ q̄ cecidiſſet cora iſrl': miſit nuncios et adduxit syrum q̄ erat trās fluuiū. Sophat aūt p̄ceps milicie adadrezer eāt dux eor⁹. Rđ cui annūtiatū eſt dauid: congregauit vniuſū iſrl' a trāſiuit iordanē: irruitq; in eos et diuexit ex aduerſo aciē ul' cōſpugnantib⁹. Fugit aūt syrus iſrl'. Et interfecit dauid de syris. septē milia curruū a q̄dragīta milia pediti a ſophat exercitus p̄cipē. Videntes autē serui adadrezer ſe ab iſrahel cē ſuperatos trāſfugerunt ad dauid a ſeruierūt ei. Noluitq; vltra syria auxiliū p̄bere filijs ammon.

Ca. xx.

Actū eſt āt poſt āni circuitu eo tēpe quo ſolēt reges ad bella p̄cedere congregauit ioab exercitū a robur milicie a vaſtauit terrā filior āmon. Perrexitq; et obſedit rabba. Porro dauid manebat in ihrl'm qñ ioab peuſſit rabba a deſtruxit eaz. Tulit autē de capite ei⁹ a muenit in ea auri pondo talētuz et p̄cioſiſſimas gēmas: fecitq; ſibi inde dyadema. Manubias q̄q; vrbis pluīas tulit. pl'm autez q̄ erat in ea eduxit a fecit ſuper eos tribulas a trahas a ferrata carpēta trāſire ita ut diſſecarēt̄ a cōterrēt̄. Sic fecit dauid cunctis vrbib⁹ filior āmon a reuerſus ē cū oī pplo ſuo in ihrl'm. Poſt hec initū eſt bellū in gazer aduerſum philiſteos in q̄ peuſſit ſobochai vſathites ſaphai de genē raphaim a hūiliauit eos Aliud q̄q; bellū geſtū ē aduſus philiſteos i quo peuſſit adeodatus filiꝰ ſalt⁹ bethleemites frēz goliath gethei: cui haſte lignū erat q̄ſi liciatoriū texentiū. Sz a aliud bellū accidit in geth i quo fuit homo lōgiſſim⁹ ſenos hns digitos id ē ſiml' vigiti q̄tuor q̄a ipe de raphaim fuerat ſtirpe gnat⁹. Hic blaſphēauit iſrl' a peuſſit eū ionathā filiꝰ ſamaa frīs dauid. Hij ſūt filij raphaim in geth: q̄ cecidērūt in manu dauid a ſeruoz ei⁹.

Ca. xxi.

Onſurrexit āt ſathā cōſ iſrl' a incitauit dauid ut nūeraret iſrl' dixitq; dauid ad ioab a ad p̄cipes pplī. Ite a nūerate iſrl' a berſabee vſq; dana affertē m̄ nūerū ut ſciā. Rñditq; ioab Augeat dñs pplm ſuū cētuplū q̄ ſūt. Nōne dñe mi rex oēs hui tui ſūt ſerui h⁹ q̄rit dñs me⁹ qđ i pcz ꝛputet iſrl' ſz fmo ꝛgis magis p̄uaricat. Egreſſuſq; eſt ioab a circuiuit vniuſum iſrl' a reūſus eſt ihrl'm

dedit q dauid numerū eoꝝ quos
circuierāt a imūtus est oīs nume
rus isrl' millemilia et cēntūmlia
virorꝝ educētiū gladiū. De iuda
aūt qu adringētaseptuagintamil
lia bellatorꝝ. Naz leui a bēniamin
nō numerauit eo q imūtus exerā
tē regis imperiū. Displicuit autē
do qđ iussum erat a pcussit israhel
dixitq dauid ad dēum. peccaui ni
mis ut hoc facerez. Obsecro auer
imquitatē fui tui. q insipienter egi
Et locutus est dñs ad gad vidē
tem dauid dicens. Vade a lo q̄re
ad dauid a dic ei. Hec dicit dñs.
Triū tibi optionē do. vnū qđ vo
lueris elige ut fatiaz tibi. Cūq ve
nisset gad ad dauid. dixit ei. Hec
dicit dñs. Elige qđ volueris Aut
trib9 annis pestilentiā. aut trib9
mensib9 te fugere hostes tuos et
gladiū eoꝝ nō posse euadere. aut
trib9 diebꝫ gladiū dñi et mortez
versari in terra Et angelū dñi imē
ficere in vniūsis finib9 isrl'. Nunc
igit' vide qđ rndeā ei qui misit me
Et dixit dauid ad gad. Ex oī pte
me angustie p̄munt Sed melius
m̄ est ut incidā in manꝫ dñi quia
multe sūt miserac̄ones eiꝰ q̄ in ma
nus hominū. Misit g dñs pestilē
tiā in israhel a cecidērūt de israhel
septuagintamilia virorꝝ. Misitq
angelū in ihr'lm ut p̄deret eam
Cūq p̄deret. vidit dñs a miser
tus est sup magnitudinē mali et
imperauit angelo qui p̄debat
Sufficit iaz cesset manꝫ tua. Por
ro angelus dñi stabat iux̄ aream
ornā iebusei. leuansq dauid ocu
los suos vidit āgelū dñi stantē
inē cēlū a terrā a euaginatuz gla
diū in manu eiꝰ a vertū otra ihe
rusalez a ceciderūt tā ipe q̄ maiores
natu vestiti cilicijs p̄ni in terraz.
dixitq dauid ad deuz. Nōne ego
sū qui iussi ut numerarer̄ p̄plus.
Ego qui peccaui. Ego qui malū fe
ci Iste grex q̄d omeruit. Qñe dꝰ
meus vertat̄ obsecro manꝫ tua ī
me a in domū p̄ris mei. p̄plus aūt
tuus nō p̄cutiat̄ Angelꝰ aūt dñi
p̄cepit gad ut diceret dauid ut
ascenderet extrueretq altare dño
deo in area ornan iebusei. Ascēdit
g dauid iuxta fmonez gad quez
locutus ei fuerat ex noīe dñi. Por
ro ornan cuz suspexisset a vidisset
angelū q̄ tuoꝝ filijs eiꝰ cuz eo ab
sconderūt se. Nam eo tpe terebāt
in area triticū. Igitur cum veniret
dauid ad ornan ospexit euz ornā
a p̄cessit ei obuiā de area a adora
uit eū p̄nus ī terraz. dixitq ei da
uid. Da m̄ locū aree tue ut edificē
in ea altare dño ita ut quantū va
let argēti accipias a cesset plaga
a p̄plo. Dixit aūt ornā ad dauid.
Tolle et faciat dominus meꝰ rex
quodcūq ei placet. Sed a boues
do ī holocaustū et tribulas in lig̃
et triticū in sacrificiū oīa libens
p̄trebo. Dixitq ei rex dauid. Neq̄
q̄ ita fiet. s̄ argentū dabo quātū
valet. Neq̄ em̄ tibi auferre debeo
et sic offerre dño holocausta gra
tuita. Dedit g dauid ornā p loco
sidos auri iustissimi ponderis sex
centos a edificauit ibi altare dño
obtulitq holocausta a pacifica a
inuocauit deū et exaudiuit eum in
igne de celo sup altare holocausti
Precepitq dñs angelo a duertit
gladiū suū in vaginā. Protinus

ergo dauid videns quod exaudisset eum
dominus in area ornan iebusei imola
uit ibi victimas. Tabernaculum
autem domini quod fecerat moyses in de
serto et altare holocaustorum ea tem
pestate erat in excelso gabaon et
non preualuit dauid ire ad alta
re ut ibi obsecraret deum. Nimio enim
fuerat timore perterritus: videns
gladium angeli domini. Ca. xxij.

Dixitque dauid. Hec est domus
dei et hoc altare in holocaustum
israel. Et precepit ut congregarentur
omnes proseliti de terra israel et constituit
ex eis latomos ad cedendos lapi
des et poliendos ut edificaretur domus
dei. Ferrumque plurimum ad clauos
ianuarum et ad commissuras atque iun
cturas preparauit dauid et eris pondus
innumerabile. Lignaque cedrina
non poterant estimari quia sydonij et
tyrij deportauerunt ad dauid. Et
dixit dauid. Salomon filius meus pu
er paruulus est et delicatus. Domus
autem quam edificare volo domino talis
esse debet ut in cunctis regionibus nominetur.
Preparabo ergo ei necessaria. Et ob
hanc causam ante mortem suam om
nes preparauit impensas. Vocauit
que salomonem filium suum et precepit
ei ut edificaret domum domino deo israel.
Dixitque dauid ad salomonem. Fi
li mi voluntatis mee fuit ut edifica
rem domum nomini domini dei mei. sed
factus est sermo domini ad me dicens.
Multum sanguinem effudisti et pluri
ma bella bellasti non poteris edifi
care domum nomini meo tanto effuso
sanguine coram me. Filius qui nascetur
tibi erit vir quietissimus. Faciam
enim eum requiescere ab omnibus inimi
cis suis per circuitum et ob hanc cau
sam pacificus vocabitur et pacem et
otium dabo in israel cunctis diebus
eius. Ipse edificabit domum nomi
ni meo et ipse erit mihi in filium et
ego ero illi in patrem: firmaboque soli
um regni eius super israhel in eter
num. Nunc ergo fili mi sit dominus tecum
et prosperare et edifica domum domino
deo tuo sicut locutus est de te. Det
que tibi dominus prudentiam et sensum ut
regere possis israel et custodire legem
domini dei tui. Tunc enim proficere pote
ris si custodieris mandata et iudi
cia que precepit dominus moysi ut do
cerem israhel. Confortare et viriliter
age ne timeas neque paueas. Ecce
ego in paupertate mea preparaui im
pensas domus domini auri talenta cen
tum milia et argenti mille milia ta
lentorum. eris vero et ferri non est pon
dus. vincitur enim numerus magnitu
dine. Ligna et lapides preparaui ad
vniuersa impendia. Habesque pluri
mos artifices. latomos et cementa
rios. artificesque lignorum et omnium
artium: ad faciendum opus prudentissi
mos. in auro et argento et ere et fer
ro cuius non est numerus. Surge igi
tur et fac et erit dominus tecum. Precepit
que dauid cunctis principibus israel. ut
adiuuarent salomonem filium suum:
cernitis inquiens quod dominus deus vester vo
biscum sit et dederit vobis requiem per cir
cuitum et tradiderit omnes inimicos ve
stros in manus vestras et subiecta sit ter
ra coram domino et coram populo eius. Prebe
te igitur corda vestra et animas vestras ut que
ratis dominum deum vestrum et consurgite et
edificate sanctuarium domino deo ut intro
ducatur archa fedeis domini et vasa do
mino consecrata in domum que edificatur
nomini domini. Ca. xxiij.

Igit̄ dauid senex ⁊ plenus dierū
regē cōstituit salomonē filiū suū
sup isrl̄ ⁊ ꝯgregauit oēs p̄ncipes
isrl̄ et sacerdotes atq; leuitas. Nu
meratiq; sūt leuite a viginti ānis
⁊ supra ⁊ inuēta sūt triginta octo
milia viroꝝ. Ex hijs electi sunt et
distributi in ministeriū dom⁹ dn̄i
vigintiquatuormilia. prepositoꝝ
aūt ⁊ iudicū sexmilia. Porro qua
tuormilia iaītores ⁊ totidē psaltes
canentes dn̄o ī organis que fece
rat ad canendū ⁊ distribuit eos
dauid p vices filioꝝ leui gersom
videlicz ⁊ caath ⁊ meāri. Filij ger
sō leedan ⁊ semei. Filij leedan p̄n
cipes iehiel ⁊ iethan ⁊ iohel tres
Filij semei salomith ⁊ ozihel et a
ran tres. Isti p̄ncipes familiaꝝ le
edā. Porro filij semei leeth ⁊ ziza
⁊ yaus et baria. Isti filij semei q̄
tuor. Erat aūt leeth prior ziza secū
dus. Porro yaus ⁊ baria nō ha
buerēt plurimos filios Et idcirco
in vna familia vnaq; domo ꝯpu
tati sunt. Filij caath amraz ⁊ ysa
ar hebron ⁊ ozihel quatuor. Filij
amraz aaron ⁊ moyses. Separa
tusq; ē aaron ut ministraret in sā
ctascōꝝ ip̄e ⁊ filij ei⁹ in sempit̄nū
⁊ adoleret incensū dn̄o scd̄m rituz
suuz ac bn̄diceret nomini ei⁹ in p
petuum. Moysiq̄ hominis dei filij
ānumerati sūt in tribu leui. Filij
moysi gersom ⁊ eliezer. Filij ger
som subuhel p̄m⁹. Fuerūt autem
filij eliezer roobia p̄m⁹ ⁊ nō erāt
eliezer filij alij. Porro filij roobia
multiplicati sunt nimis. Filij ysa
ar salomith p̄mus. Filij hebron
ieriau p̄mus. amarias secūdus.
iazihel tertius. ihecmaan quart⁹
Filij ozihel micha p̄mus. iesia se
cūdus. Filij merari mooli ⁊ musi
Filij mooli eleasar ⁊ cis. Mortu⁹
ē aūt eleasar et nō habuit filios
sed filias. acceperūtq; eas filij cis
frēs eaꝝ. Filij musi mooli ⁊ eder
⁊ ierimuth tres. Hij filij leui in co
gnacōnibus ⁊ familijs suis p̄nci
pes p vices ⁊ nūerū capitū singu
loꝝ qui fatiebant opa ministerij
domus dn̄i a viginti annis ⁊ sup̄
Dixit em̄ dauid. Requiē dedit do
min⁹ deus isrl̄ ꝓpl̄o suo ⁊ habita
tionē ihrl̄m vsq; inet̄nū. nec erit
officij leuitaꝝ ut vltra portēt tab̄
naculū ⁊ om̄a vasa eius ad mini
strandū Iuxta preceptaq̄ dauid
nouissima supputabit̄ numer⁹ fi
lioꝝ leui a viginti annis ⁊ supra
⁊ erunt sub manu filioꝝ aaron ī
cultū domus dn̄i in vestibul̄ ⁊ in
exedris ⁊ in loco purificacōnis ⁊
in sanctuario ⁊ in vniūsis opib⁹
ministerij templi dn̄i. Sacerdotes
aūt sup panes ꝓposicōnis ⁊ ad si
mile sacrifitiū ad lagana ⁊ azima
⁊ sartaginē ⁊ ad torrendū et sup
oē pond⁹ atq; mensurā Leuite ve
ro ut stent mane ad cōfitendū ⁊
canendū dn̄o. similit̄q; ad vesp̄az
tā in oblacōem holocaustoꝝ dn̄i
q̄ in sabbatis ⁊ kalendis ⁊ sollē
nitatib⁹ reliquis iuxta numeꝝ et
cerimonias vniuscuiusq; rei iugi
ter corā dn̄o ⁊ custodiant obs̄ua
tiones tab̄naculi federis et ritū sā
ctuarij ⁊ obs̄uacōez filioꝝ aaron
fratrum suorum ut ministrent in
domo domini. Ca. xxiiij.

Porro filijs aaron hee pātici
ones erant. Filij aaron na
dab ⁊ abiu ⁊ eleasar ⁊ ythamar

Mortui sūt āt nadab ⁊ abiu āte
prem suū absq; liberis: sacerdo cō
q; functꝰ ē eleazar ⁊ ythamar. Et
diuisit eos dauid id ē sadoch de
filijs eleazar ⁊ ahimelech de filijs
ythamar ꝑm vices suas ⁊ miste
rium: inuentiq; sūt multo plures
filij eleazar in pn̄cipibꝰ viris q̄ fi
lij ythamar. Diuisit autē eis hoc
est filijs eleazar pn̄cipes sedecī et
filijs ythamar ꝑ familias et do
mos suas octo. Porro diuisit vtr̄s
q; inter se ⁊ familias sortibꝰ Erāt
enī pn̄cipes sāctuarij et pn̄cipes
domꝰ dei: tā de filijs eleazar q̄ de fi
lijs ythamar. Descripsitq; eos se
meias filiꝰ nathanael scriba leui
tes. corā rege ⁊ pn̄cipibz ⁊ sadoch
sacdote et ahimelech filio abia
thar pn̄cipibz q̄ familiaꝝ sacdota
liū ⁊ leuitaꝝ vnā domū q̄ ceteris
p̄erat eleazar ⁊ alterā domū q̄ sb̄
se habebat ceteros ythamar. Ex
iuit autē sors p̄ma ioiarib. secun
da iedeie. tercia harim. quarta seo
rim. qn̄ta melchia. sexta maimna
septima acchos. octaua abia. no
na ihesu. decima sechenia vndecīa
eliasib. duodecima iacim. tredecīa
hoꝝ ha. decimaqr̄ta isbaal. decīa
quīta belga. decimasexta emmer.
decimaseptīa ezir. decimaoctaua
aphses. decimanona apheceia.
vicesima ezechiel. vicesimap̄ma
iachim. vicesiāsecūda gamul. vi
cesiātercia dalaiau. vicesiāqr̄ta
maziau. Hee vices eoꝝ ꝑm miste
ria sua ut ingrediātur domū dei ⁊
iux̄ ritū suū sb̄ manu aaron p̄ris
eoꝝ sicut p̄cepat dn̄s deꝰ isrl. Por
ro filioꝝ leui q̄ reliqui fuerāt de fi
lijs amraz erat subahel: ⁊ de filijs
subahel iedeia. De filijsq; roobie
pn̄ceps iesias. Ysaaris vero fili
us salemoth: filiꝰq; salemoth ia
nadiath filiꝰq; eiꝰ ieriau p̄mus.
amarias secundꝰ. iazihel tertiꝰ. ie
chmoā qr̄tus Filiꝰ ozihel micha.
filius micha samir. Frat̄ micha
iesia. filiusq; iesie zachaias. Filij
merari: mooli ⁊ musi. Filiꝰ oziau
bēnon. filiusq̄ merari oziau ⁊ so
em ⁊ sachur ⁊ hebri. Porro moo
li filius eleazar: q̄ nō hēbat libe
ros. Filius vero cis ieramihel. Fi
lij musi: mooli eder ⁊ ierimoth.
Isti filij leui scd̄m domos familia
rū suaꝝ. Miserūtq; ⁊ ipsi sortes cō
tra frēs suos: filios aaron coraz
dauid rege ⁊ sadoch ⁊ ahīelech
⁊ pn̄cipibꝰ familiaꝝ sacerdotali
um ⁊ leuiticarū tā maiores q̄ mi
nores ōnes sors eq̄lit̄ diuidebat
Igitur dauid ⁊ magi Ca. xxv.
stratꝰ exercitꝰ segregauerūt ī mi
steriū filios asaph ⁊ heman ⁊ ydi
thū: q̄ ꝓphārēt ī cithaīs ⁊ psalte
rijs ⁊ cībal ꝑm nūeꝝ suū dedica
to sibi officō seruiētes. De filijs a
saph zachur ⁊ ioseph ⁊ nathaīa
⁊ asarela. filij asaph sb̄ manu a
saph ꝓphetātes iuxta regē Porro
ydithū: godolias sori ieseias ⁊ sa
bias ⁊ mathathias sex sb̄ māu
p̄ris sui ydithū: q̄ ī cithara ꝓphā
bat sup ꝯfitētes ⁊ laudātes dn̄m
Hemāq̄ filij heman: bocciau ma
thamu ozihel sb̄uhel ⁊ ierimoth
anāias. anāi. eliatha. geldelthia
romethiezer ⁊ iesbaccasa. mello
thi. othir. mozioth. Oēs isti filij
hemā vidētes regis in ꝑmōibz dei
ut exaltaēt cornu. Deditq; deꝰ he
man filios q̄tuordecī ⁊ filias tres

Vniuersi sub manu patris sui ad can
tandum in templo domini distributi erant
in cimbalis et psalteriis et citharis
in ministeria domus domini iuxta regem
asaph videlicet et ydithun et he
man. Fuit autem numerus eorum cum
fratribus suis qui erudiebant can
ticum domini cuncti doctores ducentiocto
gintaocto. Miserunt quoque sortes per vi
ces suas ex equo tam maior quam mi
nor doctus pariter et indoctus. Egres
saque est sors prima ioseph qui erat
de asaph. secunda godolie ipsi et fi
liis eius et fratribus eius duodecim. tertia
zachur filiis et fratribus eius duo
decim. quarta ysari filiis et fratri
bus eius duodecim. quinta nathaie
filiis eius et fratribus eius duodecim
Sexta bocciau filiis et fratribus eius
duodecim. septima iscebela filiis
et fratribus eius duodecim. octaua
ysaie filiis et fratribus eius duode
cim. nona mathanie filiis et fra
tribus eius duodecim. decima semeie
filiis et fratribus eius duodecim. vn
decima esrahel filiis et fratribus eius
duodecim. duodecima asabie filiis
et fratribus eius duodecim. tertia
decima subahel filiis et fratribus eius
duodecim. quartadecima mathatie
filiis et fratribus eius duodecim. quinta
decima iherimoth filiis et fratribus
eius duodecim. sextadecima ananie
filiis et fratribus eius duodecim. sep
timadecima iesbocase filiis et fra
tribus eius duodecim. octaua decima
anani filiis et fratribus eius duo
decim. nonadecima mellothi filiis
et fratribus eius duodecim. vicesi
ma eliatha filiis et fratribus eius duo
decim. vicesimaprima othir filiis et
fratribus eius duodecim. vicesima

secunda goddolliathi filiis et fra
tribus eius duodecim. vicesimater
tia aziud filiis et fratribus eius duode
cim. vicesimaquarta romanithie
zer filiis et fratribus eius duodecim.

Diuisiones autem Ca. xxvi.
ianitorum de choritis meselle
mia filius chore. de filiis asaph fi
lii mesellemie. zachaias primogeni
tus. iadihel secundus. zabadias
tertius. iathanahel quartus. abilaz
quintus. iohannam sextus. helioenai
septimus. Filii autem obededom. se
meias primogenitus. iozabad se
cundus. iohaa tertius. sachar quar
tus. nathanael quintus. amihel sex
tus. ysachar septimus. phollati
octauus. quia benedixit illi dominus. Seme
ie autem filio eius nati sunt filii prefe
cti familiarum suarum. erant enim viri for
tissimi. Filii ergo semeie othni et ra
phael et obediel sabad et fratres
eius viri fortissimi heliuque et sama
thias. Omnes hii de filiis obededom
ipsi et filii et fratres eorum fortissimi
ad ministrandum sexagintaduo
de obededom. Porro mesellemie fi
lii et fratres eorum robustissimi decem
et octo. De hosa autem idest de filiis
merari semri princeps. Non enim
habuerat primogenitum et idcirco
posuerat eum pater eius in principem
Helchias secundus. tabelias terti
us. zacharias quartus. Omnes hii fi
lii et fratres hosa tredecim. Hii di
uisi sunt in ianitores ut semper prin
cipes custodiarum sicut et fratres eorum
ministrarent in domo domini. Misse
sunt ergo sortes ex equo et paruis et ma
gnis per familias suas in vnamquam
que portarum. Cecidit ergo sors orienta
lis selemie. Porro zacharie filio

ei⁹ viro prudētissiō ⁊ erudito. sor
tito obtigit plaga septētrional'.
Obededō vero ⁊ fili⁹ ei⁹ ad austrū
in qua parte dom⁹ eāt seniorꝫ cō
ciliū: sephphima ⁊ hosa ad occi
dentē iuxta portā q̄ ducit ad viaꝫ
ascēsionis: custodia cōn custodi
am. Ad orientē vero leuite sex et
ad aq̄lonē quatuor ꝑ diē: atꝫ ad
meridiē similit̄ in die quatuor et
vbi erat ꝯciliū bini ⁊ bini. In cel
lulisq̄ ianitorꝫ ad occidentē q̄tu
or in via: biniq̄ per cellulas. Hee
sunt diuisiōes ianitorꝫ filiorꝫ cho
re ⁊ merari. Porro achias eāt su
ꝑ thesauros dom⁹ dñi ⁊ vasa scō
rum. Filijq̄ dan filij gersonni de
ledan pn̄cipes familiarꝫ: ledan ⁊
gersōni ieiheli. Filij ieiheli: zathā
⁊ iohel frēs ei⁹ sup thesauros do
m⁹ dñi amramitis ysaaritis ⁊ he
bronitis et hosihelitis. Subahel
aūt fili⁹ gersō filij moysi p̄posit⁹
thesauris frat̄q̄ ei⁹ eliezer cui⁹ fili
us raabia ⁊ hui⁹ filius ysaias ⁊
huius fili⁹ ioram. hui⁹q̄ fili⁹ ze
chri ⁊ hui⁹ fili⁹ selemith. Ipe sele
mith et frēs eius sup thesauros
sanctorꝫ que sanctificauit dauid
rex ⁊ pn̄cipes familiarū et tribuni
⁊ cēturiones ⁊ duces exercitus. de
bellis ⁊ manubijs p̄liorꝫ: q̄ cōsec̄
uerāt ad instauracōem et suppel
lectilē templi dñi. Hec autez vniu̅
sa sanctificauit samuhel vidēs et
saul fili⁹ cis: ⁊ abner fili⁹ ner. ⁊ io
ab fili⁹ saruie: oēsq̄ sc̄ificauerāt
ea ꝑ manū salemith ⁊ frēm eius.
Saraitis vero preerat conenias ⁊
filij eius ad opa forinsec⁹ sup isr̄l
ad docēdū ⁊ iudicādū eos. Por
ro de hebroītis asabias ⁊ frēs ei⁹
viri fortissimi mille septingēti p̄e
rant isr̄li: trans iordanē cōn occi
dētē in cūctis opib⁹ dñi ⁊ in mīste
riū regis. Hebronitarū autē prin
ceps fuit iheria: s̄m familias ⁊ coḡ
tiones eorū. Quadragesimo āno
regni dauid recēsiti sunt et inuēti
sūt viri fortissimi ī gaser galaad:
frēsq̄ ei⁹ robustiores etatis duo
milia septīgēti pn̄cipes familiarꝫ.
Preposuit autē eos dauid rex ru
benitis ⁊ gadditis ⁊ dimidie tri
bui manasse: ī oē mīsteriuꝫ dei et
regis.

Ca. xxvij.

Filij āt isr̄l s̄m nūerꝫ suū pn̄
cipes familiarꝫ: tribuni et cē
turiones ⁊ p̄fecti q̄ mīstrabant re
gi iux̄ turmas suas: ingrediētes
⁊ egrediētes ꝑ singulos mēses in
āno: vigītiq̄tuor milib⁹ singuli p̄
erāt. Prīe turme in p̄mo mēse is
boaꝫ p̄erat fili⁹ zabdihel ⁊ sub eo
vigintiq̄tuor milia. De filijs pha
res: prīceps cūctorꝫ principū ī ex
ercitu mēse prīo. Secūdi mēsis hē
bat turmā dudiaohites ⁊ pt⁹ se
alt̄ noīe macelloth q̄ r̄gebat ptē
exercit⁹ vigintiq̄tuor miliuꝫ. Dux
q̄ turme tertie in mense tercō eāt
banaias fili⁹ ioiade sacerdos: ⁊ ī
diuisiōe sua vigītiq̄tuor milia. Ipe
est banaias fortissim⁹ inter trigī
ta ⁊ sup triginta. Preerat autem
turme ip̄i⁹ amizadab fili⁹ ei⁹. Qr̄
tus mense quarto asahel frat̄ io
ab ⁊ zabedias filius eius post eū
et in turma eius vigintiquatuor
milia. Quintus mense quinto prī
ceps samaoth iezeites: ⁊ ī turma
ei⁹ vigintiq̄tuor milia. Sext⁹ mē
se sexto hira fili⁹ acces thecuites
⁊ in turma ei⁹ vigintiq̄tuor milia

Septim⁹ mēse septio helles phal
lonites de filijs ephraim ⁊ in tur
ma ei⁹ vigītiq̄tuor milia. Octau⁹
mēse octauo sobochai vsathites
de stirpe zarai ⁊ in turma ei⁹ vigī
tiquatuor milia. Non⁹ mense no
no abiezer anathotites de filijs ie
min et in turma ei⁹ vigintiq̄tuor
milia. Decim⁹ mense decīo marai
⁊ ipse netho phatites de stirpe za
rai ⁊ in turma ei⁹ vigintiquatuor
milia. Vndecim⁹ mēse vndecimo
banaias phrathonites de filijs
ephraim ⁊ in turma ei⁹ vigintiq̄
tuor milia. Duodecim⁹ mēse duo
decimo holdai nethophatites de
stirpe gothoniel et ī turma ei⁹ vi
gintiq̄tuor milia. Porro tribub⁹
p̄erāt in israhel rubenitis. dux elie
zer filius zechri: symeoītis. dux
saphatias filius macha leuitis.
asabias fili⁹ chamuel. aaronitis
sadoch. iuda heliu frater dauid
ysachā amri fili⁹ michael. zabu
lonitis. iesmaias filius abdie. ne
ptalitibus. ierimoth fili⁹ ozihel.
filijs ephr̄im. osee fili⁹ ozaziu. di
midie tribui manasse. iohel filius
phadie. ⁊ dimidie tribui manas
se in galaad. iaddo filius zacha
rie. beniamin autē iasihel fili⁹ ab
ner. dan vero ezrihel fili⁹ ieroam
Hij p̄ncipes filioꝝ israhel Noluit
aūt dauid numeraē eos a vigin
ti annis inferi⁹. q̄ dixerat dn̄s ut
multiplicaret israhel q̄si stellas ce
li. Joab filius saruie cepat nume
rare nec ꝯpleuit q̄a sup hoc ira dei
irrueāt in israhel ⁊ idcirco nume
rus eoruz qui fuerāt recensiti nō ē
relatus ī fastos regis dauid. Su
p thesauros āt regis fuit asmoth
fili⁹ adihel. Hijs aūt thesauris q̄
erant in vrbib⁹ ⁊ in vicis ⁊ ī tur
ribus presidebat ionathan fili⁹
ozie. Opei aūt rustico ⁊ agricolis
qui exercebant terrā preerat ezri
filius chelub. vineaꝝq̄ cultoribz
semeias romathites. cellis autē
vinarijs zabdias aphonites. Nā
sup oliueta ⁊ ficeta que erāt in cā
pestrib⁹ balanan gederites. super
apothecas autez olei ioas. Porro
armentis que pascebant̄ in saro
na prepositus fuit sethrai saroni
tes ⁊ sup boues ī vallib⁹ saphat
fili⁹ adli. sup camelos vero vbil
hismahelites ⁊ sup asmos iadias
meronathites. sup ouesq̄ iaziz a
garen⁹. Om̄es hij p̄ncipes substā
tie regis dauid. Jonathan autez
patruus dauid ꝯsiliari⁹ vir pru
dens ⁊ lr̄atus ip̄e et iahihel filius
achimoni erant cum filijs regis.
Achitophel etiā cōsiliarius regis
⁊ chusi arachites amicus regis.
Post achitophel fuit ioiada fili⁹
banaie ⁊ abiathar. P̄nceps aūt
exēcit⁹ regis eāt ioab. Ca. xxviij.

Conuocauit igit̄ dauid oēs
p̄ncipes isrl̄. duces tribuū ⁊
prepositos turmaꝝ qui ministra
bant regi. tribunosq̄ et centurio
nes ⁊ qui p̄erant sb̄stantie et pos
sessionib⁹ regis. filiosq̄ suos cuz
eunuchis ⁊ potentes et robustis
simos quosq̄ in exercitu iherusa
lez. Cūq̄ surrexisset rex ⁊ stetisset
ait. Audite me frēs mei ⁊ popul⁹
meus. Cogitaui ut edificarem do
mū in q̄ requiesceret archa fedeis
dn̄i et scabellū pedū dn̄i dei nostri
⁊ ad edificandū oīa prepaui. De
us aūt dixit mihi. Nō edificabis

domū nomī meo eo q̄ fis vir bel
lator ⁊ sanguinē fuderis. sed ele
git dn̄s de⁹ isrl̄ me de vniuersa do
mo p̄ris mei: ut eēm rex sup isrl̄ ī
sempiternū. De iuda enim elegit
p̄ncipes. Porro de domo iuda do
mū patris mei ⁊ de filijs p̄ris mei
placuit ei ut me eligeret regē sup
cunctuz isrl̄. ꝫ ⁊ de filijs meis. fili
os eī mihi multos dedit domin⁹:
elegit salomonē filiū meū ut sede
ret in throno regni dn̄i sup isrl̄:
dixitq̄ mihi. Salomō fili⁹ tu⁹ edi
ficabit domū meaz et atria mea.
Ipsū enī elegi mihi in filiū ⁊ ego
ero ei in p̄rem ⁊ firmabo regnum
eius vsqz in eternū: si pseuerauе
rit facere precepta mea ⁊ iudicia
sicut ⁊ hodie. Nunc ēgo corā vni
uerso cetu isrl̄ audiente deo nr̄o
custodite ⁊ pquirite cuncta man
data dn̄i dei nostri ut possideatis
terram bonā: ⁊ relinquatis eaz fi
lijs vestris post vos vsqz in sēpit̄
num. Tu autē salomon fili mi sci
to deum p̄ris tui ⁊ serui ei corde p
fecto ⁊ anīo voluntario. Om̄ia eī
corda scrutatur dn̄s ⁊ vniuersas
mentiū cogitaciōes intelligit. Si
quesieris eū inuenies: si autē dere
liqueris euz ꝓiciet te in eternum
Nunc ergo q̄ elegit te domin⁹ ut
edificares domū sāctuarij: ꝯforta
re ⁊ perfice. Dedit autez dauid sa
lomoni filio suo descripcōem por
tic⁹ ⁊ templi ⁊ cellariorū ⁊ cenacu
li ⁊ cubiculoꝝ in aditis ⁊ dom⁹ ꝓ
piciacōnis. necnō ⁊ oīm q̄ cogita
uerat atrioꝝ ⁊ exedrarū per circu
itū in thesauros dom⁹ domini et ī
thesauros scōrū: diuisionūq̄ sac̄
dotaliū ⁊ leuiticarū ōnia opera do
m⁹ dn̄i ⁊ in vniuersa vasa mīste
rij tēpli dn̄i: aurū in pondē per sin
gula vasa mīsterij: argētiq̄ pon
d⁹ ꝓ vasorū ⁊ operū diuersitate. ꝫ ⁊
in candelabra aurea ⁊ ad lucernas
aurū ꝓ mensura vniuscuiusqz cā
delabri ⁊ lucernarū: similit̄ et ī cā
delabra argentea et in lucernas
eorū ꝓ diuersitate mēsure pond⁹
argenti tradidit. Aurūq̄ dedit in
mensas ꝓposicōnis ꝓ diuersitate
mensarū: similiter ⁊ argentum in
alias mensas argenteas. Ad fu
scinulasq̄ ⁊ fialas ⁊ thuribula
ex auro purissimo ⁊ leūculos au
reos ꝓ qualitate mensure pond⁹
distribuit in leunculū ⁊ leunculū
similit̄ ⁊ in leones argenteos diu
sum argenti pond⁹ sepauit. Alta
ri autē in quo adoletur incensum.
aurū purissimū dedit ⁊ ut ex ip̄o
fieret similitudo quadrige cheru
bin extēdētium alas ⁊ velantium
archā federis dn̄i. Oīa inq̄t vene
rūt scripta manu dn̄i ad me: ut ī
telligerem vniuersa opā exēpla
ris. Dixitq̄ dauid salomoni filio
suo. Viriliter age ⁊ ꝯfortare ⁊ fac
ne timeas ⁊ ne paueas. Domin⁹
enim de⁹ me⁹ tecum erit ⁊ non di
mittet te nec derelinquet: donec p
ficias ōne opus ministerij dom⁹
domini. Ecce diuisiones sacerdotū
⁊ leuitarū in ōne ministerium do
m⁹ domini assistūt tibi ⁊ pati sūt:
⁊ nouerunt tā p̄ncipes q̄ popul⁹
ōnia precepta tua. Ca. xxix.

Locutus ē dauid rex ad om
nem ecc̄iam. Salomonē fili
um meuz vnū elegit dn̄s adhuc
puerꝝ ⁊ tenellū. Op⁹ eī grāde ē. ne
q̄ eī homini p̄paratur hītacō ꝫ dō.

Ego ei totis viribꝰ meis preparaui
impensas domꝰ dñi dei mei. aurũ
ad vasa aurea ⁊ argentũ in argẽ
tea. es ĩ enea. ferꝝ in ferrea. ligna
ad lignea. lapides onichinos ⁊
quasi stibinos ⁊ diuersoꝝ coloꝝ
oẽmq̃ pretiosũ lapidẽ ⁊ marmor
pariũ abũdantissime Et sup hec
que obtuli in domũ dei mei. de pe
culeo meo auꝝ ⁊ argentũ do in tẽ
plũ dei mei. exceptis hijs que pre
paraui in edẽ sanctaꝫ triamilia ta
lenta auri de auro ophir Et septẽ
milia talentoꝝ argẽti ꝓbatissimi
ad deaurandas pietes templi Et
vbicũq̃ opus est auꝝ de auro et
vbicũq̃ opus est argẽtũ de argẽ
to. Opa fiant ꝑ manꝰ artificũ Et
si quis sponte offert impleat ma
nũ suã hodie et offerat qđ volue
rit dño. Polliciti sunt itaq̃ pñci
pes familiaꝝ ⁊ ꝓceres tribuũ isrl
tribuniq̃ ⁊ cẽturiones ⁊ pñcipes
pñcipũ possessionũ regis. dederũtq̃
ĩ opa domus dñi auri talenta qñ
q̃milia ⁊ solidos decẽmilia. ãgen
ti talenta decẽmilia ⁊ eris talenta
decem ⁊ octomilia. ferriq̃ centum
milia talentoꝝ Et apud quẽcũq̃
inuẽti sũt lapides dederũt in thesau
ros domꝰ dñi ꝑ manũ iehihel ger
sonitis. Letatusq̃ est ꝓplus cũ vo
ta spõte ꝓmitterent. qꝛ corde toto
afferebant ea dño. Sed ⁊ dauid
rex letatus est gaudio magno et
bñdixit dño coraꝫ vniuersa multi
tudine ⁊ ait. Bñdictus es dñe deꝰ
israhel pñis nr̃i ab eterno in eternũ
Tua est dñe magnificentia ⁊ poten
tia ⁊ glia atq̃ victoria ⁊ tibi laus
Cũcta em̃ que in celo sunt et ĩ ter
ra tua sunt. Tuũ dñe regnuꝫ ⁊ tu
es sup oẽs pñcipes. Tue diuitie
⁊ tua ẽ gloria. Tu dñaris omniũ
In manu tua vtus ⁊ potentia. In
manu tua magnitudo ⁊ imperiuꝫ
oĩm Nũc igit deꝰ nr̃ ꝯfitemur tibi
⁊ laudamꝰ nomen tuũ inditum
Quis ego ⁊ q̃s ꝓplus meus ut pos
simus hec tibi vniuersa ꝓmittere.
Tua sũt oĩa ⁊ que de manu tua
accepimꝰ dedimus tibi Peregrini
em̃ sumus corã te ⁊ aduene sicut
oẽs pres nr̃i. Dies nr̃i q̃si vmbra
sup terraꝫ et nulla est mora. Dñe
deꝰ noster oĩs hec copia quã pa
rauimꝰ ut edificaret domus noĩ
sancto tuo de manu tua est ⁊ tua
sunt oĩa. Scio deus meus q̃ ꝓbes
corda et simplicitatẽ diligas. vñ
et ego ĩ simplicitate cordis mei le
tus obtuli vniuersa hec et populuꝫ
tuũ qui hic reptus est vidi cũ in
genti gaudio tibi offerre donaia
Dñe deus abrahã et ysaac ⁊ isrl
patꝝ nr̃oꝝ custodi ĩ eternũ hãc
voluntatẽ cordis eoꝝ ⁊ semp ĩ ve
neracõeꝫ tui mens ista ꝑmaneat
Salomoniq̃ filio meo da cor ꝑfe
ctũ ut custodiat mãdata tua ⁊ te
stimonia tua ⁊ cerimonias tuas
⁊ fatiat vniuersa ⁊ edificet edẽ cuiꝰ
impensas paui. Precepit aũt da
uid vniuerse eccĩe. Bñdicite domĩo
dõ nr̃o Et bñdixit oĩs eccĩa domĩo
deo patꝝ suoꝝ ⁊ inclinauerunt se
⁊ adorauerũt deũ ⁊ deinde regem.
Imolaueruntq̃ victimas dño ⁊
obtulerũt holocausta die sequen
ti thauros mille arietes mille ag
nos mille cũ libaminibꝫ suis ⁊ vni
uerso ritu abũdãtissime ĩ oẽm isrl
Et ꝯmederũt ⁊ biberũt corã dño in
die illo cũ grandi leticia ⁊ vnxerũt

secūdo salomonē filiū dauid Vn
rexit autē eū dño in principē a sa
doch i pontificē. Sedit q; salomō
super soliū dñi in regem p dauid
pīe suo a cunctis placuit a paru
it illi oīs isrl Sed a vniuersi pn
cipes a potētes a cuncti filij regis
dauid dederūt manū a subiecti fu
erūt salomōi regi. Magnificauit
ergo dñs salomonē sup onem is
rahel a dedit illi gloriā regni qua
lem nullus habuit añ eū rex isrl
Igit dauid filiꝰ ysai regnauit sup
vniuersū isrl a dies quibꝰ regna
uit sup isrl fuerunt quadragīta
annī. In hebron regnauit septē
ānis a in ihrlm annis trigintatri
bus: a mortuꝰ est in senectute bō
plenꝰ diebꝰ a diuiciis a gloria: et
regnauit salomō filiꝰ eius p eo.
Gesta autē regis priora et nouis
sima scripta sūt in libro samuhel
vidētis a i libro nathan pphe at
q; in volumine gad vidētis: vnū
q; regnī eiꝰ a fortitudīs a tēporū
que transierūt sub eo siue in isrl
siue i cūctis regnis terrarum.

Explicit liber paralipomenon
pmꝰ. Incipit secūdꝰ. Ca. p.

A. Confortatꝰ est ergo
salomō filiꝰ dauid
in regno suo a dñs
erat cū eo a magnī
ficauit eū in excelsū
Precepitq; salomō vniuerso isra
heli: tribunis a centurionibꝰ a duci
bꝰ et iudicibꝰ oīs isrl a principi
bus familiarū: et abiit cū vniuer
sa multitudine in excelsum gaba
on. vbi erat tabnaculum federis
dñi q8 fecit moyses famulꝰ dei in
solitudie. Archam autē dei adduxerat dauid de cariathiarim i lo
cum quē prepauerat ei a vbi fixe
rat illi tabernaculū: hoc est i ihe
rusalē Altare q; eneū q8 fabricatus
fuerat beselehel filiꝰ vri filij ur vbi
erat cora tabernaculo domī q8 et
requisiuit salomon a oīs ecclīa.
Ascēditq; salomō ad altare eneū
coram tabernaculo federis domī:
a obtulit in eo mille hostias. Ecce
autē in ipsa nocte apparuit ei deꝰ
dicens. Postula q8 vis ut dem ti
bi. dixitq; salomō deo. Tu fecisti
cū dauid patre meo misericordiā
magnā a constituisti me regē p eo.
Nūc ergo dñe deus impleatur ser
mo tuus quē pollicitus es dauid
patri meo. Tu enī me fecisti regem
sup populū tuum multū: qui tam
innūerabilis est q; pulvis terre:
da mihi sapientiā a intelligētiā
ut ingrediar a egrediar coram po
pulo tuo Quis enim potest hunc
populū tuum digne qui tam grā
dis est iudicare. Dixit autem deꝰ
ad salomonē. Quia hoc magis
placuit cordi tuo et non postula
sti diuicias a substantiā a gloriā
neq; animas eorū qui te oderant. si
nec dies vite plurimos petisti au
tem sapientiam a sciencia: ut iu
dicare possis populū meum super
quē constitui te regē: sapientia a sci
entia data sūt tibi. diuicias autē
a substantiā a gloriam dabo tibi
ita ut nullus in regibꝰ nec ante te
nec post te fuerit simil tui. Veit
ergo salomō ab excelso gabaon
in ihrusalē coram tabernaculo fe
deris et regnauit super israhel.

B. C. D. E.

Cōgregauitq; sibi currus ⁊ equi
tes ⁊ facti sūt ei mille quadringē
ti currus ⁊ duodecimmilia equitū
et fecit eos eē ī vrbib⁹ quadriga
F. rū et cū rege in ihrl'm. Prebuitq;
rex argentū ⁊ aur̄ in iherusalē q̄
si lapides ⁊ cedros quasi sicomo
ros que nascunt̄ in campestrib⁹
multitudine magna. Adducebā
tur aūt ei equi de egipto de choa a
negotiatorib⁹ regis qui ibant et
emebāt pretio quadrigā equor̄
sexcentis argēteis ⁊ equū centum
qn̄quagīta. Similit̄ de vniūsis re
gnis ceththeor̄ et a regib⁹ sirie
emptio celebrabat̄. Ca. ij.

Decreuit autē salomon edifi
care domū nomini domī et
palatiū sibi. Et numeāuit septua
gintamilia viror̄ portātiū hume
ris ⁊ octogintamilia qui cederent
lapides in montib⁹. prepositosq;
eor̄ triamiliasexcētos Misitq̄ ad
hirā regē tyri dicens. Sicut egisti
cū dauid p̄re meo ⁊ misisti ei lig̃
cedrina ut edificaret sibi domū in
qua ⁊ habitauit. sic fac mecū ut
edificē domū noī dn̄i dei mei ⁊ cō
secrē eā ad adolendū incensū co
raz illo ⁊ fumiganda aromata et
ad ꝓposicōem panū sempiternā
⁊ ad holocaustomata māe et ves
pe. sabbatisq̄ ⁊ neomenijs ⁊ sol
lēnitatib⁹ dn̄i dei nr̄i in sempit̄nū
que mādata sūt israheli. Domus
em̄ quā edificare cupio magna ē
Magn⁹ est em̄ deus noster super
ōnes deos. Quis ḡ poteit p̄ualere
ut edificē ei dignā domū. Si celū
⁊ celi celor̄ cape eū nequeūt: quā
tus ego sū ut possim edificaē ei do
mū. Sed ad hoc tm̄ ut adoleat̄ in
censū coraz illo. Mitte igit̄ m̄ vir̄
eruditū qui nouerit opari ī auro
et argento ere et ferro purpura
coccino ⁊ iacincto ⁊ qui sciat scul
pere celaturas cū hijs artificibus
quos mecū habeo in iudea et in
iherusalē quos prepauit dauid
pater meus. Sed ⁊ ligna cedrina
mitte mihi ⁊ artheutina ⁊ pinea
de libano. Scio enī q̄ s̄ui tui no
uerint cedere ligna de libano. Et
erūt serui mei cū seruis tuis ut pa
rentur mihi ligna plurīa. Dom⁹
enim quā cupio edificaē magna
est nimis ⁊ indita. Preterea ope
rarijs q̄ cesuri sūt ligna seruis tu
is dabo ī cibaria tritici choros vi
ginti milia ⁊ ordei choros totidem
Oleiq̄ sata vigintimilia. Dixit āt
hirā rex tiri p litteras q̄s miseāt
salomoni Quia dilexit dn̄s ꝓpl'm
suū. idcirco te regnare fecit sup eū
Et addidit dicens Bn̄dictus dn̄s
deus israhel qui fecit celū ⁊ terraz
qui dedit dauid regi filiū sapien
tē ⁊ eruditū ⁊ sensatū atq; prudē
tem ut edificaret domū dn̄o ⁊ pa
latiū sibi. Misi ḡ tibi vir̄ pruden
tē ⁊ scientissimū: hirā patrē meū
filiū mulieris de filiab⁹ dan cui⁹
pat̄ fuit tyrius qui nouerit opera
ri in auro ⁊ āgento. ere ⁊ ferro ⁊
marmore ⁊ lignis. in purpuraq̄
⁊ iacincto ⁊ bissino ⁊ coccino ⁊ q̄
sciat celare oēm sculpturā ⁊ adin
uenire prudent̄ quodcūq; in ope
necessariū est cū artificib⁹ tuis et
cū artificib⁹ dn̄i mei dauid p̄ris
tui. Triticū ḡ ⁊ ordeū ⁊ oleū ⁊ vi
nū que pollicitus es dn̄e mi mitte
s̄uis tuis. Nos autē cedem⁹ ligna
de libano q̄t necessaria habueris

et applicabimus ea ratibus per mare in
ioppe. tuum autem erit transferre ea in
ihrlm. Numerauit igitur salomon
omnes viros proselitos qui erant in ter
ra israel post dinumerationem quam
dinumerauit pater eius: et inuenti sunt cen
tum quinquaginta milia et tria milia
sexcenti. Fecitque ex eis septuaginta
milia que humeris onera portarent
et octoginta milia que lapides de mon
tibus cederent. tria autem milia et sex
centos prepositos operum populi. Ca. iij.

Et cepit salomon edificare do
mum domini in ihrlm in monte mo
ria qui demonstratus fuerat dauid
patri eius: in loco quem parauerat da
uid in area ornan iebusei. Cepit
autem edificare mense secundo anno
quarto regni sui. Et hec sunt funda
menta que iecit salomon ut edifica
ret domum dei: longitudinis: cubitos
in mensura prima sexaginta. latitu
dinis: cubitos viginti. Porticum
vero ante frontem que tendebatur in
longum. iuxta mensuram latitudinis
domus: cubitorum viginti. Porro al
titudo centum viginti cubitorum erat
Et deaurauit eam intrinsecus au
ro mundissimo. Domumque maiorem te
xit tabulis ligneis abiegnis et la
minas auri obrizi affixit per totum.
Sculpsitque in ea palmas et quasi ca
tenulas seinuicem complectentes. Stra
uitque pauimentum templi preconfissio
marmore: decore multo. Porro au
rum erat probatissimum de cuius lami
nis texit domum et trabes eius et po
stes et parietes et ostia et celauit
cherubim in parietibus. Fecitque domum
sanctisanctorum longitudinem iuxta
latitudinem domus cubitorum viginti:
et latitudinem similiter viginti cubito
rum. Et laminis aureis texit eam quasi ta
lentis sexcentis. sed ut dauos fecit
aureos ita ut singuli dauisidos
quinquagenos appenderent Cenacu
la quoque texit auro. Fecit eciam in
domo sanctisanctorum cherubim du
os opere statuario et texit eos auro
Ale cherubim viginti cubitis extende
bantur: ita ut vna ala haberet cubi
tos quinque et tangeret parietem do
mus et altera quinque cubitos habens
alam tangeret alterius cherub. Simi
liter cherub alterius ala quinque habebat
cubitos et tangebat parietem: et ala
eius altera quinque cubitorum: alam
cherub alterius contingebat. Igitur
ale vtriusque cherub expanse erant
et extendebantur per cubitos viginti.
Ipsi autem stabant erectis pedibus
et facies eorum erant verse ad exte
riorem domum Fecitque velum ex iacin
cto purpura cocco et bisso et intex
uit ei cherubim. Ante fores etiam templi
duas columnas que triginta et qui
que cubitos habebant altitudinis.
Porro capita earum quinque cubito
rum: necnon et quasi catenulas in ora
culo et supposuit eas capitibus colum
narum. Malagranata etiam centum que ca
tenulis interposuit. Ipsasque co
lumnas posuit in vestibulo templi
vnam a dextris et alteram a sinistris
Eam que a dextris erat vocauit iachim:
et que ad leuam vocauit booz.

Fecitque altare eneum Ca. iiij.
viginti cubitorum longitudinis et
viginti cubitorum latitudinis: et decem cu
bitorum altitudinis. Mare etiam eneum fu
sile decem cubitis a labio vsque ad la
bium: rotundum per circuitum Quinque cubi
tos habebat altitudinis et funiculus trigin
ta cubitorum ambigebat gyrum eius.

Similitudo q̄ boū erāt subt̄ illud.
Et decez cubitis quedaz extrinsecus
celatuē quasi duob⁹ versibz aluū
maris circuibāt. Boues aūt erāt
fusiles ⁊ ip̄m mare sup duodecim
boues impositū erat quoꝝ tres re
spitiebant ad aq̄lonē et alij tres
ad occidentē. Porro tres alij meri
diē ⁊ tres qui reliqui erāt orientē
hn̄tes maē suppositū. Posteriora
aūt boū erant intrinsecus sub mari
Porro vastitas ei⁹ habebat men
surā palmi ⁊ labiū illius erat q̄si
labiū calicis vel repādililij. capi
ebatq̄ triamilia metretas. Fecit
q̄ concas decez ⁊ posuit qn̄q̄ a dex
tris ⁊ qn̄q̄ a sinistris ut lauarēt
in eis om̄a que in holocaustū ob
laturi erant. Porro in mari sacdo
tes lauabant̄. Fecit aūt ⁊ cādela
bra aurea decez scd̄m spetiē quam
iusserat fieri et posuit ea in tēplo
qn̄q̄ a dextris ⁊ qn̄q̄ a sinistris.
Necnō ⁊ mēsas decez ⁊ posuit eas
in tēplo qn̄q̄ a dextris ⁊ qn̄q̄ a si
nistris. Fialasq̄ aureas centū Fe
cit etiā atriū sacerdotū ⁊ basilicā
grandez ⁊ ostia in basilica q̄ texit
ere. Porro mare posuit ī latere dex
tro ꝯtr̄ orientē ad meridiez Fecit
aūt hirā lebetas ⁊ creagras ⁊ fia
las ⁊ ꝯpleuit oē opus regis in do
mo dei. hoc ē colūnas duas ⁊ epi
stilia ⁊ capita ⁊ quasi quedā retia
cula que capita tegerent sup epi
stilia. Malag̃natacq̄ quadringē
ta ⁊ retiacula duo ita ut bini ordi
nes malagranatorū singul̄ retia
culis iungerent̄ q̄ ꝓtegerēt episti
lia ⁊ capita colūnaꝝ. Bases etiaz
fecit ⁊ concas quas supposuit ba
sibus. mare vnū. bouesq̄ duode
cim sub mari ⁊ lebetas ⁊ creagr̄s
⁊ fialas. Oīa vasa fecit salomoni
hirā pr̄ ei⁹ in domo dn̄i ex ere mū
dissimo. In regiōe iordaīs fudit
ea rex ī argillosa terra int̄ sochot
⁊ saredata. Erāt aūt multitudo va
soꝝ innumerabilis ita ut ignora
ret̄ pōdus eris. Fecitq̄ salomon
om̄a vasa dom⁹ dei ⁊ altaē aureū
⁊ mensas ⁊ sup eas panes ꝓposi
tionis. Candelabraq̄ cū lucernis
suis ut lucerent an̄ oraculū iuxta
ritū ex auro purissimo ⁊ florentia
quedaz ⁊ lucernas et forcipes au
reos. Om̄a de auro mūdissimo fa
cta sūt Thimiamateriaq̄ et thu
ribula ⁊ fialas ⁊ mortaiola ex au
ro purissimo Et ostia celauit tem
pli interioris idest ī sāctasanctoꝝ
⁊ ostia tēpli forinsecus aurea Sic
q̄ cōpletū est omne op⁹ q̄d fecit
salomon in domo dn̄i. Ca. v.

Intulit igit̄ salomon om̄a que vo
uerat dauid pat̄ suus. argentū ⁊
auꝝ ⁊ vniūsa vasa posuit in the
sauris dom⁹ dn̄i. Post que ꝯgre
gauit maiores natu isrl̄ ⁊ cūctos
p̄ncipes tribuū ⁊ capita familiaꝝ
filijs israhel in ihrl̄m ut adduce
rent archaz federis dn̄i de ciuitate
dauid q̄ ē in syon. Venerūt itaq̄
ad regē om̄es viri israhel ī die sol
lemni mensis septimi. Cūq̄ venis
sent cūcti seniorū israhel portaue
runt leuite archā et intulerūt eaz
⁊ oēz paraturā tab̄naculi. Porro
vasa sanctuarij que erāt in taber
naculo portauerūt sacerdotes cuz
leuitis. Rex aūt salomō ⁊ vniuer
sus cetus israhel ⁊ om̄es q̄ fuerūt
ꝯgregati ante archā imolabant
arietes ⁊ boues absq̄ vllo nūero

Tāta eī erat multitudo victiarꝝ Et
intulerūt sacdotes archā federis
dñi in locū suū ⁊ ad oraculū tēpli
in scāsāctoꝝ subter alas cherubī
ita ut cherubin expāderent alas
suas sup locuꝫ in quo posita erat
archa ⁊ ipsā archā tegerēt cū ve
ctib⁹ suis. Vectiū autē q̄b⁹ porta
bat archa: qꝛ paululū longiores
erāt: capita parebāt añ oraculuꝫ
Si vero quis paululū fuisset extrñ
secus: eos videre nō poterat. Fuit
itaqꝫ archa ibi vsqꝫ ī pñtē diē Ni
hilqꝫ erat aliud in archa ñ due
tabule q̄s posueāt moyses ī oreb
qñ legē dedit dñs filijs isrl egre
dientib⁹ ex egipto. Egressis autē
sacerdotib⁹ de sāctuario. oēs eī sa
cerdotes q̄ ibi potuerāt inueīri scī
ficati sūt: nec adhuc ī illo tpe vi
ces ⁊ ministeriorū ordo int̄ eos di
uisus erat: tā leuite q̄ cātores ⁊ ⁊
q̄ sub asaph erāt ⁊ q̄ sb hemā ⁊ q̄
sb ydithun. filij et frēs eoꝝ vesti
ti bissinis: cymbal ⁊ psalterijs ⁊
citharis ɔcrepabāt stātes ad ori
entalē plagā altaris: ⁊ cū eis sac
dotes centūuiginti canētes tubis.
Igit̄ cūctis pit̄ ⁊ tubis ⁊ voce ⁊ cī
balis ⁊ orgaīs ⁊ diuisi geneis mu
sicoꝝ cōcinentibꝫ et vocē in subli
me tollētib⁹: longe sonit⁹ audie
bat̄: ita ut cū dñm laudare cepis
sēt ⁊ dicē. cōfitemī dño qm̄ bon⁹:
qm̄ in eternū mīa ei⁹: impleretur
dom⁹ di nube: ne possent sacdotes
stare ⁊ ministrare ꝓpt̄ caliginem.
Cōpleuerat enim gloria domini
domū dei. Ca. vi.

Vnc salomon ait. Domin⁹
pollicitus est ut habitaret
in caligine. ego autē edificaui do
mū nomī ei⁹ ut hītaret ibi in ꝑpe
tuū. Et ɔuertit rex faciez suā ⁊ bñ
dixit vniuerse multitudī isrl. Nā
ōnis turba stabat intēta. Et ait.
Bñdict⁹ domin⁹ de⁹ isrl: q̄ qd locu
tus est dauid pr̄i meo ope cōple
uit dicens. A die qua eduxi ꝓplm
meū de terra egipti: nō elegi cītatē
de cunctis tribub⁹ isrl ut edificaē
tur in ea dom⁹ nomī meo: neqꝫ ele
gi quēq̄ aliū virū ut esset dux in
ꝓplo meo isrl. ꝫ elegi ihrlm ut sit
nomē meū in ea ⁊ elegi dauid ut
ɔstituerez eū sup populū meū isrl
Cūqꝫ fuissꝫ voluntatis dauid pa
tris mei ut edificaret domuꝫ noī
dñi dei isrl: dixit dñs ad eū. Quia
hec fuit volūtas tua ut edificaēs
domū noī meo: bene quidē fecisti
huiuscemodi habē voluntatem.
ꝫ non tu edificabis mihi domuꝫ.
Verūtamē filius tu⁹ qui egredie
tur de lūbis tuis: ipe edificabit do
mū nomī meo. Compleuit ergo
domin⁹ sermōem suū quē locut⁹
fuerat ⁊ ego surrexi ꝓ dauid pr̄e
meo: ⁊ sedi sup thronum israhel
sicut locutus est dñs: ⁊ edificaui
domū nomini dñi de israhel. ⁊ po
sui in ea archam in qua est pactū
domini quod pepigit cum filijs is
rahel. Stetit ergo coram altari do
mini ex aduerso vniuerse multi
tudinis israhel ⁊ extendit man⁹
suas. Siquidem fecerat salomon
basim eneam et posuerat eam in
medio basilice: habentem quin
qꝫ cubitos longitudinis ⁊ quinqꝫ
latitudinis ⁊ tres cubitos altitu
dinis. Stetitqꝫ sup eaꝫ ⁊ deinceps
flexis geīb⁹ cōñ vniūsā multitudi
nē isrl ⁊ palmis ī celū leuatis ait

dñe deꝰ isrl̄ nō est simil̄ tui deus
in celo ⁊ in terra qui custodis pa
ctū ⁊ miseicordiā cū ſuis tuis qui
ambulant corā te ī toto corde suo
q̄ p̄stitisti ſuo tuo dauid p̄ri meo
quecūq; locutus fueras ei ⁊ q̄ ore
ꝓmiseās ope ꝯplesti. sicut ⁊ p̄ns
tēpꝰ ꝓbat. Nūc ḡ dñe deꝰ israhel
īple seruo tuo p̄ri meo dauid que
cūq; locutus es dicēs. Nō defitiet
ex te vir corā me qui sedeat super
thronū isrl̄ ita tñ si custodierint
filij tui vias meas ⁊ ābulauerīt
in lege mea sicut et tu ambulasti
corā me. Et nunc dñe deus israhel
firmet̄ sermo tuꝰ quē locutus es
ſuo tuo dauid. Ergo ne credibile
est ut habitet deꝰ cū hominibꝰ su
ꝑ terrā. Si celū et celi celoꝝ nō te
capiūt. quantomagis domꝰ ista
quā edificaui. Sed ad hoc tm̄ fa
cta est ut respitias oracōem serui
tui ⁊ obsecracōez eiꝰ dñe deꝰ meꝰ
⁊ audias p̄ces quas fudit famu
lus tuus corā te ut apias oculos
tuos sup domuz istā diebꝰ ac no
ctibus sup locū in quo pollicitus
es ut inuocet̄ nomē tuū ⁊ exaudi
res oracōem quā seruus tuꝰ orat
in eo ⁊ exaudias p̄ces famuli tui
⁊ ꝓpl̄i tui israhel. Quicūq; orauerit
ī loco isto. exaudi de habitaculo
tuo idest de cel̄ et ꝓpitiare. Si pec
cauerit quispiā in ꝓximū suū ⁊ iu
rare ꝯtra eū paratus venerit: seq;
maledicto ꝯstrinxerit corā altari
ī domo ista tu audies de celo et fa
ties inditiū ſuoꝝ tuoꝝ ita ut red
das iniquo viā suā ī caput ꝓpriū
⁊ vlciscais iustū retribuēs ei ſm̄
iustitiā suā. Si supatus fuerit po
pulꝰ tuꝰ isrl̄ ab īimicis peccabūt
em̄ tibi ⁊ ꝯuersi egerint peītentiā et
obsecrauerint nomē tuū ⁊ fuerīt
deprecati in loco isto tu exaudies
de celo ⁊ ꝓpitiare pctō ꝓpl̄i tui isra
hel ⁊ reduc eos in terrā quā dedi
sti eis ⁊ patribus eoꝝ. Si clauso
celo pluuia nō fluxeit ꝓpt̄ peccata
populi tui ⁊ dep̄cati te fuerint ī lo
co isto ⁊ ꝯfessi noī tuo et ꝯuersi a
peccatis suis cū eos afflixeis exau
di de celo dñe ⁊ dimitte pctā ſuis
tuis ⁊ ꝓpl̄i tui isrl̄ ⁊ doce eos viaz
bonā ꝑ quā ingrediant̄ ⁊ da plu
uiā terre quā dedisti ꝓpl̄o tuo ad
possidenduz. Fames si orta fuerit
in terra ⁊ pestilentia erugo et au
rugo ⁊ locusta ⁊ brucus ⁊ hostes
vastatis regionibz portas obsede
rint ciuitatis oīsq; plaga ⁊ īfirmi
tas presserit si q̄s de ꝓpl̄o tuo isrl̄
fuerit dep̄catus ꝯgnoscēs plagā
⁊ infirmitatē suā et expāderit ma
nꝰ suas in domo hac tu exaudies
de celo de sb̄limi scilicz habitacu
lo tuo ⁊ ꝓpitiare ⁊ redde vnicuiq;
scd̄m vias suas q̄s nosti eum ha
bere in corde suo Tu em̄ solus no
sti corda filioꝝ hominū ut timeāt
te ⁊ ambulēt in vijs tuis. cunctis
diebꝰ quibz viuūt sup fatiē terre
quā dedisti p̄ribꝰ nostris. Extr̄nū
q̄ qui nō est de ꝓpl̄o tuo isrl̄ si ve
nerit de t̄ra longinq̄ ꝓpt̄ nomē tu
um magnū ⁊ ꝓpt̄ manū tuam ro
bustā ⁊ brachiū tuum extentū ⁊
adoāuerit ī loco isto tu exaudies
de celo firmissimo hītaculo tuo ⁊
faties cūcta ꝑ quibꝰ inuocauerit
te ille pegrinꝰ ut sciant oēs ꝓpl̄i
terre nomē tuū ⁊ timeant te sicut
populꝰ tuꝰ isrl̄ ⁊ cognoscant q̄a
nomē tuū inuocatū est sup domū

hãcquã edificaui. Si egressus fu
erit popul⁹ tu⁹ ad bellũ cõtra adu
sarios suos. p viam in qua mise
ris eos adorabũt te cõ viam in
q̃ ciuitas hec est quã elegisti ⁊ do
m⁹ quã edificaui nomĩ tuo ut ex
audias de celo p̃ces eoꝝ ⁊ obsec
cõez ⁊ vlciscaris. Si autẽ peccaue
rint tibi: neq; em̃ est homo q̃ non
peccet: ⁊ iratus fueris eis et tradi
deris hostib⁹ ⁊ captiuos duxerĩt
eos in terrã longinquã vel certe
q̃ iux̃ est: ⁊ cõuersi in corde suo in
terra ad quã captiui ducti fuerãt
egerint penitẽtiaꝫ ⁊ dep̃cati te fue
rint in terra captiuitatis sue dicẽ
tes. peccauim⁹. iniq̃ fecimus. iniu
ste egim⁹: ⁊ reuersi fuerint ad te ĩ
toto corde suo ⁊ tota aĩa sua ĩ ter
ra captiuitatis sue ad quaꝫ ducti
sunt adorabũt te cõ viam terre
sue quã dedisti p̃rib⁹ eoꝝ ⁊ vrbis
quã elegisti ⁊ dom⁹ quã edificaui
nomĩ tuo ut exaudias de celo h°
est de firmo habitaculo tuo p̃ces
eoꝝ ⁊ facias iudiciũ ⁊ dimittas
populo tuo q̃uis peccatori. Tu es
enĩ de⁹ me⁹. Aperiant̃ queso ocu
li tui et aures tue intente sint ad
oracõem que fit in loco isto Nũc
igit̃ consurge dñe de⁹ in requiem
tuã tu ⁊ archa fortitudĩs tue. Sa
cerdotes tui dñe de⁹ induãtur sa
lutẽ ⁊ sancti tui letentur in bonis.
Dñe de⁹ me⁹ ne auerseris faciem
xp̃i tui. Memẽto misericordiarũ
dauid serui tui. Cũq; cõplesset sa
lomõ fundẽs preces: ignis descen
dit de celo ⁊ deuorauit holocausta
⁊ victĩas et maiestas dñi imple
uit domũ nec poterant sacerdotes
ingredi tẽplũ domĩ eo q̃ implessꝫ
maiestas dñi templũ dñi. Sed ⁊
õnes filij isrl̃ videbant descẽdẽteꝫ
ignem ⁊ gloriaꝫ dñi sup domũ et
corruentes p̃ni in terram sup pa
uimentũ stratũ lapide adorauerĩt
⁊ laudauerũt dñm qm̃ bon⁹: qm̃
in seculũ mĩa eius. Rex autẽ ⁊ om
nis popul⁹ immolabant victimas
corã dño.

Ca. vij.

Mactauit igit̃ rex salomõ ho
stias: boum vigintiduo mi
lia. arietuꝫ centũuiginti milia. Et
dedicauit domũ dei rex ⁊ vniũsus
popul⁹. Sacerdotes autẽ stabant
in officijs suis ⁊ leuite in organis
carminũ dñi q̃ fecit dauid rex ad
laudandũ dñm: qm̃ in seculũ mi
sericordia ei⁹ ymnos dauid canẽ
tes p man⁹ suas. Porro sacdotes
canebant tubis añ eos cunctusq;
isrl̃ stabat. Scĩficabitq̃ salomõ
mediũ atrij ante tẽplũ dñi. Obtu
lerat enĩ ibi holocausta ⁊ adipes
pacificoꝝ quia altare eneum q̃d
fecerat nõ poterat sustinere holo
causta ⁊ sacrificia ⁊ adipes. Fecit
ergo salomõ sollẽnitatẽ in tẽpore
illo septẽ diebꝫ ⁊ õnis isrl̃ cũ eo.
eccĩa mag̃ valde ab ĩtroitu emat
vsq; ad torrenteꝫ egipti. Fecitq;
die octauo collectaꝫ eo q̃ dedicas
set altaẽ septẽ dieb⁹ ⁊ sollẽnitatẽ
celebrassꝫ dieb⁹ septẽ. Igr̃ ĩ die vi
cesiãtertia mens̃ septimi dimisit
ꝓpl̃os ad tabnacula sua letantes
atq; gaudẽtes sup bono q̃d fecerãt
dñs dauid ⁊ salomõi ⁊ isrl̃ ꝓpl̃o
suo. Cõpleuitq; salomõ domũ do
mĩ ⁊ domũ regis ⁊ oĩa q̃ dispo fue
rat ĩ corde suo ut facẽt ĩ domo dñi
⁊ in domo sua ⁊ ꝓspat⁹ ẽ. Apparu
it autem ei dominus nocte et ait.

Audiui oraco̅em tuā a elegi locū
istū mihi i domū sacrificij Si clau
sero celum a pluuia nō fluxerit a
mādauero a p̄cepo locuste ut de
uoret terrā a misero pestilentiam
in populū meū. ꝯ̄ius autē ꝑ̄plus
meus sup quos inuocatū est no
men meū. deprecatus me fuerit et
exquisierit faciē meā a egerit pe̅
tentiaz a viis suis pessimis et ego
exaudiaz de celo a ꝓpitius ero pec
catis eoz a sanabo terraz eorū. Aū
liq̄ mei erūt apti a aures mee ere
cte ad oraco̅em ei⁹ q̄ in loco isto
orauerit. Elegi em̄ a sāctificaui lo
cū istū ut sit nomē meuz ibi i sem
piternū a p̄maneant oculi mei a
coz meuz ibi cūctis diebz. Tuq̄ si
ambulaueris coā me sicut ambu
lauit dauid pat̄ tuꝰ et feceris iux̄
oīa q̄ precepi tibi a iustitias me
as iudiciaq̄ seruaueris. suscitabo
thronū regni tui sicut pollicit⁹ sū
dauid p̄i tuo dicens. Nō auferet̄
de stirpe tua vir q̄ nō sit p̄ncep̄s i
isrl. Si aūt aūsi fueritis a dereliq̄
ritis iustitias meas a p̄cepta mea
q̄ ꝓposui vobis a abeūtes seruieri
tis dīs aliēis a adoraueritis eos
euellaz vos de terra mea quaz de
di vobis a domū hanc quaz edifi
caui nomi meo ꝑpitiā a fatie mea
a tradā eam in parabolā a in exē
plū cūctis ꝑplis a dom⁹ ista erit i
puerbium vmūsis transeuntibz
a dicent stupentes Quare fecit do
min⁹ sic terre huic a domui huic
Respondebūtq̄. Quia dereliquerūt
dīm deum patz suoz qui eduxit
eos de terra egipti a apprehēdēt
deos alienos a adorauerūt eos
et coluerunt. idcirco venerūt sup
eos vmūsa hec mala.

Ca. viij.

Expletis aūt viginti annis
postq̄ edificauit salomō do
mū dīni a domū suaz ciuitates q̄s
dederat hyrā salomoni edificauit
a habitare ibi fecit filios israel.
Abijtq̄ i emath suba a obtinuit
eā a edificauit palmirā i deserto
a alias cīates mumtissimas edi
ficauit i emath. Extruxitq̄ bethо
ron supioꝛē a bethoron inferioꝛez
ciuitates muratas habentes por
tas a vectes a seās. Balaath etiā
et oīes vrbes firmissimas q̄ fue
rūt salomonis. cūctasq̄ vrbes q̄
drigazz a vrbes equitū. Oīa que
cūq̄ voluit fecit rex salomō atq̄
disposuit edificauit in iherusalem
a in libano a i vmūsa terra pote
statis sue. Oēm populū qui dereli
ctus fuerat de hetheis a amoꝛreis
a ferezeis a eueis a iebuseis q̄ nō
erant de stirpe israel de filijs eoz
a de posteris quos nō īmfecerāt
filij israel. subiugauit salomon
in tributarios vsq̄ in diez hanc
Porro de filijs israel nō posuit ut
seruirēt opibz regis. Ipsi em̄ erāt
viri bellatoꝛes a duces p̄mi a p̄n
cipes q̄drigazz a equitiz ei⁹. Oēs
aūt p̄ncipes exercitus regis salo
monis fuerūt ducenti q̄nquagin
ta qui erudiebant populū. Filiā
vero pharaonis trāstulit de ciui
tate dauid in domū quaz edifica
uerat ei. dixit em̄. Nō habitabit
uxor mea i domo dauid regis isrl
eo q̄ sanctificata sit. q̄ ingressa ē
in eā archa dīni. Tūc obtulit salo
mon holocausta dño sup altare
domini qđ extruxeāt añ porticum
ut p̄ singulos dies offerret̄ in eo

iuxta preceptū moysi ī sabbatis
⁊ in kalēdis ⁊ in festis dieb⁹ ter
p annū id ē in sollēnitate azimo
rū ⁊ sollēnitate ebdomadaꝝ ⁊ in
sollēnitate tabernaculoꝝ. Et cōsti
tuit iux̄ dispositōez dauid patris
sui officia sacerdotū in ministeriis
suis ⁊ leuitas ī ordine suo ut lau
darēt ⁊ ministrarēt corā sacerdo
tib⁹ iux̄ ritū vniuscuiusq; diei ⁊ ia
nitoēs ī diuisioīb; suis p portā ⁊
portā. Sic em̄ precepat dauid hō
dei. Nec pret̄gressi sūt de mādatis
regis taz sacerdotes q̄ leuite ex oī
b⁹ que precepat. Et in custodiis
thesaurorū oēs impēsas p̄patas
habuit salomō ex eo die quo fū
dauit domū dñi vsq; in diē q̄ pfe
cit eaz. Tūc abijt salomō in asiō
gaber ⁊ in hailath ad orā maris
rubri que est in terra edom. Misit
ḡ ei hiram p man⁹ seruoꝝ suoruz
naues ⁊ nautas gnaros maris ⁊
abierunt cū seruis salomonis in
ophir. Tulerūtq; inde quadrīgē
ta qn̄q̄ginta talenta auri ⁊ attule
rūt ad regē salomōez. Ca. ix.

Reginaq̄ saba cū audissz fa
mā salomōis venit ut tēpta
ret eū in enigmatib⁹ ī ihrl̄m cum
magnis opib⁹ ⁊ camelis q̄ por ta
bant aromata ⁊ auri plurimū gē
masq; precōsas. Cūq; venissz ad
salomonē locuta est ei quecūq;
erāt in corde suo. Et exposuit ei sa
lomō ōnia q̄ ꝓposuerat nec q̄cq̄
fuit qd̄ nō pspicuū ei fecerit. Que
postq̄ vidit sapiētiaz. s. salomōis
⁊ domū quā edificauerat necnō
⁊ cibaria mense eius ⁊ habitacu
la seruoꝝ ⁊ officia ministroꝝ ei⁹
⁊ vestimēta eorū: pincernasq̄ et
vestes eoꝝ ⁊ victimas q̄s imola
bat ī domo dñi: nō erat pre stupo
re vltra in ea spūs. Dixitq; ad re
gez. Verus est sermo quē audie
raz in terra mea de virtutib⁹ et sa
pientia tua. Nō credebā narranti
b⁹ donec ipsa venissez ⁊ vidissent
oculi mei ⁊ ꝓbassez vix medietatē
sapientie tue mihi fuisse narratā
Vicisti famā virtutib⁹ tuis. Bea
ti viri tui et beati serui tui: hij q̄ as
sistunt corā te ōni tepe ⁊ audiūt
sapientiā tuaz. Sit dñs de⁹ tuus
bn̄dict⁹ q̄ voluit te ordīare super
thronū suū regē dñi dei tui. Quia
diligit de⁹ isrl̄ ⁊ vult seruare euz ī
eternū idcirco posuit te sup euz re
gē ut facias iudicia atq; iusticiā
Dedit autē regi centūuiginti talē
ta auri ⁊ aromata multa nimis ⁊
gēmas p̄ciosissimas. Non fuerit
aromata talia ut hec q̄ dedit regi
na saba regi salomoni. Sz ⁊ serui
hiram cū seruis salomōis attule
rūt auꝝ de ophir ⁊ ligna thijna
⁊ gēmas precōsissimas. De q̄bus
fecit rex de lignis sez thijnis ḡd⁹
ī domo dñi ⁊ in domo regia: citha
rasq̄ et psalteria cātorib⁹ Nūq̄
visa sunt in terra iuda ligna ta
lia. Rex autē salomō dedit regine
saba cuncta q̄ voluit ⁊ q̄ postula
uit ⁊ multo plura q̄ attuleāt ad
eū. Que reuersa abijt in terrā suā cū
seruis suis. Erat autē pond⁹ auri
qd̄ afferebat̄ salomoni p singl̄os
ānos sexcēta sexaginta sex talēta
auri excepta ea sūma quaz legati
diuersarū gentiū ⁊ negociatoēs
afferre cōsueuerāt: ōnesq; reges
arabie ⁊ satrape terrarū q̄ ꝯporta
bant aurū ⁊ argentum salomōi.

Fecitq; igit rex salomō ducētas
hastas aureas. de sūma sexcētoꝝ
aureoꝝ qui in singul' hastis expē
debāt. Trecētaq; scuta aurea trecē
toꝝ aureoꝝ quibꝫ tegebātur sin
gula scuta. Posuitq; ea rex in ar
mamētario qđ eāt ɔsitū nemoē.
Fecitq; rex soliū eburneū grāde
⁊ vestiuit illđ auro mūdissimo.
Sexq; gradus quibꝰ ascēdebat
ad soliū ⁊ scabellū aureū ⁊ brachi
ola duo altrinsecꝰ ⁊ duos leōes
stātes iux brachiola sed ⁊ alios
duodecim leūculos stantes super
sex gradꝰ ex vtraq; pte. Nō fuit
tale soliū ī vniuersis regnis. Oīa
q; vasa ɔuiuij regis erāt aurea ⁊
vasa domꝰ saltus libani ex auro
purissimo. Argētū em̄ in diebꝰ il
lis ꝑ nihilo reputabat. Siquidē
naues regis ibāt ī tharsis cū ser
uis hirā semel in tribꝫ ānis et de
ferebāt inde auꝝ ⁊ argētū ⁊ ebur
⁊ simeas ⁊ pauos. Magnificatꝰ
ē igitur salomō sup omēs reges
terre pre diuicijs ⁊ gloria. Oēsq;
reges terrarū desideābāt videre fa
ciē salomonis ut audirēt sapiē
ciaꝫ quā dederat deꝰ in corde eiꝰ Et
deferebāt ei munera vasa argen
tea ⁊ aurea ⁊ vestes ⁊ arma ⁊ aro
mata equos ⁊ mulos ꝑ singulos
ānos. Habuitq; salomō quadr̄
gintamilia equoꝝ in stabulis et
curruuꝫ equitūq; duodecīmilia.
Cōstituitq; eos in vrbibꝫ q̄driga
rū ⁊ vbi eāt rex ī iherusalē. Exercu
it etiā potestatē sup cūctos reges
a flumine eufraten vsqꝫ ad terrā
philistinorū ⁊ vsqꝫ ad terminos
egipti. Tātamq; copiā p̄buit ar
gēti in iherusalē quasi lapidū et
cedrorū tātaꝫ multitudinē velut si
comoꝝ q̄ gignūtur in cāpestribꝰ
Adducebātur aūt ei equi de egip
to cūctisqꝫ regionibꝰ. Reliqua āt
opm̄ salomonis prioꝝ ⁊ nouissi
morū scripta sūt in verb nathan
ꝓphe ⁊ in libris ahie sylonitis ī
visioneq; addo vidētis cōn̄ ihero
boā filiū nabath. Regnauit aūt
salomō in iherusalē sup oēm isrl
quadr̄ginta ānis Dormiuitq; cū
patribus suis ⁊ sepelierūt euꝫ in
ciuitate dauid regnauitq; roboā
filius eiꝰ ꝓeo. Capitulū. x.

Profectus ē āt roboā in sichē
Illuc em̄ cūctꝰ isrl cōuene
rat ut ɔstituerēt eū regē. Qđ cum
audisset iheroboā filius nabath
q̄ erat ī egipto fugerat q̄ꝓpe illuc
an̄ salomonē statim reuersus ē.
Vocauerūtq; eū et venit cū vniu
so isrl et locuti sūt ad roboam di
centes. Pater tuus durissimo iu
go nos pressit tu leuiora impera
patri tuo q̄ nob imposuit grauez
seruitutē ⁊ paululū de onere sb̄le
ua ut seruiamꝰ tibi. Qui ait. Ptꝰ
tres dies reuertimini ad me Cūq;
abisset ꝓplus iniit cōsiliū cū seni
bus q̄ steterāt coraꝫ patre eiꝰ sa
lomone dū adhuc viueret dicēs
Quid datis cōsilij ut rn̄deaꝫ popu
lo. Qui dixerūt ei. Si placueris po
pulo huic ⁊ lenieris eos verb de
mētibꝰ seruiēt tibi omni tpe. At
ille reliquit cōsiliū senū ⁊ cū iuue
nibus tractare cepit q̄ cum eo nu
triti fuerant ⁊ erāt ī comitatu il
lius. Dixitq; ad eos. Quid vob vi
detur vel rn̄dere q̄d debeo populo
huic q̄ dixit mihi subleua iugum
qđ imposuit nob pr̄ tuus. At illi

rũ dicunt ut inueniãs a nutriti cũ eo in delicijs atq; dixerũt Sic loq̃ ris pplo q̃ dixit tibi·pr̃ tuꝰ aggrauauit iugũ nr̃m tu sl̃eua a rũ debis ei·Mimmꝰ digitꝰ meꝰ grossior est lũbis pris mei·Pat meꝰ imposuit vobis graue iugũ a ego maiꝰ põdus apponaz·Pater meꝰ cecidit vos flagellis·ego vero cedaz vos scorpiombꝰ·Venit ergo ihero boam a vniuersus populꝰ ad roboã die tertõ sicut precepat eis Respõditq; rex duã:derelicto cõsilio seniũ locutusq; ẽ iuxt̃ iuuenũ volũtatẽ·Pat meꝰ graue vob̃ imposuit iugũ qd̃ ego grauiꝰ faciã·Pater meꝰ cecidit vos flagellis·ego vẽo cedam vos scorpiombꝰ·Et nõ acquieuit pplõ p̃cibz·Erãt enĩ voluntatis dei ut opleret̃ sermo eiꝰ quẽ locutꝰ fuerat p manũ ahie silonitis ad iheroboã filiũ nabath Populãt vniuersꝰ rege durioã dicẽte sic locutꝰ ẽ ad eũ Nõ ẽ nob̃ pars in dauid neq; hẽditas in filio ysai reũtẽ i tabnacla tua isrl̃·Tu aũt pasce domũ tuã dauid·Et abijt israhel i tabnacula sua·Sup filios ãt isrl̃ q̃ habitabãt in cũtatibꝰ iuda:regnauit roboã·Misit rex roboam aduraã q̃ preerat tributis a lapidauerũt eũ filij isrl̃ a mortuꝰ ẽ·Porro rex roboã curru festinauit ascendere a fugit in ihrl̃m·Recessitq; isrl̃ a domo dauid vsq; ad diem hãc·Factũ est aũt cũ audisset õis isrl̃ q reuersus eẽt iheroboaz:miserũt et vocauerũt eũ congregato cetu a cõstituerũt eũ regẽ sup õnem isrl̃:nec secutꝰ est quispiaz domũ dauid preter tribũ iuda solam· Ca·xi·

Venit autẽ roboam in ihrl̃m: a cuocauit vniuersã domũ iuda a beniamin centũ octoginta milia electoz atq; bellantiũ:ut dimicaret cõtra isrl̃ a reuerteret ad se regnũ suũ·Factusq; est sermo domi ad semeiã hominẽ dei dicẽs Loquere ad roboam filiũ salomonis regẽ iuda a ad vniuersũ isrl̃: q̃ ẽ in iuda a beniamin·Hec dicit dñs·Non ascendetis neq; pugnabitis cõtra frẽs vestros·reuertat̃ vnꝰ q̃sq; in domum suaz·q; mea hoc gestum est voluntate·Qui cũ audissent sermonẽ dñi reuersi sũt:nec prexerũt cõtra iheroboam·Habitauit autẽ roboam in ihrl̃m a edificauit cũtates muratas in iuda:extruxitq; bethleem a ethaz a thecue·bethsurq; a socco a odollam·necnõ a geth a maresa a ziph·ẽ aduram et lachis a asecha:sara q; a ahialon a hebron que erant in iuda a beniamin ciuitates munitissimas·Cunq; dausisset eas muris posuit in eis principes cibum q; horrea:hoc est olei et vini·Sed et in singulis vrbibus fecit armamentaria scutoz a hasta rum:firmauitq; eas fũma diligẽtia a imperauit sup iudam a beniamin·Sacerdotes autez et leuite q̃ erãt in vniuerso isrl̃·venerũt ad eum de cunctis sedibus suis relinquẽtes suburbana a possessiões suas:a transeuntes ad iudam a iheruslẽ·eo q; abiecissẽt eos iheroboaz a posteri eiꝰ ne sacerdocio dñi fungerent̃:q̃ cõstituit sibi sacerdotes excelsoz a demonioz vituloz q̃s fecerat·Sz a de cunctis tribubz isrl̃ q̃cunq; dederãt cor suũ

ut q̄rerent dn̄m deū isrl̄ venerunt
in iherusalē ad imolandum victi
mas suas corā dn̄o d̄o patrū suo
rū ⁊ roborauerūt regnuz iuda et
ɔfirmauerūt roboā filiū salomo
nis ꝑ tres annos. Ambulauerūt
em̄ in vijs dauid ⁊ salomōis an
nis tm̄ trib⁹. Duxit aūt roboam
vxorē maalath filiā iherimuth fi
lij dauid abiailq̄ filiā heliab filij
ysai q̄ pepit ei filios ieus ⁊ sōmo
riā ⁊ zoom. Post hācq̄ accepit
maachaz filiā absolon q̄ peperit
ei abia ⁊ abi ⁊ ziza ⁊ salomith.
Amauit aūt roboā maachā filiā
absolon sup om̄es vxores suas ⁊
cōcubinas Nā vxores decez ⁊ octo
duxerat: ɔcubinas aūt sexagīta
⁊ genuit vigintiocto filios ⁊ sexa
ginta filias. Cōstituit vero in ca
pite abiaz filiū maacha ducez su
ꝑ om̄s fratres suos ipsū em̄ regē
facere cogitabat q̄ sapiētior fuit
⁊ potētior sup om̄es filios eius et
in cūctis finib⁹ iuda ⁊ beniamin
⁊ in vniuersis ciuitatib⁹ muratis
Prebuitq̄ eis escas plurimas et
mltas petiuit vxores. Capi. xij.
Qvnq̄ roboratū fuissz regnū
roboam ⁊ ɔfortatū dereliquit legē
dn̄i ⁊ om̄is isrl̄ cū eo. Anno autē
qn̄to regni roboam ascēdit sesac
rex egipti in iherusalez q̄ peccaue
rāt dn̄o cū mille ducētis currib⁹
⁊ sexagīta milib⁹ equitū. Nec eāt
numerus vulgi qd̄ venerat cū eo
ex egipto libies scilicet ⁊ trogodi
te et ethiopes cepitq̄ ciuitates
munitissimas ī iuda ⁊ venit vsq̄
in iherusalē. Semeias āt ꝓpheta
ingressus est ad roboā ⁊ pn̄cipes
iuda q̄ ɔgregati fuerāt in ihrl̄m
fugiētes sesac dixitq̄ ad eos. Hec
dicit dn̄s Vos reliq̄stis me ⁊ ego
reliqui vos in manu sesac Cōster
natiq̄ pn̄cipes isrl̄ ⁊ rex dixerunt
Justus ē dn̄s. Cūq̄ vidisset dn̄s
q̄ humiliati eēnt fact⁹ ē sermo do
mini ad semeiā dicēs Quia humi
liati sūt n̄ dispdā eos daboq̄ eis
pauxillū auxilij ⁊ nō stillabit fu
ror meus sup ihrl̄m per manū se
sac Verūtam̄ seruiēt ei ut sciant
distantiā seruitutis mee et s̄uitu
tis regni terrarū. Recessit itaq̄ se
sac rex egipti ab iherusalē sb̄latis
thesauris dom⁹ dn̄i ⁊ dom⁹ regis
oīa q̄ secum tulit ⁊ clipeos aureos
quos feceāt salomon ꝑ quib⁹ fe
cit rex eneos ⁊ tradidit illos pn̄
cipib⁹ scutariorū q̄ custodiebāt
vestibulū palacij Cūq̄ introiret
rex domū dei vēiebāt scutarij ⁊ tol
lebāt eos iterūq̄ referebant eos
ad armamētariū suū. Verūtamē
q̄a humiliati sūt auersa ē ab eis
ira dn̄i nec deleti sūt penit⁹ Siqui
dē ⁊ in iuda inuēta sūt opa bona
Confortatus ē ergo rex roboaz in
iherusalē atz regnauit. Quadr̄gī
ta aūt vnius āni erat cū regnare
cepissz ⁊ decē ⁊ septē annis regna
uit in ihrl̄m vrbe quā elegit dn̄s
ut ɔfirmaret nom̄ suū ibi de cun
ctis tribub⁹ isrl̄. Nomē aūt mr̄is
eius naama ammanites Fecitq̄
malū ⁊ nō prepauit cor suū ut q̄
reret dn̄m. Opa vero roboā p̄ma
et nouissima scripta sūt in libris
semeie ꝓphete ⁊ addo vidētis ⁊ di
ligent̄ exposita Pugnauer̄tq̄ ad
u̇suz se roboaz ⁊ iheroboā cunctis
dieb⁹. Et dormiuit roboā cū patri
bus suis sepultusq̄ ē in ciuitate

dauid ⁊ regnauit abia filiꝰ eiꝰ ꝓ
eo.

Ca. xiij.

Anno octauodecimo regis ihe
roboaꝫ regnauit abia super
iudā. Tribꝰ annis regnauit ī ihe
rusalē. nomēq; mr̄is eiꝰ michaia:
filia vrihel de gabaa ⁊ erat belluꝫ
inter abia ⁊ iheroboā. Cūq; inisset
abia certamen ⁊ hēret bellicosissi
mos viros ⁊ electoꝝ quadragin
ta milia: iheroboā ꝯstruxit ecōtra
aciē octoginta milia virorū: q̄ et
ipsi electi erant et ad bella fortissi
mi. Stetit ergo abia sup mōteꝫ se
meron q̄ erat in ephraim: et ait.
Audi ihe roboam ⁊ ōnis isrl̄. Nū
ignoratis ꝙ dn̄s deꝰ isrl̄ dederit
regnum dauid sup isrl̄ in sempi
ternū: ipsi ⁊ filijs eiꝰ in pactū sal̄.
Et surrexit iheroboā filiꝰ nabath:
seruꝰ salomonis filij dauid: et re
bellauit cōtra dn̄m suū. Cōgrega
tiq; sūt ad euꝫ viri vanissimi ⁊ fi
lij belial: ⁊ p̄ualuerūt cōtra robo
am filiū salomonis. Porro roboā
erat rudis ⁊ corde pauido: nec po
tuit resistē eis. Nunc ergo vos di
citis ꝙ resistē possitis regno dn̄i
qd̄ possidꝫ ꝑ filios dauid. Habe
tisq; grandē populi multitudinē
atꝫ vitulos aureos quos fecit vo
bis iheroboaꝫ in deos. Et eiecistis
sacerdotes dn̄i filios aaron atꝫ le
uitas: ⁊ fecistis vobis sacerdotes
sicut oēs populi terraꝝ. Quicūq;
venerit ⁊ iniciauerit manū suam
in thauro. in bubꝰ. ⁊ in arietibꝰ
septē: fit sacdos eoꝝ q̄ nō sūt dij.
Noster autē dn̄s deꝰ est quē non
relinq̄mꝰ. Sacerdotesq; mīstrāt
domīo de filijs aaron ⁊ leuite sūt
in ordīe suo: holocaustaq̄ offert
dn̄o ꝑ singulos dies: māe ⁊ vespe
re ⁊ thimiama iux̄ legis precepta
ꝯfectū ⁊ ꝓponūt pāes ī mensa mū
dissiā. Estq; apud nos cādelabꝝ
aureuꝫ et lucerna eiꝰ ut accēdant
sēp ad vesp̄aꝫ. Nos q̄ꝑ custodi
mꝰ p̄cepta dn̄i dei nr̄i quē vos reli
q̄stis. Ergo in exercitu nr̄o dux de
us ē ⁊ sacdotes eiꝰ q̄ dāgunt tub̄
⁊ resonāt cōtra vos. Filij isrl̄ no
lite pugnare cōn̄ dn̄ꝫ deū p̄rm ve
stroꝝ qꝛ nō vob̄ expedit. Hec illo
loq̄nte: iheroboā retro moliebat
insidias. Cūq; ex adūso hostium
starꝫ: ignorātē iudā suo ābiebat
exercitu. Respiciēsq; iudas vidit
instaē bellū ex adūso ⁊ post t̄gū ⁊
clamauit ad dn̄m ac sacdotes tu
bis canere ceperūt: oēsq; viri iu
da vociferati sūt. Et illis clamāti
bꝰ: ꝑterruit deꝰ iheroboā ⁊ ōnem
isrl̄ q̄ stabat ex adūso abia ⁊ iu
da: fugerītq; filij isrl̄ iudā ⁊ tr̄di
dit eos deꝰ in manu eoꝝ. Percus
sit ergo eos abia ⁊ ꝓplus eiꝰ pla
ga magna ⁊ corruerūt vulnerati
ex isrl̄: q̄nquaginta milia viroꝝ
fortiū. Hūiliatiq; sūt filij isrl̄ ī tpe
illo ⁊ vehemētissime ꝯfortati filij
iuda: eo ꝙ sperassent in dn̄o deo
p̄rm suoꝝ. Persecutꝰ ē āt abia fu
giētē iheroboā ⁊ cepit cītates eiꝰ.
bethel et filias eiꝰ ⁊ ihesana cū fi
liabꝰ suis. effrōq̄ et filias eiꝰ. Nec
valuit vltr̄ r̄sistē iheroboā ī diebꝫ
abia. Quē ꝑcussit dn̄s et mortuꝰ
ē. Igit̄ abia ꝯfōrto īpio suo: acce
pit vxores q̄tuordecī: ꝓcreauitq;
vigintiduos filios ⁊ sedecī filias
Reliq̄ autē sermonū abia viarū
q; ⁊ operū eiꝰ: scripta sūt diligētis
sime in libro addo ꝓphe.

Dormiuit ãt abia Ca·xiiij·
cũ patrib⁹ suis et sepelierũt
eũ in ciuitate dauid· Regnauitq;
asa fili⁹ eius ꝑ eo· In cui⁹ diebus
q̃euit terra ãnis decẽ· Fecit ergo
asa qđ bonũ ⁊ placitũ erat in con
spectu dei sui ⁊ sb̃nertit altaria pe
regrini cult⁹ ⁊ excelsa ⁊ confregit
statuas lucosq; succidit ⁊ p̃cepit
iude ut querẽt dn̄m deũ patrũ su
orũ ⁊ faceret legẽ ⁊ vniuersa mã
data· Et abstulit de cũctis vrbib;
iuda aras ⁊ fana ⁊ regnauit ĩ pa
ce· Edificauitq̃ vrbes munitas in
iuda q̃ quiet⁹ erat ⁊ nulla tẽpoi
bus eius bella surrexerãt pacẽ do
mino largiẽte· Dixit aũt iude· Edi
ficem⁹ ciuitates istas ⁊ vallemus
muris ⁊ roborem⁹ turrib; ⁊ portis
⁊ seris donec a bellis q̃eta sũt oĩa
eo q̃ quesierim⁹ dn̄m deũ patruz
nostroꝝ ⁊ dederit nob̃ pacẽ ꝑ gy
rũ· Edificauerũt igit̃ ⁊ nullũ in ex
truẽdo impedimẽtũ fuit· Habuit
aũt asa in exercitu suo portãciuz
scuta ⁊ hastas de iuda trecẽta mi
lia de beniamin vero scutariorũ ⁊
sagittarioꝝ ducẽta octogĩta milia
Oẽsq; isti viri fortissimi· Egressus
ẽ ãt ɔtra eos zara ethiops cũ ex
citu suo decies cẽtena milia et cur
ribus trecẽtis ⁊ venit vsq; maresa
Porro asa prexit obuiam ei ⁊ in
struxit atiẽ ad bellũ ĩ valle sepha
ta q̃ est iuxta maresa ⁊ inuocauit
dn̄m deũ ⁊ ait· Dn̄e nõ est apđ te
vlla distãtia vtꝝ ĩ paucis auxili
eris aut ĩ pluribz adiuua nos do
mine de⁹ noster· In te em̃ ⁊ ĩ tuo
noĩe habẽtes fidutiã venim⁹ cõ
hãc multitudinẽ· Dn̄e de⁹ noster
tu es non preualeat ɔtr̃ te homo

Exterruit itaq; dn̄s ethiopes corã
asa ⁊ iuda· Fugerũtq; ethiopes
⁊ ꝑsecut⁹ est eos asa ⁊ popul⁹ q̃
cũ eo erat vsq; gerara· Et ruerũt
ethiopes vsq; ad internecõẽz q̃
dn̄o cedente ɔtriti sũt ⁊ exercitu il
li⁹ preliãte· Tulerũt ergo spolia
multa ⁊ ꝑcusserũt ciuitates om̃es
ꝑ circuitũ gerare· Grãdis q̃ppe cũ
ctos terror inuaserat· Et diripue
rũt vrbes ⁊ multã predã asporta
uerũt· sed ⁊ caulas ouiũ destruen
tes· tulerũt pecorũ infinitaz multi
tudinez ⁊ cameloꝝ reuersiq; sunt
in ihrl'm· Ca·xv·

Azarias aũt fili⁹ obed facto
in se spũ dei egressus ẽ in oc
cursũ asa ⁊ dixit ei Audite me asa
⁊ omnis iuda et beniamin· Dn̄s
vobiscuz q̃ fuistis cũ eo· Si q̃sie
ritis eũ inueĩetis· Si ãt dereliquе
ritis derelinquet vos· Trãsibunt
ãt multi dies ĩ isrl' absq; deo vero
⁊ absq; sacerdote absq; doctore q̃
⁊ absq; lege· Cũq; reuersi fuerint
in angustia sua ad dn̄m deũ isrl'
⁊ q̃sierint eũ reperiẽt eũ· In tp̃e il
lo n̄ erit pax egrediẽti ⁊ ĩgrediẽti
s̃ terrores vndiq; ĩ cũctis habita
toribus terraꝝ· Pugnabit em̃ gẽs
cõ gẽtem ⁊ ciuitas ɔtra ciuitatẽ
q̃ dn̄s ɔturbabit eos in oĩ angu
stia· Vos ergo ɔfortamini ⁊ nõ
dissoluant̃ manus vr̃e erit enim
merces opi vestro Qđ cũ audiss;
asa verba scz ⁊ ꝓphetiã azarie filij
obed ꝓphete ɔfortat⁹ ẽ ⁊ abstulit
ydola de omni terra iuda ⁊ de be
uiamin ⁊ ex vrbib⁹ quas ceperat
mõtis ephraim ⁊ dedicauit alta
re dn̄i qđ eãt an̄ porticuz dn̄i ɔgre
gauitq; vniũsũ iudaz ⁊ beniamin

a aduenas cū eis de ephraim et manasse a de symeō. Plures enī ad eū ꝺfugerāt ex isrl: vidētes q ds dns deꝰ illiꝰ eēt cū eo. Cūq; venissent in ihrlm mense tertō: āno decimo qnto regni asa: immolauerūt dño in die illa de manubijs a preda quā adduxerāt. boues septī gentos. a arietes septē mlia: et iniit pactū ut quererent dñm deū patꝝ suoꝝ in toto corde a in tota anima sua. Si qs autē nōlet nō qrierit dominū deus isrl: moriat a mīmo vsq; ad maximū a viro vsq; ad mulieres. Jurauerūtq; dño voce magna in iubilo et in cāgore tube a in sonitu buccinarū oēs qui erāt in iuda cū execratōe. Jn ōni enī corde suo iurauerāt a in tota voluntate q̄sierūt eū a inuenerūt. Pacem tribuitq; eis dns requiē p circuitū. Sed a maachā mrem asa regis ex augusto deposuit iperio: eo q̄ fecisset in luco simulachꝝ priapi q̄s ille cōstruxit a in frusta cōminuens cōbussit in torrente cedron. Excelsa aūt derelicta sūt in isrl. Attamen cor asa erat perfectū cūctis diebus eiꝰ. Eaq; que vouerat pat̄ suus a ipse intulit in domū dñi: argentū a aurū vasaq; diuersa suppellectilē. Bellū vero nō fuit vsq; ad tricesimū ānum regni asa. Ca. xvi.

Anno autē tricesimo sexto regni eiꝰ ascēdit baasa rex isrl in iudam a muro circūdabat rama ut nullꝰ tute posset egredi a ingredi de regno asa. Protulit aūt asa argentū a auruꝫ de thesauris domꝰ dñi a de thesauris regijs: misitq; ad benadab regē syrie qui habitabat in damasco dicēs. Fedꝰ inter me a te est. Patrq; meꝰ a patrē tuꝰ habuere concordiā. q̄ obrez misi tibi argentū a aurum: ut rumpto federe q̄ habes cū baasa rege isrl facias eum a me recedē. Quo opto benadab misit principes exercituū suoꝝ ad vrbes isrl: quipercusserūt abiō a dan a abelmaim a vniuersas vrbes muratas. Q̄ cū audisset baasa desiuit edificare rama a intermisit opꝰ suū. Porro asa rex assumpsit vniuersū iudā a tulerunt lapides de rama a ligna que edificabāt. pauerat baasa: edificauitq; ex eis gabaa et maspha. In tēpe illo venit anani ppha ad asam regē iuda a dixit ei. Quia habuisti fiduciā in rege syrie a nō in dño deo tuo. idcirco euasit syrie regis exercitus de manu tua. Nonne ethiopes a libies multo pluēs erāt q̄drigis et equitibꝰ a multitudīe nimia q̄s in dño credidisses trādidit in manu tua. Oculi enī dñi circūplanant vniuersā terrā ac p̄bēt fortitudinē his q̄ corde perfecto credūt in eū. Stulte igit egisti quapp̄ hoc ec̄ p̄sēti tpe adūsū te bella exurgēt. Iratusq; asa adūsus videntē iussit eū mitti in nerū. Valde q̄ppe fup hoc fueāt dns indignatꝰ a interfecit de pplo in tpe illo plurimos. Opa autez asa p̄ma a nouissima scripta sūt in libro regum iuda a israhel. Egrotauit etiā asa anno tricesimo nono regni sui dolore pedum vehementissimo: et nec in infirmitate sua quesiuit dominū. sed magis in medicos sū arte confisus ē. Dormiuitq; cū p̄ribꝰ suis a mortuꝰ ē anno q̄dragesimo

primo regni sui ⁊ sepelierūt eū in
sepulchro suo qđ foderat sibi ī ci
uitate dauid Posuerūtq; eū sup le
ctulū suum plenū aromatib⁹ ⁊ vn
gētis meretricijs q̄ erāt pigmen
tarioꝝ arte ɔfecta ⁊ ɔbusserūt su
p eū ābicōe nimia. Ca.xvij.

Regnauit aūt iosaphat filiꝰ
eiꝰ ꝓ eo ⁊ inualuit cōtr̄ isrl̄
Constituitq; militum numeros
in cūctis vrbib⁹ iuda q̄ erāt val
late muris p̄sidiaq; disposuit in
terra iuda ⁊ ī ciuitatib⁹ ephraim
quas cepat asa pat̄ eiꝰ Et fuit do
minꝰ cum iosaphat qꝛ ābulauit
in vijs dauid p̄ris sui p̄mis ⁊ nō
speāuit in baalim ꝫ in deo patris
sui ⁊ prexit in preceptis illiꝰ ⁊ non
iux̄ pcca isrl̄. Cōfirmauitq; dn̄s
regnū in manu eiꝰ ⁊ dedit oīs iu
da munera iosaphat facteq; sūt
ei infinite diuitie ⁊ multa gloria.
Cūq; sūpsisset cor eius audaciaꝫ
ꝓpt̄ vias dn̄i. etiā excelsa ⁊ lucos
de iuda abstulit. Tercō aūt āno
regni sui misit de principib⁹ suis
benail ⁊ obdiaꝫ ⁊ zachariā et na
thanael ⁊ micheā ut docerēt in ci
uitatibus iuda ⁊ cū eis leuitas se
meiam ⁊ nathaniā ⁊ zabadiam.
asahelq̄ et semiramoth et iona
than. adoniāq; ⁊ thobiā ⁊ thoba
doniā leuitas ⁊ cū eis elisama et
ioram sacerdotes. Docebātq; po
pulū in iuda habētes libꝝ legis
dn̄i ⁊ circuibant cūctas vrbes iu
da atꝫ erudiebant populū Itaq;
factus ē pauor dn̄i sup oīa regna
terraꝝ. q̄ erāt p gyꝝ iuda nec au
debāt bellare cōn̄ iosaphat. Sed
⁊ philistei iosaphat mūera defe
rebāt ⁊ vectigal argēti. Arabesq̄

adducebāt pecoā arietū septēmi
lia septingētos ⁊ hircos totidem
Creuit ergo iosaphat ⁊ magnifi
catus ē vsq; ī sublime atq; edifica
uit in iuda domos ad instar tur
riū vrbesq; muratas ⁊ multa ope
ra patrauit in vrbib⁹ iuda Viri
q̄ bellatores ⁊ robusti erāt in ihe
rusalem q̄ꝝ iste nūerus p domos
atq; familias singuloꝝ. In iuda
p̄nceps exercitꝰ ednas dux et cū
eo robustissiōꝝ viri trecētamilia
Post hūc iohānan p̄nceps ⁊ cū
eo ducētaoctogintamilia. Post
illūq̄ amasias filiꝰ sechri cōsecr̄tꝰ
dn̄o ⁊ cū eo ducentamilia viroꝝ
fortiū. Hunc sequebat̄ robustus
ad p̄lia eliada et cū eo tenentiū
arcū ⁊ dipeū ducentamilia. Post
istū etiā iosabad et cū eo centum
octogintamilia expeditoꝝ militū
Hij om̄es erāt ad manū regis ex
ceptis alijs quos posuerat ī vrbi
bus muratis ⁊ in vniuerso iuda.

Fuit ergo iosa Ca.xviij.
phat diues et inditus mul
tū ⁊ affinitate cōiūctꝰ est achab
descēditq; ptꝰ ānos ad eū ī sama
riā. Ad cuius aduentū mactauit
achab arietes ⁊ boues plurimos
ipsi ⁊ populo q̄ venerat cū eo per
suasitq; illi ut ascēderꝫ in ramoth
galaad Dixitq; achab rex israhel
ad iosaphat regē iuda Veni me
cū in ramoth galaad. Cui ille res
pondit. Vt ego ⁊ tu sicut populꝰ
tuus sic et populus meus tecum
q; erimus ī bello. Dixit iosaphat
ad regem israhel. Consule obse
cro in p̄ntiarū sermonē dn̄i. Con
gregauit igit̄ rex isrl̄ ꝓphetaruꝫ q̄
dringētos viros ⁊ dixit ad eos.

In ramoth galaad ad bellandū
ire debem⁹ an q̄escere. ¶ At illi ascē
de inquiūt ⁊ tradet de⁹ in manu re
gis. Dixitq; iosaphat. Nūq̄d nō
est hic ꝓphetes dñi ut ab illo etiā
req̄ram⁹. ¶ Et ait rex isrl' ad iosa
phat. Est vir vn⁹ a quo possum⁹
querē dñi volūtatē. ꝫ ego odi eū
q̄ nō ꝓphetat mihi bonū ꝫ malū
ōni tēpore. Est autē micheas fili⁹
iemla. Dixitq; iosaphat. Ne loq̄
ris rex hoc modo. Vocauit ergo
rex isrl' vnū de eunuchis et dixit
ei. Voca cito micheā filiū iemla.
Porro rex isrl' et iosaphat rex iu
da: vterq; sedebāt in solio suo: ve
stiti cultu regio. Sedebāt autē in
area iux̄ portā samarie oēsq; ꝓphe
te vaticinabātur coraꝫ eis. Sede
chias vero fili⁹ chanana fecit si
bi cornua ferrea ⁊ ait. Hec dic̄ do
min⁹. Hijs ventilabis syriam do
nec ꝯteras eaꝫ. Oēsq; ꝓphe simili
ter ꝓphetabant atꝫ dicebāt. Ascē
de in ramoth galaad ⁊ ꝓsperabe
ris ⁊ tradet eos dñs in manu re
gis. Nunci⁹ autē q̄ ierat ad vocā
dū micheaꝫ ait illi. En verba oīm
ꝓphārum vno ore bona regi ānū
tiant. Queso ergo te ut ⁊ sermo
tuus ab eis nō dissentiat loq̄ris
q̄ ꝓspera. Cui rn̄dit micheas. Vi
uit dñs q̄ q̄dcunq; dixerit mihi
deus me⁹ hoc loquar. Venit ergo
ad regem. Cui rex ait. Michea ire
debemus in ramoth galaad ad
bellan⁹ an q̄escere. ¶ Cui ille rn̄dit
Ascendite. cūcta em̄ ꝓspera eueni
ent ⁊ tradētur hostes in man⁹ ve
stras. Dixitq; rex. Iterꝫ atq; iterū
te adiuro ut mihi nō loq̄ris nisi
q̄d verū est in nomīe dñi. At ille
ait. Vidi vniuersū isrl' dispsum ī
montib⁹ sicut oues absq; pasto
re. Et dixit dñs. Non habēt isti do
minos: r̄uertat̄ vn⁹ q̄sq; in domū
suam in pace. Et ait rex isrl' ad io
saphat. Nonne dixi tibi q̄ non ꝓ
phetarꝫ iste m̄ quicq̄ boni. ꝫ ea q̄
mala sūt. ¶ At ille idcirco ait audi
te verbuꝫ domī. Vidi dñm sedētē
in solio suo ⁊ ōnem exercitum celi
assistētēꝫ ei a dextris ⁊ a sinistris
⁊ dixit dñs. Quis decipiet achab
r̄gē isrl' ut ascendat ⁊ corruat ī ra
moth galaad. ¶ Cūq; dicēt vn⁹
hoc modo ⁊ alter alio: ꝓcessit spi
ritus ⁊ stetit corā dño ⁊ ait. Ego
decipiā eū. Cui dñs. In quo inq̄t
decipies. ¶ At ille rn̄dit. Egrediar ⁊
ero spūs mendax in ore ōniū ꝓ
phetaruꝫ eius. Dixitq; dñs. Deci
pies ⁊ preualebis egredē ⁊ fac ita
Nūc igitur ecce dñs dedit spm̄ mē
dacij in ore ōnium ꝓphaꝫ tuoꝝ ⁊
dñs locut⁹ est de te mala. Accessit
autē sedechias fili⁹ chanana ⁊ ꝑ
cussit michee maxillaꝫ ⁊ ait. Per
quā viam trāsiuit spūs dñi a me
ut loqueret̄ tibi. ¶ Dixitq; miche
as. Tu ipse videbis in die illo q̄n
ingressus fueris cubiculū de cubi
culo ut abscōdaris. Precepit au
tē rex isrl' dicens. Tollite micheā
⁊ ducite eū ad amon p̄ncipē ciui
tatis ⁊ ad ioas filiū amalech et
dicetis. Hec dicit rex. Mittite hūc
ī carcereꝫ ⁊ date ei pais modicū
⁊ aq̄ pauxillū donec reūtar ī pace
Dixitq; micheas. Si reūsus fueris ī
pace n̄ ē dñs locut⁹ ī me. ⁊ ait Au
dite oēs ꝓpl'i Igr̄ ascēderit rex isrl' ⁊
iosaphat rex iuda in ramoth ga
laad dixitq; rex isrl' ad iosaphat

Mutabo habitū ⁊ sic ad pugnaꝫ
vadā. tu autē induē vestib⁹ tuis
Mutatoq̄ rex isrl̄ habitu venit
ad bellū. Rex aūt sirie p̄cepat du
cib⁹ equitat⁹ sui dicens. Ne pug
netis ɔtra minimū aut ɔtra max
imū nisi contr̄ solū regem isrl̄ Ita
q̄ cū vidissent p̄ncipes eq̄tat⁹ io
saphat dixerūt. Rex isrl̄ ē iste Et
circūdederūt eū dimicātes. At ille
clamauit ad dn̄m ⁊ auxiliatus ē
ei atq̄ auertit eos ab illo. Cū em̄
vidissent duces equitat⁹ q̄ nō es
set rex isrl̄ reliq̄runt euꝫ. Accidit
autē ut vn⁹ e populo sagittaꝫ in ī
certū iaceret ⁊ p̄cuteret regem isrl̄
int̄ ceruicē ⁊ scapulas. At ille au
rige suo ait. Conūte manū tuaꝫ ⁊
educ me de acie q̄ vulneātus sū.
Et finita ē pug̃ in die illo. Porro
rex isrl̄ stabat in curru suo cōn̄ si
ros vsq̄ ad vesp̄aꝫ ⁊ mortu⁹ ē occi
dēte sole. Ca. xix.

Reuersus ē aūt iosaphat rex
iuda in domū suam pacifice
ī ihrl̄m. Cui occurrit iehu filius
anani videns ⁊ ait ad eū. Impio
prebes auxiliū ⁊ hijs q̄ oderūt do
minū amicitia iūgeris et idcirco
irā q̄dez dn̄i merebais ꝫ bona ope
ra inuēta sūt in te eo q̄ abstuleis
lucos de terra iuda et p̄p̄aueris
cor tuū ut requirēs dn̄m deū p̄rm
tuoꝝ. Habitauit ergo iosaphat
ī ihrl̄m. Rursūq̄ egressus ē ad po
pulū de bersabee vsq̄ ad mōtem
ephraim ⁊ reuocauit eos ad dn̄ꝫ
deū p̄rm suoꝝ cōstituitq̄ iudices
terre in cūctis ciuitatib⁹ iuda mu
nitis p̄ singula loca ⁊ p̄cipiēs iu
dicib⁹ videte ait q̄d faciatis. Nō
em̄ hoīs exercetis iuditiū sed dn̄i
⁊ quodcūq̄ iudicaueritis in vos
redūdabit. Sit timor dn̄i vobiscū
et cū diligētia cuncta facite. Nō ē
em̄ apud dn̄m deuꝫ nr̄m iniq̄tas
nec p̄sonaꝝ acceptio nec cupido
muneꝝ. In ihrl̄m quoq̄ ɔstituit
iosaphat leuitas ⁊ sacerdotes et
p̄ncipes familiaꝝ ex isrl̄ ut iudi
ciū ⁊ causā dn̄i iudicarent habi
tatoibꝫ ei⁹ p̄cepitq̄ eis dicēs. Sic
agetis in timore dn̄i fidelit̄ ⁊ corde
p̄fecto. Oēm causā que veneit ad
vos fratrū vestroꝝ qui habitāt
in vrbib⁹ suis. int̄ cognacōem et
cognacōnē vbicūq̄ questio ē de
lege. de mādato. de cerimonijs. de
iustificacōnibꝫ oñdite eis ut non
peccēt in dn̄m ⁊ ne veniat ira sup
vos ⁊ sup frēs vr̄os Sic ḡ agētes
nō peccabitis. Amarias autē sac̄
dos et pōtifex vester in hijs q̄ ad
deum p̄tinēt p̄sidebit Porro saba
dias fili⁹ ismahel q̄ ē dux ī domo
iuda sup ea op̄a eit que ad regis
offitiuꝫ p̄tinent. Habetisq̄ magi
stros leuitas coraꝫ vobis cōforta
mini ⁊ agite diligēter ⁊ erit domi
n⁹ vobiscū in bonis. Ca. xx.

Post hec congregati sunt filij
moab ⁊ filij āmon ⁊ cuꝫ eis
de āmonitis ad iosaphat ut pug
narēt cōn̄ eum. Venerūtq̄ nūcij
⁊ indicauerūt iosaphat dicētes.
Venit cōn̄ te multitudo mag̃ de
hijs locis q̄ trans mare sūt ⁊ de
siria ⁊ ecce cōsistūt in asasontha
mar q̄ est engaddi Iosaphat āt
timore p̄territ⁹ totū se cōtulit ad
rogand̄ dn̄m ⁊ p̄dicauit ieiuniū
vniūso iuda. Cōgregatusq̄ ē iu
das ad dep̄cand̄ dn̄m ꝫ ⁊ oēs de
vrbib⁹ suis venerūt ad obsecrād̄

eū. Cūq̄ stetisset iosaphat ī me
dio cetu iude & ihrl'm in domo do
mī ante atriū nouū ait. Dñe deus
pr̄m nostroꝝ tu es de⁹ in cēlo & do
minaris cūctis regnis gentiū. In
manu tua est fortitudo & potentia
nec ꝙsq̄ tibi potest resistere. Non
ne tu de⁹ noster interfecisti ōnes
habitatores terre huiꝰ coꝝ ꝓpl'o
tuo isrl' & dedisti eam semīn abr̄
hā amici tui in sēpiternuꝫ. Habi
tauerūtq̄ in ea & extruxerūt ī illa
sanctuariū nomī tuo dicētes. Si
irruerint sup nos mala. gladius
iudicij. pestilentia & fames: stabi
mꝰ coꝝ domo hac ī ospectu tuo: ī
qua inuocatū est nomē tuū & da
bimꝰ ad te ī tribulacōib⁹ no
stris & exaudies saluosq̄ facies.
Nūc igitur ecce filij ammō et mo
ab & mōs seir p quos nō cōcessit i
isrl' ut trāsirent quādo egrediebā
tur de egypto. ꝙ declinauerūt ab eis
& nō interfecerūt illos. econtrario
agūt & mittūtur eicē nos de possessi
one quā tradidisti nob⁹ de⁹ nr̄. Er
go nō iudicabis eos. In nob⁹ q̄
dē nō est tanta fortitudo ut possi
mꝰ huic multitudi resistere q̄ irru
it sup nos. ꝙ cū ignoremꝰ q̄d agē
dere amꝰ hoc solū habemꝰ residui
ut oculos nr̄os dirigamus ad te.
Otis vero iuda stabat coꝝ domi
no cū puulis & vxoribꝰ & liberis su
is. Erat autē iazihel filiꝰ zacharie
filij banaie. filij iehihel. filij ma
thanie leuites de filijs asaph: su
p quē factꝰ est spūs dñi ī medio
turbe & ait. Attēdite ōmis iuda et
q̄ hītatis ī ihrl'm & tu rex iosaphat
Hec dicit dñs vob⁹. Nolite timere:
nec paueatis hāc multitudinē.
Nō ē ei vra pugn̄ ꝙ dei. Cras dēs
cēdetis cōtra eos. Ascēsuri enī sūt per
clinū nomīe sis & inuenietis illos
in sūmitate torrētis q̄ est cōtra soli
tudinē iheruhel. Nō enī eritis vos
q̄ dimicabitis. ꝙ tm̄modo ordinem
state & videbitis auxiliū dñi sup
vos. O iuda & ihrl'm nolite timere
nec paueatis: cras egrediemī cō
tra eos et dñs erit vobiscū. Iosa
phat ergo & iuda & ōnes hītato
res ihrl'm cecidērūt ꝓni in terrā co
rā domīo & adorauerūt eū. Porro
leuite de filijs caath & de filijs chō
re laudabāt dominū deū isrl' voce
magna in excelsū. Cunq̄ māe fuis
sent egressi sūt p desertū the
cue: profectisq̄ eis stans iosaphat
in medio eoꝝ dixit. Audite me vi
ri iuda & ōnes hītatores iheru
salē. Credite in dño deo vestro et
securi eritis. credite ꝓphīs eiꝰ & cū
cta eueniēt prosperā. Dedit ordinē po
pulo & statuit cātores dñi ut lau
dārēt eum in turmis suis & ante
cederēt exercitū ac voce cōsona di
cerent. Confitemī domīo: quoniā
in eternū misericordia eius. Cūq̄
cepissent laudes canere vertit do
minꝰ insidias eoꝝ in semetipsos
filioꝝ seꝫ āmon & moab & mōtis
seir q̄ egressi fuerāt ut pugnārēt cō
tra iudā & percussi sunt. Nāq̄ filij
āmon & moab ordinerūt aduer
sū hītatores mōtis seir ut interfi
cerent & delerēt eos. Cūq̄ hoc ope
re perfecissent etiā in semetipōs v
si mutuisq̄ occidere vulneribꝰ. Por
ro iudas cū venisset ad speculā q̄ re
spicit solitudinē vidit p cunctā q̄ re
gionē plenā cadaueribꝰ: nec su
pe ꝙquēq̄ q̄ necē potuisset euadē.

Venit ergo iosaphat ⁊ oīs ꝓpl's
cū eo ad detrahenda spolia mortu
orū. inuenerūtq; inter cadauera
variaꝫ suppellectilez. vestesquoq;
⁊ vasa p̄ciosissiā ⁊ diripuerunt:
ita ut ōnia portare nō possent nec
ꝑ tres dies spolia auferre pre pre
de magnitudīe. Die autē quarto
ꝯgregati sunt in valle bn̄dictiōis
Etem̄ qm̄ ibi bn̄dixerunt dn̄o vo
cauerūt locuꝫ illū vallis bn̄dicti
onis vsq; in p̄ntem diem. Reuer
susq; est ōnis vir iuda et hītato
res ihrl'm ⁊ iosaphat an̄ eos in
ihrl'm cū leticia magna eo ꝙ de
disset eis dn̄s gaudiū de inimicis
suis. Ingressiq; sūt in ihrl'm cum
psalterijs ⁊ citharis ⁊ tubis ī do
mū dn̄i. Irruit autē pauor dn̄i su
per vniūsa regna terraꝝ cū audis
sent ꝙ pugnasset dn̄s cōn̄ inimi
cos israhel. Quieuitq; regnū iosa
phat ⁊ p̄buit ei pacem dn̄s per
circuitū. Regnauit igit̄ iosaphat
sup iudaꝫ ⁊ erat trigintaqn̄q; an
noꝝ cū regnare cepissꝫ. Vigīti āt
⁊ quinq; ānis regnauit in ihrl'm
⁊ nomē matris ei⁹ azuba filia se
lachi. Et ābulauit in via p̄ris sui
asa nec declinauit ab ea faciēs q̄
placita erant corā dn̄o. Verūtn̄
excelsa nō abstulit ⁊ adhuc ꝓpl's
non direxeāt cor suū ad dn̄m deū
p̄rm suoꝝ. Reliqua āt gestoꝝ io
saphat p̄oꝝ ⁊ nouissiōꝝ scripta
sūt ī v̄b̄ iehu filij anani q̄ digessit
ī libro regū israhel. Post hec inijt
amicitias iosaphat rex iuda cuꝫ
ochozia rege isrl' cui⁹ opera fuerūt
impijssima ⁊ particeps fuit ut fa
ceret naues q̄ irent in tharsis: fe
cerūtq; classez in asiongaber. Pro
phauit aūt eliezer fili⁹ dodau de
maresa ad iosaphat dicēs Quia
habuisti fed⁹ cum ochozia. ꝑcus
sit dn̄s opera tua cōtriteq; sūt na
ues nec potuerūt ire ī tharsis.

Dormiuit aūt Capi. xxi.
iosaphat cū p̄ribus suis et
sepult⁹ ē cū eis in ciuitate dauid.
regnauitq; ioram filius ei⁹ ꝓ eo.
Qui habuit frēs filios iosaphat
azariam ⁊ iahihel ⁊ zachariaꝫ et
azariam ⁊ michahel ⁊ saphaciā
Om̄es hij filij iosaphat regis iu
da. Deditq; eis pat̄ su⁹ multa mu
nera argēti ⁊ auri et pēsacōes cuꝫ
ciuitatib⁹ mūitissimis ī iuda. reg
num aūt tradidit iorā eo q; esset
p̄mogenit⁹. Surrexit autē ioram
sup regnū p̄ris sui. Cūq; se cōfir
massꝫ occidit ōnes frēs suos gla
dio ⁊ quosdā de p̄ncipib⁹ iuda.
Trigintaduoꝝ ānoꝝ eāt ioram
cū regnare cepisset ⁊ octo annis
regnauit in ihrl'm ambulauitq;
ī vijs regū isrl' sicut egerat dom⁹
achab. Filia quippe achab erat
vxor eius. Et fecit malū in cōspcū
dn̄i. Noluit autē dn̄s disperdē do
mū dauid ꝓpt̄ pactum qd̄ ineāt
cū eo. ⁊ q; ꝓmiserat ut daret ei lu
cernā ⁊ filijs ei⁹ in ōni tēpore. In
diebus illis rebellauit edom ne es
set subdit⁹ iude ⁊ cōstituit sibi re
gem. Cūq; transiret ioram cū p̄n
cipib⁹ suis ⁊ cuncto equitatu qui
erat secū surrexit nocte ⁊ percussit
edom q̄ se circūdederat ⁊ ōnes du
ces eq̄tat⁹ eius Attamē rebellauit
edom. ne esset sb̄ ditione iuda vs
q; ad hāc diē. Eo tēpore ⁊ lobna
recessit ne esset sb̄ manu illi⁹. De
reliq̄rat em̄ dn̄m deū p̄rm suoruꝫ

insup ⁊ excelsa fabricatus ē in vr
bib⁹ iuda: ⁊ fonicari fecit hītato
res ihrl'm ⁊ p̄uaricari iudā. Alla
te fūt aūt ei littere ab helia ꝓpha
in quib⁹ scriptū eāt. Hec dicit do
min⁹ de⁹ dauid patris tui. Quoni
am nō ābulasti in vijs iosaphat
p̄ris tui ⁊ ī vijs asa regis iuda. ꝫ
incessisti ꝑ iter regū isrl' ⁊ fornica
ri fecisti iudā ⁊ habitatores iheru
salē: ymitat⁹ fornicatiōez domus
achab: insup ⁊ frēs tuos domum
patris tui meliores te occidisti: ec
ce dn̄s percutiet te plaga magna
cū populo tuo ⁊ vxorib⁹ ⁊ filijs tu
is vniuersaq; sb̄stantia tua. Tu
autē egrotabis pessimo languoē
vteri donec egrediant̄ vitalia tua
paulatim ꝑ singulos dies. Susci
tauit ergo dn̄s cōtra ioram spm̄
philistinoꝝ ⁊ arabū qui ꝯfines
sunt ethiopibz ⁊ ascenderūt in ter
rā iuda ⁊ vastauerūt eā. Diripu
eruntq; cunctaz sb̄stantiā que in
uenta est in domo regis insup et
filios ei⁹ ⁊ vxores. Nec remansit ei
fili⁹ nisi ioacham q̄ minim⁹ natu
erat. Et sup hec ōnia ꝑcussit eum
dn̄s alui languore insanabili. Cū
q; diei succederet dies ⁊ tēpoꝝ spa
cia voluerent̄: duoꝝ ānoꝝ exple
tus est circul⁹ ⁊ sic longa consūp
tus tabe: ita ut egereret etiā visce
ra sua languore parit̄ ⁊ vita caru
it. Mortuusq; est infirmitate pessi
ma ⁊ nō fecit ei ꝓpl's s'm morē cō
bustionis exeq̄as sicut feceāt ma
ioribꝰ ei⁹. Trigītaduoꝝ ānoꝝ fu
it cū regr̄e cepissz ⁊ octo ānis reḡ
uit in ihrl'm. Ambulauitq; nō re
cte ⁊ sepelier̄t eū ī cītate dauid ve
rūtn̄ n̄ ī sepulchro regū. Ca. xxij.

Constituerūt autē hītatores
ihrl'm ochoziam filiū ei⁹ mi
nimū regē ꝑ eo. Oēs enī maiores
natu qui ante euz fuerāt interfece
rant latrones arabum qui irrue
rāt in castra. Regnauitq; ochozi
as fili⁹ ioram regis iuda. Quadr̄
gintaduoꝝ annoruz erat ochozi
as cū regnare cepissz ⁊ vno āno
regnauit in ihrl'm et nomē mr̄is
ei⁹ athalia filia amri. Sed ⁊ ip̄e in
gressus est ꝑ vias dom⁹ achab.
Mater enī eius impulit eū ut im
pie ageret. Fecit igitur maluz in
cōspectu dn̄i sicut domus achab.
Ipsi enī fuerunt ei cōsiliarij post
mortē p̄ris sui in interitū eius am
bulauitq; in cōsilijs eoꝝ. Et perre
xit cū ioram filio achab rege isrl'
in bellū cōn̄ asahel regē syrie in ra
moth galaad vulnerauer̄tq; sy
ri ioram. Qui reuersus ē ut curaē
tur in iesrahel. Multas enim pla
gas acceꝑat in sup̄dicto certami
ne. Igit̄ ochozias fili⁹ iorā rex iu
da descēdit ut inuiseret ioraz filiū
achab in iesrahel egrotātē. Volū
tatis q̄ꝓpe fuit dei adūs⁹ ochoziā
ut veīrz ad iorā. Et cū veīssz ⁊ egre
deret̄ cū eo adūsū iehu filiū namsi
quē vnxit dn̄s ut deleret domum
achab. cū ḡ euertēt iehu domum
achab īueīt p̄ncipes iuda ⁊ filios
fratrū ochozie q̄ ministrabāt ei ⁊
int̄fecit illos. Ipsūq; ꝑquirēs ocho
ziā ꝯp̄hēdit latitātē in samaia ad
ductūq; ad se occidit ⁊ sepelierūt
cū eo q̄ essz fili⁹ iosaphat q̄ q̄sie
rat dn̄z ī toto corde suo. nec eāt vl
tr̄ spes aliq̄ ut de stirpe q̄s reḡret
ochozie. Siq̄dez mr̄ ei⁹ athalia vi
dēs q̄ mortu⁹ eēt fili⁹ su⁹: surrexit

⁊ interfecit oēm stirpez regiaz do
m⁹ ioraz. Porro iosabeth filia re
gis tulit ioas filiū ochozie ⁊ fuā
ta est eū de medio filiorū regis cū
interficeret abscōditqz euz cū nu
trice sua in cubiculo lectuloꝝ. Jo
sabeth autē que abscōderat euz.
erat filia regis ioraz vxor ioiade
pontificis soror ochozie ⁊ idcirco
athalia nō interfecit eū. Fuit er
go cū eis in domo dei abscōditus
sex annis quibus regnauit atha
lia super terram. Capi. xxiij.

Anno autē septimo ꝯfortat⁹
ioiada assumpsit cēturiōes
azariam vicz filiū ieroboā ⁊ ysma
hel filiū iohānan. azariāquoqz
filiū obed. ⁊ maasiaz filiū adaie.
⁊ elisaphat filiū zechri ⁊ iniit cū
eis fedus. Qui circūeuntes iudaz
cōgregauerūt leuitas de cunctis
vrbib⁹ iuda ⁊ pn̄cipes familiarū
isrl̄ venerūtqz in ihrl̄m. Iniit ēgo
ōnis multitudo pactū in domo dī
cum rege. Dixitqz ad eos ioiada
Ecce fili⁹ regis regnabit sic locut⁹
ē dn̄s sup filios dauid. Iste ē ser
mo quē facietis. Tertia pars ve
strū qui veniūt ad sabbatū sacer
dotū ⁊ leuitarū ⁊ ianitoruz erit in
portis. tercia vero pars ad domū
regis ⁊ t̄tia ad portā q̄ appellat̄ fū
damēti Oē vero reliquū vulg⁹ fit
in atriis dom⁹ dn̄i nec q̄spiaz ali⁹
ingrediat̄ domū dn̄i nisi sacerdo
tes ⁊ qui mīstrant de leuitis. Ipsi
tm̄modo ingrediātur qꝛ sāctifica
ti sūt ⁊ ōne reliquū vulg⁹ obser
uet custodias dn̄i. Leuite autem
circūdent regem hn̄tes singuli ar
ma sua ⁊ si quis ali⁹ ingressus fu
erit tēplum interficiat̄. sintqz euz
rege ⁊ intrāte ⁊ egrediente. Fece
rūt ēgo leuite ⁊ vniūsus iuda iux
ta ōnia q̄ p̄cepeāt ioiada pōtifex.
Et assumpserūt singuli viros qui
sb̄ se erāt ⁊ veiebāt p ordinē sab
bati cū hiis q̄ ipleuerāt sabbatū
et egressi erāt. Siq̄dez ioiada pōti
fex nō dimiserat abire turmas q̄
sibi p singulas ebdomadas suc
cedē consueuerāt Deditqz ioiada
sacerdos cēturiōib⁹ lanceas dipe
osqz ⁊ peltas regis dauid q̄s ꝯse
craueāt i domo dn̄i Constituitqz
oēz populū tenētium pugiōes a
parte tēpli dextra vsqz ad partē
tēpli sinistraz. corā altari ⁊ tēplo
p circuitū regis ⁊ eduxerunt filiū
regis ⁊ imposuerūt ei diadema et
testimoniū dederūtqz in manu ei⁹
tenendaz legē ⁊ constituerūt eū
regē. Vnxitqz illū ioiada pōtifex
⁊ filij ei⁹ imp̄catiquoqz sunt ei at
qz dixerūt Viuat rex Qd cū audis
set athalia vocē scz currentiū atqz
laudantiū regē ingressa ē ad po
pulū in tēplū dn̄i. Cūqz vidisset
regem stantē sup gradū in intro
itu ⁊ pn̄cipes turmasqz circa eū.
ōnēqz populū terre gaudētē atqz
dangētē tubis ⁊ diuersi generis
organis cōcinentē. vocēqz laudā
tiū scidit vestimēta sua ⁊ ait Insi
die. isidie. Egressus autē ioiada
pōtifex ad cēturiōes ⁊ pn̄cipes ex
ercit⁹ dixit eis. Educite illā ex̄ sep
ta tēpli ⁊ iterficiat̄ foris gladio.
Precepitqz sacerdos ne occideret̄
i domo dn̄i. Et iposuerūt ceruicib⁹
ei⁹ man⁹. Cūqz itrasset portā eq̄
rū dom⁹ regis iterfecerunt eā ibi.
Pepigit autē ioiada fed⁹ iter se
vniuersūqz populū ⁊ regē ut cēt

ꝓpl's dñi Itaq; ingressꝰ ē oīs ꝓpl's
domū baal ⁊ destruxerēt eā ⁊ alta
ria ⁊ simulachra illiꝰ ꝯfregerēt ma
thāq; sacdotē baal interfecerīt añ
aras. Constituit aūt ioiada p̄po
sitos ī domo dñi ⁊ sb manibꝰ sac
dotū ⁊ leuitarū: q̄s distribuit da
uid in domo dñi: ut offerrēt holo
causta dño sic scriptum ē in lege
moysi: ī gaudio et cāticis iux̄ dis
poīcōez dauid Cōstituitq; ianito
res ī portis domꝰ dñi: ut nō ingre
deret eā immūdꝰ in oī re. Assump
sitq; cēturiōes ⁊ fortissiōs viros
ac pn̄cipes ꝓpl'i ⁊ oē vulgꝰ terre ⁊
fecerīt descendere regē de domo dñi
⁊ ītroire p mediū porte supioris ī
domū regis ⁊ collocauerūt eū ī so
lio regali. Letatꝰq; ē oīs ꝓpl's ter
re ⁊ vrbs q̄euit. Porro athalia ī
terfecta est gladio. Ca. xxiiij.

Septē ānoꝝ erat ioas cū reg̃
re cepissz: ⁊ q̄draginta ānis
reg̃uit in ihrl'm. Nomē mr̄is eius
sebia de bersabee. Fecitq; qd bo
nū ē corā dño cūctis diebꝰ ioiade
sacdotis. Accepit aūt ei ioiada vx
ores duas: e q̄bꝰ genuit filios et
filias. Post q̄ placuit ioas ut in
stauraret domū dñi: ꝯgregauitq;
sacdotes ⁊ leuitas ⁊ dixit eis Egre
dimī ad cītates iuda ⁊ colligite de
vniuerso isrl' pecuniā ad sartate
cta tēpli dei nostri p singulos an
nos festinatoq; hꝰ facite. Porro le
uite egere negligētiꝰ. Vocauitq;
rex ioiadā pn̄cipē ⁊ dixit ei. Quaē
tibi nō fuit cure ut cogēs leuitas
īferre de iuda ⁊ de ihrl'z pecuniā q̄
ꝯstituta ē a moyse ꝑuo dñi: ut in
ferret eā oīs multitudo isrl' ī tab
naculū testīonij. Athalia eī im
pijssiā ⁊ filij eiꝰ destruxerīt domuz
dī ⁊ de vniuersꝰ q̄ sc̄ificata fuerūt
ī tēplo dñi ornauerīt phanū baa
li. Precepit ḡ rex ⁊ fecerūt archaz
posuerūtq; eā iux̄ portā dñi forīse
cꝰ. Et predicatū ē in iuda ⁊ ihrl'm
ut deferrēt singuli p̄ciū dño qd cō
stituit moyses seruꝰ dei sup oēm
isrl' in deꝑto. Letatiq; sūt cūcti pn̄
cipes ⁊ oīs ꝓpl's: ⁊ ingressi ꝯtulerīt
in archā dñi atz miserīt ita ut im
pleret. Cūq; tps eēt ut deferrent
archā corā rege p manꝰ leuitaruz
videbāt eī multā pecuniā: ingredi
ebat scriba regis ⁊ quē p̄mꝰ sacer
dos ꝯstituerat effūdebātq; pecūiā
q̄ erat in archa Porro archā r̄por
tabāt ad locū suū: sicq; faciebāt
p singulos dies. Et ꝯgregata ē in
finita pecūia quā dederūt rex ⁊ io
iada hijs q̄ p̄erant opibꝰ domus
dñi. At illi ꝯducebāt ex ea cesoēs
lapidū ⁊ artifices operū singulo
rū: ut instaurarēt domū domī: fa
brosq; ferri ⁊ eris ut qd cadē ce
perat fulciretur. Egerūtq; hij qui
opabant īdustrie ⁊ obducebat
parietū cicatrix p manus eoꝝ: ac
suscitauerūt domū dñi in statū p̄
stinū ⁊ firmit eaz stare fecerūt. Cū
q; ꝯplessent ōnia opa detulerīt co
rā rege ⁊ ioiade reliquā ptē pecūie
de qua fcā sūt vasa tēpli in mīste
riū ad holocausta: fialeq; ⁊ ceteā
vasa aurea ⁊ argentea. Et offere
bantur holocausta ī domo dñi in
giter cunctis diebꝰ ioiade. Senuit
autē ioiada plenus dierū ⁊ mor
tuꝰ est cum cētum triginta essz an
norū: sepelieruntq; eum in ciuita
te dauid cū regibus eo q̄ fecisset
bonū cum isrl' ⁊ cum domo eius.

Postq̄ autē obijt ioiada ingres
si sunt p̄ncipes iuda ⁊ adorauerūt
regem. Qui delinit⁹ obsequijs eo
rū acq̄euit eis. Et dereliq̄rūt tēplū
dn̄i dei p̄rm suoꝝ seruierūtq̄ lucis
⁊ sculptilibꝫ ⁊ facta est ira contra
iudā ⁊ ihrl'm ꝓpter hoc pc̄m. Mit
tebatq̄ eis ꝓphas ut reuerterent̄
ad dn̄m quos ꝓtestantes illi au
dire nolebāt. Spūs itaq̄ dei īdu
it zachariā filiū ioiade sacerdotez
⁊ stetit in ꝯspcū populi ⁊ dixit eis
Hec dicit de⁹. Quare trāsgredimī
p̄ceptum dn̄i qd̄ vobis non ꝓdeit
⁊ dereliquistis dn̄m ut derelinq̄rꝫ
vos. Qui ꝯgregati adūsus eū mi
serūt lapides iuxta regis imperiū
in atrio dom⁹ dn̄i. Et non est recor
datus ioas rex misericordie quā
fecerat ioiada pat̄ illi⁹ secū ꝫ int̄
fecit filium ei⁹. Qui cū moreretur
ait. Videat dn̄s ⁊ req̄rat. Cumq̄
euolut⁹ eēt annus ascēdit cōtra
eū exercit⁹ sirie venitq̄ in iudam
⁊ ihrl'm ⁊ interfecit cunctos p̄nci
pes populi atq̄ vniūsam p̄dam
miserūt regi in damascuꝫ. Et certe
cū ꝑmodicus venisset nūerus si
roꝝ tradidit dn̄s manib⁹ eoꝝ ī
finitam multitudīez eo q̄ dereliq̄s
sent dn̄m deū patꝝ suoꝝ. In ioas
quoq̄ ignominiosa exercuē iudi
cia ⁊ abeūtes dimiserunt eū in lā
guorib⁹ magnis. Surrexerūt au
tē contr̄ eū serui sui in vltionē sā
guinis zacharie filij ioiade sacer
dotis ⁊ occiderūt eū in lectulo suo
⁊ mortu⁹ est sepelierūtq̄ illū in ci
uitate dauid sed nō ī sepulchris
regū. Insidiati vēo sūt ei zabath
filius semath amanitidis ⁊ iosa
bat filius semarith moabitidis.

Porro filij ei⁹ ac sūma pecunie q̄
adunata fuerat sub eo. ⁊ instau
racō dom⁹ dei scripta sūt diligēci
us in libro regū. Reg̃uit āt ama
sias fili⁹ eius ꝓ eo. Ca. xxv.

Vigintiq̄nq̄ ānoꝝ eāt ama
sias cū regnare cepisset ⁊ vi
gintinouē ānis regnauit ī iheru
salē. Nomē mr̄is ei⁹ ioiaden de ihe
rusalē. Fecitq̄ bonū in ꝯspectu do
mini verūtn̄ non in corde ꝑfecto.
Cūq̄ roboātū sibi videret impiū
iugulauit suos q̄ occiderāt regez
p̄rem suum. ꝫ filios eoꝝ nō inter
fecit. sicut scriptū ē in libro legis
moysi vbi p̄cepit dn̄s dicēs. Nō
occident̄ patres ꝓ filijs neq̄ filij
ꝓ p̄ribus suis sed vnusquisq̄ in
pc̄cō suo moriet̄. Cōgregauit igr̄
amasias iudā ⁊ ꝯstituit eos ꝑ fa
milias tribunosq̄ ⁊ cēturiōes in
vniuerso iuda ⁊ beniamin ⁊ recē
suit a viginti ānis sursū. inuenit
q̄ triginta milia iuuenū q̄ egrede
rētur ad pugnam et tenerēt ha
stam ⁊ clipeū. Mercedequoq̄ ꝯdu
xit de isrl' centū milia robustoꝝ cē
tum talentis argēti. Venit aūt ho
mo dei ad illū ⁊ ait. O rex ne egre
diatur tecū exercit⁹ isrl'. Nō ē em̄
dn̄s cū isrl' et cūctis filijs ephra
im. Qd̄ si putas in robore exerci
t⁹ bella ꝯsistere supari te faciet de
us ab hostib⁹ dei quippe ē et ad
iuuare ⁊ ī fugā cōuertere. Dixitq̄
amasias ad hoīem dei. Quid ergo
fiet de centū talentis que dedi mi
litib⁹ israhel. Et rn̄dit ei homo dei
Habet dn̄s vnde tibi dare possit
multo hijs plura. Separauit itaq̄
amasias exercitū qui venerat ad
eū ex ephraim ut reuertet̄ ī locuꝫ

suū. At illi cōn̄ iudā vehemēt̄ iratis
reuersi sūt ī regiōez suā. Porro ama
sias ꝯfidēt̄ eduxit ꝓpl'm suū ⁊ abijt
ī vallē salinaꝝ ꝑcussitq; filios seir
decē milia. Et alia decē milia viroꝝ
ceperūt filij iuda ⁊ adduxerūt ad p̄
ruptū cuiusdā petre p̄cipitauerūt
q; eos de sūmo ī p̄ceps q̄ vniuersi
crepuerūt. At ille exc̄itꝰ quē r̄mise
rat amasias ne secū iret ad p̄liuz
diffusus ē ī cīitatibꝰ iuda. a sama
ria vsq; ad bethorō: ⁊ int̄fectis tri
bꝰ milibꝰ diripuit p̄dā magnam
Amasias q̄ptꝰ cedē ydumeoꝝ et
allatos deos filioꝝ seir statuit il
los ī deos sibi ⁊ adorabat eos ⁊ il
lis adolebat incēsū. q̄ obrez iratꝰ
dn̄s cōn̄ amasiā misit ad illuz ꝓ
ph̄az q̄ dicēt ei. Cur adorasti d̄os
q̄ nō liberauerūt ꝓpl'm suū de mānu
tua. ¶ Cūq; hec ille loq̄ret̄ r̄ndit ei.
Nū ꝯsiliariꝰ regis es. ¶ Quiesce ne
īterficiā te. Descēdēsq; ꝓph̄a scio in
q̄t ꝙ cogitauerit dn̄s occidē te q̄
⁊ fecisti hoc malū ⁊ insup nō acq̄e
uisti ꝯsilio meo. Igit̄ amasias rex
iuda inito pessiō cōsilio: misit ad
ioas filiū ioachā filij iehu regez
isrl' dicēs. Veni videamꝰ nos mu
tuo. At ille remisit nūcios dicens
Carduꝰ q̄ ē in libano misit ad ce
drū libani dicēs Da filiā tuā filio
meo vxorē. Et ecce bestie q̄ erāt in
silua libani trāsierūt ⁊ ꝯculcaue
rūt carduū. Dixisti ꝑcussi edō: et
idcirco erigit̄ cor tuū in sup̄biaz.
Sede ī domo tua. Cur malū aduer
sum te ꝓuocas ut cadas ⁊ tu ⁊ iu
das tecū. ¶ Noluit audire amasias
eo ꝙ dn̄i eēt volūtas ut tradētur
in manꝰ hostiū ꝓpt̄ deos edom. As
cēdit igit̄ ioas rex isrl' ⁊ mutuos
sibi p̄buere ꝯspectꝰ Amasias aūt
rex iuda erat in bethsames iude.
Corruitq; iudas corā isrl' ⁊ fugit
in tab̄nacula sua. Porro amasiaz
regē iuda filiū ioas filij ochozie
cepit ioas rex isrl' ī bethsames: ⁊
adduxit in ihrl'm: destruxitq; mu
rū eiꝰ a porta ephr̄im vsq; ad por
tā anguli q̄dringētis cubitis. Oē
q̄ aurꝝ ⁊ argētū ⁊ vniūsa vasa q̄
reperat ī domo dei ⁊ apud obede
dom. in thesauris etiā domꝰ regie
necnō ⁊ filios obsidū reduxit in
samariā. Vixit āt amasias filius
ioas rex iuda: postq̄ mortuꝰ ē io
as filiꝰ ioachas rex isrl': qn̄decim
annis. Reliq̄ autē sermonū ama
sie p̄oꝝ ⁊ nouissimoꝝ scripta sūt
in libro regū iuda ⁊ isrl'. Qui post
q̄ recessit a dn̄o tetēderūt ei insidi
as in ihrl'm. Cūq; fugissz lachis
miserūt ⁊ īterfecerūt eū ibi reportan
tesq; sup eq̄s sepelierūt eū cū p̄ribz
suis ī cīitate dauid. Ca. xxvi.

Omnis āt ꝓpl's iuda filiū eiꝰ
oziaz ānoꝝ sedecī ꝯstituit re
gez ꝓ amasia p̄re suo. Ip̄e edifica
uit ahilat ⁊ r̄stituit eā dicōi iude
postq̄ dormiuit rex cū p̄ribꝰ suis.
Sedecī ānoꝝ eāt ozias cū regre ce
pissz ⁊ quinq̄gīta duobꝰ ānis reḡ
uit in ihrl'm Nomē mr̄is eiꝰ iecelia
de ihrl'm. Fecitq; qd̄ eāt rc̄m ī ocu
lis dn̄i iux̄ oīa q̄ fecerat amasias
p̄r eiꝰ ⁊ exq̄siuit dn̄m in diebꝰ za
charie intelligētis ⁊ vidētis deuz.
Cūq; req̄reret dn̄m direxit eum in
ōnibꝰ. Deniq; egressus ē et pug
nauit cōtra philistijm ⁊ destruxit
murum geth. ⁊ murum iamnie.
murumq; azoti. Edificauitq̄ opi
da ī azoto ⁊ philistijm ⁊ adiuuit

eū de⁹ cōtra philistijm ⁊ cōn̄ ara
bas qui hītabant in gurbaal et
cōn̄ āmonitas. Appēdebātq; am
monite mūera ozie ⁊ diuulgatū
ē nomē ei⁹ vsq; ad introitū egyp
ti ꝓpter crebras victorias. Edifica
uitq̄ ozias turres in ihrl'm super
portaꝫ anguli ⁊ sup portaꝫ vallis
⁊ reliq̄s in eodē muri latere firma
uitq; eas. Extruxitq; turres in soli
tudine ⁊ effodit cisternas pluri
mas eo q̄ hēret multa pecora taꝫ
in campestrib⁹ q̄ in heremi vasti
tate. Vineasq̄ habuit ⁊ vinito
res in montib⁹ ⁊ in carmelo. Erat
q̄ ꝓpe homo agriculture dedit⁹ Fu
it autē exercit⁹ bellatoꝝ eius q̄ ꝓ
cedebant ad p̄lia sb̄ manu iehiel
scribe. maasieq; doctoris et sb̄ ma
nu ananie q̄ erat de ducib⁹ regis
Oīsq; numer⁹ p̄ncipum ꝑ famili
as viroꝝ fortium duorū milium
sexcentoꝝ ⁊ sb̄ eis vniuersus exer
cit⁹ trecentoꝝ ⁊ septē miliū q̄ngē
torū qui erāt apti ad bella ⁊ ꝓ re
ge cōn̄ adūsarios dimicabant.
Prepauitq̄ eis ozias id ē cūcto
exercitui dipeos ⁊ hastas ⁊ gale
as ⁊ loricas arcusq; ⁊ fūdas ad
iatiēdos lapides ⁊ fecit in ihrl'm
diuersi generis machīas q̄s ī tur
ribꝫ collocauit ⁊ in āgulis muro
rum ut mitterēt sagittas et saxa
grādia. Egressumq; ē nomē ei⁹ ꝓ
cul eo q̄ auxiliaret̄ ei dn̄s ⁊ corro
borassꝫ illū. Sed cū roborat⁹ esset
eleuatū ē cor ei⁹ in interitū suuꝫ et
neglexit dn̄m deū suū ingressusq;
templū dn̄i adolere voluit incensū
sup altare thimiamatis. Statīq;
ingressus pt⁹ eū azarias sacdos
⁊ cū eo sacerdotes dn̄i octuagīta
viri fortissimi restiterūt regi atꝫ di
xerūt. non ē tui officij ozia ut ad
oleas incensū dn̄o ꝫ sacerdotū h⁹
ē filioꝝ aaron qui cōsecrti sūt ad
huiuscemōi mīsteriū. Egredē de
sāctuario ne cōtempseris q̄ non
reputabit̄ tibi in gl'iam hoc a do
mino deo. Iratusq; ozias ⁊ tenēs
in manu turibulū ut adoleret īcē
sum minabat̄ sacerdotib⁹ Statīq;
orta ē lepra in frōte eius corā sa
cerdotib⁹ in domo dn̄i sup altare
thimiamatis. Cūq; respexisset eū
azarias pontifex ⁊ ōnes reliq̄ sac
dotes. viderūt leprā in fronte ei⁹
⁊ festinato expulerūt eum. Sꝫ et
ipē ꝑterrit⁹ accelerauit egredi eo
q̄ sēsisset ilico plagam dn̄i. Fuit
igitur ozias rex leprosus vsq; ad
diem mortis sue ⁊ hītauit ī domo
sepata. plen⁹ lepr̄ ob quā eiect⁹
fuerāt de domo dn̄i Porro ioathā
filius ei⁹ rexit domū regis et iudi
cauit ꝓpl'm terre. Reliq̄ aūt sermo
nū ozie prioꝝ ⁊ nouissiōrū scrip
sit ysaias fili⁹ amos ꝓpha. dormi
uitq; ozias cū p̄rib⁹ suis ⁊ sepelie
runt eū in agro regaliū sepulcro
rum eo q̄ essꝫ leprosus reg̃uitq;
ioathā fili⁹ ei⁹ ꝓ eo. Ca. xxvij.

Vigintiq̄nq; ānoꝝ erat ioa
thā cū reg̃re cepissꝫ ⁊ sedeciꝫ
annis regnauit in ihrl'm. nomē
mr̄is eius iherusa. filia sadoch Fe
citq; qd̄ rectum erāt corā dn̄o iux̄
ōnia q̄ fecerat ozias pater suꝰ ex
cepto q̄ nō est īgressus tēplū do
mini ⁊ adhuc populꝰ delinq̄bat
Ipse edificauit portaꝫ dom⁹ dn̄i
excelsam ⁊ ī muro ophel mlta cō
struxit. Vrbesq̄ edificauit ī mōti
b⁹ iuda ⁊ ī saltibꝫ castella ⁊ turres

Ipse pugnauit con̄ regez filioꝝ am-
mō ⁊ vicit eū. Dederūtq; ei filij am
mon̄ in tpe illo centū talēta argē
ti: ⁊ decē milia choros tritici: ac to
tidē choros ordei. Hec ei prebuerūt
filij āmon: in āno secūdo ⁊ tercio.
Corroboratꝰq; ē ioathā: eo ꝙ di
rexissz vias suas corā dn̄o d̄o suo
Reliq̄ autē ſmonū ioathā ⁊ oēs
pugne eiꝰ ⁊ opa scripta sunt in li
bro regū isrl̄ ⁊ iuda. Vigintiqui
q; ānoꝝ erat cū regnare cepisset
⁊ sedecī ānis regnauit in ihrl̄m. Dor
miuitq; ioathan cū p̄ribꝰ suis: et
sepelierūt eū in ciuitate dauid: et
regnauit achā filiꝰ eiꝰ p eo.

Vigīti ānoꝝ erat Ca. xxviij.
achaz cū regnare cepissz: et
sedecī annis regnauit in ihrl̄m. Nō
fecit rectū in cōspectu dn̄i sicut da
uid pat̄ eiꝰ. ſz ābulauit in vijs re
gum isrl̄: insuper ⁊ statuas fudit
baalim. Ipe est q̄ adoleuit incēsū
ī valle hennō ⁊ lustrauit filios su
os in igne: iux̄ ritū gentiū quas ī
terfecit dn̄s in aduentu filioꝝ is
rahel. Sacrificabatq̄ ⁊ thimiama
succendebat ī excelsis ⁊ in collibꝰ
⁊ sub ōni ligno frondoso. Tradi
ditq; eū dn̄s deꝰ eiꝰ in manu r̄gis
sirie: q̄ pcussit eū magnāq; p̄daz
cepit de eiꝰ impio ⁊ adduxit in da
mascū. Manibzq̄ regis isrl̄ tradi
tus ē ⁊ pcussus plaga grādi. Oc
ciditq; phacee filiꝰ romelie de iu
da centū viginti milia in die vno
oēs viros bellatores: eo ꝙ reliq̄s
sent dn̄m deū p̄rm suoꝝ. Eodē tpe
occidit zechri vir potēs ex ephr̄
im maasiā filiū regis ⁊ ezricā du
cē domꝰ eius: helcanāq̄ secūdū a
rege. Ceperūtq; filij isrl̄ de fr̄ibꝰ su
is ducēta milia mulierū puerorū
⁊ puellarū ⁊ infinitaz p̄dā ptule
rūtq; eā in samariaz. Ea tēpestate
erat ibi ꝓpha dn̄i noīe obed qui
egressus obuiā exercitui veniēti ī
samariā dixit eis. Ecce iratus dn̄s
deꝰ patrū vr̄oꝝ con̄ iudā: tr̄didit
eos manibz vestris ⁊ occidisti eos
atrociter ita ut ad celū ptingeret
vr̄a crudelitas. Insup filios iuda
⁊ ihrl̄m vultis vob̄ subicere ī ser
uos ⁊ ancillas: qd̄ nequaq̄ facto
opꝰ est. Peccastis em̄ sup hoc do
mino deo nr̄o. Sz audite ꝯsilium
meū et reducite captiuos q̄s ad
duxistis de fratribꝰ vr̄is. q̄ mag
nus furor dn̄i imminet vob̄. Ste
terūt itaq; viri de p̄ncipibꝰ filiorū
ephraim. azarias filiꝰ iohānan
barachias filiꝰ mosollāoth. eze
chias filiꝰ sellū ⁊ amasias filius
hadali. con̄ eos qui veniebāt de
prelio ⁊ dixerūt eis: nō introduce
tis huc captiuos ne peccemꝰ do
mino. Quare vultis adicere super
peccata nostra ⁊ vetera cumulaē
delicta. Grāde quippe peccatū est
⁊ ira furoris dn̄i imminet sup isrl̄
Dimiserūtq; viri isrl̄ bellatores p̄
dam ⁊ vniuersa que ceperant co
rā p̄ncipibus ⁊ ōni multitudine:
steterūtq; viri quos sup̄ memoā
uimꝰ ⁊ apprehendentes captiuos
ōnesq; qui nudi erant vestierunt
de spolijs. Cunq; vestissent eos ⁊
calciassent ⁊ r̄fecissent cibo ac po
tu. vnxissentq; ꝓpter laborez ⁊ ad
hibuissent eis curā: quicūq; am
bulare non potuerāt ⁊ erant ī be
tillo corpore: imposuerunt eos iu
mentis ⁊ adduxerunt ihericho ci
uitatē palmaꝝ ad fr̄es eoꝝ ip̄iq;

reuersi sūt in samariā. Tempe il
lo misit rex achā ad regem assiri
oꝝ postulans auxiliū Venerunt
q̄ ydumei ⁊ ꝑcusserūt multos ex
iuda ⁊ ceperūt predā magnā Phi
listijm quoq̄ diffusi sūt ꝑ vrbes
cāpestres ⁊ ad meridiē iuda cepe
runtq̄ betsames ⁊ ahilon ⁊ gadi
roth socchoq̄ ⁊ thamnā ⁊ gam
so cū viculis suis ⁊ hītauerūt in
eis. Hūiliauerat em̄ dn̄s iudā ꝓ
pter achaz regem iuda eo q̄ nu
dasset eū auxilio ⁊ cōtemptui ha
buisset dn̄m adduxitq̄ cōn̄ eum
teglathphalasar regez assiriorū
q̄ ⁊ afflixit eū ⁊ nullo resistēte va
stauit. Igit̄ achaz spoliata domo
dn̄i ⁊ domo regum ac pn̄cipū. de
dit regi assirioꝝ mūera ⁊ tn̄ n̄l ei
ꝓfuit. Insup ⁊ ī tpe angustie sue
auxit cōtemptū in dn̄m. Ipe per se
rex achā imolauit dijs damasci
victimas ꝑcussoribꝰ suis ⁊ dixit.
dij regū sirie auxiliāt̄ eis q̄s ego
placabo hostijs ⁊ aderūt mihi cū
ecōtrario ipi fuerūt ruine ei ⁊ vni
uerso isrl̄. Direptis itaq̄ acham
oībꝰ vasis domꝰ dei atq̄ cōfractis
clausit ianuas templi dei ⁊ fecit si
bi altaria in vniuersis angulis
ihrl̄m In ōnibꝰ q̄ vrbibꝰ iuda ex
truxit aras ad cremādū thus at
q̄ ad iracūdiā ꝓuocauit dn̄m de
um patꝝ suorū. Reliqua aūt ser
monū eius ⁊ ōniū operꝝ suorum
p̄orum ⁊ nouissimoꝝ scripta sūt
in libro regum iuda ⁊ isrl̄. Dormi
uitq̄ achā cū p̄ribus suis ⁊ sepe
lierūt eum in ciuitate iherusalem
Neq̄ enim receperāt eū in sepulcr̄
regum isrl̄. Regnauitq̄ ezechias
filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. Ca. xxix.

Igitur ezechias regnare cepit cū
vigintiq̄nq̄ eēt ānoꝝ ⁊ vigītino
uem ānis regnauit in ihrl̄m. No
men mr̄is eiꝰ abia filia zacharie
Fecitq̄ qd̄ erat placitū in conspe
ctu dn̄i iuxta ōnia q̄ feceāt dauid
pater eiꝰ. Ipso āno ⁊ mēse p̄mo
regni sui apuit valuas domꝰ dn̄i
⁊ instaurauit eas adduxitq̄ sa
cerdotes atq̄ leuitas ⁊ ꝯgregauit
eos in plateam orientalē dixitq̄
ad eos. Audite me leuite ⁊ sc̄ifica
mini mūdate domū dn̄i dei patrū
nr̄oꝝ ⁊ auferte ōnez immūdiciaz
de sāctuario. Peccauerūt p̄res nr̄i
⁊ fecerūt malū in conspcū dn̄i dei
nr̄i. derelinq̄ntes eū aūterunt fati
es suas a tabnaculo dn̄i dei nr̄i et
p̄buerūt dorsū. clauserūt ostia q̄
erāt ī porticu ⁊ extinxerūt lucnas
incensūq̄ nō adoleuerūt ⁊ holocau
sta nō obtulerūt in sāctuario deo
isrl̄. Concitatꝰ est itaq̄ furor dn̄i
sup iudā ⁊ ihrl̄m tradiditq̄ eos
in cōmocōem ⁊ in interitū ⁊ ī sibi
lum sic̄ ipsi cernitis oculis vr̄is.
En corruerūt p̄res nostri gladijs
filij nostri ⁊ filie nostre ⁊ ꝯiuges
captiue ducte sūt ꝓpter hoc scelus
Nūc ergo placet mihi ut ineamꝰ
fedꝰ cum dn̄o deo isrl̄ ⁊ auertet a
nobis furorē ire sue. Filij mei no
lite negligere. Vos elegit dn̄s ut
stetis corā eo ⁊ mīstretis illi cola
tisq̄ eū ⁊ cremetis ei incensū. Sur
rexerūt ergo leuite maath filius
amasie ⁊ iohel filiꝰ azarie de filijs
caath. Porro de filijs merari: cis
filiꝰ abdai ⁊ azarias filiꝰ lalehel.
De filijs autē gersom ioha filius
iemna ⁊ eden filiꝰ ioaha. At vēo
de filijs elisaphā samri ⁊ iahihel.

de filijsq̄ asaph: zacharias ⁊ ma
thanias necnō de filijs hemā: ia
hihel ⁊ semei. Sz ⁊ de filijs ydithū
semeias ⁊ ozihel. Cōgregauerūtq̄
frēs suos ⁊ scīficati sūt ⁊ ingressi
sunt iux̄ mādatū regis et impiuz
dñi ut expiarent domū dei. Sacer
dotesq̄ ingressi tēplū dñi ut scīfi
carent illud extulerūt oēm immū
diciā quā intro repererāt in vesti
bulo dom⁹ dñi: quā tulerūt leuite
⁊ asportauerūt ad torrentē cedrō
foras. Ceperūt autē p̄ma die mē
sis p̄mi mūdare et in die octaua
eiusdē mensis: ingressi sunt porti
cū dom⁹ tēpli dñi: expiauerūtq̄ tē
plū dieb⁹ octo ⁊ in die sexta decīa
mēsis eiusdē qd̄ ceperāt impleue
rūt. Ingressiq̄ sūt ad ezechiaz re
gē ⁊ dixerūt ei. Scīficauim⁹ ōnez
domū dñi ⁊ altare holocausti. va
saq̄ ei⁹ necnō ⁊ mensā ꝓposicōis
cū ōnibz vasis suis: cunctāq̄ tēpli
suppellectilem quā polluerat rex
achā: in r̄gno suo postq̄ p̄uarica
tus ē ⁊ ecce exposita sūt ōnia corā
altari dñi. Consurgēsq̄ diluculo
ezechias rex adunauit ōnes pn̄
cipes ciuitatis ⁊ ascēdit in domuz
dñi: obtulerūtq̄ simul thauros
septē ⁊ arietes septē. agnos septē ⁊
hircos septē. ꝓ pctō. ꝓ regno. ꝓ
scū ario. ꝓ iuda Dixitq̄ sacerdotibz
filijs aaron: ut offerrēt sup altaē
dñi. Mactauerūt igit̄ thauros et
susceperūt sāguinē sacerdotes et fu
derūt illū sup altaē. Mactauerūt ec̄
arietes ⁊ illoꝝ sanguinē sup alta
re fuderunt. Imolauerūt agnos
⁊ fuderunt sup altare sanguinem
Applicuerūt hircos ꝓ peccato co
ram rege et vniūsa multitudine.

Imposuerunt manus suas super
eos ⁊ imolauerunt illos sacerdo
tes: ⁊ aspserunt sanguinē eorum
coram altari pro piaculo vniuer
si israhelis. Pro omni quippe isrl̄
precepat rex ut holocaustum fie
ret pro pctō. Constituitq̄q̄ leui
tas ī domo dñi: cū cimbal̄ ⁊ psal
terijs ⁊ citharis: s̄m disposicōem
dauid ⁊ gad videntis regis ⁊ na
than ꝓphe. Siquidē dñi preceptū
fuit p manū ꝓphaꝝ ei⁹. Steterūt
q̄ leuite tenētes organa dauid ⁊
sacerdotes tubas ⁊ iussit ezechi
as ut offerrent holocausta super
altare. Cūq̄ offerrent holocausta
ceperūt laudes canere dño ⁊ clan
gē tubis. atz in diuers̄ organis q̄
dauid rex isrl̄ repererat ꝯcrepare
Oī aūt turba adorāte: cātores et
hijq̄ tenebāt tubas erāt ī officio
suo: donec ꝯpleret̄ holocaustū Cū
q̄ finita essz oblacō incuruatus ē
rex ⁊ ōnes qui erāt cū eo ⁊ odora
uerūt. Precepitq̄ ezechias ⁊ prī
cipes leuitis ut laudarēt dñm ser
monib⁹ dauid ⁊ asaph vidētis: q̄
laudauerūt deū magna leticia ⁊ ī
curuato genu adorauerūt. Ezechi
as āt etiā hec addidit Implestis
man⁹ vr̄as dño: accedite et offer
te victīas ⁊ laudes in domo dñi.
Obtulit ergo vniuersa multitudo
hostias ⁊ laudes ⁊ holocausta mē
te deuota. Porro numerus holo
caustorum que obtulit multitu
do hic fuit. Thauros sexaginta.
arietes centum. agnos ducētos.
sanctificauerūtq̄ dño boues sexcē
tos ⁊ oues tria milia Sacerdotes
vēo pauci erāt nec poterāt sufficē
ut pelles holocaustoꝝ detraherēt

Vñ ⁊ leuite fratres eoꝝ adiuue
rũt eos donec impleret̃ op⁹ ⁊ sc̃ifi
carent̃ ãtistites. Leuite quippe fa
ciliori ritu sãctificãtur q̃ sacerdo
tes. Fuer̃t ergo holocausta pluri
ma adipes pacificoꝝ ⁊ libamina
holocaustoꝝ ⁊ cõpletus ẽ cultus
domus dñi letat⁹ q̃ ẽ ezechias ⁊
õnis popul⁹ eo q̃ ministeriũ dñi
eẽt expletũ. De repẽte quippe hoc
fieri placuerat. Ca. xxx.

Misitq̃ ezechias ad õnẽ isrl̃
⁊ iudã scripsitq̃ epl̃as ad
ephraim ⁊ manassen ut venirẽt
ad domũ dñi ĩ iherusalẽ ⁊ facerẽt
phase dño d̃o isrl̃. Inito ergo cõ
silio regis ⁊ p̃ncipũ ⁊ vniuersi ce
tus ihrl̃m decreuerũt ut facerent
phase mense secũdo. Nõ em̃ occur
rerãt facere in tẽpe suo q̃ sacerdo
tes q̃ possent sufficẽ sãctificati nõ
fuerãt ⁊ ppl̃s nõdum ɔgregatus
fuerat in ihrl̃m. Placuitq̃ s̃mo
regi ⁊ õni multitudini ⁊ decreuer̃t
ut mitterent nũcios in vniuersũ
isrl̃ de bersabee vsq̃ dan ut veni
rẽt ⁊ facerent phase dño deo isrl̃
in ihrl̃m. Multi em̃ nõ fecerãt sic̃
lege p̃scriptũ est. Perrexerunt q̃
cursores cũ epistolis ex regis ĩpe
rio ⁊ p̃ncipum ei⁹ in vniu̇sũ isrl̃
⁊ iudam iux̃ id q̃d rex iusserat p̃
dicantes. Filij israhel reuertimini
ad dñm deũ abrahã ⁊ ysaac ⁊ is
rahel ⁊ reuertet̃ ad reliquias q̃ ef
fugerũt man⁹ regis assirioꝝ. No
lite fieri sic̃ p̃res vestri ⁊ fratres q̃
recesserũt a dño deo patrũ suorũ
⁊ tradidit eos in interitũ ut ipsi
cernitis. Nolite indurare ceruices
vestras sic̃ patres vr̃i. Tr̃dite ma
n⁹ vestras dño ⁊ venite ad sãctu
ariũ eius q̃d sãctificauit in et̃nũ
Seruite dño deo patꝝ vestroꝝ ⁊
au̇tetur a vob̃ ira furoris ei⁹. Si eĩ
vos reuersi fueritis ad dñm frẽs
vestri ⁊ filij h̃ebũt misericordiaꝫ
coraꝫ dñis suis q̃ illos duxerunt
captiuos ⁊ reuertẽtur ĩ terraꝫ hãc
Pius em̃ ⁊ clemẽs ẽ dñs deus ve
ster ⁊ nõ au̇tet faciem suã a vob̃
si reuersi fueritis ad eũ. Igit̃ curso
res p̃gebant velocit̃ de ciuitate ĩ
ciuitatẽ p̃ t̃raꝫ ephraim ⁊ manas
se vsq̃ ad zabulon illis irridẽtibꝫ
⁊ subsanãtib⁹ eos. Attamẽ q̃daꝫ
viri ex aser ⁊ manasse et zabulõ
acq̃escẽtes cõsilio venerũt ihrl̃m
In iuda vẽo facta ẽ man⁹ dñi ut
daret eis cor vnũ ut facerent iux̃
p̃ceptũ regis ⁊ p̃ncipũ v̇bum do
mini. Cõgregatiq̃ sũt in iherusalẽ
po puli multi ut facerẽt sollẽnita
tẽ azimoꝝ in mense secũdo. Et sur
gẽtes destruxerũt altaria q̃ erant
in iherusalẽ atq̃ vniuersa in q̃bꝫ
ydolis adolebat̃ incensũ s̃buertẽ
tes p̃iecerũt torrentẽ cedron. Imo
lauerũt autẽ phase quartadecĩa
die mensis secũdi. Sacerdotesq̃
atq̃ leuite tãdẽ sãctificati obtule
runt holocausta in domo dñi ste
terũtq̃ in ordine suo iux̃ dispositi
onem ⁊ legem moysi h̃oĩnis dei.
Sac̃dotes vẽo suscipiebãt effun
dendũ sãguinẽ de manib⁹ leuita
rũ eo q̃ multa turba sãctificata
non eẽt ⁊ idcirco ymolarẽt leui
te phase hijs q̃ nõ occurrerãt sã
ctificari dño. Magna etiaꝫ pars
ppl̃i de ephraim ⁊ manasse ⁊ ysa
char ⁊ zabulon que sãctificata ñ
fuerat comedit phase nõ iux̃ q̃d
scriptũ ẽ ⁊ orauit p̃ eis ezechias

dicēs. Dn̄s bon⁹ ꝓpiciabit̄ cūctis
q̄ in toto corde req̄rūt dn̄m deum
p̄rm̄ suoꝝ ⁊ nō imputabit eis ꝙ
min⁹ sc̄ificati sūt. Quē exaudiuit
dn̄s ⁊ placat⁹ est ꝓpl'o. Fecerūtq̄
filij isrl' qui inuēti sūt ī ihrl'm sol
lemnitatē azimoꝝ septē dieb⁹ ī le
ticia magna. laudātes dn̄m ꝑ sin
gulos dies: leuiteq̄ ⁊ sac̄dotes ꝑ
organa q̄ suo officō ꝯgruebāt. Et
locutus est ezechias ad cor oīm
leuitaꝝ q̄ habebāt intelligētiā bo
naꝫ sup dn̄o ⁊ comederūt septē di
eb⁹ sollēnitatis. imolantes victi
mas pacificoꝝ ⁊ laudātes dn̄m
deū p̄rm̄ suorū. Placuitq̄ vniuer
se multitudini ut celebrarēt etiaꝫ
alios dies septē qd̄ ⁊ fecerūt cū in
genti gaudio. Ezechias autē rex
iuda p̄buerat multitudini mille
thuros ⁊ septē milia ouiū. Prin
cipes vero dederant populo thau
ros mille ⁊ oues decē milia. Sc̄ifi
cata ergo est sacerdotū plurima
multitudo ⁊ hilaritate ꝑfusa oīs
turba iuda taꝫ sacerdotū ⁊ leuita
rū q̄ vniuerse freq̄ntie q̄ venerat
ex isrl' ꝓselitoꝝq̄ de terra isrl' et
habitantiū in iuda. Factaq̄ est
grādis celebritas ī ihrl'm qualis
a dieb⁹ salomōis filij dauid r̄gis
isrl' in ea vrbe nō fuerat. Surrexe
rūt autē sacerdotes atq̄ leuite bn̄
dicētes populo ⁊ exaudita ē vox
eoꝝ: ꝑuenitq̄ oracō in habitacu
lū sanctū celi. Ca. xxxi.

Qvnq̄ hec fuissent rite cele
brata egressus est ōnis isrl'
q̄ inuent⁹ fuerat in vrbib⁹ iuda.
⁊ fregerūt simulachra succiderūt
q̄ lucos. demoliti sūt excelsa ⁊ al
taria destruxerūt. nō solū de vniuer
so iuda ⁊ beniamī ꝫ ⁊ de ephraī
q̄ ⁊ manasse donec penit⁹ euerte
rent. Reuersiq̄ sūt ōnes filij isrl' ī
possessiōes ⁊ ciuitates suas. Eze
chias aūt ꝯstituit turmas sac̄do
tales ⁊ leuiticas ꝑ diuisiōes suas
vnūquēq̄ in officō ꝓprio. tam sa
cerdotum vicꝫ q̄ leuitarū ad holo
causta ⁊ pacifica ut ministrarēt
⁊ cōfiterent̄. canerētq̄ ī portis ca
strorū dn̄i. Pars autēꝫ regis erat
ut de ꝓpria ei⁹ substātia offerretur
holocaustū mane sp̄ ⁊ vespe. sab
batisq̄ ⁊ kalēdis ⁊ sollēnitatib⁹
ceteis sicut scriptū est ī lege moy
si. Precepat autē ꝓpl'o hītantium
ihrl'm ut darent ꝑtes sac̄dotibus
⁊ leuitis ut possent vacaē legi do
mini. Qd̄ cū ꝑcreb uissꝫ in auribꝫ
multitudīs: plurimas obtulere p̄
micias filij isrl': frumenti vim et
olei mellisq̄ ⁊ ōniuꝫ q̄ gignit hu
m⁹ decimas obtulerūt. Sꝫ ⁊ filij isrl'
⁊ iuda q̄ habitabāt in vrbib⁹ iu
da obtulerūt decimas boū ⁊ ouiū
decimasq̄ sanctoꝝ q̄ vouerāt do
mino dō suo: atꝫ vniūsa portātes
fecerūt aceruos plurimos. Mense
tercō ceperūt aceruorū iacere fun
damēta ⁊ mense septimo ꝯpleue
rūt eos. Cūq̄ ingressi fuissēt eze
chias ⁊ p̄ncipes ei⁹ viderūt acer
uos ⁊ bn̄dixerūt dn̄o ac ꝓpl'o isrl'
Interrogauitq̄ ezechias sac̄do
tes ⁊ leuitas cur ita iacerēt acerui
Rn̄dit illi azarias sac̄dos p̄m⁹ de
stirpe sadoch dicēs. Exq̄ ceperūt of
ferri p̄mitie ī domo dn̄i comedim⁹
⁊ saturati sum⁹ ⁊ r̄mānserūt pluria:
eo ꝙ bn̄dixerit dn̄s ꝓpl'o suo Reliq̄
aꝝ āt ē copia ista quā cernis. p̄ce
pit igr̄ ezechias ut p̄parēt horrea

In domo dn̄i

Qd cum fecissent intulerūt tam p̄
micias q̄ decimas et q̄cūq; voue
rant fideliť. Fuit autē p̄fectus eo
rū chonenias leuita ⁊ semei frať
ei⁹ secūd⁹ post quē iehihel ⁊ aza
rias ⁊ naad ⁊ asahel ⁊ iherimoth
iozabatq̄ ⁊ elihel ⁊ iesmachias
⁊ maath ⁊ banaias prepositi sb̄
manib⁹ chonenie ⁊ semei frīs ei⁹
ex imperio ezechie regis ⁊ azarie
p̄tificis dom⁹ dn̄i ad quos ōnia
ptinebāt. Chore vero fili⁹ iemna
leuites ⁊ iamitor oriētalis porte p̄
posit⁹ eāt hijs q̄ sponte offerebā
tur dn̄o. p̄mitijsq; ⁊ ɔsecratis in
sāctasc̄oꝝ ⁊ sub cura ei⁹ eden ⁊ be
niamī. ihesue ⁊ semeias. amaias
q̄ ⁊ sechenias in ciuitatib⁹ sacer
dotū ut fideliť distribuerēt fratri
b⁹ suis partes mīorib⁹ atq; maio
rib⁹ exceptis maib⁹ ab āmis trib;
⁊ supr̄ cūctis q̄ ingrediebātur tē
plū dn̄i. Et quicq̄d p singulos di
es ɔducebāt in mīsterio atq; ob
seruac̄oib⁹ iux̄ diuisiōes suas sac̄
dotib⁹ p familias ⁊ leuitis a vicesi
mo āno ⁊ supr̄ per ordines ⁊ tur
mas suas. vniūseq; multitudī tā
vxorib⁹ q̄ liberis eoꝝ vtriusq; sex
us fideliť sibi de hijs q̄ sc̄ificata fu
erāt p̄bebanť. Sz ⁊ filioꝝ aarō p
agros ⁊ sb̄urbana vrbiuz singu
laꝝ dispositi erāt viri q̄ partes di
stribuerēt vniuerso sexui mascu
lino de sac̄dotib⁹ ⁊ leuitis. Fecitq;
ezechias vniuersa q̄ diximꝰ in oī
iuda opatusq; ē bonū ⁊ rectū ⁊ ve
rū corā dn̄o deo suo in vniūsa cul
tura ministerij dom⁹ dn̄i iux̄ legē
⁊ cerimonias volēs req̄rere deum
suū in toto corde suo. Fecitq; ⁊ p
speratus est. Ca. xxxij.

Post q̄ ⁊ huiuscemōi veritatē
venit sēnacherib rex assirio
rū ⁊ ingressus iudā obsedit cīta
tes muītas volēs eas capē. Qd cū
vidissz ezechias venisse. s. senna
cherib ⁊ totū belli impetū verti cō
tra iherusalē inito cū p̄ncipib⁹ cō
silio virisq; fortissimis ut obtura
rēt capita fontiū q̄ erant ex̄ vrbē
⁊ hoc ōniū decernēte sētentia con
gregauit plurimā multitudinem
⁊ obturauerūt cūctos fōtes et ri
uū q̄ fluebat ī medio terre dicētes
Ne veniāt reges assiriorū ⁊ inueī
ant aquaꝝ abūdantiaz. Edifica
uitq̄ agens industrie ōnē muꝝ
q̄ fuerat dissipat⁹ et extruxit tur
res desup ⁊ forinsec⁹ alteꝝ muruz
Instaurauitq; mello in cītate da
uid ⁊ fecit vniūsi geneis armatu
rā ⁊ dipeos. Cōstituitq; p̄ncipes
bellatoꝝ in exercitu ⁊ cōuocauit
vniuersos in platea porte ciuita
tis ac locutus ē ad cor eoꝝ dicēs
Viriliť agite ⁊ ɔfortamini nolite
timere nec paueatis regez assirio
rū id ē vniuersā multitudinē q̄ ē
cū eo. Multo em̄ plures nobiscuz
sunt q̄ cū illo. Cū illo em̄ est bra
chiū carneū nobiscuz dn̄s de⁹ nr̄
q̄ auxiliator ē noster pugnatq; p
nobis. Cōfortat⁹ q; ē ppl's huius
cemodi v̄bis ezechie regis iuda.
Que postq̄ gesta sūt misit senna
cherib rex assirioꝝ ꝑuos suos ihe
rusalē. ipe em̄ cuz vniūso exercitu
obsidebat lachis ad ezechiaz re
gē iuda ⁊ ad oēz populū q̄ erat ī
vrbe dicēs. Hec dicit sēnacherib
rex assirioꝝ In q̄ hn̄tes fiduciaz
sedetis obsessi ī ihrl'm. Num eze
chias decepit vos ut tr̄dat morti

in fame et siti affirmās q̄ dn̄s de⁹
vr̄ liberz vos de manu regis assiri
oꝝ. Nunq̄d nō iste ē ezechias q̄
destruxit excelsa illi⁹ et altaia et p̄
cepit iude et ihrl̄z dicēs. corā altai
vno adorabitis et in ipō ꝯburetis
incēsū. An ignoratis q̄ ego feceri
et p̄res mei cūctis t̄raꝝ ꝓplis. Nū
q̄d p̄ualuerūt dij gētiū oīmq̄z ter
raꝝ liberare regionē suā de manu
mea. Quis ē de vniūsis dijs gēti
um q̄s vastauerūt p̄res mei q̄ potu
erit eruere ꝓplm suū de manu mea
ut possit etiam de⁹ vr̄ eruē vos de
hac mānu. Nō vos ḡ decipiat eze
chias nec vana ꝑsuasiōe deludat
neq̄z credatis ei. Si ei null⁹ potuit
de⁹ cūctarū gentiū atq̄z regionū li
berare ꝓplm suū de manu mea et de
manu p̄rm meoꝝ: cōseqn̄ter nec
de⁹ vr̄ poterit eruē vos de hac ma
nu. Sz et alia multa locuti sūt serui
ei⁹ cōn̄ dn̄m deū et cōn̄ ezechiam
seruū ei⁹. Epl̄asq̄z scripsit plenas
blasphemie i dn̄m deū isrl̄ et locu
tus est aduersū eū. Sic dij gētiuz
ceteraꝝ nō potuerūt liberare ꝓplm
suū de manu mea sic et de⁹ ezechie
eruere nō poterit populū suum de
manu ista. Insup et clamore mag
no lingua iudaica cōn̄ populū q̄
sedebat i muris ihrl̄m ꝑsonabat
ut terreret eos et capet ciuitatem
Locut⁹q̄z ē cōn̄ deū isrl̄ sic aduersū
deos populoꝝ terre opa manuū
hominū. Orauerūt igit̄ ezechias
rex et ysaias fili⁹ amos ꝓphetes ad
uersū hāc blasphemiā ac vocife
rati sūt vsq̄z in celū. Et misit dn̄s
angelū suū q̄ ꝑcussit oēm virū ro
bustū et bellatorez et p̄ncipē exerci
tus regis assirioꝝ reuersusq̄z ē cū
ignominia in terraz suā. Cūq̄z in
gressus essz domū dei sui: filij qui
egressi fuerāt de vtero ei⁹ interfe
cerūt eū gladio. Saluauitq̄z dn̄s
ezechiā et hītatores ihrl̄m de ma
nu sēnacherib regis assirioꝝ et de
manu ōniū et p̄stitit ei quietē per
circuitū. Multi etiā deferebāt ho
stias et sacrificia dn̄o in ihrl̄m et
muneā ezechie regi iuda. Qui ex
altatus ē post hec corā cūctis gēti
b⁹ In dieb⁹ illis egrotauit ezechi
as vsq̄z ad mortē et orauit dn̄m.
Exaudiuitq̄z eū et dedit ei signum
ꝫ nō iuxta bn̄ficia q̄ accepat retri
buit q̄ eleuatū est cor ei⁹. Et fcā ē
cōtra eū ira et cōtra iudaz et ihrl̄z
Hūiliatusq̄z est postea eo q̄ exal
tatū fuissz cor ei⁹ taz ip̄e q̄ hītato
res ihrl̄m et idcirco nō venit sup
eos ira dn̄i dieb⁹ ezechie. Fuit āt
ezechias diues et inditus valde et
thesauros sibi plurīos cōgrega
uit argēti et auri et lapidis p̄ciosi
aromatū et armoꝝ vniuersi gene
ris et vasoꝝ magni precij: apothe
casq̄z frumenti vini et olei et prese
pia ōnium iumētoꝝ caulasq̄z pe
coribꝰ et vrbes sex edificauit. Ha
bebat quippe greges ouiū et arm̄
toꝝ innumerabiles eo q̄ dedisset
ei dn̄s sb̄stantiā multā nimis Ip
se ē ezechias q̄ obturauit supiorē
fontē aq̄rū gyon et auertit eas sb̄
ter ad occidentē vrbis dauid. In
ōnib⁹ opib⁹ suis fecit ꝓspere que
voluit. Attam̄ in legacōe p̄ncipū
babilōis q̄ missi fuerāt ad eū. ut
interrogarēt de portēto q̄d accide
rat sup terrā. dereliquit eum domi
n⁹ ut temptaretur et nota fierent
omnia que erant in corde eius.

Reliq̄ autē sermonū ezechie ⁊ mi
sericordiaꝝ ei⁹ scripta sūt ī visiōe
ysaie. filij amos ꝓphe ⁊ ī libro re
gum iuda ⁊ isrl. Dormiuitq̄ eze
chias cū p̄rib⁹ suis ⁊ sepelierūt eū
sup̄r sepulcra filiorū dauid. Et ce
lebrauit ei⁹ exeq̄as vniuersus iu
da ⁊ oēs hītatores iherusalē reg̃
uitq̄ manasses fili⁹ eius ꝓ eo.

Duodecī ānoꝝ Ca. xxxiij.
erat manasses cū regnaē ce
pissꝫ ⁊ qn̄q̄gītaqn̄q̄ ānis reg̃uit
in ihrlm. Fecit āt malū corā dn̄o
iuxta abhōinacōes gētiuꝫ q̄s sub
uertit dn̄s corā filijs isrl ⁊ cōuer
sus instaurauit excelsa q̄ demoli
t⁹ fuerāt ezechias p̄r ei⁹ cōstruxit
q̄ aras baalim ⁊ fecit lucos ⁊ ad
orauit ōnē militiam celi ⁊ coluit
eā. Edificauitq̄ altaria ī domo do
mini de q̄ dixerāt dn̄s ī ihrlm erit
nomē meū ineternuꝫ. Edificauit
āt ea cūcto exercitui celi. ī duob⁹
atrijs dom⁹ dn̄i trāsireq̄ fecit fili
os suos ꝑ ignē in valle benhēnō
Obs̄uabat sōnia sectabat̄ augu
ria maleficis artibus ins̄uiebat.
Hēbat secū magos ⁊ incātatoēs
multaq̄ mala opatus ē corā do
mino ut irritaret eū. Sculptileq̄q̄
⁊ ꝯflatile signū posuit in domo do
mini de q̄ locut⁹ ē dn̄s ad dauid
⁊ ad salomonē filiū ei⁹ dicēs. In
domo hac ⁊ in ihrlm quā elegi de
cunctis tribub⁹ isrl ponā nomē
meū in sēpiternū ⁊ mouere nō fa
ciam pedē isrl de terra quā trādidi
p̄rib⁹ eoꝝ ita dūtaxat si custodi
erint facere q̄ p̄cepi eis cūctamq̄
legē ⁊ cerimonias atq̄ iudicia q̄
mādaui ꝑ manuꝫ moysi. Igitur
manasses seduxit iudā ⁊ hītato
res iherusalē ut facerēt malū sup
ōnes gentes q̄s sb̄uerterat dn̄s
a facie filioꝝ isrl. Locut⁹q̄ ē do
min⁹ ad eū ⁊ ad populū illi⁹ ⁊ at
tēdere noluerūt. Idcirco sup̄indu
xit eis p̄ncipes exercit⁹ regis assiri
orū ceperūtq̄ manassen ⁊ vinctū
cathenis atq̄ cōpedib⁹ duxerūt
ī babilonē. Qui postq̄ coāgusta
t⁹ ē orauit dn̄m deū suum ⁊ egit pe
penitētiam valde corā deo p̄rm su
oꝝ. Dep̄catusq̄ ē eum ⁊ obsecrauit
intēte ⁊ exaudiuit orōem ei⁹ redu
xitq̄ eū iherusalē ī regnū suum ⁊
cognouit manasses q̄ dn̄s ip̄e es
set de⁹. Ot⁹ hec edificauit muꝝ ex
tr̄ ciuitatē dauid ad occidentem
gyon in cōualle ab introitu por
te pisciū ꝑ circuitū vsq̄ ad ofel ⁊
exaltauit illū vehement̄. Cōstitu
itq̄ p̄ncipes exercit⁹ ī cunctis ciui
tatib⁹ iuda munitis ⁊ abstulit de
os alienos ⁊ simulacꝝ de domo
dn̄i arasq̄ quas fecerāt ī mōte do
m⁹ dn̄i ⁊ ī iherusalē ⁊ ꝓiecit ōnia
extr̄ vrbē. Porro īstaurauit altaē
dn̄i ⁊ imolauit sup illd̄ victimas
⁊ pacifica ⁊ laudē p̄cepitq̄ iude
ut seruirꝫ dn̄o deo isrl. Attamē ad
huc populus imolabat ī excelsis
dn̄o deo suo. Reliq̄ aūt gestoruꝫ
manasse ⁊ obsecracō ei⁹ ad deum
suū verbaquoq̄ vidētiū q̄ loque
bātur ad eū in noīne dn̄i dei isrl
cōtinent̄ ī sermōib⁹ regū isrl. Ora
tioq̄ ei⁹ ⁊ exaudicō et cuncta pec
cata atq̄ cōtēptus loca etiā ī q̄bꝫ
edificauit excelsa ⁊ fecit lucos et
statuas ān̄q̄ agerꝫ peītētiā scrip
ta sūt in sermoīb⁹ ozai. Dormiuit
ergo manasses cū patrib⁹ suis et
sepelierūt eū ī domo sua reg̃uitq̄

p eo filiꝰ eius amō. Vigintiduo
rū annoꝝ erat cū regnare cepissꝫ
ꝛ duobꝰ ānis regnauit in ihrl'm
Fecitqꝫ malū in ɔspcū dñi sic fece
rat manasses pr̄ eiꝰ ꝛ cūctis ydo
lis q̄ manasses fuerat fabricatꝰ
imolauit atqꝫ seruiuit ꝛ nō ē re
ueritus faciē domī sicut reueritꝰ ē
manasses pr̄ eius ꝛ multo maio
ra deliquit. Cūqꝫ cōiurassent ad
uersus eū serui sui interfecerūt eū
ī domo sua porro reliq̄ populi mł
titudo cesis hijs q̄ amō pcusserāt
cōstituit regē iosiaꝫ filiū eiꝰ p eo.

Octo ānoꝝ erat Ca. xxxiiij.
iosias cū regr̄e cepissꝫ ꝛ trigī
ta ꝛ vno āno regr̄uit ī ihrl'm. Fe
citqꝫ qđ eāt rc̄m ī ɔspcū dñi ꝛ am
bulauit ī vijs dauid pr̄is sui ñ de
clinauit neqꝫ ad dexterā neqꝫ ad
sinistrā. Octauo āt āno regni sui
cū adhuc eēt puer cepit q̄rē deū
pr̄is sui dauid ꝛ duodecīo āno pꝰ
q̄ cepat: mūdauit iudā ꝛ ihrl'm
ab excelsꝭ ꝛ lucis simulachrisqꝫ ꝛ
sculptilibꝰ destruxerūtqꝫ corā eo
aras baalī ꝛ simulachr̄ q̄ suppoī
ta fuerāt demoliti sūt. Lucos ec̄ ꝛ
sculptilia succidit atꝫ ɔminuit et
sup tumulos eoꝝ q̄ eis imolaē cō
sueuerāt fragm̄ta dispsit. Ossa p̄
tēa sacerdotū ɔbussit in altaribꝰ
ydoloꝝ mūdauitqꝫ iudā ꝛ ihrl'm
Sꝫ ꝛ in vrbibꝰ manasse ꝛ ephraī
ꝛ symeō vsqꝫ neptalī cūcta sbuer
tit. Cūqꝫ altaia dissipassꝫ ꝛ lucos
ꝛ sculptilia ɔtriuissꝫ ī frusta. cun
ctaqꝫ delubra demolitꝰ eēt de vni
uersa terra isrl' reuersus ē ihrl'm
Igit̄ āno octauodecimo regni sui
mūdata iā terra ꝛ tēplo dñi misit
saphā filiū eselie ꝛ maasiā pn̄ci
pē ciuitatis. ꝛ ioha filiū ioachaꝫ
a ɔmentarijs ut instaurarēt do
mū dñi dei sui. Qui venerūt ad hel
chiā sacerdotē magnū acceptaqꝫ
ab eo pecunia q̄ illata fuerat ī do
mū dñi. ꝛ quā cōgregauerāt leui
te ꝛ ianitores de manasse ꝛ ephr̄
im ꝛ vniuersis reliquijs isrl'. ab
ōniq̄ iuda et beniamī ꝛ hītatori
bꝰ ihrl'm: tradiderūt in manibus
eoꝝ q̄ p̄erāt oparijs in domo dñi
ut īstaurarent tēplū ꝛ infirma q̄
qꝫ sartirent. At illi dederūt eā arti
ficibꝰ ꝛ cemētarijs ut emerēt la
pides de lapidicinis et ligna ad
ɔmissuras edificij ꝛ ad ɔtigr̄cōnē
domoꝝ q̄s destruxerāt r̄ges iuda
Qui fidelit̄ cūcta faciebāt. Erāt āt
p̄positi opantiū iadab ꝛ abdias
de filijs meāri. zachaias ꝛ mosol
lā de filijs caath q̄ vrgebāt opꝰ
oēs leuite sciētes organis canere.
Sup eos vero q̄ ad diūsos vsus
onera portabāt erāt scribe ꝛ mgr̄i
de leuitis ianitores. Cūqꝫ efferrēt
pecuniaꝫ q̄ illata fuerat in tēpluꝫ
dñi: reperit helchias sacdos libꝝ
legis dñi p manū moysi ꝛ ait ad
saphan scribā. Libꝝ legis inueī
ī domo dñi. Et tradidit ei. At ille
ītulit volumē ad regē ꝛ nūtiauit
ei dicēs. Oīa q̄ dedisti ī māu seruo
rū tuoꝝ ecce ɔplent̄. Argentū qđ
reptū ē ī domo dñi ɔflauerēt datū
qꝫ ē pfc̄is artificū ꝛ diūsa opa fab
cātiū. p̄tēa tr̄didit m̄ helchias sac
dos hūc libꝝ Quē cū r̄ge pn̄te r̄ci
tassꝫ audissꝫqꝫ ille v̄ba legis scidit
vestim̄ta sua ꝛ p̄cepit helchie ꝛ ai
chā filio saphā ꝛ abdon filio mi
cha saphanquoqꝫ scribe ꝛ asaie
seruo regis dicens. Ite et orate

dñm ꝑ me ⁊ ꝑ reliquijs isrl̄ et iu
da sup vniuers̄ s̄mōib⁹ libri isti
us q̄ reptus est. Magn⁹ em̄ furor
dñi stillauit sup nos eo ꝙ nō cu
stodierint p̄res nostri verba dñi
ut facerēt oīa q̄ scripta sūt in isto
volumīe. Abijt ergo helchias et
hij q̄ simul a rege missi fuerāt ad
oldan ꝓpheten vxorē sellū filij the
cuath filij aras custodis vestiū
q̄ hītabat in ihrl̄m in secūda et
locuti sūt ei verba q̄ sup̄r narraui
m⁹ At illa rn̄dit eis. Hec dicit do
min⁹ de⁹ isrl̄. Dicite viro q̄ misit
vos ad me. Hec dic̄ dñs Ecce ego
inducā mala super locū istū et su
ꝑ hītatoēs ei⁹ cūctaq̄ maledicta
que scripta sūt in libro hoc quē le
gerūt corā rege iuda. qꝛ derelique
rūt me ⁊ sacrificauerūt dijs alie
nis ut me ad iracūdiā ꝓuocarēt
in cūctis opib⁹ manuū suaꝝ. Id
circo stillabit furor me⁹ sup locū
istū ⁊ nō extinguet̄. Ad regē aūt
iuda q̄ misit vos ꝑ dño dep̄cādo
sic loq̄mini Hec dicit dñs de⁹ isrl̄
Qm̄ audisti verba volumīs atq̄
emollitū ē cor tuū ⁊ hūiliatus es
in cōspcū dñi sup hijs q̄ dicta sūt
cōn̄ locū hūc ⁊ hītatores ihrl̄m.
reuerit⁹q̄ faciē meā scidisti vesti
menta tua ⁊ fleuisti corā me ego
q̄ exaudiui te dicit dñs. Jam eī
colligā te ad patres tuos et infe
reris in sepulcꝝ tuū ī pace nec vi
debūt oculi tui malū q̄d ego īdu
ctur⁹ sū sup locū istū ⁊ sup hītato
res ei⁹. Retulerūt itaq̄ regi cūcta
q̄ dixerat. At ille cōuocatis vniu̅
sis maiorib⁹ natu iuda ⁊ ihrl̄m
ascēdit in domū dñi vnaq̄ ōnes
viri iuda ⁊ hītatoēs ihrl̄m sacer
dotes ⁊ leuite ⁊ cunct⁹ ꝓpl̄s a mini
mo vsq̄ ad maximū. Quib⁹ audi
entib⁹ in domo dñi legit rex ōnia
verba voluminis ⁊ stās in tribu
nali suo ꝑcussit fed⁹ corā dño ut
ābularet post eū ⁊ custodiret pre
cepta ⁊ testimonia ⁊ iustificacio
nes ei⁹ in toto corde suo ⁊ ī tota aī
ma sua: faceretq̄ q̄ scripta sūt ī vo
lumine illo q̄d legerat. Adiuāuit
q̄ sup hoc ōnes q̄ repti fuerant ī
ihrl̄m ⁊ beniamin et fecerūt hīta
tores ihrl̄m iux̄ pactū dñi dei pa
trū suoꝝ Abstulit ergo iosias cū
ctas abhōinaciōes de vniu̅sis re
gionib⁹ filioꝝ isrl̄: ⁊ fecit ōnes q̄
residui erāt in isrl̄ seruire dño d̄o
suo. Cunctis dieb⁹ ei⁹ nō recesse
rūt a dño d̄o p̄rm suoꝝ Ca. xxxv.

Fecit āt iosias in ihrl̄m pha
se dño q̄d imolatū ē q̄rta de
cima die mensis p̄mi. Et cōstituit
sacerdotes in officijs suis hortat⁹
q̄ est eos ut mīstrarēt ī domo do
mini. Leuitisquoq̄ ad quoꝝ eru
dicōem oīs isrl̄ sāctificabat̄ dño
locutus ē. Ponite archā in sāctu
ario tēpli q̄d edificauit salomon
fili⁹ dauid rex isrl̄. Neq̄q̄ eī eam
vltr̄ portabitis. Nūc ergo ministr̄
te dño deo vr̄o ⁊ populo ei⁹ isrl̄ ⁊
p̄pate vos per domos ⁊ cognacō
nes vr̄as in diuisionib⁹ singuloꝝ
sic p̄cepit dauid rex isrl̄ ⁊ descrip
sit salomō fili⁹ ei⁹ ⁊ ministrate in
sāctuario ꝑ familias turmasq̄ le
uiticas ⁊ sc̄ificati imolate phase.
Fr̄es etiaꝫ vr̄os ut possint iuxta
v̄ba q̄ locut⁹ ē dñs ī manu moy
si facere p̄pate. Dedit p̄tēa iosias
ōni populo q̄ ibi fuerat inuēt⁹ ī
sollēnitate phase agnos ⁊ hedos

de ẽgib⁹ a reliq̃ pecois trigita mi
lia · bouq̃ tria milia · Hec de regis
munera sba · Duces q̃ ei⁹ spõte q̃ uouerãt obtuleĩt tã pplo q̃ sacer
dotib⁹ a leuitis · Porro helchias a za
charias a iehiehiel pncipes dom⁹
dñi dederũt sacerdotib⁹ ad faciẽdum
phase pecora cõmixtã duo milia
sexcẽta a boues trecẽtos · Chonem
as ãt a semeias eẽ et nathanael
frẽs ei⁹ · necnõ asabias a iahihiel
a iozabad pncipes leuitaq̃ dederũt
ceteris leuitis ad celebrãdũ pha
se q̃nq̃ milia pecoq̃ a boues q̃ngẽ
tos · Prepatũq̃ ẽ misteriũ a stete
rũt sacerdotes in officio suo: leuiteq̃
in turmis iux regis ipiũ et immola
tũ ẽ phase · Aspserũtq̃ sacerdotes
manu sua sãguinẽ a leuite detrax
erũt pelles holocaustoq̃ a sepaue
rũt ea · ut darẽt p domos a famili
as singl'oq̃ a offerrent dño sicut
scriptũ ẽ in libro moysi · de bub⁹
q̃ fecerũt simlit Et assaueĩt phase
sup ignẽ iux q̃d in lege scriptũ ẽ ·
Pacificas vero hostias coxerũt in
leberis a cacabis a oll'a festinato
distribuerũt vniuse plebi · sibi ãt a
sacerdotib⁹ postea pauerũt · Nã i ob
lacõe holocaustoq̃ a adipũ vsq̃
ad noctẽ sacerdotes fuerũt occupa
ti · vñ leuite a sibi a sacerdotib⁹ filijs
aaron pauerũt nouissimis · Por
ro cãtores filij asaph stabãt i or
dine suo iuxta pceptum dauid a
asaph a emã a ydithũ pphaq̃ re
gis Janitores vero p portas singu
las obseruabãt ita ut ne pũcto q̃
dẽ discederẽt a mimisterio · cognatẽ
a frẽs eoq̃ leuite pauerũt eis cibos
Qis igit cultura dñi rite opleta ẽ
in die illa ut facerẽt phase a offer
rẽt holocausta sup altare dñi iux
pceptũ regis iosie · Fecerũtq̃ filij
isrl q̃ repti fuerãt ibi phase i tpe
illo a sollẽnitatẽ azimoq̃ septem
dieb⁹ · Nõ fuit phase simile huic
i isrl a diebus samuel pphe · sed nec
quisq̃ de cũctis regibus isrl fecit
phase sicut iosias sacerdotib⁹ a le
uitis a õi iude a isrl q̃ reptus fu
erat a habitãtib⁹ in ihrl'm · Octa
uo decimo ãno regni iosie h° pha
se celebratũ est · Postq̃ instaura
uerat iosias tẽplũ: ascẽdit nech
ao rex egipti ad pugnãdũ in car
chamis iux eufratẽ a pcessit i oc
cursũ eius iosias At ille missis ad
eũ nũcijs ait Quid mihi a tibi rex iu
da · Nõ aduersũ te hodie venio ·
sed contra aliã pugno domũ ad quã
me dc festinato ire precepit · Desi
ne aduersũ deũ facere q̃ mecũ ẽ ne int
ficiat te Noluit iosias reuti sed ppa
uit cõm eũ bellũ nec acq̃euit p mõi
bus nechao ex ore dei rex pcxit ut
dimicaret in cãpo magdalo Sagit
taq̃ vulnerãt⁹ a sagittarijs dixit pue
ris suis Educite me de plio q̃ graui
ter vulneratus sũ Qui tũstulerũt eũ
de curru in alterũ currũ q̃ sequẽbat
eũ more regio a asportauerũt eũ i
ihrl'm · Mortuusq̃ ẽ a sepult⁹ in
mausoleo pr̃m suoq̃ a vniuss iu
da a ihrl'm luxerũt eũ: ieremias
maxime cui⁹ õnes cãtores atq̃ cã
tatrices vsq̃ in pñtẽ diẽ lamenta
cões sup iosiam replicãt a q̃si lex
obtinuit in isrl · Ecce scriptũ ferẽ
in lamẽtacõib⁹ · Reliq̃ ãt sermonũ
iosie a misericordiaq̃ ei⁹ q̃ lege pre
cepta sũt dñi opaq̃ illi⁹ priora a no
uissima scripta sũt i libro regũ inda
a isrl ·

Ca · xxxvj ·

Vlit ergo popul⁹ terre ioa
chā filiū iosie ⁊ cōstituit re
gē ꝓ pr̄e suo in ihrl'm. Vigintitri
um ānoꝝ erāt ioachā cum reg̃re
cepisset ⁊ trib⁹ mensib⁹ reg̃uit in
ihrl'm. Amouit aūt eū rex egipti
cū venissꝫ in ihrl'm ⁊ ꝯdēnauit ter
ram centū talētis argēti ⁊ talento
auri. Constituitqꝫ ꝓ eo regeꝫ elia
chim frēm ei⁹ sup iudā ⁊ ihrl'm ⁊
vertit nomē ei⁹ ioakim. Ipsū vēo
ioachā tulit secum ⁊ adduxit in
egiptuꝫ. Vigintiqn̄qꝫ ānoꝝ erat
ioakim cū regnare cepissꝫ ⁊ vnde
cim ānis regnauit ī ihrl'm fecitqꝫ
malū corā dn̄o deo suo. Con̄ hūc
ascēdit nabuchodonosor rex cal
deoꝝ ⁊ vinctū cathenis duxit ī ba
bilonē ad quā ⁊ vasa dn̄i trāstu
lit ⁊ posuit ea in tēplo suo. Neliq̄
autē verboꝝ ioakim ⁊ abhoīacō
nē eius q̄s opatus ē. ⁊ q̄ inuenta
sūt in eo cōtinētur in libro regum
iuda ⁊ isrl'. Regnauit autē ioakī
fili⁹ eius ꝓ eo. Octo ānoꝝ erat io
akim cū regnare cepissꝫ ⁊ tribus
mensib⁹ ac decem dieb⁹ reg̃uit in
ihrl'm fecitqꝫ malū in cōspcū do
mini. Cūqꝫ anni circul⁹ volueret̄
misit nabuchodonosor rex nunci
os q̄ ⁊ adduxerūt eū ī babilonez
asportatis simul precōfissimis va
sis dom⁹ dn̄i. Regē vero cōstituit
sedechiā patruū eius sup iudaꝫ ⁊
ihrl'm. Viginti ⁊ vni⁹ anni erat
sedechias cuꝫ reg̃re cepisset ⁊ vn
decim annis regnauit ī ihrl'm ⁊ fe
citqꝫ malū in oculis dn̄i dei sui nec
erubuit faciē ihereīe ꝓphe joqn̄
tis ad se ex ore dn̄i. A rege q̄qꝫ na
buchodonosor recessit q̄ adiura
uerat eū ꝑ deū ⁊ induāuit ceruicē
suaꝫ ⁊ cor ut nō reuerteret̄ ad do
minū deū isrl'. Sed ⁊ vniuersi pn̄
cipes sacerdotū ⁊ populus p̄uari
cati sūt iniq̄ iux̄ vniūsas abhoīa
cōes gentiū ⁊ polluerūt domū do
mini quā scīficauerat sibi ī iheru
salē. Mittebat autē dn̄s de⁹ pr̄m
suoꝝ ad illos ꝑ manum nūciorū
suoꝝ de nocte ꝯsurgēs ⁊ quotidie
cōmonēs eo q̄ parceret ꝓpl'o et
hītaculo suo. At illi sb̄sānabant
nūtios dei ⁊ paruipēdebāt s̄mōes
eius illudebantqꝫ ꝓphetis: donec
ascēderet furor dn̄i in populū eius
⁊ esset nulla curacō. Adduxit em̄
sup eos regē chaldeoꝝ ⁊ īterfecit
iuuenes eorū gladio ī domo san
ctuarij. Nō est misert⁹ adolescētis
⁊ virginis ⁊ senis nec decrepiti q̄
dem: sꝫ ōnes tradidit ī manibus
ei⁹ vniuersaqꝫ vasa dom⁹ dn̄i taꝫ
maiora q̄ mīora ⁊ thesauros tem
pli ⁊ regis ⁊ pn̄cipum tr̄ānstulit in
babilonem. Incenderūt hostes do
mū dei destruxerūtqꝫ murū ihrl'm
Vniūsas turres cōbusserūt ⁊ q̄c
q̄d p̄ciosū fuerat demoliti sūt. Si
quis euaserat gladiū duct⁹ ī ba
bilonē s̄uiuit regi ⁊ filijs ei⁹ donec
imperaret rex ꝑsarū ⁊ cōpleretur
s̄mo dn̄i ex ore iheremie ⁊ celebr̄
ret t̄ra sabbata sua. Cūctis enim
dieb⁹ desolacōis egit sabbatū vs
qꝫ dū cōplerent̄ septuaginta āni
Anno āt p̄mo cyri regis persarū
ad explendū sermonē dn̄i quez
locutus fuerat ꝑ os iheremie. sus
citauit dn̄s spm̄ cyri regis persa
rū q̄ iussit p̄dicari ī vniuerso reg
no suo eciā per scripturā dicens.
Hec dicit cyr⁹ rex persaꝝ Oīa reg
na terre dedit m̄ dn̄s de⁹ celi ⁊ ip̄e

p̄cepit m̄ ut edificarez ei domū in
ihrl'm q̄ est in iudea. Quis ex vob̄
est in ōni ppl'o ei9. Sit dn̄s de9 su
us cū eo ⁊ ascēdat.

Explicit lib̄ palipomenō scd̄s.

Oracō manasses r̄gis iuda cū
captus teneret̄ in babilone.

Domīe de9 ōnipotēs pa
trū nostrorū abrahaz
ysaac ⁊ iacob ⁊ semini
eoꝝ iusto. q̄ fecisti celū
⁊ terram cū ōni ornatu eoꝝ. q̄ sig
nasti mare verbo p̄cepti tui. q̄ con
clusisti abissum ⁊ signasti terribi
li ⁊ laudabili nomī tuo. quē om
nes pauent ⁊ tremūt a vultu vir
tutis tue: et insustentabilis ira su
p pctōres ꝯminacōis tue: immen
sā vero ⁊ inuestigabil' mīa ꝓmis
siōis tue: qm̄ tu es dn̄s altissim9
sup oēm terrā lōganimis ⁊ multū
misericors ⁊ penitēs sup maliciaz
hoīm. Tu aūt dn̄e s̄m bonitatē tu
am ꝓmisisti pm̄az remissiōis pec
catoꝝ ⁊ tu de9 iustoꝝ nō posuisti
penitētiā iustis. abrahā ysaac ⁊
iacob. hijs q̄ tibi nō peccauerūt:
qm̄ peccaui sup numeꝝ arene ma
ris. mltiplicate sūt iniq̄tates mee
incuruatus sū multo vinculo ferri
⁊ nō est respiracio m̄. qꝛ excitaui
iracūdiaz tuaz ⁊ malū corā te feci
statuens ab hoīmīacōnes ⁊ multi
pl[illegible]s offensiones. Et nūc flecto
genua cordis mei precās ad te boī
tatē dn̄e. Peccaui dn̄e peccaui ⁊ iniq̄
tatē meā agnosco. Peto rogās te
dn̄e remitte m̄ remitte m̄. ne siml'
pdas me cū iniq̄tatib9 meis. neq̄
in eternū reserues mala m̄. qꝛ indig
nū saluab̄ me s̄m magnā mīam
tuā ⁊ laudabo te sēp ōnib9 dieb9
vite mee: qm̄ te laudat ōnis vir
tus celoꝝ ⁊ tibi est gloria in secu
la seculorū. Amen.

Explicit oracō manasses r̄gis
iuda. Incipit p̄facio bt̄i ihēo
nimi p̄sbiteri in libꝝ esdre.

Utꝝ difficili9 sit facē
qd̄ poscitis an nega
re necdū statui. Nā
vob̄ aliquid impan
tib9 ānuere sētētie ē
⁊ magnitudo oneris īpositi ita cer
uices p̄mit ut āte sb̄ fasce ruend̄
sit q̄ leuandū. Accedūt ad hoc ī
nidorū studia q̄ oē qd̄ scribim9
reprehēdēdū putāt. Et interdū cō
tr̄ se ꝯscīa repugnāte publice la
cerāt q̄ occulte legūt intr̄itum ut
clamare ꝯpellar ⁊ dicē. Domīe li
bera aīaz meā a labijs iniq̄s ⁊ a
lingua dolosa. Terci9 ānus ē q̄
semp scribitis atq̄ rescribitis ut
esdre librū ⁊ hester vob̄ de hebreo
trāsferā quasi nō habeatis greca
⁊ latina volumīa aut q̄cq̄d illud
est qd̄ a vobis vertit̄ statim ab
ōnibus ꝯspuēdū sit. Frustra āt
ut ait quidaz niti neq̄ aliud fati
gando nisi odiū querere extreme
dementie est. Itaq̄ obsecro vos
mi dominon ⁊ rogatiane karissi
mi ut p̄uata lectōne ꝯtenti libros
nō effeātis in publicū. nec fastidi
osis cibos ingeratis vitetisq̄ eoꝝ
sup ciliū q̄ indicare tm̄ de alijs et
ipsi facē nihil nouerūt. Si q̄ autē
fratrū sūt quib9 nr̄a nō displicēt
hijs tribuatis exēplar āmonētes

ut hebrea noīa quorū grādis in
hoc volumine copia est distincte
ꝛ ꝑ interualla trāscribāt. Nihil
enim ꝓderit emēdasse librum nisi
emēdacio librariorū diligēcia cō
seruet. Nec quēq̄ moueat ꝙ vnꝰ
a nob liber editꝰ ē nec apocripho
rū tercij ꝛ q̄rti libri sōnijs delectet
q̄ ꝛ apud hebreos esdre neemie
q̄ sermōes ī vnū volumē coartā
tur ꝛ q̄ nō hn̄tur apud illos nec
de vigintiquatuor senibꝰ fūt ꝓcul
abitiēda. Si q̄s aūt septuaginta
vobis opposuerit interp̄tes quo
rū exēplaria varietas ip̄a lacera
ta ꝛ euersa demōstrat nec potest
vtiq̄ verꝫ asseri qd diuersū ē. mit
tite eū ad euāgelia in q̄bꝰ multa
ponūtur q̄si de veteri testamēto q̄
apud septuaginta interp̄tes non
hn̄tur velut illud. qm̄ nazareꝰ vo
cabit ꝛ ex egipto vocaui filiū meū ꝛ
videbūt in quē ꝯpūxerūt. multaq̄
alia q̄ latiori opi reseruamꝰ ꝛ que
rite ab eo vbi scripta sunt. Cūq̄
ꝓferre non potuerit vos legite de
hijs exēplaribꝰ q̄ nup a nob edi
ta maledicorꝫ q̄tidie linguis ꝯfo
diūtur. Sꝫ ut ad ꝯpēdiū veniā cer
te qd illaturꝰ fū eq̄ssimū ē. Edidi
aliq̄d qd nō hētur in greco ā alit
hētur q̄ a me versū est. Quid int
pretē laniāt. Interrogēt hebreos
ꝛ ip̄is auctoribꝰ tn̄slacōi mee vel
arrogēt vel derogēt fidem. Porro
aliud est si clausis qd dicit oculꝰ
mihi volūt maledicē et nō imitā
tur grecorꝫ studiū ꝛ beniuolēciaꝫ
qui post septuaginta trāslatores
iā xp̄i euāgelio choruscāte iudeos
ꝛ hebionitas legis veteris interp̄
tes aquilā videlicꝫ ꝛ symachū et
iheodocōeꝫ ꝛ curiose legūt ꝛ ꝑ ori
genis laborē in exaplois eccījs de
dicarūt. Qn̄to magis latini grati
esse deberēt ꝙ exultantē cernerēt
gretiam a se aliqd mutuari. Pri
mū em̄ mg̃norꝫ sūptuū est ꝛ īfini
te difficultatis exēplaia posse hr̄e
oīa. deinde etiā q̄ habuerint ꝛ he
brei sermonis ignari fūt magis er
rabūt ignorantes q̄s e multis veriꝰ
dixerit. Qd etiā sapiētissiō cuidā
nuper apud grecos accidit ut in
terdū scripture sensū relinquens
vniuscuiuslibet interp̄tis seq̄retur
errorē. Nos autē q̄ hebree lingue
saltē ꝑuaꝫ habemꝰ sc̄iaꝫ et latinꝰ
nobis vtcūq̄ sermo non deest et
de alijs magis possumꝰ iudicare
ꝛ ea que ip̄i intelligimꝰ in nr̄a lin
gua ꝓmere. Itaq̄ licet excedra si
bilet victorq̄ synon incendia ia
ctet nūq̄ meū iuuāte xp̄o silebit
eloquiū. etiaꝫ precisa lingua bal
butiet. Legāt q̄ volūt qui nolūt
abitiāt. Euētilēt apices lr̄as calū
niētur. Magis vr̄a caitate ꝓuoca
bor ad studium q̄ illorū detracti
one ꝛ odio deterrebor.

Explicit ꝓlogus. Incipit lib
esdre p̄mꝰ. Ca. p̄mū.

In anno p̄mo cyri regis ꝑsarū ut
ꝯpleret verbū dn̄i ex ore iheremie
suscitauit dn̄s spiritū cyri regis
ꝑsarꝫ ꝛ tn̄sduxit vocē in oī regno
suo. etiā ꝑ scripturā dicēs Hec di
cit cyrus rex ꝑsarꝫ. Oīa regna ter
re dedit mihi dn̄s deus celi ꝛ ip̄e p̄
cepit mihi ut edificareꝫ ei domū ī
ihrl̄m que est in iudea. Quis est
in vobis de vniuerso populo eius.

Sit dñs illi⁹ cū eo. Ascēdat i ihrl̄z
q̄ ē in idea ⁊ edificz domū dei isrl̄
ipe ē de⁹ q̄ ē in ihrl̄m. Et oēs rel̄iq̄
in cūctis locis vbicūq̄ hītāt ad
iuuēt eū viri de loco suo. argēto ⁊
auro ⁊ sb̄a ⁊ pecorib⁹ exceptō qđ
voluntarie offerūt tēplo dei qđ ē in
ihrl̄m. Et surrexerūt p̄cipes patrū
de iuda ⁊ beniamī ⁊ sacerdotes ⁊ le
uite oīs cui⁹ suscitauit de⁹ spm̄ ut
ascēdēt ad edificādū tēplū dñi
qđ erat in ihrl̄m. Vniversiq̄ q̄ erāt
in circuitu adiuuerūt manib⁹ eor⁹ in
vasis argētēis ⁊ aureis. in sb̄a et
iumentis in suppellectili exceptis
his q̄ sponte obtulerāt. Rex q̄q̄ cy
rus protulerat vasa tēpli dñi q̄ tule
rat nabuchodonosor de ihrl̄m et
posuerāt ea in tēplo dei sui. Protulit
ea cyr⁹ rex p̄san⁹ p manū mithri
datis filij gazabar ⁊ ānumerauit
ea sasabasar p̄cipi iude ⁊ hic ē
numer⁹ eorū. Fiale auree triginta
fiale argentee mille. cultri viginti
nouē. sciphi aurei triginta. sciphi
argētei secūdi q̄dringenti decē. va
sa alia mille. Oīa vasa aurea et
argētea q̄nq̄ milia q̄dringenta.
Vniversa tulit sasabasar cum his
q̄ ascēderāt de trāsmigracōe ba
bilonis in ihrl̄m. Ca. ij.

Hij sūt aūt filij prouincie q̄ ascēde
rūt de captiuitate quā trāstu
lerāt nabuchodonosor rex babilo
nis in babilonē ⁊ reuersi sūt in ihe
rusalē ⁊ in deā: vnusquisq̄ in ciui
tatē suā q̄ venerūt cū zorobabel et
ihesua. neemia. saraia. rahelaya.
mardochay. belsā. mesphar. beg
uai. reū baana. Nūer⁹ viror⁹ pp̄li
isrl̄. Filij phares: duo milia cētū
septuagīta duo. Filij saphacia:
trecētī septuagīta duo. Filij area:
septingētī septuagīta q̄nq̄. Filij
phetmoab filioꝝ iosue ioab: duo
milia octingētī duodecī. Filij helā
mille ducētī q̄nquagīta q̄tuor. Fi
lij zethua: nōgētī quadragīta q̄n
q̄. Filij zachai: septingētī sexagī
ta. Filij bani: sexcētī q̄dragīta duo
Filij bebai: sexcētī viginti tres. Filij
azgad: mille ducētī viginti duo. Fi
lij adonicam: sexcētī sexagīnta sex.
Filij beguai: duo milia q̄nquagī
ta sex. Filij adin: q̄dringentī q̄nq̄
ginta q̄tuor. Filij ather qui erant
ex ezechia: nonaginta octo. Filij
besai: trecētī viginti tres. Filij iora:
cētū duodecim. Filij asem: ducēti
viginti tres. Filij gebbar: nōgen
ti q̄nq̄. Filij bethleem: cētū viginti
tres. Viri nethupha: quinq̄gīn
ta sex. Viri anathot: centū viginti
octo. Filij azmaueth: quadragī
ta duo. Filij cariathiarim cephi
ra ⁊ beroth: septingētī q̄dragīta
tres. Filij rama et gabaa: sexcētī
viginti vn⁹. Viri machymas: cētū
viginti duo. Viri bethel ⁊ hai duce
tī viginti tres. Filij nebo: q̄nq̄ginta
duo. Filij megbis: cētū q̄nq̄ginta
sex. Filij helā alteri⁹: mille ducēti
q̄nq̄gīta q̄tuor. Filij arim: trecētī viginti
tres. Filij lodadim ⁊ ono: septingētī
viginti q̄nq̄. Filij iericho: trecētī q̄dra
gīta q̄nq̄. Filij sanaa: tria milia sex
cētī triginta. Sacerdotes filij idaia i do
mo iesue: nōgētī septuagīta tres.
filij emer: mille quinq̄gīta duo. fi
lij phassur: mille ducētī q̄dragīnta
septē. filij arī: mille decē ⁊ septē. Le
uite filij iesue ⁊ cedmihel filioꝝ ode
uie: septuagīta q̄tuor. Cātores filij
asaph: cētū viginti octo filij iaitor

Filij sellū filij ather filij telmō filij
accub filij attita filij sobai: vniū
si centū trigintanouē. Nathinnei
filij sia filij asupha filij tebbaoth
filij ceros filij siaa filij phadō filij
lebana filij azaba filij accub filij
agab filij selmai filij anā filij gad
del filij gaer filij raahia filij rasin
filij nechoda filij gazē filij azec fi
lij phasea filij besee filij asemaa fi
lij munī filij nephusiz filij bechue
filij acupha filij azur filij besluth
filij maida filij arsa filij bercos filij
sisara filij thema filij nasia filij a
thupha filij seruoꝝ salomonis.
filij sotei filij sophereth filij pha
ruda filij iala filij dercō filij geddel
filij saphata filij athil filij phoce
reth q̄ erant de asebaim filij amī
Oēs nathinnei ⁊ filij seruoruz sa
lomonis trecētinonagintaduo.
Et hij q̄ ascēderūt de thelmala the
larsa cherub ⁊ don ⁊ mer ⁊ nō po
tuerūt indicaē domū patrū suoꝝ
⁊ semen suū vtrū ex isrl' eēnt. Fi
lij dalaia filij tobia filij nechoda
sexcētiquinq̄ginta duo Et de filijs
sacerdotū filij iobia filij accos filij
berzellai qui accepit de filiabz ber
zellai galaaditis vxorē ⁊ vocat⁹
est noīe eoꝝ. Hij quesierūt scrip
turā genealogie sue ⁊ nō inuene
rūt ⁊ eiecti sūt de sacerdotio. Et dix
it athersatha eis. ut nō comede
rent de sancto scōꝝ: donec surgerz
sacerdos doct⁹ atq̄ pfect⁹. Oīs mlt
titudo quasi vn⁹ q̄dragintaduo
milia trecētiseptuaginta exceptis
seruis eorū ⁊ ācillis qui erāt sep
tē milia trecētitrigintaseptez ⁊ in
ipsis cātores atq̄ cātatrices ducē
ti. Eq̄ eoꝝ sexcentitrigintasex: mu
li eoꝝ ducētiq̄dragītaqn̄q̄: came
li eoꝝ quadringētitrigintaqn̄q̄.
asini eorū sex milia septīgentiui
ginti. Et de pn̄cipib⁹ patꝝ cū īgre
derent tēplū dn̄i qd̄ est ī iherusa
lē sponte obtulerūt in domū dei ad
extruendaz eaz in loco suo Scd̄m
vires suas dederunt impensas
operis. auri solidos q̄drīgintami
lia ⁊ mille argēti minas qn̄q̄mi
lia ⁊ vestes sacerdotales centum.
Habitauerūt ergo sacerdotes et
leuite ⁊ de populo ⁊ cātoēs ⁊ iani
tores ⁊ nathinnei in vrbib⁹ suis
vniuersusq̄ isrl' ī cītatibus suis.
Amq̄ venerat mēsis Ca. iij.
septim⁹ ⁊ erant filij isrl' in ciuita
tibus suis. Congregatus ē ergo
popul⁹ quasi vir vn⁹ in ihrl'm ⁊
surrexit iosue fili⁹ iosedech et fra
tres eius sacerdotes ⁊ zorobabel
fili⁹ salathiel ⁊ frēs ei⁹ ⁊ edifica
uerūt altare dei isrl' ut offerrēt ī eo
holocaustomata sic scriptū ē ī le
ge moysi viri dei. Collocauerunt
autē altare dei sup bases suas det
rentibus eos p circuitū ꝓplis ter
raꝝ ⁊ obtulerūt sup illd̄ holocau
stū dn̄o mane et vespe. Fecerūtq̄
sollēnitatez tabnaculoꝝ sic scrip
tū ē ⁊ holocaustū dieb⁹ singul per
ordinez s̄m preceptū op⁹ diei ī die
suo ⁊ post hec holocaustū iuge tā
in kalendis q̄ in vniūsis sollēni
tatib⁹ dn̄i que erant cōsecrāte ⁊ in
ōnib⁹ ī quib⁹ vltro offerebatur
mun⁹ dn̄o. A p̄mo die mēsis sep
timi ceperūt offerre holocaustum
dn̄o. Porro tēplum dei nondū fū
datum erat. Dederūt autē pecuni
as latomis et cemētarijs cibūq̄
⁊ potū ⁊ oleum sydonijs tyrijsq̄

ut deferrent ligna cedrina de liba
no ad mare ioppen iuxta qd pce
pat cyrus rex psarum eis. Anno aut
secundo aduentus eorum ad templum dei i
ihrlm mense secundo ceperunt zoroba
bel filius salathiel et iosue filius iose
dech et reliqui de fratribus eorum sacerdotes
et leuite et omnes qui venerant de cap
tiuitate in ihrlm et constituerunt leui
tas a viginti annis et sup ut vrge
rent opus dni. Stetitque iosue et filij
eius et fres eius cedmihel et filij eius
et filij iuda quasi vir vnus ut insta
rent sup eos qui faciebant opus in tem
plo dei filij enadab et filij eorum et
fres eorum leuite. Fundato igitur a ce
mentarijs templo dni steterunt sacer
dotes in ornatu suo cum tubis et leui
te filij asaph in cimbalis ut lauda
rent deum per manus dauid regis isrl.
Et concinebant in ymnis et confessio
one dno quoniam bonus: quoniam in eter
num misericordia eius sup isrl. Omnis
quoque populus vociferabatur clamore
magno in laudando dominum eo quod
fundatum esset templum domini. Pluri
mi etiam de sacerdotibus et leuitis et
principes prim et seniores qui viderant
templum prius cum fundatum esset. et hoc
templum in oculis eorum flebant voce
magna et multi vociferantes in leti
cia eleuabant vocem. nec poterat quis
quam agnoscere vocem clamoris letantium
et vocem fletus ppli. Commixtim enim po
pulus vociferabatur clamore mag
no et vox audiebatur procul. Audie
runt autem hostes iude et beniamin
quia filij captiuitatis edificarent tem
plum dno deo isrl: et accedentes ad zo
robabel et ad principes prim dixerunt
eis. Edificemus vobiscum quia ita ut
vos querimus deum vestrum. Ecce nos
immolauimus victimas a diebus asso
raddan regis assur qui adduxit
nos huc. Et dixit eis zorobabel et
iosue et reliqui principes prim isrl.
Non est nobis et vobis ut edificemus
domum deo nro. sed nosipsi soli edi
ficabimus deo nostro sicut precepit
nobis cyrus rex psarum. Factum est
igitur ut populus terre impediret ma
nus ppli iude et turbaret eos in edi
ficando. Conduxerunt autem aduersus
eos consiliatores ut destruerent consi
lium eorum omnibus diebus cyri regis per
sarum. Ca. iiij.

In regno autem assueri ipse est artar
xerses: in principio regni eius scrip
serunt accusacionem aduersus hi
tatores iude et iherusalem. Et in die
bus artarxersis scripsit besellam
mitridates et thabeel et reliqui qui
erant in consilio eorum ad artarxer
sem regem psarum. Epistola autem ac
cusacionis scripta erat syriace et le
gebatur sermone syro. Reumbeelthe
em et samsai scriba scripserunt epi
stolam vnam de ihrlm artarxersi re
gi huiuscemodi Reumbeeltheem et sam
sai scriba et reliqui consiliatores eo
rum. dynei et apharsathei therpha
lei. arphasei. herchuei. babilonij
susannachei. dyei. et elamite et ce
teri de gentibus quas transtulit sal
manasar magnus et gloriosus et
habitare eas fecit in ciuitatibus
samarie et in reliquis regionibus
trans flumen in pace. Hoc est exem
plar epl'e quam miserunt ad eum.
Artarxersi regi serui tui viri qui sunt
trans fluuium salutem dicunt. Notum sit
regi quia iudei qui ascenderunt a te
ad nos venerunt in iherusalem
ciuitatem rebellem et pessimam:

quā edificāt extruētes muros ei⁹
⁊ parietes cōponētes. Nūc igitur
notū sit regi q̄ si ciuitas illa edifi
cata fuerit et muri ei⁹ instaurati.
tributū ⁊ vectigal ⁊ ānuos reddi
tus non dabūt et vsq̄ ad reges
hec noxa pueniet. Nos ergo mēo
res salis q̄d in palacō comedim⁹
q̄ lesiōes regis vidē nephas du
cim⁹ idcirco misim⁹ ⁊ nūciauim⁹
regi ut recenseas in libris histori
arū patrū tuorū ⁊ inuenies scrip
tū in ꝯmentarijs ⁊ scies q̄m vrbs
illa vrbs rebellis ē ⁊ nocens regi
b⁹ ⁊ ꝓuincijs ⁊ bella cōcitant̄ in
ea ex dieb⁹ antiq̄s q̄ꝑ obrez ⁊ ciui
tas illa destructa ē. Nūciam⁹ nos
regi quoniā si ciuitas illa edifica
ta fuerit ⁊ muri ipsius instaurati
possessionē trās fluuiū nō hēbis
Verbū misit rex ad reū beeltheez
⁊ samsai scribaz ⁊ ad reliquos q̄
erant in cōsilio eoꝝ hītatores sa
marie ⁊ ceteris trans fluuiū salu
tē dicens ⁊ pacē. Accusatio quaz
misistis ad nos manifesta lecta ē
corā me ⁊ a me preceptū ē ⁊ recen
suerūt inuenerūtq̄ q̄m ciuitas il
la a dieb⁹ antiq̄s adūsū reges re
bellat ⁊ seditiōes ⁊ p̄lia concitāt̄
in ea. Naz ⁊ reges fortissimi erant
in ihrl'm q̄ ⁊ dominati sūt ōni regi
oni q̄ trans fluuiū est. Tributuz
q̄ꝫ ⁊ vectigal ⁊ reddit⁹ accipiebāt
Nūc ergo audite sētentiā ut ꝓhi
beatis viros illos ⁊ vrbs illa nō
edificet̄ donec si forte a me missuz
fuerit. Videte ne negligēter hoc ī
pleatis ⁊ paulatī crescat malū cō
tr̄ reges Itaq̄ exēplū edicti artar
xersis regis lectum ē corā reū beel
theem ⁊ samsai scriba ⁊ ꝯsiliarijs
eoꝝ ⁊ abierūt festini in ihrl'm ad
iudeos ⁊ ꝓhibuerūt eos ī br̄chio
⁊ robore Tūc intermissuz ē opus
dom⁹ dn̄i in ihrl'm ⁊ nō fiebat vs
q̄ ad annū scd̄z regni darij regis
persarū.

Capitulū. v.

Prophauerūt autē aggeus
ꝓpha ⁊ zachaias fili⁹ addo
ꝓphetantes ad iudeos q̄ erāt ī iu
da ⁊ ihrl'm in noīe dei isrl'. Tunc
surrexit zorobabel fili⁹ salathiel
⁊ iosue fili⁹ iosedech ⁊ ceperūt edi
ficare tēplum dn̄i in ihrl'm ⁊ cum
eis ꝓphete dei adiuuātes eos. In
ipso autē tēpe venit ad eos thā
tannai q̄ erat dux trans flumē ⁊
starbuzānai ⁊ ꝯsiliarij eoꝝ sicq̄
dixerūt eis. Quis dedit vobis ꝯsi
liū ut domū hanc edificaretis: et
muros ei⁹ instauraretis. Ad q̄d
rn̄dim⁹ eis q̄ eēnt nomina hoīm
auctoꝝ edificaciōis illi⁹. Oculus
aūt dei eorū factus ē sup senes iu
deoꝝ ⁊ nō potuerūt inhibere eos.
Placuitq̄ ut res ad dariū referre
tur ⁊ tūc satisfacerēt adūsus accu
sacōnē illaz. Exemplar ep̄le quā
misit thātannai dux regiōis trās
flumē ⁊ starbuzānai ⁊ ꝯsiliatores
ei⁹ apharsathei q̄ erāt trans flu
mē ad darium regez. Sermo quē
miserāt ei sic scriptus eāt. Dario
regi pax ōnis. Notum sit regi isse
nos ad iudeā ꝓuītiā ad domū dei
magni q̄ edificatur lapide īpolito
⁊ ligna ponūtur in parietib⁹ op⁹
q̄ illud diligēter extruit̄ ⁊ crescit
in manib⁹ eoꝝ. Interrogauimus
ergo senes illos ⁊ ita diximus eis
Quis dedit vobis potestatem ut
domum hanc edificaretis ⁊ mu
ros hos instauraretis. Sz ⁊ noīa

eoꝝ q̄siuim⁹ ab eis ut nūtiarem⁹
tibi scripsim⁹ q̄ noīa eoꝝ virorū
qui sūt p̄ncipes ī eis. Huiuscemo
di autē sermonē rn̄derunt nobis
dicētes. Nos sum⁹ serui dei celi et
terre ⁊ edificam⁹ tēplum qd̄ erat
extructum āte hos ānos multos
qd̄q̄ rex isrl̄ magn⁹ edificaueāt
⁊ extruxeāt. Postq̄ aūt ad iracū
diaꝫ ꝓuocauerūt p̄res nostri deuꝫ
celi: tr̄didit eos ī man⁹ nabucho
donosor regis babilonis chaldei
domūq̄ hanc destruxit ⁊ populū
eius tr̄stulit in babilonē. Anno
autē p̄rio cyri regis babilonis cy
rus rex ꝓposuit edictū ut dom⁹ dei
edificaret̄. Naꝫ ⁊ vasa tēpli dei au
rea ⁊ argentea q̄ nabuchodono
sor tuleāt de tēplo qd̄ erat ī iheru
salē ⁊ asportauerat ea in tēplum
babilonis ꝓtulit cyr⁹ rex de tem
plo babilonis ⁊ data sūt sasaba
sar vocabulo quē ⁊ p̄ncipeꝫ cōsti
tuit dixitq̄ ei. Hec vasa tolle ⁊ va
de ⁊ pone ea in templo qd̄ ē in ihe
rusalē ⁊ dom⁹ dei edificet̄ in loco
suo. Tunc itaq̄ sasabasar ille ve
nit ⁊ posuit fundam̄ta templi d̄i
in ihrl̄m ⁊ ex eo tempe vsq̄ nūc
edificatur ⁊ necdū ꝯpletū ē. Nūc
ergo si videtur regi bonū recēseat
in bibliotheca regis q̄ est in babi
lone vtrū nam a cyro rege iussuꝫ
fuerit ut edificaret̄ dom⁹ dei ī ihe
rusalē ⁊ volūtatē regis sup hac re
mittat ad nos. Ca. vi.

Vnc dari⁹ rex p̄cepit ⁊ recē
fuerūt ī bibliotheca librorū
q̄ erant repositi in babilone ⁊ in
uentū ē ī ecbathanis qd̄ ē castꝝ
in medena ꝓuintia volumē vnuꝫ
talisq̄ scriptus erat in eo ꝯmētal

us. Anno p̄mo cyri regis Cyrus
rex decreuit ut dom⁹ dei edificaret̄
q̄ est in ihrl̄m in loco vbi imolāt
hostias ⁊ ut ponāt fundamenta
supportantia altitudinē cubitorū
sexaginta ⁊ latitudineꝫ cubitorū
sexagīta ordīes de lapidib⁹ impo
litis tres ⁊ sic ordīes de lignis no
uis. Sūptus autē de domo regis
dabūtur. Sꝫ ⁊ vasa templi dei au
rea ⁊ argētea q̄ nabuchodonosor
tulerat de templo ihrl̄m ⁊ attule
rat ea in babilonē reddātur ⁊ re
ferātur in templū ihrl̄m in locuꝫ
suum q̄ ⁊ posita sūt in templo dei.
Nunc ergo thātannai dux regio
nis que est trās flumē ⁊ starbu
zannai ⁊ ꝯsiliarij vestri apharza
thei q̄ estis trans flumē ꝓcul rece
dite ab illis: ⁊ dimitte fieri tēpluꝫ
dei illud a duce iudeoꝝ ⁊ a senioī
b⁹ eoꝝ ⁊ dom⁹ dei illa edificet̄ ī lo
co suo. Sed ⁊ a me preceptū ē q̄d
oporteat fieri a p̄sbiteris iudeorū
illis ut edificet̄ dom⁹ dei scꝫ ut de
archa regis ⁊ de tributis q̄ dant̄
de r̄giōe trās flumē studiose sūp
t⁹ dent̄ viris ill̄ ne īpediatur op⁹
Qd̄ si necē fuerit ⁊ vitulos ⁊ agnos
⁊ hedos in holocaustū deo celi. fru
mētū sal vinū ⁊ oleū s̄m ritū sac̄
dotum qui sunt in iherusalē detur
eis per singulos dies. ne sit in ali
quo querimonia ⁊ offerāt obla
cōes deo celi orentq̄ ꝓ vita regis
⁊ filioꝝ eius. A me ergo positum
est decretuꝫ ut ōnis homo q̄ hāc
mutauerit iussiōem tollatur lig
nū de domo ipsi⁹ ⁊ erigat̄ ⁊ ꝯfiga
tur in eo. dom⁹ autē ei⁹ publicet̄.
De⁹ autem qui habitare fecit no
men suuꝫ ibi dissipet ōnia regna

et populū qui extēderit manū suā
ut repugnet ⁊ dissipet domū dei
illam q̄ est in ihrl'm. Ego darius
statui decretū qd̄ studiose implei
volo. Igit̄ thantānai dux regiōis
trans flumē ⁊ starbuzānai ⁊ ꝯsi
liarij eius scd̄m q̄ precepat dari
us rex sic diligent̄ executi sunt. Se
niores autē iudeoꝝ edificabant ⁊
ꝓsperabātur iuxta ꝓpheciā aggei
ꝓphete et zacharie filij addo. Et
edificauerūt ⁊ cōstruxerūt iuben
te deo isrl' ⁊ iubente cyro ⁊ dario
⁊ artarxerse regib⁹ persarū et cō
pleuerūt domū dei istā. vsq̄ ad di
em tertiū mensis adar: qui ē ān⁹
sextus regni darij regis. Fecerūt
autē filij isrl' sacerdotes ⁊ leuite ⁊
reliqui filiorū trāsmigracōis dedi
cacōem dom⁹ dei in gaudio et ob
tulerūt in dedicacōne dom⁹ dei vi
tulos centū. aietes ducentos. ag
nos quadrīgētos. hircos capra
rū ꝓ pcc̄o totius isrl' duodecī iux̄
numerū tribuū isrl'. Et statuerūt
sacerdotes in ordinib⁹ suis et leui
tas in vicib⁹ suis sup opera dei in
ihrl'm sicut scriptū ē ī libro moy
si. Fecerūt autē filij trāsmigracio
nis pascha q̄rtadecīa die mēsis
p̄mi. Purificati em̄ fuerāt sacerdo
tes ⁊ leuite q̄si vnus: ōnes mūdi
ad ymolandū pascha vniuersis
filijs trāsmigratiōis et frībus su
is sacerdotib⁹ ⁊ sibi. Et comederūt
filij isrl' qui reuersi fuerāt de trās
migr̄cōe ⁊ ōnes q̄ se sepauerant a
coinq̄natiōe gentiū terre ad eos
ut quererēt dn̄m deum isrl'. Et fece
runt sollēnitatē azimoꝝ septē di
b⁹ in leticia qm̄ letificauerat eos
dn̄s ⁊ ꝯuerteāt cor eius assur ad
eos ut adiuuarz man⁹ eoꝝ ī ope
dom⁹ dn̄i dei isrl'. Ca. vij.

Post hec autez verba ī regno
artarxersis regis ꝑsarum es
dras filius saraie. filij azarie. filij
helchie. filij sellum. filij sadoch. fi
lij achitob. filij amarie. filij azaie
filij maraioth. filij zarie. filij ozi.
filij bocci. filij abisue. filij finees. fi
lij eleazar. filij aarō sacerdotis ab
inicio ipse esdras ascendit de ba
bilone ⁊ ipse scriba velox in lege
moysi quā dn̄s deus dedit isrl'. Et
dedit ei rex s̄m manū dn̄i dei eius
bonaz super eum ōnem peticiōem
eius. Et ascenderūt de filijs isrl' et
de filijs sacerdotū ⁊ de filijs leuita
rū ⁊ de cātoribus ⁊ de ianitorib⁹.
⁊ de nathinneis ī ihrl'm āno sep
timo artarxersis regis ⁊ venerūt
in ihrl'm mēse quinto ip̄e ē ann⁹
septim⁹ regis. Quia ī p̄mo die mē
sis p̄mi cepit ascēdē de babilone
et prīo die mēs̄ q̄nti veīt ī ihrl'm
iux̄ manū dī sui bonā sup se. Esdr̄s
āt pauit corsuū ut inuestigarz le
gem dn̄i ⁊ faceret ⁊ doceret in isrl'
p̄ceptum ⁊ iuditiū. Hoc est autē
exēplar epistole edicti qd̄ dedit
rex artarxerses esdre sacerdoti scri
be erudito in sermōib⁹ ⁊ p̄ceptis
dn̄i ⁊ cerimonijs eius ī isrl'. Artar
xerses rex reguz: esdre sacerdoti scri
be legis dei celi doctissimo salutē.
A me decretū est ut cuicūq̄ placu
erit in regno meo de ꝓpl'o isrl' et
de sacerdotib⁹ eius ⁊ de leuitis ire
in iherusalē tecum vadat. A facie
em̄ regis ⁊ septē consiliatoꝝ eius
missus es ut visites iudeā ⁊ ihe
rusalē in lege dei tui que ē in mānu
tua ⁊ ut feras argentū ⁊ aurū qd̄

rex ⁊ ꝯsiliatores eiꝰ sponte obtulerit
deo isrl cuiꝰ i ihrlm tabnaculū est
Et ōne argētū ⁊ aurꝫ qdcūqꝫ inue
neris i vniuersa ꝓuincia babilo
nis ⁊ ꝑpl's offerre voluerit ⁊ de sa
cerdotibꝰ q̄ sponte obtulerit domui
dei sui q̄ est in ihrlm libere accipe
⁊ studiose eme de hac pecūia vitu
los. arietes. agnos. ⁊ sacrificia ⁊
libamīa eorꝫ: ⁊ offer ea sup altaē
tēpli dei vr̄i qd est i iherusalē Sꝫ ⁊
si q̄d tibi ⁊ frībꝰ tuis placuerit de
reliquo argēto ⁊ auro ut faciatis
iux̄ volūtatē dei vr̄i facite Vasaqꝫ
q̄ dant̄ tibi i mīsteriū domꝰ di tui
trade i ꝯspcū dei in ihrlm. Sꝫ ⁊ ce
tera q̄bꝰ opꝰ fuerit in domū di tui
qn̄tūcūqꝫ necē ē ut expēdas dab
de thesauro ⁊ de fisco regis ⁊ a me
Ego artarxerses rex statui atqꝫ de
creui ōnibꝫ custodibꝰ arche pub
lice q̄ sūt trans flumē ut qdcūqꝫ
petierit a vobis esdras sacdos scri
ba legis dei celi: absqꝫ mora detis
vsqꝫ ad argenti talēta centū ⁊ vs
qꝫ ad frumēti choros cētū ⁊ vsqꝫ
ad vini bathos centū ⁊ vsqꝫ ad
bathos olei centū. sal vero absqꝫ
mensura. Oē qd ad ritū dei celi ꝑ
tinet tribuat̄ diligent̄ in domo di
celi: ne forte irascat̄ cōn̄ regnuꝫ re
gis ⁊ filiorꝫ eiꝰ. Vobqꝫ notū faci
mꝰ de vniuers sacdotibꝰ ⁊ leuitis
cantoribꝫ ⁊ ianitoribꝰ. nathinne
is ⁊ ministris domꝰ dei huiꝰ: ut ve
ctigal ⁊ tributū ⁊ ānonas nō ha
beatis ptātem imponēdi sup eos
Tu āt esdra sm sapiētiā dei tui q̄
est in manu tua ꝯstitue iudices ⁊
p̄sides ut iudicēt oī ꝑpl'o q̄ ē trās
flumē. hijs vicꝫ q̄ nouerūt legeꝫ
dei tui. ꝫ ⁊ imp̄itos docete libē. Et
ōnis qui nō fecerit legē dei tui ⁊ le
gē regis diligēter iudiciū erit de
eo siue in mortē siue in exiliū siue
i ꝯdēnacōeꝫ sb̄stātie eiꝰ vel certe i
carcerē. Bn̄dictꝰ dominꝰ deꝰ p̄rm
nr̄orū qui dedit hoc in corde regis
ut glorificaret domū dn̄i que ē in
ihrlm ⁊ in me inclinauit mīaꝫ fu
am coraꝫ rege ⁊ ꝯsiliatoribꝰ eius
⁊ vniuersis p̄ncipibꝰ regis potēti
bꝫ. Et ego cōfortatus manu domi
ni dei mei q̄ erat in me cōgregaui
de isrl p̄ncipes q̄ ascēderūt mecū.:

Hij sūt ergo p̄ncipes Ca. viij.
familiarꝫ ⁊ genealogia eorꝫ
q̄ ascēderit mecū i regno artarxers
r̄gis de babilōe. De filijs finees:
gersō. De filijs ythamar: daniel.
De filijs dauid: attus. De filijs se
chenie ⁊ de filijs pharos: zachari
as ⁊ cū eo numeāti sūt viri centū
quinquaginta. De filijs phetmo
ab: helioenai filius zaree ⁊ cum
eo ducenti viri. De filijs sechenie:
filius ezechiel et cum eo trecenti
viri. De filijs addan: nabeth fili
us ionathan ⁊ cū eo qn̄quagin
ta viri. De filijs helam: ysaias fili
us athalie et cū eo septuaginta
viri. De filijs saphatie: zebedia fi
liꝰ michael ⁊ cū eo octoginta viri
De filijs ioab: obedia filiꝰ iheihel
⁊ cū eo ducēti decē ⁊ octo viri. De
filijs selomith: filiꝰ iosphie ⁊ cuꝫ
eo centū sexaginta viri. De filijs
bebai: zacharias filiꝰ bebai ⁊ cuꝫ
eo vigīti octo viri De filijs ezeab:
iohānan filius ezethan ⁊ cuꝫ eo
centum decem viri. De filijs ado
nicam: qui erant nouissimi ⁊ hec
noīna eorum. heliphelet. ⁊ heihel.
⁊ samaias ⁊ cū eis sexaginta viri

de filijs beggui vthai ⁊ zachur
⁊ cū eis septuaginta viri. Cōgre
gaui autē eos ad fluuiū qui decur
rit adhauua ⁊ māsim⁹ ibi tribus
diebus. Quesiuiq; in ppl'o ⁊ ī sac̄
dotibus de filijs leui ⁊ nō inueni
ibi. Itaq; misi heliezer ⁊ ariel ⁊ se
meam ⁊ helnathan ⁊ arib ⁊ alte
rū helnathā ⁊ nathan et zachai
am ⁊ mesolam pn̄cipes et ioarib
⁊ helnathan sapiētes et misi eos
ad heddo qui ē prim⁹ in casphie
loco. Et posui in ore eoꝝ verba q̄
loquerētur ad heddo et ad frēs
eius nathinneos ī loco casphie:
ut adducerēt nobis mīstros do
m⁹ dei nostri. Et adduxerūt nob̄
per manū dei nostri bonā sup nos
viꝝ doctissimū de filijs mooli filij
leui filij israhel ⁊ sarabiā ⁊ filios
eius ⁊ fratres ei⁹ decē ⁊ octo ⁊ asa
biam ⁊ cum eo ysaiaꝫ de filijs me
rari fratresq; ei⁹ ⁊ filios eius vigī
ti. Et de nathinneis q̄s dedeāt da
uid et pn̄cipes ad ministeria leui
tarū nathinneos ducētos vigin
ti. Om̄es hij suis noībus vocabā
tur. Et p̄dicaui ibi ieiuniū iux̄ flu
uiū adhauua ut affligeremur co
rā dn̄o deo nostro. ⁊ peterem⁹ ab
eo viam rectā nobis ⁊ filijs nr̄is
vniuerseq; sb̄stantie nr̄e. Erubui
em̄ petere regē auxilium ⁊ eq̄tes:
q̄ defenderēt nos ab inimico ī via
q̄ dixeram⁹ regi. Man⁹ dei nostri
est sup om̄es qui q̄runt eū ī boni
tate ⁊ impium ei⁹ ⁊ fortitudo eius
et furor sup ōnes qui dereliquūt
eum. Ieiunauim⁹ autē et rogaui
m⁹ deum nr̄m p hoc ⁊ euenit nob̄
pspere. Et separaui de pn̄cipib⁹ sac̄
dotū duodecim sarabiā ⁊ asabiā
et cū eis de fratrib⁹ eoꝝ decez. Ap
pendiq; eis argētum et aurū ⁊ va
sa cōsecrata dom⁹ dei nr̄i que ob
tulerat rex et cōsiliatores eius et
pn̄cipes ei⁹ vniuersusq; isrl' eorū
qui inuenti fuerāt. Et appendi in
manib⁹ eorū argenti talenta sex
centa quinq̄ginta et vasa argen
tea centū auri centū talenta ⁊ cra
teras aureas vingīti q̄ hēbant so
lidos millenos et vasa eris vul
gētis optimi duo pulchra ut au
rum. Et dixi eis. Vos sācti domini
et vasa sācta et argentū et aurū
qd̄ spōte oblatū est domīo dō pa
trū nostrorū. Vigilate et custodi
te donec appendatis corā pn̄cipi
bus sacerdotū ⁊ leuitarū ⁊ ducibꝫ
familiaꝝ isrl' in ihrl'm in thesau
rū dom⁹ domini. Susceperūt autez
sac̄dotes ⁊ leuite pond⁹ argenti ⁊
auri ⁊ vasorum ut deferrent ihe
rusalē in domū dei nostri. Promo
uim⁹ ergo a flumine adhauua
duodecima die mēsis p̄mi ut pge
remus ihrl'm. Et man⁹ dei nostri
fuit sup nos ⁊ liberauit nos de
manu inimici ⁊ insidiatoris ī via
Et venim⁹ ihrl'm ⁊ māsim⁹ ibi die
bus trib⁹. Die autē quarta appē
sum est argētum ⁊ auꝝ ⁊ vasa in
domo dei nostri p manū remoth
filij vrie sac̄dotis ⁊ cū eo eleazar
fili⁹ finees. cūq; eis iosadel filius
iosue et noadaia fili⁹ bennoi leui
te iux̄ numeꝝ ⁊ pond⁹ ōnium. De
scriptūq; est ōne pond⁹ in tēpore
illo. Sed ⁊ q̄ venerant de captiui
tate filij trāsmigr̄cōis obtulerunt
holocaustomata dō isrl' vitulos
duodecī p ōni populo isrl' aietes
nonagīta sex. agnos septuagīta

septē·hircos ꝑ pctō duodecī: oīa ī
holocaustū dn̄o Dederūt autē edi
cta regis satrapis q̄ erāt de ꝯspcū
r̄gis ⁊ ducib⁹ trās flumē ⁊ eleua
uerūt populū ⁊ domū dei· Ca·ix·

Postq̄ autē hec ꝯpleta sūt ac
cesserūt ad me pn̄cipes dicen
tes· Non est sepatus popul⁹ isrl̄
⁊ sacerdotes ⁊ leuite a populis ter
rarū ⁊ de abhoīacōnib⁹ eoꝝ cha
nanei vicꝫ ⁊ ethei ⁊ pheresei ⁊ ihe
busei ⁊ āmonitaꝝ ⁊ moabitaꝝ ⁊
egyptioꝝ ⁊ amorreorū· Tulerūt
enī de filiab⁹ eoꝝ sibi ⁊ filijs suis:
⁊ ꝯmiscuerūt semen scm̄ cū popu
lis terraꝝ· Man⁹ eciā pn̄cipum ⁊
magistratuū fuit in transgressio
ne hac prima· Cunq̄ audissez ser
monē istū scidi palliuꝫ meū et tu
nicā ⁊ euelli capillos capitis mei
⁊ barbe ⁊ sedi merens· Conuene
rūt autē ad me ōnes qui timebāt
verbū dei isrl̄: ꝑ transgressiōe eo
rum qui de captiuitate venerāt et
ego sedebā tristis vsq̄ ad sacrifi
ciū vesptinū· Et in sacrificio vesp
tino surrexi de afflictōe mea ⁊ scis
so pallio ⁊ tunica curuaui genua
mea ⁊ expādi man⁹ meas ad do
minū deū meum ⁊ dixi· Deus me⁹
ꝯfundor ⁊ erubesco leuare faciem
meā ad te: quoniā iniq̄tates nr̄e
multiplicate sūt sup caput nostꝝ
⁊ delicta nostra creuerūt vsq̄ ad
celū a dieb⁹ pr̄m nostrorū· Sed ⁊
nos ipsi peccauim⁹ grauiter vsq̄
ad diē hanc: ⁊ in iniq̄tatib⁹ nr̄is
traditi sum⁹ ipsi· ⁊ reges nostri et
sacerdotes nostri in manū regum
terraꝝ ⁊ in gladiū ⁊ in captiuita
tē ⁊ in rapinā ⁊ in cōfusionez vul
tus sicut ⁊ die hac Et nunc q̄si pa
rū ⁊ ad momentū facta est depre
cacō nostra apud dn̄m deuꝫ nr̄m
ut dimitterent̄ nobis reliq̄e ⁊ da
retur pax illi⁹ in loco sancto eius
⁊ illuminaret oculos nr̄os de⁹ no
ster· ⁊ daret nobis vitaꝫ modicā
in seruitute nostra· q̄ serui sum⁹
⁊ in seruitute nostr̄ nō dereliquit
nos de⁹ noster ⁊ inclinauit super
nos mīaꝫ coraꝫ rege ꝑsarū· ut da
ret nobis vitaꝫ ⁊ sb̄limaret domū
dei nr̄i· ⁊ extrueret solitudīes eius
⁊ daret nobis spē in iuda ⁊ ihrl̄ꝫ·
Et nunc q̄d dicem⁹ dn̄e de⁹ nr̄ pt⁹
hec· Quia dereliq̄m⁹ mādata tua
que p̄cepisti in manu seruoꝝ tuo
rū ꝓphetarū dicēs· Terra ad quaꝫ
vos ingredimini ut possideatis eā
terra immūda ē iuxta immūdici
am populoꝝ ceterarūq̄ terraruꝫ
abhominacōibꝫ eoꝝ q̄ repleuerūt
eaꝫ ab ore vsq̄ ad os in coinq̄na
ciōe sua· Nūc ergo filias vestras
ne detis filijs eorū ⁊ filias eorum
ne accipatis filijs vestris ⁊ nō q̄
ratis pacē eoruꝫ ⁊ ꝓsperitatē eorū
vsq̄ in eternū ut ꝯforte mini ⁊ co
medatis q̄ bona sūt terre ⁊ hēdes
habeatis filios vestros vsq̄ in se
culū· Et pt⁹ oīa q̄ venerūt super
nos in opib⁹ nr̄is pessimis et in
delicto nr̄o magno· q̄ tu de⁹ nr̄ li
berasti nos de iniq̄tate nr̄a ⁊ dedi
sti nobis salutē sicut est hodie ut
non conūteremur ⁊ irrita facem⁹
mādata tua neq̄ mr̄imōia iūgē
m⁹ cū ꝓplis abhoīacōnū istaꝝ Nū
q̄d irat⁹ es nob̄ vsq̄ ad ꝯsūmaci
onē ne dimittēs nob̄ reliq̄as ad
salutē· Dn̄e de⁹ isrl̄ iust⁹ es tu qm̄
derelicti sum⁹ q̄ saluaremur sic̄ die
hac· Ecce corā te sum⁹ ī delicto nr̄o

Non enim stari potest coram te super
hoc. Capitulum .x.

Sic ergo orante esdra et im
plorante deum et flente et iacen
te ante templum dei collectus est ad eum
de israel cetus grandis nimis viro
rum et mulierum et puerorum. Et fleuit
populus multo fletu Et respondit seche
nias filius iehiel de filijs helam et
dixit esdre. Nos preuaricati sumus
in deum nostrum et duximus vxores
alienigenas de populis terre. Et nunc
si est penitentia in israel super hoc per
cuciamus fedus cum domino deo nostro
ut proiciamus vniuersas vxores et
eos qui de hijs nati sunt. Iuxta volun
tatem domini et eorum qui timent preceptum
domini dei nostri secundum legem fiat.
Surge tuum est discernere nosque eri
mus tecum. Confortare et fac. Surre
xit ergo esdras et adiurauit principes
sacerdotum et leuitarum et omnem israel
ut facerent secundum verbum hoc. Et iura
uerunt. Et surrexit esdras ante do
mum dei et abijt ad cubiculum iohan
nan filij eliasib et ingressus est il
luc. Panem non comedit et aquam non
bibit. Lugebat enim transgressionem
eorum qui venerant de captiuitate.
Et missa est vox in iuda et in ihrlm
omnibus filijs transmigrationis ut con
gregarentur in ihrlm et omnis qui non
venerit in tribus diebus iuxta consili
um principum et seniorum. auferetur
vniuersa substantia eius et ipse abicie
tur de cetu transmigrationis. Conuene
runt igitur omnes viri iuda et benia
min in ihrlm tribus diebus ipse est
mensis nonus. vicesima die mensis
et sedit omnis populus in platea do
mus dei trementes pro peccato et plu
uijs. Et surrexit esdras sacerdos
et dixit ad eos. Vos transgressi
estis et duxistis vxores alienige
nas ut addentis super delictum israel Et
nunc date confessionem domino deo
patrum vestrorum et facite placitum eius
et separamini a populis terre et ab
vxoribus alienigenis. Et respondit vni
uersa multitudo dixitque voce magna
Iuxta verbum tuum ad nos sic fiat
Verumtamen quia populus multus est
et tempus pluuie et non sustinemus
stare foris et opus non est diei vni
us vel duorum vehementer quippe pec
cauimus in sermone isto constituantur
principes in vniuersa multitudine et
omnes in ciuitatibus nostris qui duxe
runt vxores alienigenas veniant in
temporibus statutis et cum hijs senio
res per ciuitatem in ciuitatem et iudices
eius donec auertatur ira dei nostri
a nobis super peccato hoc. Igitur iona
than filius asahel et iaazia filius the
cue steterunt super hoc et mesollam et
sebechai leuites adiuuerunt eos.
Fecerunt que sic filij transmigrationis. Et
abierunt esdras sacerdos et viri
principes familiarum in domos patrum
suorum et omnes per nomina sua et sede
runt in die primo mensis decimi ut
quererent rem. Et consumati sunt omnes
viri qui duxerunt vxores alienige
nas vsque ad diem primam mensis pri
mi. Et inuenti sunt de filijs sacerdo
tum qui duxerunt vxores alienige
nas de filijs iosue filij iosedech et
fratres eius maasia et eliezer et iarib
et godolia. Et dederunt manus suas
ut eicerent vxores suas et pro delicto
suo arietem de ouibus offerrent. Et
de filijs emmer annani et zebedia
Et de filijs serim masia et helia et se
meia iehihel et ozias. Et de filijs

phessur: helioenai · maasia · ysma
hel · nathanael · iozabeth ⁊ helesa
Et de filijs leuitarum · iosabeth · et
semei ⁊ celaia · ipse ē calithapha
thaia · iuda ⁊ eliezer · Et de cantoi
bus eliasib ⁊ de ianitoribꝰ · sellū
⁊ thelem et vri · Et ex isrl̄ de filijs
pharos · remeia ⁊ ezia ⁊ melhia ⁊
miamim ⁊ eliezer ⁊ melchia · ba
nea · Et de filijs elā · mathania · za
charias ⁊ ihehihel ⁊ abdi et ri
moth ⁊ helia · Et de filijs zethua ·
helioenai · elyasib · nathania et
iherimuth ⁊ zabeth ⁊ aziza · Et de
filijs bebai · iohannan · anania ·
zabbai · athalai · Et de filijs beni ·
mosolla ⁊ melluch ⁊ adaia · iasb
⁊ saal ⁊ ramuth · Et de filijs phet
moab · edna ⁊ chalaal · banaias
⁊ maasias · mathanias · beselehel
benui ⁊ manasse · Et de filijs erem ·
eliezer · iesue · melchias · semeias ·
symeō · beniamin · maloch · sama
rias · Et de filijs asom · mathanai
mathet · azabeth · elpheleth · iher
mai · manasses semei · De filijs ba
ni · maaddi · amram ⁊ huel · bane
as ⁊ badaias · cheliau · bānia · ma
rimuth et heliasib · mathanias ·
mathanai ⁊ iasi ⁊ bani ⁊ bēnui · se
mei ⁊ salmias ⁊ aathā ⁊ adaias
mechnedabai · sysai · sarai · ezrel ·
⁊ selemau ⁊ semeria · sellū · amaia
ioseph · De filijs nebui · ahihel ·
mathatias · zabeth · zabīa · ieddu
⁊ iohel ⁊ banay · Oēs hij accepāt
vxores alienigenas ⁊ fuerūt ex eis
mulieres q̄ pepant filios ·

Explicit liber esdre p̄mꝰ · Inci
pit liber neemie q̄ est esdre se
cūdus · Ca · p̄ ·

Verba nemie filij
helchie · Et factuz
est in mense cas
leu · anno vicesiō
⁊ ego eram in su
sis castro · Et vēit
anani vnꝰ de fratribus meis ip
se ⁊ viri iuda ⁊ interrogaui eos
de iudeis qui remāserant ⁊ supāt
de captiuitate ⁊ de ihrl̄m · Et dixe
runt mihi · Qui remāserunt ⁊ dere
licti sunt de captiuitate ibi in ꝓui
cia · ī afflictōe magna sūt ⁊ in ob
probrio ⁊ murꝰ ihrl̄m dissipatꝰ
est ⁊ porte eiꝰ ꝯbuste sūt igni · Cū
q̄ audissez verba huiuscemodi
sedi ⁊ fleui ⁊ luxi diebꝰ multis et
ieiunabā ⁊ orabā ante faciez dei
celi ⁊ dixi · Queso dn̄e deꝰ celi fortis
magne atz terribil̄ qui custodis
pactū ⁊ misericordiā cū hijs q̄ te
diligūt ⁊ custodiūt mādata tua
fiāt aures tue auscultātes ⁊ oculi
tui apti · ut audias oracōez serui
tui quā ego oro corā te hodie no
cte ⁊ die · ꝓ filijs isrl̄ seruis tuis ⁊
cōfiteor ꝓ pctis filioꝝ isrl̄ quibꝰ
peccauerūt tibi · Et ego ⁊ domꝰ pa
tris mei peccauimꝰ vanitate sedu
cti sumꝰ ⁊ non custodiuimꝰ man
datū ⁊ cerimonias ⁊ iudicia que
precepisti moysi famulo tuo · Me
mento verbi qđ mandasti moy
si seruo tuo dicens · Cū transgres
si fueritis ego disperdā vos in po
pulos ⁊ si reuertamini ad me et
custodiatis precepta mea ⁊ faci
atis ea: etiam si abducti fueritis
ad extrema celi inde congregabo
vos et reducam in locum quem
elegi ut habitaret nomen meuz
ibi · Et ipsi serui tui ⁊ ꝓplus tuus

quos redemisti in fortitudine tua
magna et in manu tua valida
Obsecro dñe sit auris tua attēdēs
ad oracōem serui tui ⁊ ad oracō
nē seruorū tuorū qui volunt tīere
nomē tuū ⁊ dirige ſuum tuuz ho
die ⁊ da ei misericordiā āte viruz
hunc. Ego em̄ eram pincerna re
gis.

Capitulū .ij.

Factum ē autē in mense nisā
āno vicesimo artarxersis re
gis ⁊ vinū erat ante eū. Et leuaui
vinū ⁊ dedi regi ⁊ erā quasi lāgui
dus āte faciem eius. Dixitqz mihi
rex. Quare vult⁹ tu⁹ tristis est cuz
te egrotū nō videaz. Non ē h⁰ fru
stra: ſz malum nescio qd̄ in corde
tuo est. Et timui valde ac nimis ⁊
dixi regi. Rex in eternū viue Qua
re nō mereat vult⁹ me⁹ qr cītas
dom⁹ sepulchrorū p̄ris mei deser
ta est ⁊ porte eius cōbuste sūt ig
ni. Et ait mihi rex. Pro qua re po
stulas. Et oraui deū celi ⁊ dixi ad
regem. Si videt̄ regi bonū ⁊ si pla
cet seru⁹ tuus ante faciē tuam ut
mittas me in iudeaz ad ciuitatez
sepulchri p̄ris mei ⁊ edificabo eā
Dixitqz mihi rex ⁊ regina que sede
bat iuxta eū. Vsqz ad quod tp̄s
erit iter tuū ⁊ quādo reuerteris.
Et placuit āte vultū regis ⁊ misit
me. Et constitui ei tēpus ⁊ dixi re
gi. Si regi videtur bonū epl̄as det
mihi ad duces regionis trās flu
mē ut traducāt me donec veniaz ī
iudeaz ⁊ epistolā ad asaph custo
dē saltus regis. ut det mihi ligna
ut tegere possim portas tēpli tur
res domos ⁊ muros ciuitatis ⁊ do
mū quā ingressus fuero. Et dedit
mihi rex iuxta manū dei mei bonā
mecum. Et veni ad duces regiōis
trans flumē dediqz eis epistolas
regis. Miserat autē rex mecuz p̄n
cipes militū et eq̄tes. Et audierūt
sanaballath oronites ⁊ tobias
ſuus amanites ⁊ cōtristati sūt af
flictōe magna qꝫ venisset homo
q̄ quererz ꝓsperitatē filioꝝ isrl̄. Et
veni ihrl̄m ⁊ erā ibi tribus diebz
Et surrexi nocte ego ⁊ viri pauci
mecū ⁊ nō indicaui cuiq̄ q̄d dñs
dedisset in corde meo ut facerez in
iherusalē et iumentū nō erat me
cum nisi aīal cui sedebā. Et egres
sus sum ꝑ portā vallis nocte ⁊ añ
fontē draconis ⁊ de porta stercoīs
⁊ cōsiderabam murū ihrl̄m dissi
patū ⁊ portas eius consumptas
igni. Et transiui ad portaz fontis
⁊ ad aque ductū regis ⁊ non erāt
locus iumento cui sedebā ut trā
siret. Et ascēdi ꝑ torrentē nocte et
ꝯsiderabaz murū ⁊ reuersus veni
ad portaz vallis ⁊ redij. Magrāt⁹
autē nesciebāt quo abissem aut
quid ego facerez. Sz ⁊ iudeis ⁊ sa
cerdotib⁹ ⁊ optimatibz ⁊ magistr̄
tibus ⁊ reliquis q̄ faciebāt opus
vsqz ad id loci nihil indicauerā
Et dixi eis. Vos nostis afflictōez
in qua sum⁹ qr ihrl̄m deserta est
⁊ porte eius ꝯsūpte sūt igni Veni
te ⁊ edificem⁹ muros ihrl̄m ⁊ nō
simus vltra obprobriuz. Et indi
caui eis manū dei mei qꝫ esset bo
na mecū ⁊ verba regis q̄ locutus
ē mihi ⁊ aio. Surgam⁹ et edifice
m⁹. Et cōfortate sunt man⁹ eoruz
in bono. Audierūt autē sanabal
lath oronites ⁊ tobias ſu⁹ ama
nites ⁊ gosem arabs ⁊ subsāna
uerūt nos ⁊ despexerūt dixerūtqz

Que ē hec res quā facitis. Nūq̄d
cōtra regez vos rebellatis. Et red
didi eis sermonez dixiq̄ ad eos.
Deꝰ celi ipse nos iuuat ⁊ nos ser
ui eiꝰ sumꝰ. Surgamꝰ ⁊ edificemꝰ
Vobis autē nō ē ps ⁊ iusticia et
memoria in ihrl'm. Ca. iij.

Et surrexit eliasib sacerdos
magnꝰ ⁊ frēs eiꝰ sacerdotes
⁊ edificauerūt portā gregis. Ipsi
scīficauerūt eaz ⁊ statuerunt val
uas eiꝰ vsq̄ ad turrim centū cubi
torꝝ. scīficauerūt eam vsq̄ ad tur
rim ananehel. Et iuxta eū edifica
uerūt viri ihericho ⁊ iux̄ eos edifi
cauit zacchur filiꝰ amri. Portam
autē pisciū edificauerūt filij asnaa
ipsi texerunt eam ⁊ statuerūt val
uas eius ⁊ seras ⁊ vectes. Et iuxta
eos edificauit marimuth filius
vrie. filij accꝰ. Et iuxta eū edifica
uit mosollaz filiꝰ barachie filius
mesezebel. Et iux̄ eū edificauit sa
doch filiꝰ baana. Et iuxta eū edifi
cauerūt thecueni. Optimates aūt
eorꝝ nō suppofuerūt colla sua ī ope
re dn̄i dei sui. Et portaz veterez edi
ficauerūt ioiada filiꝰ phasea ⁊ mo
sollaz filiꝰ besodia ipsi texerūt eā
⁊ statuerūt valuas eiꝰ ⁊ seras et
vectes. Et iux̄ eos edificauerūt mel
chias gabaonites ⁊ iadon mero
nathites viri de gabaon ⁊ mas
pha ꝓ duce q̄ erat ī regiōe trans
flumē. Et iuxta eū edificauit eziel
filiꝰ araia aurifex. Et iux̄ euz edifi
cauit ananias filiꝰ pigmētarij: ⁊
dimiserūt ihrl'm vsq̄ ad murum
platee latioris. Et iux̄ euz edifica
uit raphaia filiꝰ ahur pn̄ceps vi
ci ihrl'm. Et iuxta eū edificauit ie
iada filiꝰ aromath cōn̄ domū su
am. Et iuxta eū edificauit atthus
filiꝰ asebonie. Mediā ptem vici edi
ficauit melchias filiꝰ erem ⁊ asub
filiꝰ phethmoab ⁊ turrī furnorꝝ.
Et iuxta eos edificauit sellū filius
aloes: pn̄ceps medie partis vici
ihrl'm osee ⁊ filij eiꝰ. Et portā val
lis edificauit ānun ⁊ hītatores za
noe: ipsi edificauerūt eā ⁊ statue
rūt valuas eiꝰ ⁊ seras ⁊ vectes: et
mille cubitos ī muro vsq̄ ad por
taz sterq̄linij. Et portaz sterq̄linij
edificauit melchias filius rechab
pn̄ceps vici bethacharen. Ipe edi
ficauit eaz ⁊ statuit valuas eiꝰ et
seras ⁊ vectes. Et portā fontis edi
ficauit sellū filius colozai pn̄ceps
pagi maspha. Ipe edificauit eā ⁊
texit ⁊ statuit valuas eiꝰ ⁊ seras
⁊ vectes: ⁊ muros piscine syloe in
ortū regis: ⁊ vsq̄ ad gradꝰ q̄ descē
dūt de ciuitate dauid. Post eum
edificauit neemias filius azboch
pn̄ceps dimidie partis vici beth
sur vsq̄ cōn̄ sepulchrꝝ dauid: et
vsq̄ ad piscinā q̄ grandi ope cō
structa est ⁊ vsq̄ ad domū fortiū
Post eū edificauerūt leuite: reū fi
lius bēni. Post eos edificauit ase
bias pn̄ceps dimidie partis vi
ci ceile in vico suo. Post euz edifi
cauerūt frēs eorꝝ bechui filiꝰ ene
dad pn̄ceps dimidie ptis ceile. Et
edificauit iuxta eū azer filiꝰ iosue
pn̄ceps maspha mēsurā secūdaz
cōn̄ ascēsū firmissimi āguli. Ptꝰ eū
in mōte edificauit baruch filius
zachai mēsuraz secūdā ab āgulo
vsq̄ ad portā domꝰ eliasib sacerdo
tis magni. Ptꝰ eū edificauit mel
muth filiꝰ vrie filij atthꝰ mēsurā
scd̄az a porta domꝰ eliasib: donec
extēderet domꝰ eliasib. Et ptꝰ eum

edificauerūt sacerdotes viri de cā
pestribus iordanis. Post eos edi
ficauit beniamī ⁊ asub cōn domū
suam. Et pt⁹ eos edificauit azari
as filius maasie filij ananie cōn
domū suaz. Post eum edificauit
bēnui filius ennada mensurā se
cūdam a domo azarie vsqz ad fle
xuram ⁊ vsqz ad angulū. Pt⁹ euz
edificauit phalel filij⁹ ozi cōn fle
xuram ⁊ turrim q̄ eminz de domo
regis excelsa id est in atrio carce
ris. Pt⁹ eū phadaia filius feros
Nathinnei aūt habitabāt ī ofel
vsqz cōn portaz aquaz ad oriētez
⁊ turrim q̄ ꝓminebat. Post eos
edificauerūt thecueni mensuram
secūdam e regiōe a turre magna
⁊ eminenti vsqz ad murū templi
Sursū autē ad portaz equoz edi
ficauerūt sacerdotes vnusquisqz
cōn domū suaz. Post eos edifica
uit seddo filius emmer cōtra do
mū suam. Et post eū edificauit se
meia filius sechenie custos porte
orientalis. Post eū edificauerūt
anania filius selemie ⁊ anon fili
us selo sextus mēsuraz secūdam.
Post eū edificauit mesollam fili
us barachie cōn gazophilaciuz
suū. Post eū edificauit melchias
filij⁹ aurificis vsqz ad domū nathī
neoz ⁊ scuta vendēciū. cōn portā
iudicialē ⁊ vsqz ad cenaculū an
guli. Et int̄ cenaculū anguli ī por
ta gregis edificauerunt artifices
⁊ negociatores. Ca. iiij.

Factū est autē cū audisset sa
naballath q̄ edificaremus
murū iratus est valde. Et motus
nimis sb̄sannauit iudeos ⁊ dixit
coraz fratribus suis ⁊ freqn̄tia sa
maritanoz. Quid iudei faciūt im
becilles. Nū dimittēt eos gētes.
Num sacrificabūt ⁊ ꝯplebunt in
vna die. Nunq̄d edificare poterīt
lapides de aceruis pulueris q̄ cō
busti sunt. Sed ⁊ tobias amani
tes ꝓximus eius ait. Edificent. Si
ascēderit vulpes transiliet muruz
eoz lapideū. Audi deus nr̄ q̄ fcī
sum⁹ despectui Cōuerte obprobriū
sup caput eoz ⁊ da eos ī despecti
onē in terra captiuitatis. Ne ope
rias iniq̄tatez eoz ⁊ pctm̄ eoz co
ram facie tua nō deleatur q̄ irrise
runt edificātes Itaqz edificauim⁹
muz ⁊ cōiunxim⁹ totum vsqz ad
partē dimidiaz et ꝓuocatum est
cor populi ad operandū. Factū ē
autē cū audisset sanaballath ⁊
tobias ⁊ arabes ⁊ amanite ⁊ azo
tij q̄ obducta esset cicatrix muri
iherusalē ⁊ q̄ cepissent interrup
ta cōcludi: irati sunt nimis. Et cō
gregati sūt ōnes ꝑiter ut venirēt
⁊ pugnarēt cōtra iherusalē ⁊ mo
lirent̄ insidias. Et orauim⁹ deum
nostz ⁊ posuim⁹ custodes super
murum die ac nocte contra eos.
Dixit autē iudas Debilitata ē for
titudo portantis ⁊ hum⁹ nimia ē:
⁊ nos nō poterim⁹ edificare muz
Et dixerūt hostes nostri. Nesciāt
⁊ ignorent donec veniam⁹ in me
diū eorū ⁊ interficiam⁹ eos ⁊ ces
sare faciam⁹ opus. Factū est au
tē venientib⁹ iudeis qui hītabāt
iuxta eos ⁊ dicētibus nobis per
decem vices ex ōnibus locis q̄bz
venerant ad nos statui ī loco p⁹
muz ꝑ circuitū populū in ordinē
cum gladijs suis ⁊ lanceis ⁊ arcu
bus. Et perspexi atqz surrexi ⁊ aio

ad optimates ⁊ magistratus et
ad reliquã partẽ vulgi. Nolite ti
mere a facie eoꝝ. dñi magni ⁊ ter
ribilis memẽtote ⁊ pugnate pro
fratrib⁹ vr̃is. filijs vr̃is ⁊ filiab⁹ vr̃is
⁊ vxorib⁹ vestris ⁊ domib⁹ vr̃is.
Factũ est autẽ cũ audissent im
mici nr̃i nunciatũ esse nobis: dissi
pauit de⁹ consiliũ eorũ. Et reuersi
sum⁹ omnes ad muros vn⁹ q̃sq; ad
opus suũ. Et factum est a die illa
media pars iuuenũ eoꝝ faciebat
op⁹. ⁊ media parata erat ad bel
lum ⁊ lanee ⁊ scuta ⁊ arcus ⁊ lo
ricæ: ⁊ pncipes post eos in oĩ do
mo iuda edificantium muros et
portantiũ oneꝝ ⁊ iponentiũ Vna
manu sua faciebat op⁹ ⁊ altera
tenebat gladiuꝫ. Edificantiũ enĩ
vnusquisq; gladio erat accinct⁹
renes. Et edificabãt ⁊ dangebãt
buccina iuxta me. Et dixi ad opti
mates ⁊ ad mgrat⁹ ⁊ ad reliquã
partẽ vulgi. Op⁹ grãde est ⁊ latũ
et nos sepati sum⁹ in muro paul
alter ab altero. In loco quocũq;
audieritis dangorẽ tube illuc cõ
currite ad nos. De⁹ noster pugna
bit p nob ⁊ nosipsi faciam⁹ op⁹.
Et media pars nostrũ teneat lan
ceas ab ascensu auroꝝ donec egre
diantur astra. In tẽp eoq; illo dixi
populo. Vn⁹ q̃sq; cuꝫ puero suo
maneat in medio ihrl'm ⁊ fint vo
bis vices p noctẽ ⁊ die ad opan
dum. Ego aũt ⁊ frẽs mei et pueri
mei ⁊ custodes q̃ erãt post me nõ
deponebam⁹ vestimẽta nr̃a Vn⁹
q̃sq; tm̃ nudabat ad baptismũ.

ET fact⁹ est Ca. v.
damor ppli ⁊ vxorũ ei⁹ mag
nus aduersus frẽs suos iudeos. Et
erãt qui dicerẽt Filij nr̃i ⁊ filie no
stre multe sũt nimis. Accipiam⁹
p precio eorũ frumentũ ⁊ comedam⁹ ⁊ viuamus. Et erant q̃ dice
rent. Agros nostros ⁊ vineas et
domos nostras opponam⁹ ⁊ acci
piam⁹ frumentuꝫ in fame. Et alij
dicebant. Mutuo sumam⁹ pecuniam
as ĩ tributa regis demusq; agros
nostros ⁊ vineas. Et nunc sic̃ car
nes fratrũ nostroꝝ sic carnes nr̃e
sũt ⁊ sic̃ filij eoꝝ ita ⁊ filij nostri
Ecce nos subiugam⁹ filios nr̃os
⁊ filias nostras in seruitutẽ ⁊ de
filiabꝫ nr̃is sunt famule nec hab
mus vñ possint redimi et agros
nostros ⁊ vineas nr̃as alij possi
dent. Et iratus sũ nimis: cũ audis
sem damorẽ eorũ ꝑm verba hec.
Cogitauitq; coꝝ meũ. Et increpui
optimates ⁊ magistr̃os ⁊ dixi eis
Vsuras ne singuli a fratribꝫ vr̃is
exigatis. Et congregaui aduersum
eos contionẽ magnaꝫ ⁊ dixi eis.
Nos ut scitis redemim⁹ fratres no
stros iudeos qui vẽditi fuerãt gẽ
tib⁹ scdm possibilitatẽ nostrã. Et
vos igitur vendite frẽs nostros
⁊ redimem⁹ eos. Et siluerũt nec i
uenerẽt q̃d rñderẽt. dixitq; ad eos
Nõ ẽ lõ res quã facitis Quare nõ i
timore dei nr̃i ãbulatis ne exprobre
tur nob a gẽtibꝫ inimicis nr̃is. Et
ego ⁊ frẽs mei ⁊ pueri mei ꝺmoda
um⁹ plurimis pecuniã ⁊ frumtũ
Non repetam⁹ in cõmune istud.
Es alienũ cõcedam⁹ qđ debẽt no
bis. Reddite eis hodie agros su
os ⁊ vineas suas ⁊ oliueta sua ⁊
domos suas Rñ poti⁹ ⁊ centesimã
pecunie frumenti vini ⁊ olei quã
exigere soletis ab eis date ꝑ illis

Et dixerūt. Reddem⁹ ⁊ ab eis nil
querem⁹ sicq; faciem⁹ ut loqueis
Et vocaui sacerdotes ⁊ adiuraui
eos ut facerēt iuxta qd dixerā In
sup excessi sinū meū ⁊ dixi. Sic ex
cuciat deus ōnem virū qui nō cō
pleuerit verbum istud de domo
sua ⁊ de laboribꝫ suis. Sic excucia
tur ⁊ vacu⁹ fiat. Et dixit vniuersa
multitudo amē. Et laudauerunt
deū. Fecit ergo popul⁹ sicut erat
dictū. A die autē illa quā p̄cepe
rat rex mihi ut essem dux ī terra
iuda ab āno vicesimo vsq; ad an
nū tricesimū secūdum artarxersis
regis p annos duodecī ego ⁊ fra
tres mei annonas q̄ ducib⁹ debe
bant nō comedim⁹. Duces autē
p̄mi qui fuerūt ante me ḡuauerūt
populū ⁊ acceperūt ab eis in pāe
⁊ vino ⁊ pecunia quotidie sidos
quadr̄ginta. Sed ⁊ ministri eorū
depresserāt populū. Ego autē nō
feci ita ꝓpter timorē dei. Quin po
tius in ope muri edificaui ⁊ agrū
nō emi ⁊ ōnes pueri mei ꝯgrega
ti ad opus erant. Iudeiq̄ et ma
gistr̄tus cētū quinquagīta viri ⁊
qui veniebāt ad nos de gentibus
que in circuitu nostro sūt in men
sa mea erant. Parabat autē m̄ p
dies singulos bos vn⁹ arietes sex
electi exceptis volatilib⁹ et int̄ di
es decē vina diuersa ⁊ alia mlta
tribuebaꝫ Insup ⁊ ānonas duca
tus mei nō quesiui. Valde eī eāt
attenuatus ꝓpl's. Memēto mei de
us me⁹ in bonū s̄m ōnia que feci
populo huic. Ca. vi.

Factum est aūt cū audissꝫ sa
naballath ⁊ tobias ⁊ gosē
arabs ⁊ ceteri inimici nr̄i ꝙ edifi
cassem ego murū ⁊ nō esset m̄ ip
so residua interruptio vsq; ad tē
p⁹ aūt illud valuas nō posuerā
in portis miserūt sanaballath ⁊
gosen arabs ad me dicētes. Veī
⁊ ꝑcuciamus fed⁹ pariter in vitu
lis in campo vno. Ipsi autē cogi
tabant ut facerēt mihi malū Mi
si ḡ ad eos nūcios dicens. Op⁹
grāde ego facio ⁊ nō possum descē
dere ne forte negligat cū venero ⁊
descēdero ad vos. Miserūt aūt ad
me s̄m verbū hoc per quatuor vi
ces ⁊ rn̄di eis iuxta s̄monē p̄orē
Et misit ad me sanaballath iux̄
verbū prius quinta vice puerꝫ
suū ⁊ epistolā hēbat ī manu sua
scriptam hoc modo. In gētib⁹ au
ditū est ⁊ gosen dixit ꝙ tu ⁊ iudi
cogitetis rebellare ⁊ ꝓptere a edifi
ces murū ⁊ leuare te velis sup eos
regem ꝓpter quā causā ⁊ ꝓphetas
posueris qui p̄dicent de te in ihe
rusalem dicētes. Rex in iudea est
Auditur⁹ est rex verba hec. Idcir
co nūc veni ut ineam⁹ cōsiliū pa
riter. Et misi ad eos dicēs. Nō est
factum scd̄m verba hec que tu lo
q̄ris. De corde em̄ tuo tu cōponis
hec. Oēs em̄ hij terrebant nos co
gitātes ꝙ cessarent man⁹ nostre
ab opere ⁊ quiescerem⁹. Quā ob
causā magis cōfortaui man⁹ me
as. Et ingressus sū domū samaie
filij dalaie filij methabehel secre
to. Qui ait. Tractem⁹ nobiscū in
domo dei ī medio tēpli et clauda
mus portas edis qꝛ venturi sunt
ut interficiāt te ⁊ nocte vēturi sūt
ad occidēdum te. Et dixi. Nū q̄s
q̄ similis mei fugit. Et q̄s ut ego
ingredietur tēplum ⁊ viuet. Nō

ingrediar. Et intellexi q̄ deꝰ non
misisset eū ꝫ q̄si vaticinās locutus
esset ad me ⁊ tobias ⁊ sanabal
lath ꝯduxissent eū. Accepat em̄
preciū ut territus facerez ⁊ peccarē
⁊ hērent malū qd̄ exprobrarent
m̄. Memēto mei dn̄e ꝓ tobia ⁊ sa
naballath iux̄ opa eoꝝ talia. ꝫ ⁊
noadie ꝓphe ⁊ ceteroꝝ ꝓpharum
qui terrebāt me. Cōpletus ē aūt
murus vicesimoqn̄to die mēsis
elul: qn̄quagintaduobꝰ diebus.
Factū est ergo cū audissent oēs
inimici nr̄i ut timerent vniuerse
gentes que erant in circuitu no
stro ⁊ conciderent intra semetip
sos ⁊ scirent q̄ a domino factum
essz opus hoc. Sed ⁊ in diebꝰ illis
multe optimatū iudeoruz episto
le mittebantur ad tobiam ⁊ a to
bia veniebāt ad eos. Multi em̄
erant in iudea habētes iuramen
tum eius. q̄ gener eāt sechenie fi
lij iorei ⁊ iohānan filiꝰ eius acce
pat filiā mesollaz filij barachie.
Sz ⁊ laudabāt eū corā me ⁊ v̄ba
mea nūciabāt ei. Et tobias mitte
bat epl̄as ut terrēt me. Ca. vij.

Postq̄ autem edificatus est
murꝰ ⁊ posui valuas ⁊ recē
sui ianitores ⁊ cātores ⁊ leuitas:
precepi aneni fratri meo ⁊ anaīe
p̄ncipi domus de iherusalem ipse
enim quasi vir verax ⁊ timēs deū
plus ceteris videbatur. Et dixi eis
Non aperiātur porte iherusalem
vsq̄ ad calorem solis. Cunq̄ ad
huc assisterent clause porte sūt et
oppilate. Et posui custodes de ha
bitatoribꝰ iherusalē singulos per
vices suas ⁊ vnumquēq̄ cōn̄ do
mū suā. Ciuitas āt erat lata nīs
⁊ grādis ⁊ ꝓpl̄s puus in medio
eius ⁊ nō erāt domꝰ edificate. De
us aūt dedit ī corde meo ⁊ ꝯgrega
ui optīates ⁊ mgr̄atus ⁊ vulgus
ut recēserez eos. Et inueni libꝝ cē
sus eoꝝ q̄ ascēderāt p̄mū et inuē
tū est scriptū in eo. Isti filij ꝓuin
cie q̄ ascenderūt de captiuitate mi
grantiuz quos trāstulerat nabu
chodonosor rex babilōis ⁊ reuersi
sūt in ihrl̄m ⁊ in iudeā vnusquis
q̄ in ciuitatē suā: q̄ venerāt cū zo
robabel. iosue. neemias. azarias.
raamias. naamin. mardocheus.
belsar. mespharat. beggoai. naū.
baana Nūerꝰ viroꝝ ꝓpl̄i isrl̄ Filij
pharos duo milia cētū septuagin
taduo. Filij saphacia: trecētisep
tuagītaduo. Filij area: sexcētiqn̄
q̄gītaduo Filij phetmoab filiorū
iosue ⁊ ioab duo milia octingēti
decē ⁊ octo. Filij helā: mille octīgē
tiquinq̄gintaq̄tuor. Filij zethua:
nōgētiq̄drgītaqn̄q̄ Filij zachai:
septingentisexaginta Filij bēnui
sexcentiquadragintaocto Filij be
bai: sexcentiuigintiocto. Filij az
gad: duo milia trecētiuigintiduo
Filij adonicam: sexcentisexaginta
septez. Filij beguai: duo milia sex
agintaseptem. Filij adin: sexcen
tiquinquagintaqn̄q̄. Filij ather
filij ezechie: nongentiocto. Filij
asem: trecentiuigintiocto. Filij be
sai: trecentiuigintiquatuor. Filij
areph: centumduodecim. Filij ga
baon: nonagintaquinq̄. Filij be
thleem ⁊ nethupha: cētumocto
gītaocto. Viri anathot: cētūuigī
tiocto. Viri bethamoth: q̄dragī
taduo Viri caiathiarim cephira
⁊ beroth septīgētiq̄dragītatres.

Viri rama ⁊ nebo sexcentiuiginti
un⁹. Viri machmas centūuigin
tiduo. Viri bethel ⁊ chai ducētiui
gintitres. Viri nebo alteri⁹ quīq̄
gintaduo. Viri helam alteri⁹ mil
leducētiqn̄quagītaquatuor. Filij
arem trecentiuigīti. Filij ihericho
trecētiquadragintaqn̄q̄. Filij lo
dadim ⁊ ono septingētiuigītiun⁹
Filij senaa triamilia nōgentitri
ginta. Sacerdotes. Filij idaia ī do
mo iesua nōgētiseptuagītatres.
Filij emmer millequīquaginta
duo Filij phessur mille ducentiq̄
dragītaseptem. Filij arem :mille
decem ⁊ septē. Leuite. Filij iosue:
⁊ cedmihel filioꝝ oduie septuagī
taquatuor. Cātores. Filij asaph
centūquadragītaocto. Janitores
Filij sellū filij ather. filij thelmō.
filij accub. filij athita. filij sobai.
centūtrigintaocto. Nathīnei. Fi
lij soa. filij. asupha. filij theba
oth. filij ceros. filij siaa. filij pha
don. filij lebana. filij agaba. filij
selmō. filij anan. filij geddel. filij
gaer. filij raahia. filij rasin. filij ne
choda. filij iezē. filij aza. filij pha
sea. filij besai. filij munim. filij ne
phusim. filij bechue. filij acupha
filij azur. filij besluth. filij maida.
filij arsa. filij berchos. filij sizara.
filij thēa. filij nasia. filij athupha
filij seruoꝝ salomoīs. filij sothai
filij sopherech. filij pheruda. filij
iahala. filij dercon. filij gedel. filij
saphata. filij athil. filij focereth.
qui eāt ortus ex asbaim filio am
mon. Omēs nathinnei ⁊ filij ser
uoꝝ salomonis trecētinonagīta
duo. Hij sūt autē qui ascēderūt de
thelmala thelarsa cherub adon ⁊
emmer ⁊ nō potuerūt iudicare do
mū patrū suoꝝ ⁊ semen suū vtꝝ
ex isrl̄ essent. Filij dalaia. filij do
bia. filij nechoda. sexcētiquadra
gītaduo. Et de sacerdotib⁹ filij io
bia. filij accos filij berzellai. q̄ acce
pit d̄ filiabz berzellai galaaditidis
vxorē ⁊ vocatus est noīe eoꝝ Hij
quesierūt scripturā suā in censu ⁊
nō inuenerūt ⁊ eiecti sūt de sacdo
cio. Dixitq̄ athersatha eis ut nō
manducarēt de sanctis sāctoruz.
donec staret sacerdos doct⁹ ⁊ eru
ditus. Omnis multitudo q̄si vn⁹
quadragintaduo milia sexcētisex
aginta absq̄ seruis ⁊ ācillis eorū
qui erant septē milia trecētitrigī
taseptē ⁊ inter eos cātores ⁊ can
tatrices ducēte. Equi eoꝝ sexcēti
trigītaseptem muli eoꝝ ducētiq̄
dragītaqn̄q̄. cameli eoꝝ quadrī
gentitrigītaqn̄q̄. asini sex milia
septīgentiuigīti. Hucusq̄ refert̄
quid ī cōmentario scriptū fuerit
ex in neemie historia texit̄. Nōnl̄
li autē de p̄ncipibus familiarū de
derūt ī opus. Athersatha dedit ī
thesauꝝ auri dragmas mille phi
alas qn̄quaginta tunicas sacdo
tales qn̄gentastriginta. Et de p̄n
cipibus familiarū dederūt in the
saurū operis auri dragmas vigī
ti milia ⁊ argenti minas duo mi
lia ducētas. Et q̄d dedit reliquus
ꝓpl̄s auri dragmas viginti milia
⁊ argēti minas duo milia ⁊ tuni
cas sacerdotales sexagītaseptez.
Habitauerūt autē sacerdotes et
leuite ⁊ ianitores ⁊ cantores ⁊ re
liquū vulgus ⁊ nathinnei ⁊ oīs
israhel in ciuitatib⁹ suis.:

Capitulum. viij.

Ut venerat mensis septimus.
Filij autem israel erant in ciuita
tibus suis Congregatusque omnis populus
quasi vir vnus ad plateam que est ante
portam aquarum et dixerunt esdre scri
be ut afferret librum legis moysi quam
preceperat dominus israheli. Attulit ergo es
dras sacerdos legem coram multitu
dine virorum et mulierum: cunctisque qui
poterant intelligere in die prima men
sis septimi. Et legit in eo aperte in
platea que erat ante portam aquarum.
de mane vsque ad mediam diem in con
spectu virorum et mulierum et sapien
tium Et aures omnis populi erant
erecte ad librum. Stetit autem esdras
scriba super gradum ligneum quem fece
rat ad loquendum et steterunt iuxta
eum mathathia et senia et ania et
vria et elchia et maasia ad dexteram
eius et ad sinistram: phadaia. misa
hel et melchia et asum et aseph da
nazacharia et mosollam. Et aperu
it esdras librum coram omni populo
Super vniuersum quippe populum emi
nebat. Et cum aperuisset eum stetit
omnis populus. Et benedixit esdras
domino deo voce magna. Et respondit
omnis populus amen. amen. eleuans
manus suas. Et incuruati sunt et ado
rauerunt deum prone in terram. Porro
iosue et baani et serabia. yamin
accub. septhai. odia. maasia. ce
lita. azarias. iozabed. anani. pha
laia leuite. silentium faciebant in po
pulo ad audiendam legem. Populus
autem stabat in gradu suo. Et lege
runt in libro legis dei distincte et ap
posite ad intelligendum et intellexe
runt cum legeretur. Dixit autem neemi
as ipse est athersatha et esdras
sacerdos et scriba et leuite interpre
tantes vniuerso populo. Dies sancti
ficatus est domino deo nostro. Nolite lu
gere et nolite flere. Flebat enim
omnis populus cum audiret verba legis
Et dixit eis Ite comedite pinguia
et bibite mulsum et mittite partes eis
qui non preparauerunt sibi quia sanctus
dies domini est et nolite contristari.
Gaudium etenim domini est fortitudo
nostra. Leuite autem silentium faciebant
in omni populo dicentes Tacete quia
dies sanctus est et nolite dolere Abijt
itaque omnis populus ut comederet et
biberet et mitteret partes et faceret
leticiam magnam quia intellexerant
verba que docuerant eos. Et in die se
cundo congregati sunt principes fami
liarum vniuersi populi sacerdotes et
leuite ad esdram scribam ut interpre
taretur eis verba legis. Et inuene
runt scriptum in lege precepisse dominum
in manu moysi ut habitent filij is
rahel in tabernaculis in die sollemni
mensis septimi et ut predicent et diuul
gent vocem in vniuersis vrbibus suis
et in ihrlm dicentes. Egredimini in
montem et afferte frondes oliue et
frondes ligni pulcherrimi. frondes
mirti et ramos palmarum et frondes
ligni nemorosi ut fiant tabernacu
la sicut scriptum est. Et egressus est popu
lus et attulerunt. Fecerunt que sibi tabernacula
vnus quisque in domate suo et in atri
is suis et in atrijs domus dei et in platea
porte aquarum et in platea porte ephra
im. Fecit ergo vniuersa ecclesia eorum que redi
erant de captiuitate tabernacula et hi
tauerunt in tabernaculis. Non enim fecerant a
diebus iosue filij nun taliter filij israel
vsque ad diem illum et fuit leticia magna
nimis. Legit autem in libro legis dei per dies
singulos a die primo vsque ad diem

nouissimū a fecerūt sollēnitatem
septē dieb⁹ et in die octauo coll
ctam iuxta ritū. Ca. ix.
IN die autē vicesimo quarto men
sis huius ꝯuenerūt filij isrl in ie
iunio a in saccis a hum⁹ sup eos
Et sepatuz est semē filioz isrl ab
ōi filio aliemgena a steterūt et
ꝯfitebant pecata sua a iniq̄tates
patz suorum. Et ꝯsurrexerūt ad
standū a legerūt in volumine le
gis dñi dei sui quat in die a quat
cōfitebant a adorabāt dñm deuz
suum. Surrexerūt autē sup gradū
leuitarū iosue a bani a cēmihel rē
mi sabnia abani sarebias bani
thanani a damauerūt mag̃ voce
ad dñm deum suū. Et dixerunt le
uite iosue a chedmihel bonni ase
bia serebia arebia odaia sebna
fataia. Surgite bñdicite dño deo
nostro ab eterno vsq̄ in eternū.
Et bñdicāt nomini glie tue exel
so i ōi bñdictōe a laude. Tu ipe
dñe solus tu fecisti celum et celuz
celoz a ōnem exercitum eoz. ter
ram a vniuersa q̄ in ea sunt maria
a ōnia que in eis sūt Et tu viuificas
ōnia hec a exercitus celi te adorāt
Tu ipse dñe deus qui elegisti ab
ram a eduxisti eum de igne chal
deoꝝ et posuisti nomē eius abra
hā a inuenisti cor eius fidele coram
te a pcussisti cum eo fed⁹ ut daes
ei trā chananei ethei euei a amor
rei a pherezei a iebusei a gerge
sei ut dares semini eius. Et imple
sti verba tua quoniā iust⁹ es. Et
vidisti afflictōem pr̄m nostroruz
in egypto clamoremq̄ eoruz audi
sti sup mare rubrum a dedisti sig
a portenta in pharaone a in vni
uersis seruis ei⁹ a in ōi pplo terre
illius. Cognouisti em̄ q̄ sup be
egerāt eoꝝ eos a fecisti tibi nomē
sicut a in hac die. Et mare diuisisti
ate eos a trāsierūt p medium maris
in ficco. Persecutores autē eoruz
piecisti in profundū q̄si lapidem in
aq̄s validas a in columna nubis
ductor eorū fuisti per diem a in co
lūna ignis per noctē ut appareret
eis via per quā ingrediebantur.
Ad montē q̄z synai descendisti et
locutus es cū eis de celo a dedisti
eis iudicia recta a legem veritatis
cerimonias a precepta bō. Et sab
batū sācificatū tuū ostēdisti eis.
a mandata a cerimonias a legez
p̄cepisti eis in manu moysi serui
tui. Panem q̄z de celo dedisti eis in
fame eorū a aquā de petra eduxi
sti eis sitientib⁹. Et dixisti eis ut in
grederent a possiderēt terraz super
quā leuasti manū tuā ut traderes
eis. Ipsi vero a pres nostri sup be
egerunt a indurauerūt ceruices
suas a non audierūt mādata tua
a noluerunt audire et nō sunt re
cordati mirabiliū tuoz que fece
ras eis. Et indurauerūt ceruices
suas a dederūt caput ut cōuerterē
tur ad seruitutē suā q̄si per cōten
cōez. Tu autē deus ppicius dem̄s
a misericors loganimis et multe
misera cōis nō dereliquisti eos Et
quidez cū fecissent sibi vitulū con
flatilē a dixissent. iste est deus tuus
qui eduxit te de egypto. fecerūtq̄
blasphemias magnas. tu autem
in misericordijs tuis multis nō di
misisti eos in deserto. Colūna nu
bis nō recessit ab eis p diem ut du
ceret eos in viam a colūna ignis

p noctē ut ostēderet eis iter p qd̄
ingrederētur. Et spm̄ tuū bonuz de
disti q̄ doceret eos ⁊ mānā tuū nō
ꝓhibuisti ab ore eoꝝ ⁊ aquā de
disti eis in siti. Quadr̄ginta ānis
pauisti eos in deserto nihilq̄ eis
defuit. Vestimēta eoꝝ nō īueteā
uerūt ⁊ pedes eorū nō sunt attriti
Et dedisti eis regna ⁊ populos et
partitus es eis sortes. Et possede
runt terrā seon ⁊ terraz regis ese
bon ⁊ terrā og r̄gis basan. Et mł
tiplicasti filios eorū sicut stellas
celi ⁊ adduxisti eos ad terrā de q̄
dixeras pr̄ibus eorū ut ingrede
rent̄ ⁊ possiderent. Et venerūt filij
⁊ possederūt terrā. Et hūiliasti co
ram eis habitatoēs terre chana
neos ⁊ dedisti eos in manu eorū
⁊ r̄ges eoꝝ ⁊ populos terre ut fa
cerent eis sic̄ placebat illis. Cepe
rūt itaq̄ vrbes munitas ⁊ humū
pinguē ⁊ possederunt domos ple
nas cunctis bonis. cisternas ab
alijs fabricatas vineas ⁊ oliue
ta ⁊ ligna pomifera multa. Et co
mederūt ⁊ saturati sūt ⁊ impīgua
ti sūt ⁊ abundauerūt delicijs ī bo
nitate tua magna. Prouocauer̄t
autē te ad iracūdiā ⁊ recesserūt a
te ⁊ ꝓiecerūt legem tuā post t̄ga
sua. Et ꝓphas tuos occiderūt qui
ɔtestabant̄ eos ut reuerterentur
ad te: fecerūtq̄ blasphemias grā
des. Et dedisti eos in manu hosti
um suoꝝ ⁊ afflixerūt eos. Et in tē
pore tribulacōis sue damauerūt
ad te ⁊ tu de celo audisti ⁊ s̄m mi
seracōes tuas multas dedisti eis
saluatoēs q̄ saluarēt eos de mānu
hostiū suoꝝ. Cūq̄ requieuissent
reuersi sūt ut facerēt malū in ɔspe
ctu tuo: ⁊ dereliquisti eos in mānu
inimicoꝝ suoꝝ ⁊ possederūt eos Cō
uersiq̄ sunt ⁊ damauerūt ad te.
Tu autē de celo exaudisti ⁊ libera
sti eos in misericordijs tuis mul
tis tempib⁹ ⁊ cōtestatus es eos
ut reuerterētur ad legez tuaz. Ip
si vero supbe egerūt ⁊ nō audier̄t
mādata tua ⁊ in iudicijs tuis pec
cauerūt que faciet homo ⁊ viuet
in eis. Et dederūt humerū receden
tē ⁊ ceruicē suaz indurauerūt nec
audierūt. Et ꝓtraxisti sup eos an
nos multos ⁊ ɔtestatus es eos ī
spū tuo p manū ꝓphaꝝ tuoruz ⁊
nō audierūt ⁊ tradidisti eos in
manū ꝓplorꝝ terrarum. In miseri
cordijs aūt tuis plurimis nō feci
sti eos in cōsumpcōem: nec dereli
quisti eos quoniā de⁹ miseracio
nū ⁊ demēs es tu. Nūc itaq̄ deus
noster magne fortis ⁊ terribilis
custodiens pactū ⁊ misericordiā
ne auertas a facie tua ōnez labo
rem qui inuenit nos reges nr̄os.
pn̄cipes nr̄os ⁊ sacerdotes nr̄os
⁊ ꝓphas nr̄os ⁊ pr̄es nostros et
ōnez populū tuū a dieb⁹ regis as
sur vsq̄ ī diē hāc Et tu iust⁹ es ī oī
b⁹ q̄ venerūt sup nos. qꝛ veitatē fe
cisti. nos āt īpie egim⁹ Reges nr̄i
pn̄cipes nr̄i. sacdotes nr̄i ⁊ pr̄es nr̄i
n̄ fecerūt legē tuā ⁊ n̄ attēderūt mā
data tua ⁊ testīonia tua q̄ testifi
cat⁹ es ī eis. Et ipi ī regnis suis bo
nis ⁊ ī boītate tua multa quā dede
ras eis ⁊ ī t̄ra latissiā ⁊ pīgui quā
tr̄dideās ī ɔspcū eoꝝ nō seruier̄t ti
bi nec reuersi sūt a studijs suis pessi
mis Ecce nosipsi hodie serui sum⁹
⁊ terra quam dedisti patrib⁹ no
stris ut comederent panez eius.

ꝛ que bona sunt eius et nos ipsi
serui sum⁹ in ea. Et fruges ei⁹ mul
tiplicāt̄ regib⁹ quos posuisti sup
nos ꝓpter peccata nr̄a ꝛ corpib⁹
nostris dn̄antur ꝛ iumentis nr̄is
s̄m volūtatem suaꝫ ꝛ in tribulaci
one magna sum⁹. Ca. x.

Super ōnib⁹ ergo hijs nos
ipsi percutim⁹ fedus ꝛ scribi
m⁹ ꝛ signant principes nostri le
uite nostri ꝛ sacerdotes nr̄i. Sig̃
tores autē fuerūt neemias ather
satha. fili⁹ achelai ꝛ sedechias. sa
raias. azarias. ihereīas. phessur.
amaias. melchias. accus sebeīa.
melluc maarez. merimuth. obdi
as. daniel. genton. baruch. mo
sollam. abia. miamin. mazia. bel
ga. semeia. hij sacdotes. Porro le
uite iosue fili⁹ azaria. bennui de fi
lijs enadad. cedmihel ꝛ frēs eoꝝ
sechenia. odeuia. celita. phalaia.
anan. micha. roob. asebia. zac
chur. serebia. sabania. odia. ba
ni. baninu. Capita populi feros.
phetmoab. elaz. zethu. bani. bō
ni. azgad. bebai. adonaia. beggo
ai. adin. ather. ezechia. azur. ode
uia. asum. besai. areph. anathot.
nebai. mechphia. mosollaz. azir
mesizabel sadoch. ieddua. felthia
anā. ania. osee. anania. asub. alo
es. phaleam. sobech. reū. asebna.
madsia. ethaia. hanā. anā. mel
luch. arem. baana: ꝛ reliqui de po
pulo. Sacerdotes. leuite. ianitoēs
ꝛ cātores. nathinnei ꝛ ōnes qui
se sepauerunt de populis terrarū
ad legem dei. vxores eorū. filij eo
rum ꝛ filie eorū. ōnes qui poterāt
sapere spōdentes pro fratrib⁹ suis
optimates eoꝝ ꝛ qui veniebant
ad pollicendū ꝛ iurandū ut ābu
larent in lege dn̄i quā dederat in
manu moysi serui sui ut facerent
ꝛ custodirent vniuersa mādata
domini dei nostri ꝛ iudicia ei⁹ ꝛ ce
rimonias ei⁹ ꝛ ut n̄ daremꝰ filias
nostras populo terre ꝛ filias eo
rum non acciperem⁹ filijs nostris
Populiquoq; terre qui importāt
venalia ꝛ ōnia ad vsum per diez
sabbati ut vendant non accipie
m⁹ ab eis in sabbato et in die sc̄i
ficato. Et dimittem⁹ ānum septi
mū ꝛ exactōem vniuerse manus
Et statuem⁹ sup nos precepta ut
demus terciā ptem sicli per ānum
ad op⁹ dom⁹ dei nostri ad panes
ꝓposicōnis ꝛ ad sacrificium sēpi
ternū ꝛ in holocaustū sempiternū
in sabbatis in kalendis ī sollem
nitatib⁹ ꝛ in sāctificatis ꝛ pro pec
cato ut exoretur ꝓ isrl̄ ꝛ in ōnem
vsum dom⁹ dei nostri. Sortes ēgo
misim⁹ sup oblacōem lignorum
inter sacerdotes ꝛ leuitas ꝛ popu
lum ut inferrent̄ ī domū dei nr̄i ꝑ
domos patrū nostrorū ꝑ tēpora
a temporib⁹ anni vsq; ad ānum
ut arderent sup altare dn̄i dei no
stri sicut scriptum est ī lege moy
si. Et ut afferrem⁹ p̄mogenita ter
re nostre et p̄mitiua vniuersi fru
ctus ōnis ligni ab āno in ānum ī
domo domini ꝛ p̄mitiua filiorum
nostroꝝ ꝛ pecoꝝ sicut scriptum ē
in lege ꝛ primitiua boū nostrorū
ꝛ ouium nostraꝝ ut offerrētur ī
domo dei nostri sacerdotib⁹ q̄ mi
nistrāt in domo dei nostri. Et p̄mi
cias ciboꝝ nostrorū ꝛ libaminuꝫ
nostrorū et poma ōnis ligni vin
demieq̄ ꝛ olei afferem⁹ sacdotibꝫ

ad gazophilaciū dei nostri a decimā partē terre nostre leuitis Ipse leuite decimas accipient ex oīb⁹ ciuitatib⁹ operū nostroz. Erit āt sacerdos filiꝰ aaron cuz leuitis in decimis leuitarū aleuite offerēt decimā partē decime sue in domo dei nostri ad gazophilaciū in domo thesauri. Ad gazophilatiū eī deportabūt filij isrl a filij leui primicias frumēti a vini a olei a ibi erūt vasa dñi sanctificata a sacerdotes a cantores a ianitores a ministri a non dimittem⁹ domuz dei nostri.

Ca.xi.

Habitauerūt aūt pncipes populi in ihrlm. Reliqua vero plebs misit sortē ut tolleret vnā partē de decez qui habitaturi eēnt in ihrlm ciuitate sancta. nouē vero partes in ciuitatibus. Bñdixit autē pop⁹ ōmib⁹ viris q̄ se sponte obtulerant ut habitarēt in ihrusalē. Hij sunt itaq; principes prouincie qui habitauerūt in ihrlm a in ciuitatib⁹ iuda. Habitauit autē vnusquisq; in possessione sua in vrbib⁹ suis isrl: sacerdotes. leuite. nathinnei a filij seruoꝝ salomonis. Et in ihrlm habitauerūt de filijs iuda a de filijs beniamin de filijs iuda: athaias filius azi am. filij zacharie. filij amarie. filij saphatie. filij malalehel. de filijs phares: isma asia. filiꝰ baruch. filius colboza. filiꝰ asa. filius adda ia. filiꝰ ioarib. filiꝰ zacharie. filiꝰ silomites. Omnes filij phares qui habitauerūt in ihrlm q̄dringentise xaginta nouē viri fortes. Hij sūt autē filij beniamin. Sellū filiꝰ mosollā. filiꝰ ioed. filiꝰ phadaia filiꝰ colaia. filiꝰ masia. filius ethel. filiꝰ ysaia. Et post eum gebbai sellai nōgentiuigītiocto. Et iobel filius zechri prepositus eorū a iuda super ciuitatē secōs Et de sacerdotib⁹ idaia filiꝰ ioarib iachin. saraia filiꝰ helchie. filius mosollaz. filiꝰ sadoch. filiꝰ merai oth. filius ahitob pnceps dom⁹ dei: a fres eorū faciētes opa tēpli: octingētiuigītiduo Et adaia filiꝰ ieroam. filiꝰ phaleia. filiꝰ amsi. filius zacharie. filiꝰ phassur. filiꝰ melchie a fratres eius pncipes prim ducētiquadragintaduo. Et amasai. filius azrihel. filius azi. filius mosollamoth. filiꝰ emmer a fratres eoz potentes nimis: centūuigintiocto a prepositꝰ eorū. zabdiel filius potentū. Et de leuitis: semeia filius asob. filius azaricaz. filius asabia. filiꝰ bonia sabbathai a iosabeth. sup ōnia opa q̄ erant forinsec⁹ in domo dei a principibz leuitarū Et mathania filiꝰ micha filius zebedei filius asaph princeps ad laudandū a ad cōfitendū in oracōe a bectecias secūdus de fratribz eius a abda filius samua. filius galal. filius ydithū Omnes leuite in ciuitate sancta: ducenti octogintaquatuor. Et ianitores: accub telmon a fratres coz qui custodiebant hostia: cētum septuagītaduo. Et reliqui ex israhel sacerdotes a leuite in vniuersis ciuitatibus iuda. vnusquisq; in possessione sua a nathinnei q̄ habitabant in ofel a syaha a gaspha de nathīneis a epīs leuitaꝝ in ihrusalē: azzi filiꝰ bāni. filius asabie. filiꝰ mathanie. filiꝰ micha.

De filijs asaph cātores ī ministe
rio dom⁹ dei. Preceptuz quippe re
gis sup eos erat et ordo in cātori
bus p dies singulos ⁊ fathaia fi
lius mesezebel. de filijs zara. filij
iuda in manu regis iuxta ōne ver
bum populi ⁊ in domib⁹ p oēs re
giōes eoꝝ. De filijs iuda hītaue
runt in cariatharbe ⁊ in filiabus
eius ⁊ in dibon ⁊ in filiab⁹ eius ⁊
in capseel ⁊ in viculis eius ⁊ in ie
sue ⁊ in molada ⁊ in bethfaleth.
⁊ ī asersual ⁊ ī bersabee et in filia
b⁹ eius ⁊ in sicelech et in mocho
na ⁊ in filiab⁹ eius ⁊ ī remmō ⁊ ī
sara ⁊ ī ierimuth. zonoa. odollā.
⁊ ī villis eaꝝ lachis ⁊ ī regionibz
eius. azecha ⁊ ī filiab⁹ eius Et mā
serunt in bersabee vsqz ad vallez
ennon. Filij autez beniamin. age
ba. mechmas. ⁊ hai. ⁊ bethel ⁊ fi
liab⁹ eius anathot. nob. anana.
asor. rama. gethai. madid. sebo
im. neballath. ⁊ ono ville artifi
cū ⁊ de leuitis portiones iude bēia
min. Capitulū. xij.

Hij sunt autē sacerdotes ⁊ leui
te qui ascenderūt cū zoroba
bel filio salathiel ⁊ iosue saraia.
iheremias. esdras. amaria. mel
luch. accus. sechenias. reuz. meri
muth. addo. genthon. abya. mia
mī. madia. belga. semeia ⁊ ioarib
⁊ ydaia. sellum. amoch. elceia. a
daia. Isti p̄ncipes sacerdotū ⁊ fra
tres eoꝝ in dieb⁹ iosue. Porro le
uite. iesua. bennui. cedmihel. sara
bia. iuda. mathanias. super ym
nos ipsi ⁊ fratres eoꝝ: ⁊ becbetia
atqz ethanni. ⁊ fratres eoꝝ vn⁹
quisqz in officio suo Iosue autem
genuit ioachim ⁊ ioachim genu
it eliasib. ⁊ eliasib genuit ioiada
⁊ ioiada genuit ionathā ⁊ iona
thā genuit ieddua. In dieb⁹ au
tē ioachim erāt sacerdotes: p̄nci
pes familiaꝝ saraie. maarie. ihe
remie. ananie. esdre. mosollam.
amarie. iohannan. milico. iona
thā. sebenie. ioseph. aran. edna.
maraioth. elci. adaie. zacharie.
genthon. mosollā. abie. zecheri.
miamin. ⁊ moadie felti. belge. sā
mua. semeie. ioathā. ioarib. ma
thanai. iodaie. azzi. sellai. celaie
mochober. elchie. asebie. ydaie.
nathanahel. Leuite in dieb⁹ elia
sib. ⁊ ioiada. ⁊ ionathā ⁊ ieddoa
scripti p̄ncipes familiaꝝ ⁊ sacerdo
tes in regno darij perse. Filij leui
p̄ncipes familiaꝝ scripti ī libro v̄
borum dieꝝ ⁊ vsqz ad dies iona
than filij eliasib. Et p̄ncipes leui
tarū. asebia. serebia. ⁊ iesue filius
cedmihel: ⁊ fratres eoꝝ p vices su
as ut laudarēt ⁊ cōfiterent̄ iuxta
preceptū dauid viri dei et obs̄ua
rent eque p ordinē. Mathania ⁊
becbecia. ⁊ obedia. mosollā. thel
mon. accub. custodes portarū ⁊ ve
stibulorū ante portas. Hij ī diebz
ioachim filij iosue. filij iosedech ⁊
in dieb⁹ neemie ducis ⁊ esdre sa
cerdotis scribeqz. In dedicacōe aūt
muri iherusalē requisierēt leuitas
de ōnib⁹ locis suis ut adducerēt
eos ī iherusalē ⁊ facerēt dedicacō
nē ⁊ leticiam. in actōe grārum. cā
tico ⁊ ī cymbalis psalterijs et cy
tharis. Congregati sūt autē filij
cantorū ⁊ de campestrib⁹ circa ihe
rusalē ⁊ de villis necuphati ⁊ de
domo galgal ⁊ de regionib⁹ geba
⁊ azmaueth qm̄ villas edificarēt

sibi cātores in circuitu ihrl'm. Et
mundati sūt sacerdotes ⁊ leuite:
⁊ mundauerūt populū ⁊ portas
⁊ murū. Ascendere autē feci pn̄ci
pes iuda sup̄ murū ⁊ statui duos
magnos choros laudantiū. Et ie
runt ad dexterā sup̄ murū ad por
tam sterquilinij. Et iuit post eos
osaias ⁊ media pars pn̄cipū iu
da ⁊ azarias esdra ⁊ mosollam
iuda ⁊ beniamin ⁊ semeia et ihere
mia. Et de filijs sacerdotū in tubis
zacharias filiꝰ ionathan. filiꝰ ze
meie. filius mathanie. filiꝰ micha
ie. filius zechur. filiꝰ asaph: ⁊ fra
tres eius semeia ⁊ azarel. malalai
galalai. maai. nath anahel et iu
da ⁊ anani. in vasis cātici dauid
viri dei ⁊ esdras scriba āte eos in
porta fontis. Et cōtra eos ascēde
runt in gradibꝰ ciuitatis dauid:
in ascēsu muri sup̄ domū dauid ⁊
vsq̄ ad portaz aquarū ad oriētē.
Et choꝛꝰ secūdꝰ grās r̄ferētiū ibat
ex aduerso ⁊ ego post eum: ⁊ me
dia pars ꝓpl'i sup̄ murū. ⁊ sup̄ tur
rim furnoꝝ ⁊ vsq̄ ad murū latis
simū: ⁊ sup̄ portā ephraim: ⁊ sup̄
portaz antiquā: ⁊ sup̄ portaz pisci
um ⁊ turrim ananehel ⁊ turrim
emath ⁊ vsq̄ ad portaz gregis ⁊
steterūt ī porta custodie Steterūt
q̄ duo chori laudantiuz in domo
dei ⁊ ego ⁊ dimidia pars mgr̄atu
um mecū. Et sacerdotes: eliachim
maasia miamim. michea. helioe
nai. zacharia ⁊ anania in tubis ⁊
maasia et semeia ⁊ eleazer ⁊ azi
⁊ iohānan ⁊ melchia ⁊ elam et
ezer. Et dare cecinerūt cantores ⁊
⁊ iezraia p̄positus. Et imolauerūt
in die illa victimas magnas ⁊ le

tati sūt. Deꝰ eī letificauerat eos le
ticia magna. Sed ⁊ vxoēs eoꝝ et
liberi gauisi sūt ⁊ audita ē leticia
ihrl'm ꝓcul. Recēsuerūt q̄ꝫ in die il
la viros sup̄ gazophilacia thesau
ri ad libamina ⁊ ad primicias ⁊
ad decimas: ut introferrēt ꝑ eos
pn̄cipes ciuitatis in decore gratia
rūactōnes sacerdotes ⁊ leuitas. q̄
letificatus ē iuda in sacerdotibus
⁊ leuitis astantibꝰ. Et custodierūt
obseruacōem dei sui et obseruaci
onē expiacōnis et cātores ⁊ iani
tores iuxta preceptuz dauid ⁊ sa
lomonis filij eiꝰ. q̄ in diebus da
uid ⁊ asaph ab exordio erāt pn̄
cipes ꝯstituti cantorū in carmine
laudantiū ⁊ ꝯfitentiū deo. Et om
nis isrl' in diebꝰ zorobabel et in
diebꝰ neemie dabant partes cā
toribꝰ ⁊ ianitoribꝰ per dies singu
los ⁊ sc̄ificabant leuitas ⁊ leuite
sc̄ificabāt filios aaron. Ca. xiij.
In die autē illo lectū est in volumi
ne moysi audiente populo. Et in
uentū est scriptū in eo q̄ nō debe
ant introire āmonites et moabi
tes in ecc̄iam dei vsq̄ in eternū eo
q̄ nō occurrerint filijs isrl' cū pa
ne ⁊ aqua ⁊ ꝯduxerūt aduersuz
eos balaam ad maledicendum
eis ⁊ ꝯuertit deꝰ noster maledicti
onem in bn̄dictōem. Factū ē au
tē cū audissent legē separauerūt
ōnem alienigenam ab israhel. Et
sup̄ hoc erat eliasib sacerdos q̄ fu
erat prepositus in gazophilacio
domꝰ dei nostri ⁊ ꝓximꝰ tobie. Fe
cit ergo sibi gazophilaciū gran
de ⁊ ibi erāt āte eū reponētes mu
nera ⁊ thꝰ ⁊ vasa ⁊ decimā frumē
ti vini ⁊ olei ꝑtes leuitaꝝ ⁊ cātorū

⁊ ianitorꝝ ⁊ p̄micias sacerdotales
In ōnib⁹ hijs autē non fui in ihe
rusalē quia ī anno tricesiō secūdo
artarxersis regis babilonis veni
ad regem. Et in fine dierū rogaui
regem ⁊ veni in ihrl̄m. Et intellexi
malum qd̄ fecerat heliasib tobie:
ut facerꝫ ei thesaurū īvestibul̄ do
mus dei ⁊ malum m̄ visū est val
de. Et ꝓieci vasa dom⁹ tobie foās
de gazophilacō: p̄cepiqꝫ ⁊ emun
dauerunt gazophilatiū. Et r̄tuli
ibi vasa domus dei sacrificium ⁊
thus. Et ꝯgnoui ꝙ ꝑtes leuitarū
non fuissent date ⁊ fugisset vn⁹
quisqꝫ ī regionē suam de leuitis ⁊
cantorib⁹ ⁊ de hijs qui ministra
bant ⁊ egi causaꝫ aduersum ma
gistratus ⁊ dixi. Quare dereliqui
m⁹ domū dei. Et cōgregaui eos ⁊
feci stare in stacōnib⁹ suis. Et oīs
iuda apportabat decimā frumen
ti vini ⁊ olei in horrea. Et cōstitui
mus sup horrea selemiaꝫ sacerdo
tē ⁊ sadoch scribā et fadaiam de
leuitis ⁊ iuxta eos anā filium zac
chur filiū mathanie quoniā fide
les cōprobati sunt: ⁊ ip̄is credite
sunt partes fratrū suoꝝ. Memen
to mei de⁹ meus ꝓ hoc ⁊ ne deleas
miseracōes meas quas feci in do
mo dei mei ⁊ ī cerimonijs ei⁹. In
dieb⁹ illis vidi ī iuda calcantes
torcularia in sabbato: portantes
aceruos ⁊ ōnerantes sup asinos
vinū ⁊ vuas ⁊ ficus ⁊ ōne onus
⁊ inferentes in ihrl̄m ī die sabba
ti. Et ꝯtestatus sū ut in die qua vē
dere liceret venderent. Et tirij hīta
uerunt ī ea īferentes pisces ⁊ om
nia venalia. Et vendebant in sab
batis filijs iuda ⁊ iherusalem. Et
obiurgaui optimates iuda ⁊ dixi
eis Que est hec res mala quā vos
facitis ⁊ ꝓphanatis diē sabbati.
Nunq̄d nō hec fecerūt patres no
stri ⁊ adduxit deus noster super
nos ōne malum hoc ⁊ sup ciuita
tem hanc. Et vos additis iracū
diam sup isrl̄ violando sabbatū
Factum est autēꝫ cum q̄euissent
porte iherusalē die sabbati dixi ⁊
clauserūt ianuas ⁊ p̄cepi ut non
apirent eas vsqꝫ post sabbatum
Et de pueris meis cōstitui sup por
tas ut nullus īferret on⁹ die sab
bati. Et mā serunt negotiatores ⁊
vendentes vniuersa venalia fois
iherusalē semel ⁊ bis et contesta
tus sū eos ⁊ dixi eis. Quare mane
tis ex adūso muri. Si secūdo hoc
feceritis manū mittaꝫ in vos. Ita
qꝫ ex tempore illo nō venerunt in
sabbato. Dixiqꝫ leuitis ut mūda
rent̄ ⁊ venirent ad custodiēdas
portas ⁊ sanctificandā diem sab
bati. Et ꝓ hoc g̊ memēto mei deus
⁊ parce mihi scd̄m multitudineꝫ
miseracōnū tuarū. Sed ⁊ ī dieb⁹
illis vidi iudeos ducētes vxores
azotidas āmonitidas ⁊ moabiti
das. Et filij eorū ex media ꝑte lo
quebant̄ azotice ⁊ nesciebāt loq̄
iudaice ⁊ loquebātur iux̄ linguā
populi ⁊ ꝓpl̄i. Et obiurgaui eos ⁊
maledixi. Et cecidi ex eis viros ⁊
decaluaui eos ⁊ adiuāui ī d̄o ut n̄
darēt filias suas filijs eorū ⁊ n̄ ac
ciperēt de filiab⁹ eoꝝ filijs suis et
sibimetipsis dicēs. Nunq̄d non ī
huiuscemodi peccauit salomon
rex isrl̄. Et certe ī gentib⁹ multis
nō erat rex similis ei ⁊ dilect⁹ deo
suo erat ⁊ posuit eū deus regē sup

ōnem isrl. Et ipsū ergo duxerūt ad
peccatū mulieres alienigene. Nū
q̄d ⁊ nos inobediētes faciem⁹ oē
malū grāde hoc ut preuaricemur
in deo nr̄o ⁊ ducam⁹ vxores pere
grinas. De filijs autē ioiada filij
eliasib sacerdotis magni gener eāt
sanaballath oronitis quē fuga
ui a me. Recordare dn̄e de⁹ me⁹
aduersū eos q̄ polluūt sacerdotiū:
iusq̄ sacerdotale ⁊ leuiticū. Igitur
mūdaui eos ab ōnib⁹ alienigeīs
⁊ ꝯstitui ordines sacerdotum ⁊ le
uitarum vnumquēq̄ in ministe
rio suo et in oblacōne lignorum
in temporibus constitutis et in
primicijs. Memento mei deus
me⁹ in bonum. Amen.

Explicit liber neemie qui est es
dre secūd⁹. Incipit liber esdre
tertius. Ca. p̄.

Et fecit iosias pas
cha ī iherosolimis
dn̄o et imolauit
phase quartadeci
ma luna p̄mi men
sis: statuens sacerdotes p vices die
rū stolis amictos in tēplo dn̄i. Et
dixit leuitis sacris seruis isrl: ut
sāctificarent se dn̄o in posicōe scē
arche dn̄i in domo quā edificauit
salomō fili⁹ dauid rex. Non erit
vobis tollere super hūeros eā. Et
nūc deseruite dn̄o vestro ⁊ curaꝫ
agite gētis illi⁹ isrl ex pte s̄m pa
gos ⁊ tribus vr̄as scd̄m scriptu
rā dauid regis isrl ⁊ scd̄m magn̄fi
centiaꝫ salomōis filij ei⁹: ōnes in
tēplo ⁊ scd̄m particulā p̄ncipat⁹
paternā vr̄am eoꝝ q̄ stant in cō
spectu fratꝝ filioꝝ isrl. Imolate
pascha ⁊ sacrificia parate frib⁹
vr̄is ⁊ facite scd̄m preceptum dn̄i
qd datum ē moysi. Et donauit io
sias in plebē que inuenta ē ouiū
agnoꝝ ⁊ hedorū ⁊ capraꝝ: trigin
ta milia. vitulos tria milia. Hec
de regalib⁹ data sūt scd̄m ꝓmissio
nem populo ⁊ sacerdotib⁹ in pas
cha: oues numero duo milia. ac
vituli centū. Et iechonias ⁊ semei
as ⁊ nathanael frēs ⁊ asabias ⁊
oziel ⁊ coraba in phase: oues qn̄
q̄ milia. vitulos qn̄gētos. Et hec
cū fierent elegant̄ steterūt sacerdo
tes ⁊ leuite habētes azima per tri
b⁹. Et s̄m ptes p̄ncipat⁹ p̄rm ī cō
spectu ꝓpl̄i offerebāt dn̄o scd̄m ea
que in libro moysi scripta sūt. Et
assauerūt phase igni ꝓut oporte
bat ⁊ hostias coxerūt in emolis ⁊
in ollis cū beniuolētia. Et attulerūt
ōnibus q̄ erāt ex plebe ⁊ pt⁹ hec
parauerūt sibi ⁊ sacerdotib⁹. Sacer
dotes enim offerebant adipes vs
q̄ dum finita esset hora et leuite
parauerunt sibi ⁊ fratribus suis
filijs aaron. Et sacrificatores fili
as offerebant scd̄m ordinem s̄m
preceptum dauid et asaph ⁊ za
charias et ieddimus qui erat a
rege ⁊ hostiarij per singulas ianu
as ita ut non preuaricaret vnus
quisq̄ suam. Fratres enim eoruꝫ
parauerunt illis. Et cōsummata sūt
que pertinebant ad sacrificiū do
mini. In illa die egerunt phase ⁊
offerebant hostias super domini
sacrificium scd̄m preceptum r̄gis
iosie. Et egerunt filij israhel qui ī
uenti sunt in tēpore illo phase et
diem festi azimoꝝ p dies septeꝫ.

Et non est celebratū phase tale ī
israhel a temporib⁹ samuel ꝓphe
⁊ ōnes reges isrl' nō celebrauerūt
tale pascha quale egit iosias. et
sacerdotes ⁊ leuite ⁊ iudei ⁊ ōnis
israhel qui inuenti sūt in commo
racōe iherosolimis. Octauo decīo
anno regnāte iosia celebratū est
phase. Et directa sūt opa iosie in
conspcū dñi sui in corde pleno me
tuentis ⁊ que circa illū quidē con
scripta sunt in p̄stinis tēporibus
de eis qui peccauerūt quiq; irreli
giosi fuerūt ī dominū pre ōni gē
te ⁊ qui nō quesierūt verba domi
ni sup isrl'. Et post ōnem actū hūc
iosie ascēdit pharao rex egypti
veniēs in carchamis abicere sup
eufraten ⁊ exijt in obuiam illius
iosias. Et misit rex egypti ad iosi
am dicēs. Quid mihi ⁊ tibi ē rex
iude. Non sū missus a dño. Sup
eufraten enī bellum meū est. Fe
stinās descende. Et non est reuer
sus iosias sup currū sed expugnare
eum conabatur. nō attēdēs vbū
ꝓphe ex ore domini ꝫ ꝯstituit ad
eū bellū in campo mageddo. Et de
scēderunt p̄ncipes ad regem iosiā
Et dixit rex pueris suis Amouete
me a prelio. Infirmatus sū enim
valde. Et statim amouerūt eū pu
eri ipsi⁹ de acie. Et ascendit super
currum secūdarium suū ⁊ pueni
ens iherosolimā vita funct⁹ est ⁊
sepultus ē in paterno sepulchro
Et in tota iudea lugebāt iosiaz: ⁊
q̄ presidebant cū vxorib⁹ lamēta
bant eū vsq; in hunc diē Et datū
est hoc fieri semper in ōne genus
isrl'. Hec autē prescripta sūt in li
bro historiaꝝ reguz iude ⁊ singu
la gesta. act⁹ iosie ⁊ eius gloria ⁊
intellect⁹ eius in lege dñi q̄ eque
gesta sunt ab eo ⁊ que nō scripta
sunt in libro regum isrl' ⁊ iude. Et
assumentes qui erant ex gēte ie
choniam filiū iosie ꝯstituerunt re
gem ꝓ iosia patre suo cū essz an
noꝝ triginta trium ⁊ regnauit su
p israhel mēsibus trib⁹. Et amo
uit eum rex egypti ne regnaret ī
iherosolimis ⁊ mulctauit gētē ar
genti talēta cētum ⁊ auri talentū
vnū. Et cōstituit rex egypti regez
ioakim fratrez ipsi⁹ regem iude ⁊
iherusalē ⁊ alligauit magistrat⁹
ioachim zaracelē fratrē suū ⁊ ap
prehēdens reduxit egyptū Anno
rū erat ioakim vigintiqn̄q; cum
regnare cepisset in terra iuda ⁊ ī
iherusalē ⁊ fecit malū in cōspectu
dñi. Post hunc autē ascēdit na
buchodonosor rex babilonis ⁊ al
ligās eum in aureo vinculo ꝑdu
xit in babiloniā ⁊ sacra vasa do
mini accepit nabuchodonosor et
tulit ⁊ ꝯsecrauit in templo suo in
babilonia. Nā de īmunditia illi⁹
⁊ irreligiositate scriptū ē in libro
tēporꝝ regū. Et regnauit ioachim
filius eius ꝓ eo. Cum autē ꝯstitu
t⁹ ē erat annorū octo. Regnauit
autē mēses tres ⁊ dies decem ī ihe
rusalē ⁊ fecit malū in cōspectu do
mi. Et pt⁹ ānū mittēs nabucho
donosor trāsmigrauit eū babilo
niaz simul cū sacris vasis domini
⁊ cōstituit sedechiaz regem iuda
⁊ iherusalē cū esset annoꝝ vigin
tiuni⁹ Regnauit autē ānis vnde
cim. Et fecit malū in cōspectu dñi
⁊ non est veritus a verbis q̄ dcā
sunt ab iheremia ꝓpha ex ore dñi

Et adiuratus a rege nabuchodo
nosor piurans discessit ⁊ indura
ta ceruice sua ⁊ corde suo trāsgres
sus est legitīa dñi dei isrl̄. Et du
ces populi dñi multa iniq̄ gesserīt
⁊ impie egerūt sup ōnes immun
dicias gētiū ⁊ polluerūt tēplū do
mini qd̄ scm̄ erat in iherosolimis
Et misit deꝰ p̄m suoꝝ p angelum
suū reuocare eos ꝓpter qd̄ parcēt
illis ⁊ tab̄naculo suo. Ipsi vero sb̄
sānabant in angelis suis ⁊ q̄ die
locutus est dñs erāt illudētes ꝓ
phetis eiꝰ. Qui vsq̄ ad iracūdiaꝫ
ꝯcitatus ē sup gentē suā ꝓpter ir
religiositatē suaꝫ ⁊ precepit ascen
dere reges chaldeoꝝ. Hij occiderūt
iuuenes eorū in gladio in circui
tu sancti tēpli eorū ⁊ nō pepcerūt
iuueni ⁊ seni ⁊ virgini ⁊ adolescē
ti. ꝫ ōnes traditi sūt in manꝰ ipo
rū ⁊ ōnia sacr̄ vasa dñi ⁊ regales
apothecas resumentes tulerunt ī
babiloniaꝫ ⁊ incenderūt domum
dñi ⁊ demolierūt muros iherusalē
⁊ turres eius incēderūt in igne Et
cōsūmauerūt ōnia honorifica eiꝰ
⁊ ad nihilū redigerūt ⁊ reliquos
a gladio in babilonē. Et erāt ser
ui illiꝰ vsq̄ dum regnarent perse:
in replecōne verbi dñi in ore ihe
remie quousq̄ benigne agerꝫ ter
ra sabbata sua. Omni tēpe deserti
onis sue sabbatizauit in applica
cōe annoꝝ septuagīta. Ca. ij.

Regnante cyro rege psarum
in ꝯsūmacōe verbi dñi ī ore
ihēmie: suscitauit dominꝰ spirituꝫ
cyri regis persarū ⁊ predicauit in
toto regno suo simlr̄ p scripturaꝫ
dicens. Hec dicit cyrꝰ rex psaruꝫ
Me ꝯstituit regē orbi terraꝝ dñs
isrl̄ dñs excelsus ⁊ significauit m̄
edificare domū sibi in ihrl̄m que
est in iudea. Si q̄s est ex genē vr̄o
dñs ipsiꝰ ascendat cū eo in ihrl̄ꝫ
Quot q̄t ergo cir̄ loca hītant ad
iuuent eos q̄ sunt in loco ipso in
auro ⁊ argēto in dacōnibꝰ cū eq̄s
⁊ iumentis: cūq̄ alijs que s̄m vo
ta apponūtur in edem dñi que est
in ihrl̄m. Et stātes p̄ncipes tribu
um pagorū ⁊ iudee ex tribu benia
min ⁊ sacerdotes ⁊ leuite quos ex
citauit dñs ascēdere ⁊ edificaē do
mū domini que ē in ihrl̄m: et qui
erant in circuitu eoꝝ adiuuerūt ī
ōni auro ⁊ argento eiꝰ ⁊ iumētis
⁊ votis q̄ꝑ pluribꝰ multi quorū sē
sus excitatus est. Et cyrus rex ꝓ
tulit vasa sacra domini que tran
stulit nabuchodonosor rex babi
lonis ex iherusalē ⁊ cōsecrauit ea
ydolo suo. Et ꝓferens ea cyrꝰ rex
psarū tradidit mitridato q̄ erat
sup thesauros ipsiꝰ. Per hūc au
tē tradita sūt salmanasaro presi
di iudee. Hoꝝ aūt hic numerꝰ Li
batoria argētea: duo milia q̄drī
gēta. athisce argētee trigīta. phi
ale auree triginta. item argentee
duo milia quadringēte ⁊ alia va
sa mille. Oīa autē vasa aurea ⁊ ar
gentea q̄nq̄ milia octingēta sexa
ginta Et enumerata sūt salmana
saro simlr̄ cū hijs q̄ ex captiuitate
babilonie venerāt ī iherosolimā
In artarxersis autē regis psaruꝫ
tpibꝰ scripserūt ei de hijs q̄ inhīta
bant ī iudea ⁊ ihrl̄m. balsamꝰ et
mitridatus ⁊ sabelliꝰ ⁊ rathimꝰ
bathemꝰ sameliꝰ scriba ⁊ reliq̄ in
hītātes in samaria ⁊ ceteis locis
sb̄iectam epistolā regi artarxersi.

dñe pueri tui rathimus ab acce
dentibus ⁊ sabelli⁹ scriba et reliq̄
curie tue iudices in celeusiriaꝫ et
phenicē. Et nunc notū sit dño r̄gi
quoniā iudei q̄ ascenderūt a vob̄
ad nos venientes ī ihrl'm ciuita
tē refugā ⁊ pessimā edificant fur
nos eius ⁊ statuunt muros ⁊ tē
plum suscitāt. Qd̄ si ciuitas ista ⁊
muri ꝯsūmati fuerint non tm̄ tri
buta nō sustinebūt pendē ꝫ eciā
regibus resistent. Et q̄ id agitur
circa templū recte haberi arbitra
ti sum⁹ nō despicere hoc ipsū. sed
notum facere dño regi ut si vide
bitur rex querat̄ in libris p̄m tu
orū ⁊ inuenies in āmonitiōibus
scripta de hijs scies quoniaꝫ ciui
tas ista fuit refuga ⁊ reges ⁊ ciui
tates ꝯcuciens ⁊ iudei refuge ⁊ p̄
lia ꝯmittētes in ea ab eterno: ob
quā causā ciuitas ista deserta est
Nūc ergo notuꝫ facim⁹ dñe rex q̄
niaꝫ si ciuitas hec edificata fuerit
⁊ hui⁹ muri erecti fuerint descēsus
tibi nō erit in celeusiriaꝫ ⁊ phenicē
Tunc scripsit rex rathimo q̄ scri
bebat accedētia ⁊ belthimo ⁊ sa
bellio scribe ⁊ ceteris ꝯstitutis. et
inhabitātibus in siria ⁊ phenice
ea que subiecta sunt. Legi epl'am
quā misistis mihi Precepi ergo ī
quiri ⁊ inuentū est qm̄ ciuitas il
la est ab euo regib⁹ resistens et
hoīes refuge ⁊ p̄lia in ea effitiētes
⁊ reges fortissimi erāt in ihrl'm do
minantes ⁊ tributa exigētes a ce
leusiria ⁊ phenice. Nunc ḡ precepi
ꝓhibere hoīes illos edificare ciui
tatē ⁊ ꝓhibere ne q̄d vltra hec fi
at ꝫ nec procedāt in plurimū: ex
qua sunt malicie ita ut regibus
molestia importetur. Ca. iij.

Nunc recitatis hijs que a re
ge artarxerꝫ scripta fuerāt
rathimus ⁊ salelli⁹ scriba ⁊ q̄ cū
hijs cōstituti erāt iungētes festi
nant̄ venerūt in iherusalē cū eq̄ta
tu ⁊ turba ⁊ agmīe ceperūtq̄ edi
ficantes ꝓhibere. Et vacabāt ab
edificacōe templi ī iherusalē vsq̄
secūdo anno regni darij regis ꝑsa
rū. Rex dari⁹ fecit cenam magnā
ōnibus vernaculis suis ⁊ ōnibus
ingrātibus medie ⁊ ꝑsidis et oī
bus purpuratis ⁊ p̄toribus ⁊ cō
sulib⁹ ⁊ prefectis sub illo ab īdia
vsq̄ ethiopiā cētum uigītiseptez
ꝓuincijs. Et cū māducassent ⁊ bi
bissent ⁊ saciati reuerterētur. tūc
dari⁹ rex ascendit in cubiculo suo
⁊ dormiuit ⁊ expergefact⁹ est Tūc
illi tres iuuenes corꝑis custodes
q̄ custodiebāt corp⁹ regis dixerūt
alt̄ alteri. Dicam⁹ vnusquisq̄ no
strū sermōez qui p̄cellat et cuius
cūq̄ apparueit sermo sapiētior al
terius: dabit illi rex darius dona
mag̃ purpuā coopiri ⁊ ī auro bi
bere ⁊ sup aurū dormire ⁊ currum
aureū freno ⁊ cydarim bissinā ⁊
torquē circa collū ⁊ secūdo loco se
debit a dario ꝓpter sapiētiam suā
⁊ cognat⁹ darij vocabit̄ Tūc scri
bētes singuli suū verbum sig̃uerūt
⁊ posuerūt subtus ceruical darij re
gis ⁊ dixerunt. Cūq̄ surrexeit rex
dabim⁹ illi scripta nostra ⁊ qd̄cū
q̄ iudicauerit rex e trib⁹ et magi
stratus ꝑsidis qm̄ verbum ei⁹ sa
pienti⁹ est: ipsi dabit̄ victoria sic
scriptum ē. Vn⁹ scripsit. Forte ē
vinū. Alius scripsit. Fortior ē rex
Tertius scripsit. Fortiores sunt

mulieres. sup ōnia autē vincit ve
ritas. Et cū surrexiss; rex acceperūt
scripta sua ⁊ dederūt illi ⁊ legit. Et
mittens vocauit ōnes magistra
tus psarū ⁊ medos ⁊ purpuātos
⁊ p̄tores ⁊ prefectos ⁊ sederunt in
cōsilio ⁊ lecta sunt scripta coram
ipsis. Et dixit Vocate adolescētes
⁊ ipsi indicabūt verba sua. Et vo
cati sunt ⁊ introierūt. Et dixit ill'.
Indicate nobis de hijs que scrip
ta sūt. Et cepit p̄or qui dixerat de
fortitudine vini. Et dixit Viri q̄ p̄
ualet vinū ōnibus hominibus
qui bibūt illud. Seducit mentē;
Itēq; regis ⁊ orphani facit men
tē vanā. Itē serui ac liberi paupe
ris ac diuitis ⁊ ōnē; mentē ꝯuer
tit in securitatē ⁊ iocūditatem: et
non meminit ōnem tristiciā ⁊ de
bitū ⁊ oīa p̄cordia facit honesta:
⁊ nō meminit regē nec magistra
tū ⁊ ōnia p talenta loqui facit. Et
nō meminerūt cū biberint amici
ciā nec fraternitatē. ꝫ post nō mł
tum sumūt gladios et cū a vino
merserint ⁊ surrexerint nō memi
nerūt que gesserūt. O viri num p̄
cellit vinū. Quis sic cogitat facē.
Et tacuit hoc dicto. Ca. iiij.

Et inchoauit sequēs dicere:
qui dixit de fortitudine r̄gis
O viri: num p̄cellunt homines q̄
terrā ⁊ mare obtinēt ⁊ ōnia que
in eis sūt. Rex autē sup ōnia pre
cellit ⁊ dn̄atur eorū ⁊ ōne quodcū
q; dixerit illis faciūt. Et si miserit
illos ad bellatoēs vadūt ⁊ demol
liūt mōtes ⁊ muros ⁊ turres. Iu
gulāt ⁊ iugulāt ⁊ regis v̄bū nō
p̄tereūt. Nā si vicerint afferūt regi
ōnia quecūq; p̄dati fuerint Simi
liter ⁊ alij ōnes ⁊ quotq̄t nō mili
tant nec pugnāt ꝫ colūt terram
rursū cum fuerint metētes afferūt
tributa regi. Et ip̄i vn⁹ solus si di
xerit occidite occidūt. dixerit re
mittite remittūt. dixerit p̄cutite p̄
cuciunt. dixerit exterminate exter
mināt. dixerit edificate edificāt.
dixerit excidite excidunt. dixerit
plantate plantant: ⁊ ōnis plebs
⁊ virtutes eū obaudiūt ⁊ sup hoc
ipse recūbit ⁊ bibit ⁊ dormit. Hij
autē custodiūt in circuitu eū: et
nō possunt ire singuli ⁊ facere ope
ra sua. sed in dicto obaudientes
sunt ei. Viri quomō nō precellet
rex qui sic diffamatur. Et tacuit.
Terci⁹ qui dixerat de mulieribus
⁊ veritate: hic est zorobabel cepit
loqui. Viri non man⁹ rex ⁊ multi
homines nec vinū p̄cellit. Quis ē
ergo qui dn̄atur eorū. Nōne mu
lieres genuerūt regem ⁊ om̄ē; po
pulum qui dominat̄ mari ⁊ terre
⁊ ex illis nati sūt ⁊ ip̄e educauerīt
eos qui plantauerunt vineas ex
quibus vinum fit. Et ipse faciūt
stolas ōnium hominū ⁊ ipsi faci
unt gloriā hominib⁹ ⁊ n̄ possunt
homines separi a mulieribus. Si
cōgregauerint aurū ⁊ argentum
⁊ omnem rem specōsam ⁊ viderīt
mulierem vnaz bono habitu ⁊ bo
na specie: omnia hec relinquētes
in eam intendunt et aperto ore
cōspiciunt ⁊ eam alliciūt magis
q̄ aurum ⁊ argentum ⁊ om̄em rē
precōsam. Homo suum patrem
relinquit qui enutrijt illum ⁊ suā
regionem ⁊ ad mulierē se ꝯiūgit
Et cū muliere remittit aīaz ⁊ neq;
p̄rē; memīt neq; m̄rē; neq; r̄giōz

Et hic optetwos scire qm̃ mulíes dñant vri. ℔ōne doletis. ℭEt accepit hō gladiū suū a vadit i viā facere furta a homicidia et mare nauigare a flumina a leonē vidz a in tenebris ingreditur a cū furtum fecerit a fraudes a rapinas. amabili sue affert. Et itez diligit homo vxorē suaz magis q̃ patrē aut matrē. Et multi demētes fc̃i sūt ꝓpter vxores suas a serui facti sūt ꝓpter illas a multi perierūt et iugulati sunt a peccauerūt ꝓpter muliés. Et nūc credite mihi quia magn9 est rex in ptāte sua quoniam ōnes regiōes verent tangere eū. Videbā tamē apemen filiā tezacis mirifici ꝯcubmā regis sedē tem iuxta regē ad dexterā a auferētem dyadema de capite ei9 a imponentē sibi a palmis cedebat regem de sinistra manu. Et sup hec apto ore intuebatur eā a si arrisérit ei ridet: nam si indignata ei fuerit blandit donec reconciliet in gratiā. O viri aut nō sūt fortiores mulieres. ℭMagna ē terra a excelsum est cēlum. Quis ista agit. ℭEt tunc rex a purpurati intuebātur in alterutrū. Et ichoauit loqui de veritate. O viri nōne fortes sūt mulieres. ℭMagna ē terra a excelsū ē cēlum a velox cursus solis cōuertit in gyro cēlum in locū suū ivna die. ℔ōne magnificus est q̃ hec facit. ℭEt veritas maḡ a fortior pre omnib9. Qis terra veritatez ꝯmuocat cēluz etiā ipaz benedicit a oīa opera mouētur a tremūt eaz a nō est cum ea quicq̃ imquū. Vinuz imquū: imqu9 rex. Imq̃ ōnes fili hominū a imqua illoz ōmia opera nō est in ipsis veritas. Et in sua iniq̃tate pibūt a veritas manz a inualescit imeternū a vivit a obtinet in secula seculoz. Nec ē apud eam accipe personas neq; differētias: ß que iusta sunt facit ommib9. imustis ac maligmis a omnes demignātur i opib9 eius. Et ñ est i iudicio eius imquū ß fortitudo a regnū a potestas a maiestas omniū euorū. B̃ñdictus deus veritatis. Et desijt loqñdo. Et ōnes populi damauerūt a dixerūt. Maḡ est veritas a prevalz. Tūc rex ait illi. Pete si quid vis āplius q̃ q̃ scripta sunt a dabo tibi sedm q̃ iuentus es sapiētior a prim9 mihi sedebis a ꝯgnatus me9 vocaberis. Tūc ait regi. Memor esto voti tui qd̃ vouisti edificare ihrlim in die qua regnū accepisti a ōmia vasa que accepta fūt ex ihrlm remittē que sepauit cyrus quādo mactauit babiloniaz a voluit remittere ea ibi. Et tu vouisti edificare templū qd̃ incendérūt ydumei qñ exterminata ē iudea a chaldeis. Et nūc hoc est qd̃ postulo dñe a qd̃ peto hoc est maiestas a te qd̃ postulo ut facias votuz quod vouisti regi celi ex ore tuo. Tūc surgēs darius rex osculatus est illū: et scripsit epistolā ad ōnes dispēsatōes a p̃fectos a purpuratos ut deducerēt eum et eos q̃ cum illo erant ōnes ascēdētes edificare ihrusalē. Et ōmib9 prefectis q̃ erant in syria a phenice a libano scripsit epistolas ut traherent ligna cedrina a libano i ihrusalem ut edificarent cū eis ciuitatē. Et scripsit ōmib9 iudeis qui ascenderāt a

regno in iudea; p libertate: onem
potestez magistratu et prefectu ñ
supuenire ad ianuas ipoꝝ et om
nẽ regionẽ quã obtinuerãt eẽ im
munẽ eis: et p dumei relinquẽt ca
stella que obtinẽt indeoꝝ et in
structurã templi dare p singulos
annos talenta vigiti vsq dum p
edificaretur: et super sacratiu holo
causta vsitata offerre quotidie sic
hal̃t preceptu: alia talenta dez
offerre p singulos annos et om
nibus qui p̃cedunt a babilonia co
dere ciuitatẽ: ut essz libertas tã ip
sis q̃ filijs eoꝝ et oĩb9 sacerdoti
b9 qui precedũt. Scripsit autez et
quãtitatẽ et sacrã stolaz iussit dari
in qua deseruirẽt et leuitis scripsit
dare precepta vsq in diẽ qua co
sũmabitur dom9 et ihrlm extruet
et oĩb9 custodientib9 ciuitatem
scripsit dare ei sortes et stipendia
Et dimisit oĩa vasa q̃ sepauerat
cyr9 a babilonia et omĩa que eam
q̃ dixit cyrus et ipse p̃cepit fieri et
mitti ihrlm. Et cũ p̃cessisz ille ado
lescens eleuas facie in ihrlm bñ
dixit regez celi et dixit. Abs te est
victoria et abs te est sapientia et
daritas. Et ego seruꝰ tuus sũ. Bñ
dict9 es q̃ dedisti mihi sapiẽtiam
et tibi confitebor dñe deꝰ p̃m nroꝝ
Et accepit ephas et p̃fect9 est i ba
bilonia Et venit et nũciauit frib9
suis oĩb9 q̃ fuerãt in babilonia et
bñdixerãt deũ p̃m suoꝝ: qm̃ dedit
illis remissionẽ et refrigeriũ ut as
cẽderent et edificarent ihrlm et tẽ
plũ vbi noiatũ est nomẽ eiꝰ in ipo
et exultauerũt cũ musicis et leticia
diebꝰ septem. Ca. v.

POst hec autẽ electi sunt ut as
cẽderent p̃cipes pagoꝝ per
dom9 p tribus suas et vxores illo
rũ et filij et filie eoꝝ et serui et ãcille
ipsorũ et pecora illoꝝ. Et dariꝰ rex
misit vna cũ eis equites mille do
nec deducerent eos in ihrlm cum
pace et cũ musicis et cũ tympanis
et tybijs et ones frẽs erãt ludẽtes
et fecit eos ascẽdere simul cũ eis.
Et hec sũt noia virorũ q̃ ascẽderũt
p pagos suos in trib9 et in partẽ
p̃cipatus ipsorũ. Sacerdotes: fi
lij phinees. filij aaron. ihus filiꝰ
iosedech. ioachim filius zorobabel. filij salathiel de domo dauid.
ex pgenie phares tribu autẽ iuda
q̃ locutus ẽ sub dario rege psaruz
sermones mirificos in secũdo ãno
regni ipsiꝰ mense misan p̃mo Sũt
autẽ hij qui ascẽderũt ex iudea de
captiuitate trãsmigracõis quos
transmigrauit nabuchodonosor
rex babilonie in babilonẽ et reũ
sus est i ihrlm Et req̃siuit partez
iudee vnusquisq ciuitatẽ suam q̃
venerũt cũ zorobabel et ihesu: nee
mias. areorez. elimeo. emmamo.
mardochei. beelsaro. mechpsato
chor. oliore. emomia. vn9 de prin
cipib9 eorũ et numerus a gentili
bus eorũ ex prepositis eorũ Filij
phares: duo milia cẽtũ septuagin
ta duo Filij ares: tria milia quin̄q̃
ginta septẽ. Filij femo: cẽtũ quadrã
ginta duo. In filijs ibu et ioab es
mille trecentũ duo. Filij emu: duo
milia q̃dringẽtũ septuaginta. Fi
lij choraba: du cẽtiq̃nq; Filij bani
a: cẽtum sexaginta octo. Filij be
bech: q̃dringẽti tres. Filij archad
quadringenti viginti septem.:

Filij chan trigintaseptē. Filij zo
roar duo milia sexagintaseptem.
Filij admu q̄dringētisexaginta
un⁹. Filij aderectis centūocto. Fi
lij ciaso ⁊ zelas centūseptez. Filij
azoroc q̄dringētitrigītanouem.
Filij iedarbone centūtrigītaduo
Filij ananie centūtriginta. Filij
asoni Filij marsar quadringēti
vigintiduo. Filij zabarus: nona
gintaqn̄q̄ Filij sepolemon centū
vi zintitres. Filij nepopas quin
quagītaqn̄q̄. Filij hechanatus:
centūquinq̄gintaocto. Filij cebe
tham⁹ centūtrigītaduo. Filij cre
arpatros q̄ enocadies ⁊ modie
quadringētiuigītitres. Qui ex gr̄
mas ⁊ gabea centūuigītiun⁹ Qui
ex bessel ō ⁊ ceagge sexagītaqn̄q̄
Qui ex bastro cētumuigintiduo.
Qui ex bechenobes qn̄q̄ginta qui
q̄. Filij liptis centūquinq̄gītaqn̄
q̄ Filij labonni trecētiqn̄quagīta
septem. Filij sichem trecentiseptu
aginta. Filij suadon ⁊ diom⁹: tre
centiseptuagītaocto. filij ericus:
duomilia cētumq̄dragītaqn̄q̄.
filij anaas trecētiseptuagīta. Sac̄
dotes. filij iedd⁹. filij euther. filij
eliasib trecētiseptuagītaduo. filij
emerus ducētiqn̄q̄gītaduo. filij
fasurij trecentiqn̄quagītaseptez.
filij caree ducētiuigītiseptē. Leui
te. filij ihesu in caduhel ⁊ bamis ⁊
serebias ⁊ edias septuagītaqua
tuor. Omnis numer⁹ a duodecīo
anno trigītamilia quadringenti
sexagītaduo. filij ⁊ filie ⁊ vxores.
ōnis ꝯputacō quadragītamilia
ducēti quadragītaduo. filij sacer
dotuz qui psallebāt in tēplo. filij
asaph centūuigītiocto. Ostiarij
vē ꝯ filij esinēni. filij aser. filij amō
filij accuba. topa. filij tobi: ōnes
centūtrigītanouē. Sacerdotes ser
uientes in tēplo. filij sel. filij gas
pha. filij tabloch. filij carie. filij
su. filij hellu. filij labana. filij ar
macha. filij accub. filij vtha. filij
cetha. filij aggab. filij obai. filij
anani. filij canna. filij geddu. filij
an. filij radin. filij desanon filij ne
choba. filij caseba. filij gaze. filij
ozni. filij sinone. filij attre. filij ha
stē. filij asiana. filij manei. filij na
sisini. filij accusu. filij agista. filij
azui. filij fauon. filij fasalon. filij
meedda. filij fusa. filij caree. filij
barc⁹. filij saree. filij coesi. filij na
sith. filij agisti. filij pedō: salomō
filij eius. filij asophot. filij phazi
da. filij celi. filij dedon. filij gapda
hel. filij sephegi. filij aggia. filij sa
chareth. filij sabathen. filij caro
netg. filij malsith filij ame. filij sa
sus. filij addus. filij suba. filij eu
ra. filij rahotis. filij phasphat. fi
lij malmō Omnes sacro seruiētes
⁊ pueri salomonis quadringēti
octogītaduo. Hij sunt filij q̄ ascē
derunt a chermel ⁊ thersa. princi
pes eoꝝ carmellam ⁊ careth ⁊ nō
poterāt edicere ciuitates suas ⁊ ꝓ
genies quēadmodū sint ex isrl̄ fi
lij dalari. filij tubal. filij nechoda
ici. ex sacerdotib⁹ qui fungebātur
sacerdotio ⁊ nō sunt inuenti filij
obya. filij achisos. filij addin q̄
accepit vxorez ex filiab⁹ pharge
leu ⁊ vocati sunt noīe eius. Et ho
rū quesita est generis scripta īpe
datura ⁊ nō est inuenta ⁊ ꝓhibi
ti sunt sacerdotio fūgi. Et dixit ill̄
neemias ⁊ astharas ne ꝑticipēt

sancta donec surgat pōtifex do⁹ ⁊ in oñsionez ⁊ veritatē. Dis autē is rahel erat duo decī mīlia exceptis seruis ⁊ ācillis quadragīta mi lia trecētiquadragīta. Seruitho rū ⁊ ancille: septē mīlia trecētitri gīta septē. cātores ⁊ cantatrices: ducētiseragītaquīq; Cameli: qōri gētitrigītaquīq; equi septē mīlia trigīta sex. muli ducēta mīlia q dragīta quīnq; sbingalia qnq; mīlia vigīti qnq; Et de pposītis ipsis p pagos dum venīrēt in tē plū domī q⁸ erat in ihrl'm inno uare ⁊ fuscitare tēplum in loco suo ſm suam virtutē ⁊ dari in tēplum thesaurū operū sacrū. auri minas duo decī mīlia ⁊ stolas sacerdota les cētum. Et habitauerūt sacdo tes ⁊ leuite ⁊ qui exierāt de plebe in ihrusalē ⁊ in regione ⁊ sacri cā tores ⁊ ostiariī ⁊ ōmis isrl' in regi ombꝰ suis. Instante autē septīo mense cūq; essent filij isrl' vnus q̄sq; in suis rebꝰ ꝺuenerūt vnani mes in atrium q⁸ erat añ ianuaz orientalē. Et stantes ihesus filius iosedech ⁊ fratres eius sacerdotes ⁊ zorobabel filius salathiel ⁊ hu ius fratres parauerūt altare: ut offerrēt sup illud holocaustoma ta ſm q̄ in libro moysi hoīs dei scripta sunt. Et cōuenerūt sibi ex alijs naciōmbꝰ terre ⁊ erexerūt sa crariū in loco suo ōnes gentes ter re ⁊ offerebant hostias ⁊ holocau stomata dño matutina. Et egerūt scenophegia ⁊ die solemnē sicut p̄ceptū est in lege ⁊ sacrificia q̄ti die fic oportebat ⁊ post hec obla cōes institutas ⁊ hostias sabba torū ⁊ neomeniarū ⁊ dierū sollē mīū ōnium sācificatorū. Et quot quot vouebāt dño a neomenia septimi mensis: cepērt hostias of ferre deo ⁊ templū dñi nōdū erat edificatū. Et dederūt pecuniaz lapi darijs ⁊ fabris ⁊ potū ⁊ pabula cū gaudio. Et dederūt carra sydo nijs ⁊ tyrijs ut trāsuehērent illis de libano trabes cedrinas ⁊ face rent rates in ioppe portū scōm de cretū q⁸ scriptū erat eis a cyro re ge psarū. Et in secūdo anno venē tes in templū dei in ihrusalē. mē se secūdo inchoauit zorobabel fili us salathiel ⁊ ihs filius iosedech ⁊ frēs ipsorū ⁊ sacerdotes ⁊ leuite ⁊ ōnes qui aduenerāt de captiui tate in ihrusalē ⁊ fundauerūt tē plū dei. nouilunio secūdi mensis secundi anni cū venissent in iude am ⁊ ihrusalez. Et statuerūt leui tas a vigīti annis sup opa dñi Et stetit ihesus ⁊ filius eius ⁊ fra tres: ōnes leuite ospirantes ⁊ exe cutores legis facientes opera i do mo dñi. Et steterūt sacerdotes ha bētes stolas cū tubis ⁊ leuite filij asaph habētes cymbala. collau dantes dominuz ⁊ benedicentes scōm dauid regem israhel. Et can tabant cāticum domino quoniaz dulcedo eius ⁊ honor in secula su p ōnem israhel. Et ōmis populus tuba cecinerūt ⁊ pdamauerūt vo ce magna collaudantes dominū in fuscitacōne domus domini. Et venerunt ex sacerdotibus ⁊ leui tis et presidentibus scōm pagos semoribus qui viderant pristi nam domum ⁊ ad huius edifica tionem cum clamore et planctu magno. ⁊ multi cū tub ⁊ gaudio

magno intrinsecus ut populus non audi
ret tubas propter planctum populi.
Turba enim erat tubis canens magni
fice ita ut longe audiretur. Et audi
erunt inimici tribus iude et beniamin
et venerunt scire que esset vox tuba
rum. Et cognouerunt quoniam qui erant
ex captiuitate edificant templum do
mino deo israel. Et accedentes ad zoro
babel et ihesum et prepositos pagorum
dixerunt eis. Edificabimus vna
vobiscum. Similiter enim audiuimus
dominum nostrum et ipsi pariter incedimus
a diebus asbasareth regis assyrio
rum qui transmigrauit nos huc Et dixit
illis zorobabel et ihesus et principes
pagorum israel. Non est nobis et vobis
edificare domum dei nostri Nos enim
soli edificabimus domino israhel secundum
ea que precepit nobis cyrus rex
persarum. Gentes autem terre incuban
tes hijs qui sunt in iudea et leuan
tes opus edificationis et insidias po
pulos adducentes prohibebant
eos edificare et aggressuras exer
centes impedierunt ne consummaretur
edifitium omni tempore vite cyri regis
et protraxerunt structuram per biennium
vsque ad darij regnum. Ca. vi.
In secundo autem anno regni darij pro
phetauit aggeus et zacharias filius
addin prophete apud iudeam et ihe
rusalem in nomine dei israhel super eos.
Tunc stans zorobabel filius sala
thiel et ihesus filius iosedech incho
auerunt edificare domum domini que est
in iherusalem cum adessent eis prophete
domini et adiuuarent eos. In ipso
tempore venit ad illos sysennes sub
regulus syrie et phenicis et satrabo
ranes et sodales eius et dixerunt eis.
Quo precipiente vobis domum hanc edi
ficare et tectum istud et alia omnia perfi
citis. Et qui sunt structores qui hec
edificant. Et habuerunt gratiam visita
tione facta super eos qui erant ex cap
tiuitate a domino seniores iudeorum
et non sunt impediti edificare donec
significaretur dario de omnibus istis
et responsum accipetur. Exemplum
epistole quam miserunt dario Sysen
nes subregulus syrie et phenicis et
satraboranes et sodales eius in syria
et phenice presides regi dario salu
tem. Omnia nota sint domino regi
quod cum aduenissemus in regionem iu
dee et introissemus in iherusalem inueni
mus edificantes domum dei magnam
et templum ex lapidibus politis et mag
nis et preciosis materijs in parieti
bus et opera illa instanter fieri et suf
fragare et prosperare in manibus eorum
et in omni gloria quam diligentissime
perfici. Tunc interrogauimus senio
res dicentes. Quo permittente vobis
edificatis domum istam et opera hec fun
datis. Ideo autem interrogauimus:
ut notum faceremus tibi homines et prepo
sitos et nominum scripturam preposi
torum postulauimus illos. At illi
responderunt nobis dicentes. Nos sumus
serui domini qui fecit celum et terram
et edificabatur hec domus ante annos
istos multos a rege israel magno
et fortissimo et consummatae. Et quo
niam patres nostri exacerbantes erant
et peccauerunt in deum israel: tradidit
eos in manus nabuchodonosor re
gis babilonie regis chaldeorum et
domum istam demolientes incenderunt
et populum captiuum duxerunt in babi
lonem In primo anno regnante cy
ro rege babilonie scripsit cyrus
rex domum hanc edificare et illa sacra

vasa aurea ⁊ argētea q̄ extuleāt
nabuchonodosor de domo q̄ est ī
ihrl'm ⁊ cōsecrauerat ea in suo tē
plo. rursus ꝓtulit ea cyr⁹ rex de tē
plo qđ erat in babilonia ⁊ tradi
ta sūt zorobabel ⁊ salmanasaro
sb̄regulo. Et preceptuz ē eis ut of
ferrent hec vasa ⁊ reponerēt in tē
plo qđ erat in iherusalez ⁊ ipsum
templuz dei edificare in loco suo.
Tunc salmanasar⁹ sb̄iecit fūda
mēta dom⁹ dn̄i q̄ est in iherusalē
⁊ ex inde vsq̄ nūc edificatur ⁊ nō
accepit ꝯsūmacōez. Nūc ergo si iu
dicatur a te o rex ꝑquiratur in re
galib⁹ bibliothecis cyri regis q̄
sunt ī babilonia ⁊ si inuētū fuerit
ꝯsilio cyri regis ceptā esse structu
rā dom⁹ domini que est ī ihrl'm ⁊
iudicatur a dn̄o rege nr̄o scribat
de hijs nobis. Tūc rex dari⁹ p̄ce
pit inq̄ri ī bibliothecis ⁊ inuētus
est in egbathanis opido qđ ē in
media regione locus vn⁹ in quo
scripta erāt ista. Anno p̄mo reg
nāte cyro rex cyrus p̄cepit domū
domini que est ī ihrl'm edificare
vbi incēdebant igni assiduo cui⁹
altitudo sit cubitorū decē ⁊ latitu
do cubitorū sexaginta quadratū
lapidib⁹ politis tribus ⁊ menia
no ligneo eiusdem regionis ⁊ me
niano vno nouo ⁊ impēdia dari
de domo cyri regis ⁊ sacr̄ vasa do
m⁹ domini taz aurea q̄ argētea q̄
extulit nabuchodonosor ī domuz
domī que ē in iherusalē vbi erāt
posita ut ponātur illic. Et p̄cepit
curam agere sysennē sb̄regulum
syrie ⁊ phenicis ⁊ zatrabuzānaz
⁊ sodales ei⁹ ⁊ q̄ ordinati erāt in
syria ⁊ phenice p̄sides ut abstine
rent se ab eodē loco. Et ego q̄ꝫ p̄ce
pi in totū edificare ⁊ ꝓspexi ut ad
iuuēt eos q̄ sunt ex captiuitate iu
deorū donec cōsūmetur templum
edis dn̄i ⁊ a vexacōe tributoꝝ sy
rieceles ⁊ phenice. diligēter quā
titatē dari hijs hominib⁹ ad sacrifi
cium dn̄i zorobabel prefecto ad
thauros ⁊ arietes ⁊ agnos. simi
liter autē ⁊ frumētum ⁊ sal ⁊ vi
nū ⁊ oleū instanter per singulos
ānos ꝓut sacerdotes qui sunt in
iherusalez dictauerūt consumi q̄
tidie sine vlla dilaciōe: ut offerā
tur libaciōes sūmo deo pro rege
⁊ pueris eius ⁊ orēt pro ipsoruz
vita Et denūcietur ut quicūq̄ tn̄s
gressi fuerit aliquid ex hijs que
scripta sūt aut spreuerint: accipi
atur lignū de suis ꝓprijs ⁊ suspēdā
tur ⁊ bona ipsorū regi asscribant
Propterea ⁊ dn̄s cuius nomē in
uocatū ē ibi exterminet ōnē r̄gē
⁊ gētem q̄ manū suā extēderit ꝓ
hibere aut male tractare domum
domini illā que est in ihrl'm Ego
dari⁹ rex decreui q̄ diligētissime
s̄m hec fieri.

Capitulum septimū.

Tunc sysennes sb̄regulus ce
leuzyrie ⁊ phenicis ⁊ satra
buzanes ⁊ sodales obsecuti hijs
que a dario rege erāt decreta: in
sistebant sacrosāctis opib⁹ dili
gentissiē coopantes cū senioribz
iudeoꝝ p̄ncipib⁹ syrie ⁊ ꝓspata sūt
sacrosca opa ꝓphantib⁹ aggeo ⁊
zachala ꝓphis. Et ꝯsūmauerīt om
nia per preceptum domini dei isra
hel ⁊ ex consilio cyri ⁊ darij ⁊ ar
tarxersis regis persarum. Et con
summata est domus nostra vsq̄

ad tertiam ⁊ vicesimam diē mensis adar: sexto anno darij regis. Et fecerūt filij israhel ⁊ sacerdotes ⁊ leuite ⁊ ceteri qui erant ex captiuitate qui appositi sunt scōm ea q̄ scripta sunt in libro moysi. Et obtulerunt in dedicatiōem templi domini thauros centū. arietes ducentos. agnos quadringentos ⁊ hedos pro peccatis vniuersi israhel duodecim scōm numerū tribuum israhel. Et steterunt sacerdotes et leuite amicti stolis per tribꝰ suas operi domꝰ dei israhel scōm librū moysi ⁊ ostiarij per singulas ianuas Et egerūt filij israhel cū hijs qui erant ex captiuitate illud phase quartadecima luna mensis p̄mi: quādo sāctificati sunt sacerdotes ⁊ leuite. Omnes filij captiuitatis nō sunt simul sanctificati. qz leuite ōnes simul sanctificati sunt. Et immolauerunt phase vniuersi filij captiuitatis ⁊ fratribꝰ suis sacerdotibus ⁊ sibimetipsis. Et māducauerunt filij israhel q̄ erant ex captiuitate ōnes qui remanserāt ab oībus exectacōmibꝰ gentium terre querentes dominū ⁊ celebrauerunt diem festum azimoꝝ septē diebus epulantes in conspectu domini. quoniā cōuertit cōsilium regis assyriorum in eos: confortare manus eorū ad opera domꝰ dei israhel. Et post hunc regnante artarxerse persaꝝ rege: accessit esdras filius azarie. filij helchie. filij solome. filij sadoch. filij achitob. filij ameri. filij azahei. filij bocci. filij abyfue. filij phimees. filij eleazari. filij aaron primi sacerdotis hic esdras ascendit de babilonia cū esset scriba et ingeniosus in lege moysi que data est a dominō israhel. docere ⁊ facere. Et dedit ei rex gloriam qz inuenisset gratiaz in omni dignitate ⁊ desiderio in conspectu eius. Et ascenderūt simul cum ipō ex filijs israhel ⁊ sacerdotibus ⁊ leuitis ⁊ sacris cātoribꝰ templi ⁊ ostiarijs ⁊ seruis templi i ihrlm. Anno septimo regnāte artarxerse in quinto mense hic ānus septimꝰ est regni: exeuntes de babilonia nouilunio quinti mensis venerūt ierosolimaz iuxta preceptū illiꝰ scōm prosperitatē itineris a domino ipsoꝝ datam eis. In hijs enī esdras magnam disciplinaz obtinebat ne preteriret quicq̄ eorum que essent ex lege dñi ⁊ p̄ceptis ⁊ docendo vniuersū israhel ōnem iustitiam ⁊ iudicium. Accedentes autez qui scribebant scripta artarxerxis regis: tradiderunt scriptuz qđ obuenerat ab artarxerse rege ad esdrā sacerdotem ⁊ lectorem legis dñi cuius exēplū subiectū est. Ca. viij.

Rex artarxerses esdre sacerdoti ⁊ lectori legis domi salutē. Humanior ego iudicans in beneficijs p̄cepi eis qui desiderāt ex gēte iudeoꝝ sua sponte ⁊ ex sacerdotibꝰ ⁊ leuitis qui sunt in regno meo comitari tecum in ihrlm. Si qui ergo cupiunt ire tecū cōuenient et p̄ficiscant sicut placuit mihi ⁊ septem amicis meis consiliarijs ut visitent ea que aguntur scōm iudeam ⁊ ihrlm obseruātes sicut habes in lege dñi ⁊ ferāt munera dño israhel que vouit ego et amici ierusalez ⁊ omne aurum ⁊

argētū qđ inuentū fuerit in regio
ne babilonie dño in iherusalē cū
illo qđ est donatū ꝑ ipsa gente ī
templū dñi eoꝝ qđ est in iherusa
lem: ut colligatur hoc auꝝ ⁊ argē
tū ad thauros ⁊ arietes ⁊ agnos
⁊ hedos ⁊ que sūt ꝯgruētia ut of
ferāt hostias dño sup altare dñi
ipsorū qđ est in ihrl'm. Et ōnia q̄
cūq; volueris cū fratribus tuis fa
cere auro ⁊ argento: ꝑfice ꝑ volū
tate tua scđm p̄ceptum dñi dei tui
⁊ sacrosāctavasa q̄ data sūt tibi
ad opa domus dñi dei tui q̄ est in
iherusalem. et cetera quecūq; tibi
subuenerint ad opera templi dei
tui dabis de regali gazophilacio
cū volueris cū fratribus tuis face
re auro ⁊ argēto ꝑfice ſm volūta
tem dñi. Et ego quidē rex artarxer
ses p̄cepi custodib⁹ thesauroruz
syrie ⁊ phenicis: ut quecūq; scrip
serit esdras sacerdos ⁊ lector legis
dñi diligēter detur ei vsq; ad ar
genti talenta centū similiter ⁊ au
ri: ⁊ vsq; ad frumenti modios cē
tū ⁊ vini amphoras centū ⁊ alia
quecūq; abūdant sine taxacōne.
Oīa ſm legem dei fiant deo altissi
mo ne forte exurgat ira in regnō
regis ⁊ filij ⁊ filiorū eius. Vobis
autē dicit ut ōnib⁹ sacerdotibus
⁊ leuitis ⁊ sacris cātorib⁹ ⁊ seruis
templi ⁊ scribis tēpli hui⁹ nulluz
tributū neq; vlla alia indictio ir
roget: nec habeat quisq̄ potesta
tē obicē eis quicq̄. Tu aūt esdr̄s
ſm sapīaz dei ꝯstitue iudices ⁊ ar
bitros in tota syria ⁊ phenice et
ōnes qui legē dei tui nō nouerūt
doce: ut quotq̄t transgressi fuerīt
legē diligēter plectātur. siue mor
te. siue cruciatu. siue etiā pecunie
mulctacōe: vel abductione. Et di
xit esdr̄s scriba. Bn̄dict⁹ dn̄s pa
trū nr̄orū qui dedit hāc volūtatē
in cor regis clarificare domū suā q̄
est in iherusalem ⁊ me honorifica
uit in ꝯspectu regis ⁊ ꝯsiliariorū ⁊
amicoꝝ eius ⁊ purpuratorū ei⁹ ⁊
ego cōstans amō fact⁹ sum scđm
opitulacōem dñi dei mei. Et ꝯgre
gaui ex isrl' viros ut simul ascēde
rent mecū. Et hij sūt p̄positi scđm
suas patrias ⁊ p̄ncipatus porcō
nales eorū qui mecū ascēderūt de
babilonia in regno artarxersis.
Ex filijs phares: gersom⁹. Ex filijs
siemarith: amen⁹. Filiorū dauid
accus filius scecilie. Ex filijs pha
res ⁊ zacharias ⁊ cum eo reuersi
sūt viri centumqn̄quaginta. Ex fi
lijs ductoris moabiliōis zaraei: ⁊
cū ipso viri ducētiquinquaginta
Ex filijs zacues iechonias zechoe
li: ⁊ cum ipso viri ducētiquinqua
ginta. Ex filijs sala maasias go
tholie: ⁊ cū ipso viri septuaginta
Ex filijs saphacie zarias micheli
⁊ cū ipso viri octoginta. Ex filijs
iob abdias ieheli: ⁊ cuz ipso viri
ducentiduodecim. Ex filijs banie
salimoth fili⁹ iosaphie: ⁊ cū ipso
viri cētūsexaginta. Ex filijs beer za
charias bebei: ⁊ cū ipso viri ducē
tiocto Ex filijs ezead iohānes ace
chan: ⁊ cum ipso viri centumde
cem. Ex filijs adonicham ipsis
postremis: ⁊ hec sunt nomina eo
rum eliaphalam filius gebel et
semeias et cum ipso viri septua
ginta. Et congregaui eos ad flu
uium qui dicitur thia et mecha
ti: illic fuim⁹ triduo et recognoui

eos. Et ex filijs sacerdotuz et leui
tarum non inueni illic. Et misi ad
eleasarū ⁊ eccelom et masman et
maloban⁊ enaathan ⁊ samea⁊
ioribum: nathā. enuagan zacha
riam. ⁊ mosollamum: ipōs ducto
res ⁊ peritos. Et dixi eis ut venirēt
ad luddeum cui erat apud locū
gazophilacij Et mandaui eis ut
dicerent luddeo ⁊ fratribus eius
⁊ illis qui erant in gazophilacō
ut mitterent nobis eos qui sacer
dotio fungerent in domo dñi dei
nostri. Et adduxerunt nobis ꝑm
manum validaz dñi dei nostri vi
ros peritos. ex filijs mooli. filij le
ui. filij israhel. sebebian. ⁊ filios ⁊
fratres qui erant decem ⁊ octo as
biam ⁊ amin: ex filijs filiorū cha
nanei ⁊ filij eorum viri viginti Et
ex hijs qui in templo seruiebant
quos dedit dauid ⁊ ipsi pn̄cipes
ad opacōem leuitis templo serui
entiū ducētiuiginti. Omnia nomi
na significata sunt in scripturis.
Et voui illic ieiuniū inuenib⁹ ī cō
spectu domini ut quererē ab eo bo
num iter nobis et qui nobiscum
erant ⁊ filijs ⁊ pecoribus ꝓpter in
sidias. Erubui enim petere a rege
pedites et equites in comitatu tu
tele gratia ɔtra aduersarios no
stros. Diximꝰ enim regi quoniaz
virtus dñi erit cum eis qui inqui
runt eum in ōni affectu. Et iteruz
deprecati sumꝰ dominū deum nr̄m
scd̄m hec quē ⁊ ꝓpitium habuimꝰ
⁊ cōpotes facti sumus deo nostro
Et separaui ex plebis prepositis
⁊ sacerdotib⁹ templi viros duode
cim ⁊ sedebian ⁊ asannan et cuz
eis ex fratrib⁹ eoꝝ viros decem Et
appendi eis aurum ⁊ argētum ⁊
vasa sacerdotalia domꝰ dei nostri
que donauerat rex et consiliarij
eius ⁊ pn̄cipes ⁊ ōnis israhel. Et
cum appēdissem tradidi argenti
talenta centūqu inquagīta et va
sa argentea talentorū cētum ⁊ au
ri talenta cētum ⁊ vasorū aureoꝝ
septies viginti ⁊ vasa erea de bo
no eramento splendētia duodecī
auri speciem reddētia. Et dixi eis.
Et vos sācti estis dño ⁊ vasa sūt
sācta ⁊ aurum ⁊ argētum votum
est dño deo patrū nostroꝝ. Vigi
late ⁊ custodite don ec tr̄datis ex
plebis prepositis ⁊ sacerdotibus
⁊ leuitis et pn̄cipibus ciuitatum
isrl' in iherusalez in pastoforio do
mꝰ dei nostri. Et hij qui susceperūt
sacerdotes ⁊ leuite aurū ⁊ argen
tum ⁊ vasa intulerūt in ihrl'm in
templū domī. Et ꝓmouimꝰ a flu
uio thia die duodecima mēsis p̄
mi vsqꝫ quo introiuimꝰ in ihrl'm
Et cum factus fuisset tertius dies
quarta autē die ponderatū auruz
⁊ argētum traditum est in domo
dñi dei dei nostri marimoth filio
iori sacerdoti ⁊ cum ipso erat ele
azar filius finees ⁊ erant cum ip
sis iozadus filius ihesu ⁊ medias
⁊ banni filius leuite ad numerū
⁊ ad pondus vniuersa. Et scrip
tum est pondꝰ ipsorum eadē ho
ra. Qui autē venerūt ex captiuita
te obtulerūt sacrificiū domīo isrl'
thauros duodecim ꝓ ōni israhel
arietes octogintasex. agnos sep
tuagintaduos. hircos ꝓ peccato
duodecim. ⁊ ꝓ salute vaccas duo
decim ōnia in sacrificiū dñi. Et r̄le
gerunt precepta regis regalibus

dispēsatoribus ⁊ sb̄regulis celeu
sirie ⁊ phenicis ⁊ honorificauerūt
gentē ⁊ tēplum dn̄i. Et ꝯsūmatis
hijs accesserūt ad me p̄positi di
centes. Nō segregauerūt genus
israhel ⁊ principes ⁊ sacerdotes ⁊
leuite et alienigene gentes ⁊ na
cōnes terre immundicias suas a
chananeis ⁊ etheis ⁊ pherezeis
⁊ iebuseis ⁊ moabitis ⁊ egipcijs
⁊ ydumeis. Coniuncti enim sunt
filiab⁹ eorum ⁊ ipsi ⁊ filij eorum ⁊
mixtum est semē sanctum alieni
genis gentib⁹ terre ⁊ participes
erant prepositi ⁊ mgr̄atus iniqui
tatis eius ab inicio ipsi⁹ regni. Et
mox ut audiui ista ꝯscidi vestim̄
ta ⁊ sacrā tunicā ⁊ lacerans capil
los capitis ⁊ barbā: sedi dolens
⁊ mest⁹ Et ꝯuenerūt quotq̄t tūc
mouebantur in verbo dn̄i dei isrl̄
ad me lugētem sup iniq̄tatē istaz
⁊ sedebaz tristis vsq̄ ad vesp̄tinū
sacrificiū. Et surgēs a ieiunio con
scissa habēs vestimenta ⁊ sacraz
tunicā ingeniculans ⁊ extēdens
man⁹ ad dn̄m dicebaz. Dn̄e cōfu
sus sū ⁊ reueritus sū ante faciē tu
am Pctā enī nostra multiplicata
sūt sup capita nostra ⁊ iniq̄tates
nostre exaltate sūt vsq̄ ad celuz.
quoniā a tēporibus p̄rm nr̄oruz
sum⁹ in magno pctō vsq̄ ad diē
hunc. Et ꝓpter pctā nostra ⁊ p̄rm
nostroꝝ sum⁹ traditi cū frīb⁹ no
stris ⁊ cū sacerdotib⁹ nostris: r̄gi
b⁹ terre in gladiū ⁊ captiuitatē ⁊
depredacōez cū cōfusione vsq̄ in
hodiernū diē. Et nunc quātū est
q̄ contigit nobis mīa abs te do
mine de⁹ ⁊ derelinque nobis radi
cē ⁊ nomē ī locū sāctificacōis tue

detegere luminaē nostꝝ in domo
dn̄i dei nostri: dare nobis cibū in
ōni tēpore seruitutis nostre. Et cū
seruirem⁹ nō fuim⁹ derelicti a dn̄o
deo nostro. sed ꝯstituit nos in gr̄
cia ponens nobis reges p̄sarum
dare cibū ⁊ clarificare templū dn̄i
dei nostri ⁊ edificare deserta syon
dare nobis stabilitatē in iudea ⁊
iherusalē. Et nunc q̄d dicim⁹ dn̄e
habentes hec. Trangressi enī su
m⁹ precepta tua q̄ dedisti in man⁹
puerorū tuoꝝ ꝓphetaꝝ dicēs Quo
niā terra in quā introistis posside
re hereditatē eius terra polluta ē
coinquinacōnib⁹ alienigenaruz
terre ⁊ immūdicie illoꝝ repleuerūt
eam tota immūdicia sua. Et nūc
filias vr̄as nō ꝯiungetis filijs eo
rū ⁊ filias eoꝝ nō accipietis filijs
vestris ⁊ nō inq̄retis pacē habere
cū illis ōni tēpore ut inualescētes
manducetis optima terre ⁊ here
ditatē distribuatis filijs vr̄is vs
q̄ in euū. Et que cōtingūt nobis
omnia fiunt ꝓpter opera nostra
maligna ⁊ magna peccata nostr̄
Et dedisti nobis talem radicem ⁊
rursum reuersi sumus trasgredi
legittima tua vti commiscere mur
immundicie alienigenarum gen
tium terre huius. Nonne irasceis
nobis p̄dere nos quoadusq̄ non
relinquatur radix ⁊ nomen nr̄z.
Domine deus israhel verax es. De
relicta est enim radix vsq̄ in ho
diernum diem. Ecce nunc sumus
in conspectu tuo in iniquitatibus
nostris Non est enim adhuc sta
re ante te in hijs. Et cum adoran
do ꝯfiteretur esdras flēs humi ꝓ
strat⁹ añ tēplū ꝯgregati sunt āte

eum ex iherusalem turba magna
valde viri ⁊ mulieres ⁊ iuuenes ⁊
iuuēcule. Fletus em̄ erat magn⁹
in ipsa multitudine. Et cū damas
set iechonias ieheli ex filijs isrl̄:
dixit esdre. Nos in dominū pecca
uim⁹ q̄ collocauim⁹ nobis ī ma
trimoniū mulieres alienigenas
ex gētibus terre. Et nunc es super
ōnem isrl̄. In hijs ergo sit iusiu
randum a domīo expellere ōnes
vxores nr̄as que ex alienigenis
sunt cū filijs earum. Sicut tibi de
cretum est a maiorib⁹ scd̄m legez
dn̄i exurgens explica. ad te enī
spectat negocium ⁊ nos tecum su
m⁹. Viriliter fac. Et exurgens es
dras adiurauit p̄ncipes sacerdo
tum ⁊ leuitas ⁊ ōnem isrl̄ facere
s̄m hec ⁊ iurauerūt. Ca. ix.

Et exurgēs esdras ab ante
atrium templi abijt ī pasto
forium ionathe filij nasabi ⁊ ho
spitatus illic non gustauit panē
nec aquā bibit super iniquitatem
multitudinis. Et facta est predica
tio in ōni iudea et in iherusalez oī
bus qui erāt ex captiuitate ī ihe
rusalem cōgregati: ut quicūq; nō
occurrerit biduo vel triduo diei
s̄m inditiū assidentium seniorum
tollerentur facultates sue ⁊ ipē ali
enus iudicaretur a multitudine
captiuitatis. Et cōgregati sūt oēs
qui erant ex tribu iuda et benia
min ī tribus dieb⁹ in ihrl̄m. Hic
mensis est non⁹. dies mensis vi
cesim⁹. Et sedit ōnis multitudo in
area templi trementes ꝓpter hye
mē presentem. Et exurgēs esdr̄s
dixit illis. Vos inique fecistis col
locando vobis in matrimoniū vx
ores alienigenas ut addētis ad
peccata isrl̄. Et nunc date cōfessio
nem ⁊ magnificētiam dn̄o d̄o pa
trū nostrorū ⁊ perficite voluntatē
ipsi⁹ ⁊ discedite a gentib⁹ terre ⁊
ab vxorib⁹ alienigenis. Et dama
uit ōnis multitudo ⁊ dixerūt voce
magna. Sicut dixisti faciem⁹. Sz
quoniā multitudo magna ē ⁊ tē
pus hybernum et nō possum⁹ in
subsidiati stare. ⁊ hoc opus non
est nobis vni⁹ diei neq; bidui. mlt
tum em̄ in hijs peccauim⁹: stent
p̄positi multitudinis et ōnes qui
nobiscum inhabitant ⁊ quotq̄t
habent vxores ap̄d se alienigēas
⁊ assistant accepto tēpore ex ōni
loco presbitei ⁊ iudices vsq; quo
soluant iraz dn̄i negocij huius.
Jonathas autē filius ezeli ⁊ ozi
as thecham susceperūt scd̄m hec:
⁊ bosoram⁹ ⁊ leuis ⁊ sabatheus
siml̄ cooperati sunt cū ill̄. Et steterūt
scd̄m hec ōnia vniuersi q̄ erāt ex
captiuitate. Et elegit sibi viros es
dras sacerdos principes magnos
de patrib⁹ eorū scd̄m nomina: et
cōsederūt nouilunio mensis deci
mi examinare negociuz istud. Et
determinatū est de viris qui habe
bāt vxores alienigenas vsq; ad
neomeniā primi mensis ⁊ inuēti
sunt ex sacerdotib⁹ p̄mixti qui ha
bebant alienigenas vxores. Ex fi
lijs ihesu filij iosedech ⁊ fratrib⁹
ei⁹ maseas ⁊ eliezer⁹ ⁊ loribus ⁊
ioadeus ⁊ inierunt man⁹ ut expel
lerent vxores suas ⁊ ad litanduz
in exoracōem arietē pro ignoran
tia sua. Et ex filijs semmeri: mase
as ⁊ esses ⁊ ieelech azarias. Et ex
filijs fosere: lisomasias. hismaēis

ꝛ nathanee iussio reddꝰ ꝛ talsas
Et ex leuitis: iorabdꝰ ꝛ semeis et
colnis ꝛ calitas ꝛ facteas ꝛ coluas
ꝛ elionas. Et ex sacris cātoribus
eliasib. zaccarus. Et ex ostiarijs:
sallumꝰ ꝛ tolbāes Et ex israhel: ex
filijs foroosi ꝛ remias ꝛ geddias
ꝛ melchias ꝛ michelus ꝛ eleaza
rus ꝛ iēmebias ꝛ bannas. Et ex
filijs iolamā: chamas ꝛ zachari
as iezrelus ꝛ ioddiꝰ ꝛ emmoth ꝛ
ꝛ helias. Et ex filijs zathoim: elia
das ꝛ liasumꝰ zochias ꝛ larīoth
ꝛ zabdis ꝛ tebedias. Et ex filijs ze
bes: iohānes ꝛ amanias ꝛ zabdi
as ꝛ emēs. Ex hijs filijs bāni ola
mꝰ ꝛ malluchꝰ ꝛ iedde ꝛ iasub ꝛ
asabꝰ ꝛ ierimoth. Et ex filijs ad
din: naathus ꝛ moosias ꝛ caleꝰ
ꝛ raanas maaseas mathathias
ꝛ beseel ꝛ bonnꝰ ꝛ manasses. Et ex
filijs nuae: noneas ꝛ afeas ꝛ mel
chias ꝛ sameas ꝛ symon benia
min ꝛ malchus ꝛ marras. Et ex
filijs asom: carianeꝰ mathathi
as ꝛ bānꝰ ꝛ eliphalach ꝛ manas
ses ꝛ semei. Et ex filijs banni: ihē
mias ꝛ moodias ꝛ abramꝰ ꝛ io
hel ꝛ baneas ꝛ pelias ꝛ ionas et
marimoth ꝛ eliasib ꝛ mathaneꝰ
ꝛ eliasis ꝛ orisas ꝛ dielus ꝛ seme
dius ꝛ sambris iosephꝰ. Et ex fi
lijs nobei: idelus ꝛ mathathias
ꝛ sabadus ꝛ zecheda sedmi ꝛ ies
sei baneas. Oēs isti coniūxerūt si
bi vxores alienigenas ꝛ dimiserūt
eas cū filijs Et inhabitauerūt sa
cerdotes ꝛ leuite ꝛ qui erant ex is
rahel in ihl'm ꝛ in tota vna regio
ne nouilunio mensis septimi. Et
erāt filij israhel in ꝯmoracōnibꝰ
suis. Et cōgregata est ōnis multi
tudo simul in areaꝫ que est ab ori
ente porte sacre. Et dixerūt esdre
pontifici ꝛ lectori ut afferret legeꝫ
moysi que tradita est a dño deo
isrl'. et attulit esdras pontifex le
gē ōni multitudini eoꝝ a viro vs
qꝫ ad mulierez ꝛ ōnibus sacerdo
tibus audire legē nouilunio mē
sis septimi. et legebat in area q̄ ē
ante sacrā portam tēpli a p̄ma lu
ce vsqꝫ vesperā corā viris ꝛ mulie
ribus. et dederūt ōnes sensum ad
legē. et stetit esdras sacerdos ꝛ le
ctor legis sup ligneū tribunal qd̄
fabricatū erat. et steterūt ad euꝫ
mathathias ꝛ samus ananias.
azarias. vrias. ezechias ꝛ balsa
mꝰ ad dexteraꝫ ꝛ ad sinistrā falde
us misael. malachias. abustas.
sabus. nabadias ꝛ zacharias. ꝛ
assumpsit esdras librū corā ōni
multitudine. p̄sidebat enī in glo
ria in ꝯspectu ōniū. et cū absoluis
set legē ōnes recti steterūt ꝛ bn̄di
xit esdras dn̄m deū altissimū: deū
sabaoth omnipotētem. Et rn̄dit
omnis populus amē. Et eleuatis
sursum manibus p̄cidentes in ter
ram adorauerunt dn̄m. ihesus et
banaeus ꝛ sarabias ꝛ iadimus
ꝛ accubus ꝛ sabbatheus ꝛ cali
thes ꝛ azarias ꝛ ioradus ꝛ ana
nias ꝛ filias leuite: q̄ docebant le
gē dn̄i ꝛ in multitudine legebāt
legem dn̄i ꝛ preferebant singuli
eos qui intelligebant lectionem
Et dixit ad tharates esdre ponti
fici ꝛ lectori ꝛ leuitis qui docebāt
multitudinē dicens. Dies hic san
ctus est dño. et om̄es flebant cū
audissent legē. Digressi ḡ mādu
cate pinguissima queqꝫ: ꝛ bibite

dulcissima queq; ⁊ mittite mune
ra hijs qui nō habent. Sanctꝰ eī
est hic dies dñi ⁊ nolite mesti eē.
Dominꝰ enī clarificabit vos. Et le
uite denūciabant ī publico oībz
dicētes. Dies hic sāctus est. Noli
te mesti esse. Et abierūt ōnes mā
ducare ⁊ bibere ⁊ epulari et dare
munera hijs qui nō habebāt ut
epulentur. Magnifice enim sūt ex
altati verbis q̄bus edocti sūt. Et
cōgregati sunt vniuersi in ihrl'm
celebrare leticiam scd'm testamē
tum domini dei israhel.:.

Explicit lib' esdre tertius.
Incipit esdre q̄rtus. Ca. i.

Liber esdre ꝓphe
secundꝰ filij sarei
filij asarei filij el
chie filij sadaīe
filij sadoch filij
achitob filij achie
filij finees filij heli filij amerie filij
asiei filij marimoth filij arna filij
ozie filij borith filij abissei filij fi
nees filij eleazar filij aaron ex tri
bu leui qui fuit captiuꝰ in regiōe
medorum in regno artarxersis re
gis persarū. Et factum est verbuz
domini ad me dicēs. Vade ⁊ nun
cia populo meo facinora ipsorū
⁊ filijs eorū iniquitates quas in
me admiserūt ut nūcient filijs fi
liorū quia pctā parētum ipsoruz
in illis creuerūt. Obliti enim mei
sacrificauerūt dijs alienis. Non
ne ego eduxi eos de terra egipti
de domo seruitutis. Ipsi autē irri
tauerūt me et cōsilia mea spreue
runt. Tu autē excute comā capi
tis tui ⁊ proice ōnia mala super il
los quoniā non obedierunt legi
mee. Populꝰ autē est indisciplīa
tus. Vsquequo eos sustiebo qui
bꝰ tanta beneficia cōtuli. Reges
multos ꝓpter eos subuerte pha
raonē cum pueris suis ⁊ ōnez ex
ercitum eius ꝑcussi. Omēs gētes
a facie eorū ꝑdidi ⁊ in oriēte ꝓui
tiarum duarū populos tyri ⁊ sy
donis dissipaui ⁊ ōnes adūsari
os eorū interfeci. Tu vero loque
re ad eos dicens. Hec dicit dñs.
Nempe ergo vos ꝑ mare trāsme
aui ⁊ plateas vobis initio muni
tas exhibui. Ducem vobis dedi
moysen ⁊ aaron sacerdotē. lucem
vobis ꝑ colūnam ignis prestiti ⁊
magꝫ mirabilia feci in vobis. Vos
autē mei obliti estis dicit dominꝰ
Hec dicit dñs ōnipotens. Cotur
nix vobis in signo fuit. castr̄ vob'
ad tutelam dedi ⁊ illic murmura
stis ⁊ non triumphastis in noīe
meo de ꝑdicōne inimicorū vestro
rum: sed adhuc nunc vsq; mur
murastis. Vbi sūt beneficia que
p̄stiti vobis. Nōne in deserto cū
esuriretis proclamastis ad me di
centes ut quid nos in desertum
istud adduxistis īterficere nos.
Melius nobis fueāt seruire egip
cijs q̄ mori in deserto hoc. Ego do
lui gemitus vestros ⁊ dedi vobis
manna in escam. Panem āgelo
rum māducastis. Nonne cū sitiē
tis petram excidi ⁊ fluxerūt aque
in saturitate. Propt' estus folijs
arboruz vos texi. Diuisi vobis ter
ras pingues chananeos ⁊ phere
seos ⁊ philistinos a facie vestra
ꝓieci. Quid faciam vobis adhuc

dicit dñs. Hec dicit dñs ōnipo
tens. In deserto cuꝫ essetis in flūi
ne amorreo sitientes ⁊ plasphēan
tes nomē meū. nō ignē vobis ꝓ
blasphemijs dedi sed mittens lig
nū in aquā dulce feci flumē Quid
tibi faciā iacob. Noluisti obediē
iuda. Transferā me ad alias gē
tes ⁊ dabo eis nomē meum: ut cu
stodiāt legittima mea. Qm̄ me de
reliquistis ⁊ ego vos derelinquā
Petētibꝰ vobis a me misericordi
am nō miserebor. qñ inuocabitis
me ego nō exaudiā vos. Macula
stis em̄ manꝰ vr̄as sanguine ⁊ pe
des vr̄i impigri sunt ad cōmitten
da homicidia. Non quasi me dere
liquistis sed vosipsos dicit dñs.
Hec dicit dñs omnipotēs. Nōne
ego vos rogaui ut pr̄ filios ⁊ ut
mat̄ filias ⁊ ut nutrix puulos su
os ut eētis mihi in populū ⁊ ego
vobis in deū ⁊ vos mihi in filios
⁊ ego vobis in pr̄ez. Ita vos colle
gi ut gallina pullos suos sb̄ alas
suas. Modo autē q̄d faciā vobis.
Proiciā vos a facie mea. Oblacō
nez cū mihi attuleritis auertā fa
ciem meā a vobis. Dies em̄ festos
vestros ⁊ neomenia et circūcisio
nes repudiaui. Ego misi pueros
meos ꝓphas ad vos quos accep
tos interfecistis ⁊ laniastis corpo
ra eoꝝ quoꝝ sāguinē exquirā di
cit dñs. Hec dicit dñs ōnipotēs.
Domꝰ vestra deserta est. Proiciaꝫ
vos sicut vētus stipulaꝫ ⁊ filij ꝓ
creacōnez nō faciēt: qm̄ mādatū
meū neglexerūt ⁊ q̄d malū est co
rā me fecerūt. Tradā domꝰ vr̄as
populo veniēti q̄ me nō audiētes
credūt q̄bꝰ signa nō oñdisti faci
ent q̄ p̄cepi. Prophas nō viderūt
⁊ memorabūtur iniq̄tatū eoꝝ Te
stor populi veniētis graciā cuius
puuli exultāt cū leticia me nō vi
dētes oculis carnalibꝰ ꝫ spū credē
tes que dixi. Et nūc frater aspice
q̄ gloia ⁊ vide populū veniētē ab
oriente q̄bꝰ dabo ducatū abrahā
isaac ⁊ iacob ⁊ osee ⁊ amos ⁊ mi
chee ⁊ iohel ⁊ abdie ⁊ ione ⁊ na
um ⁊ abacuc sophonie aggei za
charie ⁊ malachim qui ⁊ ange
lus domini vocatus est.:

Hec dicit dñs. Ca. ij.:
Ego eduxi populū istum de
seruitute quibus mandata dedi
per pueros meos prophas quos
audire noluerunt sed irrita fece
rūt mea consilia. Mater que eos
generauit dicit illis Ite filij quia
ego vidua sū ⁊ derelicta. Educaui
vos cū leticia ⁊ amisi vos cū luctu
⁊ tristicia Qm̄ peccastis corā dño
deo vr̄o ⁊ q̄d malū est corā eo feci
stis. Mō autē q̄d faciā vob. Ego
vidua sū ⁊ derelicta. Ite filij ⁊ peti
te a domino misericordiam. Ego
autem te pater testem inuoco su
per matrem filiorum qui noluerūt
testamentum meum seruare: ut
des eis confusionem et matrem
eorum in direpcōnem ne genera
tio eorum fiat Dispergantur in gē
tes nomina eorum: deleātur a ter
ra: quoniam spreuerunt sacramē
tum meum. Ve tibi assur qui ab
scondis iniquos penes te. Gens
mala memorare quid fecerim zo
dome ⁊ gomorre quorum terra ia
cet in piceis glebis ⁊ aggeribus
cinerum Sic dabo eos qui me nō
audierunt: dicit dñs ōnipotens.

Hec dicit dominꝰ ad esdram. Nũ
cia populo meo quoniã dabo eis
regnum iherusalem qđ daturus
eram isrl'. Et sumaꝫ mihi gloriaꝫ
illorũ ⁊ dabo eis tabernacula eter
na que prepaueram illis. Lignũ
vite erit illis in odore vngenti: et
non laborabũt neqꝫ fatigabũtur
Ite ⁊ accipietis. Rogate vobis di
es paucos ut ĩmorentur. Jaꝫ pa
ratum est vobis regnum. Vigila
te. Testare celum ⁊ terram. Cõtri
ui enim malum ⁊ creaui bonũ. qꝛ
viuo ego dicit dominꝰ. Mat̃ am
plectẽ filios tuos educa illos cuꝫ
leticia. Sicut colũba confirma pe
des eorum: quoniã te elegi dic̃ do
minꝰ. Et ꝛ̃suscitabo mortuos de lo
cis suis ⁊ de monumẽtis educam
illos quoniã cognoui nomẽ me
um ĩ israhel Noli timere mat̃ filio
ruꝫ quoniã te elegi dicit dominꝰ.
Mittam tibi adiutoriuꝫ pueros
meos ysaiam ⁊ iheremiã ad quo
rũ cõsilium sanctificaui et paui ti
bi arbores duodecĩ. granatas va
riis fructibus ⁊ totidem fõtes flu
entes lac ⁊ mel ⁊ montes immen
sos septem: habẽtes rosã ⁊ liliũ.
ĩ quibꝰ gaudio implebo filios tu
os Viduam iustifica. pupillo iu
dica. egenti da. orphanuꝫ tuere.
nudum vesti. confractũ ⁊ debileꝫ
cura. claudum irridere noli. tutaẽ
mancũ. ⁊ cecum ad visionem clai
tatis mee admitte. Senem ⁊ iuue
nem intr̃ muros tuos serua. mor
tuos vbi ĩueneris signans com
menda sepulchro ⁊ dabo tibi pri
mam cessionẽ in resurrectõe mea
Pausa ⁊ quiesce populꝰ meus qꝛ
venit req̃es tua Nutrix bona nutri
filios tuos. confirma pedes eorũ.
Seruos quos tibi dedi nemo ex
eis interiet. Ego enim eos requi
ram de numero tuo. Noli fatigari
Cum enim venerit dies pressure
et ãgustie: alij plorabũt ⁊ tristes
erunt. tu autẽꝫ hilaris ⁊ copiosa
eris. Zelabunt gentes ⁊ nil adũ
sus te poterũt dicit dominus. Ma
nꝰ mee tegent te ne filij tui gehen
nam videant. Jocundare mater
cum filijs tuis quia ego te eripiã
dicit dominꝰ. Filios tuos dormiẽ
tes memoraẽ. quoniam ego eos
educam de lateribꝰ terre ⁊ miseri
cordiam cũ illis faciam quoniaꝫ
misericors sũ dicit dominꝰ õnipo
tens. Amplectere natos tuos vs
qꝫ dum venio ⁊ prestẽꝫ illis mise
ricordiam quoniã exuberãt fõtes
mei ⁊ gracia mea nõ deficiet. Ego
esdr̃s preceptũ accepi a domino ĩ
monte oreb ut irem ad isrl'. Ad
quos cum venirem reprobauer̃t
me ⁊ respuerũt mandatum dñi.
Ideoqꝫ vobis dico gẽtes que au
ditis ⁊ ĩtelligitis. Expectate pasto
rem vestrum requiem eternitatis
dabit vobis quoniã ĩ ꝓximo est
ille qui ĩ fine seculi aduenit. Pa
rati estote ad premia regni quia
lux perpetua lucebit vobis ꝑ eterni
tatem tẽporis. Fugite vmbraꝫ se
culi huius. Accipite iocunditatẽ
glie vestre. Ego testor palam sal
uatorem meum cõmendatum do
num accipite ⁊ iocundamini gr̃
cias agentes ei qui vos ad cele
stia regna vocauit. Surgite ⁊ sta
te ⁊ videte numerũ signatorum ĩ
cõuiuio domini. Qui se de vmbra
seculi transtulerunt splendidas

tunicas a dño acceperunt. Recipe
syon numerũ tuũ ⁊ ꝯdude candi
datos tuos qui legẽ dñi cõpleue
rũt. Filiorũ tuoꝝ quos optabas
plenus est nũerus. Roga imperi
um dñi ut sanctificet ꝑpl's tuꝰ qui
vocatus est ab inicio. Ego esdr̃s
vidi in monte syon turbaꝫ mag
nam quã nũerare nõ potui ⁊ om
nes canticis collaudabant dñm.
Et in medio eoꝝ erat iuuenis sta
tura celsus eminẽtior õnibꝰ illis ⁊
singul' capitibꝰ eorũ imponebat
coronas ⁊ magis exaltabat. Ego
autẽ miraculo tenebar. Tũc int̃
rogaui angelũ ⁊ dixi. Qui sũt hij
dñe. Qui rñdens dixit mihi. Hij
sunt q̃ mortalẽ tunicã deposuerũt
⁊ immortalẽ sumpserũt ⁊ ꝯfessi sũt
nomẽ dei. Modo coronant̃ et acci
piunt palmas. Et dixi ãgelo. Ille
iuuenis q̃s est q̃ eis coronas ĩpo
nit ⁊ palmas in manus tradit.
Et rñdens dixit mihi. Ipse est fili
us dei quẽ in seculo ꝯfessi sũt. Ego
autẽ mag̃ficare eos cepi qui forti
ter ꝑ nomine dñi steterũt. Tunc
dixit mihi angelꝰ Vade annũcia
populo meo q̃lia ⁊ quãta mirabi
lia dñi dei vidisti. Ca. iij.

Anno tricesiõ ruine ciuitatis
erã in babilone ⁊ cõturba
tus sũ sup cubiculo meo recũbens
Et cogitacões mee ascendebãt su
p cor meũ: quoniã vidi desercõeꝫ
syon ⁊ abundantiã eoꝝ q̃ habi
tabant in babilone. Et ventilatꝰ
est spũs meꝰ valde Et cepi loq̃ ad
altissimũ verba timorata. et dixi
O dñator dñe tu dixisti ab inicio
qñ plantasti terrã ⁊ hoc solus: ⁊
impasti populo ⁊ dedisti adã cor
pꝰ mortuũ. ꝫ ⁊ ipsũ figmentũ ma
nuũ tuarũ erat ⁊ insufflasti in eũ
spiritũ vite ⁊ factꝰ est viuẽs corã
te ⁊ induxisti eũ in ꝑadiso quem
plãtauerat dextera tua anteq̃ ter
ra aduentaret. et huic mãdasti
diligere viaꝫ tuaꝫ ⁊ preteriuit eaꝫ
⁊ statim instituisti in eũ mortẽ et
in nacõnibꝰ eius ⁊ nate sunt gen
tes ⁊ tribus ⁊ populi ⁊ cognacio
nes quarũ nõ est numerꝰ. et am
bulauit vnaqueq̃ gens in volun
tate sua ⁊ mira agebant coraꝫ te
⁊ spernebãt p̃cepta tua. Iterũ ãt
ĩ tempe induxisti diluuiũ super ĩ
habitantes seculũ ⁊ ꝑdidisti eos
et factũ est in vnoquoq̃ eorũ sic
ade mori sic hijs diluuiũ. Dereli
quisti autẽ vnũ ex hijs noe cum
domo sua ⁊ ex eo iusti õnes. et fa
ctũ est cũ cepissent multiplicari q̃
habitabant sup terrã ⁊ multipli
cauerũt filios ⁊ populos ⁊ gẽtes
multas ⁊ ceperũt iterato impieta
tẽ facẽ plusq̃ priores. et factũ est
cũ iniquitatẽ facerent corã te: ele
gisti tibi viruꝫ ex hijs cui nomen
erat abrahã. et dilexisti eũ ⁊ de
monstrasti ei soli volũtateꝫ tuaꝫ
et disposuisti ei testamentuꝫ eter
nũ ⁊ dixisti ei ut nõ vnq̃ derelin
quẽtes semẽ eius. ⁊ dedisti ei ysa
ac: ⁊ ysaac dedisti iacob ⁊ esau et
segregasti tibi iacob esau ãt sepa
sti. et factꝰ ẽ iacob ĩ multitudine
mag̃. et factũ ẽ cũ educẽs semen
eiꝰ ex egipto adduxisti sup mon
tẽ sina. et inclinasti celos ⁊ statui
sti terrã ⁊ ꝯmouisti orbẽ ⁊ tremẽ
fecisti abissos ⁊ ꝯturbasti seculũ
⁊ tñsijt gloia tua portas q̃tuor ig
nis ⁊ terremotus ⁊ spũs ⁊ gelu:

ut dares semini iacob legez ⁊ ge
neracōni isrl̄ diligētiam. Et n̄ ab
stulisti ab eis cor malignū ut fa
ceret lex tua in eis fructū. Cor enī
malignum baiulans p̄mus ad ā
transgressus ⁊ vict⁹ est sed ⁊ om
nes qui de eo nati sūt. Et facta est
p̄manens infirmitas ⁊ lex cū cor
de ꝓpl̄i cum malignitate radicis ⁊
discessit qd̄ bonum ē ⁊ mansit ma
lignum. Et transierūt tempora ⁊
finiti sunt anni ⁊ suscitasti tibi ser
uum nomīe dauid ⁊ dixisti ei edi
ficare ciuitatē nominis tui ⁊ offer
re ibi in eadē thus ⁊ oblacōnes.
Et factum est hoc ānis multis: et
deliquerunt qui habitabāt ciui
tatem ī ōnibus facientes sic̄ fecit
adam ⁊ ōnes generaciōes eius.
Vtebantur enī ⁊ ipsi corde malig
no. Et tradidisti ciuitatē tuam in
manib⁹ inimicoꝝ tuoruz. Nunq̄d
meliora faciūt qui habitant ba
bilonem. Et ꝓpter hoc dominabi
tur syon. Factum est cū venissez
huc ⁊ vidissem impitates quaꝝ
nō est numer⁹ ⁊ delinquētes mlt̄
tos vidit anima mea hoc tricesi
mo anno ⁊ excessit cor meū quo
niā vidi quomō sustines eos pec
cantes ⁊ pep cisti impie agentibz
⁊ perdidisti populū tuum ⁊ cōser
uasti inimicos tuos ⁊ nō signifi
casti. Nihil memini qūo debeat
derelinqui via hec. Nunquid me
lioā facit babilon q̄ syon ā alia
gens cognouit te preter isrl̄ Aut
que tribus crediderūt testamētis
tuis sicut iacob. Quarū merces
nō cōparuit neqz labor fructifica
uit. Pertransiēs enī pertrāsiui in
gentib⁹ ⁊ vidi abūdantes eas ⁊
non memorantes mādatoꝝ tuo
rū. Nunc ergo pondera in statera
nostras iniquitates ⁊ eorū q̄ ha
bitant ī seculo ⁊ nō inuenietur no
men tuū nisi in israhel. Aut quā
do nō peccauerūt in cōspectu tuo
qui habitant terraz aut que gēs
sic obseruauit mādata tua. Hos
quidē per nomina inuenies ꝑuas
se mandata tua. gentes autē nō ī
uenies.

Ca. iiij.

Et respōdit ad me angelus
qui missus ē ad me cui no
men huriel ⁊ dixit mihi. Excedēs
excessit cor tuum in seculo hoc: et
cōprehendere cogitas viam altis
simi. Et dixi. Ita domine meus. Et
rn̄dit mihi ⁊ dixit. Tres vias mis
sus sum ostendere tibi ⁊ tres simi
litudines ꝓponere coraz te. de qui
bus m̄ si renunciaueris vnaz ex
hijs ⁊ ego tibi demōstrabo viam
quā desideras videre ⁊ docebo te
vnde sit cor malignuz. Et dixi. Lo
quere domine me⁹ Et dixit ad me
Vade pondera mihi ignis pond⁹
aut mensura mihi flatū venti aut
reuoca mihi diem que preterijt.
Et respondi ⁊ dixi. Quis natoruz
poterit facere ut me interroges de
hijs. Et dixit ad me. Si essem in
terrogans te dicens. quante ha
bitacōes sunt in corde maris. aut
quante vene sunt ī p̄ncipio abis
si. aut quāte vene sunt sup firma
mentū. aut qui sūt exit⁹ paradisi
diceres m̄ fortassis: in abissuz nō
descendi. neqz in infernū adhuc
neqz in celum nūq̄ ascendi. Nūc
autē nō īterrogaui te nisi de igne
⁊ vento ⁊ die per quē transisti et
a quib⁹ separari nō potes ⁊ non

rn̄disti mihi de eis. Et dixit mihi.
Tu que tua sunt tecū coadolescē
tia nō potes ꝯgnoscē. Et quō po
terit vas tuū capere altissimi viaꝫ
ꝛ iā exteriꝰ corrupto seculo intelli
gere corrūpcōeꝫ euidētem in facie
mea. Et dixi illi. Melius erat nos
nō esse q̄ adhuc viuētes viuere
in impietatibꝰ ꝛ pati et nō intelli
gere de qua re. Et rn̄dit ad me ꝛ di
xit. Proficiscens ꝓfectꝰ sū ad siluā
lignoꝝ cāpi ꝛ cogitauerūt cogita
cōem ꝛ dixerūt. Venite ꝛ eamus
ꝛ faciamꝰ ad mare bellum ut rece
dat corā nobis et faciamꝰ nobis
alias siluas Et similit̄ fluctꝰ maris
ꝛ ipsi cogitauerūt cogitacōem et
dixerūt. Venite ascendētes debel
lemꝰ siluas cāpi ut ꝛ ibi consūme
mꝰ nobismetipsis aliā regionem
Et factꝰ est cogitatus silue in va
nū. Venit enī ignis ꝛ ꝯsūpsit eā.
Similiter ꝛ cogitatus fluctuū ma
ris. Stetit enī arena ꝛ prohibuit
eos. Si enī esses iudex hoꝝ quem
inciperes iustificare aut quē ꝯdē
nare. Et rn̄di ꝛ dixi. Vtiq̄ vnam
cogitacōem cogitauerūt. Terra eī
data ē silue ꝛ mari locus portare
fluctꝰ suos. Et rn̄dit ad me ꝛ dixit
Bene tu iudicasti. Et q̄re non iu
dicasti tibimetipsi. Quēadmod̄
enī terra silue data ē ꝛ mare flucti
bus suis: sic qui sup terrā inhabi
tant q̄ sūt sup terrā intelligere so
lūmodo pn̄t et qui sup celos q̄ su
per altitudinē celorū. Et rn̄di ꝛ di
xi. Deprecor te dn̄e ut mihi detur
sensus intelligēdi. Nō enī volui ī
terrogare de supioribꝰ tuis. sed de
hijs q̄ ꝑtranseūt ꝑ nos quotidie
ꝓpter q̄d isrl̄ datus ī obprobriū

gētibus quē dilexisti populū da
tus est tribubꝰ impijs ꝛ lex p̄rm
nostrorū in interitū deducta ē: et
disposicōes scripte nusq̄ sūt ꝛ per
transiuimꝰ de seculo ut locuste et
vita nostra stupor ꝛ pauor ꝛ nec
digni sumꝰ misericordiā cōsequi.
Sed quid faciet nomini suo qd̄ ī
uocatū est sup nos. Et de hijs in
terrogaui ꝛ rn̄dit ad me ꝛ dixit.
Si fueris plurimuꝫ scrutatus: fre
quent̄ miāberis Quoniā festinās
festinat seculū ꝑtrāsire ꝛ non ca
pit portare que in futuris tpibus
iustis repromissa sūt: quoniā ple
nū iniusticia ē seculū hoc ꝛ īfirmi
tatibꝰ. De quibꝰ autē interrogas
dicam. Seminatū ē enim malū et
necdū venit destructō ipsiꝰ. Si er
go non inuersū fuerit qd̄ semina
tum ē ꝛ discesserit locus vbi semi
natū est malū: nō veniet vbi semi
natū ē bonū. Quoniā gramē semi
nis mali seminatū ē in corde adā
ab inicio ꝛ quātū impietatis gn̄a
uit vsq̄ nūc et generat vsq̄ cum
veniat area. Estima autē apud te
gramen mali seminis quātū fru
ctū impietatis generauit: quādo
secate fuerint spice quaꝝ non est
numerus: q̄ magnaꝫ aream inci
pient facere. Et rn̄di ꝛ dixi. Quo ꝛ
quando hec. Quare modici ꝛ ma
li anni nostri. Et respōdit ad me
ꝛ dixit mihi. Non festines tu sup
altissimū Tu eī festinas inaniter
eē sup ipsū. Nā excessus tuꝰ multꝰ
Nōne de hijs interrogauerūt aīe iu
stoꝝ ī ꝓmptuarijs suis dicētes vs
q̄q̄ spero sic ꝛ qn̄ veniet fructus
aree mercedis nr̄e. Et rn̄dit ad ea
iheremiel archangelus et dixit.

Qñ ipletus fuerit nũerus seminũ
in vobis quoniã in statera ponde
rauit seculũ ⁊ mensura mensura
uit tempora ⁊ numero numeãuit
tempa ⁊ non cõmouit nec excita
uit vsq; dum ĩpleatur predicta
mensura. Et respondi ⁊ dixi. O do
minator dñe ꝫ ⁊ nos õnes pleni
sum⁹ ĩpietate. Et ne forte ꝓpt̃ nos
non impleantur iustorũ aree ꝓpt̃
peccata inhabitantiũ sup terram
Et respondit ad me ⁊ dixit. Vade
⁊ interroga pregnãtem si quãdo
ĩpleuerit noue; menses suos ad
huc poterit matrix eius retinere
partum in semetipsa. Et dixi Nõ
potest domĩe. Et dixit ad me. In ĩ
ferno: ꝓmptuaria animaru; ma
trici assimilata sũt. Quẽadmodũ
enim illa festinat que parit effu
gere necessitatẽ partus. sic ⁊ hec
festinat reddere ea que cõmenda
ta sunt. Ab initio tibi demonstra
bitur de hijs que cõcupiscis vide
re. Et respondi ⁊ dixi. Si inueni g̃
ciam ante oculos tuos et si possi
bile est ⁊ si ydoneus sum demon
stra mihi si plus q̃ preteritu; sit
habet venire aut plura ꝑtransie
runt supr̃ q̃ futurũ est. Quid per
transiuit scio quid autẽ futurum
sit ignoro. Et dixit ad me. Sta su
per dexterã partem ⁊ demonstr̃bo
tibi interp̃taciõem similitudinis
Et steti ⁊ vidi ⁊ ecce fornax ardẽs
transijt corã me. Et factum ẽ cum
transiret flãma vidi ⁊ ecce supeã
uit fum⁹. Post hec transijt coraꝫ
me nubes plena aque et immisit
pluuiam impetu multã. Et cũ trã
sisset ĩpetus pluuie superauerũt ĩ
ea gutte. Et dixit ad me. Cogita ti
bi. Sicut crescit pluuia amplius
q̃ gutte ⁊ ignis q̃ fumus sic sup
abundauit que transiuit mensu
ra. Supauerunt autẽ gutte et fu
mus. Et oãui ⁊ dixi. Putas viuo
vsq; in dieb⁹ illis. Vel quis erit
in dieb⁹ illis. Respõdit ad me ⁊
dixit. De signis de quib⁹ me inter
rogas ex parte possu; tibi dicere
de vita autẽ tua nõ sum missus di
cere tibi sed nescio. Ca. v.

De signis autẽ ecce dies veni
ent in quib⁹ apprehendẽtur
qui inhabitant terrã incenso mlt̃
to ⁊ abscõdetur veritatis via ⁊ ste
rilis erit a fide regio et multiplica
bitur iniusticia sup hanc quã ipe
tu vides ⁊ sup quã audisti olim:
⁊ erit ĩposito vestigio quã nũc vi
des regnare regionem ⁊ videbũt
eam desertam. Si autẽ tibi dederit
altissim⁹ viuere videbis post terti
am tubam ⁊ relucescet subito sol
noctu ⁊ luna ter in die ⁊ de ligno
sãguis stillabit ⁊ lapis dabit vo
cem suam ⁊ populi cõmouebunt̃
⁊ regnabit quẽ nõ sperant qui ĩ
habitant sup terram ⁊ volatilia
cõmigracõem facient et mare so
domiticum pisces reiciet et dabit
vocem noctu quã non nouerant
multi. Omẽs autẽ audient vocem
eius. Et chaos fiet ꝑ loca multa
⁊ ignis frequent̃ remittetur ⁊ be
stie agrestes transmigrabunt et
mulieres mẽstruate parient mõ
stra ⁊ in dulcibus aquis salse in
uenientur ⁊ amici omẽs semetip
sos expugnabũt ⁊ abscondetur
tunc sensus ⁊ intellect⁹ separabi
tur in ꝓmptuariũ suum ⁊ queret̃
a mlt̃is ⁊ ñ ĩueĩet̃ ⁊ mlt̃iplicabit̃

iniusticia ⁊ incōtinentia sup terrā
Et interrogabit regio ꝓximā suā
et dicet. Nunq̄d ꝑ te ꝑtransijt iu
sticia iustū faciens. ⁊ Et hoc nega
bit. Et erit in illo tpe ⁊ sperabūt
hoīes ⁊ nō impetrābūt laborabūt
⁊ nō dirigent vie eoꝝ. Hec sig̃ di
cere tibi ꝑmissuz ē m̄. Et si orauerīs
iterū ⁊ plorauerīs sic ⁊ nunc ⁊ ie
iunauerīs septē diebz audies ite
rato hoꝝ maiora. Et euigilaui et
corpꝰ meū horruit valde ⁊ aīa mea
laborauit ut deficēt. Et tenuit me
q̄ venit āgelus q̄ loq̄bat in me ⁊
cōfortauit me ⁊ statuit me sup pe
des. Et factū ē ī nocte secūda ⁊ ve
nit ad me salathiel dux ꝓpli ⁊ di
xit mihi. Vbi eras. ⁊ Et quare vul
tus tuꝰ tristis. ⁊ Aut nescis quoni
am tibi creditus ē isrl̄ in regione
trāsmigracōis eoꝝ. ⁊ Exurge g̃ et
gusta panē ⁊ nō dereliquas nos
sicut pastor gregē suū in manibꝰ
luporū malignorū. Et dixi ei. Va
de a me ⁊ nō appropies ad me. et
audiuit ut dixi et recessit a me. Et
ego ieiunaui diebꝰ septē vlulans
⁊ plorans sicut mihi mandauit
vriel āgelus. Et factuz est post di
es septē ⁊ iterū cogitacōes cordis
mei moleste erant mihi valde. et
resūpsit aīa mea spiritū intellcūs
⁊ iterū cepi loqui coraz altissimo
sermones. Et dixi. Dn̄ator domīe
ex ōni silua terre ⁊ ex ōnibꝰ arbo
ribꝰ eiꝰ elegisti vineam vnicā: ⁊ ex
ōni terra orbis elegisti tibi foueā
vnā ⁊ ex ōnibꝰ floribꝰ orbis elegi
sti tibi lilium vnū: ⁊ ex ōnibꝰ abis
sis maris replesti tibi riuū vnum
⁊ ex ōnibꝰ edificatis ciuitatibꝰ sā
ctificasti tibi metipsi syon: ⁊ ex oī
bꝰ creatis volatilibꝰ nominasti
tibi colūbam vnam: ⁊ ex omnibz
plasmatis pecoribꝰ ꝓuidisti tibi
ouem vnā: ⁊ ex ōnibus multipli
catis populis acquisiuisti tibi po
pulū vnū: et ab ōnibꝰ ꝓbataz le
gem donasti huic quē desiderasti
populo. Et nūc domīe ut quid tr̄
didisti vnū pluribꝰ. ⁊ et prepasti
sup vnaz radicem alias ⁊ dispdi
disti vnicū tuum in multis. et cō
culcauerunt eū qui cōtradicebāt
sponsionibꝰ tuis: quiq̄z tuis testa
mentis nō credebāt. et si odiens
odisti populū tuū: tuis manibus
debet castigari. et factuz ē cū locu
tus essez sermōes ⁊ missus ē āge
lus ad me q̄ ante venerat ad me
ꝑterita nocte et dixit mihi. Audi
me ⁊ instruā te ⁊ intende mihi et
adiciam corā te. et dixi. Loquere
dn̄e meus. et dixit ad me. Valde
tu in excessu mentis factus es pro
israhel. An plus dilexisti eum: q̄
qui eum fecit. ⁊ et dixi ad eum. Nō
domine sed dolens locutus sum.
Torquent enim me renes mei per
ōnem horam querentem apprehē
dere semitam altissimi ⁊ inuestiga
re partez iudicij eius. et dixit ad
me. Non potes. et dixi. Quare do
mine. ⁊ Ad quid nascebar aut q̄
re non fiebat matrix matris mee
mihi sepulchrum. ut non viderē
laborem iacob et defatigacōnem
generis israhel. ⁊ et dixit ad me.
Numera mihi que necdum vene
rant ⁊ collige mihi dispersas gut
tas. et reuirida mihi aridos flo
res ⁊ aperi mihi clausa promptu
aria ⁊ ꝓduc mihi inclusos in eis
flatus. Demonstra mihi vocis

ymaginem a tūc ostendā tibi la
borem quē rogas videre. Et dixi.
Dominator domīe q̄s enim est q̄
potest hec scire nisi q̄ cum hom̄ib3
habitacōnem nō habet. Ego au
tē insipiens a quomō potero dice
re de hijs q̄bus me interrogasti.
Et dixit ad me. Quō non potes fa
cere vnū de hijs que dicta sunt sic
nō poteris inuenire iuditiū meuz
aut in fine caritatez quā populo
p̄misi Et dixi. Sed ecce domīe tu p
pe es hijs q̄ in finem sunt. Et q̄d
facient qui ante me fuerunt aut
nos aut hij q̄ post nos. Et dixit
ad me. Corone assumlabo iudici
um meuz. Sicut nō nouissimoruz
tarditas sic nec p̄orum velocitas
Et rñdi a dixi. Nec poteras facere
eos q̄ facti sunt a q̄ sunt a futuri
sunt in vnum ut celeri9 iudiciuz
tuū oñdas. Et respōdit ad me a
dixit. Non potest festimare creatu
ra sup creatorem nec sustinere se
culum eos q̄ in eo creandi sunt i
vnum. Et dixi. Quomō dixisti ser
uo tuo quomā viuificans viuifi
casti a te creatam creaturā i vnuz
a sustiebat creatuā: poterit a nūc
portare presētes in vnuz. Et dixit
ad me. Interroga matricez muli
eris a dices ad eam. Et si paris q̄
te per tempus. Roga ergo eam:
ut det decem in vnum. Et dixi. Nō
vtiq3 poterit sed sēm temp9. Et
dixit ad me. Et ego dedi matricez
terre hijs qui seminati sūt super
eam p tempus Quēadmodū em
infans nō parit ea que senū sunt
sic ego disposui a me creatū secu
lum. Et interrogaui a dixi cū iam
dederis mihi viam loquar coram
te. Nam mater nostra de q̄ dixisti
mihi adhuc iuuenis est iā sene
ctuti appropinq̄t. Et rñdit ad me
a dixit. Interroga eam q̄ parit et
dicet tibi. Dices enim ei. Quaē q̄s
peperisti nūc nō sūt similes hijs q̄
ante te si minores statura. Et dicz
tibi a ipsa. Alij sunt q̄ in iuuentu
te virtutis nati sunt a alij qui sb
tempe senectutis deficiēte matri
ce sunt nati. Considera ergo et tu
quomā minori statura estis pre
hijs qui ante vos a qui pt9 vos
minori q̄p vos quasi iam senescen
tes creature a fortitudinē iuuen
tutis pretereuntes. Et dixi. Rogo
domīe si inuenī graciaz ante ocu
los tuos: demonstra seruo tuo p
quē visites creaturā tuā. Ca. vi.

Et dixit ad me. Imicio terre
mi orbis a antēq̄ starent exi
tus seculi a antēq̄ spirarent iuē
ciones ventorū a antēq̄ sonarēt
voces tonitruū a anq̄ splenderēt
nitores coruscationū a anq̄ con
firmarent fundamēta paradisi.
antēq̄ viderent decori flores a an
tēq̄ cōfirmarētur mote virtutes
antēq̄ colligerētur innumerabi
les milicie angelorū a ātēq̄ extol
lerētur altitudines aeris a antēq̄
nominarent mēsure firmamēto
rum a antēq̄ estuarent cammi in
syō a antēq̄ inuestigarent pūtes
ām: a añq̄ abalienarētur eoz q̄
nunc peccant adinuenciōes a cō
signati essent qui fidem thesauri
sauerūt tunc cogitaui a facta sūt
per me solum a non per alium: a
finis per me a non per alium. Et
respondi a dixi. Que erit sepacio
tēpoz. Aut quando p̄oris finis:

a sequẽtis inciũ. Et dixit ad me. Ab abrahã vsq; ad ysaac quã do nati fũt ab eo iacob a esau ma nꝰ iacob tenebat ab initio calca neũ esau. Finis enĩ huius seculi esau a principium sequentis ia cob. Homis manꝰ inter calcaneũ a manũ. Aliud noli querere esdr Et rñdi a dixi. O dñator domine: si inuẽi graciã añ oculos tuos oro ut demonstres seruo tuo finẽ signoꝝ tuoꝝ quoꝝũ partez mihi demonstrasti nocte p̃cedente. Et rñdit a dixit ad me. Surge super pedes tuos a audi vocem plenissi mã sonitus. Et erit sicut cõmocõ: nec omouebit locus in quo stes sup eũ. Ideo cũ loq̃tur tu nõ expa uescas q̃niam de fine verbũ et fun damentũ terre intelligit qm̃ de ip sis sermo tremescit a omouetur. Scit enĩ quomã finẽ eorũ oportet omutari. Et factũ est cũ audissem fui rexi sup pedes meos a audiui a ecce vox loqñs et sonꝰ eius sicut sonus aq̃rum multarum. Et dixit Ecce dies venũt a erit quãdo ap propinq̃re incipiã vt visitẽ habi tantes in terra a q̃ inquirẽ inci piam ab eis qui iniuste nocuerũt iniusticia sua a q̃ supleta fuerit humilitas syon a cũ sup signabi tur seculum q̃ incipiet pertrãsiẽ hec signa faciam. Libri apientur ante faciẽ firmamẽti a ones vide bunt simul a amiculi infantes lo q̃ntur vocibꝰ suis a p̃gnantes im maturos pient infãtes triũ a q̃tu or mensiũ a viuent a suscitabunt Et subito apparebũt seminata lo ca nõ seminata: a plena pmptua tia subito muemẽtur vacua a tu ba canet cũ sono quã cũ oẽs au dierint subito expauescẽt. Et erit in illo tẽpe detellabũt amici am cos ut inimici a expauescet terra cũ hñs. Et vene fontiũ stabũt et non decurrẽt in horis tribꝰ. Et erit õis qui derelictꝰ fuerit ex õibꝰ istis quibꝰ predixi tibi: ipse saua bitur a videbit salutare meũ et fi nẽ seculi vestri. Et videbũt qui re cepti fũt hoies qui mortem nõ gu staverũt a natiuitate sua a muta bitur cor inhabitantiũ a conuertet in sensũ aliũ. Delebitur enĩ malũ a extinguet dolus. Floebit autẽ fides a vincetur corruptela: a oñ detur veritas q̃ fine fructu fuit die bꝰ tantis. Et factũ est cũ loqueret mihi a ecce paulatim intuebar su p eũ ante quẽ stabã a dixit ad me hec. Vem tibi oñdere tẽpꝰ venturẽ nocdis. Si ergo iterum rogaueris a iterũ ieiunaueris septẽ diebus iterũ tibi renũciabo horũ maiora per diem quã audiui. Audita est enim vox tua apud altissimum. Vidit enim fortis dire dõem tuã a pudicit pudicitiã quã a iuuẽtu te tua habuisti et p̃pter hoc misit me demonstrare tibi hec õma. et dicere tibi. Confide a noli timere a noli festinare tu p̃oribus tẽpibz cogitare vana: ut non properes a nouissimis temporibus. Et factũ est post hec a fleui iterum a simi liter ieiunaui septem diebus: ut supleã tres ebdomadas q̃ dicte fũt m̃. Et factũ ẽ in octaua nocte a cor meũ turbabatur iterato i me: a cepi loqui coram altissimo. In flãmabatur enim spiritꝰ meꝰ val de: a anima mea ãxiabatur a dixi

O dñe loquēs locut⁹ es ab initio creature in primo die dicens. Fiat cēlum et terra et tuū verbum opus p̄fectum. Et erat tūc spiritus et tenebre circumferebant et silentium sonū vocis hominis nondū erat abs te. Tunc dixisti de thesauris tuis p̄ferri lumen luminosū quo apparerz opus tuum. Et die secūdo creasti spiritū firmamenti et imperasti ei ut diuideretz et diuisionē faceret inter aquas ut pars quedā furſū recederet. pars vēo deorsum manēt. Et tertia die imperasti aquis congregari in septima parte tre. sex vero partes siccasti et cōseruasti ut ex hijs fructus terre ministrātia seminata ad vsum culta. Verbū enim tuū p̄cessit et opus statim fiebat. Processit enī sūbito fructus multitudinis imensus et cōcupiscentie gustus multiformes et flores colore imutabili et odores odoramēti inuestigabilis. Et die tercio hec facta sūt. Quīta aūt die imperasti fieri solis splendorē. lune lumen. stellarū dispositionē et impasti eis ut deseruirēt futuro plasmato homini. Quinto autē die dixisti septime parti vbi erat aqua congregata ut p̄crearet animalia et volatilia et pisces et ita fiebat. Aqua muta et sine anīa q̄ dei nutu inbebant animalia faciebat ut ex hoc mirabilia tua nacōnes enarrent Et tūc conseruasti duas animas nomē vni vocasti enoch et nomen secūde vocasti leuiathā et sepasti ea ab alterutro. Non enī poterat septima pars vbi eāt aq congregata capere ea. Et dedisti enoch vnam partē que siccata ē tercō die ut habitet in ea vbi sūt montes mille. Leuiathan aūt dedisti septimā partem humidam et seruasti eam ut fiat in deuoracionem quib⁹ vis et quādo vis. Sexto autē die imperasti terre ut crearet coram te iumenta et bestias et reptilia et sup hijs adam quē ostituisti ducem sup ōmibus factis q̄ fecisti et ex eo educimur nos oēs quēq; elegisti populum. Hec aūt ōmia dixi coram te dñe q̄ p̄pter nos creasti seculū. Residuas aūt gentes ab adā natas dixisti eas nil esse et quomā saliue assimilate sunt et quasi stillicidiū de vase simulasti abundatiam eorum. Et nunc dñe ecce iste gentes que inhilum deputate sunt cepērūt dominari nri et deuorare. nos aūt populus tuus quē vocasti p̄mogenitū vnigenitū emulatorez tuum traditi sumus in manib⁹ eorū. Et si p̄pē nos creatū ē seculū quare nō hereditatē possidem⁹ cū seculo. Vsquequo hec.

Ca. vij.

Et factum ē cum finissem loqui verba hec missus ē ad me angelus q̄ missus fuerat ad me p̄ms noctib⁹ et dixit ad me. Surge esdra et audi sermōes q̄s veni loqui ad te. Et dixi. Loquere dñe meus. Et dixit ad me. Male positū ē in spacioso loco ut esset altum et immensū erit autē et introitus in angusto loco positus ut essz similis flumīb⁹. Quis enī volens voluerit ingredi mare et videre eū vel dominari eius si nō transierit angustū ī latitudinē venire quo poterit. Item aliud. Ciuitas est edificata et posita in loco cāpestri

est autē plena ōnium bonoꝝ In
troitus eiꝰ āgustꝰ ⁊ in p̄cipiti posi
tꝰ ut esset a dextris quidē ignis.
a sinistris aqua alta. semita autē
est vna sola inter eos posita. hoc
est inter ignē ⁊ aquā: ut nō capi
at semita nisi solūmodo vestigiū
homīs. Si aūt dabit̄ ciuitas hoī
in hereditatē si nūq̄ ante positum
piculum ꝑtransierit quō accipi
at hereditatē suaꝫ. Et dixi. Sic do
mine. Et dixit ad me. Sic ē ⁊ isrl̄
pars. Propter eos enī feci seculū
⁊ qn̄ transgressus ē adam ꝯstitu
cōnes meas iudicatū est qd̄ fcm̄
est. Et facti sunt introitus huiꝰ se
culi angusti ⁊ dolentes et laborio
si. pauci autē ⁊ mali ⁊ piculorum
pleni. ⁊ labore magno ope fulti:
nam maioēs seculi introitus spa
cōsi ⁊ securi ⁊ facientes immorta
litatis fructū Si ergo īgrediētes ī
gressi nō fuerūt qui viuūt angu
sta ⁊ vana hec: nō poterunt recipe
re que sūt reposita. Nūc ergo tu q̄
re cōturbaris cū sis corruptibil:
⁊ q̄d moueris tu cuꝫ sis mortal'.
Et quare nō accepisti in corde tuo
quod futurū ꝫ qd̄ in presēti. Rn̄
di ⁊ dixi. Dn̄ator domīe ecce dispo
suisti lege tua: quoniaꝫ iusti here
ditabūt hec. Impij autē pibunt.
iusti autēꝫ ferent angusta speran
tes spacōsa. Qui enī impie gesse
runt ⁊ āgusta passi sunt ⁊ spacō
sa non videbunt. Et dixit ad me.
Nō est iudex super deū neqꝫ intelli
gens sup altissimū. Pereūt enim
multi presētes qꝛ negligitur q̄ an̄
posita est dei lex. Mādans em̄ mā
dauit deꝰ venientibꝰ qn̄ venerūt
quid facientes viuerēt ⁊ q̄d ob
seruantes nō punirent̄. Hij autē
nō sunt ꝑsuasi ⁊ cōtradixerūt ei:
⁊ ꝯstituerunt sibi cogitamē vani
tatis ⁊ ꝓposuerūt sibi circūuencō
nes delictorū ⁊ superdixerūt altissi
mo nō esse ⁊ vias eius nō ꝯgno
uerunt ⁊ legem eius spreuerūt ⁊
sponsiones eius abnegauerūt et
in legittimis eiꝰ fidē nō habuerūt
⁊ opa eius nō ꝑfecerūt. Propter
hoc esdra vacua vacuis ⁊ plena
plenis. Ecce tempus veniet ⁊ erit
quādo veniēt signa que predixi ti
bi. Et apparebit sponsa ⁊ appare
scēs ostēdetur que nūc subducit̄
terra ⁊ ōnis q̄ libeātꝰ ē de p̄dictis
malis ipe videbit mīābilia mea.
Reuelabit̄ eī filiꝰ meus ihesus cū
hijs q̄ cū eo sūt ⁊ iocūdabūtur q̄
relicti sūt ī ānis q̄dringētis. Et erit
ptꝰ ānos hos ⁊ morietꝫ filiꝰ meꝰ
cristꝰ ⁊ omēs qui spiāmētum ha
bent homīes ⁊ ꝯuertetur seculū in
ātiquū silētium diebꝰ septē sicut
ī prioribꝰ iudicijs ita ut nemo de
relinq̄tur ⁊ erit post dies septē: et
excitabitur qd̄ nōdum vigilat se
culū ⁊ morietur corruptū. Et terra
reddet q̄ in ea dormiūt et puluis
q̄ in eo silentio habitāt ⁊ ꝓmptu
aria reddēt q̄ eis cōmendate sūt
anime. Et reuelabit̄ altissimus su
ꝑ sedem iudicij ⁊ ꝑtrāsibunt mise
rie ⁊ longanimitas ꝯgregabitur.
Iudiciū autēꝫ solū remāebit veri
tas stabit ⁊ fides conualescet. Et
opꝰ subseq̄tur ⁊ merces ōn̄detur ⁊
iusticie vigilabūt et iniusticie n̄
dn̄abūtur. Et dixi. Primꝰ abrahā
ꝓpter sodomitas orauit ⁊ moyses
ꝓ patribꝰ qui in deserto peccaue
rūt ⁊ q̄ post eum ꝓ isrl̄ in diebus

achaam ⁊ samuelis ⁊ dauid ꝑ cõ
fractõne ⁊ salomon ꝑ eis qui ve
nerũt in sanctõem ⁊ helyas pro
hijs qui pluuiam acceperũt et ꝑ
mortuo ut viueret ⁊ ezechias pro
populo ĩ dieb⁹ sennacherib ⁊ mlt
ti pro multis. Si ergo modo quã
do corruptibile increuit et iniusti
cia multiplicata ẽ ⁊ orauerunt iu
sti ꝑ impijs quare ⁊ nunc sic non
erit. Et respondit ad me ⁊ dixit.
Presens seculũ non ẽ finis. gloia
in eo freqñs manet ꝓpter hoc oã
uerunt ꝑ inualidis. Dies em̃ iudi
cij erit finis tp̃is huius ⁊ iniciuz
tẽporis future ĩmortalitatis ĩ quo
ꝑtransiuit corruptela. soluta ẽ in
tempantia. abscisa est incredulitas. creuit aũt iusticia. orta ẽ veri
tas. Tunc em̃ nemo poterit salua
re eum qui perijt neqꝫ demergere
qui vincit. Et respondi ⁊ dixi. Hic
sermo me⁹ prim⁹ ⁊ nouissimus:
quoniã meli⁹ erat non dare t̃raz
adam vel cum iam dedisset coer
cere eum ut non peccaret. Quid ei
ꝓdest omnib⁹ in presẽti viuere in
tristicia ⁊ mortuos sperare puniti
onem. O tu quid fecisti adam. Si
em̃ tu peccasti nõ ẽ factus soli⁹ tu
us casus sed ⁊ nr̃ qui ex te adue
nim⁹. Quid enim ꝓdest nobis si ꝑ
missum ẽ nobis immor̃le tẽpus:
nos autẽ mortalia opa egimus.
Et quoniaz p̃dicta ẽ nobis perhẽ
nis spes. nos vero pessime vani fc̃i
sum⁹. Et quoniã reposita sũt nob̃
habitacula saĩtatis ⁊ securitatis.
nos vero male conuersati sum⁹.
Et quoniã r̃posita gloria altissimi
ꝓtegere eos qui tarde conuersati
sunt. nos autẽ pessimis vijs ãbu
lauim⁹. Et quoniã ostendetur
paradisus cui⁹ fructus incorrup
tus ꝑseuerat in quo ẽ securitas ⁊
medela. nos vero nõ ingredimur
In ingratis em̃ locis conuersati
sumus. Et quoniã sup stellas ful
gebũt faties eorũ qui abstinen
tiam habuerũt. nr̃e autez facies
sup tenebras nigre. Non em̃ cogi
tauim⁹ viuentes quãdo iniquita
tem faciebam⁹ ꝙ incipiem⁹ post
mortem pati. Et r̃ndit ⁊ dixit. H⁹
est cogitamentuz certaminis qđ
certabit qui sup terram natus ẽ
homo ut si vict⁹ fuerit patiat̃ qđ
dixisti. Si autẽ vicerit recipiet qđ
dico quoniaz hec ẽ via quã moy
ses dixit cũ viueret ad populum
dicẽs. Elige tibi vitam ut viuas.
Non crediderũt autẽ ei sed nec p⁹
eum ꝓphetis. Sed nec mihi qui lo
cutus sum ad eos quoniaz nõ es
set tristitia in ꝑdicõnez eoꝝ sicut
futurũ est gaudium sup eos qui
b⁹ ꝑsuasa ẽ salus. Et respondi et
dixi. Scio domĩe quoniã vocatus
ẽ altissim⁹ misericors in eo misere
atur hijs qui nondum in seculo
aduenerũt ⁊ ꝙ miseretur illis q̃
conuersionẽ faciunt in lege eius
⁊ longanimis ẽ quoniã longani
mitatez prestat hijs qui peccaue
runt quasi suis operib⁹ et munifi
cus est quoniã quidẽ donaẽ vult
ꝓ exigẽcijs ⁊ multe misericordie
quoniã multiplicat magis misei
cordias hijs qui presẽtes sunt ⁊
qui preterierũt ⁊ qui futuri sunt.
Si em̃ non multiplicauerit misei
cordias suas non viuificabitur
seculum cũ hijs qui ĩhereditabãt
in eo. Et donat quoniam si non

donauerit de bonitate sua ut alle
uent hij q̄ iniq̄tatē fecerūt de suis
iniq̄tatibus nō poterit decies mil
lesima ps viuificari hoīm. Et iudex
si non ignorauerit hijs q̄ curati
sunt verbo ei⁹ ⁊ deleuit multitudi
nē ɔtēpcōnum nō fortassis dereli
querent innumerabili multitudi
ne nisi pauci valde. Ca. viij.

Et rn̄dit ad me ⁊ dixit. Hoc
seculū fecit altissim⁹ ꝓpt̄ mlt
tos. futurꝫ autē ꝓpter paucos. Di
cam autē coraꝫ te similitudinē es
dra. Quomō autē interrogab̄ ter
raꝫ ⁊ dicet tibi: quoniā dabit ter
ram multaꝫ magis vnde fiat ficti
le. paruū autē puluerez vnde au
rū fit: sic ⁊ act⁹ presētis seculi. Mlt
ti quidez creati sūt. pauci autē sal
uabūtur. Et rn̄di ⁊ dixi. Absorbe
ergo am̄a sensum ⁊ deuora quod
sapit. Conuenisti enī obaudire
⁊ ꝓphetare voles. Nec enī tibi est
datū spatiū nisi solūmodo viuere
O dn̄e si nō ꝑmittes seruo tuo ut
orem⁹ corā te: ⁊ des nobis semen
cordi ⁊ sensui culturā vn̄ fructus
fiat. vn̄ viuere possit ōnis corrup
tus qui portabit locū homīs. Solus
enī es et vna plasmatio nos
sum⁹ manuū tuarū sicut locutus
es. Et qūo nūc in matrice plasma
tum est corp⁹ ⁊ prestas membra
ɔseruatur in igni ⁊ aqua tua crea
cio ⁊ nouē mēsib⁹ patit̄ tua plas
macō tuam creaturā que ī ea crea
ta est. ipsū āt qd̄ seruat ⁊ qd̄ serua
tur vtraqꝫ seruabūtur: seruataqꝫ
qn̄qꝫ iteruꝫ reddit matrix que in
ea creuerūt. Impasti enī ex ipsis
mēbris hoc est mām̄illis prebere
lac fructui mām̄illarū: ut nutria
tur id qd̄ plasmatū ē vsqꝫ in tp̄s
aliqd̄ ⁊ postea disponas eum tue
misericordie. Enutriuisti eū tua iu
sticia ⁊ erudisti eū in lege tua: et
corripuisti eū tuo intellectu ⁊ mor
tificabis euꝫ ut tua creatura ⁊ vi
uificabis eū ut tuū op⁹. Si ergo ꝑ
dideris eū qui tantis laborib⁹ plas
matus ē: tuo iussu facile est ordi
nari ut ⁊ id qd̄ fiebat seruaretur
Et nūc dn̄e dicā de ōni hoīe tu ma
gis scis de populo āt tuo ob quē
doleo ⁊ de hereditate tua ꝓpt̄ quā
lugeo ⁊ ꝓpter isrl̄ ꝓpter quem tri
stis sū: ⁊ de iacob ꝓpter quē doleo
ideo incipiaꝫ orare corā te ꝓ me ⁊
ꝓ eis: quoniā video lapsus nr̄os
q̄ inhabitam⁹ terrā. Sed audiui
celeritatē iudicis q̄ futur⁹ ē. Ideo
audi vocē meaꝫ ⁊ intellige sermo
nē meū ⁊ loquar corā te. Iniciuꝫ
verborū esdre priusq̄ assumeret̄.
Et dixi. Dn̄e qui inhabitas seculū
cui⁹ oculi eleuati in supna ⁊ aere:
⁊ cuius thron⁹ īestimabil̄ ⁊ glo
ria incōprehēsibil̄ cui astat exercit⁹
angelorū cū tremore quoꝝ serua
tio in vento ⁊ igni ɔuertit̄: cuius
verbū verꝫ ⁊ dicta ꝑseuerātia: cui⁹
iussio fortis ⁊ disposicō terribilis
cuius aspect⁹ arefacit abissos: et
indignacō tabescē facit montes:
⁊ veritas testificatur. Exaudi ora
cōnem serui tui ⁊ aurib⁹ ꝑcipe p̄
cacōem figmēti tui. Dum enim vi
uo loquar ⁊ dū sapio rn̄debo Nec
r̄spicias populi tui delicta sed qui
tibi in veritate seruiūt. Nec inten
das impia gētiū studia sed q̄ tua
testimonia cum doloribꝫ custodi
erunt. Nec cogites qui in ɔspcū
tuo false ɔu̅sati sunt sed mēorare

qui ex volũtate tua timorem cog̃
nouerũt. Neq; volueris pdere q̃ pe
cudum mores habuerunt. sed re
spicias eos q̃ legem tuam splen
dide docuerũt. Nec indigneris eis
q̃ bestijs peiores iudicati sunt sed
diligas eos q̃ semper in tua iusti
cia cõfidunt ⁊ gloria. Quoniam
nos ⁊ patres nostri talib⁹ morbis
languemus. tu autem ꝓpter nos
peccatores misericors vocaberis.
Si enim desiderauerís ut nr̃i mise
rearis: tunc misericors vocaberis
nobis autẽ nõ habentib⁹ opeã iu
sticie. Iusti enim quib⁹ sunt opa
multa reposita ex ꝓprijs operibus
recipient mercedẽ. Quid est enim
homo ut ei indigneris ante gen⁹
corruptibile ut ita amarus sis de
ipso. In veritate em̃ nemo de gen̄
tis est q̃ non impie gessit ⁊ de cõ
fitentib⁹ q̃ non deliquit In hoc eĩ
annunciabitur iusticia tua ⁊ boĩ
tas tua dñe cũ misert⁹ fueris eis
qui nõ habent sb̃stantiam bono
rũ operum. Et rñdit ad me ⁊ dixit
Recte locut⁹ es aliqua ⁊ iuxta ser
mões tuos sic ⁊ fiet. Qm̃ non vere
cogitabo sup plasma eoꝝ q̃ pecca
uerunt ante mortẽ ante iudicium
ãte perdicõem sed iocundabor su
p iustorũ figmentũ ⁊ memorabor
pegrinacõis quoq; ⁊ saluacõis ⁊
mercedis recepcõis. Qũo ergo lo
cutus sum sic ⁊ est. Sicut em̃ agri
co la serit sup terram semina mlt
ta ⁊ plantacões multitudĩs plan
tat. sed nõ in tempo ẽ õnia que se
minata sunt saluãtur. sed nec om
nia que plãtata sunt radicabũt:
sic ⁊ qui in seculo seminati sũt nõ
õnes saluabuntur. Et rñdi ⁊ dix

Si inueni graciaꝫ loquar. Quõ se
mẽ agricole si nõ ascendeit aut ñ
accepit pluuiam tuã in tempe ã
si corruptũ fuerit multitudĩe plu
uie: sic perit ⁊ similit̃ homo q̃ maĩ
b⁹ tuis plasmatus ẽ ⁊ tu ei yma
go nominat⁹ quoniã similatus
es ei ꝓpter quẽ õnia plasmasti et
similasti semini agricole. Nõ ira
scaris sup nos sed parce populo
tuo ⁊ miserere hereditati tue. Tu
autez creature tue misereris. Et re
spõdit ad me ⁊ dixit. Que sunt p̃
sẽtia presẽtibus ⁊ que futurã futu
ris. Multum enĩ tibi restat ut pos
sis diligere meam creaturã super
me tibi autez frequẽter ⁊ ipsi ꝓxi
maui iniustis aũt nũq̃. Sed ⁊ in
hoc mirabilis es corã altissimo q̃
niã humiliasti te sic̃ decet te ⁊ nõ
iudicasti te ut int̃ iustos plurimũ
glorificeris. Propter qd̃ miserie
multe ⁊ miserabiles efficiẽtur eis
q̃ habitãt seculum in nouissimis
qr in multa supbia ambulauerũt.
Tu autẽ ꝓ te intellige et de simili
bus tuis inq̃re gloriam. Vob̃ em̃
apert⁹ est paradisus. plantata ẽ
arbor vite. p̃paratũ ẽ futurum tẽ
pus. prepata est abundãcia. edi
ficata est ciuitas. probata ẽ req̃es
pfecta est bonitas. ⁊ pfecta sapiẽ
tia. Radix mali signata ẽ a vobis
infirmitas ⁊ tinea a vobis abscõ
sa est ⁊ ĩ infernũ fugit corrupcio
in obliuione. Transierũt dolores
⁊ ostensus ẽ in fine thesaurus in
mortalitatis. Noli ergo adicere ĩ
quirendo de multitudĩe eorum q̃
pereũt. Nam ipsi accipiẽtes liber
tatẽ spreuerunt altissimũ et legez
eius contempserũt et vias eius

dereliquerūt. Adhuc autē iustos
eius ꝯculcauerūt ⁊ dixerūt in cor
de suo nō esse deū ⁊ quidē sciētes
q̄niaꝫ moriūtur. Sicut enī vos su
scipient q̄ p̄dicta sūt: sic eos sitis
⁊ cruciatus que p̄pata sunt. Nō
enim voluit hominē dispdi. Sed ⁊
ipsi qui creati sūt coinq̄nauerunt
nomē eiꝰ q̄ fecit eos ⁊ ingrati fue
runt ei q̄ prepauit eis vitaꝫ Qua
ꝓpter iudicium meū modo appro
pīquat. Que nō ōnibꝰ demōstra
ui nisi tibi ⁊ tibi similibꝰ paucis
Et rn̄di ⁊ dixi. Ecce nūc domine de
monstrasti mihi multitudinē sig
norū que incipies facere in nouis
simis. ꝫ non demōstrasti mihi q̄
tempore. Ca. ix.

Et rn̄dit ad me et dixit. Me
tiens metire tēpus in semet
ipso ⁊ erit cū videris qn̄ trāsierit
pars quedā signorū q̄ predicta
sunt: tūc intelliges quoniā ip̄m ē
tēpus in quo incipiet altissimus
visitare seculū qd̄ ab eo factū est
Et qn̄ videbitur in seculo motio
locoꝝ ⁊ populoꝝ turbacō: tūc in
telliges qm̄ de hijs eāt altissimꝰ
locutus a diebꝰ q̄ fuerunt ante te
ab inicio. Sic enī ōne qd̄ factum
ē in seculo iniciū habet parit ⁊ cō
sūmacōem ⁊ ꝯsūmatio est mani
festa: sic ⁊ altissimi tēpora inicia
habent manifesta in ꝓdigijs ⁊ v̄
tutibꝰ ⁊ ꝯsūmacōes in actu ⁊ ī sig
nis. Et erit ōnis q̄ saluꝰ factꝰ fue
rit ⁊ q̄ poterit effugē ꝑ opa sua ⁊
ꝑ fidē ī q̄ credidistis relinq̄tur de
predictis piculis ⁊ videbit saluta
re meū in terra mea ⁊ in finibꝰ me
is: qm̄ sanctificaui me a seculo. Et
tūc miserabuntur qui nūc abusi

sunt vias meas ⁊ ī tormentis cō
morabūtur hij qui eas ꝓiecerūt
in ꝯtēptu. Qui enī non cognoue
rūt me viuentes bn̄ficia ꝯsecuti ⁊
q̄ fastidierūt legē meā cū adhuc
erāt habentes libertateꝫ: ⁊ cū ad
huc esset eis apertꝰ penitentie lo
cus nō intellexerūt sed spreuerūt:
hos oportꝫ post morteꝫ in crucia
mento ꝯgnoscere. Tu ergo noli
adhuc curiosus eē quomō impij
cruciabūtur. sed inquire q̄uo iu
sti saluabūtur: ⁊ quorū seculū et
ꝓpter quos seculū ⁊ qn̄. Et rn̄di ⁊
dixi. Olim locutus sū ⁊ nūc dico ⁊
postea dicā: qm̄ plures sunt q̄ pe
reunt q̄ q̄ saluabuntur: sicut mꝰ
tiplicat̄ fluctꝰ sup guttā. Et respō
dit ad me ⁊ dixit. Qualis ager ta
lia ⁊ semina ⁊ q̄les flores tales et
tīcture ⁊ q̄lis opator tal ⁊ creatio
⁊ q̄lis agricola talis cultura: qm̄
tēpꝰ erat seculi. Et nūc cū eēm pa
rans eis hijs q̄ nunc sunt ante q̄
fieret seculuꝫ in quo habitarēt: ⁊
nemo ꝯtradixit mihi. tunc enim
quisqꝫ ⁊ nunc creatur in mūdo h̄
parato ⁊ mense īdeficienti ⁊ lege
inuestigabili corrupti sunt moēs
eorum. Et consideraui seculum et
ecce erat periculum ꝓpter cogitati
ones que in eo aduenerunt. Et vi
di ⁊ peperci ei valde ⁊ seruaui mi
hi acinū de botro ⁊ plantacōnem
de tribu multa. Pereat ergo mul
titudo q̄ sine causa nata ē ⁊ seruet̄
acinꝰ meꝰ ⁊ plantacō mea q̄ cuꝫ
multo labore ꝑfeci. Tu autē si ad
huc intromittas septē dies alios
ꝫ nō ieiunab̄ ī eis: ibis ī cāpū flo
rū vbi domꝰ nō est edificata ⁊ mā
ducabis solūmodo de floribꝰ cāpi

⁊ carnem nō gustabis ⁊ vinū nō
bibes sed solūmodo floēs. Depre
care altissimū sine intermissione
⁊ veniaꝫ ⁊ loquar tecū. Et ꝓfectus
sum sicut dixit mihi in cāpum q̄
vocatur ardath ⁊ sedi ibi in flori
bus. Et de herbis agri manduca
ui ⁊ facta est esca earū mihi in sa
turitatē. Et factum ē post dies sep
tem ⁊ ego discūbebam sup̄ fenuꝫ
⁊ cor meum iterū turbabat̄ sicut
⁊ ante. Et aptum est os meum ⁊
inchoaui dicere corā altissimo et
dixi. O domīe te nobis ostendēs
oñsus es patribus nostris in de
serto qđ nō calcatur ⁊ infructuo
so quādo erant exeuntes de egip
to ⁊ dicens dixisti. Tu israhel au
di me et semē iacob intende ꝑmo
nib⁹ meis. Ecce em̄ ego semino in
vobis legem meaꝫ ⁊ faciet in vob̄
fructum et glorificabimini ī eo ꝑ
seculū. Naꝫ patres vr̄i accipiētes
legē non seruauerūt et legittima
mea nō custodierūt ⁊ fact⁹ est fru
ctus legis nō parens. nec em̄ po
terat q̄niā tuus erat nā qui acce
perūt perierunt nō custodientes
qđ in eis seminatū fuerat. Et ecce
cōsuetudo est ut cū acceperit terra
semē vel nauem mare vel vas ali
quod escam vel potum cū fuerit
exterminatū id in quo seminatū
est vel in quod missum ē simil̄ id
qđ semīatum vel missuꝫ ē vel que
suscepta sūt extermīantur ⁊ susce
pta iam nō manēt apud nos. Sꝫ
nobis sic nō factum est. Nos qui
dem q̄ legē accepim⁹ peccātes peri
uim⁹ ⁊ cor nostrū quod suscepit
eam. nam lex nō periit sed permā
sit in suo labore. Et cum loquerer
hec in corde meo respexi oculis me
is ⁊ vidi mulierem ī dexteā parte
Et ecce hec lugebat ⁊ plorabat cū
voce magna ⁊ aīmo dolebat val
de ⁊ vestimenta eius discissa ⁊ ci
nis sup caput eius Et dimisi cogi
tatus in quib⁹ eram cogitans et
cōuersus sum ad eaꝫ ⁊ dixi ei. Vt
quid fles ⁊ quid doles animo. Et
dixit ad me. Dimitte me domine
meus ut defleam me ⁊ adiciaꝫ do
lorem quoniā valde amara sum
animo ⁊ humiliata sū valde. Et
dixi ei. Quid passa es. Dic mihi.
Et dixit ad me. Sterilis fui ego fa
mula tua ⁊ nō pepi habens mari
tum annis triginta. Ego em̄ per
singulas horas ⁊ ꝑ singulos dies
⁊ ānos triginta hos deprecor al
tissimū nocte ac die Et factum est
post triginta ānos exaudiuit me
deus ācillam tuam ⁊ vidit humi
litatē meaꝫ ⁊ attēdit tribulacōni
mee ⁊ dedit mihi filiū. Et iocūda
ta sum sup eum valde ego ⁊ vir
meus ⁊ ōnes ciues mei ⁊ honori
ficabam⁹ valde fortez. Et nutriui
eum cū labore multo ⁊ factum est
cum creuisset ⁊ venisset accipe vx
orē feci diem epuli. Ca. x.

Et factum est cū introisset fi
lius me⁹ in thalamo suo ce
cidit ⁊ mortu⁹ est ⁊ euertim⁹ om
nes lumina. Et surrexerūt omnes
ciues mei ad cōsolandum me et
q̄eui vsqꝫ in alium diem vsqꝫ no
cte. Et factum est cū ōnes quieuis
sent ut me consolarent̄ ut q̄esce
rem ⁊ surrexi nocte ⁊ fugi ⁊ veni si
cut vides in hoc campo et cogito
iam non reuerti in ciuitatē. ꝫ hic
ꝯsistere ⁊ neqꝫ manducare neqꝫ

bibere. sed sine intermissiōe luge
re ⁊ ieiunare vsq; dū moriar. Et de
reliqui sermōes in q̄bus erā ⁊ re
spōdi cū iracundia ad eā ⁊ dixi.
Stulta sup ōnes mulieres non vi
des luctū nostrū ⁊ que nob cōtin
gunt. Quoniā syon mater nostr̄
ōni tristicia cōtristatur ⁊ hūilita
te hūiliata est ⁊ luget validissiē
Et nūc quoniā ōnes lugem⁹ ⁊ tri
stes sum⁹ q̄niā ōnes cōtristati su
m⁹. tu autē ɔtristaris in vno filio
Interroga eī terrā et dicet tibi: q̄
niam hec ē que debeat lugere casū
tantoꝝ sup eam germinantiū. Et
ex ipsa ab inicio ōnes nati ⁊ alij
venient. Et ecce pene ōnes in ꝑdi
tionē ambulāt et exterminiū fit
multitudo eorū. Et q̄s ergo debet
lugē magis nisi hec que tā mag
nam multitudinē ꝑdidit: q̄ tu q̄
ꝓ vno doles. Si autē dicis mihi
quoniam nō ē planctus meus si
milis terre: quoniaꝫ fructum ven
tris mei ꝑdidi: quē cū meroribꝰ
peperi ⁊ cū doloribꝰ genui. terra
autē scd̄m viaꝫ terre. abijtq; ī ea
multitudo presēs quomō euenit
⁊ ego tibi dico. Sicut tu cū labore
pepisti sic ⁊ terra dat fructū suuꝫ
homini ab inicio ei q̄ fecit eā. Nūc
ergo retine apud temetipsā dolo
reꝫ tuū ⁊ fortiter fer q̄ tibi contige
rūt casus Si enī iustificaueris ter
minū dei ⁊ ɔsiliū suū recipies ī tpe
⁊ in talibꝰ collaudaberis. Ingre
dere ergo in ciuitatē ad virū tuuꝫ.
Et dixit ad me. Non faciā neq; in
grediar ciuitateꝫ sed hic moriar.
Et apposui adhuc loqui ad eam
⁊ dixi. Noli facere hūc sermoneꝫ:
sed ɔsenti ꝑsuadēti. Quot eī casus

syon. Cōsolare ꝓpter dolorē ihe
rusalē. Vides enī quoniā scīfica
tio nr̄a deserta effecta ē ⁊ altare no
strū demolitū ē: ⁊ templū nr̄m de
structū ē ⁊ psalterium nr̄m hūili
atū ē ⁊ ymnꝰ cōticuit ⁊ exultatio
nr̄a dissoluta est ⁊ lumen cande
labri nr̄i extinctū ē: ⁊ archa testa
menti nostri direpta est ⁊ sancta
nr̄a ɔtaminata sunt ⁊ nomē qd̄ ī
uocatū est sup nos pene ꝓfanatū
est ⁊ liberi nostri ɔtumeliā passi
sūt. ⁊ sacerdotes nr̄i succensi sūt ⁊
leuite nostri in captiuitatem abie
runt et virgines nostre coinqui
nate sūt. Et mulieres nostre vim
passe sunt ⁊ iusti nostri rapti sūt
⁊ paruuli nostri perditi sunt: ⁊ iu
uenes nr̄i seruierunt et fortes no
stri inualidi facti sūt Et quod om
nium maius sig̃culum syon: q̄ni
am resignata ē de gloria sua. Naꝫ
⁊ tradita ē in manibꝰ eorū q̄ nos
oderūt. Tu ergo excute tuā tristi
ciam multā ⁊ depone abs te mlt
titudinē dolorū ut tibi repropicie
tur fortis ⁊ requiē faciet tibi altis
simꝰ req̄ecōeꝫ laborum. Et factum
ē cum loquebar ad eā facies eius
fulgebat sb̄ito ⁊ species choruscꝰ
fiebat visus eius ut esseꝫ pauēs
valde ad eā ⁊ cogitarem quid eēt
hoc. Et ecce subito emisit sonitum
vocis magnum timore plenum:
ut cōmoueretur terra a mulieris
sono. Et vidi ⁊ ecce amplius mu
lier non comparebat mihi sed ci
uitas edificabatur ⁊ locus demō
strabatur de fundamentis mag
nis ⁊ timui ⁊ clamaui voce mag
na et dixi. Vbi ē huriel angelus
qui a principio venit ad me.

Quoniã ipse me fecit venire ĩ mul
titudĩe ĩ excessu mentis huius.
Et factꝰ est finis meꝰ ĩ corrupcõ
nem ⁊ oracõ mea ĩ improperiũ.
Et cũ essem loquẽs ego hec ecce ve
nit ad me ⁊ vidit me. Et ecce eraz
positus ut mortuꝰ ⁊ intellectꝰ meꝰ
alienatus erat. Et tenuit dexterã
meam ⁊ confortauit me ⁊ statuit
me sup pedes meos. Et dixit mihi.
Quid tibi ẽ ⁊ quare turbatus ẽ
intellectꝰ tuus ⁊ sensus cordis tui
⁊ quare turbaris ꝛ Et dixi. Quo
niã dereliq̃sti me. Et ego quidez fe
ci ſm sermones tuos et exiui ĩ cã
pum ⁊ ecce vidi ⁊ video qđ non
possum enarrare. Et dixit ad me.
Sta ut vir ⁊ cõmonebo te. Et dixi
Loquere dñe meꝰ tu ĩ me. Noli me
derelinquere ut nõ frustrã moriar
qm̃ vidi que nõ sciebã ⁊ audio
q̃ nõ scio. Aut nunq̃d sensus me
us fallitur ⁊ aĩma mea sup̃mat ꝛ
Nunc ergo deprecor te ut demon
stres seruo tuo de excessu hoc. Et
vĩdit ad mea dixit. Audi mea do
ceam te ⁊ dicam tibi de quibꝰ tues
quoniã altissimꝰ reuelauit tibi mi
steria multa. Vidit rectã viam tu
am qm̃ sine intermissione contri
stabaris ꝓ populo tuo et valde
lugebas ꝓpter syon. Hic ergo in
tellectꝰ visiõis que tibi apparuit
ante paululũ. Quã vidisti lugen
tẽ ichoasti cõsolari eam. nunc ãt
iã speciẽ mulieris nõ vides. ſ ap
paruit tibi ciuitas edificari ⁊ qm̃
enarrabat tibi de casu filij sui. Hec
absolucõ ẽ. Hec mulier quã vidi
sti hec est syon: ⁊ quoniã dixit ti
bi quã ⁊ nunc cõspicies ut ciuita
tez edificatam. Et qm̃ dixit tibi qꝛ
sterilis fuit annis triginta: ꝓpter
qđ erant ãm sez triginta quando
non eãt in ea adhuc oblatio ab
lata. Et factum ẽ post ãnos trigin
ta edificauit salomõ ciuitatem ⁊
obtulit oblaciões tunc fuit quã
do peperit sterilis filiuz. Et q̃ tibi
dixit quoniã nutriuit eum cuz la
bore hoc erat habitatio in ihrlm
Et quoniã dixit tibi q̃ filiꝰ meus
veniens in suo thalamo mortuꝰ
essz ⁊ otigisset ei casus hoc erat q̃
facta est ruina ihrusalem. Et ecce
vidisti similitudĩez eiꝰ ⁊ quoniaz
filiũ lugeret incohoasti consolari
eaz ⁊ de hijs q̃ otigerunt hec erãt
tibi aperienda. Et nunc videt altiſ
simꝰ quoniã ex animo contristatꝰ
es ⁊ quoniã ex toto corde pateris
ꝓ ea ostendit tibi daritatẽ glorie
eius ⁊ pulchritudĩem decoris eiꝰ
Propterea em̃ dixi tibi ut mane
res in campo vbi domꝰ nõ est edi
ficata. Sciebam em̃ ego qm̃ altiſ
simꝰ icipiebat tibi oñdere hec. ꝓ
terea dixi tibi ut venires in agruz
vbi nõ est fundamentũ edificij.
Nec em̃ poterat opus edificij ho
minis sustineri in loco vbi incipi
ebatur altissimi ciuitas ostendi.
Tu g̃ noli timẽ neq̃ expaueſcat
cor tuũ ſ ingredẽ ⁊ vide splendorẽ
⁊ magnitudĩez edificij quãtũ ea
pacẽ tibi visu oculoꝝ videẽ ap̃ hec
audies q̃ntũ capit auditꝰ auriũ
tuarũ audire Tu ei btus es ꝑ ml̃
tis ⁊ weatus es apud altissimuz
sicut ⁊ pauci. Nocte autem que ĩ
crastinũ futura est manebis hic
⁊ ostendet tibi altissimꝰ eas visio
nes sup̃moꝝ que faciet altissimꝰ
hijs qui habitant super terraz ⁊

nouissimis diebꝰ. Et dormiui illā
nocte & aliā sicut dixerat mihi:

Et vidi sonium Ca. xi.
& ecce ascendebat de mari aq
la cui erant duodecī ale pēnarum
& capita tria. Et vidi et ecce expā
debat alas suas in onem terrā &
ones venti celi insufflabāt in eaz
& colligebātur. Et vidi & de pēnis
eius nascebant cotrarie penne: &
ipe fiebāt in pennaculis minutis
& modicis. Nā capita eiꝰ erant q
escētia & dimidiū caput erat ma
ius aliozꝝ capitū ꝙ ipsa qescebat
cū eis. Et vidi & ecce aquila vola
uit in pennis suis & regnauit sup
terrā & sup eos qui habitāt i ea.
Et vidi quomā subiecta erant ei
ōnia sub celo & nemo illi cōtradi
cebat neqꝫ vnꝰ de creatura q est su
p terrā. Et vidi & ecce surrexit aq
la sup vngues suos et misit vocē
pennis suis dicēs. Nolite ones sil
vigilare: dormitet vnꝰ qsq; in loco
suo & per tps vigilate Capita aūt
in nouissimo seruent. Et vidi & ec
ce vox nō exibat de capitibꝰ eius
sed de medietate corpis eiꝰ. Et nu
meraui cōtrarias pēnas eius et
ecce ipse erāt octo. Et vidi et ecce
a dextera parte surrexit vna pēna
& regnauit sup onem terrā. Et fa
ctū est cum regret venit ei finis &
non apparuit locus eius & seqns
exurrexit & regnabat. Ipsa mul
tū tenuit tēpꝰ. Et factū est cū reg
naret & veniebat finis eius ut nō
appareret sicut pora & ecce vox emis
sa est illi dicēs. Audi tu que tāto
tpe tenuisti terrā. Hec annūcio
tibi añq; incipias non apparere.
Nemo post te tenebit tēpꝰ tuū ꝙ
nec dimidiū eius. Et leuauit tcia
& tenuit principatum sicut et prio
res & nō apparuit & ipsa. Et sic cō
tingebat ōmbus alis singulatī
principatū gerere & iterum nusq;
cōparere. Et vidi & ecce in tēpore:
seqntes penne erigebātur a dexte
ra parte ut tenerent & ipe principa
tuz & ex his erant q tenebant. ꝙ
tamē statim nō cōparescebāt: nā
& alique ex eis erigebātur. sed ñ
tenebāt principatū. Et vidi post
hec & ecce nō cōparuerūt duode
cim penne & duo pennacula & ni
hil supeāt in corpe aquile ni duo
capita quiescētia & sex pēnacula
Et vidi & ecce sex pennaculis divi
se fūt due & manserūt sub capite
qđ est ad dexterā ptem. Naz qtu
or māserūt in loco suo. Et vidi et
ecce hec subalares cogitabant se
erigere & tenere principatus. Et vi
di & vna erecta est sed statī nō cō
paruit. Et secūde velocius qꝫ prio
res nō cōpuerunt. Et vidi & ecce
due que supauerūt apud semet
ipas cogitabāt & ipe regnare et i
eo cū cogitarent. ecce vnū qescen
tium capitū qđ erat mediū euigi
labat. Hoc em erat duoꝝ capitū
maius. Et vidi quomā opleta fūt
duo capita secū: & ecce conuersū e
caput cū his q cum eo erāt & co
medit duas subalares q cogita
bant regnare. Hoc aūt caput p
cōterruit ones terrā & dñabatur
in ea his qui habitant terram
cum labore multo & potentatū te
nuit orbis terraruz super omnes
alas que fuerunt Et vidi post hec
& ecce mediū caput subito ñ opa
ruit & hꝰ sic ale Supauerūt āt duo

capita que ⁊ ip̄a similit̄ regnaue
rūt sup terram ⁊ sup eos q̄ habi
tant ī ea. Et vidi ⁊ ecce deuoāuit
caput a dextera pte illud quod a
leua. Et audiui vocē dicentem m̄.
Conspice cōtra te ⁊ considera qd̄
vides. Et vidi ⁊ ecce sicut leo con
citatus de silua rugiēs ⁊ vidi quo
niaz emittebat vocē hominis ad
aquilaz. Et dixit dicens. Audi tu:
⁊ loquar ad te ⁊ dicit altissimus
tibi. Nonne tu es qui supasti de q̄
tuor am̄alibus que fecerā regna
re in seculo meo ⁊ ut per eos veni
ret finis temporū eorū. Et quar
tus veniēs deuicit ōnia am̄alia q̄
transierūt ⁊ potētatu tenuit secu
lum cū tremore multo ⁊ ōnē orbē
cum labore pessimo ⁊ inhabitauit
tot temporib⁹ orbem terrarū cum
dolo. Et iudicasti terrā non cuz ve
ritate. Tribulasti enī mā fuetos
⁊ lesisti quiescētes ⁊ dilexisti mē
daces ⁊ destruxisti habitaciones
eorū qui fructificabāt ⁊ humilia
sti muros eorū q̄ te non nocuerūt
Et ascendit ꝯtumelia tua ad altis
simū ⁊ supbia tua ad fortem. Et re
spexit altissim⁹ supba tempa ⁊ ec
ce finita sunt ⁊ scelera eius ꝯpleta
sunt. Propterea non appareas tu
aq̄la ⁊ ale tue horribiles ⁊ penna
cula tua pessima ⁊ capita tua ma
ligna ⁊ vngues tui pessimi ⁊ ōne
corp⁹ tuum vanū vti refrigeretur
omnis terra ⁊ reuertatur libeāta
de tua vi ⁊ speret iudicium ⁊ mise
ricordiā ei⁹ q̄ fecit eaz. Ca. xij.

Et factum est dum loq̄retur
leo verba hec ad aquilā ⁊ vi
di ⁊ ecce ꝙ supauerat caput ⁊ nō
cōparuerunt quatuor ale ille que
ad eum transierūt ⁊ erecte sūt ut
regnarent ⁊ erat regnū eoꝝ exile
⁊ tumultu plenum. Et vidi ⁊ ecce
ipsa nō apparebāt ⁊ ōne corpus
aquile incendebatur ⁊ expauesce
bat terra valde. Et ego a tumultu
⁊ excessu mentis ⁊ a magno tīore
vigilaui ⁊ dixi spūi meo. Ecce tu p̄
stitisti mihi hoc in eo ꝙ scrutaris
vias altissimi. Ecce adhuc fatiga
tus sum am̄o ⁊ spū meo inualid⁹
sum valde ⁊ nec modica est ī me
virtus a multo timore q̄ expaui
nocte hac. Nunc ergo orabo altis
simū ut me cōfortet vsqz in finem
Et dixi. Dn̄ator dn̄e si inueni grāci
az ante oculos tuos ⁊ si iustifica
tus sū ante te pre multis ⁊ si certe
ascendit deprecacō mea an̄ faciez
tuam: ꝯforta me ⁊ oñde seruo tuo
mihi interp̄tacōez ⁊ distinctōem
visus horribil' hui⁹ ut plenissime
consoleris am̄az meā. Dignū em̄
me habuisti oñdere mihi tēporuz
nouissima. Et dixit ad me. Hec ē
interp̄tacō visiōis hui⁹. Aquilaz
quā vidisti ascendentem de mari
hoc est regnū qd̄ visū est in visio
ne danieli frī tuo. Sed nō est illi
interpretatū: qm̄ ego nunc tibi ī
terpretor. Ecce dies veniūt ⁊ exur
get regnuz sup terrā ⁊ erit timor
acrior ōnium r̄gnoꝝ que fuerūt
ante eū. Regnabūt autez in ea re
ges duodecī vn⁹ post vnū. Nā se
cūd⁹ incipiet regnare ⁊ ipse tēbit
ampli⁹ tēp⁹ pre duodecī. Hec est
interp̄tatio duodecī alarū quas
vidisti. Et quā audisti vocez que
locuta est nō de capitib⁹ ei⁹ exeun
tē. ꝫ de medio corpore eius hec est
interp̄tatio. Qm̄ post temp⁹ regni

illius nascētur cōtentiōes nō mo
dice: ⁊ ꝑiditabit ut cadat ⁊ nō ca
det tūc. sed iterū constituet in suū
iniciū Et quoniā vidisti sb̄alares
octo coherentes alis ei⁹ hec est in
terp̄tatio. Exurgēt in ipso octo re
ges quorū erūt tempora leuia et
anni citati ⁊ duo quidē ex ip̄is ꝑi
ent. Appropinquāte autē tp̄e me
dio quatuor seruabūtur ī tp̄e cuꝫ
incipiet appropinq̄re tēp⁹ ei⁹ ut fi
niatur. Due vero in finē seruabū
tur. Et quoniā vidisti tria capita
quiescentia: hec est interp̄tatio.
In nouissimis ei⁹ suscitabit altis
sim⁹ tria regna: ⁊ reuocabit in ea
multa ⁊ dn̄abuntur terrā ⁊ q̄ ha
bitant in ea cū labore multo super
ōnes qui fuerūt an̄ hos. Propter
hoc ip̄i vocati sūt capita aq̄le. Isti
em̄ erūt qui recapitulabūt impi
etates eius ⁊ qui ꝑficient nouissi
ma ei⁹. Et quoniaꝫ vidisti caput
maius nō apparens: hec est inter
p̄tatio ei⁹ Quoniā vn⁹ ex eis sup
lectū suū morietur ⁊ tn̄ cū tormen
tis. Nam duo qui ꝑseuerauerint
gladi⁹ eos comedet Vni⁹ em̄ gla
dius comedet q̄ cū eo sed tamē h̄
gladio in nouissimis cadet. Et q̄
niā vidisti duas sb̄alares traiciē
tes sup caput qd̄ est ī dextera par
te: hec est interp̄tatio. Hij sūt q̄s
conseruauit altissim⁹ in finez suū
hoc est regnū exile ⁊ turbacōnis
plenū. Sicut vidisti et leonē quē
vidisti de silua euigilantē ⁊ rugiē
tem ⁊ loquētem ad aq̄lam ⁊ argu
entē eaꝫ. ⁊ iniusticias ip̄i⁹ ꝑ ōnes
sermōes eius sicut audisti: hic ē
vētus quē seruauit altissim⁹ in fi
nem ad eos ⁊ impietates ip̄oruꝫ:

arguet illos ⁊ incuciet corā ip̄is
cerpciōes eorū. Statuet em̄ eos ī
iudiciū viuos ⁊ erit cum arguet
eos tunc corripiet eos. Nā residu
um ꝓpl̄m meū liberabit cū miseia
qui saluati sūt sup fines meos: et
iocūdabit eos quoadusqꝫ veniet
finis dies iudicij de quo locutus
sū tibi ab inicio. Hoc sōnium qd̄
vidisti ⁊ hee interp̄tationes. Tu
ergo solus dign⁹ fuisti scire altis
simi secretū hoc Scribe ergo ōnia
ista ī libro que vidisti ⁊ pone ea
in loco abscōdito ⁊ docebis ea sa
piētes de populo tuo quoꝝ corda
scis posse capere ⁊ seruare secreta
hec Tu āt adhuc sustine h̄ alios
dies septē ut tibi on̄datur q̄cq̄d
visū fuerit altissimo on̄dere tibi.
Et ꝓfect⁹ est a me. Et factū est cuꝫ
audisset ōnis popul⁹ quoniā per
transierūt septē dies ⁊ ego nō fu
issem reuersus in cītatē ⁊ ꝯgrega
uit se ōnis a mīmo vsqꝫ ad maxi
mū ⁊ venit ad me ⁊ dixerūt m̄ di
cētes Quid peccauim⁹ tibi ⁊ q̄d ī
iuste egim⁹ in te qm̄ derelinquēs
nos sedisti in loco hoc. Tu eī no
bis supes solus ex ōnib⁹ popul̄
sicut botrus de vinea ⁊ sicut lucer
na in loco obscuro ⁊ sic port⁹ ⁊ na
uis saluata a tēpestate. Aut n̄ suf
ficiūt nob̄ mala q̄ ꝯtigūt. Si g̊ tu
nos dereliq̄ris qn̄to nob̄ erat me
lius si eēmus succensi ⁊ nos cum
incendio syon. Nec enim nos me
liores sum⁹ eorum qui ibi mortui
sūt. Et plorauerunt voce magna
Et rn̄di ad eos ⁊ dixi. Confide isrl̄
⁊ noli tristari tu dom⁹ iacob. Est
enim memoria vestri coraꝫ altissi
mo et fortis nō est oblitus vestri

in tēptacōne. Ego enim nō dereli
qui vos neq; excessi a vobis. ꝫ veī
in hunc locum ut depcarer ꝑ deso
lacōne syon: ut quererez miseicor
diaz ꝑ humilitate sāctificacōis ve
stre. Et nunc ite vnusquisq; vr̄m
in domū suaz ⁊ ego veniaz ad vos
post dies istos. Et ꝓfectus est po
pul⁹ sicut dixi ei in cītatez. Ego au
tez sedi in campo septē dieb⁹ sicut
mihi mādauit ⁊ māducabaz de
florib⁹ solūmodo agri. de herb̄ fa
cta est esca mihi in dieb⁹ illis.

Et factū est Ca. xiij.
post dies septē et somniaui
somnū nocte. Et ecce de mari vēt⁹
exurgebat ut ꝯturbaret ōnes flu
ct⁹ eius. Et vidi ⁊ ecce ꝯualescebat
ille homo cum milibus celi ⁊ vbi
vultū suū vertebat ut ꝯsideraret
tremebant ōnia que sub eo vide
bant̄ ⁊ vbicūq; exibat vox de ore
ei⁹ ardescebāt ōnes q̄ audiebant
voces ei⁹ sicut quiescit terra qn̄ sē
serit ignez. Et vidi post hec ⁊ ecce
cōgregabat̄ multitudo hoīm quo
rū non erat nūer⁹ de q̄tuor ventis
celi ut debellarent hoīez q̄ ascēde
rat de mari. Et vidi ⁊ ecce sibimet
ip si sculpserat montē magnū et
volauit sup eū. Ego autez q̄siui vi
dere regiōez vel locū vn̄ sculpt⁹ es
set mōs ⁊ nō potui. Et post hec vi
di ⁊ ecce oēs q̄ ꝯgregati sūt ad eū
ut expugnarēt eū timebāt valde
tn̄ audebāt pugnare. Et ecce ut vi
dit impetū multitudīs veniētis n̄
leuauit manū suā neq; frameā te
nebat. neq; aliqd̄ vas bellicosū n̄
solūmō ut vidi. quoniā emisit de
ore suo sic̄ flatū ignis ⁊ de labijs
ei⁹ spūs flāme. ⁊ de līgua ei⁹ emit
tebat scintillas ⁊ tēpestates ⁊ cō
mixta sūt omnia simul hic flatus
ignis ⁊ spūs flāme. ⁊ multitudo
tempestatis ⁊ cōcidit sup multitu
dīem in impetu q̄ ꝑata erat pug̃
re et succendit ōnes: ut subito n̄l
videret̄ de innūerabili multitudīe
nisi solūmō puluis ⁊ fumi odor. Et
vidi ⁊ extimui. Et post hec vidi ip
sū hoīem descendētez de mōte ⁊ vo
cantē ad se multitudīez aliā paci
ficā: ⁊ accedebat ad eū vult⁹ hoīz
multoꝝ quorūdaz gaudētiū. quo
rūdā tristātiū. aliqui vero alliga
ti. aliqui adducētes ex eis q̄ offe
rebant̄. Et egrotaui a multitudīe
pauoris ⁊ expgefact⁹ sū ⁊ dixi Tu
ab inicō demōstr̄sti seruo tuo mi
rabilia hec ⁊ dignū me habuisti
ut suscipes deprecacōnem meā et
nunc demonstra mihi adhuc int̄
ꝑtacōem sōnij hui⁹ Sicut enī exi
stimo in sēsu meo ve qui derelicti
fuerūt in dieb⁹ illis. Et multo pl⁹
ve hijs q̄ nō sūt derelicti. Qui enī
non sūt derelicti tristes erāt. Intel
ligo nūc que sūt reposita in nouis
simis dieb⁹ et occurrent eis. ꝫ et
hijs qui derelicti sūt. Propt̄ hoc
venerūt eī in pericula magna ⁊ ne
cessitates mltas sicut oñdunt sō
nia hec. Attamē facili⁹ est ꝑiditā
tē venire in hūc q̄ ꝑtrāsire sicut
nubem a seculo ⁊ nūc videre q̄ cō
tingūt in nouissimo. Et rn̄dit ad
me ⁊ dixit. Et visionis interp̄taci
onez dicā tibi ⁊ de quib⁹ locut⁹ es
adaperiā tibi. Quoniā de hijs di
xisti qui derelicti sūt hec ē interpre
tacō. Qui aufert ꝑiculū illo tēpo ē
hic se custodiuit. Qui in ꝑiculo ī
ciderūt hij sūt qui habēt opera et

fidem ad fortissimū. Scito ergo q̄
niā magis beatificati sūt qui dere
licti sup eos qui mortui sūt. Hec i
terp̄tacōes visionis Quia vidisti
virū ascēdentē de corde maris ipse
est quē cōseruat altissim⁹ multis
tpib⁹ q̄ p semetipsū liberabit cre
aturā suā ⁊ ipse disponet q̄ dereli
cti sunt. Et quoniaz vidisti de ore
eius exire ut spm̄ ⁊ ignem ⁊ tēpe
statē ⁊ qm̄ nō tenebat frameam
neqz vas bellicosū. corrupit enim
impetus ei⁹ multitudinez q̄ vene
rat expugnare euz: hec est interp̄ta
tio. Ecce dies veniūt quādo incipi
et altissim⁹ liberare eos q̄ sup ter
rā sunt ⁊ veniet in excessu mentis
sup eos qui inhabitant terram.
Et alij alios cogitabūt debellare:
ciuitas ciuitatē ⁊ locus locū ⁊ gēs
aduersus gentez ⁊ regnū aduer
sus regnū. Et erit cū fiēt hec ⁊ con
tingent signa q̄ ante oñdi tibi ⁊
tunc reuelabitur fili⁹ me⁹ quē vi
disti ut virū ascendētē. Et erit qñ
audierint ōnes gentes vocē eius
⁊ derelinquet vn⁹ quisqz ī regiōe
sua bellū suū qđ habēt ad alteru
trū ⁊ colligetur in vnū multitudo
innūerabilis sicut volentes veni
re ⁊ expugnare eum. Ipse autez sta
bit sup cacumen mōtis syon. Sy
on autē veniet ⁊ oñdetur ōnibus
pata ⁊ edificata sicut vidisti mō
tez sculpi sine manib⁹. Ipse autē
fili⁹ meus arguet q̄ adinuenerūt
gentes impietates eoꝝ has que
tēpestati appropinquauerūt ꝓpter
mala cogitamēta eorū ⁊ cruciamē
ta quib⁹ incipiēt cruciari q̄ assimi
late sunt flāme ⁊ pdet eos sine la
bore p legē q̄ igni assimilata ē. Et

qm̄ vidisti eū colligētē ad se aliā
multitudinē pacificā: hec sūt decē
trib⁹ que captiue facte sunt de ter
ra sua in dieb⁹ osee r̄gis quē cap
tiuū duxit salmanasar rex assirio
rū ⁊ transtulit eos trās flumen
⁊ translati sunt in terrā aliā. Ipi
autē sibi dederūt cōsilium hoc ut
derelinquerent multitudinē gēti
um ⁊ pficiscerentur in vlteriorem
regionē vbi nunq̄ inhabitauit
gen⁹ hūanū vel ibi obsuaē legit
tima sua que nō fuerāt seruātes
in regione sua. Per introitus aūt
angustos flumīs eufraten intro
ierūt. Fecit em̄ eis tunc altissim⁹
signa ⁊ statuit venas flumīs vs
qz quo transirent. Per eā enī r̄gi
onem erat via multa itineris an
ni vni⁹ ⁊ dimidij nā regio illa vo
catur arsareth. Tūc inhitauerūt
ibi vsqz in nouissimo tpe ⁊ nunc
iterꝝ cū ceperint venire iterꝝ altissi
m⁹ statuet venas fluminis ut pos
sint trāsire: ꝓpter hec vidisti mul
titudīez cū pace. Sz ⁊ qui derelicti
sunt de populo tuo hij sunt q̄ īue
niūtur intra terminū meū. Factū
erit ergo quādo incipiet pdē mlt
titudinē eaꝝ que collecte sunt gē
tes ptegz eos q̄ supauerūt ꝓplm ⁊
tūc oñdet eis multa plurima por
tēta. Et dixi ego. Dñator dñe hoc
mihi oñde ꝓpter qđ vidi virū as
cēdentē de corde maris. Et dixit m̄.
Sicut nō potes hec vel scrutari vel
scire que sūt in pfundo maris: sic
non poterit quisqz sup terrā vide
re filiuz meū vel eos qui cū eo sūt
n̄ in tpe diei. Hec ē interp̄tacō sō
nij qđ vidisti ⁊ ꝓpt qđ illūinat⁹ es
ꝑ sol⁹. Dereliq̄sti eī tuam ⁊ circa

meaz vacasti legez ⁊ quesisti. Vi
tam enī tuaz disposuisti in sapien
cia ⁊ sensum tuū vocasti matrem
Et ꝓpter hoc ostendi tibi merces
apud altissimū. Erit enim pt⁹ ali
os tres dies ad te alia loquar: et
exponā tibi grauia et mirabilia.
Et ꝓfect⁹ sum ⁊ trāsij in campum
multū glorificās ⁊ laudans altis
simū de mirabilib⁹ que ꝑ tēp⁹ fa
ciebat ⁊ quoniā gubnat ipsuz ⁊
que sūt in tēporib⁹ illata. Et sedi
ibi trib⁹ dieb⁹. Ca. xiiij.

Et factum est tercō die ⁊ ego
sedebam sup quercu. Et ecce
vox exiuit contra me de rubo ⁊ dix
it. Esdra esdra. Et dixi. Ecce ego
dn̄e. Et surrexi sup pedes meos. Et
dixit ad me Reuelās reuelat⁹ suz
super rubū ⁊ locutus sum moysi
quando ꝓplus me⁹ seruiebat in
egipto ⁊ misi eū ⁊ eduxi populuz
meū de egipto ⁊ adduxi eū super
mōtē syna: ⁊ detinebā eū ap⁹ me
diebz multis ⁊ enarraui ei mira
bilia multa ⁊ ostēdi ei tēporz secre
ta ⁊ finē ⁊ precepi ei dicēs. Hec in
palaz facies verba ⁊ hec abscon
des Et nūc tibi dico signa q̄ demō
straui ⁊ sōnia que vidisti ⁊ inter
pretacōes q̄s tu vidisti in corde
tuo repone ea Tu eī recipieris ab
ōnibz cōuerteris residu⁹ cū consi
lio meo ⁊ cū similibz tuis vsque q̄
finiant̄ tpa. Quoniā seculū perdi
dit iuuentutē suā ⁊ tpa appropin
quāt senescē. Duodecī enī parti
bz diuisū est seculū ⁊ trāsierūt ei⁹
decima ⁊ dimidiū decime ꝑtis sup
sunt autē eius post mediū decime
ꝑtis. Nūc ergo dispone domū tu
am ⁊ corripe populū tuū ⁊ ꝯsolaē

hūiles eorū ⁊ renuntia iā corrup
tele ⁊ dimitte abs te mōrles cogi
taciōes ⁊ ꝓice abs te pondera hu
mana ⁊ exue te iā infirmā naturā
⁊ repone in vnaz ꝑtē molestissiā ti
bi cogitamēta ⁊ festina transmig̃
re a tēporibz hijs. Que eī vidisti
nūc ꝯtigisse mala iterz horū deteri
ora faciēt. Q̄ntum enī inualidū fi
et seculū a senectute tātū multipli
cabūtur sup inhītantes mala. ꝓ
longauit enī se magis veritas et
appropinq̄uit mēdaciū. Jam enī
festinat venire quā vidisti visio
nē. Et rn̄di ⁊ dixi corā te domine.
Ecce enim ego abibo sicut p̄cepisti
m̄ ⁊ corripiā presētē populū. Qui
autē iterz nati fuerint q̄s ꝯmoue
bit. Positū ē ergo seculū in tene
bris ⁊ qui inhītant in eo sine lui
ne. Quoniā lex tua incēsa est ꝓpt̄
q⁹ nemo scit que a te facta sunt
vel que incipiēt opeā. Si enim in
ueni in te g̃ciā immitte in me spi
ritū sanctū ⁊ scribaz oē q⁹ factuz
est in seculo ab inicio q̄ erāt in le
ge tua scripta: ut possint hoīes in
uenire semitā ⁊ qui voluerīt viuē
in nouissimis viuāt. Et rn̄dit ad
me ⁊ dixit. Vadens ꝯgrega ꝓplm
⁊ dices ad eos ut nō querant te
diebz q̄draginta. Tu aūt p̄para
tibi buxos multos et accipe tecū
sareā dabriaz. selemiaz. echanū.
⁊ asiel. qn̄qz hos qui pati sūt ad
scribēduz velociter. Et venies huc
⁊ ego accendaz in corde tuo lucer
nā intellcūs q̄ nō extinguet̄ quo
adusqz finiant̄ q̄ incipies scribe
re. Et tunc perfectis quedā palaz
facies q̄dam sapiētib⁹ absconse
trades. In crastinū enī hac hora

CCLX

incipies scribere. Et p̄fect⁹ fui sic m̄
p̄cepit a ꝯgregaui oēm populū
a dixi. Audi isrl verba hec. Pere
grinati sūt p̄res nostri ab imcio i
egipto a liberati sūt inde: a accepe
runt legē vite quā nō custodierūt
quam a vos post eos transgressi
estis a data est vobis terra i sor
tē a terra syon a p̄res vestri a vos
iniq̄tatē fecistis a nō seruastis vi
as q̄s p̄cepit vobis altissim⁹ a in
st⁹ index cū sit: abstulit a vobis i
tpe q̄ donauerat. Et nūc vos h̄
estis a fratres vī introitū vestrū
sunt. Si ergo impaueritis sensui
vro a erudieritis cor vestrū viui
cō seruati etitis a post mortē miaz
ꝯsequemini. Judiciū ei post mor
tē veniet q̄n iterꝫ tuiuiscem⁹ a tūc
iusto rū noia parebūt a impio rū
facta oīdēdūtur. Ad me igit nemo
accedat nūc neq̄ req̄rat me vsq̄
dies quadraginta. Et accepi qui
q̄ viros fic mādauit mihi et p̄fe
ctus sum⁹ in campū a mānsim⁹ ibi. Et
fact⁹ fui in crastinū a ecce vox vo ca
uit me dicēs. Esdra aperi os tuuz
a bite quo te potauēo Et apui os
meū a ecce calix plen⁹ porrigebat
mihi. Hoc erat plenū sicut aqua
color autē eius ut ignis fimil. Et
accepi a bibi a in eo cū bibissem
cor meū cruciabat intellectu a in
pect⁹ meū increscebat sapientia.
Nā spūs me⁹ ꝯseruabatur memo
ria. Et aptū ē os meū a nō ē dau
sum amplī⁹. Altissim⁹ dedit intel
lectū q̄q̄ viris a scripserunt que
dicebant exc̄ssiones noctis q̄s nō
sciebant. Nocte autem mādduca
bāt panē. ego autē p diē loq̄bar
a p noctē nō tacebaz. Scripti sunt
āūt p quadraginta dies libri bu
cētiquatuor. Et factū est cū ꝯpleuis
sent quadraginta dies locutus ē
altissim⁹ dicēs. Priora q̄ scripsisti
in palaz pone a legāt digni et in
digni. nouissimos autē leptuagi
ta ꝯseruabis: ut tradas eos sapiē
tib⁹ de populo tuo In hijs em̄ est
vena intellect⁹ a sapiētie fons a
scientie flumē. Et feci sic. Ca. xv.

Ecce loqre in aures plebis mee
fmōes ꝓphecie quos immi
sero in os tuū dicit dñs a facut i
carta scribantur: qm̄ fideles a veri
sūt. Ne timeas a cogitacōnib⁹ ad
uersū te nec turbēt te incredulita
tes dicētiuz: quoniā omis incredu
lus in incredulitate sua morietur
Ecce ego induco dicit dñs super
orbē terrarū mala. gladiū a famē
a mortē a interitū: ꝓpter q̄ sūper
polluit iniq̄tas ōnē terrā a adim
pleta sunt op a nociua illoz Pro
pterea dicit dñs. Jā nō silebo de i
pietatib⁹ eoz q̄ irreligiose agūt:
nec sustinebo in hijs q̄ inique exer
cēt. Ecce sanguis innoxius a iust⁹
clamat ad me a aīe iustorū cla
māt p̄seuerant. Vindicās vindi
cabo illos dicit dñs: et accipiam
ōnem sāguinē innoxiū ex illis ad
me. Ecce populus me⁹ q̄si grex ad
occisionez ducet: iam nō patiar il
lū habitare in terra egipti. s̄ edu
cā eū in manu potēti a brachio ex
celso. Et percutiam plaga sicut p̄
us a corrumpam omnem terraz
eius. Lugebit egiptus et funda
menta eius: plaga vertetur a ca
stigacōne quas inducet ei deus.
Lugebunt cultores operātes ter
ram quoniā deficiēt semina eoz

ab vredine ⁊ grādine ⁊ a fidere
terribili. Ve seculo ⁊ q̄ habitant
in eo q̄ appropinq̄uit gladi⁹ ⁊ cō
tritio eoꝝ: ⁊ exurget gens sup gē
tē ad pugnā ⁊ rūphea in manibꝫ
eoꝝ. Erit enī in cōstabilitio homi
nib⁹ ⁊ alij alijs inualescentes nō
curabūt regē suum ⁊ p̄ncipes vic
gestorū suoꝝ in potētia sua. Con
cupiscꝫ enī homo in ciuitatē ire ⁊
non poterit. Propter sup biā enī
eoꝝ ciuitates turbabūtur. dom⁹
exterentur. hoīes metuēt. Nō mi
serebit homo ꝓximū suū ad irritū
faciendū domos eoꝝ in gladiuꝫ
ad diripiendas sb̄stantias eorū
ꝓpter famē panis ⁊ tribulacōnē
multā. Ecce ego cōuoco dicit deus
ōnes reges terre ad me verendū
q̄ sunt ab oriēte et ab austro. ab
euro ⁊ a libano ad ꝯuertēdos ī se
⁊ reddere q̄ dederūt illis. Sicut faci
unt vsq̄ hodie electis meis sic fa
ciā ⁊ reddā in sinu eorū. Hec dic̄
dn̄s deus. Nō parcet dextera mea
sup pctōres: nec cessabit rūphea
sup effundētes sāguinē innocuū
sup terrā. Exijt ignis ab ira eius:
⁊ deuorauit fūdamēta terre ⁊ pec
catores quasi stramē incensū. Ve
eis q̄ peccant ⁊ nō obseruāt man
data mea dicit dn̄s. Nō parcā ill̄
discedite filij a ptāte: nolite cōta
minare sc̄ificacōeꝫ meā: qm̄ nouit
dn̄s oēs qui delinquūt in illum.
Proptēa tradidit eos ī mortē et ī
occisionē. Jam enī venerūt super
orbē terraruꝫ mala ⁊ manebitis ī
illis. Nō enī liberabit vos de⁹ ꝓpt̄
q8 peccastis ī eū. Ecce visio horribi
lis ⁊ facies illi⁹ ab oriēte. Et exiēt
nacōes draconū arabum in curri

b⁹ multis: ⁊ sicut flatus eoꝝ nūc
r⁹ fertur sup terrā: ut iā timeant ⁊
trepidēt ōnes qui illos audient
carmonij īsanientes ī ira et exiēt
ut apri de silua. ⁊ aduenient ī vir
tute magna ⁊ ꝯstabūt in pugnā
cū illis ⁊ vastabūt porciōeꝫ terre
assyrioꝝ. Et pt⁹ hec supualescent
dracones natiuitatis sue memo
res ⁊ ꝯuertēt se ꝯspirātes in v̄tute
magna ad persequēdos eos. Isti
turbabunt ⁊ silebunt in v̄tute illo
rū ⁊ ꝯuertēt pedes suos in fugaꝫ:
⁊ a territorio assyriorū subsessor
obsedebit eos ⁊ cōsumet vnū ex
ill̄ ⁊ erit timor ⁊ tremor in exerci
tu illoꝝ ⁊ cōtentio in reges ipsoꝝ
Ecce nubes ab oriente ⁊ a septen
triōe vsq̄ meridianū ⁊ facies ea
rū horrida valde plena ire ⁊ ꝓcel
le. Et collidēt se īuicem ⁊ collidēt
syd⁹ copiosū sup terrā ⁊ syd⁹ illo
rum. Et erit sāguis a gladio vsq̄
ad ventrē: ⁊ fim⁹ hoīs vsq̄ ad sb̄
stramē cameli. Et erit timor ⁊ tre
mor multus sup terrā ⁊ horrebūt
q̄ videbūt iram illaꝫ ⁊ tremor ap
p̄hendet illos. Et post hec moue
būtur nymbi copiosi a meridia
no ⁊ septētrione ⁊ portio alia ab
occidēte. Et superinualescēt venti
ab oriēte ⁊ reducēt eaꝫ ⁊ nubem
quā suscitauit ī ira ⁊ syd⁹ ad faci
endaꝫ exterritacōem ad oriētalē
ventū ⁊ occidētem violabit̄. Et ex
altabūtur nubes magne et vali
de plene ire ⁊ sydus ut exterreāt
ōnem terrā ⁊ inhītantes eaꝫ ⁊ in
fundēt sup ōnem locū altū ⁊ emi
nētem syd⁹ terribile. ignē ⁊ gran
dinem ⁊ rūpheas volantes ⁊ aq̄s
multas ut eciā impleantur ōnes

cāpi ⁊ oēs riui pleitudine aq̄rum
multaꝝ. Et demoliēt cītates ⁊ mu
ros ⁊ mōtes colles ⁊ ligna siluaꝝ
⁊ fenū p̄toꝝ ⁊ frumēta eoꝝ. Et trā
sibūt ɔstātes vsq̄ babilōez ⁊ ex
terrēt eā: ɔueniēt ad ip̄az ⁊ circui
būt eā ⁊ effūdēt sydꝰ ⁊ oēz irā sup
eā. Et sb̄ibit puluis et fumꝰ vsq̄
in celū ⁊ oēs in circuitu lugebunt
eā: ⁊ q̄ sb̄ ea remāserint seruient
hijs q̄ exterruerēt. Et tu asia ɔcors
in spē babilōis ⁊ gl̄ia p̄sōe eius:
ve tibi miseā ꝓpt̄ qd̄ assimilasti ei
⁊ ornasti filias tuas in fornicacō
ne ad placēdū ⁊ gloriādū ī ama
toribꝰ tuis q̄ tecū cupierūt sēp for
nicari. O dibilē imitata es ī oībꝰ o
pibz eiꝰ ⁊ ī adiuētiōibꝰ eiꝰ ꝓptēa
dic̄ deꝰ. Immittā tibi mala vidui
tatē pauptatē ⁊ famē ⁊ gladiū ⁊
pestē ad deuastādas domos tuas
a violacōe ⁊ morte ⁊ gloria virtu
tis tue. Sic̄ flos siccabit̄ cū exurgz
ardor q̄ emissus ē sup te: infirmeris
ut paupcula plagata et castiga
ta a mulieribꝰ ut nō possint te sus
cipe potētes ⁊ amatoēs. Nunq̄d
ego sic zelabo te dicit dn̄s nisi oc
cidisses elcōs meos in ōni tpe ex
altās pcussiōez manuū ⁊ dicēs su
p mortē eorū cū iebriata eēs exor
na speciē vultꝰ tui. Merces forni
cacōis tue in sinu tuo ꝓpt̄ hoc red
dicōez accipies. Sic̄ facis electis
meis dicit dn̄s. sic faciet tibi deꝰ
⁊ tradet te in malū. Et nati tui fa
me interiēt ⁊ tu rūphea cades ⁊ ci
uitates tue ɔterentur ⁊ oēs tui in
cāpo gladio cadēt. Et q̄ sunt ī mō
tibꝰ fame pibūt et māducabunt
carnes suas ⁊ sāguinē bibēt a fa
me panis ⁊ siti aq̄. Infelix per ma
ria venies ⁊ rursuz accipies mala
Et in trāsitu allidēt ciuitatē ocōsā
⁊ exterrēt aliquā porcōem terre ⁊
partē glorie tue exterminabunt
rursū reuertētes ɔuersā. Et demo
lita eris illis ꝓ stipula ⁊ ipsa erūt
tibi ignis ⁊ deuoābūt te ⁊ cītates
tuas terrā tuā ⁊ mōtes tuos: oēs
siluas tuas ⁊ lignū fructiferꝫ igni
ɔburēt. Filios tuos captiuos du
cēt ⁊ censū tuū in p̄dā hēbunt: et
gloriā faciei tue exterminabūt.

Ve tibi babilon ⁊ Ca. xvi.
asya: ve tibi egipte et syria.
Precīgite vos saccis ⁊ cilicijs et
plangite filios vr̄os ⁊ dolete qm̄
appropinq̄uit ɔtritio vr̄a. Immis
sus est vobis gladiꝰ ⁊ quis ē qui
aūtat illū. Immissus ē in vob̄ ig
nis ⁊ q̄s est q̄ extinguat illū. Im
missa sūt vob̄ mala ⁊ q̄s est q̄ re
pellat ea. Nūquid repellet aliq̄s
leonē esurientē in silua aut extin
guet ignem in stipula mox quā
do ceperit ardere. Nunq̄d repellet
aliquis sagittaz a sagittario for
ti missaz. Dn̄s fortis immittit ma
la ⁊ quis est qui repellat ea. Exijt
ignis ex iracūdia eius ⁊ quis est
qui extinguat eum. Choruscabit
⁊ quis non timebit. Tonabit ⁊
quis nō pauebit. Dominus cō
minabitur ⁊ q̄s nō funditus ɔte
ret̄ a facie ipsiꝰ. Terra tremuit ⁊
fūdamenta eiꝰ mare fluctuat de ꝓ
fūdo ⁊ fluctꝰ eiꝰ disturbabūtur ⁊
pisces eiꝰ. a facie dn̄i ⁊ a gl̄ia v̄tu
tis eiꝰ: qm̄ fortis dextera eius q̄ ar
cuz tēdit: sagitte eiꝰ acute q̄ ab ip
so mittūt̄ n̄ deficiēt cū ceperīt mit
ti ī fines t̄re. Ecce mittūtur mala ⁊
n̄ reuertētur donec veniāt sup t̄rā

Ignis succēditur ⁊ nō extinguet̄
donec cōsumat fundamēta terre.
Quēadmod̄ nō redit sagitta mis
sa a valido sagittario: sicut nō re
uertētur mala q̄ missa fuerint in
t̄raz. Ve mihi. ve mihi. Quis me
liberabit in illis dieb⁹. Iniciū do
lorūz ⁊ multi gemitus. inicium fa
mis ⁊ multi interitus. iniciū bello
rum ⁊ formidabūt potestates. ini
ciū malorz ⁊ trepidabūt ōnes In
hijs quid faciaz cū venerint ma
la. Ecce fames ⁊ plaga ⁊ tribula
cō et āgustia missa sūt flagella ī
emēdacōe ⁊ in hijs ōnib⁹ se n̄ cō
uertēt ab iniquitatib⁹ suis: neqz
flagellorz memores erūt semper.
Ecce erit ānone vilitas sup terrā
sic ut putent sibi eē directā pacē:
⁊ tūc germinabūt mala sup terrā
gladi⁹ fames ⁊ mag̃ cōfusio. A
fame eī plurimi q̄ inhītant terrā
interient ⁊ gladi⁹ pdet ceteros q̄
supauerint a fame ⁊ mortui sicut
stercora ꝓicientur ⁊ nō erit q̄ ꝯso
letur eos. Derelinq̄tur enī terra de
serta ⁊ ciuitates ei⁹ deicient̄. Non
derelinq̄tur qui colat terraz ⁊ qui
seminet eā. Ligna dabūt fruct⁹
⁊ q̄s vindemiabit illa. Vua ma
tura fiet ⁊ q̄s calcabit illaz. Erit
enī locis magna desertio Cupiet
enim hō hominē videre vel vocem
ei⁹ audire. Relinq̄ntur enī de ciui
tate decē ⁊ duo de agro qui abscō
derint se in densis nemorib⁹ ⁊ scis
suris petr̄rū: quēadmodū derelin
quūtur in oliueto ⁊ singulis arbo
ribus tres aut quatuor oliue aut
sicut in vinea vindemiata racemi
relīquūtur ab hijs q̄ diligēter vi
neaz scrutant̄: sic relinquētur ī di
eb⁹ illis tres aut q̄tuor scrutātib⁹
domos eorz in rūphea. Et relinq̄t̄
terra deserta ⁊ agri ei⁹ īueterabūt
⁊ vie ei⁹ ⁊ ōnes semite eius germi
nabunt spinas eo q̄ nō transiēt
hoīes per eam. Lugebūt virgines
nō habētes spōsos. lugebunt mu
lieres nō habētes viros. lugebūt
filie earū non hn̄tes adiutorium
spōsi earum. In bello ꝯsumētur ⁊
viri earū in fame exterent̄. Audi
te vero ista ⁊ cognoscite ea serui
domini. Ecce verbū dn̄i excipite il
lud ne dijs credatis de q̄bus dic̄
dn̄s. Ecce appropinquāt mala et
nō tardāt Quēadmodū pregnās
cū parit ī nono mense filiū suum
appropīquante hora partus eius
an̄ hoās duas vel tres dolores cir
cueunt ventrez eius ⁊ ꝓdeunte īfā
te de ventre nō tardabūt vno pū
cto: sic nō morabūtur mala ad ꝓ
deundū sup terrā ⁊ seculū gemet
⁊ dolores circūtenebūt illud. Au
dite verbum plebs mea. Parate
vos in pugnaz ⁊ in malis: sic esto
te quasi aduene terre. Qui vēdit
quasi qui fugiat ⁊ q̄ emit quasi q̄
pditurus. qui mercatur q̄si q̄ fru
ctum nō capiat et q̄ edificat qua
si non habitatur⁹ Qui seminat q̄
si qui non metet sic ⁊ qui vineaz
putat quasi nō vīdemiatur⁹ Qui
nubunt sic quasi filios nō facturi
⁊ qui nō nubunt sic quasi vidui
ꝓpter qd̄ qui laborant sine causa
laborāt. Fruct⁹ enī illorz alienige
ne metēt ⁊ sb̄stantiā illorum rapi
ent ⁊ domos euertēt ⁊ filios eo
rum captiuabūt. quia in captiui
tate ⁊ fame generāt natos suos.
Et qui negociant̄ ī rapina quātū

diu exornāt ciuitates ⁊ domos su
as ⁊ possessiōes ⁊ ꝑsonas suas:
tantomagis adzelabor eos super
pctā sua dicit dn̄s. Quō zelat̄ for
nicaria mulierez ydoneā ⁊ bonam
valde: sic zelabitur iusticia iniq̄ta
tem cū exornat se ⁊ accusat eam ī
facie cū venerit qui defēdat exq̄rē
tem ōne pctm̄ sup terrā. Propte
rea nolite similari ei nec opibz ei⁹
quoniā adhuc pusillū ⁊ tolletur
iniquitas a terra ⁊ iusticia regna
bit in vos. Nō dicat peccator se n̄
peccasse: quoniaz carbones ignis
cōburet sup caput ei⁹ q̄ dicit nō
peccaui corā dō ⁊ gloria ipsi⁹. Ecce
dn̄s ꝯgnoscz ōnia opa hominuz
⁊ adinuencōes illoꝝ ⁊ cogitacōes
illoꝝ ⁊ corda illorū. Dixit enī fiat
terra ⁊ facta est: fiat celū ⁊ factū ē
Et in verbo illi⁹ stelle fundate sūt
⁊ nouit numerū stellarū Qui scru
tatur abissum ⁊ thesauros illarū
q̄ mensus ē mare ⁊ ꝯceptum eius
Qui ꝯclusit mare in medio aqua
rū ⁊ suspendit terrā sup aquas v̄
bo suo. Qui extēdit celum quasi ca
merā sup aquas fundauit eum.
Qui posuit in deserto fōtes aq̄ruz
⁊ sup verticē montium lacus ad
emittēdū flumina ab eminēti pe
tra ut portaret terrā. Qui finxit ho
minē ⁊ posuit cor suū in medio cor
pis ⁊ misit ei spiritū vitā ⁊ intelle
ctū ⁊ spiramē dei ōnipotētis q̄ fe
cit ōnia ⁊ scrutinat ōnia abscōsa
in absconsis terre. Hic nouit ad
inuencionez vestrā ⁊ q̄ cogitatis
in cordib⁹ v̄ris peccātes ⁊ volētes
occultare pctā vestra. Propt̄ qd̄
dominus scrutinādo scrutinauit
ōnia opera vestra ⁊ traducet vos
ōnes ⁊ vos cōfusi eritis cū ꝓcesse
rint peccata v̄ra corā hominib⁹ ⁊
iniquitates erūt que accusatoēs
stabūt in die illo. Quid facietis:
aut quomō abscōdetis pctā v̄ra
corā dō ⁊ angelis eius. Ecce iudex
deus: timete eum. Desinite a pecca
tis vestris ⁊ obliuiscamini iniq̄ta
tes vestras iam agere eas in sēpi
terno ⁊ de⁹ educet vos ⁊ liberabit
de ōni tribulacōe. Ecce enī incēdi
tur ardor sup vos turbe copiose ⁊
rapient quosdā ex vobis ⁊ ciba
bunt ydolis occisos ⁊ qui consen
serint eis erūt illis in derisum ⁊ in
improperiū ⁊ in conculcacōez. Erit
enī locis locus ⁊ in vicinas ciuita
tes exurrectio multa sup timētes
dominū Erūt quasi insani nemini
parcētes ad diripiendū ⁊ deuastā
dum adhuc timentes dominū. q̄
deuastabūt ⁊ diripient sb̄as ⁊ de
domib⁹ suis eos eiciēt. Tūc pare
bit ꝓbacio electorū meorū: ut au
rū qd̄ ꝓbat̄ ab igne. Audite dile
cti mei dicit dominus. Ecce assunt
dies tribulacōnis ⁊ de hijs libera
bo vos. Ne timeatis nec hesitetis:
quoniā de⁹ dux vester ē. Et qui ser
uat mandata ⁊ precepta mea di
cit domin⁹ deus: ne preponderent
vos peccata vestra: ne supeleuent
se iniquitates vestre. Ve qui con
stringūtur a pctis suis ⁊ obtegū
tur ab iniquitatibus suis: quēad
modū ager constringitur a silua
et spinis tegitur semita eius per
quam non transit homo ⁊ exclu
ditur ⁊ mittitur ad deuoraciōem
ignis.:.

Explicit liber esdre quartus.:.

Incipit plog⁹ bti Iheronimi presbiteri in libꝝ Tobie.

Chromatio et helio doro epis iheronimꝰ psbit i dño salutem. Mirari nō desino exactiōis vestre istantiā. Exigitis em̄ ut libꝝ chaldeo sermone ɔscriptū ad latinuꝫ stilū trahā: libꝝ vtiqꝫ tobie quē hebrei de cathalogo diuinaꝝ scripturaꝝ secātes. hijs que a gyog̃pha memorāt mancipar̄t. Fecisatis desiderio vestro. nō tñ meo studio. Arguūt em̄ nos hebreoꝝ studia ⁊ imputant nob̄ ɔtra suū canonē latinis auribꝰ ista tñsferre. Sed meliꝰ eē iudicans phariseoꝝ displicere iudicō ⁊ epōꝝ iussionibus deseruire institi ut potui Et qꝛ vicina est chaldeoꝝ lingua ꝑmoni hebraicoꝝ vtriusqꝫ lingue pitissimū loquacē repiens. vniꝰ diei laboreꝫ arripui ⁊ quicq̄d ille m̄ hebr̄icis v̄bis exp̄ssit. hoc ego accito notario sermonibꝫ latinis exposui. Oracōnibꝫ vestris mercedē huiꝰ opis cōpensabo cū gratuꝫ vob̄ didicero me qd̄ iubere estis dignati complesse.

Explicit plogus. Incipit lib̄ Tobie. Ca. p̄mū.

Tobias ex tribu ⁊ cīitate neptali q̄ ē i supioibꝫ galilee sup̄ naason post viam q̄ ducit ad occidentez. in sinistro habens ciuitatē sephet. cū captus eēt in diebꝰ salmanasar regis assirioꝝ. in captiuitate tñ positus viā veritatis nō deseruit ita ut om̄a que hr̄e poteāt quotidie ɔcaptiuis fratribꝫ qui erāt ex eiꝰ gn̄e imptiret. Cūqꝫ eēt iunior omnibꝰ i tribu neptali. nihil tñ puerile gessit in ope. Deniqꝫ cū irent oēs ad vitulos aureos q̄s ihero boam fecerat rex isrl̄ hic solus fugiebat ɔsortia oīm ⁊ pgebat ad ihrl̄m ad templū dñi ⁊ ibi adorabat dñm deū isrl̄ oīa p̄mitiua sua et decimas suas fidelit̄ offerēs ita ut in tercō anno ꝓselitis ⁊ aduenis ministraēt oēm decimacōem Hec ⁊ hijs similia ꝑm legē d̄i puerulus obꝑuabat. Cū vero factus fuisset vir accepit vxorē annā de tribu sua ⁊ genuit ex ea filiuꝫ nomen suū imponēs ei quē ab infātia timere deū docuit et abstinere ab omni pctō. Igit̄ dū p captiuitatē deuenisset cū vxore sua ⁊ filio in ciuitateꝫ niniuē cū oī tribu sua ⁊ cū oēs ederent ex cibis gentiliū iste custodiuit am̄am suā ⁊ nūq̄ cōtaminatꝰ ē in escis eoꝝ. Et qm̄ memor fuit dñi in toto corde suo. dedit illi deus grām in ɔspectu salmanasar regis ⁊ dedit illi p̄tātez quocūqꝫ vellet ire hñs libertateꝫ quecūqꝫ facē voluissꝫ. Pergebat g̊ p oēs qui erant in captiuitate ⁊ monita salutis dabat eis Cum aūt venisset in rages ciuitatē medoꝝ ⁊ ex hijs quibus honoratus fuerat a rege habuisset decē talenta argēti ⁊ cū i multa turba gn̄is sui gabelū egentē videret q̄ eāt ex tribu eiꝰ. sb̄ cyrogr̄pho dedit illi memoratū pondus argēti. Post

multuꝫ vero tẽpis mortuo salma
nasar rege: cũ regnarꝫ sẽnacherib
filiꝰ eius ꝑ eo ⁊ filios israhel exo
sos hr̃et in cõspectu suo tobias ꝑ
gebat per õnem cogtiõem suam
⁊ cõsolabatur eos diuidebatqꝫ
vnicuiqꝫ ꝓut poterat de facultati
bꝰ suis Esurientes alebat nudisqꝫ
vestimẽta prebebat ⁊ mortuis at
qꝫ occisis sepulturã sollicitꝰ exhi
bebat. Deniqꝫ cũ reuersus eẽt rex
sẽnacherib fugiẽs a iudea plagã.
quã circa eum feceãt deꝰ ꝓpt̃ blas
phemiã suam ⁊ iãtus multos oc
ciderꝫ ex filijs isrl̃: tobias sepelie
bat corpa eorũ. At vbi nuntiatũ
est regi iussit eũ occidi ⁊ tulit om
nem sb̃stantiã eiꝰ. Tobias vero
cũ filio suo ⁊ cuꝫ vxore fugiẽs nu
dꝰ latuit quia multi diligebãt eũ
Post dies vero q̃dragintaquiqꝫ
occiderũt regem filij ipsiꝰ. Et r̃uer
sus ẽ tobias ad domũ suaꝫ oĩsqꝫ
facultas eiꝰ restituta ẽ ei. Ca. ij.:

Post hec vero cũ esset dies fe
stꝰ domĩ ⁊ factũ essꝫ prandi
um bonũ ĩ domo tobie dixit filio
suo. Vade ⁊ adduc aliquos de tri
bu nostra timentes deũ ut epulẽ
tur nobiscũ. Cũqꝫ abisset reuersus
nũciauit ei vnũ ex filijs isrl̃ iugu
latũ iacere in platea. Statĩqꝫ exili
ens de accubitu suo: r̃linqñs prã
dium ieiunꝰ ꝑuenit ad corpꝰ tol
lensqꝫ illud: portauit ad domũ su
am occulte ut dũ sol occubuisset
caute sepeliret eũ. Cũqꝫ occultassꝫ
corpꝰ mãducauit panẽ cũ luctu ⁊
tremore memorãs illũ sermõem
quẽ dixit dominꝰ ꝑ amos ꝓpheaꝫ.
Dies festi vr̃i cõuertẽtur in lamẽ
tacõem ⁊ luctũ. Cuꝫ vero sol occu
buissꝫ abijt ⁊ sepeliuit eũ. Arguebant autẽ eũ õnes ꝓximi sui dicẽ
tes. Iã huiꝰ rei causa interfici ius
sus es ⁊ vix effugisti mortis ĩperi
um ⁊ iterũ sepelis mortuos. Sꝫ to
bias plꝰ timens deũ q̃ꝫ regem: ra
piebat corpora occisorũ et occul
tabat in domo sua ⁊ medijs nocti
bus sepeliebat ea. Contigit autẽ
ut quadã die fatigatꝰ a sepultura
veniẽs domũ iactasset se iuxta pi
etem ⁊ obdormisset ⁊ ex nido hi
rũdinũ dormienti illi calida ster
cora inciderẽt sup oculos eiꝰ fierꝫ
qꝫ cecus. Hãc autẽ tẽptacõem ido
ꝑmisit dñs euenire illi ut posteis
daret̃ exemplũ patientie eiꝰ sicut
⁊ sãcti iob. Nam cuꝫ ab infantia
sua semp deũ timuerit ⁊ mãdata
eiꝰ custodieit: nõ est ɔtristatꝰ cõ
tra deũ q̃ plaga cecitatis eueneit
ei: ꝫ immobilis in dei timore ꝑmã
sit agẽs gratias deo õmbꝰ diebꝰ
vite sue. Nam sicut beato iob ĩsul
tabant reges ita isti ꝑentes ⁊ ɔgr̃
ti eiꝰ irridebant vitaꝫ eius dicẽtes
Vbi ẽ spes tua ꝑ qua elemosiãs
⁊ sepulturas faciebas. Tobias
vero increpabat eos dicẽs. Noli
te ita loqui quoniã filij sanctorũ
sumꝰ ⁊ vitam illaꝫ expectamꝰ quã
deꝰ daturus est hijs qui fidẽ suaꝫ
nũq̃ mutãt ab eo. Anna vero vx
or eiꝰ ibat ad opꝰ textrinũ q̃tidie
⁊ de labo ẽ manuũ suaꝝ victũ quẽ
ɔseq̃ potuissꝫ deferebat. Vñ fcm̃ ẽ
ut hedũ cap̃rũ accipiẽs detulisset
doĩ Cuiꝰ cũ vocẽ balãtis vir eiꝰ au
disset dixit. Videte ne forte furti
uꝰ sit. Reddite eũ dñis suis q̃ nõ
licꝫ nob̃ ã edere ex futuro aliq̃d ã
ɔtingẽ. Ad hec vxor eiꝰ irata r̃ndit

Maīfeste vana facta ē spes tua et
elemosine tue paruerīt. Atq; hijs
ꝛ alijs hmōi v̄b̄ exprobabat ei.
Tunc tobias inge Ca. iij.
muit ꝛ cepit orare cum lacri
mis dicens. Justus es dn̄e ꝛ om̄a
iuditia tua vera sūt ꝛ oēs vie tue
misericordia ꝛ veritas ꝛ iuditiū.
Et nūc dn̄e memor esto mei et ne
vindictā sumas de peccatis meis
neq; remīscais delicta mea vel pa
rentū meoꝝ. Qm̄ nō obediuimus
p̄ceptis tuis id̄o traditi sum⁹ ī de
reptionē ꝛ captiuitatē ꝛ mortez ꝛ
in fabulā et in improperiū oībus
nacōnib⁹ in quib⁹ dispsisti nos
Et nūc dn̄e magna iuditia tua. q̄
nō egimus s̄m p̄cepta tua ꝛ non
ambulauim⁹ sincerit̄ coraz te. Et
nūc dn̄e scd̄m voluntatē tuaz fac
mecū ꝛ precipe in pace recipi spm̄
meū. Expedit em̄ m̄ mori magis q̄
viuere. Eadē itaq; die ꝯtigit ut sa
ra filia raguelis in rages ciuitate
medoꝝ ꝛ ip̄a audiret improperiū
ab vna ex ancillis patris sui. qm̄
tradita fuerāt septē viris ꝛ demo
niū noīe asmodeus occiderat eos
mox ut ingressi fuissent ad eam.
Ergo cum ꝓ culpa sua increparet
puellā rn̄dit ei dicens. Amplius
ex te nō videam⁹ filiū aut filiā su
ꝑ terrā: interfectrix viroꝝ tuorū.
Nūquid ꝛ occidere me vis sic̄ etiā
occidisti septem viros. Ad hāc
vocē ꝑrexit in supius cubiculū do
mus sue ꝛ trib⁹ dieb⁹ ꝛ trib⁹ no
ctibus nō māducauit neq; bibit
s̄ in oracōne ꝑsistens cū lacrimis
deprecabat̄ deū ut ab isto īprope
rio liberaret eaz. Factū est autem
die tertia dū ꝯpleret oracōem. be
nedicēs dn̄m dixit. Bn̄dictū ē no
mē tuuz de⁹ patꝝ nostroꝝ qui cū
iratus fueris mīaz faties ꝛ in tpe
tribulacōis pctā dimittis hijs q̄
inuocant te. Ad te dn̄e fatiē meā
cōuerto. ad te oculos meos diri
go. Peto dn̄e ut de vīculo impro
perij hui⁹ absoluas me. aut c̄te
desup terram eripias me. Tu scis
dn̄e q̄ nūq̄ ꝯcupiui virū ꝛ mun
dā s̄uaui am̄az meā ab oī ꝯcupi
scentia. Nūq̄ cū ludentib⁹ miscui
me neq; cū hijs qui ī leuitate am
bulant ꝑticipē me prebui. Viruz
aūt cū timore tuo nō cū libidine
mea ꝯsensi suscipe. Et aut ego in
digna fui ill' aut illi forsitā m̄ nō
fuerīt digni. q̄ forsitā viro alij cō
seruasti me. Nō est em̄ in homīs
potestate ꝯsiliū tuū. Hoc aūt pro
certo hz omīs qui colit te. q̄ vita
ei⁹ si in ꝓbacōne fuerit coronabi
tur. si aūt in tribulacōne fuerit li
berabit̄ Et si in correpcōne fuerit
ad misericordiā tuā ꝑuenire lice
bit. Nō em̄ delectaris in ꝑditioni
b⁹ nr̄is. q̄ post tempestatē trāq̄l
lū facis ꝛ post lacrimacōem ꝛ fle
tū exultacōem infūdis. Sit nomē
tuū deus israhel bn̄dictū in secula
In illo tpe exaudite sūt p̄ces am
boꝝ ī ꝯspectu glorie sūmi dei ꝛ mis
sus ē angel⁹ dn̄i sāct⁹ raphahel
ut curaret eos ābos q̄ꝝ vno tpe
sūt oracōes ī ꝯspectu dn̄i recitate.
Igitur cū tobias puta Ca. iiij.
ret oracōem suā exaudiri ut mori
potuisset. vocauit ad se tobiaz fi
liū suū. dixitq; ei. Audi fili mi ver
ba oris mei ꝛ ea in corde quasi fū
damentū ꝯstrue. Cū accepit de⁹
animā meā. corpus meū sepeli et

honorē habeb̄ matri tue oībz die
bz vite ei⁹ Mēor eī eē debes q̄ ⁊ qn̄
ta picula passa sit ꝓpt̄ te in vtero
suo. Cū āt ⁊ ipsa ꝯpleueit temp⁹
vite sue sepelias eā circa me. Oībz
āt dieb⁹ vite tue in mēte hēto deū
⁊ caue ne aliqn̄ pctō ꝯsētias ⁊ p̄
termittas p̄cepta dei nr̄i. Ex sb̄stā
tia tua fac eleōsinaz ⁊ noli aūtere
faciē tuā ab vllo paupe. Ita enī
fiet ut nec a te auertat̄ facies dn̄i
Qūo potueris ita esto misericors
Si multuz tibi fuerit: abundāter
tribue. si exiguū tibi fueit etiā ex
iguū libent̄ imptiri stude. Premi
um eī bonū tibi thesaurizas ī die
necessitatis qm̄ elemosiā ab ōni
peccato ⁊ a morte liberat ⁊ nō pa
tiet̄ animā ire in tenebras. Fidu
cia mag̃ erit coraz sūmo deo elēo
sina ōnib⁹ facientib⁹ eā. Attēde ti
bi fili mi ab ōni fornicacōe ⁊ p̄ter
vxorē tuā nunq̄ patiaris crimen
scire. Supbiam nunq̄ in tuo sen
su aut ī tuo verbo dn̄ari pmittas
In ipsa enī initiū sumpsit ōnis p
ditio. Quicūqz tibi aliquid opera
tus fuerit: statim ei mercedē resti
tue ⁊ merces mercēnarij tui apd̄
te ōnino nō remaneat. Quod ab
alio oderis fieri tibi vide ne tu ali
quādo alteri facias. Panē tuū cū
esurientibz ⁊ egentib⁹ comede ⁊ de
vestimētis tuis nudos tege. Pa
nē tuuz ⁊ vinum tuū sup sepultu
ram iusti ꝯstitue ⁊ noli ex eo mā
ducaē ⁊ bibere cū peccatorib⁹ Cō
siliū semp a sapiente perq̄re. Omī
tēpe bn̄dic deū ⁊ pete ab eo ut vi
as tuas dirigat ⁊ ōnia ꝯsilia tua
in ipō pmaneāt. Indico eciā tibi
fili mi dedisse me decē talenta argē
ti duz adhuc infātulus eēs gabe
lo in rages ciuitate medoꝝ ⁊ ciro
graphū eius apud me habeo Et
ideo perq̄re quomō ad eum pueī
as ⁊ recipias ab eo supramemo
ratū pond⁹ argenti ⁊ restituas ei
cirographū suuz. Noli timere fili
mi: paupem quidē vitam gerim⁹
sed multa bona hēbim⁹ si timueri
m⁹ deū ⁊ recesserim⁹ ab ōni pccō ⁊
fecerim⁹ bene. Ca. v.

Tunc rn̄dit tobias pr̄i suo ⁊
dixit. Oīa quecūqz p̄cepisti
mihi faciā pat̄ Qūo autē pecuniā
hanc inq̄ram ignoro. Ille me ne
scit ⁊ ego eū ignoro. Qd̄ signum
dabo ei. Sed neqz viā p quā per
gat̄ illuc aliqn̄ cognoui. Tūc pr̄
su⁹ rn̄dit illi ⁊ dixit. Cirographū
quidē illi⁹ apud me hēo qd̄ dum
illi on̄deris statim r̄stituet. Sz per
ge nūc ⁊ inq̄re tibi aliquē fidelez
viꝝ q̄ eat tecū salua mercede sua:
dū adhuc viuo ut r̄cipias eam.
Tūc egressus tobias inuenit iu
uenē stantē splendidū p̄cinctū ⁊
q̄si patū ad ābulanduz. Et igno
rās q̄ angel⁹ dei essz salutauit eū
⁊ dixit. Vn̄ te hēm⁹ bone iuueīs.
At ille rn̄dit. Ex filijs isrl̄. Et tobi
as dixit ei. Nosti viā q̄ ducit ī r̄gi
onē medoꝝ. Cui rn̄dit. noui ⁊ oīa
itīera ei⁹ freqn̄t ābulaui ⁊ mansi
apd̄ gabelū frēz nr̄m q̄ morat̄ in
rages cītate medoꝝ q̄ poīta est in
mōte egbathaīs. Cui tobias ait
Sustīe me obsecro donec hec ip̄a
nūciē pr̄i meo. Tūc ingressus to
bias īdicauit vniūsa hec pr̄i suo.
Sup que āmirat⁹ pr̄ rogauit ut ī
troiēt ad eū Ingressus itaqz salu
tauit eū ⁊ dixit Gaudiū tibi sit sp

Et tobias ait. Quale gaudiuz m̄
erit qui in tenebris sedeo ⁊ lumē
celi nō video. Cui ait iuueis. For
ti amo esto. in ꝓximo est ut a dō
cureris. Dixit itaqꝫ illi tobias. Nū
q̄d poteris ꝑducere filiū meū ad
gabelū in rages ciuitatē medoꝝ.
Et cū redieris restituaꝫ tibi merce
deꝫ tuā. Et dixit ei āgelus. Ego du
caꝫ ⁊ reducā eū ad te. Cui tobias
rn̄dit. Rogo te indica mihi. De q̄
domo aut de q̄ tribu es tu. cui ra
phahel angelus dixit. Genꝰ que
ris mercēnariꝫ an ip̄m mercēna
riuꝫ qui cū filio tuo eat. Sꝫ ne for
te sollicitū te reddā ego fū azaias
ananie magni filiꝰ. Et tobias re
spondit. Ex magno gn̄e es tu. Sꝫ
peto ne irascaris ꝙ voluerī ꝯgno
scere genꝰ tuuꝫ. Dixit āt illi ange
lus. Ego sanū ducā ⁊ sanū tibi re
ducam filiū tuū. Rn̄dens autē to
bias ait. Bene ābuletis ⁊ sit dn̄s
in itinere vestro ⁊ āgelus eius co
mitet̄ vobiscū. Tūc ꝑatis oībus
que erāt in via portanda fecit to
bias vale p̄ri suo ⁊ m̄ri sue ⁊ ābu
lauerūt ambo simul. Cūqꝫ ꝓfecti
eēnt cepit mater eiꝰ flere ⁊ dicere
Baculuꝫ senectutis nostre tulisti
⁊ tn̄smisisti a nobis. Nūq̄ fuisset
ip̄a pecunia ꝓ qua misisti eū Suf
fitiebat nob̄ paupertas nr̄a ut di
uitias cōputaremꝰ hoc ꝙ videba
mus filiū nostꝝ. Dixitqꝫ tobias.
Noli flere Saluus ꝑueniet filius
noster ⁊ saluꝰ reuertet̄ ad nos ⁊
oculi tui videbūt illū Credo em̄ ꝙ
āgelꝰ dei bonꝰ comitet̄ ei ⁊ bn̄ dis
ponet oīa q̄ c̄ca eū gerūt̄ ita ut cū
gaudio reūtat̄ ad nos. Ad hāc
vocē cessauit mr̄ eiꝰ flere ⁊ tacuit.

Profectus ē aūt to Ca. vi.
bias ⁊ canis secutus ē eū et
mā sit p̄ma mansione iux̄ fluuiū
tigrī. Et exiuit ut lauaret pedes su
os ⁊ ecce piscis īmanis exiuit ad
deuorādū eū Quez exp auescēs to
bias clamauit voce magna dicēs
Dn̄e inuadit me. Et dixit ei ange
lus. Apprehēde brantiā eiꝰ ⁊ tr̄he
eū ad te. Qd cum fecisset attraxit
eū in siccū ⁊ palpitare cepit ante
pedes eiꝰ. Tūc dixit ei angelꝰ Exē
teā hūc piscē ⁊ cor eiꝰ ⁊ fel ⁊ iecur
repone tibi Sūt em̄ hec necessaria
ad medicamēta vtilit̄. Qd cū fecis
set assauit carnes eiꝰ ⁊ secū fustu
lerūt in via. cetera salierūt q̄ suffi
cerent eis. quousqꝫ ꝑuenirent in
rages ciuitatē medoꝝ. Tūc inter
rogauit tobias angelū ⁊ dixit ei
Obsecro te azaria frat̄ ut dicas m̄
qd remediū habebūt ista que de
pisce seruaē iussisti. Et rn̄dens an
gelꝰ dixit ei. Cordis eiꝰ ꝑticulaꝫ si
sup carbones ponas. fumus eius
extricat oē genꝰ demoniorū siue
a viro siue a muliere ita ut vltra
non accedat ad eos. Et dixit ei to
bias. Vbi vis ut maneamꝰ. Re
spondensqꝫ angelꝰ ait. Est hic ra
guel noīe vir ꝓpinquus de tribu
tua ⁊ hic habet filiā noīe sarā. ꝫ
neqꝫ masculū neqꝫ feminā vllam
habꝫ aliā preter eā. Tibi debetur
oīs sb̄stantia eius ⁊ oportet eā te
accipe cōiugē. Pete g̊ eā a patre
eiꝰ ⁊ dabit tibi eā vxorē. Tunc re
spondit tobias ⁊ dixit. Audio qꝛ
tradita ē septē viris ⁊ mortui sūt
ꝫ et hoc audiui. q̄a demoniū occi
dit illos. Timeo ergo ne forte et
m̄ hoc eueniat ⁊ cum sim vnicus

CCLXX

parentib⁹ meis deponā senectutē
illoꝝ cū tristicia ad īferos Tunc
āgel⁹ raphahel dixit ei. Audi me
⁊ oñdam tibi q̄ sunt quib⁹ p̄uale
re potest demoniū. Hij nāq̄ q̄ cō
iugium ita suscipiūt ut deū a se ⁊
a sua mente excludāt ⁊ sue libidi
ni ita vacēt sicut equ⁹ ⁊ mulus q̄
b⁹ non est ītellect⁹: hēt potestatē
demoniū sup eos. Tu aūt cū acce
peris eam: ingressus cubiculū per
tres dies continens esto ab ea et
nihil aliud nisi oracōnib⁹ vacab̄
cū ea. Ipsa aūt nocte incēso iecoē
piscis fugabit̄ demoniū. Secūda
vero nocte in copulacōne sāctoꝝ
patriarchaꝝ admitteris. Tertia
vero nocte bñdictōem cōsequeris
ut filij ex vob̄ ꝓcreent̄ incolumes
Transacta autē tertia nocte acci
pies virginē cū timoē dñi. amoē
filioꝝ magis q̄ libidinis ductus
ut in semīe abrahe benedictiōem
in filijs ɔseq̄ris. Ca. vij.

Ingressi sūt autē ad raguelē ⁊ su
scepit eos raguel cū gaudio. In
tuensq̄ tobiā raguel: dixit anne
vxori sue. Q̄m similis est iuuenis
iste ɔsobrino meo. Et cū hec dixis
set ait. Vnde estis iuuenes frēs
nostri. At illi dixerunt. Ex tribu
neptalim sum⁹ ex captītate nini
ue. Dixitq̄ illis raguel. Nostis to
biam frēm meū. Qui dixerūt. No
uim⁹. Cūq̄ multa bō loqueretur
de eo: dixit āgelus ad raguelem.
Tobias de quo introgas: p̄r istiꝰ
ē. Et misit se raguel ⁊ cū lacrīs os
culat⁹ est eū ⁊ plorās sup̄ colluꝫ
ei⁹ dixit. Bñdictio sit tibi fili mi q̄
boni et optimi viri fili⁹ es. Et āna
vxor ei⁹ et sara ipōꝝ filia lacrīate
sūt. Postq̄ āt locuti sūt p̄cepit ra
guel occidi arietē ⁊ pari cōuiuiū
Cunq̄ hortaret̄ eos discūbere ad
prādiū tobias dixit. Hic ego ho
die nō māducabo neq̄ bibā nisi
pri⁹ peticōnem meaꝫ ɔfirmes ⁊ ꝓ
mittas mihi dare sarā filiā tuaꝫ.
Quo audito v̄bo raguel expauit
sciens q̄d euenerit illis septeꝫ vi
ris q̄ ingressi sūt ad eam ⁊ timere
cepit: ne forte ⁊ huic similit̄ cōtin
geret. Et cū nutaret ⁊ nō daret vl
lū petenti responsū dixit ei angel⁹
Noli timere dare eā isti qm̄ huic
timenti deū debet̄ cōiunx filia tua.
Propterea ali⁹ nō potuit hr̄e illā
Tunc dixit raguel. Nō dubito q̄
de⁹ preces ⁊ lacrimas meas in cō
spectu suo admiserit. Et credo qm̄
ideo fecit vos venire ad me: ut et
ista cōiūgetur cog̃cōni sue scd̄ꝫ le
gē moysi. Et nūc noli dubiū gere
re q̄ tibi eaꝫ tradā. Et apprehēdēs
dextram filie sue: dextre tobie tra
didit dicens. Deus abrahā ⁊ de⁹
ysaac ⁊ de⁹ iacob vobiscum sit et
ipse cōiungat vos: impleatq̄ bñ
dictiōem suaꝫ in vobis. Et accep
ta carta fecerunt cōscripciōem cō
iugij Et post hec epulati sūt bene
dicētes deū Vocauitq̄ raguel ad
se annā vxorē suam ⁊ p̄cepit ei ut
p̄paret alterū cubiculuꝫ. Et intro
duxit illuc sarā filiaꝫ suā ⁊ lacrīa
ta ē. Dixitq̄ ei. Forti aīo esto filia
mea. Dñs celi det tibi gaudiuꝫ ꝓ
tedio q̄d ꝑpessa es. Ca. viij.

Postq̄ vero cenauerūt itrodu
xerūt iuuenē ad eā. Recorda
t⁹ itaq̄ tobias sermonuꝫ angeli
ꝓtulit de cassidili suo partē iecoīs
posuitq̄ eaꝫ sup carbones viuos.

Tūc raphahel angel⁹ apprehēdit
demoniū ⁊ religauit eū in deserto
supioris egipti. tūc hortatus ē vir
ginē tobias. dixitq; ei. Sara exur
ge ⁊ deprecemur deū hodie ⁊ cras ⁊
scdm cras. q̄a hijs trib⁹ noctib⁹
dō iūgimur. tertia autē trāsacta
nocte: in nostro erim⁹ ꝯiugio. Fi
lij quippe scōꝝ sum⁹ ⁊ non possu
m⁹ ita coniūgi sicut gētes que ig
norāt deū. Surgētes aūt pariter in
stant orabāt ambo simul. ut sani
tas daret eis. Dixitq; tobias. Do
mine de⁹ patꝝ nostroꝝ bn̄dicāt
te celi terre mareq; et fontes ⁊ flu
mīa ⁊ oēs creature tue que in eis
sunt. Tu fecisti adā de limo terre
dedistiq; ei adiutoriū euā. Et nūc
dn̄e tu scis q̄ nō luxurie causa ac
cipio sororē meā ꝯiugē. ꝫ sola po
steritatis dilectione in q̄ bn̄dicat
nomē tuū in secula seculoꝝ. Dixit
itaq; sara Miserere nob̄ dn̄e mise
rere nob̄ ⁊ ꝯsenescam⁹ ambo pari
ter sani. Et factū est circa pullorū
cantū accersiri iussit raguel ꝑuos
suos ⁊ abierūt cū eo piter ut fo de
rēt sepulchrū. Dicebat em̄ ne fili
mō euenerit ei quo ⁊ ceteris alijs
septē viris qui sūt ingressi ad eā
Cūq; parasset fossaꝫ. reuersus ra
guel ad vxorez suā: dixit ei Mitte
vnā ex ancill' tuis ⁊ videat si mor
tu⁹ ē ut sepeliā eū an̄q̄ illucescat
At illa misit vnā ex ancillis suis.
Que ingressa cubiculū repeit eos
saluos ⁊ incolumes secū pariter
dormientes. Et reuersa nūtiauit bo
nū nūtiū. Et bn̄dixerunt dn̄m ra
guel videlicꝫ ⁊ anna vxor ei⁹ ⁊ di
xerūt. Bn̄dicim⁹ te dn̄e deus isra
hel q̄ nō ꝯtigit nobis quēadmo
dū putabam⁹. Fecisti eī nobiscū
misericordiā tuā ⁊ exclusisti a no
bis inimicū ꝑsequētē nos. Miser
tus es āt duob⁹ vnicis. Fac eos
dn̄e in plenius bn̄dicē te ⁊ sacrifi
tiū laudis tue ⁊ sue saītatis offer
re. ut cognoscat vniuersitas gen
tium. q̄ tu es de⁹ solus in vniūsa
terra. Statīq; p̄cepit ꝑuis suis ra
guel ut replerēt t̄ra fossaꝫ quā fe
cerant priusq̄ illucesceret. Vxori
aūt sue dixit ut instrueret ꝯuiuiū
⁊ preparet om̄a q̄ in cibos erant
iter agētib⁹ necā. Duasq̄ pīgues
vaccas ⁊ q̄tuor arietes occidi fec̄
⁊ pari epulas oībus vicinis suis
cunctisq; amicis. Et adiurauit ra
guel tobiā ut duas ebdomadas
moraret apud eū. De oībus aūt
q̄ possidebat raguel dimidiā ꝑtē
dedit tobie ⁊ fec̄ hāc scripturā ut
ꝑs dimidia q̄ superat post obitū
eoꝝ tobie dn̄o deueīret. Ca. ix.

Tunc vocauit tobias angeluꝫ
ad se quē quidē hominē exi
stimabat. dixitq; ei Azaria frater
peto ut auscultes v̄ba mea Si me
ip̄m tradā tibi seruū. nō ero con
dign⁹ ꝓuidentie tue. Tn̄ obsecro
te ut assumas tibi animalia siue
ꝑuitia ⁊ vadas ad gabelū ī rages
ciuitatē medoꝝ. reddasq; ei cyro
gr̄phū suū ⁊ recipias ab eo pecu
niā ⁊ roges eū venire ad nuptias
meas. Scis em̄ ipse qm̄ numerat
pr̄ meus dies ⁊ si tardauero vna
die plus ꝯtristat aīa ei⁹. Et certe
vides qūo adiurauit me raguel
cui⁹ adiuramētū spnere n̄ possuꝫ
Tūc raphahel assumēs q̄tuor ex
ꝑuis raguel ⁊ duos camelos. in
rages ciuitatem medoꝝ ꝑrexit et

inueniēs gabelū dedit ei cirogra
phū suū ⁊ recepit ōnem pecuniaꝫ
indicauitq; ei de tobia filio tobie
ōnia que gesta sūt: fecitq; eū secū
venire ad nuptias. Cunq; ingres
sus eēt domū raguelis: inueit to
biam discūbentez ⁊ exiliēs oscula
ti sūt seinuicē. Et fleuit gabelus bn̄
dixitq; deū ⁊ dixit. Bn̄dicat te deꝰ
isrl' q; filius es optimi viri ⁊ iusti
⁊ timentis deū ⁊ elemosiās faciē
tis. Et dicat' bn̄dictio sup vxorem
tuaꝫ ⁊ sup parētes vestros ⁊ vide
atis filios vestros ⁊ filios filioꝝ
vr̄orū vsq; in tertiam ⁊ quartam
generacōnez ⁊ sit semē vestꝝ bn̄
dictū a dō isrl' q̄ regnat in secula
seculoꝝ. Cūq; ōnes dixissent amē
accesserūt ad cōuiuiū. Sed ⁊ cū ti
more dn̄i nupciaruꝫ conuiuiū ex
ercebant. Ca. x.

Cum vero moras faceret to
bias causa nuptiaꝝ sollici
tꝰ erat pat' eius tobias dicēs. Pu
tas quare morat' filiꝰ meꝰ aut q̄
re detētus est ibi. Putas ne gabe
lus mortuꝰ est ⁊ nemo reddit illi
pecuniā. Cepit autē cōtristari ni
mis ipe ⁊ anna vxor eius cū eo et
ceperūt ambo simul flere: eo q̄ die
statuto minime reuerteret' filiꝰ eo
rū ad eos. Flebat igit' mat' eiꝰ ir
remediabilibꝫ lacrimis atq; dice
bat. Heu me fili ut q̄d te misimꝰ
pegrinari. lumē oculoꝝ nr̄oꝝ. ba
culū senectutis nr̄e: solatium vite
nostre. spem posteritatis nr̄e. Om
nia simul' in te vno hn̄tes te nō de
buimꝰ dimittē a nobis. Cui dice
bat tobias. Tace ⁊ noli turbari
sanꝰ est filiꝰ noster: satis fidel' est
vir ille cū quo misimꝰ eū. Illa aūt
nullo mō ꝯsolari poterat ꝫ q̄tidie
exiliēs circūspiciebat ⁊ circuibat
vias ōnes p q̄s spes remeādi vi
debat' ut ꝓcul vidēt eū si fieri possꝫ
venientē. At vero raguel dicebat
ad generū suū. Mane h̄ ⁊ ego mit
taꝫ nunciū salutis de te ad tobiā
pr̄ez tuū. Cui tobias ait. Ego no
ui q; pat' meus ⁊ mat' mea mō di
es cōputāt ⁊ cruciatur spūs eoꝝ
in ipsis. Cūq; verbis multis roga
ret raguel tobiā ⁊ ille eū nulla ra
tione vellet audire tradidit ei sa
rā ⁊ dimidiā ptem ōnis sb̄stācie
sue. in pueris. ī puellis. in pecudi
bꝰ. in camelis ⁊ in vaccis et pecu
nia multa ⁊ saluū atq; gaudētez
dimisit eum a se dicēs. Angelꝰ do
mī scūs sit in itinere vr̄o: ꝑducat
q; vos incolumes ⁊ inueniatis om
nia recte circa pntes vestros et vi
deāt oculi mei filios vr̄os p̄us q̄
moriar. Et apprehēdētes pntes fi
liā suam osculati sūt eā ⁊ dimiserūt
ire monētes eā honorare soceros.
diligere maritū. regere familiam.
gub̄nare domū. ⁊ seipsā irrep̄hē
sibilē exhibere. Ca. xi.

Cunq; reuterēt' pueneīt ad
charrā q̄ ē in medio itinere
cōtra niniuen vndecīo die. Dixit
q; āgelus Tobia frat' scis quēad
mod' reliq̄sti pr̄ez tuū. Si placꝫ ita
q; tibi p̄cedamꝰ ⁊ lento g̃du in se
quātur iter nr̄m familie simul cuꝫ
ꝯiuge tua ⁊ cū aīalibꝰ. Cūq; hoc
placuisset ut irēt dixit raphael
ad tobiā. Tolle tecū ex felle piscis
eit eī necārīū. Tulit itaq; tobias
ex felle illo ⁊ abierūt. Anna āt sede
bat secus viā q̄tidie ī supcilio mō
tis vn̄ respicē poterat de longinq̄

Et dum ex eodē loco speculaēt ad
uentuz eius vidit alonge et ilico
ꝯgnouit veniētē filiū suū. currens
qꝫ nūtiauit viro suo dicēs Ecce ve
nit filius tuus. Dixitqꝫ raphahel
ad tobiā. At vbi introieris domū
tuā. statim adora dn̄m deū tuū et
grās agens ei. accede ad pr̄ez tuū
ꝛ osculare eū. Statimqꝫ lini super
oculos eius ex felle isto piscis qd̄
portas tecuz. Scias em̄ qm̄ aperiē
tur mox oculi ei⁹ ꝛ videbit pater
tu⁹ lumē celi ꝛ in aspectu tuo gau
debit. Tūc p̄cucurrit canis qui si
mul fueāt in via ꝛ q̄si nūtius ad
ueniens blandimento sue caude
gaudebat. Et exurgens cecus pr̄
cepit offendens pedib⁹ currere ꝛ
data manu puero occurrit in ob
uiā filio suo Et suscipiēs osculat⁹
est eū cum vxore sua ꝛ ceperīt flere
p̄ gaudio. Cūqꝫ adorassent deum
ꝛ grās egissent consederēt. Tūc su
mēs tobias de felle piscis. liniuit
oculos pr̄i suo. Et sustinuit q̄si di
midiā fere horaz et cepit albugo
ex oculis eius q̄si membranū oui
egredi. Qd̄ apprehendens tobias
traxit ab oculis ei⁹. statimqꝫ visū
recepit. Et glorificabāt deuz ipe vi
delicet et vxor ei⁹ ꝛ om̄es qui scie
bāt eū. Dicebatqꝫ tobias. Benedi
co te dn̄e de⁹ isrl' qꝛ tu castigasti
me ꝛ tu saluasti me Et ecce ego vi
deo tobiā filiuz meū. Ingressa est
etiā post septē dies sara vxor filij
eius ꝛ oīs familia ꝛ pecora sana
ꝛ cameli ꝛ pecunia multa vxoris.
ꝫ ꝛ illa pecuīa quā receperat a ga
belo. Et narrauit parentibus suis
oīa bn̄fitia dei q̄ fecisset c̄ca euz p
hominē qui eū duxeāt. Venerūtqꝫ
achior ꝛ nabath ꝯsobrini tobie
gaudētes ad tobin ꝛ cōgratulan
tes ei de oīb⁹ boīs q̄ c̄ca illū on̄de
rat de⁹ Et p septez dies epulātes
om̄es cū gaudio mag̊ gauisi sūt.

Tunc vocauit ad Ca. xij.
se tobias filiū suū. dixitqꝫ ei
Quid possum⁹ dare viro isti san
cto qui venit tecū. Respondēs to
bias dixit pr̄i suo. Pat̄ quaz mer
cedez dabim⁹ ei ā quid dignū po
terit esse beneficijs ei⁹. Me duxit
et reduxit sanū. pecuniā a gabelo
ipe recepit. vxorez ipe me hr̄e fecit
ꝛ demoniū ab ea ipē ꝯpescuit gau
diū parentib⁹ ei⁹ fecit meipsuz a
deuoracōne piscis eripuit. teq̊ vi
dere fecit lumē celi ꝛ bonis oībus
p eum repleti sum⁹. Quid illi ad
hec poterim⁹ dignū dare. Sed pe
to te pr̄ mi ut roges eū. si forte di
gnabit̄ medietatē de oībus que
allata sūt sibi assumere. Et vocan
tes eū pr̄ scilicet ꝛ filius tulerūt eū
in ptē ꝛ rogare ceperūt ut dig̃ret̄
dimidiā ptē omniū q̄ attulerant
acceptā habere. Tūc dixit eis oc
culte. Bn̄dicite deū celi ꝛ corā om
nibus viuentib⁹ cōfitemini ei. qꝛ
fecit vobiscū misericordiā suā. Et
em̄ sacramentū regis abscondere
bonū est. opera aūt dei reuelare ꝛ
ꝯfiteri honorificū est. Bona ē ora
tio cū ieiunio ꝛ elemosina magis
q̄ thesauros auri recōdere. qm̄ ele
mosina a morte liberat ꝛ ipsa est
que purgat peccata et facit īueni
re vitā eternā. Qui aūt fatiūt pec
catū ꝛ iniquitatez: hostes sūt am̄e
sue. Manifesto ergo vob̄ veritatē
et nō abscondā a vob̄ occultū ser
monē Quādo orabas cū lacrimis

et sepeliebas mortuos et derelinq̄
bas prādiū tuū et mortuos abscō
debas p diē ī domo tua et nocte se
peliebas eos ego obtuli oīoez tuā
dño. Et qr accept⁹ eras dō necē fu
it ut tēptacio pbarz te. Et nūc mi
sit me dñs ut curarē te et sarā vxo
rē filij tui a demonio liberarē Ego
eī sū raphael āgel⁹ vn⁹ ex septez
q̄ astam⁹ añ dñm Cūqz hec audis
sēt turbati sūt et tremētes cecide
rūt sup terrā in faciē suaz. Dixitqz
eis āgel⁹. Pax vob: Nolite timē.
Etenī cū essez vobiscū p volūtatez
dei: ipsū bñdicite et cātate illi. vide
bar q̄dē vobiscū mā ducare et bibe
re. sed ego cibo inuisibili et potu q̄
ab hoīb⁹ videi nō pōt vtor. Tps
est g̊ ut reuertar ad euz q̄ me mi
sit. vos āt bñdicite deū et narrate
ōnia mirabilia ei⁹. Et cū hec dixis
set ab aspectu eoꝝ ablat⁹ ē et vltr̄
eū videre nō potuerūt. Tūc pstra
ti p horas tres in faciē bñdixerūt
deū. Et exurgētes narrauerūt om
nia mirabilia ei⁹. Ca. xiij.

Aperiēs autez tobias senior
os suū bñdixit dñm et dixit
Magn⁹ es dñe in eternū et in oīa
secula regnū tuū: qm̄ tu flagellas
et saluas. deducis ad inferos et re
ducis et nō ē qui effugiat manuz
tuaz. Confitemī dño filij isrl̄ et in
cōspcū gētiuz laudate eū: qm̄ idō
dispersit vos inter gentes q̄ igno
rāt eū ut vos enarretis mirabilia
ei⁹ et faciatis scire eos. qr nō ē ali
us de⁹ ōnipotēs pret̄ eū. Ipe casti
gauit nos ꝓpter iniq̄tates nr̄as et
ipse saluabit nos ꝓpter mīaz suā
Aspicite ergo q̄ fecit vobiscū et cū
timore et tremore cōfitemini illi re
gēqz seculoꝝ exaltate in opib⁹ ve
stris. Ego autē in terra captitatis
mee cōfitebor illi: qm̄ oñdit maie
statē suā in gentē peccatricē. Con
uertimī itaqz pctōres et facite iusti
ciam corā dño credētes q̄ faciat
vobiscū mīaz suam. Ego autem et
aīa mea in eo letabimur. Bñdi
cite dño ōnes electi ei⁹ et agite di
es leticie et cōfitemī illi. Ihrl̄m ci
uitas dei castigauit te dñs in ope
rib⁹ manuū tuaꝝ. Cōfitere dño ī
bonis tuis et bñdic deum seculorū
ut redificet in te tabernaculū suū
et reuocet ad te ōnes captiuos et
gaudeas in ōnia secula seculoruz
Luce splendida fulgebis et ōnes
fines terre adorabunt te. Nacōes
ex lōgīnq̄ ad te veniēt et mūera de
ferētes adorabūt ī te dñm et terrā
tuā in sāctificacōnē hēbūt. Nomē
eī magnū inuocabūt in te. Male
dicti erūt q̄ ꝯtempserint te et cōdē
nati erūt ōnes qui blasphemaue
rint te: benedictiqz erunt qui edifi
cauerint te. Tu autē letaberis ī fi
lijs tuis: quoniā ōnes benedicen
tur et congregabuntur ad dñm.
Beati ōnes qui diligunt te et qui
gaudent sup pace tua. Aīa mea
bñdic dominū: quoniā liberauit
iherusalē ciuitatez suam. Beatus
ero si fuerint reliq̄e semīs mei ad
videndā claritatem ihrl̄m. Porte
ihrl̄m ex saphiro et smaragdo edi
ficabūtur et ex lapide precōso oīs
circuit⁹ murorū ei⁹. Ex lapide can
dido et mūdo oēs platee ei⁹ sternē
tur et p vicos ei⁹ all̄a cātabit̄. Bñ
dict⁹ dñs q̄ exaltauit eā ut sit reg
nū ei⁹ in secula seculorū super eaz
Amen. Capitulū. xiiij.

Et cōsūmati sunt sermones tobie. Et postq illuminatus est tobias vixit ānis cēntū duobꝰ sepultus est honorifice in ninive. Quinqginta nāq et sex ānoꝝ lumen oculoꝝ amisit. sexagenariꝰ vero recepit. Reliquuꝫ vero vite sue in gaudio fuit et cū bono ꝓfectu timoris dei prexit ī pace. In hora aūt mortis sue vocauit ad se tobiā filiū suū a septē iuuenes filios suos nepotes. dixitq eis. Prope erit interitus ninive. Nō em̄ excidit verbū dñi a frēs nr̄i qui dispsi sūt a tra isrl reuertentē ad eaz. Ois aūt terra ei deꝰ serta replebit et domꝰ dei que in ea incensa ē iterū reedificabit. ibiq reūtent oēs timentes deuz. Et relinquēt gētes ydola sua a venēt in ihrlm a īhabitabūt in ea et gaudebūt in ea omēs reges terre adorātes regem isrl. Audite g filij mei patrē vm. Seruite dño in veritate a inquirite ut fatiatis que placita sunt illi. Et filijs vestris mādate ut fatiāt iustitias a elemosiās ut sint memores dei a bñdicant eū in oī tpe in veritate a ī tō virtute sua. Nūc g filij audite me a nolite manere hic. Sed quacūq die sepelieritis matrē vestraz circa me in vno sepulchro. ex eo dirigite gressus vestros ut exeatis hinc. Video em̄ qz imq̄tas eiꝰ finē dabit ei. Factū est aut̄ post obitū matris sue. tobias abscessit ex ninive cū vxore sua a filijs a filioꝝ filijs a reūfus ē ad socerꝰ suos. Inuenitq eos incolumes in senectute bō a curaz eoꝝ gessit. Et ipse clausit oculos eoꝝ a oēm hereditatē domꝰ ragueīs ipse pcepit. viditq quintā generacōnem filios filioꝝ suoꝝ. Et opletis ānis nonaginta a nouez in timore dñi cū gaudio sepelierūt eum. Ois aūt ognatio eius a ois generacō eiꝰ in bona vita et in sācta conuersacōne pmansit. ita ut acepti eēnt tam deo q hominibꝰ a cunctis habitantibus terrā.

Explicit liber Tobie. Incipit plogus in librū Judith.

Apud hebreos liber iudith inē agiogr̄ pha legit cuius auctoritas ad roborāda illa que in cōtentionem venīūt minus ydonea iudicat. Chaldeo tñ sermōe oscriptꝰ inter historias oputatur. Sed q hūc libz sinodus mcena ī numero sanctaz scripturaz legit cōputasse. acquieui postulacōi vestre ymo exactioni a sepositis occupationibz quibꝰ vehemēt artabar huic vnā hebdomadā diligēti studiū dedi. magis sensū e sensu q ex vno verbo trāsferens. Multoz eo dicū varietatē vitiosissimaz amputaui. sola ea que intelligētia integ ī verbis chaldeis iuenire potui. latinis expressi. Accipite iudith viduā castitatis exēplū a triūphali laude ꝑpetuis eā p cōnēs declārte. Hāc em̄ nō solū femis ꝙ a viris imitabilē dedit q castitatis ei remūcātor vtutē talē tribuit ut iudicū oibz hoīb vincēt īsuperabilē superaret.

Explicit prologus.

Incipit liber iudith. Ca. p.

Arphaxat itaq; rex medoꝝ sbiugauerat multas gētes impio suo ⁊ ipe edificauit ciuitatē potētissimā quā appellauit egbatanis. Ex lapidib⁹ quadratis et sectis fecit muros eius in altitudīe cubitoꝝ septuaginta et in latitudine cubitorū triginta. turres vero eius posuit in altitudīe cubitorū centū. Per quadrū vero earuz latus vtrūq; vicenorū peduz spacio tēdebatur: posuitq; portas ei⁹ in altitudīe turriuz. Et gloriabat quasi potēs in potētia exercit⁹ sui ⁊ in gloria quadrigarū suarū. Anno igitur duodecimo regni sui nabuchodonosor rex assiriorū q̄ regnabat in niniue ciuitate magna pugnauit cōtra arphaxat ⁊ obtinuit eū in cāpo magno qui appellatur ragau circa eufraten ⁊ tigrī ⁊ iadason in campo erioch regis elicorū. Tunc exaltatū est regnū nabuchodonosor ⁊ cor ei⁹ eleuatū est. Et misit ad ōnes qui habitabāt in cilicia ⁊ damasco ⁊ libano ⁊ ad gētes que sūt in carmelo ⁊ cedar ⁊ inhabitātes galileam. ī cāpo magno esdrelon: ⁊ ad omnes qui erāt in samaria et transflumē iordanē vsq; iherusalez et ōnem terrā yesse quousq; pueniatur ad mōtes ethiopie. Ad hos ōnes misit nūtios nabuchodonosor rex assirioꝝ: q̄ ōnes vno amo cōtradixerunt ⁊ remiserunt eos vacuos ac sine honore abiecerūt. Tūc indignatus nabuchodonosor rex ad omnez terrā illaz: iurauit p regnū ⁊ thronū suuz q̄ defēderet se de ōnib⁹ hijs. Ca. ij.

Anno tercōdecimo nabuchodonosor regis: vicesima ⁊ secūda die mensis p̄mi: factuz ē verbum in domo nabuchodonosor regis assirioꝝ ut defēderet se. Vocauitq; ōnes maiores ōnesq; duces bellatoēs suos ⁊ habuit cum eis misteriū ꝯsilij sui. Dixitq; cogitacōem suaz in eo ec̄: ut ōnez terram suo sbiugarz imperio. Q̄d dictū cum placuisset ōnib⁹ vocauit nabuchodonosor rex holofernez p̄ncipez milicie sue ⁊ dixit ei. Egredere aduersū ōne regnū occidētis ⁊ cōtra eos precipue qui cōtēpserunt imperiū meū. Non parcz oculus tuus vlli regno: ōnēq; vrbem munitaz subiugabis mihi. Tunc holofernes vocauit duces et magistrat⁹ virtutis assirioꝝ ⁊ dinumerauit viros in expedicōe sicut precepit ei rex. centūuiginti milia peditum pugnatoꝝ ⁊ equites sagittarios duodecī milia. Omēzq; expedicōem suam fecit preire ī mlt̄itudine innumerabiliuz camelorūz. cū hijs que exercitib⁹ sufficerent copiose: boūquoq; armenta gregesq; ouium quoruz nō erat nūer⁹. Frumētū ex ōni siria ī trāsitu suo pari ꝯstituit. Aurū vero ⁊ argētū de domo regis assumpsit multū nimis. Et pfect⁹ ē ipe ⁊ oīs exercit⁹ cū q̄drigis ⁊ eq̄tib⁹ ⁊ sagittarijs q̄ cooperuerūt faciē terre sic locuste. Cūq; ptrāsissz fines assirioꝝ veīt ad magnos mōtes āge q̄ sūt a sinistro cilicie ascēditq; oīa castella eoꝝ ⁊ obtinuit oēz mūicōz

Effregit aūt ciuitatē opiatissimaz
melothi. predauitqz omēs filios
tharsis ⁊ filios ismahel qui erāt
ɔtra fatiē deserti ⁊ ad austꝝ terre
celeon. Et trāsiuit eufratē ⁊ venit
in mesopotamiā ⁊ effregit omēs
ciuitates excelsas q̄ erāt ibi a tor
rente mābre vsqz q̄ perueniat̄ ad
mare ⁊ occupauit terminos ei⁹ a
cilitia vsqz ad fines iaphet q̄ sūt
ad austꝝ. Adduxitqz oēs filios
madian et p̄dauit oēz locupleta
tionez eoꝝ. Oēsqz resistentes sibi
occidit in ore gladij. Et post hec
descendit in cāpos damasci in die
bus messis ⁊ succēdit omā sata.
omēsqz arbores ⁊ vineas fecit īci
di ⁊ cecidit timor illi⁹ sup omnes
inhabitantes terrā. Ca. iij.

Tunc miserūt legatos suos
vniūsaꝝ vrbiū ac ꝓuintia
rū reges ac p̄ncipes sirie scilicz et
mesopotamie ⁊ sirie sobal ⁊ libie
atqz cilitie qui venientes ad holo
fernē dixerūt. Desinat īdignatio
tua circa nos. Melius ē em̄ ut vi
uētes ſuiam⁹ nabuchodonosor
regi magno ⁊ subditi sim⁹ tibi q̄
morientes cū interitu nostro ipsi
ſuitutis nostre dāna patiamur.
Omnis ciuitas nr̄a oīsqz possessio
oēs colles ⁊ mōtes ⁊ campi et ar
menta boū. gregesqz ouiū ⁊ capr̄
rū equorūqz ⁊ camelorꝝ ⁊ vniūse
facultates nostre atqz familie ī cō
spectu tuo sūt. Sint omā sub lege
tua Nos etiā ⁊ filij nr̄i serui tui su
mus. Veni nob̄ pacificus dn̄s ⁊
vtere ſuitio nr̄o sicut placuerit ti
bi. Tūc descēdit de montib⁹ cū eq̄
tib⁹ ī v̄tute mag̃ ⁊ obtinuit oēm
ciuitatē ⁊ oēm inhabitantē terrā

De vniūsis āt vrbib⁹ assumpsit
sibi auxiliarios viros fortes ⁊ ele
ctos ad belluz. Tātusqz metus ꝓ
uincijs ill̄ incubuit ut vniūsarū
vrbiū habitatores p̄ncipes ⁊ ho
norati simul cuz ꝓplis exirent ī ob
uiaz veniēti. excipientes euz cū co
ronis ⁊ lampadib⁹. ducētes cho
ros in timpanis ⁊ tibijs. Nec ista
tn̄ fatiētes ferocitatē eius pectoris
mitigare potuerūt Nā ⁊ ciuitates
eoꝝ destruxit ⁊ lucos eoꝝ excidit
Preceꝑat eī illi nabuchodonosor
rex ut omēs deos terre exterminaēt
videlicz ut ip̄e solus diceret̄ deus
ab hijs nacōnib⁹ que potuissent
holofernis potētia sb̄iugari. Per
trāsiens āt siriā sobal et oēm ap
pamiaz. oēmqz mesopotamiā ve
nit ad ydumeos in terra gabaa.
accepitqz ciuitates eoꝝ ⁊ sedit ibi
ꝑ trigīta dies ī q̄bz diebz adunaī
p̄cepit vniūsū exēcitū v̄tutis sue.

Tunc audiētes hec Ca. iiij.
filij isrl̄ q̄ habitabāt terraz
iudee timuerūt valde a fatie eius
Tremor etiā ⁊ horror īuasit sēsus
eoꝝ. ne hoc faceret ihrl̄m ⁊ tēplo
dn̄i qd̄ fecerat ceteris ciuitatibus
et tēplis eaꝝ. Et miser̄t in oēm sa
mariā ꝑ circuitū vsqz iericho et p̄
occupauerūt oēs v̄tices montiū.
Et muris circūdederūt vicos suos
⁊ ɔgregauerūt frumēta in prepa
rationē pugne. Sacerdos etiā eli
achim scripsit ad vniūsos q̄ erāt
ɔtra esdrelon que ē ɔtra fatiē cā
pi magni iuxta dotaim ⁊ vniūsis
ꝑ quos vie trāsitus eē poterat ut
obtinerent ascensus montiuz per
quos via eē poterat ad ihrl̄m et
illic custodirent vbi angustū iter

esse poterat inter mōtes. Et fecerūt
filij isrl' scdm q̄ ɔstitueāt eis sac
dos dñi eliachī. Et clamauit oīs
popul⁹ ad dñm īstantia magna:
ꝛ hūiliauerunt am̄as suas ī ieiu
nijs ipsi ꝛ mulieres eoꝝ. Et indu
erunt se sacerdotes cilicijs ꝛ infā
tes ꝓstrauerūt contra faciē tēpli
dñi ꝛ altare dñi operuerūt cilicio
Et clamauerūt ad dñm deum isrl'
vnanimit': ne darent' in predā in
fantes eoꝝ ꝛ vxores eoꝝ in diuisi
onē ꝛ ciuitates eoꝝ in ext'minīū
ꝛ sancta eoꝝ in pollucōnem ꝛ fie
rent ī obprobriū gētibus. Tunc
eliachī sacerdos domī magn⁹ cir
cuiuit ōnem isrl' allocutusq; est
eos dicens. Scitote qm̄ exaudiet
dñs p̄ces vestras si manētes per
mā seritis ī ieiunijs ꝛ oracōibus
in cōspectu dñi. Memores estote
moysi serui dñi q̄ amalech ɔfidē
tē in virtute sua ꝛ in potētia sua ꝛ
in exercitu suo ꝛ in clipeis suis et
in curribꝰ suis ꝛ in equitibꝰ suis n̄
ferro pugnādo ꝫ p̄cibus sanctis
orādo deiecit. Sic erūt vniuersi ho
stes isrl' si pseueraueritis in hoc
ope qd̄ cepistis. Ad hanc igitur
exhortacōem ei⁹ deprecātes dñm.
pmanebāt in cōspectu dñi ita ut
eciā hij qui offerebant dño holo
causta: precīcti cilicijs offerrēt sa
crificia dño ꝛ erat cinis sup capi
ta eorū. Et ex toto corde suo om̄es
orabāt deū ut visitarꝫ ꝓpl'm suum
isrl'.

Capitulū. v.

Nuntiatūq; est holoferni prī
cipi milicie assiriorū q̄ filij
isrl' preparent se ad resistenduꝫ.
ac montiū itinera ɔclusissent ꝛ fu
rore nimio exarsit in iracundia
mag̃. Vocauitq; ōnes principes
moab ꝛ duces āmon ꝛ dixit eis.
Dicite m̄ quis sit popul⁹ iste qui
mōtana obsidꝫ. ā que ꝛ q̄les ꝛ qn̄
te sint ciuitates eoruꝫ q̄ eciā sit v̄
tus eorū aut q̄ sit multitudo eorū
vel quis rex milicie illorū. Quare
pre ōnibꝰ qui habitāt ī oriente
isti ɔtēpserunt me ꝛ nō exierunt ī
obuiaꝫ nobis: ut susciperent nos
cū pace. Tūc achior dux ōnium
filiorū āmon r̄ndens ait. Si dig
neris audire dñe dicā veritatē in
cōspectu tuo de populo isto qui ī
mōtanis hītat ꝛ nō egredietur ver
bum falsū ex ore meo. Populus
iste ex ꝓgenie chaldeoꝝ ē. Hic p̄
mū in mesopotamia hītauit: qm̄
noluerūt sequi deos p̄rm suoꝝ q̄
erant ī terra chaldeoꝝ. Deserētes
itaq; cerimonias p̄rm suorū q̄ in
multitudine deorū erāt vnū deuꝫ
celi coluerūt q̄ ꝛ precepit eis ut
exirēt inde ꝛ hītarent in carram.
Cūq; operuissꝫ ōnem terram fa
mes: descenderūt in egiptū illicq; ꝑ
q̄dringētos ānos sic multiplica
ti sūt ut dinumerari eoꝝ nō possꝫ
exercitus. Cūq; g̃uarꝫ eos rex egip
ti atꝫ ī edificacōibꝰ vrbiū suaꝝ ī
luto ꝛ latē sb̄iugassꝫ eos: clama
uerūt ad dñm suū ꝛ percussit totaꝫ
terrā egipti plagis varijs. Cūq;
eiecissēt eos egipcij a se ꝛ cessassꝫ
plaga ab eis ꝛ iteꝝ eos vellēt ca
pere ꝛ ad suū seruiciū r̄uocare: fu
giētibꝰ hijs de⁹ celi maē apuit ita
ut hincinde aq̄ q̄si mur⁹ solidarē
tur ꝛ isti pede sicco fundū maris ꝑ
ābulando trāsirēt. In q̄ loco duꝫ
innūeābil' exercit⁹ egipcioꝝ eos
ꝑseq̄retur ita aquis cooptus est:

ut nō remaneret vel vn⁹ q̄ factuz
posteris nūtiaēt Egressis etiā ma
re rubꝝ deserta syna mōtis occur
rerūt in quib⁹ nūq̄ hō habitare
potuit vel fili⁹ hoīs req̄euit. Illic
fontes amari obdulcati sunt eis
ad bibendū ⁊ ꝑ annos q̄dragin
ta ānonā de celo ꝯsecuti sūt. Vbi
cūq̄ ingressi sūt sine arcu ⁊ sagit
ta ⁊ absq̄ scuto ⁊ gladio de⁹ eoꝝ
pugnauit ꝑ eis ⁊ vicit. Et nō fuit q̄
insultaret ꝓpl'o isti. n̄ qn̄ recessit a
cultu dn̄i dei sui. Quotienscūq̄ āt
pret' ip̄m deū suuz alteꝝ coluerūt
dati sūt in predā ⁊ in gladiū ⁊ in
obprobriū. Quotienscūq̄ aūt pe
nituerunt se recessisse a cultuā dei
sui. dedit eis deus celi virtutez resi
stendi. Deniq̄ cananeū regē ⁊ ie
buseū ⁊ phereseū ⁊ eueū ⁊ etheuz
⁊ amorreū ⁊ oēs potētes in esebō
ꝓstrauerūt ⁊ terras eoꝝ ⁊ ciuita
tes eoꝝ ip̄i possederūt ⁊ vsq̄dum
nō peccarēt ī cōspectu dei sui erant
cū illis bō. Deus eī illoꝝ odit iniq̄
tatē. Naz ⁊ an̄ hos annos cū reces
sissent a via quaz dederat illis de⁹
ut ambularēt ī ea. extīminati sūt
p̄lijs a multis nacōibus et pluri
mi eoꝝ captiui abducti sunt ī ter
rā nō suaz. Nup aūt reuersi ad do
minū deū suū ex dispsione q̄ disp
si fuerant adunati sūt ⁊ ascenderīt
mōtana hec omā ⁊ iteꝝ possident
ihrl'm vbi sunt sāctascōrū. Nūc g̊
mi dn̄e ꝑquire si ē aliqua iniq̄tas
eoꝝ in ꝯspectu dei eoꝝ ascēdamus
ad illos qm̄ tradens tradet illos
deus eoꝝ tibi Et sb̄iugati erūt sub
iugo potentie tue. Si vero nō est
offensio ꝓpl'i hui⁹ corā dō suo nō
poteim⁹ resistere illis. qm̄ de⁹ eoꝝ
defēdet illos ⁊ erim⁹ ī obprobriū
vniūse terre. Et factū ē cū cessasset
loq̄ achior v̄ba hec. irati sūt ōnes
magtes holofernis et cogitabāt
int'ficere eū dicentes ad alterutꝝ.
Quis est iste q̄ filios isrl' posse di
cat resistē regi nabuchodonosor
et exercitib⁹ ei⁹. hoīes inermes et
sine v̄tute et sine peritia artis pu
gne. Vt g̊ agnoscat achior qm̄
fallit nos: ascendem⁹ in mōtana
⁊ cū capti fuerint potētes eoꝝ tūc
cū eisdez gladio trāfuerberabit'
ut sciāt oēs gentes qm̄ nabucho
donosor deus terre est ⁊ preter ip
sum alius non est. Ca. vi.

Factū est aūt cū cessassent lo
qui indignatus holofernes
vehement' dixit ad achior. Qm̄ ꝓ
phetasti nob' dicens q̄ gens isrl'
defendat' a dō suo ut oñdam tibi
qm̄ nō ē de⁹ n̄ nabuchodonosor
cū ꝑcusserim⁹ eos oēs sicut hoīez
vnū. tūc ⁊ ipē cū illis assirioꝝ gla
dio interib' et oīs israhel tecū ꝑdi
tione dispiet ⁊ ꝓbabis qm̄ nabu
chodonosor dn̄s sit vniūse terre.
Tūcq̄ gladius militie mee trāsi
et per latera tua ⁊ ꝯfixus cades in
ter vulneātos isrl' ⁊ nō respirab'
vltra donec extīmineis cū ill'. Por
ro aūt si ꝓphetiā tuā veram existi
mas nō ꝯcidat vultus tu⁹ ⁊ pal
lor qui fatiē tuā obtinet abscedat
a te si v̄ba mea hec putas implei
nō posse. Vt aūt noueris q̄ siml'
cū illis hec expieis. ecce ex hac ho
ra illoꝝ ꝓpl'o sotiaberis ut duz di
gnas mei gladij penas exceperīt
ipse simul vltioni sb̄iaceas. Tūc
holofernes p̄cepit s̄uis suis ut cō
prehēderent achior ⁊ ducerent eū

in bethuliã a traderẽt eũ in manꝰ filio eoꝝ isrl'. Et accipiẽtes eũ serui holofernis pfecti sũt per cãpestria sed cuꝝ appropinq̃ssent ad mõta na exierũt cõtra eos fundibula rij. Illi autẽ diuertentes a latere montis. ligauerũt achior ad ar borẽ manibꝰ a pedibꝰ a sic vinctũ de restibꝰ dimiserũt eũ a reuersi sũt ad dñm suũ. Porro filij isrl' descẽ dẽtes de bethulia venerũt ad euꝝ Ruẽ soluẽtes duxerũt ad bethu liã atq; in mediũ populi illũ statu entes pcũctati sunt q̃d rerũ esset q; illũ vinctũ assirij reliquissent. In diebꝰ illꝭ erãt illic pncipes ozi as filiꝰ micha de tribu symeon et charmi q̃ a gothoniel. In medio itaq; semoꝝ a in ospectũ õnium achi or dixit õnia q̃ locutus fuerat ab holoferne interrogatus a q̃liter po pulꝰ holofernis voluisset ꝓter hoc verbũ interficẽ eũ a quẽadmodũ ipe holofernes iratus iusserit euꝝ israhelitis hac de cã tradi ut duꝝ viceret filios isrl'. tũc achior dixit ad eos. Si fuerit gens hec ex ofensione dei celi contra eos. Cũq; achior vniuersa hec exposuisset õnis populꝰ cecidit in faciem adorãtes dñm a omnium lamentatõe a fletu vnanimes pces suas dño effuderũt dicentes. Dñe deꝰ celi a terre intuere superbiã eoꝝ et respice ad nostrã hũilitatẽ a facie sanctoꝝ tuoꝝ attende: et ostende quoniã nõ derelinq̃s psumentes de te a psumentes de se et de sua virtute gloriãtes hũilias. Finito itaq; fletu a p totã diẽ oratõe ꝓloꝝ pleta: osolati sũt achi or dicẽtes. Deꝰ pñm nostroꝝ cuiꝰ tu virtutẽ pdicasti ipe tibi hanc dabit vicissitudinez ut eoruꝝ ma gis tu interitũ videas. Cũ vero do minꝰ deꝰ noster dederit hãc libtatẽ seruis suis: sit et tecũ deꝰ in medio nri: ut sicẽ placuerit tibi ita cũ tuis õmibꝰ conuerseris nobiscũ. Tũc ozi as finito osilio suscepit eũ in domũ suaꝝ a fecit cenã magnaꝝ. Et voca tis õmibꝰ presbiteris simꝰ exple to ieiunio refecerũt. Postea vero cõ uocatꝰ est õnis populꝰ et p totaꝝ nocẽ intrẽ eccliaꝝ orauerũt: petẽtes auxiliuꝝ a deo isrl'.

Ca. vij.

Holofernes autẽ altera die p cepit exercitibꝰ suis ut ascẽ derẽt cõtra bethuliã. Erant autẽ pe dites bellatoꝝ cẽtũ viginti milia a equites viginti duo milia: ꝓter pa uiões virorũ illorũ quos occu pauerat captiuitas a abducti fu erant de puincijs a vrbibꝰ vniũ se inuentutis. Omnes pauerunt se pariẽ ad pugnã contrẽ filios isrl' a venerũt p crepidinez mõtis vs q; ad apicẽ q̃ respicit sup dothaim a loco q̃ dr belmaym sq; ad chelmõ q̃ est contra esdrelõ. Filij aũt isrl' ut vi derũt multitudinez illoꝝ prostrauerũt se sup terrã mittẽtes cinerẽ sup capi ta sua vnanimes orãtes ut deꝰ isrl' miaꝝ suã ostendẽt sup ꝓpl'm suuꝝ. Et assumẽtes arma sua bellica sede rũt p loca q̃ agusti iteris trimitẽ dirigũt intẽ mõtuosa a erãt custo diẽtes ea tõ die a nocte. Porro ho lofernes dũ circuit p gyꝝ repit q fõs q̃ influebat aq̃ductũ illoꝝ a p te australi exit ciuitatẽ dirigẽt a in cidi pcepit aqueductũ illorum. Erãt trũ nõ lõge fõtes a muris ex q̃bꝰ furtũ videbãt hauriẽ aquã

ad reuocandum potiꝰ qꝫ ad potã dñ. Sz filij ammõ et moab. acceſſerũt ad holofernẽ dicẽtes. Filij iſrl nõ in lancea nec in ſagitta cõfidũt. ſꝫ montes defendũt illos a mumũt illos colles in precipitio cõſtituti Vt ꝯ fine ꝯgreſſiõe pugne poſſis ſuperare eos pone cuſtodes fontiũ ut nõ hauriãt ex eis a fine gladio imꝑfitos eos vel certe fatigati tradent ciuitatẽ ſuã quaz putant in mõtibus poſitã ſuperari ñ poſſe. Et placuerũt vba hec coraz holoferne a corã ſatellitib⁹ ei⁹ et ꝓſtituit p gyz cẽtenaꝛos p ſingulos fontes. Cũqz iſta cuſtodia p dies viginti fuiſſet expleta. defece rũt ciſterne a collectõnes aquaz oĩbus inhabitantibz bethuliam ita ut ñ eẽt intꝰ ciuitatez vñ ſatiarent vel vna die. qm̃ ad menſurã dabat ꝑplis aqua quotidie Tũc ad oziaz ꝯgregati oẽs viri femiꝫqꝫ iuuenes a puuli oẽs ſimꝰ vna voce dixerunt. Judicet deus inter nos a te. qm̃ feciſti in nos malaz nolens loqui pacifice cũ aſſiriis et ꝑꝫ hec vendidit nos dñ in manib⁹ eoz. Et iõ nõ eſt q̃ adiuuet cũ ꝓſternamur añ oculos eoz in ſiti a in pdictõne mag̃. Et nũc congregate vmũſos q̃ in ciuitate fũt ut ſponte tradam⁹ nos oẽs ꝑplo holofernis. Melius ẽ em̃ ut capti ui bñdicam⁹ dñm viuẽtes qꝫ moriamur et ſim⁹ obprobriũ oĩ carni cũ videam⁹ vxores nras a infãtes nros mori añ oculos noſtros Cõteſtamur hodie celũ a terrã et deũ pim nroz qui vlciſcitur noſ ſm̃ peccata nra ut iã tradatis ciuitatẽ in manu militie holofernis ut ſit finis nr breuis in qꝫ gladio fame q̃ lõge efficit in ariditate ſitis. Et cũ hec dixiſſent. factus ẽ fletus a vlulatus magn⁹ in eccla oĩbus et p multas horas vna voce damauerũt ad deũ dicẽtes. Peccauim⁹ cũ patrib⁹ nris inuſte egimus inq̃tatẽ fecim⁹. Tu qꝫ pius es miſerere noſtri a i tuo flagello vindica inq̃tates nras a noli tradere cõfitentes te ꝑplo qui ignoꝛat te ut ñ dicãt inꝰ gentes vbi eſt deꝰ eoꝝ. Et cũ fatigati hijs damoꝛibus et hijs fletib⁹ laſſati ſiluiſſent. exurgens oziaſ ifuſus lacrimis dixit Equo añ eſtote fratres et hos qnqꝫ dies expectem⁹ a dño miſericoꝛdiã. Foꝛſitã em̃ indignacõem ſuaz abſcidet a dabit gloriaz noĩ ſuo. Si aũt trãſactis qnqꝫ diebus non venerit adiutoriũ faciemus hec vba q̃ locuti eſtis. Ca. viij.

Et factũ eſt cuz audiſſet hec vba iudith vidua que eãt filia merari filij y dox filij ioſeph filij ozie filij elai filij iãnoꝛ filij gedeon filij raſoim filij achitob filij melchie filij enam filij nathanie filij ſalathiel filij ſymeõ filij ruben a vir eius fuit manaſſes qui mortuus eſt in dieb⁹ meſſis oꝛdeacee inſtabat ei ſup alligantes manipulos i campo a venit eſtus ſup caput ei⁹ a mortu⁹ eſt i bethulia ciuitate ſua a ſepultus ẽ illic cum patrib⁹ ſuis. Erat aũt iudith relicta eius vidua iaz annis trib⁹ et menſib⁹ ſex. Et in ſupioꝛibz dom⁹ ſue fecit ſibi ſecretũ cubiculuz in q̃ cũ puellis ſuis clauſa moꝛabatur et hñs ſup lũbos ſuos cilitiũ. ieiunabat oĩbus diebz vite ſue. ꝓter

sabbata ⁊ neomenias ⁊ festa do
mꝰ isrl'. Erat autē eleganti aspcū
nimis cui vir suꝰ reliquerat diui
cias multas ⁊ familiā copiosam
ac possessiones armētis boum et
gregibꝰ ouiū plenas. Et erat hec
in ōnibꝰ famosissiā quoniā time
bat dn̄m valde nec erat q̄ loque
ret̄ de illa verbum malū. Hec ita
q̄ cū audisset qm̄ ozias ꝓmisissꝫ
q̄ transacto quinto die traderet
ciuitatē misit ad presbiteros cha
bri ⁊ charmi. Et venerūt ad illaꝫ
⁊ dixit illis. Qd̄ est hoc verbuꝫ in
quo ꝯsensit ozias ut tradat ciui
tatē assiriis. si intra qn̄q̄ dies nō
venerit vobis adiutoriū. Et qui
estis vos qui tēptatis dn̄m. Nō
est iste ſmo q̄ misericordiā ꝓuo
cet sed potiꝰ qui irā excitet ⁊ furo
rem accēdat. Posuistis vos tēpꝰ
miseracōis dn̄i ⁊ in arbitriū vr̄m
diem ꝯstituistis ei. Sed q̄ patiēs
dominꝰ est ī hocip̄o peniteamꝰ ⁊ ī
dulgentiā eius lacrimis postule
mꝰ. Non enī q̄si homo deus sic cō
minabit̄ neq̄ sicut filiꝰ hōinis ad
iracundiā inflāmabitur. Et ideo
hūiliemꝰ illi am̄as nostras ⁊ in
spū cōstituti humiliato seruiētes
illi: dicamꝰ flentes dn̄o ut ſm vo
lūtateꝫ suā sic faciat nobiscū cito
miaꝫ suā: ut sicut cōturbatū ē cor
nostrū in supbia eorū. ita eciā de
nostra hūilitate gloriemur quo
niā non sumꝰ secuti peccata patrū
nostroꝝ q̄ dereliq̄rūt deū suum et
adorauerūt deos alienos. ꝓ quo
scelere dati sunt in gladiū ⁊ in ra
pinā ⁊ in cōfusionem inimicis su
is. Nos autē alterū deū nescimus
pret̄ ipsū. Expectemꝰ hūiles ꝯsola
cōeꝫ eiꝰ ⁊ exq̄ret sanguinē nostꝝ
de afflictiōibꝰ inimicoꝝ nostrorū
⁊ hūiliabit ōnes gētes quecūq̄ ī
surgunt cōtra nos ⁊ faciet illas
sine honoē dn̄s deꝰ noster. Et nūc
frēs quoniā vos estis p̄sbiteri in
ꝑplo dei et ex vobis pendet am̄a il
loꝝ ad eloquiū vestꝝ corda eoꝝ
erigite ut memores sint q̄ temp
tati sunt p̄res nostri ut ꝓbarētur
si vere colerent deū suū. Memores
eē debent qūo pat̄ noster abr̄hā
temptatꝰ est ⁊ ꝑ multas tribula
cōes ꝓbatus: dei amicus effectꝰ ē.
Sic isaac. sic iacob. sic moyses: ⁊
om̄es qui placuerūt deo ꝑ mltas
tribulacōes transierūt fideles. Il
li autē qui temptacōnes nō susce
perunt cū timore dn̄i ⁊ impaciēci
am suā ⁊ improperiū murmurati
onis sue contra dn̄m ꝓtulerunt.
exterminati sunt ab extermīatoē
⁊ a serpētibꝰ ꝑierunt. Et nos ergo
non vlciscamur nos ꝓ hijs que
patimur. sed reputātes pctis no
stris hec ipsa supplicia minora es
se flagella domī quasi serui q̄ cor
ripimur ad emēdacōnem et nō
ad ꝑdicōem nostraꝫ euenisse cre
damꝰ Et dixerunt illi ozias ⁊ pres
biteri. Om̄a que locuta es veā sūt
⁊ non est in sermonibꝰ tuis vlla
reprehensio. Nūc ergo ora ꝓ nob̄
quoniā mulier sancta es ⁊ timēs
deum. Et dixit iudith. Sicut illis
qd̄ potui loq̄ dei eē ꝯgnoscitis ita
qd̄ facere disposui ꝓbate si ex d̄o ē
⁊ orate ut firmū faciat deꝰ ꝯsiliū
meū. Stabitis vos ad portaꝫ no
cte ista ⁊ ego exeā cū abra mea ⁊
orate ut sic̄ dixistis ī diebꝰ qn̄q̄
respiciat dn̄s populū suū israhel

Vos aũt nolo scrutemi actũ meũ
a vsq; dũ renũtiez vobis nil aliud
fiat nisi oratio p me ad dñm deũ
nostr. Et dixit ad eam ozias pn̄
ceps iude. Vade in pace a dñs sit
tecũ i vltionez inimicoz nostroz
Et reuertẽtes abierũt. Ca. ix.

QVib9 abscedentib9 iudith
ingressa est oratoriũ suũ et
induens se cilitio posuit cinerẽ su
p caput suũ a psternens se dño
clamabat ad dñm dicens. domi
ne de9 pr̄is mei sy meõ qui dedisti
illi gladiũ in defensionẽ alienige
narz qui violatores extiterũt i co
inquinacõne sua a denudauerũt
femur vgnis in cõfusionẽ a dedi
sti mulieres illoz i predã a filias
illoz in captiuitatẽ a oẽm predaz
in diuisionẽ suis tuis qui zelaue
runt zelũ tuũ: sbuem queso te do
mine deus me9 m̄ vidue. Tu eni
fecisti priora et illa post illa cogi
tasti a hoc factuz ẽ qd ipe voluisti
Oẽs eni vie tue pate fũt et tua in
dicia in tua puidẽtia posuisti. Re
spice castra assiriozz nunc. sic tũc
castra egiptioz videre dignatus
es. qñ post suos tuos armati cur
rebant ofidentes in quadrigis et
i equitatu suo a i multitudine bel
latoz. Sz aspexisti sup castra eoz
a tenebre fatigauerũt eos Tenuit
pedes eoz abissus a aque operue
runt eos. Sic fiant et isti dñe qui
ofidũt in multitudine sua a i cur
rib9 suis a i contis et i sagittis su
is a in lanceis gloriant a nesciũt
qz tu ipe es deus nr̄ qui cõteris bel
la ab imitio et dñs nomẽ est tibi.
Erige brachiũ tuũ sicut ab imtio
a allide virtutez eoz in vtute tua
Cadat vtus eoz i iracũdia tua q̄
pmittũt se violare sancta tua et
polluere tabnaculuz nominis tui
a deicere gladio suo cornu altaris
tui. Fac dñe ut gladio ppio ei9
supbia amputet Capiat laqueo
oculoz suoz in me a peuties eum
ex labijs caitatis mee. Da m̄ i aio
ostantiaz ut otemnã illũ et virtu
tez a euertã illũ. Erit ei hoc memo
riale nois tui cũ man9 femine de
iecerit eaz. Nõ eni i multitudine ẽ
vtus tua dñe. neq; in equoz viri
bus voluntas tua. Nec supbi ab
imitio placuerũt tibi. sz humiliũ et
mãsuetoz semp tibi placuit dep̄
catio. Deus celoz creator aquaz
a dñs totius creature. exaudi me
miserz deprecantez a de tua miseri
cordia presumentẽ. Memẽto dñe
testamenti tui a da verbuz in ore
meo a in corde meo ofiliũ corrobo
ra ut dom9 tua i sanctificatione p
maneat et omnes gẽtes agnoscãt
qz tu es de9 a nõ ẽ alius p̄ter te.

Factũ est aũt cũ cessasset Ca. x.
clamare ad dñm. fugerexit de loco i quo iacuerat pstra
ta ad dñm. Vocauitq; abrã suaz
et descẽdens i domũ suã abstulit a
se cilitiũ a exuit se vestimentis vi
duitatis sue. Et lauit corpus suuz
a vnxit se mirro optimo a discri
minauit crinẽ capitis sui et impo
suit mitrã sup caput suũ a induit
se vestimentis iocũditatis sue. Et
iduit sãdalia pedib9 suis. assum
psitq; dextraliola a lilia a i aures
a anulos a oĩbus ornamẽtis suis
ornauit se. Cui etiaz dñs contulit
splendorẽ. qm̄ omnis ista oposicõ
nõ ex libidine. sz ex vtute pcedeba

Et ideo dñs hanc in illaz pulchri
tudinē āpliauit ut in compabili
decore ōnium oculꝰ appareret. Im
posuit itaqꝫ abre sue ascopaz vini
ꝛ vas olei ꝛ polentā ꝛ lapates et
panes ꝛ caseum ꝛ ꝓfecta est. Cū
qꝫ venisset ad portas ciuitatis in
uenerūt expectantē oziam ꝛ p̄sbi
teros ciuitatis. Qui cuz vidissent
eam stupentes mirati sūt nimis
pulchtudinem eiꝰ. Nihil tñ inter
rogātes eā dimiserūt transire di
centes. Deꝰ patrū nostrorū det ti
bi graciā ꝛ omne consiliū cordis
tui sua virtute corroboret ꝛ glori
etur sup te ihrl'm ꝛ sit nomē tuuz
in numero sanctorū ꝛ iustorū. Et
dixerunt hij qui illic erant omēs
vna voce fiat fiat. Judith vero
orans dñm transiuit ꝑ portas ip
sa ꝛ abra eius. Factū est autē cū
descenderet montem circa ortuz di
ei occurrerūt ei exploratoēs assi
riorum ꝛ tenuerūt eam dicentes.
Vnde venis aut quo vadis. Que
rndit. Filia sum hebreorum. Ido
ego fugi a facie eorum quoniam
futurū agnoui ꝙ dentur vobis in
depredacōem. pro eo ꝙ cōtemnē
tes vos noluerūt vltro tradere se
ipsos ut inuenirent misericordiā
in conspectu vestro. Hac de causa
cogitaui mecū dicens. Vadaz ad
faciem p̄ncipis holofernis ut īdi
cem illi secreta illorū ꝛ ostendam
illi quo aditu possit obtinere eos
ita ut non cadat vir vnꝰ de exerci
tu eius. Et cū audissent viri illi v̄
ba eiꝰ cōsiderabāt faciem eius et
eāt in oculis eorū stupor qm̄ pul
chtudinē eius mirabātur nimis.
Et dixerūt ad eam. Cōseruasti aī
mā tuā eo ꝙ tale reperisti cōsiliuz
ut descēderes ad dominū nostrum
Hoc autez scias quoniā cū stete
ris in conspectu eius bene tibi fati
et ꝛ eris gratissima in corde eius.
Duxerūtqꝫ illam ad tabnaculum
holofernis nunciātes eam. Cūqꝫ
intrasset ante faciē eius statī cap
tus est in suis oculis holofernes.
Dixerūtqꝫ ad euz satellites eius.
Quis ꝯtemnat populū hebreorū
q̄ tam decoās mulieres hñt ut nō
pro hijs merito pugnare contra
eos debeamꝰ. Videns itaqꝫ iudith
holofernem sedētem in conopeo
qd̄ erat ex purpura ꝛ auro ꝛ sma
ragdo ꝛ lapidibꝰ precōsis intextū
ꝛ cū in faciem eiꝰ intēdisset adoā
uit eum ꝓsternens se sup terrā et
eleuauerūt eā serui holofernis iu
bente dño suo. Ca. xi.

Tunc holofernes dixit ei. Eq̄
animo esto ꝛ noli pauere i
corde tuo quoniā ego nunqꝫ no
cui viruz qui voluit seruire nabu
chodonosor regi. Populus autez
tuus si non ꝯtempsisset me nō al
leuassem lanceam meam sup euz
Nunc autez dic mihi qua ex cau
sa recessisti ab illis ꝛ placuit tibi
ut venires ad nos. Et dixit illi iu
dith. Sume verba ācille tue quo
niam si secutus fueris verba an
cille tue perfectam rem faciet do
minꝰ tecum Viuit enim nabucho
donosor rex terre ꝛ viuit virtus
eius que est in te ad correpcōem
ōnium animarū erranciū quoni
am nonsolum homines seruient
illi ꝑ te sed ꝛ bestie agri obtempe
rant illi. Nunciatur enī animi tui
industria. vniuersis gentibus

et indicatū ē oī seculo qm̄ tu sol⁹
bon⁹ ⁊ potens es in oī regno eius
et disciplina tua oībus ꝓuinciis
p̄dicat̄. Nec hoc latet qd̄ locutus
ē achior. nec illud ignorat̄ qd̄ ei
iusseris euenire. Cōstat em̄ deum
nr̄m sic peccatis offensū ut māda
uerit p ꝓphas suos ad populū ꝙ
tradat eū ꝓ peccatis suis. Et qm̄
sciūt se offendisse deū suū filij isrl̄
tremor tuus sup ipsos ē. Insuper
etiā fames inuasit eos ⁊ ab aridi
tate aque iam int̄ mortuos cōpu
tant̄. Deniq; hoc ordinant ut int̄
fitiant pecora sua ⁊ bibant sāgui
nē eoꝝ ⁊ sancta dn̄i sui que prece
pit deus nō cōtingi in frumēto vi
no ⁊ oleo. Hec cogitauerūt impē
dere ⁊ volūt ꝯsumere que nec ma
nib⁹ deberent cōtingere Ergo qm̄
hec fatiūt certū est ꝙ in ꝑdicōem
dabūt̄. Qd̄ ego ancilla tua ꝯgno
scens fugi ab ill̄ et misit me dn̄s
hec ip̄a nūtiare tibi. Ego em̄ ancil
la tua deū colo etiā nunc apud te
⁊ exiet ācilla tua ⁊ orabo deū ⁊ di
cet m̄ qn̄ eis reddat peccatū suū ⁊
veniens nuntiabo tibi ita ut ego
adducā te ꝑ mediaꝫ ihrl̄m. Et ha
bebis oēm ꝓpl̄m isrl̄ sicut oues q̄
bus non ē pastor ⁊ non latrabit
vel vnus ꝯtra te. qm̄ hec mihi di
cta sūt ꝑ ꝓuidentiaꝫ dei. Et qm̄ ira
tus est ill̄ deus hec ip̄a missa sum
nūtiare tibi. Placuerūt aūt oīa
v̄ba hec coram holoferne ⁊ coraꝫ
pueris ei⁹ ⁊ mirabant̄ ad sapiē
tiā eius ⁊ dicebant alt̄ ad alteꝝ.
Nō ē tal̄ mulier sup terrā in aspe
ctu in pulchritudine ⁊ ī sensu ver
borū. Et dixit ad illaꝫ holofernes.
Bn̄fecit deus qui misit te ante po
pulū ut des illū tu ī manib⁹ nr̄is
Et qm̄ bō est ꝓmissio tua: si fecerit
m̄ hoc: deus tu⁹ erit ⁊ me⁹ deus et
tu ī domo nabuchodonosor mag̃
eris et nomen tuū nominabitur
in vniuersa terra. Ca. xij.

Qvnc iussit eaꝫ introire vbi
repositi erant thesauri ei⁹ ⁊
iussit illic manere eā ⁊ ꝯstituit q̄d
daret̄ illi de ꝯuiuio suo. Cui respō
dit iudith ⁊ dixit. Nūc nō potero
māducaē ex hijs q̄ m̄ precipis tri
bui ne veniat sup me offensio. Ex
hijs aūt que m̄ detuli māducabo
Cui holofernes ait Si defecerint ti
bi ista que tecuꝫ detulisti: quid fa
tiem⁹ tibi. Et dixit iudith. Viuit
am̄a tua dn̄e me⁹. qm̄ nō expēdet
oīa hec ancilla tua. donec fatiat
deus ī manu mea hec que cogita
ui. Et induxerūt illā ꝟui eius in ta
bernaculū q̄ precepat ⁊ pecijt dū
introiret ut daret̄ ei copia nocte
⁊ an̄ lucē egredi foās ad oracōeꝫ
⁊ dep̄cādi dn̄m. Et p̄cepit cubicu
larijs suis ut sicut placeret illi exi
ret ⁊ introiret ad orandū deū suū
ꝑ triduū. Et exibat noctib⁹ ī val
leꝫ bethulie ⁊ baptisabat se ī fon
te aque. Et ut ascendebat orabat
dn̄m deū isrl̄ ut dirigeret viā ei⁹
ad liberacōeꝫ ꝓpl̄i sui. Et introiēs
mūda manebat in tab̄naculo vs
q; dū accipet escā suaꝫ in vesperū
⁊ factū est quarta die holofernes
fecit cenaꝫ ꝟuis suis ⁊ dixit ad va
gao eunuchū. Vade ⁊ suade he
breā illā ut sponte ꝯsentiat habi
tare mecū. Fedū est em̄ apud assi
rios si femina irrideat viꝝ agēdo
ut immunis ab eo tn̄seat Tūc in
troiuit vagao ad iudith ⁊ dixit

Non vereat bona puella introire
ad dñm meū ut honorificet ante
faciem ei⁹ a mādūcet cum eo a bi
bat vinū i iocūditate Cui iudith
rīndit. Rue ego fū ut o tradicā do
mio meo. Ome qđ erit ante ocu
los ei⁹ bonū a optimū faciā. Huc
q̄d autez illi placuerit hoc m̄ erit
optimū ōmib⁹ dieb⁹ vite mee. Et
surrexit a ornauit se vestimento
suo a ingressa stetit añ faciē eius
Cor autē holofernis cōcussuz est:
erat em̄ ardēs in o cupiscentia ei⁹
Et dixit ad eam holofernes. Bibe
nūc a accūbe in iocūditate: qm̄ in
uenisti graciā cor ā me Et dixit iu
dith. Bibā dñe qm̄ magnificata
est aīa mea hodie pre ōmib⁹ die
b⁹ meis. Et accepit a mādūcauit
a bibit cor ā ipso ea que paueāt
illi ancilla eius. Et iocund⁹ fact⁹
ē holofernes ad eā bibitq̄z vinuz
multū nimis quātū nunq̄ bibe
rat in vita sua. Ca. xiij.

Ut autē sero factū est festīa
uerūt serui illi⁹ ad hospitia
sua a o duſit vagao ostia cubicu
li a abijt. Erāt autē oēs fatigati a
vino. Eratq̄ iudith sola in cubi
culo. Porro holofernes iacebat i
lecto nimia ebrietate sopit⁹ Dixit
q̄ iudith puelle sue ut staret fo
ris añ cubiculū et obſuaret. Ste
titq̄ iudith añ lectū orans cū la
crimis a labioruz motu i silēcio
dicēs. Confirma me dñe de⁹ isr̄l a
respice in hac hora ad opa māu
um meaz: ut sicut p̄misisti ihr̄l m
ciuitatē tuā eigas a hoc qđ credēs
p te posse fieri cogitaui p̄ficiā. Et
cū hec dixisset accessit ad columnaz
q̄ erat ad caput lectuli ei⁹ a pugi
onē ei⁹ q̄ in ea ligat⁹ pēdebat exol
uit. Cūq̄z euagmasset illū ap̄pē
dit comā capitis ei⁹ a ait. Confir
ma me dñe de⁹ in hac hora. Et per
cussit bis in cervicē ei⁹ a abscidit
caput ei⁹ a abstulit canopeū ei⁹
a columnis a euoluit corp⁹ ei⁹ trū
cum. Et post pusillū exiuit et trādi
dit caput holofernis ancille sue et
iussit ut mitteret illud in perā suaz
Et exierūt due sm̄ cōsuetudinem
suaz quasi ad oracionez a trāsierūt ca
stra a gyrātes vallē venerūt ad
portā ciuitatis Et dixit iudith alō
ge custo dib⁹ muroꝝ. Apite por
tas qm̄ nobiscū ē de⁹ qui fecit vir
tutē in isr̄l. Et factum est cū audis
sent viri vocē eius vocauerūt pres
biteros ciuitatis. Et occurrerunt
ad eam ōnes a mīmo vsq̄z ad
maximū: qm̄ sperauerūt eā iā nō
eē venturā. Et accendētes lumina
ria o girauerūt circa eam vniuer
si. Illa autē ascendēs in eminencō
tem locū iussit fieri silentiū. Cūq̄z
ōnes tacuissent dixit iudith Lau
date dñm deū nostꝝ q̄ nō deseru
it sperantes in se a in me ancillaz suā
adimpleuit misericordiā suā quā
p̄misit domui isr̄l: a interfecit in
manu mea hostē populi sui i hac
nocte. Et p̄fr̄ēs de pera caput ho
lofernis ostēdit illi dicens. Ecce ca
put holofernis p̄ncipis militie as
sirioꝝ Et ecce canopeū illi⁹ i q̄ recu
bebat i ebrietate sua vbi a p manū
fce percussit illū dñs de⁹ nr̄. Vivit
autez ipse dñs qui custodiuit me
ang⁹ eius a hinc eūtez a ibi o mo
rantē a inde huc reuertētē a nō p
misit me dñs ancillā suā cōmāculā
ſ polluere e pcī reuocauit me vo

gaudentē in victoria sua. ī euasio
ne mea. in liberacōne vrā. Cōfite
amur illi oēs qm̄ bonus qm̄ in se
culū misericordia ei⁹. Vniūsi aūt
adorantes dn̄m dixerūt ad eam.
Bn̄dixit te dn̄s in v̄tute sua qui p
te ad nihiluz redegit inimicos no
stros. Porro ozias p̄nceps popu
li israhel dixit ad eā Benedicta es
tu filia a dn̄o d̄o excelso pre omni
bus mulieribz sup terrā. Bn̄dict⁹
dn̄s qui creauit celū ⁊ terrā qui te
direxit ī vulnera capitis p̄ncipis
inimicoꝝ nr̄oꝝ. qꝛ hodie nomen
tuum ita magnificauit ut nō rece
dat laus tua de ore hoīm qui me
mores fuerint v̄tutis dn̄i in et̄nū
ꝓ quib⁹ nō pepcisti am̄e tue ꝓpt̄
angustias ⁊ tribulacōem geneis
tui. ꝫ subuenisti ruine an̄ cōspectū
dei nostri Et dixit oīs ꝓplus fiat fi
at. Porro achior vocatus venit.
Et dixit ei. De⁹ israhel cui tu testi
moniū dedisti ꝙ vlciscat̄ se de ini
micis suis. ip̄e caput oīm incredu
loꝝ incidit in hac nocte in manu
mea. Et ut ꝓbes qꝛ ita est. Ecce ca
put holofernis qui in ɔtēptu sup
bie sue deū israhel ɔtempsit ⁊ tibi
īteritū minabat̄ dicens. Cū capt⁹
fuerit ꝓplus isrl̄ gladio ꝑfoāri p̄
cipiā latera tua. Vidēs āt achior
caput holofernis angustiat⁹ pre
pauore cecidit in fatiē suā sup ter
rā ⁊ estuauit am̄a ei⁹. Postea ve
ro q̄ꝫ resūpto spū recreatus est. ꝓ
cidit ad pedes eius ⁊ adorauit eā
et dixit. Benedicta tu a deo tuo in
omni tabernaculo iacob. quoniā
in omni gente q̄ audieit nomen
tuum magnificabitur super te de⁹
israhel. Ca. xiiij.

Dixit aūt iudith ad oēm po
pulū Audite me frēs. Suspē
dite caput hoc sup muros nr̄os ⁊
erit cum exierit sol. accipiat vnus
quisqꝫ arma sua ⁊ exite cū impetu
nō ut descēdatis deorsū sed q̄si im
petū fatientes. Tūc exploratoēs
necesse erit ut fugiāt ad p̄ncipez
suū excitandū ad pugnaz. Cūqꝫ
duces eoꝝ cōcurrerint ad tab̄na
culū holofernis ⁊ inuenerint eum
truncū ī suo sāguine volutatū de
cidet sup eos timor Cūqꝫ ɔgnoue
ritis fugere eos ite post illos secu
ri. qm̄ dn̄s ɔteret eos sub pedib⁹
vr̄is. Tūc achior videns v̄tutem
quā fecit de⁹ israhel relicto gentili
tatis ritu credidit d̄o et circūcidit
carnez prepucij sui ⁊ apposit⁹ est
ad populū isrl̄ ⁊ oīs successio ge
neris ei⁹ vsqꝫ in hodiernū diem.
Mox aūt ut ortus est dies suspen
der̄t sup muros caput holofernis
Accepitqꝫ vnusq̄sqꝫ vir āma sua
⁊ egressi sūt cū grandi strepitu ⁊
vlulatu. Rd̄ vidētes exploratoēs
ad tab̄naculū cucurrerūt. Porro
hij qui in tab̄naculo erāt venien
tes ⁊ an̄ ingressum cubiculi ꝑstre
pentes excitandi grā inquietudi
nē arte moliebant̄ ut nō ab exci
tantibz ꝫ a sonantib⁹ holofernes
euigilaret. Null⁹ eī audebat cubi
culū v̄tutis assyrioꝝ pulsando ā
intrando apire. Sed cuz venissent
ei⁹ duces ac tribuni et vniūsi ma
iores exēcitus assyrioꝝ dixer̄t cu
bicularijs. Intrate ⁊ excitate illū
qm̄ egressi mures de cauernis suis
ausi sūt ꝓuocare nos ad preliuz.
Tunc ingressus vagao cubiculū
ei⁹ stetit an̄ cortinā ⁊ plausū fecit

mamb⁹ suis suspicabat̄ eē illuz
cū iudith dormire· Qz cū nullum
motū iacentis sensu auriū capet
accessit primans ad cortinā a ele
uans eū: vidit cadauer absq; ca
pite holofernis in suo sāguine ta
befactū iacē sup terrā exclamauit
voce magā cū fletu a scidit vestim̄
ta sua· Et ingressus tabnaculū iu
dith nō inuenit eaz· Et exiliuit fo
ras ad pplm a dixit· Vna mulier
hebrea fecit cōfusionē in domo re
gis nabuchodonosor· Ecce eī ho
lofernes iacz in terra a caput ei⁹
nō est in illo· Qđ dū audissent pn̄
cipes vtutis assiriozz: scidēt ōnes
vestimēta sua a intolerabilī tiora
tremor cecidit sup eos a turbati
sūt animi eozz valde· Et fact⁹ē da
mor icōpabilis in medio castrozz eo

Vnq; ois Ca·xv· rū·
exercit⁹ decollatū holofernē
audissz: fugit mens a consilium ab
eis a solo tremore a metu agitati
fuge p̄sidiū sumūt: ita ut nullus
loq̄ret cū p̄io suo· Qđ indicato ca
pite ēlectis ōmib⁹ euadere festina
bāt hebreos q̄s armatos sup se
venire audierāt: fugiētes p vias
cāpoz a semitas colliū· Videtes
itaq; filii israēl fugiētes secuti sunt
illos: descēderūtq; clangētes tubis
a vlulātes pt⁹ ipsos· Et qm̄ assi
trij nō adunati in fugā ibant p̄ci
pites: filij autē israēl vno agmīe p
seqñtes debilitabāt oēs q̄s inuei
re potuissent· Misitq; ozias nūci
os p ōnes ciuitates a regiones israēl
Qis itaq; regio ōmisq; vrbs elcāz
iuuentutē armatā misit pt⁹ eos
a psecuti sūt eos i ore gladij q̄usq;
q; puenirent ad extremitatē finī
um suorū· Reliqui autez q̄ erant i
bethulia ingressi sūt castra assiri
orū a p̄dā quā fugientes assiri
reliquerāt abstulerūt a onustati
sūt valde· Qđ vero q̄ victores reū
si sūt ad bethuliā ōmia q̄ erant il
loz abstulerūt secū: ita ut nō eēt
numer⁹ in pecorib⁹ in iumentis a
vniūsis mobilib⁹ eorū ut a mīmo
mo vsq; ad magnū ōnes diuites
fierent de p̄da cōmib⁹ eozz Joachī
autē sūm⁹ pontifex de ihrlm veīt
in bethuliā cū vniuers⁹ p̄sbiteris
suis ut videret iudith Que cū exis
set ad illū bñdixerūt illam ōnes
vna voce dicentes· Tu gloria ihe
rusalē· tu leticia israēl· tu honorificē
tia ppli nostri q; fecisti virilit̄a cō
fortatū est cor tuū eo q; castitatez
amaueris a pt⁹ virū tuū alterum
nescieris· ideo a man⁹ domini con
fortauit te et ideo eris bñdicta in
eternuz· Et dixit ōmis ppls fiat fi
at· Per dies autē trigīta vix col
lecta sūt spolia assiriozz a pplo israēl
Porro autē vniuersa que holofer
nis peculiaria fuisse p̄bata sūt: de
derunt iudith in auro a argēto a
vestibz a gemmis a cōi suppellecti
li a tradita sūt ōmia illi a pplo· Et
ōnes populi gaudebāt cū mulieri
b⁹ a virginibz a iuuenib⁹ in orga
nis a citharis· Ca·xvi·

Vnc cantauit cāticum hoc
dño iudith dicēs· Incipite
dñm in tympanis cātate dño in
cymbalis· Modulamini illi psal
mū nouū exultate a inuocate no
mē ei⁹· Dñs conterens bella dñs
nomen est illi· Qui posuit castra
sua i medio ppli sui ut eripet nos
de manu ōniū inimicorū nostrozz

Venit assur ex montib⁹ ab aq̄lo
ne in multitudīe fortitudinis sue
cui⁹ multitudo obtuāuit torrētes
⁊ equi eoꝝ cooperuerūt valles. Di
xit se incensuꝝ fines meos ⁊ iuue
nes meos occisuꝝ gladio. Infan
tes meos daē in predā ⁊ v̄gines
in captiuitatē. Dn̄s aūt ōnipotēs
nocuit eū ⁊ tradidit eū in man⁹
femine ⁊ ɔfudit eū. Nō em̄ cecidit
potens eoꝝ o iuuenibus. nec filij
tytan ꝑcusserūt euꝫ. Nec excelsi gi
gantes imposuerūt se illi. ꝫ iudith
filia meāri ī spetie fatiei sue dissol
uit euꝫ. Exuit em̄ se vestimenta vi
duitatis et induit se vestimēta le
ticie ī exultacōe filioꝝ isrl̄. Vnxit
fatiē suaꝫ vngento colligauit cin
cinnos suos mitra ad decipiendū
illū. Sandalia eius rapuerūt ocu
los ei⁹. pulchritudo ei⁹ captiuaꝫ
fecit am̄aꝫ ei⁹. amputauit pugio
ne ceruicē eius. Horruerūt ꝑse cō
stantiā ei⁹ ⁊ medi audatiā eius.
Tūc vlulauerūt castra assyrioꝝ
qn̄ apparuerūt humiles mei ⁊ are
scentes in siti. Filij puellaꝝ ɔpun
xerūt eos et sicut pueros fugiētes
occiderunt eos: ꝑierunt in p̄lio a
fatie dn̄i d̄i mei. ymnū cantemus
dn̄o. ymnū nouū cantem⁹ d̄o no
stro. Adonai dn̄e magn⁹ es tu et
p̄clarus in v̄tute ⁊ quē supare ne
mo pōt. Tibi ꝯuiat oīs creatura
tua. qꝛ dixisti et facta sunt. misisti
spm̄ tuū ⁊ creata sūt ⁊ nō est qui
resistat voci tue. Mōtes a funda
mentis mouebūtur cū aquis. pe
tre sicut ceā liquescēt an̄ fatiē tuā
Qui āt timēt te magni erūt apud
te ꝑ om̄a. Ve genti insurgēti sup
gen⁹ meū. Dn̄s em̄ oīpotens vin
dicabit in eis in die iudicij visita
bit illos. Dabit eī ignē ⁊ vermes
in carnes eoꝝ ut vrant̄ ⁊ sentiāt
vsqꝫ in sempit̄nū. Et factū est post
hec oīs ꝓplus post victoriā venit
ī ihrl̄m adoraē dn̄m ⁊ mox ut pu
rificati sūt obtulerunt om̄es holo
causta et vota et repromissiones
suas. Porro iudith vniuersa vasa
bellica holofernis que dedit illi po
pulus et canopeū qd̄ ipsa sustule
rat posuit ī anathema obliuiōis
Erat aūt ꝓplus iocūd⁹ scd̄m fatiē
sanctoꝝ ⁊ ꝑ tres menses gaudiū
hui⁹ victorie celebr̄tū ē cū iudith
Post dies autē illos vnusquisqꝫ
redijt in sua et iudith mag̃ficata
est in bethulia ⁊ p̄clarior eāt vni
uerse terre israhel. Erat etiā v̄tuti
castitatis adiūcta ita ut nō ɔgno
sceret viꝝ oīb⁹ dieb⁹ vite sue. ex
quo defūctus ē manasses vir ei⁹
Erat aūt dieb⁹ festis ꝓcedens cū
magna gl̄ia Mānsit autē in domo
viri sui ānos centūqn̄qꝫ ⁊ dimisit
abrā suaꝫ liberā ⁊ defuncta ē ac se
pulta cuꝫ viro suo in bethulia. lu
xitqꝫ illaꝫ oīs popul⁹ dieb⁹ septē
In oī aūt spatio vite ei⁹ non fuit
qui ꝑturbaēt israhel ⁊ post mortē
ei⁹ annis multis. Dies aūt victo
rie hui⁹ festiuitatis ab hebreis in
numero sanctoꝝ dieꝝ accipit̄ et
colit̄ a iudeis ex illo tempore vsqꝫ
in presentem diem.

Explicit liber Judith scd̄m
Jheronimum.
Incipit prologus in li
brum Hester.

Libꝝ hester variis trāslatoribꝰ cōstat eē viciatuz quē ego de archiuis hebreo cū reuelante verbuz e verbo expressiꝰ transtuli. Quem liby editio vulgata lacinioſ hic inde vbꝝ simbꝰ trahit: addens ea que ex tempe dici poterāt aut audiri sicut solitū est scolaribꝰ discipulis sumpto themate excogitare quibꝰ verbis vti potuit q̄ imuriam passus ē vel ille qui imuriam fecit. Vos autē o paula et eustochium qm̄ a bibliothecas hebreorū studuistis intrare a interpretū certamina oprobastis: tenētes hester hebraicū libꝝ p singula vba nostrā translacōem aspicite: ut possitis agnoscē me mihil etiā augmentasse addēdo. sed fideli testimoio simplicē sicut in hebreo habetur. historiā hebraicā latine lingue tradidisse. Nec affectamꝰ laudes hominū nec vitupacōnes expauescimꝰ. deo enī placere cupiāmus: minas hominū penitus nō timemꝰ: qm̄ deꝰ dissipat ossa eoꝝ qui hominibꝰ placere desiderāt a ꝑm apostolū qui eiusmodi sūt: serui xp̄i esse nō possunt. Rursuz in libro hester alphabetū ex mimo vsq̄ ad theta līam fecimꝰ diuersis locis volentes sc̄z septuaginta interp̄tum ordinē p hec insinuare studioso lectori. Nos ei iuxē morē hebraicū ordinez psequi etiaz in septuaginta edicōe maluimꝰ.

Explicit plogꝰ. Incipit libꝝ hester. Ca. p.

N dieb⁹ assuei q̄ regnauit ab india vsq̄ ethiopiā sup centū uigintisep-
tē puincias: qñ sedit in solio regni sui: fuisa ciuitatis regni ei⁹ exordiū fuit. Ter-
cō igit̄ anno imperii sui fecerat grāde
cuiuiū cūctis p̄ncipibꝰ a pueris su-
is fortissimis ꝓcerū medoꝝ inditis
a p̄fectis puinciaꝝ coram se: ut oīs
ret diuitias glie regni sui ac mag-
nificentiez. atz iactātiā potētie sue mul-
to tpe: centū videlicz a octogīta
dieb⁹. Cūq̄ implerētur dies cui-
uiſ imuitauit oēz ꝓpl'm qui inuen-
est in fusis a maximo vsq̄ ad mini-
mū a iussit septē dieb⁹ conuiuiū p
pati in vestibulo orti a nemoris:
qđ regio cultu a manu ꝓfusū erat
Et pendebāt ex oīm parte tētoria
aerei coloris a carbasim ac iacin-
ctim: fustētata fumbꝰ bissinis atz
purpureis q̄ eburneis circulis in-
serti erant a columnis marmoreis
fulciebāt. Lecticiq̄ aureia argētei
sup pauimētū smaragdīo a palo
stratū lapide dispositi erāt qđ mi-
ra varietate picturā decorabat. Bi-
bebāt aūt q̄ muitati erāt aureis po-
culis a alijs atz alijs vasis cibi in
ferebant. Vinūq̄ ut magnificētia
regia dignū erat abūdās a p̄cipu-
um ponebat: nec erat q̄ nolētes
cogēt ad bibēdū ꝙ sic rex statuerat
p̄ponēs mēsis singulos de p̄cipi-
bꝰ suis ut sumēt vnusq̄sq̄ qđ vellz.
Vasthiq̄ regina fecit conuiuiū fe-
minaꝝ in palacio vbi rex assuerꝰ manē
ꝓcucurrerat. Itaq̄ die septīo cū rex
esset hilarior a pr̄o mimā pocōez in
caluisset mero: precepit mauman a
bazatha a arbōa a bagatha a ab
gatha a zaratha a carchas septē
eunuchis q̄ in ꝓspcū ei⁹ ministrābāt

ut introducerent vasthi reginaz
corā rege. posito super caput ei⁹
dyademate ut oñderz cūctis ꝓplis
⁊ principibz eius pulchritudinē
Erat eī pulchr̄ valde. Que rēnuit
⁊ ad regis imperiū quod ꝑ eunu
chos mādauerat vēire ɔtempsit.
E. Vñ iratus rex ⁊ nimio furore suc
census. interrogauit sapientes q̄
ex more regio sēper ei adherebāt
⁊ illoꝝ faciebat cūcta cōsilio. sciē
tium leges ac iuā maiorū. erant
aūt primi ⁊ ꝓximi charsena ⁊ ze
thar ⁊ admatha ⁊ tharsis ⁊ ma
res ⁊ marsena ⁊ mamucha septē
duces ꝑsarū atq̄ medorū. q̄ vide
bāt faciē regis ⁊ primi pt⁹ eū resi
dere soliti erāt cui sētentie vasthi
regina subiaceret q̄ assueri regis
imperiū qđ per eunuchos māda
F. ueāt facere noluissz. Rñditq̄ ma
mucha audiēte rege atq̄ pn̄cipi
bus. Nō solū regē lesit regina va
sthi sed om̄s populos ⁊ pn̄cipes
qui sūt in cūctis ꝓuinciis regis as
sueri. Egredietᷣ em̄ sermo regine
ad oēs mulieres ut cōtēnant vi
ros suos ⁊ dicant. Rex assuerus
iussit ut regina vasthi ītraret ad
euz et illa noluit atq̄ hoc exēplo
om̄es pn̄cipū ɔiuges ꝑsarū atq̄
medoꝝ paruipēdent imperia mari
G. torū. Vñ regis iusta est indigna
tio Si tibi placet egrediatᷣ edictuz
a facie tua ⁊ scribatur iuxta legez
ꝑsarū atq̄ medoꝝ quā preteriri il
licituz ē ut nequaq̄ vltra vasthi
ingrediatᷣ ad regē sed regnum il
li⁹ altera que melior ē illa accipi
at ⁊ hoc in om̄e qđ altissimuz est
ꝓuintiarū tuarū diuulgetur īperi
um ⁊ cūcte vxores tā maiorū q̄ mi
norū deferāt maritis suis honorē
Placuit ɔsiliū eius regi ⁊ pn̄cipi
bus. Fecitq̄ iuxta cōsiliū mamu
cha ⁊ misit epistolas ad vniuer
sas ꝓuintias regni sui ut queq̄
gēs audiē ⁊ legere poterat diuer
sis linguis ⁊ lr̄is. esse viros prin
cipes ac maiores in domibz suis ⁊
hoc ꝑ cūctos ꝓplos diuulgari.

His ita gestis postq̄ Ca. ij.
regis assueri indignatio de
ferbuerat recordata ē vasthi q̄
fecissz vel q̄ passa esset dixerūtq̄
puei regis ac ministri ei⁹. Querā
tur regi puelle virgines ac specio
se ⁊ mittantᷣ qui ɔsiderent ꝑ vniu
sas ꝓuintias puellas speciosas
⁊ virgines ⁊ adducāt eas ad ci
uitatez susan ⁊ tradāt in domū fe
minarū sb manu egei eunuchi q̄
ē prepositꝰ ⁊ custos mulierū regi
arū ⁊ accipiāt mūdū muliebrem
⁊ cetera ad vsus necessaria. Et q̄
cunq̄ inter om̄es oculᷣ regis pla
cuerit ipsa regnet ꝓ vasthi. Pla
cuit ꝑmo regi ⁊ ita ut suggesserāt
iussit fieri Erat vir iudeus in susis
ciuitate vōbulo mardoche⁹ filius
iair filij semei. filij cis. de stirpe ie
mini. qui trāslat⁹ fuerat de ierusa
lem eo tpe quo iechoniā regez iu
da nabuchodonosor rex babilo
nis trāstuleāt qui fuit nutrici⁹ fi
lie fratris sui edisse q̄ altero noīe
vocabatur hester ⁊ vtrūq̄ paren
tē amiserat. pulchr̄ nimis ⁊ deco
ra facie Mortuisq̄ patre ei⁹ ac ma
tre mardoche⁹ sibi eā adoptauit ī
filiā. Cūq̄ ꝑcrebuisset regis īpe
riū. et iux̄ mādatū illi⁹ multe pul
chre virgines adducerentᷣ susan
⁊ egeo traderentᷣ eunucho hester

q̃ inter cęteas puellas ei trādita ē: ut seruaret im nūero feiaz. Que placuit ei a imeit grāz i ospcū illi⁹ a p̄cepit eunucho: ut accelaret mūd muliebrez a traderet ei ptes suas a septē puellas spāōsissimas de domo regis a tā ipsā q̃ pdisse quas ei⁹ ornaret atq; excoleret. Que noluit indicare ei populū et pātiaz suam. Mardochē⁹ em̄ precepat ei ut de hac re ōmno reticeret qui deambulabat q̃tidie ante vestibulū dom⁹ in qua electe virgines seruabātur: curā agēs salutis hester a scire volēs q̃d ei accideret. Cūq; autē venissz tēp⁹ singularū p ordinē puellaz ut intrarēt ad regē: expletis ōmib⁹ que ad cultū muliebrē ptinebant mēsis duodecim⁹ videbat: ita dūtaxat ut sex menses oleo vngerēt mirtino: a alijs sex quibusdā pigmētis a aromatib⁹ vterētur. Ingredientes q̃ ad ęgem: quicq̃d postulassent ad ornatū ptinens accipiebant: a ut eis placuerat cōponite: de tridimo femina⁹ ad regis cubiculū transiebāt. Et q̃ intraueāt vespe egrediebat mane: atq; inde in secūdas edes deducebant q̃ sb manu sasagazi eunuchi erāt q̃ cōcubinis ęgis p̄sidebat. nec habebat potestatē ad regē vltra redeundi nisi voluissz rex a eam vocāri iussisset ex noie. Euoluto autē tpe p ordinē: instabat dies quo hester filia abiahel frīs mardochei quā sibi adoptaueāt in filiā: deberz intrare ad regē. Que nō quesiuit muliebrez cultū ꝑ quecūq; voluit ege⁹ eunuchus custos virgimū: hec ei ad ornatū dedit. Erat ei formosa valde a incredibili pulchritudie ōniū oculis gratiosa a amabilis videbatur. Ducta ē itaq; ad cubiculū regis assueri mense decimo q̃ vocat thebeth. septimo ano ęgni ei⁹ a adamauit eaz rex plꝰ q̃ oēs mulieres: habuitq; gratiā a misericordiā coraz eo sup ōnes mulieres: a posuit diadema regni in capite eius: fecitq; eam regnare i loco vasthi. Et iussit conuiuiū preparari pmagnificū cunctis p̄cipibus a seruis suis p cōiunctione a nuptijs hester. Et dedit requiem vniu⁹ p̄uincijs ac dona largit⁹ est iuxta magnificentiā p̄cipalem. Cūq; secūdo quererentur virgines a cōgregarentur: mardochęus manebat ad ianuā regis: nec dū ꝑdiderat hester patriā a populū suum iuxta mandatū eius. Quicq̃d enim ille precipiebat obseruabat hester a ita cūcta faciebat ut eo tpe solita erat quo eaz parualaz nutriebat. Eo igit tēpe quo mardochē⁹ ad regis ianuam morabat. irati sunt bagathā a thares duo eunuchi regis qui ianitores erāt et in primo palacij limine residebant voluerūtq; interficere regem a occidere eum. Qd mardochęum non latuit. Statimq; nūciauit regine hester: a illa regi ex noie mardochei qui ad se rez detulerat. Que situm est a inuentū a appensus ē vterq; eoz in patibulo. Et iussit rex ut in libro memoriali scribēt: ut p vita sua aliq̃d repensaret ei. Mādatūq; ē hist oriis: a ānalib⁹ traditū coraz rege.

Ca. iij.

Post hec rex assuer⁹ exaltauit Amā filiū amadathi q̃ erat de

stirpe agag ⁊ posuit solium eius su
p omnes principes quos habebat
Cunctiq; serui regis q̃ in foribus
palacij vsabãt flectebãt genua
⁊ adorabãt aman Sic em̃ preceper
at eis impator. Sol⁹ mardoche
us nõ flectebat genu neq; adora
bat eũ. Cui dixerũt pueri regis q̃
ad fores palacij residebãt Cur p
ter ceteros nõ obseruas mãdatũ
regis. ⁊ Cũq; hoc crebrius dicerẽt
⁊ ille nollet audire nũtiauerunt
aman sciẽ cupiẽtes vtrũ pseuera
ret in sẽtentia. Dixerat em̃ eis se
esse iudeũ. Qđ cum audisset aman
⁊ expimẽto pbasset q̃ mardoche
us non sibi flecteret genu nec se
adoraret. iratus ẽ valde ⁊ p mibi
lo duxit in vnũ mardocheũ mittẽ
man⁹ suas. audierat em̃ q̃ esset
gẽtis iudee magisq; voluit omẽz
iudeorũ q̃ erãt i regno assueti per
dere nacõem. Mẽse primo anno vo
cabulũ est nisan anno duodecio
regni assueri. missa ẽ sors i vinaz
q̃ hebraice dr phur coram aman. q̃
die ⁊ quo mense gẽs iudeoz debe
ret interfici ⁊ exiuit mẽsis duode
cim⁹ q̃ võtur adar. Dixitq; aman
regi assuero. Est popul⁹ p omes
prouintias regni tui dispsus et a
se mutuo sepatus. nouis vtẽs le
gibz et cerimonijs. insup ⁊ regis
scita cõtẽnens ⁊ optime nosti q̃
non expediat regno tuo ut inso
lescat p licẽtiam. Si tibi placet de
cerne ut peat ⁊ decẽ milia talento
rũ appendã archarijs gaze tue.
Tulit g̃ rex anulũ q̃ vtebatur de
manu sua et dedit eiz aman filio
amadathi de progenie agag ho
sti iudeoz. dixitq; ad eũ. Argẽtuz
qđ tu polliceris tuũ sit de populo
age qđ tibi placet Vocati sũt scri
be regis mẽse primo msam tercia
decima die eiusdẽ mẽsis ⁊ scriptũ
ẽ ut iusserat aman ad omẽs satr̃
pas regis ⁊ iudices puinciarũ di
uersarũq; gẽtiũ ut queq; gens le
gere posset ⁊ audire. p varietate
linguarũ ex noie regis assueri et
lre signate ipsius anulo misse sũt p
cursores regis ad vniuersas pro
uintias ut occiderẽt atq; delerent
omẽs iudeos a puero vsq; ad senẽ
paruulos ⁊ mulies vno die hoc
ẽ tercio decio mensis duodecim q̃
vocatur adar et bona eoz diripe
rent. Sũma aũt epistolaz hec fu
it ut oẽs puintie scirẽt ⁊ pararẽt
se ad p̃dictã diẽ. Festinabãt cur
sores q̃ missi erãt regis imperiũ ex
plere. Statimq; in susis pependit
edictũ regis ⁊ amã celebrãte oni
uiũ ⁊ cũctis iudeis q̃ erant in vrbe
flentibus. ¶ Ca. iiij.

QVe cũ audisset mardoche⁹
scidit vestimẽta sua ⁊ indu
tus ẽ sacco. spargẽs cinerez capi
ti ⁊ in platea medie ciuitatis vo
ce magna clamabat oñdẽs ama
titudinẽ amimi sui et hoc eulatu
vsq; ad fores palacij gdiẽs Non
em̃ erat licitũ indutũ sacco aulaz
regis intrare. In omnib⁹ q̃q; puin
cijs opidis ac locis ad q̃ crudele
regis dogma puenerat. plãctus
ingens erat apd iudeos ieiumiũ.
vlulatus ⁊ fletus sacco et cinere
multis p stratu vtentibz. Ingressi
aũt sũt puelle hester et eunuchi
nũciauerũtq; ei Qđ audiẽs ost
nata ẽ ⁊ veste misit ut ablato sac
co indueret eã. Quã accipe noluit

Accitoq; athach eunucho quez
rex ministruz ei dederat: p̄cepit ut
iret ad mardocheū ⁊ discēt ab eo
cur hoc facēt. Egressusq; athach
iuit ad mardocheū ⁊ inuenit euz
stantē in platea ciuitatis añ osti
um palacij. Qui indicauit ei oīa
que acciderant qūo amā ꝓmisissz
ut in thesauros regis ꝓ iudeoruz
nece inferret argentuz: exēplarq;
edicti qd̄ pēdebat in fusis dedit ei
ut regine oñderet ⁊ moneret eam
ut intraret ad regem et dep̄caret̄
eū ꝓ ꝓplo suo. Regressus athach
nūciauit hester ōnia que mardo
cheꝰ dixerat. Que rñdit ei ⁊ iussit
ut dicēt mardocheo. Oēs serui re
gis ⁊ cūcte que sb̄ dicōne eiꝰ sunt
norunt ꝓuincie qd̄ siue vir siue
mulier non vocatus interiꝰ atriū
regis intrauerit. absq; vlla cūcta
cōne statim īterficiatur: nisi forte
rex aureā virgam ad eū tetēderit
ꝓ signo clementie atq; ita possit
viuere. Ego igit̄ qūo ad regē intr̄
re potero que trigita iā diebꝰ nō
sum vocata ad eū. Qd̄ cū audissz
mardocheꝰ rursū mandauit he
ster dicēs. Ne putes ꝙ animā tuā
tm̄ liberes qr̄ in domo regis es pre
cūctis iudeis. Si enī nūc silueris
ꝑ aliam occasionē liberabūtur iu
dei ⁊ tu ⁊ domꝰ p̄ris tui peribitis.
Et quis nouit vtrū idcirco ad r̄g
num veneris: ut in tali tēpe pare
ris. Rursūq; hester hec mardocheo
verba mādauit. Vade ⁊ ꝯgrega
oēs iudeos quos in fusis reperis
⁊ orate ꝓ me. Nō comedetis ⁊ nō
bibetis tribꝰ diebꝰ ⁊ tribꝰ noctibz
⁊ ego cū ancillulis meis similiter
ieiunabo: ⁊ tunc ingrediar ad r̄gē
cōñ legē faciēs nō vocata tradens
q; me morti ⁊ periculo. Iuit itaq;
mardocheꝰ ⁊ fecit ōnia q̄ hester
precepat.

Ca. v.

Die aūt tercō induta ē hester
regalibꝰ vestimentis et ste
tit in atrio domꝰ regie qd̄ erat īte
rius cōñ basilicā regis. Et ille sede
bat sup soliū suum in cōsistorio
palacij cōñ ostiū domus. Cunq;
vidisset hester reginā stantē pla
cuit oculis eiꝰ ⁊ extēdit ꝯtra eam
virgā auream quā tenebat māu
Que accedēs osculata ē sūmitatez
virge eiꝰ: dixitq; ad eaz rex Quid
vis hester regina. Que ē peticio
tua. Etiā si dimidiā partez regni
petieris dabit̄ tibi. At illa rñdit.
Si regi placz obsecro ut veīas ad
me hodie ⁊ aman tecū ad ꝯuiuiū
qd̄ paui. Statīq; rex: vocate inq̄t
cito aman ut hester obediat volū
tati. Venerūt itaq; rex ⁊ amā ad
cōuiuiū qd̄ eis regina pauerat.
Dixitq; ei rex postq̄ vinū biberat
abūdāter. Quid petis ut det̄ tibi
⁊ ꝓ q̄ re postulas. Etiā si dimidi
am ptē regni mei petieis īpetrab̄.
Cui rñdit hester. Peticio mea et
preces sūt iste. Si inueni in ꝯspcū
regis gr̄tiaz ⁊ si regi placet ut det
mihi qd̄ postulo ⁊ meaz impleat
peticōnem: veniat rex ⁊ aman ad
cōuiuiū qd̄ paui eis ⁊ cras aperi
am regi voluntatē meā. Egressus
est itaq; illo die amā letus ⁊ ala
cer. Cūq; vidisset mardocheuz se
dentē āte fores palacij ⁊ nō soluz
nō assurrexisse sibi ꝫ nec motū q̄
dē de loco sessiōis sue indig̃tus ē
valde ⁊ dissimulata ira reūsus in
domū suā ꝯuōuit ad se aīcos suos

et zares vxorē suaz et exposuit illis
magnitudinē diuitiarū suarū fili
orūqz turbā et quāta eū gloria su
p omes pncipes et seruos suos rex
eleuassz Et post hec ait. Reginaqz
hester nullū aliū vocauit ad ꝯui
uiū cum rege p̄ter me apd quam
etiā cras cū rege pransurus sū. Et
cū hec oīa habeā nihil me habere
puto q̄dīu videro mardocheum
iudeū sedētē añ foēs regias. Rn̄de
rūtqz ei zares vxor eiꝰ et ceteri ami
ci. Iube parari excelsā trabē habē
tez altitudinis qn̄quaginta cubi
tos et dic mane regi ut appendat
sup eam mardocheꝰ et sic ibis cū re
ge letus ad ꝯuiuiū. Placuit ei cō
siliū et iussit excelsā prepari crucē

Noctē illā duxit rex Ca. vi.
insomnez iussitqz sibi affer
ri historias et annales p̄oꝝ tēpo
rū Que cū illo presēte legerētur vē
tum ē ad illū locuz vbi scriptum
erat qūo nūtiassz mardocheus in
sidias bagathā et thares eunu
choꝝ regē assueꝝ iugulare cupiē
tiū. Qd cū audissz rex ait. Quid p
hac fide honoris ac premij mardo
cheus cōsecutus ē. Dixerūt ei ser
ui illiꝰ ac ministri. Nihil omnino
mercedis accepit. Statīqz rex. q̄s
est inq̄t in atrio. Aman q̄ppe ite
rius atriū domꝰ regie intrauerat
ut suggererz regi et iuberet mardo
cheū affigi patibulo qd ei fuerat
prepatū Rn̄derūt pueri. Amā stat
in atrio. Dixitqz rex. Ingrediat.
Cūqz essz ingressus ait illi. Quid
debet fieri viro quē rex honorare de
siderat. Cogitās aūt in corde suo
aman et reputās q̄ nullū aliū rex
nisi se vellet honorare. rn̄dit. Hō
quē rex honorare cupit debz indui
vestibz regijs et imponi sup equū
q̄ de sella regis ē et accipe regium
dyadema sup caput suū et p̄mꝰ de
regijs pncipibz ac tyrānis tene
at equū eius et p plateā ciuitatis
incedēs clamet et dicat Sic honorā
bitur quēcunqz rex voluerit hono
rare. Dixitqz ei rex Festīa et sūpta
stola et equo fac ut locutꝰ es mar
docheo iudeo q̄ sedet añ foēs pala
cij Caue ne q̄cq̄ de hijs que locu
tus es pretermittas. Tulit itaqz
aman stolam et equū indutumqz
mardocheū in platea ciuitatis et ī
positū equo precedebat atqz cla
mabat. Hoc honore cōdignꝰ est
quēcunqz rex voluerit honorare.
Reuersusqz ē mardocheꝰ ad ianu
am palacij et aman festinauit ire
in domū suā lugēs et opto capite
narrauitqz zares vxori sue et ami
cis oīa q̄ euenissent sibi Cui rn̄de
runt sapiētes quos habebat ī cō
silio et vxor eius. Si de semine iude
oꝝ est mardocheus añ quē cade
re cepisti. nō ei poteris resistere s̄
cades in ꝯspectu eius Adhuc illis
loquentibꝰ venerunt eunuchi re
gis et cito eū ad ꝯuiuiū qd regina
parauerat pergere cōpulerūt.

Intrauit itaqz rex Ca. vij.
et amā ut biberēt cū regina. Dixit
qz ei rex etiā secūda die postq̄ vi
no incaluerat. Que ē peticio tua
hester ut detur tibi et q̄d vis fiei.
Etiā si dimidiā ptē regni mei peci
eris impetrab. Ad quē illa rn̄dit
Si inueni gr̄tiā in oculis tuis o rex
et si tibi placz dona mihi aīaz me
am p qua rogo et populū meum
p quo obsecro Traditi em̄ sumꝰ

ego ⁊ popul⁹ me⁹ ut ɔteramur iu
gulemur ⁊ peam⁹. Atq; vtinam
in seruos ⁊ famulas vēderemur es
set tolerabile malū ⁊ gemens ta
cerez. nūc autez hostis noster ē cu
ius crudelitas redundat in regez
Rn̄densq; rex assuer⁹ ait. Quis ē
iste ⁊ cui⁹ potentie ut hec audeat
facere. Dixitq; hester. Hostis et
inimic⁹ noster pessim⁹ iste ē amā
Quod ille audiēs ilico obstupu
it vultū regis ⁊ regine ferre nō su
stinēs. Rex autē surrexit iratus ⁊
de loco ɔuiuij intrauit in ortū ar
boribꝰ ɔsitū. Amāq̄ surrexit ut ro
garet hester reginā ꝓ am̄a sua. in
tellexit em̄ a r̄ge patū sibi malū.
Qui cū reuersus essz de orto nemo
ribꝰ consito ⁊ intrassz ɔuiuij locū
reperit aman sup lectuz corruisse ī
quo iacebat hester ⁊ ait. Etiā regi
nam vult opprimē me pn̄te in do
mo mea. Necdū verbū de ore r̄gis
exierat statim operuerūt faciē ei⁹
Dixitq; arbona vn⁹ de eunuchis
q̄ stabant in ministerio regis. En
lignum q̄d pauerat mardocheo q̄
locutus est ꝓ rege: stat in domo
aman habens altitudinis quinq̄
ginta cubitos. Cui dixit rex. Appē
dite eum ī eo. Suspensus est itaq;
aman in patibulo q̄d pauerat
mardocheo ⁊ regis ira requieuit.

Die illo dedit rex Ca. viij.
assuer⁹ hester regine domū
aman aduersarij iudeoꝝ ⁊ mardo
che⁹ ingressus est an̄ faciē regis.
Confessa est em̄ hester ꝙ eēt pa
tru⁹ suus. Tulitq; rex anulū quē
ab aman recipi iusserat ⁊ tr̄didit
mardocheo. Hester autē ɔstituit
mardocheū sup domū suaz. Nec
hijs ɔtēta ꝓcidit ad pedes regis:
fleuitq; ⁊ locuta ad eū orauit ut
maliciā aman agagite ⁊ machīa
cōes ei⁹ pessimas quas excogita
uerat cōn̄ iudeos: iubēt irritas fi
eri. At ille ex more sceptrū aureuz
pretēdit māu quo signū demētie
mōstrabat̄. Illaq; ɔsurgēs stetit
an̄ eū ⁊ ait. Si placz regi ⁊ si inue
ni grām in oculꝰ eius ⁊ deprecacō
mea nō ei videt̄ eē cōtraria: obse
cro ut nouis epl̄is veteres aman
lr̄e insidiatoris ⁊ hostis iudeoruz
quib⁹ eos in cūctis regis ꝓuīcijs
pire p̄cepat corrigātur Qūo enim
potero sustinē necē ⁊ interfectōez
ꝓpl̄i mei. Rn̄ditq; rex assuer⁹ he
ster regīe ⁊ mardocheo iudeo. Do
mū aman ɔcessi hester ⁊ ipsū iussi
affigi cruci. q̄ausus ē manū mit
tere in iudeos. Scribite ergo iude
is sicut vobis placz ex regis noīe
signātes litteās anulo meo Hec
enim ɔsuetudo eāt ut epistolis q̄
ex regis nomine mittebantur et
illi⁹ anulo signate erant: nemo
auderet cōtradicē. Accitisq; scrib
⁊ librarijs regis. erat autē tēpus
tercij mensis q̄ appellat̄ siban: vi
cesima ⁊ tercia die illi⁹: scripte sūt
epl̄e ut mardoche⁹ volueāt ad iu
deos ⁊ ad principes ꝓcuratoresq;
⁊ iudices qui centūuigintiseptez
ꝓuincijs ab india vsq; ethiopi
am p̄sidebant: ꝓuincie atq; ꝓuī
cie. populo ⁊ populo. iux̄ līguas
⁊ litteras suas ⁊ iudeis: ꝓut lege
re poterant et audire. Ipseq; epi
stole que ex regis nomine mitte
bantur anulo illius obsignate
sunt et misse per veredarios: qui
per ōnes prouīcias discurrentes

veteres lr̄as nouis nūcijs preue
nirent. Quibꝫ impauit rex ut ꝯue
nirent iudeos per singulas ciuita
tes ⁊ in vnū p̄ciperēt ꝯgregari ut
starent ꝑ aīabꝰ suis ⁊ om̄s inimi
cos suos cū ꝯiugibus ac liberis
⁊ vniūsis domibꝫ interficerēt atꝫ
delerēt. Et cōstituta ē ꝑ om̄es ꝓui
tias vna vlcōnis dies. idest t̄cia
decīa die mēsis duodecimi adar.
Sūmaqꝫ epl̄e fuit ut in oībꝰ ter
ris ac ꝓpl̄is q̄ regis assueri sb̄iace
bāt imperio notū fieret ꝑatos eē
iudeos ad capiendā vindictaꝫ de
hostibꝰ suis. Egressiqꝫ sūt vereda
rij celeres nūcios ꝑferentes ⁊ edi
ctū regis pepēdit in susis Mardo
cheꝰ āt de palacō ⁊ de ꝯspectu regis
egrediēs fulgebat vestibꝰ regijs
iacīctinis videlicet ⁊ aerinis coro
nā aureā portās capite ⁊ amictus
serico pallio atqꝫ purpureo. Oīs
qꝫ ciuitas exultauit atqꝫ letata ē.
Iudeis aūt noua lux oriri visa est
gaudiū. honor ⁊ tripudiū Apud
om̄es populos vrbes atqꝫ ꝓuin
cias quocūqꝫ regis p̄cepta venie
bāt mira exultacō epule atqꝫ ꝯui
uia ⁊ festus dies intr̄ntū ut pluēs
alteriꝰ gētis ⁊ secte. eoꝝ religioni
⁊ cerimonijs iūgerent̄. Grandis
em̄ cūctos iudaici noīs terror in
uaserat. Ca. ix.

Igitur duodecimi mēsꝭ quē adar
vocari ante iā diximꝰ tercia decīa
die quādo cunctis iudeis int̄fectio
parabat̄ ⁊ hostes eorū inhiabāt
sāguini. versa vice iudei supiores
eē ceperūt ⁊ se de aduersarijs vin
dicare. Cōgregatiqꝫ sunt ꝑ singu
las ciuitates ⁊ opida ⁊ loca ut ex
tēderent manū cōtra inimicos et
ꝑsecutores suos. Nullusqꝫ ausus
est resistere eo ꝙ om̄es populos
magnitudinis eoꝝ formido pene
traret Nā ⁊ ꝓuintiarū iudices du
ces et ꝓcuratores oīsqꝫ dignitas
q̄ singulis locis et operibꝰ preeāt
extollebāt iudeos timore mardo
chei quē principeꝫ esse palacij et
plurimū posse ꝯgnouerāt Fama
q̄ꝫ nomīs eiꝰ crescebat quotidie
⁊ ꝑ cūctoruꝫ ora volitabat. Itaqꝫ
percusserunt iudei inimicos suos
plaga magna ⁊ occiderēt eos. red
dētes eis qd̄ sibi parauerāt face
re intr̄ntū ut etiā in susis qn̄gētos
viros interficerent extra decē fili
os aman agatice hostis iudeorū
Quorū ista sūt noīa pharsanda
than ⁊ delphon ⁊ esphata ⁊ pho
rata ⁊ adalia ⁊ aridatha ⁊ epher
mescha arisai et aridai et vaisa
tha. Quos cuꝫ occidissent p̄das
de sb̄stācijs eoꝝ agere noluerūt.
Statimqꝫ numerꝰ eorum q̄ occisi
erāt in susis ad regē relatꝰ ē. Qui
dixit regine. In vrbe susis interfe
cerūt iudei qn̄gentos viros et ali
os decē filios aman. Quātam pu
tas eos exercere cedē in vniuersis
ꝓuincijs. Quid vltra postulas ⁊
q̄d vis ut fieri iubeam. Cui illa
rn̄dit. Si regi placet det̄ potestas
iudeis ut sicut fecerūt hodie in su
sis sic et cras faciāt et decem filij
amā ī patibul̄ suspendātur. Pre
cepit rex ut ita fieret. Statimqꝫ in
susꝭ pepēdit edictū ⁊ decē filij amā
suspensi sūt. Congregatis iudeis
quartadecīa die mēsis adar int̄
fecti sūt in susis trecēti viri. nec eo
rū ab ill̄ direpta substantia ē sed
⁊ ꝑ oēs ꝓuincias. q̄ ditioni regis

subiacebant ꝑ aniab⁹ suis stete
rūt iudei: interfectis hostib⁹ ac per
secutorib⁹ suis: intrn̄tum ut septu
agintaquinq; milia occisorū im
plerent̄ ⁊ nullus de sb̄stancijs eo
rū quicq̄ cōtingeret. Dies autem
tertiusdecim⁹ mensis adar vnus
apud ōnes interfectōis fuit: ⁊ qr̄
tadecima die cedere desierūt. Quez
cōstituerūt esse sollemnē: ut ī eo
oī tpe deinceps vacarent epulis
gaudio atq; ꝯuiuijs. At hij qui
in vrbe susis cedez exercuerant ter
ciodecimo ⁊ quartodecīo die eius
dem mensis in cede versati sunt. de
cīo qn̄to aūt die ꝑcutē desierūt. Et
idcirco eūdem diē constituerunt
sollemnē epularū atz leticie. Hij
vero iudei qui in oppidis non mu
ratis ac villis morabātur: quar
tūdecimū diem mensis adar con
uiuioꝝ ⁊ gaudij decreuerunt: ita
ut exultēt in eo ⁊ mittant sibi mu
tuo partes epularum ⁊ ciborum.
Scripsit itaq; mardoche⁹ ōnia hec
⁊ litteris cōprehēsa misit ad iude
os qui in ōnib⁹ regis prouincijs
morabātur: tam in vicino positis
q̄ ꝑcul ut quartādecimaz ⁊ quin
tādecimā diem mensis adar ꝑ fe
stis susciperent. ⁊ reuertēte semp
anno sollēni honore celebrarent
q; in ipsis dieb⁹ se vlti sunt iudei
de inimicis suis. ⁊ luct⁹ atq; tristi
cia in hilaritatē gaudiūq; conuersi
sunt: essentq; dies isti epularꝝ at
q; leticie ⁊ mitterent sibi inuicem
ciboꝝ partes ⁊ paupib⁹ munuscu
la largirentur. Susceperūtq; iudei
in sollēnē ritum cūcta q̄ eo tempe
facere ceperant ⁊ q̄ mardoche⁹ lit
teris facienda mādauerat. Amā
enī filius amadati stirpis agag
hostis ⁊ adūsari⁹ iudeorū cogita
uit cōn̄ eos malū: ut occidēt illos
atq; deleret: et misit phur qd̄ nr̄a
lingua v̄titur in sortez ⁊ postea in
gressa ē hester ad regē: obsecrās
ut conat⁹ ei⁹ litteris regis irriti fi
erēt ⁊ malū qd̄ cōn̄ iudeos cogita
uerat reuerteret̄ ī caput ei⁹. Deni
q; ⁊ ipsū ⁊ filios ei⁹ affixerūt cruci
atq; ex illo tpe dies isti appellati
sūt phurim ⁊ sortiū: eo q; phur ⁊
sors in vrnā missa fuerit. Et cūcta
q̄ gesta sunt epl'e id ē libri huius
volumīe ꝯtinētur: q̄q; sustinuerīt
⁊ q̄ deinceps immutata sint: susce
perūt iudei sup se ⁊ semen suū ⁊ su
p cūctos q̄ religioni eoꝝ voluerīt
copulari: ut nulli liceat duos hos
dies absq; sollēnitate trāsigē q̄s
scriptura testat̄ ⁊ cetera expetunt
tpa ānis sibi iugit̄ succedētibz. Isti
sunt dies q̄s nulla vnq̄ delebit
oblinio ⁊ ꝑ singulas gn̄acōes cū
cte in toto orbe ꝓuīcie celebrabūt
nec est vlla cītas in q̄ dies phurī
id ē sorciū nō obseruētur a iudeis
⁊ ab eoruz ꝓgenie q̄ hijs cerimo
nijs obligata ē. Scripserūtq; he
ster regīa filia abiahil ⁊ mardo
che⁹ iude⁹ ec̄ secūdā epl'az: ut ōni
studio dies ista sollēnis sāxiretur
in posteꝝ. Et miserīt ad oēs iudeos
q̄ in centūuigītiseptē ꝓuīcijs r̄gis
assueri v̄sabant̄: ut hērent pacez
⁊ susciperēt veritatē: obseruantes
dies sortiū ⁊ suo tpe cū gaudio ce
lebrarēt: sicut ꝯstituerat mardo
che⁹ ⁊ hester. Et illi obseruāda su
scepert̄ a se ⁊ a semīe suo ieiuīa atz
clamores ⁊ sortiū dies ⁊ oīa q̄ libri
h⁹ q̄ vocat̄ hester historia ꝯtinēt̄

Rex vero assuerus Ca. x
Roem terrā ⁊ cūctas maris ī
sulas fecit tributarias cui⁹ forti
tudo ⁊ imperiū ⁊ dignitas atq; sb
limitas q̄ exaltauit mardocheum
scripta sūt in libris medoruz atq;
psarū ⁊ qūo mardoche⁹ iudaici
generis secūd⁹ a rege assuero fue
rit ⁊ magn⁹ apd iudeos ⁊ accep
tabil' plebi fratrū suorū querens
bona ppl'o suo ⁊ loquens ea que
ad pacem seminis sui ptinerent.
Que habētur ī hebreo plena fide
exp̄ssi hec aūt q̄ sequūtur scripta
reperi ī edicōe vulgata q̄ greco ꝝ
lingua ⁊ lr̄is cōtinent̄ et interim
pt⁹ finē libri hoc capitulū fereba
tur. qd iuxta ɔsuetudinē nostraz
obelo idest veru prenotauimus.
Dixitq; mardoche⁹ A deo facta sūt
ista. Recordat⁹ sū somnij qd vide
rā hec eadē significātis. nec eoruz
quicq̄ irritū fuit. Paruus fōs q̄
creuit in fluuiū ⁊ in lucē solēq; cō
uersus ē ⁊ in aquas plurimas re
dūdauit. hester ē quā rex accepit
vxorē ⁊ noluit eē reginā. Duo āt
dracones ego sū ⁊ aman. Gētes
q̄ ɔuenerāt hij sūt qui conati sūt
delere nomē iudeorū. Gens aūt
mea israhel ē q̄ clamauit ad dn̄m
⁊ saluū fecit dn̄s ppl'm suū. libera
uitq; nos ab oībus malis ⁊ fecit
signa magna atq; portēta int̄ gē
tes ⁊ duas sortes eē p̄cepit. vnaz
populi dei ⁊ alterā cūctarū gētiuz
Venitq; vtraq; sors ī statutū ex
illo iā diem tpe corā deo vniuer
sis gētib⁹ ⁊ recordatus ē dn̄s po
puli sui ac misert⁹ hereditatis sue
Et obseruabūtur dies isti in men
se adar quartadecīa ⁊ qn̄tadeci
ma die eiusdē mensis. cū om̄i stu
dio ⁊ gaudio in vnū cetū ppl'i cō
gregati in cunctas deinceps gn̄a
cōnes populi isrl'. Ca. xi.
Anno quarto regnātibz ptho
lomeo ⁊ cleopatra. attulerūt
dositheus q̄ se sacerdotez ⁊ leuitici
generis ferebat ⁊ ptholome⁹ fili⁹
eius hāc epistolā phurim quaz
dixerūt interp̄tatū eē lisimachuz
ptholomei filium ī ihrl'm Hocq̄
pn̄cipiū eāt in edicōne vulgata
qd nec in hebreo nec apud vlluz
fertur interp̄tuz. Anno secūdo re
gnāte artarxerse maximo. p̄ma
die mēsis nisan vidit sōniū. mar
doche⁹ fili⁹ iairi filij semei. filij cis
de tribu beniamin. homo iude⁹ q̄
habitabat ī vrbe sus vir magn⁹
⁊ inter p̄mos aule regie. Erat āt
de eo numero captiuoꝝ q̄s tran
stulerat nabuchodonosor rex ba
bilonis de iherusalē cū ieconia re
ge iuda ⁊ hoc eius sōniū fuit Ap
paruerūt voces ⁊ tumultus. toni
trua ⁊ terre motus ⁊ cōturbacio
sup terrā ⁊ ecce duo dr̄cones ma
gni paratiq; ɔtra se in preliū ad
quorū clamorē cūcte ɔcitate sunt
nacōnes. ut pugnarēt ɔtra gētē
iustoruz. Fuitq; dies illa tenebr̄
rū ⁊ discriminis tribulacōis ⁊ an
gustie ⁊ ingēs formido sup terraz
Cōturbataq; ē gēs iustorū timē
tium mala sua ⁊ prepata ad mor
tē Clamauerūtq; ad deū ⁊ illis vo
ciferantib⁹ fōs paruus creuit in
fluuiū maximū ⁊ in aquas pluri
mas redūdauit. Lux ⁊ sol ort⁹ ē
⁊ humiles exaltati sūt ⁊ deuoāue
rūt inditos. Quod cum vidisset
mardocheus ⁊ surrexisset de str̄tu

cogitabat q̄d deꝰ facere vellet et
fixum hēbat in aīo scire cupiens
q̄d significaret sōniū. Ca. xij.

Morabat autē eo tpe in aula
regis cū bagatha et thara
eunuchis regis q̄ ianitores erant
palacij. Cūq; intellexissꝫ cogitaci
ones eoꝝ ⁊ curas diligētiꝰ ꝑuidis
set: didicit q̄ conarent in regē ar
tarxersen manꝰ mittē ⁊ nūciauit
sup eo regi. Qui de vtroq; habita
q̄stione confessos iussit duci ad
mortē. Rex āt qd gestū erat scrip
sit in cōmentarijs. Sꝫ ⁊ mardoche
us rei memoriā litteris tradidit.
Precepitq; ei rex ut in aula pala
cij moraret datis ei ꝑ delacōe mu
neribꝰ. Amā vero filiꝰ amadathi
bugeꝰ eāt gloriosissimꝰ corā rege
⁊ voluit nocere mardocheo ⁊ ꝓplo
eiꝰ ꝑ duobꝰ eunuchis regis q̄ fu
erāt interfecti. Hucusq; ꝓhemiū.
Que sequuntur in eo loco posita
erāt vbi scriptū est in volumīe: et
diripuerunt bona vel sb̄stantias
eoꝝ. Que in sola vulgata edicōe
repimꝰ. Epl'e āt hoc exēplar fuit.

Rex maximꝰ artar Ca. xiij.
xerses ab india vsq; ethio
piaꝫ centūuigintiseptē ꝓuinciaꝝ
pn̄cipibꝰ ⁊ ducibꝰ q̄ eiꝰ īperio sub
iecti sunt: salutē. Cū plurimis gēti
bꝰ īperarez ⁊ vniuersū orbem mee
dicōni subiugassem: volui neq̄q̄
abuti potētie magnitudīe. ꝫ dem̄
tia ⁊ lenitate gubernare subiectos
ut absq; vllo terrore vitā silētio
transigētes: optata cūctis morta
libꝰ pace fruerētur. Querēte autē
me a cōsiliarijs meis qūo posset
hoc impleri: vnꝰ q̄ sapientia ⁊ fide
ceteros p̄cellebat ⁊ erat ptꝰ r̄gē
secūdꝰ aman nomine: indicauit
mihi in toto orbe terrarū populū
esse dispersū q̄ nouis vtētur legi
bus ⁊ contr̄ ōnium gentiū cōsue
tudinez faciens. regū iussa ꝯtem
neret ⁊ vniuersarū cōcordiaꝫ na
cionuꝫ sua dissensione violaret.
Quod cū didicissemꝰ vidētes vnā
gentem rebellez aduersus ōne ho
minū genꝰ ꝑuersis vti legibꝰ: no
strisq; iussionibꝰ contraire et tur
bare sb̄iectarū nob̄ prouinciaruꝫ
pacem atq; concordiā: iussimꝰ ut
quoscūq; aman qui ōnibꝰ ꝓuin
cijs prepositus ē ⁊ secundꝰ a rege
⁊ quē patris loco colimꝰ monstr̄
uerit cū coniugibꝰ ac liberis dele
antur ab inimicis suis nullꝰq; eo
ruꝫ misereatur. quartadecima die
duodecimi mensis adar āni p̄sē
tis: ut nepharij hōmes vno die
ad inferos descēdentes: reddant ī
pio nostro pacē quā turbauerāt
Hucusq; exemplar epistole Que
sequūtur ptꝰ eum locuꝫ scripta re
peri vbi legitur: pergēsq; mardo
cheꝰ fecit ōnia que ei mādaueāt
hester. nec tamē habētur in hebra
ico ⁊ apud nullū penitus ferūtur
interpretū. Mardocheꝰ autē depre
catꝰ est dn̄m: memor omniū ope
rū eiꝰ ⁊ dixit. Dn̄e domine rex ōni
potens. in dicōne enim tua cūcta
sunt posita ⁊ non ē qui possit tue
resistere voluntati si decreueris sal
uare israhel. Tu fecisti celuꝫ et ter
ram ⁊ quicquid celi ambitu cōtīe
tur. dominꝰ ōnium es nec est qui
resistat maiestati tue. Cuncta no
sti ⁊ scis quia non pro superbia ⁊
ꝯtumelia ⁊ aliqua glorie cupidi
tate feceri hoc ut nō adorarē amā

supbissimū. libenter em̄ ꝓ salute
israhel etiā vestigia pedū ei⁹ deos
culari patus essem ꝫ timui ne ho
norē dei mei trāsferrez ad hōiem
⁊ ne quenq̄ adorarē excepto deo
meo. Et nūc dn̄e rex deus abrahā
miserē ꝓpl̄i tui q̄ volūt nos inimi
ci nostri ꝑdere ⁊ hereditatē tuā de
lere Ne despitias ꝑtē tuam quā re
demisti tibi de egipto. Exaudi dep̄
cacōez meā ⁊ ꝓpici⁹ esto sorti ⁊ fu
niculo tuo ⁊ ꝯuerte luctū nostrū
in gaudiū. ut viuētes laudemus
nomē tuū dn̄e ⁊ ne claudas ora
canētiuz te. Oīsq̄ israhel pari mē
te ⁊ obsecracōe clamauit ad do
minū eo q̄ eis certa mors impen
deret. Capitulū. xiiij.

Hesterq̄ regina ꝯfugit ad do
minū pauēs periculū qd̄ im
minebat. Cūq̄ deposuisset vestes
regias. fletib⁹ ⁊ luctu apta īdum̄
ta suscepit ⁊ ꝓ vngētis varijs ci
nere ⁊ stercore impleuit caput ⁊
corp⁹ suū huīliauit ieiunijs oīa
q̄ loca in quibz an̄ letari cōsueue
rat criniū laceracōne ꝯpleuit. Et
dep̄cabat̄ dn̄m deū isrl̄ dicēs. Do
mine mi q̄ rex noster es sol⁹ adiu
ua me solitariā ⁊ cui⁹ p̄ter te nul
lus auxiliator ē alius. Periculuz
meū in manib⁹ meis ē. Audiui a
p̄re meo q̄ tu dn̄e tulisses israhel
de cūctis gentib⁹ ⁊ p̄res nostros
ex oībus retro maioribz suis. ut
possideres hereditatē sēpiternam
fecistiq̄ eis sicut locut⁹ es. Pecca
uim⁹ in ꝯspectu tuo ⁊ idcirco tr̄di
disti nos ī man⁹ inimicoꝝ nr̄orū
Coluim⁹ em̄ deos eoꝝ Justus es
dn̄e Et nūc nō eis sufficit q̄ duris
sima nos opprimūt seruitute sed
robur manuū suaꝝ ydoloꝝ potē
cie deputātes volūt tua mutare ꝓ
missa ⁊ delē hereditatē tuā ⁊ clau
dere ora laudāciū te atq̄ extīgue
re gloriā tēpli ⁊ altaris tui ut ape
riāt ora gentium ⁊ laudēt ydolo
rū fortitudinē ⁊ predicēt carnalē
regē in sēpiternū. Ne tradas dn̄e
sceptrū tuū hijs q̄ nō sūt. ne ride
ant ad ruinā nostrā ꝫ ꝯuerte ꝯsi
liū eorū sup eos ⁊ eū qui ī nos ce
pit seuire disperde. Memēto dn̄e
⁊ ostēde te nob̄ in tēpoē tribula
cionis nr̄e ⁊ da mihi fidutiā dn̄e
rex deorū ⁊ vniuerse potestatis tri
bue sermonē ꝯpositū in ore meo
in ꝯspectu leonis ⁊ trāsfer cor illi⁹
in odiū hostis nostri ut ⁊ ip̄e pere
at ⁊ ceteri qui ei ꝯsētiūt Nos aūt
libera in manu tua ⁊ adiuua me
nullū aliū auxiliū habentē nisi te
dn̄e. q̄ habes oīm sciētiaz ⁊ nosti
q̄ oderim gloriā iniquorū ⁊ dete
ster cubile incircūcisoꝝ ⁊ oīs alie
nigene Tu scis necessitatē meam
meā q̄ abhominer signū supbie
⁊ glorie mee qd̄ ē sup caput meū
in diebus ostētacionis mee ⁊ de
tester illud q̄si pānuz mēstruate
⁊ nō portē in dieb⁹ silencij mei et
q̄ nō comederim ī mēsa amā nec
mihi placuerit ꝯuiuiū regis ⁊ nō
biberiz vinū libaminū ⁊ nunq̄ le
tata sit ācilla tua exq̄ huc trāsla
ta sū vsq̄ in presentē diē nisi in te
dn̄e deus abrahā. Deus fortis su
per om̄es exaudi vocē eorū q̄ nul
lam aliā spem habēt ⁊ libera nos
de manu iniquoꝝ et erue me a ti
more meo. Hecq̄ audita repei in
edicōe vulgata. Ca. xv.

Et mādauit ei haut dubiuz

quin hester mardocheꝰ ut ingrede
retur ad regem ut rogaret ꝓ ꝓplo
suo ⁊ ꝓ pr̄ia sua. Memorare inq̄t
dieꝝ humilitatis tue qūo nutri
ta sis in manu mea. qꝛ aman secū
dꝰ a rege locutus ē cōn̄ nos ī mor
tem ⁊ tu inuoca dominū ⁊ loquē
regi ꝓ nobis ⁊ libera nos de mor
te. Necnō ⁊ ista que subdita sunt
die autē tercō deposuit vestimēta
ornatus sui ⁊ circūdata est gloria
sua. Cūq; regio vulgeret habitu
⁊ inuocassꝫ ōniuꝫ rectorē et salua
torē deum assumpsit duas famu
las ⁊ sup vnā qui dē innitebat̄ q̄
si pre delicijs ⁊ nimia teneritudīe
corpus suū ferre nō sustinēs. alte
ra autē famularū sequebat̄ domi
naꝫ defluentia in humū indumē
ta sustentās. Ip̄a autē roseo colo
re vultū ꝑfusa ⁊ gratis ac nitenti
bꝰ oculis tristem celabat aīm et
nimio timore cōtractū. Ingressa
igit̄ cuncta per ordinē ostia stetit
cōn̄ regem vbi ille residebat super
soliū regni sui: indutus vestibꝰ re
gijs auroq; fulgēs ⁊ precōsis la
pidibꝰ eratq; terribilis aspcū. Cū
q; eleuassꝫ faciez et ardētibꝰ oculꝰ
furorē pectoris indicasset regina
corruit ⁊ in pallorē colore mutato
lassum sup ancillulā r̄dinauit ca
put. Conuertitq; deꝰ spm̄ regis ī mā
suetudinē ⁊ festinꝰ ac metuēs exi
luit de solio ⁊ sustentās eā vlnis
suis donec rediret ad se hijs v̄bis
blādiebat̄. Quid habes hester. ⁊
Ego sū fr̄ tuꝰ noli metuē. Nō mo
riels Nō eī ꝓ te sed ꝓ omnibꝰ hec
lex ꝯstituta est. Accede igit̄ ⁊ tāge
sceptrū. Cūq; illa reticēt tulit au
reā virgā ⁊ posuit sup collū eiꝰ et
osculatꝰ est eaꝫ ⁊ ait. Cur mihi n̄
loqueris. ⁊ Que r̄ndit. Vidi te do
mine q̄si angelū dei ⁊ cōturbatuꝫ
est cor meū pre timore glorie tue.
Valde enī mirabilis es domīe et
facies tua plena ē graciaꝝ. Cūq;
loq̄retur rursus corruit ⁊ pene ex
animata ē. Rex autē turbabat̄ et
ōnes ministri eiꝰ cōsolabant̄ eū.
Exemplar epl'e regis artarxersis
quā ꝓ iudeis ad totas regni sui ꝓ
uincias misit qd ⁊ ipsū in hebrai
co volumīe nō hētur. Ca. xvi.

Rex magnꝰ artarxersis ab in
dia vsq; ethiopiaꝫ centūui
gintiseptē ꝓuīciaꝝ ducibꝰ ac pn̄
cipibꝰ qui nostre iussiōi obediūt
salutē dicit. Multi bonitate princi
pū ⁊ honoē qui in eos collatꝰ est
abusi sunt in sup̄biaꝫ ⁊ nō solū sb̄
iectos regibꝰ nitūtur opprimē. sed
datam sibi gloriaꝫ nō ferētes ī ip
sos qui dederūt moliūtur insidias
Nec cōtenti sūt gracias nō agere
bn̄ficijs et hūanitatis in se iura
violare. sed deiq̄ cuncta cernētis
arbitrātur se posse fugere sētētiā.
Et ī tātū vesanie ꝓruperūt ut eos
qui credita sibi officia diligenter
obseruant ⁊ ita cuncta agunt ut
ōniū laude digni sint: mendacio
rū cuniculꝰ conētur sb̄uertere duꝫ
aures pn̄cipū simplices ex sua na
tura alios estimātes callida frau
de decipiūt. Que res ⁊ ex veteribꝰ
ꝓbatur historijs et ex hijs que
gerūtur quotidie qūo malis q̄rū
dā suggestiōibꝰ regū studia dep̄
uent̄. Vnde ꝓuidēdū ē paci ōniū
ꝓuīciaꝝ. Nec putare debetis si di
uersa iubeamꝰ ex animi nostri ve
nire lenitate. sed pro qualitate et

⁊ necessitate tēporꝝ. ut reipublice
poscit vtilitas ferre sētētiaꝫ. Et ut
manifestiꝰ qđ dicimus intelliga
tis. aman filiꝰ amadathi ⁊ aīo ⁊
gente macedo alienusqꝫ a ꝑsaruꝫ
sāguine ⁊ pietatē nr̄aꝫ sua crudeli
tate cōmaculans. ꝑegrinꝰ a nob̄
susceptꝰ est ⁊ tātaꝫ in se expertus
humanitatē ut pater nr̄ vōretur
⁊ adoraret̄ ab oībꝫ ptꝰ regē secun
dus q̄ in tātuꝫ arrogātie tumorē
sublatꝰ ē ut regno priuaē nos ni
teret̄ ⁊ spū. Nā mardocheū cuiꝰ fi
de ⁊ beneficijs viuimꝰ ⁊ ꝯsortem
regni nostri hester cū omni gente
sua nouis q̄busdā atꝫ inauditis
machinis expetiuit in mortē hoc
cogitās ut ill̄ interfectis insidia
ret̄ nostre solitudini ⁊ regnū ꝑsa
rū trāsferret in macedonas. Nos
āt a pessimo mortaliū iudeos ne
ci destinatos. ī nulla penitꝰ culpa
repimꝰ sed ecōtrario iustis vten
tes legibꝫ ⁊ filios altissimi ⁊ maxi
mi sēperqꝫ viuētis dei cuius benefi
cio ⁊ patribꝫ nr̄is ⁊ nob̄ regnū ē
traditū ⁊ vsqꝫ hodie custoditur.
Vn̄ eas lr̄as quas sub noīe nr̄o
ille direxerat sciatis esse irritas.
Pro quo scelere an̄ portas huius
vrbis id ē fusis ⁊ ipse q̄ machina
tus ē ⁊ oīs cognacio eiꝰ pendet ī
patibulis nō nob̄ ꝫ deo reddente
ei qđ meruit. Hoc aūt edictū qđ
nūc mittimꝰ in cūctis vrbibꝫ ꝓpo
nat̄. ut liceat iudeis vti legibꝰ su
is quibꝰ debetis eē āminiculo ut
eos q̄ se ad necē eorū parauerāt
possint interficere terciadecīa die
mensis duodecimi q̄ vocat̄ adar.
Hāc em̄ diē deꝰ oīpotens meroris
⁊ luctus eis vertit in gaudiū Vn̄
⁊ vos inter ceteros festos dies.
Hāc habitote diē ⁊ celebrate eā
cū om̄i leticia ut ⁊ ī posterꝫ ꝯgnos
cāt̄ om̄es qui fideliť ꝑsis obediūt
dignā ꝑ fide recipere mercedē qui
aūt insidiāt̄ regno eorū perire ꝑ
scelere. Oīs aūt ꝓuincia ⁊ ciuitas
q̄ noluerit sollēnitatis huiꝰ esse
ꝑticeps gladio et igne pereat et
sic deleat̄ ut nō solū hoībꝰ ꝫ etiaꝫ
in via bestijs sit in sempiternū ꝑ
exēplo ꝯtēptꝰ ⁊ inobediētie.

Explicit liber hester. Incipit
prologus in Job scđm trās
lacōnem septuaginta.

Cogor per singulos
scripture diuine li
bros aduersariorū
rn̄dere maledictis q̄
interp̄tacōeꝫ meam
reprehensionē septuaginta inter
pretū criminant̄ q̄si nō ⁊ apđ gre
cos aquila simmachꝰ ⁊ theodo
cion. vel verbū e verbo vel sensuꝫ
e sensu vel ex vtroqꝫ ꝯmixtū ⁊ me
die tēperatū genꝰ trāslacōnis ex
presserint ⁊ oīa veteris instrumē
ti volumina origenes obelis aste
riscisqꝫ distinxerit quos vl̄ addi
tos vel de theodocōe sūptos trās
lacioni antiq̄ inseruit ꝓbās defu
isse qđ additū ē. Discant igit̄ ob
trectatores mei recipe in toto qđ
in ꝑtibꝫ susceperūt aut interp̄taci
onem meā cum asteriscis suis ra
dere Neqꝫ em̄ fieri pōt ut q̄s pluā
intermisisse ꝯspexerint. nō eosdeꝫ
etiā in quibusdam errasse fateā
tur. p̄cipue in iob cui si ea q̄ sub
asteriscis addita sūt subtraxeris

pars maxima detruncabit̃ ⁊ hoc
dumtaxat apud grecos. Ceteruꝫ
apud latinos añ eaꝫ translacõeꝫ
quã sub asteriscis ⁊ obelis nuper
edidim⁹. septingẽti ferme ã octi
genti versus desunt ut decurtatus
⁊ laceratus corrosusq̃ liber fedita
tẽ sui publice legẽtib⁹ p̃beat. Hec
autẽ translatio nullũ de veterib⁹
sequit̃ interp̃tẽ. ꝫ ⁊ ex ipso hebr̃i
co arabicoq̃ sermone ⁊ interdũ
syro: nũc verba. nũc sensus. nũc
simul vtrũq̃ r̃sonabit. Obliqu⁹
em̃ apud hebreos totus liber fer
tur ⁊ lubricus ⁊ q̃d greci rethores
vocãt scematismenos dũq̃ alid̃
loq̃tur aliud agit. Vt si velis an
guillaꝫ vel murenulaꝫ strictis te
nere maĩb⁹ quãto forti⁹ presseris
tanto citi⁹ elabitur. Memini me
ob intelligentiaꝫ hui⁹ voluminis
liddeum quendã p̃ceptoreꝫ qui
apud hebreos p̃m⁹ haberi puta
bat̃: nõ p̃uis redẽisse nũmis: cui⁹
doctrĩa an aliq̃d p̃fecerim nescio
Hoc vnũ scio nõ potuisse me int̃
pretari nisi q̃d añ intellexeraꝫ. A
p̃ncipio itaq̃ volumĩs vsq̃ ad v̄
ba iob apud hebreos p̃sa oracõ
est. Porro a verb̃ iob ĩ quib⁹ ait.
p̃eat dies in qua natus sũ ⁊ nox
in qua dictũ est cõcept⁹ est hõ: vs
q̃ ad illũ locum vbi añ finẽ volu
minis scriptuꝫ est. idcirco ip̃e me
reprehẽdo ⁊ ago penitẽtiã in fauil
la ⁊ cinere: exametri versus sunt:
dactilo spondeoq̃ currẽtes ⁊ p̃pt̃
lingue ydioma crebro recipiẽtes
⁊ alios pedes nõ earũdẽ sillabarũ
sed eorũdem tempoꝝ. Interdũq̃
richm⁹ ipse dulcis ⁊ tumul⁹ fert̃
numeris lege solutis q̃d metrici
magis q̃ simplex lector ĩtelligũt
A supradicto autẽ versu vsq̃ ad
finem libri p̃uũ comma q̃d r̃ma
net: p̃sa orõe cõtexitur. Q̃d si cui
videtur incredulũ metra scꝫ esse
apud hebreos ⁊ in moreꝫ nostri
flacci greciq̃ pĩdari ⁊ alchei ⁊ saf
pho vel psalteriũ vel lamentacio
nes iheremie vel õnia ferme scrip
turaꝝ cãtica ɔprehẽdi: legat phi
loneꝫ. iosephũ. origenẽ. cesarien
sẽ. eusebiũ: ⁊ eorũ testimonio me
veꝝ dicere cõprobabit. Audiant
q̃propter canes mei idcirco me ĩ
hoc volumine laborasse: nõ ut in
terpretacõeꝫ antiquã rep̃henderẽ
sed ut ea que in illa aut obscura
sunt aut omissa. aut certe scripto
rũ vicio dep̃uata. maĩfestio ã nr̃a
interp̃tacõe fierent qui ⁊ hebreuꝫ
sermonem ex parte didicim⁹ et ĩ
latino pene ab ipsis cunabulis
inter g̃maticos ⁊ rethores ⁊ phi
losophos detriti sum⁹. Q̃d si ap̃d
grecos post septuaginta edicõnẽ
iam cristi euãgelio choruscãte iu
de⁹ aquila ⁊ simmach⁹ ac theodo
cion iudaizãtes heretici sũt recep
ti: qui multa misteria saluatoris
subdola int̃pretacõe celarũt: ⁊ tñ
in exaplois habentur apud eccle
sias ⁊ explanantur ab ecclesiasti
cis viris: quãto magis ego cristi
an⁹ ⁊ de parentib⁹ cristianis na
tus ⁊ vexillum crucis in mea frõ
te portans: cuius studium fuit
omissa r̃petere. deprauata corrige
re ⁊ sacramẽta ecclesie puro ⁊ fide
li apire sermõe: vel a fastidiosis
vel a malignis lectorib⁹ nõ debeo
r̃probari. Habeãt qui volũt vetẽs
libros vel ĩ mẽbranis purpureis

auro argẽtoq; descriptos vel vn
cialib; ut vulgo aũt litteris one
ra magis exarata q̃ codices dũ
mõ mihi meisq; p̃mittãt paupe
res habere cedulas ⁊ non tã pul
chros codices q̃ emẽdatos Vtr̃
q; em̃ edicõ ⁊ septuaginta iux̃ gre
cos ⁊ mea iux̃ hebreos: in latinũ
meo labore trãslata ẽ. Eligat vn⁹
q̃sq; qd̃ vult ⁊ studiosu; me ma
gis q̃ malivolũ p̃bet.

Alius prologus.

Si aũt fiscellã iunco
texerem aut palma
rũ folia cõplicarem
aut in sudore vult⁹
mei ꝯmederez panẽ
⁊ vẽtris opus sollicita mẽte per
tractarẽ null⁹ morderz nemo rep̃
hẽderet. Nũc aũt q̃ iuxta sentẽtiã
saluatoris volo operari cibu; qui
nõ perit ⁊ antiquã diuinoꝝ volu
minũ viã sentib; virgultisq; pur
gare. error mihi gemin⁹ infigitur
corrector viciorũ falsarius vocor
⁊ errores nõ auferre sed serere.
Tãta ẽ em̃ vetustatis cõsuetudo
ut ec̃ ꝯfessa plerisq; vicia placeãt
dũ magis pulchros volũt habẽ
codices q̃ emẽdatos Quapropt̃
o fratres dilectissimi vnicũ nobi
litatis ⁊ humilitatis exẽplar ⁊ p̃
flabello calatis sportell'q; munus
culis monachorũ. spũalia hec et
mãsura dona suscipite ac beatum
iob q̃ adhuc apud latinos iace
bat ĩ stercore ⁊ vermib; scatebat
errorũ ĩtegrũ immaculatũq; gau
dete. Rũo em̃ post p̃bacõez atq; vi
ctoriã duplicia sũt ei vniũsa red
dita ita ego in lingua nr̃a ut au
dacter loquar. feci eũ habere que
amiserat. Igit̃ ⁊ vos ⁊ vnũquẽq;
lectorẽ solita prefatione ꝯmoneo
⁊ in p̃ncipijs librorũ eadẽ semper
ãnectẽs rogo ut vbicũq; sp̃ prece
dẽtes virgulas videitis. sciatis ea
q̃ sb̃iecta sũt in hebraicis volumi
nibus nõ haberi. Porro vbi stel
le ymago prefulseit ex hebreo in
sermone nr̃o addita sũt. Necnõ
⁊ illa que haberi videbant̃. ⁊ ita
corrupta erãt ut sẽsu; legẽtib; tol
lerẽt orãtibus vob̃ magno laboẽ
correxi mag̃ vtile q̃d ex odio meo
ecc̃is xp̃i vẽturum rat⁹ q̃ ex alio
negocõ.

Explicit prologus.
Incipit lib̃ Job. Ca. i.

Vir erat in terra hus
noĩe iob. Et eãt vir
ille simplex ⁊ rectus
ac timens deũ ⁊ rece
dẽs a malo. Natiq;
sũt ei septẽ filij ⁊ tres filie. Et fuit
possessio eius septẽmilia ouiũ et
triamilia camelorũ quĩgẽtaq̃ iu
gabou; ⁊ quingente az̃ine ac fa
milia multa nimis. Eratq; vir ille
magn⁹ inter om̃es oriẽtales. Et
ibãt filij eius ⁊ faciebãt ꝯuiuiu;
domos vnusquisq; in die suo. Et
mittẽtes vocabãt tres sorores su
as ut ꝯmederent ⁊ biberẽt cũ eis.
Cũq; in orbẽ transissent dies ꝯui
uij mittebat ad eos iob et sãctifi
cauit illos ꝯsurgẽsq; diluculo of
ferebat holocausta p̃ singulos.
Dicebat eĩ Ne forte peccauerint fi
lij mei ⁊ bñdixerint deo ĩ cordib;
suis Sic fatiebat iob cũctis dieb;

CCXCV

A.

B.

C.

Quadā aūt die cū venissent filij dei ut assisterēt coraz dño affuit i ter eos etiā sathan. Cui dixit dominꝰ. Vñ venis. ℟ Qui rñdēs ait. Circuiui terrā a pambulaui eaz. dixitqz dñs ad eū. Numq̄d cōsideraſti seruū meuz iob q̄ nō sit ei similis in terra: hō simplex a rectus atimēs deū ac ⁊cedēs a malo. ℟ Cui rñdens sathā ait. Nunq̄d frustra timet iob deuz. ℟ Nōne tu vallasti eū ac domū eiꝰ vniuersāq̄ sb̄stanciaz p circuitū. ℟ Opibꝰ manuū eiꝰ bñdixisti et possessio eiꝰ creuit in terra. Sed extēde paululū manuz tuā a tange cuncta q̄ possidet misi i faciez bñdixerit tibi. dixit ergo dñs ad sathan. Ecce vniuersa q̄ hz in manu tua sūt: tm̄ in eum ne extēdas manū tuaz. Egressusq̄ ē sathan a facie dñi Cum aūt q̄dā die filij a filie eius comederēt a biberent vinū in domo frīs sui p̄mo genitī: nunciꝰ venit ad iob q̄ dicēret. Boues arabant a asine pascebant iuxta eos a irruerūt sabei tulerūtqz ōmia a pueros p̄cussērūt gladio et euasi ego solꝰ ut nūciarez tibi. Cūq̄ adhuc ille loq̄retur venit alē a dixit. Ignis dei cecidit e cēlo a tactas oues pueroscq̄ consūpsit: a effugi ego solꝰ ut nūciarē tibi. Iza adhuc illo loq̄nte: venit aliꝰ a dixit. Chaldei fecērt tres turmas et inuaserūt camelos et tulerūt eos: necnō a pueros p̄cusserunt gladio a ego fugi solꝰ ut nunciarē tibi. Adhuc loq̄batur ille a ecce alius intrauit a dixit. Filijs tuis a filiabꝰ vescēt̄ibꝰ a bibentibz vinū in domo fratris sui p̄mogenitī: repēte ventus vehemēs irruit a tegioe deserti a cōcussit q̄tuor āgulos domꝰ: que corruēs oppressit liberos tuos a mortui sunt: a effugi ego solꝰ ut nunciarez tibi. Tūc surrexit iob et scidit tunicaz suā a tonso capite corruēs in terraz adorauit a dixit. Nudꝰ egressus fui de vtero matris mee a nudꝰ reuertar illuc. dñs dedit dominꝰ ab stulit. sicut dño placuit ita factuz est. sit nomen dñi bñdictum. In ōmibꝰ hijs nō peccauit iob labijs suis: neqz stultū q̄d cōtra deuz locutꝰ est.

Ca. ij.

Factū ē aūt cū quadā die venissent filij dei a starēt corā dño: venissetq̄ sathan inter eos a staret in cōspectu eiꝰ ut diceret dominꝰ ad sathan. Vñ venis. ℟ Qui rñdēs ait Circuiui terrā a pābulaui eā. Et dixit dñs ad sathan. Nunquid cōsideraſti seruū meum iob q̄ nō sit ei similis in terra: vir simplex a rectus et timens deū ac ⁊cedens a malo: a adhuc retinēs innocētiam. ℟ Tu aūt cōmouisti me aduersus eū ut affligerem eū frustra. Cui rñdens sathan ait. Pellez p pelle a cuncta q̄ habz homo dabit p anima sua. Mitto quin mitte manū tuam a tange os eius a carnem a tunc videbis q̄ in faciē bñdicat tibi. Dixit ergo dñs ad sathan. Ecce in manu tua ē. verū tamē animā illiꝰ serua. Egressus igit̄ sathan a facie domī p̄cussit iob vlcē pessimo: a planta pedis vsq̄ ad verticē eius. Qui testa sa mē rabat sedens i sterquilinio dixit aut̄ illi vxor sua. Adhuc tu permanes i simplicitate tua. ℟ Bñdic deo a morere. Qui ait ad illaz.

Quasi vna de stultis mulieribus locuta es Si bō suscepimus de manu domini mala q̄re nō sustineamꝰ. ¶ In oībꝫ hijs ñ peccauit iob labijs suis. Igit̄ audientes tres amici iob om̄e maluꝫ qđ accidisset ei venerūt singuli de loco suo eliphas themanites et baldad suites ⁊ sophar naamathites. Cōdixerāt em̄ ut parit̄ veniētes visitarēt eū ⁊ ꝯsolarent̄. Cūqꝫ eleuassent ꝓcul oculos suos nō ꝯgnouerunt eū. Et exclamantes plorauerūt scissisqꝫ vestibꝫ sp̄serūt puluerez sup caput suū in celū Et sederūt cū eo in terra septē diebus et septē noctibꝫ ⁊ nemo loquebat̄ ei verbū. Videbāt em̄ dolorē esse vehemētem. ¶ Ca. iij.

Post hec aperuit iob os suuꝫ ⁊ maledixit diei suo ⁊ locutꝰ ē. Pereat dies in q̄ natꝰ sū ⁊ nox in qua dictū ē ꝯceptꝰ ē homo. Dies illa v̄tatur in tenebras. Nō req̄rat eū deus desup ⁊ nō illustret lumīe. Obscurēt eū tenebre ⁊ vmbra mortis. Occupet eū caligo ⁊ īuoluat̄ amaritudīe Noctē illā tenebrosus turbo possideat. Nō cōputet̄ ī diebꝫ āni nec numeretur in mēsibus. Sit nox illa solitaria nec laude digna. Maledicāt ei q̄ maledicūt diei q̄ pati sūt suscitaē leuiathan. Obtenebrentur stelle caligine eiꝰ. Expectet lucē ⁊ nō videat nec ortum surgētis aurore. Quia nō ꝯclusit ostia vētris q̄ portauit me nec abstulit mala ab oculꝰ meis. Quare nō ī vulua mortuus sū. egressus ex vtero nō statim perij. ¶ Quare exceptꝰ genibꝰ cur lactatꝰ vberibꝫ. ¶ Nunc em̄ dormiēs silerē ⁊ sōno meo requiescerē cuꝫ regibus ⁊ ꝯsulibꝫ terre. qui edificāt sibi solitudines ā cū pn̄cipibꝰ q̄ possidēt aurū et replent domos suas argēto Aut sicut ab ortiuū abscōditū nō subsisterem vl̄ q̄ ꝯcepti nō viderunt lucē. Ibi impij cessauerūt a tumultu et ibi req̄euerūt fessi robore ⁊ quondaꝫ vincti pariter sine molestia. Non exaudierunt vocē exactoris. Paruus ⁊ magnus ibi sūt ⁊ seruꝰ lib̄ a dn̄o suo Quare misero data est lux ⁊ vita hijs q̄ ī amaritudīe anime sūt. ¶ Qui expectāt mortē ⁊ nō venit quasi effodiētes thesauruꝫ gaudētqꝫ vehem̄ter cū inuenerint sepulchrū. Viro cuiꝰ abscōdita ē via ⁊ circūdedit eū deꝰ tenebris Anteq̄ ꝯmedā suspiro ⁊ q̄si inundātes aque sic rugitꝰ meus q̄ timor quē timebaꝫ euenit mihi et qđ verebar accidit Nōne dissimulaui. ¶ Nōne silui. ¶ Nōne quieui. ¶ Et v̄eit sup me īdig̃tio. ¶ Ca. iiij.

Respondēs autē eliphas themanites dixit. Si ceperimus loqui tibi forsitan moleste accipies. Sed ꝯceptū s̄monē tenere q̄s poterit. Ecce docuisti mlt̄os et manus lassas roborasti Vacillātes ꝯfirmauerūt s̄mones tui ⁊ genua tremētia ꝯfortasti Nūc aūt v̄eit super te plaga ⁊ defecisti tetigit te ⁊ ꝯturbatꝰ es. Timor tuus. fortitudo tua ⁊ paciētia tua ⁊ p̄fectio viarū tuarū. Recordaē obsecro te q̄s vnq̄ innocens perijt aut qñ recti deleti sūt. ¶ Quin pociꝰ vidi eos q̄ operant̄ iniq̄tatē ⁊ seminā dolores ⁊ metūt eos flāte deo perisse ⁊ spū ire eius eē ꝯsūptos. Rugitus

leonis ⁊ vox leene ⁊ dētes catulo
rū leonū cōtriti sunt. Tigris perijt
eo ꝙ nō haberet predā ⁊ catuli le
onis dissipati sunt. Porro ad me
dictū est verbū absconditū ⁊ q̄si
furtiue suscepit auris mea venas
susurrij ei⁹. In horrore visiōis no
cturne q̄n solet sopor occupaē ho
mines: pauor tenuit me ⁊ tremor
⁊ ōnia ossa mea ꝑterrita sūt. Et cū
spūs me p̄nte trāsirꝫ inhorruerēt
pili carnis mee. Stetit quidā cui⁹
nō agnoscebā vultuꝫ: ymago co
raꝫ oculis meis ⁊ vocē quasi aure
lenis audiui. Nunq̄d homo dei cō
paciōne iustificabitur: aut facto ē
suo purior erit vir. Ecce q̄ seruiūt
ei nō sūt stabiles: ⁊ ī angelis suis
reperit p̄uitatē. Quāto magis hij
qui habitāt domos luteas q̄ t̄re
nū habēt fundamentū cōsumen
tur velut a tīea: de mane vsqꝫ ad
vesperā succidētur: ⁊ qꝛ null⁹ intel
ligit in eternū peribūt. Qui autēꝫ
ēliqui fuerint auferent̄ ex eis. mo
rient̄ ⁊ nō in sapiētia. Ca. v.

Voca ergo si est q̄ tibi rn̄deat
⁊ ad aliquē scōꝝ cōuertere.
Virū stultū interficit iracundia ⁊
paruuluꝫ occidit inuidia. Ego vi
di stultū firma radice ⁊ maledixi
pulchritudini ei⁹ statī. Lōge fiēt
filij ei⁹ a salute ⁊ cōterentur ī por
ta ⁊ non erit q̄ eruat. Cui⁹ messeꝫ
famelic⁹ comedet ⁊ ipsū rapiet ar
matus ⁊ bibēt sitientes diuicias
ei⁹. Nihil in terra sine causa fit ⁊
de humo nō orietur dolor. Hō ad la
boreꝫ nascitur ⁊ auis ad volatuꝫ.
Quā ob rē ego dep̄cabor dn̄m: et
ad deū ponam eloquiū meuꝫ Qui
facit magna ⁊ īscrutabilia ⁊ mirā
bilia absqꝫ nūero Qui dat pluui
am sup faciēꝫ terre ⁊ irrigat aq̄s
vniuersa. Qui ponit humiles ī sb̄
lime ⁊ merentes erigit sospitate.
Qui dissipat cogitacōnes malig
norū: ne possint implere man⁹ eo
rū qd̄ ceperant. Qui apprehendit
sapientes in astucia eoꝝ ⁊ cōsili
um prauoꝝ dissipat. Per diem ī
current tenebr̄s: ⁊ quasi in nocte
sic palpabūt in meridie. Porro
saluū faciet egenū a gladio oris
eorū ⁊ de manu violenti pauperꝫ
Et erit egeno spes. iniquitas aūt
contrahet os suum. Btūs homo
qui corripitur a dn̄o. Increpatio
nem ēgo domī ne reprobes qꝛ ip
se vulneāt ⁊ medetur: ꝑcutit ⁊ ma
n⁹ eius sanabunt. In sex tribula
cōnib⁹ liberabit te: ⁊ in septīa nō
tanget te malū. In fame eruet te
de morte ⁊ in bello de manu gla
dij. A flagello lingue abscondeis
⁊ non timebis calamitatē cum ve
nerit. In vastitate ⁊ fame rideb̄ ⁊
bestias t̄re nō formidab̄. Sꝫ cū la
pidib⁹ regionū pactū tuū ⁊ bestie
t̄re pacifice erūt tibi Et scies ꝙ pa
cē hēat tab̄naculū tuū: ⁊ visitans
speciē tuaꝫ nō peccab̄. Scies q̄ꝫ qm̄
multiplex erit semen tuū ⁊ ꝓgeni
es tua quasi herba terre. Ingredi
eris in abūdantia sepulchrū: sic
infertur aceruus in tempe suo. Ec
ce hoc ut inuestigauimus ita est
quod auditum mēte pertracta.

Capitulū. vi.

Respondens autēꝫ iob dixit.
Vtinā appenderent̄ peccata
mea quib⁹ iram merui: et calami
tas quaꝫ pacior in statera quasi
arena maris hec grauior apparēt

Vñ ⁊ verba mea dolore fūt plena
q̄ sagitte dñi in me fūt quarū in
dignacō ebibit spūm meuz ⁊ ter
rores dñi militāt cōtra me. Nun
q̄d rugiet onager cū habueit her
bā aut mugiet bos cum añ prese
pe plenū steterit. Aut poterit co
medi īsulsū q̄d nō ē sale cōdituz.
Aut potest aliq̄s gustare quod
gustatum affert mortem. Ani
me em̄ esuriēti etiā amara dulcia
eē vident̄ q̄ pri⁹ nolebat tangere
anima mea nūc pre āgustia cibi
mei sunt. Quis det ut vēiat peticio
mea ⁊ q̄d expecto tribuat mihi de
us ⁊ qui cepit ip̄e me ɔterat. Sol
uat manū suā ⁊ succidat me ⁊ hec
mihi sit cōsolacio ut affligēs me
dolore non pcat nec ɔtradicā ser
mōibz sancti. Que ē em̄ fortitudo
mea ut sustineā aut q̄s finis me
us ut patient̄ agā. Nec fortitudo
lapidum fortitudo mea nec caro
mea enea ē. Ecce nō est auxilium
m̄ in me ⁊ necessarij q̄ mei recesse
rūt a me. Qui tollit ab amico suo
misericordiā tīorez dñi derelinq̄t.
Frēs mei preterierūt me sicut tor
rens q̄ raptim trāsit in cōuallib⁹
Qui timēt pruinā irruet super eos
nix. Tēpe quo fuerint dissipati pe
ribūt et ut incaluerint soluēt̄ de
loco suo. Inuolute sūt semite gres
suū eorū ābulabūt in vacuū ⁊ pe
ribūt. Cōsiderate semitas themā
itinera saba ⁊ expectate paulisp.
Cōfusi sūt quia speraui. Venerūt
q̄ vsq̄ ad me ⁊ pudore coopti sūt
Nūc venistis ⁊ modo vidētes pla
gā meaz timetis. Nūq̄d dixi affer
te mihi ⁊ de substācia vr̄a donate
m̄ vel liberate me de manu hostis
⁊ de manu robustoꝝ eruite. Do
cete me ⁊ ego tacebo ⁊ si q̄d forte
ignoraui instruite me. Quare de
traxistis sermonib⁹ veritatis cuz
e vob̄ null⁹ sit q̄ possit arguere.
Ad increpāduz tm̄ eloquia ɔcin
natis ⁊ inuētū verba ꝓfertis. Su
per pupillū irruitis ⁊ sb̄uertere ni
timini amicuz vr̄m. Verūtam̄ q̄d
cepistis explete. Prebete aurez et
videte an mētiar. Respondete ob
secro absq̄ ɔtencōne ⁊ loquētes
id q̄d iustū ē iudicate. Et nō inue
nietis in lingua mea iniq̄tatē nec
in faucib⁹ meis stulticia persona
bit.

Capitulū. vij.

Militia ē vita hōis sup terraz
⁊ sicut dies mercēnarij dies
eius. Sic̄ ceru⁹ desiderat vmbram
⁊ sic̄ mercēnarius p̄stolat̄ finem
opis sui sic ⁊ ego habui mēses va
cuos ⁊ noctes laboriosas enume
raui mihi. Si dormiero dico quā
do ɔsurgā ⁊ rursū expectabo vespe
rā ⁊ replebor doloibz vsq̄ ad tene
bras. Induta ē caro mea putredi
ne ⁊ sordib⁹ pulueris cutis mea
aruit ⁊ ɔtr̄cta ē. Dies mei veloci⁹
transierūt q̄ a texēte tela succidi
tur ⁊ ɔsūpti sūt absq̄ vlla spe. Me
mēto q̄ vent⁹ ē vita mea ⁊ nō re
uertet̄ oclus me⁹ ut videat bona
nec aspiciet me visus hōis. Oculi
tui in me ⁊ nō sb̄sistā. Sic̄ ɔsumit̄
nubes ⁊ ꝑtrāsit. sic q̄ descenderit
ad inferos nō ascēdet nec reuerte
tur vltr̄ ī domū suā neq̄ ɔgnoscet
eū āplius locus eius. Quapropt̄
⁊ ego ñ pcaz ori meo loq̄r ī tribu
lacōe spūs mei cōfabulabor cū
amaritudīe aīe mee. Nūq̄d mare
ego sū aut cet⁹ q̄ circūdedisti me

carcere. Si dixero ꝯsolabit̄ me le
ctul⁹ me⁹ ⁊ reuelabor loquēs me
cū ī stratu meo: terrebis me ꝑ sō
nia ⁊ ꝑ visiones horrore cōcucies
Quā ob rem elegit suspendiū ani
ma mea ⁊ mortē ossa mea. Despe
raui. Nequaq̄ vltr̄ iā viuā. Par
ce mihi: nihil eī sūt dies mei Quid
est homo qr magnificas eū: ā q̄d
apponis erga eū cor tuum. Visi
tas eum diluculo: ⁊ subito ꝓbas
illū. Vsq; quo ñ parcis mihi: nec
dimittis me ut gluciā saliuā me
am. Peccaui Quid faciā tibi o cu
stos hominū. Quare posuisti me
contrariū tibi ⁊ fact⁹ sū mihimet
ipsi grauis. Cur non tollis pctm̄
meū: ⁊ quare nō aufers iniq̄tatē
meā. Ecce nūc in puluere dormiā
⁊ si mane me quesieris nō subsi
staz.

Ca. viij.

Respondēs autē baldath sui
tes dixit. Vsq; q̄lo q̄ris talia
⁊ spūs multiplex oīs ꝑ mōis tui.
Nūq̄d de⁹ supplātat iudiciū: aut
ōnipotēs subuertit q̄d iustū est.
Etiā si filij tui peccauerūt ei ⁊ dimi
sit eos ī manu iniq̄tatis sue: tu ta
mē si diluculo cōsurrexeris ad de
um ⁊ ōnipotentē fueris dep̄catus
si mund⁹ ⁊ rectus incesseris: statī
euigilabit ad te ⁊ pacatū reddet
habitaculū iustitie tue: intr̄ntū ut
si priora tua fuerint parua ⁊ no
uissima tua multiplicētur nimis.
Interroga em̄ gn̄acōnē p̄stinaz ⁊
diligēter inuestiga patr̄ memoi
am. hesterni q̄ppe sum⁹ ⁊ ignora
m⁹. qm̄ sicut vmbr̄ dies nr̄i sūt su
ꝑ terraz ⁊ ipsi docebūt te. Loquē
tur tibi ⁊ de corde suo ꝓferent elo
quia. Nunq̄d virere pōt scirpus
absq; hūore aut crescē carectū si
ne aqua. Cuz adhuc sit in flore
nec carpat̄ manu añ oēs herbas
arescit: sic vie ōniū q̄ obliuiscūt̄
deum ⁊ spes ypocrite ꝑibit. Nō ei
placebit vecordia sua sic̄ tela ara
nearz fiducia ei⁹. Innitet̄ sup do
mū suā ⁊ nō stabit: fulciet eam ⁊
nō cōsurget. Humect⁹ videt̄ añq̄
veniat sol ⁊ in ortu suo germē ei⁹
egredieť. Sup aceruū petrarū ra
dices ei⁹ densabūtur ⁊ int̄ lapides
cōmorabit̄. Si absorbuerit eū de
loco suo negabit eū ⁊ dicet. Non
noui te. Hec ē enī leticia vie eius
ut rursū de terra alij germinētur.
De⁹ nō ꝓiciet simplicez: nec porri
get manū malignis donec imple
atur risu os tuū ⁊ labia tua iubi
lo. Qui oderūt te induētur ꝯfusio
ne ⁊ tabernaculū impiorz non sb̄
sistet.

Ca. ix.

Et rn̄dēs iob ait. Vere scio
q̄ ita sit ⁊ q̄ nō iustificet̄ hō
ꝯposit⁹ dō. Si voluerit ꝯtēdē cū eo
ñ poterit rn̄dere ei vnū ꝓ mille. Sa
piēs corde ē ⁊ fortis robore Quis re
stitit ei ⁊ pacē habuit. Qui tr̄nstu
lit mōtes ⁊ nescierūt hij quos sb̄
uertit in furore suo. Qui ꝯmouet
terrā de loco suo ⁊ colūne ei⁹ ꝯcu
tiūtur. Qui precipit soli ⁊ nō orit̄
⁊ stellas claudit quasi sb̄ sigūculo
Qui extendit celos sol⁹ ⁊ gradit̄
sup fluct⁹ maris. Qui facit arctu
rum ⁊ oriona ⁊ hyadas et interi
ora austri. Qui facit magna ⁊ in
cōprehensibilia et mirabilia q̄rū
nō est nūer⁹ Si venerit ad me nō
videbo eū. si abierit nō ītelligā Si
repēte introget quis rn̄debit ei.
Vl̄ quis dicere potest cur facis.

Deus cui⁹ ire nemo resistere pōt
⁊ sb̄ quo curuātur q̄ portāt orbē
Quātus ergo sū ego ut rn̄deā ei ⁊
loquar verb̄ meis cū eo. Qui etiā
si habuero q̄ppiaz iustū nō respō
debo sed meū iudicē depcabor. Et
cum inuocātez me exaudierit nō
credo ꝙ audierit vocē meā. In tur
bine eī ɔteret me ⁊ multiplicabit
vulnera mea etiā sine causa. Nō
ɔcedit requiescere spūm meū ⁊ im
plet me amaritudinibz. Si fortitu
do q̄rit̄ robustissim⁹ ē. Si eq̄tas
iudicij nēo audet ꝑ me testiōni
um dicere. Si iustificare me volue
ro os meū ɔdemnabit me. Si in
nocētē ostēdero prauū me ɔpro
babit. Etiā si simplex fuero hoc ip
sum ignorabit aīa mea ⁊ tedebit
me vite mee. Vnū ē q̄d locut⁹ sū
⁊ innocentuz ⁊ impiū ipe ɔsumit
Si flagellat occidat semel ⁊ non
de penis innocētuz rideat. Terra
data ē in man⁹ impij vultū iudi
cum ei⁹ operit. Q̄d si nō ille ē quis
ergo est. Dies mei velocōres fue
rūt cursore fugerūt ⁊ nō viderunt
bonū. Pertrāsierūt quasi naues
poma portātes sic̄ aquila volans
ad escā. Cū dixero nequaq̄ ita lo
quar cōmuto faciē meā ⁊ dolore
torqueor. Verebar oīa opa mea
sciens ꝙ nō ꝑceres delinquēti. Si
aūt ⁊ sic impius sū quare frustra
laboraui. Si lotus fuero q̄si aq̄s
niuis ⁊ fulserint velut mūdissime
man⁹ mee tn̄ sordib⁹ intingues
me ⁊ abhomīabunt̄ me vestimēta
mea. Neqz em̄ viro q̄ similis mei ē
rn̄debo nec qui mecū in iudicio ex
eq̄ possit audiri. Nō ē qui vtrūqz
valeat arguē ⁊ ponere manū suā
in ābobus. Auferat a me virgaz
suā ⁊ pauor eius nō me terreat.
Loquar ⁊ nō timebo eū. Neqz em̄
possuz metuēs rn̄dere. Ca. x.

Tedet aīaz meam vite mee di
mittā aduersū me eloquiuz
meū. Loquar in amaritudīe ani
me mee dicā deo noli me ɔdēnare
Indica m̄ cur me ita iudices. Nū
q̄d bonū tibi videtur si calūnieris
⁊ opprimas me. opus manuū tu
arū ⁊ cōsiliū īpioꝝ adiuues. Nū
q̄d oculi carnei tibi sūt ā sic̄ videt
homo ⁊ tu videb̄. Nūquid sic̄ di
es hōis dies tui ⁊ anni tui sic̄ hūa
na sūt tēpora ut q̄ras iniquitatez
meā ⁊ pcc̄m meū scruteris. Et sci
as qꝛ nihil īpiuz fecerim cū sit ne
mo qui de manu tua possit eruere
Man⁹ tue fecerūt me ⁊ plasmaue
rūt me totū in circuitu ⁊ sic repēte
precipitas me. Memento q̄so ꝙ
sicut lutū feceris me ⁊ in puluerē
reduces me. Nōne sicut lac mulci
sti me ⁊ sic̄ caseū me coagulasti.
Pelle ⁊ carnibz vestisti me ossibz
⁊ neruis ɔpegisti me. Vitā ⁊ mise
ricordiā tribuisti m̄ ⁊ visitacō tua
custodiuit spūm meū. Licz hec ce
les ī corde tuo tam̄ scio qꝛ vniuer
sorū memineris. Si peccaui et ad
horā pepcisti mihi cur ab iniq̄ta
te mea mūdū me eē nō pateris.
Et si impius fuero ve m̄ est ⁊ si iu
stus nō leuabo caput saturat⁹ af
flictione ⁊ miseria. Et ꝓpter super
biā quasi leena capies me reuer
susqz mīabilit̄ me crucias. Instau
ras testes tuos ɔtra me et multi
plicas irā tuaz aduersū me ⁊ pene
militant in me. Quare de vulua
eduxisti me. Qui vtinā ɔsūptus

essem ne oculꝰ me viderꝫ. Fuissez
quasi q̄ nō essez de vtero trāslatꝰ
ad tumulū. Nunq̄d nō paucitas
dierꝫ meorꝫ finiet breui. Dimitte
ergo me ut plangā paululū dolo
rem meū anteqū vadaꝫ ⁊ nō reuer
tar ad terram tenebrosā ⁊ optaꝫ
mortis caligine terrā miserie ⁊ te
nebrarū: vbi vmbra mortis ⁊ nul
lus ordo. sed sempiternꝰ horror in
habitās. Ca. xi.

Respondēs autē sophar naa
mathites dixit. Nunq̄d qui
multa loq̄tur nō audiet ā vir ver
bosus iustificabit. Tibi soli tace
bunt hoīes ⁊ cū ceteros irriseris
a nullo cōfutaberis. Dixisti enim
Purus ē sermo meꝰ ⁊ mūdꝰ sū in
cōspectu tuo. Atq̄ vtinaꝫ deꝰ loq̄
retur tecū ⁊ aperiret labia sua tibi
ut oñderet tibi secreta sapiētie et
q̄ multiplex essꝫ lex eiꝰ ⁊ intellige
res q̄ multo minora exigaris ab
eo q̄ meret iniq̄tas tua. Forsitan
vestigia dī cōp̄hēdes ⁊ vsq̄ ad p
fectum ōnipotētez reperies. Excelsi
or celo est. Et qd̄ facies. Profūdi
or inferno ⁊ vñ cognosces. Lōgi
or terra mensura eius ⁊ latior ma
ri. Si subuerterit ōnia vel in vnuꝫ
coartauerit q̄s contradicet ei vel
quis dicē ei potest cur ita facis.
Ipse enim nouit hominū vanita
tē ⁊ vidēs iniq̄tatē nonne cōside
rat. Vir vanꝰ in supbiam erigit
⁊ tanq̄ pullū onagri se liberū na
tum putat. Tu autē firmasti cor
tuū ⁊ expandisti ad eum manus
tuas. Si iniq̄tatem que est in ma
nu tua abstuleris a te ⁊ non man
serit in tab̄naculo tuo iniusticia:
tūc leuare poteris faciē tuā absq̄

macula ⁊ eris stabilis ⁊ nō time
bis. Miserieq̄ obliuisceris ⁊ qua
si aq̄ꝝ q̄ preterierūt nō recordabe
ris ⁊ q̄si meridianꝰ fulgor ꝯsurgꝫ
tibi ad vesperā. Et cū te ꝯsūptū pu
taueris orieris ut lucifer ⁊ habe
bis fiduciam ꝓposita tibi spe ⁊ de
fossus securꝰ dormies. Req̄esces ⁊
nō erit q̄ te exterreat ⁊ deprecabū
tur faciez tuā plurimi. Oculi autē
impioꝝ deficiēt ⁊ effugiū peribit
ab eis ⁊ spes illoꝝ ab hoīa cō aīe.

Respōdēs āt iob di Ca. xij.
xit Ergo vos estis soli hoīes
⁊ vobiscū orietur sapientia. Etm̄
est cor sic ⁊ vobis nec inferior vr̄i
sum. Quis enī hec q̄ nostis igno
rat. Qui deridet ab amico suo sic
ego: inuocabit deū ⁊ exaudiet eū
Deridetur enī iusti simplicitas: lā
pas ꝯtempta apud cogitaciōes
diuitū parata ad tēpꝰ statutum.
Abūdant tab̄nacula predonū: ⁊
audacter ꝓuocant deū cū ipse de
derit ōnia in manꝰ eoꝝ. Nimiꝝ in
terroga iumēta ⁊ docebūt te ⁊ vo
latilia celi ⁊ indicabūt tibi. Loq̄re
terre ⁊ rñdebit tibi ⁊ narrabunt
pisces maīs. Quis ignoāt q̄ om
nia hec manꝰ dñi fecit. In cuius
manu aīa ōnis viuētis ⁊ spūs
vniuerse carnis hoīs. Nōne auis
verba diiudicat ⁊ fauces ꝯmedē
tis saporē. In antiq̄s ē sapiētia ⁊
in multo tp̄e prudētia. Apud ip̄ꝫ
ē sapīa ⁊ fortitudo ⁊ ip̄e hꝫ ꝯsiliū ⁊
ītelligētiā. Si destruxerit nēo ē q̄
edificꝫ. si īcluserit hoīem nullꝰ ē q̄
apiat. Si ꝯtīueit aq̄s oīa siccabū
tur. si emiseit eas sb̄utēt t̄rā. Apd̄
ipsū ē fortitudo ⁊ sapiētia. Ip̄e no
uit ⁊ decipientē ⁊ eū qui decipitur

Adducit ofiliatios in stultū finē
& iudices i stupore. Baltheū regū
dissoluit & precingit fune renes eo
rū ducit sacerdotes inglorios et
optimates supplantat Cōmutās
labiū veraciū & doctrinā senū au
ferens. Effudit despectōez sup pn̄
cipes & eos q̄ oppressi fuerāt rele
uās. Qui revelat profūda de tene
bris & producit in lucē vmbrā mor
tis. Qui multiplicat gētes & perdit
eas & subuersas in integrū restitu
it. Qui immutat cor pn̄cipū popu
li terre & decipit eos ut frustra in
cedāt per invium Palpabūt quasi
in tenebris & nō in luce et errare
eos faciet q̄si ebrios. Ca. xiij.

Ece oia hec vidit oculus me
us & audivit auris mea et
intellexit singula. Scōm sciētiā ve
strā & ego novi nec inferior vestri
sū. Sed tū ad oēm potētez loquar
& disputare cū deo cupio vr̄os
ostēdens fabricatores mēdacij &
cultores puersoz dogmatū Atq;
vtinā taceretis ut putaremini eē
sapiētes. Audite ergo correpcio
nes meas & iudiciū labiorū meo
rū attēdite. Nūquid deus indiget
vestro mēdacio ut p illo loq̄mini
dolos. Nunq̄d faciē eius accipitis
& pro deo iudicare nitimini. Aut
placebit ei quē celare nihil pōt &
decipiet ut homo vīs fraudulen
cijs. Ipse vos arguet quomā in
abscōdito faciē eius accipitis. Sta
tim ut se ymouerit turbabit vos
& terror eius irruet sup vos Memo
ria vra cōparabit cineri & redigē
tur in lutum ceruices vre Tacete
paulisp ut loq̄r q̄ cunq; m̄ mēs
suggesserit. Quare lacero carnes
meas dentibus meis & aiaz meam
ponto in manibz meis. Etiā si occi
derit me in ipso sperabo Verūtamē
vias meas in ospectu eius arguam
& ipe erit saluator me. Nō em̄ ve
niet in ospectu eius omnis ypocrita
Audite sermonē meū et enigma
ta percipite auribz vīs. Si fuero iu
dicatus scio q̄ iustus inveniar.
Quis ē q̄ iudicet mecuz. Veniat
quasi tacēs consumor. Duo tm̄
ne facias mihi et tūc a facie tua
nō abscondar. Manū tuā longe
fac a me & formido tua nō me ter
reat. Voca me & tu dabo tibi & ter
te loquar & tu rnde m̄. Quantas
habeo imq̄tates & peccata. scelera
mea & delicta ostende mihi. Cur fa
ciē tuā abscōdis & arbitraris me
inimicū tuū. Contr̄ foliū q̄d vēto
rapitur ostendis potētiam tuā et sti
pulam ficcam p̄sequeris Scribis
em̄ contr̄ me amaritudines & ofu
mere me vis peccatis adolescētie
mee. Posuisti in nervo pedē meū
& observasti omnes semitas meas
& vestigia pedū meoz ydesiderasti.
Quia q̄si putredo ysumendū sum
& q̄si vestimētū q̄d ymedit a tinea
Homo natus de muliere breui vi
uēs tēpore repletur multis miseri
is. Qui q̄si flos egredit & conteritur
& fugit velut vmbra et nunq̄ in
eodē statu pmanet. Et dignuz du
cis sup huiusmōi aperire oculos
tuos & adducere eū tecū in iudici
um. Quis pōt facere mūdū de im
mūdo conceptū semine. Nōne tu q̄
solus es. Ca. xiiij.

Breves dies hōis sunt nume
rus mēsiū eius apud te ē. Con
stituisti terminos eius q̄ preteriri n̄

poterūt. Recede paululū ab eo ut et
quiescat: donec optata veniat, sic
mercēnarij dies ei⁹. Lignū habz
spem Si precisū fuerit: rursū vire
scit ⁊ rami ei⁹ pullulant. Si senu
erit in terra radix ei⁹ ⁊ in puluere
emortu⁹ fuerit truncus illius: ad
odorez aque germinabit ⁊ faciet
comā quasi cū primū plantatū ē
Hō vero cū mortu⁹ fuerit ⁊ nuda
tus atqz ɔsumpt⁹ vbi queso est.
Quō si recedāt aque de mari ⁊ flu
uius vacue fact⁹ arescat: sic hō cū
dormierit non resurget. Donec at
teratur celum nō euigilabit: nec
consurget de somno suo Quis mi
hi hoc tribuat ut ī inferno prote
gas me ⁊ abscondas me donec ꝑ
transeat furor tu⁹: ⁊ cōstituas mi
hi temp⁹ in quo recorderis mei.
Putasne mortuus homo rursū vi
uet. Cunctis dieb⁹ quib⁹ nūc mi
lito: expecto donec veniat immu
tacō mea. Vocabis me: et ego re
spondebo tibi. Operi manuū tuaꝝ
porriges dexterā. Tu quidem gres
sus meos dinumerasti. sed parce
peccatis meis. Sigāsti quasi in sac
culo delicta mea. sed cuāsti iniqta
tē meā. Mōs cadēs defluit ⁊ saxuz
transfert̄ de loco suo. Lapides ex
cauāt aque ⁊ alluuiōe paulatim
terra ɔsumitur ⁊ hoīes ergo simili
ter ꝑdes. Roborasti eū paululum
ne īppetuum trāsiret. Immutab̄
faciez eius ⁊ emittes eū. Siue no
biles fuerīt filij eius siue ignobi
les nō intelliget. Attamē caro ei⁹
dum viuet dolebit ⁊ aīa illi⁹ sup
semetipso lugebit. Ca. xv.

Respōdens autē eliphā thēa
nites dixit. Nunq̄d sapiens
rn̄debit quasi in ventū loquēs: ⁊
implebit ardore stomachū suū.
Arguis verbis eum qui nō est eq̄
lis tui: ⁊ loqueris qd̄ tibi nō expe
dit. Qn̄tū in te ē euacuasti timorē
⁊ tulisti preces coraz deo. Docuit
eī iniq̄tas tua os tuū ⁊ imitaris lī
guaz blasphemātiū. Cōdēnabit
te os tuū ⁊ nō ego ⁊ labia tua re
spondebūt tibi. Nunq̄d prim⁹ hō
tu natus es ⁊ ante colles format⁹
Nunq̄d ɔsilium dei audisti ⁊ infe
rior te erit ei⁹ sapiencia. Quid no
sti qd̄ ignorem⁹ quid ītelligis qd̄
nesciam⁹. Et senes ⁊ antiqui sūt
in nobis multo vetustiores q̄ pa
tres tui. Nunq̄d grande est ut cō
soletur te de⁹. Sed verba tua pr̄
ua hoc ꝓhibēt. Quid te eleuat cor
tuū ⁊ quasi magna cogitās atto
nitos habes oculos. Quid tumet
con̄ deum spūs tuus ut ꝓferas de
ore tuo hui⁹ cemōi sermōes Quid
est homo ut immaculat⁹ sit: ⁊ ut
iust⁹ appareat natus de muliere.
Ecce inter sanctos ei⁹ nemo īmu
tabilis et celi non sunt mūdi ī cō
spectu ei⁹: qn̄to magis abhomīa
bilis ⁊ inutilis homo qui bibit q̄
si aquā iniquitatē. Ostendā tibi
audi me quod vidi narrabo tibi
Sapientes confitētur ⁊ nō abscō
dunt pr̄es suos. Quib⁹ solis data
est terra ⁊ non transiuit alienus
ꝑ eos. Cūctis dieb⁹ suis impi⁹ sup
bit: ⁊ nūer⁹ annoꝝ incert⁹ est ty
rānidis ei⁹. Sonit⁹ terroris semꝑ
in auribꝰ illi⁹ ⁊ cū pax sit: ille sēꝑ
īsidias suspicat̄. Nō credit q̄ reu
ti possit de tēbris ad lucē circūspe
ctās vndiqz gladiū cū se moueit
ad q̄rendū panē. Nouit q̄ ꝑatus

sit ī manu ei⁹ tenebraꝝ dies Ter
rebit eū tribulacō et āgustia val
labit eū sicut regez qui prepatur
ad preliū Tetēdit aduersus deuz
manū suā ⁊ ɔtr̄ omīpotētez robo
rat⁹ est Cucurrit aduersus eū ere
cto collo ⁊ pingui ceruice armat⁹
est. Operuit faciē ei⁹ crassitudo et
de lateribus ei⁹ aruina depēdet.
Habitauit in ciuitatibz desolatis
⁊ in domib⁹ desertis q̄ in tumulos
sunt redacte Nō ditabit̄ nec perse
uerabit substātia ei⁹ nec mittet
ī terrā radicē suā. Nō recedet de te
nebris. Ramos ei⁹ arefaciet flā
ma ⁊ auferet̄ spū oris eius. Non
credet frustr̄ errore decept⁹ ꝙ ali
quo p̄tio redimēdus sit. Anteq̄
dies eius impleāt̄ pibit ⁊ manus
ei⁹ arescēt. Ledetur q̄si vinea in p̄
mo flore botrus ei⁹ ⁊ quasi oliua
ꝓitiēs florē suuz. Cōgregacō em̄
ypocrite steril' ⁊ ignis deuorabit
tabernacula eoꝝ q̄ munera liben
ter accipiūt. Cōcepit dolorē ⁊ pe
perit iniq̄tatē ⁊ vterus ei⁹ prepat
dolos. Ca.xvi.

Respondēs aūt iob dixit. Au
diui frequent̄ talia. Cōsolatores
onerosi om̄es vos estis. Nūquid
habebūt finē verba vētosa. Aut
aliq̄d tibi molestū ē si loquaris.
Poterā ⁊ ego similia vr̄i loq̄ Atz
vtinā esset aīa vr̄a ꝓ anima mea
Cōsolarer ⁊ ego vos sermonib⁹
⁊ mouerē caput meū sup vos. Ro
boraremvos ore meo ⁊ mouerē la
bia mea q̄si ꝑcens vobis. Sz q̄d
agam. Si locut⁹ fuero nō q̄escit
dolor meus ⁊ si tacuero nō recedet
a me. Nūc aūt oppressit me dolor
me⁹ ⁊ in nihilū redacti sūt oēs ar
tus mei. Ruge mee testimonium
dicunt contr̄ me ⁊ suscitat̄ falsilo
quus adūsus faciē meā ɔtr̄dicēs
m̄. Collegit furorē suū in me ⁊ cō
minās m̄ infremuit cōtr̄ me dēti
bus suis. Hostis me⁹ terribilib⁹
ocul' me intuitus ē. Aperuerūt su
per me ora sua ⁊ exprobrātes per
cusserūt maxillā meā saciati sunt
penis meis. Cōclusit me de⁹ ap̄d
iniquū ⁊ manib⁹ impiorū me tra
didit. Ego ille quondā opulētus
repēte ɔtrit⁹ sū tenuit ceruicē me
am. Cōfregit me ⁊ posuit sibi q̄si
in signū. circūdedit me lanceis su
is ɔuluneraui lūbos meos. Non
pepcit ⁊ effudit ī t̄ra viscera mea
Cōscidit me vulnere sup vulnus
irruit ī me q̄si gygas. Saccū con
sui sup cutē meā ⁊ operui cinē car
nem meaz. Facies mea intumuit
fletu ⁊ palpebre me caligauerūt
Hec passus sū absq̄ iniq̄tate ma
nus mee cū haberē mūdas ad de
um preces Terra ne opias sāgui
nē meū neq̄ inueniat ī te locum
latēdi clamor meus. Ecce em̄ in ce
lo testis me⁹ ⁊ ɔscius meus in ex
celsis Verbosi amici mei. ad deum
stillat oculus me⁹. Atq̄ vtinā si
iudicaret̄ vir cuz deo q̄uo iudicat̄
filius hōis cū collega suo. Ecce ei
breues āni trāseunt ⁊ semitā per
quā nō reūtar ābulo Ca.xvij.

Spiritus me⁹ attenuabitur
dies mei breuiabunt̄ ⁊ solū
mihi supest sepulchꝝ. Nō pecca
ui ⁊ in amaritudinibus moratur
ocul⁹ me⁹. Libera me ⁊ pone me
iux̄ te ⁊ cuiusuis man⁹ pugnet cō
tr̄ me. Cor eoꝝ lōge fecisti a disci
plina ꝓpterea non exaltabuntur

Predā pollicet̄ socijs ⁊ oculi filio
rū ei⁹ deficient. Posuit me quasi ī
ꝓuerbiū vulgi ⁊ exēplum sum co
raz eis. Caligauit ad indignatio
nez oculꝰ meus ⁊ mēbra mea q̄si
in nihilū redacta sunt. Stupebāt
iusti sup hoc ⁊ innocēs contr̄ ypo
critam suscitabitur. Et tenebit iu
stꝰ viaz suaz ⁊ mundꝰ manibus
addet fortitudinē. Igit̄ oēs vos cō
uertimini ⁊ venite ⁊ nō inueniaz
in vobis vlluz sapientē. Dies mei
transierūt cogitacōnes mee dissi
pate sunt torquētes cor meū. No
ctē verterunt in diez: ⁊ rursū post
tenebras spero lucē. Si sustinuēo
infernꝰ domus mea est: ⁊ in tene
bris straui lectulū meū. Putredi
ni dixi pater meꝰ es: mater mea ⁊
soror mea vermibꝰ. Vbi est ergo
nūc p̄stolacō mea: ⁊ pacientiam
meā quis cōsiderat. In ꝓfundissi
mū infernū descendēt ōnia mea.
Putasne saltē ibi erit requies m̄.

Respondens aūt Ca. xviij.:
baldad suites dixit. Vsq̄
ad quē finez verba iactabis. In
tellige priꝰ ⁊ sic loquamur. Quaē
r̄putati sumꝰ ut iumēta: ⁊ sordui
mꝰ coraz te. Qui ꝑdis animā tuā
in furore tuo. Nūquid ꝓpter te de
relinquetur terra Et trāsferentur
rupes de loco suo. Nōne lux īpij
extinguetur: nec splendebit flam
ma ignis eiꝰ. Lux obtenebrescz
in tabernaculo illius: ⁊ lucerna q̄
sup eū est extinguetur. Artabūt̄
gressus virtutis eiꝰ: ⁊ p̄cipitabit
eū consiliū suum. Immisit enim
in rete pedes suos ⁊ in maculis eiꝰ
ambulat. Tenebit̄ planta illius
laqueo ⁊ exardescet cōn̄ eū sitis.
Abscōdita est in terra pedica eiꝰ
⁊ decipula illiꝰ sup semitaz. Vndi
q̄ terrebūt eū formidines ⁊ inuol
uent pedes eius. Attenuet̄ fame
robur eius et media inuadat co
stas illius. Deuoret pulchritudi
nē cutis eius ⁊ cōsumat brachia
illiꝰ primogenita mors. Auellat̄
de tab̄naculo suo fiducia eiꝰ ⁊ cal
cet sup eum quasi rex interitꝰ Ha
bitēt in tabernaculo illiꝰ socij eiꝰ
q̄ non ē: aspgatur in tabernaculo
eiꝰ sulphur. Deorsuz radices eius
siccētur. Sursū autē atterat̄ messis
eiꝰ. Memoria illiꝰ ꝑeat de terra et
nō celebret̄ nomē eiꝰ ī plateis. Ex
pellet eū de luce in tenebras ⁊ de
orbe trāsferet eū. Non erit semen
eius neq̄ ꝓgenies in populo suo:
nec vlle reliquie in regionibꝰ eius
In die eiꝰ stupebunt nouissimi et
p̄mos inuadet horror. Hec sūt er
go tabernacula iniqui ⁊ iste locꝰ
eius q̄ ignorat deū. Ca. xix.

Respondēs autē iob dixit. Vs
quequo affligitis animam
meaz ⁊ atteritis me sermonibꝰ.
En decies cōfunditis me ⁊ nō eru
bescitis opprimentes me. Nempe
et si ignoraui mecū erit ignoran
tia mea. At vos cōtra me erigimī
⁊ arguitis me obprobrijs meis.
Saltem nunc intelligite quia deꝰ
nō equo iudicō afflixerit me ⁊ fla
gellis suis me cinxerit Ecce dama
bo vim paciens et nemo audiet:
vociferabor ⁊ nō ē q̄ iudicz. Semi
tā meā circūsepsit ⁊ trāsire nō pos
sū ⁊ ī calle meo tēbras posuit Spo
liauit me gloia mea ⁊ abstulit co
ronā de capite meo. Destruxit me
vndiq̄ ⁊ ꝑeo ⁊ q̄si euulse arboris

spem meā. Iratꝰ est contr̄ me fu
ror eiꝰ ⁊ sic me habuit q̄si hostez
suū. Simul venerūt latrōes eiꝰ ⁊
fecerūt sibi viā ꝑ me ⁊ obsederūt ī
gyro tabernaculū meū. Fratres
meos longe fecit a me ⁊ noti mei
q̄si alieni recesserūt a me. Dereliq̄
rūt me ꝓpinqui mei ⁊ q̄ me noue
rāt obliti sūt mei. Inquilini domꝰ
mee ⁊ ancille mee sicut alienū ha
buerūt me ⁊ quasi ꝑegrinꝰ fui in
oculis eorū. Seruū meū vocaui ⁊
nō r̄ndit ore ꝓprio depcabar illū.
Halitū meū exhorruit vxor mea
⁊ orabā filios vteri mei. Stultiq̄z
despitiebant me et cū ab eis reces
sissem detrahebāt mihi. Abhomi
nati sūt me quōdā cōsiliarij mei
⁊ quē maxime diligebā auersatꝰ
est me. Pelli mee cōsumptis car
nibus adhesit os meū ⁊ derelicta
sūt tm̄modo labia circa dētes me
os. Miseremī mei miseremini mei
saltez vos amici mei q̄ manꝰ dm̄
tetigit me. Quare ꝑseq̄mini me si
cut deꝰ ⁊ carnibus meis satuāmi
ni. Quis mihi tribuat ut scribāt̄
sermōes mei. Quis m̄ det ut exa
rent̄ ī libro stilo ferreo ⁊ plūbi la
mina vel certe sculpātur in silice.
Scio em̄ q̄ redēptor meꝰ viuat et
in nouissimo die de terra surrectu
rꝰ sū. Et rursū circūdabor pelle mea
⁊ in carne mea videbo deū. Quē vi
surus sū ego ipse ⁊ oculi mei ɔspe
cturi sunt ⁊ non alius. Reposita ē
hec spes mea in sinu meo. Quare
ergo nūc dicitis ꝑseq̄mur eū ⁊ ra
dicē verbi inueniamꝰ cōtr̄ eum.
Fugite ergo a facie gladij q̄niaz
vltor iniq̄tatū gladius ē ⁊ scitote
esse iudicium. Ca. xx.

Respōdens autez sophar naa
mathites dixit. Idcirco co
gitacōes mee varie succedūt sibi
⁊ mēs ī diuersa rapit̄. Doctrinaz
qua me arguis audiā ⁊ spūs in
telligētie mee r̄ndebit mihi. Hoc
scio a principio ex q̄ est positꝰ ho
mo sup terrā q̄ laus impioꝝ bre
uis sit ⁊ gaudium ypocrite ad in
star pūcti. Si ascēderit vsqz ad ce
lū supbia eiꝰ ⁊ caput eiꝰ nubes te
tigerit quasi sterq̄limū in fine per
detur ⁊ qui eū viderāt dicent Vbi
ē. Velut somniū auolās non in
uenietur. trāsiet sicut visio noctur
na. Oculꝰ qui eū viderat nō vide
bit neqz vltr̄ intuebit̄ eū locꝰ suꝰ
Filij eius atterent̄ egestate ⁊ ma
nꝰ illius reddent ei dolorez suū. Os
sa eius īplebūtur vicijs adolescē
tie eius ⁊ cū eo ī puluere dormiēt.
Cum em̄ dulce fuerit in ore eius
malū abscōdit illud sub lingua
sua. Parcz illi ⁊ nō dereliquet illꝰ
⁊ celabit ī gutture suo Panis eiꝰ
in vtero illiꝰ vertet̄ in fel aspiduz
intrinsecꝰ. Diuitias quas deuora
uit euomet et de vētre illius extr̄
het eas deꝰ. Caput aspidū suget
⁊ occidet eū lingua vipere. Nō vi
deat riuulos flumīs torrētis mell̄
⁊ butiri. Luet que fecit oīa nec ta
mē cōsumet̄. Iux̄ multitudinē ad
inuētionū suaꝝ sic ⁊ sustinebit q̄
niā cōfringens nudauit paupis
domū rapuit ⁊ nō edificauit eaz
nec ē satiatus venter eiꝰ. Et cū ha
buerit q̄ cōcupierat possidere nō
poterit. Nō remāsit de cibo eius et
ꝓpterea nihil ꝑmanebit de bonis
eius. Cum satiatus fuerit artabi
tur estuabit ⁊ omnis dolor irruet

CCCII

sup eū. Vtinaz impleatur venter
eius ut emittat in eum irā furois
sui ⁊ pluat sup illū bellum suū. Fu
giet arma ferrea ⁊ irruet in arcū
ereum: eductus ⁊ egrediēs de va
gina sua ⁊ fulgurās ī amaritudi
ne sua. Vadent ⁊ veniēt sup eum
horribiles. ōnes tenebre abscōdi
te sunt in occultis ei⁹. Deuorabit
eum ignis qui nō succenditur. af
fligetur relict⁹ in tabernaculo suo
Reuelabunt celi iniq̄tatē ei⁹ ⁊ ter
ra cōsurget aduersus eū. Apertū
erit germen dom⁹ illius detrahet
in die furoris dei. Hec est pars ho
minis impij a deo ⁊ hereditas ver
borum eius a domino.

Capitulū vicesimū p̄mū.

Respondens autem iob dixit
Audite queso sermōes me
os ⁊ agite penitētiam. Sustinete
me ut ⁊ ego loquar ⁊ post mea si
videbitur verba ridete. Nunq̄d cō
tra hominē disputacō mea est ut
merito non debeaz cōtristari. At
tēdite me ⁊ obstupescite ⁊ suppo
nite digitū ori vestro. Et ego quā
do recordatus fuero ptimesco: et
cōcutit carnem meaz tremor. Qua
re ergo impij viuunt: sbleuati sūt
cōfortatiq̄z diuicijs. Semen eoꝝ
pmanet corā eis: ꝓpinquoꝝ tur
ba ⁊ nepotum in cōspectu eorum.
Dom⁹ eorū secure sunt ⁊ pacate ⁊
non est virga dei sup illos. Bos
eoꝝ concepit ⁊ nō abortiuit. vac
ca pepit ⁊ non est p̄uata fetu suo
Egrediuntur quasi greges puuli
eorū ⁊ infantes eoꝝ exultant lusi
b⁹. Tenent tympanuz ⁊ cytha
ram ⁊ gaudent ad sonitū organi.
Ducūt in bonis dies suos ⁊ in pū
cto ad infernū descēdunt. Qui di
xerunt deo recede a nobis ⁊ scienti
am viarū tuarum nolum⁹. Quis
est ōnipotens ut seruiam⁹ ei. Et
quid nobis ꝓdest si orauerimus
illum. Verūtamen quia nō sunt
in manu eorū bona sua: consiliuz
impioꝝ longe sit a me. Quociēs
lucerna impiorum extinguetur ⁊
supueniet eis inūdatio ⁊ doloēs
diuidet furoris sui. Erunt sicut pa
lee ante faciem venti ⁊ sicut fauil
la quā turbo dispergit. De⁹ serua
bit filijs illius dolorem patris: et
cū reddiderit tunc sciet. Videbūt
oculi ei⁹ interfectōem suaz ⁊ de fu
rore ōnipotentis bibet. Quid enī
ad eum pertinet de domo sua post
se. Et si numerus mensiū ei⁹ dimi
dietur. Nunq̄d deum docebit q̄s
piam scientiaz qui excelsos iudi
cat. Iste moritur robust⁹ ⁊ san⁹
diues et felix: viscera eius plena
sunt adipe ⁊ medullis ossa illius
irrigantur. Alius vero moritur ī
amaritudine anime sue absq̄z vl
lis opibz ⁊ tamen simul in pulue
re dormient ⁊ vermes operiēt eos
Certe noui cogitacōnes vestras:
⁊ sentencias contra me iniquas
dicitis enim. Vbi est dom⁹ prin
cipis ⁊ vbi tabernacula impiorū
Interrogate quēlibet de viatori
bus ⁊ hec eadem illum intelligere
cognoscetis. Quia in diē ꝑdicōis
seruatur malus ⁊ ad diez furor⁹
ducetur. Quis arguet coram eo
vias eius ⁊ que fecit quis reddet
illi. Ipse ad sepulchra ducetur ⁊
in congerie mortuoruz vigilabit
Dulcis fuit glaries cōcyti ⁊ pt⁹ se
oēz hoīez trāhz ⁊ añ se īnūeābiles

Quo igitur consolamini ne frustra cum
responsio vestra repugnare ostensa sit ve
ritati. Capi. xxij.

Respondens autem eliphas thema
nites dixit. Numquid deo potest
comparari homo etiam cum perfecte fuerit
scientie. Quid prodest deo si iustus fue
ris aut quid ei confers si immaculata
fuerit vita tua. Numquid timens ar
guet te et veniet tecum in iudicium et
non propter malitiam tuam plurimam et
infinitas iniquitates tuas. Abstu
listi enim pignus fratrum tuorum sine causa
et nudos spoliasti vestibus. Aquam
lasso non dedisti et esurienti subtra
xisti panem In fortitudine brachij
tui possidebas terram et potentissimus
obtinebas eam. Viduas dimisi
sti vacuas et lacertos pupillorum
comminuisti. Propterea circumdatus
es laqueis et conturbat te formido
subita. Et putabas te tenebras non
visurum et impetu aquarum inundantium
non oppressum iri. An cogitas quod de
us excelsior celo sit et super stellarum
verticem sublimetur. Et dicis. Quid enim
nouit deus. Et quasi per caliginem iu
dicat. Nubes latibulum eius nec nostra
considerat et circa cardines celi pam
bulat Numquid semitam seculorum cu
stodire cupis quam calcauerunt viri
iniqui qui sublati sunt ante tempus suum
et fluuius subuertit fundamentum eorum
Qui dicebant deo recede a nobis et
quasi nihil possit facere omnipotens
estimabant eum cum ille implesset do
mos eorum bonis. Quorum sententia pro
cul sit a me. Videbunt iusti et leta
buntur et innocens subsannabit eos.
Nonne succisa est erectio eorum et reliqua
as eorum deuorauit ignis. Acquie
sce igitur ei et habeto pacem et per hec
habebis fructus optimos. Suscipe ex
ore illius legem et pone sermones eius
in corde tuo. Si reuersus fueris ad
omnipotentem edificaberis et longe fa
ciet iniquitatem a tabernaculo tuo. Da
bit pro terra silicem et pro silice tor
rentes aureos. Eritque omnipotens con
tra hostes tuos et argentum coacer
uabitur tibi. Tunc super omnipotentem de
licijs afflues et eleuabis ad deum fa
ciem tuam. Rogabis eum et exaudiet
te et vota tua reddes. Decernes rem
et veniet tibi et in vijs tuis splende
bit lumen. Qui enim humiliatus fuerit
erit in gloria et qui inclinauerit ocu
los ipse saluabitur. Saluabitur inno
cens saluabitur autem munditia ma
nuum suarum. Ca. xxiij.

Respondens autem iob ait. Nunc
quoque in amaritudine est sermo
meus et manus plage mee aggraua
ta est super gemitum meum Quis mihi
tribuat ut cognoscam et inueniam
illum et veniam vsque ad solium eius.
Ponam coram eo iudicium et os meum
replebo increpationibus ut sciam ver
ba que mihi respondeat et intelligam
quid loquatur mihi. Nolo multa for
titudine contendat mecum nec mag
nitudinis sue mole me premat. Pro
ponat equitatem contra me et perueni
et ad victoriam iuditium meum. Si ad
orientem iero non apparet si ad occi
dentem non intelligam eum. Si ad sini
stram quid agam. Non apprehendam
eum. Si me vertam ad dexteram non vi
debo illum. Ipse vero scit viam me
am et probabit me quasi aurum quod per
ignem transit. Vestigia eius secutus
est pes meus viam eius custodiui et
non declinaui ex ea. A mandatis
labiorum eius non recessi et in sinu meo

abscondi verba oris ei⁹. Ipse em̄
sol⁹ est ⁊ nemo auertere pōt cogi
tacōem eius ⁊ anīa ei⁹ qd̄cūq; vo
luit hoc fecit. Cūq; expleuerit in
me volūtatē suam ⁊ alia multa si
milia presto sūt ei. Et idcirco a fa
cie ei⁹ turbatus sū ⁊ ꝯsiderās eū
timore sollicitor. De⁹ molliuit cor
meū ⁊ ōnipotens ꝯturbauit me.
Nō eī perij ꝓpter imminētes tene
bras: nec faciem meā opuit cali
go. Ca. xxiiij.

AB ōnipotēte nō sunt abscon
dita tpa. qui aūt nouerunt
eum ignorāt dies illi⁹. Alij termi
nos trāstulerunt: dirupuerūt gre
ges ⁊ pauerūt eos. Asinū pupil
lorū abegerūt ⁊ abstulerūt ꝓ pig
nore bouē vidue. Subuerterunt
pauperū viā ⁊ oppresserūt pariter
māsuetos t̄re. Alij quasi onagri ī
deserto egrediūtur ad op⁹ suum:
vigilantesq; ad predā prepant
panē liberis. Agrū nō suū deme
tunt ⁊ vineā ei⁹ quē vi oppresse
rūt vindemiāt. Nudos dimittunt
hoīes indumēta tollentes quib⁹
nō est opimentū in frigore. quos
ymbres montiū rigant et nō ha
bentes velamē amplexātur lapi
des. Vim fecerunt dep̄dantes pu
pillos ⁊ vulgū pauperē spoliaue
rūt Nudis ⁊ incedētib⁹ absq; vesti
tu ⁊ esurientib⁹ tulerūt spicas In
ter aceruos eorū meridiati sunt: q̄
calcatis torcularib⁹ sitiūt. De ciui
tatib⁹ fecerūt viros gemere ⁊ ani
ma vulneratorū clamauit ⁊ deus
inultū abire nō patit̄. Ipsi fuerūt
rebelles lumī. Nescierūt vias ei⁹
nec reuersi sūt p semitas illi⁹ Ma
ne primo ꝯsurgit homicida: inter
ficit egenū ⁊ pauperem. p noctē ve
ro erit q̄si fur. Oculꝰ adulteri ob
seruat caliginē dicēs nō me vide
bit oculꝰ ⁊ operiet vultū suū. Per
fodit in tenebris domos sicut in
die condixerāt sibi ⁊ ignorauerūt
lucē. Si subito apparuerit aurora
arbitrātur vmbrā mortis et sic ī
tenebris quasi in luce ābulāt. Le
uis est sup faciē aque. Maledcā
sit pars ei⁹ in terrā: nec ābulet p
viā vineārū Ad nimiū calorē trā
siet ab aquis niuiū ⁊ vsq; ad in
feros peccatū illi⁹. Obliuiscat̄ ei⁹
misericordia. Dulcedo illi⁹ vermes
Non sit in recordacōe. sed ꝯterat̄
sic lignū infructuosū. Pauit em̄
sterilem ⁊ que nō parit et vidue
bene non fecit. Detraxit fortes in
fortitudine sua ⁊ cū steterit nō cre
det vite sue. Dedit ei de⁹ locū peni
tentie ⁊ ille abutitur eo in supb a
Oculi autē ei⁹ sunt in vijs illi⁹ Ele
uati sūt ad modicum ⁊ nō subsi
stent ⁊ humiliabūtur sicut ōnia
⁊ auferentur ⁊ sicut sūmitates spi
carum cōterentur. Quod si non ē
ita quis me potest arguere eē mē
titum ⁊ ponere ante deum verba
mea. Ca. xxv.

RESpondens autē baldad sui
tes dixit. Potestas ⁊ terror
apud eum est qui facit cōcordiā
in sublimib⁹ suis. Nunq̄d est nūe
rus militū ei⁹ ⁊ sup quē nō surgꝫ
lumē illius. Nunq̄d iustificari po
test homo cōpatus deo: aut appa
rere mūd⁹ natus de muliere. Ecce
luna ec̄ nō splendet ⁊ stelle n̄ sūt
munde in cōspectu eius q̄ntoma
gis hō putredo ⁊ filius hominis
vermis. Ca. xxvi.

Respondēs aūt iob dixit. Cu
ius adiutor es. Nūquid im
becillis ⁊ sustētas brachiū ei⁹ q̄
non ē fortis. Cui dedisti cōsilium
Forsitan illi qui nō hēt sapientiā
⁊ prudētiam tuam oñdisti pluri
mā. Quē docere voluisti. Nōne eū
qui fecit spiramentū. Ecce gygā
tes gemūt sb̄ aquis et qui habi
tant cū eis. Nud⁹ est inferus corā
illo ⁊ nullū ē opimentū ꝑdicōni
Qui extēdit aq̄lonem sup vacuū
⁊ appendit terrā sup nihili. Qui li
gat aquas in nubib⁹ suis ut nō
erūpant pariť deorsum. Qui tenet
vultū solij sui ⁊ expādit sup illd
nebulam suā. Terminū circūde
dit aquis vsq̄ dum finiātur lux ⁊
tenebre. Colūne celi cōtremiscūt.
⁊ pauent ad nutū eius In fortitu
dine illi⁹ repēte maria cōgregata
sūt ⁊ prudētia eius ꝑcussit supbū
Spūs ei⁹ ornauit celos ⁊ obstetri
cāte manu ei⁹ edict⁹ ē coluber tor
tuosus. Ecce hec ex parte dicta sūt
viaꝝ eius. Et cū vix paruā stillaꝫ
sermonis ei⁹ audierim⁹ quis po
terit tonitruū magnitudinis illi
us intueri. Capitu. xxvij.

Addidit quoq̄ iob assumēs
ꝑabolam suā ⁊ dixit. Viuit
de⁹ qui abstulit iudiciū meū ⁊ oī
potens q̄ ad amaritudinē addu
xit amaꝫ meā. qꝛ donec supest ali
tus in me ⁊ spūs dei in narib⁹ me
is non loq̄ntur labia mea iniq̄ta
tē. nec lingua mea meditabiť mē
datiuꝫ. Absit a me ut iustos esse
vos iudicē. Donec defitiā nō rece
dam ab innocētia mea. Justifica
cōem meaꝫ quā cepi tenere nō de
serā. Neq̄ em̄ reprehēdit me cor
meū in ōni vita mea. Sicut impi⁹
inimic⁹ me⁹ ⁊ aduersari⁹ meus q̄
si iniqu⁹. Que ē em̄ spes ypocrite
si auare rapiat ⁊ nō liberet de⁹ aī
mā eius. Nunq̄d de⁹ audiet cla
morē eius cū venerit sup eū angu
stia. Aut poterit in ōnipotēte de
lectari ⁊ inuocaē deū ōni tpe. Do
cebo vos ꝑ manū d̄i que ōnipotēs
habeat nec abscōdam. Ecce ōnes
vos nostis ⁊ q̄d sine causa vana
loq̄mini. Hec ē pars hōinis īpij
apud deū ⁊ hereditas violētoruꝫ
quā ab oīpotente suscipient. Si
multiplicati fuerint filij ei⁹ in gla
dio erūt ⁊ nepotes ei⁹ nō satura
bunť pane. Qui reliq̄ fuerint ex
eo sepeliētur ī interitu ⁊ vidue illi
us nō plorabūt. Si cōportauerit
q̄si terra argentū ⁊ sicut lutū pre
pauerit vestimēta: p̄ꝑabit quidē
sed iust⁹ vestieť illis ⁊ argentum
innocens diuidet. Edificauit sic̄ ti
nea domū suam ⁊ sicut custos fe
cit vmbraculū. Diues cū voluerit
nihil secū auferꝫ apiet oculos su
os ⁊ nihil inueīet. Apprehēdet eū
quasi aq̄ inopia nocte opprimet
eū tēpestas. Tollet eū vent⁹ vrēs
⁊ auferet ⁊ velut turbo rapiet eū
de loco suo. Et mittet sup eū et nō
parcet de manu ei⁹ fugiens fugi
et. Stringet sup eum man⁹ suas:
⁊ sibilabit sup illū ītuēs locū ei⁹.

Habet argētū Ca. xxviij.
venarū suarum p̄ncipia et
auro locus ē in quo cōflatur. Fer
rū de terra tolliť ⁊ lapis solut⁹ ca
lore in es vertiť. Temp⁹ posuit te
nebris ⁊ vniūsorum finē ipse cō
siderat. Lapideꝫ quoq̄ caliginis ⁊
vmbrā mortis diuidet torrens a

populo pegrinãte eos q̃s oblit⁹
est pes egẽtis ⁊ mu̇os Ter
ra de q̃ oriebaꝫ pauis: in loco suo
igñ subuersa ẽ. Locus saphiri la
pides eius ⁊ glebe illi⁹ aurũ. Semi
taz ignoauit auis nec intuit⁹ est
oculos vulturis. Nõ calcauerũt
eaz filij insticiz nec ptrãsiuit per
eã leena. Ad salicẽ extẽdit manũ
suaz subuertit a radicib⁹ montes
In petris riuos excidit ⁊ õne pci
osum vidit oculꝰ ei⁹. Profũdaq̃
fluuioz scrutat⁹ est ⁊ abscõdita
pduxit in lucẽ. Sapiẽtia vero vbi
inueniꝫ ⁊ quis ẽ locus intelligen
tie. Nescit homo preciũ ei⁹ nec in
uenitur in terra suauiꝫ viuentiũ.
Abissus dicit nõ ẽ in me et mare
loquitur nõ est mecũ. Non dabit
aurũ obrisũ p ea: nec appendetur
argentũ in cõmutacõe ei⁹. Nõ cõ
feretur tinctis indie coloribꝰ: nec
lapidi sardonico pciosissimo vel
saphiro. non adequabitur ei auz
vel vitrũ: nec cõmutabũtur vasa
p ea auri excelsa ⁊ eminẽtia non
memorabũtur cõpacõe ei⁹. Tra
hit aũt sapiẽtia de occultis. nõ
adeq̃bitur ei topasion de ethio
pia: nec tincture mundissimẽ cõpo
netur. Vñ ergo sapientia venit ⁊
q̃s est loc⁹ intelligẽtie. Abscõdi
ta est ab oculis õnium viuentiũ
volucres q̃z cœli latet. Perdicio et
mors dixerunt auribꝰ nostris au
diuim⁹ famã ei⁹. Deꝰ intelligit vi
am ei⁹ ⁊ ipse nouit locũ illius Ip
se enim fines mũdi intuet ⁊ õnia
que sub cœlo sunt respicit. Qui fe
cit ventis pond⁹ ⁊ aquas appen
dit mẽsura. Qñ ponebat pluuijs
legẽ ⁊ viaz pœllis sonantib⁹: tũc
vidit illaz ⁊ enarrauit ⁊ ꝑparauit
⁊ inuestigauit ⁊ dixit hõmi. Ec
ce timor dñi ipsa est sapiẽtia
⁊ recedere a malo intelligẽtia.

¶ Capitulum. xxix.

Addiditq̃ iob assumens pa
rabolam suam ⁊ dixit. Quis m
tribuat ut sim iuxẽ menses pristi
nos s̃m dies q̃bus deus custo di
ebat me. Qñ splendebat lucerna
eius sup caput meũ ⁊ ad lumẽ ei⁹
ambulabã in tenebris. Sicut fui
i dieb⁹ adolescẽtie mee: qñ deus
secreto eãt in tabernaculo meo. Qñ
erat õmipotens mecũ ⁊ in circuitu
meo pueri mei. Quãdo lauabam
pedes meos butiro ⁊ petra funde
bat mihi riuos olei. Qñ pcedebã
ad portaz ciuitatis ⁊ in platea pa
bant cathedram mihi. Videbãt
me iuuenes ⁊ abscõdebanꝫ ⁊ se
nes assurgẽtes stabant. Princi
pes cessabant loqui ⁊ digitum su
perponebant ori suo. Vocem suã
cohibebant duces ⁊ lingua eoꝝ
gutturi suo adherebat. Auris au
diens beatificabat me ⁊ oculꝰ vi
dens testimoniũ reddebat mihi
eo q̃ liberassem pauperꝫ vociferã
tẽ ⁊ pupillũ cui nõ esset adiutor
Bñdictio pituri sup me veniebat
⁊ cor vidue cõsolatus sum. Justi
cia indutus sũ ⁊ vestiui me sicut
vestimento ⁊ diademate iudicio
meo. Oculꝰ fui cœco ⁊ pes claudo.
Pat erã pauperũ ⁊ causã quã ne
sciebã diligẽtissime inuestigabã
Conterebam molas iniq̃ et de dẽ
tib⁹ illi⁹ auferebã pdã. Dicebãq̃
In nidulo meo moriar ⁊ sic palma
multiplicabo dies. Radix mea
apta ẽ sec⁹ aq̃s ⁊ ros morabitur

in emissione mea. Gloria mea sp
innouabit̃ ⁊ arcus meꝰ in manu
mea instaurabit̃. Qui me audie
bant expectabāt sentētiam ⁊ intē
ti tacebant ad cōsiliū meū. Verb̃
meis addē nihil audebāt ⁊ sup
illos stillabat eloq̄um meū Expe
ctabant me sic̄ pluuiā ⁊ os suum
aperiebant q̄si ad ymbrem sero
tinū. Si qn̄ ridebam ad eos n̄ cre
debant ⁊ lux vultꝰ mei n̄ cadebat
in terrā. Si voluissez ire ad eos se
debam primꝰ. Cūqz sederē q̄si rex
circūstante exercitu erā tn̄ meren
tium consolator. Capi. xxx.

NVnc autē deridēt me iunio
res tēpore quoꝝ nō dig̃bar
p̄res ponere cū canibꝰ gregis mei
Quoꝝ virtꝰ manuū mihi erat ꝓ
nihilo ⁊ vita ip̄a putabātur īdig
ni. Egestate ⁊ fame steiles q̄ rode
bant ī solitudine squalētes cala
mitate ⁊ miseria. Et mādebāt her
bas ⁊ arboꝝ cortices ⁊ radix iuni
peroꝝ erat cibꝰ eoꝝ. Qui de ꝯual
libz ista rapiētes cū singula repe
rissent ad ea cū clamore currebāt
In desertis habitabāt torrētiū ⁊
in cauernis terre vel sup glareaz.
Qui inter huiuscemōi letabant̃ ⁊
eē sb̃ sentibꝰ delicias cōputabāt.
Filij stultorū ⁊ ignobiliū ⁊ ī ter
ra penitꝰ nō parētes. Nūc in eoꝝ
cāticū versus sum ⁊ factꝰ sū eis in
ꝓuerbiū. Abhōinant̃ me ⁊ lōge
fugiūt a me ⁊ faciē meaz ꝯspuere
nō verent̃. Pharetrā em̄ suā ape
ruit ⁊ afflixit me ⁊ frenū posuit in
os meū. Ad dexterā oriētis calaī
tatis mee ilico surrexerūt. Pedes
meos sb̃uerterūt oppresserūt q̄si
fluctibꝰ semitis suis. Dissipauerūt
itinera mea. Insidiati sūt mihi et
p̄ualuerūt ⁊ nō fuit qui ferret au
xiliū. Quasi rupto muro ⁊ aperta
ianua irruerūt sup me ⁊ ad meas
miserias deuoluti sūt. Redactꝰ sū
ī nihilū. Abstulisti q̄si vētꝰ deside
riū meū ⁊ velut nubes ꝑtrāsijt sa
lus mea. Nūc autē in memetipso
marcescit am̄a mea et possident
me dies afflictōis. Nocte os meū
ꝑforat̃ doloribꝰ ⁊ q̄ me comedūt
nō dormiūt. In multitudīe eoruz
ꝯsumit̃ vestimētū meū ⁊ q̄si capi
tio tunice sic cinxerūt me. Cōpa
tus sum luto ⁊ assimilatꝰ sū fauil
le ⁊ cineri. Clamo ad te ⁊ non ex
audis me. sto ⁊ nō respicis me.
Mutatꝰ es mihi in crudelez ⁊ ī dul
cia manꝰ tue adūsaris mihi. Ele
uasti me ⁊ quasi super vētum po
nens elisisti me valide. Scio quia
morti tradas me vbi ꝯstituta est
domꝰ ōni viuēti. Verūtamē n̄ ad
cōsūpcōem eoꝝ emittis manū tu
am ⁊ si corruerint ipē saluab̃. Fle
bam quondaz sup eo q̄ afflictus
erat ⁊ ꝯpatiebat̃ am̄a mea pau
peri. Expectabā bona ⁊ venerūt m̄
mala. p̄stolabar lucē ⁊ eruperūt
tenebre. Interiora mea efferbue
rūt absqz vlla req̄e p̄uenerūt me
dies afflictiōis. Merēs incedebaz
sine furore cōsurgēs in turba da
maui. Frat̃ fui draconū ⁊ socius
strucionū. Cutis mea denig̃ta est
super me ⁊ ossa mea aruerūt pre
caumate. Versa ē in luctū citha
ra mea ⁊ organū meum in vocem
flentium. Capitulū. xxxi.

PEpigi fedus cū oculis meis
ut ne cogitarē q̄dē de virgīe
Quā em̄ partē haberet in me deꝰ

dēsup ⁊ hereditatē ōmipotēs de ex
celsis.℣ Nūquid nō pdicio ē iniq
⁊ alienacō opantib⁹ iniusticiaz.℣
Nonne ipe cōsiderat vias meas ⁊
cūctos gressus meos dinumeāt·
Si ambulaui in vanitate ⁊ festi
uit in dolo pes me⁹: appēdat me i
staterā iusta ⁊ sciat de⁹ simplicita
tē meā· Si declinauit gressus me⁹
de via ⁊ si secut⁹ ē oculi⁹ meus cor
meū· ⁊ si in manib⁹ meis adhesit
macula: seram ⁊ alij comedat: et
pgenies mea eradicet· Si decep
tū est cor meū sup mulierē ⁊ si ad
ostiuz amici mei insidiat⁹ fū: scor
tum alteri⁹ sit vxor mea ⁊ sup illā
incuruent alij· Hoc em̄ nephas ē
⁊ iniq̄tas maxima: ignis vsq; ad
pdicōem deuorans ⁊ ōmia eradi
cans gemmina· Si cōtēpsi subire
iudiciū cum seruo meo ⁊ ancilla
mea cū disceptarent aduersū me
Quid em̄ faciam cū surrexerit ad
iudicandū deus ⁊ cum q̄sierit q̄d
rñdebo illi.℣ Nunq̄d nō in vtero fe
cit me qui ⁊ illum opatus ē ⁊ for
mauit me in vulua vn⁹.℣ Si nega
ui q⁹ volebant paupibus: ⁊ ocu
los vidue expectare feci· Si come
di buccellaz meā sol⁹ ⁊ non come
dit pupillus ex ea· Quia ab infā
cia mea creuit mecū miseracio: et
de vtero mr̄is mee egressa ē mecū
Si despexi pretereūtem eo q̄ non
habuerit indumētū ⁊ absq; ope
rimento paupem· Si nō bñdixe
rūt mihi latera eius ⁊ de velleribz
ouiū meaz calefact⁹ est· Si leuaui
sup pupillū manū meaz etiā cum
viderem me in porta superiorē: hūe
rus meus a iunctura sua cadat ⁊
brachiū meum cū suis ossib⁹ con
fringat̄· Semp enī quasi tumen
tes sup me fluctus timui deū ⁊ pō
dus eius ferre non potui· Si puta
ui aurū robur meum ⁊ obriso di
xi fiducia mea· Si letatus sum sup
multis diuiciis meis ⁊ q̄ plurima
reperit manus mea· Si vidi solez
cum fulgeret ⁊ lunam incedētē da
ra ⁊ letatū est in abscōdito cor me
um ⁊ osculatus sū manū meā ore
meo· que est iniq̄tas maxima: et
negacō contrā deū altissimū Si ga
uisus sū ad ruinaz ei⁹ qui me o de
rat et exultaui q⁹ inuenissz eū ma
lū· Non enī dedi ad peccādū gut
tur meum: ut expeterez maledicēs
aiam eius· Si nō dixerūt viri ta
bernaculi mei: quis det de carnib⁹
eius ut saturemur· Foris nō man
sit pegrin⁹: ostiū meū viatori pa
tuit· Si abscōdi quasi homo pecca
tum meū ⁊ celaui in sinu meo in
quitatem meaz· Si expaui ad mḷ
titudinem nimiam et despectio p
pinq̄tū terruit me ⁊ nō magis ta
cui nec egressus sum ostiuz· Quis
mihi tribuat adiutoriez ut desi de
rium meum audiat ōmipotēs· ⁊
libz scribat ipse qui iudicat: ut i
humero meo portē illum ⁊ circum
dē illum quasi coronā mihi.℣ Per
singulos grad⁹ meos pnūciabo
illū ⁊ quasi principi offerā eū· Si
aduersū me terra mea clamat: ⁊
cū ipsa sulci ei⁹ deflēt· Si fruct⁹ ei⁹
comedi absq; pecunia ⁊ aiam agri
colaz ei⁹ afflixi: p frumēto oriat̄
mihi tribulus ⁊ pro ordeo spina·

Cap. xxxij.

Misserūt autē tres viri isti ⁊ desponderē iob: eo q̄
iustus sibi videretur· Et iratus
indignatus q; est helyu filius

barachel buzites de cognatione eam
Iratus ē autez aduersū iob eo q̄
iustum se eē diceret coram deo. Por
ro aduersū amicos eius indigna
tus ē eo q̄ non inuenissent responsio
nem racionabilē & tm̄modo dem
nassent iob. Igitur helyu expecta
uit iob loquentem eo q̄ seniores es
sent q̄ loquebātur. Cū aūt vidisset
q̄ tres nō possent ire ad̄ē
vehemēter. Respondensq̄ helyu filius
barachel buzites dixit. Junior sū
tpe vos autē antiq̄ores. Ideirco
dimisso capite veritus sū vobis ī di
care meā sentētiā. Sperabā em̄ q̄
etas plurior loq̄ret & annorū mul
titudo doceret sapientiā. Sed ut vi
do spūs est in hominib⁹ & inspiratio omnipotētis dat intelligentiaz.
Nō sūt longeui sapientes nec seniores
intelligūt iudiciū. Ido dicā audi
te me ostendam vobis etiā ego me
am scientiam. Expectaui em̄ sermones
vestros audiui prudētiā vestrā do
nec discepta remini sermonib⁹ ve
stris et donec putabā vos aliq̄d
dicere considerabā. Sed ut video nō
ē q̄ possit arguē iob aut respondē ex vob
sermonib⁹ eius. Ne forte dicatis in
uenim⁹ sapiētiā dei pellet eum non
homo. Nihil locutus est mihi & ego nō
p̄m sermones vestros respondebo illi. Expa
muerūt nec respondērunt vltrā abstu
lerūtq̄ a se eloquiū. Rursum igit̄ expe
ctaui & nō sūt locuti. Steterūt nec
respondērunt vltra respondebo & ego pars
mea & ostendā scientiam meā. Ple
nus sū em̄ sermonib⁹ & coartat me
spūs ventris mei. En venter meus qua
si mustū absq̄ spiraculo q̄ lagū
culas nouas dirūpit. Loq̄r et re
spirabo paululū apiaz labia mea
& respondebo. Non accipiā personā viri
& deū homini nō equabo. Nescio em̄
q̄ diu subsistam & si paulū modicum
tollat me factor meus. Ca. xxxiij.
Audi igit̄ iob eloquia mea
& oēs sermones meos ausculta. Ecce aperui os meū loquitur lin
gua mea in faucibus meis. Simpli
citas corde meo sermones mei & sententiam labia mea puram loquentur. Spi
ritus dei fecit me & spiraculū omnipotentis vivificauit me. Si potes re
spondē mihi & adūsus faciē meaz
consiste. Ecce & me sicut & te fecit deus
& de eodē luto ego quoq̄ formatus
sū. Verūtamen miraculū meū nō te
terreat & eloquentia mea non sit ti
bi grauis. Dixisti ergo in auribus me
is & vocē verborum tuorum audiui.
Mundus sū ego & absq̄ delicto im
maculatus & non ē iniq̄tas in me.
Quia querelas in me reperit ideo ar
bitratus ē me inimicū sibi. Posuit
in nervo pedes meos custodiuit
omnes semitas meas. Hoc ē ergo
in q̄ non es iustificatus. Respondebo ti
bi q̄ maior sit deus homine. Adūsum
eū contendis q̄ non ad omnia verba
responderit tibi. Semel loquitur deus & se
cūdo idipsum nō repetit. Per somnū
in visione nocturna quū irruit sopor
super homines & dormiūt in lectulo.
Tunc aperit aures virorum & erudi
ens eos instruit disciplina ut auferat hominē ab hijs q̄ fecit & liberet
eum de superbia eruēs animā eius a
corruptione & vitam illius ut non tran
seat in gladium. Increpatus quoq̄ p
dolorē in lectulo & omnia ossa eius
marcescere facit. Abhominabilis ei
fit in vita sua panis & aie illius cibus
ante desiderabilis. Tabescet caro

ei⁹ ⁊ ossa q̄ tecta fuerāt nudabū
tur. Appropinq̄bit corrupcōi aīa
ei⁹ ⁊ vita illi⁹ mortiferis. Si fuerit
ꝓ eo angel⁹ loquēs vnū de simili
b⁹ ut annūciet hoīs eq̄tatē misere
bit̄ ei⁹ ⁊ dicz Libera eū ut nō descē
dat in corrupcōez. Inueī ī q̄ ei ꝓpi
cier Cōsūpta ē caro ei⁹ a supplicijs
reūtat̄ ad dies adolescētie sue. De
p̄cabit̄ deū ⁊ placabil̄ ei erit ⁊ vi
debit faciē ei⁹ in iubilo ⁊ reddz hoī
iusticiā suā. Respiciet hoīes et di
cz. Peccaui ⁊ vere deliq̄ ⁊ ut eram
dign⁹ nō recepi. Liberauit aīaz su
am ne ꝑgeret in interitū. ꝫ viuēs
lucē vidēt. Ecce hec ōnia opatur
de⁹ trib⁹ vicibz ꝑ singulos ut r̄uo
cet aīas eoꝝ a corruptiōe ⁊ illumi
net luce viuētiū. Attēde iob ⁊ au
di me ⁊ tace dū ego loquor. Si āt
habes q̄ loquaris r̄nde m̄. Loq̄re
Volo enī te apparere iustū. Qd si
nō habes audi me: tace ⁊ docebo
te sapientiā. Ca. xxxiiij.

Pronūtians itaq̄ helin eciā
hec locutus ē. Audite sapiē
tes verba mea ⁊ eruditi ausculta
te me. Auris eī verba ꝓbat ⁊ gut
tur escas gustu diiudicat. Judici
um eligam⁹ nobis ⁊ inter nos vi
deam⁹ q̄d sit meli⁹ Quia dixit iob
iust⁹ fū ⁊ de⁹ sb̄uertit iudiciū meū
In iudicādo enī me mēdaciū ē vi
olēta sagitta mea absq̄ vllo pec
cato. Quis est vir ut est iob qui
bibit sb̄sānacōnez quasi aquam
qui gradit̄ cum opantib⁹ iniq̄ta
tē ⁊ ambulat cum viris impijs. ⁊
dixit enim. Non placebit vir deo
eciā si cucurrerit cum eo. Ideo viri
cordati audite me. Absit a deo im
pietas ⁊ ab ōnipotēte iniquitas.
Op⁹ eī hoīs reddet ei ⁊ iux̄ vias
singuloꝝ restituet eis. Vere eī de
us nō ꝯdēnabit frustra nec oīpo
tēs sb̄uertet iudiciū. Quē cōstitu
it aliū sup terrā aut quē posuit su
p orbē quē fabricatus ē. ⁊ Si direxe
rit ad eū cor suū spm̄ illi⁹ ⁊ flatuz
ad se trahet. Deficiet ōnis caro si
mul ⁊ homo in cinerez reuertetur
Si habes ḡ intellcm̄ audi qd dr ⁊
ausculta vocē eloquij mei. Nūq̄d
q̄ nō amat iudiciū sanari pōt. ⁊ Et
qūo tu eū q̄ iust⁹ ē intr̄ntū cōdem
nas. ⁊ Qui dicit regi apostata q̄ vo
cat duces impios. Qui nō accipit
ꝑsonas p̄ncipū nec cognouit ty
rannū cū disceptaret contra pau
perez. Op⁹ enī manuū ei⁹ sunt vni
uersi. Subito morient̄ ⁊ in media
nocte turbabuntur populi ⁊ per
trāsibunt ⁊ auferent violentum
absq̄ manu. Oculi enim ei⁹ super
vias hominū ⁊ ōnes gressus eo
rum considerat. Non sūt tenebre
⁊ non est vmbr̄ mortis ut abscō
dantur ibi qui operātur iniquita
tem. Neq̄ enim vltra in hominis
potestate est: ut veniat ad deum
in iudicium. Conteret multos in
numerabiles ⁊ stare faciet alios
pro eis. Nouit enī opa eorū ⁊ id
circo inducet noctem ⁊ cōterent̄.
Quasi impios ꝑcussit eos in loco
videntiuz. Qui quasi de industria
recesserunt ab eo ⁊ ōnes vias ei⁹
intelligere noluerūt ut peruenire
facerent ad deum clamorem ege
ni ⁊ audiret vocem pauperum Ip
so enim concedente pacem quis ē
qui condēnet. ⁊ Ex quo abscōderit
vultū q̄s est q̄ contēplet̄ eū. ⁊ Et su
ꝑ gentes ⁊ sup ōnes homīes. Qui

regnare facit hōinem ypocritā ꝓp
ter pccā populi. Quia ēgo ego lo
cutus sū ad deū tequoqꝫ nō ꝓhi
bebo. Si erraui tu doce me. Si iniq̄
tatē locutus sū vltra nō addam
Nunquid a te deus expetit eam
qꝛ displicuit tibi. Tu em̄ cepisti
loqui ⁊ nō ego. Quod si q̄d nosti
melius loquē Viri ītelligētes lo
quant̄ mihi ⁊ vir sapiēs audiet
me. Job autē stulte locut⁹ ē ⁊ ver
ba illius n̄ sonāt disciplinā. Pat̄
mi ꝓbetur iob vsqꝫ ad finē. Ne de
finas ab hoīe iniq̄tatis q̄ addit
sup pcca sua blasphemiā. Inter
nos interim ɔstringat̄ et tūc ad
iudiciū ꝓuocet sermōib⁹ suis deū
Igit̄ heliu hec rur Ca. xxxv.
sum locutus est. Nunquid equa
videtur tibi tua cogitatio ut dice
res iustior deo sū. Dixisti em̄. Non
tibi placet qd̄ rectum est. Vl̄ q̄d
tibi ꝓderit si ego peccauēo. Itaqꝫ
ego rn̄debo sermōib⁹ tuis ⁊ aīcis
tuis tecū. Suscipe celū ⁊ intuē ⁊ cō
templare etheā ꝙ altior te sit. Si
peccaueis q̄d ei nocebis. Et si mlt̄
tiplicate fuerint iniq̄tates tue q̄d
facies cōtra eum. Porro si iuste
egeris quid donab̄ ei aut q̄d de
manu tua accipiet. Hōini q̄ simi
lis tui ē nocebit impietas tua et
filiū hōis adiuuabit iusticia tua
Propt̄ multitudinē calūniatorū
clamabunt ⁊ eiulabūt ꝓpter vim
brachij tyrānorū Et nō dixit vbi
est de⁹ qui fecit me q̄ dedit carmi
na in nocte. Qui docet nos sup iu
mēta terre ⁊ sup volucres celi eru
dit nos Ibi clamabūt ⁊ nō exau
diet ꝓpter supbiaꝫ malorū. Non
ergo frustra audiet de⁹ ⁊ ōnipo
tēs causas singulorꝫ intuebitur
Etiā cum dixeris nō cōsiderat iu
dicare corā illo ⁊ expecta eū. Nūc
em̄ non infert furorē suū nec vlci
scit̄ scelus valde. Ergo iob frustr̄
apit os suum ⁊ absqꝫ scīa verba
multiplicat. Capitulū. xxxvi.
Addēs quoqꝫ heliu hec locu
tus est. Sustīe me paululū
⁊ iudicabo tibi. Adhuc eī habeo
qd̄ ꝓ deo loquar. Repetā sciētiam
meā a principio ⁊ opatorē meuꝫ
ꝓbabo iustū. Vere em̄ absqꝫ mē
datio sermōes mei ⁊ ꝑfecta scien
tia ꝓbabit̄ tibi. De⁹ potēs nō abi
cit cū ⁊ ipse sit potens ꝫ n̄ saluat
impios ⁊ iuditiū paupib⁹ tribu
it. Non auferet a iusto oculos su
os ⁊ reges in solio collocat ī ꝑpe
tuū ⁊ illic erigūtur. Et si fuerint ī
cathenis ⁊ vinciant̄ funib⁹ paup
tatis indicabit eis opa eorꝫ ⁊ sce
lera eorꝫ qꝛ violēti fuerūt. Reuela
bitq̄ aurem eorꝫ ut corripiat ⁊ lo
quet̄ ut reuertātur ab iniq̄tate Si
audierint ⁊ obs̄uauerint cōp le
bunt dies suos in bono ⁊ ānos su
os in glīa. Si autē nō audierint
trāsibunt ꝑ gladiū ⁊ ɔsumētur ī
stulticia. Simulatoēs ⁊ callidi ꝓ
uocāt iram dei neqꝫ clamabūt cū
vincti fuerint Moiet̄ ī tēpestate aī
ma eorꝫ ⁊ vitaꝫ eorꝫ inter effemi
natos Eripiet de āgustia sua pau
perē ⁊ reuelabit ī tribulacōe aurē
ei⁹. Igit̄ saluabit te de ore angu
sto latissime ⁊ nō habēte fūdam̄
tum sb̄ter se. Req̄es aūt mēse tue
erit plena pinguedīe. Causa tua
quasi impij iudicata ē causā iudi
ciūqꝫ recipies. Non te g̊ supet ira
ut aliquē opprīas nec multitudo

dnoz ꝯ indinet te depone magni
tudinez tuã absq; tribulacõe ⁊ om
nes robustos fortitu die. Ne ꝑtra
has nocez ut ascẽdãt ꝓh̃i ꝑ eis.
Caue ne dedies ad imq̃tatẽ. hãc
ei cepisti sequi pt̃ miseriã. ⁊ ecce de
us excelsus in fortitudie sua ⁊ nl̃
lus ei similis ĩ legislatorib̃. Quis
poterit scrutari vias ei⁹ aut q̃s po
test ei dicẽ opat⁹ es imq̃tatẽ. ℭ Me
mento q̃ ignoes op⁹ eius de q̃ cane
runt viri. Oes hoies vident eũ
vn⁹ q̃sq; intuet ꝓcul. ⁊ ecce de⁹ mag
n⁹ vincẽs scĩam nr̃az. Nũer⁹ ãno
rũ eius inestimabil̃. Qui aufert
stellas pluuie et effũdit imbres
ad imstar gurgitũ. Qui de nubibz
fluũt q̃ preterũt cũcta desup. Si vo
luerit extẽdere nubes q̃si tentoriũ
suũ et fulgurare lumĩe suo desup
cardines q̃ maris opiet. p hec ei
iudicat ꝓplus ⁊ dat escã multis
morlib⁹. In manib⁹ abscõdit lu
cẽ ⁊ pcepit ei ut rursus adueiat.
Annũciat de ea amico suo q̃ pos
sessio ei⁹ sit ⁊ ad eã possit ascẽdẽ.

Sup hoc exp⁹ ℭ Ca. xxxvij.
uit cor meũ ⁊ emotuz ẽ de lo
co suo. Audiet audicõez in terro
re vocis ei⁹ ⁊ sonũ de ore illi⁹ ꝓce
dẽtem. Subter õnes celos ipe ꝑsi
derat ⁊ lumẽ illi⁹ sup termios terre.
Post eũ rugiet sonit⁹ tonabit
voce magnitudis sue ⁊ nõ inuestigabit cũ audita fuerit vox eius.
Tonabit de⁹ in voce sua mirabi
lit̃ q̃ facit magna ⁊ inscrutabilia
Qui pcipit niui ut descendat ĩ ter
rã ⁊ hyemis pluuijs ⁊ imbri for
titudis sue. Qui in mãu õniũ hoi
nũ signat ut noueriũt singuli opa
sua. Ingrediet bestia latibulũ suũ
⁊ in antro suo morabit. Ab intimi
oribus egrediet tẽpestas et ab ar
duro frigꝰ. Flante deo decrescit ge
lu ⁊ rursũ latissime fũdunt aque
Frumẽtũ desiderat nubes ⁊ nubes
spargũt lumẽ suũ Que lustrãt cũ
cta p circuitũ q̃cũq; eas voluntas
gubnãtis duxerit ad oẽ q̃d pcepe
rit illi sup faciẽ orbis terr̃ siue in
vna tribu siue ĩ tra sua siue ĩ q̃cũ
q; loco mĩe sue eas iusserit inueĩ
ri. Ausculta hec iob sta ⁊ cõsidera
mirabilia dei. Nunq̃d scis q̃n̄ pce
pit deꝰ pluuijs ut oñderẽt lucẽ nu
biũ ei⁹. ℭ Nũq̃d nosti semitas nu
biũ magnas et pfectas scias. ℭ Nõ
ne vestimẽta tua calida sũt cũ pfla
ta fuerit terra austro. ℭ Tu forsitã cũ
eo fabricat⁹ es celos q̃ solidissimi
q̃si ere fusi sũt. Oñde nob̃ q̃d dica
m⁹ illi. Nos q̃pe iuolumur tene
bris. Quis narrabit ei q̃ loq̃r. ℭ Eẽ
si locut⁹ fuerit hõ deuoabit̃ at nũc
nõ videt lucẽ. Subito aer coget̃ ĩ
nubes ⁊ vẽt⁹ trãsiẽs fugabit eas.
Ab aq̃lone aurꝛ venit ⁊ a deo formi
dolosa laudacõ. Digne em̃ inueĩri
nõ possum⁹. Magn⁹ fortitudine ⁊
iudicõ ⁊ iustitia ⁊ enarrari nõ po
test. Ideo timebũt eũ viri ⁊ nõ au
debũt cõtemplari õnes q̃ sibi viden
tur eẽ sapiẽtes. ℭ Ca. xxxviij.

Respõdẽs autẽ dñs iob de tur
bine dixit Quis ẽ iste inuol
uẽs sentẽtias sermonib⁹ impitis. ℭ
Accinge sicẽ vir lũbos tuos inter
rogabo te ⁊ tũ de mihi. Vbi eras
quãdo ponebã fundamẽta terre.
Indica m̃i si habes intelligentiaz.
Quis posuit mẽsuras eius si nosti:
vel q̃s tetẽdit sup eã lineã. ℭ Sup
quo bases illius solidate sunt. ℭ

Aut quis demisit lapidē āgularē
eius cū me laudarēt simul astra
matutina ⁊ iubilarēt ōnes filij dī
Quis cōclusit ostijs mare qñ erū
pebat quasi de vulua ꝓcedēs cuꝫ
ponereꝫ nubē vestimentū ei⁹ ⁊ ca
ligine illud quasi pannis infātie
obuoluereꝫ. Circūdedi illud t̄mi
nis meis ⁊ posui vectē ⁊ ostia ⁊ di
xi. Vsqꝫ huc venies ⁊ nō ꝓcedes
ampli⁹ ⁊ hic cōfringes tumētes
fluct⁹ tuos. Nunq̄d post ortū tuū
p̄cepisti diluculo ⁊ oñdisti auro
re locū suū ⁊ tenuisti ꝯcutiens ex
trema terre ⁊ excussisti impios ex
ea. Restituet̄ ut lutū signaculuꝫ
⁊ stabit sic̄ vestimētū. Auferetur
ab impijs lux sua ⁊ brachiuꝫ ex
celsū cōfringet̄. Nunq̄d ingressus
es ꝓfundū maris ⁊ in nouissimis
abissi deambulasti. Nunq̄d aper
te sunt tibi porte mortis ⁊ ostia te
nebrosa vidisti. Nunq̄d cōside
rasti latitudinē terre. Indica m̄ si
nosti ōnia in q̄ via lux habitet ⁊
tenebrarum quis locus sit ut du
cas vnūq̄dqꝫ ad terminos suos
⁊ intelligas semitas dom⁹ ei⁹ Sci
ebas tūc ꝙ nascitur⁹ eēs ⁊ nūeꝝ
dieꝝ tuorū noueras. Nunq̄d in
gressus es thesauros niuis ā the
sauros grādinis aspexisti q̄ p̄pa
ui in temp⁹ hostis in diē pugne ⁊
belli. Per quā viam spargit̄ lux
diuidit̄ est⁹ sup t̄rā. Quis dedit
vehemētissimo ymbri cursū ⁊ viā
sonātis tonitrui ut plueret super
terrā absqꝫ hōine ī deserto vbi nl̄
lus mor̄liū cōmoratur ut imple
ret inuiaꝫ ⁊ desolatam ⁊ ꝓducerꝫ
herbas virentes. Quis ē pluuie
pat̄ vel q̄s genuit stillas roris.

de cui⁹ vtero egressa ē glacies ⁊
gelu de celo q̄s genuit. In simili
tudīeꝫ lapidis aque durātur ⁊ su
ꝑfities abissi ꝯstringit̄. Nunquid
ꝯiūgere valebis micātes stellas
pliades aut gyrū arcturi poteris
dissipare. Nūquid ꝓducis lucife
rū in tēpore suo ⁊ vesperū sup fili
os terre cōsurgere facis. Nunq̄d
nosti ordinē celi et pones rōnem
eius in terra. Nunq̄d eleuab̄ ī ne
bulā vocē tuaꝫ ⁊ impetus aq̄rum
operiet te. nunq̄d mittes fulguā
⁊ ibūt ⁊ reuertētia dicēt tibi assu
m⁹. Quis posuit in visceribꝰ hoīs
sapiētiam vel q̄s dedit gallo ītel
ligentiaꝫ. Quis enarrabit celoꝝ
racōem ⁊ cōcentū celi quis dormi
re faciet. Qñ fundabat̄ puluis ī
terrā ⁊ glebe cōpingebant̄. nun
quid capies leene p̄dam ⁊ am̄aꝫ
catulorū eius impleb̄ qñ cubant
in antris ⁊ in specub⁹ insidiātur.
Quis prepat coruo escā suam qñ
pulli eius clamāt ad deū vagan
tes eo ꝙ nō h̄eant cibos.

Nunq̄d nosti Ca. xxxix.
tēpus partus ibi cū ī petris
vel parturiētes ceruas obs̄uasti
dinūerasti menses cōcept⁹ eaꝝ ⁊
scisti tēpus part⁹ eaꝝ. Incuruā
tur ad fetū ⁊ pariūt ⁊ rugit⁹ emit
tūt. Separant̄ filij earū ⁊ ꝑgunt ad
pastū egrediūtur ⁊ non reuertēt̄
ad eas Quis dimisit onagꝝ liberꝝ
⁊ vincula ei⁹ quis soluit. Cui de
di in solitudine domū ⁊ tab̄nacu
la ei⁹ in terra salsuginis. Contem
nit multitudinē ciuitatis clamorē
exactoris ñ audit. Circūspicit mō
tes pascue sue ⁊ virētia queqꝫ ꝑ
quirit. nunquid volet rinoceros

fuure tibi à mirabit ad p̃sepe tu
uz. ℣ Nũqd alligab̃ rinoceroṫ ad
arãdũ loro tuo à ofringz glebas
valliũ post te. ℣ Nunq̃d fiduciam
hẽbis i mag̃ fortitudie ei⁹. ℣ Et dere
linques ei labores tuos. ℣ Nunq̃d
credes illi qm̃ semẽtẽ reddet tibi ⁊
areã tuaz ogreget. ℣ Pẽna structo
nis simil ẽ pẽnis hẽrodij ⁊ accipi
tris. Rñ dere linq̃t ou a sua in terra
tu fortsitan i puluere calefacies ea
Obliuiscit q̃ pes cõculcet ea à be
stia agri oterat. Durat ad filios
suos q̃si nõ sint sui frustra labora
uit nullo timore cogẽte. Priuauit
enĩ eã de⁹ sapiẽtia nec dedit illi in
telligentiã. Cũ tps fuerit in altuz
alas erigit deridet equũ ⁊ ascẽso
rez ei⁹. Nunq̃d p̃hebis eq̃ fortitu
dine à circũdab̃ collo ei⁹ hinnitũ.
℣ Nunq̃d suscitab̃ eũ q̃si locusta.
℣ Gloria nariũ ei⁹ terror terrã vngu
la fodit. Exultat audacter i occur
sũ pgit armatis. Contẽmit pauo
rez nec cedit gladio. Sup ipsũ so
nabit pharetr vibrabit hasta ⁊
clipe⁹. Feruẽs ⁊ fremẽs sorbet ter
rã: nec reputat tube sonare dãgo
rem. Vbi audierit buccinã dicit
vah: procul odorat bellũ exhortaci
onez ducũ ⁊ vlulatũ exercit⁹. Nũ
q̃d p sapiẽtiã tuã plumescit acci
piter: expandẽs alas suas ad au
strũ. ℣ Nunq̃d ad preceptũ tuũ ele
uabit aquila: et in arduis ponet
nidũ suũ. ℣ In petris manet in pre
ruptis silicib⁹ omorat atq; inac
cessis rupib⁹. Inde oculi eius pspiciũt. Pul
li ei⁹ lambũt sãguinẽ et vbicũq;
cadauer fuerit statim adest. Et adie
cit dñs ⁊ locut⁹ ẽ ad iob. Nunq̃d
q̃ obedit cũ do tã facile oq̃escit Vũ
q̃ q̃ arguit deũ det ⁊ rñdere ei. Rñ
dẽs ãt iob dño dixit. Qui leuit lo
cutus sũ rñdẽ q̃d possuz. ℣ Manũ
meã ponã sup os meũ. Vnũ locu
tus sũ q̃b⁹ vltra nõ addã. Ca. xl.

Respõdens aũt dñs iob de tur
bine dixit Accinge sic vir lũ
bos tuos interrogabo te ⁊ indica
mihi. Nunq̃d irritũ facies iudicium
meũ ⁊ condẽnabis me ut iustificer?
Et si brachiũ sic de⁹ ⁊ voce sili
tonas circũda tibi decorez ⁊ in sb
limẽ erigẽ ⁊ esto gloriosus ⁊ speci
osis induere vestib⁹. Dispge sup
bos in furore tuo ⁊ cõfunde eos et
respicies õnez arrogãtẽ humilia
Respice cũctos superbos ⁊ confunde
eos ⁊ tere impios in loco suo Ab
scõde eos in puluẽ simul: ⁊ facies
eoz demerge in foueã ⁊ ego confite
bor q̃ saluare te possit dextera tua
Ecce behemoth quẽ feci tecũ fenũ
q̃si bos comedet. Fortitudo ei⁹ i lũ
bis eius. ⁊ virtus illi⁹ in umbili
co ventris ei⁹. Stringit caudã su
am quasi cedrũ nervi testiculorũ
ei⁹ pplexi sũt Ossa ei⁹ velut fistule
eris. cartilago illi⁹ quasi lamine
ferree. Ipe est principium viaz dei
Qui fecit eũ applicabit gladiũ ei⁹
huic mõtes herbas ferũt. Omnes
bestie agri ludent ibi sub umbra
dormit in secreto calami in locis
humẽtib⁹. Protegũt umbre um
brã ei⁹ circũdabũt eũ salices tor
rẽtis Ecce absorbebit fluuiũ ⁊ nõ mi
rabit et habet fiduciam q̃ influ
at iordanis in os eius. In oculis
ei⁹ quasi hamo capiet eum et in
fudibus perforabit nares eius.

An extrahē poteris leuiathā ha
mo ⁊ fune ligabis linguā ei⁹. ⁊ nū
quid pones circulū in narib⁹ eius
ā armilla ꝑ foābis maxillā eius. ⁊
Nunq̄d multiplicabit ad te p̄ces
aut loq̄tur tibi mollia. ⁊ nunq̄d fe
riet tecum pactū ⁊ accipies eū ser
uū sempiternū. ⁊ Nunq̄d illudes
ei q̄si aui aut ligabis eū ancillis
tuis. ⁊ Concidēt eū amici diuidēt
illū negotiatores. nunq̄d imple
bis sagenas pelle ei⁹ ⁊ gurgusti
um pisciū capite illi⁹ Pones sup
eū manū tuā. Memēto belli nec vl
tr̄ addas loq̄. Ecce spes ei⁹ frustr̄
bitur eum ⁊ vidētib⁹ cūctis preci
pitabitur. Ca. xli.

Non quasi crudelis suscitabo
eū Quis em̄ resistere pōt vul
tui meo ⁊ q̄s añ dedit mihi ut red
dam ei. ⁊ Om̄a que sb̄ celo sūt mea
sunt. nō parcam ei verb̄ potētib⁹
⁊ ad dep̄candū cōpositis. Quis re
uelabit faciē indumēti ei⁹. ⁊ Et in
mediū oris ei⁹ q̄s intrabit. ⁊ Por
tas vult⁹ eius q̄s apiet. ⁊ Per gy
rū dentiū eius formido corp⁹ illi⁹
quasi scuta fusilia cōpactuꝫ squa
mis se p̄mentib⁹. Vna vni cōiū
gitur ⁊ ne spiraculū quidē īcedit
ꝑ eas. Vna alteri adherebit ⁊ te
nētes se nequaq̄ separabūtur Ster
nutacō eius splēdor ignis ⁊ oculi
eius ut palpebre diluculi. De ore
eius lāpades ꝓcedunt sicut tede
ignis accense. De narib⁹ eius ꝓce
dit fum⁹ sic olle succēse atq̄ feruē
tis. Halit⁹ eius prunas ardere fa
cit ⁊ flāma de ore eius egreditur.
In collo ei⁹ morabit̄ fortitudo ⁊ fa
ciē ei⁹ p̄cedit egestas. Mēbra car
niū ei⁹ coherētia sibi. Mittit cōtra
eum fulmina ⁊ ad locū aliū non
ferent̄. Cor ei⁹ indurabit̄ tanq̄ la
pis ⁊ stringetur q̄si malleatoris
incus Cum sb̄lat⁹ fuerit timebūt
angeli ⁊ territi purgabūtur. Cuꝫ
app̄henderit eū gladi⁹ sb̄sistē nō
poterit neq̄ hasta neq̄ torax. Re
putabit em̄ quasi paleas ferrū ⁊
quasi lignū putridū es. nō fuga
bit eū vir sagittari⁹ in stipulaꝫ v̄
si sunt ei lapides funde. Quasi sti
pulaꝫ estimabit malleū ⁊ deride
bit vibrātē hastaꝫ. Sub ipō erūt
radij solis ⁊ sternet sibi auꝝ qua
si lutū. Feruescē faciet quasi ollā
ꝓfundū mais ponet q̄si cū vngē
ta buliūt Post eū lucebit semita
estimabit abissum quasi senescē
tem. non ē sup terraꝫ potestas q̄
cōparetur ei q̄ factus ē ut nullum
timeret. Om̄e sb̄lime videt ipse ē
rex super vniūsos filios supbie.

Respondēs aūt Ca. xlij.
iob dn̄o dixit. Scio q̄ ōnia
potes ⁊ nulla te latet cogitacio.
Quis ē iste q̄ celat consiliū absq̄
scientia. ⁊ Ideo insipient̄ locut⁹ sū
⁊ que vltr̄ modū excederēt sc̄iam
meā. Audi ⁊ ego loquar introga
bo te et rn̄de mihi. Auditu auris
audiui te nūc aūt oculus me⁹ vi
det te. Idcirco ipē me rep̄hendo ⁊
ago penitētiam in fauilla ⁊ cinere
Postq̄ aūt locut⁹ ē de⁹ verba hec
ad iob dixit ad eliphā themani
ten. Irat⁹ ē furor me⁹ in te ⁊ in du
os amicos tuos qm̄ non estis lo
cuti coraꝫ me rectū sicut seru⁹ me⁹
iob. Sumite ergo vob̄ septē thau
ros ⁊ septem arietes ⁊ ite ad ser
uū meuꝫ iob ⁊ offerte holocaustū
ꝓ vob̄. Iob aūt seru⁹ me⁹ orabit

p vob. Faciē ei⁹ suscipiaz ut non
vob imputet stulticia. Neqz ei lo
cuti estis ad me recta sicut seruus
me⁹ iob. Abierūt ergo eliphā the
manites et baldath suites et so
phar naamatites ⁊ fecerūt sic lo
cutus fuerat dn̄s ad eos ⁊ susce
pit de⁹ faciē iob. Dn̄s q̄ cōuersus
est ad penitētiaz iob cū oraret p
amicis suis. Et addidit dn̄s ōnia
quecūqz fuerāt iob duplicia. Ve
nerūt autez ad eum ōnes fratres
sui ⁊ vniuerse sorores sue ⁊ cuncti
q̄ nouerāt eū pri⁹ ⁊ comederūt cū
eo panē in domo ei⁹. Et mouerūt
sup eū caput ⁊ cōsolati sunt eum
sup ōni malo qd intulerat dn̄s su
p euz ⁊ dederūt ei vnusquisqz ouē
vnaz ⁊ inaurem aureā vnā. Dn̄s
aūt benedixit nouissimis iob ma
gis q̄ p̄ncipio eius. Et facta sunt
ei q̄tuordecī milia ouiū ⁊ sex milia
camelorz ⁊ mille iuga boū ⁊ mille
asine: ⁊ fuerūt ei septez filij ⁊ tres
filie. Et vocauit nomē vni⁹ diē: ⁊
nom̄ secūde cassiā ⁊ nom̄ tercie cor
nustibij. Nō fūt āt inuēte muliēs
specōse sicut filie iob in vniuersa
terra. Deditqz eis pr̄ su⁹ heredita
tē inter frēs earūz. Vixit aūt iob
post hec cētū quadraginta ānis ⁊
vidit filios suos ⁊ filios filiorūz
suorz vsqz ad quartaz gn̄acōem
⁊ mortu⁹ est senex ⁊ plen⁹ dierz.:

Explicit liber iob. Incipit plo
g⁹ bt̄i iheronimi p̄sbiteri i psal
terium.

Psalteriū rome duduz
positus emēdarā ⁊ iux̄
septuaginta interpre
tes. licz cursim. magna
tn̄ ex parte correxeraz. Qd̄ qz cur
sū videtis o paula ⁊ eustochium
scriptorū vicio depr̄uatum. pl⁹qz
antiquū errorem q̄ nouā emēda
dacōnē valere: me cogitis ut velu
ti quodā nouali: scissum iaz aruū
exerceaz ⁊ obliquis sulcis renascē
tes spinas eradicē: equū eē dicen
tes: ut qd̄ crebro pullulat crebri
us succidatur. Vn̄ ɔsueta p̄facō
ne ɔmoneo: tā vos quib⁹ forte la
bor iste desudat. q̄ eos qui exem
plaria istius mōi habere voluerīt
ut que diligēter emēdaui cū cura
⁊ diligentia transscribātur. Notz
sibi vnusquisqz vel iacētem lineā
vel radiātia signa. id ē obelos. vl̄
asteriscos ⁊ vbicūqz viderit v̄gu
laz precedentē: ab ea vsqz ad duo
puncta q̄ impressimus: sciat ī sep
tuaginta translatorib⁹ plus hēri
vbi autez p̄spexerit stelle similitu
dinē de hebreis voluminib⁹ addi
tuz nouerit eque vsqz ad duo pū
cta: iuxta theodocōis dūtaxat edi
ciōem: qui simplicitate sermonis
a septuaginta interp̄tibz non di
scordat. Hec ergo ⁊ vob ⁊ studio
so cuiqz fecisse me sciens: nō am
bigo multos fore: q̄ vel īuidia vl̄
supcilio malent ɔtemnere ⁊ vide
re predara q̄ discē: ⁊ de turbulen
to magis riuo q̄ de purissimo fō
te potare.:

Explicit prologus.

Incipit liber ymnorum vel soliloquiorum.

Beatus vir qui non abijt in consilio impiorum: et in via peccatorum non stetit et in cathedra pestilentie non sedit. Sed in lege domini voluntas eius: et in lege eius meditabitur die ac nocte. Et erit tanquam lignum quod plantatum est secus decursus aquarum: quod fructum suum dabit in tempore suo. Et folium eius non defluet: et omnia quecumque faciet prosperabuntur. Non sic impij non sic: sed tamquam puluis quem proicit ventus a facie terre. Ideo non resurgunt impij in iuditio: neque peccatores in consilio iustorum. Quoniam nouit dominus viam iustorum: et iter impiorum peribit. Psalmus dd.

Quare fremuerunt gentes: et populi meditati sunt inania. Astiterunt reges terre et principes conuenerunt in vnum: aduersus dominum et aduersus xpm eius. Dirumpamus vincula eorum: et proiciamus a nobis iugum ipsorum. Qui habitat in celis irridebit eos: et dominus subsannabit eos. Tunc loquetur ad eos in ira sua: et in furore suo conturbabit eos. Ego autem constitutus sum rex ab eo super syon montem sanctum eius: predicans preceptum eius. Dominus dixit ad me filius meus es tu: ego hodie genui te. Postula a me et dabo tibi gentes hereditatem tuam: et possessionem tuam terminos terre. Reges eos in virga ferrea: et tanquam vas figuli confringes eos. Et nunc reges intelligite: erudimini qui iudicatis terram. Seruite domino in timore: et exultate ei cum tremore. Apprehendite disciplinam ne quando irascatur dominus: et pereatis de via iusta. Cum exarserit in breui ira eius: beati omnes qui confidunt in eo.

Psalmus dd cum fugeret a facie absolon filij sui.

Domine quid multiplicati sunt qui tribulant me: multi insurgunt aduersum me. Multi dicunt anime mee: non est salus ipsi in deo eius. Tu autem domine susceptor meus es: gloria mea et exaltans caput meum. Voce mea ad dominum clamaui: et exaudiuit me de monte sancto suo. Ego dormiui et soporatus sum et exurrexi: quia dominus suscepit me. Non timebo milia populi circumdantis me: exurge domine saluum me fac deus meus. Quoniam tu percussisti omnes aduersantes mihi sine causa: dentes peccatorum contriuisti. Domini est salus: et super populum tuum benedictio tua.

In fine in carminibus Psal. dd.

Cum inuocarem exaudiuit me deus iustitie mee: in tribulatione dilatasti mihi. Miserere mei: et exaudi orationem meam. Filij hominum vsque quo gerui corde: ut quid diligitis vanitatem et queritis mendacium. Et scitote quoniam mirificauit dominus sanctum suum: dominus exaudiet me cum clamauero ad eum. Irascimini et nolite peccare: quod dicitis in cordibus vestris in cubilibus vestris compungimini. Sacrificate sacrifitium iustitie et sperate in domino: multi dicunt quis ostendit nobis bona. Signatum est super nos lumen vultus tui domine: dedisti leticiam in corde meo. A fructu frumenti vini et olei sui: multiplicati sunt. In pace in id ipsum: dormiam et requiescam. Quoniam tu domine singulariter in spe constituisti me. In fine pro ea que hereditatem consequitur Psalmus dd.

5 Verba mea auribꝰ ꝑcipe dñe:
intellige clamorẽ meũ. In
tende voci oꝛois mee: rex meꝰ ⁊ de
us meꝰ. Qm̃ ad te orabo domĩe:
mane exaudies vocẽ meã. Mane
astabo tibi ⁊ videbo: qm̃ nõ deꝰ vo
lens iniq̃tatẽ tu es. Neq; habita
bit iux̃ te malignꝰ: neq; ꝑmane
bũt iniusti añ oculos tuos. Odi
sti õnes q̃ opant̃ iniq̃tatẽ: perdes
õnes q̃ loquũtur mẽdaciũ. Vi
rũ sanguinũ ⁊ dolosũ abhomina
bit̃ dñs: ego aũtẽ in multitudine
misericordie tue. Introibo ĩ do
mũ tuaꝫ: adorabo ad tẽplũ scm̃ tu
um in timore tuo. Dñe deduc me
in iusticia tua: ꝓpter inimicos me
os dirige in ꝯspcũ tuo viaꝫ meã.
Qm̃ nõ ẽ in ore eorũ veritas: cor
eorũ vanuꝫ est. Sepulchrũ pa
tens est guttur eorũ: linguis suis
dolose agebãt: iudica illos deus.
Decidant a cogitacõnibꝰ suis:
scdꝫ multitudinẽ impietatũ eorũ
expelle eos: quoniã irritauerunt
te dñe. Et letent̃ õnes q̃ sperãt ĩ
te: in eternũ exultabũt ⁊ habitab̃
in eis. Et gloriabũtur ĩ te õnes
qui diligũt nomẽ tuũ: qm̃ tu bene
dices iusto. Dñe: ut scuto bone
voluntatis tue coronasti nos.

In finẽ in carmĩbus ꝓ octaua
Psalmꝰ dauid.

6 Domĩe ne in furore tuo argu
as me: neq; in ira tua corri
pias me. Miserere mei dñe qm̃
infirmꝰ sũ: sana me dñe quoniaꝫ
cõturbata sũt ossa mea. Et ani
ma mea turbata est valde: ⁊ tu do
mine vsq; quo. Cõuertere dñe
⁊ eripe aĩam meã: saluũ me fac ꝓ
pter mĩaꝫ tuã. Qm̃ nõ est ĩ mor
te qui m̃emor sit tui: in inferno ãt
quis cõfitebit̃ tibi. Laboraui ĩ
gemitu meo: lauabo per singulas
noctes lectũ meuꝫ: lacrimis meis
stratũ meũ rigabo. Turbatus ẽ
a furore oculꝰ meꝰ: inueteraui int̃
õnes inimicos meos. Discedite
a me õnes qui opamini iniq̃tatẽ:
qm̃ exaudiuit dñs vocẽ fletꝰ mei
Exaudiuit dñs depcacõeꝫ me
aꝫ: dominꝰ oꝛoeꝫ meam suscepit.
Erubescãt ⁊ ꝯturbẽtur vehement̃
õnes inimici mei: cõuertant̃ ⁊ eru
bescãt valde velocit̃. In finem
Psalmꝰ dd. quẽ cãtauit dño pro
verbis chusi filij iemini.

7 Domĩe deꝰ meꝰ in te speraui:
saluũ me fac ex oĩbꝰ ꝑsequẽ
tibꝰ me ⁊ libera me. Ne qñ rapi
at ut leo aĩaꝫ meã: dũ non est q̃
redimat neq; q̃ saluũ faciat. Do
mine deꝰ meꝰ si feci istud: si ẽ ini
q̃tas in manibꝰ meis. Si reddi
di retribuẽtibꝰ mihi mala: decidã
merito ab inimicis meis inanis.
Perseqũtur inimicꝰ animã meã:
⁊ ꝯp̃hẽdat ⁊ ꝯculcꝫ in terra vitã:
⁊ gloriã meã in puluerẽ deducat.
Exurge dñe in ira tua: ⁊ exalta
re ĩ finibꝰ inimicoꝝ meoꝝ. Et ex
urge domĩe deꝰ meꝰ in p̃cepto qd̃
mãdasti: ⁊ synagoga populorũ
circũdabit te. Et ꝓpt̃ hãc ĩ altũ
regredẽ: dominꝰ iudicat populos.
Iudica me dñe ꝟm iusticiã me
am: ⁊ ꝟm innocẽtiã meã sup me.
Consumet̃ neq̃cia pctõꝝ: ⁊ diri
ges iustũ scrutãs corda ⁊ r̃nes deꝰ
Iustũ adiutoriũ meũ a dño: q̃
saluos facit rectos corde. Deus
iudex iustus fortis ⁊ paciens: nũ
quid irascitur per singulos dies.

Nisi conuersi fueritis gladiū suuz vibrauit: arcū suū tetēdit ⁊ parauit illū. Et ī eo pauit vasa mortis: sagittas suas ardētib⁹ effecit Ecce parturiuit iniustitiā: ꝯcepit dolorē ⁊ peperit iniq̄tatē. Lacuz aperuit ⁊ effodit eū: ⁊ incidit ī foueam quā fecit. Conuertet̄ dolor ei⁹ in caput eius: ⁊ in verticē ipi⁹ iniq̄tas eius descendet. Confitebor dn̄o ꝯm iustitiā ei⁹: ⁊ psallam nomini domini altissimi.

In finē ꝑ torcularib⁹ Ps̄.

Domine dn̄s noster: q̄ ā mirabile ē nomē tuuz in vniuersa terra. Quoniā eleuata ē magnificētia tua: sup celos. Ex ore infātium ⁊ lactentiū ꝑfecisti laudē ꝓpt̄ inimicos tuos: ut destruas inimicū ⁊ vltorez. Quoniā videbo celos tuos opa digitorū tuoruz: lunaz ⁊ stellas q̄ tu fūdasti. Quid ē homo ꝙ memor es ei⁹: aut fili⁹ hoīs qm̄ visitas eū. Minuisti eū paulomin⁹ ab angelis: gl̄ia ⁊ honore coronasti eū: ⁊ ꝯstituisti eū sup opeā manuū tuaꝝ. Omnia subiecisti sb̄ pedib⁹ eius: oues et boues vniuersas: insup ⁊ pecora cāpi. Volucres celi ⁊ pisces maris: qui pambulant semitas maris. Dn̄e dn̄s noster: q̄ ammirabile ē nomē tuū in vniuersa terra.

In finem ꝑ occultis filij. Ps̄.

Confitebor tibi dn̄e ī toto corde meo: narrabo ōnia mirabilia tua. Letabor ⁊ exultabo in te: psallā nomini tuo altissiē. In cōuertēdo inimicū meū retrorsū: īfirmabūtur ⁊ pibūt a facie tua. Quoniā fecisti iudiciū meum et causā meā: sedisti sup thronū q̄ iudicas iustitiā. Increpasti gētes ⁊ perijt impi⁹: nomē eoꝝ dedisti in eternū ⁊ in seculū seculi. Inimici defecerūt framee in finez: et ciuitates destruxisti. Perijt memoria eoꝝ cū sonitu: ⁊ dn̄s in eternum ꝑmanet. Parauit in iudicio thronū suuz: et ipe iudicabit orbē t̄re ī eq̄tate: iudicabit ꝓpl̄os ī iustitia. Et fact⁹ est dn̄s refugiū pauperi: adiutor ī oportunitatibz in tribulacōe. Et sperent in te q̄ nouerūt nomen tuū: qm̄ nō dereliquisti querētes te dn̄e. Psallite dn̄o qui habitat in syō: ānunciate inter gētes studia ei⁹. Quoniā requirēs sanguinē eoꝝ recordatus ē: non ē oblitus clamorez pauperꝝ. Miserere mei dn̄e: vide humilitatē meā de inimicis meis Qui exaltas me de portis mortis: ut annūciē ōnes laudacōes tuas in portis filie syon. Exultabo in salutari tuo: infixe sūt gētes ī interitu quē fecerūt. In laqueo isto quē abscōderūt: ꝯprehēsus ē pes eoꝝ. Cognoscet̄ domin⁹ iuditia faciens: in opibus manuū suarū cōprehēsus ē pccor. Conuertātur peccatores ī infernū: oēs gētes que obliuiscunt̄ deū. Qm̄ non ī finē obliuio eit paupis: paciētia pauperꝝ nō pibit in finē. Exurge domine nō ꝯfortet̄ homo: iudicent̄ gentes in cōspcū tuo. Constitue dn̄e legislatorē sup eos: sciant gētes qm̄ hoīes sūt. Vt q̄d dn̄e recessisti lōge: despicis ī oportunitatib⁹ in tribulacōe. Cū superbit impi⁹ incendit̄ paup: cōprehendūtur in ꝯsilijs quib⁹ cogitāt Quoniā laudat̄ pccor ī desiderijs

ãme fue: ⁊ iniqu⁹ bñdicit ꝺ. Exa
cerbauit dñm peccator: scd̃m mul
titudinẽ ire fue non q̃ret. Non
est de⁹ in cõspectu eius: inquinate
sunt vie illi⁹ in õi tempe. Auf
erunt iudicia tua a facie ei⁹: õniũ
inimicoꝝ suoꝝũ dominabit. Di
xit enĩ in corde suo: nõ moueboꝛ
a generacõe in generacõem sine
malo. Cuiꝰ maledictõe os ple
num est ⁊ amaritudine ⁊ dolo: sb̃
lingua eius labor ⁊ dolor. Sedz
in insidijs cum diuitib⁹ in occul
tis: ut interficiat innocẽtẽ. Ocu
li ei⁹ in pauperem respiciũt: insidia
tur in abscõdito q̃si leo in spelun
ca sua. Insidiat ut rapiat pau
perez: rapere pauperem dũ attrahit
eũ In laqueo suo humiliabit eũ:
inclinabit se ⁊ cadet cum dñatus
fuerit pauperũ. Dixit enĩ in cor
de suo oblit⁹ est de⁹: auertit faciẽ
suaz ne videat in finẽ. Exurge do
mine de⁹ ⁊ exaltet manꝰ tua: ne ob
liuiscaris pauperꝝ. Propt̃ q̃d ir
ritauit impi⁹ deũ: dixit enĩ in corde
suo nõ requiret. Vides quoniã tu
laborez ⁊ dolorẽ considerasti: ut tradas
eos in manꝰ tuas Tibi derelict⁹
est pauper: orphano tu eris adiu
tor. Conter brachiũ pctoris et
malignĩ: q̃retur peccm illi⁹ ⁊ nõ in
uenietꝰ. Dñs regnabit in eternũ
⁊ in seculũ seculi: peribitis gentes
de terra illi⁹. Desiderium pauperꝝ
exaudiuit dñs: preparacõnem
corꝺis eorum audiuit auris tua.
Iudicare pupillo ⁊ humili: ⁊
non apponat vltra magnificare
se hõ sup terrã In finẽ Ps. dd.

Nom̃o confido: quomõ dicitis aie
mee transmigra in montẽ sicẽ pas
ser. Quoniã ecce peccatores intẽ
derunt arcũ: paraueruũt sagittas
suas in pharetrã: ut sagittẽt in ob
scuro rectos corde. Quoniã q̃ per
fecisti destruxeruũt: iustus autẽ q̃d
fecit? Dominꝰ in templo sãcto
suo: dñs in celo sedes eius. Ocu
li eius in pauperem respiciunt: pal
pebre eius interrogant filios hoĩ
num. Dominꝰ interrogat iustũ
⁊ impium: qui aũt diligit iniq̃ta
tem odit aiam suaz. Pluit sup
peccatores laqos: ignis sulphur
⁊ spiritus procellaꝝ pars calicis
eoꝝ. Quoniam iustus dominꝰ
et iusticias dilexit: equitatem vi
dit vultus eius. In finez Psal
mꝰ dauid p octaua.

Saluũ me fac domine quoni
am defecit sanct⁹: quoniam
diminute sũt veritates a filijs hoĩ
num Vana locuti sunt vnꝰ quis
q̃ ad proximuz suum: labia dolo
sa in corde ⁊ corde locuti sunt. Dis
perdat dñs vniuersa labia dolo
sa: ⁊ linguam magniloquã Qui
dixerunt linguam nostram mag
nificabimus: labia nostra a nobis
sunt: quis noster dominus est?
Propter miseriam inopum et
gemitũ pauperũ: nunc exurgã di
cit dominꝰ. Ponam in salutari:
fiducialiter agam in eo Eloq̃a
dominĩ eloquia casta: argentum
igne examinatum probatum ter
re purgatum septuplũ. Tu do
mine seruabis nos et custodies
nos: a generacõne hac in eternũ
In circuitu impĩ ambulant:
scd̃m altitudinem tuam multipli
casti filios hominum.

In finem Psalmꝰ dd.

12 Usquequo dñe obliuisceris
me in finē: vsqueq̄ auertis
faciem tuaz a me. Quā diu po
nam cōsilia in anima mea: dolorē
in corde meo p diē. Vsquequo
exaltabit̄ inimic⁹ me⁹ sup me. re
spice ⁊ exaudi me dñe de⁹ meus.
Illumina oculos meos ne vnq̄
obdormiaz in mortē: ne qñ dicat
inimicus me⁹ p̄ualui aduersus
euz. Qui tribulāt me exultabūt
si motus fuero: ego aūt in miseri
cordia tua spaui. Exultabit cor
meū in salutari tuo: cantabo dño
qui bona tribuit mihi: ⁊ psallam
nomini dñi altissimi.
13 Dixit insipiens ī corde: non ē
deus. Corrupti sūt ⁊ abho
minabiles facti sunt in studijs su
is: nō est q̄ faciat bonū nō ē vsqz
ad vnū. Dñs de celo ꝓspexit su
per filios hoīm: ut videat si est in
telligēs aut req̄rens deū. Oēs de
clīauerūt simul inutiles facti sūt:
nō ē q̄ faciat bonuz nō ē vsqz ad
vnū. Sepulcrū patens ē gutt̄
eoꝝ: linguis suis dolose agebāt:
venenū aspidū sub labijs eorū.
Quorū os maledictōe ⁊ amari
tudīe plenū est: veloces pedes eo
rū ad effundēdum sanguinem.
Contritio ⁊ infelicitas ī vijs eo
rū: ⁊ viā pacis nō cognouerūt: n̄
est timor dei añ oculos eoꝝ. Nō
ne cognoscēt ōnes q̄ opant̄ iniq̄
tatez: qui deuorāt plebē meā sicut
escaz panis. Dominū nō inuo
cauerūt: illic trepidauerūt timore
vbi nō erat timor. Qm̄ dñs ī ge
neracōe iusta ē: cōsiliū inopis cō
fudistis: qm̄ dñs spes eius est.
Quis dabit ex syō salutare isrl̄.
cū auerterit dñs captiuitatez ple
bis sue exultabit iacob ⁊ letabit̄
14 Domine quis hītabit isrl̄.
in tabnaculo tuo: aut q̄s re
q̄escz ī mōte sācto tuo. Qui īgre
dit̄ sine macula: ⁊ opatur iustici
am. Qui loq̄tur veritatē ī corde
suo: qui non egit dolum ī lingua
sua. Hec fecit ꝓximo suo malū:
et obprobriū nō accepit aduer
sus ꝓximos suos. Ad nihilū de
duct⁹ est ī ꝯspectu eius malign⁹:
timētes āt dñm glorificat. Qui
iurat ꝓximo suo ⁊ nō decipit qui
pecuniā suā nō dedit ad vsurā: et
munera sup innocentes nō acce
pit. Qui facit hec: non mouebi
tur ineternum. Tituli inscrip
cio ipsi dauid.
15 Conserua me dñe qm̄ spaui
in te: dixi dño de⁹ me⁹ es tu:
qm̄ bonorū meoꝝ nō eges. San
ctis q̄ sūt in terra eius: mirificauit
ōnes volūtates meas ī eis. Mul
tiplicate sūt infirmitates eoꝝ: p⁹
ea accelerauerūt. Non ꝯgrega
bo cōuenticula eoꝝ de sāguinib⁹:
nec memor ero nominū eoꝝ p la
bia mea. Dñs pars hereditatis
mee ⁊ calicis me: tu es q̄ restitues
hereditatē meaz m̄. Funes ceci
derūt mihi in p̄claris: etem̄ heredi
tas mea p̄clara est mihi. Bñdi
cā dñm qui tribuit m̄ intellectuz:
insup ⁊ vsqz ad noctez increpue
rūt me renes mei. Prouidebam
dñm in cōspectu meo semp: qm̄ a
dextris ē m̄ ne cōmouear. Prop
ter hoc letatū est cor meū ⁊ exulta
uit lingua mea: insup ⁊ caro mea
requiescz in spe. Qm̄ non derelin
ques animā meaz in inferno: nec

dabis sanctũ tuũ vidẽ corrupcõ
nem. Notas mihi fecisti vias vi
te adĩpleb̃ me letitia cũ vultu tuo
delcãcões ĩ dextera tua vsq; ĩ finẽ

16 Exaudi dñe iustitiã meaz: ĩ
tende deprecacõez meã. Au
ribus pcipe oracõem meã: nõ ĩ la
biis dolosis. De vultu tuo iudi
ciũ meũ pdeat: oculi tui videãt eq̃
tatẽ. Probasti cor meũ ⁊ visita
sti nocte: igne me examinasti ⁊ ñ
est inuenta ĩ me iniq̃tas. Et nõ
loquat̃ os meũ opa hominũ: ppt̃
verba labiorũ tuoꝝ ego custodi
ui vias duras. Perfice gressus
meos in semitis tuis: ut nõ moue
ant̃ vestigia mea. Ego clamaui
qm̃ exaudisti me deꝰ: inclĩa aurez
tuam mihi ⁊ exaudi verba mea.
Mirifica misericordias tuas: q̃
saluos facis sperãtes in te. A re
sistentibꝰ dextere tue custodi me:
ut pupillaz oculi. Sub vmbra
alaꝝ tuarũ ptege me: a facie ĩpio
rũ q̃ me afflixerũt. Inimici mei
animã meaz circũdederunt: adipẽ
suũ cõduserunt: os eoꝝ locutum
est supbiam. Proiciẽtes me nũc
circũdederunt me: oculos suos sta
tuerunt declinare ĩ terrã. Susce
perũt me sicut leo paratus ad pre
dam: ⁊ sicut catulꝰ leonis hĩtans
in abditis. Exurge dñe p̃uenĩ
eum ⁊ supplanta eũ: eripe animaz
meã ab impio: frameã tuã ab ini
micis manꝰ tue. Dñe a paucis
de terra diuide eos in vita eoꝝ: et
de abscõditis tuis adimpletꝰ est
venter eoꝝ. Satuãti sũt filijs: ⁊
dimiserũt reliq̃as suas puul̃ suis
Ego autẽ ĩ iusticia apparebo cõ
spectui tuo: saciabor cũ apparuerit
gloria tua. In finem puẽo dñi
dauid q̃ locutꝰ est dño verba cãti
ci huiꝰ in die q̃ eripuit eũ dñs de
manu õniũ inimicoꝝ eiꝰ et de ma
nu saul ⁊ dixit.

17 Diligã te dñe fortitudo mea:
dñs firmamentũ meũ ⁊ r̃fu
giũ meũ ⁊ liberãtor meꝰ. Deꝰ me
us adiutor meꝰ: ⁊ sperabo in euz.
Protector meꝰ et cornu salutis
mee: ⁊ susceptor meꝰ. Laudãs
inuocabo dñm: ⁊ ab inimicis me
is saluꝰ ero. Circũdederũt me do
lores mortis: ⁊ torrentes iniq̃tatis
cõturbauerũt me. Dolores infe
ri circũdederunt me: p̃occupauerũt
me laquei mortis. In tribula
cõe mea inuocaui dñm: ⁊ ad deũ
meũ clamaui. Et exaudiuit de
templo sancto suo vocẽ meam: et
clamor meꝰ ĩ ɔspectũ eiꝰ introiuit ĩ
aures eiꝰ. Commota est ⁊ ɔtre
muit terra: fundamẽta montiuz
cõturbata sunt ⁊ ɔmota sũt: quo
niaz iratus est eis. Ascendit fu
mꝰ in ira eius: ⁊ ignis a facie eius
exarsit: carbones succẽsi sunt ab
eo. Inclinauit celos ⁊ descẽdit:
⁊ caligo sub pedibꝰ eiꝰ. Et ascẽ
dit sup cherubin ⁊ volauit: vola
uit sup pennas vẽtorũ. Et posu
it tenebras latibulũ suũ: in circui
tu eiꝰ tabnaculũ eiꝰ: tenebrosa aq̃
in nubibꝰ aeris. Pre fulgore in
conspcũ eiꝰ nubes trãsierũt: gran
do ⁊ carbones ignis. Et intonu
it de celo dñs: ⁊ altissimꝰ dedit vo
cẽ suã: grãdo ⁊ carbones ignis Et
misit sagittas suas et dissipauit
eos: fulguã mltiplicauit ⁊ ɔturba
uit eos. Et apparuerũt fõtes aq̃ꝝ
⁊ r̃uelata sũt fũdamẽta orb̃ terraꝝ

Ab increpacōe tua dñe: ab īspi
racōe spūs ire tue. Misit de sum
mo ⁊ accepit me: ⁊ assumpsit me
de aquis multis. Eripuit me
de inimicis meis fortissimis ⁊ ab
hijs qui oderunt me: qm̄ confor
tati sūt sup me. Preuenerūt me
in die afflictōis mee: ⁊ fact⁹ ē dñs
ꝓtector me⁹. Et eduxit me ī lati
tudinē: saluū me fecit qm̄ voluit
me. Et retribuet m̄ dñs ſm iu
stitiā meā: ⁊ scd̄m puitatē manu
um meaꝝ retribuet mihi. Quia
custodiui vias dñi: nec īpie gessi
a d̄o meo. Qm̄ ōnia iudicia ei⁹
in cōspectu meo: ⁊ iusticias ei⁹ nō
repuli a me. Et ero immacula
tus cū eo: ⁊ obseruabo me ab ini
q̄tate mea. Et retribuet m̄ dñs
ſm iusticiaꝫ meā: ⁊ scd̄m puritatē
manuū meaꝝ in ꝯspectu oculorū
eius. Cū sancto sāct⁹ eris: ⁊ cuꝫ
viro innocēte innocēs eris. Et
cū electo electus eris: ⁊ cū puerso
puerteris. Qm̄ tu populū hūilē
saluū facies: ⁊ oculos supborum
hūiliabis. Quoniā tu illumīas
lucernā meaꝫ dñe: de⁹ me⁹ illumi
na tēbras meas. Quoniā ī te eri
piar a tēptacōe: ⁊ in d̄o meo trās
grediar muꝝ. Deus me⁹ impol
luta via eius eloquia dñi igne ex
aminata: ꝓtector ē ōniū sperātiuꝫ
in se. Qm̄ q̄s de⁹ pret̄ dñm: ā q̄s
de⁹ pret̄ deum nr̄m De⁹ q̄ precin
xit me virtute: ⁊ posuit immacula
tā viaꝫ meā. Qui perfecit pedes
meos tāq̄ ceruoꝝ: et sup excelsa
statuens me. Qui docet manus
meas ad preliuꝫ: ⁊ posuisti ut ar
cū ereū brachia mea. Et dedisti
m̄ ꝓtectōem salutis tue: ⁊ dexteā
tua suscepit me. Et disciplīa tua
correxit me ī finē: ⁊ disciplina tua
ipsa me docebit. Dilatasti gres
sus meos subtus me: ⁊ nō sūt īfir
mata vestigia mea. Persequar
inimicos meos et cōp̄hendam il
los: ⁊ n̄ ꝯuertar donec deficiāt. Cō
fringā illos nec poterūt stare: ca
dent subtus pedes meos. Et p̄cī
xisti me virtute ad bellū: ⁊ supplā
tasti insurgētes in me sb̄tus me.
Et inimicos meos dedisti m̄ dor
sū: ⁊ odiētes me dispdidisti. Cla
mauerūt nec erat q̄ saluos facēt:
ad dñm nec exaudiuit eos. Et
cōminuā eos in puluereꝫ añ faci
em venti: ut lutū plateaꝝ delebo
eos. Eripies me de ꝯtradictōni
b⁹ ꝓpl̄i: ꝯstitues me in caput gēti
um. Popul⁹ quē non cognoui
seruiuit m̄: in auditu auris obedi
uit mihi. Filij alieni mētiti sūt
mihi: filij alieni inueterati sūt: et
claudicauerūt a semitis suis. Vi
uit dñs ⁊ bñdict⁹ deus me⁹: ⁊ ex
altet̄ deus salutis mee. Deus q̄
das vindictas m̄ ⁊ subdis ꝓpl̄os
sb̄ me: liberator meus de inimicis
meis iracūdis. Et ab insurgēti
b⁹ in me exaltabis me: a viro iniq̄
eripies me. Propterea cōfitebor
tibi ī nacōnib⁹ dñe: ⁊ nomini tuo
psalmū dicā. Magnificās salu
tes regis ei⁹: ⁊ faciēs misericordi
am xp̄o suo dauid: ⁊ semini eius
vsqꝫ ī seculum

18 Celi enarrant gloriā dei: ⁊ ope 18
ra manuū eius ānuntiat fir
mamētū. Dies diei eructat v̄bū:
⁊ nox nocti īdicat sciētiā. Non
sūt loquele neqꝫ sermōes: quorū
nō audiātur voces eoꝝ. In oēꝫ

terrā exiuit son⁹ eorū: ⁊ in fines
orbis terre verba eorū. In sole
posuit tabernaculū suū: ⁊ ipse tāq̄
sponsus ꝓcedens de thalamo suo
Exultauit ut gigas ad currēdā
viam: a sūmo celo egressio eius.
Et occursus eius vsq̄ ad sūmū
eius: nec ē q̄ se abscōdat a calore
eius. Lex dn̄i immaculata ꝯuer
tens aīas: testimoniū dn̄i fidele
sapiētiaꝫ prestās ꝑuulis. Iusti
cie dn̄i recte letificantes corda: p̄
ceptū domī iucidū illuminās ocu
los. Timor domī sanct⁹ perma
nens in seculū seculi: iuditia domi
ni vera iustificata ī semetip̄a. De
sideābilia sup̄ aur̄ ⁊ lapidem p̄ci
osū multū: ⁊ dulciora sup̄ mel et
fauū. Et enim seru⁹ tu⁹ custodit
ea: ī custodiendis illis retributio
multa. Delicta q̄s intelligit ab
occultis meis mūda me: ⁊ ab alie
nis parce seruo tuo. Si mei n̄ fue
rint dn̄ati tūc immaculat⁹ ero: et
emūdabor a delicto maxīo. Et
erunt ut complaceant eloq̄a oris
mei: ⁊ meditacō cordis mei in cō
spectu tuo semp̄. Domine adiu
tor me⁹: ⁊ redemptor me⁹.

19 Exaudiat te domin⁹ ī die tri
bulacōis: ꝓtegat te nomen
dei iacob. Mittat tibi auxiliū de
sancto: ⁊ de syon tueatur te. Me
mor sit ōnis sacrificij tui: ⁊ holo
caustū tuū pingue fiat. Tribuat
tibi scd̄m cor tuum: ⁊ ōne cōsiliū
tuum ꝯfirmet. Letabimur ī sa
lutari tuo: ⁊ ī nomīe dei nr̄i magn̄fi
cabimur. Impleat dn̄s omnes
peticōes tuas: nunc ꝯgnoui quo
niaꝫ saluū fecit dn̄s cristū suum.
Exaudiet illū de celo sācto suo:
in potentatib⁹ salus dextere eius.
Hij in curribꝰ ⁊ hij ī equis: nos
autē in noīe dn̄i dei nr̄i inuocabi
m⁹. Ipsi obligati sunt ⁊ cecide
runt: nos autēꝫ surrexim⁹ ⁊ erecti
sum⁹. Domine saluū fac regem
⁊ exaudi nos: in die qua inuoca
uerim⁹ te.

20 Domine in virtute tua letabi
tur rex: ⁊ sup̄ salutare tuum
exultabit vehementer. Desideri
um cordis eius tribuisti: ⁊ volun
tate labioruꝫ eius non fraudasti
eū. Quoniā p̄uenisti eū in bene
dictōib⁹ dulcedinis: posuisti in ca
pite ei⁹ coronā de lapide precioso.
Vitam pecijt a te et tribuisti ei:
longitudinē dierū in seculū ⁊ ī se
culum seculi. Magna gloria ei⁹
ī salutari tuo: gloriā ⁊ magnū de
coreꝫ impones sup̄ eū. Quoniaꝫ
dabis eum in bn̄dictōeꝫ in seculū
seculi: letificabis eū in gaudio cū
vultu tuo. Quoniā sperat in do
mino: et in misericordia altissimi
non ꝯmouebitur. Inueniatur
man⁹ tua omnib⁹ inimicis tuis:
dextera tua inueniat ōnes qui te
oderūt. Pones eos ut dibanū
ignis in tempe vultus tui: domi
n⁹ in ira sua ꝯturbabit eos: ⁊ de
uorabit eos ignis. Fructuꝫ eo
rum de terra perdes: ⁊ semen eorū
a filijs hominū. Quoniam decli
nauerunt ī te mala: cogitauerūt
consilia que non potuerunt sta
bilire. Quoniā pones eos dorsū
in reliquijs tuis p̄parabis vultū
eoꝝ. Exaltare dn̄e in v̄tute tua:
cantabim⁹ ⁊ psallemus virtutes
tuas. In finēꝫ Psalm⁹ dd. ꝓ
suscepcōne matutina.

21

Deus deꝰ meus respice in me: quare me dereliquisti: longe a salute mea verba delictoꝝ meoꝝ. Deus meꝰ damabo p diē & non exaudies: & nocte & nō ad insipientiā mihi. Tu autē in sācto habitas: laus israhel. In te speraverūt patres nostri: speraverūt & liberasti eos. Ad te damaverūt & salui facti sūt: in te speraverūt & nō sunt cōfusi. Ego autē sum vermis & nō homo: obprobriū hoīm & abiectio plebis. Omnes videntes me deriserūt me: locuti sūt labijs & mouerūt caput. Speravit in dño eripiat eū: saluū faciat eum quoniā vult eum. Quoniā tu es q extraxisti me de vētre: spes mea ab vberibus mris mee: in te proiectus sum ex vtero. De ventre mris mee deꝰ meꝰ es tu: ne discesseris a me. Quoniā tribulatiō proxima ē: quoniā non ē q adiuuet. Circūdederūt me vituli multi: tauri pīgues obsederunt me. Aperuerūt sup me os suū: sicut leo rapiens & rugiens. Sicut aqua effusus sum: & dispsa sūt oīa ossa mea. Factū ē cor meū tanq̄ cera liquescēs: in medio vētris mei. Aruit tanq̄ testa virtus mea: & lingua mea adhæsit faucibꝰ meis: & in puluere mortis deduxisti me. Quoniā circūdederunt me canes multi: & synagoga malignantium obsedit me. Foderūt manꝰ meas & pedes meos: dinumeraverūt oīa ossa mea. Ipsi vero consideraverūt & inspexerūt me: diviserūt sibi vestimenta mea: & sup vestē meā miserūt sortē. Tu autē dñe ne elongaueris auxiliū meū ad defensionē meā conspice. Eripe a framea deo animā meā: & de manu canis vnicā meā. Salua me ex ore leonis: et a cornibꝰ vnicornium humilitatē meā. Narrabo nomen tuū fratribꝰ meis: in medio ecclie laudabo te. Qui timetis dñm laudate eū: vniuersum semē iacob glorificate eū. Timeat eū oīs semē israhel: quoniā non spreuit neq̄ despexit deprecationē pauperis. Nec auertit faciē suā a me: & cū clamarem ad eū exaudiuit me. Apud te laus mea in ecclia magna: vota mea reddā in conspectu timentiū eū. Edent pauperes & saturabūtur: & laudabūt dñm qui requirunt eū: viuent corda eorum in seculū seculi. Reminiscent & conuertētur ad dñm: vniuersi fines terre. Et adorabunt in conspectu eius: vniuerse familie gentium. Quoniā dñi est regnum: & ipse dominabit gentiū. Manducauerūt & adorauerūt oēs pingues terre: in conspectu eius cadēt oēs q descendunt in terrā. Et anima mea illi viuet: & semē meum seruiet ipsi. Annūtiabit dño generatiō ventura: & annūtiabunt celi iusticiā eius populo q nascet quē fecit dñs.

22 Dominus regit me & nichil mihi deerit: in loco pascue ibi me collocauit. Super aquā refectiōis educauit me: animā meā conuertit. Deduxit me sup semitas iusticie: propter nomē suū. Nam & si ambulauero in medio vmbre mortis nō timebo mala: quoniā tu mecū es. Virga tua & baculus tuus: ipsa me consolata sūt. Parasti in conspectu meo mensā: aduersus eos qui tribulant me. Impinguasti in oleo caput meū: & calix meus

Ps. 68.

mebrias ꝙꝑ dar⁹ ẽ. Et mia tua sb̃ seq̃tur me: oib⁹ dieb⁹ vite mee Et ut ih̃itẽ in domo dñi: in lõgi tudie dieꝝ

Ps. i ꝑma sabbi.

Domi ẽ terra a plenitudo ei⁹: orbis terraꝝ a vniuersi q̃ hi tant in eo Quia ipe sup maria fũ dauit eũ: a sup flumia ꝑparauit eũ Quis ascẽdet in montẽ dñi: aũ qs stabit i loco scõ ei⁹. Innocens manib⁹ a mũdo corde: q̃ nõ accepit in vano aiaꝝ suã: nec iurauit i dolo ꝓximo suo. Hic accipiet bñdictõez a dño: a miaz a deo salutari suo. Hec est gnacõ q̃rentiũ eũ: q̃rentiũ faciez dei iacob. Attollite portas pncipes vras: a eleuamini porte eternales: a introibit rex glorie. Quis est iste rex glorie. dñs fortis a potẽs: dñs potẽs i plio. Attollite portas pncipes vestras: a eleuamini porte eternales a introibit rex glorie. Quis est iste rex glo. e. dom⁹ virtutũ ipe est rex glorie.

In finẽ Ps. dd.

Ad te dne leuaui aiaz meã deꝰ me⁹ in te confido: nõ erubescam. Nec irrideant me inimici mei: etenim vniuersi q̃ sustinẽt te nõ confundentur. Confundant oẽs iniq̃ agẽtes: supuacue. Vias tuas dne demonstã mi: a semitas tuas doce me. Dirige me in veritate tua a doce me: qꝛ tu es deꝰ salvator me⁹: a te sustinui tõ die. Reminiscẽ miseracõnũ tuaꝝ dne: et miseracordiaꝝ tuaꝝ q̃ a seculo sũt Delicta iuuentutis mee: a ignorãtias meas ne memineris. Secũdũ misericordiã tuã memento mei tu: ꝓpter bonitatẽ tuã dne Dulcis a rect⁹ dñs: ꝓpter hoc legẽ dabit delinquẽtib⁹ in via. Dirriget mansuetos in iudicio: docebit mites vias suas. Vniuerse vie dñi misericordia a veritas: requirentib⁹ testamẽtuz ei⁹ a testimonia ei⁹. Propter nomẽ tuum dne propiciaberis pcõ meo: multum est enim. Quis est homo q̃ timet dominũ: legem statuit ei in via quã elegit. Anima eius in bonis demorabit: a semen eius hereditabit terrã. Firmamentum est domin⁹ timentib⁹ eũ: a testamẽtũ ipsi⁹ ut manifestet illis. Oculi mei semp ad dñm: quoniã ipse euellz de laqueo pedes meos. Respice in me et miserere mei: quia vnic⁹ a paup sum ego Tribulacões cordis mei multiplicate sunt de necessitatib⁹ meis erue me. Vide humilitatẽ meã a laborez meũ: a dimitte vniuersa delicta mea. Respice inimicos meos quoniam multiplicati sũt: et odio iniq̃ oderũt me. Custodi aiam meam a erue me: nõ erubescaz q̃niaz speraui in te. Innocentes a recesserẽt mihi: qꝛ sustinui te. Libera deꝰ israel: ex õnib⁹ tribulacõnib⁹ suis.

Psalm⁹ dauid.

Judica me dñe quoniã ego in innocentia mea ingressus sũ: a i dominno sperans nõ infirmabor. Proba me dñe a tempta me: ure renes meos a cor meũ. Quia misericordia tua añ oculos meos ẽ: a complacui in veritate tua. Non sedi cũ consilio vanitatis: a cũ iniq̃ gerẽtib⁹ nõ introibo. Odiui ecclã malignãtiũ: a cũ impijs non sedebo. Lauabo inter innocẽtes manꝰ meas: a circũdabo altarẽ tuũ dñe,

Vt audiã vocẽ laudis: & enarrẽ vniuersa mirabilia tua. Dñe dilexi decorẽ domꝰ tue: & locuꝫ habitacõis glorie tue. Ne pdas cũ impijs deꝰ animã meã: et cum viris sãguinũ vitã meam. In quoꝝ manib⁹ iniq̃tates sũt: dextrà eorũ repleta est muneribꝫ. Ego aũt in innocẽtia mea ingressus sũ: redime me & miserẽ mei. Pes meus stetit in directo: in ecclesijs bñdicam te dñe. In finem priusq̃ liniretur. Psal. dd.

Dominꝰ illũinacõ mea: & salus mea quẽ timebo. Dñs ptector vite mee: a q̃ trepidabo. Dum appropiãt super me nocentes: ut edant carnes meas. Qui tribulant me inimici mei: ipsi infirmati sũt & ceciderunt. Si obsistãt aduersũ me castra: non timebit cor meũ. Si exurgat adũsum me preliũ: in hoc ego sperabo. Vnam petij a dño hanc requirã: ut inhabitem in domo dñi ombꝰ diebꝫ vite mee. Vt videaꝫ voluntatẽ dñi: & visitem tẽplum eius. Quoniam abscõdit me in tabernaculo suo in die malorꝫ: protexit me in abscõdito tabernaculi sui. In petra exaltauit me: & nunc exaltauit caput meũ sup inimicos meos. Circuiui & immolaui in tabernaculo eius hostiã vociferacõis cãtabo & psalmũ dicam dño. Exaudi dñe vocem meã qua clamaui ad te: miserere mei & exaudi me. Tibi dixit cor meũ exquisiuit facies mea: faciẽ tuam dñe requiram. Ne aũtas faciez tuã a me: ne declines in ira a seruo tuo. Adiutor meꝰ esto ne derelinq̃s me: neq̃ despicias me deꝰ salutaris meꝰ. Quoniã pat meꝰ & mat mea derelinq̃runt me: dñs autẽ assumpsit me. Legẽ pone mihi dñe in via tua: & dirige me in semita recta propter inimicos meos. Ne tradideris me in animas tribulantiũ me: quoniã insurrexerũt in me testes iniq̃: & mentita ẽ iniq̃tas sibi. Credo videre bona dñi: in terra viuentiũ. Expecta dñm viriliter age: & cõfortet cor tuum & sustine dominũ. Ps. dd.

Ad te dñe clamabo deus meꝰ ne sileas a me: ne quãdo taceas a me: & assimilabor descẽdentibꝫ in lacum. Exaudi dñe vocẽ orationis mee dũ oro ad te: dum extollo manꝰ meas ad tẽplum sãctuꝫ tuũ. Ne simul trahas me cũ peccatoribꝰ: & cũ operantibꝰ iniquitatẽ ne pdas me. Qui loquuntur pacẽ cũ proximo suo: mala autẽ in cordibꝰ eorꝫ. Da illis scm opera eorꝫ: & scdm nequitiaꝫ adinuentionũ ipsorꝫ. Scdm opa manuuꝫ eorũ tribue illis: redde retributionẽ eorꝫ ipsis. Quoniã non intellexerũt opa dñi & in opa manuũ eiꝰ: destrues illos & nõ edificabis eos. Bñdictus dñs: qm exaudiuit vocẽ deprecacõis mee. Dñs adiutor meꝰ & protector meꝰ: & in ipso sperauit cor meũ & adiutus sũ. Et refloruit caro mea: & ex voluntate mea cõfitebor ei. Dñs fortitudo plebis sue: & protector saluacionuꝫ xpi sui est. Saluũ fac populũ tuum dñe & bñdic hereditati tue: et rege eos et extolle illos vsq; in eternum.

Psalm⁹ dauid in cōsūmacōne tabernaculi.

28 Afferte dño filij dei: afferte dño filios arietuz. Afferte dño gloriā ⁊ honorē: afferte dño gloriā nomini ei⁹ adorate dñm in atrio sācto ei⁹. Vox domī super aq̄s: de⁹ maiestatis intonuit: dñs sup aq̄s multas. Vox dñi ī vtute: vox dñi in magnificētia. Vox dñi ɔfringētis cedros: ⁊ ɔfringet dñs cedros libani. Et ɔminuet eos tāq̄ vitulū libani: ⁊ dilectus quēadmodū fili⁹ vnicornium. Vox dñi intercidētis flāmaz ignis: vox dñi ɔcutientis desertū: ⁊ ɔmouebit dñs desertū cades. Vox dñi preparantis ceruos ⁊ reuelabit ɔdēsa: ⁊ in tēplo ei⁹ oīs dicz gl̄iaz. Dñs diluuiū inhītare facit: ⁊ sedebit domin⁹ rex in eternū. Dñs virtutē populo suo dabit: domin⁹ bñdicet ꝓpl'o suo in pace. Ps. cantici in dedicacōe dom⁹.

29 Exaltabo te domīe qm̄ suscepisti me: nec delectasti inimicos meos sup me. Domine de⁹ me⁹ clamaui ad te: ⁊ sanasti me. Domine deduxisti ab inferno aīmā meaz: saluasti me a descēdentib⁹ ī lacum. Psallite dño sancti eius: ⁊ ɔfitemini memorie scītatis ei⁹. Qm̄ ira in indigācōe eius: et vita in voluntate ei⁹. Ad vesperū demorabit̄ fletus: ⁊ ad matutinum leticia. Ego aūt dixi ī abūdantia mea: nō mouebor ī eternū. Dñe: in volūtate tua p̄stitisti decori meo virtutē. Auertisti faciē tuā a me: ⁊ fact⁹ sū ɔturbat⁹. Ad te dñe clamabo: ⁊ ad deuz meū deprecabor. Que vtilitas in sāguine meo: dū descēdo ī corrupcōez. Nū q̄d ɔfitebit̄ tibi puluis: aut ānūtiabit veritatē tuā. Audiuit dñs ⁊ misertus ē mei: dñs fact⁹ est adiutor me⁹. Conūtisti planctuz meū in gaudiū m̄: ɔscidisti saccū meū ⁊ circūdedisti me leticia. Vt cātet tibi gloria mea ⁊ nō cōpungar: dñe de⁹ me⁹ in eternū confitebor tibi. In finē Ps. dd. ꝓ extasi

30 In te dñe speraui nō ɔfūdar in eternū: in iusticia tua libera me. Inclina ad me aurez tuā: accelera ut eruas me. Esto m̄ in deū ꝓtectorez ⁊ in domū refugij: ut saluū me facias. Qm̄ fortitudo mea ⁊ refugiū meū es tu: ⁊ ꝓpt̄ nomē tuuz deduces me ⁊ enutries me. Educes me de laq̄o quē abscōderūt mihi qm̄ tu es ꝓtector me⁹. In man⁹ tuas cōmendo spiritū meū: redemisti me dñe de⁹ veritatis. Odisti obseruantes vanitates: superuacue. Ego autē in dño speraui: exultabo ⁊ letabor ī misericordia tua. Quoniā respexisti hūilitatē meā: saluasti de necessitatib⁹ animam meā. Nec ɔclusisti me ī manib⁹ inimici: statuisti in loco spacioso pedes meos. Miserere mei domīe quoniā tribulor: ɔturbat⁹ ē in ira oculus me⁹: aīa mea ⁊ vēter me⁹. Quoniā defecit ī dolore vita mea ⁊ āni mei in gemitib⁹. Infirta ē in pauptate virtus mea: ⁊ ossa mea cōturbata sunt. Cup ōnes inimicos meos fcūs sū obprobriuz vicinis meis valde: ⁊ tīor notis meis. Qui videbāt me foās fugerūt a me: obliuiōi dat⁹ sum tāq̄ mortu⁹ a corde. Fcūs sū tāq̄ vas ꝑditū: quoniā audiui vitupacōz

multorũ cõmorantiũ in circuitu.
In eo dum ꝯuenirent simul ad
uersũ me: accipe amãm meã ꝯsili
ati sunt. Ego autẽ in te speraui
dñe: dixi deus meꝰ es tu: ĩ manibꝰ
tuis sortes mee. Eripe me de ma
nu inimicoꝝ meoꝝ: ⁊ a ꝑsequẽti
bus me. Illustra faciẽ tuã sup
seruũ tuum: saluũ me fac in misei
cordia tua: dñe nõ cõfundar qm̃
inuocaui te. Erubescãt impij et
deducant̃ in infernũ: muta fiãt la
bia dolosa. Que loquũtur adũ
sus iustũ iniq̃tatem: in supbia ⁊ ĩ
abusione Quã magna multitu
do dulcedinis tue dñe: quã abscõ
disti timentibꝰ te. Perfecisti eis
qui sperãt in te: in conspcũ filiorũ
hoĩm. Abscondes eos in abscõ
dito faciei tue: a conturbatiõe ho
minũ. Proteges eos in taberna
culo tuo: a contradictõe liguaꝝ.
Bñdictus dñs: qm̃ mirificauit
misericordiã suaꝫ mihi: ĩ ciuitate
munita. Ego autẽ dixi ĩ excessu
mentis mee: ꝓiectꝰ sũ a facie ocu
loꝝ tuoꝝ. Ideo exaudisti vocẽ
orõis mee: dũ clamarẽ ad te. Di
ligite dñm õnes sãcti eiꝰ: quoniã
veritatẽ req̃ret dñs: ⁊ retribuet
abũdãt̃ faciẽtibus supbiã. Viri
liter agite ⁊ ꝯfortet̃ cor vr̃m: oẽs
q̃ speratis ĩ dño. Intellcũs dd.

31 Beati quoꝝ remisse sunt iniq̃
tates: ⁊ quoꝝ tecta sũt pctã
Beatus vir cui nõ ĩputauit do
minꝰ peccatũ: nec est in spũ eiꝰ do
lus. Quoniã tacui inueterauerĩt
ossa mea: dum clamarẽ tota die.
Qm̃ die ac nocte grauata ẽ sup
me manꝰ tua: ꝯuersus sũ ĩ erũna
mea dũ configit̃ spina. Delictũ
meũ cognitũ tibi feci: ⁊ iniustitiã
meã non abscõdi. Dixi confite
bor aduersũ me iniusticiã meam
dño: ⁊ tu remisisti impietatẽ pcti
mei. Pro hac orabit ad te oĩs
sanctꝰ: in tempe oportuno. Ve
rũtam̃ ĩ diluuio aquaꝝ multarũ
ad eũ non approximabũt. Tu
es refugiũ meuꝫ a tribulatione q̃
circũdedit me: exultatio mea erue
me a circũdantibꝰ me. Intelle
ctum tibi dabo ⁊ instruã te: ĩ via
hac q̃ gradieris firmabo super te
oculos meos. Nolite fieri sicut
equꝰ ⁊ mulus: quibꝰ non ẽ ĩtelle
ctus. In chamo ⁊ freno maxil
las eorũ cõstringe: q̃ non appro
ximãt ad te. Multa flagella pec
catoris: sperãtẽ autẽ ĩ dño miseri
cordia circumdabit. Letamini ĩ
dño et exultate iusti: et gloriamĩ
õnes recti corde. In finẽ Ps. dd.

32 Exultate iusti in dño: rectos
decet laudacõ. Confitemi
ni dño in cithara: ĩ psalterio decẽ
cordaꝝ psallite illi. Cantate ei
canticũ nouũ: bene psallite ei ĩ vo
ciferaciõe. Quia rectum ẽ v̄buꝫ
dñi: ⁊ oĩa opa eius ĩ fide. Diligit
misericordiã ⁊ iudiciũ: misericor
dia dñi plena ẽ terra. Verbo do
mini celi firmati sunt: ⁊ spũ oris
eius õnis virtus eoꝝ. Congre
gans sicut in vtre aquas maris:
ponẽs in thesauris abissos. Ti
meat dñm õnis terra: ab eo autẽ
cõmoueant̃ õnes inhabitantes
orbẽ. Quoniã ipse dixit ⁊ facta
sunt: ipse mãdauit ⁊ creata sunt
Dñs dissipat cõsilia gentiũ: re
probat autẽ cogitatiões populo
rũ: ⁊ reprobat cõsilia principuꝫ.

Consiliū autē dñi in eternum manet: cogitacōnes cordis ei⁹ in gnacōnē a gnacōez. Bta gens cui⁹ est dñs de⁹ ei⁹: popul⁹ quem elegit in hēditatē sibi. De celo respexit dñs: vidit ōnes filios hominū. De preparato hītaculo suo: respexit sup ōnes q̄ hītant terraz. Qui finxit singillatī corda eoz: q̄ intelligit ōnia opa eorū. Nō saluat rex p multam virtutez: a gygas nō saluabit in multitudie virtutis sue. Fallax equ⁹ ad salutē in abundātia autē virtutis sue nō saluabit. Ecce oculi dñi super metuētes eū: a in eis q̄ sperāt sup mia ei⁹. Vt eruat a morte aīas eoz: a alat eos in fame. Anima nostra sustinet dñm: qm̄ adiutor a protector noster est. Quia in eo letabitur cor nr̄m: a in noīe scō ei⁹ speauim⁹. Fiat mia tua dñe super nos: quēadmodū speauim⁹ in te. Ps. dd cū mutauit vultū suū cora abimelech a dimisit eū a abijt:

Benedicā dñm in ōni tempore semp laus ei⁹ in ore meo. In dño laudabit aīa mea: audiāt māsueti a letētur. Magnificate dñm mecū: a exaltem⁹ nomē eius in idipsū. Exq̄siui dñm a exaudiuit me: a ex ōmib⁹ tribulacōnibus meis eripuit me. Accedite ad eū a illumiamini: a facies vre nō confundētur. Iste pauper clamauit a dñs exaudiuit eū: a de oīb⁹ tribulacōib⁹ eius saluauit eum. Immittet āgelus dñi in circuitu timētiū eū: a eripiet eos. Gustate a videte qm̄ suauis est dñs: beat⁹ vir q̄ sperat in eo. Timete dominū ōnes scī ei⁹: qm̄ nō est inopia timētib⁹ eū. Diuites egueruerūt a esurierūt: inquirentes autez dñm nō minuentur ōni bono. Venite filij audite me: timorē dñi docebo vos. Quis est hō qui vult vitā: diligit dies videre bonos. Prohibe linguā tuā a malo: a labia tua ne loquātur dolū. Diuerte a malo a fac bonū: inquire pacē a persequere eaz. Oculi dñi sup iustos a aures ei⁹ in preces eoz. Vult⁹ aūt domini sup facientes mala: ut perdat de terra memoriā eoz. Clamauerūt iusti a dñs exaudiuit eos: a ex ōmib⁹ tribulacōib⁹ eoz liberauit eos. Iuxta est dñs his⁹ qui tribulato sūt corde: a humiles spū saluabit. Multe tribulacōes iustoz: a de his⁹ oīb⁹ liberabit eos dñs. Custodit dñs ōnia ossa eoz: vnū ex his⁹ nō conterētur. Mors peccatorū pessima: a q̄ odierūt iustū delinquēt. Redimet dñs aīas seruoz suoz: a nō delinquēt oēs q̄ sperāt in eo In finē Ps. dd.

Iudica domine nocentes me: expugna impugnātes me Apprehende arma a scutū: a exurge in adiutoriū mihi. Effunde framea et conclude aduersus eos q̄ persequūtē me: dic aie mee salus tua ego sū. Confundant et reuereant: querentes aīam meā. Auertantur retrorsū et confundātur: cogitantes mihi mala. Fiāt tanq̄ puluis ante faciē venti: et āgel⁹ dñi coartās eos. Fiat via illoz tenebre et lubricū: et angel⁹ dñi persequens eos. Quoniā gratis absconderūt mihi interitū laquei sui: supuacue exprobrauerūt aīaz meā

Veniat illi laqueus quem ignorat
et captio quam abscondit apprehen
dat eum: et in laqueum cadat in ipsum
Anima autem mea exultabit in do
mino: et delectabitur super salutari
suo. Omnia ossa mea dicent: do
mine quis similis tibi. Eripiens
inopem de manu fortiorum eius: ege
num et pauperem a diripientibus eum.
Surgentes testes iniqui: quae igno
rabant interrogabant me. Retribu
ebant mihi mala pro bonis: sterili
tatem anime mee. Ego autem cum mi
hi molesti essent: induebar cilicio.
Humiliabam in ieiunio animam me
am: et oratio mea in sinu meo conver
tetur. Quasi proximum quasi fratrem
nostrum sic complacebam: quasi lugens
et contristatus sic humiliabar. Et
adversum me letati sunt et convenerunt:
congregata sunt super me flagella et
ignoravi. Dissipati sunt nec com
puncti: temptaverunt me subsannave
runt me subsannatione: frenduerunt
super me dentibus suis. Domine quan
do respicies: restitue animam meam
a malignitate eorum: a leonibus uni
cam meam. Confitebor tibi in eccle
sia magna: in populo gravi lauda
bo te. Non supergaudeant mihi qui
adversantur mihi iniqui: qui oderunt me gra
tis et annuunt oculis. Quoniam mihi
quidem pacifice loquebantur: et in ira
cundia terre loquentes dolos co
gitabant. Et dilataverunt super me
os suum: dixerunt euge euge viderunt
oculi nostri. Vidisti domine ne sile
as: domine ne discedas a me. Exur
ge et intende iudicio meo deus meus:
et dominus meus in causam meam. Iudi
ca me secundum iusticiam tuam domine de
us meus: et non supergaudeant mihi.

Non dicant in cordibus suis euge
euge anime nostre: nec dicant devora
bimus eum. Erubescant et revereantur
simul: qui gratulantur malis me
is. Induantur confusione et reve
rentia: qui maligna loquuntur su
per me. Exultent et letentur qui vo
lunt iusticiam meam: et dicant semper
magnificetur dominus qui volunt pacem
servi eius. Et lingua mea medita
bitur iusticiam tuam: tota die laudem
tuam. In fine servo domini david.

Dixit iniustus ut delinquat in
semetipso: non est timor dei
ante oculos eius. Quoniam dolose egit
in conspectu eius: ut inveniatur iniqui
tas eius ad odium. Verba oris
eius iniquitas et dolus: noluit intelli
gere ut bene ageret. Iniquitatem
meditatus est in cubili suo: astitit
omni vie non bone: maliciam autem non
odivit. Domine in celo misericordia
tua: et veritas tua usque ad nubes.
Iusticia tua sicut montes dei: iu
dicia tua abissus multa. Homi
nes et iumenta salvabis domine: quemad
modum multiplicasti misericordiam
tuam deus. Filii autem hominum: in teg
mine alarum tuarum sperabunt. In
ebriabuntur ab ubertate domus tue
et torrente voluptatis tue potabis
eos. Quoniam apud te est fons vite: et
in lumine tuo videbimus lumen.
Pretende misericordiam tuam scienti
bus te: et iusticiam tuam his qui re
cto sunt corde. Non veniat mihi
pes superbie: et manus peccatoris non
moveat me. Ibi ceciderunt qui ope
rantur iniquitatem: expulsi sunt nec po
tuerunt stare. Psalmus ipsi dauid.

Noli emulari in malignanti
bus neque zelaveris facientes

iniq̃tatē. Quoniā tanq̃ fenū ve
lociter arescēt: ⁊ quēadmodum
olera herbaꝝ cito decidēt. Speā
in dño ⁊ fac bonitatē: ⁊ inhabita
terrā ⁊ pasceris in diuicijs eius.
Delectaē in dño: ⁊ dabit tibi pe
ticiōes cordis tui. Reuela dño
viam tuaꝫ ⁊ spera in eo: et ipse fa
ciet. Et educet quasi lumen iu
sticiā tuaꝫ et iudiciū tuum tanq̃
meridiē: sb̄ditus esto dño ⁊ ora
eum. Noli emulari in eo qui ꝓ
sperat̄ in via sua: in hoīe faciēte in
iusticias. Desine ab ira ⁊ dereli
que furorē: noli emulari ut malig
neris. Quoniā qui malignant̄
exterminabūtur: sustinentes au
tē dñm ipsi hereditabūt terram.
Et adhuc pusillū ⁊ nō erit pec
cator: ⁊ queres locū ei⁹ ⁊ nō inue
nies. Mansueti autē hereditabūt
terrā: ⁊ delectabūtur in multitudi
nē pacis. Obseruabit pctōr iu
stum: ⁊ stridebit sup eum dentib⁹
suis. Dñs autē irridebit eū: qm̄
ꝓspicit q̄ veniet dies ei⁹. Gladi
um euaginauerūt peccatores: itē
derūt arcū suū Et decipiāt paupeꝫ
⁊ inopeꝫ: ut trucidēt rectos corde
Gladi⁹ eorū intret in corda ip
sorū: ⁊ arcus eoꝝ cōfringat̄ Me
lius est modicū iusto: sup diuici
as peccatoꝝ multas. Quoniaꝫ
brachia peccatorū cōterentur: cō
firmat aūt iustos dñs. Nouit
dñs dies immaculatorū: ⁊ heredi
tas eoꝝ in eternū erit Non ꝯfūdent̄
in tēpore malo: et in dieb⁹ famis
saturabūtur: q̄ peccatores pibūt
Inimici vero dñi mox ut hono
rificati fuerint ⁊ exaltati: deficien
tes quēadmodū fum⁹ deficient.
Mutuabit̄ pctōr ⁊ n̄ soluet: iust⁹
autē miseret̄ ⁊ tribuet. Quia be
nedicētes ei hereditabūt terram:
maledicētes autē ei disperibunt.
Apud dñm gressus hominis di
rigetur: ⁊ via ei⁹ volet. Cuꝫ ceci
derit nō collidet̄: q̄ dñs supponit
manū suā. Iunior fui etei sēui ⁊
nō vidi iustū derelictuꝫ: nec semē
eius querēs panem. Tota die
miseretur ⁊ comodat: ⁊ semē illi
us in benedictiōe erit. Declina
a malo ⁊ fac bonū: ⁊ inhabita in
seculū seculi. Quia dñs amat iu
dicium et nō derelinquet sāctos
suos: ī eternū cōseruabūtur. In
iusti pūient̄: ⁊ semē īpioꝝ pibit
Iusti autē hereditabūt trā: ⁊ in
habitabūt in seculū seculi sup eā
Os iusti meditabit̄ sapiētiā: ⁊ lī
gua eius loq̄tur iudiciū. Lex di
ei⁹ ī corde ipsi⁹: ⁊ nō supplantabū
tur gressus ei⁹. Considerat pec
cator iustū: ⁊ querit mortificaē eū
Domin⁹ autē non derelinquet
eum ī maībus ei⁹ nec damnabit
cū iudicabit̄ illi. Expecta dñm ⁊
custodi viā ei⁹: et exaltabit te ut
hēditate capias terrā cū pierint
pctōres videb̄. Vidi impiū sup
exaltatū: et eleuatuꝫ sic cedros li
bani. Et trāsiui et ecce nō erat
⁊ q̄siui eū ⁊ nō est inuētus locus
eius. Custodi innocētiam ⁊ vi
de eq̄tatē: qm̄ sunt reliquie homī
pacifico Iniusti āt disperibūt:
simul reliquie impiorū interibūt
Salus autē iustorū a domino:
⁊ ꝓtector eorū in tempe tribulaci
onis Et adiuuabit eos dñs ⁊ li
berabit eos: ⁊ eruet eos a pccōri
bꝫ: ⁊ saluabit eos q̄ spauerūt ī eo

Ps. dd. In rememoracõe sabbati. 37

Domine ne in furore tuo arguas me: neq; in ira tua corripias me. Quoniã sagitte tue infixe sunt mihi: et confirmasti super me manũ tuã. Non est sanitas in carne mea a facie ire tue: non est pax ossibus meis a facie peccatorũ meorũ. Quoniã iniq̃tates mee supgresse sũt caput meum: et sicut onus graue grauate sũt super me. Putruerũt et corrupte sũt cicatrices mee: a facie insipiẽtie mee. Miser factus sũ et curuatus sũ vsq; in finem: tota die contristatus ingrediebar. Quoniã lumbi mei impleti sũt illusionibus: et non est sanitas in carne mea. Afflictus sũ et humiliatus sũ nimis: rugiebam a gemitu cordis mei. Domine ante te omne desiderium meum: et gemitus meus a te non est absconditus. Cor meum conturbatum est dereliquit me virtus mea: et lumen oculorum meorum et ipsum non est mecum. Amici mei et proximi mei: aduersum me appropinquauerunt et steterunt. Et qui iuxta me erant de longe steterunt: et vim faciebant qui querebant animam meam. Et qui inquirebant mala mihi locuti sũt vanitates: et dolos tota die meditabantur. Ego autem tanquam surdus non audiebam: et sicut mutus non aperiens os suum. Et factus sum sicut homo non audiens: et non habens in ore suo redargutiones. Quoniam in te domine speraui: tu exaudies domine deus meus. Quia dixi ne quando supgaudeãt mihi inimici mei: et dum commouẽtur pedes mei super me magna locuti sũt. Quoniam ego in flagella paratus sum: et dolor meus in conspectu meo semper. Quoniam iniquitatem meam annũtiabo: et cogitabo pro peccato meo. Inimici autem mei viuunt et confirmati sũt super me: et multiplicati sũt qui oderunt me inique. Qui retribuunt mala pro bonis detrahebant mihi: quoniam secutus sum bonitatem. Ne derelinquas me domine deus meus: ne discesseris a me. Intende in adiutorium meum: domine deus salutis mee.

In finem pro idithun canticum dauid. 38

Dixi custodiam vias meas: ut non delinquam in lingua mea. Posui ori meo custodiam: cum consisteret peccator aduersum me. Obmutui et humiliatus sum et silui a bonis: et dolor meus renouatus est. Concaluit cor meum intra me: et in meditatione mea exardescet ignis. Locutus sum in lingua mea. notum fac mihi domine finem meum. Et numerum dierum meorum qui est. ut sciam quid desit mihi. Ecce mensurabiles posuisti dies meos: et substantia mea tanquam nihilum ante te. Verumtamen vniuersa vanitas: omnis homo viuens. Verumtamen in ymagine pertransit homo: sed et frustra conturbatur. Thesaurizat: et ignorat cui congregabit ea. Et nunc quid est expectatio mea nonne dominus. et substantia mea apud te est. Ab omnibus iniquitatibus meis eripe me: opprobrium insipienti dedisti me. Obmutui et non aperui os meum: quoniam tu fecisti amoue a me plagas tuas. A fortitudine manus tue ego defeci in increpationibus: propter iniquitatem corripuisti hominem. Et tabescere fecisti sicut aranea animam eius:

K.

veritatem vane conturbatur omnis
homo. Exaudi oracionem meam domine
et deprecacionem meam: auribus percipe
lacrimas meas. Ne sileas quo
niam aduena ego sum apud te: et pe
grinus sicut omnes patres mei. Remit
te mihi ut refrigerer prius quam abeam:
et amplius non ero.

In fine Psalmus .88.

Expectans expectaui dominum: et
intendit mihi. Et exaudi
uit preces meas: et eduxit me de la
cu miserie et de luto fecis. Et sta
tui super petram pedes meos: et direxit
gressus meos. Et immisit in os
meum canticum nouum: carmen deo nostro
Videbunt multi et timebunt: et spe
rabunt in domino. Beatus vir cu
ius est nomen domini spes eius: et non re
spexit in vanitates et insanias fal
sas. Multa fecisti tu domine deus meus
mirabilia tua: et cogitacionibus tuis
non est qui similis sit tibi. Annun
ciaui et locutus sum: multiplicati sunt
super numerum. Sacrificium et obla
cionem noluisti: aures autem perfecisti
mihi. Holocaustum et pro peccato non
postulasti: tunc dixi ecce venio. In
capite libri scriptum est de me ut fa
cerem voluntatem tuam: deus meus vo
lui et legem tuam in medio cordis
mei. Annunciaui iusticiam tuam in
ecclesia magna: ecce labia mea non
prohibebo tu domine scisti. Iusticiam
tuam non abscondi in corde meo: ve
ritatem tuam et salutare tuum dixi. Non
abscondi miseriam tuam et veritatem
tuam: a consilio multo. Tu autem do
mine ne longe facias miseraciones
tuas a me: misericordia et veritas tua semper
susceperunt me. Quoniam circumdederunt
me mala quorum non est numerus: com
prehenderunt me iniquitates mee: et non
potui ut viderem. Multiplicate sunt
super capillos capitis mei: et cor me
um dereliquit me. Complaceat ti
bi domine ut eruas me: domine ad ad
iuuandum me respice. Confundan
tur et reuereantur simul: qui querunt
animam meam ut auferant eam. Au
tantur retrorsum et reuereantur: qui vo
lunt mihi mala. Ferant confesti
confusionem suam: qui dicunt mihi eu
ge euge. Exultent et letentur super
te omnes querentes te: et dicant semper
manigficetur dominus qui diligunt saluta
re tuum. Ego autem mendicus sum
et pauper: dominus sollicitus est mei Ad
iutor meus et protector meus tu es:
deus meus ne tardaueris.

In fine Psalmus dauid intelle
ctus filijs chore.

Beatus qui intelligit super egenum
et pauperem: in die mala libe
rabit eum dominus. Dominus conseruet
eum et viuificet eum et beatum faciet eum in
terra: et non tradat eum in animam
inimicorum eius. Dominus opem
ferat illi super lectum doloris eius:
vniuersum stratum eius versasti in in
firmitate eius. Ego dixi domine
miserere mei: sana animam meam
quia peccaui tibi. Inimici mei
dixerunt mala mihi: quando mo
rietur et peribit nomen eius. Et
si ingrediebatur ut videret vana lo
quebatur cor eius: congregauit
iniquitatem sibi. Egrediebatur fo
ras: et loquebatur in idipsum. Ad
uersum me susurrabant omnes
inimici mei: aduersum me cogita
bant mala mihi. Verbum ini
quum constituerunt aduersum me: nun
quid qui dormit non adiciet ut resurgat.

Etenim homo pacis mee in q̄
spaui: q̄ edebat pāes meos mag
nificauit sup me supplantacōem.
Tu autē dn̄e miserere mei: et re
suscita me ⁊ retribuam eis. In
hoc cognoui qm̄ voluisti me: qm̄
non gaudebit inimic⁹ me⁹ super
me. Me autē propt̄ innocentiaz
suscepisti: ⁊ confirmasti me ī con
spectu tuo in eternū. Bn̄dict⁹ do
min⁹ de⁹ isrl̄ a seculo in seculū: fi
at fiat. In finez intellect⁹ filijs
chore. Psalm⁹ dauid.

41. Quemadmodū desideāt cer
uus ad fōtes aquaꝝ: ita de
siderat aīa mea ad te de⁹. Siti
uit anima mea ad deū fortē viuū
qn̄ veniaz ⁊ apparebo an̄ faciē dei.
Fuerūt mihi lacrime mee pa
nes die ac nocte: dū dicit̄ mihi q̄
tidie vbi ē deus tuus. Hec recor
datus sum ⁊ effudi ī me aīaz me
am: qm̄ transibo in locū tabnacu
li āmirabilis vsqz ad domuz dei.
In voce exultacōis ⁊ ɔfessiōis:
son⁹ epulantis. Quare tristis
es aīa mea: ⁊ quaē ɔturbas me.
Spera in deo qm̄ adhuc cōfite
bor illi: salutare vultus mei de⁹ me
us. Ad meipsuz aīa mea ɔtur
bata est: ꝓptēa memor ero tui de
terra iordaīs ⁊ hermonijm a mō
te modico. Abissus abissuz in
uocat: in voce catharactarū tua
rū. Omnia excelsa tua ⁊ fluctus
tui: sup me tn̄sierūt. In die mā
dauit dn̄s miseicordiā suaz: ⁊ no
cte canticū eius. Apud me oīo
deo vite mee: dicaz deo susceptor
me⁹ es. Quare oblit⁹ es mei: et
quare ɔtristat⁹ incedo dū affligit
me inimic⁹. Dum ɔfringuntur
ossa mea: exprobr̄uerūt m̄ qui tri
bulant me inimici mei. Cum di
cūt mihi p singulos dies vbi est
de⁹ tuus: q̄re tristis es aīa mea ⁊
q̄re ɔturbas me. Spera in deo
qm̄ adhuc confitebor illi: salutaē
vult⁹ mei ⁊ deus meus. In fi
nem. Psalmus. 42.

Iudica me de⁹ ⁊ discerne causam
meaz de gente nō sancta: ab hoīe
iniquo ⁊ doloso erue me. Quia
tu es de⁹ fortitudo mea: quare me
repulisti ⁊ q̄re tristis incedo dum
affligit me inimicus. Emitte lu
cē tuā ⁊ veritatē tuā: ipsa me dedu
xerūt ⁊ adduxerūt in montē san
ctū ⁊ in tabernacula tua. Et ītro
ibo ad altare dei: ad deuz qui letifi
cat iuuentutē meā. Confitebor
tibi in cithara de⁹ de⁹ meus: quaē
tristis es aīa mea ⁊ quare ɔtur
bas me. Spera in deo qm̄ ad
huc ɔfitebor illi: salutare vultus
mei ⁊ de⁹ meus. In finem ꝓ fi
lijs chore intellect⁹. Ps̄. 43.

Deus auribꝰ nostris audiui
m⁹: patres nr̄i ānunciauerūt no
bis. Opus qd̄ opatus es in die
bus eoꝝ: ⁊ in dieb⁹ antiq̄s. Ma
nus tua gentes disperdidit ⁊ plā
tasti eos: afflixisti populos ⁊ ex
pulisti eos. Nec em̄ in gladio
suo possederūt terrā: ⁊ brachium
eoꝝ non saluauit eos. Sed dex
tera tua ⁊ brachiū tuuz ⁊ illūma
cō vultus tui: quoniā ɔplacuisti
in eis. Tu es ipse rex me⁹ ⁊ deus
me⁹: qui mandas salutes iacob
In te inimicos nr̄os ventilabi
m⁹ cornu: ⁊ in nomine tuo sperne
m⁹ insurgētes in nobis. Non eī
ī arcu meo spabo: ⁊ gladius me⁹

nō saluabit me. Saluasti enim nos de affligētibus nos: et odientes nos confudisti. In deo laudabimur tota die: et in nomie tuo cōfitebimur in seculū. Nunc autē repulisti et confudisti nos: et nō egredieris in virtutib⁹ nr̄is. Auertisti nos retrorsū post inimicos nostros: et qui oderunt nos diripiebāt sibi. Dedisti nos tanq̄ oues escarū: et in gentib⁹ dispersisti nos. Vendidisti populū tuū sine pcio et nō fuit multitudo in commutacōi eorū. Posuisti nos obprobriū vicinis nostris: subsānacōez et derisū hīis q̄ sunt in circuitu nr̄o. Posuisti nos in similitudinē gentib⁹: cōmotionem capitis in populis. Tota die verecūdia mea contra me ē: et confusio faciei mee cooperuit me. A voce exprobrantis et obloquētis: a facie inimici et persequētis. Hec oīa venerūt sup nos: nec obliti sum⁹ te et inique nō egim⁹ in testamēto tuo. Et nō recessit retro cor nr̄m: et declinasti semitas nostras a via tua. Quōm humiliasti nos in loco afflictōis: et cooperuit nos vmbra mortis. Si obliti sum⁹ nomen dei nostri: et si expandim⁹ manus nr̄as ad deū alienum. Nonne deus requiret ista: ipse enim nouit abscōdita cordis. Quōm ppē te mortificamur tota die: estimati sum⁹ sicut oues occisiōis. Exurge quare obdormis dñe: exurge et ne repellas in finem. Quare faciez tuā auertis: obliuiscēris inopie nr̄e: et tribulacōnis nr̄e. Quōm humiliata est in puluere anīa nostra: cōglutinatus ē in terra venter nr̄. Exurge dñe adiuua nos: et redime nos propter nomen tuū.

In finē pro hīis q̄ cōmutabūtur filijs chore ad intellectū canticū pro dilecto.

Eructauit cor meū verbū bonū: dico ego opa mea regi. Lingua mea calam⁹ scribe: velociter scribētis. Speciosus forma pre filijs hominū: diffusa est gr̄a in labijs tuis: propterea benedixit te deus in eternū. Accīgere gladio tuo: sup femur tuū potentissime. Speciem tuā et pulchritudinē tuā: intende prospere procede et regna. Propter veritatē et mānsuetudinē et iusticiam et deducet te mirabiliter dextera tua. Sagitte tue acute: populi sub te cadent in corda inimicorum regis. Sedes tua deus in seculū seculi: virga directiōis virga regni tui. Dilexisti iusticiā et odisti iniquitatem: propterea vnxit te deus deus tuus oleo letitie pre cōsortib⁹ tuis. Myrra et gutta et casia a vestimentis tuis a domib⁹ eburneis: ex quib⁹ delectauerūt te filie regū in honore tuo. Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato: circūdata varietate. Audi filia et vide et inclina aurez tuam: et obliuiscere populū tuū et domū patris tui. Et cōcupiscet rex decorez tuum: quoniam ipse est dñs deus tuus et adorabunt eum. Et filie tyri in muneribus: vultum tuum deprecabuntur omnes diuites plebis. Omnis gloria eius filie regis ab intus: in fimbrijs aureis circumamicta varietatib⁹. Adducentur regi virgines post eam: proxime eius afferētur tibi. Afferentur in leticia et exultacōne: adducentur in templum regis.

Pro patrib9 tuis nati sunt tibi filij: cõstitues eos pncipes super oẽm terram. Memor ero nois tui dñe: in õi gnacõe et gnacõe
Propterea populi confitebũtur tibi in eternũ: a in seculum seculi.
In finem filijs chore p archam.

Deus noster refugiũ a virt9 adiutor in tribulacõib9 q̃ inuenerũt nos nimis. Propterea nõ timebim9 dum turbabit terra: a trãsferent montes in cor maris.
Sonauerũt a turbate sũt aque eorũ: cõturbati sunt mõtes in fortitudine eius. Fluminis impet9 letificat ciuitatẽ dei: sanctificauit tabernaculũ suũ altissim9. Deus in medio eius nõ cõmouebit: adiuuabit eã deus mane diluculo. Cõturbate sunt gẽtes a inclinata sũt regna: dedit voce suam mota ẽ terra. Dñs virtutũ nobiscũ suscept9 noster deus iacob. Venite et videte opera dñi que posuit prodigia sup terrã: auferens bella vsq ad finem terre. Arcum cõteret a cõfringet arma: a scuta cõburet igni. Vacate a videte quoniam ego sum deus: exaltabor in gentib9 a exaltabor in terra. Dñs virtutũ nobiscũ: suscept9 noster deus iacob. In finem pro filijs chore. Psalmus dauid.

Omnes gẽtes plaudite manibus: iubilate deo in voce exultacõis. Quoniam dñs excelsus terribilis: rex magn9 sup õnem terrã.
Subiecit populos nob: a gẽtes sb pedibus nris. Elegit nobis hereditatẽ suã: speciẽ iacob quem dilexit. Ascẽdit deus in iubilo: dom9 in voce tube. Psallite deo nostro psallite: psallite regi nõo psallite. Quoniam rex õnis terre deus: psallite sapienter. Regnabit deus sup gẽtes: deus sup sedet sedẽ scãz suã.
Principes populorũ congregati sunt cũ deo abrahã: quoniam dij fortes terre vehemẽter eleuati sunt.
Psalm9 cantici filijs chore secunda sabbati.

Magnus dñs a laudabilis nimis: in ciuitate dei nostri in monte sancto eius. Fundatur exultacõe vniuerse terre: mons syon latera aquilonis ciuitas regis magni. Deus in domib9 eius cognoscetur: cum suscipiet eam. Quoniam ecce reges congregati sunt conuenerũt in vnũ. Ipsi vidẽtes sic admirati sunt: cõturbati sunt commoti sũt: tremor apprehẽdit eos. Ibi dolores ut parturiẽtis: in spũ vehemẽti cõteres naues tharsis. Sicut audiuim9 sic vidim9 in ciuitate dei nostri: deus fundauit eã in eternũ
Suscepim9 deus miseri cordiã tuam: in medio tẽpli tui. Secũm nomẽ tuum deus sic a laus tua in fines terre iusticia plena ẽ dextera tua. Letetur mons syon a exultent filie iude: propter iudicia tua dñe. Circũdate syon a cõplectimini ea: narrate in turribus eius.
Ponite cor da vestra in virtute eius: a distribuite domos eius ut enarretis in progenie altera. Quoniam hic est deus deus noster in eternũ a in seculum seculi: ipse reget nos in secula. In finem pro filijs chore. Psalm9 dauid.

Audite hec omnes gẽtes: auribus percipite omnes q̃ habitatis orbem. Quicq terrigene a filij

hominū: simul in vnū diues ⁊ pau
p. Os meū loquet sapientiā: ⁊
meditacō cordis mei prudētiam.
Inclinabo in parabolā aurem me
am: apiam in psalterio ꝓpositōem
meam. Cur timebo in die mala:
iniq̄tas calcanei mei circūdabit
me. Qui ꝯfidunt in virtute sua:
⁊ in multitudine diuiciarū suarū
gloriātur. Frater nō redimit re
dimet hō, nō dabit deo placatio
nē suā. Et preciū redēptōis aīe
sue: ⁊ laborabit in eternū ⁊ viuet
adhuc in finē. Non videbit inte
ritū cū viderit sapiētes morientes
simul insipiēs ⁊ stultꝰ peribunt.
Et relinquēt alienis diuicias
suas: ⁊ sepulchra eorū domꝰ illo
rū in eternū. Tabernacula eorū
in ꝓgenie ⁊ ꝓgenie: vocauerūt no
mina sua in terris suis. Et hō cū
in honore eēt nō intellexit: cōpa
tus est iumentis insipiētibꝰ: ⁊ si
milis factꝰ est illis. Hec via illo
rū scādalū ipsis: ⁊ postea in ore
suo cōplacebūt. Sicut oues in i
ferno positi sūt: mors depascet eos:
Et dñabuntur eorū iusti i ma
tutino: ⁊ auxiliū eorū veterascet i
infernū a gloria eorū. Verūtamē
deꝰ redimet animā meā de manu i
feri: cū accepit me. Ne timueris
cū diues factꝰ fuerit homo: ⁊ cum
multiplicata fuerit gloria domus
eius. Qm̄ cū interierit nō sumet
ōnia: neq̄ descēdet cum eo gloria
eius. Quia aīa eius in vita ipi
us bñdicet: ꝯfitebitur tibi cū bñ
feceris ei. Introibit vsq̄ i ꝓge
nies pr̄m suorū: vsq̄ in eternū nō
videbit lumē. Homo cū in hōre
essz nō intellexit: ꝯpatꝰ ē iumētis
insipiētibꝰ: ⁊ simil factꝰ es illis.

Psalmꝰ asaph.

49. Deus deorū dominꝰ locutꝰ est:
⁊ vocauit terrā. A solis or
tu vsq̄ ad occasū: ex syon species
decoris eiꝰ. Deꝰ manifeste veni
et: deꝰ noster ⁊ nō silebit. Ignis
in cōspectu eiꝰ exardescz: et in circu
itu eiꝰ tempestas valida. Aduo
cauit celū desursū: ⁊ terram discer
nere populū suū. Congregate il
li sāctos eius: q̄ ordinant testamē
tū eiꝰ sup sacrificia. Et ānuntia
bunt celi iusticiā eiꝰ: quoniā deꝰ
iudex est. Audi populꝰ meus et
loquar: isrl ⁊ testificabor tibi: deꝰ
deus tuus ego sū. Non in sacrifi
ciis tuis arguā te: holocausta au
tem tua in cōspectu meo sunt sēp.
Non accipiā de domo tua vitu
los: neq̄ de gregibz tuis hircos.
Quoniā mee sūt oēs fere siluarū:
iumenta in mōtibz ⁊ boues. Cog
noui ōnia volatilia celi: ⁊ pulchri
tudo agri mecū est. Si esuriero
non dicā tibi: meus est em̄ orbis
terre ⁊ plenitudo eius. Nunq̄d
manducabo carnes thaurorū: ā
sanguinē hircorū potabo. Imo
la deo sacrificiū laudis: et redde
altissimo vota tua. Et īuoca me
in die tribulacōis: eruaz te et hōri
ficabis me. Peccatori autem di
xit deus quare tu enarras iustici
as meas: ⁊ assumis testamētum
meū p os tuū. Tu vero odisti
disciplinā: ⁊ proiecisti sermones
meos retrorsum. Si videbas fu
rem currebas cum eo: et cum ad
ulteris porcionem tuam ponebas
Os tuum abundauit malicia:
⁊ lingua tua concinabat dolos.

Sedens aduersus frem̄ tuū lo
quebaris: ⁊ aduersū filiū matris
tue ponebas scādalū: hec fecisti
⁊ tacui. Existimasti iniq̄ ꝙ ero
tui similis: arguā te ⁊ statuā ꝯtra
faciem tuā. Intelligite hec qui
obliuiscemī deū: ne quādo rapiat
⁊ nō sit qui eripiat. Sacrificiū
laudis honorificabit me: et illic
iter quo ostēdam illi salutare dī.
Psalm⁹ dd. cū veīt ad eū nathā
ꝓpha qn̄ ītrauit betsabee.

50. Miserere mei de⁹: ſm magnaz
misericordiā tuaz. Et ſm
multitudinē miseracōnū tuarū:
dele iniquitatē meaz. Ampli⁹ la
ua me ab iniq̄tate mea: ⁊ a pecca
to meo munda me. Qm̄ iniqui
tatē meam ego cognosco: ⁊ pecca
tū meū cōn̄ me est sp. Tibi soli
peccaui ⁊ malū coram te feci: ut iu
stificeris in sermonib⁹ tuis ⁊ vin
cas cū iudicaris. Ecce em̄ ī iniq̄
tatib⁹ ꝯcept⁹ sum: ⁊ in peccatis cō
cepit me mater mea. Ecce eī ve
ritatez dilexisti: incerta ⁊ occulta
sapiētie tue manifestasti mihi.
Aspges me dn̄e ysopo ⁊ mūda
bor: lauabis me ⁊ sup niuem deal
babor. Auditui meo dabis gau
diū ⁊ leticiam: ⁊ exultabunt ossa
humiliata. Auerte faciē tuaz a
peccatis meis: ⁊ ōnes iniquitates
meas dele. Cor munduz crea in
me de⁹: ⁊ spiritū rectū innoua ī vi
scerib⁹ meis. Ne ꝓicias me a fa
cie tua: ⁊ spm̄ sāctum tuū ne aufe
ras a me. Redde mihi leticiā sa
lutaris tui: ⁊ spū p̄ncipali confir
ma me. Docebo iniquos vias
tuas: ⁊ impij ad te conuertētur.
Libera me de sanguinib⁹ de⁹ de
us salutis mee: ⁊ exultabit līgua
mea iusticiaz tuam. Dn̄e labia
mea aperies: ⁊ os meum ānuntia
bit laudē tuam. Quoniā si volu
isses sacrificiū dedissem vtiq̄: ho
locaustis nō delectabeis. Sacri
ficium dō spūs ꝯtribulat⁹: cor cō
tritū ⁊ humiliatū de⁹ non despici
es. Benigne fac dn̄e in bona vo
luntate tua syon: ⁊ edificētur mu
ri ihrlm. Tunc acceptabis sacrifi
ciuz iustitie oblacōes ⁊ holocau
sta: tūc imponent sup altare tuuz
vitulos. In finem intellect⁹ da
uid cum venit ad eum doech ydu
me⁹ ⁊ nūciasset sauli venit dd. in
domū abimelech.

51. Quid gloriaris in malicia: q̄
potēs es in iniq̄tate. Tota
die iniustitiā cogitauit līgua tua
sic̄ nouacula acuta fecisti dolum.
Dilexisti iusticiā sup benignita
tem: iniq̄tatez magis q̄ loqui eq̄
tatē. Dilexisti ōnia verba p̄cipi
tacōis: lingua dolosa. Proptēa
de⁹ destruet te in finem: euellet te
⁊ emigrabit te de tabnaculo tuo:
⁊ radicem tuā de terra viuentiuz.
Videbūt iusti ⁊ timebūt: ⁊ sup
eum ridebunt ⁊ dicēt: ecce hō qui
nō posuit deū adiutorē suū. Sed
sperauit in multitudīe diuitiaruz
suaꝝ: ⁊ preualuit in vanitate sua
Ego autē sicut oliua fructifera
in domo dei: speraui ī misericordia
dei in eternū ⁊ in seculū seculi. Cō
fitebor tibi ī seculuz q̄ fecisti: ⁊ ex
pectabo nomē tuum quoniam bo
nū in conspectu sāctoꝝ tuorum.
In finem intellectus dauid ꝓ
amalech.

52. Dixit insipiēs in corde suo: nō ē deꝰ. Corrupti sūt & abhominabiles facti sūt in iniquitatibꝰ: nō est qui faciat bonū. Deus de celo prospexit super filios hominū: ut videat si est intelligēs aut requirēs deum. Omnes declinauerūt simul inutiles facti sunt: nō est qui faciat bonū nō est vsq; ad vnū. Nonne scient oēs qui operantur iniquitatē: qui deuorāt plebē meā ut cibū panis. Deum nō inuocauerūt: illic trepidauerūt timore vbi nō erat timor. Quoniaꝫ deꝰ dissipauit ossa eorū qui hominibꝫ placēt confusi sunt quoniā deꝰ sprevit eos. Quis dabit ex syon salutare israel cū conuerterit deus captiuitatē plebis sue: exultabit iacob & letabit israel. In finem in carminibꝰ intellectꝰ dauid cū venissent cyphei & nunciassent sauli nōne dauid absconditꝰ est apud nos.

53. Deus in nōie tuo saluum me fac: & in virtute tua iudica me. Deus exaudi oratōez meā: auribꝰ percipe vba oris mei. Quoniam alieni insurrexerūt aduersū me: & fortes quesierūt aiam meam: & nō proposuerūt deū ante conspectū suū. Ecce enī deꝰ adiuuat me: & dñs susceptor est anime mee. Auerte mala inimicis meis: & in veritate tua disperde illos. Voluntarie sacrificabo tibi: & cōfitebor nōi mi tuo dñe quoniā bonū est. Quoniā ex oī tribulatōne eripuisti me: & super inimicos meos despexit oculus meus. In finē in carminibus intellectꝰ dauid:

54. Exaudi deꝰ oratōez meā: et ne despexeris deprecatōez meam: intende mihi & exaudi me. Contristatus sum in exercitatōne mea: & cōturbatus sū a voce inimici & a tribulatōne peccatoris. Quoniā declinauerūt in me iniquitates: et in ira molesti erāt mihi. Cor meū conturbatū est in me: & formido mortis cecidit super me. Timor & tremor venerūt super me: & contexerūt me tenebre. Et dixi quis dabit pēnas sicut columbe: & volabo & requiescam. Ecce elongaui fugiens: & mansi in solitudine. Expectaui eū qui saluū me fecit: a pusillanimitate spūs & tempestate. Precipita dñe divide linguas eorū: quoniā vidi iniquitatē & contradictōnem in ciuitate. Die ac nocte circūdabit eā super muros eius iniquitas: et labor in medio eius & iniustitia. Et nō defecit de plateis eius: vsura & dolus. Quoniā si inimicus meus maledixisset mihi sustinuissem vtiq;. Et si is qui oderat me super me magna locutus fuisset: absconditus essem forsitan ab eo. Tu vero homo vnanimis: dux meus & notus meus. Qui simul mecū dulces capiebas cibos: in domo dei ambulauimus cū cōsensu. Veniat mors super illos: & descendant in infernum viuentes. Quoniam nequicie in habitaculis eorum: in medio eorum. Ego autem ad deum damaui: et dominus saluauit me. Vespere et mane et meridie narrabo et annunciabo: et exaudiet vocem meam. Redimet in pace aiam meam ab his qui approximant mihi: quoniā in multos erāt mecum.

Exaudiet dñs ⁊ hũiliabit illos:
qui est ãte secula. Non em̃ ẽ ill'
cõmutacõ ⁊ non timuerũt deum:
extendit manũ suã in retribuẽdo
Contaminauerũt testamentũ
eius: diuisi sunt ab ira vult⁹ eius
⁊ appropinq̃uit cor illi⁹. Molliti
sunt sermões eius sup oleũ: ⁊ ipi
sunt iacula. Iacta sup dñm cu
ram tuã ⁊ ipse te enutriet: ⁊ non
dabit in eternũ fluctuacõnem iu
sto. Tu vero de⁹: deduces eos in
puteũ ĩteritus. Viri sãguinum
⁊ dolosi ñ dimidiabũt dies suos:
ego aũt sperabo in te domine.:
In finem ꝓ ꝓpl'o qui a sanctis lõ
ge fact⁹ est ĩ tituli inscriptiõe ipsi
dauid cum tenerẽt eũ allophili ĩ
geth.

55 Miserere mei de⁹ quoniã con
culcauit me hõ: tõ die ĩpug
nãs tribulauit me. Conculca
uerũt me inimici mei tota die: qm̃
multi bellãtes adũsum me. Ab
altitudine diei timebo: ego vero ĩ
te sperabo. In deo laudabo ser
mões meos: ĩ deo speraui nõ time
bo quid faciat m̃ caro. Tota die
verba mea execrabãtur: aduersũ
me õnes cogitacões eoꝝ in malũ
Inhĩtabunt ⁊ abscõdent: ipsi
calcaneũ meum obseruabũt. Si
cut sustinuerũt am̃am meaꝫ ꝓ ni
hilo saluos facies illos: in ira po
pulos ɔfringes. Deus vitã me
am ãnũciaui tibi: posuisti lacrĩas
meas ĩ conspectu tuo. Sicut ⁊ ĩ
ꝓmissione tua: tũc conũtẽtur ini
mici mei retrorsum. In q̃cunq̃
die inuocauero te: ecce cognoui q̃
niã de⁹ meus es. In deo lauda
bo verbũ: ĩ dño laudabo ſmonẽ:
in deo speraui nõ timebo quid faci
at mihi homo. In me sunt de⁹
vota tua: que reddã laudaciões
tibi. Qm̃ eripuisti animã meaꝫ
de morte ⁊ pedes meos de lapsu: ut
placeaꝫ coram deo in lumĩe viuen
tiũ. In finẽ ne disperdas dd. in
tituli ĩscripcõne cũ fugeret a fatie
saul regis isrl' in spelunca.

56. Miserere mei de⁹ miserere mei:
qm̃ ĩ te confidit am̃a mea.
Et ĩ vmbra alaꝝ tuarũ sperabo
donec transeat iniq̃tas. Clama
bo ad deuꝫ altissimũ: deũ qui bene
fecit mihi. Misit de celo ⁊ libera
uit me: dedit ĩ obprobrium cõcul
cantes me. Misit de⁹ misericor
diã suã ⁊ veritatem suã: ⁊ eripuit
animã meã de medio catuloꝝ leo
nũ: dormiui cõturbat⁹. Filij hoĩ
nũ dentes eorũ arma ⁊ sagitte: ⁊
lingua eoꝝ gladius acutus. Ex
altare sup celos de⁹: ⁊ in õni terra
gloria tua. Laqueũ parauerũt
pedib⁹ meis: ⁊ incuruauerũt aĩaꝫ
meam. Foderũt ante faciẽ meã
foueam: ⁊ inciderunt ĩ eam. Pa
ratũ cor meum de⁹ ꝑatum cor me
um: cãtabo ⁊ psalmũ dicam. Ex
urge gloria mea exurge psalteri
um ⁊ cithara: exurgam diluculo
Confitebor tibi in populis dñe:
⁊ psalmũ dicam tibi ĩ gentibus.
Qm̃ magnificata est vsq̃ ad ce
los misericordia tua: et vsq̃ ad
nubes veritas tua. Exaltare su
per celos de⁹: ⁊ sup õnem terram
gloria tua. In finem ne disper
das in tituli inscripcõe.

57. Si vere vtiq̃ iusticiã loq̃mini
recte iudicate filij hoĩꝫ. Ete
nim in corde iniq̃tates opamini ĩ

terra: iniusticias man⁹ vestre ꝯcinant. Alienati sūt pctōres a vulua: errauerūt ab vtero: locuti sūt falsa. Furor illis scd̄m similitudinē serpētis: sicut aspidis surde ⁊ obturātis auēs suas. Que nō exaudiet vocē incantantiū: ⁊ venefici incantantis sapiēter. Deꝰ ꝯteret dentes eoꝝ in ore ipsoruꝫ: molas leonū cōfringet dn̄s. Ad nihilum deuenīēt tanq̄ aqua decurrens: intendit arcū suū donec infirmentur. Sicut cera que fluit auferentur: supcecidit ignis ⁊ non viderūt solē. Priꝰ q̄ intelligerēt spine vr̄e ramū: sicut viuētes sic̄ in ira absorbet eos. Letabit̄ iustꝰ cū viderit vindictā: manus suas lauabit in sāguine peccatoris. Et dicet hō si vtiq̄ est fructꝰ iusto: vtiq̄ ē deꝰ iudicās eos ī terra.

In finē ne dispdas dauid ī tituli inscripcōe quando misit saul ⁊ custodiuit domū eiꝰ ut interficerem eum.

58. Eripe me de inimicis meis deus meꝰ: ⁊ ab insurgētibꝰ in me libera me. Eripe me de operātibꝰ iniq̄tatē: ⁊ de viris sāguinuꝫ salua me. Quia ecce ceperūt aīaꝫ meaꝫ: irruerunt in me fortes. Neq̄ iniq̄tas mea neq̄ peccatū meū domine: sine iniq̄tate cucurri ⁊ direxi. Exurge in occursū meū ⁊ vide: ⁊ tu dn̄e deꝰ virtutū deꝰ israhel. Intēde ad visitandas oēs gentes: non miserearis ōnibus q̄ operant̄ iniq̄tatē. Conuertētur ad vesperā ⁊ famē patient̄ ut canes: ⁊ circuibunt ciuitatē. Ecce loqn̄tur in ore suo: et gladiꝰ in labijs eorū: quoniā q̄s audiuit. Et tu dn̄e deridebis eos: ad nihilū deduces ōnes gentes. Fortitudineꝫ meaꝫ ad te custodiā: q̄ deꝰ susceptor meꝰ: deꝰ meꝰ misericordia eiꝰ p̄ueniet me. Deꝰ ondisti m̄ sup inimicos meos: ne occidas eos nequando obliuiscātur ꝓpl̄i mei. Disperge illos in virtute tua: ⁊ depone eos ꝓtector meꝰ dn̄e. Delictū oris eoꝝ sermonē labioruꝫ ipsoꝝ: ⁊ cōprehēdantur in superbia sua. Et de execracōe ⁊ mendacō annūtiabūtur ī ꝯsūmacōe: in ira ꝯsūmacōnis ⁊ nō erūt. Et scient: q̄ deꝰ dominabit̄ iacob: finiū terre. Couertētur ad vesperā ⁊ famē pacient̄ ut canes: ⁊ circuibūt ciuitatē. Ipsi dispergēt̄ ad manducandū: si vero nō fuerint saturati ⁊ murmurābūt. Ego autē cantabo fortitudinē tuā: ⁊ exaltabo mane misericordiā tuam. Quia factꝰ es susceptor meꝰ: et refugium meū in die tribulacōis mee. Adiutor meꝰ tibi psallaꝫ: quia deus susceptor meus es: deꝰ meus misericordia mea.

In finem pro hijs qui commutabuntur in tituli inscripcōne ipi dauid in doctrinam: cū succendit mesopotamiam syrie ⁊ zobal ⁊ cōuertit ioab ⁊ pcussit edom in valle salinaꝝ duodecim milia.

59. Deus repulisti nos ⁊ destruxisti nos: iratus es ⁊ misertꝰ es nobis. Commouisti terram ⁊ conturbasti eam: sana contriciones eius quia commota est. Ostendisti populo tuo dura: potasti nos vino cōpunctionis. Dedisti metuentibus te significationē: ut fugiant a facie arcꝰ

Vt liberentur dilecti tui: saluum fac dextera tua et exaudi me. Deus locutus est in sancto suo: letabor et partibor sichimam: et conuallem tabernaculorum metibor. Deus est galaad et meus est manasses: et ephrem fortitudo capitis mei. Iuda rex meus: moab olla spei mee. In ydumeam extendam calciamentum meum: mihi alienigene subditi sunt. Quis deducet me in ciuitatem munitam: quis deducet me vsque in ydumeam? Nonne tu deus qui repulisti nos? et non egredieris deus in virtutibus nostris. Da nobis auxilium de tribulacione: et vana salus hominis. In deo faciemus virtutem: et ipse ad nihilum deducet tribulantes nos. In fine in ymnis Psalmus dauid.

60. Exaudi deus deprecacionem meam: intende oracioni mee. A finibus terre ad te clamaui dum anxiaretur cor meum: in petra exaltasti me. Deduxisti me quia factus es spes mea: turris fortitudinis a facie inimici. Inhitabo in tabernaculo tuo in secula: protegar in velamento alarum tuarum. Quoniam tu deus meus exaudisti oracionem meam: dedisti hereditatem timentibus nomen tuum. Dies super dies regis adicies: annos eius vsque in diem generacionis et generacionis. Permanet in eternum in conspectu dei: misericordiam et veritatem eius quis requiret? Sic psalmum dicam nomini tuo in seculum seculi: ut reddam vota mea de die in diem. In fine pro ydithum Psalmus dauid.

61. Nonne deo subiecta erit anima mea? ab ipso enim salutare meum. Nam et ipse deus meus et salutaris meus: susceptor meus non mouebor amplius. Quousque irruitis in hominem: interficitis vniuersi vos: tamquam parieti inclinato et macerie depulse? Verumtamen pretium meum cogitauerunt repellere: cucurri in sitiore suo benedicebant et corde suo maledicebant. Verumtamen deo subiecta esto anima mea: quoniam ab ipso pacientia mea. Quia ipse deus meus et saluator meus: adiutor meus non emigrabo. In deo salutare meum et gloria mea: deus auxilij mei et spes mea in deo est. Sperate in eo omnis congregatio populi: effundite coram illo corda vestra: deus adiutor noster in eternum. Verumtamen vani filij hominum: mendaces filij hominum in stateris: ut decipiant ipsi de vanitate in idipsum. Nolite sperare in iniquitate et rapinas nolite concupiscere: diuitie si affluant nolite cor apponere. Semel locutus est deus duo hec audiui: quia potestas dei est et tibi domine misericordia: quia tu reddis vnicuique iuxta opera sua. Psalmus dauid cum esset in deserto ydumee.

62. Deus deus meus: ad te de luce vigilo. Sitiuit in te anima mea: quam multipliciter tibi caro mea. In terra deserta et inuia et inaquosa sic in sancto apparui tibi: ut viderem virtutem tuam et gloriam tuam. Quoniam melior est misericordia tua super vitas labia mea laudabunt te. Sic benedicam te in vita mea: et in nomine tuo leuabo manus meas. Sicut adipe et pinguedine repleatur anima mea: et labijs exultacionis laudabit os meum. Si memor fui tui super stratum meum in matutinis meditabor in te: quia fuisti

adiutor meus. Et in velamento
alarum tuarum exultabo: adhesit ani
ma mea post te: me suscepit dexte
ra tua. Ipsi vero in vanum quesi
erunt animam meam: introibunt in in
feriora terre: tradentur in manus
gladij. partes vulpium erunt. Rex
vero letabitur in deo laudabuntur
omnes qui iurant in eo: quia obstructum
est os loquentium iniqua.

In finem Psalmus. 63.

Exaudi deus oracionem meam cum
deprecor: a timore inimici eri
pe animam meam. Protexisti me a
conuentu malignantium: a multitudi
ne operantium iniquitatem. Quia exa
cuerunt ut gladium linguas suas:
intenderunt arcum rem amaram: ut sa
gittent in occultis immaculatum.
Subito sagittabunt eum et non time
bunt: firmauerunt sibi sermonem ne
quam. Narrauerunt ut abscondere
laqueos: dixerunt quis videbit eos.
Scrutati sunt iniquitates: defecerunt
scrutantes scrutinia. Accedet homo
et cor altum: et exaltabitur deus. Sa
gitte paruulorum facte sunt plage eorum
et infirmate sunt contra eos lingue eo
rum. Conturbati sunt omnes qui vide
bant eos: et timuit omnis homo. An
nunciauerunt opera dei: et facta eius
intellexerunt. Letabitur iustus in do
mino et sperabit in eo: et laudabun
tur omnes recti corde. In finem
Psalmus 68. canticum aggei ihemie
et ezechiel de verbo peregrinacionis
et de populo transmigracionis cum inci
perent proficisci. 64.

Te decet ymnus deus in syon: et ti
bi reddetur vocum in ihrlm.
Exaudi oracionem meam: ad te omnis
caro veniet. Verba iniquorum pre
ualuerunt super nos: et impietatibus
nostris tu propiciabis. Beatus quem
elegisti et assumpsisti: inhitabit in
atrijs tuis. Replebimur in bonis
domus tue: sanctum est templum tuum
mirabile in equitate. Exaudi nos
deus salutaris noster: spes omnium fi
nium terre et in mari longe. Pre
parans montes in virtute tua accin
ctus potentia: qui conturbas profundum
maris sonum fluctuum eius. Tur
babuntur gentes et timebunt qui habi
tant terminos a signis tuis: exitus
matutini et vespi delectabis. Visi
tasti terram et inebriasti eam: multi
plicasti locupletare eam. Flumen
dei repletum est aquis: parasti cibum illo
rum quoniam ita est preparacio eius. Ri
uos eius inebria: multiplica geni
mina eius: in stillicidijs eius letabitur
germinans. Benedices corone
anni benignitatis tue: et campi tui
replebuntur vbertate. Pingues
cent speciosa deserti: et exultacione
colles accingentur. Induti sunt
arietes ouium: et valles abundabunt
frumento: clamabunt etenim ymnum
dicent. In finem canticum psal
mi resurrectionis. 65.

Iubilate deo omnis terra: psal
mum dicite nomini eius: date
gloriam laudi eius. Dicite deo quam
terribilia sunt opera tua domine: in mul
titudine virtutis tue mentientur
tibi inimici tui. Omnis terra ado
ret te et psallat tibi: psalmum dicat
nomini tuo. Venite et videte ope
ra dei: terribilis in consilijs super
filios hominum. Qui conuertit ma
re in aridam: in flumine pertransibunt
pede: ibi letabimur in ipso. Qui
dominatur in virtute sua in eternum:

oculi eius sup gentes respitiūt: q̄
exasperāt nō exaltētur ī semetipſ
Benedicite gētes deum nostr̄:
⁊ auditam facite vocē laudis ei⁹.
Qui posuit aīam meā ad vitā:
⁊ non dedit in cōmocōem pedes
meos Quoniā ꝓbasti nos de⁹:
igne nos examinasti sicut exami
nat̄ argentū. Induxisti nos in
laqueū: posuisti tribulacōes ī dor
so nr̄o: imposuisti hoīes sup capi
ta nr̄a. Transiuim⁹ per ignez ⁊
aquā: ⁊ eduxisti nos in refrigeriū
Introibo in domū tuaz in holo
caustis: reddā tibi vota mea que
distinxerūt labia mea. Et locu
tū ē os meū: in tribulacōne mea.
Holocausta medullata offerā
tibi cū incensu arietuz: offeram ti
bi boues cum hircis. Venite au
dite ⁊ narrabo ōnes qui timetis
deū: quāta fecit aīe mee. Ad ip
sum ore meo clamaui: ⁊ exultaui
sub lingua mea. Iniquitatez si
aspexi in corde meo: nō exaudiet
dn̄s. Propterea exaudiuit de⁹:
⁊ attendit voci dep̄cacīōis mee.
Benedict⁹ deus: qui nō amouit
oracīōem meā ⁊ misericordiā suā
a me. In finem ī ymnis Psal
mus cantici dauid. — — 66.
Deus misereatur nr̄i ⁊ benedi
cat nobis: illuminet vultuz
suū sup nos: ⁊ misereat̄ nr̄i. Ut
cognoscam⁹ in terra viā tuā: ī oī
bus gētibus salutare tuū. Cōfi
teantur tibi populi de⁹: confiteāt̄
tibi populi ōnes. Letētur et ex
ultent gētes: quoniā iudicas po
pulos in eq̄tate: et gētes in terra
dirigis. Confiteātur tibi popu
li de⁹: ꝯfiteātur tibi ꝓpli ōnes: tra

dedit fructū suum. Benedicat
nos de⁹ deus noster bn̄dicat nos
de⁹: ⁊ metuant eum oēs fines ter
re. In finē Psalm⁹ dd. — 67.
Exurgat de⁹ ⁊ dissipētur ini
mici eius: ⁊ fugiāt qui ode
runt eum a facie ei⁹. Sicut defi
cit fum⁹ deficiant: sicut fluit cera
a facie ignis sic peant peccatoēs
a facie dei. Et iusti epulentur ⁊
exultent in cōspectu dei: ⁊ delectēt̄
in leticia. Cantate deo psalmuz
dicite nomini ei⁹: iter facite ei qui
ascēdit sup occasum: dn̄s nomen
illi. Et exultate in conspcū ei⁹:
turbabūtur a facie eius pr̄is or
phanoꝝ ⁊ iudicis viduaꝝ. De
us ī loco sancto suo: de⁹ qui inhī
tae facit vni⁹ moris ī domo Qui
educit vinctos in fortitudine: sili
ter eos qui exasperant qui habi
tāt ī sepulchris. Deus cū egre
dereris in cōspectu populi tui: cuz
ꝑtransires ī deserto. Terra mo
ta ē: etem̄ celi distillauerūt a facie
dei synai a facie dei israhel. Plu
uiam volūtariaz segregabis deus
hereditati tue: ⁊ infirmata ē: tu ve
ro ꝑfecisti eaz. Animalia tua hī
tabunt in ea: parasti in dulcedīe
tua paupi de⁹. Dn̄s dabit ver
bum: euangelizātibus v̄tute mlt
ta. Rex virtutū dilecti: dilcī ⁊ spe
ciei dom⁹ diuidere spolia. Si dor
miatis inter medios cleros pēne
columbe deargentate: ⁊ posterio
ra dorsi eius in pallore auri. Dū
discernit celestis reges sup eaz ni
ue dealbabūtur in selmon: mons
dei mōs pinguis. Mons coagu
latus mons pinguis: ut quid su
spicamini mōtes coagulatos

Mons in quo bñplacitu3 ē deo
hītare in eo: etenī dñs hītabit in
finē. Currus dei decē milib9 mł
tiplex: milia letātiū: dñs in eis in
synai in sācto. Ascēdisti in altū
cepisti captītatē: accepisti dona ī
hoīb9. Etenī nō credētes: inhīta
re dñm deū. Benedict9 dñs die
quotidie: ꝓsperu3 iter faciet nob
de9 salutariū nostro3. Deus nr̄
de9 saluos faciendi: ⁊ dñi domī
exitus mortis. Verūtamen deus
cōfringet capita inimico3 suo3:
verticē capilli ꝑambulantiū in de
lictis suis. Dixit domin9 ex basā
cōuertam: conuertā in ꝓfundu3
maris. Vt intinguat̄ pes tu9 in
sāguine: līgua canū tuorū ex ini
micis ab ipso. Viderūt ingress9
tuos de9: ingressus dei mei regis
mei qui est in sancto. Preuene
runt pn̄cipes coniūcti psallētib9
ī medio iuuenculaꝝ timpanistri
arum. In ecclesijs benedicite dō:
domino de fontibus israhel. Ibi
beniamin adolescentulus: in men
tis excessu. Principes iuda du
ces eorū: principes zabulon ⁊ pn̄
cipes neptalim. Manda de9 vir
tuti tue: confirma de9 hoc qđ ope
ratus es in nobis A tēplo tuo ī
iherusalez: tibi offerent reges mu
neā. Increpa feras arundinis
cōgregacō thaurorum in vaccis
populo3: ut excludant eos qui ꝓ
bati sunt argento. Dissipa gen
tes que bella volunt: venient lega
ti ex egipto: ethiopia preueniet
manus eius dō. Regna terre cā
tate deo: psallite domino. Psal
lite: deo qui ascendit super celum
celi ad orientem. Ecce dabit vo
ci sue vocem virtutis: date gloriā
deo sup isrl: magnificencia ei9 et
virtus eius in nubibus. Mira
bilis deus ī sanctis suis: deus isrl
ipse dabit virtutez ⁊ fortitudiem
plebi sue: benedictus de9.:

In finē ꝓ hijs qui cōmutabū
tur Psalm9 ipsi dauid. 68.

Saluū me fac deus: q̄
niam intrauerunt
aque vsq3 ad aīa3
meam. Infixus sū
in limo profundi: ⁊
non est substantia. Veni in alti
tudinem maris: et tempestas de
mersit me. Laboraui clamans
rauce facte sunt fauces mee: defe
cerunt oculi mei dum spero in deū
meum. Multiplicati sunt sup ca
pillos capitis mei: qui oderūt me
gratis. Confortati sunt qui per
secuti sunt me inimici mei iniuste:
que non rapui tunc exoluebaz.
Deus tu scis insipientia3 meā:
⁊ delicta mea a te non sunt abscō
dita. Non erubescant in me qui
expectant te domine: domine v̄tu
tum. Non confundantur super
me: qui querūt te deus isrl. Quo
niam ꝓpter te sustinui obprobri
um: operuit cōfusio faciem mea3.
Extraneus fact9 sum fratribus
meis: ⁊ peregrinus filijs matris
mee. Quoniam zelus dom9 tue:
comedit me: ⁊ obprobria expro
brantium tibi ceciderunt sup me.
Et operui in ieiunio anima3 me
am: ⁊ factum est in obprobrium
mihi. Et posui vestimentū me
um cilicium: ⁊ factus sum illis in
parabolam. Aduersum me

loquebātur qui sedebant ī porta:
⁊ in me psallebāt qui bibebant
vinū. Ego vero oracōem meaꝫ
ad te dn̄e: tēp⁹ bn̄placiti de⁹ In
multitudine misericordie tue: ex
audi me ī veitate salutis tue. Eri
pe me de luto ut nō infigar: libera
me ab hijs qui oderūt me ⁊ de ꝓ
fundis aquaꝝ. Non me demer
gat tēpestas aque: neqꝫ absorbe
at me ꝓfundū: neqꝫ vrgeat super
me pute⁹ os suum. Exaudi me
dn̄e quoniā benigna ē misericor
dia tua: scd̄m multitudīem mise
racōnū tuaꝝ respice me. Et ne
auertas faciem tuā a puero tuo:
qm̄ tribulor velociter exaudi me
Intende am̄e mee ⁊ libera eaꝫ:
ꝓpter inimicos meos eripe me.
Tu scis improperiū meū ⁊ cōfusi
onem meā: ⁊ reuerentiā meā. In
cōspectu tuo sunt ōnes qui tribu
lant me: improperiū expectauit
cor meū ⁊ miseriaꝫ. Et sustinui
qui simul cōtristaretur ⁊ nō fuit:
⁊ qui ꝯsolaretur ⁊ nō īueni. Et
dederunt ī escam meaꝫ fel: ⁊ in siti
mea potauerūt me aceto. Fiat
mensa eorū coraꝫ ipsis ī laqueū:
⁊ in retribucōes ⁊ ī scādalū. Ob
scurent̄ oculi eorū ne videant: et
dorsum eorū semꝑ īcurua. Effū
de super eos iram tuaꝫ: ⁊ furor ire
tue ꝯprehēdat eos. Fiat habi
tatio eoꝝ deserta: ⁊ ī tabernaculis
eoꝝ nō sit qui inhabitet. Quo
niā quē ꝑcussisti ꝑsecuti sūt: et su
ꝑ dolorem vulnerū meorū addide
runt. Appone iniquitatē sup̄ ini
quitatē eorū: ⁊ nō ītrent ī iusticiā
tuā. Deleant̄ de libro viuētium:
⁊ cū iustis nō scribantur. Ego
sum paup̄ ⁊ dolens: salus tua de
us suscepit me. Laudabo nom̄
dei cū cantico: ⁊ magnificabo eū ī
laude. Et placebit deo sup̄vitu
lum nouellū: cornua ꝓducentem
⁊ vngulas. Videant paupes ⁊
letētur: querite deū ⁊ viuet aīa ve
stra. Quoniā exaudiuit paupe
res dn̄s: ⁊ vinctos suos nō despe
xit. Laudēt illū celi ⁊ terra: maē
⁊ omnia reptilia in eis. Qm̄ de⁹
saluam faciet syon: ⁊ edificabū
tur ciuitates iude. Et inhabita
bunt ibi: ⁊ hereditate acq̄rent eā
Et semen seruoꝝ eius posside
bit eam: ⁊ qui diligūt nomē eius
habitabūt in ea. In finē psal
m⁹ dd. in rememoracōe q̄ saluū
fecit eū domin⁹. 69.

Deus in adiutoriū meū intē
de: dn̄e ad adiuuandū me
festina. Confūdantur ⁊ reuere
antur: qui querūt am̄am meam.
Auertant̄ retrorsū ⁊ erubescāt:
qui volunt mihi mala. Auertā
tur statī ⁊ erubescentes: qui dicūt
mihi euge euge. Exultent et le
tētur in te ōnes q̄ querūt te: et di
cant semꝑ magnificet̄ domin⁹ q̄
diligunt salutaē tuū. Ego vero
egen⁹ ⁊ paup̄ sum: deus adiuua
me. Adiutor me⁹ ⁊ liberator me
us es tu: dn̄e ne moreris.

Ps̄. dd. filioꝝ ionadab ⁊ priorū
captiuorū. 70.

In te dn̄e speraui nō cōfundar in
eternū: ī iusticia tua libera me et
eripe me. Inclina ad me aurem
tuā: ⁊ salua me. Esto m̄ in deuꝫ
ꝓtectoreꝫ ⁊ in locū munitū: ut sal
uū me facias. Qm̄ firmamētuꝫ
meū: ⁊ refugium meū es tu. De⁹

me⁹ eripe me de manu peccatoris:
⁊ de manu cōtra legem agētis et
iniqui. Quoniaꝫ tu es paciētia
mea domīe: dn̄e spes mea a iuuē
tute mea. In te ꝯfirmatus sū ex
vtero: de ventre mr̄is mee tu es ꝓ
tector me⁹. In te cantatio mea
semp: tanq̄ ꝓdigiū factus sū mr̄
tis ⁊ tu adiutor fortis. Repleat
os meū laude ut canteꝫ gloriā tu
am: tota die magnitudinē tuam.
Ne ꝓicias me in tempe senectu
tis: cū deficiet virtus mea ne dere
linquas me. Quia dixerunt ini
mici mei mihi: ⁊ q̄ custodiebant
aīam meaꝫ ꝯsilium fecerūt ī vnū.
Dicētes de⁹ dereliquit eū: ꝑsequi
mini ⁊ comp̄hēdite eū: quia nō ē
qui eripiat. De⁹ ne elongeris a
me: de⁹ meus in auxiliū meū r̄spi
ce. Confundātur ⁊ deficiant de
trahētes anime mee: opiantur cō
fusione ⁊ pudore qui q̄runt mala
mihi. Ego autē semp sperabo:
⁊ adiciam sup ōnem laudē tuaꝫ.
Os meū ānunciabit iusticiam
tuaꝫ: tota die salutare tuū. Quo
niam nō cognoui litteraturaꝫ in
troibo in potētiam dn̄i: domīe me
morabor iusticie tue soli⁹. De⁹
docuisti me ex iuuentute mea ⁊ vs
q̄ nūc: ꝓnunciabo mirabilia tua
Et vsq̄ in senectā ⁊ seniū: deus
ne derelinquas me. Donec ānū
ciem brachiū tuū generacōi ōni
que ventura est. Potētiam tuā
⁊ iusticiaꝫ tuam de⁹ vsq̄ in altissi
ma que fecisti magnalia: de⁹ q̄s
similis tibi. Quantas ostendi
sti mihi tribulacōnes multas et
malas: et conuersus viuificasti
me: ⁊ de abissis terre iterū reduxi
sti me. Multiplicasti magnificē
ciam tuam: ⁊ ꝯuersus consolat⁹
es me. Nam ⁊ ego confitebor ti
bi in vasis psalmi veritatē tuam
de⁹: psallam tibi in cithara sāct⁹
israhel. Exultabunt labia mea
cū cantauero tibi: ⁊ aīa mea quā
redemisti. Sed ⁊ lingua mea to
ta die meditabitur iusticiam tuā
cum confusi ⁊ reueriti fuerint qui
querunt mala mihi

In salomonem. 71.

Deus iudicium tuū regi da: ⁊
iusticiam tuam filio regis.
Iudicare populū tuum in iusti
cia: ⁊ pauperes tuos in iudicio.
Suscipiant montes pacem po
pulo: et colles iusticiam. Iudi
cabit pauperes populi ⁊ saluos
faciet filios pauperuꝫ: ⁊ humilia
bit calūniatorem. Et ꝑmāebit
cum sole ⁊ ante lunā: in generaci
onē ⁊ generacōem. Descendet
sicut pluuia in vellus: ⁊ sicut stil
licidia stillantia sup terrā. Orie
tur in diebus eius iusticia ⁊ abū
dancia pacis: donec auferatur lu
na. Et dominabitur a mari vs
q̄ ad mare: ⁊ a flumine vsq̄ ad
terminos orbis terrarum. Co
ram illo procident ethiopes: ⁊ ini
mici eius terraꝫ lingent. Reges
tharsis ⁊ insule munera offerent
reges arabū ⁊ saba dona addu
cent. Et adorabūt eum ōnes re
ges: oēs gētes seruiēt ei. Quia li
berabit paupeꝫ a potēte: ⁊ paupeꝫ
cui nō erat adiutor. Pareꝫ pau
pi ⁊ īopi: ⁊ aīas pauperꝝ saluas
faciet Ex vsuris ⁊ iniq̄tate redimꝫ
aīas eoꝝ: ⁊ hōrabile nom̄ eoꝝ co
ram illo. Et viuet ⁊ dabitur ei

de auro arabie: ⁊ adorabūt de ipō
semp: tota die bn̄dicent ei. Erit
firmamētuz in terra ī sūmis mon
tiū: sup extolletur sup libanū fru
ctus ei⁹: ⁊ florebunt de ciuitate si
cut fenū terre. Sit nomē ei⁹ bn̄
dictum in secula: an̄ solem perma
net nomē eius. Et bn̄dicentur
in ipso ōnes trib⁹ terre: ōnes gē
tes magnificabūt eum. Bn̄di
ctus dn̄s de⁹ israhel: qui facit mīā
bilia sol⁹. Et benedictū nomen
maiestatis eius in eternū: ⁊ r̄ple
bitur maiestate eius ōnis terra:
fiat fiat. Defecerūt ymni dd. fi
lij iesse Ps. asaph. 72.

Quam bon⁹ israhel de⁹: hijs
q̄ recto sunt corde. Mei aūt
pene moti sunt pedes: pene effusi
sūt gressus mei. Quia zelaui su
p iniquos: pacē peccatoꝝ videns.
Quia nō est respectus morti eo
rū: ⁊ firmētum ī plaga eoꝝ. In
labore hominū nō sunt ⁊ cū hoībz
nō flagellabūtur. Ideo tenuit
eos supbia: opti sunt iniq̄tate et
impietate sua. Prodijt quasi ex
adipe iniquitas eoꝝ: transierūt ī
affectum cordis. Cogitauerūt
⁊ locuti sunt neq̄ciam: iniq̄tatem
in excelso locuti sūt. Posuerūt ī
celum os suū: ⁊ lingua eorū tran
siuit in terra. Ideo ꝯuertetur po
pul⁹ meus hic: ⁊ dies pleni inue
nientur in eis. Et dixerūt qūo
scit de⁹: ⁊ si est scientia ī excelso.
Ecce ipsi peccatoēs ⁊ abundā
tes in seculo: obtinuerūt diuitias
Et dixi ergo sine causa iustifica
ui cor meū: ⁊ laui inter innocētes
man⁹ meas. Et fui flagellatus
tota die: et castigatio mea in ma
tutinis. Si dicebaz narrabo sic:
ecce nacōem filioꝝ tuoꝝ reproba
ui. Existimabā ut cognoscerē:
hoc labor est āte me. Donec ītrē
in sāctuariū dei: ⁊ intelligam ī no
uissimis eorū. Verūtamē ꝓpter
dolos posuisti eis: deiecisti eos dū
alleuarētur. Quomō facti sunt
ī desolacōem: subito defecerūt: pe
rierūt ꝓpter iniq̄tatē suā. Velut
somniū surgētium: dn̄e in ciuita
te tua ymaginē ipsoꝝ ad nihilū
rediges. Quia inflāmatuz ē cor
meum: ⁊ renes mei cōmutati sūt:
⁊ ego ad nihilū redact⁹ sū ⁊ nesci
ui. Vt iumētum fact⁹ sū apd te:
⁊ ego semper tecū. Tenuisti ma
nū dexteraz meā: ⁊ in volūtate tua
deduxisti me: et cū gloria suscepi
sti me. Quid em̄ mihi est ī celo
et a te quid volui sup terraz. De
fecit caro mea et cor meū: deus cor
dis mei et pars mea de⁹ in eternū
Quia ecce q̄ elongāt se a te peri
bunt: ꝑdidisti ōnes q̄ fornicātur
abs te. Mihi autē adherere deo
bonū est: ponere in dn̄o deo spem
meā. Vt annūciem ōnes p̄dica
cōes tuas: in portis filie syon.:

In finem intellect⁹ asaph. 73.

Vt q̄d deus repulisti in finē:
irat⁹ ē furor tu⁹ sup oues pa
scue tue. Memor esto cōgregaci
onis tue: quā possedisti ab inicō.
Redemisti virgam hereditatis
tue: mons syon in quo hītasti in
eo. Leua man⁹ tuas in supbias
eoꝝ in finem: quāta malignatus
ē inimicus in sancto. Et gloria
ti sunt qui oderūt te: ⁊ ī medio sol
lemnitatis tue. Posuerūt signa
sua signa ⁊ nō cognouerūt: sicut

in exitu sup sūmum. Quasi in sil
ua lignoꝝ securib⁹ exciderūt ianu
as ei⁹ in idpsū: in securi ⁊ ascia de
iecerūt eam. Incenderūt igni sā
ctuariū tuū in terra: polluerūt tab
naculū nominis tui. Dixerūt in
corde suo cognacō eoꝝ simul: qui
escere faciam⁹ ōnes dies festos di
a terra. Signa nostra non vidi
m⁹: iam nō ē ꝓpheta: ⁊ nos nō ꝯg
noscꝫ āpli⁹. Vsquequo deus im
propabit inimicus: irritat aduer
sarius nomē tuum in finez. Vt
quid auertis manū tuam ⁊ dexte
rā tuaꝫ: de medio sinu tuo in finē.
Deus autē rex noster añ secula
opatus est salutē in medio terre.
Tu ꝯfirmasti in virtute tua ma
re: cōtribulasti capita draconum
in aquis. Tu ꝯfregisti capita dr̄
conis: dedisti eū escā popul ethi
opū. Tu dirupisti fontes ⁊ tor
rentes: tu siccasti fluuios ethan.
Tuus est dies ⁊ tua est nox: tu
fabricatus es aurorā ⁊ solē. Tu
fecisti ōnes terminos terre: esta
tē ⁊ ver tu plasmasti ea. Memor
esto huius: inimic⁹ impropauit
dño ⁊ populus insipiēs incitauit
nomen tuū. Ne tradas bestijs
animaꝫ cōfitētem tibi: ⁊ animas
pauperū tuoꝝ ne obliuiscaris in
finem. Respice in testamentuꝫ
tuū: quia repleti sunt q̄ obscurati
sūt terre domib⁹ iniq̄tatū. Ne aū
tatur humilis fact⁹ cōfusus: pau
p ⁊ inops laudabūt nomē tuuꝫ.
Exurge deus iudica causā tuā:
memor esto impropioꝝ tuoꝝ eo
rū que ab insipiēte sunt tota die.
Ne obliuiscaris voces inimicoꝝ
tuoꝝ: supbia eoꝝ q̄ te oderūt ascē
dit semp. In finē ne corrūpas
Psalm⁹ cātici asaph. 74.
Confitebimur tibi de⁹ cōfite
bimur: ⁊ inuocabim⁹ nom̄
tuum. Narrabimus mirabilia
tua: cū accepero temp⁹ ego iustici
as iudicabo. Iquefacta est ter
ra ⁊ ōnes qui habitant ī ea: ego
confirmaui colūnas eius. Dixi
iniquis nolite inique agē: ⁊ delin
qñtibꝫ nolite exaltare cornu. No
lite extollere in altū cornu vestrū
nolite loqui aduersus deuꝫ iniq̄
tatē. Quia neqꝫ ab oriente neqꝫ
ab occidente neqꝫ a desertis mōti
tib⁹: quoniaꝫ de⁹ iudex est. Hūc
hūiliat ⁊ hūc exaltat: qꝛ calix in
manu dñi vini meri plen⁹ mixto.
Et inclinauit ex hoc in hoc: verū
tamen fex ei⁹ non ē exinanita: bi
bent ōnes peccatores terre. Ego
autē annūciabo in seculū: cātabo
deo iacob. Et ōnia cornua pctō
rū confringaꝫ: ⁊ exaltabūtur cor
nua iusti. In finez in carmini
bus cāticū assirioꝝ. Ps̄. asaph. 75.
Notus in iudea deus: in isrl
magnū nomen eius. Et fa
ctus est in pace locus eius: et ha
bitacio eius in syon. Ibi cōfre
git potentias arcuum: scutū ⁊ gla
dium ⁊ bellum. Illuminans tu
mirabilit̄ a montibus eternis: tur
bati sunt omnes insipientes cor
de. Dormierunt somnū suuꝫ: et
nihil inuenerūt om̄es viri diuici
aruꝫ manib⁹ suis. Ab increpati
one tua de⁹ iacob: dormitauerunt
ōnes qui ascēderūt equos. Tu
terribilis es ⁊ quis resistet tibi: ex
tūc ira tua. De celo auditu ꝫ feci
sti iudiciū: terra tremuit ⁊ q̄euit.

Cum exurgeret in iuditiū deus: ut saluos facerz ōnes māsuetos terre. Qm̄ cogitacō hoīs ɔfitebitur tibi: ⁊ reliquie cogitaciōis diem festum agent tibi. Vouete ⁊ reddite dn̄o deo vestro: ōnes q̄ in circuitu eius affertis munera. Terribili ⁊ ei qui aufert spiritū p̄ncipuz: terribili apud reges t̄re

In finem p̄ ydithū. 76.

Voce mea ad dn̄m clamaui: voce mea ad deum ⁊ intēdit mihi. In die tribulatiōis mee: deum exquisiui manib⁹ meis nocte contra eū: ⁊ nō sum deceptus. Rēnuit consolari am̄a mea: memor fui dei ⁊ delectatus sum: et exercitatus sū ⁊ defecit spūs meus. Anticipauerūt vigilias oculi mei: turbatus sū ⁊ nō sum locut⁹ Cogitaui dies ātiquos: ⁊ ānos eternos in mēte habui. Et meditatus sū nocte cū corde meo: et exercitabar ⁊ stopebā spm̄ meū Nunq̄d in eternū p̄iecit de⁹: ā non apponet ut ɔplacitior sit adhuc. Aut in finem misericordiam suā abscidet: a gn̄aciōe in generaciōem. Aut obliuiscet̄ misereri de⁹: aut cōtinebit in ira sua misericordias suas. Et dixi nūc cepi: hec mutatio dextere excelsi. Memor fui operz dn̄i: qz memor ero ab initio mirabiliū tuorum. Et meditabor in ōnibus operibus tuis: ⁊ ī adinuētioīb⁹ tuis exercebor. Deus in sācto via tua: quis deus magn⁹ sicut deus nr̄. tu es deus qui facis mirabilia. Notam fecisti in p̄plis virtutē tuam: redemisti in brachio tuo populū tuuz: filios iacob ⁊ ioseph. Viderūt te aque de⁹ viderunt te aque ⁊ timuerūt: ⁊ turbate sunt abissi. Multitudo sonit⁹ aquaz vocem dederūt nubes. Etem̄ sagitte tue transeunt: vox tonitrui tui in rota. Alluxerūt choruscaciōes tue orbi terre: ɔmota ē ⁊ cōtremuit terra. In mari via tua ⁊ semite tue in aquis multis: ⁊ vestigia tua nō cognoscētur. Deduxisti sicut oues populū tuū: in manu moysi ⁊ aarō.

Intellcūs asaph. 77.

Attendite popule me⁹ legez meā: inclinate aurez vestraz ī verba oris mei. Aperiaz in parabolis os meū: loquar p̄posicōes ab initio. Quanta audiuim⁹ et cognouim⁹ ea: ⁊ prēs nostri narrauerūt nobis. Non sūt occultata a filijs eoz: in generacōe altera. Narrantes laudes dn̄i ⁊ v̄tutes eius: ⁊ mirabilia ei⁹ que fecit. Et suscitauit testimoniū in iacob: ⁊ legem posuit ī isrl̄. Quāta mādauit p̄ribus nr̄is nota facere ea filijs suis: ut ɔgnoscat generacō altera. Filij qui nascentur ⁊ exurgēt: ⁊ narrabunt filijs suis. Et ponant in deo spem suā ⁊ nō obliuiscātur operz dei: ⁊ mādata eius exq̄rant. Ne fiant sic p̄res eoz: generacō p̄ua ⁊ exasperās. Generacio que nō direxit cor suū: ⁊ non ē creditus cū dō spiritus ei⁹. Filij effrem intēdētes ⁊ mittētes arcum: conūsi sunt in die belli. Non custodierūt testamentū dei: ⁊ in lege ei⁹ noluerunt ambulare. Et obliti sunt bn̄factorū eius: et mirabiliū eius que on̄dit eis. Coram p̄ribus eorū

fecit mirabilia in terra egipti: i cā
po thaneos. Interrupit mare ⁊
perduxit eos: ⁊ statuit aq̄s q̄si in
vtre. Et deduxit eos in nube di
ei: ⁊ tota nocte i illumiacōe ignis
Interrupit petrā in heremo: et
adaq̄uit eos velut in abisso mul
ta. Et eduxit aquā de petra: ⁊ de
duxit tanq̄ flumia aquas. Et
apposuerūt adhuc peccare ei: i irā
excitauerūt excelsū in inaquoso.
Et tēptauerūt deū i cordib⁹ suis
ut peterēt escas aīab⁹ suis. Et
male locuti sūt de dō: dixerunt nū
quid poterit de⁹ parare mēsam i
deserto. Qm̄ pcussit petrā ⁊ flux
erunt aque: ⁊ torrentes inūdaue
runt. Nunq̄d ⁊ panē poterit da
re: aut pare mensā populo suo.
Ideo audiuit dn̄s ⁊ distulit: et
ignis accēsus est i iacob: ⁊ ira ascē
dit isrl. Quia nō crediderūt in
deo: nec sperauerūt i salutari eius
Et mādauit nubib⁹ desuper: ⁊
ianuas celi apuit. Et pluit illis
māna ad māducandū: ⁊ panez
celi dedit eis. Panē āgelorū mā
ducauit homo: cibaria misit eis i
abundāciā. Transtulit austrū
de celo: et induxit i virtute sua af
fricū. Et pluit sup eos sicut pul
uerem carnes: ⁊ sicut arenā mais
volatilia pēnata. Et ceciderūt i
medio castrorū eorū: circa tabna
cula eorū. Et māducauerunt et
saturati sūt nimis: et desideriū eo
rum attulit eis: nō sūt fraudati a
desiderio suo. Adhuc esce eorū
erant in ore ipsoꝝ: ⁊ ira dei ascen
dit sup eos. Et occidit pīgues
eoꝝ: ⁊ electos isrl impediuit. In
ōnib⁹ hijs peccauerūt adhuc: et
nō crediderūt i mirabilib⁹ eius.
Et defecerūt i vanitate dies eoꝝ
⁊ āni eorū cū festiacōe. Cū occi
deret eos querebāt eū: et reuerte
bātur et diluculo veniebāt ad eū
Et rememorati sūt q̄ de⁹ adiu
tor ē eorū: et de⁹ excelsus redēptor
eorū est. Et dilexerūt eū in ore
suo: et lingua sua mentiti sunt ei.
Cor autē eorū nō erat rectū cum
eo: nec fideles hīti sunt i testamen
to eius Ipse aūt est misericors
⁊ ꝓpicius fiet pctis eorū: et non
disperdet eos. Et abūdauit ut
auerteret irā suam: et nō accēdit
ōnem iraz suā. Et recordatus ē
q̄ caro sunt: spūs vadens et nō
rediens. Quociēs exacerbauerūt
eū in deserto: in iraz concitauerūt
eum i inaquoso. Et conuersi
sunt ⁊ temptauerūt deū: ⁊ sanctū
isrl exacerbauerūt. Non sūt
recordati man⁹ ei⁹: die qua rede
mit eos de manu tribulantis. Si
cut posuit in egipto signa sua: et
ꝓdigia sua in campo thaneos.
Et ꝯuertit in sāguinē flumia eo
rū: ⁊ ymbres eorū ne biberēt. Mi
sit i eos cynomiā ⁊ comedit eos:
⁊ ranam ⁊ dispdidit eos. Et de
dit erugini fruct⁹ eoꝝ: ⁊ labores
eorū locuste. Et occidit in grā
dine vineas eoꝝ: ⁊ moros eoꝝ i
pruina Et tradidit grādini iu
mēta eoꝝ: ⁊ possessione eoꝝ igni
Misit in eos irā indignacōis sue:
indignacōez ⁊ irā ⁊ tribulacōnē
immissiōes p āgelos malos. Vi
am fecit semite ire sue: nō pepercit
a morte animarum eorū: ⁊ iumen
ta eorum in morte conclusit. Et
pcussit ōne primogenitū in terra

egypti: p̄micias ōnis laboris eo
rū in tabernaculis cham. Et ab
stulit sicut ouis populū suū: ⁊ per
duxit eos tanq̄ gregē in deserto.
Et deduxit eos in spe ⁊ nō timu
erūt: ⁊ inimicos eoꝝ opuit mare.
Et induxit eos in mōtem sācti
ficacōis sue: mōtem quē acq̄siuit
dextera eius. Et eiecit a facie eo
rū gētes: ⁊ sorte diuisit eis terrā ī
funiculo distribucōis. Et habi
taē fecit in tab̄naculis eoꝝ: trib⁹
israhel. Et tēptauerunt et exac̄
bauerūt deū excelsū: et testimoīa
eius nō custodierūt. Et auerte
runt se ⁊ non seruauerūt pactuꝫ:
quēadmodū p̄res eoruꝫ cōuersi
sunt in arcū p̄uum. In irā ꝯcita
uerūt eum ī collib⁹ suis: ⁊ ī sculpti
lib⁹ suis ad emulacōnem eū ꝓuo
cauerūt. Audiuit de⁹ ⁊ spreuit:
⁊ ad nihilū redegit valde israhel
Et repulit tab̄naculum sylo: ta
bernaculū suum vbi habitauit ī
hoībus. Et tradidit ī captiuita
tē virtutē eoꝝ: ⁊ pulchritudinem
eoꝝ in man⁹ inimici. Et condu
sit in gladio populū suū: ⁊ heredi
tateꝫ suam spreuit. Iuuenes eo
rū comedit ignis: virgines eorū
non sūt lamentate. Sacerdotes
eoꝝ in gladio ceciderūt: ⁊ vidue
eorū nō plorabātur. Et excita
tus est tanq̄ dormiēs dn̄s: tanq̄
potēs crapulatus a vino. Et ꝑ
cussit inimicos suos ī posteriora:
obprobriū sempiternū dedit ill̄.
Et repulit tab̄naculū ioseph:
⁊ tribum effrem nō elegit. Sed
elegit tribum iuda: montē syon
quē dilexit. Et edificauit sic̄ vni
corniū sāctifitiū suum: in t̄ra quā
fundauit ī secula. Et elegit da
uid seruū suum: ⁊ sustulit eum de
gregibus ouiū: de post fetātes ac
cepit eum. Pascere iacob seruū
suū: ⁊ isrl̄ hereditateꝫ suam. Et
pauit eos in innocētia cordis sui:
⁊ ī intellictib⁹ manuū suarū dedu
xit eos. Ps̄. asaph. 78.

Deus venerūt gentes ī here
ditatē tuaꝫ: polluerūt tēpluꝫ
sanctū tuum: posuerūt iherusaleꝫ
ī pomoꝝ custodiaꝫ. Posuerunt
morticinia seruorum tuoꝝ escas vo
latilib⁹ celi: carnes sāctoꝝ tuoruꝫ
bestijs terre. Effuderūt sangui
nem ipsoꝝ tanq̄ aquā ī circuitu
ihrl̄m: ⁊ nō erat qui sepeliꝛꝫ. Fa
cti sum⁹ obprobriū vicinis nr̄is:
sb̄sannacō ⁊ illusio hijs q̄ ī circui
tu nostro sūt. Vsq̄quo dn̄e ira
sceris ī finem: accēdetur velut ig
nis zelus tuus. Effunde irā tu
am ī gentes que te nō nouerunt
⁊ ī regna que nomē tuū non īuo
cauerūt. Quia comederūt iacob
⁊ locum eius desolauerunt. Ne
memineris iniq̄tatū nr̄arū antiq̄
rum: cito anticipent nos miseicor
die tue: q̄ paupes facti sum⁹ nīs
Adiuua nos de⁹ salutaris nr̄: et
ꝓpter gloriaꝫ nominis tui dn̄e li
bera nos. Et ꝓpicius esto pecca
tis nostris ꝓpter nomē tuum: ne
forte dicant ī gentib⁹ vbi ē deus
eoꝝ. Et innotescat ī nacōnib⁹
corā oculis nostris: vltio sangui
nis seruoꝝ tuorum qui effusus ē
Introeat in conspcū tuo: gemi
tus cōpeditorū. Scd̄m magni
tudīem brachij tui: posside filios
mortificatoꝝ. Et redde vicinis
nostris septuplum ī sinu eorum:

impropiũm ipsorũ qđ exprobra
uerũt tibi dñe. Nos autẽ popu
l9 tuus ⁊ oues pascue tue: ɔfitebi
mur tibi in seculũ. In generaci
onez ⁊ generacõez: annũciabim9
laudẽ tuã. In finẽ ꝓ hijs q̃ ɔmu
tabũtur. Ps. assiriorũ testimoni
um asaph. — 79.

Qui regis isrl' intẽde: qui dedu
cis velut ouẽ ioseph. Qui
sedes sup cherubĩ manifestare: co
rã ephraim beniamin ⁊ manasse
Excita potẽtiam tuaz ⁊ veni: ut
saluos facias nos. Deus ɔuer
te nos: ⁊ oñde faciem tuã ⁊ salui
erim9. Dñe de9 virtutũ: quousqz
irasceris sup oracõez serui tui. Ci
babis nos pane lacrimaꝝ: ⁊ po
tũ dabis nobis in lacrimis ĩ mẽ
sura. Posuisti nos in ɔtradictõ
nem vicinis nr̃is: ⁊ inimici nr̃i sb̃
sãnauerũt nos. Deus virtutuz
cõuerte nos: ⁊ oñde faciem tuã ⁊
salui erim9. Vineam de egipto
tr̃stulisti: eiecisti gẽtes ⁊ plãtasti
eam. Dux itineris fuisti in ɔspe
ctu eius: ⁊ plantasti radices eius
⁊ impleuit terrã. Aperuit mon
tes vmbra eius: ⁊ arbusta ei9 ce
dros dei. Extendit palmites su
as vsqz ad mare: ⁊ vsqz ad flumẽ
ꝓpagines eius. Vt quid destru
xisti maceriã eius: ⁊ vindemiant
eaz õnes q̃ ꝑtergrediũtur viam.
Exterminauit eã aper de silua:
⁊ singularis ferus depast9 est eã.
Deus virtutũ cõuertere: respice
de celo ⁊ vide ⁊ visita vineã istaz.
Et ꝑfice eaz quã plãtauit dexte
ra tua: ⁊ sup filiũ quẽ ɔfirmasti ti
bi. Incẽsa igni ⁊ suffossa: ab in
crepacõe vultus tui ꝑibunt. Fi
at manus tua sup virũ dextre tue
⁊ sup filium hominis quẽ ɔfirma
sti tibi. Et nõ discedim9 a te: vi
uificabis nos ⁊ nomen tuũ inuo
cabim9. Dñe deus virtutũ con
uerte nos: ⁊ ostende faciẽ tuaz ⁊
salui erimus. In finem ꝓ torcu
larib9 Psalm9 ipi asaph. quinta
sabbati. — 80.

Exultate deo adiutori
nr̃o: iubilate deo iacob
Sumite psalmum ⁊
date tympanũ: psal
teriũ iocũdum cũ cythara. Bucci
nate ĩ neomenia tuba: in insigni
die sollẽnitatis vr̃e. Quia ꝑcep
tũ in isrl' est: ⁊ iudiciũ deo iacob.
Testimoniũ in ioseph posuit il
lud: cũ exiret de terra egipti liguã
quã nõ nouerat audiuit. Diuer
tit ab oneribꝰ dorsũ eius: manus
ei9 in cophino seruierũt. In tri
bulacõe inuocasti me ⁊ liberaui
te: exaudiui te in abscondito tem
pestatis: ꝓbaui te apud aquam
cõtradictiõis. Audi ꝓpl's meus
⁊ ɔtestabor te: isrl' si audieris me
non erit in te de9 recens: neqz ado
rabis deum alienum. Ego enim
sum domin9 deus tuus qui eduxi
te de terra egipti: dilata os tuum
⁊ implebo illud. Et nõ audiuit
popul9 meus vocẽ meã: ⁊ isrl' nõ
intẽdit mihi. Et dimisi eos s̃m
desideria cordis eoꝝ ibũt in adin
uencõib9 suis. Si ꝓpl's me9 au
dissz me: isrl' si in vijs meis ãbu
lassz. Pro nihilo forsitan inimi
cos eorum humiliassem: ⁊ super
tribulantes eos mississem manũ
meam. Inimici domini mentiti
sũt ei: ⁊ erit tẽpus eoꝝ in secula.

Et cibauit illos ex adipe frumenti: et de petra melle saturauit eos.

Psalmus asaph. 81.

Deus stetit in synagoga deorum: in medio autem deos diiudicat. Vsque quo iudicatis iniquitatem: et facies peccatorum sumitis. Iudicate egeno et pupillo: humilem et pauperem iustificate. Eripite pauperem: et egenum de manu peccatoris liberate. Nescierunt neque intellexerunt in tenebris ambulant: mouebuntur omnia fundamenta terre. Ego dixi dii estis: et filii excelsi omnes. Nos autem sicut homines moriemini: et sicut vnus de principibus cadetis. Surge deus iudica terram: quoniam tu hereditabis in omnibus gentibus.

Canticum psalmi asaph

82. Deus quis similis erit tibi. ne taceas neque compescaris deus. Quoniam ecce inimici tui sonauerunt et qui oderunt te extulerunt caput. Super populum tuum malignauerunt consilium: cogitauerunt aduersos sanctos tuos. Dixerunt venite et disperdamus eos de gente: et non memoretur nomen israhel vltra. Quoniam cogitauerunt vnanimiter: simul aduersum te testamentum disposuerunt tabernacula ydumeorum et ismahelite. Moab et agarem gebal et amon et amalech: alienigene cum habitantibus tyrum. Etenim assur venit cum illis: facti sunt in adiutorium filiis loth. Fac illis sicut madian et sysare: sicut iabin in torrente cyson. Disperierunt in endor: facti sunt ut stercus terre. Pone principes eorum sicut oreb et zeb et zebee et salmana. Omnes principes eorum: qui dixerunt hereditate possideamus sanctuarium dei. Deus meus pone illos ut rotam: et sicut stipulam ante faciem venti. Sicut ignis qui comburit siluam: et sicut flamma comburens montes. Ita persequeris illos in tempestate tua: et in ira tua turbabis eos. Imple facies eorum ignominia: et querent nomen tuum domine. Erubescant et conturbentur in seculum seculi: et confundantur et pereant. Vt cognoscant quia nomen tibi dominus: tu solus altissimus in omni terra.

In finem pro torcularibus filiis chore Psalmus. 83.

Quam dilecta tabernacula tua domine virtutum: concupiscit et deficit anima mea in atria domini. Cor meum et caro mea: exultauerunt in deum viuum. Etenim passer inuenit sibi domum: et turtur nidum sibi vbi ponat pullos suos. Altaria tua domine virtutum: rex meus et deus meus. Beati qui habitant in domo tua: in secula seculorum laudabunt te. Beatus vir cuius est auxilium abs te: ascensiones in corde suo disposuit in valle lacrimarum: in loco quem posuit. Etenim benedictionem dabit legislator: ibunt de virtute in virtutem: videbitur deus deorum in syon. Domine deus virtutum exaudi oracionem meam: auribus percipe deus iacob. Protector noster aspice deus: et respice in faciem cristi tui. Quia melior est dies vna in atriis tuis: super milia. Elegi abiectus esse in domo dei mei: magis quam habitare in tabernaculis peccatorum. Quia misericordiam et veritatem diligit deus: gratiam et gloriam dabit dominus. Non priuabit bonis eos qui ambulant in innocentia: domine virtutum beatus homo qui sperat in te.

In finem filiis chore.

84 Benedixisti dñe terrā tuā: auertisti captiuitatē iacob. Remisisti iniq̄tatē plebis tue: operuisti ōnia peccata eoꝝ. Mitigasti omnem iram tuā: auertisti ab ira indignatiōis tue. Conuerte nos deꝰ salutaris nr̄: ⁊ auerte irā tuaꝫ a nobis. Nunq̄d in eternū irasceris nobis: aut extēdes irā tuaꝫ a gn̄acōe ī geneacōeꝫ. Deus tu ꝯuersus viuificabis nos: ⁊ plebs tua letabitur in te. Ostēde nob̄ dñe misericordiā tuaꝫ: ⁊ salutare tuū da nobis. Audiā quid loq̄tur in me dñs deꝰ: quoniā loq̄tur pacē in plebē suam. Et sup scōs suos: ⁊ in eos qui cōuertūtur ad cor. Verūtamē ꝓpe timentes euꝫ salutare ipsius: ut inhabitet gloria in terra nr̄a. Misericordia ⁊ veritas obuiauerūt sibi: ⁊ iustitia ⁊ pax osculate sūt. Veritas de terra orta est: ⁊ iusticia de celo ꝓspexit. Etenim dñs dabit benignitatē: ⁊ terra nostr̄ dabit fructū suum. Iusticia ante eū ambulabit: ⁊ ponet in via gressus suos.

Oracō dauid. 85.

Indina dñe aurem tuaꝫ ⁊ exaudi me: quoniā inops ⁊ paup sū ego. Custodi animā meaꝫ quoniā sāctꝰ sum: saluū fac seruū tuum deus meus sperātem in te. Miserere mei domīe quoniā ad te clamaui tota die: letifica animā serui tui quoniā ad te dñe animā meā leuaui. Quoniā tu dñe suauis et mitis: ⁊ multe misericordie ōnibꝫ inuocantibꝰ te. Auribꝰ ꝑcipe domine orōeꝫ meā: ⁊ intēde voci depcacōis mee. In die tribulacōis mee clamaui ad te: q̄ exaudisti me. Nō est similis tui in dijs domine: ⁊ nō est scd̄ꝫ opa tua. Omnes gētes quascūq̄ fecisti veniēt ⁊ adorabūt corā te dñe: ⁊ glorificabunt nomē tuū. Qm̄ magnꝰ es tu ⁊ faciens mirabilia: tu es deus solꝰ. Deduc me dñe in via tua: et ingrediar in veritate tua: letetur cor meū ut timeat nomē tuum. Confitebor tibi dñe deus meꝰ in toto corde meo: ⁊ glorificabo nomē tuū in eternū. Quia misericordia tua magna est super me: ⁊ eruisti animā meā ex inferno inferiori. Deus iniq̄ insurrexerūt sup me: ⁊ synagoga potēcium q̄sierunt am̄aꝫ meaꝫ: ⁊ nō ꝓposuerūt te in cōspectu suo. Et tu dñe deꝰ miserator ⁊ misericors: paciens ⁊ multe misericordie et verax. Respice in me ⁊ miserere mei: da impiuꝫ tuū puero tuo: et saluū fac filiū ancille tue. Fac mecū signū in bonū ut videāt qui oderūt me ⁊ confūdant̄: quoniā tu domine adiuuisti me ⁊ cōsolatꝰ es me.

Psalmꝰ cantici filijs chore. 86.

Fundam̄ta eius in montibꝫ sanctis: diligit dominus portas syon sup ōnia tabernacula iacob. Gloriosa dicta sūt de te: ciuitas dei. Memor ero raab ⁊ babilonis: scientium me. Ecce ali enigene ⁊ tyrus ⁊ populus ethiopum: hij fuerūt illic. Nunq̄d syon dicet homo: ⁊ homo natus est in ea: ⁊ ipse fundauit eam altissimꝰ. Dominꝰ narrabit ī scripturis populorū ⁊ p̄ncipum: horuꝫ qui fuerunt in ea. Sicut letantiū omnium: habitacio in te.

Canticū psalmi filijs chore ī finem ꝑ melech ad rn̄dendū intellect⁹ heman ezraite. // 87.

Domine de⁹ salutis mee: ī die clamaui ⁊ nocte coram te. Intret ī cōspectu tuo oracō mea indina aurem tuā ad precē meā. Quia repleta est malis aīa mea: et vita mea inferno appropīquauit. Estimatus sū cum descēdētibus ī lacum: fact⁹ sum sic̄ homo sine adiutorio int̄ mortuos liber. Sicut vulnerati dormiētes in sepulchris quoꝝ nō es memor amplius: ⁊ ipsi de manu tua repulsi sūt. Posuerūt me ī lacu inferiori in tenebrosis ⁊ ī vmbra mortis. Sup me cōfirmatus est furor tu⁹: ⁊ ōnes fluct⁹ tuos induxisti sup me. Longe fecisti notos meos a me: posuerūt me abhominacōem sibi. Traditus sum ⁊ non egrediebar: oculi mei languerūt pre inopia. Clamaui ad te domine: tota die expandi ad te man⁹ meas. Nunquid mortuis facies mirabilia: aut medici suscitabunt ⁊ cōfitebuntur tibi. Nunquid narrabit aliq̄s ī sepulchro misericordiā tuaꝫ: ⁊ veritatē tuaꝫ in ꝑdicōe. Nunq̄d cognoscent̄ ī tenebris mirabilia tua: ⁊ iustitia tua ī terra obliuionis. Et ego ad te dn̄e clamaui: ⁊ mā̄e oratio mea p̄ueniet te. Vt quid dn̄e repellis oracōem meā: auertis faciē tuam a me. Paup sū ego et ī laborib⁹ a iuuētute mea: exaltat⁹ āt humiliat⁹ sū ⁊ cōturbatus. In me transierunt ire tue: ⁊ terrores tui ꝯturbauerūt me. Circūdederūt me sicut aqua tota die: circūdederūt me simul. Elongasti a me amicū ⁊ ꝓximum: ⁊ notos meos a miseria. Intellectus ethā ezraite. // 88.

Misericordias dn̄i: in eternuꝫ cātabo. In generacōem ⁊ gn̄acōem: ānūciabo veritatem tuam ī ore meo. Qm̄ dixisti ī eternū misericordia edificabitur ī celis: p̄parabitur veritas tua ī eis. Disposui testam̄tū electis meis: iuraui dauid seruo meo vsq̄ ī et̄num p̄parabo semē tuū. Et edificabo in generacōe ⁊ geneācōeꝫ: sedem tuā. Confitebunt̄ celi mirabilia tua dn̄e: etenim veritateꝫ tuam ī ecc̄ia sanctoꝝ. Quoniaꝫ quis ī nubib⁹ equabit̄ dn̄o: similis erit dn̄o in filijs dei. De⁹ qui glorificat̄ in cōsilio sāctorū: magnus ⁊ terribil̄ super ōnes q̄ ī circuitu eius sunt. Dn̄e deus virtutū quis similis tibi: potēs es domine ⁊ veritas tua ī circuitu tuo. Tu dominaris potestati maris: motū aūt fluctuū eius tu mitigas. Tu hūiliasti sicut vulneratū supbū in brachio virtutis tue dispsisti inimicos tuos. Tui sunt celi et tua est terra: orbem terre ⁊ pleitudinem eius tu fundasti: aq̄loneꝫ ⁊ mare tu creasti. Thabor ⁊ hermon ī nomine tuo exultabūt: tuum brachium cū potētia. Firmetur manus tua ⁊ exaltet̄ dextera tua: iusticia ⁊ iudiciū prepacō sedis tue. Misericordia ⁊ veritas p̄cedent faciem tuā: btūs popul⁹ qui scit iubilacōem. Dn̄e in lui ne vult⁹ tui ambulabūt: ⁊ ī noīne tuo exultabūt tota die: ⁊ in iusticia tua exultabunt̄. Quoniaꝫ

gloria virtutis eorꝝ tu es: ⁊ in bñ
placito tuo exaltabit cornu nr̄m
Quia dñi est assumpcō nr̄a: et
sācti isrl̄ regis nr̄i. Tunc locut⁹
es in visiōe sāctis tuis: ⁊ dixisti po
sui adiutorium in potēte: ⁊ exalta
ui electū de plebe mea. Inueni
dauid seruū meū: oleo sācto meo
vnxi eū. Man⁹ em̄ mea auxiliabi
tur ei: ⁊ brachiū meū ꝯfirmabit
eū. Nihil ꝓficiet inimicus in eo:
⁊ fili⁹ iniquitatis nō apponet no
cere ei. Et cōcidam a facie ipsi⁹
inimicos eius: ⁊ odiētes eū in fu
gaꝫ cōuertam. Et veritas mea
⁊ misericordia mea cuꝫ ipso: ⁊ in
noīe meo exaltabitur cornu ei⁹.
Et ponā in mari manū eius: et
in fluminib⁹ dexterā eius. Ipse
inuocabit me pat̄ me⁹ es tu: deus
me⁹ ⁊ susceptor salutis mee. Et
ego primogenitū ponā illū: excel
sū pre regib⁹ terre. In eternum
seruabo illi misericordiā meaꝫ: et
testamentū meū fidele ipsi. Et
ponaꝫ in seculū seculi semē eius:
⁊ thronū eius sicut dies celi. Si
autem dereliquerint filij ei⁹ legeꝫ
meaꝫ: ⁊ in iudicijs meis nō ābu
lauerint. Si iusticias meas ꝓ
phanauerīt: ⁊ mandata mea nō
custodierint. Visitabo in virga
iniq̄tates eorꝝ: ⁊ in verberib⁹ pctā
eorꝝ. Misericordiā autē meā nō
dispergā ab eo: neqꝫ nocebo in vel
tate mea. Neqꝫ ꝓphanabo testa
mētum meū: ⁊ que ꝓcedunt de la
bijs meis nō faciam irrita. Se
mel iurauī ī scō meo si dauid mē
tiar: semen ei⁹ in eternū manebit
Et thron⁹ eius sicut sol in cōspe
ctu meo: ⁊ sicut luna ꝑfecta in eter
nū: ⁊ testis in celo fidel̄. Tu vēo
repulisti ⁊ despexisti: distulisti cri
stū tuū. Auertisti testamētū ser
ui tui: ꝓphanasti in terra sāctuai
um ei⁹. Destruxisti ōnes sepes
ei⁹: posuisti firmamētū ei⁹ formidi
nē. Diripuerūt eū ōnes trāseū
tes viaꝫ: fact⁹ est obprobriū vici
nis suis. Exaltasti dexterā depri
menciū euꝫ: letificasti ōnes inimi
cos ei⁹. Auertisti adiutorium
gladij ei⁹: ⁊ nō es auxiliatus ei ī
bello. Destruxisti eū ab emūda
cōne: ⁊ sedem ei⁹ in terra collisisti
Minorasti dies tēpis ei⁹: ꝑfudi
sti eū ꝯfusione. Vsquequo dñe
auertis in finē: exardescit sicut ig
nis ira tua. Memoāre q̄ mea sb̄
stātia: nunq̄d em̄ vane ꝯstituisti
ōnes filios hominū. Quis ē hō
q̄ viuet ⁊ n̄ videbit mortē: eruet
am̄aꝫ suaꝫ de manu inferi. Ibi
sunt misericordie tue antiq̄ domi
ne: sicut iurasti dauid in veritate
tua. Memor esto dñe obprobrij
seruorꝝ tuorꝝ: qd̄ continui in sinu
meo multarū gentiū. Quod ex
probrauerūt inimici tui dñe: qd̄
exprobrauerūt ꝯmutacōeꝫ cristi
tui. Bñdict⁹ domin⁹ in eternuꝫ
fiat fiat. Oracō moysi hoīs dī. 89.

Domine refugiū fact⁹ es nob̄
a generacōe in gn̄acōnem.
Priusq̄ montes fierent aut for
maretur terra ⁊ orbis: a seculo et
in seculum tu es de⁹. Ne auertas
hominē in humilitatem: ⁊ dixisti
conuertimini filij hominū. Quo
niam mille anni ante oculos tu
os tāq̄ dies hesterna que p̄terijt
Et custodia in nocte: que pro
nihilo habentur eorū āni erunt.

mane sicut herba trāseat: mane floreat & trāseat: vespe decidat in duret & arescat. Quia defecimus in ira tua: et in furore tuo turbati sum⁹. Posuisti iniq̄tates nr̄as in conspectu tuo: seculū nostrū in illuminatōe vultus tui. Quoniā oēs dies nostri defecerūt: & in ira tua defecimus. Anni nostri sic̄ aranea meditabūtur: dies annorū nostrorum in ipsis septuaginta ānī. Si aut̄ in potentatib⁹ octoginta ānī: & amplius eorū labor & dolor. Quoniaꝫ supuenit mansuetudo: & corripiemur. Quis nouit potestatē ire tue: & pre timore tuo irā tuam dinumerare. Dexterā tuam sic notaꝫ fac: & eruditos corde in sapientia. Conuertere dñe vsq̄quo & deprecabilis esto sup seruos tuos. Repleti sum⁹ mane misericordia tua: & exultauim⁹ & delectati sum⁹ in ōnib⁹ dieb⁹ nr̄is. Letati sum⁹ p dies quibus nos hūiliasti: annos quib⁹ vidim⁹ mala. Respice in seruos tuos & in opa tua: et dirige filios eorū. Et sit splendor dñi dei nostri super nos: & opera manuū nostraꝫ dirige super nos: et op⁹ manuū nostrarū dirige. Laus cāntici ipsi dd.

Qui habitat in adiutorio altissimi: in protectiōe dei celi cōmorabit. Dicet dño susceptor meus es tu & refugiū meū deus meus: sperabo in eū. Quoniā ipse liberauit me de laqueo venātiū: & a verbo aspero. Scapulis suis obumbrabit tibi: & sub pēnis eius sperabis. Scuto circūdabit te veritas eius: nō timeb⁹ a timore nocturno. A sagitta volāte in die: a negotio pambulante in tenebris: ab incursu & demonio meridiano. Cadēt a latere tuo mille: & decē milia a dextris tuis: ad te aūt nō appropinq̄bit. Verūtn oculis tuis cōsiderabis: & retributiōem pctōrū vidēbis. Quoniam tu es dñe spes mea: altissimū posuisti refugiū tuum. Non accedat ad te malū: & flagellum nō approp̄inq̄bit tabernaculo tuo. Quoniā āgelis suis mādauit de te: ut custodiāt te in ōnib⁹ vijs tuis. In manib⁹ portabunt te: ne forte offendas ad lapidem pedē tuū. Super aspidem & basiliscū ambulab̄: & cōculcab̄ leonem & draconē. Quoniā in me speravit liberabo eū: protegā eum q̄ꝫ cognouit nomē meū. Clamauit & exaudiā eū: cum ipso sū in tribulatiōe: eripiaꝫ eū & glorificabo eum. Longitudine dierū replebo eum: & ostendam illi salutare meum. Psalmus cantici in die sabbati.

Bonū est cōfiteri dño: & psallere nomini tuo altissime. Ad anuntiandū mane misericordia tuaꝫ: & veritatē tuā p noctē. In decacordo psalterio: cū cantico in cythara. Quia delectasti me domine in factura tua: et in opibus manuū tuaꝫ exultabo. Quam magnificata sūt opa tua dñe: nimis profunde facte sūt cogitatiōes tue. Vir insipiēs nō cognoscet: & stult⁹ non intelliget hec. Cum exorti fuerint pctōres sicut fenum: & apparuerūt ōnes qui operantur iniq̄tatem. Vt intereant in seculum seculi: tu aut̄ altissim⁹ in eternū dñe. Quoniam ecce inimici tui dñe

quoniã ecce inimici tui pibũt: et
dispergẽtur õnes q̃ opant̃ iniq̃ta
tẽ. Et exaltabit̃ sic̃ vnicornis cor
nu meũ: ⁊ senect⁹ mea in mĩa vbe
ri. Et despexit oculꝰ meus inimi
cos meos: ⁊ insurgẽtibꝰ in me ma
lignãtibꝰ audiet auris mea. Iu
stus ut palma florebit: ⁊ sicut ce
drus libani multiplicabit̃. Plã
tati in domo dñi: in atriis domus
dei nostri florebũt. Adhuc mlt
tiplicabũtur in senectute vberi: ⁊
bene pacientes erũt ⁊ annũciẽt.
Qm̃ rect⁹ dñs deus noster: ⁊ nõ
est iniq̃tas in eo. Laus cãtici
dauid in die ante sabbatũ quan
do fundata est terra.

92. Dominꝰ regnauit decorem in
dutus est: indutus est dñs
fortitudinez ⁊ p̃cinxit se. Et tenĩ
firmauit orbẽ terre: qui nõ cõmo
uebitur. Parata sedes tua ex tũc:
a seculo tu es. Eleuauerũt flumi
na domĩe: eleuauerũt flumina vo
cẽ suam. Eleuauerunt flumina
fluct⁹ suos: a vocibꝰ aquarũ mul
tarũ. Mirabiles elacõnes maris:
mirabilis in altis dñs. Testimo
nia tua credibilia facta sũt nimis:
domũ tuã decet sanctitudo dñe in
longitudinẽ dierꝫ. Psalmꝰ dd.
quarta sabbati.

93. Deus vlcionũ dñs: deꝰ vlcio
nũ libere egit. Exaltare qui
iudicas terrã: redde retribucõnẽ
supbis. Vsq̃quo peccatores do
mine: vsq̃quo peccatores gloria
bũtur. Effabũtur ⁊ loquẽtur
iniq̃tatẽ: loqñtur õnes qui operã
tur iniusticiã. Populũ tuũ dñe
hũiliauerũt: ⁊ hereditatẽ tuaꝫ vex
auerũt. Viduã ⁊ aduenã inter
fecerũt: ⁊ pupillos occiderũt. Et
dixerũt nõ videbit dñs: nec intel
liget deꝰ iacob. Intelligite insi
piẽtes in populo: ⁊ stulti aliquan
do sapite. Qui plantauit aurem
nõ audiet: aut q̃ finxit oculũ nõ
cõsiderat. Qui corripit gentes ñ
arguet: q̃ docet hominẽ sciẽtiaꝫ.
Dñs scit cogitacõnes hoĩm: quo
niã vane sũt. Btũs homo quẽ tu
erudieris dñe: ⁊ de lege tua docue
ris eũ. Vt mitiges ei a diebꝰ malꝰ:
donec fodiat̃ pctõri fouea. Quia
nõ repellet dñs plebẽ suaꝫ: et here
ditatẽ suaꝫ nõ derelinquet. Quo
adusq̃ iusticia cõuertatur in iudi
ciũ: ⁊ q̃ iuxta illam. õnes q̃ recto
sũt corde. Quis cõsurget mihi ad
uersus malignantes: aut q̃s sta
bit mecũ aduersus opantes iniq̃
tatẽ. Nisi q̃ dñs adiuuit me:
paulominꝰ habitassꝫ in inferno
aĩa mea. Si dicebã motus est
pes meꝰ: mĩa tua dñe adiuuabat
me. Scdm multitudinẽ doloruꝫ
meorũ ĩ corde meo: cõsolacões tue
letificauerũt aĩaꝫ meã. Nunq̃d
adheret tibi sedes iniq̃tatis. q̃ fin
gis laboreꝫ in precepto. Capta
bũt in animã iusti: ⁊ sanguineꝫ ĩ
nocẽtem cõdẽnabũt. Et factus ẽ
mihi dñs in refugium: ⁊ deꝰ meꝰ ĩ
adiutoriũ spei mei. Et reddet il
lis iniquitatem ipsoruꝫ: ⁊ in mali
cia eorum dispdet eos: dispdet il
los dñs deꝰ noster. Laus canti
ci ipsi dauid.

94. Venite exultemꝰ dño: iubileꝰ
dõ salutari nr̃o. Preoccupẽꝰ
faciez eiꝰ in cõfessiõe: ⁊ in psalmis
iubilemꝰ ei. Qm̃ deus magnꝰ do
minꝰ: ⁊ rex magnꝰ sup oẽs deos.

Quia in manu eius sūt ōnes fines terre: et altitudines mōtiū ipius sunt. Quoniā ipsius est mare et ipse fecit illud: et siccā manus eius formauerūt. Venite adoremus et procidamus et ploremus ante dūm qui fecit nos: quia ipse est dūs noster. Et nos populus pascue eius: et oues manus eius. Hodie si vocē eius audieritis: nolite obdurare corda vestra. Sicut in irritatiōe secūm diem tēptatiōnis in deserto. Vbi tēptauerūt me patres vri probauerunt me et viderunt opera mea. Quadrāginta ānis offensus fui generatiōi illi: et dixi semper errant corde. Et isti nō cognouerūt vias meas: ut iurauī in ira mea si introibunt in requiē meā.

Psalmus dauid. qñ dom̄s edificabat post captiuitatem.

Cantate dño canticū nouum: cātate dño ōnis terra. Cātate dño et bñdicite nomini eius: annūtiate de die in diem salutare eius. Annūtiate inter gentes gloriam eius: in ōmibus populis mirabilia eius. Quoniā magnus dñs et laudabilis nimis: terribilis est sup ōnes deos. Quoniā ōnes dii gentium demonia: dñs autē celos fecit. Confessio et pulchritudo in cōspectu eius: sanctimonia et magnificentia in sanctificatiōe eius. Afferte domino patrie gentium: afferte dño gloriam et honorē: afferte dño gloriā nomini eius. Tollite hostias et introite in atria eius adorate dūm in atrio sancto eius. Cōmoueatur a facie eius vniuersa terra: dicite in gentibus quia dñs regnauit. Etenim correxit orbem terre qui nō cōmouebitur iudicabit populos in equitate. Letentur celi et exultet terra: cōmoueatur mare et plenitudo eius: gaudebunt campi et ōnia que in eis sunt. Tunc exultabunt oīa ligna siluarū a facie domini quia venit: quoniaz venit iudicare terram. Iudicabit orbem terre in eq̄tate: et populus in veritate sua.

Psalmus dauid qñ terra eius restituta est ei.

Dominus regnauit exultet terra: letētur insule multe. Nubes et caligo in circuitu eius: iusticia et iudicium correctio sedis eius. Ignis ante ipsum precedet: et inflāmabit in circuitu inimicos eius. Illuxerunt fulgetra orbi terre: vidit et cōmota est terra. Montes sicut cera fluxerunt a facie dñi a facie dñi ōnis terra. Annūtiauerūt celi iusticiaz eius: et viderunt ōnes populi gloriā eius. Confundantur ōnes qui adorant sculptilia: et qui gloriātur in simulacris suis. Adorate eum ōnes angeli eius: audiuit et letata est syon. Et exultauerunt filie iude: propter iudicia tua dñe. Quoniā tu dñs altissimus sup omnem terram: nimis exaltatus es sup ōnes deos. Qui diligitis dñm odite malum: custodit dñs animas sanctoz suoꝝ: de manu pctōris liberabit eos. Lux orta est iusto: et rectis corde letitia. Letamini iusti in domino: et confitemini memorie sanctificatiōis eius.

Psalmus dauid.

Cantate dño cãticũ no
uũ: qꝛ mirabilia fecit.
Saluauit sibi dexteã
eius: ⁊ brachiũ sãctuꝫ
eius. Notũ fecit dñs salutare su
um: in cõspectu gentiuꝫ reuelauit
iusticiaꝫ suã. Recordatus ẽ mi
sericordie sue: ⁊ veritatis sue domui
isrl. Viderũt õnes termini terre
salutare dei nr̃i: iubilate dño oĩs
terra: cantate ⁊ exultate ⁊ psallite
Psallite dño ĩ cythara ĩ cytha
ra ⁊ voce psalmi: in tubis ductili
bꝰ ⁊ voce tube cornee. Iubilate
in cõspectu regis dñi: moueat̃ ma
re ⁊ plenitudo eiꝰ: orbis terrarum
et qui habitant in eo. Flumi
na plaudẽt manu simul: montes
exultabũt a cõspectu dñi: qm̃ vẽit
iudicare terrã. Iudicabit orbẽ
terraꝝ in iusticia: ⁊ populꝰ in eq̃
tate. Ps̃. dauid.

Dominꝰ regnauit irascantur
populi: q̃ sedet sup cherubin
moueat̃ terra. Dñs in syõ mag
nꝰ: ⁊ excelsus sup õnes populos.
Cõfiteant̃ nomini tuo magno
quoniam terribile ⁊ sanctuꝫ est:
⁊ honor regis iudicium diligit.
Tu parasti directõnes: iudiciũ
⁊ iustitiam in iacob tu fecisti. Ex
altate dominũ deum nostrum: et
adorate scabellum pedum eiꝰ quo
niam sanctum est. Moyses ⁊ aa
ron in sacerdotibus eius: ⁊ samu
el inter eos qui inuocant nomen
eius. Inuocabant dominum ⁊
ipse exaudiebat eos in columna
nubis loquebatur ad eos. Cu
stodiebant testimonia eius: ⁊ p̃
ceptum quod dedit illis. Domi
ne deꝰ noster tu exaudiebas eos:
deus tu propicius fuisti eis: ⁊ vl
ciscens in omnes adinuencõnes
eorum. Exaltate dominũ deum
nostrum: ⁊ adorate in monte san
cto eius: quoniam sanctus domi
nus deus noster.:

Psalmꝰ in confessione.

Iubilate domino omnis terra: ser
uite domino in leticia. Introite
in conspectu eius: in exultacione.
Scitote q̃niam dñs ipse est deꝰ:
ipse fecit nos ⁊ non ipsi nos Po
pulus eius ⁊ oues pascue eius ĩ
troite portas eius in confessione:
atria eius in ymnis confitemini
illi. Laudate nomen eius quo
niam suauis est dominus: in eter
num misericordia eius: ⁊ vsq̃ in
generacõnem ⁊ generacõnem ve
ritas eius. Ps̃. dauid.

Misericordiam ⁊ iudiciũ can
tabo tibi domine: psallam ⁊
intelligã in via immaculata quã
do venies ad me. Perambula
bam in innocentia cordis mei: in
medio domus mee. Non propo
nebam ante oculos meos rem in
iustã: facientes preuaicacões odi
ui. Non adhesit mihi cor prauũ:
declinantez a me malignũ nõ ꝯg
noscebam. Detrahentem secre
to proximo suo: hunc perseque
bar. Superbo oculo ⁊ insacia
bili corde: cũ hoc nõ edebã. Ocu
li mei ad fideles terre ut sedeãt me
cũ: ãbulãs ĩ via ĩmaculata hic m̃
mĩstrabat. Nõ hĩtabit ĩ medio
domꝰ mee q̃ facit supbiaꝫ: q̃ loqui
iniq̃ nõ direxit ĩ ꝯspcũ oculoꝝ me
orũ. In matutĩo int̃ficiebã oẽs
pctõres terre: ut disp̃derẽ de ciuita
te dñi õnes operãtes iniq̃tatẽ.

Oracō paupis cū anxiaretur a cōrā dño effundit precē suam.

DOmine exaudi oracōez me am: a clamor meus ad te veniat. Non auertas faciez tuam a me: in quacūq die tribulor inclina ad me aurez tuam. In qua cūq die inuocauero te: velociter exaudi me. Quia defecerūt sicut fumus dies mei: et ossa mea sicē cremiū aruerunt. Percussus sū ut fenum a aruit cor meum: q̄ oblitus sum comedere panem meum. A voce gemitus mei: adhesit os meū carni mee. Similis factus sum pellicano solitudis: factus sū sicut nicticorax in domicilio. Vigilaui: a factus sum sicut passer solitarius in tecto. Tota die exprobrabant mihi inimici mei: et qui laudabant me aduersū me iurabant. Quia cinerē tanq̄ panē manducabā: a potuiū meū cū fletu miscebam. A facie ire indignationis tue: quia eleuās allisisti me. Dies mei sicut vmbra declinauerūt: a ego sicē fenū aruī. Tu autē domine in eternū permanes: a memoriale tuum in gnacionē a generacionem. Tu exurgens miserebaris syon: quia tēpus miserendi eius q̄ venit tempus. Quoniā placuerūt seruis tuis lapides eius: a terre eius miserebunt. Et timebunt gentes nomē tuum dñe: et ōnes reges terre gloriā tuā. Quia edificabit dñs syon: a videbitur in gloria sua. Respexit in oracōnē humiliū: a nō sprevit precez eorum. Scribant hec in generacōne altera: a populus qui creabitur laudabit dñm. Quia prospexit de excelso sācto suo: dñs de celo in terram aspexit. Vt audiret gemitus cōpeditorum: ut solueret filios interemptorum. Et annūtient in syō nomen dñi: a laudem eius in ierusalem. In cōueniendo populos in vnum: a reges ut seruiāt domino. Respondit ei in via vtutis sue: paucitatē dierū meorum nūcia mihi. Ne euoces me in dimidio dierum meorū: in generacōnem et generacōnem āni tui. Initio tu dñe terram fūdasti: et opera manuū tuarum sunt celi. Ipsi peribunt tu autē permanes: a ōnes sicē vestimentū veterascēt. Et sicut operimentū mutabis eos a mutabūtur: tu autē idem ipse es: et āni tui nō deficient. Filii seruorum tuorū habitabunt: a semen eorum in seculum dirigetur. Cōs. ipsi dd.:

BEnedic anima mea dño: et ōia que intrā me sunt nomini sācto eius. Benedic aīa mea dño: a noli obliuisci ōnes retribuciones eius. Qui propiciatur ōmib⁹ iniquitatib⁹ tuis: qui sanat ōnes infirmitates tuas. Qui redimit de interitu vitam tuā: qui coronat te in miserico:dia a miseracōibus. Qui replet in bonis desiderium tuū: renouabitur ut aq̄le iuuētus tua. Faciens miserico:dias dominus: et iudicium ōmib⁹ iniuriaz patientib⁹. Notas fecit vias suas moysi: filiis isrl voluntates suas. Miserator a miserico:s dñs: longanimis a multū miserico:s. Non in perpetuū irascetur: neq̄ in eternū cōminabitur. Non fm peccata nostra fecit nob: neq̄ fm iniq̄tates nostras retribuit nob.

Quoniã ſm altitudinẽ celi a terra: corroborauit miſericordiã ſuã ſup timentes ſe. Quãtum diſtat ortus ab occidẽte: lõge fecit a nobis iniq̃tates nr̃as. Quõ miſeretur pat̃ filiorũ miſertus ẽ dñs timentib⁹ ſe: qm̃ ipſe cognouit figmentũ noſtrũ. Recordatus eſt qm̃ puluis ſum⁹: homo ſicut fenũ dies ei⁹: tanq̃ flos agri ſic effloẽbit. Quoniã ſpũs ꝑtrãſibit in illo ⁊ nõ ſubſiſtet: ⁊ nõ cognoſcẽ ampli⁹ locũ ſuum. Miſericordia autẽ dñi ab eterno ⁊ vſq̃ in eternũ: ſup timentes eũ. Et iuſtitia illi⁹ in filios filiorũ: hijs q̃ ſeruãt teſtamentũ eius. Et memores ſunt mãdatoꝝ ipſius: ad faciendũ ea. Domin⁹ in celo ꝑauit ſedem ſuã: ⁊ regnũ ipſi⁹ õnib⁹ dñabit̃. Bñdicite dño õnes angeli eius potentes virtute: facientes verbum illi⁹ ad audiendã vocem ſermonũ ei⁹. Benedicite domĩo õnes virtutes eius: miniſtri eius qui facitis volũtatẽ eius. Benedicite dño õnia opeã eius: in omni loco dñacõnes eius: bñdic aĩma mea domino. Ps̃. dauid.:

Benedic aĩma mea dño: dñe de⁹ meus magnificat⁹ es vehementer. Confeſſiõem ⁊ decorem induiſti: amict⁹ lumine ſicut veſtimento. Extendẽs celũ ſicut pellem: qui tegis aquis ſuperiora eius. Qui ponis nubem aſcenſũ tuum: qui ãbulas ſup pennas vẽtoꝝ. Qui facis ãgelos tuos ſpiritus: ⁊ miniſtros tuos ignẽ vrentẽ. Qui fundaſti terrã ſuper ſtabilitatẽ ſuã: nõ inclinabit̃ in ſeculum ſeculi. Abiſſus ſic veſtim̃tũ amict⁹ eius: ſup mõtes ſtabũt aque. Ab increpaciõe tua fugient: a voce tonitrui tui formidabunt. Aſcendunt mõtes ⁊ deſcẽdunt campi: ĩ locũ quẽ fundaſti eis. Terminũ poſuiſti quẽ non tranſgredient̃: neq̃ conuertẽtur operire terraꝫ. Qui emittis fõtes in cõuallibus: inter medium mõtium ꝑtranſibunt aque. Potabũt õnes beſtie agri: expectabũt onagri in ſiti ſua. Super ea volucres celi habitabũt: de medio petrarũ dabunt voces. Rigans montes de ſupioribus ſuis: de fructu operꝝ tuorum ſatiabitur terra. Produces fenũ iumentis: ⁊ herbaꝫ ſeruituti hominũ. Et educas panẽ de terra: ⁊ vinum letificẽ cor hominis. Et exhilaret faciẽ in oleo: ⁊ panis cor hominis confirmet. Saturabũtur ligna cãpi ⁊ cedri libani quas plãtauit: illic paſſeres nidificabũt. Herodij domus dux eſt eorũ: montes excelſi cuis: petr̃ refugiũ hermacijs. Fecit lunam in tempora: ſol ꝯgnouit occaſum ſuum. Poſuiſti tenebras ⁊ facta eſt nox: in ipſa pertranſibunt õnes beſtie ſilue. Catuli leonum rugientes ut rapiant: ⁊ querant a deo eſcam ſibi. Ortus eſt ſol ⁊ ꝯgregati ſunt: ⁊ in cubilib⁹ ſuis collocabuntur. Exibit homo ad op⁹ ſuum: ⁊ ad operacõnem ſuam vſq̃ ad veſperum. Quam magnificata ſunt opera tua domine: omnia in ſapiencia feciſti: impleta eſt terra poſſeſſione tua. Hoc mare magnũ ⁊ ſpacioſum manibus: illic reptilia quorum non eſt numerus.

Animalia pusilla cū magnis: illic naues pertrāsibunt. Draco iste quē formasti ad illudēdū ei: ōmia a te expectāt ut des illis escā i tempe. Dante te illis colligēt: aperiēte te manū tuam ōmia ipleb̄untur bonitate. Auertente aūt te faciez turbab̄untur: auferes spiritū eorū & deficient: & in pulueres suū reuertēt̄ur. Emittes spiritū tuū & creab̄untur: & renouabis faciem terre. Sit gloria dñi in seculum: letabitur dñs in opibus suis. Qui respicit terram & facit eā tremere: qui tangit mōtes & fumigant. Cantabo domino in vita mea: psallam deo meo q̄diu fuam Jocūdum sit ei eloquiū meum: ego vero delectabor in dño. Defi ciant peccatores a terra et iniq̄ ita ut nō sint: bñdic anīa mea dño.

Confitemī dño Alleluia. Et inuocate nomē eius: ānūciate inter gētes opera ei9. Cantate ei & psallite ei: narrate omnia mirabilia ei9: laudamini in noīe sancto ei9. Letetur cor querēti um dñm: querite dñm & cōfirmamini: querite faciē ei9 sēper. Et mentote mirabiliū ei9 que fecit: prodigia & iudicia oris ei9. Semen abrahā serui ei9: filij iacob electi ei9. Ipse dñs deus noster: in vniuersa terra iudicia ei9. Et memor fuit i seculū testamēti sui: verbi quod mādauit in mille generationes. Quod disposuit ad abraham: & iuramēti sui ad ysaac. Et statuit illud iacob in preceptū: et isrl̄ in testamētū eternū. Dicens tibi dabo terrā chanaan: funiculum hereditatis vestre. Cum essent numero breui: paucissimi et incole eius. Et pertrāsierunt de gēte in gentem: & de regno ad populū alterū. Non reliquit hominez nocere eis: & corripuit p eis reges. Nolite tangere cristos meos: & in pphetis meis nolite malignari. Et vocauit famē super terram: & ōne firmamentum panis contriuit. Misit aīe eos virum: in seruū venūdatus est ioseph. Humiliauerūt in cōpedibus pedes eius: ferrum ptransijt animā ei9 donec veniret verbū eius. Eloquiū dñi inflāmauit eum: misit rex & solui eum: princeps pplorū & dimisit eum. Constituit eum dominum domꝰ sue: & principē ōmis possessiōnis sue. Vt erudiret principes eius sicut semetipsū: & senes eius prudētiam docēret. Et intrauit isrl̄ in egyptū: & iacob accola fuit in terra cham. Et auxit pplm suum vehemēter: & firmauit eum super inimicos ei9. Conuertit cor eorum ut erudirent populū ei9: & dolum facerent in seruos ei9. Misit moysen seruum suū: aaron quem elegit ipsū. Posuit in eis verba signorū suorum & prodigiorum in terra chā. Misit tenebras & obscurauit: & non exacerbauit sermōnes suos. Conuertit aquas eorū in sanguinē: & occidit pisces eorum. Et dedit terra eorū ranas: in penetralibꝰ regum ipsorum. Dixit & venit cynomia & scimphes: in omnibus finibꝰ eorum. Posuit pluuias eorū grādinem: ignem cōburentem in terra ipsorū. Et percussit vineas eorū & ficulneas eorū: et contriuit lignum finium eorum.

Dixit ⁊ venit locusta: ⁊ brucus
cui⁹ nō erat nūer⁹. Et comedit
oē fenū in terra eorū: ⁊ comedit
ōnem fructū terre eoꝝ. Et ꝑcus
sit ōne primogenitū in terra eoꝝ
p̄micias ōnis laboris eorū. Et
eduxit eos cum argēto ⁊ auro: ⁊
nō erat in tribub⁹ eorū infirm⁹.
Letata est egipt⁹ in ꝓfectōe eo
rū: qꝛ incubuit timor eorū sup eos
Expandit nubem in ꝓtectōem
eorū: ⁊ ignem ut luceret eis ꝑ no
ctem. Petierūt ⁊ venit coturnix:
⁊ pane celi saturauit eos. Diru
pit petrā ⁊ fluxerūt aque: abierūt
in sicco flumina. Qm̄ memor fu
it verbi sancti sui: qđ habuit ad
abraham puerū suum. Et edu
xit populū suū in exultacōe: ⁊ ele
ctos suos in leticia. Et dedit illꝫ
regiones gentiū: ⁊ labores ꝓpl'orū
possederūt. Et custodiāt iustifi
cacōes ei⁹: ⁊ legem eius requirāt.
Confitemī dn̄o Alla Alla.
qm̄ bon⁹: qm̄ in seculū misei
cordia ei⁹. Quis loquetur potē
cias dn̄i: auditas faciet oēs lau
des eius. Beati q̄ custodiūt iu
diciū: ⁊ faciunt iusticiaꝫ in oī tpe
Memento nr̄i dn̄e in bn̄placito
populi tui: visita nos in salutari
tuo Ad vidēdum in bonitate ele
ctorū tuorū: ad letandū in leticia
gentis tue: ut lauderis cuꝫ heredi
tate tua. Peccauim⁹ cū pr̄ib⁹ no
stris: iniuste egim⁹ iniq̄tateꝫ feci
m⁹. Patres nr̄i in egipto nō in
tellexerūt mirabilia tua: nō fuerūt
memores multitudinis misericor
die tue. Et irritauerūt ascēdētes
in mari mai rubro: ⁊ saluauit eos
ꝓpter nomē suū: ut notaꝫ faceret
potētiam suā. Et increpuit mare
rubrū ⁊ exiccatum est: ⁊ deduxit
eos in abissis sicut in deserto. Et
saluauit eos de manu odienciū:
⁊ redemit eos de māu inimici. Et
opuit aqua tribulātes eos: vn⁹
ex eis nō remansit. Et credide
rūt verbis ei⁹: ⁊ laudauerūt lau
dem eius Cito fecerūt obliti sūt
operꝫ eius: nō sustinuerūt cōsiliū
eius. Et cōcupierūt cōcupiscen
ciam in deserto: ⁊ tēptauerūt deū
in inaquoso. Et dedit eis petici
oneꝫ ipsorū: ⁊ misit saturitatē in
animas eorum. Et irritauerūt
moysen in castris: aaron sanctuꝫ
dn̄i. Aperta est terra ⁊ deglutī
uit dathan: ⁊ operuit sup ꝯgrega
cōem abiron. Et exarsit ignis ī
synagoga eoruꝫ: flāma cōbussit
peccatores. Et fecerūt vitulū in
oreb: ⁊ adorauerūt sculptile. Et
mutauerūt gloriā suā: in similitu
dinē vituli comedētis fenū. Ob
liti sūt deum qui saluauit eos: qui
fecit magnalia in egipto mirabi
lia in terra cham: terribilia ī mai
rubro. Et dixit ut disp̄derꝫ eos:
si nō moyses elect⁹ eius stetisset ī
cōfractōe in conspcū eius. Ut au
teret iram ei⁹ ne disperderet eos: ⁊
ꝓ nihilo habuerūt terrā desideā
bilem. Non crediderunt verbo
eius: ⁊ murmurauerunt in taber
naculis suis: non exaudierunt vo
cem domini. Et eleuauit manū
suam super eos: ut prosterneret
eos in deserto. Et ut deiceret se
men eorum in nacionibus: ⁊ dis
pergeret eos in regionibus. Et
iniciati sunt beelphegor: ⁊ ꝯme
derunt sacrificia mortuorum.

Et irritauerunt eū in adinuen
cōnibus suis: ⁊ multiplicata est ī
eis ruina. Et stetit finees ⁊ pla
cauit: ⁊ cessauit quassatio. Et re
putatū est ei in iustitiam: in gene
racōem ⁊ generatiōem vsq; in sē
piternū. Phares.

Et irritauerūt eum ad aquaz
cōndictōis: ⁊ vexat⁹ ē moy
ses ꝓpter eos: quia exacerbauerūt
spiritum eius. Et distinxit ī la
biis suis: non disperdiderunt gen
tes quas dixit dominus illis Et
cōmixti sunt inter gentes: et didi
cerunt opa eorū ⁊ seruierūt sculp
tilibus eorum: ⁊ factum est illis ī
scandalum. Et imolauerūt fili
os suos ⁊ filias suas: demoniis.
Et effuderunt sāguinem inno
cētem sanguinem filiorū suorum
⁊ filiarū suaꝝ: quas sacrificauerūt
sculptilibus chanaan. Et inter
fecta est terra ī sanguinib⁹: et cō
taminata est in operibus eorum:
⁊ fornicati sunt in adinuencioni
b⁹ suis. Et iratus est furore do
min⁹ in populū suū: ⁊ abhomina
tus est hereditatem suā. Et tra
didit eos in man⁹ gentium: ⁊ do
minati sūt eorum qui oderūt eos.
Et tribulauerūt eos inimici eo
rum: ⁊ humiliati sūt sub manib⁹
eorū: sepe liberauit eos. Ipsi āt
exacerbauerunt eum in consilio
suo: et humiliati sūt in iniquitati
bus suis. Et vidit cum tribula
rent: ⁊ audiuit oratiōem eorum.
Et memor fuit testamēti sui: et
penituit eū scd̄m multitudinē mi
sericordie sue. Et dedit eos ī mi
sericordias: in conspcū ōnium q̄
ceperant eos. Saluos fac nos
domine deus noster: et congrega
nos de nacōnibus. Ut confitea
mur nomini sancto tuo: et glorie
mur in laude tua. Benedict⁹ do
min⁹ de⁹ israhel: a seculo ⁊ vsq; in
seculum ⁊ dicet ōnis popul⁹: fiat
fiat. Alleluia Alleluia.

Confitemini dn̄o quoniā bo
nus: quoniā in seculū misei
cordia eius. Dicant qui redēpti
sunt a dn̄o: quos redemit de māu
inimici: de regionibus ꝯgregauit
eos. A solis ortu ⁊ occasu: ab aq̄
lone et mari. Errauerunt in so
litudine ī inaquoso: viam ciuita
tis habitaculi non inuenerunt.
Esurientes ⁊ sitientes: anīa eorū
in ipsis defecit. Et clamauerūt
ad dominū cū tribularentur: ⁊ de
necessitatib⁹ eorum eripuit eos.
Et deduxit eos in viam rectam:
ut irent ī ciuitatem habitacōnis.
Confiteātur dn̄o misericordie
eius: ⁊ mirabilia eius filiis homi
nū. Quia satiauit animā inanē
⁊ animā esurientē saciauit boīs.
Sedentes in tenebris ⁊ vmbra
mortis: vinctos in mendicitate ⁊
ferro. Quia exacerbauerūt elo
quia dei: ⁊ consiliū altissimi irrita
uerūt. Et humiliatū est ī labo
ribus cor eoruz: īfirmati sunt nec
fuit q̄ adiuuaret. Et clamaue
rūt ad dominū cū tribularentur:
⁊ de necessitatib⁹ eorum liberauit
eos. Et eduxit eos de tenebris
⁊ vmbra mortis: ⁊ vincula eoruz
dirupit. Confiteātur dn̄o mise
ricordie eius: et mirabilia eius fi
liis hominū. Quia cōtriuit por
tas ereas: ⁊ vectes ferreos confre
git. Suscepit eos de via iniq̄tatis

eorum: propter iniusticias eius suas hu
miliati sunt. Omnem escam abhoia
ta est anima eorum: et appropinquerunt
usque ad portas mortis. Et clama
uerunt ad dominum cum tribularentur: et
de necessitatibus eorum liberauit eos.
Misit verbum suum et sanauit eos:
et eripuit eos de intericoibus eorum.
Confiteantur domino misericordie
eius: et mirabilia eius filijs hominum.
Et sacrificent sacrificium laudis:
et annuncient opera eius in exultati
one. Qui descendunt mare in na
uibus: facientes operacionem in aquis
multis. Ipsi viderunt opera domini:
et mirabilia eius in profundo. Dixit
et stetit spiritus procelle: et exaltati sunt
fluctus eius. Ascendunt usque ad
celos et descendunt usque ad abissos
anima eorum in malis tabescebat.
Turbati sunt et moti sunt sicut ebri
us: et omnis sapientia eorum deuorata
est. Et clamauerunt ad dominum cum
tribularentur: et de necessitatibus eo
rum eduxit eos. Et statuit procellam
eius in auram: et siluerunt fluctus eius
Et letati sunt quia siluerunt: et de
duxit eos in portum voluntatis eo
rum. Confiteantur domino misericor
die eius: et mirabilia eius filijs hominum
Et exaltent eum in ecclesia plebis: et
in cathedra seniorum laudent eum.
Posuit flumina in desertum: et exi
tus aquarum in sitim. Terram fructi
feram in salsuginem: a malicia inha
bitantium in ea. Posuit desertum in
stagna aquarum: et terram sine aqua
in exitus aquarum. Et collocauit il
lic esurientes: et constituerunt ciuita
tem habitacionis. Et seminauerunt
agros et plantauerunt vineas: et fe
cerunt fructum natiuitatis. Et bene

dixit eis et multiplicati sunt nimis:
et iumenta eorum non minorauit.
Et pauci facti sunt: et vexati sunt
a tribulacione malorum et dolore. Ef
fusa est contentio super principes: et
errare fecit eos in inuio et non in via
Et audiuit pauperem de inopia:
et posuit sicut oues familias. Vi
debunt recti et letabuntur: et omnis ini
quitas oppilabit os suum. Quis
sapiens et custodiet hec: et intelliget
misericordias domini. Alla.

Canticum psalmi ipsi dauid.

Paratum cor meum deus paratum
cor meum: cantabo et psallam
in gloria mea. Exurge psalteri
um et cythara: exurgam diluculo.
Confitebor tibi in populis domine: et
psallam tibi in nacionibus. Quia
magna super celos misericordia
tua: et usque ad nubes veritas tua
Exaltare super celos deus: et super
omnem terram gloria tua: ut liberentur
dilecti tui. Saluum fac dextera tua
et exaudi me: deus locutus est in san
cto suo. Exultabo et diuidam si
chimam: et conuallem tabernaculorum
dimetiar. Meus est galaad et
meus est manasses: et ephraim su
sceptio capitis mei. Iuda rex
meus: moab lebes spei mee. In
ydumeam extendam calciamentum
meum: mihi alienigene amici facti
sunt. Quis deducet me in ciuitatem
munitam: quis deducet me usque in ydu
meam. Nonne tu deus qui repulisti
nos: et non exibis deus in virtutibus
nostris. Da nobis auxilium de tri
bulacione: quia vana salus hominis. In
deo faciemus virtutem: et ipse ad ni
hilum deducet inimicos nostros

In finem Psalmus 58.

Deus laudem meaz ne tacueris: qz os peccatoris z os dolosi sup me apertum est. Locuti sunt aduersum me lingua dolosa z sermonib9 odij circūdederunt me z expugnauerūt me gratis. Pro eo ut me diligerent detrahebant mihi: ego autē orabā. Et posuerūt aduersū me mala p bonis: z odium pro dilectione mea. Constitue sup eum peccatorez: z dyabol9 stet a dextris ei9. Cū iudicatur exeat condemnatus: et oratō eius fiat in peccatum. Fiant dies eius pauci: z episcopatū eius accipiat alter. Fiant filij eius orphani: z vxor eius vidua. Nutantes transferātur filij ei9 z mendicēt: eiciantur de habitationib9 suis. Scrutetur feneātor omnem substanciā eius: z diripiāt alieni labores eius. Non sit illi adiutor: nec sit qui misereatur pupillis eius. Fiant nati eius in interitum: in generatiōe vna deleatur nomen eius. In memoriam redeat iniquitas patrū eius in conspectu domi: z peccatū matris ei9 non deleat. Fiant contra dominum semper: z disperat de terra memoria eorum: p eo qz nō est recordatus facere misericordiaz. Et persecutus est hominē inopem z mendicum: z compunctum corde mortificare. Et dilexit maledictionē z veniet ei: z noluit benedictionē z elongabit ab eo. Et induit maledictionē sicut vestimētum: z intrauit sicut aqua in interioa ei9: z sicut oleum in ossibus ei9. Fiat ei sicut vestimētum quo operitur: z sicut zona qua semp precingitur. Hoc opus eorū qui detrahunt mihi apud dominū: z qz loquūtur mala aduersus animam meaz. Et tu dñe domie fac mecū ppter nomen tuū: quia suauis ē misericordia tua. Libera me qz egenus z pauper ego sum: z cor meum conturbatum ē intra me. Sicut vmbra cuz declinat ablatus fū: z excussus fū sicut locuste. Genua mea infirmata sunt a ieiunio: z caro mea immutata ē ppē oleum. Et ego factus sū obprobrium illis: viderunt me z mouerunt capita sua. Adiuua me domine de9 meus: saluuz me fac fm misericordiam tuā. Et sciant qz man9 tua hec: z tu dñe fecisti eaz. Maledicent illi z tu benedices: qui insurgunt in me confundantur: seruus autē tu9 letabitur. Induāt qui detrahunt mihi pudore: z operiantur sicut diploide confusiōe sua. Confitebor dño nimis in ore meo: z in medio multorū laudabo eum. Quia astitit a dextris pauperis: ut saluam faceret a persequentib9 animā meam. Ps. 68.

Dixit dominus domino meo: sede a dextris meis. Donec ponā inimicos tuos scabellum pedū tuorū. Virgam virtutis tue emittz dominus ex syon: dñare in medio inimicorum tuorum. Tecum principium in die virtutis tue in splendoribus sanctorum: ex vtero ante luciferū genui te. Iurauit dominus z nō penitebit eum: tu es sacerdos in eternū secūm ordinez melchisedech. Dñs a dextris tuis confregit

in die ire sue reges. Iudicabit i
nacōib⁹ iplebit ruinas: conq̄ssa
bit capita i t̄ra multoꝝ. De tor
rente in via bibet: ꝓpterea exalta
bit caput. Alleluia.

Confitebor tibi dn̄e i toto cor
de meo: i ꝯsilio iustorū ⁊ cō
gregacōe. Magna opa dn̄i: exq̄
sita in ōnes volūtates eius. Cō
fessio ⁊ magnificētia op⁹ eius: et
iusticia eius manet in seculū secu
li. Memoriā fecit mirabiliū suo
rū misericors ⁊ miserator dn̄s: es
cam dedit timentib⁹ se. Memor
erit in seculū testamenti sui: virtu
tē operū suoꝝ ānūciabit populo
suo. Vt det illis hereditatē genti
um: opa manuū ei⁹ veritas ⁊ iu
dicium. Fidelia ōnia mandata
eius: cōfirmata in seculū seculi: fa
cta in veritate ⁊ equitate. Redēp
cōnem misit dn̄s ꝓplo suo: māda
uit in eternū testamentum suum
Sanctū ⁊ terribile nomē eius:
iniciū sapiētie timor dn̄i. Intel
lect⁹ bonus ōnibus faciētib⁹ eū:
laudacio ei⁹ manet in seculū se
culi. Alleluia.

Beatus vir q̄ tiet dn̄m: i mā
datis eius volet nimis. Po
tens in terra erit semen ei⁹: gn̄a
tio rectorū bn̄dicet̄. Gloria ⁊ di
uicie i domo ei⁹: ⁊ iusticia ei⁹ ma
nz in seculū seculi. Exortū ē i tene
bris lumen rectis: misericors ⁊ mi
serator ⁊ iust⁹. Iocūd⁹ homo q̄
miseret̄ ⁊ ꝯmodat: disponit ser
mones suos in iudicio: qꝛ in eter
nū nō ꝯmouebit̄. In memoia
eterna erit iust⁹: ab audicōe ma
la nō timebit. Paratū cor eius
sperare in dn̄o: ꝯfirmatuz est cor
eius: non ꝯmouebit̄ donec despi
ciat inimicos suos. Dispersit de
dit paupib⁹: iusticia ei⁹ manet
in seculū seculi: cornu ei⁹ exaltabi
tur in gloria. Peccator videbit
⁊ irascetur: dētibus suis fremet et
tabescet desiderium peccatorum pe
ribit.

Laudate pueri dn̄z: Alla.
laudate nomē domini. Sit
nomē domini bn̄dictū: ex h° nūc
⁊ vsqꝫ in seculū. A solis ortu vsqꝫ
ad occasum: laudabile nomē do
mini Excelsus sup omēs gentes
dn̄s: ⁊ sup celos gloria ei⁹. Quis
sicut dn̄s de⁹ noster: qui i altis hi
tat: ⁊ hūilia respicit in celo ⁊ i ter
ra. Suscitans a terra inopē: et
de stercore erigēs paupem. Vt
collocet eū cū principib⁹: cū prin
cipib⁹ populi sui. Qui habitaē
facit sterilem in domo: matrez fili
orū letātem. Alla. Alla.

In exitu israhel de egipto: dom⁹ ia
cob de populo barbaro. Facta
est iudea sanctificacō eius israhel
potestas eius. Mare vidit et fu
git: iordanis conuersus est retror
sum. Montes exultauerunt ut
arietes: ⁊ colles sicut agni ouiū.
Quid est tibi mare q̄ fugisti: ⁊
tu iordanis quia conuersus es re
trorsum. Montes exultastis sicut
arietes: ⁊ colles sicut agni ouiuz.
A facie domini mota est terra: a
facie dei iacob. Qui conuertit pe
tram in stagna aquaꝝ: ⁊ rupē in
fōtes aquarū. Non nobis domi
ne nō nobis: sed nomini tuo da
gloriam. Super misericordia
tua et veritate tua: ne quando
dicant gentes vbi est deus eorū.

Deus autē noster in cēlo: oīa quecūq; voluit fecit. Simulacra gentiū argentum et aurū: opera manuū hominū. Os habent et non loquentur: oculos habent et nō videbūt. Aures habēt et nō audient: nares habēt et nō odorabunt. Manus habēt et nō palpabunt: pedes habēt et nō ambulabūt: nō clamabunt in gutture suo. Similes illis fiant qui faciunt ea: et oēs qui cōfidūt in eis. Domus israhel sperauit in dño: adiutor eorū et protector eorum est. Domus aaron sperauit in dño: adiutor eorū et protector eorum est. Qui timēt dñm speraverūt in dño: adiutor eorum et protector eorum est. Dñs memor fuit nostri: et benedixit nobis. Benedixit domui israhel: benedixit domui aaron. Benedixit oībus q̄ timent dñm: pusillis cū maioib⁹. Adiciat dñs super vos: super vos et super filios vestros. Benedicti vos dño: qui fecit cēlum et terrā. Cēlum cēli dño: terrā autem dedit filijs hominū. Non mortui laudabūt te dñe: neq; oēs qui descēdunt in infernum. Sed nos q̄ viuimus benedicim⁹ dño: ex hoc nūc et vsq; in seculū. Alla. Alla.

Dilexi: quoniam exaudiet dñs vocē orationis mee. Quia inclinauit aurē suā mihi: et in diebus meis inuocabo. Circūdederūt me dolores mortis: et pericula inferni inuenerūt me. Tribulationē et dolorē inueni: et nomen dñi inuocaui. O dñe libera aīam meā: misericors dñs et iust⁹: et deus noster misereretur. Custodiens parvulos dñs: humiliatus sum et liberauit me. Conuertere aīa mea in requiem tuā: quia dñs benefecit tibi. Quia eripuit aīam meā de morte: oculos meos a lacrimis: pedes meos a lapsu. Placebo dño: in regione viuorū. Alla. Alla.

Credidi propter quod locutus sū: ego autem humiliatus sū nimis. Ego dixi in excessu meo: omnis homo mendax. Quid retribuam dño: pro oībus que retribuit mihi. Calicē salutaris accipiam: et nomē dñi inuocabo. Vota mea domino reddam coram oī populo eius: pretiosa in cōspectu dñi mors sanctorū eius. O dñe quia ego seruus tuus: ego seruus tuus et filius ancille tue. Dirupisti vincula mea: tibi sacrificabo hostiam laudis: et nomen dñi inuocabo. Vota mea dño reddam in cōspectu oīs populi eius: in atriis domus dñi in medio tui hierusalem. Alleluia. Alla.

Laudate dñm oēs gentes: laudate eum oēs populi: Quoniam cōfirmata est super nos misericordia eius: et veritas dñi manet in eternū. Alla. Alla.

Confitemini dño quoniam bonus: quoniam in seculū misericordia eius. Dicat nunc israhel quoniam bonus: quoniam in seculum misericordia eius. Dicat nunc domus aaron: quoniam in seculū misericordia eius. Dicant nūc q̄ timent dñm: quoniam in seculū misericordia eius. De tribulatione inuocaui dominum: et exaudiuit me in latitudine dñs. Dñs mihi adiutor

non timebo quid faciat mihi hō-
Dñs mihi adiutor: a ego despi
ciam inimicos meos. Bonū ē cō
fidere in dño: q̄ confidere in homine
Bonū est sperare in dño: q̄ spe
rare in pncipib9. Omnes gētes
circuierūt me: a in nomine dñi q̄
vltus sum in eos. Circūdantes
circūdederūt me: a in nomīe domi
q̄ vltus sum in eos. Circūdederūt
me sicut apes: a exarserūt sicut ig
nis in spinis: a in noīe domi q̄ vl
tus sū in eos. Impulsus eūs9 sū
ut caderē: a dns suscepit me. Fortitudo mea a laus mea dns: a fa
ctus est mihi in salutē. Vox ex
ultacōnis a salutis: in tabernacu
lis iustoz. Dextera dōmi fecit
virtutē: dextera domini exaltauit
me: dexteā domi fecit virtutē. Nō
moriar s̄ viuam: a narrabo opera
dñi. Castigans castigauit me
dns: a morti nō trēdidit me. Aperite mi portas iustitie: ingress9 in
eas confitebor dño: hec porta dñi iu
sti intrabunt in eam. Confitebor
tibi quoniam exaudisti me: a fa
ctus es mihi in salutem. Lapi
dem quē reprobauerūt edifican
tes: hic factus est in caput āguli
A domīo factū est istud: a est mi
rabile in oculis nostris. Hec est
dies quā fecit dns: exultem9 a le
temur in ea. O domine saluū me
fac: o domine bene prosperare: be
nedictus qui venit in nomine do
mini. Benedixim9 vobis de do
mo domini: de9 domin9 a illuxit no
bis. Constituite diem solēnez
in condensis: vsq̄ ad cornu alta
ris. Deus meus es tu a confite
bor tibi: de9 meus es tu a exalta
bo te. Confitebor tibi q̄m exaudisti
me: a factus es mihi in salutem.
Confitemini dño quoniā bon9
quoniaz in seculum misericordia
eius. Alleluia. Alla. Aleph.
Beati immaculati in via: qui
ambulant in lege dñi. Be
ati qui scrutantur testimonia ei9
in toto corde exquirūt eum. Non
enī qui operantur iniq̄tatem: in viis
eius ambulauerūt. Tu mādasti:
mandata tua custodiri nimis.
Vtinam dirigantur vie mee: ad
custodiendas iustificacōes tuas.
Tunc nō confundar: cum perspe
xero in ōmibus mandatis tuis.
Cōfitebor tibi in directōe cordis:
in eo q̄ didici iudicia iustitie tue.
Iustificacōnes tuas custodiaz:
non me derelinq̄s vsquequaq̄
In quo corrigit adolescē Beth.
tior viam suā: in custodiēdo sermo
nes tuos. In toto corde meo ex
quisiui te: ne repellas me a man
datis tuis. In corde meo abscō
di eloquia tua: ut nō peccem tibi.
Benedict9 es domine: doce me
iustificacōnes tuas. In labiis
meis: pronunciaui ōnia iudicia
oris tui. In via testimoniorum
tuorū delectatus sū: sicut in ōmib9
diuitijs. In mandatis tuis ex
ercebor: a cōsiderabo vias tuas. In
iustificacionib9 tuis meditabor: nō
obliuiscar sermōes tuos. Gimel.
Retribue seruo tuo: viuifi
ca me a custodiam sermo
nes tuos. Revela oculos meos: et considerabo mirabilia de le
ge tua. Incola ego sum in ter
ra: non abscondas a me manda
ta tua. Concupiuit anima mea

desiderare iustificationes tuas: in omni tempore. Increpasti superbos: maledicti qui declinant a mandatis tuis. Aufer a me obprobrium et contemptum: quia testimonia tua exquisiui. Etenim sederunt principes et aduersum me loquebantur: seruus autem tuus exercebatur in iustificationibus tuis. Nam et testimonia tua meditatio mea est: et consilium meum iustificationes tue.

Daleth.

Adhesit pauimento anima mea viuifica me secundum verbum tuum. Vias meas enunciaui et exaudisti me: doce me iustificationes tuas. Viam iustificationum tuarum instrue me: et exercebor in mirabilibus tuis. Dormitauit anima mea pre tedio: confirma me in verbis tuis. Viam iniquitatis amoue a me: et de lege tua miserere mei. Viam veritatis elegi: iudicia tua non sum oblitus. Adhesi testimoniis tuis domine: noli me confundere. Viam mandatorum tuorum cucurri: cum dilatasti cor meum.

He.

Legem pone mihi domine viam iustificationum tuarum: et exquiram eam semper. Da mihi intellectum et scrutabor legem tuam: et custodiam illam in toto corde meo. Deduc me in semita mandatorum tuorum: quia ipsam volui. Inclina cor meum in testimonia tua: et non in auaritiam. Auerte oculos meos ne videant vanitatem: in via tua viuifica me. Statue seruo tuo eloquium tuum: in timore tuo. Amputa obprobrium meum quod suspicatus sum: quia iudicia tua iocunda. Ecce concupiui mandata tua: in equitate tua viuifica me.

Vau.

Et veniat super me misericordia tua domine: salutare tuum secundum eloquium tuum. Et respondebo exprobrantibus mihi verbum: quia speraui in sermonibus tuis. Et ne auferas de ore meo verbum veritatis vsquequaque: quia in iudicijs tuis supersperaui. Et custodiam legem tuam semper: in seculum et in seculum seculi. Et ambulabam in latitudine: quia mandata tua exquisiui. Et loquebar in testimonijs tuis in conspectu regum: et non confundebar. Et meditabar in mandatis tuis: quae dilexi. Et leuaui manus meas ad mandata que dilexi: et exercebor in iustificationibus tuis.

Zay.

Memor esto verbi tui seruo tuo: in quo mihi spem dedisti. Hec me consolata est in humilitate mea: quia eloquium tuum viuificauit me. Superbi iniquae agebant vsquequaque a lege autem tua non declinaui. Memor fui iudiciorum tuorum a seculo domine: et consolatus sum. Defectio tenuit me: propter peccatores derelinquentes legem tuam. Cantabiles mihi erant iustificationes tue: in loco peregrinationis mee. Memor fui nocte nominis tui domine: et custodiui legem tuam. Hec facta est mihi: quia iustificationes tuas exquisiui.

Heth.

Portio mea domine: dixi custodire legem tuam. Deprecatus sum faciem tuam in toto corde meo: miserere mei secundum eloquium tuum. Cogitaui vias meas: et conuerti pedes meos in testimonia tua. Paratus sum et non sum turbatus: ut custodiam mandata tua. Funes peccatorum circumplexi sunt me: et legem

tuā nō fū oblitus. Media nocte surgebā ad cōfitēdū tibi: sup iudicia iustificacōes tue. Particeps ego fū ōniū timentium te: et custodientiuz mādata tua. Misericordia tua dñe plena est terra: iustificacōes tuas doce me. Teth.

Bonitatē fecisti cū seruo tuo dñe: secōm verbū tuū. Bonitatez et disciplinā et sciaz doce me: quia ī mādatis tuis credidi. Priusq̄ humiliarer ego delinquebā: propterea eloquiū tuū custodiui. Bonus es tu: et in bonitate tua doce me iustificacōes tuas. Multiplicata ē sup me iniq̄tas superboz: ego autē in toto corde meo scrutabor mādata tua. Coagulatū est sicut lac cor eoz: ego vero legez tuaz meditatus sū. Bonū mihi q̄ hūliasti me: ut discā iustificacōes tuas. Bonuz mihi lex oris tui: sup milia auri et argēti. Ioth.

Manus tue fecerūt me et plasmauerūt me: da mihi intellectū ut discam mandata tua. Qui timēt te videbūt me et letabūtur: q̄ in verba tua supsperaui. Cognoui dñe q̄ eq̄tas iudicia tua: et in veritate tua humiliasti me.

Fiat mia tua ut cōsoletur me: secōm eloquiū tuū seruo tuo. Veniant mihi miseracōes tue et viuam: q̄ lex tua meditacō mea ē. Confundant superbi q̄ iniuste iniq̄tatē fecerunt in me: ego autē exercebor in mandatis tuis. Cōuertant mihi timētes te: et qui nouerūt testimonia tua. Fiat cor meū im maculatū in iustificacōibus tuis: ut nō confundar. Caph.

Defecit in salutare tuū anima mea: et in verbū tuū supspaui. Defecerūt oculi mei in eloq̄um tuū: dicētes q̄n consolaberis me. Quia factus sū sicut vter in pruina: iustificatiōes tuas non fū oblitus. Quot sūt dies serui tui: q̄n facies de psequentibus me iudiciū. Narrauerūt mihi iniqui fabulacōes: sed nō ut lex tua. Omnia mandata tua veritas: iniq̄ psecuti sūt me adiuua me. Paulomīnus consumauerūt me in terra: ego autē nō dereliq̄ mādata tua. Secūduz misericordiā tuaz viuifica me: et custodiaz testimonia oris tui. Lamech.

In eternū dñe: verbuz tuū permanet in celo. In generacōe et generacionez veritas tua: fundasti terrā et permanet. Ordinatiōe tua perseverat dies: quoniā ōnia seruiunt tibi. Nisi q̄ lex tua meditacō mea est: tūc forte perissem in humilitate mea. In eternuz nō obliuiscar iustificatiōes tuas: q̄ in ipsis viuificasti me. Tuus sū ego saluū me fac: q̄m iustificacōes tuas exq̄siui. Me expectauerūt peccatores ut perderent me: testimonia tua intellexi. Omnis cōsummacōnis vidi finē: latū mandatū tuū nimis.

Quomodo dilexi legē tuā dñe: tota die meditacio mea ē. Super inimicos meos prudentē me fecisti mādato tuo: q̄ in eternū mihi ē. Super omnes docentes me intellexi: q̄ testimonia tua meditacō mea ē. Super senes intellexi: q̄ mādata tua q̄siui. Ab omni via mala prohibui pedes meos: ut custodiā verba tua. A iudiciis tuis nō declinaui

q̄ tu legem posuisti mihi. Quaꝫ
dulcia faucibus meis eloq̄a tua:
sup mel ori meo. A mādatis tu
is intellexi: ꝓpterea odiui ōnē viā
iniquitatis. Nun.:

Lucerna pedib⁹ meis verbū
tuum: ⁊ lumen semitis meis
Juraui: ⁊ statui custodire iudi
cia iusticie tue. Humiliat⁹ sum
vsquequaq̄: dn̄e viuifica me s̄m
verbum tuuꝫ. Voluntaria oris
mei bn̄placita fac dn̄e: ⁊ iudicia
tua doce me. Anima mea in ma
nib⁹ meis semp: ⁊ legem tuā non
sum oblitus. Posuerūt peccato
res laqueū mihi: ⁊ de mandatis
tuis non erraui. Hereditate ac
quisiui testimonia tua in eternū:
q̄ exultatio cordis mei sunt. In
clinaui cor meum ad faciendas
iustificacōes tuas in eternū: ꝓpt̄
retribucōem. Samech.

Iniquos odio habui: ⁊ legem tu
am dilexi. Adiutor ⁊ susceptor
me⁹ es tu: ⁊ in verbum tuū super
spaui. Declinate a me maligni:
⁊ scrutabor mandata dei mei. Su
scipe me scd̄m eloquiū tuum ⁊ vi
uam: ⁊ non confūdas me ab ex
pectatiōe mea. Adiuua me ⁊ sal
uus ero: ⁊ meditabor in iustifica
cōnib⁹ tuis semp. Speruisti om
nes discedentes a iusticijs tuis: q̄
iniusta cogitatio eorū. Preuari
cantes reputaui ōnes peccatores
terre: ideo dilexi testimonia tua.
Confige timore tuo carnes me
as: a iudicijs eī tuis timui. Ayn.

Feci iudicium ⁊ iusticiā: non
tradas me calūniantibus
me. Suscipe seruū tuum ī bonū:
non calumnient̄ me supbi. Ocu
li mei defecerūt in salutare tuū: et
in eloquiū iusticie tue. Fac cū
seruo tuo s̄m misericordiaꝫ tuaꝫ:
⁊ iustificacōes tuas doce me. Ser
u⁹ tuus sum ego: da mihi intelle
ctum ut sciaꝫ testimonia tua. Tē
pus faciendi dn̄e: dissipauerūt
legem tuā. Ideo dilexi mādata
tua: sup aurum ⁊ thopaziō. Pro
pterea ad ōnia mandata tua diri
gebar: ōnem viam iniquā odio
habui. Phe.

Mirabilia testimonia tua: ideo
scrutata ē ea aīma mea. De
claracō sermonū tuoꝝ illuminat
⁊ intellectum dat paruulis. Os
meum aperui ⁊ attraxi spiritū: q̄
mandata tua desiderabā. Aspi
ce in me ⁊ miserere mei: s̄m iudici
um diligentiū nomen tuū. Gres
sus meos dirige scd̄m eloquium
tuū: ⁊ non dn̄etur mei ōnis iniu
sticia. Redime me a calumnijs
hominum: ut custodiā mandata
tua. Faciem tuā illumina super
seruū tuum: ⁊ doce me iustificacō
nes tuas. Exit⁹ aq̄ꝝ deduxerūt
oculi mei: q̄ non custodierunt le
gem tuam. Sade.:

Iustus es dn̄e: ⁊ rectum iuditium
tuū. Mandasti iusticiaꝫ testimo
nia tua: ⁊ veritatem tuam nimis.
Tabescere me fecit zelus meus:
q̄ obliti sunt v̄ba tua inimici mei
Ignitū eloquiū tuum vehemē
ter: ⁊ seruus tu⁹ dilexit illud. Ado
lescentulus sum ego ⁊ cōtempt⁹:
iustificacōes tuas non sum obli
t⁹. Iustitia tua iusticia in eter
num: ⁊ lex tua veritas. Tribula
tio ⁊ angustia inuenerūt me: mā
data tua meditacō mea ē. Æq̄tas

testimonia tua in eternū: intelle
ctū da mihi et viuā. Coph.:
Clamaui in toto corde exau
di me dñe: iustificaciōes tu
as reqrā Clamaui ad te ⁊ saluū
me fac: ut custodiā mādata tua.
Preueni ī maturitate ⁊ clamaui: ī
v̄ba tua sup̄spaui. Preuenerūt
oculi mei ad te diluculo: ut medi
tarer eloq̄a tua Vocē meaꝫ audi
s̄m mīaꝫ tuā dñe: ⁊ s̄m iudiciuꝫ
tuū viuifica me. Appropinq̄uerūt
p̄seq̄ntes me iniq̄tati: a lege autē
tua lōge fcī sūt. Prope es tu dñe:
⁊ ōnes vie tue veritas. Inicio ꝯg
noui de testimoniis tuis: q̄ in et̄
nū fundasti ea. Res.
Vide hūilitatē meam ⁊ eripe
me: q̄ legē tuā nō sū oblitꝰ
Iudica iudiciū meū et redime
me: ꝓp̄t eloquiū tuū viuifica me.
Lōge a pctōribꝰ salꝰ: q̄ iustifica
cōes tuas nō exq̄sierūt. Misericor
die tue multe dñe: s̄m iudiciū tuū
viuifica me. Multi q̄ p̄sequūtur
me ⁊ tribulāt me: a testīoniis tu
is nō declinaui. Vidi p̄uaricātes
⁊ tabescebaꝫ: q̄ eloq̄a tua nō cu
stodierūt. Vide qm̄ mādata tua
dilexi: domīe in mīa tua viuifica
me. Principiū verboꝝ tuoꝝ ī et̄
nū oīa iudicia iusticie tue. Sin.
Principes p̄secuti sūt me gra
tis: ⁊ a verb̄ tuis formidauit
cor meū Letabor ego sup̄ eloq̄a
tua: sicut q̄ inuenit spolia multa.
Iniq̄tatē odio habui ⁊ abhoī
natus sū: legē autē tuam dilexi.
Septies in die laudē dixi tibi: su
p̄ iudicia iusticie tue. Pax mul
ta diligētibꝰ legē tuā: ⁊ nō est ill̄
scādalū. Expectabā salutare tu
um dñe: ⁊ mandata tua dilexi.
Custodiuit aīa mea testimo
nia tua: ⁊ dilexit ea vehementer.
Seruaui mādata tua ⁊ testimo
nia tua: q̄ oēs vie mee in cōspcū
tuo. Thau.
Appropinquet dep̄cacō mea ī
ꝯspcū tuo dñe: iux̄ eloq̄um
tuū da mihi intellectuꝫ. Ineret
postulacō mea in ꝯspcū tuo: scd̄ꝫ
eloquiū tuum eripe me. Eructa
būt labia mea ymnū: cū docueris
me iustificacōes tuas. Pronūci
abit lingua mea eloq̄um tuū: q̄
ōnia mādata tua eq̄tas. Fiat
manꝰ tua vt saluet me qm̄ māda
ta tua elegi. Cōcupiui salutare
tuū dñe: ⁊ lex tua meditacō mea
ē. Viuet aīa mea ⁊ laudabit te:
⁊ iudicia tua adiuuabūt me Er
raui sic̄ ouis q̄ perijt: q̄rere seruuꝫ
tuū q̄ mādata tua nō sū oblitus
Ad dñm cū tri Canti. grad.
bularer clamaui: ⁊ exaudi
uit me. Dñe libeā aīam meā a la
biis iniq̄s: a lingua dolosa Quid
det̄ tibi ā q̄d apponat̄ tibi: ad lin
guā dolosā. Sagitte potētis acu
te: cū carbonibꝰ desolatoriis. Heu
m̄ q̄ īcolatꝰ meꝰ p̄lōgatꝰ ē: hīta
ui cū hītātibꝫ cedar multū incola
fuit aīa mea. Cū hijs q̄ oderūt pa
cē erā pacificꝰ: cuꝫ loq̄bar ill̄ im
pug̃bāt me g̃tis. Canti. grad.
Leuaui oculos meos ī mōtes:
vn̄ veniet auxiliū m̄ Auxiliū
meū a dño: q̄ fecit celū ⁊ t̄rā. Nō
det ī ꝯmocōeꝫ pedē tuū: neq̄ dormi
tet q̄ custodit te Ecce nō dormita
bit neq̄ dormiet: q̄ custodit isrl̄.
Dñs custodit te dñs p̄tectō tua:
sup̄ manū dextrā tuā. Per diē sol

neq̄ luna per noctem. Dn̄s cu
stodit te ab ōni malo: custodiat
am̄am tuam domin⁹. Dominus
custodiat introitū tuum: ⁊ exitū
tuum ex hoc nunc ⁊ vsq̄ ī seculū.

Canticum graduum.

Letat⁹ sum in hijs que
dicta sunt mihi: in do
mū domī ibim⁹. Stā
tes erāt pedes nostri:
in atrijs tuis iherusalē. Iheru
salem que edificatur ut ciuitas:
cuius participacō eius in idipsū
Illuc eī ascēderēt trib⁹ trib⁹ dn̄i
testimoniū isrl̄: ad confitendū
noī dn̄i. Quia illic sederūt sedes
in iudicio: sedes sup domū dauid
Rogate que ad pacem sūt ihe
rusalem: ⁊ abūdantia diligētib⁹
te. Fiat pax in v̄tute tua: ⁊ abū
dantia in turrib⁹ tuis. Propter
fratres meos ⁊ p̄ximos meos: lo
q̄bar pacē de te. Propter domū
dn̄i dei nostri: q̄siui bō tibi.

Ad te leuaui Cāticū grad̄.:
oculos meos: qui habitas
in celis. Ecce sicut oculi seruoꝝ:
in manibus dn̄oꝝ suoꝝ. Sicut
oculi ancille in manib⁹ dn̄e sue:
ita oculi nostri ad dominū deū no
strū donec misereatur nr̄i. Mise
rere nostri domīe miserere nostri:
q̄ multū repleti sum⁹ despectōne.
Quia multū repleta est anima
nostra: obprobriū abūdantib⁹
⁊ despectō sup̄bis. Cāticū grad̄.:

Nisi quia dn̄s erat in nobis
dicat nūc israhel: nisi q̄ dn̄s
erat in nobis. Cum exurgerēt
homines ī nos: forte viuos deglu
tissent nos. Cum irasceretur fu
ror eorū in nos: forsitan aque ab
sorbuissent nos. Torrentē per
transiuit anima nr̄a: forsitan per
trāsisset am̄a nostra aquā intole
rabilem. Benedict⁹ dn̄s: q̄ non
dedit nos in captionē dentib⁹ eo
ruꝫ. Anima nostra sicut passer
erepta est: de laqueo venancium
Laque⁹ contritus ē: ⁊ nos libe
rati sum⁹. Adiutoriū nostrū in
nomine dn̄i: q̄ fecit celum ⁊ terrā

Canticum graduū.

Qui confidūt in domīo sicut
mons syon: nō cōmouebi
tur ī eternū q̄ habitat in iherusa
lem. Montes in circuitu eius: et
dn̄s in circuitu populi sui ex hoc
nūc ⁊ vsq̄ in seculū. Quia non
relinquet domin⁹ virgā peccatoꝝ
sup sortem iustorū: ut non exten
dant iusti ad iniq̄tatem man⁹ su
as. Bene fac domīe: bonis et re
ctis corde. Declinantes aūt in
obligacōnes adducet domin⁹ cū
opantib⁹ iniq̄tatē: pax super isra
hel. Canticū graduū.:

In conuertēdo dn̄s captiuitatē
syon: facti sumus sicut consolati
Tunc repletū est gaudio os no
strū: ⁊ lingua nostra in exultacō
ne. Tūc dicent int̄ gentes: mag
nificauit dn̄s facere cū eis. Mag
nificauit dn̄s facere nobiscū: fcī
sumus letantes. Conuerte dn̄e
captiuitatē nostrā: sicut torrens ī
austro. Qui seminat ī lacrimis
in exultacōne metent. Euntes
ibant et flebant: mittentes semi
na sua. Venientes autem veni
ent cum exultacōe: portantes ma
nipulos suos. Canticū gra
duum salomonis.

Nisi dñs edificauerit domũ in uanũ laborauerũt q̃ edificãt eã. Nisi dominꝰ custodierit ciuitatẽ: frustra vigilat q̃ custodit eã. Vanũ est vobis ãte lucẽ surgẽs: surgite postq̃ sederitis q̃ mãducatis panẽ doloris. Cũ dederit dilectis suis sõnum ecce hereditas dñi: filij merces fructus ventris. Sicut sagitte in manu potẽtis: ita filij excussoꝝ. Beatus vir qui implenit desideriũ suũ ex ipis: nõ confundetur cũ loq̃tur inimicis suis in porta. Canticũ gradꝰ.

Beati õnes q̃ timent dñm: q̃ ambulãt in vijs eiꝰ. Labores manuũ tuaꝝ q̃ mãducabis: beatus es et bñ tibi erit. Vxor tua sicut vitis abũdans: in lateribꝰ domꝰ tue. Filij tui sicut nouelle oliuarũ: in circuitu mẽse tue. Ecce sic bñdicetur homo: q̃ timet dominũ. Bñdicat tibi dñs ex syõ: et videas bona ierlm õmbꝰ diebꝫ vite tue. Et videas filios filioꝝ tuoꝝ: pacẽ sup isrl. Canti. gra.

Sepe expugnauerũt me a iuuentute mea: dicat nũc isrl. Sepe expugnauerũt me a iuuẽtute mea: etenim nõ potuerũt mi. Supra dorsum meum fabricauerunt pctõres: prolongauerũt iniq̃tatem suã. Dñs iustꝰ concidet cervices pctõrum: confundant et cõuertant retrorsũ õnes qui odẽrunt syon. Fiant sicut fenũ tectorũ: qđ priusq̃ euellat exaruit. De quo nõ implebit manũ suã q̃ metet: et sinũ suũ q̃ manipulos colliget. Et nõ dixerũt q̃ prẽribãt bñdictiõ dñi sup vos: bñdiximus vob in nomine domini. Canticũ gradꝰ.

De profundis clamaui ad te domine: dñe exaudi vocẽ meã. Fiãt aures tue intẽdentes: in vocem deprecationis mee. Si iniq̃tates obseruaueris dñe: dñe quis sustinebit. Quia apud te propiciatio est: et propter legẽ tuã sustinui te dñe. Sustinuit aia mea in verbo eiꝰ: speravit aia mea in dño. A custodia matutina vsq̃ ad noctẽ: speret isrl in dño. Quia apud dñm misericordia: et copiosa apud eũ redẽptio. Et ipe redimet isrl: ex õmbꝰ iniq̃tatibꝰ eiꝰ.

Dñe nõ est exaltatum cor meum: neq̃ elati sunt oculi mei. Neq̃ ambulaui in magnis: neq̃ in mirabilibꝰ supra me. Si nõ humiliter sentiebam: sed exaltaui aiam meam. Sicut ablactatus est sup matrem suam: ita retributio in aia mea. Speret isrl in domino: ex hoc nũc et vsq̃ in seculũ.

Canticum graduũ.

Memento dñe dauid: et omnis mansuetudinis eiꝰ. Sicut iurauit dño: votum vouit deo iacob. Si introiero in tabernaculum domus mee: si ascẽdero in lectum strati mei. Si dedero sõnum oculis meis: et palpebris meis dormitationem. Et requiem tẽporibꝰ meis: donec inueniam locum dño tabernaculũ deo iacob. Ecce audiuimꝰ eam in effrata inuenimꝰ eam in campis silue. Introibimꝰ in tabernaculũ eius: adorabimus in loco vbi steterunt pedes eius. Surge domine in requiem tuam: tu et archa sanctificationis tue. Sacerdotes tui induantur iustitiã: et sancti tui exultent.

Propter dauid seruū tuū: non auertas faciē xpi tui. Jurauit dñs dauid veritatem & nō frustrabitur eū: de fructu ventris tui ponam sup sedem tuā. Si custodierint filij tui testamentū meum: & testimonia mea hec q̄ docebo eos Et filij eorum vsq; in seculū: sedebunt sup sedē tuā. Quōm elegit dñs syon: elegit eam in habitationem sibi. Hec requies mea in seculū seculi: hic habitabo quoniam elegi eam. Viduam eius benedicens benedicam: pauperes eius saturabo panib⁹. Sacerdotes eius induā salutari: & sancti ei⁹ exultatiōe exultabūt. Illuc producam cornu dauid: paraui lucernam xpo meo. Inimicos ei⁹ induam confusione: sup ipsū autem efflorebit sanctificatio mea.

Ecce q̄ bonū Cāticū grad. & q̄ iocundū: habitare fratres in vnū. Sicut vngentū in capite: qđ descendit in barbā barbā aaron. Quod descēdit in ora vestimenti ei⁹: sicut ros hermō q̄ descendit in montē syon. Quoniā illuc mādauit dñs benedictionē: & vitā vsq; in seculū. Cā. gđ.

Ecce nūc benedicite dñm: omnes serui dñi. Qui statis in domo dñi: in atrijs dom⁹ dei nr̄i. In noctibus extollite manus vestras in sancta: & benedicite dñm. Benedicat te dñs ex syon: qui fecit celum & terrā. Alla.

Laudate nomē domini: laudate serui dñm. Qui statis in domo dñi: in atrijs dom⁹ dei nostri. Laudate dñm q̄ bonus dñs psallite nomini ei⁹ quoniā suaue

Quōm iacob elegit sibi dominus: israhel in possessionē sibi. Quia ego cognoui q̄ magnus est dñs: & deus noster pre ōnib⁹ dijs. Omnia quecūq; voluit dominus fecit in celo & in terra: in mari & in ōnib⁹ abissis. Educens nubes ab extremo terre: fulgura in pluuiam fecit. Qui producit ventos de thesauris suis: qui percussit primogenita egipti ab homine vsq; ad pecus. Emisit signa & prodigia in medio tui egipte: in pharaonē & in ōnes seruos eius. Qui percussit gētes multas: & occidit reges fortes. Seon regem amorreorum & og regem basan: & omnia regna chanaan. Et dedit terrā eorū hereditatē: hereditatē israhel populo suo. Domine nomē tuum in eternū: dñe memoriale tuū in generatiōem & generatiōem. Quia iudicabit dominus populū suum: & in seruis suis deprecabitur. Simulacra gētium argentū & aurum: opera manuū hominū. Os habent et nō loquent: oculos habent & nō videbūt. Aures hñt & non audient: neq; enim ē spūs in ore ipsorū. Similes illis fiant qui faciūt ea: & ōnes q̄ cōfidunt in eis. Domus israhel benedicite dominō: domus aaron benedicite dño. Domus leui benedicite dominō: qui timetis dñm benedicite dño. Benedictus dñs ex syō: q̄ habitat in hierusalē. Alla. Alleluia.

Confitemini dño quoniā bonus: qm̄ in eternū misericordia eius. Cōfitemini deo deorū: qm̄ in eternū. Cōfitemini dño dominorū: qm̄. Qui facit mirabilia

magna solus: qm̄. Qui fecit ce
los ī intellectu: quoniā. Qui fir
mauit terrā sup aquas: quoniā.
Qui fecit luminaria mag̃: q̊niā.
Solem in potestatē diei: q̊. Lu
naz ⁊ stellas in potestatē noctis:
qm̄. Qui ꝑcussit egiptū cū p̄mo
genitis eoꝝ: q̊. Qui eduxit isrl̄
de medio eorū: quo. In manu
potētia ⁊ brachio excelso: quoniā.
Qui diuisit mare rubrū in diuisi
ones: q̊. Qui eduxit isrl̄ ꝑ medi
um eius: quo. Et excussit phara
onē ⁊ virtutem ei⁹ in mari rubro:
qm̄. Qui traduxit ꝑplm̄ suū per
desertū: quo. Qui ꝑcussit reges
magnos: quo. Et occidit r̄ges
fortes: quo. Seon regē amorreo
rū: quo. Et og regē basan: qm̄.
Et dedit terrā eoꝝ hereditatem:
quo. Hereditatē isrl̄ seruo suo:
quoni. Quia in hūilitate nr̄a me
mor fuit nr̄i: quo. Et redemit nos
ab inimicis nr̄is: quo. Qui dat es
cā ōni carni: quo. Confitemini
deo celi: quo. Cōfitemi dn̄o dn̄o
rū: qm̄ in eternū mīa ei⁹. Alla.
Ps̄. dauid ꝓpter iheremiā.:
Sup flumina babilōis illic
sedim⁹ ⁊ fleuim⁹: dum recor
daremur syon In salicib⁹ ī me
dio ei⁹: suspēdim⁹ organa nostr̄.
Quia illic interrogauerūt nos
q̃ captiuos duxerūt nos: verba
cantionū Et q̃ abduxerūt nos:
ymnū cantate nobis de cāticis sy
on. Qūo cantabim⁹ cāticū dn̄i:
in terra aliena. Si oblitus fue
ro tui ihrl̄m: obliuiōi detur dexte
ra mea. Adhereat lingua mea
faucib⁹ meis: si nō meminero tui
Si nō ꝓposuero ihrl̄m: in princi
pio leticie mee Memor esto dn̄e
filiorū edom: in die ihrl̄m. Qui
dicunt exinanite exinanite: vsq̃
ad fundamētū in ea. Filia ba
bilonis misera: beatus qui retri
buet tibi retribucōez tua quā re
tribuisti nobis Btūs q̃ tenebit
⁊ allidet ꝑuulos suos ad petrā.:
Ps̄. dd.
Confitebor tibi
dn̄e in toto corde meo: quo
niā audisti v̄ba oris mei. In cō
spcū āgelorū psallā tibi: adorabo
ad tēplū sāctū tuū ⁊ cōfitebor noī
tuo Sup mīa tua ⁊ veritate tua:
quoniā mag̃ficasti super ōne no
mē sāctū tuū. In q̃cūq̃ die īuo
cauero te exaudi me: multiplicab̄
in aīa mea v̄tutē. Cōfiteant̄ tibi
dn̄e oēs reges terre: q̃ audierūt
v̄ba oris tui. Vt cātent in viis
dn̄i: qm̄ mag̃ ē gl̄ia dn̄i. Quoni
am excelsus dn̄s ⁊ hūilia r̄spicit:
⁊ alta alōge ꝯgnoscit Si ābula
uero in medio tribulacōis viuifi
cabis me: ⁊ sup irā inimicoꝝ meo
rū extēdisti manū tuam: ⁊ saluū
me fecit dextera tua Dn̄s retribu
et ꝓ me: dn̄e mīa tua ī seculū: ope
ra manuū tuaꝝ ne despicias.
In finē psalmus dd.:
Domīe ꝓbasti me ⁊ ꝯgnoui
sti me: tu ꝯgnouisti sessiōez
meā ⁊ resurrectōez meā. Intelle
xisti cogitacōes meas delōge: semi
tā meā ⁊ funiculū meū īuestigasti
Et oēs vias meas p̄uidisti: q̃ n̄
ē s̄mo ī lingua mea. Ecce dn̄e tu
ꝯgnouisti oīa nouissiā ⁊ ātiq̃: tu for
masti me ⁊ posuisti sup me manū
tuā Mirabil̄ fcā ē sc̄ia tua ex me:
ꝯfortata ē ⁊ nō potēo ad eā Quo
ibo a spū tuo: ⁊ q̊a fatie tua fugiā

Si ascendero in celum tu illic es: si descendero in infernum ades. Si sumpsero pennas meas diluculo: habitauero in extremis maris. Etenim illic manus tua deducet me: et tenebit me dextera tua. Et dixi forsitan tenebre operient me: et nox illuminatio mea in deliciis meis. Quia tenebre non obscurabuntur a te: et nox sicut dies illuminabitur: sicut tenebre eius ita et lumen eius. Quia tu possedisti renes meos: suscepisti me de vtero matris mee. Confitebor tibi qm terribiliter magnificatus es: mirabilia opera tua: et anima mea cognoscet nimis. Non est occultatum os meum a te quod fecisti in occulto: et substantia mea in inferioribus terre. Imperfectum meum viderunt oculi tui: et in libro tuo omnes scribentur: dies formabuntur et nemo in eis. Michi autem nimis honorificati sunt amici tui deus: nimis confortatus est principatus eorum. Dinumerabo eos et super arenam multiplicabuntur: exurrexi et adhuc sum tecum. Si occideris deus peccatores: viri sanguinum declinate a me. Quia dicitis in cogitatione: accipiant in vanitate ciuitates tuas. Nonne qui oderunt te domine oderam: et super inimicos tuos tabescebam. Perfecto odio oderam illos: inimici facti sunt mihi. Proba me deus et scito cor meum: interroga me et cognosce semitas meas. Et vide si via iniquitatis in me est: et deduc me in via eterna.

In fine Psalmus dauid.

Eripe me domine ab homine malo: a viro iniquo eripe me. Qui cogitauerunt iniquitates in cor

te: tota die constituebant prelia. Acuerunt linguam suam sicut serpentes: venenum aspidum sub labiis eorum. Custodi me domine de manu peccatoris: et ab hominibus iniquis eripe me. Qui cogitauerunt supplantare gressus meos: absconderunt superbi laqueum mihi. Et funes extenderunt in laqueum: iuxta iter scandalum posuerunt mihi. Dixi domino deus meus es tu: exaudi domine vocem deprecationis mee. Domine domine virtus salutis mee: obumbrasti super caput meum in die belli. Ne tradas me domine a desiderio meo peccatori: cogitauerunt contra me: ne derelinquas me ne forte exaltentur. Caput circuitus eorum: labor labiorum ipsorum operiet eos. Cadent super eos carbones: in ignem dabis eos: in miseriis non subsistent. Vir linguosus non dirigetur in terra: virum iniustum mala capient in interitu. Cognoui quia faciet dominus iudicium inopis: et vindictam pauperum. Verumtamen iusti confitebuntur nomini tuo: habitabunt recti cum vultu tuo.

Psalmus dauid.

Domine clamaui ad te exaudi me: intende voci mee cum clamauero ad te. Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo: eleuatio manuum mearum sacrificium vespertinum. Pone domine custodiam ori meo: et ostium circumstantie labiis meis. Non declines cor meum in verba malicie: ad excusandas excusationes in peccatis. Cum hominibus operantibus iniquitatem: et non communicabo cum electis eorum. Corripiet me iustus in misericordia et increpabit me: oleum

autē pctōris nō impiguet caput meū. Qm̄ adhuc ⁊ oracio mea in bn̄placitis eoꝝ: absorpti sunt iūcti petre iudices eoꝝ. Audiēt verba mea qm̄ potuerūt: sicut cr̄ssitudo terre erupta est sup terraz. Dissipata sūt ossa nr̄a secus infernū: qꝛ ad te dn̄e dn̄e oculi mei: in te speraui nō auferās am̄az meam. Custodi me a laqueo quē statuerūt mihi: ⁊ a scandal' operātiū iniq̄tatē. Cadent in reciaculo eius pctōres: singularit' sū ego donec transeaz. Intellect⁹ dauid cū essz in spelūca. Oracō.

Voce mea ad dn̄m clamaui: voce mea ad dn̄m deprecat⁹ sū. Effundo in cōspectu eius oracōem meā: tribulacōez meā ante ipsū pnuncio. In deficiendo ex me spiritū meū: ⁊ tu ꝯgnouisti semitas meas. In via hac q̄ ambulabaz: abscōderūt laqueū m̄. Considerabā ad dexterā ⁊ videbā: ⁊ non erat q̄ cognoscēt me. Periit fuga a me: ⁊ nō est q̄ requirat animaz meā. Clamaui ad te dn̄e: dixi tu es spes mea: porcō mea in terra viuentiū. Intēde ad deprecacōez meaz: qꝛ hūilia tus sum nimis. Libera me a psequentib⁹ me: qꝛ ꝯfortati sunt sup me. Educ de custodia am̄az meam ad ꝯfitēdum nomini tuo: me expectāt iusti donec ꝛtribuas m̄.

Ps̄. dauid qn̄ psequebat' euz filius suus absolon.

Domīe exaudi oracōez meaz auribꝰ pcipe obsecraciōem meā: in veritate tua exaudi me in tua iusticia. Et nō intres in iudiciū cū seruo tuo: qꝛ nō iustificabit' in ꝯspcū tuo oīs viuēs. Quia psecut⁹ ē inimic⁹ aīam meā: hūiliauit in terra vitaz meā. Collocauit me in obscuris sicut mortu⁹ seculi: ⁊ anxiatus ē sup me spiritus me⁹: in me turbatū est cor meū. Memor fui dierū antiquoruz: meditatus sū in ōnib⁹ opib⁹ tuis: in factis manuū tuarū meditabar. Expandi man⁹ meas ad te: aīa mea sic terra sine aqua tibi. Velociter exaudi me dn̄e: defecit spiritus me⁹. Nō aūtas faciē tuaz a me: ⁊ similis ero descēdētib⁹ in lacū. Auditā fac mihi mane mīaz tuā: qꝛ in te speraui. Notam fac mihi viā in qua ambulē: qꝛ leuaui ad te am̄az meā. Eripe me de inimicis meis dn̄e ad te ꝯfugi doce me facē volūtatē tuā qꝛ de⁹ me⁹ es tu. Spūs tuus bon⁹ deducet me in terraz rectā: ꝓpt̄ nomē tuū dn̄e viuificab' me in eq̄tate tua. Educes de tribulacōe animā meā: ⁊ in mīa tua disperdes inimicos meos. Et pdes ōnes qui tribulāt aīaz meaz: qm̄ ego seru⁹ tuus sū.

Ps̄. dauid aduersus goliā.

Benedict⁹ dn̄s deus meus qui docet man⁹ meas ad prelium: ⁊ digitos meos ad bellum. Misericordia mea ⁊ refugiū meum: susceptor me⁹ ⁊ liberātor me⁹ Protector me⁹ ⁊ in ipō speraui: q̄ subdit' ꝓpl'm meū sub me. Dn̄e quid est homo quia innotuisti ei aut filius hominis quia reputas eū. Homo vanitati similis fc̄us est: dies eius sicut vmbra pretereunt. Dn̄e inclina celos tuos ⁊ descēde: tange mōtes ⁊ fumigabūt.

Fulgura choruscacōem ⁊ dissi
pabis eos: emitte sagittas tuas
⁊ conturbabis eos. Emitte ma
num tuam de alto: eripe me ⁊ libe
ra me de aq̄s multis: ⁊ de manu fi
liorū alienoꝝ. Quoꝝ os locutū
est vanitatē: ⁊ dextera eoꝝ dexteā
iniquitatis. Deus canticū nouū
cantabo tibi: in psalterio decacor
do psallam tibi. Qui das salutē
regib⁹: qui redemisti dauid seruū
tuum: de gladio maligno eripe
me. Et erue me de manu filiorū
alienorū: quoꝝ os locutū est va
nitatē: ⁊ dextera eorū dextera iniq̄
tatis. Quorū filij sicut nouelle
plantacōnes: in iuuētute sua. Fi
lie eorū cōposite: circūornate ut si
militudo templi. Prōptuaria
eorū plena: eructancia ex hoc ī il
lud. Oues eorū fetose abundā
tes in gressib⁹ suis: boues eoꝝ cr̄s
se. Non est ruina macerie: neq̄
transitus neq̄ clamor in plateis
eorū. Beatū dixerūt populū cui
hec sunt: beatus popul⁹ cuius do
min⁹ deus eius. Laudacio ip
si dauid.

Exaltabo te de⁹ meus rex: et
bn̄dicā nomini tuo ī seculū
⁊ in seculū seculi. Per singulos
dies benedicā tibi: ⁊ laudabo no
mē tuū in seculū: ⁊ in seculū seculi
Magn⁹ dn̄s ⁊ laudabilis nīs: ⁊
magnitudinis ei⁹ non est finis.
Generatio ⁊ generacio lauda
bit opa tua: ⁊ potentiā tuaꝫ ꝓnū
ciabunt. Magnificentiā glie sā
ctitatis tue loquētur: ⁊ mirabilia
tua narrabunt. Vt virtutē ter
ribiliū tuoꝝ dicent: ⁊ magnitudi
nem tuā narrabunt. Memoriaꝫ
abundātie suauitatis tue eructa
bunt: ⁊ iusticia tua exultabunt.
Miserator et misericors dn̄s: pa
ciens ⁊ multū misericors. Sua
uis dn̄s vniuersis: ⁊ miseratiōes
eius sup̄ ōnia opera eius. Cōfi
teant̄ tibi dn̄e ōnia opeā tua: ⁊ sc̄i
tui benedicāt tibi. Gloriā regni
tui dicent: ⁊ potentiā tuā loquen
tur. Vt notā faciant filijs homi
nū potentiā tuam: ⁊ gloriaꝫ mag
nificentie regni tui. Regnū tuū
regnū omniū seculorū: ⁊ domina
tio tua ⁊ in ōni generatiōe ⁊ gn̄a
cione. Fidel dn̄s in ōnibus ver
bis suis: ⁊ sanct⁹ in ōnibus operi
bus suis. Alleuat dn̄s ōnes qui
corruūt: ⁊ erigit oēs elisos. Oc
li ōniū in te sperant dn̄e: ⁊ tu das
escā illorum in tēpore oportuno.
Aperis tu manuꝫ tuā: ⁊ imples
ōne am̄al benedictōe. Iust⁹ do
min⁹ in ōnib⁹ vijs suis: ⁊ sanctus
in ōnib⁹ operib⁹ suis. Prope est
dn̄s ōnibus inuocantib⁹ eū: ōni
bus inuocantib⁹ euꝫ in veritate.
Voluntatē timentiū se faciet: ⁊
dep̄cacōnem eorū exaudiet: ⁊ sal
uos faciet eos. Custodit dn̄s
ōnes diligentes se: et ōnes pecca
tores disperdet. Laudacōem do
mini loq̄tur os meuꝫ: ⁊ bn̄dicat
ōnis caro nomini sācto eius in se
culū ⁊ in seculū seculi. Alla.

Lauda am̄a mea dominum:
laudabo dn̄m in vita mea:
p̄sallam deo meo q̄diu fuēo. No
lite cōfidere in p̄ncipibus: ī filijs
hominū ī quib⁹ nō est salus. Ex
ibit sp̄us ei⁹ ⁊ reuertetur ī terraꝫ
suaꝫ: ī illa die pibūt ōnes cogita
ciōes eorū. Beatus cuius deus

iacob adiutor ei⁹: spes eius in do
mino deo ipsi⁹: qui fecit celū ⁊ ter
rā mare ⁊ oīa q̄ in eis sunt. Qui
custodit veritatē in seculū: facit iu
dicium iniuriam patientib⁹: dat
escam esurientib⁹. Dñs solvit
cōpeditos: dñs illuminat cecos.
Dñs erigit elisos: dñs diligit
iustos. Dñs custodit adue
nas: pupillū ⁊ viduas suscipiet:
⁊ vias pcōrum disperdet. Regnabit dñs in secula: deus tuus syō
in generacōnem ⁊ generacōnem:
Alleluia. Alleluia.

Laudate dñm quoniā bonus
est psalmus: deo nostro sit io
cūda decoraq; laudatio. Edi
fi cans ierusalē dñs: dispersiones
israelis congregabit. Qui sanat
contritos corde: ⁊ alligat contri
ones eorū. Qui numerat multi
tudinem stellarum: ⁊ oīmbus eis no
mina vocat. Magnus dominus
noster ⁊ magna virtus ei⁹: ⁊ sa
piencie ei⁹ nō est nūerus. Susci
piens māsuetos dñs: humiliās
autē pcōres vsq; ad terrā. Pre
cinite dño in cōfessione: psallite
deo nostro in cithara. Qui ope
rit celum nubibus: ⁊ parat terre
pluuiā. Qui producit in montib;
fenū: ⁊ herbas seruituti hominū.
Qui dat iumētis escā ipsorū: et
pullis coruorū inuocantib; eum.
Non in fortitudine eq̄ voluntatem
habebit: nec in tibijs viri beneplaci
tū erit ei. Beneplacitū est dño su
per timētes eū: ⁊ in eis qui sperāt su
per mia ei⁹. Alla aggei ⁊ zacharie

Lauda ihrlm dñm: lauda de
um tuū syon. Quōm cōforta
uit seras portarū tuarum: benedixit fi
lijs tuis in te. Qui posuit fines tu
os pacē: ⁊ adipe frumenti saciat
te. Qui emittit eloquium suum ter
re: velociter currit sermo ei⁹. Qui
dat niuem sicut lanā: nebulā sic
cinerem spargit. Mittit cristallū
suas sicut buccellas: ante faciem
frigoris ei⁹ q̄s sustinebit? Emit
tet verbum suum ⁊ liquefaciet ea:
flabit spūs eius ⁊ fluent aq̄. Qui
annūciat verbum suum iacob: iu
sticias ⁊ iudicia sua isrl. Non fe
cit taliter oī nacōi: ⁊ iudicia sua
nō manifestauit eis. Alla. Alla.

Laudate dñm de celis: lauda
te eū in excelsis. Laudate
eum oēs angeli ei⁹: laudate eum
ones virtutes ei⁹. Laudate eū
sol ⁊ luna: laudate eū ones stelle
⁊ lumē. Laudate eū celi celorū:
⁊ aque ones que sup celos sūt lau
dent nomen dominī. Quia ipse
dixit ⁊ facta sūt: ipse mandauit: ⁊
creata sūt. Statuit ea in seculū ⁊
in seculū seculi: pceptum posuit ⁊
non pteribit. Laudate dñm de
terra: dracones ⁊ omnes abissi.
Ignis grādo nix glacies spūs
procellarum: que faciūt verbū ei⁹.
Montes ⁊ ones colles: ligna fru
cifera ⁊ ones cedri. Bestie ⁊ om
nia pecora: serpentes ⁊ volucres
pennate. Reges terre ⁊ ones po
puli: pncipes ⁊ omnes iudices ter
re. Iuuenes ⁊ virgines senes cū
iunioribus laudent nomē dominī:
q̄ exaltatū est nomē eius solius
Confessio ei⁹ sup celū ⁊ terraz:
⁊ exaltauit cornu populi sui. Hy
mnus oīb⁹ scīs eius: filijs isrl po
pulo appropinquanti sibi:
Alleluia. Alleluia.

Cantate dño cãticũ nouum: laus ei⁹ in eccĩa sanctorum. Letetur isrl' in eo qui fecit eũ: ⁊ filie syon exultent in rege suo. Laudẽt nom̃ ei⁹ ĩ choro: in tympano ⁊ psalterio psallãt ei. Quia bñplacitũ est dño in populo suo ⁊ exaltabit mãsuetos in salutem Exultabunt sancti ĩ gloria: letabuntur in cubilib⁹ suis. Exultaciões dei in gutture eoꝝ: ⁊ gladij ancipites ĩ manib⁹ eorũ. Ad faciendaꝫ vindictã ĩ naciõib⁹: ĩcrepaciões ĩ populis. Ad alligandas reges eorũ ĩ ꝯpedib⁹: ⁊ nobiles eorũ ĩ manicis ferreis. Vt faciant ĩ eis iudiciũ ꝯscriptũ: gl̃ia hec est õnibus sanctis ei⁹.

Alleluia. Alleluia.

Laudate dñm ĩ sanctis ei⁹: laudate eum ĩ firmamẽto v̄tutis ei⁹. Laudate eum ĩ virtutib⁹ ei⁹: laudate eũ ꝑm multitudĩem mag̃tudinis ei⁹. Laudate eum ĩ sono tube: laudate eũ in psalterio ⁊ cithara. Laudate eũ ĩ tympão ⁊ choro: laudate eũ ĩ cordis ⁊ organo. Laudate eũ ĩ cymbalis bñsonantib⁹: laudate eũ in cymbalis iubilaciõis: õnis spiritus laudet dñm. Alla.

Explicit psalterium.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUSSELDORF

Inches
1 2 3 4 5 6 7 8
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19
Centimetres
TIFFEN Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19
R G B W G K C Y M
TIFFEN Gray Scale
© The Tiffen Company, 2007

B. T. I. A. 7.
1. Expl.

Liber [redacted]

Liber conventus Marie pace ordinis fratrum sancte crucis. Et datus est ex testamento magistri iacobi braichmann ecclesie xanten. quondam vicarii. et fratres legerunt unum tricesimum pro anima eiusdem. sicut frater eius nicolaus pertinet prior huius domus ordinavit requiescant in pace. Amen

Pars secunda Bibliorum ex editione prima
Ulrici Zelli.

Bibl. Th. I A 7 [2] a (Jnk.)
1. Ex.

Epistola sācti Jeronimi pb̄ri ad Chromatiū & Eliodorū epōs de libris Salomonis.

Vngat epla q̄s iūgit sacerdotiū ymo carta nō diuidat quos xp̄i nectit amor. Cōmētaios in Osee. Amos & zachariam. malachiāq̄ positis. Scripsisse z si licuisset p̄ valitudine. Mittitis solatia sūptuū notarios nr̄os et librarios fustē tatis ut vobis potissimū nr̄m defu det ingemiū Et ecce ex laté freq̄s turba diuersa posc̄tiū q̄i aut equū sit me vob̄ esuriētibz aliis labora re. aut i rōne dati & accepti cuiq̄ pre vos obnoxi⁹ sim. Itaq̄ lōga egrotacōe fract⁹ ne pēnit⁹ hoc an no reuocarē & apud vos mut⁹ eē̄m tridui op⁹ noi vīo obsecui. int̄pre tacōez vicz triū salomōis volumi nū. Masloth qđ hebrei parabolas. vulgata editio pūbia vocat. Coe leth quez grece eccīasten. latīe cō tionatorē possum⁹ dicere Syrasi rim qđ in linguā nr̄az vtitur cāti cū cāticoꝝ. Fertur & panaretos. ibu filij syrach liber & ali⁹ pseudo graph⁹ q̄ sapia Salomōis inscri bitur. Quoꝝ p̄oē hebraicū reperi. nō eccīasticū ut apd̄ latios. & pa rabolas p̄notatū. cui iūcti erāt eccia stes & cāticū cāticoꝝ. ut simlitudi nez Salomōis nō solū núo libro rū. & eciā matriarū gñe coeq̄ret. Secūd⁹ apd̄ hebreos nusq̄ ē. qđ ipe stil⁹ grecā eloq̄ciā redolet et nōnulli scriptoꝝ veteꝝ hūc eē in dei filoris affirmāt. Sicē & iudith & thobie et machabeoꝝ libros le git q̄ dē eos eccīa. & int̄ canonicas scripturas ñ recipit. sica hec duo volumia legat ad edificacōez ple bis. nō ad auctoritatē eccīasticoꝝ dogmatū confirmādā. si cui sane septuaginta int̄pretū magis edi tio placet. hz eā a nob̄ olim emē datā. Neq̄ ei noua sic cudim⁹ ut vetera destruam⁹. Et tñ cū diligē tissimē legerit sciat magis nr̄a scrip ta intelligi q̄ nō in cau vas trāsfu sa coacuerint. & stauū de plo puris sime omēdata teste suū saporem seruauerint.

Explicit epistola.

Incipit lib̄ pūbioꝝ.

Parabole sa lomonis fi lij dauid re gis israhel. ad sciēdaz sapiaz & di sciplinam. ad intelligē da verba prudētie & suscipiēdā eru dicōez doctrine. iusticiā & iudiciū & eq̄tatē ut det puulis astutia et adolescēti scia & intellect⁹. Audiēs sapiēs sapiētioꝝ erit. & intelligēs gubnacula possidebit. Aiadū tet parabolā & int̄pretacōez. verba sapiē tum & emigmata eoꝝ. Timoꝝ dñi p̄ncipiū sapie. Sapiaz atq̄ doctri nā stulti despiciūt. Audi fili mi di sciplinā p̄ris tuia ne dimittas le gē mr̄is tue ut addat grā capiti tuo & torques collo tuo. Fili mi si te lactauerint pctōres ne acq̄escas eis. Si dixerint veni nobiscū insidi emur sāguini. absc̄odam⁹ īnocētē laqueū frustrā. deglutiam⁹ eū sicut infern⁹ viuētē et integrū q̄si descēdentē in lacū. omēz p̄tiosaz

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

substātiaz repiem⁹ ·īplebim⁹ do
mos nrās spoliis sortē mitte no
biscū· marsupiū sit vnū oīm nr̄m
fili mi ne ābules cū eis· Prohibe
pedē tuū a semitis eoꝝ· Pedes eī
illoꝝ ad malū currūt et festināt
ut effundāt sāguinē Frustra aūt
iacit̄ rete añ oculos pēnatoꝝ· Ip
siq̄ coñ sāguinē suū insidiātur ⁊
moliūtur fraudes cōtra amās su
as Sic semite oīs auaī aīas possi
dētiū rapiūt· Sapīa foris p̄dicat ī
plateis dat vocē suam· In capite
tubaꝝ clamitat ī foribus portarū
vrbis profert verba sua dicens·
Vsq̄ quo paruuli diligitis infan
tiā ⁊ stulti ea que sibi sunt noxia
cupient ⁊ imprudētes odibūt sci
entiā· Conūtimini ad correpcōez
meā· En p̄ferā vobis spiritū meū
⁊ oñdaz vobis verba mea· Quia
vocaui ⁊ rēnuistis extendi manū
meā ⁊ nō fuit q̄ aspiceret· Despe
xistis omne consiliū meū ⁊ incre
pacōes meas neglexistis· Egoq̄
in interitu vr̄o ridebo ⁊ subsāna
bo cū vobis id qd̄ timebatis adue
nerit· Cū irruerit repētina calami
tas ⁊ interitus q̄si tēpestas ingru
eīt qñ veneīt sup vos tribulacō ⁊
āgustia· Tūc inuocabūt me ⁊ ñ
exaudiā mane ꝯsurgēt ⁊ nō inue
nient me eo ꝙ exosā habuerint
disciplinā ⁊ timorē dñi non susce
perint nec acq̄euerint ꝯsilio meo
⁊ detraxerint vniūse correpcioni
mee· Comedent igitur fruct⁹ vie
sue suisq̄ ꝯsiliis saturabūtur· Aū
sio paruuloꝝ interfitiet eos ⁊ p̄
speritas stultoꝝ p̄det eos· Qui āt
me audierit absq̄ terrore req̄escz
⁊ abūdantia p̄fruetur timore ma
lorum sublato·

Fili mi si suscepis s̄mōes me
os ⁊ mādata mea abscōde
ris penes te ut audiat sapīaz au
ris tua īdina cor tuū ad ꝯgnoscē
dā prudētiā· Si em̄ sapīam inuo
caueis ⁊ inclinaueis cor tuū pru
dētie si q̄sieis eā q̄si pecuniā ⁊ sic
thesauros effoderis illaz tūc intel
liges timorē dñi ⁊ sciam dei inueī
es q̄ dñs dat sapīaz ⁊ ex ore ei⁹
prudētia ⁊ scientia· Custodiet re
ctoꝝ salutē ⁊ p̄teget gradientes
simplicit̄ seruans semitas iustitie
⁊ vias sāctoꝝ custodiēs· Tūc in
telliges iusticiā ⁊ iudiciū ⁊ equi
tatē ⁊ oēz semitā bonā· Si intraue
rit sapiētia cor tuū ⁊ scīa amē tue
placueīt cōsiliū custodiet te ⁊ pru
dētia s̄uabit te ut eruaris a via
mala ⁊ ab hoīe q̄ p̄uersa loquit̄·
Qui relīquūt iter r̄ctū ⁊ ābulāt p̄
vias tēbrosas Qui letāt̄ cū male
fecerīt ⁊ exultāt ī rebz pessimis·
Quoꝝ vie p̄use sūt ⁊ ī fames gres
sus eoꝝ· Vt eruais a muliē aliēa
⁊ ab ex̄nea q̄ mollit s̄mōes suos
⁊ relinq̄t ducē pub̄tatis sue ⁊ pa
cti dei sui oblita ē Indīata ē eī ad
mortē dom⁹ ei⁹ ⁊ ad īferos semite
ipsi⁹· Oēs q̄ īgrediūt̄ ad eā ñ reu̅
tent̄ nec app̄hēdēt semitas vite·
Vt ābules ī via bō ⁊ calles iusto
rū custodias· Qui eī rcī sūt hīta
būt ī t̄ra ⁊ simplices p̄māebūt in
ea· Impij vēo de t̄ra p̄dēt̄ ⁊ q̄ iniq̄
agūt auferētur ex ea·

Fili mi ne obliuiscais legis
mee ⁊ p̄cepta mea cor tuuz
custodiat· Lōgitudinē em̄ dierū
⁊ ānos vite ⁊ pacē opponēt tibi
Misericordia ⁊ veitas te ñ deserāt

Circūda eas gutturi tuo ⁊ descri
be in tabulis cordis tui et inueni
es gratiam ⁊ disciplinaꝫ bonā co
rā dō et hoībꝫ. Habe fiduciā in do
mino ex toto corde tuo et ne inita
ris prudētie tue. In oībꝫ vijs tuis
cogita illū et ipse diriget gressus
tuos. Ne sis sapiēs apd̄ temetip
sū. Time deū et recede a malo. Sa
nitas q̄ppe erit vmbilico tuo et ir
rigacō ossiū tuoꝝ. Honora dn̄m
de tua substācia ⁊ de p̄miciis oīm
frugū tuaꝝ da pauperibꝫ ⁊ imple
būtur horrea tua saturitate et vi
no torcularia redūdabunt. Disci
plinaꝫ dn̄i fili mi ne abicias nec
deficias cū ab eo corripis. Quē eī
diligit dn̄s corripit et q̄si pr̄ in fi
lio ꝯplacet sibi. Btūs hō q̄ inueit
sapiaꝫ et q̄ affluit prudētia. Meli
or est acq̄sicō eiꝰ negotiacōe auri
⁊ argēti: p̄mi ⁊ purissimi fructus
eius. Precōsior ē cunctis opibꝫ sa
piētia et oīa q̄ desiderātur huic n̄
valēt ꝯpari. Lōgitudo dierū ī dex
tera eiꝰ et in sinistra illiꝰ diuicie ⁊
gloria. Vie eiꝰ vie pulchre ⁊ om
nes semite eius pacifice. Lignū
vite ē hijs q̄ apprehēderint eā ⁊ q̄
tenuerint eā bt̄i. Dn̄s sapia fūda
uit t̄rā stabiliuit celos prudētia.
Sapia illiꝰ eruper̄t abissi ⁊ nubes
rore concrescūt. Fili mi ne effluāt
hec ab oculis tuis. Custodi legeꝫ
meā atq̄ ꝯsiliū meū ⁊ eīt vita aīe
tue et gr̄a faucibꝫ tuis. Tūc ābu
labis fiducialiter in via tua ⁊ pes
tuꝰ nō impinget. Si dormieris nō
timebis. q̄esces et suauis eīt som
nus tuꝰ. Ne paueas repētino ter
rore ⁊ irruētes tibi potētias impi
oꝝ. Dn̄s em̄ erit in latē tuo et cu
stodiet pedē tuū ne capiaīs. Noli
ꝓhibē bn̄facē eū q̄ pōt. si vales ⁊
ipe bn̄fac. Ne dicas amico tuo va
de et reuertē et cras dabo tibi cū
statī possis dare. Ne moliais ami
co tuo malū cū ille hēat in te fidu
ciā. Nō ꝯtēdas adūsus hoīeꝫ fru
stra cū ipe tibi nihil mali fecerit.
Ne emuleis hoīeꝫ iniustū nec imi
teris vias eiꝰ. q̄ ab hominacō est
dn̄i oīs illusor ⁊ cū simplicibꝫ ser
mocinatio eius. Egestas a dn̄o ī
domo impij. hītacula aūt iustoꝝ
bn̄dicētur. Ipe deludet illusores ⁊
mansuetis dabit grām. Gloriam
sapiētes possidebūt. stultoꝝ exul
tatio ignominia.

AVdite filij disciplinā pr̄is ⁊
attēdite ut sciatis prudētiā.
Donū bonū tribuā vobis. legem
meā ne derelinq̄tis. Nā ⁊ ego filiꝰ
fui pr̄is mei. tenellꝰ et vnigenitus
corā mr̄e mea et docebat me atq̄
dicebat. Suscipiat verba mea cor
tuū. custodi p̄cepta mea et viues
Posside sapiaꝫ. posside prudētiā.
Ne obliuiscaris neq̄ dedines a v̄
bis oris mei. Ne dimittas eaꝫ et
custodiet te. dilige eaꝫ et ꝯserua
bit te. Pn̄cipiū sapie posside sapi
entiaꝫ et in oī possessiōe tua acq̄
re prudēciaꝫ. Arripe illā et exalta
bit te. glorificaberis ab ea cū eaꝫ
fueris āplexatꝰ. Dabit capiti tuo
augm̄ta grāꝝ ⁊ corona indita ꝓ
teget te. Audi fili mi ⁊ suscipe ver
ba mea ut multiplicēt̄ tibi āni vi
te. Viā sapie mōstrabo tibi ⁊ du
cā te per semitas eq̄tatis q̄s cū in
gressus fueis nō artabūtur gres
sus tui et currēs n̄ hēbis offendi
culū. Tene disciplīaꝫ ne dimittas

eam. Custodi illaꝫ qꝛ illa est vita
tua. Ne delecteris in semitis impi
orũ nec tibi placeat malorꝫ via.
Fuge ab ea nec trãseas per illã. de
clina ⁊ desere eã. Nõ em̃ dormiũt
nisi cũ male fecerint ⁊ nõ rapitur
somnꝰ ab eis nisi sb̃plãtauerint.
Comedũt panem impietatis et
vinũ iniq̃tatis bibũt Justorꝫ aũt
semita q̃si lux splendẽs ꝓcedit et
crescit vsqꝫ ad ꝑfectã diẽ Via im
piorꝫ tenebrosa: nesciũt vbi cor
ruãt Fili mi ausculta sermões me
os et ad eloquia mea inclina au
rẽ tuã. Ne recedãt ab oculis tuis
custodi ea ĩ medio cordis tui. Vi
ta em̃ sũt inueniẽtibꝫ ea ⁊ vniũse
carni sanitas. Omni custodia ser
ua cor tuũ qꝛ ex ipso vita ꝓcedit.
Remoue a te os prauũ ⁊ detrahẽ
tia labia sint ꝓcul a te Oculi tui re
cta videãt ⁊ palpebre tue p̃cedãt
gressus tuos. Dirige semitas pedi
bus tuis ⁊ oẽs vie tue stabiliẽtur
Ne declines ad dexterã neqꝫ ad si
nistrã. Auerte pedem tuũ a malo.
Vias em̃ que a dextris sũt nouit
dñs. ꝑuerse vero sũt que sunt a si
nistris. Ipse em̃ rectos fatiet gres
sus tuos. itinera aũt tua in pace
producet.

Fili mi attende sapiãꝫ meã ⁊
prudẽtie mee inclina aurem
tuã ut custodias cogitacões ⁊ di
sciplinaꝫ labia tua ꝯseruẽt. Ne in
tẽderis fallacie mulieris Fauꝰ em̃
distillans labia meretricis ⁊ niti
dius oleo guttur eiꝰ. Nouissima
aũt illiꝰ amara q̃si absinthiũ ⁊ li
gua eiꝰ acuta q̃si gladiꝰ biceps.
Pedes eiꝰ descẽdũt in mortẽ ⁊ ad
inferos gressus eiꝰ penetrãt. Per
semitã vite nõ ambulãt vagi sũt
gressus eiꝰ ⁊ inuestigabiles Nũc
ergo fili mi audi me ⁊ ne recedas
a v̄bis oris mei. Longe fac ab ea
viã tuã ⁊ ne appropiques foribꝰ
domꝰ eiꝰ. Ne des alienis honorẽꝫ
tuũ ⁊ annos tuos crudeli. Ne for
te impleãtur extranei viribꝫ tuis
et labores tui sint in domo aliena
et gemas ĩ nouissimis qñ cõsum
pseris carnes tuas ⁊ corpꝰ tuũ et
dicas. Cur detestatꝰ sũ disciplinã
⁊ increpacõibꝫ nõ acquieuit cor
meũ. Nec audiui vocẽ docẽtiũ me
⁊ mgr̃is nõ inclinaui aurẽ meaꝫ.
Pene fui ĩ oĩ malo ĩ medio eccĩe
⁊ sinagoge. Bibe aquaꝫ de cister
na tua et fluẽta putei tui. Deriuẽ
tur fõtes tui foras ⁊ ĩ plateis aq̃s
tuas diuide. Habeto eas solꝰ nec
sint alieni participes tui Sit vena
tua bñdicta ⁊ letare cum muliere
adolescẽcie tue. Cerua caissiã ⁊ g̃
tissimꝰ hinnulꝰ. Vbeã eiꝰ ĩebriẽt
te oĩ tp̃e ⁊ ĩ amore eiꝰ delectare iu
git̃. Quare seduceis fili mi ab alie
na ⁊ foueris ĩ sinu alt̃iꝰ. Respicit
dñs viã hoĩs ⁊ oẽs gressꝰ eiꝰ ꝯsi
derat Iniq̃tates sue capiũt ĩpiũ ⁊
funibꝫ pctõꝝ suoꝝ ꝯstringit̃ Ipe
morietꝫ qꝛ ñ habuit disciplinã ⁊ ĩ
mlt̃itudĩe stulticie sue decipiet̃

Fili mi si spopõderis ꝓ amico
tuo defixisti apud extraneũ
aĩaꝫ tuã Illaq̃atꝰ es v̄bis oris tui
⁊ captus ꝓprijs sermõibꝫ. Fac g̃
qd̃ dico fili mi ⁊ temetipsũ libera.
qꝛ incidisti ĩ manũ ꝓximi tui. Dis
curre festĩa suscita amicũ tuũ. Ne
dedeis sõnũ oculꝰ tuis nec dormitẽt
palpebre tue. Eruere q̃i damula de
maũ ⁊ q̃si auis de ĩsidijs aucupis

Vade ad formicā o piger ⁊ ꝯside
ra vias eiꝰ et disce sapiaꝫ. Que cū
nō hēat ducē nec p̄ceptorem nec
p̄ncipē pat in estate cibū sibi ⁊ cō
gregat ī messe qđ ꝯmedat. Vsq̄
quo piger dormies. Qn̄ ꝯsurges
e somno tuo. Paululū dormies.
paululū dormitabis. paululū ꝯse
res manꝰ tuas ut dormias ⁊ veiet
tibi quasi viator egestas et pau
pies q̄si vir armatus. Si v̄o impi
ger fueis veiet ut fons messis tua
et egestas longe fugiet a te. Hō
apostata vir inutil' gradit' ore pe
uerso. annuit ocul'. teit pede. digi
to loq̄tur. p̄uo corde machinat'
malū et omni tpe iurgia semīat.
Huic extimplo veniet pdicio sua
et subito ꝯteretur nec hēbit vltra
medicinaꝫ. Sex sūt q̄ odit dn̄s et
septimū detestat' aīa eiꝰ. Oculos
sublimes. linguaꝫ mēdacē. manꝰ
effundentes innoxiū sāguinē. cor
machinās cogitacōes pessimas.
pedes veloces ad currēdū ī malū.
pferētē mēdacia testeꝫ fallacē et
eū q̄ semīat int' frēs discordias.
Cōserua fili mi p̄cepta p̄ris tui et
ne dimittas legem m̄ris tue. liga
eā in corde tuo iugiter et circūda
gutturi tuo. Cū ābulaueis g̃diā
tur tecū. cū dormieris custodiant
te. et euigilās loq̄re cū eis. q̄ mā
datū lucerna ē et lex lux. et via vi
te increpatio discipline ut custo
diant te a muliere mala et a blā
da ligua extranee. Nō ꝯcupiscat
pulchtudinē eiꝰ cor tuū ne capia
ris nutibꝫ illius. Pretiū em̄ scorti
vix ē vniꝰ panis. mulier āt viri p̄
tiosā aīaꝫ capit. Nūq̄d pōt hō ab
scōdere ignem in sinu suo ut vesti
mēta illiꝰ nō ardeāt. aut ābulare
sup prunas ut nō ꝯburātur plā
te eiꝰ. Sic q̄ ingredit' ad mulierē
p̄ximi sui n̄ erit mūdꝰ cū tetigerit
eā. Nō grādis ē culpa cū q̄s fura
tus fueit. Furat' em̄ ut esuriētem
impleat aīam. Deprehēsusq̄ red
det septuplū ⁊ oēꝫ substātiam do
mꝰ sue tradet et liberabit se. Qui
āt adult' ē ꝓpt' cordis inopiā pdet
aīaꝫ suā. Turpitudinē ⁊ ignomi
niā ꝯgregat sibi ⁊ opprobriū illiꝰ
nō delebit'. q̄ zelꝰ et furor viri nō
pcet in die vindicte nec acq̄escet
cuiusq̄ precibꝫ nec suscipiet p re
dēptione dona plurima.

Fili mi custodi s̄mōes meos
⁊ p̄cepta mea reconde tibi.
Fili honora dn̄m ⁊ valebis. pret'
eū vero ne timueis alienū. Serua
mādata mea et viues ⁊ legē meā
q̄si pupillaꝫ oculi tui. Liga eā ī di
gitis tuis. scribe illam in tabulis
cordis tui. Dic sapie soror mea es
et prudēciaꝫ voca amicaꝫ tuā. Vt
custodiat te a muliere extranea
et aliena q̄ v̄ba sua dulcia facit.
De fenestra em̄ domꝰ mee p cācel
los prospexi iuuenē ⁊ video puu
los. Cōsidero vecordē iuuenē qui
tn̄sit p plateas iux̄ angulū ⁊ ꝓpe
viā domꝰ illiꝰ g̃dit' in obscuro ad
uespascēte die in noctis tēbris et
caligīe. Et ecce occurrit illi mulier
in ornatu mētricō prepata ad de
cipiēdas am̄as. Garrula ⁊ vaga
quietis impaciēs nec valēs in do
mo cōsistē pedibꝫ suis. Nūc foris
nūc in plateis nūc iux̄ angulos
insidiās. Apprehēsūq̄ deosculat'
iuuenē ⁊ pcaci vultu blāditur di
cēs. Victimas pro salute deuoui.

hodie reddidi vota mea. Idcirco
egressa sum in occursum tuum desiderans
te videre et reperi. Intexui funibus le
ctulum meum. Strauii tapetibus pictis
ex egipto. aspersi cubile meum mir
ra et aloe et cinamomo. Veni ine
briemur vberibus et fruamur cupi
tis amplexibus donec illucescat dies.
Non est enim vir in domo sua: abijt
via longissima. Sacculum pecunie
secum tulit in die plene lune reuer
sur⁹ est in domum suam. Irretiuit eum mul
tis sermonibus et blandicijs labiorum pro
traxit illum. Statim eam sequitur quasi bos
duct⁹ ad victimam et quasi agn⁹ lasci
uiens et ignorans et nescit quod ad vin
cula stultus trahatur donec transfi
gat sagitta iecur ei⁹. Velut si auis
festinet ad laqueum et nescit quod de
periculo anime illi⁹ agitur. Nunc ergo fili mi
audi me et attende verbis oris mei
Ne abstrahatur in vijs illi⁹ mens
tua neque decipiaris semitis ei⁹. Mul
tos enim vulneratos deiecit et fortissi
mi quique interfecti sunt ab ea. Vie
inferi dom⁹ eius penetrantes inte
riora mortis.

Nunquid non sapientia clamitat et
prudentia dat vocem suam. In
summis excelsisque verticibus super viam in
medijs semitis stans iuxta portas ci
uitatis. in ipsis foribus loquitur dicens
O viri ad vos clamito et vox mea
ad filios hominum. Intelligite paruuli
astutiam et insipientes animaduertite Au
dite quoniam de rebus magnis locutura
sum et aperientur labia mea ut recta pro
dicent. Veritatem meditabitur guttur
meum et labia mea detestabuntur im
pium. Iusti sunt omnes sermones mei. non
est in eis prauum quid neque peruersum.
Recti sunt intelligentibus et equi inue
nientibus scientiam. Accipite disciplinam
meam et non pecuniam. doctrinam ma
gis quam aurum eligite. Melior est enim sa
pientia cunctis opibus pretiosissimis et
omne desiderabile ei non potest comparari
Ego sapientia habito in consilio et eru
ditis intersum cogitationibus. Timor
domini odit malum. arrogantiam et super
biam et viam prauam et os bilingue de
testor. Meum est consilium et equitas. Mea
est prudentia. Mea est fortitudo. Per
me reges regnant et legum conditores
iusta decernunt. Per me principes
impetrant et potentes decernunt iusti
tiam. Ego diligentes me diligo et qui
mane vigilauerint ad me inueni
ent me. Mecum sunt diuicie et gloria
opes superbe et iustitia. Melior est fru
ctus meus auro et lapide pretioso et
genimina mea argento electo. In
vijs iusticie ambulo in medio se
mitarum iudicij ut ditem diligentes
me et thesauros eorum repleam. Dominus
possedit me in initio viarum suarum ante
quam quicquam faceret a principio. ab eterno ordi
nata sum et ex antiquis antequam terra fieret
Nondum erant abissi et ego iam concepta
eram. Necdum fontes aquarum eruperant
necdum montes grauis mole constiterant.
Ante omnes colles ego parturiebar. Ad
huc terram non fecerat et flumina et car
dines orbis terre Quando preparabat celos
aderam. quando certa lege et giro valla
bat abissos Quando ethera firmabat
sursum et librabat fontes aquarum. Quando cir
cumdabat mari terminum suum et legem
ponebat aquis ne transirent fines su
os. Quando appendebat fundamenta terre
cum eo eram cuncta componens. Et delecta
bar per singulos dies ludens coram
eo omni tempore et ludens in orbe terrarum
et delicie mee esse cum filijs hominum

Nūc ergo filij audite me. Btī q̄ cu
stodiūt vias meas. Audite disci
plinaz ⁊ estote sapiētes et nolite
abicē eā. Btūs hō q̄ audit me ⁊ q̄
vigilat ad fores meas quotidie
et obseruat ad postes ostij mei.
Qui me inuenerit inueniet vitā et
hauriet salutez a dño. Qui aūt in
me peccauerit ledet aīaz suā. Oms
quime oderūt diligūt mortem.

Sapīa edificauit sibi domū
excidit columnas septem.
Imolauit victimas suas. miscuit
vinū ⁊ ꝓposuit mēsam suā. Misit
ancillas suas ut vocarēt ad arcē
et ad meīa ciuitatis. Si q̄s ē puu
lus veniat ad me. Et insipiētibus
locuta ē. Venite comedite panez
meū ⁊ bibite vinū qd̄ miscui vob̄.
Relinq̄te infanciā ⁊ venite et ābu
late ꝑ vias prudēcie. Qui erudit
derisorē ipse iniuriā sibi facit ⁊ q̄
arguit impiū sibi maculā gn̄at.
Noli arguere derisorē ne odeit te.
Argue sapiētem et diliget te. Da
sapiēti occasionē ⁊ addet̄ ei sapi
entia. Doce iustū ⁊ festinabit ac
cipe. Pn̄cipiū sapīe timor dñi et
scīa scōꝝ prudēcia. Per me enim
mltiplicabūtur dies tui ⁊ addēt̄
tibi āni vite. Si sapiēs fueris tibi
metipsi eris. si āt illusor solꝰ por
tabis malum. Mulier stulta ⁊ cla
mosa plēaq̄ illecebs et nihil oīo
sciēs. sedet in foribꝰ domꝰ sue sup
sellā in excelso vrbis loco ut voca
ret trāseūtes ꝑ viā ⁊ ꝑgētes itinē
suo. Quis ē puulus. ⁊ Declinet ad
me Et vecordi locuta ē. Aque fur
tiue dulcōres sūt ⁊ pais abscōdi
tꝰ suauior Et ignorauit q̄ ibi sint
gigātes ⁊ in ꝓfūdis inferni cōui
ue eiꝰ. Qui em̄ applicabitur illi de
scēdet ad inferos. nā q̄ abcesserit
ab ea saluabit̄.

Filiꝰ sapi
ens letificat prēz. filiꝰ vero
stultꝰ mesticia ē mr̄is sue. Nil ꝓde
rūt thesauri īpietatis. uisticia vo
liberabit a morte. Nō affligz dñs
fame aīaz iusti ⁊ insidias impio
rū subūtet. Egestatē opata ē ma
nus remissa. Manꝰ āt forciū diui
cias pat. Qui nitit̄ mēdacijs hic
pascit vētos. idez aūt ipe sequitur
aues volātes. Qui cōgregat ī mes
se filiꝰ sapiēs ē. q̄ āt stertit estate
filiꝰ cōfusionis. Bn̄dictio dñi sup
caput iusti. os āt impioꝝ operit
iniq̄tatē. Memoria iusti cū laudi
bus et nomē impioꝝ putrescet.
Sapiens corde precepta suscipiet
stultꝰ cedit̄ labijs. Qui ambulat
simplicit̄ ambulat ɔfident̄. q̄ aūt
deprauat vias suas maīfestꝰ erit
Qui annuit oculo dabit dolorem
⁊ stultꝰ labijs v̄berabit̄. Vena vi
te os iusti ⁊ os īpioꝝ operit iniq̄
tatē. Odiū suscitat rixas ⁊ vniuer
sa delicta opit caritas. In labijs
sapiētis inuenit̄ sapīa et v̄ga in
dorso eiꝰ q̄ indiget corde. Sapien
tes abscōdunt scīaz. os aūt stulti
cōfusioni ꝓximū ē. Sb̄stātia diui
tis vrbs fortitudinis eiꝰ. pauor
pauperꝝ egestas eoꝝ. Opus iusti
ad vitā. fructꝰ āt impij ad pccm
Via vite custodiēti disciplinā. q̄
aūt increpacōes relinquit errat
Abscōdūt odiū labia mēdacia.
q̄ ꝓfert ɔtūeliā insipiēs ē. In mlt
iloquio nō deerit pccm. q̄ āt mo
deratur labia sua prudētissimꝰ ē.
Argentū electum lingua iusti. cor
āt impioꝝ ꝓ nihilo. Labia iusti

erudiūt plurimos. qui autē indo
cti fūt ī cordis egestate moriētur.
Bn̄dictio dn̄i diuites facit nec so
ciabit̄ eis afflictio. Quasi p risum
stult⁹ opat̄ scelus. sapīa aūt ē vi
ro prudētia. Qd timet impi⁹ veiet
sup eū. desideriū suū iustis dabit̄.
Quasi tēpestas trāsiēs nō erit im
pi⁹. iust⁹ aūt q̄si fūdamentū sem
piternū. Sicut acetū dētibꝫ ⁊ fum⁹
oculis sic piger hijs q̄ miserūt eū
Timor dn̄i apponet dies et anni
impioꝝ breuiabūtur. Expectatio
iustoꝝ leticia. spes autē impioꝝ
pibit. Fortitudo simplicis via dn̄i
⁊ pauor hijs qui opantur malū.
Justus inet̄nū nō ɔmouebit̄. im
pij aūt nō habitabūt sup terraꝫ.
Os iusti pturiet sapīaꝫ līgua pra
uoꝝ pibit. Labia iusti considerāt
placita ⁊ os impioꝝ puersa.

Statera dolosa abho
minatio est apud deū ⁊ pon
dus equū volūtas ei⁹. Vbi fuerit
supbia ibi erit ⁊ ɔtūelia. vbi aūt
est hūilitas ibi ⁊ sapīa. Simplici
tas iustoꝝ diriget eos ⁊ supplāta
tio puersoꝝ vastabit illos. Non
pderūt diuicie in die vltionis. iu
sticia aūt liberabit a morte. Justi
cia simplicis diriget viā ei⁹ et in
impietate sua corruet impius Ju
sticia rectoꝝ liberabit eos ⁊ ī insi
dijs suis capiētur iniqui. Mortuo
hoīe impio nulla erit vltra spes ⁊
expectatio sollicitoꝝ pibit. Just⁹
de angustia liberat⁹ est ⁊ tradetur
impi⁹ p eo. Simulator ore decipit
amicū suū. iusti autē liberabūtur
scientia. In bonis iustoꝝ exaltabi
tur cītas ⁊ in pdicōe impioꝝ erit
laudatio. Bn̄dictōne iustoꝝ exal
tabitur ciuitas ⁊ ore impioꝝ sub
uertet̄. Qui despicit amicū suū in
digens corde est. vir aūt prudēs
tacebit. Qui ambulat fraudulen
ter reuelat archana. qui aūt fide
lis est celat amici ɔmissum. Vbi
nō est gubernator ꝓplus corrueo
salus aūt vbi multa cōsilia. Affli
getur malo qui fidē facit p extra
neo. qui autē cauet laqueos secu
rus erit. Mulier gratiosa inueiet
gloriaꝫ et robusti habebūt diuiti
as. Bn̄facit aīe sue vir misericors
qui aūt crudelis est eciaꝫ ꝓpinq̄s
abicit. Impi⁹ facit opus instabi
le. seminātī aūt iustitiā merces fi
delis. Clementia prepat vitā ⁊ se
ctatio malorū mortē. Abhoīnabi
le dn̄o cor prauū ⁊ volūtas ei⁹ in
hijs qui simplicit̄ ambulāt. Ma
nus in manu nō erit innocēs ma
lus. semen aūt iustoꝝ saluabit̄.
Circulus aureus in narib⁹ suis:
mulier pulchra et fatua. Deside
riū iustoꝝ omne bonū est: p̄sto
latio impiorū furor. Alij diuidūt
ꝓpria ⁊ ditiores fiūt. alij rapiunt
non sua ⁊ semp in egestate sunt.
Aīa que bn̄dicit impinguabit̄ ⁊
qui inebriat ipseq̄ inebriabitur
Qui abscōdit frumēta maledicet̄
in populis. benedictō autē sup ca
put vendētiū. Bene cōsurgit dilu
culo q̄ q̄rit bō. q̄ aūt inuestigator
maloꝝ ē oppmet̄ ab eis. Qui cōfi
dit ī diuicijs suis corruet. iusti āt
q̄si virēs foliū germīabūt. Qui cō
turbat domū suā possidebit vētos
⁊ q̄ stult⁹ ē seruiet sapiēti. Fruct⁹
iusti lignū vite ⁊ q̄ suscipit aīas
sapiēs ē. Si iust⁹ in t̄ra recipit qn̄
tomagis impi⁹ ⁊ pctōr.

Prouerbia

Qui diligit disciplinā diligit
sciaz. q̄ aūt odit increpatio
nes īsipiēs ē. Qui bon⁹ ē hauriet
sibi grāz a dño. q̄ aūt ɔfidit in co
gitacōibz suis impie agit. Nō ro
borabit hō ex impietate ⁊ radix
iustoꝝ nō ɔmouebit. Mulier di
ligēs corona ē viro suo ⁊ putredo
ī ossibz ei⁹ q̄ ɔfusiōe res dignas
gerit. Cogitacōes iustoꝝ iuditia
⁊ consilia impioꝝ fraudulenta.
Verba impioꝝ insidiātur sāgui
ni os iustoꝝ liberabit eos. Verte
īpios ⁊ nō erūt. dom⁹ aūt iustoꝝ
permanebit. Doctrina sua nosci
tur vir. q̄ aūt van⁹ ⁊ excors ē ptē
bit ɔtēptui. Melior ē paup ⁊ suffi
ciēs sibi q̄ gl̄iosus ⁊ indigēs pa
ne. Nouit iustus iumētoꝝ suorū
aīas viscera āt impioꝝ crudelia.
Qui opat terrā suā saciabit pai
bus. q̄ āt sectat otiū stultissim⁹ ē.
Qui suauis ē ī vini moderacōib⁹
in suis monicōibz relinq̄t ɔtume
liā. Desideriū impij monimētum
est pessimoꝝ. radix āt iustoꝝ pfi
ciet. Propter pctā libioꝝ ruina
pximat malo. effugiet autem iu
st⁹ de angustia. De fructu oris sui
vnusquisq̄z replebit bonis ⁊ iux̄
opa manuū suaꝝ retbuetur ei.
Via stulti recta in oculis ei⁹. qui
aūt sapiēs ē audit cōsilia. Fatu⁹
statī iudicat irā suā. qui aūt dissi
mulat iniuriā callid⁹ est. Qui qd̄
nouit loq̄tur iudex iusticie ē. qui
autē mentit testis ē fraudulētus
Est q̄ pmittit ⁊ q̄si gladio pūgit
ɔscie. lingua āt sapiētiū sanitas
Labiū veritatis firmū erit in per
petuū. q̄ aūt testis est repētin⁹ cō
cinnat linguā mēdacij. Dolus in
corde cogitātiū mala. q̄ āt pacis
ineunt ɔsilia seq̄tur eos gaudiū.
Nō tristabit iustū quicq̄d ei acci
derit. impij aūt replebūtur malo
Abhomiatio ē dño labia menda
tia. qui āt fidelit agūt placent ei.
Homo v̄sutus celat sciaz et cor in
sipiēciū puocat stulticiaz. Man⁹
forciū dñabit. q̄ āt remissa ē tbu
tis seruiet. Meror in corde viri hu
miliabit illū ⁊ sermone bono letifi
cabit. Qui negligit dānū ppt ami
cū iust⁹ ē. iter āt impioꝝ decipiet
eos Nō inueniet fraudulētus lu
crū ⁊ substātia hoīs erit auri pre
ciū. In semita iusticie vita. iter āt
deuiū ducit ad mortem.

Fili⁹ sapiēs doctrina pr̄is. q̄
aūt illusor ē nō audit cū ar
guit. De fructu oris sui hō satiabi
tur bonis. aīa āt impioꝝ iniqua.
Qui custodit os suū custodit ani
mā suā. q̄ aūt incōsideratus ē ad
loq̄ndū sentiet mala. Vult ⁊ nō
vult piger. anima autez operan
tiū impinguabitur. Verbū men
dax iust⁹ detestabit impi⁹ āt ɔfū
dit ⁊ ɔfūdet. Iusticia custodit in
nocētis viā. īpietas aūt pctōrem
supplantat. Est q̄si diues cū nihil
hēat ⁊ est q̄si paup cū in mltis di
uicijs sit. Redēptio aīe viri diui
cie sue. q̄ aūt paup est increpacō
nē non sustinet. Lux iustoꝝ letifi
cat. lucerna āt impioꝝ extīguet.
Int̄ supbos sp iurgia sūt. qui aūt
agūt oīa cū ɔsilio regūtur sapia
Sbstācia festinata minuet. que
aūt paulatim colligit manu mul
tiplicabitur. Spes que differtur
affligit aīam. lignū vite desideriū
veniēs. Qui detrahit alicui rei ipe

se in futuꝝ obligat. q̄ aūt timet p̄
ceptū in pace v̄sabit̄. Am̄e dolose
errāt ī pctis. iusti āt misericordes
sūt ⁊ miserāt̄. Lex sapiētis fons
vite ut dedīet a ruina mortis. Do
ctrina bō dabit grāz in itinē ɔtēp
toꝝ vorago Astut⁹ oīa agit cū cō
silio. q̄ aūt fatu⁹ est apit stulticiā.
Nūti⁹ impij cadet in malū. legat⁹
fidelis sanitas. Egestas ⁊ ignomi
nia ei q̄ deserit disciplinā. q̄ autez
acq̄escit arguēti glificabit̄. Desi
deriū si cōpleat̄ delectat aīaz. dete
stant̄ stulti eos qui fugiūt mala.
Qui cū sapiētibz g̃dit̄ sapiēs erit
amicus stultoꝝ filis effitiet̄. Pec
catores pseq̄tur malū ⁊ iustis re
tribuētur bō. Bon⁹ relinq̄t hēdes
filios ⁊ nepotes ⁊ custodit̄ iusto
sb̄stātia pctōris. Multi cibi in no
ualibz patꝝ ⁊ alijs ɔgregāt̄ abs
q̄ iuditio. Qui pcit virge odit fi
liū suū. q̄ aūt diligit illū instāter
erudit. Just⁹ ɔmedit ⁊ ēplet aīaz
suā. vent̄ aūt īpioꝝ insaturabil̄.

Sapiens mulier
Sedificat domū suaz. insipiēs
ertructāq̄ manibz destruet. Am
bulās recto itinē ⁊ timēs deum de
spicit̄ ab eo q̄ infami g̃dit̄ via In
ore stulti v̄ga supbie labia sapiē
tū custodiuit eos. Vbi non sūt bo
ues p̄sepe vacuū est. vbi aūt ap
parēt plurime segetes ibi maīfe
sta ē fortitudo bouis. Testis fidel̄
nō mētiet̄. pfert aūt mēdatiū do
losus testis Querit derisor sapīaz
⁊ nō inuenit. doctrīa prudētiū fa
cilis. Vade cōtra virū stultū ⁊ ne
scit labia prudētie. Sapīa callidi
est īcelligē viā suā ⁊ prudētia stul
toꝝ errās. Stult⁹ illudet pccm et
int̄ iustos morabit̄ g̃cia. Cor qd̄
nouit amaitudinē aīe sue in gau
dio ei⁹ nō miscebit̄ ex̄ne⁹. Dom⁹
impioꝝ delebit̄. tab̄nacula iusto
rū germīabūt. Est via q̄ vidr̄ hoī
iusta nouissiā aūt ei⁹ deducūt ad
mortē. Risus dolore miscebit̄ et ex
trema gaudij luct⁹ occupat. Vijs
suis replebit̄ stultus ⁊ sup eū erit
vir bon⁹. Innocēs credet oī v̄bo.
astut⁹ cōsideāt gressus suos. Filio
doloso nihil eīt boni seruo aūt sa
piēti ꝓsperi ert̄ act⁹ ⁊ diriget̄ via
ei⁹ Sapiēs timet ⁊ dedīat a malo
stult⁹ trāsilit ⁊ cōfidit. Impaciēs
opabit̄ stulticiā ⁊ vir v̄sut⁹ odio
sus ē. Possidebūt puuli stulticiā
⁊ expectabūt astuti sciaz Jacebūt
mali añ bonos ⁊ impij añ portas
iustoꝝ. Etiā ꝓximo suo paup odi
osus est. amici vero diuitū multi
Qui despicit ꝓximū suū peccat. q̄
aūt miseret̄ paupi btūs erit. Qui
credit in dn̄o mīaz diligit. errāt
qui opant̄ malū. Mīa et veritas
prepant bona. In oī ope bono eīt
abūdantia. vbi autez verba sunt
plurima ibi freq̄nter egestas Co
rona sapientū diuicie eorum. fa
tuitas stultoꝝ imprudentia. Libe
rat animas testis fidelis et ꝓfert
mendatia versipellis. In timore
dn̄i fidutia fortitudīs ⁊ filijs eius
erit spes. Timor domini fons vite
ut dedinet a ruina mortis. In mlt̄
titudine populi dignitas regis ⁊
in paucitate pleb̄ ignominia pn̄
cipis Qui paciēs ē mlta gub̄nat̄
sapiētia. qui aūt impaciēs ē exal
tat stulticiā suā. Vita carniū sani
tas cordis. putredo ossiū īuidia.
Qui calūniat̄ egentez exprobrat

factori eius. honorat aūt eū q̄ mise
ret̄ paupis. In malicia sua expel
let̄ impius. sperat āt iustus in morte
sua. In corde prudētis req̄escit sa
piēcia ⁊ idoctos quosq̄ erudiet.
Iusticia eleuat gētez. miseros āt
facit populus pccm̄. Acceptus ē regi
minister intelligēs. iracūdiā eius
inutilis sustinebit.

Respōsio mollis frāgit iram.
sermo durus suscitat furorem. Lin
gua sapientū ornat sciētiā. os fa
tuorū ebullit stulticiā. In oī loco
oculi dñi ɔtēplātur bonos et ma
los. Lingua placabil' lignū vite.
q̄ aūt immoderata ē ɔterz spiritū
Stultus irridz disciplinā p̄ris sui
qui āt custodit icrepatiōes astu
tior fiet. In abūdāti iustitia v̄tus
maxima ē. cogitacōes aūt impio
rū eradicabūtur. Domus iusti plu
rima fortitudo ⁊ in fructibz impij
ɔturbatio. Labia sapiētum disse
minabūt sciam. cor stultorz dissi
mile erit. Victime īpiorz abhomi
nabiles dño. vota iustorz placa
bilia. Abhomiacō est dño via im
pij. q̄ seq̄tur iusticiā diligit̄ ab eo.
Doctrina mala deserēciū viā vite.
q̄ increpacōes odit morietur In
fernus ⁊ pdicō coraz dño q̄ntoma
gis corda filiorz hoīm. Nō amat
pestilēs eū q̄ se corripit nec ad sa
pientes gradit̄. Cor gaudēs exhi
larat faciē i merore aī deicit̄ spūs
Cor sapiētis q̄ret doctrinā et os
stultorz pascit̄ impicia. Oēs dies
paupis mali. secura mēs q̄i iuge
ɔuiuiū. Melius ē parz cū timore do
mini q̄ thesauri magni ⁊ insacia
biles. Melius ē vocari ad olera cū
caritate. q̄ ad vitulū saginatū cū
odio. Vir iracūdus puocat rixas.
qui paciēs ē mitigat suscitatas.
Iter pigrorz q̄si seps spinarz via
iustorz absq̄ offendiculo. Filius
sapiēs letificat p̄rez et stultus hō
despicit mr̄em suā. Stulticia gau
diū stulto ⁊ vir prudens dirigit
gressus suos. Dissipātur cogitati
ones vbi nō ē ɔsiliū. vbi vero sūt
pluēs ɔsiliarij ɔfirmātur. Letat̄
hō in sm̄a oris sui ⁊ sermo oportu
nus est optimus. Semita vite sup
eruditū ut declinet de inferno no
uissimo. Domū supborz demoliet̄
dñs ⁊ firmos fatiet t̄mios vidue
Abhomiatio dñi cogitacōes ma
le ⁊ purus sermo pulcherrimus fir
mabitur ab eo. Cōturbat domū
suā q̄ sectat̄ auariciā. qui āt odit
mūera viuet. Per miaz ⁊ fidē pur
gātur pctā. p timorē aūt dñi decli
nat oīs a malo. Mens iusti medi
tabitur obediētiā. os impiorz re
dūdat malis. Lōge ē dñs ab im
pijs ⁊ oīones iustorz exaudiet.
Lux oculorū letificat aīam. fama
bō impiguat ossa. Auris q̄ audit
increpacōes vite in medio sapiē
tiū ɔmorabitur. Qui abicit disci
plinaz despicit aīaz suā. qui āt ac
quiescit increpacōnibz possessor
est cordis. Timor dñi disciplina
sapie ⁊ gloriam p̄cedit hūilitas.

Hominis est aīaz prepare et
dñi gubnare linguaz. Oms
vie hoīm patēt ocul' eius. spirituū
ponderator ē dñs. Reuela domio
opa tua ⁊ dirigētur cogitacōnes
tue. Vniūsa ꝓpt̄ semetipsū opera
tus ē dñs. impiūq̄ ad diē malū
Abhomiatio dñi ē oīs arrogās.
eciā si manus ad manū fuerit non

est innocēs. Initiū vie bone facere
iustitiā accepta est apud deū ma
gis q̄ immolare hostias. Mīa ⁊ ve
ritate redimit̄ iniq̄tas ⁊ in timore
dn̄i declinat̄ a malo. Cum placue
rint dn̄o vie hoīs inimicos q̄ eiꝰ
ꝯuertet ad pacē. Melius est paꝝ
cū iustitia q̄ mlti fructꝰ cū iniq̄ta
te. Cor hoīs disponit viā suaꝫ. sed
dn̄i est dirigē gressus eiꝰ. Diuina
tio in labijs regis in iuditio non
errabit os eiꝰ. Pondꝰ et statera
iuditia dn̄i sūt ⁊ opa eiꝰ oēs lapi
des seculi. Abhoīnabiles regi qui
agunt impie. qm̄ iustitia firmat̄
soliū. Volūtas regū labia iusta.
qui recta loquit̄ dirigēt̄ Indig̃tio
regis nūcij mortis et vir sapiens
placabit eū. In hilaritate vultus
regis vita ⁊ demētia eiꝰ q̄si imber
serotinꝰ. Posside sapīaꝫ q̄ auro
melior ē. Et acq̄re prudētiā q̄ p̄tio
sior est argēto. Semita iustoꝝ de
clinat mala. custos aīe sue seruat
vitā suā Cōtricōeꝫ p̄cedit supbia
⁊ añ ruinā exaltabit̄ spūs. Meliꝰ
est hūiliari cū mitibꝫ q̄ diuidere
spolia cū supbis. Eruditꝰ in v̄bo re
periet bō ⁊ q̄ sperat in dn̄o btūs ē
Qui sapiēs ē corde appellabitur
prudēs ⁊ q̄ dulcis eloq̄o maiora
repiet. Fons vite erudicō possidē
tis. doctrina stultoꝝ fatuitas Cor
sapiētis erudiet os eius ⁊ labijs
eiꝰ addet grāꝫ. Fauꝰ mellis ꝯposi
ta v̄ba. dulcedo aīe sanitas ossiū
Est via q̄ videt̄ hoī recta ⁊ nouissi
ma eiꝰ ducūt ad mortē. Aīa labo
rātis laborat sibi. q̄ ꝯpulit eū os
suū. Vir insipiēs fodit malū ⁊ in
labijs eiꝰ ignis ardescit. Homo
puersus suscitat lites ⁊ v̄bosus se
parat p̄ncipes. Vir iniquꝰ lactat
amicū suū ⁊ ducit eū per viaꝫ nō
bonā. Qui attonitis oculꝰ cogitat
praua mordens labia sua p̄fitiet
malū. Corona dignitatis senectꝰ
que in vijs iusticie repiet̄. Melior
est patiens viro forti ⁊ qui dn̄at̄
aīo suo expug̃tore vrbiū. Sortes
mittūtur in sinū. ꝫ a dn̄o tp̄ant̄.

Melior est bucella
sicca cū gaudio q̄ domꝰ ple
na victimis cū iurgio. Seruꝰ sapi
ens dn̄abitur stultis filijs ⁊ inter
fratres hereditateꝫ diuidet Sicut
igne p̄bat̄ argentū ⁊ auꝝ camīo
ita corda p̄bat dn̄s. Malus obe
dit lingue inique et fallax obtem
perat labijs mēdacibꝫ. Qui despi
cit pauperem exprobrat factori
eiꝰ ⁊ qui in ruina letat̄ alteriꝰ nō
erit impunitꝰ. Corona senū filij
filioꝝ ⁊ gloria filioꝝ patres eoꝝ
Non decent stultū verba composi
ta nec principeꝫ labiū menciens
Gēma gratissima expectatio pre
stolātis: quocūq̄ se vertit prudē
ter intelligit. Qui celat delictū que
rit amicitias. qui altero sermone
repetit sep̄at federatos. Plus p̄fi
cit correctio apud prudentem q̄
centū plage apud stultum. Sem
per iurgia querit malus. angelꝰ
autē crudelis mittetur contra eū
Expedit magis vrse occurrere ra
ptis fetibus q̄ fatuo cōfidenti si
bi in stulticia sua. Qui reddit ma
la pro bonis non recedet malū de
domo eius. Qui dimittit aquā ca
pud est iurgioꝝ ⁊ anteq̄ paciat̄
contumeliā iuditiū deserit. Et qui
iustificat impiū ⁊ q̄ ꝯdēnat iustū
abhoīnabilis est vt̄q̄ apud deū.

Quid ꝓdest stulto habē diuicias
cū sapiaꝫ emē non possit. Qui al
tā facit domū suā q̄rit ruinaꝫ et q̄
euitat discē incidꝫ i malū. Omni
tpe diligit q̄ amicꝰ ē et frat̄ in an
gustijs cōprobat̄. Stultus homo
plaudet maibꝰ suis cū spopōderit
ꝓ amico suo. Qui meditat̄ discor
dias diligit rixas ⁊ q̄ exaltat os
suū q̄rit ruinā. Qui puersi cordis
ē nō inuenit bonū ⁊ q̄ v̄tat linguā
incidet in malū. Natus ē stultus i
ignominiā suā. ꝫ nec pr̄ in fatuo
letabitur. Animꝰ gaudēs etatem
floridā facit. spūs tristis exsiccat
ossa. Mūera de sinu impiꝰ accipit
ut puertat semitas iudicij. In fa
cie prudētis lucꝫ sapia. oculi stul
torū in finibꝫ t̄re. Ira pr̄is filius
stultus ⁊ dolor mr̄is q̄ genuit eū.
Nō ē bonū damnū inferre iusto
nec ꝑcutē pn̄cipē q̄ recte iudicat.
Qui moderatur sermōes suos do
ctus ⁊ prudens est ⁊ p̄tiosi spūs
vir eruditus. Stultusq̄ si tacuerit
sapiēs reputabit̄ ⁊ si ꝯp̄sserit la
bia sua intelligēs.

Occasiōes q̄rit q̄ vult recedē
ab aīco. oī tpe eīt exprobra
bil̄. Nō recipit stultus v̄ba prudē
cie nisi ea dixeris q̄ v̄sātur i corde
eiꝰ. Impiꝰ cū in ꝓfūdū venerit pec
catoꝝ ꝯtēnit. ꝫ seq̄tur eū ignomi
nia ⁊ obprobriū. Aqua ꝓfunda
ex ore viri ⁊ torrēs redūdās fons
sapīe. Accipe ꝑsonaꝫ impij in iu
ditio nō ē bonū ut dedines a veri
tate iudicij. Labia stulti miscēt se
rixis et os eiꝰ iurgia ꝓuocat. Os
stulti ꝯtricō eiꝰ ⁊ labia ip̄iꝰ ruina
aīe eiꝰ. Verba bilinguis q̄si sim
plicia ⁊ ip̄a ꝓueniūt vsq̄ ad inte
riora ventris. Pigrū deicit timor
aīe autē effemīatoꝝ esuriēt. Qui
mollis ⁊ dissolutus ē in ope suo.
frat̄ est sua opa dissipātis. Tur
ris fortissiā nom̄ dn̄i ad ip̄aꝫ cur
rit iustꝰ ⁊ exaltabit̄. Substātia di
uitis vrbs roboris eiꝰ ⁊ q̄si murꝰ
validꝰ circūdans eū. Anteq̄ ꝯte
ratur exaltatur cor hoīs ⁊ anteq̄
glorificetur hūiliatur. Qui prius
rn̄dꝫ q̄ audiat stultū se eē demō
strat ⁊ ꝯfusiōe dignū. Spūs viri
sustētat imbecillitatē suaꝫ. spiritū
vero ad irascendū facilē: q̄s pote
rit sustinere. Cor prudētis possi de
bit sc̄iaꝫ ⁊ auris sapiētiū q̄rit do
ctrinā. Donū hoīs dilatat viā eiꝰ
⁊ an̄ pn̄cipes spatiū ei facit Justꝰ
p̄or est accusator sui venit amicus
eiꝰ ⁊ iuestigabit eū. Con̄dictōes
ꝯp̄mit sors ⁊ int̄ potentesq̄ diiu
dicat. Frat̄ qui adiuuatur a frē
q̄si ciuitas firma ⁊ iudicia q̄si ve
ctes vrbiū. De fructu oris viri re
plebitur vent̄ eiꝰ ⁊ genimina labi
oꝝ ip̄iꝰ saturabūt eū. Mors ⁊ vi
ta in manibꝫ lingue. qui diligūt
eā ꝯmedēt fructꝰ eiꝰ Qui inuenit
mulierēꝫ bonā inueīt bonū ⁊ hau
riet iocunditatē a dn̄o. Qui expel
lit mulierē bonaꝫ expellit bonū. q̄
aūt tenꝫ adulterā stultus ē ⁊ insi
piēs. Cū obsecrtiōibꝫ loq̄tur pau
per ⁊ diues effabitur rigide. Vir
amicabilis ad societateꝫ magis
amicus erit q̄ frat̄.

Melior ē paup q̄ ābulat in sim
plicitate sua q̄ diues torq̄ns
labia sua ⁊ insipiēs. Vbi nō ē sci
encia aīe nō est bonū ⁊ q̄ festinꝰ
est pedibꝫ offendꝫ. Stulticia hoīs
supplātat gressus eiꝰ et con̄ deum

feruet animo suo. Diuicie addūt
amicos plurimos. a paupe autē
et hij q̄s habuit separant̄. Testis
falsus nō erit īpunit⁹ ⁊ q̄ menda
tia loquit̄ nō effugiet. Mlti colūt
psonā potētis ⁊ amici sūt dona tri
buētis. Frēs hoīs paupis oderūt
eū. insup ⁊ aīci pcul recesserūt ab
eo. Qui tm̄ v̄ba sectat̄ nihil habe
bit. q̄ autē possessor est mētis dili
git aīaz suaz ⁊ custos prudētie in
ueniet bō. Falsus testis nō erit im
punit⁹ ⁊ q̄ loquit̄ mēdatia pibit.
Nō decēt stultū diuicie nec seruū
dn̄are pn̄cipibz. Doctrina viri p
pacīaz noscit̄ ⁊ glia ei⁹ ē iniqua
p̄tergredi. Sicut fremitus leonis
ita ⁊ regis ira ⁊ sic̄ ros sup herbaz
ita ⁊ hilaritas ei⁹. Dolor p̄ris fili⁹
stult⁹ ⁊ tecta iugit̄ pstillātia litigi
osa mulier. Dom⁹ ⁊ diuicie dant̄
a pntibz. a dn̄o āt ꝓprie vxor pru
dēs. Pigredo immittit soporem et
am̄a dissoluta esuriet. Qui custo
dit mānda tū custodit aīaz suaz. q̄
aūt negligit viā suā mortificabit̄
Feneratē dn̄o q̄ miseret̄ paupis ⁊
vicissitudinez suā reddet ei. Erudi
filiū tuū ne despes. ad int̄fectōnē
aūt ei⁹ ne ponas aīaz tuā. Qui eī
impaciens est sustinebit dānū ⁊
cū rapuerit aliud apponet. Audi
cōsiliū et suscipe disciplinā ut sis
sapiēs in nouissimis tuis. Multe
cogitacōes in corde viri. volūtas
aūt dn̄i inet̄nū pmāebit. Homo
indigēs misericors est ⁊ melior ē
paup iust⁹ q̄ vir mēdax. Timor
dn̄i ad vitā ⁊ in plenitudīe ꝯmo
rabit̄ absq̄ visitacōe pessimi. Ab
scōdit piger manū suā sb̄ ascella
nec ad os suū applicat eā. Pestilē

te flagellato stult⁹ sapiētior erit.
si āt corripueris sapiētē intelligit
sapīaz. Qui affligit p̄rem et fugit
mr̄ez ignominiosus erit ⁊ infelix
Nō cesses audire fili mi doctrinaz
nec ignores s̄mōes sciētie Testis
iniqu⁹ deridet iuditiū ⁊ os impio
rū deuorat iniq̄tatem. Parata sūt
derisoribz iuditia ⁊ mallei pcutiē
tes stultoꝝ corpibz.

Luxuriosa res vinū ⁊ tumul
tuosa ebrietas. Quicumq̄
hijs delectat̄ nō erit sapiēs Sicut
rugit⁹ leōis ita ⁊ terror regis. q̄ p
uocat eū peccat ī aīaz suā. Honor
est hoī qui sepat se a ꝯtētionib⁹.
oēs aūt stulti miscent̄ contūelijs
Propt̄ frig⁹ piger arare noluit.
mendicabit ergo estate ⁊ nō da
bit̄ illi. Sicut aq̄ pfūda sic cōsiliū
in corde viri. sed hō sapiēs exhau
riet illd. Multi hoīes misericordes
vocātur. viꝝ aūt fidelē quis inue
niet. Just⁹ q̄ ambulat ī simplici
tate sua beatos post se filios relin
quit. Rex q̄ sedet in solio iudicij
dissipat omne malū intuitu suo.
Quis potest dicere mūdū est cor
meū. pur⁹ sū a pctō. Pond⁹ ⁊ pō
dus mēsura ⁊ mēsura: vtrūq̄ ab
homīabile ē apud deū. Ex studijs
suis intelligit̄ puer. si mūda ⁊ re
cta sint opa ei⁹. Aurē audiētez et
oculū vidētē dn̄s fecit vtrūq̄ No
li diligē sōnū ne te egestas oppri
mat. Aperi oculos tuos ⁊ saturare
paībz. Malū est malū est dic̄ oīs
emptor ⁊ cū recesseit tūc gl̄iabit̄.
Est auꝝ ē multitudo gēmaꝝ. vas
aūt p̄tiosū labia sc̄ie. Tolle vesti
mētū ei⁹ q̄ fideiussor extitit alieni ⁊
p extraneis aufer pign⁹ ab eo.

Suauis est hoī panis mēdacii et
postea implebitur os ei⁹ calculo.
Cogitacōnes ꝯsiliis roborātur ⁊
gubnacul' tractāda sūt bella. Ei q̄
reuelat misteria ⁊ ābulat fraudu
lenter ⁊ dilatat labia sua ne ꝯmi
scearis. Qui maledicit pr̄i suo et
mr̄i: extīguet' lumē ei⁹ in mediis
tenebris. Hereditas ad quam fe
stinatur ī pn̄cipio in nouissiō be
nedictōne carebit. Ne dicas red
dā malū ꝑ malo expecta dn̄m ⁊ li
berabit te. Abhomīatio est apud
deū pond⁹ ⁊ pōd⁹. statera dolosa
nō ē bō. A dn̄o dirigūtur gressus
viri. Quis āt hoīm ītelligē p̄t viaz
suaz. Ruina est hoī deuotare scōs
⁊ post vota retractaē. Dissipat īpi
os rex sapiēs ⁊ incuruat sup eos
fornicē. Lucerna dn̄i spiraculū ho
minis q̄ inuestigat oīa secreta vē
tris. Misericordia ⁊ veritas custo
diūt regem ⁊ roboratur demēcia
thron⁹ ei⁹. Exultacō iuuenū forti
tudo eoꝝ et dig̃tas senū canicies
Liuor vulneris absterget mala ⁊
plage in secrecōribz ventris.

Sicut diuisiones aq̄ꝝ ita cor
regis in manu dn̄i quocūqz
voluerit inclinabit illud. Oīs via
viri recta sibi videtur. appēdit āt
corda dn̄s. Facē mīaz ⁊ iudiciū
magis placz dn̄o q̄ victime. Exal
tacō oculoꝝ ē dilatacō cordis lu
cerna impioꝝ pccm̄. Cogitacōes
robusti sp̄ in abūdātia. oīs autē
piger sp̄ in egestate ē. Qui cōgre
gat thesauros lingua mendacij
vanus ⁊ excors ē ⁊ impinget' ad
laqueos mortis. Rapine impioꝝ
detrahēt eos. qꝛ noluerūt facē iu
diciū. Peruersa via viri aliena ē
a dō. qui āt mūd⁹ ē rectū op⁹ eius.
Meli⁹ ē sedē in āgulo domatis q̄
cū muliē litigiosa ⁊ in domo ꝯmu
ni. Aīa impij desiderat malū. non
miserebit' ꝓxio suo. Mulctato pe
stilēte sapiēcior erit puul⁹ ⁊ si secte
tur sapiētem sumet sc̄iaz. Excogi
tat iust⁹ de domo impij ut detra
hat impios a malo. Qui obturat
aurē suā ad clamorem paupis ⁊
ipe clamabit et nō exaudiet'. Mu
nus abscōditū extīguit iras ⁊ do
nū in sinu indignacōez maximā.
Gaudiū iusto ē facē iudiciū ⁊ pa
uor opātibz iniq̄tatez. Vir q̄ erra
uerit in via doctrine in cetu gigā
tiū cōmorabitur. Qui diligit epu
las in egestate erit. q̄ amat vinū
⁊ pinguia non ditabitur. Pro iu
sto dabitur īpi⁹ ⁊ ꝓ recto iniqu⁹.
Meli⁹ ē habitaē in t̄ra deserta q̄
cū muliere rixosa ⁊ iracūda. The
saur⁹ desiderabil' ⁊ oleū in hītacu
lo iusti ⁊ imprudēs homo dissipa
bit illud. Qui seq̄tur iustitiā et mi
sericordiā inueniet vitā ⁊ iustitiā
⁊ gloriā. Ciuitatē fortiū ascēdit sa
piēs destruxitqz robur fidutie ei⁹
q̄ custodit os suū ⁊ linguā suā cu
stodit ab āgustijs aīaz suā. Sup
b⁹ ⁊ arrogās vocat' īdoct⁹ q̄ ī ira
opatur supbiā. desideria occidūt
pigrū. noluerūt em̄ quicq̄ man⁹
ei⁹ operari. tota die cōcupiscit et
desiderat q̄ āt iust⁹ ē tribuet et nō
cessabit. Hostie impioꝝ abhomi
nabiles q̄ offeruntur ex scelē. Te
stis mēdax pibit. vir obediēs lo
q̄tur victoriā. Vir impi⁹ ꝓcaciter
obfirmat vultū suū. q̄ aūt rect⁹ ē
corrigit viā suā. Nō est sapīa. nō
ē prudēcia. nō ē cōsiliū cōn̄ dn̄m.

Equus pat̄ ad diē belli. dn̄s autē salutem tribuit.

Meli⁹ ē nomē bonū q̄ diuicie multe. sup argētū em̄ ⁊ aur̄ gr̄a bō. Diues ⁊ paup obuiauer̄t sibi vtriusq; opator est dn̄s. Callid⁹ videt malū ⁊ abscōdit se. ino cēs ptr̄ñsijt ⁊ afflict⁹ ē dāno. Finis modestie tīor dn̄i: diuicie et gl̄ia ⁊ vita. Arma ⁊ gladij ī via superbi. custos aūt aīe sue lōge recedit ab eis. Prouerbiū est adolescēs iux̄ viā suā etiā cū senuerit nō recedet ab ea. Diues paupib; imperat et q̄ accipit mutuū ꝑu⁹ ē fenerātis. Qui semīat iniq̄tatē; metet mala ⁊ v̄ga ire sue ꝯsūmabit̄. Qui ꝓn⁹ ē ad mīa; bn̄dicet̄. de paīb; eī suis dedit paupi Victoriā ⁊ honorē acq̄ret q̄ dat mūera. aīa; āt aufert accipientiū. Ecce derisorē; ⁊ exibit cū eo iurgiū. cessabuntq; cause ⁊ ꝯtūelie. Qui diligit cordis mūditiā ꝓpter gr̄a; labior̄ suor̄ hēbit amicū regē. Oculi dn̄i custodiūt sc̄ia; ⁊ supplātant̄ verba iniqui. Dicit piger leo ē foris. in medio platear̄ occidēd⁹ sū. Fouea ꝓfūda os aliene. cui irat⁹ ē dn̄s incidet in eā. Stulticia colligata ē in corde pueri ⁊ v̄ga disciplīe fugabit eā. Qui calūniat̄ paupē ut augeat diuitias suas dabit ip̄e diciori ⁊ egebit. Fili mi inclina aurē; tuā ⁊ audi v̄ba sapiētiū. Appone aūt cor ad doctrinā meā que pulchra erit tibi cū ꝑuaueris eā in vētre tuo Et redūdabit ī labijs tuis ut sit ī dn̄o fiducia tua. Vn̄ ⁊ on̄dā eā tibi hodie. Ecce descp̄si ea; tibi triplicit̄ in cogitacōnib; ⁊ sc̄ia ut ostenderē tibi firmitatē; ⁊ eloquia veritatis rn̄dere ex eis illis q̄ miser̄t te. Nō facias violētiā pauperi q̄ paup est. neq; ꝯteras egenū in porta. q̄ iudicabit dn̄s causā ei⁹ et ꝯfiget eos qui confixerūt aīm ei⁹. Noli eē amicus hoī iracūdo neq; ambules cū viro furioso. ne forte discas semitas eius et sumas scādalū aīe tue. Noli eē cum hijs q̄ defigūt man⁹ suas ⁊ q̄ vades se offerūt ꝓ debitis. Si em̄ nō habes vn̄ restituas q̄d cause ē ut tollat opimētū de cubiculo tuo. Ne trāsgrediaris t̄minos antiq̄s quos posuerūt p̄res tui. Vidisti vir̄ velocē in ope suo. corā regib; stabit nec erit ante ignobiles.

Quando sederis

Ut ꝯmedas cū p̄ncipe diligēter attēde q̄ sūt apposita an̄ faciē tuā ⁊ statue cult̄ ī gutture tuo. si tamen habes in potestate animā tuam. Ne desideres de cibis eius in quo est panis mendacij. Noli laborare ut diteris. sed prudencie tue pone modum. Ne erigas oculos tuos ad opes quas nō potes hr̄e. quia facient sibi pēnas quasi aquile ⁊ volabūt in celū. Ne comedas cū hoīe inuido ⁊ ne desideres cibos eius. quoniā in similitudinē; arioli et cōiectoris estimat quod ignorat. Comede ⁊ bibe dicet tibi ⁊ mens ei⁹ nō est tecū. Cibos quos ꝯmederas euomes ⁊ ꝑdes pulchros sermones tuos. In auribus insipientiū ne loquaris q̄ despitiēt doctrina; eloquij tui. Ne attingas ꝑuulor̄ terminos ⁊ agr̄ pupillor̄ ne ītroeas. Propinqu⁹ em̄ illor̄ fortis est ⁊ ipse iudicabit contra te causa; illor̄.

Ingrediat ad doctrinā cor tuū et
aures tue ad v̄ba scīe Noli sb̄tra
here a puero disciplinā. si em̄ per
cusseris eū v̄ga nō morietur. Tu
v̄ga ꝑcucies eū ⁊ aīaꝫ ei⁹ de infer
no liberabis. Fili mi si sapiēs fue
rit aīm⁹ tu⁹ gaudebit tecū cor meū
⁊ exultabūt renes mei cū locuta
fuerint recta labia tua Nō emule
tur cor tuū pctōres. ꝫ in tīore dn̄i
esto tota die. qꝛ hēbis spez in no
uissiō ⁊ p̄stulatio tua nō auferet
Audi fili mi ⁊ esto sapiens ⁊ diri
ge in via aīm tuū. Noli eē in cōui
uijs potatoꝝ nec in ꝯmessacōib⁹
eoꝝ q̄ carnes ad vescēdū ꝯferūt.
qꝛ vacātes potibꝫ ⁊ dātes simbola
ꝯsumentꝫ ⁊ vestietꝫ pānis dormita
tio. Audi p̄rem tuū q̄ genuit te ⁊
ne ꝯtēnas cū senuerit mr̄ tua. Ve
ritatē eme ⁊ noli vēdere sapiaꝫ et
doctrinā ⁊ ītelligēciā Exultat gau
dio pr̄ iusti q̄ sapiētē genuit leta
bit̄ in eo. Gaudeat pr̄ tu⁹ ⁊ mat̄
tua ⁊ exultet q̄ genuit te. Prebe fi
li mi cor tuū mihi ⁊ oculi tui vias
meas custodiāt. Fouea em̄ ꝓfun
da ē meretrix ⁊ puteꝰ angust⁹ ali
ena. Insidiat̄ ī via q̄si latro ⁊ q̄s
incaut⁹ inueneit int̄ficiet. Cui ve.
cui⁹ p̄ri ve. cui rixe. cui fouee. cui si
ne cā vulnera. cui suffossio oculo
rū. Nōne hijs q̄ ꝯmorāt̄ in vino
⁊ studēt calicibꝫ epotādis. Ne in
tuearis vinū qn̄ flauescit cū splē
diderit ī vitro color ei⁹. Ingredit̄
blāde ⁊ in nouissimo mordebit ut
coluber. ⁊ sicut regul⁹ venena dif
fūdet. Oculi tui videbunt extrane
as ⁊ cor tuū loq̄tur ꝑuersa. Et eis
sicut dormiēs in medio mari ⁊ q̄i
sopitus gub̄nator amisso clauo
⁊ dices. v̄berauer̄t me ꝫ nō dolui
traxer̄t me ⁊ ego nō sensi. Qn̄ eui
gilabo ⁊ rursus vina repiam.

Ne emuleris viros malos
nec desideres esse cū eis. qꝛ
rapinas meditatur mens eoꝝ et
fraudes labia eoꝝ loquūt̄. Sapi
encia edificabit̄ dom⁹ ⁊ prudēcia
roborabit̄. In doctrina replebūt̄
cellaria. vniūsa substātia p̄tiosa
⁊ pulchrima. Vir sapiēs fortis
est ⁊ vir doct⁹ robust⁹ ⁊ validus.
qꝛ cū disposicōe initur bellū ⁊ erit
salus vbi mlta ꝯsilia sūt. Excelsa
stulto sapiēcia. in porta nō apiet
os suū. Qui cogitat mala facere
stultus vocabit̄. Cogitatio stulti
pccm̄ ē ⁊ abhomīatio hoīm detra
ctor. Si despaueris lapsus in die
angustie īminuet̄ fortitudo tua.
Erue eos qui ducūtur ad mortez
⁊ q̄ trahūtur ad interitū liberare
ne cesses. Si dixeis viēs nō suppe
tūt q̄ inspector ē cordis ipe intelli
git ⁊ seruatorē aīe tue n̄l valꝫ red
detqꝫ hoī iux̄ opa sua. Comede fi
li mi mel. qꝛ bonū ē ⁊ fauū dulcissi
mū gutturi tuo. Sic ⁊ doctrina sa
piēcie aīe tue quaꝫ cū inueneris
hēbis ī nouissimis spē ⁊ spes tua
nō ꝑibit. Ne insidieris ⁊ q̄ras im
pietatē in domo iusti neqꝫ vastes
requiē ei⁹. Septies em̄ ī die cadet
iust⁹ et resurget. impij aūt corru
ent in malū. Cū ceciderit inimic⁹
tuus ne gaudeas ⁊ in ruina eius
ne exultet cor tuū ne forte videat
dominus ⁊ displiceat ei ⁊ auferat
ab eo irā suā. Ne cōtēdas cū pessi
mis nec emuleis impios. qm̄ nō
hn̄t futuroꝝ spez mali ⁊ lucerna
impioꝝ extīguet̄. Time dn̄m fili

mi ⁊ regē et cū detractoribꝫ nō cō
miscearis. Qm̄ repēte ꝯsurget ꝑdi
tio eoꝝ ⁊ ruinā vtrusq; q̄s nouit.
Hecq̄ sapiētibꝫ. Cognoscē ꝑso
nā in iuditio nō est bonū. Qui di
cūt impio iust⁹ es maledicēt eis
populi ⁊ detestabūtur eos tribus
Qui arguūt eū laudabūt̄ ⁊ super
eos veniet bn̄dictō. Labia deoscu
labit̄ q̄ recta v̄ba rn̄det. Prepa fo
ris op⁹ tuū ⁊ diligēt̄ exerce agrū
tuū et postea edifices domū tuaꝫ.
Ne sis testis frustra cōtra ꝓximū
tuū nec lactes quēq̄ labijs tuis.
Ne dicas qūo fecit mihi sic faciā
ei ⁊ reddā vnicuiq; scd̄ꝫ op⁹ suū
Per agrū hoīs pigri trāsiui et ꝑ
vineā viri stulti Et ecce totū reple
uerāt vrtice ⁊ operuerāt supficiē
ei⁹ spine ⁊ maceria lapidū destru
cta erat. Rd̄ cū vidissez posui ī cor
de meo ⁊ exēplo didici disciplinā
Vsq; quo piger dormies. vsq; q̄
de somno ꝯsurges. Paꝝ inq̄ dor
mies. modicū dormitabis. pauxil
lū man⁹ ꝯseres ut q̄escas ⁊ veniet
tibi q̄si cursor egestas tua ⁊ mēdi
citas q̄si vir armat⁹. Ca. xxv.

Gloria dei ē celare v̄bū ⁊ glo
ria regū inuestigare sermo
nē Celū sursū et terra deorsū ⁊ cor
reguꝫ inscrutabile. Aufer rubigi
nē de argēto et egredietꝫ vas pu
rissimū. Aufer impietatē de vultu
regis ⁊ firmabit̄ iusticia thron⁹
ei⁹. Ne gl̄iosus appareas coraꝫ re
ge ⁊ ī loco mg̃noꝝ ne stetis. Me
li⁹ est em̄ ut dicat̄ tibi ascēde huc
q̄ ut hūilieris coraꝫ p̄ncipe. Que
viderūt oculi tui ne ꝓferas in iur
gio cito ne postea emēdaē nō pos
sis cū dehonestaueris amicū tuū.

Causaꝫ tuā tracta cū aīco tuo ⁊ se
cretū ex̄neo ne reueles ne forte in
sultet tibi cū audierit ⁊ exprobra
re nō cessꝫ. Gr̄a ⁊ amicitia liberāt
q̄s tibi serua ne exprobrabil̄ fias
Mala aurea ī lectis argēteis q̄ lo
quit̄ v̄bū in tpe suo. Inauris au
rea ⁊ margarita fulgēs q̄ arguit
sapiētē ⁊ aurē obediētꝫ Sicut fri
gus niuis ī die messis ita legat⁹
fidelis ei q̄ miserit eū aīaꝫ ipi⁹ req̄
escere facit. Nubes ⁊ vētus et plu
uie nō seqn̄tes vir gl̄iosus ⁊ pro
missa nō cōplēs Pacīa leniet̄ p̄n
ceps ⁊ lingua moll̄ ꝯfringet du
ritiā. Mel inuenisti comede qd̄ suf
ficit tibi ne forte saciat⁹ euomas
illud. Subtrahe pedē tuū de domo
ꝓximi tui neqn̄ saciatus oderit te
Jaculū ⁊ gladi⁹ ⁊ sagita acuta hō
q̄ loq̄t̄ con̄ ꝓximū suū falsū testio
niū. Dens putrid⁹ ⁊ pes lassus q̄
sperat sup infideli ī die angustie ⁊
amittit palliū in die frigoris Ace
tū in nitro q̄ cantat carmīa cordi
pessiō. Sicut tinea vestim̄to ⁊ ver
mis ligno ita tristicia viri nocet
cordi Si esurierit inimic⁹ tu⁹ ciba
illū. si sitit da ei aquaꝫ bibē. Pru
nas em̄ ꝯgregab̄ sup caput eius
⁊ dn̄s reddet tibi. Vētus aq̄lo dis
sipat pluuias et facies tristis lin
guā detrahentē. Meli⁹ ē sedē ī an
gulo domatis q̄ cū muliere litigi
osa ⁊ in domo cōmūi. Aqua frigi
da aīe sicīēti ⁊ nūti⁹ bon⁹ de terra
longinq̄. Fons turbatus pede et
vena corrupta iustus cadēs corā
impio Sicut qui mel multū come
dit non est ei bonū sic qui scruta
tor ē maiestatis opprimet̄ a glo
ria. Sicut vrbs patens et absq;

muroꝝ ambitu. ita vir q̃ nõ pot̃ i
loqñdo cohibere spiritũ suũ.

Q Vomõ nix ĩ estate ⁊ pluuie
in messe sic indecẽs ẽ stulto
glia. Sicut auis ad alta tñsuolãs
⁊ passer quolibꝫ vadẽs. sic male
dictũ frustra ꝓlatũ ĩ quẽpiã sup
ueniet. Flagellũ equo ⁊ chamus
asino ⁊ v̇ga in dorso imprudẽciũ.
Ne rñdeas stulto iux̃ stultitiã suã
ne effitiaris ei simil̃. Rñde stulto
iux̃ stulticiã suã ne sibi sapiẽs eẽ
videat̃. Claud⁹ pedibꝫ iniq̃tatem
bibẽs q̃ mittit v̇ba ꝑ nũtiũ stultũ
Rũo pulchras frustr̃ hꝫ claud⁹
tibias. sic indecẽs ẽ in ore stultoꝝ
ꝑabola. Sic̃ q̃ mittit lapidẽ in acer
uũ mercurij ita qui t̃buit insipiẽ
ti honorez. Rũo si spina nascat̃ in
manu temulẽti. sic ꝑabola in ore
stultoꝝ. Judiciũ det̃miat causas
⁊ q̃ imponit stulto silẽciũ iras mi
tigat. Sicut canis q̃ reuertitur ad
vomitũ suũ. sic imprudẽs q̃ iterat
stulticiã suaꝫ. Vidisti hoĩez sapiẽ
tẽ sibi videri magis illo spẽ hẽbit
insipiẽs. Dicit piger leo ẽ in via ⁊
leena in itineribꝫ. Sicut hostiũ v̇ti
tur ĩ cardĩe suo ita piger in lectu
lo suo. Abscõdit piger man⁹ sub
ascella sua et laborat si ad os suũ
eas cõuerterit. Sapiẽtior sibi stul
tus videt̃ septẽ viris loquẽtibus
sentencias. Sicut qui apprehẽdit
auribꝫ canẽ. sic q̃ trãsit impaciẽs
ꝯmiscet̃ rixe alteri⁹. Sicut noxius
est qui mittit sagitas ⁊ lãceas in
mortẽ ita vir q̃ fraudulent̃ nocꝫ
amico suo ⁊ cũ fuerit deprehensus
dicit ludẽs feci. Cũ defecerint lig
na extĩguet̃ ignis ⁊ susurrone sb̃
tracto iurgia ꝯq̃escunt. Sicut car
bones ad prunas et ligna ad ig
nẽ. sic hõ iracũdus suscitat rixas.
Verba susurronis q̃si simplicia
⁊ ip̃a ꝑueniũt ad intima cordis.
Rũo si argẽto sordido ornare vel̃
vas fictile. sic labia tumẽcia cum
pessimo corde sotiata. Labijs suis
intelligit̃ inimic⁹ cũ ĩ corde tracta
uerit dolos. Qñ submiserit vocem
suã ne credideris ei qm̃ septẽ neq̃
tie sũt ĩ corde illi⁹. Qui opit odiũ
fraudulẽt̃ reuelabit̃ malicia ei⁹ ĩ
ꝯsilio. Qui fodit foueaꝫ incidit in
eã ⁊ q̃ voluit lapidem reuertet̃ ad
eũ. Lingua fallax nõ amat verita
tẽ ⁊ os lubricũ opatur ruinas.

N E glorieis in crastinũ igno
rãs q̃d supuẽtura ꝑiat dies
Laudꝫ te alien⁹ ⁊ ñ os tuũ: extra
neus ⁊ ñ labia tua. Graue ẽ saxũ
⁊ onerosa arẽa. ꝫ ira stulti vtro
q̃ ḡuior. Ira ñ habꝫ mĩaꝫ nec erũ
pens furor ⁊ ĩpetũ ꝯcitati spũs fer
re q̃s poterit. Melior ẽ manifesta
correctõ q̃ amor abscõdit⁹. Meli
ora sũt vulnera diligẽtis q̃ frau
dulẽta oscula odientis. Aĩa satu
rata calcabit fauũ ⁊ aĩa esuriens
eciaꝫ amaꝝ pro dulci sumet. Sic̃
auis transmigrãs de nido suo. sic
vir q̃ derelinq̃t locũ suũ. Vnguẽ
to ⁊ varijs odoribus delectat̃ cor
⁊ boĩs amici ꝯsilijs aĩa dulcorat̃
Amicum tuũ ⁊ amicũ p̃ris tui ne
dimiseris ⁊ domũ frĩs tui ne ĩgre
diaris in die afflictõnis tue. Me
lior ẽ vicin⁹ iux̃: q̃ frat̃ ꝓcul. Stu
de sapĩe fili mi ⁊ letifica cor meũ:
ut possis exprobrãti rñdẽ sermo
nẽ. Astutus vidẽs malũ abscõdi
tus ẽ: ꝑuuli tñseũtes sustinuerũt
dispẽdia. Tolle vestimẽtũ ei⁹ qui

spopōdit ꝑ extraneo et ꝑ alienis
aufer ei pign⁹. Qui bn̄dicit ꝓxīo
suo voce grādi de nocte ꝯsurgens
maledicēti filis erit. Tecta ꝑstillā
tia ī die frigoīs ⁊ litigiosa mulier
ꝯpanť. Qui retinet eā q̄si q̄ ventū
teneat ⁊ oleū dextre sue euacuat.
Ferrū ferro exacuiť et hō exacuit
faciē amici sui. Qui seruat ficū co
medet fruct⁹ ei⁹ ⁊ q̄ custos est dn̄i
sui gl̄ificabiť. Qūo in aq̄s resplē
dēt vult⁹ ꝓspitiētiū. sic corda ho
minū manifesta sūt prudētib; In
fern⁹ ⁊ ꝑditio nūq̄ replētur. siliť
⁊ oculi hoīm insaciabiles. Qūo ꝓ
bať in ꝯflatorio argētū et ī forna
ce aur̄. sic ꝓbať hō ore laudātis.
Cor iniq̄ inq̄rit mala. cor āt rectū
inq̄rit sciaz. Si ꝯtuderis stultū ī pi
la q̄si tipsanas feriēte desup pilo
nō auferet ab eo stulticia ei⁹. Di
ligēter agnosce vultū pecoris tui
tuosq̄ greges ꝯsidera. Nō em̄ ha
bebis iugiter ptātez. ꝫ corona tri
bueť tibi ī gn̄atione ⁊ gn̄ationē.
Apta sūt prata ⁊ apparuerūt herbe
virētes ⁊ collecta sūt fena de mōti
b⁹. Agni ad vestimētū tuū ⁊ hedi
ad agri ꝑtiū. Sufficiat tibi lac ca
prar̄ in cibos tuos ⁊ ī necāria do
m⁹ tue ⁊ ad victū ancillis tuis.

Fugit impi⁹ nemi
ne ꝑseqn̄te. iustus āt q̄si leo
ꝯfidēs absq̄ terrore erit. Propter
pctā terre multi pn̄cipes ei⁹ ⁊ ꝓpť
hoīs sapīaz ⁊ hor̄ sciaz q̄ dicūtur
vita ducis lōgior erit. Vir paup
calūniās paupes ⁊ filis ē ymbri
vehemēti in q̄ pať fames. Qui de
relinquūt legez laudāt impiū. q̄
custodiūt succēduntť con̄ eū. Viri
mali nō cogitāt inditiū. q̄ autē in
quirūt dn̄m aīaduertūt oīa. Meli
or est paup ambulās in simplici
tate sua q̄ dives in prauis itineri
b⁹. Qui custodit legē fili⁹ sapiēs
est. q̄ aūt ꝯmessatores pascit ꝯfū
dit pr̄ez suū. Qui coaceruat diuici
as vsuris ⁊ fenore liberali: ī pau
pes ꝯgregat eas. Qui declinat au
res suas ne audiat legē oīo eius
erit execrabil. Qui decipit iustos ī
via mala in interitu suo corruet ⁊
simplices possidebūt bō ei⁹ Sapi
ens sibi vidr̄ vir dives. paup āt
prudēs scrutabiť eū. In exultatio
ne iustor̄ mlta gl̄ia ē. regnātib⁹
impijs ruine hoīm. Qui abscōdit
scelera sua nō dirigeť. q̄ aūt cōfes
sus fuerit ⁊ reliq̄rit ea mīaz cōseq̄
tur. Btūs hō qui sp est pauid⁹. q̄
vero mētis est dure corruet ī ma
lū. Leo rugiēs ⁊ vrsus esuriēs: pn̄
ceps impi⁹ sup populū paupez.
Dux indigēs prudētia mltos op
primet ꝑ calūniaz. qui autē odit
auaritiā lōgi fiēt dies ei⁹. Hoīez
qui calūniať aīe sāguinez si vsq̄
ad lacum fugerit nemo sustinet.
Qui ambulat simpliciť salu⁹ erit
qui ꝑuersis g̃diť vijs ꝯcidet sel.
Qui opať terrā suā satiabiť pani
bus. qui aūt sectať otiū replebiť
egestate. Vir fidel multū lauda
bitur. qui aūt festinat ditari non
erit innocēs. Qui cognoscit in iu
ditio fatiē non bene facit: iste ⁊ ꝓ
bucella panis deserit veritatem.
Vir q̄ festinet ditari et alijs inui
det: ignorat q̄ egestas supueīet
ei. Qui corripit hoīez gr̄az postea
inueniet apud eū magis q̄ ille q̄
ꝑ lingue blādim̄ta decipit. Qui sb̄
trahit aliq̄d a pr̄e suo vel a mr̄e

ꝛ dicit hoc nō esse pcc̄m ꝑticeps
homicide est. Qui se iactat ꝛ dila
tat iurgia cōcitat. q̄ vero sperat in
dn̄o saluabit̄. Qui ꝯfidit in corde
suo stultus ē. qui āt gradit̄ sapiē
ter ip̄e lauabit̄. Qui dat paupi nō
indigebit. qui despicit dep̄cantez
sustinebit penuriā. Cū surrexerīt
impij abscōdent̄ hoīes. cū illi pie
rint multiplicabūtur iusti.

Viro q̄ corripiētez dura cerui
ce ꝯtemnit. repētin⁹ ei supue
niet interitus ꝛ eū sanitas nō seq̄
tur In multiplicacōe iustoꝝ leta
bitur vulg⁹. cū impij sūpserīt pn̄
cipatū gemet ꝓplus. Vir q̄ amat
sapīaz letificat p̄rez suū. qui autē
mittit scortū ꝑdet sb̄az. Rex iust⁹
erigit t̄rā. vir auar⁹ destruet eam
Homo q̄ blādis fictisq̄ ꝑmōib⁹
loq̄t̄ amico suo rete expādit gres
sib⁹ eius. Peccantē virꝝ iniquū in
uoluet laq̄us ꝛ iust⁹ laudabitur
atq̄ gaudebit. Nouit iust⁹ causā
pauperꝝ. impi⁹ ignorat sc̄iaz. Ho
mines pestilētes dissipāt ciuitatē
sapientes vero auertūt furorem.
Vir sapiēs si cū stulto ꝯtēderit si
ue irascat̄ siue rideat nō inueniet
requiem. Viri sāguinū oder̄t sim
plicē. iusti aūt quer̄t aīaz ei⁹. To
tū spiritū suū ꝓfert stult⁹. sapiēs
differt ꝛ reseruat in posteꝝ Prin
ceps q̄ libent̄ audit v̄ba mēdacij
oēs mīstros hz impios. Paup ꝛ
creditor obuiauer̄t sibi. vtriusq̄
illūinator est dn̄s. Rex q̄ iudicat
in veritate paupes thron⁹ ei⁹ in
et̄nū firmabit̄. Virga atq̄ corre
ctio t̄buit sapīaz. puer autē q̄ di
mittit̄ volūtati sue cōfūdit mr̄em
suā. In multiplicacōe īpioꝝ mlti
plicabūtur scelera ꝛ iusti ruinas
eoꝝ videbūt. Erudi filiū tuū ꝛ re
frigerabit te ꝛ dabit delicias aīe
tue. Cū ꝓphia defecerit dissipabit̄
popul⁹. q̄ v̄o custodit legē btūs ē
Seru⁹ v̄bis nō pōt erudiri. q̄ q̄d
dicis intelligit ꝛ rn̄dē ꝯtēnit. Vi
disti hoīem velocez ad loquēdū
stulticia magis sperāda ē q̄ illi⁹
correctio. Qui delicate a puericia
sua nutrit seruū suū postea sēciet
eū ꝯtumacē Vir iracūd⁹ ꝓuocat
rixas ꝛ q̄ ad indignādū facil̄ est
erit ad peccādū ꝓdiuior. Supbū
seq̄tur hūilitas ꝛ hūilez spū susci
piet gl̄ia. Qui cum fure ꝑticipat
odit aīam suā. adiurātez audit ꝛ
nō indicat Qui timet hoīem cito
corruet. q̄ sperat in dn̄o sb̄leuabi
tur. Multi req̄rūt faciē pn̄cipis ꝛ
iuditiū a dn̄o egredit̄ singulorū
Abhoīant̄ iusti virꝝ impiū ꝛ ab
hominātur impij eos qui ī recta
sūt via. Verbū custodiens filius
extra ꝑdicōnem erit.

Verba ꝯgregātis filij vomen
tis. Visio quaz locutus est
vir cū q̄ est de⁹ ꝛ q̄ d̄o secū morāte
ꝯfortatus ait Stultissim⁹ sū viroꝝ
ꝛ sapīa hoīm nō est mecū. Nō di
dici sapīaz ꝛ noui sc̄iaz sanctoꝝ.
Quis ascēdit ī celū atq̄ descēdit.
Quis ꝯtinuit spiritū in manibus
suis. Quis colligauit aquas q̄si
ī vestimēto. Quis suscitauit oēs
t̄mīos t̄re Q̄d nomen ē ei⁹ ꝛ q̄d
nomē filij ei⁹ si nosti. Oīs sermo
dei ignitus. dipius ē oībz sperāti
bus in se. Ne addas quicq̄ v̄bis
illi⁹ ꝛ arguais inueīarisq̄ mēdax.
Duo rogaui te ne deneges mihi
aūq̄ moriar. Vanitatez ꝛ verba

mendatia lōge fac a me. Mēdicitatez ⁊ diuitias ne dederis m̄. Tribui tm̄ victui meo necessaria ne forte saciatus illiciar ad negādū ⁊ dicaz. q̄s ē dn̄s. aut egestate cōpulsus furer ⁊ piurē nom̄ dei mei Ne accuses seruū ad dn̄m suū ne forte maledicat tibi ⁊ corruas Generacō q̄ pr̄i suo maledicit ⁊ que mr̄i sue nō bn̄dicit. Gn̄atio q̄ sibi mūda vidr ⁊ tn̄ nō est lota a sordibz suis. Gn̄atio cui⁹ excelsi sunt oculi ⁊ palpebre ei⁹ in alta subrecte. Gn̄atio q̄ ꝓ dētibz gladios hz ⁊ ɔmādit molaribz suis ut comedat inopes de terra et paupes ex hoībz Sāguissuge due sūt filie dicētes affer affer Tria sūt insatuābilia ⁊ qr̄tū qd nūq̄ dicit sufficit Infern⁹ ⁊ os vulue ⁊ t̄ra q̄ nō saciat̄ aqua. ignis vero nūq̄ dicit sufficit Oculū q̄ subsānat pr̄ez ⁊ q̄ despicit ꝑtū mr̄is sue suffodiāt eū corui de torrētibz ⁊ comedāt eū filij aq̄le. Tria sūt difficilia mihi ⁊ qr̄tū penitus ignoro. Viaz aq̄le ī celo. viā colubri sup petrā. viā nauis in medio mari. et viaz viri in adolescēcia. Tal̄ ē ⁊ via mulieris adultere q̄ comedit ⁊ tergens os suū dicit. Nō sū opata malū. Per tria mouet̄ t̄ra et qr̄tū qd nō p̄t sustinē. Per seruū cū regnuerit. ꝑ stultū cū saturat⁹ fuerit cibo. et ꝑ odiosā mulierez cū in mr̄imonio fuit assūpta ⁊ ꝑ ancillā cū fuit heres dn̄e sue. Quatuor sūt minima t̄re ⁊ ip̄a sūt sapiētiora sapiētibz Formice ꝓplus īfirm⁹ q̄ prepat ī messe cibū sibi. Lepusculꝰ plebs inualida q̄ collocat in petra cubile suū. Regē locusta nō hz ⁊ egredit̄ vniūsa ꝑ turmas. Stellio manibz nitit̄ ⁊ morat̄ in edibz regis Tria sūt q̄ bn̄ gradiūtur et qr̄tū qd incedit felicit̄ Leo fortissim⁹ bestiaꝝ ad nulli⁹ pauebit occursū. Gall⁹ succīct⁹ lūbos suos ⁊ aries nec est rex q̄ resistat ei ⁊ q̄ stultus apparuerit postq̄ eleuat⁹ est ī sb̄lime. Si eī intellexissz ori suo īposuissz manū. Qui āt fortit̄ p̄mit vbera ad eliciēdū lac exp̄mit butirū. et q̄ vehemēt̄ emūgit elicit sāguinem ⁊ qui ꝓuocat iras producit discordias.

Verba lamuelis regis. Visio q̄ erudiuit eū mr̄ sua. Quid dilecte mi. ⁊ q̄d dilecte vteri mei. ⁊ quid dilecte votoꝝ meoꝝ. ⁊ Ne dederis mulieribz sb̄stātiaz tuā ⁊ diuicias tuas ad delēdos reges. Noli regibz o lamuel noli regibz dare vinū. qꝛ nullū secretū ē vbi regnat ebrietas Ne forte bibāt ⁊ obliuiscāt̄ iudicōꝝ ⁊ mutēt cāz filiorū paupis. Date sicerā merētibz ⁊ vinū hijs q̄ amaro sūt aīo. Bibāt ⁊ oliuiscāt̄ egestatis sue ⁊ doloris sui nō recordēt̄ ampli⁹ Api os tuū muto ⁊ caus oīm filioꝝ q̄ ꝑtrāseunt. Api os tuū decerne qd iustū est ⁊ vindica inopez et paupem. Aleph Mulierē fortē q̄s inueīet. ⁊ ꝓcul ⁊ de vltimis finibz p̄tiū eius Beth. Cōfidit in ea cor viri sui et spolijs nō indigebit. Gimel. Reddet ei bonū ⁊ nō malū oībz diebz vite sue. Deleth. Quesiuit lanā et linū et opata ē ɔsilio manuū suarū. He. Facta ē q̄si nauis īstitoris delōge portās panē suū Vau. De nocte surrexit deditq̄ p̄daz domesticis suis ⁊ cibaria ancillis suis.

Zay. Cōsiderauit agrū ⁊ emit eū. de fructu manuū suarū plantauit vineā. Heth. Accinxit fortitudine lūbos suos ⁊ roborauit brachiū suū. Teth. Gustauit ⁊ vidit qꝛ bona ē negotiacō eiꝰ. non extīguet̄ ī nocte lucerna eiꝰ. Joth. Manū suā misit ad forcia ⁊ digiti eiꝰ apprehēdert̄ fusū. Caph. Manū suā apuit inopi et palmas suas extēdit ad paupē. Lameth. Nō tiebit domui sue a frigoribꝫ niuis. omīs enī domestici eiꝰ vestiti sūt duplicibꝫ. Mem. Stragulatā vestē fecit sibi. bissus ⁊ purpura vestimētū eiꝰ. Nun. Nobil' in portis vir eius qn̄ sederit cū senatoribus t̄re. Samech. Sindonē fecit ⁊ vendidit ⁊ cīgulū tr̄didit chananeo. Ayn. Fortitudo ⁊ decor indumētū eius et ridebit ī die nouissimo. Phe. Os suū apuit sapīe ⁊ lex clemēcie in līgua eiꝰ. Sade. Cōsiderauit semitas domꝰ sue ⁊ panē ociosa non ꝯmedit. Coph. Surrexerunt filij eiꝰ ⁊ btissimā p̄dicauert̄. vir eiꝰ ⁊ laudauit eā. Res. Mlte filie ꝯgregauert̄ diuicias: tu supgressa es vniūsas. Sin. Fallax grā ⁊ vana ē pulchtudo. mulier timēs dn̄m ipsa laudabit̄. Thau. Date ei de fructu manuū suarū ⁊ laudēt eā in portis opa eius.

Demini me ante hoc ferme qn̄quenniū. cū adhuc rome eēꝫ et eccīasten scē Blefille legerē ut eā ad ꝯtēptū mūdi huiꝰ ꝓuocarē ⁊ oē qd̄ in mūdo cernerꝫ putaret esse ꝓ nihilo. rogatū ab ea ut ī morē ꝯmentarioli obscura q̄qꝫ dissererē ut absqꝫ me possꝫ intelligē que legebat. Itaqꝫ qm̄ in ꝓcinctu nr̄i opis subita morte sb̄tracta est Et vbi nō meruimꝰ o paula ⁊ eustochiū talē vite nr̄e hr̄e ꝯsortē. tanto vulnē tūc ꝑcussus obmutui: nūc in bethleem positus. angustiore videlicꝫ cītate ⁊ illiꝰ memorie ⁊ vobis reddo qd̄ debeo Hoc breuiter āmonēs ꝙ nulliꝰ auctoritatꝫ secutus sū. ꝫ de hebreo trāsferens maxīe septuaginta int̄pretū consuetudini me coaptaui. ī hijs dū taxat q̄ nō multum ab hebraicis discrepabant. Int̄dū aq̄leq̄ꝫ ⁊ symachi ⁊ theodotiōis recordatus sū ut nec nouitate nimia lectoris studiū detrerē. nec rursū cōn̄ ꝯscientiā meā fonte veritatis omisso opinionū riuulos ꝯsectarer.

Explicit prologus.
Incipit li. eccīastes.

Verba eccīastes filij dauid t̄gis ierusalē. Vanitas vanitatum dixit ecclesiastes vaītas vanitatum ⁊ omnia vanitas. Quid habet ampliꝰ homo de vniūso labore suo q̄ laborat sub sole. Generatio p̄terit ⁊ gn̄atio aduenīt. t̄ra aūt in et̄nū stat. Oritur sol ⁊ occidit ⁊ ad locū suū reūtitur. ibiqꝫ renascēs girat ꝑ meridiē ⁊ flectitur ad aq̄lonē. Lustrās vniūsa. ī circuitu ꝑgit spūs ⁊ ī circulos suos reuertit̄. Omnia flumīa intrāt in

mare et mare nō redūdat. Ad lo
cū vñ exeūt flumīa reuertūtur ut
iterꝫ fluāt Cūcte res difficiles nō
potest eas hō explicare ꝑmōe. Nō
saturat̄ oculus visu nec auris au
ditu impletur. Quid est qđ fuit. ꝛ
Ipsū qđ futurꝫ ē. Quid ē qđ factū
est. ꝛ Ipsū qđ faciendū ē. Nihil sb̄
sole nouū nec valet quisq̄ dicē.
ecce hoc recēs est Jā em̄ p̄cessit in
secul' q̄ fuerūt añ nos. Nō est p̄o
rū mēoria. ꝫ nec eoꝝ quidē que po
stea futura sūt erit recordatio apđ
eos q̄ futuri sunt in nouissiō. Ego
ecc̄iastes fui rex isrl' in ihrl'm ⁊ ꝓ
posui ī aīo meo q̄rere ⁊ inuestiga
re sapiēter de oībꝫ que fiūt sub so
le. Hāc occupacōeꝫ pessimā dedit
deus filijs hoīm ut occuparētur ī
ea. Vidi q̄ fiūt cūcta sb̄ sole ⁊ ecce
vniūsa vanitas et afflictio spūs.
Perūsi difficile corrigūtur et stul
toꝝ infinit⁹ est nūs. Locut⁹ sū in
corde meo dicēs. Ecce mg̃n⁹ effect⁹
sū ⁊ p̄cessi oēs sapīa q̄ fuerūt ante
me in ihrl'm ⁊ mēs mea ꝯtēplata
est multa sapiēter ⁊ didici dediq̄
cor meū ut scirē prudēciaꝫ atq̄ do
ctrinā erroresq̄ et stulticiā. Et ag
noui ꝙ in hijsq̄ essꝫ labor ⁊ affli
ctio spūs eo ꝙ in mlta sapīa ml
ta sit indignatio ⁊ qui addit sciē
tiā addit ⁊ laborē.

Vri ergo ī corde meo. Vadā
⁊ affluaꝫ delicijs et fruar bo
nis. Et vidi ꝙ hocq̄ eēt vanitas.
Risum reputaui errorē ⁊ gaudio
dixi. Quid frustra decipis. ꝛ Cogi
taui ī corde meo abstrahē a vino
carnē meā ut aīm meū trāsferreꝫ
ad sapīaꝫ deuitarēq̄ stulticiaꝫ do
nec viderē quid eēt vtile filijs ho
minū: quo facto op⁹ est sub sole
nūo dieꝝ vite sue. Mag̃ficaui opa
mea. Edificaui m̄ domos et plāta
ui vineas feci ortos ⁊ pomeria et
ꝯseui ea cūcti generis arboibꝫ. ex
truxi m̄ piscinas aq̄ꝝ ut irrigarē
siluā lignoꝝ germināciū. Posse
di seruos ⁊ ancillas multāq̄ fami
liā habui. armentaq̄ ⁊ magnos
ouiū greges vltra oēs q̄ fuerūt añ
me in ihrl'm Coaceruaui m̄ argē
tū ⁊ auꝝ et subñas regū ⁊ ꝓuinci
arū. Feci m̄ cātores ⁊ cātatrices ⁊
delicias filioꝝ hoīm. ciphos ⁊ vr
ceolos in ministerio ad vina fun
dēda ⁊ supgressus sū opib⁹ om̄s
q̄ añ me fuerūt ī ihrl'm. Sapīaq̄ ꝑ
seuerauit mecū ⁊ oīa q̄ desideraue
rūt oculi mei nō negaui eis nec ꝓ
hibui cor meū quin oī voluptate
frueret̄ et oblectaret se in hijs q̄
prepauerā. ⁊ hāc rat⁹ sū ꝑtē meā
si vterer labore meo Cūq̄ me con
uertisseꝫ ad vniūsa opa q̄ fecerāt
man⁹ mee et ad labores in q̄bus
frustra sudauerā: vidi ī oībꝫ vaī
tatē ⁊ afflictōeꝫ aī ⁊ nihil ꝑmanē
sub sole. Trāsiui ad ꝯtēplādā sa
pīaꝫ erroresq̄ ⁊ stulticiaꝫ. Quid ē
inq̄ hō ut sequi possit regē factorē
suū. ꝛ Et vidi ꝙ tātū p̄cedēt sapīa
stulticiaꝫ quātū differt lux a tene
bris. Sapiētis oculi in capite ei⁹
stult⁹ ī tēbris ābulat. Et didici ꝙ
vn⁹ vt̄usq̄ eēt interit⁹ et dixi ī cor
de meo. Si vnus et stulti ⁊ meus
occasus erit. q̄d m̄ ꝓdest ꝙ maio
rē sapīe dedi opam. Locutusq̄ cū
mēte mea aīa dūti ꝙ hocq̄ eēt va
nitas. Nō em̄ erit memoria sapiē
tis sil'iter ut stulti in perpetuū ⁊ fu
tuā tpa obliuiōe cūcta pit̄ opiēt.

Moriatur dñs filiꝰ ut indoctꝰ et id circo reduit me vite mee vidam tē mala vniūsa eē sb̄ sole ⁊ cūcta vanitatē ⁊ afflictōnez spūs. Rursus detestatus sū oēm industriaz meā qua sb̄ sole studiosissīē laboraui hītur⁹ hæredē post me quem ignoro vtrū sapiēs an stultus futurꝰ sit ⁊ dñabit̄ in laboribz meis q̄bz desudaui ⁊ sollicitus fui. Et ē quicq̄ taz vanū. Vñ cessauitre nūciauitq; cor meū vltra laborarē sub sole. Nā cū alꝰ laboret ī sapiencia ⁊ doctrīa ⁊ sollicitudīe hoī otioso q̄sita dimittit. Et hoc q̄z vanitas ⁊ magnū malū. Quid em̄ p̄derit hoī de vniūso laboꝛe suo ⁊ afflictōe spūs q̄ sb̄ sole cruciatus ē Cunctis dies eiꝰ doloꝛibz ⁊ erūmis plem̄ sūt nec p̄ noctez mēte requiescit Et hoc nōne vanitas ē. Nōne meliꝰ ē comedē ⁊ bibē ⁊ oīdē aīe sue bō de laboꝛibus suis. Et hoc de manu dei ē. Quis ita deuorabit ⁊ delicijs affluet ut ego. Hoī bono in cōspectu suo dedit dꝰ sapiam ⁊ scientiā ⁊ intelligēciaz. pctōꝛi aūt dedit afflictōez ⁊ curā supfluā ut addat ⁊ congreget ⁊ tradat ei qui placuit dō. Sz ⁊ hoc vanitas ē et cassa sollicitudo mētis.

Omnia tēpus hūt ⁊ suis spacijs trāseūt vniūsa sb̄ cælo. Tempꝰ nascēdi ⁊ tps moriendi. Tēpꝰ plātandi ⁊ tēpꝰ euellendi qđ plātatū ē. Tēpus occidēdi et tēpus sanādi. Tēpꝰ destruēdi ⁊ tēpus edificādi. Tempus flēdi ⁊ tēpus ridēdi. Tēpus plāgendi ⁊ tempꝰ saltādi. Tempꝰ spargē di lapides ⁊ tēpus colligēdi. Tē pus āplexādi ⁊ tēpus lōge fieri ab āplexibz Tēpꝰ acq̄rēdi ⁊ tps pdēdi. Tēpꝰ custodiēdi ⁊ tēpus abiciēdi. Tēpus scindēdi ⁊ tēpꝰ cōsuendi. Tēpus tacēdi ⁊ tempꝰ loq̄ndi. Tēpus dilectōmis ⁊ tempus odij. Tēpꝰ belli ⁊ tēpus pacis. Quid hz āpliꝰ hō de labōe suo Vidi afflictōez quā dedit dꝰ filijs hoīm ut distēdātur ī ea. Cūcta fecit bō ī tpe suo ⁊ mūdū tradidit disputacōmi eoꝝ ut nō inueniat hō opꝰ qđ opatus ē dꝰ ab initio vsq; ad finē Et cognoui q̄ nō esthz meliꝰ nisi letari ⁊ facē bñ in vita sua. Oīs em̄ hō q̄ comedit ⁊ bibit ⁊ vidēt bonū de laboꝛe suo hoc donū dei est. Didici q̄ oīa opa q̄ fecit dꝰ pseuerēt in ppetuū. Nō possumꝰ eis quicq̄ addere nec auferre q̄ fecit deus ut timeat̄ Qđ factū est ipsū pmanet. Que futura sūt iā fuerūt ⁊ dꝰ instaurat qđ abijt Vidi sb̄ sole in loco iudicij impietatē ⁊ in loco iusticie iniquitatē ⁊ dixi ī corde meo Justū ⁊ impiū iudicabit dñs ⁊ tēpꝰ oīs rei tunc erit. Dixi ī corde meo de filijs hominū ut pbarz eos dꝰ ⁊ ostēderz similes eē bestijs. Idcirco vnꝰ interitus est hoīs ⁊ iumētoꝝ. ⁊ equa vtusq; condicō. Sicut moriť hō sic ⁊ illa moriūtur Sitiť spirāt oīa ⁊ nihil hz hō iumēto āpliꝰ. Cūcta sb̄ iacētvanitati ⁊ oīa pgūt advnū locū. De ṫra facta sūt ⁊ in ṫraz pit reuertūtur. Quis nouit si spūs filioꝝ adā ascēdat sursū ⁊ si spūs iumētoꝝ descendat deorsū Et deprehēdi nihil eē meli⁹ q̄ letari hoīez in ope suo ⁊ hanc eē ptem illius. Quis em̄ eum adducet ut post se futura cognoscat.

Verti me ad alia et vidi calū
nias q̄ sb̄ sole gerūt̄ ⁊ lacri
mas innocētiū ⁊ neminē ꝯsolato
rē nec posse resistē eoꝝ violētie cū
ctoꝝ auxilio destitutos. Et lauda
ui magis mortuos q̄ viuētes ⁊ fe
litiorē vtroq; iudicaui qui necdū
natꝰ est nec vidit mala q̄ sb̄ sole
fiūt. Rursū ꝯtēplatꝰ sū oēs laboēs
hoīm ⁊ industrias aīa dūti patē
inuidie ꝓximi. Et ī hoc ḡ vaītas ⁊
cura supflua ē. Stultꝰ ꝯplicat ma
nus suas et comedit carnes suas
dicēs. Melior ē pugillꝰ cū req̄e q̄
plena vtraq; manꝰ cū labore ⁊ af
flictōne aī. Cōsiderās repi ⁊ aliaꝫ
vanitatē sb̄ sole. Vnꝰ ē et secūdū
nō hꝫ nō filiū ñ frēꝫ ⁊ tñ laboraē
nō cessat nec saciāt̄ oculi eiꝰ diui
ciis nec recogitat dicēs. Cui labo
ro ⁊ fraudo aīam meā bonis. In
hoc q̄ vanitas ē et afflictō pessiā.
Meliꝰ ē ḡ duos eē sil̄ q̄ vnū. ha
bēt eī emolimētū sotietatis sue. Si
vnꝰ ceciderit ab altero fulciet̄. Ve
soli. qꝛ cū ceciderit nō hꝫ sb̄leuātē
se. Et si dormierīt duo fouebūtur
mutuo. Vnꝰ qūo calefiet. Et si q̄s
piā p̄ualuerit ꝯtra vnū duo resi
stūt ei. Funiculꝰ triplex difficile
rumpit̄. Melior est puer paup et
sapiēs rege sene ⁊ stulto q̄ nescit
p̄uidē in posteꝝ q̄ de carcē cathe
nisq; interdū q̄s egrediat̄ ad reg
nū ⁊ aliꝰ natꝰ ī regno inopia cō
sumat̄. Vide cūctos viuētes q̄ am
bulāt sb̄ sole cū adolescēte secūdo
q̄ ꝯsurget ꝓ eo. Infinitꝰ nūs ē po
puli oīm q̄ fuerīt añ eū ⁊ q̄ postea
futuri sūt nō letabūtur ī eo. Sed ⁊
hoc vanitas et afflictio spūs. Cu
sto di pedē tuū ingrediēs domū dī
⁊ appropinq̄ ut audias. Mlto eī
melior est obedīa q̄ stultoꝝ victi
me qui nesciūt q̄d faciūt mali.

Ne temere q̄d loq̄ris
neq; cor tuū sit velox ad ꝓfe
rēdū ꝑmonē corā deo. Deꝰ emī ī ce
lo et tu sup t̄rā idcirco sint pauci
ꝑmōes tui. Multas curas sequūt̄
sōnia et ī multis ꝑmōibꝫ inueīet̄
stulticia. Si q̄d vouisti dō ne more
ris reddere. Displicet enim ei infi
delis et stulta ꝓmissio. Sed quod
cūq; voueris redde. Multoq; me
lius est nō vouere q̄ post votū ꝓ
missa nō reddē. Nedederis os tuū
ut peccare facias carnem tuaꝫ ne
q; dicas: coraꝫ angelo nō est ꝓui
dētia ne forte iratꝰ dñs cōñ ꝑmo
nes tuos dissipet cuncta opa ma
nuū tuaꝝ. Vbi multa sunt sōnia
plurīe sūt vaītates ⁊ ꝑmones in
nūeri. Tu vero deū time. Si videis
calūnias egenoꝝ ⁊ violēta iudi
cia ⁊ subūti iustitiaꝫ ī ꝓuintia nō
mireris sup hoc negotio. qꝛ excel
so excelsior ē aliꝰ ⁊ sup hosq̄ emi
nētiores sūt alij ⁊ īsup vniūse t̄re
rex impat seruiēti. Auarꝰ nō im
plebit̄ pecunia ⁊ q̄ amat diuitias
fructū nō capiet ex eis. Et hoc ḡ
vanitas. Vbi multe sūt opes mlt̄
ti ⁊ q̄ comedunt eas. Et q̄d ꝓdest
possessori nisi q̄ cernit diuicias
oculꝰ suis. Dulcis ē sōnꝰ opanti
siue paꝝ siue multū comedat. sa
turitas aūt diuitis nō sinit eū dor
mire. Est ⁊ alia infirmitas pessiā
quā vidi sb̄ sole. Diuitie ꝯseruate
ī malū dñi sui. Pereūt eī ī afflictō
ne pessiā. Gn̄auit filiū q̄ in sūma
egestate erit. Sicut egressus ē nu
dus de vtero mr̄is sue sic reuertet̄

et nihil auferet secū de labore suo.
miserabilē prorsus infirmitas Qui
venit sic reuertetur. Quid ergo prodest ei
quod laborauit in ventū. Cūctis die
bus vite sue comedit in tenebris
et in curis multis et in erūna atque
tristicia. Hoc itaque visū est mihi bonū
ut comedat quis et bibat et fruatur le
ticia ex labore suo quo laborauit ipse
sub sole nūero dierum vite sue quos dedit
ei deus et hec est pars illius. Et omni homini cui
dedit deus diuicias atque substantiam po
testatemque ei tribuit ut comedat ex
eis et fruatur parte sua et letetur de labore
suo hoc est donū dei. Non enim satis
recordabitur dierum vite sue eo quod deus
occupet delicijs cor eius.

Est et aliud malū quod vidi sub
sole et quidem frequens apud
homines. Vir cui dedit deus diuicias
et substantiam et honorem et nihil deest anime
sue ex omnibus quē desiderat nec tribuit
ei potestatem deus ut comedat ex eo. sed
homo extraneus vorabit illud. Hoc va
nitas et magna miseria est. Si ge
nuerit quispiam centū liberos et vi
xerit multos annos et plures dies
etatis habuerit et anima illius non vta
tur bonis substantie sue sepulturaque care
at: de hoc ego pronūtio quod melior il
lo sit ab ortiuus. Frustra enim venit
et pergit ad tenebras et obliuione de
lebitur nomen eius. Non vidit solem ne
que cognouit distantiam boni et mali
eciam si duobus milibus annis vixerit
et non fuerit perfruitus bonis. nonne
ad vnū locum properant omnia Omnis la
bor hominis in ore eius. sed anima eius non im
plebitur. Quid habet amplius sapiens
a stulto et quid pauper nisi ut pergat
illuc vbi est vita. Melius est videre quod
cupias quam desiderare quod nescias.
sed et hoc vanitas est et presumptio spiritus
Qui futurus est iam vocatū est nomen
eius et scitur quod homo sit et non possit con
fortiorem se in iuditio contendere. Ver
ba sunt plurima multamque in dispu
tanda habencia vanitatem.

Quid necesse est homini maiora se
querere cū ignoret quid conducat
sibi in vita sua nūero dierum peregri
nacionis sue et tempore quod velut vmbra
preterit. Aut quis ei poterit indicare
quid post eū futurum sub sole sit Me
lius est nomen bonū quam vngenta pretio
sa et dies mortis die natiuitatis.
Melius est ire ad domū luctus quam ad do
mū conuiuij. In illa enim finis cūcto
rū ammonetur hominem et viuens cogi
tat quid futurum sit. Melior est ira risu.
quia per tristitiam vultus corrigitur animus
delinquentis. Cor sapientium vbi tristi
cia est et cor stultorum vbi leticia. Me
lius est a sapiente corripi quam stul
torum adulacione decipi. quia sicut so
nitus spinarum ardenciū sub olla. sic
risus stulti. sed et hoc vanitas. Calū
nia conturbat sapientem et perdet ro
bur cordis eius. Melior est finis oratio
nis quam principiū. Melior est paciens
arrogante. Ne sis velox ad irascen
dū. quia ira in sinu stulti requiescit. Ne
dicas quid putas cause est quod priora
tempora meliora fuere quam nūc sunt Stul
ta est enim huiuscemodi interrogacio
Vtilior est sapiencia cū diuicijs et ma
gis prodest videntibus solem. Sicut enim pro te
git sapiencia sic protegit pecunia. Hoc
autem plus habet erudicio et sapiencia quod vitam
tribuunt possessori suo. Considera
opera dei quod nemo possit corrigere
quem ille despexerit. in die bono fruere
bonis et malam diem precaue Sicut enim
hanc sic et illam fecit deus ut non inueniat

hō cōn̄ eū iustas q̄rimonias. hec
q̄ vidi in diebꝫ vaītatis mee. Iu
stꝰ pit ī iustitia sua ⁊ impiꝰ mlto
viuit tpe ī malicia sua. Noli eē iu
stꝰ multū neqꝫ plꝰ sapias q̄ nc̄ce
est ne obstupescas Ne īpie agas
multū ⁊ noli eē stultꝰ ne moriaīs
in tpe nō tuo. Bonū ē te sustētare
iustū ꝫ ⁊ ab illo ne subtr̄has ma
nū tuaꝫ. qꝛ q̄ timet deū nihil negli
git. Sapīa ɔfortauit sapiētez sup
decē p̄ncipes cītatis. Nō ē eī hō iu
stus ī terra q̄ fatiat bonū ⁊ nō pec
cet. Sꝫ ⁊ cūctis ꝑmōibꝫ q̄ dicūt̄ ne
accomodes cor tuū ne forte audi
as seruū maledicētē tibi. Scit em̄
ɔscīa tua qꝛ ⁊ tu crebro maledixi
sti alijs. Cūcta tēptaui ī sapiētia.
dixi. Sapiēs effitiar ⁊ ip̄a longiꝰ
recessit a me multo magis q̄ erat
Et alta ꝓfūditas q̄s inueniet eā.
Lustraui vniuersa aīo meo ut sci
rē ⁊ ɔsiderarē ⁊ q̄rerē sapīaꝫ ⁊ ra
tionē ⁊ ut cognoscerez impietatē
stulti ⁊ errorē imprudētiū. Et inue
ni amaiorē morte mulierē que la
queꝰ venatoꝝ ē ⁊ sagena cor eiꝰ.
Vincula sūt manꝰ illiꝰ q̄ placꝫ d̄o
effugiet illā. q̄ aūt pc̄tōr ē capiet̄
ab illa. Ecce hoc inueni dixit ecc̄ia
stes vnū ⁊ alteꝝ ut īuenirē rōez
quaꝫ adhuc q̄rit aīa mea ⁊ nō in
ueni. Viꝝ de mille vnū repi: mu
lierez ex oībꝫ nō inueni. Solūmō
hoc inueni ꝙ fecerit deꝰ hoīem re
ctū ⁊ ip̄e se infinitis miscuerit q̄sti
onibꝫ. Quis tal' ut sapiēs ē. Et q̄s
ɔgnouit solucōez v̄bi.

Sapīa hoīs lucet ī vultu eiꝰ
⁊ potētissimꝰ faciē illiꝰ ɔmu
tabit. Ego os regis obseruo et p̄
cepta iuramēti dei. Ne festines re
cedē a facie eiꝰ neqꝫ ꝑmaneas in
ꝑpe malo. qꝛ oē qd̄ voluerit faciet
⁊ ꝑmo illiꝰ ptāte plenꝰ ē. Nec di
cere ei quisq̄ potest q̄re ita facis.
Qui custodit p̄ceptū nō expietur
q̄cq̄ mali. Tp̄s ⁊ r̄nsionez cor sa
piētis intelligit. Oī negotio tēpꝰ
est ⁊ oportunitas ⁊ mlta hoīs af
flictō. qꝛ ignorat p̄terita ⁊ futura
nullo p̄t scire nūtio. Nō est ī hoīs
ptāte ꝓhibē spīū nec hꝫ ptātez ī
die mortis nec simit̄ q̄escē īgruēte
bello neqꝫ saluabit īpietas īpiū.
Oīa hec ɔsideraui et dedi cor meū ī
cūctis opibꝫ q̄ fiūt sb̄ sole. Int̄dū
dn̄at̄ hō hoī ī malū suū. Vidi īpi
os sepultos q̄ eciā cū adhuc viue
rēt ī loco scō erāt ⁊ laudabāt̄ ī cī
tate q̄si iustoꝝ opeꝝ. Sꝫ ⁊ hoc va
nitas est. Etem̄ qꝛ nō ꝓfert̄ cito cō
tra malos sentētia absqꝫ tīore vl
lo filij hoīm perpetrāt mala. Attn̄
pc̄tōr ex eo ꝙ cēcies facit malū ⁊
ꝑ pacīaꝫ sustētat̄. Ego cognoui ꝙ
erit bonū tim̄tibꝫ deū q̄ verēt̄ faciē
eiꝰ. Nō sit bonū impio nec ꝓlōgē
tur dies eiꝰ. ꝫ q̄si vmbra trāseāt
qui non timent faciem dn̄i. Est ⁊
alia vanitas que fit super terraꝫ.
Sūt iusti quibꝰ mala proueniūt
quasi opa egerint impioꝝ et sūt
impij qui ita securi sūt q̄si iustoꝝ
facta habeant. Sed ⁊ hoc vanissi
mū iudico. Laudaui igit̄ leticiaꝫ
ꝙ non esset homini bonū sub so
le nisi ꝙ comederet et biberet at
qꝫ gauderet et hoc solum secum
auferret de labore suo omnibus
diebus vite sue quos dedit ei deꝰ
sub sole. Et apposui cor meū ut sci
rem sapienciaꝫ ⁊ intelligerem dis
censionez que versatur in terra.

Est hō q̄ diebz et noctib⁹ somn⁹ nō capit oculꝰ. Et intellexi q̄ oīm opez dei nullā possit hō inuenire rōnē eoz que fiūt sb̄ sole. q̄nto pl⁹ laborauerit ad querēdū tāto min⁹ inueniat. Etiā si dixerit sapiens se nosse nō poterit repire. Omnia hec tractaui ī corde meo ut curiose intelligerem.

Sunt iusti atq̄ sapientes et opa eoz in manu dei. Et tñ nescit hō vtz amore an odio dignus sit. sz oīa ī futurū seruāt̄ incerta eo q̄ vnīa ęque eueniant iusto et impio. bono et malo. mundo et īmūdo. immolāti victimas et sacrificia otēnēti. Sicut bonus sic peccator. ut piur⁹ sic ille q̄ vez deierat. Hoc est pessimū inter oīa q̄ sub sole fiūt. q̄ eadē cūctis euenit. Vñ et corda filioz hoīm implet̄ malicia et otēptu ī vita sua et post hec ad inferos deducēt̄. Nemo ē q̄ sēp viuat et q̄ hmōi rei habeat fiduciā. Melior ē canis viuꝰ leone mortuo. Viuētes ei sciūt se ee moituros mortui vero nīl noue rūt amplius. Nec hñt vltra mercedē. q̄ oblioni tradita ē mēoria eoz. Amorq̄z et odiū et inuidie sil̄ pierūt nec hñt ptē in hoc seculo et in ope q̄ sb̄ sole geriť. Vade g̃ et comede ī leticia panē tuū et bibe cū gaudio vīnū tuū. q̄ deo placēt opa tua. Omni tpe sint vestimenta tua candida et oleū de capite tuo nō deficiat. Perfruē vita cū vxore quaz diligis. cūctis diebz vite ī stabilitatis tue q̄ dati sūt tibi sub sole oī tpe vanitatis tue. Hec est em̄ ps in vita et in labore tuo q̄ laboras sb̄ sole. Quodcūq̄ facē p̄t manꝰ tua instanť operare. q̄ nec opꝰ nec racō nec sapiēcia nec scīa erit apd̄ inferos quo tu pperas. Verti me ad aliud et vidi sb̄ sole nec velociū ee cursū nec fortiū bellum nec sapiēciū panez nec doctoz diuicias nec artificū grāz. sz tps casumq̄ in oībz. Nescit hō finē suū. sed sicut pisces capiūtur hamo et aues laqo oprhendūtur. sic capiunť hoīes in tpe malo cū eis extemplo supuenerit. Hāc q̄ sb̄ sole vidi sapiaz et pbaui maximā. Ciuitas pua et pauci in ea viri. Veīt cōtra eā rex magnꝰ et vallauit eam extruxitq̄ munīcones p giz et pfecta ē obsidio. Inuētusq̄ est in ea vir paup et sapiēs et liberauit vrbē p sapiaz suaz et nullꝰ deinceps recordatus est hoīs illi⁹ pauperis. Et dicebā ego meliorē ee sapiam fortitudine. Quo g̃ sapia pauperis otēpta ē et vba ei⁹ nō fūt audita vba sapiētiū audiūtur in silētio plus q̄ damor pncipis inter stultos. Melior est sapia q̄ arma bellica et q̄ in vno peccauerit multa bona perdet.

Muscę morientes pdūt suauitatē vnguēti. Pretiosior est sapia quaq̄ glia ad tēpus stultitia. Cor sapiētis in dextera eius et cor stulti in sinistra illi⁹. Sz et ī via stultus ambulās cū ipse insipiēs sit oēs stultos estimat. Si spūs ptātez hñtis ascenderit sup te locū tuū ne dimiseris. q̄ curatio faciet cessare pcta maxima. Est malū q̄d vidi sub sole q̄si p errorez egrediens a facie pncipis. Positū stultū in dignitate sublimi et diuites sedere deorsū. Vidi seruos in eqs

et pn̄cipes ambulātēs sup̄ terraz
q̄si ſuos. Qui fodit foueā incidet ī
eā ⁊ q̄ dissipat sepez mordebit eū
coluber. Qui trāffert lapides affli
get̄ ī eis ⁊ q̄ scīdit ligna vulnera
bit̄ ab eis. Si retusū fuerit ferꝝ et
hoc non ut pri⁹ ſ̄ hebetatū fuerit
multo labore exacuet̄ ⁊ post indu
striā seq̄tur sapīa. Si mordeat ser
pēs ī silētio nihil eo min⁹ hz q̄ oc
culte detrahit. Verba oris sapiē
tis grā ⁊ labia insipiētis p̄cipita
būt eū. Initiū v̄boꝝ ei⁹ stulticia ⁊
nouissimū oris illi⁹ error pessim⁹.
Stult⁹ v̄ba multiplicat. Ignorat
hō q̄d añ se fuerit ⁊ q̄d pt⁹ futurū
sit q̄s ei poterit īdicare. Labor stul
toꝝ affliget eos q̄ nesciūt in vrbē
pgē. Ve tibi t̄ra cui⁹ rex ē puer ⁊
cui⁹ pn̄cipes mane ꝯmedūt. Bea
ta terra cui⁹ rex nobil̄ ē ⁊ cui⁹ pn̄
cipes vescūt̄ in tpe suo ad reficiē
dū ⁊ nō ad luxuriā. In pigricijs
hūiliabit̄ cōtignacō ⁊ ī infirmita
te manuū p̄stillabit dom⁹. In risū
fatiūt panē ⁊ vinū ut epulent̄ bi
bētes. Et pecuīe obediūt oīa. In co
gitacōe tua regi ne detrahas ⁊ in
secreto cubiculi tui ne maledixeris
diuiti. qꝛ ⁊ aues celi portabūt vocē
tuam ⁊ qui habēt pēnas annūtia
būt sententiaz.

Mitte panē tuū sup̄ trāseūtes
aq̄s. qꝛ post tpa multa inue
nies illū. Da ptes septem necnō ⁊
octo. qꝛ ignoras q̄d futuꝝ sit ma
li sup̄ terrā. Si replete fuerint nu
bes ymbrē sup̄ t̄rā effundēt. Si ce
ciderit lignū ad austꝝ ā ad aq̄lo
nē in q̄cūq̄ loco ceciderit ibi erit.
Qui obſuat vētuz nō semīat ⁊ q̄
cōsiderat nubes nūq̄ metet. Qūo
ignoras q̄ sit via spūs ⁊ q̄ racōe
ꝯpingātur ossa ī vētre pregnātis
sic nescis opa dei q̄ fabricator est
oīm. Mane semīa semē tuū ⁊ ves
pere ne cesset man⁹ tua. qꝛ nescis
q̄d magis oriat̄ hoc aut illud ⁊ si
vtrūq̄ simul meli⁹ erit. Dulce lu
mē ⁊ delcābile est oculꝰ vidē solē.
Si ānis multis vixerit hō ⁊ ī hijs
oībz let⁹ fuerit meminisse dz tene
brosi tpis ⁊ dieꝝ multoꝝ q̄ cūve
nerint vaītatis arguētur p̄terita
Letare ḡ iuuenis ī adolescētia tua
⁊ ī bono sit cor tuū ī diebz iuuētu
tis tue ⁊ ābula ī vijs cordis tui ⁊
ī intuitu oculoꝝ tuoꝝ ⁊ scito q̄ p̄
oībz hijs adducz te de⁹ ī iuditiū.

Auſer irā a corde
tuo ⁊ amoue malitiaz a car
ne tua. Adolescētia eī ⁊ voluptas
vana sūt. Memēto creatoris tui ī
diebz iuuētutis tue anteqū veniat
tēpus afflictōnis tue ⁊ appropin
quēt anni de q̄bz dicas. nō mihi
placēt. Añq̄ tenebrescāt sol ⁊ lu
men ⁊ stelle ⁊ luna et reuertātur
nubes post pluuiaz. Quando cō
mouebūtur custodes dom⁹ ⁊ mu
tabūt viri fortissimi ⁊ otiose erūt
molentes in minuto numero ⁊ te
nebrescēt vidētes per foramina ⁊
claudent hostia in platea in humi
litate vocis molentis ⁊ cōsurgent
ad vocez volucris ⁊ obsurdescent
omnes filie carminis. Excelsaq̄ ti
mebūt ⁊ formidabūt in via. Flo
rebit amigdal⁹. impinguabit̄ lo
custa et dissipabit̄ capparis. Qm̄
ibit hō in domū eternitatis sue ⁊ cir
cuibūt in platea plāgētes. Añq̄
rūpatur funiculus argēteus ⁊ re
currat vitta aurea et conteratur.

ydria sup fontē ⁊ cōfringat̄ rota
sup cisternā ⁊ reuertat̄ puluis in
terrā suā vnde erat ⁊ spūs redeat
ad deū q̄ dedit illū. Vanitas vani
tatū dixit ecc̄iastes ⁊ oīa vanitas
Cūq; eēt sapiētissimus ecc̄iastes
docuit populū et enarrauit q̄ fece
rat ⁊ inuestigās ꝯposuit parabolas
multas. Quesiuit v̄ba vtilia ⁊ cō
scripsit sermones rectissiōs ac ve
ritate plenos. Verba sapiētiū si
cut stimuli ⁊ q̄si daui in altum de
fixi q̄ p mgr̄oꝝ ꝯsiliū data sunt a
pastore vno. Hijs amplius fili mi
ne req̄ras. Faciēdi plures libros
nullus est finis freq̄nsq; medita cō
carnis afflictio est. Finez loq̄ndi
piter oīs audiamus. Deū time et
mādata eius obserua. hoc est oīs
homo. Cūcta q̄ fiūt adducet deus ī
iuditiū pro omni errato. siue bo
nū siue malū sit.

Explicit ecclesiastes.
Incip̄. cātica cāticoꝝ.

Osculet̄ me oscu
lo oris sui Quia
meliora sūt vbe
ra tua vino fra
grācia vnguen
tis optīs. Oleū
effusū nomen tuū: idō adolescen
tule dilexer̄t te. Trahe me post te
Curremus ī odore vngētoꝝ tuorū.
Introduxit me rex in cellaria sua
Exultabimus et letabimur ī te: me
mores vberꝝ tuoꝝ sup vinū. Recti
diligūt te Nigra sum sed formosa
filie iherusalez. sicut tab̄nacula ce
dar. sicut pelles salomōis Nolite
me ꝯsiderare q̄ fusca sim. q̄ deco
lorauit me sol. Filij matris mee
pugnauer̄t ꝯtra me. posuer̄t me
custodē in vineis. Vineā meā nō
custodiui. Indica mihi quez dili
git aīma mea. vbi pascas vbi cu
bes in meridie ne vagai incipiaz
post greges sodaliū tuorū. Si ig
noras te o pulchrima int̄ mulie
res. egredere et abi post vestigia
gregū ⁊ pasce hedos tuos iux̄ tab̄
nacula pastoꝝ Equitatui meo in
curribz pharaōis assil̄aui te ami
ca mea Pulchre sunt gene tue si
cut turturis. collū tuū sicut moni
lia. Murenulas aureas faciemus
tibi: v̄miculatas argento Cū eēt
rex in accubitu suo. nardus mea de
dit odorez suū. Fasciculus mirre di
lectus meus mihi int̄ vbera mea cō
morabit̄. Botrus cipri dilcūs meus
mihi in vineis engaddi. Ecce tu
pulchr̄ es amica mea ecce tu pul
chra oculi tui columbaꝝ. Ecce tu
pulchra es dilecte mi ⁊ decorus le
ctulus nr̄ floridus. tigna domorū
nr̄aꝝ cedrīa. laq̄aria nr̄a cip̄ssina

Ego flos cāpi ⁊ liliū ꝯualliū
Sic̄ liliū int̄ spinas sic aīca
mea int̄ filias. Sicut malus int̄ lig
na siluaꝝ sic dilectus meus int̄ fili
os. Sub vmbra illius quē desidera
uerā sedi ⁊ fructus eius dulcis gut
turi meo. Introduxit me rex ī cel
lā vinariā ordinauit in me carita
tē. Fulcite me floribus. stipate me
malis. quia amore lāgueo Leua
eius sub capite meo ⁊ dextra illius
amplexabit̄ me. Adiuro vos filij
ihrl̄m per capreas ceruosq; cāpo
rū neq; suscitetis neq; vigilare fa
ciatis dilectā quo adusq; ip̄a ve
lit. Vox dilecti mei. Ecce iste venit

saliens in mōtibꝫ trāsiliēs colles.
Silis ē dilcūs meꝰ capree hinnu
loqꝫ ceruoꝝ. En ipe stat post pietē
nr̄m respiciēs p fenestras ꝓspici
ens p cācellos. En dilcūs meꝰ loq̄
tur m̄ Surge ꝓpera amica mea. co
lūba mea. formosa mea ⁊ veni Jā
em̄ hyems trāsijt ymber abijt et
recessit. Flores apparuer̄t in terra
nr̄a: tp̄s putacōis aduenit Vox
turturis audita ē in t̄ra nr̄a. ficus
ꝓtulit grossos suos. vinee florē
tes dedēr̄t odorē suū. Surge ꝓpera
amica mea specōsa mea ⁊ veni: co
lūba mea ī foramībꝫ petre in cau
na macerie. Oñde m̄ faciē tuā. so
net vox tua in auribꝫ meis. Vox
em̄ tua dulcis ⁊ facies tua decora.
Capite nob̄ vulpes puulas q̄ de
moliūt̄ vineas Nā vinea nr̄a flo
ruit. Dilcūs meꝰ m̄ ⁊ ego illi q̄ pa
scit̄ int̄ lilia donec aspiret dies et
inclinentur vmbre. Reūtere: silis
esto dilecte mi capree hinnuloqꝫ
ceruoꝝ sup mōtes bethel.

In lectulo meo p noctē q̄siui quez
diligit aīa mea. Quesiui illū ⁊ nō
inueni. Surgā ⁊ circuibo cītatez p
vicos et plateas q̄raz quē diligit
aīa mea Quesiui illū ⁊ nō inueni
Inuener̄t me vigiles q̄ custodiūt
ciuitatē. Num. quē diligit anima
mea vidistis. Paululū cū ptran
sissez eos inueni quē diligit aīa
mea Tenui eū nec dimittā donec
introducā illū in domū mr̄is mee
⁊ ī cubiculū genitricis mee Adiu
ro vos filie ihrl̄m p capreas cer
uosqꝫ campoꝝ ne suscitetis neqꝫ
vigilaē fatiatis dilectā donec ipa
velit. Que ē ista q̄ ascēdit p desr̄tū
sicut v̄gula fumi ex aromatibus
mirre ⁊ thuris ⁊ vniūsi pulueris
pigmētarij. En lectulū salomōis
sexagīta fortes ambiūt ex fortissi
mis isrl̄ om̄s tenētes gladios ⁊
ad bella doctissimi. Vniuscuiusqꝫ
ensis sup femur suū ꝓpt̄ tīores no
cturnos. Ferculū fecit sibi rex sa
lomon de lignis libani. Colūnas
eiꝰ fecit argēteas. reclinatoriū au
reū ascēsū purpureū media caita
te ꝯstrauit ꝓpt̄ filias ihrl̄m. Egre
dimī filie syon ⁊ videte regē salo
monez ī dyademate q̄ coroauit il
lū mr̄ sua in die despōsacōnis illiꝰ
⁊ in die leticie cordis eiꝰ.

Quā pulchra es aīca mea q̄
pulchr̄ es. Oculi tui colūba
rū absqꝫ eo qd̄ ītr̄nsecꝰ latꝫ Capil
li tui sic̄ greges cap̄ꝝ q̄ ascēderūt
de mōte galaad. Dētes tui sic̄ gre
ges tonsaꝝ q̄ ascēder̄t de laua cro
Om̄s gemell̄ fetibꝫ et sterilis nō
est int̄ eas. Sic̄ vitta coccinea la
bia tua et eloquiū tuū dulce. Sic̄
fragmē malipunici ita gene tue
absqꝫ eo qd̄ intr̄nsecꝰ latet. Sic̄ tur
ris dauid collū tuū q̄ edificata ē
cū ꝓpugnacul̄. Mille clipei pendēt ex
ea: oīs armatura fortiū Duo vbe
ra tua sic̄ duo hinnuli capree ge
melli q̄ pascūt̄ in lilijs donec aspi
ret dies ⁊ inclinēt̄ vmbre. Vadā
ad mōtē mirre ⁊ ad collē thuris.
Tota pulc̄ es aīca mea ⁊ macl̄a
nō ē ī te Veī de libano spōsa mea
veī de libano veī. Coronaberis de
capite amana. de v̄tice sanir ⁊ her
mō. de cubilibꝫ leonū. de mōtibꝰ
pdoꝝ. vulnāsti cor meū soror mea
spōsa vulneāsti cor meū ī vno ocu
loꝝ tuoꝝ ⁊ ī vno crīe colli tui. q̄
pulcre sūt māne tue soror mea spōsa

Pulchra sunt vbera tua vino et
odor vngētoꝝ tuoꝝ sup oīa aro
mata. Fauꝰ distillans labia tua
sponsa mel ⁊ lac sb̄ lingua tua et
odor vestimētoꝝ tuoꝝ sicut odor
thuris. Ortus ꝯclusus soror mea
spōsa. ortꝰ ꝯclusus fons signatꝰ.
Emissiōes tue paradisus malorum
punicoꝝ cum pomoꝝ fructibus.
Cipri cū nardo. nardꝰ ⁊ crocus fi
stula ⁊ cinamomū cū vniūsis lig
nis libani. mirra ⁊ aloes cū oībꝫ
p̄mis vngētis. Fōs ortorū puteꝰ
aq̄ꝝ viuētiū q̄ fluūt īpetu de liba
no Surge aq̄lo ⁊ veni auster ꝑfla
ortū meū ⁊ fluēt aromata illius.
Veniat dilectus meus in ortū
suū ut ꝯmedat fructū pomo
rū suorū. Veni ī ortū meum soror
mea sponsa. messui mirrā meā cū
aromatibus meis. Comedi fauū
cū melle meo. bibi vinū meū cum
lacte meo Comedite amici ⁊ bibi
te ⁊ inebriamī carissimi. Ego dor
mio ⁊ cor meū vigilat. Vox dilcī
mei pulsantis. Api m̄ soror mea.
amica mea. colūba mea. immacu
lata mea. q̄ caput meū plenū est
rore ⁊ cincinni mei guttis noctiū
expoliaui me tunica mea. qūo in
duar illa. Laui pedes meos. qūo
inq̄nabo illos. Dilcūs meꝰ misit
manū suā ꝑ foramē ⁊ vēter meus
intremuit ad tactū eius. Surrexi
ut apirē dilecto meo. Manꝰ mee
stillauerūt mirrā ⁊ digiti mei ple
ni mirra ꝓbatissiā. Pessulū ostij
mei apui dilecto meo at ille dedi
nauerat atq̄ trāsierat. Aīa mea
liq̄facta est ut dilectꝰ locutus est
Quesiui et nō inueni illū. vocaui
⁊ nō rn̄dit mihi Inuenerunt me
custodes qui circuierūt ciuitatē.
Percusserūt me ⁊ vulnerauerūt me.
tulerūt palliū meū custodes muro
rū. Adiuro vos filie iherusalem si
inueneritis dilectū meū ut nūcie
tis ei. q̄ amore langueo. Qualis
est dilectꝰ tuꝰ ex dilecto o pulch
rima mulieꝝ. Qual ē dilectꝰ tuꝰ
ex dilecto. q̄ sic adiurasti nos.
Dilectus meꝰ cādidus ⁊ rubicun
dus electus ex milibꝫ. Caput eiꝰ
auꝝ optimū. come eiꝰ sicut elate
palmaꝝ nigre q̄i coruꝰ. Oculi eiꝰ
sicut colūbe sup riuulos aq̄ꝝ q̄ la
cte sunt lote ⁊ residēt iux̄ fluenta
plenissima. Gene illiꝰ sicut aure
ole aromatū ꝯsite a pigmētarijs
Labia eiꝰ lilia distillantia mirrā
p̄mā. Manus illiꝰ tornatiles au
ree: plene iacīctis. Vent eiꝰ ebur
neus distinctus saphiris. Crura
illiꝰ colūne marmoree q̄ fundate
sūt sup bases aureas. Speties eiꝰ
ut libani electꝰ ut cedri. Guttur il
lius suauissimū et totus desidera
bil. Talis ē dilectus meus ⁊ ipe
est amicus meꝰ filie iherusalem.
Quo abijt dilcūs tuꝰ o pulchrīa
mulieꝝ q̄ dedinauit dilcūs tuꝰ.
Et queremꝰ eum tecū.
Dilectus meus descēdit in or
tū suū ad areolaꝫ aromatū
ut pascat̄ in ortis ⁊ lilia colligat.
Ego dilecto meo ⁊ dilcūs meꝰ m̄.
q̄ pascit̄ int̄ lilia. Pulchr̄ es ami
ca mea suauis ⁊ decora sicut iheru
salē. terribil ut castroꝝ acies or
dīata. Auerte oculos tuos a me
q̄ ipi me auolare fecerūt Capilli
tui sicut grex caprarū q̄ apparue
rūt de galaad dētes tui sicut gre
ges ouiū q̄ ascēderūt de lauacro.

Omnis gemellis fetibus et sterilis non est in eis Sicut cortex malipunici sic gene tue absque occultis tuis. Sexaginta sunt regine et octoginta concubine et adolescentularum non est numerus. Una est columba mea perfecta mea una est matri sue: electa genitrici sue. Viderunt eam filie syon et beatissimam predicauerunt regine et concubine et laudauerunt eam. Que est ista que progreditur quasi aurora consurgens pulchra ut luna. electa ut sol. terribilis ut castrorum acies ordinata. De scendi in ortum nucum ut viderem poma conuallium et inspicerem si floruissent vinea et germinassent malapunica. Nesciui. Anima mea conturbauit me propter quadrigas aminadab Reuertere reuertere sunamitis reuertere reuertere ut intueamur te.

Quid videbis in sunamite nisi choros castrorum. Quam pulchri sunt gressus tui in calciamentis filia principis Iuncture feminum tuorum sicut monilia que fabricata sunt manu artificis. Umbilicus tuus crater tornatilis numquam indigens poculis Venter tuus sicut acerus tritici vallatus liliis. Duo ubera tua sicut duo hinnuli gemelli capree. Collum tuum sicut turris eburnea. oculi tui sicut piscine in esebon que sunt in porta filie multitudinis. Nasus tuus sicut turris libani que respicit contra damascum Caput tuum ut carmelus et come capitis tui sicut purpura regis iuncta canalibus. Quam pulchra es et quam decora carissima in deliciis. Statura tua assimilata est palme et ubera tua botris. Dixi. Ascendam in palmam et apprehendam fructus eius. Et erunt ubera tua sicut botri vinee et odor oris tui sicut odor malorum. guttur tuum sicut vinum optimum dignum dilecto meo ad potandum. labiisque et dentibus illius ad rumiandum. Ego dilecto meo et ad me conuersio eius. Veni dilecte mi egrediamur in agrum commoremur in villis Mane surgamus ad vineas videamus si floruit vinea. si flores fructus perturiunt. si floruerunt malapunica. Ibi dabo tibi ubera mea. Mandragore dederunt odorem in portis nostris. Omnia poma noua et vetera dilecte mi seruaui tibi.

Quis mihi det te fratrem meum sugentem ubera matris mee ut inueniam te foris et deosculer et iam me nemo despitiat. Apprehendam te et ducam te in domum matris mee et in cubiculum genitricis mee. Ibi me docebis et dabo tibi poculum ex vino condito et mustum malorum granatorum meorum. Leua eius sub capite meo et dextera illius amplexabitur me. Adiuro vos filie iherusalem ne suscitetis neque euigilare fatiatis dilectam donec ipsa velit. Que est ista que ascendit de deserto deliciis affluens innixa super dilectum suum. Sub arbore malo suscitaui te. Ibi correpta est mater tua. ibi violata est genitrix tua. Pone me ut signaculum super cor tuum ut signaculum super brachium tuum. quia fortis est ut mors dilectio dura sicut infernus emulacio Lampades eius ut lampades ignis atque flammarum. Aque multe non potuerunt extinguere caritatem nec flumina obruent illam. Si dederit homo omnem substantiam domus sue pro dilectione quasi nihil despiciet eam. Soror nostra parua et ubera non habet. Quid faciemus sorori nostre in die quando alloquenda est. Si murus est edificemus super eum propugnacula argentea Si ostium est compingamus illud tabulis cedrinis. Ego murus et ubera mea sicut turris

exquo facta fū corā eo q̄si pacē re
piens. Vinea fuit pacifico ī ea q̄
hz pp̄los. Tradidit eā custodibz
vir affert p fructu ei⁹ mille argē
tos. Vinea mea corā me ē. Mille
tui pacifici et ducēti hīs q̄ custo
diūt fructū ei⁹. Que habitas ī or
tis. amici ausultāt. fac me audi
re vocē tuā. Fuge dilecte mi⁹ assi
milaē capree hinnuloq̄ ceruorū
sup montes aromatū.

Explicit prologus.
Incip̄. li. ecclesiastic⁹

Diligite iusticiā q̄ iudicatis terrā.
Sētite de dño in
bonitate ⁊ ī simpli
citate cordis q̄ri
te illū. Quoniā in
uenit ab hīs q̄ non tēptant illū
apparet aūt eis q̄ fidē habent in illū.
Peruerse em̄ cogitacōes sepārant a
deo. pbata autē vtus corripit insi
pientes. qm̄ in maliuolā aīaz non
introibit sapīa nec habitabit ī cor
pe sbdito pctis. Sanct⁹ em̄ spūs
discipline effugiet fictū ⁊ auferet
se a cogitacōibz que sūt sine intel
lectu ⁊ corripiet a supuemēte in
q̄tate. Benign⁹ ē em̄ spūs sapie⁊
non liberabit maledictū a labiis
suis. qm̄ renū illius testis est deus
⁊ cordis ei⁹ scrutator est verus ⁊
lingue illi⁹ auditor. Qm̄ spūs dñi
replevit orbē terraz ⁊ hoc qđ con
net oīa sciaz hz voc̄is. Propt̄ hoc
q̄ loq̄tur inīqua nō p̄t latē nec p
teriet illū corripiēs iuditū. In co
gitacōibz ei⁹ impij īterrogatio erit
sermonū aūt illi⁹ auditio ad deū
veniet ad correpcōez īnīq̄tatū illi⁹
Qm̄ auris zeli audit oīa ⁊ tumul
tus murmuracōnū nō abscōdet.
Custodite ergo vos a murmura
tione q̄ nihil p̄dest ⁊ a detracciōe
parce lingue. quia sermo obscur⁹
in vacuū nō ibit. os aūt qđ men
tit occidit aīaz. Nolite zelare mor
tē in errore vite vīe. neq̄ acq̄ratis
p̄dicōnez in opibz manuū vrāz.
Quoniā deus mortē nō fecit. nec le
tatur in p̄dicōe viuoz. Creauit enī
ut essent oīa ⁊ sanabiles fecit na
cōnes orbis terraz ⁊ nō est in illis
medicamētū exterminij nec īfero
rū regnū in terra. Justitia em̄ perpe
tua ē ⁊ immōrtalis. iniustitia autez
mortis acq̄sitio. Impij aūt manu
bus et vbis accersierūt illā ⁊ esti
mātes illā amicā. defluxerūt ⁊ spō
siones posuerūt ad illaz qm̄ morte
digni sūt q̄ sunt ex p̄te illi⁹.

Dixerūt em̄ impij cogitantes
apud se nō recte. Exiguū et
cū tedio ē tp̄s vite nr̄e ⁊ nō ē re
frigerium in fine hoīs ⁊ nō est qui
agnitus sit reuersus ab inferis.
Quia ex nihilo nati sumus ⁊ post
hoc erim⁹ tāq̄ si nō fuerim⁹. Qm̄
fum⁹ afflat⁹ ē in naribz nr̄is ⁊ ser
mo scintille ad oīa mouēdū cor no
strū. qz extinct⁹ cinis erit corpus
nr̄m ⁊ spūs diffundet tāq̄ mollis
aer ⁊ trānsibit vita nr̄a tāq̄ vesti
giū nubis et sicut nebula dissol
uetur q̄ fugata ē a radiis solis ⁊
a calore illi⁹ aggrauata. Et nom̄
nr̄m oblivionē accipiet p tp̄s ⁊
nemo habebit memoriaz operū nro
rū. Umbre em̄ trānsit⁹ ē tp̄s nr̄m
⁊ nō est reuersio finis nr̄i. qm̄ cō
signata est et nemo reuertitur.

Venite ergo et fruamur bonis q̄
sūt ⁊ vtamur creatura tāq̄ ī iuuē
tute celeriť. Vino p̄tioso ⁊ vnguē
tis nos impleam⁹ ⁊ non p̄tereat
nos flos tp̄is. Coronem⁹ nos ro
sis añq̄ marcescant. nullū pratū
sit qđ nō p̄tñseat luxuria nr̄a. Ne
mo vr̄m exors sit luxurie nostre.
Vbiq; relinq̄m⁹ signa leticie. qm̄
hec ē ps nr̄a et hec ē sors nr̄a. Op
primam⁹ paupez iustū ⁊ nō pca
m⁹ vidue nec veterano. nec reue
reamur canos multi tp̄is. Sit aūt
fortitudo nr̄a lex iniustitie. qđ em̄
infirmū est inutile inueniť. Circū
ueniam⁹ ḡ iustū. qm̄ inutil' ē no
bis ⁊ ɔtrari⁹ ē opib; nr̄is et īpro
perat nob' pctā legis ⁊ diffamat
ī nos pctā disciplie nr̄e. ꝓmittit
se sc̄iaz dei hr̄e ⁊ filiū dei se noīat.
Fact⁹ est nobis in traductōnē co
gitacōnū nr̄aꝝ. Grauis ē nobis
eciā ad vidēdū. qm̄ dissimilis est
alijs vita illi⁹ ⁊ immutate sūt vie
ei⁹. Tāq̄ nugaces estimati sum⁹
ab illo et abstinet se a vijs nr̄is.
tāq̄ ab īmūdicijs ⁊ p̄fert nouissi
ma iustoꝝ ⁊ gl'iať p̄rez se hr̄e deū
Videam⁹ ergo si ꝑmōes illi⁹ veri
sint ⁊ tēptem⁹ q̄ futura sūt illi et
sciem⁹ q̄ sūt nouissiā illi⁹. Si em̄ ē
ver⁹ fili⁹ dei suscipiet illū et libera
bit illū de manib; ɔtrarioꝝ. Con
tūelia ⁊ tormēto inꝑrogem⁹ eū ut
sciam⁹ reuerētiaz ei⁹ ⁊ ꝓbem⁹ pa
ciētiaz illi⁹ Morte turpissiā ɔdēne
m⁹ eū Erit em̄ ei respect⁹ ex ꝑmoni
bus illi⁹. Hec cogitauerūt ⁊ erra
uer̄t. excecauit em̄ illos malitia eo
rū Et nescierūt sacr̄a dei neq; mer
cedē spauerūt iusticie nec iudica
uer̄t honorē aīaꝝ sāctaꝝ. Qm̄ de⁹
creauit hominē inexťminabilē et
ad ymaginem silitudīs sue fecit
illum. Inuidia aūt dyaboli mors
introiuit in orbem terraꝝ. imitan
tur aūt illū qui sūt ex parte illi⁹.

Iustoꝝ aūt anime
in manu dei sunt et non tan
get illos tormētum mortis. Visi
sunt oculis insipiētiū mori et esti
mata est afflictio exitus illoꝝ. Et
ab itinē iusto abier̄t in exťminiū
⁊ q̄ a nob' est iter exťminij. illi āt
sūt in pace. Et si corā hoīb; tormē
ta passi sūt spes illoꝝ immōrlitate
plena est. In paucis vexati. in mł
tis bñ disponētur. qm̄ deus tēpta
uit eos et inuenit illos dignos se.
Tāq̄ auꝝ in fornace ꝓbauit illos
⁊ q̄si holocausti hostiaz accepit il
los ⁊ in tempe erit respect⁹ illoꝝ.
Fulgebūt et tāq̄ scintille in arū
dineto discurrent Iudicabūt na
tiones ⁊ dñabūť populis et reg
nabit dñs illoꝝ in perpetuū. Qui
ɔfidūt in illo intelligēt veritatē ⁊
fideles in dilectione acquiescēt il
li. quoniā donū et pax est electis
eius. Impij autē scđz que cogita
uerunt correpcōnez habebūt qui
neglexerūt iustū et a dño recesse
runt. Sapientiā em̄ ⁊ disciplinaz
qui abicit infelix est ⁊ vacua est
spes illorum ⁊ labores sine fructu
⁊ inutilia opera eorum. Mulieres
eorum insensate sūt ⁊ nequissimi
filij illoꝝ. Maledicta creatura eo
rū. Qm̄ felix est steril' ⁊ incoinqui
nata que nesciuit thorū in delicto
Habebit fructū in respectōe aīaꝝ
sāctaꝝ. Et spado qui non opatus
est ꝑ man⁹ suas iniquitatez nec
cogitauit aduersus deū neq̄ssiā.

habitat em̃ illi fiđi dñs nũ electũ a sors in templo dei acceptissiã. Bonor em̃ laborꝝ gliosus ẽ fructus a q̃ nõ cõcidat radix sapie. Filij aũt adulteroꝝ in cõsumacõe erũt et ab iniquo thoro semen exterminabit. Et si quidẽ lõge vite erũt in nichilũ computabũtur a fine honorẽ erit nouissiã senectꝰ illoꝝ. Et si celerius defũcti fuerit nõ habebũt spẽ nec in die agnicõis allocucõez Nacões ei in q̃ diẽ fũt cõsumacõis

Qua pulchra est casta gnatio cũ claritate Immortalis est em̃ mẽoria illi. qm̃ a apđ deũ nota est et apud hoies. Cũ pñs est imitatur illã a desiderat eam cũ seduxerit a in ppetuũ coronata triumphat inco inq̃natoꝝ certaminũ pmiũ vincẽs. Multigena aũt impioꝝ multitudo nõ erit vtilis a spuria vitulamina nõ dabũt radices altas nec stabile firmamẽtuz collocabũt. Et si in ramis in tẽpe germinauerit infirmẽ posita avẽto cmouebũtur a a nimetate vẽtoꝝ eradicabũtur. Cõfringẽtur em̃ ram in cõsumatia fructꝰ illorũ imutiles et acerbi ad mãducã dũ a ad nichilũ apti. Ex iniq̃s em̃ oẽs filij q̃ nascũtur testes fũt neq̃cie adústus pentes in interrogacõe sua Justꝰ aũt si morte pocupatꝰ fuerit in refrigerio erit. Senectus em̃ venerabil ẽ. nõ diuturna neq̃ annoꝝ nũo cputata. Cani autẽ fũt sensus hois et etas senectutis vita imaculata. Placẽs dõ factus dilectus a viuẽs inter pctores trãslatꝰ est. Raptꝰ est ne malicia mutaẽt intellectũ eiꝰ aut ne ficto decipet aiaz illi. Fascinacõ em̃ nugacitatis obscurat lõ a inconstacia cupiscẽcie trãsuertit sensũ sine malicia. Cõsumatꝰ in breui expleuit tẽpa multa. Placita em̃ erat deo aia illi. ppẽ hoc pperauit educẽ illũ de medio iniq̃tatũ. Populi aũt videntes a nõ intelligẽtes nec ponẽtes in pcordijs talia qm̃ gra dei a mia est in sãctos eiꝰ a respectus sup electos illi. Cõdemnat aũt iustus mortuꝰ viuos impios a iuuẽtus celeriꝰ cõsumata lõgã vitã iniusti. Videbũt em̃ finez sapiẽtis a nõ intelligẽt q̃d cogitauerit de illo deus a q̃re munerit illũ dñs. Vidẽbũt em̃ a cõtemnẽt eũ. illos aũt deus irridebit. Et erũt post hec decidẽtes sine honore a in cõtumelia inter mortuos in perpetuũ. Rm̃ dirũpet illos inflatos sine voce a cmouebit illos a fũdamẽtis avsq̃ ad supmũ desolabũtur a erũt gemẽtes. a mẽoria illoꝝ piet. Vemẽt in cogitacõe peccatoꝝ suoꝝ timidia trãducẽt illos ex adúso iniq̃tates ipsorum.

Tunc stabũt iusti in mgna constãcia adústus eos q̃ se angustiauerũt a q̃ abstulerũt labores eoꝝ. Videntes turbabũt timore horribili a mirabũtur in subitacione insperate salutis. gemẽtes pangustia spũs dicẽtes intra se. pnitẽciaz agẽtes a p angustia spũs gemẽtes. Hij sũt q̃s habuim̃ aliqñ in derisũa in similitudinẽ ipropetij nos insensati vitã illoꝝ estimabamus insaniã a finẽ illoꝝ sine honore. Ecce qõo cputati sunt inter filios dei a inter scõs sors illoꝝ est. Ergo errauim̃ a via veritatis et iustitie lumẽ non luxit nobis.

et sol intelligētie nō est ortus no
bis. Lassati sum⁹ in via iniq̄tatis
⁊ pdicōnis et ambulauim⁹ vias
difficiles. viā āt dñi ignorauim⁹
Quid nob̄ pfuit supbia aut diui
tiaꝝ iactātia quid ɔtulit nobis.
Trāsierūt oīa illa tāq̄ vmbra ⁊ tā
q̄ nūci⁹ p̄currens. Et tāq̄ nauis
que ptrāsit fluctuātez aquaz cui⁹
cū p̄terierit nō est vestigiū inueni
re. neq̄ semitaz carine illi⁹ ī flucti
bus. aut auis q̄ tñ suolat in aere
cui⁹ nullū inuenit̄ argumentū iti
neris illi⁹. ꝫ tm̄ sonit⁹ alaꝝ verbe
rās leuē ventū ⁊ scindēs p vim iti
neris aerē ɔmotis alis trāsuola
uit ⁊ post hoc nullū signū inueni
tur itineris illi⁹. aut tāq̄ sagitta
emissa in locū destinatū diuisus
aer continuo in se reclusus est ut
ignoretur trāsit⁹ illi⁹ sic ⁊ nos na
ti ɔtinuo desiuim⁹ eē ⁊ v̄tutis q̄dē
nullum signū valuim⁹ oñdere. in
malignitate aūt nr̄a ɔsūpti sum⁹
Talia dixerūt in inferno hij q̄ pec
cauerūt. qm̄ spes impij tāq̄ lanu
go est q̄ a vento tollit̄ ⁊ tāq̄ spu
ma gracilis q̄ a pcella dispgitur
⁊ tāq̄ fum⁹ q̄ a vento diffusus est
⁊ tāq̄ memoria hospitis vni⁹ diei
p̄tereūtis. Justi aūt in ppetuū vi
uēt ⁊ apud dñm est merces eoꝝ
⁊ cogitatio illoꝝ apud altissimū
Jdō accipiēt regnū decoris et dia
dema speciei de manu dñi. qm̄ dex
tera sua teget eos ⁊ brachio san
cto suo defendet illos. Et accipiet
armaturā zelus illius ⁊ armabit
creaturā ad vltionē inimicoꝝ. In
duet p torace iustitiā et accipiet
p galea iuditiū certū. Sumet scu
tū inexpugnabile eq̄tatez. acuet
aūt dirā irā in lāceaz ⁊ pugnabit cū
illo orbis terraꝝ ɔtra insēsatos.
Jbūt directe emissiōes fulguꝝ et
tāq̄ habene curuato arcu nubiū
extrminabūtur ⁊ ad certū locū in
filiēt. Et a petrosa ira plene mittē
tur grādines ⁊ scādescet ī illos aq̄
maris ⁊ flumīa cōcurrēt duriter.
Cōtra illos stabit spūs v̄tutis et
tāq̄ turbo venti diuidet illos ⁊ ad
heremū pducet oēm terrā iniq̄ta
tis illoꝝ et malignitas euertet se
des potentiū.

Melior est sapīa q̄ vires ⁊ vir
prudēs magis q̄ fortis. Au
dite ergo reges ⁊ intelligite disci
te iudices finiū terre. Prebete au
res vos q̄ ɔtinetis multitudīes ⁊
placetis vob̄ in turb̄ nacōnū. qm̄
data ē a dño ptās vob̄ ⁊ v̄tus ab
altissiō qui interrogabit opa vr̄a
⁊ cogitacōes scrutabit̄. qm̄ cū esse
tis ministri regni illi⁹ nō recte iu
dicastis nec custodistis legez iu
stitie neq̄ scd̄z volūtatē dei ambu
lastis. Horrende ⁊ cito apparebit
vob̄ qm̄ iuditiū durissimū ī hijs
qui p̄sūt fiet. Exiguo em̄ ɔceditur
mīa. potētes autē potent̄ tormēta
patiētur Nō em̄ subtrahet psonā
cuiusq̄ de⁹ q̄ est oīm dñator. nec
verebitur magnitudinē cuiusq̄.
qm̄ pusillū ⁊ magnū ipse fecit et
equalit̄ cura est illi de oībus. For
tioribz aūt fortior instat cruciatio
Ad vos ergo reges sūt hij sermo
nes mei ut discatis sapīaz ⁊ ne ex
cidatis Qui em̄ custodierīt iusti
tiaz iuste iudicabūt̄ ⁊ q̄ didicerīt
iusta inueniēt quid rñdeāt. Cōcu
piscite ergo s̄mones meos ⁊ dili
gite illos ⁊ habebitis disciplinā

Clara ē ⁊ q̄ nūq̄ marcescit sapīa
⁊ facile videt̄ ab hijs q̄ diligūt eā
⁊ inuenit̄ ab hijs q̄ querūt illam.
Preoccupat q̄ se ꝯcupiscūt ut ill̄
se p̄or oñdat. Qui de luce vigilaue
rit ad illā nō laborabit. assidentē
em̄ illā foribꝫ suis inueniet. Cogi
tare ḡ de illa sēsus ē cōsūmatꝰ ⁊ q̄
vigilauerit ꝓpt̄ illā cito eīt securꝰ.
Qm̄ dignos se circuit ipa querēs
⁊ ī vijs suis oñdet se illis hilarit̄
⁊ in oī ꝓuidēcia occurret ill̄. Ini
ciū em̄ illiꝰ verissiā est discipline
ꝯcupīa Cura ḡ discipline dilectō
est ⁊ dilectō custodia legū illiꝰ ē.
Custoditio aūt legū ꝯsūmatio in
corrupcōnis ē. incorruptio aūt fa
cit eē ꝓximū dō. Cōcupīa itaq̄ sa
piēcie deducit ad regnū perpetuū
Si ḡ delectamī sedibꝫ ⁊ sceptris o
reges populi: diligite sapīaꝫ ut ī
ꝑpetuū regnetis. Diligite lumē sa
piēcie oēs q̄ p̄estis popul̄. Quid ē
aūt sapīa ⁊ quēadmod̄ facta sit
referā ⁊ nō abscōdaꝫ a vobis sa
cramēta dei. ꝫ ab initio natītatis
inuestigabo ⁊ ponā in lucē sc̄iam
illiꝰ ⁊ non p̄teribo veritatē neq̄ cū
inuidia tabescēte iter habebo. qm̄
tal̄ hō nō erit ꝑticeps sapīe. Mul
titudo āt sapiētiū sanitas ē orbis
t̄raꝝ et rex sapiēs populi stabili
mentū est. Ergo accipite discipli
nā ꝑ ꝑmones meos ⁊ ꝓderit vob̄

Cum quidē et ego mōrlis hō
filis ōnibꝫ ⁊ ex gn̄e t̄reno il
lius q̄ p̄or factꝰ ē ⁊ in ventre mr̄is
figuratus sū caro: decēꝫ mēsiū tpe
coagulatꝰ sū in sāguine ex semīe
hoīs ⁊ delectamēto somni cōueni
ente. Et ego natus accepi ꝯmunē
aerē ⁊ in sil̄it̄ factā decidi t̄raꝫ ⁊ p̄
mā vocē sil̄eꝫ oībꝫ emisi plorans
In inuolumētis nutritꝰ sū ⁊ mag
nis curis. Nēo eī ex regibꝫ aliud
habuit natītatis initiū Vnꝰ ḡ in
troitꝰ ē oībꝫ ad vitā ⁊ sil̄is exitꝰ
Propt̄ hoc optaui ⁊ datꝰ ē mihi
sēsus ⁊ inuocaui ⁊ veīt ī me spūs
sapīe. Et p̄posui illā regnis ⁊ sedi
bus ⁊ diuitias nihil eē dixi in cō
paco̅e illiꝰ. Nec ꝯpaui illi lapideꝫ
p̄tiosū. qm̄ oē auꝝ ī ꝯpatiōe illiꝰ
arena ē exigua ⁊ tāq̄ lutū estima
bit̄ argētū in ꝯspectu illiꝰ. Sup sa
lutē ⁊ spēꝫ dilexi illā ⁊ ꝓposui ꝓ lu
ce hr̄e illā. quoniaꝫ inextīguibile
est lumē illiꝰ. Venert̄ aūt m̄ oīa
bō pit̄ cū illa et innūerabil̄ hone
stas ꝑ manꝰ illiꝰ. Et letatꝰ sum in
oībꝫ. qm̄ añcedebat me ista sapi
entia ⁊ ignorabam. quoniā hoꝝ
oīm mr̄ est. Quā sine fictōe didici
⁊ sine inuidia ꝯmūico ⁊ hoēstatē
illius nō abscōdo. Infinitꝰ eī the
saurus ē hoībꝫ q̄ qui vsi sunt ꝑti
cipes facti sunt aīcitie dei ꝓpt̄ disci
pline dona ꝯmēdati. Mihi aūt de
dit deꝰ dicē ex sentētia ⁊ p̄sumere
digna hoꝝ q̄ m̄ dāt̄. quoniā ipse
sapīe dux ē ⁊ sapiēciū emēdator
In manu eī illiꝰ ⁊ nos ⁊ sermōes
nr̄i ⁊ oīs sapīa ⁊ operū sc̄ie disci
plina. Ipe eī dedit m̄ hoꝝ sc̄iaꝫ ve
rā que sunt: ut sciā disposicōeꝫ or
bis t̄raꝝ ⁊ v̄tutes elem̄toꝝ initiū
⁊ ꝯsūmacōneꝫ ⁊ medietatē tēpoꝝ
vicissitudinū ꝑmutacōes ⁊ ꝯsum
macōes tēpoꝝ ⁊ moꝝ mutacōes.
diuisiōes tēpoꝝ. āni cursus ⁊ stel
laꝝ disposicōes. naturas aīaliū ⁊
iras bestiaꝝ. vim vētoꝝ et cogita
cōnes hoīm. drās v̄gultoꝝ ⁊ v̄tu
tes radicū ⁊ quecūq̄ sūt abscōsa

a ip̄ro uisa dixi. Oīm em̄ artifex docuit me sapīa. Est em̄ in illa spīritꝰ intelligēcie scīs. vnicꝰ multiplex. sb̄tilꝫ. disertus. mobilꝫ. incoinquinatꝰ. certꝰ. suauis. amans bonū. acutꝰ. q̄ nihil vetat bñ facere. hūanꝰ. benignꝰ. stabilis. certꝰ. securꝰ. oēz hīs vtutē. oīa ꝑspiciēs a q̄ capiat oēs spūs ītelligibilesꝰ. mūdꝰ. sb̄tilꝫ. Oīz em̄ mobilibus mobilioꝛ ē sapīa. Attingit aūt vbiq; ꝓpter suā mūdiciā. Vapoꝛ ē em̄ vtutis dei a emanatio q̄dā est claritatis oīpotētis dei sincera a ideo nihil īq̄natū in eā incurrit. Candoꝛ ē em̄ lucis etne et speculū sine macula dei maiestatis et ymago bōitatis illiꝰ. Et cū sit vna oīa pōt a pmanēs ī se oīa innouat a per nacōes in aīas sāctas se trāsfert. Amicos dei a ꝓphas cōstituit. Neminē em̄ diligit deꝰ nisi eū q̄ cū sapiēcia inhabitat. Est ei hec spetiosioꝛ sole a sup oēz dispoticōez stellaꝛ luci ꝯpata inuenīt̄ poꝛ. Illi ei succedit noxꝛ sapīaz aūt non vincit malicia

Attingit ergo a fine vsq; ad finez fortiē a dispōit oīa suauiter. Hāc amaui a exq̄siui eaz a iuuētute mea a q̄siui sp̄osaz mihi eā assumē a amatoꝛ factꝰ sum foꝛme illiꝰ. Gn̄ositatē illiꝰ glificat cōtubernīū hīs dei. ꝙ a oīm dīs dilexit illā. Doctrix ei est discipline dei a electrix opeꝛ illius. Et si diuicie appetūtur in vita q̄d sapīa locupleciꝰ q̄ opaī oīa. Si aūt sēsus opaī q̄s boꝛ q̄ fūt magis ꝙ illa est artifex. Et si iustitiam q̄s diligit laboꝛes huiꝰ mḡnas hōnt virtutes. Sobrietatē ei a prudētiā docet a iustitiā a vtutē q̄bz vtiliꝰ nihil est ī vita hoībz. Et si multitudinē scīe desiderat q̄s. scit p̄terita et de futuris estimat. scit vsutias ſmonū et dissolucōes argumētoꝛ. sig a mōstra scit añ q̄ fiant a euētus tempoꝛ a seculoꝛ. Proposui ergo hāc adducē mihi ad cōuiuēdū. sciēs q̄m mecū ꝯmūicabit de bōis a erit allocutio cogitacōis a tedij mei. Habebo ꝓpē hāc daritatē ad turbas a honoꝛē apud semioꝛes. Juuenis a acutꝰ inuenīar in iudicio a in ꝯspectu potētiū ammirabilis ero et facies p̄cipū mirabūt̄ me. Tacentē me sustinebūt. loq̄ntē me respicient. a ſmocināte me plura manꝰ oꝛi suo imponēt. Pretrea habebo ꝓhāc immōꝛtalitatē a mēoriā eternaz hījs q̄ post me futuri sūt relinquā. Disponā ꝓpl̄os a nacōes mihi erūt sb̄dite. Timebūt me audientes reges horrēdi a in multitudine bonus videboꝛ et in bello fortis. Intrans in domū meaz cōquiescaz cum illa. Nō em̄ habet amaritudinez cōuersacō illius nec tediū cōuictus illius. sed leticiam a gaudiū. Hec cogitans apud me et ꝯmemorās in corde meo q̄m immōꝛtalis est in cogitacōne sapiētia a in amicitia illiꝰ delectatio bona et in opibus manuū illiꝰ honestas sine defectōe a ī certamine loquele illius sapiētia et p̄claritas in ꝯmūicacōe a ſmonū ipsiꝰ circuibā querēs ut mihi illā assumerē. Puer aūt eram ingeniosus a sortitꝰ sū aīaz bonā. Et cum eēm magis bonus veni ad corpꝰ inquinatū. Et ut sciui quomā aliter non possum esse continens

nisi deꝰ det ⁊ hoc ipm erat summa
sapīa. scire cuiꝰ eēt hoc donū. adij
dñm et depcatꝰ sum illū ⁊ dixi ex
totis pcordijs meis.

Deus patrū meoꝝ ⁊ dñe mīe
q̄ fecisti oīa v̄bo tuo ⁊ sapīa
tua ꝯstituisti hoīez ut dñaret cre
ature q̄ a te facta ē ut disponat or
bē trāꝝ in eq̄tate ⁊ iusticia ⁊ in di
rectōne cordis iuditiū iudicet. da
mihi sediū tuaꝝ assistricē sapīaz
⁊ noli me reprobaē a pueis tuis
qm̄ seruꝰ tuꝰ sum ego ⁊ filiꝰ ancil
le tue. hō infirmꝰ ⁊ exigui tpis et
minor ad intellectū iudicij ⁊ legū
Et si q̄s erit cōsūmatus int̄ filios
hoīm si abfuerit ab illo sapīa tua
in nihilū ꝯputabit̄. Tu aūt elegi
sti me regē populo tuo ⁊ iudicē fi
lioꝝ tuoꝝ et filiaꝝ. Et dixisti me
edificare tēplū in mōte scō tuo et
in cītate hītacōnis tue altare: fili
tudīez tabnaculi scī tui qd̄ prepa
rasti ab initio et tecū sapīa tua q̄
nouit opa tua q̄ ⁊ affuit tūc cū or
bē terraꝝ faceres ⁊ sciebat q̄d essz
placitū oculꝰ tuis ⁊ q̄d directū in
p̄ceptis tuis. Mitte illā de celꝰ scīs
tuis ⁊ a sede magtudīs tue ut me
cū sit ⁊ mecū laboret ut sciā quid
acceptū sit apud te. Scit enī illa
oīa ⁊ intelligit ⁊ deducet me ī opi
bus meis sobrie et custodiet me
in sua potēcia Et erūt accepta ope
ra mea et disponā populū tuū iu
ste ⁊ ero dignus sediū p̄ris mei.
Quis eī hoīm poterit scire cōsiliū
dei. aut q̄s poterit cogitare q̄d ve
lit deꝰ. Cogitacōes eī mōrliū timi
de ⁊ incerte ꝓuidēcie nr̄e. Corpus
enī qd̄ corrūpit̄ aggrauat aīaz ⁊
terrena inhītatio depmit sensum
multa cogitantē. Et difficile estīa
mꝰ q̄ in t̄ra sunt ⁊ q̄ ī ꝓspectu sunt
inuenimꝰ cū labore. Que ī celꝰ sunt
aūt q̄s inuestigabit. Sēsum aūt
tuū q̄s sciet nisi tu dederis sapīaz
et miseris spiritūsanctū tuū de al
tissimis ⁊ si correcte sint semite eo
rū q̄ sunt in t̄ris ⁊ q̄ tibi placēt di
dicerīt hoīes. Nā p sapīaz sanati
sūt q̄cūqz placuerīt tibi dñe a pn̄o

Hec illū q̄ p̄mꝰ formatꝰ ē a dō
pr̄ orbis t̄raꝝ cū solꝰ eēt cre
atus custodiuit ⁊ eduxit illū a de
licto suo Et eduxit illū de limo t̄re
⁊ dedit illi v̄tutē cōtinēdi oīa. Ab
hac ut recessit iniustus in ira sua
p irā homicidij fratrnitas deperijt
Propt̄ qd̄ cū aq̄ deleret t̄rā sana
uit iteꝝ sapīa p ꝯtēptibile lignū
iustū gubnās Hec ⁊ incōsensu su
pbie cū se nacōnes extulissent sci
uit iustū ⁊ ꝯseruauit sine q̄rela dō
⁊ in filijs mīaz fortez custodiuit.
Hec iustū a peūtibz impijs libeā
uit fugientē descēdente igne in pē
tapolim q̄bz in testimoniū nequi
cie fumigabūda ꝯstat deserta ter
ra ⁊ incerto tpe fructꝰ hn̄tes ar
boēs ⁊ incredibil̄ aīe mēoria stās
figmētū salis. Sapīaz enī p̄tereū
tes nō tm̄ in hoc lapsi sunt ut ig
norarēt bō. ꝫ ⁊ īsipiēcie sue reliq̄
rūt hoībz mēoriā ut in hijs q̄ pec
cauerīt nec latē potuissent. Sapīa
aūt hos q̄ se obseruāt a doloribꝰ
liberabit. Hec aūt ꝓfugū ire frīs
iustū deduxit p vias rectas ⁊ ostē
dit illi regnū dei et dedit illi scīam
scōꝝ. Honestauit illū in laboribꝰ
⁊ ꝯpleuit labores illiꝰ. In fraude
circūuenietiū illū affuit ⁊ hoēstū
fecit illum. Custodiuit illum ab

inimicis ⁊ a seductoribꝫ tutauit il
lū. Et certamē forte dedit illi ut vi
ceret ⁊ sciret qm̄ oīm potētior ē sa
pīa. Hec vēditū iustū nō dereliq̄t
ꝫ a pctōribꝫ liberauit eū descēditq̄
cū illo ī foueā ⁊ ī vinculꝰ nō dereli
quit illū donec afferret illi sceptꝝ
regni ⁊ potentiā adūsus eos q̄ eū
depmebāt ⁊ mēdaces oñdit qui
maculauerēt illū ⁊ dedit illi clarita
tē eternā. Hec populū iustū ⁊ semē
sine q̄rela liberauit a nacōibꝫ q̄ il
lū depmebāt Intrauit in aīaꝫ ꝯui
dei ⁊ stetit coñ reges horrēdos in
portentis ⁊ signis. Et reddidit iu
stis mercedē laboꝝ suoꝝ ⁊ deduxit
illos ī via mirabili. Et fuit illꝰ in ve
lamēto die ⁊ ī luce stellaꝝ ꝑ noctē
Et trāstulit illos ꝑ mare rubrū et
trāsuexit illos ꝑ aquā nimiā. Ini
micos aūt illoꝝ demersit in mare
⁊ ab altitudine inferoꝝ eduxit il
los Ideo iusti tulerēt spolia īpiorū
⁊ decātauerēt dñe nom̄ sāctū tuū
⁊ victricez manū tuā laudauerūt
piter. Qm̄ sapīa apuit os mutoꝝ
⁊ linguas infantiū fecit disꝛtas.

Direxit opa eoꝝ in
maībꝫ ꝓphete sācti. Iter fece
rūt ꝑ deserta q̄ nō habitātur ⁊ in
locis desertis fecerūt casas. Stete
rūt coñ hostes ⁊ de inimicis se vin
dicauerēt. Sicierēt ⁊ inuocauerēt te
⁊ data ē illꝰ aq̄ de petra altissiā ⁊ re
quies sitis de lapide duro. Per q̄
em̄ penas passi sunt inimici illoꝝ
a defectōe potꝰ sui: in eis cū abun
darēt filij isrl̄ letati sunt. Per hec
cū illꝰ deessent bñ cū illis actū est.
Nā ꝓ fonte q̄dē sempiterni flumīs
hūanū sanguinē dedisti iniustis.
Qui cū minuerēt in traductōe in
fantiū occisoꝝ. dedisti illꝰ abūdā
tē aquā insperate oñdens ꝑ sitim
q̄ tūc fuit quēadmodū tuos exal
tares ⁊ adūsarios illoꝝ necares
Cū em̄ tēptati sūt ⁊ q̄dē cū mīa di
sciplinā accipiētes: scierēt quēad
modū cū ira iudicati impij tormē
ta paterētur. Hos q̄dē tāq̄ pr̄ mo
nēs ꝓbasti. illos aūt tāq̄ durus
rex interogās ꝯdēnasti. Absentes
eī ⁊ pñtes silit̄ torq̄bant̄ Duplex
em̄ illos accepat tediū ⁊ gemitus
cū mēoria p̄teitoꝝ. Cū eī audirēt
ꝑ sua tormēta bñ secū agi ꝯmēora
ti sūt dñm admirātes ī finē exitus
Quē eī in exposicōe p̄ua ꝓiectū de
riserūt ī finē euētꝰ mirati sūt. Nō
silit̄ iniustis faciēs ꝓ cogitacōibꝰ
aūt insēsatis iniq̄tates illoꝝ. Qd̄
quidē errātes colebāt mutos ꝯpē
tes et bestias supuacuas. īmisisti
illis multitudinē mutoꝝ aīaliū ī
vindictā ut scirēt qꝛ ꝑ q̄ peccat q̄s
ꝑ hec ⁊ torquet̄. Nō em̄ īpossibil̄
erat oīpotens manꝰ tua que crea
uit orbē terraꝝ ex materia inuisa
immittē illꝰ multitudinē vrsoꝝ ā
audaces leones ā noui gn̄is ira
plēas et ignotas bestias ā vapo
rē igniū spirātes ā fumi odorez ꝓ
ferētes ā horrēdas ab oculꝰ scītil
las emittētes q̄ꝝ nonsolū lesura
poterat illos extrmiare ꝫ ⁊ aspectꝰ
ꝑ timorē occidē. Nam ⁊ sine hijs
vno spū poterāt occidi ꝑsecutio
nē passi ab ip̄is factis suis ⁊ disꝑ
si ꝑ spūm v̄tutis tue. ꝫ oīa ī mēsu
ra ⁊ nūo ⁊ pōdē disposuisti. Mltū
eī valē tibi soli superat sꝑ ⁊ v̄tuti
brachij tui q̄s resistet. Qm̄ tāq̄
momētū statē sic ē añ te orbis tra
rū ⁊ tanq̄ gutta roris antelucani

q̄ descēdit in t̄rā. Et misereris oīm
q̄ oīa potes ⁊ dissimulas peccata
hoīm ꝓpt̄ pm̄az. Diligis em̄ oīa q̄
sunt et n̄l odisti eorū q̄ fecisti. nec
em̄ odiēs aliq̄d ꝯstituisti aut feci
sti. Quo aūt posset aliq̄d ꝑmanē
nisi tu voluisses aut qd̄ a te voca
tū nō eēt ꝯseruaret̄. Parcis āt oī
b9. qm̄ tua sūt dn̄e q̄ amas aīas.

O Quā bon9 et suauis est dn̄e
spūs tu9 in oīb3. Idcoq3 hos
q̄ exerrāt ꝑtib3 corripis ⁊ de q̄b9
peccant āmones ⁊ alloq̄ris ut re
licta malicia credant in te dn̄e Il
los eī antiq̄s inhītatores t̄re scē
tue q̄s exhorruisti. qm̄ odibilia
opa tibi faciebāt ꝑ medicamīa ⁊
sacrificia īiusta ⁊ filioꝝ suoꝝ ne
catores sine mīa ⁊ ꝯmestores vi
scerū hoīm ⁊ deuoratores sāguīs
et auctores ꝑntes aīaꝝ inauxilia
taꝝ ꝑdē voluisti a medio sacrmē
to tuo ꝑ man9 ꝑntū nr̄oꝝ ut dig
nā ꝑcipent ꝑegrinacōnez puero
rū dei q̄ tibi oīm carior ē t̄ra. Sz ⁊
hijs tāq̄ hoīb3 pepcisti et misisti
añcessores exercit9 tui vespas ut
illos paulatī extminarēt. Nō q̄
impotēs eras ī bello subicē impi
os iustis aut bestijs seuis aut v̄
bo duro sil̄ extmīare. sed ꝑtib3 iu
dicās dabas locū pm̄e. nō igno
rās quoniā nequā est natio eoꝝ
⁊ natural̄ malitia ipōꝝ. ⁊ qm̄ nō
poterat mutari cogitatio illoꝝ in
perpetuū Semē eī erat maledictū
ab initio. Nec timēs aliquē veniā
dabas pctīs illoꝝ. Quis eī dicet
tibi q̄d fecisti aut q̄s stabit ꝯtra
iuditiū tuū aut q̄s in ꝯspectu tuo
veniet vindex iniq̄ꝝ hoīm aut q̄s
tibi imputabit si ꝑierint nacōes
quas tu fecisti. Nō est em̄ alius
de9 q̄ tu cui cura ē de oīb3 ut ostē
das qm̄ nō iniuste iudicas iudi
ciū. Neq3 rex neq3 tirān9 ī ꝯspectu
tuo inq̄rēt de hijs quos ꝑdidisti
Cū ergo sis iust9 iuste oīa dispo
nis. ipm̄q3 q̄ nō d3 puniri ꝯdem
nas ⁊ exterū estimas a tua v̄tute.
Virtus eī tua iustitie initiū est ⁊
ob hoc q̄ oīm dn̄s es oīb3 te ꝑce
re facis. Virtutē eī oñdis tu qui
nō crederis eē in v̄tute ꝯsūmatus
⁊ hoꝝ q̄ te nesciūt audaciam tra
ducis. Tu aūt dn̄ator v̄tutis cū
trāquillitate iudicas ⁊ cū mg̃na
reuerēcia disponis nos. Sb̄est eī
tibi cū volueris posse. Docuisti em̄
populū tuū ꝑ talia opa. qm̄ opor
tet iustū eē ⁊ hūanū ⁊ bone spei fe
cisti filios tuos. quoniā iudicās
das locū in pctīs penitēcie. Si em̄
inimicos seruoꝝ tuoꝝ ⁊ debitos
morti cū tāta cruciasti attētione.
⁊ liberasti dās tp̄s ⁊ locū ꝑ q̄ pos
sent mutari a malicia. cū quanta
diligēcia iudicasti filios tuos q̄
rū ꝑntib3 iuramēta ⁊ ꝯuencōnes
dedisti bonaꝝ ꝓmissionū. Cū er
go das nob̄ disciplinā inimicos
nr̄os mltiplicit̄ flagellas ut boni
tatē tuā cogitem9 iudicātes et cū
de nobis iudicat̄ sperem9 mīam
tuā. vñ ⁊ ill̄ q̄ in vita sua insēsate
⁊ iniuste vixerūt ꝑ hec q̄ coluerūt
dedisti sūma tormēta. Etenī in erro
ris via diuti9 errauerūt deos esti
mātes hec q̄ in aīalib3 sunt super
uacua infantiū insensatoꝝ more
viuētes. Propt̄ hoc tāq̄ pueris
insēsatis iuditiū ī derisum dedisti.
Qui aūt ludibrijs ⁊ increpacōni
bus non sunt correcti dignū dei

iuditiū expti sūt. In hijs em̄ que
patiebātur moleste ferebāt in q̄
b⁹ paciētes indig̃bant̄. Per hec
q̄s putabāt deos in ip̄is cū exter
minarētur vidētes illū quē olim
negabāt se nosse verū deū agno
uerūt. Propt̄ qd̄ ⁊ finis ꝯdēnatio
nis eoꝝ veīet sup illos.

Vani sūt aūt oēs hoīes ī q̄bꝫ
nō subest scīa dei ⁊ de hijs q̄
vidētur bō nō potuerūt intelligere
eū qui ē neqꝫ opibꝫ attēdentes ag
nouerūt q̄s eēt artifex. ꝫ aut ignē
aut spiritū aut citatū aerē aut gi
rū stellaꝝ aut nimiā aquā aut so
lē ⁊ lunaꝫ rectores orbis terraꝝ de
os putauerūt. Quoꝝ ⁊ si specie de
lectati deos putauerūt sciāt q̄nto
hijs dn̄ator eoꝝ specōsior est. Spe
ciei eī gn̄ator hec oīa ꝯstituit. Aut
si v̄tutē ⁊ opa eoꝝ mirati sūt intel
ligāt ab ill'. qm̄ qui hec fecit forci
or est illis. A magnitudīe em̄ spēi
⁊ creatuē ꝯgnoscibilit̄ poterit cre
ator hoꝝ videri. Sed tn̄ adhuc in
hijs minor est querela. Et hij em̄
fortasse errāt deū querētes ⁊ volē
tes inueīre. Etem̄ cū in opibꝫ illi⁹
ꝯuersent̄ inquirūt ⁊ ꝑsuasū hn̄t.
qm̄ bō sūt que vidētur. Iterꝝ autꝫ
nec hijs debet ignosci. Si em̄ tan
tū potuissent scire ut possent esti
mare seculū qūo hui⁹ dn̄m nō fa
cili⁹ inuenerūt. Infelices aūt sūt
⁊ int̄ mortuos spes illoꝝ est qui
appellauerūt deos opa manuū ho
minū: auꝝ et argentū artis inuē
tionēꝫ ⁊ sil̄itudines aīaliū aut la
pidē inutilē opus man⁹ antique
Aut si quis artifex faber de silua
lignū rectum secuerit ⁊ hui⁹ docte
eradat omnē corticem ⁊ arte sua
vsus diligēter fabricet vas vtile
in ꝯuersacōneꝫ vite reliquijs aūt
eius opis ad prepacōeꝫ esce abu
tatur ⁊ reliquū hoꝝ qd̄ ad nullos
vsus facit lignū curuū et v̄ticib⁹
plenū sculpat diligēter ꝑ vacuita
tē suā ⁊ per scīaꝫ sue artis figuret
illud ⁊ assimilet illd̄ ymagini ho
mīs aut alicui ex aīalibꝫ illud cō
paret ꝑliniens rubrica ⁊ rubicun
dū faciēs fuco colorē illi⁹ ⁊ omnē
maculā que in illo est ꝑliniēs ter
ra ⁊ faciat ei dignā habitacōneꝫ
⁊ in piete ponēs illud ⁊ ꝯfirmās
ferro ne forte cadat ꝓspiciēs illi:
sciēs qm̄ nō p̄t adiuuare se. Ima
go eī est ⁊ op⁹ ē illi adiutoriū. Et
de sb̄a sua ⁊ de filijs suis ⁊ de nup
cijs votū faciēs inq̄rit. Nō erube
scit loqui cū illo qui sine aīa est ⁊
ꝓ sanitate q̄dē infirmū dep̄cat̄ et
ꝓ vita rogat mortuū ⁊ in adiuto
riū inutilē inuocat et ꝓ itinē petit
ab eo q̄ ambulare nō potest ⁊ de
acquirendo ⁊ de opando ⁊ de om
niū reꝝ euentu petit ab eo qui in
omnib⁹ est inutilis.

Iterꝝ ali⁹ nauigare cogitās ⁊ per
feros fluct⁹ iter facē incipiēs lig
no portāte se fragili⁹ lignū inuo
cat. Illd̄ em̄ cupiditas acq̄rendi
excogitauit et artifex sapīa fabri
cauit sua. Tua aūt pr̄ ꝓuidentia
ab inicō cūcta gub̄nat. qm̄ dedisti
in mari viā ⁊ int̄ fluct⁹ semitā fir
missimā oñdēs qm̄ potēs es ex oī
b⁹ sanare. eciaꝫ si sine rate aliq̄s
adeat mare. Sꝫ ut nō eēnt vacua
sapīe tue opa ꝓpter hoc etiā ⁊ exi
guo ligno credūt hoīes aīas suas
⁊ tn̄seūtes maē ꝑ ratē lib̄ati sūt. ꝫ
⁊ ab initio cū pirēt supbi gigātes

spes orbis terrarū ad ratē cōfugi
ens remisit seculo semē natitatis
q̄ manu tua erat gub̄nata. Bn̄di
ctū est enī lignū p qd̄ fit iusticia
Per man⁹ aūt qd̄ fit ydolū male
dictū est ⁊ ip̄m ⁊ q̄ fecit illud. qr
ille q̄dē opatus ē. illud aūt cū eēt
fragile de⁹ cognomīatus ē. Silit̄
aūt odio sunt deo impi⁹ ⁊ impie
tas ei⁹. Etenim qd̄ factū est cū illo
q̄ fecit tormīta patiet̄. Propt̄ hoc
⁊ in ydolis nationū nō erit respe
ctus quoniā creature dei in odiū
facte sunt ⁊ in tēptacōez aīe hoīm
⁊ in muscipulā pedibz insipiētiū
Initiū enī fornicacōis est exq̄sicō
ydoloꝝ ⁊ adinuētio illoꝝ corrup
tio vite est. neqz eī erat ab initio
neqz erūt in perpetuū. Supuacui
tas eī hoīm hec adinuenit in orbē
terraꝝ ⁊ id̄o breuis illoꝝ finis est
inuētus. Acerbo eī luctu dolēs pr̄
rapti cito sibi filij fecit ymaginez
⁊ illū q̄ tunc q̄si hō mortu⁹ fuerat
nūc tāq̄ deū colē cepit ⁊ cōstituit
int̄ suos suos sac̄ et sacrificia. De
inde intuemiēte tpe ꝯualescēte iniq̄
ꝯsuetudine hic error tanq̄ lex cu
stodit⁹ ē ⁊ tirānoꝝ impio colebā
tur figmēta Et hos q̄s in palā ho
mīes honorare nō poterāt ꝓpter
hoc q̄ lōge eēntz a longinquo fi
gura eoꝝ allata euidētem ymagi
nē regis quē hōrare volebāt fece
rūt ut illū q̄ aberat tāq̄ p̄ntez co
lerēt sua sollicitudine. Prouexit
aūt ad hoꝝ culturā ⁊ hos q̄ igno
rabāt artificis eximia diligēcia.
Ille eī volēs pl⁹ placē illi q̄ assum
psit elaborauit arte sua ut silitu
dinez in meli⁹ figuraret. Multitu
do aūt hoīm abducta p spetiē ope
ris eū q̄ an̄ tp̄s tāq̄ hō hōrat⁹ fu
erat. nūc deū estīauerūt. Et hec fuit
vite hūane deceptio. quoniā aut
affectui aut regibz deseruiētes ho
mines incōmūicabile nomē lapi
dibz ⁊ lignis imposuerūt. Et nō suf
fecerat errasse eos cir̄ dei sciaz. ꝫ
⁊ ī mg̃no viuētes insciēcie bello
tot ⁊ tā mag̃ mala pacē appellāt
Aut em̄ filios suos sacrificantes
aut obscura sacrificia facientes
aut insanie plēas vigilias habē
tes. neqz vitam neqz nupcias mū
das iā custodiūt. ꝫ ⁊ ali⁹ aliū per
inuidiā occidit aut adulterās cō
tristat ⁊ oīa ꝯmixta sunt. sāguis.
homicidiū. furtū et fictio. corrup
tio ⁊ īfidelitas. turbacō ⁊ p̄iuriū.
tumultus bonoꝝ. dei immēoracō.
aīaꝝ inq̄nacō. natītatis immuta
tio. nuptiaꝝ incōstantia. inordīa
tio mechie ⁊ impudicitie. Infan
doꝝ em̄ ydoloꝝ cultura oīs mali
cā est ⁊ initiū ⁊ finis. Aut em̄ dū
letātur insaniūt. aut certe vatici
nātur falsa. aut viuūt īiuste. aut
peierāt cito. Dū em̄ cōfidūt ī ydo
lis q̄ sunt sine aīa: male iurātes
noceri se nō sperāt. Vtraqz g̃ ill̄
euemiēt digne. qm̄ male senserūt
de d̄o attēdētes ydolis ⁊ iurauerūt
iniuste in ydolo ꝯtemnētes iusti
ciā. Nō em̄ iurātiū est virtus. sed
peccātiū pena pambulat semper
iniustoꝝ p̄uaricacōnez.

Tu aūt de⁹ nr̄ suauis ⁊ ver⁹
es paciens et in mīa dispo
nens oīa. Et si em̄ peccauerimus
tui sum⁹ sciētes mg̃nitudīez tuā
Et si nō peccauerim⁹ scimus. qm̄
apud te sum⁹ cōputati. Nosse eī
te consummata iustitia est ⁊ scire

iustitiā ⁊ virtutē tuā radix est im
mōrlitatis Nō eī in errorē induxit
nos hoīm male artis excogitatio
nec vmbra picture. labor sine fru
ctu. effigies sculpta ꝑ varios colo
res cui⁹ aspect⁹ dat insensato ꝯcu
piscēciaꝫ et diligit mortue ymagi
nis effigiē sine amā. Maloꝝ ama
tores digni sūt morte q̄ spem hn̄t
in talibꝫ ⁊ q̄ faciunt illos ⁊ q̄ dili
gūt ⁊ qui colūt. Sꝫ ⁊ figul⁹ mollē
terrā premēs laboriose fingit ad
vsus nr̄os vnūquodqꝫ vas ⁊ de
eodē luto fingit q̄ mūda sūt ī vsū
vasa ⁊ sil'iter q̄ hijs sūt cōtraria.
Horꝝ autēꝫ vasoꝝ q̄s sit vsus. in
dex est figulus. Et cū labore vario
deū fingit de eod̄ luto. ille q̄ paulo
añ de t'ra fact⁹ fuerat ⁊ post pusil
lū reducit se vñ accept⁹ est: repeti
tus aīe debitū quā habebat. Sꝫ ē
cura illi nō qꝛ laboātur⁹ ē nec qm̄
breuis illi vita est. ꝫ ꝯcertat̄ auri
ficibꝫ ⁊ argētarijs. sed ⁊ erarios
imitat̄ ⁊ gl'iaꝫ p̄fert qm̄ res super
uacuas fingit. Cinis ē em̄ cor ei⁹
⁊ t'ra supuacua spes illius ⁊ luto
vilior vita eius. quoniaꝫ ignora
uit qui se finxit ⁊ qui inspirauit il
li aīam que opatur: ⁊ qui īsuffla
uit ei spiritū vitalē. Sed ⁊ estima
uerūt lusū eē vitaꝫ nostrā ⁊ ꝯuer
sacōneꝫ vite cōpositaꝫ ad lucꝝ et
oportere vndecūqꝫ eciam ex malo
acq̄rere. Hic em̄ scit se super oēs
delinq̄re qui ex terre materia fra
gilia vasa ⁊ sculptilia fingit. Om
nes eī insipiētes ⁊ infelices supra
modū aīe supbi sūt inimici popu
li tui ⁊ imperātes illi. quoniā oīa
ydola nationū deos estimauerūt
q̄bꝫ neqꝫ oculoꝝ visus ē ad vidē
dū neqꝫ nares ad ꝑcipiēdū spiri
tū neqꝫ aures ad audiēdum neqꝫ
digiti manuū ad tractādū. ꝫ ⁊ pe
des eoꝝ pigri ad ambulādū Ho
mo eī fecit illos ⁊ q̄ spiritū mutu
at⁹ ē is finxit illos. Nemo em̄ sibi
sil'eꝫ hō poterit deū fingē. Cū eī sit
mōrlis mortuū fingit maībus im
q̄s. Melior eī est ipē hijs q̄s colit.
qꝛ ipē quidē vixit cū eēt mōrlis. illi
autēꝫ nūq̄ Sꝫ ⁊ aīalia miserrima
colūt. Insēsata em̄ ꝯpata hijs ill'
sūt deteriora. Sꝫ nec aspectu aliq̄s
ex hijs aīalibꝫ bō p̄t cōspicē. Effu
gert̄ aūt dei laudē ⁊ bn̄dictōeꝫ ei⁹

Propt̄ hec ⁊ hijs
sil'ia passi sūt digne tormēta
⁊ ꝑ multitudinē bestiaꝝ ext̄mina
ti sūt. Pro q̄bꝫ tormētis bn̄ dispo
suisti populū tuū q̄bꝫ dedisti cōcu
piscētiaꝫ delectam̄ti sui nouū sapo
rē escā parās eis ortigometrā ut
illi q̄dē ꝯcupiscētes escā ꝓpt̄ ea q̄ il
lis oñsa ⁊ missa sūt. etiā a necessa
ria ꝯcupiscēcia auerterēt̄. Hij aūt
in breui inopes facti nouā gusta
uert̄ escā. Oportebat eī ill' sine ex
cusacōe q̄dē supueīre interitū exer
cētibꝫ tirānidē. hijs aūt tm̄ oñdē
quēadmod̄ inimici eoꝝ ext̄mina
bāt̄ Etem̄ cū ill' supueīt seua besti
aꝝ ira morsib⁹ p̄ūsorū colu broꝝ
ext̄mīabātur Sed nō in perpetuū
tua ira ꝑmāsit. sed ad correpcōeꝫ
in breui turbati sūt signū hn̄tes
salutis ad ꝯmemoracōnē māda
ti legis tue. Qui em̄ ꝯuersus ē nō
ꝑ hoc qd̄ videbat sanabat̄. sed ꝑ
te omniū saluatorē. In hoc autēꝫ
oñdisti inimicis tuis. qꝛ tu es q̄ li
beras ab omni malo Illos em̄ lo
custaꝝ ⁊ muscaꝝ occidert̄ morsus

⁊ nō est inuēta sanitas aīe illoꝝ
qꝛ digni erāt ab hmōi ext̄mīari.
Filios aūt tuos nec draconū nec
venenatoꝝ vicert̄ dētes. Misericor
dia em̄ tua aduenīēs sanabat il
los. In mēoria em̄ sermonū tuoꝝ
ext̄minabātur ⁊ velocit̄ sanabāt̄
ne in altā incidētes obliuiōez nō
possent tuo adiutorio vti. Etem̄ ne
qꝫ herbā malagma sanauit eos
ꝫ tuꝰ dn̄e sermo q̄ sanat oīa. Tu
es dn̄e q̄ vite et mortis habes po
testatez ⁊ deducis ad portas mor
tis ⁊ reducis. Homo aūt occidit
quidē ꝑ maliciā aīaz suā ⁊ cū exie
rit spūs nō reūtet̄ nec reuocabit
aīaz q̄ recepta ē. ꝫ tuā manū effu
gere impossibile ē. Negātes enim
nosse te impij per fortitudinē bra
chij tui flagellati sūt: nouis aq̄s
⁊ grādinibz ⁊ pluuijs ꝑsecucōez
passi ⁊ ꝑ ignē ꝯsūmati. Qd̄ enim
mirabile eāt in aqua q̄ oīa extin
guit plus ignis valebat. Vindex
est eī orb̄ iustoꝝ. Quodā em̄ tpe
māsuetabat̄ ignis ne ꝯburerent̄
que ad impios missa erāt aīalia
ꝫ ut ipsi vidētes scirēt. qm̄ dei iu
ditio patiūtur ꝑsecucōnē. Et quo
dā tpe in aqua sup virtutē ignis
exardebit vndiqꝫ ut iniquā terre
nacōez ext̄mīaret. Pro q̄bz ange
loꝝ esca nutristi populū tuū ⁊ pa
tū panē de celo p̄stitisti ill̄ sine la
bore oē delectamētū in se hn̄tez et
oīs saporis suauitatē. Substācia
em̄ tua dulcedinem tuā quā ī fili
os habes oñdebas ⁊ deseruiens
vniuscuiusqꝫ voluntati. ad qd̄ q̄s
qꝫ volebat ꝯuertebat̄. Nix aūt et
glacies sustinebant vim ignis ⁊
nō tabescebāt ut scirēt qm̄ fructꝰ
inimicoꝝ ext̄mīabat ignis ardēs
in grādine ⁊ pluuia coruscans.
Hoc aūt iterū ut nutrirētur iusti
ignis eciā sue v̄tutis oblitꝰ ē. Cre
atura em̄ tibi factori deseruiēs ex
ardescit in tormētū aduersus iniu
stos ⁊ leuior fit ad bn̄faciēdū ꝓ
hijs q̄ in te ꝯfidūt. Propt̄ hoc et
tūc oīa trāsfigurata oīm nutrici
gr̄e tue deseruiebāt ad volūtatez
eoꝝ q̄ a te desiderati sūt ut scirent
filij tui q̄s dilexisti dn̄e. qm̄ non
natītatis fructꝰ pascūt hoīes. sed
sermo tuꝰ hos q̄ in te crediderint
ꝯseruat. Qd̄ em̄ ab igne nō pote
rat ext̄mīari statim ab exiguo ra
dio sol̄ calefactuz tabescebat ut
notū oībz eēt. qm̄ oz p̄uenire so
lē ad bn̄dictōez tuā et ad orientē
lucis te adorare. Ingrati eī fides
tāq̄ hibernal̄ glacies tabescet et
dispiet tāq̄ aqua supuacua.

Magna sūt em̄ iudicia tua do
mine et inenarrabilia v̄ba
tua ꝓpt̄ hoc indisciplīate aīe erra
uerūt. Dū em̄ ꝑsuasū hn̄t iniq̄ pos
se dn̄ari nacōi scē vincul̄ tēbraꝝ
⁊ lōge noctis cōpediti inclusi sub
tectis fugitiui ꝑpetue ꝓuidēcie ia
cuerūt ⁊ dū putāt se latē ī obscu
ris pctis tenebroso obliuiōis ve
lamēto dispsi sunt pauētes horrē
de ⁊ cū ammiracōe nimia ꝑturba
ti. Neqꝫ em̄ q̄ ꝯtinebat illos spelū
ca sine tīore custodiebat qm̄ somi
tus descēdēs ꝑturbabat illos ⁊ ꝑ
sone tristes illis apparentes pa
uorē illis p̄stabāt. Et ignis quidē
nulla vis poterat illis lumen p̄be
re. nec sideꝝ limpide flāme illumi
nare poterāt illā noctē horrēdaz.
Apparebat aūt ill̄ sb̄itaneꝰ ignis

timore plenꝰ et timore ꝑcussi illiꝰ
q̄ non videbat̄ faciei estimabāt
deteriora eē que nō videbātur et
magice artis appositi erāt derisus
⁊ sapīe ⁊ glorie correptio cū ꝯtūe
lia. Illi em̄ qui ꝓmittebāt tīores ⁊
ꝑturbacōes se expellē ab aīa lan
guēte hij cū derisu pleni timore lā
guebāt Nā ⁊ si nihil eos ex mon
stris ꝑturbabat trāsitu aīaliū et
serpentiū sibilacōne ꝯmoti treme
būdi ꝑibāt ⁊ aerē quē nulla raci
one q̄s effugē posset negantes se
videre Freqn̄ter em̄ preoccupant
pessiā redarguēte ꝯscīa Cū em̄ sit
timida neq̄cia dat testimoniū cō
dēnacōni. Semp em̄ p̄sumit seua
ꝑturbata ꝯscīa. Nihil em̄ est tīor
nisi p̄sumpcōis adiutoriū: ꝓdicō
cogitacōis auxilioꝝ. Et dū abintꝰ
mīor est expectacō maiorē ꝯputat
sciētiaꝫ eiꝰ cause de q̄ tormētū pre
stat Illi aūt qui in potētez venere
noctē ⁊ ab infimis ⁊ ab altissimis
inferis supueniētez eūdez somnū
dormiētes aliqn̄ monstroꝝ exagi
tabātur tīore aliqn̄ aīe deficiebāt
traductōe. Subitaneꝰ em̄ ill' ⁊ in
speratꝰ tīor supuenerat. Deinde si
quisq̄ ex ill' decidissꝫ custodiebat̄
in carcē sine ferro reclusus. Si em̄
rusticꝰ q̄s erat aut pastor ā agri
laboꝝ opariꝰ p̄occupatꝰ eēt in ef
fugibilē sustīebat necītatē. Vna
em̄ cathena tenebraꝝ oēs erant
colligati. Siue spūs sibilās ā int̄
spissos arborū ramos auiū sonꝰ
suauis aut vis aque decurrentis
nimiū aut sonꝰ validꝰ p̄cipitata
rū petraꝝ ā ludētiū aīaliū cursus
inuisus ā mugiētiū valida bestia
rū vox ā resonās de altissimis mō
tibꝫ echo: deficiētes faciebat illos
p̄ timore. Oīs eī orb̄ terraꝝ limpi
do illūinabat̄ lumīe ⁊ nō impedi
tis opibꝫ ꝯtinebat̄. Solis aūt ill'
supposita eāt grauis nox ymago
tenebraꝝ q̄ supuētura ill' erat Ip
si ergo sibi erāt g̃uiores tenebris
Sanctis aūt tuis maxīa erat
lux ⁊ hoꝝ quidē vocē inimici
audiebāt. ꝫ figurā nō videbāt. Et
qꝛ nō ⁊ ip̄i ꝑ eādē passi erāt mag
nificabāt te ⁊ q̄ an̄ lesi erāt qꝛ nō
ledebāt̄ grās agebāt tibi ⁊ ut eēt
differētia donū petebant. Propt̄
qd̄ ignis ardētez colūnā ducē ha
buerīt ignote vie ⁊ solez sine lesu
ra boni hospicij p̄stitisti. Digni q̄
dē illi carere luce et pati carcerē te
nebrarū q̄ inclusos custodiebāt
filios tuos ꝑ q̄s incipiebat incor
ruptū legis lumen seculo dari dū
cogitarēt iustoꝝ occidē infātes ⁊
vno exposito filio ꝫ liberato ī tra
ductōez illoꝝ multitudinē filioꝝ
abstulisti ⁊ ꝑiter illos ꝑdidisti in
aquā validā. Illa em̄ nox an̄ ꝯg
nita est a patribꝫ nr̄is ut vere sciē
tes quibꝰ iuramētis crediderūt
animeq̄ores essent. Suscepta est
aūt a ꝓp̄lo tuo saītas quidē iusto
rū: iniustoꝝ aūt extr̄miatio Sic eī
lesisti adūsarios nr̄os sic ⁊ nos
ꝓuocās magnificasti. Abscōse eī
sacrificabāt iusti pueri bonoꝝ ⁊
iusticie legē in cōcordiaꝫ disposue
rūt sil'iter bona ⁊ mala recepturos
iustos patrias decātantes laudes
Resonabat autez incōueniēs ini
micoꝝ vox ⁊ flebilis audiebatur
planctus ploratoꝝ infantiū. Sil'i
aūt pena seruꝰ cū dn̄o afflictꝰ est
⁊ ꝓp̄laris homo regi sil'ia passus

Similiter ergo oēs vno noīe mortis mortuos habebāt mnūerabiles. Nec em̄ ad sepeliēdū vnū sufficiebāt. qm̄ vno momēto q̄ erat p̄dariorū natio illoꝝ exēmīata est de oībz ei nō credēbs ꝓpē bñficia tūc cū p̄mū fuit exēm̄inū p̄mige mitoꝝ spō dērūt populū dei se eē Cū em̄ quietū filētiū otineret oīa a nox ī suo cursu mediū iter hēret oīpotēs ſmo tuꝰ dñe exiliēs de celo a regalibz sedibz durꝰ debella tor in mediaz exēm̄inij ſtram ꝓsiluit gladiꝰ acutꝰ imsimilatū impiū tuū portās et ſtās repleuit ōia more a vsq ad cœlum attīgebat ſtās ī ſra. Tūc otinuo visus somnioꝝ malorū turbauerūt illos a timores supuenerūt īsperati. Et aliꝰ alibi ꝓiectꝰ semiuiuꝰ: ꝓpē quam moriebaē cām demrābat mortis. Visiōes ei que illos turbauerūt hec p̄monebāt: ne iſcij q̄re male patiebāē pirēt. Tetigit aūt tūc a iustos tēptatio mortis a omotio in hēremo facta est multitudim̄s. ſ ñ diu pmānsit ira tua. Properās em̄ hō sine q̄rela dep̄cari p populꝰ pferēs fuitutis fue scutū oīonez a p incensū dep̄cacōez allegās resistit ire a finem imposuit nccītati oñdens qm̄ tuꝰ est famulꝰ. Vicit aūt turbas nō ī vtute corpis nec armatura potētie. ſ vbo illū qui se vexabat subiecit iuramēta pntū a testamētū omemorās. Cū ei iā acruati ccidissent sup alterutꝝ mortui mēstitit et āputauit impetū a diuisit illā q̄ ad vinos ducebat viā. Investe em̄ poteris quā hēbat totus erat orbis fraꝝ a patrēū magnalia im q̄tuor ordimbꝰ lapidū erāt sculpta et magnificētia tua ī dyademate capitis illiꝰ scripta erat. hijs aūt cessit q̄ exēm̄iabat a hec extimuit. Erat em̄ sola tēptatio ire sufficiens.

Mpijs aūt vsq ī nouissimū fine mia ira supuenit. Presciebat em̄ a futura illorū. qm̄ ipsi cū reuersi cēnt ut seducerēt a cū magna sollicitudīne p̄misissent illos: cōseq bātur illos pme acꝰ. Adhuc ei īm̄ manꝰ hñtes ludū a ꝺploratēs ad monum̄ta mortuoꝝ aliaz sibi assumpserūt cogitacōnez īsciētie a q̄s rogātes ꝓiecrāt hos tāq̄ fugitios pseq̄bant. ducebat ei illos ad hunc finē digna nccitas a hoꝝ q̄ acciderāt om̄oratione amittebāt ut q̄ derāt tormentis repleret pumicō a populꝰ qui dē tuꝰ mirabiliē trāsiret. illi autez nouā morte m̄uenirēt. Ois ei creatura ad suū genus ab initio refigurabaē deseruiens tuis p̄ceptis ut pueri tui custo direē illesi. Naz nubes castra eoꝝ obūbrabat et ex aqua q̄ aū erat ſra arida appariuit a in mari rubro via sine īpedimēto a cāpus germinās de p fundo mimo p quē ois natio trā siuit q̄ tegebaē tua manu. videntes tua mirabilia a mōstra. Tanq̄ equi ei dep̄auerūt escā a tanq̄ agni exultauerūt magnificātes te dñe q̄ liberasti illos. Memores ei erāt adhuc eoꝝ q̄ in īcolatu illorū facta fuerāt quēadmodū pronatiōe aialiū eduxit ſra muscas a p piscibz eructauit fluuiꝰ multitudinē ranaꝝ. Nouissimē aūt vidērūt nouā creaturā auiū cū abduci ocupiscētia postulauerūt escas

epulacōnis. In allocutōe eīm dēsi derij aſcēdit illē de mari cōtigome tra a vexacōnes pctōribz ſuperue nerūt non ſine illis que aīj facta erant argumentis per vim flumi nū. Juſte eīm paciebātur ſcōm ſuas nequicias. Etēm inēxtabi lem hoſpitalitatē inſtituerūt. Alij quidē ignotos non recipiebant aduenas. alij autēz bonos hoſpi tes in ſeruitutē redigebant Et nō ſolū hoc ſed a alius quidēz teſpe ctus illoz erat. quomā inuiti reci piebant extraneos. Qui aūt cum leticia receperunt hos qui eisdem vſi erāt inſtitutis ſeuiſſimis affli xerunt doloribz. Percuſſi ſunt au tē cecitate ſicut illi in foribus iuſti cum ſubitaneis cooperti eſſent te nebris. Vnuſquiſq trāſitū oſtij ſui querebat. In se eīm elementa dum cōuertūtur ſicut in organo qualitatis ſonus immutatē a om nia ſuū ſonū cuſtodiunt. Vnde eſtimari ex ipſo viſu certo potest Agreſtia eīm in aquatica cōuerte bātur et quecūq erant natantia in terra trāſiebāt Ignis in aqua valebat ſupra ſuam virtutem et aqua extinguētis nature obliui ſcebatē Flamme ecōtrario corrup tibiliū animaliū non vexauerūt carnes coambulantiū nec diſſol uebant illam que facile diſſolue batē ſicut glacies bonā eſcam. In omnibz enim magnificaſti popu lū tuū domine a honoraſti a non deſpexiſti in omni tempe a in om ni loco aſſiſtēs eis.

Explicit liber ſapientie. Inci pit plogus iēu filij ſyrach in librū eccleſiaſticū.

VLtoriū nobis et mgnoz p legem et pphas alioſq qui ſecuti ſūt illos ſapia demrāta ē in quibz oportet laudaē iſrl doctrine a ſapie cau ſa. qz nōſolū ipōs loquētes nece eſt eē pitos ſ eciaz exneos poſſe a diſcētes et ſcribētes doctiſſimos fi eri Aumeo ibs poſtq̄ ſe amplio dedit ad diligēciaz lectōis legis a pphaz a alioz librorz q̄ nobis a pntibz nūs trāditi ſūt voluit a ipe ſcribē aliqd hoz q̄ ad doctrinā et ſapiaz ptinēt ut deſiderātes diſcē a illoz piti fiei magis magiſq at tēdāt aīa firmēē ad legittimā vitā. hortor itaq venire vos cū be nuolēcia a attētiori ſtudio lectio nē facē a venīā hre in illē in q̄bus videmur ſeqnītes ymaginē ſapie a deficē in vtoz poſitōe. Naz defi ciūt vba hebrayca qñ fuerit trāſ lata ad aliā linguaz. Nō aūt ſolū hec. ſ a ipa lex a pphe ceteraq ali oz librorz nō puā hnt differētiā qñ imē ſe dicūtur. Nā in octauo et triceſimo āno tēpibus ptolomei euergetis regis poſtq̄ peruem in egiptū a cū multū tpis ibi fuiſſez inuem ibi libros relictos nō pue neq ornēnde doctrie. Itaq bonū a neceāriū putaui a ipe aliquā ad dē diligēciaz a labrē imēpretādi libz iſtū et mlta vigilia attuli do ctrinā i ſpatio tpis ad illa q̄ ad fi nē ducūt libz iſtū dare a illē q̄ vo lūt aīm imtēdē a diſcē quēadmo dū oporteat inſtituere mores qui ſcōz legē dñi pfuerit vitā agē.

Expliciūt cātica cāticorz.

Incipit liber sapiēcie.

Omnis sapīa a dño dō ē et cū illo fuit sp ⁊ ē añ euū Arenā maris et pluuie guttas et dies seculi q̄s dinūerauit. Altitudinē celi ⁊ latitudinē t̄re ⁊ ꝓfundū abissi q̄s dimensus ē. Sapīaꝫ dei p̄cedētē oīa q̄s inuestigauit. Prior oīm creata est sapīa ⁊ intellcūs prudēcie ab euo. Fons sapīe v̄bū dei in excelsis ⁊ ingressus illius mādata et̄na. Radix sapīe cui reuelata ē ⁊ astucias illiꝰ q̄s agnouit. Disciplina sapie cui reuelata ē et maīfestata ⁊ multiplicacōeꝫ īgressus illiꝰ q̄s intellexit. Vnꝰ ē altissimꝰ creator oīpotēs rex potēs ⁊ metuēdus nimis sedēs sup thronū illiꝰ ⁊ dominās deus. Ipe creauit illaꝫ in spūsācto ⁊ vidit ⁊ dinūerauit ⁊ mēsus ē. Et effudit illaꝫ sup oīa opa sua ⁊ sup oēm carnē scd̄ꝫ datū suū ⁊ p̄bet illā diligētibꝫ se. Timor dñi gloria ⁊ gloriacō ⁊ leticia ⁊ corona exultacōnis Timor dñi delcābit cor ⁊ dabit leticiā ⁊ gaudiū in longitudinē dieꝝ. Timēti deū bñ erit in extremis ⁊ ī die defūctōis sue bñdicet̄. Dilectō dei honorabil̄ sapīa. q̄bꝫ aūt apparuerit in visu diligūt eā in visiōe ⁊ in agnitiōe magnaliū suoꝝ. Initiū sapīe timor dñi ⁊ cū fidelibꝫ ī vulua ꝯcreatꝰ ē ⁊ cū electis feīs g̃dit̄ ⁊ cū iustis ⁊ fidelibꝫ agnoscitur. Timor dñi scīe religiositas. Religiositas custodiet et iustificabit cor. iocūditatem atq̄ gaudiū dabit. Timēti deū bñ erit ⁊ in diebꝫ ꝯsūmacōis illiꝰ bñdicet̄. Plenitudo sapīe timē deū ⁊ pleītudo a fructibꝫ illiꝰ Oēꝫ domū illiꝰ implebit a gn̄ationibꝫ ⁊ receptacula a thesauris illius Corona sapīe timor dñi replēs pacē ⁊ salutis fructuꝫ ⁊ vidit ⁊ dinūerauit eā. Vtraq̄ aūt sūt dona dei. Scīaꝫ ⁊ intellectū prudēcie. sapīa ꝯparciet̄ ⁊ gloriā tenētiū se exaltat. Radix sapiētie est tīere deū. rami eī illiꝰ longeui In thesauris sapīe intellcūs ⁊ scientie religiositas. execratio autē pctōribꝫ sapīa. Timor dñi expellit pccm. nā q̄ sine tīore ē nō poterit iustificari. iracūdia em̄ aīositatis illiꝰ subūsio eiꝰ est. Vsq̄ in tēpus sustinebit patiens ⁊ postea redditio iocūditatis. Bonꝰ sēsus vsq̄ in tēpus abscōdet v̄ba illius ⁊ labia multoꝝ enarrabūt sensū illiꝰ. In thesauris sapīe significatio discipline. execratio āt pctōri cultura dei Fili ꝯcupiscēs sapiētiā ꝯserua iustitiā ⁊ deꝰ p̄bebit illā tibi. Sapīa em̄ ⁊ disciplina tīor dñi ⁊ qd̄ bñplacitū est illi fides ⁊ mā suetudo ⁊ adimplebit thesauros illiꝰ. Cōtumax nō sis ⁊ incredibilis tīori dei ⁊ ne accesseris ad illū duplici corde. Ne fueris ypocrita in ꝯspectu hoīm ⁊ nō scādaliseris in labijs tuis. Attēde in ill̄ ne forte cadas ⁊ ponas scādalum aīe tue ⁊ adducas inhonoracōnē tibi ⁊ reuelet deus abscōsa tua ⁊ in medio sinagoge elidat te. quoniam accessisti maligne ad dominū et cor tuū plenum est dolo et fallacia. ·:·

Fili accedēs ad seruitutez dei
sta in iustitia ⁊ in tīore ⁊ pre
para aīam tuā ad tēptationē. De
p̄me cor tuū ⁊ sustine ⁊ indīa au
rē tuā ⁊ suscipe v̄ba intellectus et
ne festines in tp̄s obductōis Su
stine sustētacōes dei ɔiūgē dō ⁊ su
stine ut crescat in nouissimo vita
tua Oē qd tibi applicitū fuerit ac
cipe ⁊ in dolore sustine et ī hūilita
te tua paciaz habe. qm̄ in igne ꝓ
bat̄ auꝝ ⁊ argentū. hoīes vero re
ceptibiles in camino hūiliacōnis
Crede deo ⁊ recupabit te ⁊ dirige
viā tuā ⁊ spera in illū Serua timo
rē illi⁹ ⁊ in illo veterasce. Metuen
tes dn̄m sustinete mīaz ei⁹ ⁊ non
deflectatis ab illo ne cadatis. Qui
timetis dn̄m credite illi et nō eua
cuabitur merces vestra. Qui tietis
dn̄m sperate ī illū ⁊ ī oblectacōnē
veniet vobis mīa. Qui tietis dn̄m
diligite illū ⁊ illūinabūtur corda
vrā. Respicite filij nacōes hoīm ⁊
scitote. qꝛ null⁹ sperauit in dn̄o ⁊
ɔfusus ē Quis em̄ ꝑmāsit in man
datis ei⁹ ⁊ derelict⁹ est. ⁊ aut q̄s in
uocauit eū ⁊ despexit illū. ⁊ Qm̄ pi⁹
⁊ miseicors ē de⁹ ⁊ remittet in die
tribulacōis pctā et ꝓtector ē oīb⁹
exq̄rentibz se ī veritate. Ve dupli
ci corde ⁊ labijs scelestis ⁊ maībz
malefatiētibz ⁊ pctōri terrā ingre
dienti duabz vijs. Ve dissolutis
corde q̄ nō credūt deo ⁊ idō nō ꝓte
gētur ab eo. Ve hijs q̄ ꝑdiderūt
sustinētiaz ⁊ q̄ dereliq̄rūt vias re
ctas ⁊ diuerterūt in vias prauas
Et q̄d fatiēt cū inspicē cepit dn̄s. ⁊
Qui timēt dn̄m non erūt incredi
biles v̄bo illi⁹ ⁊ q̄ diligūt illū ɔser
uabūt viā illi⁹. Qui timēt dn̄m in
quirēt que bn̄placita sūt ei ⁊ qui
diligūt eū replebūtur lege ip̄ius
Qui timēt dn̄m prepabūt corda
sua ⁊ in ɔspectu illi⁹ sc̄ificabūt ani
mas suas. Qui timēt dn̄m custo
diēt mādata illi⁹ et paciaz habe
būt vsq̄ ad inspectōez illi⁹ dicen
tes. Si penitētiā nō egerim⁹ incide
mus in man⁹ dn̄i et nō in man⁹
hoīm Scdz em̄ magnitudinē illi⁹
sic ⁊ mīa illi⁹ cū ip̄o ē.

Filij sapīe eccīa iustoꝝ et na
tio illoꝝ obedīa ⁊ dilectio.
Iuditiū p̄ris audite filij ⁊ sic faci
te ut salui sitis. Deus em̄ honora
uit p̄rez in filijs ⁊ iuditiū m̄ris ex
quirēs firmauit in filios. Qui di
ligit deū exorabit ꝓ pctis ⁊ ɔtine
bit se ab ill' et in oracōe dierum
exaudietur et sicut qui thesauri
sat ita ⁊ q̄ honorificat matrē suā.
Qui honorat p̄rez suū iocūdabit̄
in filijs ⁊ in die oracōis sue exau
diet̄. Qui honorat p̄rem suū vita
viuet lōgiore ⁊ q̄ obedit p̄ri refri
gerabit m̄rem. Qui timet dn̄m ho
norat ꝑentes et q̄si dn̄is seruiet
hijs qui se genuerūt. In ope ⁊ ser
mone et omni pacientia honora
patrez tuū ut supueniat tibi bene
dictio a dō ⁊ bn̄dictio illius in no
uissimo manet. Benedictio p̄ris
firmat domos filioꝝ. maledictio
autē matris eradicat fundamen
ta. Ne glorieris in contūelia p̄ris
tui. non em̄ est tibi gloria sed con
fusio Gloria enim hoīs ex honore
patris sui et dedecus filij pater si
ne honore Fili suscipe senectaz pa
tris tui ⁊ nō contristes eum in vi
ta illius ⁊ si defecerit sensu veniaz
da et ne spernas eū in tua v̄tute.

Elemosina em̄ p̄ris nō erit in ob
liuiōe. nā ꝓ pctō mr̄is restituet̄ ti
bi bonū ⁊ in iustitia edificabitur
tibi ⁊ in die tribulacōis ꝯmēora
bit̄ tui ⁊ sicut ī sereno glacies sol
uentur pctā tua. Rn̄ male fame ē
q̄ derelinq̄t pr̄ez ⁊ est maledictus
a deo q̄ exaspat mr̄ez Fili ī māsue
tudine opa tua pfice et sup hoīm
gloriā diligeris. Quāto magnus
es hūilia te in oībz ⁊ corā dō īue
nies grāz. qm̄ magna potētia dei
soli⁹ ⁊ ab hūilibz honorat̄. Altio
ra te ne quesieris ⁊ fortiora te ne
scrutat⁹ fueis. ꝫ q̄ p̄cepit tibi de⁹
illa cogita semp ⁊ in pluribz opi
bus eius ne fueris curiosus. Nō
est eī tibi necāriū ea q̄ abscōdita
sūt vidē ocul̄ tuis. In supuacuis
rebus noli scrutari multiplr̄ ⁊ in
pluribz ei⁹ opibz n̄ eris curiosus
Plurima em̄ sup sensū hoīm ostē
sa sūt tibi. Multos eī supplātauit
suspitio illoꝝ ⁊ ī vaītate detinuit
sēsus illoꝝ. Cor durū hēbit male
in nouissiō ⁊ q̄ amat piculū ī illo
pibit. Cor ingrediēs duas vias
nō hēbit successus ⁊ p̄uicors ī ill̄
scādalizabit̄. Cor nequā g̃uabit̄
in doloribz ⁊ pctōr adiciet ad pec
candū. Synagoge supboꝝ nō eit
sanitas. frutex eī pctī eradicabit̄
in illis ⁊ nō intelliget̄. Cor sapiē
tis intelligit̄ in sapīa et auris bō
audiet cū oī ꝯcupīa sapīaz Sapi
ens cor ⁊ intelligibile abstinebit
se a pctīs ⁊ ī opibz iustitie succes
sus hēbit. Ignē ardētem extīguit
aq̄ ⁊ elēosina resistit pctīs ⁊ deus
ꝓspector est ei⁹ q̄ reddit grāz. Me
minit in posteꝝ ⁊ in tempe casus
sui inueniet firmamentū.

Fili elemosinā paupis ne de
fraudes ⁊ oculos tuos ne
tn̄suertas a paupe. Aīaz esurien
tē ne despexeris ⁊ nō exaspes pau
perē in inopia sua Cor inopis ne
afflixeris ⁊ nō ꝓtrahas datū an
gustiāti. Rogacōez ꝯtribulati ne
abicias et nō aūtas faciē tuā ab
egeno. Ab inope ne aūtas oc̄los
tuos ꝓpt̄ irā ⁊ nō relinq̄s q̄rētibz
tibi retro maledicē. Maledicētis
em̄ tibi ī amaritudīe aīe. exaudi
etur dep̄catio illi⁹. exaudiet āt eū
q̄ fecit illū. Cōgregacōi pauperū
affabilem te facito ⁊ p̄sbitero hu
milia aīaz tuā ⁊ magnato hūilia
caput tuū. Declina paupi sine tri
sticia aurē tuā ⁊ redde debitū tuū
⁊ rn̄de illi pacifice in māsuetudīe
Libera eū q̄ iniuriā patitur de ma
nu supbi ⁊ non acide feras in aīa
tua. In iudicādo esto pupill̄ mise
ricors ut pr̄ ⁊ ꝓ viro mr̄i illoꝝ et
eris tu velut fili⁹ altissimi obediēs
⁊ miserebit̄ tui magis q̄ mat̄. Sa
piētia filijs suis vitā inspirat ⁊ su
scipit inq̄rētes se ⁊ p̄ibit ī via iu
stitie. Et q̄ illā diligit diligit vitaz
⁊ q̄ vigilauerint ad illā ꝯplectēt̄
placorē ei⁹. Qui tenuerint illā vi
tā hereditabūt ⁊ q̄ introibit bene
dicet deus. Qui seruiūt ei obseqn̄
tes erūt dō ⁊ eos q̄ diligūt illā di
ligit de⁹. Qui audit illā iudicabit
gētes ⁊ q̄ intuet̄ illā permanebit
ꝯfidēs Si crediderit ei ꝑmanebit
⁊ hēditabit illā ⁊ erūt in ꝯfirma
cōne creature illoꝝ. qm̄ ī tempta
cōne ābulat cū eo ⁊ ī p̄mis eligit
eū. Timorē ⁊ metū ⁊ ꝓbacōnē in
ducet sup illū ⁊ crutiabit illū ī tri
bulacōe doctrīe sue donec tēptet

eū in cogitacōibus suis et credat
aīe illi⁹. Et firmabit illū ⁊ iter ad
ducet directū ad illū ⁊ letificabit
illū ⁊ denudabit illi absconsa sua
⁊ thesaurisabit sup illū sciaz ⁊ in
tellectū iustitie. Si aūt oberraueit
derelinq̄t eū et tradet eū in man⁹
inimici sui. Fili ɔserua tp̄s ⁊ deui
ta a malo. Pro aīa tua ne ɔfūda
ris dicē verz. Est em̄ ɔfusio addu
cēs peccatū ⁊ est ɔfusio adducēs
gl̄iaz ⁊ grāz. Ne accipias faciē ad
uersus faciē tuā nec adūsus aīaz
tuā mēdatiū. Ne reuēaris ꝓximū
tuū ī casu suo nec retineas v̄bū in
tpe salutis. Nō abscōdas sapīaz
tuā in decore ei⁹. In lingua em̄ sa
pīa dinoscit ⁊ sēsus ⁊ sciētia ⁊ do
ctrina in v̄bo sēsati et firmamētū
in opibz iusticie. Non ɔtradicas
v̄bo veritatis vllo mō ⁊ de mēda
tio inerudicōis tue ɔfūdē. Nō ɔfū
daris ɔfiteri pctā tua et ne subici
as te oī hoī ꝓ pctō. Noli resistere
ɔtra faciez potētis nec coneris cō
tra ictū fluuij. Pro iusticia agoni
sare ꝓ aīa tua ⁊ vsq̄ ad mortem
certa ꝓ iusticia ⁊ de⁹ expugnabit ꝓ
te inimicos tuos. Noli citat⁹ eē in
lingua tua ⁊ inutilis ⁊ remissus ī
opibz tuis. Noli eē sicut leo in do
mo tua euertēs domesticos tuos
⁊ opprimēs sb̄iectos tibi. Non sit
porrecta man⁹ tua ad accipiēdū
⁊ ad dandū collecta.

Noli attēdē ad possessiōes ini
quas ⁊ ne dixeris: est m̄ suf
fitiēs vita. Nihil em̄ ꝓderit in tpe
vindicte et obductōis. Ne seq̄ris
in fortitudīe tua cōcupīaz cordis
tui ⁊ ne dixeris. Quo potui aut q̄s
me subiciet ꝓpt̄ facta mea. Deus
aūt vindicās vindicabit. ne dixe
ris. Peccaui ⁊ quid mihi accidit
triste. Altissim⁹ eī est paciēs red
ditor. De ꝓpiciatu pctōꝝ noli esse
sine metu neq̄ adicias peccatum
sup peccatū ⁊ ne dicas. Miseratio
dn̄i magna est: multitudīs pctō
rū meoꝝ miserebit̄. Mīa em̄ ⁊ ira
ab illo cito ꝓximāt et in pctōres
respicit ira illi⁹. Ne tardes ɔūti ad
dn̄m ⁊ ne differas de die in diez.
Sb̄ito eī veīet ira dn̄i ⁊ in tpe vin
dicte dispdet te. Noli anxi⁹ eē ī di
uicijs iniustis. nō eī ꝓderīt tibi in
die obductōis ⁊ vindicte. Nō vē
tiles te in oēz ventū ⁊ nō eas ī oēz
viā. Sic em̄ oīs pctōr ꝓbat̄ in du
plici lingua. Esto firm⁹ ī via dn̄i
⁊ ī veritate sēsus tui ⁊ scīa ⁊ ꝓseq̄
tur te verbū pacis ⁊ iusticie. Esto
māsuet⁹ ad audiēdū verbū dei ut
intelligas ⁊ cū sapīa ꝓferes rn̄sū
verz. Si ē tibi intellect⁹ rn̄de ꝓxīo.
sinautez man⁹ tua sit sup os tuū
ne capiais in v̄bo indisciplinato
⁊ ɔfūdaris. Honor et gl̄ia ī s̄mo
ne sēsati. lingua vero imprudētis
subūsio ē ip̄i⁹. Nō appelleis susur
ro in vita tua et lingua tua ne ca
piaris et ɔfūdais. Sup furē em̄ ē
ɔfusio ⁊ penitētia ⁊ denotatio pes
sima sup bilinguē. susurratori āt
odiū ⁊ inimicitia ⁊ ɔtūelia. Justi
fica pusillum ⁊ magnū similiter.

Noli fieri ꝓ amico
inimic⁹ ꝓximo. Improperiū
em̄ ⁊ ɔtūeliaz mal⁹ hereditabit ⁊
oīs pctōr inuid⁹ ⁊ bilinguis. Nō
te extollas in cogitacōne am̄e tue
velut taur⁹ ne forte elidatur vir
tus tua per stulticiam et folia tua
comedat et fructus tuos perdat

et relinq̃ris velut lignū aridū in
heremo. Aīa em̃ nequā dispdet q̃
se hz & in gaudiū inimicus dat il
lū & deducet in sorte impioz. Ver
bū dulce mltiplicat amicos & mi
tigat inimicos & lingua eucharis
in bono hoīe abūdabit. Multi pa
cifici sint tibi & cōsiliarij si fit tibi
vn⁹ de mille. Si possides amicū in
tēptacōe posside eum et ne facile
credas ei tripsū. Est ei amic⁹ sm
tps suū & nō pmanebit in die tri
bulacōis. Et ē aīcus q̃ ouertit ad
inimicitiā & ē aīcus q̃ odiū & rixā
& ouicia denudabit. Est aūt aīc⁹
sotius mēse & nō pmanebit i die
necitatis. Amic⁹ si pmāserit fixus
erit tibi q̃si coeq̃lis & ī domesticis
tuis fiducialit aget. Si hūiliaue
rit se ostra te & a facie tua abscon
derit se: vnanimē hēbis amicitiā
bonā. Ab inimicis tuis separe et
ab amicis tuis attēde. Amic⁹ for
tis fidelis ptectio. q̃ aūt inuenit il
lū inuenit thesauz. Amico fideli
nulla ē opatio & nō est digna pō
deratio auri & argēti ostra bonitatē
fidei illi⁹. Amic⁹ fidel medicamē
tū vite & īmōrtalitatis et q̃ metuūt
dñm inuenīūt illū. Qui timet deū
eque hēbit amicitiā bonā. qm̃ sm
illū erit amicus illi⁹. Fili a iuuen
tute tua excipe doctrinā & vsq̃ ad
canos inuenies sapiaz. Quasi is
q̃ arat & q̃ seminat accede ad eaz
& fustie bonos fructꝰ illi⁹. In ope
re ei ipi⁹ exiguū laborabis & cito
edes de gñacōibz illi⁹. Rñ aspa ē
mimū sapia in doctis hoībz & nō
pmanebit in illa exors. Quasi la
pidis vtus pbacō erit in illꝰ & nō
demorabūt picē illā. Sapia ei do
ctrine secūd nomē est ei⁹ & nō est
multis manifesta. Quibz āt ogmi
ta est pmanet vsq̃ ad ospectū di.
Audi fili & accipe osiliū intellectus
& ne abicias osiliū meū. Imice pe
dē tuū in opedes illi⁹ et in torques
illi⁹ collū tuū. Subice hūez tuū &
porta illā et ne accidieris vinculꝰ
ei⁹. In oī aīo tuo accede ad illā &
in oī vtute tua oserua vias eius.
Inuestiga illā & manifestabit tibi
& otinēs fact⁹ ne derelinq̃s eā In
nouissimis em̃ inuenies requiez
in ea & ouertet tibi ī oblectacōez
Et erūt tibi opedes ei⁹ in ptectōnē
fortitudinis & bases vtutis & tor
ques illi⁹ in stolā glorie. Decor ei
vite est in illa et vincula illi⁹ alli
gatura salutis. Stola glie īdues
eā & coronaz gtulacōis impones
tibi. Fili si attēderis m̃ disces eā &
si accomodaueis aīm tuū sapiēs
eris. Si inclinaueris aurē tuā exci
pies doctrinā & si dilexeris audi
re sapiēs eris. In mltitudie pbi
teroꝝ prudētiū sta et sapie illoꝝ
ex corde oiūgere ut oēm narracō
nē dei possis audire et pūbia lau
dis nō effugiāt a te. Et si videris
sēsatū euigila ad eū & gdus osti
oꝝ illi⁹ exterat pes tuꝰ. Cogitatū
tuū habe in p̃ceptis dei & in man
datis illi⁹ maxime assiduꝰ esto &
ipe dabit tibi cor & cōcupiscencia
sapientie dabitur tibi.

Noli facē mala & nō te appre
hendēt. discede ab iniquo et
deficiēt mala abs te. Fili nō semi
nes mala in sulcis iustitie & nō
metes ea in septuplū. Noli q̃rere
ab hoīe ducatū neq̃ a rege cathe
draz honoris. Nō te iustifices añ

deū qm̄ agnitor cordis est ip̄e ⁊ pe
nes regē noli velle videri sapiens
Noli q̄rere fieri iudex nisi valeas
v̄tute irrūpere iniq̄tates ne forte
extimescas faciē potētis ⁊ ponas
scādalū in agilitate tua. Non pec
ces in multitudīe cītatis nec te im
mittas ī ꝓpl'm neq̄ alliges dupli
cia peccata. Nec eī in vno eris im
munis. Noli eē pusillanimis ī aīo
tuo exorare ⁊ facē elēosinaz ne de
spicias. Ne dicas in multitudine
mūerꝝ meoꝝ respiciet deꝰ ⁊ offen
te me dō altissiō mūera mea susci
piet. Nō irrideas hoīez ī amaritu
dine aīe. est eī qui hūiliat ⁊ exal
tat circūspector deꝰ Noli amaē mē
datiū adūsus frēz tuū neq̄ ī ami
cū sil'i t̄ fatias Noli velle mētiri oē
mēdatiū. assiduitas eī illiꝰ nō est
bō. Noli v̄bosus eē in multitudine
p̄sbiteroꝝ ⁊ nō iteres v̄bū in oīo
ne tua Nō oderis laboriosa opera
⁊ rusticacōez creatā ab altissimo.
Nō te reputes ī multitudine indi
sciplinatoꝝ. memēto ire qm̄ non
tardabit. Humilia valde spiritū
tuū qm̄ vīdicta carnis īpij ignis
⁊ v̄mis. Noli p̄uaricari in amicū
pecuniā diffēntez neq̄ frēz tuū ca
rissimū auro spreueris. Noli disce
dere a muliere sēsata ⁊ bō quā sor
titus es ī timore dn̄i. grā em̄ vere
cūdie illiꝰ sup auꝝ. Nō ledas ser
uū in veritate opantē neq̄ merce
nariū dantē aīaz suā. Seruꝰ sēsa
tus sit tibi dilcūs q̄si aīa tua. nō
defraudes illū libertate neq̄ inopē
derelinq̄s illū. Pecora tibi sūt at
tende ill' ⁊ si sunt vtilia ꝑseuerent
apud te. Filij tibi sūt erudi illos ⁊
curua illos a pueritia illoꝝ. Filie
tibi sūt sua corpꝰ illaꝝ ⁊ nō ostē
das hilarē faciē tuā ad illas Tra
de filiā ⁊ grāde opꝰ feceris ⁊ hoī sē
sato da illā. Mulier si ē tibi scd̄m
aīaz tuā nō ꝓicias illaz ⁊ odibili
nō credas te ī toto corde tuo. Ho
nora p̄rez tuū ⁊ gemitꝰ mr̄is tue
ne obliuiscaris. Memēto qm̄ nisi
ꝑ illos natꝰ nō fuisses ⁊ retribue
ill' qūo et illi tibi. In tō aīa tua ti
me dn̄m ⁊ sacerdotes illiꝰ sc̄ifica.
In oī v̄tute dilige eū qui te fecit ⁊
mīstros eiꝰ ne derelinq̄s Honora
deū ex tota aīa tua ⁊ honorifica sa
cerdotes ⁊ ꝓpurga te cū brachijs.
Da ill' ꝑtē sicut mādatū est tibi p̄
miciaꝝ ⁊ purgacōis ⁊ de negligē
tia tua purga te cū paucis. Datū
br̄chioꝝ tuoꝝ ⁊ sacrifitiū sc̄ifica
tiōis offeres dn̄o ⁊ initia scōꝝ et
paupi porrige manū tuā ut perfi
ciat̄ ꝓpiciatio ⁊ bn̄dictio tua. grā
datꝰ in ꝯspectu oīs viuētis ⁊ mor
tuo n̄ ꝓhibeas grāz Nō desis plo
rātibz ī ꝯsolacōe ⁊ cū lugētibz am
bula Nō te pigeat visitare īfirmū
ex hijs eī ī dilectōe fir̄beris. In oī
bus opibz tuis mēorare nouissiā
tua ⁊ ī et̄nū nō peccab̄.

Non litiges cū hoīe potētē ne
forte īcidas ī manꝰ illiꝰ Nō
ꝯtēdas cū viro locuplete ne forte
coñ te ꝯstituat litē tibi. Multos eī
ꝑdidit auꝝ ⁊ argētū ⁊ vsq̄ ad cor
regū extēdit ⁊ ꝯūtit Nō litiges cū
hoīe līguato ⁊ nō strues ī ignē il
liꝰ ligna Nō ꝯmūices hoī indocto
ne male de ꝓgenie tua loq̄t̄. Ne de
spicias hoīez aūtentē se a pctō ne
q̄ impropes ei Memēto quoniā
om̄s in corrupcōne sumꝰ. Ne sper
nas hoīez ī sua senectute etem̄ ex

nobis senescūt. Noli de mortuo
inimico tuo gaudē. sciēs qm̄ oēs
moriemur. ⁊ in gaudiū volumus
venire. Ne despicias narracōnez
p̄sbiterorꝝ sapiētū ⁊ in ꝓuerbijs eo
rū ꝯuersaē. Ab ip̄is em̄ disces sa
piētiā ⁊ doctrinā intellcūs ⁊ ꝑuiē
magnatis sine q̄rela. Nō p̄tereat
narratio seniorꝝ. ip̄i em̄ didicerūt
a p̄ribꝫ suis. Qm̄ ab ipsis disces
intellectū ⁊ ī tp̄e necītatis dabis
rn̄sum. Nō incēdas carbones pec
catorū arguens eos et ne incen
daris flāma ignis peccatorꝝ illo
rum. Ne contra faciem stes con
tumeliosi ne sedeat q̄si insidiator
ori tuo. Noli fenerari hoī fortiori
te. ꝙ si feneraueris q̄si ꝑditū ha
be. Nō spōdeas sup̄ v̄tutē tuā. ꝙ si
spopōderis q̄si restituens cogita.
Nō iudices ꝯtra iudicē. qm̄ scd̄m
ꝙ iustū est iudicat. Cū audace
nō eas in via ne forte g̃uet mala
sua in te. Ip̄e em̄ scd̄m volūtatem
suā vadit ⁊ sil̄ cū stulticia illiꝰ pe
ries. Cū iracūdo nō facias rixaꝫ ⁊
cū audace nō eas in desertū. qm̄
q̄si nihil est añ illū sāguis ⁊ vbi
non est adiutoriū elidet te. Cū fa
tuis ꝯsiliū nō habeas. nō eī pote
rūt diligē nisi q̄ eis placēt. Corā
extraneo ne facias ꝯsiliū. nescis
em̄ q̄d pariet. Non oī hoī cor tuū
maīfestes ne forte īferat tibi gra
tiam falsā ⁊ ꝯficietur tibi.

Non zeles mulierez sinus tui
ne oñdat sup̄ te malitiā do
ctrine nequaꝫ. Nō des mulieri po
testatē aīe tue ne ingrediat̄ ī v̄tu
te tua ⁊ confūdaris. Ne respitias
mulierem multiuolā ne forte inci
das ī laqueos illiꝰ. Cū saltatrice
ne assiduꝰsis nec audias illā ne
forte pereas in efficatia illiꝰ. Vir
ginē ne ꝯspicias ne forte scādali
zeris in decore illiꝰ Ne des fornica
rijs aīaꝫ tuā in vllo ne ꝑdas te ⁊
hereditatē tuā. Noli circūspicē in
vicis cītatis nec erraueris ī pla
teis illiꝰ. Auerte faciē tuā a muli
ere compta ⁊ ne circūspicias spe
ciē alienā. Propt̄ speciē mulieris
multi ꝑierūt ⁊ ex hoc cōcupīa q̄si
ignis exardescit. Oīs mulier que
est fornicaria q̄si stercus ī via ab
oībꝫ p̄tereūtibꝫ ꝯculcabit̄. Speciē
mulieris alieni multi ammīāti re
ꝓbi facti sūt. colloquiū eī illiꝰ q̄si
ignis exardescit. Cū aliena mulie
re ne sedeas oīo. nec accūbas cū
ea sup̄ cubitū ⁊ nō altriceris cū il
la in vino ne forte dedinet cor tuū
in illā ⁊ sāguīe tuo labaris ī ꝑdi
tiōez. Ne derelinquas amicū anti
quū. nouꝰ em̄ nō erit sil̄is illi. Vi
nū nouū amicꝰ nouꝰ veterascat ⁊
cū suauitate bibes illud. Nō zeles
gl̄iaꝫ et opes pctōris. nō em̄ scis
q̄ futura sit illiꝰ sb̄uersio. Nō pla
ceat tibi iniuria iniustorꝝ. sciens
qm̄ vsqꝫ ad inferos placebit im
piꝰ. Longe abesto ab hoīe ptātez
hn̄te occidēdi ⁊ nō suspicaberis ti
morē mortis. Et si accesseris ad il
lū noli aliq̄d ꝯmittē ne forte aufe
rat vitā tuā. Cōmunionē mortis
scito. qm̄ in medio laq̄orꝝ īgredi
eris ⁊ sup̄ dolētiū arma ābulabis
Scd̄z v̄tutē tuā caue te a ꝓxīo tuo
⁊ cū sapiētibꝫ ⁊ prudētibꝫ tracta.
Viri iusti sint tibi ꝯuiue ⁊ ī tīore
dei sit tibi gloriatio et in sensu sit
tibi cogitatꝰ dei et oīs enarratio
tua in p̄ceptis altissimi In manu

artificū opa laudabūt ⁊ pncepꝰ populi im sapia ꝑmōis fui·im sesu vero semoꝝ vbū Terribil est in ātate sua hō linguosus ⁊ temerarius ī vbo suo odibil erit· r

Vdex sapiens iudicabit populū suū ⁊ pncipatꝰ sensati stabil erit· Sedz iudicē ꝓpli sic ⁊ mīster eiꝰ et q̄lis rector est ātatis tales ⁊ inhabitātes ī ea·Rex insipiēs pdet populū suū et ātates inhabitabūt ꝑ sēsū prudētiū In manu dei ptās tre ⁊ exercibil oīs im̄q̄tas gētiū et vtilē rectorē fuscitabit ī tpe sup il lā In manu dei ptās hoīs ⁊ sup faciē scribe īponet hōrez suū Oīs iniurie ꝓxi ne memineris ⁊ nil agas im opibz iniurie·Odibil corā do ē et hoīb⁹ supbia et execrabil oīs im̄q̄tas gentiū Regnū a gēte ī gētez trāsfert ꝓpt iniusticias ⁊ iurias ⁊ otūelias ⁊ diuīsos dolos Auaro aūt nihil ē scelestiꝰ·Quid supbis terra ⁊ cinis·Nihil ē iniquius q̄ amare pecuniā·Hic ei ⁊ aīaz suaz venalez hz qm̄ im vita sua ꝓiecit intima sua·Oīs potentatꝰ breuis vita·Iāguor ꝓlixior grauat medicū·Breuē lāguorē ꝑcidit medicꝰ sicut ⁊ rex hodie ē ⁊ cras morietꝰ·Cū em̄ morietꝰ hō hereditabit serpētes ⁊ bestias ⁊ vermes· Initiū supbie hoīs apostatare a deo qm̄ ab eo qui fecit illū recessit cor eiꝰ· qm̄ initiū pcti est oīs supbia·Qui tenuerit illā adimplebit maledictis ⁊ subūtet eū in finē Propter̄a exhonorauit dñs cōuētꝰ malorū ⁊ destruxit eos vsq̄ in finē·Sedes ducū supboꝝ destruxit deꝰ ⁊ sedere fecit mites ꝓ eis·Radices gentiū supbaz arefecit deus et plātauit hūiles ex ipis gētibz· Terras gē tiū eūtit dñs ⁊ pdidit eas vsq̄ ad fūdamētū·Arefecit ex ipis ⁊ dissipdidit eos ⁊ cessare fecit memoriā eoꝝ a tra·Mēoriā supboꝝ pdidit deus ⁊ reliq̄t mēoriā hūilitū sensu Non est creata hoībz supbia neq̄ iracūdia nacōi mulieꝝ·Semē hominū honoabil hoc qđ timet deū Semē aūt hoc exhonorabit qđ p̄terit mandata dñi·In medio fratrū rector illoꝝ ī honore ⁊ q̄ timēt dñm erūt in oculꝰ illiꝰ·Glia diuitū honoratoꝝ ⁊ paupeꝝ timor dei est nō despicē hoīem instū paupere ⁊ nō magnificare virū pctōrez diuitē·Magnꝰ est iudex ⁊ potēs ē in honoē ⁊ nō est maior illo q̄ timet deū· Seruo sēsato liberi seruiēt et vir prudēs ⁊ disciplinatꝰ nō murmurabit correptus et insciꝰ nō honorabil·Noli extollē te in faciendo ope tuo ⁊ noli cūctari in tpe angustie·Melior ē q̄ opaī ⁊ abūdat ī oīb⁹ ꝑ q̄ gliaī ⁊ eget panē Fili in māsuetudie fua aīaz tuā ⁊ da illi hōrez sedz meitū suū Peccātez ī aīaz suā q̄s iustificabit Et q̄s hōrificabit exhonorātez aīaz suā·c Paup gliaī p disciplinā ⁊ tūorez suū ⁊ ē hō q̄ hōrificaī ꝓpt sbaz suā Rui āt gliaī ī pauptate qñ toma gis in subīa·Et q̄ gloriaī ī subīa pauptatē vereaī· xi

Sapientia hūiliati exaltabit caput illiꝰ et ī medio mḡnatoꝝ osedē illū faciet Nō laudes virū ī specie sua neq̄ spernas hoīez in visu suo·Breuis in volatilibus apis ⁊ initiū dulcoris hz fructꝰ illiꝰ· Ne glorieis ī vestitu vnq̄ ne ī die honoris tui extollais·Quoniā

mirabilia opa altissimi solius et
gl'iosa ⁊ abscōsa ⁊ īuisa opa illi⁹
Multi tyrāni sederūt in throno ⁊
insuspicabil' portauit dyadema·
multi potētes oppressi sūt valide ⁊
gloriosi traditi sūt in manus al
teroꝝ· Priusq̄ introges ne vitu
pes quēq̄ ⁊ cū introgaueris cor
ripe iuste· Priusq̄ audeas ne rn̄
deas v̄bū ⁊ in medio seniorū ne
aditias loq̄· De ea re q̄ nō mole
stat ne certeris ⁊ in iudicō peccā
tiū ne ꝯsistas· Fili ne ī mlt'is sint
actus tui ⁊ si diues fueris nō eis
immunis a delicto· Si em̄ secutus
fueris nō apprehēdes ⁊ nō effugi
es si p̄cucurreris· Est hō laborās
⁊ festinās ⁊ dolēs impius ⁊ tāto
magis nō abūdabit· Est hō mar
cidus egēs recupacōne pl⁹ defiti
ens v̄tute ⁊ abūdās pauptate ⁊
oculus dei respexit illū in bono et
erexit eū ab hūilitate ipsi⁹ ⁊ exal
tauit caput ei⁹ ⁊ mirati sūt in illo
multi ⁊ honorauerūt deū· Bona et
mala· vita ⁊ mors· pauptas ⁊ ho
nestas a dō sūt· Sapīa et discipli
na ⁊ scīa legis apd dn̄m dilectio
⁊ vie bonoꝝ apud ipsū· Error et
tenebre pctōribꝫ ꝯcreata sūt· qui
autē exultāt in mal' ꝯsenescūt in
malo· Datio dei iustis pmanet et
pfect⁹ illi⁹ successus hēbit in eter
nū· Est q̄ locupletat' pce agēdo et
hec ps mercedis illi⁹ in eo q̄ dicit
inueni requiē m̄ et nūc māduca
bo de bonis meis solus ⁊ nescit q̄
tp̄s p̄tereat ⁊ mors appropīquet
et relinq̄t oīa alijs ⁊ moriat'· Sta
in testamēto tuo ⁊ in illo colloq̄re
⁊ ī ope mādatoꝝ tuoꝝ veterasce
Ne māseris in opibꝫ pctōꝝ· Cōfi
de aūt in dō ⁊ mane ī loco tuo· Fa
cile ē em̄ in ocul' dei sb̄ito honesta
re pauperē· Bn̄dictio dei in merce
dē iusti festinat et in honore velo
ci pcessus illius fructificat· Ne di
cas q̄d ē m̄ op⁹ ⁊ q̄ erūt m̄ ex hoc
bona· Ne dicas· Sufficiēs m̄ sum
et q̄d ex hoc pessimabor· In die
bonoꝝ ne immemor sis maloꝝ ⁊
in die maloꝝ ne immemor sis bo
noꝝ· qm̄ facile est coraꝫ dō in die
obitus retribuere vnicuiqꝫ scdꝫ
vias suas· Malitia hore obliuio
neꝫ facit luxurie magne ⁊ in fine
hoīs denudacō opeꝝ illius Ante
mortē ne laudes hoīeꝫ quēq̄· qm̄
ī filijs suis agnoscit' vir· Nō oēꝫ
hoīeꝫ inducas ī domū tuā· multe
em̄ sūt insidie dolosi Sic ei eructu
ant p̄cordia fetantiū ⁊ sicut pdix
inducit' in caueā ⁊ ut caprea ī la
queū sic ⁊ cor supboꝝ· ⁊ sicut pspe
ctor vidēs casū pximi sui· Bona ei
in mala ꝯuertēs insidiat' ⁊ in ele
ctis imponet maculaꝫ· Ab scītilla
ei vna auget' ignis ⁊ ab vno do
loso auget' sāguis· hō vero pctōr
sāguinū insidiat' Attēde tibi a pe
stifero· fabricat em̄ mala ne forte
inducat sup te sb̄sānacōeꝫ in ppe
tuū· Admitte ad te alienigenā et
sb̄uertet te in turbine ⁊ abaliena
bit te a vijs ppriis· xij

Si bn̄ feceris scito cui feceris
⁊ erit gr̄a in bonis tuis mul
ta· Bn̄fac iusto ⁊ inuenies retbu
tionē magnā ⁊ si nō ab ipō: certe
a dn̄o· Nō est ei ei bn̄ q̄ assidu⁹ ē
in mal' et elēosinas nō dāti· qm̄
⁊ altissim⁹ odio hꝫ pctōres ⁊ mi
sert⁹ ē penitētibꝫ· Da misericordi
⁊ ne suscipias pctōreꝫ· Et impijs

et pctōribꝫ reddet vindictā custo
diēs eos in diē vindicte. Da bono
⁊ nō recepis pctōrez. bñfac hūili
⁊ non dederis impio Prohibe pa
nes illi dare ne in ipsis potētior te
sit Nā duplicia mala inuenies in
omnibꝫ bonis quecūqꝫ feceris illi
qm̄ ⁊ altissimꝰ odio hꝫ pctōres ⁊
impijs reddet vindictā Nō agno
scet̄ in bonis amicꝰ ⁊ nō abscōdet̄
in mal' inimicus. In bōis viri ini
mici illiꝰ. in tristitia ⁊ in malicia il
liꝰ amicꝰ agnitꝰ est. Non credas
inimico tuo in eternū. Sicut em̄ era
mentū eruginat neq̄cia illius ⁊ si
humiliatꝰ vadat curuꝰ abice ani
mū tuū et custodi te ab illo. Non
statuas illum penes te nec sedeat
ad dexterā tuā ne ꝯuersus stet in lo
co tuo ne forte ꝯuersus ī locū tuū in
quirat cathedrā tuā ⁊ in nouissiō
ꝯgnoscas v̄ba mea ⁊ ī sermōibꝰ
meis stimuleris. Quis miserebit̄
incātatori a serpēte pcusso ⁊ oībꝰ
qui appropiāt bestijs. Sic et q̄ co
mitat̄ cū viro iniquo ⁊ obuolutꝰ
est ī pctis eiꝰ. Vna hora tecum p
manebit. si aūt declinaueris non
supportabit. In labijs suis īdulcat
inimicus ⁊ in corde suo insidiatur
ut subūtat te in foueaꝫ. In oculis
suis lacrimat̄ inimicꝰ et si inuene
rit tp̄s nō saciabit̄ sanguine ⁊ si
incurrerint tibi mala inueies eū
illic priorē In ocul' suis lacrimat̄
inimicꝰ ⁊ q̄si adiuuans suffodiet
plantas tuas. Caput suū moue
bit ⁊ plaudebit manu ⁊ multa su
furrās ꝯmutabit vultū suū. xiij

QVi tetigerit picez inq̄nabit̄
ab ea ⁊ q̄ ꝯmūicauerit supbo
induet supbiā. Pondꝰ sup se tol
lit q̄ honestiori se ꝯmūicat ⁊ dicio
ri te ne sociꝰ fueris. Quid ꝯmūica
bit cacabꝫ ad ollā. Qñ em̄ se colli
serīt ꝯfringet̄. Diues īiuste aget
⁊ fremebit. paup āt lesus tacebit
Si largitꝰ ei fueris assumet te ⁊ si
non habueris derelinq̄t te Si ha
bes cōuiuet tecū ⁊ euacuabit te et
ip̄e nō dolebit sup te. Si necāriꝰ illi
fueris supplātabit te ⁊ sb̄ridēs spez
dabit narrās tibi oīa bō et dicet.
q̄d opꝰ ē tibi ⁊ ꝯfūdet te ī cib̄ suis
donec te exinaniat bis ⁊ ter ⁊ ī no
uissiō deridet te. Et postea vidēs de
relīquet te et caput suū mouebit
ad te. Hūiliare dō ⁊ expecta manꝰ
eiꝰ. Attēde ne seductꝰ in stulticiaꝫ
hūilieris. Noli eē hūilis in sapīa
tua ne hūiliatꝰ in stulticiā seduca
ris. Aduocatꝰ a potēciore discede.
ex hoc eī magis te aduocabit Ne
improbꝫ sis ne īpingaris ⁊ ne lō
ge sis ab eo ne eas in obliuionē.
Ne retineas ex equo loqui cū illo
nec credas multis v̄bis illius. Ex
mlta eī loq̄la tēptabit te ⁊ sb̄ridēs
interrogabit te. De abscōditis tuis
immittis aīo illiꝰ cōseruabit v̄ba
tua ⁊ nō pcet de malicia ⁊ de vīcu
lis. Caue tibi ⁊ attēde diligent̄ au
ditui meo. qm̄ cū subuersiōe tua
ābulas. Audiēs vero v̄ba illa q̄si
in sōnis vide et vigilabis oī vita
tua Dilige deū ⁊ inuoca illū ī salu
te tua. Oē aīal diligit sil'e sibi. sic
⁊ oīs hō pximū sibi. Oīs caro ad
sil'ez sibi coniūget̄ ⁊ oīs hō sil'i sui
sociabit̄ Si ꝯmūicabit lupus ag
no aliqñ sic pctōr iusto. Que ꝯmu
nicacō sācto hoī ad canē aut que
ps bō diuiti ad paupez. Venacō
leōis onager ī hēmo sic ⁊ pascua

sunt diuitū paupes Et sicut abho
miatio ē supbo hūilitas sic ⁊ exec
tio diuitis paup. Diues ꝯmotus
cōfirmat ab aīcis suis. hūilis āt
cū ceciderit expellet et a notis. Di
uiti decepto multi recupatores. lo
cut⁹ est supba ⁊ iustificauerūt illū
Humil decept⁹ ē insup ⁊ arguit.
Locut⁹ ē sēsate ⁊ nō est ei dat⁹ lo
cus. Diues locut⁹ ē et om̄s tacue
rūt ⁊ v̄bū illi⁹ vsq; ad nubes per
ducēt. Paup locut⁹ ē ⁊ dicūt. q̄s
est hic. Et si offenderit sb̄uertēt
illū. Bona est substātia cui non ē
pcc̄m ī ꝯscīa ⁊ neq̄ssima est pau
ptas in ore impij Cor hoīs immu
tat faciē illi⁹ siue in bō siue in ma
la. Vestigiū cordis boni ⁊ faciez
bonā difficile inueīes ⁊ cū labore.

xiiij

Beatus vir q̄ nō ē lapsus ver
bo ex ore suo ⁊ nō est stimu
latus ī tristitia delicti. Felix q̄ nō
habuit aī sui tristitiā et n̄ excidit
ab spe sua. Viro cupido ⁊ tenaci
sine racōe est substācia ⁊ hoī liui
do ad q̄d aur. Quod aceruat ex
aīo suo iniuste alijs ꝯgregat ⁊ in
bonis illi⁹ ali⁹ luxuriabit. Qui si
bi nequā est cui alij bon⁹ erit. Et
nō iocūdabit in boīs suis. Qui si
bi inuidet nihil est illo nequi⁹ et
hec redditio malicie illi⁹. Et si bn̄
fecerit ignorāter ⁊ nō volēs facit
⁊ in nouissiō manifestat maliciā
suā. Nequā ē ocul⁹ liuidi ⁊ auer
tens faciē suā ⁊ despiciēs animā
suā insaciabil ocul⁹ cupidi ī pte
iniq̄tatis nō saciabit donec cōsu
mat arefaciēs aīaz suā. Ocul⁹ ma
lus ad mala ⁊ nō saciabit pane
indigēs ⁊ in tristicia erit sup mē
saz suā. Fili si habes bn̄fac tecū et
dō dignas oblacōes offer. Mēor
esto qm̄ mors nō tardat et testa
mētū inferoꝝ. q̄ demōstratū est
tibi. Testamentū em̄ hui⁹ mūdi
morte morieť. An̄ mortē benefac
amico tuo et scd̄m vires tuas ex
porrigēs da paupi. Nō defraude
ris a die bono ⁊ pticula diei boni
nō te p̄tereat Nōne alijs relinq̄s
dolores ⁊ labores tuos. In diuisi
one sortis da ⁊ accipe et iustifica
aīaz tuā. An̄ obitū tuū opare iu
stitiam. qm̄ nō est apud inferos
inueīre cibū. Oīs caro sicut fenū
veterascet ⁊ sicut foliū fructificās
in arbore viridi. Alia gn̄antur et
alia deitiūtur sic gn̄atio carnis et
sāguinis alia finit ⁊ alia nascit.
Omne op⁹ corruptibile in fine de
ficiet ⁊ q̄ illud opat ibit cū illo.
Et oē op⁹ electū iustificabit et q̄
opat illud hōrabit in illo. Btūs
vir q̄ in sapīa morabit ⁊ q̄ ī insti
tia meditabit ⁊ ī sensu cogitabit
circūspectōez dei. Qui excogitat vi
as illi⁹ in corde suo ⁊ ī abscōditis
suis intelligēs vadēs post illā q̄si
inuestigato ⁊ in vijs illi⁹ ꝯsistēs
Qui respicit p fenestras illi⁹ ⁊ in
ianuis illi⁹ audiēs. Qui req̄escit
iux̄ domū illi⁹ ⁊ in pietibz illius fi
gēs paulū. Statuet casulā suā ad
man⁹ illi⁹ ⁊ requiescent in casula
illi⁹ bō p euū. Statuet filios suos
sub tegimīe illi⁹ ⁊ sub ramis illi⁹
morabit. Protegeť sb̄ tegimīe il
li⁹ a feruore ⁊ ī gloria ei⁹ req̄escet

xv

Qui timet deū faciet bō ⁊ q̄ cō
tinēs est iustitie apprehēdet
illā ⁊ obuiabit illi q̄si mr̄ honoifi
cata ⁊ q̄i mulier a v̄ginitate susci
piet illū. Cibauit illū pane vite ⁊

intellectꝰ et aqua sapīe salutaris
potabit illū. Et firmabit̄ in illo et
nō flectet̄ ⁊ ɔtinebit illū ⁊ nō ɔfū
detur ⁊ exaltabit illū apud ꝓxīos
suos. Et ī medio eccīe apiet os eiꝰ
⁊ adimplebit illū spū sapīe et in
tellectus ⁊ stola glīe vestiet eum.
Jocūditatez ⁊ exultacōez thesauri
zabit sup illū. noīe et̄no heredita
bit illū. Hoīes stulti nō apprehen
dēt illaz ⁊ hoīes sensati obuiabūt
illi. Hoīes stulti nō videbūt eā. lō
ge em̄ abest a supbia ⁊ dolo. Viri
mēdaces nō erūt illiꝰ memores ⁊
viri veraces inueniētur ī illa ⁊ suc
cessum habebūt vsqz ad inspectō
nē dei. Nō est spetiosa laus in ore
pctōris qm̄ a dō ꝓfecta est sapīa.
Sapīe em̄ dei astabit laus ⁊ ī ore
fideli abūdabit et dn̄ator dabit
eā illi. Nō dixeris p deū abest. que
em̄ odit ne feceris. Nō dicas ille
me implanauit. nō enim necārij
sūt ei hoīes impij. Om̄e execramē
tū erroris odit dn̄s ⁊ nō erit ama
bile timētibz eū Deꝰ ab initio ɔsti
tuit hoīez et reliquit illū in manu
ɔsilij sui. Adiecit mādata ⁊ p̄cep
ta sua. Si volueris mandata ɔser
uare ɔseruabūt te ⁊ in perpetuū fi
dē placitaz seruare. Apposuit tibi
aquā ⁊ ignē ad qd̄ volueris por
rige manū tuam. Añ hoīez vita ⁊
mors: bonū ⁊ malū. Rd̄ placuerit
ei dabit̄ illi. qm̄ multa sapīa dei ⁊
fortis ī potētia vidēs oēs sine int̄
missiōe. Oculi dn̄i ad timētes eū
⁊ ip̄e agnoscit oēz operā hoīs. Ne
mini mādauit impie agere et ne
mini dedit spatiū peccandi. Non
em̄ ɔcupiscit multitudinez filioꝝ
infideliū et inutiliū. xvi

Ne iocūderis in filijs impijs
si multiplicētur. nec oblecte
ris sup ipōs si nō est tīor dei ī illis
Nō credas vite illoꝝ nec respexe
ris ī labores eoꝝ. Melior ē em̄ vnꝰ
timēs deū q̄ mille filij īpij Et vtile
est mori sine filijs q̄ relinquere fi
lios īpios. Ab vno sēsato inhabi
tabit̄ p̄ria ⁊ a tribz impijs desere
tur. Multa talia vidit oculꝰ meus
⁊ forcōra hoꝝ audiuit auris mea
In synagoga peccātiū exardebit
ignis et in gente incredibili exar
descet ira. Nō exorauerūt ꝑ pctīs
suis antiqui gigantes q̄ destructi
sūt cōfidētes sue v̄tuti ⁊ nō pepcit
pegrinacōni illoꝝ ꝫ pcussit eos ⁊
execratꝰ ē eos p̄ supbia v̄bi illoꝝ
Nō misertꝰ ē ill̄ totā gentez pdēs
⁊ extollētez se ī pctīs suis. Et sicut
sexcēta milia peditū qui cōgregati
sūt ī duricia cordis sui ⁊ si vnꝰ fu
issz ceruicatꝰ miꝝ si fuissz īmunis
Mīa eī et ira est cū illo: potēs exo
ratio ⁊ effundēs irā. Scd̄z mīam
suā sic corectō illiꝰ. hoīez scd̄z ope
ra sua iudicat. Nō effugiet ī rapi
na pctōr et nō retardabit sufferē
tia mīaz facientis. Oīs mīa faciet
locū vnicuiqz scd̄z meritū operꝝ su
oꝝ et scd̄z intellectū pegrinacōis
illiꝰ. Nō dicas. A dō abscōdar et
ex sūmo q̄s opis mei mēorabit̄.
In populo magno nō agnoscar
Que est em̄ aīa mea in tā immēsa
creatura. Ecce celum ⁊ celi celoꝝ.
abissus ⁊ vniuersa terra et que ī
eis sūt in ɔspectu illiꝰ ɔmouebūt̄
montes siml̄ ⁊ colles ⁊ fundamē
ta terre ⁊ cū ɔspexerit illa deus tre
more concuciētur. Et in omnibus
hijs insensatum est cor et omne

cor intelligit ab illo ⁊ vias illius
q̄s intelligit. Et ꝓ cella quaꝫ nec
oculꝰ vidit hoīs. Naꝫ pluria illiꝰ
opa fūt ī abscōsis. ꝫ opa iustitie
eiꝰ q̄s enūtiabit ā q̄s sustinebit.
Longe eī est testamētū a q̄busdā
⁊ interrogatio hoīm in ꝯfūmacōne
est. Qui minoratur corde cogitat
inania ⁊ vir imprudēs ⁊ errās co
gitat stulta. Audi me fili et disce
disciplinā sēsus ⁊ ī v̄bis meis at
tende in corde tuo ⁊ dicaꝫ in eq̄ta
te disciplinā ⁊ scrutabor enarraē
sapīaꝫ. Et in v̄bis meis attēde in
corde tuo ⁊ dico in eq̄tate spiritꝰ.
v̄tutes q̄s posuit deꝰ ī opa sua ab
initio ⁊ in veritate enūtio sc̄iaꝫ eiꝰ
In iuditio dei opa ipīꝰ ab initio
⁊ ab īstitucōe hoīm ipōꝝ distīxit
ptes illoꝝ ⁊ initia eoꝝ in gētibus
suis. Ornauit opa illoꝝ nec esuri
ert nec laborauert ⁊ nō destiterēt
ab opibus suis. Vnusquisq̄ ꝓxi
mū sibi non angustiabit vsq̄ in
eternū. Nō sis incredibil v̄bo illiꝰ.
Post ꝫ in terraꝫ deꝰ inspexit ⁊ im
pleuit illā boīs suis. Aīa aūt oīs
vitalis. denūciauit añ faciē ipsiꝰ
⁊ ipa iteꝝ reuersio illoꝝ. xvij

Deus creauit de t̄ra hoīem et
scd̄ꝫ ymaginē suā fecit illū.
Et iteꝝ ꝯuertit illū ī ipsā ⁊ scd̄ꝫ se
vestiuit illū virtute. Nūeꝝ dieꝝ ⁊
tēpꝰ dedit illi et dedit illi ptātem
illoꝝ que fūt sup terrā. Posuit ti
morē illiꝰ sup oēꝫ carnē ⁊ dn̄atus
est bestiaꝝ ⁊ volatiliū. Creauit ex
ipō adiutoriū simile sibi. ꝯsiliū et
linguā ⁊ oculus ⁊ aures ⁊ cor de
dit illis excogitādi ⁊ disciplia in
tellectꝰ repleuit illos Creauit illꝫ
sc̄iaꝫ spūs. sēsu impleuit cor illoꝝ
⁊ mala et bō ostēdit illis. Posuit
oculū ipōꝝ sup corda illoꝝ oñdē
illꝫ magnalia opeꝝ suoꝝ ut nom̄
sāctificacōis collaudēt et gloriari
in mirabilibꝫ illiꝰ ⁊ magl̄ia enar
rāt opeꝝ eiꝰ. Addidit illꝫ discipli
nā ⁊ legeꝫ vite hereditauit illos.
Testamētū eternū ꝯstituit cū illis
⁊ iusticiā ⁊ iudicia sua oñdit illꝫ.
Et magl̄ia honoris eiꝰ vidit ocu
lus illoꝝ ⁊ honoē vocis audierēt
rūt aures illorum ⁊ dixit illꝫ. attē
dite ab oī iniquo. Et mādauit illꝫ
vnicuiq̄ de ꝓximo suo. Vie illoꝝ
corā illo fūt sp. nō fūt abscōse ab
oculꝫ ipīꝰ. In vnāquāq̄ gentem
ꝓposuit rectorē et ps dei israhel fa
cta est manifesta. Et oīa opa illo
rū velut sol ī ꝯspectu dei ⁊ oculi eiꝰ
sine intermissiōe inspiciētes ī viis
eoꝝ. Nō fūt abscōsa testamēta ꝑ
iniq̄tatē illoꝝ ⁊ oīs iniq̄tas eorū
in ꝯspectu dei. Elēosina viri q̄si sac
culꝰ cū ipō ⁊ grāꝫ hoīs q̄si pupillā
cōseruabit ⁊ postea resurget ⁊ re
tribuet illꝫ retribucōeꝫ vnicuiq̄ in
caput ipōꝝ ⁊ ꝯuertet in inferioēs
ptes t̄re Penitētibꝫ aūt dedit viā
iustitie et cōfirmauit deficiētes su
stinere ⁊ destinauit illꝫ sortē veri
tatis. Cōuertē ad dn̄m ⁊ relinq̄
pctā tua. p̄care añ faciē dn̄i et mi
nue offendicula. Reuertē ad dn̄m
⁊ auertē ab īiusticia tua ⁊ nimis
odito execracionē ⁊ cognosce iu
sticias ⁊ iudicia dei ⁊ sta in sorte
ꝓposicōnis ⁊ oīonis altissimi dei.
In ptes vade seculi sācti cū viuis
⁊ dātibꝫ ꝯfessionē dō. Nō demore
ris in errore impioꝝ añ mortē cō
fitere. A mortuo quasi nihil pit cō
fessio. Cōfiteberis viuēs. viuꝰ et

sanus ɔfiteberis ⁊ laudabis deū
⁊ gl̄iaberis in miseracōibꝫ eiꝰ. Qm̄
magna mīa dn̄i ⁊ ꝓpiciacō illiꝰ cō
uertentibꝫ ad se. Nec em̄ oīa pn̄t
eē in hoībꝫ. qm̄ nō est immōrlis fi
lius hoīs ⁊ in vaītate malicie pla
cuerūt. Quid lucidiꝰ sole. Et hic
deficiet. Aut q̄d nequiꝰ excogita
uit caro ⁊ sanguis. Et hoc argue
tur. Virtutē altitudinis celi ip̄e cō
spicit ⁊ oēs homīes terra ⁊ cinis

Qui viuit in eter Ca. xviij.
nū creauit oīa simul. Deꝰ so
lus iustificabit̄ ⁊ manet inuictus
rex in et̄nū. Quis sufficiet enarra
re opa illius. Quis em̄ inuestiga
bit magnalia eius. Virtutē aūt
magnitudinis eiꝰ q̄s enunciabit
Aut quis adiciet enarrare mīaꝫ
eiꝰ. Nō est minuere neqꝫ addere
nec est inuenire magnalia dei Cū
ɔfūmauerit homo tūc incipiet et
cū quieuerit opabit̄. Quid est hō
⁊ q̄ est gr̄a illiꝰ. quid ē bonū aut
quid nequaꝫ illiꝰ. Nūerus dierū
hoīm ut multū centū anni q̄si gut
te aque maīs deputati sūt ⁊ sicut
calculus arene sic exigui anni in
die eui Propt̄ hoc paciēs est deꝰ
in illis ⁊ effundit sup illos mīam
suā. Vidit presūptionē cordis eo
rū qm̄ mala est ⁊ ɔgnouit subūsi
oneꝫ illoꝝ qm̄ nequā est. Idō ad
impleuit ꝓpiciacōeꝫ suā ī ill̄ et on̄
dit illis viā eq̄tatis. Miseratio ho
mīs circa ꝓximū suū. mīa aūt dei
sup omnē carnē. Qui mīaꝫ hꝫ do
cet ⁊ erudit q̄si pastor gregē suū
Misereat̄ accipiēs doctrinaꝫ mise
racōnis ⁊ qui festināt in iudicijs
eius. Fili in bonis nō des querelā
⁊ in omni dato nō des tristiciam
verbi mali. Nōne ardorē refrigerā
bit ros. Sic ⁊ verbū meliꝰ q̄ da
tū. Nōne ecce verbū sup datū bo
nū. Sꝫ vtrūqꝫ cū hoīe iustificato.
Stultꝰ acriter improꝑabit et da
tus indisciplīati tabescē facit ocu
los. An̄ iuditiū para iustitiā tibi
⁊ an̄q̄ loquaris disce. An̄ lāguo
rē adhibe medicinā ⁊ an̄ iuditiū
int̄roga teipsū ⁊ in cōspectu dei in
uenies ꝓpitiationē. An̄ lāguoreꝫ
hūilia te ⁊ in tpe infirmitatis on̄
de ɔuersationē tuaꝫ. Nō impedia
ris orare semp et ne veteris vsqꝫ
ad morteꝫ iustificari. qm̄ merces
dei manet in et̄nū An̄ oracōeꝫ pre
para aīaꝫ tuā ⁊ noli eē q̄si homo
qui tēptat deū. Memēto ire in die
ɔfūmacōnis ⁊ tp̄s retribucōis in
ɔūsacōe facies. Memēto paupta
tis in tpe abūdancie ⁊ nec̄itateꝫ
pauptatis in die diuiciaꝝ. A ma
ne vsqꝫ ad vesperā immutabitur
tempꝰ ⁊ hec omnia citata in ocul̄
dei. Homo sapiēs in omnibꝫ me
tuit ⁊ in diebꝫ delictorū attendet
ab inertia. Oīs astutus agnoscit
sapientiā ⁊ inuenīēti eā dabit cō
fessionē. Sensati in v̄bis ⁊ ipsi sa
piēter egerūt ⁊ intellexer̄t verita
tē ⁊ iusticiā ⁊ implorauer̄t ꝓuer
bia ⁊ iuditia. Post ɔcupiscēcias
tuas non eas et a voluntate tua
auertere. Si p̄stes anime tue ɔcu
piscēcias eius: faciet te ī gaudiū
inimicis tuis. Ne oblecteis in tur
bis nec in modicis. Assidua em̄
est ɔmissio eoꝝ. Ne fueris medio
cris in contētione ex fenore ⁊ nō
est tibi nihil in seculo. Eris enim
inuidus vite tue.

Capitulū. xix.

Operari⁹ ebriosus non locu
pletabit̃ et q̃ sp̃nit modica
paulatī decidet. Vinū ⁊ mulieres
apostatare fatiūt sapientes ⁊ ar
guent sēsatos ⁊ q̃ se iūgit fornica
rijs erit nequā. Putredo ⁊ v̄mes
hereditabūt illū ⁊ extollet̃ in exē
plū maius ⁊ tollet̃ de nūo aīa ei⁹
Qui credit cito leuis corde ē ⁊ mi
norabit̃ ⁊ q̃ delinq̃t in aīaz suā in
sup hēbit̃. Qui gaudet ad iniq̃ta
tē denotabit̃ ⁊ q̃ odit correpcōez
minuet̃ vita ⁊ q̃ odit loq̃citatez
extīguit maliciā. Qui peccat ī ani
mā suā nō penitebit ⁊ q̃ iocūdat̃
in malicia denotabit̃. Ne iteres v̄
bū durz ⁊ nequā et nō minorabe
ris. Amico ⁊ inimico noli narrare
sensū tuū et si est tibi delictū noli
denudare. Audiet eīm te et custo
diet te ⁊ q̃si defendēs pccm odiet
te ⁊ sic aderit tibi sp̃. Audisti ver
bū aduersus p̄ximū tuū: ꝯmoria
tur in te fidēs qm̄ nō te dirūpet.
A facie verbi p̄turit fatu⁹ tāq̃ ge
mit⁹ p̄tus infātis. Sagitta infixa
femori canis. sic v̄bū in corde stul
ti. Corripe amicū ne forte nō intel
lexerit ⁊ dicat nō feci aut si fecerit
ne iterz addat facere. Corripe p̄xi
mū ne forte nō dixerit ⁊ si dixerit
ne forte iteret. Corripe amicū. sepe
eīm fit ꝯmissio ⁊ nō oī v̄bo credas.
Est q̃ labit̃ lingua sua ꝫ ñ ex aīo.
Quis eī est q̃ nō deliq̃rit in lingua
sua. Corripe amicū añq̃ ꝯmineis
⁊ da locū tīori altissimi. q̄ oīs sa
pīa tīor dei. Et in illa timē deū ⁊ in
oī sapīa disposicō legis ⁊ nō ē sa
piēcia nequicie disciplina ⁊ nō ē
cogitat⁹ pctōz prudēcia. Est neq̃
cia ⁊ in ip̄a execratio ⁊ ē insipiēs
q̃ minuit̃ sapientia. Melior ē hō q̃
minuit̃ sapiētia et deficiēs sēsu in
timore dei q̃ q̃ abūdat sēsu ⁊ trās
gredit̃ legē altissimi. Est solercia
certa ⁊ ip̄a iniqua ⁊ est q̃ emittit
v̄bū certū enarrās veritatē. Est q̃
nequit̃ hūiliat se et interiora ei⁹
plena sūt dolo ⁊ est iustus q̃ se ni
miū sb̄mittit a multa hūilitate ⁊
est iust⁹ q̃ inclinat faciē suā ⁊ fin
git nō videre se qd̄ ignoratū est.
Et si ab ībecillitate viriū vetet̃ pec
care: si inuenerit tp̄s male fatien
di malefaciet. Ex visu ꝯgnoscitur
vir ⁊ ab occursu faciei ꝯgnoscit̃
sēsatus. Amict⁹ corpis ⁊ risus dē
tiū ⁊ ingressus hoīs enūtiant de
illo. Est correpcō mēdax in ira cō
tūeliosi et ē iuditiū qd̄ nō p̄bat̃
eē bonū ⁊ ē tacēs ⁊ ip̄e ē prudēs.
Quam bonū ē arguere q̃ ira
sci ⁊ cōfitētez in oīone nō p̄
hibere. Cōcupiscēcia spadonis de
uirginauit iuuēculā: sic q̃ facit p̄
vim iuditiū iniquū. Rm̄ bonū est
correptū manifestare penitētiaz.
sic eīm effugies voluntariū pccm.
Est tacens q̃ inuenit̃ sapiēs ⁊ est
odibil̃ q̃ p̄cax est ad loqñdum
Est aūt tacēs ⁊ nō hñs sensū loq̃
le et ē tacēs sciēs tp̄s apti tēpis.
Homo sapiēs tacebit vsq̄ ad tē
pus. lasciu⁹ aūt ⁊ imprudēs non
seruabit tp̄s. Qui multis vtit̃ ver
bis ledit aīaz suā et q̃ ptātez sibi
sumit iniuste odietur. Est p̄cessio
in mal̃ viro indisciplinato et est
inuētio in dertimētū. Est datū qd̄
nō est vtile ⁊ est datū cui⁹ retbu
tio duplex. Est p̄pt̃ gl̄iaz minora
tio ⁊ est q̃ ab hūilitate leuabit ca
put. Est q̃ multa r̄dimat modico

ptio ⁊ restituens ea in septuplū. Sapiēs in vbis seipsū amabilē facit· grē aūt fatuoꝝ effundēt̄ data. ūi insipiētis nō erit vtile tibi· oculi em illi⁹ septēplices sunt· Exigua dabit ⁊ multa improperabit et aperiet os illi⁹ in flāmacō est. Hodie fenerat q̄s ⁊ cras expetit ⁊ odibilis est homo hmōi. Fatuo nō erit amic⁹ ⁊ nō erit grā in homis illi⁹. Qui em edūt panē illius falsi lingue sunt· Quociēs ⁊ quāti irridebūt eū. ⁊ Neq; em qđ habēdū erat directo sensu distribuit· silit̄ ⁊ qđ nō erat habēdū· Lapsus falsi lingue q̄si q̄ in pauimēto cadens sic casus malorꝝ festimāter veniet· Homo achiris q̄si fabula vana ⁊ in ore indisciplinatorꝝ assidua erit Ex ore fatui reprobabit̄ parabola nō em dicit illā in tpe suo. Est qui vetat̄ pre inopia peccare ⁊ in req̄e sua stimulabit̄· Est q̄ pdet animā suaz p ofusiōe ⁊ ab imprudēcia p sone pdet eā· p sone aūt acceptione pdet se· Est q̄ pre ofusiōe promittit amico et lucrat⁹ē eū in mimcū gratis· Opprobriū nequā in hoīe mēdatiū ⁊ in ore indisciplinatorꝝ assidue erit· Potior fur q̄ assiduitas viri mēdacis· pdicōez aūt ambo hereditabūt· Mores hoīm mendatiū sine honore et cōfusio illorꝝ cū ipis sine imēmissiōe· Sapiēs in verbis pducit seipsū ⁊ homo prudēs placebit mḡnatis· Qui opat̄ terrā suā imaltabit aceruū frugū ⁊ q̄ opat̄ iusticiā ipe exaltabit̄· qui vero placz mḡnatis effugiet imq̄tatē· Exemia ⁊ dona excecant oculos iudicū ⁊ q̄si mut⁹ in ore aūtit correctōes eorꝝ· Sapia absc̄osa ⁊ thesaur⁹ inuisus q̄ vtilitas in vtrisq; e

Melior est q̄ celat insipiētiaz suaz q̄ homo q̄ abscōdit sapiaz suaz·

Fili peccasti non ¶ Ca·xxi·
adicias iterꝝ· ⁊ de p̄stimis de peccatē ut tibi dimittatur· Quasi a facie colubri fuge pcā ⁊ si accesseris ad illa suscipiēt te dentes leonis dētes eiꝝ interficiētes aīas hominū· Quasi rumphea bis acuta ois imq̄tas: plage illi⁹ nō est saītas· Obburgacō et iniurie annullabunt sba ⁊ dom⁹ q̄ mimis locuples ē annullabit̄ supbia· sic sba supbi eradicabit̄· De p̄catio pauperis ex ore vsq; ad aures eius pueniet et inditiū festinato adueniet illi· Qui odit correpcōnē vestigiū est pcātōis ⁊ q̄ timet deū cōuert̄ cor suū· Not⁹ a lōge potēs lingua audaci ⁊ sēsatus scit labi se ab illo· Qui edificat domū suaz impēdijs alienis q̄si q̄ colligit lapides suos in hyeme· Stuppa collecā synagoga peccātiū ⁊ ofūmacō illorꝝ flamma ignis· Via peccātiū oplanata lapidibz ⁊ in finē illorꝝ inferi ⁊ tenebre et pene· Qui custodierit iusticiā otinebit sensū ei⁹ ofūmacō tioris dei sapia ⁊ sensus· Non erudiet̄ qui nō est sapiēs i homo· Est aūt insipiētia q̄ abūdat in malo ⁊ nō est sēsus vbi est amaritudo Sapiētis scīa tāq̄ mūdatio abū dabit ⁊ ofiliū illi⁹ sicut fons vite pmanz· Cor fatui q̄si vas ofracti· ⁊ oēz sapiaz nō tenebit· Verbū sapiēs qđcūq; audierit scius laudabit ⁊ aditiet audiuit luxurios⁹ ⁊ displicebit illi ⁊ piciet illū post dorsū suū Narracō fatui q̄si sarcina i via· nā i labijs sēsati iueniet̄ grā

Os prudētis q̄rit̄ in eccīa ⁊ v̄ba
illi⁹ cogitabūt in cordibus suis.
Tāq̄ dom⁹ extr̄mīata sic fatuo sa
piētia ⁊ scīa insēsati inenarrabi
lia v̄ba. Cō pedes in pedib3 doctri
na stulto ⁊ q̄si vincula manuū su
per manū dexterā. Fatuus in risu
inaltat vocē suā. vir aūt sapiens
vix tacite ridebit. Ornamentū au
reū prudēti doctrina ⁊ q̄si brachi
ale in brachio dextro. Pes fatui
facilis in domū ꝓximi et hō pit⁹
ꝯfūdet̄ a ꝑsona potētis Stultus a
fenestra respiciet ī domū. Vir āt
erudit⁹ foras stabit. Stulticia ho
minis auscultare ꝑ hostiū et pru
dēs g̃uabit̄ ꝯtūelia. Labia impru
dentiū stulta narrabūt. v̄ba autē
prudētiū statera pōderabūtur. In
ore fatuoꝝ cor illoꝝ ⁊ in corde sa
piētiū os illoꝝ. Dū maledicit im
pi⁹ dyabolū: maledicit ipē aīam
suā. Susurro coinq̄nabit aīa3 suā
⁊ ī oīb3 odiet̄ ⁊ q̄ ꝑmāserit odio
sus erit. tacit⁹ ⁊ sēsat⁹ hōrabit̄.

In lapide luteo lapidatur piger
⁊ omnes loquētur sup illi⁹ asper
nacōnez. De stercore boū lapida
tus ē piger ⁊ oīs q̄ tetigerit eum
excuciet man⁹. Cōfusio p̄ris ē de
filio indisciplīato. filia aūt fatua
in demīoracōez fiet. Filia prudēs
hereditas viro suo. nā q̄ ꝯfundit
ꝯtūelia est genitoris et p̄rez virū
ꝯfūdit audax ⁊ ab impijs nō mi
norabit̄. ab vtrisq3 aūt inhonoā
bit̄. Musica ī luctu importūa nar
ratio. flagella et doctrina ī omni
tēpe sapīa. Qui docet fatuū q̄si q̄
ꝯglutinat testā. Qui narrat v̄bū
nō audiēti q̄si q̄ excitat dormiētē
de g̃ui somno. Cū dormiēte loqui
tur qui enarrat stulto sapīa3 ⁊ ī
fine narracōis dicit. quis ē hic.
Sup̄ mortuū plora. defecit em̄ lux
ei⁹ Et supra fatuū plora. deficit eī
sensus eius Modicū plora supra
mortuū qm̄ req̄euit. Neq̄ssimi em̄
neq̄ssima vita sup mortem fatui.
Luctus mortui septem dies. fatui
aūt ⁊ impij om̄s dies vite illoꝝ.
Cū stulto ne multū loq̄ris ⁊ cū in
sēsato ne abieris. Serua te ab il
lo ut nō molestiā habeas ⁊ non
coinq̄naberis ī pctō illi⁹. Deflecte
ab illo ⁊ inuenies requiē ⁊ nō ac
cidiaberis in stulticia illi⁹. Super
plūbū q̄d g̃uabit̄ ⁊ qd̄ illi aliud
nomē q̄ fatu⁹. Arenā et salez et
massa3 ferri facili⁹ est ferre q̄ ho
minē imprudētē et fatuū ⁊ impiū
Sicut loramētū ligneū colligatū
fūdam̄to edificij nō dissoluetur
sic et cor cōfirmatū in cogitacōne
ꝯsilij. Cogitat⁹ sēsati in oī tpe vl̄
metu nō deprauabit̄. Sicut orna
tus arenosus in pariete limpido
⁊ sicut palee in excelsis ⁊ cemēta
sine impēsa posita ꝯtra faciē venti
nō ꝑmanebūt. sic et cor timidū ī
cogitacōe stulti coñ impetū tīoris
nō resistet. Sicut cor tepidū in co
gitacōne fatui oī tpe nō metuet.
sic et qui ī p̄ceptis dei ꝑmanet sp
Pungēs oculū deducit lacrimas
et q̄ pūgit cor ꝓfert sensū. Mittēs
lapides in volatilia deiciet illa ⁊ q̄
cōuitiat̄ amico dissoluit amicitiā
Ad amicū et si ꝓduxeris gladiū
non despes. est em̄ regressus ad
amicum si aperuerit os triste ne
metuas. est em̄ ꝯcordatio: excep
to cōuitio et impropio et supbia
et misterij reuelatione et plaga

dolosa. In oībz effugiet amicus.
Fidē possidē cū amico in pauptate
illi⁹ ut ⁊ in bōis illi⁹ leteris. In tē
pore tribulacōis illi⁹ ꝑmane illi fi
del' ut ī hereditate illi⁹ coheres sis
Ante ignez camini vapor ⁊ fum⁹
ignis inaltat̄. sic ⁊ ante sāguinez
maledicta ⁊ ɔtūelie ⁊ mine. Ami
cū salutare non confūdaris. A fa
cie illi⁹ nō me abscōdaz ⁊ si mala
m̄ euenerint ꝑ illū sustinebo. Oīs
qui audiet cauebit se ab eo. Quis
dabit ori meo custodiā ⁊ super la
bia mea sig̃culū certū ut nō cadā
ab ip̄is ⁊ līgua mea ꝑdat me.

Domīe pr̄ ⁊ dn̄a Ca. xxiij.
tor vite mee ne dēlinq̄s me
in cogitatu ⁊ ɔsilio eoꝝ nec sinas
me cadē ī illa exprobracōe. Quis
suppoīt ī cogitatu meo flagella ⁊ ī
corde meo doctrinā sapīe ut in ig
noracōibz eoꝝ nō parcāt mihi ⁊
nō appareāt delicta eoꝝ et ne ad
increscāt ignorācie mee ⁊ mltipli
cent̄ delicta mea et pctā mea abū
dent ⁊ incidā in ɔspectu adūsario
rū meoꝝ ⁊ gaudeat inimic⁹ me⁹.
Dn̄e pr̄ ⁊ deus vite mee ne derelin
quas me ī cogitatu illoꝝ. Extollē
ciā oculoꝝ meoꝝ ne dederis mihi
⁊ oē desideriū auerte a me. Aufer
a me vētris ɔcupiscētias ⁊ ɔcubi
tus ɔcupiscēcie ne apprehēdāt me
⁊ aīe irreuerēti ⁊ infrunite ne tra
das me. Doctrinaz oris audite fi
lij ⁊ q̄ custodierit illā nō periet la
bijs suis nec scādalisabit̄ ī opibz
neq̄ssimis. In vanitate sua appre
hēdit̄ pctōr ⁊ supbz ⁊ maledictus
scādalisabit̄ in illis. Juracōni nō
assuescat os tuū. multi em̄ casus
in illa. Noīatio vero dei nō sit assi
dua in ore tuo ⁊ noībz sāctoꝝ ne
admiscearis. qm̄ non eris immu
nis ab eis. Sicut eī seru⁹ introga
tus assidue a liuore nō minuitur
sic oīs iurās et noīans in toto a
pctō nō purgabit̄. Vir multū iu
rās īplebit̄ iniq̄tate ⁊ nō discedet
a domo illi⁹ plaga et si frustraue
rit frēz delictū illi⁹ supra ipsū erit
⁊ si dissimulauerit delinq̄t duplici
ter ⁊ si inuacuū iurauerit nō iusti
ficabit̄ Replebit̄ em̄ retribucōne
domus illi⁹. Est ⁊ alia loq̄la cōtra
ria morti nō inueniat̄ in heredita
te iacob. Etem̄ a misericordibz oīa
hec auferent̄ ⁊ ī delictis nō volup
tabūt. Indisciplinose loq̄le non
assuescat os tuū. est em̄ ī illa v̄bū
pctī. Memēto pr̄is ⁊ mr̄is tue. in
medio em̄ magnatoꝝ cōsistis ne
forte obliuiscat̄ te de⁹ in ɔspectu il
loꝝ ⁊ assiduitate tua īfatuat⁹ im
ꝓperiū paciaris et maluisses nō
nasci ⁊ diez natītatis tue maledi
cas. Homo assuet⁹ in v̄bis īpro
perij ī oībz diebz suis nō erudiet̄
Duo gn̄a abūdāt ī pctīs ⁊ tertiū
adducit irā ⁊ ꝑdicōnez. Aīa calli
da q̄i ignis ardēs nō extīguet̄ do
nec aliq̄d gluciat ⁊ hō nequaz in
ore carnis sue n̄ desinet donec incē
dat ignē Hoī fornicaio oīs paīs
dulcis. nō fatigabit̄ trāsgrediēs
vsqz ad finē. Oīs hō q̄ trāsgredit̄
lectū suū ɔtēnēs ī aīaz suā ⁊ dicēs
quis me videt tēbre circūdāt me
⁊ parietes cooperiūt me ⁊ nemo
circūspicit me quē vereor delictoꝝ
meoꝝ nō mēorabit̄ altissim⁹ ⁊ nō
intellexit qm̄ oīa videt ocul⁹ illi⁹.
qm̄ expellit a se timorem dei hmōi
hōis timor ⁊ oculi hoīm timentes

illū ⁊ nō cognouit·qm̄ oculi dn̄i multo pl⁹ lucidiores sup solē sūt: circūspicientes oēs vias hoīm ⁊ p fundū abissi ⁊ hoīm corda intuētes in abscōditas ptes · dn̄o em̄ ab aīo creatē·Et erit dedec⁹ oīb⁹ eo ꝙ nō intellexerit timorez dn̄i·Sic ⁊ mulier oīs relinqēs virū suū et statuēs hereditatē ex alieno mītimonio·Primo em̄ in lege altissimi incredibile fuit·⁊ secūdo viz suū dereliqt·tcio in adultrio fornicata est ⁊ ex alio viro filios statuit sibi·Duc in ecclīam adducet ⁊ in filios ei⁹ respiciet·Nō trahēt filij ei⁹ radices ⁊ rami ei⁹ non dabūt fructū·Et derelinquet in male dictū memoriā illi⁹ ⁊ dedec⁹ illi⁹ non delebit·Et agnoscēt q̄ derelicti sūt qm̄ nihil meli⁹ ē ꝙ timor dei ⁊ nihil dulci⁹ ꝙ respicere in mādatis dn̄i Gloria magē est seq̄ dn̄m·longitudo em̄ dierū assumet ab eo.

Sapiētia laudabit aīaz suaz ⁊ in dn̄o hōrabit·Et in medio populi sui gloriabit·⁊ in ecclesijs altissimi apiet os suū·Et in cōspectu vtutis illi⁹ gloriabit·et in medio populi sui exaltabit·et in plenitudine sācta admirabit·⁊ in multitudine electoz hēbit laudē ⁊ inter benedictōs benedicet dicēs·Ego ex ore altissimi prodiui primogenita ⁊ ante oēz creaturā·Ego feci in cēlis ut oriretur lum̄ indeficiens ⁊ sicut nebula texi oēz carnē·Ego in altissimis habitaui ⁊ thron⁹ meus in colūna nubis·Gyrū cēli circuiui sola et p fundū abissi penetraui ⁊ in fluctibus maris ambulaui ⁊ in oī terra steti·Et in oī populo ⁊ in oī gente primatū habui ⁊ oīm excellētiū et hūiliū corda vtute calcaui·Et in hijs oīb⁹ requiē q̄siui ⁊ in hereditate dn̄i morabor·Tunc p̄cepit ⁊ dixit m̄ creator oīm ⁊ qui creauit me requieuit in tabernaculo meo ⁊ dixit mihi·In iacob inhabita et in israēl hereditare ⁊ in electis meis mitte radices·Ab initio et ante secula creata sum ⁊ vsq̄z ad futurū seculū nō desinā ⁊ in habitacōe sācta coram ipō ministraui·Et sic in syon firmata sū et in cīvitate sāctificata similiter requieui ⁊ in hierlm ptās mea·Et radicaui in populo honorificato ⁊ in ptes dei mei hereditas illi⁹ ⁊ in plenitudine sāctoz detētio mea·Quasi cedrus exaltata sū in libano et q̄si cypressus in mōte syon·Quasi palma exaltata sū in cades et q̄si plātatio rose in iericho·q̄si oliua speciosa in cāpis ⁊ q̄si platan⁹ exaltata sū iuxt aquā in plateis·Sicut cinamomū et balsamū aromatizās odorē dedi et q̄si mirra electa dedi suauitatem odoris·Et q̄si storax ⁊ galban⁹ ⁊ vngula ⁊ gutta ⁊ q̄si liban⁹ nō ītrasus vaporaui habitacōnez meā ⁊ q̄si balsamū nō mixtū odor meus·Ego q̄si therebintus extēdi ramos meos et rami mei hōris et grē·Ego q̄si vitis fructificaui suauitatē odoris ⁊ flores mei fructus hōris ⁊ honestatis·Ego mr pulchre dilectōis ⁊ timoris ⁊ agnicōis ⁊ sācte spei·In me grā oīs vie ⁊ veritatis in me oīs spes vite ⁊ vtutis·Trāsite ad me omnes qui concupiscitis me ⁊ a

generacōibꝫ meis implemī Spiritus em̄ meꝰ sup mel dulcis ⁊ hereditas mea sup mel ⁊ fauū· mēoria mea ī gn̄acōes seculoꝝ· Qui edūt adhuc esurient ⁊ qui bibunt me adhuc sitiēt· Qui audit me nō cōfūdetur ⁊ q̄ opant̄ in me nō peccabūt· qui elucidāt me vitā eternā habebūt· Hec oīa liber vite et testamētū altissimi ⁊ agnitio veritatis· Legē mādauit moyses in preceptis iustitiaꝝ ⁊ hereditatem domui iacob ⁊ isrl̄ ꝓmissiōes Posuit dauid puero suo excitare regeꝫ ex ipō fortissimū ⁊ ī throno hōris sedētez in sēpitn̄ū· Qui implet q̄si phison sapīaꝫ ⁊ sic̄ tigris in diebꝰ nouoꝝ· Qui adimplet q̄si eufrates sensū· q̄ multiplicat q̄si iordanis ī tpe messis· Qui mittit disciplinā sicut lucem ⁊ assistēs q̄si gyon in die vindemie· Qui ꝑficit p̄mꝰ scire ipsā ⁊ īfirmior nō inuestigabit eā Amari em̄ abūdabit cogitatio eiꝰ ⁊ ꝯsiliū illiꝰ ī abysso mg̃na· Ego sapīa effudi flamina ego q̄si trames aq̄ immēse de fluuio· Ego q̄si fluuiꝰ dorix et sicut aq̄ductus exiui a padiso· Dixi Rigabo ortū plātationū ⁊ inebriabo ꝑtus mei fructū· Et ecce factꝰ ē mihi trames abūdās ⁊ fluuiꝰ meꝰ appropinq̄bit ad mare Qm̄ doctrina q̄si añlucanū illumino oībꝫ ⁊ enarrabo illā vsq̄ ad longinquū Penetrabo oēs īferiores ꝑtes terre ⁊ inspiciā oēs dormiētes et illumīabo oēs sperātes ī dn̄o Adhuc doctrinā q̄si ꝓphetiaꝫ effundā ⁊ relinquā illā querētibꝫ sapīaꝫ ⁊ nō desinaꝫ in ꝓgeīes illoꝝ vsq̄ ī euū sāctū· Videte qm̄ non soli m̄ labo

raui ꝫ oībꝫ exquirētibꝫ veritatē·

Ca·xxv·

In tribꝫ placitū est spiritui meo q̄ sūt ꝓbata coraꝫ deo ⁊ hoībꝫ Cōcordia fratꝝ ⁊ amor ꝓximoꝝ ⁊ vir ⁊ mulier bn̄ sibi ꝯsēcientes· Tres spēs odiuit aīa mea ⁊ aggrauor valde aīe illoꝝ· Pauperē supbū· ⁊ diuitē mēdacē· ⁊ senē fatuū ⁊ insēsatū· Que in iuuentute tua nō ꝯgregasti quō ī senectute tua inuenies ea· Qm̄ speciosū caniciei iuditiū ⁊ p̄sbiteris ꝯgnoscere ꝯsiliū· Qm̄ specōsa veteranis sapīa· gl̄iosis intellectꝰ ⁊ cōsiliū Corona senū in multa ꝑicia ⁊ gl̄ia illoꝝ tīor dei· Nouē insuspicabilia cordis mag̃ficaui ⁊ decimū dicā ī lingua hoībꝫ Homo q̄ iocūdat̄ in filijs viuēs ⁊ vidēs subuersionē inimicoꝝ suoꝝ Btūs q̄ habitat cū muliere sensata ⁊ q̄ lingua sua nō est lapsus ⁊ q̄ nō seruiuit indignis se· Btūs q̄ inueīt amicū veꝝ ⁊ q̄ enarrat iusticiaꝫ auri audiēti· Qm̄ magnꝰ q̄ inueīt sapīaꝫ ⁊ sc̄iaꝫ· ꝫ nō ē sup timētez deū· Timor dei sup oīa se supposuit· Btūs hō cui donatū est hr̄e tīorē dei· Qui tenet illū cui assil̄abit̄· Timor d̄i initiū dilectōis eiꝰ· fidei aūt initiū agglutinādū est ei Oīs plaga tristicia cordis ē et oīs malicia neq̄cia mulieris· Et oēꝫ plagā ⁊ non plagā videbit cordis ⁊ oēꝫ nequiciā ⁊ nō nequiciā mulieris ⁊ oēꝫ obductū ⁊ nō obductū odiētiū ⁊ oēꝫ vindictā ⁊ nō vindictā inimicoꝝ Nō ē caput nequiꝰ sup caput colubri ⁊ nō est ira sup irā mulieris Cōmorari leoni ⁊ draconi placebit q̄ꝫ hītare cū muliere nequā· Neq̄cia mlieris īmutat faciē eiꝰ ⁊

obcecabit vultū suū tāq̄ vrsus ⁊
q̄si saccū oñdet ī medio ꝓximorū
Ingemuit vir ei⁹ et audiēs suspi
rauit modicum. Breuis oīs mali
tia sup malitiā mulieris. sors pec
catoꝝ cadat sup illā. Sicut ascen
sus arenosus in pedibꝫ veterani
sic mulier līguata hoī quieto. Ne
respicias in mulieris speciē ⁊ nō
ꝯcupiscas mulierē in specie Muli
eris ira ⁊ irreuerentia et cōfusio
magna. Mulier si p̄matū habeat
ꝯtraria ē viro suo. Cor hūile ⁊ fa
cies tristis et plaga mortis: muli
er nequā. Man⁹ debiles ⁊ genua
dissoluta mulier q̄ nō btīficat vi
rū suū. A muliere initiū factū est
pctī et p illā oms morimur. Non
des aque tue exitum nec modicū:
nec mulieri nequaꝫ venā ꝓ deūdi.
Si nō ambulaueit ad manū tuā
ꝯfūdet te in cōspectu inimicoꝝ. A
carnibus tuis abscide illā ne sem
per te abutat̄.

Mulieris bone btūs vir. nūs
eī annoꝝ illoꝝ duplex Mu
lier fortis oblectat virū suū et an
nos vite illius in pace implebit.
Pars bō mulier bō. in pte bō timē
tiū deū dabit̄ viro ꝓ factis bonis
diuitis aūt ⁊ paupis cor bonū in
oī tēpe vult⁹ illoꝝ hylaris. A tri
bus timuit cor meū ⁊ in q̄rto faci
es mea metuit Delaturā cītatis ⁊
collectōeꝫ populi ⁊ calūniā mēda
cē sup mortē oīa gr̄uia. Dolor cor
dis ⁊ luctus mulier ꝫelotipa. In
muliere ꝫelotipa flagellū lingue
oībꝫ ꝯmunicās. Sicut bonū iugū
qđ mouet̄ ita ⁊ mulier nequā: q̄
tenet illaꝫ q̄si qui apprehēdit scor
pionē. Mulier ebriosa ira mg̃na
⁊ ꝯtūelia ⁊ turpitudo illi⁹ non te
get̄. fornicacō mulieris in extollē
tia oculoꝝ ⁊ in palpebris illi⁹ ag
noscet̄. In filia nō adūtente se fir
ma custodiaꝫ ne inuēta occasiōe
abutat̄ se. Ab oī irreuerēcia ocu
loꝝ eius caue ⁊ ne mireis si te ne
glexerit. Sic̄ viator siciēs ad fon
tē os apiet ⁊ ab oī aqua ꝓxima
bibet ⁊ ꝯtra oēꝫ palū sedebit ⁊ cō
tra oēm sagittā apiet pharetrā
donec deficiat. Gr̄a mulieris sedu
le delectabit virū suū ⁊ ossa illius
impinguabit. Disciplina illi⁹ da
tū dei est. Mulier sensata ⁊ tacita
nō est īmutatio erudite aīe. Gr̄a
sup gr̄aꝫ mulier sācta ⁊ pudorata
Oīs em̄ ponderatio nō est digna
ꝯtinētis aīe Sicut sol oriēs mūdo
in altissimis dei. sic mulieris bone
species in ornam̄tū dom⁹ eius. Lu
cerna splēdens sup candelabꝝ sā
ctū ⁊ species faciei sup etatē stabi
leꝫ. Colūne auree sup bases argē
teas et pedes firmi sup plātas sta
bil̄ mulieris. Fūdamēta et̄na su
pra petrā solidā ⁊ mādata dei in
corde mulieris sācte In duobꝫ cō
tristatū est cor meū ⁊ in t̄tio iracū
dia m̄ adueit. Vir bellator defici
ens p inopiā ⁊ vir sēsatus ꝯtem
ptus ⁊ q̄ trāsgredit̄ a iusticia ad
pcc̄m: de⁹ pauit eū ad rūpheam.
Due spēs difficiles et piculose mi
hi apparuer̄t. Difficile exuitur ne
gociās a negligēcia sua et nō iu
stificabit̄ caupo a pctīs labioꝝ

Propt̄ inopiā multi delique
rūt et q̄ q̄rit locupletari aū
tit oculū suū. Sicut in medio ꝯpa
ginis lapidū pal⁹ figit̄ sic et int̄
mediū vendicōnis ⁊ emptionis

angustiabit̃ pctis. Cōteret̃ cū de
linquēte delictū. Si nō in tīore dñi
tenueris te instāter cito sbuertet̃
dom⁹ tua. Sicut ī pcussura cribri
remāebit puluis. sic aporia hoīs
in cogitatu illi⁹. Vasa figuli pbat
fornax ⁊ hoīes iustos tēptacō tri
bulacōis. Sicut rusticacō de ligno
oñdit fructū illi⁹ sic v̄bū ex cogi
tatu cordis hoīs. Añ sermonē nō
collaudes viꝝ. hec em̄ tēptatio est
hoīm. Si seq̄ris iustitiaꝫ apprehen
des illā et indues q̄si poderē hōris
⁊ inhabitabis cū ea et pteget te ī
sempit̃nū et in die agnicōis inue
nies firmam̄tū. Volatilia ad sibi
silia ꝯueniūt et veritas ad eos q̄
opant̃ illā reuertet̃. Leo venacōi
insidiat̃ semp sic pctā opantib⁹
iniq̄tates. Homo sēsat⁹ in sapīa
manet sicut sol. nā stult⁹ sicut lu
na mutat̃. In medio insensatorū
serua v̄bū tpi. in medio aūt cogi
tantiū assidu⁹ esto. Narratio pec
cantiū odiosa ⁊ risus illoꝝ in deli
ctis pctī. Loq̄la multū iurās hori
pilacōeꝫ capiti statuet ⁊ irreuerē
tia ipi⁹ obturacō auriū. Effusio sā
guinis ī rixa supboꝝ ⁊ maledictio
illoꝝ audit⁹ g̃uis. Qui denudat
archana amici fidē pdit ⁊ nō in
ueniet amicū ad aīm suū. Dilige
pximū ⁊ ꝯiūgere fide cū illo. Qđ si
denudaueris abscōsa illi⁹ nō pse
q̄ris post eū. Sicut em̄ hō qui pdit
amicū suū sic ⁊ qui pdit amicitiā
pximi sui. Et sicut q̄ dimittit aueꝫ
de manu sua sic q̄ reliq̄sti pximū
tuū ⁊ nō eū capies. Nō illū seq̄ris
qm̄ longe abest. Effugit em̄ q̄si ca
prea de laqueo qm̄ vulnerata est
aīa ei⁹. Vltra eū nō poteris colli
gare ⁊ maledicti est ꝯcordacō de
nudaē aūt amici misteria: despa
tio ē aīe infelicis. Annuēs oculo
fabricat iniq̄ et nemo eū abiciet.
In cōspectu oculoꝝ tuoꝝ ꝯdulca
bit os suū ⁊ sup sermōes tuos ad
mirabit̃. Nouissiē aūt puertet os
suū ⁊ in v̄bis tuis dabit scādalū.
Multa audiui ⁊ nō coequaui ei ⁊
dñs odiet illū. Qui ī altū mittit la
pidē sup caput ei⁹ cadet et plaga
dolosa dolosi diuidet vulnera. Et
qui foueā fodit incidit in eaꝫ ⁊ q̄
statuit lapideꝫ pximo offendit in
eo ⁊ q̄ laqueū alij ponit pibit in il
lo. Faciēti neq̄ssimū cōsiliū sup ip
sū deuoluet̃ ⁊ nō agnoscet vñ ad
ueniat illi. Illusio ⁊ īproperiū sup
boꝝ ⁊ vīdicta sicut leo insidiabit̃
illi. Laq̄o pibūt q̄ oblectātur casu
iustoꝝ. dolor āt ꝯsumet illos añq̄
moriāt̃. Ira ⁊ furor vtraq̄ exēcbi
lia sūt ⁊ vir pctōr ꝯtinēs eit illoꝝ

Qui vindicari ¶ Ca. xxviij.
vult a dño inueiet vindictā
⁊ pctā illi⁹ ſuās ſuabit. Relinq̄
pxīo tuo nocēti te ⁊ tūc depcanti
tibi pctā soluēt̃. Homo hoī ſuat
iram ⁊ a deo querit medelā. In ho
mineꝫ similē sibi non habet mise
ricordiaꝫ et de peccatis suis depre
catur. Ipse dum caro sit reseruat
iram ⁊ ppitiacōeꝫ petit a deo. Quis
exorabit p delictis illius. Memē
to nouissimoꝝ ⁊ desine inimicari
Tabitudo em̄ et mors iminēt in
mandatis eius. Memorare timo
rē dñi ⁊ non irascaris pximo. Me
morare testam̄tū altissimi ⁊ despi
ce ignorantiā pximi. Abstine a li
te et minues pctā. Homo em̄ ira
cūdus incēdit liteꝫ ⁊ vir peccator

cōturbabit amicos ⁊ ī medio pa
cē hn̄tiū immittit inimicitiā Scd̄z
eī ligna silue sic ignis exardescit
et scd̄z v̄tutez hoīs sic iracūdia il
li⁹ erit ⁊ scd̄z substāciā suā exalta
bit iraz suā. Certamē festinatū in
cēdit ignē ⁊ lis festinās effundet
sāguinē ⁊ lingua testificās addu
cet mortē. Si sufflaueris q̄si ignis
exardebit ⁊ si expueris super illā
extīguet̄. vtraq̄z ex ore ꝓficiscūt̄.
Susurro et bilinguis maledict⁹.
multos eī turbauer̄t pacē hn̄tes
Līgua t̄cia mlt̄os ꝯmouit ⁊ disp
sit illos de gēte ī gētez Ciuitas di
uitū muātas destruxit ⁊ domos
magnatoꝝ effodit. Virtutes po
puloꝝ ꝯcidit ⁊ gentes fortes dis
soluit. Lingua t̄cia mulieres viri
tas eiecit ⁊ p̄uauit illas laborib⁹
suis. Qui respicit illaz nō hēbit re
quiē nec hēbit amicū ī quo requi
escat. Flagelli plaga liuorē facit.
plaga aūt lingue cōminuet ossa.
Multi ceciderūt ī ore gladij. ꝫ nō
sic q̄si q̄ interier̄t ꝑ linguā suam.
Btūs est q̄ tect⁹ ē a lingua nequā
qui ī iracūdia illi⁹ nō trāsiuit ⁊ q̄
nō attraxit iugū illi⁹ ⁊ in vincul̄
ei⁹ nō est ligat⁹. Jugū em̄ illius
iugū ferreū est ⁊ vinculū illi⁹ vin
culū ereū est. Mors illi⁹ mors ne
quissiā et vtil̄ poti⁹ infer⁹ q̄ꝫ illa.
Perseuerātia illi⁹ nō ꝑmanebit.
ꝫ obtinebit vias īiustoꝝ. In flā
ma sua nō ꝯburet iustos. q̄ relin
quūt deū incidēt in illā. Et exarde
bit in ill̄ ⁊ nō extīguet̄ ⁊ īmittet̄
in illos q̄si leo ⁊ q̄si pard⁹ ledent
illos. Sepe aures tuas spinis ⁊ lī
guā nequā noli audire ⁊ ori tuo
facito ostia ⁊ seras auribz tuis.

Aurū tuū ⁊ argētū tuū ꝯfla ⁊ ver
bis tuis facito stateraz ⁊ frenos
ori tuo rectos ⁊ attēde ne forte la
baris in lingua ⁊ cadas in cōspe
ctu inimicoꝝ insidiantiū tibi ⁊ sit
casus tu⁹ insanabil̄ ī mortē.

Qui facit mīaz fenerat̄ ꝓxīo
suo ⁊ qui p̄ualet manu mā
data seruat. Fenerare ꝓxīo tuo ī
tpe nccītatis illi⁹ ⁊ iteꝝ redde ꝓxi
mo in tpe suo. Cōfirma v̄bū ⁊ fi
delit̄ age cū illo ⁊ in oī tpe inueni
es qd̄ tibi nccāriū est. Mlt̄i q̄si in
uētionē estimauerūt fen⁹ et p̄sti
terūt molestiaz hijs q̄ se adiuue
rūt. Donec accipiāt osculāt̄ ma
nus dātis ⁊ in ꝓmissionibz hūili
ant vocez suā. Et in tpe reddicōis
postulabit tp̄s ⁊ loq̄tur verba te
dij ⁊ murmura cōnū ⁊ tp̄s causa
bit̄. Si aūt potuerit reddē adūsa
bit̄: solidi vix reddet dimidiū et
ꝯputabit illud q̄si inuētionē. Sin
aūt fraudebit illū pecunia sua et
possidebit illū inimicū gratis ⁊ cō
uicia ⁊ maledicta reddet illi et ꝓ
honore ⁊ bn̄fitio reddet illi ꝯtūeli
am. Multi non cā neq̄cie nō fene
rati sūt. ꝫ fraudari g̃tis timuerūt
Verūtam̄ sup humilē aīo fortior
esto ⁊ ꝓ elēosina nō trahas illū
Propt̄ mādatū assume pauperē
⁊ ꝓpt̄ īopiā ei⁹ ne dimittas eū va
cuū. ꝑde pecuniaz ꝓpt̄ frēz ⁊ aīcū tuū
⁊ nō abscōdas illā sub lapide in
ꝑdicōez. Pone thesaurū tuū in p̄
ceptis altissimi ⁊ prodeit tibi ma
gis q̄ꝫ auꝝ. Cōclude elēosinā in si
nu paupis ⁊ hec ꝓ te exorabit ab
oī malo. Elēosina viri q̄si sacculꝰ
cū ipō ⁊ gr̄az hoīs quasi pupillaz
conseruabit ⁊ postea resurget et

retribuet illis retribucōez vnicui
q3 in caput ipōꝝ. Sup scutū poten
tis ⁊ super lanceā aduersus inimicū
tuū pugnabit. Vir bonꝰ fidē facit
ꝓximo suo ⁊ q̄ ꝑdiderit ꝯfusionē
derelinq̄t sibi. Grāz fideiussoris ne
obliuiscaris. dedit em̄ ꝓ te animā
suā. Repromissorez fugit pctōr et
immūdꝰ. Bona repromissoris si
bi asscribit pctōr et ingratꝰ sēsu
derelinquit liberātez se. Vir repro
mittit de ꝓximo suo ⁊ cū ꝑdiderit
reuerēciam derelinq̄tur ab eo. Re
ꝓmissio nequissiā mltos ꝑdidit
diligētes et cōmouit illos q̄si flu
ctus maris. Viros potētes gyrās
migrare fecit ⁊ vagati sūt in gen
tibus alienis. Pctōr trāsgrediēs
mādatū dn̄i incidet in ꝓmissionē
nequā ⁊ q̄ conat̄ mlta agere inci
det in iuditiū. Recupa ꝓximū tuū
scd̄m virtutem tuā ⁊ attende tibi
ne incidas Initiū vite hoīs aq̄ et
pais ⁊ vestimētū ⁊ domꝰ ꝓtegēs
turpitudinē. Melior est victꝰ pau
pis sb̄ tegmīe asseꝝ q̄ epule splē
dide ī peregre sine domicilio. Mini
mū ꝓ magno placeat tibi ⁊ īpro
periū pegrinacōis nō audies. Vi
ta nequā hospitādi de domo in do
mū ⁊ vbi hospitatur nō fiduciali
ter aget nec apiet os. Hospitabi
tur ⁊ pascet et potabit ingr̄tos et
adhuc amara audiet. Transi ho
spes ⁊ orna mensaz et q̄ in manu
habes ciba ceteros. Exi a facie ho
noris amicoꝝ meoꝝ necītudīs do
mus mee: hospitio mihi factꝰ es
frat̄. Grauia hec hoī hn̄ti sēsū cor
reptio domꝰ ⁊ īpropiū feneātoris

Capi. xxx.

Qui diligit fi
liū suū assiduat illi flagella
ut letet̄ in nouissiō suo ⁊ nō pal
pet ꝓximoꝝ ostia. Qui docet filiū
suū laudabit̄ in illo ⁊ ī medio do
mesticoꝝ in illo gloriabit̄. Qui do
cet filiū suū in zelū mittit inimicū
et ī medio amicoꝝ gloriabit̄ in il
lo. Mortuꝰ est pr̄ illiꝰ ⁊ q̄si nō est
mortuꝰ. Similē em̄ reliq̄t sibi post
se. In vita sua vidit ⁊ letatꝰ est in
illo In obitu suo nō est ꝯtristatꝰ
nec ꝯfusus est corā inimicis. Reli
quit em̄ defensorē domꝰ cōtra ini
micos et aīcis reddētez grāz. Pro
am̄abz filioꝝ colligabit vulnera
sua ⁊ sup oēz vocē turbabūt̄ visce
ra eiꝰ. Equꝰ indomitꝰ euadet durꝰ
⁊ filiꝰ remissus euadet p̄ceps. La
cta filiū tuū ⁊ pauētez te faciet. lu
de cū eo ⁊ ꝯtristabit te. Nō corride
as illi ne doleas ⁊ in nouissiō ob
stupescent dētes tui. Nō des illi po
testatē in iuuētute ⁊ ne despicias
cogitatꝰ illiꝰ. Curua ceruicē eiꝰ in
iuuētute ⁊ tō de lateā eiꝰ dū infās
est ne forte induret ⁊ nō credat ti
bi ⁊ erit tibi dolor am̄e. Doce filiū
tuū ⁊ opare in illo ne ī turpitudi
nē illiꝰ offendas. Melior ē paup
sanꝰ ⁊ fortis viribz q̄ diues imbe
cillis ⁊ flagellatꝰ malicia. Salus
aīe in scītate iusticie ⁊ melior ē oī
auro ⁊ argēto ⁊ corpꝰ validū q̄
cēsus immēsus. Nō ē cēsus sup cē
sū salutis corpis ⁊ nō est oblecta
mētū sup cordis gaudiū. Melior
est mors q̄ vita amara ⁊ req̄es et̄
na q̄ lāguor ꝑseuerās. Bona ab
scōdita ī ore clauso q̄si apposicōes
epulaꝝ circūposite sepulchro. q̄d
ꝓdeit libacō ydolo. Nec eī mādu
cabit nec adorābit̄ sic q̄ effugat̄ a
dn̄o ⁊ ꝯportās mercedes iniq̄tatis

Videns oculis et ingemiscens sicut
spado complectens virginem et suspirans
Tristitiam non des anime tue et non affli
gas temetipsum in consilio tuo Jocun
ditas cordis hec est vita hominis et
thesaurus sine defectione sanctitatis et
exultatio viri est longeuitas. Mise
rere anime tue placens deo et continue et
congrega cor tuum in sanctitate eius et tri
stitiam longe expelle a te. Multos
enim occidit tristitia et non est vtili
tas in illa. Zelus et iracundia minu
ent dies et ante tempus senectam addu
cet cogitatus. Splendidum cor bonum
in epulis epule eius illius diligenter fiunt

Vigilia honestatis ta
befaciet carnes et cogitatus
illius aufert somnum. Cogitatus prosci
entie auertit sensum et infirmitas gra
uis sobriam facit animam. Laborauit
diues in congregatione sobrie et in re
quie sua replebitur bonis suis. La
borauit pauper in diminutione victus
et in fine inops fit. Qui aurum dili
git non iustificabitur et qui insequitur con
sumptionem replebitur ex ea. Multi da
ti sunt in auri casus et facta est in spe
cie illius perditio illorum. Lignum offen
sionis est aurum sacrificantium. ve illis
qui sectantur illud et omnis imprudens de
periet in illo. Beatus est diues qui in
uentus est sine macula et qui post au
rum non abiit nec sperauit in pecunia
et thesauris. Quis est hic et lauda
bimus eum. Fecit enim mirabilia in vi
ta sua. Qui probatus est in illo et perfe
ctus inuentus est et erit illi in gloria
eterna. Qui potuit transgredi et non
est transgressus et facere mala et non
fecit. Ideo stabilita sunt bona illius in
domino et elemosinas illius enarrabit
omnis ecclesia sanctorum. Supra mensam
magnam sedisti non aperies super illam
faucem tuam prior. Non dicas si multa
sunt que super illam sunt Memento quoniam ma
lus est oculus nequam. Nequius oculo
quid creatum est. Ideo ab omni facie sua
lacrimabitur cum viderit. Ne extendas
manum tuam prior et inuidia conta
minatus erubescas. Ne comprimaris in
conuiuio vini. Intellige que sunt proxi
mi tui ex teipso. Vtere quasi homo frugi
hijs que tibi apponuntur et non cum man
ducas multum odio habearis Ces
sa prior causa discipline et noli ni
mius esse ne forte offendas. Et si in
medio multorum sedisti prior illis ne
extendas manum tuam nec prior poscas
bibere. Quam sufficiens est homini erudi
to vinum exiguum et in dormiendo non
laborabis ab illo et non sencies la
borem. Vigilia et colera et tortura
viro infrunito et somnus sanitatis
in homine parco. Dormiet vsque mane et
anima illius cum ipso delectabitur Et si co
actus fueris in edendo multum surge e
medio et vome et refrigerabit te et
non adduces corpori tuo infirmitatem
Audi me fili et non spernas me et in
nouissimo inuenies verba mea. In
omnibus operibus tuis esto velox et omnis
infirmitas non occurret tibi Splen
didum in panibus benedicent labia mul
torum et testimonium veritatis illius
fidele. In nequissimo pane murmu
rauit ciuitas et testimonium nequicie
illius verum est. Diligentes in vino no
li prouocare. multos enim exterminauit
vinum. Ignis probat ferrum durum. sic
vinum corda superborum arguet in ebri
etate potatum. Equa vita hominibus. vi
num in sobrietate si bibas illud mo
derate eis sobrius. Que est vita que
minuitur vino. Quid defraudat

vitā. Mors. Vinū in iocūditatē
creatū est nō in ebrietatē ab ini
tio. Exultatio aīe et corporis vinū
moderate potatū. Sanitas est aīe
et corpi sobriꝰ potus. Vinū mltū
potatū irritacōnē ⁊ irā ⁊ ruinas
mltas facit. Amaritudo aīe vinū
multū potatū. Ebrietatis aīositas
īprudentis offensio minorās v̄tu
tē ⁊ faciēs vulnera. In ꝯuiuio vi
ni nō arguas ꝓximū ⁊ nō despici
as eū ī iocūditate illiꝰ. Verba im
properij nō dicas illi ⁊ nō p̄mas
illū in repetēdo. Ca. xxxij.

Rectorē te posuerūt noli extolli
esto in illis q̄si vnꝰ ex ipsis.
Cura illoꝝ habe ⁊ sic ꝯsidera ⁊ oī
cura tua explicata recūbe ut lete
ꝓpter illos ut ornamētū grē acci
pias coronā ⁊ dignacōē ꝯseq̄ris
corrogacōis. Loquere maior natu
decet em̄ te. Primū v̄bū diligenti
sciam ⁊ non impedias musicam.
Vbi auditꝰ nō est nō effundas
sermonē ⁊ importune noli extolli
in sapīa tua. Gēmula carbūculi
in ornamēto auri et ꝯpacō musico
rū in ꝯuiuio vini. Sicut in fabrica
cōne auri signū est smaragdi sic
nūs musicoꝝ in iocūdo ⁊ modera
to vino. Audi tacēs ⁊ ꝓ reuerētia
accedet tibi bō grā. Adolescēs loq̄
re in tua cā vix. Si bis interrogatus
fueris habeat caput rn̄sū tuū. In
mltis esto q̄si insciꝰ ⁊ audi tacēs
siml ⁊ q̄rēs. In medio magnato
rū nō p̄sumas ⁊ vbi sūt senes nō
multū loq̄ris. Añ grādinē pibit
choruscatio ⁊ añ verecūdiā pibit
grā ⁊ ꝓ reuerencia accedet tibi bō
grā ⁊ hora surgēdi non te trices.
Precurre aūt prior in domū tuam
⁊ illic auocare et illic lude et age
ꝯcepcōnes tuas ⁊ nō in delictis ⁊
v̄bo supbo. Et sup hijs oībꝫ bn̄di
cito dn̄m q̄ fecit se ⁊ inebriātē te
ab oībꝫ bonis suis. Qui timet deū
excipiet doctrinā eiꝰ ⁊ q̄ vigilaue
rint ad illū inueniēt bn̄dictōnē.
Qui q̄rit legē replebit ab ea et q̄
insidiose agit scādalizabit in ea.
Qui timēt deū inueniēt iuditiū iu
stū ⁊ iusticias q̄si lumen accēdēt
Pctōr hō deuitabit correptionē ⁊
scdꝫ volūtatē suā inueniēt ꝯpatio
nē. Vir ꝯsilij nō dispdet intelligē
ciā alienꝰ ⁊ supbꝫ nō ꝑtimescet ti
morē. Eciam postq̄ fecit cū eo sine
ꝯsilio ⁊ suis insectacōnibꝫ arguet
Fili sine ꝯsilio nihil facias ⁊ post
factū nō penitebꝫ. In via ruine nō
eas ⁊ nō offendes in lapides nec
credas te vie laboriose ne ponas
aīe tue scādalū. Et a filijs tuis ca
ue ⁊ a domesticis tuis attende. In
oī ope tuo crede ex fide aīe tue. hec
est eī ꝯseruacō mādatoꝝ. Qui cre
dit dō attēdit mādatis ⁊ q̄ꝯfidit
in illo nō minorabit. Ca. xxxiij.

Timēti deū nō occurrēt mala
sꝫ in tēptacōe deꝰ illū ꝯserua
bit ⁊ liberabit a malꝰ. Sapiēs nō
odit mādata ⁊ iustitias ⁊ nō illu
detur q̄si ī ꝓcella nauis. Homo sē
satꝰ credit legi dei ⁊ lex illi fidelis.
Qui interrogacōꝫ maīfestat pabit
v̄bū ⁊ sic depcatꝰ exaudiet ⁊ ꝯser
uabit disciplinaꝫ ⁊ tūc rn̄debit.
Precordia fatui quasi rota carri
et quasi axis versatilis cogitatus
illius. Equus emissariꝰ sicut ami
cus subsānator sub oī suprasedē
te hinnit. Quare dies diē supat ⁊
iteꝝ lux lucē ⁊ annꝰ annū a sole

A dñi scīa sepati sūt facto sole ⁊ p̄
ceptū custo diēte Et īmutauit tpa
⁊ dies festos ipōꝝ et in illꝰ dies fe
stos celebrauerēt ad horā. Ex ipsis
exaltauit ⁊ magnificauit deꝰ ⁊ ex
ip̄is posuit ī nūeꝝ dieꝝ ⁊ oēs ho
mīes de solo ⁊ ex t̄ra vñ creatꝰ ē
adā. In mltitudīe discipline dñi
sepauit eos ⁊ īmutauit vias eorū
Ex ip̄is benedixit ⁊ exaltauit ⁊ ex
ip̄is scīficauit ⁊ ad se applicauit ⁊
ex ipsis maledixit et hūiliauit et
ꝯūtit illos ad sepacōnez ipōꝝ q̄si
lutū figuli in manu ip̄iꝰ plasmaē
illud ⁊ disponē. Omīs vie eiꝰ scd̄z
disposicōez eiꝰ. sit hō ī manu illiꝰ
q̄ se fecit ⁊ reddet illi scd̄m iuditiū
suū. Cōtra malū bonū stat ⁊ cōn
mortē vita. sic ⁊ ꝯtra viꝝ iustum
pctōr et sic intuere ī oīa opa altis
simi. Duo ꝯtra duo ēt vnū cōtra
vnū. Et ego nouissimꝰ euigilaui
⁊ q̄si q̄ colligit acinos post vinde
miatores. In bñdictōne dei et ip̄e
spaui et q̄si q̄ vindemiat repleui
torcular. Respicite qm̄ nō m̄ soli
laboraui. ꝫ oībz exq̄rentibz disci
plinā Audite me magnati ⁊ oēs
ppli et rectores eccīe auribz pcipi
te. Filio et mulieri fratri ⁊ amico
nō des ptātez sup te in vita tua ⁊
nō dederis alij possessionē tuā ne
forte penitat te ⁊ dep̄ceris p illis
dū adhuc supes ⁊ aspiras non
immutabit te oīs caro. Meliꝰ est
eī ut filij tui te rogēt q̄ te respice
re in manꝰ filioꝝ tuoꝝ In oībus
opibz tuis p̄cellēs esto Ne dederis
maculā in gl̄iaz tuam. In die ꝯsū
macōis dieꝝ vite tue ⁊ in tpe exi
tus tui distribue hereditatē tuaz
Cibaria ⁊ v̄ga ⁊ onꝰ asino. paīs
⁊ disciplina ⁊ opꝰ seruo. Opat̄ ī
disciplina ⁊ q̄rit req̄escē. laxa ma
nus illi ⁊ q̄rit libtatē. Jugū ⁊ loꝝ
curuāt collū duꝝ ⁊ seruū inclināt
opacōes assidue. Seruo maliuo
lo tortura ⁊ cōpedes mitte illū in
opacōez ne vacet. Multā em̄ ma
litiā docuit otiositas. In opa ꝯsti
tue eū. sic em̄ cōdecet illū. Qd̄ si nō
obaudierit curua illū ꝯpedibz et
nō amplifices sup oēz carnē. Ve
rū sine iudicō nihil facias graue
Si est tibi seruus bonus. sit tibi q̄si
anima tua. Quasi fratrē sic eū tra
cta. qm̄ in sāguine aīe eū ꝯpasti.
Si leseris illū iniuste in fugā ꝯuer
tet̄ ⁊ si extollēs discesserit q̄ q̄ras
⁊ in q̄ via q̄ras illū nescis.

Vana spes ⁊ mēdatiū insēsa
to viro ⁊ somnia extollunt
imprudētes. Quasi q̄ apprehēdit
vmbrā ⁊ pseq̄tur ventū sic ⁊ qui
attēdit ad visa mendatia. Hoc
scd̄z hoc viso somnioꝝ. Añ faciē
hoīs silitudo alteriꝰ hoīs. Ab im
mūdo q̄d mūdabit̄. et a mēdace
q̄d veꝝ dicet̄. Diuinacō erroris ⁊
auguria verum dicitur. Diuina
tio erroris et auguria mendacia
et somnia male facientium vani
tas est Et sicut pturientis cor tuū
fantasias patit̄. nisi ab altissimo
fuerit emissa visitatio. Ne dederis
in illꝰ cor tuū. Multos eī errare fe
cerūt somnia ⁊ exciderēt sperātes ī
illis. Sine mēdatio ꝯsūmabit̄ ver
bū legis ⁊ sapīaz ī ore fidel̄ ꝯpla
nabit̄. Qui nō est temptatꝰ quid
scit. Vir in mltis exptus cogita
bit multa ⁊ q̄ multa didicit enar
rabit intellectū. Qui nō est exptꝰ
pauca recognoscit. q̄ aūt ī mltis

factus est multiplicauit malitiā.
Qui tēptatus nō est qualia scit.
Qui implanatus ē abūdabit ne
quitia. Multa vidi enarrādo et
plurimas v̄boꝝ ꝯsuetudines. Ali
quotiēs vsq̄ ad mortē piditatus
sū hoꝝ causa ⁊ liberatꝰ sū grā dei.
Spūs timētiū deū querit ⁊ ī respe
ctu illiꝰ bn̄dicet. Spes em̄ illoꝝ in
saluātez illos ⁊ oculi dei in diligē
tes se. Qui timet dn̄m nihil trepi
dabit ⁊ nō pauebit qm̄ ipe ē spes
eius. Timētis dn̄m beata est aīa
eiꝰ. Oculi dn̄i sup timētes eū. pte
ctor potētie firmamētū v̄tutis. tegi
men ardoris ⁊ vmbraculū meridi
ani. depcatio offensiōis ⁊ adiuto
riū casus. Exaltās aīaz ⁊ illūmās
oculos. dās sanitatez ⁊ vitā ⁊ bn̄
dictōez. Immolātis ex iniquo ob
lacō est maculata ⁊ nō sūt bn̄pla
cite sb̄sannacōnes iniustoꝝ dn̄s
solus sustinētibz se ī via veritatis
⁊ iusticie. Dona iniquoꝝ nō pro
bat altissimꝰ nec respicit in obla
cōes iniquoꝝ nec ī multitudīe sa
crifitioꝝ. eoꝝ ꝓpiciabit pctīs Qui
offert sacrifitiū ex substātia pau
peꝝ q̄si qui victimat filiū in ꝯspe
ctu pr̄is sui Paīs egētiū vita pau
peꝝ ⁊ q̄ defraudat illū hō sāguīs
est. Qui aufert in sudore panē q̄si
qui occidit pximū suū. Qui effun
dit sāguinē ⁊ q̄ fraudez facit mer
cēnario frēs sūt. Vnꝰ edificās et
vnꝰ destruēs: q̄d pdest illꝰ nisi la
bor. Vnꝰ orās ⁊ vnꝰ maledicens
cuiꝰ vocē exaudiet deꝰ. Qui bapti
sat a mortuo ⁊ iteꝝ tāgit eū quid
pficit lauacō illiꝰ. Sic hō qui ieiu
nat ī pctīs suis ⁊ iteꝝ eadē faciēs
quid pficit hūiliādo se. Oracōez
illiꝰ quis exaudiet.

Qui ꝯseruat legē mltiplicat
orōnez. Sacrifitiū salutare ē
attēdere mādatis ⁊ discedē ab oī
iniq̄tate ⁊ ꝓpiciacōez litare sacrifi
ciis sup iniusticias et depcatio p
pctīs recedere ab iniusticia. Retri
buet grāz qui offert similaginez
⁊ qui facit mīaz offert sacrificiū.
Bn̄placitū est dn̄o recedē ab iniq̄
tate Nō apparebis an̄ ꝯspectū dn̄i
vacuꝰ. Hec em̄ oīa ꝓpt mandatū
dei fiūt Oblatio iusti impīguat al
tare ⁊ odor suauitatis ē in ꝯspectu
altissimi. Sacrifitiū iusti acceptū
est ⁊ mēoriaz eiꝰ nō obliuiscet do
minꝰ. Bono aīo gloriā redde dō
⁊ nō minuas p̄mīcias manuū tu
aꝝ. In oī dato hylarez fac vultū
tuū ⁊ in exultacōe sāctifica decīas
tuas Da altissiō sedz datū eiꝰ ⁊ in
bono oculo aduētionē facito ma
nuū tuaꝝ. qm̄ dn̄s retribuēs est
et sepcies tanto reddet tibi. Noli
offerre mūera praua. nō em̄ susci
piet illa. Et noli inspicē sacrifitiū
iniustū. qm̄ dn̄s ē iudex et nō est
apd illū glia psone. Nō accipiet
dn̄s psonā in paupez ⁊ depcatio
nē lesi exaudiet. Nō despiciet pre
ces pupilli nec viduā si effundat
loquelaz gemitus. Nōne lacrime
vidue ad maxillam descēdūt ⁊ ex
clamacō eius sup deducentē eas.
A maxilla em̄ ascēdūt vsq̄ ad ce
lū ⁊ dn̄s exauditor nō delectabit
in illis. Qui adorat deū in oblecta
tiōe suscipiet ⁊ depcatio illiꝰ vsq̄
ad nubes ꝓpinquabit. Orō humi
liantis se nubes penetrabit et do
nec ꝓpinquet non ꝯsolabit ⁊ nō
discedet donec altissimꝰ aspiciat.

Et dñs nõ elõgabit. ꝫ iudicabit
iustos ⁊ facit iuditiũ ⁊ fortissimꝰ
nõ hẽbit in illꝰ paciaꝫ ut cõtribu
let dorsũ ipõꝝ et gẽtibꝫ reddet vin
dictã. donec tollat plenitudiẽꝫ su
ꝑboꝝ et sceptra iniquoꝝ ꝯtribu
let donec reddet hoĩbꝫ scdꝫ actus
suos. Et scdꝫ opa ade ⁊ scdꝫ p̃sũp
tionẽ illius donec iudicet iuditiũ
pleb̃ sue ⁊ oblcãbit iustos mĩa.

Speciosa mĩa in tẽ
pore tribulacõis. q̃si nubes
pluuie in tpe siccitatis. Miserere
nr̃i deꝰ oĩm ⁊ respice nos ⁊ oñde
nob̃ lucẽ miseracõnũ tuaꝝ ⁊ ĩmit
te tĩorẽ tuũ sup gentes q̃ nõ exq̃si
erũt te ut ꝯgnoscãt: qꝛ nõ ẽ deus
nisi tu ut enarrẽt magnalia tua.
Alleua manũ tuaꝫ sup gẽtes alie
nas ut videãt potentiã tuã. Sicut
em̃ in cõspectu eoꝝ sãctificatꝰ es ĩ
nobis. sic in ꝯspectu nr̃o magnifi
caberis in eis ut ꝯgnoscant te sic̃
⁊ nos cognouimꝰ: qꝛ nõ est deus
p̃ter te dñe. Innoua signa ⁊ ĩmu
ta mirabilia. Glorifica manum ⁊
brachiũ dextrũ. Excita furorẽ ⁊ ef
funde irã. Extolle adũsariũ ⁊ affli
ge inimicũ. Festina tp̃s et memẽ
to finis ut enarrẽt mirabilia tua
In ira flãme deuoret̃ qui saluat̃ ⁊
q̃ pessimãt plebẽ tuã inueniãt per
dicõnez. Cõtere caput p̃ncipũ et
inimicoꝝ dicẽtiũ nõ est aliꝰ p̃ter
nos. Cõgrega oẽs tribꝫ iacob et
ꝯgnoscãt: qꝛ nõ est deꝰ nisi tu ut
enarrẽt magl̃ia tua ⁊ hẽditabis
eos sicut ab initio Miserere plebi
tue sup quã inuocatũ est nomen
tuũ et isrl̃ q̃ coequasti p̃mogeni
to tuo. Miserẽ cĩtati sãctificacõis
tue iherusalẽ: ciuitati requiei tue.

Reple syon inenarrabilibꝫ v̄tuti
bus tuis ⁊ gloia tua populũ tuũ.
Da testimoniũ quia ab inicõ cre
ature tue sunt ⁊ suscita p̃cacõnes
quas locuti sũt ĩ noĩe tuo ꝓphete
priores Da mercedẽ dñe sustinẽti
bus te ut ꝓphete tui fideles inueĩ
ãtur et exaudi oĩones seruoꝝ tu
oꝝ. Scdꝫ bñdictõnẽ aarõ da po
pulo tuo et dirige nos in viaꝫ iu
stitie ut sciãt oẽs q̃ habitãt t̃raꝫ.
qꝛ tu es deꝰ cõspector seculoꝝ. Oẽꝫ
escã mãducabit vent̃ ⁊ est cibus
cibo melior. Fauces ꝯtingũt cibũ
ferre ⁊ cor insẽsatũ v̄ba mẽdatia
Cor prauũ dabit tristitiã ⁊ hõ pi
tus resistet illi. Omnẽ masculum
excipiet mulier et ẽ filia melior fi
lie. Spẽs mulieris exhilarat faciẽ
viri sui ⁊ sup oẽꝫ ꝯcupiscẽtiã hoĩs
supducet desideriũ. Si ẽ lingua cu
racõis ⁊ mitigacõis ⁊ mĩe nõ est
vir illiꝰ scdꝫ filios hoĩm. Qui pos
sidet mulierẽ bonã inchoat posses
sionẽ: adiutoriũ scdꝫ illũ est ⁊ co
lũna ut requies. Vbi nõ est seps
diripiet̃ possessio et vbi nõ ẽ mu
lier ingemiscit egẽs. Cui credit q̃
nõ hꝫ nidũ. Et deflectẽs vbicũqꝫ
obscurauerit quasi succĩctꝰ latro
exiliẽs de ciuitate ĩ cĩtatẽ.

Omnis aĩcus dicet ⁊ ego ami
citiã copulaui. ꝫ est amicus
solo noĩe aĩcus. Nõne tristitia in
est vsqꝫ ad mortẽꝫ. Sodal̃ aũt ⁊
aĩcus ad inimicitiã ꝯuertẽtur. O
p̃sũptio neq̃ssima vnde creata es
cooperie aridã malitia ⁊ dolosita
te illiꝰ. Sodal̃ amico ꝯiocũdabi
tur in oblectacõibꝫ ⁊ in tpe tribu
lacõis adũsariꝰ erit. Sodal̃ aĩco
ꝯdolet causa vẽtris ⁊ cõñ hostem

accipiet scutum. Nō obliuiscaris
amici tui in aīo tuo ⁊ nō immēor
sis illi⁹ in opib3 tuis Noli ɔsiliari
cū socero tuo ⁊ zelātib3 te abscon
de ɔsiliū. Oīs ɔsiliari⁹ pdit ɔsiliū
ꝫ ē ɔsiliari⁹ ī semetipō. A ɔsiliario
ꝑua aīa3 tua3. Pri⁹ scito q̄ sit illi⁹
necītas ⁊ ipe eī aīo suo cogitabit
Ne forte mittat sudē in t̄rā ⁊ dicat
tibi bō est via tua ⁊ stet ecōtrario
videre q̄d tibi eueīat. Cū viro irre
ligioso tracta de scītate et cū iniu
sto de iusticia ⁊ cū muliere de hijs
q̄ emulat̄. Cū timido de bello cū ne
gotiatore de traiectōe. Cū empto
re de vēdicōe cū viro liuido de g̃cijs
agēdis. Cū īpijs de pietate cū in
honesto de honestate. Cū opario
agrario de oī ope cū opario ānu
ali de ɔsūmacōe āni cū ꝑuo pigro
de mlta opacōe Nō attēdas hijs
in oī ɔsilio. Sz cū viro scō assidu⁹
esto: quēcūq3 ɔgnoueis obseruā
tē tīorez dei cui⁹ aīa ē scd3 aīa3 tuā
Quicūq3 titubaueit ī tenebris nō
ɔdolebit tibi ⁊ cor boni ɔsilij statu
et tecū. Nō est em̄ tibi aliud pl⁹ il
lo. Aīa viri scī enūciat aliqn̄ vera
q̄ septez circūspectores sedētes ī ex
celso ad speculādū. Et ī hijs oīb⁹
dep̄care altissimū ut dirigat in ve
ritate viā tuā. Añ oīa opa v̄bū ve
rax p̄cedat te ⁊ añ oēz actū ɔsiliū
stabile. Verbū nequaz īmutabit
cor ex q̄ ptes q̄tuor oriūtur. bonū
⁊ malū. vita ⁊ mors. et dn̄atrix il
loꝝ ē assidua lingua. Vir pit⁹ mlt
tos erudiet ⁊ aīe sue suauis est.
Qui sophistice loquit̄ odibil̄ est
oī re defraudabit̄. Nō est em̄ illi
data a dn̄o gr̄a. oī em̄ sapiētia de
fraudat⁹ ē. Est sapiēs am̄e sue sa
piēs: ⁊ fruct⁹ sēsus illi⁹ fideles sūt.
Vir sapiēs implebit̄ bn̄dictōib3
⁊ vidētes illū laudabūt. Vita vi
ri in nūo dieꝝ. dies aūt isrl̄ innu
merabiles sūt. Sapiēs ī ꝓplo here
ditabit hōrez et nomē illi⁹ erit vi
uēs in etnū. Fili in vita tua tēpta
aīa3 tuā ⁊ si fuerit nequaz nō des
illi ptātez. Nō em̄ oīa oīb3 expedi
unt ⁊ nō oī aīe om̄e gen⁹ placet.
Noli auid⁹ eē in omni epulacōne
⁊ nō te effundas sup oēz escā In
multis em̄ escis erit infirmitas ⁊
auiditas appropinq̄bit vsq3 ad
colerā. Propt̄ crapulā mlti obie
rūt. q̄ aūt abstinēs ē adiciet vitā

Honora medi Ca. xxxviij.
cū ꝓpt̄ necītatē: etem̄ illū cre
auit altissim⁹. A dō est em̄ oīs me
dela ⁊ a rege accipiet donacōez di
sciplina medici exaltabit caput il
lius ⁊ in ɔspectu magnatoꝝ collo
cabitur. Altissim⁹ creauit de terra
medicinā et vir prudens non ab
horrebit illam. Nonne a ligno in
dulcata est aqua amara. Ad ag
nitionē hominū virtus illoꝝ ⁊ de
dit hoībus sciētiaz altissim⁹ hono
rari in mirabilib3 suis. In hijs cu
rans mitigabit dolorez ⁊ vngēta
rius faciet pigmēta suauitatis et
vnctōnes cōficiet sanitatis ⁊ nō
consūmabūtur opa ei⁹. Pax em̄
dei sup faciez terre. Fili in tua infir
mitate nō despicias teipsū. ꝫ ora
dn̄m ⁊ ipe curabit te. Auerte a de
licto ⁊ dirige man⁹ ⁊ ab omni de
licto mūda cor tuū. Da suauitatez
⁊ memoriaz similaginis ⁊ impin
gua oblacōnem et da locū medi
co. Etenim illum domin⁹ creauit ⁊
nō discedat a te. quia opera eius

sūt necāria. Est em̄ tp̄s qn̄ in ma
nibꝫ illoꝝ incurras. ip̄i vero dn̄m
dep̄cabūtur ut dirigat requiē eo
rū ⁊ saītatē ꝓpt̄ ꝯuersacōeꝫ illoꝝ.
Qui delinq̄t ī ꝯspectu ei⁹ q̄ fecit eū
incidet in man⁹ medici. Fili ī mor
tuū ꝓduc lacrimas et quasi dira
passus incipe plorare ⁊ scd̄ꝫ iudi
tiū ꝯtege corp⁹ illi⁹ ⁊ nō despitias
sepulturā illi⁹. Propt̄ delaturam
aūt amare fer luctū illi⁹ vno die
⁊ ꝯsolare ꝓpt̄ tristitiā Et fac luctū
scd̄m meritū ei⁹ vno die vel duo
bus ꝓpt̄ detractionē. A tristitia eī
festinat mors ⁊ cooꝑiet v̄tutēꝫ et
tristicia cordis flectit ceruicēꝫ. In
abductōe ꝑmanet tristitia ⁊ sub
stātia inopis scd̄ꝫ cor ei⁹. Nō dede
ris in tristitia cor tuū. ꝫ repelle eaꝫ
a te ⁊ memīto nouissiōꝝ Noli ob
liuisci neq̄ em̄ est ꝯūsio ⁊ huic ni
hil ꝓderis ⁊ teipsum pessimabis.
Memor esto iudicij mei. sic eī eit
et tuū. Mihi heri et tibi hodie. In
requiē mortui req̄escē fac memo
riā ei⁹ ⁊ ꝯsolare illū in exitu spūs
sui. Sapīaꝫ scribe ī tp̄e vacuitatis
⁊ q̄ minorat̄ actu sapīaꝫ ꝑcipiet
q̄ sapīa replebit̄. Qui tenet ara
trū ⁊ q̄ gloriat̄ in iaculo. stimulo
boues agitat ⁊ ꝯūsat̄ in opibꝫ eo
rū ⁊ narratio ei⁹ in filijs tauroꝝ
Cor suū dabit ad v̄sādos sulcos
⁊ vigilia eius in sagina vaccaꝝ.
Sic oīs faber ⁊ architect⁹ q̄ noctē
tāq̄ diē transigit. q̄ sculpit signa
cula sculptilia et assiduitas eius
variat picturā. Cor suū dabit ī si
militudinē picture et vigilia sua
ꝑficit opus. Sic faber ferrari⁹ se
dēs iux̄ incudē ⁊ ꝯsiderās op⁹ fer
ri. Vapor ignis vret carnes eius
et ī calore fornacis ꝯcertat̄. Vox
mallei innouat aurē ei⁹ et ꝯtra si
militudinē vas̄ oculꝰ ei⁹. Cor suū
dabit ī ꝯsūmacōeꝫ opeꝝ ⁊ vigilia
sua ornabit imꝑfectionē. Sic figu
lus sedēs ad opus suū ꝯuertēs pe
dibꝫ suis rotā q̄ in sollicitudīe po
sit⁹ ē sp̄ ꝓpt̄ op⁹ suū et innūera ē
oīs opatio eius. In brachio suo
formabit lutū et ante pedes suos
curuabit v̄tutē suā. Cor suū dabit
ut ꝯsūmet limitionē ⁊ vigilia sua
mūdabit fornacē. Oēs hij in maī
bus suis sperauerūt ⁊ vnusquisq̄
in arte sua sapiens est. Sine hijs
oībꝫ nō edificat̄ cītas ⁊ nō inha
bitabūt nec ābulabūt et ī eccīaꝫ
nō trāsiliēt. Sup sellā iudicis nō
sedebūt et testamētū iudicij non
intelligēt neq̄ palam faciēt iudi
tiū et disciplinaꝫ ⁊ in ꝑabolis nō
inuenient̄. ꝫ creaturā eui ꝯfirma
būt ⁊ dep̄catio illoꝝ ī opacōe ar
tis accomodātes aīaꝫ suā ⁊ ꝯqui
rētes in lege altissimi.

Sapīam oīm antiq̄ꝝ exq̄ret
sapiēs et in ꝓphis vacabit
Narracōneꝫ viroꝝ noīatoꝝ ꝯser
uabit ⁊ in v̄sucias ꝑabolaꝝ simꝰ
introibit. Occulta ꝓūbioꝝ exqui
ret ⁊ in abscōditis ꝑabolaꝝ ꝯuer
sabitur In medio magnatoꝝ mi
nistrabit et ī ꝯspectu p̄sidis appa
rebit et in t̄rā alienigenaꝝ gētiū
ꝑtrāsiet. Bona em̄ ⁊ mala ī oīb⁹
tēptabit. Cor suū tradet ad vigi
landū diluculo ad dn̄m q̄ fecit il
lū ⁊ in ꝯspectu altissimi dep̄cabit̄.
Apiet os suū in oīoe ⁊ ꝓ delictis
suis dep̄cabit̄. Si em̄ dn̄s magn⁹
voluerit spū intelligētie replebit
illū ⁊ ip̄e tāq̄ ībres mittꝫ eloquia

sapiētie sue ⁊ in oīone ɔfitebitur
dño. Et ipe diriget cōsiliū ei⁹ ⁊ di
sciplinā ⁊ in abscōditis suis ɔsili
abit. Ipe palam faciet disciplinā
doctrine sue ⁊ ī lege testamēti dñi
gl̄iabit. Collaudabūt mlti sapi
entiā eius ⁊ vsq; in seculū nō dele
bit. Nō recedet mēoria ei⁹ ⁊ nomē
ei⁹ req̄ret a gn̄atione in gn̄acōe;
Sapīam eius enarrabūt gētes ⁊
laudē ei⁹ enūciabit eccīa. Si pmā
serit nomē ei⁹ derelinq̄t pl⁹ q̄ mil
le ⁊ si req̄euerit pderit illi. Adhuc
cōsiliabor ut enarrē: ut furore em̄
replet⁹ sū. In voce dicit. Obaudi
te me diuini fruct⁹ et q̄si rosa plā
tata sup riuos aquaꝝ fructificate
Quasi liban⁹ odorē suauitatis ha
bete. Florete flores q̄si liliū ⁊ date
odorē ⁊ frōdete ī grāz ⁊ collauda
te canticū ⁊ bn̄dicite dñm in opi
bus suis. Date noī ei⁹ magnificē
ciā ⁊ ɔfitemī illi in voce labioꝝ ve
stroꝝ ⁊ in canticis labiorum ⁊ ci
tharis ⁊ sic dicetis ī ɔfessiōe ope
ra dñi vniūsa bō valde In vbo em̄
eius stetit aq̄ sicut ɔgeries ⁊ in ser
mone oris illi⁹ sic exceptoria aq̄ꝝ
qm̄ in p̄cepto ipi⁹ placor fit ⁊ nō
est minoracō in salute ipi⁹. Opa
oīs carnis corā illo ⁊ nō est q̄cq̄
abscōditū ab oculis ei⁹. A seculo
vsq; in seculū respicit ⁊ nihil ē mi
rabile in ɔspectu ei⁹. Nō est dicere.
Quid ē hoc aut q̄d est illud. oīa
em̄ in tpe suo querētur. Bn̄dictio
illi⁹ quasi fluui⁹ inūdabit ⁊ qūo
chataclism⁹ aridā inebriauit sic
ira ipi⁹ gētes que nō exq̄sierūt eū
hereditabit. Qūo ɔuertit aq̄s ī sic
citatē ⁊ siccata est terra ⁊ vie illi⁹
vijs illoꝝ directe sūt sic pctōrib⁹
offensiōes in ira ei⁹. Bona bonis
creata sūt ab initio sic neq̄ssimis
bona ⁊ mala. Initiū necessarie rei
vite hoīm aqua ignis ⁊ ferꝝ. sal.
lac ⁊ panis similagineus ⁊ mel ⁊
botr⁹ vue ⁊ oleū ⁊ vestimētū. Hec
oīa sāctis in bona sic ⁊ impijs et
pctōribz in mala ɔūtent. Sūt spi
ritus qui ad vindictā creati sunt
et in furore suo cōfirmauerūt tor
menta sua. Et in tempe consūma
tionis effundēt virtutē et furorez
eius qui fecit illos confūdent. Ig
nis. grādo. fames ⁊ mors. omnia
hec ad vindictā creata sūt. Bestia
rū dentes ⁊ scorpij ⁊ serpētes ⁊ rū
phea vindicās in exterminiū im
pios. In mādatis eius epulabū
tur ⁊ sup terraz in necītate prepa
būtur et in tempibz suis non p̄te
rient verbū. Propterea ab initio
cōfirmatus sū ⁊ cōsiliatus sū ⁊ co
gitaui ⁊ scripta dimisi. Oīa opera
dñi bona ⁊ omne opus hora sua
submīstrabit. Non est dicere hoc
illo nequi⁹ est. Omnia em̄ in tēpe
suo cōprobabūtur et nūc in om
ni corde et ore collaudate et bene
dicite nomen dñi. Ca. xl.

Occupacō magna creata est
omnibz hoībus ⁊ iugū gra
ue super filios adam a die exitus
de ventre matris eorū vsq; in diē
sepulture in matrez omniū. Cogi
tacōnes eorum ⁊ timores cordis:
adinuentio expectacōnis et dies
finicōnis residentes super sedem
gloriosā vsq; ad humiliatū in ter
ram ⁊ cinerē ab eo qui vtit iacin
cto et portat coronā. vsq; ad eum
qui operitur lino crudo: furor. ze
lus. tumultus. fluctuatio et timor

mortis iracūdia pseuerās ⁊ ɔten
tio ⁊ ī tpe refectionis ī cubili som
nus noctis immutat sciam eius.
Modicū autē tāq̄ nihil in requie
et ab eo in somnis q̄si ī die respe
ctus. Cōturbat⁹ est ī visu cordis
sui. tāq̄ q̄ euaserit in die belli. In
tpe salutis sue exsurrexit ⁊ admi
rās ad nullū tīorē cū oī carne ab
hoīe vsq̄ ad pecus ⁊ sup pctōres
septuplū Ad hec mors sāguis cō
tentio ⁊ rumphea. oppressiōes. fa
mes ⁊ ɔtritio et flagella. Sup ini
quos creata sūt hec oīa ⁊ ꝓpter il
los fact⁹ est cathadism⁹. Oīa em̄
q̄ de t̄ra sūt in t̄rā ɔuertētur ⁊ aq̄
oēs in mare ɔūtent̄. Oē mun⁹ et
iniq̄tas delebit̄ et fides in seculū
stabit. Substantia iniustoꝝ sicut
fluui⁹ siccabūtur ⁊ sicut tonitruū
mg̃nū ī pluuia psonabit. In api
endo man⁹ suas letabit̄ sic p̄ua
ricatores in ɔsūmacōne tabescēt.
Nepotes īpioꝝ nō mltiplicabūt
ramos ⁊ radices īmūde sup cacu
mē petre sonāt. Sup oēz aquā vi
riditas ⁊ ad orā flumīs añ oē fe
nū euellet̄. Gr̄a sicut padisus in
bn̄dictōibz ⁊ mīa ī seculo pmanz
Vita sibi sufficiētis oparij cōdul
cabit̄ ⁊ in ea inuenies thesauꝝ.
Edificacō cītatis ɔfirmabit nom̄
⁊ sup hāc mulier immaculata cō
putabit̄. Vinū ⁊ musica letificāt
cor et sup vtrūq̄ dilectio sapien
tie. Tibie et psalteriū suauez faci
unt melodiā et sup vtrūq̄ līgua
suauis Gr̄am ⁊ spēm desiderabit
oculꝰ tuꝰ ⁊ sup hoc virides satio
nes Amic⁹ ⁊ sodalis ī tpe ɔueni
entes ⁊ sup vtrosq̄ mulier cū vi
ro. Fratres in adiutoriū ī tpe tri
bulacōis ⁊ sup eos mīa liberabit
Auꝝ ⁊ argētū ɔstitutio peditū et
sup vtrūq̄ cōsiliū bn̄placitū. Fa
cultates et v̄tutes exaltant cor et
sup hec timor dn̄i. Nō est in tīore
dn̄i minoratio ⁊ nō est in eo inq̄
rere adiutoriū. Timor dn̄i sic pa
disus bn̄dictōis ⁊ sup oēz gloriā
operuerūt illū. Fili in tpe vite tue
ne indigeas. Meli⁹ ē eī mori q̄ in
digere. Vir respiciēs in mēsam
alienā nō est vita ei⁹ in cogitacō
ne vict⁹. Alit enim aīaz suā cibis
alienis. Vir aūt disciplinatus et
erudit⁹ custodiet se. In ore īpru
dētis ɔdulcabit̄ inopia ⁊ in vētre
eius ignis ardebit.

O Mors q̄amara ē memoria
tua hoī pacē hn̄ti in substā
cijs suis viro quieto ⁊ cui⁹ vie di
recte sūt in oībz ⁊ adhuc valenti
accipe cibū. O mors bonū ē iudi
tiū tuū hoī indigēti et q̄ minorat̄
viribz defecto etate et cui de oīb⁹
cura ē ⁊ incredibili q̄ pdit sapīaz
Noli metuere iuditiū mortis. Me
mento q̄ añ te fuer̄t ⁊ q̄ supuētu
ra sūt tibi. Hoc iuditiū a dn̄o oī
carni. Et q̄ supueniēt tibi in bene
placito altissimi: siue decez siue cē
tū siue mille anni. Nō est em̄ ī in
ferno accusacō vite. Filij ab homi
nacōnū fiūt filij pctōꝝ ⁊ q̄ ɔūsan
tur secus domos impioꝝ. Filioꝝ
pctōꝝ piet hereditas et cū semīe
illorum assiduitas opprobrij. De
pr̄e impio querūtur filij. qm̄ ꝓpt̄
illū sūt ī opprobrio. Ve vobis vi
ri impij q̄ dereliq̄stis legē dei altis
simi. Et si nati fueritis ī maledicti
one nascemini ⁊ si mortui fueitis
in maledictōne erit ps vr̄a. Oīa

que de terra sunt in terrā ꝺūtent̄ sic impij a maledicto in p̄dicōez· Lucꝝ hoīm ī corpe ipōꝝ· nomen aūt ipioꝝ ꝺelebit̄· Curaz habe de bono noīe· hoc eī magis pmanebit tibi q̄p mille thesauri magni & p̄tiosi Bone vite nūs diez· bonū aūt nomē pmanebit ī euū· Disci plinā in pace cōseruate filij Sapi encia em̄ abscōdita & thesaurꝝ in uisus q̄ vtilitas in vtrisq; Melior est homo q̄ abscōdit stulticiā suā q̄p homo qui abscōdit sapiaz suā Verūtamē reūtimini in hijs q̄ p cedūt de ore meo· Nō est eī bonū oēz irreuerētiaz obseruare & non oīa oībz bñ placēt ī fide· Erubesci te a p̄re & a mre de formicacōe et a p̄sidēte & a potēte de mēdacō· a pn cipe & a iudice de ꝺelicto· a sinago ga & plebe de iniquitate· a socio & amico de iniustitia· de loco in quo hītas· de furto· de veritate dei et te stamēto· de discubitu ī paībz & ab obfuscacōe dati et accepti· a salu tātibz de filētio· a respectu mulieris formicarie & ab aūsione vultꝝ ogˢ nati· Ne aūtas facie a p̄rio tuo & ab auferēdo ptē & nō restituēdo· Ne respicias mulierē alieni viri & ne scruteris ancillā eiꝝ· neq; stete ris ad lectū eiꝝ· Caue ab aīcis de sermonibz impropij & cū dederis ne impropes· Ca·xlij·

Non duplicēs sermonē audi tus de reuelacōe fmōis ab scōditi & eris vere sine ofusione & inueies grāz in ospectu oīm hoīm Ne p hijs oībz ofūdaris & ne ac cipias psonā ut ꝺelinq̄s· De lege altissimi & testamēto & de iuditio iustificare impiū· de vbo sotioꝝ & viatoꝝ & de dacōe hēditatis aico cui· de eq̄litate statē & pōderꝝ· de acq sicōe mltoꝝ & paucoꝝ· de corrup tione empcōis & negotiatoꝝ & de mlta disciplia filioꝝ & suo pessiō latꝝ sāguīare· Sup mlierē nequā bonū est signū· Vbi manꝝ multe sūt daude & qōcūq; trades nūera et appende· datū vero et acceptū oē describe· De disciplia imsēsati & fatui & de seioribz q̄ iudicātur ab adolescētibz & eis eruditꝝ in oībz & pbabilē in cōspectu oīm viroꝝ· Filia p̄ris abscōdita ē: vigilia et sollicitudo eiꝝ aufert sōnū ne forte ī adolescēcia sua adultera effici at̄ & cū viro omorata odibilē fiat neq̄ polluat̄ in vginitate sua & ī patrnis suis guida mueiat̄· ne for te cū viro omorata trāsgrediatur aut certe sterilē efficiat̄· Sup filiā luxuriosā ofirma custo diā: neq̄ fatiat te in obprobriū veīre inimi cis· a detractōe in cītate & a biectō ne plebꝝ & ofūdat te ī mltitudine ppli· Oī hoī noli intēdē in specie et in medio mlieꝝ noli omorari· De vestimētis eī p̄cedit tinea & a mlie re imq̄tas viri· Melior ē eī imq̄tas viri q̄p bñfaciēs mulier et mulier ofūdēs ī obprobriū· Meor ergo igi tur operꝝ dñi & q̄ vidi annūciabo In sermōibz dñi opa eiꝝ· Sol illu minās p oīa respexit & gloria dñi plenū est operꝝ eiꝝ· Nōne dñs fecit scōs enarrare oīa mirabilia sua q̄ ofirmauit dñs oīpotēs stabiliri ī glia sua· Abissuz & cor hoīm inue stigauit et ī astucia eoꝝ excogita uit· Cognouit eī dñs oēz sciaz et inspexit ī signū eui annūciās que p̄terierīt & q̄ supuētura sūt revelās

vestigia occultorum. Non preterit illum
omnis cogitatus et non abscondit se ab
eo vllus sermo. Magnalia sapiencie
sue decorauit que est ante seculum et vsque
in seculum neque adiectum est neque mi
nuetur et non eget alicuius consilio. Quam
desiderabilia omnia opera eius et tanquam
scintilla que est considerare. Omnia hec vi
uunt et manent in seculum et in omni ne
cessitate omnia obaudiunt ei. Omnia du
plicia vnum contra vnum et non fecit
quicquam deesse. Vniuscuiusque confir
mabit bona. Et quis saciabitur vi
dens gloriam eius.

Altitudinis firmamentum pulchri
tudo eius. Species celi in visione
glorie. Sol in aspectu annuncians in ex
itu: vas admirabile opus excelsi.
In meridiano exurit terram et in conspe
ctu ardoris eius quis poterit sustinere.
Fornacem custodiens in operibus ardo
ris. triplicitur sol exurens montes ra
dios igneos exsufflans et refulgens
radijs suis obcecat oculos. Mag
nus dominus qui fecit illum et in sermoni
bus eius festinauit iter. Et luna in
omnibus in tempore suo ostensio temporis et sig
num eui. A luna signum diei festi lu
minare quod minuitur in consummacione.
Mensis secundum nomen eius est crescens mi
rabiliter in consummacionem. Vas castro
rum in excelsis in firmamento celi re
splendens gloriose. Species celi gloria
stellarum: mundum illuminans in excelsis
dominus. In verbis sancti stabunt ad iu
ditium et non deficient in vigilijs suis.
Vide arcum et benedic eum qui fecit illum.
Valde speciosus est in splendore suo.
Girauit celum in circuitu glorie sue:
manus excelsi aperuerunt illum. Impio
suo accelerauit niuem et accelerat
coruscaciones emittere iudicij sui.
Propterea aperti sunt thesauri et euo
lauerunt nebule sicut aues. In magni
tudine sua posuit nubes et confracti
sunt lapides grandinis. In conspectu
eius commouebuntur montes et in volun
tate eius aspirauit nothus. Vox to
nitrui eius verberauit terram. tempestas
aquilonis et congregacio spiritus et sicut
auis deponens ad sedendum aspergit
niuem et sicut locusta demergens descen
sus eius. Pulchritudinem candoris eius
ammirabitur oculus et super ymbrem eius
expauescit cor. Gelu sicut salem ef
fundet super terram et dum gelauerit fiet
tanquam cacumina tribuli. Frigidus ven
tus aquilo flauit et gelauit cristal
lus ab aqua. Super omnem congregatio
nem aquarum requiescet et sicut lorica
induet se aquis. Et deuorabit mon
tes et exuret desertum et extinguet vi
ride sicut ignem. Medicina omnium in
festinacione nebule et ros obuians
ab ardore venienti humilem efficiet eum.
In sermone eius siluit ventus et cogi
tacione sua placauit abissum et plan
tauit illum dominus ihesus. Qui nauigant
mare enarrant pericula eius et audien
tes auribus nostris admirabamur. Il
lic preclara et mirabilia varia besti
arum genera et omnium pecorum et creatura
beluarum. Propter ipsum confirmatus est
itineris finis et in sermone eius composi
ta sunt omnia. Multa dicemus et deficie
mus verbis. consummacio autem sermonum
ipse est in omnibus. Gloriantes ad quid
valebimus. Ipse enim omnipotens super
omnia opera sua. Terribilis dominus et
magnus vehementer et mirabilis poten
tia ipsius. Glorificantes dominum quantum
cumque potueritis superualebit adhuc
et admirabilis magnificencia eius. Bene
dicentes dominum exaltate illum quantum

potestis. maior est enim oī laude.
Exaltātes eū replemī virtute. Ne
laboretis. nō eī ꝯprehēdetis. Quis
videbit eū sicut ē ab inicio. Mul
ta abscondita sunt maiora hijs.
Pauca em̄ vidim⁹ operꝫ ei⁹. Oīa
autē dn̄s fecit et pie agētibus de
dit sapienciā. ¶ Ca. xliiij.

LAudem⁹ viros gloriosos et
pentes nr̄os in gn̄acōe sua
Multā gl̄iaꝫ fecit dn̄s magnificē
tia sua a seculo. Dn̄antes in ptāti
b⁹ suis hoīes magni v̄tute ⁊ pru
dēcia sua p̄diti nūciātes ī ꝓphetis
dignitatē ꝓphetarū ⁊ impantes ī
pn̄ti ꝓpl̄o ⁊ v̄tute prudēcie popul̄
sāctissiā v̄ba. In puericia sua req̄
rētes modos musicos ⁊ narrātes
carmīa scriptuāꝝ Hoīes diuites
in v̄tute pulchtudīs studiū habē
tes pacificātes ī domibꝫ suis. Oēs
isti in gn̄atiōibꝫ gētis sue gloriaꝫ
adepti sūt ⁊ in diebꝫ suis habētur
in laudibꝫ. Qui de illis nati sūt re
liquerūt nomē narrandi laudes
eoꝝ. Et sūt quoꝝ nō est mēoria.
Perierūt q̄si q̄ nō fuerint et nati
sūt q̄si nō nati ⁊ filij ipōꝝ cū ipsis
Sꝫ illi viri mīe sūt quoꝝ pietates
nō defecerūt. Cū semīe eorū ꝑma
nēt bona hereditas sācta nepotes
eoꝝ Et ī testam̄tis stetit semē eoꝝ
⁊ filij eoꝝ ꝓpt̄ illos vsqꝫ in eternū
manēt. Semē eoꝝ et gl̄ia eoꝝ nō
derelinquet̄. Corpa ipōꝝ ī pace se
pulta sūt ⁊ nomē eoꝝ viuet ī ge
neracōnē ⁊ gn̄ationē Sapīaꝫ ipō
rū narrēt populi ⁊ laudeꝫ eoꝝ nū
ciet ecclesia. Enoch placuit dō et
trāslat⁹ est in ꝑadisū ut det genti
bus sapīaꝫ Noe inuētus ē ꝑfect⁹
iust⁹ ⁊ in tpe iracūdie factus ē re
cōcl̄iacō Idō dimissuꝫ est reliquū
terre cū factū ē diluuiū. Testamē
ta seculi posita sūt apud illū ne de
leri possit diluuio oīs caro. Abra
hā magn⁹ pr̄ multitudīs gentiū
⁊ nō est inuētus simil̄ illi in gl̄ia
Qui cōseruabit legē excelsi ⁊ fuit ī
testamēto cū illo. In carne ei⁹ sta
re fecit testamētū ⁊ in tēptacōe in
uētus est fidelis. Idō iureiurādo de
dit illi gloriaꝫ in gēte sua crescē il
lū q̄si terre cumulū ⁊ ut stellas ex
altare semen ei⁹ ⁊ hēditare illos a
mari vsqꝫ ad mare et a flumīe vs
qꝫ ad termīos terre. Et ysaac fecit
eodē mō ꝓpt̄ abrahā pr̄eꝫ ei⁹. Bn̄
dictōeꝫ oīm gētiū dedit illi dn̄s ⁊
testamētū suū confirmauit sup ca
put iacob Agnouit eū in bn̄dicti
onibꝫ suis ⁊ dedit illi hēditateꝫ ⁊
diuisit illi ꝑteꝫ ī tribubꝫ duodecī.
Et ꝯseruauit illi hoīes mīe inuenīē
tes grāꝫ in conspectu oīs carnis.

DIlectus deo ⁊ hoī ¶ Ca. xlv.
bus moyses cui⁹ mēoria in
bn̄dictōe est. Sil̄eꝫ illū fecit ī glo
ria sāctoꝝ ⁊ magnificauit eū in ti
more inimicoꝝ ⁊ in v̄bis suis mō
stra placauit. Glorificauit illū in
ꝯspectu regū ⁊ iussit illi corā popu
lo suo ⁊ ostendit illi gloriā suam
In fide ⁊ lenitate ip̄ius sanctū fe
cit illū ⁊ elegit eū ex omni carne.
Audiuit em̄ eum et vocē ip̄ius et
induxit illū in nubem. Et dedit illi
cor ad p̄cepta ⁊ legeꝫ vite ⁊ disci
pline docere iacob testamētū suū
et iudicia sua israhel. Excelsū fecit
aaron fratreꝫ suū ⁊ similē sibi de
tribu leui. Statuit illi testamentū
eternū ⁊ dedit illi sacerdotiū gen
tis et beatificauit illum in gloria.

Et circūcinxit eū zona iustitie ⁊ in
duit eū stolā glorie et coronauit
eū in vasis v̄tutis. Circūpedes ⁊ fe
moralia ⁊ hūerale posuit ei ⁊ cin
xit illū tintīnabul' aureis plurīs
in giro: dare sonitū in incessu suo
auditū facē sonitū in tēplo ī me
moriā filijs gētis sue. Stolā sāctā
auro ⁊ iacincto ⁊ purpura opus
textile viri sapiētis iuditio ⁊ veri
tate p̄diti. Torto cocto opus artifi
cis gēmis p̄tiosis figuratis in li
gatura auri ⁊ ope lapidarij scul
ptis ī memoiā scd̄z nūer̄ tribuū
isrl'. Corona aurea super mitraz
eius exp̄ssa signo sc̄itatis gl'ia ho
noris ⁊ opus v̄tutis desiderio ocu
lorū ornata. Sic pulchra añ ipsū
nō fuer̄t talia vsq̄z ad originem.
Non est indutus illa alienigena
aliq̄s. s̄ tm̄ filij ipi⁹ soli ⁊ nepotes
ei⁹ p oē tp̄s. Sacrifitia ipi⁹ cōsū
mata sūt igni q̄tidie. Compleuit
moyses man⁹ ei⁹ ⁊ vnxit illū oleo
sācto. Factū est illi in testamētū
et̄nū ⁊ semini ei⁹ sicut dies celi fū
gi sacerdotio ⁊ h̄re laudē ⁊ gl'ifica
re populū suū in noīe suo. Ipsum
elegit ab oī viuēte offerre sacrifi
tiū deo. incēsū ⁊ bonū odorē in me
moriā placare p ꝓpl'o suo. Et dedit
illi in p̄ceptis suis ptātez in testa
mētis iudicōr̄ docē iacob testīo
nia ⁊ in lege sua lucem dare isrl'.
Quia ꝯtra illū steter̄t alieni ⁊ ꝓp̄t
inuidiā circūdederūt illū hoīes in
deserto q̄ erāt cū dathā ⁊ abiron
⁊ ꝯgregacō chore in iracūdia. Vi
dit dn̄s de⁹ ⁊ nō placuit illi ⁊ con
sūpti sūt in impetu iracūdie. Fecit
ill' mōstra ⁊ ꝯsūpsit illos ī flāma
ignis. Et addidit aaron gl'iaz et
dedit illi hereditatē ⁊ p̄mitias fru
gū terre dimisit illi. Panē ipi⁹ in
p̄mis pauit in sacietatez. nā ⁊ sa
crifitia dn̄i edēt q̄ dedit illi et semi
ni ei⁹. Ceterū int̄ gētes nō heredi
tabit et ps nō est illi ī gēte. Ip̄e ē
em̄ ps ei⁹ et hereditas. Phinees
fili⁹ eleazari terci⁹ in gloria imitā
do eū in tīore dei ⁊ stae ī reuerētia
gētis in bonitate ⁊ alacritate aīe
sue placuit d̄o isrl'. Id̄o statuit illi
testamētū pacis ⁊ p̄ncipē sāctor̄ ⁊
gētis sue ut sit illi ⁊ semī ei⁹ sacdo
cij dig̃tas ī et̄nū. Est testamētū da
uid regi filio yesse de tribu iuda
hēditas ipi ⁊ semini ei⁹ ut daret
sapīaz in cor nostr̄ iudicare gen
tē suaz in iustitia ne abolerētur bō
ipōr̄ ⁊ gloriam ipōr̄ in gentez eo
rū eternam fecit.

Fortis in bello ihs̄ naue suc
cessor moysi in ꝓp̄his q̄ fuit
magn⁹ scd̄z nomē suū. maximus
in salutē elector̄ dei expugnaē in
surgētes hostes ut ꝯseq̄ret̄ heredi
tatē isrl'. Quā gl'iaz adept⁹ est in
tollēdo man⁹ suas ⁊ iactādo ꝯtra
cītates rūpheas. Quis añ illū sic
restitit. Nā hostes ip̄e dn̄s percus
sit. Aut nō in iracūdia ei⁹ impedi
tus est sol ⁊ vna dies facta est q̄si
duo. Inuocauit altissimū potētez
in oppugnādo inimicos vndiq̄z ⁊
audiuit illū magn⁹ et scūs deus ī
saxis grādīs v̄tutis valde fortis.
Impetū fecit ꝯtra gētez hostilē et
in descēsu p̄didit ꝯtrarios ut cog
noscāt gētes potētiaz ei⁹. q̄z cōtra
deū pugnare nō est facile et secu
tus ē a tergo potētes. Et in dieb⁹
moysi mīaz fecit ip̄e ⁊ caleph fili
us iephone stare ꝯtra hostem et

ꝓhibere gentē a pctis ⁊ pfringē
murmur malicie Et ipi duo cōsti
tuti a piculo liberati sūt a nūo sex
centoꝝ miliū peditū: inducē illos
in hereditatē in terrā que manat
lac ⁊ mel Et dedit dn̄s ipi caleph
fortitudinē ⁊ vsq; in senectutē; ꝑ
mānsit illi v̄tus ut ascēderet in excel
sū terre locū ⁊ semē ipi⁹ obtinuit
hereditatē. Et viderūt oēs filij isrl̄.
qꝛ bonū est obsequi scō deo. Et iu
dices singuli suo noīe q̄ꝝ nō est
corruptū cor q̄ nō aūsi sunt a dn̄o
ut sit mēoria illoꝝ in bn̄dictōe Et
ossa eoꝝ pullulant de loco suo et
nomē eoꝝ ꝑmanet in eternū: ꝑma
nēte ad filios illoꝝ sāctoꝝ viroꝝ
gloria. Dilectus a deo suo samuel
ꝓpheta dn̄i renouauit imperiū et
vnxit pn̄cipes in gēte sua In lege
dn̄i ꝯgregacōē; iudicauit ⁊ vidit
deū iacob ⁊ in fide sua ꝓbatus est
ꝓpha. Et ꝯgnit⁹ est in v̄bis suis fi
delis qꝛ vidit deū lucis. Et inuoca
uit dn̄m oīpotentē in oppugnādo
hostes circūstātes vndiq; in obla
cōne viri inuiolati. Et intonuit de
celo dn̄s et ī sonitu magno audi
tā fecit vocē suā ⁊ ꝯtriuit pn̄cipes
tyrioꝝ ⁊ om̄s duces philistijm.
Et an̄ tp̄s finis vite sue ⁊ seculi te
stimoniū p̄buit in cōspectu dn̄i ⁊
xp̄i: pecunias ⁊ vsq; ad calciamē
ta ab oī carne nō accepit ⁊ nō ac
cusauit illū hō. Et post hoc dormi
uit ⁊ notū fecit regi ⁊ on̄dit illi fi
nē vite sue ⁊ exaltauit vocē ei⁹ de
terra ī ꝓphia delē impietatē gētis

Post hec surrexit Ca. xlvij.
nathā ꝓpha ī diebꝫ dauid.
Et q̄si adeps sepat⁹ a carne sic da
uid a filijs isrl̄. Cū leōibꝫ lusit q̄si
cū agnis ⁊ in vrsis similit̄ fecit si
cut ī agnis ouiū. In iuuētute sua
nūquid nō occidit gigātē; et ab
stulit obprobriū de gēte. In tol
lēdo manū ī saxo fūde deiecit exul
tacōnē golie vbi inuocauit dn̄m
oīpotentē Et dedit in dextra ei⁹ tol
lere hoīē; fortē; in bello ⁊ exaltare
cornu gētis sue. Sic in decē milib⁹
glorificauit illū ⁊ laudauit illū in
bn̄dictiōibꝫ dn̄i in offerēdo illi co
ronā glorie. Cōtriuit eī inimicos
vndiq; et extirpauit philistijm
ꝯtrarios vsq; in hodiernū diem.
Cōtriuit cornu ipōꝝ vsq; in eternū.
In oī ope dedit ꝯfessionē sācto ⁊
excelso in v̄bo glorie. De oī corde
suo laudauit dn̄m et dilexit deū
q̄ fecit illū ⁊ dedit illi cōn̄ inimicos
potētiaꝫ. Et stare fecit cātores cōn̄
altare et in sono eoꝝ dulces fecit
modos. Et dedit ī celebracōibꝫ de
cus ⁊ ornauit tempa vsq; ad ꝯser
uacōē; vite ut laudarēt nomē sā
ctū dn̄i et āplificarēt mane dei sci
tatē. Xp̄us purgauit pctā illi⁹ ⁊
exaltauit in eternū cornu ei⁹. Et de
dit illi testamētū regni ⁊ sedē glie
in isrl̄. Post ipsū surrexit fili⁹ sen
sat⁹ ⁊ ꝓpt̄ illū deiecit oē; potētiaꝫ
inimicoꝝ. Salomō impauit ī die
bus pacis cui subiecit de⁹ oēs ho
stes ut ꝯderet domū in noīe suo ⁊
paret scītatē in sempiternū quēad
modū erudit⁹ est ī iuuētute sua.
Et īplet⁹ est q̄si flumē sapīa ⁊ ter
rā retexit aīa sua. Et replesti in cō
pacōibꝫ enigmata ad insulas lō
ge diuulgatū est nomē tuū et de
lect⁹ es in pace tua. In cātilenis ⁊
in ꝓuerbijs ⁊ cōpacōnibꝫ et interpre
tacōnibus mirate sunt terre et in

noīe dñi cui est ꝯgnomē deꝰ isrl
Collegisti q̄si auricalcū aurū ⁊ ut
plūbū ꝯplesti argētū ⁊ inclinasti
femora tua mulieribꝫ. Ptātez ha
buisti ī corpe tuo Dedisti maculā
in gl̄ia tua ⁊ ꝓphanasti semē tuū
inducē iracūdiā ad liberos tuos
⁊ in ceteris stulticiā tuā ut facēs
impiū biptitū ⁊ ex effraim īpare
impiū duꝝ. Deꝰ aūt nō derelinq̄t
mīam suā ⁊ nō corrūpet neq̄ dele
bit opa sua neq̄ pdet a stirpe ne
potes electi sui ⁊ semē eiꝰ q̄ diligit
dñm nō corrūpet. Dedit autē reli
quū iacob ⁊ dauid de ipsa stirpe
⁊ finē habuit salomō cū pr̄ibus
suis. Et dereliquit post se de semīe
suo gētis stulticiā ⁊ īminutū pru
dēcia roboam q̄ aūtit gentē ꝯsilio
suo ⁊ ieroboā filiū nabath q̄ pec
care fecit isrl et dedit viā peccādi
effraim ⁊ pluria redūdauerūt pec
cata ipōꝝ. Valde em̄ aūterūt illos
a terra sua. Et q̄siuit oēs neq̄cias
vsq̄ dū pueniret ad illos defen
sio ⁊ ab oībꝫ pctīs liberauit eos.

Et surrexit helyas
ꝓpha q̄si ignis v̄bū ipīꝰ q̄si
facula ardebat. Qui induxit ī illos
famē ⁊ imitantes illū inuidia sua
pauci facti sūt. Nō em̄ poterāt su
stinere p̄cepta dñi. Verbo dñi cō
timuit celū ⁊ deiecit a se ignē t̄re.
Sic amplificatꝰ est helyas in mīā
bilibꝫ suis. Et q̄s p̄t silit̄ gloriari
tibi. Qui sustulisti mortuū ab īfe
ris de sorte mortis in v̄bo dñi dei.
q̄ deiecisti reges ad pniciē ⁊ ꝯfre
gisti facile potēciaꝫ ipōꝝ et glorio
sos delicto suo. Qui audis ī syna
iuditiū ⁊ in oreb iuditia defensio
nis. Qui vngis reges ad pm̄iam
⁊ ꝓphetas facis successores tuos
post te. Qui receptꝰ es in turbine
ignis ī curru equoꝝ igneoꝝ q̄ in
scriptꝰ es ī iudicijs tēpoꝝ lenire
iracūdiā dñi. ꝯciliare cor pr̄is ad
filiū et restituere tribꝫ iacob. Bt̄i
sūt q̄ te viderūt ⁊ in amicitia tua de
corati sūt. Nā nos vita viuimꝰ tm̄
post mortē aūt nō erit tale nomē
nr̄m. Helyas q̄ in turbine tectus
est ⁊ in helyseo ꝯpletꝰ ē spūs eiꝰ
In diebꝫ suis nō ptimuit pn̄cipē
⁊ potentia nemo vicit illū. Nec su
pauit illū v̄bū aliqd̄ ⁊ mortuū ꝓ
phetauit corpꝰ eiꝰ. In vita sua fe
cit mōstra ⁊ in morte opatꝰ ē mi
rabilia. In oībꝫ istis nō penituit
populꝰ ⁊ nō recesserūt a pctīs suis
vsq̄ dū abiecti sūt de t̄ra sua ⁊ di
spersi sūt in oēꝫ t̄rā ⁊ relicta ē gēs
ꝑpauca ⁊ pn̄ceps ī domo dauid.
Quidā ipōꝝ fecerūt qd̄ placeret d̄o
alij aūt multa ꝯmiserūt pctā. Eze
chias muniuit cītatez suā ⁊ indu
xit in mediū eiꝰ aquā et fodit fer
ro rupē ⁊ edificauit ad aquā pu
teū. In diebꝫ ipīꝰ ascendit senna
cherib ⁊ misit rapsacen ⁊ sustulit
manū suā ꝯtra illos ⁊ extulit ma
nū suā in syon ⁊ supbꝫ factus est
potētia sua. Tūc mota sūt corda
⁊ manꝰ ipōꝝ ⁊ doluerūt q̄si pturiē
tes mulieres. Et inuocauerūt dñm
misericordē ⁊ expandētes manus
suas extulerūt ad celū ⁊ scūs dñs
deus audiuit cito vocē ipōꝝ. Non
est cōmemoratꝰ pctōꝝ ipōꝝ neq̄
dedit illos inimicis suis. ꝫ purga
uit illos ī manu ysaye sācti ꝓphe
Deiecit castra assirioꝝ ⁊ cōtriuit
illos angelus dñi. Nam fecit eze
chias qd̄ placuit d̄o ⁊ fortit̄ iuit ī

via dauid pr̄is sui quā mādauit
illi ysayas ꝓpha magn⁹ ⁊ fidel' ī
cōspectu dei. In diebꝫ ip̄i⁹ retro re
dijt sol ⁊ addidit regi vitā. Spiri
tu magno vidit vltīa ⁊ ꝯsolatus
est lugētes syon vsqꝫ in sempiter
nū. Ostendit futura et abscondi
ta añq̄ euenirēt. Ca. xlix.

Memoria iosie in ꝯposicōe odo
ris facta op⁹ pigmētarij In
oī ore q̄si mel indulcabit' ei⁹ me
moria ⁊ ut musica in ꝯuiuio vini
Ipe est direct⁹ diuinit⁹ ī penitētia
gētis et tulit abhoīnacōes īpieta
tis ⁊ ad dn̄m gubnauit cor ipsi⁹
⁊ in diebꝫ pctōꝝ corroborauit pi
etatē. Pret' dauid ⁊ ezechiā ⁊ io
syaꝫ om̄s pcc̄m ꝯmiserūt. nā reliq̄
rūt legē altissimi reges iuda ⁊ cō
tēpserūt timorē dei. Dederūt em̄ reg
nū suū alijs et gl'iaꝫ suā alienige
ne gēti. Incēderūt electā ciuitatē sc̄i
tatis ⁊ desertas fecerūt vias ip̄i⁹ ī
manu iheremie Nam male tracta
uerūt illū. qꝛ vētre mr̄is ꝯsecratus
est ꝓpha. euertē et eruere ⁊ pdere
⁊ iteꝝ edificaē ⁊ renouaē. Ezechi
el q̄ vidit ꝯspectū gl'ie quā oñdit
illi in curru cherubin. Nā ꝯmēora
tus est inimicoꝝ ī ymbri b̄ n̄facere
illis qui oñderūt rectas vias. Et du
odecī ꝓphaꝝ ossa pullulant de lo
co suo. Nā corroborauerūt iacob ⁊
redimerūt se in fide v̄tutis. Q̄uo
amplificem⁹ zorobabel. Nā ⁊ ip
se q̄si signū in dextra manu isrl'.
Et ih̄m filiū iosedech. Qui ī diebꝫ
suis edificauerūt domū ⁊ exaltaue
rūt tēplū sāctū dn̄o patū in gl'iaꝫ
sempit'naꝫ. Et neemias in mēoria
multi tp̄is q̄ erexit nob' muros eū
sos et stare fecit portas ⁊ seras q̄
erexit domos nr̄ās. Nemo nat⁹ ē
in terra q̄lis enoch nā ⁊ ip̄e recep
tus est a terra. Et ioseph q̄ nat⁹
est h̄o p̄nceps fratꝝ. firmamētuꝫ
gētis. rector fratꝝ. stabilimētū po
puli. ⁊ ossa ip̄i⁹ visitata sūt ⁊ post
mortē ꝓphetauerunt. Seth ⁊ sem
apud hoīes gloriā adepti sūt ⁊ su
per oēm aīaꝫ in origine adam.

Simeō onie fili⁹ sac̄ Ca. l.
dos magn⁹ q̄ in vita sua suf
fulsit domū et ī diebꝫ suis corrobo
rauit tēplū Tēpli etiā altitudo ab
ipso fūdata ē duplex edificatio ⁊
excelsi pietes tēpli. In diebꝫ ip̄i⁹
emanauerūt putei aq̄ꝝ ⁊ q̄si ma
re adimpleti sunt sup̄ modū. Qui
curauit gentē suā ⁊ liberauit eā a
pdicōe. Qui p̄ualuit amplificare
ciuitatē. q̄ adept⁹ est gl'iaꝫ ī ꝯuer
sacōe gentis ⁊ ingressuꝫ dom⁹ et
atrij āplificauit. Quasi stella ma
tutina ī medio nebule ⁊ q̄si luna
plena ī diebꝫ suis lucꝫ ⁊ q̄si sol re
fulgēs sic ille refulsit in tēplo dei.
Quasi arc⁹ refulgēs int' nebulas
gl'ie ⁊ q̄si flos rosaꝝ ī diebꝫ v̄nis
⁊ q̄si lilia q̄ sūt in trāsitu aq̄ et q̄si
th⁹ redolēs ī diebꝫ estatis. Quasi
ignis effulgēs ⁊ th⁹ ardēs ī igne
q̄si vas auri solidū ornatū oī la
pide p̄tioso. Quasi oliua pullulās
⁊ cip̄ssus ī altitudinē se extollēs.
In accipiēdo ipsū stolā gl'ie et ve
stiri eū ī ꝯsūmacōe v̄tutis ī ascēsu
altaris sc̄i gl'iaꝫ dedit sc̄itatis ami
ctū. In accipiēdo aūt ptes de ma
nu sac̄dotū ⁊ ip̄e stās iux̄ arā ⁊ cir
ca illū corona fratꝝ q̄si plātatio
cedri in mōte libano. sic circa illū
steterūt q̄si rami palme ⁊ oēs filij
aaron ī gl'ia sua. oblacō aūt dn̄i ī

mambz ipōz coram oī synagoga
isr̃l & ōfūmacōe fūgens in aram
amplificaē oblacōez excelsi regis
porrexit manū suā in libacōe et li
bauit de sāguine vue. Effudit in fū
damēta altaris odorez ōmū excel
so pncipi. Tūc exclamauerūt filij
aaron & in tubis ꝑductilibz sonu
erūt & auditā fecerūt vocē magnā
in mēoriā corā ds. Tūc oīs popu
lus sil ꝑrauerūt & ceciderūt in fa
ciē sup tras adorare dīm deū suū
& dare pces oipotēti ds excelso. Et
amplificauerūt psallētes in vocib⁹
suis & in mgna domo audt̄ē son⁹
suauitatis plenus. Et rogauit po
pul⁹ dīm excelsū in pce vsq; dū p
ficeret̄ honor dñi et mun⁹ suū pfe
cerūt. Tūc descēdēs man⁹ suas ex
tulit in oēz congregacōez filiozꝝ isr̃l
dare glām ds a labijs suis & in no
mīe ipi⁹ gl̃iari. Et iterauit oionē
suā volēs ondere vtutē dei. Et plus
orauit deū oīm q̄ mgna fecit in oī
terra qui auxit dies nr̄os a vētre
mr̄is nr̄e & fecit nobiscū scdz suā
mīaz. det nob iocūditatē cordis &
fieri pacē in diebz nr̄is in isr̃l per
dies sēpit̄nos. credere isr̃l mīaz
dei eē nobiscū ut liberet nos in die
bus suis. Duas gentes odit aīa
mea. tercia aūt nō est gēs quam
oderim. Qui sedēt in mōte seyr et
& philistijm & stult⁹ popul⁹ q̄ ha
bitat in sychimis doctrīā sapi
entie et disciplīne scripsit in cor di
ce isto ihūs filj⁹ syrach ihēros oli
mita q̄ renouauit sapīaz de corde
suo. Btūs q̄ in istis vsat̄ fuis. Qui
ponit illa in corde suo sapiēs erit
sp. Si em̄ hec fecerit ad ōmia vale
bit q̄ lux dei vestigiū ei⁹ est.

Oratio ihesu filij syrach.

Confitebor tibi dñe rex
& collaudabo te deū sal
uatorē meū. Cōfitebor
nomī tuo q̄m adiutor
& ptector fact⁹ es m̄ & liberasti cor
pus meū a pdicōe. a laqo lingue
imq̄ & a labijs operātiū mēdatiū
& in ospectu astātiū fact⁹ es m̄ ad
iutor. Et liberasti me scdz multitu
dīnē mīe noīs tui a rugiētibz pre
patis ad escā. de manibz querētiū
aīaz meā & de portis tribulacōnū
q̄ circūdederūt me a p̄ssura flāme
q̄ circūdedit me & in medio ignis
nō fū estuat⁹. De altitudīe vētris
inferi & a lingua coīq̄nata & aver
bo mēdacij. a rege inquo et a lin
gua iniusta. Laudabit vsq; ad
mortez aīa mea dīm et vita mea
appropinquās erat inferno deor
sū circūdederūt me vndiq; & nō erat
q̄ adiuuaret. Respiciēs eram ad
adiutoriū hoīm et nō erat. Meo
rat⁹ sū mīe tue dñe & coopacōnis
tue q̄ a seculo sunt. q̄m eruis fusti
nētes te dñe & liberas eos de manu
gentiū. Exaltasti sup terrā habita
tionē meā et p̄ morte defluēti dep̄
cat⁹ sū. Inuocaui dīm p̄cez dñi
mei ut nō derelinq̄t me in die tri
bulacōnis mee & in tpe superbor sine
adiutorio. Laudabo nomen tuū
assidue & collaudabo illud in confes
sione et exaudita est oīo mea. Et
liberasti me de pdicōe et eripuisti
me de tpe inquo. Propterea cō
tebor & laudē dicā tibi & bñdicaz
nomī dñi cum adhuc iunior sū.
Priusq̄ oberrarē quesiui sapīaz
palā in oīone mea ante tempus

postulabaz pro illa et vsqz in no
uissimis inquiram eam ⁊ florebit
tãq̃ p̃cox vua. Letatũ est cor meũ
in ea ambulauit pes meus iter re
ctũ in iuuẽtute mea inuestigabã
eam. Indinaui modice aurẽ meã
⁊ excepi illam. Multam inueni in
memetipso sapientiã ⁊ multũ ꝓ
feci in ea. Dãti mihi sapientiã da
bo gloriaz. Consiliat⁹ sum em̃ ut
facerẽ illam. zelatus sũ bonũ ⁊ nõ
confũdar. Colluctata est anima
mea in illa et in faciendo eaz con
firmatus sũ. Manus meas exten
di in altũ et in sapiẽcia eius luxit
anima mea ⁊ ignorantias meas
illũinauit. Animã meaz direxi ad
illã ⁊ in agnicõne inueni eã. Pos
sedi cum ipsa cor ab initio ꝓpter
hoc nõ derelinquar. Venter meus
cõturbatus est querẽdo illaz ꝓp
terea bonã possidebo possessionem
dedit em̃ mihi domin⁹ linguam
mercedẽ meam ⁊ in ipsa laudabo
eum. Appropiate ad me indocti ⁊
cõgregate vos ad domũ discipli
ne. Quid adhuc retardatis ⁊ q̃d
dicitis in hijs. Anime vestre sici
unt vehemẽter. Aperui os meũ ⁊
locutus sũ. Cõparate vobis sine
argento sapientiã ⁊ collũ vestrũ
subicite iugo eius ⁊ suscipiat ani
ma vestra disciplinaz. In ꝓximo
est em̃ inuenire eam. Videte ocu
lis vestris quia modicũ laboraui
⁊ inueni mihi multã requiẽ Assu
mite disciplinaz in multo nũero
argenti ⁊ copiosũ aurũ possidete
in ea. Letet̃ aĩa vr̃a in mĩa eius ⁊
nõ ꝯfũdemĩ in laude ei⁹. Operamĩ
op⁹ vr̃m añ tẽpus ⁊ dabit vobis
mercedẽ vestrã in tpe suo.

Explicit liber ecc̃iasticus.
Incipit oracõ salomõis.

Et indĩauit salo
mon genua sua
in ꝯspectu totius
ecclesie israhel et
aperuit man⁹ su
as ad celuz et di
xit. Dñe deus israhel nõ est tibi si
milis deus in celo sursũ neqz in ter
ra deorsũ qui custodis testamẽtũ
tuũ et miscdiaz pueris tuis eunti
bus in cõspectu tuo in toto corde
seruans puero tuo dauid que lo
cut⁹ es illi ⁊ locutus es in ore tuo
et in manu tua implesti q̃si dies
iste. Et nũc dñe deus isrl̃ custodi
puero tuo dauid patri meo que
locut⁹ es illi dicẽs. Nõ deerit tibi
vir a facie mea sedens in throno
isrl̃. Verũtamẽ si custodierint fi
lij tui legẽ meã ⁊ in p̃ceptis meis
ambulẽt sicut ambulauer̃t in cõ
spectu meo fideles. Et nũc dñe de⁹
isrl̃ creditũ est verbũ quod locu
tus es puero tuo dauid. qm̃ si ve
re habitauit deus cũ hoĩbz in ter
ra. Si celũ celi nõ suffitiãt tibi qñ
tomagis dom⁹ hec quã edificaui
Sz respicias ad oĩoez serui tui et
dep̃cacõez eius ut exaudias dñe
placacõnẽ oĩonis quã puer tu⁹
orat corã te hodie ut sint oculi tui
sup domũ hãc die ac nocte ĩ locũ
quẽ dixisti inuocare nomẽ tuũ et
exaudias oĩonez quã puer tuus
orat in hoc loco et exaudias p̃ca
tionẽ pueri tui ⁊ ꝓpl̃i tui isrl̃ si ora
uerint in loco isto et exaudias in
loco hĩtacõis de celo et exaudias
et ꝓpici⁹ sis si peccauerit vir in te.

Explicit oĩo salomõis.

Incipit prologus in ysayam prophetam.

Nemo cum prophetas versibus viderit esse descriptos metro eos estimet apud hebreos ligari et aliquid simile habere de psalmis vel operibus salomonis. Sed quod in demostene et tulio solet fieri: ut per cola scribantur et comata quae utique prosa et non versibus conscripserunt. Nosque utilitati legentium providentes interpretationes novas novo scribendi genere distinximus. Ac primum de ysaia sciendum quod in sermone suo disertus sit: quippe ut vir nobilis et urbane elegantie nec habens quicquam in eloquio rusticitatis admixtum. Unde accidit ut praeceteris florem sermonis eius translatio non potuerit conservare. Deinde etiam hoc adiciendum quod non tam propheta dicendus sit quam evangelista. Itaque universa christi ecclesieque misteria ad liquidum prosecutus est ut non eum putes de futuro vaticinari. sed de praeteritis hystoriam texere. Unde conicio noluisse tunc temporis septuaginta interpretes fidei sue sacramenta perspicue ethnicis prodere ne sanctum canibus et margaritas porcis darent que cum hanc edicionem legeritis ab illis animadvertetis abscondita. Nec ignoro quanti laboris sit prophetas intelligere nec facile quempiam posse iudicare de interpretatione: nisi intellexerit antequam legerit. Nosque patere morsibus plurimorum quae stimulante invidia quod consequi non valent despiciunt. Sciens ergo et prudens in flammam mitto manum et nihilominus hoc a fastidiosis lectoribus precor ut quomodo greci post septuaginta translatores aquilam et simachum et theodotionem legunt vel ob studium doctrine sue vel ut septuaginta magis ex collacione intelligant. sic et isti saltem unum post priores habere dignentur interpretem. Legant prius et postea despiciant ne videantur non ex iuditio. sed ex odii praesumpcione ignorata damnare. Prophetavit autem ysaias in ihrlm et in iudea nec dum decem tribubus in captivitatem ductis ac de utroque regno nunc commixti nunc separatim texit oraculum. Et cum interdum ad praesentem respiciat historiam et post babilonie captivitatem reditum populi significet in iudeam: tamen omnis eius cura de vocacione gentium et de adventu christi est. Quem quanto plus amatis o paula et eustochium tanto magis ab eo petite ut pro obtrectacione praesenti quam me indesinenter emuli laniant ipse mihi mercedem restituat in futuro quae scit me ob hoc in peregrine lingue erudicione fudasse ne iudei de falsitate scripturarum ecclesiis eius diutius insultarent.

Expl. prologus. Incip. ysaias propheta

Visio ysaie filii amos: quam vidit super iudam et ihrlm in diebus ozie ioathan achan et ezechie regum iuda. Audite celi et auribus percipe terra quoniam dominus locutus est filios enutrivi et exaltavi. ipsi autem spreverunt me. Cognovit bos possessorem suum et asinus praesepe domini sui Israel autem me

nō ꝯgnouit ⁊ populꝰ meus non
intellexit. Ve gēti peccatrici. ꝑplo
grui iniq̄tate. semini nequā. filijs
sceleratis. Dereliquerūt dn̄m. blas
phēauerūt sāctū isrl̄ ⁊ abalienati
sūt retrorsū. Sup quo pcuciā vos
vltra addētes p̄uaricacōez. ¶ Omē
caput lāguidū ⁊ oē cor merēs. A
plāta pedis vsq̄ ad v̄ticē nō est ī
eo saītas. Vulnꝰ ⁊ liuor ⁊ plaga
tumēs non est circūligata nec cu
rata medicamine neq̄ fota oleo.
Terra vr̄a deserta cītates vr̄e suc
cense igni. Regionē vrāz corā vo
bis alieni deuorāt ⁊ desolabit̄ sic̄
in vastitate hostili. Et derelinq̄tur
filia syō ut vmbraculū ī vinea et
sic̄ tuguriū in cucumeraio sicut ci
uitas q̄ vastat̄. Nisi dn̄s exercituū
reliquissz nob̄ semen q̄si zodoma
fuissemꝰ ⁊ q̄si gomorra sil̄es esse
mꝰ. Audite v̄bū dn̄i p̄ncipes zo
domoꝝ ꝑcipite auribz legē dei vr̄i
ꝑplus gomorre. Quo mihi mltitu
dinez victimaꝝ vrāꝝ dicit dn̄s. ¶
Plenꝰ sū. Olocausta arietū ⁊ adi
pē pinguiū ⁊ sāguinē vituloꝝ et
agnoꝝ et hircoꝝ nolui. Cū veīre
tis ante ꝯspectū meū q̄s q̄siuit hec
de maībz vr̄is ut ambularetis in
atrijs meis. ¶ Ne offeāt̄is vltra sa
crifitiū frustra. Incensū abhoīna
tio ē mihi. Neomeniā ⁊ sabbatū
⁊ festiuitates alias nō ferā. Iniq̄
sūt cetus vr̄i. kalēdas vrās ⁊ sol
lēnitates vrās odiuit am̄a mea.
Facta sūt mihi molesta. Laboāui
sustinēs. Et cū extēderitis manus
vrās auertā oculos meos a vob̄
⁊ cū multiplicaueritis oīonez nō
exaudiaz. Manꝰ em̄ vr̄e sāguine
plene sūt. Lauami. mūdi estote.
auferte malū cogitacōnū vestraꝝ
ab oculꝰ meis. Quiescite agē p̄ūse
discite bn̄facē. Querite iuditiū sb̄
uenite oppresso. iudicate pupillo
defendite viduā ⁊ veīte ⁊ arguite
me dicit dn̄s. Si fuerint pctā vr̄a
ut coccinū quasi nix dealbabūtur
⁊ si fuerint rubra q̄si v̄miculꝰ ⁊ ve
lut lana alba erūt. Si volueritis ⁊
audieritis me bō terre comedetis.
Qd̄ si nolueītis ⁊ me ad iracūdiā
ꝓuocaueītis gladius deuorabit
vos. qꝛ os dn̄i locutū est. Quō fa
cta ē meretrix cītas fidel̄ plena iu
dicij. ¶ Iustitia habitauit ī ea. nūc
aūt homicide. Argētū tuū versum
est ī scoriā. vinū tuū mixtū est aq̄
P̄ncipes tui infideles socij furū.
oēs diligūt mūera. sequūtur retri
bucōes. Pupillo nō iudicant et
causa vidue nō ingredit̄ ad illos
Propt̄ hoc ait dn̄s deꝰ exercituū
fortis isrl̄ Heu ego cōsolabor sup
hostibz meis ⁊ vīdicabor de inimi
cis meis ⁊ cōuertā manū meam
ad te ⁊ excoquā ad puꝝ scoriam
tuā ⁊ auferā om̄e stannū tuū ⁊ re
stituā iudices tuos ut fuerūt priꝰ
⁊ cōsiliarios tuos sicut antiq̄tus
Post hec vocaberis ciuitas iusti
vrbs fidelis Syon in iuditio redi
met̄ ⁊ reducēt eā in iustitia. Et ꝯte
ret scelestos ⁊ pctōres sil̄ ⁊ q̄ dere
liquerūt dn̄m ꝯsumētur. Cōfundē
tur em̄ ab ydol̄ quibz sacrificaue
rūt. Et erubescetis sup ortis quos
elegeratis cū fueritis velut quer
cus defluētibz folijs ⁊ velut ortus
absq̄ aqua. Et erit fortitudo vr̄a
ut fauilla stuppe ⁊ opus vr̄m q̄si
scintilla ⁊ succēdet̄ vtrūq̄ siml̄ et
nō erit qui extīguat. ¶ Ca. ij.

Verbū qđ vidit ysaias filius
amos sup iudā ⁊ ihrl'm. Et
erit in nouissimis diebꝫ prepatꝰ
mōs domꝰ dñi in v̄tice montiū ⁊
eleuabit̄ super colles. Et fluēt ad
eū om̄s gētes ⁊ ibūt ꝓpl'i multi ⁊
dicēt. Venite ascēdamꝰ ad mōtē
dñi ⁊ ad domū dei iacob et doce
bit nos vias suas et ābulabimꝰ
in semitis eiꝰ qꝛ de syon exibit lex
⁊ v̄bū dñi de ihrl'm. Et iudicabit
gētes ⁊ arguet ꝓpl'os multos. Et
cōflabūt gladios suos in vomēs
⁊ lanceas suas in falces. Nō leua
bit gēs ꝯtra gentē gladiū nec ex
ercebūtur vltra ad p̄liū. Domus
iacob venite ⁊ ābulemꝰ in lumīe
dñi nr̄i. Proiecisti eī populū tuū
domū iacob qꝛ repleti sūt ut olim
⁊ augues habuer̄t ut philistijm
⁊ pueris alienis adheser̄t Reple
ta est t̄ra argēto ⁊ auro ⁊ nō est
finis thesauroꝝ eiꝰ Et repleta est
terra eiꝰ eq̄s ⁊ innūerabiles q̄dri
ge eiꝰ. Et repleta est t̄ra eiꝰ ydol'.
Opꝰ manuū suaꝝ adorauer̄t qđ
fecer̄t digiti eoꝝ. Et incuruauit se
homo ⁊ humiliatꝰ ē vir. Ne ergo
dimittas eis. Ingredē in petrā ⁊
abscōdē in fossa humo a facie ti
moris dñi et a gloria maiestatis
eiꝰ. Oculi sublimis hoīs hūiliati
sunt ⁊ incuruabit̄ altitudo viroꝝ.
Exaltabit̄ aūt dñs solꝰ in die illa
qꝛ dies dñi exercituū sup oēꝫ sup
bū ⁊ excelsū et sup oēꝫ arrogātēꝫ
⁊ hūiliabit̄ ⁊ sup oēs cedros liba
ni sublimes ⁊ erectas ⁊ super oēs
quercus basan ⁊ sup oēs mōtes
excelsos et super oēs colles eleua
tos ⁊ sup oēꝫ turrē excelsā et sup
oēm muꝝ munitū ⁊ sup om̄s na
ues tharsis ⁊ sup oē qđ visu pul
chꝝ est. Et incuruabit̄ oīs sb̄limi
tas hoīm et hūiliabit̄ altitudo vi
roꝝ Et eleuabit̄ dñs solus in die
illa ⁊ ydola penitꝰ cōterētur. Et in
troibūt in spelūcas petraꝝ ⁊ ī vo
ragīes t̄re a facie formidīs dñi ⁊
a gl'ia maiestatis eiꝰ cū surrexerit
ꝑcutē terraꝫ. In die illa ꝓiciet hō
ydola argēti sui ⁊ simulachra au
ri sui q̄ fecerat sibi ut adoraret tal
pas ⁊ vesp̄tiliones. Et ingredieṫ
scissuras petraꝝ ⁊ ī cauernas sax
oꝝ a facie formidīs dñi ⁊ a gl'ia
maiestatis eiꝰ cū surrexerit ꝑcutē
terraꝫ. Quiescite ergo ab hoīe cu
ius spūs in naribꝫ eius est. quia
excelsus reputatꝰ est ip̄e.

Ecce eī dñator dñs exercituū
auferet ab ihrl'm ⁊ ab iuda
validū ⁊ fortē: oē robur panis ⁊
oē robur aque ⁊ fortē ⁊ viꝝ bella
torē ⁊ iudicē ⁊ ꝓphetaꝫ ⁊ ariolū ⁊
senē. p̄ncipeꝫ sup qn̄quaginta et
honorabilē vultu ⁊ ꝯsiliariū ⁊ sa
pientē de architectis ⁊ prudētem
eloquij mistici. Et dabo pueros
p̄ncipes eoꝝ ⁊ effemīati dñabūt̄
eis. Et corruet ꝓpl'us vir ad virū ⁊
vnusquisq̄ ad ꝓximū suum. Tu
multuabit̄ puer cōn senē ⁊ igno
bilis ꝯtra nobilē. Apprehēdet em̄
vir frēꝫ suū domesticū p̄ris sui et
dicet. Vestimētū tibi est p̄nceps
esto nr̄. ruina autēꝫ hec sb̄ manu
tua. Rn̄debitq̄ ī die illa dicēs. Nō
sū medicus ⁊ in domo mea non ē
panis neq̄ vestimētū. Nolite ꝯsti
tuere me p̄ncipē populi. Ruit em̄
ihrl'm ⁊ iudas ꝯcidit. qꝛ lingua
eoꝝ ⁊ adinuētiōes eoꝝ cōn dñm
ut ꝓuocarēt oculos maiestatis

ei9. Agnicō vult9 eoꝝ rñdebit eis
ꝛ pcēm suū q̄si sodoma p̄dicaue
rūt nec absconderūt. Ve aīe eoꝝ
qm̄ reddita sunt eis mala. Dicite
iusto qm̄ bñ: qm̄ fructū adinuēti
onū suaꝝ ꝯmedet. Ve īpio ī ma
lū. Retributio em̄ manuū ei9 fiet
ei. Populū meū exactores sui spo
liauerūt ꝛ mulieres dñate sūt eis
Popule me9 q̄ te beatū dicūt ipsi
te decipiūt ꝛ viam gressuū tuoꝝ
dissipāt. Stat ad iudicādū dñs ꝛ
stat ad iudicādos ꝑplos dñs ad
iuditiū veniet cū senibꝫ ꝑpli sui ꝛ
p̄ncipibꝫ ei9. Vos eī depasti estis
vineā meā et rapina paupis ī do
mo vr̄a Quaē atteritis ꝑplm meū
et facies pauperꝝ cōmolitis dicit
dñs deus exercituū. Et dixit dñs
de9. Pro eo ꝙ eleuate sūt filie syō
ꝛ ambulauerūt extēto collo ꝛ nu
tibꝫ oculoꝝ ibāt ꝛ plaudebāt et
ambulabāt ꝛ pedibꝫ suis ꝯposito
gradu incedebāt. decaluabit dñs
v̄ticē filiaꝝ syon ꝛ dñs crinē eaꝝ
nudabit. In die illa auferet dñs
ornamētū caltiamētoꝝ ꝛ lunulas
ꝛ torques ꝛ monilia et armillas
ꝛ mitras ꝛ discrimīalia et perisce
lidas et murenulas ꝛ olfactorio
la ꝛ inaures ꝛ anulos ꝛ gēmas ī
frōte pendētes ꝛ mutatoria ꝛ pal
liola ꝛ lintheamīa ꝛ acus ꝛ specu
la ꝛ sindones ꝛ vittas ꝛ theristra
Et erit ꝓ suaui odore fetor ꝛ ꝓ zo
na funiculꝰ ꝛ ꝓ crispanti crine cal
uitiū ꝛ pro fascia pectorale cilitiū.
Puchrimiq̄ viri tui gladio cadēt
ꝛ fortes tui in p̄lio. Et merebūt at
q̄ lugebūt porte eius et desolata
in terra sedebit. ¶ Ca. iiij.
Et apprehēdent septeꝫ mulie
res viꝝ vnū ī die illa dicētes. Pa
nē nr̄m comedē9 ꝛ vestimētis nr̄is
opiemur. tm̄modo inuocet̄ nom̄
tuū super nos: aufer obprobriū
nr̄m. In die illa erit germē dñi in
magnificēcia ꝛ gl̄ia ꝛ fruct9 terre
sublimis et exultacō hijs q̄ salua
ti fuerint de isrl̄. Et erit. oīs q̄ reli
ctus fuerit ī syō ꝛ residu9 ī ihrl̄m
scūs vocabit̄ oīs q̄ script9 ē ī vita
in ihrl̄m. Si abluerit dñs sordē fi
liaꝝ syō ꝛ sāguinē ihrl̄m lauerit
de medio eius ī spū iudicij ꝛ spū
ardoris. Et creabit dñs sup oēꝫ lo
cū mōtis syō ꝛ vbi inuocat9 ē nu
bē p diē ꝛ fumū ꝛ splēdoreꝫ ignis
flāmātis ī nocte. Sup oēꝫ em̄ glo
riā ꝓtectio et tab̄naculū erit ī vm
braculū diei ab estu ꝛ ī securitatē
ꝛ abscōsiōeꝫ a turbīe ꝛ a pluuia.
Cantabo dilcō meo ¶ Ca. v.
canticū patruelis mei vinee
sue. Vinea facta ē dilcō meo ī cor
nu filio olei. Et sepiuit eam ꝛ lapi
des elegit ex illa ꝛ plātauit vineā
electā ꝛ edificauit turrē in medio
eius ꝛ torcular extruxit ī ea. Et ex
pectauit ut faceret vuas ꝛ fecit la
bruscas. Nūc ḡ hītatores ihrl̄m
ꝛ viri iuda iudicate int̄ me et int̄
vineā meaꝫ. Quid ē qd̄ vltra facē
debui vinee mee et nō feci ei. An
ꝙ expectaui ut facēt vuas ꝛ fecit
labruscas. Et nūc oñdā vob̄ q̄d
ego faciā vinee mee. Auferā sepē
ei9 ꝛ erit in direptionē. diruā ma
ceriē eius ꝛ erit in cōculcacōneꝫ ꝛ
ponā eam desertā. Nō putabit̄ et
non fodietur ꝛ ascēdent sup eam
vepres ꝛ spine ꝛ nubibus māda
bo ne pluant super eam ymbreꝫ.
Vinea aūt dñi exercituū dom9 isrl̄

est ⁊ vir iuda germē ei⁹ delcābile
Et expectaui ut facerꝫ iuditiū ⁊ ec
ce iniq̄tas ⁊ iusticiā ⁊ ecce clamor
Ve q̄ ꝯiungitis domū ad domū ⁊
agrū agro copulatis vsq̄ ad ter
minū loci · Nūquid habitabitis
vos soli in medio t̄re. In auribꝰ
meis fūt hec dicit dn̄s exercituū.
Nisi domꝰ mlte deserte fuerīt grā
des ⁊ pulchre ⁊ absq̄ habitatoē.
Decez em̄ iugera vineaꝝ faciēt la
gūculā vnā ⁊ trigīta modij semē
tis faciēt modios tres. Ve q̄ ꝯsur
gitis mane ad ebrietatē sectādaꝫ
⁊ potādū vsq̄ ad vesp̄aꝫ ut vino
estuetis. Cithara ⁊ lira et timpa
nū ⁊ tibia ⁊ vinū in ꝯuiuijs vr̄is
⁊ opꝰ dn̄i nō respicitis nec opa
manuū ei⁹ cōsideratis. Propterea
captiuꝰ ductꝰ ē populꝰ meꝰ · q̄ nō
habuit sc̄iaꝫ et nobiles ei⁹ īterie
rūt fame ⁊ multitudo eius siti exa
ruit. Propterea dilatauit infernus
aīam suā et aperuit os suū absq̄
vllo t̄mīo Et descēdent fortes ei⁹ ⁊
populꝰ ei⁹ et sb̄limes gl̄iosiq̄ ei⁹
ad eū. Et incuruabit̄ hō et hūilia
bit̄ vir ⁊ oculi sb̄limiū dep̄mētur
Et exaltabit̄ dn̄s exercituū ī iudi
tio ⁊ deꝰ sāctus sāctificabit̄ ī iusti
tia. Et pascētur agni iux̄ ordinez
suū ⁊ deserta in vb̄tatē v̄sa adue
ne comedēt ea. Ve q̄ trahitis iniq̄
tatē in funicul̄ vanitatis ⁊ quasi
vīculū plaustri pcc̄m. Qui dicitis
festinet ⁊ cito veniat opꝰ ei⁹ ut vi
deamꝰ ⁊ appropiet ⁊ veniat ꝯsiliū
sācti isrl̄ ⁊ sciemꝰ illud. Ve q̄ dici
tis malū bonū ⁊ bonū malū ponē
tes tenebras lucē ⁊ lucē tenebras
ponētes amaꝝ ī dulce et dulce in
amaꝝ. Ve q̄ sapiētes estis ī ocul̄
vr̄is et coraꝫ vobismetip̄is prudē
tes. Ve qui potētes estis ad bibē
dū vinū ⁊ viri fortes ad miscēdā
ebrietatē. Qui iustificatis impiū
ꝑ muneribꝫ ⁊ iustitiā iusti aufer
tis ab eo. Propt̄ hoc sicut deuorāt
stipulā lingua ignis ⁊ calor flam
me exurit. sic radix eorū q̄si fauil
la eit ⁊ germē eoꝝ ut puluis ascē
det. Abiecerūt em̄ legem dn̄i exerci
tuū ⁊ eloquiū sācti isrl̄ blasphēa
uerūt Ideo iratꝰ ē furor dn̄i ī popu
lū suū ⁊ extēdit manū suā sup eū
⁊ ꝑcussit eū. Et ꝯturbati sūt mon
tes ⁊ facti sūt morticina eoꝝ qua
si stercꝰ ī medio plateaꝝ. In hijs
oībꝰ nō est aūsus furor ei⁹. ꝫ ad
huc manꝰ ei⁹ extenta. Et eleuabit
signū ī nacōibꝫ ꝓcul ⁊ silabit ad
eū de finibꝫ t̄re et ecce festinꝰ velo
citer veniet. Non est deficiēs neq̄
laborās ī eo. nō dormitabit neq̄
dormiet neq̄ soluetur cingulū re
nū ei⁹ nec rumpet̄ corrigia calcia
mēti eius. Sagitte ei⁹ acute ⁊ oēs
arcꝰ ei⁹ extēti. Vngule equoꝝ ei⁹
ut silex ⁊ rote ei⁹ q̄si impetus tem
pestatis. Rugitus ei⁹ ut leonis ⁊ ru
giet ut catuli leonū. Et frēdet ⁊ te
nebit p̄dā ⁊ āplexabit̄ et nō erit
qui eruat ⁊ sonabit sup eū in die
illa sicut sonitꝰ maris Aspiciemꝰ
in t̄rā ⁊ ecce tenebre tribulacōnis
⁊ lux obtenebrata ē ī caligīe ei⁹.

In anno quo mortuꝰ
est rex ozias vidi dn̄m sedē
tē sup soliū excelsū ⁊ eleuatū ⁊ ple
na erat domꝰ a maiestate ei⁹ ⁊ ea
que sb̄ ip̄o erāt implebūt tēplū.
Seraphim stabāt sup illd̄ sex ale
vni ⁊ sex ale altei. Duabꝫ velabāt
faciē ei⁹ et duabꝫ velabāt pedes

eius ⁊ duabꝫ volabant Et dama
bāt alt̄ ad alterꝫ ⁊ dicebāt. Scūs
scūs scūs dn̄s deus exercituū ple
na est oīs t̄ra gloria ei⁹. Et cōmo
ta sūt suplimīaria cardinū a voce
damātis ⁊ dom⁹ repleta ē fumo.
Et dixi Ve mihi qꝛ tacui. quia vir
pollut⁹ labijs ego sū et in medio
populi polluta labia habētis ego
habito ⁊ regeꝫ dn̄m exercituū vi
di oculis meis. Et volauit ad me
vn⁹ de seraphin et in manu eius
calcul⁹ quē forcipe tuleāt de altari
⁊ tetigit os meū et dixit. Ecce teti
gi hoc labia tua ⁊ auferet̄ iniqui
tas tua et pcc̄m tuū mūdabit̄. Et
audiui vocē dn̄i dicētis. Quē mit
tam ⁊ q̄s ibit nobis. Et dixi Ecce
ego mitte me. Et dixit. Vade ⁊ di
ces populo huic. Audite audien
tes ⁊ nolite intelligē ⁊ videte visi
onē ⁊ nolite cognoscē Exceca cor
populi hui⁹ ⁊ aures ei⁹ aggraua
⁊ oculos ei⁹ claude ne forte videat
ocul̄ suis ⁊ auribꝫ suis audiat et
corde suo intelligat et ꝯuītat̄ ⁊ sa
nē eū Et dixi. Vsquequo dn̄e. Et
dixit Donec desolētur cītates abs
qꝫ habitatore ⁊ dom⁹ sine hoīe Et
terra relinq̄tur deſta ⁊ lōge faciet
dn̄s hoīes. Et mltiplicabit̄ q̄ dere
licta fuerat ī medio t̄re et adhuc
in ea decīatio Et ꝯuītet̄ ⁊ erit ī oñsi
onē sic̄ therebintus ⁊ sic̄ querc⁹ q̄
expādit ramos suos Semē sāctū
erit id qd̄ steterit in ea. Ca. vij.
Et factū est in diebꝫ achā fi
filij ioathan filij ozie regis
iuda ascēdit rasin rex sirie ⁊ facee
fili⁹ romelie rex isrl̄ in ihrl̄m ad
preliandū ꝯtra eā ⁊ nō potuerūt
debellare eā. Et nūciauerūt domui
dauid dicētes. Req̄euit syria sup
effraim ⁊ cōmotū est cor ei⁹ ⁊ cor
ꝓpl̄i ei⁹ sic̄ mouētur ligna siluarū
a facie vēti. Et dixit dn̄s ad ysaiā
Egredē in occursū achā tu ⁊ q̄ de
relict⁹ ē iasub fili⁹ tu⁹ ad extremū
aq̄ductus piscine supioris in via
agri fullonis ⁊ dices ad eū. Vide
ne sileas Noli timere ⁊ cor tuū ne
formidet a duabꝫ caudis ticionū
fumigātiū istoꝝ ī ira furois rasin
regis syrie ⁊ filij romelie eo qꝛ ꝯsi
liū inierit ꝯtra te syria in malū ef
fraim ⁊ fili⁹ romelie dicētes. Ascē
dam⁹ ad iudam ⁊ suscitem⁹ eū ⁊
auellam⁹ eū ad nos ⁊ ponam⁹ re
gē ī medio ei⁹ filiū tabeel. Hec di
cit dn̄s deus. Nō stabit et nō erit
istud. ꝫ caput syrie damasc⁹ ⁊ ca
put damasci rasin Et adhuc sexa
gintaq̄nq̄ꝫ anni ⁊ desinet effraim
eē ꝓpl̄us ⁊ caput effraim samaia
et caput samarie fili⁹ romelie. Si
nō credideritis nō ꝑmanebitis. Et
adiecit dn̄s loq̄ ad achaꝫ dicēs.
Pete tibi signū a dn̄o deo tuo ī ꝓ
fūdū inferni siue in excelsū sup̄ Et
dixit achā. Nō petā ⁊ nō tēptabo
dn̄m. Et dixit. Audite g̊ dom⁹ da
uid Nūq̄d parū vobis ē molestos
eē hoībꝫ qꝛ molesti estis ⁊ d̄o meo
Propt̄ hoc dabit dn̄s ipe vob̄ sig
nū. Ecce v̄go ꝯcipiet ⁊ piet filiū ⁊
vocabit̄ nom̄ ei⁹ emanuel. Butirꝫ
⁊ mel comedet ut sciat reprobare
malū ⁊ eligere bonū. qꝛ añq̄ꝫ sciat
puer reprobare malū et eligē bo
nū derelinq̄tur terra quaꝫ tu dete
staris a facie duoꝝ regum suoꝝ.
Adducet dn̄s sup te ⁊ super popu
lū tuū ⁊ super domū p̄ris tui dies
qui nō venerūt a diebꝫ sepacōis

effraim a iuda cum rege assiriorum
Et erit in die illa sibilabit dominus
musce que est in extremo fluminum
egipti et api que est in terra assur et ve
nient et requiescent omnes in torrentibus
valliu et in cauernis petrarum et in
omnibus frutectis et in vniuersis fora
minibus. In die illa radet dominus in no
uacula conducta in hijs qui trans
flumen sunt in rege assyriorum caput
et pilos pedum et barbam vniuersam.
Et erit in die illa nutriet homo vaccam
boum et duas oues et per vbertate la
ctis comedet butirum. Butirum enim et
mel manducabit omnis homo qui relictus
fuerit in medio terre. Et erit in die il
la omnis locus vbi fuerint mille vi
tes mille argenteis et in spinas et in
vepres erunt. Cum sagittis et arcu
ingredientur illuc. Vepres enim et spi
ne erunt in vniuersa terra. Et omnes mon
tes qui in sarculo sarientur non veniet
illuc terror spinarum et vepriu et erit in
pascuam bouis et in conculcacionem pecoris
Et dixit dominus ad me.
Sume tibi librum grandem et scri
be in eo stilo hominis velociter spolia de
trahe cito predare. Et adhibui mi
hi testes fideles vriam sacerdotem et za
chariam filium barachie. Et accessi
ad prophetissam et concepit et peperit fi
lium. Et dixit dominus ad me. Voca no
men eius accelera spolia detrahere fe
stina predari quia antequam sciat puer vo
care patrem suum et matrem suam auferetur
fortitudo damasci et spolia sama
rie coram rege assiriorum. Et adiecit
dominus loqui ad me adhuc dicens
Pro eo quod abiecit populus iste aquas
syloe que vadunt cum silentio et assum
psit magis rasin et filium romelie
propter hoc ecce adducet dominus super eos
aquas fluminis fortes et multas re
gem assyriorum et omnem gloriam eius. Et
ascendet super omnes riuos eius et fluet
super vniuersas ripas eius et ibit per iu
dam inundans et transiens vsque ad col
lum veniet. Et erit extensio alarum eius
implens latitudinem terre tue o
emanuel. Congregamini populi et
vincimini et audite vniuerse procul terre.
Confortamini et vincimini accingite vos
et vincimini. inite consilium et dissipa
bitur. loquimini verbum et non fiet. quia no
biscum deus. Hec enim ait dominus ad me
Sicut in forti manu erudiuit me
ne irem in via populi huius dicens. Non
dicatis coniuratio. Omnia enim que loqu
tur populus iste coniuracio est. Et timo
rem eius ne timeatis neque paueatis.
Dominum exercituum ipsum sanctificate et
ipse pauor vester et ipse terror vester et erit vo
bis in sanctificacionem. in lapidem autem
offensionis et in petram scandali dua
bus domibus israel in laqueum et in ru
inam habitantibus ihrlm. Et offen
dent ex eis plurimi et cadent et con
terentur et irrecientur et capientur
Liga testimonium signa legem in di
scipulis meis et expectabo dominum qui
abscondit faciem suam a domo iacob
et prestolabor eum. Ecce ego et pueri
mei quos dedit mihi dominus in signum et
in portentum israel a domino exercituum qui
habitat in monte syon. Et cum dixe
rint ad vos querite a phitonibus et
a diuinis qui strident in incantacioni
bus suis. numquid non populus a deo
suo requiret visionem pro viuis ac
mortuis. Ad legem magis et ad te
stimonium. Quod si non dixerint iuxta
verbum hoc non erit eis matutina
lux. Et transibit per eam et corruet et
esuriet et cum esurierit irascetur. et

maledicet regi suo ⁊ deo suo. Et su
spiciet sursũ ⁊ ad terraȝ intuebit̃
⁊ ecce tribulacõ ⁊ tenebre ⁊ disso
lutio ⁊ ãgustia ⁊ caligo ꝑseqñs ⁊
nõ poteit auolare de ãgustia sua.

Primo tpe alleuia ¶ Ca. ix.
ta est t̃ra ȝabulon ⁊ t̃ra nep
talim ⁊ nouissiõ aggũuata est via
maris trãs iordanẽ galilee gẽtiũ
Populꝰ q̃ ambulabat in tẽbris
vidit lucẽ magnã. habitãtibȝ in
regiõ e vmbre mortis lux orta ẽ eis
Multiplicasti gentez nõ mag̃fica
sti leticiã. Letabũtur corã te sicut
letãtur ĩ messe. sicut exultãt victo
res capta p̃da qñ diuidũt spolia
Jugũ em̃ oneris eiꝰ ⁊ v̀gã hume
ri eiꝰ ⁊ sceptꝝ exactoris eius supa
sti sicut in die madyan. Quia oĩs
violẽta p̃dacõ cũ tumultu ⁊ vesti
mẽtũ mixtũ sãguĩe erit in cõbusti
onẽ et cibꝰ ignis. Paruulꝰ eĩ na
tus ẽ nob̃: filiꝰ datꝰ est nobis. Et
factus ẽ p̃ncipatꝰ sup humeꝝ eiꝰ
et vocabit̃ nomẽ eiꝰ ammirabil̃.
ꝯsiliariꝰ. deꝰ. fortis. pr̃ futuri secl̃i.
p̃nceps pacis. Multiplicabit̃ eiꝰ
imperiũ ⁊ pacis nõ erit finis sup
soliũ dauid ⁊ sup regnũ eiꝰ ut cõ
firmet illud ⁊ corroboret ĩ iudicõ
⁊ iustitia amodo ⁊ vsq̃ in sẽpiter
nũ. Zelꝰ dñi exercituũ faciet hoc.
Verbũ misit dñs ĩ iacob ⁊ cecidit
in isrl̃. Et sciet oĩs ꝓplus effraim
⁊ habitãtes samariã in supbia ⁊
mag̃tudĩe cordis dicẽtes Lateres
ceciderẽt ꝫ q̃dris lapidibȝ edifica
bimus. sicomoros succiderũt ꝫ ce
dros immutabimꝰ. Et eleuabit do
minꝰ hostes rasin sup eũ et inimi
cos eiꝰ in tumultũ vertet: syriam
ab oriẽte et philistijm ab ocidẽte
⁊ deuorabũt isrl̃ toto ore. In om
nibȝ hijs nõ est auersus furor eius
ꝫ adhuc manꝰ eiꝰ extẽta ⁊ ꝓplus
nõ est reuersus ad ꝑcuciẽtez se et
dñm exercituũ nõ inq̃sierẽt. Et dis
ꝑdet dñs ab isrl̃ caput ⁊ caudaȝ
incuruãtez et refrenãtez die vna.
Longeuꝰ ⁊ honorabil̃ ipe ẽ caput
⁊ ꝓpha docẽs mẽdatiũ ipe est cau
da. Et erũt q̃ btificãt populũ istũ
seducẽtes et q̃ btificãtur p̃cipita
ti. Propt̃ hoc sup adolescẽtul̃ eius
nõ letabit̃ dñs ⁊ pupillorꝝ eiꝰ et
viduaꝝ non miserebit̃ Quia oĩs
ypocrita ẽ ⁊ nequã ⁊ vniuersũ os
locutũ ẽ stulticiã In oĩbȝ hijs nõ
est auersus furor eius ꝫ adhuc ma
nus eiꝰ extẽta. Succẽsa est em̃ q̃si
ignis ĩpietas. veprẽ ⁊ spinã vora
bit Et succẽdet̃ in dẽsitate saltꝰ ⁊ cõ
uoluet̃ in supbia fumi. In ira dñi
exercituũ cõturbata ẽ terra ⁊ erit
ꝓplus quasi esca ignis. Vir fratri
suo nõ ꝑcet ⁊ dediabit ad dextrã
⁊ esuriet ⁊ comedet ad sinistrã et
nõ saturabit̃. Vnusquisq̃ carnẽ
brachij sui vorabit: manasses ef
fraim ⁊ effraim manassen ⁊ siml̃
ipi cõtra iudã. In oĩbus hijs nõ
est auersus furor eius sed adhuc
manus eiꝰ extẽta. ¶ Ca. x.

Ve qui ꝯdũt leges iniquas ⁊
scribẽtes iniustitiã scripserẽt
ut opprimerẽt in iuditio paupes
⁊ vim facerẽt cause humiliũ ꝓpli
mei ut eẽnt vidue p̃da eoꝝ ⁊ pu
pillos diriperẽt. Quid facietis in
die visitacõis et calamitatis delõ
ge venientis. Ad cuiꝰ confugie
tis auxiliũ et vbi derelinq̃tis glo
riã vestrã ne incuruemini sub vin
culo et cum interfectis cadatis.

Sup oīb; hijs nō est auersus fu
ror ei⁹. sed adhuc man⁹ ei⁹ extēta.
Ve assur. Virga furois mei ⁊ ba
cul⁹ ipe ē. In manu eoꝝ indigna
tio mea. Ad gentez fallacē mittaz
eū ⁊ cōn populū furoris mei man
dabo illi ut auferat spolia et diri
piat p̄dā et ponat illū in cōculca
tionē q̄si lutū plateaꝝ. Ipe aūt nō
sic arbitrabit̄ et cor ei⁹ nō ita esti
mabit. ꝫ ad ɔterēdū erit cor eius
et ad int̄nicōez gentiū nō pauca
tū. Dicet enim. Nūq̄d nō p̄ncipes
mei sil̄ reges sūt. ⁊ Nūquid nō ut
charchamis sic calāno et ut ar
phat sic emat. ⁊ Nūquid n̄ ut da
mascus sic samaria. ⁊ Q̄uo inueīt
man⁹ mea regna ydoli sic ⁊ simu
lachra eoꝝ de ihrl̄m et de sama
ria. Nūquid nō sicut feci samarie
et ydol̄ ei⁹ sic faciā ihrl̄m ⁊ simu
lachris ei⁹. ⁊ Et erit. cū impleuerit
dn̄s cūcta opa sua ī mōte syon ⁊
ī ihrl̄m: visitabo sup fructū mag
nifici cordis regis assur ⁊ sup glo
riā altitudīs oculoꝝ ei⁹. Dixit em̄
In fortitudine man⁹ mee feci ⁊ in
sapīa mea intellexi. Et abstuli ter
mīos ꝑpl̄oꝝ ⁊ p̄ncipes eoꝝ depre
datus sū ⁊ detraxi q̄si potēs ī subli
mi residētes. Et inueīt quasi nidū
man⁹ mea fortitudinē populoꝝ ⁊
sicut colligūt̄ oua q̄ derelicta sūt.
sic vniūsaz terrā ego ɔgregaui ⁊
nō fuit q̄ moueret pennā et apirz
os et gāniret. Nūquid gloriabit̄
securis cōn eū qui secat in ea aut
exaltabit̄ serra cōn eū a q̄ trahit̄
Q̄uo si eleuet̄ virga ɔtra eleuan
tez se ⁊ exaltet̄ bacul⁹ q̄ vtiq; lig
nū est. Propt̄ hoc mittet dn̄ator
dn̄s exercituū in pinguibz ei⁹ te
nuitatē ⁊ subt⁹ gloria ei⁹ succēsa
ardebit q̄si ɔbustio ignis. Et erit
lumē isrl̄ in ignē ⁊ sāct⁹ ei⁹ in flā
mā et succēdet̄ ⁊ deuorabit̄ spina
ei⁹ ⁊ vepres in die vna ⁊ gl̄ia sal
tus ei⁹ et carmeli ei⁹ ab aīa vsq;
ad carnez ɔsumet̄. Et erit t̄rore ꝓ
fugus et reliquie ligni salt⁹ ei⁹ p̄
paucitate nūerabūt̄ et puer scri
bet eos. Et erit. in die illa non adi
ciet residuū isrl̄ et hij q̄ fugerint
de domo iacob inniti sup eo qui p
cutit eos. ꝫ īnitet̄ sup dn̄m sanctū
isrl̄. In veritate reliq̄e ɔūtent̄. reli
quie inq̄ iacob ad deū fortē. Si eī
fuerit populus tu⁹ isrl̄ q̄si arena
maris reliquie cōuertētur ex eo.
Cōsūmatio abbreuiata inunda
bit iustitiā. Consūmacōez enim ⁊
abbreuiacōnē dn̄s de⁹ exercituū
faciet ī medio oīs t̄re Propt̄ hoc
hec dicit dn̄s de⁹ exercituū. Noli tīe
re ꝑpl̄us me⁹ habitator syon ab
assur. In virga enim pcuciet te et
baculū suū leuabit super te in via
egipti Adhuc em̄ paululū modi
cūq; ⁊ ɔsūmabit̄ indignatio ⁊ fu
ror me⁹ sup scelus eorū. Et suscita
bit sup eū dn̄s exercituū flagellū
iux̄ plagā madyan in petra oreb
et v̄gaz suā super mare et leuabit
eā in via egipti. Et erit. in die illa
auferet̄ on⁹ ei⁹ de hūero tuo ⁊ iu
gū ei⁹ de collo tuo ⁊ ɔputrescet iu
gum a facie olei. Veniet in aioth
tn̄sibit ī magron: apd̄ magmas
ɔmēdabit vasa sua. Trāsiert̄ cur
sū: gabee sedes nr̄e. Obstupuit ra
ma: gabaath saul̄ fugit. Hynni
voce tua filia gallim: attēde laysa
paupcula anatoth. migūit mede
mena: hītatores gebim ɔfortamī

Adhuc dies ut ī nobe stetur. Agi
tabit manū suam sup montē filie
syon ⁊ collē ihrl'm. Ecce eī dñator
dñs exercituū ɔfringet lagūculā
in terrore ⁊ excelsi statura succidē
tur ⁊ sublimes hūiliabūtur. Et sb
uertētur ɔdēsa salt⁹ ferro et liba
nus cū excelsis cadet. Ca. xi.

Et egredietᷣ virga de radice
yesse et flos de radice eius
ascēdet ⁊ requiescet sup eum spūs
dñi. spūs sapīe ⁊ intellect⁹. spūs
ɔ filij ⁊ fortitudīs. spūs scīe ⁊ pie
tatis et replebit eū spūs timoris
dñi. Nō scd̄z visionē oculoꝝ iudi
cabit neqꝫ scd̄m auditū auriū ar
guet. Sꝫ iudicabit in iustitia pau
pes ⁊ arguet ī eq̄tate ꝓ māsuetis
terre. Et ꝑcuciet terraꝫ virga oris
sui ⁊ spū labioꝝ suoꝝ interficiet
impiū. Et erit iusticia cingulū lū
boꝝ ei⁹ et fides cinctoriū renū ei⁹
Habitabit lup⁹ cum agno ⁊ par
dus cū hedo accubabit. Vitul⁹ et
leo ⁊ ouis sil' morabūtur ⁊ puer
puul⁹ minabit eos. Vitulus ⁊ vr
sus pascētur simul req̄escēt catuli
eoꝝ. Leo q̄si bos ɔmedet paleas ⁊
delcābit' infans ab vbere sup fora
mina aspidis et in cauerna regu
li qui ablactatus fuerit manum
suā mittet. Nō nocebūt ⁊ nō occi
dēt in vniūso mōte scō meo. qꝛ re
pleta est t'ra scīa dñi sicut aq̄ ma
ris opientis In die illa radix yes
se q̄ stat ī signū populoꝝ ipsū gē
tes dep̄cabūtur et erit sepulchrū
ei⁹ gloriosū. Et erit in die illa adij
ciet dñs manū suā ad possidēdū
residuū populi sui qd̄ relīquet' ab
assyrijs ⁊ ab egipto ⁊ a phetros
⁊ ab ethiopia et ab elam ⁊ a sen
naar et ab emath ⁊ ab insul' ma
ris ⁊ leuabit signū in nacōnes et
ɔgregabit ꝓfugos isrl'. Et disper
sos iuda colliget a q̄tuor plagis
terre ⁊ auferet' zelus effraim ⁊ ho
stes iuda ꝑibūt. Effraim nō emu
labit' iudā ⁊ iudas non pug̃bit
cōn effraim. Et volabūt in hume
ros philistijm ꝑ mare sil' p̄dabū
tur filios orientis. Idumea ⁊ mo
ab p̄ceptū man⁹ eoꝝ ⁊ filij amon
obediētes erūt. Et desolabit dñs
linguam maris egipti ⁊ eleuabit
manū suā sup flumē in fortitudīe
spūs sui ⁊ ꝑcuciet eū ī septē riuis
ita ut trāseāt ꝑ eū calciati. Et erit
via residuo ꝓpl'o meo qui relinq̄
tur ab assyrijs sicut fuit israheli ī
die qua ascēdit de terra egipti.

Et dices ī die illa. Ca. xij.
Cōfitebor tibi dñe qm̄ irat⁹
es mihi. cōuersus est furor tu⁹ et
cōsolatus es me Ecce de⁹ saluator
me⁹ fiducialit' agaꝫ ⁊ nō timebo.
Quia fortitudo mea et laus mea
dñs ⁊ fact⁹ ē mihi in salutē. Hau
rietis aq̄s in gaudio de fontibus
saluatoris ⁊ dicetis in illa die. cō
fitemī dño ⁊ inuocate nomē eius
Notos facite ī ꝓplis adinuētiōes
ei⁹ memītote qm̄ excelsū est nomē
eius Cantate dño qm̄ magnifice
fecit. annūciate hoc ī vniūsa t'ra.
Exulta ⁊ lauda habitacō syon qꝛ
magn⁹ in medio tui sāctus isrl'.

Onus babilōis qd̄ Ca. xiij.
vidit ysaias fili⁹ amos Sup
mōteꝫ caliginosū leuate signū. ex
altate vocē. leuate manū ⁊ īgredi
ant' portas duces. Ego mandaui
scīficatis meis ⁊ vocaui fortes me
os ī ira mea exultātes ī gl'ia mea

Vox multitudinis in mōtibꝫ q̄si
populoꝝ frequētiū. vox sonitꝰ re
gū gentiū cōgregataꝝ. Dn̄s exēci
tuū p̄cepit militie belli veniētibus
de t̄ra ꝓcul. A sūmitate celi dn̄s et
vasa furoris eius ut disp̄dat oēꝫ
terrā. Vlulate q̄ ꝓpe est dies dn̄i
q̄ vastitas a dn̄o veniet. Propt̄
hoc om̄s manꝰ dissoluētur et oē
cor hoīs tabescet ⁊ ꝯteret̄. Tortio
nes ⁊ dolores tenebūt q̄si ꝑturiēs
dolebūt. Vnusquisq̄ ad ꝓximū
suū stupebit faties cōbuste vultꝰ
eoꝝ. Ecce dies dn̄i venit cru del̄ et
indignacōis plenꝰ ⁊ ire furorisq̄
ad ponēdā terrā in solitudinem ⁊
pctōres eius cōterēdos de ea. qm̄
stelle celi et splēdor eaꝝ nō expā
dēt lumē suū. Obtenebratꝰ est sol
in ortu suo ⁊ luna nō splēdebit in
lumīe suo. Et visitabo sup orb̄ ma
la ⁊ cōn̄ impios iniq̄tatem eoꝝ. Et
quiescē faciā supbiam infideliū ⁊
arrogātiā fortiū hūiliabo. Precō
sior erit vir auro ⁊ hō mūdo obri
zo. Sup hoc celū turbabo ⁊ moue
bit̄ terra de loco suo. ꝓpt̄ indig̃tio
nē dn̄i exercituū ⁊ ꝓpt̄ diē ire furo
ris eiꝰ. Et erit q̄si dāmula fugiēs
⁊ q̄si auis ⁊ nō erit qui ꝯgreget.
Vnusquisq̄ ad populū suū ꝯuēte
tur ⁊ singuli ad terrā suā fugiēt.
Oīs q̄ inuētus fuerit occidet̄ ⁊ oīs
q̄ supuenerit cadet in gladio. In
fantes eoꝝ allident̄ ī oculꝰ eoꝝ. di
ripiētur domꝰ eoꝝ ⁊ vxores eorū
violabūtur. Ecce ego suscitabo su
per eos medos q̄ argentū nō que
rāt nec auꝝ velint. ꝫ sagittis par
uulos int̄ficiāt ⁊ lactātibꝫ vteris
nō. misereant̄ ⁊ sup filios nō par
cat oculꝰ eoꝝ. Et erit babilon illa
ciuitas gl̄iosa ī regnis. inclita in
supbia chaldeoꝝ: sicut subūtit do
minꝰ sodomā ⁊ gomorrā. Nō ha
bitabit̄ vsq̄ in finē ⁊ nō fūdabit̄
vsq̄ ad gn̄ationē ⁊ gn̄ationem.
Nec ponet ibi tentoia arabs nec
pastores req̄escēt ibi. ꝫ req̄escent
ibi bestie ⁊ replebūtur domꝰ eoꝝ
draconibꝫ. Et habitabūt ibi stru
tiōes ⁊ pilosi saltabūt ibi ⁊ rn̄de
būt ibi vlule in edibꝫ eiꝰ ⁊ sirenē
in delubris voluptatis.

Prope ē ut veniat tp̄s eius ⁊
dies eiꝰ nō elōgabūtur. Mi
serebit̄ eim̄ dn̄s iacob ⁊ eliget ad
huc de isrl̄ ⁊ req̄escē eos faciet su
per humū suā. Adiūget̄ aduena
ad eos ⁊ adherebit domui iacob.
Et tenebūt eos populi ⁊ adducēt
eos in locū suū. Et possidebit eos
domꝰ israhel sup terrā dn̄i in ꝑuos
⁊ ancillas ⁊ erūt capiētes eos q̄
se cepant ⁊ sb̄iciēt exactores suos
Et erit. in die illa cū requiē dederit
tibi deꝰ de laboē tuo ⁊ a ꝯcussione
tua ⁊ a ꝑuitute dura q̄ an̄ seruisti
sumes parabolā istā ꝯtra regē babi
lonis ⁊ dices. Quomō cessauit ex
actor: quieuit tributū. Contriuit
dn̄s baculū īpioꝝ v̄gā dn̄antiū
cedētē ꝓpl̄os īdig̃tione. plaga īsa
nabili sb̄iciētem in furoē gentes:
ꝑseq̄ntem crudelit̄. Cōquieuit ⁊ si
luit oīs t̄ra gauisa ē ⁊ exultauit.
abietes q̄ letate sūt sup te ⁊ cedri
libani. Ex quo dormisti nō ascēdet
qui succidat nos. Infernꝰ subter
cōturbatꝰ ē in occursū aduētꝰ tui
suscitauit tibi gigantes oēs p̄nci
pes terre. Surrexert̄ de solijs suis
oēs p̄ncipes nacōnū. vniūsi rn̄de
būt ⁊ dicēt tibi. Et tu vulneratꝰ es

sicut ⁊ nos: nr̃i simil effect⁹ es· De tracta ē ad inferos sup̃bia tua cõ cidit cadauer tuũ· Subter te sternet tinea ⁊ op̃imẽtũ tuũ erũt vermes· Quõ ccidisti de cælo lucifer qui mane oriebaris· ⁊ Corruisti in terrã qui vulnerabas gẽtes ⁊ dicebas in corde tuo· In cælũ ascẽdaz sup astra dei exaltabo soliũ meũ sedebo in mõte testamẽti in lateribz aq̃lonis: ascẽdam sup altitudinẽ nubiũ similis ero altissimõ· Verũtamẽ ad infernũ detraberis in pfundũ laci Qui te viderint ad te inclinabũt et te ꝓspicient· Nunq̃d iste est vir q̃ conturbauit terraz· q̃ concussit regna· qui posuit orbẽ desertũ ⁊ vrbes eius destruxit· ⁊ Vinctis eius nõ aperuit carcerẽ· Omnes reges gentiũ vniuersi dormierũt in gl̃ia vir in domo sua· tu aũt ꝓiect⁹ es de sepulchro tuo q̃si stirps inutilis· polluti ⁊ obuolut⁹ cũ hijs q̃ interfecti sũt gladio ⁊ descendẽtibus vsq; ad fundamẽta laci· Quasi cadauer putridũ nõ habebis cõsortiũ neq; cũ eis in sepultura Tu eĩ terrã dissipasti tu populũ occidisti· Nõ vocabit in eternũ semẽ pessimoz· Præparate filios eius occisionẽ in iniq̃tatẽ pr̃m eorũ Non cõsurgẽt nec hæreditabũt terrã neq; implebũt faciẽ orbis ciuitatũ· Et consurgã sup eos dicit dñs exercituũ ⁊ perdaz babilõis nomẽ ⁊ reliquias ⁊ germẽ ⁊ pgeniẽ dicit dñs· Et ponã eos in possessiõez ericij ⁊ in paludes aq̃e ⁊ scobabo eã in scopa terẽs dicit dñs exercituũ· Jurauit dñs exercituũ dicẽs Si nõ ut putaui ita erit ⁊ quõ mẽte tractaui sic eueniet ut conterã assyriũ in terra mea et in mõtibz meis cõculcez eũ ⁊ auferet ab eis iugũ ei⁹ ⁊ onus illi⁹ ab hũero eoz tolletur· Hoc consiliũ qd̃ cogitaui super oẽz terrã ⁊ hec est manus extẽta super vniuersas gẽtes· dñs exercituũ decreuit et q̃s poterit infirmare· ⁊ Et manus ei⁹ extẽta ⁊ q̃s auertit eaz· ⁊ In anno quo mortuus ẽ rex achas factũ est onus istud Ne letetis philistea oĩs tu qm̃ comminuta est virga percussoris tui· De radice enim colubri egredietur regulus et semẽ eius absorbẽs volucrez· Et pascẽtur primogenita pauperũ ⁊ pauperes fiduciales requiescent ⁊ interire faciã in fame radicem tuã ⁊ reliq̃as tuas interficiã· Vlula porta· clama ciuitas· prostrata ẽ philistea oĩs· Ab aq̃lone enim fumus venit ⁊ nõ est q̃ effugiat agmẽ eius· Et q̃d rñdebit nũcijs gẽtis· Quia dñs fundauit sion ⁊ in ipa sperabũt pauperes populi eius

Onus moab· Quia ¶ Ca. xv· nocte vastata est ar· moab obticuit· qr nocte vastata est murus moab obticuit· Ascendit domus dybon ad excelsa in planctũ sup nabo ⁊ sup medaba moab vlulabit In cunctis capitibz eius calui tiũ: oĩs barba rasa est· In triuijs eius accincti sũt sacco sup tecta eius ⁊ in plateis eius oĩs vlulatus descendet in fletũ· Clamauit esebon ⁊ eleale vsq; iasa audita est vox eoz Sup hoc expediti moab vlulabũt: anima eius vlulabit sibi· Cor meũ ad moab damabit vectes eius ad segor vitulã osternãtem· Per ascensũ enim luith flens ascendet ⁊ in via oronaym clamorẽ ostricõis leuabũt· Aq̃ enim nemrim deserte erũt· qr aruit herba· defecit germẽ· viror oĩs itereiſt

Scōz magnitudinē opis ⁊ visita
tio eorū. Ad torrētez salicū ducēt
eos. qm̄ circuibit damor terminū
moab. Vsq; ad gallim vlulatus
ei⁹ ⁊ vsq; ad puteū hēlim clamor
ei⁹. qz aq̄ dybon replete fūt sāgui
ne. Ponā em̄ sup dybon addita
mēta hijs qui fugerint de moab
leonē ⁊ reliquijs terre.

Emitte agnū dñe dñatorem
terre de petra deserti ad mon
tē filie syon Et erit sicut auis fugi
ens ⁊ pulli de nido auolantes: sic
erūt filie moab ī trāscēsu arnon.
Ini consiliū. coge consiliū. pone q̄si
nocte vmbrā tuā in meridie. Ab
scōde fugiētes ⁊ vagos ne pdas.
Habitabunt apud te pfugi mei.
Moab esto latibulū eorū a facie
vastatoris Finit⁹ ē em̄ pulvis. cō
sūmat⁹ est miser. defecit q̄ cōculca
bat terraz. Et prepabit in mia so
liū ⁊ sedebit sup eū in veritate ī ta
bernaculo dauid iudicās ⁊ q̄rēs
iuditiū ⁊ velocit̄ reddēs qđ iustū
est. Audiuim⁹ superbiā moab: sup
b⁹ ē valde. Superbia ei⁹ et arrogā
tia ei⁹ ⁊ indignatio ei⁹ plꝰq̄ fortitu
do ei⁹. Ideirco vlulabit moab. at
moab vniuersus vlulabit. Viris q̄
letātur sup muro cocti lateris lo
qmim̄ plagas suas. qm̄ superba
na eselon deserta sūt Et vineaz sa
bama. dñi gētiū exciderūt. Flagel
la ei⁹ vsq; ad iazer puenerūt. erra
verūt in deserto: ppagines ei⁹ re
licte sūt. trāsierūt mare. Super hoc
ploraho in fletu iazer vineā saba
ma Inebriabo te lacrima mea ese
lon ⁊ eleale ⁊ qm̄ sup vindemiaz
tuā ⁊ sup messez tuā vox daman
tiū irruit. Et auferet leticia ⁊ exul
tacio de carmelo ⁊ in vineis non
exultabit neq; iubilabit. Vinū ī
torculari non calcabit q̄ calcare
solebat. vocez calcātiū abstuli.
Sup hoc vent̄ me⁹ ad moab qua
si cithara sonabit et viscera mea
ad murū cocti lateris. Et erit. cum
apparuerit qđ laborauit moab su
per excelsis suis. ingredietur ad san
cta sua ut obsecret ⁊ nō valebit.
Hoc vbū qđ locut⁹ ē dñs ad mo
ab extūc ⁊ nūc locut⁹ est dicens.
In tribz annis q̄si anni mercēna
rij auferet gl̄ia moab sup ōm̄ po
pulo multo ⁊ relinq̄tur ī eo sicut
racemus paruus ⁊ modicus: ne
quaq̄ multus.

Onus damasci. Ecce damas
cus desinet ee cīvitas ⁊ erit si
cut acerus lapidū in ruina. dere
licte cīvitates aroer gregibz erūt ⁊
requiescēt ibi ⁊ nō erit q̄ exterreat.
Et cessabit adiutoriū ab ephraī
⁊ regnū a damasco ⁊ reliq̄e syrie
sicut gloria filioꝝ isr̄l erūt. dicit
dñs exercituū. Et erit. in die illa at
tenuabit gloria iacob ⁊ pinguedo
carnes ei⁹ marcescent ⁊ erit sic cō
gregans in messe qđ restiterit et
brachiū ei⁹ spicas leget. Et erit si
cut querēs spicas ī valle raphaim
⁊ relinquet in eo sicut racem⁹
⁊ sicut excussio olee duaꝝ vel triū
olivaꝝ in sūmitate rami sive q̄tu
or ā q̄nq; In ramusculis eius fru
ctus ei⁹ dicit dñs de⁹ isr̄l. In die
illa inclinabit hō ad factorē suū ⁊
oculi ei⁹ ad sanctū isr̄l respicient et
nō inclinabit ad altaria q̄ fecerūt
man⁹ ei⁹ ⁊ q̄ opati sūt digiti eius.
nō respicient lucos et delubra. In
die illa erūt cīvitates fortitudinis ei⁹

derelicte sicut aratra et segetes q̄
derelicte sūt a facie filioꝝ isrl̄ ⁊ eis
deserta. qꝛ oblita es dei saluatoris
tui ⁊ fortis adiutoris tui nō es re
cordata. Propterea plātabis plan
tacōeꝫ infidelē et germē alienū se
minabis. In die plātacōis tue la
brusca ⁊ mane semē tuū florebit.
Ablata est messis in die heredita
tis ⁊ dolebit g̃uit. Ve multitudo
ꝓplorꝝ multoꝝ ut mltitudo maris
sonātis et tumultꝰ turbaꝝ sic̄ so
nitꝰ aq̄ꝝ multaꝝ Sonabūt ꝓpli si
cut sonitꝰ aq̄ꝝ inundātiū ⁊ incre
pabit eū ⁊ fugiet ꝓcul ⁊ rapiet̄ si
cut puluis mōtiū a facie vēti ⁊ sic̄
turbo corā tēpestate. In tpe vespe
⁊ ecce turbatio: in matutino ⁊ nō
subsistet Hec est ps eoꝝ q̄ vasta
uerūt nos ⁊ sors diripiētiū nos.

Ve terre cymba Ca. xviij.
lo alarū q̄ est trās flumina
ethiopie q̄ mittit ī mari legatos
⁊ in vasis papiri sup aq̄s. Ite an
geli veloces ad gentē ꝯuulsā ⁊ di
laceratā ad populū terribilē post
quē nō est aliꝰ. gentē expectātem
⁊ ꝯculcatā cuiꝰ dirupuerūt flumīa
terrā eiꝰ. Oms̄ habitatores orbis
qui moramī in t̄ra cū eleuatū fue
rit signū in mōtibꝫ videbitis ⁊ clā
gorē tube audietis qꝛ hec dic̄ dn̄s
ad me. Quiescā ⁊ ꝯsiderabo ī loco
meo sic̄ meridiana lux clara est ⁊
sicut nubes roris ī die messis. Añ
messeꝫ em̄ totꝰ efflorebit ⁊ imma
tura ꝑfectō germīabit ⁊ p̄cidētur
ramusculi eiꝰ falcibꝫ ⁊ q̄ derelicta
fuerīt abscindētur. Excutiētur ⁊ re
linq̄ntur sil̄ auibꝫ mōtiū ⁊ bestijs
terre et estate ꝑpetua erūt sup eū
volucres ⁊ oēs bestie terre sup illū
hyemabūt. In tempe illo deferet̄
munꝰ dn̄o exercituū a ꝓplo diuul
so ⁊ dilaceratoꝛa ꝓplo t̄ribili ptꝰ
quē nō fuit aliꝰ ꝛa gēte expectāte.
expectāte ⁊ ꝯculcata cuiꝰ dirupue
rūt flumīa terrā eiꝰ ad locū noīs
dn̄i exercituū mōteꝫ syō. Ca. xix.

Onus egipti. Ecce dn̄s ascēdet
sup nubē leuē ⁊ ingredietur
egiptū ⁊ ꝯmouebunt̄ simulacra
egipti a facie eiꝰ et cor egipti tabe
scet in medio eiꝰ. Et ꝯcurrē faciaꝫ
egiptios adūsus egiptios ⁊ pug
nabit vir ꝯtra frēꝫ suū ⁊ vir cōn̄
amicū suū. ciuitas adūsus ciuita
tē. regnū adūsus regnū ⁊ dirūpe
tur spūs egipti ī visceribꝫ eiꝰ ⁊ cō
siliū eius p̄cipitabo ⁊ introgabūt
simulacra sua ⁊ diuinos suos et
phitones ⁊ ariolos ⁊ tr̄dā egiptū
in manu dn̄oꝝ crudeliū et rex for
tis dn̄abit̄ eoꝝ ait dn̄s exercituū
Et arescet aq̄ de mari ⁊ fluuiꝰ deso
labit̄ atqꝫ siccabit̄ et defitient flu
mina. Attenuabunt̄ ⁊ siccabunt̄
riui aggeꝝ. Calamꝰ ⁊ iuncꝰ mar
cescet. nudabit̄ alueus riui a fōte
suo Et oīs semētis irrigua siccabi
tur: arescet et nō erit. Et merebūt
piscatoēs ⁊ lugebūt oēs mittētes
in flumē hamū ⁊ expādētes rete
sup fatiē aq̄ marcescēt. Confūden
tur q̄ opabātur linū plectētes et
texētes sb̄tilia. Et erūt irrigua eiꝰ
flaccētia. oēs q̄ faciebāt lacunas
ad capiēdos pisces Stulti p̄ncipes
thaneos sapiētes cōsiliarij pha
rao dederūt ꝯsiliū īsipiēs. Q̄uo dici
tis pharaōi filiꝰ sapiētiū ego filiꝰ
regū ātiq̄ꝝ Vbi nūc sūt sapiētes
tui. Annūtiēt tibi et īdicēt q̄d co
gitaueit dn̄s exercituū sup egiptū.

Stulti facti sūt pn̄cipes thaneos.
emarcuerūt pn̄cipes mēpheos dece
perūt egiptū. angulū ꝓpl'oꝝ eius.
Dn̄s miscuit in medio ei⁹ spiritū
v̄tiginis ⁊ errare fecerūt egiptū in
oī ope suo sicut errat ebrius ⁊ vo
mēs. Et non erit egipto opus qd̄
faciat caput ⁊ caudā incuruātez
⁊ refrenantē In die illa erit egip
tus q̄si muliēs ⁊ stupebūt ⁊ time
būt a facie ꝯmocōis man⁹ dn̄i ex
ercituū quā ip̄e mouebit sup eaz
⁊ erit t̄ra iuda egipto in festiuita
tē. Oīs q̄ illi⁹ fuerit recordat⁹ pa
uebit a facie consilij dn̄i exēcituū
qd̄ ip̄e cogitauit sup ea In die illa
erūt qn̄qz ciuitates in terra egipti
loqn̄tes lingua chanā ⁊ iurātes
p dn̄m exercituū. Ciuitas sol' vo
cabit̄ vna. In die illa erit altare
dn̄i in medio egipti ⁊ titul⁹ iuxta
terminū ei⁹ dn̄i ⁊ erit in signū et
in testimoniū dn̄i exercituū in ter
ra egipti. Clamabūt em̄ ad dn̄m
a facie tribulātis ⁊ mittet eis sal
uatorē ⁊ ꝓpugnatorez qui liberet
eos. Et ꝯgnoscet̄ dn̄s ab egipto ⁊
ꝯgnoscēt egipcij dn̄m ī die illa ⁊
colēt eū in ostijs ⁊ ī mūerib⁹ ⁊ vo
ta vouebūt dn̄o et soluēt. Et pcu
ciet dn̄s egiptū plaga ⁊ sanabit
eaz ⁊ reuertētur ad dn̄m ⁊ placa
bit̄ eis ⁊ sanabit eos. In die illa
erit via de egipto in assyrios ⁊ in
trabit assyri⁹ egiptū ⁊ egipti⁹ in
assyrios ⁊ seruiēt egipcij assyrijs
In die illa erit isrl' terci⁹ egiptio ⁊
assyrio bn̄dictio in medio t̄re cui
bn̄dixit dn̄s exercituū dicēs. Bn̄
dictus popul⁹ me⁹ egipti ⁊ opus
manuū meaꝝ assyri⁹. hereditas
aūt mea israhel.

In anno quo ingressus ē thartā
in azotū cū misissz eū sargon rex
assyrioꝝ ⁊ pugnassz ꝯtra azotū
⁊ cepissz eā. in tpe illo locut⁹ ē do
min⁹ in manu ysaie filij amos di
cens. Vade ⁊ solue saccū de lūbis
tuis ⁊ calciamēta tua de pedibus
tuis. Et fecit sic vadēs nud⁹ ⁊ dis
calciat⁹. Et dixit dn̄s. Sicut ambu
lauit seru⁹ meus ysaias nud⁹ et
discalciatus triū annoꝝ signū ⁊
portētū erit sup egiptū ⁊ sup ethi
opiam: sic minabit rex assyrioꝝ
captītatē egipti ⁊ tn̄sinigracōnē
ethiopie. iuuenē ⁊ senē. nudaz ⁊
discalciataz discooptis natibz ig
nominiā egipti. Et timebūt ⁊ ꝯfū
dentur ab ethiopia spe sua et ab
egipto gl'ia sua. Et dicet hītator
insule hui⁹ ī die illa. Heccine eāt
spes nr̄a ad quos ꝯfugim⁹ ī auxi
liū ut liberaret nos a facie regis
assyrioꝝ. Et quomō effugere po
terimus nos.

Onus deserti maris Sicut tur
bines ab affrico veniūt de de
serto venit: de terra horribili visio
dura nūtiata ē mihi. Qui incredu
lus est infidelit̄ agit ⁊ q̄ depopula
tor ē vastat. Ascēde elam ⁊ obside
mede. oēz gemitū eius cessare feci
Proptēa repleti sunt lūbi mei do
lore. āgustia possedit me sicut an
gustia pturientis. Corrui cū audi
rē ꝯturbat⁹ sū cū viderē. Emarcuit
cor meū tenebre stupefecerūt me.
Babilon dilecta mea posita est m̄
in miraculū. Pone mēsaz ꝯtēpla
re ī specula. Comedētes ⁊ bibētes
surgite principes: arripite clipeū
Hec em̄ dixit m̄ dn̄s. Vade ⁊ po
ne spiculatorē et qd̄cūqz viderit

annūciet. Et vidit curꝝ duoꝝ eq̄
tū. ascēsorē asini et ascēsorē came
li ⁊ ɔtēplat⁹ est diligēter multo
intuitu. Et clamauit leo. Super spe
culā dn̄i ego sū stās iugit̄ p diē ⁊
sup custodiā meā ego sū stans to
tis noctibꝫ. Ecce iste venit ascēsor
vir bige equitū. Et rn̄dit et dixit.
Cecidit cecidit babilō et oīa scul
ptilia deoꝝ ei⁹ cōtrita sūt in terrā.
Tritura mea ⁊ filia aree mee que
audiui a dn̄o exercituū dō israhel
annūciaui vobis. On⁹ duma. Ad
me clamat ex seir. Custos q̄ deno
cte. custos q̄ denocte. ⁊ dixit custos.
Veīt mane ⁊ nox. Si q̄ritis q̄rite.
ɔuertimini ⁊ venite. On⁹ in arabia.
In saltu ad vesperā dormietis in se
mitis dodanim. Occurrētes sitiēti
ferte aquā q̄ habitatis terraꝫ au
stri. cū panibꝫ occurrite fugienti.
A facie em̄ gladioꝝ fugerūt. a fa
cie gladij imminētis. a facie arc⁹
extēti. a facie g̃uis p̄lij. qm̄ hec di
cit dn̄s ad me. Adhuc in vno an
no q̄si ī anno mercēnarij et aufe
ret̄ oīs gl̄ia cedar et reliq̄e nūeri
sagittariorū fortiū de filijs cedar
imminuēt̄ dn̄s eī de⁹ isrl̄ locut⁹ ē

Onus vallis visio Ca. xxij.
nis. Quid nā tibiq̄ est quia
ascēdisti et tu oīs ī tecta clamoris
plena vrbs freqn̄s. ciuitas exul
tās. ⁊ Int̄fecti tui nō interfecti gla
dio nec mortui tui mortui in bello
Cūcti p̄ncipes tui fugerūt sil̄ dure
q̄ ligati sūt. Oēs q̄ inuēti sūt vīcti
sūt pit̄ ꝓcul fugerūt. Proptēa dixi
recedite a me amare flebo. Nolite
incūbē ut ɔsolemini me sup vasti
tate filie populi mei. Dies eī int̄fe
ctōis ⁊ ɔculcacōis ⁊ fletuū domīo
dō exercituū in valle visiōis. Scru
tās muꝝ ⁊ mag̃ficus sup montē
Et elā sūpsit pharetrā curꝝ hoīs
eq̄tis et parietē nudabit clipeus.
Et erūt electe valles tue plene qua
drigaꝝ ⁊ eq̄tes ponēt sedes suas ī
porta ⁊ reuelabit̄ opimentū iude.
Et videbitis ī die illa armamēta
riū dom⁹ salt⁹ ⁊ scissuās ciuitatis
dauid videbitis q̄ multiplicate
sūt. Et ɔgregastis aq̄s piscine īfe
rioris ⁊ dom⁹ ihrl̄m nūerastis et
destruxistis dom⁹ ad muniēdū
murū. Et lacū fecistis inter duos
muros ⁊ aquā piscine veteris et
nō suspexistis ad eū q̄ fecerat eā ⁊
opatorē ei⁹ delōge nō vidistis Et
vocabit dn̄s de⁹ exercituū in die
illa ad fletū ⁊ ad plāctū. ad calui
tiū ⁊ ad cingulū sacci et ecce gau
diū ⁊ leticia. occidē vitulos ⁊ iu
gulare arietes. comedē carnes et
bibē vinū. Comedam⁹ ⁊ bibam⁹
cras eī moriemur. Et reuelata est
vox in auribꝫ meis dn̄i exercituū
Si dimittet̄ iniq̄tas hec vobis do
nec moriamī dicit dn̄s de⁹ exerci
tuū. Hec dicit dn̄s de⁹ exercituū.
Vade ingredē ad eū q̄ hītat ī tab
naculo ad sobnā prepositū tēpli
⁊ dices ad eū. Quid tu hic aut q̄si
q̄s hic. ⁊ q̄ excidisti tibi hic sepul
chrū excidisti ī excelso mēoriaꝫ di
ligēter in petra tab̄naculū tibi Ec
ce dn̄s asportari te faciet sic̄ aspor
tat̄ gall⁹ gallinaci⁹ ⁊ q̄si amictū
sic sb̄leuabit te. Coronās corona
bit te tribulacōe. q̄si pilā mittꝫ te
in t̄raꝫ latā ⁊ spacōsaꝫ. Ibi morie
ris ⁊ ibi eīt curr⁹ gl̄ie tue ignomi
nia dn̄i tui. Et pellaꝫ te de stacōne
tua ⁊ de mīsterio tuo deponam te

Et erit in die illa. vocabo ſuū meū
heliachim filiū helchie ⁊ induaꝫ
illū tunica tua ⁊ cingulo tuo con
fortabo eū ⁊ ꝑtātez tuā dabo ī ma
nu ei⁹ ⁊ erit q̄ſi pr̄ habitātibꝫ ihe
ruſalē et domui iuda. Et dabo da
uē dom⁹ dauid ſup hūeꝝ eius et
apiet ⁊ nō erit q̄ daudat: ⁊ dau
det ⁊ non erit q̄ apiat. Et figā illū
paxillū in loco fideli ⁊ eit in ſoliū
glie domui pr̄is ſui ⁊ ſuſpēdēt ſup
eū oēꝫ gl̄iaꝫ dom⁹ pr̄is ei⁹ vaſoꝝ
diuſa gn̄a oē vas puulū. a vaſis
crateraꝝ vſq̄ ad oē vas muſico
rū. In die illa dicit dn̄s exercituū
Auferet̄ paxillus q̄ fix⁹ fuerat in
loco fideli ⁊ frāget̄ ⁊ cadet ⁊ peri
bit quod pependerat in eo. quia
dominus locut⁹ eſt. xxiiij

Onus tiri Vlulate naues ma
ris q̄ vaſtata ē dom⁹ vn̄ veī
re ꝯſueuerāt de t̄ra cethī reuelatū
eſt eis. Tacete q̄ habitatis ī inſu
la negotiatio ſydonis. Trāſfretā
tes mare repleuer̄t te in aq̄s mul
tis ſemē nili flumīs fruges ei⁹ et
facta eſt negotiacō gentiū. Erube
ſce ſydon. Ait em̄ mare ⁊ fortitudo
maris dicēs. Nō parturiui ⁊ non
pepi ⁊ non enutriui iuuenes nec
ad incremētū ꝑduxi v̄gines. Cū
auditū fuerit in egipto dolebunt
cū audierint de tyro. Trāſite ma
ria vlulate q̄ habitatis in inſula.
Nūquid nō hec vr̄a eſt q̄ gl̄iaba
tur a diebꝫ priſtinis in antiq̄tate
ſua. Ducēt eū pedes ſui lōge ad pe
regrinādum. Quis cogitauit hoc
ſuper tyrū quondā coronatam.
Cui⁹ negotiatores p̄ncipes īſtito
res ei⁹ inditi t̄re. Dn̄s exēcituū co
gitauit hoc ut detraheret ſupbiaꝫ
oīs glorie ⁊ ad ignominiaꝫ dedu
ceret vniuſos inditos t̄re. Trāſi
terrā tuā q̄ſi flumē filia maris nō
eſt cingulū vltra tibi. Manū ſuaꝫ
extēdit ſup mare: cōturbauit reg
na. Dn̄s mādauit aduerſus cha
naā ut ꝯtereret fortes ei⁹. Et dixit
Non adities vltra ut glorieris ca
lūniā ſuſtinēs v̄go filia ſydonis.
In cethim cōſurgēs trāſfreta ibi
q̄ nō erit requies tibi. Ecce terra
chaldeoꝝ talis popul⁹ nō fuit: aſ
ſur fūdauit eā. In captītatē tr̄du
xerūt robuſtos eius ſuffoderūt do
mus ei⁹ poſuer̄t eā in ruinā. Vlu
late naues maris. q̄ deuaſtata ē
fortitudo vr̄a. Et erit in die illa. in
obliuionē eris o tyre ſeptuagīta
annis ſicut dies regis vni⁹ Poſt
ſeptuaginta aūt annos erit tyro
q̄ſi cāticū meretricis Sume tibi ci
tharā circue cītatē meretrix obli
uioni tradita. Bn̄ cane. frequēta
canticū. mēoria tui ſit. Et erit poſt
ſeptuaginta annos viſitauit do
min⁹ tyrū ⁊ reducet eā ad merce
des ſuas et rurſū fornicabit̄ cum
vniuſis regnis t̄re ſup fatiē terre
⁊ erūt negotiacōes ei⁹ ⁊ mercedes
ei⁹ ſcīficate dn̄o Nō ꝯdent̄ neq̄ re
ponētur. q̄ hijs q̄ habitauer̄t co
rā dn̄o erit negotiatio ei⁹ ut mā
ducent in ſaturitate ⁊ veſtiantur
vſq̄ ad vetuſtatem. xxiiij

Ecce dn̄s diſſipauit t̄rā ⁊ nu
dabit eā ⁊ affliget faciez ei⁹
⁊ diſpget habitatores ei⁹ et erit
ſicut popul⁹ ſic ſacdos ⁊ ſicut ſer
uus ſic dn̄s ei⁹ ⁊ ſicut ancilla ſic
dn̄a ei⁹. Sicut emēs ſic ille q̄ ven
dit. ſic̄ venator ſic is q̄ mutuū ac
cipit. ſicut q̄ repetit ſic qui debet.

dissipacōne dissipabit̄ terra ⁊ di
repcōe p̄dabit̄. Dn̄s em̄ locutus
est v̄bū hoc. Luxit ⁊ defluxit terra
⁊ infirmata ē: defluxit orb̄ et infir
mata ē altitudo ꝓpl̄i t̄re ⁊ terra in
terfecta est ab habitatoribꝫ suis.
qꝛ tn̄sgressi sūt leges. mutauerūt
ius dissipauer̄t fedus sempit̄nū
Propt̄ hoc maledictō vorabit ter
rā ⁊ peccabūt hītatores ei⁹ idōqꝫ
insaniēt cultores ei⁹ ⁊ relinquent̄
hoīes pauci. Luxit vindemia. infir
mata ē vitis. ingemuer̄t oēs q̄ le
tabātur corde. Cessauit gaudiū
timpanoꝝ. quieuit sonit⁹ letātiū.
ɔticuit dulcedo cithare. Cū cātico
non bibēt vinū. amara erit potio
bibētibꝫ illā. Attrita ē ciuitas va
nitatis. clausa est oīs domus nul
lo introeūte. Clamor eit sup vino
in plateis. deserta ē oīs leticia. tn̄s
latū est gaudiū terre. relicta est ī
vrbe solitudo et calamitas oppri
met portas. qꝛ hec erūt in medio
terre in medio ꝓpl̄oꝝ. Rūo si pau
ce oliue q̄ remāser̄t excuciātur ex
oleo ⁊ racemi cū fuerit finita vīde
mia. Hij leuabūt vocem suaꝫ atqꝫ
laudabūt: cū gl̄ificat⁹ fuerit dn̄s
hinniēt de mari. Propter hoc ī do
ctrinis gl̄ificate dn̄m in insul̄ ma
ris nomē dn̄i dei isrl̄. A finibꝫ t̄re
laudes audiuim⁹ gloriaꝫ iusti. Et
dixi. Secretū meū mihi. secretum
meū mihi. Ve m̄. Preuaricātes p̄
uaricati sūt ⁊ p̄uaricacōe tn̄sgres
soꝝ p̄uaricati sunt. Formido ⁊ fo
uea ⁊ laqueus sup te q̄ hītator es
terre. Et eit. q̄ fugerit a voce formi
dinis cadet ī foueaꝫ ⁊ q̄ se explica
uerit de fouea tenebit̄ laq̄o. qꝛ ca
tharacte de excelsis apte sūt et cō
cutiētur fūdam̄ta terre. Cōfractō
ne ɔfringet̄ terra. ɔtricōe cōteret̄
terra. Cōmocōe ɔmouebit̄ terra.
agitacōe agitabit̄ terra sic̄ ebri⁹
⁊ auferet̄ q̄si tab̄naculū vni⁹ no
ctis. Et g̃uabit eā iniquitas sua ⁊
corruet ⁊ nō adiciat ut resurgat.
Et erit ī die illa. visitabit dn̄s sup
maliciā celi in excelso ⁊ sup reges
terre q̄ sūt sup terrā. Et ɔgregabū
tur in ɔgregacōe vni⁹ fascis in la
cū ⁊ claudēt̄ ibi ī carcerē ⁊ pt⁹ mł
tos dies visitabūtur. Et erubescet
luna ⁊ ɔfūdet̄ sol cū reg̃uerit dn̄s
exercituū in mōte syon ⁊ in iheru
salē ⁊ in ɔspectu senū suoꝝ fuerit
glorificatus. Capitulū. xxv.

Domīe de⁹ me⁹ es tu ⁊ exalta
bo te. ɔfitebor noī tuo qm̄ fe
cisti mirabilia. cogitacōes antiq̄s
fideles amē. Quia posuisti ciuitatē
in tumultū. vrbē fortē in ruinā. do
mū alienoꝝ ut nō sit ciuitas ⁊ in
sēpit̄nū nō edificet̄. Sup hoc lau
dabit te ꝓpl̄us fortis. cītas gētiuꝫ
robustaꝝ tiebit te. Quia fact⁹ es
fortitudo paupis. fortitudo egeno
in tribulacōe sua. spes a turbine.
vmbraculū ab estu. Spūs em̄ ro
bustoꝝ q̄si turbo īpellēs pietē sic̄
estū in siti tumultū alienoꝝ hūili
abis ⁊ q̄si calorē sb̄ nube torrēte.
ꝓpaginē fortiū marcescē facies Et
faciet dn̄s exercituū oībꝫ ꝓpl̄is in
mōte hoc ɔuiuiū pinguiū ɔuiuiū
vindemie. ɔuiuiū pinguiū medul
latoꝝ vindemie defecate. Et p̄cipi
tabit ī mōte isto fatiē vinculi colli
gati sup oēs ꝓpl̄os ⁊ telā quā ordi
tus est sup oēs nacōnes. Precipi
tabit mortē in sēpit̄nū. Et auferet
dn̄s deus lacrimaꝫ ab omni fatie

⁊ obprobriū populi sui auferret
de vniūsa t̄ra q̄ dn̄s locutus ē Et
dicet in illa die. Ecce deꝰ nr̄ iste. ex
pectabimꝰ eū ⁊ saluabit nos. Iste
dn̄s sustinuimꝰ eū et exaltabimꝰ
⁊ letabimur in salutari eiꝰ q̄ req̄
escet manꝰ dn̄i in mōte isto et tri
turabit̄ moab sb̄ eo sicuti terūtur
palee ī plaustro. Et extēdet manꝰ
suas sb̄ eo sicut extēdit natās ad
natādū ⁊ hūiliabit gl̄iam eiꝰ cū
allisiōe manuū eiꝰ. Et munimēta
sb̄limiū muroꝝ tuoꝝ ꝯcidēt ⁊ hu
miliabūtur ⁊ detrahētur in terraꝫ
vsq̄ ad puluerem. xxvi

In die illa cātabit̄ cāticū istud in
terra iuda. Vrbs fortitudīs nr̄e
syon saluator ponet̄ in ea murus
⁊ añmurale. Apite portas ⁊ ingre
diatur gens iusta custodiēs vei
tatē. Vetus error abijt seruabis
pacē: pacē. q̄ in te sperauimꝰ Spe
rastis in dn̄o in seculis eternis ī
dn̄o deo forti in perpetuū. Quia ī
curuabit habitātes ī excelso ciui
tatē sublimē humiliabit. Hūilia
bit eā vsq̄ ad terrā detrahet eam
vsq̄ ad puluerē. Conculcabit eā
pes: pes paupis. gressus egeno
rū. Semita iusti recta ē rectus cal
lis iusti ad ābulandū. Et in semi
ta iudicōꝝ tuoꝝ dn̄e sustinuimꝰ
te. nomē tuū ⁊ memoriale tuū in
desiderio aīe. Anima mea desideā
uit te in nocte ꝫ ⁊ spū meo in pre
cordijs meis de mane vigilabo
ad te. Cū feceris iudicia tua ī ter
ra iusticiā discēt habitatores or
bis. Misereamur impio ⁊ nō di
scet iusticiā. In terra sāctoꝝ iniq̄
gessit ⁊ non videbit gloriam dn̄i.
Dn̄e exaltetur manꝰ tua ut nō vi
deant: videāt ⁊ non ꝯfundantur
zelātes populi ⁊ ignis hostes tu
os deuoret. Dn̄e dabis pacē no
bis ōnia enim opa nr̄a opatus
es nobis Domīe deus noster pos
siderūt nos dn̄i absq̄ te tm̄ in te
recordemur nominis tui. Morien
tes nō viuāt gigātes nō r̄surgāt
Propterea visitasti ⁊ contriuisti
eos ⁊ pdidisti ōnē memoriā eoꝝ
Indulsisti gēti dn̄e indulsisti gēti
Nunq̄d glorificatꝰ es. Elongasti
ōnes terminos terre. Dn̄e in āgu
stia req̄sierūt te in tribulacōe mur
muris doctrina tua eis Sicut que
ꝯcepit cū appropinq̄uerit ad par
tū. dolēs clamat in doloribus suis
sic facti sumꝰ. A facie tua dn̄e ꝯce
pimꝰ q̄si pturiuimꝰ et pepimꝰ spi
ritū salutis. Iustitiā nō fecimꝰ in
terra idō nō ceciderūt hītatores ter
re. Viuent mortui tui. int̄fecti mei
resurgēt. Expgiscimī ⁊ laudate q̄
hītatis in puluē. q̄ ros lucis ros
tuꝰ ⁊ t̄rā gigātū detrahes ī ruinā.
Vade populꝰ meꝰ. intra in cubicu
la tua. claude ostia tua sup te. ab
scōdere modicū ad momentū do
nec ptrāseat indignatio. Ecce em̄
dn̄s egredietur de loco suo ut visi
tet iniq̄tatē hītatoris t̄re ꝯtra eū
⁊ reuelabit terra sanguinē suū ⁊
nō opiet vltra interfectos suos.

In die illa visita xxvii
bit dn̄s in gladio suo duro
⁊ grandi ⁊ forti. sup leuiathā ser
pentē vectē ⁊ sup leuiathā serpen
teꝫ tortuosum ⁊ occidet cetū q̄ in
mari est. In die illa vinea meri cā
tabit ei. Ego dn̄s q̄ seruo eā repē
te ꝓpinabo ei ne forte visitet̄ cōtra
eā. Nocte ⁊ die seruo eā indig̃tio

non est mihi. Quis dabit me spi
nā ⁊ veprē in p̄lio. Gradiar sup
eā succēdā eā piter. An potiꝰ tene
bo fortitudinē meā. Faciet pacē
mihi: pacē mihi faciet. Qui ingre
diūtur īpetu ad iacob. florebit et
germīabit isrl̄ ⁊ implebūt faciē
orbis semīe. Nunq̄d iux̄ plagā p
cuciētis se pcussit eū. Aut sic occi
dit intfectos eiꝰ sic occisus ē. In
mēsura cōn mēsuraꝫ cū abiecta fu
erit iudicabis eā. meditata est in
spū suo duro p diē estus Idcirco
super hoc dimittet̄ iniq̄tas domui
iacob ⁊ iste oīs fructꝰ ut auferat̄
pccm eiꝰ Cū posuerit oēs lapides
altaris sic lapides cineris allisos
non stabunt luci ⁊ delubra. Ciui
tas em̄ munita desolata erit. speci
osa relinq̄tur ⁊ dimittet̄ q̄si deser
tū. Ibi pascet̄ vitulꝰ ⁊ ibi accuba
bit ⁊ ꝯsumet sūmitates eiꝰ In sic
citate messis illiꝰ ꝯterent̄ muliēs
veniētes ⁊ docētes ea. Nō est eī po
pulꝰ sapiēs ꝓpterea nō miserebit̄
eiꝰ q̄ fecit eū ⁊ qui formauit eū nō
pcet ei. Et erit ī die illa. pcuciet do
minꝰ ab alueo flumīs vsq̄ ad tor
rentē egipti ⁊ vos ꝯgregabimini
vnꝰ ⁊ vnꝰ filij isrl̄. Et erit in die il
la. clāget̄ in tuba mg̃na et veniēt
qui pditi fuerāt de t̄ra assirioꝝ et
qui eiecti erāt de t̄ra egipti ⁊ ado
rabūt dn̄m ī monte scō in ihrl̄m

Ca. xxviij.

Ve corone sup
bie. ebrijs effraim ⁊ flori de
cidēti glie exultacōis eiꝰ q̄ erāt in
vertice vallis pinguissiē errātes
a vino. Ecce validꝰ ⁊ fortis dn̄s si
cut īpetꝰ grādīs turbo ꝯfringēs.
sicut impetꝰ aq̄ꝝ multaꝝ inundā
tiū ⁊ emissaꝝ sup terrā spatiosaꝫ
pedibꝫ ꝯculcabit̄ corona sup bie
ebrioꝝ effraim Et erit flos decidēs
glie exultacōis eiꝰ q̄ est sup v̄ticē
vallis pinguiū quasi tpaneū an̄
maturitatē autūni Rd̄ cū aspexerit
vidēs statim ut manu tenuerit de
uorabit illud In die illa erit dn̄s
exercituū corona glie ⁊ sceptꝝ ex
ultacōis residuo ꝓpli sui ⁊ spūs iu
dicij sedēti sup iuditiū ⁊ fortitudo
reuertētibꝫ de bello ad portā. Ve
rū hijq̄ p̄ vino nescierūt ⁊ p̄ ebri
etate errauerūt. Sacdotes ⁊ ꝓphe
nescier̄t p̄ ebrietate absorti sūt a
vino errauerūt ī ebrietate. nesci
erūt vidētēꝫ. ignorauer̄t iuditiū.
Om̄s em̄ mēse replete sūt vomitu
sordiūq̄ ita ut nō eēt vltra locus
Quē docebit sc̄iaꝫ ⁊ quē intelligē
faciet auditū. Ablactatꝰ est a la
cte. auulsus ab vberibꝫ. q̄ māda
remāda. māda remanda. expecta
reexpecta. expecta reexpecta. modi
cū ibi modicū ibi. In loq̄la em̄ la
bij et lingua altera loq̄tur ad po
pulū istū cui dixit. Hec ē requies
mea. reficite lassuꝫ ⁊ hoc ē meū re
frigeriū ⁊ noluer̄t audire. Et erit
eis v̄bū dn̄i māda remāda. man
da remanda. expecta reexpecta. ex
pecta reexpecta. modicū ibi modi
cū ibi. ut vadāt et cadāt retrorsū
⁊ ꝯterant̄ ⁊ illaqueent̄ ⁊ capiāt̄.
Propt̄ hoc audite v̄bū dn̄i viri il
lusores q̄ dn̄amini sup ꝓpl̄m meū
q̄ est ī ihrl̄m. Dixistis em̄. Percus
simꝰ fedꝰ cū morte ⁊ cū inferno fe
cimꝰ pactū Flagellū inūdans cū
trāsierit nō veniet sup nos. q̄ po
suimꝰ mēdatiū spē nr̄aꝫ ⁊ mēdacō
ꝓtecti sumꝰ. Idcirco hec dicit dn̄s
deꝰ. Ecce ego mittā in fūdamētis

syon lapidez. lapidē ꝓbatū angu
larē. ꝑtiosū in fūdamēto fundatū
Qui crediderit nō festinet. Et po
nā iuditiū in pondē ⁊ iusticiā in
mēsura. Et vertet grādo spem mē
dacij ⁊ ꝓtectōnē aq̄ inundabūt.
⁊ delebit̄ fed⁹ vr̄m cū morte ⁊ pa
ctū vr̄m cum inferno nō stabit.
Flagellū inundās cū tr̄nsierit: eri
tis ei ī ꝯculcacōez. Qn̄cumq; ꝑtrā
sierit tollet vos qm̄ mane dilucu
lo pertransiuit in die ⁊ in nocte ⁊
tm̄modo sola vexatio intellectum
dabit auditui. Coangustatū est
em̄ stratū ita ut alt̄ decidat ⁊ pal
liū breue vtrūq; opire nō potest.
Sicut em̄ in monte diuisionū sta
bit dn̄s sic in valle q̄ est ī gabaō
irascet̄ ut faciat op⁹ suū. Alienū
opus eius ut opet̄ op⁹ suū. Pere
grinū est op⁹ ei⁹ ab eo. Et nūc no
lite illudē ne forte cōstringāt̄ vin
cula vr̄a. Consūmacōez em̄ ⁊ ab
breuiacōez audiui a dn̄o dō exer
cituū sup vniūsaz terrā. Auribz ꝑ
cipite ⁊ audite vocē meā. attēdite
⁊ audite eloquiū meū Nunq̄d to
ta die arabit arās ut serat. ꝓscin
det et sariet humū suaz. Nōne cū
adeq̄uerit faciē ei⁹ seret gith ⁊ ci
minū sparget ⁊ ponet triticū ꝑ or
dinē ⁊ hordeū ⁊ miliū ⁊ viciā in fi
nibz suis. Et erudiet illū ī iudicō
deus su⁹ docebit illū. Nō em̄ in ser
ris triturabit̄ gith nec rota plau
stri sup ciminū circuiet. ꝫ ī virga
excuciet̄ gith ⁊ ciminū in baculo
paīs aūt cōminuet̄. Verꝝ nō in ꝑ
petuū triturās trituābit illū neq;
vexabit eū rota plaustri nec ī vn
gul' suis cōminuet eū. Et hoc a do
mino deo exercituū exiuit ut mira
bile faceret consiliū et magnifica
ret iustitiam.

Ve ariel. Ariel ciuitas quā ex
pugnauit dauid. Additus
est annus ad annū sollēnitates
euoluti sūt. Circūuallabo ariel et
erit tristis ⁊ merēs ⁊ erit mihi q̄
si ariel. Et circūdabo q̄si sperā ī cir
cuitu tuo ⁊ iaciā ꝯtra te aggerez
⁊ munimēta ponā in obsidionez
tuā Hūiliaberis. de t̄ra loq̄ris ⁊ de
humo audiet̄ eloquiū tuū. Et erit
quasi phitoīs de t̄ra vox tua ⁊ de
humo eloquiū tuū musitabit. Et
erit sicut puluis tenuis mlt̄itudo
ventilātiū te ⁊ sicut fauilla ꝑtrāsi
ens multitudo eoꝝ q̄ ꝯtra te ꝑua
luerūt. Eritq; repēte ꝯfestim a do
mino exercituū. visitabit̄ in tom̄
truo ⁊ ꝯmotione t̄re ⁊ voce mag
na turbinis ⁊ tēpestatis ⁊ flāme
ignis deuorātis. Et erit sicut som
niū visionis nocturne multitudo
oīm gentiū que dimicauer̄t ꝯtra
ariel ⁊ oēs q̄ militauer̄t ⁊ obsede
rūt ⁊ ꝑualuerūt adūsus eā. Et sic
somniat esuriēs ⁊ ꝯmedit. cū aūt
fuerit exꝑgefactus vacua est aīa
ei⁹ ⁊ sic somniat siciēs et bibit ⁊
postq̄ fuerit exꝑgefactus lassus
adhuc sitit ⁊ aīa ei⁹ vacua est. sic
erit multitudo oīm gentiū que di
micauer̄t ꝯtra mōtē syon. Obstu
pescite ⁊ ammiramini fluctuate ⁊
vacillate. inebriami ⁊ nō a vino
mouemī ⁊ non ab ebrietate. qm̄
miscuit vobis dn̄s spiritū sopoīs
Claudz oculos vr̄os ꝓphas ⁊ pn̄ci
pes vr̄os q̄ vidēt visiōes opiet. Et
erit vob' visio oīm sic verba libri
signati quē cū dederint sciēti lr̄as
dicent lege istū. ⁊ respōdebit non

possum. signatꝰ est eiꝫ. Et dabit̄
liber nescieti lr̄as dicetur q̄ ei lege
et rn̄debit. nescio lr̄as. Et dixit do
minꝰ. Eo q̄ appropinq̄t populus
iste ore suo et labijs suis gl̄ificat
me. cor aūt eiꝰ longe est a me ⁊ ti
mueret me mādato hoīm ⁊ doctri
nis. idō ecce ego addā ut āmirati
onē faciā ꝓpl̄o huic miāculo grā
di ⁊ stupēdo. Peribit eiꝫ sapīa a
sapiētibꝫ eiꝰ ⁊ intellectꝰ prudētiū
eius abscōdet̄. Ve q̄ ꝓfūdi estis
corde ut a dn̄o abscōdatis ꝯsiliū
quoꝝ sūt in tenebris opa ⁊ dicūt
Quis videt nos ⁊ q̄s nouit nos.
Peruersa est hec vr̄a cogitacō. Qua
si si lutū cōn̄ figulū cogitet ⁊ dicat
opus factori suo. nō fecisti me. Et
figmētū dicat factori suo nō intel
ligis. Nōne adhuc ī modico ⁊ in
breui ꝯuertet̄ libanꝰ ī chermel ⁊
chermel ī saltuꝫ reputabit̄. Et au
diēt in die illa surdi verba libri ⁊
de tenebris et caligīe oculi cecoꝝ
videbūt ⁊ addēt mites in dn̄o leti
ciā ⁊ paupes hoīes in sācto isrl̄.
exultabunt. qm̄ defecit qui p̄uale
bat. ꝯsūmatꝰ ē illusor ⁊ succisi sūt
om̄s qui vigilabāt sup iniq̄tatē.
qui peccare fatiebāt hoīes ī v̄bo ⁊
arguentē in porta supplātabāt et
declinauerūt frustra a iusto Prop
ter hoc hec dicit dn̄s ad domū ia
cob qui redemit abrahaꝫ. Nō mo
do ꝯfūdet̄ iacob nec modo vultus
eius erubescet. ꝫ cū viderit filios
suos opa manuū meaꝝ in medio
sui sāctificātes nomē meū et sācti
ficabūt sanctū iacob ⁊ deū israhel
predicabūt ⁊ scient errantes spi
ritu intellectum et musitatores di
scent legem. Ca. xxx.

Ve filij desertores dic̄ dn̄s ut
faceretis ꝯsiliū ⁊ nō ex me ⁊
ordiremī telā et nō ꝑ spiritū meū
ut adderet̄ peccatū sup peccatū q̄
ambulatis ut descēdatis in egip
tū ⁊ os meū nō introgastis sperā
tes auxiliū in fortitudīe pharao
⁊ hn̄tes fiduciā in vmbra egipti
⁊ erit vobis fortitudo pharaonis
in cōfusionez ⁊ fidutia in vmbra
egipti in ignominiā. Jerāt eiꝫ in
thanes p̄ncipes tui ⁊ nūcij tui vs
q̄ ad thanes ꝑuenerūt. Oēs ꝯfusi
sūt sup populo q̄ eis ꝓdesse nō po
tuit. Nō fuerūt in auxiliū ⁊ in ali
quā vtilitatē. sed in ꝯfusionē ⁊ in
opprobriū. Onꝰ iumētoꝝ austri.
In terra tribulacōnis ⁊ angustie
leena et leo ex eis vipera ⁊ regulꝰ
volās portātes sup hūeros iumē
toꝝ diuicias suas ⁊ sup gibbū ca
meloꝝ thesauros suos ad popu
lū qui eis ꝓdesse nō poterit. Egip
tus eiꝫ frustra ⁊ vane auxiliabit̄
Idō clamaui sup hoc supbia tm̄ ē
quiesce. Nūc ingressus scribe eis
sup buxū ⁊ ī libro diligēter exara
illud et erit ī die nouissiō in testi
moniū vsq̄ in et̄nū. Populꝰ eiꝫ
ad iracūdiā ꝓuocās est ⁊ filij mē
daces. filij nolētes audire legē d̄i.
Qui dicūt vidētibꝫ nolite vidē et
aspiciētibꝫ nolite aspicē nob̄ ea
q̄ recta sūt Loq̄mini nob̄ placētia.
videte nob̄ errores. auferte a me
viā. declinate a me semitā. cessꝫ a
fatie nr̄a scūs isrl̄. ꝓpterea hec dic̄
sāctꝰ isrl̄. Proeo q̄ reprobastis
v̄bū hoc ⁊ sperastis ī calūnia ⁊ tu
multu ⁊ innixi estis sup eoꝝ ꝓptēa
erit vob̄ iniq̄tas hec sic̄ intruptio
cadēs ⁊ requisita in muro excelso.

Quomã subito dñs nõ sperat ve
niet tritio eius & omnuet sicut
teriẽ lagena figuli cõtricõe pua
lida et nõ imuenieẽ de fragmẽtis
eius testa in q̃ portẽ igniũl de
incendio aut hauriat paxz aq̃ de
fouea qz hec dicit dñs deus isrl. Si
reuertimi & quiescatis salui eritis
In silẽtio & in spe erit fortitudo vra
Et noluistis et dixistis. Nequaq̃
ß ad equos fugiem⁹. Ideo fugietis
Et sup veloces ascẽdem⁹. Ideo velo
tiores erũt q̃ psequũtur vos. Mille
hoies a facie troris vni⁹ & a facie
terroris q̃nq̃ fugietis donec relin
quami q̃si malꝰ nauis i vtice mõ
tis & q̃si signũ sup collẽ. Propteea
expectat dñs ut misereat vr̃i & ideo
exaltabiẽ parcẽs vob qz deus iudi
cij dñs. btꝰ oes q̃ expectãt eũ. Po
pul⁹ eiñ syon habitabit in ihẽru
salẽ. Plorãs nequaq̃ plorab: mi
serãs miserebiẽ tui. Ad vocem cla
moris tui statim ut audierit rñdebit
tibi. Et dabit vobis dñs panẽ ar
tũ et aquã breuẽ & nõ faciet auo
lare a te vltra doctorez tuũ & erũt
oculi tui videntes p̃ceptorẽ tuũ &
aures tue audiẽt vbũ post tergũ
monẽtis. Hec ẽ via ambulate in
ea & nõ declinetis neq̃ ad dexterã
neq̃ ad sinistrã. Et contamiabis la
minas sculptiliũ argẽti tui & vesti
mentũ cõflatiliũ auri tui & dispges
ea sicut immũditiã menstruate.
Egredẽ dices ei. Et dabiẽ pluuia
semini tuo vbicũq̃ seminueris in
terra & panis frugũ terre erit vber
rim⁹ & pinguis. Pascẽt in possessi
one tua in die illo agn⁹ spatiose
& tauri tui & pulli azimoz q̃ opan
tur terrã omixtũ mixma comedẽt
sic ut in area ventilatũ ẽ. Et erit sup
oẽz montẽ excelsũ & sup oẽz collez
eleuatũ riui currẽtiũ aquaz in die
interfectõis multoz cũ ceciderint
turres. Et erit lux lune sicut lux so
lis & lux solis erit septẽpliciẽ sicẽ lux
septẽ dierz in die q̃ alligauerit do
min⁹ vuln⁹ populi sui & plagã
plage eius sanauerit. Ecce nomen
dñi venit de longinquo ardẽs fu
rore eius & grauis ad portandũ. Labia
eius repleta sũt indignatione & lingua
eius q̃si ignis deuorãs. Spũs eius
velut torrens inundans vsq̃ ad me
diũ colli ad pdendas gentes in nihi
lũ & frenũ erroris qd erat in maxil
lis populoz. Cãticũ erit vobis sic
ut sanctificate sollẽnitatis & leti
cia cordis sicut q̃ pgit cũ tibia ut
intret in montez dñi ad fortẽ isrl.
Et auditã faciet dñs gloriaz vocis
sue & terrẽ brachij sui ostendet in cõ
minacõne furoris & flamme ignis
deuorãtis. Allidet in turbine & in
lapidẽ grandinis. A voce enim dñi
pauebit assur virga percussus & erit
trãsitꝰ virge fundatꝰ quaz reqescere
faciet dñs sup eũ. In tympanis & ci
tharis & bellis p̃cipuis expugna
bit eos. Prepata est ei ab heri to
phet: a rege prepata profunda & di
latata. Nutrimenta eius ignis & li
gna multa. flatus dñi sicut torrens
sulphuris succendens eã.

Ve qui descendũt in egiptũ ad
auxiliũ in equis sperãtes et
hñtes fiduciã sup quadrigis qz
multe sũt & sup eqtibz qz pualidi
mis & nõ sũt respexerũt sanctũ isrl
& dñm nõ requisierũt. Ipse aũt sapi
ens adduxit malũ & verba sua nõ
abstulit. Et cõsurget cõtra domũ

pessimo ꝙ ꝗ ꝺtra auxiliū opꝝ̄tiū
imq̄tatez· Egipt⁹ hō ꝗ nō ꝺeus et
equi eoꝝ caro ꝗ nō spūs· Et ꝺns
inclinabit manū suā ꝗ corruet au
xiliato⁹ et cadet cui p̄stat auxiliū
simulq; oēs ꝺsumēt qꝑ hec dicit
ꝺns ad me. Cuo si rugiat leo ꝗ ca
tul⁹ leonis sup p̄dā suā cui occur
rerit ei mlt̄itudo pastoꝝ a voce eo
rū nō formidabit ꝗ a multitudie
eoꝝ nō pauebit sic descēdet ꝺns
exercituū ut p̄liet sup mōtē syon
ꝗ sup collē ei⁹ Sicut aues volātes
sic ꝓtget ꝺns exercituū iherusa
lem· ꝓtegēs ꝗ liberās· trāsiens et
saluās· Cōuertimī siē im pfundū
recessea̅tis filij isrl̄· In die em̄ illa
abiciet vir ydola argēti sui ꝗ ydo
la auri sui que fecerūt vob̄ man⁹
vre in peccatū· Et cadet assur ī gla
dio nō viri et gladi⁹ nō hois vo
rabit eum ꝗ fugiet nō a facie gla
dij ꝗ iuuenes ei⁹ vectigales erūt et
fortitudo ei⁹ a troce trāsibit et pa
uebūt fugiētes p̄ncipes ei⁹· Dixit
ꝺns cui⁹ est ignis in syon ꝗ cami
nus ei⁹ in ihrl̄m· Ca·xxxij·

Ece ī iustitia regnabit rex ꝗ
p̄ncipes in iudicō preerūt ꝗ
erit vir sicut qui absco⁹dit a vēto
ꝗ celat se a tpestate sic riui aq̄ ī
siti ꝗ vmbra petre pminētis in ter
ra deserta· Nō caligabūt oculi vi
dentiū ꝗ aures audiētiū diligēter
auscultabūt et cor stulto⁹ intelli
get scīaz ꝗ lingua balbo⁹ velociē
loq̄tur ꝗ plane. Nō vocabit vltra
is q̄ insipiēs ē p̄nceps neq; frau
dulētus appellabit maior· Stult⁹
em̄ fatua loq̄tur et cor eius faciet
im̄q̄tatē ut pficiat simulacōez ꝗ lo
quat ad ꝺnm fraudulēter et va
cuaz faciat aiaz esurientis ꝗ potū si
cientū auferat· fraudulēti vasa pes
sima sūt Ipe ei cogitacōes ocinna
bit ad p̄ēdos mites ī sermōe mē
dacij cū lo q̄rel̄ paup̄ iuditiū· Pn̄
ceps vero ea q̄ digna sūt p̄ncipi
cogitabit ꝗ ipe sup duces stabit·
Mulieres opulēte surgite ꝗ audi
te vocē meā· filie cōfidētes ꝓcipite
auribz eloquiū meuz· Post dies
em̄ ꝗ annū ꝗ vos ocurbabimī cō
fidētes. Cōsūmata ē em̄ vindemia
collectō vltra nō veiet. Obstupesci
te opulēte· ocurbabimī ofidētes·
exuite vos ꝗ ofūdimī· accīgite lū
bos vros sup vbera· Plāgit sup re
gione desiderabili· sup vinea ferti
li· Sup humū p̄pl̄i mei spina ꝗ ve
pres ascēdet quīomagis sup oēs
domus gaudij ciuitatis exultātis
dom⁹ em̄ dimissa ē· mlt̄itudo vrb̄
relicta ē· tenebre ꝗ palpatio facte
sūt sup spelūcas vsq; ī eternū· Gau
diū onagroꝝ pascua gregum do
nec effundat sup vos spūs de ex
celso· Et erit desertū ī chermel ꝗ cher
mel ī saltū reputabit ꝗ hītabit in
solitudie iuditiū ꝗ iusticia ī cher
mel sedebit Et erit op⁹ iustitie pax
ꝗ cult⁹ iusticie silētiū et securitas
vsq; ī sempiternū Et sedebit p̄pl̄s me⁹
ī pulchritudie pacis ꝗ ī tab̄naculi
fiducie ꝗ ī requie opulēta Grādo āt
ī descēsiōe salt⁹ ꝗ hūilitate hūulia
bit ciuitas Bū q̄ semiatis sup oēs
aq̄s immittētes pedē bouis ꝗ asi
Eq̄ p̄daris Nō Ca·xxxiij·
ne ꝗ ipe p̄daberis. Et q̄ spnis
nōne ꝗ ipe spnel̄s. cū ꝺsumaueris
dep̄dacōez dep̄daberis· cū fatigat⁹
defeis ꝺtēne ꝺtēneis ꝺne miserē
nr̄i· te ei expectauim⁹ esto brachiū

nr̄m in mane ⁊ sal⁹ nr̄a in tp̄e tri
bulacōis. A voce angeli fugerūt
populi ⁊ ab exaltacōe tua dispse
sūt gētes. Et cōgregabūtur spolia
vr̄a sicut colligit̄ brucus velut cū
fosse plene fuerint de eo. Magnifi
cat⁹ est dn̄s qm̄ habitabit ī excel
so implebit syon iudicō ⁊ iustitia
⁊ erit fides ī tp̄ibꝫ suis. Diuitie sa
lutis sapīa ⁊ sciētia. timor dn̄i ip̄e
thesaur⁹ ei⁹ Ecce videntes clama
būt foris. angeli pacis amare fle
būt. Dissipate sūt vie cessauit trā
siens p̄ semitā. irritū factū est pa
ctū. ꝓiecit ciuitates. nō reputauit
hoīes. Luxit ⁊ elanguit terra. ꝯfu
sus ē liban⁹ ⁊ absorduit. Et fact⁹
est sarō sicut desertū ⁊ cōcussa est
basan ⁊ carmelus. Nūc ꝯsurgaꝫ
dicit dn̄s nūc exaltabor et nūc sb̄
limabor. Cōcipietis ardoreꝫ ⁊ pie
tis stipulā. spūs vr̄ ut ignis vora
bit vos ⁊ erūt ꝓpl̄i q̄si de incēdio
cinis: spine ꝯgregate igni ꝯburē
tur. Audite q̄ lōge estis q̄ fecerim
⁊ cognoscite vicini fortitudinem
meā. Cōterriti sūt in syō pctōres
possedit timor ypocritas. Quis po
terit habitare de vobis cū igne de
uorāte. aut q̄s habitabit ex vob̄
cū ardoribꝫ sēpit̄nis. Qui ambu
lat in iusticijs ⁊ loq̄tur veritateꝫ
qui ꝓicit auaritiā ex calūnia ⁊ ex
cutit man⁹ suas ab omni mūere.
Qui obturat aures suas ne audi
at sāguinē ⁊ claudit oculos suos
ne videat malū. Iste ī excelsis ha
bitabit munimēta saxoꝝ sb̄limi
tas ei⁹ panis ei dat⁹ est: aq̄ eius
fideles sūt. Regē in decore suo vide
būt oculi ei⁹ cernēt terrā delōge.
Cor tuū meditabit̄ timorē. Vbi ē
lrātus. vbi legis v̄ba ponderās.
vbi doctor puuloꝝ. Populū im
prudētez nō videbis. populū alti
sermōis: ita ut nō possis intelligē
disertitudineꝫ lingue ei⁹ in q̄ nul
la ē sapīa. Respice syon ciuitateꝫ
sollēnitatis nr̄e Oculi tui videbūt
ihrl̄m hītationē opulentaꝫ taber
naculū qd̄ nequaq̄ trāsferri pote
rit nec auferētur claui ei⁹ in sēpit̄
nū ⁊ om̄s funiculi ei⁹ nō rūpent̄.
qꝛ solūmō ibi mag̃ficatus ē dn̄s
nr̄. Locus fluuioꝝ riui latissimi ⁊
patētes nō trāsibit sup̄ eū nauis
remiguꝫ: neq̄ trieris māna trās
gredie t̄ eū. Dn̄s em̄ iudex nr̄. dn̄s
legifer nr̄. dn̄s rex nr̄. Ipse salua
bit nos. Laxati sūt funiculi tui. ꝫ
nō p̄ualebūt. Sic erit malus tu⁹
ut dilatare signū nō queas Tūc
diuidentur spolia p̄daꝝ multaꝝ.
claudi diripiēt rapinaꝫ nec dicet
vicin⁹ elāgui. Popul⁹ qui habi
tat in ea auferet̄ ab eo iniquitas.

Accedite gētes ⁊ au xxxiiij
dite et ꝓpl̄i attēdite. audiat
terra ⁊ plenitudo eius. orbis ⁊ oē
germē ei⁹. qꝛ indignatio dn̄i sup̄
oēs gētes ⁊ furor sup̄ vniūsaꝫ ma
litiā eoꝝ Int̄fecit eos ⁊ dedit eos
ī occisionē. Int̄fecti eoꝝ ꝓiciētur
⁊ de cadaueribꝫ eoꝝ ascēdet fetor
Tabescēt montes a sāguine eoꝝ
⁊ tabescet oīs militia celoꝝ ⁊ ꝯpli
cabūtur sic̄ liber celi ⁊ oīs militia
eorū defluet sic̄ defluit foliū de vi
nea ⁊ de ficu. qm̄ inebriatus est ī
celo gladi⁹ me⁹. Ecce sup̄ ydume
am descendꝫ ⁊ sup̄ populū int̄fecti
onis mee ad iuditiū. Gladi⁹ dn̄i
repletus est sāguīe: incrassatus
est adipe de sanguine agnoꝝ ⁊

hircoꝝ ⁊ de sāguine medullatoꝝ
arietū. Victima em̄ dn̄i ī bosra et
int̄fectio magna in terra edom. Et
descēdent vnicornes cū eis ⁊ tauri
cū potētib; Inebriabit̄ terra eoꝝ
sāguine et hum⁹ eoꝝ adipe pin/
guiū qꝛ dies vlcōnis dn̄i annus
retribucōis iudicij syon. Et ꝯuer
tētur torrētes ei⁹ in picē ⁊ hum⁹
eius in sulphur. Et erit terra eius
in picē ardētez nocte ⁊ die nō exti
guet̄ in sēpit̄nū. Ascēdet fum⁹ ei⁹
a gn̄atione ī gn̄ationē desolabit̄
in secula seculoꝝ. Nō erit tn̄siens
ꝑ eā ⁊ possidebūt illā onocrotal⁹
⁊ ericius ⁊ ibis ⁊ coru⁹ hītabūt ī
ea. Et extēdet̄ sup eaz mēsura ut re
digat̄ ad nihilū ⁊ ꝑpendiculū in
desolacōnez. Nobiles ei⁹ nō erūt
ibi: regē potius inuocabūt ⁊ oēs
pn̄cipes ei⁹ erūt in nihilū. Et oriē
tur in domib; ei⁹ spine ⁊ vrtice ⁊
paliur⁹ in municōib; ei⁹ ⁊ erit cu
bile draconū et pascua strucōnū
⁊ occurrēt demoīa onocētaur⁹ ⁊
pilosus clamabit alter ad alteꝝ.
Ibi cubauit lamia ⁊ inuenit sibi
requiē. Ibi habuit foueaz ericius
⁊ enutriuit catulos et circūfodit
⁊ fouit in vmbra ei⁹. Illuc cōgre
gati sūt milui alter ad alteꝝ. Req̄
rite diligēter in libro dn̄i et legite
vnū ex hijs nō defuit. alter alteꝝ
nō quesiuit qꝛ qd̄ ex ore meo ꝓce
dit ille mādauit ⁊ spūs ei⁹ ip̄e cō
gregauit ea ⁊ ip̄e misit eis sortē ⁊
man⁹ ei⁹ diuisit eā illis ī mēsuraz.
Vsqꝫ in et̄nū possidebūt eaz in ge
neracōe ⁊ gn̄atiōez hītabūt ī ea.

Letabit̄ deserta Ca. xxxv.
et in via et exultabit solitu
do ⁊ florebit q̄si liliū. Germinās
germīabit et exultabit letabūda
⁊ laudās. Gl̄ia libani data est ei
decor carmeli ⁊ sarō. Ip̄i videbūt
gl̄iaz dn̄i ⁊ decorē dei nr̄i. Cōforta
te man⁹ dissolutas ⁊ genua debi
lia roborate. Dicite pusillanimis:
ꝯfortamī ⁊ nolite timē. Ecce de⁹ vr̄
vlcōnē adducet retribucōis. deus
ip̄e veīt ⁊ saluabit nos. Tūc api
ent̄ oculi cecoꝝ ⁊ aures surdoꝝ pa
tebūt. Tūc saliet sicut ceru⁹ clau
dus ⁊ apta erit lingua mutoꝝ qꝛ
scisse sūt in deserto aque ⁊ torren
tes in solitudīe ⁊ que erat arida
in stagnū ⁊ siciēs ī fōtes aq̄ꝝ. In
cubilib; in q̄b; p̄us dracones ha
bitabāt orie t̄ viror calami ⁊ vinci
⁊ erit ibi seīta ⁊ via scā vōbit̄. Nō
trāsibit ꝑ eā pollut⁹ ⁊ hec erit vo
bis directa via ita ut stulti nō er
rēt ꝑ eā. Nō erit ibi leo ⁊ mala be
stia nō ascēdet ꝑ eaz nec inuenie t̄
ibi Et ābulabūt q̄ liberati fuerint
⁊ redēpti a dn̄o ꝯuītent̄ et veniēt ī
syon cū laude et leticia sempit̄na
sup caput eoꝝ. Gaudiū ⁊ leticiā
obtīebūt ⁊ fugiet dolor ⁊ gemit⁹

Et factū est in Ca. xxxvi.
q̄rto decimo anno regis eze
chie ascēdit sennacherib rex assy
rioꝝ sup om̄s cītates iuda muni
tas ⁊ cepit eas. Et misit rex assyri
oꝝ rabsacen de lachis in ihrl̄m:
ad regē ezechiā ī manu gr̄ui ⁊ ste/
tit in aq̄ductu piscine supioris in
via agri fullonis. Et egressus est
ad eū eliachim fili⁹ elchie q̄ erat
sup domū ⁊ sobna scriba ⁊ ioahe
fili⁹ asaph a ꝯmētarijs ⁊ dixit ad
eos rabsaces. Dicite ezechie. Hec
dicit rex mg̃n⁹ rex assyrioꝝ. Que ē
ista fiducia q̄ ꝯfidis ā q̄ ꝯfilio vel

fortitudine rebellare disponis. Su
per quē habes fiduciaz. qꝛ recessi
sti a me. Ecce ꝯfidis super baculū
arundineū cōfractū istū sup egip
tū cui si innisus fuerit hō intrabit
in manū ei⁹ ⁊ pfoābit eā. sic pha
raore x egipti oībz q̄ ꝯfidūt ī eo.
Qđ si rn̄deis mihi in dn̄o đo nr̄o
ꝯfidim⁹. nōne ipse est cui⁹ abstu
lit ezechias excelsa et altaria ⁊ di
xit iude ⁊ ihrl̄m coram altari isto
adorabitis. Et nūc trade te dn̄o
meo regi assyriorum et dabo tibi
duo milia equoꝝ nec poteris ex
te p̄bere ascēsores eorum. Et quō
sustinebis faciē iudicis vni⁹ loci
ex seruis dn̄i mei minoribz. Qđ si
ꝯfidis in egipto in q̄drigis ⁊ ī eq̄
tib⁹ et nūc nūquid sine dn̄o ascē
di ad terrā istā ut dispderē eam.
Dn̄s dixit ad me. ascende sup t̄rā
istā ⁊ dispde eā. Et dixit eliachim
⁊ sobna ⁊ ioahe ad rabsacen. Lo
quere ad seruos tuos syra lingua
intelligim⁹ em̄: ne loq̄ris ad nos
iudaice in auribz ꝓpl̄i qui est sup
muꝝ. Et dixit rabsaces Nūq̄d ad
dn̄m tuū ⁊ ad te misit me domin⁹
me⁹ ut loq̄rer oīa v̄ba ista et nō
poti⁹ ad viros q̄ sedēt in muro ut
ꝯmedāt stercora sua ⁊ bibāt vri
nā pedum suoꝝ vobiscū. Et stetit
rabsaces ⁊ damauit voce magna
iudaice ⁊ dixit. Audite v̄ba regis
magni. regis assyrioꝝ Hec dicit
rex. Nō seducat vos ezechias. qꝛ
nō poterit eruere vos ⁊ nō vobis
tribuat fiduciaz ezechias sup do
mino dicēs. eruēs liberabit nos
dn̄s: nō dabit̄ ciuitas ista in ma
nū regis assyrioꝝ. Nolite audire
ezechiā. Hec em̄ dicit rex assyrio
rū. Facite mecū bn̄dictōez et egre
dimī ad me ⁊ ꝯmedite vnusquis
q̄ vineā suam ⁊ vnusquisq̄ ficū
suā ⁊ bibite vnusquisq̄ aquaz ci
sterne sue donec veniā ⁊ tollā vos
ad terrā que ē ut t̄ra vr̄a. terram
frumēti ⁊ vini. terrā panū ⁊ vine
arū. Nec ꝯturbet vos ezechias di
cēs. dn̄s liberabit nos. Nūquid li
berauerūt dij gentiū vnusquisq̄
terrā suā de maū regis assyrioꝝ.
Vbi est de⁹ emath ⁊ arfad. Vbi
est de⁹ sepharuaim. Nunq̄d libe
rauerūt samariā de manu mea.
Quis est ex oībz dijs t̄raꝝ istaꝝ
qui eruerit terrā suā de maū mea
ut eruat dn̄s iherusalez de manu
mea. Et siluerūt ⁊ nō rn̄derūt ei ver
bū. Mādauerat em̄ rex dicēs. ne
rn̄deatis ei. Et ingressus est elia
chim fili⁹ elchie qui erat super do
mū ⁊ sobna scriba ⁊ ioahe filius
asaph a cōmētarijs ad ezechiaz
scissis vestibus ⁊ nunciauerūt ei
verba rabsacis. Ca. xxxvij.

Et factuz est cū audisset rex
ezechias scidit vestimenta
sua ⁊ obuolutus ē sacco et intra
uit ī domū dn̄i. Et misit eliachim
qui eāt sup domū ⁊ sobnā scribā
⁊ seniores de sacerdotibz opertos
saccis ad ysaiā filiū amos ꝓphe
tā ⁊ dixerūt ad eū. Hec dicit rex
ezechias. Dies tribulacōis ⁊ cor
ruptiōis et blasphemia dies hec.
qꝛ venerūt filij vsq̄ ad partū ⁊ vir
tus nō est piendi. Si quo mō au
diat dn̄s de⁹ tuus v̄ba rabsacis
quē misit rex assyrioꝝ dn̄s suus
ad blasphemādū dn̄m deū viuē
tē ⁊ exprobrādū ſmonibz quos
audiuit dn̄s de⁹ tuus. Leua ergo

oracōem ꝑ reliquijs q̄ repte sunt.
Et venerunt ꝑui regis ezechie ad
ysaiā ⁊ dixit ad eos ysaias. Hec
dicetis dño vestro. Hec dicit dñs
Ne timeas a facie verborū q̄ audi
sti quib⁹ blasphemauerūt pueri
regis assyrioꝝ me. Ecce ego dabo
ei spiritū ⁊ audiet nūciū ⁊ reuertet
ad terrā suā ⁊ corruere eū faciam
gladio in terra sua. Reuersus ē aūt
rabsaces ⁊ inuenit regē assyrioꝝ
preliantē aduersus lobna. Audie
rat enī qꝛ ꝓfectus essꝫ de lachis ⁊
audiuit de taracha rege ethiopie
dicētes: egressus ē ut pugnet cō
tra te. Rd̄ cū audissꝫ misit nūtios
ad ezechiā dicēs. Hec dicetis eze
chie regi iude loquētes. Nō te de
cipiat deus tuus in quo tu ꝯfidis
dicēs: nō dabit̄ iherusalem in ma
nū regis assyriorum. Ecce tu nosti
oīa q̄ fecerūt reges assyrioꝝ oīb⁹ t̄
ris quas subuerterūt ⁊ tu poteris li
berari. Nūquid eruerūt eos dij gē
ciū quos subuerterūt p̄res mei: go
zan ⁊ aran et reseph et filios edē
q̄ erant in thalassar. Vbi est rex
emath ⁊ rex arfad ⁊ rex vrbis se
pharuaim ana et aua. Et tulit
ezechias libros de manu nūtioꝝ
⁊ legit eos ⁊ ascēdit in domū dñi
⁊ expādit eos corā dño. Et orauit
ezechias ad dñm dicēs. Dñe exer
cituū de⁹ isrl̄ q̄ sedes sup cherubin
tu es de⁹ solus oīm regnorū terre
tu fecisti celū ⁊ terrā. Inclina dñe
aurē tuā ⁊ audi aperi oculos tuos
⁊ vide ⁊ audi oīa verba sennache
rib q̄ misit ad blasphemādū deū
viuentē. Vere enim dñe desertas
fecerūt reges assyrioꝝ terras ⁊ re
giones eaꝝ ⁊ dederūt deos earum
igni. nō enī erāt dij sed opera ma
nuū hominū lignū ⁊ lapis ⁊ ꝯmi
nuerūt eos. Et nunc dñe deus no
ster salua nos de manu ei⁹ ut ꝯg
noscāt oīa regna terre. qꝛ tu es do
mine deus solus. Et misit ysaias
filius amos ad ezechiā dicens.
Hec dicit dñs deus isrl̄. Pro q̄b⁹
rogasti me de sennacheib rege as
syrioꝝ hoc est v̄bū qd̄ locutus ē
dñs sup eū. Despexit te et sb̄sāna
uit te v̄go filia syō post te caput
mouit filia iherusalem. Cui expro
brasti ⁊ quē blasphemasti ⁊ sup
quē exaltasti vocez ⁊ luasti altitu
dinē oculoꝝ tuoꝝ. Ad sanctū is
rahel. In manu seruorū tuorū ex
probrasti dño ⁊ dixisti. In multi
tudine q̄drigaꝝ meaꝝ ego ascen
di altitudinez mōtiū iuga libani
⁊ succidā excelsa cedroꝝ ei⁹ ⁊ ele
ctas abietes illius ⁊ introibo alti
tudiez sūmitatis ei⁹ saltū carmeli
ei⁹ ego fodi ⁊ bibi aq̄ ⁊ siccaui ve
stigio pedis mei omēs riuos agge
rū. Nunq̄d nō audisti q̄ olim fece
rim ei. Ex dieb⁹ antiq̄s ego plas
maui illud ⁊ nūc adduxi ⁊ factū ē
in eradicōez colliū ꝯpugnātiū ⁊
ciuitatū munitaꝝ. Habitatoēs ea
rū breuiata maū ꝯtremuerūt ⁊ ꝯfu
si sūt: fcī sūt sic fenū agri ⁊ gramē
pascue ⁊ h̄ba tectoꝝ q̄ exaruit añ
q̄ maturescēt. Hītacōem tuam et
egressuz tuū ⁊ ītroitū tuū ꝯgnoui
⁊ insaīaz tuā ꝯtra me. Cū fureres
aduersū me supbia tua ascēdit ī au
res meas. Ponā g̊ circulū ī naib⁹
tuis ⁊ frenū ī labijs tuis ⁊ reducā
te ī via ꝑ quā veīsti. Tibi aūt hoc
eit signū. Comede hoc āno q̄ spō
te nascūt̄ ⁊ ī āno secūdo p̄ōis vescē

In anno aũt tertio semiate & me
tite & plãtate vineas & comedite
fructũ eaꝝ. Et mittet id qđ salua
tum fuerit de domo iuda & qđ reli
quũ est radicẽ deorsũ et faciet fru
ctũ sursũ. qꝛ de ihrlm exibunt reli
quie et saluatio de monte syon.
Zelus dñi exercituũ faciet istud
Propter hec dicit dñs de rege as
syrioꝝ. Nõ introibit ciuitatẽ hãc
& nõ iaciet ibi sagittã & nõ occu
pabit eã clipeus & nõ mittet i cir
cuitu eius aggerẽ. In via q̃ venit
p eã reuertẽ & ciuitatẽ hãc nõ in
grediẽ dicit dñs. Et ptegã ciuita
tẽ istã ut saluẽ eã ꝓpter me & ꝓpter
dauid seruũ meũ. Egressus ẽ aũt
angel⁹ dñi & percussit i castris assy
riorũ centũ octagintaqñq; milia.
Et surrexerũt mane et ecce omnes ca
dauera mortuoꝝ. Et egressus ẽ et
abiit. Et reuersus est sennacherib
rex assyrioꝝ & habitauit i ninue
& factũ est cũ adoraret in templo
nesrach deũ suũ adramelech & sa
rasar. filij eius percusserũt eũ gladio
fugerũtqꝫ i terrã ararath & regnauit
assaraddon filius eius pro eo.

In diebꝫ illis egro Ca. xxxviij.
tauit ezechias vsq; ad mortem &
intrauit ad eũ ysaias filius amos
ꝓpheta & dixit ei. Hec dicit dñs.
Dispone domui tue qꝛ morieris tu
& non viues. Et vertit ezechias
faciẽ suã ad parietẽ & orauit ad do
minũ & dixit. Obsecro dñe. memẽ
to q̃so quõ ambulauerim corã te
in veritate & in corde perfecto & qđ
bonũ est in oculis tuis fecerim. Et
fleuit ezechias fletu mgno. Et fa
ctũ est vbũ dñi ad ysaiã dicens.
Vade & dic ezechie. Hec dicit dñs
deus dauid pris tui. Audiui ora
tionẽ tuã & vidi lacrimã tuam. Ecce
ego adiciam sup dies tuos qñdecim
annos & de manu regis assyrioꝝ
eruã te & ciuitatẽ istã & protegã eã.
Hoc autẽ tibi erit signũ a dño. qꝛ
faciet dñs vbũ hoc qđ locutꝰ est
Ecce ego reuerti faciã vmbrã line
arũ p q̃s descenderat in horologio
achas in sole retrorsũ decem lineis.
Et reversus est sol decem lineis p gra
dus quos descenderat. Scriptura
ezechie regis iuda cũ egrotasset
et convaluisset de infirmitate sua.
Ego dixi in dimidio dierũ meorũ
vadã ad portas inferi. Quesiui re
liquũ annoꝝ meoꝝ. Dixi nõ vide
bo dñm deũ in terra viventiũ: non
aspiciã hoiez vltra & habitatorẽ
quietis. Gnatio mea ablata est &
voluta est a me q̃si tabernaculũ
pastoꝝ. Precisa est velut a texen
te vita mea dũ adhuc ordiretur suc
cidit me. De mane vsq; ad vesperã
finies me sperabam vsq; ad ma
ne. Quasi leo sic contriuit omnia ossa
mea. De mane vsq; ad vesperam fi
nies me. Sicut pullꝰ hirundinis
clamabo meditabor ut columba. Attenuati sunt oculi mei suspicientes i
excelsũ. Domine vim patior responde pro
me. Quid dicam aut quid respon
debit mihi cũ ipse fecerit. Recogi
tabo omnes annos meos in amari
tudine anime mee. Dñe sic viuitur &
in talibꝫ vita spus mei. Corripies
me et viuificabis me ecce in pace
amaritudo mea amarissima. Tu aũt
eruisti animam meam ut nõ pereat. pieci
sti post tergũ tuũ omnia pcta mea.
Quia nõ infernꝰ confitebit tibi necq;
mors laudabit te. nõ expectabunt

qui descēdūt in lacū veritatē tuaz
Viuēs viuēs ipse confitebit tibi sic
et ego hodie: pater filijs notaz fa
ciet veritatē tuā. dñe saluū me fac
et psalmos nros cātabimꝰ cūctis
diebꝰ vite nre in domo dñi. Et iuſ
sit ysaias ut tollerēt massaz de fi
cis et cataplasmarēt sup vulnus
et sanaret. Et dixit ezechias. Qđ
erit signū qꝝ ascēdaz i domo dñi.
In tēpore illo misit me Ca. xxxix.
rodach baladan filius baladan
rex babiloīs libros et munerā ad
ezechiā. Audierat enī qꝝ egrotaſſz
et cōualuiſſz. Letatus est aūt sup
eos ezechias et ostēdit eis cellaz
aromatū et argēti et auri et odora
mentoꝝ et vngenti optimi et oēs
apothecas suppellectilis sue et vni
uersa que inuēta sūt in thesauris
eiꝰ. Nō fuit vbū qđ nō ostēderet
eis ezechias i domo sua et i omni
potestate sua. Introiuit aūt ysai
as pphēta ad ezechiā regē et dixit
ei. Quid dixerūt viri isti et vñ uēne
runt ad te. Et dixit ezechias. De
terra longinq̄ venerunt ad me de
babilone. Et dixit. Quid viderūt in
domo tua. Et dixit ezechias. Oīa
que i domo mea sūt viderūt. Non
fuit res quaz nō ostenderim eis i the
sauris meis. Et dixit ysaias ad eze
chiā. Audi vbū dñi exercituū. Ec
ce dies veniēt et auferent oīa que
in domo tua sūt et q̄ thesaurizaue
rūt pres tui vsq̄ ad diē hanc i ba
bilonē. Nō relinq̄tur quicq̄ dicit
dñs. Et de filijs tuis q̄ exibūt de te
quos genueris tollēt et erūt eunu
chi i palatio regis babilonis. Et
dixit ezechias ad ysaiā. Bonū vbū
dñi qđ locutꝰ es. Et dixit. Fiat
tm̄ pax et veritas in diebus meis.

Consolamini cōso Ca. xl.
lamini populē meꝰ dicit deꝰ
vester. Loq̄mini ad cor ihērusalē
et aduocate eā qm̄ cōpleta est ma
litia eius dimissa est iniq̄tas illius.
Suscepit de manu dñi duplicia p
oībus pctis suis. Vox clamātis i
deserto Parate viaz dñi rectas facī
te in solitudine semitas deo nostrī.
Oīs vallis exaltabit et oīs mons
et collis humiliabit et erūt prata in
directa et aspa in vias planas. Et
reuelabit gloria dñi et videbit oīs
caro pitet qꝝ os dñi locutū est. Vox
dicentis. Clama. Et dixi. Quid cla
mabo. Oīs caro fenū et oīs gloria
eius q̄si flos agri. Exiccatū est fe
nū et cecidit flos qꝝ spiritꝰ dñi suf
flauit in eo Vere fenū est populꝰ
Exiccatū est fenum et cecidit flos.
vbū aūt dñi stabit in eternū. Sup
mōtē excelsū ascēde tu q̄ euangeli
zas syō exalta i fortitudine vocē tu
am q̄ euāgelizas ihrlm Exalta no
li timē dic ciuitatibꝰ iude: ecce deꝰ
vr̄. Ecce dñs deꝰ i fortitudine veniet
et brachiū eius dñabit. Ecce mer
ces eius cū eo et opus illius cora
illo. Sicut pastor gregem suū pas
cet in brachio suo congregabit ag
nos et in sinu suo leuabit fetas ip
se portabit. Quis mēsus est pugil
lo aquas et celos palmo ponderā
uit. Quis appendit tribus digitis
molē terre et librauit in pondere
montes et colles i statera. Quis ad
iuuit spiritū dominī aut quis cō
siliarius eius fuit et ostendit illi.
Cum quo iniit cōsilium et instru
xit eum et docuit eū semitam iusti
tie et eruditit eum scientia et viaz

prudẽtie oñdit illi. Ecce gẽtes q̃si
stilla situle a q̃si mometũ statẽ re
putate sũt. Ecce insule q̃si puluis
exiguus a libanꝰ nõ sufficiet ad
succẽdendũ et aialia eiꝰ nõ suffici
ent ad holocaustũ. Omꝭs gentes
quasi nõ sint sic sũt coraz eo a q̃si
nichilũ a inane reputate sũt ei Cui
igitur similẽ fecistis deũ aut quaz
ymaginẽ ponetis ei. Nunq̃d scul
ptile conflauit faber aut aurifex au
to figurauit illõ et lamminis argẽ
teis argẽtariꝰ. Forte lignũ a ipu
tribile elegit artifex sapiens q̃rit
quõ statuat simulacz qđ nõ mo
ueat. Nunq̃d nõ scietis. Nunq̃d
nõ audistis. Nunq̃d nõ annũci
atũ est vobis ab initio. Nunquid
nõ intellexistis fũdamẽta terre.
Qui sedet sup girũ terre et hĩtato
res eiꝰ sũt q̃si locuste. Qui extẽdit
velut nichilũ celos a expãdit eos
sicut tabernaculũ ad inhabitãdũ.
Qui dat secretoz scrutatores q̃si
nõ sint. iudices tre velut inane fe
cit. Et q̃dez neq̃ plãtatꝰ neq̃ satꝰ
neq̃ radicatꝰ i terra trũcus eoz.
Repente flauit in eos a aruerunt
a turbo q̃si stipulã auferret eos.
Et cui assimilastis me et adequa
stis dicit scꝰ. Leuate in excelsũ
oculos vẽros a videte q̃s creauit
hec. Qui educit in nũo militiã eo
rũ a oẽs ex noie vocat. Pre multi
tudine fortitudis a roboris virtu
tisq̃ eius neq̃ vnũ reliquũ fuit.
Quare dicis iacob et loq̃ris isrl.
absc̃ondita est via mea a dño a a
đo meo inditiũ meũ trãsiuit. Nũ
quid nescis aut nõ audisti. de⁹
sempiternꝰ dñs q̃ creauit termios
terre a nõ deficiet neq̃ laborabit
nec ẽ inuestigatio sapie eiꝰ. Qui
dat lasso vtutez a hijs q̃ nõ sunt
fortitudinẽ et robur multiplicat.
deficient pueri a laborabũt a iu
uenes i infirmitate cadẽt. Qui aũt
sperãt in dño mutabũt fortitudi
nẽ. assument pẽnas sicut aquile.
current et non laborabũt. ambu
labũt et nõ deficiẽt. Ca. xli.

Tacẽat ad me insule a gẽtes
mutẽt fortitudinẽ. Accedãt
et tũc loquãtur simul ad inditiũ
ꝑimq̃mꝰ. Quis fuscitauit ab oriẽ
te iustũz vocauit eũ ut sequat̃ se. Da
bit in conspectu eiꝰ gẽtes a reges ob
tinebit. Dabit quasi puluerẽ gla
dio eiꝰ sicut stipulaz vento raptã
arcui eiꝰ. Persequetur eos trãsibit
in pace semita in pedibz eiꝰ nõ ap
parebit. Quis hec opatꝰ ẽ a fecit
vocãs gnatiões ab exordio. Ego
dñs ꝑmus a nouissimꝰ ego sum.
Viderũt insule et timuerũt. extre
ma terre obstupuerũt. appropinq̃
uerũt et accesserũt. Vnusquisq̃ ꝓxi
mo suo auxiliat̃ a fratri suo dicet
cõfortare. Cõfortabit faber erariꝰ
pociẽs malleo eum qui cudebat
tũc tpis dicens. glutino bonũ est
Et confortabit eũ clauis ut non mo
ueat. Et tu isrl seruus meus iacob
quẽ elegi semẽ abrahã amici mei
in quo apprehẽdi te. Ab extremis
terre et a lõginquis eiꝰ vocaui te
a dixi tibi. Seruus meus es tu ele
gi te a nõ abieci te. Ne timeas. qz
tecũ ego sũ. Ne declines. qz ego deꝰ
tuus. Confortaui te a auxiliatꝰ sũ
tibi a fuscepit te dextera iusti mei
Ecce confundẽtur a erubescẽt oẽs qui
pugnãt aduersũ te. Erũt q̃si non
sint a pibũt viri q̃ contradicũt tibi

Queres eos q nō inuenies viros te
belles tuos et erūt qsi nō sint et ve
luti ꝯfūp cō hois bellātis adūsū te
qr ego dñs de⁹ tuus apprehēdens
manū tuā dicēsq tibi: Ne timeas
ego adiuui te. Noli timē vmis ia
cob q mortui estis exisrl. Ego au
xiliat⁹ fū tui dicit dñs et redēptor
tu⁹ scūs isrl. Ego posui te qsi plau
strū triturās nouū habēs rostra
serrantia. Et triturab mōtes q cō
minues et colles qsi puluerem po
nes. Ventilab eos q ventus tollet q
turbo dispget eos q tu exultab in
dño in scō isrl letaberis. Egeni et
paupes querūt aqs et nō fūt lin
gua eorū siti aruit. Ego dñs exau
diā eos de⁹ isrl nō derelinquā eos
Aperiaz in supinis collib⁹ flumia
q in medio cāpoꝝ fōtes. Ponā de
sertū in stagna aquū q trā in viā
in tuos aquatū. Dabo in solitudi
nē cedrū q spinā q mirtū q lignū
oliue. Ponā in deserto abietē vlmū
q buxū simul ut videāt q sciant q
recogitēt q intelligāt piter: q ma
nus dñi fecit hoc q scūs isrl creā
uit illud. Prope facite iuditiū vēm
dicit dñs afferte si qd forte habe
tis dixit⁹ iacob. Accedāt q nūci
ent nob quecūq vētura fūt. Prio
ra q fuerūt nūtiate q ponem⁹ cor
nūm q sciem⁹ nouissima eoꝝ q q
vētura fūt indicate nob. Annūtia
te q vētura fūt in futurū q sciem⁹
qr dij estis vos. Beneq aut male
si potestis facite q loqmur q videa
mus fil. Ecce vos estis ex nihilo
q opus vēm ex eo qđ nō est. Ab
hoīnatio est q elegit vos. Suscita
ui ab aq̄lone q veniet ab ortu so
lis. Vocauit nomē meū q addu
cet mgrātus qsi luti et velut pla
stes calcās humū. Quis annūci
auit ab exordio ut sciam⁹ q a pn
cipio ut dicam⁹ iustus es. Nō ē
neq annūtiās neq p̄dicēs neq
audiēs ꝑmones vōs. Prim⁹ ad
syon dicet ecce assum q ihrusalez
euāgelistā dabo. Et vidi q nō erat
neq ex istis qsq q interret consiliū
q interrogat⁹ vnderet vbū. Ecce oēs
iniusti q vana opa eoꝝ vēt⁹ q in
ane simulachra eoꝝ. Ca. xlij.
Ecce puus me⁹ suscipiā eum
electus me⁹ cōplacuit sibi in il
lo aīa mea. Dedi spm meū sup eū
iuditiū gētib⁹ pferet. Non clama
bit neq accipiet psona nec audi
etur vox ei⁹ foris. Calamū quassa
tū non conteret q limū fumigans
nō extīguet. In veritate educet iu
ditiū non erit tristis neq turbulē
tus donec ponat in trra iuditiū q le
gē ei⁹ insule expectabūt. Hec dicit
dñs de⁹ creās celos q extendēs eos
firmās terrā q q germinat ex ea
dās flatū ppl⁹ q est sup trā q spi
ritū calcantib⁹ eam. Ego dñs voca
ui te in iustitia q apprehēdi manū
tuam et seruaui te. Et dedi te in fe
dus ppli in lucē gentiū ut aperires
oculos ceorum et educeres de cō
dusione vinctum de domo carceris
sedētes in tenebris. Ego dñs hoc
est nomē meū. Gloriam meam al
teri non dabo et laudem meā sculp
tilibus. Que prima fuerunt ecce
venerunt: nouaq ego annuntio
anteq oriantur audita vobis faci
am. Cantate dño canticū nouum
laus eius ab extremis terre. Qui
descenditis in mare et plemtudo
eius insule q habitatores earum.

Subleuet̃ deserti̇ ą ciuitates eius
in domibꝫ habitabit cedar. Lau
date habitatores petre de vertice
montiū clamabūt. Ponent dño
gloriā ą laudē eiꝰ in insulis nūtia
būt. dñs sicut fortis egredietˇ. siē
vir pliatoꝫ fuscitabit zelū. Vocife
rabiet ą clamabit sup inimicos su
os cōfortabiet. Tacui semp silui.
pacięs fui. sicut pturięs loq̃r. dis
sipabo ą absorbebo simul deserta
faciam mōtes ą colles ą omē gra
mē eoꝝ exsiccabo. Ponaꝫ flumia
in insulas ą stagna arefaciā. Et de
ducā cecos i viā quā nesciūt ą in
semitis q̃s ignoraueṙt ambulaē
eos faciaꝫ. Ponā tenebras coraꝫ
eis i lucē ą praua i recta. Hec vba
feci eis ą nō dereliqui eos. Cōuer
si sūt retrorsū. Cōfūdant̃ confusiōe
qui cōfidūt in sculptilibꝰ qui dicūt
cōflatili vos diꝰ nr̄i. Surdi audite
ą cęci intuemini ad videndū. Quis
cecus nisi seruꝰ meꝰ et surdus ad
quē nūtios meos misi. Quis cecꝰ
nisi qui venūdatꝰ est. Et q̃s cecus
nisi seruus dñi. Qui vides multa
nōne custodies. Qui apertas ha
bes aures nonne audies. Et dñs
voluit ut sāctificaret eū ą magni
ficaret legē et extolleret. ipe autē
ꝑplus direptꝰ ą vastatus. Laque
us inuenū oēs simul et in domibꝫ
carcerꝫ absconditi sūt. Facti sūt in
rapinā nec ē qui eruat. in direpci
onē nec est qui dicat redde. Quis
est in vobis qui audiat hoc. attē
dat et ausultet futura. Quis de
dit i direpcōez iacob ą israel vastā
tibus. Nōne dñs ipe cui peccaui
mus. Et noluerūt in vijs eius am
bulare. non audierūt legē eius. Et
effudit sup eū indignationē furoris
sui ą fortę bellū ą exussit eū in cir
cuitu ą nō cognouit ą succēdit eū
ą non intellexit. Ca. xliij.

Et nūc hec dicit dñs creans
te iacob ą formās te israel. No
li timē qꝛ redemi te ą vocaui te no
mine tuo. Meus es tu. Cū trāsieris
p aquas tecū ero ą flumia nō ope
rient te. Cū ambulaueris in igne
nō exureris ą flāma nō ardebit
in te. qꝛ ego dñs deꝰ tuꝰ sanctus israel
saluatoꝫ tuꝰ. Dedi ꝓpiciacōez tuā
egiptū et ethiopiaꝫ ą saba ꝓ te.
Exquo honorabilˇ factus es i oc
lis meis ą glorioꝰ fuiꝫ ego dilexi te
Et dabo homines ꝓ te ą populos pro
aīa tua. Noli timē qꝛ ego tecū sū.
Ab oriēte adducā semē tuū ą ab
occidente congregabo te. Dicā aq̃lo
nida ą austro noli ꝓhibē. Affer
filios meos de lōginquo ą filias
meas ab extremis terre Et omnē
qui inuocat nomē meū in gloriā
meaꝫ creaui eū. formaui eū ą feci
eū. Educ foras populū cecū ą ocu
los habentez. surdū. ą aures ei sūt.
Oēs gētes congregate sūt simul ą colle
cte sūt tribꝫ. Quis in vobis annūt
ciet istud ą que prima sūt audire
vos faciet. Dent testes eoꝝ et iu
stificētur ą audiāt et dicāt. Vere
vos testes mei dicit dñs et puus
meus quē elegi ut sciatis ą credā
tis mihi ą intelligatis qꝛ ego ipe
sū. Añ me nō est formatus deus ą
post me non erit. Ego sū ego sum
dñs et nō est absq̃ me saluatoꝫ.
Ego annūtiaui ą saluaui. auditū
feci ą nō fuit i vobis alienꝰ. Vos
testes mei dicit dñs ą ego deꝰ. Et
ab imtio ego ipe et non est qui de

manu mea eruat. Operabor et quis
auertet illud. Hec dicit dñs redem
ptor vr̄ scūs isrl̄. Propt̄ vos emi
si babilonē et detraxi vectes vniu
sos et caldeos ī nauib9 suis gloriā
tes. Ego dñs scūs vr̄ creans isrl̄
rex vr̄. Hec dicit dñs q̄ dedit ī ma
ri viā et in aq̄s torrētib9 semitam.
Qui eduxit q̄drigā et equū agmē
et robustū. Simul obdormierūt nec
resurgēt ɔtriti sūt q̄si linū et extin
cti sūt. Ne memineritis p̄oꝝ et an
tiq̄ ne intueamini. Ecce ego facio
noua et nūc orient̄ vtiq̄ ɔgnosce
tis ea. Ponaꝫ ī deſto viā et ī inuio
flumina. Et glorificabit me bestia
agri: dracōes et strutiones q̄ dedi
in deſto aq̄s. flumina in inuio ut
darem potū ꝓpl̄o meo electo meo
Populū istū formaui mihi laudē
meā narrabit. Non me inuocasti
iacob nec laborasti in me isrl̄. Nō
obtulisti mihi arietez holocausti
tui et victimis tuis nō glorificasti
me. Nō te ſuire feci ī oblacōe nec
laborē tibi p̄bui in thure. Nō emi
sti mihi argento calamū et adipe
victimaꝝ tuaꝝ nō inebriasti me
Verūtamē ſuire me fecisti ī pctis
tuis p̄buisti mihi laborē ī iniq̄tati
bus tuis. Ego sū: ego sum ip̄e q̄ de
leo iniq̄tates tuas ꝓpter me et pec
catoꝝ nō recordabor. Reduc me ī
memoriā et iudicemur sil̄. narra si
q̄d habes ut iustificeris. Pat̄ tu9
p̄mus peccauit et interp̄tes tui pre
uaicati sūt ī me. Et ɔtaminaui p̄n
cipes scōs dedi ad internicōez ia
cob et israhel in blasphemiam.

Et nūc audi ia Ca. xliiij.
cob serue me9 et isrl̄ quē ele
gi. Hec dicit dñs faciēs et formās
te ab vtero auxiliator tu9. Noli ti
mere serue me9 iacob et rectissime
quē elegi. Effundaꝫ em̄ aq̄s sup si
tientē et fluenta sup aridaꝫ. Effun
dā spiritū meū sup semē tuū et bn̄
dictionē meā sup stirpē tuā et ger
minabūt inter herbas q̄si salices
iuxta p̄terfluētes aq̄s. Iste dicet
dñi ego sū et ille vocabit ī noīe ia
cob. Et h̄ scribet manu sua dño et
in noīe isrl̄ assimilabit̄. Hec dicit
dñs rex isrl̄ et redēptor ei9 dñs ex
ercituū. Ego p̄mus et ego nouissi
mus et absq̄ me nō ē de9. Quis si
mil̄ mei. Vocꝫ et annūtiet et ordi
nē exponat m̄. Ex q̄ cōstitui mihi
ꝓpl̄m antiquū ventura et q̄ futura
sūt annūtiēt eis. nolite timē neq̄
ɔturbemini. Ex tūc audiē te feci et
annūtiaui. Vos estis testes mei
Nūq̄d ē de9 absq̄ me et formator
quē ego nō noueri. Plaste ydoli
oēs nihil sunt et amātissima eoꝝ
nō ꝓderūt eis Ip̄i sūt testes eoꝝ q̄
nō vidēt neq̄ intelligūt ut ɔfūdā
tur. Quis formauit deū et sculptile
ɔflauit ad nihil vtile. Ecce oēs p
ticipes ei9 ɔfūdēt̄. Fabri em̄ sūt ex
hoīb9 Cōuenient oēs stabūt et pa
uebūt et ɔfūdent̄ sil̄. Faber ferra
rius lima operatus est in prunis
et ī malleis formauit illud et opa
tus est in brachio fortitudīs sue
Esuriet et defitiet nō bibet aquā et
lassescet. Artifex linguarius extē
dit normaꝫ formauit illud in run
cina. Fecit illud in angularib9 et
in circino tornauit illud et fecit
ymaginē viri quasi speciosum ho
minē habitantem in domo Succi
dit cedros tulit ilicem et quercum
que steterat inter ligna saltus.

Plātauit pinū quā pluuia nutri
uit ⁊ facta est hoībz ī focū. Sūpsit
ex eis ⁊ calefactus est ⁊ succendit
⁊ coxit panes. de reliquo aūt ope
ratus est deū ⁊ adorauit fecit scul
ptile ⁊ curuatus est añ illud. Me
diū ei⁹ ɔbussit igni. de medio ei⁹
carnes coxit. Comedit pulmētuz
⁊ saturatus est ⁊ calefactus est ⁊
dixit. Vah calefact⁹ sū vidi focū.
Reliquū aūt ei⁹ deū fecit et sculp
tile sibi. Curuat̄ añ ill8 et adorat
illud ⁊ obsecrat dicēs. Libera me
qꝛ deus meus es tu. Nescierūt neqꝫ
intellexerūt. Obliti em̄ sūt ne vide
ant oculi eoꝝ et ne intelligāt cor
de suo. Nō recogitāt in mente sua
neqꝫ cognoscūt neqꝫ sentiūt ut di
cāt. Medietatē ei⁹ cōbussi igni et
coxi super carbones eius panes.
Coxi carnes ⁊ ɔmedi: ⁊ de r̄liquo
ei⁹ ydolū faciaz. Añ truncū ligni
ꝓcidā. Pars ei⁹ cinis est. Cor in
sipiēs adorauit illud ⁊ nō libera
uit aīaz suā neqꝫ dicit forte mēda
tiū est ī dextra mea. Memēto hoꝝ
iacob ⁊ isrl̄ qm̄ seru⁹ meus es tu
Formaui te seru⁹ me⁹ es tu. Isrl̄
nō obliuiscaris mei Deleui ut nu
bē iniq̄tates tuas ⁊ q̄si nebulam
pctā tua. Reuertē ad me qm̄ rede
mi te. Laudate celi qm̄ misericor
diaz fecit dñs: iubilate extrema
terre. Resonate mōtes laudatio
nē. saltus ⁊ om̄e lignū ei⁹. Qm̄ re
demit dñs iacob ⁊ isrl̄ gl̄iabitur
Hec dicit dñs redēptor tuus ⁊ for
mator tu⁹ ex vtero. Ego dñs faci
ens oīa extendēs celos suos. Sta
biliēs terrā ⁊ nullus mecū irrita
faciēs signa diuinoꝝ ⁊ ariolos ī
furorē vertēs. Cōuertēs sapiētes
retrorsū ⁊ sc̄iam eoꝝ stultā faciēs
Suscitās verbū serui sui et ɔsiliū
nūtioꝝ suoꝝ ɔplēs. Qui dico ihe
rusalē habitaberis ⁊ ciuitatibus
iuda edificabimini ⁊ deserta eius
suscitabo. Qui dico ꝓfūdo desolare
⁊ flumina tua arefatiaz. Qui dico
cyro pastor meus es ⁊ oēz volun
tatē meā ɔplebis. Qui dico ihrl̄m
edificaberis ⁊ templo fūdaberis.

Hec dicit dñs xp̄o Ca. xlv.
meo cyro cui⁹ apprehēdi dex
terā ut sb̄iciā añ faciē eius gētes
⁊ dorsa regū vertā. Et aperiā corā
eo ianuas et porte nō claudētur.
Ego añ te ibo ⁊ gl̄iosos terre hūi
liabo. Portas ereas ɔterā ⁊ vectes
ferreos ɔfringaz. Et dabo tibi the
sauros abscōditos ⁊ archana se
cretorū ut scias qꝛ ego domin⁹ q̄
voco nomē tuū de⁹ isrl̄ ꝓpter s̄uū
meū iacob ⁊ isrl̄ electū meū Et vo
caui te nomīe tuo assimilaui te ⁊
nō ɔgnouisti me. Ego dñs ⁊ non
est ampli⁹. extra me nō est deus
Accinxi te ⁊ nō cognouisti me ut
sciāt hij qui ab ortu solis et q̄ ab
occidēte. qm̄ absqꝫ me nō est de⁹.
Ego dñs ⁊ nō est alter formās lu
cē ⁊ creās tenebras. faciēs pacez
⁊ creās malū. Ego dñs faciēs oīa
hec. Rorate celi desup ⁊ nubes plu
ant iustū apiat̄ terra ⁊ germinet
saluatorez ⁊ iusticia oriat̄ simul.
Ego dñs creaui eū. Ve q̄ cōtradi
cit fictori suo testa de samijs terre
Nūquid dicet lutū figulo suo. q̄d
facis ⁊ opus tuū absqꝫ manib⁹ ē.
Ve qui dicit p̄ri. quid generas ⁊
mulieri q̄d parturis. Hec dic̄ do
min⁹ sāctus isrl̄ plastes ei⁹. Vē
tura interrogate me super filios

meos ⁊ sup opus manuũ mearũ
mãdate m̃. Ego feci t̃raz et hoĩem
sup eã creaui. Ego ⁊ man⁹ mee te
tẽderũt celos ⁊ oĩ militie eoꝝ man
daui. Ego suscitaui eũ ad iustitiaz
⁊ oẽs vias ei⁹ dirigaz. Ipse edifi
cabit ciuitatẽ meã ⁊ captiuitatem
meã dimittet non in p̃tio neqꝫ in
muneribꝰ dicit dn̄s de⁹ exercituũ.
Hec dicit dn̄s. Labor egipti et ne
gociatio ethiopie ⁊ sabaim viri
sb̃limes ad te trãsibũt ⁊ tui erũt ⁊
post te ãbulabũt Vincti manicis
pgẽt ⁊ te adorãbũt teqꝫ dep̃cabũt
Tm̃ in te est de⁹ et nõ est de⁹ abs
qꝫ te. Vere tu es de⁹ abscõdit⁹ de⁹
isrl̃ saluator. Cõfusi sũt ⁊ erubu
erũt oẽs sil̃ abierũt in ꝯfusione fa
bricatores erroruz. Isrl̃ saluat⁹ ẽ
in dn̄o salute et̃na. Nõ ꝯfũdemĩ ⁊
nõ erubescetis vsqꝫ in seculũ secu
li qꝛ hec dicit dn̄s creãs celos. Ip
se deus formãs t̃rã ⁊ fatiẽs eã ipe
plastes ei⁹. Nõ in vanum creauit
eã ut hĩtaẽt formauit eã Ego dn̄s
⁊ nõ alius. Nõ in abscõdito locu
tus sũ ĩ loco t̃re tenebroso. Nõ di
xi semĩ iacob frustra querite me.
Ego dn̄s loquẽs iustitiã ãnũtiãs
recta. Cõgregamini ⁊ veĩte ⁊ acce
dite sil̃ q̃ saluati estis ex gẽtibus
Nescierũt q̃ leuãt signũ sculptuẽ
sue ⁊ rogãt dn̄m non saluãtẽ. An
nũciate ⁊ veĩte ⁊ ꝯsiliamĩ sil̃. Quis
auditũ fecit hoc. Ab initio ex tũc
p̃dixi illud. Nũq̃d nõ ego dn̄s et
nõ est vltra de⁹ absqꝫ me. De⁹ iu
stus ⁊ saluãs nõ est p̃ter me. Cõ
uertimĩ ad me et salui eritis oẽs
fines t̃re. qꝛ ego de⁹ ⁊ nõ est alius
In memetipso iuraui egredieť de
ore meo iustitie v̄bũ et nõ reũteť

qꝛ m̃ curuãbunt oĩa genu et iura
bit oĩs lingua. Ergo in dn̄o dicet
Mee sũt iustitie ⁊ imperiũ. Ad eũ
veĩent ⁊ ꝯfũdenť oẽs q̃ repugnãt
ei. In dn̄o iustificabiť ⁊ laudabiť
om̃e semẽ isrl̃. Ca. xlvi.

Conflatus ẽ bel ꝯtrit⁹ ẽ nabo
facta sũt simulachra eoꝝ be
stijs ⁊ iumẽtis. Onera vr̃a graui
põdere vsqꝫ ad lassitudĩez ꝯtabu
erũt ⁊ cõtrita sũt sil̃. Nõ potuerũt
saluare portantẽ ⁊ aĩa eoꝝ in cap
tiuitatez ibit. Audite me dom⁹ ia
cob ⁊ oẽ residuũ domus isrl̃. Qui
portamĩ a meo vtero q̃ gestamĩ a
mea vulua. Vsqꝫ ad senectã ego
ipse ⁊ vsqꝫ ad canos ego portabo
Ego feci ⁊ ego feram ⁊ ego porta
bo ⁊ saluabo. Cui assimilastis me
⁊ adeq̃stis ⁊ ꝯparastis me ⁊ feci
stis simlẽ. Qui ꝯfertis aurum de
sacculo ⁊ argẽtũ statera põderãtis
Cõducẽtes artificẽ ut faciat deũ ⁊
p̃cidũt ⁊ adorãt. Portãt illũ ĩ hu
meris gestãtes ⁊ ponẽtes in loco
suo. Et stabit ac de loco suo non
mouebiť Sed ⁊ cũ damauerĩt ad
eũ non audiet de tribulacõe non
saluabit eos. Memẽtote istd̃ ⁊ cõ
fũdamini redite p̃uaricatores ad
cor. Recordamini p̃oris seculi qm̃
ego sũ deus non est ⁊ vltra deus:
nec est simil̃ mei annũtiãs ab ex
ordio nouissimũ et ab initio que
nec dum facta sunt. Dicẽs cõsiliũ
meum stabit et oĩs volũtas mea
fiet. Vocans ab oriente iustũ et
de terra longinqua virũ volunta
tis mee. Et locutus sum et addu
cam illud creaui et faciam illud.
Audite me duro corde qui longe
estis a iusticia. Prope feci iustitiã

meā non elongabit̄ ⁊ salus mea
non morabit̄. Dabo in syon salu
tē ⁊ israheli gl̄iaz meā. Ca. xlvij.

Descēde sede ī puluē v̄go filia
babilon sede ī terra. Nō est
soliū filie chaldeoꝝ q̄ vltra non
vocaberis mollis ⁊ tenera. Tolle
molā ⁊ mole farinaz. denuda tur
pitudinē tuā. Discooperi humeꝝ
reuela crura. trāsi flumina. Reue
labit̄ ignominia tua ⁊ videbitur
opprobriū tuū. Vltionē capiā et
nō resistet mihi hō. Redēptor nr̄
dn̄s exercituū nomē illi⁹ sanctus
isrl̄. Sede tacēs ⁊ intra ī tenebras
filia chaldeoꝝ q̄ nō vocaberis vl
tra dn̄a regnoꝝ. Iratus fū sup po
pulū meū cōtamīaui hereditatez
meā. Et dedi eos in manu tua. nō
posuisti eis misericordias. Super
senē aggrauasti iugū tuū valde
et dixisti ī sempit̄nū ero dn̄a. Nō
posuisti hec sup cor tuū neq̄ recor
data es nouissimi tui. Et nūc au
di hec delicata ⁊ habitās ꝯfidēter
que dicis ī corde tuo ego fū ⁊ nō
est p̄ter me ampli⁹. Nō sedebo vi
dua ⁊ ignorabo sterilitatē. Veni
ent tibi duo hec sb̄ito in die vna
sterilitas et viduitas. Vniūsa ve
nerūt sup te ꝓpter multitudinē ma
lefitioꝝ tuoꝝ ⁊ ꝓpt̄ duritiā incāta
toꝝ tuoꝝ vehemētez. Et fiduciaz
habuisti in malicia tua ⁊ dixisti.
Non est q̄ videat me. Sapīa tua
et sc̄ia tua hec decepit te. Et dixisti
in corde tuo. Ego fū et p̄ter me nō
est altera. Veniet sup te malū et
nescias ortū ei⁹ et irruet sup te ca
lamitas quā nō poteris expiare.
Veniet sup te repēte miseria quā
nescies. Sta cū incātatoribz tuis ⁊
cū multitudine malefitioꝝ tuoꝝ
in quibz laborasti ab adolescēcia
tua si forte q̄d ꝓsit tibi aut si pos
sis fieri fortior. Defecisti in mlt̄itu
dine ꝯsilioꝝ tuoꝝ. Stent ⁊ saluēt
te augures celi q̄ ꝯtēplabātur sy
dera et supputabāt menses ut ex
eis annūciarēt ventura tibi. Ecce
facti sūt q̄si stipula ignis ꝯbussit
eos. Nō liberabūt aīaz suā de ma
nu flāme. nō sūt prune q̄bz cale
fiāt nec focus ut sedeāt ad eū Sic
facta sūt tibi ī quibuscūq̄ labora
ueras. Negociatores tui ab ado
lescēcia tua vnusquisq̄ ī via sua
errauerūt. non est qui saluet te.

Audite hec do Ca. xlviij.
mꝰ iacob q̄ vocamini noīe
isrl̄ et de aquis iuda existis q̄ iu
ratis in nomīe dn̄i ⁊ dei isrl̄ recor
damini nō in veritate neq̄ ī iusti
cia. De cīitate em̄ sācta vocati sunt
⁊ sup deū isrl̄ cōstabiliti sūt. Dn̄s
exercituū nom̄ ei⁹. Priora ex tūc
annūtiaui ⁊ ex ore meo exierūt ⁊
audita feci ea. repēte opatus sum
⁊ venerūt. Sciui em̄ q̄ dur⁹ es tu
⁊ neru⁹ tuus ferre⁹. ceruix tua et
frōs tua erea. Predixi tibi ex tūc
anteq̄ venirent iudicaui tibi ne
forte diceres ydola mea fecerūt hec
⁊ sculptilia mea et cōflatilia mea
mādauerūt ista. Que audisti vi
de oīa. vos aūt nō annūciastis.
Audita feci tibi noua ex tūc et cō
seruata q̄ nescis. Modo creata sūt
⁊ nō ex tūc ⁊ añ diē et nō audisti
ea ne forte dicas. ecce ꝯgnoui ea.
Neq̄ audisti neq̄ ꝯgnouisti neq̄
ex tūc apta est auris tua Scio em̄
q̄ p̄uaricās p̄uaricaberis ⁊ trans
gressorez ex vtero vōui te Propt̄

nomē meū lōge faciaꝫ furorē meū
et laude mea infrenabo te ne inte
reas Ecce excoxi te ꝫ nō q̄si argen
tum elegi te in camino pauptatis
Propt̄ me ꝓpter me fatiā ut non
blasphemer et gloriā meaꝫ alteri
nō dabo. Audi me iacob ⁊ israhel
quē ego voco. Ego ip̄e ego p̄m⁹ ⁊
ego nouissim⁹. Manusq̄ mea fū
dauit terrā ⁊ dextera mea mēsa ē
celos Ego vocabo eos ⁊ stabūt sil̄
Cōgregamini oēs vos ⁊ audite.
Quis de eis annūtiauit hec. Dn̄s
dilexit eū fatiet volūtatē suaꝫ ī ba
bilōe brachiū suū in caldeis. Ego
ego locut⁹ sū ⁊ vocaui eū: adduxi
eū ⁊ directa est via eius. Accedite
ad me et audite hoc. Non a pn̄ci
pio in abscōdito locut⁹ sū. Ex tpe
añq̄ fierēt ibi erā ⁊ nūc dn̄s deus
misit me ⁊ spūs eius Hec dicit do
min⁹ deus redēptor tuus scūs isrl̄
Ego dn̄s de⁹ tuus docēs te vtilia:
gubernās te in via q̄ ābulas. Vti
nam attēdisses mādata mea. Fa
cta fuisset sic̄ flumen pax tua ⁊ iu
stitia tua sicut gurgites maris. Et
fuissꝫ q̄i harena semē tuū ⁊ stirps
vteri tui ut lapilli ei⁹ Nō interissꝫ
⁊ nō fuissꝫ attritū nomē eius a fa
cie mea. Egredimī de babilone fu
gite a chaldeis. In voce exultacōis
annūtiate auditū facite hoc ⁊ fer
te illd̄ vsq̄ ad extrema t̄re. Dicite
Redeīt dn̄s ꝟuū suuꝫ iacob. Nō si
tierūt ī deꝟto cū educēt eos. Aquā
de petra ꝓduxit eis ⁊ scidit petrā
⁊ fluxerūt aque. Nō ē pax impijs
dicit dominus. Ca. xlix.

AVdite insule ⁊ attēdite ꝓpl̄i
delonge. Dn̄s ab vtero voca
uit me de ventre mr̄is mee recorda
tus ē noīs mei. Et posuit os meū
q̄si gladiū acutuꝫ ī vmbra man⁹
sue ꝓtexit me ⁊ posuit me sicut sa
gittā electā In phaētra sua abscō
dit me ⁊ dixit mihi. Seru⁹ meus
es tu isrl̄ q̄ in te gl̄ificabor Et ego
dixi. In vacuū laboāui sine causa
⁊ vane fortitudīeꝫ meā ɔsūpsi. Er
go iudiciū meū cū dn̄o et op⁹ me
um cū deo meo. Hec dicit dn̄s for
mās me ex vtero ꝟuū sibi ut redu
cā iacob ad eū ⁊ isrl̄ ad eū cōgre
gabit̄. Et gl̄ificatus sū in ocul̄ dn̄i
⁊ deus me⁹ fc̄us est fortitudo mea
Et dicit. Parū est ut sis m̄ seruus
ad suscitādas trib⁹ iacob ⁊ feces
isrl̄ ɔūtendas. Ecce dedi te in lucē
gētiū ut sis salus mea vsq̄ ad ex
tremū t̄re. Hec dicit dn̄s redēptor
isrl̄ scūs ei⁹ ad ɔtēptibilē aīaꝫ ad
abhoīatam gentē ad ꝟuū dn̄oꝝ.
Reges videbūt ⁊ ɔsurgēt pn̄cipes
⁊ adorabūt ꝓpt̄ dn̄m q̄ fidel̄ ē et
scm̄ isrl̄ q̄ elegit te Hec dicit dn̄s
In tpe placito exaudiui te et in
die salutis auxiliat⁹ sū tui Et ꝟua
ui te ⁊ dedi te ī fed⁹ ꝓpl̄i ut suscita
res t̄rā ⁊ possideres hēditates dis
sipatas ut dicēs hijs q̄ vīcti sunt
exite ⁊ hijs q̄ ī tenebris reuelamī
Sup vias pascētur ⁊ ī oīb⁹ plaīs
pascua eoꝝ. Non esuriēt neq̄ sici
ent ⁊ nō ꝑcuciet eos estus et sol
q̄ miseātor eoꝝ reget eos ⁊ ad fō
tes aquaꝝ potabit eos. Et ponaꝫ
oēs mōtes meos in viā ⁊ semite
mee exaltabūt̄ Ecce isti delōge vei
ent et ecce illi ab aquilone et ma
ri ⁊ isti de terra australi. Laudate
celi et exultet terra iubilate mon
tes laudē: q̄ cōsolat⁹ ē dn̄s ꝓpl̄m
suū ⁊ pauperū suorum miserebit̄.

Et dixit syon. Dereliq̄t me dn̄s et
dn̄s oblit⁹ est mei. Nunq̄d oblivi
sci potest mulier infantem suū ut
nō misereat̄ filio vteri sui. Et si il
la oblita fuerit ego tn̄ nō obliuis
car tui. Ecce in maib3 meis descri
psi te muri tui corā oculis meis sp.
Venerūt structores tui destruētes
te ⁊ dissipātes a te exibūt. Leua ī
circuitu oculos tuos ⁊ vide. om̄s
isti ꝯgregati sūt: venerūt tibi. Vi
uo ego dicit dn̄s q̄ oīb3 hijs ve
lut ornamēto vestieris ⁊ circūda
bis tibi eos q̄si spōsa. Quia deser
ta tua ⁊ solitudīes tue ⁊ t̄ra ruine
tue nūc anguste erunt p̄ habita
torib3 ⁊ lōge fugabūtur q̄ absor
bebāt te. Adhuc dicēt in aurib⁹
tuis filij sterilitatis tue. Angust⁹
est mihi loc⁹ fac spaciū mihi ut
habitē. Et dices ī corde tuo. Quis
mihi genuit istos. Ego steril̄ et
nō piens trāsmigrata ⁊ captiua
⁊ istos q̄s enutriuit. Ego destitu
ta ⁊ desolata ⁊ isti vbi hic erāt.
Hec dicit dn̄s de⁹. Ecce leuabo ad
gētes manū meā ⁊ ad ꝓpl̄os ex
altabo signū meū Et afferēt filios
tuos in vlnis ⁊ filias tuas super
hūeros portabūt. Et erunt reges
nutricij tui ⁊ regine nutrices tue
Vultu in terra demisso adorabūt
te ⁊ puluerē pedū tuoꝝ lingent.
Et scies q̄ ego dn̄s sup quo ꝯfun
dētur q̄ expectāt eū Nunq̄d tollet̄
a forti p̄da aut q̄d captū fuerit a
robusto saluū esse poterit. Quia
hec dicit dn̄s. Eq̄dē ⁊ captiuitas
a forti tollet̄ ⁊ q̄d ablatū fuerit a
robusto saluabit̄. Eos vero q̄ iu
dicauerūt te ego iudicabo et filios
tuos ego saluabo. Et cibabo ho
stes tuos carnibus suis ⁊ q̄si mu
sto sanguīe suo inebriabūtur. Et
sciet oīs caro q̄ ego dn̄s saluās
te ⁊ redēptor tuus fortis iacob.

Hec dicit dn̄s. Quis ē Ca. l.
hic liber repudij mr̄is vr̄e:
quo dimisi eā. Aut q̄s ē creditor
meus cui vēdidi vos. Ecce in iniq̄
tatib3 vr̄is vēditi estis ⁊ in sceleri
bus vr̄is dimisi mr̄ē3 vrā3. q̄ ve
ni ⁊ nō erāt vir. vocaui ⁊ nō erat
q̄ audiret. Nunq̄d abbreuiata ⁊
paruula facta ē manus mea ut
nō possim redimere aut non ē in
me v̄tus ad liberādum. Ecce ī in
crepacōne mea desertū fatia3 ma
re. ponā flumīa in siccū. Cōputre
scēt pisces sine aq̄ et moriētur ī si
ti. Induā celos tenebris ⁊ saccū
ponā opimētū eoꝝ. Dn̄s dedit mi
hi linguā eruditā ut sciā sustēta
re eū q̄ lassus ē verbo. Erigit ma
ne. mane erigit mihi aurē ut au
dia3 quasi mgr̄m. Dn̄s deus ape
ruit mihi aurē. ego aūt nō cōtra
dico retrorsū nō abij. Corp⁹ meū
dedi ꝑcutiētib3 ⁊ genas meas vel
lētib3. faciē mea3 nō auerti ab in
crepātib3 ⁊ ꝯspuētib3. Dn̄s deus
auxiliator me⁹ ideo nō sū ꝯfusus.
Ideo posui faciē meā ut petra3 du
rissimā ⁊ scio qm̄ nō confūdar.
Iuxta ē qui iustificat me. q̄s con̄
dicit mihi. Stem⁹ siml̄. Quis est
adūsarius me⁹. Accedat ad me
Ecce dn̄s deus auxiliator meus.
Quis est q̄ ꝯdēnet me. Ecce om̄s
quasi vestimētū ꝯterent̄ tinea co
medet eos. Quis ex vobis timēs
dn̄m audiēs vocē serui sui. Quis
ambulauit in tenebris et nō est
lumē ei. Speret in nomine dn̄i et

innitat̄ sup deū suuz. Ecce vos oēs
accēdentes ignē accīcti flammis.
Ambulate in lumīe ignis vr̄i et ī
flāmis q̄s succendistis. De manu
mea factū est hoc vobis. In dolori
bus dormietis. Ca. li.

AVdite me q̄ seq̄mini qd̄ iu
stū est ⁊ q̄ritis dn̄m. Attēdi
te ad petrā vn̄ excisi estis ⁊ ad ca
uernā lacide q̄ p̄cisi estis. Attēdi
te ad abrahā p̄rez vr̄m ⁊ ad sarā
que pepit vos. Quia vnū vocaui
eū ⁊ bn̄dixi ei ⁊ mltiplicaui eū. Cō
solabit̄ g̊ dn̄s syon ⁊ ꝯsolabitur
oēs ruinas eius. Et ponet desr̄tuz
eius q̄si delicias ⁊ solitudinē eius
q̄si ortū dn̄i. Gaudiū ⁊ leticia īue
niet̄ in ea grāꝝactō ⁊ vox laudis
Attēdite ad me ꝓplus me⁹ et tri
b⁹ mea me audite q̄r lex a me exi
et ⁊ iuditiū meū in lucē ꝓplorꝝ req̄
escet. Prope ē iust⁹ me⁹: egressus
est saluator me⁹ ⁊ brachia mea
ꝓplos indicabūt. Me īsule expecta
būt ⁊ brachiū meū sustīebūt. Le
uate ī celū oculos vr̄os ⁊ videte sb̄
terra deorsū. Quia celi sic̄ fum⁹ liq̄s
cēt ⁊ t̄ra sicut vestimētū atteret̄ ⁊
hītatores ei⁹ sic̄ hec interibūt. Sa
lus aūt mea ī sēpit̄nū erit et iusti
cia mea nō defitiet. Audite me q̄
scitis iustū: ꝓplus me⁹ lex mea ī cor
de eorꝝ. Nolite timē opprobriū hoī
nū et blasphemias eorꝝ ne metu
atis. Sicut em̄ vestimētū sic ꝯme
det eos v̄mis ⁊ sic̄ lanā sic deuora
bit eos tinea. Salus aūt mea ī sē
pit̄nū erit ⁊ iustitia mea ī genera
tiones generacōnū. Cōsurge ꝯsur
ge induē fortitudīez brachiū dn̄i
Cōsurge sicut in dieb⁹ antiq̄s in
generacōib⁹ seculorꝝ. Nūq̄d nō tu
percussisti sup̄bū vulneāsti draco
nē. Nunquid nō tu siccasti mare
aquā abissi vehemētis. Qui posu
isti ꝓfūdū mais viā ut trāsirent
liberati. Et nūc q̄ redēpti sūt a dn̄o
reūtent̄ ⁊ veniēt in syō laudātes
⁊ leticia sempit̄na sup capita eorꝝ
Gaudiū ⁊ leticiā tenebūt: fugiet
dolor et gemit⁹. Ego ego ipse ꝯso
labor vos. Quis tu ut timēs ab ho
mine mortali ⁊ a filio hoīs q̄ qua
si fenū ita arescit. Et oblit⁹ es do
mini factoris tui q̄ tetēdit celos et
fūdauit t̄rā ⁊ formidasti iugit̄ tō
die a fatie furoris ei⁹ q̄ te tribula
bat ⁊ pauerat ad ꝑdēdum. Vbi
nūc ē furor tribulātis. Cito veniet
gradiēs ad apiēdū ⁊ nō interfici
et vsq̄ ad intermicōez nec defitiet
pais ei⁹. Ego em̄ sū dn̄s de⁹ tu⁹ q̄
ꝯturbo maē ⁊ ītumescūt fluct⁹ ei⁹
dn̄s exercituū nomē meū. Posui
v̄ba mea ī ore tuo ⁊ ī vmbra ma
n⁹ mee ꝓtexi te ut plātes celos ⁊
fūdes t̄rā ⁊ dicas ad syō ꝓpl's me
us es tu. Eleuaē eleuaē: ꝯsurge ihe
rusalē q̄ bibisti de maū dn̄i calicē
ire eius. Vsq̄ ad fūdū calicis so
poris bibisti et potasti vsq̄ ad fe
ces. Nō est q̄ sustētet eā ex oīb⁹ fi
lijs q̄s genuit ⁊ nō est q̄ apprehē
dat manū ei⁹ ex oīb⁹ filijs quos
enutriuit. Duo sūt q̄ occurrerēt ti
bi. Quis ꝯtristabit̄ sup te. Vasti
tas ⁊ ꝯtricō ⁊ fames ⁊ gladi⁹ q̄s
ꝯsolabit̄ te. Filij tui ꝓiecti sūt dor
mierēt ī capite oīm viaꝝ sic̄ bestia
illaq̄ata pleni indignacōe dn̄i in
crepacōe dei tui. Idcirco audi hoc
paupcula ⁊ ebria nō a vino. Hec
dicit dn̄ator tuus dn̄s et deus tu
us q̄ pugnauit pro populo suo.

Ecce tuli de manu tua calicez sopo
ris fūdū calicis īdignacōis mee.
Nō adicias ut bibas illū vltra.
Et ponaz illū in manu eoꝝ qui te
hūiliauerūt ⁊ dixerūt aīe tue incur
uare ut tr̄ñseam⁹ ⁊ posuisti ut t̄rā
corpus tuū ⁊ q̄si vitā trāseūtibz.

Ca. lij.

Conſurge cōſurge
induere fortitudīe tua syon
Induere vestimētis glīe tue ihe
rusalē ciuitas sācti. qꝛ nō adiciet
vltra ut ꝑtr̄ñseat ꝑ te incircūcisus
⁊ immūdus Excutē de puluē. con
surge. sede ihrl'm. Solue vincula
colli tui captīa filia syō. qꝛ hec dicit
dn̄s. Gratis venūdati estis et si
ne argēto redimemī. qꝛ hec dicit
dn̄s de⁹. In egiptū descēdit ꝓpl'us
meus in p̄ncipio ut colon⁹ esset
ibi et assur absq; vlla causa calū
niatus est eū. Et nūc q̄d mihi est
hec dicit dn̄s. Qm̄ ablat⁹ est po
pul⁹ meus gratis. Dn̄atores ei⁹
iniq̄ agūt dicit dn̄s et iugit̄ tota
die nomē meum blasphematur.
Propter hoc sciet popul⁹ me⁹ no
men meū in die illa qꝛ ego ip̄e qui
loq̄bar ecce assum. Qm̄ pulchri
sup mōtes pedes annūciātis ⁊ p̄
dicātis pacem. annūciātis bonū
p̄dicātis salutē dicētis syon. Reg
nabit deus tu⁹. Vox speculatorū
tuoꝝ. Leuauerūt vocē sil' lauda
būt. qꝛ oculo ad oculū videbūt:
cū ꝯuterit dn̄s syō. Gaudete ⁊ lau
date siml' deserta ihrl'm qꝛ ꝯsola
tus est dn̄s ꝓpl'm suū redemit ihe
rusalē. Parauit dn̄s brachiū sā
ctū suū in oculis oīm gentiū ⁊ vi
debūt om̄s fines terre salutare d̄i
nr̄i Recedite recedite. exite inde pol
lutū nolite tāgere. Exite de medio
eius. mūdamī qui fertis vasa do
mini. Qm̄ nō in tumultu exibitis
nec in fuga ꝓperabitis. Precedet
em̄ vos dn̄s ⁊ ꝯgregabit vos de⁹
isrl'. Ecce intelliget seru⁹ meus ex
altabit̄ ⁊ eleuabit̄ ⁊ sb̄limis erit
valde. Sicut obstupuerūt sup te
multi sic inglori⁹ erit inter viros
aspectus ei⁹ ⁊ forma ei⁹ int̄ filios
hoīm. Iste aspget gētes multas
sup ipsū cōtinebūt reges os suū.
Quia quibz nō est narratū de eo
videbūt ⁊ qui nō audierūt ꝯtem
plati sunt.

Ca. liij.

Quis credidit auditui nr̄o ⁊
brachiū dn̄i cui reuelatū ē.
Et ascēdit sicut virgultū coraz eo
et sicut radix de terra sicīēti. Non
est spēs ei neq; decor. Et vidimus
eū ⁊ nō erat aspectus ⁊ desideraui
mus eū despectū et nouissimū vi
roꝝ viꝝ doloꝝ ⁊ scientez infirmi
tatē. Et q̄si abscōdit⁹ vultus eius
⁊ despectus vn̄ nec reputauimus
eū. Vere lāguores nr̄os ip̄e tulit ⁊
dolores nr̄os ip̄e portauit. Et nos
putauim⁹ eū quasi leprosū ⁊ per
cussum a d̄o ⁊ hūiliatū. Ip̄e autez
vulnerat⁹ est ꝓpt̄ iniq̄tates nr̄as.
attritus ē ꝓpter scelera nr̄a. Disci
plina pacis nr̄e super eū ⁊ liuore
ei⁹ sanati sum⁹. Om̄s nos quasi
oues errauim⁹ vnusquisq; ī viā
suā declinauit et dn̄s posuit in eo
iniq̄tatez oīm nr̄m. Oblat⁹ est qꝛ
ip̄e voluit ⁊ nō apuit os suū. Sic
ouis ad occisionē ducet̄ ⁊ quasi
agn⁹ corā tondēte obmutescet et
nō operiet os suū De angustia ⁊
de iuditio sb̄latus est. Gn̄ationē
ei⁹ q̄s enarrabit. Quia abscisus
est de terra viuētiū. Propt̄ scelus

ꝓpli mei percussi eū. Et dabit impi
os ꝓ sepultura ⁊ diuitez ꝓ morte
sua eo ꝙ iniq̄tatē non fecerit neq̄
dolus fuerit in ore eius et dn̄s vo
luit ɔterē eū in infirmitate. Si po
fuerit ꝓ peccato aīam suā videbit
semē longeuū ⁊ volūtas dn̄i ī ma
nu eius dirigeť. Pro eo ꝙ labora
uit aīa eius videbit et saturabiť.
In scientia sua iustificauit ipse iu
stus ſuos meos multos ⁊ iniq̄ta
tes eorum ipse portauit Ideo disp
tiam ei plurimos ⁊ fortiū diuidet
spolia ꝓ eo ꝙ tradidit in mortē aī
mā suā ⁊ cū sceleratis reputat⁹ ē.
Et ipse pctā multoꝝ tulit ⁊ ꝓ trās
gressorib⁹ rogauit. Ca. liiij.

LAuda sterel' q̄ nō paris de
cāta laudē et hinni q̄ nō pa
riebas qm̄ multi filij deſte magis
q̄ eius q̄ habz virū dicit dn̄s. Di
lata locū tētorij tui ⁊ pelles tabna
culoꝝ tuoꝝ extēde ne parcas. Lō
gos fac funiculos tuos ⁊ clauos
tuos cōsolida. Ad dexteraz em̄ et
ad leuā penetrab ⁊ semē tuū gen
tes hereditabit ⁊ ciuitates deſtas
inhītabit. Noli timē q̄ nō ɔfūde
ris neq̄ erubesces. Nō em̄ te pude
bit q̄ ɔfusiois adolescētie tue ob
liuisceris et opprobrij viduitatis
tue nō recordaberis āplius. Quia
dn̄abiť tui q̄ fecit te dn̄s exercitu
um nomē ei⁹ et redēptor tu⁹ scūs
isrl' deus oīs terre vocabiť. Quia
ut mulierē dēlictā ⁊ merentē spū
vocauit te dn̄s ⁊ vxo. ē ab adoles
cētia abiectā. Dixit de⁹ tu⁹. Ad pū
ctū in modico dereliq̄ te ⁊ ī misera
cōib⁹ magnis congregabo te. In
momēto indignacōis abscōdi fa
tiē meā parūp a te ⁊ ī misericordia
sēpiťna miſtus sū tui. Dixit redēp
tor tu⁹ dn̄s Sicut ī dieb⁹ noe istd
mihi est cui iuraui ne inducerem
aq̄s vltra supra terraz sic iuraui
ut nō irascar tibi ⁊ nō increpē te.
Mōtes em̄ ɔmouebūť ⁊ colles cō
tremiscēt. mīa aūt mea nō recedet
a te ⁊ fedus pacis mee nō moue
biť Dixit miseātor tu⁹ dn̄s Paup
cula tēpestate cōuulsa absq̄ vlla
ɔsolacōe ecce ego sternā ꝑ ordīez
lapides tuos ⁊ fūdabo te in saphi
ris. Et ponaz iaspidē ꝓpugnacula
tua ⁊ portas tuas in lapides scul
ptos ⁊ oēs t̄minos tuos ī lapides
desideābiles vniūsos filios tuos do
ctos a dn̄o ⁊ mltitudinē pacis fi
lijs tuis ⁊ ī iusticia fūdabeis Rece
de ꝓcul a calūnia q̄ nō tieb ⁊ a pa
uoē q̄ nō appropīq̄bit tibi. Ecce
accola veīet q̄ nō erat mecū adue
na quōdā tu⁹ adiūgeť tibi. Ecce
ego creaui fabrum sufflātē ī igne
prunas et ꝓferētē vas ī op⁹ suū
⁊ ego creaui īt̄fectorē ad disꝑdēdū
Oē vas qd̄ fictū ē cōtra te nō diri
geť ⁊ oēz liguā resistētē tibi ī iudi
tio iudicab. Hec ē hēditas ſuoꝝ
dn̄i ⁊ iustitia eoꝝ apud me dicit
dn̄s. Ca. lv.

Oēs sitiētes veīte ad aq̄s et q̄
nō hētis argētū ꝓpeāte. Emite et
ɔmedite veīte emite absq̄ argēto
⁊ absq̄ vlla ɔmutacōe vinū ⁊ lac
Quaē appēditis argētū non ī pa
nib⁹ ⁊ laborez vr̄m nō in saturita
te. Audite audiētes me ⁊ ɔmedi
te bonū ⁊ delectabiť in crassitudīe
aīa vr̄a. Inclinate aurē vestrā et
venite ad me audite et viuet aīa
vestra ⁊ feriā vobiscū pactū sēpiť
num misericordias dauid fideles.

Ecce testē popul' dedi eū ducē ac p̄
ceptorē gētibꝫ. Ecce gentē quā ne
sciebas vocabis ⁊ gētes q̄ nō ꝯg̊
uerūt te ad te currēt ꝓpt̄ dn̄m deū
tuū ⁊ sanctū isrl'. qꝛ glificauit te.
Querite dn̄m duꝫ inueniri pōt. in
uocate eū dū ꝓpe ē. Derelinq̄t im
pius viā suā ⁊ vir iniqu⁹ cogita
cōnes suas ⁊ reuertat̄ ad dn̄m et
miserebit̄ eius ⁊ ad deū nr̄m. qm̄
mult⁹ ē ad ig̊scēdū. Nō ei cogita
cōnes mee cogitacōnes vr̄e. neq̄
vie vr̄e vie mee dicit dn̄s. Quia
sicut exaltant̄ celi a terra sic exal
tate sūt vie mee a vijs vr̄is et co
gitacōes mee a cogitacōibꝫ vr̄is
Et qūo descēdit ymber et nix de ce
celo ⁊ illuc vltra nō reuertit̄. ꝫ in
ebriat terrā ⁊ īfūdit ⁊ germīare
eā facit ⁊ dat semē serēti ⁊ panē
comedēti. sic eit verbū meū quod
egredieť de ore meo. Nō reuertet̄
ad me vacuū. ꝫ fatiet quecūq̄ vo
lui ⁊ ꝓspabit̄ in hijs ad que misi
illud. Quia in leticia egrediemī ⁊
in pace deducemī. Mōtes ⁊ colles
cantabūt corā vobis laudē ⁊ oīa
ligna regiōis plaudēt maū. Pro
saliunca ascēdit abies ⁊ ꝓ vrtica
crescet mirt⁹. Et erit dn̄s noīatus
in signū eternū qđ nō auferet̄.

Hec dicit dn̄s. Cu Ca. lvi.
stodite iuditiū ⁊ facite iusti
tiā. qꝛ iuxta est salus mea ut veni
at ⁊ iustitia mea ut reuelet̄. Btūs
vir q̄ facit hoc ⁊ filius hoīs q̄ ap
prehēdet istud. custodiēs sabba
tum ne polluat illud. custodiens
man⁹ suas ne fatiat omē malū.
Et non dicat fili⁹ aduene q̄ adhe
ret dn̄o dicēs. sepacōne diuidet
me dn̄s a ꝓpl'o suo. Et non dicat
eunuchus. ecce ego lignū aridū.
Quia hec dicit dn̄s eunuchis qui
custodierīt sabbata mea ⁊ elege
rint q̄ volui ⁊ tenuerint fed⁹ meū
Dabo eis in domo mea ⁊ in muris
meis locū ⁊ nomē meli⁹ a filijs ⁊
filiabꝫ. Nomē sempit̄nū dabo eis
qđ non pibit. Et filios aduene q̄
adherēt dn̄o ut colāt eū ⁊ diligāt
nomē eius ut sint ei ī seruos. oēꝫ
custodientē sabbatū ne polluat
illud ⁊ tenentē fedus meū addu
cā eos in montē sāctū meū ⁊ letifi
cabo eos in domo oīois mee. Ho
locausta eoꝝ et victīe eoꝝ place
būt mihi sup altari meo. qꝛ dom⁹
mea dom⁹ oīonis vocabit̄ cūctis
populis. Ait dn̄s deus qui cōgre
gat dispsos isrl'. Adhuc ꝯgrega
bo ad eū ꝯgregatos eius. Oēs be
stie agri venite ad deuorādū vni
uerse bestie saltus. Speculatores
ei⁹ ceci oēs nescierūt vniuersi. ca
nes muti nō valētes latrare. vidē
tes vana. dormiētes ⁊ amātes sō
nia ⁊ canes impudētissimi nescie
rūt saturitatez. Ipi pastores ig̊ra
uerūt intelligentiā. oms in viam
suaꝫ declinauerūt. vnusquisq̄ ad
auaritiā suam a sūmo vsq̄ ad no
uissimū. Venite sumam⁹ vinū et
impleamur ebrietate ⁊ erit sic ho
die sic et cras ⁊ multo amplius.

Vstus perit ⁊ nemo Ca. lvij.
est qui recogitet in corde suo ⁊ vi
ri mīe colligūtur. qꝛ nō est q̄ intel
ligat. A fatie em̄ malitie collectus
est iust⁹. Veniat pax. req̄escat in
cubili suo qui ambulauit in dire
ctōne sua. Vos aūt accedite huc
filij auguriatricis. semē adultē ⁊
fornicarie Sup quē lusistis. super

quē dilatastis os et eiecistis lin
guā. Nunq̄d nō vos filij scelestis
semē mēdax q̄ ꝯsolamini in dijs
sb̄ter om̄e lignū frōdosū ymolā
tes paruulos ī torrētib⁹ subt̄ emi
nētes petras. In ꝑtibus torrētis
pars tua hec ē sors tua. Et ip̄is ef
fudisti libamē obtulisti sacrifitiū
Nunq̄d sup hijs nō indignabor.
Sup mōtē excelsū et sb̄limē posui
sti cubile tuū ⁊ illuc ascendisti ut
ymolares hostias. Et post hostiū
⁊ ꝛ̄tro postē posuisti meōriale tuū
q̄ iuxta me disco operuisti ⁊ fusce
pisti adulterꝫ Dilatasti cubile tuū
et pepigisti cū eis fedus. Dilexisti
stratū eoꝝ māu apta ⁊ ornasti te
regio vnguēto ⁊ mltiplicasti pig
mēta tua. Misisti legatos tuos ꝓ
cul ⁊ huīliata es vsq̄ ad inferos
In mltitudīe vie tue laborasti nō
dixisti q̄escā. Vitā man⁹ tue inueī
sti ꝓpterea nō rogasti Pro q̄ solli
cita timuisti q̄ mētita es ⁊ mei nō
es recordata: neq̄ cogitasti ī corde
tuo q̄ ego tacēs ⁊ q̄si nō vidēs ⁊
mei oblita es. Ego annuntiabo iu
sticiā tuā et opa tua nō ꝓderūt ti
bi. Cū clamaueis liberēt te cōgre
gati tui. Et oēs eos auferet vētus
tollet aura Qui aūt fidutiā habꝫ
mei hēditabit terrā et possidebit
mōtē scm̄ meū ⁊ dicā. Viā facite
p̄bete iter dedīate de semita aufer
te offendicula de via populi mei.
Quia hec dicit excelsus ⁊ sb̄limis
habitās eternitatē ⁊ sāctū est no
mē ei⁹ ī excelso ⁊ ī scō habitās et
cū ꝯtrito et huīli spū ut viuificet
spiritū huīliū ⁊ viuificet cor cōtri
toꝝ. Nō em̄ in sēpit̄nū litigabo ne
q̄ vsq̄ ad finez irascar: q̄ spūs a
fatie mea egredieť et fatiā ego fla
tus Propť iniq̄tatē auaritie ei⁹ ira
tus fū ⁊ ꝑcussi eū. Abscōdi ⁊ īdig
nat⁹ fū. Et abijt merēs in via cor
dis sui. Vias ei⁹ vidi ⁊ sanaui eū
et reduxi eū ⁊ reddidi cōsolacōes
ip̄i ⁊ lugētib⁹ ei⁹ Creaui fructū la
bioꝝ pacē: pacē ei q̄ lōge ē ⁊ q̄ ꝓ
pe dixit dn̄s ⁊ sanaui eū Impij au
tē q̄si mare feruēs qđ q̄escē nō po
test ⁊ redūdāt fluct⁹ ei⁹ ī ꝯculcaci
onē ⁊ lutū. Nō ē pax impijs dicit
dn̄s meus. Ca. lviij.

Clama ne cesses q̄si tuba ex
alta vocē tuaꝫ et ānūtia ꝓpl̄o meo
sceleā eoꝝ et domui iacob pctā eo
rū. Me etem̄ de die ī diē q̄rūt ⁊ sciē
vias meas volūt q̄si gēs q̄ iustici
am feceit ⁊ q̄ iuditiū dei sui nō dēli
querit. Rogāt me iuditia iusticie
appropīq̄re deo volūt. Quare ieiu
nauim⁹ ⁊ nō aspexisti. humiliaui
m⁹ aīas nr̄as ⁊ nescisti. Ecce ī die
ieiunij vr̄i inuenit̄ volūtas vr̄a ⁊
oēs debitores vr̄os repetitis. Ecce
ad lites ⁊ ꝯtēcōes ieiunatis ⁊ ꝑcu
titis pugno īpije. Nolite ieiunare
sic̄ vsq̄ ad hāc diē ut audiat̄ ī ex
celso clāor vr̄. Nūq̄d tale ē ieiuniū
qđ elegi ꝑ diem affligē hoīez aīaꝫ
suā. Nūq̄d ꝯtorq̄re q̄si circulū ca
put suū ⁊ saccū ⁊ cinerez sternē.
Nūq̄d istud vocaui ieiuniū ⁊ diē
acceptabilē dn̄o. Nōne hoc ē ma
gis ieiunium qđ elegi. Dissolue
colligacōes impietatis: solue fas
ciculos deprimentes. Dimitte eos
qui cōfracti sunt liberos et omne
onus dirūpe. Frange esuriēti pa
nē tuū ⁊ egenos vagosq̄ induc
in domū tuaꝫ. Cū videris nudum
operi eū ⁊ carnē tuā ne despexeis.

Tūc erūpet q̄si mane lumē tuū ⁊
sanitas tua citi⁹ orietur. Et anteibit
faciē tuā iustitia tua ⁊ gloria dn̄i
colliget te. Tūc inuocabis ⁊ dn̄s
exaudiet. clamabis ⁊ dicet ecce as
sū. Si abstuleris de medio tui ca
thenā ⁊ desieris extēdē digitū ⁊ lo
qui qd̄ nō ꝓdest. Cū effuderis esu
riēti aīaz tuā et aīaz afflictā reple
ueris. orietur in tenebris lux tua et
tenebre tue erūt sicut meridies.
Et requiē tibi dabit dn̄s de⁹ tuus
semp ⁊ implebit splēdorib⁹ aīam
tuā ⁊ ossa tua liberabit. Et eris q̄i
ortus irrigu⁹ ⁊ sicut fons aq̄ꝝ cu
ius nō defitiēt aque. Et edificabū
tur in te deserta seculoꝝ. fūdamēta
gn̄atiōis ⁊ gn̄atiōis suscitabis. Et
vōberis edificator sepiū. auertēs
semitas in quietē. Si auerteris a
sabbato pedē tuū facē volūtatem
tuā in die sācto meo ⁊ vocaueris
sabbatū delicatū et sāctū dn̄i glo
riosū ⁊ glorificaueris eū dū non
facis vias tuas ⁊ nō inuenit̄ vo
lūtas tua ut loq̄ris sermonē. tūc
delectaberis sup dn̄o ⁊ sustollā te
sup altitudīes terre ⁊ cibabo te he
reditate iacob p̄ris tui. Os em̄ do
mini locutū est. Ca. lix.

Ecce non est abbreuiata ma
n⁹ dn̄i ut saluare neq̄at ne
q̄ aggrauata est auris ei⁹ ut nō ex
audiat. ꝫ iniq̄tates vr̄e diuiserūt
int̄ vos ⁊ deū vr̄m et pctā vr̄a ab
scōderūt fatiē ei⁹ a vobis ne exaudi
ret. Man⁹ eī vr̄e pollute sūt sāgui
ne ⁊ digiti vr̄i iniq̄tate. Labia vr̄a
locuta sūt mēdatiū ⁊ lingua vr̄a
iniq̄tatē fatur. Nō est q̄ inuocet iu
stitiā neq̄ est q̄ iudicet vere. ꝫ cō
fidūt in nihili ⁊ loquūtur vaīta
tes. Cōceperūt laborē ⁊ pepererūt
iniq̄tatē. Oua aspidū ruperūt ⁊ te
las aranee texerūt. Qui ꝯmederit
de ouis eoꝝ morietur ⁊ qd̄ cōfotū ē
erūpet ī regulū. Tele eoꝝ nō erūt
in vestimētū neq̄ opient̄ opib⁹
suis. Opa eoꝝ opa inutilia ⁊ op⁹
iniquitatis in maīb⁹ eoꝝ. Pedes
eoꝝ in malū currūt et festināt ut
effundāt sanguinē innocētē. Co
gitacōes eorū cogitacōes inutiles
vastitas ⁊ contritio in viis eoꝝ.
viaz pacis nescierunt et non est
iuditiū in gressibus eoꝝ. Semite
eoꝝ incuruate sūt eis. oīs qui cal
cat in eis ignorat pacē. Propter
hoc elongatū est iuditiū a vobis
⁊ nō apprehēdet vos iustitia. Expe
ctauim⁹ lucē ⁊ ecce tenebre splen
dorē ⁊ in tenebris ambulauim⁹.
Palpauim⁹ sicut ceci pietē et q̄si
absq̄ oculis attrectauim⁹. Impe
gim⁹ meridie q̄si in tenebris. ī ca
ligosis q̄si mortui. Rugiemus q̄si
vrsi oēs ⁊ q̄si colūbe meditantes
gemem⁹. Expectauim⁹ iuditiū et
nō est: salutē ⁊ elongata ē a nob̄
Multiplicate eī sūt iniq̄tates nr̄e
corā te et pctā nr̄a rn̄derūt nob̄.
Quia scelera nr̄a nobiscū ⁊ iniqui
tates nr̄as ꝯgn̄uim⁹. peccare ⁊ mē
tiri coñ dn̄m ⁊ auersi sum⁹ ne ire
m⁹ post tergū d̄i nr̄i ut loq̄remur
calūniaz ⁊ trāsgressionē. Cōcepi
mus ⁊ locuti sum⁹ de corde verba
mendacij ⁊ ꝯuersū est retrorsū iu
ditiū ⁊ iustitia longe stetit. Quia
corruit in platea veritas ⁊ eq̄tas
nō potuit ingredi. Et facta est veri
tas ī obliuiōe et qui recessit a ma
lo p̄de patuit. Et vidit dn̄s ⁊ ma
lū apparuit ī oculis eius. q̄ nō est

inditiū. Et vidit deus quia nō est
vir ⁊ aporiatus est qꝛ nō est q̄ oc
currat. Et saluabit sibi brachiuꝫ
suū ⁊ iusticia eiꝰ ipsa cōfirmabit
eū. Indutus est iustitia ut lorica
⁊ galea salutis in capite eius. In
dutus est vestimētis vlcōis ⁊ op
tus est quasi pallio ꝫeli sicut ad
vindictā quasi ad retribucōeꝫ in
dignacōis hostibꝰ suis ⁊ vicissitu
dinē inimicis suis. Insul' vicē red
det. Et timebūt q̄ ab occidente no
men dñi et q̄ ab ortu solis gloriaꝫ
eius. Cū venerit quasi fluuiꝰ vio
lentus quē spūs dñi cogit ⁊ vene
rit syon redēptor et eis qui redeūt
ab iniq̄tate ī iacob dicit dominꝰ.
Hoc fedus meū cū eis dicit dñs.
Spiritus meus q̄ est ī te ⁊ verba
mea q̄ posui in ore tuo non recedēt
de ore tuo et de ore seminis tui di
cit dñs: amodo ⁊ vsqꝫ ī sēpiternū.

Surge illuminare Ca. lx.
Iherusalē. qꝛ venit lumē tuū
et gloria dñi sup te orta est. Quia
ecce tenebre opient terram ⁊ cali
go populos. sup te autē orietꝫ do
minꝰ ⁊ gloria eius in te videbitꝫ.
Et ambulabūt gentes in lumine
tuo ⁊ reges in splēdore ortus tui.
Leua in circuitu oculos tuos et
vide. omēs isti ↄ gregati sūt: vene
rūt tibi. Filij tui de longe venient
⁊ filie tue de latere surgēt. Tūc vi
debis ⁊ afflues et mirabitꝫ et dila
tabitꝫ cor tuū qñ ↄuersa fuerit ad
te multitudo maris: fortitudo gē
tiū venerit tibi. Inundatio came
loꝝ opiet te. dromedarij madiā
⁊ effa. Oēs de saba venient auꝝ ⁊
thus deferētes ⁊ laudē dño annū
ciātes. Omē pecus cedar cōgrega
bitꝫ tibi. arietes nabaioth mini
strabūt tibi. Offerentꝫ sup placa
bili altari meo ⁊ domū maiestatis
mee glorificabo. Qui sūt isti qui ut
nubes volāt et q̄si colūbe ad fene
stras suas. Me enī insule expecta
būt ⁊ naues maris in principio
ut adducā filios tuos de lōge. Ar
gentū eoꝝ ⁊ aurū eoꝝ cū eis noī
dñi dei tui et sācto isrl' qꝛ glorifica
uit te. Et edificabūt filij pegrino
rū muros tuos ⁊ reges eoꝝ mini
strabūt tibi. In indignacōe enī
mea pcussi te et in recōciliatione
mea misꝛtus sū tui. Et apientꝫ por
te tue iugiꝫ die ac nocte non clau
dentꝫ ut affeāt ad te fortitudo gēci
um ⁊ reges eaꝝ adducantꝫ. Gēs
enī ⁊ regnū qđ nō seruieit tibi pi
bit ⁊ gētes solitudine vastabūtꝫ.
Gloria libani ad te veiet abies et
buxꝰ et pinus sil' ad ornādū locū
scīficacōis mee ⁊ locū pedū meoꝝ
glificabo. Et veient ad te curui filij
eoꝝ q̄ huīliauerūt te ⁊ adorābūt ve
stigia pedū tuoꝝ oēs q̄ detrahebāt
tibi ⁊ vocabūt te ciuitatē dñi syō
scī isrl'. Pro eo qꝛ fuisti derelicta ⁊
odio hīta ⁊ nō eāt q̄ p te trāsiret.
ponā te ī supbiā seculoꝝ gaudiū
in gn̄acōem ⁊ gn̄acōem. Et suges
lac gētiū ⁊ māilla regū lactaberis.
Et scies qꝛ ego dñs saluās te ⁊ re
dēptor tuus fortis iacob. Pro ere
afferā aurū ⁊ ꝓ ferro afferā argē
tū ⁊ ꝓ lignis es ⁊ ꝓ lapidibꝰ fer
rū. Et ponā visitacōeꝫ tuā pacē et
p̄positos tuos iustitiā. Nō audietꝫ
vitra iniq̄tas ī terra tua. vastitas
⁊ cōtricō in t̄minis tuis ⁊ occupa
bit salus muros tuos ⁊ portas tu
as laudatio. Nō erit tibi amplius

sol ad lucēdū p diē·nec splēdor lu
ne illūmabit·ꝫ erit tibi dn̄s in lu
cē sempiternaꝫ et deus tuꝰ in gl̄iaꝫ
tuā·Non occidet vltra sol tuus ⁊
luna tua nō minuet̄·q̄ dn̄s eit ti
bi in lucē sempiternaꝫ ⁊ ꝯplebūtur
dies luctus tui·Populꝰ aūt tuus
oēs iusti in perpetuū hereditabūt
terrā·germē plātacōis mee opꝰ
manus mee ad glorificādū·Mini
mꝰ erit in mille ⁊ puulꝰ in gentez
fortissimā·Ego dn̄s in tpe eiꝰ sb̄i
to fatiā istud· Ca·lxi·

Spūs dn̄i sup me eo q̄ vnxe
rit me·Ad annūtiandū mā
suetis misit me ut mederer ꝯtritis
corde ⁊ p̄dicarē captiuis indulgē
tiā ⁊ clausis aptionē ut p̄dicarē
annū placabilē dn̄o ⁊ diē vlcōis
deo nr̄o ut cōsolarer oēs lugētes
ut ponerē fortitudinē lugētibꝰ sy
on ⁊ darē eis coronā p cinē·oleū
gaudij p luctu·palliū laudis p
spū meroris·Et vocabūt̄ in ea for
tes iustitie·plātatio dn̄i ad glori
ficādū·Et edificabūt deserta a se
culo ⁊ ruinas antiq̄s erigēt et in
staurabūt ciuitates desꝫtas et dis
sipatas in gn̄ationē ⁊ gn̄ationē·
Et stabūt alieni ⁊ pascent pecora
vr̄a ⁊ filij pegrinoꝝ agricole ⁊ vi
nitores vr̄i erūt·Vos autē sacer
dotes dn̄i vocabimī·mīstri dei nr̄i
dicet̄ vobis·Fortitudinē gētiū co
medetis ⁊ in gloria eoꝝ sup̄bietis
Pro ꝯfusione vr̄a duplici ⁊ robo
re laudabūt ptem eoꝝ·Propter
hoc in terra sua duplicia posside
būt·leticia sēpiterna erit eis·Quia
ego dn̄s diligens iuditiū ⁊ odio
hn̄s rapinā in holocaustū·Et da
bo opus eoꝝ in veritate et fedꝰ p
petuū feriaꝫ eis·Et sciet̄ in gētibꝰ
semē eoꝝ ⁊ germē eoꝝ in medio
populoꝝ·Omēs qui viderint eos
ꝯgnoscēt illos·q̄ isti sunt semen
cui bn̄dixit dn̄s·Gaudēs gaude
bo in dn̄o et exultabit aīa mea in
deo meo·Quia induit me vestimē
tis salutis ⁊ indumēto iustitie cir
cūdedit me·q̄si sp̄osuꝫ decoratū co
rona et q̄si sponsā ornatā monili
bꝰ suis·Sicut em̄ terra ꝓfert ger
mē suū ⁊ sicut ortus semē suū ger
minat·sic dn̄s deꝰ germīabit iu
stitiā ⁊ laudē corā vniūsis gētibꝫ·

Propt̄ syon nō ta Ca·lxij·
cebo ⁊ ꝓpt̄ ihrl̄m nō quiescā
donec egrediat̄ ut splēdor iustus
eius et saluator eius ut lāpas ac
cēdat̄·Et videbūt gētes iustū tuū
⁊ cūcti reges inditū tuū·Et vocabi
tur tibi nomē nouū quod os dn̄i
noīauit·Et eris corona gl̄ie ī ma
nu dn̄i ⁊ dyadema regni in manu
dei tui·Non vocaberis vltra dereli
cta ⁊ terra tua nō vocabit̄ amplius
desolata·Sed vocaberis volūtas
mea ī ea ⁊ terra tua inhabitabit̄
Quia ꝯplacuit dn̄o in te et terra
tua inhabitabit̄·Habitabit em̄
iuuenis cū virgine ⁊ habitabūt
in te filij tui·Et gaudebit sponsus
sup sponsā ⁊ gaudebit sup te deus
tuꝰ·Sup muros tuos iherusalez
constitui custodes·tota die ⁊ tota
nocte in perpetuū non tacebunt·
Qui reminiscimī dn̄i ne taceatis ⁊
ne detis silētiū ei donec stabiliat
⁊ donec ponat ihrl̄m laudē in t̄ra
Jurauit dn̄s ī dextera sua ⁊ ī bra
chio fortitudīs sue·Si dedero tri
ticū tuū vltra cibū inimicis tuis·
et si biberint filij alieni vinū tuū

in q̄ tu laborasti. Quia qui ꝯgrega
būt illud ꝯmedēt ⁊ laudabūt do
minū et q̄ ꝯportāt illud bibent in
atriis sc̄is meis. Trāsite tr̄site ꝑ
portas p̄parate viā ꝓpl'o. Planū
facite iter et eligite lapides et ele
uate signū ad ꝓpl'os. Ecce dn̄s au
ditū fecit in extremis terre. Dicite
filie syō ecce saluator tuꝰ venit ec
ce merces eius cū eo ⁊ opus eius
corā illo Et vocabūt eos ꝓpl'us sā
ctus redēpti a dn̄o. Tu autē voca
beris q̄sita ciuitas et nō derelicta.

Ca. lxiij.

Quis est iste q̄ ve
nit de edom tinctis vestibus
de bosra. Iste formosꝰ ī stola sua
gradiēs ī multitudīe fortitudinis
sue. Ego q̄ loquor iustitiā ⁊ ꝓpug̃
tor sū ad saluādū. Quare g̊ rubꝝ
est īdumētū tuū ⁊ vestimēta tua
sicut calcātiū in torculari. Torcu
lar calcaui solus ⁊ de gētibꝰ non
est vir mecū. Calcaui eos in furo
re meo ⁊ calcaui eos ī ira mea. Et
aspsus ē sāguis eoꝝ sup vestimē
ta mea et oīa indumēta mea inq̄
naui. Dies em̄ vlcōis ī corde meo
annꝰ retribucōis mee venit. Cir
cūspexi ⁊ nō erat auxiliator. q̄siui
⁊ nō fuit q̄ adiuuaēt. Et saluauit
mihi brachiū meū ⁊ indignatio
mea ipa auxiliata ē m̄. Et cōculca
ui ꝓpl'os ī furore meo ⁊ inebriaui
eos indignacōe mea et detraxi in
terrā v̄tutē eoꝝ. Miseracōnū dn̄i
recordabor laudē dn̄i sup oībus q̄
reddidit nob̄ dn̄s ⁊ sup multitu
dinē bonoꝝ domus isrl' q̄ largitꝰ
est eis scd̄m īdulgētiā suā ⁊ scd̄m
multitudīeꝫ misericordiarū suaꝝ
Et dixit. Verūtamē populꝰ meꝰ ē
filij nō negātes Et factus ē eis sal
uator ī omni tribulacōe eorū nō
est tribulatꝰ ⁊ angelus faciei eiꝰ
saluauit eos. In dilectōe sua ⁊ in
indulgētia sua ipe redemit eos et
portauit eos ⁊ eleuauit eos cūctis
diebꝰ seculi. Ipsi aūt ad iracūdiā
ꝓuocauerūt ⁊ afflixerūt spiritū sā
cti eiꝰ. Et ꝯuersus ē eis in inimicū et
ipse debellauit eos. Et recordatꝰ ē
dierū seculi moysi et ꝓpli sui. Vbi
est q̄ eduxit eos de mari cū pasto
ribꝰ gregis sui. Vbi ē q̄ posuit in
medio eiꝰ spūm sācti sui. Qui edu
xit ad dexterā moysē brachio ma
iestatis sue q̄ scidit aq̄s ante eos
ut facēt sibi nomē sēpiternū. Qui
eduxit eos ꝑ abissos q̄si equū in
deserto nō impingētē q̄si aīal in cā
pū descēdēs. Spūs dn̄i ductor eius
fuit. Sic adduxisti populū tuū ut
facēs tibi nomen glorie. Attēde de
celo et vide de habitaculo scō tuo
⁊ glorie tue. Vbi est zelus tuus ⁊
fortitudo tua. Multitudo visceruꝫ
tuoꝝ ⁊ miseracōnū tuarū sup me
cōtinuerūt se. Tu em̄ pr̄ noster ⁊
abrahā nesciuit nos ⁊ isrl' igno
rauit nos. Tu dn̄e pater nr̄ redē
ptor nr̄ a seculo nomē tuū. Quare
errare nos fecisti dn̄e de vijs tuis
indurasti cor nr̄m ne timeremus
te. Cōuertere ꝓpter s̄uos tuos tri
bus hēditatis tue. Quasi nihilū
possederūt populū sāctū tuū hostes
nostri. cōculcauerūt sāctificacōeꝫ
tuaꝫ. Facti sumus quasi in princi
pio cū non dn̄areris nostri: neqꝫ
inuocaretur nomē tuum sup nos.

Ca. lxiiij.

Vtinā dirūperes
celos et descēderes. A facie
tua montes defluerent sicut exu
stio ignis tabescerēt atqꝫ arderent

igm̃ ut notū fieret nomē tuū im
micis tuis·a facie tua gentes tur
barētur·Cū feceris mirabilia nō
sustinebim⁹·Descēdisti a a facie
tua mōtes defluxerūt·A seculo nō
audierūt neq; auribꝰ pceperunt
Oculus nō vidit deus absq; te q̄
prepasti expectātibꝰ te·Occurristi
letāti a fatiēti iustitiā·in viis tuis
recordabūtur tui·Ecce tu iratꝰ es
et peccauim⁹·in ipīs fuim⁹ semp
a saluabimur·Et facti sumus ut
immūdi oīs nos et q̄si pānus
mēstruate vniūse iustitie nre·Et
cecidim⁹ q̄si foliū vniūsi a iniq̄ta
tes nre q̄si ventus abstulerūt nos
Nō est q̄ invocet nomē tuū q̄ con
surgat et teneat te·Abscōdisti fa
ciē tuaz a nobis a allisisti nos in
manū iniq̄tatis nre·Et nūc dñe pr̄
nr̄ es tu nos vero lutū·a fictor nr̄
tu et opa manuū tuaz oēs nos·
Ne irascaris dñe satis a ne vltra
memineris iniq̄tatis nre·Ecce re
spice·populꝰ tuus oēs nos·Ciui
tas sancti tui facta ē deserta·syon
deserta facta ē·Hierusalē desolata
domꝰ sāctificacōis nre a glie nre
vbi laudauerūt te pres nr̄i facta
est in exustionē ignis et oīa desi
derabilia nra versa sūt in ruinas
Nūq̄d sup hijs cōtinebis te dñe·
tacebis a affliges nos vehemēter·e
q̄sierūt me q̄ aīa nō interrogabāt·
inuenerūt q̄ nō q̄sierūt me·Ca·lxv·

Dixi Ecce ego·ecce ego ad gē
tē que nō invocabat nomē
meū·Expādi manꝰ meas tō die
ad populū incredulū qui gradit
in via nō bō post cogitacōes suas
Populꝰ qui ad iracundiaz puo
cat me ante faciez meā semp·qui
ymolant in ortis a sacrificāt sup
lateres·qui habitāt in sepulchris
a in delubris ydoloꝝ dormūt·q̄ co
medūt carnē suillā et ius pfanū
in vasis eoꝝ·q̄ dicūt recede a me
nō appropinques mihi q̄ immūdus es·isti fumus erūt in furore
meo ignis ardēs tō die·Ecce scri
ptū est coraz me·Nō tacebo ſ red
dā a retribuā in sinu eorū iniq̄ta
tes vrās a iniq̄tates pr̄m vīoꝝ si
mul dicit dñs·qui sacrificauerūt
sup mōtes a sup colles exprobra
uerūt mihi a remetiar opꝰ eoꝝ p
mū in sinu eoꝝ·Hec dic dñs·Quo
si inueniat granū in botro a dica
tur ne dissipes illud qm̄ bñdictō
est·sic faciaz ppt̄ seruos meos ut
nō dispdaz totū·Et educam de ia
cob semen a de iuda possidentez
mōtes meos·Et hereditabūt eaz
electi mei et serui mei habitabūt
ibi·Et erūt campestria in caulas
gregū a vallis achor in cubile ar
mentoꝝ populo meo q̄ requisierūt
me·Et vos qui derelinq̄stis dñm q̄
obliti estis montē sāctū meū qui
ponitis fortune mensā et libatis
sup eā·nūerabo vos in gladio et
oīs in cede corruetis pro eo q̄ voca
ui a nō respondistis mihi·locutus sū
a nō audistis et fatiebatis malū
in oculis meis a q̄ nolui elegistis·
Propt̄ hoc hec dicit dñs deꝰ·Ecce
serui mei comedēt a vos esuriet̄s
Ecce serui mei bibēt a vos sitietis
Ecce serui mei letabūtur a vos cō
fūdemi·Ecce serui mei laudabunt
p exultacōe cordis et vos clama
bitis p dolore cordis a p cōtricōe
spūs vlulabitis a dimittetis no
mē vr̄m in iuramētū electis meis

Et interficiet te dn̄s deus ⁊ ſuos
ſuos vocabit noīe alio In quo q̄
bn̄dictus ē ſup terrā. bn̄dicet̄ ī do
mino amē ⁊ q̄ iurat ī t̄rā. iurabit
in deo amē. Quia obliuio ni tradi
te ſūt anguſtie p̄ores ⁊ q̄ abſcon
dite ſūt ab ocul' nr̄is Ecce em̄ ego
creo celos nouos ⁊ terrā nouā ⁊
nō er̄t in memoria p̄ora ⁊ nō aſcē
dēt ſup cor. ſ̄ gaudebitis et exulta
bitis vſq̄ ī ſēpit̄nū in hijs q̄ ego
creo. Quia ecce ego creo iheruſalē
exultacōem ⁊ populū ei⁹ gaudiū
⁊ exultabo ī iheruſalē et gaudebo ī
populo meo ⁊ nō audiet̄ in eo vl
tra vox fletus ⁊ vox clamoris. Nō
eīt ibi āplius infās dierū ⁊ ſenex
q̄ nō impleat dies ſuos qm̄ puer
centū annoꝝ morieť et pctōr cētū
annorum maledictus erit. Et edi
ficabūt domos ⁊ hītabūt ⁊ plan
tabūt vineas ⁊ ꝯmedēt fruct⁹ ea
rū. Nō edificabūt et ali⁹ hītabit
nō plantabūt et alius comedet.
Scd̄m enim dies ligni er̄t dies po
puli mei ⁊ opa manuū eoꝝ inue
terabūt. Electi mei nō laborabunt
fruſtra neq̄ generabūt in ꝯturba
cōne. q̄ ſemē bn̄dictoꝝ dn̄i ē ⁊ ne
potes eoꝝ cū eis. Eritq̄ anteq̄ da
mēt ego exaudiaꝫ. adhuc illis lo
quētib⁹ ego audiā. Lupus ⁊ ag
nus paſcent̄ ſil' ⁊ leo ⁊ bos come
dēt paleas ⁊ ſ̄pēti puluis panis
ei⁹. Nō nocebūt neq̄ occidēt ī oī
mōte ſcō meo dic̄ dn̄s. Ca. lxvi.

Hec dicit dn̄s Celū ſedes mea
eſt ⁊ terra ſcabellū pedū me
oꝝ. Que ē iſta dom⁹ quaꝫ edifica
bitis mihi ⁊ q̄s iſte locus requie
cōis mee. Oīa hec manus mea fe
cit ⁊ facta ſūt vniuſa iſta dic̄ dn̄s

Ad quē aūt reſpiciā niſi ad pau
p̄culū ⁊ ꝯtritū ſpiritu ⁊ trementē
ſermones meos. Qui ymolat bo
uē quaſi qui interficiat virū. Qui
mactat pecus q̄ſi qui excerebret ca
nē. Qui offert oblacōeꝫ q̄ſi q̄ ſan
guinē ſuillū offerat. Qui recordat̄
thuris q̄ſi q̄ bn̄dicat ydolo. Hec
oīa elegerūt in vijs ſuis ⁊ ī abho
minacōib⁹ ſuis aīa eoꝝ delectata
eſt. Vnde ⁊ ego eligā illuſiōes eo
rū ⁊ que timebāt adducaꝫ eis. q̄
vocaui ⁊ nō erat qui rn̄deret. locu
tus ſū ⁊ nō audierūt. Feceruntq̄
malū in ocul' meis et q̄ nolui ele
gerūt. Audite v̄bū dn̄i qui tremi
tis ad v̄bū eius. Dixer̄t fratres ve
ſtri odiētes vos ⁊ abiciētes ꝓpter
nomē meū. Glorificet̄ dn̄s ⁊ vide
bim⁹ in leticia vr̄a. ipſi aūt ꝯfūdē
tur. Vox ꝓpl'i de ciuitate. vox de tē
plo vox dn̄i reddētis retribucōeꝫ
inimicis ſuis. Anq̄ p̄turiēt pepit
anq̄ veniret partus ei⁹ pepit maſ
culū. Quis audiuit vnq̄ tale ⁊ q̄s
vidit huic ſimile. Nūquid p̄turi
et terra ī die vna aut parieť gēs
ſil' q̄ parturiuit ⁊ pepit ſyō filios
ſuos. Nūquid ego qui alios pe
re fatio: ipſe nō pariā dicit dn̄s.
Si ego qui generacōeꝫ ceteris tri
buo ſteilis ero ait dn̄s deus tu⁹.
Letamini cū iheruſalē ⁊ exultate ī
ea oēs qui diligitis eaꝫ. Gaudete
cum ea gaudio vniuerſi qui luge
tis ſup eā ut fugatis ⁊ repleamini
ab vbere cōſolacōis ei⁹ ut mulge
atis et delicijs affluatis ab oīmo
da gloria ei⁹. Quia hec dicit dn̄s.
Ecce ego declinabo ſuper eam qua
ſi fluuiū pacis ⁊ q̄ſi torrētē inun
dantē gloriā gētiū quam ſugetis

Ad vbera portabimini ⁊ super ge
nua blādiētur vobis. Quō si cui
mr̄ blādiat̄ ita ego ꝯsolabor vos
⁊ in ihrl̄m ꝯsolabimī. Videbitis
⁊ gaudebit cor vr̄m et ossa vr̄a q̄
si herba germinabūt Et ꝯgnosce
tur man⁹ dn̄i seruis ei⁹ et indig
nabit̄ inimicis suis. Quia ecce do
min⁹ in igne veniet ⁊ q̄si turbo q̄
driga ei⁹. reddē in indignacōne
furorē suū ⁊ increpacōz suā in flā
ma ignis. Quia in igne dn̄s diiu
dicabit ⁊ in gladio suo ad oēm
carnē et multiplicabūtur int̄fecti
a dn̄o. Qui sanctificabātur ⁊ mū
dos se putabāt ī ortis post ianuā
intr̄secus qui comederūt carnem
suillā et abhoīnacōnē ⁊ murē sil̄
ꝯsumētur dicit dn̄s. Ego aūt ope
ra eoꝝ ⁊ cogitacōes eoꝝ īueīo ut
ꝯgregē cū oībus gētibz ⁊ linguis
⁊ veniēt ⁊ videbūt gloriā meā. Et
ponā in eis signū et mittaz ex eis
qui saluati fuerint ad gētes ī ma
re in affricā in lidiā. tenētes sagit
tā in ytaliā et greciaz ad insulas
longe. ad eos q̄ non audierūt de
me ⁊ nō viderūt gloriā meā. Et an
nūtiabūt gloriā meā gētibz ⁊ ad
ducēt oīs frēs vr̄os de cūctis gē
tibus donū dn̄o in eq̄s et in q̄dri
gis ⁊ in lecticis ⁊ in mulis ⁊ in car
rucis ad mōtez sanctū meū iheru
salē dicit dn̄s. quō si inferāt filij
israhel mun⁹ in vase mūdo in do
mū dn̄i. Et assumā ex eis in sacer
dotes ⁊ leuitas dicit dn̄s. qꝛ sicut
celi noui ⁊ terra noua q̄ ego fatio
stare coraz me dic̄ dn̄s de⁹. sic sta
bit semē vr̄m ⁊ nomē vr̄m. Et eit
mēsis ex mēse et sabbatū ex sab
bato. Veniet oīs caro ut adoret
coraz fatie mea dicit dn̄s. Et egre
diēt̄ ⁊ videbūt cadauera viroꝝ
qui preuaricati sūt ī me. Vermis
eoꝝ nō morieť ⁊ ignis eoꝝ nō ex
tinguet̄ et erūt vsqꝫ ad sacietatē
visionis omni carni.

Explicit Isaias. Incipit ꝓlo
gus in Ieremiā ꝓphetam.

Heremias ꝓpha cui hic ꝓlogus
scribit̄. sermōe quidē apud hebre
os ysaia ⁊ osee ⁊ q̄busdā alijs ꝓ
phetis videt̄ eē rustitior. ꝫ sensib⁹
par est. quippe q̄ eodē spū ꝓpheta
uerit. Porro simplicitas eloquij
de loco ei in quo natus ē accidit.
Fuit enim anathotites q̄ est vsqꝫ
hodie viculus trib⁹ ab iherosoli
mis distās milib⁹. sacerdos ex sa
cerdotib⁹ ⁊ in mr̄is vtero sanctifi
cat⁹. virginitate sua euāgelicū vi
rū xp̄i eccl̄ie dedicās Hic vaticina
re exorsus est puer ⁊ captīitatē vr
bis atqꝫ iudee. nō solū spū ꝫ ⁊ ocu
lis carnis intuit⁹ est. Iā decē trib⁹
israhel assyrij in medos trāstule
rāt. iaz terras eaꝝ coloni gentiū
possidebāt. Vn̄ in iuda tn̄tū ⁊ ī be
niamin ꝓpha uit ⁊ ciuitatis sue tu
inas q̄druplici plāxit alphabeto
quod nos mēsure metri v̄sibusqꝫ
reddidim⁹. Pretēa ordinez visio
nū q̄ apud grecos ⁊ latinos oīo
ꝯfusus ē ad p̄stinā fidē correxim⁹
Libꝝ aūt baruch notarij ei⁹ qui
apud hebreos nec legit̄ nec hēt̄
p̄termissus. Pro hijs omnibus
maledicta ab emulis p̄stolantes
quibz me nc̄ce est ꝑ singula opus
cula tn̄dē Et hoc patior quia vos
cogitis Ceterū ad cōpendiū mali

rectius fueãt modũ furori eoꝝ si lẽtio meo ponere ꝙ quotidie no ui aliquid scriptitantẽ inuidoꝝ in famã ꝓuocare.

Explicit ꝓlogus. Incipit ieremias ꝓpha. Ca. i.

Verba ieremie filij helchie de sacerdotibus q̃ fuerũt in anathot i terra beniamin. Rs factũ est v̊bũ dñi ad eũ in diebꝰ iosie filij amõ regis iuda in tertio decimo anno regni eius et factũ est i diebꝰ ioakim filij iosie regis iuda vsq; ad cõsũmacõez vndecimi ãni sedechie filij iosie regis iuda vsq; ad trãsmigracõez ihrl̃m i mẽse quinto. Et factũ est v̊bũ dñi ad me dicẽs Priusq̃ te formarẽ in vtero noui te et ãnq̃ exires de vulua sãctifica ui te et ꝓphetã in gẽtibꝰ dedi te. Et dixi. A. a. a. dñe deus. Ecce nescio loqui qm puer ego sũ. Et dixit dñs ad me Noli dicere qm puer sũ. qm ad oĩa que mittaz te ibis et vniũ sa quecũq; mãdauero tibi loqueris. Ne timeas a facie eoꝝ qm ego tecũ sũ ut eruaz te dicit dñs. Et misit dñs manũ suã et tetigit os meum et dixit ad me. Ecce dedi verba mea i ore tuo: ecce ostitui te hodie sup gẽtes et sup regna ut euellas et destruas et dispdas et dissipes et edifices et plãtes. Et factũ est v̊bũ dñi ad me dicens. Quid tu vides ieremia. Et dixi. Virgã vigilãtẽ ego video. Et dixit dñs ad me. Bene vidisti qm vigilabo ego sup verbũ meũ ut faciã illud. Et factũ est verbũ dñi secũdo ad me dicẽs. Quid tu vides. Et dixi. Ollã succẽsam ego video et facie eius a facie aq̃lonis. Et dixit dñs ad me. Ab aquilone pandetur oẽ malũ super omnes habitatores terre. Quia ecce ego cõuocabo oĩes cognacões regnoꝝ aquilonis dicit dñs et ponẽt vnusquisq; soliũ suũ in introitu portarũ ihrl̃m et super oẽs muros eius in circuitu et super vniũsas vrbes iuda. Et loquar iudicia mea cũ eis super oĩem malitiã eoꝝ qui dẽliquerũt me et libauerũt dijs alienis et adorauerũt opꝰ manuũ suarũ. Tu ergo accinge lũbos tuos et surge et loquere ad eos oĩa que ego ꝓcipio tibi. Ne formides a facie eorũ nec eñ timẽ te faciã vultũ eoꝝ. Ecce quippe dedi te hodie in ciuitatẽ munitã et in columnam ferreaz et in murũ ereum super oẽm terraz regibꝰ iuda ꝓncipibꝰ eius et sacerdotibus et oĩ populo terre et bellabũt aduersũ te et nõ preualebũt. qm ego tecum sum ait dñs ut liberẽ te. Ca. ij.

Et factũ est v̊bũ dñi ad me dicẽs. Vade et clama in auribus ihrl̃m dicẽs. Hec dicit dñs. Recordatꝰ sũ tui miserãs adolescẽciã tuã et caritatẽ desponsacõis tue quãdo secuta es me in deserto i terra que non seminat. Sanctus isrl̃ domino primitie frugũ eius. Oẽs q̃ deuorãt eũ delinquũt: mala veniẽt sup eos dicit dñs. Audite v̊bum dñi domus iacob et oẽs cognationes domꝰ isrl̃. Hec dicit dñs. Quid inuenerũt pres vũ in me iniq̃tatis qm elongauerũt a me et ambulauerũt post vanitatẽ et vani fãcti sunt.

Et nō dixerūt vbi est dñs q̄ ascen
dere nos fecit de terra egipti q̄ tra
duxit nos p desertū p terraz inha
bitabilē a imuiā p trā sitis a yma
gine mortis p terrā in q̄ nō am
bulauit vir neq; hītauit homo.
Et induxi vos in terrā carmeli ut
comedētis fructū eius a optima
illi9. Et ingressi ocontaminastis terrā
meā et hereditatē meā posuistis i
abhoīnacōez. Sacēdotes nō dixe
rūt vbi est dñs a tenētes legē ne
scierūt me a pastores p̄uaricati sūt
in me. Et ꝓphete ꝓphauerūt i baal
a ydola secuti sunt. Propterea ad
huc iuditio cōtendaz vobis cū ait
dñs a cum filijs vīs disceptabo.
Trāsite ad insulas cethim a vide
te a in cedar mittite a diligenter ve
hemēter a videte si factū ē huiusce
modi si mutauit gens deos suos
et certe ipi nō sūt dij. Populꝰ ve
ro meꝰ mutauit gl̄iaz suaz in ydo
lū. Obstupescite celi sup hoc a por
te eius desolamī vehemēter dicit
dñs. Duo em̄ mala fecit populus
meꝰ. Me dereliquerūt fontē aque
vive a foderūt sibi cisternas dissi
patas q̄ otinē nō valēt aq̄s. Nū
q̄d seruꝰ est israhel aut vnaculꝰ.
Quare ḡ factus est in p̄daz. Sup
eū rugierūt leones a dederūt vocē
suā. posuerūt terrā eiꝰ in solitudiez
Ciuitates eius exuste sunt a non
est qui habitet in eis. Filijq; mē
phēos a taphneos ostuprauerūt
te vsq; ad verticem. Nūquid non
istud factū est tibi. q̄ dereliq̄sti do
minū deū tuū eo tpe q̄ ducebat te
p viā. Et nūc quid tibi vis in via
egipti ut bibas aquā turbidaz.
Et q̄d tibi cum via assyrioz ut bi
bas aquā flumis. Arguet te ma
litia tua a auersio tua increpabit
te. Scito a vide. q̄ malū a amaz
est reliq̄sse te dñm deū tuū a non
esse timorē eius apd̄ te dicit dñs
deus exercituū. A seculo ofregisti
iugū meū. rupisti vincula mea et
dixisti nō seruiā. In oī em̄ colle sb̄
limi et sb̄ oī ligno frōdoso tu pro
sternabaris meretrix. Ego autez
plātaui te vineā electā. omē semē
verū. Quo ḡ oversa es in prauū vi
nea aliena. Si lauaris te nitro a
mltiplicaueris tibi herbā borith.
maculata es in iniq̄tate tua coraz
me dicit dñs deꝰ. Quo dicis non
sū polluta post baalim nō ambu
laui. Vide vias tuas in cōualle.
scito quid feceis. Cursor leuis ex
plicans vias tuas. onager assue
tus in solitudine. in desiderio aīe
sue attraxit ventū amoris sui. Nul
lus auertet eā. Oēs qui q̄rūt eaz
nō deficiēt. in mēstruis eius inue
niēt eā. Prohibe pedē tuū a nudi
tate a guttur tuū a siti. Et dixisti.
Desperaui nequaq̄ faciaz. Adama
ui quippe alienos a post eos ābu
labo. Quo confundit fur qui deprē
hendit. sic confusi sūt domꝰ israhel. ipsi
a reges eoz p̄ncipes a sacdotes a
ꝓphe eorū. dicētes ligno pat̄ me
us es tu a lapidi tu me genuisti.
Verterūt ad me tergū a nō faciem
a itpe afflictōis sue dicētes surge
a libera nos. Vbi sunt dij tui q̄s
fecisti tibi. Surgāt et liberēt te in
tēpe afflictōis tue. Scōm numeꝝ
quippe ciuitatuz tuaz erāt dij tui
iuda. Quid vultis mecū iuditio
contēdē. Oēs dereliq̄stis me dic
dñs. Frustra percussi filios vestros

disciplinaꝫ non receperũt. deuora
uit gladius vester ꝓphetas vr̃os
quasi leo vastator generacõ vr̃a
Videte verbũ domini. Nũquid so
litudo factus sũ israheli aut terra
serotina. Quare ergo dixit popu
lus meus recessimus nõ veniem⁹
vltra ad te. Nunquid obliuiscet̃
v̄go ornamẽti sui aut spõsa fascie
pectoralis sue. Populus vero me
us oblitus est mei dieb⁹ innume
ris. Quid niteris bonam ostẽdere
viam tuã ad q̃rendã dilectionẽ.
Que insup et malitias tuas docui
sti vias tuas ⁊ in alis tuis inuẽt⁹
est sanguis animarũ pauperũ et
innocẽtũ. Nõ in fossis inueni eos
ꝫ in oĩbus que supra memoraui.
Et dixisti. Absq̃ peccato et inno
cẽs ego sũ ⁊ ꝓpterea auertat̃ furor
tuus a me. Ecce ego iudicõ ɔtẽdã
tecũ eoq̃ dixeris nõ peccaui. Quã
vilis facta es nimis iterans vias
tuas. Et ab egipto cõfũderis sicut
cõfusa es ab assur. Nam ⁊ ab ista
egredieris et manus tue erũt sup
caput tuũ quoniaꝫ obtriuit dñs
ɔfidẽtiã tuã ⁊ nihil hẽbis ꝓsperũ.

Vlgo dicit̃. Si di Ca. iij.
miserit vir vxorẽ suaꝫ ⁊ rece
dẽs ab eo duxerit virũ alterũ nun
quid reuertet̃ ad eã vltra. Nũq̃d
nõ polluta erit et ɔtamĩata mlier
illa. Tu aũt fornicata es cũ ama
torib⁹ multis. tñ reuertere ad me
dicit dñs ⁊ ego suscipiaꝫ te Leua
oculos tuos in directũ ⁊ vide vbi
non ꝓstrata sis. In viis sedebas
expectãs eos quasi latro insidiãs
in solitudine et polluisti terraꝫ in
fornicacõib⁹ tuis ⁊ in maliciis tu
is. Quã ob rem ꝓhibite sunt stille
pluuiarũ ⁊ serotinus ymber nõn
fuit. Frons mulieis meretricis fa
cta ẽ tibi noluisti erubescere. Ergo
saltẽ amodo voca me pater meus
dux virginitatis mee tu es Nũq̃d
irasceris ĩppetuũ aut ꝑseuerabis
in finẽ. Ecce locuta es ⁊ fecisti ma
la ⁊ potuisti. Et dixit dñs ad me ĩ
dieb⁹ iosie regis. Nũquid vidisti
que fecerit auersatrix isrl̃. Abijt
sibimet sup oẽm montẽ excelsũ ⁊
sub omni ligno frondoso et forni
cata ẽ ibi. Et dixi cũ fecissꝫ hec oĩa
ad me reũtere ⁊ nõ est reũsa Et vi
dit p̃uaricatrix soror eius iuda q̃
ꝓ eoq̃ mechata essꝫ auersatrix is
rahel dimisissez eam ⁊ dedissem ei
libellũ repudij et nõ timuit p̃uari
catrix iuda soror ei⁹. ꝫ abijt ⁊ for
nicata ẽ etiã ip̃a et facilitate forni
cacõis sue ɔtamĩauit t̃rã ⁊ mecha
ta ẽ cũ lapide ⁊ ligno. Et in oĩbus
hijs nõ est reũsa ad me p̃uarica
trix soror ei⁹ iuda ĩ toto corde suo
ꝫ in mẽdacõ ait dñs. Et dixit dñs
ad me. Justificauit aĩaꝫ suã aũsa
trix isrl̃ ɔpacõe p̃ualcatricis iude
Vade et clama s̃mões istos ɔtra
aq̃lonẽ ⁊ dices. Reũtere aũsatrix
isrl̃ ait dñs ⁊ nõ aũtã fatiẽ meã a
vob̃ q̃ scũs ego sũ dic̃ dñs ⁊ non
irascar ĩperpetuũ. Verũtam̃ scito
iniq̃tatẽ tuã. q̃ ĩ dñm deũ tuũ p̃ua
ricata es. ⁊ dispsisti vias tuas ali
enis sb̃ oĩ ligno frõdoso ⁊ vocem
meã nõ audisti ait dñs. Cõuũtimĩ
filij reũtẽtes dicit dñs q̃ ego vir
vr̃ Et assumã vos vnũ de ciuitate
et duos de ɔgnacõe ⁊ introducã
vos in syon. Et dabo vobis pasto
res iuxta cor meũ ⁊ pascẽt vos sci
entia ⁊ doctrina. Cũq̃ mltiplicati

fueritis ⁊ creueritis in terra in die
bus illis ait dn̄s non dicēt vltra
archa testamēti dn̄i. neq; ascēdet
sup cor neq; recordabūt̄ illi⁹. nec
visitabit̄ nec fiet vltra. In tēpe il
lo vocabūt iherusalē soliū dn̄i et
cōgregabūt̄ ad eā oēs gentes in
noīe dn̄i in iherusalē ⁊ nō ambu
labūt post p̄uitatē cordis sui pessi
mi. In diebꝫ illis ibit dom⁹ iuda
ad domū israhel ⁊ veniēt simul de
terra aq̄lonis ad terraꝫ quā dedi
p̄rib⁹ vr̄is. Ego autē dixi. Quō po
nā te in filios ⁊ tribuā tibi terraꝫ
desiderabilē hereditatē p̄daraꝫ ex
ercituū gētiū. Et dixi. Pr̄em voca
bis me et post me īgredi nō cessa
bis. Sꝫ quō si ɔtēnat mulier ama
torē suū. sic ɔtēpsit me dom⁹ isrl̄
dicit dn̄s. Vox in vijs audita est
ploratus ⁊ vlulat⁹ filioꝝ israhel.
qm̄ iniquā fecerūt viā suā. obliti
sūt dn̄i dei sui. Conuertimī filij reuer
tētes ⁊ sanabo auersiōes vr̄as. Ecce
nos venim⁹ ad te. Tu em̄ es dn̄s
deus nr̄. Vere mēdaces erant col
les ⁊ multitudo montiū. Vere in
in dn̄o dō nr̄o salus isrl̄. Cōfusio
comedit laborē p̄rm nostroꝝ ab
adolescētia nr̄a greges eoꝝ ⁊ ar
mēta eoꝝ. filios eoꝝ ⁊ filias eoꝝ.
Dormiem⁹ in ɔfusiōe nr̄a ⁊ opiet
nos ig̊minia nr̄a. qm̄ dn̄o deo no
stro peccauim⁹ nos ⁊ p̄res nostri
ab adolescētia nr̄a vsq; ad diem
hāc et non audiuim⁹ vocem dn̄i
dei nostri. Capitulū. iiij.

Si reuerteris ad me israhel ait
dn̄s ad me ɔuertē. Si abstu
leris offendicula tua a facie mea
nō cōmoueberis. Et iurabis viuit
dn̄s in veritate ⁊ in iuditio ⁊ ī iu
stitia ⁊ bn̄dicēt eum gētes ipsūq;
laudabūt. Hec em̄ dicit dn̄s vi
ro iuda et habitatori iherusalez.
Nouate vobis nouale ⁊ nolite se
rere sup spinas. Circūcidimini do
mino et auferte preputia cordiū
vr̄oꝝ viri iuda ⁊ hītatores ihrl̄m
ne forte egrediat̄ ut ignis indig̊
tio mea ⁊ succēdat̄ ⁊ nō sit q̄ extī
guat ꝓpt̄ malitiā cogitacōnū vr̄a
rū. Annūtiate ī iuda ⁊ ī iherusalez
auditū facite. loquimī et caīte tu
ba in terra. clamate fortiter ⁊ dici
te. Cōgregamī ⁊ ingrediamur ci
uitates munitas. leuate signū in
syon. Confortamī nolite stare. qꝛ
malū ego adducaꝫ ab aq̄lone et
cōtricōneꝫ magnā. Ascēdit leo de
cubili suo ⁊ p̄do gentiū se leuauit.
Egressus est de loco suo ut ponat
terrā tuā in desolacōeꝫ. Ciuitates
tue vastabunt̄. remanētes absq;
hītatore. Sup hoc accīgite vos ci
licijs. plāgite ⁊ vlulate qꝛ nō est
auersa ira furoris dn̄i a vobis. Et
erit. in die illa dicit dn̄s pibit cor
regis ⁊ cor p̄ncipū et obstupescēt
sacerdotes ⁊ ꝓphe obsternabūt̄.
Et dixi Heu. heu. heu. dn̄e deus. Er
go ne decepisti populū istū et ihe
rusalē dicēs pax erit vobis. Et ec
ce pueīt gladius vsq; ad aīam.
In tēpe illo dicet̄ ꝓplo huic ⁊ ihe
rusalē. Vētus vr̄es in vijs q̄ sūt ī
deserto. vie filie ꝓpli mei nō ad vē
tilādū ⁊ ad purgādū. Spūs ple
nus ex hijs veniet mihi. Et nunc
ego. ꝫ loquar iuditia mea cū eis.
Ecce q̄si nubes ascēdet ⁊ q̄si tempe
stas curr⁹ eius. Velocōres aq̄lis
equi illi⁹. Ve nobis. qm̄ vastati
sumus. Laua a malitia cor tuum

iherusalez ut salua fias. Vsqueq̄
morabūt̄ in te cogitacōes noxie.
Vox em̄ annūciātis a dan et no
tū faciētis ydolū de monte ephra
im. Dicite gētib⁹. Ecce auditū est ī
iherusalē custodes venire de terra
lōginq̄ ⁊ dare sup ciuitates iuda
vocē suaz. Quasi custodes agrorū
facti sūt sup eaz ī giro. qꝛ me ad ira
cūdiaz ꝓuocauit dicit dn̄s. Vie
tue ⁊ cogitacōes tue fecerūt hec ti
bi. Ista malitia tua qꝛ amara qꝛ
tetigit cor tuū. Ventrez meū ven
trez meū doleo. sensus cordis mei
turbati sūt in me. Non tacebo qm̄
vocē buccine audiuit aīa mea da
morē prelij. Cōtricō sup ɔtricōem
vocata est et vastata ē oīs terra.
Repēte vastata sunt tabernacula
mea sb̄ito pelles mee. Vsqueq̄ vi
debo fugiētē: audiā vocē buccin e.
Quia stultus ꝓplus meus me nō
ɔgnouit. filij insipientes sūt ⁊ ve
cordes. Sapiētes sūt ut faciāt ma
la bn̄ aūt facere nescierūt. Aspexi
terrā ⁊ ecce vacua erat ⁊ nihil et
celos ⁊ nō erat lux ī eis. Vidi mō
tes ⁊ ecce mouebāt̄ ⁊ oēs colles
cōturbati sūt. Intuitus sum ⁊ nō
eāt homo ⁊ om̄e volatile celi reces
sit. Aspexi ⁊ ecce carmelus desꝛtus
⁊ oēs vrbes eius destructe sūt a fa
tie dn̄i ⁊ a fatie ire furoris ei⁹ Hec
em̄ dicit dn̄s. Desꝛta erit oīs terra
ꝫ tamē ɔsūmacōez nō fatiā. Luge
bit terra ⁊ merebūt celi desup eo
qꝛ locutus sū. Cogitaui ⁊ nō peni
tuit me nec aūsus sū ab eo. A vo
ce equitis ⁊ mittētis sagittā fugit
oīs ciuitas. Ingressi sūt ardua et
ascēderūt rupes. Vniūse vrbes dere
licte sunt ⁊ nō habitat ī eis homo

Tu aūt vastata quid facies. Cū
vestieris te coccino cū ornata fua
ris monili aureo ⁊ pinxeis stibio
oculos tuos frustra ɔponeis Cō
tēpserūt te amatores tui: aīaz tuā
querūt. Vocē em̄ quasi ꝑturiētis
audiui et angustias ut puerpe.
Vox filie syō intmorientis expā
dētisqꝫ manus suas. Ve m̄ qꝛ defe
cit aīa mea ꝓpt̄ intfectos. Ca. v.

Circuite vias ihrl̄m et aspici
te ⁊ ɔsiderate ⁊ querite ī pla
teis eius an inueniatis virū fatiē
tē inditiū ⁊ q̄rentē fidē ⁊ ꝓpici⁹ ero
ei. Qd̄ si etiā viuit dn̄s dixerint et
hoc falso iurabūt. Dn̄e oculi tui re
spiciūt fidez. Percussisti eos ⁊ nō
doluerūt. attriuisti eos ⁊ rēnuerūt
accipe disciplinā. Indurauerunt
faties suas supra petrā ⁊ noluerūt
reuerti. Ego aūt dixi. Forsitā pau
peres sūt ⁊ stulti ignorātes viā do
mini ⁊ inditiū dei sui. Ibo ergo ad
optīates ⁊ loquar eis. Ipsi enim
ɔgnouerūt viā dn̄i inditiū dei sui
Et ecce magis hij simul ɔfregerūt
iugū ruperūt vincula. Idcirco per
cussit eos leo de silua. lup⁹ ad ves
peraz vastauit eos. pardus vigi
lans sup ciuitates eoꝝ. Oīs qui ī
gressus fuerit ex eis capiet̄. qꝛ mlt̄
te sūt p̄uaricacōnes eoꝝ. ɔfortate
sūt auersiones eoꝝ. Sup quo ꝓpi
tius tibi esse potero. Filij tui dere
liquerūt me ⁊ iurāt in hijs q̄ non
sunt dij. Saturaui eos ⁊ mechati
sūt ⁊ ī domo meretricis luxuriabā
tur. Equi amatores ī fēias ⁊ emis
sarij facti sūt vnusquisqꝫ ad vxo
rem ꝓximi sui hinniebat. Nūq̄d
sup hijs nō visitabo dicit dn̄s ⁊ ī
gēte tali nō vlciscet̄ anima mea.

Ascēdite muros eius & dissipate. ꝺ̄ma cōez aūt nolite facē. Auferte ꝓpagines eoꝝ. qꝝ nō sunt ꝺ̄ni. Preuaricacōne em̄ ꝓuaricata est in me ꝺ̄mus israēl et ꝺ̄mus iuda ait ꝺ̄s. Negauerūt ꝺ̄m & dixerūt Nō est ipe. neqꝝ veniet sup nos malū. gladiū & famē nō videbimus Prophe fuerūt in ventū locuti et eūsum nō fuit in eis. Hec ḡ eueniant illis. Hec dicit ꝺ̄s ꝺ̄s exercituū. Quia locuti estis vbū istud ecce ego ꝺ̄ vba mea in ore tuo in ignē & populū istū in ligna et vorabit eos. Ecce ego adducā super vos gētē de longinquo ꝺ̄m israēl ait ꝺ̄s: gentē robustā gentē antiquā gentē cui⁹ ignorabis linguā. nec intelliges ꝙd loq̄tur. Pharetra eius q̄si sepulchꝝ patēs vniuersi fortes. Et ꝺmedet segetes tuas & panē tuū ꝺuorabit. filios tuos & filias tuas ꝺmedet. gregem tuū & armēta tua & ꝺmedet vineā tuā & ficū tuā et ꝺtere vrbes munitas tuas in q̄b⁹ tu habes fiduciā gladio. Verūtamē in diebus illis ait ꝺ̄s nō fatiā vos in ꝺsūmationē. & si dixeritis q̄re fecit ꝺ̄s ꝺe⁹ nr̄ nob⁹ hec oīa: dices ad eos. Sicut dereliquistis me & seruistis deo alieno in terra vr̄a. sic seruietis ꝺ̄nis alienis in terra nō vr̄a. Annūtiate hec ꝺmui iacob et auditū facite in iuda dicētes. Audi populе stulte qui nō habes cor. qui hñtes oculos nō videtis & aures & nō auditis. Me ḡ nō timebitis ait ꝺ̄s & a facie mea non dolebitis. Qui posui arenā terminū mari. p̄ceptū sēpiternū ꝙd nō p̄teribit et ꝺmouebūtur & nō poterūt et intumescēt fluct⁹ eius & nō trāsibūt illū. Populo aut̄ huic factū est cor incredulū & exasperās. Recesserūt & abierūt et nō dixerūt in corde suo. Metuam⁹ ꝺ̄m deū nr̄m qui dat nobis pluuiā tēporaneā & serotinā in tpe suo. plenitudinē annue messis custodientē nobis Iniq̄tates nr̄e declinauerūt hec et pcā nr̄a ꝓhibuerūt bonū a nob⁹. qꝝ inuēti sūt in pl̄o meo impij insidiātes q̄si aucupes. laq̄os ponētes & pedicas ad capiēdos viros Sicut decipula plena auibus. sic ꝺm⁹ eoꝝ plene dolo. Ideo magnificati sūt & ditati. incrassati sūt & ipinguati & p̄terierūt fin̄ōes meos pessime. Causā vidue nō iudicauerūt. causā pupilli nō direxerūt et iuditiū pauper⁹ nō iudicauerūt. Nūquid sup hijs nō visitabo dic ꝺ̄s aut sup gentē huiuscemodi non vlciscet aīa mea. Stupor et mirabilia facta sūt in terra. Prophete ꝓphabāt mēdatiū & sacēdotes applaudebāt manib⁹ suis & popul⁹ me⁹ dilexit talia. Quid igit̄ fiet in nouissiō eius. Ca. vi.

Confortami filij beniamin in medio ihr̄lm & in thecua dāgite bucina et sup bethacaren leuate vexillū. qꝝ malū visū est ab aq̄lone & ꝺtricō magna. Specōse & delicate assimilaui filiā syon. ad eā venient pastores & greges eoꝝ. Fixerūt in ea tentoria in circuitu. pascet vnusquisq; eos q̄ sb manu sua sūt. Sācificate sup eā bellū. cōsurgite & ascēdam⁹ in meridie. Ve nobis qꝝ declinauit dies. qꝝ longiores facte sūt vmbre vespi. Surgite & ascēdam⁹ in nocte & dissipem⁹

domus eius. qꝛ hec dicit dn̄s exer
cituū. Cedite lignū eius ⁊ fūdite
circa iherusalē aggerē. Hec ē ciui
tas visitacōis om̄is calūnia ī me
dio eius. Sicut frigidā facit cister
na aquā suā sic frigidā fecit mali
tiā suaꝫ. Iniq̄tas ⁊ vastitas audi
etur in ea corā me sēp infirmitas
⁊ plaga. Erudire iherusalē. ne for
te recedat aīa mea a te: ne forte po
nā te desꝫtā terrā inhabitabilem
Hec dicit dn̄s exercituū. Vsqꝫ ad
racemū colligēt quasi ī vinea reli
quias isrl̄. Conūte manū tuā q̄si
vindeīator ad cartallū. Cui loq̄r
et quez ꝯtestabor ut audiat. Ecce
incircūcise aures eoꝝ ⁊ audiē nō
possunt. Ecce v̄bū dn̄i factū est eis
in opprobriū ⁊ nō suscipient illud
Idcirco furore dn̄i plenus sū labo
raui sustinēs. Effunde sup paruu
lū furorez ⁊ sup ꝯciliū iuuenū sil̄.
Vir em̄ cū mlīere capiet̄ senex cū
pleno dierū. Et trāsibūt dom⁹ eo
rū ad alteros agri ⁊ vxores piter
qꝛ extēdā manū meā sup habitā
tes t̄rā dicit dn̄s. A minore quip
pe vsqꝫ ad maiorē oēs auaritie stu
dēt ⁊ a ꝓpheta vsqꝫ ad sacdotez cū
cti fatiūt dolū. Et curabāt cōtritio
nē filie populi mei cū ignominia
dicētes. pax. pax. ⁊ non erat pax
Cōfusi sūt qꝛ abhoīacōem fecerūt
quī potius ꝯfusione nō sūt cōfusi
⁊ erubescere nescierūt. Quā ob rem
cadēt inter ruētes in tpe visitacō
nis sue corruent dic̄ dn̄s. Hec dic̄
dn̄s. State sup vias ⁊ videte ⁊ in
terrogate de semitis antiq̄s q̄ sit
via bona ⁊ ambulate ī ea ⁊ inueī
etis refrigeriū aīab⁹ vr̄is. Et dixe
rūt. Nō ambulauimus. Et ꝯstitui
sup vos speculatores. Et dixi. Au
dite vocē tube. Et dixerūt. Non au
diemus. Ideo audite gētes ⁊ cog
nosce ꝯgnacō quāta ego fatiā eis
Audi terra. Ecce ego adduco ma
la sup populū istū fructū cogitacō
nū eius. qꝛ v̄ba mea nō audierūt
⁊ legē meā ꝓiecerūt. Vt q̄d mihi
thus de saba affertis et calamū
suaue olētē de t̄ra lōginq̄. Holo
caustomata vr̄a nō sūt accepta ⁊
victime vr̄e nō placuerūt m̄. Prop
terea hec dicit dn̄s. Ecce ego dabo
in ꝓpl̄m istū ruinas ⁊ ruent in eis
p̄res ⁊ filij sil̄ vicinus ⁊ ꝓxim⁹ pei
būt. Hec dic̄ dn̄s. Ecce venit ꝓpl̄s
de terra aq̄lonis ⁊ gēs magna cō
surget a finib⁹ terre sagittā ⁊ gla
diū arripiet crudelis ē ⁊ nō misere
bit̄. Vox eius q̄si mare sonabit ⁊
sup equos ascendēt prepati quasi
vir ad p̄liū adūsū te filia syō. Au
diuimus famaꝫ ei⁹ dissolute sunt
man⁹ nr̄e. Tribulacō apprehēdit
nos dolores ut parturiētē. Nolite
exire ad agros et in vineā ne am
buletis: qm̄ gladi⁹ inimici pauor
in circuitu Filia populi mei accin
gere cilitio et ꝯspergē cinere luctū
vnigeniti fac tibi planctū amarū
qꝛ repēte veniet vastator sup vos
Probatorē dedi te in populo meo
robustū ⁊ scies ⁊ probabis vias
eoꝝ. Omnes isti principes declinā
tes ambulātes fraudulēter. Es ⁊
ferrū vniūsi corrupti sunt. Deficit
sufflatorium in igne consumptuꝫ
est plumbum. Frustra conflauit
conflator malitie enim eorum nō
sunt ꝯsumpte. Argentū reprobū
vocate eos. quia dominus ꝓiecit
illos. ¶ Ca. vij.

Verbū qđ factum est ad iere
miā a dño dicēs. Sta in por
ta dom⁹ dñi ⁊ p̄dica ibi v̄bū istđ
⁊ dic. Audite v̄bū dñi oīs iuda.
qui ingredimini p̄ portas has ut
adoretis dñm. Hec dicit dñs exer
cituū deus isrl̄. Bonas facite vias
vrās ⁊ studia vr̄a ⁊ habitabo vo
biscū in loco isto. Nolite ꝯfidē in
v̄bis mēdacij dicētes tēplu⁊ dñi.
tēplū dñi. tēplū dñi ē. Qm̄ si bñdi
xeritis vias vrās ⁊ studia vr̄a. si
feceritis iuditiū int̄ viꝝ ⁊ ꝓximū
eius. aduene et pupillo ⁊ vidue
nō feceritis calūniaꝫ. nec sāguinē
innocentē effuderitis ī loco hoc et
post deos alienos nō ambulaue
ritis in malū vobismetip̄is. habi
tabo vobiscu⁊ in loco isto in terra
quā dedi p̄rib⁊ vr̄is a seculo et vs
q̄ in seculū. Ecce vos ꝯfiditis vob̄
in sermōib⁹ mēdacij q̄ nō ꝓdert̄
vobis: furari. occidē. adulterari.
iurare mēdacit̄. libare baalim. et
ire post deos alienos q̄s ig̊ratis.
Et venistis et stetistis corā me in
domo hac in q̄ inuocatu⁊ est no
men meū ⁊ dixistis. liberati sum⁹
eo q̄ fecerim⁹ oēs abhoīnacōnes
istas. Ergo spelūca latronū facta
est dom⁹ ista ī q̄ inuocatū est no
mē meū in ocul̄ vestris. Ego ego
sū. ego vidi dic̄ dñs. Ite ad locū
meū in sylo vbi habitauit nomē
meū a pn̄° ⁊ videte q̄ fecerim ei ꝓpt̄
malitiā ꝓpl̄i mei isrl̄. Et nūc q̄ feci
stis oīa opa hec dicit dñs ⁊ locu
tus sū ad vos mane ꝯsurgēs ⁊ lo
q̄ns ⁊ nō audistis ⁊ vocaui vos et
nō rn̄distis. fatiā domui huic ī q̄
inuocatū est nomē meū ⁊ in qua
vos hētis fidutiā ⁊ loco quē dedi
vobis ⁊ p̄ribus vr̄is sicut feci sy
lo ⁊ ꝓiciā vos a facie mea sicut ꝓ
ieci oēs frēs vr̄os vniuersū semē
ephraim. Tu g̊ noli orare ꝓ ꝓpl̄o
hoc. nec assumas ꝓ eis laudem ⁊
oīonez ⁊ nō obsistas mihi. q̄ nō
exaudiā te. Nōne vides q̄d isti fa
tiūt in ciuitatib⁹ iuda ⁊ ī plateis
ihrl̄m. Filij colligūt ligna ⁊ p̄res
succēdūt ignē ⁊ mulieres ꝯspgūt
adipē ut fatiāt placētas regine ce
li ⁊ libēt dijs alienis et me ad ira
cūdiaꝫ ꝓuocent. Nūquid me ad
iracūdiā ꝓuocāt dic̄ dñs. Nōne
semetipōs in ꝯfusionē vult⁹ sui.
Idō hec dicit dñs deus. Ecce furor
me⁹ ⁊ indig̊tio mea cōflat̄ sup lo
cū istū sup viros ⁊ sup iumēta et
sup lignū regiōis ⁊ sup fruges ter
re ⁊ succēdet̄ ⁊ nō extīguetur. Hec
dic̄ dñs exercituū de⁹ isrl̄. Holo
caustomata vr̄a addite victimis
vr̄is et comedite carnes. q̄ nō sū
locutus cū p̄ribus vr̄is et nō p̄ce
pi eis in die q̄ eduxi eos de terra
egipti de v̄bo holocaustomatū et
victimaꝝ. ꝫ hoc v̄bū p̄cepi eis di
cēs. Audite vocē meā ⁊ ero vobis
de⁹ ⁊ vos eritis mihi popul⁹ ⁊ am
bulate in oī via quā mādaui vo
bis ut bñ sit vobis. ⁊ nō audierūt
nec inclinauerūt aurē suā. ꝫ abie
rūt in voluptatib⁊ ⁊ in prauitate
cordis sui mali. factiq̄ sunt retror
sū ⁊ nō in ante a die q̄ egressi sūt
p̄res eoꝝ de terra egipti vsq̄ ad
diē hāc. Et misi ad eos oēs ꝑuos
meos ꝓphas p diē. ꝯsurgēs dilu
culo ⁊ mittēs et nō audierūt me
nec inclinauerūt aurē suaꝫ. sed in
durauerūt ceruicē suā ⁊ pei⁹ opa
ti sūt q̄ p̄res eoꝝ. Et loq̄ris ad eos

omnia v̄ba hec ⁊ nō audiēt te et
vocab̄ eos ⁊ nō rn̄debūt tibi Et di
ces ad eos. Hec est gens que nō
audiuit vocē dn̄i dei sui nec recepit
disciplinā. Perijt fides et ablata
est de ore eoꝝ. Tonde capillū tuū
⁊ ꝓice ⁊ sume ī directū planctū qꝛ
ꝓiecit dn̄s ⁊ reliquit generacōem
furoris sui qꝛ fecerūt filij iuda ma
lū in oculis meis dicit dn̄s. Posu
erūt offendicula sua in domo in q̄
inuocatū est nomē meū ut pollue
rēt eam et edificauerūt excelsa to
phet que ē in valle filij ennon ut
incēderēt filios suos ⁊ filias suas
igni que nō precepi nec cogitaui
in corde meo. Ideo ecce dies veniēt
dicit dn̄s et nō dicet̄ amplius to
phet et vallis filij ennon. ꝫ vallis
interfectōis ⁊ sepeliētur in tophet
eoꝝ nō sit locus. Et erit morticinū
ꝓpl̄i huius in cibos volucribꝰ celi
et bestijs terre ⁊ nō erit q̄ abigat
Et quiescere faciā de vrbibꝰ iuda
⁊ de plateis ihrl̄m vocē gaudij et
vocem leticie. vocē spōsi et vocem
spōse. In desolatione em̄ erit t̄ra.
In tpe illo ait dn̄s eici ¶ Ca. viij.
ent ossa regis iuda ⁊ ossa princi
pū eiꝰ ⁊ ossa sacdotū et ossa ꝓphe
tarū ⁊ ossa eoꝝ q̄ habitauerūt ihe
rusalē de sepulchris suis ⁊ expan
dēt ea ad solē ⁊ lunā ⁊ om̄ē mili
tiā celi que dilexerūt et q̄bus serui
erūt et post que ambulauerūt et
que quesierūt et adorauerūt. Nō
colligent̄ ⁊ nō sepelient̄ in sterq̄li
niū sup faciē terre erūt Et eligent
magis mortē q̄ vitam oēs qui re
sidui fuerint de cognacōe hac pes
sima ī vniuersis locis q̄ derelicta
sūt ad que eieci eos dicit dn̄s ex
ercituuꝫ. Et dices ad eos. Hec di
cit dn̄s. Nūq̄d qui cadit nō resur
get ⁊ q̄ auersus est nō reuertet̄. Qua
re ḡ auersus ē ꝓpl̄s iste in iherusa
lē auersione ꝯtēciosa. Apprehēde
rūt mēdatiū ⁊ noluerūt reuerti. At
tēdi et auscultaui. nemo qd̄ bonū
est loquit̄. Nullus ē qui agat peī
tētiaꝫ sup pctō suo dicēs. Quid fe
ci. Oēs ꝯuersi sūt ad cursū suū q̄si
equus impetu vadēs ī preliū. Mil
uus ī celo ꝯgnouit tēpus suū tur
tur ⁊ hirūdo ⁊ ciconia custodierūt
tēpus aduētus sui. populus aūt
meus nō ꝯgnouit iuditium dn̄i.
Quō dicitis sapientes nos sumꝰ
et lex dn̄i nobiscū est. Vere men
datiū opatꝰ ē stilꝰ mēdax scriba
rū. Confusi sūt sapiētes ꝑterriti ⁊
capti sūt. Verbū em̄ dn̄i ꝓiecerūt
et sapiētia nulla ē ī eis. Proptēa
dabo mlieres eoꝝ exteris. agros
eoruꝫ hēdibꝰ. Quia a mīmo vsq̄
ad maxīꝫ oēs auaitiā sequūt̄ a ꝓ
pheta vsq̄ ad sacdotē cūcti faciūt
mēdatiū. Et sanabant ꝯtricōes fi
lie ꝓpl̄i mei ad ignominiā dicētes
pax. pax. cum nō essꝫ pax. Cōfu
si sūt qꝛ abhoīacōeꝫ fecerunt. qm̄
ymo ꝯfusione nō sūt ꝯfusi et eru
bescē nescierūt. Idcirco cadēt īt̄ cor
ruētes ī tpe visitacōis sue corruēt
dic̄ dn̄s. Cōgregās ꝯgregabo eos
ait dn̄s. Nō est vua ī vitibꝰ ⁊ nō
sūt ficꝰ in ficulnea foliū defluxit ⁊
dedi eis q̄ p̄t̄gressa sūt. Quaē sede
mꝰ. Cōueīte ⁊ īgrediamur cītatē
munitā ⁊ sileamꝰ ibi. qꝛ dn̄s deus
nr̄ silere nos fecit ⁊ potū dedit no
bis aquā fellis. Peccauimus em̄
dn̄o. Expectauimꝰ pacē et nō erat
bonū tēpus medele ⁊ ecce formido

A dan auditꝰ est fremitꝰ equoꝝ
eius a voce hinnituū pugnatoꝝ eiꝰ
ꝯmota est oīs terra. Et venerūt ⁊
deuorauerūt terrā ⁊ plenitudinez
eius. vrbē ⁊ hītatores eius. Quia
ecce ego mittaz vobis serpētes re
gulos q̄bz nō est incātatio ⁊ mor
debūt vos ait dn̄s. Dolor meꝰ sup
dolorez. in me cor meū merēs. Ecce
vox clamoris filie ꝑpli mei de terra
longinqua. Nūquid dn̄s nō est
in syon. aut rex eius nō est ī ea.
Quare g̊ me ad iracūdiaz cōcita
uerūt ī sculptilibꝰ suis ⁊ in vani
tatibz alienis. Trāsijt messis. fi
nita est estas et nos saluati non
sumꝰ. Sup ꝯtricōe filie ꝑpli mei cō
tritus sū et cōtristatꝰ. stupor obti
nuit me. Nūquid resina nō est in
galaad aut medicus nō est ibi.
Quare ergo nō est obducta cica
trix filie populi mei. Ca. ix.

Quis dabit capiti meo aquā
et in oculis meis fontē lacri
maꝝ. Et plorabo die ac nocte int̄
fectos filie populi mei. Quis dabit
me in solitudine diuersoriū viato
rū. Et derelinquā populū meū et
recedaz ab eis. qm̄ oēs adulteri
sūt ⁊ cetus p̄uaricatoꝝ ⁊ extende
rūt linguā suā q̄si arcū mendacij
⁊ nō veritatis. Confortati sūt ī ter
ra. quia de malo ad malū egressi
sūt ⁊ me nō ꝯgnouerūt dicit dn̄s.
Vnusquisq̄ se a proximo suo cu
stodiat ⁊ in oī fratre suo nō hēat
fidutiā. qꝛ oīs frater supplantās
supplātabit ⁊ oīs aīcus fraudulē
ter incedet et vir fratrē suū deride
bit ⁊ veritatez nō loq̄ntur. Docue
rūt em̄ linguā suā loq̄ mendatiū
ut iniq̄ agerēt laborauerūt. Habi
tatio tua in medio doli. in dolo rē
nuerūt scire me dicit dn̄s. Prop
terea hec dicit dn̄s exercituū. Ecce
ego ꝯflabo ⁊ ꝓbabo eos. Quid em̄
aliud fatiaz a fatie filie ꝑpli mei.
Sagitta vulnerās lingua eoꝝ do
lū locuta est. In ore suo pacē cum
aīco suo loquit̄ ⁊ occulte ponit ei
insidias. Nūquid sup hijs nō vi
sitabo dicit dn̄s aut in gente hu
iuscemodi nō vlciscet̄ aīa mea.
Sup mōtes assumā fletū ac lam̄
tū ⁊ sup specōsa deserti plāctū. qm̄
incēsa sūt eo q̄ nō sit vir ꝑtransi
ens ⁊ nō audierūt vocē possiden
tis. A volucre celi vsq̄ ad pecora
trāsimigrauerūt ⁊ recesserūt. Et da
bo iherusalē ī aceruos arene ⁊ cu
bilia draconū ⁊ cītates iuda da
bo in desolacōnē eo q̄ nō sit hīta
tor. Quis est vir sapiēs q̄ intelli
gat hoc ⁊ ad quē verbū oris dn̄i
fiat ut annūtietistud q̄re perierit
terra ⁊ exusta sit q̄si desertū eo q̄
nō sit qui ꝑtrāseat. Et dixit dn̄s.
Quia dereliquerūt legē meā quaz
dedi eis ⁊ nō audierūt vocē meā
et nō ambulauerūt in ea ⁊ abie
rūt post p̄uitatē cordis sui ⁊ post
baalim qd̄ didicerūt a p̄ribꝰ suis
Idcirco hec dic̄ dn̄s exercituū deꝰ
isrl̄. Ecce ego cibabo populū istū
absinthio ⁊ potū dabo eis aquā
fellis ⁊ dispgaz eos in gētibꝰ q̄s
nō nouerūt ipi et p̄res eoꝝ ⁊ mit
tā post eos gladiū donec ꝯsūmā
tur. Hec dicit dn̄s exercituū. Cō
tēplamini ⁊ vocate lamētatrices
ut veniāt ⁊ ad eas que sapiētes
sūt mittite ⁊ ꝓperēt. festinent ⁊ as
sumāt sup nos lamentū. deducāt
oculi nostri lacrimas ⁊ palpebre

nostre defluant aq̄s q̄ vox lamē
tacōis audita est de syō. Rūo va
stati sum⁹ ⁊ ɔfusi vehemēt̄. Quia
dereliquimus terrā quoniā deſta
sūt tabernacula nostra. Audite g̊
mulieres verbū dn̄i ⁊ assumat au
ris vestra sermonē oris eius ⁊ do
cete filias vr̄as lamētū et vnaq̄
q̄ ꝓximā suā planctū. q̄ ascēdit
mors per fenestras nr̄as. īgressa ē
domos nr̄as disp̄dere puulos de fo
ris. iuuenes de plateis. Loquere.
Hec dicit dn̄s. Et cadet morticinū
hoīs q̄si stercus sup faciē regioīs
⁊ q̄si fenū post tergū metentis ⁊
nō est q̄ colligat. Hec dicit dn̄s.
Nō glorieť sapiēs in sapiētia sua
⁊ nō glorieť fortis ī fortitudīe sua
et nō glorieť diues ī diuicijs suis
ꝫ in hoc glorieť qui gloriať scire ⁊
nosse me: q̄ ego sū dn̄s q̄ fatio mi
sericordiā ⁊ iudiciū et iustitiaꝫ in
terra. Hec em̄ placent m̄ ait dn̄s.
Ecce dies veniēt dicit dn̄s ⁊ visita
bo sup oēm q̄ incircūcisū habet p̄
putiū sup egiptū ⁊ sup iudā ⁊ su
per edom ⁊ sup filios ammō ⁊ su
per moab sup oēs qui attōsi sunt
in comaꝫ habitātes in deserto q̄
oēs gētes habēt p̄putiū. oīs aūt
domus isrl̄ incircūcisi sunt corde.
Audite verbū qđ lo Ca. x.
cutus ē dn̄s sup vos domus
isrl̄. Hec dicit dn̄s Iuxta vias gē
ciū nolite discē et a signis celi no
lite metuere q̄ timent gētes. q̄ le
ges populoꝝ vane sūt. Quia lig
nū de saltu p̄cidit opus man⁹ ar
tificis in ascia. Argēto et auro de
corauit illud clauis ⁊ malleis cō
pegit ut nō dissoluať. In similitu
dinē plasme fabricate sūt ⁊ nō lo
quentur portata tollentur. q̄ ince
dere non valent. Nolite ergo time
re ea q̄ nec male possunt facē nec
bene. Non est similis tui dn̄e mag
nus es tu ⁊ magnū nomen tuum
in fortitudine. Quis non timebit
te o rex gentiū. Tuū est enim de
cus. Inter cūctos sapiētes gentiū
⁊ in vniuersis regnis eoꝝ nullus
est similis tui pariter insipientes
⁊ fatui ꝓbabūtur. Doctrina vani
tatis eoꝝ lignū est. Argentum in
uolutū de tharsis affertur ⁊ aurū
de ophir opus artificis et man⁹
erarij: iacinctus ⁊ purpura indu
mentū eoꝝ. Opus artificū vniuer
sa hec dominus aūt deus verus ē
Ipse est deus viuens ⁊ rex sempi
ternus. Ab indignatione eius cō
mouebitur terra ⁊ nō sustinebūt
gentes ɔminacōeꝫ eius. Sic ergo
dicetis eis. Dij qui celos ⁊ terraꝫ
non fecerūt pereāt de t̄ra ⁊ de hijs
que sb̄ celo sūt. Qui facit terraꝫ in
fortitudīe sua p̄parat orbē in sapi
entia sua ⁊ prudētia sua extēdit ce
los ad vocē suā dat multitudineꝫ
aquarū in celo et eleuat nebulas
ab extremitatib⁹ terre. Fulgura ī
pluuiā facit ⁊ educit ventū de the
sauris suis. Stultus fact⁹ est oīs
homo a sciētia sua cōfusus est ar
tifex omnis ī sculptili qm̄ falsū est
qđ ɔflauit ⁊ non est spūs in eis.
Vana sūt et op⁹ eoꝝ risu dignū.
In tp̄e visitacōis sue p̄ibūt. Non
est hijs silis ps iacob. Qui em̄ for
mauit oīa ipse est ⁊ israhel virga
hereditatis eius. Dn̄s exercituum
nomē illi. Congrega de terra ɔfu
sionē tuaꝫ q̄ habitas ī obsidione
q̄ hec dicit domin⁹. Ecce ego lōge

pitiam habitatores terre in hac
vice et tribulabo eos ita ut nō in
ueniātur. Ve mihi sup cōtricōne
mea. pessima plaga mea. Ego au
tē dixi. Plane hec infirmitas mea
ē ⁊ portabo illā. Tabnaculū meū
vastatū est. omēs funiculi mei di
rupti sūt. Filij mei exierūt a me et
nō sbsistūt. Nō est qui extēdat vl
tra tentoriū meū et erigat pelles
meas. qꝛ stulte egerūt pastores ⁊
dn̄m nō q̄sierūt. ꝓpterea nō intel
lexerūt ⁊ oīs grex eoꝝ dispsus ē.
Vox audicōis ecce venit ⁊ cōmo
tio mg̃na de terra aq̄lonis. ut po
nat ciuitates iuda solitudinez ⁊
habitacula draconū. Scio dn̄e qꝛ
non est hoīs via eiꝰ. nec viri ē ut
ambulet ⁊ diriget gressus suos.
Corripe me dn̄e verūtamē in iudi
tio ⁊ nō in furore tuo. ne forte ad
nihilū redigas me. Effunde indig̃
tionē tuā sup gentes q̄ nō ꝯgno
uerūt te ⁊ sup ꝓuintias que nom̄
tuū nō inuocauerūt. qꝛ comederūt
iacob ⁊ deuorauerūt eū ⁊ consūpse
rūt illū ⁊ decus eiꝰ dissipauerūt.

Verbū qd factū est Ca. xi.
ad ieremiā a dn̄o dicēs. Au
dite v̄ba pacti huiꝰ ⁊ loq̄mini ad
viros iuda ⁊ ad hītatores iheru
salē ⁊ dicetis ad eos. Hec dic̄ do
minꝰ deus isrl̄. Maledictꝰ vir qui
nō audierit v̄ba pacti huiꝰ qd p̄
cepi p̄ribꝰ vr̄is in die q̄ eduxi eos
de terra egipti de fornace ferrea di
cēs. Audite vocē meā ⁊ facite oīa
que p̄cepi vob̄ ⁊ eritis mihi ī po
pulū ⁊ ego ero vobis in deū ut su
scitē iuramētū qd iuraui p̄ribꝫ ve
stris daturꝫ me eis terrā fluentez
lacte ⁊ melle sicut est dies hec. Et
rn̄di et dixi. Amē dn̄e. Et dixit do
minꝰ ad me. Vociferare oīa ver
ba hec in ciuitatibꝰ iuda ⁊ foris
iherusalē dicēs. Audite verba pa
cti huiꝰ ⁊ facite illa. qꝛ ꝯtestās cō
testatus sū p̄res vr̄os in die qua
eduxi vos de terra egipti vsqꝫ ad
diē hāc. Mane ꝯsurgēs ꝯtestatꝰ
sū ⁊ dixi audite vocē meā ⁊ non
audierūt nec inclinauerūt aurez
suā. ꝫ abierūt vnusquisqꝫ in pra
uitate cordis sui mali. Et īduxi su
per eos oīa v̄ba pacti huiꝰ qd p̄
cepi ut facerēt et nō fecerūt. Et di
xit dn̄s ad me. Inuēta ē ꝯiuracō
in viris iuda et in hītatoribꝰ ihe
rusalē. Reuersi sūt ad iniq̄tates pa
trꝫ suoꝝ priores q̄ noluerūt audi
re v̄ba mea. Et hij g̃ abierūt post
deos alienos ut seruirēt eis. Irri
tū fecerūt domꝰ isrl̄ ⁊ domꝰ iuda
pactū meū qd pepigi cū p̄ribꝰ eo
rū. Quā ob rez hec dicit dn̄s. Ecce
ego inducā sup eos mala de q̄bꝰ
exire nō poterūt et clamabūt ad
me ⁊ nō exaudiaz eos. Et ibūt ci
uitates iuda ⁊ habitatores iheru
salē et clamabūt ad eos q̄bus li
bāt ⁊ nō saluabūt eos in tpe af
flictōnis eoꝝ. Scdꝫ em̄ nūerꝫ ciui
tatū tuaꝝ erāt dij tui iuda ⁊ scdꝫ
numerꝫ viaꝝ ihrl̄m posuisti aras
cōfusiōis. aras ad libād baalim
Tu g̃ noli orare ꝓ ꝓplo hoc et ne
assumas ꝓ eis laudē ⁊ oīonez. qꝛ
nō exaudiā in tpe clamoris eorū
ad me in tpe afflictōis eoꝝ. Quid
est qꝛ dilectꝰ meus in domo mea
facit scelera multa. Nūquid car
nes sācte auferēt a te malitias tu
as in quibꝰ gloriata es. Oliuam
vberē pulchrā fructiferā specōsā

vocauit dñs nomē tuū. Ad vocē
loq̄le grādis exarsit ignis in ea ⁊
cōbusta sūt frutecta eius. Et dñs
exercituū q̄ plantauit te locutus
est sup te malū ꝓ malis domus is
rahel ⁊ domus iuda q̄ fecerūt sibi
ad irritandū me libātes baalim
Tu aūt dñe demōstrasti mihi et
ꝯgnoui: tu ostēdisti mihi studia
eoꝝ ⁊ ego quasi agnus mansue
tus q̄ portat̄ ad victimā. Et nō co
gnoui q̄ cogitauerūt sup me ꝯsi
lia dicētes: mittam⁹ lignū in pa
nē eius et eradam⁹ eū de terra vi
uentiū ⁊ nomē eius nō memoret̄
amplius Tu aūt dñe sabaoth q̄
iudicas iuste et probas renes et
corda videā vltionē tuā ex eis Ti
bi em̄ reuelaui causā meaꝫ. Prop
terea hec dicit dñs ad viros ana
thot qui querūt aīam tuā ⁊ dicūt
Nō ꝓphetab̄ in noīe dñi ⁊ nō mo
rieris in manib⁹ nr̄is. Propterea
hec dicit dñs exercituuꝫ. Ecce ego
visitabo sup eos Iuuenes moriēt̄
in gladio filij eoꝝ ⁊ filie eoꝝ mo
rient̄ in fame ⁊ reliquie nō ert̄ ex
eis. Inducaꝫ em̄ malū sup viros
anathot annū visitationis eorū.
Vstus q̄dē tu es dñe si ¶ Ca. xij.
disputē tecū verūtamē iusta loq̄r
ad te. Quaē via impioꝝ ꝓsperat̄
bene est oībus q̄ p̄uaricāt̄ ⁊ iniq̄
agūt. Plātasti eos ⁊ radicē mise
rūt ꝓfitiūt et fatiūt fructū. Prope
es tu ori eoꝝ et lōge a renib⁹ eoꝝ.
Et tu dñe nosti me vidisti me ⁊ ꝓ
basti cor meū tecū. Cōgrega eos
quasi gregē ad victimā et scīfica
eos in die occisionis. Vsq̄q̄ luge
bit terra ⁊ herba oīs regionis sic
cabit̄ ꝓpter malitiā habitantiū in
ea. Consūptū est aīal et volucre
quoniā dixerūt nō videbit nouis
sima nr̄a Si cū peditib⁹ currēs la
boāsti q̄uo ꝯtēdere poteis cū eq̄s.
Cū aūt in terra pacis secura fue
ris quid facies ī supbia iordaīs.
Nā ⁊ frēs tui ⁊ domus patris tui
etiā ipsi pugnauerūt aduersū te et
clamauerūt post te plena voce. Ne
credas eis cum locuti fuerint tibi
bona. Reliq̄ domū meā. dimisi he
reditatē meā. Dedi dilectā animā
meaꝫ ī manū inimicoꝝ eius. facta
est mihi hereditas mea q̄si leo in
silua. Dedit ꝯtra me vocē ideo odi
ui eā. Nūquid auis discolor here
ditas mea m̄. Nunq̄d auis tincta
per totū. Venite cōgregamī oēs
bestie t̄re ꝓperate ad deuorādum.
Pastores multi demoliti sūt vine
am meā ꝯculcauerūt ꝑtē meā. De
derūt porcōeꝫ meam desiderabileꝫ
in desertū solitudinis: posuerūt eaꝫ
ī dissipacōeꝫ luxitq̄ sup me. Deso
lacōe desolata ē oīs t̄ra q̄ nullus
est q̄ recogitet corde. Sup oēs vi
as deserti venerūt oēs vastatores:
q̄ gladi⁹ dñi deuorauit ab extre
mo terre vsq̄ ad extremum eius
Nō est pax vniūse carni Semina
uerūt triticū et spinas messuerūt
hereditatē acceperūt ⁊ nō ꝓderit.
Cōfūdemini a fructib⁹ vr̄is ꝓpter
irā furoris dñi. Hec dicit dñs ad
uersū oēs vicinos meos pessimos
qui tangūt hereditateꝫ quā distri
bui ꝓplo meo isrl̄. Ecce ego euellā
eos de t̄ra eoꝝ et domū iuda euel
lam de medio eoꝝ. Et cum euulse
ro eos conuertar et miserebor eo
rum ⁊ reducaꝫ eos virum ad here
ditatē suā ⁊ virum in terrā suam.

Et erit. si eruditi didicerint vias
populi mei ut iurēt ī noīe meo vi
uit dn̄s. sicut docuerūt ꝓpl'm meū
iurare ī baal. edificabūtur in me
dio populi mei. Qđ si non audie
rint euellā gentē illā euulsione ⁊
ꝑdicōe ait dn̄s. ¶ Ca. xiij.

Hec dicit dn̄s ad me. Vade ⁊
posside tibi lumbare lineū ⁊
pones illud sup lūbos tuos et in
aquaꝫ nō inferes illud ⁊ possedi
lūbare iux̄ v̄bū dn̄i et posui circa
lūbos meos. Et factꝰ est ſmo dn̄i
ad me secūdo dicēs Tolle lūbare
qđ possedisti qđ est circa lumbos
tuos ⁊ surgēs vade ad eufraten
⁊ abscōde illud ibi ī foramīe petre
Et abij ⁊ abscōdi illud in eufratē
sicut p̄cepat mihi dn̄s. Et factū ē
post dies plurimos dixit dn̄s ad
me. Surge ⁊ vade ad eufraten et
tolle inde lūbare qđ p̄cepi tibi ut
absconderes illud ibi. Et abij ad
eufraten ⁊ fodi ⁊ tuli lūbare de lo
co vbi abscōderā illud. Et ecce cō
putruerāt lūbare ita ut nlli vsui
aptū eēt. Et factū est v̄bū dn̄i ad
me dicens. Hec dicit dn̄s. Sic pu
trescē fatiam supbiaꝫ iuda ⁊ sup
biā ihrl'm multā. populū istū pes
simū qui nolūt audire v̄ba mea
⁊ ambulāt ī prauitate cordis sui
abierūtq; post deos alienos ut ser
uirēt eis ⁊ adorarēt eos. Et erunt
sicut lumbare istud qđ nulli vsui
aptū est. Sicut em̄ adheret lūba
re ad lūbos viri sic agglutinaui
mihi oēm domū israhel ⁊ oēm do
mū iuda dic̄ dn̄s ut eēnt mihi in
populū ⁊ in nomē ⁊ in laudē ⁊ in
gloriā et nō audierūt. Dices g̊ ad
eos sermonē istū. Hec dicit dn̄s
deus israhel. Oīs lagūcula imple
bit̄ vino. Et dicēt ad te. Nūquid
ig̊ramꝰ. qꝛ oīs lagūcula implebi
tur vino. Et dices ad eos. Hec di
cit dn̄s. Ecce ego implebo oēs ha
bitatores terre huiꝰ et reges q̄ se
dēt de stirpe dauid super thronū
eius ⁊ sacerdotes ⁊ ꝓphas ⁊ om̄s
hītatores ihrl'm ebrietate ⁊ disp
gā eos viꝝ a fratre suo et p̄res ⁊
filios piter ait dn̄s. Nō parcaꝫ ⁊
nō ꝯcedā neq; miserebor ut nō dis
perdā eos. Audite ⁊ auribus ꝑci
pite. nolite eleuari qꝛ dn̄s locutꝰ
est. Date dn̄o đo nr̄o gloriā añq̄
ꝯtenebrescat ⁊ añq̄ offendāt pe
des vr̄i ad mōtes caligosos. Expe
ctabitis lucē ⁊ ponet eā in vmbrā
mortis in caliginē. Qđ si hoc non
audieritis in abscōdito plorabit
am̄a mea a fatie supbie. Plorās
plorabit ⁊ deducet oculꝰ meus la
crimā qꝛ captus est grex dn̄i. Dic
regi ⁊ dn̄atrici. Humiliamī sedete
in terra. qm̄ descēdet de capite vr̄o
corona glie vr̄e. Ciuitates austri
clause sūt ⁊ nō est q̄ apiat. Trās
lata ē oīs iuda trāsmigracōne ꝑ
fecta. Leuate oculos vr̄os ⁊ vide
te qui veītis ab aq̄lone. Vbi est
grex q̄ datus ē tibi. pecus inditu;
tuū. Quid dices cū visitaueit te.
Tu em̄ docuisti eos aduersū te ⁊
erudisti ī caput tuū. Nūquid nō
dolores ap̄ rehēderūt te q̄si mulie
rē parturientē. Qđ si dixeis ī cor
de tuo q̄re venerūt mihi hec. ꝓpter
multitudineꝫ iniq̄tatis tue reuela
ta sūt verecūdiora tua. pollute sūt
plante tue Si mutare potest ethi
ops pellē suā aut pardus varie
tates suas ⁊ vos poteritis bn̄facē

cū didiceritis malū. Et dissemina
bo eos q̄si stipulā que vēto rapta
tur in deſto. Hec ſors tua parſq̄
mēſure tue a me dicit dn̄s. q̄ ob
lita es mei et ꝯfiſa es in mēdatio.
Vnde et ego nudaui femora tua
ꝯtra fatiē tuā et apparuit ignomi
nia tua adulteria tua ⁊ hinnitus
tuꝰ ⁊ ſcelus fornicacōis tue Super
colles ī agro vidi abhominacōes
tuas. Ve tibi ihrl̄m. Nō mūdabe
ris poſt me. Vſq̄ quo adhuc.

Verbū dn̄i q̄d fa Ca. xiiij.
ctū eſt ad iheremiā de ſmoī
bus ſiccitatis Luxit iudea ⁊ porte
eius corruerūt et obſcurate ſūt in
t̄ra ⁊ clamor ihrl̄m aſcēdit. Maio
res miſerūt minores ſuos ad aquā
venerūt ad hauriēdū. Nō inuene
rūt aquā reportauerūt vaſa ſua va
cua. Cōfuſi ſūt ⁊ afflicti et operue
rūt capita ſua ꝓpt̄ terre vaſtitatē
q̄ nō venit pluuia ī terrā Cōfuſi
ſūt agricole operuerūt capita ſua
Nā ⁊ cerua ī agro pepit ⁊ reliq̄t q̄
nō erat herba ⁊ onagri ſteterūt ī
rupibꝰ. Traxerūt vētuꝫ q̄ſi draco
nes defecerūt oculi eoꝝ q̄ nō erat
herba. Si iniq̄tates nr̄e rn̄derint
nob: dn̄e fac ꝓpt̄ nomen tuū q̄m
multe ſūt auſiones nr̄e. Tibi pec
cauimus expectatio iſrl̄ ſaluator
noſter ī tpe tribulacōis. Quare q̄
ſi colonus futurꝰ es ī terra et q̄ſi
viator declinans ad manendū.
Quare futurus es velut vir vagꝰ
et fortis q̄ nō poteſt ſaluare. Tu
aūt ī nob es dn̄e ⁊ nomē tuū īuo
catū eſt ſup nos ne derelinq̄s nos
Hec dicit dn̄s ꝓpl̄o huic q̄ dilexit
mouere pedes ſuos ⁊ nō quieuit ⁊
dn̄o nō placuit. Nūc recordabit̄
iniq̄tatū eoꝝ et viſitabit pctā eo
rū. Et dixit dn̄s ad me. Noli orare
ꝓ populo iſto in bonū. Cū ieiuna
uerīt nō exaudiam p̄ces eoꝝ ⁊ ſi
obtulerint holocauſtomata ⁊ vi
ctimas nō ſuſcipiā ea q̄m gladio
⁊ fame ⁊ peſte ego ꝯſumā eos. Et
dixi. A. a. a. dn̄e deꝰ. Prophete di
cūt eis. Nō videbitis gladiū ⁊ fa
mes nō erit in vob. ſ̄ pacē verā da
bit vob ī loco iſto Et dixit dn̄s ad
me. Falſo ꝓphete vaticināt̄ in noī
ne meo. Nō miſi eos ⁊ non p̄cepi
eis neq̄ locutus ſū ad eos Viſio
nē mēdacē et diuinacōeꝫ fraudu
lentā ⁊ ſeductōeꝫ cordis ſui ꝓphe
tāt vob. Idcirco hec dicit dn̄s de
ꝓphetis q̄ ꝓphetāt in noīe meo q̄s
ego nō miſi dicētes gladius ⁊ fa
mes nō erit in t̄ra hac. In gladio
⁊ fame ꝯſumēt̄ ꝓphete illi ⁊ ꝓpl̄i q̄
bꝰ ꝓphetāt erūt ꝓiecti ī vijs ihrl̄m
pre fame ⁊ gladio et nō erit q̄ ſe
peliat eos ipi ⁊ vxo es eoꝝ filij ⁊
filie eoꝝ ⁊ effundā ſup eos malū
ſuū. Et dices ad eos v̄bū iſtud. De
ducāt ocl̄i mei lacrimā ꝑ noctē ⁊
dieꝫ ⁊ nō taceāt q̄m ꝯtricōe mag
na ꝯtrita eſt v̄go filia populi mei
plaga peſſima vehemēt̄. Si egreſ
ſus fuero ad agros ecce occiſi gla
dio ⁊ ſi introiero ī ciuitatē ecce at
tenuati fame. Propheta namq̄ ⁊
ſacdos abierūt in t̄rā quā ignora
bāt. Nūq̄d ꝓiciēs abieciſti iudā
aut ſyon abhoīata ē anima tua.
Quare ḡ ꝑcuſſiſti nos ita ut nulla
ſit ſanitas. Expectauimus paceꝫ
⁊ nō eſt bonū ⁊ tēpus curacōis ⁊
ecce turbatio. Cognouimus dn̄e
impietates noſtras iniq̄tates pa
trū noſtroꝝ q̄ peccauimus tibi.

Ne des nos in obprobriū ꝓpt̄ no
mē tuū. neq; fatias nobis ꝯtūeli
am. Solij glorie tue recordare ne
irritum facias fedus tuum nobis
cū. Nūquid sūt in sculptilib⁹ gen
tiū qui pluant. aut celi pn̄t dare
ymbres n̄ tu volueris. Nōne tu
es dn̄s de⁹ nr̄ quē expectauim⁹.
Tu em̄ fecisti oīa hec. Ca. xv.

Et dixit dn̄s ad me. Si stete
rint moyses et samuel corā
me. nō ē aīa mea ad populū istū.
Eice illos a fatie mea ⁊ egrediant̄.
Qd̄ si dixerint ad te quo egredie
mur. dices ad eos Hec dicit dn̄s.
Qui ad mortē ad mortē. ⁊ qui ad
gladiū ad gladiū. et q̄ ad famē
ad famē. et qui ad captītatez ad
captītatē. Et visitabo sup eos q̄tu
or spēs dicit dn̄s. Gladiū ad occi
sionē. ⁊ canes ad lacerādū. ⁊ vo
latilia celi ⁊ bestias terre ad deuo
randū ⁊ dissipādū. ⁊ dabo eos ī
feruorē vniūsis regnis terre ꝓpter
manassen filiuz ezechie regis iu
da sup oībus q̄ fecit in iherusalez
Quis em̄ miserebit̄ tui iherusalē.
Aut q̄s cōtristabit̄ ꝓ te. Aut q̄s
ibit ad rogādū ꝓ pace tua. Tu
reliq̄sti me dicit dn̄s retrorsū abi
sti. Et extēdaz manū meā sup te ⁊
interfitiaz te. Laboraui rogās. Et
dispgaz eos ventilabro in portis
t̄re. Int̄feci ⁊ dispdidi ꝓpl'm meū
⁊ tn̄ a vijs suis nō sūt reūsi Multi
plicate sūt mihi vidue ei⁹ sup are
nam maris. Induxi eis sup mr̄ez
adolescētis vastatorē meridie. mi
si sup ciuitates repēte terrorez. In
firmata ē que pepit septē. defecit
aīa eius. Occidit ei sol cū adhuc
eēt dies. ꝯfusa est ⁊ erubuit. Et re
siduos eius in gladiū dabo in cō
spectu inimicoꝝ eoꝝ ait dn̄s de⁹.
Ve mihi mr̄ mea. Quaē genuisti
me viꝝ rixe. viꝝ discordie in vni
uersa terra. Non feneraui. nec fe
nerauit mihi quisq̄. Oēs maledi
cūt mihi dic̄ dn̄s. Si nō reliquie
tue in bonū. si non occurrerit tibi
in tēpe afflictōis ⁊ in tpe tribula
cōnis adūsuz inimicū. Nūquid fe
derabit̄ ferꝝ ferro ab aquilōe et
es. Diuitias tuas ⁊ thesauros tu
os in direptionē dabo g̃tis in om
nib⁹ pctīs tuis et in oībz termīs
tuis. Et adducā inimicos tuos de
terra quaz nescis. qꝛ ignis succen
sus est in furore meo ⁊ sup vos ar
debit. Tu scis dn̄e. recordare mei
⁊ visita me et tuere me ab hijs q̄
psequūtur me. Noli in patientia
tua suscipe me. Scito qm̄ sustinui
ꝓpter te obprobriū Inuēti sūt ser
mones tui ⁊ ꝯmedi eos Et factū ē
mihi verbū tuū in gaudiū ⁊ in le
ticiā cordis mei. qm̄ inuocatū est
nomē tuū sup me. dn̄s de⁹ exerci
tuū. Nō sedi in cōsilio ludentiū ⁊
gloriat⁹ sū a fatie man⁹ tue Sol⁹
sedebā. qm̄ ꝯminacōe replesti me.
Quare factus ē dolor me⁹ ꝑpetu⁹.
⁊ plaga mea despabilis. Rēnuit
curari. Facta est mihi q̄si menda
tiū aq̄ꝝ infideliū. Propt̄ hoc hec
dicit dn̄s. Si ꝯuerteris ꝯuertā te
⁊ ante fatiez meā stabis ⁊ si sepa
ueris p̄tiosū a vili q̄i os meū eris
Cōuertētur ip̄i ad te ⁊ tu non cō
uerteris ad eos. Et dabo te popu
lo huic in muꝝ ereū fortē et bella
būt aduersū te et non p̄ualebūt
qꝛ ego tecū sum ut saluē te ⁊ eruā
te dic̄ dn̄s. Et liberabo te de manu

pessimoꝝ et redimam te de manu
fortium. Ca. xvi.

Et factū est vbū dñi ad me
dicēs. Nō accipies vxorez ⁊
nō erūt tibi filij ⁊ filie in loco isto
Quia hec dicit dñs sup filios ⁊ fili
as q̄ generāt̄ in loco isto ⁊ super
matres eoꝝ q̄ genuerūt eos ⁊ su
per pr̄es eoꝝ de quoꝝ stirpe sunt
nati in terra hac. Mortib⁹ egrota
tionū morient̄. Nō plangēt̄ ⁊ nō
sepelient̄ in sterq̄liniū. sup fatiem
terre erūt. Et gladio et fame cōsu
ment̄ ⁊ erit cadauer eoꝝ in escaz
volatilib⁹ celi ⁊ bestijs terre. Hec
em̄ dic̄ dñs. Ne ingrediaris domū
cōuiuij neq; vadas ad plāgēdū
neq; ꝯsoleis eos. qꝛ abstuli pacē
meā a populo isto dicit dñs mise
ricordiā ⁊ miseracōes. Et morien
tur grādes ⁊ parui ī terra ista nō
sepelient̄ neq; plāgent̄ ⁊ nō se in
cidēt neq; caluitiū fiet ꝑ eis. Et nō
frangēt inter eos lugēti panē ad
cōsolandū sup mortuo ⁊ non da
būt eis potū calicis ad cōsolādū
sup pr̄e suo ⁊ mr̄e. Et domū ꝯuiuij
nō ingrediaris ut sedeas cū eis et
comedas ⁊ bibas. qꝛ hec dicit do
min⁹ exercituū deus isrl̄. Ecce ego
auferā de loco isto in ocul̄ vestris
⁊ in dieb⁹ vr̄is. vocē gaudij et vo
cē leticie ⁊ vocē spōsi ⁊ vocē sponse.
Et cū annūtiaueris ꝑplo huic om
nia vba hec ⁊ dixerint tibi. q̄re lo
cutus ē dñs sup nos om̄e malum
grāde istud: que nr̄a iniquitas et
qđ peccatū nostꝝ qđ peccauimus
dño deo nr̄o dices ad eos. Quia de
reliquerūt me pr̄es vr̄i ait dñs et
abierūt post deos alienos: ⁊ ꝟuie
rūt eis ⁊ adorauerūt eos et me de
reliquerūt ⁊ legē meā nō custod
erūt. Sed ⁊ vos peius operāti estis
q̄ pr̄es vestri Ecce enim ambulat
vn⁹ quisq; post prauitatē cordis
sui mali ut me nō audiat. Et eitiā
vos de terra hac ī terrā quā igno
ratis vos ⁊ pr̄es vr̄i et ꝟuietis ibi
dijs alienis die ac nocte qui non
dabūt vob̄ requiez. Proptēa ecce
dies veniēt dicit dñs ⁊ non dicet̄
vltr̄ viuit dñs q̄ eduxit filios isrl̄
de terra egipti. ꝫ viuit dñs q̄ edu
xit filios isrl̄ de t̄ra aq̄lois ⁊ de vni
ūsis t̄ris ad q̄s eieci illos et redu
cā eos in terrā suā quā dedi patri
bus eoꝝ. Ecce ego mittaz piscato
res multos dicit dñs et piscabūt̄
eos. Et post hec mittā eis multos
venatores et venabunt̄ eos de oī
mōte ⁊ de omni colle et de cauīnis
petrarū. qꝛ oculi mei sup om̄es vi
as eoꝝ Non sūt abscōdite a fatie
mea ⁊ nō fuit occultata iniq̄tas
eoꝝ ab ocul̄ meis Et reddā p̄mū
duplices iniq̄tates ⁊ pc̄tā eoꝝ. qꝛ
cōtaminauerūt terrā meā in mor
ticinis ydoloꝝ suoꝝ et abhoīacoī
bus suis īpleuerunt hereditatem
meaz. Dñe fortitudo mea et robur
meū ⁊ refugiū meū in die tribula
tionis. Ad te gētes veniēt ab ex
tremis terre et dicēt. Vere mēda
tiū possederūt patres nr̄i: vanitatez
que eis nō ꝓfuit. Nūquid faciet
sibi homo deos. Et ipsi nō sūt dij
Idcirco ecce ego ostendā eis ꝑ vi
cez hāc: ostēdaz eis manū meā ⁊
v̄tutē meā et sciēt qꝛ nomē m̄ dñs

Peccatū iuda scri Ca. xvij.
ptū est stilo ferreo ī vngue
adamātio exaratū sup latitudiez
cordis eoꝝ ⁊ ī cordib⁹ araꝝ eoꝝ.

Cū recordati fuerint filij eoꝝ ara
rū suaꝝ et lucoꝝ suoꝝ lignorūq;
frondētiū in mōtibꝫ excelsis sacri
ficātes in agro. fortitudinē tuā ⁊
oēs thesauros tuos in direpcōeꝫ
dabo. excelsa tua ꝓpter pctā ī vni
uersis finibꝰ tuis. Et relinq̄ris so
la ab hereditate tua quā dedi tibi
⁊ seruire te fatiaꝫ inimicis tuis in
terra quā ignoras. qm̄ ignez suc
cēdisti in furore meo vsq; in eter
nū ardebit. Hec dic̄ dn̄s. Maledi
ctus hō qui ɔfidit in hoīe ⁊ ponit
carneꝫ brachiū suū et a dn̄o rece
dit cor eius. Erit em̄ q̄si mirice ī de
serto ⁊ nō videbit cū veneit bonū
ꝫ hītabit in siccitate in deserto in
terra salsuginis et inhabitabili.
Bn̄dictus vir q̄ confidit in dn̄o ⁊
erit dn̄s fidutia eiꝰ. Et erit q̄si lig
nū qd trāsplātat̄ sup aq̄s. qd ad
humorē mittit radices suas ⁊ nō
timebit cū venerit estus Et erit fo
liū eius viride ⁊ in tēpe siccitatis
nō erit sollicitū. nec aliqn̄ desinet
facē fructū. Prauū est cor hoīs ⁊
inscrutabile. Quis ɔgscet illud.
Ego dn̄s scrutās cor et ꝓbans re
nes q̄ do vnicuiq; iuxta viā suā et
iuxta fructuꝫ adinuētionū suaꝝ.
Perdix fouit q̄ nō pepit. Fecit di
uicias ⁊ nō ī iudicō. In dimidio
dieꝝ suoꝝ derelinq̄t eas et in no
uissimo suo erit insipiens. Soliū
glorie altitudīs a pn̄cipio. locus
sāctificatiōis nr̄e expectatio isrl̄.
Dn̄e om̄s q̄ te derelinquūt ɔfūdē
tur. recedētes a te in terra scribent̄
qm̄ dereliquer̄t venā aq̄ꝝ viuen
tiū dn̄m. Sana me dn̄e ⁊ sanabor
saluū me fac ⁊ saluꝰ ero. qm̄ laus
mea tu es. Ecce ip̄i dicunt ad me.

Vbi est v̄bū dn̄i. Veīat. Et ego
nō sū turbatꝰ te pastorē seqn̄s et
diē hoīs nō desideraui. Tu scis qd
egressuꝫ est de labijs meis rectū ī
cōspectu tuo fuit. Non sis mihi tu
formidini. spes mea tu in die affli
ctōnis. Confūdant̄ qui me perse
quūtur ⁊ nō ɔfūdar ego. paueāt
illi ⁊ nō paueam ego. Induc sup
eos diē afflictōis ⁊ duplici ɔtricō
ne ɔtere eos. Hec dic̄ dn̄s ad me
Vade ⁊ sta in porta filioꝝ populi
tui p quā ingrediunt̄ reges iuda
⁊ egrediūtur ⁊ in cūctis portis ihe
rusalez ⁊ dices ad eos. Audite v̄
bū dn̄i reges iuda ⁊ oīs iudea cū
ctiq; habitatores ihrl̄m q̄ ingre
dimī p portas istas. Hec dicit do
minꝰ. Custodite aīas vr̄as ⁊ no
lite portare pondera in die sabba
ti. nec inferatis p portas ihrl̄m ⁊
nolite eicē onera de domibꝰ vr̄is ī
die sabbati ⁊ om̄e opus nō fatie
tis. Sāctificate dieꝫ sabbati sicut
p̄cepi pr̄ibus vr̄is. Et non audie
rūt nec inclinauer̄t aurē suā. ꝫ in
durauer̄t ceruicē suā ne audirēt
me ⁊ ne accipent disciplinam. Et
erit si audieritis me dicit dn̄s. ut
nō inferatis onera p portas ciui
tatis huiꝰ in die sabbati ⁊ si sācti
ficaueritis diē sabbati ne fatiatis
in ea om̄e opꝰ ingrediētur p por
tas ciuitatis huiꝰ reges ⁊ pn̄cipes
sedētes sup soliū dauid ⁊ ascēden
tes in curribꝰ ⁊ eq̄s ip̄i ⁊ pn̄cipes
eoꝝ viri iuda ⁊ habitatores ihe
rusalez ⁊ hītabit̄ ciuitas hec in sē
pit̄nū. Et veniēt de cītatibꝫ iuda ī
circuitu ihrl̄m ⁊ de t̄ra beniamin
⁊ de cāpestribꝰ ⁊ de montuosis et
ab austro portantes holocaustū

ꝛ victiaꝫ ꝛ sacrifitiū ꝛ thus et in
ferēt oblacōeꝫ ī domū dñi Si aūt
nō audieitis me ut scīficetis dieꝫ
sabbati ꝛ ne portetis onus et ne
inferatis ꝑ portas ihrl'm ī die sab
bati: succēdā ignē in portis eius ꝛ
deuorabit domos iherusaleꝫ ꝛ nō
extinguet. ¶ Ca. xviij.

Verbū qđ factum est ad ihere
miā a dño dicēs: Surge ꝛ de
scēde ī domū figuli ꝛ ibi audies ver
ba mea. Et descēde in domū figuli
ꝛ ecce ipe faciebat opus sup rotā
et dissipatū est vas qđ ipse facie
bat e luto maīb⁹ suis. Conuersusqꝫ
fecit illud vas alterū sicut placue
rat ī ocul' eius ut faceret. Et factū
est v̄bū dñi ad me dicēs. Nunq̄d
sic̄ figulus iste nō potero vob̄ face
re dom⁹ isrl' ait dñs. Ecce sicut lu
tū in maīb⁹ figuli. sic vos dom⁹ is
rahel ī manu mea. Repēte loq̄r ad
uersū gētē ꝛ aduersus regnū ut era
dicē ꝛ destruaꝫ et dispdā illud. Si
penitētiam egerit gēs illa a malo
suo qđ locutus sū aduersus eā. agā
ꝛ ego penitētiā sup malo qđ cogi
taui ut facerē ei ꝛ sbito loq̄r de gē
te ꝛ regno ut edificē ꝛ plantē illđ
Si fecerit malū in oculis meis ut
nō audiat vocē meā: peitētiā agā
sup bono qđ locut⁹ sū ut facerē ei
Nunc g̊ dic viro iuda et hītatori
ihrl'm dicens. Hec dicit dñs. Ecce
ego fingo ɔtra vos malū et cogi
to ɔtra vos cogitacōeꝫ. Reuītatur
vnusquisqꝫ a via sua mala ꝛ diri
gite vias vr̄as ꝛ studia vr̄a. Qui
dixerūt. Desperauim⁹. Post cogi
tacōes em̄ nr̄as ibimus ꝛ vn⁹ q̄s
qꝫ prauitateꝫ cordis sui mali facie
mus Ideo hec dic̄ dñs Interrogate
gentes. Quis audiuit talia horri
bilia q̄ fecit nimis v̄go isrl'. Nun
q̄d defitiet de petra agri nix libaī
aut euelli possunt aque erūpētes
frigide ꝛ defluētes. Quia oblitus
est mei ꝓpl's meus. frustra liban
tes ꝛ impīgētes in viis suis ꝛ in se
mitis seculi ut ambularēt ꝑ eas
in itinere nō trito ut fieret t̄ra eo
rū in desolacōeꝫ et in sibulū sēpit̄
nū. Oīs q̄ p̄terierit per eam obstu
pescet ꝛ mouebit caput suū Sicut
vētus vr̄es dispgā eos corā inimi
cis: dorsū ꝛ nō faciē ostēdam eis ī
die ꝑdicōis eoꝝ. Et dixerūt. Veni
te ꝛ cogitemus ɔtra iheremiaꝫ co
gitacōes. Nō em̄ ꝑibit lex a sacdo
te: neqꝫ ɔsiliū a sapiēte: nec s̄mo
a ꝓpheta. Venite ꝛ ꝑcutiamus eū
lingua ꝛ nō attēdamus ad vniu
sos s̄mones eius. Attēde dñe ad
me ꝛ audi vocē aduersarioꝝ me
orū. Nunq̄d reddit̄ ꝑ bono malū.
qꝛ foderunt foueā aīe mee. Recor
dare ꝙ steterim in ɔspectu tuo ut
loquerer ꝑ eis bonū ꝛ auterez in
dignacōeꝫ tuā ab eis. Propterea
da filios eoꝝ ī famē ꝛ deduc eos
in man⁹ gladij. Fiant vxores eo
rū absqꝫ liberis et vidue ꝛ viri ea
rū interfitiāt̄ morte. Iuuenes eoꝝ
cōfodiant̄ gladio in p̄lio: audiat̄
clamor de domib⁹ eorū. Adduces
em̄ sup eos latronē repēte. qꝛ fode
rūt foueā ut caperent me ꝛ laq̄os
abscōderūt pedib⁹ meis. Tu aūt
dñe scis om̄e ɔsiliū eoꝝ aduersū
me in mortē. Ne ꝓpitieris iniquita
ti eoꝝ ꝛ peccatū eorum a facie tua
non deleatur. Fiant corruentes in
ɔspectu tuo in tpe furoris tui abu
tere eis. ¶ Ca. xix.

Hec dicit dñs. Vade ⁊ accipe
lagũculã figuli testeã a seni
oribꝰ ꝓpli ⁊ a senioribꝰ sacerdotũ
⁊ egredẽ ad vallez filioꝝ ennon
que ẽ iux̃ introitũ porte fictil̃ et p̃
dicabis ibi v̄ba q̃ ego loquor ad
te ⁊ dices. Audite v̄bũ dñi reges
iuda ⁊ hĩtatores ihrl̃m. Hec dic̃
dñs exercituũ deus isrl̃. Ecce ego
inducã afflictõnez sup locũ istũ.
ita ut oĩs q̃ audierit illaz tinniãt
aures eius eo ꝙ dereliquer̃t me ⁊
alienũ fecerint locũ istũ ⁊ libaue
rũt in eo dijs alieĩs q̃s nescier̃t
ip̃i ⁊ p̃res eoꝝ ⁊ reges iuda et re
pleuer̃t locũ istũ sanguĩe innocẽ
tũ ⁊ edificauerũt excelsa baalim
ad cõburẽdos filios suos igni in
holocaustũ que non p̃cepi nec lo
cutꝰ sũ nec ascẽderũt in cor meũ.
Proptẽa ecce dies veniẽt dic̃ dñs
⁊ nõ vocabit̃ amplius locus iste
thophet ⁊ vall̃ filij ennõ. ꝫ val
lis occisionis. Et dissipabo ꝯsiliũ
iuda ⁊ ihrl̃m in loco isto ⁊ subũ
tã eos gladio in ꝯspectu inimico
rũ suoꝝ ⁊ in manu querẽtiũ aĩas
eoꝝ et dabo cadauera eoꝝ escas
volatilibꝰ celi bestijs terre ⁊ ponã
ciuitatẽ hãc in stuporẽ et ĩ sibilũ.
Oĩs qui p̃terieit p eã obstupescet
⁊ sibilabit sup vniũsa plaga eiꝰ
Et cibabo eos carnibz filioꝝ suoꝝ
⁊ carnibz filiaꝝ suaꝝ ⁊ vnusquis
qꝫ carnẽ amici sui comedet in obsi
dione ⁊ in angustia in q̃ ꝯcludẽt
eos inimici eoꝝ ⁊ qui q̃rũt aĩas
eoꝝ. Et cõteres lagũculaz in ocul̃
viroꝝ q̃ ibũt tecũ ⁊ dices ad eos
Hec dic̃ dñs exercituũ. Sic ꝯterã
populũ istũ ⁊ ciuitatem istã sicut
ꝯterit̃ vas figuli qđ nõ põt vltra
instaurari Et in thophet sepelient̃
eo ꝙ nõ sit alius locꝰ ad sepelien
dũ. Sic faciã loco huic ait dñs ⁊
hĩtatoribꝰ eius ut ponã ciuitatez
istã sicut thophet. Et erũt domus
ihrl̃m ⁊ domꝰ regũ iuda sicut lo
cus thophet immũde. oẽs domus
in q̃ꝝ domatibꝰ sacrificauerũt oĩ
milicie celi ⁊ libauerũt libamina
dijs alienis. Venit aũt ieremias
de thophet q̃ miserat eũ dñs ad
ꝓphandũ ⁊ stetit in atrio domus
dñi et dixit ad oẽm populũ. Hec
dic̃ dñs exercituũ deꝰ isrl̃. Ecce ego
inducã super ciuitatẽ hanc ⁊ sup
oms vrbes eiꝰ vniũsa mala q̃ lo
cutꝰ sũ adũsũ eã. qm̃ indurauer̃t
ceruicẽ suã ut non audirent ꝑmo
nes meos. ¶ Capitulũ. xx.

Et audiuit phassur filius
emmer sacerdos q̃ ꝯstitutꝰ
erat p̃nceps in domo dñi ieremiã
ꝓphantẽ sermões istos ⁊ pcussit
phassur ieremiã ꝓphaz ⁊ misit eũ
in neruũ qđ eãt ĩ porta beniamin
supiori ĩ domo dñi. Cũqꝫ illuxissz
in crastinuz eduxit phassur iere
miaz de neruo ⁊ dixit ad eũ iẽmi
as. Nõ phassur vocauit dñs no
mẽ tuũ sed pauorẽ vndiqꝫ. qꝛ hec
dicit dñs. Ecce ego dabo te in pa
uorẽ ⁊ oms aĩcos tuos ⁊ corruẽt
gladio inimicoꝝ suoꝝ ⁊ oculi tui
videbũt. Et oẽm iudaz dabo ĩ ma
nu regis babilonis et traducet
eos in babilonem ⁊ pcuciet eos
gladio. Et dabo vniũsaz sb̃az ciui
tatis huiꝰ ⁊ oẽz laborẽ eiꝰ omẽqꝫ
p̃tiũ et cũctos thesauros regũ iu
da dabo in manu inimicoꝝ eoꝝ ⁊
diripiẽt eos ⁊ tollẽt ⁊ ducẽt ĩ ba
bilonẽ. Tu aũt phassur ⁊ omẽs

habitatores domus tue ibitis in
captiuitatē ⁊ in babilonē venies
⁊ ibi morieris: ibiq; sepelieis tu ⁊
oēs amici tui quib⁹ ꝓphetasti mē
datium Seduxisti me dn̄e ⁊ sedu
ctus sū: fortior me fuisti ⁊ inualui
sti. Factus sū in derisum tota die.
Oēs subsānabāt me q̄ iam olim
loquor vociferās: iniq̄tatē ⁊ vasti
tatē clamito. Et factus ē mihi ser
mo dn̄i in opprobriū ⁊ in derisū to
ta die. Et dixi. Nō recordabor eius
neq; loquar vltra in noīe illi⁹. Et
factus ē in corde meo quasi ignis
exestuans: claususq; in ossib⁹ me
is ⁊ defeci ferre nō sustinēs. Audi
ui em̄ cōtumelias multoꝝ ⁊ terro
rez ī circuitu ꝑseq̄mini ⁊ ꝑseq̄mur
eū ab oībus viris q̄ erāt pacifici
mei ⁊ custodientes latus meū. Si
quo modo decipiat̄ ⁊ p̄ualeamus
aduersus eū ⁊ ꝯsequamur vltio
nē ex eo. Dn̄s aūt mecū est q̄si bel
lator fortis idcirco q̄ ꝑsequūt̄ me
cadēt ⁊ infirmi erūt ⁊ ꝯfūdēt̄ vehe
mēter. q̄ nō intellexerīt opprobriū
sempiternū qd̄ nūq̄ delebit̄. Et tu
dn̄e exercituū ꝓbator iusti qui vi
des renes ⁊ cor: videā queso vltio
nē tuā ex eis. Tibi enim reuelaui
causā meā. Cantate dn̄o laudate
dn̄m. q̄ liberauit aīam paupis de
manu malorū. Maledicta dies in
qua nat⁹ sū. dies ī q̄ pepit me mr̄
mea nō sit bn̄dicta. Maledict⁹ vir
qui annūtiauit p̄ri meo dicēs na
tus est tibi puer masculus et q̄si
gaudio letificauit eū. Sit homo il
le ut sūt cītates quas sb̄uertit dn̄s
⁊ nō penituit eū. Audiat clamorē
mane ⁊ vlulatū in tpe meidiano
q̄ nō me intrfecit a vulua ut fiēt
mihi mater mea sepulchꝝ ⁊ vul
ua eius ꝯceptus eternꝰ. Quare de
vulua egressus sū ut viderē labo
rē ⁊ dolorē ⁊ ꝯsumerētur in cōfusi
one dies mei. Ca. xxi.

Verbū qd̄ factum est ad ihere
miā a dn̄o q̄n misit ad eum
rex sedechias phassur filium hel
chie ⁊ sophoniaz filiū maasie sa
cerdotē dicēs. Interroga ꝓ nobis
dn̄m. q̄ nabuchodonosor rex ba
bilonis p̄liat̄ aduersū nos: si for
te fatiat dn̄s nobiscū scd̄m om̄ia
mirabilia sua ⁊ recedat a nobis.
Et dixit iheremias ad eos. Sic di
cetis sedechie. Hec dicit dn̄s deus
isrl̄. Ecce ego ꝯuertā vasa belli q̄
in manib⁹ vr̄is sūt ⁊ quibus vos
pugnatis aduersū regē babilōis
⁊ caldeos q̄ obsidēt vos ī circuitu
muroꝝ et cōgregabo ea in medio
ciuitatis hui⁹ ⁊ debellabo ego vos
in manu extēta ⁊ in brachio forti
⁊ in furore ⁊ in indignacōne ⁊ in
ira grādi ⁊ ꝑcutiā habitatores ci
uitatis hui⁹. Hoīes et bestie pesti
lēcia magna moriētur Et post hec
ait dn̄s. dabo sedechiā regē iuda
⁊ seruos ei⁹ ⁊ populū ei⁹ ⁊ q̄ dere
licti sūt in hac cītate a peste ⁊ gla
dio et fame in manu nabuchodo
nosor regis babilōis ⁊ ī manu ini
micoꝝ eoꝝ et ī māu q̄rentiū aīaz
eoꝝ ⁊ ꝑcuciet eos in ore gladij ⁊
nō mouebit̄ neq; ꝑcet nec misere
bit̄. Et ad ꝓplm hūc dices. Hec di
cit dn̄s. Ecce ego do corā vob̄ viaz
vite ⁊ viā mortis. Qui hītauerit ī
vrbe hac morieť gladio ⁊ fame ⁊
peste. q̄ aūt egressus fuerit ⁊ trās
fugerit ad caldeos q̄ obsidēt vos
viuet et erit ei aīa sua q̄si spoliū.

Posui enim faciem meam super ciuitatem
hanc in malum et non in bonum ait dominus.
In manu regis babilonis dabitur
et exuret eam igni et domum regis iu
da. Audite verbum domini domus dauid
Hec dicit dominus. Iudicate mane iu
ditium et eruite vi oppressum de ma
nu calumniantis. ne forte egrediatur
ut ignis indignatio mea et succen
datur et non sit qui extinguat propter ma
litiam studiorum vestrorum. Ecce ego ad
te habitatricem vallis solide atque campe
stris ait dominus. qui dicitis quis percutiet
nos et quis ingredietur domus nostras et
visitabo super vos iuxta fructum stu
diorum vestrorum dicit dominus et succendam
ignem in saltu eius et deuorabit omnia
in circuitu eius. Ca. xxij.

Hec dicit dominus Descende in do
mum regis iuda et loqueris ibi
verbum hoc et dices. Audi verbum domini
rex iuda qui sedes super solium dauid
tu et serui tui et populus tuus qui ingre
dimini per portas istas. Hec dicit do
minus. Facite iuditium et iustitiam et li
berate vi oppressum de manu calum
niatoris et aduenam et pupillum et vi
duam nolite contristare neque opprima
tis iniquum et sanguinem innocentem ne
effundatis in loco isto Si enim faci
entes feceritis verbum istud. ingredi
entur per portas domus huius reges se
dentes de genere dauid super thronum
eius et ascendentes currus et equos.
ipsi et serui et populus eorum Quod si non
audieritis verbum hoc in memetipso
iuraui dicit dominus. quia in solitudinem
erit domus hec. Quia hec dicit dominus
super domum regis iuda. Galaad tu
mihi caput libani. Si non posuero
te solitudinem: vrbes inhabitabi
les. Et sanctificabo super te interficien
tem virum et arma eius et succident ele
ctas cedros tuas et precipitabunt in
ignem et pertransibunt gentes multe per
ciuitatem hanc et dicet vnusquisque
proximo suo Quare sic fecit dominus ci
uitati huic grandi. Et respondebunt. Eo
quod reliquerint pactum domini dei sui et ado
rauerint deos alienos et seruierint
illis. Nolite flere mortuum. neque luge
atis super eum fletu Plangite eum qui
egreditur. quia non reuertetur vltra. nec
videbit terram nativitatis sue. Quia
hec dicit dominus ad sellum filium iosie re
gem iuda qui regnauit pro iosia patre
suo qui egressus est de loco isto. Non
reuertetur huc amplius sed in loco ad
quem transtuli eum ibi morietur et terram
istam non videbit amplius. Ve qui edi
ficat domum suam in iniustitia et cena
cula sua non in iudicio. Amicum suum
opprimet frustra et mercedem non red
det ei. Qui dicit edificabo mihi do
mum latam et cenacula spatiosa. qui
aperit sibi fenestras et facit laqua
ria cedrina. pingitque sinopide Num
quid regnabis. quoniam confers te cedro.
Pater tuus numquid non comedit et bi
bit et fecit iuditium et iustitiam. tunc
cum bene erat ei. Iudicauit causam pau
peris et egeni in bonum suum. Numquid non
ideo quia cognouit me dicit dominus. Tui
vero oculi et cor ad auaritiam et ad
sanguinem innocentem fundendum et ad
calumniam et ad cursum mali operis.
Propterea hec dicit dominus ad ioakim
filium iosie regem iuda. Non plangent
eum ve frater et ve soror. non concrepa
bunt ei ve domine et ve inclite. Sepul
tura asini sepelietur. putrefactus et pro
iectus extra portas ierusalem. Ascende liba
num et clama et in basan da vocem
tuam et clama ad transeuntes. quia

ɔtriti sūt oēs amatores tui. Locu
tus sū ad te in abūdātia tua dixi
sti non audiā. Hec est via tua ab
adolescētia tua. qꝛ non audisti vo
cē meā Oēs pastores tuos pascet
vētus ⁊ amatores tui in captiuita
tē ibūt. Et tūc ɔfūdeis ⁊ erubesces
ab oī malitia tua q̄ sedes in liba
no et nidificas in cedris. Qūo cō
genuisti cū veīssent tibi dolores q̄i
dolores ꝑturiētis. Viuo ego dic̄
dn̄s qꝛ si fuerit iechonias filiꝰ ioa
kim regis iuda anulus in manu
dextera mea: inde euellaꝫ eū Et da
bo te in manu querētiū aīaꝫ tuā ⁊
in manu quoꝝ tu formidas fatiē
⁊ ī manu nabuchodonosor regis
babilonis ⁊ in manus caldeorū.
Et mittā te ⁊ matrē tuaꝫ q̄ genuit
te in t̄rā alienā in q̄ nati nō estis
ibiqꝫ moriemī. Et in terrā ad quā
ipsi leuāt aīam suaꝫ ut reūtant̄ il
luc nō reūtent̄. Nunq̄d vas fictile
atqꝫ ɔtritū vir iste iechonias. Nū
q̄d vas absqꝫ oī voluptate. Qua
re abiecti sūt ipsi ⁊ semē eius ⁊ ꝓ
iecti ī t̄rā quā ignorauerūt. Ter
ra. terra. terra. audi s̄monē dn̄i.
Hec dicit dn̄s Scribe virū istū ste
rilē: virū qui ī diebꝰ suis nō ꝓspe
rabit̄. Nec em̄ erit de semine eius
vir q̄ sedeat sup soliū dauid et po
testatem habet vltra in iuda.

Et pastoribꝰ q̄ Ca. xxiij.
disp̄dūt ⁊ dilacerant gregē
pascue mee dicit dn̄s. Ideo hec di
cit dn̄s deus isrl̄ ad pastores qui
pascūt ꝓpl̄m meū. Vos disp̄sistis
gregē meū ⁊ eiecistis eos ⁊ nō vi
sitastis eos. Ecce ego visitabo sup
vos maliciā studioꝝ vr̄oꝝ ait do
minus. Et ego ɔgregabo reliq̄as
gregis mei de oībꝰ t̄ris ad q̄s eie
cero eos illuc ⁊ ɔuītā eos ad rura
sua ⁊ crescēt ⁊ multiplicabūtur ⁊
suscitabo sup eos pastores et pas
cēt eos. Non formidabūt vltra ⁊
nō pauebūt et nullus queret̄ ex
numero dic̄ dn̄s. Ecce dies veniūt
dic̄ dn̄s ⁊ suscitabo dauid germē
iustū ⁊ regnabit rex ⁊ sapiēs erit
⁊ faciet iuditiū ⁊ iustitiā in terra.
In diebꝰ illis saluabit̄ iuda et is
rahel hītabit ɔfidēter. Et hoc ē no
mē qd̄ vocabūt eū: dn̄s iustus nr̄
Propter hoc ecce dies veniūt dic̄
dn̄s ⁊ nō dicēt vltra viuit dn̄s q̄
eduxit filios isrl̄ de t̄ra egipti. Sꝫ
viuit dn̄s q̄ eduxit et adduxit se
men domꝰ isrl̄ de terra aquilōis
et de cūctis terris ad q̄s eieceram
eos illuc ⁊ habitabūt ī terra sua.
Ad ꝓpheas Cōtritū est cor meū in
medio mei: cōtremuerūt oīa ossa
mea. Factus sū q̄si vir ebrius et
quasi homo madidus a vino a
fatie dn̄i et a fatie verboꝝ sāctoꝝ
eius. qꝛ adulterijs repleta ē terra
qꝛ a fatie maledictōis luxit terra:
arefacta sūt arua deserti. Factus
est cursus eoꝝ malꝰ et fortitudo
eoꝝ dissilis. Propheta nāqꝫ ⁊ sac̄
dos polluti sūt ⁊ ī domo mea inue
ni malū eoꝝ ait dn̄s. Idcirco via
eoꝝ e't quasi lubricū in tenebris
impellētur em̄ ⁊ corruēt in ea. Affe
rā em̄ sup eos mala annū visita
tionis eoꝝ ait dn̄s. Et in ꝓphetis
samarie vidi fatuitateꝫ ⁊ ꝓpheta
bāt ī baal ⁊ decipiebāt ꝓpl̄m me
um isrl̄. Et ī ꝓphetis ihrl̄m vidi sili
tudinē adulterantiū ⁊ iter mēda
cij et ɔfortauerūt manꝰ pessimorū
ut nō ɔuītet̄ vnꝰ q̄sqꝫ a malitia sua

Facti sūt mihi om̄s ut zodoma ⁊
hītatores ei⁹ q̄si gomorra. Prop
terea hec dicit dn̄s exercituū ad ꝓ
phetas Ecce ego cibabo eos absin
thio ⁊ potabo eos felle. A ꝓphis eī
ihrl'm egressa ē pollutio sup oēm
terrā. Hec dicit dn̄s exēcituū. No
lite audire v̄ba ꝓphaꝝ q̄ ꝓphetāt
vobis ⁊ decipiūt vos. Visionē cor
dis sui loquūtur nō de ore dn̄i. Di
cūt hijs q̄ blasphemāt me locut⁹
est dn̄s. pax erit vob̄ ⁊ oī qui am
bulat in prauitate cordis sui dixe
rūt. nō veiet sup vos malū. Quis
em̄ affuit in cōsilio dn̄i ⁊ vidit ⁊
audiuit s̄monē eius. Quis ꝯside
rauit v̄bū illi⁹ ⁊ audiuit. Ecce tur
bo dn̄ice indignacōis egredietᷣ et
tēpestas erūpens sup caput impi
orū veniet. Nō reuertetᷣ furor dn̄i
vsq; dū faciat et vsq; dū cōpleat
cogitacōnē cordis sui. In nouissi
mis diebꝫ intelligetis ꝯsiliū eius
Nō mittebam ꝓphas et ip̄i curre
bāt. nō loq̄bar ad eos ⁊ ip̄i ꝓphe
tabāt. Si stetissent in cōsilio meo
⁊ nota fecissent verba mea popu
lo meo. auertissez vtiq; eos a via
sua mala ⁊ cogitacōib⁹ suis pessi
mis. Putasne de⁹ e vicino ego sū
dic̄ dn̄s et nō de⁹ delonge. Si oc
cultabit̄ vir in abscōditis et ego
nō videbo eū dicit dn̄s. Nūquid
nō celū ⁊ terrā ego implebo ait do
min⁹. Audiui q̄ dixerūt ꝓphe ꝓphe
tātes ī noīe meo mēdatiū atq; di
centes. Sōniaui: sōniaui. Vsq; q̄
istud est in corde ꝓphaꝝ vaticinā
tiū mēdatiū ⁊ ꝓphetātiū seductio
nes cordis sui. Qui volūt facē ut
obliuiscat̄ popul⁹ me⁹ noīs mei
ꝓpt̄ somnia eoꝝ que narrāt vn⁹
quisq; ad ꝓximū suuꝫ sicut obliti
sūt p̄res eoꝝ noīs mei ꝓpter baal
Propha q̄ habet somniū narret
somniū ⁊ q̄ hꝫ sermonē meū loq̄
tur sermonez meū vere. Quid pa
leis ad triticū dic̄ dn̄s. Nūq̄d nō
verba mea sūt q̄si ignis ait dn̄s ⁊
q̄si malle⁹ cōterens petrā. Prop
tēa ecce ego ad ꝓphas ait dn̄s q̄
furāt̄ v̄ba mea vn⁹ quisq; a ꝓxīo
suo. Ecce ego ad ꝓphas ait dn̄s.
qui assumūt linguas suas ⁊ aiūt
dicit dn̄s. Ecce ego ad ꝓphas sō
niātes mēdatiū dic̄ dn̄s. q̄ narra
uerūt ea et seduxerūt populū meū
in mēdatio suo ⁊ in miracul' suis
cū ego nō misissez eos nec mādas
sem eis. q̄ nihil ꝓfuerūt ꝓpl'o huic
dicit dn̄s. Si igit̄ introgauerit te
ꝓpl'us iste vel ꝓpha aut sacerdos
dicēs. qd̄ ē on⁹ dn̄i. dices ad eos.
Vt q̄d vob̄ on⁹. Proitiā quippe
vos dicit dn̄s ⁊ ꝓpha ⁊ sacerdos
⁊ popul⁹ q̄ dicit on⁹ dn̄i. visitabo
sup viꝝ illū ⁊ sup domū eius Hec
dicetis vnusquisq; ad ꝓximū et
ad frēm suū. Quid rn̄dit dn̄s. Et
quid locut⁹ ē dn̄s. Et on⁹ dn̄i vl
tra nō memorabit̄. q̄ on⁹ eit vni
cuiq; sermo su⁹. Et ꝑuertistis ver
ba dei viuētis dn̄i exēcituū dei nr̄i
Hec dices ad ꝓphaꝫ. Quid rn̄dit
tibi dn̄s ⁊ q̄d locut⁹ ē dn̄s. Si āt
on⁹ dn̄i dixeritis. ꝓpter hoc hec di
cit dn̄s Quia dixistis s̄monē istū
on⁹ dn̄i ⁊ misi ad vos dicēs. noli
te dicē on⁹ dn̄i. ꝓptēa ecce ego tol
lā vos portās ⁊ derelinquā vos et
ciuitatē quā dedi vob̄ ⁊ p̄rib⁹ vr̄is
a facie mea ⁊ dabo vos in obpro
briū sempit̄nū ⁊ in ig̃miniā eter
nā que nūq̄ obliuione delebit̄.

Ostēdit mihi do ¶ Ca·xxiiij·
min⁹ ⁊ ecce duo calathi ple
ni ficis positi añ tēplū dñi: postq̄
tūstulit nabuchodonosor rex ba
bilonis iheconiaꝫ filiū ioakim re
gē iuda ⁊ pn̄cipes eius ⁊ fabrū ⁊
inclusoreꝫ de iherusalē ⁊ adduxit
eos in babilonē· Calathus vn⁹
ficus bonas habebat nimis ut so
lent ficus esse primi tp̄is· Et cala
thus vnus fic⁹ habebat malas
nimis q̄ ꝯmedi nō poterant eoꝝ
essent male· Et dixit dñs ad me·
Quid tu vides iheremia ⁊ Et dixi·
Ficus bonas: bonas valde. Et ma
las: malas valde que comedi nō
possunt eoꝝ sint male· Et factum
est v̄bum dñi ad me dicens Hec
dicit dñs deus isrl̄· Sicut fic⁹ hec
bone: sic ꝯgnoscā trāsmigracōeꝫ
iuda quā emisi de loco isto in ter
rā caldeoꝝ in bonū et ponam ocu
los meos sup̄ eos ad placandū
Et reducā eos in t̄rā hanc ⁊ edifi
cabo eos ⁊ nō destruā ⁊ plantabo
eos ⁊ nō euellā ⁊ dabo eis cor ut
sciāt me q̄ ego sū dñs· Et erūt mi
hi in ꝓpl̄m ⁊ ego ero eis in deū· q̄
reuertēt̄ ad me in toto corde suo·
Et sicut ficus pessime q̄ ꝯmedi nō
possunt eoꝝ sint male: hec dic̄ do
minus sic dabo sedechiā regem iu
da ⁊ principes eius ⁊ reliquos de
iherusalē q̄ remāserūt in vrbe hac
⁊ qui habitant in terra egipti· Et
dabo eos in vexacōeꝫ afflictōeꝫq̄
oīb⁹ regnis t̄re ī opprobriū ⁊ ī pa
bolā ⁊ ī p̄ubiū ⁊ ī maledictōeꝫ in
vniuersis locis ad q̄s eieci eos ⁊
mittā ī eis gladiū et famē ⁊ pestē
donec ꝯsumant̄ de terra quā dedi
eis ⁊ p̄ib⁹ eoꝝ· ¶ Ca·xxv·

Verbū q̄d factuꝫ ē ad iheremi
aꝫ de oī ꝓpl̄o iude in anno q̄r
to ioakim filij iosie regis iuda ip
se est annus primus nabuchodo
nosor regis babilonis Et locutus
est iheremias ꝓpheta ad omnē po
pulū iuda ⁊ ad vniūsos habita
tores iherusalē dicēs· A tertio deci
mo anno iosie filij āmon regis iu
da vsq̄ ad diē hāc iste ē tertius
⁊ vicesimus annus: factū est v̄bū
dñi ad me ⁊ locutus sū ad vos de
nocte ꝯsurgēs ⁊ loquēs ⁊ nō au
distis· Et misit dñs ad vos om̄es
s̄uos suos ꝓphetas ꝯsurgēs dilu
culo mittēsq̄ ⁊ nō audistis: neq̄
inclinastis aures v̄ras ut audire
tis cū diceret Reūtimī vnusquisq̄
a via sua mala et a pessimis cogi
tacōib⁹ v̄ris ⁊ habitabitis ī terra
quā dedit dñs vob̄ ⁊ p̄ib⁹ v̄ris a
seculo ⁊ vsq̄ ī seculū· Et nolite ire
p⁹ deos alienos ut s̄uiatis eis ado
retisq̄ eos: neq̄ me ad iracūdiaꝫ
prouocetis in opibus manuū ve
strarū ⁊ nō affligā vos· Et nō au
distis me dicit dñs ut me ad ira
cūdiā ꝓuocaētis ī opib⁹ manuū
v̄rarū in malū v̄rm· Proptēa hec
dicit dñs exercituū· Pro eoꝝ nō
audistis v̄ba mea: ecce ego mittā
⁊ assumā vniūsas cognacōes aq̄
lonis ait dñs ⁊ nabuchodonosor
regē babilonis s̄uū meū ⁊ addu
cā eos sup̄ terrā istaꝫ ⁊ sup̄ habi
tatores ei⁹ et sup̄ om̄es nacōes q̄
in circuitu eius sūt ⁊ int̄fitiam eos
⁊ ponā eos in stuporē ⁊ in sibilū ⁊
in solitudines sēpit̄nas· Perdaꝫ
q̄ ex eis vocē gaudij ⁊ vocem leti
tie· vocē sp̄osi ⁊ vocē sp̄ose· vocē mo
le ⁊ vocē lucerne· Et erit vniūsa terra

eius in solitudinē ⁊ in stuporē et
seruiēt omīs gētes iste regi babi
lonis septuaginta ānis. Cūq; im
pleti fuerint āni septuaginta visi
tabo sup regē babilonis ⁊ sup gē
tē illā dic̄ dn̄s iniq̄tatē eoꝝ ⁊ sup
terrā caldeoꝝ et ponā illaꝫ in soli
tudines sempiternas. Et adducaꝫ
sup terrā illā oīa v̄ba mea q̄ locu
tus sū cōn̄ eaꝫ. omē qd̄ scriptū est
in libro isto quecūq; ꝓphauit iere
mias aduersū omīs gētes. qꝛ ser
uierūt eis cū eēnt gētes multe et
reges magni. Et reddaꝫ eis scd̄m
opa eoꝝ ⁊ scd̄ꝫ facta manuū sua
rū. Quia sic dic̄ dn̄s exercituū deꝰ
isrl̄. Sume caliceꝫ vini furoris hꝰ
de maū mea et ꝓpinabis de illo cū
ctis gentibꝰ ad q̄s ego mittā te ⁊
bibēt et turbabūtur ⁊ insaniēt a
facie gladij quē ego mittaꝫ inter
eos. Et accepi calicē de manu dn̄i
⁊ ꝓpinaui cūctis gētibꝰ ad q̄s mi
sit me dn̄s ꝛihrl̄m ⁊ ciuitatibꝰ iu
de et regibꝰ eius et p̄ncipibꝰ eius
ut darē eos in solitudinē et ī stu
porē ⁊ in sibilū ⁊ in maledictōneꝫ
sicut est dies ista. et pharaoni re
gi egipti ⁊ seruis eius ⁊ p̄ncipibꝫ
eius ⁊ oī populo eius et vniu̇sis
gn̄alit̄ cūctis regibus terre ausiti
dis ⁊ cunctis regibus terre phili
stijm ⁊ ascalonis ⁊ gaze ⁊ accoro
ni ⁊ reliq̄s azoti. ydumee ⁊ moab
⁊ filijs ammon ⁊ cūctis regibus
tyri ⁊ vniu̇sis regibꝫ sydonis ⁊ re
gibꝰ terre insulaꝝ q̄ sūt trās ma
re ⁊ dedan ⁊ themā et buꝫ ⁊ vniu̇
sis qui attonsi sūt ī comā ⁊ cūctis
regibꝰ arabie ⁊ cūctis regibꝰ occi
dētis. qui habitāt in deserto ⁊ cū
ctis regibꝰ ꝫambri ⁊ cunctis regi
bus elaꝫ ⁊ cūctis regibꝰ medoꝝ ⁊
cūctis q̄ꝫ regibꝰ aq̄lonis deprope
⁊ delonge. vnicuiq; cōn̄ frēm suū
⁊ oībꝰ regnis terre que sup fatiē
eiꝰ sūt Et rex sesach bibet post eos
Et dices ad eos. Hec dic̄ dn̄s ex
ercituū deꝰ isrl̄. Bibite et inebria
mini et vomite et cadite. neq; sur
gatis a fatie gladij quē ego mit
tā inter vos. Cūq; noluerint acci
pe calicē de manu tua ut bibāt di
ces ad eos. Hec dicit dn̄s exerci
tuū. Bibētes bibetis. Quia ecce in
ciuitate in q̄ inuocatū est nomen
meū ego incipio affligē et vos q̄i
innocētes ⁊ immunes eritis. Nō
eritis immunes. Gladiū em̄ ego
voco sup omīs habitatores terre
dicit dn̄s exercituū. Et tu ꝓphab̄
ad eos oīa v̄ba hec ⁊ dices ad il
los. Dn̄s de excelso rugiet ⁊ de hī
taculo sācto suo dabit vocē suam
Rugiēs rugiet sup decorē suū. Ce
leuma q̄si calcātiū ꝯcinet̄ adu̇sus
oēs hītatores terre. Perueīt soni
tꝰ vsq; ad extrema terre. qꝛ iudi
tiū dn̄o cū gentibꝰ. Judicat̄ ipse
cū oī carne. Impios tradidi gla
dio dicit dn̄s Hec dicit dn̄s exer
cituū. Ecce afflictio egredietꝰ de gē
te in gentē et turbo mg̃nꝰ egredi
etur de sūmitatibꝫ terre et erūt in
terfecti dn̄i in die illa a sūmo terre
vsq; ad sūmū eius. Nō plāgent̄
et nō colligētur neq; sepelient̄. in
sterq̄linio sup fatiē terre iacebūt.
Vlulate pastores ⁊ clamate ⁊ as
pergite vos cinere optimates gre
gis. qꝛ ꝯpleti sūt dies vestri ut in
terficiamini et dissipacōnes vr̄e
et cadetis q̄si vasa p̄tiosa. Et peri
bit fuga a pastoribꝰ et saluatio

ab optimatibus gregis. Vox da
monis pastor et vlulatus optima
tum gregis. q vastauit dñs pas
cua eor. a uicuerūt arua pacis a
facie ire furoris dñi. Dereliquit q̄si
leo umbraculū suū. facta est terra
eor. in desolacōem a facie ire colū
be et a facie ire furoris domini.

In principio regni ioa Ca. xxvi.
kim filie iosie regis iuda factū est
verbū istud a dño dicēs. Hec dic
dñs. Sta in atrio domus dñi. a lo
queris ad omēs ciuitates iuda de
quib⁹ veniunt ut adorēt in domo
dñi uniuersos sermones q̄s ego mā
dauī tibi ut loquaris ad eos. No
li subtrahere uerbū si forte audiāt a
uertāt unusquisq; uia sua ma
la et peniteat me mali q̄d cogito
facere eis pter malitiam studior.
eor. Et dices ad eos. Hec dicit do
minus. Si nō audieritis me ut am
buletis in lege mea quā dedi uob
ut audiatis sermonē seruor. meorū
prhatū quos ego misi ad vos de
nocte cōsurgēs a dirigēs a nō au
distis: dabo domū istam sicut silo
et urbē hāc dabo in maledictōem
cūctis gētib⁹ terre. Et audierūt sac
dotes a pphete a ois populus ihe
remiā loquētez uba hec in domo
dñi. Cūq; cōplesset ihēremias lo
quens oia que p̄cepat ei dñs ut
loq̄rē ad uniuersū pplm: apprehēde
rūt eū sacdotes et pphete a ois po
pulus dicēs. Morte moriat. Qua
re pphetauit in nōie dñi dicēs sicut
silo erit domus hec a urbs ista de
solabit eoq; nō sit habitator. Et
cōgregatus ē ois populus aduer
sus ihēremiā in domo dñi. Et audi
erūt principes iuda uba hec a ascē
derūt de domo regis in domū dñi a
sederūt in introitu porte domus do
mini nouē. Et locuti sūt sacdotes a
pphete ad principes a ad oēz popu
lū dicētes. Judicium mortis est viro
huic. q pphetauit aduersus ciuita
tē istā sicut audistis auribus vris
Et ait ihēremias ad oēs principes
a ad uniuersum populū dicens. Dñs
misit me ut pphetarez ad domum
istaz a ad cūctā hāc omnia uba
que audistis. Nūc g̃ bonas facite
vias vras a studia uestra a audi
te voc̄ dñi dei uestri a pēnitebit
dñm mali q̄d locutus est aduersus
vos. Ego aūt ecce in manib⁹ vris
sum: facite mihi q̄d bonū et rectū est
in oculis uestris. Verūtamē scito
te a cognoscite si occideritis me sā
guinē innocentem tradetis cōtra
vosmetipsos a ciuitatē istaz
a habitatores eius. In veritate em
misit me dñs ad vos ut loquerer
in auribus uestris omnia uba hec
Et dixerūt principes a ois populus
ad sacerdotes a ad pphetas. Non
est viro huic iudicium mortis. q in
nōie dñi dei nri locutus ē ad nos
Surrexerūt ergo viri de seniorib⁹
terre a dixerūt ad oēm cētū popu
li loquentes. Micheas de mora
sthim fuit pphetans in diebus ezechie
regis iuda a ait ad oēm populum
iude dicēs. Hec dicit dominus exer
cituū. Syon quasi ager arabitur
a ihrlm in aceruū lapidum erit a
mons domus in excelsa siluarum
Nunq̄d morte occēnauit eū ezechi
as rex iuda a ois iuda. Nūquid
non timuerūt dominū a deprecati
sūt faciem dñi a pēnituit dñm ma
li q̄d locutus fuerat aduersū eos. e

Itaq; nō faciam⁹ malū grāde cō
tra aīas nrās. Fuitq̄ vir ꝓphetās
in noīe dñi vrias filiꝰ semei de ca
riathiarim et ꝓphetauit adūsus
ciuitatē istā ⁊ adūsus terrā hanc
iux̄ oīa verba ieremie. Et audiuit
rex ioakim ⁊ oīs potētes ⁊ pn̄ci
pes eiꝰ v̄ba hec ⁊ q̄siuit rex interfi
cere eū. Et audiuit vrias ⁊ timuit
fugitq; ⁊ ingressus est egiptū. Et
misit rex ioakim viros in egiptū
helnath an filiū achobor ⁊ viros
cū eo in egiptū. Et eduxerūt vriā
de egipto ⁊ adduxerūt eū ad regē
ioakim ⁊ ꝑcussit eū gladio ⁊ ꝓie
cit cadauer eiꝰ in sepulchris vul
gi ignobil'. Igr̄ manꝰ aichā filij
saphan fuit cū ieremia ut nō tra
deret̄ in manꝰ ꝓpl'i ⁊ int̄ficerēt eū.
In pn̄cipio regni ioa Ca. xxvij.
kim filij iosie regis iuda factuz ē
verbū istud ad ieremiā a dño di
cens. Hec dicit dñs ad me. Fac ti
bi vīcula ⁊ cathenas ⁊ pones eos
in collo tuo ⁊ mittēs eas ad regē
edom ⁊ ad regē moab ⁊ ad regez
filioꝝ ammon ⁊ ad regem tyri ⁊
ad regē sydonis in manu nūtioꝝ
qui venerīt iherusalē ad sedechiā
regē iuda ⁊ p̄cipies eis ut ad do
minos suos loquātur. Hec dicit
dñs exēcituū deꝰ isrl'. Hec dicetis
ad dños vr̄os. Ego feci terram ⁊
hoīez et iumēta q̄ sūt sup fatiē ter
re in fortitudine mea magna ⁊ in
brachio meo extēto ⁊ dedi eā ei q̄
placuit in ocul' meis. Et nūc itaq;
ego dedi oēs terras istas in maū
nabuchodonosor regis babilōis
serui mei. insup ⁊ bestias agri de
di ei ut seruiāt illi et s̄uiēt ei oēs
gētes ⁊ filio eiꝰ ⁊ filio filij eius do
nec veniat tēpus terre eiꝰ ⁊ ip̄iꝰ.
Et seruiēt ei gētes multe et reges
magni. gens aūt et regnū qd̄ nō
seruierit nabuchodonosor regi ba
bilonis ⁊ quecūq; nō curuauerit
collū suū sb̄ iugo regis babilōis
in gladio ⁊ in fame ⁊ in peste visi
tabo sup gentē illā ait dñs donec
ꝯsumā eos in manu eiꝰ. Vos er
go nolite audire ꝓphetas vr̄os ⁊
diuinos ⁊ sōniatores ⁊ augures
⁊ maleficos q̄ dicūt vobis nō ser
uietis regi babilōis. q̄ mēdatiuz
ꝓphetāt vob̄ ut lōge fatiāt vos de
terra vr̄a ⁊ eitiāt vos et pereatis.
Porro gens q̄ subiecerit ceruicez
suā sub iugo regis babilōis ⁊ ser
uierit ei dimittā eā in terra sua di
cit dñs ⁊ colet eā ⁊ hītabit in ea.
Et ad sedechiā r̄gē iuda locutꝰ sū
scd̄m oīa v̄ba hec dicēs. Subicite
colla vr̄a sb̄ iugo regis babilōis
⁊ seruite ei ⁊ populo eiꝰ ⁊ viuetis.
Quare moriemī tu ⁊ populꝰ tuus
gladio fame ⁊ peste. sicut locutꝰ
est dñs ad gentē q̄ seruire nolue
rit regi babilonis. Nolite audire
v̄ba ꝓphaꝝ dicentiū vob̄. nō s̄uie
tis regi babilōis. q̄ mēdatiū ipsi
loquūtur vob̄. Quia nō misi eos
ait dñs et ip̄i ꝓphetāt ī noīe meo
mēdaciter ut eitiāt vos ⁊ pereatis
tā vos q̄ ꝓphe q̄ vaticinātur vo
bis. Et ad sacerdotes ⁊ ad populū
istū locutꝰ sū dicēs. Hec dic̄ dñs
Nolite audire v̄ba ꝓphaꝝ vr̄oꝝ
qui ꝓphetāt vobis dicētes ecce va
sa dñi reuertētur de babilōe nūc
cito. Mendatiū em̄ ꝓphetāt vob̄.
Nolite ergo audire eos ꝫ seruite
regi babilonis ut viuatis. Quaē
dat̄ hec ciuitas in solitudinez. Et

si ꝓphete sunt & est verbū dñi
in eis occurrāt domino exercituū
ut nō veniant vasa que derelicta
fuerant in domo dñi & in domo
regis iuda & in iherusalez in babi
lonē. Quia hec dicit dominus exer
cituū ad columnas & ad mare & ad
bases & ad reliqua vasorum que
māserūt in ciuitate hac que non
tulit nabuchodonosor rex babilo
nis cū trāsferret iechoniaz filiū io
akim regem iuda de iherusalez in
babilonē & omnes optimates iu
da & iherusalē. Quia hec dicit dñs
exercituū deus israhel ad vasa q̄
derelicta sūt in domo dñi & in domo
regis iuda & iherm. In babilonē
trāsferenē & ibi erūt vsq; ad diez
visitacōnis sue dicit dominus. Et
afferri faciā ea & restituā in loco isto

Et factū est in Ca. xxviij.
anno illo in principio regni
sedechie regis iuda in anno quar
to in mense quinto: dixit ad me ana
nias filius azur ꝓpheta de gabaō
in domo dñi coram sacerdotibus &
omni populo dicēs. Hec dicit do
minus exercituū deus israhel. Cō
triui iugū regis babiloīs. Adhuc
duo anni dierū & ego referri faciā
ad locum istum omnia vasa dñi
que tulit nabuchodonosor rex ba
bilonis de loco isto & trāstulit ea
in babilonē. Et iechoniā filiū ioa
kim regem iuda & omnē transmi
gracōem iude qui ingressi sunt in
babilonē ego cōuertam ad locū
istū ait dominus. Conterā enī iu
gū regis babilonis. Et dixit iere
mias ꝓpheta ad ananiā ꝓphetam
in oculis sacerdotū & in oculis oīs
populi q̄ stabat in domo dñi et ait ihe
remias ꝓpheta. Amē. Sic faciat do
minus. Suscitet dñs verba tua q̄
ꝓphetasti ut referātur vasa in do
mū domini & omnis trāsmigracō
de babilone ad locū istum. Verū
tū audi verbū hoc q̄s ego loquor
in auribus tuis & in auribus vni
uersi ꝓpli. Prophete qui fuerūt ante
me & te ab initio & ꝓphetauerūt su
per terras multas & super regna de
prelio et de afflictione et de fame:
ꝓpheta qui vaticinatus est pacez
cū venerit verbum eius: scieē ꝓphe
ta quez misit dominus in veritate
Et tulit ananias ꝓpheta cathenaz
de collo iheremie ꝓphete & confregit
eam. Et ait ananias in ospectu oīs
populi dicens. Hec dicit dñs. Sic
cōfringā iugū nabuchodonosor
regis babilonis post duos ānos
dierū de collo omnium gentium. Et
abiit iheremias ꝓpheta in viā suā
Et factū est verbū dñi ad iheremi
am postq̄ cōfregit ananias ꝓphe
ta cathenā de collo iheremie ꝓphe
te dicens. Vade et dices ananie.
Hec dicit dominus. Cathenas lig
neas contriuisti & facies p eas cathe
nas ferreas. q; hec dicit dñs exer
cituū deus israhel. Jugū ferreū posui
super collū cūctarū gentium istarū ut
seruiāt nabuchodonosor regi ba
bilonis & seruiēt ei. insuper et bestī
as terre dedi ei. Et dixit iheremias
ꝓpheta ad ananiā ꝓphetaz. Audi
anania. Non misit te dñs & tu cō
fidere fecisti populū istū in mēda
tio. Idcirco hec dicit dñs. Ecce ego
mittā te a facie terre. Hoc āno mori
eris. Aduersū enī dñm locut⁹ es. Et
mortuus est ananias ꝓpheta in anno
illo mense septio. Ca. xxix.

Et hec sūt ṽba libri quez mi
sit ieremias de ihrl'm ad re
liquias semor trāsmigracōis et
ad sacerdotes a ad pphas a ad
oēm populū quē traduxerat na
buchodonosor de ihrūsalē in ba
bilonez postq egressus est iecho
nias rex a dña a eunuchi et pnci
pes inda a ihrūsalez a faber a in
dusor de ihrl'm in māu elasa filij
saphan et gamalie filij helchie
quos mīsit sedechias rex ⁊da ad
nabuchodonosor regē babilōis i
babilonez dicēs. Hec dic dñs ex
ercituū de isrl. oī trāsmigracōi
quā trāstuli de ihrl'm i babilonē
Edificate domos a habitate a plā
tate ortos a comedite fructū eor
Accipite vxores a gnate filios et
filias a date filijs vris vxores et
filias vras viris date a patiāt fi
lios a filias et multiplicabimini
ibi et nolite eē pauci nio et q̄rite
pacē ciuitatis ad quā trāsmigra
te vos feci a orate p ea ad dñm.
qz in pace illi⁹ erit pax vobis. Hec
dicit dñs exercituū deus isrl. Nō
vos seducant pphe vri qui sūt in
medio vr̄m a diuini vri a ne attē
datis ad sōnia vra que vos som
niatis. qz falso ipsi pphetāt vobis
in noie meo et nō mīsi eos dic do
min⁹. Quia hec dicit dñs Cū cepe
rint impleri i babilōe septuagin
ta āni visitabo vos a fuscitabo sup
vos verbū meū bonū ut reducaz
vos ad locū istuz. Ego em scio co
gitacōes q̄s cogito sup vos ait do
min⁹. cogitacōes pacis a nō affli
ctōnis ut dem vobis finē a patiaz
a iuocabitis me a vinetis et ora
bitis me a ego exaudiā vos. q̄re
tis me a inuenietis. Cū quesieritis
me in toto corde vro inueniar a
vobis ait dñs. Et reducaz captiua
tē vrāz a congregabo vos de vniuer
sis gētibz a de cūctis locis ad que
expuli vos dic dñs. Et reuerti vos
fatiā de loco ad quē trāsmigrare
vos feci. quia dixistis. Suscitauit
nob dñs pphas i babilōe. Quia
hec dicit dñs ad regē qui sedet su
per soliū dauid a ad oēz populū
hītatorē vrbis hui⁹. ad frēs vros
qui nō sūt egressi vobiscū in trās
migracōnez. Hec dicit dominus ex
ercituū. Ecce mittā in eos gladiū
a famē a pestē a ponā eos q̄si fice
malas q comedi nō pnt eoq pes
sime sint et psequar eos i gladio
a in fame et in pestilētia. Et dabo
eos in vexacōez vniuersis regnis
terre in maledictōez a in stupōrez
a in sibilu a in obprobriū cūctis
gentibz ad q̄s ego eieci eos eoq
nō audierint ṽba mea dicit dñs
que misi ad eos p seruos meos p
phetas de nocte consurgēs a mittēs
a nō audistis dicit dñs. Vos er
go audite ṽbū dñi oēs trāsmigra
tio quā emisi de ihrusalē in babi
lonē. Hec dic dñs exercituū deus
isrl ad ahab filiū cholie a ad se
dechiā filiū maasie qui pphetant
vob i noie meo mēdacit. Ecce ego
tradā eos i manu nabuchodono
sor regis babilōis et percutiet eos
in oculis vris. Et assumet ex eis
maledictō oī trāsmigracōi inde
que ē in babilōe dicētiū. Ponat
te dñs sicut sedechiā a sicut ahab
q̄s frixit rex babilonis in igne p
eoq fecerint stulticiā in isrl a me
chati sūt in vxores amicoz suoz

ꝛ locuti sūt v̄bū in noīe meo men
daciter qđ nō mādaui eis. Ego sū
iudex et testis dicit dn̄s. Et ad se
meiā neelamiten dices. Hec dicit
dn̄s exercituū deus isrl̄. Pro eoꝝ
misisti ī noīe meo libros ad oēm
ꝓplm qui est ī ihrlm et ad sopho
niā filiū maasie sacdotē ꝛ ad vni
uersos sacdotes dicēs: dn̄s dedit
te sacdotē ꝓ ioiade sacdote ut sis
dux in domo dn̄i sup oēm virū ar
repticiū ꝛ ꝓphetantē ut mittas eū
in neruū ꝛ in carcerē. Et nūc qua
re nō increpasti iheremiā anatho
titē q̄ ꝓphetat vob̄. Quia sup hoc
misit in babilonē ad nos dicens
Lōgū est edificate domos ꝛ hīta
te ꝛ plātate ortos ꝛ comedite fru
ctus eoꝝ. Legit ḡ sophonias sac
dos librū istū in auribꝰ iheremie
ꝓphete Et factū est v̄bū dn̄i ad ihe
remiā dicēs. Mitte ad oēꝫ trāsmi
gracōem dicēs. Hec dicit dn̄s ad
semeiā neelamitē. Pro eoꝝ ꝓphe
tauit vob̄ semeias et ego nō misi
eū ꝛ fecit vos ꝯfidere in mendacō
idcirco hec dicit dn̄s. Ecce ego visi
tabo sup semeiā neelamitē et sup
semē eius. Nō erit ei vir sedēs ī me
dio ꝓpli huius ꝛ nō videbit bonū
qđ ego fatiā ꝓplo meo ait dn̄s. qꝛ
preuaicacōeꝫ locutꝰ ē adūsꝰ dn̄m

Hoc v̄bū qđ factū Ca. xxx.
est ad iheremiā a dn̄o dicēs
Hec dicit dn̄s deꝰ isrl̄ dicēs. Scri
be tibi oīa v̄ba q̄ locutus sū ad te
in libro. Ecce em̄ dies veniūt dicit
dn̄s ꝛ ꝯūtā ꝯuersionē ꝓpli mei is
rahel ꝛ iuda ait dn̄s ꝛ cōuertam
eos ad terrā quā dedi patribꝰ eo
rum ꝛ possidebūt eam. Et hec v̄ba
que locutus est dominus ad isrl̄

ꝛ iudā quoniaꝫ hec dicit dominꝰ
Vocem terroris audiuimus: for
mido ꝛ non est pax. Interrogate
ꝛ videte si geneāt masculus. Qua
re ergo vidi omnis viri manꝰ su
pra lumbū suum quasi parturiē
tis. Et ꝯuerse sunt vniuerse faci
es in auruginē. Ve qꝛ magna di
es illa nec est similis eius: tēpusqꝫ
tribulacōis est iacob ꝛ ex ipo sal
uabit̄. Et erit ī die illa ait dominꝰ
exercituū ꝯterā iugū eius de collo
tuo ꝛ vincula eius dirūpā. Et nō
dominabunt̄ ei amplius alieni. ꝫ
seruient dn̄o deo suo ꝛ dauid regi
suo quē suscitabo eis Tu ergo ne
timeas serue meꝰ iacob ait dn̄s.
neqꝫ paueas isrl̄. qꝛ ecce ego sal
uabo te de terra longīqua ꝛ semē
tuū de terra captiuitatis eoruꝫ. Et
reuertet̄ iacob ꝛ quiescet ꝛ cūctis
affluet bonis et nō erit quē formi
det. quoniaꝫ tecū ego sum ait dn̄s
ut saluem te. Fatiā em̄ ꝯsūmatio
nē in cunctis gentibꝰ in q̄bꝰ disp
si te. te aūt nō faciā in ꝯsūmacōeꝫ
ꝫ castigabo te in iuditio ut non ti
bi videaris innoxiꝰ. qꝛ hec dicit do
minus. Insanabilis fractura tua
pessima plaga tua. Nō est q̄ iudi
cet iuditiū tuū ad alligādaꝫ cura
tionē tuā vtilitas nō est tibi. Oēs
amatores tui obliti sūt tui teqꝫ nō
querēt. Plaga em̄ inimici ꝑcussi
te castigacōe crudeli. Propter mlt̄
titudinē iniquitatis tue duā facta
sūt peccata tua. Quid clamas sup
cōtritione tua. Insanabilis ē do
lor tuus. Propter multitudinē ini
quitatis tue ꝛ dura peccata tua fe
ci hec tibi. Proptēa oēs q̄ ꝯmedūt
te deuorabunt̄ ꝛ vniūsi hostes tui

in captiuitatē ducētur. Et oēs qui
te vastāt vastabūtur. cūctos pre
datores tuos dabo ī p̄daz. Obdu
cā em̄ cicatricē tibi ⁊ a vulneribz
tuis sanabo te dicit dn̄s. Quia eie
ctā vocauerūt te syō. hec ē que nō
hēbat requirentē. Hec dicit dn̄s.
Ecce ego ꝯuertā ꝯuersiōez tabna
culoꝝ iacob ⁊ tectis ei⁹ miserebor
Et edificabit̄ ciuitas ī excelso suo
⁊ tēplū iuxta ordinē suū fūdabit̄
Et egredieť de eis laus voxqꝫ ludē
tiū ⁊ mltiplicabo eos ⁊ nō minuē
tur. ⁊ glorificabo eos ⁊ nō attenu
abūtur. Et erūt filij ei⁹ sicut a pn̄
cipio ⁊ cetus ei⁹ corā me ꝑmane
bit. Et visitabo aduersū oēs q̄ tri
bulāt eū ⁊ erit dux ei⁹ ex eo ⁊ pn̄
ceps de medio ei⁹ ꝓducet̄. Et ap
plicabo eū ⁊ accedet ad me. Quis
eī iste ē q̄ applicet cor suū ut appro
pinq̄t mihi ait dn̄s. Et eritis mi
hi in populū ⁊ ego ero vob̄ ī deū.
Ecce turbo dn̄i furor egrediens. ꝓ
cella ruēs in capite impioꝝ ꝯqui
escet. Nō auertet iraz indignacō
nis dn̄s. donec fatiat ⁊ ꝯpleat co
gitacōnez cordis sui. In nouissiō
dieꝝ intelligetis ea. Ca. xxxi.
In tpe illo dicit dn̄s ero de⁹ vniū
sis cognacōibz isrl̄ ⁊ ipi erūt mi
hi in populū. Hec dic̄ dn̄s. Inue
nit grāz in deserto ꝓplus q̄ remā
serat gladio. Vadet ad requiem
suā isrl̄. Longe dn̄s apparuit mi
hi. Et ī caritate ꝑpetua dilexi te. iō
attraxi te miserās. Rursūqꝫ edifi
cabo te ⁊ edificabeis v̄go isrl̄. Ad
huc ornaberis tympanis tuis et
egredieris in choro ludentiū. Ad
huc plātabis vineas ī mōtibz sa
marie. Plātabūt plātantes et do

nec tēp⁹ veniat nō vindemiabūt.
qꝛ erit dies in q̄ clamabūt custo
des in mōte ephraim. Surgite et
ascēdam⁹ ī syon ad dn̄m deū no
strū. qꝛ hec dicit dn̄s. Exultate ī le
ticia iacob ⁊ hinnite cōtra caput
gentiū. ꝑsonate ⁊ canite ⁊ dicite.
Salua dn̄e populū tuū reliquias
isrl̄. Ecce ego adducaz eos de t̄ra
aq̄lonis ⁊ ꝯgregabo eos ab extre
mis terre inter q̄s erūt cec⁹ ⁊ clau
dus ⁊ pregnās ⁊ pariēs sil̄ cetus
mg̃n⁹ reuertētiū huc. In fletu ve
niēt ⁊ in p̄cib⁹ reducā eos. Et ad
ducaz eos ꝑ torrētes aq̄ꝝ in via
recta ⁊ nō impingēt in ea. qꝛ fact⁹
sū israheli pr̄ et ephraim p̄moge
nit⁹ me⁹ est. Audite v̄bū dn̄i gē
tes et annūtiate in insulis q̄ ꝓcul
sūt ⁊ dicite. Qui dispsit isrl̄ cōgre
gabit eū ⁊ custodiet euz sicut pa
stor gregez suū. Redimet em̄ dn̄s
iacob ⁊ liberabit eū de manu potē
tioris. Et veniēt ⁊ laudabūt ī mō
te syon ⁊ ꝯfluēt ad bō dn̄i sup fru
mento ⁊ vino ⁊ oleo ⁊ fetu pecoꝝ
⁊ armētoꝝ. eritqꝫ am̄a eoꝝ q̄si or
tus irriguus ⁊ vltra nō esurient
Tūc letabit̄ virgo in choro. inue
nes ⁊ senes siml̄. Et ꝯuertā luctū
eoꝝ in gaudiū ⁊ ꝯsolabor eos et
letificabo a dolore suo. Et īebriabo
aīaz sacerdotū pinguedīe ⁊ ꝓpl̄s
me⁹ bonis meis adimplebit̄ ait
dn̄s. Hec dic̄ dn̄s Vox in excelso
audita est lamētacōis luct⁹ ⁊ fle
tus rachel plorātis filios suos et
nolētis ꝯsolari sup eis. qꝛ nō sūt
Hec dicit dn̄s. Quiescat vox tua
a ploratu ⁊ oculi tui a lacrimis qꝛ
est merces opi tuo ait dn̄s. Et reu
tentur de terra inimici et est spes

nouissimis tuis ait dñs et reuertēre filij tui ad ēminos suos. Audiēs audiui ephraim trāsimgrātē. Castigasti me dñe et eruditus sū q̄si iuuenculus indomitus. Cōuerte me a reuertar. quia tu dñs deus meus. Postq̄ em cōuertisti me egi penitētiaz a postq̄ ostēdisti mihi pcussi femur meū. Cōfusus sum a erubui. qm̄ sustinui opprobrium adolescētie mee. Si filius honorabilis mihi ephraim si puer delicatus q̄ exquo locutus sū de eo adhuc recordabor eius. Idcirco conturbata sūt viscera mea sup eū: miserās miserebor ei⁹ ait dñs. Statue tibi speculā pone tibi amaritudines. dirige cor tuū in viā rectaz in q̄ ambulasti. Reuertere virgo isrl: reuertere ad ciuitates tuas istas. Vsq̄q̄ delicijs dissolueris filia vaga. Quia creauit dñs nouū sup terrā: fēia circūdabit virū. Hec dicit dñs exercituū deus isrl. Adhuc dicēt verbū istud in tra iuda a in vibus eius cū conuertero captūitatez eorū. Benedicat tibi dñs pulchritudo iustitie mons sanctus. Et habitabūt in eo iudas a oēs ciuitates eius simul agricole a minantes greges. q̄ inebriaui aiaz lassaz a omnem aiam esurientez satiaui. Ideo q̄si de somno fuscitata sū a vidi a somnus meus dulcis mihi. Ecce dies venient dicit dñs et seminabo domū iuda a domū isrl semine hominis et semine iumentoz. Et sicut vigilaui sup eos ut euellerem a demolirer a dissipārem a dispderē a affligerē. sic vigilabo sup eos ut edificem a plantem ait dñs. In diebus illis nō dicēt vltra. patres comederūt vuā acerbā a dentes filioz obstupuerūt. sz vnusquisq̄ in iniquitate sua moriet. Omnis homo q̄ comederit vuā acerbā obstupescēt dentes eius. Ecce dies venient dicit dñs a feriā domui isrl a domui inda fedus nouum. Non secm pactū q̄d pepigi cū patribus eoz in die q̄ apprehēdi manuz eoz ut educerē eos de tra egipti: pactū q̄d irritū fecerūt a ego dñator tus sū eorū dicit dñs. sz hoc erit pactū q̄d feriā cū domo isrl. Post dies illos dicit dñs dabo legē meā in visceribus eoz a in corde eoz scribaz eā a ero eis in deū a ipsi erūt mihi in populū. Et nō docebit vltra vir proximū suū a vir fratrē suū dicēs cognosce dñm. Omnes em cognoscēt me a minimo eorū vsq̄ ad maximū ait dñs. q̄ propitiabor iniq̄tati eoz a pcti eoz nō ero memor amplius. Hec dicit dñs q̄ dat solem in lumie diei. ordinē lune a stellas in lumie noctis q̄ turbat mare a sonant fluctus eius. dñs exercituum nomē illi. Si defecerint leges iste coram me dicit dñs: tūc a semē isrl desinet ut nō sit gēs coram me cūctis diebus. Hec dicit dñs. Si mētiri potuerint celi sursū a inuestigari fūdamēta terre deorsum et ego abiciā vniuersū semē isrl pp̄ omnia q̄ fecerūt dicit dñs. Ecce dies venient dicit dñs a edificabitur ciuitas dño a turre ananehel vsq̄ ad portā anguli. Et exibit vltra norma mēsure in spaciū eius super collē gareb a circuibit goatha a oēm vallez cadauerū a cineres a vniuersā regionē montis. vsq̄ ad torrētē cedroū a vsq̄ ad āgulū porte eq̄ orientalis. Sctm dñi non euellet a non destruet vltra in ppetuū.

Verbū qđ factū ē Ca. xxxij.
ad ieremiā a dño in anno
decimo sedechie regis iuda. ipe ē
annus octauꝰ decimꝰ nabuchodo
nosor. Tūc exercitꝰ regis babilo
nis obsidebat ihrlm et ieremi
as ꝓpha erat clausus i atrio car
ceris qui erat i domo regis iuda
Clauserat em̄ eū sedechias rex iu
da dicēs. Quare vaticinaris dicēs
hec dic dns. Ecce ego dabo ciuita
tē istā in manꝰ regis babilōis et
capiet eam. ⁊ sedechias rex iuda
nō effugiet de manu caldeoꝝ. sed̄
tradet̄ tradet̄ in manꝰ regis babilōis ⁊
loquet̄ os ei⁹ cum ore illi⁹ ⁊ oculi
ei⁹ oculos illi⁹ videbūt ⁊ in babi
lonē ducet sedechiā et ibi erit do
nec visitē eū ait dns. si autē dimi
caueritis aduersū caldeos mihil
pspeꝝ hēbitis. Et dixit ieremias
Factū est vbū dñi ad me dicēs.
Ecce ananehel filiꝰ sellū patruel̄
tuus veniet ad te dicēs. Eme tibi
agꝝ meū qui est i anathot. Tibi
enim competit ex ꝓpinquitate ut
emas. Et venit ad me ananehel fi
lius patrui mei scdm̄ vbū dñi ad
vestibulū carceris et ait ad me.
Posside agꝝ meū qui est in ana
thot in terra beniamin. qꝛ tibi ope
tit hereditas ⁊ tu ꝓpinquus es ut
possideas Intellexi aūt q vbū do
mini esset. ⁊ emi agꝝ ab ananehel
filio patrui mei q̄ est in anathot
Et appendi ei argentū septē state
res ⁊ decē argēteos et scripsi in li
bro ⁊ signaui ⁊ adhibui testes.
Et appēdi argētū in statera ⁊ ac
cepi libꝝ possessiōis signatū ⁊ sti
pulacōes ⁊ rata ⁊ signa forinsecꝰ
Et dedi libꝝ possessiōis baruch fi
lio neri filie maasie in oculꝫ ana
nehel patruel̄ mei et in oculis te
stiū qui scripti erāt i libro empti
onis ⁊ in oculꝫ oīm iudeoꝝ q̄ sede
bāt in atrio carceris. Et ꝓcepi ba
ruch cora eis dicēs. Hec dic dns
exercituū deus isrl̄. Sume libros
istos. libꝝ empcōis hūc signatū
⁊ libꝝ hūc qui apt⁹ est et pones
illos in vase fictili ut pmanē̄ pos
sint dieb⁹ multis. Hec em̄ dicit
dns exercituū deus isrl̄. Adhuc
possidebūtur dom⁹ ⁊ agri ⁊ vinee
in terra ista. Et oraui ad dominū
postq̄ tradidi libꝝ possessionis
baruch filio neri dicēs. Heu heu
heu dñe deus. Ecce tu fecisti cēlū ⁊
terrā in fortitudine tua magna ⁊
i brachio tuo extēto. Nō erit tibi
difficile oīe vbū qui facis mīaꝝ
in milib⁹ ⁊ reddis iniq̄tatē pīm
in sinū filioꝝ eoꝝ post eos fortissi
me magne et potens. dns exerci
tuū nomē tibi. magnꝰ in cōsilio
⁊ incōprehēsibil̄ in cogitatu. cui⁹
oculi apti sūt sup oīs vias filio
rū ad. ut reddas vnicuiq̄ scdm̄
vias suas ⁊ scdm̄ fructū adinuēti
onū eius. qui posuisti signa ⁊ por
tēta in terra egipti vsq̄ ad diem
hāc ⁊ in israhel ⁊ in hoīb⁹. et tibi
fecisti nom̄ sicut ē dies hec Et edu
xisti populum tuū israhel de terra
egipti in signis ⁊ in portētis ⁊ in
manu robusta ⁊ in brachio extē
to ⁊ in terrore mḡno ⁊ dedisti eis
terrā hāc quaꝫ iurasti pribꝰ eoꝝ
ut dares eis terrā fluentē lacte et
melle ⁊ ingressi sūt ⁊ possiderūt eā.
Et nō obedierūt voci tue ⁊ in lege
tua nō ambulauerūt. oīa q̄ man
dasti eis ut facerēt non fecerūt et

euenerunt eis oīa mala hec. Ecce
municōes extructe sunt adūsuz ci
uitatē ut capiatur et vrbs data ē
in manus caldeoꝝ qui p̄liant̄ ad
uers⁹ eā a fatie gladij ⁊ famis ⁊
pestilēcie ⁊ quecūqꝫ locut⁹ es ac
ciderūt ut tuipse cernis. Et tu di
cis mihi dn̄e de⁹. eme agꝝ argē
to ⁊ adhibe testes cū vrbs data
sit in man⁹ caldeoꝝ. Et factū est
verbū dn̄i ad iheremiā dicēs. Ec
ce ego dn̄s de⁹ vniūse carnis. Nū
quid mihi difficile erit omē ver
bū. Proptēa hec dicit dn̄s. Ecce
ego tradā ciuitatē istaz in man⁹
caldeoꝝ ⁊ in man⁹ regis babilo
nis ⁊ capiēt eā ⁊ veniēt caldei p̄
li ātes aduersū vrbē hāc et succē
dent eā igni ⁊ ꝯburēt eā ⁊ dom⁹
in quarū domatib⁹ sacrificabāt
baal ⁊ libabāt dijs alienis liba
mina ad irritandū me. Erāt em̄
filij isrl̄ et filij iuda iugiter faciē
tes malū in oculis meis ab ado
lescētia sua: filij isrl̄ qui vsqꝫ nūc
exacerbabāt me in ope manuū
suaꝝ dicit dn̄s. qꝛ in furore ⁊ ī in
dignacōne mea facta est mihi ci
uitas hec a die qua edificauerūt
eā vsqꝫ ad diē istaz qua auferet̄
de ꝯspectu meo ꝓpter malitiā filio
rū isrl̄ ⁊ filioꝝ iuda quā fecerūt
ad ira cundiā me ꝓuocātes. ipsi
et reges eoꝝ et p̄ncipes eoꝝ ⁊ sa
cerdotes ⁊ ꝓphete eoꝝ viri iuda
⁊ habitatores ihrl̄m. Et verterūt
ad me terga ⁊ non faties. cū doce
rē eos ⁊ erudirem diluculo ⁊ nol
lent audire ut acciperēt discipli
nā. Et posuerūt ydola sua ī domo
in qua inuocatū est nomen meū
ut polluerēt eam ⁊ edificauerūt
excelsa baal que sūt in valle filij
ennon ut iniciarēt filios suos et
filias suas moloch qđ nō māda
ui eis nec ascēdit in cor meū ut fa
cerēt abhoīacōez hanc ⁊ in pctm̄
deducerēt iudā. Et nūc ꝓpter ista
hec dicit dn̄s deus isrl̄ ad ciuitatē
hāc: de q̄ vos dicitis ꝙ tradat̄ in
man⁹ regis babilonis in gladio
⁊ in fame ⁊ in peste. Ecce ego ꝯgre
gabo eos de vniūsis terris ad q̄s
eieci eos ī furore meo ⁊ in ira mea
⁊ ī indignacōe grādi ⁊ reducam
eos ad locū istū ⁊ hītare eos fatiā
ꝯfidēt̄ ⁊ erūt m̄ in ꝓpl̄m et ego ero
eis in deum. Et dabo eis cor vnū
⁊ viaz vnā ut timeāt me vniūsis
dieb⁹ ⁊ bn̄ sit eis ⁊ filijs eorū p⁹
eos. Et feriā eis pactū sēpiternū ⁊
nō desinaz eis bn̄facē ⁊ tīorē meū
dabo ī corde eoꝝ ut non recedāt a
me ⁊ letabor sup eis cū bn̄ eis fece
ro. Et plātabo eos ī t̄ra ista ī veita
te ī toto corde meo ⁊ ī tota anima
mea. qꝛ hec dic̄ dn̄s. Sicut adduxi
sup ꝓpl̄m istū oē malū hoc grāde
sic adducā sup eos oē bonum qđ
ego loquor ad eos. Et possidebūt̄
agri in t̄ra ista de q̄ vos dicitis ꝙ
deſ̄ta sit eo ꝙ nō remāseit hō et iu
mētū ⁊ data sit ī manus caldeoꝝ
Agri emēt̄ pecuīa ⁊ scribet̄ ī libro
⁊ īprimet̄ signū et testis adhibe
bit̄ ī t̄ra bēiamī et ī circuitu ihrl̄m
in cītatib⁹ iuda et in cītatib⁹ mō
tanis ⁊ ī cītatib⁹ cāpestrib⁹ ⁊ ī ci
uitatib⁹ q̄ ad austrū sūt. qꝛ ꝯūtaz
captiuitatem eoꝝ ait dominus.

Ca. xxxiij.

Et factum est verbum domini ad ihe
remiam secūdo cum adhuc dau
sus esset in atrio carceris dicens.

Hec dicit dñs qui factur⁹ est ⁊ for
matur⁹ illud ⁊ patur⁹ ⁊ dñs nom̄
ei⁹. Clama ad me ⁊ exaudiā te ⁊
annūtiabo tibi grādia ⁊ firma q̄
nescis. Quia hec dicit dñs de⁹ isra
hel ad domos vrbis hui⁹ ⁊ ad do
mos regis iuda que destructe sūt
⁊ ad municōes ⁊ gladiū venien
tiū ut dimicēt cū caldeis ⁊ imple
ant eas cadaueribꝰ hoīm quas
pcussi in furore meo ⁊ in indigna
cōne mea. abscōdens fatiē meā a
ciuitate hac ꝓpt̄ oēm malitiaꝫ eo
rū. Ecce ego obducā eis cicatriceꝫ
⁊ sanitatē et curabo eos ⁊ reuela
bo eis depcacōeꝫ pacis ⁊ veritatis
Et cōuertā ꝯuersionē iuda ⁊ ꝯuersio
nē ihrl'm et edificabo eos sicut a
pn̄cipio ⁊ emūdabo eos ab omī
iniq̄tate sua in q̄ peccauerūt mihi
et ꝓpitiꝰ ero cūctis iniq̄tatibꝰ eoꝝ
in q̄bꝰ deliquerūt mihi ⁊ spreuerūt
me. Et erūt mihi ī nomē ⁊ in gau
diū ⁊ in laudē ⁊ in exultacōneꝫ cū
ctis gētibꝰ terre q̄ audierint oīa
bona q̄ ego factur⁹ sū eis ⁊ paue
būt ⁊ turbabūtur ī vniuersis locis
⁊ in omni pace quā ego fatiā eis.
Hec dicit dñs. Adhuc audietur
in loco isto quē vos dicitis eē de
sertū eoꝝ nō sit hō ⁊ iumentū in
ciuitatibꝰ iuda ⁊ foris iherusaleꝫ
que desolate sūt absq̄ hoīe ⁊ abs
q̄ habitatore ⁊ absq̄ pecore. vox
gaudij ⁊ vox leticie vox sponsi et
vox spōse. vox dicentiū cōfitemini
dño exercituū qm̄ bon⁹ dñs. qm̄
in eternū mīa eius ⁊ portantiū vo
ta in domo dñi. Reducaꝫ em̄ ꝯuersi
onē terre sicut a pn̄cipio dic̄ dñs
Hec dicit dñs exercituū. Adhuc
erit ī loco isto deserto absq̄ hoīe
et absq̄ iumēto ⁊ ī cūctis ciuitati
bus ei⁹ hītaculū pastoꝝ accubā
tiū gregū in ciuitatibꝰ mōtuosis
⁊ in ciuitatibꝰ cāpestribꝰ ⁊ in ciui
tatibꝰ que ad austꝝ sūt ⁊ ī terra
beniamin ⁊ ī circuitu ihrl'm ⁊ ī ci
uitatibus iuda. adhuc trāsibūt
greges ad manuꝫ numerātis ait
dñs. Ecce dies veniēt dicit dñs ⁊
suscitabo v̄bū bonū q̄d locut⁹ sū
ad domū isrl' et ad domū iuda.
In diebꝰ illis ⁊ ī tpe illo germīa
re fatiā dauid germē iustitie ⁊ fa
ciet iuditiū ⁊ iustitiā in terra. In
diebꝰ illis saluabit̄ iuda et isrl'
habitabit ꝯfidēter. Et hoc ē nom̄
q̄d vocabūt eū: dñs iust⁹ noster
Quia hec dic̄ dñs. Nō interibit de
dauid vir q̄ sedeat sup̄ thronū do
mus isrl' et de sacdotibꝰ et de leui
tis nō interibit vir a facie mea q̄
offerat holocaustomata et incen
dat sacrifitiū et cedat victīas oī
bus diebꝰ. Et factū est verbū dñi
ad iheremiā dicēs. Hec dicit dñs
Si irritū pōt fieri pactū meū cum
die ⁊ pactū meū cū nocte ut non
sit dies ⁊ nox in tpe suo. et pactū
meū irritū eē poterit cū dauid ser
uo meo ut nō sit ex eo filiꝰ q̄ reg
net in throno ei⁹ ⁊ leuite ⁊ sacer
dotes mīstri mei. Sicuti enūerari
non pñt stelle celi ⁊ metiri arene
maris. sic multiplicabo semen da
uid s̄ui mei ⁊ leuitas mīstros me
os. Et factū est v̄bū dñi ad ihere
miā dicēs. Nūquid nō vidisti q̄d
popul⁹ hic locut⁹ sit dicens. due
ꝯgnacōes q̄s elegerat dñs abie
cte sūt. Et populū meū despexerūt
eoꝝ nō sit vltra gēs coram eis.
Hec dicit dñs. Si pactū meū int̄

diē ⁊ noctē ⁊ leges celo ⁊ terre nō
posui eq̄dez ⁊ semē iacob ⁊ dauid
serui mei ꝓitiā ut nō assumā de se
mine eius pn̄cipes seminis abra
hā ⁊ ysaac ⁊ iacob. Reducaz em̄
cōuersionē eoꝝ ⁊ miserebor eis.

Verbū qd̄ factū est ad iheremiam a dn̄o qn̄
nabuchodonosor rex babilōis et
oīs exercitus ei⁹ vniu̅saq̄ regna
terre que erāt sb̄ potestate man⁹
eius ⁊ om̄es ꝓpl̄i bellabant cōtra
ihrl̄m ⁊ ɔtra oēs vrbes eius dicēs
Hec dicit dn̄s deus isrl̄. Vade et
loquere ad sedechiā regē iuda et
dices ad eum. Hec dicit dn̄s Ecce
ego tradā ciuitatē hāc in manus
regis babilonis ⁊ succēdet eā igni
Et tu nō effugies de manu ei⁹ sed
cōprehēsione capieris ⁊ in manu
eius traderis ⁊ oculi tui oculos re
gis babilonis videbūt ⁊ os eius
cū ore tuo loquet̄ ⁊ babilonez in
troibis. Attamē audi v̄bū dn̄i se
dechia rex iuda Hec dicit dn̄s ad
te. Nō morieris in gladio ꝫ ī pace
morieris ⁊ scd̄m cōbustiones pa
trū tuoꝝ regū p̄oꝝ q̄ fuerūt ante
te sic ɔburēt te ⁊ ve dn̄e plāgēt te
qꝛ verbū hoc ego locutus sū dicit
dn̄s. Et locutus ē iheremias ꝓphe
ta ad sedechiā regez iuda vniu̅sa
v̄ba hec in iherusalē ⁊ exercitus re
gis babilōis pugnabat ɔtra ihe
rusalē ⁊ cōtra oēs ciuitates iuda
que reliq̄ erāt ɔtra lachis ⁊ cōtra
azecha. Hee em̄ superāt de ciuita
tib⁹ iuda vrbes munite. Verbuz
qd̄ factū est ad iheremiam a dn̄o
postq̄ ꝑcussit rex sedechias fed⁹
cū oī ꝓpl̄o in ihrl̄m p̄dicans ut di
mitteret vn⁹ q̄sq̄ ꝑuū suū ⁊ vnus
quisq̄ ācillā suā hebreū ⁊ hebreaz
liberos ⁊ nequaq̄ dn̄arentur eis
id est in iudeo ⁊ in fratre suo. Au
dierūt ḡ om̄es pn̄cipes ⁊ vniuer
sus populus q̄ inierūt pactū ut di
mitteret vnusquisq̄ seruū suū et
vnusquisq̄ ancillā suā liberos et
vltra nō dn̄arentur eis. Audierūt
igit̄ ⁊ dimiserūt. Et conu̅si sūt dein
ceps ⁊ retraxerūt ꝑuos suos ⁊ an
cillas suas quos dimiserūt liberos
⁊ sb̄iugauerūt in famulos ⁊ famu
las. Et factū est v̄bū ad iheremiā
a dn̄o dicens. Hec dicit dn̄s deus
israhel. Ego ꝑcussi fedus cū p̄rib⁹
vestris in die qua eduxi eos de ter
ra egipti de domo ꝑuitutis dicens
Cū cōpleti fuerīt septez āni dimit
tat vnusquisq̄ frēm suū hebreuz
qui vēditus ē ei et seruiet tibi sex
annis ⁊ dimittes eū a te liberū. Et
non audierūt patres vestri me nec
inclinauerūt aurē suā. Et conuersi
estis vos hodie ⁊ fecistis quod re
ctū est in oculis meis ut predicaē
tis libertatē vnusquisq̄ ad amicū
suū ⁊ inistis pactū in ɔspectu meo
in domo in q̄ inuocatuz est nomē
meū sup eā. Et reu̅si estis et cōma
culastis nomē meū et reduxistis
vnusquisq̄ seruū suū et vn⁹ q̄sq̄
ancillā suaz quos dimiseratis ut
essent liberi ⁊ sue potestatis ⁊ sub
iugastis eos ut sint vobis ꝑui et
ancille. Propterea hec dicit dn̄s.
Vos nō audistis me ut p̄dicare
tis lib̄tatē vn⁹ q̄sq̄ frī suo ⁊ vnus
q̄sq̄ amico suo. Ecce ego p̄dico lib̄
tatē ait dn̄s ad gladiū ad pestē ⁊
ad famē ⁊ dabo vos ī ɔmocōez cū
ctis regnis t̄re. Et dabo viros q̄ p̄
uaicāt̄ fed⁹ meū ⁊ nō obꝑuauerūt

verba federis quib⁹ assensi sūt in
ꝯspectu meo vitulū quē cōciderūt
in duas ꝑtes ⁊ trāsierūt int̄ diui
siones eius p̄ncipes iuda ⁊ p̄nci
pes ihrl̄m· eunuchi ⁊ sacerdotes
⁊ oīs popul⁹ terre q̄ trāsierūt int̄
diuisiōes vituli· ⁊ dabo eos in ma
nus inimicoꝝ suoꝝ ⁊ in man⁹ q̄
rentiū aīam eoꝝ et erit morticinū
eoꝝ ī escā volatilib⁹ celi ⁊ bestijs
terre· Et sedechiā regē iuda ⁊ p̄n
cipes eius dabo ī man⁹ inimicoꝝ
suoꝝ ⁊ in man⁹ querētiū aīas eo
rū ⁊ in man⁹ exēcituū regis babi
lonis q̄ recesserūt a vob̄· Ecce ego
p̄cipio dicit dn̄s et reducā eos in
ciuitatē hāc ⁊ p̄liabūtur adūsuꝫ
eā ⁊ capiēt eā ⁊ incendēt igni· Et
ciuitates iuda dabo in solitudīeꝫ
eoꝝ nō sit hītator· ¶ Ca·xxxv·

Verbū q̄d factuꝫ est ad ihere
miā a dn̄o in dieb⁹ ioakim
filij iosie regis iuda dicēs· Vade
ad domū rechabitaꝝ ⁊ loq̄re eis
⁊ introduces eos in domū dn̄i in
vnā exedram thesauroꝝ et dab̄
eis bibere vinū Et assumpsi iecho
ni ī filiū iheremie filij absame et
frēs eius ⁊ om̄s filios ei⁹ ⁊ vniū
saꝫ domū rechabitaꝝ et ītroduxi
eos ī domū dn̄i ad gazophilatiū
filioꝝ anan filij iezedelie hoīs dei
q̄d erat iuxta gazophilatiū p̄nci
pū sup thesauꝝ maasie filij sellū
qui eāt custos vestibuli· Et posui
coraꝫ filijs domus rechabitaꝝ ci
phos plenos vino ⁊ calices ⁊ di
xi ad eos· Bibite vinū· Qui rn̄de
rūt· Nō bibem⁹ vinū· q̄ ionadab
fili⁹ rechab p̄r nr̄ p̄cepit nob̄ di
cēs· Non bibetis vinū vos et filij
vr̄i vsq̄ ī sempit̄nū· Et domū nō
edificabitis ⁊ sementē nō seretis
⁊ vineas nō plātabitis nec hēbi
tis· ꝫ ī tab̄naculꝰ hītabitis cūctis
dieb⁹ vr̄is ut viuatis dieb⁹ mul
tis sup fatiē terre ī qua vos ꝑegri
namini· Obediuim⁹ ergo voci io
nadab filij rechab p̄ris nr̄i in oī
bus q̄ p̄cepit nob̄· ita ut nō bibe
rem⁹ vinū cūctis dieb⁹ nr̄is nos
⁊ mulieres nr̄e filij ⁊ filie nr̄e et n̄
edificarem⁹ domos ad habitan
dū ⁊ vineā ⁊ agꝝ ⁊ sementē nō
habuim⁹· ꝫ habitauim⁹ ī tab̄na
culis ⁊ obediētes fuim⁹ iux̄ oīa q̄
p̄cepit nobis ionadab pater nr̄·
Cū aūt ascēdisset nabuchodono
sor rex babilonis ad terrā nr̄am
diximꝰ· Venite ⁊ ingrediamur ī
iherusalē a fatie exercit⁹ caldeoꝝ
⁊ a fatie exercit⁹ syrie ⁊ mā sim⁹
in iherusalē· Et factū est v̄bū dn̄i
ad iheremiā dicēs· Hec dic̄ dn̄s·
exercituū de⁹ isrl̄· Vade et dic vi
ris iuda ⁊ habitatorib⁹ iherusa
lē· Nūquid nō recipietis discipli
nā ut obediatis v̄bis meis dicit
dn̄s ꝯ Preualuerūt s̄mones iona
dab filij rechab q̄s p̄cepit filijs
suis ut nō biberēt vinū ⁊ non bi
berūt vsq̄ ad diē hāc· q̄ obedie
rūt p̄cepto p̄ris sui· Ego aūt locu
tus sū ad vos de mane ꝯsurgēs ⁊
loqn̄s et nō obedistis mihi· Misi
q̄ ad vos oēs seruos meos ꝓphe
tas ꝯsurgēs diluculo mittēsq̄ et
dicēs· Conuertimī vnusquisq̄ a
via sua pessima ⁊ bona facite stu
dia vr̄a et nolite sequi deos alie
nos neq̄ colatis eos ⁊ hītabitis
in terra quā dedi vobis ⁊ patribꝫ
vr̄is· Et nō indinastis aurē vr̄aꝫ
neq̄ audistis me· Firmauerunt

igitur filij ionadab filij rechab pre-
ceptū patris sui qd̄ p̄cepat eis. po
pulus aūt iste nō obediuit m̄. Id
circo hec dicit dn̄s exercituū deus
isrl̄. Ecce ego adducā sup iudā ⁊
sup om̄es habitatores ihrl̄m vni
uersā afflictōez quā locutus sum
adūsū illos eoq̄ locutus sū ad il
los ⁊ nō audierūt. vocaui illos ⁊
nō rn̄derūt mihi. Domui aūt recha
bitarū dixit iheremias. Hec dicit
dn̄s exercituū deus isrl̄. Pro eoq̄
obedistis p̄cepto ionadab p̄ris
vestri ⁊ custodistis oīa mandata
eius ⁊ fecistis vniūsa que p̄cepit
vob̄. ꝓptēa hec dicit dn̄s exercituū
deꝰ isrl̄. Nō defitiet vir de stirpe io
nadab filij rechab stās ī ꝯspectu
meo cūctis diebꝰ. ¶ Ca. xxxvi.

Et factū est in anno quarto
ioakim filij iosie regis iuda
factū est verbū hoc ad iheremiā a
dn̄o dicēs. Tolle volumē libri et
scribes in eo oīa v̄ba que locutus
sū tibi adūsus isrl̄ ⁊ iudam ⁊ ad
uersū oēs gētes a die qua locutꝰ
sū ad te ex diebꝰ iosie vsq̄ ad diē
hanc: si forte audiēte domo iuda
vniūsa mala que ego cogito face
re eis reūtat̄ vnusquisq̄ a via sua
pessima ⁊ ꝓpitius ero iniq̄tati ⁊ pec
cato eoꝝ. Vocauit ergo iheremi
as baruch filium nerie ⁊ scripsit
baruch ex ore iheremie oēs s̄mo
nes dn̄i quos locutꝰ est ad eū in
volumine libri. Et p̄cepit iheremi
as baruch dicens Ego clausus sū
nec valeo ingredi ī domū dn̄i. In
gredere ergo tu et lege de volumīe
in q̄ scripsisti ex ore meo v̄ba dn̄i
audiēte ꝓpl̄o in domo dn̄i in die ie
iunij. insup ⁊ audiente vniuerso
iuda q̄ veniūt de ciuitatibꝰ suis.
Leges eis si forte cadat oratio eo
rū in ꝯspectu dn̄i ⁊ reūtatur vnꝰ q̄s
q̄ a via sua pessima. qm̄ magnus
furor ⁊ indignatio est quā locutꝰ
est dn̄s adūsus ꝓpl̄m hunc. Et fe
cit baruch filiꝰ nerie iux̄ oīa que
p̄cepat ei iheremias ꝓpheta legēs
ex volumine s̄mones dn̄i ī domo
dn̄i. Factū est aūt in anno quīto
ioakim filij iosie regis iuda ī mē
se nono p̄dicauerūt ieiuniū in cō
spectu dn̄i oī ꝓpl̄o ī iherusalē ⁊ vni
uerse multitudini q̄ ꝯfluxerat de ci
uitatibꝰ iuda in iherusalez. Legit
q̄ baruch ex volumine s̄mones
iheremie ī domo dn̄i in gazophila
tio gamarie filij saphan scribe in
vestibulo supiori in introitu porte
noue domus dn̄i audiēte oī ꝓpl̄o
Cūq̄ audisset micheas filius ga
marie filij saphā oēs s̄mones do
mini ex libro descēdit ī domū regis
ad gazophilatiū scribe. Et ecce ibi
oēs p̄ncipes sedebāt elisama scri
ba ⁊ dalaias filiꝰ semeie ⁊ helna
thā filiꝰ achobor ⁊ gamarias filiꝰ
saphā ⁊ sedechias filiꝰ ananie ⁊
vniūsi p̄ncipes. Et nūtiauit eis mi
cheas oīa v̄ba q̄ audiuit legētez
baruch ex volumīe ī auribꝰ ꝓpl̄i.
Miserūt itaq̄ oēs p̄ncipes ad ba
ruch iudi filiuz nathanie filij sele
mie filij chusi dicētes. Volumē ex
q̄ legisti audiēte ꝓpl̄o sume ī maū
tua ⁊ veī. Tulit g̊ baruch filiꝰ ne
rie volumē ī maū sua ⁊ veīt ad eos
Et dixerūt ad eū. Sede ⁊ lege hec in
auribꝰ nr̄is. Et legit baruch ī au
ribꝰ eoꝝ. Igitur cū audissent oīa
verba obstupuerūt vnꝰ q̄sq̄ ad
ꝓximū suū et dixerūt ad baruch.

Nūtiare debem⁹ regi oēs sermōes
istos. Et introgauerūt eū dicētes
Indica nobis quō scripsisti oēs
sermōes istos ex ore ei⁹. Dixit au
tez eis baruch. Ex ore suo loq̄bat̄
q̄si legēs ad me om̄es sermones
istos et ego scribebā in volumīe
atramēto. Et dixerūt p̄ncipes ad
baruch Vade ⁊ abscōdē tu ⁊ ihe
remias et nemo sciat vbi sitis Et
ingressi sūt ad regē in atriū. Por
ro volumē ɔmendauerūt in gazo
philatio elisame scribe ⁊ nuntia
uerūt audiēte rege oēs sermōes.
Misitq̄ rex iudi ut sumeret volu
men q̄ tollēs illud de gazophila
tio elisame scribe legit audiēte re
ge ⁊ vniūsis p̄ncipib⁹ q̄ stabant
circa regē. Rex autē sedebat in do
mo hyemali in mēse nono ⁊ posi
ta erat arula coraz eo plena pru
nis. Cūq̄ legissz iudi tres pagel
las vel q̄tuor scidit illd scalpello
scribe ⁊ ꝓiecit in ignē qui erat sup
arulā donec ɔsumeret̄ oē volumē
igni q̄ erat ī arula. Et nō timuerūt
neq̄ sciderūt vestimēta sua rex et
oēs serui ei⁹ qui audierūt vniū
sos ꝑmōes istos. Verūtamen el
nathan et dalaias et gamarias
ɔtradixerūt regi ne ɔbureret libꝝ
⁊ nō audiuit eos. Et precepit rex
iheremiel filio amalech et saraie
filio ezrihel ⁊ selemie filio abdehel
ut ɔp̄henderēt baruch scribaz ⁊
iheremiā ꝓphetā. Abscōdit āt eos
dn̄s. Et factū est v̄buz dn̄i ad ihe
remiā ꝓphetaz. postq̄ cōbusserat
rex volumē et ꝑmōes quos scrip
serāt baruch ex ore iheremie dicēs
Rursū tolle volumē aliud ⁊ scribe
in eo om̄s ꝑmones p̄ores q̄ erāt ī
p̄mo volumīe qd ɔbussit ioakim
rex iuda. Et ad ioakim regē iuda
dices. Hec dic̄ dn̄s. Tu ɔbussisti
volumē istud dicēs. Quare scrip
sisti in eo annūtiās. festin⁹ veīet
rex babilōis ⁊ vastabit t̄raz hāc
⁊ cessaē fatiet ex illa hoīez ⁊ iumē
tū. Proptēa hec dic̄ dn̄s de⁹ ɔtra
ioakim regē iuda. Non erit ex eo
qui sedeat super soliū dauid ⁊ ca
dauer ei⁹ ꝓiciet̄ ad estū ꝑ diē ⁊
ad gelu ꝑ noctē. Et visitabo ɔtra
eū ⁊ ɔtra semen ei⁹ ⁊ ɔtra seruos
ei⁹ iniq̄tates suas ⁊ adducā sup
eos ⁊ sup hītatores ihrl̄m ⁊ sup
viros iuda oē malū qd locutus
sū ad eos: ⁊ non audierūt. Ihere
mias aūt tulit volumen aliud et
dedit illud baruch filio nerie scri
be q̄ scripsit in eo ex ore iheremie
om̄s ꝑmones libri quē ɔbusseāt
ioakim rex iuda igni ⁊ insup ad
diti sūt ꝑmones multo plures q̄
antea fuerūt. ¶ Ca. xxxvij.

Et regnauit rex sedechias fi
li⁹ iosie ꝓ iechonia filio ioa
kim quē ɔstituit regē nabuchodo
nosor rex babilōis ī terra iuda ⁊
nō obediuit ip̄e ⁊ serui ei⁹ ⁊ popu
lus terre v̄bis dn̄i q̄ locut⁹ ē ī ma
nu iheremie ꝓphe Et misit rex sede
chias iuchal filium selemie ⁊ so
phoniā filiū maasie sacerdotē ad
iheremiā ꝓphetā dicēs. Ora ꝓ no
bis dn̄m deū nr̄m Iheremias aūt
libere ābulabat in medio populi
Nō em̄ miseāt eū in custodiā car
ceris. Igit̄ exercitus pharaonis
egressus ē de egipto ⁊ audientes
caldei q̄ obsidebāt ihrl̄m huiusce
modi nūtiū recesserūt ab iherusa
lē Et factū ē v̄bū dn̄i ad ihēmiaz

ꝓphetā dicēs. Hec dicit dn̄s deus
isrl̄. Sic dicetis regi iuda q̄ misit
vos ad me interrogādū Ecce exer
citus pharaōis qui egressus ē vo
bis ī auxiliū reuertet̄ in terrā suā
in egiptū ⁊ redient caldei et bella
būt cōtra ciuitatē hāc ⁊ capiēt eā
⁊ succēdēt igni. Hec dicit dn̄s. No
lite decipe aīas vr̄as dicētes eun
tes abibūt ⁊ recedēt a nobis caldei
q̄ nō abibūt. Sed ⁊ si ꝑcusseritis
omnē exercitū caldeoꝝ qui p̄lian
tur adu̅sū vos ⁊ derelicti fuerīt ex
eis aliq̄ vulneāti: singuli de tento
rio suo ꝯsurgēt ⁊ incēdēt ciuitatez
hanc igni. Ergo cū recessissz exerci
tus caldeoꝝ ab ihrl̄m ꝓpter exerci
tū pharaonis: egressus ē iheremi
as de iherusalē ut iret in terrā bēia
min ⁊ diuideret ibi possessionē in
ꝯspectu ciuiū. Cūq̄ ꝑuenisset ad
portā bēiamin eāt ibi custos porte
per vices noīe iherias filius seleīe
filij ananie ⁊ apprehēdit iheremiā
ꝓphetā dicēs. Ad caldeos ꝓfugis
Et rn̄dit iheremias. Falsū est non
fugio ad caldeos. Et non audiuit
eū. ꝫ ꝯp̄hēdit iherias iheremiaz et
adduxit eū ad principes. Quā ob
rē irati p̄ncipes cōtra iheremiaz ce
sū eū miserūt in carcerē qui eāt in
domo ionathā scribe. Ipe em̄ p̄po
situs eāt sup carcerē Itaq̄ ingres
sus est iheremias ī domū laci ⁊ in
ergastulū ⁊ sedit ibi iherēias die
bus multis Mittēs aūt sedechias
rex tulit eū ⁊ interrogauit eū in do
mo sua abscondite ⁊ dixit. Putas
ne ē ſmo a dn̄o. Et dixit iherēias
Est. Et ait. In man⁹ regis babilo
nis tradeis. Et dixit iheremias ad
regē sedechiā. Quid peccaui tibi et
ſuis tuis ⁊ ꝓpl̄o tuo. q̄ misisti me
in domū carceris. Vbi sūt ꝓphete
vestri q̄ ꝓphetabāt vob̄ ⁊ dicebāt
nō veniet rex babilonis sup vos
⁊ sup terrā hāc. Nunc ḡ audi ob
secro dn̄e mi rex. Valeat dep̄catio
mea in ꝯspectu tuo et ne me remit
tas in domū ionathe scribe ne mo
riar ibi. Precepit ḡ rex sedechias
ut traderet̄ iheremias ī vestibulū
carceris ⁊ daret̄ ei torta q̄tidie pa
nis excepto pulmēto donec cōsu
merēt̄ oēs panes de cītate. Et mā
sit iheremias ī vestibulo carceris.

Audiuit aūt sa Ca. xxxviij.
phatias filiꝰ madiā ⁊ ihede
lias filiꝰ phassur ⁊ iuchal filiꝰ se
lemie ⁊ phassur filiꝰ melchie ser
mones q̄s iheremias loq̄bat̄ ad
oēz ꝓpl̄m dicēs. Hec dicit dominꝰ
Quicūq̄ mā̄serit in cītate hac mo
riet̄ gladio ⁊ fame ⁊ peste. q̄ autē
ꝓfugerit ad caldeos viuet et erit
aīa eius sospes ⁊ viuēs. Hec dicit
dn̄s Tradēdo tradetur ciuitas hec
in manu exercitꝰ regis babilonis
⁊ capiet eaz. Et dixerūt p̄ncipes re
gi. Rogamus ut occidatur homo
iste. De īdustria em̄ dissoluit ma
nus viroꝝ bellātiū q̄ remā̄serūt in
ciuitate hac et manus vniu̅si ꝓpl̄i
loquens ad eos vniu̅sa v̄ba hec
Siquidē homo iste nō quēt pacē
ꝓpl̄o huic ꝫ malū. Et dixit rex sede
chias. Ecce ipse in manibus vr̄is
est. Nec em̄ fas est regez vob̄ quic
q̄ negare. Tulerūt ergo iheremiā
et ꝓiecerunt eum in lacum elchie
filij amalech qui erat ī vestibulo
carceris ⁊ sb̄miserūt iheremiā in fu
nibꝰ ī lacū in q̄ nō erat aq̄ ꝫ lutū.
Descendit itaq̄ iheremias ī cenū.

Audiuit autem abdemelech ethi
ops vir eunuchus q̄ erat ī domo
regis ꝙ misissent iheremiā ī lacū
Porro rex sedebat in porta benia
min. Et egressus est abdemelech
de domo regis ⁊ locut⁹ ē ad regem
dicēs. Dn̄e mi rex male fecerūt viri
isti oīa quecūq; ꝑpetrarūt cōtra
iheremiā ꝓphetā mittētes eū in la
cū ut moriat̄ ibi fame. Nō sūt em̄
panes vltra in ciuitate. Precepit
itaq; rex abdemelech ethiopi di
cēs. Tolle tecū hinc trigīta viros
⁊ leua iheremiā ꝓphetā de lacu an̄
q̄ moriat̄. Assumptis ḡ abdeme
lech secū viris ingressus ē domū
regis que erat sub cellario ⁊ tulit
inde veteres pānos et antiq̄ que
cōputruerāt et sb̄misit ea ad ihe
remiā in lacū ꝑ funiculos Dixitq;
abdemelech ethiops ad ihēmiā
ꝓphetā. Pone veteres pannos ⁊
hec scissa ⁊ putrida sb̄ cubitu ma
nuū tuaꝝ ⁊ sup funes. Fecit ergo
iheremias sic. Et extraxerūt ihere
miā funib⁹ ⁊ eduxerūt de lacu.
Mānsit aūt ihēmias in vestibulo
carceris. Et misit rex sedechias et
tulit ad se iheremiaꝫ ꝓphetam ad
ostiū tertiū qd̄ erat in domo dn̄i
et dixit rex ad iheremiā. Introgo
ego te s̄monē ne abscōdas a me
aliq̄d. Dixit aūt iheremias ad se
dechiam. Si annūtiauero tibi nū
quid nō interficies me. Et si cōsi
liū dedero tibi non me audies. Iu
rauit ergo rex sedechias iheremie
daꝫ dicēs. Viuit dn̄s q̄ fecit nob̄
aīaꝫ hāc si occidero te ⁊ si tradi
dero ī man⁹ viroꝝ istoꝝ q̄ querūt
aīaꝫ tuā. Et dixit iheremias ad se
dechiā. Hec dic̄ dn̄s exercituū de⁹
isrl̄. Si ꝓfect⁹ exieis ad p̄ncipes re
gis babilōis viuet aīa tua ⁊ cītas
hec nō succēdet̄ igni ⁊ salu⁹ eris tu
⁊ dom⁹ tua. Si aūt nō exieris ad
p̄ncipes regis babilōis tradet̄ ci
uitas hec in man⁹ caldeoꝝ ⁊ succē
dēt eā igni ⁊ tu nō effugies de ma
nu eoꝝ. Et dixit rex sedechias ad
iheremiā. Sollicitus sū ꝓpter iude
os qui trāsfugerūt ad caldeos. ne
forte tradar in manus eoꝝ ⁊ illu
dāt mihi. Rn̄dit autē iheremias.
Nō te tradēt. Audi q̄so vocem dn̄i
quā ego loquar ad te ⁊ bene tibi
erit et viuet aīa tua. Qd̄ si nolue
ris egredi iste ē sermo quē on̄dit
mihi dn̄s. Ecce oēs mulieres q̄ re
māserūt in domo regis iuda edu
cent̄ ad p̄ncipes regis babilonis
⁊ ipe dicent. Seduxerūt te ⁊ p̄ua
luerūt aduersū te viri pacifici tui
dimerserūt in cenū ⁊ in lubricū pe
des tuos et recesserūt a te. Et om̄es
vxores tue et filij tui educētur ad
caldeos ⁊ nō effugies man⁹ eoꝝ.
s̄ ī manu regis babilōis capieis
⁊ cītatē hāc cōburet igni. Dixit ḡ
sedechias ad ihēmiā. Null⁹ sciat
v̄ba hec ⁊ nō morieris Si aūt au
dierint p̄ncipes q̄ locut⁹ sū tecū ⁊
venerint ad te ⁊ dixerint tibi indi
ca nob̄ q̄d locut⁹ sis cū rege ne ce
les nos ⁊ nō te interficiem⁹ ⁊ q̄d lo
cut⁹ ē tecū rex: dices ad eos. Po
straui ego p̄ces meas coraꝫ rege
ne me reduci iuberet ī domū iona
than ⁊ ibi morerer. Venerūt er
go om̄s p̄ncipes ad iheremiaꝫ et
introgauerūt eū. Et locut⁹ est eis
iux̄ oīa verba que p̄ceperat ei rex
Et cessauerūt ab eo. Nihil em̄ fu
erat auditū. Mansit v̄o ihēmias

in vestibulo carceris vsq; ad diez
quo capta ē iherusalē Et factū est
ut caperet̄ ihrl'm. ¶ Ca. xxxix.

Anno nono sedechie regis iu
da mēse decimo venit nabu
chodonosor rex babilonis et oīs
exercitus eius ad iherusalē ⁊ obsi
debāt eaz. Vndecīo aūt anno sede
chie mēse quarto qn̄ta mēsis ap
ta ē ciuitas ⁊ ingressi sūt oēs pn̄ci
pes regis babilōis et sederūt ī por
ta media neregel sereser semegar
nabusarsathim rabsares neregel
sereser rebmag ⁊ oēs reliqui pn̄ci
pes regis babilōis. Cūq; vidisset
eos sedechias rex iuda ⁊ oēs viri
bellatores fugerūt ⁊ egressi sūt no
cte de ciuitate p viā orti regis ⁊ per
portā que erat inter duos muros
⁊ egressi sūt ad viā deſti. Persecu
tus ē aūt eos exercitus caldeoꝝ ⁊
ꝯprehēderūt sedechiā in campo so
litudinis iherichontine ⁊ captum
adduxerūt ad nabuchodonosor
regē babilonis ī reblatha q̄ est ī
terra emath et locut⁹ ē ad eū iu
ditia. Et occidit rex babilonis fili
os sedechie ī reblatha ī ocul' eius
⁊ om̄es nobiles iuda occidit rex
babilōis. Oculosq̄ sedechie eruit
⁊ vinxit eū ꝯpedib⁹ ut duceret̄ in
babilonē. Domūq̄ regis ⁊ domū
vulgi succēderūt caldei igni et mu
rū iherusalē sb̄uterēt. Et reliquias
populi q̄ remāserant in ciuitate ⁊
pfugas q̄ tn̄sfugerāt ad eū ⁊ sup
fluos vulgi q̄ remāserāt tn̄stulit
nabusardā magister militū ī ba
bilonē ⁊ de plebe pauperū q̄ nihil
penit⁹ habebāt dimisit nabuzar
dā magister militū in terra iuda
et dedit eis vineas ⁊ cisternas in
die illa. Precepat autez nabucho
donosor rex babilōis de iheremia
nabuzardan magistro militū di
cens. Tolle illū ⁊ pone sup eū ocu
los tuos nihilq; ei mali fatias. ſ
ut voluerit sic faties ei. Misit g̊ na
buzardan pn̄ceps militie ⁊ nabu
⁊ sesban ⁊ rabsares ⁊ neregel ⁊ se
reser ⁊ rebmag et oēs optīates re
gis babilonis miserūt ⁊ tulerunt
iheremiaz de vestibulo carceris et
tradiderēt eū godolie filio aychaz
filij saphan ut intraēt in domū ⁊
habitaret ī ꝓpl'o Ad iheremiā aūt
fact⁹ fueāt ſmo dn̄i cū clausus fu
issz ī vestibulo carceris dicēs. Va
de et dic abdemelech ethiopi di
cēs. Hec dicit dn̄s exercituū deus
isrl'. Ecce ego inducā ſmones me
os sup cītatē hāc ī malū ⁊ nō ī bo
nū et erūt ī ꝯspectu tuo ī die illa ⁊
liberabo te ī die illa ait dn̄s. Et nō
traderis ī manus viroꝝ q̄s tu for
midas. ſ eruēs liberābo te ⁊ gladio
nō cades. ſ eit tibi aīa tua ī salutē
qr̄ ī me habuisti fidutiā ait dn̄s.

Sermo q̄ fact⁹ ē ad ¶ Ca. xl.
ihēmiaz a dn̄o postq̄ dimis
sus ē a nabuzardā magistro mili
tie de rama qn̄ tulit eū vīctū cathe
nis in medio oīm q̄ mig̃bāt de ihe
rusalē ⁊ iuda ⁊ ducebāt̄ ī babilo
nē. Tollēs g̊ pn̄ceps militie ihere
miā dixit ad eū. Dn̄s deus tu⁹ lo
cutus ē malū hoc sup locū istū et
adduxit ⁊ fecit dn̄s sicut locut⁹ ē
qr̄ peccastis dn̄o ⁊ nō audistis vo
cē eius ⁊ factus ē vobis ſmo hic.
Nūc ergo ecce solui te hodie de ca
thenis q̄ sunt ī maīb⁹ tuis. Si pla
cet tibi ut veīas mecū ī babilonez
veni ⁊ ponaz oculos meos sup te.

Si autē displicet tibi venire mecū
in babilonē reside. Ecce oīs terra
in ꝯspectu tuo est. Rd elegeris et
q̄ placuerit tibi ut vadas illuc p
ge ⁊ mecū noli venire. sed habita
apud godoliā filiū aycham filij
saphan quez p̄posuit rex babilo
nis ciuitatib⁹ iude. Habita ḡ cū
eo in medio populi vel quocūq̄
placuerit tibi ut vadas vade. De
ditq̄ ei mgr̄ milicie cibaria ⁊ mu
nuscula ⁊ dimisit eū. Venit autē
ihēmias ad godoliā filiū aychā
in masphat ⁊ habitauit cū eo in
medio populi qui relict⁹ fuerat ī
terra. Cūq̄ audissent om̄es p̄nci
pes exēcitus q̄ dispsi fuerāt per re
giones ip̄i ⁊ socij eoꝝ q̄ p̄fecissz
rex babilōis godoliā filiū aychā
terre ⁊ q̄ ꝯmendasset ei viros ⁊
mulieres ⁊ puulos ⁊ de paupibz
terre q̄ nō fuerāt trāslati in babi
lonē venerūt ad godoliaz in mas
phat ⁊ ysmahel filiꝰ nathanie ⁊
iohanan filiꝰ caree ⁊ ionathan ⁊
sareas filius thenoemeth et filij
offi q̄ erāt de nethophati ⁊ iecho
nias filiꝰ maachati ip̄i et viri eo
rū. Et iurauit eis godolias filius
aycham filijs saphā ⁊ comitib⁹
eoꝝ dicēs. Nolite timē seruire cal
deis. Habitate in terra et ꝑuite re
gi babilōis ⁊ bn̄ eit vob̄. Ecce ego
habito in masphat ut rn̄deā pre
cepto caldeoꝝ q̄ mittūtur ad nos.
Vos autez colligite vindemiā et
messez ⁊ oleū ⁊ cōdite in vasis ve
stris ⁊ manete in vrbib⁹ vr̄is q̄s
tenetis. Sz ⁊ om̄s iudei qui erāt ī
moab ⁊ in finibz ammon ⁊ ī ydu
mea ⁊ in vniūsis regionib⁹ audi
to q̄ dedissz rex babilōis reliq̄as
in iudea ⁊ q̄ preposuisset sup eos
godoliā filiū aychā filij saphan
reūsi fūt inq̄ om̄s iudei de vniūsis
locis ad q̄ ꝓfugerāt ⁊ venerūt ad
terrā iuda ad godoliā ī masphat
⁊ collegerūt vinū ⁊ messez multā
nimis. Johanan aūt filiꝰ caree ⁊
om̄s p̄ncipes exēcitus qui dispsi
fuerāt in regiōibz venerūt ad go
doliā in masphat ⁊ dixerūt ei Sci
to q̄ bahal' rex filioꝝ ammō mi
sit ismahel filiuz nathanie ꝑcutē
aīaz tuā. Et nō credidit eis godo
lias filiꝰ aycham. Johanan aūt
filius caree dixit ad godoliam de
orsū in masphat loquēs. Ibo et ꝑ
cutiā ismahel filiū nathanie nll'o
sciēte ne int̄fitiat aīaz tuaz ⁊ dissi
pētur om̄s iudei qui cōgregati sūt
ad te et ꝑibūt reliq̄e iuda. Et ait
godolias filius aycham ad ioha
nan filiū caree Noli facē v̄bū hoc
Falsū em̄ tu loqueris de ismahel

Et factū est in mē Ca. xli.
se septimo veīt ismahel filiꝰ
nathanie filij elisama de semīe re
gali ⁊ optimates regis ⁊ decē viri
cū eo ad godoliā filiū aychaz in
masphat ⁊ comederūt ibi panes
sil' ī masphat. Surrexit āt ism a
hel filiꝰ nathanie ⁊ decez viri q̄ cū
eo erāt et ꝑcusserūt godoliā filiū
aychaz filij saphan gladio ⁊ in
terfecerūt eū quē p̄fecerat rex ba
bilonis terre. Om̄es q̄ iudeos qui
erāt cū godolia in masphat ⁊ cal
deos q̄ repti fūt ibi et viros bella
tores ꝑcussit ismahel. Secūdo aūt
die postq̄ occideāt godoliā nullo
adhuc sciente venerūt viri de sy
chem ⁊ de sylo ⁊ de samaria octo
ginta viri rasi barba et scissis

vestib⁹ ⁊ squalētes ⁊ munera et
thus habebāt ī maū ut offerrēt
in domo dñi. Egressus ḡ ismahel
filius nathanie in occursū eoꝝ de
masphat incedēs ⁊ plorans ibat.
Cū aūt occurrissꝫ eis dixit ad eos
Venite ad godoliā filiū aycham
Qui cū venissent ad mediū cītatis
interfecit eos ismahel fili⁹ natha
nie circa mediū laci ipe et viri qui
erant cū eo. Decē aūt viri repti sūt
inter eos q̄ dixerūt ad ismahel. No
li occidere nos qꝛ habem⁹ thesau
ros ī agro frumēti ⁊ ordei ⁊ olei et
mellis. Et cessauit et nō interfecit
eos cū frib⁹ suis Lacus aūt ī quē
ꝓiecerat ismahel oīa cadaueā vi
roꝝ quos ꝑcussit ꝓpter godoliam
ipe ē quē fecit rex asa ꝓpt̄ baasa re
gē isrl̄ Ipsū repleuit ismahel fili⁹
nathanie occisis. Et captiuas du
xit ismahel oēs reliquias ꝓpl̄i qui
erāt ī masphat filias regis ⁊ vni
uersū ꝓpl̄m qui remāserāt in mas
phat q̄s cōmēdauerat nabuzar
dā princeps militie godolie filio
aychā. Et cepit eos ysmahel fili⁹
nathanie ⁊ abijt ut tñsiret ad fili
os ammō. Audiuit aūt iohānā
fili⁹ caree ⁊ oēs p̄ncipes bellatoꝝ
q̄ erāt cū eo oē malū qd̄ feceāt ys
mahel fili⁹ nathaīe ⁊ assumptis
vniūsis viris ꝓfecti sūt ut bellarēt
adūsū ysmahelē filiū nathanie ⁊
inuenerūt eū ad aq̄s multas q̄ sūt
in gabaon. Cūqꝫ vidissꝫ oīs ꝓpl̄s
qui erat cū ysmahel iohānā filiū
caree ⁊ vniūsos p̄ncipes bellatoꝝ
q̄ erāt cū eo letati sūt. Et reūsus ē
oīs ꝓpl̄us quē ceperat ysmahel in
masphat. reūsusqꝫ abijt ad iohā
nā filiū caree. Ysmahel aūt filius
nathaīe fugit cū octo viris a fatie
iohānā ⁊ abijt ad filios ammon
Tulit ergo iohānā filius caree ⁊
oēs p̄ncipes bellatoꝝ q̄ erāt cū eo
vniūsas reliquias vulgi q̄s redu
xerāt ab ysmahel filio nathanie
de masphat: postq̄ percussit godo
liā filiū aychā fortes viros ad p̄li
um ⁊ mulieres ⁊ pueros et eunu
chos q̄s reduxeāt de gabaō ⁊ abi
erūt ⁊ sederūt ꝑegrinātes ī chama
an q̄ est iuxta bethleez ut ꝑgerēt
⁊ introirēt egiptū a fatie caldeorū
Timebāt em̄ eos qꝛ ꝑcusserat ys
mahel filius nathanie godoliaꝫ fi
liū aychā quez p̄posuerat rex ba
bilonis in terra iuda. Ca. xlij.
Et accesserūt oēs p̄ncipes bel
latorū ⁊ iohānā filius caree
⁊ iezonias filius osie ⁊ reliquum
vulg⁹ a puovsqꝫ ad magnū. dixe
rūtqꝫ ad iheremiā ꝓphetā. Cadat
oracō nr̄a in ꝯspectu tuo ⁊ ora pro
nobis ad dñm deū tuū ꝓ vniūsis
reliquijs istis. qꝛ dēlicti sum⁹ pau
ci de pluribꝰ sicut oculi tui nos in
tuētur ⁊ annūtiet nobis dñs de⁹
tuus viā ꝑ quā ꝑgamus ⁊ verbū
qd̄ fatiam⁹. Dixit autē ad eos ihe
reīas ꝓpheta Audiui. Ecce ego oro
ad dominū deū vestrū scd̄m verba
vr̄a omne verbū qd̄cūqꝫ responde
rit mihi. indicabo vobis nec cela
bo vos quicq̄. Et illi dixerunt ad
iheremiaꝫ. Sit dominus inter nos
testis veritatis ⁊ fidei si non iuxta
omne v̄bū in quo miserit te domi
nus deus tuus ad nos sic fatiem⁹
siue bonū est siue malum. Voci do
mini dei nostri ad quem mittim⁹
te obediemus ut bene sit nobis cū
audierimus vocem dñi dei nostri.

Cū aūt ꝯpleti eēnt decē dies factū
est v̄bū dn̄i ad iheremiā. Vōuit
q̄ iohanan filiū caree ⁊ om̄s pn̄
cipes bellatoꝝ q̄ erāt cū eo ⁊ vniu̅
sū populū a minimo vsq̄ ad mg̅
nū ⁊ dixit ad eos. Hec dicit dn̄s
deus isrl̄ ad quez misistis me ut
ꝓsternerē p̄ces vrās ī ꝯspectu ei⁹
Si quiescētes manseritis in terra
hac edificabo vos ⁊ nō destruaz.
plātabo ⁊ nō euellā Jā em̄ placa
tus sū sup malo qd̄ feci vob̄. Noli
te timē a fatie regis babilōis quē
vos pauidi formidatis. Nolite
metuere eū dic̄ dn̄s. q̄ vobiscū sū
ego ut saluos vos fatiā ⁊ eruā de
manu eius et dabo vobis mīas
⁊ miserebor vr̄i ⁊ habitare vos fa
tiā in terra vr̄a. Si autez dixeritis
vos nō hītabim⁹ ī terra ista nec
audiem⁹ vocē dn̄i dei nostri dicen
tes nequaq̄. ꝫ ad terrā egipti p
gem⁹ vbi nō videbim⁹ bellū ⁊ dā
gorē tube nō audiem⁹ ⁊ famē nō
sustinebim⁹ et ibi hītabim⁹. ꝓpt̄
hoc nūc audite v̄bū dn̄i reliquie
iuda. Hec dic̄ dn̄s de⁹ exēcituū de
us isrl̄ Si posueritis fatiē vrāz ut
ingrediamī egiptū ⁊ intraueritis
ut ibi hītetis gladi⁹ quē vos for
midatis ibi ꝯprehēdet vos in t̄ra
egipti et fames ꝓ q̄ estis solliciti
adherebit vob̄ ī egipto ⁊ ibi mo
riemī. Om̄esq̄ viri q̄ posuerint fa
tiē suam ut ingrediātur egiptum
ut habitent ibi moriētur gladio
⁊ fame et peste. Nullus de eis re
manebit nec effugiet a fatie ma
li qd̄ ego afferā sup eos. q̄ hec di
cit dn̄s exercituū deus isrl̄. Sicut
ꝯflatus est furor me⁹ ⁊ indig̅tio
mea sup iherusalez sic cōflabit̄ in
dig̅tio mea sup vos cū ingressi fu
eritis egiptū ⁊ eritis in iusiurādū
⁊ in stuporē ⁊ in maledictū ⁊ ī ob
probriū ⁊ nequaq̄ vltra videbi
tis locū istū. Verbū dn̄i sup vos
reliquie iuda. Nolite intrare egip
tū. Sciētes scietis q̄ obtestat⁹ sū
vobis hodie. q̄ decepistis aīas ve
stras. Vos enim misistis me ad
dn̄m deū nostꝝ dicētes Ora ꝓ no
bis ad dn̄m deū nostꝝ et iux̄ oīa
quecūq̄ dixerit tibi de⁹ noster sic
annūtia nob̄ ⁊ fatiem⁹. Et annū
ciaui vobis hodie et nō audistis
vocē dn̄i dei vr̄i sup vniu̅sis ꝓ qui
bus misit me ad vos. Nūc g̅ sciē
tes scietis q̄ gladio ⁊ fame et pe
ste moriemī in loco ad quē volui
stis intrare ut habitaretis ibi.

Factū est autē cū Ca. xliij.
cōplesset iheremias loquēs
ad populū vniu̅sos s̄mones dn̄i
dei eoꝝ ꝓ q̄b⁹ miserat eū dn̄s de⁹
eoꝝ ad illos oīa verba hec. dixit
azarias fili⁹ ozie ⁊ iohanan fili⁹
caree ⁊ om̄s viri sup̄bi dicētes ad
iheremiā. Mendatiū tu loqueris
Nō misit te dn̄s de⁹ noster dicēs.
ne ingrediamī egiptū ut hītetis
illic. ꝫ baruch fili⁹ nerie īcitat te
aduersū nos ut tradat nos ī ma
nus caldeoꝝ ⁊ interfitiat nos et
traduci fatiat in babilonē. Et nō
audiuit iohanan fili⁹ caree ⁊ oēs
pn̄cipes bellatoꝝ ⁊ vniu̅sus ꝓpl̄s
vocē dn̄i ut manerēt ī terra iuda
Sz tollēs iohanā fili⁹ caree ⁊ vni
uersi pn̄cipes bellatorū vniu̅sos
reliquiaꝝ iuda q̄ reuersi fuerant
de cūctis gētib⁹ ad q̄s fuerāt añ
dispsi ut hītarēt in terra iuda. vi
ros ⁊ mulieres ⁊ puulos ⁊ filias

regis ⁊ oēm aīaz quā reliq̄rat na
buzardā pn̄ceps militie cū godo
lia filio aychā filio saphā ⁊ ihere
miā ꝓphetā ⁊ baruch filiū nerie ⁊
ingressi sūt in terrā egipti. q̄ non
obedierūt voci dn̄i ⁊ venerūt vsq̄
ad tafnis. Et factꝰ ē sermo dn̄i ad
iheremiā in tafnis dicēs. Sume ti
bi lapides grādes ī maū tua ⁊ ab
scōdes eos ī cripta q̄ est sub muro
lateritio ī porta domus pharaōis
in tafnis cernētibꝰ viris iudeis ⁊
dices ad eos. Hec dicit dn̄s exer
cituū deus isrl̄. Ecce ego mittaz et
assumā nabuchodonosor regem
babilonis ſuū meū ⁊ ponā thro
nū eiꝰ sup lapides istos q̄s abscō
di ⁊ statuet soliū suū sup eos. Ve
niēsq̄ pcutiet terrā egipti quos ī
mortē in mortē ⁊ q̄s ī captiuitatez
in captiuitatez ⁊ q̄s ī gladiū in gla
diū. Et succēdet ignē in delubris de
oꝝ egipti ⁊ ꝯburet ea ⁊ captiuos
ducet illos. Et amitiet terra egipti
sic amicit pastor pallio suo ⁊ egre
diet inde ī pace. Et ꝯteret statuas
domus solis q̄ sūt ī terra egipti ⁊
delubra deoꝝ egipti ꝯburet igni.

Verbū qd̄ factum Ca. xliiij.
est ad iheremiā ⁊ ad oēs iu
deos q̄ habitabāt in t̄ra egipti ha
bitātes ī magdalo ⁊ ī tafnis ⁊ in
mēphis ⁊ ī terra phatures dicēs.
Hec dicit dn̄s exercituū deus isrl̄.
Vos vidistis oē malū istud qd̄
adduxi sup iherusalē ⁊ sup om̄es
vrbes iuda et ecce deſte sūt hodie
⁊ nō est ī eis habitator ꝓpter ma
litiā quā fecerūt ut me ad iracūdiā
ꝓuocarēt ⁊ irēt ⁊ sacrificarēt ⁊ co
lerēt deos alienos q̄s nesciebant
et illi ⁊ vos et p̄res vr̄i. Et misi ad
vos oēs seruos meos ꝓphetas de
nocte ꝯsurgēs mittēsq̄ ⁊ dicens.
Nolite facē v̄bū abhoīacōis huiꝰ
cemodi. Et nō audierūt nec indīa
uerūt aurē suā ut nō ꝯuterētur a
malis suis ⁊ non sacrificarēt dijs
alienis. Et ꝯflata ē indigtio mea ⁊
furor meus ⁊ succēsa ē in cītatibꝰ
iuda ⁊ in plateis iherusalē ⁊ v̄se
sūt ī solitudinē et vastitatez scd̄m
diē hāc. Et nūc hec dicit dn̄s exer
cituū deus isrl̄. Quare vos facitis
malū grāde ꝯtra aīas vr̄as ut in
tereat ex vobis vir ⁊ mulier puu
lus ⁊ lactens de medio iude nec re
linq̄tur vob̄ quicq̄ residuū: ꝓuo
cātes me ī opibꝰ manuū vr̄aꝝ sa
crificādo dijs alieīs ī terra egipti
in quā ingressi estis ut habitetis
ibi ⁊ dispeatis ⁊ sitis ī maledictō
nē ⁊ in opprobriū cūctis gētibꝰ ter
re. ¶ Nūquid obliti estis mala pa
trū vestroꝝ et mala regū iuda et
mala vxorū eius ⁊ mala vestra ⁊
mala vxorū vr̄aꝝ q̄ fecerūt in terra
iuda ⁊ in regionibꝰ iherusalem. ¶
Nō sūt mūdati vsq̄ ad diē hanc
⁊ nō timuerūt ⁊ nō ambulauerūt
in lege dn̄i ⁊ in p̄ceptis meis que
dedi corā vobis ⁊ coraz p̄ribus ve
stris. Ideo hec dicit dn̄s exercituū
deus isrl̄. Ecce ego ponā fatiē meā
in vobis in malū ⁊ disp̄dā omnē
iudā. Et assumaz reliquias iude q̄
posuerūt faties suas ut ingrederēt
in terrā egipti ut habitarēt ibi ⁊
cōsumētur oēs in terra egipti ⁊ ca
dent ī gladio et fame. Consumen
tur a minimo vsq̄ ad maximū in
gladio ⁊ in fame morientur ⁊ erūt
in iusiurandū ⁊ in miraculum et
in maledictionē ⁊ in opprobrium

Et visitabo habitatores terre egi
pti sicut visitaui sup iherusalez in
gladio ⁊ in fame ⁊ in peste ⁊ nō
erit qui effugiat ⁊ sit residuus de
reliquijs iudeoꝝ qui vadūt ut pe
regrinētur in terra egipti ⁊ reuertā
tur in terraz iuda ad quā ipsi ele
uāt aīas suas ut reuertātur ⁊ hī
tēt ibi. Nō reuertent nisi q̄ fugerint
Rn̄derūt aūt iheremie om̄es viri
sciētes ꝙ sacrificarēt vxores eoꝝ
dijs alienis ⁊ vniuse mulieres q̄
rū stabat multitudo grādis ⁊ oīs
populꝰ hītantiū in terra egipti in
phatures dicētes. Sermonē quē
locutꝰ es ad nos in noīe dn̄i non
audiemꝰ ex te. ꝫ fatiētes fatiemꝰ
om̄e v̄bū qd egredietur de ore nr̄o.
ut sacrificemꝰ regīe celi et libemꝰ
ei libamina sicut fecimus nos et
pr̄es nr̄i reges nr̄i et pn̄cipes nr̄i ī
vrbibꝰ iuda ⁊ in plateis ihrl'm
⁊ saturati sumꝰ panibꝰ ⁊ bn̄ nob
erat malūqꝫ nō vidimꝰ. Ex eo au
tē tēpe quo cessauimꝰ sacrificare
regine celi ⁊ libare ei libamina in
digemꝰ oībꝰ ⁊ gladio ⁊ fame cō
sūpti sumꝰ. Qd si nō sacrificamus
regīe celi ⁊ libamꝰ ei libamīa nū
quid sine viris nr̄is fecimꝰ ei pla
cētas ad colendā eā ⁊ liba ad li
bādū. Et dixit iheremias ad oēz
populū adūsuz viros ⁊ aduersū
mulieres ⁊ adūsū vniūsaz plebez
qui rn̄derāt ei v̄bū dicēs. Nunq̄d
nō sacrifitiū qd sacrificastis in ci
uitatibꝰ iuda ⁊ ī plateis iherusa
lē vos ⁊ pr̄es vr̄i reges vr̄i ⁊ pn̄ci
pes vr̄i et ꝑpl's terre: hoꝝ recorda
tus est dn̄s ⁊ ascēdit sup cor eiꝰ.
Et non poterat dn̄s vltra portare
ꝓpter malitiā studioꝝ vr̄oꝝ ⁊ ꝓp
ter abhoīnacōes q̄s fecistis et fa
cta est terra vr̄a in desolacōnez ⁊
in stuporē ⁊ in maledictū eoꝙ nō
sit hītator sicut ē dies hec. Prop
terea ꝙ sacrificaueitis ydol' ⁊ pec
caueritis dn̄o ⁊ nō audieritis vo
cē dn̄i ⁊ in lege ⁊ in p̄ceptis ⁊ ī te
stimonijs eiꝰ nō ambulaueritis
idcirco euenerūt vob mala hec sic
est dies hec. Dixit autē iheremias
ad oēz populū ⁊ ad vniūsas mu
lieres. Audite v̄bū dn̄i oīs iuda
qui estis in terra egipti. Hec inq̄t
dn̄s exercituū deꝰ isrl' dicēs. Vos
et vxores vr̄e locuti estis ore vr̄o
⁊ manibꝰ vr̄is implestis dicētes
Faciamꝰ vota nr̄a que vouimus
ut sacrificemꝰ regīe celi ⁊ libemꝰ
ei libamīa. Implestis opa vr̄a ⁊
ope ꝑpetrastis ea. Ideo audite v̄
bū dn̄i oīs iuda qui hītatis ī ter
ra egipti. Ecce ego iuraui in noīe
meo mg̃no ait dn̄s. qꝛ nequaq̄
vltra vocabit nomen meū ex ore
omnis viri iudei dicētis. viuit do
minꝰ deus in oī terra egipti. Ecce
ego vigilabo sup eos in malū et
nō in bonū ⁊ ꝯsument om̄es viri
iuda qui sūt in t̄ra egipti gladio
⁊ fame donec penitꝰ ꝯsumātur Et
qui fugerint gladiū reuertēt de
terra egipti ī terrā iuda viri pau
ci ⁊ sciēt om̄s reliquie iuda ingre
dientiū terrā egipti ut hītent ibi
cuiꝰ sermo ꝯpleat: meꝰ an illoꝝ.
Et hoc vobis signū ait dn̄s ꝙ vi
sitē ego sup vos in loco isto ut sci
atis qꝛ vere cōplebūtur sermōes
mei ꝯtra vos in malū. Hec dic̄ do
minꝰ. Ecce ego tradā pharaonē
efree regez egipti in manu inimi
coꝝ eiꝰ ⁊ in manu querētiū aīaz

illius sicut tradidi sedechiaz regē
iuda ī manu nabuchodonosor re
gis babilōis inimici sui ⁊ queren
tis aīaz eius. Ca.xlv.

Verbū qđ locut⁹ est ihereīas
ꝓpheta ad baruch filiū nele
cū scripsissz v̄ba hec ī libro ex ore
ihēmie anno q̄rto ioakim filij io
sie regis iuda dicēs. Hec dic̄ dn̄s
de⁹ isrl̄ ad te baruch. Dixisti. Ve
misero m̄ qm̄ addidit dn̄s dolorē
dolori meo Laboraui cū geītu meo
⁊ requiē nō inueni. Hec dicit dn̄s
Sic dices ad eū. Ecce q̄s edificaui
ego destruo ⁊ q̄s plātaui ego euel
lo ⁊ vniūsā terrā hāc Et tu queis
tibi grādia. Noli querere. qꝛ ecce
ego adducā malū sup oēz carnē
ait dn̄s et dabo tibi aīaz tuā in sa
lutē ī oīb⁹ locis ad q̄cūq; ꝑrexeis.

Quod factū ē ver Ca.xlvi.
bū dn̄i ad iheremiā ꝓphetaz
cōtra gētes ad egiptū adūsū exer
citū pharaonis nechao regis egi
pti q̄ eāt iuxta fluuiū eufraten in
charchamis quem ꝑcussit nabu
chodonosor rex babilonis ī q̄rto
anno ioakim filij iosie regis iuda
Prepate scutū ⁊ clipeum et ꝓcedi
te ad bellū. Iūgite equos ⁊ ascēdi
te equites state in galeis polite lā
ceas induite vos loricis. Quid igi
tur. Vidi ipsos pauidos ⁊ terga
v̄tētes fortes eoꝝ cesos. Fugerūt
ꝯciti nec respexerūt. Terror vndiq;
ait dn̄s. Non fugiet velox nec sal
uari se putet fortis. Ad aq̄lonez
iux̄ flumē eufraten victi sūt ⁊ rue
rūt. Quis ē iste qui q̄si flumē ascē
dit ⁊ veluti fluuioꝝ ītumescūt gur
gites eius. Egiptus flumīs instar
ascēdit et velut flumīa mouebūt̄
fluctus eius ⁊ dicet. Ascēdēs opiā
terrā ꝑdā ciuitatē ⁊ hītatores ei⁹
Ascēdite eq̄s et exultate ī currib⁹
⁊ ꝓcedant fortes. Ethiopia ⁊ libi
es tenētes scutū ⁊ lidij arripiētes
⁊ iaciētes sagittas. Dies autē ille
dn̄i dei exercituū dies vlcōis ut fu
mat vīdictā de īimicis suis. Deuo
rabit gladius ⁊ saturabit̄ ⁊ īebri
abit̄ sāguine eoꝝ. Victīa em̄ dn̄i
exercituū in t̄ra aq̄lonis iuxta flu
mē eufratē. Ascēde ī galaad ⁊ tol
le resinaz v̄go filia egipti. Frustra
multiplicas medicamīa sanitas
nō erit tibi. Audierūt gētes igno
miniā tuā ⁊ vlulatus tu⁹ repleuit
terrā. Quia fortis īpegit ī fortez et
ambo ꝑiter ꝯciderūt. Verbū qđ lo
cutus ē dn̄s ad iheremiā ꝓphetaz
sup eoq; vēturus essz nabuchodo
nosor rex babilōis ⁊ ꝑcussur⁹ ter
rā egipti. Annūtiate egipto ⁊ au
ditū facite in magdalo ⁊ resonet
in memphis ⁊ ī tafnis dicite. Sta
⁊ p̄para te qꝛ deuorabit gladi⁹ ea
que ꝑ circuitū tuū sūt. Quare ꝯpu
truit fortis tuus. Nō stetit qm̄ do
minus sb̄uertit eū Multiplicauit
ruētes ceciditq; vir ad ꝓximum
suū. Et dicēt. Surge ⁊ reuertamur
ad populū nostrū ⁊ ad terraz na
tiuitatis nostre a fatie gladij colū
be Vocate nomē pharaōis regis
egipti tumultū adduxit tempus
Viuo ego inq̄t rex dn̄s exercituū
nomē ei⁹. qm̄ sic̄ thabor ī mōtib⁹
⁊ sic̄ carmel⁹ ī mari veniet. Vasa
tn̄sinigr̄cōnis fac tibi hītatrix filia
egipti. qꝛ mēphis ī solitudīe eīt ⁊
deseret̄ et inhītabilis erit. Vitula
elegans atq; formosa egiptus sti
mulator ab aquilone veniet ei.

Mercēnariijq̄ eius qui versaban
tur ī medio ei⁹ q̄si vituli saginati
versi sūt et fugerūt simul nec sta
re potuerūt. q̄ dies interfectōnis
eoꝝ venit sup eos tēpus visitacō
nis eorū. Vox eius q̄si eris sona
bit. qm̄ cū exercitu ꝓperabūt ⁊ cū
securib⁹ veniēt ei. Quasi cedentes
ligna succiderūt saltū ei⁹ ait dn̄s
qui supputari nō potest. Multipli
cati sūt sup locustas et nō est eis
nūerus. Cōfusa est filia egipti ⁊
tradita in man⁹ populi aq̄lonis
dic̄ dn̄s exercituū de⁹ isrl̄. Ecce ego
visitabo sup tumultū alexādrie ⁊
sup pharao ⁊ sup egiptū ⁊ super
deos eius ⁊ sup reges eius et sup
pharao. et sup om̄s qui ꝯfidūt ī
eo et dabo eos in man⁹ querētiū
aīaꝫ eoꝝ ⁊ in man⁹ nabuchodo
nosor regis babilōis et in man⁹
seruoꝝ eius Et post hec hītabit̄ si
cut dieb⁹ pristinis ait dn̄s. Et tu
ne timeas serue me⁹ iacob et ne
paueas isrl̄ Quia ecce ego saluū
te fatiā de longinquo ⁊ semē tuū
de terra captītatis tue Et reuertet̄
iacob ⁊ requiescet ⁊ ꝓspabit̄ ⁊ n̄
erit qui exterreat eū. Et noli timē
serue me⁹ iacob ait dn̄s. q̄ tecū
ego sū. q̄ ego ꝯsumā cūctas gen
tes ad q̄s eieci te. Te vero nō cō
sumā. s̄ castigabo te ī iuditio nec
q̄i innocēti parcā tibi. Ca. xlvij.

Quod factū est v̄bū dn̄i ad
iheremiā ꝓphaꝫ cōn̄ palesti
nos an̄q̄ ꝑcuteret pharao gazā
Hec dic̄ dn̄s. Ecce aque ascendēt
ab aquilone ⁊ erūt q̄si torrēs in
undās ⁊ operiēt terraꝫ ⁊ plenitu
dinē eius. vrbē ⁊ hītatorē ei⁹ Cla
mabūt hoīes ⁊ vlulabūt oēs ha
bitatores terre a strepitu pōpe ar
moꝝ ⁊ bellatoꝝ ei⁹. a ꝯmocōe q̄
drigaꝝ eius ⁊ multitudine rota
rū illi⁹. Nō respexerūt pr̄es filios
manib⁹ dissolutis ꝓ aduētu diei
in q̄ vastabūtur om̄s philistijm
⁊ dissipabit̄ tyrus ⁊ sydon cū oī
bus reliquis auxilijs suis. Depo
pulat⁹ est em̄ dn̄s palestinos re
liquias insule capadocie. Venit
caluitiū sup gasā. ꝯticuit ascalon
⁊ relique valles eaꝝ. Vsq̄ q̄ cōci
des o mucro domini vsq̄ quo nō
quiesces. Ingredē in vaginā tu
am. refrigerare et sile. Qm̄ q̄escet
cū dn̄s precepit ei adūsus ascalo
neꝫ ⁊ aduersū maritimas eius re
giones. ibiq̄ condixerit illi.

Ad moab Hec di Ca. xlviij.
cit dn̄s exercituū deus isrl̄.
Ve sup nabo. qm̄ vastatata est ⁊
ꝯfusa. Capta ē cariathiarim. ꝯfu
sa est fortis ⁊ tremuit. Non est vl
tra exultatio ī moab. cōn̄ esebon
cogitauerūt malū Venite ⁊ disp
dam⁹ eā de gente. Ergo silēs cōti
cesces. seq̄turq̄ te gladius. Vox
clamoris de oronaim. vastitas et
ꝯtritio mg̃na. Cōtrita est moab
annūtiate clamorē ꝑuul̄ ei⁹ Per
ascensū em̄ luit plorans ascēdet
in fletu. qm̄ in descēsu oronaim ho
stes vlulatū ꝯtricōnis audierūt
Fugite. saluate am̄as vr̄as ⁊ eri
tis q̄si mirice in deserto. Pro eo eī
q̄ habuisti fidutiā in municōibꝫ
tuis ⁊ in thesauris tuis. tuq̄ capi
eris. Et ibit chamos ī trāsmigra
tionē. sacerdotes eius ⁊ p̄ncipes
eius simul. Et veniet p̄do ad oēm
vrbē ⁊ vrbs nulla saluabit̄ Et pi
būt valles ⁊ dissipabūt̄ cāpestria

qm̄ dixit dn̄s. Date florem moab
qꝛ florēs egredietꝫ ⁊ ciuitates eius
deserte erūt ⁊ inhabitabiles. Male
dictus q̄ facit opus dn̄i fraudulē
ter ⁊ maledictꝰ q̄ ꝓhibet gladiū
suū a sāguine Fertilis fuit moab
ab adolescētia sua et requieuit ī fe
cibꝰ suis. Nec tr̄nsfusus ē de vase ī
vas ⁊ in trāsmigracōez nō abijt.
Idcirco ꝑmāsit gustus eius in eo
⁊ odor eius nō est īmutatus. Pro
pterea ecce dies veniūt dicit dn̄s
⁊ mittā eis ordīatores ⁊ stratores
lagūcularū ⁊ sternēt eum ⁊ vasa
eius exhauriēt ⁊ lagūculas eoꝝ
collidēt. Et cōfūdetur moab a cha
mos sicut ꝯfusa ē domus isrl̄ a be
thel in qua habebat fidutiā. Qūo
dicitis fortes sumꝰ et viri robusti
ad p̄liādū. Vastata est moab ⁊
ciuitates illius succēderūt et electi
iuuenes eius descēderūt in occisio
nē ait rex. dn̄s exercituum nomē
eius. Prope ē interitus moab ut
veniat ⁊ malū eius velocit̄ accur
ret nimis. Cōsolamini eū oēs qui
estis in circuitu eius ⁊ vniūsi qui
scitis nomē eius dicite. Qūo ꝯfra
cta est v̄ga fortis baculus glorio
sus. Descēde de gl̄a ⁊ sede ī siti hīta
tio filie dibon. qm̄ vastator moab
ascēdet ad te dissipabit municōes
tuas. In via sta ⁊ ꝓspice habita
tio aroer. Interroga fugiētē ⁊ eū
q̄ euasit. Dic. Quid accidit. Cōfu
sus ē moab quoniaz victꝰ ē. Vlu
late ⁊ clamate annūtiate in arnō
qm̄ vastata est moab ⁊ iuditium
venit ad terraz cāpestrez sup elon
⁊ sup iasa ⁊ sup mefat et super di
bon ⁊ sup nabo ⁊ sup domū debla
thaim ⁊ super cariathaim et sup

bethgamul ⁊ sup bethmaon ⁊ su
per carioth ⁊ sup bosra ⁊ sup oēs
ciuitates terre moab que lōge et
ꝓpe sūt. Abscisū est cornu moab
⁊ brachiū eius ꝯtritū est ait dn̄s
Inebriate eū qm̄ ꝯtra dn̄m erectꝰ
est. Et allidet manū moab ī vomi
tu suo ⁊ erit in derisū etiā ipe. Fuit
em̄ in derisū tibi isrl̄ quasi inter fu
res reperisses eū. Propter v̄ba g̊
tua q̄ adūsū illū locutus es capti
uus duceris. Relinquite ciuitates
⁊ hītate in petra habitatores mo
ab ⁊ estote q̄si colūba nidificās ī
sūmo ore foramīs. Audiuimꝰ sup
biā moab. Supbus ē valde. Sub
limitatē eiꝰ ⁊ arrogātiā ⁊ supbiā
⁊ altitudinez cordis eius ego scio
ait dn̄s Iactantiā eius ⁊ ꝙ nō sit
iuxta eā virtus eius nec iuxta qd̄
poterat conata sic facere. Ideo sup
moab eiulabo ⁊ ad moab vniuer
saz clamabo ⁊ ad viros muri ficti
lis lamētantes. De planctu iazer
plorabo tibi vinea sabama. Pro
pagines tue tr̄nsierunt mare vsqꝫ
ad mare iazer ꝑuenerunt. Super
messem tuā ⁊ vindemiā tuaz p̄do
irruit. Ablata ē leticia ⁊ exultatio
de carmelo et de terra moab et vi
nū de torculaibꝰ sustuli. Nequaq̄
calcator vue solitū celeuma canta
bit. De clamore esebon vsqꝫ eleale
⁊ iasa dederūt vocē suā a segor vsqꝫ
ad oronaim vitulā ꝯt̄nātez. aque
vero nemrim pessime erūt. Et aufe
rā de moab ait dn̄s offerentez in
excelsis ⁊ sacrificantem dijs eius
Proptēa cor meū ad moab q̄si ti
bia eis resonabit ⁊ cor meū ad vi
ros muri fictil̄ dabit soītū tibiarū
qꝛ plꝰ fecit q̄ potuit idcirco ꝑierūt

Omne enim caput caluitium et omnis
barba rasa erit. In cunctis manibus
colligacio et super omne dorsum cilitium.
Et super omnia tecta moab et in plateis
eius omnis planctus. quoniam contriui moab
sicut vas inutile ait dominus. Quomodo vi
cta est et vlulauerunt. Quomodo deiecit
ceruicem moab et confusus est. Eritque
moab in derisum et in exemplum omnibus
in circuitu suo. Hec dicit dominus. Ecce
quasi aquila volabit et extendet alas
suas ad moab. Capta est carioth
et munitiones comprehense sunt. Et erit
cor fortium moab. in die illa sicut cor
mulieris parturientis. Et cessabit
moab esse populus. quoniam contra dominum
gloriatus est. Pauor et fouea et laqueus
super te o habitator moab ait dominus
Qui fugerit a facie pauoris cadet
in foueam et qui conscenderit de fouea
capietur laqueo. Adducam enim super mo
ab annum visitacionis eorum dicit dominus
In vmbra esebon steterunt de laqueo
fugientes. quia ignis egressus est de
esebon et flamma de medio seon et
deuorabit partem moab et verticem filio
rum tumultus. Ve tibi moab. Peri
sti popule chamos. quia comprehensi
sunt filii tui et filie tue in captiuitatem
Et conuertam captiuitatem moab in no
uissimis diebus ait dominus. Hucusque
iudicia moab. Ca. xlix.

Ad filios ammon. Hec dicit
dominus. Numquid non filii non sunt
israel an heres non est ei. Cur ergo
hereditate possedit melchon gad
et populus eius in vrbibus eius habita
uit. Ideo ecce dies venient in te di
cit dominus et auditum faciam super rab
bath filiorum ammon fremitum prelii
Et erit in tumultum dissipata. filieque
eius igni succendentur et possidebit israel
possessores suos ait dominus. Vlula
esebon. quoniam vastata est har. Cla
mate filie rabba. accingite vos cili
ciis. plangite et circuite per sepes
quoniam melchon in transmigracionem du
cetur. sacerdotes eius et principes eius
simul. Quid gloriaris in vallibus.
Defluxit vallis tua filia delicata que
confidebas in thesauris tuis et dice
bas. Quis venit ad me. Ecce ego
inducam super te terrorem ait dominus deus
exercituum ab omnibus qui sunt in circu
itu tuo et dispergimini singuli a con
spectu vestro. nec erit qui congreget fu
gientes. Et post hec reuerti faciam fugi
entes et captiuos filiorum ammon ait
dominus. Ad ydumeam. Hec dicit dominus
exercituum. Numquid non vltra est sa
pientia in theman. Periit consilium a
filiis. Inutilis facta est sapientia eorum
Fugite in terga vertite. descendite in
voraginem habitatores dedan. quoniam per
dicionem esau adduxi super eum tempus
visitacionis eius. Si vindemiatores
eius venissent super te non reliquissent
racemum. si fures in nocte rapuissent
quod sufficeret sibi. Ego vero discoo
perui esau. reuelaui abscondita eius
et celari non poterit. Vastatum est
semen eius et fratres eius et vicini eius
et non erit. Relinque pupillos tuos
et ego faciam illos viuere. et vidue
tue in me sperabunt. quia hec dicit dominus
Ecce quibus non erat iuditium ut bi
berent calicem bibentes bibent et tu quasi
innocens relinqueris. Non eris inno
cens sed bibens bibes. Quia per memet
ipsum iuraui dicit dominus quod in solitudi
nem et in obprobrium et in desertum et
in maledictionem erit bosra et omnes
ciuitates eius erunt in solitudines sem
piternas. Auditum audiui a domino et

legatus ad gētes missus sū. Con
gregamini ⁊ venite ɔtra eā ⁊ ɔsur
gamus in p̄liū. Ecce em̄ puulū de
di te in gētib⁹ ɔtēptibilē inter hoī
nes. Arrogātia tua decepit te et su
perbia cordis tui q̄ habitas ī cau
nis petre et apprehēdē niteris alti
tudinē collis. Cū exaltaueris qua
si aq̄la nidū tuū: inde detrahaz te
dicit dn̄s. Et erit ydumea deserta
Oīs q̄ trāsibit p eā stupebit ⁊ sibi
labit super oēs plagas eius sicut
subuersa est sodoma ⁊ gomorra et
vicine ei⁹ ait dn̄s. Nō habitabit
ibi vir ⁊ nō incolet eā filius hoīs
Ecce quasi leo ascēdet de superbia
iordaīs ad pulcritudinē robustā
q̄ subito currere faciā eū ad illaz
Et quis erit electus quē preponā
ei. Quis ē filis mei. Et quis susti
nebit me. Et q̄s est iste pastor q̄
resistat vultui meo. Proptēa au
dite cōsiliū dn̄i qd̄ iniit de edom et
cogitacōnes eius q̄s cogitauit de
hītatorib⁹ themā. Si nō deiecerīt
eos puuli gregis nisi dissipauerīt
cū eis habitaculū eoꝝ. A voce rui
ne eoꝝ cō mota est terra clamor ī
mari rubro auditus ē vocis eius.
Ecce quasi aquila ascēdet ⁊ euola
bit ⁊ expādet alas suas sup bosrā
Et erit cor fortiū ydumee in die il
la q̄si cor mulieris pturiētis. Ad
damascū. Cōfusa est emath ⁊ ar
fath q̄ auditū pessimū audierūt.
Turbati sūt in mari p̄ solitudine
q̄escere non potuit. Dissoluta ē da
mascus v̄sa est ī fugaz tremor ap
prehēdit eā Angustia ⁊ dolores te
nuerūt eā q̄si pturientē. Qūo dere
liquerūt ciuitatē laudabililē vrbē
leticie. Ideo cadent iuuenes ei⁹ in
plateis eius ⁊ oēs viri prelij ɔtice
scent in die illa ait dn̄s exercituū
Et succendaz ignē in muro dama
sci ⁊ deuorabit menia benadab.
Ad cedar ⁊ ad regna asor q̄ pcus
sit nabuchodonosor rex babilōis
Hec dicit dn̄s. Surgite ⁊ ascendi
te ad cedar ⁊ vastate filios orien
tis. Tabnacula eoꝝ et greges eo
rū capient pelles eoꝝ et oīa vasa
eoꝝ ⁊ camelos eorū tollēt sibi et
vocabūt sup eos formidinē in cir
cuitu eius. Fugite abite vehemēt
in voraginibus sedete qui habita
tis asor ait domin⁹. Iniit em̄ ɔtra
vos nabuchodonosor rex babilo
nis ɔsiliū ⁊ cogitauit adūsus vos
cogitacōnes. Cōsurgite ⁊ ascēdite
ad gentē quietā ⁊ habitātez cōfi
denter ait dn̄s. Non ostia nec ve
ctes eis soli habitabūt. Et erūt ca
meli eoꝝ in direpcōnez ⁊ multitu
do iumētoꝝ in p̄dā. Et dispgā eos
in oēz vētū qui sūt attōsi in comā
⁊ ex oī ɔfinio eoꝝ adducaz interi
tū sup eos ait dn̄s. Et erit asor in
habitaculū draconū deserta vsq̄
ineternū. Nō manebit ibi vir nec
incolet eā filius hoīs Qd̄ factū est
v̄bū dn̄i ad iheremiā ꝓphetā adū
sus elam ī p̄ncipio regni sedechie
regis iuda dicens. Hec dicit dn̄s
exercituū. Ecce ego cōfringā arcū
elam ⁊ sumā formidinē eoꝝ et in
ducaz sup elā q̄tuor vētos a q̄tuor
plagis celi ⁊ vētilabo eos ī oēs vē
tos istos ⁊ nō eit gēs ad quā nō
pueniant ꝓfugi elā. Et pauē fatiā
elā coraz īimicis suis ⁊ ī ɔspectu q̄
rētiū aīaz eoꝝ. Et adducā sup eos
malū irā furois mei dic̄ dn̄s Et mit
tā p⁹ eos gladiū donec ɔsumā eos

et ponā soliū meū in elā ⁊ ꝑdam
inde reges ⁊ pn̄cipes ait dn̄s. In
nouissimis aūt dieb⁹ reuti faciaꝫ
captiōs elā dic̄ dn̄s. ¶ Ca. l.

Verbū qd̄ locut⁹ ē dn̄s de ba
bilone ⁊ de terra caldeoꝝ in
manu iheremie ꝓphe. Annūciate
in gētib⁹ et auditū facite. Leuate
signū. p̄dicate ⁊ nolite celare. Di
cite. Capta est babilon. ɔfusus ē
bel. victus ē marodach Confusa
sūt oīa sculptilia eoꝝ. supata sūt
ydola eoꝝ Qm̄ ascēdet cōtra eam
gēs ab aquilōe q̄ ponet terrā ei⁹
in solitudinē et nō erit q̄ hītet in
ea ab hoīe vsqꝫ ad pecus. Et moti
sūt ⁊ abierūt. In dieb⁹ illis ⁊ ī tē
pe illo ait dn̄s. veniēt filij isrl̄ ipi
⁊ filij iuda sil̄. Ambulātes et flē
tes ꝓperabūt ⁊ dn̄m deū suū q̄rēt
In syon int̄rogabūt viaꝫ. huc fa
ties eoꝝ veniēt et apponētur ad
dn̄m fedē sempit̄no qd̄ nulla ob
liuione delebit̄. Grex ꝑdit⁹ fact⁹
est popul⁹ meus. pastores eoꝝ se
duxerūt eos. fecerūtqꝫ vagari in
montib⁹. De monte in collē trāsi
erūt. obliti sūt cubil̄ sui. Oēs qui
inuenerūt comederūt eos ⁊ hostes
eoꝝ dixerūt. Nō peccauim⁹ ꝓ eoꝝ
peccauerūt dn̄o decori iustitie et ex
pectacōni p̄rm eoꝝ dn̄o. Recedite
de medio babilōis. de terra calde
orū egredimini et estote q̄si hedi
ante greges. Qm̄ ecce ego suscita
bo ⁊ adducā ī babilonē cōgrega
tionez gentiū mg̃naꝝ de terra aq̄
lonis ⁊ prepabūtur adūsus eam
⁊ inde capiet̄. Sagitta ei⁹ q̄si viri
fortis interfectoris. non reuertet̄
vacua. Et erit caldea in p̄daꝫ. oēs
vastātes eā replebūtur ait dn̄s.

Qm̄ exultatis et magna loq̄mini
diripiētes hereditatē meā. qm̄ ef
fusi estis sicut vituli sup herbā et
mugitis sicut thauri. Cōfusa est
mr̄ vr̄a nimis ⁊ adeq̄ta pulueri q̄
genuit vos. Ecce nouissima erit ī
gentib⁹. deserta inuia et arēs ab
ira dn̄i. Nō īhabitabit̄. ꝫ rediget̄
tota in solitudinē. Oīs q̄ trāsibit
ꝑ babilonez stupebit ⁊ sibilabit
sup vniūsis plagis ei⁹. Prepami
ni cōn̄ babilonē ꝑ circuitū. Om̄s
qui intēditis arcū debellate eā. nō
ꝑcatis iacul̄ qꝛ dn̄o peccauit Cla
mate adūsus eā. Vbiqꝫ dedit ma
nū. Ceciderūt fūdamēta ei⁹. destru
cti sūt muri eius qm̄ vltio dn̄i est
Vlcōnē accipite de ea. Sicut fecit
facite ei. Dispgite satorez de babi
lone ⁊ tenētez. falcē in tpe messis
a facie gladij colūbe. Vnusquis
qꝫ ad populū suū ɔuertet̄ ⁊ singu
li ad terrā suā fugient. Grex disp
sus isrl̄. leones eiecerūt eū. Prim⁹
comedit euꝫ rex assur. iste nouissi
mus exossauit eū nabuchodono
sor rex babilōis. Proptēa hec dic̄
dn̄s exēcituū de⁹ isrl̄. Ecce ego vi
sitabo regē babilōis ⁊ terraꝫ eius
sicut visitaui regē assur ⁊ reducā
isrl̄ ad habitaculū suū. Et pascet̄
carmel⁹ ⁊ basan ⁊ ī mōte ephra
im et galaad saturabit̄ aīa eius.
In dieb⁹ illis ⁊ in tēpe illo ait do
min⁹ queret̄ iniq̄tas isrl̄ ⁊ nō erit
⁊ p.tm̄ iuda ⁊ non inueniet̄. qm̄
ꝓpitius ero eis quos reliquero.
Sup terrā dn̄antiū ascēde ⁊ super
habitatores eius visita. Dissipa
⁊ interfice que post eos sūt ait do
min⁹ ⁊ fac iuxta oīa que p̄cepi ti
bi. Vox belli ī terra ⁊ ɔtricō mag̃

Rūo cōfractus ē a ortinus malleꝰ vniūse terre. Rūo vsa ē in dēbꝰ babilon in gētibꝰ. Illaqueaui te a capta es babilon et nesciebas inuēta es a apprehēsa qm dñm p uocasti. Aperuit dñs thezaurū suum a ptulit vasa ire sue. qm opꝰ est dño deo exercituū in terra cal deoꝝ. Venite ad eā ab extremis terre finibꝰ apite ut exeāt q ocul cēt eam. Tollite de via lapides a redigite i aceruos a interficite eā nec sit quicq reliquū. dissipate vniūsos fortes eius desēdāt i occisionē. Ve eis qr venit dies eoꝝ tēpus visitacōis eoꝝ. Vox fugiē tiū a eoꝝ q euasert de terra babilonis ut annūtiēt in syon vlcōez dñi dei nri vlcōez tēpli eius. Annūciate in babilonez plūtimis oibꝰ qui tēdūt arcū. Cōsistite aduſus eam p gyrū a nullꝰ euadat. Reddite ei scōm opus suum iuxta oīa que fecit facite illi. qr contra dñm erecta ē aduſus sāctū isrl. Idcirco cadēt iuuenes eius in plateis eius a omēs viri bellatores eius cōticescēt i die illa ait dñs. Ecce ego ad te superbe dicit dñs deus exercituū. qr venit dies tuus tēpus visitacōnis tue. Et cadet superbus a corruet a nō erit q fuscitet eū. Et succēdam ignē in vrbibus eius a devorabit oīa in circuitu eius. Hec dicit dñs exercituū. Calūniā sustinēt filij israhel a filij iuda simul. Omnes q ce perūt eos tenēt nolunt dimittere eos. Redēptor eoꝝ fortis dñs exercituū nomē eius. Iudicio defendet causā eoꝝ ut exterreat trā a cmoueat habitatores babilonis. Gladius ad caldeos ait dñs a ad habitatores babilonis a ad pncipes et ad sapiētes eius. Gladius ad diuinos eius q stulti erūt. Gladius ad fortes illius q timebūt. Gladius ad equos eius a ad currus eius et ad oē vulgus eius qd ē in medio eius et erūt q si mulieres. Gladius ad thesauros eius q diripiēt. Sicitas super aquas eius erit et arescent. qr terra sculptiliū est a in portētis gloriāt. Propterea habitabūt draco nes cū fatuis ficarijs a habitabūt in ea struc oes. Et nō habitabitur vltra usq in sempiternū nec extruetur usq ad generacōez a generatiōnē. Sicut subuertit dñs sodomā a gomorrā a vicinos eius ait dñs. Non habitabit ibi vir a nō inco let eā filius hois. Ecce pplus veniet ab aquilone a gēs mag a reges magni surgēt a finibꝰ tre. Arcū et scutū apprehēdēt crudeles sūt a inmisericordes. Vox eoꝝ qi mare sonabit et super eqs ascēdēt sic vir paratus ad pugnā ostra te filia babilonis. Audiuit rex babilonis famaz eoꝝ a dissolute sūt manus eius. Angustia apprehēdit eū: dolor qi parturiētē. Ecce qi leo ascēdet de superbia iordanis ad pulcritudinez robustā. qr subito curream fatiā eū ad illā. Et qs erit electus quez pponā ei. Quis enim similis mei a qs sustiebit me. Et qs ē iste pastor qui resistat vultui meo. Propterea audite cōsiliū dñi qd mēte cepit aduſus babilonē a cogitationes eius qs cogitauit super trāz caldeoꝝ. Nisi detraxerit eos puuli gregū: misi dissipatū fuerit cū ipsis habitaculū eoꝝ. A voce captiuitatis babilonis cmota ē tra a clamor in ter gētes auditus ē. Ca. li.

Hec dicit dñs. Ecce ego susci
tabo sup babilonē ⁊ sup hī
tatores eius qui cor suū leuauerūt
coñ me q̄si ventū pestilentē ⁊ mit
tā in babilonē ventilatores ⁊ vē
tilabūt eā. Et demolient̄ terrā ei⁹
qm̄ venerūt sup eā vndiq; in die
afflictōis ei⁹. Nō tendat q̄ tendit
arcū suū ⁊ nō ascēdet loricat⁹ No
lite pcē inuenib⁹ ei⁹. intersicite oēz
militiā eius. Et cadēt interfecti in
terra caldeoꝝ. vulnerati in regiōi
bus ei⁹. Qm̄ nō fuit viduat⁹ isrl̄
⁊ iuda a dño deo suo dño exerci
tuū. Terra aūt eoꝝ repleta ē deli
cto a scō isrl̄. Fugite de medio ba
bilōis ut saluet vnusquisq; aīaz
suā. Nolite tacē sup iniq̄tatez eius
qm̄ tēpus vlcōnis ei⁹ est dño. vi
cissitudinē ipe retribuet ei. Calix
aureus babilō in manu dñi: ine
briās oēm terrā. De vino eius bi
berūt gētes ⁊ ideo ꝯmote sūt. Sbi
to cecidit babilon ⁊ ꝯtrita ē. Vlu
late sup eā. tollite resinā ad dolo
rē ei⁹ si forte sanet̄. Curauim⁹ ba
bilonē ⁊ nō est sanata. Derelinq̄
mus eā ⁊ eam⁹ vnusquisq; in ter
rā suā. Qm̄ pueīt vsq; ad celos in
ditiū ei⁹ ⁊ eleuatū est vsq; ad nu
bes. Protulit dñs iustitias nrās.
venite ⁊ narrem⁹ in syon op⁹ do
mini dei nr̄i. Acuite sagittas ⁊ im
plete pharetras. Suscitauit dñs
spiritū regū medoꝝ ⁊ coñ babilo
nē mēs ei⁹ est ut pdat eā. Qm̄ vl
tio dñi est vltio tēpli sui Sup mu
ros babilōis leuate signū. auge
te custodiā. Leuate custodes. pre
pate insidias. qꝛ cogitauit dñs ⁊
fecit quecūq; locut⁹ ē coñ hītato
res babilōis. Que hītas sup aq̄s
mlt̄as. locuples in thesauris. ve
nit finis tu⁹ pedal̄ p̄cisionis tue
Jurauit dñs exēcituū p aīaz suā
qm̄ replebo te hoīb; q̄si brucho ⁊
sup te celeuma cātabit̄. Qui facit
terrā in fortitudine sua. prepauit
orbē ī sapiētia sua ⁊ prudētia sua
extēdit celos. Dāte eo voces. mul
tiplicātur aque in celo. Qui leuat
nubes ab extremo terre. fulgura
in pluuiā fecit ⁊ pduxit vētos de
thesauris suis. Stult⁹ fact⁹ ē oīs
hō a sciētia. ꝯfusus ē oīs ꝯflator ī
sculptili. Quia mēdax est ꝯflatio
eius. nec est spūs ī eis. Vana sūt
opa ⁊ risu digna. in tpe visitacō
nis sue pibūt. Nō sicut hec ps ia
cob. Quia q̄ fecit oīa ipe est ⁊ isrl̄
sceptꝝ hereditatis ei⁹ dñs exerci
tuū nomē eius. Collidis tu mihi
vasa belli ⁊ ego collidā ī te gētes
⁊ dispdaz ī te regna. Collidā in te
equū ⁊ equitē eius ⁊ collidā in te
currū ⁊ ascēsorē ei⁹ ⁊ collidā ī te
virꝝ ⁊ mulierez. Et collidā in te se
nē ⁊ puerꝝ ⁊ collidā in te iuuenez
et v̄ginē. Et collidaz in te pastorē
⁊ gregē ei⁹ et collidā in te agrico
lā ⁊ iugales eius. Et collidā in te
duces ⁊ mgr̄atus ⁊ reddā babi
loni ⁊ cūctis hītatorib⁹ caldeoꝝ
omē malū suū qd fecerūt in syon
in ocul̄ vr̄is ait dñs. Ecce ego ad
te mōs pestifer ait dñs qui corrū
pis vniūsaz terrā. Et extēdaz ma
nū meam sup te ⁊ euoluā te de pe
tris ⁊ dabo te in montē cōbustio
nis. Et nō tollā de te lapidē in an
gulū ⁊ lapidē in fūdamēta. ꝫ pdi
tus ī eternū eris ait dñs. Leuate
signū in terra clangite bucina in
montib⁹. Sāctificate sup eā gētes

annūtiate cōtra illā regibus ara
rath mēni ⁊ ascenē numeāte ɔtra
eā taphar. Adducite equū q̄i bra
chiū aculeatū. Scīficate cōtra eaꝫ
gētes reges medie duces eiꝰ ⁊ vni
uersos magistratꝰ eius. cūctaꝫqꝫ
terrā potestatis eiꝰ. Et ɔmouebit̄
terra ⁊ cōturbabit̄ qꝛ euigilauit
contra babilonē cogitacō dñi ut
ponat terrā babilonis deſtā ⁊ in
habitabilē. Cessauerūt fortes ba
bilonis a p̄lio habitauer̄t in p̄si
diis. Deuoratū est robur eorū et
facti sūt q̄si mulieres. Incensa sūt
tab̄nacula eiꝰ. ɔtriti sūt vectes eiꝰ
Currēs obuiā currēti veniet ⁊ nū
tius obuiꝰ nūtiāti ut annūtiet re/
gi babilōis qꝛ capta ē ciuitas eiꝰ
a sūmo vsqꝫ ad sūmū ⁊ vada pre
occupata sūt Et paludes incēse sūt
igni ⁊ viri bellatores ɔturbati sūt
qꝛ hec dicit dñs exercituū deꝰ isrl̄
Filia babilōis q̄si area tēpꝰ tritu
re eius. Adhuc modicū ⁊ veiet tē
pus messionis eiꝰ. Comedit me
deuorabit me nabuchodonosor
rex babilōis. Reddidit me q̄i vas
mane Absorbuit me q̄si draco. re
pleuit vētrez suū teneritudīe mea
⁊ eiecit me. Iniq̄tas adūsū me et
caro mea sup babilonez dicit ha
bitacō syon ⁊ sāguis meus super
habitatores caldee dicit iherusalē
Propterea hec dicit dñs Ecce ego
iudicabo causā tuā ⁊ vlciscar vlcō
nē tuā. Et deſtū fatiā mare eius et
siccabo venaꝫ eius. Et erit babilō
in tumulos habitacō draconum
stupor ⁊ sibilꝰ eo ꝙ nō sit habita
tor. Simul ut leones rugiēt excuci
ent comas veluti catuli leonū. In
calore eoꝝ ponā potus eoꝝ et ine
briabo eos ut sopiant̄ et dormiāt
somnū sēpit̄nū ⁊ nō ɔsurgāt dic̄
dñs. Deducā eos q̄si agnos ad vi
ctimā ⁊ q̄si arietes cū hedis. Quo
modo capta ē sesach ⁊ ɔp̄hensa ē
inclita vniūse terre. Quō facta est
in stuporē babilō inter gētes. Et
ascēdit sup babilonē mare multi
tudīe fluctuū eius opta est. Facte
sūt ciuitates eius in stuporē terra
inhītabilis ⁊ deſta terra in q̄ nul
lus habitet nec trāsiet p eaꝫ filiꝰ
hoīs. Et visitabo sup bel in babilo
ne ⁊ eitiaꝫ qd̄ absorbuerat de ore
eius ⁊ nō ɔfluent ad eā vltra gē
tes. Siquidez ⁊ murus babilonis
corruet. Egredimini de medio eiꝰ
ꝓpl̄s meus ut saluet vnusquisqꝫ
aīaꝫ suaꝫ ab ira furoris dñi. Et ne
forte mollescat cor vr̄m et timea
tis auditū q̄ audiet̄ in terra. Et ve
niet in anno auditio et post hūc
annū auditio ⁊ iniq̄tas in terra ⁊
dñator sup dñatorez. Proptēa ec
ce dies veniūt ⁊ visitabo sup sculp
tilia babilonis ⁊ oīs terra eius cō
fundet̄ ⁊ vniūsi int̄fecti eius cadēt
in medio eius. Et laudabūt super
babilonē celi ⁊ terre ⁊ oīa q̄ in eis
sūt. qꝛ ab aq̄lōe veient ei p̄dones
ait dñs. Et qūo fecit babilō ut ca
derent occisi ī isrl̄: sic de babilone
cadēt occisi ī vniūsa t̄ra. Qui fugi
tis gladiū venite nolite stare. Re
cordamini ꝓcul dñi ⁊ iherusalem
ascēdat sup cor vr̄m. Cōfusi sumꝰ
qm̄ audiuimꝰ oꝓprobriū, Operuit
ignomīa faties nr̄as qm̄ venerūt
alieni sup sanctificationē domus
dñi. Propterea ecce dies veniunt
ait dominꝰ ⁊ visitabo sup sculpti
lia eius ⁊ in omni terra eius mugi

et vulneratus. Si ascēderit babi
lon in celū ⁊ firmauerit in excelso
robur suū. a me venient vastato
res eius ait dn̄s. Vox clamoris de
babilone ⁊ cōtritio mg̃na de t̃ra
caldeoꝝ. qm̄ vastauit dn̄s babi
lonē ⁊ ꝑdidit ex ea vocē mg̃nā ⁊
sonabūt fluct⁹ eoꝝ q̃si aque mlt̃
te. Dedit sonitū vox eoꝝ. qꝛ venit
sup eā id est sup babilonē predo
Et apprehēsi sūt fortes ei⁹ et emar
cuit arcus eorū. qꝛ fortis vltor do
min⁹ reddēs retribuet. Et inebria
bo pn̄cipes eius ⁊ sapiētes ei⁹ du
ces ei⁹ ⁊ mg̃ratus ei⁹ ⁊ fortes ei⁹
Et dormiēt somnū sempit̃nū ⁊ nō
expgiscent̃ ait rex. dn̄s exercituū
nomē eius. Hec dic̄ dn̄s exēcituū
Mur⁹ babilonis ille altissim⁹ suf
fossiōe suffodiet̃ et porte ei⁹ excel
se igne ɔburētur ⁊ labores ꝓplorꝝ
ad nihilū ⁊ gentiū. in ignez erūt
⁊ dispibūt. Verbū qd̄ p̄cepit ihe
remias ꝓphēta saraie filio nerie fi
lij maasie cū ꝑgēt cū sedechia re
ge in babilonē in anno q̃rto reg
ni eius. Sarias autē erat pn̄ceps
ꝓphie. Et scripsit iheremias om̄e
malū qd̄ venturꝝ erat sup babilo
nē in libro vno. oīa v̄ba hec que
scripta sūt cōn̄ babilonē. Et dixit
iheremias ad saraiā. Cū veneris
in babilonē ⁊ videris et legeris
oīa v̄ba hec dices. Dn̄e tu locut⁹
es cōn̄ locū istū ut disꝑderes eum
ne sit qui ī eo habitet ab hoīe vs
qꝫ ad pecus ⁊ sit ꝑpetua solitudo.
Cūqꝫ ɔpleueris legere libꝝ istū li
gabis ad eū lapidē ⁊ ꝓicies illuꝫ
in mediū eufraten ⁊ dices. Sic sb̄
merget̃ babilon ⁊ nō cōsurget a
facie afflictōnis quā ego adduco
sup eam ⁊ dissoluet̃. Hucusqꝫ ver
ba iheremie. Capitulū. lij.

Filius viginti ⁊ vnius anni
erat sedechias cū regnaē ce
pisset ⁊ vndecim annis reg̃uit in
ihrl̃m. Et nom̄ mr̃is ei⁹ amithal
filia ihēmie de lobna. Et fecit ma
lū in ocul̃ dn̄i iuxta oīa q̄ fecerat
ioachim. qm̄ furor dn̄i erat in ihe
rusalē ⁊ in iuda vsqꝫ quo ꝓiceret
eos a facie sua. Et recessit sedechi
as a rege babilōis. Factū est au
tē in anno nono regni ei⁹ ī mēse
decimo decīa die mensis venit na
buchodonosor rex babilōis ipe ⁊
oīs exercitus ei⁹ adūsus ihrl̃m ⁊
obsederūt eā ⁊ edificauerūt ɔtra
eā municōes ī circuitu et fuit ciui
tas obsessa vsqꝫ ad vndecimū an
nū regni sedechie. Mense autē q̃r
to nona die mēs obtinuit fames
ciuitatē ⁊ nō erāt alim̄ta populo
terre. Et dirupta est ciuitas ⁊ oēs
viri bellatores ei⁹ fugerūt. exierūt
qꝫ de ciuitate nocte ꝑ viaꝫ porte q̄
est inter duos muros ⁊ ducit ad
ortū regis. caldeis obsidētib⁹ vrbē
in giro ⁊ abierūt ꝑ viā que ducit
in heremū. Persecut⁹ ē aūt calde
oꝝ exercitus regē ⁊ apprehēderūt
sedechiaꝫ in deserto qd̄ est iux̄ ihe
richo ⁊ oīs comitat⁹ eius diffugit
ab eo. Cūqꝫ apprehēdissent regeꝫ
adduxerūt eū ad regeꝫ babilōis
in reblatha q̄ est in terra emath
⁊ locutus est ad eū iuditia. Et iu
gulauit rex babilonis filios sede
chie ī oculis ei⁹. ꝫ ⁊ om̄s pn̄cipes
iuda occidit in reblaha. Et ocu
los sedechie eruit ⁊ vinxit eū ɔpe
dib⁹. Et adduxit eū rex babilōis
in babilonē et posuit eū in domo

carceris vsq; ad diē mortis eius.
In mēse autē quīto decima mēsis
ipe est annus decimusnonus na
buchodonosor regis babiloīs ve
nit nabuzardā pn̄ceps militie q̄
stabat corā rege babilonis in ihe
rusalē ⁊ incēdit domū dn̄i ⁊ domū
regis ⁊ oēs domus iherusalē ⁊ oēz
domū magnā igne cōbussit et to
tū murū ihrl'm p circuitū destruxit
cūctus exercitus caldeoꝝ qui erat
cū magistro militie. De paupib⁹
aūt ppl'i ⁊ de reliquo vulgo qd̄ re
māserat in ciuitate et de pfugis q̄
trāsfugerāt ad regē babilonis ⁊
ceteros de multitudīe tn̄stulit na
buzardā pn̄ceps militie. de pau
perib⁹ vero terre reliquit nabuzar
dan princeps militie vinitores ⁊
agricolas. Colūnasq̄ ereas que
erāt in domo dn̄i et bases ⁊ mare
eneū qd̄ erat in domo dn̄i cōfrege
rūt caldei ⁊ tulerūt om̄e es eorū in
babilonē. Et lebetes ⁊ creagras ⁊
psalteria ⁊ fialas ⁊ mortariola et
oīa vasa erea q̄ in mīsterio fuerāt
tulerūt ⁊ ydrias ⁊ thimiamateia
⁊ vrceos ⁊ pelues ⁊ candelabra ⁊
mortaia ⁊ cyatos. Quotq̄t aurea
aurea ⁊ quotq̄t argētea argētea
Tulit magister militie colūnas
duas ⁊ mare vnū ⁊ vitulos duo
decī ereos q̄ erāt sub basib⁹ quas
fecerat rex salomon in domo dn̄i.
Non eāt pōdus eris omniū vaso
rū hoꝝ. De colūnis aūt decē ⁊ octo
cubiti altitudinis erāt in colūna
vna ⁊ funiculus duodecī cubitoꝝ
circuibat eā. Porro grossitudo ei⁹
q̄tuor digitoꝝ ⁊ intrīsec⁹ caua eāt
⁊ capitella sup capitella sup vtrā
q; erea Altitudo capitelli vni⁹ qn̄

q; cubitoꝝ ⁊ retiacula ⁊ malag̃na
ta sup̄ coronā ī circuitu oīa enea.
Et fuerūt malag̃nata nonagītasex
depēdētia ⁊ oīa malag̃nata cētū re
tiaculis circūdabātur. Et tulit ma
gister militie saraiā sacdotē p̄mū
⁊ sophoniā sacdotē secūdū et tres
custodes vestibuli. Et de cītate tu
lit eunuchū vnū qui eāt p̄posit⁹
sup viros bellatores ⁊ septē viros
de hijs q̄ videbāt fatiē regis q̄ in
uenti sūt in ciuitate et scribā pn̄ci
pē militū qui pbabat tyrones et
sexaginta viros de ppl'o terre q̄ in
uēti sūt in medio ciuitatis. Tulit
aūt eos nabuzardā magister mi
litie ⁊ duxit eos ad regē babiloīs
in reblatha ⁊ pcussit eos rex babi
loīs ⁊ intfecit eos ī reblatha ī tra
emath. Et tn̄slat⁹ ē iuda de terra
sua Iste ē ppl's quē tn̄stulit nabu
chodonosor ī anno septīo iudeos
tria milia ⁊ vigītitres In āno octa
uodecīo nabuchodonosor trāstu
lit de ihrl'm aīas octīgētastriginta
duas. In āno vicesimotrio nabu
chodonosor tn̄stulit nabuzardan
mgr̄ militie aīas iudeorū septīgē
tas q̄dragītaqn̄q; Oēs g̃ aīe q̄tu
or milia sexcēte. Et factū ē in tricesi
moseptimo anno tn̄simigracōnis
ioachī regis iuda duodecīo men
se vicesimaquinta mensis eleua
uit euilmerodach rex babilonis
ipso anno regni sui caput ioachī
regis iude ⁊ eduxit eū de domo car
ceis ⁊ locutus est cum eo bona. Et
posuit thronum eius super thro
nos regum qui erant post se in ba
bilone ⁊ mutauit vestimenta car
ceris eius ⁊ comedebat panem co
raz eo semp cūctis dieb⁹ vite sue

Et cibaria eius cibaria ꝑpetua da
bātur ei a rege babilōis statuta
ꝑ singulos dies vsq; ad diez mor
tis sue cūctis diebus vite eius.

Explicit iheremias ꝓpheta.
Incipiūt lamētacōnes eiꝰ
que cynoth hebraice inscri
būtur. Capitulū p̄mū.

Et factū est postq̄ ī
captiuitatē redactꝰ
est israhel ⁊ iherusa
lē deserta ē sedit ihe
remias ꝓpha flens
⁊ plāxit lamentacōne hac in ihe
rusalē ⁊ amaro aīo suspirans et
eiulās dixit. Aleph. Qūo se
det sola cītas plena ꝓplo Facta ē
quasi vidua dn̄a gentiū. p̄nceps
ꝓuintiaꝝ facta est sub tributo.
Beth. Plorās plorauit ī no
cte ⁊ lacrime eiꝰ ī maxillis eiꝰ. Nō
est qui cōsoleť eā ex oībus caris
eius. Om̄s amici eiꝰ spreuerūt eaꝫ
et facti sunt ei inimici. Gymel.
Migrauit iudas ꝓpť afflictōeꝫ
⁊ multitudinē seruitutis Habita
uit inter gētes nec inuenit req̄eꝫ.
Oēs ꝑsecutores eiꝰ apprehēderūt
eam inter angustias. Deleth.
Vie syon lugēt eoq; nō sint q̄
veniāt ad sollēnitateꝫ Oēs porte
eiꝰ destructe. sacerdotes eiꝰ gemē
tes. Virgines eius squalide ⁊ ip
sa oppressa amaritudine. He.
Facti sūt hostes eiꝰ in capite et
inimici eius locupletati sūt. Quia
dn̄s locutꝰ est sup eā ꝓpť multitu
dinē iniq̄tatū eiꝰ. Paruuli eiꝰ du
cti sūt in captiuitatē an̄ fatiem tri
bulantis. Vau. Et egressus
est a filia syon oīs decor eiꝰ Facti
sūt p̄ncipes eiꝰ velut arietes. non
inuenientes pascua ⁊ abierūt abs
q; fortitudine an̄ fatiē subseqn̄tis
Zay. Recordata est ihrl'm
dieꝝ afflictōis sue et p̄uaricacōis
oīm desiderabiliū suoꝝ q̄ habue
rat a diebꝰ antiq̄s cū caderet po
pulꝰ eius ī manu hostili et nō eēt
auxiliator. Viderūt eā hostes ⁊ de
riserunt sabbata eius. Heth.
Peccatū peccauit ihrl'm. ꝓptēa
instabilis facta est. Oēs q̄ glorifi
cabāt eā spreuerūt illā. qꝛ viderūt
ignominiā eiꝰ. Ip̄a aūt gemens
⁊ ꝯuersa retrorsuꝫ. Toth. Sor
des eiꝰ in pedibꝰ eius. nec recorda
ta est finis sui. Deposita est vehe
mēter nō hn̄s cōsolatorē. Vide
dn̄e afflictōeꝫ meaꝫ. qm̄ erectꝰ est
inimicus. Joth. Manū suaꝫ
misit hostis ad oīa desiderabilia
eius. qꝛ vidit gentes īgressas sā
ctuariū suuꝫ de quibꝰ p̄cepas ne
intrarēt in eccīaꝫ tuam. Caph.
Oīs populꝰ eius gemēs ⁊ querēs
panē. Dederūt p̄tiosa queq; pro
cibo ad refocillādā aīaꝫ. Vide do
mine ⁊ ꝯsidera qm̄ facta sū vilis.
Lamech. O vos omnes qui
trāsitis per viam attendite ⁊ vi
dete si est dolor sicut dolor meus.
Qm̄ vindemiauit me ut locutꝰ ē
dn̄s in die furoris sui. Mem.
De excelso misit ignē in ossibus
meis ⁊ erudiuit me. Expandit re
the pedibꝰ meis. cōuertit me retror
sū. Posuit me desolatam tota die
merore ꝯfectā. Nun. Vigila
uit iugū iniq̄tatū meaꝝ in manu
eius. ꝯuolute sūt ⁊ imposite collo
meo. Infirmata est virtus mea.

dedit me dñs ĩ manũ de q̃ nõ pote
ro surgẽ. Samech. Astulit oẽs
magnificos meos dñs de medio
mei vocauit adu̇sũ me tp̃s ut ɔte
rẽt electos meos. Torcular calca
uit dñs v̇gini filie iuda. Ayn.
Idcirco ego plorãs et oculꝰ meꝰ
deducẽs aq̃s q̃ lõge factꝰ ẽ a me
ɔsolator ɔu̇tẽs aĩaꝫ meaꝫ. Fc̃i sũt
filij mei p̃diti. qm̃ inualuit ĩimicꝰ.
Phe. Expãdit syon manꝰ suas
nõ est q̃ ɔsoleť eã. Mãdauit dñs
adu̇sũ iacob in circuitu eiꝰ hostes
eiꝰ. Facta est ihrl̃m q̃i polluta mẽ
struis ĩť eas. Sade. Justꝰ ẽ
dñs q̃ os eiꝰ ad iracũdiã p̃uoca
ui. Audite obsecro vniu̇si p̃pli et
videte dolorẽ meũ. Virgĩes mee ⁊
iuuenes mei abierẽt ĩ captiuitatẽ.
Coph. Vocaui aĩcos meos et
ip̃i deceperũt me. Sacdotes mei et
senes mei ĩ vrbe ɔsũpti sũt. q̃ q̃sie
rũt cibũ sibi ut reuocillarẽt aĩas
suas. Res. Vide dñe qm̃ tri
bulor tribulatꝰ ẽ vẽť meꝰ Subu̇sũ
est cor meũ ĩ memetip̃a. qm̃ amal
tudĩe plena sũ. Foris ĩťficit gladi
us et domi mors filis ẽ. Sin.
Audierẽt q̃ ĩgemisco ego ⁊ nõ ẽ q̃
cõsoleť me. Oẽs ĩimici mei audie
rũt malũ meũ. letati sũt qm̃ tu feci
sti. Adduxisti diẽ ɔsolacõis ⁊ fiẽt
similes mei. Thau. Ingredi
ať oẽ malũ eoꝝ corã te ⁊ deuinde
mia eos sic̃ vĩdemiasti me ꝓpť oẽs
ĩiq̃tates meas Mlti em̃ geĩtꝰ mei ⁊
cor meũ merẽs. Ca. ij. Aleph.
Quomõ obtexit caligine ĩ fu
rore suo dñs filiã syõ Proie
cit de celo ĩ t̃rã inditã isrl̃ ⁊ nõ ẽ re
cordatꝰ scabelli pedũ suoꝝ ĩ die fu
roris sui. Beth. Precipitauit
dñs nec pep̃cit oĩa specõsa iacob
destruxit ĩ furoẽ suo muĩcões v̇gi
nis iuda ⁊ deiecit ĩ t̃rã polluit reg
nũ ⁊ p̃ncipes eiꝰ. Gymel. Cõ
fregit ĩ ira furoris sui oẽ cornu isrl̃
au̇tit retrorsũ dexterã suã a facie ĩi
mici ⁊ succẽdit ĩ iacob q̃si ignẽ flã
me deuorãtis in giro. Deleth.
Tetẽdit arcũ suũ q̃i ĩimicꝰ: firma
uit dexterã suã q̃i hostis ⁊ occidit
oẽ qđ pulcrũ erat visu. In tab̃na
clo filie syõ effudit q̃i ignẽ indig̃
tionẽ suã. He Fc̃us ẽ dñs ve
lut ĩimicꝰ p̃cipitauit isrl̃. Precipi
tauit oĩa meĩa eiꝰ: dissipauit muĩ
cões eiꝰ ⁊ repleuit ĩ filia iuda huĩ
liatũ ⁊ huĩliatã. Vau. Et dis
sipauit q̃i ortũ tẽtoriũ suũ: demoli
tus ẽ tab̃naculũ suũ Obliuioĩ tra
didit dñs ĩ syõ festĩtatẽ ⁊ sabba
tũ ⁊ ĩ obprobriũ et ĩdig̃cõeꝫ furo
ris sui regẽ ⁊ sacdotẽ. zay Re
pulit dñs altaẽ suũ maledixit sc̃ifi
cacõi sue tradidit ĩ manꝰ inimici
muros turriũ eiꝰ. Vocẽ dederẽt ĩ do
mo dñi sic̃ in die sollẽni. Heth.
Cogitauit dñs dissipare murũ fi
lie syõ tetẽdit funiculũ suũ ⁊ non
au̇tit manũ suã a p̃dicõe. Luxitq̃
añmurale ⁊ murꝰ p̃iť dissipatꝰ ẽ.
Teth. Defixe sũt ĩ t̃ra porte eiꝰ
p̃didit ⁊ ɔtriuit vectes eius regeꝫ
eius ⁊ p̃ncipes eius in gẽtibꝰ. Nõ
est lex et ꝓphete eius non inuene
rũt visionẽ a domino. Joth.
Sederunt in terra conticuerunt se
nes filie syon consp̃serunt cinere
capita sua. Accinctisũt cilicijs ab
iecerũt in terra capita sua v̇gines
iherusalem. Caph. Defecerẽt
pre lacrimis oculi mei conturba
ta sunt viscera mea Effusum est in

terra iecur meū sup cōtricōez filie
ꝓpli mei cū deficeret paruulus et
lactēs ī plateis opidi. Lamech
Mr̄ibus suis dixerūt vbi ē tri
ticū ⁊ vinū cū deficerēt quasi vul
nerati in plateis ciuitatis. cū exa
larēt aīas suas in sinu matꝝ sua
rū. Mem. Cui ꝯparabo te vl̄
cui assimilabo te filia iherusalez.
Cui exequabo te ⁊ ꝯsolabor te vir
go filia syon. Magna em̄ velut
mare ꝯtritio tua. Quis medebitur
tui. Nun. Prophe tui vide
rūt tibi falsa ⁊ stulta nec apiebāt
iniq̄tatē tuaz ut te ad pm̄az ꝓuo
carēt. Viderūt aūt tibi assumptio
nes falsas ⁊ eiectōes. Samech
Plauserūt sup te manib⁹ oēs
trāseūtes ꝑ viā. sibilauerūt et mo
uerūt capita sua sup filiā ihrl̄m.
heccine est vrbs dicētes ꝑfecti de
coris gaudiū vniūse t̄re. Phe.
Aperuerūt sup te os suū om̄es
inimici tui. sibilauerūt ⁊ fremue
rūt dētibz suis et dixerūt. Deuora
bim⁹. En ista ē dies quez expecta
bam⁹. inueīm⁹. vidim⁹. Ayn.
Fecit de⁹ que cogitauit. cōple
uit sermonē suū quē p̄cepat a di
eb⁹ antiq̄s. Destruxit ⁊ nō pepcit
letificauit sup te inimicū ⁊ exalta
uit cornu hostiū tuorū. Sade.
Clamauit cor eorū ad dn̄m su
per muros filie syon. Deduc qua
si torrētez lacrimas ꝑ diē ⁊ noctē
nō des requiē tibi neq̄ taceat pu
pilla oculi tui. Coph. Cōsur
ge. lauda in nocte in p̄ncipio vi
giliaꝝ. effunde sicut aquā cor tuū
an̄ ꝯspectū dn̄i. Leua ad eū man⁹
tuas ꝓ aīa ꝑuuloꝝ tuoꝝ q̄ fame
defecerūt in capite oīm cōpitoꝝ.

Res. Vide dn̄e ⁊ ꝯsidera quē
vindemiaueris ita Ergo ne come
dent mulieres fructū suū ꝑuulos
ad mēsuraz palme. Si occidit̄ in
sāctuario dn̄i sacerdos et ꝓpha.
Syn. Iacuerūt in terra foris
puer ⁊ senex. v̄gines mee ⁊ iuue
nes mei ceciderūt in gladio. Inter
fecisti in die furoris tui percussisti
nec mis̄t⁹ es. Vocasti q̄i ad
diē sollēnez q̄ terrerēt me de circu
itu ⁊ nō fuit ī die furoris dn̄i q̄ ef
fugēt ⁊ relinq̄ret̄. Quos educaui
⁊ enutriui: inimicus meus consū
psit eos. Ca. iij. Aleph.
Ego vir vidēs pauptatē me
am in virga indignacōnis
eius. Me minauit ⁊
adduxit in tenebras ⁊ nō in lucē
Tantū in me vertit
⁊ cōuertit manū suam tota die.
Beth. Vetustā fecit pellem
meā ⁊ carnē meā. contriuit ossa
mea. Beth. Edificauit in gi
ro meo ⁊ circūdedit me felle et la
bore. Beth. In tenebros col
locauit me q̄si mortuos sempiter
nos. Gymel. Circūedificauit
aduersū me ut nō egrediar. agḡ
uauit ꝯpedē meū. Gymel. Sz
et cū clamauero ⁊ cū rogauero:
exclusit oīonē meam. Gymel.
Cōclusit vias meas lapidib⁹
quadris semitas meas sb̄uertit.
Deleth. Vrsus īsidiās fact⁹
est mihi leo in abscondito. De
leth. Semitas meas subuertit
⁊ ꝯfregit me. posuit me desolatā.
Deleth. Tetēdit arcū suū et
posuit me q̄si signū ad sagittam.
He. Misit in renibz meis fili
as pharetre sue. He. Factus

sū in derisū omni ꝓplo meo cāticū
eoꝝ tota die. He. Repleuit
me amaritudinib⁹ inebriauit me
absinthio. Vau. Et fregit ad
numeꝝ dētes meos cibauit me ci
nere. Vau. Et repulsa ē aīa
mea oblitus sū bonoꝝ. Vau.
Et dixi perijt finis me⁹ ⁊ spes mea
a dño. Zay. Recordaē paup
tatis ⁊ trāsgressionis mee absin
thij et fellis. Zay. Memoria
memor ero et tabescet ī me anima
mea. Zay. Hoc recolēs in cor
de meo ideo sperabo. Heth.
Misericordie dñi qꝛ nō sum⁹ cōsū
pti qꝛ nō defecerūt miseācōes ei⁹.
Heth. Noui diluculo multa ē
fides tua. Heth. Pars mea
dñs dixit aīa mea ꝓpterea expecta
bo eū. Teth. Bonus est dñs
sperātib⁹ in eū aīe querēti illū.
Teth. Bonū est p̄stolari cū silē
tio salutaē dñi. Teth. Bonū
est viro cū portauerit iugū ab ado
lescentia sua. Joth. Sedebit
solitarius et tacebit qꝛ leuauit se
sup se. Joth. Ponet ī pulue
re os suū si forte sit spes. Joth.
Dabit ꝑcuciēti se maxillā satuābi
tur opprobrijs. Caph. Quia
non repellet in sēpiternū dñs.
Caph. Quia si abiecit ⁊ misere
bit scdm multitudinē misericordi
arū suaꝝ. Caph. Nō em̄ hui
liauit ex corde suo ⁊ abiecit filios
hoīm. Lamech. Vt ɔtereret
sb pedib⁹ suis oēs vinctos t̄re.
Lamech. Vt declīaēt inditiū viri
ī ɔspcū vult⁹ altissimi. Lamech.
Vt ꝑuerteret hoīez ī iudicō suo dñs
ignorauit. Mem. Quis ē iste q̄
dixit ut fieret dño nō iubente.

Mez. Ex ore altissimi nō egrediēt
nec mala nec bō. Mem. Quid
murmuāuit hō viuēs vir ꝓ pctis
suis. Nū. Scrutemur vias nr̄as
⁊ q̄ram⁹ ⁊ reuertamur ad dñm.
Nū. Leuem⁹ corda nr̄a cū maīb⁹
ad dñm ī celos. Nun. Nos iniq̄
egim⁹ ⁊ ad iracūdiā ꝓuocauim⁹
idcirco tu īexorabil' es. Samech.
Operuisti ī furoē ⁊ ꝑcussisti occidi
sti nec pepcisti. Samech. Oppo
suisti nubē tibi ne tr̄nseat oracō.
Samech. Eradicacōez ⁊ abiectō
nē posuisti me ī medio ꝓplorꝝ.
Phe. Aperuerūt sup nos os suum
oēs īimici. Phe. Formido ⁊ laq̄
us frā ē nob' vaticinacō ⁊ ɔtricō.
Phe. diuisiōes aq̄ꝝ deduxit ocul⁹
me⁹ ī ɔtricōe filie ꝓpli mei. Ayn.
Ocul⁹ me⁹ afflict⁹ ē nec tacuit eo
qꝛ nō essz req̄es. Ayn. Donec re
spicēt ⁊ vidēt de⁹ de celis. Ayn.
Ocul⁹ me⁹ dep̄dat⁹ ē aīaz meā in
cūctis filiab⁹ vrb' mee. Sade.
Venacōe cepeīt me q̄i auē inimici
mei g̃tis. Sade. Lapsa ē in lacū
vita mea ⁊ posuerūt lapidē sup me.
Sade. Inundauerūt aque sup ca
put meū dixi perij. Coph. In
uocaui nomē tuū dñe de lacu no
uissimo. Coph. Vocē meaz au
disti ne aūtas aurē tuā a singultu
meo ⁊ clamorib⁹. Coph. Appro
piq̄sti ī die qñ inuocaui te dixisti
ne timeas. Res. Judicasti dñe
causā aīe mee redēptor vite mee.
Res. Vidisti dñe iniq̄tatez illoꝝ
adūsū me iudica inditiū meū.
Res. Vidisti oēz furorē vniūsas
cogitacōnes eoꝝ aduersū me.
Sin. Audisti obprobriū eoꝝ dñe
om̄es cogitacōnes aduersū me.

Syn. Labia insurgentiū mi
hi et meditacōes eoꝝ adūsuꝫ me
tota die. Syn. Sessionē eoꝝ
et resurrectōꝫ vide. ego sū psalmꝰ
eorū. Thau. Reddes eis vi
cē dñe iuxta opera manuū suaꝝ.
Thau. Dabis eis scutuꝫ cor
dis laboreꝫ tuū. Thau. Per
seq̄ris in furore ⁊ ɔteres sub celis
domine. Ca. iiij. Aleph.
Quomō obscuratū est aurū
mutatus est color optimꝰ.
dispsi sūt lapides sāctuarij in ca
pite oīm plateaꝝ. Beth. Fi
lij syon inditi ⁊ amicti auro p̄mo
quomō reputati sūt ī vasa testea
opus manuū figuli. Gymel.
Sed et lamie nudauerūt mam
mā. lactauerunt catulos suos. Fi
lia populi mei crudelis. q̄si strucō
in deserto. Deleth. Adhesit
lingua lactātis ad palatū eius in
siti. puuli petierūt panē et nō erat
qui frāgeret eis. He. Qui ve
scebātur voluptuose interierūt in
vijs. qui nutriebātur in croceis
amplexati sunt stercora. Vau.
Et maior effecta ē iniq̄tas filie
ꝓpli mei pctō sodomoꝝ q̄ subūsa
est in momento ⁊ non ceperūt in
ea manꝰ. Zay. Cādidiores
nazarei eius niue. nitidioēs lacte.
rubicundiores ebore antiquo. sa
phiro pulchiores. Heth. De
nigrata est sup carbones faties eoꝝ
⁊ nō sūt ɔgniti in plateis. Adhe
sit cutis eoꝝ ossibꝰ. aruit ⁊ facta
est quasi lignū. Teth. Me
liꝰ fuit occisis gladio q̄ int̄fectis
fame. qm̄ isti extabuerūt ɔsūpti
a sterilitate terre. Joth. Ma
nus mulieꝝ misericordiū coxerūt
filios suos. facti sūt cibꝰ eaꝝ ī cō
tricōe filij populi mei. Caph.
Cōpleuit dñs furorē suū. effudit
irā indignacōis sue. Et succendit
ignē in syon ⁊ deuorauit fūdamē
ta eius. Lamech. Nō credide
rūt reges terre ⁊ vniūsi habitato
res orbis. qm̄ ingrederet̄ hostis et
⁊ inimicꝰ p portas ihrl̄m. Mem
Propt̄ pctā ꝓphaꝝ eiꝰ ⁊ iniqui
tates sacerdotū eius q̄ effuderūt
in medio eius sanguinē iustoꝝ.
Nun. Errauerūt ceci in plate
is. pollute sūt sāguine. Cūq̄ non
possent tenuerūt lasciuias suas.
Samech. Recedite polluti cla
mauerūt eis. recedite abite. noli
te tāgē Jurgati quippe sūt ⁊ ɔmo
ti dixerūt inter gētes nō addet vl
tra ut inhabitet ī eis. Phe.
Faties dñi dimisit eos. nō addet
ut respitiat eos Facies sacerdotū
non erubuerūt neq̄ senū miserti
sūt. Ayn. Cū adhuc sb̄sisteremꝰ
defecerūt oculi nr̄i ad auxiliū
nr̄m vanū cū respiceremꝰ attenti
ad gentē que saluare nō poterat
Sade. Lubricauerūt vestigia
nr̄a in itinē plateaꝝ nr̄aꝝ. appro
pinq̄uit finis nr̄. ɔpleti sunt dies
nr̄i q̄ venit finis nr̄. Coph.
Velocōres fuerūt psecutores nr̄i
aq̄lis celi. sup mōtes psecuti sunt
nos in deserto insidiati sūt nob̄.
Res Spiritus oris nostri cri
stus dominꝰ captus est in pctis
nostris. cui diximꝰ in vmbra tua
viuemus in gentibus. Syn.
Gaude ⁊ letare filia edom que
habitas in terra hus. Ad teq̄ꝫ p
ueniet calix inebriaberis atq̄ nu
daberis. Thau. Cōpleta est

iniquitas tua filia syon nō addet vltra ut trāsmigret te. Visitabit iniq̄tatē tuaꝫ filia edom discooperiet peccata tua.

Expliciūt lamētacōes ihēmie
Incipit oratio eiusdem.

Recordare dñe q̄d accideit nobis intuere ꝛ respice obprobriū nr̄m Hereditas nr̄a v̄sa ē ad alienos. domus nostre ad extraneos Pupilli facti sumus absq̄ patre matres nostre quasi vidue Aquā nostrā pecunia bibimus ligna nr̄a p̄cio cōpauimus. Ceruicib⁹ minabamur lassis nō dabatur req̄es. Egipto dedimus manū et assiriis ut saturemur pane Patres nr̄i peccauerūt ꝛ nō sūt ꝛ nos iniq̄tates eorū portauim⁹. Serui dñati sūt nr̄i nō fuit q̄ redimeret de manu eorū. In manib⁹ nr̄is afferebamus panē nob̄ a fatie gladij ī deſto. Pellis nr̄a q̄si dibanus exusta ē a fatie tēpestatū famis Mulieres ī syō huīliauerūt ꝛ v̄gines ī ciuitatib⁹ iuda Pn̄cipes manu suspēsi sūt facies senū nō erubuerūt. Adolescētib⁹ īpudice abusi sūt ꝛ pueri ī ligno corruerūt Senes defecerūt de portis: iuuenes de choro psallētiū Defecit gaudiū cordis nr̄i. v̄sus ē in luctū chor⁹ nr̄. Cecidit corona capitis nostri. ve nob̄ q̄ peccauim⁹ Proptēa mestū factuꝫ est ī dolore cor nr̄m. ideo ꝯtenebrati sūt oculi nostri. Propter mōtē syon q̄ disperijt vulpes ambulauerūt in eo Tu aūt dñe in eternū p̄manebis soliū tuū in geneātionē ꝛ generationē. Quare ī p̄petuū obliuisceris nostri dereliques nos in lōgitudinē dierū. Cōuerte nos dñe ad te ꝛ cōuertemur. innoua dies nr̄os sicut a p̄ncipio. Sed p̄itiēs repulisti nos irat⁹ es ꝯtra nos vehemēt.

Explicit oratio iheremie Incipit prefatio in librū baruch.

Liber iste q̄ baruch noīe p̄notatur in hebreo canone nō habet sed tm̄ in vulgata editione similit ꝛ epistola iheremie. Propt noticiā aūt legētiū h̄ scripta sūt q̄ multa de xp̄o nouissimisq̄ tp̄ib⁹ īdicāt.

Incipit liber baruch. Ca. i.

Et hec verba libri q̄ scripsit baruch filius nerie filij maasie filij sedechie filij sedei filij helchie ī babilonia in anno quinto in septīa die mēsis in tempore quo ceperūt caldei iherusalez ꝛ succenderūt eam igni. Et legit baruch verba libri huius ad aures iechonie filij ioakim regis iuda et ad aures vniūsi populi venientis ad librū ꝛ ad aures potentiū filiorū regum ꝛ ad aures presbiterorꝫ ꝛ ad aures p̄pli a minimo vsq̄ ad maximū eoruꝫ oīm habitātiū in babiloīa ad flumē sedi. Qui audientes plorabāt ꝛ ieiunabāt ꝛ orabāt ī ꝯspcū dñi. Et collegerūt pecuniā in ꝯspcū dñi scd̄m q̄ potuit vni⁹ cui⁹q̄ man⁹.

Et miserūt in iherusalē ad ioakim
filiū helchie filij salon sacerdotez
⁊ ad sacerdotes ⁊ ad oēz populū
qui inuēti sūt cū eo in ihrl'm·cum
acciperent vasa tēpli dñi que ab
lata fuerāt de tēplo reuōre ī terrā
iuda·decima die mēsis sybanva
sa argētea q̄ fecit sedechias filius
iosie rex iuda postea q̄ accepissz
nabuchodonosor rex babilonis
iheconiā ⁊ pn̄cipes ⁊ vinctos ⁊ po
tētes ⁊ populū terre a iherusalē ⁊
duxit eos vinctos in babilonez·
Et dixerūt·Ecce misim⁹ ad vos pe
cunias de q̄b⁹ emite holocausto
mata ⁊ thus ⁊ facite māna et of
ferte ꝓ pctō ad arā dñi dei nostri
Et orate ꝓ vita nabuchodonosor
regis babilōie ⁊ ꝓ vita baltasar
filij ei⁹ ut sint dies eoꝝ sicut dies
celi sup terrā·ut det dñs v̄tutē no
bis ⁊ illūmet oculos nr̄os·ut vi
uam⁹ sub vmbra nabuchodono
sor regis babilōis et sub vmbra
balthasar filij eius ⁊ seruiamus
eis mlt̄is dieb⁹ ⁊ inueniam⁹ gra
tiā in ꝯspectu eoꝝ·Et ꝓ nobisip̄is
orate ad dñm deū nostꝝ·q̄ pecca
uim⁹ dño deo nr̄o ⁊ non est auer
sus furor eius a nob̄ vsq̄ in hūc
diē·Et legite libꝝ istum quē misi
mus ad vos recitari in tēplo dñi
in die sollēni ⁊ in die oportuno·
Et dicetis·Dño iustitia·nobis au
tē ꝯfusio fatiei nostre sicut ē dies
hec·oī iuda ⁊ hītantib⁹ ihrl'm re
gib⁹ nr̄is et pn̄cipib⁹ nostris sa
cerdotibz ⁊ ꝓphetis nostris ⁊ pr̄i
bus nostris Peccauim⁹ añ dñm
deū nostꝝ ⁊ nō credidim⁹ diffidē
tes in eū et nō fuim⁹ sb̄iectibiles
illi ⁊ nō obaudiuim⁹ vocē dñi dei
nostri ut ambularem⁹ in māda
tis ei⁹ que dedit nob̄·A die q̄ edu
xit pr̄es nr̄os de terra egipti vsq̄
ad diē hanc eram⁹ incredibiles
ad dñm deū nostꝝ et dissipati re
cessim⁹ ne auditem⁹ vocē ip̄ius·
Et adheserūt nob̄ multa mala et
maledictōes q̄ ꝯstituit dñs moy
si seruo suo qui eduxit pr̄es nr̄os
de terra egipti dare nob̄ terrā flu
entē lac ⁊ mel sicut hodierna die
Et non audiuim⁹ vocē dñi dei no
stri scd̄z oīa v̄ba ꝓphaꝝ quos mi
sit ad nos ⁊ ad iudices nr̄os et
abiuim⁹ vnusquisq̄ in sensū cor
dis nostri maligni opari dijs ali
enis fatiētes mala añ oculos dñi
dei nostri· Ca·ij·

Propter qd̄ statuit dñs de⁹
noster v̄bū suū qd̄ locutus
est ad nos et ad iudices nr̄os q̄
iudicauerūt in ihrl'm ⁊ ad reges
nr̄os ⁊ ad principes nr̄os et ad
oēm isrl' ⁊ iuda ut adducēt dñs
sup nos mala magna q̄ nō sunt
facta sub celo quēadmodū facta
sūt in ihrl'm scd̄z que scripta sūt ī
lege moysi ut māducaret hō car
nes filij sui ⁊ carnes filie sue·Et de
dit eos in manu regū oīm q̄ sunt
in circuitu nostro in īproperiū et
in desolacōnē et in oībus popul'
in q̄bus nos dispsit dñs·Et facti
sum⁹ subtus et nō sup̄·q̄ peccaui
mus dño deo nostro nō obaudi
endo voci ip̄i⁹·Dño d̄o nostro iu
stitia·nob̄ aūt ⁊ patrib⁹ nostris
ꝯfusio faciei sicut ē dies hec·Quia
locutus est deus sup nos oīa ma
la hec q̄ venerūt sup nos ⁊ nō fu
mus dep̄cati fatiē dñi d̄i nostri ut
reuerteremur vnusquisq̄ nostꝝ

a viis nostris pessimis. Et vigila
uit dominus in malis et adduxit
ea super nos. quia iustus est dñs in
oībus operibus suis que manda
uit nobis et non audiuimus vocē
ipsius ut iremus in p̄ceptis dñi q̄
edidit ante fatiē nostrā. Et nūc do
mine deus israhel qui eduxisti po
pulū tuū de terra egipti in manu
valida et in signis et in ꝓdigiis et
in v̄tute tua magna et in brachio
excelso et fecisti tibi nomē sicut ē
dies ista peccauim⁹ īpie gessimus
iniq̄ egim⁹ dñe deus nr̄ in oībus
iusticiis tuis Auertatur ira tua a
nob̄ quia derelicti sumus pauci inter
gētes vbi dispsisti nos Exaudi do
mine p̄ces nr̄as et oracōes nr̄as et
educ nos ꝓpt̄ te et da nob̄ inueni
re gratiā ante fatiē eoꝝ q̄ nos ab
duxerūt ut sciat oīs terra quia tu es
dñs deus noster et quia nomē tuū in
uocatū est sup isrl̄ et sup genus
ipsius Respice dñe de domo sācta
tua ī nos et inclīa aurē tuā et exau
di nos. Aperi oculos tuos et vide
quia nō mortui q̄ sūt ī inferno quo
rū spūs accept⁹ ē a visceribus suis:
dabūt honorē et iustificacōez dño
sed aīa q̄ tristis est sup magnitu
dinē mali et incedit curua et in infi
mis et cuius oculi defitiētes et aīa
esuriēs dat tibi gloriā et iustitiam
domino. quia nō scd̄m iustitias p̄m
nr̄oꝝ nos fūdim⁹ p̄ces et petimus
misericordiā ante ꝯspectū tuū dñe
deus noster. ꝫ quia misisti irā tuā et
furorē tuū sup nos sicut locut⁹ es
in maū puerorū tuoꝝ ꝓphetaꝝ di
cēs. Sic dicit dominus. Inclinate
humerū vestrū et ceruicē vestrā et
operā facite regi babilonis et sede

bitis in terra quā dedi p̄ib⁹ v̄ris.
Qd̄ si nō feceritis nec audieritis vo
cem dñi dei vestri operai regi babi
lonie defectionē v̄raz fatiā de ciui
tatib⁹ iuda et a foris iherusalez et
auferā a vobis vocē iocūditatis et
vocez gaudij et vocem sponsi et vo
cē sponse et erit oīs terra sine vesti
gio ab inhabitātibus eā. Et non
audierūt vocē tuā ut operarentur
regi babilonis et statuisti verba
tua que locutus es in manib⁹ pu
eroꝝ tuoꝝ ꝓphetarū ut trāsferent̄
ossa regū nr̄oꝝ et ossa patꝝ nr̄oꝝ
de loco suo. Et ecce sūt ꝓiecta in ca
lore solis et ī gelu noctis et mortui
sūt in doloribus pessimis in fame et
in gladio et emissione. Et posuisti
tēplum ī quo inuocatū est nomē
tuū in ipso sicut hec dies ꝓpt̄ iniq̄
tatē domus isrl̄ et dom⁹ iuda. Et
fecisti in nobis dñe deus nr̄ scd̄m
oēz bonitatē tuā et scd̄m omnē mi
seracōez tuā illam magnā sicut lo
cutus es in manu pueri tui moysi
in die qua precepisti ei scribere le
gē tuā corā filijs israhel dicēs. Si
nō obaudieritis vocē meam mul
titudo hec magna ꝯuertetur in mini
mā gētē quoniā eos dispgam. quia
scio quia me nō audiet popul⁹. Po
pulus est em̄ dura ceruice. Et ꝯu
tetur ad cor suū in terra captiuita
tis sue et scient quia ego sū dñs deus
eorum. Et dabo eis cor et intelligēt
et aures et audiēt. Et laudabunt
me in terra captiuitatis sue et me
mores erūt noīs mei. Et auertent se
a dorso suo duro et a malignitati
b⁹ suis. quia reminiscēt̄ viā patrū su
oꝝ q̄ peccauerūt ī me Et reuocabo
illos ī t̄rā quā iuraui p̄ib⁹ illoꝝ

abrahā ysaac ⁊ iacob ⁊ dñabū
tur ei⁹. Et multiplicabo eos et nō
minorabūtur. Et statuaꝫ illꝫ testa
mentū alteꝝ sempiternū ut sim illꝫ
in deū ⁊ ipi erūt mihi in populū.
Et nō mouebo āpli⁹ populū meū
filios isrl̄ a terra quā dedi eis.

Et nūc dñe de⁹ Ca. iij.
israhel aīa ī angustijs ⁊ spi
ritus anxi⁹ clamat ad te Audi do
mine ⁊ miserē qꝛ de⁹ es misericors
et miserē nostri. qꝛ peccauim⁹ añ
te. qꝛ tu sedes in sempiternū ⁊ nos
pibim⁹ in euū. Dñe de⁹ oīpotens
de⁹ isrl̄ audi nūc oīoeꝫ mortuoꝝ
isrl̄ ⁊ filioꝝ ipōꝝ. qꝛ peccauerunt
añ te et nō audierūt vocē dñi dei
sui ⁊ agglutinata sūt nob̄ mala.
Noli meminisse iniq̄tatis patrū
nrōꝝ sed memento manus tue ⁊
noīs tui in tēpe isto. qꝛ tu es dñs
deus noster ⁊ laudabim⁹ te dñe
qꝛ ꝓpter hoc dedisti timorē tuū in
cordibꝫ nostris ⁊ ut inuocemus
nomē tuū ⁊ laudem⁹ te in captiui
tate nr̄a. qꝛ ꝯuertimur ab iniq̄ta
te pr̄m nrōꝝ q̄ peccauerūt ante te
Et ecce nos in captītate nr̄a sum⁹
Hodie quo nos dispsisti in īpro
periū ⁊ in maledictōeꝫ et in pctm̄
scd̄m oēs iniquitates pr̄m nrōꝝ
qui discesserīt a te dñe de⁹ noster
Audi isrl̄ mandata vite. auribꝫ
pcipe ut scias prudētiā. Quid est
israhel q̄ in t̄ra inimicoꝝ es. In
ueterasti in terra aliena. coinqui
natus es cū mortuis. Deputat⁹ es
cū descendētibꝫ in infernū. dereliq̄
sti fontē sapīe. Nā si in via dei am
bulasses. habitasses vtiq̄ in pa
ce sup terrā. Disce vbi sit prudētia
vbi sit v̄tus vbi sit intellect⁹. ut
scias simul vbi sit longiturnitas
vite ⁊ v̄tus. vbi sit lumē oculoꝝ
⁊ pax. Quis inuenit locū eius. Et
quis intrauit in thesauros ei⁹.
Vbi sūt pn̄cipes gētiū ⁊ q̄ dñan
tur sup bestias q̄ sunt sup terrā.
Qui in auib⁹ celi ludūt. qui argē
tū thesaurizāt et aur̄ in quo cōfi
dūt hoīes ⁊ nō est finis acq̄sicōis
eoꝝ. Qui argentū fabricāt ⁊ solli
citi sūt nec est inuētio opeꝝ suoꝝ
Extermīati sūt ⁊ ad inferos descē
derūt ⁊ alij loco eoꝝ exsurrexerūt
Juuenes viderūt lumē ⁊ hītaue
rūt sup terrā. Viā aūt discipline
ignorauerūt neq̄ intellexerūt se
mitas eius neq̄ filij eorū suscepe
rūt eā. A facie ipōꝝ longe facta ē
Nō est audita in terra chanaan.
neq̄ visa est in theman. Filij quo
q̄ agar qui exq̄sierūt prudentiaꝫ
que de terra est. negotiatores t̄re
⁊ theman ⁊ fabricatores ⁊ exq̄si
tores prudētie ⁊ intelligētie. viaꝫ
aūt sapīe nescierūt neq̄ ꝯmemo
rati sūt semitas eius. O israhel q̄m
magna est dom⁹ dei ⁊ ingēs loc⁹
possessiōis ei⁹. Magn⁹ ⁊ nō hñs
finē. excelsus et immēsus. Ibi fue
rūt gigātes noīati. illi q̄ ab inicō
fuerūt statura magna sciētes bel
lū. Non hos elegit dñs neq̄ viaꝫ
discipline inuenerūt ꝓpterea pie
rūt. Et qm̄ nō habuerūt sapīam
pierūt ꝓpt̄ suaꝫ insipientiā. Quis
ascēdit in celū ⁊ accepit eā ⁊ edu
xit eaꝫ de nubibꝫ. Quis trāsfreta
uit mare ⁊ inuenit illā ⁊ attulit il
lā sup aur̄ electū. Nō est q̄ possit
scire vias ei⁹ neq̄ qui exquirat se
mitas ei⁹. Sꝫ q̄ scit vniūsa nouit
eā ⁊ inuenit eā prudētia sua. Qui

preparauit terrā in eterno tpe et re
pleuit eā pecudib⁹ ⁊ q̄drupedib⁹
Qui emittit lumē ⁊ vadit et voca
uit illud et obedit illi in tremore.
Stelle āt dederūt lumē in custodijs
suis ⁊ letate sūt. Vocate sūt ⁊ dixe
rūt. Assumus Et luxerūt ei cū iocū
ditate q̄ fecit illas. Hic ē deus nr̄
nō estimabit̄ alius adūsus eum.
Hic adinuenit oēz viā discipline
⁊ tradidit illā iacob puero suo et
isrl̄ dilecto suo. Post hec in terris
visus ē et cū hoīb⁹ cōuersat⁹ est.

Hic liber mādatoꝝ Ca. iiij.
dei ⁊ lex q̄ est in eternū. Oēs
qui tenēt eā puenīēt ad vitā. qui
aūt dereliquerūt eā in mortē. Con
uertere iacob ⁊ apprehēde eaz am
bula p viā ad splēdorē eius ɔtra
lumē eius. Ne tradas alteri glori
am tuaz ⁊ dignitatē tuaz gēti alie
ne. Beati sumus isrl̄ qm̄ que deo
placēt maīfesta sūt nob̄. Aīeq̄or
esto ꝓpl̄s dei memorabilis israhel.
Venūdati estis gētib⁹ nō in pdi
tionē. ꝫ ꝓpter qd̄ in ira ad iracun
diaz ꝓuocastis dn̄m traditi estis
adūsarijs. Exacerbastis em̄ eū q̄
fecit vos deū eternū ymolātes de
monijs et nō deo. Obliti em̄ estis
eū qui nutriuit vos et ɔtristastis
nutricē vr̄az iherusalez. Vidit em̄
iracūdiā a deo venientez vob̄ ⁊ di
xit. Audite ciuitates syon. Addu
xit em̄ m̄ deus luctū magnū. Vidi
enim captītatē ꝓpl̄i mei filioꝝ me
oꝝ ⁊ filiaꝝ quā supduxit illis eter
nus Nutriui em̄ illos cū iocūdita
te. dimisi aūt illos cū fletu ⁊ luctu
Nemo gaudeat sup me viduaz et
desolataz a multis derelicta sū ꝓpt̄
pctā filioꝝ meoꝝ. qr̄ dediauerūt a
lege dei Iustitias aūt ipsi⁹ nescie
rūt nec ambulauerūt p vias mā
datoꝝ dei neq̄ per seītas veritatis
ei⁹ cū iustitia ingressi sūt. Veniāt
ɔfines syon ⁊ memorēt̄ captītatē
filioꝝ ⁊ filiarū mearū quā supdu
xit illis eternus. Adduxit em̄ sup il
los gētē de lōginq̄ gētez improbā
⁊ alterius lingue q̄ nō sūt reueriti
senē neq̄ puerorū misti sūt Et ab
duxerūt dilectos vidue et a filijs
vnicā desolauerūt. Ego aūt q̄d pos
sū adinuaēvos. Qui enī adduxit
sup vos mala ipse vos eripiet de
maīb⁹ inimicoꝝ vr̄oꝝ. Ambula
te filij ābulate. ego enī derelicta sū
sola. Exui me stola pacis. indui
aūt me sacco obsecracōis ⁊ dama
bo ad altissimū ī dieb⁹ meis Aīeq̄
ores estote filij damate ad dn̄m ⁊
eripiet vos de maū pn̄cipū īimico
rū. Ego enī speraui ī eternū salutē ve
strā ⁊ veīt m̄ gaudiū a scō sup mi
seicordia q̄ veiet vob̄ ab eterno sal
uatore vr̄o. Emisi enī vos cū luctu
⁊ ploratu. reducet aūt vos m̄ deus
cū gaudio ⁊ iocūditate ī eternū. Sic
enī viderūt vicine syon captītatē
vr̄az a deo sic videbūt ⁊ ī celeritate
salutē vr̄az in deo q̄ supueniet vo
bis cū honore magno ⁊ splendore
eterno. Filij patiēt̄ sustiete iraz q̄
supueīet vob̄. Persecutus ē em̄ te
inimicus tuus. ꝫ cito videb̄ pdici
onē ipsius et super ceruices ipsi⁹
ascēdes Delicati mei ambulauerūt
vias aspeās. ducti sūt em̄ ut grex
direptus ab inimicis. Animeq̄o
res estote filij ⁊ proclamate ad do
minū Erit em̄ memoria vr̄a ab eo
qui ducit vos. Sicut em̄ fuit sēsus
vester ut erraētis a deo decies tm̄

iterꝫ ꝯuertẽtes requiretis eũ. Qui
em̃ induxit vobis mala ip̃e rursũ
adducet vobis sempit̃nã iocũdi
tatez cũ salute vestra ¶ Am̃equior
esto iherusalẽ. Exhortat̃ em̃ te qui
te noĩauit. Nocẽtes parebũt qui
te vexauerũt ⁊ qui g̃tulati sunt in
tua ruina puniẽt̃. Ciuitates q̃b⁹
seruierĩt filij tui puniẽtur ⁊ q̃ acce
pit filios tuos. Sicut em̃ gauisa
est in tua ruina ⁊ letata est ĩ casu
tuo sic ꝯtristabit̃ in sua desolatio
ne. Et amputabit̃ exultacõ multi
tudinis ei⁹ et gaudimoniũ eius
erit in luctũ Ignis em̃ supueniet
ei ab et̃no ĩ longiturnis dieb⁹ et
hĩtabit̃ a demonijs ĩ multitudĩe
tp̃is. Circũspice ihr̃lm ad oriẽtez
⁊ vide iocũditatẽ a d̃o tibi veniẽtẽ
Ecce enim veniunt ¶ Ca. v.
filij tui quos dimisisti disp
sos veniũt collecti ab oriẽte vsq̃
ad occidẽtez in v̄bo sãcti gaudẽtes
in honorẽ dei. Exue te ihr̃lm stola
luctus et vexacõis tue ⁊ indue te
decore et honore que a d̃o tibi est ĩ
gloria sempit̃na. Circũdabit te
de⁹ dyploide iustitie et imponet
mitrã capiti tuo honoris et̃ni De⁹
em̃ oñdet splẽdorẽ suũ in te oĩ qui
sub celo est. Noĩabit̃ em̃ tibi no
men tuũ a deo ĩ sempit̃nũ. pax iu
sticie ⁊ honor pietatis. Exurge ihe
rusalẽ ⁊ sta in excelso ⁊ circũspice
ad orientẽ ⁊ vide collectos filios
tuos ab oriẽte sole vsq̃ ad occidẽ
tẽ in v̄bo sãcti gaudẽtes dei memo
ria. Exierĩt em̃ abs te pedib⁹ ducti
ab inimicis. adducet aũt illos do
min⁹ ad te portatos in honorẽ sic̃
filios regni. Cõstituit em̃ de⁹ hu
miliare oẽz montẽ excelsũ ⁊ rupes
ꝑhẽnes ⁊ cõualles replẽ ineq̃lita
tẽ terre ut ambulet israhel diligẽ
ter in honorẽ dei. Obumbrauerũt
aũt silue ⁊ om̃e lignũ suauitatis
israhel mãdato dei. Adducet em̃
deus israhel cũ iocũditate in lumi
ne maiestatis sue. cum mĩa ⁊ iusti
tia que est ex ip̃o.

¶ Incipit exemplũ ep̃le eiusdez
quã misit ihẽmias ad abductos
captiuos in babiloniã a rege ba
biloniorꝫ ut annũtiaret ill̃ scd̃m
q̃ p̃ceptũ ẽ illi a d̃o.

Propter pctã que pecca
stis añ deũ abducemĩ
in babiloniaz captiui
a nabuchodonosor re
ge babiloniorꝫ. Ingressi itaq̃ in
babilonem eritis ibi annis pluri
mis ⁊ tẽpus longũ vsq̃ ad gn̄a
cõnes septẽ. post hoc autẽ educaz
vos inde cũ pace. Nũc autẽ videbi
tis in babiloĩa deos aureos ⁊ ar
genteos ⁊ lapideos ⁊ ligneos in
hũeris portari ostẽtantes metuz
gẽtibz. Videte g̃ ne ⁊ vos similes
efficiamĩ factis alienis et metua
tis ⁊ metus vos capiat in ipsis.
Visa itaq̃ turba de retro ⁊ ab añ
orãtes dicite in cordib⁹ v̄ris. Te
oportet adorari dñe. Angel⁹ autẽ
meus vobiscũ est. Ip̃e aũt exqui
rã aĩas vrãs. Nã ligna ip̃orꝫ poli
ta a fabro ip̃a etiã inaurata et in
argẽtata falsa sũt ⁊ nõ p̃nt loqui
Et sicut v̄gini amãti ornamẽta ita
accepto auro fabricata sũt. Coro
nas certe aureas hñt sup capita
sua dij illorꝫ. vñ subtrahũt sacer
dotes ab eis aurꝫ ⁊ argẽtũ et ero
gãt illud in semetip̃is. Dant aũt
⁊ ex ip̃o ꝓstitutis ⁊ meretricibus

ornant ⁊ iterũ cũ recẽperint illud a
meretricib⁹ ornãt deos suos · Hij
aũt nõ liberãt ab erugĩe ⁊ tynea
Optis aũt illis veste purpurea ex
tergẽt fatiẽ ipsoꝝ ꝓpt̃ puluerẽ do
mus q̃ est plurim⁹ inter eos · Sce
ptrũ autẽ habet ut homo sicut iu
dex regionis q̃ in se peccãtez nõ in
terficit · Habet etiaz in manu gla
diũ et securi · se aũt de bello et a la
tronib⁹ nõ liberat · Vñ vob̃ notũ
sit qꝛ nõ sũt dij · Non ḡ reuerimini
eos Sicut em̃ vas hoĩs ꝯfractum
inutile efficit̃ tales sũt ⁊ dij illorũ ·
Cõstitutis illis ĩ domo oculi eorũ
pleni sũt puluere a pedib⁹ introe
untiũ · Et sicut alicui q̃ regez offen
dit circũsepte sũt ianue: aut sicut
ad sepulcrũ adductũ mortuũ ita
tutãt sacdotes ostia clausuris ⁊ se
ris ne a latronib⁹ expolient̃ · Luc̃
nas accẽdũt illis ⁊ quidẽ multas
ex q̃b⁹ nullã videre possunt · Sũt
autez sicut trabes in domo · Corda
vero eorũ dicũt elingere ꝓpẽtes q̃
de terra sũt dũ comedũt eos ⁊ ve
stimẽtũ ipsoꝝ ⁊ nõ sentiũt Nigre
fiũt faties eoꝝ a fumo q̃ in domo
fit · Supra corpus eoꝝ ⁊ supra ca
put eoꝝ volant noctue ⁊ hyrũdi
nes ⁊ aues etiã similit̃ ⁊ catte Vñ
sciatis qꝛ nõ sũt dij · Ne ḡ timueri
tis eos · Aurũ etiã qd̃ habet ad spe
tiẽ est · nisi aliquis exterseit erugi
nẽ nõ fulgebũt · Neqꝫ em̃ dũ ꝯfla
rent̃ sentiebant ex oĩ pretio ẽpta
sunt in quib⁹ spũs nõ est in ip̃is
Sine pedib⁹ in humeris portãtur
ostẽtãtes ignobilitatẽ suã hoĩb⁹ ·
Cõfũdãt̃ etiaz q̃ colũt ea · Propte
rea si ceciderit ĩ terrã a semetipsis
nõ ꝯsurgũt neqꝫ si q̃s eũ statuerit

rectũ ꝑ semetipsũ stabit · ꝫ sic̃ mor
tuis humeri illis apponẽt̃ · Hosti
as illoꝝ vendũt sacdotes ipsoꝝ ⁊
abutũt̃: similit̃ ⁊ mulieres eorũ de
cerpẽtes neqꝫ infirmo neqꝫ mẽdi
canti aliq̃d imptiũt de sacrificijs
eoꝝ: fete ⁊ mẽstruate eos ꝯtingũt
Scientes itaqꝫ ex hijs qꝛ nõ sunt
dij ne timeatis eos. Vnde em̃ vocã
tur dij ⁊ Quia mulieres apponũt
dijs argẽteis ⁊ aureis ⁊ ligneis ⁊
in domib⁹ eoꝝ sacdotes sedent ha
bentes tunicas scissas ⁊ capita et
barbã rasã q̃ꝝ capita nuda sunt
Rugiũt aũt clamãtes ꝯtra deos su
os sicut in cena mortui · Vestimẽ
ta eoꝝ auferẽt sacerdotes ⁊ vestiũt
vxores suas et filios suos · Neqꝫ
si q̃d mali patiũt̃ ab aliquo neqꝫ
si q̃d boni: poterẽt retribuẽ neqꝫ re
gẽ ꝯstituere possunt neqꝫ auferre
Similit̃ neqꝫ daẽ diuitias possunt
neqꝫ malũ retribuẽ · Si q̃s illis vo
tũ voueit ⁊ nõ reddiderit neqꝫ hoc
req̃rũt · Hoĩez a morte nõ liberant
neqꝫ infirmũ a potẽtiore eripiunt
Hoĩez cecũ ad visũ nõ restituũt de
necessitate hoĩez nõ liberabũt · Vi
due nõ miserebũt̃ neqꝫ orphanis
benefatiẽt · Lapidibus de mõte si
miles sũt dij illoꝝ lignei ⁊ lapidei
⁊ aurei ⁊ argẽtei · q̃ aũt colũt ea cõ
fũdẽt̃ · Rũo ḡ estimãdũ est ã dicẽ
dũ illos esse deos ⁊ Adhuc em̃ ip
sis caldeis nõ honorãtib⁹ ea q̃ cũ
audierint mutũ nõ posse loq̃ offe
rũt illud ad bel postulãtes ab eo
loq̃ q̃si possint sẽtire q̃ nõ habent
motũ · Et ip̃i cũ ĩtellexerit reliquẽt
ea · Sẽsũ em̃ nõ habẽt ip̃i dij illoꝝ
Mulieres aũt circũdate funib⁹ in
vijs sedẽt succẽdentes ossa oliuaꝝ

Cū aūt aliqua ex ip̄is abstracta
ab aliq̄ trāseūte dormierit ꝓxime
sue exprobrat ꝙ ea nō sit digna
hīta sic ip̄a. neq; fumis ei⁹ dirup
tus sit. Oīa aūt q̄ ill' fiūt falsa sūt
Qūo estimād aut dicēdū ē illos
eē deos. A fabris aūt ⁊ aurificib;
facta sūt. Nihil aliud erūt nisi id
qd̄ volūt eē sacerdotes. Aurifices
etiā ip̄i q̄ ea fatiūt nō sūt multi tē
pis Nūq̄d ḡ p̄nt ea q̄ fab̄cata sūt
ab ip̄is eē dij. Reliq̄rūt āt falsa
⁊ obprobriū postea futuris Naꝫ
cū supueneit illis p̄liū ⁊ mala co
gitāt sacerdotes vbi se abscōdāt
cū illis Qūo ḡ sētire debeāt qm̄ dij
sūt q̄ nec de bello se liberāt neq; de
mal' se eripiūt. Nam cū sint lig
nea et inaurata ⁊ īargētata sciet̄
postea ꝙ falsa sūt ab vniūsis gē
tib⁹ et regib⁹ q̄ maīfestata sūt. ꝙ
nō sūt dij ꝫ opa manuū hoīm et
nullū opus dei cū ill'. Vñ ḡ notū
est ꝙ nō sunt dij. ꝫ opa manuū
hoīm ⁊ nullū di op⁹ in ip̄is ē. Re
gē regiōi nō suscitāt neq; pluuiā
hoīb⁹ dabūt. Juditiūq̄ nō discer
nēt neq; regiōes liberabūt ab in
iuria. ꝙ nihil p̄nt sicut cornicole
int' mediū celi ⁊ terre. Etem̄ cū inci
derit ignis ī domū deoꝝ ligneoꝝ
⁊ argēteoꝝ ⁊ aureoꝝ. sacerdotes
quidē ip̄oꝝ fugiēt ⁊ liberabūt. ip̄i
vero sicut trabes ī medio ɔburēt
Regi aūt ⁊ bello nō resistēt. Qūo
ergo estimādū est aut recipiēdū
ꝙ dij sunt. Nō a furib⁹ neq; a la
tronib⁹ se liberabūt dij lignei et
lapidei ⁊ inaurati ⁊ īargētati q̄
bus iniq̄ fortiores sūt. Auꝝ et ar
gētū et vestimētū q̄ opti sūt aufe
rēt illis ⁊ abibūt nec sibi auxiliū
ferēt. Itaq; meli⁹ est eē regeꝫ ostē
tantē v̄tutē suā aut vas in domo
vtile in q̄ gloriabit' q̄ possidet illd̄
q̄ falsi dij. vel ostiū ī domo qd̄ cu
stodit q̄ ī pace sūt q̄ falsi dij. Sol
quidē ⁊ luna ac sidera cū sint splē
dida ⁊ emissa ad vtilitates obau
diūt. silit' et fulgur cū apparuerit
ꝑspicuū est. Idipsū aūt ⁊ spūs ī
oī regiōe spirat ⁊ nubes q̄bus cū
impatū fuerit a dō ꝑambulare in
vniūsū orbeꝫ ꝑfitiūt qd̄ īpatū est
eis Ignis etiā missus desup ut cō
sumat mōtes ⁊ siluas. facit qd̄ p̄
ceptū ē ei. Hec āt neq; spēbꝫ neq;
v̄tutib⁹ vni eorū silia sūt. Vñ ne
q; estimādū est neq; dicēdū illos
eē deos qñ nō p̄nt neq; iuditiū in
dicare neq; facē hoīb⁹. Sciētes ita
q; ꝙ nō sunt dij. ne ḡ timueritis
eos. Neq; eī regib⁹ maledicēt ne
q; bñdicēt. Signa em̄ in celo gēti
b⁹ nō oñdūt neq; ut sol lucebūt
neq; illūiabūt ut luna Bestie me
liores sūt ill' q̄ p̄nt fugē sub tectū
ac ꝓdesse sibi. Nullo itaq; mō no
bis ē maīfestū ꝙ sūt dij ꝓpter qd̄
ne timeatis eos Nā sic in cucume
rario formido nl custodit ita sunt
dij illoꝝ lignei et argētei ⁊ īaura
ti. Eodē mō ⁊ ī orto spina alba sup̄
quā oīs auis sedet. Siliter ⁊ mor
tuo ꝓiecto ī tenebris sil'es sūt dij
illoꝝ lignei ⁊ inaurati ⁊ īargen
tati. A purpuraq̄ ⁊ murice q̄ sup̄
illos tineāt scietis vtiq; ꝙ nō sūt
dij. Ipsi etiā postremo ɔmedūt ⁊
erit obprobriū in regiōe. Melior
est hō iustus qui non hꝫ simula
chra. nā eit lōge ab obprobriis

Explicit liber baruch.

Incipit prologus in ezechielem prophetam.

Ezechiel propheta cum ioakim rege iuda captiuus ductus est in babilonem ibique hijs qui cum eo captiui fuerant prophetauit penitentibus quod ad iherenie vaticinium se vltro aduersarijs tradidissent et viderent adhuc vrbem iherosolimam stare quam ille casuram esse predixerat. Tricesimo autem etatis sue anno et captiuitatis quinto exorsus est ad concaptiuos loqui. Et eodem tempore licet posterior hic in caldea iheremias in iuda prophetauerunt. Sermo eius nec satis disertus nec admodum rusticus est. sed ex vtroque medie temperatus Sacerdos et ipse fuit sicut iherenias principia volumis et finem magnis habens obscuritatibus inuoluta. Sed et vulgata eius editio non multum distat ab hebraico. Vnde satis miror quid cause extiterit ut si eosdem in vniuersis libris habemus interpretes: in alijs eadem in alijs diuersa transtulerint. Legite igitur et hunc iuxta translacionem nostram. quoniam pro cola scriptus et comata manifestiorem legentibus sensum tribuit. Si autem amici mei et hunc subsannauerint dicite eis quod nemo eos compellat ut scribant. Sed vereor ne illud eis eueniat quod grece significatius dicitur et vocentur fagolidori quod est manducantes senetias.

Explicit prologus. Incipit ezechiel propheta. Ca. i.

Et factum est in tricesimo anno in quarto in quinta mensis cum essem in medio captiuorum iuxta fluuium chobar aperti sunt celi et vidi visiones dei. In quinta mensis ipse est annus quintus transmigrationis regis ioakim factum est verbum domini ad ezechiel filium buzi sacerdotem in terra caldeorum secus flumen chobar Et facta est super eum ibi manus domini. Et vidi et ecce ventus turbinis veniebat ab aquilone et nubes magna et ignis inuoluens. Et splendor in circuitu eius et de medio eius quasi species electri id est de medio ignis. Et in medio eius similitudo quatuor animalium et hic aspectus eorum. Similitudo hominis in eis. Et quatuor facies vni et quatuor penne vni Et pedes eorum pedes recti et planta pedis eorum quasi planta pedis vituli et scintille quasi aspectus eis candentis. Et manus hominis sub pennis eorum in quatuor partibus et faties et pennas per quatuor partes habebant. iuncteque erant penne eorum alterius ad alterum. Non reuertebantur cum incederent. sed vnumquodque ante faciem suam gradiebatur. Similitudo autem vultus eorum. Facies hominis et faties leonis a dextris ipsorum quatuor. faties autem bouis a sinistris ipsorum quatuor et faties aquile desuper ipsorum quatuor. Et faties eorum et penne eorum extente desuper. Due penne singulorum iungebantur et due tegebant corpora eorum. Et vnumquodque eorum coram facie sua ambulabat. Vbi erat impetus spiritus illuc gradiebantur nec reuertebantur cum ambularent Et similitudo animalium et aspectus eorum quasi carbonum ignis ardentium et quasi aspectus lampadarum Hec erat visio discurrens in medio animalium splendor ignis

⁊ de igne fulgur egrediēs. Et aīa
lia ibāt ⁊ reuertebātur ī similitu
dinē fulguris choruscātis. Cūq
aspicerē animalia apparuit rota
vna sup terrā iux̄ aīalia hn̄s q̄tu
or faties. Et aspect⁹ rotaꝝ ⁊ opus
eaꝝ q̄si visio maris ⁊ vna simili
tudo ip̄aꝝ q̄tuor et aspect⁹ eaꝝ et
opa q̄i sit rota ī medio rote Per
q̄tuor ptes eaꝝ eūtes ibāt ⁊ non
reūtebātur cū ambularēt. Statu
raq̄ erat rotis ⁊ altitudo. et horri
bil' aspect⁹. ⁊ totū corp⁹ ocul' ple
nū in circuitu ipsaꝝ q̄tuor. Cūq
ambularēt aīalia ambulabant
piter ⁊ rote iuxta ea ⁊ cū eleuarē
tur aīalia de terra eleuabātur sil'
et rote. Quocūq ibat spūs illuc
eūte spū et rote piter leuabātur
seqn̄tes eū. Spūs em̄ vite eāt in
rotis. Cū eūtib⁹ ibāt ⁊ cū stātib
stabāt ⁊ cū eleuatis a terra piter
eleuabātur ⁊ rote seqn̄tes ea. qꝛ
spūs vite erat in rotis Et similitu
do sup caput aīaliū firmamēti q̄i
aspect⁹ cristalli horribil' ⁊ extenti
sup capita eoꝝ desup Sub firma
mēto aūt pēne eoꝝ erecte alteri⁹
ad alteꝝ. Vnūq̄dq̄ duab⁹ alis
velabat corp⁹ suū et alteꝝ simili
ter velabat̄ Et audiebā sonū ala
rū q̄si sonū aq̄ꝝ multaꝝ q̄i sonū
sublimis dei. Cū ambularēt q̄i so
nus erat multitudīs ut son⁹ ca
stroꝝ. Cūq starēt demittebāt̄ pē
ne eoꝝ. Nam cū fieret vox sup fir
mamētū q̄d erat sup caput eorū
stabāt ⁊ submittebāt alas suas
Et sup firmamētū q̄d erat immi
nēs capiti eoꝝ q̄i aspect⁹ lapidis
saphiri similitudo throni ⁊ sup si
militudinē throni similitudo q̄si
aspect⁹ hoīs desup. Et vidi q̄si spe
tiē electri velut aspectū ignis intrī
secus p circuitū. a lūbis ei⁹ ⁊ desu
per ⁊ a lūbis ei⁹ vsq̄ deorsuz vidi
quasi spēz ignis splēdentis in cir
cuitu. velut aspectū arc⁹ cū fuerit ī
nube in die pluuie. Hic erat aspe
ctus splēdoris p giꝝ. Hec visio si
militudīs glie dn̄i. ¶ Ca. ij.

Et vidi ⁊ cecidi in fatiē meā
⁊ audiui vocē loqn̄tis Et di
xit ad me. Fili hoīs sta sup pedes
tuos et loquar tecū. Et ingressus
est in me spūs postq̄ locutus est
mihi ⁊ statuit me supra pedes me
os. Et audiui loquētez ad me et
dicentē Fili hoīs mitto ego te ad
filios isrl'. ad gētes apostatrices
q̄ recesserūt a me. Pr̄es eoꝝ p̄uari
cati sūt pactū meū vsq̄ ad diem
hāc ⁊ filij dura fatie ⁊ indomabi
li corde sūt ad q̄s ego mitto te. Et
dices ad eos Hec dic̄ dn̄s deus si
forte vel ip̄i audiant ⁊ si forte q̄es
cāt. qm̄ dom⁹ exaspans ē ⁊ scient
qꝛ ꝓpha fuerit in medio eoꝝ. Tu
ergo fili hoīs ne timeas eos neq̄
sermones eoꝝ metuas. qm̄ incre
duli ⁊ subūsores sūt tecū ⁊ cū scor
pionib habitas. Verba eorum
ne timeas et vult⁹ eorū ne formi
des. qꝛ dom⁹ exaspans ē. Loq̄ris
ergo v̄ba mea ad eos si forte au
diāt et quiescant. qm̄ irritatores
sūt. Tu autē fili hoīs audi quecū
q̄ loq̄r ad te ⁊ noli eē exasperās
sic̄ dom⁹ exaspatrix ē. Api os tuū
⁊ comede q̄cūq̄ ego do tibi. Et vi
di et ecce man⁹ missa ad me in q̄
eāt inuolut⁹ lib ⁊ expādit illū co
rā me q̄ eāt scp̄t⁹ īt⁹ ⁊ fois ⁊ scp̄te
erāt ī eo lam̄tacōes ⁊ carmē ⁊ ve.

Et dixit ad me. Fili Ca. iij.
hoīs qđcūq; inueneris ꝯme
de. Comede volumē istud ⁊ vadēs
loquere ad filios isrl. Et aperui os
meū et cibauit me volumine illo.
Et dixit ad me. Fili hoīs vēter tuꝰ
comedet ⁊ viscera tua ꝯplebūt̄ vo
lumīe isto qđ ego do tibi. Et ꝯme
di illud ⁊ factū est in ore meo sicut
mel dulce. Et dixit ad me. Fili hoī
nis vade ad domū isrl et loq̄ris
verba mea ad eos. Nō em̄ ad po
pulū ꝓfundi ꝑmonis ⁊ ignote lī
gue tu mitteis ad domū isrl neq;
ad ꝓplos multos ꝓfūdi ꝑmonis
et ignote lingue q̊ꝝ nō possis au
dire ꝑmones. Et si ad illos mittē
ris ipsi audirēt te. Domꝰ aūt isrl
nolūt audire te q̄ nolunt audire
me. Oīs q̄ꝓpe domꝰ isrl attrita frō
te ē et duro corde. Ecce dedi fatiē tu
am valētiorē fatiebꝰ eoꝝ ⁊ frōtez
tuā duriorē frōtibus eorū ut ada
mātē ⁊ ut silicē dedi fatiē tuā. Ne ti
meas eos neq; metuas a fatie eo
rū q̄ domus exasperās ē. Et dixit
ad me. Fili hoīs oēs ꝑmones me
os q̊s loquor ad te assume in cor
de tuo ⁊ auribꝰ tuis audi ⁊ vade ī
gredere ad trāsmigtionē ad filios
ꝓpli tui ⁊ loqueris ad eos ⁊ dices
eis. Hec dicit dn̄s deus si forte au
diāt ⁊ quiescāt. Et assumpsit me
spiritus et audiui post me vocem
ꝯmotioīs magne. bn̄dicta gloria
domini de loco suo ⁊ vocē alarū aī
maliū ꝑcutiētiū alterā ad alteraz
⁊ vocez rotarū sequentium anima
lia et vocem cōmotionis magne
Spūsq̄ leuauit me et assumpsit
me ⁊ abij amarus in indignatio
ne spiritus mei. Manus em̄ domi
ni erat mecū confortans me. Et vē
ni ad trāsmigrationez ad aceruū
nouarū frugum ad eos qui habi
tabant iuxta flumen chobar ⁊ se
di vbi illi sedebant ⁊ mansi ibi se
ptez diebus merens in medio eo
rū. Cū aūt ꝑtrāsissent septez dies
factū est verbuz domini ad me di
cens. Fili hominis speculatorez de
di te domui isrl et audies de ore
meo v̄bū ⁊ annūtiabis eis ex me
Si dicēte me ad impiū morte mo
rieris nō annūtiaueris ei neq; lo
cutus fueris ut auertat̄ a via sua
impia ⁊ viuat ipse īpiꝰ in iniq̄tate
sua morieť. sanguiuē aūt eius de
maū tua requirā. Si aūt tu annū
tiaueis īpio ⁊ ille nō fuerit ꝯuersus
ab īpietate sua ⁊ a via sua īpia: ip
se q̄dē in iniq̄tate sua morieť. tu aūt
animā tuam liberasti. Sed et si cō
uersus iustus a iustitia sua fuerit
et fecerit iniquitatē: ponā offendi
culū corā eo. Ipse morietur q̄ nō
annunciasti ei In peccato suo mo
rieť ⁊ nō erūt in memoria iusticie
eius quas fecit. sāguinez vero eiꝰ
de manū tua requirā. Si aūt tu an
nūciaueis iusto ut non peccet iu
stus ⁊ ille nō peccauerit viuēs vi
uet q̄ annūciasti ei et tu animaz
tuā liberasti. Et facta est super me
manus domini ⁊ dixit ad me. Sur
gens egredere in campū et ibi lo
quar tecū. Et surgēs egressus sum
in campum ⁊ ecce ibi gloria domi
ni stabat quasi gloria quaz vidi
iuxta fluuiū chobar ⁊ cecidi in fa
tiem meaz. Et ingressus est in me
spūs ⁊ statuit me sup pedes meos
⁊ locutꝰ ē m̄ ⁊ dixit ad me. Ingre
dere ⁊ includere ī medio domꝰ tue.

Et tu fili hoīs ecce data fūt sup te
vincula ⁊ ligabūt te in eis et nō
egredieris ī medio eor ⁊ linguā
tuā adhærere faciā palato tuo et
eris mutus · nec q̄si vir obiurgās
q; dom⁹ exaspans est · Cū aūt lo
cutus fuero tibi apiaz os tuū et
dices ad eos · Hec dicit dñs deus
Qui audit audiat ⁊ qui quiescit
quiescat · q; dom⁹ exaspans est ·

ET tu fili hoīs su Ca · iiij ·
me tibi latere ⁊ pones eum
cor̄ā te et describes in eo cīvitatē ihe
rusalē · Et ordinab⁹ adūsus eā ob
sidionē ⁊ edificabis munitiones ⁊
oportab⁹ aggerē ⁊ dabis cōtra eam
castra ⁊ pones arietes in giro · Et
tu sume tibi sartaginē ferreā ⁊ po
nes eā in murū ferreū inter te ⁊ in
ter ciuitatē ⁊ obfirmab⁹ faciē tuā
ad eā ⁊ erit in obsidionē ⁊ circū
dabis eā · Signū est domui isrl ·
Et tu dormies sup lat⁹ tuū simstr
⁊ pones iniq̄tates dom⁹ isrl su per
eo nūo diez quib⁹ dormies sup il
lud ⁊ assumes iniquitates eorū ·
Ego aūt dedi tibi ānos iniq̄tatis
eor nūo diez trecētos ⁊ nonagī
ta dies ⁊ portabis iniq̄tatē dom⁹
israhel Et cū opleueris hec dormies
sup lat⁹ tuū dextr secūdo ⁊ assu
mes iniquitatez dom⁹ iuda q̄dra
ginta dieb⁹ · diē p anno · diē iniq̄
p anno dedi tibi · Et ad obsidiōez
ihrlm nūdes faciē tuā ⁊ brachiū
tuū erit extentū ⁊ pphab⁹ adūsus
eā · Ecce circūdedi te vincul ⁊ non
te uertes a latē tuo ī lat⁹ aliud
donec opleas dies obsidiōis tue ·
Et tu sume tibi frumentū ⁊ ordeū
⁊ fabā ⁊ lentē ⁊ miliū ⁊ viciam ⁊
mittes ea in vas ynū ⁊ facies tibi
panes nūo diez quibus dormies
sup latus tuū · Trecentis ⁊ nona
ginta dieb⁹ comedes illud · Cib⁹
aūt tuus quo vescēris erit in pon
dere vigīti stateres in die · A tpe
vsq; ad tēpus comedes illud · Et
aquā in mēsura bibes sextā ptez
hin · A tpe vsq; ad tps bibes illō
Et q̄i sūb cineitiū ordeatiū comedes
illud et stercore qđ egredit de ho
mie opies illud in oculis eorum ·
Et dixit dñs · Sic comedēt filij isrl
panē suū pollutū int gētes ad q̄s
eiciaz eos · Et dixi · Ah ah ah dñe
deus · Ecce aīa mea nō est polluta
⁊ morticinū ⁊ laceratū a bestijs ñ
comedi ab infātia mea vsq; nūc ·
⁊ non est ingressa os meū oīs ca
ro immūda · Et dixit ad me · Ecce
dedi tibi simū bou̇ p stercoribus
hūanis ⁊ facies panez tuū in eo ·
Et dixit ad me · Fili hoīs ecce ego
otterā baculū panis in ihrusalez
⁊ comedēt panē suū ī ponde et in
sollicitudine ⁊ aquā in mēsura ⁊
in angustia bibēt ut deficiētibus
pane ⁊ aqua corruat vn⁹ quisq;
ad fratrē suū ⁊ cōtabescat in iniq̄
tatibus suis · Capitulū · v ·

ET tu fili hoīs sume tibi gla
diū acutū radentez pilos et
assumes eū ⁊ duces p caput tuū
⁊ p barbā tuā ⁊ assumes tibi sta
terā ponderis ⁊ dividēs eos · Ter
tiā ptez igni obures ī medio ciui
tatis · iuxta opletōnē diez obsidi
onis ⁊ assumes tertiā ptez ⁊ cōci
des gladio in circuitu eius · tertiā
vero aliā dispges in ventū et gla
diū nudabis post eos · Et sumes
inde paruū nūez et ligabis eos ī
fimbrie pallij tui ⁊ ex eis rursuz

tolles ⁊ ꝓities eos in medio ignis
⁊ ꝯbures eos igni ⁊ ex eis egredi
etur ignis in oēm domū isrl'. Hec
dic̄ dn̄s deus. Ista ē ihrl'm. In me
dio gētiū posui eā ⁊ in circuitu ei⁹
terras. Et cōtēpsit iuditia mea ut
plus esset impia q̄ gētes ⁊ p̄cepta
mea vltra q̄ t̄re q̄ in circuitu eius
sūt. Iuditia em̄ mea ꝓiecerūt ⁊ in
preceptis meis nō ambulauerūt
Idcirco hec dicit dn̄s deus. Quia
supastis gentes q̄ in circuitu vr̄o
sūt ⁊ in p̄ceptis meis nō ambula
stis ⁊ iuditia mea nō fecistis ⁊ iu
xta iuditia gētiū que ī circuitu ve
stro sūt nō estis opati. ideo hec di
cit dn̄s deus. Ecce ego ad te ⁊ ipse
ego fatiaz in medio tui iuditia in
oculis gētiū ⁊ fatiā in te q̄ nō feci
⁊ q̄b⁹ similia vltra nō fatiā ꝓpter
om̄es abhoīacōnes tuas Ideo pa
tres ꝯmedēt filios in medio tui et
filij comedēt p̄res suos. Et fatiā in
te iuditia ⁊ vētilabo vniūsas reliq̄
as tuas in omnē vētū. Idcirco vi
uo ego dicit dn̄s deus nisi ꝓ eoq̄
sāctū meū violasti ī oībus offen
sionib⁹ tuis et in cunctis abhomi
nacōib⁹ tuis. ego q̄q̄ ꝯfringā ⁊ nō
parcet oculus meus et nō misere
bor. Tertia ps tui peste morietur et
fame ꝯsumet̄ ī medio tui et tertia
pars tui in gladio cadet in circui
tu tuo. Tertiā vero ptē tuā in oēz
ventū dispgā ⁊ gladiū euagina
bo post eos. Et ꝯplebo furorē meū
⁊ requiescere fatiā indignationez
meam in eis ⁊ ꝯsolabor. Et scient
q̄ ego dominus locutus sum ī ze
lo meo cū impleuero omnē indig
nacōnē meam in eis. Et dabo te in
desertum ⁊ in obprobriū gentib⁹
que in circuitu tuo sūt in cōspectu
omnis pretereūtis. Et eris obpro
briū ⁊ blasphemia exemplum et
stupor in gentibus que ī circuitu
tuo sūt cū fecero ī te iuditia ī furoē
⁊ ī indignatione ⁊ ī increpationi
bus ire que ego dominus locutus
sū quando misero sagittas famis
pessimas ī eos que erūt mortifere
⁊ quas mittā ut dispdā vos. Et fa
mē ꝯgregabo sup vos ⁊ cōteraz in
vobis baculū panis ⁊ immittā in
vos famē ⁊ bestias pessimas vsq̄
ad internecōez. Et pestilētia ⁊ san
guis trāsibūt p te ⁊ gladiū indu
cā sup te. Ego dominus locut⁹ sū.

Et factus est ser Ca. vi.
mo domini ad me dicēs. Fili
hominis pone fatiem tuaz ad mō
tes israhel ⁊ prophetabis ad eos
et dices. Mōtes israhel audite ver
bum dn̄i dei Hec dicit domin⁹ de⁹
montibus ⁊ collibus rupibus ⁊
vallibus. Ecce ego inducā sup vos
gladiū ⁊ dispdā excelsa vestra ⁊
demoliar aras vestras ⁊ ꝯfringē
tur simulachra vestra ⁊ deitiaz in
terfectos vestros ante ydola vr̄a
Et dabo cadauerā filioꝝ israhel an̄
fatiē simulachroꝝ vestroꝝ et dis
pergā ossa vestra circū aras vr̄as
in omnib⁹ habitacōnib⁹ vestris
Vrbes deserte erūt ⁊ excelsa demo
liētur ⁊ dissipabūt̄ et interibunt
are vestre ⁊ ꝯfringētur ⁊ cessabūt
ydola vestra ⁊ ꝯterēt̄ delubra vr̄a
⁊ delebūt̄ opa vestra ⁊ cadet interfe
ctus in medio vr̄i ⁊ scietis q̄ ego
sū dn̄s. Et relinquaz in vobis eos
qui fugerint gladiū in gētib⁹ cū
dispsero vos ī t̄ris ⁊ recordabūt̄
mei liberāti vr̄i ī gētib⁹ ad aquas

captiui ducti sūt. qꝛ cōtriui cor eo
rū fornicās ⁊ recedēs a me et ocu
los eoꝝ fornicātes post ydola sua
⁊ displicebūt sibimet sup mal' q̄
fecerāt in vniuersis abhoīnacōib⁹
suis ⁊ sciēt qꝛ ego dn̄s nō frustra
locut⁹ sū ut facerez eis malū hoc.
Hec dicit dn̄s de⁹ Percute manū
tuā ⁊ allide pedē tuū ⁊ dic heu ad
oēs abhoīnacōnes maloꝝ dom⁹
isrl'. qꝛ gladio fame ⁊ peste ruitu
ri sūt Qui longe est peste morietꝫ.
qui aūt ꝓpe gladio corruet ⁊ qui
relict⁹ fuerit ⁊ obsessus fame mo
rietꝫ ⁊ ꝯplebo indignacōnez meā
in eis. Et scietis qꝛ ego dn̄s cū fue
rint interfecti vr̄i in medio ydolo
rū vr̄oꝝ in circuitu araꝝ vestrarū
in oī colle excelso et ī cūctis sūmi
tatib⁹ montiū ⁊ subtus oē lignū
nemorosū ⁊ subt⁹ vniuersā quer
cū frōdosaz lucūqꝫ vbi accēderūt
thura redolētia vniuersis ydolis su
is. Et extēdaz manū meā sup eos
⁊ faciā terrā eorū desolatā ⁊ desti
tutā a deserto deblatha ī oīb⁹ hīta
cōnib⁹ eorū ⁊ sciēt quia ego dn̄s
Et fact⁹ est sermo Ca. vij.
dn̄i ad me dicēs Et tu fili ho
mīs. hec dicit dn̄s de⁹ terre israhel
Finis venit. venit finis super q̄tu
or plagas terre. Nūc finis sup te
⁊ immittaz furorē meū in te. Et iu
dicabo te iux̄ vias tuas. Et ponaz
ꝯtra te oēs abhoīnacōes tuas et
nō parcet ocul⁹ me⁹ sup te et nō
miserebor. ꝫ vias tuas ponā super
te ⁊ abho īnacōnes tue in medio
tui erūt ⁊ scietis qꝛ ego dn̄s. Hec
dicit dn̄s deus. Afflictō vna. affli
ctio ecce veīt. Finis venit. finis ve
nit. Et vigilauit aduersuz te. ecce ve
nit ꝯtricō sup te qui habitas ī ter
ra. Venit tēpus ꝓpe est dies occi
sionis ⁊ nō glorie montiū. Nunc
de ꝓpinquo effundā iraz meā sup
te et ꝯplebo furorē meū in te Et iu
dicabo te scd̄z vias tuas ⁊ īponaz
tibi oīa scelera tua. Et nō ꝑcet ocu
l⁹ me⁹ nec miserebor. ꝫ vias tuas
imponā tibi ⁊ abhoīnacōnes tue
ī medio tui erūt ⁊ scietis qꝛ ego sū
dn̄s ꝑcutiēs. Ecce dies. ecce venit.
Egressa ē ꝯtritio. floruit v̄ga. ger
mīauit sup bia. iniq̄tas surrexit ī
virga impietatis. Nō ex eis ⁊ nō
ex populo neqꝫ ex sonitu eorū et
nō erit requies in eis. Venit tem
pus appropinq̄uit dies. Qui emit
nō letetꝫ ⁊ qui vēdit non lugeat.
qꝛ ira sup oēz populū eius. qꝛ qui
vendit ad id qd̄ vendidit nō re
uertetꝫ ⁊ adhuc in viuētib⁹ vita
eoꝝ. Visio em̄ ad oēz multitudi
nē ei⁹ nō regredietꝫ et vir ī iniq̄ta
te vite sue non ꝯfortabitꝫ. Canite
tuba. prepentꝫ oēs et nō est q̄ va
dat ad p̄liū. Ira em̄ mea sup oēz
multitudinez eius. Gladi⁹ foris.
pestis ⁊ fames intrinsecus. Qui in
agro est gladio morietꝫ et q̄ in ci
uitate pestilētia ⁊ fame deuorabū
tur ⁊ saluabūtur q̄ fugerīt ex eis
⁊ erūt in montib⁹ q̄si colūbe ꝯual
liū. oēs trepidi vnusquisqꝫ in ini
quitate sua. Oēs man⁹ dissoluen
tur ⁊ oīa genua fluent aquis. Et
accingēt se cilicijs ⁊ operiet eos
formido et in oī fatie cōfusio et in
vniuersis capitib⁹ eoꝝ caluitiū Ar
gētū eorū foris ꝓicietꝫ ⁊ aurū eoꝝ
in sterq̄liniū erit. Argentū eorū ⁊
aurū eorū nō valebit liberare eos
in die furoris dn̄i. Aīaz suaz non

saturabūt ⁊ vētres eoꝝ non īple
bunt. qꝛ scandalū iniq̄tatis eorū
factū est ⁊ ornamētū moniliū suo
rū in supbiā posuerūt ⁊ ymagines
abhoīacōnū suarū ⁊ simulachro
rū fecerūt ex eo. Propter hoc dedi
eis illud in immūditiaꝫ ⁊ dabo il
lud in manꝰ alienoꝝ ad diripiē
dū ⁊ impijs terre ī predā ⁊ ɔtami
nabūt illud. Et aūtā fatiē meā ab
eis ⁊ violabūt archanū meū et
introibūt in illud emissarij ⁊ ɔta
minabūt illud. Fac conclusionē
qm̄ terra plena ē iudicō sāguinū
⁊ cītas plena iniq̄tate. Et adducā
pessimos de gētibꝰ ⁊ possidebunt
domos eoꝝ. Et q̄escere fatiā super
biā potētiū ⁊ possidebūt sāctuaria
eoꝝ. Angustia supueniēte req̄rēt
pacē ⁊ nō erit. Cōturbatio sup cō
turbacōeꝫ veniet et auditus sup
auditū. Et querēt visionē de ꝓphe
ta ⁊ lex pibit a sacdote ⁊ ɔsiliū a se
nioribꝰ. Rex lugebit ⁊ pn̄cipes in
duent̄ merore ⁊ manus ꝓpli terre
cōturbabunt̄. Scd̄m viaꝫ eoꝝ fa
tiā eis ⁊ scd̄m iuditiū eoꝝ iudica
bo eos ⁊ sciēt quia ego dominus.

Ca. viij.

Et factū est in an
no sexto in sexto mēse in qn̄
ta mēsis ego sedebā in domo mea
⁊ senes iuda sedebāt coraꝫ me. Et
cecidit ibi sup me manus dn̄i dei.
Et vidi ⁊ ecce similitudo q̄i aspectꝰ
ignis. Ab aspectu lūboꝝ eius ⁊ de
orsum ignis ⁊ a lumbis eius ⁊ sur
sum quasi aspectus splendoris et
visio electri. Et emissa similitudo
manus apprehēdit me ī cincinno
capitis mei ⁊ eleuauit me spiritꝰ
inter celum ⁊ terram et adduxit
me in iherusalem in visione dei iu
xta ostiū interitus quod respicie
bat ad aquilonez vbi erat statu
tum ydolum zeli ad prouocandā
emulationeꝫ. Et ecce ibi gloria dei
israhel scd̄m visionē quam vide
ram in campo et dixit ad me. Fili
hominis leua oculos tuos ad viā
aquilonis. Et leuaui oculos me
os ad viam aquilonis ⁊ ecce ab
aquilone porte altaris ydolum ze
li in ipso introitu. Et dixit ad me.
Fili hominis putasne vides tuq̄d
isti fatiunt abhominacōnes mag
nas quas domus israhel facit h̄
ut procul recedaꝫ a scūario meo.
Et adhuc ɔuersus videbis abho
minacōes maiores. Et introduxit
me ad ostium atrij. Et vidi et ec
ce foramen vnum in pariete. Et di
xit ad me. Fili hominis fode parie
tem. Et cum fodissem parieteꝫ ap
paruit ostiū vnū. Et dixit ad me.
Ingredere ⁊ vide abhominacōnes
pessimas quas isti fatiūt hic. Et in
gressus vidi ⁊ ecce oīs similitudo
reptiliū ⁊ animaliū abhominacō
et vniūsa ydola domus israhel de
picta erāt in parietem in circuitu
per totū. Et septuaginta viri de se
nioribus domus israhel ⁊ iechoni
as filius saphan stabat ī medio
eoꝝ stātiū ante picturas et vnus
quisq̄ habebat thuribulū ī maū
sua ⁊ vapor nebule de thure ɔsur
gebat. Et dixit ad me Certe vides
fili hoīs q̄ seniores domus isrl̄ fa
tiūt in tenebris vnusquisq̄ ī ab
scōdito cubilis sui. Dicūt em̄. Non
vide dn̄s nos. Dereliq̄t dn̄s t̄rā
Et dixit ad me. Adhuc ɔuersus vi
deb̄ abhoīacōes maiores q̄s isti fa
tiūt. Et ītroduxit me p ostiū porte

dom⁹ dñi qđ respiciebat ad aqui
lonē. Et ecce ibi mulieres sedebāt
plāgentes adonidem. Et dixit ad
me. Certe vidisti fili homīs. Ad
huc ɔuersus videbis abhoīnacōes
maiores hijs. Et introduxit me ī
atriū dom⁹ dñi interius. Et ecce in
ostio tēpli dñi inter vestibulū et
altare q̄si vigintiquīq; viri dorsa
hñtes ɔtra tēplū dñi ⁊ facies ad
orientē ⁊ adorabāt ad ortū solis.
Et dixit ad me. Certe vidisti fili
hoīs. Nūquid leue est hoc domui
iuda ut facerent abhoīnationes
istas. q̄s fecerūt hic. Quia replē
tes terrā iniq̄tate ɔuersi sūt ad ir
ritandū me. Et ecce applicāt ramū
ad nares suas. Ergo ⁊ ego faciaz
in furore nō pcet ocul⁹ meus nec
miserebor ⁊ cū clamauerīt ad au
res meas voce magna non exau
diam eos. Capitulū. ix.

Et clamauit in auribz meis
voce mg̃na dicēs Appropin
quauerūt visitacōes vrb̄ ⁊ vnus
q̄sq; vas interfectōis hz in manu
sua. Et ecce sex viri veiebāt de via
porte supioris q̄ respicit ad aq̄lo
nē et vniuscuiusq; vas interi⁹ in
manu ei⁹. Virq̄ vn⁹ ī medio eo
rū vestitus lineis ⁊ atramētariuz
scriptoris ad renes ei⁹. Et ingressi
sūt ⁊ steterūt iuxta altare eneū. Et
glia dñi isrl̄ assumpta est de che
rub q̄ erat sup eū ad limen dom⁹
Et vocauit virz qui indut⁹ erat line
is ⁊ atramētariū scriptoris hēbat
in lūbis suis. Et dixit dñs ad eū.
Trāsi p mediā ciuitatē in medio
ihrl̄m ⁊ signa thau sup frontes
virorū gementiū ⁊ dolētiū sup cū
ctis abhoīnacōib⁹ que fiūt ī me
dio eius. Et ill̄ dixit audiēte me.
Trāsite p ciuitatē seqñtes eū et p
cutite. Nō pcat ocul⁹ vr̄ neq; mise
reami. Senē adolescētulū ⁊ v̄ginē.
puulū ⁊ muliēs interficite vsq; ad
internecōnē. Oēz aūt sup quē vi
deritis thau ne occidatis ⁊ a san
ctuario meo incipite Ceperūt g̃ a
viris senioribꝰ qui erāt añ faciez
dom⁹. Et dixit ad eos. Cōtamīate
domū ⁊ implete atria interfectis.
Egredimī. Et egressi sunt ⁊ pcutie
bāt eos qui erāt in ciuitate. Et ce
de ɔpleta remāsi ego ruiq; sup fa
ciē meam ⁊ damās aio. Heu heu
heu dñe de⁹. Ergo ne dispdas om
nes reliq̄as isrl̄ effundēs furorez
tuū sup iherusalē. Et dixit ad me.
Iniq̄tas dom⁹ isrl̄ ⁊ iuda mg̃na
est nimis valde ⁊ repleta est terra
sāguinib⁹ ⁊ cītas repleta ē aūsio
ne. Dixerūt em̄. Dereliq̄t dñs trā
⁊ dñs nō videt. Igit̄ et meus nō
pcet ocul⁹ neq; miserebor. Viam
eoꝝ sup caput eoꝝ reddā. Et ecce
vir qui erat indut⁹ lineis qui hē
bat atramentariū in dorso suo rñ
dit v̄bū dicens Feci sicut precepi
sti mihi. Capitulū. x.

Et vidi ⁊ ecce in firmamēto
qđ erāt sup caput cherubim
quasi lapis saphir⁹ et quasi spe
ties similitudinis solij apparuit
super eum. Et dixit ad virz qui in
dutus erat lineis et ait Ingredē
in medio rotaꝝ qui sūt subt⁹ che
rubim ⁊ imple manū tuā prunis
ignis que sūt inter cherubim et
effunde sup ciuitatē. Ingressusq;
est in ɔspectu meo. Cherubim au
tē stabāt a dextris dom⁹ cū ingre
deret̄ vir ⁊ nubes impleuit atriū

interius. Et eleuata est gloria dñi
desup cherub ad limē domus et re
pleta est domus nube. Et atriū re
pletū est splendore gloie domini ⁊
sonit⁹ alarū cherubim audiebat̄
vsq; ad atriū exterius quasi vox
loquētis dei omnipotētis. Cūq; p̄
cepisset viro qui indutus eāt line
is dicēs sume ignē de medio rota
rū q̄ sūt inter cherubim: ingressus
ille stetit iuxta rotā. Et extēdit che
rub manū de medio cherubim ad
ignē q̄ erat inter cherubim ⁊ sūp
sit ⁊ dedit ī manus eius qui indu
tus erat lineis qui accipiēs egres
sus est. Et apparuit in cherubim si
militudo manus hominis subtus
pēnas eorū. Et vidi ⁊ ecce q̄tuor ro
te iux̄ cherubim. Rota vna iuxta
cherub vnū ⁊ rota alia iux̄ cherub
vnū. Speties autē rotarū erat q̄si
visio lapidis crisoliti et aspectus
earū similitudo vna quatuor q̄si si
sit rota ī medio rote. Cūq; ambu
larent in quatuor ptes gradiebā
tur ⁊ nō reuertebant̄ ambulātes
sed ad locū ad quē ire declinabat
que p̄ma erat seq̄bantur ⁊ cetere
nec cōuertebant̄. Et oē corpus earū
⁊ colla ⁊ manus ⁊ penne ⁊ circuli
plena erāt oculis ī circuitu q̄tuor
rotarū ⁊ rotas istas vocauit volu
biles audiēte me. Quatuor aūt fa
ties habebat vnū. Faties vna fa
ties cherub ⁊ faties secunda faties
hoīs ⁊ in tertio faties leonis et in
quarto faties aq̄le Et eleuati sunt
cherubim ip̄m ē animal quod vi
derā iux̄ flumē chobar. Cūq; am
bularēt cherubim ibant piter et
rote iuxta ea ⁊ cū eleuarent cheru
bim alas suas ut exaltarentur de
terra nō residebant rote. sed ⁊ ip̄e
iuxta erāt. Stantib⁹ illis stabant
⁊ cū eleuatis eleuabantur. Spūs
enim vite erat in eis. Et egressa ē
gloria domini a lumine tēpli ⁊ ste
tit sup cherubim. Et eleuantes che
rubim alas suas exaltati sūt a tra
coraz me et illis egredientib⁹ rote
q̄ sb̄secute sūt. Et stetit in intro itu
porte domus domini orientalis et
gloria dei israhel erat sup eos. Ip
sū est animal qd̄ vidi subter deū is
rahel iuxta fluuiū chobar. Et intel
lexi q̄ cherubim essent. Quatuor
per quatuor vultus vni ⁊ quatuor
ale vni et similitudo manus hoīs
sub alis eoꝝ. Et similitudo vultuū
eoꝝ ipsi vultus quos videraz iux̄
fluuiū chobar ⁊ intuitus eoꝝ ⁊ ī
pet⁹ singuloꝝ añ fatiē suaz īgredi.

Et eleuauit me Ca. xi.
spūs ⁊ introduxit me ad por
taz domus dñi orientalē que respi
cit solis ortū Et ecce in introitu por
te vigintiquīq; viri ⁊ vidi in me
dio eoꝝ iechoniā filiū azur ⁊ phel
tiam filiū banaie p̄ncipes populi
dixitq; ad me Fili hoīs hij viri
cogitāt iniq̄tatē ⁊ tractant ꝯsiliū
pessimū in vrbe ista dicētes. Non
ne dudū edificate sūt dom⁹. Hec
est lebes nos aut carnes. Idcirco
vaticīare de eis vaticīare fili hoīs
Et irruit ī me spūs dñi ⁊ dixit ad
me. Loq̄re. Hec dicit dñs. Sic lo
cuti estis domus isrl̄ et cogitatio
nes cordis vestri ego noui. Pluri
mos occidistis ī vrbe hac ⁊ īplestis
vias ei⁹ int̄fectis. Proptēa hec di
cit dñs Interfecti vr̄i q̄s posuistis
in medio ei⁹ hij sūt carnes ⁊ hec ē
lebes ⁊ educā vos de medio eius.

Gladiū metuistis ⁊ gladiū īdu
cā sup vos dicit dn̄s de⁹. Et eiciaꝫ
vos de medio ei⁹. Daboq̄ vos in
manū hostiū ⁊ fatiaꝫ in vob̄ iudi
tia. Gladio cadetis In finib⁹ isrl̄
iudicabo vos ⁊ scietis q̄ ego dn̄s
Hec nō erit vob̄ in lebetē ⁊ vos n̄
eritis in medio ei⁹ in carnes In fi
nibus isrl̄ iudicabo vos ⁊ scietis
q̄ ego dn̄s. Quia in p̄ceptis meis
nō ambulastis ⁊ iuditia mea nō
fecistis. ꝫ iuxta iuditia gentiuꝫ q̄
in circuitu vr̄o sūt estis opati. Et
factū est cū ꝓphetarē: pheltias fili
us banaie mortu⁹ est. Et cecidi in
faciē meā clamās voce mg̃na. Et
dixi. Heu heu heu dn̄e de⁹. ꝯsūma
tionē tu facis reliquiarū isrl̄. ⁊ Et
factū est v̄bū dn̄i ad me dicēs Fi
li hoīs. frēs tui. frēs tui viri ꝓpin
qui tui ⁊ ōnis dom⁹ isrl̄ vniūsi q̄
bus dixerūt habitatores ihrl̄m
longe recedite a dn̄o nobis data
est terra in possessionē. Proptēa
hec dic̄ dn̄s deus. Quia longe feci
eos in gētib⁹ ⁊ q̄ dispsi eos ī ter
ris. ero eis in sāctificacōnē modi
cā in terris ad q̄s venerūt. Prop
tēa loq̄re. Hec dic̄ dn̄s de⁹ Cōgre
gabo vos de popul̄ ⁊ adunabo de
terris in quib⁹ dispsi estis dabo
q̄ vobis humū isrl̄. Et ingrediēt̄
illuc ⁊ auferēt om̄s offensiones
cūctasq̄ abhoīnacōes ei⁹ de illa.
Et dabo eis cor vnū ⁊ spm̄ nouū
tribuā ī visceribꝰ eoꝝ. Et auferaꝫ
cor lapideū de carne eoꝝ et dabo
eis cor carneū ut in p̄ceptis meis
ambulēt ⁊ iuditia mea custodiāt
faciātq̄ ea ⁊ sint mihi in populū
⁊ ego sim eis in deū. Quoꝝ autez
cor post offendicula ⁊ abhoīnacō
nes suas ambulat hoꝝ viā ī capi
te suo ponā dicit dn̄s de⁹. Et eleua
uerūt cherubim alas suas ⁊ rote
cū eis ⁊ gloria dei israhel erat sup
eos. Et ascēdit gl̄ia dn̄i de medio
ciuitatis stetitq̄ sup montē qui ē
ad orientē vrbis. Et spūs leuauit
me. adduxitq̄ in caldeā ad trans
migracōez in visione in spū dei ⁊
sublata est a me visio quā viderā
Et locutus sū ad trāsmigracōnē
oīa v̄ba dn̄i que oñderat mihi.

Et factus ē sermo Ca. xij.
dn̄i ad me dicēs. Fili hoīs
in medio dom⁹ exaspantis tu ha
bitas qui oculos hn̄t ad vidēdū
⁊ non vidēt ⁊ aures ad audiēdū
⁊ nō audiūt. q̄ dom⁹ exaspans ē
Tu ergo fili homīs fac tibi vasa
trāsmigracōis ⁊ trāsmigrab̄ per
diē corā eis. Trāsmig̃bis aūt de
loco tuo ad locū alteꝝ in ꝯspectu
eorū si forte aspitiāt. q̄ dom⁹ exa
sperās est. Et efferes foras vasa
tua q̄si vasa trāsmigrātis p diez
in ꝯspectu eoꝝ. Tu aūt egredieis
vespe coram eis sicut egredit̄ mi
grans añ oculos eoꝝ Perfode ti
bi parietē ⁊ egredieris p eū in cō
spectu eoꝝ. In hūeris portaberis.
in caligine effereris. Faciē tuā ve
labis ⁊ nō videbis terrā. q̄ portē
tū dedi te domui isrl̄. Feci ergo sic
p̄cepat mihi dn̄s. Vasa mea ꝓtu
li q̄si vasa trāsmigrātis p diez et
vespe pfodi mihi pietē manu ⁊ ī
caligine egressus sū ⁊ ī humeris
portatus in ꝯspectu eoꝝ. Et factus
est s̄mo dn̄i mane ad me dicens
Fili hoīs nūquid nō dixer̄t ad te
dom⁹ isrl̄ dom⁹ exaspās. q̄d tu fa
cis. ⁊ Dic ad eos. Hec dic̄ dn̄s de⁹

Sup ducez onus istud qui est in
iherusalē ⁊ sup oēm domū israhel
qui est ī medio eoꝝ. Dic. Ego por
tentum vr̄m. Rūo feci sic fiet illis.
In trāsmigracōem ⁊ in captiuita
tē ibūt ⁊ dux q̄ est ī medio eoꝝ in
humeris portabit̄ ī caligine egre
dietur. Parietez ꝑfodient ut edu
cāt eū. faties eius opietur ut non
videat oculo terrā. Et extendā re
the meū sup eū ⁊ capietur in sage
na mea ⁊ adducā eū in babilōez
in terrā caldeoꝝ ⁊ ipsā nō videbit
ibiq; morietur ⁊ oēs qui circa eū
sūt. Presidium eius ⁊ agmina ei⁹
dispgā in oēz ventū ⁊ gladiū eua
ginabo post eos Et sciēt q̄ ego do
minus quādo dispsero illos in gē
tib⁹ ⁊ disseminauero eos ī terris
Et relinquaz ex eis viros paucos
a gladio et fame et pestilentia ut
enarrent oīa scelera eoꝝ in gētib⁹
ad quas ingrediētur ⁊ scient q̄
ego dominus. Et fact⁹ est ſmo do
mini ad me dicens. Fili hominis
panē tuū in ꝯturbacōe comede. ſ
⁊ aquā tuaz in festinacōe ⁊ mero
re bibe ⁊ dices ad populū t̄re. Hec
dicit dominus deus ad eos q̄ ha
bitāt in iherusalē in terra israhel.
Panē suū in solitudine ꝯmedēt et
aquā suā in desolacōe bibēt ut de
solet̄ terra a multitudine sua ꝓpt̄
iniq̄tatē oīm qui habitāt in ea et
ciuitates que nūc habitantur de
solate erunt. terraq; deserta ⁊ scie
tis q̄ ego dominus. Et factus est
ſmo domini ad me dicens Fili ho
minis quod est ꝓuerbiū istud vo
bis in terra israhel dicētiū in lōgū
differūtur dies ⁊ ꝑibit oīs visio. ⁊
Ideo dic ad eos Hec dic̄ dn̄s de⁹.

Quiescere fatiā ꝓuerbiū istud ne
q; vulgo dicetur vltra in israhel.
Et loquē ad eos q̄ appropinqua
uerint dies ⁊ sermo omnis visio
nis. Non em̄ erit vltra omnis vi
sio cassa neq; diuinacō ambigua
in medio filiorū israhel q̄ ego do
minus loquar quodcūq; locut⁹
fuero verbū ⁊ fiet. Nō ꝓlongabi
tur amplius. ſ in diebus vr̄is do
mus exasperans loquar verbū ⁊
fatiā illud dicit dn̄s deus. Et fc̄us
est sermo dn̄i ad me dicens. Fili
hominis ecce domus israhel dicen
tiū. Visio quā hic videt ī dies mł
tos ⁊ in tempora longa iste ꝓphē
tat. Propterea dic ad eos Hec di
cit dn̄s deus. Non ꝓlongabitur
vltra oīs ſmo meus. Verbū qd̄
locut⁹ fuero ꝯplebit̄ dic̄ dn̄s de⁹.

Et factus ē ſmo Ca. xiij.
dn̄i ad me dicens. Fili hoīs
vaticinare ad ꝓphas isrł q̄ ꝓphe
tāt ⁊ dices ꝓphantib⁹ de corde suo
Audite v̄bū dn̄i. Hec dic̄ dn̄s de⁹
Ve ꝓphetis insipiētib⁹ q̄ sequunt̄
spm̄ suū et nihil vidēt. Quasi vul
pes in deſto ꝓphete tui isrł erant.
Non ascēdistis ex adūso neq; op
posuistis murū ꝓ domo isrł ut sta
retis ī p̄lio ī die dn̄i. Vidēt vana
⁊ diuināt mēdatiū dicētes ait do
min⁹ cū dn̄s nō miserit eos ⁊ ꝑse
uerauerūt ꝯfirmare ſmonē Nun
q̄d nō visionē cassaz vidistis ⁊ di
uinacōez mēdacē locuti estis. ⁊ Et
dicitis ait dn̄s cū ego nō sim locu
t⁹. Proptēa hec dic̄ dn̄s de⁹. Quia
locuti estis vana ⁊ vidistis mēda
ciū. ideo ecce ego ad vos ait dn̄s
de⁹ ⁊ erit man⁹ mea sup ꝓphetas
q̄ vidēt vana ⁊ diuināt mēdatiū.

In ꝯsilio ꝓpli mei nō erūt et ī scri
ptura dom⁹ isrl nō scribētur. nec
in terra isrl ingrediētur ⁊ scietis
qꝛ ego dn̄s deus. Eo ꝙ deceperint
populū meū dicētes pax pax ⁊ n̄
est pax ⁊ ipe edificabat pietē. illi
aūt linebāt eū luto absq; paleis
dic ad eos qui linūt absq; tēpe
ratura ꝙ casur⁹ sit. Erit em̄ ymb̄
inundās et dabo lapides ꝑ gran
des desup irruētes ⁊ ventū ꝓcelle
dissipātē. Siquidē ecce cecidit pa
ries. Nūquid nō dicet̄ vobis vbi
est litura quaꝫ liuistis. Proptēa
hec dic̄ dn̄s de⁹. Et erūpe faciam
spm̄ tēpestatū ī indignacōe mea
⁊ ymb̄ inundās ī furore meo erit
⁊ lapides grādes in ira in ꝯsūpcō
nē. Et destruā pietem quē liuistis
absq; tempamēto ⁊ adeq̄bo eum
terre ⁊ reuelabit̄ fūdamētū eius
⁊ cadet ⁊ cōsumet̄ in medio ei⁹ et
scietis qꝛ ego sū dn̄s Et ꝯplebo in
dignacōeꝫ meā in piete ⁊ in hijs
qui linūt eū absq; tempamento
dicāq; vobis. Nō est paries ⁊ nō
sūt qui linūt euꝫ. ꝓphe isrl qui ꝓ
phetāt ad ihrlm ⁊ vidēt ei visio
nē pacis ⁊ nō est pax ait dn̄s de⁹
Et tu fili hoīs pone fatiē tuā cōtra
filias populi tui que ꝓphetant de
corde suo ⁊ vaticinare sup eas et
dic. Hec dicit dn̄s de⁹. Ve qui cō
suūt puluillos sub oī cubitu ma
nus ⁊ fatiūt ceruicalia sb̄ capite
vniūse etatis ad capiēdas aīas.
Et cū caperēt aīas populi mei vi
uificabāt aīas eoꝝ ⁊ violabant
me ad populū meū ꝓpt̄ pugillū or
dei ⁊ fragmē panis ut īterficerēt
aīas que nō moriūtur ⁊ viuifica
rēt aīas que nō viuūt. mētiētes
populo meo credenti mēdacijs.
Propt̄ hoc hec dicit dn̄s de⁹. Ecce
ego ad puluillos vr̄os q̄b⁹ vos
capitis aīas volātes ⁊ dirūpam
eos de brachijs vr̄is ⁊ dimittam
aīas q̄s vos capitis aīas ad vo
landū. Et dirūpaꝫ ceruicalia vr̄a
⁊ liberabo populū meum de manu
vr̄a neq; erūt vltra ī manibꝫ vr̄is
ad p̄dandū ⁊ scietis qꝛ ego dn̄s
Pro eo ꝙ merere fecistis cor iusti
mendacit̄ quē ego nō ꝯtristaui.
⁊ ꝯfortastis man⁹ impij ut nō re
uerteret̄ a via sua mala ⁊ viuēt.
ꝓpterea vana nō videbitis ⁊ diui
nacōes nō diuinabitis ampli⁹ et
eruā populū meū de manu vestra
⁊ scietis qꝛ ego dn̄s. Ca. xiiij.

Et venerūt ad me viri senio
rū isrl ⁊ sederūt corā me. Et
factus est s̄mo dn̄i ad me dicens
Fili hoīs viri isti posuerūt immū
dicias suas in cordib⁹ suis ⁊ scā
dalꝫ iniq̄tatis sue statuerūt cōn̄
faciē suaꝫ. Nūquid introgat⁹ rn̄
debo eis. Propter hoc loq̄re eis ⁊
dices ad eos. Hec dicit dn̄s deus
Homo hō de domo isrl qui posue
rit immūditias suas in corde suo
et scādalū iniq̄tatis sue statuerit
cōn̄ faciē suā ⁊ venerit ad ꝓphetaꝫ
introgās ꝑ eū me. ego dn̄s rn̄de
bo ei in multitudine immūditiaꝝ
suaꝝ ut capiat̄ dom⁹ isrl ī corde
suo quo recesserūt a me in cūctis
ydolis suis. Proptēa dic ad domū
isrl. Hec dicit dn̄s deus. Cōuerti
mini ⁊ recedite ab ydol̄ vr̄is ⁊ ab
vniūsis ꝯtamiacōibꝫ vr̄is aūtite
facies vr̄as. Quia hō hō de domo
isrl ⁊ de ꝓselitis quicūq; aduena
fuerit in isrl. si alienat⁹ fuerit a

me ⁊ posuerit ydola sua ī corde suo
⁊ scandalū iniq̄tatis sue statuerit
ɔtra fatiē suā ⁊ venerit ad ꝓphetā
ut interroget ꝑ eū me ego dn̄s rn̄
debo ei ꝑ me ⁊ ponā fatiē meā sup
hominē illū ⁊ fatiā eū in exemplū
⁊ in ꝓuerbiū et dispdaꝫ eū de me
dio populi mei ⁊ scietis quia ego
dn̄s. Et ꝓpheta cū errauerit ⁊ locu
tus fuerit verbuꝫ ego dn̄s decepi
ꝓphetā illū. Et extendā manū me
am sup illū ⁊ delebo eum de medio
populi mei israhel ⁊ portabūt ini
quitatē suā Juxta iniquitatē inter
rogantis sic iniq̄tas ꝓphete erit ut
nō erret vltr̄ domus israhel a me
neqꝫ polluat̄ in vniūsis p̄uaricaci
onib⁹ suis. ꝫ sint mihi in populū
⁊ ego sim eis in deū ait dn̄s exerci
tuū. Et factus est ꝑmo dn̄i ad me
dicēs. Fili hoīs terra cū peccauerit
mihi ut p̄uaricet̄ p̄uaricās exten
dā manū meā sup eā ⁊ cōterā vir
gā panis eius ⁊ immittā in eaꝫ fa
mē ⁊ interfitiā de ea hominē et iu
mentū. Et si fuerint tres viri isti in
medio eius noe daniel et iob ipsi
iustitia sua liberabunt aīas suas
ait dn̄s exercituū. Rd̄ ⁊ si bestias
pessimas induxero super terraꝫ ut
vastent eā ⁊ fuerit inuia eoꝝ nō
sit ꝑtrāsiens ꝓpter bestias tres vi
ri isti si fuerint in ea: viuo ego dic̄
domin⁹ deus quia nec filios nec
filias liberabūt. ꝫ ipi soli liberabū
tur. terra āt desolabit̄. Vel si gla
dium induxero sup terrā illam ⁊
dixero gladio trāsi ꝑ terrā ⁊ inter
fecero de ea hoīem ⁊ iumētū ⁊ tres
viri isti fuerint in medio ei⁹: viuo
ego dicit dn̄s deus nō liberabunt
filios neqꝫ filias. ꝫ ipsi soli libera
bunt̄. Si aūt ⁊ pestilētiā immisero
sup terrā illā ⁊ effudero indignaci
onē meā sup eā in sāguine ut au
ferā ex ea hoīem ⁊ iumētū ⁊ noe ⁊
daniel ⁊ iob fuerīt ī medio eius:
viuo ego dicit dn̄s de⁹ qꝛ filiū et
filiā non liberabūt. ꝫ ipsi iustitia
sua liberabunt aīas suas. qm̄ hec
dic̄ dn̄s. Rd̄ ⁊ si q̄tuor iuditia mea
pessima gladium ⁊ famē ac besti
as malas ⁊ pestilētiā īmisero ī ihe
rusalē ut int̄fitiā de ea hoīem ⁊ pe
cus. tn̄ reliquet̄ in ea saluacō edu
cētiū filios ⁊ filias. Ecce ipsi egre
dient̄ ad vos ⁊ videbitis viā eoꝝ
⁊ adinuētiones eoꝝ ⁊ ɔsolabimī
sup malo qd̄ induxi ī iherusalē in
oībus q̄ importaui sup eā ⁊ ɔsola
būt̄ vos cū videritis viā eoꝝ ⁊ ad
inuētiōes eoꝝ ⁊ ɔgnoscetis ꝙ nō
frustra fecerim oīa q̄ feci in ea ait
dominus deus. Ca. xv.

Et factus ē ꝑmo dn̄i ad me di
cens. Fili hoīs q̄d fiet de lig
no vitis ex oīb⁹ lignis nemoꝝ q̄
sūt int̄ ligna siluaꝝ. Nūq̄d tollet̄
de ea lignū ut fiat opus ā fabrica
bit̄ de ea paxillus ut depēdeat ī eo
qd̄cūqꝫ vas. Ecce igni datū est in
escā: vtrāqꝫ partē eius ɔsūpsit ig
nis et medietas eius redacta est
in fauillam. Nūquid vtile erit ad
opus. Etiā cū esset integrum non
erat aptū ad op⁹ qn̄tomagis cū
illud ignis deuorauerit et ɔbusse
rit nihil ex eo fiet opis. Proptēa
hec dic̄ dn̄s de⁹. Rūo lignū vitis
inter ligna siluaꝝ quod dedi igni
ad deuorandū sic tradā habitato
res ihrl̄m ⁊ ponā fatiem meam in
eos. De igne egredientur ⁊ ignis
ɔsumet eos. Et scietis qꝛ ego dn̄s

cū posuero fatiē meā in eos ⁊ dede
ro terrā inuiā ⁊ desolatā eoq̄ pre
uaricatores extiterīt dic̄ dn̄s de⁹.

Et factus est ser Ca. xvi.
mo ad me dicēs. Fili homīs
notas fac ihrl̄m abhoīnacōnes
suas ⁊ dices. Hec dicit dn̄s deus.
Iherusalē radix tua ⁊ gn̄atio tua
de terra chanaan pr̄ tu⁹ amorre⁹
et mr̄ tua cethea. Et qn̄ nata es in
die ortus tui nō est p̄cisus vmbi
licus tu⁹ ⁊ aq̄ nō es lota ī salutez
nec sale salita nec īuoluta pānis
Nō pepcit sup te ocul⁹ ut faceret
tibi vnū de hijs misert⁹ tui. s̄ ꝓie
cta es sup fatiē terre in abiectōne
aīe tue in die q̄ nata es. Trāsiens
aūt p te vidi te ɔculcataz ī sāgui
ne tuo. Et dixi tibi cū eēs in sāgui
ne tuo Viue. Dixi inq̄ tibi in san
guīe tuo Viue. Multiplicataz q̄si
germē agri dedi te et mltiplicata
es ⁊ grādis effecta ⁊ ingressa es ⁊
puenisti ad mūdū muliebrem.
Vbera tua intumuerīt et pil⁹ tu⁹
germīauit ⁊ eras nuda ⁊ ɔfusio
nis plena. Et trāsiui p te ⁊ vidi te
⁊ ecce tēpus tuū tēpus amantiū.
Et expādi amictum meū sup te et
opui ignominiā tuā. Et iuraui ti
bi ⁊ ingressus sum pactū tecū ait
dn̄s de⁹. Et facta es mihi ⁊ laui te
aqua ⁊ emūdaui sāguinē tuū ex
te. Et vnxi te oleo et vestiui te dis
coloribꝰ et calciaui te iacincto. Et
cinxi te bisso ⁊ indui te subtilibꝰ
⁊ ornaui te ornamento. Et dedi ar
millas in manibꝰ tuis et torquē
circa collū tuū ⁊ dedi in aurē super
os tuū ⁊ circulos auribꝰ tuis ⁊ co
ronaz decoris ī capite tuo. Et orna
ta es auro ⁊ argento ⁊ vestita es
bisso ⁊ polimito ⁊ multis coloribꝫ
Similā ⁊ mel ⁊ oleū comedisti et
decora facta es vehemēter nimis
Et ꝓfecisti in regnū ⁊ egressuz est
nomē tuū ī gentes ꝓpter spēz tuā.
q̄ ꝑfecta eras ī decore tuo quē po
suerā sup te dicit dn̄s deus. Et ha
bēs fidutiā in pulchritudine tua
fornicata es in noīe tuo ⁊ exposui
sti oēz fornicacōez tuā oī trāseūti
ut ei⁹ fieres. Et sumēs de vestimē
tis tuis fecisti tibi excelsa hīcinde
cōsuta ⁊ fornicata es sup eis sicut
nō est factū neq̄ futurꝫ est. Et tu
listi vasa decoris tui de auro meo
⁊ argēto meo que dedi tibi ⁊ feci
sti tibi ymagines masculinas et
fornicata es ī eis. Et sūpsisti vesti
mēta tua mltīcoloria et operuisti
illas. Et oleum meū et thimiama
meū posuisti corā eis ⁊ panē meū
quē dedi tibi similaz ⁊ oleū ⁊ mel
quibꝰ enutriui te. posuisti in con
spectu eoꝝ in odorē suauitatis. Et
factū est ait dn̄s de⁹ ⁊ tulisti filios
tuos ⁊ filias tuas q̄s gn̄asti mihi
⁊ ymolastis eis ad deuorādum
Nūquid parua est fornicacō tua
ymolātis filios meos. Et dedisti
illos ɔsecrās eis. Et post om̄s ab
hoīnacōes tuas ⁊ fornicacōes nō
es recordata dieꝝ adolescētie tue
qn̄ eras nuda ⁊ ɔfusiōe plena cō
culcata in sāguine tuo. Et accidit
post omnez malitiā tuā vere tibi
ait dn̄s de⁹. Et edificasti tibi lupa
nar ⁊ fecisti tibi ꝓstibulū ī cūctis
plateis. Ad oē caput vie edifica
sti signū ꝓstitucōis tue ⁊ abhoīa
bilē fecisti decorez tuū. Et diuisisti
pedes tuos oī trāseūti et multipli
casti omnes fornicacōes tuas. Et

fornicata es cū filijs egipti vicinis
tuis magnarū carniū ⁊ mltiplica
sti fornicacōez tuā ad irritādū me
Ecce ego extēdā manū meā sup te
⁊ auferā iustificacōem tuā. Et da
bo te ī aīas odiētiū te filiarū pale
stinarū q̄ erubescūt ī via tua scele
rata. Et fornicata es ī filijs assirio
rū eoq̄ necdum fueris expleta Et
postq̄ fornicata es nec sic es satia
ta ⁊ mltiplicasti fornicacōez tuaz ī
terra chanaā cū caldeis et nec sic
saciata es. In q̄ mūdabo cor tuuz
ait dn̄s de⁹ cū facias oīa hec opa
mlieris mētricis ⁊ ꝓcacis. Quia
fabricasti lupanar tuum ī capite
oīs vie ⁊ excelsū tuū fecisti ī oī pla
tea. Nec facta es q̄si meretrix fasti
dio augēs p̄tiū. ꝫ q̄i mlier adulte
ra q̄ sup virū suū inducit alienos
Oīb⁹ meretricib⁹ dant̄ mercedes.
tu āt dedisti mercedes cūctis ama
torib⁹ tuis ⁊ dona donabas eis ut
intrarēt ad te vndiq̄ ad fornicā
dū tecū. Factūq̄ ē in te cōtra ɔsue
tudīez mlierz ī fornicacōib⁹ tuis ⁊
post te nō erit fornicacō In eo em̄
q̄ dedisti mercedes ⁊ mercedes nō
accepisti factū est ī te ɔtrariū. Pro
ptēa meretrix audi v̄bū dn̄i. Hec
dic̄ dn̄s de⁹. Quia effusū ē es tuū ⁊
reuelata ē ignomīa tua in fornica
tioīb⁹ tuis sup amatores tuos et
sup ydola abhoīacōnū tuaz in sā
guine filiorū tuorū q̄s dedisti eis.
ecce ego ɔgregabo oēs amatores
tuos q̄b⁹ ɔmixta es ⁊ oēs q̄s dile
xisti cū vniūsis q̄s oderas. Et ɔgre
gabo eos sup te vndiq̄ ⁊ nudabo
ignominiā tuam corā eis. Et vide
būt oēz turpitudinē tuā ⁊ iudica
bo te iudicijs adulterarū et effun
dentiū sanguinē. Et dabo te in san
guinem furoris ⁊ zeli ⁊ dabo te in
manus eorū. Et destruēt lupanar
tuū et demolient̄ ꝓstibulū tuum.
Et denudabūt te vestimentis tuis
⁊ auferēt vasa decoris tui. Et dere
linquēt te nudā plenamq̄ igno
minia ⁊ adducent sup te multitu
dinē. Et lapidabūt te lapidibus
⁊ trucidabūt te gladijs suis. Et cō
burēt domos tuas igni ⁊ fatient
in te iuditia ī oculis mulierū pluri
marū. Et desines fornicari ⁊ merce
des vltra nō dabis. Et req̄escet in
dignacō mea in te ⁊ auferet̄ zelus
meus a te. Et quiescaz nec irascar
amplius eoq̄ nō fueis recordata
dierū adolescentie tue ⁊ ꝓuocasti
me in omībus hijs. Qua ꝓpter et
ego vias tuas in capite tuo dedi
ait dn̄s deus ⁊ nō feci iuxta sceleā
tua in oīb⁹ abhoīacōib⁹ tuis. Ecce
oīs q̄ dicit vulgo ꝓūbiū in te as
sumet illud dicēs Sicut mater ita
⁊ filia eius. Filia mr̄is tue es tu q̄
ꝓiecit virū suū ⁊ filios suos et so
ror sororz tuaz tu q̄ ꝓiecerēt viros
suos et filios suos. Mater vrā ca
thea ⁊ pat̄ vr̄ amorreus. Et soror
tua maior samaria ipsa ⁊ filie ei⁹
q̄ habitāt ad sinistrā tuaz. Soror
autez tua minor te q̄ habitat a de
xtris tuis sodoma ⁊ filie eius. Sed
nec ī vijs eaz ābulasti neq̄ scd̄m
scelera eorū fecisti Pauxillū min⁹
pene sceleātiora fecisti illis in oīb⁹
vijs tuis. Viuo ego dic̄ dn̄s de⁹ q̄
n̄ fecit sodoma soror tua ip̄a ⁊ filie
ei⁹ sic̄ fecisti tu ⁊ filie tue. Ecce hec
fuit iniq̄tas sodome sorois tue sup
bia saturitas paīs ⁊ abūdātia ⁊
otiū ip̄i⁹ ⁊ filiaz ei⁹ ⁊ manū egēo

et paupi non porrigebāt ⁊ eleua
te fūt ⁊ fecerūt abhoīnacōes corā
me ⁊ abstuli eas sicut vidisti. Et
samaria dimidiū pcōꝝ tuoꝝ nō
peccauit. ꝟ vicisti eas scelerib⁹ tu
is ⁊ iustificasti sorores tuas in oī
bus abhoīnacōib⁹ tuis q̄s opa
ta es. Ergo ⁊ tu porta cōfusionem
tuā que vicisti sorores tuas pctis
tuis scelerati⁹ agēs ab eis Justifi
cate fūt em̄ a te. Ergo ⁊ tu ꝯfūdē
⁊ porta ignominiā tuā que iusti
ficasti sorores tuas Et cōuertaꝝ re
stituēs eas ꝯfusione sodomoꝝ cū
filiab⁹ suis ⁊ ꝯfusione samarie et
filiaꝝ ei⁹. Et ꝺuertā reuersionem
tuā in medio eaꝝ ut portes ign̄mi
niā tuā ⁊ ꝯfūdaris in oīb⁹ que fe
cisti ꝯsolās eas. Et soror tua sodo
ma et filie eius reūtent̄ ad antiq̄
tatē suā et samaria et filie ei⁹ reū
tent̄ ad antiq̄tatē suā et tu ⁊ filie
tue reūtemī ad antiq̄tatez vrām.
Nō fuit aūt sodoma soror tua au
dita in ore tuo i die superbie tue añ
q̄ reuelaret̄ malitia tua sicut hoc
tēpe in obprobriū filiaꝝ syrie et
cūctaꝝ in circuitu tuo filiaꝝ pale
stinarū q̄ ambiūt te p gyrꝝ. Scel⁹
tuū ⁊ ign̄miniā tuaz tu portasti ait
dñs deus. Quia hec dicit dñs de⁹
Et fatiā tibi sic̄ despexisti iuramen
tū ut irritū faceres pactū et recor
dabor ego pacti mei tecū in diebꝰ
adolescētie tue ⁊ suscitabo tibi pa
ctū sempit̄nū Et recordaberis via
rū tuaꝝ ⁊ cōfunderis cū receperis so
rores tuas te maiores cū mīoribꝰ
tuis ⁊ dabo eas tibi in filias. sed
nō ex pacto tuo. Et suscitabo ego
pactū meū tecū ⁊ scies q̄ ego dñs
ut recorderis ⁊ cōfundaris ⁊ nō sit
tibi vltra apire os p cōfusiōe tua
cū placat⁹ tibi fuero in oīb⁹ que
fecisti ait dñs de⁹. Ca. xvij.

Et factū est v̄bū dñi ad me
dicens. Fili hom̄is ꝓpone
ænigma ⁊ narra parabolam ad do
mū isrl̄ ⁊ dices. Hec dic̄ dñs de⁹.
Aquila grādis. mḡnaꝝ alaꝝ. lō
go mēbroꝝ ductu. plena plumis
⁊ varietate. venit ad libanū ⁊ tu
lit medullā cedri. Sūmitatē fron
dis eius euellit ⁊ trāsportauit eā
in terrā chanaan i vrbez negotia
toꝝ posuit illā. Et tulit de semine
terre ⁊ posuit illud in terra p semi
ne ut firmaret radicē sup aquas
multas. In sūpficie posuit illud.
Cūq̄ germinasset creuit in vineā
latioꝛē. humili statura. respiciēti
bus ramis ei⁹ ad eam. ⁊ radices
eius sb̄ illa erāt. Facta ē ḡ vinea
⁊ fructificauit in palmites ⁊ emi
sit ꝓpagines. Et facta est aq̄la alte
ra grādis. magnis alis. multisq̄
plumis. Et ecce vinea ista q̄si mit
tēs radices suas ad eā. palmites
suos extēdit ad illaz ut irrigaret
eā de areolis germis sui q̄ in terra
bona sup aquas multas plātata
est ut faciat frondes ⁊ portet fru
ctū ut sit i vineā grandē. Dic. Hec
dicit dñs de⁹. Ergo ne ꝓsperabit.
Nōne radices ei⁹ euellet ⁊ fructꝰ
eius distringet. Et siccabit oīs
palmites germinis ei⁹ et aresc̄et
⁊ nō in brachio grādi neq̄ in po
pulo multo ut euelleret eaz radi
citus. Ecce plātata est. Ergo ne p
sperabit. Nōne cū tetigerit eā ve
tus vrēs siccabit ⁊ i areis germi
nis sui aresc̄et. Et factū est verbū
dñi ad me dicens. Dic ad domuz

exasperātez Nescitis quid ista sig
nificēt. Dic. Ecce venit rex babilo
nis in iherusalē ⁊ assumet regē et
pn̄cipes eius ⁊ adducet eos ad se
metipsū in babilonez. Et tollet de
semine regni. ferietq; cū eo fedus
⁊ ab eo accipiet iusiurandū. Sed
⁊ fortes t̄re tollet ut sit regnū hu
mile ⁊ nō eleuetur. ꝫ custodiat pa
ctū ei⁹ et seruet illud. Qui recedēs
ab eo misit nūtios ad egiptū ut
daret sibi equos ⁊ ꝓpl'm multum
Nūquid ꝓsperabit̄ vel ꝯsequetur
salutē q̄ fecit hec. Et qui dissoluit
pactū nūq̄d effugiet. Viuo ego
dic̄ dn̄s deus. qm̄ in loco regis q̄
ꝯstituit eū regez cuius fecit irritū
iuramētū ⁊ soluit pactū qd̄ habe
bat cū eo ī medio babilonis mo
riet̄. Et nō in exercitu grādi neq;
in ꝓpl'o multo fatiet ꝯtra eū pha
rao p̄liū in iactu aggeris ⁊ ī extru
ctōe vallo⁊ ut int̄fitiat aīas mul
tas Spreuea̅t em̄ iuramētū ut sol
ueret fedus ⁊ ecce dedit manū suā
⁊ cū omnia hec fecerit nō effugiet
Propterea hec dicit dn̄s deus. Vi
uo ego qm̄ iuramētū qd̄ spreuit
⁊ fedus qd̄ preuaricat⁹ est ponā
in caput eius. Et expādaz sup eū
rethe meū ⁊ ꝯp̄hēdetur in sagena
mea ⁊ adducā eū in babilonē et
iudicabo eū ibi in p̄uaricacōe q̄ de
spexit me ⁊ om̄es ꝓfugi eius cum
vniu̅so agmine gladio cadēt. resi
dui aūt in oēm ventū dispgent̄ ⁊
scietis q̄ ego dn̄s locutus sū. Hec
dicit dn̄s deus. Et sumā ego de me
dulla cedri sublimis ⁊ ponā de ver
tice ramo⁊ eius. Tenerū distrin
gā ⁊ plātabo sup mōtē excelsum ⁊
eminentē In mōte sublimi israhel
plātabo illud ⁊ erūpet in germē ⁊
fatiet fructū ⁊ erit ī cedrū magnā
Et habitabunt sub ea om̄es volu
cres et vniuersū volatile sub vm
bra frōdiū eius nidificabit. Et sci
ent oīa ligna regiōis q̄ ego dn̄s
humiliaui lignū sb̄lime et exalta
ui lignū humile ⁊ siccaui lignum
viride ⁊ frondere feci lignū aridū
Ego dominus locutus sū ⁊ feci.

Ca. xviij.

Et factus ē s̄mo
dn̄i ad me dicēs. Quid ē q̄
inter vos parabolā vertitis in ꝓu
biū istud in terra israhel dicētes
patres comederūt vuā acerbaz ⁊
dentes filio⁊ obstupescūt. Viuo
ego dicit dominus deus si erit vl
tra vobis parabola hec in ꝓuerbiū
in israhel. Ecce oēs anime mee sūt
Vt aīa patris ita et aīa filij mea
est. Aīa q̄ peccauerit ipsa moriet̄
Et vir si fuerit iust⁹ ⁊ feceit iuditiū
⁊ iustitiā ī mōtib⁹ nō ꝯmederit ⁊
oculos suos nō leuauerit ad ydola
dom⁹ isrl'⁊ vxorē ꝓximi sui nō vio
lauerit ⁊ ad mlierē mēstruatā nō
accesserit ⁊ hoīez non ꝯtristauerit
pign⁹ debitori reddiderit p vim nl
rapuerit panē suū esurienti dederit ⁊
nudū opuerit vestimēto ad vsu
rā nō ꝯmodauerit ⁊ āpli⁹ nō acce
perit ab īiq̄tate aūterit manū suā
iuditiū verū fecit int̄ virū ⁊ virū ⁊
in p̄ceptis meis ābulauerit ⁊ iudi
tia mea custodierit ut fatiat veita
tē hic iust⁹ ē. Vita viuet ait dn̄s
deus. Qd̄ si genuerit filiū latronē
effundētē sāguinē ⁊ fecerit vnū de
istis ⁊ hec quidē omnia nō fatiētē
sed in montib⁹ comedētez ⁊ vxorē
ꝓximi sui polluentē egenū ⁊ pau
perez ꝯtristātē. rapiētem rapinas

pign⁹ nō rēdīēīm ⁊ ād ydola le
uantē oculos suos· abhoīnacōez
fatientē·ad vsurā dantē ⁊ ampli
us accipiētez: nūquid viuet? ſNō
viuet· Cū vniuersa hec detestan
da fecerit morte morietˉ· Sāguis
ei⁹ in ipō erit. Rō si genuerit filiū
qui vidēs oīa pcā pris sui q̄ fecit
timuerit ⁊ nō fecit simile eis sup
montes nō comederit ⁊ oculos su
os nō leuauerit ad ydola domus
isrl̄ et vxorē proximi sui non viola
uerit ⁊ virū nō contristauerit· pign⁹
nō retinuerit ⁊ rapinā nō rapue
rit· panē suū esurienti dederit ⁊ nu
dū operuerit vestimēto· a paupe
ris iniuria auterit manū suā· vsu
rā ⁊ sup abūdantiā nō accepit ⁊
iudicia mea fecerit ⁊ in preceptis
meis ambulauerit· hic nō morie
tur in iniq̄tate pris sui sed vita vi
uet· Pater eius q̄ calūniat⁹ est ⁊
vim fecit fratri ⁊ malū opat⁹ est
in medio populi sui ecce mortuus
est ī iniq̄tate sua· Et dicitis Quare
nō portabit filius iniq̄tatē pris? ⁊
Videlicz q̄ fili⁹ iudiciū ⁊ iustitiā
opat⁹ ē oīa p̄cepta mea custodi
uit ⁊ fecit illa· vita viuet· Aīa q̄
peccauerit ipa morietˉ· Filius nō
portabit iniq̄tatez pris et pī non
portabit iniq̄tatez filij· Justitia iu
sti sup eū erit ⁊ ipietas impij erit
sup eū· Si aūt impi⁹ egerit pīāz
ab oīb⁹ pcīs suis q̄ opat⁹ ē et
custodierit oīa p̄cepta mea ⁊ fece
rit iudiciū ⁊ iustitiā vita viuet ⁊
nō morietˉ· Oīm iniq̄tatū eius q̄s
opatus ē nō recordabor· In iusti
tia sua quā opat⁹ ē viuet· ſNūq̄d
voluntatis mee est mors impij dic
dns deus ⁊ nō ut conuertat⁊ a vijs
suis et viuat? ⁊ Si aūt auerterit se
iustus a iustitia sua ⁊ fecerit iniq̄
tatē sc̄z oēs abhoīnacōes quas
operari solet impi⁹ nunq̄d viuet? ⁊
Oēs iustitie ei⁹ q̄s fecerat non re
cordabūtur· In p̄uaricacōe qua
p̄uaricat⁹ ē ⁊ ī pcō suo q̄d pecca
uit in ipis morietˉ· Et dixistis· ſNō
est equa via dñi· Audite domus
isrl̄· ſNūquid via mea nō est eq̄ ⁊
nō magis vie vīe praue sūt? ⁊ Cū
enī auerterit se iust⁹ a iustitia sua
⁊ fecerit iniq̄tatē morietˉ in eis In
iniustitia quam operatus est mo
rietˉ· Et cū auterit se impi⁹ ab ipie
tate sua quā opat⁹ ē ⁊ fecerit iudi
tiū et iustitiā ipe aiaz suā viuifica
bit· Cōsiderās enim ⁊ auertēs se
ab oīb⁹ iniq̄tatib⁹ suis q̄s opa
t⁹ ē vita viuet et nō morietˉ· Et di
cūt filij isrl̄· ſNō est equa via dñi
ſNūquid vie mee nō sūt eque do
mus isrl̄ ⁊ nō magis vie vīe pra
ue? ⁊ Idcirco vnūquēq; iuxt̄ vias
suas iudicabo dom⁹ isrl̄ ait dns
deus. Cōuertimini et agite p̄niaz
ab oīb⁹ iniq̄tatib⁹ vr̄is et non
erit vob̄is in ruinā iniq̄tas· Proi
cite a vob̄is oīes p̄uaricacōes
vr̄as in quib⁹ p̄uaricati estis et
facite vob̄ cor nouū ⁊ spīm nouū·
Et q̄re moriemī domus isrl̄? ⁊ Quia
nolo morte morientis dic dns dei·
Reuertimini ⁊ viuite· Ca·xix·

ET tu fili hoīs assume plāctū
super p̄ncipes isrl̄ ⁊ dices·
Quare mr̄ tua leena inter leones cu
bauit? ⁊ In medio leūculorū enu
triuit catulos suos· Et eduxit vnū
de leunculˉ suis leo fact⁹ est ⁊ didi
cit capere predā hoiemq; comedē
Et audierūt de eo gentes et non

absq; vulneribꝰ suis cēperūt eū ⁊
adduxerūt eū in cathenis in t̄raz
egipti. Que cū vidissz qm̄ infirma
ta est ⁊ periit expectacō eius tulit
vnū de leūculis suis leonē ꝯstituit
eū. Qui incedebat inter leones ⁊ fa
ctus est leo ⁊ didicit p̄dā capere ⁊
hoīes deuorare didicit viduas fa
cere et cītates earū in desꝰtū addū
cere ⁊ desolata ē t̄ra ⁊ pleītudo eiꝰ
a voce rugitꝰ illius ⁊ ꝯuenerūt ad
uersus eū gētes vndiq; de ꝓuīciis
⁊ expanderūt sup eū rethe suū In
vulneribꝰ earū captꝰ ē et miserūt
eum in caueā. In cathenis adduxe
rūt eū ad regē babilonis. miserūt
q; eū in carcerē ne audiret vox eiꝰ
vltra sup mōtes isrl. Mater tua
q̄si vinea ī sāguine tuo sup aquā
plātata ē. Fructus eius et frōdes
eius creuerūt ex aq̄s multis ⁊ facte
sūt ei v̄ge solide ī sceptra dn̄antiū
⁊ exaltata ē statura eiꝰ inter fron
des. Et vidit altitudinē suā in mul
titudine palmitū suoꝝ ⁊ inuulsa
est ī ira ī t̄rāq; ꝓiecta ⁊ vētꝰ vrēs
siccauit fructū eiꝰ. marcuerūt ⁊ are
facte sūt v̄ge roboris eius. Ignis
ꝯmedit eā. Et nūc tn̄splātata est
in desꝰtū in t̄ra īuia ⁊ sitiēti ⁊ egres
sus ē ignis de v̄ga ramorū eius q̄
fructū eius ꝯmedit et nō fuit ī ea
virga fortis sceptrū dn̄antiū Plā
ctus ē ⁊ erit ī plāctū. Ca. xx.

Et factū est ī anno septīo in
qn̄to mēse ī decīa mensis ve
nerūt viri de senioribꝰ isrl ut intro
garēt dn̄m ⁊ sederent corā me. Et
factus est s̄mo dn̄i ad me dicens
Fili hoīs loquere senioribꝰ isrl et
dices ad eos. Hec dicit dn̄s deus
Nū ad interrogandū me vos veī
stis. Viuo ego q̄ nō respō de bo vo
bis ait dominus deus. Si iudicas
eos: si iudicas fili hominis. Ab ho
minationes patrū eoꝝ ostēde eis
⁊ dices ad eos. Hec dicit dominꝰ
deus. In die qūa elegi isrl ⁊ leuaui
manū meā ꝓ stirpe domus iacob
et apparui eis in terra egipti et le
uaui manū meā ꝓ eis dicens ego
dn̄s deus vester in die illa leuaui
manū meam ꝓ eis ut educerē eos
de terra egipti in terrā quā ꝓuide
rā eis fluentē lacte et melle que ē
egregia inter om̄es terras. Et dixi
ad eos. Vnusquisq; offensiones
oculoꝝ suoruz abitiat ⁊ in ydolis
egipti nolite pollui. Ego dn̄s deus
vester. Et irritauerūt me. noluerūt
q; me audire. Vnusquisq; ab hoī
nacōes ocl'oꝝ suoꝝ nō ꝓiecit nec
ydola egipti reliq̄rūt. Et dixi ut ef
fūderē indignacōez meā sup eos ⁊
implerē irā meaz in eis in medio
terre egipti. Et feci ꝓpt̄ nomē meū
ut nō violaret corā gētibꝰ in qua
rū medio erāt ⁊ inter quas appa
rui eis ut educerē eos de terra egi
pti. Eieci ergo eos de terra egipti
⁊ eduxi eos in desꝰtū ⁊ dedi eis pre
cepta mea ⁊ iuditia mea ostendi
eis que fatiat homo ⁊ viuet ī eis
Insup ⁊ sabbata mea dedi eis ut
esset signū inter me ⁊ eos ⁊ scirēt
q; ego dominus sāctificās eos. Et
irritauerūt me domus isrl in deser
to in p̄ceptis meis nō ambulaue
rūt ⁊ iuditia mea ꝓiecerūt q̄ fatiēs
hō viuet ī eis ⁊ sabbata mea vio
lauerūt vehemēt. Dixi g̊ ut effunde
rē furorē meū sup eos ī desꝰto ⁊ ꝯsu
merē eos. Et feci ꝓpt̄ nomē meū ne
violaret coraz gētibꝰ de q̄bꝰ eieci

eos in cōspectu earꝝ. Ego igitur leua
ui manū meaꝫ sup eos in deserto
ne inducerē eos ī terrā quā dedi
eis fluentē lacte ⁊ melle p̄cipuaꝫ
terraꝝ oīm. qꝛ iuditia mea ꝓiece
rūt et ī p̄ceptis meis nō ambula
uerūt ⁊ sabbata mea violauerūt
Post ydola em̄ cor eoꝝ g̃diebat̄
Et pepcit oculꝰ meꝰ sup eos ut n̄
interficerē eos nec ꝯsūpsi eos ī de
serto. Dixi aūt ad filios eoꝝ ī so
litudine. In preceptis p̄rm vr̄oꝝ
nolite incedē nec iuditia eoꝝ cu
stodiatis nec in ydolis eoꝝ pollu
amī. Ego dn̄s deꝰ vr̄. In p̄ceptis
meis ambulate ⁊ iuditia mea cu
stodite ⁊ facite ea ⁊ sabbata mea
sāctificate ut sit signū inter me ⁊
vos et sciat̄ qꝛ ego dn̄s deꝰ vr̄. Et
exacerbauerūt me filij ⁊ ī p̄ceptis
meis nō ambulauerūt ⁊ iuditia
mea nō custodierūt ut facerēt ea
que cū fecerit homo viuet ī eis et
sabbata mea violauerūt. Et ꝯmi
natus sū ut effunderē furorē meū
sup eos ⁊ implerē irā meā in eis
in deserto Auerti aūt manū meā
⁊ feci ꝓpter nomē meū ut nō vio
laret̄ corā gentibꝰ de q̄bꝰ eieci eos
in oculis earū. Iterꝝ leuaui manū
meā in eos in solitudīe ut dispge
rē illos in nacōnes ⁊ ventilarez ī
terras eo ꝙ iuditia mea nō fecis
sent ⁊ p̄cepta mea reprobassent
⁊ sabbata mea violassent ⁊ ptꝰ
ydola p̄rm suoꝝ fuissent oculi eo
rū. Ergo ⁊ ego dedi eis p̄cepta nō
bona ⁊ iuditia in q̄bus nō viuēt
⁊ pollui eos in mūeribꝰ suis cum
offerrēt om̄e qd̄ apit vuluā ꝓpt̄
delicta sua ⁊ sciēt qꝛ ego dominꝰ.
Quā ob rē loq̄re ad domū israhel

fili hoīs ⁊ dices ad eos. Hec dicit
dn̄s deꝰ. Adhuc et ī hoc blasphe
mauerūt me patres vr̄i cū spreuis
sent me ꝯtemnētes ⁊ induxissem
eos ī terrā sup quā leuaui manū
meā ut darē eis. Viderūt oēꝫ col
lē excelsū ⁊ om̄e lignū nemorosū
⁊ ymolauerūt ibi victimas suas
et dederūt ibi irritacōeꝫ oblacōis
sue ⁊ posuerūt ibi odorē suauitatis
sue ⁊ libauerūt libacōes suas. Et
dixi ad eos. Quid ē excelsū ad qd̄
vos ingredimī. Et vocatū est no
mē eiꝰ excelsū vsqꝫ ad hāc diem.
Proptēa dic ad domuꝫ isrl̄. Hec
dicit dn̄s deꝰ. Certe in via patꝝ
vr̄oꝝ vos polluimī ⁊ post offendi
cula eoꝝ vos fornicamī. Et in ob
lacōe donorū vr̄oꝝ cū traducitis
filios vr̄os p ignē vos polluimī
in oībus ydol̄ vr̄is vsqꝫ hodie et
ego rn̄debo vobis domus israhel.
Viuo ego dicit dn̄s deꝰ. qꝛ nō rn̄
debo vob̄ neqꝫ cogitacō mētis vr̄e
fiet dicentiū. Erimꝰ sicut gētes et
sicut ꝯgnacōnes terre ut colamꝰ
ligna ⁊ lapides. Viuo ego dic̄ do
minꝰ deus. qm̄ in manu forti ⁊ in
brachio extēto ⁊ in furore effuso
regnabo sup vos. Et educā vos de
popul̄ ⁊ ꝯgregabo vos de terris ī
quibꝰ dispsi estis. In manu vali
da ⁊ in brachio extēto ⁊ in furoē
effuso reg̃bo sup vos et adducaꝫ
vos in desertū ꝓpl̄oꝝ ⁊ iudicabor
vobiscū ibi facie ad faciez. Sic̄ iu
ditio ꝯtēdi aduersū p̄res vestros
in deserto terre egipti sic iudicabo
vos dicit dn̄s. Et subitiā vos scep
tro meo ⁊ inducā vos in vincul̄
federis. Et eligā de vob̄ trāsgresso
res et impios ⁊ de t̄ra incolatus

eoꝝ educā eos ⁊ terrā israhel nō
ingrediēt ⁊ scietis qꝛ ego dn̄s. Et
vos dom⁹ isrl̄ hec dicit dn̄s deus.
Singuli post ydola vr̄a ābulate ⁊
seruite eis. Qd̄ si ⁊ in hoc nō audi
eritis me ⁊ nomē meū sāctū pollu
eritis vltra in muneribꝰ vr̄is ⁊ in
ydolis vestris in mōte scō meo in
mōte excelso isrl̄ ait dn̄s deus ibi
ꝑuiet m̄ oīs domus isrl̄ oēs inq̄
in terra in q̄ placebūt m̄. Et ibi q̄
raꝫ p̄mitias vr̄as et initiū decima
rū vr̄aꝝ in oībꝰ sāctificatioībꝰ ve
stris In odorē suauitatis suscipiā
vos cū eduxero vos de populis et
ꝯgregauero vos de t̄ris in q̄s disp
si estis ⁊ sāctificabor in vob̄ ī oculꝰ
nationū. Et scietis qꝛ ego dn̄s cū
eduxero vos ad terrā isrl̄ in terra
ꝓ qua leuaui manū meā ut darē
eā p̄ribus vr̄is. Et recordabimini
ibi viarū vr̄aꝝ ⁊ oīm scelerū vr̄o
rū q̄bꝰ polluti estis in eis ⁊ displi
cebitis vob̄ ī ꝯspectu vr̄o in oībus
malicijs vr̄is quas fecistis ⁊ scie
tis qꝛ ego dn̄s cuꝫ bene fecero vob̄
ꝓpter nomē meū ⁊ nō scd̄m vias
vr̄as malas neq̄ scd̄m scelera ve
stra pessima dom⁹ isrl̄ ait dn̄s de⁹
Et fact⁹ est ꝑmo dn̄i ad me dicēs.
Fili hominis pone fatiē tuaꝫ ꝯtra
viam austri ⁊ stilla ad affricū. Et
ꝓpheta ad saltū agri meridiani ⁊
dices saltui meridiano. Audi ver
bum dn̄i Hec dicit dominus deus
Ecce ego succendam in te ignē et
ꝯburam in te omne lignū viride
⁊ omne lignū aridū. Nō extīgue
tur flāma succensionis. Et ꝯbure
tur in ea omnis facies ab austro
vsq̄ ad aquilonē ⁊ videbit vniu
sa caro qꝛ ego dn̄s succēdi eaꝫ nec
extīguetur. Et dixi. A. ā. a. dn̄e de⁹
Ipsi dicūt de me. Nūquid non ꝑ
parabolas loq̄t̄ iste. ¶ Ca. xxi.

Et factus est sermo domini
ad me dicens. Fili hominis
pone fatiē tuā ad iherusalē ⁊ stilla
ad sāctuaria ⁊ ꝓpheta ꝯtra humū
israhel ⁊ dices terre israhel. Hec di
cit dn̄s de⁹. Ecce ego ad te ⁊ eitiaꝫ
gladiū meū de vagina sua ⁊ occi
dam in te iustum ⁊ impiū. Pro eo
autē qꝛ occidi in te iustū ⁊ impiū
idcirco egrediet̄ gladius me⁹ de
vagina sua ad omnē carnem ab
austro vsq̄ ad aquilonē ut sciat
oīs caro qꝛ ego domin⁹ eduxi gla
diū meuꝫ de vagina sua irreuoca
bilē. Et tu fili hominis ingemisce
in ꝯtricōe lūboꝝ ⁊ in amaritudini
bus ingemisce corā eis. Cūq̄ dixe
rit ad te q̄re tu gemis: dices. Pro
auditu qꝛ venit ⁊ tabescet omē cor
⁊ dissoluentur vniuerse manus ⁊
infirmabit̄ omnis spūs ⁊ ꝑ cūcta
genua fluent aque Ecce venit ⁊ fi
et ait dn̄s deus. Et factus ē sermo
domini ad me dicēs. Fili hominis
ꝓpheta ⁊ dices. Hec dicit dn̄s de⁹
Loquē. Gladius gladius exacu
tus est et limatus. Vt cedat victi
mas exacutus ē. ut splendeat lima
tus ē Qui moues sceptrū filij mei
succidisti omne lignū. Et dedi euꝫ
ad leuigandū ut teneatur manu
Iste exacutus est gladius ⁊ iste li
matus est in manu interficientis
Clama ⁊ vlula fili hoīs. qꝛ h̄ factus
est ī ꝓplo meo. h̄ in cūctis ducibꝰ
isrl̄ q̄ fugerāt. Gladio tr̄diti sunt
cuꝫ ꝓplo meo. Idcirco plaude sup
femur qꝛ ꝓbat⁹ ē ⁊ hoc cū sceptꝝ
subuterit ⁊ nō erit dic̄ dn̄s deus.

Tu ergo fili hominis ꝓpha ⁊ ꝑcute
manu ad manū ⁊ duplicet̄ gladi
us ac triplicet̄ gladiꝰ iterfectoꝝ
Hic est gladiꝰ occisiōis magne
qui obstupescē eos facit ⁊ corde
tabescē et multiplicat ruinas. In
oībus portis eoꝝ dedi ꝯturbatio
nē gladij acuti ⁊ limati ad fulgē
dū. amicti ad cedē. Exacuere. vade
ad dexterā siue ad sinistraꝫ. quo
cūqꝫ faciei tue est appetitꝰ. Rn̄ et
ego plaudam manu ad manū ⁊
implebo indignacōnez meā. Ego
dn̄s locutꝰ sū. Et factꝰ ē ſmo dn̄i
ad me dicēs. Et tu fili hoīs pone
tibi duas vias ut veniat gladiꝰ
regis babilōis. De t̄ra vna egre
diētur ambo. Et manu capiet cō
iecturā ī capite vie cītatis coniciet
Viā pones ut veniat gladiꝰ ad
rabbath filioꝝ amon ⁊ ad iudā
in ihrl̄m munitissimaꝫ. Stetit em̄
rex babilonis in biuio in capite
duaꝝ viaꝝ diuinacōnez querēs
ꝯmiscens sagittas Interrogauit
ydola exta ꝯsuluit. Ad dexterā eiꝰ
facta est diuinatio sup ihrl̄m ut
ponat arietes. ut apiat os in cede.
ut eleuet vocem in vlulatu. ut po
nat arietes cōn̄ portas. ut ꝯportꝫ
aggerē. ut edificet municōnes.
Eritqꝫ q̄si ꝯsulēs frustra oraculuꝫ
in oculꝰ eoꝝ ⁊ sabbatoꝝ otiū imi
tans. Ipe autē recordabit̄ iniq̄ta
tis ad capiēdū Idcirco hec dicit
dn̄s deꝰ. Pro eo ꝙ recordati estis
iniq̄tatis vr̄e et reuelastis p̄uari
cacōnes vr̄as ⁊ apparuerūt p ctā
vr̄a in oībus cogitacōnibꝰ vr̄is.
Pro eo inq̄ꝫ ꝙ recordati estis ma
nu capiemi. Tu aūt ꝓphane īpie
dux isrl̄ cuiꝰ venit dies in tempe
iniq̄tatis p̄finita. hec dic̄ dn̄s deꝰ.
Aufer cydarim. tolle coronā. Nō
ne hec est q̄ humilē subleuauit ⁊
sublimem hūiliauit. Iniquitatē
iniquitatē iniquitatē ponā eā. Et
hoc nō factū ē donec veniret cuiꝰ
est iuditiū ⁊ tradā ei Et tu fili ho
minis ꝓpha ⁊ dic. Hec dicit dn̄s
deus ad filios amon ⁊ ad obpro
briū eoꝝ Et dices. Mucro mucro
euagina te ad occidēdū. lima te
ut interfitias ⁊ fulgeas cū tibi vi
derētur vana ⁊ diuinarētur men
datia ut dareris sup colla vulne
ratoꝝ impioꝝ quoꝝ veniet dies
in tēpe iniq̄tatis prefinita. Reūte
te ad vaginā tuā in locū in quo
creatus es. In terra natītatis tue
iudicabo te ⁊ effundā sup te indi
gnacōez meam. In igne furoris
mei sufflabo in te daboqꝫ te in ma
nus hoīm insipiēciū ⁊ fabricāciū
interitū. Igni eris cibꝰ. Sanguis
tuus erit in medio terre. obliuio
ni traderis qꝛ ego dn̄s locutꝰ sū.
Et factū est v̄bū Ca. xxij.
dn̄i ad me dicēs Et tu fili ho
minis nōne iudicas ciuitatē san
guinū ⁊ on̄dis ei om̄s abhoīna
cōes suas. Et dices. Hec dic̄ dn̄s
deus Ciuitas effundēs sāguinez ī
medio sui ut veniat tēpus eius ⁊
que fecit ydola cōn̄ semetipsā ut
pollueret̄. In sanguine tuo qui a
te effusus ē deliquisti et in ydolis
tuis q̄ fecisti polluta es. Et appro
pinq̄re fecisti dies tuos ⁊ adduxi
sti tēpus annoꝝ tuoꝝ. Proptēa
dedi te obprobriū gentibꝰ et irri
sionē vniūsis terris q̄ iuxta sūt ⁊
que ꝓcul a te. Triūphabūt de te
sordida nobil̄ grādis interitu.

Ecce principes isrl' singuli in bra
chio suo fuerūt ī te ad effundēdū
sanguinē. patrē ⁊ matrez ɔtume
lijs affecerūt in te. Aduenaz calū
niati sūt ī medio tui: pupillū ⁊ vi
duā cōtristauerūt apud te sāctua
ria mea spreuistis ⁊ sabbata mea
polluistis. Viri detractores fuerūt
in te ad effundēdū sāguinē ⁊ sup
mōtes ɔmederūt ī te scelus opati
sūt ī medio tui. Verecūdiora pr̄is
disco operuerūt ī te immūditiā mē
struate huīliauerūt ī te. Et vn⁹ q̄s
q̄ in vxorē ꝓximi sui opatus ē ab
hoīacōez ⁊ socer nurū suā polluit
nephaie: frater sororē suā filiam
pr̄is sui oppressit in te Munera ac
ceperūt apud te ad effundēdū sā
guinē: vsurā ⁊ supabūdātiā acce
pisti ⁊ auare ꝓximos tuos calūni
abaris. meiq̄ oblita es dicit dn̄s
deus. Ecce ɔplosi manus meas su
per auaritiā tuā quā fecisti ⁊ super
sāguinē q̄ effusus ē in medio tui.
Nūq̄d sustinebit cor tuū aut p̄ua
lebūt man⁹ tue ī dieb⁹ q̄s ego fa
tiā tibi. Ego dn̄s locutus sū et fa
tiā. Et dispgā te ī nacōes et vētila
bo te ī terras. Et deficē fatiā immū
ditiā tuā a te ⁊ possidebo te in ɔspe
ctu gēciū ⁊ scies q̄ ego dn̄s. Et fa
ctū est v̄bū dn̄i ad me dicēs. Fili
hoīs versa est mihi domus isrl' in
scoriā. Omēs isti es ⁊ stannū ⁊ fer
rū ⁊ plūbū ī medio fornacis. Sco
ria argēti facti sūt. Proptēa hec di
cit dn̄s deus. Eo q̄ versi estis oēs
in scoriā: ꝓpterea ecce ego cōgrega
bo vos ī medio ihrl'm ɔgregacōe
argēti ⁊ eris ⁊ stanni ⁊ ferri ⁊ plū
bi in medio fornacis ut succēdaz
in ea ignē ad ɔflandū. Sic cōgre
gabo ī furore meo ⁊ ī ira mea et re
quiescā. Et cōflabo vos ⁊ cōgrega
bo vos ⁊ succendam vos ī igne fu
roris mei ⁊ cōflabimini in medio
eius ut ɔflatur argētum ī medio
fornacis sic eritis ī medio eius. Et
scietis q̄ ego domin⁹ cū effuderim
indignacōem meaz sup vos. Et fa
ctū est verbū dn̄i ad me dicēs. Fi
li hoīs dic ei. Tu es terra immūda
⁊ non ɔpluta ī die furoris. Coniu
ratio ꝓphetarū in medio eius. Sic
leo rugiens rapiensq̄ predaz ani
mas deuorauerūt: opes ⁊ pretium
acceperūt viduas eius multiplica
uerūt in medio illius. Sacerdotes
eius ɔtēpserūt legē meam ⁊ pollu
erūt sāctuaria mea. Inter sanctū
⁊ ꝓphanū non habuere distātiā
inter pollutum ⁊ mundum non ī
tellexerūt ⁊ a sabbatis meis aūte
rūt oculos suos et coinq̄nabar ī
medio eoꝝ. Pn̄cipes ei⁹ ī medio
illius quasi lupi rapientes p̄daz
ad effundēdum sanguinē et ad p̄
dendas animas et auare sectāda
lucra. Prophete aūt eius linebāt
eos absq̄ temperamēto videntes
vana ⁊ diuinātes ei mendatiū di
centes hec dicit dn̄s deus cum do
minus nō sit locutus Populi ter
re calumniabantur calumniam ⁊
rapiebāt violenter egenū ⁊ pau
perem affligebant ⁊ aduenā op
primebant calūnia absq̄ iuditio
Et quesiui de eis virū qui interpo
neret sepē ⁊ staret oppositus ɔtra
me ꝓ terra ne dissiparem eā ⁊ nō
inueni. Et effudi sup eos indigna
tionē meā ⁊ ī igne ire mee cōsūpsi
eos. Viā eoꝝ ī caput eoꝝ reddidi
ait dn̄s deus. ¶ Ca. xxiij.

Et factus est sermo dñi ad
me dicēs. Fili hoīs due mu
lieres filie mr̄is vni⁹ fuerūt et for
nicate sūt in egipto. In adolescen
tia sua fornicate sunt. Ibi subacta
sūt vbera eaꝝ. Et fracte sūt māme
pubertatis eaꝝ. Noīa aūt earum
oolla maior et ooliba soror eius
minor. Et habui eas ⁊ peperūt fi
lios et filias. Porro eaꝝ noīa sa
maria oolla ⁊ ihrl̄m ooliba For
nicata est igit̄ sup me oolla ⁊ īsa
niuit in amatores suos ī assyrios
ꝓpinquātes. vestitos iacīcto. pn̄
cipes ⁊ mgr̄at⁹. iuuenes cupidīs.
vniūsos eq̄tes ascēsores equorū
et dedit fornicacōes suas sup eos
electos filios assyrioꝝ vniūsos ⁊
in oībus in q̄s insaniuit ī immū
dicijs eoꝝ polluta est. Insuper et
fornicacōnes suas q̄s habuerat
in egipto nō reliquit. Nā ⁊ illi dor
mierūt cū ea in adolescēcia sua et
illi ꝯfregerūt vbera pub̄tatis ei⁹
⁊ effuderūt fornicacōez suā sup eā
Proptēa tradidi eaꝫ in manus
amatoꝝ suoꝝ ⁊ ī man⁹ filiorū as
sur sup q̄ꝝ insaniuit libidīe. Ip
si discooperuerūt ig̊miniā ei⁹. filios
⁊ filias ei⁹ tulerūt ⁊ ipsā occiderūt
gladio. Et facte sūt famose mulie
res ⁊ iuditia ꝑpetrarūt in ea. Q8
cū vidisset soror ei⁹ ooliba plus
q̄ illa insaniuit libidīe ⁊ fornica
cōnez suā sup fornicacōez sororis
sue ad filios assyrioꝝ p̄buit īpu
dēter. ducib⁹ ⁊ mgr̄atib⁹ ad se ve
niētib⁹ indutis veste varia. equi
tib⁹ qui vectabāt̄ eq̄s et adolescē
tib⁹ forma cūctis egregia. Et vidi
q̄ polluta eēt via vna ambaꝝ et
auxit fornicacōnes suas. Cūq̄ vi
disset viros depictos ī piete yma
gines chaldeoꝝ exp̄ssas coloribꝫ
⁊ accinctos baltheis renes ⁊ tya
ras tinctas ī capitib⁹ eoꝝ formā
ducū oīm. Similitudīez filioꝝ ba
bilōis terreq̄ chaldeorū in q̄ orti
sūt insaniuit sup eos ꝯcupiscēcia
oculoꝝ suorū et misit nūcios ad
eos ī chaldeā. Cūq̄ venissent ad
eā filij babilōis ad cubile māma
rū. polluerūt eā in stupris suis et
polluta est ab eis ⁊ saturata ē aīa
eius ab ill̄. Denudauitq̄ fornica
cōnes suas et discooperuit ig̊mi
niaꝫ suā. Et recessit aīa mea ab ea
sicut recesserat am̄a mea a sorore
eius. Multiplicauit em̄ fornicacō
nes suas recordās dies adolescen
tie sue q̄b⁹ fornicata ē in t̄ra egip
ti ⁊ insaniuit libidīe sup ꝯcubitū
eoꝝ quoꝝ carnes sunt ut carnes
asinoꝝ ⁊ sic̄ fluxus equoꝝ fluxus
eoꝝ. Et visitasti scelus adolescētie
tue q̄n subacta sūt in egipto vbe
ra tua ⁊ ꝯfracte sūt māme pub̄ta
tis tue. Proptēa ooliba hec dicit
dñs de⁹. Ecce ego suscitabo om̄es
amatores tuos cōn̄ te de quib⁹ sa
turata ē aīa tua. Et ꝯgregabo eos
aduersū te in circuitu. filios babi
lonis ⁊ vniūsos chaldeos. nobi
les tirānosq̄ ⁊ pn̄cipes. om̄es fili
os assyrioꝝ. iuuenes forma egre
gia ⁊ duces mgr̄āt⁹. vniūsos pn̄
cipes pn̄cipū ⁊ noīatos ascēsores
equoꝝ Et venient sup te instructi
curru ⁊ rota ⁊ multitudo ꝑpl̄oꝝ.
Lorica ⁊ clipeo ⁊ galea armabūt̄
cōn̄ te vndiq̄. Et dabo corā eis iu
ditiū et iudicabūt te iudicijs su
is. Et ponā zelū meū in te quē tecū
exercēt ī furore. Nasū tuū ⁊ aures

tuas precident ⁊ que remanserūt
gladio cōcident. Ipsi filios tuos
et filias tuas capiēt ⁊ nouissimū
tuum deuorabit ignis. Et denuda
bunt te vestimentis tuis et tollēt
vasa glorie tue. Et req̄escere fatiaꝫ
scelus tuū de te ⁊ fornicacōeꝫ tuaꝫ
de terra egipti Nec leuabis oculos
tuos ad eos et egipti nō recorda
beis amplius q̄ hec dicit dominꝰ
deus. Ecce ego tradā te in manus
eoꝝ quos odisti. in manus de qui
bus satiata est anima tua ⁊ agēt
tecū in odio. Et tollēt omnes labo
res tuos ⁊ dimittent te nudam ⁊
ignominia plenaꝫ ⁊ reuelabit̄ ig
nominia fornicacōnū tuaꝝ. Scelꝰ
tuū ⁊ fornicacōes tue fecerūt hec ti
bi. q̄ fornicata es post gentes int̄
quas polluta es in ydolis eorum.
Inuia sororis tue ambulasti ⁊ da
bo calicē eius in manu tua Hec di
cit dominus deus Calicem sororis
tue bibes ꝓfundū ⁊ latum. Eris in
derisū ⁊ in subsannacōneꝫ que es
capacissima ebrietate et dolore re
pleberis calice meroris et tristitie
calice sororis tue samarie. Et bibes
illum ⁊ epotabis vsq̄ ad feces et
fragmēta eius deuorabis ⁊ vbera
tua lacerabis q̄ ego locutus sum
ait dominus deus. Propterea hec
dic̄ dn̄s deus. Quia oblita es mei
⁊ ꝓiecisti me post corpus tuum tu
q̄ꝫ porta scelus tuū ⁊ fornicacōnes
tuas Et ait dominus ad me dicēs
Fili homīs nūquid iudicas ool
lam ⁊ oolibam et annūtians eis
scelera earū quia adulterate sūt ⁊
sanguis in manibus earū et cum
ydolis suis fornicate sūt. Insup et
filios suos quos genuerunt mihi
obtulerunt eis ad deuorandū. Sꝫ
et hoc fecerunt mihi. Polluerunt
sāctuariū meū in die illa ⁊ sabba
ta mea ꝓphanauerūt. Cūq̄ ymo
larent filios suos ydolis suis ⁊ in
grederent̄ sanctuariū meuꝫ in die
illa ut polluerent illud etiam hec
fecerunt in medio domꝰ mee Mise
runt ad viros venientes delonge
ad quos nuntiū miserant. Itaq̄
ecce venerunt quibꝰ te lauisti et
circūliuisti stibio oculos tuos et
ornata es mūdo muliebri. Sedisti
in lecto pulcherrīo ⁊ mēsa ornata
est ante te. Thimiama meū ⁊ vn
gentū meū posuisti sup eam ⁊ vox
multitudinis exultantis erat ī ea.
Et in viris qui de multitudine hoī
nū adducebant̄ ⁊ veniebāt de de
serto posuerūt armillas ī manibꝰ
eoꝝ et coronas speciosas ī capiti
bꝰ eoꝝ. Et dixi ei q̄ attrita ē in ad
ulterijs Nūc fornicabit̄ in fornica
cōe sua etiā hec. Et ingressi sūt ad
eā quasi ad mulierē meretricē sic
ingrediebāt̄ ad oollaꝫ ⁊ ad ooli
baꝫ mulieres nepharias. Viri g̊
iusti sūt. Hij iudicabūt eas iudicō
adulteraꝝ ⁊ iudicō effundētiū sā
guinē. q̄ adultere sūt ⁊ sāguis in
manibꝰ eaꝝ Hec em̄ dicit dn̄s de
us. Adhuc ad eas multitudines
⁊ trade eas in tumultū ⁊ ī rapinā
⁊ lapidēt̄ lapidibꝰ ꝓplꝰoꝝ ⁊ ꝯfodi
ant̄ gladijs eoꝝ. Filios et filias
earū int̄fitiēt et domos earū igne
succēdēt. Et auferā scelus de terra ⁊
discēt oēs mlieres ne fatiāt scd̄m
scelus earū. Et dabunt scelus ve
strum super vos ⁊ peccata ydoloꝝ
vestrorum portabitis et scietis q̄
ego dn̄s deus. Ca. xxiiij.

Et factū est v̄bū dn̄i ad me
in anno nono in mēse decīo
decima die mēsis dicēs. Fili hoīs
scribe tibi nom̄ diei hui⁹ in q̄ ɔfir/
matus est rex babilōis aduersū
ihrl'm hodie et dices p̄ ꝓuerbiū
ad domū irritatricē p̄abolā ⁊ loq̄
ris ad eos. Hec dic̄ dn̄s de⁹. Po
ne ollā. pone inq̄ ⁊ mitte in eam
aquaz. Cōgere frusta ei⁹ in eam
omnē p̄tem bonam ⁊ femur ⁊ ar
mū elcā ⁊ ossib⁹ plena Pinguissi
mū pecus assume ɔponeq̄ strues
ossiū sb̄ ea. Efferbuit coctō eius ⁊
discocta sūt ossa illi⁹ in medio ei⁹
Proptēa hec dicit dn̄s de⁹. Ve ci
uitati sāguinū oolle cui⁹ rubigo
in ea est ⁊ rubigo eius nō exiuit
de ea. Per p̄tes ⁊ p̄ p̄tes suas eice
eā. Nō cecidit sup̄ eam sors. San
guis em̄ ei⁹ in medio ei⁹ est. sup̄
limpidissimā petrā effudit illum
Nō effudit illū sup̄ terrā ut possit
opiri puluere. ut sup̄inducerē in
dignacōez meā ⁊ vīdicta vlcisce
rer. Dedi sāguinē eius sup̄ petraz
limpidissimā ne opiret̄. Propte
rea hec dic̄ dn̄s de⁹. Ve ciuitati sā
guinū cui⁹ ego grādez faciā pirā.
Cōgere ossa q̄ igne succēdaz. Cō
sumētur carnes ⁊ coq̄tur vniūsa
cōposicō ⁊ ossa tabescēt. Poneq̄
eā sup̄ prunas vacuaz ut incales
cat ⁊ liquefiat es ei⁹ ⁊ ɔflet̄ ī me
dio ei⁹ inq̄namentū ei⁹ ⁊ ɔsuma
tur rubigo ei⁹. Mlto labore suda
tū ē ⁊ non exiuit de ea nimia rubi
go eius neq̄ p̄ ignē. Immūdicia
tua execrabil'. q̄ mūdaē te volui
⁊ nō es mūdata a sordib⁹ tuis.
Sz nec mūdaberis p̄us donec q̄e
scere faciā indignacōez meā in te

Ego dn̄s locut⁹ sū. Veīet ⁊ faciā.
nō trāseaz neq̄ parcā nec placa
bor. Iuxta vias tuas et iuxta ad
inuencōes tuas iudicabo te dicit
dn̄s. Et factuz est v̄bū dn̄i ad me
dicēs. Fili hoīs ecce ego tollo a te
desiderabile oculoꝝ tuoꝝ in pla
ga ⁊ nō plāges neq̄ plorab' neq̄
fluent lacrime tue. Ingemisce ta
cēs. mortuorū luctū nō facies. Co
rona tua circūligata sit tibi ⁊ cal
ciamēta tua erunt in pedib⁹ tuis
nec amictu ora velabis nec cibos
lugentiū ɔmedes. Locut⁹ sū g̊ ad
populū mane et mortua est vxor
mea vespi. Feciq̄ mane sicut p̄ce
p̄at mihi. Et dixit ad me popul⁹
Quare nō indicas nob' quid ista
significēt que tu facis. Et dixi ad
eos. Sermo dn̄i fact⁹ ē ad me di
cēs. Loq̄re domui isrl'. Hec dic̄ do
min⁹ deus. Ecce ego polluaz sāctu
ariū meū sup̄biaz imperij vr̄i ⁊ de
siderabile oculoꝝ vr̄oꝝ ⁊ super q̄
pauet aīa vr̄a ⁊ filij vr̄i ⁊ filie ve
stre q̄s reliq̄stis gladio cadent ⁊
facietis sic̄ feci. Ora amictu non ve
labitis ⁊ cibos lugentiū nō ɔme
detis. Coronas hēbitis ī capitib⁹
vr̄is ⁊ caltiamēta in pedib⁹ Non
plangetis neq̄ flebitis. ꝫ tabesce
tis in iniq̄tatib⁹ vr̄is ⁊ vnusquis
q̄ gemet ad fratrē suū. Eritq̄ eze
chiel vob' in portētū. Iux̄ oīa que
fecit facietis cū venerit istud ⁊ sci
etis q̄ ego dn̄s deus. Et tu fili ho
minis ecce in die qua tollā ab eis
fortitudinē eoꝝ et gaudiū digni
tatis ⁊ desideriū oculoꝝ eoꝝ sup̄
quo req̄escūt aīe eoꝝ. filios ⁊ fili
as eoꝝ. in die illa cū venerit fugi
ens ad te ut annūciet tibi in die

in q̄ illa aperiet̄ os tuū cū eo q̄ fu
git ⁊ loqueris et nō silebis vltra.
erisq; eis ī portentū ⁊ scietis quia
ego dominus. Ca.xxv.

Et factus est s̄mo dñi ad me
dicens Fili hominis pone fa
tiem tuā ɔtra filios ammō ⁊ ꝓphe
tabis de eis ⁊ dices filijs ammon
Audite verbum dñi dei. Hec dicit
dominus deꝰ. Pro eo q̄ dixisti eu
ge euge sup sāctuariū meū q̄ pol
lutū est ⁊ sup t̄rā israhel quoniaꝫ
desolata est ⁊ sup domū iuda qm̄
ducti sūt in captītate. idcirco ego
tradam te filijs orientalibꝰ in he
reditatē ⁊ collocabūt caulas suas
in te et ponent in te tentoria sua.
Ipsi ɔmedēt fruges tuas ⁊ ipsi bi
bent lac tuū. Daboq; rabba in ha
bitaculū camelorꝫ ⁊ filios ammō
in cubile pecorꝫ ⁊ scietis q̄ ego do
minus. q̄ hec dicit dominus deus
Pro eo q̄ plausisti manu ⁊ pcussi
sti pede ⁊ gauisa es ex toto affectu
sup terrā israhel. idcirco ecce ego
extēdam manū meaꝫ sup te ⁊ tra
dā te in direpcōem gentiū ⁊ inter
fitiā te de populis ⁊ pdā de terris
⁊ conterā ⁊ scietis q̄ ego dominꝰ
Hec dicit dominus deus. Pro eo
q̄ dixerunt moab ⁊ seyr ecce sicut
om̄es gētes domus iuda. idcirco
ecce ego aperiā humerū moab de
ciuitatibꝰ: de ciuitatibꝰ in q̄ eius
⁊ de finibꝰ eiꝰ inditas terre. beth
iesimoth ⁊ beelmeō ⁊ cariathaim
filijs orientis cū filijs ammon Et
dabo eā in hereditateꝫ ut nō sit vl
tra memoria filiorꝫ ammō in gēti
bus. Et in moab fatiā iuditia ⁊ sci
ent q̄ ego dñs. Hec dicit dñs deꝰ
Pro eo q̄ fecit ydumea vlcōeꝫ ut
se vindicaret de filijs iuda. pecca
uitq; delinquēs ⁊ vindictā expeti
uit de eis. idcirco hec dicit dñs de
us. Extēdā manū meam sup ydu
meā ⁊ auferā de ea hoīem ⁊ iumē
tū ⁊ fatiam eam desꝫtaꝫ ab austro.
Qui sūt in dedā gladio cadēt ⁊ da
bo vlcōeꝫ meā sup ydumeā p ma
nū ꝓpli mei isral. Et fatiēt in edom
iux̄ irā meā ⁊ furorē meū ⁊ scient
vīdictā meā dic̄ dñs deꝰ Hec dicit
dñs deus. Pro eo q̄ fecerūt palesti
ni vindictā ⁊ vlti se sunt toto aīo
int̄fitiētes ⁊ implētes inimicitias
veteres. ꝓpterea hec dicit dñs deꝰ.
Ecce ego extēdaꝫ manū meā super
palestinos ⁊ interfitiā int̄fectores
Et pdā reliquias maritime regio
nis. fatiāq; ī eis vlcōnes magnas
arguēs ī furore ⁊ sciēt q̄ ego dñs
cū dedero vindictā meam sup eos.

Et factū est ī vnde Ca.xxvi.
cīo āno p̄ma mēsis fcūs ē s̄
mo dñi ad me dicēs. Fili hoīs ꝓ
eo q̄ dixit tyrꝰ de ihrl̄m euge con
fracte sūt porte ꝓpl̄orꝫ ɔuersa est ad
me: īplebor: desꝫta ē. ꝓptēa hec dic̄
dñs deꝰ Ecce ego sup te tyre ⁊ ascē
dere fatiā ad te gētes multas sicut
ascēdit mare fluctuās. Et dissipa
būt muros tyri ⁊ destruēt turres
eiꝰ. Et radā puluerē eiꝰ de ea ⁊ da
bo eā ī lipidissimā petrā. Siccatio
sagenarū erit in medio maris q̄
ego locutus sū ait dominus deus
⁊ erit in direpcōeꝫ gētibus. Filie
q̄ eius que sunt in agro gladio ī
terfitientur ⁊ sciēt q̄ ego dominꝰ
q̄niā hec dicit dominus deus. Ecce
ego adducā ad tyrum nabucho
donosor regē babilonis ab aqui
lone regē regū cū equis ⁊ curribꝰ

et equitib⁹ ⁊ cetu populoq̄ mag
no. Filias tuas q̄ sūt in agro gla
dio inf̄ficiet et circūdabit te mu
nicōibus ⁊ ꝯportabit aggerez in
giro. Et eleuabit cōn̄ te clipeū ⁊ vi
neas ⁊ arietes tēpabit in muros
tuos ⁊ turres tuas destruet in ar
matura sua. Inundacōe equoruz
ei⁹ opiet te puluis eoꝝ a sonitu
equitū ⁊ rotaꝝ ⁊ curruū mouebū
tur muri tui. Cū ingressus fuerit
portas tuas q̄si p introitū vrbis
dissipate. vngul' equoꝝ suoꝝ cō
culcabit oēs plateas tuas. popu
lū tuū gladio cedet et statue tue
nobiles in terrā corruent. Vasta
būt opes tuas. diripiēt negotiati
ones tuas et destruēt muros tu
os ⁊ domos tuas p̄daras sb̄uer
tent ⁊ lapides tuos ⁊ ligna tua ⁊
puluerē tuū in medio ponent. Et
quiescē faciā multitudinē cātico
rū tuoꝝ ⁊ sonit⁹ citharaꝝ tuarū
nō audiet̄ ampli⁹. Et dabo te in
limpidissimā petrā. siccatio sage
naꝝ eris nec edificabeis vltra. q̄
ego dn̄s locut⁹ sū dic̄ dn̄s deus.
Hec dicit dn̄s de⁹ de tyro. Nūq̄d
nō a sonitu ruine tue ⁊ gemitu in
terfectoꝝ tuoꝝ cū occisi fuerint ī
medio tui ꝯmouebūtur insule et
descēdēt de sedib⁹ suis oēs p̄ncipes
maris ⁊ auferēt exuuias suas et
vestimēta sua varia abiciēt et in
duētur stupore. In terra sedebūt
⁊ attoniti sup repentino casu tuo
ammirabūtur ⁊ assumētes super
te lamentū dicēt tibi. Quō peristi
que habitas ī mari vrbs inclita
que fuisti fortis in mari cū hītato
rib⁹ tuis q̄s formidabāt vniūsi.
Nūc stupebūt naues ī die pauo
ris tui ⁊ turbabūtur insule in ma
ri eo q̄ null⁹ egrediat̄ ex te. q̄ hec
dicit dn̄s deus. Cū dedero te vrbē
desolatā sicut ciuitates q̄ non ha
bitāt̄ ⁊ adduxero sup te abissuz
⁊ operuerint te aque multe et de
traxero te cū hijs q̄ descēdūt ī la
cū ad populuz sempit̄nū et collo
cauero in terra nouissiā sicut soli
tudines veteres cū hijs q̄ deducū
tur in lacū ut nō habiteis. porro
cū dedero gloriā in terra viuētiū.
in nihilū redigā te ⁊ nō eris et re
quisita nō inuenieris vltra ī sem
pit̄nū dicit dn̄s de⁹. ¶ Ca. xxvij.

Et factū est v̄bū dn̄i ad me
dicēs Tu g̊ fili hoīs assume
sup tyrū lamentū ⁊ dices tyro q̄
hītat in introitu maris. negotia
cōni populoꝝ ad insulas multas
Hec dic̄ dn̄s de⁹. O tyre tu dixisti
Perfecti decoris ego sū ⁊ in corde
maris sita. Finitimi tui q̄ te edifi
cauerūt īpleuerūt decorē tuū abie
tib⁹ de sanir extruxerūt te cū om
nib⁹ tabulatis maris. Cedrū de
libano tulerūt ut facerēt tibi ma
lū. querc⁹ de basan dolauerūt in
remos tuos trāstra tua fecerūt ti
bi ex ebore īdico et p̄toriola de in
sulis ytalie. Byssus varia de egi
pto texta ē tibi in velū ut poneret̄
in malo iacinctus ⁊ purpura de
insul' elisa facta sūt opimētū tuū.
Habitatores sydonis ⁊ aradij fu
erūt remiges tui. sapiētes tui ty
re facti sūt gub̄natores tui. senes
biblij ⁊ prudētes ei⁹ p̄buerūt nau
tas. ad ministeriū varie suppelle
ctilis tue Oēs naues maris ⁊ nau
te eaꝝ fuerūt ī populo negotiacō
nis tue p̄se ⁊ lidij ⁊ libies erāt in

exercitu tuo viri bellatores tui: di
peū ⁊ galeaꝫ suspenderūt in te ꝓ or
natu tuo. Filij aradij cū exercitu
suo sup muros tuos in circuitu. ꝫ
⁊ pigmei qui erāt in turrib⁹ tuis
pharetras suas suspēderūt in mu
ris tuis ꝑ girū Ipsi ꝯpleuerūt pul
chritudinē tuā. Carthaginenses
negotiatores tui A multitudīe cū
ctaꝝ diuitiaꝝ argēto ferro stāno
plūboq̄ repleuerūt nūdinas tuas
Gretia thubal ⁊ mosoch instito
res tui. Mancipia ⁊ vasa erea ad
duxerūt ꝓpl'o tuo de domo thogor
ma: equos ⁊ equites ⁊ mulos ad
duxerūt ad forū tuū. Filij dedā ne
gociatores tui Insule multe nego
ciatio manus tue dentes eburne
os ⁊ hebeninos ꝯmutauerūt in p̄
tio tuo. Syrus negotiator tuus.
Propter multitudinē operū tuoꝝ
gēmā ⁊ purpurā ⁊ scutulata ⁊ bis
sum ⁊ sericū ⁊ chodchod posuerūt
in mercatu tuo. Juda ⁊ terra isrl'
ip̄i institores tui in frumēto p̄mo
balsamū ⁊ mel ⁊ oleū ⁊ resinaꝫ ꝓ
posuerūt in nundinis tuis. Dama
scenus negotiator tuus ī multitu
dine opm tuorū. in multitudīe di
uersarū opū in vino pingui in la
nis coloris optimi. Dan et gretia
⁊ mozel in nūdinis tuis ꝓposuerūt
ferrū fabrefactū. stacte ⁊ calamus
in negotiacōe tua. Dedan instito
res tui in tapetib⁹ ad sedēdū. Ara
bia ⁊ vniu̇si principes cedar ipsi
negotiatores man⁹ tue cū agnis
⁊ arietibus ⁊ hedis venerūt ad te
negotiatores tui. Venditores sa
ba ⁊ rema ip̄i negociatores tui cū
vniu̇sis p̄mis aromatib⁹ ⁊ lapide
precioso ⁊ auro qd̄ ꝓposuerūt in

mercatu tuo. Arā ⁊ chenne ⁊ eden
negociatores tui. Saba assur et
chelmath vēditores tui ipsi nego
tiatores tui multiphariaꝫ in volu
cris iacincti ⁊ polimitoꝝ gazaꝝq̄
pretiosaꝝ q̄ obuolute et astricte
erāt funib⁹. cedros q̄ꝫ habebāt in
negotiacōibus tuis. Naues mais
p̄ncipes tui in negociacōne tua ⁊
repleta es ⁊ glorificata nimis ī cor
de maris In aquis maris adduxe
rūt te remiges tui. Ventus auster
cōtriuit te. In corde maris diuicie
tue et thesauri tui et multiplex in
strumētū tuū. Naute tui ⁊ gub̄na
tores tui q̄ tenebāt suppellectilem
tuā ⁊ populo tuo p̄erāt. viriq̄ bel
latores tui q̄ erāt in te cuꝫ vniu̇sa
multitudine tua q̄ est ī medio tui
cadēt ī corde maris ī die ruine tue
A soītu clamoris gub̄natoꝝ tuoꝝ
ꝯturbabūt classes ⁊ descēdēt de na
uib⁹ suis oēs q̄ tenebant remum
Naute ⁊ vniu̇si gub̄natores mais
in t̄ra stabūt ⁊ eiulabūt sup te vo
ce mag̃ ⁊ clamabūt amaē. Et sup
iatiēt puluerē capitib⁹ suis ⁊ cinē
ꝯspgēt ⁊ radēt sup te caluitiū ⁊ ac
cīgēt cilicijs Et plorabūt te ī ama
ritudīē aīe ploratu amaissimo ⁊ as
sumēt sup te carmē lugubre ⁊ plā
gēt te Que ē ut tyr⁹ q̄ obmutuit ī
medio mais. Que ī exitu negotia
cōnum tuaꝝ de mari īplesti ꝓpl'os
multos in multitudine diuitiarū
tuarū ⁊ populoꝝ tuoruꝫ ditasti re
ges terre. Nunc ꝯtrita es a mari ī
ꝓfundis aquaꝝ opes tue et ōnis
mlt̄itudo tua q̄ eāt ī medio tui ceci
derūt. Vniu̇si hītatores īsularū ob
stupuerūt sup te ⁊ reges eaꝝ oēs
tēpestate ꝑculsi mutauerūt vult⁹.

negociatores populorū sibilaue runt sup te Ad nihilū deducta es a non eris vsq; in perpetuū.

Et factus ē sermo Ca. xxviij. dñi ad me dicens. Fili hois dic principi tyri. hec dicit dñs deus Eo q; eleuatum est cor tuū et dixisti. deus ego sū a in cathedra dei sedi in corde maris cū sis ho a nō deus a dedisti cor tuū quasi cor dei. Ecce sapiētior es tu danicle. omne secretū nō est absconditū a te. In sapiētia a prudētia tua fecisti tibi fortitudinē a acq̄sisti aur et argentū in thesauris tuis in multitudine sapiētie tue a in negotiatione tua multiplicasti tibi fortitudinē et eleuatū est cor tuū in robore tuo. Propterea hec dicit dñs deus. Eo q; eleuatū est cor tuū q̄si cor dei. ideirco ecce ego adducaz sup te alienos robustissimos gentiū Et nudabūt gladios suos sup pulchritudinē sapiētie tue a polluēt decorē tuū. Interficiēt a detrahēt te et morieris i interitu occisoz in corde maris. Nūquid dices loq̄ris deus ego sū coraz interficiētib9 te cū sis ho et nō deus. In manu occidētiū te morte incircūcisoz morieris in manu alienoz. q; ego locutus sū ait dñs deus. Et factus ē sermo dñi ad me dicēs Fili hominis leua planctū sup regē tyri a dices ei. Hec dicit dñs deus. Tu signaculū similitudinis plen9 sapiētia perfect9 decore. in deliciis paradisi dei fuisti Omis lapis pretiosus opimētū tuū. sardius topazius a iaspis. crisolit9 a onix a berillus. saphir9 a carbūculus a smaragd9. Aurūq; decoris tui et foramina tua in die q̄ cōditus es prepata sūt. Tu cherub extētus a protegens a posui te in monte sācto dei In medio lapidū ignitoz ambulasti. perfectus in viis tuis a die q̄ conditus es donec inuēta ē iniq̄tas in te. In multitudine negotiationis tue repleta sūt interiora tua iniquitate a peccasti et eieci te de mōte dei a perdidi te o cherub protegēs de medio lapidū ignitoz. Et eleuatū est cor tuū in decore tuo. Perdidi sapiētiaz tuā in decore tuo in terrā proieci te ante facie regū dedi te ut cernerēt te In multitudine iniq̄tatū tuaz a iniq̄tate negotiationis tue polluisti sācificationez tuam. Producā ḡ ignez de medio tui q; comedat te a dabo te in cinerē sup terrā in conspectu oīm videntiū te Omnes qui viderint te in gentibus obstupescēt sup te. Nihili factus es a nō eris in perpetuū. Et factus ē sermo dñi ad me dicēs. Fili hois pone faciē tuā contra sydonē a prophetabis de ea a dices. Hec dicit dñs deus Ecce ego ad te sydon et glorificabor in medio tui. Et scient q; ego dñs cū fecero in ea iudicia a sāctificabor in ea. Et immittā ei pestilentiā a sāguinez in plateis eius a corruent interfecti in medio eius gladio p circuitū a scient q; ego dñs. Et nō erit vltra domui israel offendiculū amaritudinis et spina dolorē inferēs vndiq; p circuitū eoz qui aduersant eis a scient q; ego dñs deus. Hec dicit dñs deus. Cū congregauero domū israel de populis in quibz dispersi sūt sācificabor in eis coram gentib9 a habitabūt in terra sua quā dedi seruo meo iacob et habitabūt in ea securi. Et edificabūt

domos ⁊ plantabũt vineas ⁊ ha
bitabũt cõfidẽt cũ fecero iudicia i
oĩb⁹ qui adũsant eis p circuitũ ⁊
scient qm ego dominus deus eor⁹.
¶ Anno decimo in duo Ca. xxix.
decimo mẽse vna die mẽsis fa ctũ
est verbũ dñi ad me dicẽs. Fi
li hominis pone faciẽ tuã contra pha
raonẽ regẽ egipti ⁊ pphetabis de
eo ⁊ de egipto vniũsa loq̃re et di
cens. Hec dicit dñs de⁹. Ecce ego ad
te pharao rex egipti draco mag
ne qui cubas in medio fluminũ
tuor⁹ ⁊ dicis meus est fluuius et
ego feci memetipsũ Et ponã frenũ
in maxillis tuis et cõglutinabo pi
sces fluminũ tuor⁹ squamis tuis.
Et extrahaz te de medio fluminũ
tuor⁹ ⁊ vniũsi pisces tui squamis
tuis adhærebũt. Et ꝓiciam te in de
sertũ ⁊ oẽs pisces fluminis tui. Su
per faciẽ terre cades. Nõ colligeris
neq3 congregaberis. Bestijs terre ⁊
volatilib⁹ celi dedi te ad deuorãdũ
⁊ scient omnes habitatores egipti
qm ego dñs. Pro eo q̃ fuisti bacu
lus arũdineus domui isrl quando
apprehẽderũt te manu ⁊ confract⁹ es
⁊ lacerasti omnẽ humerũ eor⁹ et
innitentib⁹ eis fup te cõminutus
es ⁊ dissolu isti oẽs renes eor⁹ ꝓpte
rea hec dicit dñs de⁹. Ecce ego ad
ducã fup te gladiũ ⁊ interficiã de
te hominẽ ⁊ iumentũ. Et erit terra
egipti in desertũ ⁊ in solitudinẽ ⁊
scient qm ego dñs. Pro eo q̃ dixe
ris fluuius meus est ⁊ ego feci eũ
idcirco ecce ego ad te et ad flumi
na tua. Dabo q3 terrã egipti in soli
tudines gladio dissipataz a turre
syenes vsq3 ad termios ethiopie
Nõ ptrãsibit eã pes hois neq3 pes
iumẽti gradietur in ea ⁊ nõ habita
bit quadraginta annis. Dabo q3
terraz egipti desertã in medio ter
raz desertaz ⁊ ciuitates eius in me
dio vrbiũ subuersarũ ⁊ erũt deso
late quadragita annis. Et disper
gã egiptios in nacões ⁊ vẽtilabo
eos in terras. qm hec dicit dñs deus
Post finẽ quadragita ãnor⁹ con
gregabo egiptũ de ꝓplis in q̃b⁹ di
spsi fuerãt ⁊ reducã captiuitatem
egipti ⁊ collocabo eos in tra pha
tures in terrã natiuitatis sue in ter
ra de q̃ sũpti sũt. Et erũt ibi in reg
nũ humile ⁊ imẽ cetera regna erit
humilima. Et nõ eleuabitur vltrẽ
sup nacões ⁊ iminuã eos ne impe
rẽt gẽtib⁹ neq3 erũt vltra domui
isrl in confidentia dolentes inqui
tatẽ ut fugiãt ⁊ sequãt eos ⁊ sciẽt
qm ego sũ dñs deus. Et factũ est in
vigesimo ⁊ septio ãno in ꝓmo in
vna mẽsis. factũ est verbũ dñi ad
me dicẽs. Fili hois nabuchodono
sor rex babilonis seruire fecit exer
citũ suũ seruitute magã adũsus ty
rũ. Omne caput decaluatũ et omis
humer⁹ depilatus est. Et merces
non est reddita ei neq3 exercitui ei⁹
de tyro p seruitute qua seruiũt mihi
adũsus eã. Propterea hec dicit do
min⁹ de⁹. Ecce ego dabo nabucho
donosor regẽ babilonis in terra
egipti ⁊ accipiet multitudinẽ ei⁹
⁊ depꝺabit manubias ei⁹ et diri
piet spolia eius ⁊ erit merces exer
citui illius ⁊ opi p quo seruiũt ad
uersus eaz. Dedi ei terrã egipti p
eo q̃ laborauerit in ait dñs de⁹. In
die illa pullulabit cornu domui
isrl ⁊ tibi dabo aptũ os in medio
eor⁹ ⁊ scient qm ego dñs. Ca. xxx.

Et factū est v̄bū dn̄i ad me
dicēs. Fili hoīs ꝓpheta ⁊ dic.
Hec dicit dn̄s de⁹. Vlulate ve ve
diei. qꝛ iuxta est dies ⁊ appropinq̄
bit dies dn̄i. dies nub. tēpus gen
tiū erit. Et veniet gladi⁹ ī egiptū
⁊ erit pauor in ethiopia cū cecide
rint vulnerati ī egipto et ablata
fuerit multitudo illi⁹ ⁊ destructa
fūdamenta ei⁹. Ethiopia ⁊ libia
⁊ lidij ⁊ omne reliquū vulgus ⁊
chub ⁊ filij terre fedeis cū eis gla
dio cadēt. Hec dic̄ dn̄s de⁹. Et cor
ruent fulciētes egiptū ⁊ destruet̄
supbia impij eius. A turre syenes
gladio cadēt in ea ait dn̄s exerci
tuū. Et dissipabūtur in medio ter
raꝝ desolataꝝ et vrbes ei⁹ in me
dio ciuitatū desꝛtaꝝ erūt ⁊ scient
qꝛ ego dn̄s de⁹ cū dedero ignez in
egipto ⁊ attriti fuerint om̄s auxi
liatores ei⁹. In die illa egredient̄
nūcij a facie mea ī trierib⁹ ad ꝯte
rendā ethiopie ꝯfidētiā ⁊ erit pa
uor in eis ī die egipti qꝛ absq̄ du
bio veniet. Hec dicit dn̄s de⁹. Et
cessare fatiā multitudinē egipti ī
manu nabuchodonosor r̄gis ba
bilonis. Ipse ⁊ popul⁹ eius cū eo
fortissimi gentiū adducēt̄ ad dis
ꝑgendā terram. Et euaginabūt
gladios suos sup egiptū et īple
būt terrā interfectis ⁊ faciā alue
os fluminū aridos ⁊ tradā terrā
in man⁹ pessimoꝝ ⁊ dissipabo ter
rā ⁊ plenitudinē ei⁹ in man⁹ alie
norū. Ego dn̄s locut⁹ sū. Hec dic̄
dn̄s de⁹. Et disꝑdaꝫ simulachra
⁊ cessare faciā ydola de memphis
⁊ dux de terra egipti non erit am
pli⁹. Et dabo terrorē in terrā egip
ti ⁊ disꝑdaꝫ terrā phatures ⁊ da
bo ignē in taphnis ⁊ faciam iudi
tia mea in alexādria. Et effundaꝫ
indignacōnē meā sup pelusiū ro
bur egipti et int̄ficiaꝫ multitudi
nē alexandrie ⁊ dabo ignē ī egip
to. Quasi ꝑturiēs dolebit pelusiū
⁊ alexādria erit dissipata ⁊ in mē
phis āgustie q̄tidiane. Iuuenes
eliopoleos et bubasti gladio ca
dēt et ip̄e captīe ducent̄. Et ī taph
nis nigrescet dies cū ꝯtriuero ibi
sceptra egipti ⁊ defeceit in ea sup
bia potētie eius. Ipsā nubes ope
riet. filie aūt ei⁹ in captītatē ducē
tur. Et iuditia faciā in egipto ⁊ sci
ent qꝛ ego dn̄s. Et factū est in vn
decimo anno in p̄mo mēse ī septi
ma mensis: factū est v̄bū dn̄i ad
me dicēs. Fili hoīs brachiū pha
raonis regis egipti ꝯfregi et ecce
nō est obuolutū ut restitueret̄ ei
sanitas ut ligaret̄ pānis ⁊ fascire
tur lintheolis ⁊ recepto robore pos
sit tenē gladiū. Proptēa hec dic̄
dn̄s de⁹. Ecce ego ad pharaonez
regē egipti ⁊ ꝯminuā ei⁹ brachiū
forte ꝫ ꝯfractū et deitiā gladiū de
manu ei⁹. Et disꝑgaꝫ egiptū ī gē
tibus ⁊ vētilabo eos ī terris. Et cō
fortabo brachia regis babilonis
daboq̄ gladiū meū in manu ei⁹
Et cōfringā brachiū pharaonis
et gement gemitib⁹ interfecti co
rā facie eius. Et ꝯfortabo brachia
regis babilonis ⁊ brachia pha
raonis concident. Et scient quia
ego dn̄s cum dedero gladiū meū
in manū regis babilonis ⁊ exten
derit eū super terrā egipti. Et disꝑ
gam egiptum in nacōnes et ven
tilabo eos in terras ⁊ scient quia
ego domin⁹. ¶ Ca. xxxi.

Et factum est in anno vnde
cimo tertio mense vna men
sis·factum est verbum domini ad
me dicens· Fili hominis dic pha
raoni regi egipti et populo eius·
Cui similis factus es in magnitu
dine tua·Ecce assur quasi cedrus
in libano pulcher ramis et frondi
bus nemorosus· excelsusq altitu
dine q inter condensas frondes ele
uatū est cacumē eius Aque nutri
erūt illum:abissus exaltauit illū·
Flumina eius manabāt in circui
tu radicū eius q riuos suos emisit
ad vniuersa ligna regionis Pro
pterea eleuata est altitudo eius su
per omnia ligna regionis q multi
plicata sūt arbusta eius q eleuati
sunt rami eius pre aquis multis·
Cūq extēdisset vmbrā suaz in ra
mis eius fecerūt nidos oīa volati
lia celi q sb frondibus eius genu
erūt omnes bestie saltuum q sb vm
braculo illius habitabat cet⁹ gē
tium plurimarū·Eratq pulcherri
mus in magnitudine sua q in dila
tione arbusto⁹ suo⁹·Erat em ra
dix illius iuxta aquas multas· Ce
dri non fuerūt altiores illo in padi
so dei·Abietes non adequauerūt
summitatē eius et platani non fue
runt eque frondibus illius· Omne
lignū padisi dei nō est assimilatū
illi q pulchritudini eius quoniaz
spetiosū feci eū q multis condensisq
frondibus Et emulata sunt eum
omnia ligna voluptatis q erant
in padiso dei· Propterea hec dicit
dns deus Pro eo q sublimatus e
in altitudine q dedit summitatē suā
virentē atq cōdensā q eleuatū est
cor eius in altitudine sua tradidi
eam in manus fortissimi gentiū·
Fatiēs fatiet ei iuxe impietatē ei⁹·
Et eieci eā q succidēt eam alieni et
crudelissimi nationū· Et pitiēt eū
sup montes q in cūctis cōuallibus
corruēt rami ei⁹·Et cōfringent ar
busta eius in vniuersis rupib⁹ ter
re et recedēt de vmbraculo ei⁹ oēs
populi terre q relinquēt eū·In rui
na ei⁹ habitauerūt omnia volati
lia celi q in ramis ei⁹ fuerūt vniuse
se bestie regionis Quā ob rem nō
eleuabūt in altitudine sua oīa lig
na aquarū nec ponēt sublimitatē
suaz inter nemorosa atq frondo
sa nec stabūt in sblimitate sua oīa
que irrigāt aquis q oēs traditi
sūt in mortē ad terrā vltimā in me
dio filioz hoim ad eos q descēdūt
in lacū·Hec dicit dns deus· In die
qñ descēdit ad inferos indixi luctū
opui eū abisso q phibui flumina
eius q coercui aquas multas·Cō
tristatus e sup eū libanus et oīa
ligna agri concussa sūt· A sonitu ru
ine ei⁹ cōmouit gētes cū deducerē
eū ad infernū cū hijs qui descēde
bāt in lacū Et consolata sūt in terra
infima oīa ligna voluptatis egre
gia atq predara in libano vniu
sa q irrigabant aquis·Nā q ipsi
cū eo descēdēt ad infernū ad inter
fectos gladio q brachiū vniuscu
iusq sedebit sub vmbraculo ei⁹ i
medio nationū ei⁹· Cui assimila
tus es o inclite atq sublimis in
ligna voluptatis·Ecce deduct⁹ es
cū lignis voluptatis ad terraz vlti
mā·In medio incircūcisoz dormi
es cū eis q interfecti sunt gladio·
Sic e pharao q oīs multitudo ei⁹
dicit dns deus· Ca·xxxij·

Et factū est duodecīo anno
in mēse duodecīo i vna mē
sis: factū ē vbū dñi ad me dicēs.
Fili hoīs assume lamētū super
pharaonē regē egipti ⁊ dices ad
eū. Leoni gentiū assimilat⁹ es et
draconi qui est i mari Et ventila
bas cornu in flumīb⁹ tuis ⁊ tur
babas aq̄s pedib⁹ tuis ⁊ conculca
bas flumīa eor. Propterea hec dic
dñs de⁹ Expādā sup te rethe meū
in multitudīe pplor multor ⁊ ex
trahā te in sagena mea ⁊ pitiam
te in terrā. Sup faciē agri abiciaz
te ⁊ habitare fatiā sup te oīa vola
tilia celi et saturabo de te bestias
vniuse terre. Et dabo carnes tuas
sup mōtes ⁊ implebo colles tuos
sanie tua. Et irrigabo terrā fetore
sanguis tui sup montes ⁊ valles
implebūtur ex te. Et opiaz cū extī
ctus fueris celos ⁊ nigrescē faciā
stellas eor. Solē nube tegā ⁊ luna
nō dabit lumē suū. Oīa lumīaria
celi merere fatiaz sup te et dabo te
nebras sup terrā tuā dic dñs de⁹.
Et irrigabo cor populor multor
cū induxero contricōnez tuā in gēti
bus sup terras q̄s nescis ⁊ stupe
scere fatiā sup te pplos mltos. Et
reges eor horrore nimio formida
būt sup te cū volare ceperit gladi
us me⁹ sup faties eor et obstupe
scēt trepēte singuli p aīa sua in die
ruine sue. ꝙ hec dicit dñs deus.
Gladius regis babilonis veniet
tibi in gladijs fortiū deiciā multi
tudinē tuā. Inexpugnabiles omēs
gētes hec. Et vastabūt superbiam
egipti ⁊ dissipabit multitudo eius
Et pdā oīa iumēta eius q̄ erāt sup
aq̄s plurimas ⁊ non cōturbabit
eas pes hoīs vltra neq; vngula
iumētorū turbabit eas. Tūc pu
tissiās reddā aq̄s eor ⁊ flumina
eor quasi oleū adducaz ait dñs
de⁹ cū dedero terrā egipti desolatā
deserētē autē terra a plenitudine
sua q̄n percussero omēs habitatores
eius ⁊ sciēt q̄ ego dñs. Planct⁹ ē
⁊ plāgent eā filie gentiū sup egi
ptū ⁊ sup multitudinē eius plan
gēt eā ait dñs de⁹. Et factū est in
duodecīo anno in q̄nta decīa men
sis: factū est vbū dñi ad me dicēs
Fili hois cane carmē lugubre sup
multitudinē egipti. Et detrahe eā
ipsā ⁊ filias gētiū robustarū ad
terrā vltimaz cū hijs q̄ descēdūt i
lacū. Quo pulchrior es descēde ⁊
dormi cum incircūcisis. In medio
interfector gladio cadēt. Gladius
datus ē. Et attraxerūt eā ⁊ oēs po
pulos eius. Loq̄tur ei potētissimū
robustorū de medio infernī q̄ cū
auxiliatorib⁹ eius descēderūt ⁊ dor
mierūt incircūcisi interfectiq; gla
dio Ibi assur ⁊ oīs multitudo eius
i circuitu illius sepulchra eor oēs
interfecti ⁊ q̄ ceciderāt gladio q̄r
data fūt sepulchra in nouissimis
lacī. Et facta est multitudo eius p
girū sepulchri eius. vniūsi interfecti
cadētesq; gladio. q̄ dederāt quon
dā formidinē suaz i terra viuētiū
Ibi elam et oīs multitudo eius p
giz sepulchri sui. Oēs hij interfe
cti ruentesq; gladio qui descēderē
incircūcisi ad terrā vltimam. Qui
posuerūt terrorē suū in terra viuē
tiū ⁊ portauerūt ignominiā suā cum
hijs qui descēderūt in lacū. In me
dio interfector posuerūt cubile eius
in vniūsis populis eius i circuitu eius

sepulchrꝝ illius. Omnes hij incir
cūcisi interfectiq; gladio. Dederūt
em̄ terrorē suū in terra viuentiū ⁊
portauerūt ignominiā suā cū hijs
qui descēdūt in lacū. In medio in
terfectorū positi sūt Ibi mosoch ⁊
tubal et oīs multitudo eius in cir
cuitu eius sepulchra illius Om̄es
hij incircūcisi interfectiq; ⁊ caden
tes gladio q̄ dederunt formidinē
suā in terra viuentiū et nō dormi
ent cū fortib⁹ cadentibusq; ⁊ īcir
cūcisis qui descēderūt ad infernū
cū armis suis. Et posuerūt gladios
suos sb̄ capitib⁹ suis et fuerūt ini
quitates eoꝝ in ossib⁹ eoꝝ. q̄ ter
ror fortiū facti sūt in terra viuētiū
Et tu ḡ in medio incircūcisoꝝ ɔte
reris et dormies cū interfectis gla
dio. Ibi ydumea et reges eius et
om̄es duces eius q̄ dati sūt cū exē
citu suo cū interfectis gladio et q̄
cū incircūcisis dormierūt ⁊ cū hijs
qui descēderūt in lacū Ibi pn̄cipes
aquilonis omnes et vniūsi vena
tores qui deducti sūt cū interfectis
pauētes ⁊ in sua fortitudine ɔfusi
q̄ dormierūt incircūcisi cū int̄fectis
gladio ⁊ portauerūt ɔfusionē suaꝫ
cū hijs qui descēdūt in lacum. Vi
dit eos pharao ⁊ ɔsolatus est su
per vniūsa multitudine sua q̄ int̄
fecta ē gladio pharao ⁊ oīs exer
citus eius ait dn̄s de⁹. q̄ dedit ter
rorē suū in terra viuentiū ⁊ dormi
uit in medio incircūcisoꝝ cū inter
fectis gladio. pharao ⁊ oīs mlti
tudo ei⁹ ait dn̄s de⁹. ¶ Ca. xxxiij.

Et factū est v̄bū dn̄i ad me
dicens. Fili hoīs loq̄re ad fi
lios ppli tui ⁊ dices ad eos. Terra
cū induxero sup eā gladiū ⁊ tule
rit ppl̄us terre virū vnū de nouissi
mis suis ⁊ cōstituerit eū sup se spe
culatorē ⁊ ille viderit gladiū veni
entē sup terrā ⁊ cecinerit buccina
⁊ annūtiauerit ppl̄o. audiēs autē
quisquis ille ē sonitū buccīe ⁊ nō
obs̄uauerit veneritq; gladius ⁊
tulerit eū: sāguis ipsi⁹ sup caput
eius erit. Sonū buccine audiuit ⁊
nō se obseruauit. sāguis eius in
ipso erit. Si aūt se custodieit ani
mā suā saluauit. Qd̄ si speculator
viderit gladiū veniētez ⁊ nō inso
nuerit buccina ⁊ ppl's se nō custo
dierit. veneritq; gladius ⁊ tuleit
de eis aīaꝫ: ille q̄dez in iniq̄tate sua
captus est. sang̃nē aūt ei⁹ de ma
nu speculatoris req̄rā. Et tu fili hoī
nis speculatorē dedi te domui isrl̄
Audiēs ergo ex ore meo s̄monē
annūtiabis eis ex me. Si me dicē
te ad īpiū īpie morte morieris nō
fueris locutus ut se custodiat im
pius a via sua ipe impius ī iniq̄ta
te sua morieť. sāguinē aūt eius de
maū tua requirā. Si aūt annūci
ante ad īpiū ut a vijs suis ɔūtať.
nō fuerit ɔūsus a via sua: ipe ī iniq̄
tate sua morieť. porro tu aīaꝫ tuaꝫ
liberasti. Tu vero fili hominis dic
ad domū isrl̄. Sic locuti estis dicē
tes. Iniq̄tates nostre et pctā nr̄a
sup nos sūt ⁊ in ipsis nos tabesci
mus. Q̄uo ḡ viuere poterimus. ⁊
dic ad eos. Viuo ego dicit domi
nus deus nolo mortem impij. sed
ut ɔuertatur impius a via sua et
viuat. Conuertimini a vijs vr̄is
pessimis. Et quare moriemini do
m⁹ israhel. ⁊ Tu itaq; fili hominis
dic ad filios populi tui. Justicia
iusti nō liberabit eū in q̄cūq; die

pecauerit a impietas impij non nocebit ei in q̃cũq; die ꝺ̃ũfus fue rit ab impietate fua. Et iustus nõ poterit viuẽ in iustitia fua in q̃cũ q; die pecauerit. Etiã si dixero iu sto q; vita viuat a ꝺ̃fisus in iusti tia sua fecerit im̃q̃tatẽ oẽs iustitie ei⁹ obliuiõi tradẽt̃ et i im̃q̃tate sua quã operatus est i ip̃a morietr̃. Si aũt dixero ĩpio morte morieris a egerit pn̄az a pct̃õ suo fecerit; q; iudiciũ a iustitiã a pign⁹ restitu erit ille impi⁹ rapinãq; reddiderit in mãdatis vite ãbulauerit nec fecerit quicq̃ iniustũ vita viuet a nõ morietr̃. Oĩa pct̃a ei⁹ q̃ pecca uit nõ imputabũtur ei. Judiciuz a iustitiã fecit. vita viuet. Et dixe rũt filij populi tui. Nõ est equa põ deris via dñi. Et ipõz via iniusta est. Cũ ei recesserit iust⁹ a iusticia sua fecerit; q; im̃q̃tates morietr̃ i eis Et cũ recesserit impi⁹ ab ĩpietate sua fecerit; q; iudiciũ a iusticiaz vi uet in eis. Et dicitis. Nõ est recta via dñi. Vnũquẽq; iuxt̃ vias suas iudicabo de vobis dom⁹ isrl̃ Et factũ est in duodecimo anno i de cimo mẽse in q̃nta mẽsis trãsmi gracõis nr̃e veĩt ad me q̃ fugeãt de ihrl̃m dicẽs. Vastata est ciuitas Man⁹ aũt dñi facta fueãt ad me vespe añ q̃ veniret q̃ fugerat ape rtũq; os meũ donec veĩret ad me mane et aperto ore meo nõ silui am pli⁹. Et factũ est vb̃ũ dñi ad me dicẽs. Fili hois q̃ hitant in ruino sis hijs sup humũ isrl̃ loquẽtes aiũt. Vn⁹ erat abrahaz a hereditate possedit terrã. Nos aũt mul ti sum⁹. nob̃ data ẽ terra in possessionẽ. Idcirco dices ad eos. Hec dicit dñs de⁹. Qui in sãguine comedi tis a oculos vr̃os leuatis ad im mũditias vr̃as a sãguinẽ fundi tis. nũquid terrã hereditate possi debitis. Stetistis in gladijs vr̃is fecistis abhoiacões a vnusquis q; vxorẽ pximi sui polluit a terrã hẽditate possidebitis. Hec dices ad eos. Sic dicit dñs deus. Viuo ego. q; qui i ruinosis hitant gla dio cadẽt a qui in agro ẽ bestijs tradẽt ad deuorãdũ. qui aũt in p̃sidijs a i spelũcis sũt peste mori entr̃. Et dabo terrã in solitudinẽ a in desertũ et deficiet superba fortitu do ei⁹ a desolabũtur montes isrl̃ eo q; null⁹ sit q̃ p eos trãseat. Et scient q; ego dñs cũ dedero terrã eoz desolatã a desertã ppter vniũ uersas abhoiacões suas q̃s operati sũt. Et tu fili hois filij populi tui q̃ loquũt̃ de te iuxt̃ muros a i ostijs domoz a dicũt vn⁹ ad alterz vir ad pximũ suũ loquẽtes venite et audiam⁹ q̃ sit sermo egrediẽs a dño a venũt ad te q̃si si ingrediat̃ pplus. Et sedẽt coram te pplus me⁹ a audiũt sermones tuos a nõ faci unt eos. q; in canticũ oris sui ver tũt illos. Et auaritiã suaz sequit̃ cor eoz a es eis q̃si carmẽ musicũ q⁹ suaui dulciq; sono cant̃. Et audi unt vba tua a non faciũt ea a cũ venerit q⁹ p̃dictũ est ecce enim ve nit tũc scient q; pphetes fuerit in ter eos. Capitulũ. xxxiij.

Et factũ est vb̃ũ dñi ad me dicẽs. Fili hois pphã de pa storib⁹ isrl̃ pphã a dices pastori bus. Hec dic̃ dñs de⁹. Ve pastori bus isrl̃ qui pascebãt semetipos Nõne greges a pastoib⁹ pascũt̃

Lac comedebatis ⁊ lanis operiba
mini et qd crassum erat occideba
tis. gregē aūt meū nō pascebatis.
Qd infirmū fuit nō ɔsolidastis ⁊
qd egrotū nō sanastis. Qd fractū
est nō alligastis ⁊ qd abiectū est
nō reduxistis ⁊ qd perieāt nō que
sistis. ꝫ cū austeritate impabatis
eis ⁊ cū potētia. Et dispse sūt oues
mee eo ꝙ non esset pastor ⁊ facte
sūt ī deuoracōez oīm bestiarū agri
⁊ dispse sūt. Errauerūt greges mei
in cūctis mōtibus ⁊ in vniūso col
le excelso ⁊ sup omnem fatiē terre
dispsi sūt greges mei et nō erat q̄
requireret. Nō erat inq̄ q̄ require
ret. Propterea pastores audite v̄
bum domini. Viuo ego dicit dn̄s
deus qꝛ pro eo ꝙ facti sunt greges
mei in rapinā ⁊ oues mee in deuo
racōez oīm bestiarū agri eo ꝙ nō
essz pastor. neqꝫ em̄ quesierūt pa
stores gregez meū. ꝫ pascebāt pa
stores semetipsos ⁊ greges meos
nō pascebāt. ꝓpterea pastores au
dite verbū domini. Hec dicit dn̄s
deus. ecce ego ip̄e sup pastores req̄
rā gregē meū de manu eoꝝ ⁊ cessa
re fatiā ut vltra nō pascāt gregez
meū nec pascant amplius pasto
res semetipsos. Et liberabo gregē
meū de ore eoꝝ ⁊ nō erūt eis ī escā
qꝛ hec dicit dn̄s deus. Ecce ego ip̄e
requirā oues meas ⁊ visitabo eas
sicut visitat pastor gregem suū in
die quando fuerit in medio ouiū
suarū dissipatarum. Sic visitabo
oues meas ⁊ liberabo eas de oīb⁹
locis in quibus disperse fuerant
in die nubis ⁊ caliginis. Et educā
eas de populis ⁊ ɔgregabo eas de
terris ⁊ inducā eas in terraz suaz
⁊ pascaz eas in montibus isrl' in
riuis ⁊ in cūctis sedibus terre In
pascuis vberrimis pascam eas ⁊
in montibus excelsis israhel erunt
pascue eaꝝ. Ibi requiescent ī her
bis virentib⁹ ⁊ in pascuis pingui
bus pascent' sup montes isrl' Ego
pascam oues meas et ego eas ac
cubare fatiam dicit dn̄s deus. Qd
perierat requiraz ⁊ quod abiectū
erat reducā ⁊ quod ɔfractū fueāt
alligabo ⁊ quod infirmū fueāt cō
solidabo et quod pingue et forte
custodiā ⁊ pascam illas in iudicō.
Vos āt greges mei. hec dicit dn̄s
deus Ecce ego iudico inter pecus ⁊
pecus arietū ⁊ hircoꝝ. Nōne satis
vobis erat pascua bona depasci.
Insup ⁊ reliq̄as pascuarū vestra
rū cōculcastis pedibus vr̄is ⁊ cū
purissimā aquā biberetis reliquā
pedib⁹ vestris turbastis. Et oues
mee hijs que ɔculcata pedib⁹ ve
stris fuerāt pascebāt' ⁊ que pedes
vr̄i turbauerāt hec bibebāt. Pro
pterea hec dicit dn̄s deus ad eos
Ecce ego ip̄e iudico inter pecus pī
gue ⁊ macilentū. Pro eo ꝙ lateri
bus ⁊ humeris impingebatis ⁊
cornib⁹ vestris ventilabatis oīa
infirma pecora donec dispergerēt'
foras saluabo gregē meū ⁊ nō eīt
vltra in rapinaz ⁊ iudicabo inter
pecus ⁊ pecus. Et suscitabo sup eas
pastorē vnū qui pascat eas ꝑuuz
meū dauid ipse pascet eas ⁊ ipse
erit eis in pastorē. Ego autem do
minus ero eis in deum et seruus
meus dauid pn̄ceps in medio eo
rū. Ego dominus locutus sum. Et
fatiā cū eis pactū pacis et cessare
fatiam bestias pessimas de terra.

Qui habitāt in deserto securi dor
miēt in saltib⁹ ⁊ ponaz eos in cir
cuitu collis mei bn̄dictōez ⁊ dedu
cā ymbrē in tpe suo ⁊ pluuie bn̄
dictōis erūt. Et dabit lignū agri
fructū suū ⁊ terra dabit germen
suū ⁊ erūt in terra sua absqꝫ tīore
Et scient qꝛ ego dn̄s cū ɔtriuero
cathenas iugi eoꝝ ⁊ eruero eos
de manu īpantiū sibi. Et nō erūt
vltra ī rapinā in gentib⁹ neqꝫ be
stie terre deuorabūt eos sed hīta
būt ɔfidēter absqꝫ vllo terrore. Et
suscitabo eis germē noīatū ⁊ non
erūt vltra imminuti fame in t̄ra
neqꝫ portabūt vltra obprobriuꝫ
gentiū. Et scient qꝛ ego dn̄s deus
eoꝝ cū eis ⁊ ipi ꝓplus me⁹ dom⁹
isrl̄ ait dn̄s de⁹. Vos aūt greges
mei greges pascue mee homines
estis ⁊ ego dn̄s de⁹ vr̄ dic̄ dn̄s de⁹

Et fact⁹ est ser Ca. xxxv.
mo dn̄i ad me dicēs. Fili ho
mīs pone faciē tuā adūsū montē
seyr ⁊ ꝓphabis de eo ⁊ dices illi.
Hec dicit dn̄s de⁹. Ecce ego ad te
mons seyr ⁊ extēdaz manū meā
sup te ⁊ dabo te desolatum atqꝫ de
sertū. Vrbes tuas demoliar et tu
desert⁹ eris ⁊ scies qꝛ ego dn̄s eo
qꝛ fueris inimicus sēpit̄nus ⁊ cō
duseris filios isrl̄ ī man⁹ gladij
in tpe afflictōis eoꝝ in tpe iniq̄ta
tis extreme. Propterea viuo ego
dicit dn̄s de⁹ qm̄ sāguini tradaz
te ⁊ sāguis te ꝑsequet̄. Et cū san
guinē oderis sāguis ꝑsequet̄ te.
Et dabo montē seyr desolatū ⁊ de
sertū ⁊ auferā de eo euntē ⁊ redeū
tē ⁊ implebo montes ei⁹ occisorū
suoꝝ. In collib⁹ tuis ⁊ in vallibꝫ
tuis atqꝫ ī torrētib⁹ interfecti gla
dio cadēt In solitudines sēpiter
nas tradā te ⁊ ciuitates tue non
habitabūtur. Et scietis qꝛ ego do
min⁹ deus eoqꝛ dixeris due gētes
⁊ due terre mee erūt ⁊ hereditate
possidebo eas cū domin⁹ eēt ibi.
Proptēa viuo ego dic̄ dn̄s deus
qꝛ faciā iux̄ irā tuā ⁊ scd̄ꝫ zelū tuū
quē fecisti odio hn̄s eos ⁊ notas
effitiar ꝑ eos cū te iudicauero et
scies qꝛ ego dn̄s. Audiui vniūsa
obprobria tua que locutus es de
mōtib⁹ isrl̄ dicēs. Deserti nobis
ad deuorādū dati sūt. Et insurrexi
stis sup me ore vr̄o et derogastis
aduersū me. Verba vr̄a ego au
diui. Hec dicit dn̄s deus Letante
vniuersa terra ī solitudinez te re
digā sicuti gauisus es sup heredi
tatē dom⁹ isrl̄ eo qꝛ fuerit dissipa
ta. sic faciaz tibi. Dissipatus eris
mons seyr ⁊ ydumea oīs ⁊ sciēt
qꝛ ego dn̄s. Ca. xxxvi.

Tu autē fili homīs ꝓpha sup
mōtes isrl̄ ⁊ dices. Montes
isrl̄ audite v̄bū dn̄i. Hec dicit do
min⁹ deus. Eo qꝛ dixerit inimicus
de vobis euge altitudīes sēpit̄ne
in hereditatē date sūt nob̄. ꝓptēa
vaticinare ⁊ dic. Hec dic̄ dn̄s de⁹
Proeo qꝛ desolati estis ⁊ ɔculcati
ꝑ circuitū ⁊ facti in hereditatē reli
quis gentib⁹ et ascēdistis sup la
biū lingue ⁊ obprobriū ꝓpli. ꝓpte
rea mōtes isrl̄ audite v̄bū dn̄i d̄i
Hec dicit dn̄s deus mōtib⁹ ⁊ col
lib⁹ torrētib⁹ vallibusqꝫ et deser
tis parietinis ⁊ vrbib⁹ derelictis
que depopulate sūt et subsānate
a reliq̄s gentibꝫ ꝑ circuitū. ꝓptēa
hec dicit dn̄s de⁹. Qm̄ in igne zeli
mei locutus sū de reliq̄s gentibus

et de ydumea vniuersa que dederunt
terram meam sibi in hereditatem cum gla
dio et toto corde et ex animo et eie
cerunt eam ut vastarent. idcirco va
ticinare super humum israhel et dices
montibus et collibus iugis et vallibus
Hec dicit dominus deus. Ecce ego
in zelo et in furore meo locutus sum
eo quod confusionem gentium sustinueritis.
Idcirco hec dicit dominus deus. Ego le
uaui manum meam ut gentes que
in circuitu vestro sunt ipse confusio
nem suam portent. vos autem montes
israhel ramos vestros germinetis
et fructum vestrum afferatis populo meo
israhel. Prope enim est ut veniat.
Quia ecce ego ad vos et conuertar
ad vos et arabimini et accipietis
sementem et multiplicabo in vobis ho
mines omnemque domum israhel. Et
habitabuntur ciuitates et ruinosa
instaurabuntur et replebo vos hominibus
et iumentis et multiplicabuntur et cre
scent. Et habitare vos fatiam sicut
a principio. bonisque donabo maio
ribus quam habuistis ab initio et scie
tis quia ego dominus. Et adducam su
per vos homines populum meum israel
et hereditate possidebunt te Et eris
eis in hereditatem et non addes vltra
ut absque eis sis Hec dicit dominus deus
Pro eo quod dicunt de vobis deuoratrix
hominum es et suffocans gentem tuam
propterea homines non comedes am
plius et gentem tuam non necabis vltra
ait dominus deus. Nec auditam fa
tiam in te amplius confusionem gen
tium et obprobrium populorum ne
quaquam portabis et gentem tuam non
amittes amplius ait dominus de
us. Et factum est verbum domini ad
me dicens. Fili hominis domus israel

habitauerunt in humo sua et pollu
erunt eam in viis suis et in studiis
suis. Iuxta immunditiam menstrua
te facta est via eorum coram me et effu
di indignacionem meam super eos pro
sanguine quem fuderunt super terram
Et in ydolis suis polluerunt eam et di
spersi eos in gentes et ventilati sunt
in terras iuxta vias eorum et adin
uencones eorum iudicaui eos. Et in
gressi sunt ad gentes ad quas in
troierunt et polluerunt nomen sanctum
meum cum diceretur de eis populus
domini iste est et de terra eius egressi
sunt. Et peperci nomini sancto meo
quod polluerat domus israhel in
gentibus ad quas ingressi sunt.
Idcirco dices domui israhel. Hec
dicit dominus deus. Non propter vos
ego fatiam domus israel. sed propter nomen
sanctum meum quod polluistis in gentibus
ad quas intrastis. Et sanctificabo nomen
meum magnum quod pollutum est inter gen
tes quod polluistis in medio earum ut
sciant gentes quia ego dominus. dicit dominus
exercituum cum sanctificatus fuero in
vobis coram eis. Tollam quippe vos
de gentibus et congregabo vos de vniu
sis terris et adducam vos in terram
vestram. Et effundam super vos aquam
mundam et mundabimini ab omnibus
inquinamentis vestris et ab vniuersis
ydolis vestris mundabo vos. Et dabo
vobis cor nouum et spiritum nouum ponam
in medio vestri. Et auferam cor lapi
deum de carne vestra et dabo vobis cor
carneum et spiritum meum ponam in medio
vestri. Et fatiam ut in preceptis meis
ambuletis et iuditia mea custodi
atis et operemini. Et habitabitis in
terra quam dedi patribus vestris et eritis
mihi in populum et ego ero vobis in deum.

Et saluabo vos ex vniuersis inquina
mentis vestris et vocabo frumentum et
multiplicabo illud et non imponam
vobis famem. Et multiplicabo fructum
ligni et genimina agri ut non porte
tis vltra obprobrium famis in genti
bus. Et recordabimini viarum vestrarum
pessimarum studiorumque non bonorum et
displicebunt vobis iniquitates vestre et
scelera vestra. Non propter vos ego fa
ciam ait dominus deus. notum sit vobis. Con
fundimini et erubescite super viis vestris
domus israhel. Hec dicit dominus deus.
In die qua mundauero vos ex omni
bus iniquitatibus vestris et inhabitari
fecero vrbes et instaurauero rui
nosa et terra deserta fuerit exculta
que quondam erat desolata in ocu
lis omnis viatoris: dicent. Terra illa
inculta facta est ut ortus volupta
tis et ciuitates deserte et destitute at
que suffosse munite sederunt. Et scient
gentes quecumque derelicte fuerint in
circuitu vestro. quia ego dominus edifi
caui dissipata plantauique inculta.
ego dominus locutus sum et fecerim.
Hec dicit dominus deus. Adhuc in hoc
inueniet me domus israel ut faciam
eis. Multiplicabo eos sicut gregem
hominum ut gregem sanctum ut gregem ihe
rusalem in sollemnitatibus eius Sic erunt
ciuitates deserte plene gregibus hominum
et scient quia ego dominus. Ca. xxxvij.

Facta est super me manus domini et
eduxit me in spiritu domini et dimi
sit me in medio campi qui erat ple
nus ossibus et circumduxit me per ea in
girum. Erant autem multa valde super
faciem campi siccaque vehementer. Et
dixit ad me. Fili hominis putasne vi
uent ossa ista. Et dixi. Domine deus tu
nosti. Et dixit ad me. Vaticinare
de ossibus istis. Et dices eis. Ossa
arida audite verbum domini. Hec dicit
dominus deus ossibus hiis. Ecce ego in
tromittam in vos spiritum et viuetis et
dabo super vos neruos et succrescere
faciam super vos carnes et superextendam
in vobis cutem et dabo vobis spiritum et
viuetis et scietis quia ego dominus. Et pro
phetaui sicut preceperat mihi. Factus
est autem sonitus prophetante me et ec
ce commotio. Et accesserunt ossa ad
ossa: vnumquodque ad iuncturam suam
Et vidi et ecce super ea nerui et car
nes ascenderunt et extenta est in eis
cutis. desuper et spiritum non habebant. Et
dixit ad me. Vaticinare ad spiritum
vaticinare fili hominis et dices ad spi
ritum. Hec dicit dominus deus. A quatuor
ventis veni spiritus et insuffla super in
terfectos istos et reuiuiscant. Et pro
phetaui sicut preceperat mihi et in
gressus est in ea spiritus et vixerunt ste
terunt que super pedes suos exercitus
grandis nimis valde et dixit ad
me Fili hominis ossa hec vniuersa do
mus israel est. Ipsi dicunt. Aruerunt
ossa nostra et periit spes nostra et abscisi
sumus. Propterea vaticinare et dices
ad eos. Hec dicit dominus deus. Ecce
ego aperiam tumulos vestros et edu
cam vos de sepulchris vestris populus
meus et inducam vos in terram israel.
Et scietis quia ego dominus cum aperuero
sepulchra vestra et eduxero vos de
tumulis vestris popule meus et dede
ro spiritum meum in vobis et vixeritis.
Et requiescere vos faciam super humum
vestram et scietis quia ego dominus locutus
sum et feci ait dominus deus. Et factus est
sermo domini ad me dicens. Et tu fili
hominis sume tibi lignum vnum et scribe
super illud. inde et filiorum israel sociis

eius. Et tolle lignū alterꝝ et scribe
sup illꝰ ioseph lignū effraim ⁊ cū
cte domus isrl̄ sotiorꝝq; eiꝰ. Et ad
iūge illa vnū ad alterꝝ tibi in lig
nū vnū ⁊ erūt ī vnionē ī maū tua.
Cū aūt dixerint ad te filij ꝓpl̄i tui
loquētes nōne indicas nob̄ q̄d ī
hijs tibi vel loqueis ad eos. Hec
dic̄ dn̄s deꝰ. Ecce ego assumaꝫ lig
nū ioseph qd̄ ē in maū effraim ⁊
tribꝰ isrl̄ q̄ sūt ei adiūcte et dabo
eas pit̄ cū ligno iuda ⁊ fatiā eas
in lignū vnū ⁊ erūt vnū ī maū eiꝰ
Erūt aūt ligna sup q̄ scripseris in
maū tua ī oculis eorꝝ et dices ad
eos. Hec dic̄ dn̄s deꝰ. Ecce ego as
sumā filios isrl̄ de medio nacōnū
ad q̄s abierūt ⁊ ꝯgregabo eos vn
diq; ⁊ adducā eos ad humū suā
Et fatiā eos ī gētē vnā in t̄ra ī mō
tibꝰ isrl̄ ⁊ rex vnus erit oībꝰ impe
rās. Et non erūt vltra due gētes
nec diuidēt̄ amplius ī duo regna
Neq; polluent̄ vltra in ydolis suis
⁊ abhoīacōibꝰ ⁊ cunctis iniq̄tati
bus suis ⁊ saluos eos fatiā de vni
uersis sedibꝰ suis ī q̄bꝰ peccauerūt
⁊ emūdabo eos. Et erūt m̄ ꝓpl̄s ⁊
ego ero eis deus et ꝑuus meꝰ dd̄
rex sup eos ⁊ pastor vnꝰ erit oīm
eorꝝ. In iudicijs meis ābulabūt
⁊ mandata mea custodiēt ⁊ fatiēt
ea Et habitabūt sup terrā quā de
di ꝑuo meo iacob in q̄ habitaue
rūt pr̄es vr̄i ⁊ habitabūt sup eaꝫ
ipsi ⁊ filij eorꝝ ⁊ filij filiorꝝ eorꝝ vs
q; in sempit̄nū et dd̄ seruus meꝰ
princeps eorꝝ īppetuū. Et pcutiā
illis fedus pacis pactū sempiter
nū erit eis. Et fūdabo eos ⁊ multi
plicabo ⁊ dabo sāctificacōeꝫ meaꝫ
in medio eorꝝ in ꝑpetuum. Et erit
tabernaculū meū in eis et ero eis
deus ⁊ ipsi erūt mihi populus. Et
scient gentes q̄ ego dn̄s sāctifica
tor isrl̄ cū fuerit sāctificatio mea
in medio eorum in perpetuum.

Et factus est Ca. xxxviij.
sermo dn̄i ad me dicēs ꝯfili
hominis pone fatieꝫ tuā ꝯtra gog
et terraꝫ magog principē capitis
mosoch ⁊ tubal ⁊ vaticiare de eo
⁊ dices ad eū. Hec dicit dn̄s deus
Ecce ego ad te gog principeꝫ capi
tis mosoch ⁊ tubal. Et circūagaꝫ
te ⁊ ponā frenū in maxillis tuis ⁊
educā te ⁊ omēꝫ exercitū tuū eq̄s
⁊ equites vestitos loricis vniūsos
mlt̄itudinē magnā hastā ⁊ clipeū
⁊ arripientiū gladiū. Perse ethi
opes ⁊ libies cū eis omēs scutati ⁊
galeati. Gomer ⁊ vniūsa agmina
eius domus togorma latera aq̄lo
nis ⁊ totū robur eiꝰ. populiq; mlt̄
ti tecū. Prepa ⁊ instrue te ⁊ omēꝫ
multitudinē tuā que coaceruata ē
ad te ⁊ esto eis in preceptū. Post
dies multos visitaberis. In nouis
simo annorꝝ venies ad terrā que
reūsa est a gladio cōgregata ē de
popul̄ multis ad mōtes israhel q̄
fuerūt deꝑti iugiter Hec de popul̄
educta est ⁊ habitabūt ī ea ꝯfidē
ter vniuersi. Ascēdes aūt quasi tē
pestas venies ⁊ q̄si nubes ut operi
rias terrā tu ⁊ oīa agmina tua et
populi multi tecū Hec dic̄ dominꝰ
deus. In die illa ascendent sermo
nes super cor tuum ⁊ cogitabis co
gitationem pessimaꝫ ⁊ dices. Ascē
dam ad terram absq; muro. Ve
nient ad quiescentes habitantes
q; secure omnes habitabant sine
muro. Vectes ⁊ porte non sūt eis.

Vt diripias spolia ⁊ inuadas p̄
dā·ut inferas manū tuā sup eos
qui deserti fuerāt ⁊ postea restitu
ti ⁊ sup populū qui est ɔgregat⁹
ex gentib⁹ qui possidē cepit ⁊ eē
habitator vmbilici terre Saba ⁊
dedan ⁊ negotiatores tharsis et
oēs leones eius dicēt tibi·Nūq̄d
ad sumēda spolia tu venis ⁊ Ecce
ad diripiēdaꝫ p̄dā ɔgregasti mł
titudinē tuā ut tollas argentū ⁊
auꝝ·auferas suppellectilem atq̄
sb̄am ⁊ diripias manubias īfini
tas·Proptēa vaticinare fili hoīs
⁊ dices ad gog·Hec dic̄ dn̄s de⁹·
Nūquid nō in die illo cū habita
uerit popul⁹ meus isrł cōfidēter
scies et veies tu de loco tuo a late
ribus aq̄lonis tu et populi multi
tecū ascēsores equoꝝ vniūsi·cet⁹
magn⁹ et exercitus vehemēs ⁊ Et
ascēdes sup populū meū isrł qua
si nubes ut opias terrā·In nouis
simis dieb⁹ eris ⁊ adducā te sup
terrā meaꝫ ut sciāt gentes me cū
sāctificat⁹ fuero in te in oculis eo
rū o gog·Hec dic̄ dn̄s de⁹·Tu g̊
ille es de quo locutus sū in dieb⁹
antiquis in manu seruoꝝ meoꝝ
ꝓphaꝝ isrł qui ꝓphauerēt ī diebꝫ
illoꝝ temporꝝ ut adducerē te sup
eos·Et erit in die illa·in die aduē
tus gog sup terrā isrł ait dn̄s de
us·ascendet indignatio mea ī fu
rore meo ⁊ ī zelo meo·In igne ire
mee locut⁹ sū·quia in die illa erit
cōmotio magna sup terrā isrł ⁊
cōmouebūtur a facie mea pisces
maris ⁊ volucres celi ⁊ bestie agri
et om̄e reptile qd̄ mouet̄ sup hu
mū cūctiq̄ hoīes qui sūt sup faciē
terre·Et subūtent̄ montes ⁊ cadēt
sepes ⁊ oīs mur⁹ corruet in terrā
Et ɔuocabo adūsus eū in cunctis
mōtib⁹ meis gladiū ait dn̄s de⁹
Gladius vniuscuiusq̄ in fratreꝫ
suū diriget̄ Et iudicabo eū peste ⁊
sanguīe ⁊ ymbre vehemēti et lapi
dib⁹ immēsis Ignem ⁊ sulphur
pluā sup eū ⁊ sup exercitū eius ⁊
sup populos multos qui sūt cum
eo·Et magnificabor ⁊ sāctificabor
⁊ notus ero in oculis multaꝝ gē
tiū ⁊ scient quia ego sū dominus

Tu aūt fili hoīs ¶ Ca·xxxix·
vaticinare aduersū gog et
dices·Hec dicit dn̄s de⁹·Ecce ego
super te gog p̄ncipem capitis mo
soch ⁊ tubal·Et circumagā te et
educā te ⁊ ascēdere te faciā de late
ribus aquilonis ⁊ adducaꝫ te su
per mōtes isrł·Et ꝑcutiā arcū tuū
in manu sinistra tua et sagittas
tuas de manu dextera tua·Deiciā
te sup mōtes isrł ⁊ cades tu ⁊ oīa
agmina tua ⁊ populi tui qui sūt
tecū·Feris·auib⁹·omniq̄ volati
li ⁊ bestijs terre dedi te ad deuorā
dū·Sup faciē agri cades·q̄ ego
locutus sū ait dn̄s deus Et immit
tā ignē in magog ⁊ in hijs q̄ ha
bitāt in insulis ɔfidēter ⁊ sciēt q̄
ego dn̄s·Et nomen sāctū meū no
tū faciā in medio populi mei isrł
⁊ nō polluā nomē sāctū meū am
plius ⁊ scient gentes q̄ ego dn̄s
sanct⁹ isrł·Ecce venit et factū est
ait dn̄s deus·Hec est dies de qua
locut⁹ sū·Et egrediētur habitato
res de ciuitatib⁹ isrł et succēdent
⁊ cōburēt arma clipeū ⁊ hastas·
arcū ⁊ sagittas ⁊ baculos manuū
⁊ contos et succēdent ea igni sep
tē annis·Et nō portabūt ligna de

regionib⁹. neq; succidēt de saltib⁹
qm̄ arma succēdēt igni ⁊ depreda
bunt̄ eos quib⁹ p̄de fuerāt ⁊ diri
piēt vastatores suos ait dn̄s de⁹
Et erit ī die illa dabo gog locū no
minatū sepulchꝝ in isrl̄ vallē vi
atoꝝ ad orientē maris q̄ obstupe
scere fatiet p̄tereūtes. Et sepelient
ibi gog ⁊ om̄ez multitudinē eius
⁊ vocabit̄ vallis mlt̄itudinis gog
⁊ sepeliēt eos domus israhel ⁊ mū
dent terrā septē mēsibus Sepeliet
autez eū oīs ꝓplus terre ⁊ erit eis
noīata dies in qua glorificatus sū
ait dn̄s deus. Et viros iugiter cō
stituēt lustrantes terrā q̄ sepeliāt
⁊ requirāt eos q̄ remāserāt sup fa
tiē terre ut emūdent eā. Post mē
ses aūt septē querere incipient ⁊
circuibūt pagrantes terrā. Cūq;
viderint os hominis statuēt iuxta
illud titulum donec sepeliāt illud
pollinctores in valle multitudinis
gog. Nomē aūt ciuitatis amona
⁊ mūdabūt terrā Tu ergo fili ho
minis hec dicit dn̄s deus. Dic om
ni volucri ⁊ vniūsis auib⁹ cunctis
q; bestijs agri. Cōuenite ꝓperate
ꝯcurrite vndiq; ad victimā meā
quā ego ymolabo vobis. victiaz
grandē sup mōtes israhel ut ꝯme
datis carnes ⁊ bibatis sanguinē
Carnes fortiū ꝯmedetis ⁊ sangui
nē p̄ncipū terre bibetis: arietuz ⁊
agnoꝝ ⁊ hircoꝝ thauroꝝq; ⁊ al
tiliū ⁊ pinguiū oīm. Et comedetis
adipē in saturitatē ⁊ bibetis sāgui
nē in ebrietatē de victia quā ego
ymolaui vobis ⁊ saturabimini su
per mēsaz meā de eq̄ ⁊ de eq̄te for
ti ⁊ de vniūsis viris bellatoribus
ait dn̄s deus. Et ponā gloriā meaz
in gentib⁹ ⁊ videbūt om̄es gētes
iuditiū meū qd̄ fecerim et manū
meā quā posuerim sup eos et sci
ent domus israhel q; ego dn̄s de⁹
eoꝝ a die illa et deinceps. Et sciēt
gentes quoniā in iniq̄tate sua ca
pta sit dom⁹ israhel ⁊ q; dereliquerint
me ⁊ absconderim fatiē meaz
ab eis ⁊ tradiderim eos ī manus
hostiū ⁊ ceciderint in gladio vniū
si. Iuxta immūditiaz eoꝝ ⁊ scelus
feci eis ⁊ abscōdi fatiē meaz ab il
lis. Propterea hec dicit dn̄s deus.
Nūc reducā captiuitatem iacob ⁊
miserebor om̄is domus israhel. Et
assumā zelū ꝓ noīe sācto meo et
portabūt ꝯfusionē suā ⁊ om̄ez pre
uaricacōem quaz p̄uaricati sūt in
me cū habitauerit ī terra sua ꝯfi
denter neminē formidātes ⁊ redu
xero eos de populis ⁊ ꝯgregauero
de t̄ris inimicoꝝ suoꝝ ⁊ sanctifica
tus fuero in eis ī oculis gētiū plu
rimarū. Et sciēt q; ego dn̄s de⁹ eo
rū eo q; trāstulerim eos in nacōes
⁊ ꝯgregauero eos sup terraz suaz
⁊ nō dereliquerim quēq̄ ex eis ibi
Et nō abscondā vltra faciē meā
ab eis eo q; effuderim spiritū meū
sup oēz domū isrl̄ ait dn̄s deus.
In vigesimoq̄nto anno Ca. xl.
trāsmigr̄cōnis nr̄e in exordio anni
decima mensis quartodecimo an
no postq̄ ꝑcussa est ciuitas in ip
sa hac die facta est sup me man⁹
domini ⁊ adduxit me illuc in visi
onibus dei. Adduxit me in terraz
isrl̄ ⁊ dimisit me sup montē excel
sū nimis sup quē erat quasi edifi
tiū ciuitatis vergentis ad austrū
et introduxit me illuc. Et ecce vir
cuius erat speties q̄si speties eris.

et fumicul⁹ lineus in manu ei⁹ et
calam⁹ mēsure in manu ei⁹. Sta
bat aūt in porta ⁊ locutus est ad
me ide vir. Fili hoīs vide oculis
tuis ⁊ auribꝰ tuis audi ⁊ pone cor
tuū in oīa que ego oīdaz tibi. qz
ut ostēdant tibi adductꝰ es huc
Annūcia oīa que tu vides domui
isrl. Et ecce murꝰ forinsecꝰ in cir
cuitu domꝰ vndiqz ⁊ in manu vi
ri calamꝰ mensure sex cubitoz et
palmo. Et mensus est latitudinē
edificij calamo vno. altitudinez
qꝫ calamo vno. Et venit ad portā
que respiciebat viā orientalez et
ascēdit p gradus ei⁹. Et mensus
est limen porte calamo vno lati
tudinē id est limen vno calamo
vno ī latitudinez thalamū vno
calamo in longū et vno calamo
in latū ⁊ inter thalamos qnqz cu
bitos ⁊ limen porte iuxta vesti bu
lū porte intrinsecus calamo vno.
Et mēsus est vestibulū porte octo
cubitoz ⁊ frontē eius duobꝰ cu
bitis. Vestibulū autez porte erat
intrinsecus. Porro thalami porte
ad viā orientalē tres hinc ⁊ tres
inde. mensura vna triū ⁊ mēsura
vna frontiū ex vtraqz pte. Et mē
sus ē latitudinez limini porte decē
cubitoz ⁊ longitudinez porte tre
decim cubitoz ⁊ margine aūt tha
lamos cubiti vnⁱ ⁊ cubitꝰ vnꝰ fi
nis vtrimqz. Thalami aūt sex cu
bitoz erāt hinc et inde. Et mēsus
est portā a tecto thalami vsqz ad
tectū eius latitudinē vigintiqnqz
cubitoz: ostiū coīs ostiū. Et fecit
frōtes p sexaginta cubitos ⁊ ad
frōtez atriū porte vndiqz p circui
tū ⁊ ante faciē porte q̄ ptingebat
vsqz ad faciē vestibuli porte inte
rioris qnquaginta cubitos et fe
nestras aliquas ī thalamis ⁊ in
frōtibꝰ eoz que erāt intra portā
vndiqz p circuitū. Silit aūt erāt
et in vestibulis fenestre p giz in
trinsecus ⁊ aīs frontes pictura pal
marz. Et eduxit me ad atriū exte
rius et ecce gazophilatia ⁊ paui
mentū stratū lapide in atrio p cir
cuitū. Triginta gazophilatia in
circuitu pauimēti ⁊ pauimētū in
fronte portaz scōz longitudinez
portaz erat inferiꝰ. Et mēsus ē la
titudinē a facie porte inferioris vs
qz ad frontē atrij interioris extrinsecus centū cubitos ad orientē et
aquilonē. Portaz vero que respi
ciebat viā aquilonis atrij exteri
oris mensus ē tā in longitudie q̄
in latitudie ⁊ thalamos eiꝰ tres
hinc ⁊ tres inde ⁊ frontē eiꝰ et ve
stibulū eiꝰ scōz mensurā porte pri
oris qnquaginta cubitoꝝ longi
tudinē eius ⁊ latitudinē viginti
qnqz cubitoz. Fenestre aūt eius
⁊ vestibulū ⁊ sculpture scōz mēsu
rā porte que respiciebat ad orien
tē ⁊ septē graduū erat ascensus
eius. Et vestibulū ante eā ⁊ porta
atrij interioris coīi portā aq̄lonis
⁊ orientalē. Et mensus est a porta
vsqz ad portam centū cubitos. Et
eduxit me ad viā australē ⁊ ecce
porta que respiciebat ad austrū
Et mensus est frontē eius ⁊ vesti
bulū eius iuxta mensuras supio
res ⁊ fenestras eiꝰ ⁊ vestibula in
circuitu fiē fenestras ceteras qn
quaginta cubitoz longitudie ⁊
latitudie viginti qnqz cubitoz ⁊
in gradibꝰ septē ascēdebat ad eā

Et vestibulū añ fores eius et cela
te palme erāt vna hinc ⁊ altera i
de in frōte eius ⁊ porta atrij interi
oris in via australi. Et mēsus ē a
porta vsq; ad portā in via austra
li cētū cubitos. Et introduxit me ī
atriū interioris ad portā australē
⁊ mēsus est portā iux̄ mēsuras su
peiores thalamū eius ⁊ frōtē ei⁹
et vestibulū eius hijsdē mēsuris
⁊ fenestras vestibuloꝝ eius ī cir
cuitu quinq̄ginta cubitos lōgitu
dinis ⁊ latitudīs vigītiqn̄q; cubi
tos ⁊ vestibulū p gyrū lōgitudīe
vigītiqn̄q; cubitoꝝ ⁊ latitudīe qn̄
q; cubitoꝝ. Et vestibulū eius ad
atriū exteri⁹ ⁊ palmas ei⁹ ī frōte
⁊ octo g̃d⁹ erāt q̄b⁹ ascēdebat̄ p
eā Et ītroduxit me ī atriū interius
per viā orientalē ⁊ mēsus ē portā
scd̄m mēsuras supiores thalamū
eius ⁊ frōtē eius ⁊ vestibula eius
sicut supra ⁊ fenestras eius ⁊ vesti
bulū ī circuitu lōgitudine qn̄q̄gī
ta cubitoꝝ ⁊ latitudine vigītiqn̄
q; cubitorū ⁊ vestibulū eius id ē
atrij exterioris ⁊ palme celate in
frōte eius hinc ⁊ inde ⁊ ī octo g̃di
bus ascēsus ei⁹. Et introduxit me
ad portaꝫ q̄ respitiebat ad aq̄lo
nē. Et mēsus ē scd̄m mēsuras supi
ores thalamū ei⁹ ⁊ frōtē eius et
vestibulū eius ⁊ fenestras ei⁹ per
circuitū lōgitudīe quinq̄ginta cu
bitorū ⁊ latitudine vigītiqn̄q; cu
bitorū ⁊ vestibulū ei⁹ respitiebat
ad atriū exterius et celatura pal
marū in frōte ei⁹ hinc ⁊ inde ⁊ in
octo g̃dib⁹ ascēsus ei⁹ et p singu
la gazophilacia ostiū in frōtib⁹
portaꝝ. Ibi lauabūt holocaustū.
Et ī vestibulo porte due mēse hīc
⁊ due mense inde ut ymoletur su
per eas holocaustū ⁊ ꝓ peccato ⁊
ꝓ delicto. Et ad latus exterius qd̄
ascēdit ad ostiū porte que pergit
ad aquilonē due mēse ⁊ ad latus
alterū ante vestibulum porte due
mense. Quatuor mēse hinc ⁊ qua
tuor mēse inde p latera porte octo
mense erāt sup quas ymolabāt
Quatuor aūt mense ad holocau
stum de lapidibus q̄dris extructe
lōgitudine cubiti vni⁹ et dimidij
⁊ latitudine cubiti vni⁹ ⁊ dimidij
⁊ altitudine cubiti vni⁹ super q̄s
ponāt vasa in quib⁹ ymolat̄ ho
locaustū ⁊ victīa. Et labia earum
palmi vni⁹ reflexa intrinsecus p
circuitū. Sup mēsas autē carnes
oblationis. Et extra portā interio
rē gazophilatia cātoꝝ ī atrio īte
riori qd̄ erat ī latere porte respici
entis ad aq̄lonē ⁊ faties eoꝝ ꝯtr̄
viaꝫ australē vna ex latere porte
orientalis q̄ respitiebat ad viam
aq̄lonis. Et dixit ad me. Hoc est
gazophilatiū qd̄ respicit viā me
ridianā sacerdotū q̄ excubāt ī stu
diis. tēpli porro gazophilatiū qd̄
respicit ad viā aq̄lonis sacerdotū
erit q̄ excubāt ad ministeriū alta
ris. Isti sūt filij sodoch q̄ accedūt
de filijs leui ad dn̄m ut ministrent
ei. Et mēsus ē atriū lōgitudīe cētū
cubitoꝝ et latitudine cētū cubito
rū p q̄dꝝ ⁊ altaē añ fatiē tēpli Et ī
troduxit me ī vestibulū tēpli ⁊ mē
sus ē vestibulū qn̄q; cubitis hīc
⁊ quinq; cubitis inde ⁊ latitudīeꝫ
porte trium cubitoꝝ hinc et triū
cubitorum inde. longitudineꝫ au
tem vestibuli viginti cubitorum
⁊ latitudinem vndecim cubitorū.

Et octo gradib⁹ ascēdebat ad eā
et colūne erant in frontib⁹ vna
hinc ⁊ altera inde. Ca.xli.

Et introduxit me in templū
et mēsus est frōtes sex cubi
tos latitudīs hinc ⁊ sex cubitos
latitudīs inde. Latitudo tabnacu
li ⁊ latitudo porte decem cubitorū
erat et latera porte qn̄q; cubitis
hinc ⁊ qn̄q; inde. Et mēsus est lō
gitudinē ei⁹ q̄draginta cubitorū
⁊ latitudinez viginti cubitoꝝ. Et
introgressus intn̄sec⁹ mēsus est
in frōte porte duos cubitos ⁊ por
tā sex cubitoꝝ ⁊ latitudinē porte
septē cubitoꝝ. Et mēsus est lōgi
tudinē ei⁹ vigīti cubitoꝝ ⁊ latitu
dinē viginti cubitoꝝ añ faciez tē
pli. Et dixit ad me. Hoc ē sāctūsā
ctoꝝ. Et mēsus est pietē dom⁹ sex
cubitoꝝ et latitudīez lateris q̄tu
or cubitoꝝ vndiq; p circuitū do
mus. Latera aūt latus ad latus
bis trigintatriū. Et erāt īminētia
que ingrederētur p pietē dom⁹ in
lateribꝰ p circuitū ut ɔtinerēt et
nō attīgerent pietez tēpli. Et pla
tea erat ī rotundū ascēdens sursū
p codeā ⁊ in cenaculū tēpli defere
bat p giꝝ. Idcirco latius erat tē
plū in supioribꝰ ⁊ sic de īferioribꝰ
ascēdebat ad supiora ⁊ ī mediū.
Et vidi ī domo altitudinē p circui
tū fūdata latera ad mēsurā cala
mi sex cubitoꝝ spacō ⁊ latitudīez
p pietez lateris forinsec⁹ qn̄q; cu
bitoꝝ. Et erat interior dom⁹ ī late
ribus domus Et inter gazophila
tia latitudīe viginti cubitoꝝ ī cir
cuitu dom⁹ vndiq;. Et ostiū late
ris ad oīonez. ostiū vnū ad viaz
aquilonis ⁊ ostiū vnū ad viā au
stralē ⁊ latitudīez loci ad oīonē
qn̄q; cubitoꝝ in circuitu. Et edifi
tiū qd eāt sepatū versūq; ad viā
respitientē ad mare latitudīs sep
tuagīta cubitoꝝ. pies āt edificij
qn̄q; cubitoꝝ latitudinis p circu
itū ⁊ longitudo eius nonagīta cu
bitoꝝ. Et mēsus est domus longi
tudinē centū cubitoꝝ et qd sepa
tū erat edifitiū ⁊ pietes ei⁹ longi
tudinis centū cubitoꝝ. Latitudo
aūt añ faciē dom⁹ et eius qd erat
sepatū coñ orientē septē cubitoꝝ
Et mēsus est longitudīez edificij
coñ faciē eius qd erat sepatū ad
dorsū ekthetas ex vtraq; pte cētū
cubitoꝝ ⁊ templū interi⁹ et vesti
bula atrij limīa ⁊ fenestras obli
quas ekthetas in circuitu p tres
ptes ɔtra vniuscuiusq; limē stra
tūq; ligno p girū in circuitu. Ter
ra aūt vsq; ad fenestras et fene
stre clause sup ostia ⁊ vsq; ad do
mū īteriorē ⁊ forinsec⁹ p oēz pietē
ī circuitu intn̄sec⁹ ⁊ forīsec⁹ ad mē
surā ⁊ fabrefacti cherubim et pal
me. Et palma inter cherub et che
rub. Duasq; faties hēbat cherub.
faciē hoīs iux̄ palmā ex hac par
te ⁊ fatiē leonis iux̄ palmā ex alia
parte exp̄ssaz. Per oēm domū in
circuitu de terra vsq; ad supiora
porte. cherubim et palme celate
erāt ī piete tēpli. Limen quadrā
gulū ⁊ facies sanctuarij aspectus
coñ aspectū Altaris lignei triū cu
bitoꝝ altitudo ⁊ lōgitudo ei⁹ duo
rū cubitoꝝ ⁊ anguli eius ⁊ longi
tudo eius ⁊ pietes ei⁹ lignei. Et lo
cutus est ad me. Hec est mēsa co
rā dn̄o Et duo ostia erāt in tēplo
⁊ in sāctuario et in duob⁹ ostijs

ex vtraq; pte bina erāt ostiola q̄
in se iuicē plicabāt. Bīa em̄ ostia
erant ex vtraq; pte ostiorū. Et ce
lata erāt ī ipsis ostijs tēpli cheru
bim ⁊ sculptura palmaꝝ sicut in
parietib⁹ q̄ expssa erāt. Quaꝫ ob
rem ⁊ grossiora erāt lig̃ in vestibu
li fronte forinsecus sup q̄ fenestre
oblique ⁊ similitudo palmaꝝ hīc
atq; inde in humerulis vestibuli
scd̄m latera domus latitudinem
q; parietum. Ca. xlij.

Et eduxit me ī atriū exteri⁹
p viā ducētē ad aquilonē.
Et eduxit me in gazophilatiū qd̄
erat ꝯtra sepatū edifitiū et cōtra
edem v̄gētē ad aq̄lonē in facie lō
gitudinis cētū cubitos ostij aq̄lo
nis et latitudinis quinq̄ginta cu
bitos ꝯtra viginti cubitos atrij ī
terioris ⁊ ꝯtra pauimētū stratū la
pide atrij exterioris vbi erat porti
cus iūcta porticui triplici. Et ante
gazophilatia deambulatio decez
cubitoꝝ latitudinis ad interiora
respitiēs vie cubiti vni⁹. Et ostia
eaꝝ ad aq̄lonē vbi erāt gazophi
latia in supiorib⁹ humiliora quia
sb̄portabāt porticus q̄ ex illis emi
nebāt de inferiorib⁹ et de medijs
edificij. Tristega enim erāt ⁊ nō
habebāt colūnas sicut erāt colū
ne atriorū. Propterea eminebāt
de inferiorib⁹ ⁊ de medijs a terra
cubitis quinq̄ginta. Et perybolus
exteior scd̄m gazophilatia q̄ erāt
in via atrij exterioris añ gazophi
latia. Lōgitudo ei⁹ qn̄quagīta cu
bitoꝝ. qꝛ lōgitudo erat gazophi
latioꝝ atrij exterioris quinq̄gīta
cubitoꝝ et lōgitudo añ fatiē tēpli
cētū cubitoꝝ. Et erat subter gazo
philatia hēc introitus ab oriente
ingrediētiū in ea de atrio exterio
ri ī latitudine peryboli atrij quod
erat cōtra viaꝫ orientalē in fatieꝫ
edificij sepati. Et erāt añ edifitiū
gazophilatia ⁊ via ante fatiē eo
rū iuxta similitudineꝫ gazophila
tioꝝ q̄ erant ī via aq̄lonis Scd̄m
lōgitudinē eoꝝ sic ⁊ latitudo eoꝝ
⁊ oīs introitus eoꝝ ⁊ silitudines
et ostia eoꝝ scd̄m ostia gazophi
latioꝝ que erāt in via respitiente
ad austrū. Ostiū ī capite vie que
erat ante vestibulū sepatū p viā
orientalē ingrediētib⁹. Et dixit ad
me. Gazophilatia aq̄lonis et ga
zophilatia austri q̄ sūt ante edifi
tiū sepatū. hec sunt gazophilatia
sancta in q̄b⁹ vescūt sacerdotes q̄
appropinquāt ad dn̄m in scāsan
ctoꝝ. Ibi ponēt scāsāctoꝝ ⁊ obla
tionē p pctō ⁊ p delicto. Loc⁹ em̄
sāct⁹ ē. Cū aūt ingressi fuerīt sac̄
dotes non egredient̄ de sanctis in
atriū exterius Et ibi reponēt vesti
mēta sua in q̄b⁹ ministrāt. qꝛ scā
sūt vestient̄q; vestimentis alijs ⁊
sic pcedēt ad ppl'm. Cūq; ꝯplesset
mēsuras domus interioris eduxit
me p viam porte q̄ respitiebat ad
viam orientalē ⁊ mēsus est eā vn
diq; p circuitū. Mensus est āt cō
tra vētū orientalē calamo mēsuē
quīgētos calamos in calamo mē
sure p circuitū. Et mēsus est cōtra
vētū aquilōis quīgētos calamos
in calamo mēsure p gyꝝ. Et ad vē
tū australem mēsus est quingen
tos calamos in calamo mensure
per circuitū. Et ad ventū occidēta
lem mēsus ē quingētos calamos
in calamo mensure. Per quatuor

ventos mensus est longitudinē
qn̄gentoꝝ cubitoꝝ ⁊ latitudinē
qn̄gentoꝝ cubitoꝝ. Et murus di
uidit int̄ sāctuariū et vulgi locū.

Et duxit me ad Ca. xliij.
portam que respiciebat ad
viā oriētalē. Et ecce gloria dei isrl̄
ingrediebat̄ p viā oriētalē ⁊ vox
erat ei q̄si vox aq̄ꝝ multaꝝ ⁊ t̄ra
splendebat a maiestate ei⁹. Et vi
di visionē scd̄z spēm quā videraz
qn̄ venit ut disp̄deret ciuitatez et
spēs scd̄z aspectū quē viderā iuxta
fluuiū chobar. Et cecidi sup faciē
meā. Et maiestas dn̄i ingressa est
tēplū per viā porte q̄ respiciebat
ad orientē. Et eleuauit me spūs ⁊
introduxit me in atriū exteri⁹. Et
ecce repleta erat gloria dn̄i dom⁹.
Et audiui loqn̄tē ad me de domo.
Et vir q̄ stabat iuxta me dixit ad
me. Fili hoīs locus solij mei et lo
cus vestigioꝝ pedū meoꝝ vbi hī
to in medio filioꝝ isrl̄ ī eternū.
Et n̄ polluet vltra dom⁹ isrl̄ nom̄
meū sanctū ip̄i ⁊ reges eoꝝ in for
nicacōib⁹ suis ⁊ in ruinis regum
suoꝝ ⁊ ī excelsis qui fabricati sūt
limē suū iuxta limē meū ⁊ postes
suos iuxta postes meos ⁊ murus
erat int̄ me ⁊ eos. Et polluerēt no
men sāctū meū in abhoīnacōib⁹
quas fecerūt ꝓpter qd̄ ꝯsūpsi eos
in ira mea. Nūc ergo repellāt pro
cul fornicacōez suā ⁊ ruinas regū
suoꝝ a me ⁊ hītabo ī medio eorū
semp̄. Tu ergo fili hoīs oñde do
mui isrl̄ tempiū ⁊ confūdant̄ ab
iniq̄tatib⁹ suis ⁊ meditētur fabri
cā ⁊ erubescāt ex oībus q̄ fecerūt
Figurā dom⁹ ⁊ fabrice eius. exit⁹
⁊ introit⁹ et oēm descripcōez ei⁹
⁊ vniūsa p̄cepta ei⁹ cūctūq̄ ordi
nē eius ⁊ oēs leges ei⁹ oñde eis ⁊
scribe ī oculis eoꝝ ut custodiant
oēs descripcōes ei⁹ et p̄cepta illi⁹
⁊ fatiāt ea. Ista est lex dom⁹ in sū
mitate montis. Omēs fines ei⁹ in
circuitu sanctū sāctoꝝ est. Hec ē
ergo lex dom⁹. Iste aūt mēsure al
taris in cubito verissimo q̄ hēbat
cubitū ⁊ palmū. In sinu ei⁹ erat
cubit⁹ ⁊ cubit⁹ in latitudīe ⁊ defi
nitio ei⁹ vsq̄ ad labiū ei⁹ ⁊ in cir
cuitu palm vni⁹. Hecq̄ eāt fossa
altaris. Et de sinu terre vsq̄ ad cre
pidīez nouissimā duo cubiti ⁊ la
titudo cubiti vni⁹ ⁊ a crepidīe mi
nore vsq̄ ad crepidīez maiorez q̄
tuor cubiti ⁊ latitudo cubiti vni⁹.
Ipe aūt ariel q̄tuor cubitoꝝ ⁊ ab
ariel vsq̄ ad sursū cornua q̄tuor.
Et ariel duodecim cubitoꝝ in lon
gitudīe p duodecim cubitos lati
tudinis q̄d ꝯāgulatū equis lateri
bus. Et crepido q̄tuordecim cubi
toꝝ longitudinis per q̄tuordecim
cubitos latitudinis in q̄tuor āgu
lis eius et corona in circuitu eius
dimidij cubiti et sinus eius vni⁹
cubiti p circuitū. Gradus aūt ei⁹
versi ad orientē. Et dixit ad me.
Fili hoīs hec dicit dn̄s de⁹. Hij sūt
ritus altaris in quacūq̄ die fuerit
fabricatū ut offerat̄ sup illud ho
locaustū ⁊ effūdat̄ sāguis. Et da
bis sacerdotib⁹ ⁊ leuitis qui sunt
de semine sadoch qui accedūt ad
me ait dn̄s deus ut offerāt mihi
vitulū de armēto ꝓ pctō. Et assu
mens de sāguine ei⁹ pones super
q̄tuor cornua eius ⁊ sup q̄tuor an
gulos crepidinis ⁊ sup coronam
in circuitu et mundabis illud et

expiabis. Et tolles vitulū qui ob latus fuerit p pctō a cōbures eū in sepato loco domus extra sācu ariū. Et i die secūda offeres hircū capraū immaculatū p pctō a ex piabūt altare sicut expiauerūt in vitulo. Cūq; opleueris expiās il lud offeres vitulū de armento im maculatū a arietē de grege imma culatū a offeres eos in ospcū dñi. Et mittent sacdotes sup eos sal a offerēt eos in holocaustū dmino Septē diebus fabies hircū p pctō quotidie a vitulū de armēto a ari etē de pecorib9 immaculatos offe rent. Septē dieb9 expiabūt alta re a mūdabūt illud a implebunt manū eius. Expletis aūt dieb9 in die octaua a vltra facient sacerdo tes sup altare holocausta vra a q̄ p pace offerūt a placatus ero vo bis ait dñs deus.

Ca. xliij

Et ouerti me ad viā porte sā cuarij exterioris que respici ebat ad orientē et erat clausa. Et dixit dñs ad me. Porta hec clausa erit a nō apietur a vir nō trāsibit per eam. quoniā dñs deus israhel ingressus est p eam. eritq; clausa principi. Princeps ipse sedebit in ea ut omedat panem coraz dño. Per viā porte vestibuli ingredie tur a per viam eius egredietur. Et adduxit me p viam porte aquilo nis in ospectu domus a vidi a ecce impleuit gloria dñi domū dñi. Et cecidi in faciē meam a dixit ad me dñs. Fili hominis pone cor tuū a vide oculis tuis et aurib9 tuis au di oīa q̄ ego loq̄r ad te de vniuer sis cerimoniis domus dñi a de cū ctis legib9 eius. Et pones cor tuū in vnis tēpli p omnes exitus sācu arij a dices ad exasperantē me do mū israhel. Hec dicit dñs de9. Suf fitiāt vobis omnia scelera vra do mus israhel eo q̄ inducatis filios alienos incircūcisos corde a incir cumcisos carne ut sint in scūario meo a polluant domū meā a offer tis panes meos adipē a sanguinez et dissoluistis pactū meū in oīb9 sceleribz vestris a nō fuastis pre cepta sācuarij mei et posuistis cu stodes observationū meaū in sā cuario meo vobismetipis. Hec di cit dñs deus. Omnis aliengena i circūcisus corde a incircūcisus car ne nō ingredietur sanctuariū meū omnis filius alienus qui est in me dio filioz israhel. Sed a leuite q̄ lon ge recesserūt a me in errore filioz israhel a errauerūt a me post ydo la sua a portauerūt iniq̄tatē suam erūt i scūario meo editui a iamito res portaz dom9 a ministri dom9 Ipsi macabūt holocausta a victi mas populi ipi stabūt i ospcū eoz ut ministrēt eis. Pro eoq; ministra uerūt illis i ospcū ydoloz suoz et facti sūt domui israhel in offendiculū iniq̄tatis. idcirco leuaui manum meā sup eos ait dñs deus a porta uerūt iniq̄tatē suaz. Et nō appropi quabūt ad me ut sacdotio fungāt mihi neq; accedēt ad oē sanctuariuz meū iuxta sancta sanctoz. ⁊ porta būt cōfusionē suā a scelera sua q̄ fecerunt. Et dabo eos iamitores do mus a in omni ministerio eius a vniuersis que fient in ea. Sacer dotes autem a leuite filij sadoch qui custodierunt cerimonias sā ctu arij mei cū errarēt filij israhel

a me. ipi accedent ad me ut mini
strent mihi ⁊ stabūt in conspectu
meo ut offerāt mihi adipē ⁊ san
guinē ait dñs deus. Ipi ingrediē
tur sanctuariū meū ⁊ ipi accedēt
ad mensā meam ut ministrēt mi
hi ⁊ custodiāt cerimonias meas
Cūq; ingrediētur portas atrij in
terioris vestibus lineis induent.
nec ascēdet sup eos quicq̄ laneū
qñ mīstrāt in portis atrij interio
ris ⁊ intrinsecus. Vitte linee erūt
in capitib⁹ eoꝝ ⁊ feminalia linea
erūt in lūbis eoꝝ ⁊ nō accingent
in sudore. Cūq; egrediētur atriū
exteri⁹ ad populū exuent se vesti
mentis suis ī quib⁹ mīstrauerāt
et reponēt ea ī gazophilacia san
ctuarij ⁊ vestiēt se vestimētis alijs
⁊ non sanctificabūt populū in ve
stibus suis. Caput aūt suū nō ra
dent neq; comā nutriēt. ꝫ tondē
tes attondēt capita sua. Et vinū
nō bibet omnis sacerdos quādo
ingressus est atriū interius et vi
duā et repudiatā non accipient
vxores. sed virgines de semine do
mus isrl. Sed ⁊ viduā que fuerit
vidua a sacerdote accipient ⁊ po
pulū meū docebūt quid sit inter
sanctū ⁊ pollutū et inter mūdū ⁊
immūdū oñdent eis. Et cū fuerit
cōtrouersia stabūt ī iudicijs me
is ⁊ iudicabunt leges meas. Et p̄
cepta mea ī oībus sollēnitatib⁹
meis custodient ⁊ sabbata mea
sāctificabūt. Et ad mortuū hoīem
nō ingrediētur ne polluātur nisi
ad p̄rem ⁊ mr̄em ⁊ filiū ⁊ filiā et
⁊ frēm ⁊ sororē que alteꝝ viꝝ nō
habuerit ī quib⁹ ꝯtaminabūtur
Et postq̄ fuerit emūdat⁹ septem
dies nūerabūtur ei ⁊ ī die introi
tus sui ī sanctuariū ad atriū inte
rius ut ministrēt mihi ī sanctua
rio offeret ꝑ pctō suo ait dñs de⁹
Non erit autē eis hereditas. Ego
hereditas eoꝝ ⁊ possessionem nō
dabitis eis in isrl. Ego em̄ posses
sio eoꝝ. Victimā ⁊ ꝑ pctō ⁊ ꝑ de
licto ipi comedent ⁊ omē votū in
isrl ipōꝝ erit. Et p̄mitiua omniū
p̄mogenitoꝝ et oīa libamēta ex
oībus que offerūtur sacerdotuꝫ
erūt. Et p̄mitiua ciborū vr̄oꝝ da
bitis sacerdoti ut reponat bñdicti
onē domui sue. Omē morticinū et
captū a bestia de auib⁹ ⁊ de pecori
bus non comedent sacerdotes.

Cumq; cepitis ter Ca. xlv.
rā diuidere sortito. sepate p̄
mitias dño sanctificatuꝫ de terra
longitudīeꝫ vigintiqñq; milia ⁊
latitudīeꝫ decēmilia. Sanctificatū
erit ī oī termīo eius ꝑ circuitū. Et
erit ex omni parte sāctificatū qñ
gentos ꝑ qñgentos q̄drifariā ꝑ
circuitū ⁊ qñquaginta cubitis in
suburbana eius ꝑ girū. Et a men
sura ista mensurab̄ longitudineꝫ
vigītiqñq; miliū ⁊ latitudīeꝫ decē
miliū. Et ī ipō erit tēplū sanctūq;
sāctoꝝ sāctificatū de terra erit sa
cerdotib⁹ mīstris sāctuarij qui ac
cedūt ad mīsteriū dñi. Et erit eis
loc⁹ ī domos ⁊ ī sāctuariū sāctita
tis. Vigintiqñq; aūt milia longi
tudinis ⁊ decēmilia latitudīs erūt
leuitis qui mīstrant domui. Ipsi
possidebūt vigīti gazophilatia.
Et possessioneꝫ ciuitatis dabitis
qñq; milia latitudinis ⁊ longitu
dinis vigintiqñq; milia scd̄ꝫ sepa
tionē sāctuarij oī domui israhel.

Principiq̄ hinc ⁊ inde in separatio
nē sāctuarij ⁊ in possessionē ciuita
tis ɔtra fatiē separacōis sāctuarij ⁊
ɔtra fatiez possessionis vrbis a la
tere maris vsq̄ ad mare et a late
re orientis vsq̄ ad orientē. Longi
tudinis aūt iux̄ vnāquāq̄ partē
a termino occidētali vsq̄ ad termi
nū orientalē de terra erit ei posses
sio in isrl̄. Et nō depopulabūt̄ vl
tra principes populū meū. ꝑ terrā
dabūt domui israhel scd̄m tribus
eoꝝ. Hec dicit dn̄s deꝰ. Suffitiat
vobis principes israhel: iniq̄tatē ⁊
rapinas intermittite ⁊ iuditiū et
iustitiā facite. Separate cōfinia vr̄a
a ꝓplo meo ait dn̄s deus. Statera
iusta ⁊ ephi iustū ⁊ batus iustꝰ
erit vobis. Ephi ⁊ batus equalia
⁊ vnius mēsure erūt ut capiat de
cimā ꝑtē chori batus ⁊ decimaz ꝑ
tem chori ephi. Iuxta mēsurā cho
ri erit equa libracō eoꝝ. Sidus āt
viginti obulos habet. Porro vigī
ti sidi ⁊ vigintiquinq̄ sidi ⁊ quin
decī sidi minā fatiūt. Et hee sūt pri
mitie quas tolletis sextaz partez
ephi de choro frumēti ⁊ sextā ꝑtē
ephi de choro ordei. Mēsuraq̄ olei
Batus olei decima pars chori est.
q̄ decē bati implēt choꝝ. Et arietē
vnū de grege ducētoꝝ de hijs que
nutriuit israhel ī sacrifitiū ⁊ in ho
locaustū ⁊ in pacifica ad expian
dū ꝓ eis ait dn̄s deus. Omnis po
pulus terre tenebit̄ p̄micijs hijs
principi in isrl̄. Et sup principem
erūt holocausta ⁊ sacrifitiū ⁊ liba
mina in sollēnitatibꝰ ⁊ in kalēdis
⁊ in sabbatis in vniuersis sollēni
tatibus domus israhel. Ipē fatiet
ꝓ pctō sacrifitiū ⁊ holocaustū et
pacifica ad expiādū ꝓ domo isrl̄
Hec dicit dn̄s deus. In primo mē
se vna mensis sumes vitulū de ar
mēto immaculatū et expiabis sā
ctuariū. Et tollet sacerdos de sang̃
ne quod erit ꝓ peccato ⁊ ponet in
postibꝰ domus ⁊ ī quatuor angu
lis crepidinis altaris ⁊ in postibꝰ
porte atrij interioris. Et sic fatiēs ī
septīa mēsis ꝓ vno quoq̄ q̄ igno
rauit ⁊ errore deceptus est ⁊ expi
abis ꝓ domo. In p̄mo mēse q̄rta
decima die mēsis erit vob̄ pasche
sollēnitas. Septē diebꝰ azima co
medent. Et fatiet princeps in die
illa ꝓ se ⁊ ꝓ vniūso populo terre
vitulū ꝓ pctō. Et in septē dieꝝ sol
lēnitate fatiet holocaustuz dn̄o se
ptē vitulos ⁊ septē arietes imma
culatos quotidie septē diebꝰ ⁊ ꝓ
peccato hircū capraꝝ ⁊ sacrifitiū
ephi ꝑ vitulū ⁊ ephi ꝑ arietē faci
et ⁊ olei hyn ꝑ singula ephi. Se
ptīo mēse q̄ntadecīa die mēsis in
sollēnitate fatiet sicut supradicta
sūt ꝑ septez dies tam ꝓ pctō q̄ ꝓ
holocausto et ī sacrifitio ⁊ ī oleo.

Hec dicit dn̄s deꝰ Ca. xlvi.
Porta atrij interioris que re
spicit ad orientē erit clausa sex di
ebus in q̄bꝰ opus fit. die āt sab
bati apiet̄. Sed in die kalendarū
apiet̄ ⁊ intrabit princeps ꝑ viaz
vestibuli porte deforis ⁊ stabit ī li
mine porte Et fatiēt sacerdotes ho
locaustū eiꝰ ⁊ pacifica eius ⁊ ado
rabit sup limē porte ⁊ egredietur.
Porta āt nō claudet̄ vsq̄ ad vespe
rā. Et adorabit ꝓplus t̄re ad ostiū
porte illius in sabbatis ⁊ in kalē
dis corā dn̄o Holocaustū aūt hꝰ
offeret p̄nceps dn̄o ī die sabbati

sex agnos immaculatos et arie
tez immaculatū ⁊ sacrifitiū ephi
p arietē. In agnis autē sacrifitiū
qd̄ dederit man⁹ eius et olei hyn
p singula ephi. In die autē kalē
darꝝ vitulū de armēto immacula
tū ⁊ sex agni ⁊ arietes immacula
ti erūt et ephi p vitulū. ephiq̄ꝫ p
arietē fatiet sacrifitiū. Agnis aūt
sicut inuenerit manus eius. olei
hyn p singula ephi. Cūq̄ꝫ ingres
surus est p̄nceps p viā vestibuli
porte ingrediat̄ ⁊ per eandē viam
exeat. Et cū intrabit populus ter
re in cōspectu dn̄i in sollēnitatib⁹
qui ingredit̄ p portaꝫ aq̄lonis ut
adoret. egrediatur per viaꝫ porte
meridiane. Porro qui ingredit̄
p viaꝫ porte meridiane egrediat̄
p viam porte aquilonis. Non re
uertet̄ per viā porte p quā ingres
sus est. sed e regione illi⁹ egredie
tur. P̄nceps autē in medio eorū
erit. Cū ingrediētibus ingrediet̄
et cū egredientib⁹ egrediet̄. Et in
nūdinis ⁊ sollemnitatib⁹ erit sa
crifitiū ephi p vitulū et ephi per
arietē. agnis aūt erit sacrifitiū si
cut inuenerit manus eius et olei
hyn p singula ephi. Cū aūt fece
rit p̄nceps spontaneū holocaustū
aut pacifica volūtala dn̄o. apiet̄
ei porta que respicit ad orientē et
faciet holocaustū suū et pacifica
sua sicut fieri solet in die sabbati
⁊ egrediet̄ claudeturq̄ꝫ porta post
q̄ꝫ exierit Et agnū eiusdē anni im
maculatū faciet holocaustū quo
tidie dn̄o. Semper mane faciet il
lud Et fatiet sacrifitiū super eo ca
thamane mane. sextaꝫ ptez ephi
⁊ de oleo tertiā ptez hyn ut misce
atur simile. Sacrifitiū dn̄o legitti
mum. iuge atq̄ꝫ perpetuū. Faciet
agnū ⁊ sacrifitiū ⁊ oleum catha
mane mane holocaustuꝫ sempit̄
nū. Hec dicit dn̄s deus. Si dederit
princeps donū alicui de filijs suis
hēditas ei⁹ filioꝝ suoꝝ erit possi
debūt eā hereditarie. Si aūt dede
rit legatū de hereditate sua vni ser
uoꝝ suoꝝ. erit illi⁹ vsq̄ꝫ ad annū
remissionis ⁊ reuertet̄ ad p̄ncipē
Hereditas aūt eius filijs ei⁹ erit
Et non accipiet p̄nceps de heredi
tate populi per violentiā ⁊ de pos
sessiōe eoꝝ. sed de possessione sua
hereditatē dabit filijs suis ut nō
dispgat̄ popul⁹ meus vnusquis
q̄ꝫ a possessiōe sua. Et introduxit
me p ingressuꝫ qui erat ex latere
porte in gazophilacia sanctuarij
ad sacerdotes que respiciebant
ad aquilonē ⁊ erat ibi locus ver
gens ad occidentē ⁊ dixit ad me
Iste est locus vbi coquent sacer
dotes pro pctō ⁊ p delicto. vbi co
quēt sacrifitiū ut non efferāt in
atrio exteriori ⁊ sāctificet̄ popul⁹
Et eduxit me in atriū exteri⁹ ⁊ cir
cūduxit me p quatuor angulos
atrij. Et ecce atriolū erat in angu
lo atrij. atriola singula per angu
los atrij. In q̄tuor angulis atrij
atriola disposita quadragīta cu
bitoꝝ p longū ⁊ triginta p latū
Mensure vnius quatuor erāt. Et
paries p circuitū ambiēs quatu
or atriola et culine fabricate erāt
subter porticus per girū. Et dixit
ad me. Hec ē dom⁹ culinaꝝ ī q̄ co
quēt mīstri dom⁹ dn̄i victīas ꝓpli

Et cōuertit me Ca. xlvij.
ad portā dom⁹ et ecce aque

egrediebant̃ subter limẽ domus
ad oriẽtẽ. Faties em̃ domus respi
tiebat ad orientẽ Aque aũt descẽ
debant in latus templi dextrũ ad
meridiẽ altaris. Et eduxit me per
viã porte aquilonis ⁊ ꝯuertit me
ad viã foras portã exteriorẽ viaꝫ
que respitiebat ad orientẽ. Et ecce
aque redũdantes a latere dextro
cũ egrederetur vir ad orientẽ qui
habebat funiculũ in manu sua ⁊
mensus est mille cubitos ⁊ trans
duxit me ꝑ aquã vsqꝫ ad talos.
Rursũqꝫ mensus est mille et trãs
duxit me ꝑ aquã vsqꝫ ad genua
Et mensus est mille ⁊ transduxit
me ꝑ aquã vsqꝫ ad renes. Et men
sus est mille torrẽtẽ quẽ nõ potui
ꝑtrãsiẽ quoniã intumuerãt aque
ꝓfundi torrentis q̃ nõ potest trãs
uadari. Et dixit ad me. Certe vidi
sti fili hoĩs. Et eduxit me ⁊ cõuer
tit ad ripaꝫ torrentis Cũqꝫ me cõ
uertissem ecce in ripa torrẽtis lig
na multa nimis ex vtraqꝫ ꝑte. Et
ait ad me. Aque iste q̃ egrediunt̃
ad tumulos ꝫabuli orientalis et
descendũt ad plana deserti intra
bũt mare ⁊ exibũt ⁊ sanabuntur
aque. Et oĩs anima viuẽs que ꝑ
pit quocũqꝫ venerit torrẽs viuet
⁊ erũt pisces multi satis postq̃ ve
nerĩt illuc aque iste. Et sanabũt̃
⁊ viuent oĩa ad q̃ venerit torrẽs
⁊ stabũt sup illa piscatoẽs Ab en
gaddi vsqꝫ ad engallim siccatio
sagenarum erũt. Plurime speties
erũt pisciũ eius sicut pisces maĩs
magni multitudinis nimie. In li
toribus aũt eius ⁊ in palustribꝰ
nõ sana bũt̃ qꝛ in salinas dabun
tur Et sup torrẽteꝫ orietur in ripis

eius ex vtraqꝫ ꝑte oẽ lignũ pomi
ferũ. Nõ defluet foliũ ex eo ⁊ nõ de
fitiet fructus eius. Per singulos
mẽses afferet primitia qꝛ aq̃ eius
de sãctuario egredient̃. Et erũt fru
ctus eius in cibum ⁊ folia eius ad
medicinã. Hec dicit dñs deꝰ. Hic
est terminus in q̃ possidebitis ter
ram in duodecĩ tribubꝰ isrl̃ qꝛ io
seph duplicẽ funiculũ habꝫ Pos
sidebitis aũt eam singuli eque ut
frater suus sup quã leuaui manũ
meã ut darẽ patribus vestris. Et
cadet terra hec vobis in possessio
nẽ Hic est aũt terminus terre ad
plagã septẽtrionalẽ a mari mag
no via ethalõ veniẽtibꝰ sedada
emath berotha sabarim que est
inter mediũ damasci ⁊ cõfinium
emath domos thicon que est iu
xta terminũ auran ⁊ erit terminꝰ
a mari vsqꝫ ad atriũ enon t̃minꝰ
damasci ⁊ ab aq̃lone ad aq̃lonẽ
terminꝰ emath plaga septẽtrio
nalis. Porro plaga oriẽtal̃ de me
dio aurã et de medio damasci et
de medio galaad ⁊ de medio t̃re is
rahel iordaĩs disterminãs ad ma
re orientale metiemĩ plagã oriẽta
lẽ. Plaga aũt austr̃l̃ meridiana a
thamar vsqꝫ ad aq̃s ꝯtr̃dictõis
cades ⁊ torrẽs vsqꝫ ad maẽ mag
nũ ⁊ hec est plaga ad meridiẽ au
stral̃ ⁊ plaga maris maẽ magnũ
a ꝯfinio ꝑ directum donec venias
emath hec ẽ plaga maris. Et diui
detis t̃ram istã vob̃ ꝑ tribꝰ isrl̃ ⁊
mittetis eã ĩ hẽditatẽ vob̃ ⁊ adue
nis q̃ accesserint ad vos q̃ genue
rint filios ĩ medio vr̃m ⁊ erũt vob̃
sicut indigene int̃ filios isrl̃. Vo
biscũ diuidẽt possessionẽ ĩ medio

tribū israhel In tribu aūt quacū
q̄ fuerit aduena ibi dabitis pos
sessionem illi ait dominus deus.
Et hec noīa tri Ca. xlviij.
buū. A finib⁹ aquilōis iux̄
viam ethalon p̄gentib⁹ emath
atriū enō t̄min⁹ damasci. ab aq̄
lone iuxta viam emath et erit ei
plaga orientalis mare. dan vna.
Et a termino dan a plaga oriēta
li vsq̄ ad plagā maris. aser vna
Et sup̄ terminū aser a plaga oriē
tali vsq̄ ad plagaz maris nepta
lim vna. Et sup̄ terminū neptalim
a plaga orientali vsq̄ ad plagaz
maris manasse vna. Et sup̄ t̄minū
manasse a plaga oriētali vsq̄ ad
plagā maris effraim vna. Et sup̄
terminū effraim a plaga orienta
li vsq̄ ad plagā maris rubē vna
Et sup̄ terminū rubē a plaga oriē
tali vsq̄ ad plagam maris iuda
vna. Et super terminū iuda a pla
ga orientali vsq̄ ad plagā maris
erūt p̄mitie q̄s sep̄abitis viginti
qn̄q̄milib⁹ latitudinis ⁊ longitu
dinis sicuti singule p̄tes a plaga
orientali vsq̄ ad plagā maris. Et
erit sāctuariū in medio eius. Pri
micie q̄s sep̄abitis dn̄o longitu
do vigintiqn̄q̄milib⁹ et latitudo
decēmilib⁹. Hec aūt erūt p̄micie
sāctuarij sacerdotū. ad aquilonē
lōgitudinis vigintiqn̄q̄milia et
ad mare latitudinis decēmilia Sz
⁊ ad orientē latitudīs decēmilia.
⁊ ad meridiē vigintiqn̄q̄milia.
Et erit sāctuariū dn̄i in medio ei⁹
Sacerdotib⁹ sanctuariū erit de fi
lijs sadoch q̄ custodierūt cerimo
nias meas et nō errauerūt cū er
rarent filij isrl̄ sicut errauerūt ⁊ le
uite. Et erūt primicie de p̄mitiuis
terre sanctū sāctoꝝ iuxta terminū
leuitaꝝ. Sz ⁊ leuitis similiter iux̄
fines sacerdotuz vigintiqn̄q̄mi
lia longitudinis ⁊ latitudinis de
cēmilia. Oīs longitudo viginti et
qn̄q̄miliū. latitudo decēmiliū. Et
non venūdabūt ex eo neq̄ muta
būt. neq̄ trāfferētur p̄mitie terre
q̄ sāctificate sunt dn̄o. Quinq̄mi
lia autē que sup̄sunt in latitudīe
p̄ vigintiqn̄q̄milia ꝓphana erūt
vrbis in habitaculū ⁊ in sb̄urba
na. Et erit ciuitas ī medio eius et
hee mēsure eius. Ad plagā septē
trionalez quingēta ⁊ quatuormi
lia ⁊ ad plagaz meridianā quin
genta ⁊ q̄tuormilia et ad plagaz
orientalez qn̄genta ⁊ q̄tuormilia
⁊ ad plagaz occidētalē quingēta
⁊ q̄tuormilia. Erūt autē suburba
na ciuitatis ad aquilonē ducēta
quinq̄ginta ⁊ ad meridiē ducēta
quinq̄ginta ⁊ ad orientē ducenta
quinq̄ginta et ad mare ducenta
quinq̄ginta. Q̄d aūt reliquū fue
rit in longitudine scd̄m p̄micias
sāctuarij decēmilia in orientē ⁊ de
cēmilia in occidētez erūt sicut pri
micie sāctuarij ⁊ erūt fruges ei⁹
in panes hijs qui seruiūt ciuitati
Seruiētes aūt ciuitati op̄abūtur
ex oībus tribub⁹ israhel. Omnes
p̄micie vigintiqn̄q̄miliū p̄ vigī
tiqn̄q̄milia in quadrū. sep̄abūt
in p̄micias sāctuarij et in possessi
onē ciuitatis. Q̄d aūt reliquū fue
rit principis erit ex omni p̄te p̄mi
ciaꝝ sāctuarij ⁊ possessionis ciui
tatis e regione. vigintiquinq̄mi
liū p̄miciaꝝ vsq̄ ad terminū ori
entalem. sed et a mari e regione

vigintiquinq; milium vsq; ad ter
minū maris similiter in partibus
principis erit. Et erūt primitie sā
ctuarij ⁊ sanctuarium tēpli in me
dio eius. De possessione autē leui
tarꝝ ⁊ de possessione ciuitatis ī me
dio partiū principis erit in termi
nū iuda ⁊ in terminū beniamin ⁊
ad pn̄cipez pertinebit. Et reliquis
tribub⁹ a plaga oriētali vsq; ad
plagā occidentalē beniamin vna
Et cōtra terminū beniamin a pla
ga orientali vsq; ad plagā occidē
talē symeon vna. Et sup terminū
symeonis a plaga orientali vsq;
ad plagam occidentalē ysachar
vna. Et sup t̄minū ysachar a pla
ga orientali vsq; ad plagā occidē
talem zabulon vna. Et sup termi
nū zabulon a plaga orientali vs
q; ad plagaz maris gad vna. Et
sup t̄minū gad ad plagaz austri
in meridie et erit finis de thamar
vsq; ad aquas ɔtradictōis cades
hereditas ɔtra maē magnū. Hec
est terra quā mittetis in sortē tri
bub⁹ isrl̄ ⁊ hee particōes eoꝝ ait
dn̄s deus. Et hij egress⁹ ciuitatis
A plaga septētrionali qn̄genta ⁊
quatuor milia mēsurabis ⁊ porte
ciuitatis oībus tribubus israhel
Porte tres a septētrione Porta ru
bē vna. porta iuda vna. porta leui
vna. Et ad plagaz orientalem qn̄
gēta ⁊ quatuor milia ⁊ porte tres
Porta ioseph vna. porta beniamī
vna. porta dan vna. Et ad plagā
meridianam quingenta quatuor
milia metieris. Porta symeonis
vna. porta ysachar vna. porta za
bulon vna. Et ad plagā occidēta
lem quingenta et quatuor milia
porte eorū tres. Porta gad vna.
porta aser vna. porta neptali vna
Per circuitū decem ⁊ octo milia ⁊
nom̄ cītatis ex illa die dn̄s ibidē.

Explicit ezechiel ꝓpheta.

Incipit ꝓlogꝰ i dameleꝫ ꝑphaz.

Amielez ꝑpham iuꝫ septuaginta itꝛpꝛetes dñi saluatois ecclesie nō legūt · vtꝫ tes theodocōmis editione a ꝯe cur acciderit nescio Sine emꝫ qꝫ ꝓmo chaldaicus ē et q̄ busdā ꝑprietatibus a nō eloq̄o discrepat noluerūt septuaginta itꝛpꝛtes easdez ligue lineas i tūs lacōne suare siue sb noīe eoꝝ ab alio nescio quo nō satis chaldeā linguā sciēte editꝰ ē liber siue aliud q̄d eāe exiterit ignorās · hoc vnū affirmare possuz q̄ multū a veritate discordet a recto iudicio repudiatꝰ sit · Sciēdū q̄ppe damielē maxime a hesdraz hebraicis q̄ dez litteis ꝙ chaldeo sermōe oscriptos a vnā ihꝛemie pꝛcopē · iob q̄ ait arabica lingua plurimā habꝛe sotietatē · Demiꝝ a ego adolescentul⁹ post q̄tiliani a tullij lectōnem ac flores rethoricos cū me in ligue huiꝰ pstimū redussissez a mḷto sudōē multoq̄ tpe vix ꝯpissez anhelātia stridentiaq̄ verba resonaē a q̄si p cꝛiptā ambulās · rapꝛ desup humē aspicē impegi nouissime i damielez a tāto tedio affectꝰ fū ut despacōne sbita oēm laborē veterē voluerim otēnere · Vexꝛ ad hortāte me quodā hebreo a nlud m̄ crebꝛ sua lingua ingerēte · labor ꝓbus oīa vincit qui m̄ videbar sciolus imḷ eos cepi rursus discipul⁹ eē chaldaicus · Et ut verū fatear vsq̄ ad psētez diē magis possuz ꝓmonē chaldaicū legē a intelligē q̄ sonare · Hec idcirco refero ut difficultatē vob̄ damielis oīderez q̄ apud hebreos nec fusā ne habet hist⁹iā nec ymnū triū pueroꝝ nec belis draconisq̄ fabulas q̄s nos q̄m to to orbe dispse sūt veru aūpposito easq̄ ingulātes sbiectim⁹ ne videremur apud īperitos magnā ptē volumis detrūcasse · Audiui ego quēdā de p̄cptoꝛib⁹ indeoꝝ cū fusāne deꝛideret hist⁹iaz et a greco nescio q̄ diceret eē ofictā nlud opponē qd origenes affricanus oppofuit ethymologias has apothoy chynoy chyse a apothoy pynoy pyse de sermōe greco descēdere · Cui⁹ rei nos itelligentiā nris hāc possum⁹ dare ut v̄bigra dicamus ab arbꝛe nlice dixisse eū nlico pereas a a lētisco im lentē te ominuat angel⁹ vel nō lente pereas · aut lentus a flexibilis ducatis ad mortē siue aliud q̄d ad arboris nomē ꝺuenies · De inde tātū fuisse ocij tribus pueis cauillabat ut i camino estuātis i cendij metro luderēt a p ordinez ad laudē dei oīa elemēta ꝓuocarēt aut qd miraculū dineq̄ aspiādionis inditū vel draconē interfectū offa picis vel sacerdotū belis machias deplēsas q̄ magis prudentia solertis viri q̄ ꝓphali eēnt spū ꝓpetita · Cū vero ad abacuc veniret a de iudea i chaldeā raptū discoꝛ lectitaret q̄rebat explū vbi legissem⁹ in toto veteri testamēto quēq̄ sanctoꝝ gui volasse corpe a in pūcto hore tāta terraꝝ spatia trāisse · Cui cū quidā e nostris satis ad loquendū ꝓmptus ezechielē adduxisset i medīū a diceꝫ eū de chaldea i iudeā fuisse

translatū. derisit hoīem et ex ipō
volumīe demonstrauit ezechielē
ī spū se vidisse trāspositū. Deniq;
⁊ apostolū nostꝝ videlicz vt eru
ditū viꝝ ⁊ qui legē ab hebreis di
dicisset nō fuisse ausum affirmaē
se raptū in corpe ꝫ dixisse: siue in
corpe siue extra corpꝰ nescio ds
scit. Hijs et talibus argumētis
apocriphas ī libro ecclesie fabu
las arguebat. Sup q̄ re lectoris
arbitrio iudiciū derelinquēs illd
āmoneo nō haberi danielē apd
hebreos inter ꝓphetas. sed inter
eos q̄ agyographa cōscripserūt
In tres siquidē partes omnis ab
eis scriptura diuidit: in legem in
ꝓphas. ⁊ in agyographa id ē in
quinq; ⁊ octo et vndecī libros de
quo nō ē huius tēporis disserere.
Que aūt ex hoc ꝓpha. ymo ɔtra
hūc libruz porphirius obiciat te
stes sūt methodius eusebius ap
polliaris q̄ multis versuū milibꝰ
eius vesanie rñdentes nescio an
curioso lectori satisfecerint. Vnde
obsecro vos o paula ⁊ eustochi
um fundatis pro me ad dñm pre
ces vt q̄diu in hoc corpusculo
sū scribam aliquid gratuz vobis
vtile ecclesie. dignū posteris. Pre
sentiū q̄ppe iudicijs oblatrātiuz
non satis moueor qui in vtrāq;
partē aut amore labunt̄ ā odio.

Explicit ꝓlogꝰ Incipit da
niel ꝓpha.

Anno tercio regni io
akim regis iuda ve
nit nabuchodono
sor rex babilōis ihe
rusalē ⁊ obsedit eā
et tradidit dominꝰ in manu eius
ioakim regē iude et partē vasoꝝ
domus dei ⁊ asportauit ea in t̄raz
sennaar in domū dei sui ⁊ vasa in
tulit ī domū thesauri dei sui. Et ait
rex affanā p̄posito eunuchoꝝ vt
introduceret de filijs israhel et de
semine regio ⁊ tyrānorū pueros
in quibꝰ nulla esset macula. deco
ros forma et eruditos omī sapiē
tia. cautos sciencia ⁊ doctos disci
plina ⁊ q̄ possent staē in palatio
regis vt doceret eos litteras ⁊ lin
guā chaldeorū. Et constituit eis
rex annonā p singulos dies de ci
bis suis ⁊ vino vnde bibebat ipē
vt enutriti tribꝰ annis postea sta
rent in cōspectu regis. Fuerūt gº
inter eos de filijs iude daniel ana
nias mizahel ⁊ azarias. Et impo
suit eis p̄positus eunuchoꝝ noīa
daīeli balthasar. ananie sidrac.
misaheli misac. et azarie abdena
go. Proposuit aūt daniel in corde
suo ne pollueretur de mensa regis
neq; de vino potꝰ eiꝰ ⁊ rogauit eu
nuchoruz p̄positū ne ɔtaminaret̄
Dedit āt deꝰ danieli grāz ⁊ mīam
ī ɔspcū p̄ncipis eunuchoꝝ. Et ait
p̄nceps eunuchoꝝ ad danielē Ti
meo ego dñz meū regē q̄ ɔstituit
vob̄ cibū ⁊ potū q̄ si viderit vultꝰ
vr̄os macilēcioēs p̄ ceteris adole
scētibꝰ coeuis vr̄is: ɔdēnabitis ca
put meū regi. Et dixit daīel ad ma
laser quē ɔstitueāt p̄nceps eunu
choꝝ sup daīelē ananiā misahelē
⁊ azariā. tēpta nos obsecro ꝑuos
tuos diebꝰ decē et dent̄ nob̄ legu
mīa ad vescendū ⁊ aq̄ ad bibēdū
⁊ ɔtēplare vultꝰ nr̄os ⁊ vultꝰ pu
eroꝝ qui vescuntur cibo regio ⁊ si
cut videris facies cum seruis tuis

Qui audito ſermone huiuſcemodi
temptauit eos diebꝰ decem. Poſt
dies aūt decē apparuerūt vultus
eorꝫ meliores ⁊ corpulētiores pre
oībꝰ pueis q̄ veſcebāt cibo regio.
Porro malaſer tollebat cibaria
⁊ vinū potus eorū dabatq̄ eis le
gumīa. Pueis aūt hijs dedit deꝰ
ſciam ⁊ diſciplinā ī ōni libro et ſa
pientia. danieli aūt intelligentiā
oīm viſionū ⁊ ſōniorꝫ. Cōpletis
itaq̄ diebꝫ poſt q̄s dixerat rex ut
introducerent. introduxit eos p̄
poſitus eunuchorꝫ ī ꝯſpectu nabu
chodonoſor. Cūq̄ eis locutꝰ fuiſ
ſet rex nō ſūt inuēti tales de vniū
ſis ut daīel anaīas miſahel ⁊ aza
rias. Et ſteterūt in ꝯſpectu regis ⁊
omne v̄bū ſapiētie ⁊ intellectus
qd̄ ſciſcitatꝰ eſt ab eis rex īuenit
in eis decuplū ſup cūctos ariolos
⁊ magos q̄ erāt in vniūſo regno
eius. Fuit aūt daniel vſq̄ ad an
nū primū cyri regis. Ca. ij.

In āno ſcd̄o regni nabucho
donoſor vidit nabuchodo
noſor ſōniū ⁊ ꝯterritus eſt ſpūs
eiꝰ ⁊ ſomniū eiꝰ fugit ab eo. prece
pit aūt rex ut ꝯuocarent arioli ⁊
magi ⁊ malefici ⁊ caldei ut indica
rēt regi ſōnia ſua. Qui cū veīſſent
ſteterūt corā rege ⁊ dixit ad eos
rex. Vidi ſomniū ⁊ mēte cōfuſus
ignoro q̄d viderim. Rn̄dertq̄ cal
dei regi ſiriace. Rex ī ſēpiternuꝫ vi
ue. Dic ſōniū ſuis tuis ⁊ interpre
tacōnē eiꝰ indicabimꝰ. Et rn̄dens
rex ait caldeis Sermo ꝛcceſſit a me
Niſi indicaueritis m̄ ſōniū ⁊ cōie
cturaꝫ eiꝰ pibitis vos ⁊ domꝰ vr̄e
publicabūtur. Si aūt ſōniū ⁊ cō
iecturā eiꝰ narraueritis p̄mia ⁊ do
na ⁊ honorē mltū accipietis a me
Sōniū igit ⁊ intpretacōem eiꝰ in
dicate m̄. Rn̄dert ſecūdo atq̄ dixe
rūt. Rex ſōniū dicat ſuis ſuis et ī
terp̄tacōeꝫ eiꝰ indicabimꝰ. Rn̄dit
rex ⁊ ait. Certe noui q̄ tēpus redi
mitis ſciētes q̄ receſſerit a me ſer
mo. Si g̊ ſomniū nō īdicaueritis
m̄ vna ē de vob̄ ſentētia q̄ intpre
tacōemq̄ fallacē ⁊ decepcōne ple
nā ꝯpoſueritis ut loq̄mī m̄ donec
tēpus ptranſeat. Sōniū itaq̄ di
cite m̄ ut ſciā q̄ intpretationeꝫq̄
eius verā loq̄mini. Rn̄dētes ergo
caldei corā rege dixerūt. Nō eſt hō
ſup terrā q̄ ſermonē tuū rex poſſit ī
plere ſ̄ neq̄ regū quiſq̄ magnus
⁊ potēs v̄bū huiuſcemōi ſciſcitat
ab oī ariolo ⁊ mago ⁊ caldeo. ſer
mo em̄ quē tu q̄ris rex g̊uis ē nec
repiet quiſq̄ q̄ īdicet illū in ꝯſpe
ctu regis exceptis dijs quoruꝫ nō
ē ꝯuerſacō cū hoībus. Quo audi
to rex in furore ⁊ ī ira magna pre
cepit ut peirēt oēs ſapientes ba
bilonis. Et egreſſa ſētentia ſapiē
tes īterfitiebātur q̄rebātq̄ daīel
et ſocij eiꝰ ut pirent. Tūc daniel
req̄ſiuit de lege atq̄ ſētētia ab ari
och principe militie regis q̄ egreſ
ſus fuerat ad interfitiēdos ſapiē
tes babilōis. Et interrogauit euꝫ
q̄ a rege ptātem accepat quā ob
cauſā tā crudel ſentētia a fatie re
gis eēt egreſſa. Cū g̊ rē īdicaſſet
arioch daīeli. daniel īgreſſus ro
gauit regē ut tēpus daēt ſibi ad
ſolucōeꝫ indicandā regi. Et īgreſ
ſus ē domū ſuā anaīeq̄ ⁊ miſahe
li et azarie ſocijs ſuis īdicauit ne
gotiuꝫ ut q̄rerēt mīaꝫ a fatie dei ce
li ſup ſacramēto iſto ⁊ nō pirent

daniel ⁊ socij eius cū ceteris sapi
entib⁹ babilonis. Tunc danieli
misterium per visionem nocte re
uelatum est. Et daniel benedixit
deo celi ⁊ locutus ait. Sit nomen
domini benedictū a seculo et vsq̄
in seculū. quia sapiēcia et fortitu
do eius sūt ⁊ ipe mutat tpa et eta
tes Transfert regna atq̄ ꝯstituit
dat sapiaz sapiētib⁹ et sciaz itelli
gentib⁹ disciplinā. Ipē reuelat ꝓ
fūda ⁊ abscōdita ⁊ nouit ī tēbris
ꝯstituta et lux cū eo ē. Tibi deus
pr̄m nr̄oꝝ ꝯfiteor teq̄ laudo q̄ sa
pientiā ⁊ fortitudinē dedisti m̄ et
n̄c oñdisti m̄ q̄ rogaui⁹ te q̄ ſmo
nē regis apuisti nob̄ P⁹ hec daīel
īgress⁹ ad arioch quē ꝯstituerat
rex vt pdēt sapientes babilōis
sic ei locut⁹ ē. Sapiētes babilōis
ne pdas. Introduc me ī ꝯspcū re
gis ⁊ solucōez regi narrabo. Tūc
arioch festin⁹ ītroduxit danielē
ad regē ⁊ dixit ei. Inueni hoīez de
filijs trāsmigr̄cōis iude q̄ solucōez
regi annuciet. Rn̄dit rex et dixit
danieli cui⁹ nomē eāt balthasar.
Putasne vere potes m̄ īdicare sō
nium qd̄ vidi ⁊ īterp̄tacōez ei⁹.
Et rn̄dens daniel corā rege ait. Mi
steriuz qd̄ rex īterrogat sapiētes
magi ⁊ arioli ⁊ auruspices neque
unt īdicare regi. ſz ē de⁹ ī celo reue
lans misteria q̄ indicabit tibi rex
nabuchodonosor q̄ ventura sunt
nouissimis tpib⁹ Sōniū tuū ⁊ vi
siōes capitis tui ī cubili tuo huius
cemodi sūt Tu rex cogitaē cepisti
ī stratu tuo q̄d essz futurū p⁹ hec
et q̄ reuelat misteria oñdit tibi q̄
vētura sūt. Mihiq̄ nō ī sapīa q̄ ē
in me plusq̄ ī cūctis viuentib⁹ sa

cramentū hoc reuelatuz ē. sed vt
īterp̄tatio regi manifesta fieret ⁊
cogitacōes mentis tue scires. Tu
rex videbas et ecce q̄i statua vna
gn̄dis. Statua illa mag̃ ⁊ statuā
sublimis stabat ꝯtra te ⁊ ītuitus
ei⁹ erat t̄ribil̄. Hui⁹ statue caput
ex auro optīo erat. pect⁹ āt ⁊ bra
chia de argēto. porro vent̄ ⁊ femo
ra ex ere. tibie āt ferree. pedū q̄dā
ps erat ferrea. q̄dā āt fictil̄. Vide
bas ita donec abscisus ē lapis de
mōte sine maīb⁹ ⁊ pcussit statuā
in pedib⁹ ei⁹ ferreis et fictilib⁹ et
ꝯminuit eos. Tūc ꝯtrita sūt piter
ferrū testa es argētū ⁊ aurū et re
dacta q̄si ī fauillā estiue aree q̄ ra
pta sūt vēto. nullusq̄ loc⁹ inuēt⁹
ē eis. Lapis āt q̄ pcusserat statuā
fact⁹ ē mōs magn⁹ ⁊ īpleuit vni
uersā t̄raz. Hoc ē somniū: īterp̄ta
cōnēq̄ ei⁹ dicem⁹ corā te rex. Tu
rex regū es ⁊ de⁹ celi regnū ⁊ forti
tudinē ⁊ īperiū et gl̄am dedit tibi
⁊ om̄ia ī q̄b⁹ habitāt filij hoīz et
bestie agri volucresq̄ celi dedit in
mānu tua et sub dicōe tua vniūsa
cōstituit Tu es ergo caput aureū.
Et post te ꝯsurget regnum aliud
minus te argenteū et regnuz ter
ciū aliud ereuz qd̄ impabit vniū
se terre et regnū quartū erit velut
ferreū. Rūo ferreū ꝯmīuit ⁊ domat
oīa sic ꝯmūet ⁊ ꝯtēt oīa hec Por
ro q̄ vidisti pedū ⁊ digitoꝝ ptē te
steā figuli ⁊ partē ferreā: regnū di
uisum erit qd̄ tamen de plātario
ferri orietur Secundū quod vidi
sti ferrum mixtum teste ex luto ⁊
digitos pedū ex parte ferreos et
ex parte fictiles: ex parte regnuz
erit soliduz et ex parte cōtritum.

Q8 aũt vidisti ferr mixtũ teste ex luto ꝯmiscebunt quidẽ hũano se mĩ ß non adhærebũt sibi sicuti ferr miscel nõ põt teste. In diebꝫ aũt regnoꝝ illoꝝ suscitabit deus celi regnũ q8 ĩ eternũ nõ dissipabit̃ & regnũ eiꝰ alteri ꝑplo nõ tradet̃. Cõminuet aũt & ꝯsumet vniũsa regna hec & ipm stabit ĩ eternũ Scõm q vidisti q de monte abscisus ẽ lapis sine mambꝫ & cõminuit testã & ferr & es & argẽtũ & aurũ deus magnꝰ oñdit regi q̃ vẽturã sint postea & verꝫ ẽ somniũ & fidel ĩpretacõ eiꝰ. Tũc rex nabuchodonosor cecidit in faciẽ suã & damielẽ adorauit & hostias & incensũ põepit ut sacrificarẽt ei. Loquẽs ꝙ rex ait danieli. Vere deꝰ vr deꝰ deoꝝ ẽ et dñs regũ revelãs misteria qm̃ tu potuisti apire hoc sacrmẽtũ. Tũc rex danielẽ in sblime extulit & mũera multa & magꝫ dedit ei. Et ꝯstituit eũ pncipẽ super oẽs ꝓuintias babilõis & ꝑfectꝝ mgrãtuũ sup cũctos sapiẽtes babilõis. Daniel aũt postulauit a rege et ꝯstituit sup opa ꝓuintie babilonis sidrac misaeꝫ abdenago Ipse autẽ daniel erat in foribus regis. Ca. iiij.

NAbuchodonosor rex fecẽ statuã aureã altitudĩe cubitorũ sexagita latitudĩe cubitoꝝ sex & statuit eã in cãpo durã ꝓuintie babilõis Itaqꝫ nabuchodonosor rex misit ad ꝯgregãdos satrapas mgrãtus et iudices duces & tyrãnos & ꝑfectos oẽsq pncipes regionũ ut ꝯuenirẽt ad dedicacõẽ statue quã erexerat nabuchodonosor rex. Tũc ꝯgregati sũt satrape mgrãtus & iudices duces & tyrãni & optiates q̃ erãt in ptãtibꝰ ꝯstituti & vniũsi pncipes regionũ ut ꝯuenirẽt ad dedicacõẽ statue quã erexerãt nabuchodonosor rex Stabãt aũt ĩ ꝯspectu statue quaꝫ posuerat nabuchodonosor rex et pco damabat valenẽ. Vobꝭ dicit̃ ꝑplis tribubꝰ & liguis ĩ hora qua audieritis somitũ tube & fistule & cythare sãbuce & psalterij & simphonie & vniũsi gnis musicoꝝ cadẽtes adorãte statuã aureã quã cõstituit nabuchodonosor rex. si qs aũt nõ ꝓstratus adrauerit eadẽ hora mittet̃ ĩ fornacẽ ignis ardentis. Post hec igr statũ ut audierẽt oẽs ꝑplı somitũ tube fistule & cythare sãbuce & psalterij simphonie & oĩs gnis musicoꝝ cadentes oẽs ꝑplı tribꝫ & lingue adrauerẽt statuã aureã quã cõstituerat nabuchodonosor rex. Statiqꝫ in ipo tpe accedẽtes viri caldei accusauerũt iudeos. dixerũtq nabuchodonosor regi. Rex in eternũ vive Tu rex posuisti decretũ ut oĩs hõ q̃ audierit somitũ tube fistule & cythare sãbuce & psalterij & simphonie & vniũsi gnis musicoꝝ ꝓsternat se & adorẽt statuã aureã. si qs aũt nõ ꝓcidẽs adrauerit mittet̃ ĩ fornacẽ ignis ardẽtis. Sũt g viri iudei qs ꝯstituisti sup opa regionis babilonie sidrac misac & abdenago viri isti ntẽpserunt rex decretũ tuũ deos tuos nõ colũt & statuã aureã quã erexisti nõ adorãt. Tũc nabuchodonosor ĩ furore et ira ꝑcepit ut adducerẽt sidrac misac & abdenago. Qui ꝯtinuo adducti sũt in ꝯspectu regis. ꝓnuntians

nabuchodonosor rex ait eis. Ve
rene sidrac misac et abdenago de
os meos non colitis et statuā au
reā quā ɔstitui nō adoratis. Nūc
ergo si estis pati q̄cunq̄ hora au
dieitis sonitū tube fistule cythaē
sambace et psalterij et simphonie
omīsq̄ gn̄is musicorū ꝓsternite
vos et adorate statuaz quā feci ꝙ
si nō adoraueitis eadē hora mitte
mini ī fornacē ignis ardētis. Et q̄s
ē deus q̄ eripiet vos de maū mea.
Respōdentes sidrac misac et abde
nago: dixerūt regi nabuchodono
sor. Nō oportet nos de hac re rn̄dē
tibi. Ecce em̄ deꝰ nr̄ quē colimꝰ p̄t
eripe nos de camino ignis ardētis
et de māibꝰ tuis o rex libare. Qd si
noluerit: notū sit tibi rex. qꝛ deos
tuos n̄ colimꝰ et statuā aureā quā
erexisti n̄ adorāmꝰ. Tūc nabucho
donosor repletꝰ ē furore et aspcūs
faciei illiꝰ īmutatꝰ ē sup sidrac mi
sac et abdenago et p̄cepit vt succē
deret̄ fornax septuplū q̄ succendi
ɔsueuerat et viris fortissimis de ex
ercitu suo iussit vt ligatis pedibꝰ
sidrac misac et abdēago mittēnt
eos ī fornacē ignis ardētis. Et ɔfe
stim viri illi vīcti cū bracis suis et
thyaris et calciamētis et vestibꝰ
missi sūt in mediū fornacis ignis
ardētis. Nā iussio regis vrgebat.
Fornax āt succensa erat nīs. Por
ro viros illos qui miserāt sidrac
misac et abdenago int̄fecit flāma
ignis. Viri āt hij tres ici ē sidrac
misac et abdenago ceciderūt in me
dio camino ignis ardētis colliga
ti. Que sequūt̄ ī hebreis volumībꝰ
n̄ reperi. Et ābulabāt ī medio flā
me laudātes deū et bn̄dicētes dn̄o

Stans āt azarias orauit sic. Api
ensq̄ os suū ī medio ignis ait. Bn̄
dcūs es dn̄e deus p̄rm nr̄orꝫ et lau
dabile et gl̄osū nomē tuū ī secl̄a
qꝛ iustꝰ es in oībꝰ q̄ fecisti nob̄ et
vniūsa opa tua verā et vie tue rcē
et oīa iudicia tua vera. Iudicia eī
vera fecisti iux̄ oīa q̄ īduxisti sup
nos et sup cītatē scām p̄rm nr̄orū
ihrl̄m qꝛ ī veritate et ī iudicō īduxi
sti oīa hec ꝓpt̄ pccā nr̄a. Peccauiꝰ
em̄ et iniq̄ egimꝰ recedentes a te et
deliq̄mꝰ ī oībꝰ et p̄cepta tua n̄ au
diuimꝰ: nec obs̄uauimꝰ nec fecīꝰ
sicut p̄cepas nob̄ vt bn̄ nob̄ essz.
Oīa gº q̄ īduxisti sup nos et vniū
sa q̄ fecisti nob̄ vero iudicō fecisti
et tradidisti nos ī maībꝰ īimicorꝫ
iniq̄ꝫ et pessimorꝫ p̄uaricatorūq̄
et regi īiusto et pessimo vltra oēm
terrā. Et nūc nō possumꝰ apire os
Cōfusio et opprobriū facti sumus
s̄uis tuis et hijs q̄ colebāt te. Ne
q̄sumꝰ tradas nos in ꝑpetuū ꝓpt̄
nomen tuum et ne dissipes testa
mentū tuum neq̄ auferas mīam
tuam a nobis ꝓpter abrahā dile
ctū tuū et ysaac seruuz tuū et isra
hel sanctū tuū quibꝰ locutus es
pollicēs ꝙ mltiplicares semē eorꝫ
sicut stellas celi et sicut arenaz q̄
est in litore maris. qꝛ dn̄e imm
nuti sumꝰ plusq̄ omnes gentes
sumusq̄ humiles in vniuersa ter
ra hodie ꝓpter peccata nostra. Et
non est in tempore hoc princeps
et dux et ꝓpheta neq̄ holocaustuz
neq̄ sacrificiū neq̄ oblatio neq̄
incensū neq̄ locus primitiarū co
ram te: vt possimus inuenire mi
sericordiam sed in animo cōtrito
et spiritu huīlitatis suscipiamur

Sicut ī holocausto arietū ⁊ thau
roꝝ ⁊ sic̄ ī milibꝰ agnorū pīguiū
sic fiat sacrifitiū nr̄m ī cōspcū tuo
hodie ut placeat tibi qm̄ nō ē cō
fusio ɔfidentibꝰ in te. Et nunc seq̄
mur te ī toto corde ⁊ timemꝰ te ⁊
q̄rimꝰ fatiē tuā. Ne ɔfundas nos
ꝫ fac nobiscū iux̄ mansuetudinē
tuā ⁊ ꝑm multitudinē mīe tue et
erue nos in mirabilibꝰ tuis ⁊ da
gloriā noī tuo dn̄e ⁊ cōfūdantur
oēs q̄ ondūt ꝑuis tuis mala. Cō
fundāt̄ in oī potētia ⁊ robur eoꝝ
cōterat̄ ⁊ sciant q̄ tu es dn̄s deus
solus ⁊ gl̄iosus sup orbē terrarū.
Et nō cessabant q̄ miserāt eos mi
nistri regis succēdē fornacē napta
⁊ stupa ⁊ pice ⁊ malleol̄ et effun
debat̄ flāma sup fornacez cubitis
q̄dragintanouē ⁊ erupit ⁊ incen
dit q̄s reperit iux̄ fornacez de chal
deis. Angelꝰ aūt dn̄i descendit cū
azaria ⁊ socijs eiꝰ in fornacē ⁊ ex
cussit flāmā ignis de fornace ⁊ fe
cit mediū fornacis q̄si vētū roris
flātē ⁊ nō tetigit eos ōmino ignis
neq̄ cōtristauit nec quicq̄ mole
stie ītulit Tūc hij tres q̄si ex vno
ore laudabāt ⁊ glorificabant et
bn̄dicebāt deū in fornace dicētes
Bn̄dictꝰ es dn̄e deus patrū nr̄orū
⁊ laudabil̄ et gl̄iosus ⁊ superal
tatꝰ in secula. Et bn̄dictū nomen
glorie tue sāctū ⁊ laudabile et su
perexaltatū ī oībꝰ secul̄. Bn̄dictꝰ
es in tēplo sācto glorie tue et sup
laudabil̄ ⁊ supgl̄iosus in secula
Bn̄dictus es in throno regni tui
et suplaudabil̄ ⁊ superaltatus ī
secula. Benedictꝰ es qui intueris
abissos ⁊ sedes sup cherubī ⁊ lau
dabil̄ ⁊ superaltatꝰ in secula. Be
nedictꝰ es ī firmamēto celi ⁊ lau
dabil̄ et gl̄iosus ī secula. Bn̄dici
te oīa opa dn̄i dn̄o laudate et su
perexaltate eū ī secula. Bn̄dicite an
geli dn̄i dn̄o laudate ⁊ superexal
tate eū ī secula. Bn̄dicite celi dn̄o
laudate ⁊ superaltate eū ī secula
Bn̄dicite aq̄ oēs q̄ super celos sūt
domino laudate ⁊ superaltate eū
in scl̄a. Bn̄dicite ōnes v̄tutes dn̄i
dn̄o laudate ⁊ superaltate euz in
secula. Benedicite sol ⁊ luna dn̄o
laudate ⁊ superaltate eū ī secula
Bn̄dicite stelle celi dn̄o laudate
⁊ superaltate eū in secula. Bn̄dici
te ymber ⁊ ros dn̄o laudate ⁊ su
perexaltate eū in scl̄a. Bn̄dicite oīs
spūs dei dn̄o laudate ⁊ superexal
tate eū ī secula. Bn̄dicite ignis et
estus dn̄o laudate ⁊ superaltate
eū in scl̄a. Bn̄dicite frigꝰ et estas
dn̄o laudate ⁊ superaltate eū ī se
cula. Bn̄dicite rores ⁊ pruina do
mino laudate ⁊ superaltate euz ī
secula. Bn̄dicite gelu ⁊ frigꝰ dn̄o
laudate ⁊ superaltate eū in scl̄a.
Benedicite glacies et niues dn̄o
laudate ⁊ superaltate eū ī secula.
Bn̄dicite noctes et dies dn̄o lau
date ⁊ superaltate eū ī secula. Bn̄
dicite lux ⁊ tenebre dn̄o laudate
⁊ superaltate eū ī secula. Benedi
cite fulgura et nubes dn̄o lauda
te superaltate euz in secula. Bene
dicat terra dn̄m laudet ⁊ superal
tet eū in secula. Bn̄dicite mōtes ⁊
colles dn̄o laudate ⁊ superaltate
eū in secula. Benedicite vniuersa
germinātia in t̄ra dn̄o laudate ⁊
superaltate eū in secula. Bn̄dicite
fōtes dn̄o laudate ⁊ superaltate
eū in secula. Benedicite maria et

flumina dño: laudate et superexal
tate eū ī secl'a bñdicite cete ⁊ oīa q̄
mouent̄ ī aq̄s dño: laudate ⁊ su
perexaltate eū ī secl'a Bñdicite oēs
volucres celi dño: laudate et sup
exaltate eū ī secula. Bñdicite oēs
bestie ⁊ pecora dño: laudate ⁊ su
perexaltate eū ī secula Bñdicite filij
hoīm dño: laudate ⁊ superexaltate
eū ī secula. Bñdicat israhel dñm:
laudet ⁊ superexaltet eū ī secl'a Bñ
dicite sacerdotes dñi dño: lauda
te ⁊ superexaltate eū ī secula. Bñdi
cite serui dñi dño: laudate ⁊ sup
exaltate eū ī secl'a. Bñdicite spūs
⁊ aīe iustorū dño: laudate et sup
exaltate eū ī secula. Bñdicite sācti
⁊ humiles corde dño: laudate et
superexaltate eū ī secula. Bñdicite
anania azaria misahel dño: lau
date ⁊ superexaltate eū ī secula. q̄
eruit nos de inferno ⁊ saluos fecit
de manu mortis ⁊ liberauit de me
dio ardētis flāme. et de medio ig
nis eruit nos. Cōfitemini dño q̄
niā bonus: qm̄ in seculū mīa eius.
Bñdicite oēs religiosi dño dō deo
rū: laudate ⁊ ɔfitemī ei. q̄ ī omīa
secula mīa ei⁹. Hucusq̄ ī hebreo
nō habet̄ et q̄ posuim⁹ de theodo
cōis edicōe tñslata sūt. Tūc nabu
chodonosor rex obstupuit et sur
rexit ꝓpere et ait optīatib⁹ suis.
Nōne tres viros misim⁹ ī medio
ignis ɔpeditos. Qui respōdentes
regi dixerūt. Vere rex. Rñdit ⁊ ait
Ecce ego video viros q̄tuor solu
tos ⁊ ābulantes ī medio ignis ⁊
nihil corrūpcōis ī eis ē et species
q̄rti simil' filio dei Tūc accessit na
buchodonosor ad ostiū fornacis
ignis ardētis ⁊ ait Sidrac misac
et abdenago serui dei excelsi egre
dimī ⁊ venite Statīq̄ egressi sunt
sidr̄c misac ⁊ abdēago de medio
ignis. Et cōgregati satrape magi
strat⁹ ⁊ iudices ⁊ potentes regis
ɔtēplabant̄ viros illos qm̄ nihil
ptātis habuiss̄ ignis in corpib⁹
eoꝝ ⁊ capill⁹ capitis eoꝝ nō ess̄
adustus ⁊ saraballa eoꝝ nō fuis
sent īmutata ⁊ odor ignis nō trā
siss̄ ꝑ eos Et erūpens nabuchodo
nosor ait. Bñdcūs de⁹ eoꝝ sidrac
videlicet misac ⁊ abdenago q̄ mi
sit āgl'z suū ⁊ eūit ꝑuos suos q̄ cre
diderūt ī eū ⁊ v̄bū regis īmutaue
rūt ⁊ tr̄diderēt corpa sua ne ꝑuirēt
⁊ ne adorarēt oēz deū excepto deo
suo. A me ergo positū ē hoc decre
tū vt omīs ꝓpl's trib⁹ ⁊ lingua q̄
cunq̄ locuta fuerit blasphemiaz
ɔtra deū sidrac misac et abdēago
dispereat ⁊ dom⁹ ei⁹ vastet̄. Neq̄
em̄ ē alius de⁹ q̄ possit ita saluare
Tunc rex promouit sidrac misac
et abdenago ī ꝓuincia babilōis
Nabuchodonosor rex oīb⁹ ꝓplis
gentib⁹ ⁊ linguis q̄ habitāt ī vni
uersa terra pax vobis mltiplicet̄
Signa ⁊ mīabilia fecit apud me
de⁹ excelsus. Placuit ergo m̄ p̄di
care ei⁹ signa q̄ magna sūt ⁊ mi
rabilia eius q̄ fortia et regnū ei⁹
regnū sempiternū et ptās ei⁹ in
gn̄acōez ⁊ gn̄acōez Ca. iiij.

Ego nabuchodonosor q̄etus
erā ī domo mea ⁊ florens in
palatio meo. Somnium vidi q̄d
ꝑterruit me ⁊ cogitacōes mee in
ī stratu meo ⁊ visiōes capitis mei
ɔt̄bauerūt me. Et ꝑ me ꝓpositū ē
decretū vt ītroducerent̄ in ɔspectu
meo cuncti sapientes babilonis

ꝛ ut solucōem sōnij indicarēt m̄
Tūc ingrediebātur arioli magi
chaldei ꝛ auruspices ꝛ sōniū nar
raui in ꝯspectu eoꝝ ꝛ solucōez eiꝰ
nō indicauerūt m̄. donec collega
ingressus ē ī cōspectu meo daniel
cuiꝰ nomē balthasar ꝑm nomē
dei mei q̄ habz spm̄ deoꝝ sāctoꝝ ī
semetipō ꝛ sōniū corā ipō locutus
sū. Balthasar princeps ariolorū
quē ego scio ꝙ spiritū deoꝝ sācto
rū hēas in te ꝛ oē sacramētū non
ē īpossibile tibi. visiones sōniorū
meoꝝ q̄s vdii ꝛ solucōnem earū
narra. Visio capitis mei in cubili
meo. Videbā ꝛ ecce arbor ī medio
terre et altitudo eius nimia. Mag̃
arbor ꝛ f[illegible]s ꝛ ꝓceritas eiꝰ cōtin
gens celū. Aspectus illiꝰ erat vsq̄
ad termīos vniuerse terre. Folia
eiꝰ pulcherrima ꝛ fructus eius ni
mius ꝛ esca vniuersoꝝ ī ea. Sub
ter eā hītabant aīalia ꝛ bestie ꝛ ī
ramis eiꝰ cōuersabant̄ volucres
celi ꝛ ex ea vescebat̄ omnis caro.
Videbā in visiōe capitis mei sup
stratū meū ꝛ ecce vigil ꝛ sāctus de
celo descēdit clamauit fortit̄ ꝛ sic
ait. Succidite arborē ꝛ p̄cidite ra
mos eiꝰ excutite folia et dispgite
fructus eius. fugiāt bestie q̄ subt̄
eam sūt ꝛ volucres de ramis eius
Verūtamē germē radicū eius in
terra sinite et alliget̄ vinculo fer
reo ꝛ ereo in herb̄ q̄ foris sūt ꝛ rore
celi tinguat̄ ꝛ cū feris ps eiꝰ ī her
ba terre. Cor eiꝰ ab hūano cōmu
tet̄ ꝛ cor fere det̄ ei et septē tēpora
mutēt̄ sup eū. In sentētia vigiluz
decretū ē ꝛ ꝑmo sanctoꝝ ꝛ peticio
donec cognoscāt viuētes qm̄ do
minat̄ excelsus in regno hominū

ꝛ cuicūq̄ voluerit dabit illꝰ ꝛ hu
milimū hoīez ꝯstituet sup eū. hoc
sōniū vidi ego nabuchodonosor
rex. Tu ḡ balthasar int̄pretacōz
narra festinꝰ. q̄a oēs sapiētes re
gni mei nō queūt solucōnē edicē
m̄. Tu aūt potes. qꝛ spūs deoꝝ sā
ctoꝝ in te est Tūc daniel cuiꝰ no
mē balthasar cepit ītra semetip
sū tacitꝰ cogitare q̄si vna hora et
cogitacōes eiꝰ ꝯturbabāt eū. Re
spondēs aūt rex ait. Balthasar sō
niū ꝛ int̄pretacō eiꝰ nō ꝯturbēt te
Rn̄dit balthasar ꝛ dixit dn̄e mi
sōniū hijs q̄ te oderūt ꝛ int̄preta
tio eius hostibꝰ tuis sit. Arborem
quā vidisti sb̄limē atq̄ robustā
cuiꝰ altitudo ꝑtīgit ad celū ꝛ aspe
ctus illiꝰ ī oēz t̄raz ꝛ rami eiꝰ pul
cherrimi ꝛ fructꝰ eiꝰ nimiꝰ ꝛ esca
oīm ī ea. subt̄ eā habitātes bestie
agri ꝛ ī ramis eiꝰ ꝯmorātes aues
celi. tu es rex q̄ magnificatꝰ es ꝛ ī
ualuisti ꝛ mag̃tudo tua creuit et
ꝑuenit vsq̄ ad celū ꝛ ptās tua in
termīos vniūse terre. Qꝛ aūt vi
dit rex vigilē ꝛ sanctū descēdere de
celo ꝛ dicē. succidite arborē et dis
sipate illā. attamē germē radicū
eiꝰ ī t̄ra dimittite et vintiat̄ ferro
et ere in herb̄ foris et rore celi ꝯsp
gat̄ et cū feris sit pabulū eius do
nec septē tēpa ꝯmutēt̄ sup eū. hec
ē int̄pretacō sentētie altissimi que
ꝑuenit sup dn̄m meū regez. Eitiēt
te ab hoībꝰ ꝛ cū bestijs ferisq̄ eit
habitacō tua et fenū ut bos ꝯme
des et rore celi infūderis. Septēq̄
tēpa mutabuntur sup te. donec
scias ꝙ dn̄et̄ excelsus sup regnū
hoīm et cuicūq̄ voluerit det illud
Qꝛ āt p̄cepit ut relinq̄ret̄ germē

radicū eius id ē a.rboris ẽgnū tuū
tibi manebit postq̄ ꝯgnoueris
potestatē eē celestē. Quā ob rē rex
ꝯsiliū meū placeat tibi a pccā tua
eleēosinis redime a iniq̄tates tuas
misericordijs paupex: forsitan ig
noscet deus delictis tuis Omia hec
venerūt sup nabuchodonosor ẽgē
Post finē mensiū duodecī in aula
babilonis deābulabat. Rūditq̄
rex a ait. Nōne hec ē babilō citas
magna quā ego edificaui in domū
regni in robore fortitudinis mee a in
gl̄ia decoris mei. Cunq̄ ꝑmo ad
huc essz in ore ẽgis vox de celo ruit.
Tibi dicit nabuchodonosor rex.
Regnū tuū trāsibit a te a ab hoī
bꝰ eiciēt te a cū bestijs a feris erit
habitatio tua: fenū q̄si bos ꝯme
des a septē tēpora mutabunt sup
te donec scias q̄ dñet excelsus in
regno hoīm a cuicunq̄ voluerit det
illud. Eadē hora ꝑmo ꝯpletꝰ ē sup
nabuchodonosor et ex hoībꝰ ab
iectꝰ ē a fenū vt bos ꝯmedit a ros
celi corpꝰ eius infectū ē: donec ca
pilli eius in similitudinē aq̄lax creſce
rēt a vngues eiꝰ q̄si auiū Igitur
post finē dierꝝ ego nabuchodono
sor oculos meos ad celū leuaui a
sensus meꝰ reddit ꝰ ē mi a altissimo
benedixi a viuentē in sempiternū lau
daui a gl̄ificaui q̄ potās eiꝰ potās
sēpiterna a regnū eius in gnacōez a
gnacōez a oēs habitatores terre
apud eū in nihilū reputati sūt. Ju
xta voluntatez eius fuā: facit tā in vir
tutibꝰ celi q̄ in habitatoribꝰ terre a
nō ē q̄ resistat manui eiꝰ et dicat
ei quare fecisti. In ipo tpe sensus
meꝰ reversus ē ad me a ad honorē
regni mei decorēq̄ puem a figura
mea reversa ē ad me et optimates
mei a magistratꝰ mei requisierūt me
a in regno meo restitutꝰ fū a mag
nificentia mea ampliox addita ē mi
Nūc igitur ego nabuchodonosor
laudo a magnifico a glorifico regē
celi q̄ oia opa eiꝰ vera et vie eiꝰ
iudicia a gradientes in superbia pōt
humiliare Ca.v.

Balthasar rex fecit grādē ꝯui
uiū optimatibꝰ suis mille a
vnusq̄sq̄ scōm suā bibebat etatē
Precepit ergo iā temulentꝰ vt af
ferrent vasa aurea a argētea que
asportaueāt nabuchodonosor pr̄
eiꝰ de tēplo q̄ fuit in ihrl̄ vt bibe
rēt in eis rex a optiates eiꝰ vxores q̄
eiꝰ a ꝯcubīe. Tūc allata sūt vasa
aurea q̄ asportauerat de tēplo q̄
fuerat in ihrl̄ et bibert in eis rex et
optiates eiꝰ vxores a ꝯcubīe illiꝰ
Bibebant vinū a laudabāt deos
suos aureos et argēteos a ereos
ferreos ligneos q̄ a lapideos. In
eadē hora apparuerūt digiti quasi
manꝰ hoīs scribentis ꝯtra cādela
brū in superficie parietis aule regie
Et rex aspiciebat articulos manꝰ
scribētis. Tūc facies regis cōmu
tata ē a cogitacōes eiꝰ cōturbabant
eū a ꝯpages renū eiꝰ solvebātur
et genua eiꝰ ad semuicē colli debe
bant. Exclamauit itaq̄ rex fortiē
vt introducerent magos chalde
os a aūspices. Et ploquens rex
ait sapientibꝰ babilōis. Quicūq̄
legerit scripturā hāc a interp̄tati
onē eiꝰ manifestam mi fecerit: pur
pura vestietur et torquē aureum
hēbit in collo a tercius in regno meo
erit Tūc ingressi oēs sapiētes regis
nō potuerūt nec scripturā legere

nec īḿpretatiõē eiꝰ īdicare regi.
Vnꝰ rex balthazar satis contur
batus ē et vultꝰ illiꝰ imutatꝰ est.
Sꝫ et optīates eiꝰ turbabant. Re
gina aūt p re q̄ acciderat regi ⁊ op
timatibꝫ eiꝰ dom̄ cōuiuiū īgressa
est ⁊ ploquēs ait. Rex in eternū
viue. Nō te turbent cogitatiões
tue neq̄ facies tua imutet. Est vir
in regno tuo q̄ spm̄ deoꝝ scōꝝ ha
bet īse ⁊ īdiebꝰ pr̄is tui scīa ⁊ sa
pientia imūte fūit in eo. Naꝫ ⁊ rex
nabuchodonosor pat̄ tuꝰ p̄nceps
magoꝝ incātatoꝝ caldeoꝝ ⁊ aru
spicū ostituit eū. Pat̄ inquā tuꝰ
rex. q̄ spūs amplior ⁊ prudētia in
telligētiaq̄ ⁊ īḿpretatio sōniorū
⁊ ostēsio secretoꝝ ac solutio liga
toꝝ imūte fūit īeo. hoc ē in damie
le cui rex posuit nom̄ balthasar.
Nūc itaq̄ daniel voc̄ et īḿpreta
tionē narrabit. Igit̄ introductꝰ
ē daniel cor̄ rege ad quē p̄fatus
rex ait. Tu es daniel de filijs cap
tiuitatis iude quā adduxerat pat̄
meꝰ rex de iuda. Audiui de te q̄m
spm̄ deoꝝ hēas et scīa intelligētia
q̄ ac sapiētia ampliores inuente
fūit in te. Et nūc introgressi fūit in
cōspcū meo sapiētes magi ut scri
ptur̄a hāc legerēt ⁊ interp̄tacōez
eiꝰ indicarēt m̄i ⁊ neq̄uerūt sensū
huiꝰ ſmonis edicere. Porro ego
audiui de te q̄ possis obscura īḿ
pretari ⁊ ligata dissoluē. Si g̊ va
les scriptur̄a legere et īḿpretacōz
eius indicare m̄i. purpura vestieris
⁊ torquē aureū circa collū tuū ha
bebꝫ ⁊ tertiꝰ in regno meo p̄ceps
eris. Ad q̄ r̄ndens daniel ait cor̄
rege. Munera tua sint tibi ⁊ dona
domꝰ tue alteri da. scriptur̄a aut̄
legā tibi rex et īḿpretacōem eius
ondaz tibi. O rex deus altissimꝰ re
gnū ⁊ magnificētiā gl̄iam ⁊ hono
rē dedit nabuchodonosor p̄ri tuo
⁊ p̄p̄ magnificētiā quā dederat ei
vniūsi pp̄li tribus ⁊ lingue treme
bāt ⁊ metuebant eū. Quos vole
bat īḿfitiebat ⁊ q̄s volebat per
tiebat quos volebat exaltabat ⁊
q̄s volebat hūiliabat. Cū autez
eleuatū ē cor eiꝰ ⁊ spūs illius ob
firmatꝰ est ad superbiā. depositus
ē de solio regni sui ⁊ gloria eiꝰ ab
lata ē ⁊ a filijs hoim eiectꝰ est. Sꝫ
⁊ cor eiꝰ cū bestijs positū ē ⁊ cum
onagris erat hītacō eiꝰ. Fenūq̄
ut bos comedebat ⁊ rore cēli cor
pꝰ eius īfectū ē donec cognosceret
q̄ ptātez habēt altissimꝰ in regno
hoim et quēcūq̄ voluerit suscita
bit sup illud. tuq̄ filiꝰ eiꝰ balthā
sar nō hūiliasti cor tuuz cū scires
hec oīa. Sed adūsū dñatorē cēli ele
uatus es. Et vasa domꝰ eiꝰ allata
sūt corā te ⁊ tu ⁊ optimates tui ⁊
vxores tue ⁊ concubine tue vinū bi
bistis in eis. deos q̄ argēteos et
aureos ⁊ ereos ferreos ligneos q̄
⁊ lapideos q̄ nō videt neq̄ audiūt
neq̄ sētiunt laudasti. Porro deū
q̄ habet flatū tuū in manu sua et
oēs vias tuas nō glorificasti. Īd
circo ab eo missus ē articulꝰ ma
nus q̄ scripsit hoc q̄ exarata sūt.
Hec ē aūt scriptura q̄ digesta ē. Ma
ne thecel phares. Et hec īḿpretatio
ſmonis. Mane numerauit deꝰ re
gnū tuū ⁊ compleuit illud. thecel
appensū ē in statera ⁊ inuētū ē mi
nus hūs. Phares diuisū ē regnū
tuū ⁊ datū ē medis et pſis. tūc in
hēte rege indutꝰ ē daniel purpura

et circūdata ē torques aurea col
lo eius et p̄dicatū ē de eo q̄ hēret
ptātez terci⁹ ī regno. Eadē nocte ī
terfect⁹ ē balthazar rex chalde⁹
⁊ darius med⁹ successit ī regnū: ā
nos nat⁹ sexagītaduos ¶ Ca. vi.

Placuit dario et ꝯstituit sup̄
regnū satrapas centūuigīti
vt essent ī toto regno suo ⁊ super
eos p̄ncipes tres ex q̄bus daniel
vnus eāt vt satrape illis redderēt
racōnē ⁊ rex nō sustinēt molestiā
Igit̄ daniel supabat oēs p̄ncipes
⁊ satrapas. q̄ spūs dei āplior eāt
ī illo. Porro rex cogitabat ꝯstituē
eū sup̄ omē regnū. Vnde p̄ncipes
⁊ satrape q̄rebāt occasionē vt in
uenirēt danieli ex latē regis nul
lāq̄ causā ⁊ suspicacōez repire po
tuerūt eo q̄ fidel' essz: et omīs cul
pa ⁊ suspicō nō inueniret̄ ī eo Di
xerūt ergo viri illi. Nō inueniem⁹
danieli huic aliquā occasionez n̄
forte ī lege dei sui Tunc p̄ncipes ⁊
satrape surripuerūt regi et sic locu
ti sūt ei dari rex ī eternū viue. Cōsi
liū inierūt cūcti principes regni tui
magistrat⁹ ⁊ satrape senatoēs ⁊
iudices vt decretū īpeātoriū exeat
⁊ edictū vt omīs q̄ petieit aliquā
peticōez a q̄cūq̄ dō ⁊ hōie vsq̄ ad
triginta dies nisi a te rex: mittat̄
ī lacū leonū Nūc itaq̄ rex ꝯfirma
sētentiā ⁊ scribe decretū vt nō īmu
tetur q̄d statutū ē a medis ⁊ p̄sis:
nec p̄uaricari cuiq̄ liceat. Porro
rex dari⁹ ꝓposuit edictū ⁊ statuit
R̄d cū daīel ꝯperissz id ē ꝯstitutā
legē īgress⁹ ē domū suā ⁊ fenestris
aptis ī cēaculo suo ꝯtra iherusalē
tribus temporib⁹ in die flectebat
genua sua ⁊ adorabat ꝯfitebat̄q̄
corā deo suo sicut ⁊ ante facē ꝯsue
uerat. Viri ergo illi curiosius inq̄
rentes inuenerūt danielē orantē ⁊
obsecrantē deū suū ⁊ accedētes lo
cuti sūt regi sup̄ edicto. Rex nūq̄d
nō ꝯstituisti vt omīs hō q̄ rogaēt
quenq̄ de dijs et hōib⁹ vsq̄ ad
dies trigīta nisi te rex: mitteret̄ in
lacū leonū. Ad q̄s rn̄dens rex ait
Verus s̄mo iuxta decretū medoꝝ
atq̄ p̄sarū q̄d p̄uaricari nō licet.
Tūc respōdētes dixerūt corā rege
Daniel de filijs captītatis iude nō
curauit de lege tua ⁊ edicto quod
ꝯstituisti. ꝫ trib⁹ tēporib⁹ p̄ diem
orat obsecracōe sua. R̄d verbū cū
audissz rex satis ꝯstat⁹ ē ⁊ p̄ da
niele posuit cor vt liberaret eū et
vsq̄ ad occasū solis laborabat vt
erueret illū. Viri āt illi ītelligētes
regē dixerūt. Scito rex q̄ lex medo
rū ē atq̄ p̄sarꝝ vt omē decretū q̄d
cōstituerit rex nō liceat immutari
Tūc rex p̄cepit ⁊ adduxerūt dani
elem ⁊ miserūt eū ī lacū leonū. Di
xitq̄ rex danieli. De⁹ tuus quem
colis semp̄ ipē lib̄abit te Allat⁹q̄
ē lapis vnus et positus ē super os
laci quem obsignauit rex anulo
suo ⁊ anulo optimatū suorum ne
quid fieret ꝯtra danielez. Et abijt
rex in domū suam ⁊ dormiuit ince
natus: cibiq̄ nō sunt allati coraz
eo: insup̄ ⁊ somnus recessit ab eo
Tunc rex p̄mo diluculo cōsurgēs
festinus ad lacum leonum p̄rex
it: appropinq̄nsq̄ lacui danielez
voce lacrimabili inclamauit ⁊ af
fat⁹ ē eū daniel serue dei viuētis
de⁹ tu⁹ cui tu s̄uis sēp: putasne va
luit te liberare a leonib⁹. Et dani
el regi rn̄dēs ait. Rex in eternū viue

deus misit angelū suū ⁊ cōclusit
ora leonū ⁊ nō nocuerūt m̄. qꝛ co
rā eo iustitia inuēta ē in me. Sꝫ ⁊
coraꝫ te rex delictū nō feci. Tūc ve
hement̄ rex gauisus ē sup eo ⁊ da
nielē p̄cepit educi de lacu. Eductꝰ
qꝫ est daniel de lacu ⁊ nulla lesio
inuēta ē in eo. qꝛ credidit deo suo.
Jubēte aūt rege adducti sūt viri
illi q̄ accusauerūt danielē ⁊ ī lacū
leonū missi sūt ip̄i ⁊ filij et vxores
eoꝝ ⁊ nō ꝑuenerūt vsqꝫ ad paui
mentū laci. donec arriperēt eos le
ones ⁊ oīa ossa eoꝝ cōminuerūt
Tūc darius rex scripsit vniuersis
ꝓplis tribubꝰ ⁊ linguis habitan
tibꝰ in vniu̅sa terra. Pax vobis
multiplicet̄. A me ꝯstitutū ē decre
tū ut in vniu̅so īpio ⁊ regno meo
tremiscāt ⁊ paueāt deū danielis.
Jp̄e est em̄ deꝰ viuēs et eternꝰ ī se
cula ⁊ regnū eiꝰ nō dissipabit̄ et
ptās eiꝰ vsqꝫ in eternū. Jp̄e libeā
tor atqꝫ saluator fatiēs sig̅ ⁊ mira
bilia in celo ⁊ in terra q̄ liberauit
daīelez de lacu leonū. porro daīel
perseuerauit vsqꝫ ad regnū darij
regnūqꝫ cyri ꝑse. Ca. vij.

Anno p̄mo balthasar regis
babilōis daīel sōniū vidit
Visio autē capitis eiꝰ ī cubili suo
Et somniū scribēs breui ꝑmōe ꝯp̄
hēdit sūmatiqꝫ ꝑstringēs ait. Vi
debā in visiōe mea nocte ⁊ ecce q̄
tuor venti celi pugnabāt in mari
mag̅ ⁊ q̄tuor bestie grādes ascēde
bant de mari diu̅se int̄ se. Prima
q̄si leena ⁊ alas hēbat aquile. As
pitiebā donec euulse sūt ale eiꝰ et
sb̄lata ē de terra ⁊ sup pedes quasi
hō stetit ⁊ cor eiꝰ datū ē ei. Et ecce
bestia alia silis vrso in ꝑte stetit
⁊ tres ordīes erāt in ore eiꝰ ⁊ in dē
tibꝰ eiꝰ et sic dicebāt ei. Surge co
mede carnes plurimas. Post hec
aspitiebā ⁊ ecce alia q̄si pardꝰ et
alas hēbat q̄si auis q̄tuor sup se.
Et q̄tuor capita erāt ī bestia et po
testas data ē ei. Post hec aspitie
bā in visione noctis ⁊ ecce bestia
q̄rta terribil̄ atqꝫ mirabilis ⁊ for
tis nīs. Dentes ferreos hēbat ma
gnos ꝯmedēs atqꝫ ꝯminuēs ⁊ re
liq̄ pedibꝰ suis cōculcās. Dissimil̄
aūt erat ceteris bestijs q̄s viderā
añ eā ⁊ hēbat cornua decē. Cōside
rabaꝫ cornua et ecce cornu aliud
ꝑuulū ortū ē de medio eoꝝ ⁊ tria
de cornibꝰ p̄mis euulsa sunt a fa
tie eiꝰ. Et ecce oculi eiꝰ q̄si oculi ho
mīs ī cornu isto ⁊ os loquēs ingē
tia. Aspitiebā donec throni positi
sūt ⁊ ātiquꝰ dieꝝ sedit. Vestimē
tū eiꝰ candidū q̄si nix capilli capi
tis eiꝰ q̄si lana mūda. Thronus
eiꝰ flāme ignis. rote eiꝰ ignis ac
census fluuiꝰ igneus rapidusqꝫ
egrediebat̄ a fatie eius. Milia mi
liū ministrabāt ei ⁊ decies milies
cētena milia assistebāt ei Juditiū
sedit ⁊ libri apti sūt. Aspitiebam
ꝓpt̄ vocē ꝑmonē grandiū q̄s cor
nu illud loq̄bat̄. Et vidi qm̄ īter
fecta essꝫ bestia ⁊ ꝑissꝫ corpꝰ eiꝰ et
traditū eēt ad ꝯburēdū igni alia
rūqꝫ bestiaꝝ ablata eēt ptās ⁊ tē
pora vite cōstituta essent eis vsqꝫ
ad tp̄s ⁊ tēpus. Aspitiebā ergo
in visiōe noctis ⁊ ecce cū nubibꝰ
celi q̄si filiꝰ hoīs veniebat ⁊ vsqꝫ
ad antiquū dieꝝ ꝑuenit ⁊ ī cōspe
ctu eiꝰ obtulerūt eū. Et dedit ei po
testatē ⁊ honorē ⁊ r̄gnū ⁊ oēs po
puli tribus ⁊ lingue ipsi seruiēt.

Ptās ei⁹ ptās eterna q̄ nō auferet̄
⁊ regnū ei⁹ qđ nō corrūpet̄ Horru
it spūs me⁹. Ego daniel territ⁹ sū
ī hijs ⁊ visiōes capitis mei ɔt̄ba
uerūt me. Accessi ad vnuz de assi
stētib⁹ et veritatē q̄rebā ab eo de
omīb⁹ hijs. Qui dixit m̄ īterp̄tati
onē s̄monū et docuit me. Hee q̄
tuor bestie magne q̄tuor regna cō
surgēt de t̄ra Suscipiēt āt regnuz
sci dei altissimi ⁊ obtinebūt r̄gnū
vsqz ī secl'm ⁊ secl'm secl'oꝝ Post
hoc volui diligēt̄ discē de bestia q̄r
ta q̄ eāt dissimil' valde ab omīb⁹
⁊ t̄ribilis nimis. Dētēs ⁊ vngues
ei⁹ ferrei: ɔmedebat ⁊ ɔminuebat
⁊ reliq̄ pedibus suis ɔculcabat. Et
de cornib⁹ decē q̄ habebat ī capite
⁊ de alio qđ ortū fueāt ante qđ ce
ciderāt tria cornua ⁊ de cornu illo
qđ habebat oculos ⁊ os loquēs
grādia ⁊ maius erat ceteris Aspi
ciebā ⁊ ecce cornu illud faciebat
bellū adūsus scōs ⁊ p̄ualebat eis
donec veīt ātiqu⁹ dierū ⁊ iudiciū
dedit scīs excelsi ⁊ tēp⁹ aduenīt et
regnū obtinuerūt scī. Et sic ait. Be
stia q̄rta: regnū q̄rtū erit ī t̄ra qđ
maius erit oīb⁹ regnis et deuora
bit vniūsā t̄rā ⁊ ɔculcabit ⁊ ɔmi
nuet eā. Porro decē cornua: ip̄ius
regni decē reges erūt ⁊ ali⁹ ɔsurget
post eos ⁊ ipē petētior erit p̄oriby
⁊ tres reges hūiliabit. Et s̄mōes
ɔtra excelsū loquet̄ et scōs altissi
mi ɔteret. Et putabit q̄ possit mu
tare tēpora ⁊ leges ⁊ tradent̄ ī ma
nu ei⁹ vsqz ad tēp⁹ et tp̄a ⁊ dimi
diū tēporis. Et iudiciū sedebit vt
auferat̄ potēcia ⁊ ɔterat̄ ⁊ dispere
at vsqz in finē. regnū aūt et ptās
et magnitudo regni que est sb̄ter

omne celū det̄ ꝓplo scōꝝ altissimi
cui⁹ regnū: regnū sēpit̄nū ē ⁊ oēs
reges s̄uiēt ei ⁊ obediēt. Hucusqz
finis verbi. Ego daniel multū co
gitacōib⁹ meis ɔt̄babar ⁊ facies
mea mutata ē ī me. v̄bū aūt ī cor
de meo ɔseruaui. ¶ Ca. viij.

In no tercio regni balthazar
regis visio apparuit m̄. Ego
daīel post id qđ viderā ī p̄ncipio
vidi ī visiōe mea cū essem ī susis
castro qđ ē in helaz cītate. vidi āt
in visiōe esse me sup̄ portā vlai ⁊
leuaui ocl'os meos ⁊ vidi. Et ecce
aries vn⁹ stabat ante paludē ha
bens cornua excelsa et vnū excel
sius alt'o atqz succrescēs. Postea
vidi arietē cornib⁹ vētilantē ɔtra
occidentē ⁊ ɔtra aq̄lonem et ɔtra
meridiē ⁊ omēs bestie nō poterāt
resistere ei neqz liberari de maū ei⁹
fecitqz scđz volūtatē suā ⁊ magni
ficat⁹ ē Et ego intelligebā Ecce āt
hircus caprarū veniebat ab occi
dente sup̄ faciē toti⁹ t̄re et nō tan
gebat t̄rā. Porro hirc⁹ habebat
cornu īsigne int̄ ocl'os suos ⁊ veīt
vsqz ad arietē illū cornutū quē vi
derā stātē añ portā ⁊ cucurrit ad
eū ī īpetu fortitudīs sue Cūqz a ꝓp
pinq̄sset ꝓpe arietē efferat⁹ ē ī eū
⁊ p̄cussit arietē ⁊ ɔmīuit duo cor
nua ei⁹ ⁊ ñ poterat aries resistē ei
Cūqz eū misissz ī t̄rā ɔculcauit et
nemo q̄bat liberare arietē de maū
ei⁹. Hirc⁹ aūt caprarū magn⁹ fa
ct⁹ ē nimis. Cūqz creuissz fractū ē
cornu magnū ⁊ orta sūt q̄tuor cor
nua sb̄t̄ illđ p̄ q̄tuor vētos celi De
vno āt ex eis egressū ē cornu vnū
modicū ⁊ factū ē grāde ɔtra meri
diē ⁊ ɔtra oriētē ⁊ ɔtr̄ fortitudīez

Et magnificatus est usq; ad fortitudinem cœli et deiecit de fortitudine et de stellis et conculcauit eas et usq; ad principem fortitudinis magnificatus est et ab eo tulit iuge sacrificium et deiecit locum sanctificationis eius. Robur autem datum est contra iuge sacrificium propter peccata et prosternet ueritatem in terra et proſperabit et faciet. Et audiui unum de sanctis loquentem et dixit unus sanctus alteri nescio cui loquenti. Usq; quo uisio et iuge sacrificium et peccatum desolationis quæ facta est et sanctuarium et fortitudo conculcabitur. Et dixit ei. Usq; ad uesperam et mane duo milia trecenti et mundabitur sanctuarium. Factum est autem cum uiderem ego daniel uisionem et quærerem intelligentiam. ecce stetit in conspectu meo quasi species uiri. Et audiui uocem uiri inter ulai et clamauit et ait. Gabel fac intelligere istam uisionem. Et ueniit et stetit iuxta ubi ego stabam. Cumq; uenisset pauens corrui in faciem meam. Et ait ad me. Intellige fili hominis quoniam in tempore finis complebitur uisio. Cumq; loqueretur ad me collapsus sum pronus in terram et tetigit me et statuit me in gradu meo. dixitq; mihi. Ego ostendam tibi quæ futura sint in nouissimo maledictionis quoniam tempus finem habeat. Aries quem uidisti habens cornua rex medorum est atq; persarum. Porro hircus caprarum rex græcorum est et cornu grande quod erat inter oculos eius ipse est rex primus. Quod autem fracto illo surrexerunt quatuor pro eo quatuor reges de gente eius consurgent. sed non in fortitudine eius. Et post regnum eorum cum creuerint iniquitates consurget rex impudens faciem et intelligens propositiones et roborabitur fortitudo eius sed non in uiribus suis et supra quam credi potest uniuersa uastabit et prosperabitur et faciet et interficiet robustos et populum sanctorum secundum uoluntatem suam et diriget dolum in manu eius et cor suum magnificabitur et in copia rerum omnium occidet plurimos. Et contra principem principum consurget et sine manu conteretur. Et uisio uespere et mane quæ dicta est uera est. Tu autem uisionem signa. quoniam post multos dies erit. Et ego daniel langui et egrotaui per dies. Cumq; surrexissem faciebam opera regis et stupebam ad uisionem et non erat qui interpretaretur.

Ca. ix.

In anno primo darii filii assueri de semine medorum qui imperauit super regnum chaldeorum anno uno regni eius ego daniel intellexi in libris numerum annorum de quo factus est sermo domini ad ieremiam prophetam ut complerentur desolationis ierusalem septuaginta anni. Et posui faciem meam ad dominum deum meum rogare et deprecari in ieiuniis sacco et cinere et oraui dominum deum et confessus sum et dixi. Obsecro domine deus magne et terribilis custodiens pactum et misericordiam diligentibus te et custodientibus mandata tua. peccauimus iniquitatem fecimus impie egimus et recessimus et declinauimus a mandatis tuis ac iudiciis. Non obediuimus famulis tuis prophetis qui locuti sunt in nomine tuo regibus nostris principibus nostris patribus nostris omnique populo terre. Tibi domine iustitia. nobis autem confusio faciei sicut est hodie uiro iuda et habitatoribus ierusalem et omni israel his qui prope sunt et his qui procul in uniuersis terris ad quas eiecisti eos propter impietates eorum in quibus peccauerunt in te domine. Nobis confusio faciei regibus nostris principibus nostris et patribus

nr̄is q̄ peccauerūt Tibi āt dn̄o d̄o
nr̄o mīa ⁊ ꝓpiciatio q̄ recessim⁹ a
te ⁊ nō audiuim⁹ vocē dn̄i dei nr̄i
vt ābularem⁹ ī lege ei⁹ quā posu
it nobis ꝑ ꝑuos suos ꝓphetas ⁊
om̄is isrl̄ p̄uaricati sūt legē tuā ⁊
declinauerūt ne audirēt vocē tuaꝫ
⁊ stillauit sup nos maledcō ⁊ de
testatio q̄ scripta ē in libro moysi
ꝑui dei q̄ peccauim⁹ ei. Et statuit
ꝑmōes suos q̄s locut⁹ ē sup nos
⁊ sup p̄ncipes nr̄os q̄ iudicauerūt
nos vt supīducēt ī nos malū ma
gnum q̄le nunq̄ fuit sb̄ om̄i celo
scd̄m q̄ fcm̄ ē ī ihrl̄m sic̄ scriptū
ē ī lege moysi. Om̄e malū hoc veīt
sup nos. Et n̄ rogauim⁹ faciē tuā
dn̄e de⁹ nr̄. vt reūteremur ab ini
q̄tatib⁹ nr̄is ⁊ cogitarem⁹ verita
tē tuā. Et vigilauit dn̄s sup mali
tiā ⁊ adduxit eā sup nos. Justus
dn̄s deus nr̄ in oīb⁹ op̄ib⁹ tuis q̄
fecit. Nō em̄ audiuim⁹ vocē eius
Et nūc dn̄e de⁹ nr̄ q̄ eduxisti ꝓpl̄m
tuū de terra egipti ī maū forti ⁊ fe
cisti tibi nomē scd̄m diē hāc: pec
cauim⁹ iniq̄tatē fecim⁹ dn̄e ī oēꝫ
iusticiā tuā. Auertat̄ obsecro ira
tua ⁊ furor tu⁹ a cīitate tua ihrl̄m
⁊ a mōte scō tuo. Propt̄ pcc̄a em̄
nr̄a ⁊ iniq̄tates p̄rm nr̄oꝝ ihrl̄m
et ꝓpl̄s tu⁹ ī opprobriū sūt om̄ib⁹
ꝑ circuitū nr̄m Nūc ergo exaudi
de⁹ nr̄ oracōnē ꝑui tui et p̄ces ei⁹
⁊ on̄de faciē tuā sup scūariū tuum
qd̄ desertū ē Propt̄ temetip̄m in
clina deus me⁹ aurē tuam ⁊ audi
api oc̄los tuos et vide desolacōꝫ
nr̄aꝫ ⁊ cīitatē sup quā īuocatū ē no
mē tuū. Neq̄ em̄ in iustificacōib⁹
nr̄is ꝓsternim⁹ p̄ces an̄ faciē tu
am: ꝫ in miseracōib⁹ tuis multis

Exaudi dn̄e. placare dn̄e. attēde ⁊
fac. Ne moreris ꝓpt̄ temetip̄m de⁹
me⁹ q̄ nomē tuū inuocatū ē sup
ciuitatē ⁊ super ꝓpl̄m tuū. Cunq̄
adhuc loquerer ⁊ orarē et cōfite
rer peccata mea ⁊ pcc̄a populi mei
israhel vt ꝓsternerē p̄ces meas ī
cōspectu dei mei ꝓ mōte sācto dei
mei: adhuc loquente me in orōe
mea: ecce vir gabriel quē viderā
in visiōe a p̄ncipio cito volās te
tigit me in tēpore sacrificij vesp̄tini
⁊ docuit me ⁊ locut⁹ ē m̄. Dixitq̄
Daniel. nūc egressus sū vt docerē
te ⁊ intelligeres Ab exordio p̄cuꝫ
tuarū egressus ē sermo Ego autē
veni vt indicarē tibi q̄ vir deside
riorū es Tu aūt animaduerte ser
monē ⁊ intellige visionē. Septu
agīta ebdomades abbreuiate sūt
sup ꝓpl̄m tuū ⁊ super vrbem scām
tuā vt ꝯsumet̄ p̄uaricatio ⁊ finez
accipiat pcc̄m ⁊ deleat̄ iniq̄tas ⁊
adducat̄ iusticia sempit̄na ⁊ īple
at̄ visio ⁊ ꝓphetia ⁊ vngat̄ scūs
scōꝝ Scito ergo ⁊ animadūte ab
exitu ꝑmōis ut iterū edificet̄ ihrl̄ꝫ
vsq̄ ad xp̄m ducē ebdomades se
ptē ⁊ ebdomades sexagītadue erūt
⁊ rursū edificabit̄ platea et muri
in āgustia tēporꝝ. Et post ebdoma
des sexagintaduas occidet̄ crist⁹
et nō erit ei⁹ ꝓpl̄s q̄ eū negatur⁹
ē. Et ciuitatē ⁊ sāctuariū dissipa
bit ꝓpl̄s cū duce vēturo ⁊ finis ei⁹
vastitas et post finē belli statuta
desolatio. Cōfirmabit aūt pactū
ml̄tis ebdomada vna ⁊ ī dimidio
ebdomadis deficiet hostia ⁊ sacri
ficiū. Et erit ī tēplo abhoīnatio de
solacōis ⁊ vsq̄ ad ꝯsūmacōeꝫ ⁊ fi
nē ꝑseuerabit desolacō. Ca. x.

Anno tercō regni cyri regis p
sarꝝ verbū reuelatū ē danie
li ꝯgnomēto balthasar ⁊ verbū
verꝝ et fortitudo magꝫ intellexitqꝫ
ſmonē. Intelligētia em̄ ē opus ī
visione. In diebꝫ illꝫ ego daīel lu
gebā triū ebdomadaꝝ diebꝰ pa
nē desiderabilē nō comedi ⁊ caro
⁊ vinū nō introierūt in os meū.
Sꝫ neqꝫ vngēto vnctꝰ fū donec cō
plerēt triū ebdomadaꝝ dies. Die
aūt vicesima ⁊ q̄rta mēsis primi
eraꝫ iux̄ fluuiū magnū q̄ ē tigris
⁊ leuaui oculos meos et vidi. Et
ecce vir vnꝰ vestitꝰ lineis ⁊ renes
eius accīti auro obrizo ⁊ corpus
eiꝰ q̄si crisolitus ⁊ faties eiꝰ velut
spēs fulguris ⁊ oculi eiꝰ ut lāpas
ardēs ⁊ br̄chia eius et q̄ deorsum
vsqꝫ ad pedes q̄si spēs eris cāden
tis ⁊ vox ſmonū eiꝰ ut vox multi
tudinis. Vidi aūt ego daniel so
lus visionē. porro viri qui erant
mecū nō viderūt. ſꝫ terror nimius
irruit sup eos ⁊ fugerūt in abscō
dituꝫ. Ego āt relictꝰ solus vidi vi
sionē grandē hāc ⁊ nō remāsit in
me fortitudo ſꝫ et spēs mea īmuta
ta est in me ⁊ emarcui nec habui
quicq̄ viriū Et audiui vocē ſmo
nū eiꝰ ⁊ audiens iacebā ꝯsterna
tus sup fatiē meā ⁊ vultus meus
herebat terre. Et ecce manꝰ tetigit
me ⁊ erexit me sup genua mea et
sup articulos manuū meaꝝ Et di
xit ad me daniel vir desideriorū ī
tellige v̄ba que ego loquor ad te
⁊ sta in g̃du tuo. Nūc eī sū missus
ad te Cūqꝫ dixissꝫ m̄ ſmonē istuꝫ
steti tremēs ⁊ ait ad me. Noli me
tuere daniel. qꝛ ex die primo quo
po fuisti cor tuū ad intelligēdum
ut te affligeres in ꝯspcū dei tui. ex
audita sūt v̄ba tua ⁊ ego veī ꝓpt̄
ſmones tuos. Pn̄ceps aūt regni
psaꝝ restitit m̄ viginti ⁊ vno die
bus ⁊ ecce michael vnꝰ de pn̄cipi
bus p̄mis venit ī adiutoriū meū
⁊ ego remāsi ibi iux̄ regē psarum
Veni aūt ut docerez te q̄ ventura
sunt ꝓpl̄o tuo ī nouissimis diebꝰ
qm̄ adhuc visio in dies. Cūqꝫ lo
queret̄ m̄ huiuscemōi v̄bis deieci
vultū meū ad terraꝫ ⁊ tacui. Et ec
ce q̄si silitudo filij hoīs tetigit la
bia mea ⁊ apiens os meū locutꝰ
sū ⁊ dixi ad eū qui stabat ꝯtr̄ me
dn̄e mi in visiōe tua dissolute sūt
ꝯpages mee ⁊ n̄l in me remansit
viriū. Et qūo poterit ſuꝰ dn̄i mei
loq̄ cū dn̄o meo. Nihil em̄ in me
remansit viriū. ſꝫ ⁊ alitus meꝰ in
terduditꝫ. Rursuꝫ g̃ tetigit me q̄si
visio hoīs ⁊ ꝯfortauit me ⁊ dixit
Noli timē vir desideriorꝝ pax tibi
ꝯfortare ⁊ esto robustꝰ. Cūqꝫ loq̄
ret̄ mecū ꝯualui ⁊ dixi. Loq̄re do
mīe mi. qꝛ ꝯfortasti me. Et ait. Nū
q̄d scis q̄re venerim ad te. Et nūc
reūtar ut p̄lier adūsū pn̄cipē psa
rū. Cū em̄ egrederer apparuit pn̄
ceps grecꝝ veniēs. Verūtamen
annūtiabo tibi qd̄ exp̄ssuꝫ ē ī scri
ptura veritatis ⁊ nemo ē adiutor
meus in oībus hijs nisi michael
pn̄ceps vester. Ca. xi.

Ego āt a p̄rio āno darij me
di stabā ut ꝯfortaēt̄ ⁊ robo
raēt̄. Et nūc veitatē ānūtiabo tibi.
Ecce adhuc tres reges stabūt ī p
side ⁊ q̄rtꝰ ditabit̄ opibꝰ nimijs
sup oēs et cū inualuerit diuicijs
suis concitabit oēs aduersum re
gnū gretie. Surgꝫ vero rex fortis

et dñabit̃ potestate mlta ⁊ faciet
qd̃ placuerit ei. Et cũ steterit cõte
ret̃ regnuz ei⁹ ⁊ diuidet̃ ĩ q̃tuor vẽ
tos celi ꝫ nõ in posteros ei⁹ neqꝫ
scd̃z potẽciã illi⁹ q̃ dñat⁹ ẽ. Lace
rabit̃ em̃ regnũ ei⁹ etiã ĩ extnos:
exceptis hijs. Et ꝯfortabit̃ rex au
stri ⁊ de p̃ncipib⁹ ei⁹ p̃ualebit su
p eũ. Et dñabit̃ ditione. mlta em̃
dñacio ei⁹. Et post finẽ ãnoꝝ fede
rabũt̃. Filiaqꝫ regis austri veniet
ad regẽ aq̃lonis facẽ amiciciã et
nõ obtinebit fortitudinẽ brachij
nec stabit semẽ ei⁹ ⁊ tradet̃ ip̃a ⁊
q̃ ad duxerũt eã adolescentes ei⁹ ⁊
q̃ ꝯfortabãt eã ĩ tpib⁹ Et stabit de
germĩe radicũ ei⁹ plãtatio Et veĩ
et cũ exercitu ⁊ ĩgredieť ꝓuinciã
regis aq̃lonis ⁊ abutet̃ eis ⁊ ob
tinebit insup ⁊ deos eoꝝ ⁊ sculpti
lia: vasaq̃ p̃ciosa auri ⁊ argenti
captiua ducet ĩ egiptũ Ipẽ p̃uale
bit adu̇sus regẽ aq̃lõis. Et ĩtrabit
ĩ regnũ rex austri ⁊ reu̇tet̃ ad t̃rã
suã Filij ãt ei⁹ ꝓuocabũt̃ ⁊ ꝯgre
gabũt mltitudinẽ exercituũ plu
rimoꝝ Et veĩet ꝓperãs ⁊ inundãs
⁊ reu̇tet̃ ⁊ ꝯcitabit̃ ⁊ ꝯgredieť cũ
robore ei⁹. Et ꝓuocat⁹ rex austri
egredieť ⁊ pugnabit adu̇s⁹ regẽ
aq̃lõis ⁊ p̃parabit mltitudinem
nimiã ⁊ dabit̃ mltitudo ĩ manus
ei⁹ ⁊ capiet multitudĩez ⁊ exalta
bit̃ cor ei⁹ ⁊ deiciet multa milia. ꝫ
nõ p̃ualebit. Conu̇tet̃ eĩ rex aq̃lo
nis ⁊ p̃parabit mltitudinẽ mlto
maiorẽ q̃ p̃us. Et ĩ fine tẽporũ an
norũqꝫ veniet ꝓperãs cũ exercitu
magno ⁊ opib⁹ nimijs In tpib⁹
ill̃ multi ꝯsurgũt adu̇sus regẽ au
stri. Filijq̃ p̃uaricatoꝝ ꝓpli tui ex
tollẽt̃ vt ĩpleãt visionẽ ⁊ corruẽt

Et veniet rex aq̃lonis ⁊ ꝯportabit
aggerẽ ⁊ capiet vrbes munitissi
mas ⁊ brachia austri nõ sustine
bũt Et ꝯsurgẽt electi ei⁹ ad resistẽ
dũ ⁊ nõ erit fortitudo. Et faciet ve
niẽs sup eũ iuxta placitũ suũ ⁊ ñ
erit q̃ stet ꝯtra faciẽ ei⁹. Et stabit ĩ
t̃ra ĩdita ⁊ ꝯsumet̃ ĩ mãu ei⁹ et po
net faciẽ suã vt veĩat ad tenẽduz
vniu̇sũ regnũ ei⁹ ⁊ recta faciet cũ
eo. Et filiã feĩnaꝝ dabit ei vt euer
tat illud ⁊ nõ stabit nec illi⁹ erit
Et ꝯu̇tet faciẽ suaz ad ĩsulas ⁊ ca
piet mltas ⁊ cessare faciet p̃ncipẽ
o ꝓpbrij sui Et o ꝓpbriũ ei⁹ ꝯu̇tet̃
ĩ eũ Et ꝯu̇tet faciẽ suã ad imperiũ
t̃re sue ⁊ impĩget ⁊ corruet ⁊ nõ ĩ
uenieť. Et stabit ĩ loco ei⁹ vilissi
mus ⁊ ĩdign⁹ decoẽ regio ⁊ ĩ pau
cis dieb⁹ ꝯteret̃ nõ ĩ furore nec in
p̃lio. Et stabit ĩ loco ei⁹ despect⁹ ⁊
nõ t̃buet̃ ei honor regius. Et veĩet
clã ⁊ obtinebit regnũ ĩ fraudulẽ
cia ⁊ brachia pugnantis expug̃
bunt̃ a facie ei⁹ ⁊ ꝯterent̃. Insup
⁊ dux federis. Et post amicicias cũ
eo faciet dolũ ⁊ ascẽdet ⁊ supabit
ĩ modico ꝓpl̃o: abundãtes ⁊ vbe
res vrbes ĩgredieť Et faciet q̃ nõ
fecerũt p̃res ei⁹ ⁊ p̃res patꝝ eius
Rapinas et predã ⁊ diuicias eo
rũ dissipabit ⁊ cõtra firmissimas
cogitationes iniet ⁊ hoc vsqꝫ ad
tẽpus. Et ꝯcitabit̃ fortitudo eius
et cor eius aduersus regẽ austri
in exercitu magno. Et rex austri
prouocabitur ad bellum multis
auxilijs ⁊ fortibus nimis et non
stabunt. qꝛ inibũt aduersus euz
cõsilia. Et comedentes panẽ cũ eo
ꝯterent illuz: exercitusqꝫ eius op
primet̃ ⁊ cadent ĩterfecti plurimi

duorumque regum cor erit ut male fati
ant et ad mensam unam loquentur men
datium et non perficiet. quia adhuc finis
in aliud tempus. Et reuertetur in terram
suam cum opibus multis et cor eius ad
uersus testamentum sanctum et faciet et
reuertetur in terram suam. Statuto tempore re
uertetur et veniet ad austrum et non erit
priori simile nouissimum. Et venient super
eum trieres et romani et percutietur et
reuertetur et indignabitur contra testa
mentum sanctuarii et faciet reuertetur que
et cogitabit aduersum eos qui dereli
querunt testamentum sanctuarii. Et
brachia ex eo stabunt et polluent
sanctuarium fortitudinis et auferent
iuge sacrifitium et dabunt abhomina
tionem in desolacione Et impii in testa
mentum similabunt fraudulenter. po
pulus autem sciens deum suum obtinebit
et faciet. Et docti in populo docebunt
plurimos et ruent in gladio et in flam
ma et in captiuitate et in rapina die
rum. Cumque corruerint subleuabuntur
auxilio paruulo et applicabuntur eis
plurimi fraudulenter. Et de eruditis
ruent ut conflentur et eligantur et deal
bentur usque ad tempus prefinitum. quia ad
huc aliud tempus erit. Et faciet iuxta
voluntatem suam rex et eleuabitur et ma
gnificabitur aduersus omnem deum. Et
aduersus deum deorum loquetur magnifica
et dirigetur donec compleatur iracundia
Perpetrata quippe est diffinicio. Et deum
patrum suorum non reputabit et erit in
concupiscencijs feminarum nec quemquam
deorum curabit. quia aduersum uniuersa
consurget. Deum autem maozim in loco
suo venerabitur et deum quem ignorauerunt
patres eius colet auro et argento
et lapide pretioso rebusque pretiosis
Et faciet ut muniat maozim cum
ode alieno quem non cognouit et mul
tiplicabit gloriam et dabit eis pote
statem in multis et terram diuidet gratuito
Et in tempore prefinito pliabitur ad
uersus eum rex austri et quasi tempestas
veniet contra illum rex aquilonis in cur
ribus et in equitibus et in classe magna
et ingredietur terras et conteret et pertran
siet Et introibit in terram gloriosam
et multi corruent. Hec autem sole sal
uabuntur de manu eius. edom et moab
et principes filiorum amon Et mittet
manum suam in terras et terra egipti non
effugiet. et dominabitur thesaurorum au
ri et argenti et in omnibus pretiosis egipti
Per libias quoque et ethiopias transi
bit et fama turbabit eum ab oriente
et ab aquilone et veniet in multitudi
ne magna ut conteat et interficiat pluri
mos. Et figet tabernaculum suum
apedno inter duo maria super montem in
ditum et sanctum et veniet usque ad summita
tem eius et neque auxiliabitur ei. Ca. xij.

In tempore autem illo consurget mi
chael princeps magnus qui
stat pro filijs populi tui et veniet tempus
quale non fuit ab eo ex quo gentes esse
ceperunt usque ad tempus illud. Et in
tempore illo saluabitur populus tuus omnis
qui inuentus fuerit scriptus in libro.
Et multi de hijs qui dormiunt in terre
puluere euigilabunt. alij in vitam
eternam et alij in obprobrium ut vi
deant semper. Qui autem docti fuerint
fulgebunt quasi splendor firmamenti et
qui ad iustitiam erudiunt multos quasi
stelle in perpetuas eternitates. Tu autem
daniel claude sermones et signa librum
usque ad tempus statutum. Plurimi per
transibunt et multiplex erit scientia
Et vidi ego daniel et ecce quasi duo
alij stabant. unus hinc super ripam

flumínis ⁊ alíꝰ íntꝛ ex altꝛa ꝛípa
flumínis. Et dixi vtro q̃ eáꝫ ídutꝰ
límeis qui ſtabat ſup aq̃s flumíꝪ
Vſq; q̃ fínis hoꝝ mábiliũ. Et au
díui vtrũ qui índutꝰ erat límeis q̃
ſtabat ſup aq̃s flumínis : cũ ele
uaſſet dexterã ⁊ ſiníſtrã ſuã í cẽlũ
⁊ iuraſſet p víuentẽ ímeternũ qꝛ
ím tẽpus ⁊ tẽpoꝛa ⁊ dimídiũ tpis
Et cũ cõpleta fuerít diſpſio manꝰ
ppli ſancti cõplebunt vníuſa hec
Et ego audiui ⁊ nõ ıtelleꝛi. Et dixi
dñe mi quid erít poſt hec. Et ait.
Vade daníel qꝛ dauſi ſunt ſigna
tiq; ſmones vſq; ad pfimitũ tẽpꝰ
Eligent⁊ dealbabunt⁊ quaſi ig
nís pbabunt multi Et ípie agẽt
ímpíí neq; ıntelligent omes ípíí
Porro docti ıtelligẽt ⁊ a tẽpoꝛe cũ
ablatũ fuerít iuge ſacrificiũ ⁊ po
ſita fuerít abhominacõ ín deſola
tionẽ: dies mille ducẽtí nonagíta
Beatus q̃ expectat et puemit ad
dies mille trecento ſtrigíntaq̃nq;
Tu aũt daníel vade ad pfimitũ ⁊
requieſces ⁊ ſtabis í ſoꝛte tua í fine
dieꝝ. Hucuſq; daníelẽ ín hebra
ico volumíe legímꝰ cetera que ſe
quũt vſq; ad finẽ líbri de theodo
tionís edicione tranſlata ſunt.

Erat vir habi Ca. xiíí.
tãs ín babilone ⁊ nomẽ eíꝰ
ioakím ⁊ accepit vxoꝛẽ nomíne
ſuſannã filiã helchie pulchꝛã mí
mís ⁊ timentẽ deum. Parẽtes emꝫ
illíꝰ cũ eſſent iuſti erudieꝝt filiaz
ſuã ſecm legẽ moyſi Erat autem
ioakím diues valde et erat ei po
meriũ vicinũ domuí fue et ad ipz
ofluebãt iudei eo q; eſſet honora
bilioꝛ omníũ. Et oſtituti ſũt duo
ſenes iudices ín illo anno de q̃bꝰ
locutꝰ ẽ dñs q; egreſſa ẽ ímq̃tas
de babilone a ſemoꝛibꝰ iudicíbꝰ
q̃ videbãt regẽ pplm. Iſti freq̃nta
bãt domũ ioakím⁊ veníebãt ad
eos oẽs q̃ habebãt iudícia. Cũ ãt
pplꝰ reũtiſſz p meridiẽ: ingrediẽ
bat ſuſanna ⁊ deãbulabat ín po
merío viríí ſui. Et videbãt eã ſenes
q̃tidie ingrediẽtẽ ⁊ deãbulantẽ ⁊
exaſperãt ícupiſcẽcíã eíꝰ. Et euer
terũt ſenſũ ſuũ ⁊ declínauerũt ocu
los ſuos vt nõ viderẽt celũ neq;
recordarent⁊ iudicíoꝝ iuſtoꝝ. Erãt
gº ãbo vulnerati amoꝛe eíꝰ nec ín
dicaueꝝt ſibi viciſſim dolorẽ ſuuz
Erubeſcebãt eí índicaꝛe ſibi ícupíaz
ſuã volẽtes ícũbere cũ ea Et obſer
uabãt q̃tidie ſolliciti⁹ videre eã
dixitq; alter ad alteꝝ eam⁹ domũ
qꝛ hora prãdíí ẽ. Et egreſſi receſſe
rũt a ſe Cũq; reũtiſſent veneꝝt í
vnũ⁊ ſciſcitãtes ab ıuicẽ cãz ofſ
ſi fũt icupíaz ſuã. Et tũc í iũe ſta
tueꝝt tps: qñ eã poſſent ıueíre ſo
lã Fem ẽ ãt cũ obſuaꝛẽt díe aptũ
ígreſſa ẽ aliq̃ſ ſic ꝛeꝛi⁊ nudíuſtẽ
tíꝰ cũ duabꝰ ſolꝰ puellꝰ voluitq; la
uaꝛi í pomeío Eſtꝰ q̃pe erat⁊ nõ
erat ibi q̃ſq; pꝛeꝛ duos ſenes ab
ſcõditos⁊ ıtẽplãtes eã. dixit gº
puellꝰ Affẽte mí oleũ⁊ ſmígmata
⁊ oſtia pomeríí daudite vt lauer
Et fecerũt ſicut pcepãt dauſerũtq;
oſtia pomeríí⁊ egreſſe fũt p poſti
cã vt afferrent q̃ inſſerat. Neſcie
bãtq; ſenes íntus eẽ abſcõditos.
Cũ ãt eẽnt egreſſe puelle ſurrexeꝝt
duo ſenes⁊ accurreꝝt ad eã⁊ di
xerũt Ecce oſtia pomeríí dauſa ſũt
⁊ nemo nos videt⁊ í icupiſcẽcíã
tui ſumus. Quam ob rem aſſenti
re nobís et cõmíſcere nobíſcum.

Q8 si noluerís dicem⁹ cõtra te te
stimoniũ q̃ fuerit tecũ inuenis a
ob hãc cãm emiseis puellas a te
Ingemuit susãna a ait Angustie
m̃ sunt vndiq̃ Si em̃ hoc egero
mors m̃ ẽ si aũt nõ egero nõ effu
giã man⁹ vr̃as Sz meli⁹ est mihi
absq̃ ope incidere in man⁹ vr̃as
q̃ peccare i ospc̃ dñi Et exclama
uit voce mag̃ susãna exclamaue
rũt aũt a senes aduſus eaz Et cu
curríit vn⁹ ad ostia pomerij a ape
ruit Cũ g̃ audissent clamorez fa
muli dom⁹ i pomeio irruerunt p
posticã ut viderẽt q̃d nã eẽt Post
q̃ aũt senes locuti fũt erubuerũt
sui vultib⁹ quia nullus erat sermo huiusce modi de susãna Et fa
cta ẽ dies crastina Cũq̃ venisset
pplus ad viz eiº ioakim venerũt
et duo presbiteri plenj iniq̃ cogita
cõne aduſus susãnã ut mẽficerẽt
eã Et dixerunt coram pplo Mittite
ad susãnã filiã helchie vxorẽ ioa
kim Et statim miserunt Et venit cũ
parentib⁹ a filijs et vniuſis cogna
tis suis Porro susãna erat delica
ta nimis a pulcra spetie At iniq̃ il
li iusserũt ut discoperet erat em̃
coopta ut vel sic satiarent decore
eiº Flebãt igit̃ sui et oẽs q̃ noue
rãt eã Cõsurgentes aũt duo pre
sbiteri in medio pplj posuerũt ma
nus suas sup caput eiº Que flẽs
suspexit ad cẽlũ Erat em̃ cor eiº fi
dutiã hñs in dño Et dixerũt pre
sbiteri Cũ deambularem⁹ i pome
rio soli ingressa ẽ hec cũ duabus
puellis a clausit ostia pomerij a di
misit a se puellas Venitq̃ ad eã
adolescẽs q̃ erat absc̃ditus a cõ
cubuit cum ea Porro nos cũ esse
m⁹ i angulo pomerij videntes im
qui tatẽ cucurrim⁹ ad eos a vidi
mus eos piter cõmisceri Et illũ q̃
dez nõ quim⁹ oprehendẽ qz fortior
nobis erat et apto ostio exiliuit
Hãc aũt cũ apprehẽdissem⁹ inter
rogauim⁹ q̃snã eẽt adolescens a
noluit indicare nob Huius rei te
stes sum⁹ Credidit eis multitudo
q̃si semb⁹ a iudicib⁹ pplj a odẽna
uerũt eã ad mortẽ Exclamauit ãt
voce mag̃ susãna a dixit deº eter
ne q̃ absc̃ditoz es cognitor qui
nosti oña añq̃ fiant tu scis qm̃
falsũ testimoniũ tulerũt ctra me
a ecce morior cũ nil horũ fecerim que
isti malitiosi opposuerũt aduersũ
me Exaudiuit aũt dñs voc̃ eius
Cũq̃ duceret ad mortẽ suscitauit
dñs spm̃ sem̃ pueri iuniorís cuius
nomen daniel a exclamauit voce
mag̃ Mũdꝰ ego sũ a sãguine hu
ius Et conuſus ois pplus ad eũ di
xit Quis ẽ iste sermo quez tu locu
tus es Qui cũ staret i medio eoz
ait Sic fatui filij isrl nõ iudican
tes neq̃ q8 vez est cognoscentes
odẽnastis filiã isrl Reuertimini ad
iudiciũ qz falsuz testimoniũ locu
ti sũt aduersus eaz Reuſus est g̃
pplus cũ festinatiõe Et dixerũt ei
senes Veni a sede in medio nr̃m
et indica nob qz tibi deus dedit ho
norez senectutis Et dixit ad eos
daniel Separate illos ab inuicẽ p
cul a diiudicabo eos Cũ g̃ diuisi
essent alt̃ ab altero vocauit vnũ de
eis a dixit ad eũ Inueteratе diez
malozum nũc venerũt peccata tua q̃
opabaris pus iudicãs iudicia i
iusta inocẽtes opprimẽs a dimit
tens noxios dicẽte dño inocẽtẽ

et iustū nō intꝛficies. Nūc ergo si
vidisti eā: dic sb̄ q̄ arbore videris
eos colloquētes sibi. Qui ait. Sb̄
cino dixit aūt daīel. Recte mētit⁹
es in caput tuū. Ecce em̄ āgel⁹ dei
accepta sentencia ab eo scindꝫ te
mediū. Et amoto eo iussit venire
aliū ⁊ dixit ei Semen chanaan ⁊
nō iuda speties decepit te ⁊ ꝯcupi
scēcia sb̄uertit cor tuū Sic facieba
tis filiab⁹ isrl̄ et ille timētes loq̄
bant̄ vob̄. ꝫ nō filia iuda sustinu
it iniq̄tatē vr̄am. Nūc ergo dic m̄
sb̄ q̄ arbore ꝯp̄hēderis eos loquē
tes sibi. Qui ait. Sub prino. Dixit
aūt ei daniel. Recte mētit⁹ es ⁊ tu
ī caput tuū. Manet em̄ angel⁹ dei
gladiū habēs vt secet te mediū ⁊
ītꝛficiat vos. Exclamauit itaq̄ oīs
cetus voce magna ⁊ bn̄dixerūt deū
q̄ saluat sperātes in se. Et cōsurre
xerūt adūsus duos p̄sbiteros. Cō
uicerat em̄ eos daniel ex ore suo
falsū dixisse testimoniū. Fecerūtq̄
eis sicut male egerāt adūsus pro
ximū vt facerēt sc̄dm̄ legē moysi
⁊ intꝛfecerūt eos. Et saluat⁹ est sā
guis īnoxi⁹ ī die illa. Helchias āt
⁊ vxor eius laudauerūt deū ꝓ filia
sua susanna cū ioakim ma'to ei⁹
⁊ ꝯgnatis om̄ib⁹ q̄ nō ē inuēta
ī ea res turpis. Daniel aūt fcūs ē
magn⁹ ī ꝯspcū ꝓpl̄i a die illa ⁊ de
inceps. Et rex astiages appositus
ē ad p̄res suos et suscepit cyrus
ꝑses regnū ei⁹. Ca. xiiij.

Erat aūt daniel ꝯuiua regis
⁊ honorat⁹ sup oēs amicos
eius. Eratq̄ ydolū apd̄ babiloni
os nomīe bel ⁊ īpendebant̄ ī eo ꝑ
dies singulos simile artabe duo
decī et oues quadraginta: vinīq̄

amphore sex. Rexq̄ colebat eū ⁊
ibat ꝑ singulos dies adorare eū
porro daniel adorabat deū suū. Di
xitq̄ ei rex. Quare nō adoras bel.
Qui rn̄dēs ait ei Quia nō colo ydo
la manufacta. ꝫ viuentē deū q̄ cre
auit celū ⁊ t̄rā Et habet ꝑtātē oīs
carnis. Et dixit rex ad eū. Nō videt̄
tibi esse bel viuens de⁹. An nō vi
des q̄nta ꝯmedat ⁊ bibat q̄tidie.
Et ait daniel arridēs. Ne erres rex
Iste ē eī ītrīsec⁹ luteus. forinsec⁹
ereus neq̄ ꝯmedit aliquando. Et
irat⁹ rex vocauit sacdotes ei⁹ ⁊ ait
eis Nisi dixeritis m̄ q̄s ē q̄ ꝯmedat
īpensas has: moriemini Si āt oñ
deritis q̄ bel comedat hec: morieť
daniel. q̄ blasphemauit ī bel. Et
dixit daniel regi. Fiat iuxta v̄bū
tuū. Erāt āt sacdotes bel septuagī
ta: Exceptis vxorib⁹ ⁊ puulis ⁊ fi
lijs. Et venit rex cū daniele ī tēplū
belis. Et dixerūt sacdotes belis. Ecce
nos egredimur foras ⁊ tu rex pone
escas ⁊ vinū misce ⁊ claude ostiū
⁊ signa anulo tuo. Et cū īgressus
fueris mane nisi īueneris omnia
ꝯmesta a bel morte moriemur vel
daniel q̄ mētitus est adūsuꝫ nos
Confidebāt aūt q̄ fecerāt sub mē
sa abscōditū ītroitū et ꝑ illū īgre
diebant̄ semꝑ ⁊ deuorabāt ea Fa
ctū est igit̄ postq̄ egressi sūt illi ⁊
rex posuit cibos añ bel. p̄cepit da
niel pueris suis ⁊ attulerūt cinerē
⁊ cribr̄uit ꝑ totū tēplū corā rege
⁊ egressi clauserūt ostiū ⁊ signātes
anulo regis abierūt. Sacdotes āt
īgressi sūt nocte iux̄ ꝯsuetudinem
suā ⁊ vxores ⁊ filij eoꝝ ⁊ ꝯmederūt
omnia ⁊ biberūt. Surrexit āt rex
primo diluculo et daniel cum eo

Et ait rex. Salua ne sūt signacula
damiel. Qui rñdit. Salua rex. Sta
timq; cū aperuisset ostiū intuitus
rex mensaz exclamauit voce mag̃
Magn⁹ es dñe et nō ē apud te do
lus quisq;. Et risit daniel a tenuit
regē ne īgredēt intro a dixit Ecce
pauimētuz animadūte cuiꝰ vesti
gia sūt hec. Et dixit rex. Video ve
stigia virozq; a mulieꝝ a infantiū
Et iratꝰ ē rex. Tūc apprehēdit rex
sacerdotes a vxores a filios eoꝝ
a oñderūt ei absco dita ostiola p
que ingrediebāt a cōsumebāt q̃
erant sup mensā. Occidit g̃ illos
rex a dñe tradidit in ptātē daniel
q̃ subūtit eū a templū eiꝰ. Et erat
draco magnus in loco illo a cole
bant eū babilonij. Et dixit rex da
nieli. Ecce nūc ñ potes dicē q̃ iste
nō sit deꝰ viuens. Adora ergo eū
dixitq; daniel regi. Dñm deū meū
adoro. qa ipe est deus viuēs. Iste
aūt nō est deꝰ viuēs. Tu aūt rex
da mi ptātē a īmfitiaz draco nem
absq; gladio a fuste. a ait rex. Do
tibi. Tulit g̃ daniel picē a adipez
et pilos a coxit piter. fecitq; mas
sas a dedit in os draconis a diru
ptus ē draco. Et dixit daniel. Ecce
quez colebatis. Rō cū audissent
babilonij indignati sūt vehemē
ter a cōgregati aduersū regē dixe
rūt. Judeus factꝰ ē rex. Bel dest ru
pit. draconē imfecit et sacerdotes
occidit. Et dixerūt cū venissent ad
regē. Trade nob danielē. alioq;n
imfitiemꝰ te a domū tuaz. Vidit
g̃ rex q̃ irruerent in eū vehemē
a necitate cōpulsus tradidit eis
danielē. Qui miserūt eū in lacum
leonū a erat ibi dieb⁹ sex. Porro
i lacu erāt leones septez a dabāt
eis duo corpa q̃tidie a due oues
et tūc ñ data sūt eis ut deuorarēt
danielē. Erat aūt abacuch ppha
in iudea a ipe coxerat pulmentuz
et intriuerat panes in alueolo a
ibat i campū ut ferret messoribꝰ
dixitq; angelꝰ dñi ad abacuch.
Fer prandiū qd̃ habes i babilo
nē danieli q̃ est in lacu leonuz. Et
dixit abacuch dñe babilonē nō
vidi et lacū nescio Et apprehēdit
eū angelꝰ dñi i vertice eius a por
tauit eū capillo capitis sui posuit
q; eū in babilonez sup lacū in im
petu spiritus sui. Et damauit aba
cuch dicēs daniel fue dei Tolle
prandiū qd̃ misit tibi deus. Et ait
daniel. Recordatus es mei deꝰ a
nō dereliq̃sti diligētes te. Surgēs
q; daniel comedit. Porro angelꝰ
dñi restituit abacuch cōfestim in
loco suo Venit g̃ rex die septimo
ut lugeret danielē a venit ad lacū
et introspexit a ecce daniel sedēs in
medio leonū. Et exclamauit voce
magn̄ rex dicēs Magn⁹ es dñe deꝰ
daniel. Et extraxit eū. Porro illos
qui p dicōis eiꝰ cā fuerāt intromi
sit in lacū a deuorati sūt in momē
to corā eo. Explicit daiel pphe
ta. Incipit plogus i libz duo
decim pphaz.

Non idē ordo est duo
decim pphaz apud
hebreos q̃ ē apud
nos. Vñ sedz id qd̃
ibi legitur. hicq; dis
positi sūt. Osee comaticus ē et q̃si
p sentētias loquēs. Johel plan⁹
in principijs in fine obscurior et
vsq; ad malachiam hūt singuli

ꝓprietates suas quē esdrā scribā
legisq̄ doctorē hebrei autumāt Et
q̄ longū est nūc de omib⁹ dicere
hoc tm̄ vos o paula ⁊ eustochiū
āmonitas scire volo vnū librum
esse duodecī ꝓphetaruꝫ ⁊ osee sin
chronon ysaie: malachiaꝫ vero
aggei ⁊ zacharie fuisse tpib⁹ In
q̄bus āt tēpus nō p̄fert̄ in titulo
sb̄ illis eos regibus ꝓphetasse sub
quib⁹ ⁊ hij q̄ ante eos habēt titu
los ꝓphetauerūt ⁘

Explicit ꝓlogus · Incipit
osee ꝓpheta ·

Verbum dn̄i q̄d fcm̄
ē ad osee filiū beeri
in diebus ozie ioa
than achā ezechie
regū iuda ⁊ ī dieb⁹
iheroboaꝫ filij ioas regis isrl̄. Pri
cipiū loquēdi dn̄m in osee · Et di
xit dn̄s ad osee · Vade sume tibi
vxorē fornicariaꝫ ⁊ fac tibi filios
fornicationū: q̄ fornicās fornica
bit̄ terra a dn̄o. Et abijt ⁊ accepit
gomer filiā debelaim et cōcepit ⁊
pepit ei filiū · Et dixit dn̄s ad euꝫ
Voca nomē eius ihezrahel · Qm̄
adhuc modicuꝫ et visitabo sāgui
nē ihezrahel sup̄ domū iehu et q̄e
scere faciā regnū domus isrl̄. Et in
illa die cōterā arcū israhel in val
le ihezrahel. Et ꝯcepit adhuc ⁊ pe
perit filiā. Et dixit ei · Voca nomē
ei⁹ absq̄ mīa. Quia n̄ addā vltra
misereri domui isrl̄ · ꝫ oblivione
obliuiscar eoꝝ. Et domui iuda mi
serebor ⁊ saluabo eos ī dn̄o d̄o suo
⁊ nō saluabo eos ī arcu ⁊ gladio
⁊ ī bello ⁊ in equis ⁊ in eq̄tib⁹. Et
ablactauit eā que eāt absq̄ mīa.
Et ꝯcepit ⁊ pepit filiū · Et dixit ei.
Voca nomē ei⁹ nō populus me⁹.
Quia vos nō ꝓpl̄s me⁹ ⁊ ego non
ero vester de⁹. Et erit numer⁹ filio
rū isrl̄ q̄si arena maris q̄ sine mē
sura est ⁊ nō numerabit̄. Et erit ī
loco vbi dicet̄ eis n̄ ꝓpl̄s me⁹ vos
dicet̄ eis filij dei viuentis. Et ꝯgre
gabunt̄ filij iuda ⁊ filij isrl̄ parit̄
⁊ ponēt sibimet caput vnū ⁊ ascē
dēt de t̄ra q̄ magn⁹ dies ihezrahel

Dicite fratrib⁹ Ca·ij ⁘
vestris ꝓpl̄s me⁹ sorori vr̄e
misericordiam ꝯsecuta · Iudicate
matrem vestrā iudicate quoniā
ip̄a nō vxor mea ⁊ ego nō vir ei⁹
Auferat fornicacōes suas a facie
sua et adulteria sua de medio vbe
rū suorū: ne forte expoliem eaꝫ nu
dā et statuam eā scd̄m diem nati
uitatis sue et ponam eam quasi
solitudinem ⁊ statuaꝫ eam velut
terram inuiaꝫ ⁊ interficiam eam
siti ⁊ filiorum illius nō miserebor
quoniam filij fornicacōnum sūt
q̄ fornicata est mater eorum. Cō
fusa est que cōcepit eos · q̄ dixit.
Vadam post amatores meos q̄
dant panes mihi ⁊ aquas meas
lanam meam ⁊ linum meum ole
um meum ⁊ potum meum Prop
ter hoc ecce ego sepiam viam tu
am spinis ⁊ sepiaꝫ eā maceria Et
seītas suas nō īueniet et sequet̄
amatores suos ⁊ n̄ app̄hēdet eos
⁊ queret eos ⁊ nō īueniet Et dicet
Vadā ⁊ reuertar ad virū meū pri
orem: q̄ bn̄ m̄ eāt tunc magis q̄
nūc · Et hec nesciuit q̄ ego dedi ei
frumentū ⁊ vinū ⁊ oleū ⁊ argētū
mlt̄iplicaui ei ⁊ auꝝ q̄ fecerīt baal

Idcirco ꝯuertar ⁊ sumā frumentuꝫ
meū in tpe suo ⁊ vinū meū in tpe
suo ⁊ liberabo lanā meā et linum
meū q̄ operiebāt ignominiā ei⁹.
Et nunc reuelabo stulticiā eius in
oculꝰ amatoꝝ ei⁹ ⁊ vir non eruet
eā de manu mea Et cessare fatiam
oē gaudiū ei⁹. Sollēnitatē ei⁹ ne
omeniā ei⁹ sabbatū eius et omīa
festa tpa eius. Et corrūpaꝫ vineā
ei⁹ ⁊ ficū ei⁹ De quib⁹ dixit. Mer
cedes hee mee sūt quas dederūt m̄
amatores mei. Et ponā eā ī saltū ⁊
ꝯmedet eā bestia agri. Et visitabo
sup eā dies baalim quib⁹ accēde
bat incensū ⁊ ornabat̄ in aure sua
⁊ moīli suo ⁊ ibat post amatores
suos ⁊ mei obliuiscebat̄ dic̄ dn̄s
Propt̄ hoc ecce ego lactabo eaꝫ et
ducā eā in solitudinē. Et loq̄r ad
cor ei⁹ ⁊ dabo ei vinitores eius ex
eodē loco ⁊ vallē achor ad aperiē
daꝫ spē. Et canet ibi iux̄ dies iuuē
tutis sue ⁊ iux̄ dies ascēsionis sue
de terra egipti. Et erit ī die illo ait
dn̄s vocabit me vir me⁹ ⁊ nō vo
cabit me vltra baalim. Et auferā
noīa baalim de ore ei⁹ ⁊ nō recor
dabit̄ vltra noīs eoꝝ. Et pcutiaꝫ
eis fedus in die illa cū bestia agri
et cū volucre celi ⁊ cū reptili terre.
Et arcū ⁊ gladiū ⁊ bellū ꝯterā de
terra ⁊ dormire eos fatiā fidutiali
ter Et spōsabo te mihi in sempiter
nū ⁊ sponsabo te m̄ in iustitia ⁊ iu
dicō ⁊ in misericordia ⁊ miseracō
nib⁹. Et sponsabo te m̄ in fide ⁊ sci
es q̄ ego dn̄s. Et erit ī die illa ex
audiā dicit dn̄s. Exaudiā celos ⁊
illi exaudiēt terrā ⁊ terra exaudi
et triticū ⁊ vinū ⁊ oleū ⁊ hec exau
dient ihezrahel. Et seminabo eā m̄
ī terrā ⁊ miserebor ei⁹ q̄ fuit absq̄
misericordia Et dicā nō ꝓpl̄o meo
populus meus es tu Et ipse dicet
deus me⁹ es tu. ¶ Ca. iij.

Et dixit dn̄s ad me Adhuc
vade dilige mulierē dilectā
amico ⁊ adulterā sic̄ diligit dn̄s
filios isrl̄ ⁊ ip̄i respectāt ad deos
alienos ⁊ diligūt vinatia vuarū
⁊ fodi eam m̄ qn̄decim argenteis
⁊ choro ordei et dimidio choro or
dei ⁊ dixi ad eā. Dies multos expe
ctabis me. Nō fornicaberis ⁊ non
eris viro. sed et ego expectabo te.
Quia dies mltos sedebūt filij isrl̄
sine rege ⁊ sine principe ⁊ sine sa
crifitio ⁊ sine altari et sine ephot
⁊ sine theraphim. Et post hec reu
tent̄ filij isrl̄ ⁊ querēt dn̄m deum
suū ⁊ dauid regeꝫ suū ⁊ pauebūt
ad dn̄m ⁊ ad bonū ei⁹ in nouissi
mo dieꝝ. ¶ Ca. iiij.

Audite v̄bū dn̄i filij isrl̄. q̄a
iuditiuꝫ dn̄o cū habitatori
b⁹ terre Nō est em̄ veritas ⁊ non
est misericordia ⁊ nō ē sc̄ia dei in
terra. Maledictū ⁊ mēdatiū ⁊ ho
micidiū ⁊ furtū ⁊ adulteriū inun
dauerūt. Et sāguis sāguinē tetigit
Propt̄ hoc lugebit terra et infir
mabit̄ oīs qui habitat ī ea In be
stia agri ⁊ in volucre celi. sed ⁊ pi
sces maris ꝯgregabunt̄. Verūta
mē vnusquisq̄ nō iudicet ⁊ non
arguat̄ vir. ꝓpl̄us em̄ tuus sic̄ hij
qui ꝯtradicūt sacdoti. Et corrues
hodie ⁊ corruet etiam ꝓpha tecū
Nocte tacere feci matrē tuaꝫ Con
ticuit ꝓpl̄us me⁹ eo q̄ nō habue
rit sc̄iam. q̄a tu sc̄iam repulisti. re
pellā te ne sacerdotio fūgaris m̄. ⁊
oblita es legis dei tui ⁊ obliuiscar

filiorum tuorum ⁊ ego Scdm mlt
titudinē eorū sic peccauerūt mihi
gloriā eoꝝ ī ignominiā ɔmutabo
Peccata ꝓpli mei ɔmedēt ⁊ ad iniq
tatē eoꝝ subleuabūt aīas eoꝝ. Et
erit sicut ꝓplus sic sacerdos. Et vi
sitabo sup eū vias eius ⁊ cogitati
ones eiꝰ reddā ei. Et ɔmedēt ⁊ nō
saturabunt. Fornicati sūt ⁊ ñ ces
sauerūt: qm̄ dn̄m reliquerūt ī nō
custodiēdo. Fornicacō ⁊ vinuꝫ et
ebetas auferūt cor. Populꝰ meꝰ
ī ligno suo īterrogauit et baculꝰ
eius annūciauit ei. Spūs em̄ for
nicacōnuꝫ decepit eos ⁊ fornicati
sūt a deo suo. Sup capita mōtiuꝫ
sacrificabāt et sup colles accende
bāt thimiama subtꝰ quercū ⁊ po
pulū ⁊ therebintuꝫ. qꝛ bō eāt vm
bra eiꝰ. Ido fornicabūt filie vr̄e ⁊
spōse vr̄e adultē erūt. Nō visitabo
sup filias vrās cū fuerīt fornicate
⁊ sup spōsas vrās cū adulteraue
rint: qm̄ ipi cū meretricibꝰ versa
bant ⁊ cū effeminatis sacrificabāt.
Et ꝓpls nō ītelligens vapulabit
Si fornicaris tu isrl: non delinq̄t
saltē iuda Et nolite īgredi in gal
gala ⁊ ne ascēderitis ī bethauen:
neqꝫ iurauerītis viuit dn̄s. Quo
niā sicut vacca lasciuiēs declīauit
isrl. Nūc pascet eos dn̄s: q̄si ag
nū ī latitudīe. Particeps ydoloꝝ
effraim: dimitte eū. Separatū est
cōuiuiū eoꝝ: fornicacōe fornicati
sūt: dilexerūt afferre ignominiā ꝓte
ctores eius Ligauit eū spūs ī alis
suis ⁊ ɔfundent a sacrificijs suis.

Audite hoc sacdo ¶ Ca. v.
tes ⁊ attēdite domꝰ israhel ⁊
domꝰ regis auscultate. qꝛ vob in
diciū est. Quoniā laqueus facti
estis speculacōni ⁊ sic rethe expā
sum subter thabor ⁊ victias decli
nastis in ꝓfūdū. Et ego eruditor
oīm eoꝝ. Ego scio effraim ⁊ isrl ñ
ē abscōditꝰ a me. Quia nūc forni
catꝰ ē effraim: ɔtaminatꝰ ē isrl.
Nō dabūt cogitacōes suas vt cō
uertant ad deū suū. qꝛ spūs forni
cacōnū ī medio eoꝝ et dn̄m ñ ɔg
nouerūt. Et rn̄debit arrogātia isrl
ī facie eiꝰ ⁊ isrl ⁊ effraim ruent ī
iniq̄tate sua. Ruet etiaꝫ iudas cū
eis. In gregibꝰ suis et ī armētis
suis vadēt ad querēdū dn̄ꝫ et nō
īuenient. Ablatꝰ ē ab eis. In dn̄o
ꝑuaricati sūt. qꝛ filios alienos ge
nuerūt. Nūc deuorabit eos mēsis
cū pr̄ibꝰ suis Clāgite buccīa ī ga
baa: tuba in rama. Vlulate in be
thauē: post tergū tuū beniamī. Ef
fraim ī desolacōe erit. In die corre
ptiōis ī tribubꝰ isrl oñdi fidē Facti
sūt p̄ncipes iuda q̄i assumētes ter
minū: sup eos effūdā q̄i aq̄m irā
meā. Calūniā patiens ē effraī fra
ctus iudicō. qm̄ cepit abire pꝰ sor
dem. Et ego q̄si tinea ephraim et
q̄si putredo domui iuda. Et vidit
ephraim lāguorē suū ⁊ iudas vin
culū suū. Et abijt effraim ad assur
⁊ misit ad regē vltorē. Et ipse nō
poterit sanare vos nec soluere po
terit a vob vinculū. Quoniā ego
q̄si leena effraim et quasi catulꝰ
leōis domui iuda. Ego ego capiā
⁊ vadā: tollam ⁊ non est q̄ eruat
Vadens reuertar ad locū meum
donec deficiatis ⁊ q̄ratis faciē meā

In tribulacōne ¶ Ca. vi.
sua mane cōsurgēt ad me. Veīte
⁊ reūtamur ad dn̄ꝫ qꝛ ipe cepit et
sanabit nos ꝑcutiet ⁊ curabit nos

Viuificabit nos post duos dies
i die tertia suscitabit nos et viue
m⁹ in ꝯspcũ ei⁹. sciem⁹ seq̃murq̃
ut cognoscam⁹ dñm. Quasi dilu
culũ p̃paratus ẽ egressus ei⁹ ⁊ ve
niet q̃si ymber nob̃ tẽporaneus ⁊
serotinus terre. Quid fatiam tibi
ephraim. ⁊ q̃d fatiã tibi iuda. ⁊ Mi
sericordia vr̃a q̃si nubes matutina
⁊ q̃si ros mane ꝑtñsiens Propt̃
hoc dolaui in ꝓphis ⁊ occidi eos
i verb̃ oris mei ⁊ iuditia tua quasi
lux egredient̃. q̃ misericordiã vo
lui ⁊ nõ sacrifitiũ. Et sciam dei pl⁹
q̃ holocaustũ. Ipi aũt sicut adaꝫ
trãsgressi sũt pactũ ibi p̃uaricati
sũt i me. Galaad ciuitas opãtiũ
ydolũ supplãtata sãguĩe ⁊ q̃si fau
ces viroꝝ latronũ. Particeps sa
cerdotũ i via int̃fitientiũ ꝑ gẽtes
de sichez q̃ scelus opati sũt. In do
mo isrl̃ vidi horrenduꝫ Ibi forni
cationes ephraim ꝯtãminatus ẽ
isrl̃. Sꝫ et iuda pone messem tibi
cum cõuertero captiuitatẽ popu
li mei. Ca. vij.

Cum sanaẽ vellẽ isrl̃ reuela
ta ẽ iniq̃tas ephraim et ma
litia samarce. q̃ opati sunt mẽda
tiũ. Et fur ingressus est spoliãs la
trũcul⁹ foris. Et ne forte dicant in
cordib⁹ suis oẽꝫ malitiã eoꝝ me
recordatũ. Nunc circũdederũt eos
adinuẽtiões sue corã fatie mea fa
cte sũt. In malitia sua letificauerũt
regẽ ⁊ in mendacijs suis p̃ncipes
Oẽs adulterãtes q̃si diban⁹ suc
census a coquẽte. Quieuit paulu
lũ ciuitas a ꝯmixtione fermẽti do
nec fermentaret̃ totũ. Dies regis
nostri ceperũt p̃ncipes furere a vi
no. Extẽdit manũ suaꝫ cũ illusori
b⁹. q̃ applicuerũt q̃si dibanũ cor
suũ cũ ĩsidiaret̃ eis. tota nocte dor
miuit coquẽs eos. mane ipse suc
cẽsus q̃si ignis flãme. Oẽs calefa
cti sũt q̃si diban⁹ ⁊ deuorauerunt
iudices suos. Oẽs reges eorũ ceci
derũt nõ est q̃ clamet i eis ad me
Ephraim in ꝓplis ipẽ cõmiscebat̃
Ephraim fact⁹ est sb̃cineritiꝰ pa
nis q̃ nõ reuersat̃. Comederũt alie
ni robur ei⁹ ⁊ ipẽ nesciuit. Sed ⁊
cani effusi sũt in eo ⁊ ipse ignora
uit ⁊ hũiliabit̃ supbia isrl̃ i fatie
ei⁹. Nec reuersi sũt ad dñm deum
suũ ⁊ nõ q̃sierunt eũ in oĩb⁹ hijs
Et factus est ephraim q̃si colũba
seducta nõ hñs cor. Egiptũ inuo
cabãt. ad assirios abierũt. Et cũ
ꝓfecti fuerint expandaꝫ sup eos
rethe meũ ⁊ q̃si volucrez celi detra
ham eos. Cedã eos s̃m audicõeꝫ
cetus eoꝝ. Ve eis qm̃ recesserunt
a me. Vastabuntur. q̃ p̃uaricati
sũt in me. Ego redemi eos ⁊ ipi lo
cuti sũt ꝯtra me mẽdatia. Et non
clamauerũt ad me in corde suo. ꝫ
vlulabãt in cubilib⁹ suis. Super
triticũ ⁊ vinũ ruminabãt et reces
serũt a me. Et ego erudiui eos et
ꝯfortaui brachia eoꝝ ⁊ in me co
gitauerũt malitiaꝫ. Reuersi sunt ut
eẽnt absq̃ iugo facti sũt q̃si arc⁹
dolosus. Cadẽt in gladio p̃ncipes
eoꝝ a furore lingue sue Ista sb̃sã
natio eoꝝ i t̃ra egipti. Ca. viij.

In gutture tuo sit tuba qua
si aquila sup domũ dñi pro
eo q̃ trãsgressi sunt fedus meũ ⁊
legeꝫ meã p̃uaricati sũt. Me inuo
cabũt de⁹ me⁹ ꝯgnouim⁹ te isrl̃
Proiecit isrl̃ bonũ inimicus ꝑseq̃
tur eũ. Ipi regnauerũt ⁊ nõ ex me

principes extiterẽt ⁊ ñ ꝯgnoui. Au
rũ suũ ⁊ argẽtũ suũ fecerẽt sibi ydo
la: vt ĩterirẽt. Proiectꝰ ẽ vitulꝰ tu
us samaria. Iratꝰ ẽ furor meꝰ in
eis. Vsq; q̃ nõ poterũt emũdari. ⁊
Quia ex isrl' ⁊ ipẽ est. Artifex fecit
illũ ⁊ nõ deꝰ. Qm̃ ĩ araneaꝝ telas
erit vitulus samarie. qꝛ vẽtũ semi
nabũt ⁊ turbinẽ metẽt. Culmus
stãs nõ ẽ ĩ eo germẽ. nõ faciet fa
rinã. Qd ⁊ si fecerit: alieni ꝯmedẽt
eã. Deuoratꝰ ẽ isrl'. Nũc factꝰ est
in nacõnibꝰ q̃si vas immũdũ qꝛ
ipi ascẽderũt ad assur. Onager so
litariꝰ sibi ephraim. Muneã dede
rũt amatoribus suis. ꝫ ⁊ cũ merce
de ꝯduxerũt nacõnes. Nũc cõgre
gabo eos ⁊ q̃escent paulisper ab
onere regis ⁊ prĩcipũ. Quia mul
tiplicauit ephraim altaia ad pec
cãdũ. fcẽ sũt ei are ĩ delictũ. Scribã
ei mltiplices leges meas q̃ velut
aliene ꝯputate sũt. Hostias offe
rent ymolabũt carnes et ꝯmedẽt
⁊ dñs nõ suscipiet eas. Nũc recor
dabit' ĩiq̃tatis eoꝝ ⁊ visitabit pec
cata eoꝝ. Ipi in egiptũ ꝯuẽtent. Et
oblitꝰ ẽ isrl' factoris sui et edifica
uit delubra ⁊ iudas mltiplicauit
vrbes munitas. Et mittã ignẽ ĩ cĩ
tates eius ⁊ deuorabit edes illius

Noli letari israhel Ca. ix.
noli exultaẽ sicut ppli qꝛ for
nicatꝰ es a deo tuo. Dilexisti merce
dẽ sup oẽs areas tritici. Area ⁊ tor
cular ñ pascet eos ⁊ vinũ mẽtiet'
eis. Nõ habitabũt ĩ tra dñi. Reũ
sus ẽ ephraĩ ĩ egiptũ ⁊ in assiriis
pollutũ ꝯmedit. Nõ libabũt dño
vinũ ⁊ nõ placebũt ei. Sacrificia
eoꝝ q̃si panis lugentiũ. Oẽs qui
ꝯmedũt eũ ꝯtamĩabũt' qꝛ panis
eorũ anime ipoꝝ nõ ĩtrabit ĩ do
mũ dñi. Quid facietis ĩ die sollẽni
in die festiuitatis dñi. ⁊ Ecce em̃ p
fecti sũt a vastitate. Egiptus ꝯgre
gabit eos. memphis sepeliet eos
Desiderabile argentũ eoꝝ vrtica
hereditabit. lappa ĩ tabernaculis
eoꝝ. Venerũt dies visitacõis ve
nerẽt dies retribucõis. Scitote isrl'
stultũ pphetã: insanũ virꝝ spũalẽ
Propt' multitudinẽ iniq̃tatis tue
⁊ multitudo amentie. Speculator
ephraim cũ deo meo: ppheta laq̃
us ruine factꝰ ẽ sup oẽs vias eiꝰ
Insania ĩ domo dei eius. Profũde
peccauerẽt sicut ĩ diebꝰ gabaa. Re
cordabit' ĩiq̃tatis eoꝝ ⁊ visitabit
pecã eoꝝ. Quasi vuã ĩ deſto ĩueni
israhel quasi p̃ma poma ficulnee
in cacumine eiꝰ vidi patres eorũ
Ipsi autem intrauerunt ad beel
phegor et abalienati sunt in con
fusionem ⁊ facti sunt abhomina
biles sicut ea que dilexerunt. Ef
fraim quasi auis auolauit. Glo
ria eorum a partu ⁊ ab vtero et a
conceptu. Quod et si enutrierint
filios suos: absq; liberis eos faci
am in hominibus. Sed ⁊ ve eis
cum recessero ab eis. Ephraim vt
vidit: tyrus erat fundata in pul
chritudine. Et ephraim educet
ad interfectorem filios suos. Da
eis domine. Quid dabis eis. ⁊ Da
eis vuluam sine liberis et vbera
arentia. Omnes nequicie eorum
in galgal. quia ibi exosos habui
eos. Propter maliciam adinuen
cionũ eorum: de domo mea eiciã
eos. Nõ addã vt diligã eos. Oẽs
principes eoꝝ recedẽtes. Percussꝰ
ẽ ephraim: radix eorũ exiccata ẽ

Fructū nequaq̄ fatiēt Q̄ et si ge
nuerint inꝯfitiā amātissima vteri
eoꝝ. Abitiet eos dn̄s deus meus
q̄ nō audierunt eum ⁊ erunt va
gi in nacōnibus. ¶ Ca. decimū.

Vitis frōdosa isrl̄ fructꝰ ade
q̄tus est ei Scd̄m multitudi
nē fructꝰ sui multiplicauit altaia
iux̄ vbertatē terre sue exuberauit
simulacris diuisū ē cor eorū nūc
interibūt. Ipe ꝯfringet simulacr̄
eoꝝ. depopulabit̄ aras eoꝝ. Quia
nūc dicēt. Nō est rex nobis. Nō ei
timemꝰ deū Et rex q̄d fatiet nob̄. ⁊
Loq̄mini v̄ba visiōis iutil̄ et feri
etis fedus ⁊ germīabit q̄si ama
ritudo inditiuꝫ super sulcos agri.
Vaccas bethauē coluerūt habi
tatores samarie. q̄ luxit sup eum
ꝓplus eiꝰ et editui eiꝰ sup eū exul
tauerunt in gl̄ia eiꝰ. q̄ migrauit
ab eo. Siquidē ⁊ ipe in assur dela
tus ē munꝰ regi vltori. Confusio
ephraim capiet ⁊ cōfundet̄ isrl̄ ī
volūtate sua. Trāsire fec̄ samaria
regē suū q̄si spumā super fatiē aq̄
⁊ dispdēt̄ excelsa ydoli pctm̄ isrl̄
Lappa ⁊ tribulꝰ ascēdet sup aras
eoꝝ. Et dicēt montibꝰ opite nos
⁊ collibꝰ cadite sup nos. Ex diebꝰ
gabaa peccauit isrl̄. Ibi steterūt.
Nō ꝯphendet eos in gabaa p̄liū
super filijs iniq̄tatis Iux̄ desideriū
meū corripiā eos. Cōgregabunt̄
sup eos ꝓpli cū corripient̄ ꝓpt̄ du
as iniq̄tates suas. Ephraim vitu
la docta diligere triturā ⁊ ego trā
siui sup pulchritudinē colli eius.
Ascendā sup ephraim Arabit iu
das cōfringet sibi sulcos iacob.
Seminate vob̄ ī iustitia et metite
in ore misericordie. innouate vob̄
nouale. Tēpꝰ aūt req̄rendi dn̄m
cū venerit q̄ docebit vos iustitiaꝫ
Arastis impietatē. iniq̄tateꝫ mes
suistis. ꝯmedistis frugē mēdacij
Quia ꝯfisus es ī vijs tuis et ī mul
titudine fortiū tuoꝝ. Cōsurget tu
multus in ꝓplo mo ⁊ oēs municō
nes tue vastabūtur sic vastatus
est salmana a domo eiꝰ q̄ iudica
uit baal in die p̄lij mr̄e sup filios
allisa. Sic fecit vob̄ bethel a fatie
militie neq̄tiaꝝ vr̄aꝝ. ¶ Ca. xi.

Sicut mane tr̄sit ꝑtrāsit rex
isrl̄. q̄ puer isrl̄ ⁊ dilexi eū
⁊ ex egipto vocaui filiū meū. Voca
uerūt eos sic abierūt a fatie eorū
Baalim īmolabant ⁊ simulacris
sacrificabāt. Et ego q̄si nutritius
ephraī. Portabā eos in br̄chijs
meis ⁊ nescierūt q̄ curareꝫ eos. In
funicul̄ adā trahā eos in vincul̄
caritatis. Et ero eis quasi exaltās
iugū sup maxillas eoꝝ ⁊ declīaui
ad eū ut vesceret̄. Non reuertet̄ in
terrā egipti ⁊ assur ipē rex eiꝰ. qm̄
noluerūt ꝯuerti. Cepit gladiꝰ ī
cītatibꝰ eiꝰ ⁊ cōsumet elcōs eiꝰ ⁊
ꝯmedet capita eoꝝ. Et ꝓplus meꝰ
pendebit ad reditū meū. Iugū āt
imponet̄ eis sil̄ q̄d nō auferetur.
Q̄uo dabo te ephraim ꝓtegaꝫ te
isrl̄. ⁊ Q̄uo dabo te. ⁊ Sicut adama
ponā te ut seboim. Cōuersū ē ī me
cor meū ꝑiter. cōturbata est peni
tudo mea. Nō fatiā furorē ire mee.
Nō ꝯuertar ut dispdā ephraim.
qm̄ deꝰ ego ⁊ nō hō. In medio tui
sāctus ⁊ nō ingrediar ciuitatem.
Post dn̄m ābulabunt. Quasi leo
rugiet. q̄a ipse rugiet et formida
būt filij maris. Et auolabūt qua
si auis ex egipto et quasi colūba

de terra assiriorum et collocabo eos in domibus suis dicit dominus. Circumdedit me ephraim in negotiatione et in dolo domus israel. Judas autem testis descendit cum deo et cum sanctis fidelibus. Ca. xij.

Ephraim pascit ventum et sequitur estum. Tota die mendacium et vastitatem multiplicat. Et fedus cum assiriis iniit et oleum in egiptum ferebat. Judicium ergo domini cum iuda et visitatio super iacob. Juxta vias eius et iuxta adinuentiones eius reddet ei. In vtero supplantauit fratrem suum et in fortitudine sua directus est cum angelo. Et inualuit ad angelum et confortatus est. Fleuit et rogauit eum. In bethel inuenit eum et ibi locutus est nobiscum. Et dominus deus exercituum. dominus: memoriale eius. Et tu ad dominum deum tuum conuerteris. Misericordiam et iudicium custodi et spera in deo tuo semper. Chanaan in manu eius statera dolosa calumniam dilexit. Et dixit ephraim. Verumtamen diues effectus sum: inueni ydolum meum. Omnes labores mei non inuenient mihi iniquitatem quam peccaui. Et ego dominus deus tuus ex terra egipti. Adhuc sedere te faciam in tabernaculis sicut in diebus festiuitatis. Et locutus sum super prophetas et ego visionem multiplicaui et in manu prophetarum assimilatus sum. Si galgal ydolum tamen frustra erant in galgal bobus ymolantes. Nam et altaria eorum quasi acerui super sulcos agri. Fugit iacob in regionem syrie et seruiuit israel in vxore et in vxore seruiuit. In propheta autem eduxit dominus israel de egipto et in propheta seruatus est. Ad iracundiam me prouocauit ephraim in amaritudinibus suis et sanguis eius super eum veniet et opprobrium eius restituet ei dominus suus. Ca. xiij.

Loquente ephraim horror inuasit israel et deliquit in baal et mortuus est. Et nunc addiderunt ad peccandum: fecerunt que sibi conflatile de argento suo quasi similitudinem ydolorum. Factura artificum totum est. Hijs ipsi dicunt: ymolate homines vitulos adorantes. Idcirco erunt quasi nubes matutina et sicut ros matutinus preteriens. Sicut puluis turbine raptus ex area et sicut fumus de fumario. Ego autem dominus deus tuus ex terra egipti et deum absque me nescies et saluator non est preter me. Ego cognoui te in deserto in terra solitudinis. Juxta pascua sua adimpleti sunt et saturati sunt. Et eleuauerunt cor suum et obliti sunt mei. Et ego ero eis quasi leena: sicut pardus in via assiriorum. Occurram eis quasi vrsa raptis catulis et dirumpam interiora iecoris eorum. Et consumam eos ibi quasi leo: bestia agri scindet eos. Perditio tua israel tantummodo in me auxilium tuum. Vbi est rex tuus? Maxime nunc saluet te in omnibus vrbibus tuis. Et iudices tui de quibus dixisti: da mihi regem et principes. Dabo tibi regem in furore meo et auferam in indignatione mea. Colligata est iniquitas ephraim absconditum peccatum eius. Dolores parturientis venient ei. Ipse filius non sapiens. Nunc enim non stabit in contritione filiorum. De manu mortis liberabo eos: de morte redimam eos. Ero mors tua o mors: morsus tuus ero inferne. Consolatio abscondita est ab oculis meis. quia ipse inter fratres diuidet. Adducet vrentem ventum dominus de deserto ascendentem et siccabit venas eius et desolabit fontem eius et ipse diripiet thesaurum omnis vasis desiderabilis. Ca. xiiij.

Pereat samaria qm̃ ad amaritudinẽ cõcitauit deũ suũ. In gladio pereant. Paruuli eoꝝ elidant̃ & fetꝰ eiꝰ scindant̃. Cõuertere isrl̃ ad dñm deũ tuũ. qm̃ corruisti in iniq̃tate tua. Tollite vobiscũ vba & uertimi ad dñm. dicite ei Oẽm auferes iniq̃tatẽ & accipe bonũ & rẽdemꝰ vitulos labioꝝ nostrorũ. Assur nõ saluabit nos. Super equũ nõ ascẽdemꝰ nec dicemꝰ vltra dijs nostris opa manuũ nrarꝝ. qa ei⁹ qui in te ẽ miserebitꝝ ptl̃i. Sanabo contricões eoꝝ. diligã eos spontanee. qr auersus ẽ furor meus ab eis. Ero q̃si ros. Israel germinabit sicut lilium & erũpet radix eius ut libani. Ibũt rami eiꝰ & erit q̃si oliua gl̃ia eiꝰ & odor eius ut libani. Cõuertẽt̃ sedentes in vmbra eiꝰ vinẽt̃ tritico. Et germinabũt quasi vinea. memoriale eiꝰ sicut vinum libani. Ephraim q̃d mihi vltra ydola. Ego exaudiã & dirigam eũ ego ut abietẽ virentẽ. ex me fructus tuꝰ inuẽtus est. Quis sapiẽs & intelliget ista. intelligẽs & sciet hec. Quia recte vie dñi et iusti ãbulabũt in eis. preuaricatores vero corruent in eis.

Explicit Osee pphẽta.

Incipit Johel pphã.

Verbũ dñi qđ factũ est ad iohel filiũ fatuel. audite hec senes & auribꝰ percipite ões hitatores terre. Si factũ est istud in diebꝰ vestris & in diebꝰ patrũ vestrorũ. Super hoc filijs vestris narrate & filij vestri filijs suis & filij eorꝝ gnacõi altere. Residuũ erucæ comedit locusta & residuũ locuste comedit brucus & residuũ bruci comedit rubigo. Expergiscimini ebrij flete et vlulate oes qui bibitis vinum in dulcedine. qm̃ perijt ab ore vestro. Gens enim ascendit super terrã meã fortis & innũerabil̃ dentes eiꝰ ut dentes leonis & molares eiꝰ ut catuli leonis. Posuit vineã meã in desertũ & ficũ meam decorticauit. Nudans spoliauit eã & projecit albi facti sũt rami eius. Plange q̃si vgo accincta sacco sup virũ pubertatis tue. Perijt sacrifitiũ & libacõ de domo dñi. luxerũt sacerdotes ministri dñi de populata ẽ regio. luxit humꝰ. qm̃ devastatũ ẽ triticũ. Cõfusũ est vinũ. elanguit oleũ. Cõfusi sunt agricole. vlulauerũt vinitores super frumẽto vino & ordeo. qr perijt messis agri. Vinea confusa ẽ & ficꝰ elãguit. Malogranatũ & palma et malũ & oia ligna agri aruerunt. qr confusũ est gaudiũ a filijs hominũ. Accingite vos & plangite sacerdotes. vlulate ministri altaris. Ingredimini cubate in sacco ministri dei mei. qm̃ interijt de domo dei vestri sacrifitiũ & libatio. Sanctificate ieiunium. vocate cœtum. congregate senes oes hitatores terre in domũ dei vestri & clamate ad dñm. Aa a diei qr prope est dies dñi & q̃si vastitas a potente veniet. Nũquid nõ coram oculis vestris alimẽta perierũt de domo dei vestri leticia et exultatio. Cõputruerũt iumenta in sterc[illegible]re suo. Demolita sũt horrea. dissipate sũt apothece. qm̃ confusũ ẽ triticũ

Quid igemuit animal: mugierūt greges armēti. Quia nō ē pascua eis Sz ⁊ greges pecoꝝ disperierūt Ad te clamabo dñe. qꝛ ignis ꝯmedit speciosa deserti et flāma succēdit omīa ligna regionis. Sz ⁊ bestie agri q̄si area sitiens ymbrē. suspexerūt ad te. Qm̄ exiccati sūt fontes aq̄ꝝ ⁊ ignis deuorauit spetiosa deserti

Ca. ij.

Canite tuba in syon vlulate i mōte scō meo. Cōturbent̄ oēs habitatores t̄re. qꝛ veīt dies dñi. qꝛ ꝓpe ē dies tenebraꝝ et caliginis dies nubis ⁊ turbīs. Quasi mane expansū sup mōtes ꝓpl's multꝰ ⁊ fortis Simil' nō fuit ei a p̄ncipio ⁊ post eū nō erit vsq̄ ī ānos gn̄acōis ⁊ gn̄acōnis. Ante fatiez eiꝰ ignis vorās ⁊ post eū exurens flāma. Quasi ortꝰ voluptatis t̄ra corā eo et post eū solitudo deserti neq̄ ē q̄ effugiat eū. Quasi aspectꝰ equoꝝ aspcūs eoꝝ ⁊ q̄si eq̄tes sic currēt. Sicut sonitꝰ q̄drigaꝝ sup capita montiū exiliēt. sic sonitus flāme ignis deuorātis stipulā velut ꝓpl's fortis p̄paratus ad p̄liū A fatie eiꝰ cruciabunt̄ ꝓpl'i omēs vultꝰ redigēt̄ ī ollā. Sic fortes current q̄i viri bellatores ascēdēt murū. Viri ī vijs suis g̃dient̄ ⁊ nō declinabūt a semitis suis. Vnꝰ q̄sq̄ frēm suuz nō coartabit singl'i in calle suo ābulabunt. Sz ⁊ p fenestras cadēt ⁊ nō demoliēt̄. Vrbez īgredient̄. ī muro currēt. Domos ꝯscēdēt. p fenestras ītrabūt q̄i fur A fatie eiꝰ ꝯtremuit t̄ra. moti sūt celi. Sol ⁊ luna obtenebrati sūt ⁊ stelle ētraxerūt splēdorē suū. Et dñs dedit vocē suā añ fatiē exercitꝰ sui qꝛ multa sūt nīs castra eiꝰ qꝛ fortia ⁊ faciētia v̄bū eiꝰ. Magnꝰ em̄ dies dñi ⁊ t̄ribilis valde Et q̄s sustinebit eū. Nūc ergo dicit dñs. Conu̇timī ad me ī toto corde vr̄o ī ieiunio ⁊ fletu ⁊ ī plāctu ⁊ scindite corda vrā ⁊ nō vestimēta vrā Et ꝯu̇timini ad dñm deū vr̄m qꝛ benignꝰ ⁊ misericors ē patiens ⁊ multe misericordie et p̄stabilis sup malicia. Quis scit si ꝯu̇tat̄ et ignoscat deꝰ et relinq̄t post se bn̄dictionē. Sacr̄fitiū ⁊ libamē dño deo nr̄o. Caīte tuba ī syō sc̄ificate ieiuniū vocate cetū ꝯgregate ꝓpl'z sc̄ificate ecc̄iaz coadunate senes ꝯgregate puulos ⁊ fugētes vb̄a Egrediat̄ sp̄ōsus de cubili suo ⁊ sp̄ōsa de thalamo suo. Inter vestibulū ⁊ altare plorabūt sacr̄dotes ministri dñi ⁊ dicēt. Parce dñe p ce ꝓpl'o tuo ⁊ ne des hereditatē tuam ī opprobriū vt dominēt̄ eis nacōnes. Quare dicūt ī ꝓpl'is vbi ē deꝰ eoꝝ. Zelatus ē dñs terraz suam ⁊ pepcit populo suo Et r̄ndit dñs ⁊ dixit populo suo. Ecce ego mittam vobis frumentū ⁊ vinū ⁊ oleum et replebimini in eis ⁊ nō dabo vos vltra opprobrium in gentibus. Et eum qui ab aquilone est ꝓcul faciā a vobis ⁊ expellam eū in terrā inuiaz ⁊ desertā. Fatiem eiꝰ ꝯtra mare orientale ⁊ extremū eiꝰ vsq̄ ad mare nouissimu ⁊ ascēdet fetor eiꝰ ⁊ ascēdz putredo eiꝰ qꝛ sup̄be egit Noli timē t̄ra exulta ⁊ letare qm̄ mag̃ficauit dominꝰ vt faceret. Nolite timere animalia regionis qꝛ germīauerūt spetiosa deserti. Quia lignuz attulit frcm̄ suū. ficus ⁊ vinea dederūt v̄tutē suā

Et filie syon exultate ⁊ letamī ī do
mīo deo vr̄o· qꝛ dedit vob̄ doctorē
iustitie ⁊ descendere fatiet dn̄s ad
vos ymbrē matutinū ⁊ serotinuꝫ
sicut in pn̄cipio· Et implebuntur
aree frumēto ⁊ redūdabūt torcu
laria vino ⁊ oleo· Et reddā vobis
ānos q̄s comedit locusta bruc⁹
⁊ rubigo et eruca fortitudo mea
mag̃ quā misi ī vos. Et comedetis
vescētes ⁊ saturabimī ⁊ laudabi
tis nomē dn̄i dei vestri q̄ fecit mi
rabilia vobiscū Et n̄ ɔfūdet̄ ꝓplus
meus in sempit̄nū ⁊ scietis qꝛ in
medio isrl̄ ego sū. Et ego dn̄s de⁹
vester ⁊ nō est ampli⁹ ⁊ nō ɔfun
det̄ ꝓplus me⁹ in eternuꝫ· Et erit:
post hec infundā de spū meo sup
oēm carnē et ꝓphabūt filij vestri
et filie vestre· Senes vr̄i sōnia sō
niabūt et iuuenes vestri visiōes
videbūt· Sed ⁊ sup ſuos meos ⁊
ancillas in dieb⁹ ill̄ effundā spi
ritū meū ⁊ dabo ꝓdigia in celo et
in terra sanguinē ⁊ ignē ⁊ vapo
rē fumi· Sol ɔuertet̄ in tenebras
⁊ luna ī sanguinē añq̄ veniat di
es dn̄i magn⁹ ⁊ horribil̄· Et erit:
oīs qui īuocauerit nomē dn̄i sal
uus erit· qꝛ ī mōte syon ⁊ ī ihrl̄m
erit saluatio sicut dixit dn̄s ⁊ ī re
siduis q̄s dn̄s vocauerit· q̄a ecce
in dieb⁹ illis ⁊ in tpe illo cū conu
tero captiuitatē iuda ⁊ ihrl̄m· cō
gregabo oēs gētes ⁊ deducaꝫ eas
ī vallez iosaphat ⁊ disceptabo cū
eis ibi sup ꝓplo meo ⁊ hereditate
mea isrl̄ q̄s dispserūt in nacōib⁹
⁊ terrā meā diuiserūt ⁊ sup popu
lū meū miserūt sortē· Et posuerūt
puerꝫ ī ꝓstibulū ⁊ puellaꝫ vendi
derūt ꝓ vino ut biberēt Verꝫ q̄d

m̄ ⁊ vob̄ tyrus ⁊ sydon et oīs ter
min⁹ palestinoꝝ. Nūquid vltio
nē vos reddetis m̄. Et si vlciscemī
vos ɔtra me· cito velocit̄ reddaꝫ
vicissitudinē vob̄ sup caput vr̄m.
Argētū eī meū ⁊ auꝝ tulistis ⁊ de
siderabilia mea ⁊ pulcerrīa intuli
stis in delubra vr̄a· Et filios iuda
⁊ filios ihrl̄ꝫ vēdidistis filijs gre
coꝝ ut lōge facētis eos de finib⁹
suis· Ecce ego suscitabo eos de loco
in q̄ vendidistis eos ⁊ ɔuertā re
tribucōem vestrā ī caput vr̄m· Et
vēdā filios vestros ⁊ filias vr̄as
in manib⁹ filioꝝ iuda· Et venun
dabūt eos sabeis gēti lōginque·
dn̄s locut⁹ ē. Clamate hec in gēti
bus· sāctificate belluꝫ· suscitate ro
bustos· Ascendāt accedāt ōnes
viri bellatores· Concidite aratra
vrā ī gladios ⁊ ligones vestros
in lanceas· Infirm⁹ dicat· qꝛ ego
fortis sū· Erūpite et venite oēs gē
tes de circuitu ⁊ ɔgregamini· Ibi
occūbē fatiet dn̄s robustos tuos
Cōsurgāt ⁊ ascēdant gētes ī val
lez iosaphat· qꝛ ibi sedebo ut iudi
ceꝫ oēs gentes in circuitu· Mittite
falces· qm̄ maturauit messis· Ve
nite ⁊ descēdite· qꝛ plenū est torcu
lar· Exuberāt torcularia· q̄a multi
plicata ē malitia eorū· Ca·iij·

Populi ꝓpl̄i in valle cōcisiōis
qꝛ iux̄ ē dies dn̄i ī valle con
cisionis· Sol ⁊ luna obtenebrati
sunt ⁊ stelle retraxerūt splendorē
suū· Et dn̄s de syō rugiet ⁊ de ihe
rusalem dabit vocē suā· Et moue
būtur celi ⁊ terra ⁊ dn̄s spes ꝓpl̄i
sui ⁊ fortitudo filioꝝ isrl̄· Et scietis
qꝛ ego dn̄s de⁹ vester habitās in
syon in mōte sancto meo· Et erit

iherusalē scā ⁊ alieni nō trāsibūt
p eā āplius Et erit: in die illa stil
labūt montes dulcedinē ⁊ colles
fluent lacte. Et p omēs riuos iu
da ibūt aque ⁊ fons de domo dñi
egredietᷣ ⁊ irrigabit torrentez spi
narū. Egiptꝰ in desolacōez erit ⁊
ydumea ī desertū pdicōnis. ꝓ eo
ꝙ inique egerīt in filios iuda et
effuderint sāguinē innocētē ī t̄ra
sua. Et iudea in eternū habitabitᷣ ⁊
iherusalē ī gn̄acōez ⁊ gn̄acōez. Et
mūdabo sāguinē eoꝝ quē nō mū
dauerā ⁊ dñs ꝯmorabitᷣ in syon.

Explicit iohel ꝓpha. Inci
pit amos ꝓpheta.

Verba amos qui fuit
in pastoralibus the
cue que vidit super
israhel in diebꝰ ozie
regis iuda et in die
bus iheroboaz filij ioas regis isrl
ante duos annos terremotus Et
dixit. Dñs de syon rugiet ⁊ de ihe
rusalem dabit vocē suā. Et luxerīt
speciosa pastorū et exiccatus est
vertex carmeli. Hec dicit dominꝰ
Super tribus scelerib⁹ damasci ⁊
sup quatuor nō cōuertā eū. eo ꝙ
triturauerūt in plaustris ferreis
galaad. Et mittam ignē ī domū
azahel et deuorauit domos bena
dab. Et cōterā vectem damasci et
disperdam habitatorem de cāpo
ydoli ⁊ tenentez sceptrū de domo
voluptatis ⁊ trāsferetᷣ populꝰ sy
rie cirenen dicit dñs Hec dicit do
minus. Sup trib⁹ scelerib⁹ gaze
⁊ sup quatuor nō ꝯuertā eū. eo ꝙ
trāstulerīt captiuitatē pfectaz vt
cōduceret eā in ydumea. Et mittā
ignem in murū gaze ⁊ deuorabit
edes eius ⁊ disperdā habitatorez
de azoto ⁊ tenentē sceptrū de asca
lone ⁊ ꝯuertam manū meā super
accaron ⁊ pibūt reliqui philistio
rū dicit dñs. Hec dicit dñs. Sup
trib⁹ scelerib⁹ tyri ⁊ sup quatuor
nō cōuertā eū. eo ꝙ ꝯcluserīt ca
ptiuitatē pfectā in ydumea et nō
sint recordati federis fratꝝ Et mit
tam ignē ī murū tyri ⁊ deuorabit
edes eius. Hec dicit dñs. Super
tribus scelerib⁹ edom ⁊ super qua
tuor nō ꝯuertam eū. eo ꝙ psecutꝰ
sit in gladio frēm suū ⁊ violaue
rit misericordiaz eiꝰ ⁊ tenuerit vl
tra furorē suū et īdignacōem suā
seruauerit vsqꝫ in finem. Mittaz
ignem ī theman ⁊ deuorabit edes
bosre. Hec dicit dñs. Sup tribus
scelerib⁹ filiorū ammon et super
quatuor nō ꝯuertam eū. eo ꝙ dis
secuerit pregnantes galaad ad
dilatandū terminū suuz. Et succē
dam ignē in muro rabba ⁊ deuo
rabit edes eius in vlulatu in die
belli et in turbine in die ꝯmocōis
Et ibit melchon in captiuitatē ipē
⁊ principes eius simul dicit dñs.

Hec dicit dñs Sup Ca. ij.
trib⁹ scelerib⁹ moab et sup
quatuor nō ꝯuertā eū. eo ꝙ īcēderit
ossa r̄gis ydumee vsqꝫ ad cinerē
Et mittā ignē ī moab ⁊ deuorabit
edes carioth ⁊ morietᷣ ī sonitu mo
ab ī clāgore tube ⁊ dispdā iudicē
de medio eiꝰ ⁊ oēs p̄ncipes eiꝰ int̄
ficiā cū eo dicit dñs Hec dicit do
minꝰ. Sup t̄bꝰ scelerib⁹ iuda ⁊ su
p q̄tuor n̄ ꝯuertā eū. eo ꝙ abieceit le
gē dñi ⁊ mādata eiꝰ n̄ custodieit

deceperūt eīm eos ydola sua post
que abierant pr̄es eoꝝ. Et mittā
ignem in iudā ⁊ deuorabit edes
ihrl̄m. Hec dic̄ dn̄s. Sup tribus
sceleribꝰ isrl̄ ⁊ sup q̄tuor nō ꝯuer
tā eū ꝓ eo ꝙ vendideit ꝓ argēto
iustū ⁊ pauꝑem ꝓ caltiamentis.
Qui ꝯterunt sup puluerē terre ca
pita pauꝑm et viā humiliū decli
nāt ⁊ filiꝰ ac pr̄ eiꝰ ierūt ad puel
lā ut violarēt nomē sanctū meū
⁊ sup vestimētis pigneratis accu
buerūt iux̄ oē altare ⁊ vinū dam
natoꝝ bibebāt ī domo dei sui. Ego
āt extr̄miaui amorreū a fatie eoruꝫ
cuiꝰ altitudo cedrorū altitudo eiꝰ
et fortis ipē q̄si quercus. Et ꝯtriui
fructū eiꝰ desup ⁊ radices eiꝰ sb̄t.
Ego sū qui ascēdere vos feci de ter
ra egipti ⁊ eduxi vos in desertū q̄
draginta ānis ut possideretis t̄rā
amorrei ⁊ suscitaui de filijs vestris
ī ꝓph̄as ⁊ de iuuenibꝰ vestris na
zareos. Nūquid nō ita est filij isrl̄
dic̄ dn̄s. Et ꝓpinabatis nazareis
vinū ⁊ ꝓph̄is mādabatis dicētes
Ne ꝓphetetis. Ecce ego stridebo sb̄
ter vos. sicut stridet plaustꝝ onu
stū feno. Et ꝑibit fuga a veloce ⁊
fortis nō obtinebit v̄tutē suam ⁊
robustꝰ nō saluabit am̄aꝫ suam
Et tenens arcū nō stabit ⁊ velox
pedibꝰ suis non saluabit̄ ⁊ ascen
sor eq̄ nō saluabit am̄aꝫ suā ⁊ ro
bustus corde int̄ fortes nudus fu
giet in illa die dic̄ dn̄s. ¶ Ca. iij.

AVdite verbū quod locutus
ē dn̄s sup vos filij isrl̄. sup
oēm cognacōem quā eduxi de ter
ra egipti dicēs Tm̄mō vos ꝯgno
ui ex oībꝰ ꝯgnacōibꝰ terre Idcir
co visitabo sup vos oēs iniq̄tates
vr̄ās. Nūquid ambulabūt duo
parit̄ n̄ ꝯuenerit eis. Nūquid ru
giet leo in saltu nisi habuerit pre
dā. Nūquid dabit catulꝰ leonis
vocē de cubili suo n̄ aliq̄d apprehē
deit. Nūquid cadet auis ī laqueū
terre absq̄ aucupe. Nūquid aufe
ret̄ laqueus de terra an̄q̄ q̄d cepe
rit. Si danget tuba in ciuitate et
ꝓpl̄us nō expauescet. Si erit ma
lū ī cīitate qd̄ dn̄s nō fecit. Quia
nō fatiet dn̄s deꝰ verbū. n̄ reuela
uerit secretū suū ad ꝑuos suos ꝓ
phetas. Leo rugiet q̄s nō tiebit.
Dn̄s deus locutꝰ est q̄s nō ꝓphe
tauit. Auditū facite ī edibꝫ azoti
⁊ in edibꝫ terre egipti ⁊ dicite. Cō
gregamini sup mōtes samarie ⁊
videte insanias in medio eiꝰ mlt̄
tas ⁊ calūniā patiētes in penetra
libꝰ eius. Et nescier̄t facere rectuꝫ
dicit dn̄s thesaurisātes iniq̄tatē
et rapinas in edibꝰ suis. Propte
rea hec dicit dn̄s deꝰ. Tribulabit̄
⁊ circuiet̄ terra ⁊ detrahetur ex te
fortitudo tua ⁊ diripient̄ edes tue
Hec dic̄ dn̄s. Q̄uo si eruat pastor
de ore leonis duo cruā ā extremū
auricule. sic eruent̄ filij isrl̄ q̄ ha
bitāt in samaria ī plaga lectuli ⁊
in damasci gr̄bato. Audite et cō
testamini ī domo iacob dicit dn̄s
deꝰ exercituū. qꝛ in die cū visitare
cepo p̄uaricacōes isrl̄ sup eū visi
tabo ⁊ sup altaria bethel ⁊ ampu
tabūt̄ cornua altaris ⁊ cadēt ī ter
rā Et ꝑcutiā domū hyemalē cum
domo estiua et ꝑibūt domꝰ ebur
nee et dissipabuntur edes multe
dicit dominus. ¶ Ca. iiij.

AVdite verbū hoc vacce pin
gues q̄ estis ī mōte samaie.

que calūniā facitis egenis ⁊ ɔfri
gitis pauperes. Que dicitis dn̄is
vestris: afferte ⁊ bibem⁹ Jurauit
dn̄s de⁹ i sācto suo. qꝛ ecce dies ve
niēt sup vos ⁊ leuabūt vos i con
tis ⁊ reliq̄as vrās i ollis feruenti
b⁹ Et per apturas exibitis altera
ɔtra alterā ⁊ ꝓiciemini i armon
dicit dn̄s. Veīte ad bethel ⁊ īpie
agite. ad galgalā ⁊ multiplicate
p̄uaricacōnez. Et offerte mane vi
ctimas vrās trib⁹ dieb⁹ decimas
vrās. Et sacrificate de fermēto lau
dē et vocate volūtarias oblacōes
⁊ ānūciate. Sic em̄ voluistis filij
isrl̄ dicit dn̄s de⁹. Vnde ⁊ ego dedi
vob̄ stuporē dentiū i cūctis vrbib⁹
vr̄is ⁊ īdigētiā panū i oīb⁹ locis
vr̄is ⁊ nō estis reuersi ad me dicit
dn̄s. Ego q̄ꝫ ꝓhibui a vob̄ ymbrē
cum adhuc tres mēses sup essent
vsq̄ ad messez ⁊ plui sup vnā cīta
tē ⁊ sup alterā cītatē n̄ plui Pars
vna cōpluta ē ⁊ pās sup quā nō
plui aruit. Et venerūt due ⁊ tres
ciuitates ad vnā ciuitatē vt bibe
rēt aquā ⁊ nō sūt saciate et nō re
distis ad me dicit dn̄s. Percussi
vos i vēto vrēte ⁊ i aurugine. mlt̄
titudinē ortoꝝ vr̄oꝝ ⁊ vinearū ve
straꝝ olineta vr̄a ⁊ ficeta vestra
ɔmedit eruca ⁊ n̄ redistis ad me
dicit dn̄s. Misi i vos mortē in via
egipti. ꝑcussi in gladio iuuenes
vestros vsq̄ ad captiuitatē eq̄rū
vestrorū ⁊ ascēdē feci putredinez
castroꝝ vr̄oꝝ i nares vr̄as ⁊ n̄ re
distis ad me dicit dn̄s. Subuerti
vos sic̄ sb̄uertit de⁹ sodomā et go
morrā ⁊ facti estis q̄i torris rapt⁹
ab incēdio ⁊ nō redistis ad me di
cit dn̄s. Quapropter hec faciā tibi
israhel. Postq̄ aūt hec fecero tibi
p̄parare i occursū dei tui isrl̄. Quia
ecce formās mōtes ⁊ creans vētū
⁊ ānūciās hōi eloq̄uz suū: faciēs
matutinā nebulā ⁊ gradiēs sup
excelsa terre: dn̄s. deus exercituū
nomē eius

Ca. v.

AVdite verbū istud q̄d ego
leuo sup vos plāctū. domus
isrl̄ cecidit ⁊ non adiciet vt resur
gat. Virgo isrl̄ ꝓiecta ē i t̄rā suā
nō ē q̄ suscitet eaz. Quia hec dicit
dn̄s de⁹. Vrbs de q̄ egrediebant̄
mille relinquent̄ i ea centū ⁊ de q̄
egrediebant̄ centū reliquent̄ i ea
decē in domo isrl̄. qꝛ hec dicit dn̄s
de⁹ domui isrl̄. Querite me ⁊ viue
tis ⁊ nolite querere bethel. In gal
galā nolite ītrare ⁊ i bersabee nō
trāsibitis: qꝛ galgala captiua du
cet̄ ⁊ bethel erit inutilis. Querite
dn̄m ⁊ viuite ne forte ɔburatur
vt ignis domus ioseph ⁊ deuora
bit ⁊ n̄ erit q̄ extīguat bethel. Qui
ɔūtitis i absinthiū iudiciū ⁊ ius
ticiā i t̄ra relinq̄tis: faciētē arctuꝝ
⁊ orionē ⁊ ɔūtentē i mane tēbras
et diem nocte mutātē. Qui vocat
aq̄s maris ⁊ effundit eas sup fa
ciē t̄re: dn̄s nomē ē ei⁹. Qui subri
det vastitatē sup robustuz ⁊ depo
pulacōez sup potētē affert. Odio
habuerūt corripientē i porta ⁊ lo
quētē ꝑfecte abhōinati sūt. Idcir
co ꝓ eo q̄ diripiebatis pauperez
⁊ p̄dam electā tollebatis ab eo:
domos q̄dro lapide edificabitis ⁊ n̄
hītabitis i eis. Vineas plātabitis
amātissimas ⁊ n̄ bibetis vinū eaꝝ
qꝛ ɔgnoui multa scelēa vrā ⁊ for
tia pccā vrā. Hostes iusti accipiē
tes mū⁹ ⁊ paupes depm̄tes i porta

Ideo prudēs in tpe illo tacebit. qꝛ
tēpus malū ē. Querite bonū ⁊ nō
malū ut viuatis et erit dn̄s deus
exercituum vobiscū sicut dixistis
Odite malū ⁊ diligite bonū ⁊ con
stituita in por taiuditiū si forte mi
sereat̄ dn̄s deus exercituū reliq̄is
ioseph. Propterea hec dicit dn̄s
deꝰ exercituū dn̄ator In oībꝰ pla
teis planctꝰ ⁊ in cūctis q̄ foris sūt
dicet̄ ve ve. Et vōbunt agricolaꝫ
ad luctū ⁊ ad planctū eos q̄ sciūt
plangē Et in oībus viis erit plā
ctus. qꝛ ꝑtrāsibo in medio tui dic̄
dn̄s. Ve desiderātibꝰ diē dn̄i. Vt
q̄d eā vob̄. Dies dn̄i ista tenebre
⁊ nō lux. Rūo si fugiat vir a fatie
leonis ⁊ occurrat ei vrsus ⁊ ingre
diat̄ domū et innitat̄ maū sua su
ꝑ parietē ⁊ mordeat eū colub̄ Nū
quid nō tenebre dies dn̄i et non
lux ⁊ caligo ⁊ nō splendor in ea.
Odi ⁊ ꝓieci festiuitates vr̄as ⁊ n̄
capiā odorē cetuū vestroꝝ. Qꝫ si
obtuleris m̄ holocaustomata et
munera vr̄a non suscipiā ⁊ vota
pinguiū vr̄oꝝ nō respitiā. Aufer
a me tumultū carminū tuoꝝ ⁊ cā
tica lire tue nō audiā. Et reuelebi
tur q̄si aq̄ iuditiū ⁊ iustitia quasi
torrēs fortis. Nūquid hostias et
sacrifitiū obtulistis m̄ in deserto
q̄draginta annis domus isrl̄. Et
portastis tab̄naculū moloch deo
vr̄o ⁊ ymaginē ydoloꝝ vestrorū.
sidus dei vestri rempha. figuras
q̄s fecistis vob̄ adorare eas. Et mi
grare vos fatiā trās damascū di
xit dn̄s deꝰ exercituū nomē eius.
Ve vob̄ qui opulēti Ca. vi.
estis in syon ⁊ ꝯfiditis ī mō
te samarie. optīates capita ꝓplōꝝ
ingredientes pōpatice domū isrl̄
Trāsite ī chalanne ⁊ videte ⁊ ite
inde in emath magnā ⁊ descēdite
in geth palestinoꝝ ⁊ ad optima
q̄ꝫ regna hoꝝ. si latior t̄minꝰ eorū
t̄mīo vr̄o ē. Qui sepati estis ī diē
malū et appropinq̄tis solio iniq̄
tatis. Qui dormitis in lectis ebur
neis ⁊ lasciuitis in stratis vestris.
Qui comeditis agnuꝫ de grege ⁊
vitulos de medio armēti q̄ cani
tis ad vocē psalterij. Sicut dauid
putauerūt se hr̄e vasa cātici bibē
tes ī phial̄ vinū ⁊ optimo vngē
to delibuti ⁊ n̄l patiebant̄ sup cō
tricōne ioseph. Quapropt̄ nunc
migr̄būt in capite trāsmigrantiū
⁊ auferet̄ factō lasciuientiū. Jura
uit dn̄s deꝰ in aīa sua. dicit dn̄s
deus exercituuꝫ. Detestor ego sup
biaꝫ iacob ⁊ domos eiꝰ odi ⁊ tra
dā ciuitatē cū hītatoribꝰ suis. Qꝫ
si reliq̄ fuerint deceꝫ viri in domo
vna ⁊ ip̄i morient̄. Et tollet eum
ꝓpinquꝰ suꝰ ⁊ ꝯburet eū ut effeāt
ossa de domo ⁊ dicet ei q̄ ī penetr̄
libꝰ domus est. Nūquid adhuc ē
penes te. Et r̄ndebit. Finis ē. Et di
cet ei. Tace ⁊ non recorderis noīs
dn̄i. qꝛ ecce dn̄s mādauit ⁊ percu
tiet domū maiorē ruinis ⁊ domū
minorē scissiōibꝰ. Nūquid currē
queunt in petris eq̄ ā arari pōt in
bubal̄. Rm̄ ꝯuertistis in amari
tudinē iuditiū ⁊ fructū iustitie in
absinthiū q̄ letamini ī nihili qui
dicitis. Nūquid nō in fortitudine
nr̄ā assūpsimꝰ nob̄ cornua. Ecce
em̄ suscitabo sup vos domꝰ isrl̄ di
cit dn̄s deꝰ exercituū gentē ⁊ con
teret vos ab ītroitu emath vsq̄
ad torrentē deserti. Ca. vij.

Hec ostendit mihi dominus deus. Et
ecce fictor locuste in principio
germinantium serotini ymbris et
ecce serotinus post tonsorem gregis
Et factum est cum consumassent comedere her
bam terre dixi. Domine deus propicius esto
obsecro. Quis suscitabit iacob quia
paruulus est. Misertus est dominus super
hoc. Non erit dixit dominus. Hec osten
dit mihi dominus deus. Et ecce vocabat
iudicium ad ignem dominus deus et deuora
bit abissum multam et comedit simul
partem. Et dixi. Domine deus quiesce ob
secro. Quis suscitabit iacob quia
paruulus est. Misertus est dominus super
hoc. Sed et istud non erit dixit dominus
deus. Hec ostendit mihi dominus deus. Et
ecce dominus stans super murum litum et in
manu eius trulla cementarij. Et di
xit dominus ad me. Quid tu vides
amos. Et dixi. Trullam cementarij
Et dixit dominus Ecce ego ponam trullam
in medio populi mei israhel. Non adi
ciam vltra superinducere eum et demo
lientur excelsa ydoli et sanctificationes
israhel desolabuntur et consurgam super
domum iheroboam in gladio Et misit
amasias sacerdos bethel ad ihero
boam regem israhel dicens Rebellauit
contra te amos in medio domus israel
Non poterit terra sustinere vniuersos
sermones eius. Hec enim dicit amos
In gladio morietur iheroboam et israel
captiuus migrabit de terra sua.
Et dixit amasias ad amos. Qui
vides gradere: fuge in terram iuda et
comede ibi panem et prophetabis ibi
et in bethel non adicies vltra vt
prophetes quia sanctificatio regis est
et domus regni est. Respondit amos et
dixit ad amasiam Non sum propheta et
non sum filius prophete. sed armentarius
ego sum vellicans sicomoros Et tulit
me dominus deus cum sequerer gregem et
dixit dominus ad me. Vade propheta ad
populum meum israhel Et nunc audi ver
bum domini. Tu dicis non prophetabis
super israel et non stillabis super domum
ydoli. Propter hoc hec dicit dominus.
Vxor tua in ciuitate fornicabitur et fi
lij tui et filie tue in gladio cadent et
humus tua funiculo metietur. Et
tu in terra polluta morieris et israel cap
tiuus migrabit de terra sua Ca. viij.
Hec ostendit mihi dominus deus. Et ecce
vncinus pomorum. Et dixit.
Quid tu vides amos. Et dixi. Vn
cinum pomorum. Et dixit dominus ad me.
Venit finis super populum meum israhel
Non adiciam vltra vt pertranseam eum. Et
stridebunt cardines templi in die illa
dicit dominus deus. Multi morientur in
omni loco proicietur silentium. Audite
hoc qui conteritis pauperem et deficere
facitis egenos terre dicentes. Quando
transibit messis et venundabimus
merces et sabbatum et aperiemus fru
mentum ut iminuamus mensuram et au
geamus sidum et supponamus stateras
dolosas: vt possideamus in argento
egenos et pauperes pro calciamentis
et quisquilias frumenti vendamus. Iu
rauit dominus in superbia iacob: si obli
tus fuero vsque ad finem omnia opera
eorum. Numquid super isto non commouebitur
terra et lugebit omnis habitator eius. Et
ascendet quasi fluuius vniuersus et eicietur
et defluet quasi riuus egipti Et erit in
die illa dicit dominus occidet sol meri
die et tenebrescere faciam terram in die lu
minis. Et conuertam festiuitates vestras in
luctum et omnia cantica vestra in plan
ctum. Et inducam super omne dorsum vestrum
saccum et super omne caput caluicium

Et ponā eā quasi luctū vnigeniti ⁊
nouissima ei⁹ q̄si diē amaꝝ. Ecce
dies veniūt dicit dn̄s ⁊ emittā fa
mē in terraꝫ nō famē panis neq̄
sitim aq̄. ꝫ audiendi v̄bū dn̄i. Et
ꝯmouebūt̄ a mari vsq̄ ad mare.
⁊ ab aq̄lone vsq̄ ad oriētēꝫ circu
ibūt q̄rentes v̄bū dn̄i et nō inue
nient. In die illa defitiēt v̄gines
pulchre ⁊ adolescētes in siti q̄ iu
rāt in delicto samarie ⁊ dicūt. Vi
uit deus dan et viuit via bersa
bee. Et cadēt ⁊ nō resurgēt vltra.

Vidi dn̄m stantē su Ca. ix.
p altaē Et dixit. Percute car
dinē ⁊ ꝯmoueant̄ sup liminaria.
Auaritia em̄ ī capite oīm ⁊ nouis
simū eoꝝ in gladio int̄fitiā. Non
erit fuga eis. Fugiet et nō salua
bit̄ ex eis q̄ fugerit. Si descēderint
vsq̄ ad infernū inde manus mea
educet eos et si ascēderint vsq̄ in
celū inde detrahā eos. Et si abscō
diti fuerint ī v̄tice carmeli īde scru
tās auferaꝫ eos ⁊ si celauerint se
ab oculꝰ meis in ꝓfundū maris.
ibi mādabo serpenti ⁊ mordebit
eos. Et si abierint in captiuitateꝫ
coram inimicis suis ibi mādabo
gladio ⁊ occidet eos ⁊ ponā ocu
los meos sup eos in malū ⁊ n̄ ī bo
nū. Et domin⁹ de⁹ exercituū q̄ tan
git t̄rā ⁊ tabescit ⁊ lugebūt ōnes
habitantes in ea. Et ascēdet sicut
riu⁹ oīs ⁊ defluet sicut fluui⁹ egi
pti. Qui edificat ī celo ascensionē
suā ⁊ fasciculū suū sup terrā fūda
bit. Qui vocat aq̄s maris ⁊ effun
dit eas sup fatiē terre. Dn̄s nomē
ei⁹. Nūquid nō ut filij ethiopuꝫ
vos estis m̄ filij isrl̄ ait dn̄s. Nū
quid nō isrl̄ ascendē feci de terra
egipti ⁊ palestinos de cap̄adotia
⁊ syros de cyrene. Ecce oculi dn̄i
dei sup regnū peccās ⁊ ꝯterā illud
a fatie terre. Verūtamen ꝯterens
non ꝯterā domū iacob dicit dn̄s
Ecce em̄ mādabo ego ⁊ cōcutiā in
oīb⁹ gentib⁹ domū isrl̄ sicut ꝯcu
titur triticū in cribro ⁊ nō cadet la
pillus sup terrā. In gladio mori
ent̄ oēs peccatoēs ꝓpl̄i mei qui di
cūt nō appropinq̄bit ⁊ nō veniet
sup nos malū. In die illa suscita
bo tabernaculū dauid q̄d cecidit
⁊ reedificabo apturas muroꝝ ei⁹
⁊ ea q̄ corruerāt īstaurabo. Et ree
dificabo eū sicut in dieb⁹ antiq̄s
ut possideāt reliquias ydumee et
oēs nacōes eo q̄ inuocatū sit no
mē meū sup eos dic̄ dn̄s fatiens
hec. Ecce dies venient dicit dn̄s ⁊
ꝯprehēdet arator messorē ⁊ calca
tor vue mittētē semē. Et stillabūt
mōtes dulcedinē ⁊ oēs colles cul
ti erīt. Et ꝯuītā captiuitatē ꝓpl̄i mei
isrl̄ ⁊ edificabūt ciuitates desertas
et īhabitabūt ⁊ plantabūt vine
as ⁊ bibēt vinū eaꝝ ⁊ fatiēt ortus
⁊ ꝯmedēt fruct⁹ eoꝝ Et plantabo
eos sup humū suaꝫ ⁊ nō euellam
eos vltra de terra sua quam dedi
eis dicit domin⁹ deus tuus.

Explicit Amos ꝓpha.
Incipit Abdias ꝓpha.

Visio abdie. Hec di
cit dn̄s de⁹ ad edom
Auditū audiuimus
a dn̄o et legatuꝫ ad
gētes misit. Surgi
te ⁊ ꝯsurgam⁹ adūsus eū in p̄liū
Ecce paruulū dedi te in gentibus

Contemptibilis tu es valde. Sup
bia cordis tui extulit te habitātē
ī scissuris petraꝝ exaltantē soliuꝫ
tuū. Qui dicis ī corde tuo. Quis de
trahet me ī t̄rā. Si exaltatꝰ fueris
vt aq̄la ⁊ si int̄ sideā posueris nidū
tuum inde detrahaꝫ te dicit dn̄s.
Si fures introissent ad te. si latro
nes ꝑnoctē: quō ꝯticuisses. nōne
furati essent sufficiētia sibi. Si vī
demiatores ītroissent ad te: nūq̄d
saltē racemos r̄liq̄ssent tibi. Quō
scrutati sūt esau. Inuestigauerūt
abscōdita eiꝰ vsq̄ ad t̄minū emi
serūt te oēs viri federis tui illuserūt
tibi. Inualuerūt adu̇sū te viri pa
cis tue. Qui ꝯmedūt tecū: ponēt īsi
dias sb̄ter te. Nō ē prudētia in eo.
Nūq̄d nō ī die illa dicit dn̄s ꝑdā
sapiētes de ydumea ⁊ prudentiaꝫ
de mōte esau. Et timebūt fortes
tui a meridie vt ītereat vir de mō
te esau: ꝓpt̄ int̄fectionē ⁊ ꝓpt̄ iniq̄
tatē ī frēꝫ tuū iacob. Operiet te cō
fusio ⁊ ꝑibis in eternū. In die cū
stares adu̇sus eū quādo capiebāt
alieni exercitū eiꝰ ⁊ extranei īgre
diebant̄ portas eiꝰ et sup ihrl̄m
mittebāt sortē: tuq̄ eras q̄si vnꝰ
ex eis. Et nō despicies ī die frīs tui
in die ꝑegrinacōis eius. Et nō le
taberis sup filios iuda ī die ꝑdici
onis eoꝝ ⁊ n̄ magnificab̄ os tuū
ī die angustie Neq̄ īgredieris por
tā ꝓpl̄i mei ī die ruine eoꝝ neq̄ de
spicies ⁊ tu ī malis eiꝰ ī die vasti
tatis illiꝰ. Et nō emitteris adu̇sꝰ
exercitū eiꝰ ī die vastitatis illius
neq̄ stabis ī exitibꝰ vt interficias
eos q̄ fugerint. Et nō ꝯcludes reli
quos eius in die tribulacōis: qm̄
iuxta ē dies dn̄i sup om̄es gētes

Sicut fecisti fiet tibi. retribucōem
tuā ꝯuertā ī caput tuū. Quō em̄
bibistis sup montē sāctū meū. bi
bent om̄es gētes iugit̄ ⁊ bibent ⁊
absorbent ⁊ erūt q̄si nō sint. Et in
mōte syō erit saluatio ⁊ erit scūs
Et possidebit domꝰ iacob eos qui
se possederāt. Et erit domꝰ iacob
ignis ⁊ domꝰ ioseph flamma et
domus esau stipula. Et succendēt̄
in eis ⁊ deuorabūt eos ⁊ nō erūt
reliquie domꝰ esau: qꝛ dn̄s locutꝰ
ē. Et hereditabūt hij q̄ ad austꝝ
sūt montē esau ⁊ q̄ in cāpestribꝰ
philistijm ⁊ possidebūt regionēꝫ
ephraim ⁊ regionem samarie. Et
beniamī possidebit galaad ⁊ tr̄ns
migracō exercitus huius filiorū
israhel oīa loca chananeoꝝ vsq̄
ad sareptam ⁊ transmigratio ihe
rusalem que in bosforo est posside
bit ciuitates austri. Et ascendent
saluatores in montem syon iudi
care montem esau et erit domino
regnum ⁘

Explicit abdias ꝓpha. Incipit Ionas ꝓpha. Ca. i.

Et factū est verbum
domini ad ionam fi
lium amathi dicēs
Surge ⁊ vade in ni
niuen ciuitatēꝫ grā
dem et p̄redica in ea: quia ascen
dit malicia eius coram me. Et fu
rexit ionas vt fugeret in tharsis
a facie dn̄i Et descēdit ī ioppen et ī
uenit nauē euntē ī tharsis. Et de
dit naulū eꝰ ⁊ descēdit ī eā vt iret
cum eis in tharsis a facie domini

dñs autē misit vētū magnū ī ma
re ⁊ facta est tēpestas mag̃ in ma
ri ⁊ nauis piditabatur ɔteri. Et ti
muerūt naute ⁊ clamauerūt viri
ad deū suū. Et miserūt vasa q̄ erāt
in naui in mare ut alleuiaret̄ ab
eis. Et ionas descendit ad interio
ra nauis ⁊ dormiebat sopore g̃ui
Et accessit ad eū gub̄nator ⁊ dixit
ei. Quid tu sopore dep̄meris. Sur
ge īuoca deū tuū si forte recogitet
de⁹ de nob̄ et nō peream⁹. Et dixit
vir ad collegā suū. Venite ⁊ mit
tam⁹ sortes et sciam⁹ q̄re hoc ma
lū sit nob̄ ⁊ miserūt sortes et ceci
dit sors super ionam. Et dixerunt
ad eum. Indica nobis cuius cau
sa maluz istud sit nobis. Quod ē
opus tuū q̄ terra tua et q̄ vadis
vel ex quo ꝓplo es tu. Et dixit ad
eos. Hebre⁹ ego sū ⁊ dñm deū ce
li ego timeo. q̄ fecit maē ⁊ aridā
Et timuerūt viri timore magno ⁊
dixerunt ad eū. Quid hoc fecisti.
Cognouerūt em̄ viri q̄ a fatie do
mī fugeret. q̄ indicauerat eis io
nas. Et dixerūt ad eū. Quid fatie
m⁹ tibi ⁊ cessabit maē a nob̄. q̄
mare ibat et intumescebat. Et di
xit ad eos. Tollite me ⁊ mittite ī
mare ⁊ cessabit mare a vob̄. Scio
em̄ ego qm̄ ꝓpt̄ me tempestas hec
grādis sup vos. Et remigabāt vi
ri ut reūterent̄ ad aridā et nō va
lebant. q̄ mare ibat ⁊ intumesce
bat sup eos. Et clamauerunt ad
dñm ⁊ dixerūt. Quesum⁹ dñe ne
peam⁹ in am̄a viri isti⁹ et ne des
sup nos sanguinē innocentez. q̄
tu dñe sicut voluisti fecisti. Et tule
rūt ionā ⁊ miserunt in maē ⁊ ste
tit mare a feruore suo. Et timuerūt
viri timore magno dñm ⁊ īmola
uerūt hostias domino ⁊ vouerūt
vota. Ca. ij.

Et p̄pauit dñs piscē grādez
ut deglutiret ionā. Et erat io
nas in vētre piscis trib⁹ diebus
et trib⁹ noctib⁹. Et orauit ionas
ad dñm deū suū de ventre piscis.
Et dixit Clamaui de tribulacōne
mea ad dñm ⁊ exaudiuit me De
ventre inferi clamaui ⁊ exaudisti
vocē meā ⁊ ꝓiecisti me in ꝓfūdū
in corde maris ⁊ flumē circūdedit
me. Oēs gurgites tui et fluct⁹ tui
sup me trāsierunt. Et ego dixi. Ab
iectus sū a ɔspectu oculorū tuorū.
Verūtamen rursus videbo tēplū
sanctū tuū. Circūdederūt me aque
vsq̄ ad aīaz meā. abiss⁹ vallauit
me. pelag⁹ opuit caput meū. Ad
extremā montiū descendi. terre ve
ctes ɔcluserunt me in eternū ⁊ sb̄le
uab̄ de corrupcōne vitā meā dñe
deus me⁹. Cū angustiaret̄ in me
am̄a mea dñi recordatus sū ut ve
niat ad te oracō mea ad templū
scm̄ tuū. Qui custodiūt vaītates
frustra misericordiā suaz derelin
quēt. Ego autē ī voce laudis īmo
labo tibi. quecūq̄ voui reddaz ꝓ
salute meo dño. ⁊ dixit dñs pisci
⁊ euomuit ionā ī aridā. Ca. iij.

Et factū ē v̄bū dñi ad ionaz
secūdo dicēs. Surge ⁊ vade
ad niniuē ciuitatē magnā ⁊ p̄di
ca in ea predicacōem quā ego lo
q̄r ad te. Et surrexit ionas ⁊ abijt
in niniuē iux̄ v̄bū dñi. Et niniue
erāt cītas mag̃ itinē dierz triū. Et
cepit ionas ītroire in cītatē itine
re diei vnius et clamauit ⁊ dixit.
Adhuc q̄draginta dies ⁊ niniue

subuertet. Et crediderunt viri niniuite
in dño ⁊ p̄dicauerunt ieiuniū ⁊ ve
stiti sunt saccis a maiore vsq̄ ad
minorē. Et puenit v̄bū ad regē ni
niue. Et surrexit de solio suo et ab
iecit vestimentū suū a se ⁊ indut⁹
ē sacco et sedit ī cinē ⁊ clamauit
⁊ dixit ī niniue ex ore r̄gis ⁊ p̄nci
pū ei⁹ dicēs. Homīes ⁊ iumēta ⁊
boues ⁊ pecora nō gustēt q̄cq̄ nec
pascant̄ ⁊ aquā nō bibāt ⁊ operi
ant̄ saccis hōies ⁊ iumēta clamēt
ad dñm ī fortitudīe ⁊ cōuertat̄ vir a
via sua mala ⁊ ab iniq̄tate q̄ ē in
manib⁹ eorū. Quis scit si cōuertat̄
⁊ ignoscat de⁹ ⁊ reuertat̄ a furore
ire sue ⁊ nō peribim⁹. Et vidit de⁹
opa eoꝝ q̄ cōuersi sūt de via sua ma
la ⁊ misert⁹ ē de⁹ sup maliciā quā
locut⁹ fuerat vt facēt eis ⁊ n̄ fecit

Et afflict⁹ ē ionas Ca. iiij.
afflictōe magna ⁊ irat⁹ ē ⁊
orauit ad dñm et dixit. Obsecro
dñe nūq̄d nō hoc ē v̄bū meuꝫ cū
adhuc essez in t̄ra mea. Propter
hoc p̄occupaui vt fugerez ī thar
sis Scio em̄ q̄ tu de⁹ demēs ⁊ mi
sericors es: patiēs ⁊ multe miseā
cōnis ⁊ ignoscēs sup malicia. Et
nūc dñe tolle q̄so aīaꝫ meā a me
q̄ melior est m̄ mors q̄ vita. Et di
xit dñs Putasne bñ irasceris tu.
Et egressus ē ionas de cītate et se
dit ꝯtra orientez cītatis. Et fecit si
bimet vmbraculuꝫ ibi et sedebat
subt̄ illud ī vmbra: donec videret
q̄d accideret cītati. Et p̄parauit dñs
de⁹ ederam ⁊ ascēdit sup caput io
ne vt esset vmbra sup caput ei⁹
⁊ ꝓtegeret eū. Laborauerat em̄.
Et letat⁹ ē ionas sup edera leticia
magna. Et parauit de⁹ vermem
ascensu diluculi ī crastinū et pcus
sit ederā ⁊ exaruit. Et cū ortus fuis
set sol p̄cepit dñs vento calido et
vrēti ⁊ pcussit sol sup caput ione
⁊ estuabat. Et petiuit anime sue
vt moreret̄. Et dixit. Melius ē m̄
mori q̄ viuere. Et dixit dñs ad io
nam. Putasne bñ irasceris tu sup
ederā. Et dixit. Bene irascor ego
vsq̄ ad mortez. Et dixit dñs. Tu
doles sup edera in q̄ nō laborasti
neq̄ fecisti vt crescēt. q̄ sub vna
nocte nata ē et sb̄ vna nocte p̄ijt
⁊ ego nō parcā niniue cītati mag
ne in q̄ sunt plus q̄ centūuiginti
milia hōim q̄ nesciunt q̄d sit int̄
dexterā ⁊ sinistrā suaꝫ ⁊ iumenta
multa.

Explicit ionas ꝓpha. Inci
pit micheas ꝓpha.

Verbū dñi q̄d factū ē
ad micheā morasti
ten ī dieb⁹ ioathā
achaꝫ ezechie regū
iuda: q̄d vidit sup
samariam ⁊ iherusalem. Audite
populi omnes ⁊ attendat terra ⁊
plenitudo eius ⁊ sit dominus de⁹
vobis in testem: domin⁹ de tēplo
sancto suo. Quia ecce domin⁹ egre
dietur de loco suo ⁊ descēdet et cal
cabit super excelsa terre. Et cōsu
mentur montes subtus eum et
valles scindētur sicut cera a facie
ignis: sicut aque que decurrunt
in preceps. In scelere iacob om̄e
istud ⁊ in peccatis domus isrl̄. Q̄d
scelus iacob. Nōne samaria. Et
q̄ excelsa iude. Nōne iherusalez.

Et ponā samariā quasi aceruū la
pidū in agro cū plantatur vinea
⁊ detrahā ī vallē lapides ei⁹. Et fū
damēta ei⁹ reuelabo ⁊ oīa sculpti
lia ei⁹ ꝯcidēt. Et oēs mercedes ei⁹
igne ꝯburent ⁊ oīa ydola ei⁹ po
nā in ꝑdicōem. qꝛ de mercedibus
meretricis congregata fūt ⁊ vsqꝫ
ad mercedē meretricis reūtentur.
Sup hoc plangam ⁊ vlulabo va
dā spoliatus ⁊ nud⁹. Fatiā plan
ctū velut dr̄conū et luctū q̄si stru
ti onū. qꝛ despeāta est plaga eius
qꝛ venit vsqꝫ ad iudā. tetigit por
taꝫ ꝓpl̄i mei vsqꝫ ad iherusalē. In
geth nolite ānūtiare lacrimis ne
ploretis In domo pulueis pulue
re vos ꝯspgite ⁊ trāsite vob̄ habi
tacō pulchra. cōfusa ignominia.
Nō est egressa q̄ habitat in exitu
Planctū dom⁹ vicine accipiet ex
vob̄ q̄ stetit sibimet. qꝛ infirmata
est in bonū que hītat in amaritu
dinib⁹. qꝛ descēdit malū a dn̄o in
portā ihrl̄m. tumult⁹ q̄drige stu
poris habitanti lachis. Pn̄cipiū
peccati est filia syon. qꝛ in te inuē
ta sunt scelera isrl̄. Propterea da
bit emissarios sup hēditatē geth
dom⁹ mēdacij in decepcōnem regi
bus isrl̄. Adhuc heredē adducā
tibi que habitas in maresa. vsqꝫ
odollā veniet gl̄ia isrl̄. Decaluaē
⁊ tondē sup filios delitiaꝝ tuarū
dilata caluitiū tuū sicut aq̄la qm̄
captiui ducti sunt ex te. Ca. ij.

Et qui cogitatis īutile ⁊ ope
ramini malū ī cubilib⁹ vr̄is
In luce matutina fatiūt illud. qm̄
ꝯtra dn̄m est man⁹ eoꝝ Et ꝯcupi
erūt agros ⁊ violent tulert et ra
puert domos ⁊ calūniabant viꝝ
⁊ domū ei⁹. viꝝ ⁊ hereditatē eius
Idcirco hec dicit dn̄s. Ecce ego co
gito sup familiā istā malū vn̄ nō
auferetis colla vr̄a ⁊ nō ambula
bitis supbi. qm̄ tps pessimuꝫ est.
In die illa sumet sup vos parabola
et cātabit canticū cū suauitate di
centiū. De populacōne vastati su
m⁹. Pars ꝓpl̄i mei cōmutata est.
Qūo recedet a me cū reūtat qui re
giones nr̄as diuidat. Propter
hoc nō erit tibi mittens funiculū
sortis ī cetu dn̄i isrl̄. Ne loq̄mī lo
quentes. Non stillabit sup istos
non ꝯphēdet cōfusio dicit dn̄s ia
cob. Nūquid abbreuiat⁹ ē spūs
dn̄i aut tales fūt cogitatiōes ei⁹.
Nōne v̄ba mea bō sunt cū eo qui
rcē g̃dit. Et ecōtrario ꝓpl̄us me⁹
in adūsariū ꝯsurrexit. De sup tuni
cā palliū fustulistis ⁊ eos q̄ tran
siebant simplicit ꝯūtistis in bellū
Mulieres ꝓpl̄i mei eiecistis de do
mo delitiaꝝ suaꝝ a puul̄ eaꝝ tuli
stis laudeꝫ meā in ꝑpetuū. Surgi
te ⁊ ite. qꝛ nō hētis h̄ requiē. Pro
pter īmūditiaꝫ ei⁹ corrūpetur pu
tredīe pessima. Vtinā nō eēm vir
hn̄s spm̄ ⁊ mēdatiū poti⁹ loq̄rer
Stillabo tibi in vinū ⁊ ī ebrietatē
⁊ erit super quē stillat ꝓpl̄us iste.
Cōgregacōne ꝯgregabo iacob to
tū te in vnū conducam reliquias
isrl̄. Parit ponā illū q̄si gregeꝫ in
ouili quasi pecus in medio caula
rū. Tumultuabūt a multitudine
hoīm. Ascēdet em̄ pandēs it ante
eos. Diuidet ⁊ trāsibunt portā et
egrediēt ꝑ eā. Et trāsibit rex eoꝝ
coraꝫ eis ⁊ dn̄s in capite eorum.

Et dixi. Audite pn̄ Ca. iij.
cipes iacob ⁊ duces domus

israhel · Nūquid nō vestrū ē scire
iudiciū: q odio habetis bonū a di
ligitis malū: qui violenē tollitis
pelles eoz de sup eis a carnē eoz
de sup ossib⁹ eoz. Qui comederūt
carnē pli mei a pellē eoz desuper
excoriauerūt a ossa eoz confregerūt
a ciderūt sicut i lebete a q̄si carnē
in medio olle. Tūc clamabūt ad
dñm a nō exaudiet eos et abscō
det faciē suā ab eis i tpe illo sicut
neqter egerūt i adinuētionibus
suis · Hec dicit dñs sup pphetas
q̄ seducūt pplm meū q̄ mordēt dēti
bus suis et pdicāt pacē · Et si q̄s
nō dederit in ore eorū q̄ppiaz: sāc
ficāt sup eū pliū Proptēa nox vo
bis p visione erit a tenebre vob
p diuinacōne · Et occūbet sol sup
pphetas a obtenebrabit sup eos
dies · Et confundent q̄ vidēt visiones
a confudent diuinū Et operiēt vult⁹
suos omēs · qz nō ē respō sū dei. Ve
rūtamen ego replet⁹ sū fortitudie
spūs dñi iudicō a virtute vt annū
ciē iacob sceler suū a isrl peccatū
suū · Audite hoc principes dom⁹
iacob a iudices domus israhel q̄
abhominamini iudiciū a omnia
recta pertitis · Qui edificatis sy
on in sanguinibus a ierusalem
in iniquitate · Principes eius in
muneribus iudicabant et sacer
dotes eius in mercede docebant Et
pphete eius in pecunia diuinabāt
a super dominū requiescebant di
centes · Nūquid non dominus in
medio nostrum ⁊ Nō venient su
per nos mala · Propter hoc cau
sa vri syō q̄i ager arabit a ihrl
q̄si acervus lapidū erit a mōs tē
pli i excelsa silua. Ca. iiij.

Et in novissimo dieru erit
mōs domus dñi pparatus
in vertice montiū a sublimis sup
colles · Et fluent ad eū pli a pe
rabūt gentes multe a dicēt · Ve
nite ascendam⁹ ad montē dñi et
ad domū di iacob Et docebit nos
de viis suis a ibim⁹ in semitis ei⁹
Quia de syon egredietur lex a verbū
dñi de ierusalē · Et iudicabit inter
populos multos a corripiet gen
tes fortes vsq; in longinquū · Et
cōcidēt gladios suos in vomeres
a hastas suas in falcones · Non su
met gens adūsū gentē gladiū a
nō discent vltra belligerare Et se
debit vir subt⁹ vineā suā a sb⁹
ficū suā a nō erit q̄ deterreat · qz os
domini exercituum locutū ē. Quia
omnes populi ambulabūt · vnus
quisq; in nomine dei sui · nos aūt
ambulabim⁹ in nomine domini
dei nostri in eternum a vltra · In
die illa dicit dñs congregabo clau
dicantē a eam quā eieceram colli
gam a quam afflixerā cōsolabor
Et ponā claudicantē in reliquias
a eā que laborauerat in gentē ro
bustā · Et regnabit dñs sup eos
in monte syon: ex hoc nūc a vsq;
in eternū · Et tu turris gregis ne
bulosa filia syon vsq; ad te veni
et a veniet potestas pma regnū
filie ihrl Nūc q̄re mero⁹ in tristi
tia ⁊ nūq̄d rex nō ē tibi aut consilia
ri⁹ tu⁹ p̄ist: q̄ coptēdit te dolor sic
pturiente ⁊ dolea satage filia syō
q̄i pturiēs · q̄ nūc egredieis de cīa
te a hītabis i regione a venies vsq;
ad babilonē Ibi liberaberis ibi re
det te dñs de manu inimico⁹ tuo⁹ a
nūc congregate sup te gentes mlte

que dicaũt lapidẽt ⁊ aspitiat i sy5 oculꝰ noster. Ipsi aũt nõ cognouerũt cogitacões dñi ⁊ nõ intellexerũt consiliũ eius. qꝝ cõgregauit eos quasi fenũ aree. Surge et tritura filia syon. qꝝ cornu tuũ ponã ferreũ et vngulas tuas ponã ereas. Et comminues pꝓlos multos ⁊ interficias dño rapinas eoꝝ ⁊ fortitudinẽ eoꝝ dño vniuersę terre.

Nunc vastaberis filia latronis Obsidionẽ posuerunt super nos in vga percutient maxillã iudicis isrl. Et tu bethleẽ effrata puulus es in milibꝰ iuda. Ex te mihi egredietꝫ qui sit dñator in isrl ⁊ egressus eiꝰ ab initio a diebus eternitatis. Propt̃ hoc dabit eos vsqꝫ ad tẽpus in qꝫ pturiens pariet. Reliqę fratꝝ eius cõuertent ad filios isrl. Et stabit et pascet in fortitudine dñi i sublimitate nominis dñi dei sui. Et cõuertent. qa nunc magnificabit vsqꝫ ad extremos terre. Et erit iste pax assiriꝰ cũ venerit in terraꝫ nrãm ⁊ qñ calcauerit in domibꝰ nris. Et suscitabimꝰ super eũ septẽ pastores et octo primates hoies. Et pascẽt terrã assur in gladio ⁊ terrã nemrod in lãceis eiꝰ. Et liberabit ab assur cũ venerit in terraꝫ nrãm et cũ calcauerit in finibꝰ nostris. Et erunt reliqę iacob in medio pꝓlorꝫ multorũ qsi ros a dño et qsi stille sup herbã q nõ expectat virꝫ et nõ pstolat filios hoim. Et erũt reliqę iacob in gentibꝰ in medio pꝓlorꝫ multorũ qsi leo in iumẽtis silvarꝫ ⁊ quasi catulꝰ leonis in gregibꝫ pecorꝫ. Qui cũ trãsierit ⁊ conculcauerit ⁊ ceperit nõ ẽ qui eruat. Et exaltabit manꝰ tua sup hostes tuos et oẽs inimici tui interibũt. Et erit in die illa dicit dñs auferã equos tuos de medio tui et dispdã q̃ drugas tuas et pdaꝫ ciuitates terre tue ⁊ destruã omnes munitiones tuas. Et auferã maleficia de manu tua ⁊ diuinacões nõ erunt in te. Et pire fatiã sculptilia tua ⁊ statuas tuas de medio tui. ⁊ nõ adorabis vltr̃ opa manuũ tuarꝫ ⁊ euellã lucos tuos de medio tui Et interficiã ciuitates tuas ⁊ fatiaꝫ in furore ⁊ indignacõe vltiões in gentibꝰ oibꝫ q̃ nõ audierũt.

Audite q̃ dñs loquit̃ Surge iudicio contende adversum montes ⁊ audiãt colles vocẽ tuã. Audiãt montes iudicium dñi ⁊ fortia fundamẽta terre. qꝝ iudicium dñi cum pꝓlo suo et cum isrl disiudicabit̃. Populus meus quid feci tibi å q̃d molestꝰ fui tibi. ꝛ Rñdẽ mihi. Quia eduxi te de terra egipti ⁊ de domo seruitutis liberaui te ⁊ misi ante faciez tuaꝫ moysen et aaron ⁊ mariã. Populus meus memẽto q̃so q̃d cogitauerit contra me balach rex moab ⁊ q̃d responderit ei balaã filius beor de sethim vsqꝫ ad galgalã ut cognoscerꝫ institias dñi. Quid dignum offerã dño. ꝛ Curuabo genu do excelso. ꝛ Numquid offerã ei holocaustomata et vitulos anniculos. ꝛ Numquid placari potꝫ dñs in milibꝰ arietuꝫ å i mltis milibꝰ hircorũ pinguiũ. ꝛ Numquid dabo primogenitum meum pro sceleree meo. fructum ventris mei pro peccato aiãe mee. ꝛ Indicabo tibi o homo quid sit bonum ⁊ q̃d dñs requirat a te. Vtiqꝫ facere iudicium ⁊ diligere miaz ⁊ sollicitum ambulare cum deo tuo. Vox dñi ad ciuitatẽ clamat

et salus erit timētib⁹ nomē eius
Audite tribus. Et q̄s approbabit
illud. Adhuc ignis ī domo īpij:
thesauri iniq̄tatis ⁊ mēsura minor
ire plena. Nūquid iustificabo sta
terā īpiā et saccelli pō deā dolosa.
In q̄b⁹ diuites ei⁹ repleti sūt iniq̄
tate ⁊ habitantes in ea loq̄bant̄
mēdatiū ⁊ lingua eorū fraudulē
ta ī ore eoꝝ. Et ego ergo cepi pcu
tere te perdicōne sup peccatis tuis
Tu ɔmedes ⁊ nō saturaberis ⁊ hu
miliacō tua in medio tui. Et appre
hendes ⁊ nō saluabis ⁊ q̄s salua
ueris ī gladiū dabo Tu seminab̄
⁊ nō metes. tu calcabis oliuā ⁊ n̄
vngeris oleo ⁊ mustuꝫ ⁊ n̄ bibes
vinū Et custodisti precepta amri
⁊ omē opus domus achab ⁊ am
bulasti ī voluptatib⁹ eorū vt da
rē te ī pditionē ⁊ habitātes ī ea ī
sibilū ⁊ opprobriū populi mei por
tabitis. Ca. vij.

Ve mihi: qꝛ fact⁹ sū sicut q̄ col
ligit in autūno racemos vi
demie Nō ē botrus ad ɔmedēduꝫ
p̄coquas ficus desiderauit anima
mea. Perijt scūs de t̄ra et rectus
in hōib⁹ nō ē. Omēs in sāguine in
sidiant̄. vir fratrē suū ad mortez
venat̄. Malū manuū suarū dicūt
bonū. Princeps postulat et iudex
in reddēdo ē. Et magnus locut⁹ ē
desideriū aīe sue ⁊ ɔturbauerūt eā.
Qui optimus ī eis ē q̄si paliurus
et q̄ rectus q̄si spina de sepe. Dies
speculacōis tue visitacō tua venit
Nūc erit vastitas eoꝝ. Nolite cre
dere amico ⁊ nolite cōfidere ī duce
Ab ea q̄ dormit ī sinu tuo custodi
claustra oris tui. qꝛ fili⁹ ɔtumeliā
facit p̄ri ⁊ filia ɔsurget aduersus
matrē suaꝫ. nurus aduersus socrū
suā ⁊ īimici hōis domestici ei⁹. Ego
aūt ad dn̄ꝫ aspiciā. expectabo deū
saluatorē meū. Audiet me de⁹ me
us. Ne leteris inimica mea sup me
qꝛ cecidi. Cōsurgā. Cū sedero in te
nebris: dn̄s lux mea ē. Iram dn̄i
portabo qm̄ pcāui ei donec causā
meā iudicet ⁊ fatiat iudiciū meū
Et educet me ī lucē videbo iustici
ā ei⁹ ⁊ aspiciet īimica mea ⁊ operi
et̄ ɔfusione q̄ dicit ad me. Vbi ē
dn̄s de⁹ tu⁹. Oculi mei videbūt in
eā. Nūc erit ī ɔculcacōnē vt lutū
plateaꝝ. Dies vt edificēt̄ macerie
tue. In die illa lōge fiet lex. In die
illa ⁊ vsqꝫ ad te veniet assur ⁊ vsqꝫ
ad cītates munitas ⁊ a cītatibus
munitis vsqꝫ ad flumē ⁊ ad mare
de mari ⁊ ad mōtē de mōte. Et t̄ra
erit ī desolacōez ꝓpt̄ hītatores su
os ⁊ ꝓpter frcm̄ cogitacōnū eorū
Pasce: ꝓpl'm tuū ī v̄ga tua gregē
hēditatis tue habitantes solos
in saltu. In medio carmeli pascē
tur basan ⁊ galaad iuxta dies ā
tiquos: scd̄um dies egressionis
tue de terra egipti Ostendā ei mi
rabilia. Videbūt gētes ⁊ ɔfūden
tur sup omī fortitudīe sua. Ponet
manū sup os. aures eoꝝ surde erūt.
Lingēt puluerem sicut serpentes
velut reptilia terre ꝓturbabunt̄
de edibus suis. Dominū deum no
strū desiderabūt ⁊ tiebūt te. Quis
de⁹ similis tui q̄ aufers iniq̄tatē ⁊
transis peccatū reliq̄aꝝ hēditatis
tue. Non immittet vltra furorez
suū. quoniā volens misericordiā
est. Reuertetur ⁊ miserebitur nr̄i
Deponet iniq̄tates nr̄as ⁊ ꝓiciet
in ꝓfūdū maris omnia pccā nr̄ā

dab veritatē iacob. miaz abrahā
q̄ iurāsti p̄ribz nr̄is a diebz ātiq̄s.

Explicit Micheas ꝓpha.
Incipit Naū ꝓpheta.

Onus niniue. Lib̄ vi
siōis naū helchesei.
Deꝰ emulator et vl
ciscēs dn̄s. vlciscēs
dn̄s ⁊ hn̄s furorez.
vlciscens dominꝰ in hostes suos
et irascens ipe inimicis suis. Dn̄s
patiēs ⁊ magnꝰ fortitudīe ⁊ mū
dans nō fatiet innocentē dn̄s in
tēpestate et turbīe vie eiꝰ ⁊ nebu
le puluis pedū eiꝰ. Increpās ma
re ⁊ exiccans illud ⁊ oīa flumīa
ad desertū deducēs. Infirmitas est
basā et carmelꝰ ⁊ flos libani elā
guit. Mōtes ꝯmoti sunt ab eo et
colles desolati sūt. Et contremuit
terra a fatie eiꝰ ⁊ orbis et oēs ha
bitantes in eo. Aū fatiē indigna
tiōis eiꝰ q̄s stabit ⁊ quis resistet
in ira furoris eiꝰ. Indigtio eiꝰ ef
fusa est ut ignis ⁊ petre dissolute
sūt ab eo. Bonꝰ dn̄s et ꝯfortans
in die tribulatiōis ⁊ sciens sperā
tes in se. Et in diluuio p̄tereūte cō
sūmacōem fatiet loci eius ⁊ inimi
cos eiꝰ ꝑsequēt̄ tenebre. Quid co
gitatis ꝯtra dn̄m. Cōsūmacōem
ipē fatiet. Nō cōsurget duplex tri
bulacō. q̄ sicut spine seinuicez cō
plectunt̄ sic cōuiuiū eoꝝ pit̄ potā
tiū. Consumenť q̄si stipula aridi
tate plena. Ex te eī exibit cogitās
ꝯtra dn̄m malitiā. mēte ꝑtractās
p̄uaricacōez. Hec dicit dn̄s. Si ꝑ
fecti fuerint et ita plures. sicq̄ at
tondēt̄ ⁊ ꝑtrāsibit. Afflixi te ⁊ nō
affligā te vltra. Et nūc ꝯterā v̄gā
eiꝰ de dorso tuo et vincula tua di
rūpā. Et p̄cipiet sup te dn̄s. Non
semīabit̄ ex noīe tuo ampliꝰ. De
domo dei tui īt̄fitiā. Sculptile et cō
flatile ponā sepulchꝝ tuū. q̄ ihō
noratus es. Ecce sup mōtes pedes
euāgelisātis ⁊ annūtiantis pacē
Celebra iuda festiuitates tuas ⁊
ēdde vota tua q̄ n̄ aditiet vltr̄ ut
ꝑtr̄nseat ī te belial vniūsus īterijt.

Ascendit q̄ dispgat Ca. ij.
corā te q̄ custodiat obsidio
nē. Contēplare viā. ꝯforta lūbos.
roboā v̄tutē valde. Quia reddidit
dn̄s supbiā iacob sicut supbiam
isrl̄. Quia vastatores dissipaue
rūt eos ⁊ ꝓpagīes eoꝝ corruperūt
Clipeus fortiū eiꝰ ignitus. viri ex
ercitus in coccineis. Ignee habe
ne currꝰ in die p̄pacōnis eius et
agitatores cōsopiti sūt. In itineri
bꝰ ꝯturbati sūt. q̄drige collise sūt
in plateis. Aspectꝰ eorū q̄si lāpa
des. q̄si fulguā discurrētia. Recor
dabit̄ fortiū suoꝝ ruent ī itineribz
suis. Velocit̄ ascendēt muros eiꝰ
et p̄pabit̄ vmbraculū. Porte flu
uioꝝ apte sūt et tēplū ad solū di
rutū. Et miles captiuꝰ adductus
est ⁊ ancille eiꝰ minabant̄ gemē
tes ut colūbe murmurātes in cor
dibus suis. Et niniue q̄si piscina
aq̄ꝝ aque eiꝰ ipi vero fugerunt.
State state ⁊ nō est q̄ reuertatur.
Diripite argētū diripite auꝝ ⁊ nō
ē finis diuitiaꝝ ex oībꝰ vasis desi
derabilibꝰ. Dissipata ⁊ scissa ⁊ di
lacerata ⁊ cor tabescens ⁊ dissolu
tio geniculoꝝ et defectio in cūctis
reībz ⁊ faties oīm sic nigredo olle
Vbi est hītaculū leonū ⁊ pascua

catulorum leonū. Ad quam iuit
leo vt ingrederet illuc catulus le
onis et non est q̄ exterreat. Leo
cepit suffitienter catulis suis ⁊ ne
cauit leenis suis. Et impleuit pre
da speluncas suas et cubile suum
rapina. Ecce ego ad te dicit domi
nus exercituum ⁊ succendā vsq̄
ad fumū quadrigas tuas ⁊ leun
culos tuos comedet gladius. Et
exterminabo de terra predaz tuaz
⁊ non audietur vltra vox nuntio
rum tuoꝝ. Ca. iij.

Ve ciuitas sanguinum vniu
sa mendacij dilaceratione
plena. Non recedet a te rapina.
Vox flagelli et vox impetus rote
⁊ equi frementis ⁊ quadrige fer
uentis ⁊ equitis ascendētis et mi
cantis gladij ⁊ fulgurātis haste
⁊ multitudinis īterfecte ⁊ grauis
ruine nec est finis cadaueruz. Et
corruent in corporibus suis ꝓpter
multitudinem fornicationū mere
tricis spetiose ⁊ grate ⁊ habentis
malefitia que vendidit gētes in
fornicationib⁹ suis ⁊ familias in
maleficijs suis. Ecce ego ad te di
cit dominus exercituum ⁊ reuela
bo pudenda tua ī fatie tua et ostē
dam in gentibus nuditatem tuā
et regnis ignominiā tuam. Et ꝓ
iciam super te abhominationes
tuas ⁊ contumelijs te afficiam ⁊
ponam te in exemplū. Et erit om
nis qui viderit te resiliet a te ⁊ di
cet. Vastata est niniue. Quis cō
mouebit super te caput. Vnde q̄
ram cōsolatorem tibi. Nunquid
melior es ab alexandria populo
rum que habitat in fluminib⁹.
Aque in circuitu ei⁹ cuius diuitie
mare aque muri eius. Ethiopia
fortitudo eius ⁊ egiptus ⁊ nō est
finis. Affrica ⁊ libies fuerunt in
auxilio tuo sed ⁊ ipa in transmi
gratione ducta est in captiuitatē
Paruuli eius elisi sunt in capite
omnium viarum ⁊ super inditos
eius miserūt sortem ⁊ omnes op
timates eius confixi sunt in cōpe
dibus. Et tu ergo inebriaberis ⁊
eris despecta ⁊ queres tu auxiliuz
ab inimico. Omnes munitiones
tue sicut ficus cū grossis suis: si cō
cusse fuerint cadunt in os come
dentis. Ecce populus tuus mulie
res ī medio tui. Inimicis tuis ad
aptionem pandentur porte terre
tue deuorabit ignis vectes tuos
Aquam propter obsidionē hau
ri tibi: extrue munitiōes tuas. In
tra in lutum ⁊ calca. subigēs tene
laterem. Ibi comedet te ignis. pe
ribis gladio. deuorabit te vt bru
cus. Congregare ergo vt brucus
multiplicare vt locusta. Plures
fecisti negotiationes tuas q̄ stel
le sint celi. Brucus expansus est
⁊ auolauit. Custodes tui quasi
locusta ⁊ puuli tui quasi locuste
locustarū que cōsident in sepib⁹
ī die frigoris. Sol ortus est ⁊ auo
lauerūt ⁊ nō est cognitus locus
earū vbi fuerint. Dormitauerūt
pastores tui rex assur. sepelientur
principes tui. Latitauit populus
tu⁹ ī mōtib⁹ ⁊ nō ē q̄ ꝯgreget. Nō
ē obscuā ꝯtricō tua pessima ē pla
ga tua. Omēs q̄ audierūt auditi
onem tuam cōpresserunt manū
tuam sup te. Quia super quem nō
transijt malitia tua semper.

Explicit naum ꝓpha.

Incipit abacuch ꝓpheta.

Onus quod vidit abacuch ꝓpha. Vsquequo dñe clamabo & non exaudies. Vociferabor ad te vim patiens & non saluabis. Quare ostendisti mihi iniquitatem & laborem videre prædam & iniustitiam contra me. Et factum est iudicium & contradictio potentior. Propterea euacuata est lex & non peruenit vsque ad finem iudicium quia impius preualet aduersus iustum. Propterea egredietur iudicium pessimum. Aspicite in gentibus & videte & admiramini & obstupescite. quia opus factum est in diebus vestris quod nemo credet cum narrabitur. Quia ecce ego suscitabo caldeos gentem amaram & velocem ambulantem super latitudinem terre. ut possideat tabernacula non sua. Horribilis & terribilis est ex semetipsa iudicium & onus eius egredietur. Leuiores pardis equi eius & velociores lupis vespertinis et diffundentur equites eius. Equites namque eius de longe venient. volabunt quasi aquila festinans ad comedendum. Omnes ad prædam venient. faties eorum ventus vestra. Et congregabit quasi arenam captiuitatem & ipse de regibus triumphabit et tyrannorum ridiculi eius erunt. Ipse super omnem munitionem ridebit & congportabit aggerem & capiet eam. Tunc mutabit spiritus & pertransibit & corruet. Hec est fortitudo eius dei sui. Nunquid non tu a principio dñe deus meus sancte meus & non moriemur. dñe in iudicium posuisti eum & fortem ut corriperes fundasti eum. Mundi fulget oculi tui ne videas malum et respicere ad iniquitatem non poteris. Quare non respicis super inique agentes & tacentem deuorante impio iustiorem se. Et facies hominem quasi pisces maris & quasi reptile non habens principem. Totum in hamo sublenauit traxit illud in sagena sua & congregauit in rete suum. Super hoc letabitur & exultabit. propterea immolabit sagene sue et sacrificabit reti suo. quia in ipsis incrassata est pars eius & cibus eius electus. Propter hoc & expandit sagenam suam & semper interficere gentes non pcet. Ca. ij.

Super custodiam meam stabo & figam gradum super munitionem. Et contemplabor ut videam quid dicat mihi et quid respondeam ad arguentem me. Et respondit mihi dñs & dixit. Scribe visum & explana eum super tabulas ut percurrat qui legerit eum. Quia adhuc visus prophetabit & apparebit in finem & non mentietur. Si moram fecerit expecta illum. quia ueniens veniet et non tardabit. Ecce qui incredulus est non erit recta anima eius in semetipso Justus autem in fide sua viuet. Et quomodo vinum potator decipit sic erit vir superbus et non decorabitur. Qui dilatauit quasi infernus animam suam & ipse quasi mors & non adimplebitur. Et congregauit ad se omnes gentes & coacernauit ad se omnes populos. Nunquid non omnes isti super eum parabolam sumet & loquelam enigmatum eius. Et dicet. Ve ei qui multiplicat non sua. Vsquequo & aggrauat contra se densum lutum. Nunquid non repente consurgent qui mordeant te. Et suscitabunt laceratores te & eris in rapinam eis. quia tu spoliasti gentes multas spoliabunt te omnes qui reliqui fuerint de populis. propter sanguinem hominis & iniquitatem terre ciuitatis et omnium habitantium in ea. Ve qui congregat auaritiam

malā domui sue vt sit ī excelso m
b9 eȝ a libeāri se putat de manū ma
li. Cogitasti cōfusionē domui tue
cōcidisti pplos multos a peccauit
aīa tua. Quia lapis de pariete da
mabit a lignū qđ inter iūcturas
edificioȝ ē respōdebit. Ve q̄ edifi
rat cīvitatē in sāguinib9 a ppparat
vrbē ī iniq̄tate Nūqđ nō hec sūt a
dño exercituū. Laborabūt ei pplī
in multo igni a gētes in vacuū a
deficiēt. Quia replebit tra vt cog
noscāt gliaz dñi: q̄si aque opien
tes mare. Ve q̄ potū dat aīco suo
mittēs fel suū a inebriās vt aspi
ciat nuditatem eius. Replet9 ē ig
nominia p glia Bibe tuq̄ a cōso
pire Circūdabit te calix dexterē dñi
a vomit9 ignominie sup gliaz tu
am. Quia iniq̄tas libani opiet te
a vastitas aialiū deterrebit eos:
de sanguinib9 hōis a iniq̄tate tre
a cīvitatis a oīm habitanciū in ea
Quid pdest sculptile qz sculpsit il
lud fictor suus conflatile a imaginē
falsā. qz spauit ī figmento fictor ei9
vt facēt simulacra muta. Ve q̄
dicit ligno expgisc̄re: surge lapi
di tacēti Nūquid ipe docē potest.
Ecce iste coopt9 ē auro a argēto
a omnis spūs nō ē in visceribus
ei9 dñs aūt in tēplo sācto suo: si
leat a facie eius oīs terra.

Orō abacuch pphe p ignoracō i

Omne audiui audicō ex
tuā: a timui. dñe op9 tuū
ī medio annoꝝ viuifica
illud. In medio annoꝝ notū fa
ties: cū iratus fueris mie recor da
beris. Deus ab austro veniet: a sanc
tus de mōte pharan. Semp. Opuit ce
los gloria ei9: a laudis ei9 plena ē
terra. Splendor ei9 vt lux erit: cor
nua ī manib9 ei9. Ibi abscōdita
ē fortitudo ei9: ante faciē eius ibit
mors. Egredietur diabol9 ante pedes
ei9: stetit a mensus ē tra. Aspexit
a dissoluit gētes: a cōtriti sūt mō
tes seculi. Incurvati sūt colles mū
di: ab itineribus eternitatis ei9. Pro
iniq̄tate vidi tētoria ethiopie: tur
babunt pelles tre madian Nūqđ
in flumib9 irat9 es dñe: aut in flumi
bus furor tuus: vel in mari indigna cō
tua. Qui ascēdes sup equos tuos:
a q̄drige tue salvatio. Suscitans
suscitab arcū tuū: iuramēta tribu
b9 q̄ locutus es. Semp. Fluvios
scindes tre: viderūt te a doluerūt mō
tes: gurges aq̄e trāsijt dedit ab
issus vocē suā: altitudo man9 suas
leuauit. Sol a luna steterūt in hā
culo suo: in luce sagittaȝ tuarum
ibūt: ī splendore fulgurātis haste
tue. In fremitu cōculcabis tra: et in
furore obstupefaties gētes. Egres
sus es ī salutē pplī tui: ī salutē cū cri
sto tuo. Percussisti caput de domo
impij: denudasti fūdamētū vsq̄
ad collū. Semp. Maledixisti scep
tris ei9: capitī bellatorū ei9 ve mē
tib9 vt turbo ad dispgēdū me Ex
ultatio eoꝝ: sicut ei9 qui devorat
pauperem ī abscōdito. Viā fecisti
ī mari equis tuis: in luto aquarū
multarū. Audiui a cōturbatus ē
venter meus: a voce cōtremuerūt
labia mea. Ingrediat putredo in
ossib9 meis: a subter me scateat.
Vt requiescā in die tribulacōis: vt
ascendā ad pplm accinctus nūm.
Ficus em nō florebit: et nō erit
germē in vineis. Mentiet opus
olive: a arua nō afferent cibum.

Abscidet de ouili pec⁹ ⁊ nō erit ar
mentū in p̄sepib⁹. Ego aūt ī dño
gaudebo ⁊ exultabo ī deo ihu meo
Deus dñs fortitudo mea ⁊ ponat
pedes meos q̄si ceruorū. Et sup ex
celsa mea deducet me victor ī psal
mis canentem.

Explicit Abacuch ꝓpheta.
Incipit Sophonias ꝓpha.

Verbū dñi qd factuz
est ad sophoniaz fi
liū chusi filij godo
lie filij amasie filij
ezechie in dieb⁹ io
sie filij āmon regis iuda. Congre
gans ꝯgregabo om̄a a fatie terre
dicit dñs. ꝯgregās hoīem et pec⁹
cōgregans volatilia celi ⁊ pisces
maris. Et ruine impioꝝ erūt ⁊ dis
perdaz hoīes a fatie terre dic̄ dñs
Et extendā manū meā sup iudaz
⁊ sup oēs habitātes iherusalē et
dispdaz de loco hoc reliq̄as baal
⁊ noīa edituoꝝ cū sacerdotib⁹ et
eos qui adorāt sup tecta militiaz
celi ⁊ adorāt ⁊ iurant in dño ⁊ iu
rāt ī melchon ⁊ q̄ aūtunt de post
tergū dñi ⁊ q̄ nō quesierūt dñm
nec inuestigauerūt eū Silete a fa
tie dñi dei. qꝛ iux̄ ē dies dñi. Quia
prepauit dñs hostiā. sāctificauit
vocatos suos. Et eit: in die hostie
dñi visitabo sup p̄ncipes ⁊ super fi
lios regū ⁊ sup oēs qui īduti sūt
veste pegna. Et visitabo sup oēm
q̄ arrogant ingredit super limē in
die illa qui cōplent domū dñi dei
sui iniq̄tate ⁊ dolo. Et erit ī die illa
dicit dñs vox clamoris a porta pi
sciū ⁊ vlulatus a secūda ⁊ ꝯtricō
mag̃ a collib⁹. vlulate habitato
res pile. Cōticuit oīs ꝓplus cha
naan. dispierūt oēs inuoluti ar
gento. Et eit: in tpe illo scrutabor
ihrl'm in lucernis ⁊ visitabo super
viros defixos in fecibus suis qui
dicūt in cordib⁹ suis. Nō fatiet be
ne dñs ⁊ nō fatiet male. Et eit for
titudo eoꝝ in direpcōem et dom⁹
eoꝝ in desertū. Et edificabūt dom⁹
et nō habitabūt. Et plantabunt
vineas ⁊ nō bibēt vinū eaꝝ. Iux
ta est dies dñi magn⁹ iuxta est ⁊
velox nimis. vox diei dñi amara
tribulabit ibi fortis Dies ire dies
illa dies tribulacōis et angustie
dies calamitatis ⁊ miserie dies te
nebraꝝ ⁊ caliginis. dies nebule
⁊ turbinis. dies tube et clangoris
sup ciuitates munitas ⁊ sup āgu
los excelsos. Et tribulabo hoīes ⁊
ambulabūt ut ceci. qꝛ dño pecca
uerūt. Et effundet sāguis eoꝝ sic
hum⁹ ⁊ corpa eoꝝ sicut stercora
Sz ⁊ argentū eoꝝ et auꝝ eoꝝ nō
poterit liberare eos in die ire dñi.
In igne zeli eius deuorabitur oīs
terra qui ꝯsūmatiōem cū festina
cōne fatiet cūctis habitātibz t̄rā.

Ca. ij.

Conuenite ꝯgrega
mini gēs nō amabilis p̄us
q̄ pariat iussio q̄si puluerē tr̄nseū
tē diē. Añq̄ veniat sup vos ira fu
roris dñi. Querite dñm oēs man
sueti terre qꝛ iuditiū ei⁹ estis ope
rati. Querite iustū querite māsue
tū. si qūo abscōdami in die furo
ris dñi. qꝛ gaza destructa erit ⁊ as
calon in desertū. Azotū in meridie
eitiēt et accaron eradicabit. Ve
q̄ habitatis funiculuz maris gēs
perditorū. Verbū dñi super vos

chanaan t̄ra philistinorū ⁊ disp
dam te ita vt ñ sit ĩhabitator. Et
erit funiculꝰ maris req̄es pastoꝝ
⁊ caule pecoꝝ. Et erit funiculꝰ eiꝰ
q̄ remāserit de domo iuda Ibi pa
scent̄ ĩ domibꝰ ascalōis ad vesp̄m
req̄escēt. Quia visitabit eos dn̄s
deꝰ eoꝝ ⁊ aūtet captiuitatē eoruꝫ
Audiui opprobriū moab et blas
phemias filioꝝ amon q̄ exp̄bra
uer̄t p̄pl̄o meo et magnificati sūt
sup t̄minos eorū. Proptēa viuo
ego dic̄ dn̄s exercituū dꝰ isrl̄. Quia
moab vt sodoma erit ⁊ filij amō
quasi gomorra siccitas spinaꝝ ⁊
acerui salis ⁊ desertū vsq̄ in et̄nuꝫ
Reliq̄e p̄pl̄i mei diripiēt illos. resi
dui gentis mee possidebunt illos
Hoc em̄ eis eueniet p̄ sup̄bia sua
q̄ blasphemauer̄t ⁊ magnificati
sūt sup p̄pl̄m dn̄i exercituū. Horri
bil̄ dn̄s sup eos ⁊ attēuabit oēs
deos t̄re. Et adorabūt eū viri de lo
co suo oēs insule gentiuꝫ. Sed et
vos ethiopes int̄fecti gladio meo
eritis. Et extēdet manū suā sup aq̄
lonē ⁊ p̄det assur. Et ponēt spetio
sā ĩ solitudinē ⁊ in inuiū et q̄si de
sertū. Et accubabūt ĩ medio eius
greges. ōnes bestie gentiū ⁊ ono
crotalus ⁊ hericiꝰ ĩ liminibꝰ eius
morabūt̄. Vox cātātis ĩ fenestra
coruꝰ ĩ sup̄limīari. qm̄ attenuabo
robur eius. Hec ē cītas gl̄osa ha
bitās ĩ cōfidētia q̄ dicebat ĩ corde
suo. Ego sū ⁊ extra me nō est alia
ampliꝰ. Qūo facta ē ĩ desertū cubi
le bestie. Oīs q̄ trāsit p̄ eā sibila
bit ⁊ mouebit manum suam.

Ca. iij.

Te p̄uocatrix ⁊ re
dēpta cītas. colūba. Non au
diuit vocē ⁊ ñ suscepit disciplinā

In dn̄o nō ē cōfisa. ad deū suū nō
appropinq̄uit. Principes eiꝰ ĩ me
dio eiꝰ q̄si leones rugiētes. Judi
ces eiꝰ lupi vesp̄e nō relinq̄bāt ĩ
māe. p̄phete eiꝰ vesāi viri ĩfideles
Sacerdotes eiꝰ polluer̄t sanctū. ĩiu
ste eger̄t ꝯtra legē. Dn̄s iustꝰ in
medio eiꝰ nō fatiet iniq̄tatē. Ma
ne mane iudiciū suū dabit ĩ luce
⁊ nō abscōdet̄ Nesciuit āt iniquꝰ
ꝯfusiōeꝫ Disp̄didi gētes ⁊ dissipa
ti sūt āguli eaꝝ. Desertas feci vias
eoꝝ: dū nō ē q̄ trāseat. Desolate
sūt cītates eoꝝ: ñ remanēte viro
neq̄ vllo hītatore. Dixi. Attamē
timebis me. suscipies disciplinaꝫ
Et nō p̄ibit hītaculū eiꝰ p̄p̄t oīa
ĩ q̄bꝰ visitaui eā Verūptn̄ dilucu
lo surgētes corruper̄t oēs cogita
cōes suas. Quapropt̄ expecta me
dicit dn̄s ĩ die resurrectōis mee in
futurū. q̄ iuditiū meū vt cōgregē
gētes ⁊ colligā regna. Et effundā
sup eos indignacōeꝫ meā: ōnem
iram furoris mei. In igne em̄ zeli
mei deuorabit̄ oīs terra. Quia tūc
reddāt popul̄ labiū electuꝫ vt in
uocēt oēs nomē dn̄i et seruiāt ei
humēo vno. Vltra flumīa ethio
pie: inde supplices mei filij dispso
rū meoꝝ deferēt munꝰ m̄. In die
illa nō ꝯfūderis sup cunctis adin
uencōibꝰ tuis q̄bꝰ p̄uaricata es
in me. Quia tūc auferā de medio
tui magniloquos superbie tue et
nō adicies exaltari āplius ĩ mon
te sancto meo. Et derelinquam in
medio tui populū paupem ⁊ ege
num ⁊ sperabunt in nomine dn̄i
Reliquie israhel nō fatient iniqui
tatē nec loquent̄ mēdaciū ⁊ non
inuenient̄ ĩ ore eorū lingua dolosa

Qm̄ ip̄i pascēt̄ ⁊ accubabūt ⁊ nō
erit q̄ exterreat. Lauda filia syon
iubilato isrl̄. Letare et exulta ī oī
corde filia ihrl̄m. Abstulit dn̄s iu
ditiū tuū aūtit īimicos tuos. Rex
isrl̄ dn̄s ī medio tui. nō timebis
malū vltr̄. In die illa dicet̄ iheru
salē. Noli timere syon non dissol
uant̄ man⁹ tue. Dn̄s de⁹ tuus in
medio tui fortis ip̄e saluabit. gau
debit sup te in leticia. silebit in di
lectōe tua et exultabit sup te ī lau
de. Nugas q̄ a lege r̄cesserāt ɔgre
gabo qr ex te erāt ut nō vltra ha
beas sup eis obprobriū. Ecce ego
int̄fitiā oēs qui afflixerūt te in tē
pore illo ⁊ saluabo claudicātez et
eā que eiecta fuerat ɔgregabo. Et
ponā eos in laudē ⁊ in nomē ī oī
terra ɔfusiōis eoꝝ in tp̄e illo quo
adducā vos ⁊ in tp̄e q̄ ɔgregabo
vos. Dabo em̄ vos in nomen ⁊ in
laudez oīb⁹ ꝓplis terre cū ɔuertero
captiuitatē vr̄az corā oculis vr̄is
dicit dominus.

¶ Explicit Sophonias ꝓpha.
¶ Incipit Aggeus ꝓpheta.

In āno scdo darij re
gis in mēse sexto in
die vna mēsis fcm̄
ē v̄bū dn̄i in manu
aggei ꝓphe ad zoro
babel filiuz salathi
el ducē iuda et ad ihm̄ filiū iose
dech sacdotē magnū dicens. Hec
ait dn̄s exercituū dicēs. Popul⁹
iste dicit. Nōdū venit tēp⁹ dom⁹
dn̄i edificāde. Et factū est v̄bū do
mī ī manu aggei ꝓphe dicēs. Nū
quid tp̄s vob̄ est ut habitetis in
domib⁹ laq̄atis ⁊ dom⁹ ista deser
ta. Et nūc hec dicit dn̄s exercituū
Ponite corda vrā sup vias vrās
Semīastis multū ⁊ intulistis pa
rū. Comedistis ⁊ non estis satia
ti. Bibistis ⁊ non estis inebriati
Opuistis vos et n̄ estis calefacti.
Et mercedes cōgregauit misit eas
ī sacculuz ꝑtusū. Hec dicit dn̄s ex
ercituū. Ponite corda vestra sup
vias vrās. Ascēdite in montē por
tate lignū ⁊ edificate domū et ac
ceptabil̄ m̄ erit ⁊ glorificabor dic̄
dn̄s. Respexistis ad āpli⁹ et ecce
factū ē min⁹ Et intulistis ī domuz
⁊ exufflaui illud. Quā ob cām dic̄
dn̄s exercituū. Quia domus mea
deserta est ⁊ vos festinatis vnus
quisq̄ in domū suā. Propt̄ hoc su
p vos ꝓhibiti sūt celi ne darēt ro
rez ⁊ terra ꝓhibita ē ne daret gre
mē suū. Et vocaui siccitatē sup ter
rā ⁊ sup montes ⁊ sup triticū ⁊ su
per vinū et sup oleū ⁊ quecūq̄ ꝓ
fert hum⁹ ⁊ sup homīes ⁊ sup iu
menta ⁊ sup oēm laborē manuū.
Et audiuit zorobabel filius sala
thiel ⁊ ihus fili⁹ iosedech sacdos
magn⁹ ⁊ oēs reliqui ꝓpli vocē dei
sui ⁊ v̄ba aggei ꝓphe sic̄ misit eū
dn̄s de⁹ eoꝝ ad eos ⁊ timuit oīs
ꝓplus a fatie dn̄i. Et dixit aggeus
nūtius dn̄i. de nūcijs dn̄i ꝓplo di
cens. Ego vobiscum dicit dn̄s. Et
suscitauit deus spm̄ zorobabel filij
salathiel ducis iuda ⁊ spm̄ ihu
filij iosedech sacerdotis magni et
spm̄ reliquoꝝ de oī ꝓplo et īgressi
sunt et fatiebant opus in domo
dn̄i exercituū dei sui. ¶ Ca. ij.
In die vicesima ⁊ quarta mensis
in sexto mēse in āno secūdo darij

regis in septimo mense vicesima
a p̄ma mensis: factū ē verbū dñi
in manu aggei ꝓphete dicēs. Lo
quē ad zorobabel filiū salathiel
ducē iuda et ad ihesū filium iose
dech sacdotē magnū et ad reliq̄s
populi dicēs. Quis ī vobis ē dēli
ctus q̄ vidit domū istā ī glia sua
p̄ma. Et q̄d vos videtis hāc nc.
Nunq̄d nō ita ē q̄si nō sit ī oculis
vr̄is. Et nūc ꝯfortaē zorobabel di
cit dñs a confortare ihesu fili iose
dech sacdos magne a ꝯfortaē oīs
populus t̄re dicit dñs exercituū
a facite qm̄ ego vobiscū sū dicit
dñs exercituū. Verbū q̄d placui
vobiscū cū egredēmini de t̄ra egi
pti a spūs meꝰ erit in medio vr̄m
Nolite timē qr hec dicit dñs exer
cituū. Adhuc vnū modicū est a
ego ꝯmouebo celū a terrā a mare
a aridā. Et mouebo oēs gētes a ve
niet desideratꝰ cūctis gētibꝰ. Et im
plebo domū istā glia: dic̄ dñs ex
ercituū. Meū ē argētū a meū est
aurū: dicit dñs exercituū. Magna
erit gloria domꝰ istius nouissime
plusq̄ p̄me: dicit dñs exercituū.
Et ī loco isto dabo pacē dicit dñs
exercituū. In vicesima a q̄rta nom
mēs ī āno secūdo darij r̄gis fcm̄ ē
v̄bū dñi ad aggeū ꝓphaz dicēs.
Hec dicit dñs exercituū Interroga
sacerdotes legē dicēs. Si tuleit hō
carnē scīficataz ī ora vestimēti sui
a tetigerit de sūmitate eiꝰ panē ā
pulmentū ā vinū ā oleū ā ōnem
cibū: nunq̄d sāctificabitur. Re
spondentes autez sacerdotes dixe
runt. Nō. Et dixit aggeus. Si teti
gerit pollutus ī anima ex oībus
hijs nunquid ꝯtaminabitur. Et

rn̄derūt sacerdotes a dixerūt Cō
taminabit. Et rn̄dit aggeus a di
xit Sic populus iste a sic gēs ista
ante fatiē meā dic̄ dñs a sic om̄e
opus manuū eorum et omnia q̄
obtulerūt mihi ꝯtaminata erunt
Et nūc ponite corda vestra a die
hac a supra anteq̄ poneret̄ lapis
sup lapidem in tēplo dñi: cū acce
deretis ad aceruū viginti modio
rū a fierent decem a intraretis ad
torcular vt exp̄meretis quinqua
ginta lagenas a fiebant viginti
Percussi vos vēto vrente et auru
gine a grādine omnia opera ma
nuū vestraꝝ a n̄ fuit ī vobis qui
reuerteret̄ ad me dicit dñs. Po
nite corda vestra ex die ista et in
futurum a die vicesima a quarta
nom mens: a die qua fūdamen
ta iacta sūt tēpli dñi ponite super
cor vr̄m. Nunquid iam semen ī
germine est. Et adhuc vinea et
ficus a malogranatū a lignū oli
ue nō floruit. Ex die ista bn̄dicaz
Et factū est verbum domini scdo
ad aggeū in vicesima et quarta
mens dicens. Loquē ad zoroba
bel ducem iuda dicens. Ego mo
uebo celū pariter a terram a sub
uertā soliū regnorum a conterā
fortitudinem regni gentium. Et
subuertam quadrigam et ascēso
rem eius a descendent equi a ascē
sores eorum: vir in gladio fr̄is
sui. In die illo dicit dominus ex
ercituū assumam te zorobabel fili
solathiel serue meus dic̄ dominꝰ
a ponam te quasi signaculū: qr te
elegi dicit dominus exercituum.

Explicit aggeus ꝓpha.

Incipit Zacharias pphēta.

In mēse octauo in āno scdo darij regis factū est vbū dñi ad zachariā filiū barachie filij addo pphētā. Iratus ē dñs super pres vros iracūdia. Et dices ad eos. Hec dicit dñs exercituū. Cōuertimi ad me ait dñs exercituū. Et cōuertar ad vos dicit dñs exercituū. Ne sitis sicut pres vri ad qs damabāt pphete pores dicētes. Hec dicit dñs exercituū. Conuertimi de vijs vris malis et cogitatiōib⁹ vris pessimis et nō audierūt neq; attēderūt ad me dicit dñs. Pres vestri vbi sūt et pphe. Nūquid in sempiternū viuent. Verūtamen vba mea et legittima mea q mādaui seruis meis pphis. Nūquid nō oprehēderunt patres vros. Et cōuersi sūt et dixerūt Sicut cogitauit dñs exercituū facere nob⁹ scm vias nras et scm adinuentiōes nras fecit nob⁹. In die vicesima et quarta vndecimi mēsis sabbath in āno scdo darij factū est vbū dñi ad zachariā filiū barachie filij addo pphām dicens. Vidi p noctē et ecce vir ascendēs sup equū rufū et ipse stabat inter murteta q erant in pfundo et post eū eq rufi varij et albi. Et dixi. Qui sūt isti dñe mi. Et dixit ad me angelus dñi qui loqbat in me. Ego ostēdā tibi quid sint hec. Et rndit vir qui stabat inter murteta et dixit. Isti sūt quos misit dñs ut pābulent terrā. Et rnderūt angelo dñi qui stabat inter murteta et dixerūt. Perābulauimus terrā et ecce omis terra habitat et quiescit. Et rndit angel⁹ dñi et dixit. Dñe exercituū vsq; quo tu nō miserebēris ihrlm et vrbū iuda quibus iratus es. Iste iam septuagesimus ann⁹ est. Et rndit dñs angelo q loqbat in me vba bona vba consolatoria. Et dixit ad me angel⁹ qui loquebat in me. Clama dicens. Hec dicit dominus exercituū. zelatus sū ihrlm et syon zelo magno. Et ira magna ego irascor sup gentes opulētas. qa ego iratus sū parū. ipi vero adiuuerūt in malū. Propterea hec dicit dominus. Reuertar ad ihrlm in miserationibus et domus mea edificabit in ea ait dñs exercituū et ppendiculū extēdet super ihrlm. Adhuc dama dicens. Hec dicit dominus exercituū Adhuc affluent ciuitates mee bonis et consolabit adhuc dñs syon et eliget adhuc ihrlm. Et leuaui oculos meos et vidi et ecce quatuor cornua. Et dixi ad angelum qui loquebat in me. Quid sunt hec. Et dixit ad me. Hec sūt cornua que ventilauerūt iudā et israhel et ihrlm Et ostendit mihi dominus quatuor fabros Et dixi. Quid isti venient facere. Qui ait dicēs. Hec sunt cornua que ventilauerūt iudā p singulos viros et nemo illorū leuauit caput suū. Et venerūt isti deterrere ea ut deiciāt cornua gentiū que leuauerūt cornua sup terrā iuda ut dispergerent eam. Ca. ij.

Et leuaui oculos meos et vidi et ecce vir et in manu eius funiculus mensoris. Et dixi. Quo tu vadis. Et dixit ad me. vt metiar iudeā et ihrlm quāta sit latitudo eius et quāta longitudo eius. Et ecce angel⁹ qui loquebat in me egrediebat et alius angelus egrediebat

in occursū ei⁹ ⁊ dixit ad eū. Curre
loq̄re ad puerū istū dicēs. Absq̄
muro habitabit̄ ihrl'm pre multi
tudīe hoīm ⁊ iumētorū in medio
eius. Et ego ero ei ait dn̄s murus
ignis ī circuitu ⁊ ī gloria ero ī me
dio eius. O. o. fugite de t̄ra aq̄lōis
dicit dn̄s. qm̄ in q̄tuor vētos celi
dispsi vos dicit dn̄s. O syon fuge
q̄ habitas apd̄ filiā babilōis. q̄
hec dic̄ dn̄s exercituū. Post gl'iaz
misit me ad gētes q̄ spoliauerūt
vos. Qui em̄ tetigerit vos: tangit
pupillā oculi mei. Quia ecce ego
leuo manū meam sup eos ⁊ erūt
p̄de hijs q̄ seruiebāt sibi et ꝯgno
scetis q̄ dn̄s exercituū misit me.
Lauda ⁊ letare filia syon. q̄ ecce
ego venio ⁊ habitabo ī medio tui
ait dn̄s. Et applicabūt̄ gētes ml'te
ad dn̄m ī die illa ⁊ erūt m̄ ī ppl'm
Et habitabo ī medio tui ⁊ scies q̄
dn̄s exercituū misit me ad te Et pos
sidebit dn̄s iudā ⁊ ptē suā ī terra
scīficata ⁊ eliget ihrl'z. Sileat oīs
caro a fatie dn̄i q̄ ꝯsurrexit de ha
bitaculo scō suo. Ca. iij.

Et ondit m̄ dn̄s ihesū sacdo
tē magnū stātez corā āgelo
dn̄i ⁊ sathan stabat a dextris ei⁹
vt adūsaret̄ ei Et dixit dn̄s ad sa
than. Increpet dn̄s ī te sathan
⁊ increpet dn̄s ī te q̄ elegit ihrl'm
Nūquid nō iste torris ē erut⁹ de
igne. Et ihesus erat indut⁹ vesti
bus sordidis ⁊ stabat añ fatiem
angeli. Qui rn̄dit ⁊ ait ad eos q̄
stabāt corā se dicēs. Auferte vesti
menta sordida ab eo. Et dixit ad
eū Ecce abstuli a te iniq̄tatē tuā ⁊
indui te mutatorijs. Et dixit. Po
nite cidarim mūdā sup caput ei⁹
Et posuerūt cidarim sup caput ei⁹
mundā ⁊ induerūt eū vestibus Et
āgelus dn̄i stabat ⁊ ꝯtestabatur
āgelus dn̄i ihesū dicēs. Hec dicit
dn̄s exercituū. Si ī vijs meis am
bulaueris ⁊ custodiā meā custo
dieris: tuq̄ iudicabis domū meā
⁊ custodies atria mea ⁊ dabo tibi
ambulātes de hijs q̄ nūc hic assi
stūt. Audi ihes⁹ sacdos magne tu
⁊ amici tui q̄ habitāt corā te. q̄
viri portendētes sūt. Ecce em̄ ego
adducā s̄uū meū orientez q̄ ecce
lapis quē dedi corā ihesu super la
pidem vnū septē oculi sūt. Et ecce
ego celabo sculpturaz ei⁹ ait dn̄s
exercituū ⁊ auferā iniq̄tatez terre
illi⁹ ī die vna. In die illa dic̄ dn̄s
exercituū: vocabit vir amicū suū
subt̄ vineā ⁊ subt̄ ficū. Ca. iiij.

Et reūsus ē āgelus q̄ loq̄bat̄
ī me ⁊ suscitauit me q̄si vir
q̄ suscitatur de somno suo. Et dixit
ad me. Quid tu vides. Et dixi. Vi
di et ecce cādelabrū aureū totū et
lāpas ei⁹ sup caput ip̄i⁹ ⁊ septez
lucne ei⁹ sup illud ⁊ septē infuso
ria lucnis q̄ erāt sup caput ei⁹ et
due oliue sup illud vna a dextris
lāpadis ⁊ vna a sinistris ei⁹. Et
rn̄di ⁊ aio ad āgelū q̄ loq̄batur
ī me dicēs. Quid sūt hec dn̄e mi.
Et rn̄dit angelus q̄ loq̄bat̄ in me
⁊ dixit ad me. Nūq̄d nescis q̄d sūt
hec. Et dixi. Nō dn̄e mi. Et rn̄dit ⁊
ait ad me dicēs. Hoc ē v̄bū dn̄i ad
zorobabel dicēs. n̄ ī exercitu nec ī ro
bore s̄ ī spū meo dic̄ dn̄s exercituū
Quis tu mōs magne corā zoroba
bel īplanū. Et educz lapidē p̄ma
riū ⁊ exequabit gratiā gratie ei⁹.
Et factū ē v̄bū dn̄i ad me dicens.

Manꝰ zorobabel fūdauerūt domū
istā ⁊ manꝰ eiꝰ ꝑfitiēt eā ⁊ scietis
qꝛ dñs exēcituū misit me ad vos
Quis em̄ despexit dies ꝑuos. Et
letabunt̄ et videbūt lapidem sta
gneū in manu zorobabel. Septez
fūt isti oculi dñi qui discurrūt in
vniuersā terrā. Et rñdi ⁊ dixi ad
eū. Quid fūt due oliue iste ad dex
terā candelabri ⁊ ad sinistrā eiꝰ.
Et rñdi secūdo ⁊ dixi ad eū. Quid
sunt due spice oliuarū q̄ sunt iux̄
duo rostr̄ aurea in quibꝰ fūt suf
fusoria ex auro. Et ait ad me di
cens. Nūquid nescis q̄d fūt hec.
Et dixi. nō dñe mi. Et dixit Isti fūt
duo filij olei splendoris q̄ assistūt
dñatori vniūse terre. Ca. v.

Et cōuersus sū ⁊ leuaui ocu
los meos ⁊ vidi ⁊ ecce volu
men volās. Et dixit ad me. Quid
tu vides. ⁊ dixi. Ecce ego video vo
lumē volās. lōgitudo eius viginti
cubitoꝝ ⁊ latitudo eiꝰ decē cubito
ruz. Et dixit ad me. Hec ē maledi
ctio que egredietur sup fatiem oīs
terre. qꝛ oīs fur sicut ibi scriptū ē
iudicabit̄ et oīs iurans ex hoc si
milit̄ iudicabit̄. Educā illud dicit
dñs exercituū ⁊ veniet ad domū
furis et ad domū iurātis in noīe
meo mendacit̄ ⁊ cōmorabit̄ ī me
dio domꝰ eius ⁊ cōsumet eū ⁊ lig̃
eiꝰ ⁊ lapides eius. Et egressus est
āgelꝰ qui loquebat̄ ī me et dixit
ad me. Leua oculos tuos ⁊ vide
Quid est hoc qd̄ egredit̄. Et dixi
Quidnā est. Et ait. Hec est anfo
ra egrediēs. Et dixit. Hec ē oculꝰ
eoꝝ in vniūsa terra. Et ecce talen
tū plūbi portabat̄ et ecce mulier
vna sedēs ī medio anfore. Et dixit
Hec ē impietas. Et ꝓiecit eā ī me
dio anfore ⁊ misit massaz plūbeā
in os eiꝰ. Et leuaui oculos meos
⁊ vidi ⁊ ecce mulieres egrediētes
⁊ spiritus in alis eaꝝ. Et habebāt
alas q̄si alas milui et leuauerūt
anforā int̄ terrā ⁊ celū. Et dixi ad
angelum qui loq̄bat̄ in me. Quo
iste deferunt anforā. Et dixit ad
me. Vt edificet̄ ei domus in terra
sennaar ⁊ stabiliat̄ et ponat̄ ibi
sup basem suam. Ca. vi.

Et cōuersus sū ⁊ leuaui oculos
meos ⁊ vidi et ecce q̄tuor q̄
drige egrediētes de medio duoꝝ
montiū ⁊ mōtes: montes erei In
q̄driga p̄ma equi rufi. in quadri
ga secūda eq̄ nigri. in q̄driga ter
tia eq̄ albi ⁊ in q̄driga quarta eq̄
varij ⁊ fortes. Et rñdi ⁊ dixi ad ā
geluz qui loquebat̄ in me. Quid
sunt hec dñe mi. Et rñdit angelꝰ
⁊ ait ad me. Isti sunt q̄tuor venti
celi q̄ egrediūt̄ ut stēt coraz domi
natore oīs terre. In q̄ erāt equi ni
gri egrediebant̄ in terrā aq̄lonis
⁊ albi egressi sūt post eos ⁊ varij
egressi sunt ad terraz austri. Qui
aūt erant robutissimi exierūt ⁊ q̄
rebant ire ⁊ discurrere ꝑ oēm t̄rā
Et dixit. Ite ⁊ ꝑambulate terrā. ⁊
ꝑambulauerūt terrā. Et vocauit
me et locutus ē ad me dicēs. Ecce
q̄ egrediūt̄ ī terrā aq̄lonis requi
escere fecerūt spm̄ meū in terra aq̄
lonis. Et factū est v̄bū dñi ad me
dicens. Sume a tñsmigracōe ab
oldai ⁊ a thobia ⁊ ab idaia ⁊ ve
nies tu in die illa ⁊ intrab̄ domuz
iosie filij sophonie qui venerunt
de babilone ⁊ sumes auꝝ ⁊ argē
tum ⁊ faties coronas et pones in

capite ihesu filij iosedech sacerdotis
magni et loqris ad eum dicens Hec
ait dns exercituum dicens. Ecce vir
oriens nomen eius. Et subter eum orietur
et edificabit templum dno et ipse extru
et templum dno. Et ipse portabit gloriam
et sedebit et dnabitur sup solio suo.
Et erit sacerdos sup solio suo et consi
lium pacis erit inter illos duos. Et co
rone erunt helem et thobie et idaie
et hen filio sophonie: memoriale in
templo dni. Et qui procul sunt venient et
edificabunt in templo dni et scietis quia
dns exercituum misit me ad vos.
Erit autem hoc: si auditu audieritis
vocem dni dei vri. Ca. vij.

Et factum est in anno quarto darij
regis: factum est verbum dni ad za
chariam in quarta mensis noni qui
qui est casleu. Et miserunt ad domum
dei sarasar et rogomelech et viri qui
erant cum eis ad deprecandam faciem dni
vt dicerent sacerdotibus domus dni
exercituum et prophetis loquentes. Nun
quid flendum est mihi in quinto mense
vel sanctificare me debeo sicut feci
iam multis annis. Et factum est verbum
dni exercituum ad me dicens. Loquere
ad omnem populum terre et ad sacerdotes
dicens. Cum ieiunaretis et plangentis
in quinto et septimo per hos septua
ginta annos: nunquid ieiunium ieiu
nastis mihi. Et cum comedistis et bibi
stis: nunquid non vobis comedistis
et vobismetipsis bibistis. Nunquid
non hec sunt verba que locutus est dns
in manu prophetarum priorum cum adhuc
iherusalem habitaret et esset opulen
ta: ipsa et vrbes in circuitu eius et ad
austrum et in campestribus habitaret.
Et factum est verbum dni ad zachariam
dicens Hec ait dominus exercituum

dicens. Iudicium verum iudicate et
miam et miseracones facite vnusquisque
cum fratre suo. Et viduam et pupillum et
aduenam et pauperem nolite calumnia
ri et malum vir fratri suo non cogitet
in corde suo. Et noluerunt attendere
et auerterunt scapulam recedentes et
aures suas aggrauauerunt ne au
dirent et cor suum posuerunt vt ada
mantem ne audirent legem et verba que
misit dns exercituum in spiritu suo sancto
per manum prophetarum priorum. Et facta
est indignacio magna a dno exerci
tuum. Et factum est: sicut locutus sum et non
audierunt: sic clamabunt et non exau
diam dicit dns exercituum. Et dispersi
eos per omnia regna que nesciunt et terra
desolata est ab eis eo quod non esset tran
siens et reuertens et posuerunt terram desi
derabilem in desertum. Ca. viij.

Et factum est verbum domini
exercituum dicens. Hec di
cit dominus exercituum. zelatus
sum syon zelo magno et indigna
tione magna zelatus sum eam. Hec
dicit dns exercituum: reuersus sum
ad syon et habitabo in medio ihe
rusalem. Et vocabitur iherusalem ciui
tas veritatis et mons dni exercituum
mons sanctificatus. Hec dicit dns
exercituum. Adhuc habitabunt senes
et anus in plateis ihrlm et viri ba
culus in manu eius per multitudinem dierum Et
platee ciuitatis complebuntur infantibus et
puellis ludentibus in plateis eius. Hec
dicit dns exercituum. Si videbitur difficile
in oculis reliquarum populi huius in diebus illis
nunquid in oculis meis difficile erit dicit
dns exercituum. Hec dicit dns exercituum
Ecce ego saluabo populum meum de terra
orientis et de terra occasus solis et addu
cam eos et habitabunt in medio ihrlm

ꝛ erũt m̃ in ꝓplm ꝛ ego ero eis in
deũ in veritate ꝛ in iustitia. Hec di
cit dominꝰ exercituũ. Cõfortẽtur
manꝰ vr̃e qui auditis in hijs die
bus ſmones istos ꝑ os ꝓphaꝝ.
in die q̃ fundata est domus domi
exercituũ ut templũ edificaretur
Siquidez añ dies illos merces ho
minũ nõ erat nec merces iumẽto
rũ erat. neq; intro eũti ꝛ exeũti eãt
pax ꝑ tribulacõe ꝛ dimisi oẽs ho
mines vnũquẽq; ꝯtr̃ ꝓximũ suũ
Nũc aũt nõ iuxta dies ꝑores ego
fatiã reliquijs ꝓpli huiꝰ dic̃ domi
nꝰ exercituũ. ſ semẽ pacis erit. Vi
nea dabit fructuz suũ ꝛ terra da
bit germẽ suũ. Et celi dabũt rorẽ
suũ ꝛ possidere fatiã r̃liquias ꝓpli
huiꝰ vniũsa hec. Et erit: sicut era
tis maledictio in gentibꝰ domus
iuda ꝛ domꝰ isrl̃. sic saluabo vos
ꝛ eritis benedictio. Nolite timere
Cõfortent̃ manꝰ vestre q̃ hec dic̃
dñs exercituũ. Sicut cogitaui ut
affligerẽ vos cũ ad iracundiaz ꝓ
uocassent pr̃es vestri me dicit do
minꝰ et non sũ miſtus. sic ꝯuſus
cogitaui in diebꝰ istis ut bñfatiã
ihrl̃m ꝛ domui iuda. Nolite time
re. Hec sunt ḡ v̀ba q̃ fatietis. Lo
quimini veritatẽ vnusquisq; cum
ꝓximo suo. Veritatẽ ꝛ iuditium
pacis iudicate in portis vestris ꝛ
vnusquisq; malũ ꝯtr̃ amicũ suuz
ne cogitetis in cordibꝰ vestris et
iuramentuz mẽdax ne diligatis.
Oĩa em̃ hec sunt q̃ odi dicit dñs.
Et factũ ẽ v̀bũ domini exercituuz
ad me dicẽs. Hec dicit dñs exer
cituũ. Jeiuniũ quãti ꝛ ieiuniũ qñ
ti ꝛ ieiuniũ septimi et ieiuniñ deci
mi erit domui iude in gaudiũ ꝛ in
leticiaz ꝛ in sollẽnitates ꝑdaras.
Veritatẽ tm̃ ꝛ pacez diligite. Hec
dic̃ dñs exercituũ. Vsq; q̃ veniãt
ꝓpli ꝛ habitent in ciuitatibz mul
tis ꝛ vadãt habitatores vnꝰ ad
alterũ dicẽtes. Eamꝰ ꝛ deꝑcemur
fatiez dñi ꝛ queramꝰ dñm exerci
tuũ. Vadã etiã ego. Et veniẽt po
puli multi et gẽtes robuste ad q̃
rendũ dñm exercituũ in ihrl̃m ꝛ
deꝑcãdã fatiẽ dñi. Hec dicit dñs
exercituũ. In diebz ill̃ in quibus
apprehẽdent decẽ hoĩes ex oĩbꝰ lin
guis gẽtiũ ꝛ apprehẽdẽt fimbriaz
viri iudei dicẽtes. Ibimꝰ vobiscũ
Audiuimꝰ em̃ qm̃ deꝰ vobiscũ ẽ.

Ca. ix.

Onus v̀bi dñi in
terra adrach ꝛ damasci re
quiei eiꝰ. q̃ dñs ẽ oculus hoĩs et
oĩm tribuũ isrl̃. Emathq̃ in t̃mi
nis eiꝰ ꝛ tyrꝰ et sydon. Assumpse
rũt quippe sibi sapientiã valde.
Et edificauit tyrus municõez suã
ꝛ coaceruauit argentũ q̃si humũ
ꝛ auꝝ ut lutũ plateaꝝ. Et ecce do
minꝰ possidebit eã ꝛ ꝑcutiet ĩ ma
ri fortitudinẽ eiꝰ ꝛ hec igni deuora
bit̃. Videbit ascalon ꝛ timebit ꝛ
gaza ꝛ dolebit nimis et accarõ q̃
niã ꝯfusa ẽ spes eiꝰ. Et ꝑibit rex de
gaza ꝛ ascalon nõ habitabitur.
Et sedebit sepator in azoto ꝛ disp
dam supbiã philistinoꝝ. Et aufe
rã sanguinẽ eius de ore eiꝰ et ab
hoĩacões eiꝰ de medio dentiũ eius.
Et relinquet̃ etiã ipe deo nostro ꝛ
erit quasi dux in iuda ꝛ accaron
q̃si iebuseus. Et circũdabo domũ
meã ex hijs q̃ militant m̃ euntes
ꝛ reũtentes ꝛ nõ tñsibit sup eos
vltra exactor. q̃a nũc vidi ĩ ocul̃
meis. Exulta satis filia syõ iubila

filia ihrlm. Ecce rex tuus veniet ti
bi iustus ⁊ saluator: ipse pauper
⁊ ascendēs sup asinā et sup pullū
filiū asine. Et dispdā q̄drigaz ex
ephraim ⁊ equū de ihrlm ⁊ dissi
pabit arcus belli. Et loquet pacē
gentib⁹ ⁊ ptās ei⁹ a mari vsq̄ ad
mare ⁊ a fluminib⁹ vsq̄ ad fines
t̄re. Tuq̄ in sāguine testamēti tui
emisisti vinctos tuos de lacu: ī q̄
n̄ ē aqua. Conūtimī ad munitio
nē vīcti spei Hodieq̄ ānūciās du
plicia reddā tibi. qm̄ extēdi mihi
iudā q̄si arcū. impleui t̄rā ephra
im. Et suscitabo filios tuos syon
sup filios tuos gretia ⁊ ponā te q̄i
gladiū fortiū Et dn̄s de⁹ sup eos
videbit ⁊ exibit vt fulgur iaculū
ei⁹. Et dn̄s deus in tuba canet et
vadet ī turbine austri. Dn̄s exer
cituū ꝓtiget eos ⁊ deuorabunt ⁊
subiciēt lapidib⁹ funde. Et biben
tes inebabunt q̄i a vino et reple
bunt vt phiale ⁊ q̄si cornua alta
ris. Et saluabit eos dn̄s de⁹ eorū
ī die illa vt gregē ꝓpli sui. qr lapi
des sācti eleuabunt sup t̄raz eius
Quid em̄ bonū ei⁹ ē ⁊ q̄d pulchr̄
eius nisi frumētū electorū ⁊ vinū
germinās v̄gines. ¶ Ca. x.

Petite pluuiaz a dn̄o ī tēpe se
rotino ⁊ dn̄s faciet niues et
pluuiā ymbs ⁊ dabit eis singul
herbā ī agro. Quia simulacra lo
cuta sūt inutile ⁊ diuini viderūt mē
daciū et somniatores locuti sunt
frustra ⁊ vane ꝯsolabant. Idcir
co adducti sūt q̄si grex. affligent
qr nō ē pastor eis. Sup pastores
irat⁹ ē furor me⁹ ⁊ sup hircos vi
sitabo. Quia visitauit dn̄s exerci
tuū gregē suū domū iuda ⁊ posuit
eos q̄si equū glorie sue ī bello. Ex
ipō angel⁹ et ex ipso paxillus ex
ipō arcus prelij ⁊ ex ipō egredietur
om̄is exactor simul ⁊ erūt q̄i fortes
cōculcātes lutū viarū ī p̄lio. Et bel
labūt qr dn̄s cū eis ⁊ ꝯfūdēt ascē
sores equoꝝ. Et ꝯfortabo domū iu
da ⁊ domū ioseph saluabo. Et cō
uertā eos qr miserebor eorū ⁊ erūt
sicut fuerūt quādo nō ꝓiecerā eos.
Ego em̄ dn̄s deus eoꝝ ⁊ exaudiā
eos. Et erūt q̄si fortes ephraim ⁊
letabit cor eoꝝ q̄si a vino. Et filij
eoꝝ videbūt ⁊ letabunt ⁊ exulta
bit cor eoꝝ in dn̄o. Sibilabo eis ⁊
ꝯgregabo illos qr redemi eos. Et
multiplicabo eos sicut āte fuerāt
multiplicati ⁊ seminabo eos in po
pulis. Et delonge recordabuntur
mei ⁊ viuent cū filijs suis ⁊ reuer
tentur. Et reducam eos de terra
egipti et de assirijs ꝯgregabo eos
Et ad terram galaad ⁊ libani ad
ducā eos et non inueniet eis lo
cus. Et transiet in maris freto et
ꝑcuciet in mari fluctus ⁊ confun
dentur omnia ꝓfunda fluminis
Et humiliabitur supbia assur et
sceptrū egipti recedet. Cōfortabo
eos in dn̄o ⁊ in nomīe ei⁹ ambu
labūt dicit dn̄s. ¶ Ca. xi.

Aperi libane portas tuas et
ꝯmedat ignis cedros tuas.
Vlula abies qr cecidit cedr⁹. qm̄
mag̃fici vastati sūt. Vlulate q̄rc⁹
basā. qm̄ succisus ē salt⁹ munit⁹.
Vox vlulat⁹ pastoꝝ. qr vastata
ē mag̃ficētia eoꝝ. Vox rugit⁹ leo
nū. qm̄ vastata ē supbia iordāis.
Hec dic̄ dn̄s de⁹ me⁹. Pasce pecoā
occisiōis q̄ q̄ possederāt occidebāt
et n̄ dolebāt ⁊ vēdebāt ea dicētes

Bñdictus dñs diuites facti sum⁹.
Et pastores eoꝝ nō pcebat eis et
ego nō pcaꝫ vltra sup habitātes
terrā dicit dñs. Ecce ego tradam
hoīes: vnūquēq; in manu ꝓximi
sui ⁊ in manu regis sui et ɔscindēt
terrā ⁊ non eruā de manu eoꝝ ⁊
pascā pecus occisionis ꝓpt hoc o
pauperes gregis. Et assumpsi m̄
duas v̄gas. vnā vocaui decorē ⁊
alteraꝫ vocaui funiculū ⁊ paui gre
geꝫ. Et succidi tres pastores in mē
se vno ⁊ cōtracta est am̄a mea in
eis. Siquidē ⁊ am̄a eoꝝ variauit
in me. Et dixi Non pascā vos. Qd
moriť moriať et qd succidiť succi
dať Et reliq̄ deuorent vnusquisq;
carnē ꝓximi sui Et tuli v̄gā meā q̄
vocabať decus ⁊ abscōdi eā ut ir
ritū facerez fed⁹ meū qd pcussi cū
oībus ꝓplis ⁊ ī irritū deductū est
ī die illa. Et ɔgnouerēt sic paupe
res gregis q̄ custodiūt m̄. qꝛ v̄bū
dñi est. Et dixi ad eos. Si bonuꝫ ē
in oculꝰ vr̄is afferte mercedē meaꝫ
Et si nō q̄escite. Et appēderūt mer
cedē meā triginta argēteos. Et di
xit dñs ad me Proice illd ad sta
tuariū decoꝝ pretiū q̄ appretiat⁹
sū ab eis. Et tuli trigīta argēteos
et ꝓieci illos in domo dñi ad sta
tuariū. Et p̄scidi v̄gā meā secūdā
q̄ appellabať funiculus ut dissol
uerē germanitatē int̄ iudā ⁊ isrl
Et dixit dñs ad me. Adhuc sume
tibi vasa pastoris stulti. q̄a ecce
ego suscitabo pastorē in terra qui
derelicta ñ visitabit. dispfū ñ q̄ret
⁊ ɔtritū nō sanabit et id qd stat
nō enutriet ⁊ carnes pinguiū co
medet ⁊ vngulas eoꝝ dissoluet.
O pastor ⁊ ydolū derelinquēs gre
gē. Gladi⁹ sup brachiū ei⁹ ⁊ sup
oculū dextꝝ ei⁹. Brachiū eius ari
ditate siccabiť et oculꝰ dexter ei⁹
tenebrescēs obscurabiť. Ca. xij.
Onus v̄bi dñi sup isrl. Dixit
dñs extendēs celū ⁊ fundās
terrā ⁊ fingēs spm̄ hoīs in eo. Ecce
ego ponaꝫ ihrlm supliminare cra
pule oīb⁹ ꝓplis in circuitu. ꝫ ⁊ iu
da erit in obsidione cōtra ihrlm
Et eit: in die illa ponā ihrlm lapi
dē oneis cūctis ꝓplis. Oēs qui ele
uabūt eā ɔcisione lacerabūtur ⁊
colligenť adūsus eaꝫ om̄a regna
terre. In die illa dicit dñs pcutiā
oēm equū in stupore ⁊ ascensoreꝫ
ei⁹ in amentia. Et sup domū iuda
aperiā oculos meos ⁊ oēm equū
ꝓplorꝝ pcutiam cecitate. Et dicent
duces iuda in corde suo. ɔfortenť
m̄ habitatores ihrlm in domo ex
ercituū dōꝝ eoꝝ. In die illa ponā
duces iuda sicut caminū ignis in
lignis et sicut faceꝫ ignis in feno
⁊ deuorabunt ad dextrā ⁊ ad sini
straꝫ oēs ꝓplos in circuitu. Et ha
bitabiť ihrlm rursus in loco suo
ī iherusalē Et saluabit dñs taber
nacula iuda sicut in principio ut
non mag̃fice glorieť dom⁹ dauid
⁊ gloria habitantiū ihrlm cōtra
iudaꝫ. In die illo ꝓteget dñs ha
bitatores iherusalē. Et erit qui of
fendeit ex eis in die illa quasi da
uid ⁊ dom⁹ dauid q̄si dei sicut an
gelus dñi in ɔspectu ei⁹. Et erit in
die illa querā ɔterere oēs gentes
que veniūt ɔtr̄ ihrlm ⁊ effundā
sup domū dauid ⁊ sup habitato
res iherusalē spm̄ gratie ⁊ precuꝫ
Et aspitiēt ad me quē ɔfixerūt et
plangent eū planctu quasi super

vnigenitū ⁊ dolebūt sup eū ut do
leri solet in morte p̄mogeniti. In
die illa magn⁹ erit plāct⁹ ī ihrl̄m
sicut planctus ad rēmon in cāpo
magedon. Et plāget terra: familie
⁊ familie seorsū Familie dom⁹ da
uid seorsū ⁊ mulieres eoꝝ seorsū.
Familie dom⁹ nathā seorsū ⁊ mu
lieres eoꝝ seorsū. Familie dom⁹ le
ui seorsū ⁊ mlieres eoꝝ seorsū. Fa
milie semei seorsū ⁊ mulieres eoꝝ
seorsū. Oēs familie reliq̄: familie ⁊
familie seorsum ⁊ mulieres eoꝝ
seorsum. Ca. xiij.

In die illa erit fons patēs dom⁹ da
uid ⁊ habitātib⁹ ihrl̄m: ī ablucō
nē peccatoris ⁊ mēstruate. Et erit
ī die illa dicit dn̄s exercituū disp
dā noīa ydoloꝝ de t̄ra ⁊ n̄ memo
rabunt̄ vltra. Et pseudo ꝓphas ⁊
spm̄ īmūdū auferā de terra. Et erit
cū ꝓphauerit quispiā vltra: dicēt
ei p̄r ei⁹ ⁊ mat̄ ei⁹ q̄ genuerūt eū.
Nō viues: q̄ mēdatiū locut⁹ es ī
noīe dn̄i. Et ꝯfigēt eū p̄r ei⁹ ⁊ mr̄
ei⁹ genitores ei⁹ cū ꝓphauerit. Et
erit: in die illa ꝯfūdent̄ ꝓphe vn⁹
quisq̄ ex visione sua cū ꝓphaue
rit nec operiēt̄ pallio saccino ut
mētiant̄. Sz dicet nō sū ꝓpha. Hō
agricola ego suz. qm̄ adā exēplū
meū ab adolescētia mea. Et dicet̄
ei. Quid sūt plage iste ī medio ma
nuuz tuaꝝ. Et dicet. Hijs plaga
tus sū ī domo eoꝝ q̄ diligebāt me
Frmea suscitare sup pastorē meū
⁊ sup viꝝ coherentez m̄ dicit dn̄s
exēcituū. Percute pastorē ⁊ disp
gēt̄ oues. Et ꝯuītaz manū meā ad
puulos ⁊ erūt in omni terra dicit
dn̄s. Partes due in ea dispgent̄
⁊ defitiēt ⁊ tertia ps relinquet̄ in
ea. Et ducā tertiā ptē p ignē ⁊ vrā
eos sicut vritur argentū ⁊ ꝓbabo
eos sicut ꝓbat̄ auꝝ. Ipe vocabit
nomen meū ⁊ ego exaudiā eū. Et
dicā. ꝓplus me⁹ es Et ipe dicet. do
min⁹ deus meus. Ca. xiiij.

Ecce dies veniūt dicit dn̄s ⁊
diuidēt̄ spolia tua in medio
tui. Et ꝯgregabo omnes gētes ad
ihrl̄m in p̄liuz ⁊ capiet̄ ciuitas et
vastabunt̄ dom⁹ ⁊ mulieres vio
labūtur. Et egredieť media ps ci
uitatis ī captiuitatē ⁊ reliquū po
puli n̄ auferet̄ ex vrbe. Et egredie
tur dn̄s ⁊ preliabit̄ ꝯtra gētes il
las sicut p̄liatus ē ī die certamīs
Et stabūt pedes ei⁹ in die illa sup
montē oliuaꝝ q̄ ē ꝯtra ihrl̄m ad
orientē. Et scindet̄ mōs oliuaꝝ ex
media pte sui ad orientē ⁊ ad oc
cidentē: p̄rupto grādi valde. Et se
parabit̄ mediū mōtis ad aq̄lonē
⁊ mediū ei⁹ ad meridiez. Et fugie
tis ad vallē mōtiū eoꝝ. qm̄ ꝯiun
get̄ vallis mōtiū vsq̄ ad ꝓximū
Et fugietis sic̄ fugistis a facie ter
remotus in dieb⁹ osie regis iudā
Et venit dn̄s de⁹ meus: omnesq̄
sancti cuz eo. Et erit: in die illa nō
erit lux ꝫ frig⁹ ⁊ gelu. Et erit dies
vna q̄ nota est dn̄o: nō dies neq̄
nox ⁊ in tpe vespei erit lux. Et erit:
in die illa exibūt aque viue de ihe
rusalem. Medium earum ad ma
re orientale ⁊ medium earum ad
mare nouissimum In estate ⁊ in
hyeme erunt ⁊ erit dominus rex
super omnem terram. In die illa
erit dominus vnus et erit nomē
eius vnum. Et reuertetur omnis
terra vsq̄ ad desertum de colle
remmon ad austrum iherusalez.

Et exaltabit̃ et habitabit in loco
suo a porta beiamin vsq̃ ad locũ
porte p̃oris ⁊ vsq̃ ad portã angu
lorum ⁊ a turre ananehel vsq̃ ad
torcularia regis. Et habitabũt in
ea ⁊ anathema nõ erit amplius.
Sed sedebit ihrl̃m secuã et hec eit
plaga q̃ pcutiet dñs oẽs gentes
q̃ pugnauerũt adũsus iherusalẽ
Tabescet caro vniuscuiusq̃ stan
tis sup pedes suos et oculi ei⁹ ɔta
bescẽt ĩ foraminib⁹ suis ⁊ lingua
eoꝝ ɔtabescet in ore suo. In die il
la erit tumultus dñi magn⁹ ĩ eis
⁊ app̃hẽdet vir manũ ꝓximi sui.
⁊ ɔseret̃ man⁹ ei⁹ sup manũ ꝓxi
sui Sꝫ et iudas pug̃bit adũsus
iherusalẽ. Et ɔgregabunt̃ diuitie
oĩm gentiũ ĩ circuitu auꝝ ⁊ argẽ
tũ et vestes multe satis Et sic erit
ruina eq̃ ⁊ muli ⁊ cameli et asini
⁊ oĩm iumẽtoꝝ q̃ fuerint ĩ castris
ill̃ sic̃ ruina hec Et oẽs q̃ reliq̃ fue
rint de vniũsis gentib⁹ que vene
rũt ɔtra ihrl̃m. ascẽdent ab ãno ĩ
annũ ut adorẽt regeꝫ dñm exerci
tuũ ⁊ celebrent festiuitates taber
naculoꝝ. Et erit qui nõ ascenderit
de familijs terre ad iherusaleꝫ ut
adorẽt regẽ dñm exercituũ nõ eit
super eos ymber. Qꝛ et si familia
egipti nõ ascenderit ⁊ nõ venerit
nec sup eos erit. ꝫ eit ruina q̃ pcu
tiet dñs oẽs gẽtes que nõ ascẽde
rint ad celebrandã festiuitatẽ ta
b̃naculoꝝ. Hoc eit pctm̃ egipti ⁊
hoc peccatũ oĩm gentiũ que non
ascenderint ad celebrãdũ festiui
tateꝫ tab̃naculoꝝ. In die illa erit
qđ sup frenũ ẽ equi sanctũ dño ⁊
erũt lebetes ĩ domo dñi q̃si phya
ale corã altari. Et erit oĩs lebes in
ihrl̃m ⁊ in iuda sãctificatus dño
exercituũ. Et veniẽt oẽs ĩmolãtes
⁊ sumẽt ex eis ⁊ coquẽt in eis. Et
non erit mercator vltra in domo
domini exercituũ in die illo.

Explicit Zacharias ꝓp̃ha.
Incipit Malachias ꝓp̃ha.

Onus verbi domĩ ad
isrl̃ in manu mala
chie ꝓphete. Dilexi
vos dicit dñs. Et di
xistis. In q̃ dilexisti
nos. Nõne frat̃ erat esau iacob
dicit dñs. Et dilexi iacob. esau ãt
odio habui. Et posui seyr mõtes
ei⁹ in solitudinẽ ⁊ hereditatẽ eius
ĩ dracones deſti. Qđ si dixeit ydu
mea destructi sum⁹ ꝫ reuertentes
edificabim⁹ q̃ destructa sũt. hec
dicit dñs exercituum. Isti edifica
bũt ⁊ ego destruã. Et vocabũtur
t̃mini iniq̃tatis et ꝓpl̃us cui irat⁹
ẽ dñs vsq̃ in eternũ. Et oculi vr̃i
videbũt ⁊ vos dicetis. Mag̃ficet̃
dñs sup terminũ isrl̃. Fili⁹ hono
rat patreꝫ et ſuus dñm suũ. Si g̃
pat̃ ego sũ vbi ẽ honor meus ⁊ si
dñs ego sũ vbi ẽ timor me⁹ dicit
dñs exercituũ. Ad vos o sacerdo
tes qui despicitis nomen meũ Et
dixistis. In q̃ despexim⁹ nomẽ tu
um. Offertis sup altaẽ meũ panẽ
pollutũ. Et dicitis In q̃ polluim⁹
te. In eo ꝙ dicitis mensa dñi de
specta ẽ. Si offeratis cecũ ad ĩmo
landũ nõne maluꝫ ẽ. Et si offera
tis claudũ ⁊ languidũ. nõne ma
lũ est. Offer illud duci tuo si pla
cuerit ei ã si susceperit fatiẽ tuã di
cit dñs exercituũ. ⁊ nũc dep̃cami

vultū dei ut misereat̄ vestri de ma
nu em̄ vrā factuz ē hoc: si quo mō
suscipiat faties vrās dicit dn̄s ex
ercituū. Quis ē in vob̄ q̄ claudat
ostia ⁊ incēdit altare meū gratui
to. ¶ Nō ē m̄ volūtas in vobis dicit
dn̄s exēcituū ⁊ mun⁹ nō suscipiā
de manu vrā. Ab ortu eī sol̄ vsq̄
ad occasū magnū ē nomē meū in
gētib⁹ ⁊ in oī loco sāctificat̄ ⁊ of
fert̄ noī meo oblacō mūdaq̄ ma
gnū nomē meū ī gētib⁹ dic̄ dn̄s
exēcituū. Et vos polluistis illud ī
eo q̄ dicitis mensa dn̄i ɔtamina
ta ē ⁊ qd̄ supponit̄ ɔtēptibile ē cū
igne q̄ illud deuorat. Et dixistis.
Ecce de labore ⁊ exufflastis illd̄ di
cit dn̄s exēcituū. Et ītulistis de ra
pinis claudū ⁊ lāguidū et intuli
stis mun⁹ nūq̄d suscipiā illd̄ de ma
nu vrā dic̄ dn̄s. ¶ maledict⁹ dolos⁹
q̄ hz ī grege suo masculū ⁊ votū fa
tiens imolat debile dn̄o. q̄rex ma
gn⁹ ego dic̄ dn̄s exēcituū ⁊ nomē
meū horribile ī gētib⁹. ¶ Ca. ij.

Et nūc ad vos mādatū hoc
o sacerdotes. Si nolueritis
audire ⁊ si nolueritis ponere sup
cor ut detis gl̄iaz noī meo ait do
min⁹ exēcituuz: mittam ī vos ege
statē ⁊ maledicā bn̄dictionibz ve
stris ⁊ maledicā ill̄ qm̄ nō posui
stis sup cor. Ecce ego ꝓitiaz vobis
brachiū ⁊ dispgā sup vultū vr̄m
sterc⁹ sollēnitatū vrāꝝ ⁊ assumet
vos secū. Et scietis q̄ misi ad vos
mādatū istud ut eēt pactū meuz
cū leui dicit dn̄s exēcituū. Pactuz
meū fuit cū eo vite ⁊ pacis ⁊ dedi
ei timorē ⁊ timuit me ⁊ a fatie no
minis mei pauebat. Lex veritatis
fuit ī ore ei⁹ ⁊ iniquitas nō ē inuē
ta in labijs ei⁹. In pace ⁊ in eq̄ta
te ambulauit mecū ⁊ multos au̅
tit ab iniq̄tate. Labia em̄ sacerdo
tis custodiūt scientiā ⁊ legē requi
rent ex ore ei⁹. q̄ angel⁹ dn̄i exer
cituū ē. Vos aūt recessistis de via
⁊ scādalisastis plurimos in lege.
Irritū fecistis pactū leui dic̄ dn̄s
exēcituū. Propt̄ quod ⁊ ego dedi
vos ɔtēptibiles et humiles oīb⁹
ꝓplis sic̄ nō seruastis vias meas
⁊ accepistis fatiē in lege. Nūquid
nō pat̄ vn⁹ oīm nostꝝ. ¶ Nūquid
nō deus vn⁹ creauit nos. ¶ Quare
ergo despicit vnusquisq̄ nostrū
frēz suū violās pactū p̄m nostro
rū. ¶ Trāsgressus est iuda ⁊ abho
minatio facta ē in isrl̄ ⁊ in ihrl̄m.
q̄ ɔtaminauit iudas sāctificacōz
dn̄i quā dilexit ⁊ habuerūt filiā
dei alieni. Dispdat dn̄s virꝝ q̄ fece
rit hoc magistꝝ et discipulū de ta
bernaculo iacob ⁊ offerētez mun⁹
dn̄o exēcituū. Et hoc rursū fecistis
Operiebatis lacrimis altare dn̄i
fletu ⁊ mugitu: ita ut nō respitiaz
vltra ad sacrifitiū: nec accipiam
placabile quid de manu vestra.
Et dixistis. Quā ob causā. ¶ Quia
dn̄s testificatus est int̄ te ⁊ vxorē
pubertatis tue quaz tu despexisti.
Et hec ꝑticeps tua et vxor federis
tui. Nonne vnus fecit ⁊ residuuz
spūs ei⁹ est. ¶ Et quid vnus q̄rit:
nisi semē dei. ¶ Custodite ergo spi
ritū vestꝝ ⁊ vxorē adolescētie tue
noli despicere. Cū odio habueris
dimitte dicit dn̄s de⁹ isrl̄ Operiet
aūt iniquitas vestimentū ei⁹: dic̄
dn̄s exercituū. Custodite spm̄ ve
stꝝ ⁊ nolite despicere. Laborare fe
cistis dn̄m in sermonib⁹ vestris.

Et dixistis. In q̄ eū fecim⁹ labora
re. In eo q̄ dicitis. Oīs qui facit
malū bon⁹ ē in ꝯspectu dn̄i ⁊ tales
ei placēt. ā cte vbi ē de⁹ iudicij.

Ca. iij.

Ecce ego mittā an
gelū meū ⁊ prepabit viam
añ fatiē meā. Et statim veniet ad
templū suū dn̄ator quē vos quei
tis ⁊ angel⁹ testamēti quem vos
vultis Ecce venit dicit dn̄s exerci
tuū. Et quis poterit cogitare diez
aduētus ei⁹. Et q̄s stabit ad vi
dendū eū. Ipe em̄ q̄si ignis ꝯflās
⁊ quasi herba fullonū. Et sedebit
ꝯflans ⁊ emūdans argētū ⁊ pur
gabit filios leui. Et colabit eos
quasi aur ⁊ q̄si argentū ⁊ erunt
dn̄o offerētes sacrifitia in iustitia
Et placebit dn̄o sacrifitiū iuda ⁊
ihrl'm sicut dies seculi et sicut āni
antiq̄. Et accedā ad vos in iudicō
⁊ ero testis velox maleficis ⁊ ad
ulteris ⁊ piuris et qui calūniant
mercedē mercēnarij ⁊ humiliant
viduas ⁊ pupillos ⁊ opprimunt
pegrinū. nec timuerunt me dicit
dn̄s exercituū. Ego em̄ dn̄s et nō
mutor ⁊ vos filij iacob non estis
ꝯsūpti. A diebz em̄ patrz vestroꝝ
recessistis a legittimis meis ⁊ nō
custodistis. Reūtimini ad me et
reūtar ad vos dicit dn̄s exēcituū
Et dixistis. In q̄ reūtemur. Si af
fliget hō deū. q̄ vos ꝯfigitis me. ⁊
dixistis. In q̄ ꝯfigim⁹ te. In deci
mis ⁊ ī p̄micijs ⁊ ī penuria. Vos
maledicti estis ⁊ me vos cōfigitis
gens tō. Inferte oēm decimā ī hor
reū ⁊ sit cib⁹ in domo mea ⁊ ꝓba
te me sup hoc dic̄ dn̄s. Si nō ape
ruero vob̄ catharactas celi et ef
fudero vob̄ bn̄dictōnem vsq̄ ad
abundātiā. Et īcrepabo ꝓ vobis
deuorātez ⁊ nō corrūpet fructū ter
re vr̄e nec erit steril' vinea ī agro
dicit dn̄s exercituū. Et btōs vos
dicent oēs gentes. Eritis em̄ vos
terra desiderabil' dicit dn̄s exerci
tuū Inualuerūt sup me v̄ba vrā
dic̄ dn̄s. Et dixistis. Quid locuti
sum⁹ ꝯtra te. Dixistis. Van⁹ ē q̄
seruit dō. Et qd̄ emolumentū q̄ cu
stodiuim⁹ p̄cepta ei⁹ ⁊ q̄ ambu
lauim⁹ tristes corā domino exēci
tuū. Ergo nūc btōs dicim⁹ arro
gantes. Siquidē edificati sūt fatiē
tes impietates ⁊ tēptauerūt deuz
⁊ salui facti sūt. Tūc locuti sunt ti
mētes deuz vnusquisq̄ cū ꝓximo
suo. Et attendit dn̄s ⁊ audiuit ⁊
scriptus est liber monumēti corā
eo timētib⁹ dn̄m ⁊ cogitātib⁹ no
men ei⁹. Et erūt m̄ ait dn̄s exerci
tuū in die q̄ ego fatiaz ī peculiū et
parcā eis sic̄ pcit vir filio suo seru
enti sibi. Et cōūtimini ⁊ videbitis
q̄d sit int̄ iustū ⁊ impiū ⁊ int̄ seruiē
tez dō ⁊ nō seruientē ei.

Ca. iiij.

Ecce em̄ dies veniet succensa
q̄si camin⁹ ⁊ erūt oēs supbi
⁊ oēs fatiētes impietatē stipula.
Et inflāmabat eos dies veniens
dicit dn̄s exercituuz. q̄ nō derelin
quet eis radicē ⁊ germē. Et orietur
vob̄ timētib⁹ nomē meū sol iusti
tie ⁊ sanitas in pennis ei⁹. Et egre
diemī et salietis sicut vituli de ar
mēto et calcabitis īpios cū fuerīt
cinis sb̄ planta pedū vr̄oꝝ in die
q̄ ego fatio dicit dn̄s exercituum
Memētote legis moysi serui mei
quā mandaui ei in oreb ad oēm
israhel p̄cepta ⁊ iuditia. Ecce ego
mittaz vob̄ helyam ꝓpheam añq̄

veniat dies dñi magn⁹ ⁊ horribi
lis. Et ꝯuertet cor patꝝ ad filios
⁊ cor filiorũ ad p̃res eorũ ne forte
veniã ⁊ ꝑcutiã terrã anathemate.

Explicit Malachias ꝓpha.
Incipit prologus beati Ihe
ronimi presbiteri in libros
Machabeorũ

Machabeorꝝ libri duo p̃
notãt p̃lia int̃ hebreo
rũ duces gentẽq; ꝑsaꝝ
pugnãq̃ sabbatoꝝ ⁊
nobiles machabei ducis trium
phos ex cui⁹ noĩe ⁊ libri idem fũt
nũcupati. Hecq̃ historia cõtinet
etiã ĩdita illa gesta machabeorũ
fratꝝ q̃ sub ãtiocho rege ꝑ sacris
legibus dira tormẽta ꝑpessi sunt
Quos mater pia dũ diuersis sup
plicijs vrgerentur nonsolum nõ
fleuit. sed et gaudẽs hortabatur
ad gloriam passionis.

Explicit ꝓlogus. Incipit li
ber primus Machabeorũ.

Et factũ est postq̃ ꝑ
cussit alexãder phi
lippi rex macedo qui
primus regnauit in
gretia egressus de ter
ra cethim dariũ regem ꝑsaꝝ ⁊ me
dorum constituit prelia multa et
obtinuit omniũ municõnes et in
terfecit reges terre. Et pertransijt
vsq; ad fines terre et accepit spo
lia multitudinis gentium ⁊ siluit
terra in conspectu eius. Et congre
gauit virtutẽ et exercitũ fortez ni
mis ⁊ exaltatũ est et eleuatuz cor
eius ⁊ obtinuit regiones gentiuz
⁊ tirannos ⁊ facti fũt illi in tribu
tũ. Et post hec decidit in lectũ et co
gnouit q̃ moreret̃. Et vocauit pu
eros suos nobiles qui secũ erant
nutriti a iuuentute sua ⁊ diuisit il
lis regnũ suũ cum adhuc viueret
Et regnauit alexander annis duo
decim ⁊ mortuus ẽ. Et obtinuerũt
pueri ei⁹ regnuz vnusquisq; in lo
co suo ⁊ imposuerunt omnes sibi
dyademata post mortẽ eius ⁊ filij
eoꝝ post eos annis multis ⁊ mul
tiplicata fũt mala in terra. Et exijt
ex eis radix peccati: antioch⁹ illu
stris filius antiochi regis qui fu
erat rome obses et regnauit ĩ an
no cẽtesiõ tricesiõ ⁊ septiõ r̃gni gre
coꝝ. In dieb⁹ illis exierũt ex isrl̃
filij iniqui ⁊ suaserũt multis dicẽ
tes. Eam⁹ ⁊ disponam⁹ testamen
tũ cum gentib⁹ q̃ circa nos fũt. q̃
exquo recessim⁹ ab eis inuenerũt
nos multa mala. Et bon⁹ visus ẽ
sermo in ocul̃ eorũ. Et destinaue
rũt aliqui de populo ⁊ abierũt ad
regem ⁊ dedit illis potestatem ut
facerent iustitiã gentiũ. Et edifica
uerunt gymnasiuz ĩ iherosolimis
scd̃m leges nationũ ⁊ fecerũt sibi p̃
putia ⁊ recesserunt a testamento
sancto et iuncti sunt nationibus
et venundati sunt ut facerent ma
lum. Et paratum est regnuz in cõ
spectu antiochi et cepit regnare
in terra egipti ut regnaret super
duo regna. Et intrauit in egiptũ
in multitudine graui in curribus
et elephantis et equitibus et co
piosa nauiũ multitudine. Et ꝯsti
tuit bellũ adu̅sus ptolomeũ regez
egipti ⁊ verit⁹ ẽ ptolome⁹ a facie
ei⁹ ⁊ fugit ⁊ ceciderũt vulneãti mlti

Et cōprehendit ciuitates munitas ī
terra egipti ⁊ accepit spolia terre
egipti. Et conuertit ātiochꝰ postq̄
percussit egiptū in cētesimo et q̄dr̄
gesimo ⁊ tercō anno ⁊ ascēdit ad
isrl̄ ⁊ ascēdit iherosolimis ī mul
titudine graui. Et intrauit ī sāctifi
cationē cū superbia ⁊ accepit altaē
aureū ⁊ candelabrꝫ lumīs ⁊ vniu̅
sa vasa eiꝰ ⁊ mensā ꝓposicōis et
libatoia ⁊ fialas ⁊ mortaiola au
rea ⁊ velū et coronas ⁊ ornamētū
aureū qd̄ in facie tēpli erat ⁊ cōmi
nuit oīa. Et accepit argentū ⁊ au
rū ⁊ vasa cōcupiscibilia ⁊ accepit
thesauros occultos q̄s inuenit ⁊
sblatis oībꝰ abijt in terrā suā. Et
fecit cedē hoīm ⁊ locutus est in su
pbia magna. Et factꝰ ē planctus
magnꝰ in isrl̄ ⁊ ī oī loco eorꝫ. Et
ingemuerūt pn̄cipes ⁊ seniores ⁊
iuuenes ⁊ v̄gines infirmati sunt
⁊ spetiositas mulierꝫ īmutata est
Oīs maritus sūpsit lamentuꝫ ⁊ q̄
sedebāt in throno maritali luge
bant. Et cōmota ē terra sup habi
tantes ī ea et vniu̅sa domꝰ iacob
induit cōfusionē. Et post duos an
nos dierꝫ misit rex pn̄cipeꝫ tribu
torꝫ in ciuitates iuda ⁊ venit ihe
rusalē cū turba mag̅. Et locutus
ē ad eos v̄ba pacifica in dolo et
crediderūt ei. Et irruit sup ciuita
tē r̄pente ⁊ percussit eā plaga mag̅
⁊ pdidit ꝓplm multū ex isrl̄. Et ac
cepit spolia ciuitatis ⁊ succēdit eā
igni. Et destruxit domos eiꝰ ⁊ mu
ros eiꝰ in circuitu ⁊ captiuas du
xerūt mulieres ⁊ natos ⁊ pecora
possederūt. Et edificauerūt ciuita
tem dauid muro mag̅ ⁊ firmo ⁊
turribꝫ firmis ⁊ facta ē ill̄ in arcē

Et posuerūt illic gentē peccatricēꝫ
viros imq̄s ⁊ cōualuerūt in ea et
posuerūt arma ⁊ escas ⁊ cōgrega
uerūt spolia ihrl̄m ⁊ reposuerūt illic
et facti sunt in laqueū magnū. Et
factū est hoc ad insidias sanctifi
cacōni ⁊ in dyabolū malū in isrl̄.
⁊ effuderūt sanguinē innocentēꝫ p
circuitū sāctificacōnis ⁊ cōtāmina
uerūt sāctificacōem ⁊ fugerūt ha
bitatores ihrl̄m ꝓpt̄ eos ⁊ facta ē
habitacō exterorū et facta ē exte
ra semini suo ⁊ nati eiꝰ reliquerūt
eā. Sāctificacō eiꝰ desolata est sic
solitudo. dies festi eius cōuersi sūt in
luctū. sabbata eiꝰ in obprobriū.
honores eiꝰ in nihilū s̄m gloriaꝫ
eiꝰ multiplicata ē ignominia eiꝰ.
⁊ sblimitas eius cōuersa est in luctū
Et scripsit rex antiochꝰ ōni regno
suo ut eēt oīs ꝓplus vnus. Et reli
querūt vnusquisq̄ legē suā et con
senserūt oēs gentes scd̄m v̄bū re
gis antiochi. Et multi ex isrl̄ cōsē
serūt ei ⁊ sacrificauerūt ydol̄ ⁊ coī
quinauerūt sabbatū. Et misit rex
antiochꝰ libros p manꝰ nūtiorꝫ
in ihrl̄m ⁊ in oēs ciuitates iude.
ut seq̄rent̄ leges gentiū terre ⁊ p
hiberent holocausta et sacrifitia
et placacōes fieri in tēplo dei ⁊ p
hiberent celebrari sabbatū ⁊ dies
sollēnes. Et iussit coinq̄nari sācta
et scm̄ ꝓplm israhel. et iussit edifi
cari aras ⁊ tēpla ⁊ ydola ⁊ īmola
ri carnes suillas ⁊ pecora cōmunia
⁊ r̄linq̄re filios suos incircūcisos
et coinq̄nari am̄as eorꝫ in oībus
īmūdicijs ⁊ abhominacōibꝰ ita
ut obliuiscerent̄ legē et īmutarēt
oēs iustificacōnes dei. et quicūq̄
n̄ fecissent s̄m v̄bū regis ātiochi

in orerent. Scdm oia verba hec scri
psit oi regno suo et preposuit pn
cipes pplo q hec fieri cogerent. Et
iusserut ciuitatib9 iude sacrificae
Et ɔgregati sunt multi de pplo ad
eos q dereliquerat lege dni ⁊ fece
rut mala sup terra ⁊ effugauert
pplm isrl in abditis ⁊ in abscodi
tis fugitiuoꝝ locis. Die qnta deci
ma mesis casleu qnto ⁊ qdragesi
mo ⁊ cetesimo ano edificauit rex
antioch9 abhominadu ydolu de
solacois sup altare dei ⁊ p vniuer
sas ciuitates iude in circuitu edifi
cauerut aras ⁊ an ianuas domo
ru ⁊ in plateis incedebant thura
⁊ sacrificabat. Et libros legis dei
ɔbusserut igni scidetes eos ⁊ apd
quecuq iueniebat libri testame
ti dni ⁊ quicuq obseruabat lege
dni: scdm edictu regis trucidabat
eu. In vtute sua fatiebat hec pplo
isrl q inueniebat in oi mese in ci
uitatibus. Et qnta ⁊ vicesima die
mesis sacrificabat sup ara q erat
ɔtra altare ⁊ mulieres q circucide
bat filios suos trucidabant sm
iussu regis atiochi. Et suspedebat
pueros a ceruicib9 p vniusas do
mos eaꝝ ⁊ eos qui circuciderat il
los trucidabat. Et multi de pplo
isrl diffinierut apud se ut no ma
ducaret immuda et elegerut ma
gis mori qm cib coinqnari imudis
⁊ noluerut infringere lege dei scaꝫ
⁊ trucidati sut. Et facta e ira mag
sup populu valde. Ca. ij.

In dieb9 ill surrexit mathathias
filij iohis filij symeois sacdos ex
filijs ioarim ab ihrlm ⁊ ɔsedit in
monte modin. Et habebat filios
qnq: iohanna q ɔgnominabat
gaddis ⁊ symone q ɔgnomiaba
tur thasi ⁊ iuda q vocabat macha
be9 ⁊ eleazaꝝ q ɔgnomiabat ab
aro ⁊ ionatha q ɔgnominabat
apph9. Hij viderut mala q fiebant
i populo iuda ⁊ in ihrlm. Et dixit
mathathias. Ve m. Vt qd nat9
su videre ɔtricoez populi mei ⁊ co
tricoez citatis sacte ⁊ sede illic cu
dat in manib9 inimicoru. Sacta
in manu extraneoꝝ facta sut. tem
plu ei9 sic ho ignobil. Vasa glo
rie ei9 captiua abducta sut. truci
dati sut senes ei9 i plateis et iuue
nes ei9 ceciderut i gladio inimico
ru. Que ges no hereditauit regnu
ei9 ⁊ n obtinuit spolia ei9. Ois co
positio ei9 ablata e. Que erat libe
ra facta e ancilla. Et ecce sca nra ⁊
pulchritudo nra ⁊ claritas nra deso
lata e ⁊ coinqnauert ea getes. q g
nob adhuc viue. Et scidit vestime
ta sua mathathias ⁊ filij ei9 ⁊ ope
ruert se cilicijs ⁊ plaxert valde. Et
venerut illuc q missi erant a rege
antiocho ut cogeret eos q ɔfuge
rant i ciuitate modin ymolare ⁊
accede thura ⁊ a lege dei discede.
Et multi de populo isrl cosetietes
accesserut ad eos. ꝫ mathathias
⁊ filij ei9 ɔstant steterut. Et rnden
tes q missi erat ab antiocho dixe
rut mathathie. Pnceps ⁊ clarissi
mus et magnus es in hac ciuita
te ⁊ ornatus filijs ⁊ fratribus. Er
go accede prior ⁊ fac iussum regis
sicut fecerut oes gentes et viri iu
da ⁊ qui remanserut in iherusale
⁊ eris tu ⁊ filij tui inter amicos re
gis ⁊ amplificatus auro ⁊ argeto
⁊ muneribus multis. Et rndit ma
thathias et dixit magna voce.

Et si oēs gētes regi antiocho obe
diūt ut discedāt vnusq̄sq̄ a ꝑuitu
te legis patꝝ suoꝝ et ꝯsētiāt mā
datis eiꝰ ego ⁊ filij mei ⁊ frēs mei
obediemꝰ legi patꝝ nr̄oꝝ. Propi
tiꝰ sit nob̄ deꝰ n̄ ē nob̄ vtile reliq̄re
legez ⁊ iustitias dei. Nō audiemꝰ
v̄ba regis antiochi. nec sacrifica
bimꝰ trāsgrediētes legis nostre
mādata ut eamꝰ alteā via. Et ut
cessauit loq̄ verba hec. Accessit q̄
dā iudeus in oīm oculꝰ sacrificare
ydolꝰ sup aram in ciuitate modin
scd̄m iussum regis. Et vidit mata
thias ⁊ doluit ⁊ ꝯtremuerīt renes
eiꝰ. Et accēsus ē furor eiꝰ ꝑm iudi
tiū legis ⁊ insiliens trucidauit eū
super arā. Sz ⁊ virꝝ quē rex antio
chus miserat q̄ cogebat īmolari
occidit in ipō tpe ⁊ arā destruxit
et zelatꝰ est legē sicut fecit finees
zābri filio salomi. Et exclamauit
matathias voce mag̃ dicēs. Oīs
qui zelū habz legis statuēs testa
mentū exeat post me. Et fugit ipe
⁊ filij eiꝰ in mōtes ⁊ reliquerunt
quecūq̄ habebāt ī ciuitate. Tūc
descenderūt multi q̄rentes iuditiū
et iustitiā in desꝑtū ut sederent ibi
ipi ⁊ filij eoꝝ ⁊ mulieres eoꝝ ⁊ pe
cora eoꝝ. qm̄ indurauerūt super
eos mala. Et renūtiatuz ē viris re
gis et exercitui qui erāt in ihrl̄m
cītate dauid. qm̄ discessissent viri
quidā q̄ dissipauerūt mādatū re
gis in loca occulta ī desꝑto et abis
sent post illos multi. Et statī pre
xerunt ad eos ⁊ cōstituerūt adu
sus eos p̄liū in die sabbatoꝝ. Et
dixerūt ad eos. Resistitis et nūc
adhuc. Exite ⁊ facite ꝑm v̄bū re
gis antiochi et viuetis. Et dixerūt

Nō exibimꝰ. neq̄ faciemꝰ v̄bū re
gis ut polluamꝰ diez sabbatoꝝ.
Et ꝯcitauerūt adu̅sus eos p̄liū ⁊
nō rn̄derūt illis. nec lapidē miserūt
in eos. nec oppilauerūt loca occul
ta dicētes. Moriamur ōnes in sim
plicitate nr̄a ⁊ testes erūt sup nos
celū ⁊ terra q̄ iniuste ꝑditis nos.
Et intulerunt illꝰ bellū sabbatis ⁊
mortui sūt ipi ⁊ vxores eoꝝ ⁊ filij
eoꝝ et pecora eorū. vsq̄ ad mille
aīas hoīm. Et cognouit matathi
as ⁊ amici eiꝰ et luctū habuerūt
sup eos valde. Et dixit vir ꝓxim o
suo. Si oēs fecerimꝰ sicut fratres
nr̄i fecerūt et n̄ pugnerimꝰ adu̅sus
gētes ꝓ aīabz nr̄is ⁊ iustificacōi
bz nr̄is citiꝰ dispdēt nos a t̄ra. Et
cogitauerūt in die illa dicētes. Oīs
hō q̄cūq̄ veneit ad nos ī bello die
sabbatoꝝ pugnemꝰ adu̅sus eū
et nō moriemur oēs sicut mortui
sūt fratres nr̄i in occultis. Tūc cō
gregata est ad eos synagoga iu
deorū fortis viribꝰ ex isrl̄. oīs vo
lūtarius in lege ⁊ oēs q̄ fugiebāt
a malis additi sūt ad eos ⁊ facti
sūt illꝰ ad firmamentū. Et college
rūt exercitū ⁊ ꝑcusserūt peccatoēs
ī ira sua et viros iniq̄s ī indigna
tione sua ⁊ ceteri fugerunt ad na
tiōes ut euaderēt. Et circuiuit ma
tathias et amici eiꝰ ⁊ destruxerūt
aras et circūciderūt pueros in cir
cūcisos quotq̄t īuenerūt ī finibz
israhel in fortitudīe. Et ꝑsecuti sūt
filios sup bie ⁊ ꝓspatū est opus
in manibꝰ eorū. Et obtinuerūt le
gez de manibꝰ gētiū ⁊ de manibꝰ
regū ⁊ n̄ dederūt cornu pctōri. Et ap
propīquauerunt dies matathie
moriendi ⁊ dixit filijs suis. Nunc

ɔfortata ē supbia ⁊ castigacōe ⁊ tē
p⁹ euersionis ⁊ ira indignacōis.
Nūc ḡ o filij emulatores estote le
gis ⁊ date aīas vr̄as ꝓ testamē
to patr̄. Et memētote opū patrū
q̄ fecerūt ī generacōnib⁹ suis ⁊ ac
cipietis gloriā magnā ⁊ nomē et
nū. Abrahā nōne in tēptacōe in
uent⁹ ē fidel' ⁊ reputatū ē ei ad iu
stitiā. Joseph ī tpe angustie sue
custodiuit mādatū ⁊ fact⁹ ē dn̄s
egipti. Finees pat' nr̄ zelādo zelū
dei: accepit testamētū sacdocij eter
ni. Jhus dū īpleuit verbū fact⁹ ē
dux isrl'. Caleph duz testificat' in
eccīa: accepit hereditatē Dauid in
sua misericordia ɔsecut⁹ ē sedez re
gni ī secula. Helias dū zelat zelū
legis: recept⁹ ē ī celū. Anaīas aza
rias ⁊ misahel credētes liberati sūt
de flāma. Daīel in sua simplicitate
libeāt⁹ ē de ore leonū. Et ita cogita
te ꝑ generacōez ⁊ gn̄acōez. q̄ oēs
q̄ spāt ī eū nō infirmāt'. Et a verb
viri peccatoris ne timueritis. q̄ glo
ria ei⁹ sterc⁹ ⁊ vermis ē. Hodie ex
tollit' ⁊ cras nō inuenie t'. q̄ ɔuer
sus ē ī terrā suaz ⁊ cogitacō ei⁹ pe
rijt. Vos ḡ filij ɔfortamini ⁊ viri
rilit' agite ī lege. q̄ cū feceritis q̄ vo
bis p̄cepta sūt ī lege a dn̄o dō vr̄o
ī ip̄a gloriosi eritis. Et ecce symon
frat' vr̄ scio q̄ vir ɔsilij ē. Jp̄m au
dite sēp ⁊ ip̄e erit vob' pr̄. Et iudas
machabe⁹ fortis viribꝰ a iuuētu
te sua sit vob' pn̄ceps militie ⁊ ip̄e
aget belluz ꝓpl'i. Et adducetis ad
vos oēs factores legis ⁊ vindicate
vindictā ꝓpl'i vr̄i. Retribuite retri
bucōez gētib⁹ ⁊ intēdite ī p̄ceptū
legis. Et bn̄dixit eos ⁊ apposit⁹ ē
ad pr̄es suos Et defūct⁹ ē cētesimo
⁊ q̄dragesiō sexto āno ⁊ sepultus
ē a filijs suis in sepulchris patrū
suoꝝ ī modin ⁊ planxer̄t euz oīs
israhel planctu magno. Ca. iij.

Et surrexit iudas q̄ vocaba
tur machabe⁹ fili⁹ ei⁹ ꝓ eo
⁊ adiuuabāt eū oēs frēs eius et
vniūsi q̄ se ɔiunxerāt patri ei⁹ ⁊ p̄
liabant' p̄liū isrl' cū leticia. Et dila
tauit gloriā populo suo ⁊ īduit se
loricaz sicut gigas ⁊ succīxit se ar
ma bellica sua in p̄lijs ⁊ ꝓtegebat
castra gladio suo. Simil' factus ē
leoni in opib⁹ suis ⁊ sic catul⁹ leo
nis rugiēs in venacōe. Et ꝑsecut⁹
ē iniquos ꝑscrutās eos ⁊ q̄ ɔtur
babant ꝓpl'm suū: eos succēdit flā
mis ⁊ r̄pulsi sūt inimici ei⁹ p̄ timo
re ei⁹. Et oēs opariij iniq̄tatis ɔturba
ti sūt ⁊ directa ē sal⁹ in manu ei⁹.
Et exacerbabat reges multos ⁊ le
tificabat iacob in opib⁹ suis ⁊ in
seculū memoria ei⁹ ī bn̄dictōe. Et
p̄ābulabat ciuitates iuda ⁊ ꝑdi
dit impios ex eis ⁊ auertit irā ab
isrl'. Et nominat⁹ ē vsq̄z ad nouis
simū terre ⁊ ɔgregauit ꝑeuntes.
Et cōgregauit appollonij⁹ gentes
⁊ a samaria virtutē multaz ⁊ ma
gnā ad bellandū cōtra isrl'. Et co
gnouit iudas ⁊ exijt obuiā illi ⁊
ꝑcussit ⁊ occidit illū ⁊ ceciderunt
vulnerati multi ⁊ reliqui fugerūt
⁊ accepit spolia eoꝝ. Et gladium
appollonij abstulit iudas et eāt
pugnās in eo oīb⁹ dieb⁹. Et au
diuit seron pn̄ceps exēcitus syrie
q̄ ɔgregauit iudas ɔgregacōem
fideliuz ⁊ eccīaz secū. Et ait. Fatiaz
m̄ nomē ⁊ glificabor in regno ⁊ de
bellabo iudam ⁊ eos qui cuz ipso
sunt qui spernebant verbū regis

Et prepauit se ⁊ ascenderūt cū eo
castr̄ impioꝝ fortes auxiliarij ut
facerēt vindictā in filios israhel.
Et appropinq̄uerūt vsq̄ bethorō
⁊ exiuit iudas obuiā illis cū pau
cis. Vt aūt viderūt exercitū veni
entē sibi obuiaꝫ dixerīt iude. Quō
poterim⁹ pauci pug̃re ɔtra multi
tudinē tantā tā fortē. Et nos fati
gati sum⁹ ieiunio hodie. Et ait iu
das. Facile est ɔcludi multos in
manu paucoꝝ ⁊ nō est differētia
ī ɔspectu dei celi liberare in multis
et in paucis. qm̄ nō ī multitudīe
exercit⁹ victoria belli. ꝫ de celo for
titudo ē. Ipi veniūt ad nos in mlt
titudine ɔtumaci ⁊ supbia ut dis
pdāt nos ⁊ vxores nr̄as ⁊ filios
nostros ⁊ ut spolient nos. Nos
vero pug̃bim⁹ ꝓ am̄ab⁹ nostris
et legib⁹ nostris ⁊ ipē dn̄s ɔteret
eos añ fatiē nr̄am. Vos aūt ne ti
mueitis eos. Vt cessauit aūt loq̄
insiluit in eos sb̄ito ⁊ ɔtritus ē se
ron et exēcitus ei⁹ in ɔspectu ipi⁹
⁊ psecutus ē eū in descēsu bethorō
vsq̄ in campū. Et ceciderūt ex eis
octingēti viri. reliq̄ aūt fugerunt
in terraꝫ philistijm. Et cecidit tīor
iude ac fratꝝ eius et formido sup
oēs gētes in circuitu eoꝝ ⁊ pueīt
ad regeꝫ nomē ei⁹ ⁊ de p̄lijs iude
narrabāt oēs gētes. Vt audiuit
autē rex antioch⁹ ꝑmones istos
irat⁹ est aīo ⁊ misit ⁊ cōgregauit
exercitū vniūsi regni sui castr̄ for
tia valde. Et apuit erariū suū ⁊ de
dit stipendia exercitui in annū ⁊
mādauit ill̄ ut eēnt pati ad oīa
Et vidit ꝙ defecit pecunia de the
sauris suis et tributa regiōis mo
dica ꝓpt̄ dissensiōeꝫ ⁊ plagā quā
fecit in terra ut tolleret legittima
q̄ erāt a p̄mis dieb⁹. Et timuit ne
non haberet ⁊ sel̄ et bis in sūpt⁹
⁊ donatīa que dederat ante larga
manu et abūdaueāt sup reges q̄
añ eū fuerāt. Et cōsternatus erat
aīo valde ⁊ cogitauit ire in psideꝫ
⁊ accipe tributa regionū ⁊ cōgre
gare argētū multū. Et reliq̄t lysiā
hominē nobileꝫ de gn̄e regali sup
negotia regia a flumine eufratē
vsq̄ ad flumen egipti ⁊ ut nutri
ret antiochū filiuꝫ suū donec redi
ret. Et tradidit ei mediū exercitū
et elephātos ⁊ mādauit ei de oī
bus que volebat ⁊ de inhabitan
tib⁹ iudeā et ihrl̄m et ut mitteret
ad eos exercitū ad cōterendā et
extirpandā v̄tutē isrl̄ ⁊ reliquias
ihrl̄m ⁊ auferendā memoriā eorū
de loco ⁊ ut cōstitueret habitato
res filios alienigenas ī oīb⁹ fini
b⁹ eoꝝ ⁊ sorte distribueret terrā
eoꝝ. Et rex assumpsit ptē exercit⁹
residui ⁊ exiuit ab antiochia ciui
tate regni sui anno centesimo ⁊ q̄
dragesimo septīo et trāsfretauit
eufratē flumē et pambulabat su
piores regiones. Et elegit lysias
ptolomeū filiū dorimini et micha
norē et gorgiā viros potentes ex
amicis regis et misit cū eis q̄dra
gintamilia viroꝝ et septeꝫ milia
equitū ut venirēt in terrā iuda ⁊
dispderent eaꝫ ꝑm verbū regis. Et
ꝓcesserūt ut irent cū vniūsa v̄tu
te sua et venerūt et applicuerunt
āmaū ī terra cāpestri. Et audierūt
mercatores regionū nomē eoꝝ ⁊
acceperūt argentū et auꝝ multū
valde ⁊ pueros ⁊ venerunt in ca
stra ut acciperēt filios israhel in

seruos ⁊ additi sūt ad eos exēci
tus sirie ⁊ terre alieīgenaꝝ. Et vi
dit iudas ⁊ frēs eiꝰ qꝛ multiplica
ta sūt mala ⁊ exēcitus applicabat
ad fines eoꝝ ⁊ ꝯgnouerūt verba
regis que mādauit ꝓplo facere in
interitū ⁊ ꝯsūmacōem. Et dixerūt
vnusquisqꝫ ad ꝓximū suū. Eriga
mꝰ deiectōnē ꝓpli nr̄i ⁊ pugnemꝰ
ꝓ ꝓplo nr̄o ⁊ sāctis nr̄is. Et cōgre
gatus ē cōuentus ut eēnt pati ī p̄
liū ⁊ ut orarēt ⁊ peterent miseicor
diā ⁊ miseracōnes. Et ihrl'm n̄ ha
bitabat̄. ꝫ erat sicut desertū. Non
erat qui ingrederet̄ ⁊ egrederet̄ de
natis eiꝰ ⁊ sanctū ꝯculcabat̄. Et fi
lij alienigenaꝝ erāt ī arce: ibi eāt
habitacō gētiū. Et ablata ē volu
ptas a iacob ⁊ defecit ibi tibia et
cithara. Et cōgregati sūt ⁊ veneīt
ī masphat ꝯtra iherusalē. qꝛ locꝰ
oracōis erat in masphat añ in is
rahel. Et ieiunauerūt illa die ⁊ in
duerūt se cilicijs ⁊ cinerē imposue
rūt capiti suo ⁊ destitueīt vestimē
ta sua. Et expāderūt libros legis
de quibꝰ scrutabant̄ gētes simili
tudinē simulacroꝝ suoꝝ ⁊ attule
rūt ornamēta sacerdotalia ⁊ p̄mi
tias ⁊ decimas et suscitauerūt na
zareos q̄ īpleuerant dies ⁊ clama
uerūt voce magna in celū dicētes
Quid fatiemꝰ istis ⁊ quo eos du
cemꝰ. Et sācta tua ꝯculcata sūt ⁊
ꝯtaminata sūt ⁊ sacerdotes tui fc̄i
sunt in luctū ⁊ in humilitatē. Et ec
ce nacōnes ꝯuenerūt adūsū nos
ut nos disperdāt. Tu scis q̄ cogi
tant ī nos. Qūo poterimꝰ sb̄sisté
re añ fatiē eoꝝ: n̄ tu deus adiuues
nos. Et tub̄ exclamauerunt voce
mag̃. Et post hec constituit iudas
duces ꝓpli tribunos ⁊ cēturiones
⁊ pētacōtarchos ⁊ decuriōes. Et di
xit hijs q̄ edificabāt domos ⁊ spō
sabāt vxores ⁊ plātabāt vineas
⁊ formidolosis ut redirēt vnusq̄s
qꝫ ī domū suā scd̄m legē. Et moue
rūt castra ⁊ collocauerunt ad au
strꝝ ammauꝫ. Et ait iudas. Accin
gimini ⁊ estote filij potētes ⁊ esto
te pati in mane ut pugnetis adū
sus nacōes has q̄ ꝯuenerūt disp
dere nos ⁊ sancta nr̄a. qm̄ meliꝰ ē
nos mori ī bello q̄ videre mala gē
tis nr̄e ⁊ sāctoꝝ. Sic aūt fuerit vo
lūtas in celo sic fiat. Ca. iiij.

Et assumpsit gorgias qn̄qꝫ
milia viroꝝ ⁊ mille equites
electos. Et mouerūt castra nocte
ut applicarēt ad castra iudeoruꝫ ⁊
ꝑcuterēt eos sb̄ito. Et filij q̄ erāt
ex arce erāt ill' duces. Et audiuit
iudas ⁊ surrexit ipe ⁊ potētes ꝑcu
tere v̄tutē exercituū regis q̄ erat ī
āmaū. Adhuc em̄ dispsus eāt ex
ercitus a castris. Et veīt gorgias
ī castra iude noctu ⁊ neminē inue
nit. Et q̄rebat eos in mōtibꝰ. qm̄
dixit: fugiūt hij a nob̄. Et cuꝫ dies
factus eēt apparuit iudas in cāpo
cū tribꝰ milibꝰ viroꝝ tm̄ qui tegu
mēta ⁊ gladios nō habebāt. Et
viderūt castra gentiū valida ⁊ lo
ricatos ⁊ equitatus ī circuitu eoꝝ
⁊ hij docti ad preliū. Et ait iudas
viris qui secū erāt. Ne timueritis
multitudinē eoꝝ ⁊ impetū eoꝝ ne
formidetis. Memētote qualit̄ sal
ui facti sūt p̄res nr̄i in mari rubro
cū sequeret̄ eos pharao cū exerci
tu multo. Et nūc clamemꝰ in celū
⁊ miserebit̄ nostri dn̄s et memor
erit testamenti patrum nostrorū

et ɔteret exercitū istū añ fatiē no
strā hodie ⁊ scient oēs gentes qꝛ
est deꝰ qui redimat ⁊ liberet isrl'.
Et leuauerunt alienigene oculos
suos et viderunt eos veniētes ex
adūso. Et exierūt de castris in pre
liū et tuba cecinerūt hij q̄ fuerāt
cū iuda. Et ɔgressi sūt ⁊ ɔtrite sūt
gentes ⁊ fugerunt in campū. No
uissimi aūt ceciderūt in gladio ⁊
ꝑsecuti sūt eos vsqꝫ gezerō ⁊ vsqꝫ
in cāpos ydumee ⁊ azoti et iāmie
⁊ ceciderūt ex illis vsqꝫ ad tria mi
lia viroꝝ. Et reūsus ē iudas ⁊ ex
ercitus eiꝰ sequēs euꝫ. Dixitqꝫ ad
ꝓplm. Nō ɔcupiscatis spolia quia
bellū ɔtra nos est ⁊ gorgias ⁊ ex
ercitus eiꝰ ꝓpe nos ī mōtibꝰ. sed
state nūc cōtra inimicos nr̄os et
expugnate eos ⁊ sumetis postea
spolia securi. Et adhuc loquente
iuda hec. ecce apparuit ꝑs quedā
ꝓspitiens de monte. Et vidit gor
gias ꝙ ī fugā conūsi sūt sui ⁊ suc
censa sūt castra. Fumꝰ em̄ qui vi
debat̄ declarabat qd̄ factū ē. Qui
bꝰ illi conspectis timuerūt valde
aspitiētes siml' ⁊ iudā ⁊ exercitū
in cāpo ꝑatū ad ꝑliū. Et fugerunt
oēs in cāpo alienigenaꝝ ⁊ iudas
reūsus ē ad spolia castrorū. Et ac
ceperunt auꝝ multū ⁊ argentū ⁊
iacīctū ⁊ purpurā marinā ⁊ opes
magnas. Et ɔūsi ymnū canebāt
et bn̄dicebāt deū in celū qm̄ bonꝰ
est: qm̄ in seculū mīa eiꝰ. Et facta
ē salus mag̃ in isrl' ī die illa. Qui
cūqꝫ aūt alienigenaꝝ euaserunt
venerūt ⁊ nūtiauerūt lysie vniū
sa que acciderāt. Quibꝰ ille audi
tis ɔsternatus am̄o defitiebat ꝙ
nō qualia voluit talia ɔtigerūt ī
isrl' ⁊ q̄lia mādauit rex. Et sequē
ti anno cōgregauit lysias viroꝝ
electoꝝ sexaginta milia ⁊ equituꝫ
qn̄qꝫ milia ut debellaret eos. Et ve
nerūt in iudeā ⁊ castra posuerunt
in bethorō et occurrit illis iudas
cū decē milibꝰ viris. Et viderūt ex
ercitū fortē ⁊ orauit ⁊ dixit. Bene
dictus es saluator israhel qui cō
triuisti impetū potentis in manu
ſui tui dauid ⁊ tradidisti castra
alienigenaꝝ in maū ionathe filij
saul ⁊ ā̄migeri eius. Cōclude exē
citū istū in manu ꝓpl'i tui isrl' ⁊ cō
fūdant̄ in exēcitu suo ⁊ equitibꝰ
da ill' formidinē ⁊ tabefac auda
tiā v̄tutis eoꝝ ⁊ ɔmoueant̄ cōtri
tione sua. Deice illos gladio dili
gentiū te ⁊ collaudēt te oēs q̄ no
cuerūt nomē tuū in ymnis. Et cō
miserunt ꝑliū Et ceciderūt de exē
citu lysie qn̄qꝫ milia viroꝝ Videns
aūt lysias suoꝝ fugā ⁊ iudeoꝝ au
datiā et ꝙ ꝑati sunt aut viuere ā
mori fortit'. abijt antiochiaꝫ ⁊ ele
git milites ut multiplicati rursus
venirent ī iudeā. Dixit aūt iudas
⁊ fratres eiꝰ. Ecce cōtriti sūt inimi
ci nostri. Ascendamꝰ nūc mūda
re sācta ⁊ renouare. Et ɔgregatus
ē oīs exēcitus ⁊ ascēderunt in mō
tē syon. Et viderūt sanctificacōnē
deſtā ⁊ altare ꝓphanatū ⁊ portas
exustas ⁊ ī atrijs v̄gulta nata sic
in saltu vel mōtibꝰ et pastoforia
diruta. Et sciderūt vestimēta sua
⁊ planxerunt planctu mag̃ ⁊ īpo
suerunt cinerē sup caput suū ⁊ ce
ciderunt in fatiē sup terrā ⁊ excla
mauerunt tubis signoꝝ ⁊ clama
uerunt in celū. Tūc ordinauit iu
das viros ut pugnarēt adūsus

eos qui erāt in arce: donec emun
darēt sācta. Et elegit sacerdotes si
ne macula volūtatē hn̄tes in lege
dei ⁊ mūdauerūt scā ⁊ tulerūt la
pides ɔtaminacōis ī locū īmūdū
Et cogitauit de altari holocausto
rū qđ ꝓphanatū erat q̄d de eo fa
ceret. Et incidit illi ɔsiliū bonū ut
destrueret illud ne forte ill' eēt in
obprobriū qꝛ ɔtaminauerūt illđ
gētes ⁊ demoliti sūt illud. Et repo
suerūt lapides in mōtē domꝰ in lo
co apto: q̄adusq; veniret ꝓpha ⁊
rn̄deret de eis. Et accepert lapides
integros scđm legē ⁊ edificauerūt
altare nouū scđm illud qđ fuit p̄
us ⁊ edificauerūt sācta ⁊ q̄ intra
domū erāt ītn̄secꝰ ⁊ edē ⁊ atria sā
ctificauerūt. Et fecerūt vasa sācta
noua ⁊ intulerūt cādelabꝝ ⁊ alta
re incēsoꝝ ⁊ mēsaꝫ in tēplū. Et in
censū posuerūt sup altare ⁊ accēde
rūt lucernas que sup candelabꝝ
erāt ⁊ lucebāt in tēplo. Et posuerūt
sup mensaꝫ panes ⁊ appēderūt ve
lamina ⁊ ɔsūmauerūt oīa opa q̄
fecerāt. Et añ matutinū surrexerūt
qn̄ta ⁊ vicesima die mēsis noni:
hic ē mēsis casleu centesimi q̄dra
gesimi octaui āni ⁊ obtulerūt sacri
fitiū scđm legē sup altare holocau
stoꝝ nouū qđ fecerūt. Scđꝫ tēpꝰ
⁊ scđm diē in q̄ cōtaminauerūt il
lud gētes in ip̄a renouatū ē ī cāti
cis ⁊ citharis ⁊ cineris et cimba
lis. Et cecidit oīs populꝰ in fatieꝫ
⁊ adorauerūt ⁊ bn̄dixerūt in celū
eum qui ꝓsperauit eis. Et fecerūt
dedicacōnem altaris diebꝰ octo ⁊
obtulerūt holocausta cū leticia ⁊
salutaria laudis. Et ornauerunt
fatieꝫ templi coronis aureis ⁊ scu
tulis ⁊ dedicauerunt portas ⁊ pa
stoforia ⁊ imposuerūt eis ianuas
Et facta est leticia in populo mag̃
valde ⁊ auersū ē obprobriū gen
tiū. Et statuit iudas ⁊ frēs eius ⁊
vniuersa ecclesia israhel ut agat̄
dies dedicacōis altaris in tēporibꝫ
suis ab āno in annuꝫ ꝑ dies octo
a qn̄ta et vicesiā die mēsis casleu
cuꝫ leticia ⁊ gaudio. Et edificaue
runt in tēpe illo montē syon ⁊ ꝑ
circuitū muros altos ⁊ turres fir
mas nequādo venirēt gētes ⁊ cō
culcarent euꝫ sicut antea fecerunt
Et collocauit illic exercituꝫ ut ser
uarent eū ⁊ muniuit eū ad custo
diendā bethsuram ut hr̄et popu
lꝰ municōem ɔtra fatiē ydumee.

Et factū ē ut audie Ca. v.
rūt gētes ī circuitu qꝛ edifica
tū ē altare ⁊ sāctuariū sic p̄us: ira
te sūt valde ⁊ cogitabāt tollere ge
nꝰ iacob q̄ erant int' eos ⁊ cepert
occidere de populo ⁊ ꝑsequi. Et de
bellabat iudas filios esau ī ydu
mea ⁊ eos q̄ erant ī arabathane
q̄a circumsedebāt israhelitas ⁊ ꝑ
cussit eos plaga magna. Et recor
datus est maliciam filioruꝫ bean
qui erant populo ī laqueū ⁊ ī scā
dalum insidiantes ei in via. Et cō
clusi sunt ab eo in turribus ⁊ ap
plicuit ad eos et anathematiza
uit eos et incendit turres eorum
igni cum omnibus qui ī eis erāt
Et transiuit ad filios ammon ⁊ ī
uenit manum fortem ⁊ populum
copiosuꝫ ⁊ thimotheuꝫ ducem ip
soꝝ. Et ɔmisit cum eis prelia mul
ta ⁊ contriti sūt in ɔspectu eoꝝ ⁊ ꝑ
cussit eos ⁊ cepit iazer ciuitatē ⁊
filias eius ⁊ reuersus ē in iudeam

Et ꝯgregate sūt gentes que sūt in
galaad adūsus israhelitas qui ī
finib⁹ eorū erāt ut tollerent eos
⁊ fugerīt in datheman municōez
⁊ miserūt litteras ad iudaz ⁊ fra
tres ei⁹ dicētes Congregate sunt
adūsū nos gentes per circuitū ut
nos auferāt ⁊ parāt venire et oc
cupare municōem in quā cōfugi
m⁹ ⁊ timotheus est dux exēcitus
eoꝝ. Nūc ḡ veni ⁊ eripe nos de ma
nib⁹ eoꝝ. q̄a cecidit multitudo de
nob. Et oēs fratres nostri q̄ erāt
in locis tubin inꝑfecti sunt ⁊ capti
uas duxerunt vxores eoꝝ ⁊ nat⁹
⁊ spolia ⁊ pemerūt illic fere mille
viros. Et adhuc epistole legebā
tur ⁊ ecce alij nūcij venerūt de ga
lilea ꝯcissis tunicis nūtiantes ꝑm
v̄ba hec dicētes cōuenisse adūsū
se a ptholomayda ⁊ tyro ⁊ sydo
ne ⁊ repleta ē ōnis galilea alieni
genis ut nos ꝯsumant. Vt audi
uit autē iudas et ꝑplus ꝑmones
istos ꝯuenit eccīa magna cogita
re quid facerent fratribz suis q̄ in
tribulacōne erāt ⁊ expugnabāt
ab eis. Dixitqꝫ iudas symoni fra
tri suo. Elige tibi viros ⁊ vade ⁊
libeā fratres tuos in galilea. ego
autē ⁊ frat̄ me⁹ ionathas ibim⁹
in galadithim. Et reliq̄t iosephū
filiū zacharie ⁊ azariā duces ꝑpli
cū residuo exercitu in iudea ad cu
stodiā ⁊ precepit illis dicēs. Pre
estote ꝑplo huic ⁊ nolite bellū cō
mittere adūsū gētes donec reūta
mur. ⁊ dati sūt symōi viri tria mi
lia ut iret ī galileā. inde autē octo
milia in galadithim. Et abijt sy
mon in galileaz ⁊ ꝯmisit p̄lia mlt
ta cū gentib⁹. Et ꝯtrite sunt gētes
a facie ei⁹ ⁊ ꝑsecutus est eos vsqꝫ
ad portā ptholomaydis. Et ceci de
rūt de gentib⁹ fere tria milia viro
rū ⁊ accepit spolia eoꝝ. Et assum
psit eos qui erāt in galilea ⁊ ī ar
batis cū vxorib⁹ ⁊ natis ⁊ oībus
que erāt illis ⁊ adduxit in iudeā
cū leticia mag̃. Et iudas macha
beus ⁊ ionathas ⁊ fratres ei⁹ tn̄
sierūt iordanē ⁊ abierūt viaz triū
dieꝝ in deꝑtū. Et occurrerunt eis
nabuthei ⁊ susceperunt eos paci
fice ⁊ narrauerūt eis oīa q̄ acci
derant fratrib⁹ eoꝝ in galaaditi
de ⁊ qꝛ multi ex eis cōprehēsi sunt
in barasa ⁊ bosor ⁊ in alimis ⁊ in
casphor ⁊ mageth ⁊ carnaī. Hee
ōnes ciuitates munite ⁊ magne.
Sed ⁊ in ceteis ciuitatib⁹ galaad
itidis tenent̄ ꝯprehēsi. Et in crasti
nū ꝯstituerūt admouere exēcitū
ciuitatib⁹ hijs ⁊ ꝯp̄hēdere ⁊ tolle
re eos in vna die. Et ꝯūtit iudas
⁊ exēcitus eius viā in deꝑtū bosor
repēte ⁊ occupauit ciuitatē ⁊ occi
dit oēm masculū in ore gladij et
accepit oīa spolia eorū ⁊ succen
dit eā igni. Et surrexerūt inde no
cte ⁊ ibant vsqꝫ ad municōnem.
Et factuz ē diluculo cū eleuassent
oculos suos ⁊ ecce ꝑplus multus
cui⁹ non erāt numerus portantes
scalas ⁊ machinas ut cōprehēde
rent municōem ⁊ expugnārent eos
Et vidit iudas qꝛ cepit bellum ⁊
clamor belli ascēdit ad celuz sicut
tuba ⁊ clamor magn⁹ de ciuitate
Et dixit exēcitui suo. Pugnate ho
die ꝑ frīb⁹ vestris. Et venit tribz
ordinibz post eos ⁊ exclamauerūt
tubis et clamauerūt in oratione
Et cognouerūt castr̄ thimothei

qꝛ machabeꝰ ē ⁊ refugerūt a fatie
eiꝰ. Et ꝑcusserūt eos plaga magꝫ
⁊ ceciderūt ex eis ī die illa fere octo
milia viroꝝ. Et diuertit iudas in
masphat ⁊ expugnauit et cepit
eā ⁊ occidit oēm masculū eiꝰ ⁊ sū
psit spolia eiꝰ et succēdit eā igni.
Inde ꝑrexit et cepit casbon et ma
ged ⁊ bosor et reliq̄s ciuitates ga
la aditidis. Post hec āt verba cō
gregauit timotheꝰ exēcitū aliū et
castra posuit ɔtra raphō trās tor
rentē. Et misit iudas speculari exē
citū ⁊ renūtiauerūt ei dicētes. qꝛ cō
uenerūt ad eū oēs gētes q̄ ī circu
itu nr̄o sūt ⁊ exercitꝰ multꝰ nimis
Et arabas ɔduxerūt ī auxiliū sibi
⁊ castra posuerūt trās torrētē pa
rati ad te venire ī p̄liū. Et abijt iu
das obuiā illꝰ. Et ait thimotheꝰ
p̄ncipibꝰ exercitus sui. Cū appro
pinq̄uerit iudas ⁊ exercitꝰ eiꝰ ad
torrentē aque: si trāsierit ad nos
p̄or: n̄ poterimꝰ sustinere eū. qꝛ po
tens poterit adūsū nos. Si vero ti
muerit trāsire ⁊ posuerit castra ex
tra flumē: tn̄sfretemꝰ ad eos ⁊ po
terimꝰ adūsus illū. Vt aūt appro
pinq̄uit iudas ad torrentē aque
statuit scribas ꝓpli secus torrentē
⁊ mādauit eis dicēs. Neminē ho
minū reliq̄ritis. ꝫ veniāt oēs in p̄
liū. Et trāsfretauit ad illos p̄or et
oīs ꝓpl's post eū. Et ɔtrite sūt oēs
gētes a fatie eoꝝ ⁊ ꝓiecerūt arma
sua ⁊ fugerūt ad phanū qđ erat
ī carnaim. Et occupauit ip̄aꝫ ciui
tatē ⁊ phanū succēdit igni cū om
nibꝰ q̄ erāt ī ipō. Et oppressa ē car
naim ⁊ n̄ potuit sustinere cōtra fa
tiē iude. Et ɔgregauit iudas vniū
sos israhelitas q̄ erāt ī galaaditi
de a minimo vsq̄ ad maximū et
vxores eoꝝ ⁊ natos ⁊ exēcitū ma
gnū valde: ut venirēt ī terrā iude
Et venerūt vsq̄ ephrō et hec ciui
tas magna in īgressu posita muni
ta valde. Et nō erat declinaē ab ea
dextra vel sinistra. ꝫ ꝑ mediū iter
erat. Et incluserūt se q̄ erāt in ciui
tate ⁊ obstruxerūt portas lapidi
bꝰ. Et misit ad eos iudas verb̄ pa
cificis dicēs. Tn̄seamꝰ ꝑ t̄rā vr̄aꝫ
ut eamꝰ ī t̄rā nr̄aꝫ ⁊ nemo vob̄ no
cebit: tm̄ pedibꝫ tn̄sibimꝰ Et nole
bāt eis apiē. Et p̄cepit iudas p̄di
caē ī castris: ut applicarēt vnusq̄s
q̄ ī q̄ erat loco. Et applicuerūt se
viriv̄tutis ⁊ oppugnauit ciuitatē
illā tota die ⁊ tō nocte ⁊ tradita ē
ciuitas ī manu eius. Et ꝑemerūt
oēm masculū ī ore gladij ⁊ eradi
cauit eā ⁊ accepit spolia eiꝰ ⁊ tn̄si
uit ꝑ totā ciuitateꝫ sup int̄fectos.
Et tn̄sgressi sūt iordanē ī cāpo ma
gno ɔtra fatiē bethsan. Et erat iu
das ɔgregās extremos ⁊ exhorta
bat̄ ꝓpl'm ꝑ totaꝫ viaꝫ donec veni
rēt in terrā iuda Et ascēderūt ī mō
teꝫ syon cū leticia ⁊ gaudio ⁊ ob
tulerūt holocausta qꝛ nemo ex eis
cecidissꝫ donec reuerterent̄ ī pace
Et in diebus quibus erat iudas
⁊ ionathas in terra galaad ⁊ sy
mon frater eius in galilea contra
fatiem ptolomaidis audiuit iose
phus zacharie filius et azarias
p̄nceps virtutis res bene gestas
et prelia que facta sunt et dixit.
Fatiamus ⁊ ipsi nobis nomen ⁊
eamus pugnare aduersus gen
tes que in circuitu nostro sunt.
Et precepit hijs qui erant in ex
ercitu suo et abierunt iammiam

⁊ exiuit gorgias de ciuitate ⁊ viri
ei⁹ obuiā illis ī pugnā. Et fugati
sūt iosephus ⁊ azarias vsq; in fi
nes iudee et ceciderūt illa die de po
pulo israhel ad duo milia viri. Et
facta ē plaga mag̃ in ꝓplo. q̄a nō
audierūt iudā et fratres ei⁹ existi
mātes fortit̄ se facturos Ipi autē
nō erāt de semine illoꝝ viroꝝ per
q̄s salus facta ē in isrl̄. Et viri iu
da mag̃ficati sūt valde in ꝯspectu
oīs isrl̄ et gentiū oīm vbi audie
bat̄ nomē eoꝝ. Et cōuenerūt ad
eos fausta acclamātes. Et exiuit
iudas ⁊ frēs ei⁹ et expugnabāt
filios esau in terra q̄ ad austꝝ ē
et ꝑcussit chebron ⁊ filias eius ⁊
muros eius ⁊ turres ei⁹ succēdit
igne in circuitu. Et mouit castra
ut iret in terrā alienigenaꝝ et ꝑ
ābulabat samariā. In illa die ce
ciderūt sacerdotes in bello dū volūt
fortit̄ facere dū sine ꝯsilio exeunt
in ꝑliū. Et declinauit iudas ī azo
tū in terrā alienigenaꝝ et diruit
aras eoꝝ et spolia deoꝝ suoꝝ suc
cendit igni ⁊ cepit spolia ciuitatū
⁊ reuersus ē in t̄raz iuda. Ca. vi.

Et rex antioch⁹ ꝑābulauit
supiores regiōes. Et audiuit
eē ciuitatē elimaidē in ꝑside nobi
lissimā ⁊ copiosā in argēto et au
ro tēplūq; in ea locuples valde. Et
illic velamīa aurea et lorice et scu
ta q̄ reliq̄t alexander philippi rex
macedo qui regnauit p̄m⁹ in gre
tia. Et venit ⁊ q̄rebat cape ciuita
tez et dep̄dari eā ⁊ nō potuit. qm̄
īnotuit s̄mo hijs qui erāt in ciui
tate. Et insurrexerīt in p̄liū ⁊ fugit
inde ⁊ abijt cū tristitia mag̃ ⁊ reu
sus est babiloniam. Et venit qui
nūtiaret ei in ꝑside. q̄ fugata sūt
castra que erant in t̄ra iuda ⁊ q̄
abijt lysias cū v̄tute forti ī p̄mis
⁊ fugatus ē a facie iudeoꝝ ⁊ inua
luerūt armis et virib⁹ et spolijs
multis que ceperūt de castris que
exciderunt ⁊ q̄ diruerūt abhomi
nationē quā edificauerāt sup al
tare qd̄ erat in ihrl̄m ⁊ sanctifica
tionē sic̄ prius circūdederūt muris
excelsis. s̄ ⁊ bethsurā ciuitatē suā
Et factū est ut audiuit rex s̄mōes
istos expauit ⁊ ꝯmotus ē valde
et decidit in lectū ⁊ incidit in lan
guorē p̄ tristitia. q̄ nō est factū si
cut cogitabat. Et eāt illic dies ml̄
tos. q̄a renouata est ī eo tristitia
mag̃ et arbitratus est se mori. Et
vocauit oēs amicos suos ⁊ dixit
ill̄. Recessit sōnus ab ocul̄ meis ⁊
ꝯcidi ⁊ corrui corde p̄ sollicitudīe
Et dixi in corde meo. In quātaz tri
bulacōem deueni ⁊ in q̄s fluctus
tristitie in q̄ nūc sū qui iocundus
erā et dilectus in ꝑtāte mea. Nūc
vero reminiscor maloꝝ q̄ feci ī ihe
rusalē. vñ ⁊ abstuli oīa spolia au
rea ⁊ argētea que erāt in ea ⁊ mi
si auferre habitātes iudeā sine cā
Cognoui g̊ q̄ ꝓpterea inuenerūt
me mala ista ⁊ ecce pereo tristitia
mag̃ in t̄ra aliena. Et vocauit phi
lippū vnū de amicis suis ⁊ prepo
suit euz sup vniu̅su regnū suū. Et
dedit ei dyadema ⁊ stolam suā et
anulū ut adduceret ātiochū filiū
suū et nutriret euz et regnaret. Et
mortu⁹ est illic antioch⁹ rex āno
cētesimo quadragesimonono Et
cognouit lysias qm̄ mortu⁹ ē rex
⁊ ꝯstituit regnare antiochū filiū
eius quē nutriuit adolescentez et

vocauit nomen eius eupatorē. Et hij
q̄ erāt ī arce ꝯduserāt isrl̄ ī circui
tu scōꝝ et q̄rebāt eis mala sp ad
firmamētū gētiuꝫ. Et cogitauit iu
das dispdere eos ⁊ ꝯuocauit vni
uersū ꝓplm ut obsiderēt eos. Et cō
uenerūt sil̄ ⁊ obsederūt eos anno
cētesimo qn̄quagesimo ⁊ fecerūt
balistas ⁊ machinas. Et exierūt
quidā ex eis q̄ obsidebant̄ et ad
iūxerūt se ill̄ aliq̄ ex impijs isrl̄ ⁊
abierūt ad regē ⁊ dixerunt. Quo
usq̄ nō facis iuditiū ⁊ vindicas
frēs nr̄os. Nos decreuimꝰ seruire
pr̄i tuo ⁊ ābulare ī p̄ceptis eiꝰ et
obseq̄ edictis eiꝰ ⁊ filij populi nr̄i
ꝓpt̄ hec alienabant se a nob̄. Et q̄
cūq̄ īueniebant̄ ex nob̄ interfitie
bant̄ ⁊ hereditates nr̄e diripiebā
tur. Et nō ad nos tm̄ extenderūt
manū. ꝫ et in oēs fines nostros.
Et ecce applicuerūt hodie ad arcez
in ihrl̄m occupare eā ⁊ municōez
ī bethsurā munierūt. Et n̄ p̄uene
ris eos velotiꝰ: maiora q̄ hec fati
ent ⁊ nō poteris obtinere eos. Et
iratus ē rex ut hec audiuit ⁊ ꝯuo
cauit oēs amicos suos ⁊ p̄ncipes
exēcitus sui ⁊ eos q̄ super equites
erant. Sed ⁊ de regnis alijs ⁊ de in
sulis maritimis venerūt ad eū ex
ercitꝰ ꝯductitiꝰ. Et erat numerus
exēcitus eius centūmilia peditū ⁊
vigītimilia equitū ⁊ elephāti tri
gītaduo docti ad p̄liū. Et venerūt
p ydumeā et applicuerūt ad beth
surā ⁊ pugnauerūt dies multos
⁊ fecerūt machīas. Et exierūt ⁊ suc
cēderūt eas igni ⁊ pugnauerūt vi
rilit̄. Et r̄cessit iudas ab arce ⁊ mo
uit castra ad bethzacharā ꝯtr̄ ca
stra regis. Et surrexit rex añ lucez

⁊ ꝯcitauit exēcitus īpetū ꝯtra viā
bethzacharā. Et ꝯparauerunt se
exēcitus ī p̄liū ⁊ tub̄ cecinerūt. Et
elephātis oñderūt sanguinē vue
⁊ mori ad acuēdos eos in p̄liū. Et
diuiserūt bestias p legiones et asti
terūt singul̄ elephātis mille viri
in loricis ꝯcathenatis ⁊ galee eree
in capitibꝰ eoꝝ ⁊ qn̄gēti eq̄tes or
dinati vnicuiq̄ bestie electi erant
Hij añ tempꝰ vbicūq̄ erat bestia
ibi erāt ⁊ quocūq̄ ibat ibāt ⁊ nō
discedebant ab ea. Sꝫ ⁊ turres lig
nee sup eos firme ꝓtegētes super
singulas bestias et super eas ma
chine. Et sup singulas viri v̄tutis
trigintaduo q̄ pugnabāt desup ⁊
intꝰ magr̄ bestie. Et residuū eq̄ta
tū hinc ⁊ inde statuit ī duas ptes
tub̄ exēcitū ꝯmouere ⁊ purgere cō
stipatos in legionibꝰ eiꝰ. Et ut re
fulsit sol ī dipeos aureos ⁊ ereos
resplēduerunt mōtes ab eis ⁊ re
splēduerunt sicut lāpades ignis
Et distēta ē ps exēcitus regis per
montes excelsos ⁊ alij p loca hu
milia ⁊ ibāt caute et ordinate. Et
cōmouebant̄ oēs inhabitantes
terraꝫ a voce multitudīs eoꝝ et ī
cessu turbe ⁊ collisiōe armoꝝ. Erāt
em̄ exēcitus magnꝰ valde ⁊ fortis
Et appropiauit iudas et exēcitus
eiꝰ ī p̄liū ⁊ ceciderunt de exēcitu re
gis sexcēti viri. Et vidit eleazar fi
liꝰ saura vnā de bestijs loricatā lo
ricis regis ⁊ erat eminēs sup cete
ras bestias. Et visuꝫ ē ei q̄ ī ea eēt
rex ⁊ dedit se ut liberaret ꝓplm suū
⁊ acq̄reret sibi nomē eternū. Et cu
currit ad eaꝫ audacter ī medio le
giōis īt̄fitiēs a dextris ⁊ a sinistris
et cadebant ab eo huc atq̄ illuc.

Et iuit sb̄ pedes elephātis ⁊ suppo
suit se ei ⁊ occidit eū ⁊ cecidit in
terraꝫ sup ip̄m ⁊ mortuꝰ est illic.
Et videntes v̄tutē regis ⁊ impetuꝫ
exēcitus eius diuertert̄ se ab eis.
Castra autē regis ascēderūt ɔtra
eos in ihrl̄m et applicuerūt castr̄
regis ad iudeā ⁊ mōtē syon. Et fe
cit pacē cū hijs qui erant in beth
sura ⁊ exierunt de ciuitate q̄ non
erāt eis ibi alimenta cōclusis. q̄a
sabbata erant t̄re. Et ɔprehendit
rex bethsurā ⁊ cōstituit ibi custo
diaꝫ s̄uare eā ⁊ conūtit castra ad
locū sanctificatiōis dies multos.
Et statuit illic balistas et machi
nas ⁊ ignis iacula ⁊ tormēta ad
lapides iactādos ⁊ spicula ⁊ scor
pios ad mittendas sagittas ⁊ fū
dibula. Fecert̄ autē ⁊ ip̄i machi
nas aduersus machinas eoꝝ ⁊
pug̃uerūt dies multos. Esce autē
nō erant in cītate eo q̄ septimus
annꝰ essꝫ et qui remāserant in iu
dea de gētibꝰ ɔsūpserant reliq̄as
eoꝝ q̄ reposite fuerant. Et remāse
rūt in sanctis viri pauci qm̄ obti
nueāt eos fames ⁊ dispsi sūt vnꝰ
quisq̄ in locū suuꝫ. Et audiuit ly
sias q̄ philippus quē ɔstituerat
rex ātiochꝰ cū adhuc viueret ut
nutriret antiochū filium suū ⁊ re
gnaret. reūsus ē a pside et media
⁊ exēcitus qui abierat cū ip̄o ⁊ q̄
querit suscipe regni negotia. Et
festinauit ire ⁊ dicere ad regeꝫ et
duces exercitus. Deficimꝰ quoti
die ⁊ esca nob̄ modica est ⁊ locꝰ
quē obsidemꝰ est munitus ⁊ incū
bit nob̄ ordinare de regno. Nunc
itaq̄ demꝰ dextras hoībus istis ⁊
fatiamꝰ cū illis pacē et cū oī gēte
eorū ⁊ ɔstituamꝰ ill̄ ut ambulēt
in legittimis suis sic̄ priꝰ. Propt̄
legittima eī ip̄oꝝ que desperimꝰ
irati sūt ⁊ fecerūt om̄a hec. Et pla
cuit s̄mo ī ɔspectu regis ⁊ p̄ncipū
⁊ misit ad eos pacē facere et cepe
rūt illaꝫ ⁊ iurauit illis rex et p̄nci
pes et exierūt de municōe. Et intr̄
uit rex montē syon et vidit muni
tionē loci ⁊ rupit citius iuramen
tū qd̄ iurauit ⁊ mādauit destrue
re muꝝ in giro. Et discessit festinā
ter ⁊ reūsus ē antiochiā ⁊ inueīt
philippū dn̄antez cītati ⁊ pug̃uit
aduersus eū ⁊ occupauit cītatez.

Anno cētesimo qn̄ Ca. vij.
quagesimo ⁊ p̄mo exiuit de
metrius seleuci filius ab vrbe ro
ma ⁊ ascendit cum paucis viris
in ciuitateꝫ maritimā ⁊ regnauit
illic. Et factū est ut ingressus ē do
mū regni patꝝ suorū ɔp̄hēdit ex
ercitus ātiochū ⁊ lysiā ut addu
cerent eos ad eū ⁊ res ei innotuit
⁊ ait. Nolite m̄ on̄dere fatieꝫ eoꝝ.
Et occidit eos exercitus. Et sedit
demetriꝰ sup sedē regni sui ⁊ vene
rūt ad eū viri iniq̄ ⁊ impij ex isrl̄
et alchimꝰ dux eoꝝ qui volebat
fieri sacdos. Et accusauerūt ꝓpl̄m
apud regē dicentes. Perdidit iu
das ⁊ frēs eiꝰ aīcos tuos et nos
dispdidit de terra nr̄a. Nūc g̃ mit
te virū cui credis ut eat ⁊ videat
ext̄miniuꝫ oē qd̄ fecit nobis in re
gionibus regis ⁊ puniijt oēs ami
cos eius ⁊ adiutores eoruꝫ. Et ele
git rex ex amicis suis bachidē qui
dn̄abat̄ trās flumē magnū in re
gno ⁊ fideleꝫ regi ⁊ misit eū ut vi
deret ext̄miniū qd̄ fecit iudas. Sꝫ
⁊ alchimū impium constituit in

sacerdotiū ⁊ mādauit ei facere vl
tionē in filios isrl'. Et surrexerūt ⁊
venerūt cū exercitu magno in ter
rā iuda ⁊ miserūt nūtios ⁊ locuti
sūt ad iudā ⁊ ad frēs ei⁹ verb' pa
cificis in dolo ⁊ nō intēderūt ſmo
nib⁹ eoꝝ. Viderūt em̄ qꝛ venerūt
cū exercitu magno ⁊ ꝯuenerūt ad
alchimū ⁊ bachidē ꝯgregacō scri
baꝝ req̄rere que iusta sūt. Et p̄mi
assidei q̄ erant in filijs isrl' ⁊ exq̄re
bāt ab eis pacē. Dixerūt em̄. Hō
sacerdos de semine aarō venit: nō
decipiet nos. Et locut⁹ ē cū eis ver
ba pacifica et iurauit illis dicēs.
Nō inferem⁹ vob' maluꝫ neqꝫ ami
cis vestris. Et crediderunt ei. Et cō
prehēdit ex eis sexaginta viros ⁊
occidit eos ī vna die scd̄m verbū
qd̄ scriptuꝫē. Carnes scōꝝ tuoꝝ ⁊
⁊ sāguinē ipōꝝ effuderūt ī circuitu
ihrl'm ⁊ nō erat q̄ sepeliret. Et īcu
buit timor ⁊ tremor in oēm ꝓpl'm:
qꝛ dixerūt. Nō est veritas et iudi
tiū in eis. Tn̄sgressi sūt em̄ ꝯstitu
tū ⁊ iusiurandū qd̄ iurauerūt. Et
mouit bachides castra ab ihrl'm
⁊ applicuit in bethzecha ⁊ misit ⁊
cōprehēdit multos ex eis q̄ a se re
fugerāt ⁊ quosdaꝫ de ꝓpl'o macta
uit ⁊ in puteū magnū proiecit. Et
ꝯmisit regionē alchimo et reliq̄t
cū eo auxiliū in adiutoriū ip̄i. Et
abijt bachides ad regeꝫ. Et satis
agebat alchim⁹ ꝓ p̄ncipatu sac̄
docij sui. Et ꝯuenerūt ad eū oēs q̄
ꝑturbabāt ꝓpl'm suū ⁊ obtinuerūt
terrā iuda ⁊ fecerūt plagā magnā
ī isrl'. Et vidit iudas oīa mala q̄
fecit alchim⁹ et q̄ cū eo erāt filijs
isrl' pl⁹ multo q̄ gētes et exijt in
oēs fines iudee ī circuitu ⁊ fecit vī
dictā in viros desertores ⁊ cessaue
rūt vltr̄ exire ī regione. Vidit āt
alchim⁹ qꝛ p̄ualuit iudas ⁊ q̄ cū
eo erāt ⁊ ꝯgnouit qꝛ nō pōt susti
nere eos ⁊ egressus est ad regē ⁊
accusauit eos multis criminibus.
Et misit rex nichanorē vnū ex p̄n
cipib⁹ suis nobilioribꝰ q̄ erat ini
micitias exercēs ꝯtr̄ isrl' ⁊ māda
uit ei eūtere ꝓpl'm. Et venit nicha
nor in ihrl'm cū exercitu magno ⁊
misit ad iudā ⁊ ad frēs ei⁹ cū do
lo verb' pacificis dicēs. Nō sit pu
gna int̄ me ⁊ vos. Veniā cū viris
paucis: ut videā faties vr̄as cum
pace. Et venit ad iudā ⁊ salutaue
rūt se īuicē pacifice ⁊ hostes pati
erāt rape iudā. Et īnotuit sermo
iude qm̄ cū dolo venerat ad eū et
ꝯtritus ē ab eo et āpli⁹ noluit vi
dere fatiem ei⁹. Et ꝯgnouit nicha
nor qm̄ denudatū ē ꝯsiliū ei⁹ ⁊ exi
uit obuiā iude in pugnam iux̄ ca
pharsalama. Et ceciderūt de nicha
noris exercitu fere qn̄qꝫ milia viri
⁊ fugerūt in cītatē dauid. Et post
hec verba ascēdit nichanor ī mō
tem syon ⁊ exierūt de sacerdotib⁹
populi salutare eū in pace ⁊ demō
straē ei holocaustomata q̄ offere
bant̄ ꝓ rege. Et irridēs spreuit eos
⁊ polluit ⁊ locutus ē supbe ⁊ iura
uit cū ira dicēs. Nisi traditus fue
rit iudas ⁊ exercitus ei⁹ in man⁹
meas: cōtinuo cū egressus fuero ī
pace succendā domū istā. Et exijt
cū ira magna. Et intrauerūt sacer
dotes ⁊ steterūt añ fatiē altaris ⁊
tēpli ⁊ flētes dixerūt. Tu dn̄e ele
gisti domū istā ad inuocandū no
men tuum ī ea: ut eēt domus ora
tionis ⁊ obsecracōis populo tuo.

Fac vindictā in hoīe isto ⁊ exerci
tu ei⁹ ⁊ cadant in gladio. Memē
to blasphemias eoꝝ ⁊ ne dederis
eis ut permaneant. Et exijt nicha
norab ihrl'm ⁊ castr̄ applicuit ad
bethoron ⁊ occurrit illi exercitus
syrie. Et iudas applicuit in adar
sa cum trib⁹ milib⁹ viris. Et ora
uit iudas ⁊ dixit. Qui missi erant
a rege sēnachaib domine qꝛ blas
phemauerunt te. exijt angelus ⁊
ꝑcussit ex eis centūoctogītaqn̄q̄
milia. sic contere exercitū istū in
ꝯspectu nostro hodie ⁊ sciant cete
ri qꝛ male locutus est super sācta
tua ⁊ iudica illū scd̄z malitiā illi⁹.
Et ꝯmiserūt exēcitus preliū tertia
decima die mensis adar ⁊ ꝯtrita
sunt castra nichanoris et cecidit
ipe prim⁹ in prelio. Vt aūt vidit
exercitus eius qꝛ cecidisset nicha
nor ꝓiecerūt arma sua ⁊ fugerūt
⁊ ꝑsecuti sunt eos viam vni⁹ diei
ab adazer vsq̄q̄ veniat̄ in gaza
ra ⁊ tubis cecinerunt post eos cū
significacōibus. Et exierūt de om
nib⁹ castell' iudee ī circuitu et ven
tilabāt eos cornib⁹ ⁊ conūtebāt̄
iterū ad eos. Et ceciderūt oēs gla
dio ⁊ nō ē relictus ex eis nec vn⁹
Et acceperūt spolia eoꝝ in predaz
⁊ caput nichanoris amputauerīt
⁊ dextrā ei⁹ quā extenderat supbe
⁊ attulerūt ⁊ suspenderūt contra
ihrl'm. Et letatus ē ꝓpl'us valde ⁊
egerūt diez illaz in leticia magna
Et cōstituit agi oībus annis diē
istā tertiadecima die mēsis adar
et siluit terra iuda dies paucos.

Et audiuit iu- Ca. viij.
das nomē romanoꝝ qꝛ fūt
potentes virib⁹ ⁊ acquiescūt ad
omīa que postulant̄ ab eis ⁊ quī
cūq̄ accesserunt ad eos statuerīt
cū eis amicicias ⁊ qꝛ fūt potentes
virib⁹ ⁊ audierūt p̄lia eoꝝ ⁊ vir
tutes bonas quas fatiūt in gala
tia. qꝛ obtinuerūt eos ⁊ duxerūt
sub tributū. Et quāta fecerūt in re
gione hispanie ⁊ q̄ in ptātem re
degerīt metalla argēti ⁊ auri que
illic fūt ⁊ possederūt oēm locū ꝯsi
lio suo ⁊ patiētia loca que longe
erant valde ab eis ⁊ reges qui su
ꝑuenerant eis ab extremis terre
ꝯtriuerūt ⁊ ꝑcusserūt eos plaga
mag̃. Ceteri autē dāt eis tributū
oībus ānis. Et philippū ꝑsē sitio
rū regē ⁊ ceteros qui adūsus eos
arma tulerāt ꝯtriuerunt in bello
⁊ obtinuerunt eos. Et antiochū
magnū regē asie q̄ eis pugnā in
tuleāt habēs centūuigīti elephā
tes ⁊ equitū ⁊ currus ⁊ exēcitum
magnū valde ꝯtritū ab eis ⁊ qꝛ ce
perīt eū viuū ⁊ statuerīt ei ut daēt
ipe ⁊ q̄ regnauerīt post ipsū t̄butū
magnū ⁊ daret obsides ⁊ cōstitu
tum. Et regionez medoꝝ ⁊ medos
⁊ lydos de optimis regiōib⁹ eorū
⁊ acceptas eas ab eis dederūt eu
meni regi. Et qꝛ q̄ erant apud ella
dam voluerūt ire ⁊ tollere eos ⁊
innotuit s̄mo hijs et miserūt ad
eos ducē vnū ⁊ pugnauerīt ꝯtra
illos ⁊ ceciderīt ex eis multi ⁊ cap
tiuas duxerīt vxores eoꝝ et filios
⁊ diripuerīt eos et terrā eoꝝ posse
derūt ⁊ destruxerunt muros eoꝝ
⁊ in s̄uitutē illos redegerīt vsq̄ in
hunc diez. Et residua regna ⁊ īsu
las q̄ aliqn̄ restiterāt ill' ext̄mīa
uerūt ⁊ in potestatez redegerīt. Cū
amicis aūt suis ⁊ q̄ in ip̄is requiē

habebāt ɔseruauerūt amicitiā ⁊
obtinuerūt regna q̄ erāt ꝓxima
⁊ q̄ erāt longe. qꝛ quicūq; audie
bāt nomē eoꝝ timebāt eos. Qui
bꝰ vero vellēt auxilio eē ut regna
rēt regnabāt. Quos aūt vellēt re
gno deturbabant ⁊ exaltati sunt
valde. Et in oībꝫ istis nemo porta
bat dyadema: nec induebat pur
pura: ut magnificaret in ea. Et qꝛ
curiā fecerūt sibi ⁊ quotidie ɔsule
bāt trecentos viginti ɔsiliū agen
tes sp̄ de multitudine ut q̄ digna
sūt gerāt. Et cōmittūt vni homini
magistratū suū p̄ singulos ānos
dn̄ari vniuse terre sue et oēs obe
diūt vni ⁊ nō ē inuidia neq; zelꝰ
int̄ eos. Et elegit iudas eupolemū
filiū iohis filij iacob ⁊ iasonez fi
liū eleazari ⁊ misit eos romā ɔsti
tuere cū illꝰ amicitiā ⁊ sotietatē et
ut auferrēt ab eis inguz grecoꝝ.
qꝛ viderīt q̄ ī seruitutē p̄merēt reg
nū isrl̄. Et abierūt romam viā mlt̄
taz valde ⁊ ītroierūt curiā et dixe
rūt. Judas machabeꝰ ⁊ frēs eiꝰ ⁊
populꝰ iudeoꝝ miserīt nos ad vos
statuere vobiscū sotietatē ⁊ pacez
⁊ ɔscribē nos sotios ⁊ amicos ve
stros. Et placuit s̄mo in cōspectu
eoꝝ. Et hoc rescriptū qd̄ rescripse
rūt ī tabul̄ ereis et miserūt ī ihrl̄m
ut eēt apd̄ eos ibi memoriale pa
cis ⁊ sotietatis. Bn̄ sit romanis ⁊
gēti iudeoꝝ ī mari ⁊ ī t̄ra in et̄nū.
gladiusq; ⁊ hostis ꝓcul sit ab eis
Qd̄ si īsteterit bellū romanis p̄ꝰ ā
oībꝫ socijs eoꝝ ī oī dn̄acōne eoꝝ
auxiliū feret gēs iudeoꝝ ꝓut tēpꝰ
dictauerit corde pleno. Et p̄liātibꝫ
nō dabūt neq; sb̄ministr̄būt tri
ticū arma pecuniaz naues sic pla
cuit romanis ⁊ custodiēt mā da
ta eoꝝ n̄l ab eis accipiētes. Simi
lit̄ āt ⁊ si genti iudeoꝝ p̄us accide
rit bellū adiuuabūt romaī ex aīo
ꝓut eis tēpꝰ p̄miserit et adiuuā
tibꝫ nō dabit̄ triticū arma pecuīa
naues sicut placuit romanis ⁊ cu
sto diēt mādata eoꝝ absq; dolo.
Scd̄m hec verba ɔstituerūt roma
ni ꝓplo iudeorū. Qd̄ si post hec ver
ba hij ā illi addere aut demere ad
hec aliq̄d voluerint fatiēt ex ꝓpo
sito suo. Et quecūq; addiderint vel
dēpserint rata erūt. Sz ⁊ de malis
q̄ demetriꝰ rex fecit in eos scripsi
mꝰ ei dicētes. Quare g̃uasti iugū
tuū sup̄ amicos nostros ⁊ sotios
iudeos. Si g̃ iterꝫ adierīt nos ad
uersū te fatiemꝰ illis iuditiū ⁊ pu
gnabimꝰ tecū mai t̄raqz. Ca. ix.
Interea ut audiuit demetriꝰ qꝛ ceci
dit nichanor ⁊ exercitꝰ eiꝰ ī p̄lio:
apposuit bachidē ⁊ alchimū rursū
mittē ī iudeā ⁊ dexterꝫ cornu cū illꝰ
Et abierūt viā q̄ ducit in galgalā
⁊ castra posuerūt in masaloth q̄
ē in arbellis ⁊ occupauerūt eaz et
peremerūt am̄as hominū multas
In mense p̄mo anni centesimi et
qn̄quagesimi ⁊ secundi applicue
rūt exercitū ad ihrl̄m ⁊ surrexerūt
⁊ abierunt ī berea vigintimilia vi
roꝝ ⁊ duo milia equitū. Et iudas
posuerat castra in laisa et tria mi
lia viri electi cū eo. Et viderūt mul
titudinē exercitus qꝛ multi sunt ⁊
timuerūt valde et multi subtraxe
runt se de castris et non remanse
runt ex eis nisi octingenti viri. Et
vidit iudas q̄ defluxit exercitus
suus et bellum perurgebat eum
et confractus est corde quia non

ɬẽbat tẽp⁹ ogr̃egãdi eos ⁊ dissolut⁹ ẽ. Et dixit hijs q̃ reliqui erãt. Surgam⁹ ⁊ eam⁹ ad adũsarios nostros si poterim⁹ pugnare ad ũsus eos. Et audiebãt eũ dicentes Nõ poterim⁹ sed liberem⁹ animas nras mõ et reũtamur ad fratres nostros ⁊ tũc pugnabim⁹ adũsus eos. Nos autẽ pauci sum⁹ Et ait iudas. Absit istaz rez facere ut fugiamus ab eis. Et si appropiauit tẽpus nostr̃ moriamur in v̊tute p̃ fr̃es nostros ⁊ nõ inferamus crimẽ glorie nostre. Et mouit exẽ citus de castris ⁊ steterunt ill' obuiã. Et diuisi sũt equites in duas ptes ⁊ fundibularij ⁊ sagittarij pibant exercitũ ⁊ primi ɛtamimis oẽs potentes. Bachides autẽ eãt in dextro cornu ⁊ p̃primauit legio ex duab⁹ ptibus ⁊ damabãt tubis. Exclamauerũt autẽ ⁊ hij qui erant ex pte iude etiã ipi ⁊ cõmota est tra a voce exercituũ ⁊ cõmissũ est pliũ a mane vsq; ad vespere. Et vidit iudas q̃ firmior ẽ ps exercitus bachidis in dextris ⁊ cõuenerũt cũ ipõ oẽs ostantes cor de ⁊ cõtrita est dextra ps ab eis ⁊ p secutus ẽ eos vsq; ad montẽ azoti. Et qui in finistro cornu erãt viderunt q̃ ɔtritũ est dextr̃ cornu ⁊ secuti sunt post iudã ⁊ eos qui cũ ipõ erãt a tergo. Et ingrauatũ est pliũ ⁊ ceciderunt vulnerati multi ex hijs ⁊ ex ill'. Et iudas cecidit ⁊ ceteri fugerunt. Et ionathas ⁊ symon tulerũt iudã fratrez suum ⁊ sepelierũt eum ĩ sepulchro patr̃ suor̃ in ciuitate modin. Et fleuerũt eũ oĩs p̃plus israhel planctu magno ⁊ lugebãt dies multos ⁊ dixerũt

Quo cecidit potẽs qui saluũ fatiebat p̃plm israhel. Et cetera v̊ba belloꝝ iude ⁊ v̊tutũ quas fec̃ ⁊ magnitudis ei⁹ nõ sũt descripta. Multa em̃ erant valde. Et factũ ẽ post obitũ iude emerserũt iniq̃ in oĩb⁹ finib⁹ israhel ⁊ exorti sũt oẽs qui operabant iniquitatẽ In diebus illis facta est fames magna valde ⁊ trãsdidit se bachidi oĩs regio eoꝝ cũ ipis. Et elegit bachides viros ipios ⁊ cõstituit eos dños regionis ⁊ exquirebant ⁊ pscrutabãt amicos iude ⁊ adducebant eos ad bachidẽ ⁊ vindicabat in illos ⁊ illudebat. Et facta est tribulatiõ magna in israhel qlis nõ fuit ex die q̃ nõ est visus p̃pha in israhel. Et cõgregati sũt oẽs amici iude ⁊ dixerunt ionathe. Exquo frat̃ tuus iudas defũct⁹ est vir simil' ei nõ ẽ qui exeat ɔtra inimicos: bachidẽ ⁊ eos qui inimici sũt gentis nostre. Nũc itaq; te hodie eligimus nõ p eo nob⁹ in p̃cipez ⁊ ducẽ ad bellandũ bellũ nostr̃. Et suscepit ionathas tẽpe illo principatũ ⁊ surrexit loco iude fratris sui. Et cognouit bachides ⁊ querebat eũ occidere. Et ɔgnouit ionathas ⁊ symon frat̃ ei⁹ ⁊ oẽs q̃ cũ eo erãt ⁊ fugerũt in desertũ thecue ⁊ cõsederunt ad aquaz lacus asphar. Et cognouit bachides a die sabbatoꝝ venit ipse ⁊ oĩs exercitus eius trãs iordanẽ. Et ionathas misit frem̃ suũ ducez populi ⁊ rogauit nabutheos amicos suos ut ɔmodarent illis apparatũ suũ qui eãt copiosus. Et exierunt filij iambri ex madaba ⁊ cõprehẽderũt iohanẽ ⁊ oĩa q̃ habebat ⁊ abierunt

hñtes ea. Post hec verba renūtia
tū ē ionathe ⁊ symoni frī ei⁹. qꝛ fi
lij iābri fatiūt nuptias magnas
⁊ ducūt sponsaꝫ ex madaba filiā
vni⁹ de magnis pn̄cipib⁹ chana
an cū ambicōe magna. Et ꝛcorda
ti sūt sāguīs iohis frēs sui ⁊ ascē
derūt ⁊ abscōderūt se sb̄ tegimēto
mōtis. Et eleuauerūt oculos suos
⁊ viderūt ⁊ ecce tumult⁹ ⁊ appara
tus mult⁹ ⁊ spōsus ꝓcessit ⁊ ami
ci ei⁹ ⁊ frēs ei⁹ obuiā illis cū tym
panis ⁊ musicis ⁊ armis multis
Et surrexerūt ad eos ex insidijs ⁊
occiderūt eos ⁊ ceciderūt vulnera
ti multi ⁊ residui fugerūt in mon
tes. Et acceperūt oīa spolia eoꝝ et
ꝯuse sūt nuptie in luctū ⁊ vox mu
sicoꝝ ipōꝝ in lamentū. Et vindica
uerūt vindictaꝫ sanguīs frīs sui
⁊ reuersi sūt ad ripā iordanis. Et au
diuit bachides et veīt die sabba
toꝝ vsqꝫ ad orā iordanis in virtu
te magna. Et dixit ad suos iona
thas. Surgam⁹ ⁊ pugnem⁹ ꝯtr̄
inimicos nostros. Nō est em̄ ho
die sicut heri et nudiustertiꝰ. Ecce
em̄ bellū ex aduerso. aqua vero ior
danis hīc ⁊ inde ⁊ ripe ⁊ paludes
⁊ saltus ⁊ nō est locus diuertēdi
Nūc ergo clamate in celū ut libere
mini de manu inimicoꝝ vīoꝝ. Et
ꝯmissuꝫ ē bellum. Et extēdit iona
thas manū suā ꝑcutere bachideꝫ
et diuertit ab eo retro. Et dissiliit
ionathas ⁊ q̄ cū eo erāt in iorda
nē ⁊ trāsnatauerūt ad eos iorda
nē. Et ceciderunt de ꝑte bachidis
die illa mille viri ⁊ reuersi sūt ī ihe
rusaleꝫ. Et edificauerūt ciuitates
munitas ī iudea: municōeꝫ q̄ erat
in iericho ⁊ in āmaū ⁊ in bethorō

⁊ bethel ⁊ thānata ⁊ phara ⁊ tho
po muris excelsis ⁊ portis ⁊ seris.
Et posuit custodiā in eis: ut inimi
citias exercerent in isrl̄. Et muni
uit ciuitatē bethsuraꝫ ⁊ gazarā et
arcē ⁊ posuit in eis auxilia ⁊ appa
ratū escaꝝ ⁊ accepit filios pn̄cipū
regionis obsides ⁊ posuit eos ī ar
ce in ihrl̄m in custodiā. Et āno cē
tesimo qn̄quagesimo tertio mēse
secundo p̄cepit alchimus destrui
muros dom⁹ sancte interioris ⁊ de
strui opa ꝓphaꝝ. Et cepit destrue
re. In tpe illo ꝑcussus ē alchim⁹
⁊ impedita sūt opa illi⁹ ⁊ occlusū
ē os ei⁹ ⁊ dissolutus ē ꝑalisi: nec
vltra potuit loq̄ verbū ⁊ manda
re de domo sua. Et mortu⁹ ē alchi
m⁹ in tpe illo cū tormēto magno
Et vidit bachides qm̄ mortu⁹ est
alchim⁹ ⁊ reuersus ē ad regē ⁊ silu
it t̄ra ānis duob⁹. Et cogitauerūt
oēs iniq̄ dicētes. Ecce ionathas ⁊
q̄ cuꝫ eo sunt in silentio habitant
cōfidenť. Nūc ergo adducamus
bachidē ⁊ ꝯprehēdet eos oēs vna
nocte. Et abierūt et ꝯsiliū ei dede
rūt. Et surrexit ut veniret cū exerci
tu multo. Et misit occulte episto
las socijs suis q̄ erāt ī iudea ut cō
prehēderent ionathā ⁊ eos q̄ cuꝫ
eo erant. ꝫ nō potuerūt qꝛ innotu
it eis ꝯsiliū eoꝝ. Et apprehēdit de
viris regionis q̄ pn̄cipes erāt mi
litie qn̄quaginta viros ⁊ occidit
eos. Et secessit ionathas ⁊ symō
et q̄ cū eo erant in bethbesseꝫ que
ē in deserto ⁊ extruxit diruta ei⁹ ⁊
firmauerunt eam. Et cognouit
bachides ⁊ congregauit vniuer
sam multitudinem suam et hijs
qui de iudea erant denuntiauit.

Et venit ⁊ castr̄ posuit desup beth
sesse et oppugnauit eā dies multos
⁊ fecit machinas. Et reliquit iona
thas symonez frēm suū in ciuita
te ⁊ exiuit in regionē ⁊ venit cum
numero ⁊ percussit odaren et frēs
ei⁹ ⁊ filios phaserō in tabnacul'
ipōꝝ ⁊ cepit cedere ⁊ crescē in v̄tuti
bus. Symon vero ⁊ q̄ cū ipō erāt
exierūt de ciuitate ⁊ succenderunt
machinas et pugnauerūt cōtra
bachidem ⁊ ɔtritus est ab eis. Et
afflixerūt eū valde qm̄ ɔsiliū eius
⁊ ɔgressus ei⁹ eāt inanis. ⁊ irat⁹
ɔtra viros iniq̄s qui ei cōsiliū de
derant ut veniret in regionē ipōꝝ
multos ex eis occidit. Ipse autē
cogitauit cū reliquis abiē ī regio
nē suaz. Et cognouit ionathas ⁊
misit ad eū legatos ɔponere pacē
cū ipō ⁊ reddere ei captiuitatez. Et
libent̄ accepit ⁊ fec̄ scd̄m v̄ba ei⁹
⁊ iurauit se nl̄ facturꝝ ei mali oīb⁹
dieb⁹ vite ei⁹. Et reddidit ei cap
tiuitatē quā p̄us erat p̄datus de
terra iuda. Et conuersus abijt ī ter
ram suaz ⁊ nō apposuit amplius
venire in fines ei⁹. Et cessauit gla
di⁹ ex israhel. Et habitauit iona
thas ī magmas ⁊ cepit ioāthas
ibi iudicare ꝓplm et extrminauit
impios ex israhel. Ca. x.

Et anno centesimo sexagesi
mo ascendit alexander anti
ochi filiꝰ qui cognomīatus ē no
bil' ⁊ occupauit ptholomaydā
⁊ receperunt eum ⁊ regnauit illic.
Et audiuit demetri⁹ rex ⁊ ɔgrega
uit exēcitū copiosū valde ⁊ exiuit
obuiā illi in preliū. Et misit deme
tri⁹ epistolā ad ionathan v̄bis
pacificis ut magnificaret eū. Dixit
ei. Anticipem⁹ facē pacē cū eo p̄us
q̄ fatiat cū alexandro aduersū nos
Recordabit̄ em̄ oīm malorꝝ que
fecim⁹ in eū ⁊ in fratrē ei⁹ ⁊ in gē
tem ei⁹. Et dedit ei potestatē ɔgre
gandi exercitū ⁊ fabricare arma
⁊ eē ipz sotiū ei⁹ ⁊ obsides q̄ erāt
ī arce iussit tradi ei. Et venit iona
thas in ihrl'm ⁊ legit epistolas ī
auditu oīs ꝓpl'i ⁊ eorꝝ qui in arce
erant Et timuerūt timoē magno
qm̄ audierunt q̄ dedit ei rex pote
statē ɔgregandi exēcitū. Et tradi
ti sūt ionathe obsides ⁊ reddidit
eos p̄ntib⁹ suis. Et habitauit io
nathas in iherusalē ⁊ cepit edifi
care ⁊ innouare ciuitatez. Et dixit
fatientib⁹ opa ut extruerent mu
ros e tmontez syon in circuitu la
pidib⁹ quadratis ad municōnē
et ita fecerūt. Et fugerūt alienige
ne qui erant in municōib⁹ quas
bachides edificauerat ⁊ reliquit
vnusquisq̄ locū ⁊ abijt in terraz
suam tm̄ in bethsura remāserunt
aliq̄ ex hijs qui reliquerant legē
⁊ p̄cepta dei. Eāt em̄ hec eis ad re
fugiū. Et audiuit alexander rex ꝓ
missa que ꝓmisit demetri⁹ iona
the ⁊ narrauerūt ei prelia ⁊ v̄tutes
q̄s ipse fec̄ ⁊ frēs ei⁹ ⁊ labores q̄s
laborauerūt. Et ait. Nūquid inue
niem⁹ aliquē virꝝ talē. Et nūc fa
tiem⁹ eū amicū ⁊ sotiū nostrꝝ. Et
scripsit epistolā ⁊ misit ei s̄m hec
v̄ba dicens. Rex alexander fratri
ionathe salutē. Audiuimus de te
q̄ vir potēs sis viribꝰ ⁊ aptus es
ut sis amicus noster. Et nūc ɔsti
tuim⁹ te hodie sūmū sacerdotē gē
tis tue ⁊ ut amicus voceris regis
Et misit ei purpuraz et coronam

aureā ut que nostra sunt sentias
nobiscū et cōserues amicitias ad
nos. Et induit se ionathas stola
scā septīo mēse anno cētesimo sex
agesimo in die sollēni scenophe
gie. Et cōgregauit exercitū ⁊ fecit
arma copiosa. Et audiuit deme
trius verba ista ⁊ ꝯtristatus est
nimis. Et ait. Quid hoc fecim⁹ ꝙ
p̄occupauit nos alexāder apprehē
dere amicitiā iudeoꝝ ad munimē
sui. Scribā ⁊ ego illi verba depre
catoria ⁊ dignitates ⁊ dona ut sit
mecū in adiutoriū. Et scripsit ei ī
hec verba. Rex demetri⁹: genti iu
deorū salutē. Qm̄ seruastis ad nos
pactū ⁊ mansistis in amicitia no
stra ⁊ nō accessistis ad inimicos
nostros: audiuim⁹ ⁊ gauisi sum⁹.
Et nūc p̄seuerate adhuc ꝯseruaē
ad nos fidē ⁊ retribuemus vobis
bō p̄ hijs que fecistis nobiscū ⁊
remittem⁹ vob̄ p̄stacōes multas
⁊ dabim⁹ vob̄ donacōnes. Et nūc
absoluo vos ⁊ oēs iudeos a tribu
tis ⁊ pretia salis indulgeo ⁊ coro
nas remitto. Et tertias seminis ⁊
dimidiā p̄tem fructus ligni qđ ē
porcōnis mee relinquo vob̄ ex ho
dierno die ⁊ deinceps: ne accipia
tur a terra iuda ⁊ a trib⁹ ciuitati
bus q̄ addite sūt illi ex samaria ⁊
galilea ex hodierna die et in totū
temp⁹. Et ihrl̄m sit sancta ⁊ libeā
cū finib⁹ suis ⁊ decime ⁊ tributa
ipsi⁹ sint. Remitto etiā potestatē
arcis que est in ihrl̄m ⁊ do eā sū
mo sacerdoti ut cōstituat in ea vi
ros quoscūq; ip̄e elegerit q̄ custo
diant eā. Et omnē animā iudeorū
que captiua est a terra iuda ī om
ni regno meo relinquo liberā gr̄

tis: ut omnes a tributis soluant̄
etiā pecoꝝ suoꝝ. Et om̄es dies sol
lemnes ⁊ sabbata ⁊ neomenie et
dies decreti ⁊ tres dies añ diē sol
lemnē ⁊ tres dies post diē sollem
nē sint oēs immunitatis ⁊ remis
sionis omnib⁹ iudeis qui sunt in
regno meo. Et nemo habebit po
testatē agere aliq̄d ⁊ mouere ne
gotia aduersus aliquē illoꝝ ī oī
causa. Et ut ascribant̄ ex iudeis ī
exercitu regis ad trigintamilia vi
roꝝ. Et dabunt̄ ill̄ copie ut opor
tet omnib⁹ exercitib⁹ regis et ex
eis ordinabunt̄ qui sint in muni
tiōib⁹ regis magni. Et ex hijs cō
stituentur sup negotia regni que
agunt̄ ex fide ⁊ p̄ncipes sint ex eis
⁊ ābulent legibꝫ suis sicut p̄cepit
rex ī terra iuda. Et tres ciuitates q̄
addite sūt iudee ex regione sama
rie cū iudea reputēt̄ ut sint sb̄ vno
⁊ nō obediāt aliene ptāti n̄ sūmo
sacerdoti: ptolomaida ⁊ confines
ei⁹ quas dedi donū sanctis q̄ sunt
in ihrl̄m ad necessarios sūptus sā
ctoꝝ. Et ego dabo singulis annis
qn̄decimmilia sidorū argēti de ra
tionib⁹ regis que me ꝯtingunt ⁊
oē qđ reliquū fueit qđ n̄ reddide
rāt qui sup negotia erant annis
prioribus ex hoc dabunt in opa
dom⁹. Et sup hec qn̄q; milia sidoꝝ
argēti que accipiebant de sancto
rū ratione per singulos annos ⁊
hec ad sacerdotes p̄tineāt qui mi
nisterio fungunt̄. Et quicūq; con
fugerint in templum qđ est ihero
solimis et in omnibus finib⁹ ei⁹
obnoxij regi in omni negotio di
mittantur et vniuersa que sunt
eis in regno meo libera habeant.

Et ad edificanda vel restaurāda
opa sanctoꝝ sūptus dabūtur de
racōne regis ⁊ ad extruēdos mu
ros in ihrl'm ⁊ ꝯminuēdos in circui
tu sūptus dabunt̄ de racōe regis
⁊ ad ꝯstruendos muros in iudea
Vt audiuit autē ionathas ⁊ po
pulus ſmones istos. nō credide
runt eis nec receperūt eos. qꝛ recor
dati sunt malitie magne quaꝫ fe
cerat in israhel ⁊ tribulaueāt eos
valde. Et ꝯplacuit eis in alexādꝝ
qꝛ ipē fuerat eis pn̄ceps ſmonuꝫ
pacis ⁊ ipi auxiliū ferebant oībꝫ
diebꝫ. Et ꝯgregauit rex alexander
exēcitū magnū ⁊ admouit castr̄
ꝯtra demetriū. Et cōmiserūt p̄liū
reges ⁊ fugit exēcitus demetrij ⁊
insecutus est eū alexander ⁊ incu
buit sup eos. Et inualuit preliuꝫ
nimis donec occidit sol ⁊ cecidit
demetriꝰ in illa die. ⁊ misit alexā
der ad ptholomeū regeꝫ egipti le
gatos scd̄m hec v̄ba dicēs. Rm̄ re
gressus sū in regnū meū ⁊ sedi in
sede patꝝ meorū et obtinui pn̄ci
patū ⁊ cōtriui demetriū ⁊ possedi
regionē nostrā ⁊ ꝯmisi pugnā cū
eo ⁊ cōtritus est ipē ⁊ castra eiꝰ a
nobis ⁊ sedemꝰ in sede regni eiꝰ ⁊
nūc statuamꝰ adinuicē amiciciā
⁊ da m̄ filiā tuā vxorem ⁊ ero ge
ner tuꝰ ⁊ dabo tibi dona ⁊ digni
tateꝫ. Et rn̄dit rex ptholomeus di
cens. Felix dies in q̄ reuſus es ad
terrā patꝝ tuoꝝ ⁊ sedisti in sede
regni eoꝝ. Et nūc fatiā tibi qd̄ scri
psisti. ꝫ occurre m̄ ptholomaydā
ut videamꝰ inuicē nos ⁊ spondeā
tibi sicut dixisti. Et exiuit ptholo
meus de egipto ipē ⁊ deopatra fi
lia eiꝰ ⁊ veīt ptholomaydā āno
cētesimosexagesimoscd̄o. Et occur
rit ei alexander rex. et dedit ei deo
patrā filiā suā ⁊ fecit nuptias eiꝰ
ptholomayde sic̄ reges ī magna
gloria. Et scripsit alexander rex io
nathe ut veniret obuiam sibi. Et
abijt cū gloria ptholomaydā et
occurrit ibi duobꝰ regibꝰ ⁊ dedit
illis argentū multū ⁊ auꝝ ⁊ dona
⁊ inuenit gratiā in ꝯspectu eoꝝ. ⁊
ꝯueneīt aduſus eū viri pestilētes
ex israhel viri iniq̄ int̄pellātes ad
uersus euꝫ ⁊ nō intendit ad eos
rex. Et iussit spoliari ionathan ve
stibꝰ suis ⁊ indui eū purpura. et
ita fecerīt. Et collocauit eū rex sedē
secū. dixitqꝫ pn̄cipibꝫ suis. Exite cū
eo in mediū ciuitatis ⁊ predicate
ut nemo aduſus eū int̄pellet de
vllo negotio. nec quisq̄ ei mole
stꝰ sit de vlla racōne. ⁊ factū ē ut
viderunt q̄ int̄pellabant gloriaꝫ
eiꝰ que p̄dicabat̄ ⁊ optū eū pur
pura fugerūt oēs. ⁊ maḡficauit
eū rex ⁊ scripsit eū int̄ p̄mos ami
cos ⁊ posuit eū duceꝫ ⁊ pticipē pn̄
cipatꝰ. Et reuſus est ionathas in
iherusalē cū pace ⁊ leticia. In an
no centesimosexagesimoqn̄to ve
nit demetriꝰ filiꝰ demetrij a creta
in t̄raꝫ patꝝ suoꝝ. et audiuit ale
xander rex ⁊ ꝯtristatꝰ est valde ⁊
reuſus est antiochiā ⁊ ꝯstituit de
metriꝰ rex appolloniū ducē qui p̄
eāt celesyrie ⁊ ꝯgregauit exēcitū
magnum ⁊ accessit ad iamniā ⁊
misit ad ionathā sūmū sacerdo
tē dicens. Tu solꝰ resistis nobis.
ego autē factꝰ sū in derisū ⁊ in ob
probriū. ꝓpterea qꝛ tu potestateꝫ
aduersū nos exerces in montibꝰ
Nūc g̊ si confidis in v̄tutibꝰ tuis

descende ad nos in campū ⁊ ꝯpa
rem⁹ illic inuicē. qꝛ mecū est v̄tus
bellorꝫ. Interroga et disce q̄s sim
ego ⁊ ceteri qui auxilio sūt m̄ qui
⁊ dicūt qꝛ nō pōt stare pes vester
añ fatiē nostrā. qꝛ bis in fugā ꝯu
si sunt patres tui in terrā suam Et
nūc qūo poteris sustinere equita
tū ⁊ exercitū tn̄tū in cāpo vbi [illegible] ē
lapis neqꝫ saxū neqꝫ locus [illegible]giē
di. Vt audiuit āt ionathas ser
mones appollonij: motus ē am̄o
Et elegit decemmilia virorꝫ ⁊ exijt
ab iherusalē ⁊ occurrit ei symon
frat̄ ei in adiutoriū. Et applicuerūt
castra in ioppē. Et exclusit euꝫ a ci
uitate. qꝛ custodia appollonij iop
pe erat ⁊ oppugnauit eā. Et exter
riti q̄ erāt in ciuitate aperuerūt ei
⁊ obtinuit ionathas ioppē. Et au
diuit appollonī⁹ ⁊ admouit tria
milia equitū ⁊ exercitū multuꝫ. Et
abijt in azotū tanq̄ꝫ iter fatiēs et
stati exijt in campū eo ꝙ haberet
multitudinē equitū ⁊ cōfideret in
eis Et insecutus ē euꝫ ionathas ī
azotū ⁊ ꝯmiserūt p̄liū Et reliq̄t ap
pollonī⁹ in castris mille equites
post eos occulte. Et ꝯgnouit iona
thas qm̄ insidie sunt post se ⁊ cir
cuierūt castra ei⁹ ⁊ iecerūt iacula
ī populū a mane vsqꝫ ad vesperaꝫ
Popul⁹ aūt stabat sic̄ p̄cepit io
nathas ⁊ laborauerūt eq̄ eorꝫ. Et
eiecit symō exercitū suū ⁊ cōmisit
ꝯtra legionē. Eq̄tes enim fatigati
erāt. Et ꝯtriti sūt ab eo ⁊ fugerūt
Et q̄ dispsi sunt p cāpū fugerūt in
azotū ⁊ ītrauerūt ī bethdagō ydo
lū suū ut ibi se liberarēt. Et succen
dit ionathas azotū ⁊ ciuitates q̄
erāt in circuitu eius ⁊ accepit spo
lia eorꝫ ⁊ templū dagon et oēs q̄
fugerūt in illud succendit igni. Et
fuerūt qui ceci derunt gladio cuꝫ
hijs qui succēsi sūt fere octomilia
virorꝫ. Et mouit inde ionathas ca
strū ⁊ applicuit ea aschalonā ⁊ exi
erūt de ciuitate obuiā illi in mag̃
gloria. Et reuersus ē ionathas in
iherusalē cū suis habētib⁹ spolia
multa. Et factū est ut audiuit ale
xander rex sermones istos addi
dit adhuc glorificare ionathan.
Et misit ei fibulā auteaꝫ: sicut con
suetudo ē dari ꝯgnatis regū. Et de
dit ei accharō ⁊ omnes fines ei⁹
in possessionem. Ca. xi.

Et rex egipti ꝯgregauit exer
citū sicut arenaꝫ que ē circa
oram maris et naues multas ⁊ q̄
rebat obtinere regnū alexādri do
lo ⁊ addere illud regno suo. Et ex
ijt in syriā verbis pacificis ⁊ ape
riebantur ei ciuitates et occurre
bant ei. quia mandauerat ale
xander rex exire ei obuiaꝫ eo ꝙ so
cer suus esset. Cum autem introi
ret ciuitatē ptolomeus ponebat
custodias militum in singulis ci
uitatibus. Et ut appropiauit azo
to ostenderūt ei templum dagon
succensum igni ⁊ azotum ⁊ cetera
eius demolita ⁊ corpora proiecta
et eorum qui cesi erant in bello tu
mulos quos fecerāt secus viam.
Et narrauerūt regi quia hec fecit
ionathas ut inuidiam facerent
ei. Et tacuit rex. Et occurrit iona
thas regi in ioppen cum gloria et
inuicem se salutauerūt et dormie
runt illic. Et abijt ionathas cū re
ge vsqꝫ ad fluuiū qui vocabatur
eleuther⁹ ⁊ reuersus ē ī iherusalē.

Rex autē ptholomeꝰ obtinuit dominiū ciuitatuꝫ vsqꝫ seleuciā maritimā ⁊ cogitabat in alexandꝝ cōsilia mala. Et misit legatos ad demetriū dicens. Veni ꝯponamus inᷓ nos pactū et dabo tibi filiam meā quā habet alexāder ⁊ regnabis in regno patris tui. Pemisit enī me qꝫ deserim illi filiā meā. Quesiuit enī me occidere. Et vituperauit eū ꝓterea qꝫ occupierat regnū eiꝰ Et abstulit filiā suaꝫ ⁊ dedit eā demetrio et alienauit se ab alexandro ⁊ manifestate sunt inimicitie eiꝰ. Et intrauit ptholomeꝰ antiochiā ⁊ imposuit duo diademata capitī suo egipti ⁊ asie. Alexāder autē rex erat in cilicia illis tpibus qꝫ rebellabant qꝛ erāt in locis illꝭ Et audiuit alexāder ⁊ venit ad eū in bellū. Et ꝓduxit ptholomeꝰ rex exercitū ⁊ occurrit ei in manu valida ⁊ fugauit euꝫ. Et fugit alexāder in arabiā ut ibi ꝓtegeret. Rex autē ptholomeꝰ exaltatus ē ⁊ abstulit ꝛab dihel arabs caput alexandri ⁊ misit ptholomeo. Et rex ptholomeus mortuꝰ est in die tertia ⁊ qui erāt in munitionibꝰ pierit ab hijs qꝛ erāt inᷓ castrū. Et regnauit demetriꝰ āno centesimo septuagesimo septimo In diebus illꝭ cōgregauit ionathas eos qui erāt in iudea ut expugnarēt arcē qꝛ ē in ihrlm et fecerūt octra eā machinas multas. Et abierūt quidaꝫ qꝛ oderant gentē suā viri iniq ad regē demetriū et renūtiauerūt ei qꝫ ionathas obsidet arcē. Et ut audiuit iratus ē ⁊ statim venit ptholomay dā ⁊ scripsit ionathe ne obsideret arcē ꝫ occurrēt sibi ad colloquiū festinato. Vt audiuit autē ionathas iussit obsideri. Et elegit de seniorib⁹ israel ⁊ de sacerdotibus ⁊ dedit se periculo. Et accepit aurꝫ argentū ⁊ vestē ⁊ alia munera multa ⁊ abijt ad regē ptholomay dā ⁊ inuenit gratiam in ꝓspectu eiꝰ et interpellabāt adᷓ eū qꝛdam inimici ex gente sua. Et fecit ei rex sicut fecerāt ei qui ante eū fuerant. Et exaltauit euꝫ in ꝓspectu oīm amicoꝝ suoꝝ ⁊ statuit ei principatū satrapiaꝫ ⁊ quecūqꝫ alia habuit ꝑius ꝑtiosa ⁊ fecit eū principē amicoꝝ Et postulauit ionathas a rege ut immunē faceret iudeā ⁊ tres toparchias ⁊ samariaꝫ ⁊ ꝓfines eius ⁊ promisit ei talenta trecenta. Et cōsensit rex ⁊ scripsit ionathe epistolas de hijs oīb⁹ hunc modū ꝓtinentes. Rex demetriꝰ frī ionathe salutē ⁊ genti iudeoꝝ. Exemplū epistole quā scripsimꝰ lasthenī parenti nostro de vob⁹ misimꝰ ad vos ut sciretis. Rex demetrius lasthenī patri salutē. Genti iudeoꝝ amicis nostris ⁊ obseruantibus que iusta sunt apud nos decreuimꝰ bñfacere ꝓpter memoriā eā ꝓpter quā ega nos honorauimꝰ Statuimꝰ ergo illis oēs fines iudee ⁊ tres ciuitates lydaꝫ ⁊ ramathe que addite sunt iudee ⁊ samariā ⁊ oēs ꝓfines earū sequestrari oīb⁹ sacrificantib⁹ in iherosolimis ꝓ hijs que ab eis prius rex accipiebat ꝑ singulos annos ⁊ ꝑ fructib⁹ terre ⁊ pomoruꝫ ⁊ alia que ad nos ꝑtinebant decimarū ⁊ tributoꝝ ex hoc tempore remittimꝰ eis ⁊ areas salinaꝝ ⁊ coronas que nobis deferebant et oīa ipīs ꝓcedimꝰ ⁊ nil horū irritū erit ex hoc ⁊ in oē

tẽp⁹. ℣Nũc ℊ ciuitate facere hoy exẽ
plũ a dẽ ionathe et ponaẽ in mõ
te sãcto a in loco celebri. Et vidẽs
demetri⁹ rex q̃ siluit terra in ꝺspe
ctu suo a nihil ei restitit dimisit to
tũ exercitũ suũ vnũquemq; in lo
cũ suu: excepto pegrino exercitu
quẽ trixit ab insule gentiũ a imimi
ci erãt ei oẽs exercitus patꝛ ei⁹.
Triphon aũt erat quidã ptiũ ale
xandri p⁹ a vidit qm̃ oĩs exercit⁹
murmurauit otẽ demetriũ a iuit
ad emalchuel arabũ qui nutrie
bat ãtiochũ filiũ alexãdri a assi
debat ei ut traderet eum ipsi ut re
gnarꝛ ĩ loco pris sui. Et enũtiauit
ei q̃ta fec̃ demetri⁹ a imimicitias
exercituũ ei⁹ aduersus illũ. Et mã
sit ibi dieb⁹ multis. Et misit iona
thas ad demetriũ regẽ ut eiceret
eos q̃ in arce erant in ihrlm a qui
in p̃sidijs erãt. qꝫ impugnabant
isrl. Et misit demetrius ad iona
thã dicens. ℣Nõ hoc tm̃ fatiaꝛ tibi
a gẽti tue. ꝙ gloria illustrabo te a
gentẽ tuã cũ fuerit oportunũ. ℣Nũc
ℊ recte feceris si miseris in auxiliũ
m̃ viros. qꝫ discessit oĩs exercitus
me⁹. Et misit ei ionathas triami
lia viroꝝ fortiũ antiochiã. Et ve
nerũt ad regeꝛ a delectatus ẽ rex ĩ
aduentu eoꝝ. Et ꝺuenerũt q̃ erãt
in ciuitate centũ vigintimilia viro
rũ a volebãt interficere regẽ. Et fu
git rex in aulaꝛ et occupauerũt q̃
erãt de ciuitate itinera ciuitatis a
ceperunt pugnare. Et vocauit rex
iudeos in auxiliũ a ꝺuenerũt oẽs
simul ad eũ. Et dispsi fũt oẽs p ci
uitatẽ a occiderũt in illa die centũ
milia hoĩm. Et succẽderũt ciuitatez
a ceperunt spolia multa in illa die
a liberauerũt regẽ. Et viderũt qui
erãt de ciuitate qꝫ obtinuissent iu
dei ciuitatẽ sicut volebãt a ĩfirma
ti fũt mente sua a clamauerũt ad
regẽ cũ precib⁹ dicẽtes. Da nobis
dextras a cessent iudei oppugnare
nos a ciuitatẽ. Et piecerũt arma
sua a fecerũt pacem. Et glorificati
fũt in deo in ꝺspectu regis a in ꝺspe
ctu oĩm q̃ erãt ĩ regno ei⁹ a nomi
nati fũt in regno. Et regressi fũt in
ihrusalez: hãtes spolia multa. Et
sedit demetri⁹ rex in sede regni sui
a siluit terra in ꝺspectu ei⁹. Et mẽ
titus ẽ oĩa quecũq; dixit a ab alie
nauit se a ionatha a nõ retribuit
ei secm̃ bñficia que sibi tribuerat
a vexabat eũ valde. ℣Post hec aũt
reuersus ẽ triphõ a ãtiochꝰ cũ eo
puer adolescẽs a regnauit a impo
fuit sibi dyadema. Et ꝺgregati sũt
ad eũ oẽs exercitus quos dispse
rat demetri⁹ a pugnauerũt ꝺtra
eu; a fugit a terga vertit. Et accꝑ
pit triphõ bestias a obtinuit anti
ochiaz. Et scripsit antiochꝰ adole
scens ionathe dicens. Cõstituo ti
bi sacerdotiũ a ꝺstituo te sup qua
tuor ciuitates ut sis de amicis re
gis. Et misit illi vasa aurea ĩ mini
sterium a dedit ei potestatẽ bibẽdi ĩ
auro a eẽ ĩ purpura a hĩe fibulã
aureã. Et symonẽ frẽz ei⁹ ꝺstituit
ducẽ a ẽmmis tyri vsq; ad fines
egipti. Et exiit ionathas a pãbu
labat trãs flumẽ ciuitates a ꝺgre
gat⁹ ẽ ad eũ oĩs exercitus fortis in
auxiliũ. Et vĩt aschalonẽa occur
rerunt ei honorifice de ciuitate. Et
abiit inde gazam a ꝺduxerũt se q̃
erant gaze a obsedit eam a succẽ
dit que erant in circuitu ciuitatis

a p̄datus ē eaꝫ. Et rogauerūt ga
zenses ionathan ⁊ dedit illis dex
trā ⁊ accepit filios eoꝝ obsides
⁊ misit illos in ihrl'm ⁊ pambula
uit regionez vsqꝫ damascū. Et au
diuit ionathas q̄ p̄uaricati sunt
p̄ncipes demetrij in cades q̄ est in
galilea cū exercitu multo volētes
eū remouere a negotio regni ⁊ oc
currit ill'. frēm autē suū symonē
reliquit ītra ꝓuintiā Et applicuit
symon ad bethsuraꝫ ⁊ expugna
bat eā diebꝫ multis ⁊ ꝯclusit eos
⁊ postulauerūt ab eo dextras ac
cipe ⁊ dedit illis. ⁊ eiecit eos inde
⁊ cepit ciuitatez ⁊ posuit ī ea presi
diū. Et ionathas ⁊ castra eiꝰ ap
plicuerūt ad aquā genesar ⁊ añ
lucez vigilauerūt in campo asor.
Et ecce castra alienigenaꝝ occur
rebant in cāpo ⁊ tendebant ei in
sidias in mōtibꝰ ipe aūt occurrit
ex adūso. Insidie vero exurrexe
rūt de locis suis ⁊ ꝯmiserūt p̄liū.
Et fugerunt qui erāt ex pte iona
the oēs ⁊ nemo relictus est ex eis
nisi mathatias filiꝰ absolomi et
iudas filiꝰ calphi p̄nceps militie
exercitus. Et scidit ionathas ve
stimenta sua ⁊ posuit terrā ī capi
te suo ⁊ orauit. Et reūsus est iona
thas ad eos in p̄liū ⁊ ꝯūtit eos
in fugā ⁊ pugnauerūt. Et viderūt
qui fugiebant ptis illiꝰ ⁊ reuersi
sūt ad eū ⁊ īsequebant cū eo oēs
vsqꝫ cades ad castra sua ⁊ puene
rūt vsqꝫ illuc. Et ceciderūt de alieni
genis in die illa tria milia virorū
⁊ reūsus est ionathas in ihrl'm.

Et vidit iona Ca. xij.
thas q̄ tempus eū iuuat ⁊
elegit viros ⁊ misit eos romā sta
tuere ⁊ renouare cū eis amicitiā.
Et ad spātiatas ⁊ ad alia loca mi
sit epistolas s̄m eandē formā. Et
abierūt romā ⁊ ītrauerunt curiā
⁊ dixerūt. Jonathas sūmus sacer
dos ⁊ gens iudeoꝝ miserūt nos
ut renouemꝰ amicitiaꝫ ⁊ sotieta
tē scd̄m pristinū. Et dederūt ill' epi
stolas ad ip̄os p loca ut deduce
rent eos in terrā iuda cū pace. Et
hoc est exēplū epl'aꝝ q̄s scripsit
iōathas spātiatis. Jonathas sū
mꝰ sacerdos ⁊ seniores gētis ⁊ sa
cerdotes ⁊ reliquꝰ ꝓpl'us iudeoruꝫ
spātiatis fratribꝫ salutē. Jam pri
dē misse erant epistole ad oniam
sūmū sacerdotez a dario q̄ regna
bat apud vos qm̄ estis frēs no
stri sicut scriptū ꝯtinet qd̄ sb̄iectū
ē. Et suscepit onias viꝝ q̄ missus
fuerat cū honore ⁊ accepit episto
las ī quibꝰ sig̃ficabat̄ de sotieta
te ⁊ de amicitia. Nos em̄ cū nullo
hoꝝ indigeremꝰ hn̄tes solacō sā
ctos libros qui sūt in manibꝫ no
stris: maluimꝰ mittere ad vos re
nouare fratr̄nitatez ⁊ amicitiaꝫ ne
forte alieni effitiamur a vob̄. Mul
ta em̄ tēpora tn̄sierūt ex quo misi
stis ad nos. Nos g̃ in oī tpe sine
int̄missione in diebꝰ sollēnibus
⁊ ceteris quibꝫ oportet. memores
sumꝰ vr̄i ī sacrificijs q̄ offeimꝰ ⁊ ī
obs̄uacōnibꝫ sicut phas ē ⁊ decet
meminisse fratrū. Letamur itaqꝫ
de gloria vestra. Nos aūt circūde
derūt multe tribulationes ⁊ mul
ta p̄lia ⁊ impug̃uerūt nos reges
q̄ sūt in circuitu nostro. Noluimꝰ
g̃ vob̄ molesti eē. neqꝫ ceteris so
cijs ⁊ amicis nr̄is in hijs prelijs
Habuimꝰ enim de celo auxiliū ⁊

liberati sum⁹ nos ⁊ humiliati sūt
inimici nr̄i. Elegim⁹ itaq; numeni
um antiochi filiū ⁊ antipatrē ia
sonis filiū ⁊ misim⁹ ad romanos
renouare cū eis amiciciā ⁊ sotieta
tez p̄stinā. Mandauim⁹ itaq; eis
ut veniāt etiā ad vos ⁊ salutent
vos ⁊ reddāt vob̄ ep̄las nostras
de inuocacōne fratrnitatis nostre.
Et nunc bn̄fatietis rn̄dentes nob̄
ad hec. Et hoc rescriptū epistolaꝝ
qd̄ misit onias. Rex spartiataruz
onias: ionathe sacerdoti magno
salutez. Inuentū ē in scriptura de
spartiatis ⁊ iudeis qm̄ sūt fratres
⁊ qꝛ sūt de genere abrahā. Et nūc
ex quo hec cognouim⁹ bn̄facitis
scribentes nob̄ de pace vr̄a. Sed ⁊
nos rescripsim⁹ vob̄. Pecora nr̄ā
⁊ possessiones nostre vr̄e sunt et
vestre nr̄e. Mandauim⁹ itaq; hec
nūtiari vob̄. Et audiuit ionathas
qm̄ īgressi sunt p̄ncipes demetrij
cū exēcitu multo supra q̄ p̄us pu
gnare aduersus eū ⁊ exijt ab ihe
rusalē ⁊ occurrit eis in amathite
regione. Nō em̄ dederat eis spatiū
ut īgrederent̄ regiōez ei⁹. Et misit
speculatores in castra eoꝝ ⁊ reuer
si renūtiauerūt q̄ ꝯstituerūt super
uenire illic nocte. Cū occidisset āt
sol: p̄cepit ionathas suis vigila
re ⁊ eē in armis ꝑatos ad pugnā
tō nocte. Et posuit custodes per cir
cuitū castroꝝ. Et audierūt aduer
sarij q̄ ꝑatus ē ionathas cū suis
in bello ⁊ timuerūt ⁊ formidauerūt
in corde suo ⁊ accēderūt focos in ca
stris suis. Ionathas aūt ⁊ q̄ cuz
eo erāt nō ꝯgnouerūt vsq; mane
Viderunt autez lumina ardentia
⁊ secutus est eos ionathas ⁊ nō
comp̄hendit eos. Transierūt em̄
flumē eleutherū. Et diuertit iona
thas ad arabes qui vocabantur
zabadei ⁊ percussit eos ⁊ accepit
spolia eorum. Et uinxit ⁊ venit da
mascum ⁊ ꝑambulabat omnem
regionē illaz. Symon aūt exijt ⁊
venit vsq; ascalonez ⁊ ad ꝓxima
p̄sidia ⁊ declinauit in ioꝑpen ⁊ oc
cupauit eam. Audiuit em̄ q̄ vel
lent presidiū tradere ꝑtib⁹ deme
trij ⁊ posuit ibi custodes ut custo
dirent eā. Et reuersus ē ionathas
⁊ cōuocauit seniores populi ⁊ co
gitauit cū eis edificare presidia ī
iudea ⁊ edificare muros in ihr̄lm
⁊ exaltaē altitudine magna inter
mediū arcis ⁊ ciuitatis ut separa
ret eaz a ciuitate ut eēt ip̄a singu
larit̄ ⁊ neq; vendāt neq; emāt. Et
ꝯuenerūt ut edificarēt ciuitatē ⁊
cecidit murus q̄ erat sup torrentē
ab ortu sol̄ ⁊ reꝑauit euz q̄ vocat̄
caphetheta. Et symon edificauit
adiada in sephela ⁊ muniuit eā
⁊ imposuit portas ⁊ seras. Et cum
cogitasset triphon regnaē asye ⁊
assumere dyadema ⁊ extēdere ma
nū in ātiochū regē timens ne for
te nō ꝑmitteret eū ionathas sed
pugnaret adūsus euz: q̄rebat cō
prehendere eū ⁊ occidere. Et exur
gens abijt in bethasan ⁊ exijt io
nathas obuiaz cū quadraginta
milib⁹ viroꝝ electoꝝ in preliū et
venit bethasan. Et vidit triphon
q̄ venit ionathas cū exercitu mlt̄
to ut extēderet ī eū man⁹ ⁊ timuit
Et excepit eū cū honore ⁊ ꝯmēda
uit eū ōnibz amicis suis ⁊ dedit ei
muneā. Et p̄cepit exēcitibz suis ut
obedirēt ei sic̄ sibi. Et dixit ionathe

Vt quid vexasti vniuersum ꝑplm cū nob bellū non sit. Et nūc remitte eos in domos suas. Elige autē viros paucos q̄ tecū sint & veni me cū ptholomayda & tradā ea tibi & reliqua ꝑsidia & exercitū & vniuersos prepositos negocij & discedas abibo. Propterea em̄ veni. Et credidit ei & fecit sicut dixit et dimisit exercitū & abierūt in terrā iuda. Retinuit aūt secū tria milia viroꝝ ex quib⁹ remisit in galileā duo milia. mille aūt venerūt cū eo. Vt aūt intrauit ptholomayda in ionathas. clauserunt portas ciuitatis ptholomenses & apprehenderūt eum et oēs qui cū eo intrauerūt: gladio interfecerūt. Et misit tripho exercitū & equites in galileā & in campū magnū ut perderent oēs socios ionathe. At illi cū cognouissent q̄ apprehensus ē ionathas & perist & oēs qui cū eo erāt hortati sūt semetipsos & exierūt parati in ꝓliū. Et videntes hij q̄ insecuti fuerant q̄ p amā res est illor. reuersi sūt. Illi aūt venerūt oēs cū pace in terrā iuda. Et planxerunt ionathā et eos q̄ cū ipo erant valde. Et timuit israhel luctu magno. Et quesierunt oēs gētes q̄ erāt in circuitu eoꝝ conterere eos. dixerūt em̄. Nō habet principē & adiuuantē. nūc ꝑgnem⁹ illos & tollam⁹ de hoib⁹ memoriā eoꝝ.

Ca. xiij.

Et ut audiuit symō q̄ congregauit tripho exercitū copiosū ut veniret in terrā iuda & attereret eā. videns q̄ in tremore populus ē & in timore. ascēdit ihrlm & congregauit ꝑplm & adhortans dixit. Vos scitis quāta ego & fratres mei & domꝰ patris mei fecimus ꝑ legib⁹ & ꝑ sanctis ꝓlia & angustias q̄les vidim⁹. Hoc gratia pericrūt fratres mei oēs ꝑ israhel & relictus sū ego solus. Et nūc nō m̄ contingat parcere anime mee in omni tēpe tribulacōis. Nō em̄ melior sū fratrib⁹ meis. Vindicabo itaq̄ gentem meā & sanctuarium & uxores & filios q̄ vos & vxores. q̄ congregate sūt vniuerse gētes conterere nos inimicitie gratia. Et accensus ē spūs ꝑplij sil ut audiuit sermones istos & irati sunt voce magna dicētes. Tu es dux noster loco iude et ionathe fratris tui. Pugna ꝓliū nostrū & oīa quecūq̄ dixeris nob⁹ faciem⁹. Et congregans oēs viros bellatores accelerauit cōsummare vniuersos muros ihrlm & munuit eam in gyro. Et misit ionathā filiū absolomi & cū eo exercitū nouū in ioppē & eiectis hijs q̄ erāt in ea remansit illic ipse. Et mouit tripho a ptholomayda cū exercitu multo ut veniret in terram iuda & ionathas cū eo in custodia. Symō aūt applicuit in addus contra faciē campi. Et ut cognouit tripho q̄ surrexit symon loco fratris sui ionathe & q̄ omissurus eet cū eo ꝓliū misit ad eū legatos dicēs. Pro argento q̄ debebat frat⁹ tuus ionathas in ratiōe regis ꝑ negotia q̄ habuit detinuim⁹ eum. Et nunc mitte argenti talenta centum & duos filios eius obsides ut nō dimissus fugiat a nobis & remittem⁹ eū. Et cognouit symon q̄a cū dolo loquetur secū. Jussit tamē dari argentū & pueros ne inimicitiā magnā sumeret ad ꝑplm israhel dicentē. q̄ nō misit ei argentū & pueros. ꝑterea

perijt. Et misit pueros ⁊ centū ta
lenta. Et mētitus ē ⁊ nō dimisit io
nathan. Et post hec venit triphō
in regionē ut ɔtereret eā ⁊ giraue
rūt ꝑ viam que ducit ador. Et sy
mon et castra ei⁹ ambulabant ī
omnē locum quocūq; ibant. Qui
aūt in arce erāt miserūt ad tripho
nem legatos ut festinaret veniē
ꝑ desertū ⁊ mitteret illꝰ alimoīas
Et ꝑauit triphon omnē equitatū
ut veniret illa nocte. Erat aūt nix
multa valde ⁊ non venit in gala
dithim. Et cum appropinquasset
baschamā occidit ionathan ⁊ fi
lios eius illic. Et ɔuertit triphon
⁊ abijt in terraꝫ suam. Et misit sy
mon et accepit ossa ionathe frīs
sui ⁊ sepeliuit ea ī modin ciuitate
patrꝫ eius. Et plāxerunt eū omnis
isrl̄ planctu magno ⁊ luxerūt eū
dies multos. Et edificauit symon
sup sepulchrꝫ patris sui ⁊ fratrū
suoꝝ edifitiū altū visu: lapide po
lito retro ⁊ añ ⁊ statuit septē pira
mides vnā ɔtra vnā: patri ⁊ ma
tri ⁊ quatuor fratrib⁹. Et hijs cir
cūposuit colūnas magnas ⁊ sup
colūnas arma ad memoriā eter
naꝫ ⁊ iuxta arma naues sculptas
que viderent̄ ab hominib⁹ naui
gantib⁹ mare. Hoc est sepulchrꝫ
qđ fecit in modin vsq; in hūc diē
Triphon aūt cū iter faceret cū an
tiocho rege adolescente: dolo occi
dit euꝫ ⁊ regnauit in loco eius. Et
imposuit sibi dyadema asye ⁊ fec̄
plagā magnā in terra. Et edifica
uit symon p̄sidia iudee: muniens
eaꝫ turrib⁹ excelsis ⁊ muris mag
nis ⁊ portis ⁊ seris ⁊ posuit alimē
ta in municōib⁹. Et elegit symon
viros ⁊ misit ad demetriū regem
ut faceret r̄missionē regioni. quia
actus oēs triphonis ꝑ direpcōeꝫ
fuerant gesti. Et demetri⁹ rex ad
verba ista rn̄dit ei et scripsit epi
stolā taleꝫ. Rex demetrius symoī
sūmo sacerdoti ⁊ amico reguꝫ ⁊ se
nioribꝰ ⁊ genti iudeoꝝ salutē. Co
ronā aureā ⁊ bahen quā misistis
suscepimus ⁊ ꝑati sum⁹ facere vo
biscū paceꝫ magnā ⁊ scribere p̄po
sitis regis remittere vob̄ q̄ indul
sim⁹. Quecūq; em̄ ɔstitu im⁹ vob̄
ɔstant. Municōnes quas edifica
stis vob̄ sint. Remittim⁹ q̄ꝫ igno
rātias ⁊ peccata vsq; in hodiernū
diem ⁊ coronā quā debebatis. Et
si quid aliud erat tributariuꝫ in
iherusaleꝫ iaꝫ nō sit tributarium.
Et si qui ex vob̄ apti sūt ɔscribi in
ter nos ɔscribāt̄ ⁊ sit int̄ nos pax.
Anno cētesimoseptuagesiō abla
tū ē iugū gentiū ab isrl̄. Et cepit
ꝓpl̄s isrl̄ scribere ī tabul̄ ⁊ gestis
publicis anno p̄mo sub symone
sūmo sacerdote magno duce ⁊ p̄nci
pe iudeoꝝ. In dieb⁹ illis applicuit
symō ad gazā ⁊ circūdedit eaꝫ ca
stris ⁊ fecit machinas ⁊ applicuit
ad ciuitatē ⁊ ꝑcussit turreꝫ vnaꝫ
⁊ ɔprehēdit eam. Et qui eruperāt
erant intra machinā ⁊ ciuitatem
⁊ factus ē motus magn⁹ ī ciuita
te. Et ascenderūt qui erāt in ciuita
te cū vxorib⁹ ⁊ filijs supra muruꝫ
scissis tunicis suis ⁊ clamauerunt
voce magna postulantes a symo
ne dextras sibi dari ⁊ dixerūt. Nō
nob̄ reddas s̄m malitias nr̄as. s̄
s̄m misericordias tuas ⁊ s̄uiem⁹
tibi. Et flexus symō nō debellauit
eos. eiecit tamen eos de ciuitate.

et emūdauit edes in quibꝫ fuerāt
simulachra et tunc intrauit in eā
cū ymnis bn̄dicēs dn̄m. Et eiecta
ab ea oī immūditia collocauit in
ea viros qui legē facerēt et muni
uit eā et fecit sibi habitacōēz. Qui
aūt erāt in arce ihrl̄m ꝓhibeban
tur egredi et īgredi regionē et emē
ac vendē et esurierēt valde et multi
ex eis fame ꝑierūt. Et clamauerēt
ad symonē ut dextras acciperēt
et dedit ill̄. Et eiecit eos inde et mū
dauit arcem a ꝯtaminacōnibus.
Et intrauerūt in eā tertia et vicesi
ma die scd̄i mēsis. anno cētesimo
septuagesimoꝑmo cū laude et ra
mis palmaꝝ et citharis et cimba
lis et nabl̄ et ymnis et canticis. qꝛ
cōtritus ē inimicꝰ magnꝰ ex isrl̄.
Et ꝯstituit ut oībus ānis agerent
tur dies hij cū leticia. Et muniuit
montē tēpli qui erat secus arcem
et habitauit ibi ipe et q̄ cū eo erāt
Et vidit symon iohēm filiū suuꝫ
q̄ vir fortis eēt et posuit eū ducēz
v̄tutū vniūsaꝝ et hītauit ī gazais

Anno centesimo Ca. xiiij.
septuagesimo scd̄o cōgrega
uit rex demetriꝰ exercitū suum et
abijt in mediā ad cōtrahenda si
bi auxilia ut expugn̄ret triphonēz
Et audiuit arsaces rex persidis et
medie qꝛ intr̄uit demetriꝰ ꝯfines
suos et misit vnū de pn̄cipibꝫ suis
ut ꝯprehēderet eū viuū et adduce
ret eum ad se. Et abijt et ꝑcussit ca
stra demetrij et ꝯp̄hendit eū et du
xit eū ad arsacēz et posuit eū in cu
stodiā. Et siluit omīs terra iuda
oībꝰ diebꝰ symōis et quesiuit bō
genti sue et placuit ill̄ ptās eiꝰ et
gl̄ia eiꝰ oībꝫ diebꝰ. Et cū oī gl̄ia
sua accepit ioppē ī portū et fec̄ ītroi
tū ī insul̄ mais. Et dilatauit fines
gentis sue et obtinuit regionē. Et
ꝯgregauit captiuitatē multā et do
minatꝰ ē gazaē et bethsure et arci
et abstulit immūditias ex ea et n̄
erat q̄ resisteret ei. Et vnusquisqꝫ
colebat terrā suā cū pace et t̄ra iu
da dabat fructꝰ suos et lig̃ cāpoꝝ
fructū suū. Seniores in plateis se
debant oēs et de bonis terre tracta
bant et iuuenes induebāt se glo
riā et stolas belli. Et ciuitatibꝰ tri
buebat alimonias et ꝯstituebat
eas ut eēnt vasa munitiōis. quo
adusqꝫ noīatū est nomen glorie
eiꝰ vsqꝫ ad extremū t̄re. Fecit pa
cē sup terrā et letatus ē isrl̄ leticia
mag̃. Et sedit vnusquisqꝫ sb̄ vite
sua et sb̄ ficulnea sua et nō eāt qui
eos terreret. Defecit impugnans
eos sup t̄raꝫ. reges cōtriti sūt ī die
bus illis. Et ꝯfirmauit oēs humi
les ꝓpl̄i sui et legē exquisiuit et ab
stulit oēm iniquū et malū. Sācta
glorificauit et multiplicauit vasa
sanctoꝝ. Et auditū est rome qꝛ de
fūctus eēt ionathas et vsqꝫ ī spar
tiatas et cōtristati sunt valde. Vt
audierēt autē q̄ symon frat̄ eiꝰ fa
ctus eēt sūmus sacdos loco eiꝰ et
ipe obtineret oēm regionēz et ciui
tates in ea. scripserūt ad eū tabu
lis ereis ut renouarent amicitias
et sotietatē quā fecerāt cū iuda et
cum ionatha fratribꝫ eiꝰ. Et lecte
sūt in ꝯspectu eccīe in ihrl̄m. Et hꝰ
exemplū epl̄aꝝ q̄s spartiate mi
serīt. Spātianoꝝ pn̄cipes et ciuita
tes symoni sacdoti mag̃ et seniori
bus et sacdotibꝰ et reliquo ꝓpl̄o iu
deoꝝ fratribꝰ salutēz. Legati qui

missi sūt ad ꝓplm nostrū nūtiaue
rūt nobis de vrā gloria et honore
⁊ leticia ⁊ gauisi sum⁹ in introitu
eoꝝ. Et scripsimus q̄ ab eis erant
dicta ī ꝯcilijs populi sic. Numeni
us antiochi ⁊ antipat̄ iasonis fi
li⁹ legati iudeoꝝ venerūt ad nos
renouātes nobiscū amicitiā p̄sti
nam. Et placuit populo excipe vi
ros gloriose ⁊ ponere exēplū ser
monū eoꝝ in segregatis populi li
bris ut sit ad memoriā ꝓplo spā
tiataꝝ. Exēplū aūt hoꝝ scripsim⁹
symoni mag̊ sacerdoti. Post hoc
aūt misit symon numeniū romā
hn̄tem dipeū magnū aureū pōd⁹
minaꝝ mille: ad statuendā cū eis
sotietatē. Cū aūt audisset popul⁹
roman⁹ sermones istos dixerūt.
Quā grāꝝ actionē reddem⁹ symo
ni ⁊ filijs ei⁹. Restituit eī ipe frēs
suos ⁊ expugnauit inimicos isrl̄
ab eis. Et statuerūt ei libertatē et
descripserūt ī tabul̄ ereis ⁊ posue
rūt in titul̄ ī montē syon. Et hoc ē
exēplū scripture. Octaua decīa die
mēsis ebul: anno centesiōseptua
gesimosecūdo: āno tercō sb̄ symo
ne sacerdote magno ī assaramel ī
ꝯuētu magno sacerdotū ⁊ populi
⁊ p̄ncipū ⁊ gētis ⁊ senioꝝ regiōis
nota facta sūt hec. qm̄ frequenter
fcā sūt p̄lia in regione nrā. Symō
āt mathathie fili⁹ ex filijs iarib
⁊ frēs ei⁹ dederūt se piculo et resti
terūt adūsarijs gentis sue ut sta
rēt scā ipōꝝ ⁊ lex ⁊ gloria magna
glorificauerūt gētē suā. Et ꝯgrega
uit ionathas gētē suā ⁊ fact⁹ ē il
lis sacdos magn⁹ ⁊ apposit⁹ ē ad
populū suū. Et voluerūt inimici eo
rū calcaē scā ⁊ atterere regionē ip
soꝝ ⁊ extendere man⁹ in sāctasā
ctoꝝ. Tūc restitit symō ⁊ pugna
uit ꝓ gēte sua ⁊ erogauit pecūias
multas ⁊ armauit viros virtutis
gentis sue ⁊ dedit illis stipēdia. Et
muniuit cītates iudee ⁊ bethsuraꝫ
q̄ erat ī finib⁹ iudee vbi erant ar
ma hostiū antea ⁊ posuit illic pre
sidiū viros iudeos. Et ioppen mu
niuit q̄ erat ad mare ⁊ gazaraꝫ q̄
ē in finib⁹ azoti in qua hostes an
tea habitabāt. Et collocauit illic
iudeos ⁊ quecunqꝫ apta erāt ad
correpcōnem eoꝝ posuit in eis. Et
vidit popul⁹ actū symonis ⁊ glo
riā quaꝫ cogitabat facere gēti sue
⁊ posuerūt eū ducē suuꝫ ⁊ p̄ncipeꝫ
sacerdotū eo ꝙ ipe fecerit hec oīa
⁊ iustitiā ⁊ fidē quā cōseruauit gē
ti sue ⁊ exquisiuit ōnimodo exalta
re ꝓplm suū. Et in dieb⁹ ei⁹ ꝓspera
tū ē in manibꝫ ei⁹ ut tollerent̄ gē
tes de regione ipōꝝ ⁊ q̄ in ciuitate
dauid erant in iherusaleꝫ in arce
de qua ꝓcedebāt ⁊ ꝯtaminabant
oīa que in circuitu sanctorū sunt
⁊ inferebant plagā magnā casti
tati. Et collocauit in ea viros iude
os ad tutamentū regionis ⁊ ciui
tatis ⁊ exaltauit muros in iherusa
lem. Et rex demetri⁹ statuit illi sū
mū sacerdotiū. Scd̄m hec fecit euꝫ
amicū suū ⁊ glorificauit eū gloria
magna. Audiuit enim ꝙ appella
ti sunt iudei a romanis amici ⁊ so
cij ⁊ fratres ⁊ quia susceperunt le
gatos symonis gloriose et quia
iudei ⁊ sacerdotes eorum consen
serunt eum esse ducem suum ⁊ sū
mū sacerdotem ī eternū donec sur
gat ꝓpheta fidelis ⁊ ut sit sup eos
dux ⁊ ut cura esset illi pro sanctis

et ut constituerent prepositos super opera
eorum et super regionem et super arma et
super presidia et cura sit illi de sanctis
et ut audiatur ab omnibus et scribantur in
nomine eius omnes circumscriptiones in re
gione et ut operiatur purpura et au
ro et ne liceat ulli ex populo et ex sacer
dotibus irritum facere aliquid horum
et contradicere hijs que ab eo dicun
tur aut convocare conventum in regio
ne sine ipso et vestiri purpura et uti
fibula aurea. Qui autem fecerit contra
hec. aut irritum fecerit aliquid horum
reus erit. Et complacuit omni populo sta
tuere symonem et facere secundum verba ista
Et suscepit symon et placuit ei ut
summo sacerdotio fungeretur et esset dux
et princeps gentis iudeorum et sacerdotum
et presesset omnibus. Et scripturam istam
dixerunt ponere in tabulis ereis et
ponere eas in peribulo sanctorum in lo
co celebri. Exemplum autem eorum ponere
in erario ut habeat symon et filij eius.

Et misit rex anti Ca. xv.
ochus filius demetrij episto
las ab insulis maris symoni sacerdo
ti et principi gentis iudeorum et universe
genti et erant continentes hunc mo
dum. Rex antiochus symoni sacerdo
ti magno et genti iudeorum salutem
Quoniam quidem pestilentes obtinuerunt
regnum patrum nostrorum. volo autem
vindicare regnum et restituere illud
sicut erat antea electum feci multitu
dinem exercitus et feci naves bellicas
Volo autem procedere per regionem ut
ulciscar in eos qui corruperunt regi
onem nostram et qui desolauerunt ci
uitates multas in regno meo. Nunc
ergo statuo tibi omnes oblationes quas
remiserunt tibi ante me omnes reges
et quecumque alia dona remiserunt tibi
et permitto tibi facere percussuram pro
prij numismatis in regione tua.
Iherusalem autem sanctam esse et liberam
et omnia arma que fabricata sunt et
presidia que construxisti que tenes
maneant tibi. Et omne debitum regis et
que futura sunt regi ex hoc et in to
tum tempus remittuntur tibi Cum autem ob
tinuerimus regnum nostrum. glorifica
bimus te et gentem tuam et templum glo
ria magna ita ut manifestetur gloria
vestra in universa terra. Anno centesi
mo septuagesimo quarto exijt anti
ochus in terram patrum suorum et conve
nerunt ad eum omnes exercitus ita
ut pauci relicti essent cum triphone.
Et insecutus est eum anti ochus rex
et venit doram fugiens per maritimam
Sciebat enim quod congregata sunt ma
la in eum et reliquit eum exercitus. Et
applicuit antiochus super doram cum cen
tum viginti milibus virorum belligera
torum et octo milibus equitum. Et circu
iuit ciuitatem et naues a mari acces
serunt et vexabant ciuitatem a terra et
mari et neminem sinebant ingredi
vel egredi. Venit autem numenius
et qui cum eo fuerant ab urbe roma
habentes epistolas regibus et regioni
bus scriptas in quibus continebantur
hec. Lutius consul romanorum ptho
lomeo regi salutem. Legati iudeorum
venerunt ad nos amici nostri re
nouantes pristinam amicitiam et sotie
tatem. missi a symone principe sacerdo
tum et populo iudeorum. Attulerunt autem
clipeum aureum minarum mille. Pla
cuit itaque nobis scribere regibus et
regionibus ut non inferant illis ma
la. neque impugnent eos ciuitates
eorum et regiones eorum et ut non ferant
auxilium pugnantibus aduersus eos.

Visū autē ē nob̄ accipe ab eis di
peū. Si q̄ g̊ pestilentes fugerint de
regione ipōꝝ ad vos: tradite eos
symoni p̄ncipi sacerdotū ut vīdi
cet in eos scd̄m legē suā. Hec eadē
scripta sūt demetrio regi et attalo
⁊ arabe ⁊ arsaci. Et in oēs regiōes
⁊ sāsame ⁊ spartanis ⁊ delo ⁊ mi
do ⁊ sitione ⁊ carie et samū et pā
philiā ⁊ litiā et ala carnasū et ro
dū ⁊ faselida ⁊ choo ⁊ sidē et ara
do ⁊ gortinā ⁊ gnidū et cypꝝ ⁊ ci
renē. Exēplū aūt eoꝝ scripserūt sy
moni p̄ncipi sacerdotū et ꝓplo iu
deoꝝ. Antiochꝰ aūt rex applicuit
castra in dorā secūdo: admouēs ei
semp manꝰ ⁊ machīas fatiēs et
cōclusit triphonez ne ꝓcederet. Et
misit ad eū symō duomilia viro
rū electoꝝ ī auxiliū ⁊ argētū ⁊ au
rū ⁊ vasa copiosa et noluit ea ac
cipe. ꝫ irrupit oīa q̄ pactꝰ ē cū eo
ātea ⁊ alienauit se ab eo. Et misit
ad eū anthenobiū vnū de amicis
suis ut tractaēt cū ipō dicēs. Vos
tenetis ioppē ⁊ gazarā ⁊ arcē que
ē in ihrlm cītates regni mei. fines
eaꝝ desolastis ⁊ fecistis plagam
magnā in t̄ra ⁊ dn̄ati estis p loca
multa in regno meo. Nūc g̊ tradi
te ciuitates q̄s occupastis ⁊ tribu
ta locoꝝ in q̄bꝰ dn̄ati estis extra
fines iudee. Sin aūt date ꝓ ill̄ qn̄
genta talēta argēti et exterminij
qd̄ extr̄minastis ⁊ tributoꝝ ciuita
tū: alia talēta qn̄genta. Sin aūt ve
niemꝰ ⁊ expugnabimꝰ vos. Et ve
nit āthenobiꝰ amicus regis ī ihe
rusalē ⁊ vidit gloriā symonis et
claritatē in auro et argento et ap
paratū copiosū ⁊ obstupuit ⁊ re
tulit ei verba regis. Et r̄ndit ei sy
mon ⁊ dixit ei. Neq̄ alienā terrā
sūpsimꝰ: neq̄ alienaz detinemꝰ. ꝫ
hereditatez patꝝ nostroꝝ que in
iuste ab inimicis nostris aliquo
tpe possessa est. Nos vero tempꝰ
hn̄tes vindicamꝰ hereditatē p̄m
nostroꝝ. Nā de ioppe et gazara q̄
expostulas: ip̄i fatiebant in ꝓplo
plagā magnā et in regione nr̄a:
hoꝝ damꝰ talenta centū. Et nō re
spōdit ei anthenobiꝰ verbū. Reu
sus aūt cū ira ad regē renūtiauit
ei verba ista ⁊ gloriā symonis et
vniuersa que vidit ⁊ iratus ē rex
ira magna. Triphō aūt fugit na
ui in ortosaida. Et cōstituit rex cē
debeū ducē maritimū ⁊ exercitū pe
ditū et equitū dedit illi. Et māda
uit illi mouere castra ɔtra fatiem
iudee ⁊ mādauit ei edificaē cedro
nē ⁊ obstruere portas ciuitatis et
debellare ꝓplm. Rex aūt ꝑsequeba
tur triphonē. Et ꝑuenit cēdebeꝰ iā
miā ⁊ cepit irritare plebē ⁊ ɔculca
re iudeā ⁊ captiuare populū ⁊ int̄
ficere ⁊ edificare cedronē. Et collo
cauit illic eq̄tes ⁊ exēcitū ut egres
si ꝑambularent viā iudee sic ɔsti
tuit ei rex.

Capitulū. xvi.

Et ascendit iob̄es de gazaris
⁊ nuntiauit symoni p̄ri suo
que fecit cendebeꝰ in ꝓplo ipōꝝ. Et
vocauit symon duos filios suos
seniores iudā ⁊ iohannē et ait il
lis. Ego ⁊ fratres mei ⁊ domꝰ p̄ris
mei expugnauimꝰ hostes israhel
ab adolescētia vsq̄ in hunc diem
et prosperatum est in manibus
nostris liberare israhel aliquoti
ens. Nunc autem senui. sed esto
te loco meo et fratris mei ⁊ egres
si pugnate pro gente nostra.

Auxiliū vero de celo vobiscū sit. Et
elegit de regione vigītimilia viro
rū belligeratorū et equites ⁊ ꝓfe
cti sunt ad cendebeū ⁊ dormierunt
in modim. Et surrexerunt mane ⁊
abierūt in campū. Et ecce exēcit⁹
copiosus in obuiaꝫ illis peditū ⁊
equitū ⁊ fluuius torrens eāt int̄
mediū ipsoꝝ. Et admouit castra
ꝯtra faciē eoꝝ ipē ⁊ ꝓplus ei⁹ ⁊ vi
dit populū trepidantē ad trāsfre
tandū torrentē ⁊ trāsfretauit pri
m⁹. Et viderūt eū viri ⁊ transierūt
post eum. Et dimisit populū et eq̄
tes ī medio peditū. Erat aūt equi
tatus adūsarioꝝ copiosus nimis
Et exclamauerunt sacris tub̄ ⁊ in
fugā conūsus est cendebeus et ca
str̄ eius ⁊ ceciderunt ex eis multi
vulnerati. residui aūt in munitio
nē fugerūt. Tūc vulneratus est
iudas frat̄ iohānis. Johes autē
insecutus ē eos donec venit cedro
nā quam edificauit. Et fugerunt
vsq̄ ad turres que erāt in agris
azoti ⁊ succēdit eas igni. Et cecide
runt ex illis duomilia viroꝝ ⁊ re
uersus ē in iudeā in pace. Et ptho
lomeus filiꝰ abobi ꝯstitutus erat
dux in cāpo iericho ⁊ habebat ar
gentū ⁊ auꝝ multū. Erat enim ge
ner sūmi sacerdotis. Et exaltatū ē
cor eius ⁊ volebat obtinere regio
nem ⁊ cogitabat dolū adūsus sy
monē ⁊ filios eius ut tolleret eos
Symō aūt ꝑambulans ciuitates
que erant in regione iudee ⁊ solli
citudinē gerens eaꝝ descendit in
iericho ipē ⁊ mathatias filiꝰ eiꝰ
⁊ iudas. Anno cētesimoseptuage
simoseptimo mēse vndecīo. Hic
ē mēsis sabbath. Et suscepit eos
filiꝰ abobi in munitiūculā que vo
cat̄ doch cū dolo quā edificauit ⁊
fecit eis ꝯuiuiū magnū ⁊ abscon
dit illic viros. Et cū inebriatus es
set symon ⁊ filij eiꝰ. surrexit ptho
lomeus cū suis et sūpserūt arma
sua ⁊ intrauerūt in ꝯuiuiū ⁊ occi
derūt eū ⁊ duos filios eiꝰ ⁊ quos
dā pueros eius. Et fecit deceptio
nē magnā ī israhel ⁊ reddidit ma
la ꝓ bonis. Et scripsit hec ptholo
meꝰ ⁊ misit regi ut mitteret ei exē
citū in auxiliū ⁊ traderet ei regio
nē ⁊ cītates eoꝝ et tributa. Et mi
sit alios in gazarā tollere iohēm
⁊ tribunis misit epistolas ut ve
nirent ad se ⁊ daret eis argentū
⁊ auꝝ ⁊ dona. Et alios misit occu
pare ihrl̄m ⁊ mōteꝫ tēpli. Et p̄cur
rens quidā nūtiauit iohāni ī ga
zara q̄ perijt pat̄ eius ⁊ frēs eius
⁊ q̄ misit teq̄ꝫ int̄fici. Vt audiuit
aūt vehement̄ expauit ⁊ cōprehē
dit viros q̄ venerāt ꝑdere eū ⁊ oc
cidit eos. Cognouit em̄ q̄a que
rebāt eū ꝑdere. Et cetera s̄monuꝫ
iohis ⁊ belloꝝ eiꝰ ⁊ bonaꝝ v̄tutū
q̄bꝰ fortit̄ gessit ⁊ edificij muroꝝ
q̄s extruxit ⁊ reꝝ gestaꝝ eius. ec
ce hec scripta sūt in libro dieꝝ sac̄
docij eiꝰ. ex quo factꝰ est p̄nceps
sacerdotū post patreꝫ suū.

Explicit lib̄ p̄mꝰ Machabeoꝝ.
Incipit scd⁹ lib̄ Machabeoꝝ.

Fratribꝰ qui sunt ꝑ
egiptū iudeis salutē
dicunt fratres q̄ sūt
ī iherosolimis iudei
⁊ q̄ in regione iudea
ꝛ pacē bonā. Bn̄fatiat vob̄ deus ⁊

meminerit testamēti sui qd̄ locut⁹
ē ad abrahā ⁊ ysaac ⁊ iacob ser
uoꝝ suoꝝ fidelium et det vob̄ cor
oīb⁹ ut colatis eū ⁊ fatiatis eius
volūtatē corde magno ⁊ aīo volē
ti. Adapeiat cor vestꝝ in lege sua
⁊ in p̄ceptis suis ⁊ fatiat pacē. Ex
audiat oracōes vrās ⁊ recōcilieť
vob̄ nec vos deserat in tpe malo.
Et nūc h̄ sum⁹ orantes ꝓ vob̄. Re
gnāte demetrio ānocentesiōsexa
gesimonono nos iudei scripsim⁹
vob̄ in tribulacōne et īpetu q̄ sup
ueīt nob̄ in istis ānis exquo reces
sit iasō a sācta t̄ra ⁊ a regno. Por
tā succenderūt ⁊ effuderūt sāguinē
innocētez. Et orauim⁹ ad dn̄m ⁊
exauditi sum⁹ ⁊ obtulim⁹ sacrifi
tiū ⁊ similaginez ⁊ accendim⁹ lu
cernas ⁊ ꝓposuim⁹ panes. Et nūc
frequētate dies scenophegie mē
sis casleu. Annocētesimooctoge
simooctauo ꝓplus qui ē iherosoli
mis ⁊ ī iudea senatusq̄ et iudas:
aristobolo magistro ptolomei re
gis q̄ ē de genere cristoꝝ sacerdo
tū ⁊ hijs q̄ in egipto sūt iudeis sa
lutem ⁊ sanitatez. De magnis pe
riculis a dō liberati magnifice gra
tias agimus ipsi: utpote qui ad
uersus talem regē dimicauimus.
Ipse enim ebullire fecit de perside
eos qui pugnauerūt contra nos
⁊ sāctā ciuitatē. Nā cū in ꝑside eēt
dux ipe ⁊ cū ipō immēsus exercit⁹
cecidit in tēplo nanee: ꝯsilio dece
ptus sacerdotū nanee. Etenī in ea
habitaturus venit ad locū antio
ch⁹ ⁊ amici ei⁹ ⁊ ut accipet pecu
nias mltas dotis noīe. Cūq̄ ꝓpo
suissent eas sacdotes nanee et ipe
cū paucis ingressus eēt intra am
bitū phani clauserūt templū. Cū
autē intrasset antiochus aptoq̄
occulto aditu tēpli mittētes lapi
des ꝑcusserūt ducez et eos q̄ cū eo
erant ⁊ diuiserūt membratī ⁊ ca
pitib⁹ amputatis foras ꝓiecerūt
Per omnia bn̄dictus de⁹ qui tra
didit impios. Facturi igiť qn̄ta
⁊ vicesima die mensis casleu pu
rificationez templi: necessariū du
ximus significare vobis ut ⁊ vos
quoq̄ agatis diē scenophegie ⁊
diem ignis qui datus est quādo
neemias edificato templo ⁊ alta
ri obtulit sacrifitia. Nā cum in per
sidez ducerenť patres nostri: sacer
dotes qui tūc cultores dei erāt ac
ceptū ignem de altari occulte ab
sconderūt in valle vbi erat pute⁹
altus ⁊ sicc⁹ ⁊ in eo ꝯtutati sūt cū
ita ut oīb⁹ ignotus eēt loc⁹. Cū
aūt preteissent āni multi ⁊ placu
it deo ut mitteret neemias a rege
ꝑsidis: nepotes sacerdotū illoꝝ q̄
absconderant misit ad requiren
dum ignem ⁊ sicut narrauerunt
nobis non inuenerunt ignez sed
aquam crassaz. Et iussit eos hau
rire ⁊ afferre sibi ⁊ sacrifitia q̄ im
posita erāt iussit sacerdos neemi
as aspergi ipsa aqua ⁊ ligna ⁊ q̄
erant supposita. Vtq̄ hoc factuz
est ⁊ tempus affuit quo sol reful
sit qui prius erat in nubilo: accē
sus est ignis magnus ita ut om
nes mirarentur. Orationem autē
fatiebant omnes sacerdotes duz
consummaretur sacrifitium iona
tha inchoante. ceteris autem re
spondentibus. Et neemie erat ora
tio hunc habens modū. Dn̄e de⁹
omniuz creator terribilis ⁊ fortis

iustus ⁊ misericors q̄ solus es bo
nꝰ rex solus p̄stans solus iustus
⁊ oīpotens et eternꝰ q̄ liberas isrl̄
de omni malo q̄ fecisti patres ele
ctos ⁊ sanctificasti eos. accipe sa
crifitiū ꝓ vniūso ꝓpl'o tuo israhel
⁊ custodi ꝑtez tu ā ⁊ sāctifica. Cō
grega dispsionē nostram. libera
eos qui ꝑuiūt gentibꝰ ⁊ ɔtēptos
⁊ abhomiatos respice ut sciāt gē
tes qꝛ tu es deꝰ noster. Afflige op
primētes nos ⁊ ɔtumeliā fatien
tes in supbia. Constitue populuz
tuū in loco sancto tuo sicut dixit
moyses. Sacdotes aūt psallebāt
ymnos. vsqꝫ q̄ consūptū eēt sacri
fitiū. Cū āt ɔsumptū fuisset sacri
fitiuz: ex residua aq̄ neemias ius
sit lapides maiores pfūdi. Qd ut
factū est ex eis flāma accensa est
ꝫ ex lumīe qd refulsit ab altari cō
sumpta est. Vt vero manifesta ē
res. renūtiatū est regi psaꝝ ꝙ ī lo
co in quo ignē absconderāt hñ q̄
translati fuerāt sacerdotes. aqua
apparuit de q̄ neemias et q̄ cū eo
erant purificauerunt sacrifitia.
Cōsiderans aūt rex rem ⁊ diligēt
examinās. fec̄ ei templuz ut ꝓba
ret qd factū eāt. Et cū ꝓbasset sa
cerdotibz donauit multa bō ⁊ alia
atqꝫ alia munera. Et accipiēs ma
nu sua tribuebat eis. Appellauit
autē neemias hūc locū nepthar
qd intpretat purificatio. Vocat
āt apud plures nephi. Ca. ij.
Inuenit aūt in descripcōnibꝰ iere
mie ꝓphete ꝙ iussit eos ignē acci
pe qui tñsmigrbant ut sigficatū
est ⁊ ut mādauit tñsmigrtis. Et
dedit ill' legē ne obliuiscerent pre
cepta dñi ⁊ ut nō exerrarēt men

tibꝰ vidētes simulachra aurea et
argētea ⁊ ornamenta eoꝝ ⁊ alia
huiuscemodi dicēs hortabat ne
legē amouerent a corde suo. Erat
autē in ipsa scriptura qūo tabna
culū ⁊ archam iussit ꝓpheta dīmo
rñso ad se facto comitai secū vsqꝫ
q̄ exiuit in montē in quo moyses
ascēdit ⁊ vidit dei hereditatē. Et ve
niens ibi ieremias inuenit locuz
spelūce ⁊ tabnaculū ⁊ archā ⁊ al
tare incēsi intulit illuc ⁊ ostiū ob
struxit. Et accesserūt quidā simul
qui sequebant ut notarēt sibi lo
cū ⁊ nō potuerūt īuenire. Vt aūt
cognouit ieremias. culpās illos
dixit. ꝙ ignotus erit locus donec
ɔgreget deꝰ ɔgregacōnē ꝓpli ⁊ ꝓ
pitius fiat. Et tūc dñs oñdet hec
⁊ apparebit maiestas dñi et erit
nubes sic et moysi manifestabat
⁊ sicut cū salomon pecijt ut locꝰ
sāctificaēt magno deo manifesta
bat hec. Magfice etem sapientiā
tractabat ⁊ ut sapientiā hñs ob
tulit sacrifitiū dedicacōnis ⁊ cōsū
macōis tēpli. Sicut ⁊ moyses ora
bat ad dñm ⁊ descēdit ignis de ce
lo ⁊ ɔsūmpsit holocaustū ⁊ dixit
moyses eo ꝙ nō sit comestū qd
erat ꝓ pctō ⁊ ɔsūptū est. Similit
et salomō octo diebꝰ celebrauit
dedicacōnē. Inferebant aūt in de
scripcōibꝰ ⁊ ɔmentarijs neemie
hec eadez. Et q̄lit ɔstruens biblio
thecā ɔgregauit de regionibus li
bros ⁊ ꝓphārū ⁊ dauid ⁊ epl'as
regū ⁊ de donarijs. Similit aūt et
iudas ea que didicerat ꝑ bellum
qd nob acciderat cōgregauit oīa
et sūt apud nos. Si g̊ desideratis
hec. mittite qui perferant vobis.

Acturi itaq; purificacōem scripsi
mus vob. Bn̄ ḡ fatietis si egeritis
hos dies. Deus aūt q̄ liberauit po
pulū suū ⁊ reddidit hereditatem
oīb⁹ ⁊ regnū ⁊ sacerdotiū ⁊ sācti
ficacōem sicut ꝓmisit in lege: spe
ram⁹ ꝙ cito nostri miserebit̄ ⁊ cō
gregabit de sub celo in locū sāctū
Eripuit em̄ nos de magnis piculis
⁊ locum purgauit. De iuda vero
machabeo ⁊ de fratrib⁹ ei⁹ ⁊ de tē
pli magni purificacōne ⁊ de are de
dicacōne. ꝫ ⁊ de preliis q̄ ꝑtinent
ad antiochū nobilē ⁊ filiū ei⁹ eu
patorē ⁊ de illuminacōib⁹ que de
celo facte sūt ad eos qui ꝓ iudeis
fortit̄ fecerēt: ita ut vniuersaꝫ regio
nē cū pauci eēnt vīdicarēt ⁊ bar
barā multitudīeꝫ fugarēt ⁊ famo
sissimū toto orbe tēplū recuparēt
⁊ ciuitatē liberarent ut leges que
abolende erāt restituerent̄ dn̄o cū
oī tranquillitate ꝓpitio facto illis
itēq; ab iasone cyreneo quinq; li
bris cōp̄hensa temptauim⁹ nos
vno volumine breuiare. Cōsiderā
tes em̄ multitudinē libroꝝ ⁊ diffi
cultatē volentib⁹ aggredi narra
tiones historiaꝝ ꝓpt̄ multitudinē
reꝝ curauim⁹ volētib⁹ quidē lege
re ut eēt animi oblectacō. studio
sis vero ut facile possint memorie
ꝯmēdare. omnib⁹ aūt legētibus
vtilitas ꝯferat̄. Et nob̄ quidē ip̄is
q̄ hoc op⁹ breuiādi cā suscepim⁹
nō facileꝫ laborē. ymo vero nego
tiū plenū vigiliaꝝ ⁊ sudoris assum
psimus. Sicut hij q̄ prepant ꝯui
uiū ⁊ querūt alioꝝ volūtati parē
ꝓpt̄ multoꝝ grām libent̄ laborē su
stinem⁹. veritatē quidē de singul̄
auctorib⁹ ꝯcedentes. ip̄i aūt scd̄m
datam formam breuitati studētes
Sicut em̄ noue domus architecto
de vniuersa structura curandū ē.
ei vero q̄ pingere curat que apta
sunt ad ornatū exquirenda sunt:
ita estimādu; ē ⁊ in nob̄. Etem̄ in
tellectū colligere ⁊ ordīare sermo
nē ⁊ curiosi⁹ ꝑtes singulas q̄sq;
disquirere historie ꝯgruit auctori
breuitatē vero dictionis sectari ⁊
execucōnes reꝝ vitare breuiāti cō
cedendū est. Hinc ḡ narracōeꝫ in
cipiem⁹: de prefacōne tn̄tū dixisse
suffitiat. Stultū etem̄ ē an̄ histori
am effluere. ī ip̄a aūt historia suc
cingi.

Capitulū. iij.

Igit̄ cū sancta ciuitas habitaret̄ ī
omni pace. leges etiaꝫ adhuc op
time custodirent̄ ꝓpt̄ onie pontifi
cis disposicōeꝫ ⁊ pietatē ⁊ animo
odio hn̄tis mala: fiebat ut ⁊ ip̄i
reges ⁊ p̄ncipes locū sūmo hono
re dignuꝫ ducerēt ⁊ templū maxi
mis muneib⁹ illustrarēt: ita ut se
leucus asye rex de r̄dditib⁹ suis p̄
staret oēs sūptus ad ministeriuꝫ
sacrifitioꝝ ꝑtinētes. Simon autē
de tribu beniamin preposit⁹ tēpli
ꝯstitutus: cōtendebat obsistēte si
bi p̄ncipe sacerdotū iniquū aliq̄d
ī ciuitate moliri. Sꝫ cū vincere oīa
nō posset: venit ad appollonium
tharsee filiuꝫ q̄ illo tp̄e erat dux
celessyrie ⁊ phenicis ⁊ nūtiauit ei
pecuniis innumerabilib⁹ plenuꝫ
eē erariū iherosolimis ⁊ ꝯmunes
copias immēsas eē que n̄ ꝑtinēt
ad racōem sacrifitioꝝ. eē aūt pos
sibile sb̄ ꝑtāte regis cadere vniūsa
Cūq; r̄tulisset ad regē appollonī⁹
de pecuniis que delate erant: ille
accitum heliodoruꝫ qui erat super

negotia ei⁹ misit cū mandatis ut
p̄dictā pecuniā transportaret. Sta
timq; heliodorus iter ē aggressus
spetie q̄dē q̄si p celessyriā ⁊ pheni
cē ciuitates eēt pagratur⁹. re aūt
vera regis ꝓpositū pfecturus. Sz
cū veisset iherosolimā ⁊ benigne
a sūmo sacerdote in ciuitate esset
except⁹. narrauit de dato iudicō
pecuniaꝝ ⁊ cui⁹ rei gratia adesset
aperuit. Interrogabat autē si vera
hec ita eēnt. Tunc sūm⁹ sacerdos
oñdit deposita eē hec et victualia
viduaꝝ ⁊ pupilloꝝ. quedā vero
eē hircani thobie viri valde emi
nentis in hijs q̄ detuleāt impius
symon. vniūsa autē argēti talen
ta esse q̄dringenta ⁊ auri ducēta.
decipi vero eos q̄ credidissent lo
co ⁊ tēplo qđ p vniūsū mūdū ho
norat̄ ꝓ sui veneratione ⁊ sancti
tate oīno impossibile esse. At ille
ꝓ hijs que habebat in mādatis
a rege: dicebat ōni genere regi ea
deferenda. Cōstituta aūt die intr̄
bat de hijs heliodorus ordinatu
rus. Nō modica vero p vniūsaz
ciuitatē erat trepidacō. Sacdotes
aūt añ altare cū stol' sacdotalib⁹
iactauerūt se ⁊ inuocabāt de celo
eū qui de depositis legez posuit ut
hijs q̄ deposuerāt ea salua custo
diret. Jam vero qui videret sūmi
sacdotis vultū mēte vulnerabat̄
Faties ei et color īmutatus. decla
rabat intrnū animi dolorez. Circū
fusa em̄ eāt mestitia quedā viro
⁊ horror corpis p quē manifestus
aspitiētib⁹ dolor cordis ei⁹ effitie
bat̄. Alij etiā gregati de domibus
ꝯfluebant publica supplicatione
obsecrantes ꝓ eo q̄ incōtemptū

locus eēt ventur⁹. Accincteq; mu
lieres cilicijs pectus p plateas cō
fluebāt. ꝫ et v̄gines que cōduse
erāt ꝓcurrebāt ad oniaz. alie āt
ad muros. q̄dā vero p fenestras
aspitiebant. vniūse aūt ꝓtenden
tes man⁹ in celū dep̄cabant̄. Erat
em̄ misera cōmixte multitudinis
⁊ magni sacdotis ī agone cōstitu
ti expectatio. Et hij quidez inuoca
bāt oīpotentez deū ut credita sibi
hijs qui crediderāt cū ōni integri
tate ꝯseruarent̄. Heliodorus āt qđ
decreueāt ꝑfitiebat. eodē loco ipe
cū satellitib⁹ circa erariuz p̄sens.
ꝫ spūs oīpotētis dei magnā fecit
sue ostēsiōis euidentiā. ita ut oēs
qui ausi fuerāt ꝑcere ei ruētes dei
v̄tute ī dissolutionē ⁊ formidinē
ꝯuerterent̄. Apparuit em̄ ill' q̄dā
equus terribilē hn̄s sessorē. opti
mis opeimētis adornatus isq; cū
impetu heliodoro p̄ores calces eli
sit. Qui autē ei sedebat videbatur
āma hr̄e aurea. Alij etiā apparue
rūt duo iuuenes v̄tute decori. op
timi gl'ia. specōsiq; amictu q̄ circū
steterūt eū ⁊ ex vtraq; ꝑte flagel
labāt sine intrmissiōe multis pla
gis v̄berantes. Subito aūt helio
dorus ꝯcidit in terrā: eūq; multa
caligine circūfusū rapuerūt atq; in
sella gestatoria posituz eiecerūt. Et
is qui cū multis cursorib⁹ ⁊ satel
litib⁹ p̄dictū ingressus est erariū
portabat̄ nullo sibi auxiliū feren
te manifesta dei cognita v̄tute. Et
ille quidē p diuinā v̄tutē iacebat
mutus atq; ōni spe ⁊ salute priua
tus. Hij aūt dn̄m bn̄dicebant q̄
maḡficabat locū suū ⁊ templum
qđ paulo ante timore ac tumultu

erat plenū apparēte oīpotente do
mino gaudio ⁊ leticia impletū ē.
Tūc vero ex amicis heliodori qui
dā rogabant cōfestim oniā ut in
uocaret altissimū ut vitā donaēt
ei q̄ in sup̄mo spū erat ɔstitutus.
Cōsiderās autē sūm⁹ sacerdos ne
forte rex suspicaēt̄ malitiā aliquā
ex iudeis circa heliodorꝝ ɔsūmataꝫ
obtulit ꝓ salute viri hostiaꝫ salu
tarē. Cūq̄ sūm⁹ sacerdos exoraēt
ijdē iuuenes eisdē vestibus amicti
astantes heliodoro dixerūt. Onie
sacerdoti grās age. Nā ꝓpt̄ eū tibi
dn̄s vitaꝫ donauit. Tu aūt a deo
flagellatus: nuntia oīb⁹ magna
lia dei ⁊ potestatē. Et hijs dictis n̄
ɔparuerūt. Heliodor⁹ aūt hostia
deo oblata ⁊ votis magnis ꝓmis
sis ei q̄ viuere illi ɔcessit ⁊ onie g̃
tias agēs: recepto exercitu repeda
bat ad regē. Testabat̄ aūt oīb⁹
ea q̄ sb̄ oculꝰ suis viderat opa ma
gni dei. Cū āt rex introgassꝫ helio
dorꝝ q̄s eēt apt⁹ adhuc semel ihe
rosolimā mitti ait. Si quē hēs ho
stē ā regni tui insidiatorē mitte il
luc ⁊ flagellatum eū recipies si tn̄
euaserit eo q̄ in loco sit vere dei q̄
dā v̄tus. Nā ipe q̄ habꝫ in celꝰ ha
bitacōeꝫ visitator ⁊ adiutor ē loci
illi⁹ ⁊ veniētes ad malefitiēduꝫ ꝑ
cutit ac ꝑdit. Igit̄ de heliodoro et
erarij custodia ita se res habet.

Symō aūt p̄dict⁹ Ca. iiij.
pecuniaruꝫ et patrie delator
male lo q̄bat̄ de onia tāq̄ ipe heli
odorꝝ īstigasset ad hec ⁊ ipē fuissꝫ
incētor maloruꝫ. ꝓuisorēq̄ cītatis
ac defensorē gētis sue ⁊ emulato
rē legis dī audebat insidiatorē re
gni dicē. Sꝫ cū inimicitie ītn̄tū ꝓce
derēt ut etiaꝫ ꝑ quosdā symonis
necessarios homicidia fierēt: cōsi
derās onias piculū ɔtētiōis ⁊ ap
polloniū īsanire utpote ducē celes
syrie ⁊ phenicis ad augēdaꝫ ma
litiā symonis ad regē se cōtulit n̄
ut ciuiū accusator. ꝫ ɔmunē vtili
tatē apud semetip̄m vniūse mlti
tudinis ɔsiderās. Videbat eī sine
regali ꝓuidētia īpossibile eē paceꝫ
rebꝫ dari nec symonē posse cessaē
a stulticia sua. Sꝫ post seleuci vite
excessum cū suscepisset regnū anti
ochus q̄ nobilis appellabat̄: am
biebat iasō frat̄ onie sūmū sacer
dotiuꝫ adito rege ꝓmittēs ei argē
ti talēta trecētasexaginta ⁊ ex red
ditib⁹ alijs talēta octogīta. Sup
hoc ꝓmittebat ⁊ alia cētūq̄nq̄gin
ta si ptāti ei⁹ ɔcederet̄ gimnasiū ⁊
ephebiā sibi cōstituere ⁊ eos q̄ in
iherosolimis erāt ātiochenos scri
bē. Qd cū rex ānuisset ⁊ obtinuis
set p̄ncipatū: statī ad gētileꝫ rituꝫ
ɔtribules suos transferre cepit ⁊
amotis hijs q̄ humanitatis cā iu
deis a regibꝫ fuerāt cōstituta ꝑ io
hāneꝫ patrē eupolemi q̄ apud ro
manos de amicitia et sotietate fū
ctus ē legatiōe legittima: ciuiū iu
ra destituens p̄ua instituta sāctie
bat. Etem̄ ausus ē sb̄ ipa arce gim
nasiū ɔstituere ⁊ optimos quosq̄
epheborum in lupanaribus pone
re. Eāt āt hoc non initium ꝫ incre
mentum quoddam et profectus
gentilis ⁊ alienigene conuersacō
nis propter impij ⁊ non sacerdo
tis iasonis nepharium ⁊ inaudi
tum scelus: ita sacerdotes iam nō
circa altaris offitia dediti essent.
sed contempto tēplo ⁊ sacrificijs

neglectis festinarēt ꝑticipes fieri
palestre ⁊ p̄bicōnis ei⁹ iniuste ⁊
in exēcicijs disci ⁊ patrios quidē
honores nl̄ hn̄tes. grecas glorias
optimas arbitrabāt̄. Quaꝝ grā
periculosa eos cōtentio habebat
et eoꝝ instituta emulabant̄ ac ꝑ
omīa hijs ꝯsimiles eē cupiebant
q̄s hostes ⁊ peremptores habue
rant. In leges em̄ diuinas impie
agē impune nō cedit. ꝫ hoc tēp⁹
sequēs declarabit Cū aūt qn̄quē
nal̄ agon tyro celebraret̄ ⁊ rex p̄
sens eēt. misit iason facinorosus
ab iherosolimis viros peccatoēs
portātes argenti didragmas tre
centas ī sacrifitiū hercul̄ quas po
stulauerūt hij qui apportauerāt
ne in sacrificijs erogarent̄ q̄a nō
oporteret. sed in alios sūptus eas
deputari. Sed hec oblata sūt q̄dez
ab eo qui miserat in sacrifitiū her
cul̄. ꝓpt̄ p̄sentes aūt date sunt in
fabricā nauiū triremiū. Misso au
tē in egiptū appollonio nesthei fi
lio ꝓpt̄ p̄matus ptholomei phy
lometoris regis: cū ꝯgnouisset ā
tioch⁹ alienū se a negocijs regni
effectū ꝓprijs vtilitatib⁹ ꝯsulens
ꝓfectus inde veīt ioppē ⁊ inde ihe
rosolimā. Et magnifice a iasone
⁊ ciuitate susceptus cū faculaꝝ lu
minib⁹ et laudib⁹ ingressus est
⁊ inde in phenicē exercitū conūtit
Et post triēnij tēp⁹ misit iasō me
nelaū sup̄dicti symonis fratrem
portantez pecunias regi ⁊ de nego
cijs necessarijs rn̄sa ꝑlaturū. At
ille ꝯmendatus regi cū mag̃ficas
set fatiem ꝑtātis ei⁹ in semetip̄m
retorsit sūmuz sacdotiū supponēs
iasoni talenta argenti trecēta. Ac

ceptisq̄ a rege mādatis venit. nl̄
quidez hn̄s dignū sacdotio. aīos
vero crudel̄ tyrāni ⁊ fere belue irā
gerēs. Et iason quidē q̄ ꝓpriū fra
trez captiuauerat ipē decept⁹ ꝓfu
gus in āmanitē expulsus est regi
onē Menela⁹ aūt p̄ncipatū qui
dē obtinuit. de pecunijs vero regi
ꝓmissis nl̄ agebat cū exactionez
faceret sostratus qui arce eāt pre
positus. Naz ad hūc exactio vecti
galiū ꝑtinebat quā ob cām vtri
q̄ ad regē sunt euocati. Et mene
la⁹ mot⁹ est a sacerdotio succēdē
te lysimacho fratre suo. sostrat⁹
autē p̄lat⁹ ē ciprijs. Et cū hec age
rent̄ ꝯtigit tharsēses ⁊ mallotas
seditionē mouere eo q̄ antiochi
regis ꝯcubine dono essent date.
Festinant̄ itaq̄ rex venit sedare
illos relicto suffecto vno ex comi
tib⁹ suis andronico. Ratus autē
menelaus accepisse se tēp⁹ opor
tunū. aurea quedaz vasa e tēplo
furat⁹ donauit andronico ⁊ alia
vendiderat tyro ⁊ ꝑ vicinas ciui
tates. Q̄d cū certissime cognouis
set onias āguebat eū. ipe in loco
tuto se continēs antiochie secus
daphnē. Vn̄ menelaus accedēs
ad andronicū rogabat ut oniaz
int̄ficeret. Qui cū venissz ad oniā
⁊ datis dextris cū iureiurando q̄
uis eēt ei suspectus suasisset de asi
lo ꝓcedere. statī eū ꝑemit nō veri
tus iustitiaz. Ob quā causā nō so
lū iudei. ꝫ etiaz alieq̄ nacōnes in
dignabant̄ ⁊ moleste ferebāt de
nece tanti viri iniusta. Sed regres
sū regez de cilitie locis adierūt iu
dei apud antiochiā simul ⁊ greci
conquerētes de iniqua nece onie

Contristatus itaq; antiochꝰ aiꝰ
ppt omã a flexꝰ ad miserioꝝ diaz
lacrimas fudit recordatꝰ defũcti
sobrietatẽ a modestiã. Accẽnsisq;
a mimis andromicũ purpura exu
tũ p totã ciuitatẽ iubet circũduci
a in eodẽ loco ĩ q; ĩ omã impietatẽ
omiserat sacrilegũ vita ꝑuari: do
mino illi ꝺignã retribuẽte penã
Multis aũt sacrilegꝰis in tẽplo a
lysimacho omissis menelai ꝺilio
a ꝺiuulgata fama ꝺgregata ẽ mlꝫ
titudo aduersũ lysimachũ multo
iam auro exportato. Turb aũt in
surgentibꝰ a animis ira repletis
lysimachꝰ armatis fere tribꝰ mi
libꝰ imq; maiꝰ vti cepit: ducẽ q;
ꝺã tyrãno etate pariẽ et dignitia
puecto. Sz ut intellexerũt conatũ
lysimachi: alij lapides. alij fustes
validos arripuere. quidã vero ci
nerẽ in lysimachũ iecere. Et multi
q; ꝺã vulnerati quidã aũt a pstiẽ
ti. oẽs vero in fugã ꝺuersi sũt. Ip
sũ etiã sacrilegũ seuꝰ eratiũ imẽfe
cerũt. De hijs ꝝ cepit inditiũ ad
uersus menelaũ agitari. Et cũ ve
nisset rex tyꝝ: ad ipm negotiũ de
tulerũt missi tres viri a semoribꝰ
Et cũ supaẽt menelaꝰ ꝓmisit pto
lomeo multas pecunias dare ad
suadendũ regi. Itaq; ptolomeꝰ in
quodã atrio positũ q;si refrigerã
ꝺi grã regẽ adijt a ꝺeduxit a sentẽ
tia a menelaũ q; ꝺe vniuerse mali
tie reũ crimĩnibus absoluit. mise
ros ãt qui etiã si apud scitas cau
sã dixissent innocẽtes iudicarentꝰ
hos morte ꝺãnauit. Cito ꝝ iustã
penã ꝺederũt q; ꝓ ciuitate a ppl'o a
sacris vasis cãz ꝓsecuti sũt. Quã
ob rez tyrijq; indignũ erga sepul
turã eoꝝ liberalissimi extiterunt.
Menelaꝰ aũt ppt eoꝝ qui in potẽ
tia erãt auaritiã pmanebat in po
testate: crescens in malitia ad insi
dias ciuium. Ca·v·

Eodẽ tpe antiochꝰ scꝺam ꝓ
fectionẽ pauit in egiptũ. Cõ
tigit aũt p vniuersã ihrosolimo
tũ ciuitatẽ videri dieb; q; ꝺragita
p aera eq̃tes discurrẽtes aureas
stolas hñtes a hastas q;si cohoꝛ
tes armatas a cursus equoꝝ per
ordines ꝺigestos a ꝺgressiones fi
eri comin; a scutoꝝ motus et ga
leatoꝝ multitudiez gladijs distri
ctis a teloꝝ iactꝰ a aureoꝝ armo
rũ splẽꝺorẽ: oisq; generis loricaꝝ
Quaꝓpt oẽs rogabãt in bonũ mõ
stiẽ ꝺuerti. Sz cũ falsus rumoꝛ exis
set tanq; vita excessisset antiochꝰ
assumptis iasõ nõ minꝰ mille vi
ris aggressus ẽ ciuitatẽ repente a
ciuibꝰ ad muꝝ ꝺuolãtibꝰ ad vl
timũ apprehẽsa ciuitate menelaꝰ
fugit ĩ arcẽ. Iasõ vero nõ ꝓcebat
ĩ cede ciuibꝰ suis nec cogitabat ꝓ
spitatẽ aꝺũsũ cognatos malũ eẽ
maximũ: arbitrãs hostiũ a nõ ciui
um se trophea captuꝝ Et pncipa
tũ q;ꝺẽ nõ obtinuit. finẽ vero ĩsiꝺi
aꝝ suaꝝ ꝺfusiõez accepit a pfugꝰ
itez abijt ĩ ãmanitẽ. Ad vltimuz
ĩ exitiũ fui ꝺducꝰus ab aretha ara
bũ tyrãno: fugiẽs de ciuitate in ci
uitatem oibꝰ ꝺiosus ut reꝑga
legũ a execrbiℓ ut patrie a ciuiũ
hostis ĩ egiptũ extrusus ẽ a q; mlꝫ
tos de patria sua expulerat: pere
gre perijt lacedemonias ꝓfectꝰ q;
si ꝓ gnatiõe ibi refugiũ habitu
rꝰ a q; isepulꝰtos multos abiecerat
ipe nullamẽtatꝰ a isepultꝰ abiciẽ

sepultura neq; pegna vsus neq;
patrio sepulchro pticipās. Hijs
ita gestis suspicatus ē rex sotieta
tē desturos iudeos et ob hoc pfe
ctus ex egipto effeātis animis ci
uitatē quidez armis cepit. Jussit
aūt militibus intficere. nec pcere
occursātib9 ⁊ p domos ascēdētes
trucidare. Flebant ergo cedes iu
uenū ac seniorū mulierū ⁊ natorū
extminia. v̄ ginūq; ⁊ paruulorū
neces. Erāt aūt toto triduo octo
gintamilia interfecti. quadragin
tamilia vincti. nō minus autē ve
nūdati. Sed nec ista suffitiūt. Au
sus est etiaz intrare templū vniū
sa terra sāctius menelao ductore
qui leguz ⁊ patrie fuit pditor. Et
scelestis manib9 sumēs sācta va
sa que ab alijs regib9 et ciuitati
b9 erant posita ad ornatū loci et
gloriā ɔtrectabat indigne ⁊ cōta
minabat. Ita alienatus mēte an
tiochus nō ɔsiderabat q̄ ppt pec
cata habitantiū ciuitatē modicū
deus fuerat iratus. ppter qd ⁊ ac
cidit circa locū despectio. Alioqn
nisi ɔtigisset eos multis pctis eē
inuolutos. sicut heliodorus q̄ mis
sus est a seleuco rege ad expoliā
dum erariū. etiā hic statim adue
niens flagellat9 ⁊ repulsus vtiq;
fuisset ab audatia. Verū nō ppt
locū gentez. s; ppter gentē locum
deus elegit. Ideoq; ⁊ ipē locus pā
ticeps fact9 ē ppli malorū. postea
aūt fiet sotius bonorū ⁊ qui dereli
ctus in ira dei ōnipotentis est. ite
rū in magni dñi recōciliacōne cū
sū na gloria exaltabit. Igitur an
tiochus milleoctingētis ablatis
de templo talentis velocit antio
chiā regressus est existimās se p
supbia terraz ad nauigandū. pe
lagus vero ad iter agendū dedu
ctuz ppt mentis elationē. Relinq;
aūt ⁊ prepositos ad affligendaz
gentē iherosolimis quidē philip
pū genere frigē. morib9 crudelio
rem eo ipso a quo cōstitutus est.
in garisim autez andronicū ⁊ me
nelaū qui grauiꝰ q̄ cetei immine
bant ciuib9. Cūq; appositus essz
contra iudeos misit odiosū pnci
pez appollonīū cū exēcitu viginti
et duob9 milib9. precipiēs ei oēs
pfecte etatis intficere. mulieres ac
iuuenes vendere. Qui cū venisset
iherosolimā pacē simulans quie
uit vsq; ad diez sanctū sabbati ⁊
tunc feriatis iudeis arma capere
suis pcepit. Omnesq; siml qui ad
spectaculū pcesserant trucidauit
⁊ ciuitatē cū armatis discurrēs in
gentē mltitudinē peremit. Judas
aūt machabeus qui decim9 fueāt
secesserat in desertū locū. ibiq; int
feās vitā in montib9 cū suis age
bat ⁊ feni cibo vescētes demorabā
tur ne pticipes cēnt coinqnacōis.

Ca. vi.

Sed nō post multū
temp9 misit rex senez quen
dā ātiocenū qui ɔpelleret iudeos
ut se trāsferrent a patrijs ⁊ dei le
gib9. cōtaminare etiam qd in ihe
rosolimis erat templū ⁊ ɔgnomi
nare iouis olimpi ⁊ in garizim p
ut erant hij q̄ locuz inhabitabāt
iouis hospitalis. Pessima autē ⁊
vniūsis grauis erat malorū incur
sio. Nā templū luxuria ⁊ comessa
tionib9 erat plenū et scortantiuz
cū meretricib9: sacrtisq; edib9 mu
lieres se vltro īgēbāt ītroferētes

ea que nō licebat. Altare etiā ple
nū erat illicitis que legibus ꝓhi
bebant. Neq; aūt sabbata custo
diebāt neq; dies sollēnes patrij
ſuabant. nec simpliciter se quisq̄ ꝑ
iudeū ꝯticebat. Ducebant aūt cū
amara necessitate in die natal' re
gis ad sacrifitia ⁊ cum liberi sacr̄
celebrarent: cogebant edera coro
nati libero circuire. Decretuz autez
exiuit in ꝓximas ciuitates genti
liū fuggerētib⁹ ptolomeis ut pa
ri modo ⁊ ipsi adūsus iudeos age
rent ut sacrificarent. eos aūt qui
nollent trāsire ad instituta genti
liū interficerent. Erat ḡ videre mi
seriā. Que em̄ mulieres delate sūt
natos suos circūcidisse quas ad
vbera infantib⁹ suspēsis cū publi
ce ꝑ ciuitatē circūduxissent ꝑ mu
ros precipitauerūt. Alij vero ad
ꝓximas coeuntes spelūcas ⁊ latē
ter sabbati diē celebrantes cū in
dicati eēnt philippo flāmis succē
si sunt eo q̄ verebant ꝓpt̄ religio
nē ⁊ obseruantiaz manu sibimet
auxiliū ferre. Obsecro autē eos q̄
hunc libꝝ lecturi sunt ne abhorre
scāt ꝓpt̄ aduersos casus. ſ̄ repu
tent ea q̄ acciderūt nō ad interitū
ſ̄ ad correctōnē eē generis nostri
Etem̄ multo tpe nō sinere peccato
ribz ex sētentia agere. ſ̄ statim vl
tiones adhibere: magni bn̄ficij ē
inditiū. Nō em̄ sicut in alijs nacō
nibz dn̄s patient̄ expectat: ut eas
cū iudicij dies aduenerit in pleni
tudine peccatoꝝ puniat: ita ⁊ ī no
bis statuit ut peccatis nostris ī fi
nē deuolutis ita demū in nos vin
dicet ꝓpter qd̄ nunq̄ quidez a no
bis misericordiam suam amouet

corripiens vero in aduersis ꝓpl'm
suuz nō derelinquit. Sed hec nob
ad ꝯmonicōem legentium dicta
sint paucis. iam autez veniendū
ē ad narracōem. Igit̄ eleazarus
vn⁹ de p̄moribus scribaꝝ vir eta
te ꝓuectus ⁊ vultu decorus apto
ore hians cōpellabat̄ carnē porci
nam māducare. at ille gloriosissi
mā mortez magis q̄ odibilē vitā
complectēs: volūtarie preibat ad
supplitiuz. Intuens aūt qūo opor
teret accidere: patient̄ sustinēs de
stinauit n̄ admittere illicita ꝓpter
vite amorē. Hij aūt qui astabāt
iniqua miseracōne ꝯmoti ꝓpter ā
tiquā viri amicitiā: tollentes euz
secreto rogabāt afferri carnes q̄
bus vesci ei licebat: ut simularet̄
māducasse sicut rex imperauerat
de sacrificij carnib⁹: ut hoc facto
a morte liberaret̄ ⁊ ꝓpter veterē vi
ri amicitiā hanc in eo facerēt hu
manitatē. At ille cogitaē cepit eta
tis ac senectutis sue eminentiam
dignaz ⁊ ingenite nobilitatis ca
nitiem atq; a puero optime ꝯuer
sacōnis actus ⁊ scd̄m sācte ⁊ a dō
condite legis cōstituta rn̄dit cito
dicens p̄mitti se velle in infernuz
Non em̄ etatez nostrā dignū est
inq̄t fingere ut multi adolescētes
arbitrantes eleazarū nonaginta
annoꝝ transisse ad vitam alieni
genaꝝ ⁊ ipsi ꝓpter meam simula
tionē ⁊ ꝓpter modicum corrupti
bilis vite tempus decipiant̄ ⁊ per
hoc maculam atq; execrationem
mee senectuti conquirā. Nam ⁊ si
in presenti tempore supplicijs ho
minū eripiar. ſ̄ manuz omnipotē
tis nec viuꝰ nec defūctus effugiā.

Quā ob rez fortit̄ vitaz excedēdo se
nectute quidē dign⁹ appaēbo. ado
lescentibz aūt exemplū forte relin
quā si ꝓmpto animo ac fortit̄ ꝓ
grauissimis ac sanctissimis legib⁹
honesta morte perfūgar. Hijs di
ctis ꝯfestim ad supplitiū trahebā
tur. Hij aūt qui eum ducebant ⁊
paulo ante fuerāt mitiores in irā
conuersi sunt ꝓpt̄ ſmones ab eo di
ctos quos illi ꝑ arrogantiā ꝓla
tos arbitrabant̄. Sed cū plagis
perimeret̄ ingemuit et dixit. Dñe
qui habes sāctaz scientiā manife
ste tu scis. qꝛ cum a morte possem
liberari duros corpis sustineo do
lores. scdz animā vero ꝓpt̄ timorē
tuū libent̄ hec patior. Et iste quidē
hoc modo vita decessit. nō solū in
uenib⁹. ſz ⁊ vniuſe gēti memoriā
mortis sue ad exemplū v̄tutis et
fortitudīs derelinquēs. Ca. vij.

Contigit aūt septem fratres
vna cum matre apprehēsos
ꝯpelli a rege edere ꝯtra fas carnes
porcinas. flagris ⁊ taureis crutia
tos. Vn⁹ aūt ex illis qui erat pri
m⁹ sic ait. Quid queris ⁊ q̄d vis
discere a nobis. Parati sum⁹ mo
ri magis q̄ patrias dei leges pre
uaricai. Iratus itaqꝫ rex iussit sar
tagines ⁊ ollas eneas succendi q̄
b⁹ statim succēsis. iussit ei qui pri
or fuerāt locutus amputari līguā
⁊ cute capitis abstracta sūmasq̄
man⁹ ⁊ pedes ei p̄cidi. ceteris ei⁹
fratrib⁹ ⁊ matre inspitientib⁹. Et
cū iam ꝑ omnia inutil̄ factus eēt
iussit ignem admoueri ⁊ adhuc
spirantē torrei in sartagine ī qua
cū diu crutiaret̄. ceteri vna cū ma
tre inuicē se hortabant̄ mori forti
ter dicentes. Dñs de⁹ aspitiet veri
tatē ⁊ ꝯsolabit̄ ī nobis quemad
modū in ꝓtestatiōe cantici decla
rauit moyses et in ſuis suis cōso
labit̄. Mortuo itaqꝫ illo p̄mo hoc
modo sequētez deducebāt ad illu
dendū ⁊ cute capitis eius cum ca
pillis abstr̄cta interrogabant si
mādūcaret prius q̄ toto corpore
ꝑ mēbra singula puniret̄. At ille
r̄ndens patria voce dixit. Nō faci
am. Propt̄ qd ⁊ iste sequenti lo
co p̄mi tormēta suscepit et ī vltīo
spiritu ꝯstitutus sic ait Tu quidē
scelestissime in p̄nti vita nos per
dis. ſz rex mūdi defunctos nos ꝓ
suis legib⁹ ī eterne vite resurrecti
one suscitabit. Post hūc tercius
illudit̄ ⁊ linguaz postulatus cito
ꝓtulit ⁊ man⁹ ꝯstant̄ extendit ⁊
cū fidutia ait. E celo ista possideo.
ſz ꝓpt̄ di leges nūc hec ipa despicō
qm̄ ab ipō me ea recepturz spero.
Ita ut rex ⁊ qui cum ipō erant mi
rarent̄ adolescētis animū q̄ tāq̄
nihil duceret cruciat⁹. Et hoc ita
defuncto: quartū vexabāt similit̄
torquentes. Et cum iā eēt ad mor
tē sic ait. Poti⁹ est ab hominib⁹
morti datos spem expectare a deo
iterz ab ipō resuscitandos Tibi eī
resurrectio ad vitā nō erit. Et cum
admouissent qn̄tū vexabant eū
At ille respitiēs in euz dixit. Pote
statē int̄ hoīes habēs cum sis cor
ruptibilis facis qd vis. Noli autē
putare gen⁹ nostrū a dō eē dereli
ctū. Tu aūt patient̄ sustine et vi
debis magnā ptātem ipsi⁹ quali
ter te et semen tuū torq̄bit. Post
hūc ducebant sextū et is mori īci
piens sic ait. Noli frustra errare.

Nos enim ꝓpter nosmetipōs hec pa
timur peccātes in deū nostꝝ ⁊ dig̃
ammiracōne facta sūt in nob̄. Tu
autē ne existimes tibi īpune futu
rū ꝙ ꝯtra deū pugnaē temptaue
ris. Supra modū autē mat̄ mira
bilis et bonoꝝ memoria digna q̄
pereuntes septē filios sub vnius
diei tēpe cōspitiens bono aīo fere
bat ꝓpt̄ spem quā in deū habebat
singulos autē illoꝝ hortabat̄ vo
ce patria fortit̄ repleta sapientia
⁊ feminee cogitacōi masculinum
aīm inferēs dixit ad eos. Nescio
qualit̄ in vtero meo apparuistis.
Neq; ei ego spm̄ ⁊ aīaꝫ donaui vo
bis ⁊ vitaꝫ ⁊ singuloꝝ mēbra nō
ego ipa cōpegi. Sedem mūdi crea
tor qui formauit hoīs natiuitatē
q̄q; omniū inuenit originē ⁊ spm̄
vob̄ iterꝝ cū misericordia reddet ⁊
vitā sicut nūc vosmetipōs despici
tis ꝓpt̄ leges ei⁹. Antioch⁹ autē
ꝯtēni se arbitrat⁹ sil̄ ⁊ exprobrā
tis voce despecta cū adhuc adole
scētior supeēt: non solū verb̄ horta
bat̄ ꝫ ⁊ cū iuramēto affirmabat
diuitē se ⁊ beatū factuꝝ ⁊ transla
tū a patrijs legibus amicū habi
tuꝝ ⁊ res necessarias ei prebituꝝ
Sed ad hec cū adolescēs nequaq̄
īclinaēt̄ vōuit rex mrēꝫ ⁊ suadebat
ei ut adolescēti fieret in salutē. Cū
aūt multis eaꝫ verb̄ eēt hortatus
ꝓmisit suasuraꝫ se filio suo. Itaq;
inclīata ad illū irridēs crudeleꝫ ty
rannū ait patria voce. Fili mi mi
serere mei que te ī vtero nouē mē
sib⁹ portaui ⁊ lac triennio dedi et
alui ⁊ in etateꝫ istam perduxi. Pe
to nate ut aspitias ad celum ⁊ ter
ram ⁊ ad omnia que in eis sunt ⁊

intelligas quia ex nihilo fecit illa
deus ⁊ hominū genus: ita fiet ut
nō timeas carnificem istum. ꝫ di
gnus fratrib⁹ tuis effectus susci
pe mortē ut in illa miseracōne cū
fratribus tuis te recipiā. Cuꝫ hec
illa adhuc diceret ait adolescens.
Quem sustinetis. Non obedio p̄
cepto regis. ꝫ precepto legis que
data est nobis ꝑ moysen. Tu ve
ro qui inuentor omnis malitie fa
ctus es ī hebreos nō effugies ma
num dei. Nos enim ꝓ peccatis no
stris hec patimur. Et si nobis ꝓpt̄
increpationem ⁊ correpcōeꝫ dn̄s
de⁹ noster modicū iratus ē. ꝫ iterꝝ
recōciliabit̄ suis suis. Tu āt o sce
leste ⁊ ōniuꝫ hoīm flagicōsissime
noli frustra extollivanis spebus
in suos ei⁹ inflāmatus. Nōdū ei
omnipotentis dei ⁊ omnia inspiti
entis iuditiū effugisti. Nam frēs
mei modico nūc dolore sustētato
sub testamento eterne vite effecti
sūt. tu vero iudi tio dei iustas sup
bie tue penas exolues. Ego aūt si
cut ⁊ fratres mei animā ⁊ corpus
meū trado ꝓ patrijs legib⁹ inuo
cans deū maturius gēti nostre ꝓ
pitiū fieri. teq; cum tormētis ⁊ ver
beribus confiteri ꝙ ipe est deus so
lus. In me vero ⁊ in fratribꝫ meis
desinet omnipotentis ira que sup
omne gen⁹ nostꝝ iuste superdu
cta est Tūc rex accensus ira ī hūc
sup oēs crudeli⁹ desiuit: indigne
ferens se derisū Et hic itaq; mūd⁹
obijt ꝑ omnia in dn̄o confidens.
Nouissime autē post filios ⁊ ma
ter consumpta est. Igitur de sacri
ficijs ⁊ de nimijs crudelitatib⁹ sa
tis dictū est. Capitulū. viij.

Vdas vero machabeꝰ ⁊ qui cū il
lo erāt introibāt latēter in castel
la ⁊ ꝯuocātes ꝯgnatos ⁊ amicos
⁊ eos qui ꝑmanserant in iudais
mo assumentes ⁊ eduxerūt ad se
sexmilia viros. Et inuocabāt do
minū ut respiceret ī ꝓplm qui ab
oībus calcabat̄ et misereret̄ tem
plo qđ cōtaminabat̄ ab impijs.
Misereret̄ etiā extermīnio ciuitatis
que eēt ilico ꝯplanāda ⁊ vocē sā
guinis ad se clamantis audiret.
memoraret̄ q̄ꝫ iniq̄ssimas mortes
puuloꝝ innocentiū ⁊ blasphēias
noī suo illatas ⁊ indignaret̄ sup
hijs. At machabeꝰ ꝯgregata mlt
titudine intolerabilis gentibꝰ ef
fitiebat̄. Ira em̄ dn̄i in mīam con
uersa est. Et supueniēs castellis
⁊ ciuitatibꝰ improuisus succende
bat eas ⁊ oportūa loca occupās
nō paucas hostiū strages dabat
Maxime aūt noctibꝰ ad huiusce
mōi excursus ferebat̄ ⁊ fama vtu
tis eiꝰ vbiq̄ diffundebat̄. Videns
aūt philippus paulatī viꝝ ad ꝓ
fectū venire ac frequentius res ei
cedere ꝓspe ad ptholomeū ducē
celessyrie ⁊ phēicis scripsit ut au
xiliū ferret regis negocijs. At ille
velocit̄ misit nichanorē patrocli
de p̄moribꝰ amicū datis ei de per
mixtis gentibꝰ armatis nō minꝰ
vigintimilibꝰ ut vniuersū iudeoruꝫ
genꝰ deleret adiūcto ei et gorgia
viro militari et in bellicis rebꝰ ex
periētissimo. Cōstituit aūt nicha
nor regi ut tributuꝫ qđ romanis
erat dandū duomilia talentorū
de captiuitate iudeorum suppleret.
Statīq̄ ad maritimas cītates mi
sit cōuocans ad coemptionē iu
daicoꝝ mācipioꝝ ꝓmittēs se no
nagīta mācipia talēto distr̄ctuꝝ
non respitiens ad vindictā que
eū ab oīpotente eēt ꝯsecutura. Iu
das aūt vbi ꝯperit. īdicauit hijs
qui secū erant iudeis nichanoris
aduentū. Ex quibꝰ quidaꝫ formi
dantes ⁊ nō credētes dei iustitie ī
fugā vertebant̄. alij vero si qui de
hijs superāt veniebant. simulq̄
dn̄m depcabant̄ ut eripet eos de
impio nichanore qui eos p̄usq̄ ī
cominꝰ veniret vendiderat. Et si n̄
ꝓpt̄ eos. ꝓpt̄ testamētū qđ eāt ad
patres eoꝝ ⁊ ꝓpt̄ inuocacōem sā
cti ⁊ magnifici noīs eiꝰ sup ipōs
Cōuocatis aūt machabeꝰ septē
milibꝰ qui cū ipso erāt rogabat
ne hostibꝰ recōciliarent̄. neq̄ me
tuerent inique venientiū aduersuꝫ
se hostiū multitudinē. ꝫ fortit̄ con
tenderent an̄ oculos hn̄tes cōtu
meliā que loco sancto ab hijs in
iuste eēt illata. itemq̄ ⁊ ludibrio
habite cītatis iniuriā adhuc etiā
veteꝝ instituta cōuulsa. Nam illi
quidē armis ꝯfidūt ait simlt ⁊ au
datia. nos autē in oīpotente dn̄o
qui pōt ⁊ venientes aduersū nos ⁊
vniuersū mundū vno nutu dele
re cōfidimꝰ. Ammonuit aūt eos
⁊ de auxilijs dei q̄ facta sunt erga
parentes et q̄ sb̄ sēnacherib cētū
octogintaq̄nq̄ milia perierunt ⁊
de p̄lio qđ eis aduersus galathas
fuit in babilonia ut oēs vbi ad
rem ventū est macedonibꝰ socijs
hesitantibꝰ. ipi sexmilia soli. pere
merūt centū vigintimilia ꝓpt̄ au
xiliū illis datū de celo ⁊ bn̄fitia ꝓ
hijs plurima ꝯsecuti sūt. Hijs ver
bis cōstātes effecti sūt ⁊ ꝓ legibꝫ

et patria mori parati. Constituit itaque fratres suos duces vtrique ordini symonem et iosephum et ionathā subiectis vnicuique millenis et et qngentenis: ad hoc etiā ab ezra lecto illis sācto libro et dato signo adiutorij dei in prima atie ipe dux cōmisit cū nichanore. Et facto sibi adiutore omnipotēte interfecerūt sup nouem milia hominū. maiorem aūt ptē exercitus nichanoris vulneribus debilē factam fugere ꝯpulerunt. Pecunijs vero eorum q̄ ad emptionem ipōrum venerāt sublatis: ipsos vsque quaque persecuti sūt. ꝫ reū si sunt ora ꝯclusi. Nam erat ante sabbatū quā ob causā nō pseuerauerūt insequētes. Arma autem ipōrum et spolia cōgregantes sabbatū agebant bn̄dicentes dn̄m qui liberauit eos in isto die misericordie initiū stillās in eos. Post sabbatū vero debilibus et orphanis et viduis diuiserūt spolia et residua ipi cum suis habuere. Hijs ita gestis et cōmunit ab omnibus facta obsecracōne: misericordē dn̄m postulabant ut in finē seruis suis reconciliaēt. Et ex hijs qui cū timotheo et bachide erant ꝯtra se contendētes sup vigintimilia interfecerūt et munitiones excelsas obtinuerūt et plures p̄das diuiserunt equā portionem debilibus pupillis et viduis. ꝫ et senioribus fatientes Et cū arma eorū diligent collegissent: omnia cōposuerunt in locis oportunis. Residua vero spolia iherosolimā detulerūt et philarcē q̄ cū thimotheo erat interfecerūt virum scelestū qui in multis iudeos afflixerat. Et cum epicinia agerēt in iherosolimis eos qui sacras ianuas incenderūt idest calisthenē cū in quoddā domiciliū refugissent incenderūt: digna ei mercede p impietatibus suis r̄ddita. Facinorosissimus aūt nichanor qui mille negotiantes ad iudeorum vendicōnē adduxeāt humiliatus auxilio domini ab hijs quos nullos existimauerat: deposita veste glorie per mediterraneā fugiens solus veīt antiochiā: sūmā infelicitatē de interitu sui exercitus ꝯsecutus. Et q̄ promiserat romanis se tributū restituē de captiuitate iherosolimorū: p̄dicabat nūc ptectorē deū habere iudeos et ob ip̄m īuulnerabiles eē eo q̄ sequerentur leges ab ipō constitutas. Ca. ix.

Eodem tpe antiochus in honeste reuertebat de pside. Intr̄uerat em̄ in eā q̄ dicit psipol et tēptauit expoliaē templū et ciuitatē opprimere. ꝫ multitudīe ad āma ꝯcurrēte in fugam versi sūt et ita cōtigit ut antiochus post fugā turpiter rediret. Et cum venisset circa egbathanan: recognouit q̄ erga nichanorē et timotheū gesta sūt Elatus aūt in ira arbitrabat se iniuriā illorū qui se fugauerāt posse ī iudeos retorq̄re. ideoque iussit agitari currum suum sine intermissione agēs iter celesti eū iuditio purgēte: eo q̄ ita supbe locutus ē se venturū iherosolimā et ꝯgeriē sepulchri iudeorum eam facturum. Sz qui vniuersa cōspicit dominus deus israhel pcussit eum insanabili et inuisibili plaga. Vt em̄ finiuit huncip̄m sermonē: apprehēdit eū dolor dirus viscerum et amara īternorum tormēta.

Et quidē satis iuste quippe q̄ mul
tis ⁊ nouis crutiatibus alioꝝ tor
serat visceā. licet ille nullo modo
a sua malitia cessaret. Super hoc
autez superbia repletus ignez spi
rans animo ī iudeos ⁊ precipiēs
accelerari negotiū. contigit illum
impetu euntem de curro cadere ⁊
graui corporis collisione membr̄
vexari. Isqꝫ qui sibi videbatur eti
am fluctibus maris imperare su
pra humanū moduz superbia re
pletus ⁊ montium altitudines in
statera appendere. nunc humilia
tus ad terraz in gestatorio porta
batur. manifestā dei virtutem in
semetipso ɔtēstans. ita ut de cor
poē impij vermes scaturirēt ac vi
uentes in doloribus carnes eius
effluerent. odore etiā illius ⁊ feto
re exercitus grauaretur. Et q̄ pau
lo ante sidera celi contingere se ar
bitrabatur eū nemo poterat ꝓpt̄
intolerantiā fetoris portare. Hinc
igitur cepit ex graui superbia de
ductus ad agnitionez sui venire
diuina āmonitus plaga per mo
menta singula doloribus suis au
gmenta capientibus. Et cum nec
ipse iam fetorem suū ferre posset
ita ait. Iustum est subditum esse
deo ⁊ mortalez non paria deo sen
tire. Orabat autē hic scelestus do
minuz a quo non esset misericor
diā consecuturus ⁊ ciuitatem ad
quā festinans veniebat ut eā ad
soluz deduceret ac sepulchrū con
gestoruz faceret. nunc optat libe
ram reddere et iudeos quos nec se
pultura quidem se dignos habi
turuz. sed auibus ac feris diripiē
dos traditurū ⁊ cum paruulis ex

terminaturū dixerat. eq̄les nunc
athenienfibus facturū pollicetur
templuz etiam sanctū qd̄ pri⁹ ex
poliaueāt optimis donis ornatu
rum et sancta vasa multiplicatu
rum et ꝑtinentes ad sacrifitia sū
ptus de redditibus suis prestatu
rum super hec et iudeum se futurū
et omnem locū terre perambula
turum ⁊ predicaturū dei potesta
tem. Sed non cessantib⁹ doloribz
superuenerat enim in eum iustuz
dei iuditium. desperās scripsit ad
iudeos in hunc modum deprecа
tionis epistolam hec continentē
Optimis ciuibus iudeis plurimā
salutē ⁊ bene valere ⁊ esse felices
rex ⁊ p̄nceps antiochus. Si bene
valetis ⁊ filij vestri et ex sentētia
vobis cuncta sunt: maximas agi
mus gratias. Et ego in infirmita
te cōstitutus. vestri autez memor
benigne reuersus de ꝑsidis locis
et infirmitate graui apprehensus
necessariuz duxi pro cōmuni vtili
tate curaz habere. non desperans
memetipsū. sed spem multam ha
bens effugiendi infirmitatez. Re
spitiens autē q̄ ⁊ pater me⁹ qui
bus temporib⁹ in locis superiori
bus ducebat exercitū ostendit q̄
post se susciperet principatū ut si
quid contrariū accideret aut dif
ficile nuntiaētur. scientes hij qui
in regionib⁹ erant cui esset reruz
sūma derelicta non turbarent̄ ad
hec considerans de ꝓximo poten
tes quosqꝫ ⁊ vicinos temporib⁹
insidiantes ⁊ euentū expectantes
designaui filiū meum antiochuz
regem quē sepe recurrens in supe
riora reg̃ multis vestꝝ ɔmēdabā

⁊ scripsi ad eū que subiecta sunt.
Oro itaq; vos ⁊ peto memores be
nefitioꝝ publice ⁊ priuatī ut vn⁹
quisq; ꝯseruet fidē ad me et ad fi
liū meum. Confido em̄ eum mode
ste ⁊ humane actuꝝ ⁊ sequentez
ꝓpositū meū ⁊ ꝯmunē vobis fore
Igit̄ homicida ⁊ blasphemus pes
sime ꝑcussus ⁊ ut ip̄e alios tracta
uerat: ꝑegre in montib⁹ miseābi
li obitu vita functus est. Transfe
rebat autē corp⁹ philippus colla
ctaneus ei⁹ qui metuens filiū an
tiochi ad ptolomeum philome
thora abijt in egiptū. Ca. x.

Machabeus aūt ⁊ qui cuꝫ eo
erāt dn̄o se ꝓtegente tēplū
quidē ⁊ ciuitatem recepit. aras āt
quas alienigene per plateas stru
xerant. itēq; delubra demolitus ē.
Et purgato templo aliud altaē fe
cerunt ⁊ de ignitis lapidib⁹ igne
ꝯcepto sacrifitia obtulerunt post
bienniū ⁊ īcensū ⁊ lucernas ⁊ pa
nes ꝓposicōnis posuerunt. Quibꝫ
gestis rogabant dn̄m ꝓstrati in
terrā: ne amplius talib⁹ malis in
ciderēt. Sed ⁊ si quādo peccassent
ut ab ipso mitius corriperent̄ ⁊ n̄
barbaris ac blasphemis homini
bus traderent̄. Qua die autē tem
plū ab alienigenis pollutū fueāt
contigit eadem die purificacōem
fieri vicesima ⁊ qn̄ta mensis qui
fuit casleu. Et cum leticia diebus
octo egerunt in modū tabernacu
loꝝ: recordantes q̄ ante modicū
temporis diem sollemnē taberna
culoꝝ in montibus ⁊ in spelūcis
more bestiaꝝ egerant ꝓpter quod
tirsos ⁊ ramos virides ⁊ palmas
preferebat ei qui ꝓsperauit mun
dare locum suū. Et decreuerunt cō
muni precepto ⁊ decreto vniuerse
genti iudeoꝝ omnibus ānis age
re dies istos. Et antiochi quidē q̄
appellatus est nobilis: vite exces
sus ita se habuit. Nunc aūt de eu
patore ātiochi impij filio que ge
sta sunt narrabimus: breuiantes
mala que in bellis gesta sūt. Hic
em̄ suscepto regno ꝯstituit sup ne
gotia regni lysiam quendā phe
nicis ⁊ sirie militie principē. Nam
ptolomeus qui dicebatur macer
iusti tenax ēga iudeos eē instituit
⁊ precipue ꝓpt̄ iniquitatē que fcā
erat in eos ⁊ pacifice agere cū eis
Sed ob hoc accusatus ab amicis
apud eupatorē: cū frequent̄ ꝓdi
tor audiret eo q̄ cipꝝ creditā sibi
a philometore deseruisset ⁊ ad ā
tiochū nobilē trāslatus etiaꝫ ab
eo recessisset: veneno vitaꝫ finiuit
Gorgias aūt cum eēt dux locorū
assumptis aduenis frequent̄ iu
deos debellabat. iudei vero qui te
nebant oportunas municōnes fu
gatos ab iherosolimis suscipie
bant et bellare temptabant. Hij
vero qui erant cum machabeo ꝑ
orationes dominum rogantes ut
esset sibi adiutor: impetuꝫ fecerūt
in munitiones ydumeorum. mul
taq; vi insistentes loca obtinue
runt: occurrentes interemerunt ⁊
omnes simul non minus a vigin
tiquinq; milibus trucidauerunt.
Quidam autez cum confugissent
in duas turres valde munitas
omnem apparatum ad repugnā
dum habentes. machabeus ad
eorum expugnationem relicto sy
mone et iosepho itemq; zacheo.

eisq; qui cū ipsis erant satis mul
tis ipse ad eas que amplius perur
gebant pugnas conuersus est.
Hij vero qui cum symone erant
cupiditate ducti a quibusdā qui
in turribus erant suasi sūt pecunia
et septuagintamilibus didr̄gmis
acceptis dimiserunt quosdaz ef
fugere. Cum autem nichabeo nū
tiatum eēt quod factum est prin
cipibus populi congregatis accu
sauit q̄ pecunia fratres vendidis
sent aduersarijs eorum dimissis
Hos igitur proditores factos int̄
fecit ⁊ confestim duas turres oc
cupauit. Armis autez ac manibz
omnia prospere agendo ī duabus
munitionibus plusq̄ vigintimilia
peremit. Et thimotheus qui prius
a iudeis fuerat superatus conuo
cato exercitu peregrine multitudi
nis ⁊ cōgregato equitatu asiano
aduenit quasi armis iudeaz cap
turus. Machabeus autem ⁊ qui
cum ipso erant appropinquante
illo deprecabātur dominū caput
terra aspergētes. lumbosq; cilicijs
precincti. ad altaris crepidinem
ꝓuoluti ut sibi propitius. inimicis
autem eorū esset inimicus ⁊ adu
sarijs aduersaētur sicut lex dicit
Et ita post orationem sumptis ar
mis longius de ciuitate proceden
tes ⁊ proximi hostibus effecti rese
derunt. Primo aūt solis ortu vtri
q; ꝯmiserunt. isti quidem victorie
⁊ prosperitatis sponsorē cum vir
tute dominū habentes. illi autem
ducem belli animū habebant. Sz
cum vehemens pugna essz appa
ruerunt aduersarijs de celo viri
quinq; in equis. frenis aureis de
cori ducatū iudeis prestantes. ex
quibus duo machabeum mediuz
habētes armis suis circumseptū
incolumem conseruabant. in ad
uersarios autez tela ⁊ fulmina ia
tiebant. ex quo ⁊ cecitate confusi
⁊ repleti perturbacōne cadebant
Interfecti sūt autem vigintimilia
quingēti ⁊ equites sexcenti. Thi
motheus vero confugit in gaza
ram presidiuz munitū cui preerat
cereas. machabeus autem ⁊ qui
cum eo erant letantes obsederūt
presidium diebus quatuor. At hij
qui intus erant loci firmitate cō
fisi supra modū maledicebant et
sermones nephandos iactabant.
sed cū dies quinta illucesseret vi
ginti iuuenes ex hijs qui cuz ma
chabeo erant accensi animis ꝓpt̄
blasphemiā viriliter accesserunt
ad murum ⁊ feroci animo incedē
tes ascendebant. sed ⁊ alij similit̄
ascendentes turres portasq; succē
dere aggressi sunt. atq; ipsos ma
ledicos viuos concremare. Per
continuū autem biduū presidio
vastato thimotheuz occultantez
se in quodaz repertū loco pereme
runt ⁊ fratrem illius cereaz ⁊ ap
pollofanez occiderunt. Quibus ge
stis in ymnis et confessionibus
bn̄dicebant dominū qui magna
fecit in israhel ⁊ victoriā dedit ill̄.

Sed paruo post. Ca. xi.
tēpore lysias procurator re
gis ⁊ propinquus ac negotiorum
prepositus grauit̄ ferens de hijs
que acciderant. cōgregatis octo
ginta milibus et equitatu vniuso
veniebat aduersuz iudeos existi
mans se ciuitatē quidem captam

gentibus habitaculū factus tem
plum vero in pecunie questū sicut
cetera delubra gēciū habiturū et
per singulos annos venale sacer
dotiū nusq̄ recogitans dei potesta
tē sed mēte effrenatus in multitu
dine peditū et in milibus equituz
⁊ in octoginta elephātis confide
bat. Ingressus aūt iudeā ⁊ appro
pians bethsure que erat in angu
sto loco ab iherosolima interual
lo quinq̄ stadioꝝ illud p̄sidium
expugnabat. Vt aūt machabeꝰ
et qui cū eo erāt cognouerunt ex
pugnaī p̄sidia cū fletu ⁊ lacrimis
rogabāt dn̄m ⁊ oīs turba simul
ut bonū āgelū mitteret ad salutē
israhel. Et ip̄e p̄mus machabeus
sūptis āmis ceteros adhortatus
est simul secū piculū subire ⁊ ferre
auxiliū frībus suis. Cūq̄ pariter
prompto aīo p̄cederēt iherosoli
mis apparuit p̄cedēs eos eques ī
veste cādida: armis aureis hastā
vibrans. Tūc omnes simul bene
dixerūt misericordē dn̄m ⁊ ꝯualu
erūt animis: nonsolū homines ꝫ
et bestias ferocissimas ⁊ muros
ferreos pati penetrare. Ibant igi
tur prompti: de celo habentes ad
iutorem ⁊ miserantem super eos
dominum. Leonum autem more
impetu irruentes in hostes p̄stra
uerunt ex eis vndecimmilia pedi
tum ⁊ equitū mille sexcentos vni
uersos autem in fugam verterūt
Plures autem ex eis vulnerati
nudi euaserunt. Sed et ipse lysi
as turpiter fugiens euasit. Et
quia non insensatus erat: secum
ipse reputans factam erga se di
minutionem et intelligens inui
ctos esse hebreos dei omnipoten
tis auxilio nitentes misit ad eos
promisitq̄ se consensurum omni
bus que iusta sunt ⁊ regem com
pulsurum amicū fieri. Annuit au
tem machabeus precibus lysie ī
omnibus vtilitati consulens. Et
quecunq̄ machabeus scripsit ly
sie de iudeis ea rex concessit. Nam
erant scripte iudeis epistole a ly
sia quidem hunc moduz continē
tes. Lysias populo iudeoruz salu
tem. Johannes et abessalon qui
missi fuerant a vobis tradentes
scripta postulabant ut ea que p̄
illos significabantur implerem.
Quecūq̄ igitur regi potuerunt per
ferri exposui ⁊ que res p̄mittebat
concessi. Si igitur ī negociis fidez
seruaueritis ⁊ deinceps bonorum
vob̄ causa eē temptabo. de ceteris
autē per singula verba mandaui
⁊ istis ⁊ hijs q̄ a me missi sūt collo
qui vobiscuz. Bene valete. Anno
centesimoquadragesimooctauo
mensis dioscori die vicesima ⁊ q̄r
ta. Regis autem epistola ista con
tinebat. Rex antiochus lysie fra
tri salutez. Patre nostro int̄ deos
translato nos volentes eos qui
sunt in regno nostro sine tumul
tu agere et rebus suis adhibere
diligentiam: audiuimus iudeos
non consensisse patri meo ut tr̄ns
ferrentur ad ritum grecorum. sed
tenere velle suum institutum ac
propterea postulare a nobis con
cedi sibi legittima sua. Volentes
igitur hancquoq̄ gentem quie
tam esse statuentes iudicauimus
templum restitui illis ut agerent
scd̄m suoꝝ maioꝝ consuetudinez

Bene igit̄ feceris si miseris ad eos
⁊ dexteram dederis ut cognita no
stra voluntate bono animo sint
⁊ vtilitatib⁹ ꝓprijs deseruiant. Ad
iudeos vero regis epistola talis
erat. Rex antioch⁹ senatui iudeo
rum ⁊ ceteris iudeis salutē. Si va
letis sic estis ut volum⁹. sed ⁊ ip̄i
bene valemus. Adijt nos mene
laus dicens. velle vos descendere
ad vestros qui sunt apud nos.
Hijs igitur qui cōmeant vsq̄ ad
diez tricesimū mensis xandici da
mus dextras securitatis ut iudai
cis vtantur cibis et legib⁹ suis si
cut ⁊ prius ⁊ nemo eorū vllo mo
do molestiam patiatur de hijs q̄
p ignorantiā gesta sunt. Misim⁹
autem ⁊ menelaū qui vos alloq̄
tur. Valete Anno centesimoqua
dragesimooctauo xandici mēsis
quindecima die. Miserunt autem
etiam romani epistolaz ita se ha
bentez. Quintus mēmius ⁊ titus
manilius legati romanoꝝ popu
lo iudeorū salutem. De hijs que
lysias ꝯgnatus regis concessit vo
bis ⁊ nos concessim⁹. de quibus
autem ad regē iudicauit referen
dū confestim aliquem mittite di
ligenti⁹ inter vos conferentes ut
decernam⁹ sicut congruit vobis.
Nos enim antiochiaz accedim⁹
Ideoq̄ festinate rescribere ut nos
q̄ sciam⁹ cuius estis voluntatis.
Bene valete. Anno cētesimoqua
drgesimooctauo quintadecima
die mēsis xandici. Ca. xij.

Hijs factis pactionib⁹ lysias
ꝑgebat ad regem. iudei aūt
agricultuē operam dabant. Sed
hij qui resederant thimotheus ⁊
apollonij⁹ gennei filij⁹. ꝫ et iero
nim⁹ ⁊ demophon super hos ⁊ ni
chanor cypriarches nō finebāt
eos in silētio agere ⁊ quiete. Iop
pite vero tale quoddam flagitiū
perpetrarunt. Rogauerūt iudeos
cum quib⁹ habitabant ascende
re scaphas quas parauerant cū
vxorib⁹ ⁊ filijs quasi nullis inimi
cicijs inter eos subiacentib⁹ ꝑm
cōmune itaq̄ decretum ciuitatis
⁊ ip̄is acquiescentibz pacisq̄ cau
sa nihil suspectum habētib⁹ cum
in altum processissent sb̄merserūt
nō min⁹ ducētos. Quā crudelita
tem iudas in sue gentis homines
factā ut cognouit. precepit viris
qui erāt cum ipso et inuocato iu
sto iudice deo venit aduersus in
terfectores fratꝝ ⁊ portum quidez
nocte succendit. scaphas exussit.
eos autez qui ab igne refugerāt
gladio peremit. Et cū hec ita egis
set discessit quasi iterꝝ reuersurus
⁊ vniuersos ioppitas eradicatu
rus. Sed cum ꝯgnouisset et eos
qui erāt iamnie velle pari modo
facere habitantib⁹ secum iudeis.
iamnitisq̄ nocte superuenit ⁊ por
tum cum nauib⁹ succendit. ita ut
lumen ignis appareret iherosoli
mis ab stadijs ducentis quadra
ginta. Inde cum iaz abijssent no
uem stadijs ⁊ iter facerēt ad thi
motheū. ꝯmiserūt cum eo arabes
quinq̄ milia viri ⁊ equites quin
genti. Cūq̄ pugna valida fieret
⁊ auxilio dei prospere cessisset. resi
dui victi arabes petebant a iuda
dextras sibi dari ꝓmittētes se pa
scua daturos ⁊ in ceteris profutu
ros. Iudas autē arbitratus vere

in multis eos vtiles ꝓmisit pacē
dextrisq; acceptis discessere ad ta
bernacula sua. Aggressus est aūt
⁊ ciuitatē quandā firmā pontib;
murisq; circumseptam que a tur
bis habitabatur gentiū ꝓmiscu
arum cui nomen chasphin. Hij
vero qui intus erant confidentes
in stabilitate murorū ⁊ apparatu
alimoniarum remissius agebant
maledictis lacescentes iudam ac
blasphemantes et loquētes que
fas non est. Machabeus autē in
uocato magno mūdi pn̄cipe qui
sine arietibus ⁊ machinis tempo
rib⁹ ihu p̄cipitauit iericho irruit
ferociter muris ⁊ capta ciuitate ꝑ
dn̄i voluntatē innumerabiles ce
des fecit: ita ut adiacēs stagnum
stadioꝝ duoꝝ latitudinis sāgui
ne interfectoruꝫ fluere videret. In
de discesserūt stadia septingenta
qn̄quaginta ⁊ venerūt ī characha
ad eos q̄ dicunt tibianei iudeos ⁊
timotheum quidē in illis locis nō
comprehenderunt. nulloq; nego
tio perfecto regressus est relicto in
quodaꝫ loco firmissimo presidio
Dositheus autem ⁊ sosipater qui
erāt duces cū machabeo pereme
runt a thimotheo relictos in pre
sidio decēmilia viros. At macha
beus ordinatis circū se sex milib⁹
⁊ constitutis per cohortes: aduer
sus thimotheuꝫ ꝓcessit habentē
secū centū vigintimilia peditu: eq̄
tūq; duomilia qn̄gentos. Cogni
to autem iude aduentu timothe⁹
p̄misit mulieres ⁊ filios ⁊ reliquū
apparatū in presidiū qd carnion
dicit. Erat enim inexpugnabile
⁊ accessu difficile ꝓpter locoꝝ an
gustias. Cūq; cohors iude prima
apparuisset timor hostib⁹ īcussus
est ex presentia dei qui vniuersa
conspicit ⁊ in fugaꝫ versi sūt ali⁹
ab alio: ita ut magis a suis deice
rent ⁊ gladioꝝ suorum ictibus de
bilitarentur. Judas aūt vehemē
ter instabat puniens ꝓphanos
⁊ ꝓstrauit ex eis trigintamilia vi
roꝝ. Ipse vero thimotheus īcidit
in ꝑtes dosithei ⁊ sosipatris ⁊ mlt
tis precibus postulabat ut viu⁹
dimitteret eo ꝙ multoꝝ ex iudeis
parētes haberet ac fratres quos
morte eius decipi eueniret. Et cum
fidem dedisset restituturum se eos
scd̄m ꝯstitutū: illesum eum dimise
runt ꝓpter fratꝝ salutem. Judas
autē regressus est a carnion inter
fectis vigintiqn̄q; milibus. Post
hoꝝ fugā ⁊ necē mouit exercitū
ad effrō ciuitatē munitā ī q̄ mul
titudo diuersaꝝ gētiū habitabat
⁊ robusti iuuenes ꝓ muris ꝯsistē
tes fortit repugnābāt. In hac autē
machine multe ⁊ teloꝝ eāt appa
ratus. Sed cū oīpotentē inuocas
sent qui potestati vires hostiū cō
fringit ceperūt ciuitatē ⁊ ex eis q̄
intus erant vigintiqn̄q; milia ꝓ
strauerūt. Inde ad ciuitatē scita
rū abierunt que ab iherosolimis
sexcentis stadijs aberat. Cōtestā
tib; aūt hijs q̄ apud scitopolitas
erāt iudeis ꝙ beīgne ab eis habe
rent ⁊ tꝑib⁹ infelicitatis ꝙ mode
ste secū egerint grās agētes eis ⁊
exhortati etiam de cetero erga ge
nus suū benignos eē venerūt ihe
rosolimā die sollēni septimanaꝝ
instante Et post penthecostē abie
rūt ꝯtra gorgiā p̄positū ydumee

Exiuit autē cum peditib⁹ trib⁹ mi
libus ⁊ equitib⁹ quadringentis
Quibus congressis contigit pau
cos ruere iudeorum. Dositheus ve
ro quidē de bachinoris eques vir
fortis gorgiaꝫ tenebat et cum vel
let illū capere viuū eques quidā
de tracibus irruit in eum. hume
rūqꝫ eius amputauit atqꝫ ita gor
gias effugit in marisa. At illis q̄
cum hesdrin erant diuti⁹ pugnā
tibus ⁊ fatigatis inuocauit domi
num iudas adiutorem ⁊ ducem
belli fieri. incipiens voce patria ⁊
cum ymnis clamorem extollens
fugam gorgie militibus incussit.
Iudas autem collecto exēcitu ve
nit in ciuitatem odollam. Et cum
septima dies superueniret scd̄ꝫ cō
suetudinem purificati in eodeꝫ lo
co sabbatum egerunt. Et sequēti
die venit cū suis iudas ut corpo
ra prostratorū tolleret et cum pa
rentibꝫ poneret in sepulchris pa
ternis. Inuenerunt autēꝫ sub tu
nicis interfectorū de donariis ydo
lorum que apud iamniaꝫ fuerūt
a quib⁹ lex prohibet iudeos. Om
nibus ergo manifestum factuꝫ ē
ob hanc causā eos corruisse. Om
nes itaqꝫ benedixerunt iustum iu
ditium domini qui occulta fecerat
manifesta. Atqꝫ ita ad preces cō
uersi rogauerunt ut id quod fa
ctum erat delictum obliuioni tra
deretur. At vero fortissim⁹ iudas
hortabat̄ populū conseruare se si
ne peccato: sub oculis videntes q̄
facta sunt pro peccatis eorum qui
prostrati sunt. Et facta collacōne
duodecimmilia dragmas argēti
misit iherosolimā offerri pro pec
catis mortuorū sacrifitium bene ⁊
religiose de resurrectione cogitās
Nisi enim eos qui ceciderāt resur
recturos speraret. superfluū vide
retur ⁊ vanum oraē pro mortuis
Et quia cōsiderabat ꝙ hij q̄ cum
pietate dormitionem acceperant
optimaꝫ haberent repositam gra
tiam. Sancta ergo ⁊ salubris est
cogitacō pro defunctis exorare ut
a peccatis soluantur. Ca. xiij.

Anno centesimo quadragesi
monono cognouit iudas
antiochuꝫ eupatoris venire cum
multitudine aduersus iudeam ⁊
cum eo lysiam procuratorē ⁊ pre
positum negotioruꝫ secum haben
tem peditum centumdecēmilia et
equitum quinqꝫmilla ⁊ elephan
tes vigintiduos. currus cum fal
cibus trecentos. Commiscuit au
tem se illis ⁊ menelaus et cū mul
ta fallatia deprecabat̄ antiochū
nō ꝓ patrie salute. ꝫ sperās se cō
stitui in principatū. Sed rex regū
suscitauit am̄os antiochi ī pecca
toreꝫ et suggerente lysia hunc eē
causaꝫ omniū malorum. iussit ut
eis est consuetudo apprehensuꝫ in
eodem loco necari. Erat autem in
eodem loco turris quinquaginta
cubitorū aggestum vndiqꝫ hn̄s
cineis. Hec prospectum habebat
in preceps. Inde in cinerē deici ius
sit sacrileguꝫ: omnibus eum pro
pellentibus ad interitum. Et tali
lege preuaricatoreꝫ legis contigit
mori nec terre dari menelaum Et
quidem satis iuste. Nam quia mlt
ta erga aram dei delicta ꝯmisit cu
ius ignis ⁊ cinis erat sanctus ip
se in cineis morte damnatus est.

Sz rex mēte effrenatus veniebat
nequiorez se pr̄e suo iudeis ostēfu
rus. Quibus iudas cognitis pre
cepit ꝓplo ut die ac nocte dn̄m in
uocarent quo sicut semꝑ ⁊ nunc
adiuuaret eos. quippe qui lege ⁊
patria sanctoqꝫ templo p̄uari ve
rerent̄ ac ꝓplm qui nuꝑ paululuz
respirasset ne sineret blasphemis
rursus nationib⁹ subdi. Omnibz
itaqꝫ simul id fatientib⁹ ⁊ petenti
bus a domino misericordiā cum
fletu ⁊ ieiuniis ꝑ triduū cōtinuū
ꝓstratis: hortatus est eos iudas
ut se preparent. Ipe vero cū senio
ribus cogitauit p̄usq̄ rex admo
ueret exercitū ad iudeaz ⁊ obtine
ret ciuitatē exire ⁊ domini iuditio
ꝯmittere exitum rei dans itaqꝫ po
testatem omniuz deo mundi crea
tori ⁊ hortatus suos ut fortiter di
micarent ⁊ vsqꝫ ad mortem pro le
gibus. templo. ciuitate. patria et
ciuibus starent circa modm exē
citum constituit. Et dato signo su
is dei victorie: iuuenib⁹ fortissimis
electis nocte aggressus aulam re
giam in castris interfecit viros q̄
tuordecim milia ⁊ maximum ele
phantorum cum hiis qui super
positi fuerant. Summoqꝫ metu ac
perturbatione hostium castra re
plentes: rebusqꝫ prospere gestis
abierunt. Hoc autem factum est
die illucescente adiuuāte eum do
mini protectione. Sed rex accepto
gustu audatie iudeorum arte dif
ficultatem locorum temptabat ⁊
bethsure q8 erat iudeorum presi
dium munitū castr̄ admouebat
sed fugabatur. impīgebatur. mi
norabatur. Hiis autez qui intus
erant iudas necessaria mittebat
Enuntiauit autem misteria hosti
bus rodochus quidaz de iudaico
exercitu qui requisitus comprehē
sus est ⁊ conclusus. Iteruz rex ser
monem habuit ad eos qui erāt
in bethsuris: dexteram dedit. acce
pit. abiit. ꝯmisit cum iuda: supeā
tus est Vt autem cognouit rebel
lasse philippum antiochie qui re
lictus erat super negotia: mente
consternatus iudeos deprecans.
subditusqꝫ eis iurat de omnibus
quibus iustum visum est et recō
ciliatus obtulit sacrifitium. hono
rauit templum ⁊ munera posuit.
machabeū amplexat⁹ ē ⁊ fecit eū
a ptolomaide vsqꝫ ad gerrenos
ducem ⁊ p̄ncipē. Vt autem venit
ptolomaidaz grauit̄ ferebāt pto
lomenses amicitie ꝯuentionē īdi
gnātes ne forte fedus irrūperent
Tūc ascēdit lysias tribunal ⁊ ex
posuit racōez ⁊ ꝓplm sedauit. reū
fusqꝫ est antiochiā. Et hoc modo
regis ꝓfectio ⁊ reditus processit.

Sed post triennij Ca. xiiij.
temp⁹ cognouit iudas ⁊ q̄
cū eo erant demetriuz seleuci cum
multitudine valida ⁊ nauibus ꝑ
portuz tripolis ascendisse ad loca
oportuna et tenuisse regiones ad
uersus antiochū ⁊ ei⁹ ducē lysiā
Alchim⁹ aūt quidā q̄ sūm⁹ sacer
dos fueāt. ꝫ volūtarie coinq̄nat⁹
ē in tꝑib⁹ ꝯmixtionis: ꝯsiderans
nullo mō sibi eē salutē neqꝫ acces
sū ad altaē: veīt ad regē demetriū
centesimoq̄nquagesimo āno of
ferēs ei coronā aureā ⁊ palmā: su
ꝑ hec et talos qui templi eē vide
bantur. Et ipsa quidem die siluit

Tempus autē oportunū demētie
sue nactus ⁊ conuocatus a deme
trio ad consiliuꝫ ⁊ interrogatus
quibus rebus ⁊ cōsilijs iudei vte
rentur respondit. Ipsi qui dicūtur
assidei iudeoruꝫ quibus preest iu
das machabeꝰ bella nutriunt et
seditiones mouent. nec patiūtur
regnū esse quietum. Nam et ego
defraudatus parentum gloria. di
co autē sūmo sacerdocō huc veni
primo quidem vtilitatibus regis
fidem seruans. secundo autez etiā
ciuibus consulens. Nam illorum
prauitate vniuersū genus nostꝝ
nō minime vexatur. Sed oro hijs
singulis o rex cognitis et regioni
et generi scdm humanitatē tuam
promulgatam omnibus prospi
ce. Nam q̄diu superest iudas im
possibile ē pacē eē negocijs Tali
bus autem ab hoc dictis et ceteri
amici hostiliter se habentes adū
sus iudam inflāmauerunt deme
trium. Qui statim nichanorē pre
positum elephantorū ducem mi
sit in iudeā datis mādatis ut ipsū
q̄dez iudam caperet viuuꝫ. eos ve
ro qui cum illo erant dispergeret
⁊ constitueret alchimuꝫ maximi
templi sūmū sacerdotem. Tūc gē
tes que de iudea fugerant iudam
segregatī se nichanori miscebant
miserias ⁊ clades iudeorū. prosperi
tates rerum suaruꝫ existimantes.
Audito itaqꝫ iudi nichanoris ad
uentu ⁊ conuentu nationum con
spersi terra rogabant eum qui po
pulum suū constituit in eternum
custodiret quiqꝫ suam portionez
signis euidentibus protegit. Im
perante aūt duce statim inde mo
uerunt. ꝯueneruntqꝫ ad castellū
dessau. Symon vero frater iude cō
miserat cū nichanore. sed conter
ritus est repentino aduentu adū
sariorum. Nichanor tamen audi
ens virtutez comitū iude ⁊ animi
magnitudinez quam pro patrie
certaminibꝰ habebāt. sanguine
inditiū facere metuebat. Quā ob
rem premisit possidoniū ⁊ theodo
tum ⁊ mathiam ⁊ ut darent dex
tras atqꝫ acciperent ⁊ cum diu de
hijs consiliū ageretur ⁊ ipse dux
ad multitudinē retulisset omniū
vna fuit sententia amicicijs ānu
ere. Itaqꝫ diem cōstituerunt qua
secreto inter se agerent ⁊ singulis
selle prolate sunt et posite. Prece
pit aūt iudas ārmatos esse locis
oportunis ne forte ab hostibꝰ re
pente mali aliquid orietur. Et cō
gruum colloquiū fecerunt. Mora
batur āt nichanor iherosolimis
nihilqꝫ inique agebat. gregesqꝫ
turbaꝝ que congregate fuerant
dimisit. Habebat aūt iudam sēp
carū ex animo ⁊ eāt viro inclina
tus. Rogauitqꝫ eum ducere vxorē
filiosqꝫ procreare. Nuptias fecit.
quiete egit. ꝯmuniterqꝫ viuebāt
Alchimus aūt videns caritatem
illorū adinuicem ⁊ conuentiones
venit ad demetrium ⁊ dicebat ni
chanorem rebꝰ alienis assentire.
iudamqꝫ regni insidiatorem suc
cessorem sibi destinasse. Itaqꝫ rex
exasperatus ⁊ pessimis huius cri
minationibꝰ irritatus scripsit ni
chanori dicens. grauiter quidez
se ferre de amicitie cōuentione: iu
bere tamen machabeū citius vin
dum mittere antiochiā. Quibus

cognitis nichanor consternabat̄ ⁊
grauiter ferebat si ea q̄ conuene
rant irrita faceret nihil lesus a vi
ro. sed quia regi resistere nō pote
rat oportunitatez obseruabat qua
preceptum pficeret. At machabe
us videns secum austerius agere
nichanorem ⁊ consuetū occursuz
ferotius exhibentem: intelligens
non ex bono eē austeitatē istam
paucis suorum cōgregatis occul
tauit se a nichanore. Qd cum ille
cognouit fortiter se a viro preuē
tum: venit ad maximum ⁊ sanctis
simum templum ⁊ sacerdotib⁹ so
litas hostias offerentibus iussit
sibi tradi virū. Quibus cū iuramē
to dicentibz nescire se vbi eēt qui
querebat̄: extendens manū ad tē
plū iurauit dicens. Nisi iudā vin
ctuz mihi tradideritis istud dei fa
nū in planitiez deducā ⁊ altare ef
fodiaz ⁊ templū hoc libero patri
consecrabo. Et hijs dictis abijt.
Sacerdotes autez ꝓtendentes ma
nus in celum inuocabant eū qui
semp ꝓpugnator eēt gentis ipso
rum hec dicentes. Tu domine vni
uersorum qui nullius indiges: vo
luisti templū habitacōnis tue fie
ri in nobis. Et nunc sancte sancto
rum omniuz domine conserua in
eternū impollutaz domum istam
que nuper mundata est. Razias
autē quidaz de senioribus ab ihe
rosolimis delatus ē nichanori vir
amator ciuitatis ⁊ bene audiens
qui ꝓ affectu pater iudeorū appel
labatur. Hic multis temporibus
continentie ꝓpositum tenuit in iu
daismo. corpusqz et animam tra
dere contentus ꝓ perseuerantia.

Volens autem nichanor manife
stare odium qd habebat in iude
os misit milites quingētos ut eū
comprehenderēt. Putabat enim
si illum decepisset: se se cladem iude
is maximam illaturum. Turbis
autem irruere domuz eius ⁊ ianu
am dirūpere atqz ignez āmo uere
cupientibus cum iam comprehē
deretur gladio se pecijt: eligēs no
biliter mori potius q̄ subditus fi
eri peccatoribus ⁊ tontr̄ natales
suos iniurijs indignis agi. Sed
cum per festinationem non certo
ictu plagam dedisset ⁊ turbe inter
ostia irrūperent recurrens auda
cter ad murū: p̄cipitauit semetip
sū virilit̄ in turbas quibus velo
citer locum dantibus casui eius:
venit p mediam ceruicem. Et cum
adhuc spiraret accensus aīo fur
rexit et cū sanguis ei⁹ magno flu
xu deflueret ⁊ grauissimis vulne
ribus eēt sauti⁹ cursu turbaz per
transijt ⁊ stans supr̄ quandā pe
tram preruptā ⁊ iaz exanguis ef
fectus: cōplex⁹ intestina sua vtris
qz manib⁹ ꝓiecit super turbas in
uocās dn̄atorem vite ac spūs ut
hec illi iteruz redderet atqz ita vita
defunctus est. Capitulū. xv.

Nichanor autez ut comperit
iudā eē in locis samarie: co
gitauit cū omī impetu die sabba
ti cōmittere bellum. Iudeis vero q̄
illum per necessitatem sequebant̄
dicentib⁹ ne ita ferocit̄ ⁊ barbaē
feceris. sed honorē tribue diei san
ctificationis et honora eum q̄ vni
uersa conspicit at ille infelix īter
rogauit si est potens in celo qui
imperauit agi diem sabbatorum

a respondentib9 illis est dominus
viuus ipē i celo potens qui iussit
agi septimam diem. At ille ait. Et
ego potens sum super terram qui
īpero sumi arma a negotia regis
impleri. Tamen non obtinuit ut
consilium perficeret. Et nichanor
quidem cum sūma superbia erect9
cogitauerat cōmune tropheū sta
tuere de iuda. Machabeus autez
semper confidebat cum omni spe
auxiliū sibi a domino affuturum
a hortabat suos ne formidarent
ad aduentum nacōnū. sed in mē
te haberent adiutoria sibi facta
de celo a nunc sperarent ab omni
potente sibi affuturam victoriam
Et allocutus eos de lege a ꝓphetis
āmonens etiam certamina que
fecerant prius promptiores cōsti
tuit eos. Et ita animis eorum ere
ctis. simul ostendebat gentiū fal
latiam a iuramentorū preuarica
tionem. Singulos autem illoruz
armauit non dipei a haste muni
tione. sed sermonib9 optimis et
exhortationibus. exposito digno
fide somnio per qd vniuersos le
tificauit. Erat autem huiuscemo
di visus. Oniam qui fuerat sūm9
sacdos virum bonum et benignū
verecundum visu. modestum mo
ribus a eloquio decorum a qui a
puero in virtutibz exercitatus sit
manus ꝓtendentē orare pro om
ni populo iudeoruz. Post hoc ap
paruisse a aliuz virū etate et glo
ria mirabilez a magni decoris ha
bitudinem circa illum. Respondē
tem vero oniā dixisse. Hic est fra
truz amator a populi israhel. Hic
est qui multū orat pro populo a

vniuersa sācta ciuitate ieremias
propheta dei. Extendisse autē iere
miaz dextrā a dedisse iude gladiū
aureum dicentez. Accipe sanctum
gladiū mun9 a deo in quo deities
aduersarios populi mei israhel.
Exhortati itaqz iude sermonibus
bonis valde. de quib9 ex toti pos
set impetus a animi iuuenū ꝯfor
tari statuerunt dimicare et confli
gere fortiter ut virtus de negociis
iudicaēt eo ꝙ ciuitas sancta a tē
plum periditarentur. Eāt enim ꝓ
vxoribus et filijs. itemqz pro fra
tribus a ꝯgnatis minor sollicitu
do. maximus vero a primus pro
sanctitate timor eāt templi. sed a
eos qui in ciuitate erant non mi
nima sollicitudo habebat ꝓ hijs
qui cōgressuri erant. Et iam cum
omnes sperarent iuditiū futurum
hostesqz adessent atqz exercitus
erat ordīatus bestie eq̄tesqz opor
tuno loco compositi. considerans
machabeus aduentuz multitudi
nis et apparatum variū armoruz
ac ferocitatem bestiaꝝ extendens
manus in celum. prodigia fatien
tem dominuz inuocauit. qui non
sedm armorum potentiā. sed pro
ut ipi placet dat dignis victoriā.
Dixit autem inuocans hoc modo
Tu domine qui misisti angelum
tuum sub ezechia rege iude a int
fecisti de castris sennacherib cen
tumoctogīta quinqz milia et nūc
dominator celorū mitte angelum
tuum bonū ante nos in timore et
tremore magtudinis brachij tui
ut metuāt qui cum blasphemia
veniunt aduersus sanctuz popu
lum tuū. Et hic quidē ita porauit

michanoꝛ autē ⁊ qui cum ipō erāt cum tubis ⁊ cāticis admouebāt. Judas vero et qui cum eo erāt inuocato deo ꝓ oꝛationes congressi sunt: manu quidē pugnantes ⁊ deum cordibus orantes ꝓstrauerunt nō minꝰ triginta quinq; milia presentia dei magnifice delectati. Cumq; cessassent ⁊ cuꝫ gaudio redirent: ognouerūt michanoꝛem ruisse cum armis suis ⁊ facto itaq; clamoꝛe ⁊ ꝓturbatione fuscitata: patria voce omnipotētꝫ dominū benedicebant. Precepit autē iudas qui ꝓ omnia corpe ⁊ animo moꝛi pro ciuibus paratus erat: caput michanoꝛis ⁊ manū cum humero abscisam iheroſolimam perferri. Quo cuꝫ puenisset conuocatis contribulibus ⁊ sacerdotibus ad altaꝛe: accersit ⁊ eos qui in arce erant. Et ostenso capite michanoꝛis ⁊ manu nepharia quam extenderat ctra domum sanctā omnipotentis dei: magnifice gloriatꝰ est. Linguam etiam impij michanoꝛis precisaꝫ iussit particulatim auibus dari. manū autē dementis cōtra templum fuspendi. Omnes igitur celi benedixerunt dominum dicentes. benedictus qui locum suū incontaminatū seruauit Suspendit autem michanoꝛis caput in summa arce ut euidens esset ⁊ manifestum signum auxilij dei. Itaq; omnes omnū consilio decreuerunt nullo modo diez istū absq; celebritate preterire. habere autē celebritatē terciadecima die mensis adar que dicitur voce triaca pridie mardochei die. Igit̄ hijs erga michanoꝛem gestis ⁊ ex illis tempoibus ab hebreis ciuitate possessa. ego q; in hijs fatiam finem sermonis. Et si quidem bene et ut hiſtorie competit hoc ⁊ ipse velim. si autem minus digne concedenduꝫ est mihi. Sicut enim vinum semper bibere aut semper aquam: contrarium est. alternis autem vti delectabile: ita legētibꝰ si semp eractus fit sermo nō erit gratus. hic ergo erit ofīmatus.

Explicit liber secūdus Machabeoꝛum.

Incipit epistola beati Jheronimi ad damasum papam in quatuor euangelistas.

Beatissimo pape damaso Jheronimus nouum opus me facere cogis ex veteri ut post exemplaria scripturarum toto orbe dispersa quasi quidam arbiter sedeam et quia inter se variant quae sint illa quae cum greca consentiant veritate decernam. Pius labor sed periculosa presumptio iudicare de ceteris ipsum ab omnibus iudicandum. senis mutare linguam et canescentem mundum ad initia retrahere puerorum. Quis enim doctus periit vel indoctus cum in manus volumen assumpserit. Et a saliua quam semel imbibit viderit discrepare quod lectitat. non statim erumpat in vocem me falsarum me damans esse sacrilegum qui audeam aliquid in veteribus libris addere. mutare. corrigere. Adversus quam inuidiam duplex cum me consolatur quod et tu qui summus sacerdos es fieri iubes et verum non esse quod variat: etiam male dicorum testimonio comprobatur. Si enim latinis exemplaribus fides est adhibenda. respondeant quibus tot sunt exemplaria pene quot codices. Si autem veritas est querenda de pluribus: cur non ad grecam originem reuertentes ea quae vel a viciosis interpretibus male edita. vel a presumptoribus imperitis emendata peruersius. vel a librariis dormitantibus aut addita sunt aut mutata corrigimus. Neque vero ego de veteri disputo testamento quod a septuaginta senioribus in grecam linguam versum. tercio gradu ad nos usque peruenit. Non quero quid aquila quid symachus sapiant. quare theodotion inter nouos et veteres medius incedat. Sit illa vera interpretacio quam apostoli probauerunt. De nouo nunc loquor testamento quod grecum esse non dubium est. Excepto apostolo matheo qui primus in iudea euangelium xpi hebraicis litteris edidit. Hoc certe cum in nostro sermone discordat et diuersos riuulorum tramites ducit vno de fonte querendum est. Pretermitto eos codices quos a lutiano et esitio nuncupatos paucorum hominum asseit perversa contentio quibus vtique nec in veteri instrumento post septuaginta interpretes emendare quod licuit. nec in nouo profuit emendasse cum multarum gentium linguis scriptura ante translata doceat falsa esse que addita sunt. Igitur hec presens prefatiuncula pollicetur quatuor tantum euangelia. quorum ordo est iste. Matheus Marcus. Lucas Johes codicum grecorum emendata collatione sed veterum quae ne multum a lectionis latine consuetudine discreparent ita calamo imperauimus. ut hijs tantum que sensum videbantur mutare correctis. reliqua manere pateremur ut fuerant. Canones quoque quos eusebius cesariensis episcopus alexandrinum secutus amonium in decem numeros ordinauit. sicut in greco habentur expressimus. Quod si quis de curiosis voluerit nosse quae in euangelijs vel eadem vel vicina vel sola sint eorum distinctione cognoscet. Magnus siquidem hic in nostris codicibus error inoleuit dum quod in eadem re alius euangelista plus dixit in alio quia minus putauerint addiderunt. vel dum eundem sensum alius aliter expressit ille qui vnum e quatuor primum legeant ad eius

exēplū ceterosq̄ estimauerit emē
dādos. Vñ accidit ut apud nos
mixta sūt oīa et ī marco plura lu
ce atq̄ mathei. Rursum ī matheo
plura iohis ⁊ marci ⁊ ī ceteris re
liquoꝝ q̄ in alijs ꝓpria sūt inueni
antur. Cū itaq̄ canōes legeris q̄ sb̄
iecti sūt: ɔfusionis errore sublato
et similia oīm scies ⁊ singulis sua
queq̄ restitues. In canone primo
ɔcordant q̄tuor: matheꝰ. marcus
lucas. iohes. In secundo tres: ma
theꝰ. mācꝰ. lucas. In t̄tio tres ma
theus. lucas. iohes. In q̄rto tres
matheꝰ. marcus. iohes. In qn̄to
duo: matheꝰ. lucas. In sexto duo
matheus. marcus. In septīo duo
matheꝰ. iohes In octauo duo lu
cas marcus. In nono duo: lucas
iohes. In decīo ꝓpria vnusquisq̄
q̄ nō habent̄ in alijs ediderūt. Sin
gul' vero euāgelijs ab vno īcipi
ēs vsq̄ ad finē libroꝝ dispar nu
merus accrescit. Hic nigro colore
p̄scriptus sb̄ se habet aliū ex mi
nimo discolorē numeꝝ q̄ ad decē
vsq̄ ꝓcedens īdicat: p̄or numerꝰ
ī q̄ sit canone req̄rendꝰ. Cū ergo
aperto codice verbigrā illud siue
illud capitulū scire volueris cuiꝰ
canoīs sit: statī ex subiecto nume
ro docebeis ⁊ recurrēs ad p̄ncipia
in quibꝰ canonū est distincta cō
geries. eo dēq̄ statī canone ex titu
lo frontis inuēto: illū quē q̄rebas
numeꝝ eiusdē euangelij q̄ ⁊ ipse
ex inscripcōe signat̄ īuenies atq̄
e vicino ceteroꝝ tr̄mitibꝫ īspectis
quos numeros e regione habeāt
adnotabis ⁊ cū scieis recurres ad
volumina singuloꝝ et sine mora
reptis numeris q̄s añ signaueās

reperies ⁊ loca in quibꝰ vel eadeꝫ
vel vicina dixerunt. Opto ut ī cri
sto valeas et memineris mei pa
pa beatissime.

Explicit epl'a. Incipit argumētū
ī euāgeliū s̄m matheū.

Matheus ex iudea sicut
in ordine p̄mus ponit̄
ita euangeliū in iudea
p̄mꝰ scripsit: cuius vo
catio ad dn̄m ex publicanis acti
bus fuit: duoꝝ in generacōe xp̄i
p̄ncipia p̄sumens: vnius cuiꝰ pri
ma circūcisio ī carne. alteriꝰ cuiꝰ
scd̄m cor electio fuit. Ex vtrisq̄
em̄ patribꝰ xp̄s. Sicq̄ quatdena
rio numero triformit̄ posito: p̄nci
piū a credendi fide in electionis tē
pus porrigēs ⁊ ex electione vsq̄ ī
trāsmigracōnis diē dirigēs. atq̄
a transmigracōnis die vsq̄ in cri
stū definiens: decursā aduētus do
mini oñdit generacōꝫ ⁊ numero
satisfatiens ⁊ tēpori ut ⁊ se qd̄ eēt
oñderet ⁊ dei in se opus mōstrās
etiaꝫ ī hijs quoꝝ genꝰ posuit xp̄i
opantis a p̄ncipio testimoniū ñ
negaēt. Quaꝝ oīm reꝝ: tēpꝰ. ordo
numerꝰ disposicō vel racō. qd̄ fidi
necessariuꝫ est: deus xp̄s ē q̄ factꝰ
ē ex muliere. factꝰ sub lege. natus
ex virgine. passus in carne: oīa in
cruce fixit. ut triūphās ea ī semet
ipō resurgēs in corpe ⁊ p̄ris nomē
in p̄ribꝰ filio ⁊ filij nomē patri re
stituēs ī filijs: sine p̄ncipio. sine fi
ne oñdēs vnū se cū p̄re eē. q̄ vnꝰ
ē. In q̄ euāgelio vtile ē desiderāti
bꝫ deū. sic p̄ma vel media vel pfcā
ɔgnoscē ut ⁊ vōcōeꝫ apl'i et opꝰ
euāgelij ⁊ dilectōeꝫ d̄i ī carne na
scētis p vniūsa legētes intelligāt

atq; id ī eo in q̄ apprehēsi fūt ⁊ ap
prehēdē appetūt ꝛcognoscāt. No
bis eī h° studio āgumēti fuit ⁊ fi
dē facte rei tradē ⁊ opantis dei in
telligendā diligent̄ eē dispositōez
q̄rentib⁹ nō tacē. ¶ Explicit ar
gumentū. ¶ Incipit euangeliū
scd̄m Matheū. ¶ Ca. p̄mū.

Liber generationis
Ihu xp̄i filij dauid
filij abrahaz. Abra
ham genuit ysaac.
ysaac autez genuit
iacob. Jacob aūt genuit iudaz et
frēs ei⁹. Judas autē genuit pha
res ⁊ zara de thamar. Phares āt
genuit esrom. Esrom autē genuit
arā. Araz autē genuit aminadab.
Aminadab aūt genuit naason.
Naasō aūt genuit salmō. Salmō
aūt genuit booz de raab. Booz āt
genuit obeth ex ruth. Obeth aūt
genuit iesse. Jesse autē genuit da
uid regē. Dauid aūt rex genuit sa
lomonē ex ea que fuit vrie. Salo
mō āt genuit roboaz. Roboā aūt
genuit abya. Abya autē genuit
asa. Asa āt genuit iosaphat. Jo
saphat aūt genuit ioram. Joraz
aūt genuit oziam. Ozias autē ge
nuit ioathā. Joathā aūt genuit
achaz. Achaz aūt genuit ezechiā.
Ezechias autē genuit manassen.
Manasses aūt genuit āmon. Am
mon aūt genuit iosyam. Josyas
aūt genuit ieconiā ⁊ fratres eius
ī trāsmigracōe babilōis. Et post
trāsmigracōez babilōis ieconias
genuit salathiel. Salathiel autē
genuit zorobabel. Zorobabel āt
genuit abiud. Abiud āt genuit
eliachim. Eliachī āt genuit azor.
Azor aūt genuit sadoch. Sadoch
aūt genuit achim. Achim autez
genuit eliud. Eliud autez genuit
eleazar. Eleazar āt genuit mathā.
Mathā aūt genuit iacob. Jacob
autē genuit ioseph viꝝ marie de
q̄ natus est Ihus q̄ vocatur xp̄s
Oēs itaq; gn̄acōnes ab abrahaz
vsq; ad dauid. gn̄acōnes q̄tuorde
cim. Et a dauid vsq; ad trāsmigr̄
tiōez babilōis. gn̄acōes q̄tuorde
cī. Et a trāsmigr̄cōne babilōis vsq;
ad xp̄z. gn̄acōes q̄tuordecī. xp̄i āt
gn̄acō sic erat. ¶ Cū eēt desp̄osata
mat̄ ihu maria ioseph añq̄ ꝯue
nirēt inuēta ē in vtero hn̄s de spi
ritusācto. Joseph aūt vir eius cū
eēt iust⁹ ⁊ nollet eā traducere vo
luit occulte dimittē eā. Hec autez
eo cogitāte ecce angel⁹ dn̄i in sō
nis apparuit ei dicēs Joseph fili
dauid noli timere accipe mariaz
ꝯiugē tuā. Qd̄ em̄ ī ea natū est de
spūsācto ē. Pariet āt filiū ⁊ voca
bis nomen ei⁹ ihm̄. Ip̄e em̄ saluū
fatiet ꝓpl'm suū a pctis eorū. Hoc
aūt totū factū est ut adimpleret̄
qd̄ dictū est a dn̄o p ꝓphām dicē
tem. Ecce v̄go in vtero hēbit ⁊ pa
riet filiū ⁊ vocabitur nomē ei⁹ ema
nuel qd̄ ē int̄pretatū nobiscū de⁹.
Exurgens āt ioseph a sōno fecit
sicut p̄cepit ei angel⁹ dn̄i et acce
pit ꝯiugē suā. Et nō cognoscebat
eā donec pepit filiū suū p̄mogeni
tū ⁊ vocauit nomē ei⁹ ihm̄. ¶ Ca. ij.

Cum nat⁹ eēt ihs ī bethleez
iude in dieb⁹ herodis regis
ecce magi ab oriēte venerūt ihero
solimā dicētes. Vbi ē q̄ natus est
rex iudeoꝝ. Vidim⁹ em̄ stellā ei⁹
in oriente ⁊ venim⁹ adorare eum.

Audiēs aūt herodes rex turbatꝰ
est ⁊ oīs iherosolima cū illo Et cō
gregans oēs pn̄cipes sacerdotū ⁊
scribas ꝓpl̄i sciscitabat̄ ab eis vbi
xp̄s nasceret̄. At illi dixerūt ei. In
bethleem iude. Sic em̄ scriptū est
p ꝓpham. Et tu bethleem terra iu
da nequaq̄ minima es in pn̄cipi
bꝰ iuda. Ex te enim exiet dux q̄ re
gat ꝓpl̄m meū israhel. Tunc hero
des clam vōtis magis diligenter
didicit ab eis tp̄us stelle q̄ appa
ruit eis ⁊ mittēs illos in bethleez
dixit. Ite ⁊ interrogate diligenter
de puero ⁊ cū inueneritis renūtia
te m̄ ut ⁊ ego veniens adorē euz.
Qui cum audissent regē abierūt.
Et ecce stella quā viderant in oriē
te añcedebat eos vsq̄ dū veniēs
staret supra vbi erat puer. Vidē
tes aūt stellaz: gauisi sūt gaudio
magno valde. Et intrātes domū ī
uenerūt puerꝫ cū maria matre eiꝰ
⁊ ꝓcidentes adorauerūt eū ⁊ aper
tis thesauris suis obtulerūt ei mu
nera aurꝫ thus ⁊ mirraz. Et rn̄so
accepto in sōnis ne redirēt ad he
rodez: p aliā viam reuersi sunt ī re
gionē suā. Qui cū recessissent: ecce
angelus dn̄i apparuit in sōnis io
seph dicens. Surge ⁊ accipe pue
rū ⁊ mr̄ez eiꝰ ⁊ fuge in egiptum ⁊
esto ibi vsq̄ dū dicā tibi. Futurū
est em̄ ut herodes querat puerꝫ
ad ꝑdendū eū. Qui ꝯsurgens ac
cepit puerꝫ ⁊ matrē eiꝰ nocte ⁊ se
cessit in egiptū. Et eāt ibi vsq̄ ad
obitū herodis ut adimpleret̄ qd̄
dictū ē a dn̄o p ꝓpham dicentem
Ex egipto vocaui filiū meū. Tunc
herodes vidēs qm̄ illusus eēt a ma
gis iratus ē valde ⁊ mittens occi
dit oēs pueros qui erant in beth
leem in oībz finibz eiꝰ a bimatu ⁊
infra scd̄m tempꝰ qd̄ exquisierat
a magis Tūc adīpletū ē qd̄ dictū
ē p iheremiā ꝓphaz dicētez. Vox ī
rama audita est: ploratus et vlu
latus multꝰ: rachel plorās filios
suos ⁊ noluit ꝯsolari q̄ nō sunt.
Defūcto aūt herode. ecce angelus
dn̄i apparuit in somnis ioseph in
egipto dicēs. Surge ⁊ accipe pue
rū ⁊ matrē eiꝰ ⁊ vade in terrā isra
hel Defuncti sūt em̄ qui querebāt
aīaz pueri. Qui ꝯsurgens accepit
puerꝫ ⁊ matrē eius ⁊ venit in t̄raz
israhel. Audiēs aūt q̄ archelaus
regnaret in iudea ꝓ herode patre
suo: timuit illo ire ⁊ admonitus ī
sōnis secessit in ꝑtes galilee. Et ve
niens habitauit ī ciuitate q̄ voca
tur nazareth ut adīpleret̄ qd̄ di
ctū est p ꝓphas quoniaz nazare
us vocabit̄.

Capitulū. iij.

In diebꝰ aūt illis venit iohēs ba
ptista predicās in deserto iudee ⁊
dicens: penitentiā agite. Appropī
quabit em̄ regnuz celoꝝ. Hic ē eī
de quo dictū est p ysaiā ꝓphaz di
centē. Vox clamātis in deserto pa
rate viā dn̄i: rectas facite semitas
eiꝰ. Ip̄e aūt iohēs habebat vesti
mentū de pilis camelorꝫ ⁊ zonam
pelliceā circa lūbos suos. Esca āt eiꝰ
erat locuste et mel siluestre. Tūc
exibat ad eum iherosolima ⁊ oīs
iudea ⁊ oīs regio circa iordanē ⁊
baptisabant̄ ab eo in iordane cō
fitētes peccata sua. Vidēs aūt mlt̄
tos phariseoꝝ ⁊ saduceoꝝ veniē
tes ad baptismum suū: dixit eis.
Progenies viperarū quis demon
strabit nob̄ fugere a vētura ira.

Facite ḡ fructū dignū penitentie
Et ne velitis dicē intr̄ vos. patrez
hēm⁹ abr̄hā. Dico em̄ vobis qm̄
potēs est de⁹ de lapidib⁹ istis su
scitare filios abr̄he. Jā em̄ securis
ad radicez arborū posita ē. Oīs ḡ
arbor q̄ nō facit fructū bonuz exci
det̄ ⁊ in ignē mittet̄. Ego q̄dē bap
tiso vos in aq̄ in penitētiā. qui āt
post me venturus ē: forcōr me est
cui⁹ nō sū dignus caltiamēta por
tare. Jpē vos baptisabit in spūsā
cto ⁊ igni. Cui⁹ ventilabꝝ in maū
sua ⁊ pmūdabit areā suaz ⁊ ꝯgre
gabit triticū ī horreū suū. paleas
aūt cōburet igni inextinguibili.
Tūc venit ihus a galilea ī iorda
nē ad ioh annē ut baptisaret̄ ab
eo Johes aūt ꝓhibebat eū dicēs
Ego a te debeo baptisari ⁊ tu veis
ad me. Rn̄dens aūt ihus dixit ei
Sine mō. Sic em̄ decet nos imple
re oēm iustitiā. Tūc dimisit eum.
Baptisatus aūt ihs ꝯfestim ascē
dit de aq̄. Et ecce apti sūt ei celi et
vidit spm̄ dei descendentē sicut co
lumbā ⁊ venientē super se. Et ecce
vox de cel' dicēs. Hic est fili⁹ me⁹
dilect⁹ ī q̄ m̄ ꝯplacui. Ca. iiij.

Tunc ihus duct⁹ est in deser
tū a spū ut tēptaret̄ a dyabo
lo Et cū ieiunasset q̄draginta die
b⁹ ⁊ q̄dr̄ginta noctib⁹ postea esu
riit. Et accedēs temptator dixit ei.
Si fili⁹ dī es dic ut lapides isti pa
nes fiant. Qui rn̄dens dixit. Scri
ptū est. Nō in solo pane viuit hō
ꝫ in oī verbo qd̄ ꝓcedit de ore dei.
tūc assūpsit eū dyabol⁹ ī scāz cīta
tē ⁊ statuit eū sup̄ pīnaculū tēpli
⁊ dixit ei. Si filius dei es mitte te de
orsū. Scriptū ē em̄ qꝛ angelis suis
mādauit de te ⁊ in manib⁹ tollēt
te. ne forte offendas ad lapidem
pedē tuū. Ait illi ihs rursū. Scriptū
est. Nō tēptab̄ dn̄m deū tuū. Jterꝝ
assumpsit eū dyabol⁹ ī montē ex
celsū valde ⁊ oñdit ei om̄a regna
mūdi ⁊ gloriā eoꝝ ⁊ dixit ei. Hec
om̄a tibi dabo si cadēs adoraueris
me. Tūc dic̄ ei ihs. Vade satha
na Scriptū est em̄. Dn̄m deū tuuz
adorab̄ ⁊ illi soli ꝑuies. Tunc reli
q̄t eū dyabol⁹ et ecce angeli acces
serūt ⁊ ministr̄bāt ei. Cū aūt au
disset ihs ꝙ iohes tr̄ditus esset
secessit ī galileaz ⁊ relicta ciuitate
nazareth. venit ⁊ habitauit in ci
uitate capharnaū maritima in fi
nib⁹ zabulon ⁊ neptalim. ut ad
īpleret̄ qd̄ dictū ē ꝑ ysaym ꝓphe
tam. terra zabulon ⁊ terra nepta
lim via maris trās iordanē gali
lee gentiū ꝓpl'us qui ambulabat
in tenebris vidit lucē magnaz ⁊
sedētib⁹ in regione vmbre mortis
lux orta est eis. Exinde cepit ihus
p̄dicare ⁊ dicere. Pm̄az agite Ap
propinq̄bit em̄ regnū celoꝝ. Am
bulās aūt iux̄ mare galilee vidit
duos fratres symonē q̄ vōtur pe
trus ⁊ andreaz frēm ei⁹ mittētes
rete in mare. Erant em̄ piscatores
⁊ ait illis. Venite post me ⁊ fatiā
vos fieri piscatores hominū. At il
li ꝯtinuo relictis retib⁹ secuti sunt
eū. Et ꝓcedēs inde vidit alios du
os frēs iacobū zebedei ⁊ iohānez
frēz ei⁹ ī naui cū zebedeo p̄re eorū
refitiētes retia sua ⁊ vocauit eos.
Illi aūt statī relictis r̄tib⁹ ⁊ patre
secuti sūt eū. Et circuibat ihus to
tā galileā docēs ī synagogis eoꝝ
⁊ p̄dicās euāgeliū regni ⁊ sanās

oēm languorē ⁊ oēm infirmitatē
ī ꝓplo. Et abijt opinio eiꝰ in totaꝫ
syriā ⁊ obtulerūt ei oēs male ha
bentes varijs lāguoribꝰ ⁊ tormē
tis ꝯprehēsos ⁊ q̄ demonia habe
bāt ⁊ lunaticos ⁊ paraliticos ⁊ cu
rauit eos ⁊ secuti sunt eum turbe
multe de galilea ⁊ decapoli ⁊ de ihe
rosolimis ⁊ de iudea ⁊ trans iorda
nē.

Capitulū. v.

Videns autem ihus turbas
ascendit in montem et cum
sedissꝫ accesserūt ad eum discipu
li eius ⁊ aperiens os suū docebat
eos dicēs. Beati paupes spū. qm̄
ipōꝝ est regnū celoꝝ. Beati mites
qm̄ ipsi possidebūt terraꝫ. Beati q̄
lugēt. qm̄ ipi ꝯsolabunt. Beati q̄
esuriūt ⁊ sitiūt iustitiaꝫ. qm̄ ipi sa
turabunt. Beati misericordes. qm̄
ipi misericordiā ꝯsequent. Beati
mūdo corde. qm̄ ipi deū videbunt
Beati pacifici. quoniaꝫ filij dei vo
cabuntur. Beati qui ꝑsecucōnem
patiuntur ꝓpter iustitiā. quoniā
ipsorū est regnum celorum. Bea
ti estis cum maledixerint vobis et
persecuti vos fuerint et dixerint
omne malū aduersū vos mētien
tes ꝓpt̄ me. Gaudete ⁊ exultate. q̄
niaꝫ merces vrā copiosa ē ī celis
Sic em̄ ꝑsecuti sūt ꝓphas qui fue
runt añ vos. Vos estis sal terre.
Qd̄ si sal euanueit in quo salietꝫ
Ad nihilū valet vltra nisi ut mit
tat̄ foras ⁊ ꝯculcet̄ ab hominibꝫ.
Vos estis lux mūdi. Nō pōt ciui
tas abscōdi supra monteꝫ posita
neqꝫ accēdūt lucernā ⁊ ponūt eaꝫ
sub modio sed sup candelabꝝ ut
luceat oībꝰ qui ī domo sūt. Sic lu
ceat lux vestra corā hominibꝰ ut
videant opa vestra bō ⁊ glorificēt
patrē vestꝝ qui in cel̄ est. Nolite
putare qm̄ veni soluere legeꝫ aut
ꝓphetas. Non veni soluere. ꝫ ad
implere. Amen quippe dico vob̄
donec transeat celuꝫ ⁊ terra. iota
vnū aut vnus apex nō preteribit
a lege. donec oīa fiant. Qui ergo
soluerit vnuꝫ de mandatis istis
minimis ⁊ docueit sic homines mi
nimꝰ vōbit̄ ī reg̊ celoꝝ. q̄ āt feceit
⁊ docuerit. hic magnꝰ vocabit̄ in
regno celoꝝ. Dico autē vobis qꝛ
nisi abundauerit iustitia vestra
plus q̄ scribaꝝ et phariseorū: nō
intrabitis in regnuꝫ celoꝝ. Audi
stis quia dictū est antiquis nō oc
cides. qui āt occideit: reus erit iu
ditio. Ego aūt dico vobis. qꝛ ōnis
q̄ irascit̄ frī suo: reꝰ eit iudicō. q̄ āt
dixeit frī suo racha: reꝰ eit ꝯcilio.
q̄ āt dixerit fatue: reꝰ erit iehenne
ignis. Si g̊ offers munꝰ tuuꝫ ad
altaē ⁊ ibi recordatꝰ fueis qꝛ frat̄
tuus habet aliquid aduersum te
relinque ibi munus tuum ante al
tare ⁊ vade prius reconciliari fra
tri tuo ⁊ tunc veniens offeres mu
nus tuum. Esto consentiens ad
uersario tuo cito dum es ī via cū
eo ne forte tradat te aduersariꝰ
iudici ⁊ iudex tradat te ministro
⁊ in carcerem mittaris. Amen di
co tibi. non exies in de donec red
das nouissimum quadrantem.
Audistis quia dictū est antiquis
non mechaberis. Ego autēꝫ dico
vobis. quia omnis qui viderit
mulierem ad concupiscendū eaꝫ
iam mechatus est eam in corde
suo. Qd̄ si oculus tuus dexter scā
dalisat te: erue eum ⁊ ꝓice abs te

Expedit em̄ tibi ut pereat vnū mē
broꝝ tuoꝝ q̄ totū corp⁹ tuū mit
tat̄ in iehennaꝫ ignis. Et si dextra
man⁹ tua scādalisat te abscide eā
et ꝓice abs te. Expedit em̄ tibi ut
peat vnū mēbroꝝ tuoꝝ q̄ totuꝫ
corpus tuū eat ī iehennā Dictū ē
autē quicūqꝫ dimiserit vxorē suā
det ei libellū ēpudij. Ego aūt dico
vob̄ qꝛ oīs qui dimiserit vxorem
suā excepta fornicationis cā. facit
eaꝫ mechari ⁊ q̄ dimissaꝫ duxerit
adulterāt. Iteꝝ audistis qꝛ dictū
est antiq̄s Non ꝑiurabis. reddes
aūt dn̄o iuramēta tua. Ego autēꝫ
dico vob̄ nō iuraē oīno. neqꝫ per
celū. qꝛ tronus dei ē. neqꝫ ꝑ terraꝫ
qꝛ scabellū est pedū ei⁹. neqꝫ ꝑ ihe
rosolimā. qꝛ ciuitas est magni re
gis. neqꝫ ꝑ caput tuū iuraueris.
qꝛ nō potes vnuꝫ capillū albū fa
cere aut nigꝝ Sit aūt ſmo vester
est est. nō nō. qd̄ aūt hijs abun
dantiꝰ ē: a malo est. Audistis qꝛ
dictū est. oculū ꝓ oculo. dentēꝫ ꝓ
dente. Ego aūt dico vob̄ nō resiste
re malo. ſ si q̄s te ꝑcusserit in dex
trā maxillā tuā p̄be illi ⁊ alterā ⁊
ei q̄ vult tecū in iudicō cōtendere
⁊ tunicā tuā tollere dimitte et pa
liū Et quicūqꝫ te angariauerit mil
le passus vade cū illo ⁊ alia duo.
Qui autē petit a te da ei ⁊ volenti
mutuaē a te ne aūtaris Audistis
qꝛ dictū ē diliges ꝓximū tuum et
odio hēbis īmicū tuū. Ego āt dico
vob̄ diligite īimicos vr̄os: bn̄faci
te hijs q̄ oderūt vos et orate ꝓ ꝑ
sequētib⁹ ⁊ calūniantib⁹ vos ut
sitis filij p̄ris vestri q̄ in cel̄ est. q̄
solēꝫ suū oriri facit super bonos et
malos ⁊ pluit sup iustos et iniu
stos. Si em̄ diligitis eos q̄ vos di
ligūt quā mercedē hēbitis. Nōne
⁊ publicani hoc fatiūt. Et si salu
taueritis frēs vr̄os tm̄. quid am
pli⁹ facitis. Nōne ⁊ ethnici hoc
fatiūt. Estote ḡ vos ꝑfecti sicut ⁊
pat̄ vr̄ celestis ꝑfect⁹ ē. Ca. vi.

Attēdite ne iustitiā vr̄am fa
tiatis corā hoībus vt videa
mini ab eis. alioqn̄ mercedēꝫ non
hēbitis apud patrē vestꝝ q̄ in ce
lis ē. Cū ḡ facis elemosinaꝫ noli
tuba canere añ te. sic̄ ypocrite fati
unt ī synagogis ⁊ in vicis ut ho
norificent̄ ab hoībꝫ. Amē dico vo
bis receperūt mercedē suā Te aūt
fatiēte elemosinā nesciat sinistra
tua q̄d fatiat dextra tua. ut sit ele
mosina tua in abscōdito ⁊ pater
tu⁹ q̄ videt in abscōdito reddet ti
bi. Et cū oratis nō eritis sicut ypo
crite q̄ amāt in synagogis ⁊ ī an
gul̄ plateaꝝ stātes orare ut vide
ant̄ ab hoīb⁹. Amē dico vob̄ rece
perūt mercedē suā. Tu aūt cū ora
ueis intr̄ ī cubiculū tuū ⁊ clauso
ostio ora p̄rēꝫ tuū in abscōdito ⁊
pr̄ tu⁹ q̄ videt ī abscōdito reddet
tibi. Orātes āt nolite mltū loq̄. sic̄
ethnici fatiūt. Putāt em̄ ꝙ ī mul
tiloq̄o suo exaudiant̄. Nolite ḡ as
similari eis. Scit em̄ pat̄ vr̄ quid
opus sit vob̄ añq̄ petatis eū Sic
ḡ vos orabitis. Pat̄ noster q̄ es
in cel̄ sāctificet̄ nomen tuū. Adue
niat regnū tuū. Fiat volūtas tua
sicut in celo ⁊ ī terra Panē nostꝝ
supsubstātialeꝫ da nob̄ hodie. Et
dimitte nob̄ debita nr̄a sic̄ ⁊ nos
dimittim⁹ debitorib⁹ nr̄is. Et ne
nos inducas ī tēptatiōeꝫ ſ libera
nos a malo. Si enim dimiseritis

hoīb⁹ peccata eoꝝ: dimittet et vo
bis pat̄ vester celestis delicta vr̄a
Si aūt nō dimiseritis hominibus
nec pat̄ vester dimittet vob̄ pecca
ta vr̄a. Cū aūt ieiunatis: nolite fi
eri sicut ypocrite tristes. Extermināt
em̄ faties suas: ut pareāt hoībus
ieiunātes. Amen dico vob̄. qꝛ rece
perūt mercedē suā. Tu aūt cū ieiu
nas vnge caput tuū ⁊ fatiez tuaz
laua: ne videaris hoībz ieiunās ꝫ
pr̄i tuo q̄ ē ī abscōso ⁊ pr̄i tu⁹ q̄ vi
det ī abscōso reddz tibi Nolite the
sauriz aē vob̄ thesauros ī t̄rā vbi
erugo ⁊ t̄iea demolit̄ ⁊ vbi fuēs ef
fodiūt ⁊ furāt̄. thez auīsate āt vob̄
thesauros in celo vbi neqꝫ erugo
neqꝫ t̄iea demolit̄ ⁊ vbi fuēs n̄ effo
diūt nec furant̄. Vbi ē thesaurus
tu⁹: ibi ē ⁊ cor tuū. Lucerna corpo
ris tui ē ocul⁹ tu⁹. Si ocul⁹ tu⁹ fu
eit simplex: totū corp⁹ tuū lucidū
erit. Si autē ocul⁹ tu⁹ fuerit neqꝫ
totū corp⁹ tuū tenebrosū erit. Si
ḡ lumē qd̄ in te est tenebre sunt:
ipse tenebre quāte erunt. Nemo
pōt duobz dn̄is ſuire Aut eī vnū
odio habebit ⁊ alteꝝ diliget aut
vnū sustinebit ⁊ alteꝝ ɔtemnet.
Nō potestis d̄o seruire ⁊ māmone
Ideo dico vob̄ ne solliciti sitis aīe
vestre q̄d māducetis. neqꝫ corpi
vr̄o q̄d induamī. Nōne aīa plus
ē qꝫ esca ⁊ corp⁹ plusqꝫ vestimen
tū. Respicite volatilia celi qm̄ nō
serūt neqꝫ metūt. neqꝫ ɔgregāt in
horrea ⁊ pat̄ vester celestis pascit
illa. Nōne vos magis pluis estis
illis. Quis aūt vestꝝ cogitans po
test adicē ad staturā suā cubituz
vnū. Et de vestimēto quid sollici
ti estis. Cōsiderate lilia agri qūo
crescūt. Non laborant neqꝫ nent.
Dico aūt vobis. quoniā nec salo
mon in omni gloria sua cooptus
est sicut vnum ex istis. Si enim fe
num agri qd̄ hodie est ⁊ cras in
cibanum mittitur deus sic vestit
qn̄to magis vos minime fidei. No
lite ergo solliciti esse dicentes q̄d
manducabimus aut quid bibe
mus aut quo operiemur. Hec eī
omnia gentes inquirunt. Scit eī
pater vester quia hijs omnibus
indigetis. Querite ergo primum
regnū dei ⁊ iustitiā eius ⁊ hec om
nia aditiētur vobis. Nolite ergo
solliciti eē in crastinū. Crastinus
em̄ dies sollicitus eit sibijpi. Suf
ficit diei malitia sua. Ca. vij.

Nolite iudicaē ⁊ nō iudicabi
mini. nolite ɔdēnare ⁊ nō cō
demnabimī. In quo eī iuditio iu
dicaueritis iudicabimī ⁊ in q̄ mē
sura mēsi fueritis remetiet̄ vobis
Quid aūt vides festucaz in oculo
fratris tui ⁊ trabem in oculo tuo
nō vides. Aut quomō dices fra
tri tuo frater sine: eitiā festucā de
oculo tuo et ecce trabs est in ocu
lo tuo. Ypocrita eice primū trabez
de oculo tuo ⁊ tunc videbis eicere
festucaz de oculo fratris tui. Noli
te dare sanctū canib⁹. neqꝫ mitta
tis margaritas vr̄as ante porcos
ne forte ɔculcēt eas pedib⁹ suis ⁊
ɔuersi dirūpāt vos. Petite ⁊ dabit̄
vob̄. q̄rite ⁊ inuenietis. pulsate ⁊
apiet̄ vob̄. Oīs eī q̄ petit accipit ⁊
qui querit inuenit ⁊ pulsanti ape
riet̄. Aut q̄s est ex vobis hō quez
si petieit fili⁹ su⁹ panē nūquid la
pidē porriget ei. Aut si piscē petie
rit nūquid serpentez porriget ei.

Si ergo vos cum sitis mali nostis bona
data dare filijs vestris. quanto magis
pater vester qui in celis est dabit bona petentibus
se. Omnia ergo quecumque vultis ut
faciant vobis homines et vos facite illis
Hec est enim lex et prophete. Intrate per
angustam portam. quia lata porta et spa
tiosa via est que ducit ad perditionem
et multi sunt qui intrant per eam. Quam
angusta porta et arta via est que
ducit ad vitam et pauci sunt qui inue
niunt eam. Attendite a falsis prophetis
qui veniunt ad vos in vestimentis
ouium intrinsecus autem sunt lupi rapa
ces. A fructibus eorum cognoscetis
eos. Numquid colligunt de spinis
vuas aut de tribulis ficus. Sic omnis
arbor bona fructus bonos facit. mala
autem arbor malos fructus facit. Non
potest arbor bona malos fructus facere.
neque arbor mala bonos fructus fa
cere. Omnis arbor que non facit fructum
bonum excidetur et in ignem mittetur. Igi
tur ex fructibus eorum cognoscetis
eos. Non omnis qui dicit mihi domine domine
intrabit in regnum celorum sed qui facit
voluntatem patris mei qui in celis est ipse
intrabit in regnum celorum. Multi di
cent mihi in illa die domine domine nonne in
nomine tuo prophetauimus et in nomine
tuo demonia eiecimus et in tuo no
mine virtutes multas fecimus et tunc
confitebor illis. quia numquam noui vos. Dis
cedite a me omnes qui operamini iniquita
tem. Omnis ergo qui audit verba mea hec
et facit ea. assimilabitur viro sapien
ti qui edificauit domum suam super pe
tram et descendit pluuia et venerunt
flumina et flauerunt venti et irruerunt
in domum illam et non cecidit. Fundata
enim erat super petram. Et omnis qui audit
verba mea hec et non facit ea. similis
erit viro stulto qui edificauit domum
suam super arenam et descendit plu
uia et venerunt flumina et flaue
runt venti et irruerunt in domum
illam et cecidit et fuit ruina eius magna
Et factum est cum consummasset ihesus verba
hec admirabantur turbe super doctrina
eius. Erat enim docens eos sicut potestatem
habens et non sicut scribe eorum et pha
risei. Ca. viij.

Cum autem descendisset de mon
te secute sunt eum turbe multe
et ecce leprosus veniens adorabat
eum dicens. Domine si vis potes me mun
dare. Et extendens manum ihesus teti
git eum dicens. Volo mundare. Et con
festim mundata est lepra eius. Et ait
illi ihesus. Vide nemini dixeris. sed va
de ostende te sacerdoti et offer munus
tuum quod precepit moyses in testimo
nium illis. Cum autem introisset caphar
naum accessit ad eum centurio rogans
eum et dicens. Domine puer meus iacet
in domo paraliticus et male torquetur
Et ait illi ihesus Ego veniam et curabo
eum. Et respondens centurio ait. Domine non
sum dignus ut intres sub tectum meum sed
tantum dic verbo et sanabitur puer meus
Nam et ego homo sum sub potestate constitu
tus habens sub me milites et dico huic
vade et vadit et alio veni et venit
et seruo meo fac hoc et facit. Audiens
autem ihesus miratus est et sequentibus
se dixit. Amen dico vobis. Non inueni
tantam fidem in israel. Dico autem vobis
quod multi ab oriente et occidente veni
ent et recumbent cum abraham et ysaac
et iacob in regno celorum Filij autem
regni eitientur in tenebras exterio
res Ibi erit fletus et stridor dentium
Et dixit ihesus centurioni Vade et si
cut credidisti fiat tibi. Et sanatus

est puer ex illa hora. Et cū venissz
ihs ī domū petri vidit socꝝ eiꝰ ia
centē ⁊ febricitātē ⁊ tetigit manū
eiꝰ ⁊ dimisit eā febris ⁊ surrexit ⁊
mīstrbat ei. Vespe aūt facto ob
tulerūt ei multos demonia hn̄tes
⁊ eitiebat spūs verbo ⁊ oēs male
hn̄tes curauit ut adimpleret̄ qd̄
dictū ē p ysaiā ꝓphaz dicentē. Ip
se īfirmitates nrās accepit ⁊ egro
tacōnes nrās portauit. Vidēs aūt
ihus turbas multas circū se. ius
sit discipulos ire trās fretū. Et ac
cedēs vnꝰ scriba ait illi. Magister
seq̄r te quocūqz ieris. Et dic̄ ei ihe
sus. Vulpes foueas hn̄t et volu
cres celi nidos. filiꝰ aūt hoīs non
habz vbi caput suū redinet. Aliꝰ
autē de discipul̄ eiꝰ ait illi. Dn̄e: p
mitte me p̄mū ire ⁊ sepelire p̄rem
meū. Ihs aūt ait illi. Sequere me
⁊ dimitte mortuos sepelire mortu
os suos. Et ascendēte eo ī nauicu
lā secuti sūt eū discipuli eiꝰ ⁊ ecce
motus magnus factus ē in mari
ita ut nauicula operiret̄ fluctibꝰ.
Ipe vero dormiebat. Et accesserūt
⁊ suscitauerūt eū dicētes. Dn̄e: sal
ua nos p̄imus. Et dicit eis ihus.
Quid timidi estis modice fidei.
Tūc surgēs imperauit vētis ⁊ ma
ri ⁊ facta ē trāquillitas mag̃. Por
ro hoīes mirati sūt dicētes. Qual̄
ē hic. qꝛ vēti ⁊ mare obediūt ei. Et
cū venisset ihs trās fretū in regio
nez gerasenoꝝ: occurrerūt ei duo
hn̄tes demoīa de monumētis exe
untes seui nimis. ita ut nemo pos
set trāsire p viā illā. Et ecce clama
uerūt dicētes. Quid nob̄ ⁊ tibi ihu
fili dei. Venisti huc an̄ tēpꝰ torq̄
re nos. Erat autē nō lōge ab illis
grex porcoꝝ multoꝝ pascens. De
mones aūt rogabāt eū dicentes.
Si eicis nos hinc: mitte nos ī gre
gez porcoꝝ. Et ait illis. Ite. At illi
exeūtes abierūt in porcos. Et ecce
magno impetu abijt totꝰ grex p
p̄ceps ī mare ⁊ mortui sūt in aq̄s
Pastores aūt fugerūt ⁊ veniētes ī
ciuitatē nūtiauerūt hec omīa ⁊ de
hijs q̄ demoīa habuerāt. Et ecce
tō ciuitas exijt obuiā ihu ⁊ viso
eo rogabant eum ut transiret a fi
nibus eorū. Capitulū. ix.

Et ascendēs ihs in nauiculā
tn̄sfretauit et venit in ciuita
tē suā. Et ecce offerebāt ei paliticū
iacentez ī lecto. Et vidēs ihs fidē il
loꝝ: dixit palitico. Confide fili. Re
mittūt̄ tibi pctā tua. Et ecce q̄daz
de scrib̄ dixerūt itr̄ se. Hic blasphe
mat. Et cū vidissz ihs cogitacōes
eoꝝ dixit. Vt q̄d cogitatis mala
ī cordibꝰ vr̄is. Quid ē faciliꝰ dicē
dimittuntur tibi peccata: an dice
re surge ⁊ ambula. Vt autē scia
tis qꝛ filiꝰ hoīs habet ptātem di
mittendi pctā in terra. tūc ait pa
ralitico. surge tolle lectū tuū ⁊ va
de in domū tuā. Et surrexit ⁊ abijt
in domū suā. Vidētes aūt turbe ti
muerūt ⁊ glīficauerūt deū q̄ dedit po
testatē talē hoībꝰ. Et cū tn̄siret īde
ihs vidit hoīez sedētez ī theloneo
matheū nomine. Et ait illi. Seque
re me. Et surgens secutus est eum
Et factuz est discumbente eo in do
mo: ecce multi publicani et pecca
tores venientes discumbebant cū
ihesu ⁊ discipulis eius. Et vidētes
pharisei dicebant discipulis eiꝰ.
Quaē cū publicaīs ⁊ pctōribz mā
ducat mgr̄ vr̄. At ihs audiēs ait

Nõ ẽ opus valentib9 medicus. ꝫ
male hñtib9. Eũtes ãt discite q̃d
ẽ: mĩam volo et nõ sacrifitiũ. Nõ
em̃ veni vo̅re iustos. ꝫ peccatores
Tũc accesserũt ad eũ discipuli io
hãnis dicẽtes. Quare nos ⁊ pha
risei ieiunam9 frequent̃. discipuli
aũt tui nõ ieiunãt. Et ait ill' ih̄s.
Nũquid pñt filij spõsi lugẽ q̃diu
cũ illis ẽ spõsus. Veniẽt ãt dies
cũ auferet̃ ab eis spõsus et tũc ie
iunabũt Nemo autẽ immittit cõ
missuraꝫ pãni rudis in vestimẽtũ
vetus. Tollit em̃ plenitudinẽ ei9
a vestimẽto ⁊ peior scissuã fit. Ne
q̃ mittũt vinũ nouũ in vteres ve
teres. Alioq̃n rũpunt̃ vteres ⁊ vi
nũ effundit̃ ⁊ vteres pereũt. Sed
vinũ nouũ in vteres nouos mit
tũt et ãbo ꝯseruant̃. Hec illo loquẽ
te ad eos. ecce pñceps vn9 acces
sit ⁊ adorabat eũ dicẽs. Dñe filia
mea mõ defũcta ẽ. ꝫ veni impone
manũ sup eã ⁊ viuet. Et surgens
ih̄us seq̃bat̃ eũ ⁊ discipuli eius.
Et ecce mulier q̃ sãguĩs fluxuꝫ pa
tiebat̃ duodecĩ ãnis accessit retro
⁊ tetigit fimbriã vestimẽti ei9. di
cebat em̃ intra se. Si tetigero tm̃
vestimentũ ei9 salua ero. At ih̄s
ꝯuersus ⁊ vidẽs eã dixit. Confide
filia Fides tua te saluã fecit. Et sal
ua fcã ẽ mulier ex illa hora. Et cũ
venisset ih̄us in domũ pñcipis ⁊
vidisset tibicines ⁊ turbã tumul
tuantẽ dicebat. Recedite. nõ ẽ em̃
mortua puella. ꝫ dormit. Et deride
bãt eũ. Et cũ eiecta esset turba in
trauit ⁊ tenuit manũ ei9 ⁊ dixit.
Puella surge ⁊ surrexit puella. Et
exijt fama hec in vniũsã terrã. Et
trãseunte inde ih̄u secuti sunt euꝫ
duo ceci clamãtes ⁊ dicẽtes. Mise
rere nostri fili dauid. Cũ aũt veis
set domũ accesserũt ad eũ ceci ⁊ dic̃
eis ih̄s. Creditis q̃ hoc possum fa
cere vob̃. Dicũt ei. vtiq̃ dñe. Tũc
tetigit oculos eoꝝ dicẽs. Scd̃m fi
dẽ vrãm fiat vob̃ Et apti sũt oculi
eoꝝ. Et cõmĩatus est eis ih̄us di
cens. Videte ne q̃s sciat. Illi autẽ
exeũtes diffamauerũt eũ in tota
t̃ra illa. Egressis autẽ illis ecce ob
tulerunt ei hoĩem mutũ demoniũ
hñtem ⁊ eiecto demonio locutus
est mut9 ⁊ mirate sũt turbe dicen
tes. Nũq̃ apparuit sic ĩ isrl'. Pha
risei aũt dicebãt. In pñcipe demo
nioꝝ eicit demones. Et circuibat
ih̄us oẽs ciuitates ⁊ castella do
cens in synagogis eoꝝ ⁊ p̃dicãs
euangeliũ regni et curãs oẽm lã
guorẽ ⁊ oẽm infirmitatẽ. Videns
aũt turbas misert9 ẽ eis. q̃ erãt
vexati ⁊ iacẽtes sicut oues nõ ha
bentes pastorẽ Tũc dicit discipu
lis suis. Messis quidẽ multa. opa
rij ãt pauci. Rogate g̃ dñm mes
sis ut mittat oparios in messem
suam. Ca. decimũ.

Et ꝯuocatis duodecim disci
pul' suis. dedit illis ptãtem
spirituũ ĩmũdoꝝ ut eicerẽt eos et
cuãrent oẽm lãguorẽ ⁊ oẽm infir
mitatẽ. Duodecĩ aũt noĩa discipu
loꝝ sũt hec. Prim9 symõ q̃ dicit̃
petr9 ⁊ ãdreas frat̃ ei9. philipp9
⁊ bartholome9. iacob9 zebedei ⁊
iohẽs frater eius. thomas et ma
the9 publican9 ⁊ iacob9 alphei ⁊
thade9. symõ chanane9 ⁊ iudas
scariothis qui ⁊ tr̃didit eũ. Hos
duodecĩ misit ih̄us p̃cipiens eis
dicens. In viã gẽtiũ ne abieritis

et in ciuitates samaritanorũ ne in
traueritis. sed potius ite ad oues q̃
perierũt domus isrl. Euntes autẽ p̃di
cate dicentes. quia appropinq̃bit re
gnũ celorum. Infirmos curate. mor
tuos suscitate. leprosos mũdate.
demones eicite. gratis accepistis. gra
tis date. Nolite possidẽ aurum neq̃
argẽtũ neq̃ pecuniã in zonis vr̃is.
Nõ peram in via neq̃ duas tunicas
neq̃ caltiamẽta neq̃ v̄gã. dignus
em̃ ẽ operarius cibo suo. In quãcũq̃
aũt ciuitatẽ aut castellũ intraue
ritis: interrogate q̃s in ea dignus sit
et ibi manete donec exeatis. Intrã
tes aũt in domũ salutate eã dicẽtes
Pax huic domui. Et si q̃dem fuerit
domus digna: veniet pax vr̃a sup eã
si aũt nõ fuerit digna: pax vr̃a re
uertet̃ ad vos. Et quicũq̃ nõ rece
perit vos neq̃ audieit sermones
vr̃os: exeũtes foras de domo vel ci
uitate excutite puluerem de pedibus
vr̃is. Amẽ dico vob̃ tolerabilius
eit terre zodomorum et gomorreorum in
die iudicij q̃m illi ciuitati. Ecce ego
mitto vos sic̃ oues in medio lupo
rũ. Estote g̃ prudẽtes sic̃ serpẽtes
et simplices sic̃ columbe. Cauete au
tẽ ab hoĩbus. Tradẽt em̃ vos in cõci
lijs et in synagogis suis flagella
bũt vos et ad reges et p̃sides duce
mini ꝓpt̃ me in testimoniũ ill̃ et gẽ
tibus. Cũ aũt tradẽt vos: nolite co
gitare q̃uo aut q̃d loq̃mini. Dabi
tur em̃ vob̃ in illa hora q̃d loq̃mini
Nõ em̃ vos estis q̃ loq̃mini. sed spi
ritus p̃ris vr̃i q̃ loq̃tur in vob̃ Tra
det aũt frat̃ frẽm in mortẽ et p̃r filiũ
et insurgent filij in p̃ntes et morte
eos affitient et eritis odio oĩbus
ꝓpt̃ nomẽ meum. Qui aũt p̃seuera
uerit vsq̃ in finem hic salus erit.
Cũ aũt p̃sequent̃ vos in ciuitate
ista: fugite in aliã. Amen dico vo
bis nõ cõsũmabitis cĩtates isrl. do
nec veniat filius hoĩs. Nõ est disci
pulus sup magistrum nec seruus sup
dñm suũ. Sufficit discipulo ut sit
sicut magister eius et seruo sic̃ dñs
eius. Si patrẽfamilias beelzebub
vocauerunt: q̃ntomagis domesti
cos eius. Ne ergo timueritis eos.
Nihil em̃ ẽ optũ q̃d nõ reueletur
et occultũ q̃d nõ sciat̃. Q̃d dico vo
bis in tenebris dicite in lumine et
q̃d in aure auditis p̃dicate sup te
cta. Et nolite tĩere eos q̃ occidunt
corpus. amãm aũt nõ p̃nt occidere.
sed potius timete eũ qui põt et amãm
et corpus p̃dere in iehennã. Nonne
duo passeres asse veneũt et vnus
ex ill̃ nõ cadet sup terram sine p̃re
vr̃o. Vestri aũt et capilli capitis
oẽs numerati sũt. Nolite ergo ti
mere: multis passeribus meliores
estis vos. Omnis ergo qui confi
tebitur me coram hominibus. confi
tebor et ego eum coram patre meo
qui in celis est. Qui aũt negauerit
me corã hominibus: negabo et ego
eum coram patre meo qui in celis
est. Nolite arbitrari quia pacem
venerim mittere in terram. Nõ ve
ni pacẽ mittere sed gladiũ. Veni
enim separare hominẽ aduersus
patrem suum et filiã aduersus ma
trem suã et nurum aduersus socrũ
suam et inimici hominis domestici
eius. Qui amat patrẽ aut matrẽ
plusq̃m me non est me dignus Et q̃
amat filiũ aut filiã sup me nõ ẽ me
dignus. Et q̃ nõ accipit crucem suam
et sequitur me nõ est me dignus.

Qui inuenit aīaz suā. pdet illā ⁊
q̄ pdiderit aīaz suā ꝓpt̄ me inue
niet eā. Qui recipit vos me recipit
et q̄ me recipit recipit eū q̄ me mi
sit. Qui recipit ꝓphām in nomine
ꝓphe mercedē ꝓphe accipiet. Et q̄
recipit iustū in noīe iusti mercedē
iusti accipiet. Et quicūq; potuz de
derit vni ex minimis istis calicez
aque frigide tm̄ in noīe d scipuli
Amen dico vob̄ nō pdet mercedē
suam. Ca. xi.

Et factū est cū ꝯsūmasset ihe
sus p̄cipiēs duodecim disci
pul̄ suis. tn̄sijt inde ut doceret ⁊ p̄
dicaret ī ciuitatibz eoꝝ. Johes āt
cum audisset in vincul̄ opa xp̄i.
mittēs duos de discipul̄ suis ait
illi Tu es q̄ venturꝰ es an aliū ex
pectamꝰ. Et rn̄dens ihus ait illis
Eūtes renūtiate iohi q̄ audistis ⁊
vidistis. Ceci vidēt. claudi ambu
lant. leprosi mūdant̄. surdi audi
unt. mortui resurgūt. paupes euā
gelizant̄ ⁊ btūs est qui nō fuerit
scādalisatus ī me. Illis autē abeū
tibꝰ cepit ihus dicere ad turbas
de iohe. Quid existis in desertū vi
dere. Arundinē vēto agitatam.
Sz q̄d existis videre. Hoīem mol
libz vestitū. Ecce q̄ mollibꝰ vestiū
tur ī domibꝰ regū sunt. Sz q̄d exi
stis videre. Prophaz. Etiaz dico
vob̄ ⁊ plus q̄ ꝓphaz. Hic ē eī de
q̄ scriptū ē. Ecce ego mitto vobis
angelū meū añ fatiē tuā q̄ prepa
rabit viā tuā añ te. Amē dico vo
bis nō surrexit int̄ natos mulieꝝ
maior iohe baptista. Qui aūt mi
nor ē in regno celoꝝ. maior ē illo.
A diebꝰ aūt iohis baptiste vsq;
nūc regnū celoꝝ vim patit̄ ⁊ vio
lenti rapiūt illud Oēs em̄ ꝓphe ⁊
lex vsq; ad iohem ꝓphauerūt et
si vultis recipe ipe est helias q̄ vē
turꝰ est. Qui hz aures audiendi
audiat. Cui aūt similē estimabo
gn̄acōem istā. Simil̄ ē pueris se
dentibz ī foro q̄ clamantes coeq̄li
bꝰ dicūt. Cecinimꝰ vob̄ ⁊ non sal
tastis. lamētauimꝰ ⁊ nō plāxistis
Venit em̄ iohes neq; māducans
neq; bibēs et dicunt demoniū hz
Veit filiꝰ hoīs māducās ⁊ bibēs
⁊ dicūt ecce hō vorax ⁊ potator vi
ni. publicanoꝝ et pctōꝝ amicus
Et iustificata ē sapiētia a filijs su
is. Tūc cepit exprobraē ciuitati
bus in q̄bꝰ facte sūt plurime v̄tu
tes eiꝰ. q̄a n̄ egissent pn̄az. Ve ti
bi corozaim. ve tibi bethsaida. q̄
si in tyro ⁊ sydone facte eēnt v̄tu
tes que facte sūt in vob̄. olim in ci
litio ⁊ cinere pn̄az egissent. Veꝝ
tn̄ dico vobis tyro ⁊ sydone remis
siꝰ erit in die iudicij q̄ vob̄. Et tu
capharnaū. nūquid vsq; in celū
exaltabeis. Vsq; in infernū descē
des. q̄ si in sodomis facte fuissent
v̄tutes q̄ facte sūt in te forte man
sisset vsq; in hāc diē. Verūtamē
dico vob̄ q̄ terre sodomoꝝ remis
siꝰ erit ī die iudicij q̄ tibi. In illo
tpe rn̄dens ihus dixit. Cōfitebor
tibi pat̄ dn̄e celi ⁊ terre. q̄a abscō
disti hec a sapiētibꝰ ⁊ prudentibꝰ
⁊ reuelasti ea puulis. Ita pat̄ qm̄
sic fuit placitū añ te. Oīa m̄ tradi
ta sunt a pr̄e meo. Et nemo nouit
filiū n̄ pat̄. neq; patrē q̄s nouit n̄
filiꝰ ⁊ cui voluerit filius reuelare
Venite ad me oēs q̄ laboratis et
onerati estis ⁊ ego refitiam vos
Tollite iugum meuz super vos ⁊

discite a me qꝛ mitis sũ et humil
corde ⁊ inuenietis requiẽ amãb⁹
vestris Jugum em̃ meũ suaue est
⁊ onus meũ leue. Ca. xij.
In illo tẽpe abijt ihus ꝑ sata sab
bato. discipuli aũt ei⁹ esurientes
ceperũt vellere spicas ⁊ mãducaẽ
Pharisei aũt vidẽtes dixerũt ei. Ec
ce discipuli tui fatiũt qd ñ licꝫ eis
facẽ sabbatis At ille dixit eis. Nõ
legistis quid fecerit dauid qñ esu
rijt et q̃ cũ eo erãt. quõ intrauit ĩ
domũ dei ⁊ panes ꝓposicõis come
dit q̃s ñ licebat ei edere neqꝫ hijs
q̃ cũ eo erant: ñ solis sacerdotibꝫ.
Aut nõ legistis in lege qꝛ sabba
tis sacerdotes ĩ tẽplo sabbatũ vio
lãt ⁊ sine crimine sũt. Dico autẽ
vob. qꝛ tẽplo maior ẽ hic. Si autẽ
sciretis q̃d ẽ misericordiã volo et
nõ sacrifitiũ: nũq̃ ꝯdẽnassetis ĩno
centes. Dñs em̃ est fili⁹ hoĩs: etiã
sabbati. Et cũ inde trãsisset venit
ĩ synagogã eoꝝ. Et ecce hõ manũ
hñs aridã. Et interrogabãt eũ dicẽ
tes. Si licet sabbatis curare. Vt
accusarẽt eum. Ipe aũt dixit illis.
Quis eit ex vob hõ q̃ habeat ouẽ
vnã. Et si ceciderit hec sabbatis ĩ
foueã: nõne tenebit ⁊ leuabit eã.
Qñto magis melior ẽ homo oue.
Itaqꝫ licꝫ sabbatis bñfacere Tũc
ait hoĩ. Extẽde manũ tuã. Et exten
dit ⁊ restituta est sanitati sicut al
tera. Exeũtes aũt pharisei: ꝯsiliuꝫ
fatiebãt aduersus eum quõ ꝑderẽt
eũ. Ihus aũt sciens recessit inde ⁊
secuti sunt eũ multi ⁊ curauit eos
oẽs. Et p̃cepit eis ne maĩfestũ eũ
facerent: ut adimpleret̃ qd dictũ
ẽ ꝑ ysaiã ꝓphãm dicentẽ. Ecce pu
er me⁹ quẽ elegi: dilectus me⁹ in
quo bñ ꝯplacuit aĩe mee. Ponã
spm̃ meũ sup eũ ⁊ iuditiũ gẽtib⁹
nũtiabit. Nõ ꝯtendet neqꝫ clama
bit: neqꝫ audiet aliq̃s in plateis
vocẽ ei⁹. Arũdinẽ quassatã nõ cõ
fringet et linũ fumigãs nõ extin
guet: donec eitiat ad victoriã iudi
tiũ ⁊ in noĩe ei⁹ gentes spabunt.
Tũc oblat⁹ ẽ ei demoniũ habẽs
cecus ⁊ mutus ⁊ curauit eũ ita ut
loqueret̃ ⁊ videret. Et stupebant
oẽs turbe ⁊ dicebãt. Nũquid hic
ẽ fili⁹ dauid. Pharisei aũt audi
entes dixerũt. Hic nõ eicit demões
ñ in beelzebub p̃ncipe demoniorũ
Ihs aũt sciẽs cogitacões eorũ di
xit eis. Omẽ regnũ diuisũ cõtra se
desolabit̃ ⁊ oĩs ciuitas vel dom⁹
diuisa ꝯtra se ñ stabit Et si satha
nas sathanã eicit: aduẽsus se di
uisus ẽ. Quõ g̃ stabit regnũ ei⁹.
Et si ego ĩ beelzebub eitio demões
filij vr̃i ĩ q̃ eitiũt. Ido ipi iudices
erũt vr̃i. Si ãt ego ĩ spũ dei eitio de
mones: igit̃ ꝑuenit in vos regnũ
dei Aut quõ põt quisq̃ intrare in
domũ fortis ⁊ vasa ei⁹ diripe nisi
p̃us alligauerit fortem. Et tũc do
mũ illi⁹ diripiet. Qui non ẽ mecũ
cõtra me ẽ ⁊ q̃ nõ ꝯgregat mecuꝫ
spgit. Ido dico vob. omẽ peccatũ
⁊ blasphemia remittet̃ hoĩbꝫ. spi
ritus aũt blasphemie nõ remitte
tur. Et quicunqꝫ dixerit verbum
contra filiuꝫ hominis remittetur
ei. qui autem dixerit contra spiri
tum sanctum non remittetur ei.
neqꝫ in hoc seculo neqꝫ in futuro.
Aut facite arborem bonam et fru
ctum eius bonum. aut facite arbo
rem malam et fructũ eius maluꝫ
Siquidẽ ex fructu arbor agnoscit̃

Progenies vipeārꝝ. quō potestis
bō loq̄ cū sitis mali. Ex abūdātia
em̄ cordis os loquit̄. Bon⁹ hō de
bono thesauro ꝓfert bō. Et mal⁹
hō de malo thesauro ꝓfert mala
dico āt vob̄ qm̄ oē verbuꝫ otiosū
qd̄ locuti fuerint hoīes reddent ra
tioneꝫ de eo in die iudicij. Ex verb̄
em̄ tuis iustificaberis ⁊ ex verbis
tuis ꝯdēnaberis. Tūc rn̄derūt ei q̄
dam de scribis et phariseis dicen
tes. Magister volum⁹ a te signū
videre. Qui rn̄dens ait illis. Gn̄a
tio mala ⁊ adultera signū querit
⁊ signū nō dabit̄ ei n̄ signū ione
ꝓphe. Sicut em̄ fuit ionas in ven
tre ceti trib⁹ dieb⁹ ⁊ tribus nocti
b⁹. sic erit fili⁹ hoīs in corde terre
trib⁹ dieb⁹ ⁊ tribus noctib⁹. Vi
ri niniuite surgēt in iuditio cū ge
neracōne ista ⁊ ꝯdēnabunt eā. qꝛ
penitentiā egerūt in p̄dicacōe io
ne Et ecce plus q̄ iona h̄. Regina
austri surget in iudicō cū gn̄acō
ne ista ⁊ ꝯdēnabit eaꝫ. qꝛ venit a
finib⁹ terre audiē sapientiā salo
mōis Et ecce plus q̄ salomō hic.
Cū aūt immūdus spūs exieit ab
hoīe ambulat ꝑ loca arida q̄rēs
requiē et nō īuenit. Tūc dicit Re
uertar in domū meaꝫ vn̄ exiui. Et
veniēs inuenit eā vacantē scopis
mundatā ⁊ ornataꝫ. Tūc vadit
et assumit septeꝫ alios spūs secū
neq̄tiores se ⁊ intrātes hītant ibi
et fiūt nouissima hoīs illi⁹ peiora
p̄oribus. Sic erit ⁊ gn̄acōni huic
pessime. Adhuc eo loquente ad
turbas. ecce mat̄ ei⁹ ⁊ fratres sta
bant foris q̄rentes loqui ei. Dixit
aūt ei quidā. Ecce mat̄ tua ⁊ frēs
tui foris stāt q̄rentes te At ipse re
spōdens dicēti sibi ait. Que ē mat̄
mea ⁊ q̄ sunt frēs mei. Et extēdēs
manuꝫ in discipulos suos dixit.
Ecce mr̄ mea ⁊ fratres mei. Quicū
q̄ em̄ fecerit volūtatē p̄ris mei q̄ ī
celis est ipse meus frater soror et
mater est. Ca. xiij.

In illo die exiens ih̄us de do
mo sedebat secus mare ⁊ cō
gregate sūt ad eū turbe multe ita
ut in nauiculaꝫ ascendēs sederet ⁊
oīs turba stabat in litore ⁊ locu
tus ē eis multa in parabol̄ dicēs
Ecce exijt qui seminat semīare. Et
dū semīat quedā ceciderūt secus
viā ⁊ venerūt volucres ⁊ comede
rūt ea. Alia aūt ceciderūt in petro
sa vbi nō habebāt terraꝫ multaꝫ
⁊ ꝯtinuo exorta sūt qꝛ n̄ habebāt
altitudinē terre. Sole āt orto estu
auerūt ⁊ qꝛ nō habebāt radicem
aruerūt. Alia aūt ceciderūt in spi
nas ⁊ creuerūt spine ⁊ suffocaue
rūt ea. Alia aūt ceciderūt in terrā
bonā ⁊ dabāt fructū. aliud cente
simum. Aliud sexagesimū. aliud
tricesimū. Qui hꝫ aures audiēdi
audiat. Et accedētes discipuli di
xerūt ei. Quare in parabol̄ loq̄ris
eis. Qui rn̄dens ait ill̄. Quia vob̄
datū est nosse misteria regni celo
rū illis aūt nō ē datū. Qui em̄ hꝫ
dabit̄ ei ⁊ abundabit. q̄ aūt non
hꝫ ⁊ qd̄ hꝫ auferet̄ ab eo. Ideo in
parabolis loquor eis. qꝛ vidētes
nō vidēt ⁊ audiētes nō audiunt
neq̄ intelligūt ⁊ adimplet̄ in eis
ꝓphetia ysaie dicētis. Auditu au
dietis ⁊ nō intelligetis ⁊ vidētes
videbitis et nō videbitis. Incras
satū est em̄ cor ꝓpli hui⁹ ⁊ auribꝫ
grauit̄ audierunt ⁊ oculos suos

dauſerũt: neqñ videant oculis et
auribꝰ audiãt & corde intelligãt
& uertant & ſanẽ eos. Veſtri ãt
beati oculi qꝝ vidẽt & aures veſtre
qꝝ audiũt. Amen quippe dico vo
bis. qꝝ multi ꝓphe & iuſti cupierũt
videre q̃ videtis & nõ viderũt & au
dire que auditis & nõ audierunt
Vos g̃ audite parabolã ſeminãtis
Omis qui audit verbũ regni et nõ
intelligit: venit malus & rapit qd̃
ſeminatu ẽ in corde eiꝰ. Hic ẽ qui
ſecus viã ſeminat ẽ. Qui aũt ſup
petroſa ſemiatus ẽ. hic ẽ q̃ verbũ
audit & otinuo cũ gaudio accipit
illud. Nõ habet aũt in ſe radicẽ.
ſ̃ eſt tpal̃. Facta aũt tribulatiõe
& pſecutiõe ꝓp̃ verbũ otinuo ſcã
dalizat. Qui aũt eſt ſeminatus ĩ
ſpinis. hic ẽ q̃ verbũ dei audit et
ſollicitudo ſeculi iſti & fallatia di
uitiaꝝ ſuffocat verbum & ſine fru
ctu efficit̃. Qui vero in terrã bonã
ſeminat eſt. hic ẽ qui audit ver
bũ & intelligit & fructũ affert & fa
cit aliud q̃dẽ centeſimũ aliud ãt
ſexageſimũ aliud vero triceſimũ.
Aliã parabolã ꝓpoſuit illis dicẽs. Si
mile factũ ẽ regnuꝫ celoꝝ hoi q̃ ſe
miauit bonũ ſemẽ in agro ſuo. Cũ
aũt dormirẽt hoies venit inimicꝰ
ei & ſuperſeminauit zizania in medio
tritici & abiit. Cũ aũt creuiſſet her
ba & fructũ feciſſet: tũc apparuerũt
& zizania. Accedẽtes aũt ſerui pꝛis
familias dixerũt ei dñe: nõne bonũ
ſemen ſeminaſti in agro tuo. Vñ
ergo habꝫ zizania. Et ait illis Ini
micus homo hoc fecit. Serui aũt
dixerũt ei. Vis imus & colligimꝰ
ea. Et ait Nõ. Ne forte colligẽtes
zizania eradicetis ſimul cum eis &
triticũ. Sinite vtraq̃ creſcere vſq̃
ad meſſem & in tpe meſſis dicã meſ
soribꝫ. Colligite pmũ zizania & al
ligate ea faſciculos ad ardendũ.
triticũ aũt congregate in horreũ meũ
Aliã parabolã ꝓpoſuit eis dicẽs. Si
mile ẽ regnũ celoꝝ gr̃ino ſinapis
qd̃ accipiẽs hõ ſeminauit in agro
ſuo qd̃ minimũ quidẽ ẽ oĩbꝰ ſemi
nibꝰ. Cuꝫ ãt creuerit maiꝰ ẽ oĩbꝰ
oleribꝰ & fit arbor ita ut volucres
celi veniãt & habitẽt in ramis eiꝰ.
Aliã parabolã locutus ẽ eis. Simile
ẽ regnũ celoꝝ fermẽto qd̃ acceptũ
mulier abſcõdit in farine ſatis tri
bus: donec fermẽtatũ ẽ totũ. Hec
oĩa locutꝰ ẽ ihũs in parabolis ad tur
bas & ſine parabola nõ loq̃batur eis
ut impleret̃ qd̃ dictuꝫ erat ꝑ ꝓphaꝫ
dicentẽ. Aperiã in parabolis os meum
eructabo abſcõdita a cõſtitutiõne
mũdi. Tũc dimiſſis turbis venit
in domũ & acceſſerũt ad eũ diſcipuli
eiꝰ dicentes. Ediſſere nob̃ parabolã
zizaniorꝫ agri. Qui rñdẽs ait. Qui
ſeminat bonũ ſemen: eſt filiꝰ hoĩs.
Ager aũt. ẽ mũdꝰ. Bonuꝫ vero ſe
mẽ. hĩ fũt filii regni. zizania ãt. fi
lii ſũt neq̃. Inimicꝰ aũt q̃ ſemi
nauit ea. ẽ diabolꝰ. Meſſis vero. ſũ
maco ſeculi ẽ. Meſſores aũt. ãgeli
ſũt. Sic g̃ colligit̃ zizania et igni
burit̃. ſic erit in cõſumatiõe ſeculi.
Mittet filiꝰ hominis ãgelos ſuos &
colligẽt de regno eiꝰ oĩa ſcãdala &
eos q̃ faciũt iniq̃tatẽ & mittẽt eos
in caminũ ignis. Ibi erit fletꝰ & ſtri
dor dentiũ. Tũc iuſti fulgebũt ſicut
ſol in regno pꝛis eoꝝ. Qui hꝫ aures
audiẽdi audiat: Simile ẽ regnuꝫ
celoꝝ theſauro abſcõdito in agro
queꝫ qui inuenit homo abſcõdit

et p̄ gaudio illi⁹ vadit ⁊ vendit
vniuersa q̄ h3 ⁊ emit agrū illū. Ite
rū simile ē regnū celoꝝ hoī nego
tiatori querēti bonas margaritas
Inuēta aūt vna p̄tiosa margari
ta abijt ⁊ vendidit oīa q̄ habuit
⁊ emit eaꝫ. Iterꝫ simile ē regnū ce
loꝝ sagene misse in mare et ex oī
gn̄e pisciū ꝯgregāti. Quā cum im
pleta eēt educentes ⁊ secus litus
sedētes. elegerūt bonos in vasa.
malos aūt foras miserūt. Sic eit
in ꝯsūmacōne seculi. Exibūt ange
li et sepabūt malos de medio iu
stoꝝ ⁊ mittēt eos ī caminū ignis
ibi erit fletus ⁊ stridor dentiū. In
tellexistis hec oīa. ⁊ dicūt ei Etiam
Ait illis. Iō oīs scriba doct⁹ in re
gno celorū simil' ē hoī patrifami
lias q̄ ꝓfert de thesauro suo no
ua ⁊ vetera. Et factū ē cū cōsūmas
set ihus parabolas istas trāsijt
inde Et veniēs in patriā suaꝫ doce
bat eos in synagogis eoꝝ ita ut
mirarētur ⁊ dicerent. Vn̄ huic sa
piētia hec ⁊ v̄tutes. ⁊ Nōne hic est
fabri fili⁹. ⁊ Nōne mat' ei⁹ dicitur
maria ⁊ frēs ei⁹ iacob⁹ ⁊ ioseph
⁊ symō et iudas ⁊ sorores ei⁹ nō
ne oēs apd̄ nos sūt. ⁊ Vn̄ g̊ huic
om̄a ista. ⁊ Et scādalisabant' ī eo.
Ihus aūt dixit eis. Nō est ꝓpha
sine honore n̄ in patria sua ⁊ ī do
mo sua. Et n̄ fec̄ ibi v̄tutes mltas
ꝓpt' īcredulitatē illoꝝ. Ca. xiiij.

In illo tpe audiuit herodes
tetracha famā ihu ⁊ ait pu
eris suis. Hic est iohes baptista
ipe surrexit a mortuis ⁊ id̄o v̄tutes
opant' in eo. Herodes em̄ tenuit
iohannē ⁊ alligauit eū ⁊ posuit ī
carcerez ꝓpt' herodiadē vxorē frīs
sui. Dicebat em̄ illi iohes. Nō licꝫ
tibi habē eā. Et volens illū occide
re timuit ꝓpl'm. q̄ sicut ꝓpham eū
habebāt. Die aūt natal' herodis
saltauit filia herodiadis ī medio
⁊ placuit herodi. Vn̄ cū iuramē
to pollicit⁹ est ei dare qd̄cūq̄ po
stulasset ab eo. At illa p̄munita
a matre sua da m̄ inq̄t hic ī disco
caput iohis baptiste. ⁊ ꝯtristat⁹
ē rex. ꝓpt' iuramentū autē ⁊ eos q̄
pit' recūbebāt iussit dari. Misitq̄
et decollauit iohem in carcere. Et
allatū ē caput ei⁹ in disco ⁊ datū
est puelle ⁊ illa attulit matri sue
Et accedētes discipli ei⁹ tulerūt cor
pus ei⁹ ⁊ sepelierūt illud ⁊ veniē
tes nūtiauerūt ihesu. Qd̄ cū audis
set ihus secessit inde in nauiculaꝫ
ī locū desertū seorsū. Et cū audissent
turbe secute sunt eū pedestres de ci
uitatib⁹. Et exiens vidit turbam
multā ⁊ misertus est eis ⁊ curauit
languidos eoꝝ. Vespe aūt facto
accesserūt ad eū discipuli ei⁹ dicē
tes. Desert⁹ est locus ⁊ hora iam
p̄terijt dimitte turbas ut eūtes ī
castella emant sibi escas. Ihesus
aūt dixit eis. Non hn̄t necesse ire
date illis vos māducare. Rn̄derūt
ei. Nō hēm⁹ h̄ nisi qn̄q̄ panes et
duos pisces. Qui ait eis. Afferte
m̄ illos huc. Et cū iussisset turbaꝫ
discūbere sup fenuꝫ acceptis qn̄q̄
panib⁹ ⁊ duobꝫ piscib⁹. aspitiēs
in celū bn̄dixit ⁊ fregit ⁊ dedit di
scipulis panes. discipuli aūt tur
bis. Et māducauerūt oēs ⁊ satu
rati sūt. Et tulerūt reliq̄as duodecī
cophinos fragmentoꝝ plenos.
Manducantiū aūt fuit nūer⁹ qn̄
q̄ milia viroꝝ exceptis mulieib⁹

ꝛ puul'. Et statim iussit discipulos
ascēdere in nauiculā ꝛ p̄cedere eū
trāsfretū donec dimitteret turbas
Et dimissa turba: ascēdit in mōtē
solus orare. Vespe aūt facto: so
lus erat ibi. Nauicula autē in me
dio mari iactabat' fluctib; Erat eī
cōtrari⁹ ventus. Quarta aūt vigi
lia noctis veīt ad eos ambulās
sup mare. Et videntes eū sup maē
ambulātē: turbati sūt dicētes. qꝛ
fantasma est. Et pre timore clama
uerūt. Statimq; ihus locutus est
est eis dicēs. Habete fidutiā. ego
sū: nolite timere. Rn̄dēs aūt petr⁹
dixit. Dn̄e si tu es iube me veīre su
per aq̄s. At ip̄e ait. Veni. Et descē
dens petrus de nauicula ambula
bat sup aquā ut veniret ad ihm.
Vidēs vero ventū validū timuit
Et cū cepisset mergi: clamauit di
cens. Dn̄e saluū me fac. Et ꝯtinuo
ihus extendēs manū apprehēdit
eū ꝛ ait illi. Modice fidi quare du
bitasti. Et cū ascendisset ī nauicu
la: cessauit vētus. Qui aūt in na
uicula erāt: venerūt ꝛ adorauerūt
eū dicentes. Vere fili⁹ dei es. Et cū
trāsfretassent venerūt in terrā ge
nesar. Et cū cognouissent eū viri
loci illius miserūt in vniūsā regio
nē illā ꝛ obtulerunt ei oēs male
hn̄tes ꝛ rogabāt eū ut vel fimbri
am vestimēti ei⁹ tāgerēt Et q̄cūq;
tetigerūt salui facti sūt. Ca. xv.

Tunc accesserūt ad eū ab ihe
rosolimis scribe ꝛ phaisei di
cētes. Quaē discipli tui trāsgredi
unt' trādicōes seīoꝝ. Nō eī lauāt
man⁹ suas cū panē māducāt Ip
se āt rn̄dens ait illis. Quare ꝛ vos
trāsgredimī mādatū dei ꝓpt' tradi
tionē vrāz. Nā de⁹ dixit. Honora
p̄rē ꝛ mrē ꝛ q̄ maledixerit p̄ri vel
mr̄i: morte moriat'. Vos āt dicitis
quicūq; dixerit p̄ri vel mr̄i: mun⁹
qd cūq; est ex me tibi ꝓderit ꝛ nō
honorificabit p̄rē suū ā matrē su
am aut irritū fecistis mādatū dei
ꝓpt' tradicōē vestrā. Ipocrite bn̄
ꝓphauit de vob' ysaias dicēs Po
pulus hic labijs me honorat. cor
aūt eoꝝ lōge ē a me. Sine cā aūt
colūt me dicētes doctrinas et mā
data hominū. Et cōuocatis ad se
turb' dixit eis. Audite et intelligi
te Nō qd intrat ī os coinq̄nat ho
minē. ꝫ qd ꝓcedit ex ore hoc coin
q̄nat hoīem. Tūc accedētes disci
puli ei⁹ dixerūt ei. Scis qꝛ phari
sei audito hoc verbo scandalisati
sūt. At ille rn̄dens ait. Oīs plan
tatio quā nō plātauit pat' me⁹ ce
lestis eradicabit'. Sinite illos. ce
ci sūt ꝛ duces cecoꝝ. Cecus aūt si
ceco ducatū p̄stet: ābo in foueā ca
dūt. Rn̄dens āt petr⁹ dixit ei. Edis
sere nob' pabolā istā. At ille dixit.
Adhuc ꝛ vos sine ītellectu estis.
Nō ītelligitis q̄a oē qd ī os intr̄t
in ventrē vadit ꝛ ī secessū emitti
tur. Que āt ꝓcedūt de ore. de cor
de exeūt ꝛ ea coinq̄nāt hoīem. De
corde eī exeūt cogitacōes male. ho
micidia. adulteia. fornicacōes fur
ta. falsa testīonia. blasphēie. Hec
sūt q̄ coinq̄nāt hoīez. Nō lotis āt
manib⁹ māducare nō coinq̄nat
hoīez. Et egressus īde secessit ī ptes
tyri ꝛ sydoīs Et ecce mlier chana
nea a finib⁹ ill' egressa clamauit
dicens ei. Miserere mei domine fi
li dauid: filia mea male a demoīo
vexat'. Qui nō respondit ei verbū.

Et accedētes discipli ei⁹ rogabāt
eū dicētes. Dimitte eā. q̄a clamat
post nos Ip̄e āt rn̄dens ait Nō sū
missus n̄ ad oues q̄ pierūt dom⁹
isrl̄. At illa venit ⁊ adorauit eū di
cēs. dn̄e adiuua. Qui rn̄dens ait.
Nō est bonū sumere panez filiorū
⁊ mittē canib⁹. At illa dixit. Etiā
dn̄e. Nā et catelli edūt de micis q̄
cadūt de mēsa dn̄oꝝ suoꝝ Tunc
rn̄dens ih̄s ait illi. O mulier ma
gna ē fides tua fiat tibi sicut vis.
Et sanata est filia ei⁹ ex illa hora
Et cū trāsisset inde ih̄s venit sec⁹
mare galilee. Et ascēdens in mōtē
sedebat ibi. Et accesserūt ad eum
turbe multe hn̄tes secū mutos. ce
cos. claudos. debiles et alios ml̄
tos ⁊ ꝓiecerūt eos ad pedes eius
⁊ curauit eos ita ut turbe mirarē
tur videntes mutos loquentes.
claudos ambulātes. cecos viden
tes. ⁊ mag̃ficabant deū isrl̄. Ih̄s
aūt ꝯuocatis discipul̄ suis dixit.
Misereor turbe q̄ triduo iā ꝑseue
rant mecū ⁊ nō hn̄t qd̄ māducēt
Et dimittere eos ieiunos nolo ne
defitiāt ī via Et dicūt ei discipuli.
Vn̄ g̃ nob̄ in desr̄to panes tātos
ut saturem⁹ turbā tātam. Et ait
illis ih̄us. q̄t panes hētis. At illi
dixerūt. Septez ⁊ paucos pisciculos. Et p̄cepit turbe ut discūberēt
sup terraz. Et accipiens septē pa
nes ⁊ pisces ⁊ gr̄as agēs fregit ⁊
dedit discipul̄ suis et discipuli de
derūt ꝓplo. Et comederūt oēs ⁊ sa
tuāti sūt. Et qd̄ supfuit de fragmē
tis tulerūt septē sportas plenas.
Erāt aūt q̄ manducauerūt q̄tuor
milia hoīm extr̄ puulos ⁊ mulie
res. Et dimissa turba ascēdit ī na
uiculā ⁊ venit in fines magedan.

Et accesserūt ad Ca. xvi.
eū pharisei ⁊ saducei tēptā
tes ⁊ rogauerūt eū ut signū de ce
lo on̄deret eis. At ille rn̄dens. Ait
illis. Facto vespe dicitis serenuz
erit rubicūdū ē em̄ celū. Et mane
hodie tēpestas. rutilat ei triste ce
lū. Fatiē g̃ celi diiudicare nostis.
signa āt tp̄m nō potestis. Gene
ratio mala et adulteā signū que
rit ⁊ signū nō dabit̄ ei nisi signū
ione. Et relictis illis abijt. Et cū ve
nissent discipuli ei⁹ trans fretū.
obliti sūt panes accipe. Qui dixit
illis. Intuemini ⁊ cauete a fermē
to phariseoꝝ et saduceoꝝ. At illi
cogitabāt int̄ se dicētes. Quia pa
nes nō accepim⁹. Sciēs aūt ih̄us
dixit. Quid cogitatis int̄ vos mo
dice fidei. q̄a panes nō hētis. Nō
dū intelligitis neq̄ recordamī qn̄
q̄ panū ⁊ qn̄q̄ milia hoīm et q̄t
cophinos sūpsistis. Neq̄ septez
panū ⁊ q̄tuor milia hoīm ⁊ quot
sportas sūpsistis. Quare nō intel
ligitis q̄ nō de pane dixi vob̄. ca
uete a fermēto phaiseoꝝ ⁊ sadu
ceoꝝ. Tūc intellexerūt q̄ non di
xerit cauendū a fermēto panū. ꝫ
a doctrina phaiseoꝝ ⁊ saduceoꝝ
Venit aūt ih̄us in pātes cesaree
philippi et interrogabat discipu
los suos dicens. Quē dicūt hoīes
eē filiū hoīs. At illi dixerunt. Alij
ioh̄ez baptistā. Alij āt heliā. Alij
vero iheremiā ā vnū ex ꝓph̄is. Di
cit illis ih̄s. vos aūt quez me eē
dicitis. Rn̄dens symō petrus di
xit. Tu es xp̄s fili⁹ dei viui Respō
dens aūt ih̄us dixit ei. Beatus es
symon bariona. q̄ caro ⁊ sāguis

nō reuelauit tibi. ꝫ pat̄ meꝰ qui i
celis est. Et ego dico tibi. q̄a tu es
petrus ⁊ sup hāc petrā edificabo
ecc̄iam meā ⁊ porte inferi non pre
ualebūt adu̅sus eaꝫ. Et tibi dabo
claues regni celoꝝ. Et qd̄cunq; li
gaueris sup terrā erit ligatū ⁊ in
celis ⁊ qd̄cūq; solueris sup terraꝫ
erit solutū ⁊ in cel'. Tūc p̄cepit di
scipul' suis ut nemini dicerent q̄a
ip̄e eēt ih̄s xp̄us. Exinde cepit ihe
sus oñdere discipul' suis. q̄ opor
teret eum ire ihero solimā ⁊ multa
pati a senioribꝰ ⁊ scribis ⁊ princi
pibꝰ sacerdotum ⁊ occidi ⁊ tertia
die resurgere. Et assumēs eū petrꝰ
cepit increpare illū dicens. Absit
a te dñe: nō erit tibi hoc. Qui ꝯuer
sus dixit. vade post me sathanas
scandalū es m̄. q̄ non sapis ea q̄
dei sūt. ꝫ ea que sūt hoīm. Tūc ihe
sus dixit discipul' suis Si q̄s vult
post me veīre abneget semetip̄m
⁊ tollat crucē suā ⁊ seq̄tur me. Qui
em̄ voluerit am̄aꝫ suā saluā facere:
p̄det eā. Qui aūt p̄diderit am̄aꝫ su
am ꝓp̄t me: inueniet eā. Quid em̄
p̄dest homini si mūduꝫ vniu̅sū lu
cret̄. aīe vero sue detrimētuꝫ patia
tur. ⁊ Aut quā dabit hō ꝯmutatio
nē p̄ aīa sua. ⁊ Filius em̄ venturꝰ
est ī gl̄ia patris sui cū angel' suis
⁊ tunc reddet vnicuiq; scd̄m opera
eius. Amen dico vobis sunt qui
dam de hic stantibus qui nō gu
stabunt mortem: donec videant
filium hominis venientē in regno
suo. Capitulū. xvij.

Et post dies sex assūpsit ihe
sus petꝝ ⁊ iacobū ⁊ ioh̄em
fratrē eius et ducit illos in mon
tem excelsū seorsū ⁊ tr̄nsfiguratus
ē añ eos. Et resplenduit faties eiꝰ
sicut sol. vestimenta aūt eiꝰ facta
sūt alba sicut nix. Et ecce apparue
rūt illis moyses ⁊ helias cū eo lo
quētes. Rñdens autē petrus dixit
ad ih̄m. Domine bonū ē nos hic
eē. si vis fatiamꝰ hic tria taberna
cula. tibi vnū ⁊ moysi vnū ⁊ helie
vnū. Adhuc eo loquēte. ecce nu
bes lucida obūbrauit eos. Et ecce
vox de nube dicēs. Hic ē filiꝰ meꝰ
dilectus in quo mihi bñ ꝯplacui:
ipsū audite. Et audientes discipu
li ceciderūt in fatiē suaꝫ ⁊ timuerūt
valde. Et accessit ih̄s ⁊ tetigit eos
dixitq; eis. Surgite ⁊ nolite time
re. Leuātes aūt oculos suos: nemi
nē viderūt nisi solū ih̄m. Et descen
dentibꝰ illis de mōte p̄cepit ih̄us
dicens. Nemini dixeritis visionē
donec filius hoīs a mortuis resur
gat. Et int̄rogauerūt eū discipuli
dicētes. Quid ḡ scribe dicūt q̄ he
liā oporteat p̄mo venire. ⁊ At ille re
spōdens ait eis. Helias quidē ven
turus est ⁊ restituet oīa. Dico au
tē vobis. q̄ helias iam venit ⁊ nō
ꝯgnouerūt eū. ꝫ fecerūt in eo que
cunq; voluerunt. Sic ⁊ filius hoīs
passurus ē ab eis Tunc intellexe
runt discipuli q̄ de ioh̄e baptista
dixisset eis. Et cuꝫ venisset ad tur
bam: accessit ad eū homo genibꝫ
p̄uolutus añ eū dicēs. Dñe mise
rere filio meo q̄ lunaticus ē ⁊ ma
le patitur Nam sepe cadit in ignē
⁊ crebro in aquam. Et obtuli eum
discipulis tuis et non potuerunt
curare eum. Respondens ihesus di
xit. O generacō incredula ⁊ p̄u̅sa
q̄usq; ero vobiscuꝫ. ⁊ Vsq; quo pa
tiar vos. ⁊ Afferte huc illū ad me.

Et increpauit illū ihs ⁊ exijt ab eo
demoniū ⁊ curatus ē puer ex illa
hora. Tūc accesserūt discipuli ad
ihm secreto ⁊ dixerūt. Quare nos
nō potuim⁹ eicere illū. Dicit illis.
Propt incredulitatē vr̄am. Amē
q̄ppe dico vob. si habueritis fidez
sicut granū sinapis. dicetis mōti
huic transi hīc ⁊ tr̄nsibit ⁊ nl ipos
sibile erit vobis. Hoc aūt genus
nō eicit. n̄ p oracōem ⁊ ieiunium
Conuersantibus aūt eis in galilea
dixit ill' ihus. Filius hoīs tradē
d⁹ est in man⁹ hoīm et occidēt eū
⁊ tertia die resurget. Et cōtristati
sunt vehemēter Et cū venissent ca
pharnaū. accesserūt q̄ didragmā
accipiebāt ad petr̄ ⁊ dixerunt ei
Magister vr̄ nō soluit didr̄gmā.
Ait Etiaz. Et cū intrasset in domū
p̄uenit euz ihus dicēs Quid tibi
videt̄ symon. Reges terre a q̄b⁹
accipiūt tributū vel censū. a filijs
suis an ab aliēis. Et ille dixit. Ab
alienis. Dixit illi ihus. Ergo liberi
sūt filij. Vt aūt nō scādalisemus
eos. vade ad mare ⁊ mitte hamū
⁊ eū piscē q̄ p̄m⁹ ascēderit tolle et
apto ore ei⁹ īueies staterē: illū su
mēs da eis p me ⁊ te. Ca. xviij.

In illa hora accesserunt disci
puli ad ihm dicentes. Quis
putas maior est in regno celoꝝ.
Et aduocās ihus puulū statuit ī
medio eoꝝ ⁊ dixit. Amē dico vob
n̄ cōuersi fueritis et effitiamini sicut
puuli nō intrabitis in regnū celo
rū. Quicūq; g̊ humiliauerit se sic
puul⁹ iste h̄ est maior in r̄gno ce
loꝝ. Et q̄ suscepit vnū puulū talē
in noīe meo: me suscepit. Qui aūt
scādalisauerit vnū de pusill' istis
qui in me credūt. expedit ei ut sus
pendat̄ mola asinaria ī collo ei⁹
⁊ dimergat̄ in p̄fūdū maris Ve
mundo ab scādalis. Necesse ē em̄
ut veniāt scādala. Verūtamē ve
hoī p quē scādalū venit. Si autē
man⁹ tua vel pes tu⁹ scandalisat
te abscide eū ⁊ p̄ice abs te. Bonū
tibi ē ad vitā ingredi debilem vel
claudū q̄ duas manus vel duos
pedes h̄ntē mitti ī ignē eternū. Et
si ocul⁹ tu⁹ scādalisat te erue euz
et proice abs te. Bonum est tibi
vnū oculū habentē ī vitā intrare
q̄ duos oculos h̄ntez mitti in ie
hennā ignis. Videte ne cōtēnatis
vnuz ex hijs pusill'. Dico em̄ vob
q̄ angeli eoꝝ in cel' semp vident
faciē p̄ris mei q̄ ī celis est. Venit
em̄ fili⁹ hoīs saluare qd̄ perierat
Quid vob videt̄. si fuerint alicui
centū oues ⁊ errauerit vna ex eis
Nōne relinq̄t nonagintanouē in
mōtib⁹ ⁊ vadit q̄rere eam q̄ erra
uit. Et si cōtigerit ut inueniat eaz.
Amen dico vob q̄ gaudet sup eā
magis q̄ sup nonagintanouē q̄
nō errauerūt. Sic nō est volūtas
an̄ p̄rem vr̄m q̄ ī celis ē ut pereat
vn⁹ de pusill' istis. Si autez pecca
uerit in te frat̄ tu⁹. vade et corripe
eū int̄ te ⁊ ip̄m solū Si te audierit
lucratus eris fratrē tuū. Si autez
n̄ te audierit. adhibe tecū adhuc
vnū vel duos ut ī ore duoꝝ vel t̄ū
testiū stet oē v̄bū. Q̄ si n̄ audierit
eos. dic eccīe. Si aūt eccīaz nō au
dierit. sit tibi sicut ethnicus ⁊ pu
blicanus. Amē dico vob q̄cūq; al
ligaueritis sup terraz erūt ligata
⁊ ī celo ⁊ q̄cūq; solueritis sup ter
rā erūt soluta ⁊ in celo. Iterꝝ dico

vobis. qꝛ si duo ex vob̄ ꝯsenserint
sup̄ t̄rā de oī re quācūqꝫ petierint:
fiet illis a patre meo q̄ in celis est
Vbi em̄ sunt duo vel tres ꝯgrega
ti in noīe meo: ibi sū ī medio eorū
Tūc accedens petrus ad eū dixit.
Dn̄e quotiēs peccabit ī me frater
me⁹ ⁊ dimittaꝫ ei. ¶ Vsqꝫ septies. ¶
Dicit illi ih̄us Non dico tibi vsqꝫ
septies. ꝫ vsqꝫ septuagesies septi
es. Ideo assimilatū est regnū celo
rū hoī regi qui voluit racōeꝫ pone
re cū seruis suis Et cū cepisset racō
nē ponere: oblatus ē ei vnus q̄ de
bebat ei decēmilia talenta. Cū aūt
nō haberet vn̄ redderet: iussit euꝫ
dn̄s ei⁹ venūdari ⁊ vxorē ei⁹ et fi
lios ⁊ oīa que habebat et reddi.
Procidens aūt seru⁹ ille: orabat
eū dicens. Patientiaꝫ habe in me
⁊ oīa reddā tibi. Misertus aūt do
min⁹ serui illius dimisit eū ⁊ debi
tū dimisit ei. Egressus aūt seruus
ille. inuenit vnū de ꝯseruis suis q̄
debebat ei centū denarios ⁊ tenēs
suffocabat eū dicēs. Redde qd̄ de
bes. Et ꝓcidens ꝯseru⁹ eius: roga
bat eū dicens. Patientiā habe in
me ⁊ oīa reddā tibi. Ille autē no
luit. ꝫ abijt ⁊ misit eū in carcerem
donec redderet debitū. Vidētes au
tē ꝯserui ei⁹ que fiebant: cōtrista
ti sunt valde ⁊ venerūt ⁊ narraue
rūt dn̄o suo oīa que facta fuerāt.
Tūc vōuit illū dn̄s suus ⁊ ait illi
Serue nequā: oē debituꝫ dimisi ti
bi: qm̄ rogasti me. Nonne ḡ opor
tuit ⁊ te misereri ꝯserui tui. sicut ⁊
ego tui misert⁹ sū. ¶ Et iratus dn̄s
ei⁹ tradidit eū tortorib⁹ quoad
usqꝫ redderet vniūsuꝫ debitū. Sic
et pat̄ meus celestis fatiet vob̄. si
non remiseritis vnusquisqꝫ fratri
suo de cordib⁹ vr̄is. Ca. xix.

Et factū ē cū cōsūmasset ih̄s
sermones istos migrauit a
galilea ⁊ venit in fines iudee trās
iordanē ⁊ secute sunt eū turbe mlt̄
te et curauit eos ibi. Et accesserūt
ad eū pharisei tēptantes eū et di
centes. Si licet hoī dimittē vxorem
suā quacūqꝫ ex cā. ¶ Qui rn̄dēs ait
eis. Nō legistis qꝛ q̄ fecit ab inicō
masculū ⁊ feminā fecit eos. ¶ Et di
xit. Propt̄ hoc dimittet hō patrē
⁊ matreꝫ ⁊ adherebit vxori sue et
erūt duo ī carne vna. Itaqꝫ iā nō
sunt duo. ꝫ vna caro. Qd̄ ḡ de⁹ cō
iunxit hō n̄ sepat. Dicūt illi. Quid
ḡ moyses mādauit dari libellū re
pudij ⁊ dimittē. ¶ Ait illis Quoniā
moyses ad duritiā cordis vr̄i per
misit vob̄ dimittere vxores vr̄as.
ab initio aūt nō fuit sic. Dico aūt
vob̄. qꝛ quicūqꝫ dimiserit vxorem
suā n̄ ob fornicacōeꝫ ⁊ aliā duxerit
mechat̄. Et qui dimissam duxerit
mechat̄. Dicūt ei discipuli ei⁹. Si
ita ē causa homini cū vxore: nō ex
pedit nubere. Qui dixit Nō oēs ca
piūt verbū istd̄. ꝫ q̄bꝫ datū ē. Sūt
eī eunuchi q̄ de mr̄is vtero sic na
ti sūt ⁊ sūt eunuchi q̄ fc̄i sūt ab ho
mīb⁹ ⁊ sūt eunuchi q̄ seipōs castr̄
uerūt ꝓpter regnū celoruꝫ. Qui pōt
cape capiat. Tunc oblati sunt ei
puuli ut man⁹ eis īponeret ⁊ ora
ret. Discipuli aūt īcrepabāt eos.
Ih̄s vero ait eis. Sinite puulos ⁊
nolite eos ꝓhibē ad me venire. ta
liū ē em̄ regnū celoꝝ Et cū īposuis
set eis man⁹ abijt īde Et ecce vn⁹
accedēs ait illi Magister bone: q̄d
boni fatiā ut habeaꝫ vitaꝫ et̄naꝫ. ¶

qui dixit ei. Quid me interrogas de bono? Unus est bonus deus. Si autem vis ad vitam ingredi serua mandata dicit illi. Que? Ihs autem dixit. Non homicidium facies. non adulterabis. non facies furtum. Non falsum testimonium dices. Honora patrem tuum et matrem. diliges proximum tuum sicut teipsum. dicit illi adolescens. Omnia hec custodiui. quid adhuc mihi deest? Ait illi ihs si vis perfectus esse. vade vende quod habes et da paupibus et habebis thesaurum in celo et veni sequere me. Cum audisset autem adolescens verbum abiit tristis. Erat enim habens multas possessiones. Ihus autem dixit discipulis suis. Amen dico vobis quia diues difficile intrabit in regnum celorum. Et iterum dico vob. Facilius est camelum per foramen acus transire quam diuitem intrare in regnum celorum. Auditis autem his discipuli mirabantur valde dicentes. Quis ergo poterit saluus esse? Aspiciens autem ihs dixit illis. Apud homines hoc impossibile est. apud deum autem oia possibilia sunt. Tunc respondens petrus dixit ei. Ecce nos reliquimus omnia et secuti sumus te. Quid ergo erit nobis? Ihus autem dixit illis. Amen dico vob quod vos qui secuti estis me in regeneratione cum sederit filius hominis in sede maiestatis sue. sedebitis et vos super sedes duodecim iudicantes duodecim tribus israel. Et omnis qui reliquit domum vel fratres aut sorores aut patrem aut matrem aut uxorem aut filios aut agros propter nomen meum. centuplum accipiet et vitam eternam possidebit. Multi autem erunt primi nouissimi et nouissimi primi. Ca. xx.

Simile est regnum celorum homini patrifamilias qui exiit primo mane conducere operarios in vineam suam. Conuentione autem facta cum operariis ex denario diurno. misit eos in vineam suam. Et egressus circa horam tertiam. vidit alios stantes in foro otiosos et illis dixit. Ite et vos in vineam meam et quod iustum fuerit dabo vobis. Illi autem abierunt. Iterum autem exiit circa sextam et nonam horam et fecit similiter. Circa undecimam vero exiit et inuenit alios stantes et dicit illis. Quid hic statis tota die otiosi? dicunt ei. quia nemo nos conduxit. dicit illis. Ite et vos in vineam. Cum sero autem factum esset dicit dominus vinee procuratori suo. Voca operarios et redde illis mercedem. incipiens a nouissimis usque ad primos. Cum uenissent qui circa undecimam horam uenerant acceperunt singulos denarios. Venientes autem et primi arbitrati sunt quod plus essent accepturi. acceperunt autem et ipsi singulos denarios. Et accipientes murmurabant aduersus patrem familias dicentes. Hii nouissimi una hora fecerunt et pares illos nobis fecisti qui portauimus pondus diei et estus? At ille respondens uni eorum dixit. Amice non facio tibi iniuriam. Nonne ex denario conuenisti mecum? Tolle quod tuum est et vade. Volo autem et huic nouissimo dare sicut et tibi. Aut non licet mihi quod volo facere? An oculus tuus nequam est. quia ego bonus sum? Sic erunt nouissimi primi et primi nouissimi. Multi enim sunt vocati pauci vero electi. Et ascendens ihs hierosolimam assumpsit duodecim discipulos secreto et ait illis. Ecce ascendimus hierosolimam et filius hominis tradetur principibus sacerdotum et scribis et condemnabunt eum morte et

tradẽt eũ gẽtib⁹ ad dẽludendũ et flagellãdũ ⁊ crucifigẽdũ ⁊ tertia die resurgẽ. Tũc accessit ad eũ mr̃ filior̃ zebedei cũ filijs suis: adorãs et petẽs aliq̃d ab eo. Qui dixit ei. Quid vis. ait illi. Dic ut sedeãt hij duo filij mei vn⁹ ad dexterã tuã ⁊ vn⁹ ad sinistrã in regno tuo. Respõdens ãt ihs dixit. Nescitis q̃d petatis. Potestis bibẽ calicẽ quẽ ego bibitur⁹ sum. ⁊ dicũt ei. Possum⁹. Ait illi. Calicẽ quidẽ meũ bibetis: sedere ãt ad dexterã meã ⁊ sinistrã nõ ẽ meũ dare vob. sed q̃b⁹ paratũ ẽ a pre meo. Et audientes decẽ indignati sũt de duob⁹ fribz. Ihs ãt vocauit eos ad se ⁊ ait. Scitis q⁹ principes gẽtiũ dñant eor̃ ⁊ q̃ maiores sũt potestatẽ exercẽt in eos. ⁊ Nõ ita erit inr̃ vos. Sz q̃cunq; voluerit inr̃ vos maior fieri sit vester minister. Et q̃ voluerit inr̃ vos p̃m⁹ esse erit vr̃ seru⁹. Sicut filius hois nõ venit ministrari sed ministrare et dare aiam suã redẽptiõem p multis. Et egredientib⁹ illis ab iericho: secuta ẽ eũ turba multa. Et ecce duo ceci sedẽtes sec⁹ viã: audierũt q̃a ihus trãsiret ⁊ damauerũt dicẽtes. Dñe miserere nr̃i fili dauid. Turba ãt increpabat eos ut tacerẽt. At illi magis damabãt dicẽtes. Dñe miserere nr̃i fili dauid. Et stetit ihus ⁊ vocauit eos ⁊ ait. Quid vultis ut faciã vob. ⁊ Dñe ut aperiant⁹ oculi nostri. Miserti⁹ aũt eor̃ ihus: tetigit oculos eor̃. Et protinus vidẽrũt ⁊ secuti sũt eũ.

Ca. xxi.

Et cũ approp̃inq̃ssent ierosolimis ⁊ venissent bethfage ad montẽ oliueti: tũc ihus misit duos discipulos dicẽs eis. Ite in castellũ q⁹ contra vos ẽ ⁊ statim invenietis asinã alligatã ⁊ pullũ cũ ea solvite et adducite mihi. Et si q⁹ vobis aliq̃d dixerit: dicite q⁹ dñs his op⁹ hz ⁊ protinus dimittet eos. Hoc ãt factũ ẽ: ut adimpleret⁹ q⁹ dictũ ẽ p ꝓphaz dicẽtẽ. Dicite filie syon: ecce rex tuus venit tibi mansuetus sedens sup asinã ⁊ pullũ filiũ subiugal. Euntes ãt discipuli fecerũt sicut p̃cepit illis ihus. Et adduxerũt asinã ⁊ pullã ⁊ imposuerũt sup eos vestimẽta sua et eũ desup sedere fecerũt. Plurima ãt turba straverũt vestimẽta sua in via. Alij autẽ cedebant ramos de arboribus ⁊ sternebãt in via. Turbe ãt q̃ p̃cedebãt et q̃ sequebãt: clamabãt dicẽtes. Osãna filio dauid. benedict⁹ q̃ venit in noie dñi: osãna in altissimis. Et cũ intrasset ierosolimã: commota est vniuersa ciuitas dicẽs. Quis ẽ hic. ⁊ Populi ãt dicebãt. Hic ẽ ihs ꝓpheta a nazareth galilee. Et intravit ihesus in templũ dei ⁊ eiiciebat omẽs vendẽtes ⁊ emẽtes in templo ⁊ mẽsas nummulariorũ ⁊ cathedras vendẽtiũ columbas everũt ⁊ dicit eis. Scriptũ ẽ domus mea domus oratiõis vocabitur. vos ãt fecistis illã spelũcam latronũ. Et accesserũt ad eũ ceci ⁊ claudi in templo ⁊ sanavit eos. Videntes aũt principes sacerdotũ ⁊ scribe mirabilia q̃ fecit ⁊ pueros clamantes in templo et dicentes. osanna filio dauid. indignati sunt et dixerunt ei. Audis quid isti dicunt. ⁊ Ihesus autem dixit eis. Vtiq; Nunq̃ legistis. quia ex ore infantium ⁊ lactentiũ perfecisti laudẽ. ⁊ Et relictis illis abijt foras extra ciuitatẽ in bethaniã: ibiq; mansit

Mane aūt reūtens in ciuitatē efu
rijt ⁊ vidēs fici arborē vnā secus
viā venit ad eā ⁊ nl̄ inuenit in ea
nisi folia tm̄ ⁊ ait illi. Nunq̄ ex te
fructus nascat̄ in sēpiternū. Et are
facta est ɔtinuo ficulnea. Et vidē
tes discipuli mirati sūt dicentes.
Qūo ɔtinuo aruit. Rn̄dens autē
ihs ait eis. Amē dico vob̄. si ha
bueritis fidē ⁊ nō hesitaueritis nō
solū de ficulnea fatietis. ß ⁊ si mō
ti huic dixeritis tolle ⁊ iacta te in
mare fiet. Et oīa quecūq; petieritis
in oracōe credentes accipietis. Et
cū venisset in tēplū accesserūt ad
eū docentē pn̄cipes sacdotū et seni
ores ꝓpli dicētes In q̄ ptāte hec fa
cis. Et q̄s tibi dedit hanc ptātē.
Rn̄dens ihesus dixit eis. Interro
gabo vos ⁊ ego ꝑmonē quez si di
xeritis m̄ ⁊ ego vob̄ dicā in q̄ pote
state hec facō. Baptismū iohānis
vn̄ erat e celo an ex hoīb;. At illi
cogitabāt int̄ se dicētes. Si dixeri
m⁹ e celo dicet nob̄ Quare ḡ non
credidistis illi. Si aūt dixerimus
ex hoīb⁹: timem⁹ turbā. Oēs em̄
hēbant iohem sicut ꝓphaz. Et re
spōdentes ihu dixerūt. Nescimus
Ait ill̄ et ipe. Nec ego dico vobis
in q̄ ptāte hec facō. Quid aūt vob̄
videt̄. Hō quidaz hēbat duos fi
lios et accedēs ad p̄mū dixit. Fili
vade hodie opari in vineā meaz.
Ille aūt rn̄dēs ait Nolo. Postea
aūt pm̄a motus abijt. Ascēdens
aūt ad alterū dixit similit̄. At ille
rn̄dēs ait. Eo dn̄e Et nō iuit. Quis
ex duobz fecit voluntatē p̄ris. Di
cūt p̄m⁹. dicit illis ihus. Amē di
co vob̄ q̄ publicani ⁊ mētrices p̄
cedūt vos in r̄gno dei. Venit aūt
ad vos iohes ī via iustitie ⁊ non
credidistis ei. Publicani āt ⁊ me
retrices crididerūt ei. vos aūt vidē
tes nec peītētiā habuistis postea
ut crederetis ei. Aliā ꝑabolā audi
te. Hō erat p̄familias q̄ planta
uit vineā ⁊ sepē circūdedit ei et fo
dit in ea torcular ⁊ edificauit tur
rim ⁊ locauit eā agricol̄ ⁊ ꝑegre
ꝓfect⁹ est. Cū aūt tēpus fructuū
appropinq̄sset. misit seruos suos
ad agricolas ut accipent fruct⁹
ei⁹. Et agricole apprehensis ꝑuis
ei⁹. aliū ceciderūt. aliū occiderunt
aliū vero lapidauerūt. Itez misit
alios ꝑuos plures p̄orib⁹ ⁊ fecerūt
illis filit̄. Nouissime aūt misit ad
eos filiū suū dicens verebūt̄ filiū
meū. Agricole aūt vidētes filiū di
xerūt intra se. Hic est heres. veni
te occidam⁹ eū ⁊ hēbim⁹ heredi
tatē ei⁹. Et apprehensū eū eiecerūt
ex̄ vineā ⁊ occiderūt. Cū ḡ veneit
dn̄s vinee. quid fatiet agricolis
illis. Aiūt illi. Malos male ꝑdet
⁊ vineā locabit alijs agricolis q̄
reddāt ei fructū tēporib⁹ suis. Di
cit illis ihus Nūq̄ legistis in scri
pturis lapidē quē reprobauerūt
edificantes. hic est fact⁹ in caput
anguli. A dn̄o factū ē illud ⁊ est
mirabile in ocul̄ nr̄is. Iō dico vo
bis. q̄ auferet̄ a vob̄ regnū dei et
dabit̄ gēti fatiēti fruct⁹ eius. Et q̄
ceciderit sup lapidē istū ɔfringet̄
sup quē vero cecideit ɔteret eū. Et
cū audissent pn̄cipes sacdotuz et
pharisei ꝑabolas ei⁹. cognouerūt
q̄ de ip̄is diceret. Et q̄rentes eū te
nere timuerūt turbas. qm̄ sic̄ ꝓphe
tā eū hēbant. Et rn̄dens ihs dixit
itez ī ꝑabol̄ eis dicēs. ¶ Ca. xxij.

Similе factū est regnū celoꝝ
hoī regi q̄ fecit nuptias filio
suo. Et misit seruos suos vocare in
tatos ad nuptias & nolebāt veni
re. Iterꝝ misit alios seruos dicēs.
dicite inuitatis. Ecce prādiū meū
paraui. tauri mei & altilia occisa et
oīa parata: venite ad nuptias. Illi
aūt neglexerūt & abierūt: alius i
villā suā. alius vero ad negotiacō
nem suā. Reliq̄ vero tenuerūt ser
uos eius & cōtumelia affectos occi
derūt. Rex aūt cū audisset iratus
ē et missis exercitib⁹ suis pdidit
homicidas illos et ciuitatē illorū
succēdit. Tunc ait seruis suis. Nu
ptie q̄dē parate sūt. ſ q̄ inuitati erāt
nō fuerūt digni. Ite g̃ ad exitꝰ via
rū & quoscūq̄ inueneritis vocate ad
nuptias. Et egressi serui eius in vias
congregauerūt oēs q̄s inuenerunt
malos & bonos & implete sūt nu
ptie discūbentiū. Intrauit aūt rex
ut videret discūbentes & vidit ibi
hoīem nō vestitū veste nuptiali.
Et ait illi. Amice quō huc intrasti
nō hns vestē nuptialem. ℣ At ille
obmutuit. Tūc dixit rex ministris.
Ligatis pedib⁹ eius & manib⁹: mit
tite eū in tenebras exteriores. ibi
erit fletus & stridor dentiū. Multi
enī sūt vocati: pauci vero electi. Tūc
abeūtes pharisei consiliū inierūt ut
caperēt eum in sermone. Et mittūt
ei discipulos suos cū herodianis
dicētes. Magister: scimꝰ q̄ verax
es & viā dei in veritate docēs et nō
ē tibi cura de aliquo. Nō enī respi
cis psonā hoīm. Dic g̃ nobis: q̄d
tibi videt. ℣ licet censu dare cesari
an nō. ℣ Cognita aūt ihūs nequi
tia eorum ait. Quid me tēptatis ypocri
te. ℣ Ostendite mihi numisma cēnsus.
At illi obtulerūt ei denariū. Et ait
illis ihūs. Cuius est ymago hec et
supscripcō. ℣ Dicūt ei. Cesaris. Tūc
ait illis. Reddite ergo que sūt cesaris
cesari & que sūt dei deo. Et audiētes
mirati sūt & relicto eo abierūt. In
illo die accesserūt ad eū saducei q̄
dicūt nō ee resurrectionem & interro
gauerūt eum dicētes. Magister:
moyses dixit. si q̄s mortuus fuerit
non hns filiū ut ducat frater eius
uxorē illius & suscitet semē fratri
suo. Erāt aūt apud nos septē fra
tres. primus uxore ducta defūctus ē
& nō hns semē reliqt uxorē suam
fratri suo. Similiter secundus & ter
tius usq̄ ad septimum. Nouissime
aūt omniū & mulier defūcta ē. In re
surrectōe ergo cuius eit de septē uxor. ℣
Omnes enī habuerāt eam. Ihūs
aūt ibs ait illis. Erratis nescientes
scripturas neq; virtutem dei. In re
surrectione enī neq; nubent neq;
nubent. ſ sunt sicut angeli dei i cē
lo. De resurrectione aūt mortuorum
nō legistis q̄d dictū est a deo dicē
te vobis. ego sū deus abrahā & de
us ysaac & deus iacob. ℣ Nō est de
us mortuorum ſ viventiū. Et audiē
tes turbe mirabant in doctrina eius.
Pharisei aūt audientes q̄ silentiū
imposuisset saduceis conuenerūt in
unū & interrogauit eum unus ex eis le
gisdoctor tēptās eum. Magister: q̄d
est mandatum magnum in lege. ℣
Ait illi ihesus. Diliges dominum
deum tuum ex toto corde tuo & in to
ta anima tua et in tota mente tua.
Hoc est maximum & primum man
datum. Secundum autē simile est huic.
Diliges proximum tuum sicut teipsum

In hijs duob⁹ mãdatis vniuersa
lex pendet ⁊ ꝓphete. Congregatis
aũt phariseis. ĩtrogauit eos ihs
dicẽs. Quid vob videt de xpo. Cu
ius fili⁹ ẽ. Dicũt ei. Dauit. ait ill.
Quõ g dauid in spũ vocat eũ do
minũ dicens. Dixit dñs dño meo
sede a dextris meis. Donec ponaz
inimicos tuos scabellũ pedũ tuoꝝ.
Si g dauid vocat eũ dñm. Quõ fi
li⁹ ei⁹ est. Et nemo poterat rñdẽ
ei vbũ. neq; ausus fuit quisq̃ ex
illa die eũ ampli⁹ interrogare.

Tunc ihs locut⁹ Ca. xxiij.
est ad turbas ⁊ ad discipu
los suos dicens. Sup cathedram
moysi sedeĩt scribe ⁊ pharisei Oĩa
g q̃cũq; dixerĩt vob seruate ⁊ facite
scdz opa vero eoꝝ nolite facẽ. di
cũt eĩ ⁊ ñ fatiũt. Alligãt eĩ onera
grauia ⁊ ĩportabilia ⁊ ĩponũt ĩ hu
meros hoĩm. digito autẽ suo no
lũt ea mouere. Oĩa vero opa sua
fatiũt ut videant ab hoĩb⁹. Dila
tant em̃ philacteria sua ⁊ magni
ficãt fimbrias. Amãt aũt p̃mos
recubit⁹ ĩ cenis ⁊ p̃mas cathedrs
in synagogis ⁊ salutacões ĩ foro
⁊ vocari ab hoĩbz rabbi. Vos ãt
nolite vocari rabbi. Vn⁹ ẽ eĩ ma
gister vr̃. oẽs aũt vos frẽs estis.
Et patrẽ nolite vocare vob super
terrã. vn⁹ em̃ est pat vester qui ĩ
cel est. Nec vocemini magistri. qꝛ
magister vr̃ vn⁹ ẽ xp̃s. Qui ma
ior ẽ vestꝝ eit mĩster vr̃. Qui aũt
se exaltaueit humiliabit ⁊ qui se
humiliauerit exaltabit. Ve autẽ
vob scribe ⁊ pharisei ypocrite. q̃a
clauditis regnũ celoꝝ añ hoĩes.
Vos em̃ nõ intratis nec ĩtroeun
tes sinitis intrae. Ve vob scribe ⁊
pharisei ypocrite q̃ comeditis do
m⁹ viduaꝝ. oracões lõgas oran
tes. ꝓpt hoc ampli⁹ accipietis iu
ditiuz. Ve vobis scribe ⁊ pharisei
ypocrite. qꝛ circuitis mare et aridã
ut fatiatis vnũ ꝓselitũ ⁊ cum fue
rit fact⁹. facitis eũ filiũ iehẽne du
plo q̃ vos. Ve vobis duces ceci
q̃ dicitis quicũq; iurauerit ꝑ tem
plũ nihil ẽ. q̃ aũt iurauerit in au
ro tẽpli debitor ẽ. Stulti ⁊ ceci q̃d
em̃ mai⁹ est aurũ an tẽplũ qd sã
ctificat auꝝ. Et quicũq; iurauerit
in altari nl est. Quicũq; aũt iura
uerit ĩ dono qd est sup illud debz
Ceci: quid em̃ mai⁹ est. donũ an
altare qd sig̃ficat donũ. Qui g iu
rat in altari iurat in eo et in oĩb⁹
q̃ sup illud sũt. Et quicũq; iuraue
rit in tẽplo. iurat in illo et in eo q̃
habitat in ip̃o. Et q̃ iurat in celo
iurat ĩ throno dei ⁊ ĩ eo q̃ sedz sup
eũ. Ve aũt vobis scribe ⁊ phaisei
ypocrite q̃ decimatis mẽtaz ⁊ ane
tũ ⁊ cyminũ ⁊ relinq̃tis q̃ grauio
ra sũt legis. iuditiũ ⁊ mĩaz ⁊ fidez
Hec oportuit facẽ et illa nõ omit
tere. Duces ceci excolãtes culicem
camelũ aũt glutiẽtis. ve vob scri
be ⁊ pharisei ypocrite q̃ mũdatis
qd deforis ẽ calicis ⁊ parapsidis
Intus aũt pleni estis rapina et ĩ
mũditia. Phaisee cece mũda p̃us
qd int⁹ ẽ calicis ⁊ parapsidis ut
fiat et id qd deforis est mũdũ. ve
vob scribe et phaisei ypocrite. qꝛ
siles estis sepulchris dealbatis
q̃ aforis parẽt hoĩb⁹ spetiosa. in
tus vero sũt plena ossib⁹ mortuo
rũ ⁊ oĩ spurcitia Sic ⁊ vos aforis
quidẽ paẽtis hoĩb⁹ iusti. ĩtus aũt
pleni estis ypocrisi ⁊ iniq̃tate. ve

vobis scribe ⁊ pharisei ypocrite q̄
edificatis sepulcra ꝓphaꝝ ⁊ orna
tis monumēta iustoꝝ ⁊ dicitis.
Si fuissemꝰ ī diebꝰ patrū nr̄oꝝ n̄
eēmꝰ socij eoꝝ ī sāguine ꝓphaꝝ
Itaq; testimonio estis vobismet
ip̄is. q̄ filij estis eoꝝ q̄ ꝓphas oc
ciderūt. Et vos implete mēsurā pa
trū vr̄oꝝ. Serpētes ⁊ gnimina vi
peraꝝ: q̄uo fugetis a iuditio iehē
ne. Ideo dico vob̄. Ecce ego mitto
ad vos ꝓphas ⁊ sapientes ⁊ scri
bas ⁊ ex ill' occidetis et crucifige
tis et ex eis flagellabitis in syna
gogis vr̄is et ꝑsequimī de ciuita
te in ciuitatem: ut veniat sup vos
oīs sāguis iustꝰ q̄ effusus ē super
terrā: a sāguine abel iusti vsq; ad
sanguinē zacharie filij barachie
quē occidistis int̄ templū ⁊ alta
re. Amē dico vob̄ veniēt hec oīa
sup gn̄acōem istā. Iherusalez ihe
rusalē que occidis ꝓphas ⁊ lapi
das eos q̄ ad te missi sūt: quotiēs
volui ꝯgregare filios tuos quem
admodū gallīa ꝯgregat pullos
suos sb̄ alas ⁊ noluisti. Ecce relin
quet̄ vob̄ domꝰ vr̄a deserta. Dico
em̄ vob̄ nō me videbitis amodo
donec dicatis Benedictus q̄ venit
in nomine dn̄i. Ca. xxiiij.

Et egressꝰ ih̄s de tēplo ibat
Et accesserūt discipuli eiꝰ ut
on̄derent ei edificacōes tēpli Ipse
aūt rn̄dens dixit illis. Videtis hec
oīa. Amē dico vobis nō relinq̄
tur hic lapis sup lapidē qui nō de
struat̄. Sedēti aūt eo sup montez
oliueti: accesserūt ad eū discipuli
secreto dicētes. Dic nobis qn̄ hec
erūt ⁊ qd̄ signū aduētus tui ⁊ cō
sūmacōis seculi. Et rn̄dens ih̄us
dixit eis. Videte ne q̄s vos sedu
cat. Multi em̄ veniēt in noīe meo
dicētes. ego sū xp̄s ⁊ multos sedu
cēt. Audituri em̄ estis p̄lia ⁊ opi
niones p̄lioꝝ: videte ne turbemī.
Oportet em̄ hec fieri: ꝫ nōdū est fi
nis. Cōsurget em̄ gēs in gentez ⁊
regnū in regnū ⁊ erūt pestilētie ⁊
fames ⁊ terre motus ꝑ loca. Hec
aūt oīa initia sūt doloꝝ. Tūc tra
dēt vos ī tribulacōnez ⁊ occident
vos ⁊ eritis odio oībz gētibz ꝓpt̄
nomē meū. Et tūc scādalisabunt̄
multi ⁊ inuicē tradēt ⁊ odio habe
būt inuicez. Et multi pseudo ꝓphe
surgēt ⁊ seducent multos Et qm̄
abūdabit iniq̄tas: refrigescet cai
tas multoꝝ. Qui āt ꝑseuerauerit
vsq; in finē h̄ saluꝰ erit. Et p̄dica
bit̄ hoc euangeliū regni ī vniūso
orbe ī testīoniū oībꝰ gētibꝰ ⁊ tūc
veiet ꝯsūmacō. Cū g̊ videritis ab
hoīnacōem desolacōis q̄ dicta ē a
daniele ꝓpha stantez ī loco sācto
qui legit ītelligat. Tūc q̄ in iudea
sunt fugiāt ad mōtes ⁊ qui ī tecto
non descēdant tollere aliq̄d de do
mo sua ⁊ q̄ in agro nō reuertatur
tollere tunicā suaz. Ve aūt p̄gnā
tibꝰ ⁊ nutriētibz in ill' diebz. Ora
te autē ut nō fiat fuga vr̄a in hie
me vel sabbato. Erit em̄ tūc tribu
latio mag̃ q̄lis non fuit ab initio
mundi vsq; mō neq; fiet. Et n̄ bre
uiati fuissent dies illi: n̄ fieret sal
ua oīs caro. ꝫ ꝓpt̄ electos breuia
bunt̄ dies illi. Tūc si q̄s vob̄ dixe
rit. ecce h̄ ē xp̄us ā ecce illic: nolite
credē Surgēt eī pseudo xp̄i ⁊ pseu
do ꝓphe ⁊ dabunt signa magna
et prodigia. ita ut in errorē indu
cantur si fieri potest etiam electi.

ecce p̄dixi vob̄. Si ergo dixerīt vo
bis ecce in deſto ē. nolite exire: ec
ce in penetralib⁹ nolite credere.
Sicut ei fulgor exit ab oriēte ⁊ pa
rz vſq; in occidētē: ita erit ⁊ aduē
tus filij hoīs. Vbicūq; fuerit cor
p⁹ illuc ꝯgregabūtur ⁊ aq̄le. Sta
tim aūt poſt tribulacō em̄ dier̄ il
lor̄ ſol obſcurabit̄ ⁊ luna nō da
bit lumē ſuū ⁊ ſtelle cadēt de cælo
⁊ virtutes cælor̄ cōmouebūt̄ ⁊ tūc
pebit ſignū filij hominis in cælo. Et
tūc plangēt ōnes trib⁹ terre ⁊ vi
debūt filiū hoīs venīētē in nubi
bus cæli cū virtute multa ⁊ maie
ſtate. Et mittet āgelos ſuos cum
tuba ⁊ voce magna ⁊ ꝯgregabūt
electos ei⁹ a q̄tuor ventis a ſumis
cælor̄ vſq; ad termios eorū. Ab
arbore aūt ficꝰ diſcite parabolā: cū
iā ram⁹ ei⁹ tener fuerit ⁊ folia na
ta fuerīt q̄ prope ē eſtas. Ita et vos
cū videritis hec ōmia ſcitote q̄ prope
ē in ianuis. Amē dico vob̄ q̄ nō p̄teri
bit generacō hec donec ōmia fiāt.
Celū ⁊ tra trāſibūt. verba vero
mea nō p̄teribūt. De die aūt illa
⁊ hora nēo ſcit neq; āgeli cælorū
niſi p̄ ſol⁹. Sicut āt in dieb⁹ noe
ita erit ⁊ aduētus filij hoīs. Sic ei
erāt in diebꝫ aīe diluuiū ꝯmedēn
tes ⁊ bibentes. nubētes ⁊ nuptui
tradentes. vſq; ad eū diē quo in
trauit in archā noe ⁊ nō cognō
uerūt donec venit diluuiū ⁊ tulit
ōnes ita erit ⁊ aduētus filij hoīs.
Tūc duo erūt in agro vn⁹ aſſu
met̄ ⁊ vn⁹ relinq̄tur. Due molen
tes in mola vna aſſumet̄ ⁊ vna re
linq̄tur. Duo in lect̄ vn⁹ aſſumet̄
⁊ vnus relinquet̄. Vigilate ergo
q̄ neſcitis q̄ hora dñs vr̄ venīt⁹
fit. Illud aūt ſcitote q̄m ſi ſciret
pīfamilias q̄ hora fur veniret⁹ eſ
ſet vigilaret vtiq; ⁊ nō ſineret p
fodi domū ſuā. Ideo ⁊ vos eſtote
pati q̄ q̄ neſcitis hora filius hoīs
venīt⁹ eſt. Quis putas eſt fidel⁹ ſer
uus ⁊ prudēs. quez ꝯſtituit dñs
ſup̄ familiā ſuā ut det illi cibū
in tpe. Btus ille ſerv⁹ quē cū vene
rit dñs ei⁹ inuenerit ſic facientem
Amē dico vob̄ q̄m ſup̄ ōmia bona
ſua ꝯſtituet eū. Si aūt dixerit ma
lus ſerv⁹ ille in corde ſuo. Moram
facit dñs me⁹ venire et cœpit per
cē ꝯſeruos ſuos māducet āt ⁊ bi
bat cum ebriosis vēiet dñs ſerui
illi⁹ in die q̄ nō ſperat ⁊ hora qua
ignorat ⁊ diuidet eū p̄tē q; ei⁹ po
net cum ypocritis illic erit fletus
⁊ ſtridor dentiū

Ca. xxv.

Tunc ſimile erit regnū cælor̄
decē virginib⁹ q̄ accipientes
lampades ſuas exierūt obuiā ſpō
ſo ⁊ ſponſe. Quinq; aūt ex eis erāt
fatue ⁊ quinq; prudētes. Sz qui
q; fatue acceptis lāpadibus nō
ſūpſerūt oleū ſecum. Prudentes
vero acceperūt oleū in vaſis ſuis
cum lāpadib⁹. Morā autem fa
cientе ſpōſo dormitaverūt omnes ⁊
dormierūt. Media āt nocte clamor
factus eſt ecce ſponſus venit exite
obuiā ei. Tūc ſurrexerūt ōnes vir
gines ille ⁊ ornaverūt lāpades ſu
as. Fatue aūt ſapientib⁹ dixerūt
date nobis de oleo veſtro q̄ lam
pades nre extīguunt̄. Rñderunt
prudētes dicētes. Ne forte nō ſuf
ficiat nobis ⁊ vobis ite potiꝰ ad
vendētes ⁊ emite vobis. Dū autem
irent emē venit ſponſus ⁊ q̄ para
te erāt intrauerūt cū eo ad nuptias

ꝛ clausa ē ianua. Nouissime vero
veniūt ꝛ reliq̄ virgines dicentes.
Dn̄e dn̄e aperi nob̄. At ille rn̄dēs
ait. Amē dico vob̄: nescio vos. Vi
gilate itaq̄ q̄ nescitis diē neq̄ ho
rā. Sicut em̄ hō pegre ꝓficiscēs vo
cauit ꝑuos suos ꝛ tradidit ill̄ bō
sua. Et vni dedit qn̄q̄ talenta. alij
aūt duo. alij vero vnuz. vnicuiq̄
scd̄m ꝓpriā virtutē ꝛ ꝓfectus ē sta
tim. Abijt aūt q̄ qn̄q̄ talēta acce
pat ꝛ opat⁹ ē in eis ꝛ lucrat⁹ est
alia qn̄q̄. Silit̄ q̄ duo accepat lu
crat⁹ ē alia duo. Qui aūt vnū ac
cepat: abiēs fodit ī terrā ꝛ abscō
dit pecuniā dn̄i sui. Post multum
vero tp̄is veīt dn̄s seruoꝝ illoꝝ ꝛ
posuit racōnez cū eis. Et accedēs q̄
qn̄q̄ talenta accepat obtulit alia
qn̄q̄ talēta dicēs. Dn̄e: qn̄q̄ talē
ta tradidisti m̄. ecce alia qn̄q̄ sup
lucr̄t⁹ sū. Ait illi dn̄s ei⁹. Euge ꝑue
bone ꝛ fidel̄. q̄ sup pauca fuisti fi
del̄: sup multa te ꝯstituā. intra in
gaudiū dn̄i tui. Accessit autē ꝛ q̄
duo talēta accepat ꝛ ait Dn̄e: duo
talēta tradidisti m̄. ecce alia duo
lucrat⁹ sum. Ait illi dn̄s ei⁹ Euge
serue bone ꝛ fidel̄. q̄ sup pauca fu
isti fidel̄: sup multa te cōstituā. in
tra ī gaudiū dn̄i tui. Accedēs aūt
ꝛ q̄ vnū talentū accepat ait. Dn̄e
scio q̄ hō durus es. metis vbi nō
seminasti ꝛ ꝯgregas vbi nō spar
sisti ꝛ timēs abij ꝛ abscōdi talen
tū tuū ī terra. Ecce hēs q̄d tuum ē.
Rn̄dēs aūt dn̄s ei⁹ dixit ei. Serue
male ꝛ piger. sciebas quia meto
vbi nō semino ꝛ cōgrego vbi nō
sp̄si. Oportuit ḡ te ꝯmittē pecuniā
meā nūmularijs et veniēs ego re
cepissez vtiq̄ q̄d meū est cū vsura

Tollite itaq̄ ab eo talentū et da
te ei qui habet decē talenta. Omni
em̄ hn̄ti dabit̄ ꝛ abūdabit. ei āt
q̄ n̄ hz ꝛ q̄d videt̄ hr̄e auferet̄ ab
eo. Et inutilez seruū eicite in tene
bras exteriores. illic erit fletus et
stridor dentiū. Cū aūt veneit fili⁹
hoīs in maiestate sua ꝛ om̄es an
geli cū eo. tūc sedebit sup sedē ma
iestatis sue ꝛ ꝯgregabunt̄ an̄ euz
omnes gētes et sepabit eos ab ī
uicem. sicut pastor segregat oues
ab hedis. Et statuet oues quidē a
dextris suis. hedos aūt a sinistris.
Tunc dicet rex hijs qui a dextris
ei⁹ erūt. Venite bn̄dicti p̄ris mei
possidete paratū vob̄ regnū a ꝯsti
tucōe mūdi. Esuriui em̄ ꝛ dedistis
mihi māducare. Sitiui ꝛ dedistis
mihi bibere Hospes erā ꝛ collegi
stis me. Nudus ꝛ operuistis me.
Infirm⁹ ꝛ visitastis me. In carcē
eram ꝛ venistis ad me. Tūc rn̄de
būt ei iusti dicētes. Dn̄e: qn̄ te vi
dim⁹ esurientē ꝛ pauimus. sitien
tem ꝛ dedim⁹ tibi potū. Qn̄ autē
te vidimus hospitē ꝛ collegimus
te aut nudū ꝛ cooperuim⁹ te. Aut
qn̄ te vidimus infirmū aut ī car
cere ꝛ venimus ad te. Et rn̄dens
rex dicet illis. Amē dico vobis q̄
diu fecistis vni de hijs fratribus
meis minimis: mihi fecistis. Tūc
dicet et hijs q̄ a sinistris erūt. Di
scedite a me maledicti ī ignē eter
nū qui paratus est dyabolo ꝛ an
gelis ei⁹. Esuriui enim ꝛ non dedi
stis mihi manducare. Sitiui ꝛ nō
dedistis mihi potum. Hospes erā
et non collegistis me. Nudus et
non operuistis me. Infirmus
et in carcere et non vidistis me.

Tūc rn̄debūt ei ⁊ ip̄i dicētes. Do
mine qn̄ vidimus te esurientē aut
sitiētē. aut hospitē. aut nudū. ā
infirmū vel in carcē ⁊ nō ministr̄
uim⁹ tibi. Tunc rn̄debit ill' dicēs
Amē dico vob' q̄ diu non fecistis
vni de minorib⁹ hijs nec mihi fe
cistis. Et ibūt hij ī supplitiū eternū
iusti aūt ī vitā eternā. Ca. xxvi.

Et factū ē cū cōsūmasset ihs
sermōes hos oēs dixit disci
pulis suis Scitis q̄ post biduum
pasca fiet ⁊ filius hōis tradet' vt
crucifigatur. Tūc ɔgregati sunt
p̄ncipes sacerdotū ⁊ seniores ꝓpl'i
in atriū principis sacerdotū qui
dicebatur cayphas ⁊ ɔsiliū fece
rūt vt ihesū dolo tērent et occide
rent. Dicebāt aūt Nō in die festo
Ne forte tumultus fieret in popu
lo. Cum autē eēt ihesus in betha
nia ī domo symoīs leprosi. acces
sit ad eū mulier habēs alabastr̄
vngenti pretiosi ⁊ effudit sup ca
put ipsi⁹ recumbētis. Vidētes au
tē discipuli indignati sūt dicētes
Vt q̄d perditio hec. Potuit em̄
istud venūdari m'lto ⁊ dari pau
peribz. Sciens autē ihus ait illis
Quid molesti estis huic mulieri.
Op⁹ bonū operata est in me. Naz
sēper paupes habetis vobiscum
me aūt non sēp habetis. Mittēs
em̄ hec vngētum hoc ī corp⁹ meū
ad sepeliēdū me fecit Amen dico
vob' vbicūq̄ predicatū fuerit hoc
euāgelium in toto mūdo. dicetur
⁊ q̄ hec fecit in memoriam eius.
Tūc abijt vn⁹ de duodecim qui
dicit' iudas scarioth ad p̄ncipes
sacerdotū ⁊ ait ill'. Quid vultis
mihi daē ⁊ ego vob' eum tradā.

At illi ɔstituerūt ei triginta argē
teos. Et ex inde querebat oportu
nitatē ut eū traderet. Prima autē
die azimoꝝ accesserunt discipuli
ad ihm dicētes Vbi vis parem⁹
tibi comedē pasca. At ihs dixit
Ite in ciuitatē ad quēdā ⁊ dicite
ei. Magister dicit tēpus meū ꝓpe
est apud te fatio pasca cum disci
pul' meis. Et fecerūt discipuli sic
cōstituit ill' ihus ⁊ parauerunt
pasca. Vespe autez facto discum
bebat cum duodecī discipul' suis
Et edētibus illis dixit Amen dico
vobis q̄ vnus vestr̄ me tr̄ditu
rus ē. Et cōtristati valde ceperunt
singuli dicere. Nūq̄d ego sū dn̄e.
At ipse rn̄dens ait. Qui intingit
mecū manū in parabside hic me
tradet Filius q̄dem hōis vadit si
cut scriptū ē de illo ve aūt homini
illi p quē filius hōis tr̄det'. Bonū
erat ei si nat⁹ nō fuissz hō ille. Rn̄
dens autē iudas q̄ tradidit eum
dixit Nūq̄d ego sū rabbi. Ait illi
Tu dixisti Cenātibz aūt eis. acce
pit ihus panē ⁊ benedixit ac fre
git deditq̄ discipul' suis ⁊ ait. Ac
cipite ⁊ comedite hoc est corpus
meū. Et accipiēs calicē grās egit
⁊ dedit illis dicens. Bibite ex hoc
om̄s. Hic ē enim sāguis me⁹ no
ui testamēti q̄ ꝓ multis effundet'
in remissionē peccatoꝝ. Dico autē
vob' nō bibam amodo de hoc ge
nimine vitis vsq̄ in diē illū cum
illud bibaz vobiscū nouū in reg
no patris mei. Et ymno dicto exi
erunt in mōtem oliueti. Tunc di
cit illis ihus. Om̄s vos scandalū
patiemī in me ī ista nocte. Scrip
tū est enim. Percutiā pastorem

⁊ dispgent̄ oues gregis. Postq̄
aūt resurrexero p̄cedā vos in gali
leā. Rn̄dens aūt petr⁹ ait illi. Et si
oēs scandalisati fuerint in te: ego
nūq̄ scandalisabor. Ait illi ih̄us.
Amē dico tibi. q̄ in hac nocte an
teq̄ gall⁹ cantet ter me negabis
Ait illi petrus Etiam si oportuerit
me mori tecū: nō te negabo. Simi
lit̄ ⁊ oēs discipuli dixerūt Tūc ve
nit ih̄us cū illis in villam que di
cit̄ gethsimani. Et dixit discipul̄
suis. Sedete hic: donec vadā illuc
⁊ orem. Et assumpto petro ⁊ duo
bus filijs zebedei: cepit ɔtristari ⁊
mestus eē. Tūc ait illis. Tristis ē
am̄a mea vsq̄ ad mortē. Sustine
te hic et vigilate mecū. Et ꝓgres
sus pusillū: ꝓcidit in fatiē suam
orans ⁊ dicēs. Mi pat̄: si possibile
est tr̄nseat a me calix iste. Verūta
men nō sicut ego volo ꝫ sicut tu.
Et venit ad discipulos ⁊ inuenit
eos dormiētes ⁊ dicit petro. Sic.
Non potuistis vna hora vigilare
mecū. Vigilate ⁊ orate ut nō in
tretis in temptacōem. Spūs qui
dem ꝓmptus ē. caro aūt infirma.
Iterū secūdo abijt ⁊ orauit dicens
Pat̄ mi: si nō pōt hic calix trāsire
n̄ bibaz illū fiat voluntas tua. Et
venit iterū ⁊ inuenit eos dormien
tes. Erāt em̄ oculi eorū grauati Et
relictis ill̄ iterū abijt et orauit ter
tio eūdē sermonē dicēs. Tūc veit
ad discipulos suos et dicit illis.
Dormite iaz ⁊ requiescite. Ecce ap
propinq̄bit hoā ⁊ filius hoīs tra
det̄ in man⁹ peccatorū. Surgite ea
mus. Ecce appropinq̄bit q̄ me tra
det. Adhuc ipso loquente: ecce iu
das vn⁹ de duodecī venit ⁊ cū eo
turba multa cū gladijs ⁊ fustibz
missi a p̄ncipib⁹ sacerdotū ⁊ seni
orib⁹ ꝓpl̄i. Qui aūt tradidit eum
dedit ill̄ signū dicens. Quemcūq̄
osculatus fuero ip̄e ē tenete eū. Et
ɔfestim accedēs ad ih̄z dixit. Aue
rabi. Et osculatus est eū dixitq̄ il
li ih̄us. Amice ad quid venisti.
Tūc accesserūt et man⁹ iniecerūt
in ih̄m ⁊ tenuerūt eū. Et ecce vn⁹
ex hijs qui erāt cuz ih̄u extēdens
manū exemit gladiū suū ⁊ ꝑcuti
ens seruū p̄ncipis sacerdotū am
putauit auriculā ei⁹. Tūc ait illi
ih̄us. Conuerte gladiū tuū in lo
cū suū. Om̄es eī qui accepint gla
diū: gladio ꝑibūt. An putas q̄a
nō possum rogare ꝑrēm meū ⁊ ex
hibebit m̄ mō plusq̄ duodecī le
giones āgelorū. Quo ḡ īplebun
tur scripture. Quia sic oportz fieī
In illa hora dixit ih̄s turb̄. Tāq̄
ad latronē existis cū gladijs ⁊ fu
stibz ɔp̄hēdere me. Quotidie ap̄d
vos sedebā docēs ī tēplo et nō me
tenuistis Hoc aūt totū factū ē ut
adīplerent̄ scripture ꝓpharū Tūc
discipuli oēs relicto eo fugerunt.
At illi tenētes ih̄m: duxerunt ad
cayphā p̄ncipē sacerdotū vbi scri
be ⁊ seniores conuenerāt Petrus
aūt sequebat̄ euz alonge: vsq̄ in
atriū p̄ncipis sacerdotū. Et ingres
sus ītro sedebat cū mīstris ut vide
ret finē. P̄nceps āt sacdotū ⁊ oē cō
ciliū q̄rebāt falsū testīoniuz cōtr̄
ih̄z ut eū morti tr̄derēt ⁊ n̄ īuenerūt
cū mlti falsi testes accessissent. No
uissiē āt venerūt duo falsi testes ⁊
dixerūt. h̄ dixit: possū destruē tēplū
d̄i ⁊ post triduū reedificaē ill̄d. Et
surgens p̄nceps sacerdotū ait illi

Nihil ñides ad ea que isti aduer
sum te testificãtur. ℣ Jhs aũt tace
bat. Et pñceps sacerdotũ ait illi.
Adiuro te p deũ viuũ ut dicas no
bis si tu es xps filius dei dicit illi
ihus. Tu dixisti Verũtamẽ dico
vob amodo videbitis filium hois
sedẽtem a dextris virtutis dei & ve
nientẽ in nubibz celi. Tũc pñceps
sacerdotũ scidit vestimẽta sua di
cẽs. Blasphemauit. Quid adhuc
egem9 testibz. ℣ Ecce nũc audistis
blasphemiã. Quid vob videtur. ℣
At illi ñdentes dixerũt. Reus est
mortis. Tũc expuerũt in faciem
eius & colaphis eũ ceciderũt. Alij
autẽ palmas in fatiẽ ei dederũt di
cẽtes pphetisa nob criste. Quis ẽ
q̃ te pcussit. ℣ Petr9 vero sedebat
foris in atrio & accessit ad eũ vna
ancilla dicẽs Et tu cũ ihu galileo
eras. At ille negauit coram oibz di
cẽs nescio q̃d dicis. Exeũte aũt illo
ianuã. vidit eũ alia ancilla & ait
hijs q̃ erãt ibi. Et hic erat cũ ihu
nazareno. Et itez negauit cum iu
ramẽto q̃ non nouí hoiem Et pos
pusillũ accesserũt qui stabãt & dix
erunt petro. Vere & tu ex illis es
Nã & loq̃la tua manifestũ te facit
Tũc cepit detestari & iurare q̃ nõ
nouisset hoiem Et otinuo gallus
cãtauit. Et recordatus est petrus
verbi ihu q̃d dixerat prius q̃ gal
lus cãtet. ter me negabi. Et egres
sus foras fleuit amarẽ. ℣ Ca. xxvij.

MAne autẽ facto ociliũ inie
rũt oms pncipes sacerdotũ
& seniores pplí aduersus ihesum
ut eũ morti trederẽt & victũ adux
erunt eũ & tradiderũt põtio pilato
psidi. Tũc videns iudas q̃ eũ tra
didit q̃ dãnat9 esset pnia duct9
retulit triginta argenteos princi
pibz sacerdotuz & seniorib dicẽs.
Peccaui tradẽs sãguinem iustuz
At illi dixerẽt. Quid ad nos. ℣ Tu
videris. Et proiectis argẽteis in tẽ
plo recessit & abiẽs laqueo se suspẽ
dit. Principes aũt sacerdotuz ac
ceptis argẽteis dixerũt. Nõ licet
eos mittere in carbonã q̃ pretium
sãguinis ẽ Cõsilio aũt inito eme
runt ex illis agrũ figuli in sepultu
ram pegrinoz. Propter hoc vocatus ẽ
ager ille acheldemach. hoc ẽ ager
sanguinis vsq̃ in hodiernũ diez
Tũc impletuz ẽ q̃d dictũ est p ihe
remiã pphetaz dicẽtem. Et acceperũt triginta argẽteos pretiũ ap
preciati quẽ appreciauerũt a filijs
isrl & dederũt eos in agrũ figuli si
cut cõstituit mihi dñs. Jhesus aũt
stetit añ presidẽ & interrogauit
eum preses dicens. Tu es rex iu
deoz. ℣ Dicit illi ihesus. Tu dicis.
Et cum accusaret a pncipibus sa
cerdotuz & seniorib9 nihil ñdit.
Tũc dicit illi pilatus. Nõ audis
quãta aduersũ te dicũt testimonia. ℣
Et nõ ñdit ei ad vllũ verbũ ita
ut miraretur preses vehemẽter.
Per diẽ aũt sollemnẽ consueuerat
preses pplo dimittere vnũ victuz
quẽ voluisset. Habebat autẽ tũc
vinctuz insignẽ q̃ dicebat barra
bas Congregatis ergo illis dixit
pilatus. Quẽ vultis dimittaz vo
bis barraban an ihm q̃ dicitur
xps. ℣ Sciebat enim q̃ p inuidiam
tradidissent eũ. Sedente autez illo
p tribunali misit ad eũ vxor ei9
dicens. Nihil tibi & iusto illi. Mul
ta enim passa sum hodie p visũ pt

eū. Pn̄cipes aūt sacerdotū ⁊ senio
res ꝑsuaserūt ꝓplis ut peterēt bar
raban. ihm vero ꝑderent. Rn̄dens
aūt p̄ses ait illis. Quē vultis vob
de duob⁹ dimitti. At illi dixerūt.
Barrabā. Dicit ill' pylat⁹. Quid
igit̄ fatiaz de ihu qui dicit̄ xp̄us.
Dicūt oēs crucifigat̄ Ait illis pre
ses. Quid eī mali fecit. At illi ma
gis clamabāt dicētes. Crucifiga
tur. Vidēs aūt pylatus qꝛ nl ꝓfi
ceret ꝫ magis tumultus fieret: ac
cepta aqua lauit man⁹ corā ꝓplo
dicēs. Innocēs ego sū a sāguine
iusti hui⁹: vos videritis. Et rn̄dēs
vniūsus ꝓplus dixit. Sāguis eius
sup nos ⁊ sup filios nr̄os. Tunc
dimisit illis barrabā. ihm aūt fla
gellatuz tradidit eis ut crucifige
ret̄. Tūc milites p̄sidis suscipien
tes ihm ī p̄toriū: ꝯgregauerūt ad
eū vniūsā cohortē ⁊ exuentes euz
clamidē coccineā circūdederūt ei ⁊
plectentes coronā de spinis posue
rūt sup caput ei⁹ ⁊ arūdinē in dex
tra ei⁹ ⁊ genuflexo ante eū illude
bant ei dicētes. Aue rex iudeorū.
Et expuētes in eū: acceperūt arun
dinē ⁊ ꝑcutiebant caput eius. Et
postq̄ illuserūt ei exuerūt euz cla
midē ⁊ induerūt eū vestimētis ei⁹
⁊ duxerūt eū ut crucifigerēt. Exeū
tes aūt inuenerūt hoīem cyreneuz
noīe symonē hūc angariauerūt
ut tolleret crucē ei⁹. Et venerūt in
locū q̄ dicit̄ golgatha qd ē calua
rie locus. Et dederūt ei vinuz bibere
cū felle mixtū. Et cuz gustasset no
luit bibere. Postq̄ āt crucifixerūt
eū diuiserūt vestimēta ei⁹ sortē mit
tētes ⁊ sedētes ꝑuabāt eū. Et impo
fuerūt sup caput ei⁹ causā ipi⁹ scri
ptā. hic ē rex iudeoꝝ. Tunc cruci
fixi sūt cū eo duo latrones vn⁹ a
dextris ⁊ vn⁹ a sinistris. Pretere
untes aūt blasphemabāt eū: mo
uētes capita sua ⁊ dicētes. Vah
q̄ destruis tēplū dei et in triduo il
lud reedificas. Salua temetipsuz
si fili⁹ dei es descēde de cruce. Simi
lit̄ ⁊ pn̄cipes sacerdotū illudentes
cū scrib ⁊ seīorib⁹ dicebāt. Alios
saluos fecit seipsū nō pōt saluū fa
cere. Si rex isrl' est descendat nūc
de cruce ⁊ credimus ei. Cōfidit in
dō liberet nūc eū si vult. Dixit enī
qꝛ dei filius sū Idipsū aūt ⁊ latro
nes qui crucifixi erāt cū eo impro
perabāt ei. A sexta aūt hora tene
bre facte sūt sup vniūsā terrā vsq̄
ad horā nonā. Et circa horā nonaz
clamauit voce mag̃ dicēs Heli he
li lamazabathani. hoc ē De⁹ me⁹
de⁹ me⁹ ut q̄d dereliq̄sti me. q̄dā
āt illic stātes ⁊ audiētes dicebāt
Heliā vocat iste. Et ꝯtīuo currēs
vnus ex eis acceptā spongeaz im
pleuit aceto ⁊ imposuit arundini
⁊ dabat ei bibere. Ceteri vero dice
bant. Sine: videamus an veniat
helias liberās eum. Ihesus autez
iterꝝ clamans voce magna: emisit
spiritum. Et ecce velum templi scis
sum est ī duas ꝑtes: a sūmo vsq̄
deorsuz. Et t̄ra mota est ⁊ petre scis
se sunt ⁊ monumēta aperta sūt ⁊
multa corpora sanctorum qui dor
mierant surrexerunt. Et exeuntes
de monumentis post resurrectio
nem eius venerunt in sanctā cīta
tē ⁊ apparuerūt mltis. Cētuio āt ⁊
q̄ cū eo erāt custodiētes ihz: viso
t̄re motu ⁊ hijs q̄ fiebāt timuerūt
valde dicētes. vere fili⁹ dī erāt iste

erāt aūt ibi mulieres multe a lō
ge que secute erāt ihesū a galilea
ministrantes ei inter qs erat ma
ria magdalene ⁊ maria iacobi
⁊ ioseph mater ⁊ mr filioꝝ zebe
dei. Cū autē sero factū eēt · venit q̄
dam lō diues ab arimathia no
mine ioseph q̄ ⁊ ipe discipul⁹ eāt
ihesu. Hic accessit ad pilatū et pe
tijt corp⁹ ihesu. Tūc pilat⁹ iussit
reddi corpus. Et accepto corpe io
seph inuoluit illud in syndone
mūda ⁊ posuit illud in monume
to suo nouo q̄ excideāt in petra
Et aduoluit saxum magnuz ad
ostiū monumti ⁊ abijt · Erat aūt
ibi maia magdalene ⁊ altea ma
ria sedētes cōtra sepulcz · Altera
aūt die q̄ est post parasceue con
uenerūt pncipes sacdotū ⁊ phari
sei ad pylatum dicētes dne recor
dati sum⁹ qz seductor ille dixit ad
huc viues p⁹ tres dies resurgā.
Jube ergo custo diri sepulcz vsq;
in diē tciū ne forte veniāt discipuli
ei⁹ ⁊ furētur eū. ⁊ dicāt plebi sur
rexit a mortuis ⁊ erit nouissim⁹ er
ror peior priore. Ait illis pilatus ·
Habetis custo diā ite custo dite sic
scitis. Illi āt abeūtes · munierūt se
pulcruz signantes lapidem cum
custo dibz. Ca · xxviij ·

Vespe aūt sabbati q̄ lucescit
in prima subbati vēit maia
magdalene ⁊ altera maria vide
re sepulcz. Et ecce terre motus fa
ctus ē magn⁹. Angelus em dñi
descēdit de celo ⁊ accedēs reuoluit
lapidē ⁊ sedebat sup eū. Erat autē
aspect⁹ ei⁹ sicut fulgur ⁊ vestimē
tū ei⁹ sicut nix. Pre timore aūt ei⁹
exterriti fūt custo des ⁊ facti fūt ve
luti mortui. Respōdens aūt āgelus ·
dixit mulieribz. Nolite timere vos
Scio em q̄ ihesū qui crucifixus ē
queritis. Nō ē hic surrexit enim si
cut dixit. Venite ⁊ videte locū vbi
positus erat dns · Et cito euntes
dicite discipul⁹ ei⁹ quia surrexit ⁊
ecce precedet vos in galileā. Ibi eū
videbitis ecce p̄dixi vob. Et exierūt
cito de monumēto cum timore ⁊
gaudio magno currētes nūciare
discipul⁹ ei⁹. Et ecce ihūs occurrit
illis dicens · Auete. Ille aūt acces
serūt ⁊ tenuerūt pedes ei⁹ ⁊ adorā
uerunt eū. Tūc ait illis ihūs. No
lite timere ite nūtiate fratribus
meis ut eāt in galileā ibi me vide
būt. Que cū abissent ecce quida
de custodibz venerūt in ciuitatez
⁊ nūtiauerūt pncipib⁹ sacerdotū
oīa que facta fuerāt. Et congregati
cū seniorib⁹ consilio accepto pecuni
am copiosā dederūt militib⁹ di
cētes. Dicite q̄ discipuli eius nocte
venerūt ⁊ furati sunt eū nobis dor
mientibz. Et si hoc auditū fuerit a
p̄side nos suadebim⁹ ei ⁊ securos
vos faciemus. At illi accepta pe
cunia fecerunt sicut erāt edocti Et
diuulgatū ē vbū istud apud iude
os vsq; in hodiernū diē. Vndecim
aūt discipuli abierunt in galileā
in mōtem vbi constituerat illis ihs
⁊ videtes eū adorauerūt q̄dā autē
dubitauerūt. Et accedēs ihūs lo
cutus ē eis dicēs data ē mihi om
nis potestas in celo ⁊ in tra. Eun
tes ergo docete oēs gentes bapti
santes eos in noīe patris et filij
⁊ spūssancti docētes eos seruare
omnia quecūq; mandaui vobis
Et ecce ego vobiscum sum oībus

diebꝰ vsq̄ ad ꝯsūmacōnē seculi.

Explicit euāgeliū scd̄m. Matheū. Incipit ꝓlogꝰ ī euāgeliū ſm Marcū.

Marcus euangelista dei electus ⁊ petri ī baptismate filius atq; ī d̄mo sermone discipulus sacerdotiū in isrl̄ agens scd̄m carnē leuita ad fidē xp̄i ꝯuersus: euāgelium in ytalia scripsit: ostendēs ī eo quid ⁊ generi suo deberet ⁊ cristo. Nam initium p̄ncipij in voce ꝓphetice exclamationis instituēs ordinem leuitice electionis ostendit: ut predicans predestinatū iohannem filium zacharie in voce angeli annūtiantis emissum: nō solum verbum carnez factum sed ⁊ corpus domini in omnia ꝑ verbum diuine vocis animatum in initio euāgelice predicatiōis ostēderet ut quis hec legens sciret cui initiū carnis in domino ⁊ ihesu aduenientis habitaculū caro deberet agnoscere: atq; in se verbum vocis qd̄ in consonantibus perdiderat inueniret. Deniq; ⁊ ꝑfecti euāgelij opus intrās ⁊ baptismo domini predicare deum inchoans non laborauit natiuitatem carnis quam in prioribus viderat dicere. sed totius exprimens posicōnez deserti. numerum ieiunij. temptationem dyaboli. congregationem bestiaꝝ ⁊ ministerium protulit angelorū ut īstituens nos ad intelligendū: singula in breui cōpingens. nec auctoritatez facte rei demeret ⁊ ꝓfitiendi operis plenitudinem nō negaret. Deniq; amputasse sibi post fidez pollicem dicitur ut sacerdotio reprobus haberetur. sed tm̄ consentiens fidei predestinata potuit electio: ut nec sic in opere verbi perderet qd̄ priꝰ meruerat in genere. Nam alexandrie episcopus fuit. Cuiꝰ per singula opus fuit scire ⁊ euangelij ī se dicta disponere ⁊ disciplinaz legis in se agnoscere ⁊ diuinam in carne domini intelligere naturaz. Que et nos primū requiri dehīc inquisita volumus agnosci habētes mercedem exhortationis. quoniam qui plātat ⁊ qui rigat vnū sunt. qui autez incrementum prestat deus est.

Explicit prologus. Incipit euangeliū scd̄m Marcū.

Initiū euangelij ihu xp̄i filij dei sic̄ scriptū ē ī ysaia ꝓpha. Ecce mitto angelū meū añ fatiē tuā. q̄ preparabit viā tuā añ te. Vox clamantis in deserto. Parate viaz dn̄i. rectas facite semitas eiꝰ. Fuit in deserto iohes baptisans ⁊ p̄dicās baptismū penitētie in remissionē peccatorū. Et egrediebat̄ ad eum omīs iudee regio ⁊ iherosolomite vniūsi ⁊ baptisabant̄ ab illo ī iordanis flumīe: ꝯfitētes peccata sua Et erat iohes vestitus pilis camelorꝝ ⁊ zona pellicea c̄ca lūbos eiꝰ ⁊ locustas ⁊ mel siluestre edebat ⁊ p̄dicabat dicēs. Veīet fortior me post me cuiꝰ nō sū dignꝰ ꝓcūbēs soluere corrigiā caltiamētorꝝ eiꝰ. Ego baptisaui vos aqua. ille vero baptisabit vos spūscō. Et fcm̄ ē ī diebz ill̄: veīt ihs a nazaēth galilee ⁊ baptizatꝰ ē a iohe ī iordane

Et statim ascendēs de aq̄ vidit ce
los aptos ⁊ spūm sāctū tanq̄ co
lūbam descendētem ⁊ manētem ī
ipso. Et vox facta ē de celis. Tu es
filius meꝰ dilectus in te ꝯplacui.
Et statim spūs expulit eū in deser
tum. Et erat in deserto q̄dr̄ginta
diebꝫ ⁊ q̄dr̄ginta noctibꝫ ⁊ tēpta
bat̄ a sathana. Eratq̄ cū bestijs
⁊ angeli mīstrabāt ei Postq̄ āt
traditus ē iohānes venit ihesus
in galileā p̄dicans euāgelium re
gni dei ⁊ dicēs. Quoniā impletuꝫ
est tēpus ⁊ appropinq̄uit regnū
dei. Penitemini ⁊ credite euange
lio. Et p̄teriēs secus mare galilee
vidit symonē ⁊ andreā fratrem
eiꝰ mittētes retia in mare. Erāt eī
piscatores. Et dixit eis ihesus Ve
nite ptꝰ me ⁊ fatiā vos fieri pisca
tores hoīm. Et ꝓtinus relictis reti
bus secuti sūt eū. Et ꝓgressus īde
pusillū vidit iacobū zebedei ⁊ io
hānē fratreꝫ eiꝰ ⁊ ipōs ꝯponētes
retia in naui ⁊ statim vōuit illos
⁊ relicto patre suo zebedeo ī naui
cum mercēnarijs secuti sūt eū. Et
īgrediūtur capharnaū ⁊ statim
sabbatis ingressus in synagogā
docebat eos. Et stupebāt sup do
ctrina eiꝰ Erat em̄ docens eos q̄si
ptātem habēs ⁊ non sicut scribe.
Et erat in synagoga eoꝝ hō ī spi
ritu immūdo ⁊ exclamauit dicēs.
Quid nob̄ ⁊ tibi ih̄u nazarene.
Venisti p̄dere nos Scio q̄ sis san
ctus dei. Et ꝯminatus ē ei ih̄us di
cens. Obmutesce ⁊ exi de hoīe. Et
discerpens eū spūs immūdus. ⁊
exclamās voce mag̃ exijt ab eo.
et mirati sunt om̄s ita ut ꝯquire
rent inter se dicētes. Quid nā est
hoc. Quenā doctrina hec noua.
Quia in ptāte spiritibꝫ immūdis
imperat ⁊ obediūt ei Et ꝓcessit ru
mor eiꝰ statim in oēm regionem
galilee. ⁊ protinꝰ egrediētes de sy
nagoga venerūt ī domū symonis
⁊ andree cū iacobo ⁊ iohāne. De
cūbebat aūt socrꝰ symonis febri
citans ⁊ statī dicunt ei de illa. Et
accedēs eleuauit eaꝫ apprehensa
manu eiꝰ ⁊ cōtinuo dimisit eā fe
bris ⁊ mīstrabat eis Vespe aūt
facto cū occidissꝫ sol afferebāt ad
eū oēs male hn̄tes ⁊ demoīa ha
bētes ⁊ eāt oīs ciuitas ꝯgregata
ad ianuaꝫ. ⁊ curauit multos qui
vexabātur varijs lāguoribꝫ ⁊ de
monia multa eiciebat et nō sine
bat ea loqui quoniā sciebant eū
Et diluculo valde surgēs egressus
abijt in desertū locū ibiq̄ orabat
Et ꝓsecutus est eū symō ⁊ q̄ cū il
lo erāt. Et cum inueīssent eū dixe
rūt ei q̄ om̄s querūt te. ⁊ ait illis
Eamꝰ in ꝓximos vicos ⁊ ciuita
tes ut ⁊ ibi p̄dicem. Ad hoc eī ve
ni. ⁊ erat predicās in synagogis
eoꝝ ⁊ in ōni galilea ⁊ demonia ei
ciēs. Et venit ad eū leprosus dep̄
cās eū ⁊ genuflexo dixit Si vis po
tes me mūdaē. Ih̄s āt misertus
eiꝰ extēdit manū suā et tāgēs eū
ait illi. Volo. Mūdare. Et cū dixis
set statim discessit ab eo lepra et
mūdatus ē Et cōminatus ē ei sta
timq̄ eiecit illū ⁊ dicit ei Vide ne
mini dixeris ꝫ vade ostēde te prin
cipi sacerdotū ⁊ offer ꝓ emūdaci
one tua q̄ precepit moyses in te
stimoniū illis Et egressus cepit p̄
dicare ⁊ diffamare sermoēꝫ ita ut
iā nō posset manifeste introire in

ciuitatē ꝫ foris in desertis locis eē
⁊ conueniebāt ad eum vndiq;.

Et iterꝫ intrauit ca Ca.ij.
pharnauꝫ post dies ⁊ audi
tū est ꝙ in domo eēt ⁊ cōuenerūt
multi ita ut non capet neq; ad ia
nuā ⁊ loquebat̄ eis verbū. Et ve
nerūt ad eū ferentes paraliticum
qui a q̄tuor portabat̄ Et cū nō pos
sent offerre eū illi p̄ turba nuda
uerūt tectū vbi erat ⁊ patefatien
tes submiserīt grabatū in quo pa
raliticus iacebat Cū aūt vidisset
ihus fidē illoꝝ ait paralitico Fili
dimittunt̄ tibi peccata tua. Erant
aūt illic quidaꝫ de scribis sedētes
⁊ cogitātes ī cordibꝫ suis. Quid h̄
sic loq̄tur. Blasphemat. Quis po
test dimittere peccata n̄ solꝰ deꝰ.
Quo statim ꝯgnito ihus spū suo
q̄ sic cogitarent intra se: dicit ill̄
Quid ista cogitatis in cordibꝰ ve
stris. Quid ē facilꝰ. dicere paliti
co dimittūt̄ tibi peccata: an dicere
surge tolle grabatū tuū ⁊ ābula
Vt aūt sciatis q̄ filiꝰ hoīs habet
ptātem in terra dimittēdi peccata
ait paralitico Tibi dico surge tolle
grabatū tuū ⁊ vade ī domū tuam
Et statim surrexit ille ⁊ sblato gra
bato abijt inde corā oībus ita ut
mirarent̄ oēs ⁊ honorificarēt deū
dicentes. q̄ nūq̄ sic vidimus. Et
egressus ē rursus ad mare. oīsq;
turba veniebat ad eū et docebat
eos. Et cuꝫ p̄teriret vidit leuim al
phei sedentez ad theloneū ⁊ ait il
li Sequere me. Et surgēs secutus
ē eū. Et factū ē cū accūberet ī domo
illiꝰ: multi publicani ⁊ peccatores
simul̄ discūbebāt cū ihu et discipu
lis eiꝰ Erāt em̄ multi q̄ ⁊ sequebā
tur eū. Et scribe ⁊ pharisei vidētes
q̄ māducaēt cū publicanis ⁊ pec
catoibꝫ dixerīt discipul̄ eiꝰ. q̄re cū
publicaīs ⁊ pctōribꝰ māducat ⁊
bibit mgr̄ vr̄. hoc audito ihs ait
illis. Nō necesse h̄nt sani medico
ꝫ qui male h̄nt. Nō em̄ veni voca
re iustos. ꝫ peccatores. Et erāt di
scipuli iohis ⁊ pharisei ieiunātes
⁊ veniunt ⁊ dicūt illi. Quare disci
puli iohis ⁊ phariseoꝝ ieiunant
tui aūt discipuli nō ieiunant. Et
ait illis ihesus. Nunquid p̄nt filij
nuptiaꝝ q̄dīu spōsus ē cū illis ie
iunare. Q̄nto tpe h̄nt secū spōsū
nō p̄nt ieiunare. Venient aūt di
es cū auferet̄ ab eis sponsus ⁊ tūc
ieiunabūt in illis diebꝫ. Nemo as
sumentū panni rudis assuit vesti
mēto veteri. Alioquin aufert sup
plementū nouū a veteri et maior
scissura fit Et nemo mittit vinum
nouuꝫ in vtres veteres. alioquin
dirumpet vinum vtres et vinum
effundetur ⁊ vtres peribunt. Sed
vinuꝫ nouum ī vtres nouos mit
ti debet. Et factum est iterꝫ cuꝫ sab
batis ambularet per sata ⁊ disci
puli eius ceperunt pregredi ⁊ vel
lere spicas. Pharisei autem dice
bant ei. Ecce quid fatiunt discipu
li tui sabbatis qd̄ non licet. Et ait
illis. Nūq̄ legistis quid fecerit da
uid quando necessitatem habuit
⁊ esurijt ipse ⁊ qui cum eo erant:
quomodo introiuit in domum dī
sub abiathar principe sacerdotū
⁊ panes ꝓposicōnis manducauit
quos nō licebat māducare n̄ sol̄
sacerdotibꝫ ⁊ dedit eis ⁊ q̄ cum eo
erāt. Et dicebat eis. sabbatū ꝓpt̄
hoīez factū ē ⁊ nō hō ꝓpt̄ sabbatū

Itaq; dn̄s est filius hominis etiam sabbati. Ca·iij·

Et introiuit iterꝫ in synagogā ⁊ erat ibi hō habens manū aridā ⁊ obseruabāt eū si sabbatis curaret ut accusarēt illum. Et ait homini hn̄ti manū aridam Surge in mediū. et dicit eis. Licꝫ sabbatis bn̄facē an male. aīam saluā facere an ꝑdere. At illi tacebāt. Et circūspiciēs illos cum ira ꝯtristatus sup cecitate cordis eorū dicit hōi. Extēde manū tuaꝫ. et extēdit ⁊ restituta est manus illi Exeūtes aūt pharisei statim cū herodianis cōsiliū faciebāt aduersus eū quō eū ꝑderent. Ihesus āt cum discipul' suis secessit ad mare ⁊ multa turba a galilea ⁊ iudea secuta ē eum ⁊ ab iherosolimis ⁊ ab ydumea ⁊ trās iordanez ⁊ q̄ circa tyꝝ ⁊ sydonē. mltitudo mag̃ audiētes que faciebat venerunt ad eū. Et dixit ih̄us discipul' suis ut nauicula sibi deseruiret ꝓpt̄ turbam ne ꝯprimerēt eū. Multos eī sanabat ita ut irruerent in eū ut illuꝫ tangerent quotq̄t habebāt plagas. Et spūs immūdi cū illuꝫ videbāt ꝓcidebāt ei ⁊ clamabāt dicentes Tu es filius dei. Et vehemēter cōminabatur eis ne manifestarent illū. et ascendēs in montem vōuit ad se quos voluit ipe ⁊ venerūt ad eū. Et fecit ut essent duodecī cuꝫ illo ⁊ ut mitteret eos ꝑdicaē Et dedit ill' potestatē curādi īfirmitates ⁊ eiciēdi demoīa Et īposuit symoni nom̄ petr⁹ et iacobū zebedei ⁊ iohānem fratrem iacobi ⁊ imposuit eis nomīa boanerges qd̄ est filij tonitrui. Et ādreā ⁊ philippuꝫ ⁊ bartholomeum et matheū ⁊ thomam ⁊ iacobum alphei ⁊ thadeū ⁊ symonez chananeū ⁊ iudam scarioth q̄ tradidit illū. Et veniūt ad domū. et cōueīt iteruꝫ turba ita ūt nō possent neq; panem māducare. Et cū audissēt sui exierūt tenere eū. Dicebāt em̄ quoniaꝫ in furorē versus est. ⁊ scribe qui ab iherosolimis descēderant dicebant quoniaꝫ beelzebub habet ⁊ q̄ in principe demoniorꝫ eicit demonia. Et cōuocatis eis in ꝑabolis dicebat illis. Quō potest sathanas sathanā eicē. et si regnum in se diuidat̄ nō potest regnū illud stare. et si dom⁹ sup semetipsā disptiatur nō pōt domus illa stare. et si sathanas cōsurrexerit in semetipsū disptit⁹ est ⁊ nō poterit stare sed finē habet. Nemo pōt vasa fortis ingressus in domū diripe nisi pri⁹ fortē alliget ⁊ tūc domū eius diripiet. Amē dico vob̄ quoniā oīa dimittētur filijs hoīz peccata ⁊ blasphemie quibus blasphemauerint. Qui autē blasphemauerit ī spm̄ sāctum nō habebit remissionem in eternū sed reus erit eterni delicti quoniā dicebāt spm̄ immūdū habꝫ. Et veniūt mater eius et fratres ⁊ foris stātes miserūt ad eū vocantes eū. et sedebat circa eum turba ⁊ dicunt ei. Ecce mat̄ tua ⁊ fratres tui foris q̄rūt te. Et rn̄dēs eis ait. Que ē mr̄ mea ⁊ frēs mei. Et circūspiciens eos q̄ in circuitu ei⁹ sedebāt ait. ecce mr̄ mea ⁊ frēs mei. Qui em̄ fecerit volūtatē dei h̄ frat̄ meus ⁊ soror mea ⁊ mr̄ est.

Ca·iiij·

Et iterum cepit docere ad mare
et congregata est ad eum turba
multa ita ut in nauim ascendens
sederet in mari et omnis turba circa
mare super terram erat et docebat eos
in parabolis multa et dicebat illis in
doctrina sua. Audite. Ecce exijt se
minans ad seminandum. Et dum se
minat: aliud cecidit circa viam et ve
nerunt volucres celi et comederunt il
lud. Aliud vero cecidit super petro
sa vbi non habuit terram multam et
statim exortum est quoniam non habebat al
titudinem terre et quando exortus est sol
exestuauit et eo quod non habebat ra
dicem exaruit. Et aliud cecidit in spi
nas et ascenderunt spine et suffoca
uerunt illud et fructum non dedit. Et
aliud cecidit in terram bonam et da
bat fructum ascendentem et crescentem
et afferebat vnum triginta et vnum
sexaginta et vnum centum. Et dicebat
Qui habet aures audiendi audi
at. Et cum esset singularis: interroga
uerunt eum hij qui cum eo erant duodecim
parabolam Et dicebat eis. Vobis
datum est nosse misterium regni dei.
illis autem qui foris sunt in parabolis omnia
fiunt: vt videntes videant et non videant
et audientes audiant et non intelligant
neque conuertantur et dimittantur eis pec
cata. Et ait illis. Nescitis parabolam
hanc. Et quomodo omnes parabolas cogno
scetis. Qui seminat: verbum seminat
Hij autem sunt qui circa viam vbi semi
natur verbum et cum audierint confestim
venit sathanas et aufert quod semi
natum est in corde eorum. Et hij sunt si
militer qui super petram seminantur qui
cum audierint verbum statim cum gau
dio accipiunt illud et non habent radi
cem in se sed temporales sunt. deinde orta
tribulacione et persecutione propter ver
bum confestim scandalisantur. Et alij
sunt qui in spinis seminantur. Hij
sunt qui verbum audiunt et erunt
seculi et decepcio diuitiarum et circa re
liqua concupiscentie introeuntes suf
focant verbum et sine fructu efficitur
Et hij sunt qui super terram bonam semi
nati sunt qui audiunt verbum et susci
piunt et fructificant: vnum triginta
vnum sexaginta et vnum centum. Et di
cebat illis. Numquid venit lucerna
ut sub modio ponatur aut sub lecto.
Nonne ut super candelabrum ponatur.
Non est enim aliquid absconditum
quod non manifestetur. nec factum est oc
cultum quod non veniat in palam. Si
quis habet aures audiendi audiat
Et dicebat illis. Videte quid audi
atis In qua mensura mensi fueritis
remetietur vobis. Qui enim habet da
bitur illi et qui non habet: etiam quod
habet auferetur ab eo. Et dicebat.
Sic est regnum dei quemadmodum
si homo iaceat sementem in terram et
dormiat et exurgat nocte et die et se
men germinet et increscat dum ne
scit ille. Vltro enim terra fructificat
primum herbam. deinde spicam. deinde
plenum frumentum in spica. Et cum se
produxerit fructus: statim mittit
falcem quoniam adest messis. Et
dicebat. Cui assimilabimus reg
num dei aut cui parabole compa
rabimus illud. Sicut granum sy
napis quod cum seminatum fue
rit in terra minus est omnibus
seminibus que sunt in terra et cum
natum fuerit ascendit in arborem
et fit maius omnibus oleribus et fa
cit ramos magnos ita ut possint
sub vmbra eius aues celi habitare.

Et talib⁹ multis parabol' loque
batur eis verbū ꝓut poterāt au
diē. sine parabola aūt nō loqueba
tur eis Seorsum autē discipul' dis
serebat oīa. Et ait illis in illa die
cum sero esset factū. Transeam⁹
ꝯtr̄. ⁊ dimittētes turbā assumūt
eū ita ut erat in naui ⁊ alie naues
erāt cum illo. Et facta ē procella
magna vēti ⁊ fluctus mittebat ī
nauim ita ut īplēt̄ nauis. ⁊ eāt
ipe in puppi sup ceruical dormiēs
⁊ excitant eū ⁊ dicunt illi. Magi
ster nō ad te ꝑtinet qꝛ perimus.
Et exurgēs ꝯminatus ē vento. et
dixit mari Tace obmutesce. ⁊ ces
sauit ventus ⁊ facta est trāquilli
tas magna. Et ait ill'. Quid timi
di estis. Necdū habetis fidē. et ti
muer̄t timore magno ⁊ dicebāt
ad alterutrū. Quisputas ē iste qꝛ
vēt⁹ ⁊ mare obediūt ei. Ca. v.

Et venerūt trās fretū maris
in regionē gerasenoꝝ. Et ex
eunti ei de naui statim occurrit de
monumētis homo in spū immū
do q̄ domiciliū habebat in monu
mentis. Et neqꝫ cathenis iam q̄s
q̄ꝫ poterat eum ligare quoniaꝫ se
pe ꝯpedibus ⁊ cathenis vinctus
dirupisset cathenas ⁊ cōpedes cō
minuissꝫ ⁊ nemo poteāt eū doma
re. Et sēp die ac nocte in monumē
tis ⁊ in montibꝫ erat clamās ⁊ cō
cidens se lapidibꝫ. Vidēs aūt ihe
sum alōge cucurrit ⁊ adoāuit eū
⁊ clamans voce mag̃ dixit. Quid
mihi ⁊ tibi ihesu fili dei altissimi.
Adiuro te ꝑ deū ne me torqueas
dicebat em̄ illi. Exi spūs immūde
ab hoīe isto. Et interrogabat eū
Quod tibi nomē est. Et dicit ei.

Legio mihi nomē est qꝛ multi su
mus. Et depcabatur eū multū ne
se expelleret extr̄ regionē Erat au
tē ibi circa montē grex porcorum
magn⁹ pascēs in agris. Et depre
cabātur eū spūs dicentes. Mitte
nos in porcos ut in eos introea
mus. Et cōcessit eis statim ihus.
Et exeuntes spūs immūdi introi
erūt in porcos. ⁊ magno impetu
grex p̄cipitat⁹ ē in mari ad duo
milia ⁊ suffocati sūt in mari. Qui
aūt pascebant eos fugerūt ⁊ nū
ciauerūt in ciuitatē ⁊ in agros. ⁊
egressi sunt videre q̄d essꝫ facti. et
venerūt ad ihesū ⁊ vidēt illū qui
a demonio vexabat̄ sedētem vesti
tum ⁊ sane mētis ⁊ timuerūt. Et
narrauerūt ill' qui viderāt quali
ter factū essꝫ ei q̄ demoniū habu
erat ⁊ de porcis. Et rogare ceper̄t
eū ut discederet de finib⁹ eoꝝ. Cū
qꝫ ascenderet nauim cepit illū de
precari q̄ a demonio vexatus fue
rat ut esset cū illo ⁊ non admisit
eū sed ait illi. Vade in domū tuaꝫ
ad tuos ⁊ annūcia illis quāta ti
bi dn̄s fecerit ⁊ misert⁹ sit tui. Et
abijt ⁊ cepit predicare in decapo
li quāta sibi fecisset ihus ⁊ om̄es
mirabātur. Et cum ascēdisset ihs
in nauim rursū trans fretū ꝯueīt
turba multa ad eum ⁊ erat circa
mare. Et venit q̄dā de archisyna
gogis nomīe iayrus ⁊ vidēs euꝫ
ꝓcidit ad pedes eius ⁊ depcabat̄
eū multū dicēs quoniā filia mea
in extremis est. Veni impone ma
nū tuaꝫ sup eam ut salua sit ⁊ vi
uat. Et abijt cū illo ⁊ sequebatur
eū turba multa ⁊ cōprimebāt eū
Et mulier que erat in profluuio

sanguinis ãnis duodecĩ ⁊ fuerat
multa perpessa a cõpluribꝰ medi
cis et erogauerat omnia sua nec
quicq̃ ꝓfecerat. ꝫ magis deteriꝰ
habebat. Cũq; audisset de ihu ve
nit ĩ turba retro ⁊ tetigit vestimẽ
tũ eius dicebat em̃. qꝛ si vel vesti
mentũ eius tetigero salua ero. Et
ꝯfestim siccatus est fons sangui
nis eiꝰ ⁊ sensit corpe. qꝛ sanata es
set a plaga. Et statĩ ihs in semet
ipso ꝯgnoscens virtutẽ que exie
rat de illo: ꝯuersus ad turbaꝫ aie
bat. Quis tetigit vestimẽta mea.
Et dicebãt ei discipuli sui. Vides
turbã ꝯprimẽtẽ te ⁊ dicis q̃s me
tetigit. Et circumspitiebat videre
eã que hoc fecerat. Mulier vero ti
mens ⁊ tremens sciens qđ factũ
eẽt in se: venit ⁊ ꝓcidit añ eũ ⁊ di
xit ei oẽm veritateꝫ. Ille aũt dixit
ei. Filia fides tua te saluã fecit va
de ĩ pace ⁊ esto sana a plaga tua
Adhuc eo loquẽte veniũt nuncij
ad archisynagoguꝫ dicẽtes. qꝛ fi
lia tua mortua est. Quid vltra ve
xas magistꝝ. Ihus aũt audito
verbo qđ dicebat̃. ait archisyna
gogo. Noli timere tm̃modo crede
Et nõ admisit quẽq̃ se sequi. nisi
petꝝ ⁊ iacobũ ⁊ iohem fratrẽ ia
cobi. Et veniũt ĩ domũ archisyna
gogi. Et vidit tumultũ et flentes
⁊ eiulãtes multuꝫ ⁊ ingressus ait
illis. Quid turbamini ⁊ ploratis.
Puella nõ est mortua ꝫ dormit Et
irridebãt eũ. Ipe vero eiectis om
nibꝰ assumit patrẽ ⁊ matrẽ puel
le ⁊ qui secũ erãt ⁊ ingrediũt̃ vbi
puella erat iacens ⁊ tenẽs manũ
puelle ait illi Thabithacumi qđ
est interp̃tatũ puella tibi dico sur
ge. Et cõfestĩ surrexit puella ⁊ am
bulabat. Erat aũt annoꝝ duode
cim. Et obstupuerũt stupore ma
gno. Et p̃cepit illis vehemẽter ut
nemo id sciret ⁊ dixit daẽ illi mã
ducare.

Capitulũ. vi.

Et egressus inde abijt in pa
triã suaꝫ ⁊ sequebant̃ eũ di
scipuli sui. Et facto sabbato cepit
in synagoga docere ⁊ multi audi
entes ãmirabant̃ in doctrina eiꝰ
dicentes. Vnde huic hec oĩa. Et
que ẽ sapientia que data est illi
et virtutes tales q̃ ꝑ manꝰ eiꝰ ef
fitiunt̃. Nõne hic est faber filius
marie: frat̃ iacobi ⁊ ioseph ⁊ iude
⁊ symonis. Nõne ⁊ sorores eius
hic nobiscuꝫ sunt. Et scandalisa
bant̃ in illo. Et dicebat illis ihus
qꝛ nõ est ꝓpha sine honore nisi in
patria sua ⁊ ĩ domo sua ⁊ ĩ cogna
tione sua. Et nõ poterat ibi v̉tutẽ
vllã facere nisi paucos infirmos
impositis manibꝫ curauit ⁊ mira
batur ꝓpt̃ incredulitatẽ eoꝝ ⁊ cir
cuibat castella in circuitu docens
Et vocauit duodecim ⁊ cepit eos
mittere binos ⁊ dabat illis pote
statẽ spirituũ immũdoꝝ Et p̃cepit
eis ne quid tollerẽt ĩ via nisi vir
gam tm̃. nõ perã nõ panẽ neq; in
zona es. sed caltiatos sandalijs
⁊ ne induerentur duabꝰ tunicis.
Et dicebat eis. Quocũq; ĩtroieitis
ĩ domũ illic manete donec exeatis
ĩde ⁊ q̃cũq; ñ receperĩt vos nec au
dierint: exeũtes inde excutite pul
uerem de pedibus vestris in testi
monium illis. Et exeũtes predica
bãt ut penitẽtiã agerẽt ⁊ demoĩa
mlta eitiebãt ⁊ vngebãt oleo mlt
tos egros ⁊ sanabãt̃. Et audiuit

rex herodes manifestū em̄ factum
est nomē eius ⁊ dicebat. Quia io
hānes baptista surrexit a mortu
is ⁊ ꝓpterea virtutes opantur ī il
lo. Alij autē dicebant qꝛ helias ē
alij vero dicebāt qꝛ ꝓpha est qua
si vnꝰ ex ꝓphetis. Quo audito he
rodes ait. Quē ego decollaui iohā
nē hic a mortuis resurrexit. Ipse
em̄ herodes misit ac tenuit iohā
nē ⁊ vinxit eū in carcerez ꝓpt̄ hero
diadē vxorem philippi fratris sui
qꝛ duxerat eā. Dicebat em̄ iohā
nes herodi. Non licz tibi habere
vxorem fratris tui. Herodias au
tē īsidiabat̄ illi ⁊ volebat occidē
eū nec poterat. Herodes aūt intu
ebat iohānez sciēs eū vir̄ iustū
⁊ sāctū ⁊ custodiebāt eū ⁊ audito
eo multa faciebat ⁊ libēter eū au
diebat. ⁊ cū dies oportunus acci
disset herodes natal' sui cenam fe
cit pn̄cipibz ⁊ tribunis ⁊ primis
galilee. Cūqꝫ introissz filia ipsius
herodiadis ⁊ saltasset ⁊ placuissz
herodi simulqꝫ recūbētibz rex ait
puelle. Pete a me qd̄ vis ⁊ dabo
tibi ⁊ iurauit illi quia q̄cquid pe
tieris dabo tibi licz dimidiū regni
mei. Que cū exissz dixit matri sue.
Quid petaz. At illa dixit. Caput
iohānis baptiste. Cūqꝫ introissz
statī cū festinacōe ad regē petiuit
dicēs. Volo ut ꝓtinus des mihi ī
disco caput iohānis baptiste. Et
cōtristatus ē rex. Propt̄ iusiurā
dū ⁊ ꝓpter simul discūbentes n ꝯ
luit eā ꝯtristaē sed misso spicula
tore p̄cepit afferre caput eius in
disco ⁊ decollauit eū in carcere. Et
attulit caput eius in disco ⁊ dedit
illud puelle ⁊ puella dedit matri
sue. Quo audito discipuli eiꝰ vene
rūt ⁊ tulerūt corpus eius ⁊ posue
rūt illd̄ ī monumēto. Et ꝯueniētes
apostoli ad ihm̄ renūciauerūt ei
oīa que egerāt ⁊ docuerāt. Et ait
ill'. Venite seorsū in desertū locuz
⁊ req̄escite pusillū. Erant em̄ qui
veniebāt ⁊ rediebāt multi ⁊ nec
spaciū manducādi habebāt. Et
ascēdentes in nauim abierūt ī des
tū locum seorsū. Et viderunt eos
abeuntes ⁊ ꝯgnouerūt multi ⁊ pe
destres de omnibz ciuitatibus cu
currerūt illuc ⁊ p̄uenerūt eos. Et exi
ens vidit turbā multaz ihesus et
misertus ē sup eos qꝛ erant sicut
oues nō hn̄tes pastorē ⁊ cepit il
los docere multa. Et cū iā hora mlt
ta fieret accesserūt discipuli eiꝰ di
centes. Desertus ē locus hic ⁊ iā
hoā preterijt. Dimitte illos ut eū
tes ī ꝓximas villas ⁊ vicos emāt
sibi cibos q̄s māducēt. Et respon
dens ait ill'. Date illis māducare.
Et dixerūt ei. Eūtes emamꝰ ducē
tis denarijs panes ⁊ dabimꝰ illis
manducaē. Et dicit eis. Quot pa
nes habetis. Ite ⁊ videte. Et cum
ꝯgnouissent dicunt. Qn̄qꝫ. ⁊ du
os pisces. Et precepit illis ut accū
bere facerent oēs scd̄m ꝯtubernia
sup viride fenū. Et discubuerūt in
ꝑtes ꝑ centenos ⁊ quinq̄genos.
Et acceptis qn̄qꝫ panibz ⁊ duobz
piscibz intuēs in celū benedixit ⁊
fregit panes ⁊ dedit discipul' suis
ut ponerēt añ eos ⁊ duos pisces
diuisit omnibz. Et manducauerūt
oēs ⁊ saturati sūt ⁊ sustulerūt re
liquias fragmētoꝝ duodecim co
phinos plenos ⁊ de piscibz. Erāt
autē q̄ māducauerūt qn̄qꝫ milia

viroꝝ. Et stati coegit discipulos
suos ascendere nauim ut precede
rent euꝫ trãs fretũ ad bethsaydã
dũ ipe dimitteret ꝓplm. Et cũ dimi
sisset eos abijt in montẽ orare. Et
cũ sero esset erat nauis in medio
mari ⁊ ipe solus in terra. Et videns
eos laborantes in remigãdo. erat
em̃ ventus contrarius eis ⁊ circa
quartã vigiliam noctis venit ad
eos ambulãs supra mare ⁊ vole
bat preterire eos. At illi ut vide
rũt eũ ambulantẽ supra mare pu
tauerẽt fantasma eẽ ⁊ exclamaue
rũt. Oẽs em̃ viderũt eum ꝯturba
ti sũt. Et statim locutus est cũ eis
⁊ dixit eis. Confidite. Ego suꝫ no
lite timere. Et ascendit ad illos in
nauim ⁊ cessauit ventus. Et plus
magis intra se stupebãt. Non em̃
intellexerũt de panibꝰ. Erat eĩ cor
eoꝝ obcecatũ. Et cũ trãsfretassent
venerũt in terrã genesareth ⁊ ap
plicuerũt. Cũqꝫ egressi eẽnt de na
ui ꝯtinuo ꝯgnouerũt eum ⁊ ꝑcur
rentes vniuersã regionẽ illam ce
perũt in grabatis eos qui se ma
le habebant circũferre vbi audie
bãt eũ eẽ. Et quocũqꝫ introiebat
in vicos vel ĩ villas aut ciuitates
in plateis ponebãt infirmos ⁊ de
precabant eũ ut vel fimbriã vesti
menti eiꝰ tangerẽt ⁊ quotq̃t tan
gebãt eũ salui fiebãt. Ca. vij.

Et ꝯueniunt ad eũ pharisei
⁊ quidã de scrib̃ veniẽtes ab
iherosolimis. Et cuꝫ vidissent q̃s
dam ex discipulis eius ꝯmunibꝰ
manibꝰ idest nõ lotis mãducare
panes vitupauerũt. Pharisei em̃
⁊ omnes iudei nisi crebro lauerĩt
manus non manducãt: tenẽtes
tradicõem seniorum ⁊ a foro nisi
baptisent̃ non comedunt ⁊ alia
multa sunt que tradita sunt illis
seruare baptismata calicũ ⁊ vrce
orũ ⁊ eramentoꝝ ⁊ lectoꝝ. Et int̃
rogabant eum pharisei ⁊ scribe.
Quare discipuli tui nõ ambulant
iuxta tradicõem senioꝝ. ꝫ cõmu
nibꝰ manibꝰ manducãt panez.
At ille rñdẽs dixit eis. Bene ꝓphe
tauit ysaias de vobis ypocritis si
cut scriptũ ẽ. Populus hic labijs
me honorat. cor aũt eoꝝ lõge ẽ a
me. Inuanuꝫ aũt me colũt docen
tes doctrinas ⁊ ꝑcepta hominum.
Relinquẽtes em̃ mandatuꝫ dei te
netis tradicõnes hominũ: baptis
mata vrceoꝝ et calicum ⁊ similia
hijs facitis multa. Et dicebat bñ
irrituꝫ fecistis preceptũ dei: ut tra
dicõem vestrã seruetis. Moyses
em̃ dixit. Honora patrẽ tuũ ⁊ ma
trẽ tuaꝫ et qui maledixerit pr̃i vel
matri morte moriat̃. Vos aũt di
citis. Si dixeit hõ patri aut matri
corban qd̃ ẽ donũ qd̃cũqꝫ ex me ti
bi ꝓfuerit et vltra nõ dimittitis
eũ quicq̃ facere pr̃i suo aut matri
rescindẽtes verbũ dei ꝑ tradicõeꝫ
vr̃aꝫ quaꝫ tradidistis. Et similia
huiusmõi multa facitis. Et aduo
cans iteꝝ turbaꝫ dicebat ill̃. Au
dite me oẽs et ĩtelligite. Nihil est
extra hoĩem introiẽs in eũ qd̃ pos
sit eũ coinq̃nare. ꝫ q̃ de hoĩe proce
dũt illa sũt q̃ ꝯmunicant hoĩeꝫ. Si
q̃s hꝫ auẽs audiẽdi audiat. Et cũ
ĩtroissꝫ ĩ domũ a turba: ĩtrogabãt
eũ discipuli eiꝰ ꝑabolã. Et ait ill̃.
Sic ⁊ vos ĩprudẽtes estis. Nõ ĩtel
ligitis q̃a oẽ extr̃sec⁹ ĩtroiẽs ĩ ho
minẽ nõ põt eũ ꝯmunicare q̃a nõ

intrat in cor eius sed in ventrem
vadit ⁊ in secessum exit purgãs
oẽs escas. Dicebat aũt qm̃ illa
q̃ de hoĩe exeũt illa ꝯmunicãt ho
minẽ. Abintus em̃ de corde hoĩm
male cogitacões ꝓcedũt adulte
ria. fornicacõnes. homicidia. fur
ta. auaritie. neq̃tie. dolus impudi
citie. oculꝰ malꝰ. blasphemia. su
ꝑbia. stulticia. Oĩa hec mala abĩ
tus ꝓcedunt ⁊ ꝯmunicãt hoĩem
Et inde surgẽs abijt in fines tyri
⁊ sydoĩs ⁊ ingressus domũ nemi
nem voluit scire ⁊ nõ potuit late
re. Mulier em̃ statim ut audiuit
de eo cuiꝰ filia habebat spũm im
mũdũ intrauit ⁊ ꝓcidit ad pedes
eius. Erat em̃ mulier gẽtilis syro
phenissa genere. Et rogabat eũ
ut demoniũ eiceret de filia eiꝰ. Qui
dixit illi. Sine priꝰ saturari filios
Nõ est enim bonũ sumẽ panem
filioꝝ ⁊ mittere canibus. At illa
rñdit ⁊ dixit illi. Vtiq̃ dñe. Nam
⁊ catelli ꝯmedũt sub mẽsa de mi
cis pueroꝝ. Et ait illi. Propt̃ hũc
sermonẽ vade exijt demoniũ de
filia tua. Et cũ abijsset domũ inue
nit puellam iacentẽ sup̃ lectum ⁊
demoniũ exijsse. Et iteꝝ exiens de
finibus tyri venit ꝑ sydonem ad
mare galilee inter medios fines
decapoleos. Et adducũt ei surdũ
⁊ mutũ ⁊ depcabãt̃ eũ ut ĩponat
illi manũ. Et apprehẽdens eum de
turba seorsũ misit digitos suos ĩ
auriculas eius ⁊ expuẽs tetigit li
guam eius ⁊ suspiciens in celum
ingemuit ⁊ ait illi. Effeta qđ ẽ ad
aperire. et statim apte sunt aures
eius ⁊ solutũ ẽ vinculũ lingue eiꝰ
⁊ loq̃batur recte. Et precepit illis
ne cui dicerẽt. Quãto aũt eis pre
cipiebat tãto magis plꝰ predica
bant. ⁊ eo amplius ãmirabant̃
dicentes. Bñ omnia fecit ⁊ surdos
fecit audiẽ ⁊ mutos loq̃. Ca. viij.

In diebus illꝰ iteꝝ cũ turba
multa esset nec haberẽt qđ
mãducarent ꝯuocatis discipulis
ait illꝰ. Misereor sup turbã q̃ ecce
iam t̃duo sustinẽt me nec habẽt
qđ manducẽt ⁊ si dimisero eos ie
iunos in domũ suã deficient ĩ via
Quidã eĩ ex eis delonge venerẽt et
rñderũt ei discipuli sui. Vñ istos
q̃s poterit hic saturaẽ panibꝰ in
solitudine. et interrogauit eos.
Quot panes habetis. Qui dixe
rũt. Septẽ. ⁊ precepit turbe discũ
bere sup terrã. Et accipiẽs septem
panes grãs agẽs fregit ⁊ dabat
discipulis suis ut apponerent et
apposuerẽt turbe. Et habebãt pisci
culos paucos ⁊ ipõs benedixit ⁊
iussit apponi et mãducauerũt et
saturati sũt ⁊ sustulerũt qđ supera
uerat de fragmẽtis septẽ sportas
Erãt aũt qui mãducauerẽt quasi
q̃tuor milia ⁊ dimisit eos. Et sta
tim ascẽdens nauim cũ discipulis
suis venit in ꝑtes dalmanutha.
Et exierunt pharisei ⁊ ceperũt cõ
quirẽ cũ eo q̃rentes ab illo signũ
de celo tẽptãtes eũ. Et ingemiscẽs
spiritu ait. Quid generacõ ista si
gnũ q̃rit. Amen dico vob̃. Si da
bitur generacõni isti signũ. et di
mittẽs eos ascẽdit iteꝝ nauim ⁊
abijt trãs fretũ. Et obliti sũt pa
nem sumere ⁊ nisi vnũ panẽ non
habebãt secũ in naui. et precipie
bat eis dicens. Videte ⁊ cauete a
fermento phariseoꝝ ⁊ fermento

herodis Et cogitabāt ad alterutꝝ
dicentes. qꝛ panes nō habemus.
Quo ꝯgnito ait illis ihs. Quid co
gitatis qꝛ panes nō habetis. Nō
duꝫ cognoscitis nec intelligitis.
Adhuc cecatū habetis cor vestꝝ.
Oculos habentes nō videtis ⁊ au
res habentes nō auditis. Nec re
cordamini qñ qñqꝫ panes fregi ī
qñqꝫ milia et quot cophinos fra
gmentoꝝ plenos sustulistis. Di
cunt ei. Duodecim. Qñ ⁊ septē pa
nes ī quatuormilia. quot sportas
fragmentoꝝ tulistis. Et dicūt ei:
Septē. Et dicebat eis. Qūo nōdū
intelligitis. Et veniūt bethsaydā
⁊ adducūt ei cecū ⁊ rogabant eū
ut illū tangeret. Et apprehēsa ma
nu ceci eduxit eū extra vicū et ex
puens ī oculos eiꝰ impositis ma
nibus suis: interrogauit euꝫ si q̄d
videret. Et aspitiēs ait. Video ho
mines velut arbores ābulantes.
Deinde iteꝝ imposuit manꝰ super
oculos eiꝰ ⁊ cepit videre et restitu
tus est: ita ut clare videret oīa. Et
misit illū in domū suā dicens. Va
de in domū tuā ⁊ si in vicū introie
ris nemini dixeris. Et ingressus ē
ihus et discipuli eiꝰ castella cesa
ree philippi et in via īterrogabat
discipl'os suos dicēs eis. Quē me
dicūt eē hoīes. Qui rñderūt illi di
centes. Johem baptistaꝫ. alij he
lyam. alij vero quasi vnū de ꝓphe
tis. Tūc dicit illis. Vos vero quē
me eē dicitis. Rñdens petrus ait
ei. Tu es xp̄s Et ꝯminatus est eis
ne cui dicerēt de illo. Et cepit docē
eos qm̄ oportet filiū hominis pa
ti multa ⁊ reprobari a senioribꝰ ⁊
a sūmis sacerdotibꝰ ⁊ scribis ⁊ oc
cidi ⁊ post tres dies resurgere. Et
palā verbū loquebat̄. Et apprehē
dens eū petrus: cepit īcrepare eū
Qui cōuersus ⁊ vidēs discipulos
suos ꝯminatus est petro dicens.
Vade retro me sathana. qm̄ non
sapis q̄ dei sūt ꝫ que sūt hoīm. Et
cōuocata turba cū discipul' suis
dixit eis. Si quis vult me sequi de
neget semetip̄m et tollat crucem
suā ⁊ sequat̄ me. Qui em̄ voluerit
am̄aꝫ suā saluaꝫ facere: ꝑdet eā. q̄
aūt ꝑdiderit aīam suā ꝓpter me ⁊
euangeliū: saluā eaꝫ fatiet. Quid
em̄ ꝓderit homini si lucret̄ mūdū
totū ⁊ detrimentū aīe sue fatiat.
Aut q̄d dabit homo cōmutacōis
ꝑ am̄a sua. Qui em̄ me confusus
fuerit ⁊ verba mea in generacōe
ista adultera ⁊ peccatrice ⁊ filius
hoīs ꝯfundet eū cū venerit in glo
ria patris sui cum angelis sāctis.

Et dicebat illis Ca. ix.
Amen dico vobis. qꝛ sunt q̄
dam de hic stantibꝰ qui non gu
stabunt mortez: donec videant re
gnū dei veniens ī virtute. Et post
dies sex assumpsit ihus petruꝫ et
iacobum ⁊ iohannē ⁊ ducit illos
in montem excelsum solus ⁊ trās
figuratus est coraꝫ ipsis. Et vesti
menta eius facta sunt splendētia
et candida nimis velut nix: q̄lia
fullo nō potest sup terrā candida
facere. Et apparuit illis helias cuꝫ
moyse ⁊ erant loquentes cuꝫ ihe
su. Et respondens petrus ait ihesu
Rabi bonuꝫ est nos hic eē ⁊ fatia
mus tria tabernacula: tibi vnū ⁊
moysi vnū ⁊ helie vnū. Nō enim
sciebat q̄d diceret. Erāt eī timore
extriti. Et facta ē nubes obūbrās

eos ⁊ venit vox de nube dicēs Hic
ē filius meus carissim⁹ audite il
lū. Et statim circūspicientes neminē amplius viderūt nisi ihesū tm
secū. Et descendentib⁹ illis de mōte
pcepit illis ne cui qđ vidissent
narrarent nisi cū filius hois a mortuis resurrexerit. Et verbū otinue
runt apud se conferentes qđ esset
cum a mortuis resurrexerit. Et interrogabāt eū dicētes Quid ergo dicūt pharisei ⁊ scribe qz heliā oportet venire primū. Qui rndēs ait
illis. Helias cū venerit primo re
stituet oīa ⁊ quō scriptū est in filiū hois ut multa paciatur ⁊ cōtemnatur. Sed dico vobis qz ⁊ helias
venit ⁊ fecerūt illi qcunqz voluerūt
sicut scriptū est de eo. Et veniens
ad discipulos suos vidit turbaz
magnā circa eos ⁊ scribas conferentes cum illis. Et cōfestim oīs po
pul⁹ videns ihm stupefact⁹ est ⁊
expauerūt ⁊ accurrētes salutabāt
eū. Et interrogauit eos. Quid inter
vos conferitis. Et rndens vn⁹ de
turba dixit. Magister attuli filiū
meū ad te habētem spiritū mutū
q̄ vbicūqz eū apprehenderit allidit
illū ⁊ spumat ⁊ stridet dentibus ⁊
arescit. Et dixi discipulis tuis ut ei
cerent illū ⁊ nō potuerūt Qui rndēs
eis dixit. O generatio incredula
q̄diu apud vos ero. quādiu vos
patiar. Afferte illū ad me. Et attulerunt eū. et cū vidisset eū statim
spūs conturbauit illū ⁊ elisus in terrā volutabatur spumās. Et interrogauit patrē ei⁹. Quātū tpis est
ex quo ei hoc accidit. At ille ait.
Ab infātia. Et frequēter eum ⁊ in
ignē ⁊ in aquam misit ut eū pderet. Sz si quid potes: adiuua nos
misertus nostri. Jhs aūt ait illi
Si potes credere omnia possibilia
credenti. Et cōtinuo exclamās pat
pueri cum lacrimis aiebat. Credo
dñe adiuua incredulitatē meam
Et cū videret ihs concurrentē turbā
cōminatus est spiritui immūdo dicens illi. Surde ⁊ mute spūs ego
pcipio tibi exi ab eo ⁊ amplius ne
introeas in eū. Et exclamās ⁊ multū discerpēs eum exijt ab eo ⁊ factus
est sicē mortuus ita ut multi dicerēt
qz mortuus est. Jhs aūt tenēs
manū ei⁹ eleuauit eū ⁊ surrexit.
Et cum introisset in domū discipuli ei⁹ secreto interrogabāt eū. Quare nos nō potuim⁹ eicere eum. Et
dixit illis. Hoc genus in nullo pōt
exire nisi in oratiōe ⁊ ieunio. et in
de pfecti pregrediebātur galileā
nec volebat quēq̄ sciē. Docebat
aūt discipulos suos ⁊ dicebat illis quomā filius hōis tradet in manus hōim ⁊ occidēt eū ⁊ occisus
tercia die resurgz. At illi ignorabāt verbū ⁊ timebāt interrogare
eū et venerūt capharnaū. Qui cuz
domi essent interrogabat eos.
Quid in via tractabatis. At illi
tacebant. Siquidem in via inter se
disputauerāt qs eorū maior esset
Et residens vocauit duodecim ⁊ ait
illis. Si qs vult primus esse erit om
nū nouissim⁹ ⁊ oīm minister. Et
accipiēs puerum statuit eū in me
dio eorū quē cū cōplexus esset ait
illis. Quisquis vnū ex huiusmōi
pueris receperit in nomine meo me
recepit ⁊ qcunqz me fuscepit nō
me fuscipit sed eū q̄ misit me. Rn̄
dit illi iohannes dicēs Magister

vidim⁹ quendā in noīe tuo eiciē
tem demonia qui nō sequit nos
a phibuim⁹ eū. Ihs aūt ait. No
lite phibere eū. Nemo est em qui
fatiat virutē i noīe meo a possit
cito male loqui de me. Qui em nō
est aduersū vos: p vobis ē. Quis
quis em potuz dederit vob calicem
aq in noīe meo ꝙa xpi estis: amē
dico vobis nō pdet mercedē suam
Et quisquis scādalisauerit vnuz
ex hijs pusillis credentib⁹ in me:
bonū est ei magis si circūdaretur
mola asinaria collo ei⁹ a in mare
emitteret. Et si scandalisauerit te
man⁹ tua abscide illaz. Bonū est
tibi debilem introire in vitā ꝙ du
as man⁹ habentē ire i iehēnaz in
ignez inextinguibilē. vbi vermis
eoz nō morit a igis nō extīguit
Et si pes tu⁹ te scandalisat ampu
ta illū. Bonū est tibi claudū itro
ire in vitam eternā ꝙ duos pedes
habentē mitti in iehennaz igis i
extinguibilis vbi vermis eoz nō
morit a igis nō extinguit. Rō si
oculus tu⁹ scandalisat te eice eū
Bonuz est tibi luscū introire in re
gnū dei ꝙ duos oculos hītē mit
ti in iehennam igis vbi vermis
eoz nō morit a igis nō extīgui
tur. Oīs em igne salit a ōis vi
ctima sale salit. Bonū ē sal. Rō
si sal insulsū fuerit in quo illud cō
dietis. Habete in vobis sal a pa
cem habete inter vos. Ca. x.

Et inde refurgēs venit i fines
iudee vltra iordanē a ouemi
unt itez turbe ad eū a sicut cōsue
uerat iterū docebat illos. Et ac
dentes pharisei interrogabāt euz
si licet viro vxorē dimittere: tēptā
tes eum. At ille rīdens dixit eis.
Quid vobis pcepit moyses. Qui
dixerūt. Moyses pmisit libellū re
pudij scribere a dimittere. Quib⁹
rīdens ihs ait. Ad duritiam coz
dis vestri scripsit vobis preceptū
istud. Ab initio autē creature ma
sculū a femina fecit eos deus. ppt
hoc relinquet homo patrē suuz a
matrē a adherebit ad vxorē suaz
a erūt duo in carne vna. Itaq iā
nō sunt duo ꝫ vna caro. Qd ergo
deus iūxit homo nō separet. Et i
domo itez discipuli ei⁹ de eodez in
terrogauerunt eū. Et ait illis. Qui
cūq dimiserit vxorez suā a aliam
duxerit: adulteriū cmittit sup eā
Et si vxor dimiserit viz suū et alij
nupserit: mechat. Et offerebant
illi puulos ut tāgeret illos. disci
puli aūt cminabant offerentib⁹
Quos cuz videret ihus: indigne
tulit. Et ait illis. Sinite puulos ve
nire ad me a ne phibueritis eos
Taliū em est regnū dei. Amen di
co vobis quisquis nō receperit re
gnū dei velut puulus nō intrabit
in illud. Et complexans eos a impo
nens man⁹ sup illos: bñdicebat
eos. Et cū egressus eēt in via: pro
curren⁹ quida genuflexo ante eū
rogabat eū dicens. Magister bo
ne: quid faciam ut vitā eternam
percipiaz. Ihus aūt dixit ei. Quid
me dicis bonuz. Nemo bonus: ni
si vn⁹ deus. Precepta nosti: ne ad
ulteres. ne occidas. ne furaris. ne
falsū testimoniū dixeris. ne fraudē fe
ceris. hōra patrez tuū a mātez. At ille
rīdēs ait illi. Magr hec oīa obser
ui a iuuētute mea. ihs aūt intuit⁹ eū
dilexit eū a dixit ei. Vnū tibi deest

Vade quecūq; habes vende ⁊ da
pauperib; ⁊ habebis thesaurū in ce
lo ⁊ veni sequere me. Qui ꝯtrista
tus in verbo abijt merens. Erat eī
habēs multas possessiones. Et cir
cumspiciēs ihus ait discipul' su
is. Quādifficile qui pecunias hn̄t
in regnū dei introibūt. Discipuli
aūt obstupescebāt in verbis ei⁹
At ihus rursus rn̄dens ait illis.
Filioli q̄ difficile est ꝯfidentes in
pecunijs in regnū dei introire. Fa
cilius ē camelū p foramen acus
trāsire q̄ diuitē intrare in regnū
dei. Qui magis āmirabātur. dicē
tes ad semetipsos. Et q̄s potest
saluus fiei. Et intuēs ihus illos
ait. Apud hoīes impossibile ē sed
non apud deū. Oīa enim possibi
lia sūt apud deū. Et cepit ei petr⁹
dicere. Ecce nos dimisim⁹ oīa ⁊ se
cuti sumus te. Rn̄dens ihus ait.
Amē dico vob' nemo ē q̄ relique
rit domū aut fratres aut sorores
aut p̄rē ā matrē aut filios aut
agros ꝓpter me ⁊ ꝓpter euāgeliū
q̄ non accipiat cēties tantū nūc
in tpe hoc. domos ⁊ fratres ⁊ so
rores ⁊ matres ⁊ filios ⁊ agros
cū ꝑsecucōnib; ⁊ in seculo futuro
vitā eternam. Multi aūt erūt p̄
mi nouissimi et nouissimi primi
Erant aūt in via ascēdentes ihero
solimā ⁊ p̄cedebat illos ihesus ⁊
stupebāt ⁊ sequētes timebāt. Et
assumēs iterū duodecim. cepit ill'
dicere q̄ eēnt ei ventura. Quia ecce
ascendimus iherosolimā ⁊ filius
hōis tradet' principib; sacerdotū
⁊ scribis ⁊ senioribꝰ ⁊ dānabūt
eū morte ⁊ tradēt eū gētib⁹ ⁊ illu
dēt ei ⁊ cōspuēt eū ⁊ flagellabūt
eū ⁊ interficient eū ⁊ tertia die re
surget. Et ascendūt ad eum iaco
bus ⁊ iohānes filij zebedei dicen
tes. Magister volum⁹ ut q̄dcun
q; petierimus facias nobis At il
le dixit eis. Quid vultis ut faciā
vob'. Et dixer̄t. Da nob' ut vnus
ad dexterā tuā ⁊ ali⁹ ad sinistrā
tuā sedeamus in gloria tua. Ihus
autē ait eis Nescitis quid petatis
potestis bibere calicē quem ego
bibo aut baptismo quo ego bap
tisor baptisari. At illi dixerunt
ei. Possum⁹. Ihs autē ait eis. Ca
licem q̄dem quē ego bibo bibetis
⁊ baptismo q̄ ego baptisor bap
tisabimini sedere aūt ad dexterā
meā vl' ad sinistrā nō est meū da
re vob' sed quib⁹ patū ē. Et audi
entes decē indign̄ti sunt de iacobo
⁊ iohāne. Ihs autē vocans eos.
ait ill'. Scitis q̄ hij q̄ vident' prin
cipari gētib; dn̄antur eis ⁊ prin
cipes eorū ptātem habēt ipōrū.
Nō ita ē aūt in vob' sed q̄cunq; vo
luerit fieri maior erit vester mini
ster ⁊ quicunq; voluerit in vobis
prim⁹ eē erit oīm seruus. Nā ⁊ fi
lius hōis nō venit ut ministraret'
ei sed ut ministraret ⁊ daret aīā
suā redēpcionē ꝓ multis. Et veni
unt ihericho et proficiscente eo
de ihericho ⁊ discipulis eius ⁊ pl'i
ma multitudīe filius thimei bar
thimeus cecus sedebat iuxta viā
mendicās. Qui cū audisset q̄ ihe
sus nazarenus ē cepit clamare ⁊
dicere. Ihu fili dauid miserē mei
Et ꝯminabātur illi multi ut tacēt
At ille multo magis clamabat fi
li dauid miserere mei. Et stās ihe
sus p̄cepit illum vocari. Et vocāt

cecū dicentes ei Animequior esto
Surge vocat te. Qui ꝓiecto vesti
mento suo: exiliens venit ad eū.
Et rñdens ihs dixit illi. Quid tibi
vis fatiaꝫ. Cecus aūt dixit ei. Ra
boni ut videam. Ihus aūt ait illi.
Vade. Fides tua te saluuꝫ fecit. Et
ꝯfestī vidit ⁊ sequebat eū ī via.

Et cū appropīqua Ca. xi.
rēt iherosolime ⁊ bethanie
ad montē oliuaꝝ mittit duos ex
discipulis suis ⁊ ait illis. Ite in ca
stellū qđ ꝯtra vos est ⁊ statī ītro
eūtes illuc inuenietis pulluꝫ liga
tū sup quem nemo adhuc hoīm
sedit. Soluite illū ⁊ adducite. Et
si quis vob dixerit q̄d facitis. dici
te qꝛ dño necessariꝰ est ⁊ cōtinuo
illū dimittet huc Et abeūtes inue
nerūt pullū ligatū añ ianuā foris
in biuio ⁊ soluūt eū. Et quidā de
illic stantibꝰ dicebāt ill. Quid fa
citis soluētes pullū. Qui dixerūt
eis sicut p̄cepat illis ihus ⁊ dimi
serūt eis. Et duxerūt pullū ad ihe
sū ⁊ imponūt illi vestimēta sua et
sedit sup eū. Multi vestimēta sua
strauerūt in via. Alij aūt frondes
cedebant de arboribꝰ ⁊ sternebāt
in via. Et qui p̄ibāt ⁊ q̄ sequebā
tur clamabāt dicentes. Osāna be
nedictꝰ qui venit in noīe dñi: bñ
dictū qđ venit regnū p̄ris nostri
dauid: osāna in excelsis. Et intro
iuit iherosolimā ī templū et circū
spectis oībꝫ cū iam vespa eēt hora
exijt in bethaniā cū duodecim. Et
alia die cū exirent a bethania esu
rijt. Cūqꝫ vidissent alōge ficū ha
bentē folia: venit si quid forte īue
niret in ea. Et cū venisset ad eā: nl
inuenit p̄ter folia. Nō em̄ erat tē
pus ficoꝝ. Et rñdens dixit ei. Jaꝫ
nō amplius īeternū ex te quisq̄
fructuꝫ māducet. Et audiebāt di
scipli eiꝰ ⁊ veniūt iherosolimā. Et
cuꝫ introisset in templū cepit eice
re vendētes ⁊ ementes in tēplo et
mensas nūmulariorꝝ ⁊ kathedrs
vendentiū colūbas euertit. Et nō
sinebat ut quisq̄ trāsferret vas
p templū ⁊ docebat dicēs eis Nō
ne scriptū est q̄a domꝰ mea domꝰ
oracōis vocabit oībꝫ gentibus.
Vos aūt fecistis eaꝫ speluncā la
tronū. Quo audito p̄ncipes sacer
dotū ⁊ scribe querebāt qūo eū per
derēt. Timebāt em̄ euꝫ. qm̄ vniu
sa turba āmirabat sup doctrina
eiꝰ. Et cuꝫ vespa facta eēt: egredie
bat de ciuitate. Et cū mane transi
rent: viderūt ficū aridā factā a ra
dicibꝰ. Et recordatus petrꝰ dixit
ei. Rabi: ecce ficus cui maledixisti
aruit. Et rñdens ihs ait ill. Habe
te fidē dei. Amē dico vob. qꝛ quicū
qꝫ dixerit huic mōti tollere ⁊ mit
tere ī mare ⁊ nō hesitauerit ī corde
suo ꝫ crediderit qꝛ qđcūqꝫ dixerit
fiat: fiet ei. Propterea dico vobis
oīa q̄cunqꝫ orātes petitis credite
qꝛ accipietis ⁊ eueniēt vob. Et cū
stabitis ad orādū: dimittite si q̄d
hētis adūsus aliqueꝫ ut ⁊ p̄r vr̄ q̄
ī cel est dimittat vob pctā vestra
Qđ si vos nō dimiseritis: nec pat
vester q̄ in cel est dimittet vobis
peccata vrā. Et veniūt rursus ihe
rosolimā Et cū ambularet in tem
plo accedūt ad eū sūmi sacdotes
⁊ scribe ⁊ seniores et dicunt ei. In
qua potestate hec facis et quis ti
bi dedit hanc potestatem ut ista
fatias. Ihus aūt rñdens ait illis

Interrogabo vos et ego vnū ver
bum ⁊ respondete mihi ⁊ dicam
vobis ī qua ptāte hec faciā. Bap
tismū iohānis de celo erat an ex
hōibus. Rn̄dete mihi At illi cogi
tabāt secū dicentes. Si dixerim⁹
de celo dicz nob. Quare ergo non
credidistis ei. Si dixerim⁹ ex hōi
b⁹ timem⁹ populū. Oēs eī habe
bāt iohānem qꝛ vere ꝓpheta esset
Et rn̄dentes dicūt ihesu. Nescim⁹
⁊ rn̄dens ihesus ait ill. Neqꝫ ego
dico vob in q̄ potestate hec faciā.

Ca. xij.

Et cepit ill in pa
bolis loqui. Vineā pastina
uit hō ⁊ circūdedit sepem ⁊ fodit
lacum ⁊ edificauit turrim ⁊ loca
uit eā agricolis ⁊ peregre ꝓfectus
est. Et misit ad agricolas in tēpe
seruū ut ab agricolis accipet de
fructu vinee. Qui apprehēsum euꝫ
ceciderūt ⁊ dimiserūt vacuū. Et ite
rū misit ad illos aliū seruū ⁊ illū
in capite vulnerauerūt ⁊ cōtume
lijs affecerūt Et rursū aliū misit ⁊
illū occiderūt ⁊ plures alios quos
dam cedētes alios vero occidētes
Adhuc ergo vnū habens filium
carissimuꝫ ⁊ illū misit ad eos no
uissimū dicēs qꝛ reuerebūtur filiū
meū. Coloni aūt dixerūt ad inui
cem Venite occidam⁹ eū ⁊ nostr̄
erit hereditas. Et apprehēdētes eū
occiderunt et eiecerūt extra vine
aꝫ. Quid ḡ faciet dn̄s vinee. Ve
niet ⁊ ꝑdet colonos ⁊ dabit vine
am alijs Nec scripturā hanc legi
stis lapidē quē reprobauerūt edi
ficantes hic factus ē in caput an
guli a dn̄o factū est istud ⁊ est mi
rabile ī oculis nostris. Et quere
bāt eū tenere ⁊ timuerūt turbam.

Cognouerūt em̄ quoniā ad eos
ꝑabolam hāc dixerit Et relicto eo
abierūt Et mittūt ad eū quosdā
ex phariseis ⁊ herodianis ut euꝫ
caperent in verbo. Qui venientes
dicūt ei. Magister scim⁹ qꝛ verax
es ⁊ nō curas quēq̄ Nec enim vi
des in faciē hōim ꝫ in veritate viā
dei doces. Licꝫ dari tributū cesari
an nō dabim⁹. Qui sciēs versuti
am illoꝝ. Ait illis Quid me tēpta
tis. Afferte mihi denariū ut vide
am. At illi tulerunt ei ⁊ ait ill. Cu
ius est ymago hec ⁊ inscripcio.
Dicūt ei. Cesaris. Rn̄dens aūt ihe
sus dixit illis. Reddite igitur que
sūt cesaris cesari ⁊ q̄ sūt dei deo. Et
mirabātur sup eo. Et venerūt ad
eū sadducei q̄ dicunt resurrectōeꝫ
nō esse ⁊ interrogabāt eū dicētes
Magister moyses nobis scripsit
ut si cuius frat̄ mortuus fuerit et
dimiserit vxorē ⁊ filios nō reliq̄
rit accipiat frater ei⁹ vxorē ip̄ius
⁊ resuscitet semē fratri suo. Septē
ergo fratres erāt ⁊ prim⁹ accepit
vxorē ⁊ mortu⁹ ē nō relicto semīe
Et scd̄s accepit eā ⁊ mortuus ē et
nec iste reliq̄t semen. Et tercius si
milit̄. Et acceperūt eā siliter septē
⁊ non reliq̄rūt semen. Nouissima
oīm defūcta est ⁊ mulier. In resur
rectiōe ergo cū resurrexerint cui⁹
de hijs erit vxor. Septē em̄ habu
erūt eā vxorē. Et rn̄dēs ihesus ait
illis. Nōne id̄o erratis nō sciētes
scripturas neqꝫ v̄tutē dei. Cū em̄
a mortuis resurrexerīt neqꝫ nubēt
neqꝫ nubētur. ꝫ sunt sic āgeli dei
in celis. De mortuis autē ꝙ resur
gāt nō legistis in libro moysi su
ꝑ rubum quomō dixerit illi deus

inquiens ego sū deus abrahaz ⁊
deꝰ ysaac ⁊ deus iacob. Nō ē deꝰ
mortuoꝝ sed viuoꝝ. Vos ḡ mul
tū erratis. Et accessit vnus de scri
bis qui audierat illos ꝯquirētes
⁊ videns qm̄ bn̄ illis rn̄derit: inter
rogauit eū qd̄ eēt primū omniuz
mandatū. Ihus aūt rn̄dit ei. q̄a
p̄mū oīm mādatū est. Audi isrl̄
dn̄s deus tuus deus vnꝰ est ⁊ di
liges dn̄m deū tuuz ex toto corde
tuo ⁊ ex tota am̄a tua et ex tō mē
te tua et ex tota virtute tua. Hoc
ē primū mandatū. Secundū aūt
simile est illi. Diliges ꝓximū tuū
tanq̄ teipsum. Maius hoꝝ aliud
mandatuz nō ē. Et ait illi scriba.
Bn̄ magister in veritate dixisti. qꝛ
vnꝰ est deus et nō est alius pret̄
eū. Et ut diligat̄ ex toto corde ⁊ ex
toto intellectu ⁊ ex tō anima ⁊ ex
tota fortitudine ⁊ diligere ꝓximū
tāq̄ seip̄m: maiꝰ ē oībꝰ holocau
stomatibꝰ ⁊ sacrificijs. Ihus au
tē videns ꝙ sapienter rn̄disset di
xit illi. Nō es longe a regno dei. Et
nemo iam audebat eū interroga
re. Et rn̄dens ihus dicebat docēs
in templo. Qūo dicūt scribe xp̄m
filiū eē dauid. Ip̄e em̄ dauid dic̄
in spūsancto. Dixit dn̄s dn̄o meo
sede a dextris meis. donec ponā ini
micos tuos scabellū pedū tuoꝝ Ip
se ergo dauid dicit eū dn̄m ⁊ vn̄
est filiꝰ eiꝰ. Et multa turba euz li
bent̄ audiuit. Et dicebat eis in do
ctrina sua. Cauete a scrib̄ q̄ volūt
in stolis ambulare ⁊ salutari ī fo
ro ⁊ in p̄mis cathedris sedere ī sy
nagogis ⁊ p̄mos discubitus ī ce
nis. Qui deuorāt domos viduaꝝ
sub obtentu prolixe oracōnis hij
accipient ꝓlixiꝰ iuditiū. Et sedēs
ihus cōtra gazophilatiū aspitie
bat qūo turba iactaēt es in gazo
hilatiū ⁊ multi diuites iactabāt
multa. Cū venisset āt vidua vna
paup: misit duo minuta qd̄ est q̄
drans. Et ꝯuocans discipulos su
os ait ill̄. Amen dico vob̄. qm̄ vi
dua hec paup plus oībus misit
qui miser̄t in gazophilatiū. Oēs
em̄ ex eo qd̄ abundabat illis mi
ser̄ūt. hec vero de penuria sua om̄a
que habuit misit totū victū suū.

Et cū egrederet̄. Ca. xiij.
de templo ait illi vnꝰ ex di
scipul̄ suis Magister: aspice q̄les
lapides et quales structure. Et re
spōdens ihus ait illi. Vides has
oēs magnas edificatiōes. Nō re
linquet̄ lapis sup lapidez qui nō
destruat̄. Et cū sederet in mōte oli
uarū ꝯtra templū: interrogabāt
eū sepatim petrus ⁊ iacobus ⁊ io
hānes ⁊ ādreas. Dic nob̄ qn̄ ista
fient ⁊ qd̄ signū erit qn̄ hec ōnia
incipiēt ꝯsūmari. Et rn̄dens ihus
cepit dicē ill̄. Videte ne quis vos
seducat. Multi em̄ veniēt in noīe
meo dicētes qꝛ ego sū ⁊ multos se
ducent. Cū audieritis aūt bella ⁊
opiniones belloꝝ: ne timueritis.
Oportet em̄ fieri ꝫ nōdū finis. Ex
urget em̄ gens ꝯtra gentem ⁊ re
gnū sup regnū et erūt terremotꝰ
p loca ⁊ fames. Initiū doloꝝ hec.
Videte aūt vosmetipōs. Tradent
em̄ vos in ꝯcilijs ⁊ in synagogis
vapulabitis ⁊ an̄ p̄sides ⁊ reges
stabitis ꝓpter me in testimoniuz
illis. Et in oēs gētes p̄mū oportet
p̄dicari euangeliū. Et cū dixerint
vos tradentes nolite precogitare

quid loquamini sed qd datū vo
bis fuerit in illa hoā id loq̄mi. Nō
ei vos estis loquētes sed spūssan
ctus. Tradz aūt frat̄ fratrē ī mor
tem ⁊ pat̄ filiū ⁊ cōsurgēt filij in
parētes ⁊ morte afficient eos. Et
eritis odio oībus ꝓpter nom̄ me
um. Qui autē sustinuerit in finez
hic saluus erit. Cū autē videritis
abhominacōez desolacōis stātez
vbi nō debz q̄ legit ītelligat. Tūc
q̄ in iudea sūt fugiāt in mōtes ⁊ q̄
sup tectū ne descēdat in domū nec
ītroeat ut tollat q̄d de domo sua
⁊ qui in agro erit nō reuertatur
retro tollere vestimentū suū. Ve
aūt pregnātib⁹ ⁊ nutriētibz in il
lis diebus. Orate vero ut hyeme
nō fiant. Erūt em̄ dies illi tribula
cōnes tales q̄les nō fuerūt ab ini
tio creature quā ꝯdidit deus vsq̄
nūc neq̄ fient. Et nisi breuiasset
dn̄s dies n̄ fuissz salua oīs caro
Sz ꝓpter electos quos elegit bre
uiauit dies. Et tūc si q̄s vob̄ dixe
rit. Ecce hic ē xp̄s ecce illic ne cre
dideritis. Exsurgēt em̄ pseudo cri
sti ⁊ pseudo ꝓphe ⁊ dabūt signa
⁊ portēta ad seducēdos si fiei pōt
etiā electos. Vos ergo videte. Ec
ce p̄dixi vob̄ ōnia. Sz in ill̄ dieb⁹
post tribulacōem illaz sol ꝯtene
brabit̄ ⁊ luna nō dabit splendo
rem suū. Et stelle celi erūt decidētes
⁊ virtutes q̄ in cel̄ sūt mouebūt̄
Et tūc videbūt filiū hōis veniētez
in nubib⁹ cum v̄tute multa ⁊ glo
ria. Et tūc mittet āgelos suos et
cōgregabit electos suos a q̄tuor
vētis a sūmo terre vsq̄ ad sūmuz
celi. A ficu aūt discite p̄abolā. Cū
iaz ram⁹ eius tener fuerit ⁊ nata

fuerint folia ꝯgnoscitis q̄ī ꝓxīo
sit estas. Sic ⁊ vos cū videritis hec
fieri scitote q̄ī ꝓximo sit in ostijs
Amē dico vob̄ q̄m nō trāsibit ge
neracō hec. donec oīa ista fiant.
Celū ⁊ terra trāsibūt verba autē
mea nō trāsibūt. De die aūt illo
vel hora nemo scit. neq̄ āgeli ī ce
lo neq̄ filius nisi pat̄. Videte. vi
gilate ⁊ orate. Neq̄ scitis em̄ q̄n
tēp⁹ sit. Sicut homo q̄ pegre ꝓfe
ctus reliq̄t domū suā ⁊ dedit ꝑuis
suis ptātem cuiusq̄ opis ⁊ iani
tori precepit ut vigilet. Vigilate
ergo Nescitis em̄ q̄n dn̄s domus
veīat sero. an media nocte. ā gal
licātu. an mane ne cū venerit re
pēte. inueniat vos dormiētes. Qd
aūt vob̄ dico oībz dico vigilate.

Erat aūt pascha Ca. xiiij.
⁊ azima post biduū ⁊ quere
bāt sūmi sacerdotes ⁊ scribe quō
eū dolo tenerent ⁊ occiderēt dice
bāt em̄. Nō ī die festo ne forte tu
multus fieret in populo. Et cū eēt
bethanie in domo symōis lepro
si ⁊ recūberet veīt mulier hn̄s ala
bastrū vngēti nardi spicati preci
osi ⁊ fracto alabastro effudit su
p caput ei⁹. Erāt aūt q̄dā īdigne
ferentes intr̄ semetipōs ⁊ dicētes
Vt q̄d p̄dicō ista vngēti facta ē.
Poterat eī vngentū istud venū
dari plusq̄ trecētis denarijs ⁊ da
ri paupibus. Et fremebāt in eaz
Jhs aūt dixit. Sinite eā. Quid il
li molesti estis. Bonū op⁹ opeā
ta est in me. Sēp em̄ paupes ha
betis vobiscū ⁊ cū volueritis pote
stis ill̄ bn̄facere me aūt sēp non
habetis. Qd habuit hec fecit pre
ueīt vngē corp⁹ meū ī sepulturaz

Amen dico vob: vbicūq; predica
tū fuerit euangeliū istud in vniu
so mūdo et q̄ fecit hec: narrabit
in memoriā eius. Et iudas scario
this vnus de duodecim abijt ad
sūmos sacerdotes ut p̄deret eū il
lis. Qui audientes gauisi sūt ⁊ p̄
miserūt ei pecuniaz se daturos. Et
querebat qūo illū oportune trāde
ret. Et p̄mo die azimorū quādo pa
scha ymolabant dicūt ei discipli
Quo vis eam⁹ ⁊ paremus tibi ut
manduces pascha. Et mittit du
os ex discipul' suis ⁊ dic̄ eis. Ite ī
ciuitatē ⁊ occurret vobis hō lage
nā aque baiulās. Sequimini eū
⁊ quocunq; introierit dicite dño
dom⁹. q̄ magister dicit. Vbi ē re
fectio mea: vbi pascha cū discipu
lis meis māducez. Et ip̄e vobis de
monstrabit cenaculuz grāde stra
tū ⁊ illic parate nob. Et abierunt
discipuli ei⁹ ⁊ venerūt in ciuitatē
⁊ inuenerūt sicut dixeāt ill' ⁊ pa
rauerūt pascha. Vespe aūt facto
venit cū duodecī. Et discūbentib⁹
eis ⁊ māducantib⁹ ait ih̄s. Amē
dico vobis. q̄ vnus ex vob trādet
me qui manducat mecū. At illi ce
perūt ꝯtristari et dicere ei singilla
tim. Nūq̄d ego. Qui ait ill'. Vn⁹
ex duodecim q̄ intingit mecū ma
nū in cathino. Et fili⁹ quidē homi
nis vadit sicut scriptuz est de eo.
Ve aūt hoī illi p quē fili⁹ hoīs trā
det. Bonū eāt ei: si nō eēt nat⁹ hō
ille. Et manducantib⁹ ill': accepit
ih̄us panē ⁊ bn̄dicēs fregit ⁊ de
dit eis ⁊ ait ill'. Sumite: hoc ē cor
pus meuz. Et accepto calice grās
agēs dedit eis. Et biberunt ex illo
oēs. Et ait illis. Hic ē sāguis me⁹
noui testamenti q̄ p multis effun
det. Amen dico vobis q̄ iaz nō bi
bā de genimine vitis: vsq; in diē
illū cū illud bibaz nouū in regno
dei. Et ymno dicto exierūt in mon
tē oliuarū. Et ait eis ih̄us. Omēs
scādalizabimini in nocte ista. q̄a
scriptū est p̄cutiā pastorez ⁊ disp
gēt oues. Sz posteaq̄ resurrexero
precedam vos in galileā. Petrus
aūt ait illi. Et si oēs scandalisati
fuerint: ꝫ nō ego. Et ait illi ihesus
Amen dico tibi. q̄ tu hodie in no
cte hac prius q̄ gallus bis vocem
dederit ter me es negaturus. At il
le ampli⁹ loquebat. Et si oportu
erit me siml' ꝯmori tibi non te ne
gabo. Similit aūt ⁊ oēs dicebant
Et veniūt ī prediū cui nomē geth
semani ⁊ ait discipul' suis Sedete
h̄ donec orē. Et assumit petrū ⁊ iaco
bū ⁊ ioh̄ez secū ⁊ cepit pauē ⁊ te
dē. Et ait ill' Tristis ē aīa mea vsq;
ad mortē. Sustinete hic ⁊ vigila
te. Et cū p̄cessissz paululū: p̄cidit
sup terrā ⁊ orabat ut si fieri possz
trāsiret ab eo hora ⁊ dixit. Abba
pater: omnia tibi possibilia sunt
trāsfer calicē hūc a me. Sed ñ q̄d
ego volo ꝫ q̄d tu. Et veīt ⁊ inueīt
eos dormientes. Et ait petro. Sy
mon dormis. Nō potuisti vna ho
ra vigilare. Vigilate et orate: ut
nō intretis in tēptacōem. Spirit⁹
quidē p̄mptus est. caro vero infir
ma. Et iterū abiens orauit eundē
sermonem dicens. Et reuersus de
nuo: inuenit eos dormiētes. Erāt
em̄ oculi eorū g̃uati et ignorabāt
q̄d rn̄derēt ei. Et venit tertio ⁊ ait
ill'. Dormite iā ⁊ req̄escite. Sufficit.
Venit hora. ecce fili⁹ hoīs tradet

in mãus pcc̃oꝝ. Surgite eamus.
Ecce q̃ me tr̃det ꝓpe est Et adhuc
eo loquẽte venit iudas scarioth
vnus ex duodecim ⁊ cũ eo turba
multa cũ gladijs ⁊ lignis a sũmis
sacerdotibꝫ ⁊ scrib̃ ⁊ senioribꝫ. De
derat autẽ traditor eiꝰ signũ eis
dicẽs. Quẽcũqꝫ osculatꝰ fuero ip
se ẽ tenete eũ ⁊ ducite caute. Et cũ
venisset statim accedẽs ad eũ ait.
Rabbi. ⁊ osculatus est eũ. At illi
manus iniecerẽt in ih̃m ⁊ tenuerẽt
eũ Vnus aũt q̃dam de circũstan
tibꝫ educẽs gladiũ ꝑcussit seruũ
sũmi sacerdotis ⁊ ãputauit illi au
riculam. Et r̃ndens ihesus ait illis
Tanq̃ ad latronẽ existis cũ gla
dijs ⁊ lignis ꝯprehẽdere me. Quo
tidie erã apud vos in tẽplo docẽs
⁊ nõ me tenuistis. Sꝫ impleãtur
scripture. Tunc discipuli eiꝰ relin
quẽtes eũ oẽs fugerũt Adolescẽs
aũt q̃dam seq̃batur eũ amictus
sindone sup nudo ⁊ tenuerẽt eum.
at ille reiecta sindõe nudꝰ ꝓfugit
ab eis. Et adduxerũt ih̃m ad sũ
mũ sacerdotẽ ⁊ ꝯuenerũt oẽs sac̃
dotes ⁊ scribe ⁊ seniores. Petrꝰ ãt
alõge secutus ẽ eũ vsqꝫ intro in
atriũ sũmi sac̃dotis ⁊ sedebat cuꝫ
ministris ad ignẽ ⁊ calefatiebat
se. Sũmi vero sacerdotes ⁊ omne
ꝯciliũ q̃rebãt aduersus ih̃m testi
moniũ ut eũ morti tr̃derẽt nec in
ueniebãt Multi aũt testimoniuꝫ
falsũ dicebãt aduersus eũ ⁊ ꝯue
niẽtia testimonia nõ erãt. Et q̃dã
surgẽtes falsũ testiõniũ ferebãt
adu̇sus eũ dicentes Quoniã nos
audiuimꝰ eũ dicẽtem. Ego dissol
uã tẽplũ hoc manufactũ ⁊ post
t̃duũ aliud nõ manufactũ edifi
cabo. Et nõ erat ꝯueniẽs testimo
niũ illoꝝ Et exurgẽs sũmus sacer
dos in mediũ interrogauit ih̃m
dicens. Nõ r̃ndes quicq̃ ad ea q̃
tibi obiciũtur ab hijs. Ille autẽ
tacebat ⁊ nihil r̃ndit. Rursuꝫ sũ
mꝰ sacerdos ĩtrogabat eũ ⁊ dixit
ei Tu es xp̃us filiꝰ dei benedicti.
Ihesus aũt dixit illi. Ego sũ. Et vi
debitis filiũ hõis sedẽtẽ a dextris
virtutis ⁊ veniẽtem cũ nubibus
celi. Sũmus aũt sacerdos scindẽs
vestimẽta sua ait Quid adhuc de
sideramus testes. Audistis blas
phemiã. Quid vob̃ videtur. Qui
oẽs cõdẽnauerũt eũ reum eẽ mor
tis. Et ceperũt q̃dã cõspuere eũ et
velare fatiem eiꝰ ⁊ colaphis eũ ce
dere ⁊ dicẽ ei ꝓphetisa. Et ministri
alapis eũ cedebãt. Et cum essꝫ pe
trus in atrio deorsũ. venit vna ex
ãcillis sũmi sacerdotis ⁊ cũ vidis
set petꝝ calefaciẽtẽ se aspiciẽs il
lũ ait Et tu cũ ih̃u nazareno eras
At ille negauit dicens. Neqꝫ scio
neqꝫ noui quid dicas. Et exijt fo
ras ante atriũ ⁊ gallus cãtauit.
Rursus aũt cũ vidissꝫ illũ ãcilla
cepit dicere circũstantibꝰ qꝛ h̃ ex
illis ẽ At ille iteꝝ negauit. Et ptꝰ
pusillũ rursus qui astabãt dice
bãt petro. Vere ex illis es nã et
galileꝰ es. Ille aũt cepit anathe
matizare ⁊ iurare qꝛ nescio hõiez
istuꝫ quẽ dicitis Et statim gallus
iteꝝ cãtauit. Et recordatus est pe
trus verbi qd̃ dixerat ei ih̃us pri
usq̃ gallus cãtet bis. ter me ne
gab̃. Et cepit flere. Ca. xv.

Et cõfestim mane cõsiliũ fa
ciẽtes sũmi sacerdotes cum
senioribus ⁊ scribis ⁊ vniuerso

concilio vincētes ihm duxerūt et
tradiderūt pylato. Et interrogauit
eū pylatꝰ. Tu es rex iudeoꝝ. At
ille rn̄dens ait illi. Tu dicis. Et ac
cusabant eū sūmi sacerdotes ī mlt
tis. Pylatus āt rursū interrogauit
eū dicens. Nō rn̄des quicq̄. Vide
in quātis te accusant. Ihus autē
amplius nihil rn̄dit: ita ut mirare
tur pylatus. Per diē aūt festū so
lebat dimittere illis vnuz ex vin
ctis quecūqz petissent. Erat aūt q̄
dicebat barrabas qui cū seditio
sis erat vinctus q̄ in seditione fe
cerat homicidiū. Et cū ascendissz
turba: cepit rogare sicut semp fa
tiebat illꝰ. Pylatus aūt rn̄dit eis
ꝛ dixit. Vultis dimittā vob regē
iudeoꝝ. Sciebat em̄ q̄ p inuidiā
tradidissent eū sūmi sacerdotes.
Pōtifices aūt ꝯcitauerūt turbaz
ut magis barraban dimittēt eis
Pylatus aūt iteꝝ rn̄dens ait illꝰ.
Quid ergo vultis fatiā regi iudeo
rū. At illi iteꝝ damauerūt. Cruci
fige eū. Pylatus vero dicebat illꝰ
Quid eī mali fecit. At illi magis
damabant. Crucifige eū. Pylatꝰ
autē volens ꝓplo satisfacere dimi
sit illꝰ barrabā ꝛ tradidit eis ihe
sū flagellꝰ cesū ut crucifigeret. Mi
lites aūt duxerūt eū intro in atriū
p̄torij ꝛ ꝯuocant totā cohortez ꝛ ī
duūt eum purpura ꝛ imponūt ei
plectentes spineam coronā ꝛ cepe
runt salutare eū. Aue rex iudeoꝝ.
Et ꝑcutiebant caput eius arundi
ne ꝛ ꝯspuebant eū ꝛ ponentes ge
nua adorabant euz. Et postq̄ illu
serūt ei exuerūt illū purpura ꝛ in
duerunt eum vestimentis suis et
educunt illū ut crucifigerent euz.

Et angariauerūt pretereūtez quē
piā symonē cyreneū venientē de
villa: patrē alexādri ꝛ rufi ut tol
leret crucē eiꝰ. Et ꝑducunt illū in
golgotha locū qd est interp̄tatū
caluarie locus. Et dabant ei bibe
re mirratū vinū ꝛ non accepit. Et
crucifigentes eum diuiserūt vesti
menta eius: mittentes sortē super
eis quid quis tolleret. Erat autē
hora tertia ꝛ crucifixerūt eum. Et
erat titulus cause eius inscriptus
rex iudeoꝝ. Et cū eo crucifigūt du
os latrones: vnū a dextris ꝛ aliū
a sinistris eius. Et adimpleta est
scriptura que dicit. Et cū iniquis
reputatus ē. Et pretereuntes blas
phemabant euz: mouentes capi
ta sua ꝛ dicentes. Vah q̄ destruis
templū dei ꝛ in tribꝰ diebꝰ reedi
ficas. Saluū fac temetip̄m descen
dens de cruce. Similit ꝛ sūmi sacer
dotes illudētes ad alterutꝝ cū scri
bis dicebāt Alios saluos fecit se
ipsū nō potest saluū facere. Cristꝰ
rex israhel descēdat nunc de cruce
ut videamꝰ ꝛ credamus. Et q̄ cuz
eo crucifixi erāt ꝯuitiabant ei. Et
facta hora sexta: tenebre facte sūt
p totam terrā vsqz in horā nonā
Et hoā nona exclamauit ihus vo
ce magna dicēs. Heloy heloy la
mazabathani. Qd est interp̄tatū
deꝰ meus deus meꝰ: ut quid dere
liquisti me. Et quidā de circūstā
tibus audiētes dicebant. Ecce he
liā vocat. Currēs aūt vnus ꝛ im
plēs spongiā aceto: circūponēsqz
calamo potū dabat ei dicēs. Sini
te: videamus si veniat helias ad
deponendum eum. Ihesus autez
emissa voce mag̃ expiāuit. Et velū

templi scissuz ē in duo a sūmo vsq̄ deorsum. Vidēs autē centurio q̄ ex aduerso stabat. qr sic clamās expirasset ait. Vere hō hic filiꝰ dei erat. Erāt aūt ⁊ mulieres delōge aspicientes int̄ quas erāt maria magdalene ⁊ maia iacobi mīoris ⁊ ioseph mr̄ ⁊ salome ⁊ cū eēt in galilea seq̄bantur eū et ministrabāt ei ⁊ alie multe q̄ simul cuz eo ascēderant iherosolimā. Et cū iaz sero esset factū. qr erat parasceue qd est añ sabbatū. venit ioseph ab arimathia nobil' decurio q̄ ⁊ ipse erat expectās regnuz dei. Et audacter introiuit ad pylatū et pecijt corpꝰ ihesu. Pilatus autez mirabatur si iā obisset. Et accersito centurione interrogauit eū si iam mortuꝰ esset. Et cū ꝯgnouissz a cēturione donauit corpꝰ ioseph Joseph aūt mercatus syndonē ⁊ deponēs eū inuoluit syndone ⁊ posuit eū in monumento quod erat excisū de petra ⁊ aduoluit lapidē ad ostiuz monumēti. Maria magdalene ⁊ maria ioseph aspiciebāt vbi poneret. Ca. xvi.

Et cū trāsisset sabbatuz maria magdalene et maria iacobi ⁊ salome emer̄t aromata ut veniētes vngerent ihesū. Et valde mane vna sabbatoꝝ veniūt ad monumētū orto iam sole. Et dicebāt ad inuicē. Quis reuoluet nobis lapidez ab ostio monumēti. Et respicientes viderūt reuolutuz lapidem. Erat q̄ppe magnꝰ valde Et introeūtes in monumētū viderūt iuuenē sedētem in dextris cooptū stola cādida ⁊ obstupuerūt Qui dicit ill'. Nolite expauescere Jhm queritis nazarenū. crucifixum surrexit nō ē h. Ecce locus vbi posuerūt eum. Sed ite dicite discipulis eiꝰ ⁊ petro qr precedet vos ī galileā. Ibi euz videbitis sic dixit vob̄ At ille exeūtes fugerūt de monumēto Inuaserat eī eas tremor ⁊ pauor ⁊ nemini q̄cq̄ dixerūt Timebāt em̄. Surgēs aūt ihus mane prima sabbati apparuit p̄mo marie magdalene de q̄ eiecerat septē demonia. Illa vadēs nūciauit hijs q̄ cum eo fuerāt lugētibꝰ ⁊ flentibꝰ ⁊ illi audiētes qr viueret ⁊ visus essz ab ea nō crediderūt Post hec aūt duobꝰ ex hijs ābulantibꝰ oñsus ē in alia effigie eūtibus in villā ⁊ illi euntes nūciauerūt ceteris nec illis crediderunt. Nouissime aūt recūbentibꝰ ill' vndecim apparuit ⁊ exprobrauit incredulitatez eoꝝ ⁊ duritiā cordis qr hijs qui viderāt eū resurrexisse nō crediderūt. Et dixit eis. Euntes in mūdū vniuersū predicate euāgelium omni creature. Qui crediderit ⁊ baptisatus fuerit. saluus erit. q̄ vero nō crediderit cōdēnabit̄. Signa aūt eos q̄ crediderint hec sequent̄ In nomīe meo demonia eitiēt linguis loquent̄ nouis serpētes tollēt. Et si mortiferū q̄d biberint non eis nocebit. Super egros manꝰ imponēt ⁊ bene habebūt. et dñs quidē ihesus post q̄ locutus est eis. assumptus est in celū ⁊ sedet a dextris dei. Illi autē pfecti predicauerūt vbiq̄ dño cooperante ⁊ sermonē confirmāte sequentibus signis.

Explicit euāgeliū scd̄m Marcū.

Incipit p̄fatio bt̄i Iheronimi p̄sbiteri ī euangeliū ꝑm Lucā.

Lucas syrus: natione anthiocēsis. arte medicus. discipulus apostolorꝫ. postea paulꝫ secutus vsq̄ ad ɔfessionē eius seruiens dn̄o sine crimine. naꝫ neq̄ vxorem vnq̄ habuit. neq̄ filios: septuaginta et quatuor annorꝫ obijt in bithinia plenus spiritu sancto. Qui cū iam scripta essent euangelia: ꝑ matheū quidez in iudea. ꝑ marcū aūt in ytalia: sancto instigante spū in achaie partibꝫ hoc scripsit euangeliū: significās etiā ipse in p̄ncipio ante suū alia esse descripta. Cui extra ea que ordo euangelice dispositionis exposcit: ea maxime necessitas laboris fuit ut primū grecis fidelibus oī ꝓphetacōne venturi in carnem dei xp̄i manifestata hūanitate ne iudaicis fabul' attenti in solo legis desiderio tenerent̄. vel ne hereticis fabulis ⁊ stultis sollicitationibꝰ seducti exciderent a veritate elaboraret. dehinc ut in p̄ncipio euangelij i oh̄is natiuitate presumpta cui euangeliuꝫ scriberet ⁊ in quo electꝰ scriberet indicaret: ɔtestās in se completa esse que essent ab alijs inchoata. Cui ideo post baptismū filij dei a perfectione generationis in xp̄o implete: repetende a p̄ncipio natiuitatis humane potestas ꝑmissa est ut requitentibus demonstraēt in quo apprehēdens erat ꝑ nathan filiū dauid introitu recurrentis in deum generationis admisso: indisparabilis dei p̄dicans in hominibus cristū suuꝫ perfecti opus hominis rediē in se per filium faceret qui ꝑ dauid patrem venientibus iter prebebat ī xp̄o Cui luce non immerito etiaꝫ scribendorum actuum apostolorū potestas in ministerio datur. ut deo in deum pleno ⁊ filio perditionis extincto: oratione ab apostol' facta. sorte domini electionis numerus compleretur. sicq̄ paulus consūmationem apostolicis actibus daret quem diu cōtra stimulum recalcitrantem dominus elegisset. Rd̄ et legentibus ac requirentibus deum ⁊ si per singula expediri a nobis vtile fuerat. sciens tamen q̄ operantem agricolam oporteat de suis fructibꝰ edere. vitauimus publicam curiositatem ne non tam volentibus deum demonstrare videremur q̄ fastidiētibus prodidisse.

Explicit prefatio. Incipit euāgeliū scd̄m Lucā. Prohemiū ipsiꝰ bt̄i luce in euāgeliū suū.

Quoniam quidem multi conati sunt ordinaē narracōnes que in nobis complete sunt rerū sicut tradiderunt nobis qui ab initio ipsi viderunt ⁊ ministri fuerunt sermonis: visum est ⁊ mihi assecuto omnia a p̄ncipio diligēter ex ordine tibi scribere optime theophile ut cognoscas eorꝫ verborꝫ de q̄bꝰ eruditus es veritatē.

Explicit ꝓphemiū ipsiꝰ in euāgelium suū.

Lucas:—

Fuit in dieb⁹ herodis
regis iudee sacerdos
q̄daz noīe zachari
as de vice abia ⁊ vx
or illi de filiabz aarō
⁊ nomē eius elizabeth. Erāt autē
iusti ambo añ deū incedētes in oī
bus mādatis ⁊ iustificacōnibus
dñi sine querela. Et nō erat illis
filius. eo ꝙ esset elizabeth sterilis
⁊ ambo ꝓcessissent in dieb⁹ suis.
Factū est aūt cū sacerdocio fūge
retur zacharias in ordine vicis
sue añ deū scd̄m ꝯsuetudinē sacer
dotij sorte exijt ut incēsuz ponerz
īgressus ī tēplū domini. Et omīs
mltitudo ꝓpli erat orās foris hoā
incensi. Apparuit aūt illi āgelus
dñi stans a dextris altaris īcensi
Et zacharias turbatus ē vidēs ⁊
timor irruit sup eū. Ait aūt ad il
lū angelus. Ne timeas zacharia
qm̄ exaudita ē deprecatio tua. Et
vxor tua elizabet pariet tibi filiū
⁊ vōbis nomē eius iohānē ⁊ erit
gaudiū tibi ⁊ exultacio ⁊ multi
in eius natiuitate gaudebūt Erit
em̄ magnus corā dño ⁊ vinum
⁊ siceram nō bibet. Et spūsācto re
plebit̄ adhuc ex vtero mr̄is sue
⁊ multos filioꝝ israhel cōuertet
ad dñm deū ipsorum. Et ip̄e pre
cedet añ illū ī spiritu ⁊ virtute he
lie ut cōuertat corda patrū in fi
lios ⁊ incredibiles ad prudētiaz
iustoꝝ pare dño plebem ꝑfectaz
Et dixit zacharias ad āgelū. Vñ
hoc sciā. Ego em̄ sū senex ⁊ vxor
mea ꝓcessit ī dieb⁹ suis. Et rñdēs
āgel⁹ dixit ei. Ego sū gabriel qui
asto āte deū ⁊ missus sū loqui ad
te ⁊ hec tibi euāgelisaē Et ecce eis
tacens ⁊ nō poteris loq̄ vsqz in di
em quo hec fiāt ꝓeo ꝙ nō credi
disti verb̄ meis q̄ implebūtur in
tpe suo. Et erat plebs expectans
zachariā ⁊ mirabātur ꝙ tardarz
ipse in tēplo. Egressus aūt nō po
terat loqui ad illos. Et cognoue
rūt ꝙ visiōez vidisset in tēplo. Et
ipse erat innuens illis ⁊ ꝑmāsit
mutus Et factū est ut impleti sūt
dies officij ei⁹ abijt in domū suā.
Post hos aūt dies cōcepit eliza
beth vxor ei⁹ ⁊ occultabat se mē
sibus qn̄qz dicens. Quia sic fecit
mihi dñs in dieb⁹ quib⁹ respexit
auferre obprobriū meū int̄ hoīes
In mēse āt sexto missus ē āgel⁹
gabriel a deo ī ciuitatē galilee cui
nomē nazareth. ad v̄ginē despō
sataz viro cui nomē erat ioseph
de domo dauid ⁊ nomen v̄ginis
maria. Et ingressus āgel⁹ ad eaz
dixit. Aue gratia plena dñs tecū
bñdicta tu in mulierib⁹. Que cuz
audisset. turbata ē in sermōe ei⁹
⁊ cogitabat q̄lis esset ista saluta
cio. Et ait āgel⁹ ei. Ne timeas ma
ria inuenisti em̄ gratiā apud deū
Ecce cōcipies in vtero ⁊ paries fi
lium ⁊ vocab̄ nomē ei⁹ ihesū Hic
erit magnus ⁊ filius altissimi vo
cabitur. Et dabit illi dñs deus se
dem dauid patris ei⁹ ⁊ regnabit
in domo iacob in eternū et regni
eius nō erit finis. Dixit āt maria
ad āgelū. Qūo fiet istud quoniā
viꝝ nō ꝯgnosco. Et rñdens āge
lus dixit ei. Spūssanct⁹ supueni
et in te ⁊ virtus altissimi obūbra
bit tibi. Ideoqz ⁊ qd̄ nascet̄ ex te
sāctū vōbitur filius dei. Et ecce eli
zabeth ꝯgnata tua ⁊ ipsa cōcepit

filiū ī senectute sua. Et hic mensis
est sextus illi que vocat̄ steril̄. q̄
nō erit impossibile apud deū ōne
verbū. Dixit aūt maria. Ecce ancil
la dn̄i fiat m̄ scd̄m verbū tuuz. Et
discessit ab illa āgelus. Exurgēs
autez maria in dieb⁹ illis abijt in
mōtana cū festinatione in ciuita
tem iuda ⁊ intrauit in domum za
charie ⁊ salutauit elizabeth. Et fa
ctum ē ut audiuit salutacōnē ma
rie elizabeth: exultauit infans in
vtero ei⁹. Et repleta est spūsācto
elizabeth ⁊ exclamauit voce mag̃
⁊ dixit Benedicta tu int̄ mulieres
⁊ bn̄dictus fruct⁹ ventris tui. Et
vnde hoc mihi ut veniat mat̄ dn̄i
mei ad me. Ecce em̄ ut facta ē vox
salutacōnis tue in auribus meis
exultauit in gaudio infans ī vte
ro meo. Et btā que credidit. quo
niam ꝑfitientur ea q̄ dicta sunt ei
a dn̄o. Et ait maria. Magnificat
aīa mea dn̄m. Et exultauit spirit⁹
me⁹ in dō salutari meo. q̄ respexit
humilitatē ancille sue. Ecce em̄ ex
hoc beataz me dicent oēs genera
tiones. q̄ fecit mihi magna q̄ po
tens est ⁊ sanctū nomē ei⁹. Et mi
sericordia ei⁹ in ꝓgenie ⁊ ꝓgeni
es: timentibz eū. Fecit potentiā in
brachio suo. dispsit supbos men
te cordis sui. Deposuit potentes de
sede et exaltauit humiles. Esurien
tes impleuit bonis ⁊ diuites dimi
sit inanes. Suscepit isrl̄ puerū su
um memorari misericordie sue. si
cut locut⁹ ē ad p̄res nostros: abr̄
haz ⁊ semini ei⁹ in secula. Mansit
aūt maria cū illa quasi mēsibus
trib⁹ ⁊ reūsa est in domū suaz. Eli
zabeth aūt impletū est tēp⁹ pari
endi ⁊ pepit filiū. Et audierūt vi
cini ⁊ cognati eius q̄ magnifica
uit dn̄s misericordiā suā cū illa ⁊
cōgratulabant̄ ei. Et factū est in
die octauo venerunt circumcidere
puerz ⁊ vocabāt eū nomine p̄ris
sui zachariā. Et rn̄dens mat̄ eius
dixit. Nequaq̄ ꝫ vocabit̄ iohes.
Et dixerūt ad illā. Quia nemo est
in ꝯgnatiōe tua q̄ vocet̄ hoc noīe
Innuebant aūt patri ei⁹ quē vel
let vocari eū. Et postulans pugil
larē scripsit dicens: iohes est no
mē ei⁹. Et mirati sūt vniuersi. Ap
tum est aūt ilico os ei⁹ et lingua
eius ⁊ loquebat̄ bn̄dicēs deū. Et
fact⁹ ē timor sup omnes vicinos
eorū ⁊ sup oīa montana iudee di
uulgabant̄ oīa verba hec ⁊ posue
rūt oēs qui audierāt in corde suo
dicētes. Quisputas puer iste eit.
Etem̄ man⁹ dn̄i erat cū illo. Et za
charias pat̄ ei⁹ impletus est spi
ritusācto ⁊ ꝓphauit dicens. Bene
dictus dn̄s deus israhel. q̄ visita
uit ⁊ fecit redempcōez plebis sue.
Et erexit cornu salutis nobis ī do
mo dauid pueri sui. sicut locutus
est ꝑ os sanctoꝝ qui a seculo sūt
ꝓphetaꝝ eius. salutez ex inimicis
nostris ⁊ de manu oīm qui oderūt
nos. ad fatiendā misericordiā cū
patribz nostris ⁊ memorari testa
mēti sui sancti. iusiurādū q̄d iura
uit ad abrahā p̄rez nr̄m: daturū
se nob̄. ut sine tīore de maū inimi
coꝝ nr̄oꝝ liberati seruiam⁹ illi. in
sanctitate ⁊ iustitia coraz ipō om
nibus dieb⁹ nostris. Et tu puer
ꝓpha altissimi vocaberis. Preibis
em̄ ante fatiez dn̄i pare vias ei⁹.
ad dandā scientiaz salutis plebi

Lucas

eius in remissionē pccōꝝ eorum
ꝑ viscera misericordie dei nr̄i. in q̄
bus visitauit nos oriēs ex alto il
luminare hijs q̄ in tenebris et in
vmbr̄ mortis sedēt ad dirigēdos
pedes nr̄os ī viā pacis. Puer āt
crescebat ⁊ cōfortabat̄ spū ⁊ eāt
in desertis vsq̄ in diē ostensiōis
sue ad ysrahel. Ca. ij.

Factū ē aūt in diebꝫ ill̄ exijt
edictū a cesare augusto ut
describeretur vniuersus orb̄. Hec
descripcō prima facta ē a p̄side sy
rie cyrino. Et ibāt oēs ut ꝓfiterē
tur singuli in suā ciuitatē. Ascen
dit āt ⁊ ioseph a galilea de ciuita
te nazareth in iudeā ciuitatē da
uid q̄ vōtur bethleem. eo ꝙ esset
de domo ⁊ familia dauid ut ꝓfite
retur cū maria desponsata sibi vx
ore pregnāte. Factū ē aūt cū eēnt
ibi impleti sūt dies ut pareret. Et
peperit filiū suū primogenitū et
pānis eū inuoluit ⁊ rediauit eū ī
presepio q̄ nō erat ei locus in di
uersorio. Et pastores erāt in regi
one eadē vigilantes ⁊ custodien
tes vigilias noctis sup gregē suū
Et ecce āgel⁹ dn̄i stetit iuxta illos
⁊ claritas dei circūfulsit illos ⁊ ti
muerūt timore magno. Et dixit il
lis āgelus. Nolite timere. Ecce em̄
euāgeliso vob̄ gaudiū magnum
qd̄ eit omni ꝓplo q̄ natus ē nob̄
hodie saluator q̄ est xp̄s dn̄s. ī ci
uitate dauid. Et hoc vob̄ signum
Inuenietis infātē pānis inuolu
tū ⁊ positū in presepio. Et subito
facta est cū āgelo multitudo mili
cie celestis laudāciū deū ⁊ dicenci
um. Gloria in altissimis deo ⁊ ī ter
ra pax hoībus bone volūtatis. Et
factū est ut discesserūt ab eis an
geli in celū pastores loquebātur
ad inuicē. Trāseam⁹ vsq̄ bethle
em ⁊ videam⁹ hoc verbū qd̄ factū
ē qd̄ fecit dn̄s ⁊ on̄dit nob̄. Et ve
nerūt festināte ⁊ īuenerūt mariā
⁊ ioseph ⁊ īfantē positū in prese
pio. Vidētes aūt ꝯgnouerūt de ver
bo qd̄ dictū eāt illis de puero hoc
et oēs qui audierāt mirati sūt et
de hijs q̄ dicta erāt a pastoribus
ad ipsos. Maria aūt ꝯseruabat
oīa verba hec ꝯferens ī corde suo
Et reuersi sunt pastores glorificā
tes ⁊ laudātes deū in oībus que
audierāt ⁊ viderāt sic̄ dictū ē ad
illos. Et postq̄ ꝯsūmati sunt dies
octo. ut circūcideretur puer vōtuꝫ
ē nomē eius ihūs. Qd̄ vocatū est
ab āgelo priusq̄ in vtero ꝯciperet̄
Et postq̄ īpleti sunt dies purga
cōnis eius scd̄m legeꝫ moysi tule
rūt illū in iherusaleꝫ ut sisterent
eū dn̄o sicut scriptū est in lege do
mini. Quia om̄e masculinū adape
riēs vuluā. sāctū dn̄o vocabitur.
Et ut darēt hostiaꝫ scd̄m ꝙ dictū
est in lege dn̄i par turturꝫ aut du
os pullos colūbarꝫ. Et ecce homo
erat in iherusalē cui nom̄ symeō.
Et homo iste iustus et timoratus
expectās ꝯsolacōem ysrahel ⁊ spi
ritussanct⁹ erat in eo. Et respōsuꝫ
acceperat a spūsācto. Nō visuruꝫ
se mortē nisi pri⁹ videret xp̄m dn̄i
Et venit in spū in tēplum. Et cū in
ducerent puerꝫ ihesū parētes ei⁹
ut facerēt scd̄m ꝯsuetudinē legis
ꝑ eo ⁊ ipse accepit eū in vlnas su
as ⁊ bn̄dixit deū ⁊ dixit. Nunc di
mittis seruū tuū dn̄e scd̄m verbū
tuū in pace q̄ viderunt oculi mei

salutare tuū qd̄ parasti añ fatiez
oīm ꝓplorꝝ. lumen ad reuelacōnē
gentiū ⁊ gloriā plebis tue isrl'. Et
erat pat' ei⁹ ⁊ mat' mirantes sup
hijs que dicebant' de illo Et bene
dixit illis symeon et dixit ad ma
riā matrē ei⁹. Ecce positus est hic
in ruinā ⁊ in resurrectionez multo
rū in isrl' ⁊ in signū cui ꝯtradicet'
Et tuaz ip̄ius aīam ꝑtrāsibit gla
dius ut reuelent' ex multis cordi
bus cogitacōnes. Et erat anna ꝓ
phetissa filia fanuel de tribu aser
hec ꝓcesserat in diebz multis ⁊ vi
xerat cū viro suo ānis septē a vir
ginitate sua. Et hec viduavsqꝫ ad
ānos octogintaq̄tuor que nō di
scedebat de templo: ieiunijs et ob
secracōnib⁹ seruiēs nocte ac die.
Et hec ipsa hora supueniēs cōfite
bat' dn̄o ⁊ loquebat' de ipō oīb⁹
qui expectabāt redempcōez ihrl'm
Et ut ꝑfecerūt oīa scd̄m legē domī
reuersi sūt in galileā in ciuitatem
suā nazareth Puer aūt crescebat
⁊ ꝯfortabat' plen⁹ sapiētia ⁊ grā
dei erat in illo. Et ibant ꝑntes ei⁹
ꝑ omēs ānos in ihrl'm in die sol
lemni pasche. Et cuz factus eēt an
norꝝ duodecī: ascendentib⁹ illis in
iherosolimā ſm cōsuetudinē diei
festi: ꝯsūmatisqꝫ dieb⁹ cū redirēt
remansit puer ih̄s in ihrl'm ⁊ nō
ꝯgnouerūt ꝑntes eius. Existimā
tes autez illū eē in comitatu: vene
rūt iter diei ⁊ req̄rebant eū inter
ꝯgnatos ⁊ notos. Et nō inueniē
tes regressi sūt in ihrl'm: requiren
tes eū. Et factū est post triduū: in
uenerūt eū in tēplo sedentē in me
dio doctorꝝ: audientē illos ⁊ īter
rogantē eos. Stupebāt aūt oēs q̄
eū audiebāt sup prudētia ⁊ rn̄sis
ei⁹. Et videtes āmirati sūt. Et dixit
mat' eius ad illū. Fili quid fecisti
nobis sic. Ecce pat' tuus ⁊ ego do
lentes querebam⁹ te. Et ait ad il
los. Quid est q̄ me q̄rebatis. Ne
sciebatis q̄a in hijs q̄ patris mei
sūt oportet me eē. Et ipsi nō intel
lexerūt verbū qd̄ locutus est ad
eos. Et descendit cū eis ⁊ venit na
zareth ⁊ eāt sb̄ditus illis. Et mat'
eius cōseruabat oīa verba hec in
corde suo. Et ih̄us ꝓfitiebat sapi
entia ⁊ etate ⁊ grā apud deum et
homines.

Capitulū. iij.

Anno aūt qn̄to decimo impe
rij tyberij cesaris ꝓcurante
pontio pylato iudeā. thetrarcha
āt galilee herode. philippo āt frē
ei⁹ tetrarcha ituree et tr̄coītidis
regiōis ⁊ lysaīa abilīe tetrarcha.
sb̄ pn̄cipib⁹ sacerdotū āna ⁊ cay
pha. factū ē verbū dn̄i sup iohez
zacharie filiuz ī deserto. Et veīt in
oēm regionē iordaīs p̄dicās ba
ptismū penitētie ī remissiōez pecca
torꝝ sicut scriptū ē ī libro ſmonū
ysaie ꝓph̄e. Vox clamātis ī deser
to pate viā dn̄i. rectas facite semi
tas ei⁹. Oīs vall' īplebit' ⁊ omnis
mōs ⁊ collis humiliabit'. Et erūt
praua ī directa ⁊ aspa ī vias pla
nas ⁊ videbit oīs caro salutaē di
dicebat ergo ad turbas que exi
ebant ut baptisarentur ab ipso.
Genimina viperaꝝ quis ostēdit
vobis fugere a ventura ira. Faci
te ergo fructus dignos peniten
tie ⁊ ne cepeitis dicere patrem ha
bemus abraham. Dico enim vo
bis. quia potens est deus de lapi
dibus istis suscitare filios abr̄ha

Jaz em̄ securis ad radicē arboris
posita ē. Omnis ergo arbor nō fa
ciens fructū bonū excidetur et in
ignē mittetur. Et īterrogabāt eū
turbe dicētes. Quid ḡ faciem⁹ ⁊
Rn̄dens aūt dicebat illis. Qui ha
bet duas tunicas det nō habēti ⁊
q̄ habet escas similit̄ faciat. Ve
nert̄ aūt ⁊ publicani ut baptisa
rentur ⁊ dixert̄ ad illū. Magister
quid faciem⁹ ⁊ At ille dixit ad il
los Nihil āplius q̄ q̄d ꝯstitutū ē
vobis faciatis. Interrogabāt āt
eū ⁊ milites dicētes Quid faciem⁹
⁊ nos. ⁊ Et ait illis. Neminē ꝯcuci
atis neq; calūniā faciatis et ꝯtēti
estote stipēdijs vestris. Existimā
te aūt populo ⁊ cogitantib⁹ om̄i
bus in cordib; suis de iohāne ne
forte ipse ess; xp̄s rn̄dit iohānes
dicens oībus. Ego quidē aq̄ bap
tiso vos. veniet aūt fortior cui⁹ nō
sū dignus soluere corrigiā calcia
mēto ꝝ eius ipse vos baptisabit
in spiritusancto ⁊ igni. Cui⁹ ven
tilab ꝝ in manu eius ⁊ purgabit
areā suā ⁊ ꝯgregabit triticū ī hor
reū suū. paleas aūt ꝯburet igni ī
extinguibili. Multa quidez ⁊ alia
exhortās euāgelisabat ꝓplo. He
rodes aūt tetracha cū corripetur
ab illo de herodia de vxore fratris
sui ⁊ de omnib; mal' que fecit he
rodes adiecit ⁊ hoc sup oīa et in
clusit iohānē in carcerez. Factū ē
aūt cū baptisaretur oīs populus
⁊ ihesu baptisato ⁊ orāte apertuz
est celū et descēdit spūssanct⁹ cor
porali specie sicut colūba in ipsuz
Et vox de celo facta ē. Tu es filius
meus dilectus in te ꝯplacui mihi
Et ipse ihus erat īcipiēs q̄si āno
rū triginta ut putabatur fili⁹ io
seph. q̄ fuit hely. q̄ fuit mathat.
q̄ fuit leui. qui fuit melchi. q̄ fuit
ianne. qui fuit ioseph. q̄ fuit ma
thathie. qui fuit amos. qui fuit
naum. q̄ fuit hesli. q̄ fuit nagge.
q̄ fuit maath. q̄ fuit mathathie.
q̄ fuit semi. q̄ fuit ioseph. q̄ fuit
iuda. q̄ fuit iohāna. q̄ fuit resa. q̄
fuit zorobabel. qui fuit salathiel
q̄ fuit nei. qui fuit melchi. q̄ fuit
addi. qui fuit thosan. q̄ fuit hel
madan. q̄ fuit her. qui fuit ihesu.
q̄ fuit heliezer. q̄ fuit iorim. q̄ fuit
matthath. qui fuit leui. qui fuit
symeon. qui fuit iuda. qui fuit io
seph. q̄ fuit iona. q̄ fuit heliachī.
q̄ fuit melcha. qui fuit menna. q̄
fuit mathata. qui fuit nathan.
qui fuit dauid. q̄ fuit iesse. qui fu
it obeth. qui fuit booz. qui fuit sal
mon. qui fuit naason. q̄ fuit ami
nadap. qui fuit aran. qui fuit es
ron. q̄ fuit phares. q̄ fuit iude. q̄
fuit iacob. qui fuit ysaac. qui fu
it abr̄he. q̄ fuit thare. qui fuit na
chor. q̄ fuit seruch. q̄ fuit ragau.
qui fuit phalech. qui fuit heber.
q̄ fuit sale. qui fuit chaynan. q̄
fuit arphaxat. qui fuit sem. qui
fuit noe. qui fuit lamech. q̄ fuit
matusale. qui fuit enoch. q̄ fuit
iareth. qui fuit malalehel. q̄ fuit
chaynan. qui fuit enos. qui fuit
seth. qui fuit adam. q̄ fuit dei.

Ihesus āt plen⁹ Ca. iiij.
spūsācto regressus est a ior
dane ⁊ agebatur in spiritu in de
serto dieb; quadraginta ⁊ tēpta
batur a dyabolo. Et nihil mādu
cauit ī diebus ill' ⁊ cōsūmatis ill'
esurijt. Dixit aūt illi dyabolus Si

filius dei es dic lapidi huic ut pa
nis fiat. Et rñdit ad illum ihus.
Scriptū est qꝛ nō in pane solo vi
uit homo sed in omni verbo dei. Et
duxit illuꝫ dyabolus ⁊ oñdit illi
oīa regna orbis terre in momēto
tpis ⁊ ait illi Tibi dabo potestatē
hanc vniuersā ⁊ gl̄iam illoꝝ. qꝛ m̄
trādita sunt ⁊ cui volo do illa. Tu
ergo ꝓcidens si adoraueris corā
me: erūt tua oīa. Et rñdens ihus
dixit illi. Scriptū ē. Dñm deū tuuꝫ
adorabis ⁊ illi soli seruies. Et du
xit illū in ihrl̄m ⁊ statuit eū super
pinnā templi ⁊ dixit illi. Si filius
dī es mitte te hinc deorsū. Scriptū
est em̄ qꝛ angel̄ suis mādauit de
te ut ꝯseruēt te et qꝛ in manibus
tollēt te: ne forte offendas ad la
pidē pedem tuū. Et rñdens ihs ait
illi. Dictū est. Nō temptabis dñm
deū tuū. Et ꝯsūmata oī temptacōe
dyabolus recessit ab illo vsqꝫ ad
temp⁹ ⁊ regressus ē ihus in virtu
te spūs in galileaꝫ ⁊ fama exijt ꝑ
vniuersā regionē de illo. Et ipe do
cebat in synagogis eoꝝ ⁊ magni
ficabatur ab oīb⁹. Et venit naza
reth vbi eāt nutritus ⁊ intrauit
scd̄m ꝯsuetudinē suā die sabbati
in synagogaꝫ ⁊ surrexit legere. Et
traditus est illi liber ysaie ꝓphe.
Et ut reuoluit librū inuenit locuꝫ
vbi scriptū eāt. Spūs dñi sup me
ꝓpter qd̄ vnxit me euangelisare
paupib⁹ misit me: sanare contri
tos corde. p̄dicare captiuis remis
sionem ⁊ cecis visū. dimittere cō
fractos in remissionē. p̄dicare an
nū dñi acceptū ⁊ diē retribucōis
Et cum plicuisset libruꝫ: reddidit
ministro ⁊ sedit. Et omniū ī syna
goga oculi erāt intendētes in eū.
Cepit aūt dicere ad eos. qꝛ hodie
impleta est hec scriptura ī auribꝰ
vestris. Et omnes testimoniū illi
dabāt ⁊ mirabant̄ in verbis gra
tie que ꝓcedebant de ore ipsi⁹ ⁊ di
cebant. Nōne hic ē fili⁹ ioseph.
Et ait illis. Vtiqꝫ dicetis m̄ hanc
similitudinē. Medice cura teipsū.
Quāta audiuim⁹ facta in caphar
naū fac ⁊ hic ī patria tua. Ait au
tē. Amē dico vobis qꝛ nemo ꝓpha
ta acceptus est ī patria sua. In ve
ritate dico vob̄: multe vidue erāt
in diebus helie in isrl̄ qñ clausū ē
celū annis trib⁹ ⁊ mensibꝫ sex: cū
facta eēt fames magna ī oī terra
⁊ ad nullā illarū missus ē helias
ñ in sarepta sydonie ad mulierem
viduā. Et multi leprosi erāt ī isrl̄
sub heliseo ꝓpha ⁊ nemo eoꝝ mū
datus ē nisi naamā syr⁹. Et reple
ti sunt om̄es in synagoga ira hec
audientes. Et surrexerunt ⁊ eiece
rūt illū extra ciuitatē ⁊ duxerunt
illū vsqꝫ ad supciliuꝫ montis sup
quē ciuitas illorū erat edificata
ut p̄cipitarent eū. Ipe aūt trāsiēs
ꝑ mediū illoꝝ ibat. Et descēdit in
capharnaū ciuitatē galilee. ibiqꝫ
docebat illos sabbatis. Et stupe
bant in doctrina ei⁹. qꝛ in potesta
te erat sermo ip̄ius. Et in synago
ga erat homo habens demoniuꝫ
immūdū ⁊ exclamauit voce mag̃
dicēs. Sine: quid nobis ⁊ tibi ihe
su nazarene. Venisti perdere nos
Scio te qui sis sanctus dī. Et incre
pauit illum ihesus dicens. Obmu
tesce et exi ab eo. Et cum proiecis
set illum demonium in medium
exijt ab illo. nihilqꝫ illum nocuit

Et factus ē pauor in oībus ⁊ col
loq̄bātur adinuicez dicētes. Qd
ē hoc verbū qr in ptāte ⁊ virtute
īpat immūdis spiritibz ⁊ exeūt.
Et diuulgabatur fama de illo. in
omnē locū regionis Surgēs aūt
ihus de synagoga. introiuit ī do
mū symonis. Socr⁹ aūt symōis
tenebatur magnis febribz et ro
gauerēt illū ꝓ ea. Et stās sup illaz
imperauit febri ⁊ dimisit illā ⁊ cō
tinuo surgēs ministr̄uit illis. Cū
sol aūt occidisset oēs q̄ habebāt
infirmos varijs languoribz. du
cebāt illos ad eū at ille singulis
man⁹ imponēs curabat eos Exie
bāt aūt demonia a multis damā
tia ⁊ dicentia qr tu es filius dei Et
increpās nō sinebat ea loqui qr
sciebāt ipsū esse xp̄m. Facta autē
die egressus ibat in desertū locuz
⁊ turbe req̄rebant eū ⁊ venerunt
vsqz ad ipsū ⁊ detinebāt illuz ne
discederet ab eis. Quib⁹ ille ait.
Quia ⁊ alijs ciuitatibz oportz me
euāgelisare regnū dei qr ideo mis
sus sū. Et erat p̄dicās in synago
gis galilee. ¶ Ca. v.

Factū ē aūt cū turbe irruerēt
in eū ut audirent verbū dei
⁊ ipse stabat secus stagnū gene
zareth. Et vidit duas naues stā
tes secus stagnū. piscatores aūt
descenderāt ⁊ lauabāt retia. Ascē
dēs aūt in vnam nauim q̄ erat sy
monis rogauit eū a t̄ra reducere
pusillū. Et sedēs docebat de naui
cula turbas. Vt cessauit aūt loq̄
dixit ad symonez. Duc in altū et
laxate retia vestra in capturā. Et
rn̄dens symō dixit illi. Preceptor
p totam noctē laborātes nihil ce
pimus in verbo aūt tuo laxabo re
te. Et cū hoc fecissent cōduserunt
pisciū multitudinē copiosaz. Rū
pebat̄ aūt rete eoꝝ. Et annuerūt
socijs qui erāt in alia naui ut ve
nirent ⁊ adiuuarēt eos. Et venerēt
⁊ impleuerūt ambas nauiculas
ita ut mergerent̄. Qd cum viderz
symō petr⁹ ꝓcidit ad genua ihe
su dicens Exi a me qr homo pecca
tor sū dn̄e. Stupor em̄ circūdederat
eū. ⁊ oēs qui cum illo erāt in cap
tura pisciū quā ceperāt. Similiter
aūt iacobū ⁊ iohānē filios zebe
dei qui erāt socij symonis. Et ait
ad symonē ihus. Noli timere ex
hoc iā hoīes eris capiēs. Et sb̄du
ctis ad terraz nauib⁹ relictis ōni
bus secuti sūt illū. Et factum ē cuz
esset in vna ciuitatū ⁊ ecce vir ple
nus lepra ⁊ videns ihesū ⁊ ꝓcidēs
in fatiē suam rogauit eū dicens.
Dn̄e si vis potes me mūdare. Et
extēdēs manū tetigit eū dicēs. Vo
lo. Mūdare. Et ꝯfestim lepr̄ disces
sit ab illo. Et ipse precepit illi ut
nemini diceret ꝫ vade oñde te sa
cerdoti ⁊ offer ꝓ emūdacōe tua si
cut p̄cepit moyses in testimoniū
illis. Perābulabat aūt magis s̄
mo de illo ⁊ ꝯueniebāt turbe mul
te ut audirent et curarent̄ ab īfir
mitatibz suis. Ipse aūt secedebat
in desertū ⁊ orabat. Et factū est in
vna dieꝝ ⁊ ipse sedebat docēs Et
erant pharisei sedētes ⁊ legis do
ctores q̄ venerāt ex oī castello ga
lilee ⁊ iudee ⁊ ihrl̄m ⁊ virtus dn̄i
erat ad sanandū eos. Et ecce viri
portantes in lecto hominē q̄ erat
paliticus et querebāt eū inferre
⁊ ponere añ eū. Et nō inueniētes

qua pte illū inferrēt p̄ turba: ascē
derūt sup r̄ tectū ⁊ p tegulas sūmi
serūt eum cū lecto in mediū ante
ihz. Quoꝝ fi dē ut vidit dixit. Ho
mo: remittunt̄ tibi peccata tua. Et
ceperūt cogitare scribe et pharisei
dicētes. Quis est hic qui loq̄tur
blasphemias. Quis pōt dimitte
re pctā: nisi solus deus. Vt ꝯgno
uit aūt ihus cogitacōnes eoꝝ: re
spondēs dixit ad illos. Quid cogi
tatis in cordib⁹ vr̄is. Quid ē faci
li⁹ dicere dimittūt̄ tibi peccata: an
dicere surge ⁊ ambula. Vt autez
sciatis qꝛ fili⁹ hoīs habet potesta
tem in terra dimittēdi peccata: ait
paralitico Tibi dico surge tolle le
ctū tuū ⁊ vade in domū tuā. Et cō
festim ꝯsurgens corā illis tulit in
quo iacebat ⁊ abijt in domū suaz
magnificans deū. Et stupor appre
hendit oēs ⁊ magnificabāt deuz
Et repleti sunt timore dicentes. qꝛ
vidim⁹ mirabilia hodie. Et post
hec exijt ⁊ vidit publicanū noīe
leui sedentē ad theloneū ⁊ ait illi.
Sequere me. Et relictis oībus sur
gens secutus ē euz. Et fecit ei cōui
uiū magnū leui in domo sua ⁊ eāt
turba multa publicanoꝝ et alio
rū qui cuz illis erant discūbentes.
Et murmurabāt pharisei ⁊ scribe
eoꝝ dicentes ad discipulos eius.
Quare cū publicanis ⁊ peccatori
b⁹ māducatis ⁊ bibitis. Et respō
dens ihus dixit ad illos. Nō egēt
qui sani sunt medico. ꝫ qui male
hn̄t. Nō veni vōre iustos. sed pec
catores ad penitentiā. At illi dixe
runt ad eū. Quare discipuli iohā
nis ieiunāt frequent̄ ⁊ obsecracō
nes fatiūt: similit̄ ⁊ phaiseoꝝ. tui
aūt edūt ⁊ bibūt. Quib⁹ ipe ait.
Nūquid potestis filios spōsi dum
cū illis est spōsus facere ieiunare.
Veniēt aūt dies ⁊ cū ablatus fu
erit ab ill' spōsus: tūc ieiunabunt
in ill' dieb⁹. Dicebat aūt ⁊ simili
tudinē ad illos. Quia nemo ꝯmis
surā a nouo vestimēto immittit ī
vestimentū vetus: alioqn̄ ⁊ nouū
rūpit ⁊ veteri nō ꝯuenit ꝯmissura
a nouo. Et nemo mittit vinuz no
uū in vteres veteres: alioqn̄ rum
pit vinū nouū vteres ⁊ vinuz ef
fundet̄ ⁊ vteres pibūt. Sed vinū
nouū in vteres nouos mittendū
ē et vtraqꝫ ꝯseruant̄. Et nemo bi
bens vetus statī vult nouū. dicit
em̄ vetus melius est. Ca. vi.

Factū est autē in sabbato se
cūdo p̄mo cū trāsiret p sata
vellebant discipuli eius spicas ⁊
māducabant ꝯfricātes manib⁹.
Quidā aūt phariseoꝝ dicebāt il
lis. Quid facitis qd̄ nō licz in sab
batis. Et rn̄dēs ihs ad eos dixit.
Nec hoc legistis qd̄ fec̄ dauid cuz
esurissz ipe ⁊ q̄ cū illo erāt. qūo in
trauit ī domū dei ⁊ panes ꝓposicō
nis sumpsit ⁊ māducauit ⁊ dedit
hijs q̄ cū ipō erāt q̄s n̄ licz mādu
care n̄ tm̄ sac̄dotib⁹. Et dicebat il
lis. qꝛ dn̄s ē fili⁹ hoīs etiā sabbati
Factū ē āt ⁊ ī alio sabbato ut in
traēt ī synagogā ⁊ docēt. Et erat
ibi hō ⁊ man⁹ ei⁹ dextr̄ eāt arida
Obseruabāt āt scribe ⁊ phaisei si ī
sabbato curaēt: ut īuenirēt vnd̄
accusarēt eū. ipe vero sciebat cogi
tacōnes eoꝝ ⁊ ait hoī q̄ habebat
manū aridā. surge ⁊ sta ī mediū
Et surgēs stetit. Ait āt ad illos ihe
sus. Interrogo vos si licz sabbatis

bñfacere an male aīaz saluāfacere an pdere. Et circūspectis oībus dixit hōi Extēde manū tuā. Et extēdit ⁊ restituta est man⁹ ei⁹. Ipsi aūt repleti sūt insipiētia ⁊ colloq̄bātur ad inuicē. quid nā facerent ihesu. Factū est aūt in illꝰ diebus exijt in mōtē orare ⁊ eāt pnoctās in oracōe dei. Et cū dies factus eēt vocauit discipulos suos ⁊ elegit duodecim ex ipsis quos ⁊ aplos nominauit symonē quē cognominauit petrū ⁊ ādream fratrem ei⁹ iacobū ⁊ iohānez. philippū ⁊ bartholomeū. matheū ⁊ thomaz. iacobū alphei ⁊ symonē q̄ vocat̄ zelotes ⁊ iudam iacobi ⁊ iudam scarioth qui fuit pditor. Et descēdēs cū illis stetit in loco cāpestri ⁊ turba discipuloꝝ ei⁹ ⁊ multitudo copiosa plebis ab omni iudea et iherusalē ⁊ maritima ⁊ tyri ⁊ sydonis q̄ venerāt ut audirent eū ⁊ sanarent̄ a languorib⁹ suis. Et qui vexabātur a spiritib⁹ immundis curabātur. Et oīs turba q̄rebat eū tangere qꝛ v̄tus de illo exiebat ⁊ sanabat om̄s. Et ipse eleuatis oculis ī discipulos suos dicebat Beati pauperes qꝛ vr̄m est regnū dei. Beati q̄ nūc esuritis qꝛ saturabimini. Beati q̄ nūc fletis quia ridebitis. Beati eritis cū vos oderīt hōies ⁊ cum supauerint vos ⁊ exprobrauerint ⁊ eiecerint nomē vestrū tanq̄ malū ꝓpter filiū hōis. Gaudete ī illa die ⁊ exultate ecce em̄ merces vr̄a multa est in celo. Scd̄m hec enim faciebāt ꝓphetis pr̄es eoꝝ. Verūtam̄ ve vobis diuitibus q̄ habetis ꝯsolacōem vr̄az Ve vob̄ q̄ saturati estis qꝛ esurietis Ve vobis q̄ ridetis nūc quia lugebitis ⁊ flebitis. Ve cū bn̄ vob̄ dixerint oēs homines. Scd̄m hec em̄ faciebāt ꝓphetis pr̄es eoꝝ. Sz vob̄ dico qui auditis Diligite inimicos vr̄os bn̄facite hijs q̄ vos oderūt. Bn̄dicite maledicētibus vos orate ꝓ calūniātibus vos. Et q̄ te pcutit in maxillam. p̄be et alterā ⁊ ab eo qui aufert tibi vestimētum. etiā tunicā noli ꝓhibere. Omni aūt potēti te tribue ⁊ q̄ aufert que tua sūt ne repetas. Et prout vultis ut faciāt vobis hoīes ⁊ vos facite illis similiter. Et si diligitis eos qui vos diligūt q̄ vobis est gratia. Nā ⁊ pccōres diligentes se diligūt. Et si bn̄feceitis hijs qui vob̄ bn̄faciūt que vobis ē gr̄tia. Siq̄dem ⁊ pccōres hoc faciūt. Et si mutuū dederitis hijs a quib⁹ speratis recipe que gr̄a est vob̄. Nā ⁊ peccatores pccōribz feneran tur ut recipiāt eq̄lia. Verūtamen diligite inimicos vr̄os bn̄facite ⁊ mutuū date. nihil inde sperātes ⁊ eit merces vr̄a multa ⁊ eritis filij altissimi qꝛ ipse benign⁹ est sup ī gratos ⁊ malos. Estote ergo misericordes sicut ⁊ pr̄ vester misericors est. Nolite iudicare ⁊ nō iudicabimini. Nolite cōdemnare et nō cōdēnabimini. Dimittite ⁊ dimittemini. Date ⁊ dabit̄ vob̄. Mēsurā bonā ⁊ ꝯfertam ⁊ coagitatā ⁊ supeffluētē dabūt in sinū vr̄m Eadē vero mēsura q̄ mēsi fueritis remetiet̄ vobis. Dicebat aūt illis ⁊ similitudinē. Nūquid potest cecus cecū ducere. Nōne ābo ī foueam cadūt. Nō est discipul⁹ sup magistrū. pfectus aūt omnis eit

si fit sicut magister ei⁹. Quid aũt vides festucã in oculo fratris tui· tralez aũt que ĩ oculo tuo est nõ cõsideras. ℣ Aut qũo potes dicere fratri tuo: frat̃ sine eiciaz festucaz de oculo tuo: ipe ĩ oculo tuo trabem nõ vides. ℣ ypocrita eice p̃mũ tralez de oculo tuo ⁊ tũc pspicies ut educas festucam de oculo fratris tui. Nõ est enim arbor bõ que facit fruct⁹ malos: neqz arbor mala fatiẽs fructũ bonũ· Vnaqueqz em̃ arbor de fructu suo cognoscit· Neqz em̃ de spinis colligunt ficus neqz de rubo vindemiant vuã· Bonus hõ de bono thesauro cordis sui pfert bonũ ⁊ malus hõ de malo thesauro pfert malũ· Ex abundãtia em̃ cordis os loquit̃· Quid aũt vocatis me dñe dñe ⁊ nõ facitis que dico. ℣ Omis qui venit ad me ⁊ audit sm̃ones meos ⁊ facit eos ostendam vobis cui simil̃ sit· Simil̃ est homini edificãti domuz qui fodit in altũ ⁊ posuit fundamentũ supra petrã· Inundacõne autẽ facta illisũ est flumẽ domui illi ⁊ nõ potuit eaz mouere· Fundata em̃ erat supra petrã· Qui aũt audit ⁊ nõ facit similis est hoi edificanti domũ suã supra terrã sine fundamento in quã illisus est fluui⁹ et otinuo cecidit ⁊ facta est ruina domus illius magna. Ca. vij·

Cum autez implesset omnia verba sua in aures plebis ĩtrauit capharnauz· Centurionis aũt cuiusdã seru⁹ male hñs erat morituru⁹ q̃ illi erat pretiosus· Et cũ audisset de ihu: misit ad eu⁹ seniores iudeoꝝ: rogans eũ ut veniret ⁊ saluaret seruum eius· At illi cũ venissent ad ihm rogabãt eũ sollicite dicentes ei: q̃ dign⁹ ẽ ut hoc illi prestes· Diligit em̃ gentez nostrã: synagogã ipse edificauit nobis· Ihus autẽ ibat cũ illis· Et cũ iam nõ lõge eẽt a domo: misit ad eũ cẽturio amicos dicens· Domine: noli vexari· Nõ ei sũ dign⁹ ut sub tectũ meũ intres: ꝓpter q̃ ⁊ meipm̃ nõ sũ dignuz arbitratꝰ ut venirẽ ad te· sed dic verbo ⁊ sanabit̃ puer meus· Nam ⁊ ego hõ sub ptãte cõstitutus: hñs sub me milites ⁊ dico huic vade ⁊ vadit ⁊ alij veni ⁊ venit ⁊ seruo meo fac hoc ⁊ facit· Quo audito ihus mirat⁹ est ⁊ conuersus sequentibus se turbis dixit· Amen dico vobis nec in isrl̃ tantã fidez inuem· Et reuersi qui missi fuerãt domũ: inuenerũt seruũ q̃ languerat sanũ· Et factũ est deinceps ibat ihs in ciuitatẽ q̃ vocat̃ naym ⁊ ibant cũ eo discipuli ei⁹ ⁊ turba copiosa· Cũ autẽ appropinq̃ret porte ciuitatis ecce defũctus efferebat̃ filius vnicus matris sue· Et hec vidua erat ⁊ turba ciuitatis multa cum illa· Quã cũ vidisset dñs: misericordia motus sup eã dixit illi· Noli flere· Et accessit ⁊ tetigit loculũ· Hñ aũt qui portabant steterũt· Et ait· Adolescens: tibi dico surge· Et resedit qui erat mortuus ⁊ cepit loqui ⁊ dedit illũ matri sue· Accepit autẽ oẽs timor ⁊ magnificabant deum dicentes· Quia ꝓpheta magnus surrexit in nobis ⁊ quia de⁹ visitauit plebez suaz· Et exijt hic sermo in vniuersã iudeã de eo ⁊ omnem circa regionez· Et nuntiauerũt iohanni discipuli ei⁹ de oib⁹ hijs·

Et cōuocauit duos de discipulis
suis iohānes ⁊ misit ad ihesuꝫ di
cens Tu es q̄ vēturus es. an aliū
expectam⁹. Cū aūt venissent ad
eū viri dixerūt. Johannes bapti
sta misit nos ad te dicēs. Tu es
q̄ vēturus es an aliū expectam⁹.
In ipsa aūt hoā multos curauit
a languorib⁹ suis ⁊ plagis ⁊ spiri
tibus mal⁹ ⁊ cecis multis donauit
visū. Et rn̄dēs dixit illis. Eūtes re
nūciate iohāni q̄ audistis ⁊ vidi
stis. Quia ceci vident claudi ābu
lant leprosi mūdātur surdi audi
unt mortui resurgēt. paupes euā
gelisātur ⁊ btūs est q̄cunq̄ non
fuerit scandalisatus in me. Et cū
discessissent nūcij iohānis cepit
de iohāne dicē ad turbas. Quid
existis in desertū videre. Arūdinē
vēto agitataꝫ. Sꝫ quid existis vi
dere. Hoīem mollibꝫ vestimētis
indutū. Ecce q̄ in veste preciosa
sūt ⁊ delicijs in domibꝫ regū sunt
Sꝫ quid existis videre. ꝓphetā.
Vtiq̄ dico vobis ⁊ plusq̄ ꝓphe
tam. Hic est de quo scriptū ē. Ecce
mitto angelū meū añ faciē tuam
q̄ prepabit viā tuā ante te. Dico
em̄ vob̄ maior inter natos mulie
rum ꝓpheta iohāne baptista ne
mo est. Qui aūt minor ē in regno
dei maior est illo. Et oīs populus
audiēs ⁊ publicani iustificauerūt
deū baptisati baptismo iohānis
Pharisei aūt ⁊ legisperiti. ꝯsiliū
dei spreuerūt in semetipōs nō bap
tisati ab eo. Ait aūt dn̄s. Cui er
go similes dicā hoīes generacōis
huius ⁊ cui similes sūt. Similes
sūt pueis sedētibꝫ in foro ⁊ loquē
tibus adinuicē ⁊ dicētibꝫ. Canta
uim⁹ vob̄ tibijs ⁊ nō saltastis la
mētauim⁹ ⁊ nō plorastis. Veīt
aūt iohānes baptista neq̄ man
ducās panē neq̄ bibēs vinuꝫ et
dicitis. Demoniū habet Venit fi
lius hoīs māducās ⁊ bibēs ⁊ di
citis. Ecce hō deuorator ⁊ bibens
vinū amicus publicanoꝝ ⁊ pccō
rum. Et iustificata est sapīa. ab
ōnibꝫ filijs suis. Rogabat aūt il
lū q̄dā de phariseis ut manduca
ret cū illo. Et īgressus domū pha
risei discubuit. Et ecce mulier q̄
eāt in ciuitate peccatrix ut cogno
uit q̄ accubuit in domo pharisei
attulit alabastrū vngenti ⁊ stās
retro secus pedes ei⁹ lacrimis ce
pit rigare pedes ei⁹ et capillis ca
pitis sui tergebat ⁊ osculabatur
pedes ei⁹ ⁊ vngēto vngebat. Vi
dēs aūt pharise⁹ q̄ vōuerat eū ait
intra se dicēs. Hic si esset ꝓpheta
sciret vtiq̄ que ⁊ qual̄ ē mulier
q̄ tangit eū q̄ peccatrix ē. Et rn̄dēs
ihesus dixit ad illū. Symō habeo
tibi aliq̄d dicere. At ille ait. Magi
ster dic. Duo debitores erant cui
dā feneratori vn⁹ debebat denari
os quingētos ⁊ alius qn̄quagī
ta. Nō habētibus illis vnde redde
rent donauit vtrisq̄. Quis ergo
eū plus diligit. Et rn̄dens symō
dixit. Estimo q̄ is cui plus dona
uit. At ille dixit ei. Recte iudicasti
Et ꝯuersus ad mulierē. dixit symo
ni. Vides hanc mulierē. Intr̄ui
in domū tuā aquam pedibꝫ meis
nō dedisti. Hec aūt lacrimis riga
uit pedes meos ⁊ capillis suis ter
sit Osculū mihi nō dedisti hec au
tē ex quo intr̄uit nō cessauit oscu
lari pedes meos Oleo caput meū

nō vnxisti. hec aūt vngēto vnxit
pedes meos. Propter qđ dico tibi
Remittunt̄ ei pctā multa. qm̄ di
lexit multū. Cui aūt min⁹ dimitti
tur min⁹ diligit. Dixit aūt ad illā
Remittunt̄ tibi peccata Et ceperūt
qui simul accūbebant dicere intr̄
se. Quis ē hic q̄ etiā peccata dimit
tit. Dixit aūt ad mulierez. Fides
tua te saluā fecit. Vade in pace.

Et factū est dein Ca. viij.
ceps ⁊ ip̄e iter fatiebat p ci
uitates ⁊ castella predicās ⁊ euā
gelisans regnū dei ⁊ duodecī cum
illo ⁊ mulieres aliq̄ que erāt cura
te a spiritib⁹ malignis et infirmi
tatibz: maria que vocat̄ magdale
ne de q̄ septē demonia exierant ⁊
iohanna vxor chuze ꝓcuratoris
herodis ⁊ susanna ⁊ alie multe q̄
ministrabāt ei de facultatib⁹ suis
Cū aūt turba plurima cōueniret
et de cītatib⁹ ꝓperarēt ad eū: dixit
p similitudīez. Exijt q̄ seīnat seīnare
semē suū ⁊ dū seīnat: aliud cecidit
sec⁹ viā ⁊ ꝯculcatū ē ⁊ volucres ce
li ꝯmederīt illđ Et aliud cecidit sup̄
petrā ⁊ natū aruit. qꝛ n̄ hēbat hu
morē. Et aliud cecidit int̄ spinas
⁊ simul exorte spine suffocauerūt
illud. Et aliud cecidit in terraz bo
nā ⁊ ortū fecit fructū centuplum.
Hec dicēs clamabat. Qui habet
aures audiendi audiat. Interro
gabant aūt euz discipuli ei⁹ que
eēt hec parabola. Quibus ip̄e dixit.
Vob̄ datū ē nosse misteriū regni
dei. ceteis aūt in parabol̄ ut vidētes
nō videāt et audientes nō intelli
gant. Est aūt hec parabola. Semē ē
verbū dei. Qui autez secus viā: hij
sūt qui audiūt: deinde venit dya
bolus ⁊ tollit verbū de corde eorū
ne credentes salui fiant Nam qui
supra petrā: qui cū audierint cum
gaudio suscipiūt verbū. Et hij ra
dices nō hn̄t. qꝛ ad temp⁹ credūt
⁊ in tp̄e temptacōis recedūt. Qđ
aūt in spinas cecidit: hij sunt qui
audierūt ⁊ a sollicitudinib⁹ ⁊ di
uicijs ⁊ voluptatib⁹ vite euntes
suffocant̄ ⁊ nō referūt fructū. Qđ
aūt ī bonā terrā: hij sūt q̄ in corde
bono ⁊ optimo audientes verbū
retinēt et fructū afferūt in patien
tia. Nemo aūt lucernā accendens
opit eam vase: aut subtus lectuz
ponit. ꝫ sup̄ candelabꝝ ponit ut
intrantes videāt lumē. Non ē em̄
occultū qđ nō manifestet̄: nec ab
sconditū qđ nō ꝯgnoscat̄ ⁊ in pa
lā veniat. Videte g̊ quō auditis.
Qui eī habet dabit̄ illi ⁊ quicūqꝫ
nō habz: etiā qđ putat se hr̄e au
feret̄ ab illo. venerūt āt ad illū mr̄
⁊ fratres ei⁹ ⁊ nō poterant adire
ad eū pre turba. Et nūtiatū ē illi.
Mat̄ tua ⁊ fratres tui stant foris:
volentes te videre. Qui rn̄dens di
xit ad eos. Mater mea ⁊ frēs mei
hij sūt qui verbū dei audiūt ⁊ fa
tiūt. Factū est aūt in vna dierꝝ et
ip̄e ascendit ī nauiculā ⁊ discipu
li ei⁹ ⁊ ait ad illos: Trāsfretemus
trās stagnū. Et ascēderūt. Et naui
gantib⁹ illis obdormiuit ⁊ descen
dit ꝓcella venti ī stagnū ⁊ ꝯpelle
bant̄ ⁊ piditabant̄. Accedētes āt
suscitauerūt eū dicētes. Preceptor
perim⁹. At ille surgēs increpauit
ventū ⁊ tēpestatez aq̄ ⁊ cessauit et
facta ē trāquillitas. Dixit āt illis.
Vbi ē fides vr̄a. q̄ timētes mirati
sūt adīuicē dicētes. q̄sputas h̄ ē.

Quia a vētis impat a mari a obe
diūt ei. Et nauigauerūt ad regio
nem geraſenoz q̄ eſt otra galile
am Et cū de naui egreſſus eſſz ad
terrā occurrit illi vir q̄dā qui ha
bebat demoniū iā tēporibus mul
tis a veſtimēto nō idue bat neq̄
in domo manebat ſ in monumē
tis. Js ut vidit ihesū ꝓcidit ante
illū a exclamās voce magā dixit.
Quid mihi a tibi ē ihu fili dei altiſ
ſimi. Obſecro te ne me torqueas
Precipiebat em̄ ſpiritui immūdo
ut exiret ab hoīe. Multis em̄ tēpo
ribꝰ arripiebat illū a vinciebat
cathēnis et cōpedibꝰ cuſtoditus
et ruptis vincul agebat a demo
nio in deſerta. Interrogauit aūt
illū ihesus dicēs. Qđ tibi nomen
ē. At ille dixit. Legio. Quia intra
uerāt demonia multa in eū. Et ro
gauerūt illum ne imperaret illis ut
in abiſſum irent. Erat aūt ibi grex
porcoz multoz paſcētiū in mōte
a rogabāt eū ut pmitteret eis in
illos ingredi. Et pmiſit illis. Exierūt
ergo demonia ab hoīe a intraue
rūt in porcos a impetu abiit grex
p precceps in ſtagnū a ſuffocatus ē.
Qđ ut viderūt factū q̄ paſcebant
fugerūt a nūciauerūt in ciuitatem
a in villas. Exierūt aūt videre qđ
factum ē a venerūt ad ihm a inue
nerūt hoīem ſedētem a quo demo
nia exierāt veſtitū. ac ſana mēte
ad pedes ei a timuerūt Nūciaue
rūt aūt illis a qui viderant quō ſa
nus factus fuiſſz a legione. Et ro
gauerūt illum oīs multitudo gera
ſenoz ut diſcederet ab ipſis quia
magno timore tenebātur Ipe au
tē aſcēdens nauim reuerſus ē. Et
rogabat illū vir a quo demonia
exierāt ut cū eo eſſet dimiſit aūt
eū ibus dicēs. Redi in domū tuaz
a narra quāta tibi fecit deus. Et
abiit p vniuſā ciuitatē predicās
quāta illi feciſſz ihesus. Factum ē
aūt cū rediſſet ihs exceꝑit illum
turba. Erāt aūt oēs expectātes eū
Et ecce venit vir cui nomē iairus
a ipſe pncceps ſynagoge erat et
cecidit ad pedes ihu. rogās eū ut
intraret in domū ei q̄ vnica filia
erat ei fere ānoz. xij. a hec mori e
batur. Et cōtigit dū iret a turbis
cōprimebatur. Et mulier quedā
erat in fluxu ſāguinis ab ānis du
odecī q̄ in medicos erogaueāt om
nē ſubſtanciā ſuā nec ab vllo po
tuit curari. Accceſſit retro a tetigit
fimbriā veſtimēti ei a confeſtim
ſtetit fluxꝰ ſāguinis ei Et ait ihs
Quis ē qui me tetigit. Negātibꝰ
aūt oībus dixit petrus a q̄ cum il
lo erāt. Preceptor turbe te cōpri
mūt a affligūt a dicis q̄s me teti
git. Et dixit ibus Tetigit me ali
quis. Nā a ego noui virtutē de me
exiſſe. Vidēs aūt mulier q̄ nō la
tuit tremens venit a ꝓcidit ante
pedes ei a ob quā cauſā tetigerit
eū idicauit cora oī populo a quē
admodū cōfeſtim ſanata ſit. At
ipſe dixit ei. Filia fides tua ſaluā
te fecit. Vade in pace Adhuc illo
loquēte. venit quidā ad pncipez
ſynagoge dicēs ei q̄ mortua eſt
filia tua noli vexare illum. Ihs āt
audito hoc verbo rndit pri puelle
Noli timē. Crede tm̄ a ſalua erit
Et cū veniſſet domū. non pmiſit i
trare ſecum quēq̄ miſi petrū a ia
cobū a iohānem a patrē a matrē

puelle. Flebāt aūt oēs ⁊ plange
bant illaꝫ. At ille dixit. Nolite fle
re. Nō est mortua puella ꝫ dormit
Et deridebant eū: scientes q̄a mor
tua eēt. Ipse aūt tenēs manū ei⁹
clamauit dicēs. Puella surge. Et
reuersus ē spūs eius ⁊ surrexit cō
tinuo. Et iussit illi dare māducaē
Et stupuerēt ꝑntes ei⁹: quib⁹ p̄ce
pit ne alicui dicerēt qd̄ factū eāt.

Ca. ix.

Conuocatis aūt
ibus duodecī aplis dedit il
lis virtutē ⁊ potestatē sup omnia
demonia ⁊ ut lāguores curarent.
Et misit illos predicare regnū dei
⁊ sanare infirmos. Et ait ad illos
Nihil tuleritis in via neq; virgaꝫ
neq; perā neq; panē neq; pecuniā
neq; duas tunicas habeatis. Et ī
quācūq; domum intraueritis ibi
manete ⁊ inde ne exeatis. Et qui
cunq; nō receperint vos: exeuntes
de ciuitate illa etiā puluerē peduꝫ
vestroꝝ excutite in testimoniū su
pra illos. Egressi aūt circuibāt ꝑ
castella: euangelisantes et curan
tes vbiq;. Audiuit aūt herodes
tetrarcha oīa que fiebant ab eo
et hesitabat eo q̄ diceret a q̄bus
dam q̄ iohēs surrexit a mortuis.
a quibusdaꝫ vero q̄ helias appa
ruit. ab alijs aūt q̄ ꝓpheta vnus
de antiq̄s surrexit. Et ait herodes
Iohēm ego decollaui. Quis ē aūt
iste de quo ego talia audio. Et q̄
rebat videre eū. Et reuersi apli nar
rauerūt illi quecūq; fecerunt ⁊ as
sūptis ill' secessit seorsuꝫ in locū de
sertū q̄ est bethsaide. Qd̄ cū ꝯgno
uissent turbe secuti sūt illuꝫ ⁊ exce
pit illos ⁊ loq̄bat ill' de regno dei
⁊ eos q̄ cura indgeibāt sanabat

dies aūt ceperat declinare. Et acce
dētes duodecim dixerūt illi dimit
te turbas: ut eūtes in castella vil
lasq; q̄ circa sunt diuertāt ⁊ inue
niāt escas. q̄ h̄ in loco deserto su
m⁹. Ait autē ad illos. Vos date
ill' māducare. At illi dixerūt. Nō
sunt nobis plus q̄ q̄nq; panes ⁊
duo pisces: nisi forte nos eam⁹ ⁊
emam⁹ in oēm hāc turbā escas.
Erāt autē fere viri q̄nq; milia. Ait
aūt ad discipulos suos. Facite il
los discūbere ꝑ cōuiuia q̄nquage
nos ⁊ ita fecerūt. Et discubuerūt
oēs. Acceptis aūt q̄nq; panib⁹ ⁊
duobꝫ piscibꝫ respexit in celū ⁊ be
nedixit ill' ⁊ fregit ⁊ distribuit di
scipul' suis ut ponerēt añ turbas
Et manducauerūt oēs ⁊ saturati
sūt. Et sblatū ē qd̄ supfuit ill' fra
gmētoꝝ cophini duodecī. Et fcm̄
ē cū sol⁹ eēt orās erāt cū illo ⁊ di
scipuli ⁊ interrogauit illos dicens.
Quē me dicunt eē turbe. At illi re
spōderūt ⁊ dixerūt iohēm baptistā
alij āt heliā. alij vero q̄ vn⁹ ꝓphe
ta de p̄oribꝫ surrexit. Dixit aūt ill'.
Vos autē quē me eē dicitis. Re
spōdēs symō petr⁹ dixit Cristū dī
At ille īcrepās illos p̄cepit ne cui
dicerēt hoc: dicēs. q̄ oportet filiū
hoīs mlta pati ⁊ r̄probari a seīori
bꝫ ⁊ p̄ncipib⁹ sacdotū ⁊ scrib̄ ⁊ oc
cidi ⁊ t̄cia die resurgē. Dicebat āt
ad oēs. Si quis vult post me ve
nire abneget semetipsuꝫ ⁊ tollat
crucē suaꝫ quotidie ⁊ sequat̄ me.
Qui enim voluerit animam suaꝫ
saluam facere perdet illam. Naꝫ q̄
ꝑdiderit animam suam ꝓpter me
saluaꝫ fatiet illā. Quid em̄ ꝓficit
homo si lucret̄ vniuersū mundū.

se aūt ipsū pdat ⁊ detrimentū sui
faciat. Nā q̄ me erubuerit ⁊ me
os sermones hūc filius hōis eru
bescet cū venerit in maiestate sua
⁊ patris ⁊ sāctoꝝ āgeloꝝ. Dico
aūt vob̄ vere sūt aliq̄ hic stantes
qui nō gustabūt mortē donec vi
deant regnū dei. Factū ē aūt post
hec v̄ba fere dies octo et assump
sit petrū ⁊ iacobū ⁊ iohānez ⁊ as
cēdit in mōtē ut oraret. Et facta ē
dū oraēt species vult⁹ ei⁹ altera
⁊ vestitus ei⁹ alb⁹ ⁊ fulgens. Et
ecce duo viri loquebātur cū illo.
Erāt aūt moyses ⁊ helias visi in
maiestate ⁊ dicebāt excessum ei⁹
quē ꝯpleturus erat in iherusalez
Petr⁹ vero ⁊ q̄ cum illo erāt gra
uati erāt somno. Et euigilātes vi
derūt maiestatē ei⁹ ⁊ duos viros
qui stabāt cū illo. Et factū ē cum
descēderēt ab illo ait petr⁹ ad ihe
sū. Preceptor bonū ē nos hic esse
⁊ faciam⁹ tria tabernacula vnū
tibi ⁊ vnū moysi ⁊ vnum helie.
Nesciens q̄d diceret. Hec autē il
lo loquēte facta ē nubes ⁊ obum
brauit eos ⁊ timuerūt intrātibus
ill̄ in nubez. Et vox facta est de nu
be dicens Hic ē filius me⁹ dilect⁹
ipsū audite. Et dū fieret vox inuē
tus est ihesus solus ⁊ ipsi tacuerūt
⁊ nemini dixerūt ī ill̄ diebz quicq̄
ex hijs que viderāt. Factū ē autē
in sequēti die descendētib⁹ illis de
mōte occurrit ill̄ turba multa. Et
ecce vir de turba exclamauit dicēs
Magister obsecro te respice in fi
liū meū q̄ vnicus ē mihi. Et ecce
spūs apprehendit eū ⁊ subito cla
mat ⁊ elidit ⁊ dissipat eū cuz spu
ma ⁊ vix discedit dilanians eum

Et rogaui discipulos tuos ut ei
cerent illū ⁊ nō potuerūt Rn̄dens
aūt ihs dixit. O generacō infidel̄
⁊ puersa vsqueq̄ ero apud vos
⁊ patiar vos. Adduc huc filiuz
tuū. Et cū accederz elisit illū demo
niū ⁊ dissipauit. Et īcrepauit ihe
sus spūm immūdū ⁊ sanauit pu
erū ⁊ reddidit illuz patri ei⁹. Stu
pebāt aūt oēs in magnitudīe dei
omībusq̄ mirātibus in ōnib⁹ q̄
faciebat. Dixit ad discipulos su
os. Ponite vos in cordibz vestris
sermōes istos. Filius em̄ hōis fu
turū est ut tradat̄ in manus ho
minū. At illi ignorabat verbum
istud ⁊ erat velatū an̄ eos ut nō
sētirent illud ⁊ timebāt euz inter
rogare de hoc verbo. Intrauit au
tē cogitacō in eos quis eoꝝ ma
ior esset. At ihesus vidēs cogitaci
ones cordis illorū apprehēdit pue
rū ⁊ statuit illū secus se ⁊ ait ill̄.
Quicūq̄ susceperit puerū istuz in
noīe meo me recipit. Et q̄cunq̄
me receperit recipit eū q̄ me misit
Nā qui minor est inter oēs vos h̄
maior ē. Rn̄dēs āt iohānes dixit.
Preceptor vidim⁹ quēdaz in no
mine tuo eiciētē demonia et ꝓhi
buim⁹ eū. q̄ nō sequit̄ nobiscuz
Et ait ad illos ihesus. Nolite ꝓhi
bere. Qui em̄ nō est aduersū vos
ꝓ vobis est. Factū ē aūt dū ꝯple
rent̄ dies assumpcōis eius ⁊ ipse
faciē suaz firmauit ut iret iherusa
lem. Et misit nūcios an̄ cōspectuz
suū ⁊ eūtes intrauerūt in ciuitatē
samaritanoꝝ ut pararent illi. Et
nō receperūt eū q̄ facies ei⁹ erat
eūtis iherusalez Cūvidissent aūt
discipuli eius iacob⁹ ⁊ iohānes

dixerūt. Dñe vis dicim⁹ ut ignis
descendat de celo ⁊ ꝯsumat illos.
Et ꝯuersus īcrepauit illos dicēs
Nescitis cui⁹ spūs estis. Fili⁹ ho
minis nō venit amās pdere. ꝫ sal
uare. Et abierūt in aliud castellū
Factū est aūt ambulantib⁹ illis
ī via: dixit quidā ad illū. Sequar
te quocūq; ieris. Dixit illi ihesus.
Vulpes voueas hn̄t et volucres
celi nidos. filius autē hoīs nō ha
bet vbi caput suū redinet. Ait āt
ad alterꝫ. Sequere me. Ille autez
dixit. Dñe: pmitte m̄ primū ire et
sepelire patrē meuꝫ. Dixitq; ei ihs
Sine ut mortui sepeliāt mortuos
suos. tu aūt vade ⁊ ānūtia regnū
dei. Et ait alter. Sequar te dñe: sed
pmitte mihi p̄mū renūtiare hijs
qui domi sūt. Ait ad illū ihus. Ne
mo mittēs manū suā ad aratꝫ ⁊
aspitiēs retro: aptus ē regno dei.

Post hec aūt desi Ca. x.
gnauit dn̄s ⁊ alios septua
gītaduos ⁊ misit illos binos añ
fatiē suam in oēm ciuitatē ⁊ locuꝫ
quo eāt ipe venturus. Et dicebat
illis. Messis quidē multa. opeārij
aūt pauci. Rogate ēgo dn̄m mes
sis ut mittat oparios in messem.
Ite: ecce ego mitto vos sic agnos
int̄ lupos. Nolite portare sacculuꝫ
neq; perā neq; caltiamēta ⁊ nemi
nem p viā salutaueritis. In quā
cūq; domū intraueritis primū di
cite pax huic domui ⁊ si ibi fueit
filius pacis req̄escet sup illū pax
vrā: sinaūt ad vos reuertetur. In
eadē aūt domo manete edentes ⁊
bibētes q̄ apud illos sūt. Dign⁹
em̄ est oparius mercede sua. Noli
te transire de domo in domū. Et in
quācūq; ciuitatē intraueritis ⁊ su
sceperint vos māducate que ap
ponūtur vobis ⁊ curate infirmos
qui in illa sunt ⁊ dicite illis appro
pinq̄bit in vos regnū dei. In quā
cūq; aūt ciuitatē intraueritis ⁊ n̄
susceperint vos: exeūtes ī plateas
eius dicite. Etiaꝫ puluerez qui ad
hesit nob̄ de ciuitate vrā extrgim⁹
in vos. Tamen hoc scito te q̄a ap
propinquabit regnū dei. Dico vo
bis. q̄ sodomis ī die illa remissi⁹
erit q̄ illi cītati. Ve tibi corozaim
ve tibi bethsayda. q̄ si in tyro et
sydone facte fuissent v̄tutes que
facte sūt in vobis olim in cilitio ⁊
cinere sedentes peniterēt. Verūta
men tyro ⁊ sydone remissi⁹ erit ī
iuditio q̄ vob̄. Et tu capharnauꝫ
vsq; ad celuꝫ exaltata: vsq; ad in
fernū demergeris. Qui vos audit
me audit ⁊ q̄ vos spernit me sper
nit. Qui aūt me spernit: spernit eū
qui misit me. Reuersi sūt aūt sep
tuagintaduo cū gaudio dicētes.
Dñe: etiā demonia subitiunt̄ nob̄
ī nomine tuo. Et ait illis. Videbā
sathanā sicut fulgur de celo cadē
tem. Ecce dedi vobis ptātez calcan
di supra serpētes ⁊ scorpiones et
sup̄ oēm virtutē inimici ⁊ n̄l vob̄
nocebit. Verūtamen in hoc noli
te gaudere. q̄ spūs vob̄ subitiunt̄
Gaudete āt q̄ nomīa vrā scripta
sūt ī cel̄. In ip̄a hora exultauit in
spūscō ⁊ dixit. Cōfitebor tibi dñe
pr̄ celi ⁊ t̄re q̄ abscōdisti hec a sa
piētib⁹ ⁊ prudētib⁹ ⁊ reuelasti ea
puul̄. Etiaꝫ pr̄: qm̄ sic placuit añ
te. Oīa m̄ tr̄dita sūt a pr̄e meo. Et
nemo scit q̄s sit fili⁹ n̄ pr̄ ⁊ q̄s sit
pr̄ n̄ fili⁹ ⁊ cui voluerit fili⁹ reuelaē

Et cōuersus ad discipulos suos
dixit Beati oculi qui vidēt q̄ vos
videtis. Dico enī vobis ꝙ multi re
ges ⁊ ꝓphete voluerūt videre que
vos videtis ⁊ nō viderūt ⁊ audire
q̄ auditis ⁊ nō audierūt. Et ecce
quidā legispeitus surrexit tēptās
illū ⁊ dicens. Magister q̄d faciē
do vitaꝫ eternā possidebo. ⁊ At ille
dixit ad eū. In lege quid scriptū
est. ⁊ Qūo legis. ⁊ Ille rn̄dens dixit
Diliges dn̄m deuꝫ tuū ex toto cor
de tuo ⁊ ex tota anima tua ⁊ ex oī
bus viribꝰ tuis ⁊ ex omni mente
tua ⁊ ꝓximū tuū sicut te ipsū. Dix
itq̄ illi. Recte rn̄disti. Hoc fac et
viues. Ille aūt volens iustificare
seipsū dixit ad ihesū. Et q̄s ē meꝰ
ꝓximꝰ. ⁊ Suscipiēs āt ihesus dix
it. Homo quidā descendebat ab
iherusalem in ihericho ⁊ incidit in
latrones q̄ etiā despoliauerūt euꝫ
⁊ plagis impositis abierūt semi
uiuo relicto. Accidit ut sacerdos
quidā descēderet eadē via ⁊ viso il
lo preteriuit. Similit̄ ⁊ leuita cum
esset secus locū ⁊ videret eū ꝑtrā
sijt. Samaritanꝰ aūt quidā iter
faciens venit secus eū ⁊ vidēs eū
misericordia motꝰ est. Et appropi
ans alligauit vulnera eiꝰ infun
dens oleū ⁊ vinū ⁊ imponēs illuꝫ
in iumentū suū duxit in stabuluꝫ
⁊ curam eiꝰ egit. Et altera die pro
tulit duos denarios ⁊ dedit stabu
lario ⁊ ait. Curam illius habe et
q̄dcunq̄ superogaueris. ego cuꝫ
rediero reddā tibi. Quis horꝫ triū
vidr̄ tibi ꝓximus fuisse illi qui in
cidit ī latrones. ⁊ At ille dixit. Qui
fecit misericordiā in illū. Et ait illi
ihesus. Vade ⁊ tu fac similiter. Fa
ctum ē aūt dū irent ⁊ ipse intr̄uit
in quodd̄ castellū ⁊ mulier q̄dā
martha noīe excepit illū ī domū
suā ⁊ huic erat soror noīe maria.
Que etiā sedēs secꝰ pedes dn̄i au
diebat v̄bū illius. martha autē
satagebat circa frequēs ministe
riū. Que stetit ⁊ ait. Dn̄e nō est ti
bi cure ꝙ soror mea reliq̄t me so
lā ministrare. ⁊ Dic ergo illi ut me
adiuuet. Et rn̄dens dixit illi dn̄s
Martha martha sollicita es et
turbaris erga pluriā. Porro vnū
est necessariū. Maria optimaꝫ ꝑ
tem elegit. que nō auferet̄ ab ea

Ca. xi.

Et factū est cum
esset in quodā loco orans
ut cessauit dixit vnus ex discipu
lis eiꝰ ad eū. Dn̄e doce nos orare
sicut docuit iohānes discipulos
suos. Et ait illis. Cū oratis dicite
Pater sāctificet̄ nomē tuū. adue
niat regnū tuū fiat voluntas tua
panē nostrū quotidianū da no
bis hodie et dimitte nob̄ peccata
nr̄a. siquidē ⁊ nos dimittimꝰ debi
toibꝰ nr̄is ⁊ ne nos īducas ī tēp
tacōeꝫ. Et ait ad illos. Quis vestꝝ
habebit amicū ⁊ ibit ad illuꝫ me
dia nocte ⁊ dicet illi amice cōmo
da mihi tres panes. qm̄ amicus
meus venit de via ad me ⁊ nō ha
beo q̄d ponā ante illū ⁊ ille deintꝰ
respondēs dicat. noli mihi mole
stus eē. iā ostium clausū ē ⁊ pueri
mei mecū sunt in cubili. nō possuꝫ
surgere ⁊ dare tibi. ⁊ Et ille si ꝑseue
rauerit pulsans dico vob̄ ⁊ si nō
dabit illi surgēs eo ꝙ amicꝰ eius
sit ꝓpter improbitatē tn̄ eius sur
get ⁊ dabit illi quotq̄t habꝫ ne
cessarios Et vob̄ dico ego. Petite

et dabit vobis. querite et inuenie
tis. pulsate et apiet vobis. Omis
em qui petit accipit et q querit in
uenit et pulsati aperiet. Quis aut
ex vob prem petit panem: nuquid
lapidem dabit illi. Aut piscem: nun
quid p pisce serpentem dabit illi.
Aut si petierit ouum: nuquid porri
get illi scorpionem. Si ego vos cum
sitis mali nostis bona data dare
filijs vestris: quanto magis pat ve
ster de celo dabit spiritum bonum pe
tentibus se. Et erat eitiens demonium
et illud erat mutum et cum eiecisset de
monium locutus est mutus et ami
rate sunt turbe. Quidam aut ex eis
dixerunt. In beezebub principe demo
niorum eicit demonia. Et alij temptan
tes: signum de celo querebant ab eo
Ipse at ut vidit cogitationes eorum di
xit eis. Omne regnum in seipsum diuisum
desolabit et domus supra domum ca
det. Si aut et sathanas in seipm di
uisus est: quo stabit regnum eius. quia
dicitis in beelzebub eicere me demo
nia. Si at ego in beelzebub eitio
demonia: filij vestri in quo eitiunt.
Ideo ipsi iudices vestri erunt. Porro
si in digito dei eitio demonia: pfe
cto puenit in vos regnum dei. Cum
fortis armatus custodit atrium suum
in pace sunt ea q possidet. Si aut for
tior illo supueniens viceit eum: vni
uersa arma eius auferet in quibus
confidebat et spolia eius distribuet.
Qui non est mecum aduersum me est et qui
non colligit mecum dispergit. Cum immun
dus spus exierit de homine pambu
lat p loca inaquosa: querens requiem
et non inueniens dicit. Reuertar in
domum meam vnde exiui. Et cum venerit
inuenit scopis mundatam. Et tunc va

dit et assumit septem alios spus se
cum nequiores se et ingressi habitant
ibi. Et fiunt nouissima hominis illius pei
ora prioribus. Factum est aut cum hec di
ceret: extollens vocem quedam mulier
de turba dixit illi. Btus venter qui
te portauit et vbera q suxisti. At il
le dixit. Quinymo beati qui audiunt
verbum dei et custodiunt illud. Tur
bis aut concurrentibus cepit dicere
Generatio hec generatio nequam est:
signum querit et signum non dabitur
ei nisi signum ione. Nam sicut fuit io
nas signum niniuitis: ita erit filius
hominis generationi isti. Regina au
stri surget in iuditio cum viris gene
rationis huius et condenabit illos. quia
venit a finibus terre audire sapien
tiam salomonis. Et ecce plus quam salo
mon h. Viri niniuite surgent in iu
dicio cum generatione hac et condenabunt
illam. quia penitentiam egerunt in predicatione
ione. Et ecce plus quam iona h. Nemo
lucernam accendit et in abscondito po
nit neque sub modio sed super candela
brum ut q ingrediuntur lumen videant.
Lucerna corporis tui est oculus tuus. Si
oculus tuus fuerit simplex: totum cor
pus tuum lucidum erit. si at nequam
fuerit: etiam corpus tuum tenebrosum
erit. Vide ergo ne lumen quod in te est tene
bre sint. Si ergo corpus tuum totum luci
dum fuerit: non habens aliquam partem tene
brarum erit lucidum totum. Et sicut lucerna
fulgoris illuminabit te Et cum loqueretur
rogauit illum quidam phariseus ut pran
deret apud se. Ihs aut ingressus recu
buit. Phariseus at cepit intra se re
putans dicere. quare non baptisatus
esset ante prandium. Et ait dns ad
illum. Nunc vos pharisei quod de
foris est calicis et catini mundatis

qđ aũt intus ẽ vestrũ. plenũ est
rapina ⁊ iniq̃tate. Stulti nõne q̃
fecit qđ deforis est. etiaz id qđ de
intus est fecit. Verũtamen qđ sup
est date elemosinã ⁊ ecce oia mũ
da sũt vob Sz vevob pharisei q̃
decimatis mẽtam ⁊ rutã ⁊ oẽ olꝰ
⁊ preteritis iudiciũ ⁊ caritatẽ dei.
Hec aũt oportuit facere ⁊ illa nõ
omittere Ve vob pharisei qꝝ di
ligitis primas cathedras i synа
gogis ⁊ salutacões in foro. Ve vo
bis qꝝ estis ut monumẽta q̃ non
parent ⁊ hoies ambulãtes supra
nesciũt. Rñdens aũt quidã ex le
gisperitis ait illi. Magister hec di
cẽs etiã ꝺumeliã nob facis. At il
le ait. Et vob legisperitis ve quia
oneratis hoies oneribus q̃ porta
re nõ possunt ⁊ ipsi vno digito ve
stro nõ tangitis sarcinas. Ve vo
bis q̃ edificatis monumẽta pphe
tarũ patres aũt vestri occiderunt
illos. Profecto testificamini qꝝ cõ
sentitis opibꝫ patrum vroꝝ quo
mãquidẽ ipsi eos occiderunt vos
ãt edificatis eoꝝ sepulcra. Propter
ea ⁊ sapia dei dixit. Mittã ad il
los pphetas ⁊ aplos ⁊ ex illꝭ occi
dent ⁊ psequẽtur ut imãtur sã
guis oim pphetarũ. q̃ effusus est
a ꝺstitucõe mũdi a generacõne
ista a sãguine abel vsq̃ ad sãgui
nẽ zacharie q̃ periit inter altarẽ ⁊
edem. Ita dico vobis requiretur ab
hac generacõe. Ve vob legisperi
tis qꝝ tulistis dauẽ scientie ipsi nõ
introistis ⁊ eos q̃ introibant p
hibuistis. Cũ hec ad illos dicerz
cepissent pharisei ⁊ legisperiti gra
uiter insistere ⁊ os eius opprimẽ
de multis insidiãtes ei ⁊ q̃rentes
rape aliq̃d ex ore eius. ut accusa
rent eum. Ca. xij.

Multis aũt turbis ꝯcurrenti
bus ita ut se inuicẽ cõculca
rẽt cepit dicere ad discipulos su
os Attẽdite a fermẽto phariseo
rũ qđ ẽ ypocrisis. Nihil em oper
tũ ẽ qđ nõ reuelet neq̃ absconꝺi
tũ quod nõ sciatur. Quomã q̃ in
tenebris dixistis. in lumine dicẽ
tur ⁊ qđ in aure locuti estis in cu
biculis predicabit in tectis. Dico
aũt vobis amicis meis ne terreа
mini ab hijs q̃ occidũt corpus ⁊
ptꝰ hec nõ habẽt amplius q̃d fa
ciãt. Oñdam aũt vobis quẽ time
atis Timete eũ qui post̃ occiꝺe
rit. habet ptãtem mittere in gehẽ
nam. Ita dico vobis hũc timete.
Nõne q̃nq̃ passeres venerunt di
pondio ⁊ vnus ex illꝭ nõ ẽ in ob
liuione corã ꝺo. Sed ⁊ capilli ca
pitis vri omnes numerati sunt.
Nolite ergo timere multis passeri
bus pluris estis. Dico aũt vobis
omnis q̃cunq̃ confessus fuerit me
corã hoibꝫ ⁊ filius hominis confi
bit illũ coram ãgelis dei. Qui aũt
negauerit me corã hoibus nega
bit coraz ãgelis dei. Et ois qui di
cit verbũ in filiũ hois remittetur
ei. ei aũt q̃ i spũm sanctũ blasphe
mauerit nõ remittetur. Cũ autez
inducẽt vos in synagogas ⁊ ad
magistratus ⁊ potestates nolite
solliciti esse. qualit aut q̃d rñdea
tis aut quid dicatis Spũs em sã
ctus ꝺocebit vos in ipsa hora q̃d
oporteat vos dicere. Ait aũt ei q̃
daz de turba Magister dic fratri
meo ut diuidat mecũ hereditatez
At ille dixit ei. Homo quis me

ɔstituit iudicē aut diuisorez sup̄
vos. Dixitq; ad illos. Videte ⁊ ca
uete ab oī auaritia. q̄ nō in abū
dantia cuiusq̄ vita est ex hijs q̄
possidet. Dixit aūt similitudinem
ad illos dicens. Hominis quidez
diuitis vberes fructus ager attu
lit ⁊ cogitabat ītra se dicēs. Quid
fatiaz q̄ non habeo quo ɔgregez
fructꝰ meos. Et dixit. Hoc fatiā.
Destruā horrea mea et maiora fa
tiaz ⁊ illuc cōgregabo oīa que na
ta sūt mihi ⁊ bona mea ⁊ dicā ani
me mee. Aīa: habes multa bona
posita ī ānos plurimos: requiesce
comede. bibe. epulare. Dixit āt illi
deus. Stulte hac nocte animā tuā
repetūt a te. Que aūt parasti cuiꝰ
erunt. Sic ē q̄ sibi thesaurisat et
nō est in deū diues. Dixitq; ad di
scipulos suos. Idō dico vob̄. No
lite solliciti eē aīe vestre quid mā
ducetis neq; corpi q̄d induamini
Aīa plus est q̄ esca ⁊ corpꝰ plꝰ
q̄ vestimentū. Cōsideāte coruos.
q̄ nō semināt neq; metūt quibꝰ
nō est cellariū neq; horreū ⁊ deus
pascit illos. Q̄ntomagis vos plu
res estis ill̄. Quis aūt vestꝝ cogi
tando pōt adicere ad staturā suā
cubitū vnuz. Si ergo neq; qd mi
nimū ē potestis: q̄d de ceteris sol
liciti estis. Considerate lilia q̄uo
crescūt. Nō laborāt neq; nent. Di
co autē vob̄. nec salomō in oī glo
ria sua vestiebat̄ sic̄ vnū ex istis.
Si aūt fenū qd hodie est ī agro ⁊
cras ī clibanū mittit̄ deꝰ sic vestit
q̄ntomagis vos pusille fidei. Et
vos nolite q̄rere q̄d mā ducetis ā
quid bibatis ⁊ nolite in sublime
tolli. Hec autē omnia gentes mū
di querunt. Pater aūt vester scit
qm̄ hijs īdigetis. Verūtamē q̄ri
te p̄mū r̄gnū dī ⁊ iustitiā eiꝰ ⁊ hec
omnia aditiētur vobis. Nolite ti
mere pusillus grex. q̄a cōplacuit
patri vestro dare vob̄ regnū. Vē
dite que possidetis ⁊ date elemosi
nam. Facite vob̄ sacculos qui nō
veterescūt: thesauꝝ nō defitientez
ī cel̄ q̄ fur ñ appropiat neq; tinea
corrūpit. Vbi em̄ thesaurus vr̄ ē
ibi ⁊ cor vestꝝ erit. Sīt lūbi vr̄i p̄
cincti ⁊ lucerne ardētes ⁊ vos simi
les hoībꝰ expectantibꝰ dn̄m suuz
qn̄ reuertat̄ a nupcijs ut cū vene
rit ⁊ pulsauerit: ɔfestim aperiant
ei. Beati serui illi quos cū venerit
dn̄s inueneit vigilantes. Amen.
dico vobis q̄ p̄cinget se et fatiet
illos discūbere ⁊ trāsiens ministr̄
bit illis. Et si venerit in secūda vi
gilia et si in tertia vigilia venerit
⁊ ita inuenerit: beati sūt serui illi.
Hoc aūt scitote. qm̄ si sciret pater
familias qua hora fur veniret vi
gilaret vtiq; ⁊ nō sineret p̄fodi do
mū suam. Et vos estote parati. q̄
qua hora nō putatis filius homi
nis veniet. Ait aūt ei petrus. Dn̄e
ad nos dicis hanc p̄abolā an et
ad om̄es. Dixit aūt dn̄s. Quis pu
tas est fidel̄ dispensator ⁊ prudēs
quē constituit dominꝰ sup̄r fami
liam suā ut det illis in tempore tri
tici mensurā. Beatus ille seruus
quē cū venerit dn̄s inuenerit ita
fatientem. Vere dico vobis. quo
niam sup̄r omnia que possidet cō
stituet illum. Qd si dixerit seruus
ille in corde suo: moram facit dn̄s
meꝰ veīre ⁊ cepit p̄cutē suos ⁊ an
cillas ⁊ edere ⁊ bibere ⁊ inebriari

veniet dn̄s serui illius ī die qua
nō sperat ⁊ hora qua nescit et di
uidet eū ꝑtēq; eius cū infidelibus
ponet. Ille aūt seruꝰ qui cogno
uit voluntatē dn̄i sui ⁊ nō prepa
uit et nō fecit scd̄m volūtatez eiꝰ
vapulabit multis q̄ āt nō ꝯgno
uerit ⁊ fecit digna plagis vapu
labit paucis. Omni aūt cui mul
tū datum ē. multū queret ab eo
⁊ cui ꝯmendauerūt multū plꝰ pe
tēt ab eo. Ignē veni mittere ī ter
rā ⁊ quid volo nisi ut accēdatur.
Baptismū aūt habeo baptisari ⁊
qūo coartor vsq; dū ꝑficiatur.
Putatis q̄ pacem veni mittere in
terrā. Nō dico vobis ꝫ sepacōez
Erūt em̄ ex hoc qn̄q; in domo vna
diuisi: tres ī duos ⁊ duo ī tres di
uidētur pater in filiū. ⁊ filiꝰ in pa
trez suū mater in filiā ⁊ filia ī ma
trem socrus in nurū suā et nurus
in socruz suā. Dicebat aūt ad tur
bas. Cū videritis nubē oriētez ab
occasu. statim dicitis nimbꝰ vēit
⁊ ita fit ⁊ cum austrū flātem dici
tis. q̄ estus erit ⁊ fit. ypocrite fa
ciem celi ⁊ terre nostis ꝓbaē hoc
aūt tp̄s qūo nō probatis. Quid
aūt ⁊ a vobisipsis non iudicatis
qd̄ iustum ē. Cū aūt vadis cum
aduersario tuo ad p̄ncipez in via
da operaz liberari ab illo ne forte
trahat te ad iudicē ⁊ iudex tr̄dat
te exactori ⁊ exactor mittat te ī car
cerez Dico tibi nō exies inde donec
etiā nouissimū minutū reddas.

Aderāt aūt quidā Ca. xiij.
ipso in tēpe nūciātes illi de
galileis quoꝝ sāguinez pylatus
miscuit cū sacrificijs eoꝝ. Et rn̄dēs
dixit ill̄. Putatis q̄ hij galilei p̄
omnibꝰ galileis pccōres fuerint
q̄ talia passi sūt. Nō dico vobis
sed nisi penitētiā habueritis oēs
similit̄ peribitis sic̄ illi decē ⁊ octo
supr̄ quos cecidit turris in syloe
⁊ occidit eos. Putatis q̄ ⁊ ipi de
bitores fuerint p̄ter om̄es hoīes
habitantes in iherusalez. Nō di
co vob̄ sed si nō penitētiā habue
ritis om̄es similit̄ peribitis. Dice
bat aūt ⁊ similitudinē. Arborem
fici habebat q̄daz plantatā in vi
nea sua ⁊ venit querēs fructuz in
illa ⁊ nō inuenit dixit aūt ad cul
torē vinee. Ecce āni tres sunt ex q̄
venio querēs fructuz in ficulnea
hac ⁊ nō inuenio. Succide ergo
illaz. Vt q̄d etiā terrā occupat.
At ille rn̄dēs dixit illi. Dn̄e dimit
te illam ⁊ hoc āno vsq; dū fodiaz
circa illā ⁊ mittaz stercora. Et si q̄
dem fecerit fructū. sinautē in futu
rū succides eā. Erat aūt docēs ī sy
nagoga eorum sabbatis. Et ecce
mulier q̄ habebat spūm infirmi
tatis ānis decē ⁊ octo ⁊ erat indīa
ta nec om̄ino poterat sursū respi
cere. Quā cū videret ihesus vōuit
eam ad se ⁊ ait illi. Mulier dimis
sa es ab infirmitate tua. Et impo
suit illi manus ⁊ cōfestim erecta
ē ⁊ glorificabat deū. Rn̄dens autē
archisynagogus indigt̄ꝰ q̄ sab
bato curasset ihesus dicebat tur
be. Sex dies sūt in q̄bz oportz ope
rari In hijs ergo venite ⁊ curami
ni ⁊ nō in die sabbati. Rn̄dēs au
tē ad illū dn̄s dixit. ypocrite vnus
q̄sq; vestrū sabbato nō soluit bo
uem suū aut azinū a presepio et
ducit adaquare. Hāc aūt filiam
abrahe quā alligauit sathanas

ecce decez ⁊ octo ãnis nõ oportuit
solui a vinculo isto die sabbati.
Et cũ hec diceret erubescebãt oẽs
aduersarij eius ⁊ oĩs ꝓplus gau
debat in vniuersis q̃ gloriose fie
bãt ab eo. Dicebat ergo. Cui simi
le est regnũ dei ⁊ cui simile estima
bo illud. Simile ẽ grano sinapis
qđ acceptũ homo misit ĩ ortũ suũ
⁊ creuit ⁊ factum est in arborẽ ma
gnã ⁊ volucres celi requieuerũt ĩ
ramis eius. Et iterꝫ dixit. Cui simi
le estimabo regnũ dei. Simile est
fermento qđ acceptuꝫ mulier ab
scõdit ĩ farine sata tria: donec fer
mentaẽt totũ. Et ibat ꝑ ciuitates
⁊ castella docens ⁊ iter fatiens in
ihrl̃m. Ait aũt illi quidaꝫ. Dñe: si
pauci sũt qui saluant. Ipe autez
dixit ad illos. Contẽdite intrare
ꝑ angustaꝫ portam. qꝛ multi dico
vob̃ querũt intrare ⁊ nõ poterunt
Cum aũt intrauerit pr̃familias ⁊
clauserit ostiuꝫ et incipietis foris
stare ⁊ pulsare ostiũ dicentes do
mine aperi nob̃ ⁊ rñdens dicet vo
bis. Nescio vos vñ sitis. Tũc inci
pietis dicere. Mãducauim⁹ corã
te ⁊ bibimus ⁊ in plateis nr̃is do
cuisti. Et dicet vobis. Nescio vos
vñ sitis. Discedite a me oẽs opera
rij iniq̃tatis. Ibi erit fletus ⁊ stri
dor dentiũ cũ videritis abrahaꝫ et
ysaac ⁊ iacob et oẽs ꝓphas in re
gno dei. vos autẽ expelli foras. Et
veniẽt ab oriente ⁊ occidẽte ⁊ aq̃
lone ⁊ austro ⁊ accũbent ĩ regno
dei Et ecce sũt nouissimi q̃ erũt pri
mi ⁊ sũt primi qui erũt nouissimi
In ip̃a die accesserũt quidã pha
riseoꝝ dicentes illi. Exi ⁊ vade hic
qꝛ herodes vult te occidere. Et ait
ill̃. Ite ⁊ dicite vulpi illi. Ecce eitio
demonia ⁊ sanitates ꝑfitio hodie
⁊ cras ⁊ tertia die ꝯfumor. Verũ
tameu oportet me hodie ⁊ cras ⁊
sequẽti ambulare. qꝛ nõ capit ꝓ
phetã perire extra ihrl̃m. Iherusa
lẽ ihrl̃m que occidis ꝓphas ⁊ la
pidas eos q̃ mittunt̃ ad te. Quo
tiens volui cõgregare filios tuos
quẽadmodũ auis niduꝫ suũ sub
pẽnis ⁊ noluisti. Ecce relinquet̃ vo
bis dom⁹ vr̃a deserta. Dico aũt vo
bis. q̃a nõ videbitis me donec ve
niat cum dicetis. benedictus qui
venit in nomine dñi. Ca. xiiij.

Et factũ est cuꝫ introisset ihe
sus in domũ cuiusdam pñci
pis phariseoꝝ sabbato mãduca
re panẽ ⁊ ip̃i obseruabant eũ. Et
ecce hõ q̃dã ydropicus erat añ il
lũ. Et rñdens ihus dixit ad legis
peritos ⁊ phariseos dicẽs. Si licet
sabbato curare. At illi tacuerũt.
Ipe vero apprehẽsũ sanauit euꝫ ac
dimisit. At rñdens ad illos dixit
Cui⁹ vr̃m asin⁹ ã bos ĩ puteũ cadꝫ
⁊ nõ ꝯtinuo extrahet illũ die sab
bati. Et nõ poterãt ad hec rñdere
illi. Dicebat aũt ⁊ ad ĩuitatos pa
rabolã: intendẽs qũo p̃mos accu
bit⁹ eligerẽt: dicẽs ad illos. Cũ ĩ
uitat⁹ fueris ad nuptias: ñ discũ
bas ĩ p̃mo loco: ne forte honorati
or te sit inuitat⁹ ab illo ⁊ veniens
is qui te ⁊ illũ vocauit: dicat tibi da
huic locũ et tũc ĩcipias cũ rubore
nouissimũ locũ tenere. Sꝫ cũ voca
tus fueis vade recũbe ĩ nouissimo
loco ut cũ venerit qui te ĩuitauit
dicat tibi. Amice ascẽde supi⁹. Tũc
eit tibi gloria corã sil̃ discũbẽtibꝫ
q̃a oĩs qui se exaltat humiliabit̃

et qui se humiliat exaltabit. Dice
bat aut et ei q se inuitauerat. Cu
facis prandiu aut cenam. noli voca
re amicos tuos. neq fratres tuos
neq cognatos. neq vicinos di
uites ne forte et ipsi te reinuitent et
fiat tibi retribucio. Sz cu facis conui
uiu voca paupes, debiles claudos
et cecos et btus eris q no habent
retribuere tibi. Retribuet aute ti
bi in resurrectione iustoꝝ. Hec cuz
audisset quidam de simul discubē
tib9 dixit illi. Btus qui manduca
bit panem in regno dei. At ipse dix
it ei. Homo qdaz fecit cenam mag
nam et vocauit multos Et misit seruu
suuz hora cene dicere inuitatis ut
venirent q iam pata sunt oia. Et cepe
runt simul omes excusare. Prim9
dixit ei. Villam emi et necesse ha
beo exire et videre illam. Rogo te ha
be me excusatu. Et alter dixit. Iu
ga boum emi qnq et eo probare
illa. Rogo te habe me excusatuz.
Et alius dixit Vxorem duxi et ideo
no possum venire. Et reuersus ser
u9 nunciauit hec dno suo Tunc ira
tus pr̄familias dixit suo suo. Exi
cito in plateas et vicos ciuitatis
et pauperes ac debiles et cecos et
claudos introduc huc. Et ait ser
uus. Dne factum e ut imperasti et
adhuc locus e Et ait dns seruo.
Exi in vias et sepes et cpelle itrare
ut impleatur dom9 mea. Dico au
te vobis q nemo viroꝝ illoruz q
vocati sunt gustabunt cenam meaz.
Ibat aut turbe multe cu eo et con
uersus dixit ad illos. Si qs venit
ad me et no odit pr̄ez suu et mr̄ez
et vxorem et filios et fratres et soroes
adhuc aut et aiam suam no potest
me9 esse discipul9 Et qui no baiu
lat crucez suam et venit post me no
potest me9 ee discipul9. Quis em
ex vobis volens turrim edificare
no prius sedes coputat suptus q
necessarij sunt. si habeat ad pficie
du ne postea q posuerit fundamē
tu et no potuerit pficere. oms qui
vident icipiant illudere ei dicentes
q hic ho cepit edificare et non po
tuit cfumare. Aut qs rex iturus
comittere bellu aduersus aliu re
ge no sedens pri9 cogitat si possit
cu decem milibz occurrere ei. q cuz
viginti milibz venit ad se. Alioqn
adhuc illo loge agente legacoez
mittes rogat ea q pacis sunt. Sic
ergo oms ex vobis q no renun
ciat oibz que possidet non potest
meus esse discipulus. Bonu e sal
Si aut salq euanuerit in quo co
dietur. Neq in terra neq in ster
quilinium vtile e sed foras mittet.
Qui habz aures audiedi audiat

Erant aut appro Ca. xv.
pinquantes ei publicani et
pccores ut audirent illu. Et mur
muabant pharisei et scribe dicentes
q hic pccores recipit et manducat
cu illis. Et ait ad illos parabolaz
istam dicens. Quis ex vob homo q
habet centu oues et si pdideit vnam
ex illis. none dimittit nonagita
nouem in deserto et vadit ad illam
q perieat donec inueniat eam. Et cu
inuenerit eam. imponit i humeros
suos gaudes et veniens domu co
uocat amicos et vicinos dicens il
lis. Cogratulamini mihi q inue
ni ouem meam q perierat. Dico vobis
q ita gaudiu erit i celo super vno
pccore penitentiam agente q supra

nonagintanouē iustis q̄ nō indi
gēt penitētia. Aut que mulier ha
bens dragmas decem si ꝑdiderit
dragmā vnā: nōne accipit lucer
naz ⁊ euertit domū et querit dili
genť donec inueniat. Et cuz inue
nerit: cōuocat amicas ⁊ vicinas
dicens. Cōgratulamini mihi. q̄a
inueni dragmā quā ꝑdiderā. Ita
dico vobis: gaudiū erit angel' d̄i
sup vno peccatore penitentiā agē
te. Ait aūt. Hō quidā habuit du
os filios ⁊ dixit adolescentior ex
illis patri Pať da m̄ portionē sub
stantie q̄ me ꝯtingit. Et diuisit ill'
substātiā. Et nō post multos dies
ꝯgregatis oīb⁹ adolescentior fili⁹
ꝑegre ꝓfectus ē in regionē lōgin
quā et ibi dissipauit substantiaz
suaz viuendo luxuriose. Et postq̄
oīa ꝯsūmasset: facta est fames va
lida in regione illa ⁊ ipe cepit ege
re. Et abijt et adhesit vni ciuiū re
gionis illius ⁊ misit illū in villaz
suam ut pasceret porcos Et cupie
bat implere ventrē suuz de filiq̄s
quas porci māducabāt et nemo
illi dabat. In se āt reuersus dixit
Q̄nti mercēnarij in domo patris
mei abundāt panib⁹: ego autez
hic fame pereo. Surgam ⁊ ibo ad
p̄rem meū ⁊ dicaz ei. Pať: peccaui
in celū ⁊ corā te: iam nō sū dign⁹
vocari fili⁹ tuus: fac me sicut vnū
de mercēnarijs tuis. Et surgēs ve
nit ad p̄rez suū. Cū aūt adhuc lō
ge eēt vidit illū pať ipsi⁹ ⁊ miseri
cordia motus ē ⁊ accurrēs cecidit
sup collū ei⁹ ⁊ osculatus ē euz. Di
xitq̄ ei filius. Pať: peccaui in celū
⁊ corā te: iaz nō sū dign⁹ vocari fi
lius tu⁹. Dixit aūt pať ad seruos
suos. Cito ꝓferte stolā primā et
induite illū ⁊ date anulū ī manū
ei⁹ ⁊ caltiamenta in pedes eius. Et
adducite vitulū saginatū ⁊ occi
dite ⁊ māducem⁹ ⁊ epulemur. q̄
hic fili⁹ me⁹ mortu⁹ erat ⁊ reuixit
perierat ⁊ inuētus est. Et ceperūt
epulari. Erat aūt fili⁹ ei⁹ senior in
agro. Et cū veniret ⁊ appropīqua
ret domui: audiuit symphoniaz ⁊
choꝝ ⁊ vocauit vnū de seruis ⁊ in
terrogauit q̄ hec eēnt. Isq̄ dixit il
li. Frať tuus venit et occidit pať
tuus vitulū saginatū. q̄ saluū il
lū recepit. Indignatus est aūt ⁊
nolebat introire. Pať ergo illius
egressus cepit rogare illuz. At ille
r̄ndens dixit p̄ri suo. Ecce tot ānis
seruio tibi ⁊ nūq̄ mandatū tuuz
p̄teriui ⁊ nūq̄ dedisti m̄ heduz ut
cū aīcis meis epularer. Sz postq̄
filius tu⁹ hic qui deuorauit sb̄stā
tiaz suā cū meretricib⁹ venit: occi
disti illi vitulū saginatū. At ipse
dixit illi. Fili tu semp mecum es ⁊
oīa mea tua sūt. Epulari āt ⁊ gau
dere oportebat. q̄ frať tuus h̄ mor
tu⁹ erat ⁊ reuixit: perierat et inuē
tus est.

Capitulū. xvi.

Dicebat aūt ⁊ ad discipulos
suos. Hō quidā erat diues
qui habebat villicum: ⁊ hic diffa
matus ē apud illū: quasi dissipas
set bona ipsius. Et vocauit illū et
ait illi. Quid h° audio de te. Red
de racōem villicationis tue. Iam
em̄ nō poteritis villicare. Ait aūt
villicus intra se. Quid fatiam. q̄a
dominus meus aufert a me villi
cationem. Fodere non valeo: mē
dicare erubesco: Scio quid fatiaz
ut cū amotus fuero a villicacōne

recipiant me ĩ domos suas. Con
uocatis itaq; singulis debitorib⁹
dñi sui dicebat primo. Quātū de
bes dño meo. ¶ At ille dixit. Cētuz
cados olei. Dixitq; illi. Accipe cau
cōnem tuā ⁊ sede cito scribe quin
quaginta. Deinde alio dixit Tu ve
ro quātū debes. ¶ Qui ait. Cētum
choros tritici. Ait illi. Accipe lr̄as
tuas ⁊ scribe octoginta. Et lauda
uit dñs villicū iniq̄tatis q̄ prudē
ter fecissz quia filij hui⁹ seculi pru
dētiores filijs lucis in generacōe
sua sūt Et ego vob̄ dico. Facite vo
bis amicos de māmona iniq̄tatis
ut cum defeceritis recipiāt vos in
eterna tabernacula. Qui fidel' est
in minimo ⁊ in maiori fidelis ē et
q̄ in modico iniquus ē ⁊ in maio
ri iniquus est Si ergo in iniq̄ mā
mona fideles nō fuistis q̄d veruz
ē quis credet vob̄. ¶ Et si in alieno
fideles nō fuistis q̄d vestruz ē q̄s
dabit vob̄. ¶ Nemo seruus potest
duob⁹ dñis seruire. Aut em̄ vnū
odiet ⁊ alterꝝ diliget. aut vni ad
herebit ⁊ alterū ɔtēnet. Nō pote
stis dō seruire ⁊ māmone. Audie
bāt aūt oīa hec pharisei q̄ erant
auari ⁊ deidebāt illū. Et ait ill'. Vos
estis q̄ iustificastis vos corā hōi
bus de⁹ aūt nouit corda vestra.
Quia q̄d hōib⁹ altū ē abhomina
cio ē añ deū. Lex ⁊ ꝓphete vsq; ad
iohānem ex eo regnū dei euāgeli
sat̄ ⁊ oīs in illud vim facit. Faci
lius est aūt celū ⁊ terrā preterire
q̄ de lege vnū apicē cadere. Om̄is
q̄ dimittit vxorē suā ⁊ alteraz du
cit mechat̄ ⁊ q̄ dimissam a viro
ducit mechat̄. Homo q̄daz erat
diues q̄ induebatur purpura et
bisso ⁊ epulabat̄ quotidie splē
dide Et erat quidā mendicus no
mine lazarus q̄ iacebat ad ianu
am ei⁹ vlceribꝰ plenus. cupiens
saturari de micis q̄ cadebāt de mē
sa diuitis ⁊ nemo illi dabat. Sz
⁊ canes veniebāt ⁊ lingebant vl
cera ei⁹. Factū est aūt ut morere
tur mēdicus ⁊ portaret̄ ab āgelis
in sinū abrahe. Mortu⁹ est aūt di
ues ⁊ sepultus ē ĩ īferno. Eleuās
autem oculos suos cū esset ĩ tor
mētis vidit abrahā alōge et la
zarum ĩ sinu ei⁹ et ipse clamans
dixit. Pater abrahā miserere mei
et mitte lazarū ut ītinguat extre
mū digiti sui in aquaz. ut refrige
ret linguā meā q̄ crutior ĩ hac flā
ma. Et dixit illi abrahā Fili recor
dare q̄ recepisti bona ĩ vita tua ⁊
lazarus similiter mala. Nūc autē
hic ɔsolatur tu vero crutiaris. Et
in hijs om̄ib⁹ īter nos et vos ca
hos magnū firmatū ē ut hij qui
volūt hinc trāsire ad vos nō pos
sint neq; īde huc trāsmeare Et ait
Rogo ergo te pr̄ ut mittas euz ĩ
domum patris mei. Habeo enim
q̄nq; fratres ut testet̄ ill' ne et ip
si veniant ĩ locum hunc tormēto
rū. Et ait illi abr̄haz. Habēt moy
sen ⁊ ꝓphetas audiant illos. At
ille dixit. Nō pater abrahaz ꝫ si
q̄s ex mortuis ierit ad eos penitē
ciam agēt. Ait aūt illi. Si moysē
⁊ ꝓphetas nō audiunt neq; si q̄s
ex mortuis resurrexerit credēt.

Ca. xvij.

Et ad discipu
los suos ait. Impossibile ē
ut nō veniant scandala. Ve aūt
illi ꝑ quē veniūt. Vtilius est illi
si lapis molaris imponatur circa

collum eius ⁊ ꝓiciatur in mare q̄
ut scādalizet vnū de pusillis istis
Attendite vobis. Si peccauerit in
te frater tuus: increpa illū et si pe
nitētiā egerit: dimitte illi Et si sep
ties in die peccauerit ī te ⁊ septies
in die cōuersus fuerit ad te dicēs
penitet me: dimitte illi. Et dixerūt
apostoli dn̄o Adauge nobis fidē
Dixit aūt domin⁹. Si habueritis
fidē sicut granū sinapis diceretis
huic arbori moro eradicare et tn̄s
plantare in mare ⁊ obediret vob̄
Quis autem vestrum habens ser
uū arātez aut pascentē boues qui
regresso de agro dicat illi statim
trāsi recūbe ⁊ non dicit: para q̄ ce
nē ⁊ precinge te ⁊ ministra mihi
donec manducem ⁊ bibam ⁊ post
hec tu manducabis et bibes. ¶ Nū
quid gratiā habet seruo illi. q̄ fe
cit q̄ ei impauerat. ¶ Nō puto. Sic
et vos cū feceritis oīa q̄ precepta
sūt vob̄ dicite ꝑui inutiles sumus.

Quod debuim⁹ facere fecimus Et
factū est dū iret in iherusalē tran
siebat p mediā samariā ⁊ galile
am. Et cū īgrederet̄ q̄dam castel
lū occurrerūt ei decē viri leprosi.
Qui steterūt alōge ⁊ leuauerunt
vocē dicētes. Jhu p̄ceptor misere
re nostri. Quos ut vidit dixit Ite
ostendite vos sacerdotib⁹. Et fcm̄
est dū irent mūdati sunt. Vnus
aūt ex illis ut vidit q̄ mūdatus
ē regressus est cū mag̃ voce mag
nificās deū. Et cecidit in fatiē āte
pedes ei⁹ gratias agēs. Et hic eāt
samaritan⁹. Rn̄dens autē ihesus
dixit. Nōne decē mūdati sunt. Et
nouē vbi sunt. Nō est inuētus q̄
rediret ⁊ daret gl̄iam deo nisi hic
alienigena Et ait illi. Surge vade
q̄ fides tua te saluū fecit. Interro
gat⁹ aūt a phariseis quādo vēit
regnū dei rn̄dens eis dixit. Nō ve
niet regnū dei cū obseruacōe neq̄
dicent ecce hic ā ecce illic. Ecce em̄
regnū dei intra vos est. Et ait ad
discipulos suos Veniēt dies qn̄
desideretis videre vnū diē filij ho
minis ⁊ nō videbitis. Et dicēt vob̄
Ecce hic ⁊ ecce illic Nolite ire neq̄
sectemini. Nā sicut fulgur chorus
cans de sub celo ī ea q̄ sub celo sūt
fulget ita erit filius hōis ī die sua
Primū aūt oportz illū multa pa
ti ⁊ reprobari a generacōne hac
Et sicut factū est in diebz noe ita
erit ⁊ in dieb⁹ filij hōis. Edebāt ⁊
bibebāt. vxores ducebāt ⁊ dabā
tur ad nupcias. vsq̄ in diē qua ī
trauit noe in archam ⁊ vēit dilu
uiū ⁊ pdidit om̄s Similiter sicut
factū est in dieb⁹ loth. Edebāt ⁊
bibebant ⁊ vēdebāt. plantabant
⁊ edificabāt q̄ die aūt exijt loth
a zodomis: pluit ignē ⁊ sulphur
de celo ⁊ oēs perdidit. Scd̄m hec
erit qua die filius hōis reuelabit̄
In illa hora q̄ fuerit in tecto ⁊ va
sa ei⁹ in domo ne descēdat tollere
illa ⁊ q̄ in agro similit̄ nō redeat
retro. Mēores estote vxoris loth
Quicunq̄ q̄sierit aīam suā saluā
facere pdet illam. Et q̄cunq̄ perdi
derit illaz viuificabit eā. Dico vo
bis in illa nocte erūt duo in lecto
vno vnus assumet̄ et alter relin
quetur. Due erūt molētes in vnū
vna assumet̄ ⁊ altera relinq̄tur.
Duo in agro vnus assumet̄ ⁊ al
ter relinquet̄. Rn̄dentes dicūt illi
Vbi dn̄e. Qui dixit ill̄. Vbicūq̄
fuerit corpus illuc ɔgregabūtur
⁊ aquile. ¶ Ca. xviij.

Dicebat aūt et pabolam ad
illos quoniā oportet semp
orare ⁊ nō deficere dicens. Judex
quidā erat in q̄dā ciuitate q̄ deuz
nō timebat ⁊ hōiez nō reuerebat̄
Vidua aūt quedā erat in ciuita
te illa. ⁊ vēiebat ad eū dicēs. Vin
dica me de aduersario meo Et no
lebat p multū tpus. Post hec āt
dixit intra se. Et si deum nō timeo
nec hōiem reuereor tn̄ quia mole
sta ē mihi hec vidua vindicabo
illaz ne in nouissimo veniēs fug
gillet me. Ait autez dn̄s. Audite
q̄d iudex iniquitatis dicit. Deus
aūt nō faciet vindictā elcōꝝ suo
rū clamātium ad se die ac nocte
Et paciētiaz habebit in ill̄. Dico
vob̄ q̄ cito faciet vindictā illoꝝ.
Verūtamē filius hōis vēiens pu
tas inueniet fidē ī terra. Dixit āt
⁊ ad quosdaz q̄ in se cōfidebant

tanq̄ iusti et aspnabant̄ ceteros
parabolā istā. Duo homines ascē
debāt in templuz ut orarent. vn⁹
pharise⁹ ⁊ alter publican⁹. Pha
riseus stans hec apud se orabat.
Deus grās ago tibi. q̄ non sū sic̄
cetei hominum: raptores. iniusti.
adulteri. velut etiam hic publica
n⁹. Ieiuno bis in sabbato. decīas
do omniū que possideo. Et publi
canus alonge stans nolebat nec
oculos ad celū leuare. sed pcutie
bat pectus suū dicens. De⁹ ꝓpiti⁹
esto mihi peccatori dico vobis: de
scendit hic iustificatus in domuz
suaz ab illo. q̄ omnis qui se exal
tat humiliabit̄ ⁊ qui se humiliat
exaltabit̄. Afferebāt aūt ad illuz
⁊ infātes ut eos tangeret. Q̄d cū
viderēt discipuli īcrepabāt illos
Ihs aūt ꝯuocās illos dixit. Simi
te pueros venire ad me et nolite
vetare eos. Taliū ē em̄ regnū dei.
Amen dico vob. quicūq̄ nō acce
pit regnū dei sicut puer: nō intra
bit in illud. Et interrogauit euz q̄
dam pn̄ceps dicēs. Magister bo
ne quid faciens vitā eternā possi
debo. ⁊ dixit aūt ei ihus. Quid me
dicis bonū. ⁊ Nemo bon⁹ nisi sol⁹
de⁹. Mandata nosti. Non occides.
non mechaberis. nō furtū faties.
non falsū testimoniū dices. hono
ra patrē tuū ⁊ mrēz. Qui ait. Hec
omnia custodui a iuuētute mea.
Quo audito ihus ait ei. Adhuc
vnū tibi deest. Oīa quecūq̄ hēs vē
de ⁊ da paupib⁹ ⁊ habeb̄ thesau
rū in celo ⁊ veni sequere me. Hijs
ille auditis cōtristatus est. q̄a di
ues erat valde. Videns autē ihus
illū tristē factuz dixit Qm̄ difficile
qui pecunias habent in regnū dei
intrabunt. Facilius est em̄ came
lū p foramē acus trāsire q̄ diuitē
intrae in regnū dei. Et dixerūt qui
audiebāt. Et quis pōt salu⁹ fieri. ⁊
Ait illis. Que īpossibilia sūt apud
hoīes: possibilia sunt apud deum
Ait aūt petr⁹. Ecce nos dimisim⁹
om̄ia ⁊ secuti sumus te. Qui dixit
eis. Amen dico vobis nemo ē qui
reliquit domū aut parentes ā fra
tres aut vxorē ā filios ꝓpt̄ regnū
dei ⁊ non recipiat multo plura in
hoc tpe ⁊ in seculo venturo vitaz
eternā. Assumpsit āt ihesus duo
decim ⁊ ait illis. Ecce ascendimus
iherosolimā ⁊ ꝯsūmabūt̄ oīa que
scripta sūt p ꝓphas de filio hoīs.
Tradet̄ em̄ gentib⁹ ⁊ illudet̄ ⁊ fla
gellabit̄ ⁊ ꝯspuet̄ ⁊ postq̄ flagel
lauerint occidēt eū et die tertia re
surget. Et ipi n̄l hoꝝ intellexerūt.
Et erat verbū istud abscōditū ab
eis ⁊ non intelligebant que dice
bant̄. Factū est autē cū appropin
quaret ihericho. cecus quidam se
debat secus viā mendicans. Et cū
audiret turbam p̄tereuntez: inter
rogabat quid hoc esset. Dixerunt
autem ei q̄ ihesus nazaren⁹ tran
siret. Et clamauit dicens. Ihesu fi
li dauid miserere mei. Et qui prei
bant īcrepabant eum ut taceret.
Ipe vero multo magis clamabat
fili dauid miserere mei. Stans au
tem ihesus: iussit illuz adduci ad
se. Et cū appropinquasset: interro
gauit illum dicens. Quid tibi vis
fatiaz. ⁊ At ille dixit. Dn̄e ut videaz
Et ihesus dixit ei. Respice. Fides
tua te saluū fecit. Et ꝯfestim vidit
⁊ sequebat̄ illū magnificās deū.

Et oīs plebs ut vidit dedit laudē
deo.

Ca. xix.

Et ingressus pambulabat
ihericho. Et ecce vir noīe za
cheus ⁊ hic erat pn̄ceps publica
noꝝ ⁊ ipse diues. Et q̄rebat vide
re ihesū quis essꝫ ⁊ nō poterat pre
turba q̄ statura pusill⁹ erat. Et
precurrēs ascēdit in arborem sico
moꝝ ut viderꝫ eū q̄ inde erat trā
siturus. Et cum vēisset ad locum
suspiciēs ih̄us vidit illuꝫ ⁊ dixit
ad eū. Zachee festinās descende
q̄ hodie in domo tua oportet me
manere. Et festinās descēdit ⁊ ex
cepit illū gaudēs. Et cuꝫ viderent
om̄es murmuābāt dicētes q̄ ad
hōiez pccōrē diuertissꝫ. Stās aūt
zache⁹ dixit ad dn̄m. Ecce dimidi
um bonoꝝ meorū dn̄e do paupei
bus et si q̄d aliquez defraudaui
reddo quadrupluꝫ. Ait ihesus ad
eū. Quia hodie salus domui huic
facta est eo q̄ ⁊ ip̄e filius sit abra
he. Venit em̄ filius hōis q̄rere et
saluū facere q̄d perierat. Hec illis
audiētibus adiciens dixit pabo
laꝫ eo q̄ eēt ꝓpe ihrl̄m ⁊ q̄ existi
marēt q̄ ꝯfestim regnū dei mani
festaret. Dixit ergo. Hō q̄dā no
bil' abijt in regionē lōginquam
accipe sibi regnū ⁊ reuerti. Voca
tis aūt decez seruis suis dedit illis
decē mnas ⁊ ait ad illos. Negoci
amini dū vēio. Ciues āt eius ode
rāt illū ⁊ miserūt legacōez post il
lum dicētes. Nolum⁹ hūc regnaē
sup nos. Et factū est ut rediret ac
cepto regno ⁊ iussit vōri seruos
quib⁹ dedit pecuniā ut sciret quā
tū quisq̄ negociatus eēt. Venit
aūt prim⁹ dicēs. Dn̄e mna tua de
cem mnas acq̄siuit. Et ait illi. Eu
ge bone serue q̄ in modico fuisti
fidelis eris potestatē habēs supra
decez ciuitates. Et alter vēit dicēs.
Dn̄e mna tua fecit quīq̄ mnas.
Et huic ait. Et tu esto sup quinq̄
ciuitates. Et alt̄ vēit dicens. Domi
ne ecce mna tua quā habui repo
sitaꝫ in sudario. Timui em̄ q̄ hō
austerus es tollis q̄d nō posuisti
⁊ metis q̄d non seminasti. Dicit
ei De ore tuo te iudico s̄ue nequā
Sciebas q̄ ego homo auster⁹ sū
tollens q̄d nō posui et metēs q̄d
nō seminaui. Et q̄re nō dedisti pe
cuniā meā ad mensaꝫ ⁊ ego veni
ens cū vsuris vtiq̄ exegissez illd̄
Et astantib⁹ dixit Auferte ab illo
mnā ⁊ date illi q̄ decē mnas habꝫ
Et dixer̄t ei. Dn̄e habꝫ decē mnas
Dico aūt vob̄ quia omni habēti
dabitur ab eo aūt q̄ non habꝫ ⁊
q̄d habet auferetur ab eo. Verū
tam̄ inimicos meos illos q̄ nolu
erunt me regnaē sup se adducite
huc ⁊ interficite an̄ me Et hijs di
ctis p̄cedebat ascēdens iherosoli
mā. Et factū est cū approquinq̄ssꝫ
ad bethphage et bethaniam ad
mōtez qui vōtur oliueti misit du
os discipulos suos dicens. Ite in
castellū q̄d ꝯtra vos ē. In quod
introeuntes inuenietis pullū asi
ne alligatū cui nemo vnq̄ hōim
sedit. Soluite illū ⁊ adducite. Et
si quis vos interrogauerit quaē
soluitis sic dicetis ei. Quia domin⁹
operā eius desiderat. Abierūt aūt
q̄ missi erāt ⁊ inuenerūt sic dixit
ill' stantē pullū. Soluētib⁹ autez
illis pullū dixer̄t domini eius ad
illos. Quid soluitis pullum ⁊ At

illi dixerūnt. Quia dñs eū necessa
riū habet. Et duxerūt illū ad ihm
Et iactantes vestimēta sua supra
pullū imposuerūt ihm. Eunte aūt
illo substernebant vestimēta sua
in via. Et cū approp̄inquaret iam
ad descensum mōtis oliueti: cepe
rūt oēs turbe descendentiū gaudē
tes laudare deū voce magna sup
oībus quas viderāt virtutib⁹ di
centes. Bñ dictus qui venit rex in
nomīe dñi: pax in celo & gloria in
excelsis. Et quidam phariseoꝝ de
turbis dixerūt ad illum. Magister
increpa discipulos tuos. Quib⁹
ip̄e ait. Dico vobis. ꝙa si hi tacue
rint lapides clamabunt. Et ut ap
propinquauit videns ciuitatē fleuit
sup illam dicens. Quia si cognouis
ses & tu. Et quidē in hac die tua q̄
ad pacē tibi. nūc autē absc̄ dita
sunt ab oculis tuis. Quia venient
dies in te & circūdabūt te inimici
tui vallo & circūdabunt te & coā
gustabūt te vndiq; & ad terram
p̄sternēt te & filios tuos qui in te
sunt. Et nō relinquent in te lapidē
sup lapidē eo ꝙ nō cognouerīs tē
pus visitacōis tue. Et ingressus in
templū cepit eicere vendētes & emē
tes dicens illis. Scriptū est: quia
domus mea dom⁹ orationis est.
Vos aūt fecistis illā spēluncā la
tronū. Et erat docens quotidie in
templo. Pncipes aūt sacerdotum &
scribe & p̄cipes plebis: querebāt
illū p̄dere & nō inuenebant quid
facerēt illi. Omnis enī populus sus
pēsus erat audiēs illū. Ca. xx.

Et factū ē in vna dieꝝ docen
te illo populū in templo & euā
gelisante: conuenerūt p̄cipes sa
cerdotū & scribe cū seniorib⁹ & aiūt
dicentes ad illū. Dic nob⁹ in qua
potestate hec facis. Aut quis est
q̄ dedit tibi hāc potestatē. Respō
dens aūt ih̄us dixit ad illos. Jn
terrogabo vos & ego vnū verbuꝝ
Rñdete mihi. Baptismū ioh̄is de celo
erat an ex hominib⁹? At illi cogi
tabant intra se dicentes. Quia si di
xerimus de celo dicet. Quare ergo
non credidistis illi. Si aūt dixeri
m⁹ ex hominib⁹ plebs vniuersa
lapidabit nos. Certi sūt enim io
hannez p̄pham eē. Et rñderunt se
nescire vnde eēt. Et ih̄us ait illis.
Neq; ego dico vobis in qua p̄tate
hec facio. Cepit aūt dicere ad ple
bem parabolā hanc. Hō plantauit
vineā & locauit eā colonis & ipse
peregre fuit multis tpibz. Et in tpe
misit ad cultores seruuꝝ ut de fru
ctu vinee darent illi. Qui cesū dimi
serunt eū inanē. Et addidit alte
rū seruū mittere. Illi aūt hūc q̄z ce
dētes & affligentes ꝯtumelia: dimi
serūt inanē. Et addidit tertiū mit
tere q̄ & illū vulnerātes eiecerunt
dixit aūt dñs vinee. Quid faciā?
Mittā filiū meū dilectū: forsitā cū
hunc viderint verebūt. Quē cū vi
dissent coloni cogitauerūt intra
se dicentes. Hic est hēres. Occida
m⁹ illum ut nostra fiat hereditas.
Et eiectū illū extrā vineā occiderūt
Quid ḡ faciet illis dñs vinee? Veniet
& p̄dz colonos istos & dabit vineā
alijs. Quo audito dixerūt illi. Ab
sit. Ille aūt aspitiēs eos ait. Quid
ē ḡ hoc ꝙ scriptū est. lapidē quez
reprobauerūt edificātes. Hic factus
est in caput āguli. Omis q̄ ceciderit sup
illū lapidem conquassabit. supra

quē aūt ceciderit. ꝯminuet illum.
Et querebāt pn̄cipes sacerdotū ⁊
scribe mittere in illū man⁹ illa ho
ra ⁊ timuerūt populū. Cognoue
rūt em̄ ꝙ ad ipōs dixerit silitudi
nez hāc. Et obseruātes miserunt
īsidiatores q̄ se iustos simularēt
ut caperent eū in sermone ut tra
derent illū pn̄cipatui ⁊ potestati
presidis. Et interrogauerūt eū di
centes. Magister scim⁹ qꝛ recte di
cis ⁊ doces ⁊ nō accipis ꝑsonam
ꝫ viā dei in veritate doces. Licz no
bis tributuz dare cesari an non.
Cōsiderās āt dolū illoꝝ dixit ad
eos. Quid me tēptatis. Ostendi
te mihi denariū. Cui⁹ habet yma
ginē ⁊ inscripcōem. Rn̄dētes dix
erūt. Cesaris. Et ait illis. Reddite
ergo que sūt cesaris cesari et que
sūt dei deo. Et nō potuerūt verbuz
eius rep̄hendere corā plebe ⁊ mira
ti in rn̄so eius tacuerūt. Accesserūt
aūt quidā saduceoꝝ. q̄ negāt eē
resurrectionē ⁊ interrogauerūt eū
dicētes. Magister. moyses scrip
sit nob. si frater alicui⁹ mortuus
fuerit habēs vxorē ⁊ hic sine libe
ris fuerit ut accipiat eā frater ei⁹
vxorē ⁊ suscitet semen fratri suo.
Septē ergo fratres erāt et prim⁹
accepit vxorē ⁊ mortuus ē sine fi
lijs. Et sequēs accepit illaz ⁊ ipse
mortuus est sine filio. Et tercius
accepit illam similit̄ ⁊ om̄es sep
tē ⁊ nō reliquerūt semē et mortui
sūt. Nouissime omniū mortua est
et mulier. In resurrectiōe ergo cu
ius eoꝝ erit vxor. Siquidē septez
habuerūt eā vxorē. Et ait ill' ihe
sus. Filij hui⁹ seculi nubūt ⁊ tra
dūt̄ ad nupcias illi vero q̄ digni
hēbūtur seculo illo ⁊ resurrectiōe
ex mortuis neqꝫ nubēt neqꝫ ducēt
vxores neqꝫ vltra mori poterunt.
Equales em̄ angelis sūt ⁊ filij sūt
dei. cū sint filij resurrectiōis. Quia
vero resurgant mortui ⁊ moyses
on̄dit secus rubū sicut dicit dn̄m
deum abrahā ⁊ deū ysaac ⁊ deuz
iacob. Deus aūt nō est mortuoꝝ
sed viuoꝝ. Om̄es enim viuūt ei.
Rn̄dētes aūt quidā scribarū dixe
rūt ei. Magister bn̄ dixisti Et am
plius nō audebāt eū quicq̄ inter
rogare. Dixit autē ad illos. Qūo
dicūt cristū filiū esse dauid ⁊ ip̄e
dauid dicit in libro psalmorum.
dixit dn̄s domino meo sede a dex
tris meis. donec ponaz inimicos
tuos scabellū pedū tuoꝝ. Dauid
ergo dn̄m illū vocat ⁊ qūo filius
eius est. Audiēte aūt oī populo
dixit discipul' suis. Attēdite a scri
bis q̄ volunt ambulaē in stolis ⁊
amāt salutacōes in foro ⁊ p̄mas
cathedras in sinagogis ⁊ p̄mos
discubitus in cōuiuijs. Qui deuo
rāt domos viduarū simulātes lō
gā oracōez. Hij accipiēt dānacō
nem maiorē. Ca. xxi.

Respiciēs aūt vidit eos qui
mittebāt muneā sua in ga
zophilatiū diuites. Vidit aūt et
quādā viduā pauꝑculaz mitten
tē era minuta duo. Et dixit. Vere
dico vob' qꝛ vidua hec pauꝑ pl⁹
q̄ oēs misit. Nā om̄es hij ex abū
danti sibi miserūt in munera dei
hec aūt ex eo qd̄ deest illi oēm vi
ctū suū quez habuit misit. Et qui
busdā dicentibz de tēplo ꝙ bonis
lapidibus et donis ornatū esset
dixit. Hec q̄ videtis veniēt dies ī

quibꝫ non relinquet̃ lapis sup la
pidẽ qui non destruat̃. Interroga
uerũt aũt illũ dicẽtes. Preceptor
qñ hec erũt et qđ signũ cũ fieri in
cipiẽt. Qui dixit. Videte ne sedu
camini. Multi em̃ venient in noĩe
meo dicentes qꝛ ego sũ et tp̃s ap
propinq̃uit. Nolite ire post eos.
Cũ aũt audieritis prelia ⁊ sedicõ
nes: nolite terreri. Oportet p̃mum
hec fieri. sed nondũ statim finis.
Tunc dicebat illis. Surget gens
cõtra gentem ⁊ regnũ adu̅sus re
gnũ ⁊ terremotus magni erũt p
loca ⁊ pestilẽtie ⁊ fames. t̃roresq̃
de celo ⁊ signa magna erũt Sꝫ añ
hec oĩa initiẽt vobis manꝰ suas ⁊
p̃sequent̃ tradẽtes in synagogas
⁊ custodias: trahẽtes ad reges ⁊
p̃ fides ꝓpt̃ nomẽ meũ. Continget
aũt vob̃ in testimoniũ. Ponite g̃
in cordibꝰ vestris nõ p̃meditari
quemadmodũ r̃ndeatis. Ego em̃
dabo vobis os ⁊ sapientiã: cui nõ
poterũt resistere ⁊ cõtradicere oẽs
aduersarij vestri. Tr̃demini aũt
a p̃ntibꝰ ⁊ fratribꝰ ⁊ cognatis ⁊
amicis ⁊ morte affitient ex vobis
Et eritis odio omnibus ꝓpter no
men meum. Et capillus de capite
vestro non p̃ibit. In patientia ve
str̃ possidebitis aĩas vestras. Cũ
aũt videritis circũdari ab exẽcitu
ihr̃lm tũc scitote qꝛ appropinq̃uit
desolacõ eiꝰ. Tũc q̃ in iudea sũt fu
giant ad mõtes ⁊ q̃ in medio eiꝰ
discedãt ⁊ q̃ in regionibꝰ nõ ĩtrẽt
ĩ eã. qꝛ dies vlcõis hij sũt ut ĩpleãt̃
oĩa q̃ scripta sũt. ve ãt p̃gnãtibꝫ ⁊
nutẽtibꝰ ĩ ill̃ diebꝰ. Erit ei p̃ssura
mag̃ sup terrã ⁊ ira ꝓp̃lo huic. Et
cadẽt ĩ ore gladij ⁊ captiui ducen
tur ĩ oẽs gẽtes. Et ihr̃lm calcabi
tur a gẽtibꝫ donec impleant̃ tẽpa
nationũ. Et erũt signa ĩ sole et lu
na ⁊ stell̃ ⁊ in terris p̃ssura gẽtiũ
p̃ ꝯfusiõe sonitꝰ maris ⁊ fluctuũ
arescentibꝰ hoĩbꝫ p̃ timore ⁊ expe
ctatione q̃ supueniẽt vniuerso or
bi. Nã v̄tutes celoꝝ mouebũtur.
Et tũc videbũt filiũ hoĩs venientẽ
ĩ nube cũ ptãte magna ⁊ maiesta
te. Hijs aũt fieri incipiẽtibꝫ: respi
cite ⁊ leuate capita vr̃a. qm̃ appro
pinq̃t redẽptio vr̃a. Et dixit illis si
militudinẽ. Videte ficulneã ⁊ oẽs
arbores cũ ꝓducũt iã ex se fructũ
scitis qm̃ ꝓpe est estas. Ita ⁊ vos
cũ videritis hec fieri. scitote qm̃ ꝓ
pe ẽ regnũ dei. Amẽ dico vobis. qꝛ
nõ p̃teribit gn̄atio hec donec oĩa
fiãt. Celũ ⁊ terra trãsibũt. verba
aũt mea nõ trãsibũt. Attẽdite ãt
vob̃ ne forte grauẽt̃ corda vr̃a in
crapula ⁊ ebr̃etate ⁊ curis huiꝰ vi
te ⁊ supueniet ĩ vos repẽtina dies
illa Tanq̃ laqueꝰ em̃ supueniet
in oẽs q̃ sedent sup fatiẽ oĩs terre
Vigilate ergo oĩ tp̃e orantes ut
digni habeamini fugere ista oĩa
q̃ futura sunt ⁊ stare añ filiũ hoĩs
Erat autẽ diebꝰ docens in tẽplo:
noctibꝰ vero exiens morabatur ĩ
mõte q̃ vocat̃ oliueti. Et omnis po
pulꝰ manicabat ad eum in tẽplo
audire eum. Ca. xxij.

Appropinq̃bat autẽꝫ dies fe
stꝰ azimorũ q̃ dicit̃ pascha
Et querebant principes sacerdo
tum ⁊ scribe quomodo eum inter
ficerent: timebant vero plebem.
Intrauit autem sathanas in iu
dam qui cognominabatur scari
oth. vnum de duodecim ⁊ abijt

et locutus ē cū pn̄cipibꝫ sacerdotū et
magistratibus quēadmodū illū
traderet eis. Et gauisi sūt et pacti
sunt pecuniā illi dare. Et spopōdit
et querebat oportunitatē ut trāde
ret illū sine turbis. Venit aūt di
es azimoꝝ ī q̄ necesse erat occidi
pascha. Et misit petrū et iohānez
dicēs. Eūtes pate nob̄ pascha ut
manducem⁹. At illi dixerūt. Vbi
vis parem⁹. Et dixit ad eos. Ecce
introeūtibꝫ vob̄ in ciuitatē occur
ret vobis hō amphorā aque por
tans seq̄mini eū in domū in quā
intrat et dicetis patrifamilias do
mus. Dicit tibi magister. Vbi ē
diuersoriū vbi pascha cuꝫ disci
pulis meis māducē. Et ipse ostē
det vobis cenaculū magnū stratū
et ibi pate. Eūtes aūt inuenerunt
sicut dixit illis et pauerūt pascha
Et cū facta esset hora discubuit et
duodecim apostoli cū eo Et ait ill̄
Desiderio desideraui hoc pascha
māducare vobiscū anteq̄ patiar
Dico em̄ vob̄ q̄ ex hoc nō mādu
cabo illud donec impleat̄ ī regno
dei. Et accepto calice gratias egit
et dixit Accipite et diuidite int̄ vos
Dico em̄ vob̄ q̄ nō bibā de geneā
cōne vitis donec regnū dei vēiat
Et accepto pane grātias egit et fre
git et dedit eis dicēs. Hoc ē corp⁹
meū q̄d pro vobis datur. Hoc fa
cite in meā ꝯmemoracōez Simili
ter et calicē postq̄ cenauit dicens
Hic ē calix nouū testamentū ī sā
guine meo q̄ pro vob̄ fūdetur. Ve
rūtamē ecce man⁹ tradētis me me
cū est in mensa. Et quidē filius ho
minis scd̄m q̄ definitum ē vadit.
Verūtamē ve hōi illi p quē trade
tur. Et ipsi ceperūt querere inter se
q̄s eēt ex eis q̄ hoc facturus esset
Facta ē aūt et ꝯtentio int̄ eos q̄s
eorū videret̄ esse maior Dixit aūt
eis. Reges gēciū dominātur eorū
et qui ptātez habēt sup eos bene
fici vocant̄. Vos aūt nō sic. Sed
q̄ maior ē in vob̄ fiat sicut minor
et qui precessor ē sicut ministr̄tor.
Naꝫ quis maior est. Qui recūbit
an q̄ ministr̄t. Nōne q̄ recūbit.
Ego aūt in medio vr̄m sū sicut q̄
ministrat. Vos aūt estis q̄ pmā
sistis mecū in tēptacōibus meis.
Et ego dispono vob̄ sic̄ disposuit
mihi pater me⁹ regnū ut edatis
et bibatis sup mēsā meā ī regno
meo et sedeatis sup thronos duo
decī iudicātes duodecim tribus
israhel. Ait aūt dn̄s symoni. Sy
mō ecce sathanas expetiuit vos
ut cribraret sicut triticū. Ego aūt
rogaui pro te ut nō deficiat fides
tua. Et tu aliqn̄ ꝯuersus ꝯfirma fra
tres tuos Qui dixit ei. Dn̄e tecum
patus sū et in carcerez et in mortez
ire. Et ille dixit. Dico tibi petre nō
cantabit hodie gallus. donec ter
abneges nosse me. et dixit eis.
Qn̄ misi vos sine sacculo et pera et
calciamētis nūquid aliq̄d defuit
vob̄. At illi dixerūt. Nihil. Dixit
ergo eis Sed nūc q̄ habꝫ sacculū
tollat similiter et perā. et qui non
habet vendat tunicā suā et emat
gladiū. Dico enim vob̄ quoniaꝫ
adhuc hoc q̄d scriptū est oportꝫ
impleī in me et q̄ cū iniquis depu
tatus est. Etenī ea q̄ sunt de me fi
nē habēt At illi dixerūt. Dn̄e ecce
duo gladij hic. At ille dixit eis.
Satis est. et egressus ibat scd̄m

ꝯsuetudinem in montē oliuarꝝ. Se
cuti sunt aūt illū ⁊ discipuli. Et cū
puenisset ad locū: dixit illis. Ora
te ne intretis in temptacōnem. Et
ipe auulsus ē ab eis quantū iactꝰ
est lapidis et positis genibꝰ ora
bat dicens. Pater: si vis transfer
calicē istū a me. Verūtamen non
mea volūtas. ꝫ tua fiat. Apparuit
aūt illi angelus de celo cōfortans
eū. Et factus in agonia ꝓlixiꝰ ora
bat. Et factꝰ est sudor eiꝰ sicut gut
te sāguinis decurrētis in terrā. Et
cū surrexisset ab oratione ⁊ venis
set ad discipulos suos: iueīt eos
dormientes ꝑ tristitia. Et ait illis.
Quid dormitis. Surgite orate ne
intretis in tēptacōem. Adhuc eo
loquēte: ecce turba ⁊ qui vocaba
tur iudas vnꝰ de duodecim ante
cedebat eos ⁊ appropinquāuit ihesu
ut oscularet eū. Ihus aūt dixit il
li. Iuda: osculo filiū hoīs tradis.
Vidētes aūt hij q̄ circa ipm erāt
qd futurꝝ erat: dixerūt ei. Dñe si ꝑ
cutimꝰ in gladio. Et ꝑcussit vnꝰ
ex illis seruū ꝑncipis sacerdotū et
amputauit auriculā eiꝰ dexteram
Rñdens āt ihesus ait. Sinite Vsqꝫ
huc. Et cū tetigisset auriculā eius
sanauit eū. Dixit aūt ihs ad eos
qui venerāt ad se ꝑncipes sacerdo
tū ⁊ magistratus tēpli ⁊ seniores
Quasi ad latronem existis cū gla
diis ⁊ fustibꝰ. Cū q̄tidie vobiscū
fuerim in templo: nō extendistis
manꝰ ī me. Sꝫ hec ē hora vestra ⁊
ptās tenebrarꝝ Comprehendētes
autem eum: duxerūt ad domū ꝑn
cipis sacerdotum. petrus vero se
quebatur alonge. Accenso autē
igne in medio atrij ⁊ circumsedē
tibus illis: erat petrus in medio
eorū. Quem cum vidisset ancilla
quedā sedentē ad lumen ⁊ eum fu
isset ītuita dixit. Et hic cū illo erāt
At ille negauit eū dicens. Mulier
non noui illū Et post pusillū aliꝰ
videns eum dixit. Et tu de illis es.
Petrus vero ait. O homo non sū
Et interuallo facto quasi hore vni
us. alius quidam affirmabat di
cens. Vere ⁊ hic cum illo erat nā
et galileus est. Et ait petrus. Hō
nescio qui dicis. Et continuo ad
huc illo loquēte cantauit gallus
Et conuersus dominꝰ respexit petrꝝ.
Et recordatus est petrꝰ verbi dñi
sicut dixerat. qꝛ priusq̄ gallus cā
tet: ter me negabis. Et egressus fo
ras petrꝰ fleuit amare. Et viri qui
tenebāt illū illudebāt ei cedentes
Et velauerūt eū ⁊ ꝑcutiebāt fatiē
eiꝰ ⁊ interrogabāt eum dicētes. Pro
phetisa. Quis est qui te percussit.
Et alia multa blasphemātes dice
bant in eum. Et ut factus est dies
conuenerūt seniores plebis ⁊ ꝑn
cipes sacerdotū ⁊ scribe ⁊ duxerūt
illū in consiliū suū dicentes. Si tu
es cristꝰ dic nobis. Et ait illis. Si
vob dixero nō credetis mihi. si aūt
⁊ interrogauero nō rñdebitis m̄.
neqꝫ dimittetis. Ex hoc aūt erit fi
lius hominis sedēs a dextris virtu
tis dei. Dixerūt aūt omnes. Tu er
go es filius dei. Qui ait. Vos di
citis: qꝛ ego sum. At illi dixerunt.
Quid adhuc desideramꝰ testimo
nium. Ipsi enim audiuimus de
ore eius.

Capitulū. xxiij.

Et surgēs omnis multitudo
eorū duxerūt illū ad pilatū
Ceperūt aūt accusare illū dicentes

Hūc inuenim⁹ subuertētez gētez
nostram ⁊ ꝓhibētē tributa dari
cesari ⁊ dicentē se cristū regez esse
Pylat⁹ aūt interrogauit eum di
cens Tu es rex iudeorum. At ille
rn̄dens ait. Tu dicis. Ait autem
pylatus ad pn̄cipes sacdotū ⁊ tur
bas Nihil inuenio cause ī hoc ho
mine At illi inualescebāt dicētes
Cōmouit populū docens ꝑ vniū
sam iudeā incipiēs a galilea vsqz
huc. Pylat⁹ aūt audiēs galileā
interrogauit si hō galileus esset.
et ut cognouit ꝙ de herodis po
testate eēt. remisit eū ad herodē q̄
⁊ ipse iherosolimis erat ill' diebz
Herodes aūt viso ihesu gauisus
est valde. erat enī cupiēs ex mul
to tēpe vidē eū eo ꝙ audiret mł
ta de eo ⁊ sperabat signū aliquod
videre ab eo fieri. Interrogabat
aūt illū multis sermonib⁹ at ipe
nihil illi rn̄debat. Stabāt autem
pn̄cipes sacerdotū ⁊ scribe ꝯstāter
accusātes eū. Spreuit autē illū he
rodes cū exercitu suo ⁊ illusit īdu
tū veste alba ⁊ remisit ad pylatū
Et facti sunt amici herodes ⁊ py
latus in ipa die nā antea inimici
erāt ad inuicē. Pylatus autē cō
uocatis pn̄cipibz sacerdotū ⁊ ma
gistratibus ⁊ plebe dixit ad illos
Obtulistis mihi hūc hōiez quasi
auertētez populū ⁊ ecce ego coraz
vobis interrogās. nullā causam
inuenio ī hōie isto ex hijs in q̄b⁹
eū accusatis. Sed neqz herodes.
Nā remisi vos ad illū ⁊ ecce nihil
dignū morte actū ē ei. Emendatū
ergo illuz dimittā. Necesse autez
habebat dimittē eis ꝑ diē festuz
vnū. Exclamauit aūt simul vniū
sa turba dicens. Tolle hūc et di
mitte nob' barrabā. Qui erat ꝓpt
sedicōnem quādā factā in ciuita
te ⁊ homicidiū missus in carcerez
Iterū aūt pylatus locut⁹ est ad
eos volens dimittere ihm. At illi
succlamabāt dicentes. Crucifige
crucifige eū. Ille autē tercio dixit
ad illos. Quid em̄ malefecit iste.
Nullā causā mortis inuenio ī eo.
Corripiā ergo illū ⁊ dimittaz. At
illi instabāt vocibus magnis po
stulantes ut crucifigeret et inua
lescebāt voces eoꝝ. Et pylat⁹ ad
iudicauit fieri peticōez eoꝝ. Dimi
sit aūt illis eū qui ꝓpter homicidi
um ⁊ sedicōnem missus fuerat in
carcerē quē petebāt. ihesū vero tr̄
didit volūtati eorū. Et cū ducerēt
eū apprehēderūt symonē quēdaz
cyrenensē veniētē de villa ⁊ īposu
erūt illi crucē portaē post ihesū. Se
quebat aūt illuz multa turba po
puli ⁊ mulierū q̄ plangebāt ⁊ la
mētabant eū Conuersus aūt ad
illas ihesus dixit. Filie iherusalez
nolite flere sup me sed sup vosip
sas flete ⁊ sup filios vestros Qm̄
ecce veniēt dies in quibz dicent.
Bt̄e steriles ⁊ ventres q̄ nō genu
erūt ⁊ vbera que nō lactauerunt.
Tūc incipiēt dicere mōtib⁹ cadi
te sup nos ⁊ collibz operite nos.
Quia si in viridi ligno hec faciūt
in arido quid fiet. Ducebātur āt
⁊ alij duo nequā cū eo ut interfi
cerentur. Et postq̄ venerūt in locū
qui vocat caluarie. vbi crucifixe
runt eū ⁊ latrones vnū a dextris
⁊ alterū a sinistris. Ihus autē di
cebat. Pater dimitte illis Nō em̄
sciūt quid faciūt. Diuidētes vero

vestimenta eius miserunt sortes
Et stabat populus expectās ⁊ de
ridebant eū pn̄cipes cū eis dicen
tes Alios saluos fecit: se saluū fa
tiat. si hic est xp̄us dei electus. illu
debant aūt ei ⁊ milites accedētes
⁊ acetū offerētes ei dicentes Si tu
es rex iudeoꝝ saluū te fac. Erat āt
⁊ sup̄scripcō scripta sup eū litteis
grecis ⁊ latinis ⁊ hebraicis. hic ē
rex iudeoꝝ. Vnus aūt de hijs qui
pendebant latronibꝫ blasphema
bat eū dicēs. Si tu es cristꝰ saluū
fac teip̄m ⁊ nos. Rn̄dens aūt alt̄
increpabat eū dicens. Neq̄ tu ti
mes deū q̄ in eadē dānatione es.
Et nos q̄dez iuste: nā digna factis
recipimꝰ. Hic vero nihil mali ges
sit. Et dicebat ad ih̄ꝫ. Dn̄e: memē
to mei cū veneris in regnū tuū. Et
dixit illi ih̄us. Amen dico tibi. ho
die mecū eris in paradiso. Erat aūt
fere hora sexta ⁊ tenebre facte sūt
in vniuersā terrā vsq̄ in horā no
nā. Et obscuratus est sol ⁊ velum
templi scissum est medium. Et cla
mans voce magna ih̄us ait. Pa
ter in manꝰ tuas ꝯmendo spiritū
meū. Et hec dicens expirauit. Vi
dens aūt cēturio qd̄ factū fuerat:
glorificauit deū dicens. Vere hic
homo iustus erat. Et ōnis turba
eoꝝ qui simlꝰ aderant ad spectacu
lū istud ⁊ videbant q̄ fiebant: per
cutientes pectora sua reuertebant̄
Stabāt autē oēs noti eiꝰ alonge
⁊ mulieres que secute eū erant a
galilea hec vidētes. Et ecce vir no
mine ioseph qui erat decurio vir
bonus ⁊ iustus. hic non ꝯsenseāt
ꝯsilio ⁊ actibꝰ eoꝝ ab arimathia
ciuitate iudee qui expectabat ⁊ ip
se regnuꝫ dei. Hic accessit ad pila
tū ⁊ pecijt corpus ihesu ⁊ depositū
inuoluit syndone ⁊ posuit eum in
monumēto exciso in quo nondū
quisq̄ positus fuerat. Et dies eāt
pasceues ⁊ sabbatū illucescebat.
Subsecute autē mulieres que cuꝫ
eo venerant de galilea viderunt
monumentū et quemadmoduꝫ
positū erat corpus eius ⁊ reuertē
tes parauerūt aromata ⁊ vnguē
ta ⁊ sabbato quidem siluerūt s̄m
mandatū. Capitulū. xxiiij.
Vna autē sabbati valde dilu
culo venerūt ad monumen
tū portātes q̄ parauerūt aromata
⁊ inuenerūt lapidē reuolutū a mo
numento ⁊ ingresse nō inuenerūt
corpꝰ dn̄i ih̄u. Et factū ē dū mēte
ꝯsternate eēnt de isto. ecce duo vi
ri steterūt secus illas ī veste fulgē
ti. Cū timerēt āt ⁊ declīarēt vultū
ī terrā dixerūt ad illas. Quid q̄ritis
viuētē cū mortuis. Nō ē h̄. s̄ surre
xit. Recordamini q̄liter locutus ē
vob̄ cū adhuc in galilea eēt dicēs
Quia oportet filiū hom̄is tradi in
manꝰ hominū pctōꝝ ⁊ crucifigi ⁊
die tertia resurgere. Et recordate
sūt verboꝝ eiꝰ ⁊ regresse a monu
mēto nūtiauerūt hec oīa illis vn
decī ⁊ ceteris oībꝰ. Erat aūt maia
magdalene ⁊ iohāna ⁊ maria ia
cobi ⁊ cetere que cum eis erant q̄
dicebant ad apostolos hec. Et vi
sa sunt ante illos sicut deliramen
tū verba ista et non crediderunt
illis. Petrus autē surgens cucur
rit ad monumentum et procum
bens vidit lintheamina sola posi
ta ⁊ abijt secum mirans quod fa
ctū fuerat. Et ecce duo ex illꝰ ibāt

ipa die in castellū qd erat in spa
cio stadiorū sexaginta ab iheru
salē noīe emaus ⁊ ipsi loquebā
tur adinuicē de hijs oībus q̄ ac
ciderāt. Et factū est dū fabularen
tur ⁊ secū quererēt ⁊ ipse ihs ap
ꝓpinquās ibat cū illis. Oculi aūt
illoꝝ tenebant ne eū agnoscerēt
Et ait ad illos. Qui sūt hij sermo
nes quos cōfertis adinuicē ābu
lantes ⁊ estis tristes. Et rn̄dens
vnus cui nom̄ cleophas dixit ei
Tu solus pegrim⁹ es in iherusalē
⁊ nō ꝯgnouisti q̄ facta sunt ī illa
hijs diebꝫ. Quibꝫ ille dixit. Que.
Et dixerūt. De ihu nazareno qui
fuit vir ꝓpheta potēs in ope ⁊ ser
mone coraꝫ deo ⁊ oī ꝓplo. Et qūo
eū tradiderunt sūmi sacerdotes ⁊
pn̄cipes nostri in dānacōnē mor
tis ⁊ crucifixerūt eū. Nos aūt spe
rabam⁹ qꝛ ipse esset redēpturus
israhel. Et nūc sup hec omnia ter
cia dies ē hodie. ꝙ hec facta sunt
Sꝫ ⁊ mulieres quedaꝫ ex nostris
terruerūt nos q̄ añ lucem fuerūt
ad monumentū ⁊ nō inuēto cor
pore eius venerūt dicētes se etiaꝫ
visionē āgeloꝝ vidisse qui dicūt
eū viuere et abierūt quidā ex no
stris ad monumētū ⁊ ita inuene
rūt sic mulieres dixerūt ipsū vero
nō inuenerūt. Et ipe dixit ad eos
O stulti ⁊ tardi corde ad credēduꝫ
in oībꝫ q̄ locuti sūt ꝓphete. Nōne
hec oportuit pati xp̄m ⁊ ita intra
re ī gloriā suā. et incipiēs a moy
se et omnib⁹ ꝓphetis interpreta
bat ill' in omnibus scripturis q̄
de ipso erāt. Et appropinq̄uerunt
castello quo ibāt ⁊ ipe se finxit lō
gius ire. Et coegerūt illū dicētes.

Mane nobiscuꝫ quoniā aduespe
rascit ⁊ inclīata est iā dies. Et intr̄
uit cum ill'. Et factū est dū recūbe
ret cum eis accepit panē et bene
dixit ac fregit ⁊ porrigebat ill'. Et
apti sūt oculi eorū ⁊ cognouerūt
eū ⁊ ipse euanuit ex ocul' eoꝝ. Et
dixerūt adinuicē. Nōne cor nr̄m
ardēs erat ī nob' dū loq̄ret ī via ⁊
aperiret nobis scripturas. Et fur
gētes eadē hoā regressi sūt ī iheru
salem ⁊ inuenerūt ꝯgregatos vn
decim ⁊ eos q̄ cum ill' erant dicen
tes ꝙ surrexit dn̄s vere ⁊ apparuit
symoni. Et ipsi narrabāt que ge
sta erāt in via ⁊ qūo cognouerūt
eū in fractione panis. Dū autem
hec loquūtur stetit ihs in medio
eorū ⁊ dixit. Pax vobis. Ego sum
nolite timere. Conturbati vero ⁊
cōterriti existimabāt se spiritum
videre. Et dixit eis. Quid turbati
estis ⁊ cogitacōes ascendūt ī cor
da vestra. Videte manus meas
⁊ pedes qꝛ ego ipse sū. Palpate ⁊
⁊ videte qꝛ spūs carnē ⁊ ossa nō
habet sic me videtis habere. Et cū
hoc dixissꝫ ostēdit eis man⁹ ⁊ pe
des. Adhuc aūt ill' nō credētibus
⁊ mirātib⁹ pre gaudio dixit. Ha
betis h aliq̄d qd māducet. At il
li obtulerūt ei ptem piscis assi et
fauū mell'. Et cū māducassꝫ corā
eis sumēs reliq̄as dedit eis Et dix
it ad eos. Hec sūt verba q̄ locut⁹
sū ad vos cū adhuc essem vobis
cū quoniā necesse ē implei om̄ia
q̄ scripta sūt in lege moysi ⁊ ꝓphe
tis ⁊ psalmis de me. Tūc aperuit
ill' sēsū ut intelligerent scripturās
⁊ dixit eis. Quoniā sic scriptū ē ⁊
sic oportebat xp̄m pati ⁊ resurgē

a mortuis tertia die ⁊ predicare ī nomine eius penitentiā ⁊ remissionem peccatorꝫ in omnes gentes incipiētibꝫ ab iherosolima. Vos autem testes estis horum. Et ego mittam promissum patris mei in vos. vos aūt sedete ī ciuitate quo adusqꝫ induamini virtute exalto Eduxit aūt eos foras in bethaniā ⁊ eleuatis manibꝰ suis benedixit eis. Et factum est duꝫ benediceret illis recessit ab eis ⁊ ferebat̄ in celum. Et ip̄i adorātes regressi sunt ī ihr̄lm cū gaudio magno ⁊ erāt semper in templo laudantes ⁊ benedicētes deū amē.

Explicit euangeliū ſm Lucā.

Incipit prologus in euangeliuꝫ scd̄m Johannem.

Hic est iohes euāgelista vnꝰ ex discipulis domini qui v̄go a deo electus ē quez de nupciis volentez nubere vocauit deus. Cui virginitatis in hoc duplex testimonium datur in euangelio ꝙ et pre ceteris dilectus a deo dicit̄ ⁊ huic matrem suam de cruce cōmendauit dominus ut virginem virgo seruaēt. Deniqꝫ manifestans in euāgelio ꝙ erat ipse incorruptibilis verbi opus inchoans: solus verbum carnem factum eē nec lumē a tenebris comprehensū fuisse testatur. primū signuꝫ ponens qd̄ ī nupciis fecit dominus ostēdens ꝙ ipse erat ut legentibus demonstraēt ꝙ vbi dominus inuitatus sit deficere nuptiarum vinuꝫ debeat ⁊ veteribus immutatis: noua omnia que a cristo instituuntur appareant. Hoc autez euangeliū scripsit ī asia posteaq̄ ī pathmos insula apocalipsim scripserat ut cui ī p̄ncipio canoīs īcorruptibile p̄ncipiū prenotat̄ ī genesi. ei etiā incorruptibilis finis per virginez in apocalipsi redderetur dicente cristo ego sum alpha et o. Et hic est iohannes qui sciens superuenisse diem recessus sui: conuocatis discipulis suis in epheso: per multa signoruꝫ experimenta ꝓmens cristum descendens in defossum sepulture sue locum facta oratione positus est ad patres suos taꝫ extraneus a dolore mortis q̄ a corruptione carnis inuenitur alienus Tamen post omnes euangelium scripsit et hoc virgini debebatur. Quorum tamen vel scriptorū temporis dispositio vel librorum ordinacō ideo a nobis per singula nō exponitur: ut sciendi desiderio collato ⁊ querentibus fructus laboris ⁊ d̄o magisterij doctrina ſueē.

Explicit prologus. Incipit euāgeliū scd̄m Johem.

In principio erat verbum ⁊ verbū erat apud deum ⁊ deus eāt verbū Hoc erat in p̄ncipio apd̄ deū Oīa p ip̄ꝫ facta sūt ⁊ sine ipō factū ē nl̄ Qd̄ factuꝫ est in ipō vita erat ⁊ vita erat lux hominum ⁊ lux in tenebris lucet et tenebre eam non cōprehenderunt. Fuit homo missus a deo cui nomen erat iohannes.

hic vēit ī testimoniū ut testimo
niuz phiberet de lumine ut omēs
crederent p illū · nō erat ille lux ſ
ut testimoniū phiberz de lumine
Erat lux vera q̄ illuminat oēm ho
minē vēientē in hunc mūduz · In
mūdo erat a mūdus p ipsū fact⁹
ē a mūdus eum nō cognouit In
ppria vēit a sui eū nō receperunt ·
Quotq̄t aūt receperūt eū · dedit eis
potestatē filios dei fieri hijs q̄ cre
dūt in noīe eius · Qui nō ex sāgui
nibus neq̄ ex voluntate carnis ne
q̄ ex voluntate viri sed ex deo na
ti sūt Et verbū caro factum ē a ha
bitauit in nob · Et vidim⁹ gloriaz
ei⁹ gloriaz quasi vnigenitū a pre
plenū gratie a veritatis · Johan
nes testimoniū phibet de ipso et
damat dicēs Hic ē quez dixi qui
pt⁹ me vēturus ē · añ me factus ē
q̄ prior me erat · Et de plenitudie
eius nos oēs accepim⁹ a graci
am p gr̄ciā q̄ lex p moysen data
est gratia a veritas p ihesū cristū
facta ē · Deum nemo vidit vnq̄ ·
Vnigenitus filius q̄ ē in sinu pa
tris ipse enarrauit · Et hoc ē testi
monū iohānis qñ miserūt iudei
ab ihero solimis sacerdotes a leui
tas ad eū ut interrogarēt eū Tu
quis es · Et cōfessus ē a nō nega
uit · Et confessus ē q̄ nō sum ego
xp̄s · Et interrogauerūt eū · Quid
ergo · Helias es tu · Et dixit · Nō
sum · Probeta es tu · Et rndit Nō
dixerūt ergo ei · Quis es ut rnsuz
demus hijs q̄ miserūt nos · Quid
dicis de te ipso · Ait · Ego vox da
mātis in deserto dirigite viā dñi
sicut dixit ysaias pphēta Et q̄ miſ
si fuerāt erāt ex phariseis · Et int
rogauerūt eū a dixerunt ei · Quid
ergo baptisas si tu nō es xp̄s ne
q̄ helias neq̄ pphēta · Respondit
eis iohānes dicēs · Ego baptiso ī
aqua medius āt vīm stetit quē
vos nescitis Ipse ē qui pt⁹ me vē
turus est q̄ añ me factus ē cuius
ego nō sum dign⁹ ut soluā eius
corrigiā calciamēti · Hec in betha
nia facta sūt trās iordanem vbi
erat iohannes baptisās · Altera
die vidit iohānes ihm vēientem
ad se a ait · Ecce agn⁹ dei ecce qui
tollit pecata mūdi · Hic ē de quo
dixi · Post me vēit vir q̄ añ me fa
ctus ē q̄ prior me eāt a ego nesci
ebā eū · Sed ut manifestet̄ in isra
hel pterea vēni ego in aqua bap
tisās · Et testimoniuz phibuit io
hānes dicens · Quia vidi spūm
descendētem quasi colūbā de celo
a mansit sup eū · Et ego nesciebā
eū sed q̄ misit me baptisare in aq̄
ille mihi dixit · Sup quez videris
spūm descēdentem a manētez sup
eū hic ē qui baptisat ī spūsācto ·
Et ego vidi a testimoniū phibui
q̄ hic est filius dei · Altera die ite
rū stabat iohānes a ex discipul
eius duo · Et respiciēs ihm ambu
lantē dixit · Ecce agn⁹ dei · Et audi
erūt eū duo discipuli loquētez et
secuti sūt ihm · Cōuersus aūt ihe
sus a vidēs eos sequētes se dicit
eis · Quid queritis · Qui dixerunt
ei · Rabbi q̄ dr interpretatū ma
gister vbi habitas · Dicit eis Ve
nite a videte Venerūt a viderunt
vbi maneret a apud eū māserūt
die illo · Hora aūt erat quasi dec
ma · Erat āt andreas frater symo
nis petri vn⁹ ex duobz q̄ audierāt

a iohāne ⁊ secuti fuerāt eū. Inue
nit hic primū fratrē suū symonē
⁊ dicit ei. Inuenim⁹ messiam: qđ
est interpretatū cristus. Et addu
xit eū ad ihesū. Intuitus aūt eum
ihus dixit: Tu es symon filius io
hāna: tu vocaberis cephas qđ in
terpretat̄ petrus. In crastinuz vo
luit exire in galileā ⁊ inuenit phi
lippū. Et dicit ei ihs. Sequere me.
Erat autē philippus a bethsaida
cītate andree et petri. Inueīt phi
lippus nathanael ⁊ dicit ei. Quē
scripsit moyses in lege ⁊ ꝓphete: ī
uenimus ihm filiū ioseph a naza
reth. Et dixit ei nathanael. A na
zareth potest aliquid boni eē. Di
cit ei philippus. Veni ⁊ vide. Vi
dit ihus nathanael venientē ad
se ⁊ dicit de eo. Ecce vere israhelita
in quo dolus nō ē. Dicit ei natha
nael. Vnđ me nosti. Rn̄dit ihus
⁊ dixit ei. Priusq̄ te philippus vo
caret cū eēs sub ficu vidi te. Respō
dit ei nathanael ⁊ ait. Rabbi tu
es filiꝰ dei: tu es rex isrl̄. Rn̄dit ihe
sus ⁊ dixit ei. Quia dixi tibi vidi te
sb̄ ficu credis: maiꝰ hijs videbitis
Et dicit ei. Amen amē dico vobis
videbitis celū aptū ⁊ angelos dei
ascendentes ⁊ descendentes supra
filiū hominis. Capitulū. ij.

Et die tertia nuptie facte sūt
chana galilee ⁊ erat mater
ihu ibi. Vocatus est aūt ⁊ ihus
⁊ discipuli eiꝰ ad nuptias. Et defi
tiente vino dicit mater ihu ad eū.
Vinū nō habent. Et dicit ei ihus.
Quid mihi ⁊ tibi est mulier. Nō
dum venit hora mea. Dicit mr̄ eiꝰ
ministris. Quodcūq; dixerit vob̄
facite. Erant aūt ibi lapidee ydrie
sex posite scđm purificacōem iude
orū capiētes singule metretas bi
nas vel ternas. Dicit eis ihs. Im
plete ydrias aqua Et impleuerūt
eas vsq; ad sūmū. Et dicit eis ihe
sus. Haurite nūc ⁊ ferte architri
clino. Et tulerūt. Vt aūt gustauit
architriclinꝰ aquā vinū factam ⁊
nō sciebat vn̄ eēt. ministri autez
sciebant q̄ hauserāt aquā vocat
sponsū architriclinꝰ ⁊ dicit ei. Oīs
homo p̄mū bonū vinū ponit ⁊ cū
īebriati fuerint tūc id qđ deterius
est. Tu aūt seruasti bonū vinum
vsq; adhuc. Hoc fec̄ initiū signo
rū ihus ī chana galilee ⁊ manife
stauit gloriā suā ⁊ crediderūt ī euz
discipuli eiꝰ. Post hoc descendit
capharnaū ipe ⁊ mater eiꝰ ⁊ frēs
eiꝰ ⁊ discipuli eiꝰ et ibi manserūt
nō multis diebꝰ. Et ꝓpe erat pas
cha iudeoꝝ ⁊ ascēdit ihs iheroso
limā ⁊ īuenit ī tēplo vendētes bo
ues ⁊ oues ⁊ colūbas ⁊ nūmula
rios sedētes. Et cū fecissz q̄si flagel
lū de funiculꝰ omēs eiecit de tēplo
ouesq̄ ⁊ boues ⁊ nūmulariorꝝ ef
fudit es ⁊ mēsas sb̄utit. Et hijs q̄
colūbas vendebāt dixit. Auferte
ista hīc ⁊ nolite facē domū patris
mei domū negotiacōis. Recordati
sunt vero discipuli eiꝰ qꝛ scriptū ē
zelꝰ domꝰ tue ꝯmedit me. Rn̄de
rūt ḡ iudei ⁊ dixerūt ei. Qđ signū
oñdis nob̄ qꝛ hec facit. Rn̄dit ihs
⁊ dixit eis. Soluite tēplū hoc ⁊ ī tri
bꝰ diebz excitabo illud Dixerūt ḡ
iudei. Quadragīta ⁊ sex ānis edi
ficatū ē tēplū hoc ⁊ tu in tribꝰ die
bꝰ excitab̄ illđ. Ille āt dicebat de
templo corpis sui. Cuz ergo resur
rexisset a mortuis: recordati sunt

discipuli ei⁹ quia hoc dicebat et
crediderūt scriptuē ⁊ sermoni quē
dixit ihus. Cū aūt esset iherosoli
mis in pascha in die festo multi
crediderūt in noīe ei⁹ vidētes sig̃
eius q̄ fatiebat. Ipse āt ihus nō
credebat semetipsū eis. eo ꝙ ipse
nosset omēs ⁊ ꝙ opus ei nō eāt
ut quis testionīū ꝑhiberet de ho
mine Ipse em̄ sciebat q̄d esset in
homine. Ca. iij.

Erat aūt hō ex phariseis ny
codemus noīe p̄nceps iude
orū Hic vēit ad ihm nocte ⁊ dixit
ei. Rabbi scimus ꝙ a deo venisti
magister. Nemo em̄ potest hec si
gna facere q̄ tu facis nisi fuerit de
us cū eo. Rn̄dit ihesus ⁊ dixit ei.
Amē amen dico tibi nisi q̄s rena
tus fuerit denuo nō potest videre
regnū dei Dicit ad eū nycodemus
Qūo pōt hō nasci cum sit senex.
Nūquid pōt in vētrez matris sue
iterato ītroiē ⁊ renasci. Rn̄dit ihe
sus Amen amē dico tibi nisi quis
renatus fuerit ex aqua ⁊ spūsan
cto nō pōt introire in regnum dei.
Q8 natū ē ex carne caro est ⁊ q8
natum ē ex spū spiritus ē. Nō mi
reis ꝙ dixi tibi oportet vos nasci
denuo. Spūs vbi vult spiāt ⁊ vo
cez eius audis sed nescis vn̄ veni
at aut quo vadat. Sic est oīs q̄
natus ē ex spū. Rn̄dit nycodem⁹
et dixit ei. Qūo possunt hec fieri.
Rn̄dit ihesus ⁊ dixit ei. Tu es ma
gister in israhel ⁊ hec ignoras.
Amē amē dico tibi ꝙ q8 scimu⁹
loquimur ⁊ q8 vidim⁹ testamur
⁊ testimoniū nostꝝ nō accipitis
Si terrena dixi vobis ⁊ non credi
tis qūo si dixero vobis celestia cre
detis. Et nemo ascendit in celum
nisi qui descēdit de celo filius ho
minis q̄ ē in celo. Et sicut moyses
exaltauit serpētem in deserto. ita
exaltari oportz filiū hōis ut omīs
q̄ credit in ipso nō pereat. ꝫ habe
at vitam eternā. Sic em̄ deus di
lexit mūdū ut filiū suū vnigenitū
daret ut oīs qui credit in eū non
pereat sed habeat vitā eternam.
Nō em̄ misit deus filiū suū in mū
dū ut iudicet mūdū sed ut salue
tur mūd⁹ ꝑ ipsum. Qui credit in
eū nō iudicat. Qui aūt nō credit
iam iudicatus ē ꝙ nō credidit in
noīe vnigeniti filij dei. Hoc ē aūt
iudiciū ꝙ lux vēit in mūdū et di
lexerūt hōies magis tenebras q̄
lucē. Erāt em̄ eoꝝ mala opa. Oīs
em̄ qui male agit odit lucē ⁊ non
vēit ad lucez ut nō arguātur ope
ra eius. Qui aūt facit veritatē vēit
ad lucez ut manifestent̄ opa ei⁹
ꝙ in deo sūt facta. Post hec venit
ihesus ⁊ discipuli eius in iudeam
terrā ⁊ illic moābat̄ cū eis ⁊ bap
tisabat. Erat aūt ⁊ iohānes bap
tisās in enon iux̄ salim ꝙ aq̄ mlt
te erāt illic ⁊ vēiebant ⁊ baptisa
bātur. Nōdum em̄ missus fuerat
iohānes in carcerez. Facta ē autē
questio ex discipulis iohānis cū
iudeis de purificacōne. Et venerūt
ad iohānez ⁊ dixerunt ei. Rabbi
q̄ erat tecū trās iordanē. cui tu te
stimoniū ꝑhibuisti ecce hic bap
tisat ⁊ oēs veniūt ad eū. Respon
dit iohānes ⁊ dixit. Nō potest ho
mo accipe quicq̄ nisi fuerit ei da
tū de celo. Ipsi vos mihi testimo
niū ꝑhibetis ꝙ dixerim. nō sum
ego xp̄s sed ꝙ missus sū an̄ illuz

Qui habet sponsaz sponsus ē: ami
cus aūt spōsi qui stat ⁊ audit euz
gaudio gaudet ꝓpter vocē sponsi
Hoc ergo gaudiū meū impletuz
ē. Illū oportet crescere. me aūt mi
nui. Qui desursuz venit sup oēs ē.
Qui ē de terra de t̄ra ē ⁊ de terra lo
quit̄. q̄ de celo venit sup oēs ē. Et
qd̄ vidit ⁊ audiuit hoc testat̄: te
stimoniū eius nemo accipit. Qui
āt acceperit ei⁹ testimoniū signa
uit. qꝛ deus verax est. Quez em̄ mi
sit deus: verba dei loquitur. Non
em̄ ad mensurā dat deus spiritū
Pat̄ diligit filiū ⁊ oīa dedit in ma
nu eius. Qui credit in filiū habet
vitā eternā. q̄ aūt incredul⁹ est fi
lio nō videbit vitā. sed ira dei ma
net sup eum. Ca. iiij.

Et ergo ꝯgnouit ihus qꝛ au
dierūt pharisei ꝙ ihus plu
res discipulos facit ⁊ baptisat q̄ꝫ
iohes: quāq̄ꝫ ihus nō baptisaēt
ꝫ discipuli ei⁹: reliquit iudeam et
abijt iterꝫ in galileaz. Oportebat
aūt eū transire ꝑ samariā. Venit
g̊ in ciuitatē samarie que dicitur
sychar iuxta prediuz qd̄ dedit ia
cob ioseph filio suo. Erat aūt ibi
fons iacob. Ihus aūt fatigat⁹ ex
itinere: sedebat sic supr̄ fontē. Ho
ra aūt erat quasi sexta. Venit mu
lier de samaria haurire aquā dic̄
ei ihus. Da mihi bibere. Discipuli
em̄ ei⁹ abierāt ī ciuitatez ut cibos
emerēt. Dicit ergo ei mulier illa
samaritana. Quō tu iude⁹ cuz sis
bibere a me poscis q̄ fū mulier sa
maritana. Nō em̄ coutunt̄ iudei
samaritanis. Rn̄dit ihus ⁊ dixit
ei. Si scires donū dei ⁊ q̄s est q̄ dic̄
tibi da mihi bibere: tu forsitan pe
tisses ab eo et dedisset tibi aquaz
viuā. Dicit ei mulier. Dn̄e: neqꝫ in
quo haurias habes ⁊ puteus al
tus est. Vn̄ ēgo hēs aquā viuā.
Nunquid tu maior es p̄re nostro
iacob qui dedit nob̄ puteū ⁊ ipse
ex eo bibit ⁊ filij ei⁹ ⁊ pecora ei⁹.
Rn̄dit ihus ⁊ dixit ei. Oīs qui bi
bit ex aqua hac sitiet iteruz. Qui
aūt bibeit ex aq̄ quā ego dabo ei
nō sitiet in eternū. ꝫ aqua quam
ego dabo ei fiet in eo fons aque
salientis in vitā eternā. Dicit ad
eū mulier. Dn̄e da m̄ hāc aquaz
ut nō sitiā neqꝫ veniaz huc hauri
re. Dixit ei ihus. Vade voca viruz
tuuz ⁊ veni huc. Rn̄dit mulier ⁊
dixit. Nō habeo virū. Dicit ei ihs.
Bn̄ dixisti: qꝛ nō habeo virꝫ. Rn̄qꝫ
em̄ viros habuisti ⁊ nūc quē ha
bes nō est tu⁹ vir. Hoc vere dixi
sti. Dicit ei mulier. Dn̄e: video q̄a
ꝓpha es tu. Patres nostri ī mon
te hoc adorauerunt ⁊ vos dicitis
qꝛ iherosolimis est locus vbi ado
rare oportet. Dicit ei ihs. Mulier
crede mihi. quia veniet hora quā
do neqꝫ in mōte hoc neqꝫ in ihero
solimis adorabitis patrem. Vos
adoratis quod nescitis: nos ado
ramus qd̄ scimus. quia salus ex
iudeis est. Sed venit hora ⁊ nunc
est quando veri adoratores adora
bunt patrez in spiritu ⁊ veritate.
Nam ⁊ pater tales queit qui ado
rent eum. Spiritus est deus ⁊ eos
qui adorant eum in spiritu ⁊ veri
tate oportet adorare. Dicit ei mu
lier. Scio quia messias venit qui
dicitur cristus. Cum ergo vene
rit ille nobis annuntiabit oīa. di
cit ei ihus. Ego sū q̄ loquor tecum

Et ꝯtinuo venerũt discipuli eiꝰ ⁊
mirabant̃ q̃ cũ muliere loqueba
tur. Nemo tñ dixit. quid queis ā
quid loq̃ris cũ ea. Reliq̃t ḡ ydriã
suã mulier ⁊ abijt in ciuitatẽ ⁊ di
cit illis hominibꝰ. Venite ⁊ vide
te hoĩez qui dixit m̃ oĩa quecũq̃
feci. Nũquid ipe est xp̃us. Exierũt
de ciuitate ⁊ veniebant ad eũ. In
terea rogabant eũ discipuli dicẽ
tes. Rabbi mãduca. Ille autẽ di
xit eis. Ego cibũ habeo mãducaẽ
quez vos nescitis. Dicebant ḡ di
scipuli ad inuicez. Nũquid aliq̃s
attulit ei mãducare. Dicit eis ihe
sus. Meus cibꝰ est ut fatiã volun
tatẽ eiꝰ q̃ misit me ut ꝑfitiã opus
eius. Nõne vos dicitis ꝙ adhuc
q̃tuor mẽses sunt ⁊ messis venit.
Ecce dico vob̃. leuate oculos vr̃os
⁊ videte regiones. q̃ albe sũt iam
ad messez. Et qui metit mercedem
accipit ⁊ cõgregat fructũ in vitã
eternã ut ⁊ q̃ seminat simul gau
deat ⁊ q̃ metit. In hoc em̃ est v̄bũ
verꝫ. q̃ alius est q̃ seminat ⁊ aliꝰ
ẽ q̃ metit. Ego misi vos metere qd̃
vos nõ laborastis. alij laborauerũt
⁊ vos in labores eoꝝ ĩtroistis. Ex
ciuitate aũt illa multi crediderũt
in eũ samaritanoꝝ ꝓpt̃ verbũ mu
lieris testimoniũ ꝑhibentis. q̃ di
xit m̃ oĩa quecũq̃ feci. Cuz venis
sent ḡ ad illũ samaritaĩ: rogaue
rũt euz ut ibi maneret. Et mansit
ibi duos dies. Et multo plures cre
diderũt ꝓpt̃ sermonẽ eiꝰ. Et mulie
ri dicebant q̃ iaz nõ ꝓpt̃ tuaz loq̃
laz credimꝰ. Ipsi em̃ audiuimus
⁊ scimꝰ. q̃ hic ẽ vere saluator mũ
di. Post duos aũt dies exijt inde
⁊ abijt in galileã. Ipe em̃ ihus te
stimoniũ ꝑhibuit. q̃ ꝓpha ĩ sua
patria honorẽ nõ habet. Cũ ḡ ve
nisset in galileã exceperunt eũ ga
lilei cũ oĩa vidissent que fecerat
iherosolimis ĩ die festo. Et ipi em̃
venerãt ad diẽ festũ. Venit ergo
iterꝫ ĩ chana galilee vbi fec̃ aquã
vinũ. Et erat quidã regulꝰ cuius
filiꝰ ĩfirmabat̃ capharnauz. Hic
cuz audisset q̃ ihus aduenirет a
iudea ĩ galileã abijt ad eũ ⁊ roga
bat eũ ut descẽderet ⁊ sanaẽt filiũ
eius. Incipiebat eĩ mori. Dixit ḡ
ihs ad eũ. Nisi signa ⁊ ꝓdigia vi
deritis nõ creditis. Dicit ad euz re
gulus. Dñe descẽde priusq̃ moriat̃
filius meꝰ. Dicit ei ihus. Vade fi
lius tuꝰ viuit. Credidit hõ ſmoni
quẽ dixit ei ihus ⁊ ibat. Jam aũt
eo descendẽte ſui occurrerũt ei ⁊ nũ
tiauerũt dicentes. q̃ filius eiꝰ vi
ueret. Interrogabat ḡ horam ab
eis in q̃ melius habuerit. Et dixe
rũt ei. q̃a heri hora septĩa reliquit
eũ febris Cognouit ḡ pat̃ q̃ illa
hora erat in q̃ dixit ei ihus filius
tuus viuit ⁊ credidit ipe ⁊ domus
eiꝰ tõ. Hoc iterũ secũdũ signũ fec̃
ihus cũ venisset a iudea ĩ galileã.

Post hec erat dies Ca. v.
festus iudeoꝝ ⁊ ascẽdit ihs
iherosolimã. Est ãt iherosolimis
ꝓbatica piscina que cognomina
bat̃ hebraice bethsaida q̃nq̃ por
ticus hñs. In hijs iacebat multi
tudo magna lãguẽtiũ cecoꝝ clau
doꝝ aridoꝝ expectantiũ aque mo
tũ. Angelus aũt dñi descendebat
scd̃m tempꝰ ĩ piscinã ⁊ moueba
tur aqua. Et qui p̃mꝰ descendissz
in piscinã post mocõem aque sa
nus fiebat a quacũq̃ detinebat̃

ifirmitate. Erat aũt quidã homo ibi triginta octo annos hñs in infirmitate sua. Hunc cũ vidisset ihus iacentẽ & cognouisset qz iaz multũ tpus haberet dicit ei. Vis sanꝰ fieri. Rñdit ei languidus. dñe: hoiez nõ habeo ut cũ turbata fuerit aqua mittat me in piscinã. dũ venio ego: alius añ me descendit. Dicit ei ihs. Surge: tolle grabatũ tuũ & ambula. Et statim sanus factꝰ est hõ ille & sustulit grabatũ suũ & ãbulabat. Erat aũt sabbatũ in die illo. Dicebant ergo iudei illi qui sanatus fuerat. Sabbatũ est: nõ licet tibi tollere grabatũ tuuz. Rñdit eis. Qui me sanũ fecit ille mihi dixit: tolle grabatuz tuũ & ambula. Interrogauerũt ꝙ eũ. Quis ẽ ille hõ ꝙ dixit tibi tolle grabatũ tuũ & ambula. Is aũt qui sanꝰ fuerat effectꝰ nesciebat ꝙs eẽt. Ihus em declinauit a turba constituta in loco. Postea inuenit euz ihum in templo & dixit illi. Ecce sanus factus es: iam noli peccare ne deteriꝰ tibi aliqd cõtingat. Abiit ille homo & nũtiauit iudeis qz ihus eẽt qui fecit eũ sanũ. Propterea persequebant iudei ihesũ. qz hec faciebat in sabbato. Ihesus aũt rñdit eis. Pat meus vsqz modo opat & ego operor. Propterea ergo magis querebant eũ iudei interficere. qz non solũ soluebat sabbatũ. ꝫ & patrẽ suũ dicebat deũ equalẽ se faciens deo. Rñdit itaqz ihus & dixit eis. Amen amẽ dico vob nõ potꝰ filiꝰ a se facere quicqz nisi qd viderit patrẽ facientẽ. Quecũqz em ille fecerit: hec et filiꝰ similẽ facit. Pat em diligit filiũ & oĩa demonstrat ei que ipe facit & maiora hijs demõstrabit ei opa ut vos miremini. Sicut em pater suscitat mortuos & viuificat: sic & filiꝰ ꝙs vult viuificat. Neqz em pater iudicat quẽqz. ꝫ omne iudicium dedit filio ut oẽs honorificẽt filiũ sicut honorificant patrem. Qui nõ honorificat filiũ: nõ honorificat patrez qui misit illũ. Amen amẽ dico vobis. qz qui verbũ meũ audit & credit ei ꝙ misit me: habet vitaz eternã. Et in iudiciũ nõ venit. ꝫ trãsit a morte in vitaz. Amen amẽ dico vobis. qz venit hora & nũc est qñ mortui audient vocẽ filij dei & qui audierint viuẽt. Sicut em pater habet vitã in semetipo: sic dedit & filio habere vitã in semetipso. Et potestatẽ dedit ei & iudiciũ facere. qz filius hoĩs ẽ. Nolite mirari hoc qz venit hora in qua oẽs qui in monumentis sũt audient vocem filij dei & procedent qui bona fecerũt in resurrectionez vite. ꝙ vero male egerunt in resurrectionẽ iudicij. Non possum ego a meipo facere quicqz. Sic audio iudico & iudiciũ meuz iustum est. qa non quero voluntatem meam. ꝫ voluntatez eius qui misit me. Si ego testimoniuz phibeo de me: testimoniuz meum nõ est verum. Alius est qui testimoniuz perhibet de me & scio quia verum est testimonium eius quod phibet de me. Vos misistis ad iohannem & testimonium perhibuit veritati. Ego autem non ab homine testimonium accipio. sed hec dico: ut vos salui sitis. Ille erat lucerna ardens & lucens. Vos aũt voluistis ad horã exultare in luce eius.

Ego habeo testimoniū maius io
hanne Opa em̄ que dedit m̄ pat̄
ut pfitiā ea. ipsa opa que ego fa
tio testimoniū phibent de me. q̄a
pat̄ misit me. Et qui misit me pa
ter ipē testimoniū phibuit de me
Neq; vocē ei⁹ vnq̄ audistis. neq;
spetiē ei⁹ vidistis. Et verbū ei⁹ n̄
habetis ī vobis manens. q̄ quez
misit ille huic vos non creditis.
Scrutamini scripturās. q̄ vos pu
tatis in ip̄is vitaz eternā habere.
Et ille sunt q̄ testimoniū phibent
de me ⁊ non vultis venire ad me
ut vitā habeatis. Claritatē ab ho
minibz nō accipio ꝫ ꝯgnoui vos
q̄ dilectionē dei nō habetis in vo
bis. Ego veni in noīe p̄ris mei ⁊ n̄
accepistis me. Si alius venerit in
noīe suo: illū accipietis. Qūo vos
potestis credere q̄ gloriā ab inuicē
accipitis ⁊ gl̄iam que a solo deo
est nō queritis. Nolite putare q̄
ego accusatur⁹ sim vos apud pa
trē. Est qui accusat vos: moyses
in quo vos speratis. Si em̄ credere
tis moysi crederetis forsitan ⁊ m̄.
De me em̄ ille scripsit. Si aūt illi⁹
litteris nō creditis. qūo meis ver
bis credetis. Ca. vi.

Post hec abijt ih̄us trās ma
re galilee q̄d est tyberiadis
Et seq̄bat̄ eū multitudo magna.
q̄ videbant sig̃ que fatiebat sup
hijs qui infirmabant̄. Subijt g̃
in montē ih̄us ⁊ ibi sedebat cum
discipul' suis Erat aūt ꝓximū pa
scha dies festus iudeoꝝ Cū suble
uasset ergo oculos ih̄us ⁊ vidis
set q̄ multitudo maxima veīt ad
eū dicit ad philippū. Vn̄ emem⁹
panes ut māducent hij. Hoc āt
dicebat tēptans eum Ipē em̄ scie
bat q̄d eēt factur⁹. Rn̄dit ei phi
lippus. Ducētoꝝ denarioꝝ panes
n̄ suffitiūt eis. ut vnusquisq; mo
dicū quid accipiat. Dicit ei vnus
ex discipul' eius andreas frat̄ sy
monis petri. Est puer vn⁹ h̄ qui
habet qn̄q; panes ordeaceos ⁊ du
os pisces. Sed hec quid sūt inter
tātos. Dicit g̃ ih̄s. Facite hoīes
discūbere. Erat aūt fenū multū in
loco. Discubuerūt ergo viri nume
ro quasi qn̄q; milia Accepit ergo
ih̄us panes et cū grās egisset di
stribuit discūbētib⁹. Similit̄ ⁊ ex
piscib⁹ quantū volebāt. Vt aūt
impleti sunt. dixit discipulis suis.
Colligite q̄ supauerūt fragmēta
ne pereant. Collegerūt ergo ⁊ im
pleuerunt duodecī cophinos fra
gmētoꝝ ex qn̄q; panibz ordeaceis
q̄ supfuerūt hijs qui mā ducaue
rant. Illi ergo hoīes cū vidissent
q̄d fecerat signū dicebāt. Quia h̄
est vere ꝓpha qui ventur⁹ ē ī mū
dū. Ih̄us ergo cū cognouisset q̄
venturi eēnt ut raperent eū ⁊ face
rēt eū regē. fugit iteꝝ in montem
ipē solus Vt aūt sero factū est de
scēderūt discipuli ei⁹ ad mare. Et
cū ascendissent nauim. venerunt
trās mare in capharnaū. Et tene
bre iam facte erant ⁊ nō venerat
ad eos ih̄us. Maē aūt vento ma
gno flāte exurgebat. Cū remigas
sent ergo q̄si stadia vigintiqn̄q;
aut trigīta. vidēt ih̄m ambulan
tē supra mare ⁊ ꝓximū naui fieri
⁊ timuerūt. Ille aūt dicit eis Ego
sū nolite timere. Voluerūt ergo ac
cipe eū in nauī et statī nauis fuit
ad terrā quam ibant. Altera die

turba que stabat trans mare: vi
dit qꝛ nauicula alia nō erat ibi n̄
vna ⁊ qꝛ nō introissꝫ cū discipul̄
suis ihus in nauim. ꝫ soli discipu
li eiꝰ abissent. Alie vero supuene
runt naues a tybeiade iuxta locū
vbi manducauerāt panez: grās
agentes deo. Cū ergo vidissꝫ tur
ba qꝛ ihs nō eēt ibi neqꝫ discipu
li eiꝰ ascenderūt in nauiculas ⁊ ve
nerūt capharnaū querētes ihm
Et cū inuenissent euꝫ trans mare
dixerūt ei. Rabi qn̄ huc venisti. ⁊
Rn̄dit eis ihus ⁊ dixit. Amē amē
dico vob̄: queritis me nō qꝛ vidi
stis signa. ꝫ q̄a manducastis ex
panibꝰ ⁊ saturati estis. Operami
ni nō cibū qui perit. sed qui ꝑma
net in vitā eternā quez filiꝰ hoīs
dabit vobis. Hūc eī pater signa
uit deus. Dixerūt ḡ ad eū. Quid fa
tiemꝰ ut opemur opa dei. ⁊ Respō
dit ihus ⁊ dixit eis. Hoc est opꝰ
dei ut credatis in eū quē misit ille
Dixerunt ergo ei. Qd ḡ tu facis si
gnū ut videamꝰ ⁊ credamꝰ tibi. ⁊
Quid operaris. ⁊ Patres nr̄i man
ducauerunt manna in deserto sic
scriptū est. Panē de celo dedit eis
manducare. Dixit ḡ eis ihs. Amē
amen dico vobis: non moyses de
dit vobis panē de celo. ꝫ pat̄ meꝰ
dat vob̄ panem de celo verū. Pa
nis em̄ dei est qui de celo descēdit
⁊ dat vitaꝫ mundo. Dixerūt ḡ ad
eū Dn̄e semp da nob̄ panē hunc
Dixit aūt eis ihesus Ego sū panis
vite. Qui venit ad me nō esuriet
⁊ q̄ credit in me nō sitiet vnq̄. Sꝫ
dixi vob̄: qꝛ ⁊ vidistis me ⁊ nō cre
didistis. Omne qd dat m̄ pat̄ ad
me veniet ⁊ eū q̄ venit ad me nō
eitiaꝫ foras. qꝛ descendi de celo nō
ut fatiā voluntatē meā sed volun
tatez eiꝰ qui misit me. Hec em̄ vo
lūtas eis q̄ misit me patris: ut oē
qd dedit mihi nō perdā ex eo. sed
resuscitez illud in nouissimo die.
Hec est em̄ voluntas patris mei
q̄ misit me ut oīs qui videt filiū ⁊
credit in eū habeat vitā eternam
⁊ ego resuscitabo eū in nouissimo
die. Murmurabāt ḡ iudi die illo
qꝛ dixisset ego sū panis viuꝰ qui
de celo descendi. Et dicebāt. Nōne
hic est filiꝰ ioseph cuiꝰ nos noui
mus patrē ⁊ matrē. ⁊ Quo ḡ dicit
hic: qꝛ de celo descendi. ⁊ Rn̄dit er
go ihs ⁊ dixit eis. Nolite murmu
rare ī inuicē. Nemo pōt venire ad
me nisi pat̄ qui misit me traxerit
eū et ego resuscitabo eū in nouissi
mo die. Est scriptuꝫ in ꝓphetis. Et
erūt oēs docibiles dei. Oīs qui au
diuit a patre et didicit venit ad
me. Nō qꝛ pr̄em vidit quisq̄: n̄ is
q̄ est a dō: hic videt patrē. Amen
amen dico vob̄ q̄ credit in me ha
bet vitaꝫ eternā. Ego sū panis vi
te. Patres vestri māducauerunt
māna ī deserto et mortui sūt. Hic
ē panis de celo descendēs: ut si q̄s
ex ipō māducauerit non moriat̄.
Ego sū panis viuꝰ q̄ de celo descē
di. Si quis manducauerit ex hoc
pane viuet ī eternū. Et panis quē
ego dabo caro mea ē ꝓ mundi vi
ta. Litigabāt ergo iudei ad inuicē
dicētes Quo pōt hic nobis carnē
suaꝫ dare ad māducandū. ⁊ Dixit
ergo eis ihus. Amen amen dico
vob̄: nisi māducaueritis carnez fi
lij hoīs et biberitis eius sāguinez
non habebitis vitam in vobis.

Qui mãducat meã carnẽ ⁊ bibit meũ sanguinẽ habet vitã eternã ⁊ ego resuscitabo eũ in nouissimo die. Caro enĩ mea vere est cib⁹ ⁊ sãguis me⁹ vere ẽ potus. Qui mã ducat meã carnẽ ⁊ bibit meũ sanguinẽ in me manet ⁊ ego in illo. Sicut misit me viuens pat̃ ⁊ ego viuo ꝓp̃ patrẽ ⁊ qui manducat me ⁊ ipse viuet ꝓp̃ me. Hic ẽ panis qui de cælo descendit. Nõ sicut mãducauerũt pres vestri mãna ⁊ mortui sunt. Qui mãducat hũc panẽ viuet in eternũ. Hec dixit in synagoga docens in capharnaũ. Multi ꝙ audientes ex discipulis ei⁹ dixerũt. Durus est hꝫ smo. Et quis põt eũ audire. Sciens autẽ ihus apud semetipm ꝙ murmurarẽt de hoc discipuli ei⁹ dixit eis Hoc vos scãdalisat. Si ergo videritis filiũ hois ascendẽtẽ vbi eat prius. Spũs ẽ q̃ viuificat: caro nõ pdest quicq̃. Verba que ego locutus sũ vob̃ spũs ⁊ vita sũt. Sz sunt quidã ex vob̃ qui nõ credũt Sciebat enĩ ab initio ihus qui essent nõ credentes ⁊ q̃s traditur⁹ essz eũ. Et dicebat. Propterea dixi vobis. ꝙ nemo potest venire ad me misi fuerit ei datuz a pre meo. Ex hoc multi discipulorz ei⁹ abierunt retro ⁊ iaz nõ cũ illo ambulabant. Dixit ꝫ ihus ad duodecim Nũquid et vos vultis abire. Respõdit ꝫ ei symon petr⁹. dñe ad quẽ ibim⁹. verba vite eẽne habes. Et nos credim⁹ ⁊ cognouim⁹ ꝙ tu es xp̃us filius dei. Rñdit eis ihus. Nõne ego vos duodecim elegi ⁊ ex vob̃ vnus dyabol⁹ est. Dicebat autẽ de iuda symois scarioth̃s. Hic enĩ erat traditurus eum cũ eẽt vn⁹ ex duodecim.

Ca. vij.

Post hec aũt ambulabat ihs in galileã. Non enĩ volebat in iudeã ambulare. ꝙ querebant eũ iudei interficere. Erat autez in primo dies festus iudeorz scenopegia. Dixerũt aũt ad eũ fratres eius Transi hinc ⁊ vade in iudeã ut ⁊ discipuli tui videãt opa tua q̃ facis. Nemo q̃p in occulto q̃d facit ⁊ queit ipe in palã eẽ. Si hec facis manifesta teipz mũdo. Neqz enĩ fratres ei⁹ credebant in eũ. Dicit ꝫ eis ihs. Tẽpus meũ nõdum aduenit. temp⁹ aũt vestrũ semp est patũ. Non põt mũdus odisse vos. me aũt odit. ꝙ ego testimoniũ phibeo de illo. ꝙ opa ei⁹ mala sũt. Vos ascẽdite ad diẽ festũ hũc. Ego nõ ascendã ad diẽ festũ istũ. ꝙ meus temp⁹ nõdũ impletũ est. Hec cũ dixisset ipe mãsit in galilea. Vt aũt ascẽderũt fratres ei⁹ tũc ⁊ ipe ascendit ad diẽ festũ nõ manifeste. ꝫ q̃si in occulto. Judei ꝫ querebãt eũ in die festo et dicebant. Vbi ẽ ille. Et murmur multus de eo eãt in turba. Quidã enĩ dicebãt ꝙ bon⁹ est. alij aut̃ dicebãt nõ. ꝫ seducit turbas. Nemo tñ palã loquebat̃ de illo ꝓp̃ metum iudeorz. Jaz aũt die festo mediante ascẽdit ihs in templũ ⁊ docebat. Et mirabant̃ iudei dicẽtes Quo hic litteras scit cũ nõ didicerit. Rñdit eis ihs et dixit. Mea doctrina nõ ẽ mea. ꝫ ei⁹ qui misit me. Si quis voluerit voluntatẽ ei⁹ facere. cognoscet de doctrina vtrũ ex deo sit an ego a meipo loquar. Qui a semetipo loq̃t gliaz ꝓpriaz

querit. Qui aūt querit gloriā ei⁹
qui misit eū: hic verax est et iniu
stitia in illo nō est. Nōne moyses
dedit vobis legē. Et nemo ex vob
facit legē. Quid me queritis inter fi
cere. Rn̄dit turba et dixit. Demo
niū habes. Quis te querit interfice
re. Rn̄dit ihus ⁊ dixit eis. Vnuz
op⁹ feci ⁊ oēs miramini. Propte
rea moyses dedit vobis circūcisio
nē: nō qꝛ ex moyse est. ꝫ ex patri
b⁹. Et in sabbato circūciditis ho
minē. Si circūcisionez accipit hō ī
sabbato ut nō soluat̄ lex moysi:
m̄ indignamini qꝛ totū hoīez sal
uuz feci in sabbato. Nolite iudi
care scd̄m fatiē. ꝫ iustū iuditiū iu
dicate. Dicebāt ḡ quidā ex ihero
solimis. Nōne hic est quē querēt
interficere. Ecce palaz loquit̄ ⁊ n̄l
ei dicūt. Nūquid vere ꝯgnouerūt
pn̄cipes q̄a hic est xp̄us. Sz hūc
scim⁹ vn̄ sit. xp̄us aūt cū venerit
nemo scit vnde sit. Clamabat ḡ
ihus in tēplo docens et dicēs. Et
me scitis ⁊ vnde sim scitis ⁊ a me
ipō nō veni. ꝫ est ver⁹ q̄ misit me
quē vos nescitis. Ego scio eū et si
dixero qꝛ nescio eū: ero simil̄ vob
mendax. Sz scio eū qꝛ ab ipō sum
⁊ ipe me misit. Querebāt ḡ eū ap
prehendere ⁊ nemo misit ī illū ma
n⁹. qꝛ nōdū venerat hora ei⁹. De
turba aūt multi crediderūt in euz
Et dicebāt. Crist⁹ cū venerit: nun
q̄d pluā signa faciet q̄ q̄ h̄ fac̄.
Audierūt pharisei turbā murmu
rantē de illo hec ⁊ miserūt pn̄cipes
⁊ pharisei ministros ut apprehen
derent ihm. Dixit ḡ eis ihus. Ad
huc modicū tps vobiscū sū ⁊ va
do ad eū q̄ me misit. Queretis me
⁊ nō inuenietis ⁊ vbi ego sū vos
nō potestis venire. Dixerūt ḡ iudei
ad semetipōs. Quo hic iturus est
qꝛ nō inueniem⁹ eū. Nūquid in
dispsionē gentiū iturus ē ⁊ doctu
rus gētes. Quis ē hic sermo quē
dixit. queretis me et nō īuenietis
⁊ vbi sū ego vos nō potestis veni
re. In nouissimo aūt die magno
festiuitatis stabat ihus ⁊ clama
bat dicēs. Si quis sitit veniat ad
me ⁊ bibat. Qui credit in me sicut
dicit scriptura: flumina de ventre
ei⁹ fluent aq̄ viue. Hoc aūt dixit
de spū quē accepturi erāt credētes
in eū. Nōdū em̄ erat spūs datus
qꝛ ihus nōduz erat glorificatus.
Ex illa ḡ turba cū audissent hos
sermones ei⁹ dicebāt. Hic ē vere
ꝓpha. Alij dicebant. Hic ē xp̄us
Quidā aūt dicebāt. Nunq̄d a ga
lilea venit xp̄us. Nōne scriptura
dic̄. qꝛ ex semine dauid ⁊ de beth
leē castello vbi erat dauid venit
xp̄us. Dissensio itaqꝫ facta ē ī tur
ba ꝓpt̄ eū. Quidā aūt ex ip̄is vole
bāt apprehēdere eū. ꝫ nemo misit
sup eū man⁹. Venerūt ḡ ministri
ad pontifices ⁊ phariseos ⁊ dixe
rūt eis illi. Quare nō adduxistis
eū. Rn̄derūt ministri. Nūq̄ sic lo
cutus ē hō sicut hic homo. Rn̄de
rūt ergo eis pharisei. Nūquid et
vos seducti estis. Nūquid ex pn̄
cipibz aliq̄s credidit in eū aut ex
phariseis. Sz turba hec que non
nouit legē: maledicti sūt. Dixit ni
codem⁹ ad eos: ille qui venit ad
eum nocte qui vnus erat ex ip̄is
Nunquid lex nostra iudicat ho
minem: nisi prius audierit ab ip
so et cognouerit quid fatiat.

ñderūt a dixerūt ei. Nūquid a tu galileus es. Scrutare scripturas a vide. qz a galilea pphā non surgit. Et reuersi sunt vnusquisqz in domū suam. Ca. viij.

Ihesus aūt perexit in montē oliueti a diluculo iterū venit in templū a oīs pplus venit ad eū a sedēs docebat eos. Adducūt aūt scribe et pharisei mulierē deprehensā in adulterio a statuerūt eā in medio a dixerunt ei. Magister hec mulier mō deprehēsa est in adulterio. In lege aūt moyses mādauit nobis huiusmōi lapidare. Tu g̃ qđ dicis. Hoc aūt dicēbāt temptātes eū. ut possent accusare eū. Ihesus aūt inclinās se deorsū digito scribebat in terra. Cū g̃ perseuerarent interrogātes eū erexit se a dixit eis. Qui sine peccato ē vestr̄ pmus in illā lapidē mittat. Et iterū se inclinans scribebat in terra. Audientes aūt hec vn⁹ post vnū exibant incipientes a seniorib⁹ a remānsit solus ihs et mulier in medio stās. Erigens autē se ihus dixit ei. Mulier vbi sūt qui te accusabāt. Nemo te dānauit. Que dixit. Nemo dñe. dixit aūt ihus. Nec ego te dānabo. Vade a iā amplius noli peccare. Iterū g̃ locutus ē eis ihesus dicēs. Ego sū lux mūdi. Qui sequit̄ me nō ambulat in tenebris. s̄ habebit lumē vite. Dixerūt ergo ei pharisei. Tu de teipō testimoniū phibes. testimoniū tuū nō ē verū. Rñdit ihs a dixit eis. Et si ego testimoniū phibeo de meipō. verū ē testimoniū meum. qz scio vñ veni a quo vado. Vos aūt nescitis vñ veni a quo vado. Vos scm carnē iudicatis ego nō iudico quēq̃. Et si iudico ego iudiciū meum verū ē qz solus non sū. s̄ ego a qui misit me pat̄. Et in lege vra scriptū est qz duorū hoīm testimoniū verū est. Ego sū qui testimoniū phibeo de meipō a testimoniū phibet de me qui misit me pat̄. Dicebant g̃ ei. Vbi est pat̄ tuus. Rñdit ihus. Neqz me scitis neqz patrē meū. Si me sciretis forsitā a patrē meum sciretis. Hec v̄ba locutus est ihs in gazophilatio docens in tēplo. Et nemo apprehēdit eū. qz nec dū venerat hora ei⁹. Dixit ergo iterū eis ihus. Ego vado a q̃retis me a in pcō vestro moriemī. Quo ego vado vos nō potestis venire. Dicebāt ergo iudei. Nūquid interficiet semetipm. qz dicit quo ego vado vos nō potestis venire. Et dicebat eis. Vos deorsū estis ego de superis sū. Vos de mundo hoc estis ego non sū de hoc mundo. Dixi ergo vob quia moriemini in pcīs vestris. Si enī nō crediderītis q̃a ego sū moriemini in pcō vīo. Dicebant ergo ei. Tu quis es. Dicit eis ihesus. Pncipiū qui a loquor vob. Multa habeo de vobis loqui a iudicare. s̄ qui me misit verax ē a ego q̃ audiui ab eo hec loq̃r in mūdo. Et nō cognouerūt quia patrē ei⁹ dicebat deū. Dixit ergo eis ihus. Cū exaltaueritis filiū hoīs tūc cognoscetis q̃a ego sū a a me ipō facio nīl. s̄ sicut docuit me pat̄ hec loquor. Et qui me misit mecū est a nō reliq̃t me solū. quia ego que placita sūt ei facio semp. Hec illo loquēte multi crediderūt in eū. Dicebat ergo ihesus ad eos qui

crediderũt ei iudeos. Si vos mãse
ritis ĩ sermone meo: vere discipu
li mei eritis et cognoscetis verita
tẽ ⁊ veritas liberabit vos. Rñderũt
ei. Semen abrahe sum⁹ ⁊ nemini
seruiuim⁹ vnq̃. Quõ tu dicis libe
ri eritis. Rñdit eis ihus. Amen
amẽ dico vob. qꝛ oĩs qui facit pec
catũ: seru⁹ ẽ peccati. Seru⁹ aũt nõ
manet in domo ĩ eternũ. fili⁹ ma
net in eternũ. Si ḡ vos filius libe
rauerit: vere liberi eritis. Scio qꝛ fi
lij abrahe estis. ꝫ queritis me int̃
ficere. qꝛ sermo me⁹ nõ capit ĩ vo
bis. Ego qd vidi apud patrẽ lo
quor ⁊ vos que vidistis apd pa
trẽ vestꝝ facitis. Rñderunt ⁊ dixe
rũt ei. Pat̃ noster abrahaꝫ ẽ. Dic̃
eis ihus. Si filij abr̃he estis: ope
ra abrahe facite. Nunc aũt queri
tis me int̃ficere: hoĩem qui verita
tem vob̃ locutus sũ quã audiui a
dõ. Hoc abrahã nõ fecit. Vos fa
citis opa patris vr̃i. Dixer̃t itaq̃
ei. Nos ex fornicacõe nõ sum⁹ na
ti. Vnũ patrez hẽm⁹ deuꝫ. Dixit ḡ
eis ihus. Si de⁹ pat̃ vester eẽt: di
ligeretis vtiq̃ me. Ego em̃ ex deo
ꝓcessi ⁊ veni. Neq̃ em̃ a me ꝑõ ve
ni. ꝫ ille me misit. Quare loquelã
meã nõ ꝯgnoscitis. Quia ñ pote
stis audire sermonez meũ. Vos
ex pr̃e dyabolo estis ⁊ desideria pa
tris vestri vultis facẽ. Ille homici
da erat ab initio ⁊ ĩ veritate ñ ste
tit. qꝛ nõ ẽ veritas ĩ eo. Cũ loquit̃
mẽdatiũ ex ꝓprijs loquit̃. q̃a mẽ
dax ẽ ⁊ pat̃ ei⁹. Ego ãt qꝛ veritatẽ
dico nõ creditis m̃. Quis ex vob̃
ãguet me de pctõ. Si veritatẽ dico
q̃re vos nõ creditis m̃. Qui ex deo
ẽ. verba dei audit. Propterea vos
non auditis. quia ex dõ nõ estis
Rñderũt ergo iudei ⁊ dixerunt ei.
Nõne bñdicimus nos. q̃a sama
ritanus es tu ⁊ demoniũ habes.
Rñdit ihus. Ego demoniũ nõ ha
beo. ꝫ honorifico patrẽ meũ ⁊ vos
ĩhonorastis me. Ego aũt nõ que
ro gloriam meã. Est qui querat ⁊
iudicet. Amen amẽ dico vobis si
q̃s sermonẽ meũ seruauerit: mor
tez nõ videbit in eternũ. Dixerunt
ergo iudei. Nũc cognouim⁹: qꝛ de
moniũ habes. Abrahã mortu⁹ ẽ
⁊ ꝓphete ⁊ tu dicis si quis sermo
nem meũ seruauerit nõ gustabit
mortez in eternũ. Nũquid tu ma
ior es patre nr̃o abrahã q̃ mortu
us ẽ. Et ꝓphe mortui sũt. Quez te
ip̃m facis. Rñdit ihesus. Si ego
glorifico meip̃m: gl̃ia mea nl̃ est
Est pat̃ me⁹ q̃ glorificat me quẽ
vos dicitis: qꝛ de⁹ noster ẽ ⁊ non
ꝯgnouistis eũ. Ego aũt noui euꝫ
Et si dixero qꝛ nõ scio eũ: ero simil̃
vobis mẽdax. Sꝫ scio eũ ⁊ sermo
nẽ ei⁹ seruo. Abrahã pat̃ vester
exultauit ut videret diẽ meũ ⁊ vi
dit ⁊ gauisus ẽ. Dixerunt ergo iu
dei ad euꝫ. Qñquaginta ãnos nõ
dũ habes ⁊ abrahaꝫ vidisti. Di
xit eis ihus. Amen amẽ dico vo
bis anteq̃ abrahã fieret ego suꝫ.
Tulerũt ergo lapides ut iacerent
in eũ. Ihesus autem abscondit se
⁊ exiuit de templo. Ca. ix.

Et preteriẽs ihus vidit ho
minẽ cecũ a natiuitate et int̃
rogauerũt euꝫ discipuli ei⁹. Rabi
quis peccauit: hic aut ꝑntes eius
ut cec⁹ nasceret̃. Rñdit ihs. Neq̃
hic peccauit neq̃ parẽtes ei⁹. sed
ut manifestentur opa dei in illo.

Me oportet opari opa ei⁹ qui mi
sit me donec dies est. Venit nox
qñ nemo pōt opari. q̄diu fuz in
mūdo: lux sū mundi. Hoc cū dixis
set expuit in terrā et fecit lutū ex
sputo et liniuit lutuz sup oculos
ei⁹ ⁊ dixit ei. Vade laua ī natato
ria syloe qd̄ int̄pretatur missus.
Abijt ēgo ⁊ lauit ⁊ venit videns
Itaqz vicini ⁊ qui viderāt eū p̄us
qz mendicus erat dicebāt. Nōne
hic est q̄ sedebat ⁊ mēdicabat.
Alij dicebant qz h̄ est. Alij autez
nequaq̄. ꝫ simil̄ est ei⁹ Ille vero
dicebat q̄a ego sū. Dicebāt ergo
ei. Qūo apti sūt tibi oculi. Rñdit
Ille hō qui dicit̄ ih̄us lutū fecit ⁊
vnxit oculos meos ⁊ dixit m̄. Va
de ad natatoriaz syloe ⁊ laua. Et
abij ⁊ laui ⁊ video. Et dixerunt ei
Vbi ē ille. Ait nescio. Adducūt
eū ad phariseos qui cec⁹ fuerat.
Eāt aūt sabbatū qñ lutū fecit ihe
sus ⁊ apuit oculos ei⁹ Iterz ēgo ī
terrogabant eū pharisei qūo vi
dissz. Ille aūt dixit eis Lutū m̄ po
suit sup oculos ⁊ laui ⁊ video. Di
cebant ḡ ex phaiseis quidā. Nō
est h̄ hō a d̄o qui sabbatū non cu
stodit. Alij aūt dicebāt. Qūo pōt
hō peccator hec sig̃ facē. Et scisma
erat int̄ eos. Dicūt ergo ceco iterz
Tu q̄d dicis de eo qui apuit ocu
los tuos. Ille aūt dixit qz ꝓpheta
ē. Nō crediderūt ḡ iudei de illo q̄a
cecus fuisset et vidisset. donec vo
cauerūt pntes ei⁹ qui viderat et
int̄rogauerūt eos dicētes hic ē fi
lius vester quez vos dicitis qz ce
cus nat⁹ ē. Qūo ergo nūc videt.
Rñderūt eis pntes ei⁹ ⁊ dixerunt
Scim⁹ qz hic ē fili⁹ nr̄ ⁊ q̄a cecus
nat⁹ ē. Qūo aūt nūc videat nesci
m⁹ aut q̄s ei⁹ apuit oculos nos
nescim⁹. Ip̄z int̄ro gate. Etatē ha
bet ipē de se loquat̄. Hec dixerunt
pntes ei⁹ qz timebant iudeos. Iā
em̄ cōspirauerāt iudei ut si q̄s eū
ꝯfiteret̄ eē xp̄m extra synagogaz
fieret. Propterea pntes ei⁹ dixe
runt qz etatē habz. ip̄m int̄roga
te. Vocauerūt ergo rursū hoīem
qui fuerat cecus ⁊ dixerunt ei. Da
gloriā d̄o. Nos scim⁹ qz hic homo
pctōr est. Dixit ḡ ille. Si pctōr ē ne
scio. vnū scio qz cecus cū essez mō
video. Dixerūt ergo illi. Quid fec̄
tibi. Qūo apuit tibi oculos. Re
spondit eis. dixi vobis iā ⁊ audi
stis. Quid iterz vultis audiē. Nū
quid ⁊ vos vultis discipuli eius
fieri. Maledixerūt ergo ei ⁊ dixe
runt. Tu discipulus illi⁹ sis. nos
aūt moysi discipuli sumus. Nos
scim⁹ qz moysi locutus ē de⁹. hūc
aūt nescim⁹ vñ sit. Rñdit ille hō
⁊ dixit eis. In hoc em̄ mirabile ē
qz vos nescitis vñ sit ⁊ apuit me
os oculos. Scim⁹ aūt qz peccato
res deus nō audit. ꝫ si quis d̄i cul
tor est ⁊ voluntatē ei⁹ facit hunc
exaudit. A seculo nō est auditu
qz q̄s apuit oculos ceci nati. Nisi
eēt h̄ a d̄o ñ poterat facere quicq̄
Rñderūt ⁊ dixerūt ei. In peccatis na
tus es tot⁹ ⁊ tu doces nos. Et eie
cerunt eū foras. Audiuit ih̄s q̄a
eiecerunt eū foras ⁊ cū inuenisset
euz dixit ei. Tu credis in filiū dei.
Rñdit ille ⁊ dixit. Quis ē dñe ut
credā in eū. Et dixit ei ih̄us. Et vi
disti eū ⁊ q̄ loquit̄ tecū ipē est. At
ille ait. Credo dñe. Et ꝓcidēs ado
rauit eum. Et dixit ei ihesus. In

iuditiū ego in hūc mūdū veni: ut
qui nō vidēt videant et qui vidēt
ceci fiant. Et audierunt quidā ex
phariseis q̄ cū ipō erāt ⁊ dixerūt ei.
Nūq̄d et nos ceci sum⁹. ⁊ Dixit eis
ih̄s. Si ceci eētis nō haberetis pec
catū. Nūc vero dicitis. q̄ videm⁹:
peccatū vestr̄ manet. Ca. x.

Amen amen dico vob̄ qui nō
intrat p ostiū in ouile ouiū
s̄ ascendit aliunde: ille fur est ⁊ la
tro. Qui aūt intr̄t p ostiū: pastor
ē ouiū. Huic ostiari⁹ apit ⁊ oues
vocē ei⁹ audiūt. Et ꝓprias oues
vocat nominatī ⁊ educit eas. Et
cū ꝓprias oues emiserit ante eas
vadit ⁊ oues illū sequunt̄. q̄a sci
unt vocē ei⁹. Alienū āt nō sequū
tur. s̄ fugiūt ab eo. q̄ nō nouerūt
vocem alienor̄. Hoc ꝓuerbiū dixit
eis ih̄us. Illi aūt nō ꝯgnouerūt
quid loqueret̄ eis. Dixit g̊ eis ite
rū ih̄us. Amē amen dico vob̄ q̄a
ego sū ostiū ouiū. Vēs quotquot
venerūt fures sūt ⁊ latrones. sed
nō audierunt eos oues. Ego sum
ostiū. Per me si q̄s introierit sal
uabit̄ ⁊ īgredie t̄ ⁊ egredie t̄ ⁊ pa
scua inueniet. Fur nō venit: n̄ ut
furet̄ ⁊ mactet ⁊ perdat. Ego veni
ut vitā habeant ⁊ abūdanti⁹ ha
beāt. Ego sum pastor bonus. Bon⁹
pastor animā suā dat ꝓ ouib⁹ su
is. Mercēnarius aūt ⁊ qui nō est
pastor cui⁹ nō sunt oues ꝓprie: vi
det lupū venientē ⁊ dimittit oues
⁊ fugit ⁊ lupus rapit ⁊ dispergit
oues. Mercēnari⁹ aūt fugit quia
mercēnari⁹ ē ⁊ nō ꝑtinet ad eum
de ouib⁹. Ego sū pastor bon⁹ ⁊ co
gnosco meas ⁊ ꝯgnoscūt me mee
Sic̄ nouit me pat̄ ⁊ ego agnosco
p̄rem ⁊ am̄az meā pono ꝓ ouib⁹
meis. Et alias oues habeo que n̄
sūt ex hoc ouili ⁊ illas oportet me
adducere ⁊ vocē meaz audient ⁊
fiet vnū ouile ⁊ vn⁹ pastor. Pro
pterea me pr̄ diligit. q̄ ego pono
am̄az meā ⁊ iter̄ sumā eā. Nemo
tollit eaz a me. s̄ ego ponā eam a
meipō. Potestatē habeo ponendi
eā ⁊ potestatē h̄eo iter̄ sumēdi eā
Hoc mandatū accepi a p̄re meo.
Dissensio iter̄ facta est int̄ iudeos
ꝓpt̄ sermones hos. Dicebāt autē
multi ex ip̄is. Demoniū habet ⁊ ī
sanit. Quid eū auditis. ⁊ Alij dice
bant. Hec verba nō sūt demoniū
h̄ntis. Nūquid demoniū pōt ceco
rū oculos apiē. ⁊ Facta sūt aūt en
cenia ī iherosolimis ⁊ hyems erāt
Et ambulabat ih̄us in templo in
porticu salomonis. Circūdederunt
g̊ eū iudei ⁊ dicebant ei. Quousq̄
aīaz nr̄az toll̄. ⁊ Si tu es xp̄us. dic
nob̄ palā. R̄ndit eis ih̄s. Loquor
vob̄ ⁊ n̄ creditis. Opa q̄ ego fatio
in noīe p̄ris mei: hec testimoniuz
ꝑhibent de me. Sed vos nō credi
tis. quia nō estis ex ouib⁹ meis.
Oues mee vocem meaz audiūt ⁊
ego ꝯgnosco eas ⁊ sequūt̄ me. Et
ego vitaz eternā do eis ⁊ n̄ ꝑibūt
in eternū ⁊ n̄ rapiet eas quisq̄ de
manu mea. Pat̄ me⁹ q̄d dedit mi
hi mai⁹ oīb⁹ ē ⁊ nemo pōt rape
de manu patris mei. Ego ⁊ pater
vnum sum⁹. Sustulerūt lapides
iudei ut lapidarent eum. Respon
dit eis ihesus. Multa bona opera
ostendi vobis ex patre meo. Pro
pter quod eorum opus me lapi
datis. ⁊ Responderunt ei iudei. De
bono opere non lapidamus te.

Johannes

ꝫ de blasphemia ⁊ qꝛ tu hō cū sis
facis teip̄m deū. Rn̄dit eis ihus.
Nōne scriptuꝫ est ī lege vrā quia
ego dixi dij estis. Si illos dixit de
os ad q̄s ſmo dī factus est ⁊ nō
pōt solui scriptura quez pat̄ sācti
ficauit ⁊ misit in mundū vos dici
tis qꝛ blasphemas q̄a dixi filius
dei sum. Si nō fatio opa p̄ris mei
nolite credere m̄. Si autē fatio ⁊ si
m̄ nō vultis credere: opeib⁹ credi
te ut cognoscatis ⁊ credatis quia
in me est pat̄ ⁊ ego in p̄re. Quere
bant ꝯ euꝫ apprehendere ⁊ exiuit
de manibꝫ eoꝝ. Et abijt iteꝝ trās
iordanē in eum locuꝫ vbi erat io
hannes baptisās p̄mū ⁊ mansit
illic. Et multi venerunt ad eū ⁊ di
cebant. qꝛ iohānes quidē signuꝫ
fecit nullū. Oīa aūt quecūqꝫ dixit
iohānes de hoc vera erant ⁊ mul
ti crediderunt in eū. Ca. xi.

Erat aūt quidā languēs la
zarus a bethaīa de castello
marie et marthe sororū eius. Ma
ria āt erat q̄ vnxit dn̄m vnguēto
⁊ extersit pedes eius capillis suis.
cuius frat̄ lazarus infirmabatur
Miserūt ꝯ sorores eius ad eū dicē
tes. Dn̄e ecce quē amas infirmat̄
Audiens autē ihus dixit eis. In
firmitas hec nō est ad mortez sed
p̄ gloria dei ut glorificet̄ fili⁹ dei p
eā. Diligebat aūt ihesus marthā
⁊ sororē eius mariaꝫ ⁊ lazaꝝ. Vt
ꝯ audiuit qꝛ infirmabat̄. tunc q̄
dem māsit ī eodē loco duob⁹ die
bus Deinde post hec dicit discipu
lis suis. Eam⁹ in iudeā iteꝝ. Dicūt
ei discipuli. Rabbi nūc querebāt
te iudei lapidare ⁊ iteruꝫ vadis il
luc. Rn̄dit ihesus. Nōne duodecī
sūt hore diei. Siq̄s ambulauerit
in die nō offendit. qꝛ lucē huius
mūdi videt. Si aūt ambulauerit
in nocte offendit. qꝛ lux nō est in
eo. Hec ait ⁊ post hec dicit eis. La
zarus amicus noster dormit. sed
vado ut a sōno exuscitez eum. Di
xerunt ꝯ discipuli eius Dn̄e si dor
mit salu⁹ erit. dixerat aūt ihesus
de morte eius. illi aūt putauerunt
qꝛ de dormicōne sōni diceret Tūc
ergo ihs dixit eis manifeste. La
zarus mortuus est ⁊ gaudeo ꝓpt̄
vos ut credatis. qm̄ nō eram ibi
Sed eam⁹ ad eum. dixit ergo tho
mas qui dr̄ didim⁹ ad ꝯdiscipu
los. Eam⁹ ⁊ nos ⁊ moriamur cuꝫ
eo. Venit itaqꝫ ihs ⁊ inuenit eū
quatuor dies iam in monumēto
habentē Erat aūt bethania iuxta
iherosolimā quasi stadijs q̄ndecim.
Multi aūt ex iudeis venerāt
ad marthā ⁊ mariā ut ꝯsolaren
tur eas de fratre suo. Martha er
go ut audiuit quia ihesus venit
occurrit illi. maria aūt domi sede
bat. dixit ergo martha ad ihesū
Dn̄e si fuisses h̄ frat̄ me⁹ non fuis
set mortu⁹. Sꝫ ⁊ nunc scio. quia q̄
cunqꝫ poposceris a deo dabit tibi
de⁹. dicit illi ihesus resurget frat̄
tu⁹. dicit ei martha Scio quia re
surget in resurrectione in nouissi
mo die. dic̄ ei ihesus. Ego sū resur
rectio ⁊ vita. Qui credit in me eti
tiam si mortu⁹ fuerit viuet ⁊ oīs
q̄ viuit ⁊ credit in me nō morietꝫ
ī eternū. Credis hoc. Ait illi. Vtiqꝫ
dn̄e. Ego credidi quia tu es xp̄us
filius dei qui in hūc mūduꝫ veni
sti. Et cuꝫ hec dixisset abijt ⁊ voca
uit mariā sororē suaꝫ silētio dicēs

Magister adest ⁊ vocat te. Illa ut
audiuit surgit cito ⁊ venit ad eū
Nōdū em̄ venerat ihus in castel
lū. sed eāt adhuc in illo loco vbi
occurreāt ei martha. Judei ḡ qui
erant cū ea in domo ⁊ ꝯsolabant̄
eā cū vidisseut mariaꝫ qꝛ cito sur
rexit ⁊ exijt: secuti sūt eam dicētes
Quia vadit ad monumentuꝫ ut
ploret ibi. Maria ergo cū venisset
vbi erat ihus: videns euꝫ cecidit
ad pedes ei⁹ ⁊ dixit ei. Dn̄e: si fuis
ses hic nō fuisset mortuus frater
meus. Ihus ḡ ut vidit eaꝫ plorā
tem ⁊ iudeos q̄ venerāt cū ea plo
rantes infremuit spū ⁊ turbauit
seip̄m ⁊ dixit. Vbi posuistis euꝫ.
Dicūt ei. Dn̄e: veni ⁊ vide. Et lacri
matus ē ihs. Dixerūt ḡ iudei. Ecce
qūo amabat eū. q̄daꝫ āt ex ip̄is
dixerūt. Nō poterat h̄ q̄ apuit ocu
los ceci nati facere ut h̄ nō more
ret̄. Ihus ergo rursū fremēs ī se
metipō venit ad monumētū. Erat
aūt spelūca ⁊ lapis suppositꝰ eāt
ei. Ait ihus. Tollite lapidē. Dicit
ei martha soror ei⁹ qui mortuus
fuerat. Dn̄e iam fetet: quatridua
nus ē em̄ Dicit ei ihs. Nōne dixi
tibi. qm̄ si credideris videb̄ gloriā
dei. Tulerūt ergo lapidem. Ihus
aūt eleuatis sursū oculꝰ dixit. Pa
ter grās ago tibi qm̄ audisti me
Ego āt sciebā qꝛ semp̄ me audis
ꝫ ꝓpter ꝓplm̄ qui circūstat dixi: ut
credāt qꝛ tu me misisti. Hec cū di
xisset: voce mag̃ damauit. Lazare
veni foras. Et statī ꝓdijt q̄ fuerat
mortuꝰ ligatus manꝰ ⁊ pedes īsti
tis ⁊ faties illi⁹ sudario erat liga
ta. Dixit eis ihus. Soluite euꝫ ⁊ si
nite abire. Multi ergo ex iudeis q̄
venerant ad mariā ⁊ marthā et
viderāt que fecit crediderūt in eū.
Quidā autem ex ip̄is abierūt ad
phariseos ⁊ dixerūt eis que fecit
ihus. Collegerunt ḡ pontifices ⁊
pharisei ꝯciliū ⁊ dicebant. Quid
facim⁹. Quia hic hō multa signa
facit. Si dimittim⁹ euꝫ sic: oēs cre
dent in eū. Et venīēt romam ⁊ tol
lent nostꝝ locū et gentē. Vnus
aūt ex ip̄is cayphas nomine cū
eēt pontifex anni illius dixit eis.
Vos nescitis quicq̄ nec cogitatis
qꝛ expedit vobis ut vnus moriat̄
hō ꝓ ꝓplo et nō tota gens pereat.
Hoc aūt a semetipō nō dixit. ꝫ cū
eēt pontifex āni illi⁹ ꝓphetauit. qꝛ
ihs moriturus erat ꝓ gēte. Et nō
tm̄ ꝓ gente. ꝫ ut filios dei q̄ erant
dispsi cōgregaret in vnū. Ab illo
ḡ die cogitauerunt ut interficerent
eū. Ihus ergo iā nō in palā ābu
labat apud iudeos. ꝫ abijt in re
gionē iuxta desertū in ciuitateꝫ q̄
dicit̄ effrem ⁊ ibi morabat̄ cuꝫ di
scipulꝰ suis. Proximū aūt erat pa
scha iudeoꝝ ⁊ ascēderūt multi ihe
rosolimaꝫ de regione añ pascha
ut sanctificarēt seipōs. Querebāt
ḡ ihm ⁊ colloquebant̄ ad inuicē
in tēplo stantes Quid putatis qꝛ
nō veit ad diē festū istū. Dederāt
autem pontifices ⁊ pharisei man
datum: ut si quis ꝯgnouerit vbi
sit indicet ut apꝫ rehendant eū.

Ca. xij.

Ihesus ergo ante
sex dies pasche venit be
thaniam vbi lazarus fuerat mor
tuus quem suscitauit ihesus. Fe
cerunt autem ei cenam ibi ⁊ mar
tha ministrabat. lazarus vero
vnus erat ex discūbentib⁹ cū eo.

Maria ergo accepit librā vnguē
ti nardi pistici pretiosi ⁊ vnxit pe
des ihesu et extersit pedes eius capil
lis suis ⁊ domꝰ impleta est ex odo
re vnguēti. Dixit ꝯ vnus ex disci
pul' eiꝰ iudas scariothis qui eāt
eū traditurus. Quare hoc vnguē
tū nō venijt trecentis denarijs et
datū est egenis. Dixit aūt hoc ñ
qꝛ de egenis ꝑtinebat ad eū. sed
qꝛ fur erat et loculos habens ea
que mittebant̄ portabat. Dixit ꝯ
ihus. Sine illā ut in diez sepultu
re mee seruet illud. Pauperes em̄
semp habetis vobiscū: me aūt nō
semp habebitis. Cognouit ergo
turba multa ex iudeis qꝛ illic est
et venerūt non ꝓpt̄ ihm tm̄. ꝫ ut
lazaꝝ viderēt quē suscitauit a mor
tuis. Cogitauerūt aūt p̄ncipes sac̄
dotuz ut ⁊ lazaꝝ int̄ficerent quia
multi ꝓpt̄ illuz abibant ex iudeis
⁊ credebant in ihm. In crastinuz
aūt turba multa que venerat ad
diē festū cū audissent qꝛ venit ihe
sus iherosolimā acceperūt ramos
palmaꝝ ⁊ ꝓcesserūt obuiā ei ⁊ cla
mabant Osanna bn̄dictꝰ qui ve
nit in noīe dn̄i rex israhel. Et inue
nit ihus asellū et sedit sup eū sic̄
scriptū est. Noli timere filia syon
Ecce rex tuꝰ venit sedens sup pullū
asine. Hec nō cognouerūt discipu
li eiꝰ primū. ꝫ qn̄ glorificatus est
ihus tūc recordati sūt qꝛ hec erāt
scripta de eo et hec fecerūt ei. Testi
moniū ꝯ ꝑhibebat turba q̄ erat
cū eo qn̄ lazarū vocauit de monu
mento et suscitauit eū a mortuis.
Propterea ⁊ obuiā veīt ei turba
qꝛ audierūt euz fecisse hoc signū
Pharisei ꝯ dixerūt ad semetipsos
Videtis qꝛ n̄l ꝓficimꝰ. Ecce mun
dus totus post eū abijt. Erāt aūt
quidā gentiles ex hijs qui ascen
derāt ut adorārēt in die festo. Hij
ꝯ accesserūt ad philippū q̄ erat a
bethsaida galilee ⁊ rogabāt euz
dicentes. Dn̄e volumꝰ ihm videre
Venit philippus ⁊ dicit andree.
Andreas rursū ⁊ philippus dixe
runt ihu. Ihus autē rn̄dit eis di
cens. Veīt hora ut clarificet̄ filiꝰ
hoīs. Amen amen dico vobis nisi
granū frumēti cadēs in terrā mor
tuū fuerit: ip̄m solū manet. Si āt
mortuū fuerit multū fructū affert.
Qui amat am̄az suā ꝑdet eam. Et
q̄ odit am̄az suaz in hoc mundo ī
vitaz eternā custodit eā. Si quis
m̄ ministrat me sequat̄. Et vbi sū
ego illic ⁊ minister meꝰ eit. Si q̄s
m̄ ministrauerit. honorificabit eū
pat̄ meꝰ. Nūc aīa mea turbata ē.
Et q̄d dicaz. Pat̄ saluifica me ex
hac hora. Sz ꝓpterea veni in horā
hāc. Pat̄ clarifica nomē tuū. Ve
nit ergo vox de celo. Et clarificaui
⁊ iterꝝ clarificabo. Turba ergo q̄
stabat et audierat dicebat toni
truū factū eē. Alij autē dicebant
Angelus ei locutus ē. Rn̄dit ihs
⁊ dixit. Nō ꝓpt̄ me hec vox venit.
ꝫ ꝓpt̄ vos. Nūc iuditiū est mundi
Nūc p̄nceps huiꝰ mūdi eitiet̄ fo
ras. Et ego si exaltatꝰ fuero a t̄ra
om̄a trahā ad meip̄m. Hoc aūt
dicebat significans q̄ morte esset
moriturus. Rn̄dit ei turba. Nos
audiuimꝰ ex lege qꝛ xp̄s manet
in eternū. Et qūo tu dicis oportet
exaltari filiuz hominis. Et q̄s est
iste filius hoīs. Dixit ꝯ eis ihus.
Adhuc modicū lumē in vobis ē.

Ambulate dū lucē habetis: ut nō
tenebre vos cōprehendāt. Et qui
ambulat in tenebris: nescit quo
vadit. Dū lucē habetis credite in
lucem: ut filij lucis sitis. Hec locu
tus ē ihus et abijt ⁊ abscōdit se
ab eis. Cū aūt tanta signa fecissꝫ
corā eis nō credebant in eū ut ser
mo ysaie impleret quē dixit Dñe
q̄s credidit auditui nostro ⁊ bra
chiū dñi cui reuelatū ē. Propte
rea ñ poterāt credere. q̄ iterū dixit
ysaias. Excecauit oculos eoꝝ ⁊ in
durauit cor eoꝝ: ut nō videāt ocu
lis ⁊ intelligāt corde ⁊ ꝯuertant ⁊
sanē eos. Hec dixit ysaias qñ vi
dit gloriā ei⁹ ⁊ locut⁹ ē de eo. Ve
rūtamen et ex pn̄cipib⁹ multi cre
diderūt in eū. ꝫ ꝓpt̄ phariseos nō
cōfitebant: ut de synagoga nō ei
cerent. Dilexerūt em̄ gloriā hoīm
magis q̄ gloriā dei Ihus aūt cla
mauit ⁊ dixit. Qui credit in me: ñ
credit in me. ꝫ in eū qui misit me.
Et qui videt me: videt eū q̄ misit
me. Ego lux in mūdū veni ut oīs
q̄ credit in me in tenebris nō ma
neat. Et si q̄s audieit verba mea
⁊ nō custodierit: ego non iudico
eū. Nō em̄ veni ut iudicē mundū
sed ut saluificē mundū. Qui sper
nit me ⁊ ñ accipit verba mea: ha
bet qui iudicet eū. Sermo quē lo
cutus sū: ille iudicabit eū ī nouis
simo die. Quia ego ex meipō non
suꝫ locut⁹. ꝫ q̄ misit me pat̄ ipe m̄
mandatū dedit: q̄d dicaꝫ ⁊ quid
loq̄r. Et scio: q̄ mandatū ei⁹ vita
eterna ē. Que ḡ ego loquor sicut
dixit m̄ pat̄ sic loquor. Ca. xiij.

Ante diē festū pasche sciens
ihs q̄ venit ei⁹ hora ut tn̄se
at ex hoc mūdo ad p̄rem cū dilexis
set suos qui erāt in mūdo in finem
dilexit eos. Et cena facta cuꝫ dya
bolus iā misisset in cor ut traderet
eū iudas symonis scariothis: sci
ens q̄ oīa dedit ei pat̄ in manus
⁊ q̄ a dō exiuit ⁊ ad deū vadit: fur
git a cena ⁊ ponit vestimenta sua
⁊ cū accepisset lintheū p̄cinxit se.
Deinde misit aquaꝫ in peluim ⁊ ce
pit lauare pedes discipuloꝝ ⁊ ext̄
gere lintheo quo erat precinctus.
Venit ḡ ad symonē petꝝ. Et dic̄
ei petrus. Dñe tu m̄ lauas pedes.
Rn̄dit ihs ⁊ dixit ei. Qd̄ ego facō
tu nescis mō. scies aūt postea dic̄
ei petrus. Nō lauabis m̄ pedes in
eternū. Rn̄dit ei ihus. Si nō laue
ro te: nō habeb̄ partē mecū. Dicit
ei symō petrus. Dñe: nō tm̄ pedes
meos sed ⁊ man⁹ et caput. Dicit
ei ihus. Qui lotus est nō indiget
nisi ut pedes lauet. ꝫ ē mund⁹ to
tus. Et vos mūdi estis. ꝫ nō oēs.
Sciebat em̄ q̄snā eēt qui traderet
eū. Propterea dixit: nō estis mū
di ōnes. Postq̄ ergo lauit pedes
eoꝝ ⁊ accepit vestimēta sua: cū re
cubuisset iteꝝ dixit eis. Scitis q̄d
fecerim vob̄. Vos vocatis me ma
gister ⁊ dñe ⁊ bn̄ dicitis Sū etem̄
Si ēgo ego laui pedes vestros dñs
⁊ magister ⁊ vos debetis alter al
terius lauare pedes. Exempluꝫ em̄
dedi vobis ut quemadmodum
ego feci vobis ita et vos fatiatis.
Amen amen dico vobis: non est
seruus maior domino suo. neq̄
apostolus maior eo qui misit il
lum. Si hec scitis: beati eritis si fe
ceritis ea. Non de omnibus vo
bis dico. Ego scio quos elegerim

Sz ut adimpleat scriptuā q̄ man
ducat mecū panē leuabit contra
me calcaneū suū. Amodo dico vo
bis priusq̄ fiat ut cū factuz fuerit
credatis q̄ ego sū. Amen amē di
co vob. qui accipit si quez misero
me accipit. Qui āt me accipit. ac
cipit eū qui me misit. Cū hec dixis
set ihus turbatus est spū et ꝓte
status est ⁊ dixit. Amen amen di
co vob. q̄ vnꝰ ex vobis tradet me
Aspitiebant ergo ad inuicē disci
puli. hesitantes de q̄ diceret. Erat
ergo recūbens vnꝰ ex discipulis
eiꝰ ī sinu ihesu quē diligebat ihs
Innuit ergo huic symō petrus ⁊
dixit ei. Quis ē de quo dic̄. Itaq̄z
cū recubuissz ille supra pectus ihu
dic̄ ei. Dn̄e quis est. Rn̄dit ihesus
Ille est cui ego intinctū panē por
rexero Et cū intinxisset panē dedit
iude symonis scariothis. Et post
bucellam introiuit in eum satha
nas. Et dicit ei ihesus. Quod facis
fac citiꝰ Hoc autē nemo sciuit di
scūbentiū ad quid dixerit ei. Qui
dā em̄ putabāt q̄ loculos habe
bat iudas q̄ dixissz ei ihus. eme
ea que opꝰ sunt nobis ad diez fe
stū ā egenis ut aliq̄d daret. Cuz
ergo accepisset ille bucellā. exiuit
ꝯtinuo. Erat autē nox. Cum ergo
exisset dixit ihs. Nūc clarificatus
est filius hominis ⁊ deus clarifica
tus ē in eo Si deus clarificatus est
in eo ⁊ deus clarificabit eum in se
metipō ⁊ ꝯtinuo clarificabit eum
Filioli adhuc modicū vobiscum
sū. Queretis me ⁊ sic̄ dixi iudeis q̄
ego vado vos nō potestis venire
Et vobis dico modo. Mandatum
nouū do vob. ut diligatis inuicez
sic̄ dilexi vos ut ⁊ vos diligatis ī
uicez. In hoc ꝯgnoscent oēs q̄ di
scipuli mei estis. si dilectionē ha
bueritis ad inuicē. Dic̄ ei symō pe
trus. Dn̄e quo vadis. Rn̄dit ihe
sus. Quo ego vado nō potes me
modo sequi. sequeris autē postea
dic̄ ei petrus. Quare nō possum te
sequi mō. Animā meā ꝓ te ponā
Rn̄dit ei ihus. Am̄az tuam ꝓ me
pones. Amen amē dico tibi. non
cātabit gallꝰ donec ter me neges

Et ait discipulis Ca. xiiij.
suis. Nō turbetur cor vestꝝ.
Creditis ī deū ⁊ in me credite. In
domo p̄ris mei mansiones multe
sunt. Si q̄ minꝰ dixissem vobis q̄
vado paē vobis locū. Et si abiero
⁊ prepauero vob locū. iterꝝ veio
⁊ accipiaz vos ad meip̄m ut vbi
sū ego ⁊ vos sitis. Et quo ego va
do scitis ⁊ viam scitis. Dic̄ ei tho
mas. Dn̄e nescimꝰ quo vadis. Et
qūo possumus viam scire. Dic̄ ei
ihus. Ego sū via ⁊ veritas ⁊ vita
Nemo venit ad p̄rem nisi per me
Si ꝯgnouissetis me ⁊ p̄rem meuz
vtiq̄z cognouissetis. Et amodo co
gnoscetis eū ⁊ vidistis eū. dic̄ ei
philippus. Dn̄e on̄de nobis p̄rez
⁊ sufficit nobis. dic̄ ei ihesus. Tā
to tēpe vobiscū sum ⁊ nō ꝯgnoui
stis me. Philippe qui videt me
videt ⁊ p̄rem. Quomodo tu dicis
on̄de nobis p̄rem. Nō credis q̄a
ego in p̄re ⁊ pat̄ in me ē. Verba
que ego loquor vobis a meipō n̄
loquor. Pat̄ autē in me manens
ip̄e facit opa. Nō creditis q̄ ego ī
p̄re ⁊ pat̄ in me est. Alioqn̄ ꝓpt̄
opa ip̄a credite. Amen amē dico
vobis qui credit ī me opa q̄ ego

fatio ⁊ ip̄e fatiet ⁊ maiora horū fa
tiet. Quia ego ad patrem vado ⁊
q̄dcūq; petieritis p̄rez in noīe meo
hoc fatiā ut glorificet̄ pat̄ in filio
si q̄d petieritis me ī noīe meo hoc
fatiā. Si diligitis me: mādata mea
ſuate. Et ego rogabo patrē ⁊ aliū
paditū dabit vob̄ ut maneat vo
biscū in eternū spm̄ veritatis: quē
mūd⁹ nō p̄ot accipe. q̄ nō videt
eū nec scit eū. Vos aūt cognosce
tis eū. q̄ apud vos manebit ⁊ in
vob̄ erit. Nō relinquā vos orpha
nos: veniā ad vos. Adhuc modi
cū ⁊ mūd⁹ me iaz nō videt. Vos
āt videtis me. q̄ ego viuo ⁊ vos
viuetis. In illo die vos cognosce
tis: q̄ ego sū in patre meo ⁊ vos ī
me ⁊ ego in vob̄. Qui habz māda
ta mea et seruat ea: ille ē q̄ diligit
me. Qui autez diligit me: diliget̄
a patre meo. Et ego diligā eum ⁊
manifestabo ei meipsū. Dicit ei iu
das: nō ille scariothis. Dn̄e q̄d fa
ctū est q̄ manifestaturus es nob̄
teip̄m ⁊ nō mūdo. Rn̄dit ih̄us ⁊
dixit ei. Si q̄s diligit me ſmonez
meū seruabit ⁊ pat̄ meus diliget
eū ⁊ ad eū veniem⁹ ⁊ mansionez
apud euz fatiem⁹. Qui nō diligit
me: sermones meos nō seruat. Et
sermonē quē audistis nō ē me⁹
ſ ei⁹ qui misit me p̄ris. Hec locu
tus sū vob̄ apud vos manēs. Pa
raditus aūt spūssanct⁹ quez mit
tet pat̄ in noīe meo ille vos doce
bit oīa ⁊ suggeret vob̄ oīa quecū
q; dixero vobis. Pacem relinquo
vob̄. pacē meā do vobis. Nō qūo
mūdus dat: ego do vobis. Nō tur
bet̄ cor vestr̄: neq; formidet. Audi
stis q̄ ego dixi vobis vado ⁊ veīo
ad vos. Si diligeretis me: gaude
retis vtiq;: q̄ vado ad p̄rez. q̄ pa
ter maior me est. Et nūc dixi vob̄
prius q̄ fiat: ut cū factū fuerit cre
datis. Jā nō multa loq̄r vobiscū
Venit em̄ p̄nceps mūdi hui⁹ ⁊ ī
me nō habet quicq̄. Sz ut cognoscat mūdus q̄ diligo patrē. sicut
mandatū dedit m̄ p̄r sic fatio Sur
gite eam⁹ hinc. Ca. xv.

Ego sū vitis vera ⁊ pat̄ me⁹
agricola ē Oēm palmitez in
me nō ferentem fructū tollet eū ⁊
oēm qui fert fructū purgabit eū
ut fructū pl⁹ afferat. Jā vos mū
di estis ꝓpt̄ sermonē quē locutus
sū vobis. Manete in me et ego in
vobis. Sicut palmes nō p̄ot ferre
fructū a semetipō nisi māserit ī vi
te: sic nec vos si in me manseritis.
Ego sum vitis: vos palmites. Qui
manz ī me ⁊ ego ī eo h̄ fert fructū
multū. q̄ sine me n̄l potestis face
re. Si q̄s in me nō māserit mittet̄
foras sic̄ palmes et arescet ⁊ colli
gēt eū ⁊ in ignē mittēt ⁊ ardet. Si
māseritis in me ⁊ verba mea ī vo
bis manserint: q̄dcūq; volueritis
petetis ⁊ fiet vob̄. In hoc clarifica
t⁹ ē p̄r me⁹ ut fructū plurimū af
feratis ⁊ effitiamini mei discipuli.
Sic̄ dilexit me p̄r ⁊ ego dilexi vos.
Manete ī dilectōe mea. Si p̄cepta
mea ſuaueritis: manebitis ī dile
ctione mea sic̄ ⁊ ego p̄ris mei p̄ce
pta ſuaui ⁊ maneo ī ei⁹ dilectōe.
Hec locut⁹ sū vob̄ ut gaudiū meū
ī vob̄ sit ⁊ gaudiū vestr̄ impleat̄
Hoc ē preceptū meū: ut diligatis
inuicez sicut dilexi vos. Maiorem
hac dilectōnē nemo habz ut ani
mam suā ponat q̄s ꝓ amicis suis

Vos amici mei estis si feceritis q̄
ego precipio vob̄. Jam non dico
vos seruos. q̄a seruꝰ nescit quid
fatiat dn̄s eiꝰ. Vos autē dixi ami
cos. qꝛ oīa quecūq̄ audiui a pa
tre meo nota feci vobis. Nō vos
me elegistis ꝫ ego elegi vos ⁊ po
sui vos ut eatis ⁊ fructū afferatis
⁊ fructꝰ vester maneat ut q̄dcūq̄
petieritis patrem in noīe meo det
vobis. Hec mādo vobis ut diliga
tis inuicē. Si mūdꝰ vos odit. sci
tote qꝛ me p̄orē vob̄ odio habuit
Si de mūdo fuissetis mundus q̄d
suum erat diligeret. Quia vero de
mūdo nō estis. sed ego elegi vos
de mūdo. ꝓpterea odit vos mūdꝰ
Memētote ꝑmonis mei quez ego
dixi vobis. Nō est seruꝰ maior do
mino suo. Si me ꝑsecuti sūt ⁊ vos
ꝑsequent̄. Si ꝑmonez meū serua
uerūt ⁊ vestꝝ seruabūt. Sed hec
om̄a fatiēt vobis ꝓpt̄ nomē meū
qꝛ nesciūt eū qui misit me. Si nō
venissem ⁊ locutus fuissez eis: pec
catū nō haberent. Nunc aūt excu
sationē nō habent de peccato suo
Qui me odit ⁊ patrē meum odit
Si opa nō fecissez ī eis que nemo
alius fec̄. pctm̄ nō haberēt. Nūc
aūt ⁊ viderūt ⁊ oderūt ⁊ me ⁊ pa
trez meū. Sed ut adimpleat̄ ꝑmo
qui in lege eoꝝ scriptus est. quia
odio habuerūt me gratis. Cum
aūt venerit paditus quē ego mit
taz vobis a p̄re spm̄ veritatis q̄ a
patre ꝓcedit: ille testimoniū per
hibebit de me. Et vos testimoniū ꝑ
hibebitis. qꝛ ab initio mecū estis.

Hec locutus sū vob̄ Ca. xvi.
ut nō scādalizemini. Absq̄
synagogis fatient vos. Sz venit
hora ut oīs qui int̄ficit vos arbi
tret̄ obsequiū se prestaē d̄o Et hec
fatient vob̄. qꝛ nō nouerūt patrē
neq̄ me. Sed hec locutus sū vob̄
ut cū venerit hora eoꝝ reminisca
mini qꝛ ego dixi vobis. Hec autē
vob̄ ab initio nō dixi. qꝛ vobiscū
eram. Et nunc vado ad eū qui mi
sit me ⁊ nemo ex vobis int̄rogat
me quo vadis. Sz qꝛ hec locutus
sū vob̄. tristitia īplebit cor vestrū
Sed ego veritatē dico vobis. expe
dit vob̄ ut ⁊ ego vadā. Si em̄ nō
abiero paditꝰ nō veniet ad vos
Si autez abiero mittā eū ad vos
Et cū venerit ille arguet mūdū de
peccato ⁊ de iustitia ⁊ de iudicō De
peccato quidē. qꝛ nō crediderūt in
me. De iustitia vero. qꝛ ad patrē
vado ⁊ iam non videbitis me. De
iudicō aūt. qꝛ p̄nceps huiꝰ mun
di iaz iudicatus est. Adhuc mul
ta habeo vob̄ dicere. ꝫ nō potestis
portare mō. Cū aūt venerit ille spi
ritus veritatis. docebit vos omnē
veritatē. Nō em̄ loquet̄ a semetipō
ꝫ quecūq̄ audiet loquet̄ et q̄ vē
tuā sunt ānuntiabit vob̄. Ille me
clarificabit. qꝛ de meo accipiet et
ānuntiabit vobis. Om̄a quecūq̄
habet pat̄ mea sūt. Propterea di
xi qꝛ de meo accipiet ⁊ ānūtiabit
vobis. Modicū ⁊ iā nō videbitis
me ⁊ iteꝝ modicū ⁊ videbitis me
quia vado ad patrē. Dixerūt ḡ ex
discipul̄ eius ad inuicē. Quid est
hoc ꝙ dicit nobis modicū et nō
videbitis me ⁊ iteꝝ modicū ⁊ vi
debitis me ⁊ qꝛ vado ad patrez. ⁊
dicebant ḡ. Quid est hoc ꝙ dic̄
modicuz. ⁊ Nescimus quid loquit̄
Cognouit aūt ihus qꝛ volebant

eū interrogare ⁊ dixit eis. De hoc
queritis int̄ vos qꝛ dixi modicū ⁊
nō videbitis me ⁊ iterꝫ modicū ⁊
videbitis me. Amen amē dico vo
bis: qꝛ plorabitis et flebitis vos:
mūdus autē gaudebit. Vos aūt
ꝯtristabimini. ꝫ tristitia vrā ver
tetur in gaudiū. Mulier cū parit
tristitiā habꝫ. qꝛ venit hora eius.
Cū āt pepit puerꝫ iā nō meminit
pressure ꝓpt̄ gaudiū. qꝛ natꝰ ē hō
in mundū. Et vos igit̄ nūc quidez
tristitiā hētis. Iterꝫ āt videbo vos
⁊ gaudebit cor vestꝫ ⁊ gaudium
vestꝫ nemo tollet a vob̄. Et ī illo
die me ñ rogabitis quicq̄. Amē
amen dico vob̄ si q̄d petieritis pa
trē in noīe meo dabit vob̄. Vsqꝫ
mō nō petistis quicq̄ ī noīe meo.
Petite ⁊ accipietis ut gaudiū ve
stꝫ sit plenū. Hec in ꝓuerbijs locu
tus sū vobis. Venit hora cū iā nō
in ꝓuerbijs loquar vobis. ꝫ palaꝫ
de patre ānūtiabo vobis. Illo die
in noīe meo petetis Et nō dico vo
bis. qꝛ ego rogabo patrē de vobis
Ipe em̄ pat̄ amat vos qꝛ vos me
amastis et credidistis qꝛ a dō exi
ui. Exiui a patre ⁊ veni in mundū
iterꝫ relinquo mundū ⁊ vado ad
p̄rem. Dicunt ei discipuli eiꝰ. Ecce
nūc palā loqueris ⁊ ꝓuerbium
nullū dicis. Nūc scimꝰ qꝛ scis oīa
⁊ nō opus est tibi ut q̄s te inter
roget. In hoc credimꝰ: qꝛ a deo ex
isti. Rñdit eis ih̄us. Modo credi
tis. Ecce venit hora ⁊ iaꝫ venit ut
dispgamini vnusquisqꝫ in ꝓpria
⁊ me solū relinq̄tis. Et nō sū solꝰ.
qꝛ pater mecū est. Hec locutus sū
vobis ut in me pacē habeatis. In
mūdo pressuraꝫ habebitis. sed cō
fidite ego vici mūdū. Ca. xvij.

Hec locutus est ih̄us ⁊ suble
uatis oculꝰ in celū dixit. Pa
ter venit hoā clarifica filiū tuū ut
filius tuꝰ clarificet te. Sic̄ dedisti
ei potestatē oīs carnis ut ōne qd̄
dedisti ei det eis vitā eternā. Hec
est aūt vita eterna: ut ꝯgnoscāt
te solū verꝫ deū ⁊ quē misisti ih̄m
xp̄m. Ego te clarificaui sup terraꝫ
opus ꝯsūmaui qd̄ dedisti m̄ ut fa
tiam. Et nūc clarifica me tu pater
apud temetip̄m: claritate quam
habui priusq̄ mūdus eēt apud
te. Manifestaui nomē tuū hoībꝰ
quos dedisti m̄ de mūdo Tui erāt
⁊ mihi eos dedisti ⁊ sermonē tuū
seruauerūt. Nūc ꝯgnouerūt: q̄a
oīa q̄ dedisti m̄ abs te sunt. Quia
verba que dedisti m̄ dedi eis ⁊ ip̄i
acceperūt ⁊ ꝯgnouerūt vere q̄a a
te exiui ⁊ crediderūt qꝛ tu me misi
sti. Ego ꝓ eis rogo. Nō ꝓ mundo
rogo. ꝫ ꝓ hijs quos dedisti m̄. qꝛ
tui sunt. Et mea oīa tua sūt ⁊ tua
mea sunt et clarificatus sū in eis.
Et iā nō sū in mundo et hij in mū
do sunt ⁊ ego ad te venio. Pat̄ sā
cte serua eos in noīe tuo quos de
disti m̄ ut sint vnū sic̄ ⁊ nos. Cū
eēm cū eis: ego seruabaꝫ eos ī no
mine tuo. Quos dedisti mihi ego
custodiui ⁊ nemo ex eis perijt ni
si filiꝰ ꝑ dicōis ut scriptura imple
atur. Nūc aūt ad te venio ⁊ hec lo
quor in mūdo ut habeāt gaudiū
meum impletum in semetipsis.
Ego dedi eis sermonem tuum et
mundus eos odio habuit. quia
nō sunt de mūdo sicut ⁊ ego nō sū
de mūdo. Non rogo ut tollas eos
de mūdo. ꝫ ut serues eos a malo.

de mūdo nō sunt sicut ⁊ ego non
sū de mūdo. Sanctifica eos in veri
tate. Sermo tuꝰ veritas est. Sicut
tu me misisti in mundū ⁊ ego mi
si eos in mūdū. Et ꝓ eis ego sācti
fico meipm ut sint ⁊ ipi sāctificati
in veritate. Nō ꝓ eis aūt rogo tm̄
ꝫ ⁊ ꝓ eis qui credituri sūt ꝑ verbū
eorū ī me ut oēs vnū sint sicut tu
pat̄ in me ⁊ ego ī te ut ⁊ ipi in no
bis vnū sint ut credat mundus
qꝛ tu me misisti. Et ego claritatem
quam tu dedisti m̄ dedi eis ut sint
vnū sicut ⁊ nos vnū sumꝰ. Ego ī
eis ⁊ tu in me ut sint cōsūmati in
vnū ⁊ ꝯgnoscat mundꝰ qꝛ tu me
misisti ⁊ dilexisti eos sicut ⁊ me di
lexisti. Pater quos dedisti m̄ volo
ut vbi sū ego ⁊ illi sint mecū ut vi
deant claritatē meā quā dedisti m̄
qꝛ dilexisti me aū ꝯstitucōem mū
di. Pat̄ iuste. mūdus te nō ꝯgno
uit. Ego āt te ꝯgnoui ⁊ hij ꝯgno
uerūt qꝛ tu me misisti. Et notuꝫ fe
ci eis nomē tuū ⁊ notū fatiā ut di
lectio qua dilexisti me in ipsis sit
⁊ ego in ipsis. Ca. xviij.

Hec cū dixisset ihus. egressus
est cū discipulis suis trans
torrentē cedron vbi erat ortus in
quē introiuit ipe ⁊ discipuli eius
Sciebat autez ⁊ iudas qui trade
bat eū locū. quia frequent̄ ihus
ꝯuenerat illuc cum discipul̄ suis
Judas ḡ cū accepisset cohortez a
pōtificibꝰ ⁊ phariseis ministros
venit illuc cū laternis ⁊ facibus ⁊
armis. Ihus itaqꝫ sciens oīa q̄
vētura erāt sup eū. ꝓcessit ⁊ dixit
eis. Quem queritis. ꝛ Rn̄derunt ei
Ihm nazarenū. Dic̄ eis ihs. Ego
sū. Stabat aūt ⁊ iudas qui trade
bat eū cū ipis. Vt ḡ dixit eis ego
sū abierūt retrorsuꝫ ⁊ ceciderūt in
terram. Iterꝫ ḡ interrogauit eos
Quē queritis. ꝛ Illi autē dixerunt
Ihesū nazarenū. Rn̄dit ihs. Dixi
vobis qꝛ ego sū. Si ḡ me queritis
sinite hos abire. Vt impleret̄ ser
mo quez dixit quia quos dedisti
m̄ nō ꝑdidi ex eis quēq̄. Symō
ḡ petrus habens gladiū eduxit
eū ⁊ ꝑcussit pontificis seruū ⁊ ab
scidit eius auriculam dextrā. Eāt
aūt nomē seruo malchꝰ. Dicit ḡ
ihus petro. Mitte gladiū tuuꝫ in
vaginaꝫ. Calicē quē dedit m̄ pat̄
n̄ bibā illū. ꝛ Cohors ḡ ⁊ tribunꝰ
⁊ ministri iudeoꝝ ꝯprehenderunt
ihm ⁊ ligauerūt eū ⁊ adduxerūt
eū ad annā p̄muꝫ. Erat em̄ socer
cayphe q̄ eāt pontifex anni illius
Erat aūt cayphas qui ꝯsiliū dede
rat iudeis qꝛ expedit vnū hominē
mori ꝓ ꝓplo. Sequebat̄ aūt ihesū
symon petrus ⁊ alius discipulus
Discipulꝰ aūt ille erat notus pōti
fici ⁊ introiuit cū ihu in atriū pō
tificis. Petrus autem stabat ad
ostiū foris. Exiuit ergo discipulꝰ
alius qui erat notus pōtifici ⁊ di
xit ostiarie ⁊ introduxit petꝝ. Di
cit ergo ancilla ostiaria. Nūquid
⁊ tu ex discipulis es hoīs istius. ꝛ
Dicit ille. Nō sum. Stabant autez
serui ⁊ ministri ad prunas quia
frigus erat ⁊ calefatiebāt se. Eāt
aūt cū eis ⁊ petrus stans ⁊ calefa
tiens se. Pōtifex ergo interrogauit
ihm de discipul̄ suis ⁊ de doctrina
eius. Rn̄dit ei ihesus. Ego palā lo
cutus sū mūdo. Ego semp docui in
synagoga ⁊ in templo quo oēs
iudei ꝯueniūt ⁊ in occulto locutꝰ

sū nihil. Quid me ĩterrogas. In
terroga eos qui audierunt: quid
locutus sū ipsis. Ecce hij sciunt q̄
dixerim ego. Hec aūt cū dixisset:
vnꝰ assistens ministroꝝ dedit ala
pam ihu dicens. Sic rn̄des ponti
fici. Rn̄dit ei ihus. Si male locu
tus sū: testimoniū ꝑhibe de malo
Si autē bn̄: quid me cedis. Et mi
sit eū annas ligatū ad cayphan
pontificē. Erat aūt symon petrus
stans ⁊ calefatiēs se. Dixerūt ergo
ei. Nūquid et tu ex discipul' eius
es. Negauit ille ⁊ dixit. Nō sū. Di
cit ei vnus ex seruis pontificis: co
gnatꝰ eiꝰ cuiꝰ abscidit petrꝰ auri
culā. Nōne ego te vidi ĩ orto cū il
lo. Iterū ergo negauit petrus et
statī gallus cantauit. Adducunt
ergo ihm ad cayphan in p̄toriū
Erat aūt mane. Et ipsi nō introie
rūt in pretoriū ut nō ꝯtaminaren
tur. ꝫ māducarēt pascha. Exiuit
ergo pilatus ad eos foras et di
xit. Quā accusacōem affertis adu
sus hominez hūc. Rn̄derūt ⁊ dixe
runt ei. Si nō eēt hic malefactor:
non tibi tradidissemꝰ eū. Dicit g̊
eis pilatus. Accipite eū vos ⁊ s̄m
legē vestrā iudicate eū. Dixerunt
ergo iudei. Nobis nō licet interfi
cere quēq̄. Vt sermo ihesu imple
ret̄ quē dixit: significās qua mor
te eēt moriturꝰ. Introiuit g̊ iterū
ĩ pretoriū pilatus ⁊ vocauit ihm
⁊ dixit ei Tu es rex iudeoꝝ. Respō
dit ihs. A temetipō hoc dicis: an
alij tibi dixerūt de me. Rn̄dit pila
tus. Nūquid ego iudeꝰ sū. Gens
tua et pontifices tradiderūt te m̄.
Quid fecisti. Rn̄dit ihs. Regnū
meū nō est de hoc mūdo Si ex hoc
mundo eēt regnū meū: ministri mei
vtiq̄ decertarēt ut nō traderer iu
deis. Nunc aūt regnū meū non ē
hinc. Dixit itaq̄ pilatus. Ergo rex
es tu. Rn̄dit ihesus. Tu dicis q̄a
rex sū ego. Ego in hoc natus sū et
ad hoc veni ĩ mundū ut testimo
niū ꝑhibeaz veritati. Omnis qui ē
ex veritate audit meā vocez. Dicit
ei pilatus. Quid est veritas. Et cū
hoc dixisset: iterꝝ exiuit ad iudeos
⁊ dicit eis Ego nullā inuenio ĩ eo
causaz. Est aūt ꝯsuetudo vobis: ut
vnum dimittā vobis in pascha.
Vultis g̊ dimittā vobis regē iude
orū Clamauerūt rursū oēs dicen
tes. Nō hūc sed barraban. Erat
aūt barrabas latro. Ca. xix.

Tunc g̊ apprehēdit pilatus
ihm ⁊ flagellauit. Et milites
plectentes coronā de spinis impo
suerūt capiti eiꝰ ⁊ veste purpurea
circūdederūt eū. Et veniebāt ad eū
⁊ dicebant. Aue rex iudeoꝝ Et da
bāt ei alapas. Exiuit iterꝝ pilatꝰ
foras ⁊ dicit eis. Ecce adduco vo
bis eū foras: ut ꝯgnoscatis quia
in eo nullam inuenio causaz. Exi
uit g̊ ihesus portans spineam co
ronam ⁊ purpureum vestimentū
Et dicit eis. Ecce homo. Cum g̊ vi
dissent eum pontifices ⁊ ministri
clamabāt dicentes. Crucifige cru
cifige euz. Dicit eis pilatꝰ. Accipi
te eum vos et crucifigite. Ego em̄
non inuenio in eo causam Respō
derūt ei iudei. Nos legē habemꝰ ⁊
scd̄m legem debet mori. q̄a filium
dei se fecit. Cum ergo audisset pi
latus hunc sermonem magis ti
muit. Et ingressus est in pretoriū
iterum ⁊ dicit ad ihm. Vn̄ es tu.

Johand

Jhus aūt rn̄sū non dedit ei. Dicit
g̊ ei pilatus. Mihi nō loqueris.
Nescis q̄ potestatē habeo crucifi
gere te ⁊ ptātem habeo dimittere
te. Rn̄dit ihus. Nō haberes pote
statē adūsuz me vllā. nisi tibi eēt
datū desup. Propterea qui me tr̄
didit tibi maiꝰ peccatū habet. Et
exinde querebat pilatus dimitte
re eū. Judei aūt clamabant dicen
tes Si hūc dimittis: nō es amicꝰ
cesaris. Oīs em̄ qui se regez facit
ꝯtradicit cesari. Pilatus g̊ cū au
disset hos ꝑmones adduxit foās
ihm et sedit ꝓ tribunali ī loco q̄
dicit̄ lichostratus. hebraice autē
gabatha. Erat aūt parasceue pa
sche hora q̄si sexta Et dicit iudeis.
Ecce rex vester. Illi aūt clamabāt
Tolle tolle crucifige eū. Dicit eis
pilatus. Regē vestꝝ crucifigam.
Rn̄derūt pontifices. Nō habemus
regē nisi cesarez. Tūc g̊ tradidit
eis illū ut crucifigeret̄. Susceperūt
aūt ihm ⁊ eduxerūt. Et baiulans
sibi crucē exiuit in eū qui dicit̄ cal
uarie locuz. hebraice golgatha.
Vbi eū crucifixerūt ⁊ cū eo alios
duos hinc ⁊ hinc. mediū autem
ihm. Scripsit aūt ⁊ titulū pilatꝰ
⁊ posuit sup crucē. Eāt aūt scriptū
Jhesus nazarenꝰ rex iudeoꝝ Hūc
g̊ titulū multi legerunt iudeoꝝ. q̄a
ꝓpe ciuitatē erat locus vbi cruci
fixus ē ihus. Et eāt scriptū hebra
ice grece et latine. Dicebāt g̊ pila
to pontifices iudeoꝝ. Noli scribere
rex iudeoꝝ. ꝫ q̄ ipse dixit. rex sū iu
deoruz. Rn̄dit pilatus. Q̄d scripsi
scripsi. Milites ergo cuz crucifixis
sent eū acceperūt vestimenta eiꝰ
et fecerūt quatuor ꝑtes. vnicuiq̄

militi ꝑtē ⁊ tunicā. Erat aūt tunica
incōsutilis desup ꝯtexta ꝑ totū. Di
xerūt ergo ad inuicez. Nō scinda
mus eā. ꝫ sortiamur de illa cuius
sit. Vt scriptura impleret̄ dicens
Partiti sūt vestimēta mea sibi ⁊ ī
vestē meā miserūt sortē. Et milites
quidē hec fecerūt. Stabāt aūt iux̄
crucez ihu mat̄ eiꝰ ⁊ soror matris
eiꝰ maria cleophe ⁊ maia magda
lene. Cū vidisset ergo ihus mr̄ez
⁊ discipulū stantē quē diligebat
dicit matri sue. Mulier ecce filius
tuus. Deinde dicit discipulo. Ecce
mat̄ tua. Et ex illa hoā accepit eā
discipulus in sua. Postea sciens
ihus q̄a om̄a ꝯsūmata sunt ut cō
sūmaret̄ scriptuā dic̄. Sitio. Vas
ergo erat positū aceto plenū. Illi
autē spongiaz plenā aceto ysopo
circūponentes obtulerūt ori eius
Cū ergo accepisset ihus acetū di
xit. Cōsūmatū est. Et inclinato ca
pite tr̄didit spm̄. Judei ergo qm̄
parasceue erat ut nō remanerēt
in cruce corpa sabbato. Erat em̄
magnꝰ dies ille sabbati. rogaue
rūt pilatū ut frangerent̄ eoꝝ cru
ra et tollerent̄. Venerūt g̊ milites
⁊ p̄mi quidez fregerūt crura ⁊ alte
rius qui crucifixꝰ est cum eo. Ad
ihm aūt cū venissent ut viderūt eū
iam mortuū nō fregerūt eiꝰ crura
ꝫ vnꝰ militū lancea latus eiꝰ ape
ruit ⁊ cōtinuo exiuit sāguis ⁊ aq̄
Et qui vidit testimoniū ꝑhibuit
⁊ verꝝ est testimoniū eius. Et ille
scit q̄ veā dicit ut ⁊ vos credatis.
Facta sunt em̄ hec ut scriptuā im
pleret̄. Os nō ꝯminuetis ex eo. Et
iterꝝ alia scriptura dic̄. Videbunt
in quē trāssixerūt. Post hec autez

rogauit pilatū ioseph ab arima
thia eo q̄ eēt discipulus ihu: oc
cultus aūt ꝓpt̄ metum iudeoꝝ: ut
tolleret corp⁹ ihu. Et p̄misit pila
tus. Venit ergo ⁊ tulit corp⁹ ihu.
Venit aūt ⁊ nicodem⁹ q̄ venerat
ad ihm nocte p̄mū: ferens mixtu
rā mirre ⁊ aloes quasi libras cen
tū. Acceperūt ḡ corp⁹ ihu et liga
uerūt eū lintheis cū aromatib⁹ si
cut mos ē iudeis sepelire. Erat au
tē in loco vbi crucifixus ē ortus ⁊
in ortu monumentū nouuꝫ ī quo
nōduꝫ quis q̄ positus erat. Ibi ḡ
ꝓpt̄ parasceuē iudeoꝝ: quia iuxta
erat monumentū posuerūt ihm.

Ca. xx.

Una aūt sabbati
maria magdalene veīt ma
ne cū adhuc tenebre eēnt ad mo
numentū ⁊ vidit lapidē sublatū
a monumēto. Cucurrit ḡ ⁊ venit
ad symonē petruꝫ ⁊ ad aliū disci
pulū quē amabat ihus ⁊ dicit il
lis Tulerūt dn̄m de monumento
⁊ nescim⁹ vbi posuerūt euꝫ. Exijt
ḡ petrus ⁊ ille ali⁹ discipul⁹ ⁊ ve
nerūt ad monumētuꝫ. Currebāt
aūt duo sil̄ ⁊ ille ali⁹ discipul⁹ p̄
cucurrit citi⁹ petro ⁊ venit p̄mus
ad monumentū. Et cū se inclinas
set vidit posita lītheamina. nō tn̄
introiuit. Venit ḡ symon petrus
sequēs eū ⁊ introiuit in monumē
tū. Et vidit lintheamina posita et
sudariuꝫ qd̄ fuerat sup caput ei⁹
nō cū lintheaminib⁹ positū. sed se
paratī inuolutū ī vnū locuꝫ. Tūc
ḡ introiuit ⁊ ille discipul⁹ q̄ vene
rat p̄m⁹ ad monumentū ⁊ vidit
⁊ credidit. Nōdū em̄ sciebāt scri
pturā. q̄ oporteret euꝫ a mortuis
resurgere. Abierūt ḡ iteꝝ discipuli
ad semetipōs. Maria aūt stabat
ad monumentū foris plorās. Dū
ergo fleret inclinauit se ⁊ ꝓspexit
ī monumentū. Et vidit duos an
gelos ī alb̄ sedētes: vnū ad caput
⁊ vnū ad pedes vbi positū fuerat
corp⁹ ihu. Dicūt ei illi. Mulier q̄d
ploras. ⁊ dicit eis. Quia tulerūt do
minū meū ⁊ nescio vbi posuerūt
eū. Hec cū dixisset cōuersa ē retror
sum ⁊ vidit ihm stantē ⁊ nō scie
bat q̄ ihesus ē. Dicit ei ihus. Mu
lier quid ploras. ⁊ Quē q̄ris. ⁊ Illa
existimās q̄ ortulan⁹ eēt: dicit ei
dn̄e: si tu sustulisti eū dicito mihi
vbi posuisti eū ⁊ ego eū tollā. dic̄
ei ihesus. Maria. Cōuersa illa dic̄
ei. Raboni qd̄ dicit̄ magister. dic̄
ei ihesus. Noli me tāgere. Nōduꝫ
em̄ ascendi ad patreꝫ meū. Vade
autē ad frēs meos ⁊ dic eis. Ascē
do ad p̄rem meū ⁊ p̄reꝫ vestꝝ: deū
meū ⁊ deū vestꝝ. Veīt maria ma
gdalene ānūtians discipul̄ q̄ vi
di dn̄m ⁊ hec dixit m̄. Cū ḡ sero es
set die illo vna sabbatoꝝ ⁊ foēs
eēnt clause vbi erāt discipl̄i ꝯgre
gati ꝓpt̄ metuꝫ iudeoꝝ: veīt ihs ⁊
stetit ī medio ⁊ dixit eis. Pax vo
bis. Et cū hec dixissꝫ: ondit eis ma
n⁹ ⁊ latus. Gauisi sūt ḡ discipuli:
viso dn̄o. dixit ḡ eis iteꝝ. Pax vo
bis. Sic̄ misit me p̄r et ego mitto
vos. Hec cū dixissꝫ īsufflauit ⁊ dic̄
eis. Accipite spm̄scm̄. Quoꝝ remi
seritis pctā remittūt̄ eis ⁊ q̄ꝝ reti
nueritis retēta sūt. Thomas autē
vn⁹ ex duodecī q̄ dicit̄ didim⁹ nō
erat cū eis qn̄ venit ihus. dixerūt
ergo ei alij discipuli. Vidim⁹ do
minū. Ille aūt dixit eis. Nisi vide
ro in manib⁹ eius fixurā clauorū

a mittã digitũ meũ in locũ clauo
rũ a mittam manũ meaz in latus
ei9: nõ credã. Et post dies octo ite
rũ erant discipuli ei9 intus a tho
mas cũ eis. Venit ihesus ianuis
clausis a stetit in medio a dixit eis
Pax vobis. deinde dic thome. In
fer digitũ tuũ huc a vide manus
meas a affer manũ tuaz a mitte in
latus meũ a noli eẽ incredulus ꝫ
fidelis. Rñdit thomas a dixit ei.
dñs me9 a deus me9. dic ei ihus
Quia vidisti me thoma credidisti
beati qui nõ viderũt a crediderunt
Multa quidẽ a alia signa fecit ihe
sus in ꝯspectu discipulorꝫ suorꝫ q̃
nõ sunt scripta in libro hoc. Hec
aũt scripta sunt ut credatis quia
ihesus ẽ filiꝰ dei a ut credẽtes vitã
habeatis in noĩe ei9. Ca. xxi.

POstea manifestauit se iterũ
ihs ad mare tiberiadis. Ma
nifestauit autẽ sic. Erant simul sy
mon petrus a thomas qui dr di
dim9 et nathanael q̃ erat a cha
na galilee a filij zebedei a alij ex
discipulis ei9 duo. dic eis symõ
petrus. Vado piscaĩ. dicũt ei. Ve
nim9 a nos tecũ. Et exierũt a ascẽ
derunt in nauim a illa nocte nihil
prendiderũt. Mane autẽ facto ste
tit ihus in littore. nõ tñ ꝯgnoue
runt discipuli q̃a ihesus est. dicit
ergo eis ihs. Pueri nũquid pul
mentariũ habetis. Rñderũt ei. ñ
dic eis. Mittite in dexterã naui gij
rete a inuenietis. Miserũt ergo a
iam nõ valebant illud trahere p
multitudine pisciũ. dic ergo disci
pulus ille quẽ diligebat ihus pe
tro. dñs est. Symõ petrus cũ au
disset q̃ dñs ẽ tunica succinxit se
erat enim nud9 a misit se in mare.
Alij autẽ discipuli nauigio vene
runt. Nõ enim longe erãt a terra. ꝫ
quasi cubitis ducentis trahentes
rete piscium. Vt ergo descenderũt in
terrã viderunt prunas positas a
piscẽ suppositũ a panez. dicit eis
ihesus. Afferte de piscibus quos
prendidistis nũc. Ascẽdit symõ
petrus a traxit rete in terrã plenũ
magnis piscibus centũ quinqua
gintatrib9. Et cũ tanti eẽnt non ẽ
scissum rete. dic eis ihus. Venite
prãdete. Et nemo audebat discũ
bentiũ interrogare eũ tu quis es
scientes q̃ dominus est. Et venit
ihus a accepit panẽ a dabat eis
a piscẽ similiter. Hoc iam tertiõ ma
nifestatus ẽ ihesus discipulis suis.
cũ resurrexisset a mortuis. Cũ ẽgo
prandiss dixit symoni petro ihe
sus. Symon iohannis diligis me
plus hijs. dic ei. Etiã dñe tu scis
q̃a amo te. dicit ei. Pasce agnos
meos. dicit ei iterũ. Symon iohã
nis diligis me. Ait illi. Etiaz dñe
tu scis quia amo te. dicit ei. Pasce
agnos meos. dic ei tertiõ. Symõ
iohãnis amas me. Cõtristatus
est petrus q̃ dixit ei tertio amas
me a dic ei. dñe tu omnia scis. tu
scis q̃ amo te. dicit ei pasce oues
meas. Amen amen dico tibi. cuz
eẽs iunior cingebas te a ambula
bas vbi volebas. Cũ autẽ senue
ris extendes manus tuas. Et alius te
cinget a ducet q̃ tu non vis. Hoc
autẽ dixit. significans qua morte
clarificatur9 esset deũ. Et cũ hoc di
xisset dic ei sequere me. Cõuersus
petr9 vidit illũ discipulũ quẽ di
ligebat ihs sequẽtẽ q̃ a tergo erat

in cena sup pectus ei⁹ et dixit. dñe
quis est qui tradet te. Hūc ḡ cum
vidisset petrus: dicit ihu. dñe: h
aūt quid. Dicit ei ihus. Sic eum
volo manere: donec veniaz. Quid
ad te. Tu me sequere. Exiuit ēgo
sermo iste int̄ fratres. qr discipu
lus ille nō morit̄. Et non dixit ihe
sus non morit̄. sed sic eū volo ma
nere donec veniā: quid ad te. Hic
ē discipulus ille qui testimoniuz
ꝑhibet de hijs ⁊ scripsit hec. Et sci
m⁹: quia verū est testimoniū ei⁹.
Sunt autē ⁊ alia multa que fecit
ihus que si scribant̄ per singula
nec ip̄m arbitror mundū capere
posse eos qui scribendi fūt libros.

Explicit euāgeliū scd̄m Johā
nē. Incipit p̄fatio sc̄i Iheromi
mi in oēs epl̄as sc̄i Pauli.

Primū querit̄: q̄re post
euangelia q̄ supplemē
tū legis fūt ⁊ in quib⁹
nob̄ exēpla et p̄cepta
viuendi plenissime digesta sunt
voluerit apl̄us has epl̄as ad sin
gulas ecc̄ias destinaē. Hac aūt
causa factū videt̄: ut scilicet initia
nascētis ecc̄ie nouis causis existē
tib⁹ p̄ueniret ⁊ ut p̄ñtia atq; oriē
tia resecaret vitia et post futuras
excluderet q̄stiōes exēplo ꝓphaꝝ
q̄ post editaz legē moysi in q̄ oīa
dei mandata legebant̄. nihilomi
n⁹ tñ doctrina sua rediuiua semp
populi ꝯpressere peccata ⁊ ꝓpt̄ exē
plū viuendi libros ad nostram
etiā memoriā transmiserūt. Dein
de querit̄: cur nō amplius q̄ decē
epistolas ad ecc̄ias scripserit. De
cem sunt em̄ cū ea que dicit̄ ad he
breos. naz relique quatuor ad di
scipulos spetialit̄ fūt porrecte. Vt
oñderet nouū nō discrepare a ve
teri testamento ⁊ se ꝯtra legē nō
facere moysi. ad numeꝝ primoꝝ
decalogi mandatorū suas epl̄as
destinauit ⁊ quot ille preceptis a
pharaone instituit libeātos: toti
dē epl̄is a dyaboli ⁊ ydolatrie ser
uitute edocet acquisitos. Nā ⁊ du
as tabulas lapideas: duoꝝ testa
mētorū figurā habuisse: viri eru
ditissimi tradiderunt. Epistolā sa
ne que ad hebreos scribit̄ quidā
pauli nō eē affirmant eo q̄ non
sit eius nomīe titulata ⁊ ꝓpter ser
monis stiliq; distātiaz. ꝫ aut bar
nabe iuxta tertullianum aut luce
iuxta quosdā vel certe clementis
discipuli apl̄oꝝ ⁊ episcopi roma
ne ecc̄ie post apostolos ordinati.
Quibus respondendū ē. si ꝓpterea
pauli nō erit q̄a ei⁹ nō habet no
mē: ergo nec alicuius erit. qr nul
li⁹ nomine titulat̄. Qd̄ si inconue
niens absurdūq; est: ip̄i⁹ magis
eē credēda ē que tāto doctrine sue
fulget eloquio. Sed qm̄ apud he
breorū ecc̄ias q̄si destructor legis
falsa suspitione habebat̄: voluit
tacito nomine de figuris legis et
veritate cristi reddere ratiōem: ne
odiū nominis fronte prelati: vti
litatē excluderet lectionis. Nō est
sane miꝝ si eloquentior videat̄ in
ꝓprio idest hebreo q̄ in pegrino
idest in greco: quo cetere episto
le fūt scripte sermone. Mouet eti
am quosdam quare romanoruz
epistola in primo sit posita: cū eū
nō p̄mo scriptā ratio manifestet

Nā hanc se ꝓficiscentē ihero soli
mā scripsisse testat̄ cū corinthios
⁊ alios iaꝫ añ ut ministeriū qd̄ se
cū portaturus erat colligerent lit
teris adhortatus sit. Sꝫ inde intel
ligi quidā volunt ita oēs episto
las ordinatas ut p̄ma poneretur
q̄uis posterior fuerit destinata
ut ꝑ singulas epl̄as gradib⁹ ad
ꝑfectiora veīret̄. Romanorū nāq̄
plerique tā rudes erant ut nō intel
ligerent dei se grā ⁊ ñ suis meritis
eē saluatos ⁊ ob hoc duo inter se
ꝓpl̄i ꝯflictarent. Idcirco illos indi
gere asseit corrigi: vitia gentilita
tis p̄ora cōmemorās. Corinthijs
aūt iam dicit sciētie grām eē ꝯces
sam ⁊ nō tam oēs increpat q̄ cur
peccātes nō increpauerīt rep̄hen
dit sicut ait. Audit̄ int̄ vos forni
catio. Et iterꝫ. Congregatis vobis
cū meo spū tr̄dere huiusmodi sa
thane. In scd̄a vero laudāt̄ ⁊ ut
magis ac magis ꝓfitiāt ꝯmonēt̄
Galathe vero iaꝫ nulli⁹ criminis
arguūt̄ ñ hoc tm̄ q̄ callidissimis
pseudo apl̄is crediderīt. Ephesij sa
ne nulla rep̄hensiōe ꝫ multa lau
de sunt digni. q̄ fidē aplicā serua
uerūt. Philipēses etiā multo ma
gis collaudant̄ qui nec audiē q̄
dem falsos apl̄os voluerīt. Thes
salonicenses nihilomin⁹ in dua
b⁹ epl̄is ōni laude ꝓsequit̄ eo q̄
nō solū fidē incōcussam seruaue
rint veritatis. ꝫ etiā in ꝑsecutione
ciuiū fuerint ꝯstantes inuēti. Co
losēses aūt tales erant ut cuꝫ ab
apl̄o visi corꝑaliter nō fuissent.
hac laude digni haberēt̄. Et si cor
poē inq̄t absens sū. ꝫ spū vobiscū
sū gaudēs ⁊ videns ordinē vestrꝫ

De hebreis vero q̄d dicendū ē q̄ꝫ
thessalonicēses q̄ plurimū lauda
ti sūt. imitatores facti eē dicūtur.
Sicut ip̄e ait. Et vos fratres imita
tores facti estis eccīaꝝ dei que sūt
ī iudea. eadē em̄ passi estis ⁊ vos a
ꝯtribulib⁹ vestris q̄ ⁊ illi a iudeis
Apud ipsosq̄ hebreos eadē ꝯme
morat dicens. Nā ⁊ vinctis ꝯpas
si estis ⁊ rapinā bonoꝝ vestroruꝫ
cū gaudio suscepistis ꝯgnoscētes
vos hr̄e meliorē ⁊ manētē sb̄aꝫ.

Explicit ꝓlogus gn̄al̄ in oēs
epl̄as. Incipit ꝓlog⁹ spālis
in epl̄am ad Romanos.

Romani sunt q̄ ex iu
deis ⁊ gentib⁹ credi
derūt. Hij supba cō
tencōne volebāt se
alterutꝫ supponere
Nā iudei dicebant. Nos sum⁹ po
pul⁹ dei q̄s ab initio dilexit et vo
uit. nos circūcisi ex gn̄e abrahaꝫ
sancta descēdim⁹ ex stirpe ⁊ not⁹
retro apud iudeā tm̄ deus. Nos de
egipto signis dei ⁊ virtutib⁹ libe
rati mare sicco ꝑtrāsiuim⁹ pede cū
inimicos nostros grauissimi flu
ctus īuoluerēt. Nob̄ pluit māna
dn̄s ī deſto ⁊ quasi filijs suis cele
ste pabulū ministrauit. Nos die
noctuq̄ ī colūna nubis ignisq̄ p̄
cessit ut nob̄ in inuio iter oñderet
Atq̄ ut cetera ei⁹ circa nos immē
sa bn̄fitia taceam⁹. nos soli digni
fuim⁹ dei legē accipe ⁊ vocē dei lo
quentis audire. eiusq̄ ꝯgnoscere
voluntatē In q̄ lege nob̄ ꝓmissus
est xp̄s. Ad q̄s etiā ip̄e se venisse
testatus est dicēs. nō veni nisi ad

oues que perlerāt dom⁹ isrl̄ cum
vos canes potius q̄ hoīes appel
lauerit. Equū ne ergo ē ut ydola
hodie deserentes quib⁹ ab initio
deseruistis nobis cōparemī ⁊ nō
potius in proselitoꝝ locū ex legis
auctoritate ⁊ cōsuetudine depute
mini. Et hoc ip̄m non merebamī
nisi q̄ larga semp̄ dei demētia vo
luit vos ad nostrā imitacōez ad
mittere. Gentes etiā e cōtrario re
spondebāt Quanto em̄ maiora er
ga vos dei benefitia narraueritis
tanto maioris vos criminis reos
eē mōstrabitis. Semper em̄ hijs
oībus extitistis ingrati. Nā ipsis
pedibus quib⁹ aridū mare trāsi
stis: ludebatis ante ydola que fe
cistis ⁊ ipō ore quo paulo añ ob
necē aduersarioꝝ dño cātauera
tis simulacra vobis fieri poposci
stis: illis ocul̄ quibus venerando
deum in nube vel igne conspicere
solebatis: simulac̄ intuebamini.
Mannaq̄ vobis fastidio fuit ⁊ sē
per in deserto cōtra dominū mur
murastis: ad egiptū vnd̄ vos ma
nu valida eiecerat redire cupien
tes. Quid plura. Ita patres vr̄i
crebra prouocacōne dominū irri
tauerunt ut omnes ī heremo mo
rerentur nec plus ex senioribꝰ eo
rum q̄ duo homines terram re
promissionis intrarent. Sz quid
antiqua replicamus cum etiaz si
illa minime fecissetis de hoc solo
nemo vos dignos venia iudica
ret q̄ dominū cristū ꝓphetaꝝ sem
per vobis vocibus repromissum
nō solū suscipere noluistis ꝫ etiaz
morte pessima peremistis. Quem
ut nos ꝯgnouimus statim credi
dimus: cū nobis de eo antea non
fuerit predicatū. Vnd̄ ꝓbatur q̄
ydolis seruiuimus non obstina
tioni mētis. sed ignorantie depu
tandū. Qui enim cognitū ilico se
q̄mur: oli vtiq̄ sequeremur si an
tea ꝯgnouissemus. Sic autez vos
de generis nobilitate iactatis: q̄
si non morum imitatio magis q̄
carnalis natiuitas filios vos fa
tiat esse sanctoruz. Deniq̄ esau ⁊
ysmahel cum de stirpe sint abr̄he
minime tamē in filios reputātur
Hijs taliter altercātibus aposto
lus se medium interponens: ita
partiū dirimit questiōes ut neu
trum eoruz sua iustitia salutez me
ruisse confirmet. ambos vero po
pulos ⁊ scienter et grauit̄ deliq̄s
se: iudeos q̄ per preuaricationem
legis deū inhonorauerint. gentes
vero q̄ cū ꝯgnitū de creatura crea
torē ut deū debuerīt venerari: glo
riā ei⁹ in manufacta mutauerint
simulacra. vtrosq̄ etiaz similiter
veniam consecutos: equales esse
veracissima ratione demonstrat.
presertim cum in eadez lege predi
ctū ⁊ iudeos ⁊ gētes ad xp̄i fidez
vocādos eē oñdat. Quā ob rez vi
cissim eos humiliās ad pacē ⁊ cō
cordiā cohortat̄.

Explicit ꝓlog⁹ spetial̄. Inci
pit argumentū.

Romani fūt ptis ytalie
Hij p̄uenti fūt a falsis
apl̄is ⁊ sb̄ noīe dñi nr̄i
ihu xp̄i ī legē ⁊ ꝓphas
erāt īdocti. Hos reuocat apl̄s ad
verā ⁊ euāgelicā fidē scribēs eis a
corintho.

Explicit argumentū.

Incipit epl'a bti Pauli apli ad Romanos.

Paulus seruus ihu xpi vōtus apl's segregatus in euangeliū dei qd ante pmiserat p pphetas suos i scripturis sāctis de filio suo qui factus ē ei ex semine dauid sm carnē qui pdestinatus est filius dei i virtute scdm spm sanctificacōnis ex resurrectione mortuoꝝ ihu xpi dñi nostri p quē accepim⁹ grām ⁊ apostolatū ad obediendū fidei in oib⁹ gentib⁹ p nomine ei⁹ i q̄bus estis ⁊ vos vōti ihu xpi: omnib⁹ q̄ sūt rome dilectis dei vōtis sanctis. Grā vobis ⁊ pax a dō patre ⁊ dño nostro ihu xpō. Primū quidē gratias ago dō meo p ihm xpm p oībus vob. qꝛ fides vestra annūtiat̄ i vniūso mūdo. Testis em̄ m̄ est de⁹ cui seruio i spū meo in euāgelio filij ei⁹ q̄ sine intmissione memoriā vestri fatio semp in oracōnib⁹ meis. obsecrās si q̄mō tandē aliqñ psperꝫ iter habeā in volūtate dei veniendi ad vos. Desidero em̄ videre vos. ut quid i ptiar vobis gratie spūal' ad ɔfirmandos vos. idest simul ɔsolari in vob p eā q̄ inuicez est fidē vrāz atq̄ meā. Nolo aūt vos ignoraē fratres. q̄a sepe pposui venire ad vos et phibit⁹ sū vsq̄ adhuc ut aliquē fructū habeaz in vob sicut ⁊ in ceteris gētib⁹. Grecis ac barbaris sapientib⁹ et insipientib⁹ debitor sū. ita q̄ in me pmptum ē ⁊ vob qui rome estis euāgelizaē. Nō em̄ erubesco euāgeliū. Virt⁹ em̄ dei est in salutez oī credenti. in deo pmū ⁊ greco. Justitia em̄ dei i eo reuelat̄ ex fide in fidez. sicut scriptū est. Justus autē ex fide viuit. Reuelat̄ eī ira dei de celo sup oēm ipietatē ⁊ iniustitiā hominū eorū q̄ veritatē dei in iniustitia detinent. qꝛ qd notū ē dei manifestū ē i ill' Deus em̄ illis reuelauit. Inuisibilia eī ipius a creatura mūdi p ea que facta sūt intellecta ɔspitiunt̄ Sempiterna q̄q̄ ei⁹ virtus ⁊ dinitas ita ut sint inexcusabiles. Quia cū ɔgnouissent deū nō sicut deū glorificauerūt aut grās egerūt. sed euanuerūt in cogitacōib⁹ suis et obscuratū est insipiēs cor eoꝝ Dicentes em̄ se eē sapiētes. stulti fcī sūt. Et mutauerūt gloriaz incorruptibilis dei in similitudinē imaginis corruptibilis hoīs ⁊ volucꝝ ⁊ quadrupedū ⁊ serpentiū. Propt̄ qd tradidit illos de⁹ in desideria cordis eoꝝ in immūditiā. ut cōtumelijs affitiāt corpa sua in semet ipis Qui cōmutauerūt veritatem dei in mendatiū ⁊ coluerūt ⁊ seruierunt creature poti⁹ q̄ creatori qui ē bñdictus i secula amē. Propterea tradidit illos de⁹ in passiones ignominie. Naz femine eoꝝ imutauerūt naturalē vsū. in eū vsū q̄ est ɔtr̄ naturaz. Similit̄ aūt ⁊ masculi relicto naturāli vsu femine exarserūt in desiderijs suis in inuicē Masculi in masculos turpitudinē opantes ⁊ mercedē quā oportuit erroris sui in semetipis recipiētes Et sicut nō pbauerūt deū hr̄e i noticia. tradidit illos de⁹ i reprobū

sensū ut fatiāt ea q̄ nō ꝯuenīunt:
ꝛpletos oī iniq̄tate·malitia·forni
cacōne·auaritia·neq̄tia·plenos ī
uidia·homicidio·ꝯtencōne·dolo
malignitate·susurrones·detracto
res·deo odibiles·ꝯtumeliosos·su
ꝑbos·elatos·inuētores malorū·
parentib⁹ nō obediētes·insipien
tes·incōpositos·sine affectione·
absq̄ federe·sine misericordia·Qui
cū iustitiā dei cognouissent nō in
tellexerūt·qm̄ q̄ talia agūt digni
sūt morte:nō soluz qui ea fatiūt·ꝫ
etiā q̄ ꝯsentiūt fatiētib⁹· Ca·ij·

Propt̄ qd̄ inexcusabilis es o
hō oīs qui iudicas·In quo
em̄ iudicas alterz:teipsū ꝯdēnas·
Eadē eī agis que iudicas·Scim⁹
em̄ qm̄ iuditiū dei ē scd̄m veritatē
in eos q̄ talia agūt·Existimas āt
h° o homo q̄ iudicas eos q̄ talia
agunt ⁊ facis ea:qz tu effugies iu
ditium dei·An diuitias bonitatis
ei⁹ ⁊ patiētie ⁊ lōganimitatis cō
temnis·Ignoās qm̄ benignitas
dei ad peītentiā te adducit·Scd̄z
aūt duritiā tuā ⁊ impenitens cor
thesaurisas tibi irā in die ire ⁊ re
uelacōis iusti iudicij dei q̄ reddet
vnicuiq̄ scd̄m opa ei⁹·Hijs qui
dē qui scd̄m patientiaz boni opis:
gloriā ⁊ honorē ⁊ incorrupcōez q̄
rentib⁹ vitā eternā·Hijs āt q̄ sūt
ex ꝯtencōne ⁊ q̄ nō acquiescūt ve
ritati·credūt aūt iniq̄tati:ira et in
dignacō·tribulacō ⁊ angustia in
oēm aīaz hoīs opantis malū:iu
dei p̄mū ⁊ greci Glia aūt ⁊ honor
⁊ pax oī opanti bonū:iudeo p̄mū
⁊ greco·Nō eī ē accepcō ꝑsonaꝝ
apd̄ deū·Quicūq̄ em̄ sine lege pec
cauerūt:sine lege peribūt Et qui
cūq̄ in lege peccauerūt:ꝑ legez iu
dicabunt̄·Nō em̄ auditores legis
iusti sūt apud deū·ꝫ factores legis
iustificabunt̄·Cū eī gētes q̄ legē
nō hn̄t natuālit̄ ea que legis sūt
fatiūt:eiusmodi legē non hn̄tes:
ipsi sibi sūt lex q̄ ondūt op⁹ legis
scriptū ī cordib⁹ suis:testimoniū
reddēte illis cōscīa ipōꝝ ⁊ int̄ se in
uicez cogitacōnū accusantiū aut
etiā defendētiū in die cū iudicabit
de⁹ occulta hoīm scd̄m euāgeliuz
meū ꝑ ihm xp̄m·Si autē tu iude⁹
ꝯgnominaīs ⁊ req̄escis in lege ⁊
gloriaris ī deo ⁊ nosti voluntatez
ei⁹ ⁊ ꝓbas vtiliora instruct⁹ ꝑ le
gē:ꝯfidis teip̄m eē ducē cecoꝝ·lu
mē eoꝝ q̄ in tenebris sūt·erudito
rez īsipiētiū·magistꝝ infātiū·ha
bentē formaz scīe ⁊ veritatis ī lege
q̄ ḡ aliū doces teip̄m ñ doces·Qui
p̄dicas nō furandū furaris·q̄ di
cis nō mechādū mecharis·Qui
abhomīaris ydola·sacrilegiuz fa
cis·Qui in lege gloriaris·ꝑ p̄uari
cationez legis deū inhonoras No
mē em̄ dei ꝑ vos blasphemat̄ int̄
gētes·sicut scriptū ē·Circūcisio q̄
dē ꝓdest si legē obserues·si aūt p̄
uaricator legis sis·circūcisio tua
preputiū facta ē Si igit̄ preputiū
iustitias legis custodiat:nōne p̄
putiū illi⁹ ī circūcisionē reputabi
tur·Et iudicabit id qd̄ ex natura
ē preputiū legē ꝯsūmās te·q̄ ꝑ lit
terā ⁊ circūcisionez p̄uaricator es
legis·Nō em̄ q̄ in manifesto iude
us ē neq̄ q̄ in manifesto in carne
ē circūcisio·ꝫ q̄ in abscōdito iude
us ē ⁊ circūcisio cordis in spū nō
littera:cuius laus non ex homini
bus ꝫ ex deo est· Ca·iij·

Quid ḡ amplius iudō aut q̄ utilitas circūcisiōis. Multū p oēz modū. Primū quidē. q̄ credita sūt illis eloquia dei. Quid em̄ si quidā illoz nō crediderūt. Num q̄d incredulitas illoz fidē dei euacuauit. Absit. Est aūt deus verax. Omis aūt hō mendax sicut scriptū ē ut iustificeris in sermonibz tuis & vincas cū iudicaris. Si aūt iniq̄tas nostra iustitiā dei cōmendat. q̄d dicem⁹. Nūquid iniquus ē deus qui infert irā. Secm̄ hoīem dico. Absit. Alioq̄n quō iudicabit deus hunc mūdū. Si em̄ veritas dei in meo mēdatio abūdauit in gl̄iaz ipsius. quid adhuc & ego tāq̄ peccator iudicor. & nō sic̄ blasphemamur & sicut aiūt quidā nos dicē faciamus mala ut veniāt bona. Quoz dānatiō iusta est. Quid ḡ. Precellim⁹ eos. Nequaq̄. Causati em̄ sum⁹ iudeos & grecos omēs sb̄ peccato ēe. sicut scriptū ē. Quia nō ē iust⁹ quisq̄. nō ē intelligēs. nō est requirēs deū. Omēs declinauerūt simul inutiles facti sūt. non est qui faciat bonū nō ē vsq̄ ad vnū. Sepulchr̄ patēs est guttur eoz. linguis suis dolose agebant venenū aspidū sub labijs eorū. Quoz os maledictiōe et amaritudine plenū est. veloces pedes eoz ad effundendū sāguinē. Cōtritio & infelicitas in viis eoz & viā pacis nō cognouerūt. nō est timor dei ante oculos eoz. Scim⁹ aūt. q̄m q̄cūq̄ lex loquit hijs q̄ in lege sunt loquit. ut oē os obstruat & sb̄ditus fiat oīs mūdus deo. q̄ ex operib⁹ legis nō iustificabit oīs caro coram illo. Per legē em̄ cognitiō peccati. Nūc aūt iustitia dei sine lege manifesta ē. testificata a lege & p phetis. Justitia aūt dei p fidē iesu xp̄i in oēs et sup oēs qui credūt in eū. Nō em̄ est distinctio. Oēs em̄ peccauerūt & egent gloria dei. iustificati gratis p grām ipsius p redēptiōnez que ē in xp̄o iesu. quē proposuit deus propitiatorē p fidez in sāguine ipsius ad ostensionez iustitie sue p remissionē precedētiū delictoz in sustētatiōe dei ad ostensionē iustitie eius in hoc tpe. ut sit ipse iustus & iustificans eū qui ex fide est iesu xp̄i. Vbi ē ḡ gloriatio tua. Exclusa ē. Per quā legē. Factoz. Nō. Sed p legē fidei. Arbitramur em̄ iustificari hoīem p fidē sine opibz legis. An iudeoz deus tm̄. Nōne & gētiū. ymo & gētiū. Quāq̄dē vnus ē deus q̄ iustificat circūcisionē ex fide & p̄putiū p fidē. Legē ḡ destruim⁹ p fidē. Absit. Sz legē statuim⁹.

Quid ḡ dicem⁹ in Ca. iiij. quem̄isse abraham patrem nr̄m secm̄ carnē. Si ei abrahā ex operibus iustificatus ē. habz gloriaz. sz nō apud deū. Quid em̄ dicit scriptura. Credidit abraham deo & reputatū est illi ad iustitiā. Ei aūt q̄ operat̄ mercēs nō imputat̄ secm̄ grām. sz secm̄ debitū. Ei vero q̄ nō operat̄. credēti aūt in eū qui iustificat impiū reputat̄ fides ei⁹ ad iustitiā secm̄ propositū gratie dei. sicut & dauid dicit beatitudinē hominis cui deus accepto fert iustitiā sine opib⁹. Beati quoz remisse sūt iniquitates & quoz tecta sunt peccata. Bt̄us vir cui nō imputabit dñs peccatū. Bt̄itudo ḡ hec in circūcisione manet an etiā in p̄puciō. Dicim⁹

em̄. q̄ reputata ē abrahe fides ad
iustitiā. Rūo ergo reputata ē. In
circūcisione: an in preputio. Non
in circūcisione. sed in prepucō. Et
signū accepit circūcisionis signa
culū iustitie fidei que ē ī preputio
ut si pat̄ oīm credentiū p p̄putiū:
ut reputet̄ ⁊ illis ad iustitiā. Et si
pat̄ circūcisionis: nō hijs tm̄ qui
sūt ex circumcisione. ꝫ ⁊ hijs qui
sectant̄ vestigia fidei que ē in pre
putio patris nr̄i abrahe. Non em̄
p legē ꝓmissio abr̄he aut semini
ei⁹ ut heres eēt mūdi. sed p iusti
tiā fidei. Si em̄ qui ex lege: heredes
sunt: exinanita ē fides. abolita est
ꝓmissio. Lex eī irā opat̄. Vbi eī
nō ē lex: nec p̄uaricatio. Ideo ex fi
de ut scd̄m grāz firma sit ꝓmissio
oī semini. Nō ei q̄ ex lege est solū
sed ⁊ ei q̄ ex fide est abrahe q̄ pat̄
ē oīm nostr̄ sicut scriptū ē. Quia
p̄rez multar̄ gētiū posui te an̄ deū
cui credidisti q̄ viuificat mortuos
⁊ vōt ea q̄ non sūt tanq̄ ea q̄ sūt.
Qui ɔtra spem in spez credidit: ut
fieret pat̄ multar̄ gentiū s̄m q̄d
dictū est ei. Sic erit semē tuū sicut
stelle celi ⁊ arena maris. Et nō in
firmatus est in fide nec ɔsiderauit
corp⁹ suū emortuū. cū iam fere cē
tum eēt annor̄ ⁊ emortuā vuluā
sare. In repromissione etiā dei nō
hesitauit diffidētia. sed ɔfortatus
ē fide dans gloriā deo: plenissime
sciens: q̄ quecunq̄ ꝓmisit de⁹ po
tens est ⁊ facere. Id̄o ⁊ reputatuz
ē illi ad iustitiā. Nō ē aūt scriptū
tm̄ ꝓpt̄ ip̄m q̄ reputatuz ē illi ad
iustitiaz. ꝫ ⁊ ꝓpt̄ nos q̄b⁹ reputa
bit̄ credentib⁹ in eū qui suscitauit
ih̄m xp̄m dn̄m nostrū a mortuis
q̄ traditus est ꝓpter delicta nostr̄
⁊ resurrexit ꝓpt̄ iustificacōez nr̄az.
Vstificati ergo ex fi Ca. v.
de pacē habeamus ad deū p dn̄m
nostr̄ ih̄m xp̄m p quē habemus
accessum p fidē in gratiaz istā in q̄
stam⁹ ⁊ gloriamur in spe glorie fi
lior̄ dei. Nō solū aūt. sed ⁊ gloria
mur in tribulatiōib⁹: scientes q̄
tribulatio patientiā opat̄. patiē
tia aūt ꝓbacōnē. ꝓbatio vero spē
Spes aūt nō cōfundit. q̄ caritas
dei diffusa est in cordib⁹ nostris
p spiritūsanctū qui datus ē nob̄.
Vt q̄d em̄ xp̄s cū adhuc infirmi
eēm⁹ s̄m temp⁹ ꝓ impijs mortu
us ē. Vix em̄ ꝓ iusto q̄s morit̄.
Naz ꝓ bono forsitā q̄s audeat mo
ri. Cōmendat aūt caritatē suā de⁹
in nob̄. qm̄ cū adhuc peccatores
eēm⁹ s̄m temp⁹ xp̄us ꝓ nob̄ mor
tu⁹ est. Multo igit̄ magis nūc iu
stificati in sanguine ip̄i⁹ salui eri
mus ab ira p ipsum Si enim cum
inimici eēmus reconciliati sumus
deo p mortē filij ei⁹. multo magis
recōciliati salui erimus in vita ip
sius. Non solū autem. sed ⁊ glori
amur in deo per dominū nostrum
ihesū xp̄m per quē nūc reconcilia
tionem accepimus. Propterea si
cut p vnū hominē peccatū in hūc
mundū ītrauit ⁊ p peccatū mors
⁊ ita in omnes homines mors per
transijt in quo oēs peccauerunt.
Vsq̄ ad legem enim peccatū erat
in mundo. Peccatum autem non
imputabatur cum lex non esset.
sed r̄gnauit mors ab adam vsq̄
ad moysen. etiam in eos qui nō
peccauerunt in similitudinez pre
uaricacōnis ade q̄ ē forma futuri.

Sz nō sicut delictū ita ⁊ donū Si eī
vni⁹ delicto multi mortui sūt. mul
tomagis grā dei ⁊ donū. in gratia
vni⁹ hoīs ihu xpi in plures abū
dauit. Et nō sicut p vnū pctm̄ ita
⁊ donū. Nā iuditiū ex vno in ꝯdē
nacōez. grā aūt ex multis delictis
ī iustificacōnē. Si em̄ vni⁹ delicto
mors regnauit p vnuz. multoma
gis abūdantiā gratie ⁊ donacōis
et iustitie accipiētes ī vita regna
būt p vnū ihm xpm. Igit̄ sicut p
vni⁹ delictū in om̄es hoīes in ꝯdē
nacōem. sic ⁊ p vni⁹ iustitiā ī oēs
hoīes ī iustificacōez vite. Sic eī p
īobedientiā vni⁹ hoīs peccatores
ꝯstituti sūt multi. ita ⁊ p vni⁹ obe
dicōem iusti ꝯstituent̄ multi. Lex
autē sb̄intrauit ut abūdaret deli
ctū. Vbi aūt abūdauit delictū. su
pabundauit grā. ut sicut regna
uit pctm̄ ī mortē. ita ⁊ grā regnet
p iustitiā in vitā eternā per ihesū
cristū dominū nostꝝ. Ca. vi.

Quid g̊ dicem⁹. Manebim⁹
ī peccato ut grā abūdet. Ab
sit Si eī mortui sum⁹ peccato. quō
adhuc viuem⁹ in illo. An igno
ratis fratres. qꝛ quicūqꝫ baptisa
ti sum⁹ ī xpō ihu ī morte ipi⁹ bap
tisati sum⁹. Cōsepulti em̄ sumus
cum illo p baptismuz in mortē ut
quō xps surrexit a mortuis p glo
riā pris. ita ⁊ nos ī nouitate vite
ambulem⁹. Si em̄ ꝯplantati facti
sum⁹ similitudini mortis ei⁹: siml̄
⁊ resurrectōis erim⁹. Hoc sciētes.
qꝛ vetus hō noster sil̄ crucifix⁹ ē
ut destruatur corp⁹ peccati. ut vl
tra nō seruiamus peccato. Qui eī
mortu⁹ est. iustificat⁹ ē a peccato
Si autez mortui sum⁹ cū xpō credi
m⁹ qꝛ simul etiā viuem⁹ cū cristo
scientes qꝛ xpus resurgēs ex mor
tuis iam nō morit̄. mors illi vltra
nō dn̄abit̄. Qꝛ em̄ mortu⁹ est pec
cato mortu⁹ ē sel̄. qꝛ autem viuit
viuit deo. Ita ⁊ vos existīate vos
mortuos quidē eē pctō. viuentes
aūt dō in cristo ihu. Nō g̊ regnet
peccatū in vestro mōrli corpore ut
obediatis cōcupiscēcijs eius. Sed
neqꝫ exhibeatis mēbra vestra ar
ma iniq̄tatis pctō. sꝫ exhibete vos
dō tāq̄ ex mortuis viuentes ⁊ mē
bra vestr̄ arma iustitie dō. Pctm̄
em̄ vob̄ nō dn̄abit̄. Nō em̄ sub le
ge estis. sꝫ sb̄ grā. Quid g̊. Pecca
bim⁹. qm̄ nō sum⁹ sub lege sꝫ sub
gratia. Absit. An nescitis qm̄ cui
exhibetis vos seruos ad obedien
dū sui estis ei⁹ cui obedistis siue
peccati ad mortē siue obedicōnis
ad iustitiā. Grās āt dō qꝛ fuistis
sui peccati. obedistis aūt ex corde
in eā formaz doctrine ī qua tradi
ti estis. Liberati aūt a peccato. sui
facti estis iustitie. Humanū dico
ꝓpt̄ infirmitatē carnis vestre. Sic
em̄ exhibuistis mēbra vestra ser
uire immundicie ⁊ iniquitati ad
iniquitatē. ita nūc exhibete mēbr̄
vestr̄ seruire iustitie in sanctifica
tionē. Cuz em̄ serui eētis peccati li
beri fuistis iustitie. Quez g̊ fructū
habuistis tūc. in quibz nunc eru
bescitis. Naz finis illoꝝ mors est.
Nunc vero liberati a peccato serui
aūt facti dō. habetis fructū vestꝝ
in sanctificacōem. finē vero vitaz
eternaz. Stipēdia em̄ peccati mors
Gratia autē dei vita eterna in cri
sto ihu domino nr̄o. Ca. vij.

En ignoratis fratres sciētib⁹ em̄ legē loquor. q̄ lex ī hoīe dn̄atur qn̄to tpe viuit. Naz que sub viro ē mulier: viuente viro alligata est legi. Si aūt mortu⁹ fuerit vir ei⁹: soluta ē a lege viri. Igitur viuēte viro vocabit̄ adultera si fuerit cū alio viro. si aūt mortu⁹ fuerit vir ei⁹: liberata ē a lege viri ut nō sit adultera si fuerit cū alio viro. Itaq̄ fratres mei ⁊ vos mortificati estis legi p corp⁹ xp̄i: ut sitis alteri⁹ q̄ ex mortuis resurrexit: ut fructificetis deo. Cū em̄ eēmus in carne: passiones peccatorū q̄ p legē erant opabant̄ in membris nr̄is: ut fructificarēt morti. Nunc aūt soluti sum⁹ a lege mortis in q̄ detinebamur: ita ut ꝑuiam⁹ ī nouitate spūs ⁊ nō in vetustate littere. Quid g̊ dicem⁹. Lex peccatum ē. Absit. Sz peccatū nō ꝯgnoui: n̄ p legē. Nā ꝯcupiscentiā nesciebā nisi lex diceret. Nō cōcupisces. Occasione autē accepta: pctm̄ p mādatum opatū ē in me oēm ꝯcupiscentiā. Sine lege eī pctm̄ mortuū erat. Ego aūt viuebā sine lege aliquādo. Sed cū venisset mandatū peccatū reuixit. Ego aūt mortu⁹ sū ⁊ inuentū ē m̄ mandatū q̄d erat ad vitā: hoc eē ad mortē. Naz peccatuz occasione accepta p mādatū seduxit me ⁊ p illd occidit. Itaq̄ lex quidē sācta ⁊ mandatū sanctū ⁊ iustū ⁊ bonū. Qd g̊ bonū est m̄ factū ē mors. Absit. Sed pctm̄ ut appareat pctm̄ p bonū opatuz ē m̄ mortē: ut fiat supra modum peccās pctm̄ p mandatū. Scimus em̄: q̄ lex spūal' ē. Ego aūt carnalis sū: venūdatus sub pctō. Qd eī operor nō intelligo. Nō em̄ q̄d volo bonū hoc ago. ꝫ q̄d odi maluz illud fatio. Si aūt q̄d nolo illud fatio: ꝯsentio legi qm̄ bona ē. Nūc aūt iaz nō ego operor illud. ꝫ q̄d habitat ī me pctm̄. Scio eī q̄ nō habitat in me: hoc ē in carne mea bonū. Nā velle adiacet m̄. ꝑficere aūt bonū nō inuenio. Nō em̄ q̄d volo bonū hoc fatio. ꝫ quod nolo maluz hoc ago. Si aūt q̄d nolo illud fatio: iā n̄ ego operor illud. ꝫ q̄d habitat in me pctm̄. Inuenio igit̄ legē volenti mihi facere bonū qm̄ m̄ malū adiacet Cōdelector eī legi dei scd̄m interiorez hoīem. Video aūt aliā legē in mēbris meis repugnantē legi mētis mee ⁊ captiuantē me in lege peccati que est ī mēbris meis. Infelix ego homo quis me libeābit de corpe mortis hui⁹. Gr̄tia dei p ihesū xp̄m dn̄m nr̄m. Igit̄ ego ip̄e mēte seruio legi dei. carne aūt legi pctī

Ca. viij.

Nihil ergo nūc damnacōnis est hijs qui sunt ī cristo ihesu qui non scd̄m carnez ambulāt Lex enim spiritus vite in xp̄o ihesu: libeāuit me a lege peccati ⁊ mortis. Nam q̄d impossibile erat legi in quo infirmabatur per carnez: deus filiū suum mittens in similitudinē carnis pctī ⁊ de pctō damnauit pctm̄ ī carne: ut iustificacō legis impleret̄ in nobis q̄ nō scd̄z carnē ambulam⁹. sed scd̄z spiritū Qui em̄ scd̄m carnez sūt: q̄ carnis sūt sapiūt. q̄ vero scd̄m spm̄ sūt: q̄ sunt spiritus sentiunt. Nam prudentia carnis mors est. prudentia autem spiritus vita et pax. Quoniā sapiētia carnis inimica est dō

Legi em̄ dī nō est sbiectā: nec em̄
pōt. Qui aūt ī carne sūt dō placē
nō possunt. Vos aūt in carne nō
estis ꝫ in spū. si tn̄ spūs dei habi
tat in vob. Siquis aūt spm̄ xp̄i n̄
habet. hic nō ē eius. Si aūt xp̄us
in vobis ē. corp⁹ quidez mortuū ē
ꝓpt̄ peccatuz. spūs vero viuit ꝓpt̄
iustificacōez. Qd si spūs eius qui
suscitauit ihz a mortuis habitat
in vob qui suscitauit ihm xp̄m a
mortuis viuificabit et mōrlia cor
poā vrā ꝓpt̄ inhabitantē spm̄ ei⁹
ī vobis. Ergo fratres debitores su
m⁹. nō carni ut scd̄m carnē viua
mus. Si em̄ scd̄m carnez vixeritis
moriemī. si autez spū facta carnis
mortificaueritis viuetis. Quicūqz
em̄ spū dei agunt̄. hij sunt filij dei
Nō em̄ accepistis spm̄ seruitutis
itez in timore sed accepistis spm̄
adopcōnis filioz ī quo clamam⁹
abba pat̄. Ipse em̄ spūs testimo
niū reddit spiritui nostro ꝙ sum⁹
filij dei. Si autē filij ⁊ heredes. here
des quidē dei. coheredes aūt cristi.
si tn̄ ꝯpatimur ut ⁊ glorificemur.
Existimo em̄ ꝙ nō sint condigne
passiones hui⁹ tp̄is ad futuram
gloriā que reuelabit̄ ī nobis. Nā
expectatio creature reuelacōem fi
lioz dei expectat. Vaītati em̄ crea
tura subiecta ē nō volēs. ꝫ ꝓpt̄ eū
qui sbiecit in spe. qz et ipsa creatu
ra liberabit̄ a seruitute corrupcōis
in libertatē glorie filioz dī. Scim⁹
em̄ ꝙ omīs creatura ingemiscit ⁊
ꝑturit vsqz adhuc. Nō solū autez
illa ꝫ et nosipsi p̄mitias spūs ha
bētes ⁊ ipsi itr̄ nos gemim⁹ adop
tionez filioz dei. expectantes redēp
tionē corp̄is nostri. Spe em̄ salui
facti sum⁹. Spes aūt q̄ videt̄ nō ē
spes. Nā qd videt quis q̄d speāt. ⁊
Si aūt qd nō videm⁹ speram⁹ per
patientiā expectam⁹. Similit̄ aūt
⁊ spūs adiuuat infirmitatē nrāz
Naz q̄d orem⁹ sicut oportet nesci
m⁹. ꝫ ipse spūs postulat ꝓ nob ge
mitib⁹ inenarrabilib⁹. Qui autē
scrutat̄ corda scit quid desideret
spūs. qz scd̄m deū postulat ꝓ san
ctis. Scim⁹ aūt qm̄ diligentibus
deū om̄a cooꝑant̄ in bonū hijs q̄
s̄m ꝓpositū vocati sunt sācti. Naz
quos p̄sciuit et predestinauit cō
formes fieri ymagīs filij sui ut sit
ipse p̄mogenitus in multis fratri
bus. Quos autē p̄destinauit hos
et vocauit ⁊ q̄s vōuit hos ⁊ iusti
ficauit. Quos autez iustificauit il
los ⁊ glorificauit. Quid ḡ dicem⁹
ad hec. ⁊ Si de⁹ ꝓ nobis quis ꝯtra
nos. ⁊ Qui etiaz ꝓprio filio nō pep
cit. ꝫ ꝓ nobis oīb⁹ tradidit illū.
Qūo nō etiaz cū illo om̄a nob do
nauit. ⁊ Quis accusabit aduersus
electos dei. ⁊ De⁹ q̄ iustificat. Quis
est qui ꝯdēnet. ⁊ Xp̄us ihs q̄ mor
tuus est ymo qui ⁊ resurrexit qui
est ad dexterā dei qui etiā interpel
lat ꝓ nob. Quis ḡ nos separabit
a caitate cristi. ⁊ Tribulacō an an
gustia an persecutio an fames an
nuditas an ꝑiculū an gladi⁹. ⁊ si
cut scriptuz est. Quia ꝓpt̄ te morti
ficamur tō die. estimati sum⁹ sic
oues occisionis. Sz in hijs oīb⁹
superam⁹. ꝓpt̄ eū qui dilexit nos.
Cert⁹ sū em̄. qz neqz mors neqz vi
ta neqz āgeli neqz p̄ncipat⁹ neqz
v̄tutes neqz instantia neqz futura
neqz fortitudo neqz altitudo neqz
ꝓfūdū neqz creatura alia poterit

nos separe a caritate dei que est i
xpo ihu dno nostro. Ca.ix.

Veritatē dico in xpo ihu: non
mētior: testimoniū m̄ phibē
te ꝯscia mea in spūsancto. qm̄ tri
stitia mihi ē magna ⁊ cōtinuꝰ do
lor cordi meo. Optabā em̄ ego ipe
anathema eē a xpo pro fratribꝰ
meis q̄ fūt ꝯgnati mei scdꝫ carnē
q̄ sunt israhelite. quoꝝ adoptio ē
filioꝝ ⁊ gloria ⁊ testamentū et le
gislacō ⁊ obsequiū ⁊ promissa: q̄
rū patres ex quibꝰ xps scdm car
nē qui ē sup oīa deus benedictus
in secula amē. Nō aūt q̄ exciderit
verbuꝫ dei. Nō em̄ oēs qui ex isra
hel fūt hij sunt israhelite: neqꝫ qui
semē fūt abrhe oēs filij. Sꝫ in ysa
ac vocabit̄ tibi semē. idest non q̄
filij carnis hij filij dei. ꝫ q̄ filij sunt
ꝓmissionis: estimant̄ in semine.
Promissionis eī verbū hoc ē scdꝫ
hoc tempꝰ veniā et erit sare filiꝰ.
Nō solū āt illa. ꝫ ⁊ rebecca ex vno
ꝯcubitu habens ysaac patris no
stri. Cū em̄ nondū nati fuissent ā
aliquid boī egissent aut mali: ut
scdm electionez ꝓpositū dei mane
ret nō ex opibus sed ex vocante
dictū est ei. q̄ maior seruiet mino
ri sic̄ scriptuꝫ ē. Jacob dilexi: esau
āt odio habui. Quid g̊ dicemꝰ.
Nūquid iniquitas apud deum.
Absit. Moysi em̄ dicit. Miserebor
cui misertus fū ⁊ misericordiā pre
stabo cui miserebor. Igitur nō vo
lentis neqꝫ currentis. ꝫ miserentis
est di. dicit enim scriptuā phara
oni. Quia in hoc ipꝫ excitaui te ut
ostendā in te virtutem meam et
ut annūtietur nomen meū in vni
uersa terra. Ergo cui vult miseret̄
⁊ quem vult indurat. dicis itaqꝫ
mihi. Quid adhuc querit̄. Volū
tati eiꝰ quis resistit. O hō tu quis
es qui rn̄deas deo. nūquid dicit
figmentū ei qui se finxit: quid me
fecisti sic. An nō habet potestatē
figulus luti ex eadeꝫ massa facere
aliud quidē vas in honorē: aliud
vero ī ꝯtumeliā. Qd si deus volēs
ondere irā ⁊ notā facere potentiā
suam sustinuit in multa patiētia
vasa ire apta in interitū: ut onde
ret diuitias glorie sue in vasa mi
sericordie que prepauit ī gl̄iam.
Quos ⁊ vocauit nos: nonsolū ex
iudeis ꝫ etiam ex gentibꝰ sicut in
osee dicit. Vocabo nō plebē meā:
plebē meā. ⁊ nō dilectā: dilectā. ⁊
nō misericordiā ꝯsecutam: miseri
cordiā ꝯsecutā. Et erit: in loco vbi
dictū ē eis nō plebs mea vos: ibi
vocabunt̄ filij dei viui. Isaias au
tē clamat ꝓ isrl̄. Si fuerit numerꝰ
filioꝝ isrl̄ tanq̄ arena maris reli
q̄e salue fiēt. Verbū aūt ꝯsūmās
⁊ abbreuiās in eq̄tate. q̄ verbuꝫ
breuiatū fatiet dn̄s super terrā. Et
sicut p̄dixit ysaias nisi dn̄s saba
oth reliquisset nob̄ semē sic̄ zodo
ma facti eēmꝰ et sicut gomorra si
miles fuissemꝰ. Quid g̊ dicemꝰ.
Qd gētes que nō sectabant̄ insti
tiaꝫ apprehēderūt iustitiaꝫ. iustiti
am autē que ex fide est. Israhel ve
ro sectando legeꝫ iustitie in legē iu
stitie nō puenit. Quare. q̄ nō ex
fide. ꝫ quasi ex opibꝰ. Offenderūt
enim lapidē offensionis sicut scri
ptum est. Ecce pono in syon lapi
dem offensionis ⁊ petram scanda
li ⁊ omnis qui credit in eum non
confundetur. Ca.x.

Fratres voluntas quidem cordis mei ⁊ obsecratio ad deum fit illis in salutem. Testimonium enim perhibeo illis quod emulationem dei habent sed non secundum scientiam. Ignorantes enim iustitiam dei ⁊ suam querentes statuere iustitie dei non sunt subiecti. Finis enim legis christus ad iustitiam omni credenti. Moyses enim scripsit quoniam iustitiam que ex lege est qui fecerit homo vivet in ea. Que autem ex fide est iustitia sic dicit. Ne dixeris in corde tuo quis ascendet in celum id est christum deducere aut quis descendet in abissum hoc est christum a mortuis revocare. Sed quid dicit scriptura. Prope est verbum in ore tuo et in corde tuo. Hoc est verbum fidei quod predicamus. quia si confitearis in ore tuo dominum ihm ⁊ in corde tuo credideris quod deus illum suscitauit a mortuis salvus eris. Corde enim creditur ad iustitiam ore autem confessio fit ad salutem. dicit enim scriptura. Omnis qui credit in illum non confundetur. Non enim est distinctio iudei ⁊ greci. Non idem dominus omnium. diues in omnes qui invocant illum. Omnis enim quicunque invocauerit nomen domini salvus erit. Quomodo ergo invocabunt in quem non crediderunt. Aut quomodo credent ei quem non audierunt. Quomodo autem audient sine predicante. Quomodo vero predicabunt nisi mittantur. Sicut scriptum est. Quam speciosi pedes evangelizantium pacem evangelizantium bona. Sed non omnes obediunt evangelio. Isaias enim dicit. Domine quis credidit auditui nostro. ergo fides ex auditu. auditus autem per verbum christi. Sed dico. Numquid non audierunt. Et quidem in omnem terram exiuit sonus eorum ⁊ in fines orbis terre verba eorum. Sed dico. Numquid israel non cognouit. Primus moyses dicit. Ego ad emulationem vos adducam in non gentem. in gentem insipientem in iram vos mittam Isaias autem audet ⁊ dicit Inuentus sum a non querentibus me. palam apparui his qui me non interrogabant. Ad israhel autem dicit. Tota die expandi manus meas ad populum non credentem. et contradicentem mihi.

Dico ergo. Numquid deus Capitulum repulit populum suum. Absit Nam ⁊ ego israhelita sum ex semine abraham de tribu beniamin. Non repulit deus plebem suam quam presciuit. An nescitis in helia quid dicit scriptura quemadmodum interpellat deum adversus israhel. Domine prophetas tuos occiderunt altaria tua suffoderunt ⁊ ego relictus sum solus ⁊ querunt animam meam. Sed quid dicit illi divinum responsum. Reliqui mihi septemilia virorum qui non curuauerunt genua ante baal. Sic ergo ⁊ in hoc tempore reliquie secundum electionem gratie salue facte sunt. Si autem gratia iam non ex operibus. Alioquin gratia iam non est gratia. Quid ergo. Quod quere bat israel hoc non est assecutus. electio autem assecuta est. ceteri vero excecati sunt sicut scriptum est. Dedit illis deus spiritum compunctionis. oculos ut non videant ⁊ aures ut non audiant vsque in hodiernum diem. Et dauid dicit. Fiat mensa eorum coram ipsis in laqueum ⁊ in captionem ⁊ in scandalum ⁊ in retributionem illis. Obscurentur oculi eorum ne videant ⁊ dorsum eorum semper incurua. Dico ergo. Numquid sic offenderunt ut caderent. Absit. Sed illorum delicto salus gentibus ut illos emulentur. Quod si delictum eorum divitie sunt mundi et diminutio eorum divitie

gētiū qñtomagis pleitudo eoꝝ.
Vobis em̄ dico gētib⁹. Qm̄diu q̄
dez ego sū gētiū aplus ministeriū
meuz honorificabo si quo mō ad
emulandū ꝓuocē carnē meaz et
saluos fatiā aliquos ex ill'. Si eī
amissio eoꝝ recōciliacō est mūdi
q̄ assumpcō nisi vita ex mortuis.
Qd si delibatio sācta ē ⁊ massa. Et
si radix sācta ⁊ rami. Qd si aliqui
ex ramis fracti sunt. tu aūt cū ole
aster eēs insertus es in ill' ⁊ soti⁹
radicis ⁊ pīguedinis oliue fact⁹
es: noli gloriari aduersus ramos
Qd si gloriaris nō tu radicem por
tas. ꝫ radix te. Dicis g̊. Fracti sūt
rami ut ego inserar. Bñ: Propt̄
incredulitatē fracti sūt. Tu aūt fi
de stas. Noli altuz sape ꝫ time. Si
em̄ deus naturalib⁹ ramis nō pe
percit: ne forte nec tibi parcat. Vi
de ergo bōitatē ⁊ seueritatē dei. In
eos quidē q̄ ceciderūt seueritatez: ī
te aūt bonitatē dei: si ꝑmanseris ī
bonitate. Alioqn̄ ⁊ tu excideris. Sz
⁊ illi si nō ꝑmanserint in incredu
litate inserent̄. Potēs ē em̄ de⁹ ite
rū īserere illos. Nā si ⁊ tu ex natuā
li excisus es oleastro ⁊ ꝯtra natu
rā insert⁹ es in bonaz oliuā: qñto
magis hij q̄ scd̄m naturā inseren
tur sue oliue. Nolo em̄ vos igno
rare frēs misteriū hoc: ut nō sitis
vobisipsis sapiētes. qꝛ cecitas ex
ꝑte ꝯtigit in isrl' donec plenitudo
gentiū ītraret ⁊ sic oīs isrl' salu⁹
fieret sic̄ scriptū ē. Veīet ex syon
q̄ eripiat ⁊ aūtat impietatē ab ia
cob. Et hoc ill' a me testamētū: cū
abstulero pctā eoꝝ scd̄m euange
liū q̄dez inimici ꝓpt̄ vos. scd̄m ele
ctionez aūt carissimi ꝓpt̄ prēs. Si
ne penitētia eī sūt dona ⁊ vocatio
dei. Sicut em̄ aliquādo ⁊ vos non
credidistis deo. nūc aūt misericor
diā ꝯsecuti estis ꝓpt̄ incredulitatē
illoꝝ: ita ⁊ isti nūc nō crediderūt
ī vestrā misericordiā ut ⁊ ipi mise
ricordiā ꝯsequant̄. Cōclusit eī de
us oīa in incredulitate ut oīm mi
sereat̄. O altitudo diuitiaꝝ sapien
tie ⁊ scīe dei q̄ī cōprehēsibilia sūt
iuditia ei⁹ ⁊ īuestigabiles vie ei⁹
Quis em̄ ꝯgnouit sēsum dñi: aut
q̄s cōsiliari⁹ ei⁹ fuit. Aut q̄s p̄or
dedit illi et retribuet̄ ei. Qm̄ ex ip
so ⁊ ꝑ ipm̄ ⁊ in ipō sūt oīa: ipi glo
ria in scl̄a seculoꝝ amē. Ca. xij.

Obsecro itaqꝫ vos fratres per
misericordiā dei: ut exhibea
tis corpa vr̄a hostiā viuentē. san
ctā. deo placentez. racōnabile ob
sequiū vestꝝ. Et nolite cōformari
huic scl̄o. ꝫ reformamini in noui
tate sensus vestri: ut probetis que
sit voluntas dei bona et bene pla
cens et perfecta. Dico enim ꝑ gra
tiam que data est mihi omnib⁹
qui sunt inter vos: non plus sape
re q̄ oportet sapere. ꝫ sapere ad so
brietatem et vnicuiqꝫ sicut deus
diuisit mensuraz fidei. Sicut enim
ī vno corpore multa membra ha
bemus. omnia autē membra nō
eundem actum habent: ita multi
vnum corpus sumus ī cristo. sin
guli autez alter alterius membr̄
habentes donationes scd̄m grati
am que data est nobis differen
tes. Siue prophetiam scd̄m ratio
nem fidi. Siue ministerium in mi
nistrando. Siue qui docet: in do
ctrina. Qui exhortatur: in exhor
tando. Qui tribuit: in simplicitate

Qui preest ī sollicitudīe. Qui mise
ret̄ in hilaritate dilectō sine simu
lacōne. Odientes malū. adheren
tes bono. Caritate fraternitatis inui
cez diligētes. honore inuicē preue
niētes. Sollicitudine nō pigri. spi
ritu feruentes. dn̄o seruientes. Spe
gaudētes. in tribulacōe patiētes.
orōni instātes. Necessitatib9 san
ctoꝝ ꝯmunicātes. hospitalitatē se
ctātes. Bn̄dicite ꝑsequentib9 vos
Bn̄dicite ⁊ nolite maledicē. Gau
dere cū gaudētib9. flere cū flentibz
Idip̄m inuicē sentiētes. Non alta
sapientes. ꝫ humilib9 ꝯsentiētes
Nolite eē prudētes apud vosmet
ipōs. Nulli malū ꝓ malo reddētes
ꝓuidētes bō nō tm̄ corā dō ꝫ etiaz
corā oīb9 hoīb9. Si fieri pōt ꝙ ex
vobis ē cū oīb9 hoīb9 pacē hn̄tes
Nō vosmetipōs defendētes carissi
mi ꝫ date locū ire. Scriptū est em̄
Mihi vindictā ⁊ ego retribuā dic̄
dn̄s. Sz si esurierit inimicus tuus
ciba illū. si sitit potuz da illi. Hoc
em̄ fatiēs. carbones ignis ꝯgeres
sup caput ei9. noli vinci a malo ꝫ
vince in bono malū. Ca. xiij.

Omnis am̄a potestatib9 sb̄li
mioribꝰ sb̄dita sit. Nō est ei
potestas nisi a dō. Que aūt sunt a
dō. ordinata sūt Itaqꝫ q̄ resistit po
testati. dei ordinacōni resistit. Qui
aūt resistūt. ip̄i sibi dānacōez ac
quirūt. Nā p̄ncipes nō sunt timo
ri boni opis. ꝫ mali. Vis aūt non
timere ptātez. Bonū fac ⁊ habeb̄
laudē ex illa. Dei em̄ minister est
tibi in bonū. Si aūt malū feceris ti
me. Nō em̄ sine cā gladiū portat
Dei em̄ minister est. vindex in irā
ei qui male agit. Ideoqꝫ necessita
te subditi estote. nō solū ꝓpt̄ iram
ꝫ etiā ꝓpt̄ ꝯscientiā. Ideo em̄ ⁊ tri
buta prestatis. Ministri ei dei sūt
in hoc ip̄m seruientes. Reddite ḡ
oīb9 debita. Cui tributū tributū.
cui vectigal vectigal. cui timorez ti
morē. cui honorez honorē. Nemini
quicq̄ debeatis. nisi ut inuicez dili
gatis. Qui em̄ diligit ꝓximū. legē
impleuit. Nā nō adulterab̄. non
occides. nō furaberis. non falsū te
stimoniū dices. nō cōcupisces Et
si qd̄ ē aliud mandatū in hoc ver
bo instaurat̄. diliges ꝓximū tuuz
sicut teip̄m. Dilectio ꝓximi malū
nō opat̄ Plenitudo ḡ legis ē dile
ctio. Et hoc sciētes tēpus. qꝛ hoā ē
iaz nos de sōno surgere. Nūc em̄
ꝓpior est nr̄a salus q̄ cū credim9.
nox p̄cessit. dies aūt appropīqua
bit. Abitiam9 ḡ opa tenebraꝝ ⁊
induamur arma lucis sic ut ī die
honeste ambulem9. nō ī comessa
tionib9 et ebrietatib9. nō in cubi
lib9 et impudicicijs. nō in cōten
tione ⁊ emulatione. si induimini
dn̄m ih̄m xp̄m ⁊ carnis curā ne fe
ceritis in desiderijs. Ca. xiiij.

Infirmū aūt in fide assumite
nō in disceptacōnibz cogita
tionū. Alius em̄ credit mādūcaē
se om̄a. Qui aūt infirm9 est. olus
mādūcet. Is qui manducat. nō
manducātez nō spnat ⁊ qui non
mādūcat. mādūcantē nō iudicet
de9 ei illū assumpsit. Tu quis es
q̄ iudicas alienū seruū. dn̄o suo
stat aut cadit. Stabit aūt Potēs
est em̄ deus statuere illū. naz ali9
iudicat diem int̄ diē. alius autez
iudicat oēm diez. Vnusquisqꝫ in
suo sensu abūdet. Qui sapit diem

dño sapit ⁊ qui manducat: dño manducat. Gratias em̄ agit deo Et qui nō manducat: dño nō mā ducat ⁊ grās agit deo. Nemo em̄ nostꝝ sibi viuit ⁊ nemo sibi mori tur. Siue ei viuim⁹: dño viuim⁹. siue morimur: dño morimur. Si ue ergo viuim⁹ siue morimur: do mini sum⁹. In hoc ei xp̄s mortu⁹ ē ⁊ r̄surrexit ut ⁊ viuoꝝ ⁊ mortuo rū dñet̄. Tu aūt q̄d iudicas frēz tuū: aut tu quare spernis fratrem tuū. Oēs enim stabim⁹ añ tribu nal dei. Scriptū est em̄. Viuo ego dicit dñs: qm̄ mihi flectet̄ omne genu ⁊ oīs lingua confitebit̄ deo Itaqꝫ vnusquisqꝫ nr̄m ꝓ se racōez reddet deo. Nō ergo amplius īui cez iudicemus. Sed hoc iudicate magis ne ponatis offendiculum fratri vel scandalū. Scio ⁊ cōfido in dño ihu. qꝛ nihil cōmune ꝑ ip sū nisi ei qui existimat q̄d ɔmune eē: illi ɔmune est. Si em̄ ꝓpt̄ cibū frat̄ tu⁹ ɔtristat̄: iam nō scd̄m ca ritatē ambulas. Noli cibo tuo illū ꝑdere ꝓ quo xp̄s mortu⁹ est. Nō ēgo blasphemet̄ bonū nostꝝ Nō est em̄ regnū dei esca ⁊ potus. sed iustitia ⁊ pax ⁊ gaudiū in spūsā cto. Qui em̄ in hoc seruit xp̄o pla cet deo ⁊ ꝓbat⁹ ē hominibꝫ Itaqꝫ que pacis sūt sectemur et q̄ edifi cacōnis sūt in inuicē custodiam⁹ Noli ꝓpt̄ escaꝫ destruere opus dei Oīa quidē sūt mūda. ꝫ malū ē ho mini q̄ ꝑ offendiculū manducat. Bonū ē nō māducare carnē ⁊ nō bibere vinuꝫ neqꝫ in quo frat̄ tu⁹ offendit aut scādalisat̄ aut infir mat̄ Tu fidē hēs penes temetip̄m habe coraꝫ deo. Beatus qui nō iu dicat semetip̄m in eo qd̄ probat Qui aūt discernit si māducauerit dānatus ē: qꝛ nō ex fide Omne āt qd̄ nō ē ex fide pctm̄ ē. Ca. xv.

Debem⁹ autē nos firmiores ī becillitates īfirmoꝝ sustine re ⁊ nō nob̄ placere. Vnusquisqꝫ vestꝝ ꝓximo suo placeat in bonū ad edificacōem. Etem̄ xp̄us nō si bi placuit sed sicut scriptū ē: īpro peria improperātiuꝫ tibi ceciderūt sup me. Quecūqꝫ em̄ scripta sunt ad nostrā doctrinā scripta sūt: ut ꝑ patientiā ⁊ cōsolacōem scriptu raꝝ spem habeam⁹. Deus aūt pa tientie ⁊ solacij det vob̄ idipsū sa pere in alterutꝝ s̄m ih̄m xp̄m ut vnanimes vno ore honorificetis deū ⁊ p̄rez dñi nostri ihu xp̄i Pro pter qd̄ suscipite īuicez sic̄ ⁊ xp̄us suscepit vos in honorē dei. Dico ei xp̄m ih̄z ministrū fuisse circūcisio nis ꝓpt̄ veritatē dei ad ɔfirmādas ꝓmissiones patꝝ. gētes autē sup misericordia honorare deū sic̄ scri ptū est. Propterea cōfitebor tibi ī gentib⁹ dñe et noī tuo cantabo. Et iteꝝ dicit. Letamini gentes cū plebe eius. Et iterū. Laudate oēs gētes dñm ⁊ magnificate eū oēs populi. Et rursus ysaias ait. Erit radix iesse ⁊ qui exurget r̄gere gē tes in euꝫ gentes sperabūt. Deus aūt spei repleat vos oī gaudio ⁊ pace in credēdo: ut abūdetis in spe ⁊ virtute spūssancti. Certus sū āt fratres mei ⁊ ego ipse de vobis: q̄ niam ⁊ ipsi pleni estis dilectione repleti ōni scientia. ita ut possitis alterutrum monere. Audati⁹ au tem scripsi vobis fratres ex pāte tanq̄ in memoriaꝫ vos reducens

ꝓpt̄ grām q̄ data ē m̄ a deo ut sim
minister xp̄i ihu in gētib⁹ sāctifi
cans euāgeliū dei. ut fiat oblacō
gentiū accepta ⁊ sāctificata in spi
ritusācto. Habeo igit̄ gloriā ī xp̄o
ihu ad deū. nō em̄ audeo aliquid
loqui eoꝝ que ꝑ me nō efficit cri
stus in obedientiā gentiū: verbo
⁊ factis in v̄tute signoꝝ ⁊ ꝓdigio
rū ī v̄tute spūssancti. ita ut ab ihe
rusalē ꝑ circuitū vsq̄ ad illiricum
repleuerim euāgeliū xp̄i. Sic aūt
p̄dicaui euāgeliū hoc. nō vbi no
minatus ē crist⁹ ne sup alienū fū
damentū edificarē. ꝫ sicut scriptū
est quib⁹ nō est annūtiatū de eo
videbūt ⁊ qui nō audierūt de eo
intelligēt. Propt̄ qd̄ impediebar
plurimū venire ad vos. nūc vero
vlteri⁹ locū nō hn̄s in hijs regio
nib⁹. cupiditatē aūt hn̄s venien
di ad vos ex multis iaꝫ p̄cedētib⁹
āmis. cū in hispaniā ꝓficisci cepe
ro. spero q̄ p̄teriens iudeā vos et
a vob̄ deducar illuc si vob̄ primū
exp̄te fruitus fuero. nūc igit̄ ꝓfi
ciscar in ihrl̄m ministraē sanctis
Probauer̄t eī macedoīa et achia
collacōeꝫ aliquā facere ī paupes
sāctoꝝ q̄ sunt ī ihrl̄m. Placuit eī
eis ⁊ debitores sūt eoꝝ. nā si spiri
tualiū eoꝝ ꝑticipes facti sunt gēti
les dn̄t ⁊ in carnalib⁹ ministrare
eis. Hoc igit̄ cū ꝯsūmauero et as
signauero eis fructuꝫ hūc ꝑ vos
ꝓficiscar in hyspaniā. Scio autē
qm̄ veniens ad vos ī abūdantia
bn̄dictiōis xp̄i veniaꝫ. Obsecro g̊
vos fratres ꝑ dn̄m nostꝝ ihm cri
stū ⁊ ꝑ caritatē sāctispūs ut adiu
uetis me ī oracōnib⁹ ad deū ut li
berer ab īfidelib⁹ q̄ sunt ī iudea et
obsequij mei oblacō accepta fiat
in ihrl̄m sanctis ut veniā ad vos
in gaudio ꝑ voluntatē dei ut refri
gerer vobiscū. Deus aūt pacis sit
cū oīb⁹ vob̄ amen. Ca. xvi.

Commēdo autē vob̄ phebē so
rorē nostrā q̄ est in ministe
rio eccīe que est cenchris ut eā su
scipiatis in dn̄o digne sanctis et
assistatis ei ī quocūq̄ negocō vr̄i
īdigueit. Etem̄ ipsaq̄ astitit mul
tis ⁊ mihiipi. Salutate priscam ⁊
aquilā adiutores meos ī xp̄o ihu
qui ꝓ am̄a mea suas ceruices sup
posuerūt. q̄b⁹ nō solus ego grās
ago ꝫ ⁊ cūcte eccīe gentiū ⁊ dome
sticā eccīaꝫ eoꝝ Salutate ephene
tū dilectuꝫ m̄ qui ē p̄mitiu⁹ asye ī
xp̄o ihu Salutate mariā que mul
tū laborauit ī vobis. Salutate an
dronicū ⁊ iuliā cognatos ⁊ capti
uos meos q̄ sunt nobiles ī apl̄is
qui ⁊ an̄ me fuer̄t in xp̄o. Saluta
te ampliatū dilectissimū m̄ ī dn̄o
Salutate vrbanū adiutorē nr̄m
in xp̄o ihu ⁊ stachin dilectū meū.
Salutate appellen ꝓbū ī xp̄o. Sa
lutate eos q̄ sunt ex aristoboli do
mo. Salutate herodionē ꝯgnatū
meuꝫ. Salutate eos q̄ sunt ex nar
cisci domo q̄ sunt ī dn̄o. Salutate
triphenā ⁊ triphosā que laboānt
in dn̄o. Salutate ꝑsidā carissimā
que multuꝫ laborauit in dn̄o. Sa
lutate rufū electū in dn̄o ⁊ matrē
ei⁹ ⁊ meaꝫ. Salutate asmeretū fle
gontā hermē patrobam hermā
et q̄ cū eis sunt fratres. Salutate
philologū ⁊ iuliā nereū et sororē
eius ⁊ olimpiadē ⁊ oēs qui cū eis
sunt sāctos. Salutate inuicē ī oscu
lo sancto. Salutāt vos oēs eccīe

xp̄i. Rogo aūt vos fratres ut ob
seruetis eos qui dissensiōes ⁊ of
fendicula p̄ter doctrinā quā vos
didicistis fatiūt ⁊ declinate ab ill̄
Huiusmōi eī xp̄o dn̄o nostro nō
seruiunt ꝫ suo ventri et ꝑ dulces
sermones ⁊ bn̄dictiones seducūt
corda innocentiū. Vestra em̄ obe
dientia in omni loco diuulgata ē.
Gaudeo igit̄ ī vobis. sed volo vos
sapientes eē in bono et simplices
in malo. Deus autē pacis conte
rat sathanan sub pedib⁹ vestris
velociter. Gratia dn̄i nostri ihesu
xp̄i vobiscū. Salutat vos thimo
theus adiutor me⁹ ⁊ luti⁹ et iasō
⁊ sosi pat̄ ꝯgnati mei. Saluto vos
ego terti⁹ q̄ scripsi epistolā in do
mino. Salutat vos gaius hospes
me⁹ et vniūse eccīe. Salutat vos
erast⁹ archari⁹ ciuitatis ⁊ quar
tus frater. Grā dn̄i nostri ih̄u cri
sti cū oīb⁹ vobis amen. Ei aūt qui
potēs est vos ꝯfirmare iuxta euā
geliū meū ⁊ predicacōem ih̄u cri
sti scd̄m reuelacōem misterij tēpo
rib⁹ eternis taciti qd̄ nūc patefa
ctū est ꝑ scripturas ꝓph̄arū scd̄m
preceptū eterni dei ad obedicōem
fidei in cūctis gentib⁹ cogniti soli
sapiēti deo ꝑ ih̄m xp̄m: cui honor
⁊ gloria in secula seculoꝝ amen.

Explicit epl̄a ad romanos.
Incipit ꝓlog⁹ in epistolā ad
Corinthios.

Corinthij sūt achaici ⁊
hij similiter ab aposto
lo audierunt verbum
veritatis ⁊ sb̄uersi sūt
multifarie a falsis apostolis. Qui
dam a philosophie verbosa elo
quentia. alij secta legis iudaice ī
ducti sunt. Hos reuocat aposto
lus ad veram fidem ⁊ euangelicā
sapientiam: scribens eis ab ephe
so ꝑ thimotheū.

Explicit ꝓlogus. Incipit epi
stola ad Corinthios p̄ma.

Paulus vocatus apo
stolus ih̄u cristi per
voluntatem dei ⁊ so
stenes frat̄ ecclesie
dei que est corinthi
sanctificatis in cristo ih̄u vocatis
sanctis cum omnibus qui inuo
cant nomen domini nostri ihesu
cristi in omni loco ipsorum ⁊ no
stro. Gratia vobis ⁊ pax a deo pa
tre nostro et domino ihesu cristo.
Gratias ago d̄o meo semper pro
vobis in gratia dei que data est
vobis in cristo ihesu. quia in om
nibus diuites facti estis in illo in
omni verbo ⁊ in omni scientia. sic
testimoniū cristi confirmatum ē
in vobis ita ut nihil vobis desit ī
vlla gratia: expectantibus reuela
tionem domini nostri ihesu cristi
qui et confirmabit vos vsq̄ in fi
nem sine crimine: in die aduent⁹
domini nostri ihesu cristi. Fidelis
deus per quem vocati estis in soci
etatem filij eius ihesu cristi domi
ni nostri. Obsecro autem vos fra
tres per nomen domini nostri ihe
su cristi: ut idipsum dicatis om̄es
et non sint in vobis scismata. Si
tis autem perfecti in eodem sen
su ⁊ in eadem scientia. Significa
tum est enim mihi de vobis fra
tres mei ab hijs qui sunt does.
quia contentiones sūt inter vos.

Hoc autē dico qđ vnuſq̄ſq; vr̄m dicit. Ego quidem ſum pauli. ego aūt appollo. ego vero cephe. ego autem criſti. Diuiſus eſt criſtus. Nūquid paulus crucifixꝰ ē ꝓ nobis aut in nomīe pauli baptiſati eſtis. Grās ago đo meo ꝙ neminē veſtꝝ baptiſaui. niſi criſpū et gaiū ne quis dicat ꝙ in noīe meo baptiſati eſtis. Baptiſaui autē et ſtephane đomum. cetez neſcio ſi quē aliū veſtꝝ baptiſauerim. nō em̄ miſit me xp̄s baptiſare ſ̄ euāgeliſare. nō in ſapientia verbi ut nō euacuet crux xp̄i. Verbū em̄ crucis pe⁹ūtib⁹ quidez ſtultitia ē. hīs aūt qui ſalui fiūt id eſt nob̄ dei vtus eſt Scriptū ē em̄. Perdā ſapientiā ſapientiū ⁊ prudentiaz prudētiū reprobabo. Vbi ſapiēs vbi ſcriba vbi inq̄ſitor huiꝰ ſeculi. nōne ſtultā fecit deus ſapiētiā huiꝰ mūdi. naz ꝙm in dei ſapiētia nō ognouit mundꝰ ꝑ ſapiētiam dei. placuit đo p ſtultitiā p̄dicatiōis ſaluos facere credētes. Qm̄ et iudei ſigna petūt ⁊ greci ſapiētiā querūt. Nos autē p̄dicam⁹ xp̄m crucifixū. iudeis quidē ſcandalū. gentib⁹ aūt ſtultitiā. ipſis autez vocatis iudeis atq; grecis criſtuz dei vtutē ⁊ dei ſapientiā. Quia qđ ſtultuz eſt dei. ſapientiꝰ eſt hoīb⁹ ⁊ qđ infirmū eſt dei. fortiꝰ eſt hominib⁹. Videte em̄ vocatiōem veſtrā fratres. ꝙ nō multi ſapientes ſecm̄ carnē nō multi potētes non multi nobiles ſ̄ que ſtulta ſūt mūdi elegit deus ut confundat ſapientes ⁊ infirma mundi elegit deus ut confundat fortia ⁊ ignobilia mundi et contemptibilia elegit deus ⁊ ea que nō ſunt ut ea q̄ ſūt deſtrueret ut nō gloriet omis caro in ſpectu eiꝰ. Ex ipō aūt vos eſtis in xp̄o ihū qui factus ē nob̄ ſapientia ⁊ iuſtitia ⁊ ſāctificatio ⁊ redēptiō ut quēadmodū ſcriptū ē q̄ gloriat̄ in dño glietur.

Et ego cum venissez ad vos fratres veni ut nō in ſblimitate ſmonis aut ſapiētie ānuntians vob̄ teſtimoniū xp̄i. Nō em̄ iudicaui me ſcire aliquid inē vos ñ ihū xp̄m ⁊ hūc crucifixū. Et ego in infirmitate ⁊ timore ⁊ tremore multo fui apud vos ⁊ ſmo meꝰ ⁊ predicatiō mea nō in p̄ſuaſibilib⁹ hūane ſapiētie verb̄. ſ̄ in oſtēſione ſpūs et vtutis ut fides vr̄a nō ſit in ſapiētia hoīm ſ̄ in vtute dei. Sapientiā autē loq̄mur inter pfectos. Sapientiā vero nō huiꝰ ſeculi neq; p̄ncipū huiꝰ ſeculi qui deſtruunt̄. ſ̄ loq̄mur dei ſapiētiaz in miſterio que abſcōdita ē quaz p̄deſtinauit deꝰ añ ſecula in gliaz noſtrā quā nemo p̄ncipū huius ſeculi ognouit. Si em̄ cognouiſſent nūq; dñm glorie crucifixiſſent Sicut ſcriptū eſt qđ oculꝰ nō vidit nec auris audiuit nec in cor hominis aſcēdit que preparauit deꝰ hīs q̄ diligūt illū. Nob̄ aūt reuelauit deus ꝑ ſpm̄ ſuū. Spūs em̄ oia ſcrutat etiā ꝓfunda dei. Quis em̄ ſcit hominū que ſūt hois niſi ſpūs hominis q̄ in ipō ē. ſ̄ ita ⁊ q̄ dei ſūt nemo ognouit ñ ſpūs dei. Nos aūt nō ſpm̄ huiꝰ mūdi accepim⁹ ſed ſpm̄ qui ex deo eſt ut ſciam⁹ que a đo donata ſūt nob̄ que et loquimur nō in doctis hūane ſapiētie verb̄. ſ̄ in doctrina ſpūs. ſpūalibz

spūalia ɔparātes. Amāl' aūt hō
nō pcipit ea q̄ fūt spūs dei. Stulti
cia em̄ ē illi ⁊ nō pōt itelligere. q̄a
spūalit' examinat'. Spūal' autē iu
dicat oīa ⁊ ipe a nemine iudicat'
sicut scriptū ē. Quis em̄ ɔgnouit
sēsū dñi: aut q̄s īstruxit eū. Nos
aūt sensū xp̄i hēm⁹. Ca. iij.

Et ego frēs nō [illegible] vob lo
q̄ q̄si spūalib⁹. ꝫ q̄ carnali
b⁹. Tanq̄ puul' ī xp̄o lac vob' po
tū dedi: nō escā. Nōdū eī poteratis
ꝫ nec nūc quidē potestis. Adhuc
em̄ carnales estis. Cū em̄ fuerit ī
ter vos zel⁹ ⁊ ɔtētio: nōne carna
les estis ⁊ scd̄m hoīez ābulatis.
Cū em̄ q̄s dicat ego quidē sū pau
li. ali⁹ āt ego appollo: nōne hoīes
estis. Quid igit' ē appollo. Quid
vero paul⁹. Ministri ei⁹ cui credi
distis. Et vnicuiq̄ sicut dñs dedit.
Ego plātaui. appollo rigauit. ꝫ de
us incremētuz dedit. Itaq̄ neq̄ q̄
plātat ē aliq̄d neq̄ q̄ rigat. ꝫ q̄ in
crementū dat de⁹. Qui plātat aūt
⁊ q̄ rigat vnū fūt. Vnusquisq̄ āt
ꝓpriā mercedē accipiet ꝑm suū la
borē. Dei em̄ sum⁹ adiutores. Dei
agricultuā estis. dī edificacō estis.
Scd̄m grāz dei q̄ data ē m̄ ut sapi
ens architect⁹ fūdamētū posui.
ali⁹ aūt supedificat. vnusquisq̄
aūt videat q̄ mō supedificet ꝑfun
damētū eī aliud nemo pōt pone
re pret' id qd̄ positū ē: qd̄ ē xp̄s ihe
sus. Si q̄s āt supedificat sup̄ fun
damētū hoc aurz argētuz lapides
p̄tiosos ligna fenū stipulaz: vni
uscuiusq̄ op⁹ maīfestū erit. Dies
em̄ dñi declarabit. q̄ in igne reue
labit' ⁊ vniuscuiusq̄ op⁹ q̄le sit ig
nis ꝓbabit. Si cui⁹ op⁹ mā̄serit
qd̄ supedificauit: mercedē accipi
et. Si cui⁹ opus arserit detrimen
tū patiet'. ipe aūt salu⁹ erit: sic tn̄
quasi p ignē. Nescitis q̄ tēplū dī
estis ⁊ spūs dei habitat in vob'.
Si quis aūt templū dei violauerit
dispdet illū deus. Templū em̄ dei
sanctū ē: qd̄ estis vos. Nemo se se
ducat. Si quis videt' int' vos sapi
ens eē ī hoc seculo: stultus fiat ut
sit sapiēs. Sapiētia em̄ hui⁹ mū
di stulticia est apud deū. Scriptū
est em̄. Cōprehendā sapiētes in
astutia eoꝝ. Et iterū. Deus nouit
cogitacōnes sapientiū: qm̄ vane
fūt. Nemo itaq̄ glorieť in homini
b⁹. Oīa em̄ vrā sunt: siue paulus
siue appollo siue cephas siue mū
d⁹ siue vita siue mors siue p̄ntia
siue futura. Oīa em̄ vrā sunt. vos
aūt xp̄i. xp̄s aūt dei. Ca. iiij.

Sic nos existimet hō ut mini
stros xp̄i et dispēsatores mi
steioꝝ dei. Hic iā querit' int' dispē
satores: ut fidel' quis inueniatur.
Mihi aūt ꝓ minimo ē ut a vobis
iudicer aut ab humano die. Sed
neq̄ meip̄m iudico. Nihil em̄ mi
hi ɔsci⁹ sū. ꝫ nō in hoc iustificat⁹
suz. Qui aūt iudicat me: dñs est.
Itaq̄ nolite añ temp⁹ iudicare:
quoadusq̄ veniat dñs q̄ ⁊ illumi
nabit abscōdita tenebraꝝ ⁊ ma
nifestabit ɔsilia cordiū ⁊ tūc laus
erit vnicuiq̄ a deo. Hec autē frēs
tn̄ssiguāui ī me ⁊ appollo ꝓpt' vos
ut ī vobis discatis ne supr̄ q̄ scri
ptū est vnus adūsus alteꝝ infle
tur pro alio. Quis enim te discer
nit. Quid autem habes qd̄ non
accepisti. Si autem accepisti: q̄d
gloriaris quasi non acceperis.

Jaz saturati estis iaz diuites facti
estis. Sine nobis regnatis. Et vti
nam regnetis ut ⁊ nos vobiscū re
gnem⁹. Puto em̄ q̄ de⁹ nos apo
stolos nouissimos ostēdit tanq̄
morti destinatos. q̄a spectaculū fa
cti sum⁹ mūdo ⁊ angel' ⁊ hoībus
Nos stulti ꝓp̄t xp̄m. vos aūt pru
dētes in xp̄o. Nos infirmi. vos aūt
fortes. Vos nobiles. nos autem
ignobiles. Vsq̄ in hanc horā et
esurim⁹ ⁊ sitim⁹ ⁊ nudi sumus ⁊
colaphis cedimur ⁊ instabiles su
m⁹ ⁊ laboram⁹ opantes manibz
nr̄is. Maledicimur ⁊ bn̄dicimus
Persecucōem patimur et sustine
mus. Blasphemamur ⁊ obsecra
m⁹ Tāq̄ purgamēta hui⁹ mūdi
facti sumus oīm pipsima vsq̄ ad
huc. nō ut ɔfundā vos hec scribo
ꝫ ut filios meos caissimos moneo
Nam si decēmilia pedagogoꝝ ha
beatis in xp̄o. ꝫ nō multos p̄res.
nam in xp̄o ihu p euangeliū ego
vos genui. Rogo ꝯ vos imitato
res mei estote sicut ⁊ ego xp̄i. Jō
misi ad vos thimotheū qui est fi
lius me⁹ carissim⁹ ⁊ fidel' in dn̄o
qui vos ɔmonefatiat vias meas
q̄ sunt in xp̄o ihu sicut vbiq̄ in oī
eccīa doceo. Tanq̄ nō vētur⁹ sim
ad vos sicut inflati sūt q̄daz. Ve
niaz aūt ad vos cito si dn̄s volue
rit ⁊ cognoscā nō ꝑmonez eoꝝ q̄
inflati sunt ꝫ virtutē. nō em̄ in ser
mone est regnuz dei. ꝫ in virtute.
q̄d vultis. ⁊ In v̄ga veniā ad vos
an in caitate ⁊ spū māsuetudis. ⁊

Omnio audit' it' vos Ca. v.
fornicacō ⁊ tal' fornicacō q̄l'
nec it' gētes ita ut vxorē p̄ris sui ali
q̄s hēat. Et vos inflati estis ⁊ nō
magis luctū habuistis ut tollat'
de medio vestꝝ qui hoc op⁹ fecit
Ego quidē absēs corpe. p̄ns autē
spū. iā iudicaui ut p̄ns eū qui sic
opatus est in nomine dn̄i nostri
ihu xp̄i cōgregatis vobis et meo
spū cū virtute dn̄i ihu tradere hu
iusmodi hominē sathane in inte
ritū carnis. ut spūs salu⁹ sit ī die
dn̄i nr̄i ihu cristi. nō est bō gloria
tio vrā. nescitis q̄ modicū fermē
tū totā massam corrūpit. ⁊ Expur
gate vetus fermētū ut sitis noua
cōspersio sic̄ estis azimi. Etem̄ pa
scha nr̄m imolat⁹ ē crist⁹. Itaq̄
epulemur. nō in fermento veteri
neq̄ in fermēto malitie ⁊ neq̄tie.
ꝫ in azimis sinceritatis ⁊ veitatis
Scripsi vob' in epl'a ne ɔmisceami
ni fornicarijs. Non vtiq̄ fornica
rijs hui⁹ mundi aut auaris aut
rapacib⁹ aut ydol' ꝑuiētib⁹. alio
qn̄ debueratis de hoc mūdo exisse
Nūc aūt scripsi vob' nō cōmisceri.
Si is qui frat' nominat' int' vos ⁊
ē fornicator aut auar⁹ aut ydolis
seruiēs aut maledicus aut ebrio
sus aut rapax cū huiusmodi nec
cibuz sumere. Quid em̄ m̄ de hijs
q̄ foris sūt iudicare. ⁊ nōne de hijs
qui intus sunt vos iudicatis. ⁊ nā
eos qui foris sūt deus iudicabit.
auferte malū ex vob' ip̄is. Ca. vi.

Audet aliq̄s vestꝝ hn̄s nego
tiū aduersus alteꝝ iudicari
apud iniq̄s ⁊ nō apud sanctos.
An nescitis qm̄ sācti de hoc mūdo
iudicabūt. ⁊ Et si in vobis iudica
bit' mūdus. indigni estis qui de
minimis iudicetis. ⁊ nescitis quo
niā āgelos iudicabimus. ⁊ Qn̄to
magis secularia. ⁊ Secularia igit'

iuditia si habueritis: cōtemptibi
les q̄ sunt in eccīa illos cōstituite
ad iudicandū. Ad verecūdiaꝫ ve
strā dico. Sic nō ē int̄ vos sapiēs
quisq̄ q̄ possit iudicare int̄ frēm
suū. ꝫ frat̄ cū fratre iuditio ꝯtēdit
ꝛ hoc apud infideles. Jam quidē
omnino delictū ē ī vob̄: q̄ iuditia
hētis inter vos. Quare nō magis
īiuriā accipitis. Quaē nō magis
fraudē patimini. Sꝫ vos iniuriaꝫ
facitis ꝛ fraudatis ꝛ hoc fratribꝫ
An nescitis q̄ iniq̄ regnū dei non
possidebūt. Nolite erraē: neq̄ for
nicarij. neq̄ ydol̄ seruientes. neq̄
adulteri. neq̄ molles. neq̄ mascu
lorū cōcubitores. neq̄ fures. neq̄
auari. neq̄ ebriosi. neq̄ maledici
neq̄ rapaces regnū d̄i possidebūt
Et hec q̄dē fuistis. sed abluti estis.
sed sanctificati estis. sed iustifica
ti estis: in noīe dn̄i nostri ihu xp̄i
ꝛ in spū dei nr̄i. Oīa m̄ licent. ꝫ nō
oīa m̄ expediunt. Oīa mihi licēt.
sed ego sub nulli⁹ redigar ptāte.
Esca ventri ꝛ venter escis. de⁹ aūt
ꝛ hūc ꝛ has destruet. Corp⁹ aūt
nō fornicatiōi sed dn̄o ꝛ dn̄s cor
pori. Deus vero ꝛ dn̄m suscitauit
ꝛ nos suscitabit ꝑ virtutē suā. Ne
scitis qm̄ corpa vestra mēbra sūt
xp̄i. Tollens ḡ mēbra xp̄i: fatiā
mēbra meretricis. Absit. An ne
scitis: qm̄ qui adheret meretrici
vnuꝫ corp⁹ efficit̄. Erūt eī inquit
duo in carne vna Qui āt adheret
domino: vn⁹ spūs ē. Fugite forni
cacōeꝫ. Omne em̄ pctm̄ q̄dcūq̄ fe
cerit homo extra corp⁹ ē. qui aūt
fornicat̄ ī corp⁹ suū peccat. An ne
scitis qm̄ mēbra vrā templū ē spi
ritussancti q̄ in vobis est quē ha
betis a deo ꝛ n̄ estis vestri. Empt̄
enim estis pretio magno. glorifi
cate ꝛ portate deum in corpore ve
stro.

Capitulū. vij.

De quib⁹ āt scripsistis mihi:
bonū ē homini mulierē n̄ tā
gere. Propt̄ fornicacōem āt vnus
quisq̄ suā vxorē hēat ꝛ vnaq̄q̄
suū viꝝ habeat. Vxori vir debitū
reddat. similiter aūt ꝛ vxor viro.
Mulier sui corpis ptātē nō habꝫ
ꝫ vir. similit̄ autē ꝛ vir sui corpis
potestatē nō habet ꝫ mulier. No
lite fraudaē inuicē nisi forte ex cō
sensu ad temp⁹ ut vacetis oracō
ni ꝛ iterꝫ reuertimini in idip̄m: ne
temptet vos sathanas propter
incontinētiaꝫ vestram. Hoc autē
dico scd̄m indulgentiaꝫ: nō scd̄m
imperiū. Volo aūt oēs vos eē sic
meip̄m. Sꝫ vnusq̄sq̄ ꝓpriū donuꝫ
habet ex d̄o. alius q̄deꝫ sic. ali⁹ ve
ro sic. Dico āt nō nuptis ꝛ viduis
bonū ē ill̄ si sic ꝑmāserint sicut et
ego. Qd̄ si nō se ꝯtinent: nubant
Melius est eī nubere q̄ vri. Hijs
aūt q̄ matrimonio iūcti sūt preci
pio nō ego sed dn̄s: vxorē a viro
nō discedere. Qd̄ si discesseit: mane
re innuptā. aut viro suo recōcilia
ri. Et vir vxorē nō dimittat Nā ce
teris ego dico nō dn̄s. Si q̄s frat̄
vxorē habet infidelē ꝛ hec ꝯsentit
habitare cū illo: nō dimittat illā
Et si qua mulier habet virum in
fidelem ꝛ hic consentit habitare
cum illa: non dimittat virum. Sā
ctificatus est enim vir infidelis
per mulierem fidelem et sanctifi
cata est mulier infidelis per viruꝫ
fideleꝫ. Alioquin filij vestri immū
di essent. nunc autem sancti sunt

Rō si īfidel' discedit: discedat. Nō
em̄ seruituti subiect⁹ est frat̄ ā so
ror in eiusmodi. In pace aūt voca
uit nos de⁹. Vn̄ em̄ scis mulier si
vir⁹ saluū faties. Aut vn̄ scis vir
si mulierē saluaz faties. Nisi vni
cuiq; sicut diuisit dn̄s. Vnūquē
q; sicut vocauit de⁹ ita ambulet ⁊
sicut in oīb⁹ ecc̄ijs doceo. Circūci
sus aliq̄s vōtus est nō adducat
preputiū. In prepucō aliquis vo
catus ē nō circūcidat̄. Circūcisio
nl̄ ē ⁊ preputiū nihil est ꝫ obſua
tio mandatoꝝ dei. Vnusquisq; ī
qua vōtione vocatus est in ea p
maneat. Seruus vōtus es nō sit
tibi cure. Sed ⁊ si potes fieri liber:
magis vtere. Qui em̄ ī dn̄o vōtus
est seru⁹: libertus est dn̄i. Similit̄
qui liber vōtus est seru⁹ est xp̄i.
Precō empti estis. nolite fieri ser
ui hominū. Vnusquisq; ḡ in quo
vōtus est frater in hoc pmaneat
apud deū. De virginib⁹ autē pre
ceptū dn̄i nō habeo. cōsiliū autez
do tāq̄ misericordiā ɔsecut⁹ a dō
ut sim fidelis. Existimo em̄ hoc bo
nū eē ꝓpt̄ instantē necessitatē. qm̄
bonū est homini sic eē. Alligatus
es vxori. noli q̄rere solucōem. So
lutus es ab vxore. noli q̄rere vxo
rez. Si aūt accepis vxorē nō pecca
sti ⁊ si nup seit virgo nō peccauit
Tribulacōez tn̄ carnis habebūt
huiusmodi. Ego aūt vob̄ parco.
Hoc itaq; dico fratres. Tempus
breue ē. Reliquū est ut et qui ha
bent vxores tāq̄ nō hn̄tes sint et
qui flent tāq̄ nō flentes ⁊ q̄ gau
dent tāq̄ nō gaudētes ⁊ q̄ emunt
tāq̄ nō possidentes ⁊ qui vtūtur
hoc mūdo tāq̄ nō vtant̄. Preterit
em̄ figura hui⁹ mūdi. Volo aūt
vos sine sollicitudine eē. Qui sine
vxore est sollicitus ē que dn̄i sūt
qūo placeat dō. Qui aūt cū vxore
est sollicitus est q̄ sūt mūdi qūo
placeat vxori et diuisus ē. Et mu
lier innupta et v̄go cogitat que
dn̄i sūt ut sit sācta ⁊ corpe ⁊ spū.
Que autē nupta est cogitat q̄ sūt
mundi qūo placeat viro. Porro
hoc ad vtilitatē vrām dico nō ut
laqueū vob̄ initiaz. ꝫ ad id qd ho
nestū ē et qd facultatē p̄beat sine
impedimēto dn̄m obsecrandi. Si
q̄s autē turpē se videre existimat
sup virgine sua q̄ sit supadulta
et ita oportet fieri qd vult fatiat.
nō peccat si nubat. Nā qui statuit
in corde suo firmus nō hn̄s neces
sitatē. potestatē aūt hn̄s sue volū
tatis et hoc iudicauit in corde suo
seruare virginē suā bn̄ facit. Igit̄
et q̄ matrimonio iūgit virginez
suā bn̄ facit ⁊ qui nō iūgit meli⁹
facit. Mulier alligata est legi q̄to
tēpe vir ei⁹ viuit. Qd si dormierit
vir ei⁹ liberata est. Cui aūt vult
nubat tm̄ in dn̄o. Beatior aūt erit
si sic pmāserit scd̄m meuz cōsiliū.
Puto aūt q̄ ⁊ ego spm̄ dei hēaz.

De hijs autē que Ca. viij.
ydol' imolant̄ scim⁹. q̄ oēs
scientiaz hēm⁹. Scientia inflat. ca
ritas vero edificat. Si q̄s autē se
existimat scire aliq̄d. nōdū ɔgno
uit quēadmodū oporteat eū scire
Si quis aūt diligit deū hic cogni
tus est ab eo. De escis aūt q̄ ydo
lis imolant̄. scim⁹ q̄ nl̄ ē ydolū in
mūdo ⁊ q̄ null⁹ de⁹ nisi vn⁹. Naz
et si sunt qui dicant̄ dij siue ī celo
siue in terra. siquidē sūt dij multi

ꝛ dñi multi. nobis tñ vnꝰ deꝰ pa
ter ex quo oĩa ꝛ nos ĩ illo et vnꝰ
dñs ihꝰus xp̄us ꝑ quē oĩa ꝛ nos
ꝑ ip̄m. Sꝫ nō in oĩbꝫ est scĩa. Qui
dā aūt cū scientia vsqꝫ nūc ydoli:
quasi ydolotitū manducāt ꝛ ꝯsci
entia ipsoꝝ cū sit infirma polluit̄.
Esca aūt nos non ꝯmendat deo.
Neqꝫ em̄ si manducauerimꝰ abū
dabimꝰ. neqꝫ si non māducaueri
mꝰ defitiemꝰ. Videte aūt ne forte
hec licētia nostr̄ offendiculū fiat
infirmis. Si em̄ quis viderit eū q̄
habet scientiā ĩ ydoleo recūbentēꝫ
nōne ꝯscientia eius cū sit infirma
edificabit̄ ad manducandū ydo
lotita. Et ꝑibit infirmꝰ in tua cō
scientia frat̄ ꝓpter quē xp̄us mor
tuus ē. Sic aūt peccātes in fratres
ꝛ ꝑcutientes cōscientiā eoꝝ infir
mā in xp̄m pctis. Qua ꝓpt̄ si esca
scādalisat fratreꝫ meū nō mādu
cabo carnē in eternū ne frēm meū
scādalizem. Capitulū. ix.

Non sū liber. Nō sum aplus.
Nōne xp̄ꝫ ihm dñm nostꝝ
vidi. Nōne opus meū vos estis
in dño. Et si alijs nō suꝫ aplus. ꝫ
tñ vobis sū. Nā signaculū aposto
latus mei vos estis in dño. Mea
defensio apud eos qui me ĩterro
gāt: hec est. Nūquid nō habemꝰ
potestatē māducandi et bibēdi.
Nūquid nō hēmꝰ ꝑtātēꝫ mulierē
sororē circūducendi: sicut ꝛ ceteri
apli ꝛ fratres dñi ꝛ cephas. Aut
ego solus aut barnabas nō ha
bemꝰ potestatē hoc opādi. Quis
militat suis stipēdijs vnq̄. Quis
plātauit vineaꝫ ꝛ de fructu eiꝰ nō
edit. Quis pascit gregē ꝛ de lacte
gregis ñ māducat. Nūquid ſm
hoĩem hec dico. An lex hec nō di
cit. Scriptū est em̄ in lege moysi
Nō alligabis os boui trituranti.
Nūquid de bubꝰ cura est dō. An
ꝓpt̄ nos vtiqꝫ dicit. Naꝫ ꝓpt̄ nos
scripta sūt. qm̄ debet in spe q̄ arat
arare ꝛ qui triturat in spe fructꝰ ꝑ
cipiendi. Si nos vobis spūalia se
minauimus: magnū ē si nos car
nalia vestr̄ metamꝰ. Si alij pote
statis vestre ꝑticipes sūt: quare ñ
potiꝰ nos. Sed nō vsi sumꝰ hac
potestate. Sed oĩa sustinemꝰ: ne
qd̄ defendiculū demus euāgelio
xp̄i. Nescitis qm̄ q̄ in sacraio ope
rant̄: que de sacrario sūt edūt. Et
qui altario deseruiūt cū altario ꝑ
ticipant: ita ꝛ dñs ordinauit hijs
q̄ euangeliū ānūtiant de euange
lio viuere. Ego aūt nullo horum
vsus suꝫ. Nō aūt scripsi hec. ut ita
fiāt ĩ me. Bonū ē eĩ m̄ magis mo
ri q̄ ut gloriam meā q̄s euacuet.
Nā ꝛ si euāgelisauero: nō ē mihi
gloria. Necessitas enim m̄ incūbit.
Ve em̄ m̄ est si nō euāgelisauero
Si em̄ volens hec ago mercedē ha
beo. si aūt intus: dispensacō m̄ cre
dita est. Que ē ergo merces mea.
Vt euāgeliū p̄dicans sine sūptu
ponaꝫ euāgeliū: ut nō abutar po
testate mea ĩ euāgelio. Nā cū liber
eēm ex oĩbꝰ oĩm me seruū feci: ut
plures lucrifacerē. Et factus sū iu
deis tanq̄ iudeꝰ: ut iudeos lucrer
Hijs qui sb̄ lege sūt quasi sb̄ lege
eēm cū ipe nō eēm sb̄ lege: ut eos
qui sub lege erant lucrifacerem.
Hijs qui sine lege erāt tanq̄ sine
lege eēm cum sine lege dei non es
sem. sed in lege esseꝫ cristi: ut lucri
facerem eos qui sine lege erant.

Factus sum infirmis infirmus ut infir
mos lucrifacerem. Omnibus omnia factus
sum ut omnes facerem saluos. Omnia au
tem fatio propter euangelium ut particeps
eius effitiar. Nescitis quod hii qui in sta
dio currunt omnes quidem currunt. sed vnus
accipit brauium. Sic currite ut comp
hendatis. Omnis autem qui in agone
contendit ab omnibus se abstinet et illi
quidem ut corruptibilem coronam ac
cipiant. nos autem incorruptam. Ego
igitur sic curro non quasi in incertum
sic pugno non quasi aerem verbe
rans. Sed castigo corpus meum et in
seruitutem redigo ne forte cum aliis
predicauerim ipse reprobus effitiar.

Volo enim vos ignora Ca. x.
re fratres quoniam patres nostri
omnes sub nube fuerunt et omnes mare
transierunt et omnes in moyse baptisa
ti sunt in nube et in mari. Et omnes
eandem escam spiritalem manducauerunt
et omnes eundem potum spiritalem biberunt
Bibebant autem de spiritali consequen
te eos petra. Petra autem erat xpus.
Sed non in pluribus eorum beneplacitum
est deo. Nam prostrati sunt in deserto.
Hec autem in figura facta sunt nostri
ut non simus concupiscentes malorum sicut
et illi concupierunt. Neque ydolatre ef
fitiamini sicut quidam ex ipsis quem
admodum scriptum est. Sedit popu
lus manducare et bibere et surrexe
runt ludere Neque fornicemur sicut
quidam ex ipsis fornicati sunt et cecide
runt vna die vigintitria milia Ne
que temptemus cristum sicut quidam eorum
temptauerunt et a serpentibus perierunt.
Neque murmuraueritis sicut quidam
eorum murmurauerunt et perierunt ab ex
terminatore. Hec autem omnia in figura
contingebant illis scripta sunt autem
ad correptionem nostram in quos fines
seculorum deuenerunt. Itaque qui se exi
stimat stare videat ne cadat. Tem
ptacio vos non apprehendat nisi hu
mana. Fidelis autem deus est qui non
patietur vos temptari super id quod po
testis. sed fatiet cum temptacione etiam
prouentum ut possitis sustinere. Pro
pter quod caissimi mei fugite ab ydolo
rum cultura. Vt prudentibus loquor. vos
ipsi iudicate quod dico. Calix benedi
ctionis cui benedicimus. nonne communi
cacio sanguinis xpi est. Et panis
quem frangimus. nonne participacio
corporis domini est. Quoniam vnus panis
et vnum corpus multi sumus. omnes qui
de vno pane participamus. Videte
israel secundum carnem. Nonne qui edunt
hostias participes sunt altaris. Quid
ergo. Dico quod ydolum imolatum sit ali
quid aut quod ydolum sit aliquid. Sed
que imolant gentes demoniis imo
lant et non deo. nolo autem vos sotios fieri
demoniorum. Quia non potestis calicem
domini bibere et calicem demoniorum.
non potestis mense domini participes esse
et mense dominorum. An emulamur do
minum. numquid fortiores illo sumus.
Omnia mihi licent sed non omnia expediunt
Omnia mihi licent. sed non omnia edificant
Nemo quod suum est querat. sed quod al
terius. Omne quod in macello venit
manducate. nihil interrogantes propter
conscienciam. Domini est terra et plenitudo
eius. Si quis vocat vos infidelium et
vultis ire omne quod vobis apponitur
manducate. nihil interrogantes propter
conscienciam. Si quis autem dixerit hoc
imolatum est ydolis. nolite manduca
re propter illum qui indicauit et propter con
scientiam. Conscientiam autem dico non
tuam sed alterius. Vt quid enim libertas

iudicat̃ ab aliena cõscientia. Si
ego cũ grã ꝑticipo: quid blasphe
mor ꝓeo ꝙ grãs ago. Siue ergo
mãducatis siue bibitis vel aliud
quid facitis: oĩa in gloriã dei faci
te. Sine offensione estote iudeis
⁊ gentib⁹ ⁊ eccĩe dei: sicut ⁊ ego ꝑ
oĩa omnib⁹ placeo: nõ querens
qd̃ mihi vtile est. sed quod mul
tis ut salui fiant. Ca. xi

IMitatores mei estote sicut ⁊
ego xp̃i. Laudo aũt vos fra
tres ꝙ ꝑ oĩa mei memores estis ⁊
⁊ sic̃ tradidi vobis precepta mea
tenetis. Volo aũt vos sciẽ ꝙ oĩs
viri caput xp̃us est. caput autẽ
mulieris vir. Caput vero xp̃i de⁹.
Omnis vir orans aut ꝓphetans
velato capite: deturpat caput su
um. Oĩs aũt mulier orãs aut pro
phetãs non velato capite: detur
pat caput suũ. Vnũ em̃ ẽ ac si de
caluet̃. Nã si nõ velat̃ mulier: ton
deatur Si vero turpe ẽ mulieri ton
deri aut decaluari: velet caput suũ.
Vir quidẽ nõ debet velare caput
suũ. qm̃ ymago ⁊ gloria dei ẽ. mu
lier autẽ gl̃ia viri ẽ. Nõ em̃ vir ex
muliere ẽ. ꝫ mulier ex viro. Etem̃
nõ ẽ creatus vir ꝓpt̃ mulierẽ. sed
mulier ꝓpt̃ virꝝ. Ido debet mulier
velamẽ hr̃e supr̃ caput suũ ⁊ ꝓpt̃
ãgelos. Verũtamẽ neqꝫ vir sine
muliere neqꝫ mulier sine viro ĩ do
mino. Nã sicut mulier de viro. ita
⁊ vir ꝑ mulierẽ. Omĩa aũt ex deo.
Vosip̃i iudicate decet mulierẽ nõ
velatã orare deũ. nec ipsa natuã
docet vos. Qꝛ vir q̃dẽ si comã nu
triat ignominia ẽ illi. mulier vero
si comaꝫ nutriat gl̃ia ẽ illi. qm̃ ca
pilli ꝓ velamine ei dati sũt. Si q̃s
aũt videt̃ ꝯtentiosus eẽ. nos talẽ
ꝯsuetudinẽ nõ hẽmus. neqꝫ eccĩa
dei. Hoc aũt p̃cipio: nõ laudans
ꝙ nõ in meli⁹ ꝫ in deterius ꝯueni
tis. Primũ quidẽ ꝯueniẽtib⁹ vob̃
in eccĩam audio scissuras eẽ inter
vos ⁊ ex ꝑte credo. Nã oportet he
reses eẽ: ut et q̃ ꝓbati sũt manife
sti fiãt in vob̃. Cõuenientibꝫ g̃ vo
bis in vnũ iã nõ ẽ dominicã cenã
manducare. Vnusquisqꝫ em̃ suã
cenaꝫ p̃sumit ad mãducandũ. Et
ali⁹ quidẽ esurit. ali⁹ aũt ebri⁹ ẽ.
Nunq̃d domos ñ hẽtis ad mãdu
candũ ⁊ bibendũ. Aut eccĩaꝫ dei
ꝯtẽnitis ⁊ ꝯfunditis eos q̃ nõ ha
bent. Quid dicã vob̃. Laudo vos
in hoc nõ laudo. Ego em̃ accepi a
dn̄o qd̃ ⁊ tradidi vobis. qm̃ dn̄s
ih̃us in q̃ nocte tradebat̃: accepit
panẽ ⁊ grãs agẽs fregit ⁊ dixit.
Accipite et mãducate. Hoc ẽ cor
pus meuꝫ qd̃ ꝓ vob̃ tradet̃. Hoc
facite ĩ meã ꝯmemoracõẽ Sil̃it̃ ⁊
calicẽ postq̃ cenauit dicẽs Hic ca
lix nouũ testamẽtũ ẽ ĩ meo sãgui
ne. Hoc facite q̃tienscũqꝫ bibetis
ĩ meã ꝯmemoracõẽ. Quotiẽscũqꝫ
eĩ mãducabitis panẽ hũc ⁊ cali
cẽ bibetis: mortẽ dn̄i ãnũtiabitis
donec veĩat. Itaqꝫ quicũqꝫ mãdu
cauerit panẽ vel bibeit calicẽ dn̄i
ĩdigne: re⁹ eit corpis ⁊ sãguĩs dn̄i
Probꝫ ãt seip̃m hõ ⁊ sic de pane il
lo edat et de calice bibat. q̃ eĩ mã
ducat ⁊ bibit ĩdigne iuditiũ sibi
mãducat ⁊ bibit ñ diiudicãs cor
p⁹ dn̄i. Iõ ĩt̃ vos mlt̃i ĩfirmi ⁊ ĩbe
cilles ⁊ dormiũt mlt̃i. Qd̃ si nosmet
ipõs diiudicaẽm⁹: ñ vtiqꝫ iudicaẽ
mur. dũ iudicamur ãt a dn̄o corri
pimur: ut ñ cũ h° mũdo dãnemur

Itaq; fratres mei cū cōuenitis ad
mānducandū inuicē expectate. Si
quis esurit domi mānducet ut nō
in iudiciū conueniatis. Cetera aūt
cū venero disponā. Ca. xij.

De spūalibus autē nolo vos
ignorare fratres. Scitis aūt
qm̄ cū gētes eētis ad simulacr̄a mu
ta put ducebamini eūtes. Jō no
tū vobis facio q; nemo in spū dei
loquens dicit anathema ihū. Et
nemo p̄t dicere dñs ihūs nisi in
spūsancto. Diuisiones vero grāz
sūt. idē aūt spūs. Et diuisiōes mi
nistracōnū sunt. idē aūt dñs. Et di
uisiones operacōnū sunt. idē vero
deus q; operat oīa in oībus. Vni
cuiq; aūt datur manifestatio spūs
ad vtilitatē. Alij quidē p spm̄ dat
sermo sapientie. Alij aūt sermo sci
entie scōm eundē spm̄. Alteri fides
in eodē spū. alij gratia sanitatū in
uno spū. alij operacō virtutū. alij
pphia. alij discretiō spirituū. alij ge
nera linguaz. alij interpretatio ser
monū. Hec aūt oīa operat vnus
atq; idē spūs. diuidens singul̄ p
ut vult. Sicut em̄ corp; vnū ē et
membr̄ habet multa. oīa autē
mēbra corpis cū sint multa vnuz
tū corp; sunt. ita q; xp̄us. Etem̄ in
uno spū oēs nos in vnū corpus
baptisati sum; siue iudei siue gen
tiles siue serui siue liberi. q; oēs uno
spū potati sum;. Naz q; corp; nō ē
vnū membz sed multa. Si dixerit
pes qm̄ nō sū manus nō sū de cor
pore. nū ideo nō est de corpe. Et si
dixerit auris qm̄ nō sū oculus nō
sū de corpe. nū iō non ē de corpe.
Si totū corp; oculus ubi auditus.
Si totū auditus ubi odoratus.
Nūc aūt posuit deus mēbr̄. vnūq;
q; eoz in corpe sicut voluit. Ro si
eēnt oīa vnū mēbz ubi corp;.
Nunc aūt multa quidē membra.
vnū aūt corpus. Non p̄t aūt di
cere oculus manui opa tua non in
digeo. aut iterz caput pedib;. nō
estis mihi necessarij. Sed multo
magis que vident mēbra corpis
infirmiora ee necessariora sūt. Et
q; putam; ignobiliora membra
ee corpis hijs honorē abūdantio
rez circūdam;. Et que inhoneста
sunt nrā. abūdancōrē honestatē
hnt. Honesta āt nrā nulli; egt.
Sed deus temperauit corp; ei cui de
erat abūdancōrem tribuendo ho
norē. ut nō sit scisma in corpe. sed
indipm̄ p inuicē sollicita sint mē
bra. Et si q̄d patit vnuz membrū
compatiunt oīa mēbra. siue gliat
vnū membz congaudet oīa mem
bra. Vos aūt estis corpus xp̄i et
mēbra de membro. Et quosdaz q;
dem posuit deus in eccīa. primū apo
stolos. scdo pphetas. tertio doc to
res. deinde virtutes. exinde grās cu
racōnū. opitulacōes. gubnacōes
gna linguaz. interpretacōes sermo
nū. Nūquid oēs apli. Nūquid
oēs pphe. nunq̄d oēs doctores.
Nūquid oīes virtutes. nunquid
oēs grās hnt curacōnū. nūquid
oēs linguis loquunt. nunq̄d oēs
interpretant. Emulami aūt caisma
ta meliora. Et adhuc excellētioreż
viaz vob demonstro. Ca. xiij.

Si linguis hominū loquar et
angeloz. caritatē āt nō ha
beaz. factus sū velut es sonans aut
cimbalū tinniēs. Et si habuero p
phetiā et nouerim misteria omnia

et oēm scientiā et habuero omnē
fidē ita ut mōtes trāsferā. caritatē
aūt nō habuero: nihil sū. Et si di
stribuero ī cibos pauperꝝ omnes
facultates meas et si trādidero cor
pus meū ita ut ardeā. caritatē au
tem non habuero: nihil m̄ ꝓdest.
Caritas patiens ē. benigna ē. Ca
ritas nō emulat̄. nō agit perperā
nō inflat̄. nō ē ambicōsa. nō que
rit q̄ sua sunt. Nō irritat̄. nō cogi
tat malū. nō gaudet sup iniquita
te. ꝯgaudet āt veritati. Oīa suffert
oīa credit. omnia sperat. oīa susti
net. Caritas nunq̄ excidit. Siue
ꝓphetie euacuabunt̄. siue lingue
cessabūt. siue scientia destruet̄ Ex
parte em̄ ꝯgnoscim⁹ et ex pte pro
phetam⁹. Cū autē venerit qd̄ pfe
ctū est: euacuabit̄ qd̄ ex pte ē Cū
eēm puulus loq̄bar ut puulus.
sapiebā ut puulus. cogitabā ut
paruul⁹ Quādo aūt factus sū vir
euacuaui que erant puuli. Vide
m⁹ nūc p speculū ī enigmate. tūc
aūt fatie ad fatiē. Nunc ꝯgnosco
ex pte. tunc aūt cognoscā sicut et
ꝯgnitus sū. Nūc aūt manēt fides
spes caritas tria hec. Maior autē
horꝝ est caritas. Ca. xiiij.

Sectamini caritatē. emulamī
spūalia. magis aūt ut ꝓphe
tetis. Qui em̄ loquit̄ lingua: non
hoīb⁹ loquit̄. s̄ deo. Nemo em̄ au
dit. Spūs āt loquit̄ misteria. Nā
q̄ ꝓphetat hoīb; loquit̄ ad edifica
tionē et exhortacōem et ꝯsolacōē;
Qui loq̄tur lingua semetip̄m edi
ficat. q̄ aūt ꝓphetat eccīa; dei edifi
cat. Volo āt oēs vos loq̄ linguis.
magis aūt ꝓphetare. Naꝫ maior ē
qui ꝓphetat q̄ q̄ loquit̄ linguis:
nisi forte interpretet̄ ut eccīa edifi
cacōnē accipiat. Nūc aūt fratres
si venero ad vos linguis loquēs
q̄d vobis prodero: nisi vobis loq̄r
aut in reuelacōne. aut in scientia
aut in ꝓphetia. aut in doctrina.
Tn̄ que sine anima sūt vocē dan
tia siue tybia siue cithara: nisi di
stinctionē sonitū dederint qūo scie
tur id qd̄ canit̄ ā qd̄ citharisat̄.
Etem̄ si incertā vocē; det tuba: q̄s
parabit se ad bellū. Ita et vos p
linguā nisi manifestū sermonem
dederitis. qūo sciet̄ id qd̄ dicit̄. Eri
tis em̄ in aera loquētes. Tāmul
ta utputa genera linguaꝝ sunt ī
hoc mūdo et nihil sine voce ē. Si g̃
nesciero virtutē vocis ero ei cui lo
q̄r barbar⁹ et q̄ loquit̄ m̄ barba
rus. Sic et vos quoniaꝫ emulato
res estis spirituū ad edificacōem
eccīe q̄rite ut abūdetis. Et ideo qui
loq̄tur lingua: oret ut interp̄tetur
Nā si orē lingua spiritus me⁹ orat.
mens āt mea sine fructu ē. Quid
ergo est. Orabo spū: orabo et mē
te. Psallā spū. psallaꝫ et mēte. Ce
terꝝ si bn̄dixeris spū: quis supplet
locū ydeote. Qūo dicet amē sup
tuā benedictionē. Qm̄ q̄d dicas
nescit. Naꝫ tu q̄dē bn̄ grās agis.
s̄ alt̄ nō edificat̄ Gratias ago d̄o
q̄ oīm vestꝝ lingua loquor. Sed
in eccīa volo quinq; verba sensu
meo loqui: ut et alios instruaꝫ q̄
decē; milia verboꝝ in lingua. Frēs
nolite pueri effici sensib⁹ s̄ mali
tia paruuli estote. sensibus autē
perfecti estote. In lege em̄ scriptū
est. Quoniaꝫ in aliis linguis et la
biis aliis loquar populo huic et
nec sic exaudiēt me dicit domin⁹.

Itaq; lingue in signū sūt nō fideli
b9 ꝫ infidelib9. ꝓphetie autē nō in
fidelib9. sed fidelib9. Si ergo ꝯue
niat vniūsa eccīa in vnū ⁊ omēs
linguis loquant̄. intrent aūt ydeo
te aut infideles. nōne dicent q̄d
insanitis. Si āt oēs ꝓphetent. in
tret aūt quis infidelis vel ydeota
cōuincit̄ ab oībus. diiudicat̄ ab
oībus. Occulta cordis ei9 manife
sta sunt ⁊ ita cadēs in fatiez adora
bit deū. ꝓnuntiās q̄ vere de9 ī vo
bis sit. Quid ēgo est fratres. Cū
cōuenitis vnusquisq; vestꝝ psal
mū habet. doctrinā habet. apoca
lipsim habet. linguā habet. inter
pretacōnem habet. omīa ad edifi
cacōem fiāt. Siue lingua q̄s loq̄
tur scd̄m duos aut ut multū tres
⁊ ꝑ ꝑtes ⁊ vnus interp̄tet̄. Si āt
nō fuerit interpres taceat in eccīa.
sibi aūt loquat̄ ⁊ deo. Prophete
aūt duo aut tres dicāt ⁊ ceteri di
iudicēt. Q̄ si alij reuelatuz fuerit
sedenti prior taceat. Potestis em̄
oēs per singulos ꝓphetare ut oēs
discāt ⁊ omēs exhortent̄. Et spūs
ꝓphaꝝ ꝓphetis subiectus est. Nō
em̄ dissensionis est de9 ꝫ pacis sic
et in oībus eccījs sanctoꝝ doceo.
Mulieres in eccījs taceāt. Nō em̄
ꝑmittit̄ eis loq̄ ꝫ sb̄ditas eē sicut
et lex dicit. Si q̄d āt volūt discere
domi viros suos int̄rogēt. Turpe
est em̄ mulieri loqui in eccīa. An
a vob̄ verbū dei ꝓcessit aut ī vos
solos ꝑuenit. Si quis videt̄ ꝓphe
ta eē aut spūalis. cognoscat que
scribo vobis. q̄ dn̄i sunt mādata
Si quis āt ignorat: ignorabitur
Itaq; fratres emulamī ꝓphetare
⁊ loqui linguis nolite prohibere.

Oīa autē honeste et scd̄m ordinez
fiant in vobis. Ca. xv.

Notū aūt vobis fatio fratres
euangeliū q̄d p̄dicaui vob̄
q̄d ⁊ accepistis in q̄ ⁊ statis ꝑ q̄d
⁊ saluamini q̄ racōe p̄dicauerim
vobis si tenetis nisi frustra credi
distis. Tradidi em̄ vob̄ in p̄mis
q̄d ⁊ accepi. qm̄ xp̄us mortuus ē
ꝓ peccatis nr̄is scd̄m scripturas ⁊
q̄ sepultus ē ⁊ q̄ resurrexit tertia
die scd̄m scripturās ⁊ q̄ visus est
cephe ⁊ post hoc vndecī. Deīde vi
sus est plusq̄ q̄ngentis fratribz
simul ex quibz multi manēt vsq;
adhuc. quidā aūt dormierūt. De
inde visus ē iacobo. deinde apl̄is
oībus. Nouissime autē oīm tāq̄
abortiuo visus est ⁊ m̄. Ego eī sū
minim9 apl̄oꝝ qui nō sū dignus
vōri apl̄us. qm̄ ꝑsecutus sū eccīaz
dei. Gratia aūt dei sum id q̄d sum
⁊ grā eius in me vacua nō fuit ꝫ
abūdanti9 illis oīb9 laboāui. Nō
ego autez ꝫ grā dei mecū Siue em̄
ego siue illi sic p̄dicauimus ⁊ sic
credidistis. Si aūt xp̄s predicat̄
q̄ resurrexit a mortuis. quō q̄daz
dicūt in vobis. qm̄ resurrectō mor
tuoꝝ nō ē. Si aūt resurrectio mor
tuoꝝ nō est. neq; xp̄us resurrexit
Si autē xp̄s nō resurrexit. inanis
est p̄dicacō nostra. inanis est ⁊
fides vrā. Inuenimur autē ⁊ falsi
testes dei. qm̄ testimoniū diximꝰ
adūsus deū q̄ suscitauit xp̄m quē
nō suscitauit. si mortui n̄ resurgūt
Nā si mortui nō resurgūt. neq; cri
stus resurrexit Q̄d si xp̄s nō resur
rexit. vana ē fides vestra. Adhuc
em̄ estis in peccatis vestris. Ergo
⁊ qui dormierūt in xp̄ō perierunt.

Si in hac vita tm̃ in xp̃o sperãtes
sum⁹: miserabiliores sum⁹ oĩbus
hoĩb⁹. Nũc aũt xp̃us resurrexit a
mortuis p̃mitie dormientiũ. qm̃ q
dẽ p hominẽ mors & p hoĩem resur
rectio mortuorũ. Et sicut in adam
oẽs moriunt: ita & in xp̃o oẽs viui
ficabunt. Vnusquisq; aũt in suo
ordine p̃mitie xp̃us. Deinde hij q̃
sũt xp̃i qui in aduentu eius credide
rũt. Deinde finis cum tradiderit re
gnũ deo & patri cum euacuauerit
oẽm p̃cipatũ & potestatẽ & vir
tutẽ. Oportet aũt illum regnare do
nec ponat oẽs inimicos sub pedi
b⁹ eius. Nouissime aũt inimica de
struet mors. Omnia enim subiecit sub
pedibus eius. Cũ aũt dicat oĩa subie
cta sũt ei: sine dubio p̃ter eum q̃ sub
iecit ei oĩa. Cũ aũt subiecta fuerit
illi oĩa: tũc et ipse filius subiect⁹ erit
illi q̃ sibi subiecit sibi oĩa ut sit deus oĩa
in oĩb⁹. Alioqui q̃d facient qui bap
tizãtur p mortuis. Si omino mor
tui nõ resurgũt ut quid & baptizã
tur p illis. Vt quid & nos pidita
mur omi hora. Quotidie morior
p̃pter vestrã gloriã fratres quã ha
beo in xp̃o ihu dño nostro. Si secũd
hoĩem ad bestias pugnaui ephe
si: q̃d mihi p̃dest si mortui non resur
gũt. Mãducemus & bibamus. cras
enim moriemur. Nolite seduci. Cor
rũpunt mores bonos colloq̃a ma
la. Euigilate iusti & nolite peccare
Ignorantiã enim dei quidã hñt. Ad
reuerẽtiã vob̃ loquor. Sed dicit ali
q̃s. Quo resurgũt mortui. Quali
aũt corpe veniẽt. Insipiens tu q̃d
seminas nõ viuificat: nisi prius mo
riat. Et q̃d seminas. Nõ corpus
q̃d futurum ẽ seminas. sed nudum gra
nũ: utputa tritici. aut alicuius cete
rorum. Deus aũt dat illi corpus sicut
vult & vnicuiq; seminũ p̃priũ cor
pus. Non omis caro eadẽ caro. sed alia hoĩ
nũ. alia pecorum. alia volucrum alia aũt
piscium. Et corpa celestia & corpora
terrestria. Sed alia quidẽ celestium
gloria. alia autẽ terrestriũ. Alia da
ritas solis. alia daritas lune. & alia
daritas stellarum. Stella enim a stel
la differt in daritate. sic & resurrec
tio mortuorũ Seminat̃ in corrupcione
surgit in incorrupcione Seminat̃ in igno
bilitate. surgit in gloria. Seminat̃ in infir
mitate. surgit in virtute Seminat̃ cor
pus animale. surget corpus spirituale.
Si ẽ corpus animale ẽ & spirituale. sicut
scriptum ẽ. Factus ẽ p̃mus hõ adã in
animam viuentẽ. nouissimus adã in
spm̃ viuificantẽ. Sed nõ p̃us q̃d
spirituale ẽ sed q̃d animale. deinde quod
spirituale. Primus hõ de terra terre
nus. secũdus hõ de celo celestis. Qua
lis terrenus tales & terreni & q̃lis
celestis tales & celestes. Igit̃ sicut
portauimus ymaginem terreni: porte
mus & ymaginem celestis. Hoc aũt
dico frẽs. q̃ caro & sãguis regnũ
dei possidere nõ p̃nt. neq; corruptio
incorruptelam possidebit Ecce mi
sterium vob̃ dico. Oẽs quidem resur
gemus. sed nõ oẽs immutabimur. In
momẽto in ictu oculi in nouissima
tuba Canet enim tuba et mortui re
surgẽt incorrupti et nos immuta
bimur. Oportet enim corruptibile
hoc induere incorrupcionem & mor
tale hoc induere immortalitatem
Cũ aũt mortale hoc induerit immor
talitatem. tunc fiet sermo qui scri
ptus ẽ. Absorpta est mors in vi
ctoria. Vbi est mors victoria tua

Vbi ē mors stimulꝰ tuꝰ. Stimulus aūt mortis pctm̄ ē. v̄tus vero peccati lex. Deo autē gr̄as q̄ dedit nobis victoriā p dn̄m nr̄m ihesuz xp̄m. Itaq; fratres mei dilecti stabiles estote ⁊ īmobiles. abūdantes ī oī ope dn̄i semp. sciētes q̄ labor vr̄ n̄ ē īanis ī dn̄o. Ca. xvi.

De collectis autē q̄ fiūt in sanctos sicut ordinaui ecc̄ijs galatie ita ⁊ vos facite p vnā sabbati. Vnusquisq; vestr̄ apd se reponat recōdens qd ei bene placuerit ut nō cū venero tūc collecte fiant. Cū aūt pn̄s fuero q̄s ꝓbaueritis p epl̄as hos mittā pferre gratiaz vestraz in iherusalē. Qd si dignuz fuerit ut ego eāz mecū ibunt. Veniā autē ad vos cū macedoniaz p transiero. Nā macedoniā ptr̄nsibo. Apud vos āt forsitā manebo vel etiā hyemabo ut vos me deducatis quocūq; iero. Nolo enim vos modo in trāsitu videre. Spero em̄ me aliquātulū tp̄is manere apd vos si dn̄s pmiserit. Permanebo autez ephesi vsq; ad penthecostē. Ostiū em̄ m̄ aptū ē magnū ⁊ euidens ⁊ aduersarij multi. Si autez venerit thimotheꝰ videte ut sine timore sit apud vos. Opus enim dn̄i opat̄ sicut et ego. Ne quis g̊ illū spnat. Deducite aūt illū ī pace ut veīat ad me. Expecto em̄ illū cū fratribꝰ. De apollo autē fratre vobis notū fatio qm̄ multū rogaui eū ut veīret ad vos cū fratribz ⁊ vtiq; nō fuit volūtas eiꝰ ut nūc veniret. Veniet autez cū ei vacuū fuerit. Vigilate state in fide viriliter agite ⁊ ꝯfortamini. om̄a vr̄ā ī caritate fiāt. Obsecro aūt vos fratres. nostis domū stephane ⁊ fortunati qm̄ sunt p̄mitie achaye ⁊ in ministeriū sanctoꝝ ordinauerīt seipsos ut ⁊ vos subditi sitis eiusmodi ⁊ oī coopanti ⁊ laboranti. Gaudeo aūt in pn̄tia stephane ⁊ fortunati ⁊ achayci. qm̄ id qd vobis deerat ip̄i suppleuerūt. Refecerūt eī ⁊ meū spm̄ ⁊ vestr̄. Cognoscite ēgo que eiusmodi fūt. Salutant vos oēs ecc̄ie asye. Salutāt vos ī dn̄o multū aq̄la et priscilla cū domestica sua ecc̄ia. apud q̄s ⁊ hospitor. Salutāt vos oēs frēs. Salutate inuicē in osculo sancto. Salutacō mea manu pauli. Si q̄s n̄ amat dn̄m nostr̄ ih̄m xp̄m. sit anathema maranatha. Grā dn̄i nostri ih̄u xp̄i vobiscum. Caritas mea cū oībꝰ vob̄ ī xp̄o ih̄u amen.

Explicit epl̄a ad Corinthios p̄ma. Incipit ꝓlogus in secundā epl̄am ad Corinthios.

Post actaz a corinthijs penitentiā ꝯsolatoriaz scribit eis epl̄az apl̄s a troade p thitū et collaudās eos hortat̄ ad melioā. cōtristatos quidē eos ꝫ emēdatos ostendens.

Explicit ꝓlogꝰ. Incipit epistola secūda ad Corinthios.

Paulus apl̄s xp̄i ihesu p voluntatē dei ⁊ thimotheꝰ frat̄ ecc̄ie dei q̄ est corinthi cū oībꝰ sanctis q̄ sunt in vniūsa achaya. Grā vobis ⁊ pax

a dō patre nostro a dño ihu xpō
Benedict⁹ deus et pat dñi nostri
ihu xpi pat miseriꝝ diarū a deus
totius ꝺsolacōis q ꝺsolat nos in
omni tribulatiōe nra: ut possim⁹
a ipi ꝺsolari eos q in omni pressu
ra sūt p exhortacōnē qua exhorta
mur a ipi a deo. qm sicut abūdāt
passiones xpi in nob ita a p xpm abū
dat consolatio nostra. Sive
aūt tribulamur p vra exhortacō
ne a salute: sive ꝺsolamur p vra
ꝺsolacōne: sive exhortamur p ve
stra exhortacōne q operat tolleran
tiā earundē passionū quas a nos
patimur ut spes nostra firma sit
p vob: scientes qm sicut socij pas
sionū estis: sic eritis a ꝺsolacōis
Nō em volum⁹ ignorare vos fra
tres de tribulatiōe nra que facta
ē in asia. qm supra modū grava
ti sum⁹ supra virtutē: ita ut tede
ret nos etiā vivere. Sed ipi in no
bismetipsis rēsum mortis habui
m⁹: ut nō simus fidentes in nob
ꝫ in deo qui suscitat mortuos q de
tātis periculis nos eripuit et eruit
in quē speramus qm a adhuc eri
piet adiuvantib⁹ a vob in oratō
ne p nobis: ut ex multa ꝝ psonis
facie ꝝ ei⁹ q in nob est donacōnis
p multos gratie agant p nobis.
Nā gloria nostē hec ē testimoniū
ꝺscie nostre q in simplicitate cor
dis a sinceritate dei et nō in sapiē
tia carnali ꝫ in gratia dei ꝺversa
ti sum⁹ in hoc mūdo: abūdantius
aūt ad vos. Nō em alia scribim⁹
vobis q̄ꝑ que legistis et cognovi
stis. Spero āt q vsq in finē ꝺgno
scetis sicut a cognovistis nos ex
parte. q gla vra sum⁹ sicut et vos
nostra in die dñi nri ihesu xpi. Et
hac cōfidentia volui prius venire
ad vos ut secūdam grām haberetis
a p vos trāsire in macedoniā a iterū a
macedonia venire ad vos a a vo
bis deduci in iudeā. Cū g hoc vo
luissez: nūquid levitate vsus fuz.
Aut que cogito secūm carnē cogi
to ut sit apud me est a nō. Fide
lis aūt deus. q sermo noster qui
fuit apud vos: nō est in illo est a
nō. ꝫ ē in illo est. Dei em filiꝰ ihe
sus xpist⁹ q in vobis p nos predi
catus ē p me a silvanū a thimo
theū nō fuit in illo ē et nō. ꝫ in illo
fuit. Quotquot ei promissiones dei
sūt: in illo ē. Ideo a ipsū amen deo
ad gloriā nrām. Qui aūt ꝺfirmat
nos vobiscū in xpisto a qui vnxit
nos deꝰ a q signavit nos a dedit
pignꝰ spūs in cordib⁹ nris. Ego
aūt testē deū invoco in aiam meā
q pcens vob nō veni vltra cor
thū nō q dñamur fidei vīe. ꝫ ad
iutores sumus gaudij vestri. Naz
fide statis. Capitulū. ij.
Statui āt hoc ipsū apud me
ne iterū in tristitia venirē ad
vos. Si ei ego ꝺtristo vos a qs ē q
me letificet nisi q ꝺtristat ex me.
Et hoc ipsū scripsi vob ut nō cū ve
nero tristitiā sup tristitiā habeaz
de quib⁹ oportuerat me gaudere:
confidens in omnib⁹ vobis q meū
gaudiū omniū vestrū ē. Naz ex mul
ta tribulacōne a angustia cordis
scripsi vobis p multas lacrimas
non ut contristemini. sed ut scia
tis quaz caritatē habeā abūdan
tiꝰ in vobis. Si qs aūt ꝺtristavit
me: non me contristavit. sed ex
parte ut non onerez omnes vos.

Sufficit illi qui eiusmodi ē obiur
gatio hec que fit a pluribꝰ. ita ut
ecōtrario magis donetis ⁊ cōsole
mini. ne forte abūdātiori tristitia
absorbeat̄ q̄ eiusmodi ē. Propter
qđ obsecro vos ut ɔfirmetis in il
lū caritatē. Ideo em̄ et scripsi vob̄
ut ɔgnoscā expimentū vestꝝ an
in oībus obedientes sitis. Cui āt
aliquid donastis ⁊ ego. Nā ⁊ ego
qđ donaui si q̄d donaui ꝓpt̄ vos ī
psona xp̄i ut nō circūueniamur
a sathana. Nō eī ignoramꝰ cogi
tacōnes eiꝰ. Cū venissez aūt troa
dez ꝓpt̄ euangeliū cristi ⁊ ostiū m̄
aptū essz in dn̄o. nō habui req̄ez
spūi meo eo ꝙ n̄ īuenerim thituz
fratrē meū. ꝫ valefatiens eis ꝓfe
ctus sū in macedoniā. Deo aūt gr̄
tias qui semp triūphat nos ī xp̄o
ihu ⁊ odorem noticie sue manife
stat p nos in oī loco. qꝛ xp̄i bonꝰ
odor sumꝰ đo ī hijs qui salui fiūt
⁊ in hijs qui pereūt. Alijs quidem
odor mortis in mortē. alijs autem
odor vite in vitā. Et ad hec q̄s taz
ydoneus. Nō em̄ sumꝰ sicut plu
rimi adulterantes verbū dei. ꝫ ex
sinceritate sicut ex deo coram deo
in cristo loquimur. Ca. iij.

Incipimꝰ iterꝫ nosmetipōs ɔmen
dare. Aut nūquid egemꝰ sicut q̄
dam cōmendaticijs epl̄is ad vos
ā ex vob̄. Epistola nrā vos estis
scripta in cordibz nostris q̄ scitur
⁊ legit̄ ab oībꝰ hominibz manife
stati. qm̄ epl̄a estis xp̄i ministra
ta a nob̄ ⁊ scripta nō attramēto.
ꝫ spū dei viui. nō ī tabul̄ lapideis
ꝫ in tabul̄ cordis carnalibus. Fi
dutiā aūt talē habemꝰ p cristum
ad deuz. nō ꝙ suffitientes simꝰ co
gitare aliquid a nob̄ quasi ex no
bis ꝫ suffitientia nrā ex đo est qui
et ydoneos nos fecit mīstros no
ui testamenti nō littera ꝫ spū. Lit
tera em̄ occidit. spūs autē viuifi
cat. Qđ si ministracō mortis litte
ris deformata in lapidibꝰ fuit in
gloria. ita ut nō possent intendere
filij israhel in fatiē moysi. ꝓpt̄ glo
riaz vultus eiꝰ que euacuat̄. qūo
nō magis ministracō spūs erit in
gloria. Nā si ministracō dānacō
nis gloria est multomagis abun
dat ministeriuz iustitie in gloria.
Naz nec glorificatū est qđ claruit
ī hac pte ꝓpt̄ excellentē gloriā. Si
em̄ qđ euacuat̄ p gloriā est. mul
tomagis qđ manet in gloria est
Hn̄tes igit̄ talē spem. multa fidu
tia vtimur. Et nō sicut moyses po
nebat velamē sup fatiē suaz. ut n̄
intenderēt filij israhel ī fatiez eius
qđ euacuat̄. ꝫ obtusi sunt sensus
eoꝝ. Vsqꝫ in hodiernū em̄ diem
idip̄m velamē in lectione veteris
testamēti manet n̄ reuelatuz. qm̄
in xp̄o euacuat̄. ꝫ vsqꝫ in hodier
nū diez cū legit̄ moyses velamen
positū est sup cor eoꝝ. Cū aūt ɔu
si fuerint ad deuz auferet̄ velamē
dn̄s aūt spūs est. Vbi aūt spūs
dn̄i ibi libertas. Nos vero omnes
reuelata fatie gloriā dn̄i speculan
tes in eandē ymaginē trāsforma
mur a claritate in claritatez tanq̄
a domini spiritu. Ca iiij.

Ideo hn̄tes hāc ministracōez iux̄
qđ misericordiā cōsecuti sumꝰ nō
deficimꝰ. ꝫ abdicamꝰ occulta dede
coris. non ambulantes in astutia
neqꝫ adulterātes verbū dei. sed in
manifestacōe veritatis ɔmēdātes

nosmetipos ad oem scientiã hominũ corã deo. Qđ si etiã optũ est euangeliũ nostr̃m in his q̃ pereũt ẽ optũ in quib⁹ de⁹ hui⁹ seculi excecauit mẽtes infideliũ: ut nõ fulgeat illuminatio euãgelij glie christi q̃ ẽ ymago dei. Nõ em nosmet ipos p̃dicam⁹. ſ. ihm xp̃m dñm nostr̃m. Nos aũt seruos vros per ihm. qm̃ de⁹ q̃ dixit de tenebris lux ẽ splẽdescere: illuxit i cordib⁹ nostris ad illuminacõez scie claritatis in facie ihu xp̃i. Habem⁹ autẽ thesaur̃m istũ in vasis fictilib⁹: ut sublimitas sit virtutis dei a nõ ex nobis. In oib⁹ tribulacõem patimur. ſ. nõ angustiamur. Aporiamur ſ. nõ destituimur. Persecutionẽ patimur. ſ. nõ derelinq̃mur. Deicimur. ſ. nõ p̃im⁹. Semp mortificacõem ihu in corpe nr̃o circũferentes ut a vita ihu manifestet in corpib⁹ nostris. Semp ei nos q̃ viuim⁹ i mortẽ tradimur ꝓpter ihm: ut et vita ihu manifestet in carne nostra mortali. Ergo mors in nobis opat. vita aũt in vob. Habẽtes aũt eundẽ spm̃ fidei sicut scriptũ est. Credidi ꝓpt̃ qđ locutus sũ a nos credimus ꝓpter qđ a loquimur: sciẽtes qm̃ q̃ suscitauit ihm a nos cũ ihu suscitabit a ostituet vobiscũ. Oia ei ꝓpt̃ vos ut grã abũdans p multos in grãrũ actione abũdet i gloriam dei. Propt̃ qđ nõ deficim⁹. sed licet is qui foris ẽ noster homo corrũpat. tñ is q̃ intus ẽ renouat de die in diẽ. Id em qđ in p̃nti est momẽtaneũ a leue tribulacõis nostre supra modum in sublimitate eternum glorie põdus opat in nob: nõ cõtemplantib⁹ nobis que vident. ſ. que nõ vident. Que ei vident tpalia sũt. que aũt nõ videntur eterna sunt.

Scim⁹ em̃: qm̃ si terrestris dom⁹ nostr̃ hui⁹ habitacõis dissoluat q̃ edificationẽ ex deo habeam⁹ domũ non manufactã eternã in celis. Naz a in hoc ingemiscim⁹ habitacõem nostrã q̃ de celo ẽ supindui cupientes. si tñ vestiti a nõ nudi inuemamur. Nã a q̃ sumus in hoc tabernaculo igemiscimus grauati. eo q̃ nolum⁹ expoliari. ſ. supuestiri: ut absorbeat qđ mortale ẽ a vita. Qui aũt efficit nos in hoc ipsũ deus q̃ dedit nob pignus spũs. Audentes igit semp a scientes: qm̃ dũ sum⁹ in corpe pegrinamur a dño. Per fidẽ em̃ ambulam⁹ a nõ p speciez Audem⁹ aũt et bonã voluntatẽ habem⁹ magis pegrinari a corpe a p̃ntes eẽ ad dñm a iõ otendim⁹ siue absẽtes siue p̃ntes placere illi. Oẽs em̃ nos manifestari oportet ante tribunal christi: ut referat vnusquisq; ꝓpria corpis ꝓut gessit: siue bonũ siue malũ. Scientes ergo timorẽ dñi hoib⁹ suademus. deo aũt manifesti sum⁹. Spero aũt a in oscẽciis vestris manifestos nos eẽ. Nõ iter̃ omendam⁹ nos vob. ſ. occasionẽ dam⁹ vobis gloriandi p nob: ut habeatis ad eos q̃ in facie gloriant a nõ i corde Sive em̃ mẽte excedim⁹ deo. sive sobrij sumus vobis. Caritas enim christi vrget nos: estimantes hoc. quoniam si vnus pro ommibus mortuus est ergo omnes mortui sũt. Et pro ommibus mortuus ẽ christus ut a q̃ viuunt iam nõ sibi viuãt.

sed ei qui ꝓ ipsis mortuꝰ ē ⁊ resur
rexit. Itaq; nos ex hoc neminē no
uimꝰ scdm carnē. Et si ꝯgnouimꝰ
ꝑm carnez xp̄m. ꝫ nūc iam nō no
uimꝰ. Si qua ḡ in xp̄o noua crea
tura. vetera transierūt. ecce facta
sūt oīno noua. Oīa autē ex dō q̄
nos reconciliauit sibi ꝑ xp̄m ⁊ de
dit nobis ministeriū recōciliatio
nis. Qm̄quidē deus erat in cristo
mundu; recōcilians sibi nō repu
tans illis delicta ipsoꝝ ⁊ posuit in
nobis verbū recōciliationis. Pro
xp̄o ergo legatione fugimur tāq̄
dō exhortante ꝑ nos. obsecramꝰ
ꝓ xp̄o. recōciliamini deo Eum qui
nō noueāt pctm̄ ꝓ nob pctm̄ fec̄
ut nos efficeremur iustitia dī ī ipō

Adiuuantes aūt ex Ca. vi.
hortamur ne inuacuū grāz
dei recipiatis. Ait em̄. Tēpe acce
pto exaudiui te ⁊ ī die salutis ad
iuui te. Ecce nūc tps acceptabile.
ecce nūc dies salutis. Nemini dan
tes vllā offensionē. ut n̄ vitupet̄
ministeriū nr̄m. Sed in oībus ex
hibeamꝰ nosmetipōs sicut dei mi
nistros in multa patientia: in tri
bulacōibꝰ. in necessitatibꝰ. in an
gustijs. in plagis. in carceribus.
in sedicōnibꝰ. in laboribz. in vigi
lijs. in ieiunijs. in castitate. in scie
tia. in lōganimitate. in suauitate.
in spūsancto. In caritate nō ficta
ī verbo veritatis. in v̄tute dei. Per
āma iustitie a dextris ⁊ a sinistris
Per gl̄iam ⁊ ignobilitatē. ꝑ infa
miā ⁊ bonā famā. Vt seductores
⁊ veraces sicut qui ignoti ⁊ ꝯgni
ti. Quasi moriētes ⁊ ecce viuimus
ut castigati ⁊ nō mortificati. Qua
si tristes semꝑ aūt gaudētes. sicut
egētes multos aūt locupletantes
tāq̄ nihil hn̄tes ⁊ oīa possiden
tes. Os nostꝝ patet ad vos o co
rinthij. cor nostꝝ dilatatuz ē. Nō
angustiamini in nob. Angustia
mini aūt in visceribꝰ vr̄is. Eandez
aūt hn̄tes remuneracōem tāq̄ fi
lijs dico dilatamini et vos. Noli
te iugū ducere cū infidelibꝰ. Que
eī ꝑticipacō iustitie cū iniquitate
ā que sotietas luci ad tenebras.
Que aūt ꝯuencō xp̄i ad belial. ā
que ꝑs fideli cū infideli. Qui autē
ꝯsensus tēplo dei cū ydolis. Vos
em̄ estis templū dei viui sic̄ dicit
deus. qm̄ inhabitabo in ill̄ ⁊ īam
bulabo ⁊ ero illoꝝ deꝰ et ipi erūt
m̄ ꝑplus Propt̄ qd exite de medio
eoꝝ ⁊ separamī dicit dn̄s et īmū
dū ne tetigeritis et ego recipiam
vos ⁊ ero vobis in p̄rem ⁊ vos eri
tis mihi in filios ⁊ filias dicit do
minus omnipotens. Ca. vij.

Has ēgo hn̄tes ꝓmissiones
carissimi mūdemus nos ab
oī inq̄namento carnis et spūs. ꝑ
fitientes sanctificacōnē in timore
dei Capite nos. Neminē lesimus.
neminē corrupimꝰ. neminē circū
uenimꝰ. Nō ad ꝯdēnacōem vrāz
dico. Prediximꝰ em̄ q̄ in cordibz
nostris estis ad ꝯmoriēdū ⁊ ad
cōuiuendū. Multa m̄ fidutia est
apud vos. multa m̄ gl̄iatio ꝓ vo
bis. Repletus sū cōsolacōe. super
abūdo gaudio in oī tribulacōne
nr̄ā. Nā ⁊ cū venissemꝰ in macedo
niā. nullā requiē habuit caro no
stra. ꝫ oēm tribulacōem passi su
mus. Foris pugne. intus timores
Sz q̄ ꝯsolatur humiles. ꝯsolatus
ē nos deus in aduētu titi. Nō solū

aūt in aduentu ei⁹. ꝫ etiā in cōso
lacōne q̄ cōsolatus ē in vob̄: refe
rens in nob̄ vestꝝ desideriū vestꝝ
fletū vestrā emulacōnē ꝓ me: ita
ut magis gauderem. Qm̄ ⁊ si ꝯtri
staui vos in epistola: nō me peni
tet. Et si peniteret videns ꝙ episto
la illa ⁊ si ad horā vos ꝯtristauit
nūc gaudeo: n̄ ꝙ ꝯtristati estis. ꝫ
ꝙ ꝯtristati estis ad pēitentiā. Cō
tristati em̄ estis ꝑm deū ut in nul
lo detrimentū patiamini ex nob̄.
Que em̄ scd̄m deuꝫ tristitia ē peni
tentia in salutē stabilē opat̄. secu
li aūt tristitia mortē opat̄. Ecce ei
hoc ip̄m scd̄ꝫ deū ꝯtristari vos qn̄
tam in vob̄ opatur sollicitudinē
sed defensionē. sed indignacōeꝫ.
ꝫ timorē. sed desideriū. sed emula
tionē. sed vindictā. In oīb⁹ exhi
buistis vos incōtaminatos eē ne
gotio. Igit̄ ⁊ si scripsi vobis non
ꝓpt̄ eū qui fecit iniuriā nec ꝓpter
eū qui passus ē. sed ad manifestā
dā sollicitudinē nostraꝫ quā ha
bem⁹ ꝓ vobis corā deo. Ideo cōso
lati sumus. In ꝯsolacōne aūt no
stra abūdanti⁹ magis gauisi su
mus sup gaudio titi. ꝙ refectus ē
spūs ei⁹ ab oīb⁹ vobis. Et si q̄d
apud illū de vobis gloriatus sū: n̄
sum cōfusus. ꝫ sicut oīa vob̄ in ve
ritate locuti sumus: ita ⁊ gloriacō
nostra que fuit ad titū veritas fa
cta est. Et visceā ei⁹ abundanti⁹
in vob̄ sunt: reminiscentis oīm ve
stꝝ obedientiam. qūo cū timore ⁊
tremoē excepistis illū Gaudeo ꝙ
in oīb⁹ ꝯfido in vobis. Ca. viij.

Notā aūt facim⁹ vob̄ fratres
grāꝫ dei q̄ data ē in ecclesijs
macedonie ⁊ ꝙ ī multo expimēto
tribulacōis abūdātia gaudij ip
soꝝ ⁊ altissima pauptas eoꝝ abū
dauit ī diuitias simplicitatis eoꝝ
Quia ꝑm v̄tutē testimoniū ill̄ red
do ⁊ sup̄ v̄tutē volūtarij fuerūt cū
mlta exhortacōe obsecrātes nos
grām ⁊ ꝯmunicacōeꝫ mīsterij qd̄
fit ī scōs Et nō sicut spauim⁹. sed
semetipōs dederūt: p̄mū dn̄o. dein
de nob̄ ꝑ volūtateꝫ dei: ita ut roga
rem⁹ titum ut quēadmodū cepit
ita et ꝑfitiat ī vob̄ etiaꝫ grāꝫ istā
Sꝫ sicut ī oīb⁹ abūdatis fide ⁊ ser
mone ⁊ scīa ⁊ oī sollicitudīe īsup
⁊ caritate vrā in nos ut ⁊ ī hac g̅
tia abūdetis. Nō q̄si imperās dico
ꝫ ꝑ alioꝝ sollicitudinē etiā vr̄e ca
ritatis īgeniū bonū ꝯprobās. Sci
tis em̄ grāꝫ dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i. qm̄ ꝓ
pt̄ vos egen⁹ fact⁹ ē cū eēt diues
ut illi⁹ inopia vos diuites eētis.
Et ꝯsiliū ī hoc do Hoc ei vobis vti
le ē q̄ n̄ solū facē. ꝫ ⁊ velle cepistis
ab āno p̄ore. Nūc vero ⁊ facto ꝑfi
cite: ut quēadmodū ꝓmpt⁹ ē ani
m⁹ volūtatis: ita sit ⁊ ꝑfitiendi ex
eo qd̄ hētis. Si ei volūtas ꝓmpta
ē scd̄m id qd̄ habet accepta est. n̄
scd̄m id qd̄ non habet. Nō em̄ ut
alijs sit remissio: vobis aūt tribu
latio. ꝫ ex equalitate in p̄nti tēpe
vestra abūdātia illoꝝ īopiaꝫ sup
pleat: ut ⁊ illoꝝ abūdātia vestre
inopie sit supplementū: ut fiat eq̄
litas sicut scriptum ē. Qui multuꝫ
habuit nō abundauit ⁊ qui mo
dicum nō minorauit. Gratias au
tem ago deo qui dedit eandem sol
licitudinē ꝓ vobis ī corde titi. quo
niam exhortationem quidem su
scepit. sed cuꝫ sollicitior esset sua
voluntate profectus est ad vos.

Misimꝰ etiaꝫ cũ illo fratrẽ nostrũ
cuius laus ẽ in euãgelio ꝑ omẽs
ecc̃ias. Nõ solũ aũt ꝫ ⁊ ordinatus
est ab ecclesijs comes ꝑegrinacõ
nis nostre in hãc grãꝫ q̃ ministr̃
tur a nob̃ ad dñi gloriã ⁊ destina
tã voluntatẽ nostrã deuitãtes hoc
ne q̃s nos vituꝑet in hac pleĩtu
dine que ministrat̃ a nob̃ in dñi
gloriã. Prouidemꝰ em̃ bõ. nõ solũ
corã dõ. ꝫ etiã corã hoĩbꝰ. Misimꝰ
aũt cũ illis ⁊ fratrẽ nostꝝ quez ꝓ
bauimꝰ in multis sepe sollicitũ eẽ
nũc aũt multo sollitiorẽ. ꝯfidẽtia
multa ĩ vos siue ꝓtito qui est so
tius meꝰ ⁊ in vobis adiutor. siue
fratres nostri apl̃i ecc̃iarũ glorie
xp̃i. Ostensionẽ ꝯ que est caritas
vestre ⁊ nostre glorie ꝓ vobis in
illos oñdite in fatie ecc̃iaꝝ. Nam
de ministerio qd̃ fit in sanctos ex
abũdanti est mihi scribere vobis.

Scio em̃ ꝓmptũ Ca. ix.
animũ vr̃m ꝓ quo de vobis
glorior apud macedones. quoniã
et achaya ꝑata est ab ãno p̃teri
to ⁊ vrã emulatio ꝓuocauit plu
rimos. Misimꝰ aũt frẽs ut ne qd̃
gloriamur de vob̃ euacuet̃ in hac
ꝑte ut quẽadmodũ dixi ꝑati sitis
ne cũ venerint macedones mecũ ⁊
ĩuenerint vos ĩꝑatos erubesca
mꝰ nos ut nõ dicamꝰ vos in hac
substantia. Necessariũ ergo existi
maui rogaẽ fratres ut p̃ueniant
ad vos ⁊ prepent repromissaꝫ be
nedictõeꝫ hanc ꝑataꝫ eẽ sic q̃si
bñdictionẽ nõ q̃si auaritiã. Hoc
autẽ dico. Qui parce seminat ꝑce
⁊ metet et q̃ seminat in bñdictio
nibꝰ. de benedictionibꝰ ⁊ metet.
Vnusquisqꝫ ꝓut destinauit ĩ cor
de suo. nõ ex tristitia aut ex neces
sitate. Hilarem em̃ datorẽ diligit
deus. Potens est aũt deꝰ oẽm gr̃
tiaꝫ abũdare facere in vobis ut in
omnibꝰ semꝑ oẽm suffitiẽtiã ha
bentes abũdetis in oẽ opus bonũ
sicut scriptuꝫ ẽ. Dispsit dedit pau
ꝑibꝰ. iustitia eius manet ĩ seculũ
seculi. Qui aũt ãministrat semen
seminãti ⁊ panẽ ad mãducãduꝫ
prestabit. Et multiplicabit semẽ
vestꝝ ⁊ augebit incrementa fru
gũ iustitie vr̃e ut in omnibꝰ locu
pletati abũdetis in oẽm simplici
tatẽ que oꝑat̃ ꝑ nos grãrũactio
nẽ dõ. Qm̃ ministeriũ huiꝰ officij
nõ solũ supplet ea que desũt sãctis
Sed etiã abũdat ꝑ multas grãꝝ
actiones in dño ꝑ ꝓbacõeꝫ mini
sterij huiꝰ ⁊ glorificãtes deũ ĩ obe
dientia ꝯfessionis vestre in euan
gelio xp̃i ⁊ simplicitate ꝯmunica
tionis vestre in illos ⁊ in oẽs ⁊ in
ipõꝝ obsecracõne ꝓ vobis deside
rantiũ vos ꝓpt̃ eminentẽ grãꝫ dei
in vob̃. Grãs ago deo sup̃ inenar
rabili dono eius. Ca. x.

Ipse aũt ego paulus obsecro vos
ꝑ mansuetudinẽ ⁊ modestiã xp̃i.
qui in fatie quidẽꝫ humil̃ sũ inter
vos. absens aũt cõfido in vobis.
Rogo aũt vos ne pñs audeã per
eã ꝯfidentiã qua existimor audere
in quosdã q̃ arbitrant̃ nos tãq̃
s̃m carnẽ ambulemꝰ. In carne eĩ
ambulantes nõ scd̃m carnẽ mili
tamꝰ. Nã arma militie nostre nõ
carnalia. ꝫ potentia dõ ad destru
ctionẽ municõnũ. ꝯsilia destruen
tes ⁊ oẽm altitudinẽ extollentẽꝫ
se aduersus sc̃iaꝫ dei et in captiui
tatẽ redigẽtes omnẽ intellectũ in

obsequiū xp̄i ⁊ in ꝓmptu hn̄tes
vlcisci oēm īobedientiā: cū imple
ta fuerit vrā obedientia. Que ſm
fatiē sunt videte. Si quis ꝯfidit si
bi xp̄i se eē: hoc cogitet iterꝫ apud
se. qꝛ sicut ipe xp̄i ē ita ⁊ nos. Naꝫ
⁊ si amplius aliquid gloriatus fue
ro de potestate nostra quaꝫ dedit
nobis dn̄s in edificationē ⁊ non
in destructionē vestrā: non erube
scam. Vt aūt nō existimer tanq̄
terrere vos ꝑ epl̄as. qm̄ quidē epi
stole inquiūt graues sūt ⁊ fortes
pn̄tia autē corpis īfirma ⁊ sermo
ꝯtemptibilis: hoc cogitet qui eius
modi ē. qꝛ quales sumꝰ verbo per
epl̄as absētes: tales ⁊ pn̄tes in fa
cto. Nō em̄ audemus inserere aut
ꝯparare nos quibusdā q̄ seipōs
ꝯmendant. ꝫ ipsi in nob̄ nosmet
ipōs metiētes ⁊ ꝯparātes nosmet
ipōs nob̄. Nos aūt nō in immen
sū gloriabimur. ꝫ ſm mensurā re
gule qua mensus ē nobis deꝰ mē
suraꝫ ꝑtingendi vsqꝫ ad vos. Nō
em̄ quasi nō ꝑtingētes ad vos su
perextēdimꝰ nos. Vsqꝫ ad vos ei
ꝑuenimꝰ in euāgelio xp̄i: nō ī im
mensū gloriantes in alienis labo
ribꝰ. Spem autē hn̄tes crescentis
fidei vestre: ī vob̄ magnificari ſm
regulā nostrā in abūdantia: etiā
in illa que vltra vos sūt euāgeli
sare: nō in aliena regula in hijs q̄
prepata sūt gloriari. Qui aūt glo
riat̄ in dn̄o glorieť. Nō em̄ q̄ seip
sū ꝯmendat ille ꝓbatus ē. ꝫ quē
deus ꝯmendat. Ca. xi

Vtinā sustineretis modicuꝫ
quid īsipiētie mee. sed ⁊ sup
portate me. Emulor eī vos dei emu
latione. despōdi em̄ vos vni viro
virginē castā exhibē xp̄o Timeo
aūt ne sicut serpēs euam seduxit
astutia sua: ita corrūpant̄ sēsus ve
stri et excidant a simplicitate q̄ ē
in xp̄o. Naꝫ si is q̄ venit aliū xp̄m
p̄dicat quē nō predicauimꝰ. aut
aliū spiritū accipitis quē nō acce
pistis. aut aliud euangeliū qd̄ n̄
recepistis: recte pateremini. Existi
mo eī nihil me minꝰ fecisse a ma
gnis apl̄is. Et si imperitus sermo
ne. ꝫ non sc̄ia. In omībꝰ aūt ma
nifestus sū vob̄. Aut nūquid pec
catū feci meip̄m humiliās: ut vos
exaltemini. Qm̄ gratis euāgeliū
dei euāgelisaui vob̄. alias ecc̄ias
expoliaui accipiēs stipendia ad
ministeriū vestꝫ et cū eēm apud
vos ⁊ egerem nulli onerosus fui.
Nā qd̄ m̄ deerat suppleuerūt frēs q̄
venerūt a macedonia ⁊ ī oībꝫ sine
onere me vob̄ seruaui ⁊ seruabo.
Est veitas xp̄i ī me. qm̄ hec gloria
tio nō infringet̄ ī me in regionibꝫ
achaie. q̄re. Quia n̄ diligo vos.
deꝰ scit. Qd̄ aūt fatio ⁊ fatiā: ut ā
putē occasionē eoꝝ q̄ volūt occa
sionē: ut in q̄ gl̄iant̄ īueniant̄ sic̄
⁊ nos. Nam eiusmōi pseudo apl̄i
sūt oparij sb̄doli: tn̄sfigurātes se ī
apl̄os xp̄i. Et nō mirꝫ. Ipse em̄ sa
thanas tn̄sfigurat se ī angelū lu
cis. nō ē ḡ magnū: si ministri eiꝰ
tn̄sfigurent̄ velut ministri iustitie
quoꝝ finis erit scd̄ꝫ opa ipōꝝ Ite
rū dico: ne quis me putet insipiē
tē. Alioqn̄ velut insipientē accipi
te me: ut ⁊ ego modicū q̄d glori
er. Quod loquor nō loquor scd̄m
deuꝫ ꝫ quasi ī insipiētia: in hac sb̄
stantia glorie. Qm̄ multi glorian
tur scd̄m carnem ⁊ ego gloriabor

Libenter enim suffertis insipientes: cum
sitis ipsi sapientes. Sustinetis enim
si quis vos in seruitutem redigit. si quis
deuorat. si quis accipit. si quis extolli
tur. si quis in faciem vos cedit. secundum
ignobilitatem dico quasi nos infir
mi fuerimus in hac parte In quo quis
audet in insipientia dico audeo et ego
Hebrei sunt et ego Israhelite sunt
et ego. Semen abrahe sunt et ego.
Ministri xpi sunt et ego. Vt minus
sapiens dico plus ego. In labori
bus plurimis in carceribus abundan
tius. in plagis super modum. in mor
tibus frequenter. A iudeis quinquies
quadragenas vna minus accepi.
Ter virgis cesus sum. semel lapida
tus sum. ter naufragium feci. Nocte
et die in profundo maris fui. In itine
ribus sepe. periculis fluminum. periculis la
tronum. periculis ex genere. periculis ex
gentibus. periculis in ciuitate. periculis
in solitudine. periculis in mari. pericu
lis in falsis fratribus. In labore et
erumna. in vigiliis multis. In fame
et siti. in ieiuniis multis. In frigo
re et nuditate. preter illa que extrinsecus
sunt. instantia mea quotidiana. sol
licitudo omnium ecclesiarum Quis infirma
tur et ego non infirmor. Quis scan
dalisatur et ego non vror. Si gloriari
oportet que infirmitatis mee sunt
gloriabor. Deus et pater domini nostri ihesu
xpi scit qui est benedictus in secula quod
non mentior. Damasci prepositus gen
tis arethe regis custodiebat ciui
tatem damascenorum ut me comprehende
ret et per fenestram in sporta demissus
sum per murum et sic effugi manus eius.
Si gloriari oportet Ca. xij.
non expedit quidem. Veniam autem
ad visiones et reuelationes domini.

Scio hominem in xpo ante annos qua
tuordecim siue in corpore siue extra cor
pus nescio deus scit. raptum huius
modi vsque ad tertium celum. Et scio
hmoi hominem siue in corpore siue extra
corpus nescio deus scit. quoniam raptus
est in paradisum et audiuit archana
verba que non licet homini loqui.
Pro huiusmodi gloriabor. pro me
autem nihil nisi in infirmitatibus meis
Nam et si voluero gloriari. non ero in
sipiens Veritatem enim dicam. Parco
autem ne quis me existimet super id
quod videt in me aut audit aliquid
ex me Et ne magnitudo reuelatio
num extollat me. datus est mihi stimu
lus carnis mee angelus sathane
ut me colaphizet. Propter quod ter
dominum rogaui ut discederet a me et
dixit mihi. Sufficit tibi gratia mea. Nam
virtus in infirmitate perficitur. Libenter
igitur gloriabor in infirmitatibus meis
ut inhabitet in me virtus xpi. Pro
pter quod placeo mihi in infirmitatibus
meis. in contumeliis in necessitatibus
in persecutionibus. in angustiis pro xpo
Cum enim infirmor tunc potens sum. Fa
ctus sum insipiens. vos me coegistis
Ego enim a vobis debui commendari
Nihil enim minus feci ab hiis qui
sunt super modum apostoli Tam et si nihil
sum. signa tamen apostolatus mei facta
sunt super vos in omni patientia signis
et prodigiis et virtutibus. Quid est enim
quod minus habuistis per ceteris ecclesiis
nisi quod ego ipse non grauaui vos. Do
nate mihi hanc iniuriam. Ecce tercio hoc
paratus sum venire ad vos et non ero
grauis vobis. Non enim quero que vestra
sunt sed vos. nec enim debent filii paren
tibus thezaurizare. sed parentes filiis.
Ego autem libentissime impendam et

sup impendar ipe p aīab⁹ vīs: licet plus vos diligēs minus dili gar. Sed esto. Ego vos nō grauaui. sed cū eēm astutus dolo vos cepi. Nūquid p aliquez eoz quos misi ad vos circumuenī vos. Rogaui titū a misi cū illo fratrez. Nūquid titus vos circūuenit. Nonne eodē spū ambulauim⁹. Nōne eisdez vestigijs. Olim putatis q excusem⁹ nos apud vos. Coraz deo in xpō loquimur. Oia em̄ carissimi xp̄e edificacōem vestram. Timeo em̄ ne forte cū venero: non q les volo inueniaz vos a ego inueniar a vob̄ qualez non vultis: ne forte ctencōnes emulacōnes aīositates dissensiones detractiones susurrationes inflationes seditiones sint īt̄ vos. Ne iterū cū venero humliet me deus apud vos a lugeaz multos ex hijs qui añ peccauerūt a nō egerunt penitentiaz sup immunditia a fornicatione a impudicitia quā gesserūt. Ca. xiij.

Ecce tertio hoc veio ad vos. In ore duoz vel triū testiuz stabit omne verbuz. Predixi em̄ a p̄dico ut p̄sis vobis a nunc absens hijs qui añ peccauerūt et ceteris ommib⁹. qm̄ si venero iterū non parcā. An experimentū queritis eius qui in me loquit̄ xps. Qui in vobis non infirmat̄ sed potens est in vobis. Nam et si crucifixus est ex infirmitate. sed viuit ex virtute dei. Nam a nos infirmi sumus in illo. ꝫ viuimus cū eo ex virtute dei in vobis. Vosmetipōs temptate: si estis ī fide ipsi vos p bate. An nō ognoscitis vosmetipsos. q̄a xp̄us ihūs in vobis est. Nisi forte reprobi estis. Spero aūt q̄ cognoscetis. q̄ nos nō sumus reprobi. Oram⁹ autem deuz ut nihil mali faciatis: non ut nos probati apparemus. sed ut vos qđ bonū est faciatis. Nos aūt ut reprobi sim⁹. Non em̄ possumus aliquid aduersus veritatem. sed p veritate. Gaudemus em̄ quoniaz nos infirmi sumus. vos autez potētes estis. Hoc a oramus vestrā confūmationem. Ideo hec absēs scribo: ut nō presens durius agā sēm potestatem quam dominus dedit mihi in edificationem a nō in destructionē. De cetero fratres gaudete. perfecti estote. exhortamini. idipsuz sapite. Pacem habete a deus pacis a dilectionis erit vobiscum. Salutate inuicē in osculo sancto. Salutant vos omnes sancti. Gratia domini nostri ihu xp̄i a caritas dei a ocumicatio sancti spiritus sit cum oīb⁹ vob̄ amen.

Explicit epistola secunda ad Corinthios. Incipit plog⁹ in epistolā ad Galathas.

Galathe sunt greci. Hij verbum veritatis primum ab apostolo acceperunt. ꝫ post discessum eius temptati sunt a falsis apostolis: ut in legem a circumcisionem verterentur. Vos apostolus reuocat ad fidem veritatis: scribens eis ab eptheso.

Explicit prologus ad Galathas.

Incipit epl'a ad Galathas.

Paulus apl'us nō ab hoīb⁹ neq; p hoīem sed p ih̄m xp̄m ⁊ deū patrē qui suscitauit eū a mortuis et qui mecū sunt oēs fratres ecclesijs galatie. Gratia vobis ⁊ pax a d̄o patre nr̄o ⁊ dn̄o ih̄u xp̄o qui dedit semetip̄m p peccatis nr̄is ut eripet nos de p̄nti seculo nequā ſm volūtatē dei ⁊ p̄ris nostri. cui est gl'ia in secula seculorū amen. Miror q̄ sic tā cito trāsferemini ab eo qui vos vocauit in grām xp̄i in aliud euangeliū q̄d nō est aliud. n̄ sūt aliqui qui vos ꝯturbāt ⁊ volunt ꝯuertere euangeliū xp̄i. Sed licet nos aut angelus de celo euāgeliset vob' pret'q̄ q̄d euāgelisauim⁹ vobis. anathema sit. Sicut p̄dixim⁹ ⁊ nūc iterū dico. si quis vobis euāgelisauerit pret' id q̄d accepistis. anathema sit. Mō em̄ hoīb⁹ suadeo an d̄o. An quero homīb⁹ placere. Si adhuc hoīb; placerē xp̄i seru⁹ nō eēm Notū em̄ vobis fatio fratres euangeliū q̄d euangelisatū est a me. q̄ nō ē scd̄m hominē. Neq; em̄ ego ab homine accepi illud neq; didici. ſ; p reuelationē ih̄u xp̄i. Audistis em̄ ꝯuersacōnem meā aliqn̄ in iudaismo. qm̄ sup̄ modū p̄sequebar ecc̄iā dei ⁊ expugnabā illā ⁊ p̄fitiebā in iudaismo supra multos coetaneos meos in gn̄e meo. abūdanti⁹ emulator exn̄s pat'nar meaꝝ tradicōnū. Cū aūt placuit ei qui me segregauit de vtero m̄ris mee ⁊ vocauit p grāz suā ut reuelaret filiū suū in me ut euāgelisarē illū in gētib⁹. ꝯtinuo nō acquieui carni et sāguini. Neq; veni iherosolimā ad antecessores meos apl'os ſ; abij ī arabiā ⁊ iterū reuersus sū damascū. Deinde post ānos tres veī iherosolimā videre petrū ⁊ mā si apud eū dieb; qn̄decī. Aliū aūt apl'oꝝ vidi neminē. nisi iacobuz fratrē dn̄i. Que aūt scribo vobis. ecce corā d̄o q̄ nō mētior. Deinde veni in p̄tes syrie ⁊ cilitie Erā aūt ignot⁹ fatie ecc̄ijs iudee que erāt ī xp̄o. Tātū aūt auditū habebāt qm̄ qui sequebat' nos aliqn̄ nūc euāgelisat fidē quā aliqn̄ expugnabat ⁊ in me clarificabant deū.

Deinde post ānos q̄ tuordecī iterū ascēdi iherosolimaz cū barnaba assumpto ⁊ tito. Ascendi aūt scd̄m reuelacōem ⁊ cōtuli cū illis euangeliū q̄d p̄dico in gētib⁹. Seorsū aūt hijs qui videbāt' aliquid eē ne forte inuacuū currerē aut cucurrissem. Sed neq; titus qui mecū eāt. cū eēt gētilis ꝯpulsus est circūcidi. ſ; ꝓpter subintroductos falsos fratres q̄ subintroierūt explorare libertatē nostrā quā habem⁹ ī xp̄o ih̄u ut nos in ſuitutē redigerēt. Quib⁹ neq; ad horaz cessim⁹ subiectioni ut veritas euāgelij p̄maneat ap̄d vos. Ab hijs aūt qui videbāt' eē aliq̄d quales aliqn̄ fuerint nihil mea int'est. De⁹ em̄ p̄sonā homīs nō accipit. Mihi em̄ qui videbātur eē aliquid nihil cōtulerūt. Sz ecōtra cū vidissent q̄ creditū est mihi euangeliū prepucij sicut et petro circūcisionis q̄ em̄ opatus

ē petro ī apostolatū circūcisionis
opatus est ⁊ m̄ inter gentes ⁊ cū
ꝯgnouissent grām que data ē m̄
iacob⁹ ⁊ cephas ⁊ iohēs qui vide
bant̄ colūne eē: dextras dederūt m̄
⁊ barnabe sotietatis: ut nos in gē
tes. ipi aūt in circūcisionē tātū ut
pauperꝫ memores eēm⁹. Qd etiaꝫ
sollicitus fui hocipsū facere. Cum
aūt venisset cephas antiochiā ī
fatiē ei restiti. qꝛ rep̄hensibilis eāt
Pri⁹ em̄ q̄ venirēt q̄dā a iacobo
cū gentibus edebat. Cū aūt venis
sēt subtrahebat ⁊ segregabat se
timens eos q̄ ex circūcisione erāt
Et simulacōni ei⁹ ꝯsenserūt ceteri
iudi: ita ut barnabas duceret̄ ab
eis in illā simulacōnē Sꝫ cū vidis
seꝫ ꝙ nō recte ambularēt ad veri
tatē euāgelij: dixi cephe corā oībꝫ
Si tu cū iudeis sis gentilit̄ viuis ⁊
nō iudaice: qūo gentes cogis iu
daizare. Nos natura iudei ⁊ non
ex gentib⁹ peccatores. Sciētes au
tē ꝙ nō iustificat̄ homo ex opib⁹
legis: nisi p fideꝫ ihu xp̄i ⁊ nos in
xp̄o ihu credim⁹: ut iustificemur
ex fide xp̄i et nō ex opibus legis.
Propter qd ex opibꝫ legis nō iu
stificabit̄ ōnis caro. Qd si queren
tes iustificari in xp̄o inuēti sum⁹
⁊ ipsi peccatores: nūquid xp̄s pec
cati minister ē. Absit. Si em̄ que
destruxi iteruꝫ reedifico: preuarica
torē me ꝯstituo. Ego em̄ p legeꝫ le
gi mortu⁹ sū ut dō viuā. Cristo cō
fixus sū cruci. Viuo aūt iā ñ ego
viuit vero in me xp̄s. Qd aūt nūc
viuo in carne: in fide viuo filij dei
q̄ dilexit me ⁊ tradidit semetipsū
ꝓ me. Non abitio gratiam dei. Si
enim p legeꝫ iustitia. ergo gratis
xp̄us mortuus est. ¶ Ca. iij.

O Insēsati galathe quis vos
fascinauit non obedire veri
tati. Ante quorum oculos ihesus
cristus proscriptus est ⁊ in vobis
crucifixus. Hoc solum a vobis vo
lo discere. Ex operibus legis spiri
tū accepistis: an ex auditu fidei.
Sic stulti estis: ut cuꝫ spiritu cepe
ritis: nunc carne ꝯsūmamini. Tā
ta passi estis sine causa: si tamen
sine causa. Qui ergo tribuit vob̄
spiritum ⁊ operatur virtutes ī vo
bis: ex operibus legis: an ex audi
tu fidei. Sicut scriptū est: abrahā
credidit deo ⁊ reputatū est illi ad
iustitiam. Cognoscite ergo: quia
qui ex fide sunt hij sunt filij abra
he. Prouidens autem scriptuā qꝛ
ex fide iustificat gentes de⁹ prenū
tiauit abrahe quia benedicent̄ in
te oēs gentes. Igit̄ qui ex fide sūt
benedicent̄ cū fideli abrahaꝫ. Qui
cunqꝫ em̄ ex opibus legis sūt: sb̄
maledicto sunt. Scriptū est enim
Maledictus oīs q̄ nō pmāseit in
omnib⁹ que scripta sunt in libro
legis ut fatiat ea. Qm̄ aūt in lege
nemo iustificabit̄ apud deuꝫ: ma
nifestum est: quia iust⁹ ex fide vi
uit. Lex aūt nō est ex fide. sed qui
fecerit ea viuet ī illis. Crist⁹ nos
redemit de maledicto legis factus
pro nobis maledictum. quia scri
ptum est maledictus omnis qui
pendet in ligno: ut in gentibus be
nedictio abrahe fieret ī cristo ihe
su ut pollicitationem spiritus acci
piamus per fidem. Fratres scd̄m
hominem dico. tamen hominis
confirmatum testamentum ne
mo spernit aut superordinat.

Abrahe dicte sūt ꝓmissiones ⁊ se
mini ei⁹. Nō dicit ⁊ seminib⁹ q̄si
in multis ꝫ quasi ī vno et semini
tuo qui est xp̄s. Hoc aūt dico te
stamētū cōfirmatū a dō que post
quadringētos ⁊ triginta annos
facta est lex. n̄ irritū facit ad eua
cuandā ꝓmissionē. Nā si ex lege
hereditas. iam nō ex ꝓmissione.
Abrahe aūt ꝑ repromissionez do
nauit deus. Quid igit̄ lex. Propt̄
trāsgressionez posita est donec ve
niret semen cui ꝓmiserat: ordina
ta ꝑ angelos ī manu mediatoris
Mediator aūt vni⁹ nō est. de⁹ āt
vnus est. Lex ḡ aduersus ꝓmis
sa dei. Absit. Si em̄ data eēt lex q̄
posset viuificare. vere ex lege eēt
iustitia. Sz ꝯclusit scriptura om̄a
sb̄ peccato. ut ꝓmissio ex fide ihu
xp̄i daret̄ credentibz. Prius autez
q̄ veniret fides sub lege custodie
bamur. ꝯclusi in eā fidez que reue
landa erat. Itaqz lex pedagogus
noster fuit in xp̄o ut ex fide iustifi
cemur. At vbi venit fides iam nō
sum⁹ sub pedagogo. Oēs em̄ filij
dei estis ꝑ fidē que est in xp̄o ihu.
Quicūqz em̄ ī xp̄o baptisati estis.
cristū induistis. Nō ē iude⁹ neqz
grecus. nō est seru⁹ neqz liber. nō
est masculus neqz femina. Om̄es
em̄ vos vnuz estis in xp̄o ihu. Si
aūt vos xp̄i. ergo abrahe semen
estis scd̄m ꝓmissionem heredes.

Dico aūt Quāto tē Ca. iiij.
pore heres ꝑuulus est nihil
differt a seruo cū sit dn̄s omniū.
ꝫ sub tutorib⁹ ⁊ actorib⁹ est vsqz
ad p̄finitū tēpus a p̄re. Ita ⁊ nos
cū eēm⁹ ꝑuuli. sub elemētis mun
di hui⁹ eram⁹ seruientes. At vbi
venit pleitudo tp̄is misit de⁹ filiū
suū factū ex muliere factū sb̄ lege
ut eos qui sb̄ lege erāt redimeret
ut adopcōez filioꝝ recipem⁹. Qm̄
aūt estis filij di misit de⁹ spm̄ filij
sui in corda vestra damātē abba
pat̄. Itaqz iam nō est seru⁹ ꝫ fili⁹.
Qd̄ si filius ⁊ heres ꝑ deū. Sed tūc
quidē ignorātes deū. hijs qui na
tura sunt dij seruiebatis. Nūc āt
cū cognoueritis deū ymo cogniti
sitis a dō. qūo ꝯuertimini iterꝫ ad
infirma ⁊ egena elementa quib⁹
denuo seruire vultis. Dies obser
uatis ⁊ menses ⁊ tp̄a ⁊ ānos. Ti
meo vos ne forte sine causa labo
rauerim in vob̄. Estote sicut ego.
qꝛ et ego sicut vos. Fratres obse
cro vos. nihil me lesistis. Scitis
aūt qꝛ ꝑ infirmitatē carnis euāge
lisaui vobis iaz pridē ⁊ temptacō
nē vestrā in carne mea nō spreui
stis neqz respuistis. ꝫ sicut ange
lū di accepistis me sicut cristū ihe
sū. Vbi est ergo btitudo vestra.
Testimoniū ei ꝑhibeo vobis. qꝛ
si fieri posset oculos vr̄os eruisse
tis et dedissetis m̄. Ergo inimicus
vobis factus sū verꝫ dicens vob̄.
Emulant̄ vos nō bn̄. ꝫ excludere
vos volūt ut illos emulemini. Bo
nū aūt emulamī in bono semp ⁊
nō tm̄ cū pn̄s sū apud vos. Filio
li mei quos iterꝫ ꝑturio. donec for
met̄ xp̄us in vobis. Vellē aūt eē
apud vos mō ⁊ mutaē vocē meā
qm̄ ꝯfundor in vob̄. Dicite m̄ qui
sub lege vultis eē. Legem nō legi
stis. Scriptū est em̄ qm̄ abrahā
duos filios habuit vnū de ancil
la ⁊ vnū de libera. Sz qui de ancil
la scd̄m carnē natus est. qui autē

de libera p repromissionē. Que sūt
p allegoriaz dicta. Hec eī sūt duo
testamēta. Vnū quidē in mōte sy
na in seruitutē generās q̄ ē agar
Syna em̄ mōs ē in arabia q̄ cōiū
ct⁹ ē ei: q̄ nūc ē ihrl'm ⁊ ꝑuit cuz fi
lijs suis. Illa āt q̄ sursū ē ihrl'z libe
ra ē q̄ ē mr̄ nrā. Scriptū ē eī Letaē
steril' q̄ non paris. erūpe ⁊ clama
q̄ non ꝑturis. qꝛ multi filij deserte
magis q̄ ei⁹ q̄ habet viꝝ. Nos āt
fratres scd̄m ysaac ꝓmissionis fi
lij sum⁹. Sz qūo tūc q̄ scd̄m carnē
natus fuerāt ꝑsequebat̄ eū q̄ ꝑm
spm̄: ita ⁊ nūc. Sz q̄d dicit scriptu
ra. Eice ancillā ⁊ filiū ei⁹. Nō em̄
heres eīt filius ancille cū filio libe
re. Itaqꝫ fratres nō sum⁹ ancille
filij ꝫ libere: q̄ libertate xp̄us nos
liberauit. Capitulū. v.

STate ⁊ nolite iterꝫ iugo ꝑui
tutis ꝯtineri. Ecce ego paul⁹
dico vob̄. qm̄ si circūcidamini cri
st⁹ vob̄ nl̄ ꝓderit. Testificor autez
rursus oī hoī circūcidēti se. qm̄ de
bitor ē vniūse legis fatiēde. Euacu
ati estis a xp̄o. Qui ī lege iustifica
mini: a grā excidistis. Nos eī spi
ritu ex fide spez iustitie expectam⁹.
Naz in xp̄o ihu neqꝫ circūcisio ali
quid valet neqꝫ preputiū. ꝫ fides
q̄ ꝑ caritatē opat̄ Currebatis bn̄
Quis vos impediuit veritati non
obedire. nemini ꝯsenseritis. Per
suasio hec nō ē ex eo qui vocauit
vos. Modicū fermentū totā mas
saz corrūpit. Ego ꝯfido in vobis in
dn̄o q̄ nl̄ aliud sapietis. Qui aūt
conturbat vos: portabit iuditiuz
quicūqꝫ est ille. Ego autez fratres
si circūcisionē adhuc predico: q̄d
adhuc persecutionē patior. Ergo
euacuatum est scandaluz crucis.
Vtinā ⁊ abscidantur qui vos cō
turbant. Vos enim in libertatez
vocati estis fratres: tm̄ ne liberta
tem in occasionez detis carnis. ꝫ
per caritatē spiritus seruite inuicē
Omnis em̄ lex ī vno sermone im
pletur. diliges ꝓximū tuū sicut te
ip̄m. Qd̄ si inuicē mordetis ⁊ ꝯme
ditis: videte ne ab inuicez cōsūma
mini. Dico aūt in xp̄o. Spiritu am
bulate ⁊ desideria carnis nō ꝑfiti
etis. Caro em̄ ꝯcupiscit aduersus
spm̄. spiritus autē aduersus car
nē. Hec enim sibi inuicē aduersā
tur: ut nō quecūqꝫ vultis illa fati
atis. Qd̄ si spū ducemini: nō estis
sub lege. Manifesta sunt aūt opa
carnis que sūt fornicacō. immun
ditia. impudicitia. luxuria. ydolo
ruz seruitus. venefitia. inimicitie.
ꝯtentiones. emulacōnes. ire. rixe.
dissensiones. secte. iuidie. homici
dia. ebrietates. comessationes et
hijs similia: que predico vobis si
cut p̄ dixi. quoniam q̄ talia agūt
regnum dei nō ꝯsequent̄: fructus
aūt spūs ē caritas. gaudiū. pax.
patientia. lōganimitas. bonitas.
benignitas. māsuetudo. fides. mo
destia. ꝯtinentia. castitas. Aduer
sus huiusmodi nō ē lex. Qui aūt
sunt xp̄i: carnē suā crucifixerūt cū
vicijs ⁊ ꝯcupiscēcijs. Ca. vi.

SI viuimus spiritu: spiritu ⁊
ambulemus Nō effitiamur
inanis glorie cupidi: inuicez pro
uocantes: inuicem inuidentes.
Fratres ⁊ si preoccupatus fuerit
hō in aliq̄ delicto. vos q̄ spūales
estis huiusmōi īstruite ī spū leni
tatis. ꝯsiderās teip̄z ne ⁊ tu tēpteris

Alter alterius onera portate ⁊ sic adimplebitis legē xp̄i Nā si quis existimat se aliq̄d eē cū nihil sit: ip̄e se seducit. Opus aūt suū ꝓbet vnusquisq; et sic in semetipō tm̄ gloriā hēbit ⁊ nō in altero. Vnusquisq; em̄ onus suū portabit. Cōmunicet aūt is qui cathezizat̄ verbo ei q̄ se cathezizat in oīb⁹ bonis. Nolite errare. Deus nō irridetur. Que em̄ seminauerit hō hec ⁊ metet. Qm̄ qui seminat in carne sua de carne ⁊ metet corrupcōnem. q̄ aūt seminat in spū. de spū metet vitā eternā. Bonū aūt fatientes nō deficiam⁹. tp̄e eī suo metem⁹ nō defitientes. Ergo dū tēp⁹ habem⁹ opemur bonū ad oēs. maxīe aūt ad domesticos fidei. Videte q̄lib⁹ litteris scripsi vobis mea manu. Quicūq; em̄ volūt placere in carne hij cogunt vos circumcidi tm̄ ut crucis xp̄i ꝑsecucōem non patiant̄. Neq; eī qui circūcidunt̄ legē custodiūt. ꝫ volūt vos circūcidi ut in carne vrā glorient̄. Mihi autē absit gloriari nisi in cruce dn̄i nostri ih̄u xp̄i ꝑ quez m̄ mundus crucifixus est ⁊ ego mundo. In xp̄o em̄ ih̄u neq; circūcisio aliq̄d valet neq; preputiū. ꝫ noua creatura. Et quicūq; hanc regulā secuti fuerint. pax sup illos ⁊ misericordia ⁊ super israhel dei. De cetero nemo m̄ molestus sit. Ego em̄ stigmata dn̄i ih̄u in corpore meo porto. Gratia domini nostri ihesu xp̄i cū spū vestro fratres amen.

Explicit epistola ad Galathas. Incipit argumentū in epl̄am ad Ephesios.

Ephesij fūt asyani. Hij accepto verbo veritatis prestiterūt ī fide. Hos collaudat apl̄s scribēs eis a roma de carcere ꝑ tichicum dyaconez.

Explicit argumentū. Incipit epl̄a ad Ephesios.

Paulus apl̄us cristi ih̄u ꝑ voluntatē dei oībus sanctis q̄ fūt ephesi et fidelib⁹ in xp̄o ih̄u. Grā vob̄ is ⁊ pax a deo p̄re nostro ⁊ dn̄o ihesu xp̄o. Bn̄dictus de⁹ et pater dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i qui bn̄dixit nos in oī benedictione spūali in celestibus in xp̄o sicut elegit nos in ip̄o ante mūdi ꝯstitucōem ut eēm⁹ sancti ⁊ immaculati in ꝯspectu ei⁹ in caritate. Qui p̄destinauit nos ī adoptionē filioꝝ ꝑ ih̄m xp̄m in ipsum scd̄m ꝓpositū voluntatis sue ī laudē glorie gratie sue. in qua gratificauit nos in dilecto filio suo in q̄ habem⁹ redēpcōem ꝑ sanguinez eius remissionē pctōꝝ scd̄m diuitias gratie ei⁹ que sup abūdauit in nob̄ in oī sapientia ⁊ prudētia ut notū faceret nob̄ sacramentū voluntatis sue scd̄m bn̄ placitum ei⁹ qd̄ ꝓposuit in eo in dispensacōne plenitudinis tēpm instaurare oīa in xp̄o que in cel̄ ⁊ q̄ in terra sunt in ip̄o. In quo etiā ⁊ nos sorte vōti sum⁹. p̄destinati scd̄m ꝓpositū ei⁹ qui opat̄ oīa scd̄m ꝯsiliū voluntatis sue. ut sim⁹ in laudez glorie eius nos qui an̄ speramus in xp̄o. In quo ⁊ vos cū audissetis verbū veritatis euangeliū salutis

vestre in quo & credentes signati
estis spū ꝓmissionis sancto qui
ē pignus hereditatis nostre in re
demptionē acquisitionis in laudem
glorie ipsi9. Propterea et ego au
diēs fidē vestrā que ē in xp̄o ihesu
& dilectionē in oēs sanctos: non
cesso grās agēs ꝓ vob memoriā
vestri faciens in oracōnibz meis:
ut de9 dñi nri ihu xp̄i pat̄ glorie
det vob spm̄ sapientie & reuelacō
nis in agnitōem ei9 illuminatos
oculos cordis vestri ut sciatis q̄
sit spes vocacōis ei9 & que diuitie
glorie hereditatis ei9 in sanctis &
q̄ sit supereminens magnitudo vir
tutis ei9 in nos q̄ credidim9 scdz
operacōem potētie virtutis ei9 quā
operatus ē in xp̄o: suscitans illum a
mortuis & cōstituens ad dexteraz
suā in celestib9 supra omnē p̄nci
patū & potestatē & virtutē & domi
nacōem & omne nomē q̄d noīat
nō solū in hoc seculo ꝫ etiā in futu
ro & oīa subiecit sub pedib9 eius.
Et ipm̄ dedit caput supra omnez
eccl̄iaz que ē corp9 ipsius et plem
tudo ei9 q̄ oīa in oīb9 adimplet̄.

Et vos cū eētis mor Ca. ij.
tui delictis & peccatis vestris
in quib9 aliq̄n ambulastis: secdm
seculū mūdi huius. fm̄ p̄ncipē pote
statis aeris huius. spūs q̄ nūc opa
tur in filios diffidentie in quib9 &
nos oēs aliq̄n conuersati sumus in
desideriis carnis nostre fatientes
voluntatē carnis & cogitacōnū et
eram9 natura filij ire sicut & ceteri
Deus aūt qui diues ē in miseri cor
dia ꝓp̄ nimiā caritatē suā qua di
lexit nos & cū eēmus mortui pecca
tis conuiuificauit nos xp̄o cui9 grā
estis saluati & coresuscitauit & cōse
dere fecit in celestib9 in xp̄o ihu ut
ostēderet in seculis supuenientibus
abūdantes diuitias gratie sue in
bonitate sup nos in xp̄o ihu. Gra
tia em̄ estis saluati p fidez & hoc nō
ex vob Dei em̄ donū est: nō ex ope
ribus ut ne quis glorietur. Ipsi em̄
sum9 factura creati in cristo ihu in
opibus bonis que prepauit de9
ut in ill̄ ambulemus. Propt̄ q̄d
memores estote q̄ aliq̄n vos era
tis gentes in carne qui dicebami
mi preputiū ab ea que dicit̄ circū
cisio in carne manufacta q̄ eratis
illo in tempore sine xp̄o alienati a
conuersacōne isr̄l & hospites testa
mentoz: ꝓmissionis spem nō ha
bentes & sine de9 in hoc mūdo. Nūc
aūt in cristo ihu vos q̄ aliq̄n era
tis lōge facti estis ꝓpe in sāguine
xp̄i. Ipse em̄ ē pax nra q̄ fecit vtra
q̄ vnū & mediū parietez macerie
soluēs inimicitias in carne sua: le
gē mādatoz & decretis euacuās ut
duos cōdat in semetipm̄ in vnū
nouū hoīem faciēs pacē: ut reco ci
liet ambos in vno corpe deo p cru
cē interficiens inimicitias in semet
ipso & venies euāgelisauit pacez
vob q̄ longe fuistis et pacez his
q̄ ꝓpe. quīm̄ p ipsum habem9 accessum
ambo in vno spū ad p̄rem. Ergo
iā non estis hospites & aduene ꝫ
estis ciues sanctoz & domestici dei
supedificati sup fūdamentū apo
stoloz & ꝓphaz ipso sūmo angu
lari lapide cristo ihesu in quo om
nis edificatio constructa crescit in
templum sanctum in domino. In
quo & vos coedificamini in habita
culū dei in spūsancto. Ca. iij.

Huius rei grā ego paul⁹ vinctus ixp̄ ihu ꝓ vobis gētib; si tn̄ audistis dispensatiōem gr̄tie dei que data ē mihi in vobis. qm̄ s̄m reuelatiōem notū m̄ factū est sacramentū sicut supra scripsi in breui ꝓut potestis legētes intelligere prudentiā meā in ministerio xp̄i. qd̄ alijs generacōnib; non ē agnitū filijs hominū. sicuti nunc reuelatū ē sāctis apl̄is ei⁹ ⁊ ꝓphetis in spū. eē gentes coheredes et ꝯcorp̄ales ⁊ ꝯpticipes ꝓmissionis ei⁹ in xp̄o ihu ꝑ euangeliū. cuius factus sū ego minister s̄m donu; gratie dei que data ē m̄ scd̄m operacōe; virtutis ei⁹. Mihi em̄ oīm sāctoꝝ minimo data est grā hec. in gentib⁹ euāgelisare inuestigabiles diuitias cristi ⁊ illuminare oēs que sit dispensacō sacramēti abscōditi a seculis in d̄o qui om̄a creauit. ut innotescat p̄ncipib⁹ ⁊ potestatib⁹ in celestib⁹ ꝑ eccl̄iam multiformis sapiētia dei scd̄m p̄finicōem seculoꝝ quaꝫ fecit in xp̄o ihu dn̄o nr̄o. In q̄ habem⁹ fiduciā ⁊ accessum in cōfidentia ꝑ fidē eius. Propt̄ qd̄ peto ne defitiatis in tribulacōnib⁹ meis ꝓ vob̄ q̄ ē gl̄ia vestra. Hui⁹ rei gratia flecto genua mea ad patre; dn̄i nostri ihu cristi ex quo oīs pat̄nitas in celis ⁊ ī terra nominat̄. ut det vobis scd̄m diuitias glorie sue v̄tutē corroborari ꝑ sp̄m eius in interiori hoīe xp̄m habitare ꝑ fidē in cordib⁹ vestris: in caritate radicati ⁊ fundati ut possitis cōprehēdere cū oībus sanctis que sit latitudo et longitudo ⁊ sublimitas ⁊ ꝓfūdū Scire etiā sup̄eminēte; sciētie caritate; xp̄i ut impleamī in oēm plenitudine; dei. Ei aūt qui potēs est om̄a facere sup̄abundant̄ q̄ petim⁹ aut intelligim⁹ scd̄m virtute; que op̄at̄ in nobis. ipsi gloria in eccl̄ia ⁊ in xp̄o ihu in oēs gn̄acōes seculi seculoꝝ amen. Ca. iiij.

Obsecro itaq; vos ego vinct⁹ in dn̄o. ut digne ambuletis vocacōne qua vocati estis cū ōni humilitate ⁊ mānsuetudine. cū patientia supportantes inuicē in caritate. sollicite seruare vnitatē sp̄ūs ī vinculo pacis. Vnū corp⁹. vn⁹ sp̄ūs. sicut vocati estis in vna spe vocacōnis vestre. Vn⁹ dn̄s. vna fides. vnū baptisma. Vnus deus ⁊ pat̄ oīm qui sup̄ oēs ⁊ ꝑ om̄a ⁊ in omnib⁹ nobis. Vnicuiq; autē nostꝝ data est gr̄a scd̄m mēsurā donacōis xp̄i. Propt̄ qd̄ dic̄. Ascēdens ī altū captiuā duxit captiuitatē. dedit dona hominib⁹. Qd̄ āt ascendit. q̄d est nisi q̄ ⁊ descēdit p̄mū in inferiores ꝑtes terre. Qui descendit ip̄e est ⁊ qui ascēdit sup̄ oēs celos ut adimpleret om̄a. Et ip̄e dedit quosdā quidē apl̄os. q̄sdam autē ꝓphos. alias vero euāgelistas. alios aūt pastores ⁊ doctores ad ꝯsūmacōem sanctoꝝ in op⁹ ministerij in edificacōnē corp̄is xp̄i. donec occurram⁹ oēs in vnitate; fidei ⁊ agnicōnis filij dei in viꝝ ꝑfectū ī mensurā etatis plenitudīs xp̄i. ut iam nō sim⁹ ꝑuuli fluctuantes ⁊ circūferamur ōni vento doctrine in nequitia hoīm in astutia ad circūuencōem erroris. Veritatē aūt fatientes in caritate crescam⁹ in illo ꝑ om̄a qui ē caput xp̄us. ex quo totū corpus

ꝯpactū ⁊ ꝯnexū ꝑ omnē iūcturaꝫ
subministracōis scd̄m opatiōem
in mēsuraꝫ vniuscuiusq̄ membri
augmentū corpis facit in edifica
tionē sui in caitate. Hoc igit̄ dico
⁊ testificor in dn̄o: ut iam nō am
buletis sicut ⁊ gētes ambulant ī
vanitate sēsus sui tenebris obscu
ratuꝫ hn̄tes intellectuꝫ: alienati a
vita dei ꝑ ignorantiā que ē in ill̄
ꝓpter cecitateꝫ cordis ipōꝝ qui de
sperātes semetipōs tradiderūt im
pudicitie in opacōeꝫ immūditie
oīs in auaritiā. Vos aūt non ita
didicistis xp̄m. si tn̄ illū audistis
⁊ in ipō edocti estis sicut ē veritas
in ih̄u deponere vos scd̄m p̄stinā
ꝯuersationē veterē hominē q̄ cor
rūpit̄ scd̄m desideria erroris. Reno
uamini aūt spū mētis vestre ⁊ in
duite nouū hoīem q̄ scd̄ꝫ deū crea
tus ē in iustitia ⁊ sanctitate verita
tis. Propt̄ qd̄ deponētes menda
tiū loq̄mini veritateꝫ vnusquisq̄
cū ꝓximo suo. qm̄ sum⁹ īuiceꝫ mē
bra. Irascimini et nolite peccare.
Sol nō occidat sup iracūdiā vrāꝫ
Nolite locū dare dyabolo. Qui fu
rabat̄ iam nō furet̄. magis autē
laboret op ādo manib⁹ suis qd̄ bo
nū ē: ut habeat vn̄ tribuat neces
sitatē patienti. Oīs sermo malus
ex ore vr̄o nō ꝓcedat. ꝫ si quis bo
n⁹ ad edificacōeꝫ fidei ut det grāꝫ
audiētibꝫ. Et nolite ꝯtristare spm̄
sāctū d̄i in q̄ signati estis in die re
dēpcōis. Oīs amaritudo ⁊ ira ⁊ in
dignacō ⁊ clamor ⁊ blasphemia
tollat̄ a vobis cum omni malitia.
Estote autem inuicē benigni: mise
ricordes donantes inuiceꝫ sicut et
de⁹ in xp̄o donauit vob̄. Ca. v.

Estote ergo imitatores dei sic̄
filij carissimi ⁊ ambulate in
dilectione sicut ⁊ xp̄s dilexit nos
⁊ tr̄didit semetip̄m ꝓ nob̄ obla
tionē ⁊ hostiā deo in odoreꝫ suaui
tatis. Fornicatio aūt ⁊ oīs immū
ditia aut auaritia nec noīet̄ in vo
bis sicut decet sāctos. aut turpitu
do ā stultiloquiuꝫ aut scurrilitas
q̄ ad rem nō ꝑtinet. ꝫ magis gra
tiarūactio. Hoc em̄ scitote intelli
gētes ꝙ oīs fornicator aut īmun
dus ā auarus qd̄ ē ydolorū serui
tus nō habet hereditatē in regno
xp̄i ⁊ dei. Nemo vos seducat īani
b⁹ verb̄. ꝓpter hec em̄ venit ira d̄i
in filios diffidentie Nolite g̊ effici
pāticipes eoꝝ. Eratis em̄ aliqn̄ te
nebre. nūc autē lux in dn̄o ut filij
lucis ambulate. Fructus eī lucis
ē in oī bonitate ⁊ iustitia et verita
te. Probātes quid sit bn̄placitū
deo ⁊ nolite cōmunicare opib⁹ in
fructuosis tenebrarū. magis aūt
redarguite. Que eī in occulto fiūt
ab ip̄is: turpe ē ⁊ dicere. Oīa autē
q̄ arguunt̄ a lumine maīfestātur
Omne em̄ qd̄ manifestat̄: lumē ē
Propt̄ qd̄ dicit. Surge q̄ dormis
⁊ exurge a mortuis ⁊ illuminabit
tibi xp̄s. Videte itaq̄ fratres qūo
caute ambuletis nō quasi insipiē
tes ꝫ ut sapientes: redimētes tem
p⁹ qm̄ dies mali sunt. Propterea
nolite fieī īprudētes. ꝫ ītelligētes
q̄ sit voluntas dei. Et nolite inebri
ari vino in quo ē luxuria. ꝫ imple
mini spūscō loquentes vobismet
ip̄is ī psalmis ymnis ⁊ cāticis spi
ritalibꝫ cātātes ⁊ psallētes ī cordi
b⁹ vr̄is dn̄o: grās agētes sp̄ ꝓ ōni
b⁹ ī noīe dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i d̄o ⁊ pr̄i.

Subiecti inuicē in timore xp̄i. Mu
lieres viris suis subdite sint sicut
dn̄o. qm̄ vir caput ē mulieris sic
xp̄s caput est ecc̄ie: ip̄e saluator
corpis ei⁹. Sed sicut ecc̄ia sb̄iecta
est xp̄o. ita ⁊ mulieres viris suis ī
oib⁹. Viri diligite vxores vestras
sicut ⁊ xp̄us dilexit ecc̄iam ⁊ seip
sū tradidit ꝓ ea ut illaꝫ sāctifica
ret mūdans eaꝫ lauacro aque in
verbo vite. ut exhibēt ip̄e sibi glo
riosaꝫ ecc̄iam nō hn̄tem maculaꝫ
aut rugā aut aliq̄d hmōi. sed ut
sit sancta ⁊ īmaculata. Ita ⁊ viri
dn̄t diligere vxores suas ut corpo
ra sua. Qui suā vxorē diligit seip̄m
diligit. Nemo em̄ vnq̄ carnē suā
odio habuit. ꝫ nutrit ⁊ fouet eā
sicut ⁊ crist⁹ ecc̄iaꝫ. qꝛ membra su
m⁹ corpis eius de carne ei⁹ ⁊ de os
sib⁹ eius. Propt̄ hoc relinquet hō
patrē ⁊ mr̄eꝫ suā ⁊ adherebit vxo
ri sue. Et erūt duo ī carne vna. Sa
cramentū hoc magnū ē. Ego aūt
dico in xp̄o et in ecc̄ia. Verūtamē
⁊ vos singuli vnusquisq̄ vxorem
suā sicut seipsū diligat. vxor autē
timeat viꝝ suū. Ca. vi.

Filij obedite p̄ntib⁹ vestris ī
dn̄o. Hoc em̄ iustū est. Ho
nora patrē tuū ⁊ mr̄eꝫ tuā q̄d est
mādatū p̄mū in ꝓmissione ut bn̄
sit tibi ⁊ sis longeu⁹ sup terrā. Et
patres nolite ad iracundiā ꝓuo
caē filios vestros. ꝫ educate illos
in disciplīa ⁊ correpcōe dn̄i. Ser
ui obedite dn̄is carnalibꝫ cū timo
re ⁊ tremoē in simplicitate cordis
vestri sicut xp̄o. nō ad oculū serui
entes quasi hoīb⁹ placentes. sed
ut s̄ui xp̄i fatientes voluntatē dei
ex am̄o cū bō voluntate s̄uiētes si
cut dn̄o ⁊ nō homib⁹. sciētes qm̄
vnusquisq̄ q̄d cūq̄ fecerit bonuꝫ
hoc recipiet a dn̄o siue seru⁹ siue
liber. Et vos dn̄i eadem facite illis
remittētes minas. scientes qꝛ ⁊ il
loꝝ ⁊ vester dn̄s est in cel' ⁊ ꝑso
naꝝ accepcō nō est apud deū. De
cetero fratres ꝯfortamini in dn̄o
⁊ in potētia v̄tutis eius. Induite
vos armaturā dei ut possitis staē
adu̅sus insidias dyaboli. qm̄ nō
est nobis colluctatio adu̅sus car
nē ⁊ sanguineꝫ ꝫ aduersus p̄nci
pes ⁊ potestates: adu̅sus mundi
rectores tenebraꝝ haꝝ ꝯtra spiri
talia neq̄tie in celestibus. Propte
rea accipite armaturā dei ut possi
tis resistere in die malo ⁊ in oīb⁹
ꝑfecti staē. State ergo succincti lū
bos vestros in veritate et induti
loricā iustitie et caltiati pedes in p̄
paracōeꝫ euāgelij pacis. In oībꝫ
sumētes scutū fidei in quo possitis
om̄a tela nequissimi ignea extin
guere ⁊ galeaꝫ salutis assumite ⁊
gladiū sp̄us q̄d est verbuꝫ dei. ꝑ
oēm oracōem ⁊ obsecracōeꝫ orā
tes oī tp̄e in sp̄ū et in ip̄o vigilan
tes in omni instātia ⁊ obsecracōe
ꝓ omnib⁹ sanctis ⁊ ꝓ me. ut det̄
m̄ sermo in aptione oris mei cū fi
dutia notū facere misteriū euāge
lij ꝓ quo legacōne fūgor in cathe
na. ita ut in ip̄o audeaꝫ ꝓut opor
tet me loqui. Vt āt ⁊ vos sciatis
que circa me sūt quid agaꝫ. om̄a
vobis nota fatiet tichicus carissi
mus frat̄ ⁊ fidel' minister in dn̄o
quē misi ad vos ī hoc ip̄ꝫ ut ꝯgno
scatis que circa nos sūt et ꝯsolet̄
corda vestra. Pax fratrib⁹ ⁊ cari
tas cū fide a deo patre nr̄o et dn̄o

ihesu xp̄o. Gratia cuꝫ omnib⁹ qui diligūt dominū nostrū ih̄m xp̄m in incorruptione amen.

Explicit epl̄a ad Ephesios.

Incipit argumentū in epl̄aꝫ. ad Philipenses.

Philipenses fūt macedones. Hij accepto verbo veritatis p̄stiterūt in fide. nec receperūt falsos apl̄os. Hos collaudat apostol⁹: scribens eis a roma de carcere per epafroditū.

Explicit argumentū. Incipit epistola ad Philipenses.

Paulus ⁊ thimotheus ſui ih̄u xp̄i: omnib⁹ sanctis in xp̄o ih̄u q̄ fūt philippis cuꝫ episcopis ⁊ diaconib⁹. Gratia vobis ⁊ pax a deo patre nostro ⁊ domino ihesu cristo. Gratias ago deo meo in omī memoria vestri semp̄ in cūctis orationib⁹ meis p̄ omnib⁹ vobis cū gaudio deprecacōem fatiens sup̄ ꝯmunicacōem vestrā in euāgelio xp̄i a p̄mo die vsq̄ nunc: ꝯfidens hoc ip̄m q̄ qui cepit in vob̄ opus bonū p̄fitiet vsq̄ in diē cristi ihesu sicut ē m̄ iustū hoc sentire p̄ oīb⁹ vobis eo q̄ habeā vos in corde et in vincul̄ meis ⁊ in defensione et ꝯfirmatione euāgelij: sotios gaudij mei oēs vos eē. Testis em̄ mihi est deus quomodo cupiaꝫ oēs vos in visceribus ihesu cristi. Et hoc oro ut caritas vestr̄ magis ac magis abundet in omni scientia ⁊ in omni sensu: ut p̄betis potioā ut sitis sinceres et sine offensa in dieꝫ xp̄i: repleti fructu iustitie per ih̄m xp̄m in laudem ⁊ gloriaꝫ dei. Sciē aūt volo vos fratres. q̄ que circa me sunt magis ad p̄fectū venerūt euāgelij. ita ut vīcula mea manifesta fierent in xp̄o in omni pretorio ⁊ in ceteris omnibus: ut plures e fratribꝫ in domino: confidentes in vinculis meis: abundātius auderent sine timore verbuꝫ dei loqui. Quidā quidē ⁊ p̄p̄t̄ inuidiam ⁊ contentionē. quidā autē ⁊ p̄p̄ter bonam voluntatē cristum predicant. quidaꝫ ex caritate: sciētes quoniā in defensione euangelij positus sū. Quidam aūt ex contencōne xp̄m annūtiant nō sincere: existimantes pressuraꝫ se suscitare vincul̄ meis. Quid em̄. Duꝫ ōni mō siue p̄ occasionē siue p̄ veritateꝫ xp̄us annūtiet̄ ⁊ in hoc gaudeo. ꝫ ⁊ gaudebo. Scio eī q̄ hoc m̄ p̄ueniet ad salutēꝫ p̄ vestrā orationem ⁊ subministracōem sp̄us ih̄u cristi scd̄m expectacōem ⁊ sp̄ē meā q̄ in nullo cōfundar. ꝫ in oī fidutia sicut semp̄ ⁊ nūc magnificabit̄ crist⁹ in corpe meo. siue per vitaꝫ siue p̄ mortē. Mihi em̄ viuere crist⁹ ē ⁊ mori lucꝝ. Qd̄ si viuere in carne. hic m̄ fructus operis ē ⁊ q̄d eligā ignoro. Coartor auteꝫ e duobꝫ desideriū h̄ns: dissolui et esse cum cristo multo magis melius. permanere autem in carne. necessarium propter vos. Et hoc confidens scio quia manebo ⁊ p̄ manebo oīb⁹ vobis ad p̄fectū vestꝝ ⁊ gaudiū fidei: ut gratulatio vestra abūdet in cristo ih̄u in me p̄ meum aduentū iterum ad vos

Tm̄ digne euāgelio xp̄i ꝯuersami
ut siue cū venero ⁊ videro vos. si
ue absēs audiam de vobis. qꝛ sta
tis in vno spū vnanimes. collabo
rantes fidei euāgelij et ī nullo ter
reamini ab aduersarijs que est illꝝ
causa ꝑdicōis. vobis aūt salutis.
Et hoc ad̄. qꝛ vobis donatū est ꝓ
xp̄o. nō solū ut in eū credatis ꝫ ut
etiā ꝓ illo patiamini: idē certamē
habentes quale ⁊ vidistis in me
⁊ nūc audistis de me. Ca. ij.

Si qua ḡ consolacō in xp̄o. si
qd̄ solatiuꝫ caritatis. si qua
sotietas spūs. si q̄ viscera misera
cōis. implete gaudiū meū ut idez
sapiatis eādez caitatē hn̄tes. vna
nimes idipsū sentiētes. Nihil per
ꝯtencōem neqꝫ ꝑ inanē gloriaꝫ. ꝫ
in humilitate supiores sibi īuicez
arbitrātes. nō que sua sūt singu
li ꝯsiderātes. ꝫ ea que alioꝝ. Hoc
em̄ sentite ī vobis qd̄ ⁊ in xp̄o ihu
Qui cū in forma dei eēt nō rapinā
arbitr̄tus est eē se equalē d̄o. sed
semetipsū exinaniuit formā serui
accipiens ī similitudinē hominū
factus ⁊ habitu inuētus ut homo
humiliauit semetip̄m factꝰ obedi
ens vsqꝫ ad mortē. mortē aūt cru
cis. Propt̄ qd̄ ⁊ deus exaltauit il
lū ⁊ donauit illi nomē qd̄ est sup
om̄e nomē. ut in noīe ihu omne
genu flectat̄ celestiū terrestriuꝫ ⁊
infernoꝝ ⁊ oīs lingua ꝯfiteat̄ q̄a
dn̄s ihesus cristꝰ ī gl̄ia est dei pa
tris. Itaqꝫ carissimi mei sic̄ semp
obedistis. nō in pn̄tia mei tm̄ sed
multo magis nūc in absētia mea
cū metu ⁊ tremore vestraꝫ salutez
opamini. Deus em̄ est q̄ opat̄ in
vobis ⁊ velle ⁊ ꝓficere ꝓ bō volū
tate. Om̄a aūt facite sine murmu
racōnibꝰ ⁊ hesitacōibꝰ. ut sitis si
ne q̄rela et simplices filij dei sine
reprehēsione in medio nationis
praue ⁊ ꝑuse. int̄ quos lucetis sic̄
luminaria in mūdo verbū vite cō
tinentes ad gloriā meā in die xp̄i
qꝛ non inuacuū cucurri neqꝫ inua
cuum laboraui. Sed ⁊ si imolor su
pra sacrifitiū ⁊ obsequiū fidi vr̄e
gaudeo ⁊ ꝯgratulor omnibꝰ vob̄
Idipsū aūt ⁊ vos gaudete ⁊ ꝯgra
tulamini m̄. Spero aūt ī dn̄o ihu
thimotheū me cito mittē ad vos
ut et ego bono am̄o sim cognitis
q̄ circa vos sunt. Neminē em̄ hēo
tā vnanimē qui sincera affectiōe
ꝓ vobis sollicitus sit. Om̄es em̄ q̄
sua sunt querūt. nō que sūt ihesu
cristi. Exp̄imētū aūt eiꝰ cognosci
te. qꝛ sicut p̄ri filiꝰ mecuꝫ seruiuit
ī euāgelio. Hūc igit̄ spero me mit
tere ad vos. mox ut videro q̄ cir
ca me sūt. Cōfido aūt in dn̄o. qm̄
⁊ ip̄e veniam ad vos cito. Necessa
riū aūt existimaui epafroditum
fratrē ⁊ cooperatorē ⁊ cōmilitonē
meū. vestꝝ aūt apl̄m ⁊ ministrū
nccitatis mee mittē ad vos. qm̄ q̄
dem oēs vos desiderabat ⁊ mestꝰ
erat ꝓpterea q̄ ⁊ audieratis illuꝫ
infirmatū. Nā ⁊ īfirmatus ē vsqꝫ
ad mortē. ꝫ deus misertus est eiꝰ
Nō solū aūt eiꝰ. verꝝ etiā ⁊ mei ne
tristitiā sup tristitiā haberem. Fe
stinantius ḡ misi illuꝫ ut viso eo
iterꝝ gaudeatis ⁊ ego sine tristitia
sim. Excipite itaqꝫ illū cū ōni gau
dio in dn̄o ⁊ eiusmodi cū honore
habitote. qm̄ ꝓpt̄ opus xp̄i vsqꝫ
ad mortē accessit tradēs am̄aꝫ suā
ut impleret id qd̄ ex vobis deerat

erga meū obsequiū. Ca. iij.

De cetero fratres mei gaudete in dño. Eadez vob̄ scribere m̄ quidē nō pigꝝ. vobis aūt necessariū. Videte canes. videte malos oparios. videte ɔcisionē. Nos eī sum⁹ circūcisio qui spū seruimus deo ⁊ gloriamur in xp̄o ihu ⁊ non in carne fidutiaz hn̄tes: quāq̄ et ego habeā ɔfidentiaz in carne. Si q̄s ali⁹ videt̄ ɔfidere in carne: ego magis circumcisus octaua die ex genere isrl̄ de tribu beniamin. hebreus ex hebreis scd̄m legē phariseus. scd̄m emulacōez ꝑsequens ecc̄iaz di. scd̄m iustitiā que in lege ē ɔuersatus sine querela. Sz que m̄ fuerūt lucra. hec arbitratus sū ꝓpt̄ xp̄m detrimenta. Verūtamē existimo oīa detrimentū eē ꝓpter eminentē sc̄iaz ihu cristi dñi mei ꝓpter quē oīa detrimētū feci et arbitror ī sterco ā ut xp̄m lucrifatiā ut ⁊ inueniar in illo nō hn̄s meā iustitiaz que ex lege ē. ꝫ illaz q̄ ex fide est xp̄i que ex deo ē iustitia in fide ad cognoscendū illū ⁊ virtutem resurrectionis ei⁹ ⁊ sotietatez passionū illi⁹: cōfiguratus morti ei⁹ si quo mō occurrā ad resurrectionē que ē ex mortuis: nō ꝙ iaz acceperim aut iaz ꝑfectus sim. Sequor aūt si ɔprehendā in q̄ ⁊ ɔp̄hensus sū a xp̄o ihu. Fratres ego me n̄ arbitror ɔprehēdisse. Vnū aūt: que q̄dez retro sūt obliuiscēs Ad ea vero q̄ sunt priora extēdēs meipsū: ad destīatū ꝑsequor. ad brauiū supne vocatiōis dei in xp̄o ihu. Quicūq̄z g̊ ꝑfecti sum⁹ hoc sētiamus ⁊ si quid aliud sapitis ⁊ hoc vobis deus reuelauit. Verūtamē ad qd̄ ꝑuenim⁹ ut idez sapiamus ⁊ in eadē ꝑmaneamus regula. Imitatores mei estote fratres ⁊ obseruate eos q̄ ita ambulant sicut hētis formā nostrā. Multi eī ambulant quos sepe dicebaz vobis. nūc autem ⁊ flens dico inimicos crucis xp̄i: quorū finis interitus: quoꝝ de⁹ venter est ⁊ gloria ī ɔfusione ipōꝝ q̄ terrena sapiūt. Nostra aūt ɔuersatio in celis est. Vnde etiā saluatorē expectamus dominū nostꝝ ihz xp̄m qui reformabit corp⁹ humilitatis nr̄e cōfiguratū corpori claritatis sue scd̄m operationē qua etiam possit subicere sibi omnia. Ca. iiij.

Itaq̄z fratres mei carissimi ⁊ desiderātissimi: gaudiū meū ⁊ corona mea. sic state ī dño carissimi. Euchodiā rogo ⁊ sinthicē deprecor idipsū sape in dño. Etiam rogo ⁊ te germane compar: adiuua illas que mecū laborauerūt in euangelio cuz clemente et ceteris adiutoribus meis: quoruz nomina sūt in libro vite. Gaudete in domino sēp: iterū dico gaudete. Modestia vestr̄ nota sit oīb⁹ hominib⁹. Domin⁹ ꝓpe est Nihil solliciti sitis. ꝫ in omni oracōne ⁊ obsecr̄tione cū gratiarūactione peticōes vestre innotescant apud deuz. Et pax dei que exupeāt oēm sensum custodiat corda vestra et intelligentias vestras in xp̄o ihu. De cetero fratres quecūq̄z sūt veā. quecūq̄z pudica. quecūq̄z iusta. quecūq̄z scā. q̄cunq̄z amabilia. q̄cūq̄z bone fame. si q̄ v̄t⁹. si q̄ laus disciplīe hec cogitate q̄ ⁊ didicistis ⁊ accepistis ⁊ audistis ⁊ vidistis ī me

Hec agite ⁊ deus pacis erit vobiſcū. Gauiſus ſū aūt i dño vehemēter. qm tandē aliqñ reflouiſtis p me ſentire ſicut ⁊ ſentiebatis. Occupati aūt eratis. Nō quaſi ꝓpter penuriā dico. Ego em didici i q̄bz ſū ſuffitiens eē. Scio ⁊ humiliari. ſcio ⁊ abūdare. Vbiq̄ in omīb⁹ inſtitutus ſum ⁊ ſatiari ⁊ eſurié ⁊ abūdari ⁊ penuriā pati. Oīa poſſū i eo qui me ꝯfortat. Verūtamē bñ feciſtis ꝯmunicantes tribulatiōi mee. Scitis aūt ⁊ vos philipenſes q̄ in p̄ncipio euāgelij q̄n ꝓfectus fuz a macedonia. nulla mi eccīa ꝯmunicauit in ratione dati ⁊ accepti niſi vos ſoli. q̄ ⁊ theſſalonicā ſemel ⁊ bis i vſuz mihi miſiſtis. Non q̄ quero datū. ſed requiro fructū abūdantē in racōe vrā. Habeo aūt oīa ⁊ abūdo. Repletus ſum acceptis ab epafrodito que miſiſtis in odorez ſuauitatis hoſtiā acceptā placentē dō. deus aūt meus impleat oē deſideriū vīm ſcōm diuitias ſuas in gloria i xpō ihū. Deo aūt ⁊ p̄ri nō glia in ſecula ſeculoz amen. Salutate oēz ſanctuz in xpō ihū. Salutant vos qui mecū ſūt fratres. Salutāt vos oēs ſācti. maxime aūt qui de cēſais domo ſūt. Grā dñi nr̄i ihū xp̄i cū ſpū veſtro amen.

Explicit ep̄la ad Philipenſes.

Incipit argumentū in ep̄laz ad Coloſenſes.

Coloſēſes ⁊ hīj ſicut et laodicēſes fūt aſyami ⁊ ipi preuenti erant a pſeudo aplis. Nec ad hos accēſſit ipſe aplus. ſed ⁊ hos p ep̄lam ꝯrigit. Audierant em verbū ab archippo q̄ ⁊ miniſteriuz in eos accepit. Ergo apl̄s iā ligat⁹ ſcribit eis ab epheſo p tichicū dyaconē ⁊ oneſimū acolitū.

Explicit argumentū. Incipit epiſtola ad Coloſenſes.

Paulus apoſtol⁹ ihū xp̄i p voluntatez dei ⁊ thimothe⁹ frater hīſ qui ſūt coloſis ſanctis ⁊ fidelibz fratrib⁹ in xpō ihū. Grā vobis et pax a deo patre noſtro. Gratias agim⁹ dō ⁊ p̄ri domini nr̄i ihu xp̄i ſemp p vobis orantes. audiētes fidē veſtrā i xpō ihu ⁊ dilectionē quā habetis in ſanctos oēs ꝓpt̄ ſpem que repoſita eſt vob i celis quā audiſtis i verbo veritatis euāgelij q̄⁹ puenit ad vos ſicut ⁊ in vniuerſo mūdo eſt ⁊ fructifi cat ⁊ creſcit ſicut in vob ex ea die q̄ audiſtis ⁊ ꝯgnouiſtis gratiaz dei in veritate. ſicut didiciſtis ab epafra cariſſimo ꝯſuo noſtro q̄ eſt fidel⁹ p vobis miniſter xp̄i ihū qui etiaz maīfeſtauit nob dilectionē veſtrā in ſpū. Ideo ⁊ nos ex qua die audiuim⁹ nō ceſſam⁹ p vobis orantes ⁊ poſtulātes ut impleamini agnicione voluntatis ei⁹ in oī ſapientia ⁊ intellectu ſpirituali. ut ambuletis digne dō p oīa placentes. in oī ope bono fructificātes ⁊ creſcētes in ſcia dei. in ōi virtute ꝯfortati ſcōm potentiā claritatis ei⁹ in oī patiētia ⁊ lōgamnitate cuz gaudio grās agentes deo p̄ri qui dignos nos fecit i ptē

sortis sanctoꝝ in lumine. Qui eri
puit nos de ptāte tenebraꝝ ⁊ tñ
stulit in regnū filij dilectionis sue
. In quo hēm⁹ redempcōeꝫ ⁊ remis
sionē peccatoꝝ Qui ē ymago dei ī
uisibilis. p̄mogenitus oīs creatu
re. qm̄ in ipō ꝯdita sunt vniūsa in
cel' ⁊ in terra visibilia et inuisibi
lia. Siue throni siue dn̄acōnes si
ue pn̄cipat⁹ siue potestates: oīa
p ipsū et in ipō creata sūt. Et ipse ē
an̄ oēs ⁊ oīa in ipō ꝯstant Et ipse
ē caput corpis eccīe q̄ ē pn̄cipiuꝫ
p̄mogenitus ex mortuis: ut sit in
oīb⁹ ipse p̄matū tenens. q̄a in ipō
ꝯplacuit oēm plenitudineꝫ inha
bitare ⁊ p eū recōciliari oīa in ipō
pacificās p sanguinē crucis eius
siue que in terris siue q̄ in cel' sūt
Et vos cum eētis aliqn̄ alienati ⁊
inimici sensu in opibꝫ mal'. nunc
aūt reconciliauit in corpe carnis
ei⁹ p mortē exhibere vos sāctos ⁊
immaculatos ⁊ irrep̄hensibiles
corā ipō. si tñ pmanetis in fide fū
dati ⁊ stabiles ⁊ immobiles a spe
euāgelij qd audistis qd p̄dicatū
ē in vniūsa creatura q̄ sb̄ celo est:
cui⁹ factus sū ego paul⁹ minister
q̄ nūc gaudeo in passionib⁹ p vo
bis ⁊ adīpleo ea q̄ desūt passionū
xp̄i in carne mea p corpe ei⁹ qd ē
eccīa. Cui⁹ factus sū ego minister
s̄m dispensacōnem dei q̄ data ē m̄
in vob̄: ut impleā verbū dei miste
riū qd abscōditū fuit a secul' ⁊ ge
neracōibꝫ. nūc aūt manifestatū ē
sāctis ei⁹ quib⁹ voluit de⁹ notas
facere diuitias glorie sacramenti
hui⁹ in gentib⁹ qd ē xp̄us ī vob̄
spes glorie queꝫ nos annūtiam⁹
corripientes oēm hominēꝫ ⁊ docē
tes in omni sapiētia: ut exhibea
m⁹ omnē hominē pfectum in xp̄o
ihu in quo ⁊ laboro certando scd̄ꝫ
opatiōem eius quam operātur in
me in virtute. Capitulū. ij.

Volo em̄ vos scire qualē solli
citudinē habeaꝫ p vob̄ et p
hijs q̄ sunt laodotie ⁊ quicūqꝫ nō
viderūt fatieꝫ meaꝫ in carne: ut cō
solent̄ corda ipsoꝝ instructi in ca
ritate et in omnes diuitias pleni
tudinis intellectus in agnitione
misterij dī patris cristi ihu ī quo
sūt omnes thesauri sapiētie ⁊ sciē
tie absconditi. Hoc auteꝫ dico: ut
nemo vos decipiat in sublimitate
sermonū. Naꝫ ⁊ si corpe absens
sum. s̄ spiritu vobiscū sū gaudēs
⁊ videns ordinē vestrū ⁊ firmamē
tū ei⁹ que in xp̄o ē fidei vestre. Sic
ergo accepistis ihesuꝫ cristū dn̄m
nostꝝ in ipō ābulate: radicati et
supedificati in ipō ⁊ ꝯfirmati in fi
de sicut ⁊ didicistis: abundātes ī
illo in gratiarūactōne. Videte ne
quis vos decipiat p philosophiā
⁊ inanem fallatiaꝫ scd̄m traditio
nem hominū scd̄m elementa mū
di ⁊ non scd̄m cristū. Quia in ipō
īhabitat oīs plenitudo dīnitatis
corpalit̄ et estis in illo repleti q̄ ē
caput omnis principatus ⁊ pote
statis. In q̄ ⁊ circūcisi estis circū
cisione non manufacta in expoli
atione corporis carnis. sed in cir
cumcisione cristi consepulti ei in
baptismo in quo ⁊ r̄surrexistis p
fidem operationis dei qui suscita
uit illum a mortuis. Et vos cum
mortui essetis in delictis ⁊ prepu
tio carnis vestre cōuiuificauit cuꝫ
illo donans vobis omnia delicta

delens qd adusus nos erat cyro
graphū decreti qd erat ɔtrarium
nobis. Et ipm tulit de medio affi
gens illud cruci et expoliās pnci
patus ⁊ ptātes traduxit ɔfidenť
palam triūphans illos in seipso
Nemo g̊ vos iudicet in cibo aut ī
potu aut in pte diei festi ā neome
nie aut sabbatoꝝ que sūt vmbr̄
futuroꝝ: corp⁹ āt xp̄i Nemo vos
seducat volens ī humilitate ⁊ re
gione angelorū q̄ non vidit. am
bulans frustr̄ inflatus sensu car
nis sue ⁊ nō tenens caput ex quo
totū corpus p nexus et ɔiūctiōes
subministratū ⁊ cōstructū crescit
in augmentū dei. Si mortui estis
cū xp̄o ab elementis hui⁹ mundi
quid adhuc tāq̄ viuentes ī mū
do discernitis. Ne tetigeitis. neq̄
gustaueritis. neq̄ cōtrectaueitis
que sūt oīa ī interitu ipō vsu ſm
p̄cepta ⁊ doctrinas hoīm que sūt
racōem quidez hn̄tia sapientie in
supsticōne ⁊ humilitate ⁊ nō ad
pcendū corpi. nō in honore aliq̄
ad saturitatē carnis. Ca. iij.
Gitť si ɔsurrexistis cū xp̄o que sur
sū sunt querite vbi xp̄us ē ī dexte
ra dei sedens. que sursuz sunt sapi
te. nō que sup terrā. Mortui enim
estis ⁊ vita vestra abscōdita ē cū
xp̄o in dō. cū aūt xp̄us apparuerit
vita vestra. tūc ⁊ vos apparebitis
cū ipō ī gl̄ia. Mortificate ergo mē
bra vestra que sunt sup terrā. for
nicacōnē immūditiā. libidinē. cō
cupiscentiā malā et auaritiā que
est simulacroꝝ seruitus ꝓpť que
venit ira dei sup filios incredulita
tis. in q̄b⁹ ambulastis aliqn̄ cuz
vineritis ī illis. Nūc aūt deponite
⁊ vos oīa irā indignacōez mali
tiā blasphemiā turpē sermonē de
ore vestro. Nolite mentiri inuicē.
expoliantes vos veterez hominez
cū actib⁹ suis ⁊ induentes nouū
eū qui renouať in agnitiōem ſm
ymaginez ei⁹ qui creauit eū. vbi
nō est gētil' ⁊ iudeus. circūcisio ⁊
preputiū. barbarus ⁊ scita. ſuus
⁊ liber. ſ̄ oīa ⁊ in oīb⁹ xp̄us. In
duite vos ergo sicut electi dei san
cti ⁊ dilecti viscera misericordie. be
nignitatē. humilitatē. modestiā.
patientiā supportātes inuicē et do
nantes vobismetipīs si quis adu
sus aliquē habet querelā sicut et
dn̄s donauit vob̄ ita et vos. Sup
oīa aūt hec caritatē habete qd ē
vinculū pfectionis ⁊ pax xp̄i exul
tet in cordib⁹ vr̄is in qua ⁊ voca
ti estis in vno corpe et grati esto
te. Verbū cristi habitet in vobis
abūdanť. in oī sapientia docētes
⁊ ɔmonētes vosmetipōs psalmis
ymnis ⁊ cāticis spiritalibz in grā
cantātes in cordib⁹ vr̄is dō. Oīe
qd cūq̄ facitis in verbo aut ī ope
oīa in noīe dn̄i nr̄i ihu xp̄i grās
agentes dō ⁊ pr̄i p ipm. Mulieres
sb̄dite estote viris. sicut oportet ī
dn̄o. Viri diligite vxores vestras
⁊ nolite amari esse ad illas. Filij
obedite pntib⁹ p oīa. hoc enī pla
citū est in dn̄o. Patres nolite ad
iracundiā ꝓuocaē filios vestros
ut nō pusillo aīo fiāt Serui obe
dite p oīa dn̄is carnalib⁹. nō ad
oculū seruientes quasi hominibz
placētes. ſ̄ in simplicitate cordis
timētes deū. Qd cūq̄ facitis ex aīo
opamini. sicut dn̄o ⁊ nō hoībus.
scientes q̄ a domino accipietis

retribucōnē hereditatis. Dño xpō
seruite Qui em̄ iniuriā facit recipi
et id qd̄ iniq̄ gessit ⁊ non est pso
naꝝ acceptio apd̄ deū. Ca. iiij.

Domini qd̄ iustū est ⁊ equū
seruis prestate: scientes ꝙ ⁊
vos dñm habetis ī celo. Orationi
instate vigilantes in ea in grārū
actione: orantes simꝰ ⁊ ꝓ nob̄ ut
deus aperiat nob̄ ostiū sermonis
ad loquendū misteriū xp̄i ꝓpter
qd̄ etiam vinctus sū ut manifestē
illud ita ut oportet me loq̄. In sa
pientia ambulate ad eos qui fo
ris sunt: tempus redimentes. Ser
mo vester semp̄ in gratia sale sit
conditus: ut sciatis quomō opor
teat vos vnicuiq; respondere. Que
circa me sūt omnia vobis nota fa
tiet tychicus carissimus frater ⁊
fidelis minister ⁊ conseruꝰ in dño
quem misi ad vos ad hocip̄m ut
ꝯgnoscat que circa vos sunt ⁊ cō
soletur corda vestra cū onesimo
carissimo et fideli fratre qui ex vo
bis est qui omnia q̄ hic aguntur
nota fatiēt vobis. Salutet vos ari
starcus cōcaptiuus meꝰ ⁊ marcꝰ
cōsobrinus barnabe de quo acce
pistis mādata. Si venerit ad vos
suscipite illū. Et ihs q̄ dicit̄ iustꝰ
qui sūt ex circūcisiōe. Hij soli sūt
adiutores mei ī regno dei q̄ mihi
fuerunt solatio. Salutat vos epa
fras q̄ ex vob̄ ē seruus xp̄i ihu sp̄
sollicitꝰ ꝓ vob̄ in oracōibꝰ: ut ste
tis pfecti ⁊ pleni in oī volūtate dei
Testimoniū em̄ illi phibeo ꝙ hz
multū laborē ꝓ vobis ⁊ ꝓ hijs q̄
sunt laoditie ⁊ qui ierapoli. Salu
tat vos lucas medicus carissimꝰ
⁊ demas Salutate fratres qui sūt
laoditie ⁊ nymphan ⁊ q̄ ī domo
eiꝰ est ecclesiā. Et lecta fuerit apd̄
vos epistola hec facite ut ⁊ in lao
dicensium ecclesia legatur ⁊ eam
que laodicensium est vobis lega
tur. Et dicite arcippo. Vide miste
rium qd̄ accepisti in domino ut il
lud impleas. Salutatio mea ma
nu pauli. Memores estote vincu
lorum meoruz. Gratia domini ihe
su vobiscum amen.

Explicit epl̄a ad Colosenses.
Incipit argumentū in episto
lam ad Thessalonicēses. i.

Thessalonicenses sunt
macedones q̄ accepto
verbo veritatis perstite
rūt in fide: etiam in ꝑse
cutione ciuiū suorū. Preterea nec
receperūt falsos apostolos nec ea
que a falsis apostolis dicebātur
Hos collaudat apostolꝰ scribēs
eis ab athenis per tychicum dya
conum ⁊ onesimum acolitū.

Explicit argumentum. Inci
pit epistola prima ad Thes
salonicenses.

Paulus et siluanus
et thimotheꝰ: eccle
sie thessalonicensiū
in deo patre nostro
⁊ domino ihesu xp̄o
gratia vobis ⁊ pax. Grās agimꝰ
d̄o semp̄ ꝓ omnibꝰ vobis memo
riam vestri fatiētes in oracōnibꝰ
nostris sine ītermissione memo
res operis fidei vestre ⁊ laboris et
caritatis ⁊ sustinentie spei domini
nr̄i ihu xp̄i añ deū ⁊ p̄rem nostrū

Sciētes fratres dilecti a dō electō
nem vestraz. qr euāgeliū nr̄m nō
fuit ad vos in ſmone tm̄ sed ⁊ in
virtute ⁊ in spūsancto ⁊ in pleni
tudine multa. sicut scitis q̄les fue
rim⁹ in vobis ꝓpt̄ vos. Et vos imi
tatores nostri facti estis ⁊ dn̄i. ex
cipiētes verbū in tribulacōe mul
ta cū gaudio spūssancti. ita ut fa
cti sitis forma oībus credentib⁹ in
macedonia ⁊ in achaya. A vobis
em̄ diffamatus est sermo dn̄i nō
solū in macedonia ⁊ in achaya. ſ
in omī loco fides vr̄a que est ad
deū ꝓfecta est. ita ut nō sit nobis
necesse quicq̄ loq̄ Ipi em̄ de nob̄
annūtiant qualē introitū habu
erim⁹ ad vos ⁊ qūo ꝯuersi estis
ad deū a simulacris seruire deo vi
uo ⁊ vero ⁊ expectare filiū eius de
celis quē suscitauit ex mortuis ihe
sū qui eripuit nos ab ira vētura.

Ca. ij.

Nam ipsi scitis fra
tres introitū nostr̄ ad vos
q̄a nō inanis fuit. ſ an̄ passi mul
ta ⁊ ꝯtumelijs affecti sicut scitis ī
philippis. fidutiā habuim⁹ in dō
nostro loqui ad vos euangeliuz
dei in multa sollicitudine. Exhorta
tio em̄ nr̄a nō de errore neq̄ de im
mūditia neq̄ in dolo. ſ sicut ꝓba
ti sum⁹ a deo ut crederet̄ nob̄ euā
geliū ita loq̄mur. nō quasi hoībz
placētes. ſ dō qui ꝓbat corda no
str̄. Neq̄ em̄ aliqn̄ fuim⁹ in ſmo
ne adulacōnis sicut scitis. neq̄ in
occasiōe auaritie de⁹ testis ē. nec
querētes ab hōinib⁹ gloriā neq̄
a vob̄ neq̄ ab alijs cū possem⁹ vo
bis oneri eē ut xp̄i apl̄i. Sed facti
sum⁹ ꝑuuli in medio vestrū tāq̄
si nutrix foueat filios suos. ita de
siderantes vos cupide: volebam⁹
tradere vob̄ nō solū euangeliū dei
ſ etiā aīas nostras. qm̄ carissimi
nob̄ facti estis. Memores eī estis
fratres laboris nr̄i ⁊ fatigationis.
nocte ⁊ die opantes ne quē vr̄m
ḡuarem⁹. p̄dicauim⁹ in vob̄ euā
geliū dei. Vos testes estis ⁊ deus
q̄ sācte ⁊ iuste ⁊ sine querela vo
bis qui credidistis fuim⁹ sicut sci
tis. qualit̄ vnūquēq̄ vestr̄ sicut
pat̄ filios suos deprecātes vos et
ꝯsolantes. testificati sum⁹ ut am
bularetis digne dō qui vōuit vos
in suū regnū ⁊ gloriā. Ideo ⁊ nos
grās agim⁹ dō sine int̄missione.
qm̄ cū accepissetis a nob̄ verbuz
auditus dei. accepistis illud non
ut verbū hominū ſ sicut est vere
verbū dei qui opat̄ in vobis q̄ cre
didistis. Vos eī imitatores facti
estis fratres eccīaz dei que sūt in
iudea ī xp̄o ihu. qr eadē passi estis
⁊ vos a ꝯtribulib⁹ vr̄is sicut ⁊ ip
si a iudeis q̄ ⁊ dn̄m occiderūt ihm
⁊ ꝓphas ⁊ nos ꝑsecuti sūt ⁊ dō n̄
placent ⁊ oīb⁹ hominib⁹ adūsā
tur. ꝓhibentes gētib⁹ loq̄ ut sal
ue fiant. ut impleāt pctā sua sēp.
Preuenit ira dei sup illos vsq̄ in
finē. Nos autez fratres desolati a
vobis ad tēp⁹ ore aspectu nō cor
de. abūdātius festinauim⁹ fatiez
vestrā videre cū multo desiderio.
qm̄ voluim⁹ venire ad vos. ego
quidez paul⁹ ⁊ semel ⁊ iterz. ſ im
pediuit nos sathanas Que ē em̄
nostra spes aut gaudiū aut coro
na glorie. Nōne vos an̄ dn̄m no
str̄ ihm xp̄m estis ī aduētu ei⁹.
Vos enim estis gloria nostra et
gaudiū.

Capitulū. iij.

Propter quod non sustinentes amplius: placuit nobis remanere athenis solis et misimus thimotheum fratrem nostrum et ministrum dei in euangelio xpi ad confirmandos vos et exhortandos pro fide vestra: ut nemo moueatur in tribulacionibus istis. Ipsi enim scitis quod in hoc positi sumus. Nam et cum apud vos essemus predicebamus vobis passuros nos tribulaciones: sicut et factum est et scitis. Propterea et ego amplius non sustinens misi ad cognoscendam fidem vestram ne forte temptauerit vos is qui temptat et inanis fiat labor noster. nunc autem veniente thimotheo ad nos a vobis et annuntiante nobis fidem et caritatem vestram et quod memoriam nostri habetis bonam: semper desiderantes nos videre: sicut et nos quoque vos. ideo consolati sumus fratres in vobis in omni necessitate et tribulacione nostra per fidem vestram. quoniam nunc viuimus: si vos statis in domino. Quam enim gratiarum actionem possumus deo retribuere pro vobis in omni gaudio quo gaudemus propter vos ante deum nostrum: nocte ac die abundantius orantes ut videamus faciem vestram et compleamus ea que desunt fidei vestre. Ipse autem deus et pater noster et dominus ihesus xpus dirigat viam nostram ad vos. Vos autem dominus multiplicet et abundare faciat caritatem vestram in inuicem et in omnes: quemadmodum et nos in vobis ad confirmanda corda vestra sine querela in sanctitate ante deum et patrem nostrum in aduentu domini nostri ihesu xpi cum omnibus sanctis eius amen. Ca. iiij.

Decetero ergo fratres rogamus vos et obsecramus in domino ihesu: ut quemadmodum accepistis a nobis quomodo oporteat vos ambulare et placere deo sicut et ambulatis ut abundetis magis. Scitis enim que precepta dederim vobis per dominum ihesum. Hec est autem voluntas dei sanctificatio vestra ut abstineatis vos a fornicatione ut sciat vnusquisque vestrum vas suum possidere in sanctificacione et honore: non in passione desiderij sicut et gentes que ignorant deum. Et ne quis supergrediatur neque circumueniat in negotio fratrem suum. quoniam vindex est dominus de hijs omnibus sicut prediximus vobis et testificati sumus. Non enim vocauit nos deus in immunditiam. sed in sanctificacionem. Itaque qui hec spernit non hominem spernit. sed deum qui etiam dedit spiritum suum sanctum in nobis. De caritate autem fraternitatis non necesse habuimus scribere vobis. Ipsi enim vos a deo didicistis ut diligatis inuicem. Etenim illud facitis in omnes fratres in vniuersa macedonia. Rogamus autem vos fratres ut abundetis magis et operam detis ut quieti sitis et ut vestrum negotium agatis et operemini manibus vestris sicut precepimus vobis et ut honeste ambuletis ad eos qui foris sunt et nullius aliquid desideretis. Nolumus autem vos ignorare fratres de dormientibus: ut non contristemini sicut et ceteri qui spem non habent. Si enim credimus quod ihesus mortuus est et resurrexit ita et deus eos qui dormierunt per ihesum adducet cum eo. Hoc enim vobis dicimus in verbo domini. quia nos qui viuimus qui residui sumus in aduentu domini non preueniemus eos qui dormierunt. Quoniam ipse dominus in iussu et in voce archangeli et in tuba dei descendet de celo et mortui qui in xpo sunt resurgent primi

deīnde nos q̄ viuīm⁹ qui relīq̄
mur simul rapiemur cū illis ī nu
bib⁹ obuiā xp̄o ī aera ⁊ sic semp
cū dño erim⁹. Itaq; ꝯsolamini in
uicē in verb istis. Ca. v.

De tēpib⁹ aūt ⁊ momentis
fratres nō indigetis ut scri
bam⁹ vob. Ipsi em̄ diligenē scitis
q̄ dies dñi sicut fur ī nocte ita ve
niet. Cū em̄ dixerint pax et securi
tas. tūc crepētin⁹ eis supueniet ī
teritus sicut dolor in vtero hītis
⁊ nō effugient. Vos aūt fratres
nō estis in tenebris ut vos dies
illa tāq̄ fur ꝯprehēdat. Omēs ei
vos filij lucis estis ⁊ filij diei. Nō
estis noctis neq; tenebrarū. Igit
nō dormiam⁹ sicut ⁊ cēteri ꝫ vigil
em⁹ et sobrij sim⁹. Qui em̄ dormi
unt nocte dormiūt ⁊ qui ebrij fūt
nocte ebrij fūt. Nos aūt̄ qui diei
sum⁹ sobrij sim⁹. induti loricā fidei
⁊ caritatis ⁊ galeaz spem salutis.
q̄m nō posuit nos deus in irā sed
in acq̄sitionē salutis p dñm nr̄m
ihm xp̄m qui mortu⁹ ē p nob ut
siue vigilem⁹ siue dormiam⁹ simul
cū illo viuam⁹. Propt̄ qđ cōsola
mini inuicē ⁊ edificate alterutr ꝫ si
cut ⁊ facitis. Rogamus aūt vos
fratres ut noueritis eos qui labo
rant inť vos ⁊ psūt vobis in do
mino ⁊ monent vos ut habeatis
illos abūdāti⁹ ī caritate ꝑpt̄ op⁹
illoz ⁊ pacē habete cū eis. Roga
m⁹ aūt vos fratres. corripite imq̄
etos. ꝯsolamini pusillanimes. su
scipite infirmos. patiētes estote
ad oēs. videte ne quis malū pro
malo alicui reddat. ꝫ semp qđ bo
nū est sectamini in inuicē ⁊ in oēs
Semp gaudete. sine intermissione
orate. ī oīb⁹ grās agite. Hec est
em̄ voluntas dei in xp̄o ihu in oīb⁹
vobis Spiritū nolite extīguere. p
phetias nolite spernere Oīa aūt
pbate qđ bonū est tenete. ab oī
specie mala abstinete vos. Ipe āt
deus pacis sāctificet vos p oīa ut
integer spūs vester ⁊ aīa ⁊ corp⁹
sine querela ī aduētu dñi nostri
ihu xp̄i seruet. Fidel ē qui vocāuit
vos qui etiā faciet. Fratres orate
p nobis. Salutate fratres oēs in
osculo sācto. Adiuro vos p dñm
ut legat epla hec oīb⁹ sanctis fra
tribus. Gratia dñi nostri ihesu
xp̄i vobiscū amen.

Explicit epla p̄ma ad Thessa
lonicēses. Incipit argumētū
in epistolā secundā.

Ad thessalonicēses secū
dā scribit epla⁹ apl⁹
⁊ notū facit eis de tēpo
ribus nouissimis ⁊ de ad
uersarij dieđoe. Scribit hāc epi
stolā ab athenis p tytum dyacō
nē et onesimū acolitum.

Explicit argumentū. Incipit
epla secūda ad thessalonicēses

Paulus ⁊ siluan⁹ et
thimothe⁹ ecclesie
thessalonicensiuz in
đo patre nr̄o ⁊ dño
ihu xp̄o. grā vob et
pax a đo patre nostro ⁊ dño ihu
xp̄o. Gratias agere debem⁹ semp
đo p vobis frēs ita ut dignū est.
q̄m supcrescit fides vestra ⁊ abūdat caritas vniuscuiusq; vestruz

in inuicem: ita ut et nos ipsi in vobis
gloriemur in ecclesiis dei propatientia
vestra et fide et in omnibus persecutionibus
vestris et tribulationibus quas su
stinetis in exemplum iusti iudicij
dei ut digni habeamini in regno
dei pro quo et patimini. si tamen iustum
est apud deum retribuere tribula
tionem hijs qui vos tribulant et vo
bis qui tribulamini requiem nobi
scum in reuelatione domini ihesu de ce
lo cum angelis virtutis eius in flamma
ignis dantis vindictam hijs qui non
nouerunt deum et qui non obediunt
euangelio domini nostri ihesu xpi.
Qui penas dabunt in interitu eter
nas a facie domini et a gloria virtutis
eius: cum venerit glorificari in sanctis
suis et admirabilis fieri in omnibus
qui crediderunt. quia creditum est testi
monium nostrum super vos in die illo
In quo etiam oramus semper pro vobis
ut dignetur vos vocatione sua deus
et impleat omnem voluntatem bonita
tis sue et opus fidei in virtute: ut
clarificetur nomen domini nostri ihesu cri
sti in vobis et vos in illo secundum gra
tiam dei nostri et domini ihesu xpi. Ca. ij.

Rogamus autem vos fratres per
aduentum domini nostri ihesu cristi et
nostre congregationis in ipsum: ut non
cito moueamini a vestro sensu neque
terreamini neque per spiritum neque per ser
monem neque per epistolam tanquam per nos
missam: quasi instet dies domini. Ne quis
vos seducat vllo modo. Quoniam nisi ve
nerit discessio primum et reuelatus
fuerit homo peccati filius perditionis qui
aduersatur et extollitur super omne quod di
citur deus aut quod colitur: ita ut in tem
plo dei sedeat ostendens se tanquam sit
deus. Non retinetis quod cum adhuc es
sem apud vos hec dicebam vobis.
Et nunc quid detineat scitis: ut re
ueletur in suo tempore. Nam misterium
iam operatur iniquitatis tantum ut qui
tenet nunc: teneat: donec de medio
fiat. Et tunc reuelabitur ille iniquus
quem dominus ihesus interfitiet spiritu oris
sui et destruet illustratione aduen
tus sui eum cuius est aduentus secundum
operationem sathane in omni virtute et
signis et prodigijs mendacibus et in
omni seductione iniquitatis hijs qui
pereunt eo quod caritatem veritatis non
receperunt ut salui fierent. Ideo mit
tet illis deus operationem erroris ut
credant mendatio: ut iudicentur
omnes qui non crediderunt veritati. sed
consenserunt iniquitati. Nos autem debemus
gratias agere deo semper pro vobis fra
tres dilecti a deo quod elegerit nos deus
primitias in salutem in sanctificatione
spiritus et in fide veritatis in quam et vo
cauit vos per euangelium nostrum in ac
quisitione glorie domini nostri ihe
su xpi. Itaque fratres state et tenete
traditiones quas didicistis: siue
per sermonem siue per epistolam nostram
Ipse autem dominus noster ihesus cristus
et deus et pater noster qui dilexit nos
et dedit consolationem eternam et spem
bonam in gratia exhortetur corda vestra
et confirmet in omni opere et sermo
ne bono. Capitulum. iij.

Decetero fratres orate pro no
bis ut sermo dei currat et cla
rificetur sicut et apud vos et ut li
beremur ab importunis et malis
hominibus. Non enim omnium
est fides. Fidelis autem dominus
est qui confirmabit vos et custo
diet a malo. Confidimus au
tem de vobis fratres in domino.

qm̄ que p̄cipim⁹ ⁊ facitis ⁊ fatie
tis. Dn̄s aūt dirigat corda vestr̄
in caritate d̄i ⁊ patiētia xp̄i. Denū
tiamus aūt vobis fratres in noīe
dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i ut sb̄tr̄hatis vos
ab omni fratre ambulāte inordi
nate et nō scd̄m tradicōē quam
acceperūt a nobis. Ipsi em̄ scitis
quemadmodū oporteat imitari
nos. qm̄ nō inq̄eti fuim⁹ int̄ vos
neq; gratis panē māducauimus
ab aliq̄. ꝫ in labore ⁊ in fatigacōe
nocte ⁊ die opantes ne quē vr̄m
grauarem⁹. Nō quasi nō habue
rim⁹ potestatē. ꝫ ut nosmetipsos
formā darem⁹ vob̄ ad imitandū
nos. Naꝫ ⁊ cū essem⁹ apud vos
hoc denūtiabam⁹ vobis. qm̄ si q̄s
non vult opari nec māducet. Au
diuim⁹ eī int̄ vos quosdā ambu
lantes inq̄ete nihil operantes. ꝫ
curiose agentes. Hijs autē q̄ eius
modi sūt denūtiam⁹ et obsecr̄m⁹
ī dn̄o ih̄u xp̄o ut cū silentio operā
tes suū panē māducent. Vos āt
fratres nolite deficere bn̄fatiētes
Qd̄ si quis nō obedit verbo nr̄o p
epistolā hūc notate ⁊ nō ꝯmiscea
mini cū illo ut ꝯfundat̄. Et nolite
quasi initiū existimare ꝫ corripite
ut frēꝫ. Ipe aūt deus pacis det vo
bis pacē sēpiternā in oī loco. Do
min⁹ cū oīb⁹ vob̄. Salutacō mea
manu pauli qd̄ est signū ī omni
epl̄a Ita scribo Grā dn̄i nostri ihe
su xp̄i cū oīb⁹ vobis amen.

Explicit epl̄a secūda ad Thes
salonicenses.

Incipit argumentū in epl̄am
ad Thimotheū p̄mam.

Thimotheuꝫ instruit ⁊
docet de ordinacōe epi
scopatus ⁊ dyaconij ⁊
oīs ecc̄iastice discipli
ne. scribens ei a laoditia p tichicū
dyaconē.

Explicit argumentū. Incipit
epl̄a ad Thimotheū p̄ma.

Paulus apl̄us ihesu
xp̄i scd̄m imperiū d̄i
saluatoris nostri et
cristi ih̄u spei nostre
thimotheo dilecto
filio in fide grā ⁊ mi
sericordia ⁊ pax a d̄o patre ⁊ xp̄o
ih̄u dn̄o nr̄o. Sicut rogaui te ut
remanēres ephesi cū irē in macedo
niā. ut denuntiares quibusdā ne
alit̄ docerent. neq; intenderent fa
bul̄ ⁊ genealogijs int̄minatis q̄
questiones prestāt magisq̄ edi
ficacōem dei que est in fide. Finis
aūt p̄cepti ē caritas de corde puro
⁊ ꝯscīa b̄o ⁊ fide n̄ ficta. A q̄bꝫ q̄dā
aberrātes ꝯuersi sūt ī vanilo q̄uꝫ
volentes eē legis doctores nō ītel
ligētes neq; que loquūt̄. neq; de
quib⁹ affirmāt. Scim⁹ aūt q̄ b̄o
est lex si q̄s ea legittime vtat̄. sci
ens hoc q̄a lex iusto nō est posita
ꝫ iniustis ⁊ nō sb̄ditis. impijs et
peccatoribꝫ sceleratis ⁊ cōtamina
tis patricidis ⁊ matricidis homi
cidis fornicarijs. masculorū cōcu
bitorib⁹. plagiarijs. mendacibꝫ
⁊ piuris ⁊ si quid aliud sane do
ctrine adūsatur que est s̄m euan
geliū glorie bt̄i dei qd̄ creditur est
m̄. Grās ago ei qui me ꝯfortauit
in xp̄o ih̄u dn̄o nostro. q̄ fidelem
me existīauit ponēs in ministerio

Qui prius blasphemus fui & persecutor & contumeliosus. sed misericordiam dei consecutus sum. quia ignorans feci in incredulitate. Superabundauit autem gratia domini nostri cum fide & dilectione que est in xpo ihu. Fidelis sermo & omni acceptione dignus. quod xpus ihesus venit in hunc mundum peccatores saluos facere: quorum primus ego sum. Sed ideo misericordiam consecutus sum: ut in me primo omnem ostenderet xps ihesus omnem patientiam ad informationem eorum qui credituri sunt illi in vitam eternam. Regi autem seculorum immortali inuisibili soli deo honor & gloria in secula seculorum amen. Hoc preceptum commendo tibi fili timothee secundum precedentes in te prophetias: ut milites in illis bonam militiam habens fidem & bonam conscientiam. Quam quidam repellentes circa fidem naufragauerunt ex quibus est hymeneus & alexander quos tradidi sathane ut discant non blasphemare. Ca. ij.

Obsecro igitur primum omnium fieri obsecrationes orationes postulationes gratiarum actiones pro omnibus hominibus pro regibus et omnibus qui in sublimitate sunt: ut quietam & tranquillam vitam agamus in omni pietate & castitate. Hoc enim bonum est & acceptum coram saluatore nostro deo qui omnes homines vult saluos fieri & ad agnitionem veritatis venire. Unus enim deus unus & mediator dei & hominum homo xps ihesus qui dedit redemptionem semetipsum pro omnibus. Cuius testimonium temporibus suis confirmatum est in quo positus sum ego predicator & apostolus. Veritatem dico non mentior: doctor gentium in fide & veritate. Volo ergo viros orare in omni loco: leuantes puras manus sine ira & disceptatione. Similiter & mulieres in habitu ornato cum verecundia et sobrietate ornantes se et non in tortis crinibus aut auro aut margaritis vel veste pretiosa. sed quod decet mulieres: promittentes pietatem per opa bona. Mulier in silentio discat cum omni subiectione. Docere autem mulieri non permitto neque dominari in virum. sed esse in silentio. Adam enim primus formatus est deinde eua & adam non est seductus. mulier autem seducta in preuaricatione fuit. Saluabitur autem per filiorum generationem: si permanserit in fide et dilectione & sanctificatione cum sobrietate. Ca. iij.

Fidelis sermo. Si quis episcopatum desiderat: bonum opus desiderat. oportet enim episcopum irreprehensibilem esse. vnius uxoris virum. sobrium. ornatum. prudentem. pudicum. hospitalem. doctorem. non vinolentum. non percussorem. sed modestum. non litigiosum. non cupidum. sed sue domui bene prepositum. filios habentem subditos cum omni castitate. Si quis autem domui sue preesse nescit: quomodo ecclesie dei diligentiam habebit. Non neophitum ne in superbiam elatus in iudicium incidat diaboli. Oportet autem illum & testimonium habere bonum ab his qui foris sunt: ut non in obprobrium incidat & in laqueum diaboli. Diaconos similiter pudicos. non bilingues. non multo vino deditos. non turpe lucrum sectantes: habentes misterium fidei in conscientia pura. Et hi autem probentur primum et sic ministrent nullum crimen habentes.

Mulieres similit̄ pudicas. nō de
trahentes. sobrias fideles in oībꝫ
Dyacones sint vni⁹ vxoris viri q̄
filijs suis bene presint ⁊ suis domi
b⁹. Qui em̄ bn̄ ministrauerint: g̃
dū bonū sibi acquirent et multaꝫ
fidutiā in fide que est in xp̄o ihesu
hec tibi scribo fili thimothee. spe
rans me ad te venire cito. Si aūt
tardauero ut scias q̄uo oporteat
te ī domo dei cōuersari que ē eccle
sia dei viui: colūna ⁊ firmamentū
veritatis. Et maīfeste magnū est
pietatis sacramentuꝫ q̄d manife
statū ē in carne. iustificatū ē ī spū
apꝑuit angel' predicatū est gen
tib⁹ creditū est ī mūdo. assumptū
est in gloria. Ca. iiij.

Spiritus aūt manifeste dic̄.
q̄ in nouissimis tp̄ibꝫ disce
dent quidā a fide. attendētes spiri
tib⁹ erroris ⁊ doctrinis demonio
rū in ypocrisi. loquētiū mēdatiuꝫ
⁊ cauteriataꝫ habentiū suā ꝯsciaꝫ
ꝓhibentiū nubere. abstīere a cib̄
quos de⁹ creauit ad ꝑcipienduꝫ
cū gratiarūactione fidelib⁹ ⁊ hijs
qui cognouerunt veritatē. q̄ oīs
creatura dei bō et n̄l reitienduꝫ q̄d
cū grārūactione ꝑcipit̄. Sanctifi
cat̄ eī ꝑ verbū dei ⁊ oracōeꝫ. Hec
ꝓponens fratribꝫ bon⁹ eris mini
ster ih̄u xp̄i. enutritus verb̄ fidei
⁊ bone doctrine quā assecutus es.
Ineptas aūt ⁊ aniles fabulas de
uita. Exerce aūt teip̄m ad pietatē
Nā corpal' exercitacō ad modicū
vtilis est. Pietas aūt ad om̄a vti
lis est. ꝓmissionē hn̄s vite q̄ nūc
ē ⁊ future Fidel' sermo ⁊ omni ac
cepcōne dign⁹. In hoc em̄ labora
m⁹ et maledicimur q̄ speram⁹ in
deū viuū. qui est saluator oīm ho
minū maxime fideliū. Precipe hec
⁊ doce. Nemo adolescentiā tuaꝫ cō
tēnat. ꝫ exēplū esto fideliū. in ver
bo. in ꝯuersacōne. in caritate. in fi
de. in castitate. Dū venio attēde le
ctioni. exhortacōni. doctrine. Noli
negligere grāꝫ q̄ in te est que da
ta est tibi ꝑ ꝓphetiā cū imposicōe
manuū presbiterij. Hec meditaē
in hijs esto ut ꝓfectus tu⁹ mani
festus sit oīb⁹. Attende em̄ tibi ⁊
doctrine. insta in illis. Hoc em̄ fa
tiens ⁊ teip̄m saluū faties et eos
qui te audiunt. Ca. v.

Seniorez ne increpaueris sed
obsecra ut patrē. Iuuenes
ut fratres. anus ut matres. iuuē
culas ut sorores in omī castitate.
Viduas honora. que vere vidue
sūt. Si qua aūt vidua filios aut
nepotes habet. discat p̄mū domū
suā regere ⁊ mutuā vicē reddē pa
rentibꝫ. Hoc em̄ acceptū est corā
dō. Que aūt vere vidua ē ⁊ desola
ta speret in deum ⁊ instet obsecra
tionib⁹ ⁊ oracōnib⁹ nocte ⁊ die.
Nā que in delicijs est: viuēs mor
tua est. Et hoc p̄cipe. ut irrep̄hensi
biles sint. Si quis aūt suoꝝ ⁊ ma
xime domesticoꝝ curā nō habet.
fidē negauit ⁊ est infideli deterior.
Vidua eligat̄ nō min⁹ sexagīta
annoꝝ que fuerit vni⁹ viri vxor
in opib⁹ bonis testimoniū hn̄s.
si filios educauit. si hospitio rece
pit. si sanctoꝝ pedes lauit. si tribu
lacōnem patientib⁹ subministra
uit. si oē opus bonū subsecuta ē.
Adolescentiores aūt viduas deui
ta. Cū em̄ luxuriate fuerint ī xp̄o
nubere volūt. hn̄tes dānacōnem

q̄ primā fidē irritaꝫ fecerūt. Simil̄
autē ꝛ otiose discunt circuire do
mos. nō solū otiose ꝫ ꝛ verbose ꝛ
curiose: loquentes que non opor
tet. Volo autē iuniores nubere. fi
lios ꝓcreare. matresfamilias esse
nullā occasionem dare adūsario
maledicti grā. Jam em̄ quedā cō
uerse sūt retro sathanā. Si quis
fidelis habet viduas sb̄ministret
illis ut nō grauet̄ eccīa: ut hijs q̄
vere vidue sūt suffitiat. Qui bn̄ p̄
sunt presbiteri duplici honore di
gni habeāt̄: maxime qui laboānt
in verbo ꝛ doctrina. Dicit em̄ scri
ptura. Nō infrenab̄ os boui tritu
ranti. Et dign⁹ est oparius mer
cede sua. Aduersus presbiterū ac
cusacōeꝫ noli recipe. nisi sub duo
bus aut trib⁹ testib⁹. Peccātes
corā oīb⁹ argue: ut ꝛ ceteri timo
reꝫ habeant. Testor corā deo ꝛ cri
sto ihesu ꝛ electis angel̄ ut hec cu
stodias sine p̄iuditio: nl̄ fatiens
in alterā partē declinando. Man⁹
cito nemini imposueis: neq̄ ꝯmu
nicaueris peccatis alieīs. Teipsū
castū custodi. Noli adhuc aquā
bibere. ꝫ modico vino vtere ꝓp̄t̄
stomachū tuū ꝛ frequētes tuas ī
firmitates. Quorūdaꝫ hoīm pctā
manifesta sūt precedētia ad iudi
tiū. quosdā aūt subsequūt̄. Simi
lit̄ ꝛ facta bona manifesta sunt ꝛ
que alit̄ se hn̄t abscōdi non pn̄t.

Quicūq̄ sūt sub iu Ca. vi.
go serui dn̄os suos oī hono
re dignos arbitrent̄: ne nomē do
mī ꝛ doctrina blasphemet̄. Qui āt
fideles hn̄t dn̄os non ꝯtēnant q̄
fratres sūt. ꝫ magis seruiāt q̄a fi
deles sunt ꝛ dilecti. q̄ bn̄ficij ꝑtici
pes sunt. Hec doce ꝛ exhortare. Si
quis alit̄ docet ꝛ nō acquiescit sa
nis sermonib⁹ dn̄i nostri ihu cri
sti ꝛ ei que scd̄ꝫ pietatē ē doctrine
supbus nihil sciēs ꝫ lāguens cir
ca questiones ꝛ pugnas verboꝝ
ex quibꝫ oriunt̄ inuidie ꝯtencōes
blasphemie suspicōnes male. ꝯfli
ctationes hominū mēte corrupto
rū ꝛ q̄ veitate priuati sūt: existimā
tiū questū eē pietatē. Est aūt que
stus magnus. pietas cū suffitien
tia. Nihil em̄ intulim⁹ in hūc mū
dum. haut dubiū q̄ nec auferre
q̄d possum⁹. Habentes aūt alimē
ta ꝛ quib⁹ tegamur: hijs contēti
sum⁹. Nā qui volunt diuites fieri
incidūt in temptacōem ꝛ ī laque
um dyaboli ꝛ desideria multa inu
tilia et nociua que mergūt hoīes
in interitū ꝛ ꝑdicōem. Radix em̄
oīm maloꝝ ē cupiditas quā qui
dā appetentes errauerūt a fide et
inseruerūt se doloribꝫ multis. Tu
aūt o hō dei hec fuge. Sectare vero
iustitiā. pietatē. fidē. caritatē. p ati
entiā. mansuetudinē. Certa bonū
certamē. apprehēde vitā eternā in
q̄ vocatus es ꝛ ꝯfessus bonā cōfes
sionē coraꝫ multis testib⁹. Preci
pio tibi corā dō qui viuificat oīa
ꝛ xp̄o ihu qui testimoniuꝫ reddi
dit sb̄ pontio pilato bonā cōfessio
nē: ut serues mandatū sine macu
la irrep̄hensibile vsq̄ in aduētuꝫ
dn̄i nr̄i ihu xp̄i quē suis tēpibus
oñdet btūs ꝛ solus potēs rex regū
ꝛ dn̄s dominantiū q̄ solus habet
immortalitatē ꝛ lucē inhabitat in
accessibilē quē null⁹ hoīm vidit
sed nec videre potest cui honor ꝛ
imperium sempiternum amen.

diuitib⁹ hui⁹ seculi p̄cipe nō sub
lime sape. neq; sperare in incerto
diuitiaꝝ sed in dō viuo qui p̄stat
nob omīa abūde ad fruendū bñ
agere. diuites fieri in bonis opib;
facile tribuere. ꝯmunicaē. thesau
risare sibi fundamētū bonū in fu
tuꝝ. ut apprehēdant verā vitā. O
thimothee depositu; custodi. deui
tans ꝓphanas vocū nouitates ⁊
oppositiōes falsi noīs sciētie quaꝫ
quidā ꝓmittētes circa fidē excide
runt. Gratia tecū amen.

Explicit epl'a p̄ma ad Thimo
theū. Incipit argumentū in
epl'aꝫ secundā.

Tez thimotheo scribit de exhorta
tiōe martirij ⁊ oīs regule veritatis
⁊ q̄d futuꝝ sit tēpib⁹ nouissimis
⁊ de sua passione scribēs a roma.

Explicit argumentū. Incipit
epl'a secūda ad Thimotheū.

Paulus apl'us ihesu
xp̄i p voluntatez dei
scdm ꝓmissionē vi
te que est ī xp̄o ihu
thīotheo carissimo
filio gratia ⁊ misericordia et pax
a dō patre nostro ⁊ xp̄o ihu dño
nr̄o Grās ago deo meo cui ſuio a
ꝓgenitorib⁹ meis in cōscīa pura
q̄ sine intermissione habeaꝫ tui me
moriā in oratiōib⁹ meis nocte ac
die desiderans te videre memor la
crimaꝝ tuaꝝ. ut gaudio implear
Recordacōem accipiens ei⁹ fidei
que est ī te nō ficta q̄ ⁊ habitauit
p̄mū ī auia tua loide ⁊ matre tua
eunice. cert⁹ sū aūt q̄ ⁊ in te. Pro
pter quā causaꝫ āmoneo te. ut re
suscites gratiaꝫ dei que est in te p
īpositiōem manuū meaꝝ. Nō em̄
dedit nobis deus spm̄ timoris. sed
virtutis ⁊ dilectiōis ⁊ sobrietatis
Noli itaq; erubescere testimoniuꝫ
dñi nostri neq; me vinctū ei⁹. sed
collabora euāgelio ſm virtutem
dei qui nos liberauit ⁊ vōuit voca
tione sua sācta. nō scdm opa nr̄ā
ſ scdm ꝓpositū suū ⁊ grāꝫ que da
ta est nobis ī xp̄o ihu añ tpa secu
laria. Manifestata est autē nūc p
illuminatōem saluatoris nr̄i ihu
xp̄i qui destruxit quidē mortē. illu
minauit aūt vitā ⁊ incorruptōeꝫ
p euāgeliū in quo positus sū ego
p̄dicator ⁊ apl'us et magister gē
tiū. Ob quā causā etiā hec patior.
ſ nō cōfundor. Scio eī cui credidi
⁊ certus sū q̄ potens est depositū
meū seruare in illū diē Formā ha
be sanoꝝ verboꝝ q̄ a me audisti ī
fide ⁊ in dilectione in xp̄o ihu. Bo
nū depositū custodi p spm̄ sanctū
qui habitat in nob. Scis em̄ hoc
q̄ auſi sūt a me oēs qui ī asia sūt
ex quib⁹ est phigel⁹ ⁊ hermoge
nes. Det misericordiā dñs onesi
fori domui. q̄a sepe me refrigeāuit
⁊ cathenā meā non erubuit. ſ cū
romaꝫ venisset sollicite me quesi
uit ⁊ inuenit. Det illi dñs inueni
re misericordiā a dō in illa die. Et
quāta ephesi ministr̄uit mihi tu
melius nosti. Ca. ij.

Tu ḡ fili mi ꝯfortare ī gratia
que est in xp̄o ihu ⁊ q̄ audi
sti a me p multos testes hec ꝯmē
da fidelib⁹ hominib⁹ qui ydonei
erunt ⁊ alios docere. Labora sicut
bon⁹ miles xp̄i ihu. Nēo militās

deo implicat se negociis secularibus ut ei placeat cui se probauit. Nā ⁊ qui certat in agone nō coronabit nisi legittime certauerit. Laborantē agricolā oportet primū de fructib⁹ accipe. Intellige que dico. dabit em̄ tibi dn̄s in oībus intellectū. Memor esto dn̄m ihesū xp̄m resurrexisse a mortuis ex semine dauid scd̄m euangeliū meū in quo laboro vsq; ad vincula quasi male opans. ꝫ verbū dei nō est alligatū. Ideo oīa sustineo ꝓpter electos: ut ⁊ ip̄i salutē ꝯsequant̄ q̄ est in xp̄o ih̄u cū gloria celesti. Fidelis ꝑmo. Nā si cōmortui sum⁹ ⁊ cōuiuem⁹. si sustinebim⁹ ⁊ cōregnabim⁹. si negauerim⁹ ⁊ ille negabit nos. si nō credim⁹. ille fidelis ꝑmanet: negare seip̄m nō pōt. Hec aūt ꝯmone testificās coram deo. Noli cōtendere verb̄. ad nihil em̄ vtile ē nisi ad subuersionē audientiū. Sollicite aūt cura teipsū ꝓbabilē exhibere deo. operariū inꝯfusibilē. recte tractantē verbū veritatis. Prophana aūt ⁊ nanilo quia deuita. Multū em̄ ꝓfitiūt ad impietatē ⁊ sermo eoꝝ ut cancer serpit. Ex quib; est hymeneus ⁊ philetus qui a veritate exciderūt dicētes resurrectionē eē iā factā ⁊ subuerterūt quorūdaꝫ fidē. Sꝫ firmū fundamentū dei stat: hn̄s signaculū hoc Cognouit dn̄s qui sūt ei⁹ ⁊ discedat ab iniq̄tate oīs q̄ inuocat nomē dn̄i. In magna aūt domo nō solū sūt vasa aurea ⁊ argentea. ꝫ ⁊ lignea ⁊ fictilia ⁊ quedā quidē in honorē. quedā āt in ꝯtumeliā. Si quis ꝯ emūdauerit se ab istis. erit vas in honorē sanctificatū ⁊ vtile dn̄o ad omne opus bonū paratū. Iuuenilia autē desideria fuge. sectaē vero iustitiā fidē spem ⁊ caritatē ⁊ pacē cū hijs qui inuocant dominū de corde puro. Stultas aūt et sine disciplina questiones deuita: sciens q̄ generāt lites. Seruū aūt dn̄i nō oportet litigaē. ꝫ mansuetū eē ad oēs docibilē. patientē. cum modestia corripientē eos qui resistūt veritati. neq̄n deus det illis penitentiā ad ꝯgnoscendā veritatē ⁊ resipiscāt a dyaboli laqueis a quo captiui tenent̄ ad ipsius voluntatē.

Hoc aūt scito q̄ Ca. iij. in nouissimis diebus instabūt tp̄a piculosa et erūt hoīes seipōs amātes. cupidi. elati. supbi. blasphemi. ꝑntib; nō obedientes ingrati. scelesti. sine affectione. sine pace. criminatores. incontinētes. immites. sine beīgnitate proditores. ꝓterui. tumidi ⁊ voluptatū amatores magis q̄ dei: hn̄tes spetiē quidē pietatis. virtutē aūt ei⁹ abnegantes. Et hos deuita. Ex hijs em̄ sunt q̄ penetrāt domos ⁊ captiuas ducūt mulierculas oneratas peccatis que ducūt̄ varijs desiderijs: semp discētes ⁊ nunq̄ ad scientiā veritatis ꝑuenientes. Quēadmodū aūt iānes ⁊ mambres restiterūt moysi: ita et hij resistunt veritati: homines corruptimente. reprobi circa fidē. ꝫ vltra non profitient. Insipientia enim eorum manifesta erit omnibus sicut ⁊ illoꝝ fuit. Tu aūt assecutus es meā doctrinā. institucōnem. ꝓpositū. fidē. lōganimitatē. dilectōnē. patiētiaꝫ. ꝑsecucōes. passiōes

qualia m̄ facta sūt antiochie yco
nio listris. q̄les psecutiones fusti
nui et ex oīb⁹ eripuit me dn̄s. Et
oēs q̄ pie volūt viuere in xp̄o ih̄u
psecucōem patient̄. Mali aūt ho
mines ⁊ seductores ꝓficient ī pei⁹
errātes ⁊ in errorē mittentes Tu
vero ꝑmāe ī hijs q̄ didicisti ⁊ cre
dita sūt tibi. sciēs a quo didiceris
⁊ q̄ ab infantia sacras lr̄as nosti
q̄ te pn̄t instruere ad salutē ꝑ fidē
que est in xp̄o ih̄u. Oīs scriptura
dīnitus inspirata vtilis ē ad docē
dū. ad arguēdū. ad corripiendū
ad erudiendū in iustitia. ut ꝑfe
ctus sit hō dei ad omne op⁹ bonū
instructus. Ca. iiij.

Testificor coraꝫ deo ⁊ ih̄u xp̄o
qui iudicaturus est viuos
⁊ mortuos ⁊ aduētū ipi⁹ ⁊ regnū
ei⁹. p̄dica verbū. insta oportune
īportune. argue. obsecra. increpa
in oī patientia ⁊ doctrina Erit em̄
temp⁹ cū sanā doctrinā n̄ sustine
bunt. ꝫ ad sua desideria coacerba
būt sibi magistros pruriētes au
rib⁹ ⁊ a veritate quidē auditū au
tent. ad fabulas aūt ꝯuertent̄. Tu
vero vigila. in om̄b⁹ labora. op⁹
fac euāgeliste. ministeriū tuū im
ple. sobrius esto. Ego em̄ iaꝫ deli
bor ⁊ tp̄us resolucōis mee instat
Bonū certamē certaui. cursuꝫ ꝯsū
maui. fidē ꝑuaui. In reliquo repo
sita est mihi corona iustitie quā
reddet m̄ dn̄s in illa die iustus iu
dex. Nō solū aūt mihi ꝫ ⁊ hijs qui
diligūt aduentū eius Festina ad
me venire cito. Demas eī me reli
quit diligens hoc seculuꝫ et abijt
thessalonicā. crescens in galatiā.
thitus in dalmatiā. lucas ē mecū
solus. Marcū assume ⁊ adduc te
cum. ē em̄ m̄ vtilis in ministerio.
Thichicū aūt misi ephesū Penu
laꝫ quā reliq̄ troade apud carpū
veniens affer tecū ⁊ libros. maxi
me aūt mēbranas. Alexāder era
rius multa mala m̄ oñdit. reddet
illi dn̄s scd̄m opa ei⁹ queꝫ ⁊ tu de
uita. Valde em̄ resistit verb̄ nr̄is
In p̄ma mea defensione nemo m̄
affuit. ꝫ oēs me dereliquerūt: nō
illis reputet̄. Dn̄s aūt m̄ astitit et
ꝯfortauit me ut ꝑ me predicacō ī
pleat̄ ⁊ audiāt oēs gētes q̄ libeā
t⁹ fū de ore leoīs Libeāuit me dn̄s
ab oī ope malo et saluū fatiet in
regnū suū celeste. cui gloria ī secu
la seculoꝝ amen. Saluta priscillā
⁊ aquilā ⁊ onesifori domū Erast⁹
remansit corinthi. trophimū aūt
reliqui īfirmuꝫ mileti. Festina añ
hyemē venire. Salutāt te eubol⁹
⁊ pudens ⁊ linus ⁊ claudia ⁊ fra
tres oēs. Dn̄s ih̄us xp̄us cuꝫ spū
tuo. Gratia vobiscū amen.

Explicit epl̄a secunda ad Thi
motheū. Incipit argumentū
in epl̄am ad Thitū.

Thitū ꝯmonefacit ⁊ in
struit de cōstitucōe pre
sbiterij et de spūali ꝯu
sacōne ⁊ hereticis vitā
dis qui tradicōnib⁹ iudaicis cre
dūt scribens ei a nycopoli.

Explicit argumentū. Incipit
epl̄a ad Thitū.

Paulus seru⁹ dei apl̄us
autem ih̄u xp̄i scd̄m fi
dē electoꝝ dei ⁊ agnicō
nē veritatis que scd̄m

pietatē est in spez vite eterne quā
ꝓmisit qui non mentit̄ deus añ tē
pora secularia. manifestauit aūt
tempib⁹ suis verbū suū in p̄dica
tione que credita est m̄ scd̄m p̄ce
ptuz saluatoris nostri dei: thyto
dilecto filio scd̄m ꝯmunē fidē grā
ꝛ pax a deo patre ꝛ xp̄o ihu salua
tore nostro. Hui⁹ rei grā reliq̄ te
crete ut ea que desunt corrigas ꝛ
cōstituas ꝑ ciuitates presbiteros
sicut et ego disposui tibi si quis si
ne crimine est vni⁹ vxoris vir: fi
lios hn̄s fideles nō in accusatiōe
luxurie aut nō subditos. Oportet
eī ep̄m sine crimine eē sicut d̄i dis
pensatorē: nō supbū. nō iracūdū
nō vinolentuz. nō ꝑcussorem. nō
turpis lucri cupidū. ꝫ hospitalez.
benignū. sobriū. iustū. sanctū. cō
tinentē. amplectentez eū qui scd̄m
doctrinā est fidelē sermonē: ut po
tens sit exhortari in doctrina sana
ꝛ eos qui ꝯtr̄dicūt arguere. Sūt
em̄ multi etiā inobedientes. vani
loq̄ ꝛ seductores. maxime q̄ de cir
cūcisione sūt quos oportet redar
gui qui vniuersas domos sb̄uer
tunt: docētes que nō oportet tur
pis lucri grā. Dixit quidā ex illis
ꝓprius ip̄oꝝ ꝓpha. Cretenses sēp
mēdaces. male bestie. vētris pigri
Testimoniū hoc verū ē. Quaz ob
causaz increpa illos dure ut sani
sint ī fide: nō intendētes iudaicis
fabul̄ et mādatis hoīm auersan
tiū se a veritate. Oīa mūda mūdis
coinquinatis aūt ꝛ infidelib⁹: nl̄
est mūdū. ꝫ inquinate sūt eoꝝ ꝛ
mens ꝛ conscientia. Confitentur
se nosse deum. factis autem ne
gāt: cum sint abhominati ꝛ incre
dibiles ꝛ ad omne opus bonum
reprobi.

Capitulū. ij.

Tu aūt loquere que decet sa
nam doctrinaz. Senes ut so
brij sint. pudici. prudentes. sani
in fide. in dilectione in patientia.
Anus similit̄ in habitu sācto. nō
crimīatrices. ñ multo vīo s̄uiētes
bn̄ docētes ut prudētiā doceāt Ado
lescentulas ut viros suos amēt.
filios suos diligāt. prudentes. ca
stas. sobrias dom⁹ curā habētes
benignas. subditas viris suis: ut
ñ blasphemet̄ verbū d̄i. Iuuenes
similiter hortare ut sobrij sint. In
omnibz teip̄m prebe exēplū bono
rū operꝝ: in doctrina. ī integritate.
in grauitate. Verbuz sanū irrep̄
hensibile: ut is qui ex aduerso ē
vereat̄: nihil habens malū dicere
de nob̄ Seruos dn̄is suis sb̄ditos
eē in oīb⁹ placētes. nō cōtradicē
tes. nō fraudātes. ꝫ in oīb⁹ fidez
bonā oñdentes: ut doctrinā salua
toris nostri dei ornēt in omnib⁹.
Apparuit em̄ gratia d̄i saluatoris
nostri oīb⁹ hominib⁹ erudiens
nos: ut abnegātes impietatē ꝛ se
cularia desideria. sobrie ꝛ iuste et
pie viuam⁹ in hoc seculo: expectā
tes beataz spem ꝛ aduentū glorie
magni dei ꝛ saluatoris nostri ihu
xp̄i qui dedit semetip̄m ꝑ nobis
ut nos redimeret ab omni iniqui
tate ꝛ mundaēt sibi populū acce
ptabilē sectatorem bonoꝝ operꝝ.
Hec loquere ꝛ exhortare ꝛ argue
cum omni imperio. Nemo te con
temnat.

Capitulū. iij.

Ammone illos p̄ncipibz ꝛ po
testatibz subditos eē: dicto
obedire. ad oē op⁹ bonū ꝑatos eē

neminez blasphemare. nō litigio
sos eē. ꝫ modestos. oēm oñdentes
mansuetudinē ad oēs hoīes. Era
m⁹ em̄ aliqñ et nos insipiētes in
creduli errātes ꝯuientes desideriis
⁊ voluptatib⁹ variis ⁊ malitia ⁊
īuidia agētes. odibiles. odiētes
inuicē. Cū aūt benigtas ⁊ huma
nitas apparuit saluatoris nr̄i dei
nō ex opib⁹ iustitie que fecimus
nos ꝫ scd̄m suaz misericordiā sal
uos nos fecit ꝑ lauacꝝ regn̄atio
nis ⁊ renouacōis spūssancti quē
effudit in nos abūde ꝑ ihm xp̄m
saluatorez nr̄m ut iustificati gtia
ipsi⁹ heredes sim⁹ scd̄m spem vite
eterne. Fidel' sermo est. Et de hiis
volo te ꝯfirmare. ut curent bonis
opib⁹ preesse qui credūt d̄o. Hec
sunt bō et vtilia hō inib⁹. Stultas
aūt questiones ⁊ genealogias ⁊
ꝯtencōnes ⁊ pugnas legis deuita
Sūt em̄ inutiles ⁊ vane Hereticū
hoīem post vnā ⁊ scd̄az correptio
nē deuita. sciens qꝛ subuersus est q̄
eiusmodi est ⁊ delinq̄t cū sit ꝓprio
iuditio ꝯdēnat⁹. Cū misero ad te
arteman aut tychicū. festina ad
me venire nicopoli. Ibi em̄ statui
hyemare. zenam legisperitū ⁊ ap
pollo sollicite p̄mitte. ut nihil ill'
desit. Discāt autē ⁊ nostris bonis
opib⁹ p̄esse ad vsus necessarios
ut nō sint infructuosi. Salutāt te
qui mecū sūt oēs. Saluta eos qui
nos amāt in fide. Gratia dei cum
omnib⁹ vobis amen.

Explicit epistola ad Thitū.
Incipit argumētū in epistolā
ad Philemonem.

Philemoni faīliares lit
teras facit ꝑ onesimo
seruo ei⁹: scribēs ei ab
vrbe roma de carcere ꝑ
suprascriptū onesimū.

Explicit argumentū. Incipit
epl'a ad Philemonē.

Paulus vinctus xp̄i
ihu et thimotheus
frater philemoni di
lecto adiutori nr̄o ⁊
appie sorori carissiē
⁊ arcippo ꝯmilitoī nostro ⁊ eccīe
que in domo tua est. Gratia vob
⁊ pax a d̄o p̄re nostro ⁊ dn̄o ihesu
xp̄o. Gratias ago d̄o meo semper
memoriā tui fatiens in oracōib⁹
meis audiens caritatē tuā ⁊ fidez
quā habes in dn̄o ihu ⁊ in om̄es
sāctos. ut ꝯmunicacō fidei tue eui
dens fiat in agnicōne oīs operis
boni in xp̄o ihu. Gaudiuz em̄ ma
gnū habui ⁊ cōsolacōez in carita
te tua. qꝛ visceā sanctoꝝ requieue
runt ꝑ te frat'. Propt' qd multā fi
dutiaz habens in xp̄o ihu imperā
di tibi qd ad rem ꝑtinet. ꝓpt' cari
tatez magis obsecro cū sis tal' ut
paulus senex nūc aūt ⁊ vinctus
ihu xp̄i. obsecro te pro meo filio
quez genui in vincul' onesimo q̄
tibi aliqñ inutil' fuit. nunc aūt ⁊
m̄ ⁊ tibi vtilis quē remisi tibi. Tu
autez illuz ut mea viscera suscipe.
Quē ego volueram mecū detinere
ut ꝑ te m̄ ministraret in vinculis
euāgelij. Sine cōsilio āt tuo nihil
volui facere vti ne velut ex necessi
tate bonū tuū eēt. ꝫ volūtariū. For
sitā em̄ ideo discessit ad horaz ad
te ut eternū illū recipes. iaz nō ut

seruū ꝫ ꝑ seruo carissimū fratrē: maxime m̄. Q̄nto aūt magis tibi ⁊ in carne et in dño. Si ergo hēs me sotium: suscipe illū sicut me. Si aūt aliquid nocuit tibi aut debet hoc m̄ imputa. Ego paulus scripsi mea manu. Ego reddaꝫ: ut nō dicā tibi ꝙ ⁊ teip̄m mihi debes. Ita frat̄ ego te fruar in dño refice viscera mea in xp̄o. Cōfidens in obedientia tua scripsi tibi: sciens qm̄ ⁊ super id qd̄ dico faties. Simul ⁊ para mihi hospitiū. nam spero ꝑ oratiōes vestras donari me vob̄. Salutat te epafras ɔcaptiuꝰ meꝰ in xp̄o ih̄u: marcus aristarchꝰ demas ⁊ lucas adiutores mei. Grā domini nostri ih̄u cristi cum spiritu vestro amen.

Explicit epistola ad philemonem. Incipit argumentuꝫ in ep̄lam ad Hebreos.

In p̄mis dicendū ē cur apostolus paulus in hac ep̄la scribendo nō seruauerit moreꝫ suuꝫ: ut vel vocabulū nominis sui vel ordīs describeret dignitateꝫ. Hec causa est ꝙ ad eos scribens qui ex circūcisione crediderant quasi gentiū apostolus ⁊ ñ hebreoꝝ. sciensq̄ eoꝝ supbiam. suāq̄ humilitatē ip̄e demōstr̄ns: meritū officij sui noluit anteferre. Nā simili mō etiā iohānes ap̄lus ꝓpter humilitatē ī epistola sua nomen suū eadē racōne nō pretulit. Hanc ergo epistolaꝫ fertur apostolus ad hebreos cōscriptam hebraica lingua misisse cuius sensum ⁊ ordinem retinens lucas euangelista post excessum apostoli pauli greco sermone cōposuit.

Explicit argumentū. Incipit epistola ad Hebreos.

Multipharie m̄ltisq̄ modis olim deus loquens patribus in ꝓphetis: nouissime diebus istis locutꝰ est nobis in filio queꝫ constituit heredem vniuersoruꝫ per quem fecit ⁊ secula. Qui cum sit splendor glorie ⁊ figura sustantie eius. portāsq̄ omnia verbo v̄tutis sue purgationem peccatoꝝ fatiens. sedet ad dexteraꝫ maiestatis in excelsis tn̄to melior angelis effectus q̄nto differentius pre illis nomen hereditauit. Cui enim dixit aliquādo angelorum filius meus es tu ego hodie genui te. Et rursū. Ego ero illi in patrem ⁊ ipse erit mihi in filium. Et cum iterum introducit p̄mogenitum in orbem terre dicit. Et adorent eum omnes angeli d̄i. Et ad angelos quidem dicit. Qui facit angelos suos spiritus ⁊ ministros suos flammaꝫ ignis. Ad filium autem. Thronus tuus deus in seculum seculi. virga equitatis virga regni tui. Dilexisti iustitiam ⁊ odisti iniquitatem. propterea vnxit te deꝰ deꝰ tuꝰ oleo exultationis pre participibus tuis. Et tu in principio domine terram fūdasti et opera manuum tuarum sunt celi. Ipsi peribunt tu autem permanebis ⁊ omnes ut vestimētum veterascent. Et velut amictuꝫ mutabis eos ⁊ mutabunt̄. tu aūt idē ip̄e es ⁊ anni tui non defitient.

Ad quē aūt angeloꝝ dixit aliqñ
sede a dextris meis q̄adusq̄ ponā
ĩimicos tuos scabellū pedū tuoꝝ.
Nōne oēs sūt āministr̄torij spūs
ĩ ministeriū missi ꝓpt̄ eos qui he
reditatez capiūt salutis. Ca. ij.
Propterea abūdantiꝰ opor
tet obseruaē nos ea que au
diuimꝰ. ne forte pefluamꝰ. Si eī
qui p angelos dictus est ꝑmo fa
ctus est firmꝰ ⁊ oīs preuaricatio
⁊ inobedientia accepit iustā mer
cedis retribucōem. qūo nos effu
giemꝰ si tantaz neglexerimꝰ salu
tez. Que cū initiū accepisset enar
rari p dñm ab eis qui audierunt
in nos ꝯfirmata est ꝯtestante dō
signis ⁊ portentis ⁊ varijs virtu
tibz ⁊ spūssancti distribucōibz ꝑm
suā voluntatē. Nō em̄ angel' sbie
cit deus orbē terre futuꝝ de quo lo
quimur. Testatus est aūt ĩ quo
dā loco quis dicens. Quid est hō
q̄ memor es eiꝰ aut filius hōinis
qm̄ visitas eū. Minuisti eū paulo
minꝰ ab angel'. gloria et honore
coronasti eū ⁊ cōstituisti eū super
opa manuū tuaꝝ. Omīa sbiecisti
sb pedibꝰ eiꝰ. In eo eī q̄ oīa ei sb
iecit: nihil dimisit nō subiectū ei.
Nūc aūt necdū videmꝰ omīa sbie
cta ei. Eū aūt qui modico q̄ ange
li minoratus est videmꝰ ihm ꝓpt̄
passionē mortis gloria et honore
coronatū. ut grā dei p oībz gusta
ret mortē. Decebat em̄ eū ꝓpt̄ quē
omīa ⁊ p quē omīa. qui multos fi
lios in gloriā adduxerat: auctorē
salutis eoꝝ p passionē ꝯsūmari.
Qui em̄ sanctificat ⁊ qui sāctificā
tur ex vno oēs. Propt̄ quā causā
nō ꝯfundit̄ fratres eos vocare di
cens. Nūtiabo nomē tuū fratribꝰ
meis. in medio eccīe laudabo te
Et iteꝝ. Ego ero fidens in eū. Et ite
ruz. Ecce ego ⁊ pueri mei quos de
dit mihi deꝰ. Quia ḡ pueri cōmu
nicauerūt carni ⁊ sanguini ⁊ ipse
similit̄ pticipauit eisdē. ut p mor
tem destrueret eū q̄ hēbat mortis
imperiū idest dyabolū ⁊ liberaret
eos qui timore mortis p totā vitā
obnoxij erant seruituti. Nusq̄ eī
angelos apprehēdit. ꝫ semē abra
he apprehendit. Vñ debuit p oīa
fratribz similari. ut misericors fie
ret ⁊ fidelis pontifex ad deuz. ut re
propitiaret delicta ꝓpl'i. In eo em̄
in quo passus est ipe et tēptatus
potēs ē et eis q̄ tēptant̄ auxiliari.
Nde fratres sācti vo Ca. iij.
cacōis celestis pticipes. cōsiderate
apostolū ⁊ pōtificē ꝯfessionis nr̄e
ihm qui fidelis est ei qui fecit illū
sic ⁊ moyses in oī domo eiꝰ. Am
plioris em̄ glorie iste p̄ moyse di
gnꝰ ē habitus. qñto ampliorem
honorez habet domꝰ q̄ fabricauit
illaz. Oīs nāq̄ domꝰ fabricat̄ ab
aliq̄. Qui aūt omīa creauit deꝰ. Et
moyses quidē fidel' eāt in tota do
mo eiꝰ tāq̄ famulꝰ ĩ testimoniuz
eoꝝ q̄ dicenda erant. xp̄us vero
tāq̄ filius ĩ domo sua. Que domꝰ
sumꝰ nos. si fidutiā ⁊ gloriaz spei
vsq̄ ad finez firmam retineamꝰ.
Quapropt̄ sicut dicit spūssanctꝰ
hodie si vocē eius audieritis noli
te obduraē corda vr̄a. sicut in ex
acerbacōne scd̄m diē temptacōis
in deserto. Vbi temptauerūt me
pr̄es vr̄i. ꝓbauerūt ⁊ vider̄t opa
mea quadraginta annis. Propt̄
qd̄ offensus fui generacōni huic

et dixi semp errāt corde. Ipi autez
nō ꝯgnouerūt vias meas quibz
iuraui in ira mea si introibunt in
requiē meā. Videte fratres ne for
te sit in aliquo vestr cor malū in
credulitatis discedendi a deo viuo
Sed adhortamini vosmetipōs per
singulos dies donec hodie ꝯgno
minatur: ut nō obduret quis ex
vob fallatia peccati. Participes eī
xpi effecti sum⁹. si tn̄ initiū substā
tie ei⁹ vsqz ad finē firmū retinea
mus: dū dicit hodie si vocē ei⁹ au
dieritis nolite obdurare corda ve
stra quēadmodū in illa exacer
bacōne. Quidā em̄ audientes ex
acerbauerūt. ꝫ non vniuersi q̄ ꝓ
fecti sūt ab egipto ꝑ moysen. Qui
bus aūt offensus ē quadragīta
annis. Nōne illis q̄ peccauerunt
quoꝝ cadauera ꝓstrata sūt in de
serto. Quib⁹ aūt iurauit nō itro
ire in requiē ipsi⁹: nisi illis q̄ incre
duli fuerūt. Et videm⁹ qꝛ non po
tuerūt introire in requiē ipsius ꝓ
pter incredulitatē. Ca. iiij.

Timeamus ergo ne forte reli
cta pollicitacōne introeūdi
in requiē ei⁹: existimet aliquis ex
nob deesse. Etem̄ et nob nūtiatū ē
quemadmodū et ill. ꝫ nō ꝓfuit
ill sermo auditus. nō admixtus
fidei ex hijs que audierūt. Ingre
diemur em̄ in requiē qui credidi
mus quēadmodū dixit. Sicut iu
raui in ira mea. si introibūt in req̄
em meā. Et quidē opib⁹ ab insti
tucōe mūdi ꝑfectis. dixit em̄ quo
dā loco de die septima sic. Et req̄e
uit deus die septima ab oīb⁹ ope
rib⁹ suis. Et in isto rursū. Si intro
ibūt ī req̄em meā. Qm̄ ḡ supest in
troire quosdā in illā et hij quib⁹
prioribz ānuntiatū ē nō introierūt
ꝓpter īcredulitatē. iterū terminat
diē quēdā hodie in dauid dicēdo
post tātū tpis sicut sup̄ dictū ē. ho
die si vocē ei⁹ audieritis nolite ob
durare corda vestra. Nā si eis ihe
sus req̄ez p̄stitissz: nūq̄ de alia loq̄
ret post. hac die. Itaqz reliquitur
sabbatism⁹ ꝓplo dei. Qui em̄ īgres
sus est in requiē ei⁹: etiā ipe requi
euit ab opib⁹ suis sic et a suis de⁹
Festinem⁹ ḡ ingredi ī illaz req̄ez
ut ne in idipsū quis incidat incre
dulitatis exemplū. Vni⁹ ē em̄ ser
mo dei et efficax et penetrabilior oī
gladio ancipiti et ꝑtingens vsqz
ad diuisionē aīe ac spūs. compa
gūqz ac medullaꝝ et discretor co
gitacōnū et intentionū cordis. Et
nō est vlla creatura inuisibilis in
ꝯspectu ei⁹. oīa aūt nuda et apta
sunt ocul ei⁹ ad quē nob sermo.
Hn̄tes ḡ pontificē magnū qui pe
netrauit celos ihm filiū dei. tenea
m⁹ spei nostre ꝯfessionē Non em̄
habem⁹ pontificez qui n̄ possit cō
pati infirmitatib⁹ nostris. tēpta
tū aūt ꝑ oīa ꝓ similitudīe absqz
peccato. Adeam⁹ ḡ cū fidutia ad
thronū gratie ei⁹: ut misericordiā
ꝯsequamur et grām inueniam⁹ ī
auxilio oportuno. Ca. v.

Omnis nāqz pōtifex ex homi
nib⁹ assumptus ꝓ hoībus
ꝯstituit in hijs que sūt ad deū: ut
offeāt dona et sacrifitia ꝓ peccatis
Qui cōdolere possit hijs qui igno
rant et errāt. qm̄ et ipe circūdatus
ē infirmitate et ꝓpterea debet quē
admodum pro populo: ita etiam
et ꝓ semetipso offerre ꝓ peccatis.

Nec quíſq; ſumít ſibí honorez ſeð q̃ vocať a ðo tanq̃ aarõ. Sic et cri ſtus nõ ſemetip̃m clarificauít ut pontifex fieret. ß qui locutus ẽ ad eum. Filiꝰ meꝰ es tu ego hodie ge nui te. Quẽadmodũ; a in alio lo co dicit Tu es ſacerdos in eternũ ſecõm ordinẽ melchiſedech. Qui i diebus carnis ſue preces ſupplica tioneſq; ad eũ q̃ poſſit illũ ſaluuz facere a morte. cum clamore vali do a lacrimis offerens. exaudituꝰ eſt p ſua reuerẽtia. Et quidẽ cum eẽt filius dei didicit ex hijs q̃ paſ ſus eſt obediẽtiaz a conſummatus fa ctus eſt oĩbꝰ obtemperãtibꝰ ſibi cauſa ſalutis eterne. appellatus a ðo pontifex iuxta ordinẽ melchiſe dech. De quo nob grandis ſmo et interp̃tabilis ad dicendũ. qm̃ imbecilles facti eſtis ad audiẽdũ Etem̃ cũ debereris magiſtri eẽ p̃pẽ tempꝰ. rurſũ indigetis ut vos do ceamini que ſint elemẽta exordij ſermonũ dei a facti eſtis quibz la cte opuſ ſit nõ ſolido cibo. Ommꝰ em̃ qui lactis eſt pticeps: expers ẽ ſermonis iuſtitie. Paruulꝰ em̃ eſt. Perfectoz aũt eſt ſolidus ci bus eoz q̃ p ipſa conſuetu dine exercitatos habent ſẽſus ad diſcretiõ nẽ boni ac mali. Ca. vi.

QVapropt̃ itermittẽtes ſermonis xpi ſmonez ad pfe ctionẽ feramur. nõ rurſũ iactẽtes fundamentũ penitẽtie ab opibꝰ mortuis et fidei ad deũ. baptiſma tũ. doctrine. ipoſitiomſq; manuũ. ac reſurrectionis mortuoz a iudi cij eterni. Et hec faciem? ſi quidẽ p miſerit deꝰ. Impoſſibile em̃ ẽ eos qui ſemel ſũt illuminati: guſtaue rũt etiã donũ celeſte a pticipes fa cti ſũt ſpũſſancti. guſtauerũt nihil omnꝰ bonũ dei verbũ. virtuteſq; ſeculi venturi a plapſi ſũt. rurſus renouari ad penitentiã. rurſũ cru cifigentes ſibimetipſis filiũ dei et oſtentui hñtes. Terra em̃ ſepe ve nientẽ ſup ſe bibens ymbrẽ a ge rminans herbã opportunã illis a q̃ bus colit accipit bñdictiõnẽ a ðo pferens aũt ſpinas ac tribulos reproba eſt a maledicto proxima. cuius conſumacõ in combuſtionẽ. Cõ fidim? aũt de vob dilectiſſimi me liora a viciniora ſaluti tametſi ita loq̃mur. Nõ em̃ iniuſtus deus ut obliniſcať operis veſtri a dilectiõis quã oſtẽdiſtis in noie ipſiꝰ q̃ mi miſtraſtis ſãctis a miniſtrãtis. Cu pimꝰ aũt vnũquẽq; veſtrũ eandẽ oſtentare ſollicitudinẽ ad exple tionẽ ſpei vſq; in finẽ ut nõ segnes effitiamini. verũ imitatores eoz q̃ fide a patientia hereditabũt promiſ ſiones. Abrahe nãq; promittẽs deꝰ qm̃ neminez habuit p quez iura ret maiorẽ. iurauit p ſemetipm di cens. niſi bñdicens bñdicã tibi a multiplicãs multiplicabo te et ſic lõganimiter ferẽs adeptus ẽ repro miſſionẽ. Homines em̃ p maiorẽ iu iurant a omnibꝰ controuerſie eoz finꝰ ad confirmacõem: eſt iuramentuz. In q̃ abundãtiꝰ volẽs deus oſtẽ dere pollicitatiõis heredibꝰ immo bilitatẽ conſilij ſui. interposuit iuſiurã dõ ut p duas res immobiles q̃bz impoſſibile ẽ mentiri deũ. fortiſſimũ ſolatiũ habeamꝰ q̃ cõfugimꝰ ad tenendã ꝓpoſitã ſpem quaz ſicut anchorã habemꝰ aiẽ tutã ac fir maz a incedentẽ vſq; ad interiora

velaminis vbi p̄cursor ꝓ nob̄ in
troijt ih̄s scd̄m ordinez melchise
dech pontifex factus in eternum.

Hic em̄ melchise Ca. vij.
dech rex salez sacerdos dei sū
mi qui obuiauit abrahe regresso
a cede regū ⁊ bn̄dixit ei cui et deci
mas omniū diuisit abrahaz. pri
mū quidez qui interp̄tat̄ rex iusti
tie. deinde aūt ⁊ rex salē qd̄ est rex
pacis: sine patre. sine mr̄e. sine ge
nealogia. neqꝫ initiū dieꝝ neqꝫ fi
nē vite hn̄s. assimilatus aūt filio
dei manet sacerdos ī perpetuū. In
tuemini aūt quātus sit hic cui et
decīas dedit de p̄cipuis abr̄hā p̄ri
archa. Et quidē de filijs leui sacer
dotiū accipientes. mādatū habēt
decimas sumere a ꝓplo scd̄m legē
idest a fratrib⁹ suis quāq̄ ⁊ ipsi
exierint de lūbis abrahe. Cui⁹ au
tē generacō nō ānumerat̄ in eis.
decimas sūpsit ab abrahā ⁊ hūc
qui habebat repromissiones bn̄
dixit. Sine vlla aūt ɔtradictione
qd̄ min⁹ est a meliore bn̄dicitur
Et hic quidē decimas moriētes ho
mines accipiūt. ibi aūt ɔtestatur
qꝛ viuit. Et ut ita dictū sit ꝑ abra
hā ⁊ leui qui decimas accepit deci
matus ē. Adhuc em̄ in lūbis pa
tris erat qn̄ obuiauit ei melchise
dech. Si ḡ ɔsūmacō ꝑ sacerdotiū le
uiticū erat. ꝓplus em̄ sub ipō legē
accepit: q̄d adhuc necessariū fuit
scd̄m ordinē melchisedech alium
surgere sacerdotē ⁊ nō scd̄m ordi
nē aaron dici. Trāslato em̄ sacer
dotio: necesse ē ut ⁊ legis trāslatio
fiat. In quo em̄ hec dicunt̄ de alia
tribu ē de qua nullus altario pre
sto fuit. Manifestuz ē em̄ ꝙ ex iu
da ortus sit dn̄s noster ī q̄ tribu
nihil de sacerdotib⁹ moyses locu
tus ē. Et amplius adhuc manife
stū ē si scd̄m similitudinē melchi
sedech exurgat ali⁹ sacerdos qui
nō scd̄z legē mādati carnal̄ fact⁹
est. ꝫ s̄m virtutē vite insolubilis
Contestat̄ em̄ qm̄ tu es sacerdos
in eternū scd̄m ordinez melchise
dech. Reprobatio quidez fit prece
dentis mādati ꝓpter infirmitatez
ei⁹ ⁊ inutilitatē. Nihil em̄ ad ꝑfe
ctū adduxit. Introductō vero me
lioris spei ꝑ quā ꝓximam⁹ ad deū
⁊ quātū ē nō sine iureiurādo. Alij
quidē sine iureiurando sacerdotes
facti sūt. hic aūt cū iureiurādo per
eū qui dixit ad illū. Jurauit dn̄s
⁊ nō penitebit eū: tu es sacerdos
ī eternū. Intātū melioris testamē
ti sponsor factus ē ih̄us. Et alij q̄
dem plures facti sunt sacerdotes
idcirco ꝙ morte ꝓhiberent̄ ꝑma
nere. hic autē eo ꝙ maneat ī eter
nū sempiternū habet sacerdotiū.
Vnde ⁊ saluare ī perpetuū potest
accedens per semetip̄m ad deum:
semꝑ viuens ad interpellanduz
pro nobis. Talis enim decebat ut
eēt nobis pontifex: sanctus. inno
cens. impollutus. segregat⁹ a pec
catorib⁹ ⁊ excelsior celis fact⁹. Qui
non habet necessitatez quotidie
quemadmodū sacerdotes prius
ꝓ suis delictis hostias offerre. de
inde pro populi. Hoc enim fecit se
mel se offerendo. Lex enim homi
nes constituit sacerdotes infirmi
tatem habentes. sermo autem iu
risiurandi qui post legez est filiū
in eternū perfectū.

Capitulū. viij.

Capitulū autē sup ea que di
cūtur. Talē habem⁹ pontifi
cez qui ɔsedit in dextera sedis ma
gnitudīs in cel': sanctoꝝ minister
⁊ tabernaculi veri qđ fixit deus et
nō hō. Oīs em̄ pontifex ad offerē
dū mūera ⁊ hostias ɔstituit. Vñ
necesse est ⁊ hunc hīe aliquid qđ
offerat. Si g̊ eēt sup terrā. nec eēt
sacerdos cū eēnt qui offerrēt ꝑm
legē munera q̄ exēplari ⁊ vmbre
deseruiūt celestiū. sicut responsū ē
moysi cū ɔsūmaret tabernaculū.
Vide inquit om̄a facito scđm exē
plar qđ tibi oñsū est ī mōte. Nūc
aūt melius sortit⁹ est ministeriū
qñto ⁊ melioris testamēti media
tor est qđ in melioribꝫ repromissi
onib⁹ sāctitū est. Nā si illud p̄us
culpa vacasset. nō vtiqꝫ secūdi lo
cus inq̄reret. Vitupans em̄ eos
dicit. Ecce dies venient dicit dñs
⁊ consūmabo sup domū isrl' ⁊ sup
domū iuda testamentū nouū. nō
scđm testamentū qđ feci patrib⁹
eoꝝ in die qua apprehēdi manuꝫ
eoꝝ ut educerez illos de terra egi
pti. qm̄ ipsi nō ꝑmanserūt in testa
mento meo ⁊ ego neglexi eos dic̄
dñs. Quia hoc est testamentū qđ
disponam domui isrl' post dies il
los dicit dñs. dando leges meas
in mēte eoꝝ ⁊ in corde eoꝝ supscri
bā eas ⁊ ero eis in deū ⁊ ipsi erūt
m̄ ī ꝓpl'm. Et nō docebit vnusq̄sqꝫ
ꝓximū suū ⁊ vnusquisqꝫ fratrem
suū dicens cognosce dominū. qm̄
om̄es scient me a minore vsqꝫ ad
maiorē. qꝛ ꝓpitius ero iniq̄tatib⁹
eoꝝ ⁊ peccatoꝝ eoꝝ iā nō memo
rabor. Dicendo aūt nouū veteāuit
pri⁹. Quod autē antiquat̄ ⁊ sene
scit: ꝓpe interitū est. Ca. ix.

Habuit quidē ⁊ pri⁹ iustifica
tiones culture ⁊ sanctū secu
lare. Tabernaculuꝫ em̄ factū ē pri
mū in quo erāt candelabra ⁊ mē
sa ⁊ ꝓpositio panū qđ dicit̄ sācta
post velamētū aūt secūdū taberna
culū qđ dicit̄ sancta sāctoꝝ aureū
hñs thuribulū ⁊ archā testamē
ti circūtectā ex om̄i parte auro in
qua vrna aurea hñs māna ⁊ vir
ga aaron q̄ fronduerat ⁊ tabule
testamēti supqꝫ eā cherubin glo
rie obūbrantia ꝓpitiatoriū de qui
b⁹ nō est modo dicendū ꝑ singu
la. Hijs vero ita cōpositis in p̄ori
quidē tabernaculo semp ītroibāt
sacerdotes sacrifitioꝝ offitia cōsū
mātes. in secūdo aūt semel ī āno
solus pontifex nō sine sanguine
quē offerret ꝑ sua et ꝓpl'i ignorā
tia. hoc significāte spūsancto. nō
dū ꝓpalatā eē sāctoꝝ viā adhuc
p̄ore tabernaculo habente statuꝫ.
Que ꝑabola est tp̄is instātis. iux̄
quā munera ⁊ hostie offerūtur q̄
nō p̄nt iuxta ɔsciaꝫ ꝑfectuꝫ facere
seruientē. solūmodo in cibis ⁊ in
potib⁹ ⁊ in varijs baptismatib⁹
⁊ iusticijs carnis vsqꝫ ad temp⁹
correctionis impositis. Crist⁹ aūt
assistens pōtifex futuroꝝ bonoꝝ
ꝑ ampli⁹ ⁊ ꝑfectius tabernaculū
nō manufactū idest nō hui⁹ crea
tionis. neqꝫ ꝑ sanguinē hircoꝝ ā
vituloꝝ ꝫ ꝑ ꝓpriū sāguinē introi
uit semel in sancta et̄na redēp cōe
inuenta. Si em̄ sanguis hircoꝝ ⁊
thauroꝝ ⁊ cinis vitule aspsus in
q̄natos sanctificat ad emūdacōꝫ
carnis. qñto magis sāguis xp̄i q̄
per spiritūscm̄ semetip̄m obtulit

immaculatū deo emūdauit ɔsciē
tiaꝫ nostrā ab opib⁹ mortuis ad
seruiendū d̄o viuenti. Et ideo no
ui testamēti mediator ē: ut morte
intercedēte in redempcōem earū p̄
uaricationū que erāt sb̄ priori te
stamento: repromissionez accipi
ant qui vocati sūt eterne heredita
tis. Vbi em̄ testamentū: mors ne
cesse est intercedat testatoris. Te
stamentū em̄ in mortuis cōfirma
tū est. Alioqn̄ nō duꝫ valet dū vi
uit qui testatus ē. Vnde nec p̄mū
quidē sine sanguine dedicatū est.
Lecto em̄ omni mandato legis a
moyse vniuerso ꝓplo accipiēs sā
guinē vituloꝝ ⁊ hircoꝝ cū aqua
⁊ lana coccinea ⁊ ysopo. ip̄mq̄ li
bꝝ ⁊ oēm ꝓplm̄ aspsit dicēs. Hic
sāguis testamēti qd̄ mādauit ad
vos deus. Etiaꝫ tabernaculū ⁊ oīa
vasa ministerij sanguine similit̄
aspsit. Et oīa pene in sāguīe s̄m le
gē mūdant̄ ⁊ sine sāguīs effusiōe
nō fit remissio. Necesse ē g̊ exēpla
ria quidē celestiū hijs mūdari. ip
sa autē celestia melioribꝰ hostijs
q̄ istis. Nō em̄ in manufacta scā
ihus ītroijt exēplaria veroꝝ. s̄ in
ip̄m celuꝫ ut appareat nūc vultui
dei ꝓ nobis. Neqꝫ ut sepe offeāt se
metip̄ꝫ quēadmodū pōtifex ītrat
in scā ꝑ singulos ānos ī sāguine
alieno. Alioqn̄ oportebat euꝫ fre
quent̄ pati ab origīe mūdi. Nūc
aūt semel ī ɔsūmacōe seculoꝝ ad
destitucōem peccati ꝑ hostiā suaꝫ
apparuit. Et quēadmodū statutū
ē hoībꝰ semel mori. post hoc autē
iuditiū. sic ⁊ xp̄us semel oblatus
ē ad multoꝝ exhauriēda peccata
Secūdo sine pctō apparebit oībꝰ
expectantibꝰ se ī salutē. Ca. x.

Vmbrā em̄ hn̄s lex futurorū
bonoꝝ nō ip̄am ymaginez
reꝝ ꝑ singulos ānos eisdez ipsis
hostijs q̄s offerūt indesinent̄: nū
q̄ potest accedētes ꝑfectos facere
Alioqn̄ cessassent offerri. ideo q̄
nullā haberent vltra ɔscientiam
peccati cultores semel mūdati. Sꝫ
in ipsis ɔmemoracō peccatoꝝ per
singulos annos fit. Impossibile
em̄ ē sanguine thauroꝝ et hirco
rū auferri pctā. Ideo ingrediens
mundū dicit. Hostiā ⁊ oblacōez
noluisti. corpꝰ aūt aptasti mihi.
holocaustomata ⁊ ꝓ pctō nō tibi
placuerūt. Tūc dixi. Ecce veio. In
capite libri scriptū est de me: ut fa
tiā deus voluntatē tuā Superiꝰ di
cēs. q̄ hostias ⁊ oblacōes ⁊ holo
caustomata ⁊ ꝓ peccato noluisti.
nec placita sūt tibi q̄ scd̄m legē of
ferunt̄. tūc dixi ecce venio ut fatiā
deus volūtatē tuaꝫ: aufert primū
ut sequēs statuat. In qua volūta
te sanctificati sumꝰ ꝑ oblatiōem
corpis ihu xp̄i semel. Et omnis q̄
dē sacerdos presto ē quotidie mi
nistrans ⁊ easdē sepe offerens ho
stias que non pn̄t auferre pecca
ta. Hic aūt vnam ꝓ peccatis offe
rens hostiā in sempiternum sedet
in dextera dei: de cetero expectās do
nec ponant̄ inimici eius scabelluꝫ
pedū eius. Vna eī oblacōne ɔsū
mauit in sempiternuꝫ sanctifica
tos. Contestatur autez nos ⁊ spi
ritussanctus. Postq̄ enim dixit.
Hoc autem testamentū qd̄ testa
bor ad illos post dies illos dic̄ do
minꝰ dādo leges meas ī cordibꝰ
eoꝝ ⁊ ī mētibꝰ eoꝝ supscribā eas

ꝛ pctōꝝ ꝛ iniquitatū eoꝝ iā non
recordabor amplius. Vbi aūt hoꝝ
remissio. iam nō est oblacō ꝓ pec
cato. Hñtes itaq; fratres fidutiaꝫ
in introitu sāctoꝝ in sāguine xp̄i
quā initiauit nob̄ viā nouā ꝛ vi
uentē ꝑ velamē idest carnē suaꝫ
ꝛ sacerdotē magnū sup̄ domū dei.
accedam⁹ cuꝫ vero corde in pleni
tudine fidei aspersi corda a cōsciē
tia mala ꝛ abluti corp⁹ aqua mū
da teneam⁹ spei nr̄e ꝯfessioneꝫ in
declinabilē. Fidelis em̄ est q̄ repro
misit. Et ꝯsideremꝰ inuicem in ꝓuo
cacōeꝫ caritatis ꝛ bonoꝝ opm. nō
deserentes collectionē nostrā sic̄
ꝯsuetudinis est q̄busdā ꝫ ꝯsolā
tes ꝛ tñtomagis qñto videritis
appropinquantē dieꝫ. Volūtarie
em̄ peccantib⁹ nob̄ post acceptaꝫ
noticiā veritatis iaꝫ nō relinq̄tur
ꝓ peccatis hostia. terribilis aūt q̄
dā expectacō iudicij ꝛ ignis emu
latio que ꝯsūptuā est adūsarios
Irritaꝫ q̄s fatiēs legeꝫ moysi sine
vlla miseratione duob⁹ vel trib⁹
testibus moriť. qñtomagis puta
tis deteriora merei supplitia q̄ filiū
dei ꝯculcaueit ꝛ sāguinē testamē
ti pollutū duxeit in q̄ sāctificatus
est ꝛ spiritui gratie ꝯtumeliā fece
rit. Scim⁹ eī qui dixit. Mihi vin
dictā: ego retribuaꝫ. Et iteꝝ. Quia
iudicabit dñs ꝓplm̄ suuꝫ. Horren
dū est incidere ī man⁹ dei viuētis.
Rememoramī aūt p̄stinos dies
in quibꝫ illuminati magnū certa
mē sustinuistis passionū et in al
tero quidē obprobrijs ꝛ tribula
cōnib⁹ spectaculū facti. ī altero āt
socij talit̄ ꝯuersantiū effecti. Naꝫ
ꝛ vinctis ꝯpassi estis ꝛ rapinam
bonoꝝ vestroꝝ cū gaudio suscepi
stis. cognoscētes vos habere me
liorē ꝛ manentē sb̄stantiā. Nolite
itaq; amittere ꝯfidentiā vestraꝫ q̄
magnā habet remuneracōeꝫ. Pa
tientia em̄ vob̄ nccīa est ut volun
tatē dei fatiētes reportetis ꝓmissio
neꝫ. Adhuc eī modicū aliqñtulū
q; qui venturus est veniet ꝛ non
tardabit. iustus aūt meus ex fide
viuit. Qd si subtraxerit se nō pla
cebit am̄e mee. Nos aūt nō sim⁹
sb̄tractōnis filij in ꝑdicōneꝫ. ꝫ fi
dei in acq̄sicōem aīe. Ca. xi.

Est aūt fides sperandaꝝ sub
stantia reꝝ āgumentū non
apparentiū. In hac eī testimoniū
ꝯsecuti sūt senes. Fide intelligim⁹
aptata eē secula verbo dei ut ex in
uisibilibus visibilia fierent. Fide
plurimā hostiā abel q̄ cayn obtu
lit dō ꝑ quā testimoniū ꝯsecutus
est eē iustus: testimoniū ꝑhiben
te muneribꝰ eius dō ꝛ ꝑ illā defū
ctus adhuc loq̄tur. Fide enoch
trāslatus ē ne videret mortē ꝛ nō
inueniebať. q̄a trāstulit illū dñs
Añ trāslationē eī testimoniū ha
buit placuisse dō. Sine fide aūt im
possibile est placere dō. Credere eī
oportet accedentē ad deū q̄ est et
inquirētibꝫ se remunerator sit. Fi
de noe rñso accepto de hijs q̄ ad
huc nō videbanť metuens apta
uit archā in salutē domus sue per
quā dānauit mundū ꝛ iustitie q̄
ꝑ fidē ē heres est institutus. Fide.
q̄ vocať abrahā obediuit in locū
exire quē accepturus erat in here
ditatē ꝛ exijt nesciens q̄ iret. Fide
demoratus ē in terra repromissio
nis tāq̄ ī aliēa; ī casul̄ habitādo

cū ysaac ⁊ iacob coheredibus re
promissionis eiusdē. Expectabat
em̄ fūdamēta hn̄tez ciuitatē cui⁹
artifex ⁊ cōditor deus. Fide: ⁊ ip̄a
sara sterilꝰ virtutē in concepcōne
seminis accepit: etiam preter tem
p⁹ etatis. qm̄ fidelē credidit eē eū
qui repromiserat. Propt̄ qd̄ ⁊ ab
vno orti sūt ⁊ hoc emortuo tāq̄ si
dera celi ī multitudinē ⁊ sicut are
na que est ad orā maris innume
rabilis. Juxta fidez defūcti sūt oēs
isti nō acceptis repromissionib⁹.
ꝫ alonge eas aspitiētes ⁊ salutā
tes ⁊ ꝯfitentes qꝛ pegrini ⁊ hospi
tes sunt sup terrā. Qui em̄ hoc di
cūt: significāt se patriā inquirere
Et si quidē ipsius meminissent de
qua exierūt: habebant vtiq̄ tp̄s
reuertēdi. Nūc aūt meliorez appe
tunt. idest celestē. Ideo non ꝯfun
dit̄ de⁹ vocari deus eoꝝ. Parauit
em̄ illis ciuitatē. Fide: obtulit abr̄
hā ysaac cū temptaret̄ ut vnigeī
tū offerebat in quo susceperat re
promissiones ad quē dictū ē. q̄a
in ysaac vocabitur tibi semē arbi
trīs qꝛ ⁊ a mortuis suscitare potēs
ē deus. Vn̄ eū ⁊ in p̄abolā accepit
Fide: ⁊ de futuis bn̄dixit ysaac ia
cob ⁊ esau. Fide: iacob moriēs sin
gulos filioꝝ ioseph benedixit et
adorauit fastigiū virge ei⁹. Fide:
ioseph moriens de p̄fectiōe filio
rū isrl̄ memoratus ē ⁊ de ossibus
suis mādauit. Fide: moyses nat⁹
occultatus ē mēsib⁹ trib⁹ a parē
tib⁹ suis eo q̄ vidissent elegantē
infantez et nō timuerūt regis edi
ctum. Fide: moyses grandis fact⁹
negauit se esse filium filie phara
onis magis eligens affligi cum

ꝓplo dei q̄ temporal̄ peccati habē
iocūditatez: maiores diuitias esti
mans thesauro egiptioꝝ impro
periū xp̄i. Aspitiebat em̄ in remu
neracōem. Fide: reliquit egiptū n̄
veritus animositatem regis Inui
sibilē em̄ tanq̄ videns sustinuit.
Fide: celebrauit pascha ⁊ sangui
nis effusionē ne qui vastabat p̄
mitiua tangeret eos. Fide: transie
rūt mare rubꝝ tanq̄ p aridaz ter
rā qd̄ expti egipcij deuorati sunt.
Fide: muri iherichō corruerunt cir
cuitu dieꝝ septē. Fide: raab mere
trix nō perijt cū incredulis excipi
ens exploratores cuz pace. Et q̄d
adhuc dicā. Defitiet em̄ me tem
pus enarrātē de gedion. barach
sampsō. iepte. dauid. samuel. ⁊ p̄
phetis qui p fidē vicerunt regna.
opati sūt iustitiā. adepti sūt repro
missiones. Obtuāuerūt ora leonū
extīxerūt impetū ignis. Effugarūt
atiē gladij. ꝯualuerūt de infirmi
tate. fortes facti sūt in bello. Castr̄
verterūt exterorū. acceperūt mulie
res de resurrectione mortuos suos
Alij aūt distēti sūt nō suscipiētes
redēpcōem ut meliorē inuenirent
resurrectionē. Alij vero ludibria ⁊
verbera expti īsup ⁊ vincula ⁊ car
ceres. lapidati sūt. secti sūt. tēpta
ti sunt. in occisione gladij mortui
sūt. Circuierūt ī melotis in pellibz
caprinis egētes. angustiati. affli
cti quib⁹ dign⁹ nō erat mund⁹ ī
solitudinibus errantes in monti
bus ⁊ spelūcis et in cauernis ter
re. Et hij omnes testimonio fidei
p̄bati nō acceperūt repromissio
nē dō p nob̄ meli⁹ aliq̄d p̄uidēte
ut n̄ sine nob̄ ꝯfūmarēt̄. Ca. xij.

Ideoq; et nos tãtaz hñtes imposi
taz nubez testiũ. deponentes oẽ põ
dus et circũstans nos peccatũ p
patientiã curram⁹ ad ꝓpositũ no
bis certamẽ. aspitientes in aucto
rẽ fidei ⁊ ꝯsũmatorẽ ihm qui ꝓpo
sito sibi gaudio sustinuit crucem
ꝯfusione ꝯtempta atq; in dextera
sedis dei sedet. Recogitate em̃ eum
qui talẽ sustinuit a peccatoribus
aduersũ semetip̃m ꝯtradictionẽ
ut ne fatigemi animis vestris de
fitientes. Nondũ em̃ vsq; ad san
guinẽ restitistis adũsus peccatuz
repugnantes ⁊ obliti estis ꝯsola
tionis que vob tãq̃ filijs loquit̃
dicẽs. Fili mi noli negligere disci
plinã dñi. neq; fatigeis dũ ab eo
argueris. Quẽ em̃ diligit dñs ca
stigat. flagellat aũt oẽz filiũ quẽ
recipit. In disciplina perseuerate.
Tãq̃ filijs vob offert se de⁹. Quis
em̃ filius quẽ nõ corripit pater.
Qd si extra disciplinaz estis: cui⁹
ꝑticipes facti sunt oẽs. ergo adul
teri ⁊ nõ filij estis. Deinde patres
quidem carnis nr̃e eruditores ha
buim⁹ et reuerebamur eos. Nũ
multomagis obtempeãbim⁹ pa
tri spirituũ ⁊ viuem⁹. Et illi q̃dez
in tẽpe paucoꝝ dieꝝ scd̃m volun
tatẽ suaz erudiebant nos. hic ãt
ad id qd vtile est in recipiendo sã
ctificacõem ei⁹. Oĩs aũt disciplĩa
in pñti quidẽ videt̃ nõ eẽ gaudij.
ꝫ meroris. postea aũt fructũ paca
tissimũ exercitatis p eã reddet iu
stitie Propt̃ qd remissas manus
et soluta genua erigite et gressus
rectos facite pedib⁹ vestris ut nõ
claudicãs quis erret. magis aũt
sanet̃. Pacẽ sequimini cũ oĩb⁹ et
sanctimoniã sine qua nemo vide
bit deũ. Cõtemplãtes ne q̃s desit
g̃tie dei ne q̃ radix amaritudinis
sursũ germinans ĩpediat ⁊ p illã
inq̃nent̃ multi. Ne q̃s fornicator
aut ꝓphanus ut esau qui ꝓpter
vnã escaz vendidit p̃mitiua sua.
Scitote em̃ qm̃ ⁊ postea cupiens
hereditare bñdictionẽ reprobat⁹
est. Nõ em̃ inuenit penitẽtie locũ
quãq̃ cũ lacrimis inq̃sisset eam.
Nõ em̃ accessistis ad tractabilez
⁊ accessibilẽ ignẽ ⁊ turbinẽ ⁊ cali
ginẽ ⁊ ꝓcellã ⁊ tube sonũ ⁊ vocez
verboꝝ quã qui audierũt excusa
uerũt se ne eis fieret verbũ. Non
eĩ portabãt qd dicebat̃ ⁊ si bestia
tetigerit montem lapidabitur.
Et ita t̃ribile eãt qd videbat̃ Moy
ses dixit. Exterritus sũ ⁊ tremebũ
dus. Sed accessistis ad syon mõ
tez ⁊ ciuitatez dei viuentis ihrl̃m
celestẽ ⁊ multoꝝ miliũ angelorũ
frequentiã ⁊ eccĩaz p̃mitiuoꝝ qui
ꝯscripti sũt ĩ cel̃ ⁊ iudicẽ oẽm deũ
⁊ spũs iustoꝝ ꝑfectoꝝ ⁊ testamẽ
ti noui mediatorẽ ihz ⁊ sãguinis
aspsionẽ meli⁹ loquentẽ q̃ abel.
Videte ne recusetis loquentez Si
em̃ illi nõ effugerũt recusãtes eũ
q̃ sup terrã loquebat̃. multoma
gis nos q̃ de celis loquentez nob
auertim⁹ cuius vox mouit terrã
tunc. nũc aũt repromittit dicens
Adhuc semel et ego mouebo nõ
solũ terrã ꝫ ⁊ celũ. Qd ãt adhuc
semel dicit. declarat mobiliũ trãs
lationez tãq̃ factoꝝ ut maneant
ea q̃ sunt immobilia. Itaq; regnũ
immobile suscipiẽtes habem⁹ g̃
tiã p quã ꝯuiam⁹ placẽtes deo cũ
metu ⁊ reuerẽtia. Etem̃ de⁹ noster

ignis consumēs est. Ca. xiij.

Caritas fraternitatis maneat in vob̄ ⁊ hospitalitatē nolite obliuisci. Per hāc em̄ placuerūt quidā angelis hospitio receptis. Mementote vinctoꝝ tanq̄ simul vincti ⁊ laborantiū tanq̄ et ip̄i in corpore morantes. Honorabile conubiū in omnib⁹ et thor⁹ īmaculatus. Fornicatores em̄ ⁊ adulteros iudicabit deus. Sint mores sine auaritia: ꝯtenti p̄ntib3. Ip̄e ei dixit. Nō te deserā neq3 dereliquā ita ut ꝯfidenť dicam⁹. Dn̄s m̄ adiutor ē nō timebo q̄d fatiat mihi hō. Memētote prepositoꝝ vestrorū qui vob̄ locuti fūt verbuz dei: q̄rū intuētes exituz ꝯuersacōis: imitamini fidē. Ih̄us xp̄us heri ⁊ hodie ip̄e et in scl̄a. Doctrinis varijs ⁊ peregrinis nolite abduci. Optimū ē em̄ gratia stabilire cor. non escis q̄ nō ꝓfuerūt ambulantib3 in eis. Habem⁹ altare de quo edere non hn̄t potestatē qui tabernaculo deseruiūt. Quoꝝ em̄ aīaliū īferť sanguis ꝓ peccato in sācta ꝑ pōtificē: hoꝝ corpa cremanť extra castr̄. Propť q̄d ⁊ ih̄us ut sanctificaret ꝑ suū sanguinē ꝓplm̄ extr̄ portā passus ē. Exeam⁹ igiť ad eū extra castra improperiū ei⁹ portātes. Nō em̄ hēm⁹ hic manentē ciuitatez. ꝫ futurā inq̄rim⁹. Per ipsū ergo offeram⁹ hostiaz laudis semp deo. idest fructū labioꝝ ꝯfitentiū noī ei⁹. Bn̄fitientie autē et ꝯmunicacōis nolite obliuisci. Talib⁹ em̄ hostijs ꝓmereť de⁹. Obedite prepositis vestris ⁊ subiacete eis. Ipsi em̄ ꝑuigilant q̄si racōez ꝓ am̄ab⁹ vestris reddituri: ut cū gaudio hoc fatiāt ⁊ nō gemētes. Hoc em̄ nō expedit vob̄. Orate ꝓ nobis. Cōfidim⁹ em̄ q̄ bonā conscientiā hēm⁹: in omnib⁹ bn̄ volētes ꝯuersari. Amplius aūt deprecor vos hoc facere quo celeri⁹ restituar vob̄. Deus autē pacis q̄ eduxit de mortuis pastorez magnum ouiuz in sāguine testamēti eterni dn̄m nostꝝ ih̄m cristū: aptet vos in oī bono ut fatiatis ei⁹ voluntatem: fatiens in vobis q̄d placeat coram se per ihesum cristū cui est gloria in secula seculorum amen. Rogo autem vos fratres ut sufferatis verbum solacij. Etenim per paucis scripsi vobis. Cognoscite fratrē nostꝝ thimotheū dimissuz cū q̄ si celeri⁹ venerit videbo vos. Salutate omnes prepositos vr̄os ⁊ omnes sanctos. Salutant vos de ytalia fratres. Gratia cum omnibus vobis amen.

Explicit epistola ad Hebreos.

Incipit prefatio beati Iheronimi presbiteri in librum actuum apostolorum.

Canit psalmista: ambulabunt de virtutibus in virtutes. Post apostoli pauli epistolas duduz vno vobis volumine translatas: dommion et rogatiane carissimi: actus apostoloruz compellitis ut transferam in latinum quem librum nulli dubium est a luca anthioceno arte medico qui postea inseruiens paulo apostolo cristi factus est discipulus fuisse editū

Ceruices p̄mit īposita sepi⁹ one
ris magnitudo· q̄ studia inuido
rū rep̄hensione digna putant ea
q̄ scribim⁹· Illoꝝ nūq̄ odio ⁊ de
tractione iuuāte xp̄o meū silebit
eloquiū· Lucas igit̄ anthiocē
sis: nacōe syrus cui⁹ laus in euā
gelio canit̄· apud antiochiā me
dicine artis egregi⁹ ⁊ apl'oꝝ xp̄i
discipulus fuit· postea vsq̄ ad cō
fessionē paulū secutus apl'm sine
crimine in virginitate p̄manens
d̄o maluit seruire· Qui octoginta
et q̄tuor annos etatis agēs in bi
thinia obijt plen⁹ spūscō· quo ī
stigante in achaie p̄tib⁹ euange
liū scribens grecis fidelib; īcarna
tionē dn̄i fideli narracōne oñdit·
eundēq̄ ex stirpe dauid descēdisse
mōstrauit· Cui nō immerito scri
bendoꝝ actuū apl'icoꝝ potestas ī
ministerio dat̄ ut deo ī deū pleno
⁊ filio p̄dicōnis extincto oracōe
ab apl'is facta: sorte dn̄ice electio
nis numer⁹ cōpleret̄· sicq̄ paulū
ꝯsūmacōnez apl'icis actib⁹ daret
q̄diu ꝯtr̄ stimulū calcitrantez do
min⁹ elegisset· Q̄d legētib⁹ et req̄
rentib⁹ deū breui volui oñdere ser
mone q̄ p̄lixius aliquid fastidiē
tib⁹ p̄didisse· sciens q̄ opantez
agricolaz oportet de suis fructib⁹
edere· Quē ita d̄ina subsecuta ē gr̄
tia ut nō solū corpib⁹ s̄ etiaz ani
mab⁹ ei⁹ p̄ficeret medicina·

Explicit p̄fatio· Incipit liber
Actuū apostoloꝝ·

Primū quidē sermonez
feci de oīb⁹ o theophi
le que cepit ih̄us face
re ⁊ docere vsq̄ in diez
quā p̄cipiens apl'is p̄ spiritū san
ctū q̄s elegit assumptus ē· Quib;
⁊ p̄buit seipsū viuū post passiōez
suā in multis argumentis p̄ dies
q̄draginta apparēs eis ⁊ loquēs
de regno dei· Et ꝯuescens precepit
eis ab iherosolimis ne discederēt·
s̄ expectarent p̄missionez patris
quā audistis inq̄t p̄ os meū· q̄a
ioh̄es q̄dez baptisauit aqua· vos
aūt baptisabimini spūsancto nō
post multos hos dies· Igit̄ q̄ con
uenerāt interrogabāt eū dicētes
Dn̄e si in tp̄e hoc restitues regnū
israhel· Dixit aūt eis· Nō est vestꝝ
nosse tp̄a vel momenta q̄ pat̄ po
suit in sua p̄tāte· s̄ accipietis v̄tu
tem supueniētis spūssancti ī vos
⁊ eritis m̄ testes in ihrl'm ⁊ in ōni
iudea ⁊ samaria ⁊ vsq̄ ad vltimū
terre· Et cuz hec dixisset videntib⁹
illis eleuatus est ⁊ nubes suscepit
eū ab ocul' eoꝝ· Cūq̄ intuerētur
ī celū euntez illū· ecce duo viri asti
terūt iuxta illos in vestib⁹ albis
qui ⁊ dixerūt· Viri galilei q̄d sta
tis aspitiētes in celū· Hic ih̄us q̄
assumptus est a vobis in celū· sic
veniet quēadmodū vidistis euz
euntē in celū· Tūc reuersi sūt ihe
rosolimā a mōte qui vocatur oli
ueti q̄ est iuxta iherusalē sabbati
hn̄s iter· Et cū introissent in cena
culū· ascenderūt vbi manebat pe
trus ⁊ ioh̄es ⁊ iacob⁹ ⁊ andreas
philipp⁹ ⁊ thomas bartholome⁹
⁊ matheus· iacob; alphei ⁊ symō
zelotes ⁊ iudas iacobi· Hij ōnes
erāt p̄seuerantes vnanimit̄ ī ora
tione cū mulierib; ⁊ maria matre
ih̄u et fratrib⁹ ei⁹· In dieb⁹ illis
exurgēs petrus in medio fratruz

dixit. Erat aūt turba hoīm simul
fere centū viginti. Viri frēs: opor
tet impleri scripturā quaz p̄ dixit
spūssanctꝰ p os dauid de iuda q̄
fuit dux eoꝝ qui ꝯprehenderunt
ihm qui ꝯnumeratus erat in no
bis ⁊ sortitꝰ ē sortē misterij huiꝰ
Et hic quidē possedit agꝝ de mer
cede iniq̄tatis ⁊ suspensus crepuit
mediꝰ ⁊ diffusa sūt oīa visceā eiꝰ
Et notū factū ē oībꝰ habitantibz
ihrlm: ita ut appellaret̄ ager ille li
gua eoꝝ acheldemach hoc ē ager
sāguinis. Scriptum ē em̄ in libro
psalmoꝝ. Fiat ꝯmoratio eoꝝ de
serta ⁊ nō sit qui inhabitet in ea
Et episcopatuz eiꝰ accipiat alter.
Oportet ḡ ex hijs viris qui nobi
scū sunt ꝯgregati in oī tēpe quo ī
trauit ⁊ exiuit inter nos dn̄s ihe
sus incipiēs a baptismate iohis
vsq̄ ī diez qua assumptus ē a no
bis: testē resurrectōis eiꝰ nobiscū
fieri vnū ex istis. Et statuerūt du
os: ioseph q̄ vocabat̄ barsabas
qui cognominatus ē iustꝰ ⁊ ma
thiā. Et orantes dixerūt. Tu dn̄e
qui corda nosti oīm: oñde quē ele
geris ex hijs duobꝰ vnū accipe
locū ministerij huiꝰ ⁊ apostolatꝰ
de quo p̄uaricatꝰ ē iudas ut abi
ret in locū suum. Et dederūt sortes
eis. Et cecidit sors sup mathiā et
ānumeratus est cū vndecī aplis.

Et dū ꝯplerēt̄ dies Ca. ij.
penthecostes erāt oēs parit̄
in eodē loco. Et factus ē repente de
celo sonus tanq̄ aduemētis spi
ritus vehemētis ⁊ repleuit totam
domū vbi erāt sedētes. Et apparue
runt illis disptite lingue tanq̄ ig
nis: seditq̄ supra singulos eoruz.

Et repleti sūt oēs spūsancto ⁊ cepe
rūt loqui alijs linguis ꝓut spūs
sanctus dabat eloqui illis. Erant
aūt in ihrlm habitantes iudei vi
ri religiosi ex omni natiōe que sb̄
celo est. Facta aūt hac voce cōue
nit multitudo ⁊ mente confusa ē.
qm̄ audiebat vnusquisq̄ lingua
sua illos loquētes. Stupebant āt
omnes ⁊ mirabant̄ dicētes. Non
ne ecce oēs isti qui loquunt̄ gali
lei sūt. Et quomō nos audiuimꝰ
vnusquisq̄ linguā nostraz ī qua
nati sumus. Parthi ⁊ medi ⁊ ela
mite ⁊ qui habitāt mesopotami
am. iudeaz ⁊ capodotiā. ponthū ⁊
asyā. frigiā ⁊ pamphiliā. egiptū
⁊ ptes libie q̄ ē circa cyrenē ⁊ ad
uene romani. iudeiq̄ ⁊ ꝓseliti cre
tes et arabes. audiuimus eos lo
quētes nr̄is linguis magnalia dī
Stupebāt aūt oēs ⁊ mirabantur
ad inuicez dicentes. Quidnā vult
hoc eē. Alij autem irridentes dice
bant. quia musto pleni sunt illi.
Stans autem petrus cū vndecim
leuauit vocem suaz ⁊ locutus est
eis. Viri iudei ⁊ qui habitatis ihe
rusalē vniuersi hoc vobis notum
sit ⁊ auribus ꝑcipite verba mea.
Non enim sicut vos estimatis hij
ebrij sunt cum sit hora diei tertia
Sed hoc est quod dictum est per
ꝓphetam iohel. Et erit in nouissi
mis diebus dicit dominus effun
dam de spū meo sup omnē carnē
Et ꝓphetabūt filij vestri ⁊ filie vr̄e
⁊ iuuenes vestri visiōes videbūt
⁊ seniores vestri somniabunt. Et
quidem super seruos meos et an
cillas meas in diebus illis effun
dam de spiritu meo ⁊ ꝓphetabunt

et dabo ꝓdigia in celo sursũ ⁊ sig̃
in terra deorsũ: sãguinẽ ⁊ ignez et
vaporẽ fumi. Sol ꝯuertet̃ in tene
bras ⁊ luna in sãguinẽ anteq̃ ve
niat dies dñi magnꝰ et maĩfestꝰ
Et oĩs quicũq; inuocauerit nomẽ
dñi saluꝰ erit. Viri israhelite au
dite verba hec. Ihm nazarenũ vi
rũ approbatũ a dõ in vobis virtu
tibꝰ ⁊ ꝓdigijs ⁊ signis que fecit
deus ꝑ illũ in medio vestri sic̃ vos
scitis. hũc definito ꝯsilio ⁊ p̃scien
tia dei traditũ ꝑ manus iniquoꝝ
affigentes interemistis. Quẽ deus
suscitauit solutis doloribꝰ inferni
iuxta qd̃ ĩpossibile erat tenei illũ
ab eo. Dauid em̃ dicit in eũ. Pro
uidebã dñm ĩ ꝯspectu meo semꝑ.
qm̃ a dextris est m̃ ne cõmouear
Propter hoc letatũ est cor meũ ⁊
exultauit lingua mea. insuꝑ ⁊ ca
ro mea requiescet in spe. Quoniaz
nõ derelinques am̃az meã in ĩfer
no. nec dabis sãctũ tuũ videre cor
rupcõem. Notas m̃ fecisti vias vi
te. replebis me iocũditate cũ fatie
tua. Viri fratres liceat audent̃ di
cere ad vos de patriarcha dauid
qm̃ defunctꝰ est ⁊ sepultus ẽ ⁊ se
pulchꝝ eiꝰ est apud nos vsq; in
hodiernũ diẽ. Propheta igit̃ cum
eẽt et sciret qꝛ iureiurãdo iurasset
illi deus de fructu lũbi eiꝰ sedere su
per sedez eius. ꝓuidens locutꝰ est
de resurrectione xp̃i. qꝛ neq; dereli
ctus est in ĩferno. neq; caro eiꝰ vi
dit corrupcõem. Hũc ihm resusci
tauit deus cuiꝰ oẽs nos testes su
mus. Dextera igit̃ dei exaltatus ⁊
ꝓmissiõe spũssancti accepta a pa
tre: effudit hoc donũ qd̃ vos vide
tis et auditis. Nõ em̃ dauid ascẽ
dit in celũ dicit aũt ipe. Dixit dñs
dño meo: sede a dextris meis. Do
nec ponã inimicos tuos scabelluz
pedũ tuoꝝ Certissime sciat g̃ oĩs
domꝰ israhel. qꝛ ⁊ dñm euz ⁊ xp̃m
fecit deꝰ hũc ihm quẽ vos crucifi
xistis. Hijs aũt auditis ꝯpuncti
sũt corde ⁊ dixerũt ad petꝝ et ad
reliquos apl̃os. Quid fatiemꝰ vi
ri fratres. Petrus ãt ad illos. pe
nitentiaz inquit agite ⁊ baptiset̃
vnusquisq; vestꝝ in noĩe ihu xp̃i
in remissionẽ pctõꝝ vestroꝝ ⁊ ac
cipietis donũ spũssancti. Vob̃ eĩ
ẽ repromissio ⁊ filijs vr̃is et oĩbz
q̃ longe sũt quoscũq; aduocaue
rit dñs deꝰ noster. Alijs etiaz ver
bis plurimis testificatꝰ ẽ ⁊ exhor
tabatur eos dicens. Saluamini a
gn̄acõne ista praua. Qui g̃ recepe
rũt ſmonẽ eiꝰ baptisati sũt ⁊ ap
posite sunt in die illa am̃e circiter
triamilia. Erãt aũt ꝑseuerãtes in
doctrina apl̃oꝝ ⁊ cõmunicacõne
fractionis panis ⁊ oracõibꝰ. Fie
bat aũt oĩ am̃e timor. Multaq̃ ꝓ
digia et signa ꝑ apostolos in ihe
rusalẽ fiebant et metus erat ma
gnꝰ ĩ vniũsis. Oẽs etiã qui crede
bant erant parit̃ et hẽbant om̃a
ꝯmunia. Possessiões ⁊ sb̃stãtias
vendebãt ⁊ diuidebãt illa oĩbz ꝓ
ut cuiq; opus erat. Quotidieq̃ ꝑ
durãtes vnanimit̃ in tẽplo ⁊ frã
gentes circa domos panez. sume
bant cibũ cũ exultacõne ⁊ simpli
citate cordis collaudantes deũ ⁊
hñtes gratiã ad oẽm plebem Do
minꝰ aũt augebat q̃ salui fierẽt
quotidie in idipsũ. Ca. iij.

Petrus ãt et iohes ascẽdebãt
in templũ ad horã oracõnis

nonā. Et quidā vir qui erat clau
dus ex vtero mr̄is sue baiulaba
tur quez ponebant quotidie ad
portā templi que dicit̄ specōsa: ut
peteret elemosinā ab introeūtibz
ī templū. Is cū vidisset petrū ⁊ io
hannē: incipiētes introire in tem
plū: rogabat ut elemosinā accipe
ret. Intuens aūt euz petrus cū io
hanne dixit. Respice in nos. At il
le intendebat in eos: sperās se ali
quid acceptuz ab eis. Petrus āt
dixit. Argentū ⁊ auz non ē mihi
qd̄ aūt hēo hoc tibi do. In nomīe
ihu xp̄i nazareni surge ⁊ ambula
Et apprehēsa manu ei⁹ dextera al
leuauit eū ⁊ ꝓtin⁹ ꝯsolidati sunt
bases ei⁹ ⁊ plante. Et exiliens ste
tit ⁊ ambulabat ⁊ intrauit cū ill̄
in templū: ambulans ⁊ exiliens
⁊ laudās deū. Et vidit oīs ꝓplus
eū ambulantē ⁊ laudantē deum.
Cognoscebāt aūt illū. qm̄ ip̄e eāt
q̄ ad elemosinā sedebat ad spetio
sā portaz templi. Et īpleti sunt stu
pore ⁊ extasi: in eo qd̄ ꝯtigerat illi
Cū tenerent aūt petrū ⁊ iohānem
cucurrit oīs ꝓplus ad eos ad por
ticuz que appellat̄ salomonis stu
pentes. Vidēs aūt petr⁹: rn̄dit ad
ꝓplm Viri israhelite q̄d miramini
in hoc aut nos q̄d intuemini: q̄si
nrā virtute aut pietate fecerimus
hūc ambulare. Deus abrahā ⁊
deus ysaac ⁊ deus iacob de⁹ pr̄m
nostroz glorificauit filiū suū ihe
sū quē vos quidē tr̄didistis et ne
gastis añ fatiē pilati iudicante il
lo dimitti. Vos aūt sāctū ⁊ iustū
negastis ⁊ petistis viz homicidā
donari vob̄. auctorē vero vite īter
fecistis Quē deus suscitauit a mor
tuis cui⁹ nos testes sum⁹ ⁊ in fide
noīs ei⁹ hūc quem vos videtis ⁊
nostis cōfirmauit nomen ei⁹ ⁊ fi
des que ꝑ eū est dedit integraz sa
nitatez istā in ꝯspectu omniū vr̄m
Et nūc frēs scio qz ꝑ ignorantiaz
fecistis sicut ⁊ pn̄cipes vestri. De⁹
aūt q̄ prenūtiauit ꝑ os oīm ꝓphe
taz pati xp̄m suuz: īpleuit sic. Pe
nitemini igit̄ ⁊ cōuertimini ut deleā
tur peccata vr̄a: ut cuz venerint tē
pora refrigerij a ꝯspectu dn̄i et mi
serit eū qui p̄dicatus est vob̄ ihz
xp̄m quē oportet q̄dez celū recipe
vsqz in tpa r̄stitucōis oīm que lo
cutus ē deus ꝑ os scōz suorū a se
culo ꝓphaz. Moyses quidē dixit.
qm̄ ꝓphaz suscitabit vob̄ dn̄s de⁹
vester de fratrib⁹ vr̄is: tāq̄ meip
suz audietis iux̄ oīa q̄cunqz locu
tus fuerit vob̄. Erit aūt: oīs aīa q̄
nō audierit ꝓpham illū extmina
bit̄ de plebe. Et oēs ꝓphe a samu
hel ⁊ deinceps q̄ locuti sūt annun
tiauerūt dies istos. Vos estis fi
lij ꝓphaz ⁊ testamēti qd̄ disposu
it deus ad pr̄es nostros dicēs ad
abrahā. Et in semine tuo bn̄dicē
tur oēs familie terre. Vob̄ p̄muz
deus suscitans filiū suū misit eū be
nedicētez vob̄: ut ꝯuertat se vn⁹
quisqz a neq̄tia sua. Ca. iiij.

Loquentibus autez illis ad
populū. superuenerūt sacer
dotes ⁊ magistratus templi et sa
ducei: dolētes q̄ docerent populū
et annūtiarent in ihm resurrectio
nem ex mortuis ⁊ iniecerūt in eos
manus ⁊ posuerunt eos in custo
dia in crastinum. Erat autez iam
vespera. Multi autem eorum qui
audierant verbum crediderunt

Actus apl'or

et factus est numerus eorum quinque mi
lia. Factum est autem in crastinum ut con
gregarentur principes eorum et seniores
et scribe in ierusalem et annas princeps
sacerdotum et cayphas et iohannes et
alexander et quotquot erant de genere
sacerdotali. Et statuentes eos in me
dio interrogabant. In qua virtute aut
in quo nomine fecistis hoc vos. Tunc re
pletus spiritu sancto petrus dixit ad
eos. Principes populi et seniores si nos
hodie iudicamur in benefacto hominis
infirmi in quo iste salvus factus est
notum sit omnibus vobis et omni plebi israel
quia in nomine domini nostri ihesu xpi nazareni
quem vos crucifixistis quem deus su
scitavit a mortuis. In hoc iste astat
coram vobis sanus. Hic est lapis qui
reprobatus est a vobis edificantibus
qui factus est in caput anguli et non
est in alio aliquo salus. Nec enim aliud no
men est sub celo datum hominibus in quo
oporteat nos salvos fieri. Viden
tes autem petri constantiam et iohannis cop
to quod homines essent sine litteris et ydeo
te admirabantur et cognoscebant eos
quoniam cum ihesu fuerant. Hominemque viden
tes stantem cum eis qui curatus fue
rat nihil poterant contradicere. Iusse
runt autem eos foras extra concilium se
cedere et conferebant ad invicem dicen
tes. Quid faciemus hominibus istis.
Quoniam quidem notum signum factum est per
eos omnibus habitantibus ierusalem. Ma
nifestum est et non possumus negare
Sed ne amplius divulgetur in populum
comminemur eis ne ultra loquantur
in nomine hoc ulli hominum. Et vocan
tes eos denuntiaverunt ne omnino lo
querentur neque docerent in nomine ihe
su. Petrus vero et iohannes respondentes
dixerunt ad eos. Si iustum est in con
spectu dei vos potius audire quam deum
iudicate. Non enim possumus que vidi
mus et audivimus non loqui. At illi
comminantes dimiserunt eos non inve
nientes quomodo punirent eos propter po
pulum. quia omnes clarificabant id quod fa
ctum erat in eo quod acciderat. Anno
rum enim erat amplius quadraginta homo
in quo factum fuerat signum istud sa
nitatis. Dimissi autem venerunt ad
suos et annuntiaverunt eis quanta ad
eos principes sacerdotum et seniores
dixissent. Qui cum audissent una
nimiter levaverunt vocem ad deum et di
xerunt. Domine tu qui fecisti celum et tram
mare et omnia que in eis sunt qui spiri
tu sancto per os patris nostri david
pueri tui dixisti. quare fremuerunt
gentes et populi meditati sunt ina
nia. astiterunt reges terre et principes
convenerunt in unum adversus dominum et adver
sus xpm eius. convenerunt enim vere in ci
vitate ista adversus sanctum puerum
tuum ihesum quem unxisti herodes et pon
tius pylatus cum gentibus et populis
israhel: facere que manus tua et con
silium tuum decreverunt fieri. Et nunc domine
respice in minas eorum et da servis
tuis cum omni fiducia loqui verbum tuum
in eo quod manum tuam extendas ad sa
nitates et signa et prodigia fieri per
nomen sancti filij tui ihesu. Et cum oras
sent motus est locus in quo erant
congregati et repleti sunt omnes spiritu san
cto et loquebantur verbum dei cum fi
ducia. Multitudinis autem credentium
erat cor unum et anima una. nec quis
quam eorum que possidebat aliquid suum
esse dicebat. sed erant illis omnia communia
Et virtute magna reddebant
apli testimonium resurrectionis ihe
su xpi domini nostri et gratia magna

erat in omnib⁹ illis. Neq; em̄ q̄s
q̄ egēs erat int̄ illos. Quotquot
em̄ possessores agroꝝ aut domoꝝ
erāt: vendētes afferebāt p̄tia eoꝝ
que vendebāt ⁊ ponebāt añ pedes
apl'oꝝ. Diuidebat̄ aūt singulis ꝓ
ut cuiq; opus erat. Joseph autē
q̄ cognominatus ē barsabas ab
apl'is qd̄ ē interpretatū filiꝰ cōso
lacōnis. leuites. cypriꝰ genere cū
haberet agꝝ vendidit eū et attu
lit p̄tiū ⁊ posuit añ pedes apl'oꝝ.

Ca. v.

Vir aūt quidā no
mine ananias cuꝫ saphira
vxore sua vendidit agruꝫ ⁊ frau
dauit de p̄tio agri ꝯscia vxore sua
⁊ afferens ꝑtē quandā ad pedes
apl'oꝝ posuit. Dixit aūt petrꝰ ad
ananiaꝫ. Anania cur tēptauit sa
thanas cor tuuꝫ mētiri te spiritui
sancto ⁊ fraudare de pretio agri.
Nōne manēs tibi manebat ⁊ ve
nūdatū in tua erat ptāte. Quare
posuisti in corde tuo hāc reꝫ. Non
es mentitꝰ hoībꝰ ꝫ deo. Audiens
aūt ananias hec verba. cecidit ⁊
expirauit. Et factꝰ ē timor magnꝰ
sup oēs qui audierūt. Surgētes
aūt iuuenes amouerūt eū ⁊ effe
rentes sepelierūt. Factuꝫ ē aūt q̄si
horaꝝ triū spatiū et vxor ipsiꝰ ne
sciens qd̄ factuꝫ fuerat introiuit.
Dixit aūt ei petrus. Dic mihi si tā
ti agꝝ vendidistis. At illa dixit.
Etiā tanti. Petrus āt ad eā. Quid
vtiq; ꝯuenit vobis tēptare spiritū
dñi. Ecce pedes eoꝝ q̄ sepelierunt
viꝝ tuū ad ostiū ⁊ efferent te. Cō
festim cecidit añ pedes eiꝰ ⁊ expi
rauit. Intrantes autē iuuenes in
uenerūt illam mortuā ⁊ extulerūt
⁊ sepelierunt ad virū suum. Et fa
ctus est timor magnus in vniuer
sa eccīa ⁊ in omnes qui audierūt
hec. Per manꝰ aūt apl'oꝝ fiebāt
signa ⁊ ꝓdigia multa in plebe. Et
erāt vnanimiter omnes ī porticu
salomonis. Ceteroꝝ āt nemo au
debat ꝯiungere se illis. ꝫ magnifi
cabat eos ꝓplus. Magis autē au
gebatur credentiū in dño multitu
do viroꝝ ac mulieꝝ: ita ut in pla
teas eicerent infirmos ⁊ ponerēt
in lectul' ac grabatis ut veniente
petro saltē vmbra illiꝰ obumbra
ret quēq̄ illoꝝ ⁊ liberarent̄ ab in
firmitatibꝰ suis. Cōcurrebat aūt
⁊ multitudo vicinaꝝ ciuitatū ihe
rusalē: afferētes egros ⁊ vexatos
a spiritibꝫ immūdis qui curabāt̄
oēs. Exurgēs aūt p̄nceps sacerdo
tū ⁊ oēs qui cū illo erāt q̄ est here
sis saduceoꝝ repleti sūt zelo ⁊ in
iecerūt manꝰ in apl'os ⁊ posuerūt
eos in custodia publica. Angelꝰ
autem domini per noctez aperiēs
ianuas carceris et educens eos
dixit. Ite et stantes loquimini in
tēplo plebi omnia verba vite hu
ius. Qui cū audissent intrauerūt
diluculo in templum ⁊ docebant
Aduenīens autem p̄nceps sacer
dotum ⁊ qui cum eo erant conuo
cauerunt conciliū ⁊ omnes senio
res filiorum israhel ⁊ miserūt ad
carcerem ut adducerentur. Cum
autem venissent ministri et apto
carcere non inuenissent illos: reu
si nuntiauerūt dicentes. Carcerē
quidem inuenimus clausum cum
omni diligentia ⁊ custodes stātes
ante ianuas. aperiētes aūt nemi
nē intus īuenimꝰ. Vt aūt audie
rūt hos ꝑmōes magistratꝰ tēpli

Actus aplor

et principes sacerdotum ambigebant
de illis quidnam fieret. Adueniens
autem quidam nuntiauit eis. quia ecce vi
ri quos posuistis in carcere sunt in
templo stantes et docentes populum.
Tunc abijt magistratus cum ministris
et adduxit illos sine vi. Timebant
enim populum ne lapidarentur. Et cum ad
duxissent illos statuerunt in concilio
Et interrogauit eos princeps sacerdo
tum dicens Precipiendo precipimus
vobis ne doceretis in nomine isto et
ecce replestis ihrlm doctrina vestra
et vultis inducere super nos sanguinem
hominis istius. Respondens autem petrus et
apostoli dixerunt. Obedire oportet
deo magis quam hominibus. Deus patrum
nostrorum suscitauit ihm quem vos
interemistis suspendentes in ligno
Hunc principem deus et saluatorem ex
altauit dextera sua ad dandam pe
nitentiam israel et remissionem peccato
rum et nos sumus testes horum verborum
et spiritus sanctus quem dedit deus omnibus
obedientibus sibi. Hec cum audissent
dissecabantur et cogitabant interficere
illos. Surgens autem quidam in concilio
phariseus nomine gamalihel legis
doctor honorabilis vniuerse plebi.
iussit foras ad breue homines fieri.
Dixitque ad illos. Viri israhelite at
tendite vobis super hominibus istis
quid acturi sitis. Ante hos enim dies ex
titit theodas dicens se esse aliquem
cui consensit numerus virorum circiter
quadringentorum qui occisus est et omnes
qui credebant ei dissipati sunt et reda
cti ad nihilum. Post hunc extitit iu
das galileus in diebus professionis
et auertit populum post se. Et omnes quot
quot consenserunt ei dispersi sunt et ipse
perijt. Et nunc itaque dico vobis. di
scedite ab hominibus istis et sinite
illos. Quoniam si est ex hominibus concilium hoc
aut opus: dissoluetur. si vero ex deo
est non poteritis dissoluere. ne for
te et deo repugnare videamini. Conse
serunt autem illi et conuocantes aposto
los cesis denuntiauerunt ne omnino lo
querentur in nomine ihu et dimiserunt
eos. Et illi quidem ibant gaudentes
a conspectu concilij. quoniam digni habiti
sunt pro nomine ihu contumeliam pati
Omni autem die non cessabant in tem
plo et circa domos docentes et euan
gelisantes xpm ihm. Ca. vi.
In diebus autem illis crescente nume
ro discipulorum factum est murmur
grecorum aduersus hebreos eo quod de
spicerentur in ministerio quotidia
no vidue eorum. Conuocantes autem
duodecim multitudinem discipulorum
dixerunt. Non est equum nos derelinque
re verbum dei et ministrare mensis. Con
siderate ergo fratres viros ex vo
bis boni testimonij septem plenos
spiritu sancto et sapientia quos constitua
mus super hoc opus. Nos vero ora
tioni et ministerio verbi instantes
erimus. Et placuit sermo coram omni
multitudine. Et elegerunt stepha
num virum plenum fide et spiritu sancto et
philippum et procorum et nycanorem et
thimonem et parmenam et nicolaum
aduenam athiocenum. Hos statue
runt ante conspectum apostolorum et orantes
imposuerunt eis manus. Et verbum do
mini crescebat et multiplicabatur
numerus discipulorum in ihrlm val
de. Multa etiam turba sacerdotum obedie
bat fidei. Stephanus autem plenus gra
tia et fortitudine faciebat prodigia
et signa magna in populo. Surre
xerunt autem quidam de synagoga que

appellabat libertinorum et cyrenen
siū ⁊ alexandrinorum ⁊ eorum q̄ erant
a cilitia ⁊ asia disputantes cū ste
phano ⁊ non poterāt resistere sa
piētie ⁊ spiritui q̄ loquebat ꝓpter
qd redarguerent ab eo cū omī fi
dutia. tūc sbmiserūt viros q̄ dice
rēt se audisse eū dicētē verba blas
phēie ī moysē ⁊ deū. Cōmouerūt
itaq; plebē ⁊ seniores ⁊ scribas et
ꝯcurrentes rapuerūt eū et addu
xerūt in concilium ⁊ statuerūt fal
sos testes qui dicerēt. Hō iste nō
cessat loqui verba adūsus locuz
sanctū ⁊ legē. Audiuim⁹ em̄ eum
dicentē: qm̄ ihus nazarenus hic
destruet locū istuz ⁊ mutabit tra
dicōnes quas tradidit nob moy
ses. Et intuentes eū oēs qui sede
bāt ī ꝯcilio. viderūt fatiē ei⁹ tāq̄ fa
tiē āgeli. dixit āt pn̄ceps sacdotū si
hec ita se hīent. q̄ ait. Ca. vij.

Viri fratres ⁊ patres audite
deus glorie apparuit patri
nostro abrahe cuz eēt in mesopo
tamia priusq̄ moraret in carran
⁊ dixit ad illū. Exi de terra tua ⁊ de
ꝯgnatione tua ⁊ veni ī terrā quā
mōstrauero tibi. Tūc exijt de ter
ra chaldeorum ⁊ habitauit in carrā
Et inde postq̄ mortu⁹ est pat ei⁹
transtulit illū in terrā istā in qua
nūc vos habitatis. Et nō dedit il
li hereditatē ī ea nec passum pedis
s̄ repromisit dare illi eaz in posses
sionē ⁊ semini ei⁹ post ipm cū nō
haberet filiū. Locutus ē aūt deus
q̄ erat semē ei⁹ accola in tra alie
na ⁊ seruituti eos subitiēt ⁊ male
tractabunt eos ānis quadringē
tis ⁊ gentez cui seruierint iudica
bo ego dic dn̄s. Et post hec exibūt
⁊ deseruiēt mihi in loco isto. Et de
dit illi testamentuz circūcisionis
⁊ sic genuit ysaac ⁊ circūcidit eū
die octauo ⁊ ysaac iacob ⁊ iacob
duodecī patriarchas. Et patriar
che emulantes ioseph vendiderūt
in egiptuz ⁊ erat deus cū eo. Et eri
puit eū ex omnib⁹ tribulacōib⁹
eius ⁊ dedit ei grām ⁊ sapientiaz
ī ꝯspectu pharaonis regis egipti
orū ⁊ ꝯstituit eū prepositū sup egi
ptū ⁊ super oēm domū suā. Venit
aūt fames in vniuersā egiptū et
chanaā ⁊ tribulatio magna ⁊ n̄
inueniebāt cibos p̄res nostri. Cū
audissz aūt iacob eē frumentū in
egipto: misit patres nostros pri
mū ⁊ in secūdo ꝯgnitus ē ioseph
a fratrib⁹ suis ⁊ manifestatū est
pharaoni gen⁹ ei⁹. Mittēs autez
ioseph accersiuit iacob p̄rez suuz
⁊ oēm ꝯgnacōem suā ī aīabz sep
tuagintaqn̄q;. Et descēdit iacob ī
egiptū ⁊ defunct⁹ ē ip̄e ⁊ p̄res nr̄i.
Et trāslati sūt in sichē ⁊ positi sūt ī
sepulchro qd emit abrahā p̄tio
argēti a filijs emor filij sichē. Cuz
aūt appropinq̄ret tp̄s ꝓmissiōis
quā ꝯfessus erat de⁹ abr̄he creuit
ꝓplus ⁊ multiplicatus ē in egipto
quoadusq; surrexit ali⁹ rex ī egi
pto q̄ nō sciebat ioseph. Hic cir
cūueniēs gen⁹ nostrū afflixit pa
tres nr̄os ut exponerēt infantes
suos ne viuificarent. Eodē tp̄e na
tus ē moyses ⁊ fuit gratus deo q̄
nutrit⁹ ē trib⁹ mēsib⁹ ī domo pa
tris sui. Exposito autem illo sustu
lit eū filia pharaonis ⁊ nutriuit
eū sibi in filiū. Et eruditus ē moy
ses oī sapientia egiptiorū ⁊ erat
potens in verbis ⁊ in opib⁹ suis.

Cū autē impleret ei q̄dragīta an
noꝝ temp⁹. ascendit in cor ei⁹ ut
visitaret frēs suos filios israhel.
Et cū vidisset quendā iniuriā pa
tientē vindicauit illū ⁊ fecit vltio
nē ei qui iniuriaꝫ sustinebat ꝑcus
so egiptio. Existimabat aūt intel
ligere fratres. qm̄ deus ꝑ manuꝫ
ipsi⁹ daret salutē illis. At illi non
intellexerūt. Sequēti vero die ap
paruit ill' litigantib⁹ ⁊ reconcilia
bat eos ī pace dicēs. Viri fratres
estis. Vt q̄d nocetis alterutruꝫ.
Qui aūt iniuriā fatiebat ꝓximo.
repulit eū dicens. Quis te ꝯstituit
p̄ncipeꝫ ⁊ iudicē sup nos. Nūquid
īterficere me tu vis quēadmodū
interfecisti heri egiptiū. Fugit aūt
moyses in verbo isto ⁊ factus est
aduena ī terra madiā. vbi gene
rauit filios duos. Et expletis an
nis q̄draginta: apparuit illi in de
serto montis syna angel⁹ in igne
flāme rubri. Moyses aūt videns
āmiratus ē visū. Et accedente illo
ut ꝯsideraret: facta est ad eū vox
dn̄i dicēs. Ego sū de⁹ patꝝ tuoruꝫ
deus abrahā. deus ysaac ⁊ de⁹ ia
cob. Tremefactus aūt moyses. n̄
audebat ꝯsideraē. Dixit āt illi de⁹.
Solue caltiamētū pedū tuoꝝ. Lo
cus em̄ in quo stas terra sācta ē.
Vidēs vidi afflictōnē populi mei
q̄ est in egipto et gemitū eoꝝ au
diui ⁊ descēdi liberare eos. Et nūc
veni mittā te in egiptū. Hūc moy
sē queꝫ negauerūt dicentes q̄s te
ꝯstituit p̄ncipē ⁊ iudiceꝫ. hūc de⁹
p̄ncipē ⁊ redēptorē misit cū manu
angeli q̄ apparuit illi in rubo. Hic
eduxit illos fatiens ꝓdigia ⁊ sig̃
in terra egipti ⁊ in rubro mari ⁊ ī
deserto annis q̄draginta. Hic est
moyses q̄ dixit filijs isrl'. Prophe
taꝫ suscitabit vobis deus de fratri
b⁹ vestris tāq̄ meip̄m audietis.
Hic est q̄ fuit in eccīa in solitudīe
cū angelo q̄ loquebat' ei in mōte
syna et cū patrib⁹ nostris q̄ acce
pit verba vite daē nobis. Cui no
luerūt obediē p̄res nostri. ꝫ repu
lert ⁊ aūsi sūt cordib⁹ suis in egi
ptū dicētes ad aaron. Fac nobis
deos qui p̄cedant nos. Moysi eī
huic q̄ eduxit nos de terra egipti
nescim⁹ quid factuꝫ sit ei. Et vitu
lū fecerūt in diebꝫ illis ⁊ obtulerūt
hostiā simulacro ⁊ letabant' ī ope
rib⁹ manuū suaꝝ. Cōuertit autē
deus et tradidit eos seruire militie
celi. sicut scriptū est in libro ꝓphe
taꝝ. Nūq̄d victimas aut hostias
obtulistis mihi āmis q̄draginta
ī deserto dom⁹ isrl'. Et suscepistis
tabernaculū moloch ⁊ sid⁹ dei ve
stri remphaꝫ: figuras q̄s fecistis
adorare eas ⁊ trāsferā vos trans
babilonē. Tabernaculū testimo
nij fuit cū patribꝫ nostris in deser
to sicut disposuit illis de⁹ loquēs
ad moysē ut faceret illud scd̄ꝫ for
mā quā viderat. Qd̄ ⁊ induxerūt
suscipiētes p̄res nostri cū ihesu in
possessionē gentiū quas expulit
deus a fatie patꝝ nostroꝝ vsq̄ in
dieb⁹ dauid. Qui inuenit gratiaꝫ
an̄ deū ⁊ pecijt ut īueniret taberna
culū d̄o iacob. Salomō aūt edifi
cauit illi domū. Sed nō excelsus ī
manufactis habitat sicut ꝑ ꝓphe
tā dicit. Celū m̄ sedes est. terra āt
scabellū pedū meoꝝ. Quā domuꝫ
edificabitis m̄ dicit dn̄s. ā quis
locus requietionis mee ē. Nōne

man⁹ mea fecit hec oīa. Dura cer
uice ⁊ incircūcisi cordibus ⁊ auri
b⁹ vos semp spirituisācto restiti
stis: sic̄ patres vestri ⁊ vos. Quez
ꝓphaꝝ nō sunt ꝑsecuti patres ve
stri. Et occiderūt eos q̄ prenūtia
bant de aduentu iusti: cuius vos
nūc ꝓditores ⁊ homicide fuistis
q̄ accepistis legē ī disposicōne an
geloꝝ ⁊ nō custodistis. Audien
tes autē hec dissecabant̄ cordib⁹
suis ⁊ stridebāt dentib⁹ in eū. Cū
aūt eēt plenus spūsancto inten
dēs in celū vidit gloriā dei ⁊ ihesū
stantez a dextris dei. Et ait. Ecce vi
deo celos aptos ⁊ filiū hoīs stan
tē a dextris virtutis dei. Exclaman
tes autē voce magna cōtinuerūt
aures suas ⁊ impetuz fecerūt vna
nimit̄ in eū. Et eitientes euz extra
ciuitatez lapidabāt ⁊ testes depo
suerūt vestimēta sua secus pedes
adolescentis qui vocabat̄ saulus
Et lapidabāt stephanū inuocā
tez ⁊ dicentē. Dn̄e ihu suscipe spm̄
meū. Positis aūt genib⁹: clama
uit voce magna dicēs. Dn̄e: ne sta
tuas illis hoc peccatū. Et cum hoc
dixisset: obdormiuit. Ca. viij.

Paulus aūt erat cōsentiens
neci ei⁹ Facta est aūt in illa
die ꝑsecutio magna in ecc̄ia que
erat ihero solimis ⁊ oēs dispsi sūt
ꝑ regiones iudee et samarie pret̄
apl̄os. Curauerūt aūt stephanū
viri timorati ⁊ fecerūt planctū ma
gnū sup eū. Saul⁹ āt deuastabat
ecc̄iaz ꝑ domos intrās ⁊ trahens
viros ac mulieres tradebat in cu
stodiaz. Igit̄ q̄ dispsi erāt ꝑtrāsi
bāt euāgelisātes verbū dei. Phi
lippus aūt descendēs in ciuitatem
samarie p̄dicabat illis xp̄z. Intē
debant aūt turbe hijs que a phi
lippo dicebant̄ vnanimit̄ audiē
tes ⁊ vidētes signa que fatiebat
Multi em̄ eoꝝ qui habebāt spūs
immūdos clamātes voce magna
exiebāt. Multi aūt paralitici ⁊ clau
di curati sūt. Factum est ēgo gau
diū magnum in illa ciuitate. Vir
aūt quidam nomine symon qui
ante fuerat in ciuitate magus se
ducens gentez samarie dicens se
eē aliquē magnū cui auscultabāt
om̄es a minimo vsq̄ ad maximū
dicentes: hic ē virtus dei que vo
catur magna Attendebāt aūt eū
ꝓpt̄ qd multo tpe magicis suis de
mētassz eos Cū vero credidissent
philippo euāgelisanti de regno dī
in noīe ihu xp̄i baptisabant̄ viri
ac mulieres. Tūc symon ⁊ ip̄e cre
didit ⁊ cū baptisatus eēt adhere
bat philippo. Vidēs etiā signa ⁊
virtutes maximas fieri: stupēs ā
mirabat̄. Cū aūt audissent apl̄i
q̄ erāt in ihero solimis qꝛ recepissz
samaria verbū dei: miserūt ad eos
petꝝ ⁊ iohem. Qui cum venissent
orauerūt ꝑ ip̄is: ut acciperēt spm̄
sanctū. Nōdū em̄ in quenq̄ illoꝝ
veneāt. ꝫ baptisati tm̄ erāt in no
mine dn̄i ihu. Tūc imponebant
man⁹ sup illos et accipiebāt spi
ritūsanctū. Cum vidisset autē sy
mon qꝛ ꝑ imposicōez manus apo
stoloꝝ daret̄ spūssanct⁹: obtulit
eis pecuniā dicens. Date ⁊ in hāc
potestatē: ut cuicūq̄ ipo fuero ma
nus accipiat spiritūsanctum. Pe
trus aūt dixit ad eū. Pecunia tua
tecuz sit in perdicōnem. qm̄ donū
dei existimasti pecunia possideri.

Actus apostolorum

Nō est em̄ tibi ꝑs neq; sors in ser
mone isto. Cor em̄ tuū nō ē rectuz
corā dō. Penitentiā itaq; age ab
hac nequitia tua ⁊ roga deū si for
te remittatur tibi hec cogitacō cor
dis tui. In felle em̄ amaritudinis
⁊ obligatiōe iniq̄tatis video te eē
Rn̄dens aūt symō dixit. Precami
vos ꝓ me ad dn̄m ut nihil veīat
sup me hoꝝ q̄ dixistis. Et illi q̄dez
testificati ⁊ locuti verbū dn̄i redi
bant iherosolimā ⁊ multis regio
nib⁹ samaritanoꝝ euāgelisabāt
Angelus aūt dn̄i locut⁹ ē ad phi
lippū dicens. Surge ⁊ vade ɔtra
meridianū ad viam q̄ descendit
ab ihr̄lm in gazā: hec est deserta.
Et surgens abijt. Et ecce vir ethi
ops eunuch⁹ potēs candacis re
gine ethiopū qui erat sup om̄es
gazas ei⁹ venerat adoraē ī ihr̄lm
⁊ reuertebat̄ sedēs sup currū suuz
legēsq; ysayā ꝓpham. Dixit autē
spūs philippo. Accede et adiūge
te ad currū istū. Accurrēs āt phi
lippus: audiuit eū legentē ysayā
ꝓpham ⁊ dixit. Putasne ītelligis
que legis. Qui ait. Et q̄uo possuz
si nō aliq̄s on̄deit m̄. Rogauitq;
philippū ut ascēderet ⁊ sederet secū
Locus aūt scripture quā legebat
erat hic. Tāq̄ ouis ad occisionē
ductus est ⁊ sicut agn⁹ coraz ton
dente se sine voce: sic n̄ aperuit os
suū. In humilitate iuditiū ei⁹ sub
latū est. Generacōez ei⁹ q̄s enar
rabit. Qm̄ tollet̄ de terra vita ei⁹
Rn̄dens aūt eunuchus philippo
dixit. Obsecro te de quo ꝓpha dic̄
hoc. De se an de alio aliq̄. Aperi
ens aūt philippus os suū et inci
piens a scriptura ista: euāgelisa
uit illi ihm̄. Et dū irent ꝑ viaz. ve
nerūt ad quādā aquaz. Et ait eu
nuchus. Ecce aq̄. Quis ꝓhibet me
baptisari. Dixit aūt philipp⁹. Si
credis ex toto corde licet. Et rn̄dēs
ait. Credo filiū dei eē ihm xp̄m. Et
iussit stare currum. Et descenderūt
vterq; in aquā philippus ⁊ eunu
chus ⁊ baptisauit eū. Cū āt ascē
disset de aq̄ spūs dn̄i rapuit phi
lippū et ampli⁹ nō vidit eū eunu
chus Ibat aūt ꝑ viā suā gaudēs
Philipp⁹ autē inuētus est in azo
to ⁊ ꝑtransiēs euāgelisabat ciui
tatibz cūctis donec veīret cesareā.

Paulus aūt adhuc Ca. ix.
spirans minaꝝ ⁊ cedis in di
scipulos dn̄i accessit ad pn̄cipem
sacerdotū ⁊ pecijt ab eo epistolas
in damascū ad synagogas. ut si
quos inuenissz hui⁹ vie viros ac
mulieres vinctos ꝑduceret in ihe
rusalē. Et cū iter faceret cōtigit ut
appropinq̄ret damasco. Et subito
circūfulsit eū lux de celo ⁊ cadēs in
terrā audiuit vocem dicentē sibi.
Saule saule quid me ꝑsequeris.
Qui dixit. quis es dn̄e. Et ille. Ego
sū ihus quē tu ꝑsequeris. Duꝝ ē
tibi ɔtra stimulū calcitrare. Et tre
mens ac stupens dixit dn̄e quid
me vis facere. Et dn̄s ad eū. Sur
ge ⁊ ingredere ciuitatē ⁊ dicet̄ tibi
quid te oporteat facere. Viri autē
illi qui comitabant̄ cuz eo stabāt
stupefacti: audientes q̄dem vocez
neminē aūt videntes. Surrexit āt
saulus de terra. aptisq; oculꝰ n̄l vi
debat. Ad man⁹ autē illū trahen
tes introduxerūt damascū. Et eāt
ibi trib⁹ diebz nō videns ⁊ nō mā
ducauit neq; bibit. Erat aūt q̄dā

discipulus damasci: noīe anani
as. Et dixit ad illum in visu dn̄s.
Anania. At ille ait. Ecce ego dn̄e.
Et dn̄s ad eū. Surge ⁊ vade in vi
cū q̄ vocat̄ rectus ⁊ quere in domo
iude: saulū noīe tharsensez. Ecce
em̄ orat. Et vidit viꝝ ananiaz no
mine ītroeuntē ⁊ imponentē sibi
man⁹ ut visū recipiat. Rn̄dit aūt
ananias. Dn̄e audiui a multis de
viro hoc quāta mala fecerit sāctis
tuis in ihrl'm. Et hic habz ptātez
a p̄ncipib⁹ sacerdotū: alligandi
oēs qui inuocant nomen tuū. Di
xit aūt ad eū dn̄s. Vade: qm̄ vas
electōnis ē m̄ iste: ut portet nomē
meū coraz gentib⁹ ⁊ regibus ⁊ fi
lijs israhel. Ego em̄ oñdā illi quā
ta oporteat eū ꝓ nomine meo pa
ti. Et abijt ananias ⁊ introiuit in
domū ⁊ imponēs ei manus dixit.
Saule frat̄: dn̄s misit me ihūs q̄
apparuit tibi in via q̄ veiebas ut
videas ⁊ īplearis spūsancto. Et cō
festim ceciderūt ab ocul' eius tāq̄
squame et visū recepit. Et surgēs
baptisatus ē ⁊ cū accepisset cibū
ꝯfortatus est. Fuit aūt cū discipu
lis q̄ erant damasci ꝑ dies aliq̄t.
Et ꝯtinuo īgressus in synagogas
p̄dicabat ihm: qm̄ hic ē fili⁹ dei.
Stupebāt aūt oēs qui eū audie
bant ⁊ dicebāt. Nōne hic est qui
expugnabat in ihrl'm eos qui in
uocabāt nomē istud. Et huc ad
hoc venit: ut vīctos illos duceret
ad p̄ncipes sacerdotū. Saulus āt
multo magis cōualescebat ⁊ ꝯfū
debat iudeos qui habitabāt da
masci: affirmans qm̄ hic est xp̄s
Cū aūt implerent̄ dies multi: cōci
liū fecerunt in vnum iudei ut eum
interficerent. Note aūt facte sunt
saulo insidie eorū. Custodiebāt
autez ⁊ portas die ac nocte ut eū
interficerent. Accipientes aūt eū
discipuli eius nocte ꝑ muꝝ dimi
serunt eū: submittentes in sporta.
Cum aūt venisset ī ihrl'm tempta
bat se iungere discipul' ⁊ omnes
timebant euz: non credētes ꝙ eēt
discipulus. Barnabas aūt appre
hensū illuz duxit ad apostolos et
narrauit illis qūo in via vidissz
dn̄m ⁊ qꝛ locutus ē ei ⁊ qūo ī da
masco fidutialit̄ egeit in nomine
ihu. Et erat cū illis intrās ⁊ exiēs
in ihrl'm: fidutialit̄ agens in noīe
dn̄i. Loquebat̄ q̄ gētib⁹ ⁊ dispu
tabat cū grecis. illi autē q̄rebant
occidere eū: Rd̄ cum ꝯgnouissent
frēs deduxerūt eū cesareaz ⁊ dimi
serūt tharsū. Ecclesia quidē per to
tam iudeaz ⁊ galileā et samariam
habebat pacez et edificabat̄ am
bulans in timore domini ⁊ ꝯsola
tione sanctispūs replebat̄. Factū
ē aūt petꝝ dū ꝑtrāsiret vniūsos
deuenire ad sanctos qui habita
bant lidde. Inuenit aūt ibi homi
nem quendaz nomine eneaz: ab
annis octo iacentem in grabato
qui erat paraliticus. Et ait illi pe
trus. Enea: sanet te domin⁹ ihūs
cristus. Surge ⁊ sterne tibi. Et cō
tinuo surrexit. Et viderunt illū om
nes qui habitabāt lidde ⁊ sarone
qui conuersi sunt ad dominū. In
ioppe autez fuit quedam discipu
la nomine tabita que interpreta
ta dicitur dorcas. Hec erat plena
operibus bonis ⁊ elemosinis q̄s
fatiebat. Factum est autez in die
bus illis ut infirmata moreretur

Quã cũ lauissent posuerũt eã in cenaculo. Cũ aũt ppe eẽt lidda ab ioppe. discipuli audiẽtes q petrꝰ eẽt in ea viros duos misertũ ad eũ: rogantes ne pigriteris venire vsq ad nos. Exurgẽs aũt petrus venit cũ illis. Et cũ aduenisset duxerũt illũ in cenaculũ et circũstetерunt illũ oẽs vidue flẽtes et ostẽdẽtes ei tunicas q vestes qs faciebat illis dorcas. Eiectis aũt oibus foras petrus ponẽs genua orauit q conuersus ad corpus dixit. Thabita surge. At illa aperuit oculos q viso petro resedit. dãs ãt illi manũ erexit eaz et cũ vocasset sãctos q viduas assignauit eã viuã. Notũ autẽ factũ est p vniuersã ioppẽ q credidерũt multi in dño. Factuz ẽ aũt ut dies multos moraret ĩ ioppe apud symõez quẽdã coriariũ.

Vir aũt quidã erat Ca. x. in cesarea nõie cornelius cẽturio cohortis que dicit ytalica religiosus ac timẽs deũ cũ oi domo sua. faciens eleẽosinas multas plebi q deprecans deuz semp. Is vidit in visu manifeste quasi hora diei nona angelũ dei introeuntẽ ad se q dicentẽ sibi. Corneli. At ille intuens eũ timoe correptꝰ dixit. Quis es dñe. dixit ãt illi. Oratiões tue q elemosine tue ascẽderunt in memoriã in ospectu dñi. Et nũc mitte viros in ioppẽ q accersi symonez quendã qui cognominat petrus. Hic hospitat apud symonẽ quẽ dã coriariũ cuius ẽ domꝰ iuxta mare. Hic dicet tibi. quid te oporteat facere. Et cũ discessisset angelus q loqbat illi vocauit duos domesticos suos q militẽ timentẽ dñm ex hijs q illi parebãt. Quibꝰ cũ narrasset oia. misit illos in ioppẽ. Postera autẽ die iter illis facientibꝰ q appropinquãtibꝰ ciuitati: ascendit petrus in supioa ut oraret circa horã sextaz. Et cũ esuriret voluit gustare. Parãtibꝰ ãt illis cecidit sup eum mentis excessus. Et vidit celuz aptũ q descẽdens vas quod dã velut linteũ magnũ quatuor initijs submitti de celo in terrã in q erant oia quadrupedia q ferã tia terre q volatilia celi. Et facta ẽ vox ad eum. Surge petre. occide q mãduca. Ait ãt petrus. Absit domine. q nũq mãducaui oẽ ꝯmune q immũdũ. Et vox itez secũdo ad eũ. Que deus purificauit tu cõmune ne dixeris. Hoc aũt factuz est p ter. Et statim receptũ est vas ĩ celũ. Et dũ intra se hesitaret petrꝰ quid nã eẽt visio quã vidisset. ecce viri qui missi erãt a cornelio inquirẽtes domũ symonis. astiterũt ad ianuã. Et cũ vocassent interrogabãt si symon qui cognominat petrus illic haberet hospitiuz. Petro aũt cogitante de visione dixit spũs ei. Ecce viri tres querunt te. Surge itaq q descẽde q vade cum eis nihil dubitans. q ego misi illos. descendẽs autẽ petrus ad viros dixit. Ecce ego sũ quẽ queritis. Que est cãsa ppẽ quã venistis. Qui dixerũt. Cornelius centurio vir iustus q timẽs deũ q testimoniũ habens ab vniuersa gente iudeoꝝ responsũ accepit ab angelo sancto accersiri te in domũ suaz q audire verba abs te. Introducẽs ergo eos recepit hospitio. Sequẽti aũt die surgẽs pfectus est cum illis q

quidaz ex fratribꝰ ab ioppe comi
tati sūt cū eo. Alteā āt die ītroiuit
cesareaz. corneliꝰ vero expectabat
illos: ꝯuocatis ꝯgnatis suis ⁊ ne
cessariis amicis. Et factū ē cū ītro
isset petrus: obuiꝰ venit ei corne
lius ⁊ ꝓcidens ad pedes eiꝰ ado
rauit. Petrus vero eleuauit eū di
cens. Surge ⁊ ego ipe homo sum.
Et loquēs cū illo intrauit et inue
nit multos qui ꝯuenerāt. dixitqꝫ
ad illos. Vos scitis quō ab homi
natū sit viro iudeo ꝯiungi aut ac
cedere ad alienigenaz. Sed mihi
oñdit deus neminē ꝯmunē aut ī
mūdū dicere hominē ꝓpt̄ qd̄ sine
dubitacōne veni accersitus. Inter
rogo ergo quā ob cām accersisti
me. Et corneliꝰ ait. A nudiusquā
tana die vsqꝫ ad hanc horā orās
erā hora nona ī domo mea ⁊ ecce
vir stetit añ me in veste candida
⁊ ait. Corneli exaudita est oracō
tua ⁊ elemosine tue cōmemorate
sūt in ꝯspectu dei. Mitte ḡ in ioppē
⁊ accersi symonē qui cognomina
tur petrꝰ. hic hospitat̄ in domo sy
monis coriarij iuxta mare Confe
stim ḡ misi ad te ⁊ tu bñfecisti ve
niendo Nūc ḡ oēs nos in ꝯspectu
tuo assumꝰ audire oīa quecūqꝫ ti
bi p̄cepta sūt a dño. Aperiēs autē
petrus os suū dixit. In veritate cō
peri qꝛ nō ē ꝑsonaꝝ acceptor deꝰ
ꝫ in omni gēte q̄ timet eū ⁊ opera
tur iustitiā: acceptus ē illi. Verbū
misit deꝰ filijs israhel: ānūtiās pa
cez ꝑ ihm xp̄m: hic est oīm dñs.
Vos scitis qd̄ factū ē verbū per
vniuersā iudeā. Incipiens enim
a galilea post baptismū qd̄ p̄dica
uit iohes ihesum a nazaēth quo
modo vnxit eū deꝰ spūsācto ⁊ vir
tute qui ꝑtrāsijt bñfatiendo et sa
nando oēs oppressos a dyabolo.
qm̄ deus eāt cū illo. Et nos testes
sumꝰ omniū que fecit in regione
iudeoꝝ ⁊ ihrl̄m quē occiderūt sus
pendentes in ligno Hunc deus su
scitauit tertia die ⁊ dedit eū mani
festū fieri: nō omni ꝓpl̄o ꝫ testibꝰ
preordinatis a deo: nobis qui mā
ducauimꝰ ⁊ bibimꝰ cū illo postq̄
resurrexit a mortuis. Et p̄cepit no
bis p̄dicaē populo ⁊ testificari. qꝛ
ipe ē q̄ ꝯstitutus ē a dō iudex viuo
rū ⁊ mortuoꝝ. Huic oēs ꝓphete te
stimoniū ꝑhibent remissionē pec
catoꝝ accipe ꝑ nomē eius: oēs q̄
credūt in eū. Adhuc loquente pe
tro verba hec: cecidit spūssanctꝰ
sup oēs qui audiebant verbuz.
Et obstupuerūt ex circūcisione fi
deles q̄ venerāt cū petro. qꝛ ⁊ ī na
tiones grā spūssancti effusa ē. Au
diebant em̄ illos loquentes lin
guis ⁊ magnificantes deū. Tunc
respondit petrus. Nūquid aquā
quis ꝓhibere potest ut non bap
tisent̄ hij qui spiritūsanctū accepe
rūt sicut ⁊ nos. Et iussit eos bap
tisari in nomine domini ihu xp̄i.
Tūc rogauerunt eū: ut maneret
apud eos aliq̄t diebꝰ. Ca. xi.

Audierunt autez apostoli ⁊
fratres qui erant in iudea.
quōmā ⁊ gentes receperūt verbū
dei. Cum aūt ascēdisset petrus ihe
rosolimam: disceptabant aduer
sus illum qui erant ex circumcisi
one dicentes. Quare introisti ad
viros preputium habentes ⁊ mā
ducasti cuz illis. Incipiēs aūt pe
trus: exponebat ill̄ ordinē dicēs.

Ego erã in ciuitate ioppe orans et
vidi in excessu mẽtis mee visionẽ
descendẽs vas quoddã velut lin
theũ magnũ quatuor initijs sub
mitti de celo a veit vsq ad me In
q intuens considerabã a vidi q̃dru
pedia terre a bestias et reptilia et
volatilia celi. Audiui aũt a vocẽ
dicẽtẽ mi. Surge petre occide a mã
duca. Dixi autẽ. Nequaq̃ dñe. qz
omne aut immũdũ nũq̃ introi
uit i os meũ. Rñdit aũt vox secũ
do de celo. Que deꝰ mũdauit tu ne
omune dixeis. Hoc aũt factũ est
p ter a receptа sũt oĩa rursũ in ce
lũ. Et ecce viri tres confestim astite
rũt in domo in qua erã missi a ce
sarea ad me. Dixit aũt spũs mihi
ut irem cũ illis nil hesitans. Vene
rũt aũt mecũ a sex fratres isti a in
gressi sumus in domũ viri. Narra
uit aũt nobis quo vidisset ange
lũ in domo sua stantẽ a dicentẽ si
bi. Mitte in ioppẽ et accersi symo
nem q̃ cognominat petrus qui lo
quet tibi verba in quibꝰ saluus
eris tu a vniuersa domꝰ tua Cũ au
tẽ cepissem loq̃ cecidit spũssanctꝰ
sup eos sicut a in nos in initio. Re
cordatus sũ ãt verbi dñi. sicut di
cebat. Johes q̃dez baptisauit aq̃
vos aũt baptisabimini spũsãcto
Si ergo eandẽ grãm dedit illis deꝰ
sicut a nobis q̃ credidimꝰ in dñm
ihm xpm. ego quis erã q̃ possem
phibere deũ. His auditis tacue
rũt a glorificauerũt deum dicentes
Ergo a gentibꝰ penitentiaz dedit
deus ad vitã. Et illi quidẽ q̃ disper
si fuerant a tribulatõe que facta
fuerat sb stephano pambulaue
rũt vsq fenicẽ a cipꝝ a ãtiochiaz
nemini loquẽtes verbũ nisi solis
iudeis. Erãt aũt quidã ex eis viri
cyprij et cyrenei qui cũ introissent
antiochiã loq̃bant a ad grecos
annũtiãtes dñm ihm. Et erat ma
nus dñi cũ eis. multusq numerꝰ
credentiũ conuersus est ad dñm. Per
uenit ãt frmo ad aures ecclie que
erat ierosolimis sup istis a misе
rũt barnabã vsq ad ãtiochiã. q̃
cũ pueniss et vidisset grãz dei ga
uisus est a hortabat oẽs in pposi
to cordis pmanere in dño. qz eat
vir bonꝰ a plenus spũsancto a fi
de a apposita est multa turba do
mino Profectꝰ ẽ aũt tharsũ ut q̃
reret saulũ quez cũ inuenisset pdu
xit antiochiã. Et annũ totũ conuer
sati sũt ibi in ecclia a docuerũt turbã
multaz ita ut cognominarẽt pmũ
ãtiochie discipuli xpiani In hijs
aũt diebz supueneruũt a ierosoli
mis pphe antiochiam et surgẽs
vnus ex eis nomine agabz significa
bat p spm̃ famez magnã futuraz
in vniuerso orbe terraꝝ que facta ẽ
sb claudio. discipuli aũt put q̃s
habebat ppositũ sũt in ministeriũ
mittere habitantibꝰ in iudea fra
tribꝰ qd a fecerũt mittẽtes ad se
niores per manꝰ barnabe a sauli.

Eo dẽ aũt tpe mi Ca. xij.
sit herodes rex manꝰ ut af
fligeret quosdaz de ecclia. Occidit
aũt iacobũ fratrẽ iohis gladio.
videns aũt q̃a placeret iudeis ap
posuit apprehendere a petꝝ. Erant
aũt dies azimoꝝ. Quẽ cũ apprehẽ
disset misit in carcerẽ. tradensq̃
quatuor q̃ternionibz militũ ad custo
diendũ: volens post pascha pdu
cere eũ populo. Et petrus quidem

seruabat in carcere. oratio aut fie
bat sine intermissione ab ecclia ad deu
pro eo. Cum at productus eum eet hero
des in ipa nocte erat petrus dormiens
inter duos milites vinctus catheis
duabus et custodes ante ostium custo
diebant carcerem. Et ecce angelus do
mini astitit et lumen refulsit in ha
bitaculo: percussoque latere petri exci
tauit eum dicens. Surge velociter. Et
ceciderunt cathene de manibus eius
Dixit aut angelus ad eum. Precinge
re et caltia te caligas tuas. Et fecit
sic. Et dixit illi. Circumda tibi vesti
mentum tuum et sequere me. Et exiens
sequebatur eum et nesciebat quod verum
quod fiebat per angelum. Existimabat
aut se visum videre. Transeuntes at
primam et secundam custodiam venerunt
ad portam ferream que ducit ad ciui
tatem que vltro apta est eis. Et exeun
tes processerunt vicum vnum et continuo
discessit angelus ab eo. Et petrus
ad se reuersus dixit. Nunc scio vere
quod misit dominus angelum suum et eripuit
me de manu herodis et de omni expe
ctacione plebis iudeorum. Considerasque
venit ad domum marie matris iohannis
qui cognominatus est marcus: vbi
erant multi congregati et orantes. Pul
sante aut eo ad ostium ianue: proces
sit puella ad videndum nomine rode
Et ut cognouit vocem petri pre gau
dio non aperuit ianuam. sed intro cur
rens nuntiauit stare petrum ante ianuam
At illi dixerunt ad eam. Insanis. Il
la autem affirmabat sic se habere.
Illi aut dicebant. Angelus eius est
Petrus aut perseuerabat pulsans.
Cum aut aperuissent ostium: viderunt
eum et obstupuerunt. Annuens autem
eis manu ut tacerent: narrauit quomodo
dominus eduxisset eum de carcere. Dixitque
Nuntiate iacob et fratribus hec. Et
egressus abijt in aliud locum. Facta
aut die erat non parua turbatio inter
milites: quidnam factum eet de petro
Herodes aut cum requisisset eum et non
inuenisset: inquisicione facta de cu
stodibus iussit eos duci descendensque
a iudea in cesaream ibi commoratus est
Erat aut iratus tyrijs et sydonijs.
At illi vnanimes venerunt ad eum.
et persuaso blasto qui erat super cubi
culum regis postulabant pacem eo quod
alerentur regiones eorum ab illo. Sta
tuto aut die herodes vestitus veste
regia sedit pro tribunali et contiona
batur ad eos. Populus autem accla
mabat dei voces et non hominis. Con
festim aut percussit eum angelus domini
eo quod non dedisset honorem deo et con
sumptus a vermibus expirauit. Ver
bum aut domini crescebat et multiplica
batur. Barnabas aut et saulus reuersi
sunt a iherosolimis expleto minis
terio assumpto iohanne qui cogno
minatus est marcus. Ca. xiij.

Erant aut in ecclia que erat an
tiochie prophete et doctores in qui
bus barnabas et symon qui voca
batur niger et lutius cyrenensis et
manahen qui erat herodis tetrarche
collactaneus et saulus. Ministrati
bus at illis domino et ieiunantibus: dixit
illis spiritus sanctus. Segregate mihi sau
lum et barnabam in opus ad quod as
sumpsi eos. Tunc ieiunantes et oran
tes imponentesque eis manus: dimi
serunt illos. Et ipsi quidem missi a spi
ritusco abierunt seleutiam et inde
nauigauerunt cyprum. Et cum ve
nissent salaminam: predicabant
verbum dei in synagogis iudeorum.

Actus aptorum

Habebāt autē ⁊ iohēm ī ministe
rio. Et cū pambulassent vniuſā ī
fulaꝫ vſqꝫ paphū. inuenerūt quē
dam virꝫ magnū pſeudo ꝓphām
iudeū cui nomen erat bariehu. q̄
erat cū ꝓconſule ſergio paulo vi
ro prudente. Hic accerſitis barna
ba ⁊ paulo: deſideābat audiē ver
bū dei. Reſiſtebat āt illis elymas
magꝰ. ſic em̄ intꝑpretat̄ nomē eiꝰ
q̄rens auertere ꝓconſulem a fide
Saulus autē qui ⁊ paulus reple
tus ſpūſancto intuens in eū dixit
O plene oī dolo ⁊ omni fallatia fi
li dyaboli. inimice oīs iuſtitie. nō
deſinis ſubūtere vias dn̄i rectas.
Et nūc ecce manꝰ domini ſup te et
eris cecus nō videns ſolē vſqꝫ ad
tempꝰ. Et ꝯfeſtim cecidit in eū ca
ligo ⁊ tenebre ⁊ circuiens q̄rebat
qui ei manū daret. Tūc ꝓconſul
cū vidiſſꝫ factū credidit āmirans
ſup doctrina dn̄i. Et cum a papho
nauigaſſent paulus et q̄ cum eo
erant venerūt pergen pāphilie.
Iohēs aūt diſcedens ab eis. reuer
ſus eſt iheroſolimā. Illi vero ꝑtrā
ſeūtes pergē venerūt antiochiaꝫ
pſidie ⁊ ingreſſi ſynagogam die
ſabbatoꝝ ſederūt. Poſt lectionē
aūt legis ⁊ ꝓphetaꝝ. miſerunt pn̄
cipes ſynagoge ad eos dicentes
Viri fratres ſi q̄s eſt in vob ſmo
exhortacōnis ad plebē dicite Sur
gens aūt paulꝰ et manu ſilentiū
indicēs ait. Viri iſrahelite et qui
timetis deuꝫ audite. Deus plebis
iſrahel elegit pr̄es noſtros et ple
bem exaltauit cū eēnt incole ī t̄ra
egipti ⁊ in br̄chio excelſo eduxit
eos ex ea ⁊ ꝑ q̄draginta annorū
tempꝰ mores eoruꝫ ſuſtinuit in de
ſerto. Et deſtruens gētes ſeptē in
terra chanaā ſorte diſtribuit eis
terrā eoꝝ quaſi poſt q̄dringētos
⁊ qn̄quaginta ānos ⁊ poſt hec de
dit iudices vſqꝫ ad ſamuel ꝓphe
taꝫ Et exinde poſtulauerūt regē ⁊
dedit illis ſaul filiū cis. virꝫ de tri
bu beniamin ānis q̄draginta. Et
amoto illo ſuſcitauit illis dauid
regē cui teſtimoniū ꝑhibēs dixit.
Inueni dauid filiū ieſſe virꝫ ſcd̄m
cor meuꝫ qui fatiet oēs volūtates
meas. Huiꝰ deus ex ſemine ſcd̄m
ꝓmiſſionē eduxit iſrahel ſaluato
reꝫ ihm p̄dicante iohe añ fatiem
aduentus eiꝰ baptiſmū peniten
tie oī populo iſrl̄. Cū impleret āt
curſū ſuū dicebat Quē me arbitr̄
mini eē nō ſū ego. ſꝫ ecce veīt poſt
me cuiꝰ nō ſū dignꝰ caltiamenta
pedū ſoluere. Viri fratres filij ge
neris abrahā ⁊ q̄ in vobis timēt
deū. vobis verbū ſalutis huiꝰ miſ
ſū eſt. Qui em̄ habitabant ihrl̄m
⁊ pn̄cipes eiꝰ hūc ignorātes ⁊ vo
ces ꝓphaꝝ que ꝑ omne ſabbatū
legunt̄ iudicātes impleuerūt. Et
nullā cauſā mortis inueniētes in
eo. petierūt a pylato ut intꝑficerent
eū. Cūqꝫ ꝯſūmaſſent om̄a q̄ de eo
ſcripta erāt deponētes eū de ligno
poſuerūt in monumēto. Deꝰ vero
ſuſcitauit euꝫ a mortuis tertia die
qui viſus eſt ꝑ dies multos hijs
qui ſimul aſcēderant cū eo de gali
lea in iheruſaleꝫ qui vſqꝫ nūc ſūt
teſtes eiꝰ ad plebē. Et nos vobis
ānūtiamꝰ eaꝫ q̄ ad pr̄es noſtros
repromiſſio facta eſt. qm̄ hāc deꝰ
adīpleuit filijs veſtris reſuſcitās
ihm ſicut ⁊ in pſalmo ſecūdo ſcri
ptū ē. Filius meꝰ es tu ego hodie

genui te. Qꝛ autez suscitauit eũ a
mortuis amplius iã nõ reuersuꝝ in
corrupcõem ita dixit. Quia dabo
vob̃ sancta dauid fidelia. Ideoq; ⁊
alias dicit. Nõ dab̃ sanctũ tuũ vi
dere corrupcõem. Dauid em̃ ĩ sua
generacõe cũ ãministr̃esset volũta
ti dei. dormiuit ⁊ appositus est ad
pr̃es suos ⁊ vidit corrupcõnem.
Quẽ vero deus suscitauit nõ vidit
corrupcõem. Notũ igit̃ sit vob̃ vi
ri frẽs. q̃a ꝑ hũc vob̃ remissio pec
catoꝝ annũtiat̃ ab oĩb⁹ quibus
nõ potuistis in lege moysi iustifi
cari. In hoc oĩs q̃ credit iustificat̃.
Videte ergo ne supueniat vobis
qd̃ dictũ ẽ in ꝓphis. Videte contẽ
ptores ⁊ ãmiramini ⁊ disꝑdimini
qꝛ op⁹ operor ego ĩ dieb⁹ vestris
op⁹ qd̃ non creditis si q̃s enarra
uerit vob̃. Exeũtib⁹ aũt illis: roga
bãt ut sequẽti sabbato loquerẽt̃
sibi verba hec. Cũq; dimissa esset
synagoga. secuti sũt multi iudeo
rũ ⁊ colentiũ deũ aduenaꝝ paulũ
⁊ barnabã q̃ loquẽtes suadebãt
eis ut ꝑmanerẽt ĩ grã dei. Sequẽ
ti vero sabbato pene vniũsa ciui
tas cõuenit audire verbũ dei. Vi
dẽtes aũt turbas iudei repleti sũt
zelo ⁊ cõtradicebãt hijs q̃ a pau
lo dicebant̃ blasphemãtes. Tũc
ꝯstant̃ paulus ⁊ barnabas dixe
rũt Vob̃ oportebat primũ loqui
verbũ dei. ꝫ qm̃ repellitis illud ⁊ ĩ
dignos vos iudicastis eterne vi
te: ecce conũtimur ad gẽtes. Sic eĩ
nobis p̃cepit dñs. Posui te in lu
tẽ gentiũ: ut sis in salutẽ vsq; ad
extremũ terre. Audiẽtes aũt gen
tes gauise sunt ⁊ glorificabãt ver
bum dñi ⁊ crediderũt quotquot
erãt p̃ordinati ad vitã eternam.
Disseminabat̃ aũt verbũ dñi per
vniuersã regionẽ. Iudei aũt cõci
tauerũt mulieres religiosas ⁊ ho
nestas ⁊ p̃mos ciuitatis ⁊ excita
uerũt ꝑsecutionẽ in paulũ ⁊ bar
nabã ⁊ eiecerũt eos de finib⁹ suis
At illi excusso puluere pedũ ĩ eos
venerũt yconiũ. Discipuliq̃ reple
bãt̃ gaudio ⁊ spũscõ. Ca. xiiij.

Factum ẽ aũt in yconio ut si
mul introirent synagogam
iudeoꝝ ⁊ loquerent̃ ita ut crederet
iudeoꝝ ⁊ grecoꝝ copiosa multitu
do. Qui vero increduli fuerũt iudi
suscitauerunt ⁊ ad iracundiã ꝯci
tauerũt ãmas gentiuꝫ aduersus
frẽs. Multo igit̃ tempe demorati
sunt fidutialit̃ agentes in dño: te
stimoniuꝫ ꝑhibẽte verbo g̃tie sue
dãte signa ⁊ ꝓdigia fieĩ ꝑ man⁹
eoꝝ. Diuisa ẽ ãt multitudo ciuita
tis ⁊ quidã quidẽ erãt cũ iudeis.
q̃dã vero cũ apl̃is. Cũ aũt factus
rẽt impetus gentiliũ ⁊ iudeoꝝ cũ
p̃ncipib⁹ suis ut ꝯtumelijs affice
rẽt et lapidarẽt eos: intelligẽtes
ꝯfugerunt ad ciuitates lycaonie
lystrã ⁊ derben ⁊ vniuersaꝫ in cir
cuitu regionẽ ⁊ ibi euãgelisantes
erãt. Et quidaꝫ vir lystris ĩfirm⁹
pedib⁹ sedebat claudus ex vtero
matris sue q̃ nũq̃ ambulauerat
Hic audiuit paulũ loquẽtẽ. Qui
intuitus eũ ⁊ vidẽs qꝛ fidem habe
ret ut saluus fieret dixit magna
voce. Surge super pedes tuos rect⁹
Et exiliuit ⁊ ambulabat. Turbe
autem cum vidissent qd̃ fecerat
paulus leuauerũt vocem suaꝫ ly
caonice dicentes. Dij similes facti
hominibus descenderunt ad nos.

Et vocabant barnabā iouē·paulū vero mercurīū·qm̄ ipe erat dux verbi· Sacerdos q̄ iouis qui erat añ ciuitatem thauros ⁊ coronas añ ianuas afferens cū pplis volebat sacrificare· Q̄ vbi audierūt apostoli barnabas ⁊ paul⁹ cōcissis tunicis suis exilierūt ī turbas damātes ⁊ dicētes· Viri quid hec facitis· Et nos mortales sumus similes vob hoīnes·annūtiantes vob ab hīs vanis vertī ad deū viuū qui fecit cēlū ⁊ terrā ⁊ mare et oīa q̄ in eis sūt q̄ in preteritis generatiōib⁹ dimisit oēs gētes ingredi vias suas· Et quidē nō sine testimonio semetip̄m reliq̄t benefatiens·de celo dans pluuias ⁊ tempa fructifera·implēs cibo ⁊ leticia corda eoꝝ· Et hec dicentes vix sedauerūt turbas ne sibi immolarent· Supuenerūt aūt quidā ab antiochia ⁊ yconio iudei ⁊ persuasis turbis lapidātes paulum traxerūt extra ciuitatē estimātes eū mortuū eē· Circūdantib⁹ autē eū discipulis surgēs intrauit in ciuitatē ⁊ postera die pfectus ē cū barnaba in derbē· Cūq̄ euangelisassent cīuitati illi ⁊ docuissent multos·reuersi sūt lystrā ⁊ yconiū et antiochiā cōfirmātes aīas discipulorū exhortātesq̄ ut p manerēt ī fide ⁊ qm̄ p multas tribulatiōes oportet nos intrare in regnū dei· Et cū ordinassent illis p singulas ecclias presbiteros ⁊ orassent cū ieiuniis cōmēdauerūt eos dño in quē credidērūt· Transeuntesq̄ pisidiā venerūt in pāphiliā ⁊ loquētes verbū dñi in pergen. descenderūt in yталiā ⁊ inde nauigauerūt antiochiā vñ erāt traditi gratie dei in op⁹ q̄ implerunt Cū āt venissent ⁊ congregassent ecclesiā·retulerūt q̄ta fecisset deus cū illis ⁊ q̄ aperuisset gentib⁹ ostiū fidei· Morati sūt aūt tp̄us nō modicū cū discipul'.

Ca·xv·

Et q̄dā descendētes de iudea docebant fratres·q̄ nisi circūcidamini sēm morē moysi non potestis saluari· Facta ergo seditione nō mīma paulo ⁊ barnabe adūsus illos·statuerūt ut ascēderent paul⁹ ⁊ barnabas ⁊ q̄dā alij ex alijs ad ap̄los et presbiteros in ihr̄m sup hac questione· Illi q̄ deducti ab ecclia ptransibāt phēnicē ⁊ samariā narrātes conversionē gentiū ⁊ faciebant gaudiū magnū oīb⁹ fratrib⁹· Cū aūt venissent ihēm susceptī sunt ab ecclia ⁊ ab ap̄lis ⁊ semoribus annūtiantes q̄ta deus fecisset cū illis· Surrexerūt aūt quidā de hēresi pharisēoꝝ q̄ crediderūt dicētes q̄ oportet circūcidi eos p̄cipereq̄ seruare legē moysi· Cōuenerūtq̄ ap̄li ⁊ semores videre de verbo hoc Cū āt magna conquisitiō fieret·surgens petr⁹ dixit ad eos· Viri fratres vos scitis q̄m ab antiq̄s diebus in nob elegit deus p os meū audire gentes verbū euangelij ⁊ credere· Et qui novit corda deus testimoniū phibuit dans illis spm̄ sāctū sicut ⁊ nobis et nichil discreuit inē nos ⁊ illos: fide purificāscorda eoꝝ· Nūc ergo q̄d tempta tis deū·ponere iugū sup ceruices discipl̄oꝝ q̄s neq̄ nos neq̄ pres nīi portare potuim⁹· Sed p grām dñi ih̄u credim⁹ saluari quēadmodū

⁊ illi. Tacuit aūt oīs multitudo ⁊
audiebāt barnabā ⁊ paulū nar
rantes quāta deus fecisset signa
⁊ ꝓdigia in gentibus per eos. Et
post q̄ tacuerūt: rn̄dit iacob⁹ di
cens. Viri fratres audite me. Sy
mō narrauit quēadmodū p̄mū
deus visitauit sumere ex gentib⁹
ꝓpl'm nomini suo ⁊ huic ꝯcordāt
verba ꝓphaꝝ sic̄ scriptuꝫ ē. Post
hec reuertar ⁊ reedificabo taberna
culum dauid qđ decidit ⁊ diruta
ei⁹ reedificabo ⁊ erigam illud: ut
requirāt cetei hominū dn̄m ⁊ om
nes gentes sup quas inuocatū ē
nomē meū dicit dn̄s fatiens hec.
Notū a seculo ē dn̄o opus suum.
Propt̄ qđ ego iudico nō inquie
tari eos qui ex gentib⁹ ꝯuertunt̄
ad deū. ꝫ scribere ad eos ut absti
neant se a cōtaminacōnib⁹ simu
lacroꝝ ⁊ fornicacōne ⁊ suffocatis
⁊ sāguine. Moyses em̄ a tp̄ibus
antiquis habꝫ in singul' ciuitati
b⁹ qui eū predicēt in synagogis:
vbi p omne sabbatū legit̄. Tunc
placuit apl'is ⁊ senioribꝰ cū oī ec
clesia eligere viros ex eis ⁊ mitte
re antiochiā cū paulo ⁊ barnaba
iudā q̄ ꝯgnomīabat̄ barsabas
et sylaꝫ viros p̄mos in fratrib⁹:
scribētes p man⁹ eoꝝ. Apostoli ⁊
seīores frēs hijs q̄ sūt ātiochie ⁊
sirie et cilitie fratrib⁹ ex gentib⁹
salutē. Qm̄ audiuim⁹ qꝛ quidam
ex nob̄ exeuntes turbauerūt vos
verb̄: euertentes am̄as vestras: q̄
b⁹ nō mandauim⁹: placuit nob̄
collectis ī vnū eligere viros ⁊ mit
tere ad vos cū carissimis nr̄is bar
naba ⁊ paulo: hoīb⁹ q̄ tradiderēt
animas suas ꝓ nomīe dn̄i nostri
ihu xp̄i. Misimus ergo iudā ⁊ sy
lā q̄ ⁊ ip̄i vob̄ verb̄ referent eadeꝫ
Visū est em̄ spirituisācto et nob̄.
nihil vltra imponere vob̄ oneris
q̄ hec necessaria: ut abstīeatis vos
ab ymolatis simulacroruꝫ ⁊ san
guine suffocato et fornicatione a
quib⁹ custodientes vos bn̄ age
tis. Valete. Illi ergo dimissi descē
derūt antiochiā ⁊ cōgregata mul
titudine tradiderūt epl'am. Quā
cū legissent: gauisi sūt sup ꝯsolati
one. Iudas aūt ⁊ sylas ⁊ ip̄i cuꝫ
eēnt ꝓphe verbo plurimo ꝯsolati
sunt frēs et cōfirmauerūt. Facto
aūt ibi aliqn̄to tp̄e dimissi sūt cū
pace a fratribus ad eos qui mise
rāt illos. Visū ē āt syle ibi rema
nere. iudas āt solus abijt ihrl'm
Paulus autēꝫ ⁊ barnabas demo
rabant̄ antiochie: docētes ⁊ euan
gelisātes cū alijs plurib⁹ verbuꝫ
dn̄i. Post aliquot aūt dies dixit
ad barnabā paulus. Reūtentes
visitem⁹ frēs p vniuersas ciuita
tes in q̄b⁹ p̄dicauim⁹ verbū dn̄i
qūo se habeant. Barnabas autē
volebat secū assumere ⁊ iohem q̄
ꝯgnominabat̄ marcus. Paulus
aūt rogabat eū: ut qui discessissꝫ
ab eis de pamphilia ⁊ nō issꝫ cuꝫ
eis: in opus nō debere recipi. Fcā
est aūt dissensio: ita ut discederēt
ab inuicē ⁊ barnabas q̄deꝫ assum
pto marco nauigaēt cypꝝ. Pau
lus aūt electo syla ꝓfectus est tr̄
ditus gratie dei a fratribus. Per
ambulabat aūt siriam ⁊ cilitiam
cōfirmans ecclesiā precipiens cu
stodire precepta apostoloꝝ et se
nioꝝum. Peruenit autem in derbē
⁊ lystram. Capitulū. xvi.

Ecce discipulus q̄dā erat ibi noīe thimotheus: filius mulieris vidue fidel̄: p̄e gentili. Huic testimoniū bonū reddebāt q̄ in lystris erāt a yconio fratres. Hūc voluit paulus secū pficisci a assumens circūcidit eum pp̄e iudeos q̄ erant in illis locis. Sciebāt enim oēs q̄ pat̄ eius erat gētilis. Cū āt p tūsirēt ciuitates. tradebāt eis custodire dogmata que erāt decreta ab ap̄lis a seniorib⁹ q̄ erant ierosolimis. Et eccl̄ie quidē confirmabant fide a abūdabāt numero q̄tidie. Transeūtes aūt frigiaz a galatie regionez. vetati sunt a spūsancto loqui verbuz dei in asia. Cū venissent aūt in mysiaz temptabāt ire in bithyniā a nō p̄misit eos spūs iēsu. Cū aūt ptrāsissent mysiam descenderūt troadē a visio p noctem paulo oīsa est. Vir macedo q̄dā erat stans a deprecās eū a dicens. Transiēs in macedoniaz adiuua nos. Vt aūt visū vidit. statim q̄sq̄uim⁹ pficisci in macedoniaz certi facti q̄ vocasset nos deus euāgelizare eis. Nauigātes aūt a troade recto cursu venim⁹ samotraciaz a sequenti die neapolim a inde philippis que est p̄ma ptis macedonie ciuitas colonia. Eram⁹ aūt in hac urbe dieb⁹ aliquot conferētes. die aūt sabbatoꝝ egressi sum⁹ foras portā iuxta flumē vbi videbatur oratio esse a sedentes loquebamur mulieribus q̄ conuenerant a quedā mulier noīe lidia purpuraria ciuitatis thyatirenoꝝ colens deū audiuit cui⁹ dñs aperuit cor intēdere his q̄ dicebant a paulo. Cū aūt baptisata esset a dom⁹ ei⁹: dep̄cata est dicens. Si iudicastis me fidelē dño esse. introite in domū meā a manete. Et coegit nos. Factū ē aūt eūtib⁹ nobis ad oratiōez puellā quandā hñtez spm̄ phitonē obuiare nob⁹ que questū magnū p̄stabat dñis suis diuinādo. Hec subsecuta paulū a nos clamabat dicēs. Isti homines serui dei excelsi sūt q̄ ānūtiant vob⁹ viā salutis. Hoc aūt faciebat multis diebz. Dolēs aūt paulus a cōuersus spiritui dixit. Precipio tibi in noīe iesu xp̄i exire ab ea. Et exiit eadē hora. Videntes aūt dñi ei⁹ q̄ exiuit spes questus eoꝝ: apprehendentes paulum a silaz p duxerūt in forū ad p̄ncipes a offerentes eos magistratibz dixerūt. Hi homines conturbāt ciuitatē nostrā cū sint iudei a ānūtiāt morez quez nō licet nob⁹ suscipere neq̄ facere cū simus romani. Et concurrit plebs aduersus eos a magistratus scissis tunicis eoꝝ iusserūt eos vergis cedi. Et cū multas plagas eis imposuissent miserūt eos in carcerē: precipiētes custodi ut diligenter custodiret eos. Qui cuz tale p̄ceptū accepissz misit eos in intrioreꝝ carcerez a pedes eoꝝ strinxit ligno. Media aūt nocte paulus a silas adorantes laudabāt deū a audiebant eos q̄ in custodia erāt. Subito vero terremotus factus ē magn⁹ ita ut mouerent̄ fūdamenta carceris. Et statim apta sūt oīa ostia et vniuersoꝝ vincula soluta sūt. Expergefact⁹ aūt custos carceris a videns ianuas aptas carceris euaginato gladio volebat se interficere: estimans fugisse vinctos. Clamauit aūt paulus voce

magna dicens. Nihil feceris tibi mali. Vniuersi enim hic sumus. Petito q lumine introgressus et tremefactus procidit paulo et syle ad pedes et producens eos foras ait. Dñi: quid me oportet facere ut saluus fiam. At illi dixerunt. Crede in dñm ihm et salvus eris tu et domus tua. Et locuti sunt ei verbum dñi cum oibus qui erant in domo ei. Et tollens eos in illa hora noctis lauit plagas eorum et baptisatus est ipse et ois domus ei continuo. Cumq produxisset eos in domum suam apposuit eis mensam et letatus est cum ois domo sua credens deo. Et cum dies factus esset: miserunt magistratus lictores dicentes dimitte homines illos. Nuntiauit aut custos carceris verba hec paulo. q miserunt magistratus ut dimittamini. Nunc igit exeuntes ite in pace. Paulus autem dixit eis. Cesos nos publice indemnatos homines romanos miserunt in carcerem et nunc occulte nos eicium. Non ita. sed veniant et ipi nos eiciant. Nuntiauerunt aut magistratibus lictores verba hec. Timuerunt q audito q romani essent et venientes deprecati sunt eos et educentes rogabant ut egrederentur de urbe. Exeuntes aut de carcere introierunt ad lidiam et visis fratribus consolati sunt eos et profecti sunt.

Cum aut pabu Ca. xvij.

Dissent apphipolim et apollonia venerunt thessalonicam ubi erat synagoga iudeorum. Secm consuetudinem aut paulus introiuit ad eos et per sabbata tria disserebat eis de scripturis adaperiens et insinuans q xpm oportuit pati et resurgere a mortuis et q hic est ihus xpus que ego annuntio vob. Et quidam ex eis credidерunt et adiuncti sunt paulo et syle et de colentibus gentilibus multitudo magna et mulieres nobiles non paucе. zelantes aut iudei assumentes de vulgo viros quosdam malos et turba facta concitauerunt ciuitatem et assistentes domui iasonis querebant eos producere in ppm. Et cum non inuenissent eos: trahebant iasonem et quosdam fratres ad principes ciuitatis clamantes. quoniam hi q urbem concitant et huc venerunt quos suscepit iason et hi omnes contra decreta cesaris faciunt regem alium dicentes esse ihm. Conciauerunt aut plebem et principes ciuitatis audientes hec et acceptа satisfactione a iasone et a ceteris dimiserunt eos. Fres vero confestim per noctem dimiserunt paulum et sylam in beroam. Qui cum venissent in synagogam iudeorum introibant. Hi aut erant nobiliores eorum q fuit thessalonicenses q suscepерunt verbum cum omni auiditate quotidie scrutantes scripturas si hec ita se hirent. Et multi quidem crediderunt ex eis et mulierum gentilium honestarum viri non pauci. Cum aut cognouissent in thessalonica iudei quia et bero e predicatum est a paulo verbum dei: venerunt et illuc commouentes et turbantes multitudines. Statimq tunc paulum dimiserunt fres ut iret usq ad mare. Sylas aut et thimotheus remanserunt ibi. Qui aut deducebant paulum puxerunt eum usq ad athenas et accepto mandato ab eo ad sylam et thimotheum ut quam celerius venirent ad illum profecti sunt. Paulus autem cum athenis eos expectaret incitabatur spiritus eius in ipo: videns idolatrie deditam ciuitatem.

Disputabat igitur in synagoga cum iudeis et colentibus et in foro per omnes dies ad eos qui audierant. Quidam autem epicurei et stoici philosophi disserebant cum eo et quidam dicebant Quid vult seminiuerbius hic dicere. Alii vero: nouorum demoniorum videtur annuntiator esse. quia ihesum et resurrectionem annuntiabat eis. Et apprehensum eum ad ariopagum duxerunt dicentes Possumus scire que est hec nona que a te dicitur doctrina. Noua enim quedam infers auribus nostris. Volumus ergo scire quidnam velint hec esse. Athenienses autem omnes et aduene hospites ad nihil aliud vacabant nisi aut dicere aut audire aliquid noui. Stans autem paulus in medio ariopagi ait. Viri athenienses per omnia quasi superstitiosos vos video. Preteiens enim et videns simulacra vestra inueni et aram in qua scriptum erat Ignoto deo Quod ergo ignorantes colitis. hoc ego annuntio vobis. Deus qui fecit mundum et omnia que in eo sunt: hic celi et terre cum sit dominus. non in manufactis templis habitat nec manibus humanis colitur indigens aliquo cum ipse det omnibus vitam et inspirationem et omnia. fecitque ex vno omne genus hominum inhabitare super vniuersam faciem terre definiens statuta tempora et terminos habitationis eorum querere deum si forte attrectent eum aut inueniant quamuis non longe sit ab vnoquoque nostrum. In ipso enim viuimus et mouemur et sumus. sicut et quidam vestrum poetarum dixerunt. Ipsius enim et genus sumus. Genus ergo cum simus dei. non debemus estimare auro et argento aut lapidi sculpture artis et cogitationis hominis deinum esse simile. Et tempora quidem huius ignorantie despitiens deus. nunc annuntiat hominibus ut omnes vbique penitentiam agant eo quod statuit diem in quo iudicaturus est orbem in equitate in viro in quo statuit. fidem prebens omnibus suscitans eum a mortuis. Cum audissent autem resurrectionem mortuorum. quidam quidem irridebant. quidam vero dixerunt. Audiemus te de hoc iterum. Sic paulus exiuit de medio eorum. Quidam vero viri adherentes ei crediderunt in quibus et dyonisius ariopagita et mulier nomine damaris et alii cum eis.

Capitulum. xviii.

Post hec egressus ab athenis venit corinthum et inueniens quendam iudeum nomine aquilam ponticum genere qui nuper venerat ab ytalia et priscillam vxorem eius eo quod precepisset claudius discedere omnes iudeos a roma accessit ad eos et quia eiusdem erat artis manebat apud eos et operabatur. Erant autem scenofactorie artis. Et disputabat in synagoga per omne sabbatum interponens nomen domini ihesu. suadebatque iudeis et grecis Cum venissent autem de macedonia sylas et thimotheus. instabat verbo paulus testificans iudeis esse xpm ihesum. Contradicentibus autem eis et blasphemantibus. excutiens vestimenta sua dixit ad eos. Sanguis vester super caput vestrum. Mundus ego ex hoc ad gentes vadam. Et migrans inde intrauit in domum cuiusdam nomine titi iusti colentis deum cuius domus erat coniuncta synagoge Crispus autem archisynagogus credidit domino cum omni domo sua et multi corinthiorum audientes credebant et baptizabantur. Dixit autem dominus nocte per visionem paulo. Noli timere. sed

loquere ⁊ ne taceas. Propter qd̄
ego sū tecū et nemo apponet̄ tibi
ut noceat te. qm̄ ꝓplus est m̄ mul
tus in hac ciuitate. Sedit aūt ibi
annū ⁊ sex menses: docens apud
eos verbū dei. Gallione aūt ꝓcō
sule achaie insurrexerūt vno aīo
iudei in paulū ⁊ adduxerūt eū ad
tribunal dicētes. qꝛ ɔtra legē hic
ꝑsuadet hominibꝫ colere deū. Inci
piente aūt paulo apire os: dixit
gallio ad iudeos. Si quidē eēt ini
quū aliq̄d ā facinꝰ pessimuꝫ o vi
ri iudei recte vos sustinereꝫ. si vero
questiones sunt de verbo ⁊ noībꝫ
legis vīe: vos ipi videritis. Iudex
ego hoꝝ nolo eē. Et eminauit eos
a tribunali. Apprehēdētes āt oēs
sosthenen pn̄cipē synagoge ꝑcu
tiebāt eū añ tribunal ⁊ nihil eoꝝ
gallioni cure eāt. Paulus vero cū
adhuc sustinuisset dies multos
fratribꝰ valefatiēs nauigauit si
riam ⁊ cū eo priscilla et aq̄la qui
sibi totonderat in cenchris caput
Habebat em̄ votū. Deueītqꝫ ephe
sū ⁊ illos ibi reliq̄t. Ipe vero īgres
sus synagogaꝫ disputabat cuꝫ iu
deis. Rogātibꝫ aūt eis ut amplio
ri tēpe maneret: nō ɔsensit. ꝫ vale
fatiēs ⁊ dicēs iteꝝ reūtar ad vos
deo volente: ꝓfectus ē ab epheso
Et descēdens cesaream ascendit et
salutauit eccīam ⁊ descēdit antio
chiā. Et facto ibi aliquāto tpe ꝓ
fectus ē: ꝑambulās ex ordine ga
latiaꝫ regionē ⁊ frigiā: ɔfirmans
oēs discipulos. Iudeus aūt q̄dā
appollo noīe: alexandrinꝰ nacōe
vir eloquēs deueīt ephesū: potēs
in scripturis. Hic erat edoctꝰ viā
dn̄i ⁊ feruens spū loq̄bat̄ ⁊ doce
bat diligēter ea que sūt ihu: sciēs
tm̄ baptisma iohis. Hic ḡ cepit fi
dutialit̄ agere in synagoga. Quē
cū audissent p̄scilla ⁊ aq̄la assum
pserūt eū ⁊ diligētiꝰ exposuerūt ei
viā dn̄i. Cū aūt vellet ire achaiaꝫ
exhortati frēs scripserūt discipul̄
ut susciperēt eū. Qui cū venisset cō
tulit multū hijs q̄ crediderūt. Ve
hement̄ em̄ iudeos r̄uincebat: pu
blice oñdens ꝑ scripturas eē xp̄m
ihesū.

Capitulū. xix.

Factū ē aūt cū appollo eēt co
rinthi ut paulꝰ peragratis
supioribꝰ ꝑtibus veniret ephesuꝫ
⁊ inueniret quosdaꝫ discipulos.
Dixitqꝫ ad eos. Si spm̄sanctuꝫ ac
cepistis credētes. At illi dixerunt
ad eū. Sꝫ neqꝫ si spūssanctꝰ ē audi
uimꝰ. Ille vero ait. In q̄ ḡ bapti
sati estis. Qui dixerūt. In iohis
baptismate. Dixit āt paulus. Io
hānes baptisauit baptismo peni
tētie ꝓplm̄ dicēs in eū q̄ venturus
eēt post ipm̄ ut crederent: hoc ē in
ihm̄. Hijs auditis baptisati sunt
in noīe dn̄i ihu. Et cū imposuisset
illis manꝰ paulus: venit spūssan
ctus sup eos ⁊ loquebant̄ liguis
⁊ ꝓphetabant. Erant aūt oēs viri
fere duodecī. Introgressus aūt sy
nagogā cū fidutia loquebat̄ per
tres mēses: disputans ⁊ suadēs de
regno dei. Cū aūt quidā indura
rent̄ ⁊ nō crederent maledicentes
viam domini coram multitudine
discedens ab eis segregauit disci
pulos: quotidie disputans in sco
la tyranni cuiusdam. Hoc autē
factum est per bienniū: ita ut qui
habitabant in asia audirent ver
bum domini iudei atqꝫ gentiles.

Virtutesq; nõ quaslibet fatiebat
deꝰ ꝑ manũ pauli. ita ut etiã sup
languidos deferrent̃ a corpe eius
sudaria ⁊ semicintia et recedebãt
ab eis lãguores ⁊ spiritus nequã
egrediebant̃. Tẽptauerũt aũt q̃
daꝫ ⁊ de circũeuntibꝫ iudeis exorci
stis inuocare sup eos q̃ habebãt
spũs malos nomẽ dñi ihu dicen
tes. Adiuro vos ꝑ ihꝫ quẽ paulꝰ
p̃dicat. Erãt aũt cuiusdã sceue iu
dei pn̄cipis sacerdotũ septeꝫ filij q̃
hoc fatiebãt. Rñdens ãt spũs ne
quã dixit eis. Ihm noui ⁊ paulũ
scio. Vos aũt q̃ estis. Et insiliẽs
hõ in eos in quo erãt demoniũ pes
simũ ⁊ dñatus amboruꝫ inualuit
ɔtra eos ita ut nudi ⁊ vulnerati
effugerẽt de domo illa. Hoc autẽ
notũ factũ est oĩbꝰ iudeis atq; gẽ
tilibꝫ qui habitabãt ephesi ⁊ ceci
dit timor sup oẽs illos ⁊ mag̃fica
bat̃ nomẽ dñi ihu. Multiq; credẽ
tiũ veniebant ɔfitentes ⁊ annun
tiantes actus suos. Multi aũt ex
eis qui fuerãt curiosa sectati cõtu
lerũt libros ⁊ ɔbusserũt omẽs co
rã oĩbꝰ ⁊ ɔputatis p̃cijs illoꝝ in
uenerẽt pecuniã denarioꝝ qn̄qua
gintamiliũ. Ita fortiter crescebat
verbũ dei ⁊ ɔfirmabat̃. Hijs aũt
expletis ꝓposuit paulꝰ in spũ trã
sita macedonia ⁊ achaya ire ihero
solimã dicẽs. qm̃ postq̃ fuero ibi
oportet me ⁊ romã videre. Mittẽs
aũt ĩ macedoniaꝫ duos ex mĩstrã
tibꝰ sibi thimotheũ ⁊ erastũ. ipe
remansit ad tps ĩ asia. Facta est
aũt illo tpe turbatio nõ minima
de via dñi. Demetriꝰ em̃ q̃dã no
mine argẽtariꝰ fatiens edes argẽ
teas dyane p̃stabat artificibꝰ ñ
modicũ questũ quos cõuocãs ⁊
eos q̃ eiusmodi erãt opifices di
xit. Viri scitis q̃ de hoc artifitio ẽ
nobis acquisicõ ⁊ videtis ⁊ audi
tis q̃ nõsoluꝫ ephesi ꝫ pene totiꝰ
asie paulꝰ hic suadens aũtit mul
tã turbaꝫ dicens. qm̃ nõ sũt dij q̃
manibꝰ fiunt. Nõsolũ aũt hec pe
riditabit̃ nob̃ ꝑs in redargucõeꝫ
veĩre. ꝫ et magne dyane tẽplũ in
nihilũ reputabit̃ ⁊ destrui ĩcipiet
maiestas eiꝰ quã tõ asia ⁊ orbis
colit. Hijs auditis repleti sũt ira
⁊ exclamauerũt dicẽtes. Magna
dyana ephesioruꝫ. Et impleta ẽ ci
uitas ɔfusione et impetũ fecerunt
vno am̃o in theatꝝ rapto gaio ⁊
aristarcho macedonibꝰ comitibꝰ
pauli. Paulo aũt volente intrare
in ꝓpl'm nõ ꝑmiserẽt discipuli. Qui
daꝫ aũt ⁊ de asie pn̄cipibꝰ q̃ erãt
amici eiꝰ miserũt ad eũ: rogantes
ne se daret ĩ theatꝝ. Alij ãt aliud
clamabãt. Erat em̃ ecclesia ɔfusa
⁊ plures nesciebãt qua ex cã ɔue
nissent. De turba ãt detraxerunt
alexandꝝ ꝓpellentibꝰ euꝫ iudeis.
Alexander ãt manu silencõ postu
lato. volebat racõeꝫ reddere ꝓpl'o.
Quẽ ut cognouerũt iudeũ eẽ. vox
facta est vna oĩm q̃si ꝑ horas du
as clamãtiũ. Mag̃ dyana ephesi
orũ. Et cũ sedassꝫ scriba turbas di
xit. Viri ephesij quis eĩ ẽ hominũ
qui nesciat ephesiorũ ciuitatẽ cul
triceꝫ eẽ magne dyane iouisq; ꝓ
lis. Cũ ergo hijs ɔtradici nõ pos
sit oportet vos sedatos eẽ ⁊ nihil
temere agere. Adduxistis em̃ ho
mines istos. neq; sacrilegos neq;
blasphemantes deã vestrã. Rd̃ si
demetriꝰ et qui cũ eo sũt artifices

hñt aduersus aliquē causaz: con
uentus forenses agunt et ꝓcōsu
les sūt: accusēt inuicē. Si quid au
tē alterius rei queritis in legittīa
eccīa poterit absolui. Nā ⁊ ꝑidita
mur argui sedicōis hedierne cuz
nullꝰ obnoxiꝰ sit de quo possimꝰ
reddere racōez ꝯcursus istiꝰ. Et cū
hec dixisset dimisit eccīaz. Ca. xx.

Postq̄ aūt cessauit tumultꝰ
vocatis paulus discipul' et
exhortatꝰ eos valedixit ⁊ ꝓfectꝰ
ē ut iret in macedoniaz. Cū aūt ꝑ
ābulasset ꝑtes illas ⁊ exhortatꝰ
eos fuisset multo ꝑmōe venit ad
gretiā: vbi cū fecisset menses tres
facte sūt illi insidie a iudeis naui
gaturo in siriā. habuitq; ꝯsilium
ut reuerteret ꝑ macedoniā. Comi
tatus ē aūt euz sosi pat' pirribero
ensis. thessalonicensium vero ari
starchus ⁊ secūdus ⁊ gaius der
beus ⁊ thimotheus. asiani vero ti
chicus et trophrimꝰ. Hij cū ꝑces
sissent sustinuerunt nos troade.
nos vero nauigauimꝰ post dies
azimoꝝ a philippis ⁊ venimꝰ ad
eos troadē in diebus qn̄q; vbi de
morati sumꝰ diebꝰ septē. Vna āt
sabbati cū venissemꝰ ad frangen
dū panē paulus disputabat cuz
eis ꝓfecturus in crastinuz. ꝓtra
xitq; sermonē vsq; ī mediā noctē
Erāt aūt lāpades copiose in cena
culo vbi eramꝰ ꝯgregati. Sedens
aūt quidā adolescens noīe euthi
cus sup fenestrā cuz mergeret sō
no ḡui disputante diu paulo du
ctꝰ sōno cecidit de tercō cenaculo
deorsū ⁊ sblatꝰ ē mortuꝰ. Ad quē
cū descēdissz paulꝰ īcubuit sup eū
⁊ ꝯplexꝰ dixit Nolite turbaī. Aīa
em̄ ipiꝰ in ipō ē. Ascendens autez
frangēsq; panē ⁊ gustās. satisq;
allocutus ē vsq; in lucez ⁊ sic ꝓfe
ctus est. Adduxerūt aūt pueruz
viuentē ⁊ ꝯsolati sūt nō minime
Nos aūt ascēdentes nauigauimꝰ
ī asson inde suscepturi paulū. Sic
em̄ disposuerat ipe ꝑ terrā iter fa
cturus. Cū āt ꝯuenissemꝰ ī asson
assumpto eo venimꝰ mitilenem.
Et inde nauigātes sequēti die ve
nimꝰ cōtra chiū ⁊ alia die applicui
mꝰ samū ⁊ sequēti die venimꝰ mi
letū. Proposuerat em̄ paulꝰ trās
nauigaē ephesū: ne qua mora illi
fieret ī asia. Festinabat em̄ si pos
sibile sibi eēt ut diez penthecostē
faceret iherosolimis. A mileto āt
mittēs ephesū vōuit maiores na
tu eccīe q̄ cū venissent ad eū et sil'
eēnt dixit eis. Vos scitis a p̄ma
die q̄ ingressus sū ī asiā q̄lit' vob i
scuz ꝑ oē tps fuerim seruiēs dño
cū oī humilitate ⁊ lacrīs ⁊ tēpta
tionibꝰ q̄ m̄ acciderūt ex īsidijs iu
deoꝝ qūo n̄l subtraxerim vob' vti
liū q̄ minꝰ ānūtiarē vob' ⁊ docerē
vos publice ⁊ ꝑ domos: testificās
iudeis atq; gētilibꝰ in deū peniten
tiā ⁊ fidē ī dñm nr̄m ihm xp̄m. Et
nūc ecce alligatꝰ ego spū vado in
ihrl'm que ī ea ventura sint m̄ ig
norans n̄ q̄ spūssanctꝰ ꝑ oēs ciui
tates m̄ ꝓtestatur dicens. qm̄ vi
cula ⁊ tribulacōnes iherosolimis
me manent. Sz nihil hoꝝ vereor:
nec fatio aīaz meā ꝑtiosiorē q̄ me
dūmodo ꝯsūmem cursum meum
⁊ ministeriū verbi quod accepi a
dño ihesu testificari euangelium
gr̄e dei. Et nūc ecce ego scio q̄ am
plius nō videbitis faciem meam

vos oēs ꝑ q̄s trāsiui p̄dicans re
gnū dī. Quapropt̄ ꝯtestor vos ho
dierna die. qꝛ mūdꝰ sū a sāguine
oīm. Nō em̄ subt̄fugi quo minus
annūtiarē oē ꝯciliū dei vobis. At
tendite vob̄ ⁊ vniuſo gregi ī quo
vos spūssanctꝰ posuit episcopos
regere eccīaꝫ dei quā acquisiuit sā
guine suo. Ego scio qm̄ intrabunt
post discessiōeꝫ meā lupi rapaces
in vos nō ꝑcentes gregi. Et ex vo
bis ip̄is exurgēt viri loquētes ꝑ
uſa ut abducāt discipulos post
se. Propt̄ qd̄ vigilate memoria re
tinētes qm̄ ꝑ triennīū nocte ⁊ die
ñ cessaui cū lacrimis monēs vnū
quēqꝫ vestꝝ. Et nūc ꝯmendo vos
dō ⁊ verbo gratie ipsiꝰ qui potens
est edificare et dare hereditateꝫ in
sāctificatis oībꝰ. Argentū ⁊ auꝝ
aut vestē nulliꝰ ꝯcupiui sicut ipsi
scitis. qm̄ ad ea que m̄ opus erāt
⁊ hijs qui mecū sūt ministrauerīt
manꝰ iste. Om̄a oñdi vob̄. qm̄ sic
laborātes oportet suscipe īfirmos
ac meminisse verbi dñi ihesu. qm̄
ip̄e dixit. Beatius ē magis dare q̄
accipe. Et cum hec dixisset: positis
genibꝰ suis orauit cū oībus illis
Magnꝰ aūt fletus factꝰ ē oīm et
ꝓcūbētes sup collū pauli oscula
bāt̄ eū: dolentes maxime in verbo
qd̄ dixerat qm̄ ampliꝰ fatiē eiꝰ ñ
eēnt visuri. Et deducebāt eum ad
nauem. Capitulū. xxi.

Cum autēꝫ factū eēt ut naui
garemꝰ abstracti ab eis: re
cto cursu venimꝰ choū ⁊ sequenti
die rodū ⁊ inde paterā. Et cū inue
nissemꝰ nauē trāsfretantē ī phemi
ceꝫ: ascendētes nauigauimꝰ. Cum
apparuissemꝰ aūt cypro relinquē
tes eā ad sinistrā nauigauimꝰ in
syriā ⁊ venimꝰ tyꝝ. Ibi eī nauis
expositura erat onꝰ. Inuētis aūt
discipul' mansimꝰ ibi diebꝰ sep
tem. Qui paulo dicebāt ꝑ spiritū
ne ascēderet ihero solimā Et exple
tis diebꝰ ꝓfecti ibamꝰ: deducenti
bꝰ nos omībꝰ cū vxoribꝰ ⁊ filijs
vsqꝫ foras ciuitatē ⁊ positis geni
bꝰ in litore orauimꝰ. Et cū valefe
cissemꝰ inuicē ascendimꝰ nauē. il
li aūt redierūt ī sua. Nos vero na
uigatione explicita a tyro descen
dimus ptholomaidā ⁊ salutatis
fratribꝰ mansimꝰ die vna apud
illos. Alia aūt die ꝓfecti venimus
cesareā. Et intrantes in domū phi
lippi euangeliste q̄ erat vnus de
septē mansimꝰ apud eū. Huic āt
erant q̄tuor filie virgines ꝓphetā
tes. Et cū moāremur ꝑ dies aliq̄t
supuenit quidā vir a iudea ꝓphe
ta noīe agabꝰ. Is cū venisset ad
nos tulit zonaꝫ pauli ⁊ alligās si
bi pedes ⁊ manꝰ dixit. Hec dic̄ spi
ritussanctꝰ. Virꝝ cuiꝰ est zona hec
sic alligabūt in ihrl'm iudei et tra
dent in manꝰ gentiū Qd̄ cū audis
semꝰ rogabamꝰ nos ⁊ qui loci il
liꝰ erāt ne ascēderet ihero solimaꝫ
Tūc rn̄dit paulus et dixit. Quid
facitis flentes ⁊ affligētes cor me
um. Ego aūt nō solū alligari. sed
⁊ mori ī ihrl'm ꝑatus sū ꝓpter no
men dñi ihu. Et cū ei suadere non
possemꝰ: quieuimꝰ dicētes. Domī
volūtas fiat. Post dies aūt istos
prepati ascendebamꝰ ī ihrl'm. Ve
nerūt aūt quidā ex discipul' a ce
sarea nobiscū: adducentes secuꝫ
apud quē hospitaremur iasoneꝫ
quēdā cypꝝ antiquū discipuluꝫ

Et cū venissem⁹ iherosolimā liben
ter exceperīt nos fratres. Sequēti
aūt die ītroibat paulus nobiscū
ad iacobuz: oēsq; collecti sūt seīo
res. Quos cū salutassz: narrabat
p singula que deus fecisset in gen
tib⁹ p ministeriū illius. At illi cuz
audissent magnificabāt deū dire
rūtq; ei. Vides frat̄ quot milia sūt
ī iudeis qui crediderūt ⁊ oēs emu
latores sūt legis. Audierūt autez
de te. qꝛ discessionē doceas a moy
se eoꝝ qui p gentes sunt iudeoruz
dicens nō debere eos circūcidere fi
lios suos neq; scd̄m ɔsuetudinez
ingredi. Quid ēgo ē. Vtiq; opor
tet ɔuenire multitudinē. Audiēt
em̄ te supuenisse. Hoc ḡ fac qd̄ ti
bi dicim⁹. Sūt nob̄ viri quatuor
votū habentes sup se. Hijs assum
ptis sāctifica te cū illis ⁊ impende
in illis ut radāt capita ⁊ sciēt om
nes qꝛ que de te audierēt falsa sūt
sz ābulans ⁊ ipe custodiens legē
De hijs aūt qui crediderūt ex gen
tib⁹ nos scripsim⁹ iudicātes ut
abstineāt se ab ydolis ymolato
⁊ sanguine ⁊ suffocato ⁊ fornica
tione. Tūc paul⁹ assumptis viris
postera die purificatus cū illis in
trauit in templū: ānūtians exple
tionē dieꝝ purificacōis donec of
ferret̄ p vnoquoq; eoꝝ oblatio
Cū aūt septē dies ɔsūmarent hij
q̄ de asia erāt iudei cū vidissent eū
in tēplo ɔcitauerūt oēm populuz
⁊ iniecerūt ei manus clamantes.
Viri israhelite adiuuate. Hic est
hō q̄ aduersus populū ⁊ legē ⁊ lo
cū hūc oēs vbiq; docens: insup ⁊
gētiles īduxit in templū ⁊ viola
uit sanctū locū istuz. Viderāt em̄
trophimū ephesiū in ciuitate cuz
ipō quē estimauerūt qm̄ in tēplū
introduxisset paulus. Cōmotaq;
est ciuitas tō ⁊ facta est cōcursio
populi. Et apprehendētes paulum
trahebūt eū extra templū ⁊ statī
clause sunt ianue. Querentib⁹ āt
eū occidere: nūtiatū ē tribuno co
hortis. qꝛ tota ɔfundit̄ iherusalez
Qui statī assumptis militib⁹ ⁊ cē
turioīb⁹ decucurrit ad illos. Qui
cū vidissent tribunū ⁊ milites: ces
sauerūt pcutere paulū. Tūc acce
dens tribun⁹ apprehēdit eū ⁊ ius
sit eū alligari cathenis duab⁹ ⁊ ī
terrogabat q̄s eēt ⁊ quid fecisset
Alij aūt aliud clamabāt ī turba
Et cū nō posset certū ɔgnoscere p̄
tumultu: iussit duci euz in castra.
Et cum venissz ad gradus ɔtigit
ut portaret̄ a militibus ꝓpter vim
populi. Sequebat̄ em̄ multitudo
populi clamās tolle eum. Et cum
cepisset induci in castra paulus
dicit tribuno. Si licet mihi loqui
aliq̄d ad te. Qui dixit ei Grece no
sti. Nonne tu es egiptiꝰ qui ante
hos dies tumultū cōcitasti ⁊ edu
xisti in desertū quatuormilia viro
rū sicarioꝝ. Et dixit ad eū paul⁹.
Ego hō sū quidē iude⁹ a tharso ci
litie: nō ignote ciuitatis municeps
Rogo autē te pmitte mihi loqui
ad populū. Et cum ille permisisset
paulus stans in gradib⁹ ānuit
manu ad plebē ⁊ magno silentio
facto allocutus est līgua hebrea
dicens.

Capitulū. xxij.

Viri frēs ⁊ pīes audite quaz
ad vos nūc rdo racōz. Cū au
dissēt āt qꝛ hebrea līgua loq̄ret̄ ad
illos magis p̄stiterīt silētiū ⁊ dixit

Ego sum vir iudeus natus tharso ci
litie. nutritus autem in ista ciuitate se
cus pedes gamaliel eruditus iuxta
veritatem paterne legis emulator le
gis sicut et vos omnes estis hodie
qui hanc viam persecutus sum vsque ad
mortem alligans et tradens in custodi
as viros ac mulieres. sicut princeps
sacerdotum mihi testimonium reddit et
omnes maiores natu a quibus et epistolas
accipiens ad fratres damascum per
gebam ut adducerem inde vinctos
in ihrlm ut punirentur. Factum est au
tem eunte me et appropinquante dama
sco media die subito de celo circum
fulsit me lux copiosa et decidens in
terram audiui vocem dicentem mihi. Sau
le saule quid me persequeris. Ego
autem respondi. Quis es domine. Dixitque ad
me. Ego sum ihesus nazarenus quem tu
persequeris. Et qui mecum erant lumen
quidem viderunt. vocem autem non audie
runt eius qui loquebatur mecum Et dixi.
Quid fatiam domine. Dominus autem dixit
ad me. Surgens vade damascum et
ibi tibi dicetur de omnibus que te oporteat
facere. Et cum non viderem pre clarita
te luminis illius ad manum dedu
ctus a comitibus veni damascum.
Ananias autem quidam vir secundum le
gem testimonium habens ab omnibus coha
bitantibus iudeis veniens ad me
et stans dixit mihi. Saule frater respi
ce. Et ego eadem hora respexi in eum
At ille dixit. Deus patrum nostrorum
preordinauit te ut cognosceres volun
tatem eius ut videres iustum et audi
res vocem ex ore eius. quia eris testis il
lius ad omnes homines eorum que vidisti et
audisti. Et nunc quid moraris. Exur
ge et baptisare et ablue peccata tua in
uocato nomine ipsius. Factum est autem reu
tenti mihi in ihrlm et oranti in tem
plo fieri me in stupore mentis et vi
dere illum dicentem mihi. Festina et exi
velociter ex ihrlm. quoniam non recipient
testimonium tuum de me. Et ego dixi.
Domine ipsi sciunt quia ego eram concludens
in carcerem et cedens per synagogas
eos qui credebant in te. Et cum fun de
retur sanguis stephani testis tui ego
stabam et consentiebam et custodiebam
vestimenta interfitientium illum. Et di
xit ad me. Vade: quoniam ego in nacio
nes longe mittam te. Audiebant
autem eum vsque ad hoc verbum et leua
uerunt vocem suam dicentes. Tolle de
terra huiusmodi. Non enim phas est
eum viuere. Vociferantibus autem eis et
proicientibus vestimenta sua et pul
uerem iactantibus in aerem. iussit tri
bunus induci eum in castra et flagel
lis cedi et torqueri eum ut sciret propter
quam causam sic acclamarent ei. Et cum
astrinxisset eum loris. dixit astanti si
bi centurioni paulus. Si hominem ro
manum et indemnatum licet vobis fla
gellare. Quo audito centurio ac
cessit ad tribunum et nuntiauit ei di
cens. Quid acturus es. Hic enim
homo ciuis romanus est. Accedens autem
tribunus dixit illi Dic mihi si tu roma
nus es. At ille dixit. Etiam Et respondit
tribunus. Ego multa summa ciuilita
tem hanc consecutus sum. Et paulus ait
Ego autem et natus sum Protinus ergo
discesserunt ab illo qui eum torturi
erant. Tribunusque timuit postquam
resciuit quia ciuis romanus esset
et quia alligasset eum. Postera
autem die volens scire diligentius
qua ex causa accusaretur a iudeis
soluit eum et iussit sacerdotes conue
nire et omne concilium et producens paulum

statuit inter illos. Ca. xxiiij.
Intendēs autē in ꝯciliū paul⁹ ait.
Viri frēs ego oī cōscīa bō ꝯuersat⁹
sū añ deū vsq; ī hodiernū diē. Pn̄
ceps autē sacerdotū ananias p̄ce
pit astantib⁹ sibi ꝑcutere os ei⁹.
Tūc paul⁹ dixit ad eū Percutiet
te de⁹ paries dealbate. Et tu sedens
iudicas me scd̄m legē ⁊ ꝯtra legē
iubes me ꝑcuti. Et q̄ astabant di
xerūt. Sūmū sacerdotē dei maledi
cis. Dixit aūt paulus. Nesciebā
frēs: q̄a pn̄ceps ē sacerdotū. Scri
ptū est em̄. Pn̄cipē ꝓpli tui nō ma
ledices. Sciens aūt paul⁹ q̄ vna
ꝑs eēt saduceoꝝ et altera phari
seoꝝ exclamauit ī ꝯcilio. Viri fra
tres ego phariseꝰ suꝫ: filiꝰ phari
seoꝝ. De spe ⁊ de resurrectōne mor
tuoꝝ ego iudicor. Et cū hec dixissꝫ
facta ē dissensio int̄ phariseos ⁊
saduceos ⁊ soluta est multitudo.
Saducei aūt dicūt n̄ eē resurrectō
nē mortuoꝝ neq; āgelū neq; spm̄
pharisei āt vtraq; ꝯfitent̄. Fact⁹
ē aūt clamor magn⁹ ⁊ exurgētes
quidā phariseoꝝ: pugnabāt di
cētes. Nihil mali īuenim⁹ in hoīe
isto. Quid si spūs locut⁹ ē ei aut
āgel⁹. Et cū mag̃ dissensio facta
eēt: timens tribun⁹ ne discerpere
tur paul⁹ ab ip̄is: iussit milites de
scēdere ⁊ rape eū de medio eoꝝ ac
deducere eū in castr̄. Sequēti aūt
nocte assistēs ei dn̄s ait. Cōstās
esto. Sicut em̄ testificat⁹ es de me
ī ihrl̄m sic te oportet ⁊ rome testi
ficari. Facta aūt die collegerūt se
quidā ex iudeis ⁊ deuouerūt se di
cētes neq; māducaturos neq; bi
bituros donec occiderēt paulum
Erant autē plus q̄ quadraginta
viri q̄ hanc cōiuracōem fecerāt q̄
accesserūt ad pn̄cipes sacerdotū ⁊
seniores ⁊ dixerūt. Deuocōe deuo
uimus nos n̄l gustaturos donec
occidam⁹ paulū. Nūc ergo vos
notū facite tribuno cuꝫ ꝯsilio ut
ꝓducat illuꝫ ad vos tanq̄ aliq̄d
certi⁹ ꝯgnituri de eo. Nos vero p̄
us q̄ appropiet ꝑati sum⁹ interfi
cere illū. Rd̄ cū audisset filiꝰ soro
ris pauli insidias veīt ⁊ intrauit
in castra nūtiauitq; paulo. Vo
cās aūt paul⁹ ad se vnuꝫ ex cētu
rionibꝫ ait. Adolescentem hūc ad
duc ad tribunū. Habet em̄ aliq̄d
indicare illi. Et ille quidē assumēs
eū duxit ad tribunū ⁊ ait. Vict⁹
paulus rogauit me hūc adolescē
tē ꝑducere ad te: hn̄tēꝫ aliq̄d loq̄
tibi. Apprehēdens autē tribunus
manū illius secessit cū eo seorsum
⁊ īterrogauit illū. Quid ē qd̄ hēs
indicare m̄. Ille aūt dixit. Iudeis
cōuenit rogare te ut crastina die
ꝓducas paulū in conciliuꝫ qua
si aliquid certius inquisituri sint
de illo. tu vero ne credideris illis.
Insidiantur em̄ ei ex eis viri am
plius q̄ quadraginta qui se deuo
uerunt nō manducare neq; bibe
re donec interfitiant eū et nūc pa
rati sunt expectātes ꝓmissuꝫ tuuꝫ
Tribunus igitur dimisit adolescē
teꝫ: precipiens ne cui loqueretur
quoniam hec nota sibi fecisset. Et
vocatis duob⁹ cēturionib⁹ dixit
illis. Parate milites ducentos ut
eāt vsq; cesareaꝫ ⁊ equites septu
aginta et lanceatios ducentos a
tertia hora noctis et iumēta p̄pa
rate. Vt imponentes paulum sal
uum perducerent ad felicē p̄sideꝫ.

Timuit enim ne forte raperent eum iudei et occiderent et ipse postea calumniam sustineret scribens ei epistolam continentem hec. Claudius lisias. optimo presidi felici salutem. Virum hunc comprehensum a iudeis et incipientem interfici ab eis. superueniens cum exercitu eripui cognito quod romanus est. volensque scire causam quam obitiebant illi deduxi eum in concilium eorum. Quem inueni accusari de questionibus legis ipsorum. nihil vero dignum morte aut vinculis habentem crimen. Et cum mihi perlatum esset de insidijs quas parauerant illi misi eum ad te: denuntians et accusatoribus ut dicant apud te. Vale. Milites vero secundum preceptum sibi assumentes paulum duxerunt per noctem in antipatridem et postera die dimissis equitibus ut cum eo irent reuersi sunt ad castra. Qui cum venissent cesaream et tradidissent epistolam presidi. statuerunt ante illum et paulum. Cum legisset autem et interrogasset de qua prouintia esset et cognoscens quod de cilitia audiam te inquit cum accusatores tui venerint Jussitque in pretorio herodis custodiri eum. Ca. xxiiij.

Post quinque autem dies descendit princeps sacerdotum ananias cum senioribus quibusdam et tertullo quodam oratore qui adierunt presidem aduersus paulum. Et citato paulo cepit accusare tertullus dicens Cum in multa pace agamus per te et multa corrigantur per tuam prouidentiam: semper et vbique suscipimus optime felix cum omni gratiarum actione. Ne diutius autem te protraham: oro breuiter ut audias nos pro tua clementia. Inuenimus hunc hominem pestiferum et concitantem sedicionem omnibus iudeis in vniuerso orbe et actorem sedicionis secte nazarenorum que etiam templum violare conatus est quem et apprehensum volumus secundum legem nostram iudicare. Superueniens autem tribunus lysias cum vi magna eripuit eum de manibus nostris iubens accusatores eius ad te venire: a quo poteres ipse iudicans de omnibus istis cognoscere de quibus nos accusamus eum. Adieterunt autem et iudei: dicentes hec ita se habere. Respondit autem paulus: annuente sibi preside dicere. Ex multis annis te esse iudicem genti huic sciens: bono animo pro me satisfatiam. Potes enim cognoscere quod non plus sunt mihi dies quam duodecim ex quo ascendi adorare in ihrlm et neque in templo inuenerunt me cum aliquo disputantem aut concursum fatientem turbe. neque in synagogis neque in ciuitate. neque probare possunt tibi de quibus nunc me accusant Confiteor autem hoc tibi quod secundum sectam quam dicunt heresim sic deseruio patri et deo meo: credens omnibus que in lege et prophetis scripta sunt. spem habens in deum quam et hij ipsi expectant resurrectionem futuram iustorum et iniquorum. In hoc et ipse studio sine offendiculo conscientiam habere ad deum et ad homines semper. Post annos autem plures elemosinas facturus in gentem meam veni et oblaciones et vota in quibus inuenerunt me purificatum in templo: non cum turba neque cum tumultu Et apprehenderunt me: clamantes et dicentes. Tolle inimicum nostrum. Quidam autem ex asia iudei quos oportebat apud te presto esse et accusare si quid haberent aduersum me aut hij ipsi dicant si quid inuenerunt in me iniquitatis cum stem in concilio. nisi de

vna hac solũmodo voce q̃ dama
ui inter eos stãs. qm̃ de resurrecti
one mortuorũ ego iudicor hodie
a vob. Distulit aũt illos felix: cer
tissime sciens de via hac dicens.
Cũ tribun⁹ lysias descenderit au
diam vos. Jussitq; centurioni cu
stodire eũ ⁊ habere ꝛquiẽ nec quẽ
q̃ de suis prohibere ministrare ei.
Post aliquot aũt dies veniẽs fe
lix cuꝫ drusilla vxore sua que erat
iudea vocauit paulũ et audiuit ab
eo fidẽ que ẽ in xp̃m ih̃m. Dispu
tante aũt illo de iustitia ⁊ castita
te et de iuditio futuro tremefact⁹
felix rñdit. Qd nũc attinet vade.
tempe aũt oportuno accersiam te
simul ⁊ sperãs q̃ pecunia ei daret̃
a paulo ꝓpter qd ⁊ frequẽt̃ accer
siens euꝫ loquebat̃ cũ eo. Biẽnio
ãt expleto accepit successorẽ felix
portitiũ festũ. Volens aũt grãm
prestare iudeis felix reliquit pau
lum vinctum. Capitulũ. xxv.

Festus ergo cuꝫ venisset in ꝓ
uintiã post triduũ ascendit
ihero solimã a cesarea. Adierũtq;
eũ pn̄cipes sacerdotũ ⁊ p̃mi iudeo
rũ aduersus paulũ ⁊ rogabãt eũ
postulantes grãꝫ adu̇sus eum ut
iuberet ꝑduci euꝫ in ihr̃lm: insidi
as tendẽtes ut interficerent eũ in
via. Festus aũt rñdit seruari qui
deꝫ paulũ in cesarea. se aũt matu
rius ꝓfectuꝝ. Qui ergo in vob ait
potẽtes sũt descẽdentes simul si qd
ẽ in viro crimẽ accusẽt eũ. Demo
ratus aũt int̃ eos dies nõ ampli
us q̃ octo aut deceꝫ descẽdit cesa
ream ⁊ altera die sedit ꝓ tribuna
li ⁊ iussit paulũ adduci. Qui cum
ꝑduct⁹ eẽt circũstetterũt euꝫ q̃ ab
ihero solima descẽderant iudei mul
tas ⁊ graues cãs obitiẽtes quas
nõ poterãt ꝓbare: paulo racõem
reddente. qm̃ neq; in legẽ iudeoruꝫ
neq; ĩ templũ neq; in cesarẽ q̃cq̃
peccaui. Festus aũt volens grãm
p̃stare iudeis: rñdens paulo dixit.
Vis ihero solimã ascẽdere ⁊ ibi de
hijs iudicari apud me. Dixit au
tẽ paul⁹. Ad tribunal cesaris sto
ibi me oportet iudicari. Judeis ñ
nocui sicut tu meli⁹ nosti. Si em̃
nocui aut dignũ morte aliq̃d feci
ñ recuso mori. Si vero nihil ẽ eoꝝ
q̃ hij accusãt me: nemo põt me il
lis donare. Cesarẽ appello. Tũc fe
stus cũ ꝯsilio locutus rñdit. Cesa
rẽ appellasti: ad cesareꝫ ibis. Et cũ
dies aliquot trãsacti eẽnt: agrip
pa rex ⁊ bernice descẽderũt cesareã
ad salutãdũ festũ. Et cũ dies plu
res ibi morarent̃: festus regi indi
cauit de paulo dicẽs. Vir quidaꝫ
ẽ derelict⁹ a felice vinctus de quo
cũ eẽm ihero solimis adierunt me
pn̄cipes sacerdotũ ⁊ seniores iude
orũ: postulantes adu̇sus illũ dam
nacõem. Ad quos rñdi. q̃ non ẽ
romanis ꝯsuetudo donare aliquẽ
hoĩem prius q̃ is q̃ accusat̃ presẽ
tes habeat accusatores. locũq; de
fendendi accipiat ad abluenda
crimina q̃ ei obitiunt̃. Cum ergo
huc ꝯuenissent sine vlla dilacõe
in sequenti die sedens ꝓ tribuna
li iussi adduci viꝝ. De quo cũ ste
tissent accusatores nullã causã de
ferebant de q̃bus ego suspicabar
malũ. questiones vero quasdaꝫ
de sua supstitione habebant adu̇
sus eũ ⁊ de quodam ih̃u defuncto
queꝫ affirmabat paulus viuere

Hesitans aūt ego de huiusmodi
q̄stione: dicebaz si vellet ire ihero
solimā ⁊ ibi iudicai de istis. Pau
lo aūt appellāte ut seruaēt ad au
gusti ꝯgnitiōem. iussi seruari euz
donec mittā eū ad cesarez. Agrip
pa aūt dixit ad festū. Volebaz ⁊
ipe hoīem audire. Cras inq̄t audi
es eū. Alteā āt die cū veisset agrip
pa ⁊ bernice cū multa ambicōe ⁊
introissent in auditoriū cuz tribu
nis ⁊ viris pn̄cipalib⁹ ciuitatis:
iubente festo adductus ē paulus
Et dixit festus. Agrippa rex ⁊ oēs
q̄ simul adestis nobiscū viri: vide
tis hunc hoīem de quo oīs multi
tudo iudeoꝝ int̄pellauit me ihero
solimis petētes et acclamātes nō
oportere eū viuere amplius. Ego ve
ro ꝯperi nihil dignū morte eū ad
misisse. Ipō aūt hoc appellāte ad
augustū iudicaui mittē. De quo
q̄d certū scribā dn̄o n̄ habeo. ꝓpt̄
qd̄ ꝑduxi eum ad vos ⁊ maxime
ad te rex agrippa: ut int̄rogacōne
facta habeā q̄d scribaz. Sine racō
ne em̄ m̄ videt̄ mittere vinctuz et
cās ei⁹ nō significaē. Ca. xxvi.

Agrippa vero ad pauluz ait.
Permittit̄ tibi loq̄ ꝓ te met
ipso. Tūc paulus extēta manu ce
pit racōem reddere. De oīb⁹ q̄b⁹
accusor a iudeis rex agrippa estīo
me beatū apud te: cuz sim defensu
rus me hodie: maxime te sciente
oīa q̄ apud iudeos sunt ꝯsuetudi
nes ⁊ q̄stiōes. ꝓpt̄ qd̄ obsecro pa
tient̄ me audias. Et quidē vitam
meā a iuuētute q̄ ab initio fuit in
gente mea ī iherosolimis nouerūt
oēs iudei: p̄scientes me ab initio
si velint testimoniū ꝑhibere qm̄
scd̄m certissimā sectā nostre religi
onis vixi phariseus. Et nūc ī spe
que ad p̄res nostros repromissio
nis facta est a dō. sto iudicō sb̄ie
ctus in q̄ duodecī trib⁹ nostre no
cte et die deseruiētes sperant deue
nire. De q̄ spe accusor a iudeis rex.
Quid incredibile iudicat̄ apud
vos si deus mortuos suscitat. Et
ego quidē estimauerā me aduer
sus nomē ih̄u nazareni debere mlt̄
ta ꝯtraria agere qd̄ ⁊ feci ihero so
limis. Et multos sāctoꝝ ego ī car
cerib⁹ inclusi a pn̄cipib⁹ sacerdo
tū potestate accepta ⁊ cū occiderē
tur detuli sētentiaz. Et ꝑ oēs syna
gogas frequēt̄ puniēs eos: cōpel
lebā blasphemare ⁊ ampli⁹ insa
niens in eos: ꝑsequebar vsq̄z in
exteās ciuitates. In quib⁹ dū irē
damascū cum potestate ⁊ ꝑmissu
pn̄cipū sacerdotū: die media in via
vidi rex de celo supr̄ splendorez so
lis circūfulsisse me lumen ⁊ eos q̄
mecū simul erant. oēsq̄z nos cum
decidissem⁹ in terrā audiui vocē
loquentē mihi hebraica lingua.
Saule saule quid me ꝑsequeris.
Duꝝ est tibi ꝯtra stimulū calcitr̄
re. Ego aūt dixi Quis es dn̄e. Do
min⁹ aūt dixit. Ego sū ihesus quē
tu ꝑsequeris. Sed exurge ⁊ sta su
pra pedes tuos. Ad hoc em̄ appa
rui tibi ut ꝯstituaz te ministꝝ ⁊ te
stē eoꝝ q̄ vidisti ⁊ eoꝝ quib⁹ ap
parebo tibi: eripiens te de ꝓplis et
gentib⁹ in q̄s nūc ⁊ ego mitto te
apire oculos eoꝝ ut cōuertant̄ a
tenebris ad lucē ⁊ de ptāte satha
ne ad deū. ut accipiāt remissionē
peccatoꝝ ⁊ sortē int̄ sāctos ꝑ fidē
q̄ est ī me. Vn̄ rex agrippa nō fui

incredulus celesti visioni. ꝫ hijs
qui fūt damasci primū ⁊ iheroso
limis ⁊ in oēm regionē iudee ⁊ gē
tib⁹ annūtiabam ut penitentiam
agerēt et ꝯuterent̄ ad deū: digna
penitētie opa fatiētes. Hac ex cā
me iudei cū eēm in tēplo ꝯprehen
sū tēptabāt inf̄ficere. Auxilio aūt
adiut⁹ deiusq; ī hodiernū diē sto
testificans minori ⁊ maiori: nihil
extra dicēs q̄ que ꝓphe locuti fūt
futura eē et moyses: si passibilis
xp̄us si p̄m⁹ ex resurrectione mor
tuoꝝ lumē ānūtiaturus ē ꝓplo et
gentib⁹. Hec loquēte eo ⁊ racōeꝫ
reddēte festus magna voce dixit.
Insanis paule. Multe te littē ad
insaniaꝫ conuertūt. Et paulus n̄
insanio inq̄t optime feste. ꝫ veri
tatis ⁊ sobrietatis verba loquor
Scit em̄ de hijs rex ad quē ⁊ ꝯstā
ter loquor. Latere em̄ eū nihil ho
rū arbitror. Neq; enim in angulo
quicq̄ horū gestum ē. Credis rex
agrippa ꝓphis. Scio quia credis
Agrippa aūt ad paulū. In modi
co suades me xp̄ianū fieri. Et pau
lus. Opto apud deū ⁊ in modico
⁊ in magno: nō tm̄ te. ꝫ etiā oēs
q̄ audiūt hodie fieri tales qualis
⁊ ego sū: exceptis vinculis hijs. Et
exurrexit rex ⁊ p̄ses ⁊ bernice ⁊ q̄
assidebāt eis. Et cū secessissent lo
quebantur ad inuicē dicētes. q̄
nihil morte aut vinculoꝝ dignū
q̄d fecit hō iste. Agrippa aūt festo
dixit. Dimitti poterat hō hic si nō
appellasset cesarē. Ca. xxvij.

Et aūt iudicatū ē nauigare
eū ī ytaliā ⁊ tradi paulū cū
reliq̄s custodijs cēturioni noīe iu
lio cohortis auguste: ascendentes
nauē adrumetinā incipientē na
uigare circa asie loca sustulimus
p̄seuerāte nobiscū aristarcho ma
cedone thessalonicēse. Sequēti au
tem die venim⁹ sydonē. Humane
aūt tractās iuli⁹ paulum p̄misit
ad amicos ire ⁊ curā sui agere. Et
inde cū sustulissem⁹ sub nauigaui
m⁹ cypꝝ ꝓpterea q̄ eēnt venti cō
trarij. Et pelagus cilitie ⁊ pāphi
lie nauigātes venim⁹ lystrā que
ē litie ⁊ ibi inueniēs cēturio nauē
alexandrinā nauigantē in ytaliā
trāsposuit nos in eā. Et cū multis
diebus tarde nauigaremus ⁊ vix
deuenissem⁹ ꝯtra gnydū: ꝓhibē
te nos vento ad nauigauim⁹ cre
te iuxta salmonē. Et vix iuxta na
uigātes venim⁹ in locū quendaꝫ
q̄ vocat̄ boniportus cui iuxta erat
ciuitas thalassa. Multo aūt tp̄e
pacto ⁊ cū iaꝫ nō eēt tuta nauiga
tio eo q̄ ⁊ ieiuniū iaꝫ p̄terisset ꝯso
labat̄ eos paul⁹ dicēs eis. Viri:
video q̄m cū iniuria ⁊ multo dāno
nō solū oneris ⁊ nauis. ꝫ etiā ani
maꝝ nr̄āꝝ īcipit eē nauigacō. Cē
turio aūt gubernatori ⁊ naudero
magis credebat q̄ hijs q̄ a paulo
dicebant̄. Et cū apt⁹ port⁹ nō eēt
ad hyemāduꝫ plurimi statuerūt
ꝯsiliū nauigaē īde si q̄ mō possent
deueniētes phenicē hyemare por
tū crete respitiētē ad affricū ⁊ ad
choꝝ. Aspirāte aūt austro estimā
tes ꝓpositū se tenē: cū subtulissent
de asō legebāt cretaꝫ. Nō post mlt
tum autem misit se contra ipsam
ventus typhonicus qui vocatur
euroaquilo. Cunq; arrepta esset
nauis ⁊ non posset conari in ven
tuꝫ data naue flatib⁹ ferebamur

In insulā aūt quandā decurrētes
q̄ vocat̄ cauda. potuim⁹ vix obti
nere scaphā. Qua sublata adiuto
riis vtebant̄ accīgentes nauē: ti
mentes ne in syrtī inciderent: sub
misso vase sic ferebant̄. Valida
aūt nob̄ tēpestate iactatis. sequē
ti die iactū fecerūt ⁊ tertia die suis
manib; armamēta nauis ꝓiecerīt
Neq; aūt sole neq; syderib⁹ appa
rentib⁹ ꝑ plures dies ⁊ tempesta
te nō exigua imminēte: iam abla
ta erat spes oīs salutis nostre. Et
cū multa ieiunacō fuisset tūc stās
paulus in medio eoꝝ dixit. Opor
tuerat quidē o viri audito me nō
egredi a creta. lucriq; facere iniuri
am hāc ⁊ iacturā. Et nunc suadeo
vobis bono aīo eē. Amissio enim
nullius aīe erit ex nob̄ ꝑterq̄ na
uis Astitit em̄ m̄ hac nocte ange
lus dei cui⁹ sū ego ⁊ cui deseruio di
cēs. Ne tīeas paule. cesari te opor
tet assistere. Et ecce donauit tibi
deus oēs q̄ nauigāt tecū. Propt̄
qd̄ bono aīo estote viri Credo em̄
dō. q̄a sic erit quēadmodū dictū
ē m̄. In insulaz aūt quandā opor
tet nos deuenire. Sz postea q̄ q̄r
tadecima nox supuenit: nauigan
tib⁹ nob̄ in adria circa mediā no
ctē suspicabant̄ naute apparere si
bi aliquaz regionē. Qui ⁊ submit
tentes bolidē: inuenerunt passus
viginti ⁊ pusillū inde sepati inue
nerūt passus qn̄decī. Timētes āt
ne ī aspeā loca inciderem⁹: de pup
pi mittētes anchoras q̄tuor opta
bant diē fieri. Nautis vero querē
tib⁹ fugē de naui. cū misissent sca
pham in mare sub obtentu q̄si in
ciperent a ꝓra anchoras extendē

dixit paulus cēturioni ⁊ militib⁹
Nisi hij in naui māserint: vos sal
ui fiei n̄ potestis. tūc abscideīt mi
lites funes scaphe ⁊ passi sūt eā ex
cidere. Et cū lux incipet fieri: roga
bat paul⁹ oēs sumere cibū dicēs
Quartadecima die hodie expectā
tes ieiuni ꝑmanetis nihil accipiē
tes. Propt̄ qd̄ rogo vos accipe ci
bū ꝓ salute vrā. q̄ nullius vestꝝ
capillus de capite ꝑibit. Et cū hec
dixissz: sumēs panē grās egit deo
in ꝯspectu oīm et cū fregisset cepit
māducare. Animequiores aūt fa
cti oēs ⁊ ipi sūpserūt cibū. Eram⁹
aūt vniuerse aīe in naui ducente
septuagītasex. Et satiati cibo alle
uiabant nauē. iactantes triticū ī
mare. Cū aūt dies factus eēt terrā
nō agnoscebāt. sinū vero quēdā
ꝯsiderabant hn̄tez litus in quem
cogitabant si possent eicere nauē
Et cū anchoras sustulissent ꝯmit
tebant se mari: simul laxātes iun
cturas gubernaculoꝝ ⁊ leuato ar
temone scd̄m aure flatū tendebāt
ad litus. Et cū incidissem⁹ in locū
bithalassuz impegerīt nauē ⁊ ꝓra
quidez fixa manebat immobilis.
puppis vero soluebat̄ a vi maris
Militū autē ꝯsiliū fuit ut custodi
as occiderent: ne quis cuz enatas
set effugeret. centurio aūt volens
seruare paulū ꝓhibuit fieri Jussit
q; eos q̄ possent natare mittere se
p̄mos ⁊ euadere ⁊ ad terraz exire
⁊ ceteros alios in tabul̄ ferebant
quosdā sup ea que de naui erant
Et sic factū ē ut oēs amē euaderēt
ad terram. Capitulū. xxviij.

Et cū euasissem⁹: tūc cogno
uimus quia militene insula

vocabat. Barbari vero p̄stabāt
non modicā humanitatē nobis.
Accensa em̄ pira refitiebant nos
oēs ꝓpter ymbrē qui imminebat
⁊ frigus. Cū ꝯgregasset aūt pau
lus sarmentoꝝ aliquantā multi
tudinē ⁊ imposuissꝫ sup ignez: vi
pera a calore cū ꝓcessisset inuasit
manū ei⁹. Vt vero viderunt bar
bari pendentē bestiā de manu ei⁹
ad inuicē dicebant. Vtiqꝫ homici
da est hō hic qui cū euasit de ma
ri vltio nō sinit euꝫ viuere. Et ille
quidē excutiens bestiā in ignez nl
mali passus est. At illi estimabāt
eū in tumorē ꝯuertendū ⁊ subito
casuꝝ ⁊ mori. Diu aūt illis speran
tib⁹ et videntib⁹ nihil mali in eo
fieri ꝯuertentes se dicebant eum
eē deū. In locis autē illis erāt pre
dia p̄ncipis īsule noīe publij qui
nos suscipiēs triduo benigne ex
hibuit. Contigit aūt patrē pub
lij febrib⁹ ⁊ dissenteria vexatū ia
cere. Ad quē paulus intrauit ⁊ cū
orassꝫ ⁊ imposuisset ei manus sal
uauit eū. Quo facto oēs qui in in
sula habebant infirmitates acce
debant ⁊ curabant. Qui etiā mul
tis honoribus nos honorauerūt
⁊ nauigātib⁹ imposuerūt que ne
cessaria erāt. Post mēses āt tres
nauigauim⁹ ī naui alexandrina
que in īsula hyemaueāt cui erat
īsigne castroꝝ. Et cū veissem⁹ siri
cusaꝫ mansim⁹ ibi triduo. Inde
circūlegentes deuenimus regiū ⁊
post vnū diez flante austro secun
da die venim⁹ putheolos vbi in
uētis fratrib⁹ rogati sum⁹ mane
re apud eos dies septē et sic veni
m⁹ romā Et inde cū audissent fra
tres occurrerūt nob̄ vsqꝫ ad apij
foꝝ ⁊ trib⁹ tabernis. Quos cū vi
disset paulus gratias agens deo
accepit fidutiaꝫ. Cū āt venissem⁹
romaꝫ ꝑmissum ē paulo ꝑmane
re sibimet cuꝫ custodiente se mili
te. Post tertiū aūt diez ꝯuocauit
p̄mos iudeoꝝ. Cūqꝫ venissent di
cebat eis. Ego viri frēs nihil adu
sus legē fatiens aut morez pater
nū: vinctus ab iherosolimis tradi
tus sū in man⁹ romanoꝝ qui cuꝫ
interrogationē de me habuissent
voluerunt me dimittere eo ꝙ eēt
nulla cā mortis in me. Cōtradicē
tib⁹ aūt iudeis coactus sū appella
re cesarez nō quasi gentē meā ha
bens aliq̄d accusaē. Propt̄ hanc
igit̄ cām rogaui vos videre ⁊ allo
qui. Propt̄ spem em̄ isrl̄ cathena
hac circūdatus sū. At illi dixerūt
ad eū. Nos neqꝫ lrās accepim⁹ de
te a iudea. neqꝫ aduenīēs aliquis
fratꝝ nūtiauit ā locutus ē q̄d de
te malū. Rogam⁹ aūt a te audire
que sentis. Nā de secta hac notuꝫ
ē nob̄. qꝛ vbiqꝫ ei cōtradicit̄. Cuꝫ
ꝯstituissent aūt illi diē venerunt
ad eū in hospitiuꝫ plurimi: quib⁹
exponebat testificans regnuꝫ dei
suadēsqꝫ eis de ih̄u ex lege moysi
⁊ ꝓph̄is a mane vsqꝫ ad vesp̄am
Et quidā credebāt hijs q̄ dicebāt̄
quidā vero nō credebant. Cunqꝫ
inuicez non eēnt ꝯsentiētes: disce
debant dicente paulo vnum ver
bum. Quia bene spiritussanct⁹ lo
cutus est per ysaiam prophetam
ad patres nostros dicens. Va
de ad populū istuꝫ ⁊ dic. Aure au
dietis ⁊ non intelligetis ⁊ viden
tes videbitis ⁊ non perspitietis.

Incrassatū est cor ꝓpli huiꝰ et au
ribꝰ grauiť audierunt ⁊ oculos
suos ꝯpresserūt. ne forte videant
oculꝰ ⁊ auribꝫ audiant ⁊ corde in
telligant ⁊ ꝯuertāt se ⁊ sanē eos
Notū ergo sit vobis. qm̄ gentibꝰ
missuꝫ est hoc salutare dei ⁊ ipi au
dient. Et cū hec dixissꝫ exierūt ab
eo iudei multā hn̄tes int̄ se q̄stio
nē. Mansit autē biēnio toto ī suo
cōductu ⁊ suscipiebat oēs qui in
grediebāť ad eū: predicās regnū
dei ⁊ docēs que sūt de dn̄o ihu xp̄o
cū omni fidutia sine ꝓhibicōne.

Explicit liber actuū apl'oꝝ.
Incipit ꝓlogꝰ in epl'as cano
nicas. Capitulū p̄mū.

Non ita est ordo apd̄
grecos q̄ integre sa
piūt fidemqꝫ rectaꝫ
sectanť epistolaruꝫ
septē que canonice
nūcupanť. sicut in latinis codici
bꝰ inueniť: ut qꝛ petrus est p̄mus
ī ordine apl'oꝝ: p̄me sint etiaꝫ eiꝰ
epistole in ordine ceteraꝝ. Sꝫ sic
euangelistas duduꝫ ad veritatis
lineaꝫ correximꝰ. ita has ꝓprio or
dini deo iuuāte reddidimꝰ. Est eī
vna eaꝝ prima iacobi: due petri.
tres iohis et iude vna. Que si sic
ut ab eis digeste sūt itaqꝫ ab int̄
pretibꝰ fideliť in latinū verterenť
eloquiū nec ambiguitatē legenti
bus facerēt. nec sermonū sese va
rietas impugnaret: illo precipue
loco vbi de vnitate trinitatis ī p̄
ma iohis epl'a positū legimꝰ. in q̄
etiā ab infidelibꝰ trāslatoribꝰ mlt̄
tū erratū eē a fidei veritate cōperi
mꝰ: triū tm̄modo vocabula hoc
est aque sāguinis ⁊ spūs in ipsa
sua edicōe ponētibꝰ ⁊ patris ver
biqꝫ ac spūs testimoniū omitten
tibꝰ in q̄ maxime et fides catholi
ca roborať ⁊ p̄ris ⁊ filij ⁊ spūssan
cti vna dīnitatis substantia ꝯpro
bať. In ceteris vero epl'is q̄ntū a
nostra alioꝝ distet edicō: lectoris
prudētie derelinquo. Sed tu v̄go
xp̄i eustochiū duꝫ a me impensiꝰ
scripture veritateꝫ inquiris meam
quodāmō senectutē inuidoꝝ den
tibꝰ corrodendā exponis qui me
falsariuꝫ corruptorēqꝫ sanctaꝝ ꝓ
nūtiant scripturaꝝ Sed ego ī tali
ope nec emuloꝝ meoꝝ inuidētiā
ꝑtimesco. nec sācte scripture veri
tatem poscentibꝰ denegabo.

Explicit ꝓlogus. Incipit ar
gumentū in epl'aꝫ canonicaꝫ
beati Iacobi apostoli.

Iacobꝰ apl'us sāctū instruit clerū
de cultuā celestiū p̄ceptoꝝ ⁊ regu
la katholice obseruātie ⁊ de inui
cte patiētie maiestate et de reuela
tione plurimoruꝫ ⁊ de mendatio
magistroꝝ.

Explicit argumentū. Incipit
epl'a canoīca bt̄i Iacobi apl'i.

Iacobꝰ dei ⁊ dn̄i nr̄i ihu xp̄i seruꝰ
duodecī tribubus que sūt in disp
sione salutē. Omne gaudiū existi
mate fratres mei cū in tēptatiōes
varias incideritis: sciētes q̄ ꝓba
tio fidei vestre patiētiaꝫ opať. Pa
tientia aūt opꝰ ꝑfectū habeat. ut
sitis ꝑfecti ⁊ integri in nullo defiti
entes. Si quis aūt vestꝝ indiget

sapiētia postulet a dō q̄ dat oīb⁹
affluent̄ ⁊ nō impropeāt ⁊ dabit̄
ei. Postulet aūt in fide: nl hesitās
Qui em̄ hesitat simil̄ ē fluctui ma
ris q̄ a vento mouet̄ et circūfert̄.
Non g̊ estimet hō ille ꝙ accipiat
aliq̄d a dn̄o. Vir duplex amo in
cōstans ē ī oīb⁹ vijs suis. Glorie
tur aūt frat̄ humil̄ in exultacōne
sua. diues aūt in humilitate sua.
.qm̄ sicut flos feni trāsibit. Exort⁹
ē em̄ sol cū ardore ⁊ arefecit fenuz
⁊ flos eius decidit ⁊ decor vultus
ei⁹ deperijt. Ita ⁊ diues ī itineribꝰ
suis marcescet. Btūs vir q̄ suffert
temptacōem. qm̄ cū ꝓbatus fue
rit accipiet coronā vite quā ꝛpro
misit deus diligentibus se. Nemo
cum tēptatur dicat: qm̄ a deo tem
ptor. De⁹ em̄ intēptator malorꝫ ē
Ipe āt neminē tēptat. Vnusquis
q̄ vero tēptat̄ a ɔcupiscentia sua.
abstractus ⁊ illectus. Deinde cōcu
piscentia cū ɔceperit parit peccatū
Peccatū vero cum ɔsūmatū fuerit
generat mortē. Nolite itaq̄ erraē
fratres mei dilectissimi. Omne da
tū optimū ⁊ oē donū ꝑfectū desur
sū ē descēdens a pr̄e luminū. apud
quē nō est trāsmutacō nec vicissi
tudinis obūbracō. Volūtarie ei
genuit nos verbo veritatis: ut si
m⁹ initiū aliq̄d creatuē ei⁹. Scitis
fratres mei dilectissimi. Sit autez
oīs hō velox ad audiēdū. tard⁹
aūt ad loquendū ⁊ tard⁹ ad irā
Ira em̄ viri iustitiā dei nō operat̄
Propt̄ q̄d abitiētes oēm immun
ditiā ⁊ abūdantiā malitie in man
suetudīe suscipite īsitū verbū q̄d
pōt saluare aīas vrās. Estote aūt
factores verbi ⁊ nō auditores tm̄
fallētes vosmetipōs. q̄ si quis au
ditor ē verbi ⁊ nō factor hic ɔpa
rabit̄ viro cōsiderāti vultū natiui
tatis sue in speculo. Cōsiderauit ei
se ⁊ abijt ⁊ statim oblitus ē qua
lis fuerit. Qui aūt ꝑspexerit ī lege
ꝑfecte libertatis ⁊ ꝑmāserit in ea
nō auditor obliuiosus factus. sed
factor opis: hic btūs in facto suo
eit. Si quis aūt putat se religiosū
ēē nō refrenās linguā suā ꝫ sedu
cens cor suuz huius vana est reli
gio. Religio mūda ⁊ immaculata
apud deū ⁊ patrē hec est. visitare
pupillos ⁊ viduas in tribulacō
ne eorꝫ et immaculatū se custodi
re ab hoc seculo. Ca. ij.

Fratres mei: nolite in ꝑsona
rū acceptōne habere fidē do
mini nr̄i ihu xp̄i glorie. Etem̄ si in
troierit ī ɔuentū vestrꝫ vir: aureū
anulū hn̄s in veste cādida. ītroie
rit ⁊ paup in sordido habitu ⁊ in
tendatis ī eū q̄ indutus ē veste p̄
clara ⁊ dixeritis ei tu sede hic: bn̄.
paupi aūt dicatis tu sta illic aut
sede sub scabello pedū meorꝫ. non
ne iudicatis apud vosmetipōs ⁊
facti estis iudices cogitacōnū ini
quaruz. Audite fratres mei dile
ctissimi. Nōne deus elegit paupes
in hoc mūdo diuites in fide ⁊ here
des regni q̄d repromisit deus dili
gentibꝰ se. Vos āt exhonorastis
pauperem. Nonne diuites per po
tentiam opprimunt vos ⁊ ipsi at
trahunt vos ad iuditia. Nonne
ipsi blasphemant bonuz nomen
q̄d inuocatum est super vos. Si
tamen legem perficitis regalem
scd̄m scripturas diliges proximū
tuum sicut teipsum: benefacitis.

si aūt ꝑsonas accipitis ꝑctm̄ ope
ramini: redarguti a lege q̄si trans
gressores. Quicūq; aūt totā legez
seruauerit. offendat aūt in vno:
factus est oīm reus Qui em̄ dixit
nō mechaberis: dixit ⁊ nō occides
Qđ si nō mechaberis. occides āt:
factꝰ es transgressor legis. Sic lo
quimini ⁊ sic facite. sicut ꝑ legē li
bertatis incipiētes iudicari. Judi
tiū em̄ sine misericordia illi qui n̄
facit misericordiā. Superexaltat āt
misericordia iuditiū. Quid ꝓdeit
fratres mei si fidē q̄s dicat se hr̄e:
opa aūt nō hēat. Nūquid poteit
fides saluare eū. Si aūt frat̄ aut
soror nudi sint ⁊ indigeant victu
quotidiano. dicat autē aliq̄s ex
vobis illis. ite in pace: calefacimī
⁊ saturamini. nō dederitis aūt eis
q̄ necessaria sūt corpi: q̄d ꝓdeit.
Sic ⁊ fides si nō habeat opa: mor
tua ē in semetipsa. Sz dicit aliq̄s
Tu fidē habes ⁊ ego opa habeo.
Ostende m̄ fidez tuaz sine opibus
⁊ ego oñdam tibi ex opibꝰ fidem
meā. Tu credis qm̄ vnus est deꝰ
bn̄facis. Et demones credūt ⁊ cō
tremiscūt Vis aūt scire o hō īanis
qm̄ fides sine opibus otiosa est.
Abrahā pat̄ noster nōne ex ope
ribz iustificatus est: offerens ysa
ac filiū suū sup altare. Vides qm̄
fides cooperabat̄ opibus illiꝰ ⁊ ex
opibꝰ fides cōsūmata est. Et sup
pleta est scriptuā dicēs. Credidit
abrahaz dō ⁊ reputatū est illi ad
iustitiā ⁊ amicus dei appellatus ē
Videtis qm̄ ex opibz iustificatur
hō ⁊ nō ex fide tm̄. Similit̄ aūt et
raab meretrix. nōne ex opibꝰ iu
stificata ē suscipiēs nūtios ⁊ alia
via eitiens. Sic ei corpꝰ sine spū
mortuū est: ita ⁊ fides sine opibꝰ
mortua est. Capitulū .iij.

Nolite plures mgr̄i fieri frēs
mei: sciētes qm̄ magis iudi
tiū sumitis In multis em̄ offendi
mꝰ oēs. Si quis ī verbo nō offen
dit: hic ꝑfectus ē vir Potest etiā
freno circūducere totū corpus. Si
aūt equis frena ī ora mittimꝰ ad
ꝯsentiendū nob̄: ōne corpꝰ illoꝝ
circūferimꝰ. Et ecce naues cuz ma
gne sint ⁊ a ventis validis minē
tur: circūferunt̄ aūt a modico gu
bernaculo vbi impetus dirigētis
voluerit. Ita ⁊ lingua modicuz q̄
dem mēbrū est ⁊ magna exaltat.
Ecce quātꝰ ignis q̄ magnā siluā
incendit. Et lingua ignis ē: vniū
sitas iniq̄tatis. Lingua cōstituit̄ ī
membris nr̄is que maculat totū
corpꝰ ⁊ inflāmat rotā natiuitatis
nostre inflāmata a iehēna Om̄is
em̄ natura bestiaꝝ ⁊ volucꝝ ⁊ ser
pentiū etiā ⁊ ceteroꝝ domant̄ ⁊ do
mita sūt a natura hūana. linguā
aūt nullus hoīm domare pōt. In
quietū malū: plena veneno morti
fero. In ipa bn̄dicimꝰ deū ⁊ pr̄ez
⁊ ī ipa maledicimꝰ hoīes qui ad
ymaginē ⁊ similitudinez dei facti
sunt. Ex ipō ore ꝓcedit bn̄dictio ⁊
maledictō. Non oportet frēs mei
hec ita fieri. Nūquid fons de eodē
foramine emanat dulcē ⁊ amarā
aquā. Nūquid pōt fratres mei fi
cus vuas facere: aut vitis ficus.
sic neq; salsa dulcē pōt facē aquā
Quis sapiens ⁊ disciplinatus int̄
vos. Ostendat ex bō ꝯuersacōne
opacōem suā in māsuetudine sa
pientie. Qđ si zelū amaꝝ habetis

a ostenciones sint in cordibus vris.
nolite gloriari a mendaces ee aduersus veritatem. Non est enim ista sapientia desursum descendens a patre luminum. sed terrena animalis: diabolica.
Vbi enim zelus et contentio ibi instabilitas a omne opus prauum
Que autem desursum est sapientia: primum quidem pudica est. deinde pacifica. modesta suadibilis. bonis consentiens. plena misericordie a fructibus bonis: iudicans sine simulatione. Fructus autem iustitie in pace seminatur: facientibus pacem. Ca. iiij.
Unde bella a lites in vobis. Nonne ex concupiscenciis vestris que militant in membris vestris.
Concupiscitis a non habetis. occiditis a zelatis a nil potestis adipisci
Litigatis a belligeratis a non habetis propter quod non postulatis. Petitis a non accipitis eo quod male petatis: ut non concupiscenciis vris insumatis. Adulteri: nescitis quia amicitia huius mundi inimica est dei. Qui cunque uoluerit amicus esse seculi huius: inimicus dei ostituitur. An putatis quia inaniter scriptura dicat ad inuidiam concupiscit spus qui habitat in vobis. Maiorem autem dat gratiam. Propter quod dicit Deus superbis resistit. humilibus autem dat gratiam. Subditi ergo estote deo. resistite autem diabolo a fugiet a vobis. Appropiate deo a appropinquabit vobis. Emundate manus peccatores a purificate corda duplices animo
Miseri estote a lugete a plorate. risus vester in luctum uertatur a gaudium in merorem. Humiliamini in conspectu dni a exaltabit vos. Nolite detrahere alterutrum fres mei. Qui detrahit fratri aut qui iudicat fratrem suum detrahit legi a iudicat legem. Si autem iudicas legem non es factor legis sed iudex. Unus est enim legislator a iudex qui potest perdere a liberare. Tu autem quis es qui iudicas proximum tuum. Ecce nunc qui dicitis hodie aut crastino ibimus in illam ciuitatem a faciemus ibi quidem annum et mercabimur et lucrum faciemus qui ignoratis quid erit in crastino. Que est enim vita vra. Vapor est ad modicum parens a deinceps extermabitur per eo ut dicatis. si dns voluerit et si vixerimus: faciemus hoc aut illud. Nunc autem exultatis in superbiis vestris. Omnis exultatio talis maligna est. Scienti igitur bonum facere a non facienti peccatum est illi. Ca. v.
Agite nunc diuites plorate ululantes in miseriis vestris que aduenient vobis. diuitie vestre putrefacte sunt a vestimenta vra a tineis comesta sunt. Aurum a argentum vrum eruginauit et erugo eorum in testamentum vobis erit et manducabit carnes vras sicut ignis. Thesaurisastis vobis ira in nouissimis diebus.
Ecce merces operariorum qui messuerunt regiones vras que fraudata est vobis damat et clamor eorum in aures dni sabaoth introiuit. Epulati estis super terram a in luxuriis enutristis corda vra. In die occisionis addixistis a occidistis iustum a non restitit vobis. Patientes igitur estote fres usque ad aduentum dni. Ecce agricola expectat pciosum fructum terre: patiens fres donec accipiat tpaneum et serotinum. Patientes igitur estote a vos a confirmate corda vestra: quoniam aduentus dni appropiquabit

Nolite ingemiscē fratres in alter utrū: ut nō iudicemini. Ecce iudex añ ianuā assistit. Exēplū accipite fratres laboris ⁊ patientie ꝓphas qui locuti sūt in noīe dñi. Ecce beatificam⁹ eos qui sustinuerūt. Sufferentiā iob audistis et finez dñi vidistis qm̄ miseicors ē dñs ⁊ miserator. Ante oīa aūt fratres mei nolite iurare. neqꝫ ꝑ celū neqꝫ per terraz neqꝫ aliud qđcūqꝫ iuramētū. Sit aūt ſmo vester est est: nō nō. ut non sub iuditio decidatis. Tristatur aūt aliquis vestꝝ: oret equo aīo ⁊ psallat. Infirmat̄ q̄s in vobis: inducat p̄sbiteros eccīe ⁊ orent sup eū: vnguētes eū oleo ī noīe dñi. Et oracō fidei saluabit infirmū ⁊ alleuabit eū dñs ⁊ si in peccatis sit dimittent̄ ei. Cōfitemini ḡ alterutꝝ peccata vrā et orate ꝓ inuicē ut saluemini. Multū em̄ valet deprecacō iusti assidua. Helias hō erat simil̄ nobis passibil̄ ⁊ oracōne orauit ut non plueret sup terraz ⁊ nō pluit annos tres ⁊ menses sex. Et rursū orauit ⁊ celū dedit pluuiaz ⁊ terra dedit fructū suū. Fratres mei si quis ex vobis errauerit a veritate ⁊ cōuerterit quis eū: scire debet. qm̄ qui ꝯuti feceit peccatorē ab errore vie sue saluabit am̄az ei⁹ a morte ⁊ operit multitudinē peccatorū.

Explicit epl̄a canoīca btī Jacobi apl̄i. Incipit argumētū ī epistolā canoīcā btī Petri apl̄i. i.

Discipulos saluatoris ī uicti toto orbe diffusos ⁊ pegrinos in hoc seculo monstrat ⁊ p̄terite vite penitē suadet ⁊ in nouā vitaz ꝓficere tō cū sollicitudine exhortat̄ symō petrus fili⁹ iohis ꝓuintie galilee vico bethsaida frat̄ andree apl̄i.

Explicit argumentū. Incipit epl̄a canoīca btī Petri apl̄i. i.

Petrus apl̄us ihesu xp̄i: electis aduenis dispsionis ponthigalatie capadotie asie et bithinie ſm p̄scientiā dei p̄ris ī sanctificacōnē spūs in obedientiā ⁊ aspsionē sāguinis ihu xp̄i: grā vob̄ ⁊ pax ml̄tiplicet̄. Bn̄dictus deus ⁊ pat̄ domini nr̄i ihu xp̄i q̄ scđm misericordiā suā magnā regenerauit nos in spem viuaz ꝑ resurrectionē ihu xp̄i ex mortuis in hereditatē incorruptibilē ⁊ incōtaminatā ⁊ īmarcessibilē ꝯseruataz in celis: in vob̄ qui ī v̄tute dei custodimini ꝑ fidez in salutē ꝑatā reuelari in tempore nouissimo. In q̄ exultabitis: modicū nūc si oportet ꝯtristari in varijs tēptacōib⁹. ut ꝓbatio vestre fidei multo p̄tiosior sit auro qđ ꝑ ignē ꝓbat̄: inueniat̄ in laudem ⁊ gloriā ⁊ honorē in reuelacōne ihesu xp̄i quē cū nō videitis diligitis In quē nūcq̄ nō vidētes creditis: credētes aūt exultabitis leticia inenarrabili ⁊ glorificata: reportantes finē fidei vestre salutez am̄arū vestraꝝ. De qua salute exq̄sierūt atqꝫ scrutati sūt ꝓphe qui de futura ī nob̄ grā ꝓphauerūt: scrutantes ī qđ vel quale tēpus significaret in eis spūs xp̄i prenūtiās eas

que in xp̄o fūt passiones et poste
riores glorias quib⁹ reuelatū est
q̄ nō sibibimetip̄is. vob̄ autē mi
nistrabant ea que nūc nuntiata
fūt vob̄ p eos qui euāgelisauerūt
vobis spūscō misso de celo ī quem
desiderāt angeli ꝓspicere. Propt̄
qd̄ succincti lūbos mētis vestre so
brij pfecti speāte in eā que offert̄
vobis grām in reuelacōe ꝫ ihu cri
sti q̄si filij obediētie nō cōfigurati
p̄oribꝫ ignorātie vestre desiderijs
ꝫ scd̄m eū q̄ vōuit vos sanctuꝫ ut
ꝛ ipsi in oī cōuersacōe sācti sitis. qm̄
scriptū ē: sācti eītis qm̄ ego sāct⁹
sū. Et si patrē inuocatis eū q̄ sine
accep cōne psonarū iudicat scd̄m
vniuscuiusq̄ op⁹: ī timore incola
tus vr̄i tp̄e cōuersamini: sciētes q̄
nō corruptibilib⁹ auro vel argen
to redēpti estis de vana vrā cōuersa
tione patrne tradicōnis. ꝫ p̄tioso
sāguine q̄si agni īmaculati xp̄i ꝛ
incōtamīati: p̄cogniti quidē ante
mūdi cōstitucōem. manifestati āt
nouissimis tēpib⁹ ꝓpt̄ vos qui p
ip̄m fideles estis ī deo q̄ suscitauit
eū a mortuis ꝛ dedit ei gl̄iam: ut fi
des vrā ꝛ spes eēt in deo. Aīas ve
stras castificātes in obediētia cai
tatis in fraternitatis amore simpli
ci corde inuicē diligite attentius
r̄nati nō ex semine corruptibili ꝫ
incorruptibili p verbū dei viui et
pmanentis. q̄ oīs caro ut fenū ꝛ
oīs gl̄ia ei⁹ tāq̄ flos feni. Exaru
it fenū ꝛ flos ei⁹ decidit. verbū āt
dn̄i manet ī eternū. Hoc ē āt verbū
qd̄ euāgelizatū ē in vob̄. Ca. ij.

Deponentes igit̄ oēm malitiā
ꝛ oēm dolū ꝛ simulacōnes ꝛ
inuidias ꝛ oēs detractōnes sicut
modo geniti infātes racōnabiles
ꝛ sine dolo lac cōcupiscite ut in eo
crescatis in salutē. si tamen gusta
stis qm̄ dulcis est dn̄s. Ad quē
accedētes lapidē viuū ab homini
b⁹ quidē reprobatū. a deo aūt ele
ctū ꝛ honorificatū et ipsi tanq̄ la
pides viui sup edificamini domus
spirituales sacerdotiū sanctū: offe
rentes spiritales hostias accepta
biles deo p ih̄m cristū. Propt̄ qd̄
cōtinet scriptuā. Ecce pono in syon
lapidem sūmū angularē ꝓbatū
electū pretiosū ꝛ qui crediderit in
eū nō cōfundet̄. Vobis igit̄ honor
credentib⁹. nō credentib⁹ autē la
pis quē reprobauerūt edificātes
hic factus ē in caput anguli ꝛ la
pis offensionis ꝛ petra scandali
hijs qui offendunt verbo nec cre
dūt in quo ꝛ positi sunt. Vos aūt
gen⁹ electū regale sacerdotiū gēs
sancta ꝓplus acquisicōis: ut virtu
tes annūtietis ei⁹ qui de tenebris
vos vocauit in āmirabile lumen
suū. Qui aliqn̄ non ꝓplus dei nūc
autē populus d̄i. qui nō consecuti
misericordiam. nunc autē miseri
cordiaꝫ consecuti. Carissimi obse
cro vos tanq̄ aduenas ꝛ peregri
nos abstinere vos a carnalib⁹ de
siderijs que militāt aduersus ani
mam cōuersationē vestram inter
gentes habentes bonam: ut in eo
quod detrectant de vobis tanq̄
de malefactoribus ex bonis operi
bus vos considerantes: glorifi
cent deum in die visitacōnis. Sub
iecti estote omni humane creatu
re propter deum. Siue regi quasi
precellēti. siue ducibus tanq̄ ab
eo missis ad vīdictā malefactorū

laudē vero bonoꝝ Quia sic est vo
luntas dei: ut bñfatiētes obmute
scere fatiatis īprudētiū hoīm igno
rantiā. Quasi liberi ⁊ ñ quasi vela
men hñtes malitie libertatē. ꝫ sic
serui dei. Oēs honorate: fraternitatē
diligite. Deū timete: regē honorifi
cate. Serui sbditi estote ī oī timo
re dñis. nō tm̄ bonis et modestis.
ꝫ etiā discol'. Hec est enim grā. si
ꝓpt̄ dei ꝯscientiā sustinet quis tri
stitiaꝫ patiens īiuste. Que em̄ est
grā: si peccantes ⁊ colaphizati suf
fertis. ¶ Sed si bñfatientes patien
ter sustinetis: hec ē grā apud deū
In hoc em̄ vocati estis. qꝛ ⁊ xp̄us
passus est ꝓ nob': vob' relinquēs
exemplū. ut seq̄mini vestigia ei⁹.
Qui peccatū nō fecit: nec inuent⁹
est dolus in ore ei⁹. Qui cū maledi
ceret̄ nō maledicebat: cū pateret̄
nō cōminabat̄. Tradebat aūt iu
dicāti se īiuste. Qui peccata nostr̄
ipe ꝑtulit in corpe suo sup lignuꝫ
ut peccatis mortui iustitie viua
mus: cui⁹ liuore sanati estis. Era
tis em̄ sicut oues errātes. ꝫ ꝯuer
si estis nunc ad pastorē et episco
pū animaꝝ vrāꝝ. ¶ Ca. iij.

Similit̄ ⁊ mulieres sbdite sint
viris suis ut ⁊ si qui non cre
dūt verbo: ꝑ mulieꝝ ꝯuersacōnē
sine verbo lucrifiant: ꝯsiderantes
in timore castā ꝯuersacōem vrāꝫ
Quaꝝ sit nō extrinsecus capillatu
ra aut circūdatio auri ā indumē
ti vestimētoꝝ cultus. ꝫ qui abscō
ditus est cordis hō in īcorruptibi
litate quieti ⁊ modesti spūs qui ē
in ꝯspectu dei locuples. Sic em̄ ali
qñ ⁊ sācte mulieres sperātes in dō
ornabant se subiecti ꝓprijs viris
sicut sara obediebat abr̄he dñm
eū vocans: cui⁹ estis filie bñfatiē
tes ⁊ nō ꝑtimentes vllā ꝑturba
tionē. Viri similit̄ cohabitantes
scd̄m scientiā quasi infirmiori va
sculo muliebri imꝑtiētes honoreꝫ
tāq̄ et coheredib⁹ gratie vite: ut
nō impediant̄ oracōes vestre. In
fide āt oēs vnanimes ꝯpatiētes:
fraternitatis amatores. misericor
des. modesti. humiles. nō redden
tes malū ꝓ malo. nec maledictuꝫ
ꝓ maledicto. ꝫ ecōtrario bñdicē
tes. qꝛ in hoc vocati estis. ut bene
dictionem hereditate possideatis.
Qui em̄ vult vitā diligere ⁊ dies
videre bonos. coherceat linguam
suaꝫ a malo ⁊ labia ei⁹ ne loquā
tur dolū. Declinet aūt a malo ⁊ fa
tiat bonū. inquiāt pacē ⁊ sequat̄
eam. qꝛ oculi dñi sup iustos ⁊ au
res eius in p̄ces eoꝝ. vultus aūt
dñi sup fatientes mala. Et q̄s est
qui vobis noceat: si boni emulato
res fueritis. ¶ Sed ⁊ si q̄d patimini
ꝓpt̄ iustitiā: bti. Timorē aūt eorū
ne timueritis: ut nō cōturbemini.
Dñm eoꝝ xp̄m sāctificate in cordi
bus vr̄is: ꝑati semp ad satisfactō
neꝫ oī poscenti vos rationeꝫ de ea
que vobis est spe. ꝫ cū modestia ⁊
timore ꝯsciam hñtes bonā ut ī eo
q̄ detrahunt de vobis ꝯfundant̄
q̄ calūniant̄ vrām bonā in xp̄o cō
uersacōem. Melius ē em̄ ut bñfa
tientes si volūtas dei velit pati q̄
malefatiētes. qꝛ et xp̄s semel pro
peccatis nostris mortu⁹ ē iust⁹ ꝓ
iniustis ut nos offerret dō: morti
ficatos q̄deꝫ carne viuificatos āt
spū. In quo ⁊ hijs qui in carcere
erāt spūalit̄ veniens p̄dicauit q̄

scere. Iuli fuerāt aliqñ expectabāt
dei patientiā ī diebꝰ noe cū fabri
caretur archa ī qua pauci idest
octo amē salue facte sūt ꝑ aquaꝫ
Qđ ⁊ vos nūc simil' forme saluos
facit baptisma: nō carnis deposi
tio sordiū. ꝫ ꝯscientie bone intro
gatio in deum ꝑ resurrectionē ihu
xp̄i q̄ est in dextera dei: deglutiens
mortē ut vite eterne heredes efficē
mur: ꝓfectus in celū subiectis sibi
āgelis ⁊ potestatibꝰ ⁊ virtutibꝰ.

Cristo igit̄ passo Ca. iiij.
in carne ⁊ vos eadē cogitacō
ne armamini. q̄a qui passus ē in
carne desiit a peccatis ut nō iā de
siderijs hoīm ꝫ voluntati dei qđ re
liquū ē in carne viuat tp̄is. Suffi
cit em̄ p̄teritū tempꝰ ad volunta
tē gentiū ꝯsūmandā hijs q̄ ābu
lauerunt in luxurijs desiderijs vi
nolencijs ꝯmessacōibꝰ potacōni
bꝰ ebrietatibꝰ ⁊ illicitis ydoloruꝫ
cultibꝰ. In quo āmirant̄ nō ꝯcur
rentibꝰ vob̄ in eandē luxurie cōfu
sionē blasphemātes qui reddent
racōnem ei q̄ ꝑatus ē iudicare vi
uos ⁊ mortuos. Propt̄ hoc em̄ ⁊
mortuis euangelisatū ē: ut iudicē
tur quidēꝫ scđm hoīes in carne. vi
uāt āt ꝑm deū ī spū. Oīm āt finis
appropinq̄bit. Estote itaq̄ prudē
tes ⁊ vigilate in oracōibꝫ. añ oīa
aūt mutuā in vobismetip̄is carita
tē ꝯtinuā hñtes. q̄ caritas operit
multitudineꝫ peccatoꝝ. Hospita
les īuicē sine murmuracōe. Vnus
q̄sq̄ sic̄ accepit grāꝫ ī alt̄utꝝ illaꝫ
admīstrātes. sic̄ boī dispēsatores
multiformis gr̄e dei. Si q̄s loquit̄
q̄si sermones dei. Si q̄s ministrat
tāq̄ ex v̄tute quā admīstrat deus
ut in oībꝰ honorificet̄ deꝰ ꝑ ihesuꝫ
xp̄m cui ē gloria ⁊ imperiū in secu
la seculoruꝫ amē. Carissimi nolite
peregrinari in feruore q̄ ad tēpta
tionē vob̄ sit quasi noui aliq̄d vo
bis contingat. ꝫ ꝯmunicātes xp̄i
passionibꝰ gaudete ut ⁊ ī reuelati
one glorie eiꝰ gaudeatis exultan
tes Si exprobr̄mī in noīe xp̄i: bt̄i
eritis. qm̄ qđ ē honoris gl̄ie ⁊ vir
tutis dei et q̄ est eiꝰ: sp̄us sup vos
requiescet. Nemo āt vestꝝ patia
tur q̄si homicida ā fur ā maledicꝰ
aut alienoꝝ appetitor. Si aūt ut
xp̄ianꝰ nō erubescat. glorificet āt
deū in isto noīe. qm̄ tp̄s ē ut īcipi
at iuditiū a domo dei. Si autē pri
mū a nob̄. q̄s finis eoꝝ q̄ non cre
dūt dei euāgelio. Et si iustꝰ quidē
vix saluabit̄. ipiꝰ ⁊ peccator vbi
paēbūt. Itaq̄ ⁊ hij q̄ patiuntur
scđm volūtatē dei: fideli creatori cō
mēdēt aīas suas ī bñfc̄is. Ca. v.

Seiores ḡ q̄ ī vob̄ sūt obsecro
ꝯsenior ⁊ testis xp̄i passionū
et eiꝰ q̄ in futuro reuelāda ē gl̄ie
ꝯmunicator. Pascite q̄ ī vob̄ ē gre
gē dei ꝓuidētes nō coacte ꝫ spōta
nee scđꝫ deū. neq̄ turpis lucri grā
ꝫ volūtarie. neq̄ ut dñantes ī cle
ro ꝫ forma facti gregi ex animo ⁊
cū apparuerit p̄nceps pastoꝝ ꝑci
pietis immarcessibilem glorie co
ronam. Similiter adolescentes sb̄
diti estote senioribus. Omnes em̄
inuicē humilitatem insinuate. q̄
dominus superbis resistit. humi
libus autem dat gratiam. Humi
liamini igitur sub potenti manu
dei ut vos exaltet ī tp̄e visitatiōis
oēm sollicitudinē vestraꝫ ꝓitien
tes in eū. qm̄ ipsi cura est de vob̄.

Sobrij estote et vigilate. qr adu
sarius vester dyabolus tanq̄ leo
rugiēs circuit: querens quē deuo
ret. Cui resistite fortes in fide: sciē
tes eandē passionē ei que ī mūdo
est vestre fraternitati fieri. Deꝰ aūt
oīs grē qui vocauit nos in eternaz
suaz glīaz in xp̄o ihu modicū pas
sos: ipe pfitiet ɔfirmabit solida
bitq̄. Ipsi glīa ⁊ imperiū ī secula
seculoꝝ amen Per siluanū fidelē
fratrē vobis ut arbitror breuiter
scripsi. obsecrās ⁊ ɔtestans hanc
eē verā grāz dei ī qua ⁊ statis. Sa
lutat vos eccīa que ē in babilone
coelecta ⁊ marcus filius meꝰ. Sa
lutate inuicē in osculo sācto. Grā
vob oībꝰ q̄ estis ī xp̄o ihu amen.

Explicit epl̄a bti Petri apl̄i. i.
Incipit argumētū ī epl̄az scd̄az

Simon petrus p fidem
huic mūdo sapientes
mortuos eē declarat. eis
demq̄ pietatis quāta
sit magnitudo luce ipa clariꝰ ma
nifestat.

Explicit argumentū. Incipit
epl̄a secūda bti Petri apl̄i.

Simon petrus seruꝰ
⁊ aplus ihesu cristi
hijs qui coequalez
nobiscū sortiti sūt fi
dem ī iustitia dei nr̄i
⁊ saluatoris ihu xp̄i: grā vobis ⁊
pax adimpleat̄ in cognitione dei
⁊ xp̄i ihu dn̄i nr̄i. quō oīa nobis
diuine v̄tutis sue que ad vitaz ⁊
pietatez donata sūt p cognicōem
eius qui vocauit nos ꝓpria gloria ⁊
virtute p quē maxima ⁊ pretiosa
nob ꝓmissa donauit: ut p hoc effi
tiamini d̄ine ɔsortes natuē: fugiē
tes eiꝰ que in mūdo est cōcupiscē
tie corrupcōez. Vos aūt curā oēz
subinferētes ministrate ī fide vrā
v̄tutē. ī v̄tute autē scientiā. in scīa
aūt abstinentiā. in abstinētia āt
patientiā. in patientia aūt pieta
tē. in pietate aūt amorē fraternita
tem. in amore fraternitatis caritatē
Hec em̄ si vobiscū assint ⁊ superēt
nō vacuos nec sine fructu vos cō
stituent ī dn̄i nr̄i ihu xp̄i cognicō
ne. Cui em̄ nō p̄sto sūt hec: cecus
est ⁊ manu temptās: obliuionez
accipiens purgacōis veteꝝ suoꝝ
delictoruz. Quapropt̄ frēs magis
satagite ut p bō opa certā vestrā
vocacōez ⁊ electōnē fatiatis. Hec
em̄ fatientes nō peccabitis aliqn̄
Sic em̄ abūdant̄ ministrabit̄ vo
bis introitus in eternū regnū dn̄i
nostri et saluatoris ihu xp̄i. Pro
pter qd̄ vos incipiaz semp cōmo
nere de hijs ⁊ quidē scientes ⁊ cō
firmatos in pn̄ti veritate. Justuz
aūt arbitror q̄diu sū in hoc taber
naculo suscitare vos in ɔmonitio
ne: certus q̄ velox est deposicō ta
bernaculi mei s̄m q̄ ⁊ dn̄s nr̄ ihe
sus cristus significauit m̄. Dabo
autē opaz ⁊ frequēt̄ hr̄e vos post
obitū meū ut hoꝝ oīm memoriā
fatiatis. Nō em̄ indoctas fabulas
secuti notam fecimꝰ vobis dn̄i nr̄i
ihu xp̄i virtutē ⁊ pn̄tiaz. s̄ specula
tores facti illius mag̃tudinis. Ac
cipiens em̄ a d̄o pr̄e honorē ⁊ glo
riā voce delapsa ad eū huiuscemo
di a mag̃fica glīa. hic ē filiꝰ meꝰ
dilectus in quo m̄ ɔplacui: ipsum

audite. Et hanc vocē nos audiui
m⁹ de celo allatam cū eēm⁹ cū ipo
ī mōte sācto. Et habem⁹ firmiorē
ꝓpheticū sermonē cui bñfacitis
attēdentes quasi lucerne lucēti in
caliginoso loco donec elucescat ⁊
lucifer oriat̄ in cordibus vestris:
hoc p̄mū intelligētes ꝙ oīs ꝓphe
tia ꝓpria interp̄tacōne nō fit. Nō
em̄ volūtate humana allata ē ali
qñ ꝓphetia. ꝫ spūsancto inspirati
locuti sūt sācti dei hoīes. Ca. ij.

Fuerūt vero ⁊ pseudo ꝓphete
in ꝓpl'o sicut ⁊ in vobis erūt
magistri mēdaces q̄ introducent
sectas ꝑdicōis ⁊ eū qui emit eos
deū negāt: suꝑducentes sibi cele
rē ꝑdicōem. Et multi sequentur
eorū luxurias ꝑ quos via verita
tis blasphemabit̄ ⁊ in auaritia fi
ctis verb̄ de vobis negotiabūtur.
Quib⁹ iuditiū iam olim nō cessat
et ꝑditio eorū nō dormitat. Si em̄
de⁹ angel' peccantib⁹ nō pepcit ꝫ
rudentib⁹ inferni detractos in tar
tarū tradidit crutiandos in iudi
tiū reseruari ⁊ originali mūdo nō
pepcit. ꝫ octauū noe iustitie p̄co
nē custodiuit diluuiū mūdo ī pio
rū inducens ⁊ cītates sodomorū ⁊
gomorreorū ī cinerē redigens eū
sione dānauit exemplū eorū q̄ im
pie acturi sūt ponēs ⁊ iustū loth
oppressum a nephandorū iniuria
ac luxuriosa conuersatiōe eruit.
Aspectu em̄ ⁊ auditu iustus erat
habitans apud eos q̄ de die ī diē
am̄am iustā iniq̄s opibus crutia
bāt. Nouit deus pios de tempta
tione eripe. iniquos vero in diē
iudicij reseruare crutiandos. Ma
gis aūt eos q̄ post carnē in ꝯcupi
scentia immūditie ambulant. do
minacōemq̄ cōtēnūt. audaces. si
bi placentes. sectas nō metuunt
ītroducere blasphemātes. Vbi ā
geli fortitudine et virtute cū sint
maiores nō portāt aduersū se exe
crabile iuditiū. Hij vero velut ir
rationabilia pecora naturalit̄ ī ca
ptionē ⁊ in ꝑnitiē in hijs q̄ igno
rāt blasphemātes in corrupcōne
sua ꝑibūt: ꝑcipiētes mercedē iniu
stitie voluptatē: existimātes diei
delitias coinq̄nacōnis ⁊ macule:
delicijs affluentes in ꝯuiuijs suis
luxuriantes vobiscū. oculos habē
tes plenos adulterij ⁊ incessabil'
delicti: pellitiētes am̄as instabiles
cor exercitatū auaritia hñtes ma
ledictionis filij. derelinquentes re
ctā viā errauerūt secuti viam ba
laam ex bosor q̄ mercedē iniq̄tatis
amauit. correpcōnē vero habuit
sue vesaīe. Subiugale mutū aīal
ī hoīs voce loquēs ꝓhibuit ꝓphe
īsipientiā. Hij sūt fontes sine aq̄
⁊ nebule turbinib⁹ exagitate q̄b⁹
caligo tenebrarū reseruat̄. Super
bia eī vaītatis loquētes: pellicēt
in desiderijs carnis luxurie eos q̄
paululū effugiūt q̄ in errore ꝯuer
sant̄: libertatē ill' ꝓmittētes cū ip
si serui sint corrupcōis. A quo eī
q̄s supatus ē: hui⁹ ⁊ seru⁹ ē. Si eī
refugientes coinq̄nacōnes mūdi
in cognitione domini nostri ⁊ sal
uatoris ihu cristi: hijs rursus im
plicati superantur: facta sunt eis
posteriora deteriora prioribus. Me
lius eī erat illis nō ꝯgnoscere vi
am iustitie q̄ post agnitionem
retrorsum conuerti ab eo quod il
lis traditum est sancto mādato.

Cōtigit em̄ eis illud veri ꝓuerbij
Canis reuersus ad suū vomitū ⁊
sus lota ī volutabro luti. Ca. iij.

Hanc ecce vob̄ carissimi secun
dā scribo epistolā in quib⁹
vestrā excito in ɔmonicōnē since
raꝫ mentē: ut memores sitis eorū
q̄ predixi verboꝝ a sāctis ꝓphetis
⁊ apl̄oꝝ vestroꝝ p̄ceptoꝝ dn̄i sal
uatoris. Hoc p̄mū scientes ꝙ ve
nient in nouissimis dieb⁹ in dece
ptione illusores iuxta ꝓprias ɔcu
piscētias ābulantes dicētes. Vbi
est ꝓmissio aut aduētus ei⁹. Ex
quo em̄ patres dormierūt: oīa sic
ꝑseuerāt ab initio creature. Latet
em̄ eos hoc volentes ꝙ celi erant
pri⁹ ⁊ terra de aqua ⁊ ꝑ aquā ɔsi
stens de verbo ꝑ quē ille tūc mun
dus aq̄ inundat⁹ perijt Celi aūt
q̄ nūc sunt ⁊ terra eodem verbo re
positi sūt igni reseruati in diē iudi
cij ⁊ ꝑdicōis impioꝝ hoīm. Vnū
vero hoc nō lateat vos carissimi.
q̄a vn⁹ dies apud dn̄m sicut mil
le anni ⁊ mille āni sicut dies vn⁹
Nō tardat dn̄s ꝓmissi. ꝫ patient̄
agit ꝓpt̄ vos. nolēs aliquos ꝑire
ꝫ oēs ad penitentiā reuerti Adue
niet autē dies dn̄i ut fur in q̄ celi
magno impetu transiēt: elemēta
vero calore soluent̄. Cū hec igitur
oīa dissoluenda sint q̄les oportet
vos eē in sanctis ɔuersacōib⁹ ⁊ pie
tatib⁹ expectantes et ꝓperātes in
aduentū diei dn̄i ꝑ quē celi ardē
tes soluent̄ ⁊ elemēta ignis ardo
re tabescent. Nouos vero celos ⁊
nouā terrā ⁊ ꝓmissa ipsi⁹ expecta
m⁹ ī q̄bus iustitia habitat. Pro
pter q̄d carissimi hec expectantes.
satagite immaculati et īuiolati ei
īueniri ī pace et dn̄i nr̄i lōganimi
tatē salutē arbitramini: sicut ⁊ ca
rissim⁹ frater noster paulus scd̄m
datā sibi sapientiā scripsit vobis
sicut et in oīb⁹ epl̄is: loquens in
eis de hijs in quib⁹ sūt quedam
difficilia intellectu que indocti ⁊ ī
stabiles deprauāt sicut ⁊ ceteras
scripturas ad suā ipōꝝ ꝑdicōem
Vos igit̄ fratres p̄scientes custo
dite ne īsipientiū errore trāsducti
excidatis a ꝓpria firmitate. cresci
te vero in gratia et in cognitione
dn̄i nostri ⁊ saluatoris ihesu xp̄i.
Ip̄i gl̄ia ⁊ nunc ⁊ in diem eterni
tatis amen.

Explicit epl̄a bt̄i Petri apl̄i se
cunda. Incipit argumentū
ī epl̄am bt̄i Joh̄is apl̄i p̄maꝫ.

Rationē verbi ⁊ ꝙ deus
ipse sit caritas manife
stat et susurrones fra
tꝝ nec deū sciē nec pios
fiel posse: eo vsq̄ dissertat ut eē cō
probet homicidas eo ꝙ odiū sit
interfectionis occasio.

Explicit argumentū. Incipit
epl̄a bt̄i Joh̄is apl̄i p̄ma.

Quod fuit ab initio
q̄d audiuimus. q̄d
vidim⁹ ocul̄ nr̄is.
q̄d ꝑspeximus ⁊ ma
nus nr̄e cōtrectaue
rūt de verbo vite ⁊ vita manifesta
ta ē ⁊ vidim⁹ ⁊ testamur ⁊ ānun
tiam⁹ vob̄ vitam eternā que erat
apud patrē et apparuit nob̄. Q̄d
vidim⁹ ⁊ audiuim⁹ annūtiam⁹
vobis ut ⁊ vos sotietatē habeatis

nobiscū et societas nostra sit cuꝫ patre ⁊ cū filio eiꝰ ihū xpō. Et hec scribimꝰ vob ut gaudeatis ⁊ gaudiū vestꝝ sit plenū. Et hec ē annūtiatio quā audiuimꝰ ab eo ⁊ annūtiamꝰ vob: qm̄ deus lux ē et tenebre in eo nō sunt vlle. Si dixerimꝰ qm̄ societatē habemꝰ cū eo et in tenebris ambulamꝰ mētimur ⁊ veritatē nō facimꝰ. Si aūt in luce ambulamꝰ sicut ⁊ ipse ē in luce societatē habemꝰ ad inuicē ⁊ sanguis ihū filij eiꝰ mundat nos ab oī peccato. Si dixerimꝰ qm̄ peccatū nō habemꝰ ipsi nos seducimꝰ ⁊ veritas in nob non ē. Si cōfitem̄ur peccata nostra: fidelis ē et iustus ut remittat nob peccata nrā ⁊ emundet nos ab oī iniq̄tate. Si dixerimꝰ q̄ nō peccauimꝰ mēdacē facimꝰ eū ⁊ verbū eius nō est in nobis. Capitulū .ij.

Filioli mei hec scribo vob ut nō peccetis. Sz et si quis peccauerit aduocatū habemꝰ apud patrē ihm̄ xpm̄ iustū. Et ipse est ꝓpitiatiō ꝓ peccatis nr̄is: nō ꝓ nostris aūt tm̄. ꝫ etiaꝫ ꝓ totius mūdi. Et in hoc scimꝰ qm̄ cognouimꝰ eū si mādata eiꝰ obseruemꝰ. Qui dicit se nosse eū ⁊ mandata eius nō custodit mēdax ē ⁊ in hoc veritas nō ē. Qui āt seruat verbū eiꝰ: vere in hoc caritas dei pfecta est. In hoc scimꝰ qm̄ in ipō sumꝰ. Qui dicit se in ipō manere: debet sicut ille ambulauit ⁊ ipse ambulare. Carissimi nō mandatū nouū scribo vob ꝫ mandatū vetus q̄ habuistis ab initio. Mandatū vetus ē verbū q̄ audistis. Iterꝫ mādatū nouū scribo vob q̄ verꝫ ē ⁊ in ipō ⁊ in vobis. q̄ tenebre trāsierūt ⁊ verꝫ lumen iā lucet. Qui dicit se in luce ee ⁊ frēm suū odit i tenebris ē vsq̄ adhuc. Qui diligit fratreꝫ suū in lumine manet ⁊ scandalū in eo nō ē. Qui aūt odit fratrē suū in tenebris est et in tenebris ambulat ⁊ nescit quo eat. q̄ tenebre obcecauerūt oculos eiꝰ. Scribo vobis filioli: qm̄ remittunt vob peccata vestra ꝓp nomē eiꝰ. Scribo vobis patres: qm̄ cognouistis eū q̄ ab initio ē. Scribo vob adolescentes: qm̄ vicistis malignū. Scribo vob infātes: q̄ cognouistis pīem. Scribo vobis iuuenes: qm̄ fortes estis ⁊ verbū dei manet in vobis ⁊ vicistis malignū. Nolite diligere mūdū neq̄ ea que in mūdo sūt. Si quis diligit mundū nō ē caritas patris i eo. Qm̄ oē q̄ ē i mūdo cupiscētia carnis ē ⁊ cupiscētia oculoꝝ ⁊ superbia vite q̄ non ē ex patre. ꝫ ex mūdo est. Et mūdꝰ transit ⁊ cōcupiscentia eius. Qui autem facit voluntatē dei manet in eternū. Filioli nouissima hora est. Et sicut audistis q̄ anticristꝰ venit. nūc anticristi multi facti sūt. Vnde scimus ꝙa nouissima hora est. Ex nobis ꝓdierūt. sed nō erāt ex nobis. Nam si fuissent ex nob permansissent vtiq̄ nobiscum. Sed ut manifesti sint. quoniam non sunt omnes ex nobis. Sz vos vnctionem habetis a sancto ⁊ nostis omnia. Non scripsi vob quasi ignorantibus veritatem. ꝫ quasi scientibus eam ⁊ quoniam omne mendacium ex veritate nō est. Quis est mendax: nisi is qui negat quoniam ihesus est christus. ꝫ

Hic est antixp̃us qui negat p̃rem et filiū. Oīs q̃ negat filiū nec p̃rem habet. q̃ confitet filiū et patrē habz
Vos q̄ audistis ab initio in vobis permaneat. qa si in vob̄ permānserit q̄ audistis ab initio et vos in filio et patre manebitis. Et hec est repromissio quā ipse pollicitus est nobis vitā eternā. Hec scripsi vobis de hijs q̃ seducūt vos. Et vos vnctionē quam accepistis ab eo maneat in vob̄. Et nō necesse habetis ut aliquis doceat vos. sed sicut vnctio eius docet vos de oīb9. Et verū est et nō est mendatiū. Et sic̄ docuit vos: manete in eo. Et nunc filioli manete in eo ut cū apparuerit habeam9 fiducīā et nō cōfūdamur ab eo in aduētu ei9. Si scitis qm̄ iustus est. scitote qm̄ et oīs qui facit iustitiā ex ipō nat9 est.

Videte qualē caritatē dedit nobis pat̄: ut filij dei noīemur et simus. Propt̄ hoc mūdus nō nouit nos. qz nō nouit eū. Carissimi nūc filij dei sumus et nondū apparuit q̄d erim9. Scim9 qm̄ cū apparuerit similes ei erim9. qm̄ videbim9 eū sicuti est. Et oīs qui habet hanc spē in eo. sāctificat se sicut et ille sanct9 est. Oīs qui facit peccatū et imq̃tatē facit. Et peccatū est iniquitas. Et scitis q̄ ille apparuit ut peccata tolleret et peccatū in eo nō est. Oīs qui in eo manet non peccat. Et oīs qui peccat nō videt eū. nec cognouit eū. Filioli: nemo vos seducat. Qui facit iustitiā iustus est. sicut et ille iust9 est. Qui facit peccatū ex dyabolo est. qm̄ ab initio dyabolus peccat. In hoc apparuit filius dei: ut dissoluat opera dyaboli. Oīs qui natus est ex deo peccatū nō facit. qm̄ semē ipius in eo manet et nō pōt peccare. qm̄ ex deo natus est. In hoc manifesti sūt filij dei et filij dyaboli. Oīs q̃ nō est iust9 nō est ex deo et qui nō diligit fratrē suū. Qm̄ hec est annūtiatio quaz audistis ab initio ut diligamus alterutz. Nō sicut cayn q̃ ex maligno erat et occidit frēm suum. Et propt̄ q̄d occidit eū. Qm̄ opa eius maligna erant. frīs aūt ei9 iusta. Nolite mirari frēs si odit vos mūdus. Nos scim9 qm̄ trāslati sum9 de morte ad vitaz. qm̄ diligimus frēs. Qui nō diligit: manet in morte. Oīs q̃ odit frēm suū homicida est. Et scitis qm̄ oīs homicida nō habet vitā eternā in se manentē. In hoc cognouim9 caritatē dei. qm̄ ille aīam suā p nob̄ posuit et nos debem9 p fratrib9 aīas ponere. Qui habuerit substātiā huius mūdi et viderit fratrē suū necessitatez habere et clauserit viscera sua ab eo: quō caritas dei manet in eo. Filioli mei: nō diligam9 verbo neq̄ lingua. sed opere et veritate. In hoc cognoscim9 qm̄ ex veritate sum9 et in cōspectu ei9 suadebim9 corda nostra. Qm̄ si reprehēderit nos cor nostr̄: maior est deus corde nostro et nouit oīa. Carissimi si cor nostrū nō reprehenderit nos fiducīā habem9 ad deū et quicq̄d petierim9 accipiem9 ab eo qm̄ mādata ei9 custodim9 et ea q̃ sūt placita coram eo facim9. Et hoc est mādatū ei9 ut credam9 in noīe filij ei9 ihū xp̃i et diligamus alterutz sicut dedit mandatū nob̄. Et q̃ suat mādata eius in illo manet et ipse in eo et in

scim⁹. qm̄ manet in nobis de spi
ritu quem dedit nob. Ca. iiij.

Carissimi: nolite oī spūi crede
re. ꝫ ꝓbate spiritus si ex deo
sint. qm̄ multi pseudo ꝓphe exierīt
in mundū. In hoc ꝯgnoscit spūs
dei. Oīs spūs qui ꝯfitetur ihm cri
stuz in carne venisse: ex deo est. Et
oīs spūs qui soluit ihesū: ex deo n̄
ē ⁊ hic est anticrist⁹ de quo audi
stis qm̄ venit ⁊ nūc iam in mūdo
est. Vos ex deo estis ⁊ vicistis eū
qm̄ maior est q̄ in vobis ē q̄ qui ī
mūdo. Ipi de mūdo sūt: ideo de mū
do loquūt ⁊ mundus eos audit.
Nos ex deo sum⁹. Qui nouit deuz
audit nos. qui nō est ex deo non
audit nos. In hoc cognoscimus
spm̄ veitatis ⁊ spiritū erroris. Ca
rissimi diligamus nos inuicez. qꝛ
caritas ex deo ē. Et oīs qui diligit
ex dō natus ē ⁊ ꝯgnoscit deū. Qui
nō diligit n̄ nouit deuz. qm̄ de⁹ ca
ritas est. In hoc apparuit caritas
dei in nob. qm̄ filiū suū vnigenitū
misit deus in mundū: ut viuam⁹
ꝑ euz. In hoc ē caritas nō q̄si nos
dilexerim⁹ deū. ꝫ qm̄ ipse prior di
lexit nos ⁊ misit filiū suū ꝓpitiati
onē ꝓ peccatis nostris. Carissimi
si deus dilexit nos et nos debem⁹
alt̄utꝝ diligere. Deū nemo vidit
vnq̄. Si diligam⁹ inuicez deus in
nobis manet et caritas ei⁹ in no
bis ꝑfecta est. In hoc ꝯgnoscim⁹
qm̄ in eo manem⁹ ⁊ ipe in nobis
qm̄ de spiritu suo dedit nobis. Et
nos vidimus ⁊ testificamur. qm̄
pat̄ misit filiū suū saluatorez mū
di. Quisquis confessus fuerit qm̄
ihus ē fili⁹ dei. de⁹ in eo manet et
ipe in deo. Et nos ꝯgnouim⁹ ⁊ cre
didim⁹ caritati quaz habet de⁹ in
nobis. Deus caritas ē ⁊ q̄ manet
in caritate in deo manet ⁊ deus in
eo. In hoc ꝑfecta est caritas nobi
scū: ut fidutiā habeam⁹ in die iu
dicij. qꝛ sicut ille est ⁊ nos sumus
in hoc mūdo. Timor nō ē in carita
te. ꝫ ꝑfecta caritas foras mittit ti
morē. qm̄ timor penaz habet. Qui
autē timet nō ē ꝑfectus ī caritate.
Nos ergo diligamus deū. qm̄ de⁹
prior dilexit nos. Si quis dixerit
qm̄ diligo deū ⁊ fratrez suū oderit
mendax est. Qui eī nō diligit fra
trē suū quez videt: deū quē nō vi
det qūo pōt diligere. Et hoc man
datū habem⁹ a deo ut qui diligit
deū: diligat ⁊ frēz suū. Ca. v.

Omnis q̄ credit qm̄ ihus est
xp̄us ex deo natus ē. Et oīs
qui diligit eū q̄ genuit: diligit et
eū qui natus ē ex eo. In hoc ꝯgno
scim⁹ qm̄ diligim⁹ natos dei: cuz
deū diligam⁹ et mādata ei⁹ fatia
mus. Hec est enim caritas dei ut
mandata eius custodiam⁹ ⁊ mā
data eius grauia non sunt. Quo
niaz omne qd̄ natum ē ex deo vi
cit mundū ⁊ hec est victoria que
vincit mūdū: fides nostra. Quis
est autē qui vincit mundū: nisi q̄
credit qm̄ ihesus ē filius dei. Hic
est qui venit per aquam et sāgui
nem ihesus xp̄s. Non in aqua so
lum. sed ī aqua ⁊ sāguine. Et spi
ritus est qui testificatur. quoniā
xp̄us est veritas. Quoniam tres
sunt q̄ testimoniuz dāt in celo pa
ter. verbum. ⁊ spiritussanctus et
hij tres vnū sūt. Et tres sunt q̄ te
stimoniū dant in terra: spiritus.
aqua ⁊ sanguis ⁊ tres vnum sūt

Si testimoniuz hoīm accipim⁹: testimoniū dei maius ē. Qm̄ hoc est testimoniū dei qd maius ē. qm̄ testificatus ē de filio suo. Qui credit ī filiū dei: habet testimoniū dei ī se. Qui nō credit filio mēdacez facit eū. qr nō credit in testimoniū q̄d testificatus est de⁹ de filio suo. Et hoc est testimoniū. qm̄ vitā eternā dedit nobis deus et hec vita in filio ei⁹ ē. Qui habz filiū habet vitaz. q̄ nō habet filiū dei: vitā non habet. Hec scribo vobis ut sciatis qm̄ vitā habetis eternā q̄ creditis ī noīe filij dei. Et hec ē fidutia quā habem⁹ ad deuz. qr quecūqz petierim⁹ scd̄m volūtatē ei⁹ audit nos Et scim⁹ qr audit nos: quicq̄d petierim⁹. Scim⁹ qm̄ habem⁹ peticōnes q̄s postulam⁹ ab eo. Qui scit fratrez suū peccare peccatuz nō ad mortē: petat ⁊ dabit̄ ei vita peccāti nō ad mortē. Et peccatū ad mortez: nō ꝓ illo dico ut roget quis. Oīs iniq̄tas peccatuz est ⁊ ē peccatū ad mortē. Scim⁹ qr oīs q̄ nat⁹ est ex d̄o nō peccat. ꝫ generacō d̄i ꝯseruat euz ⁊ malign⁹ nō tanget eū. Scim⁹ qm̄ ex d̄o sum⁹ ⁊ mūd⁹ totus in maligno positus ē Et scimus qm̄ filius dei veīt ⁊ dedit nobis sensū: ut ꝯgnoscam⁹ verꝝ deū ⁊ sim⁹ in vero filio ei⁹. Hic ē ver⁹ deus ⁊ vita eterna. Filioli custodite vos a simulacris.

Explicit epl'a p̄ma bt̄i Joh̄is
Incipit ãgumētū ī epl'az secūdā

Usqz adeo ad sanctā feminā scribit ut eandē dn̄am nō dubitet lr̄is appellare. eiusdēqz filijs testimoniū ꝙ ābulent ī veritate ꝑhibeat.

Explicit argumentū. Incipit epl'a bt̄i Joh̄is apl'i secūda.

Senior: electe domine et natis ei⁹ q̄s ego diligo in veritate et nō ego solus sed et oēs qui cognoueīt veritatē. ꝓpt̄ veitatē que ꝑmanet in vobis ⁊ vobiscū erit in eternuz Sit vobiscū grā misericordia pax a deo p̄re et a xp̄o ih̄u filio patris in veritate ⁊ caritate. Gauisus sū valde qm̄ inueni de filijs tuis ambulātes in veritate. sicut mandatū accepim⁹ a patre. Et nūc rogote dn̄a nō tanq̄ mandatuz nouū scribens tibi. ꝫ qd habuimus ab initio ut dilgam⁹ alterutrꝝ. Et hec est caritas: ut ambulem⁹ s̄m mādata ei⁹. Hoc em̄ est mādatū ut quēadmoduz audistis ab initio in eo ābuletis. qm̄ multi seductores exierūt in mundū q̄ nō ꝯfitentur ih̄m xp̄m venisse ī carnē. Hic ē seductor ⁊ anticrist⁹ Videte vos metipōs ne ꝑdatis q̄ opati estis. ꝫ ut mercedē plenā accipiatis. Oīs qui recedit ⁊ nō ꝑmanet in doctrina xp̄i: deū nō habet. Qui ꝑmanet ī doctrina: hic patrē ⁊ filiū habz. Si q̄s venit ad vos ⁊ hanc doctrinā nō affert: nolite recipe eū in domū. nec aue ei dixeitis. Qui em̄ dicit illi aue: cōmunicat opib⁹ eius malignis. Pluā hn̄s vobis scribere: nolui ꝑ cartam ⁊ attramentū. Spero em̄ me futurū apud vos ⁊ os ad os loqui: ut gaudiū vr̄m

plenū sit Salutant te filie sororis tue electe.

Explicit epistola beati Johānis apli secūda. Incipit argumētū in epl'az eiusdē tertiā.

Gaiū pietatis causa extollit atq; ut ī ipa pietate maneat exhortat: diotrepem impietatis ⁊ superbie causa obiurgat. demetrio aūt bonū testimoniū ꝑhibet cū fratrib⁹ vniūsis.

Explicit argumentū. Incipit epl'a bti Johis apli tertia.

Seior: gaio carissimo quez ego diligo ī veritate. Carissime de oībz oracōem fatio ꝓspe te ingredi ⁊ valere sicut ꝓspere agit aīa tua. Gauisus sū valde venientib⁹ fratribz ⁊ testimoniū ꝑhibentib⁹ veritati tue sicut tu in veritate ambulas. Maiorē hoꝝ nō habeo gratiaz q̄ ut audiaz filios meos in veritate ambulātes. Carissime: fideliter facis quicq̄d oparis ī fratres ⁊ hoc in ꝑegrinos q̄ testimoniuz reddiderunt caritati tue in ꝯspectu eccīe quos bñfatiēs deducis digne dō Pro nomine em̄ ei⁹ ꝓfecti sūt: nl accipientes a gētilib⁹. Nos ergo debem⁹ suscipe huiusmodi: ut cooparatores sim⁹ veritatis. Scripsissem forsitan eccīe ꝫ is qui amat p̄matū gerere in eis diotrepes non recipit nos. Propt hoc si venero cōmoueā ei⁹ opera que facit: verbis malignis garriens ī nos. Et quasi nō ei ista suffitiant neq; ipe suscipit fratres ⁊ eos q̄ suscipiūt ꝓhibet et de eccīa eicit. Carissime noli imitari malū. ꝫ qd̄ bonuz est Qui bñfacit ex dō est. qui male facit non videt deū. Demetrio testimoniū reddit ab omnibus ⁊ ab ipa veritate. ꝫ ⁊ nos testimoniū ꝑhibem⁹ ⁊ nosti qm̄ testimoniū nostꝝ verū est. Multa habui tibi scribere. ꝫ nolui ꝑ attramentuz ⁊ calamū scribere tibi. Spero autez ꝓtinus te videre et os ad os loq̄mur. Pax tibi. Salutant te amici Saluta amicos per nomen.

Explicit epl'a bti Johannis apli tertia. Incipit argumētū ī epl'az bti Jude apostoli.

Judas apl's frēs de corruptoribz vie veritatis ita informat: ut illicituz eē disserte t de subiugo semel erutos seruitutis denuo operam suam officijs nouare seruilibus.

Explicit argumētū. Incipit epistola bti Jude apostoli.

Judas ih̄u xp̄i seru⁹ frat̄ āt iacobi hijs qui sunt in deo patre dilectis ⁊ xp̄o ih̄u ꝯseruatis ⁊ vocatis Misericordia vobis ⁊ pax et caritas adimpleatur. Carissimi oēm sollicitudinem fatiens scribendi vob̄ de ꝯmuni vestra salute necesse habui scribere vob̄: deprecās supercertari semel tradite sanctis fidei. Subintroierūt em̄ quidaz homines qui olim p̄scripti sūt ī hoc iuditiū impij dñi nostri grāz tñs ferētes ⁊ solū dñatorē ⁊ dominuz nostrum ihesum cristū negantes

Cōmonere aūt vos volo scientes semel oīa. qm̄ ihus ꝓplm de terra egipti saluans. secundo eos q̄ nō crediderūt ꝑdidit. Angelos vero q̄ nō seruauerūt suū principatuz sed dereliquerūt suū domiciliū: in iuditiuz magni diei vinculis eternis sub caligine reseruauit Sicut sodoma ⁊ gomorra ⁊ finitime ciuitates simili mō exfornicate et abeuntes post carnē alterā. facti sūt exemplū: ignis eterni penaz sustinentes. Similit̄ ⁊ hij quidē carnē maculant: dn̄acōnē aūt spernūt: maiestatē aūt blasphemāt. Cum michael archangelus cū dyabolo disputans altercaret̄ de moysi corpe. nō est ausus iuditiū inferre blasphemie. ꝫ dixit. Imperet tibi deus. Hij autē quecūqz quidem ignorant blasphemant. quecūqz aūt naturalit̄ tanq̄ muta animalia norūt: in hijs corrūpunt̄. Ve illis qui via cayn abierūt ⁊ erroē balaam mercede effusi sūt et in cōtradictōne chore abierūt. Hij sūt in epulis suis macule conuiuātes sine timore semetipōs pascentes. nubes sine aqua que a ventis circūferūt̄. arbores autumnales īfructuose. bis mortue. eradicate. fluctus feri maris despumātes suas confusiones. sydera errātia q̄bus ꝓcella tenebraz seruata ē in eternū. Prophetauit aūt et de hijs septimus ab adam enoch dicens. Ecce venit dn̄s in sanctis milibus suis facere iuditiū ɔtra omnes et arguere oēs īpios de oīb⁹ opib⁹ impietatis eorū quib⁹ impie egerunt ⁊ de omnib⁹ duris que locuti sunt cōtra deū peccatores impij.

Hij sūt murmuratores querelosi scd̄m desideria sua ambulantes ⁊ os eoz loquit̄ supbiam: mirātes ꝑsonas q̄stus causa. Vos autez carissimi memores estote verborū q̄ predicta sunt ab apl̄is dn̄i nr̄i ihesu xp̄i qui dicebant vobis qm̄ in nouissimis tempib⁹ venient illusores scd̄m desideria sua ambulantes in impietatib⁹. Hij sunt q̄ segregant semetipōs am̄ales spiritū nō hn̄tes. Vos aūt carissimi supedificātes vosmetipōs sanctissime nostre fidei: in spiritusancto orantes: ipōs vos ī dilectione dei seruate: expectantes misericordiā dn̄i nostri ihu xp̄i in vitā eternā Et hos quidez arguite iudicatos: illos vero saluate de igne rapientes. Alijs aūt miseremini in timore: odientes ⁊ eam q̄ carnalis est maculataz tunicā. Ei aūt q̄ potens est vos ɔseruare sine peccato ⁊ cōstituere an̄ ɔspectū glorie sue īmaculatos in exultatione: soli d̄o saluatoī nostro ꝑ ihm xp̄m dominū nostrz gloria magnificentia imperiū ⁊ potestas ante omne seculū ⁊ nūc ⁊ in oīa secula seculoz amē.

Explicit epl̄a bt̄i Jude apl̄i.
Incipit ꝓlogus beati Johannis in Apocalipsim.

Johannes apl̄us ⁊ euangelista a xp̄o electus atqz dilectus in tanto amore dilectionis vberior habit⁹ est: ut ī cena supra pectus ei⁹ recūberet ⁊ ad crucē astanti soli mr̄ez ꝓpriā ɔmendassz: ut quez nubere volentē ad amplexū virginitatis asciuerat: ip̄i ad custodiendam

virginez tradidisſ;· Hic itaqz ait
ꝓpter verbū dei a teſtimoniū ihe
ſu xp̄i in pathmos inſulaz ſortie
tur exiliuz·illic ab eodem apocali
pſis preoſtenſa deſcribitur:ut ſi
cut in p̄ncipio canonis ideſt libri
geneſeos incorruptibile p̄ncipiuz
prenotaret:ita etiam incorruptibil'
finis p virginē in apocalipſi red
deret dicentis· Ego ſum alpha et
o·imtiuz a finis· Hic ē iohēs qui
ſciens ſupuenisſe ſibi diem egreſ
ſionis de corpe cōuocatis in ephe
ſo diſcipulis deſcendit in defoſſuz
ſepulture ſue locū:oratione cz cō
pleta rēdidit ſpm̄ tā a dolore mo
tis factus extraneꝰ qꝑ a corrupcō
ne carnis noſcitur alienus· Cuꝰ
tamen ſcripture diſpoſicō vel libri
ordinatio ideo a nobis per ſingu
la non exponitur:ut neſcientibꝰ
inquirendi deſiderium collocetur
a querentibus laboris fructus et
deo magiſterij doctrina ſeruet.

Explicit prologus· Incipit
liber apocalipſis beati iohan
nis apoſtoli· Ca·p̄mū·

Apocalipſis ihu xp̄i
quam dedit illi deuſ
palam facere ſeruis
ſuis que oportet fie
ri cito a ſignificauit
mittens per angelum ſuuz ſeruo
ſuo iohanni qui teſtimoniuz per
hibuit verbo dei a teſtimoniū ihe
ſu criſti quecunqz vidit· Beatus
qui legit et qui audit verba pro
phetie huius et ſeruat ea que in
ea ſcripta ſunt· Tempus enī pro
pe eſt. Johannes ſeptem eccleſijs
que ſunt in aſia· Gra vob et pax
ab eo qui eſt a qui erat a qui vē
turus eſt a a ſeptem ſpiritibus q̄
in conſpectu throni eius ſunt a a
iheſu xp̄o qui eſt teſtis fidelis pri
mogenitus mortuoz a princeps
regum terre qui dilexit nos et la
uit nos a peccatis noſtris in ſan
guine ſuo a fecit nos regnuz a ſa
cerdotes deo a patri ſuo:ipſi glia
a imperiū in ſecula ſeculoz amen
Ecce venit cum nubibus a videbit
eum omnis oculus a qui eum pu
pugerūt· Et tūc plangent ſe ſup
eū omnes tribus terre:etiā amen.
Ego ſū alpha a o·p̄ncipiū a finis
dicit dñs deꝰ qui ē a qui erat a q̄
venturꝰ ē o ipotēs· Ego iohēs fra
ter vr̄ a p̄ticeps i tribulacōe a re
gno et patiētia in xp̄o ihu·fui in i
ſula q̄ appellat pathmos ꝓp̄ ver
bū dei a teſtimoniū ihu· Fui i ſpi
ritu in dñica die a audiui poſt me
vocem magnam tanq̄ tube dicen
tis· Q̄ vides ſcribe in libro et mit
te ſeptē eccleſijs epheſo a ſmirne
a pergamo a thiatire a ſardis et
philadelphie a laodicie· Et conuerſus
ſum ut viderem vocem que lo
quebatur mecum· Et conuerſus
vidi ſeptem candelabra aurea et
in medio ſeptem candelabroꝝ
aureoꝝ ſimilez filio hominis ve
ſtitum podere a precinctuz ad ma
millas zona aurea· Caput autez
eius a capilli erant candidi tāq̄
lana alba a tanq̄ nix· Et oculi eiꝰ
tanq̄ flamma ignis a pedes eius
ſimiles aurichalco ſicut in camino
ardenti· Et vox illius tanq̄ vox
aquarum multarum a habebat
in dextera ſua ſtellas ſeptem·

Et de ore ei⁹ gladius vtraq; pte acutus exibat ⁊ faties ei⁹ sicut sol lucet in virtute sua. Et cū vidisse; eum cecidi ad pedes eius tāq̄ mortuus. Et posuit dexterā suam super me dicens. Noli timere. Ego su; p̄mus ⁊ nouissimus ⁊ viuus ⁊ fui mortu⁹ ⁊ ecce sū viuens in secula seculoꝝ ⁊ habebo claues mortis ⁊ inferni. Scribo ergo que vidisti ⁊ que sūt ⁊ que oportet fieri post hec Sacramentū septē stellaꝝ quas vidisti in dextera mea ⁊ septe; cā delabra aurea: septē stelle angeli sunt septē ecc̄iaꝝ ⁊ candelabra septē: septe; ecc̄ie sunt. Ca. ij.

Et angelo ephesi ecc̄ie scribe Hec dicit qui tenet septem stellas in dextera sua q̄ ambulat in medio septe; candelabroꝝ aureorū. Scio opera tua ⁊ labore; et patientiā tuam ⁊ q̄ non potes sustīere malos. Et tēptasti eos qui se dicunt apostolos eē ⁊ non sūt ⁊ īuenisti eos mendaces. Et patiētia; habes ⁊ sustinuisti ꝓp̄ nomē meū ⁊ nō defecisti. Sed habeo aduersū te pauca q̄ caritatē tua; prima; reliquisti. Memor esto itaq; vnde excideris ⁊ age penitentiam ⁊ prima opa fac. Si naūt: venio tibi ⁊ mouebo candelabꝝ tuū de loco suo nisi penitentiā egeris. Sed hoc habes. q̄ odisti facta nicholaitaꝝ que ⁊ ego odi. Qui hab; aure; audiat: quid spūs dicat ecclesijs. Vincenti dabo edere de ligno vite q̄d est in paradiso dei mei Et angelo smirne ecc̄ie scribe Hec dicit prim⁹ et nouissim⁹ q̄ fuit mortuus ⁊ viuit. Scio tribulacōnem tuā ⁊ paupertatē tuam. ꝫ diues es ⁊ blasphemaris ab hijs qui se dicunt iudeos eē ⁊ nō sunt. ꝫ sūt synagoga sathane. Nihil horum timeas que passurus es. Ecce missurus est dyabolus ex vobis in carcerem ut temptemini ⁊ habebitis tribulacōem diebus decem. Esto fidelis vsq; ad morte; ⁊ dabo tibi coronā vite Qui habet aurem audiat: q̄d spūs dicat ecclesijs. Qui vicerit: nō ledetur a morte secūda Et angelo pgami ecc̄ie scribe Hec dicit qui habet rumphea; vtraq; pte acutā. Scio vbi habitas vbi sedes est sathane ⁊ tenes nomen meū ⁊ nō negasti fidem mea;. Et ī diebus illis antiphas testis me⁹ fidel' q̄ occisus est apud vos vbi sathanas habitat. S; habeo aduersus te pauca. q̄a habes illic tenentes doctrinā balaam qui docebat balac mittere scandalū corā filijs israhel edere et fornicari: ita habes ⁊ tu tenentes doctrina; nicholaitaꝝ. Similit̄ penitentiā age si quo min⁹: venia; tibi cito ⁊ pugnabo cū illis in gladio oris mei. Qui habet aurē audiat: quid spiritus dicat ecclesijs. Vincenti dabo manna absconditū ⁊ dabo illi calculū candidū et in calculo nomen nouū scriptu; q̄d nemo scit nisi qui accipit. Et angelo thiatire ecclesie scribe. Hec dicit filius dei qui habet oculos tanq̄ flāmam ignis ⁊ pedes eius similes auricalco. Noui opa tua ⁊ fidē ⁊ caritatē tuam ⁊ ministeriū ⁊ patiētia; tuā ⁊ opa tua nouissima plura prioribus. S; habeo aduersus te pauca. q̄ pmittis muliere; ihezabel q̄ se dicit ꝓpheten docere ⁊ seducere

seruos meos fornicari ⁊ manducaꝛe de ydolotitis. Et dedi illi tpus ut pœnitentiam ageret ⁊ nō vult pœnitere a fornicacōe sua. Ecce ego mitto eam in lectum ⁊ qui mechantur cum ea in tribulacōne maxia erunt. nisi pœnitentiaꝫ ab operib⁹ suis egerint ⁊ filios eius interficiam in mortē ⁊ scient omnes ecclesie quia ego sum scrutans renes ⁊ coꝛda et dabo vnicuiq; vestꝝ ſm opera vestra. Vobis aūt dico et ceteris qui thiatire estis. quicūq; non habent doctrinam hanc qui nō cognouerunt altitudinem sathane quemadmodū dicunt nō mittam super vos aliud pondus tamē id qđ habetis tenete donec veniā. Et qui vicerit ⁊ custodierit vsq; in finē opa mea: dabo illi potestatē sup gētes ⁊ reget eas ī virga ferrea ⁊ tanq̄ vas figuli cōfringēt sicut et ego accepi a pīe meo ⁊ dabo illi stellā matutinam. Qui habet aurem audiat: quid spiritus dicat ecclesijs. Ca. iij.

Et angelo ecclie sardis scribe Hec dicit qui habet septē spūs dei ⁊ septē stellas. Scio opa tua: qꝛ nomē hēs q̄ vivas et mortuꝰ es. Esto vigilans ⁊ confirma cetera q̄ moritura erāt. Nō enī inueio opa tua plena coraꝫ deo meo. In mente ḡ habe qualit̄ acceperis ⁊ audieris ⁊ serua ⁊ pœnitentiā age Si ergo nō vigilaueris veniā ad te tanq̄ fur ⁊ nescies qua hora veniaꝫ ad te. Sꝫ habes pauca noīa in sardis q̄ nō inq̄nauerunt vestimenta sua ⁊ ambulabūt mecum in albis. qꝛ digni sunt. Qui vicerit sic vestietur vestimentis albis et nō delebo nomen eiꝰ de libro vite ⁊ confitebor nomen eiꝰ coraꝫ patre meo ⁊ coram angelis eiꝰ. Qui habet aurem audiat: qđ spūs dicat ecclesijs. Et angelo philadelphie ecclie scribe. Hec dicit sanctus ⁊ verus qui habet clauem dauid qui aperit ⁊ nemo claudit: claudit ⁊ nemo aperit. Scio opa tua. Ecce dedi coraꝫ te ostiū aptū qđ nemo potest claudere. qꝛ modicā habes virtutē ⁊ seruasti verbū meum ⁊ non negasti nomen meū. Ecce dabo de synagoga sathane q̄ dicūt se iudeos ēē ⁊ nō sūt. ſꝫ mentiunt Ecce faciā illos ut veniant et adorent ante pedes tuos et scient q̄a ego dilexi te. Qm̄ seruasti verbuꝫ patiētie mee et ego seruabo te ab hora tēptacōnis que ventura est in orbē vniuersū tēptare habitantes ī terra. Ecce venio cito. Tene qđ hēs: ut nemo accipiat coronam tuā. Qui vicerit faciaꝫ illū columnam in templo dei mei ⁊ foras nō egredietꝫ amplius. Et scribam sup eū nomen dei mei ⁊ nomen ciuitatis di mei noue ierusalē que descēdit de celo a deo meo ⁊ nomē meū nouū. Qui habet aurem audiat: q̄d spūs dicat ecclijs. Et angelo laodicie ecclie scribe. Hec dicit amen testis fidel ⁊ verus qui est pncipiū creature dei. Scio opa tua qꝛ neq; frigidus es neq; calidus. Vtinā frigidus cēs aut calidus. Sed q̄ tepidus es et nec frigid⁹ nec calidus: incipiaꝫ te euomere ex ore meo. qꝛ dicis q̄ dives sū et locupletatus ⁊ nullius egeo ⁊ nescis quia tu es miser et miserabilis ⁊ pauper et ⁊ cecus ⁊ nudus.

Suadeo tibi emere a me aurꝫ igni
tū ꝓbatū ut locuples fias ⁊ vesti
mentis albis induaris ut nō ap
pareat ɔfusio nuditatis tue ⁊ col
lirio inunge oculos tuos ut vide
as. Ego quos amo arguo ⁊ casti
go. Emulare ergo et penitentiam
age. Ecce sto ad ostiū ⁊ pulso. Si
quis audierit vocez meam ⁊ ape
ruerit mihi ianuā intrabo ad illū
⁊ cenabo cū illo ⁊ ipe mecū. Qui vi
cerit dabo ei sedere mecum in thro
no meo. sic et ego vici ⁊ sedi cum
patre meo ī throno eius. Qui ha
bet aurem audiat: quid spiritus
dicat ecclesijs. Ca. iiij.

Post hec vidi ⁊ ecce ostiū ap
tum ī celo ⁊ vox prima quā
audiui tanq̄ tube loquētis mecū
dicens. Ascende huc ⁊ ostendam
tibi q̄ oportet fieri cito. Post hec
statim fui in spū. Et ecce sedes posi
ta erat in celo ⁊ supra sedem sedēs
Et qui sedebat similis eāt aspectu
lapidis iaspidis ⁊ sardīs ⁊ yris
erat ī circuitu sedis similis visioni
smaragdie ⁊ īcircuitu sedis sedilia
vigītiq̄tuor ⁊ sup̄ thronos vigīti
q̄tuor seīores sedētes circūamicti ve
stimētis alb ⁊ ī capitibꝫ eoꝝ coro
ne auree et de throno ꝓcedūt fu
gura ⁊ voces ⁊ toītrua ⁊ septē lā
pades ardētes añ thronū qui sūt
septem spiritus dei. Et in cōspectu
sedis tanq̄ mare vitreū simile cri
stallo ⁊ in medio sedis ⁊ in circui
tu sedis quatuor animalia plena
oculis ante ⁊ retro. Et animal pri
mū simile leoni ⁊ secunduꝫ simile
vitulo ⁊ tertiū animal habens fa
tiem quasi hominis ⁊ quartū ani
mal simile aquile volanti. Et qua
tuor aīalia singula eorū habebāt
alas senas et in circuitu et intus
plena sūt oculis. Et requiez nō ha
bebant die ac nocte dicētia sāctꝰ
sanctus sāctus dominꝰ deus om
nipotens qui erat ⁊ qui est ⁊ qui
venturus ē. Et cuꝫ darent illa ani
malia gloriā ⁊ honorem ⁊ benedi
ctionez sedenti super thronū viuē
ti in secula seculoꝝ: ꝓcidebant vi
gintiquatuor seniores ante seden
tem in throno ⁊ adorabant viuē
tem in secula seculoꝝ ⁊ mittebāt
coronas suas ante thronū dicen
tes. Dignꝰ es domine deus noster
accipere gloriā ⁊ honorez et virtu
tem. q̄a tu creasti omnia ⁊ ꝓpt̄ vo
luntatē tuam erant ⁊ creata sunt.

Et vidi in dextera Ca. v.
sedentis supra thronū librū
scriptū intus ⁊ foris signatū sigil
lis septē. Et vidi angelū fortez et
predicantē voce magna Quis est
dignus aperire libꝝ ⁊ soluere sig
cula eius. Et nemo poterat neqꝫ ī
celo neqꝫ in terra neqꝫ sb̄tus t̄raꝫ
apire libꝝ neqꝫ respicere illum. Et
ego flebaꝫ multū. quoniaꝫ nemo
dignus inuentus est apire librū
nec videre eū. Et vnus de senioribꝫ
dixit m̄. Ne fleueris. Ecce vicit leo
de tribu iuda radix dauid apire
librū ⁊ soluere septem signacula
eiꝰ. Et vidi ⁊ ecce ī medio throni
⁊ quatuor animaliū ⁊ ī medio se
niorū agnū stantē tanq̄ occisum
habētem cornua septez ⁊ oculos
septē qui sunt septez spūs dei mis
si in oēm terrā. Et venit ⁊ accepit
de dextera sedentis in throno libꝝ
Et cū apuissꝫ libꝝ q̄tuor animalia
et vigītiquatuor seniores ceciderūt

coraz agno habentes singuli cy
tharas et fialas aureas plenas
odoramentoꝝ que sūt oracōes sā
ctoꝝ ⁊ cantabāt canticū nouū di
centes. Dign⁹ es dn̄e accipe libꝝ
⁊ apire signacula ei⁹. qm̄ occisus
es ⁊ redemisti nos deo in sanguīe
tuo ex omni tribu ⁊ lingua ⁊ po
pulo ⁊ nacōe ⁊ fecisti nos deo no
stro regnū ⁊ sacerdotes. Et regna
bunt sup terrā. Et vidi ⁊ audiui
vocē angeloꝝ multoꝝ in circuitu
throni ⁊ animaliū ⁊ seīoꝝ ⁊ erat
numerus eoꝝ miliamiliū dicētiū
voce magna Dign⁹ est agn⁹ qui
occisus ē accipe virtutē et diuini
tatē ⁊ sapientiā ⁊ fortitudinē ⁊ ho
norē ⁊ gloriā ⁊ bn̄dictionē. Et om
nē creaturaz que in celo est ⁊ sup
terrā ⁊ sub terra et que sūt in ma
ri ⁊ que in eo: oēs audiui dicētes
sedenti in throno ⁊ agno Benedi
ctio ⁊ honor ⁊ gloria et ptās in se
cula seculoruz. Et quatuor am̄alia
dicebant amē. Et vigintiquatuor
seniores ceciderūt in faties suas et
adorauerunt viuentem in secula
seculoꝝ. Capitulū. vi.

Et vidi q̄ aperuisset agnus
vnū de septez sigillis ⁊ audi
ui vnū de quatuor aīalib⁹ dicens
tanq̄ vocē tonitrui. Veni ⁊ vide.
Et vidi ⁊ ecce equus albus ⁊ q̄ se
debat sup illū habebat arcū ⁊ da
ta est ei corona et exiuit vincens
ut vinceret. Et cū apuissz sigillū se
cundū: audiui secūdū aīal dicēs
Veni ⁊ vide. Et exiuit ali⁹ equus
rufus ⁊ qui sedebat sup illū datū
ē ei ut sumeret pacez de terra ⁊ ut
inuicem se interfitiāt ⁊ datus ē ei
gladius magn⁹. Et cū aperuisset
sigillū tertiū: audiui tertiū am̄al
dicens. Veni ⁊ vide. Et ecce equ⁹
niger ⁊ qui sedebat sup illū habe
bat staterā in manu sua. Et audi
ui tanq̄ vocem in medio quatuor
aīaliū dicentiuz. Bilibris tritici de
nario vno ⁊ tres bilibres ordei de
nario vno ⁊ vinū ⁊ oleū ne leseis
Et cum apuisset sigillū quartum
audiui vocē quarti am̄al dicētis.
Veni ⁊ vide. Et ecce equ⁹ pallid⁹
⁊ q̄ sedebat sup eū nomē illi mors
et infern⁹ sequebat eū. Et data ē
illi potestas sup q̄tuor ptes terre i
terficere gladio fame et morte et
bestijs terre. Et cū apuisset sigillū
qn̄tū: vidi subtus altare am̄as in
terfectoꝝ ꝓpt verbū dei ⁊ ꝓpt testi
moniū q̄d habebāt. Et clamabāt
voce mag̃ dicētes. Vsqz q̄ dn̄e san
ct⁹ ⁊ ver⁹ nō iudicas ⁊ nō vindi
cas sāguinez nostꝝ de hijs q̄ ha
bitāt i terra. Et date sūt ill̄ singu
le stole albe ⁊ dictū ē ill̄ ut req̄esce
rēt adhuc tps modicū: donec cō
pleant ꝯserui eoꝝ ⁊ frēs eoꝝ q̄ in
terfitiēdi sūt sic ⁊ illi. Et vidi cum
apuissz sigillū sextū ⁊ ecce t̄re mo
tus magn⁹ fact⁹ ē. Et sol factus ē
niger tāq̄ sacc⁹ cilicin⁹ ⁊ luna tō
facta ē sic sāguis ⁊ stelle de celo ce
ciderēt sup t̄rā sic fic⁹ emittit gros
sos suos cū aūēto magno mouet̄
Et celū recessit sicut liber inuolut⁹
⁊ oīs mons et insule de locis suis
mote sūt. Et reges terre ⁊ pn̄cipes
⁊ tribuni ⁊ diuites ⁊ fortes ⁊ oīs
seruus ⁊ liber absconderunt se in
speluncis ⁊ in petris montiū ⁊ di
cūt montib⁹ et petris cadite sup
nos et abscondite nos a fatie se
dentis sup thronuz ⁊ ab ira agni

qm̃ venit dies magnus ire ipsoꝝ
Et quis poterit stare. ℭ Ca. vij.
POst hec vidi quatuor ange
los stantes sup quatuor an
gulos terre: tenentes quatuor ven
tos terre ne flarent sup terrā: neq;
sup mare neq; in vllam arborē. Et
vidi alterū angelū ascendentē ab
ortu solis habentē signū dei viui
et damauit voce magna: quatuor
angelis quibꝰ datū est nocere ter
re et mari dicēs. Nolite nocere ter
re et mari neq; arboribus: quoad
usq; signemus seruos dei nostri in
frontibꝰ eoꝝ. Et audiui numerū
signatoꝝ: centū quadraginta qua
tuor milia signati ex oī tribu filio
rū israhel. Ex tribu iuda: duodecim
milia signati Ex tribu ruben: duo
decim milia signati. Ex tribu gad
duodecim milia signati. Ex tribu as
ser: duodecim milia signati. Ex tri
bu neptalim: duodecim milia signa
ti. Ex tribu manasse: duodecim mi
lia signati. Ex tribu symeon: duo
decim milia signati. Ex tribu leui:
duodecim milia signati. Ex tribu
ysachar: duodecim milia signati.
Ex tribu zabulon: duodecim milia
signati. Ex tribu ioseph: duodeci
milia signati. Ex tribu beniamin: duo
decim milia signati Post hec vidi tur
bam magnā quā dinumerare ne
mo poterat: ex omnibꝰ gentibus
et tribubus et populis et linguis: stā
tes ante thronū et in conspectu agni
amicti stolis albis et palme in ma
nibus eorum. Et damabant voce
magna dicētes Salus deo nostro
qui sedet sup thronum et agno. Et
oēs angeli stabāt in circuitu thro
ni et seniorū et quatuor animaliū
et ceciderunt in cōspectu throni in
facies suas et adorauerūt deum di
centes amē Benedictio et claritas
et sapiētia et gratiarū actio: honor
et virtus et fortitudo deo nostro in
secula seculoꝝ amen. Et respōdit
vnus de senioribus et dixit mihi.
Hii qui amicti sunt stolis albis q̃
sunt et vnde venerunt. Et dixi illi
domine mi tu scis. Et dixit mi. Hii
sunt qui venerunt de tribulatiōne
magna et lauerūt stolas suas et
dealbauerūt eas in sāguine agni
Ideo sunt ante thronū dei et serui
unt ei die ac nocte in templo eius
et qui sedet in throno habitabit
super illos. Nō esurient neq; sitient
amplius neq; cadet sup illos sol
neq; vllus estus. qm̃ agnus qui
in medio throni est reget illos et
deducet illos ad vite fontes aquaꝝ
et absterget deus omnem lacrimā
ab oculis eoꝝ. ℭ Capitulū. vij.
ET cū aperuisset sigillū septi
mū: factū est silentiū in celo
quasi media hora. Et vidi septem
angelos stantes in cōspectu dei et
date sūt illis septem tube. Et alius
angelus venit et stetit ante altare
habens thuribulū aureū et data
sunt illi incensa multa ut daret de
orationibus sanctorū omniū sup
altare aureum q̃ est ante thronū
dei. Et ascendit fumus incensoruꝝ
de orationibus sanctoꝝ de manu
angeli coram deo. Et accepit ange
lus thuribulū aureum et impleuit
illud de igne altaris et misit in ter
ram et facta sunt tonitrua et voces et
fulgura et terremotus magnus et
septē angeli qui habebant septē
tubas preparauerunt se ut tuba

canerēt. Et prim⁹ angelus tuba
cecinit. Et facta est grādo ⁊ ignis
mixta in sanguine ⁊ missum est ī
terraz. Et tertia ps terre ɔbusta ē
⁊ tertia ps arboꝝ ɔcremata est ⁊
oē fenū viride ɔbustū est. Et secū
dus angelus tuba cecinit et tāq̄
mons magn⁹ igne ardēs missus
ē in mare. Et facta est tertia pars
maris sanguis ⁊ mortua ē tertia
ps creature eoꝝ q̄ habebāt aīas
in mari ⁊ tertia ps nauiū interijt
Et terti⁹ angel⁹ tuba cecinit et ce
cidit de celo stella magna ardens
tanq̄ facula. Et cecidit in tertiam
ptē fluminū ⁊ in fontes aquaꝝ ⁊
nomen stelle dicit̄ absinthiū. Et
facta ē tertia ps aquarū in absin
thiū ⁊ multi hoīm mortui sunt de
aquis. qꝛ amare facte sūt. Et quar
tus āgel⁹ cecinit ⁊ pcussa ē tertia
ps solis ⁊ tertia ps lune ⁊ tertia
ps stellaꝝ. ita ut obscuraēt̄ tertia
ps eoꝝ ⁊ diei nō luceret ps tertia
et nocti similit̄. Et vidi et audiui
vocē vnius aquile volantis p me
diū celi: dicētis voce magna. Ve
ve ve habitantib⁹ in terra de cete
ris vocib⁹ triū angeloꝝ qui erāt
tuba canituri. Capitulū. ix.

Et qn̄tus angelus tuba ceci
nit ⁊ vidi stellaz de celo ceci
disse in terrā et data est ei clauis
putei abissi. Et aperuit puteū abis
si et ascendit fum⁹ putei sic̄ fum⁹
fornacis magne ⁊ obscuratus ē
sol et aer de fumo putei. Et de fu
mo putei exierūt locuste in terrā
⁊ data ē illis potestas sicut habēt
ptātez scorpiones terre. Et p̄ceptū
ē illis ne lederēt fenū terre neq̄ oē
viride neq̄ oēm arborē. nisi tm̄ ho
mines q̄ nō hn̄t signū dei in fron
tibus suis. Et dictū est eis ne occi
derent eos. ꝫ ut crutiarent̄ mensi
b⁹ qn̄q̄. Et crutiatus eorū ut cru
tiatus scorpij: cū pcutit hominez.
Et in dieb⁹ illis querēt hoīes mor
tē ⁊ nō inueniēt eā ⁊ desiderabūt
mori ⁊ fugiet mors ab eis. Et simi
litudines locustaꝝ sil̄es equis pa
ratis ad p̄liū ⁊ sup capita eaꝝ tā
q̄ corone similes auro ⁊ faties ea
rū tanq̄ faties hoīm. Et habebāt
capillos sicut capillos mulieꝝ ⁊
dentes eaꝝ sicut dētes leonū erāt
Et habebant loricas sicut loricas
ferreas ⁊ vox alaꝝ illaꝝ sicut vox
curruū equoꝝ multoꝝ currentiū
in bellū. Et habebāt caudas simi
les scorpionū ⁊ aculei erāt in cau
dis eaꝝ ⁊ ptās eaꝝ nocere hoīb⁹
mēsib⁹ qn̄q̄. Et habebāt sup se re
gē angelū abissi cui nomē hebra
ice abaddon. grece aūt appollion
⁊ latīe hn̄s nomē extminās. Ve
vnum abijt ⁊ ecce veniūt adhuc
duo ve post hec. Et sext⁹ āgelus
tuba cecinit ⁊ audiui vocē vnam
ex quatuor cornibus altaris au
rei quod est ante oculos dei: dicē
tem sexto angelo qui habebat tu
bam. Solue quatuor āgelos qui
alligati sūt in flumine magno eu
fraten. Et soluti sunt quatuor an
geli qui parati erant in horam et
diem ⁊ mensem ⁊ annum ut occi
derent tertiam partem hominum
Et numerus equestris exercitus
vities milies denamilia et audi
ui numerum eorum et ita vidi
equos in visione. Et qui sedebāt
super eos habebant loricas ig
neas ⁊ iacinctinas ⁊ sulphureas

⁊ capita equoruꝫ erãt tãq̃ capita
leonũ ⁊ de ore eorum ꝓcedit ignis
⁊ fum⁹ ⁊ sulphur. Et ab hijs tri
bus plagis occisa ẽ tertia ꝑs ho
minũ de igne ⁊ de fumo ⁊ sulphu
re que ꝓcedebant ex ore ipsorum
Potestas enim equoꝝ in ore eoꝝ
est ⁊ in caudis eorum. Naꝫ caude
eorum similes serpentibus haben
tes capita ⁊ in hijs nocẽt. Et cetei
homines qui nõ sũt occisi in hijs
plagis neqꝫ penitentiaꝫ egerunt
de operibus manuũ suaruꝫ ut nõ
adorarent demonia et simulacra
aurea ⁊ ãgentea ⁊ erea ⁊ lapidea
⁊ lignea que neqꝫ videre possunt
neqꝫ audire neqꝫ ambulare ⁊ nõ
egerũt penitentiã ab homicidijs
suis neqꝫ a veneficijs suis neqꝫ a
fornicacõe sua neqꝫ a furtis suis.

Et vidi aliũ ange Ca. x.
lum fortem descendentẽ de ce
lo amictum nube ⁊ yris in capite
eius. Et faties eius erat ut sol ⁊ pe
des ei⁹ tanq̃ colũna ignis. Et ha
bebat in manu sua libellũ apertũ
⁊ posuit pedem suuꝫ dexterũ supra
mare: sinistꝝ autem super terrã ⁊
clamauit voce magna quẽadmo
dum cuꝫ leo rugit. Et cũ clamassꝫ
locuta sũt septẽ toĩtrua voces suas
et cũ locuta fuissent septẽ toĩtrua
voces suas ⁊ ego scripturꝰ erã. Et
audiui vocẽ de celo dicentẽ mihi
Signa que locuta sunt septẽ toni
trua et noli ea scribere. Et angel⁹
quem vidi stantem supra mare ⁊
supra terrã leuauit manuꝫ suam
ad celũ ⁊ iurauit per viuentẽ in
secula seculoꝝ qui creauit celuꝫ et
ea que in eo sunt ⁊ terrã ⁊ ea q̃ in
ea sunt ⁊ mare ⁊ ea que in eo sũt.
quia tempus nõ erit amplius. ꝫ
in dieb⁹ vocis septimi angeli cuꝫ
ceperit tuba canere: cõsũmabitur
misteriũ dei sicut euangelisauit ꝑ
suos suos ꝓphetas. Et audiui vo
cem de celo iteꝝ loquentẽ mecum
⁊ dicẽtem. Vade ⁊ accipe libꝝ ap
tum de manu angeli stantis supr̃
mare ⁊ super terrã. Et abij ad an
gelum dicens ei ut daret mihi li
brũ ⁊ dixit mihi. Accipe librum ⁊
deuora illum ⁊ fatiet amaricari vẽ
trem tuũ. sed in ore tuo erit dulce
tanq̃ mel. Et accepi librum de ma
nu angeli ⁊ deuoraui illũ ⁊ erat ĩ
ore meo tanq̃ mel dulce. Et cuꝫ de
uorassem eũ: amaricatus est ven
ter meus. Et dixit mihi. Oportet te
iteꝝ ꝓphetare gentib⁹ ⁊ popul' ⁊
linguis ⁊ regibꝫ multis. Ca. xi.

Et datus est mihi calamus
similis virge ⁊ dictum est m̃
Surge ⁊ metire templũ dei et alta
re ⁊ adorantes in eo. Atrium vero
qđ est foris templũ eice foãs ⁊ ne
metiaris illud. quoniã datuꝫ est
gentibus. Et ciuitatem sanctã cal
cabunt mensibus quadraginta
duobꝫ. Et dabo duobus testibus
meis et ꝓphetabunt dieb⁹ mille
ducentissexaginta amicti saccis.
Hij sunt due oliue ⁊ duo cãdela
bra in cõspectu domini terre stan
tes. Et si quis voluerit eos nocere
ignis exiet de ore eoꝝ ⁊ deuoãbit
inimicos eoruꝫ et si quis voluerit
eos ledere sic oportet eum occidi.
Hij habent potestateꝫ claudendi
celum ne pluat diebus ꝓphetie il
loꝝ ⁊ potestatẽ habent super aq̃s
conuertendi eas in sanguineꝫ et
ꝑcutere terram omni plaga quo

tienscūq; voluerint. Et cū finierint
testimoniū suū; bestia que ascen
dit de abisso faciet aduersus eos
bellū ⁊ vincet illos ⁊ occidet eos.
Et corpa eoꝝ iacebunt in plateis
ciuitatis magne que vocatur spi
ritualiter sodoma ⁊ egiptus vbi
⁊ dn̄s eorū crucifixꝰ ē. Et videbūt
de tribubus ⁊ de populis ⁊ līguis
et gentibꝰ corpa eoꝝ ꝑ tres dies
⁊ dimidiū ⁊ corpa eoꝝ nō sinent
poni in monumentis. Et inhabi
tantes terrā gaudebūt sup illos
⁊ iocundabunt̄ ⁊ muneā mittēt
inuicē; qm̄ hij duo ꝓphete crutia
uerūt eos qui inhabitabant sup
terrā. Et post dies tres ⁊ dimidiū
spūs vite a deo intrabit in eos.
Et steterūt sup pedes suos ⁊ timor
magnꝰ cecidit sup eos qui vide
rūt eos. Et audierūt vocē magnā
de celo dicentē eis. Ascendite huc.
Et ascenderūt in celū in nube ⁊ vi
derunt illos inimici eoꝝ. Et in illa
hoā factus ē terremotus magnꝰ
et decīa ps ciuitatis cecidit. Et oc
cisi sunt in terremotu nomina ho
minū septēmilia ⁊ reliqui in timo
rē; sunt missi ⁊ dederūt gloriaꝫ deo
celi. Ve secūdū abijt ⁊ ecce ve ter
tiū veniet cito. Et septimꝰ angelꝰ
tuba cecinit ⁊ facte sunt voces ma
gne in celo dicentes. Factū est re
gnū huius mūdi dn̄i nostri ⁊ cri
sti eiꝰ ⁊ regnabūt in secula seculo
rū amen. Et viginti quatuor seni
ores q̄ in ꝯspectu dei sedent in sedi
bus suis ceciderūt in faties suas ⁊
adorauerūt deū dicētes Grās agi
mꝰ tibi dn̄e deꝰ nr̄ oīpotens q̄ es
⁊ qui eras ⁊ q̄ venturꝰ es. qꝛ acce
pisti virtutē tuā magnā ⁊ regna

sti. Et irate sūt gentes ⁊ aduenit
ira tua ⁊ tempꝰ mortuoꝝ iudica
ri ⁊ reddere mercedē seruis tuis ꝓ
phetis ⁊ sanctis ⁊ timētibꝰ nomē
tuū pusillis ⁊ magnis ⁊ extermi
nandi eos q̄ corruperunt terraꝫ.
Et aptū est tēplū Ca. xij.
dei ī celo ⁊ visa est archa te
stamenti eius in templo eiꝰ. Et fa
cta sūt fulgura ⁊ voces ⁊ terremo
tꝰ ⁊ grādo mag̃. Et signū magnū
apparuit ī celo. Mulier amicta so
le ⁊ luna sub pedibꝰ eiꝰ ⁊ in capi
te eius corona stellaꝝ duodecim
Et in vtero hn̄s ⁊ clamabat ꝑtu
riens ⁊ crutiat̄ ut pariat. Et visū
est aliud signū in celo. Et ecce dra
co magnus rufus hn̄s capita se
ptē ⁊ cornua decē; ⁊ in capitibus
eius septē; dyademata et cauda
eiꝰ trahebat tertiā ꝑtem stellarū
celi ⁊ misit eas in terraꝫ. Et draco
stetit ante mulierē que erat pari
tura: ut cū peperisset filiū eiꝰ deuo
raret. Et pepit filium masculū qui
recturus erat oēs gētes in virga
ferrea. Et raptus est filius eiꝰ ad
deū ⁊ ad thronuꝫ eiꝰ et mulier fu
git ī solitudinē vbi hēbat locū pa
ratuꝫ a deo ut ibi pascat eā diebꝰ
milleducētissexagīta. Et factū ē p̄
liū magnū in celo. Michahel ⁊ ā
geli eiꝰ p̄liabāt̄ cū dracone ⁊ dra
co pugnabat ⁊ angeli eiꝰ ⁊ n̄ va
luerūt neq; locus īuētus est eorū
ampliꝰ in celo. Et ꝓiectus ē draco
ille magnꝰ serpens antiquꝰ qui
vocat̄ dyabolus ⁊ sathanas qui
seducit vniuersum orbem ⁊ proie
ctus est in terram et angeli eius
cum illo missi sunt. Et audiui vo
cem magnam in celo dicentem.

Nunc facta est salus ⁊ virtus ⁊ re
gnū dei nostri ⁊ potestas xp̄i ei⁹.
qꝛ ꝓiectus est accusator fratrum
nostroꝝ qui accusabat illos ante
conspectū dei nostri die ac nocte.
Et ip̄i vicerunt eum ꝓpter sangui
nem agni ⁊ ꝓpter verbū testimo
nij sui ⁊ nō dilexerunt animas su
as vsqꝫ ad mortē. Propterea leta
mini celi ⁊ qui habitatis ī eis. Ve
terre et mari. quia descendit dya
bolus ad vos habens irā magnā
sciens ꝙ modicū tempus habet
Et postq̄ vidit draco ꝙ ꝓiectus
eēt in terraꝫ: persecutus est mulie
rem que pepit masculum. Et date
sunt mulieri ale due aq̄le magne
ut volaret in desertū in locum suū
vbi alitur per tempus ⁊ tempora
⁊ dimidiū temporis a facie serpē
tis. Et misit serpēs ex ore suo post
mulierem aquaꝫ tanq̄ flumē: ut
eam faceret trāhi a flumine. Et ad
iuuit terra mulierez ⁊ aperuit ter
ra os suuꝫ ⁊ obsorbuit flumē qđ
misit draco de ore suo. Et iratus ē
draco in mulierez ⁊ abijt facere p̄
lium cū reliquis de semine eius q̄
custodiunt mandata dei ⁊ habēt
testimoniū ihesu xp̄i. Et stetit sup
arenam maris. Ca. xiij.

Et vidi de mari bestiam ascē
dentem habentem capita se
ptez ⁊ cornua decē ⁊ super cornua
eius decem dyademata ⁊ super ca
pita eius nomina blasphemie. Et
bestia quam vidi similis eāt par
do ⁊ pedes ei⁹ sicut pedes vrsi ⁊ os
ei⁹ sicut os leonis. Et dedit illi dr̄
co virtutem suam ⁊ potestatē ma
gnaꝫ. Et vidi vnum de capitibus
suis quasi occisū in mortem ⁊ pla
ga mortis ei⁹ cuāta est. Et āmira
ta est vniūsa terra post bestiaꝫ Et
adorauerunt draconez qui dedit
potestatē bestie ⁊ adorauerunt be
stiam dicētes. Quis similis bestie
⁊ quis poterit pugnaē cum illa.
Et datum est ei os loquens mag̃
⁊ blasphemiaꝫ ⁊ data est ei ptās
facere menses quadragīta duos
Et aperuit os suū ī blasphemias
ad deum blasphemaē nomen ei⁹
⁊ tabernaculū ei⁹ et eos qui in ce
lo habitant. Et datū est illi bellū
facere cum sanctis ⁊ vincere eos.
Et data est illi potestas in omnē
tribū ⁊ populū ⁊ linguam ⁊ gen
tem ⁊ adorauerūt eam omnes q̄
inhabitabant terraꝫ: quorū non
sunt scripta nomina in libro vite
agni q̄ occisus est ab origine mū
di. Si quis habet aurem audiat.
Qui in captiuitatem duxeit: in ca
ptiuitatē vadet. qui in gladio oc
cideit: oportet eum gladio occidi
Hic est patientia ⁊ fides sanctoꝝ
Et vidi aliaꝫ bestiā ascendentē de
terra ⁊ habebat cornua duo simi
lia agni ⁊ loquebat̄ sicut draco.
Et potestatem prioris bestie oēm
fatiebat in conspectu ei⁹ ⁊ fecit ter
ram ⁊ habitantes ī ea adorare be
stiam p̄maꝫ cuius curata est pla
ga mortis. Et fecit signa magna:
ut etiam ignē faceret de celo descē
dere in terrā in conspectu hominū.
Et seducit habitantes ī terra ꝓpt̄
signa q̄ data sūt illi facere ī cōspe
ctu bestie: dicens habitantib⁹ in
terra ut fatiant ymaginez bestie
que habet plagā gladij ⁊ vixit.
Et datū ē illi ut daret spiritū yma
gini bestie ⁊ ut loquatur ymago

bestie ⁊ faciet ut quicūq; nō ād
orauerint ymaginem bestie occi
dantur. Et faciet omnes pusillos
⁊ magnos ⁊ diuites et pauperes
⁊ liberos ⁊ seruos habere caracte
rem in manu dextera aut in fron
tibus suis ⁊ ne quis possit emere
aut vendere nisi habeat caracterē
nominis bestie aut nomē aut nu
merū nominis eius. Hic sapiētia
est. Qui habet intellectum comput
tet numerū bestie. Numerus enī
hominis est et numerus eius sex
centi sexaginta sex. Ca. xiiij.

ET vidi ecce agnus stabat
supra montē syon ⁊ cū eo cē
tum quadragintaquatuor milia
habentes nomē ei⁹ ⁊ nomen pa
tris eius scriptū in frontib⁹ suis.
Et audiui vocē de celo tanq; vocē
aquaꝝ multaꝝ ⁊ tanq; vocem to
nitrui magni ⁊ vocē quā audiui
sicut citharedoꝝ citharizantiuꝝ
in citharis suis. Et cantabant q̄
si canticū nouū ante sedē et ante
q̄tuor animalia et seniores ⁊ nemo
poterat dicere canticuꝫ nouuꝫ nisi
illa centū quadragintaq̄tuor milia
qui empti sūt de terra. Hi sunt q̄
cū mulieribus non sūt coinquina
ti: virgines enī sunt. Hi sequunt
agnū quocūq; ierit. Hi empti sūt
ex oīb⁹ primitie deo ⁊ agno ⁊ in ore
eoꝝ non ē inuentū mendaciū. Si
ne macula enī sūt ante thronū dei.
Et vidi alterū angelū volantē per
medium celū habentē euangeliū eter
nū ut euāgelizaret sedentibus super
terrā et sup oēm gentē ⁊ tribū et
linguā ⁊ pplm dicēs magna voce
Timete dñm ⁊ date illi honorem
q̄ venit hora iudicij ei⁹ ⁊ adorate
eū qui fecit celū ⁊ terrā mare ⁊ fon
tes aquaꝝ. Et alius angelus secu
tus est dicens. Cecidit cecidit ba
bilon illa magna que a vino ire
fornicationis sue potauit oēs gen
tes. Et tertius angelus secutus ē illos dicens voce magna. Si quis
adorauerit bestiā ⁊ ymaginē ei⁹
⁊ acceperit caracterē in fronte sua
aut in manu sua: hic bibet de vino
ire dei q̄d mixtū est mero in calice
ire ipsius. Et cruciabit igne ⁊ sul
phure in conspectu angelorū sancto
rū ⁊ ante conspectum agni. Et fumus
tormentoꝝ eoꝝ ascendet in secula
seculoꝝ. Nec hīt requiē die ac no
cte qui adorauerūt bestiaꝫ ⁊ ymagi
nē ei⁹ ⁊ si quis accepit caracte
rem nois ei⁹. Hic sapiētia sanctorū
est q̄ custodiūt mandata dei ⁊ fidē
ihu. Et audiui vocem de celo dicē
tem mihi. Scribe. Bī mortui qui in
dño moriunt. Amō iā dicit spūs
ut requiescant a laboribus suis.
Opa enī illoꝝ sequunt illos. Et vi
di ⁊ ecce nubē candidā ⁊ sup nu
bem sedētem similē filio hois habē
tem in capite suo coronā aureā ⁊
in manu sua falcem acutā. Et alius
angelus exiuit de tēplo: clamans
voce magna ad sedētem sup nubē
Mitte falcē tuam ⁊ mete. q̄ venit
hora ut metat. q̄m aruit messis
terre. Et misit qui sedebat sup nu
bem falcem suā in terram ⁊ demes
sum est eā. Et alius angelus exiuit de
templo q̄d est in celo: habens et
ipse falcem acutaꝫ Et alius ange
lus exiuit de altari qui habebat
potestatem supra ignem et excla
mauit voce magna ad eum qui
habebat falcem acutam dicens.

Mitte falcem tuaz acutaz ⁊ vinde
mia botros vinee terre· quoniaz
mature sunt vue ei? Et misit ange
lus falcē suam acutaz in terram ⁊
vindemiauit vineam terre ⁊ misit
in lacum ire dei magnum· Et cal
catus est lacus extra ciuitatez et
exiuit sanguis de lacu vsq; ad fre
nos eq̄ p stadia mille sexcēta·

Et vidi aliud si Ca·xv·
gnū in celo magnuz ⁊ mira
bile: angelos septē habentes pla
gas septem nouissimas· quoniā
in illis consūmata est ira dei· Et vi
di tanq̄ mare vitreū mixtuz igne
⁊ eos qui vicerunt bestiaz ⁊ yma
ginem ei⁹ ⁊ numerū nominis ei⁹
stantes supra mare vitreū: habē
tes cytharas dei ⁊ cantantes can
ticū moysi serui dei ⁊ cāticuz agni
dicentes· Magna ⁊ mirabilia sūt
opera tua domine deꝰ ommipotēs
iuste ⁊ vere sūt vie tue domine rex
seculoruz· Quis non timebit te do
mine ⁊ magnificabit nomē tuū? Quia solus pius es· quoniaz om
nes gentes venient ⁊ adorabunt
in conspectu tuo· quoniaz iudicia
tua manifesta sunt· Et post hec vi
di ⁊ ecce apertū est templū taber
naculi testimonij in celo· Et exierūt
septem angeli habētes septē pla
gas de templo: vestiti lapide mū
do ⁊ cādido ⁊ precincti circa pecto
ra zonis aureis· Et vnuz de quatu
or animalibus dedit septem āge
lis septem fialas aureas: plenas
iracundie dei viuentis in secula se
culoz· Et impletū est templum di
fumo a maiestate dei ⁊ de virtute
ei⁹ ⁊ nemo poterāt introire in tem
plum· donec consūmarēt̄ septē
plage septē angeloz· Ca·xvi·

Et audiui vocem magnā de
templo dicentē septem āge
lis· Ite ⁊ effundite septem fialas
ire dei in terram· Et abiit primus
angelus ⁊ effudit fialam suaz in
terram ⁊ factum est vulnus seuū
⁊ pessimum in homines qui habe
bant caracterem bestie ⁊ in eos q̄
adorauerunt bestiam ⁊ ymaginē
ei⁹· Et secundus angelus effudit
fialam suam in mare ⁊ factus est
sāguis tanq̄ mortui ⁊ omnis ani
ma viuens mortua est in mari Et
tertius effudit fialam suā sup flu
mina ⁊ super fontes aquarū et fa
ctus est sanguis· Et audiui ange
lum aquarū dicentem· Justus es
domine qui es ⁊ qui eras sanctus
qui hec iudicasti· q̄ sanguinez sā
ctoꝝ ⁊ ꝓphetarum effuderūt et sā
guinem eis dedisti bibere· digni
enim sunt· Et audiui alterū dicen
tem· Etiam domine deus ommipo
tens: vera et iusta iudicia tua· Et
quartus angelus effudit fialam
suam in solem ⁊ datū est illi estu
affligere homines ⁊ igni· Et estua
uerunt homines estu magno et
blasphemauerūt nomen dei habē
tis potestatem super has plagas
neq; egerunt penitentiā ut darēt
illi gloriā· Et quintus angelus ef
fudit fialaz suā super sedem bestie
⁊ factum est regnū ei⁹ tenebrosū
Et ꝺmanducauerunt linguas su
as pre dolore ⁊ blasphemauerūt
deum celi pre doloribus ⁊ vulneri
bus suis ⁊ non egerūt penitentiā
ex operibz suis· Et sextus angelus
effudit fialam suam in flumen il
lud magnum eufraten ⁊ siccauit

aquā eius ut preparet via regib9
ab ortu solis. Et vidi de ore draco
nis ⁊ de ore bestie ⁊ de ore pseudo
ꝓphete exire spiritus tres īmūdos
in modū ranaꝝ. Sunt enī spirit9
demoniorū fatientes signa ⁊ pro
cedunt ad reges totius terre con
gregare illos in prelium ad diez
magnum omnipotentis dei. Ecce
venio sicut fur. Beatus q̄ vigilat
⁊ custodit vestimenta sua ne nu
dus ambulet ⁊ videant turpitu
dinē ei9. Et ꝯgregabit illos in lo
cuz qui vocat̄ hebraice armaged
don. Et septimus angel9 effudit
fialam suaz in aerem ⁊ exiuit vox
magna de tēplo a throno dicens
Factum est: Et facta sunt fulgura
⁊ voces ⁊ tonitrua ⁊ terremotus
factus est magnus qualis nunq̄
fuit ex quo homines fuerūt super
terrā: talis terremotus sic magn9
Et facta est ciuitas magna ī tres
ptes ⁊ ciuitates gentiū ceciderūt.
Et babilon magna veīt in memo
riam ante deū: dare illi calicem vi
ni īdignacōnis ire eius. Et omnis
insula fugit ⁊ montes nō sunt in
uenti. Et grando magna sicut ta
lentū descendit de celo ī homines
⁊ blasphemauerūt homines deū
ꝓpter plagam grandinis. quoni
am magna facta est vehemēter.

Et venit vnus de Ca. xvij.
septē angel' qui habebant
septem fialas ⁊ locutus est mecū
dicens. Veni ⁊ ostendaz tibi dā
nacōnem meretricis magne que
sedet super aquas multas cum q̄
fornicati sunt reges terre ⁊ inebri
ati sunt qui inhabitant terraz de
vino ꝓstitutionis eius. Et abstu
lit me in spiritu in desertum. Et vi
di mulierem sedentez super bestiā
coccineam: plenam nominibus
blasphemie: habentem capita se
ptem ⁊ cornua decē. Et mulier eāt
circumdata purpura ⁊ coccino ⁊
inaurata auro ⁊ lapide precōso ⁊
margaritis: habens poculū aure
um ī manu sua plenum abhomi
natione ⁊ immunditia fornicacō
nis eius. Et in fronte eius nomen
scriptum babilon magna: mater
fornicationū ⁊ abhominationuz
terre. Et vidi mulierem ebriam de
sanguine sanctoꝝ ⁊ de sanguine
martiꝝ ihu. Et mirat9 sū cū vide
rez illaz āmiracōne mag̃. Et dixit
m̄ angel9. Quare miraris. Ego di
cā tibi sacramentū mulieris ⁊ be
stie que portat eā que habz capi
ta septem et cornua decez. Bestia
quā vidisti fuit et non est ⁊ ascē
sura ē de abisso ⁊ ī īteritū ibit ⁊ mi
rabūt̄ inhabitantes terrā quoꝝ
non sunt scripta nomina in libro
vite a ꝯstitutione mundi vidētes
bestiaz que erat ⁊ non est. Et hic
est sensus qui habet sapientiaz.
Septē capita septem montes sūt
supra quos mulier sedet ⁊ septez
reges. Q̄nq̄z ceciderūt. vnus est et
alius nōdū venit. Et cuz venerit:
oportet illū breue temp9 manere
Et bestia que erat et non ē ⁊ ipsa
octaua est ⁊ de septem est. Et in in
teritū vadit. Et decez cornua q̄ vi
disti decem reges sunt qui regnuz
nondum acceperunt. sed potesta
tem tanq̄ reges vna hora accipi
ent post bestiam. Hij vnum con
silium habent ⁊ virtutem et po
testatem suam bestie tradent.

Hij cū agno pugnabunt ⁊ agnꝰ vincet illos. quoniā dominus dominoꝝ est ⁊ rex regum ⁊ qui cum illo sūt vocati ⁊ electi et fideles. Et dixit mihi. Aque q̄s vidisti vbi meretrix sedet populi sunt ⁊ gētes et lingue et decem cornua que vidisti in bestia hij odient fornicariam ⁊ desolatā fatient illaꝫ ⁊ nudam ⁊ carnes eius manducabūt et ip̄am igni concremabunt. Deꝰ enim dedit in corda eoꝝ ut fatiāt quod placitū ē illi: ut dent regnū suum bestie donec consūmentur verba dei. Et mulier quaꝫ vidisti est ciuitas magna que habet regnū sup̄ reges terre. Ca. xviij.

Et post hec vidi aliū angelū descendentē de celo habentēꝫ potestatem magnam ⁊ terra illuminata est a gloria eius. Et clamauit in fortitudine dicens. Cecidit cecidit babilon magna ⁊ facta ē habitatio demoniorum et custodia omnis spiritus immūdi ⁊ custodia omnis volucris immunde et odibilis. quia de vino ire fornicationis eius biberunt omnes gētes. Et reges terre cum illa fornicati sunt et mercatores terre de virtute delitiarum eius diuites facti sunt. Et audiui aliam vocem de celo dicentem. Exite de illa populus meus ⁊ ne participes sitis delictorum eius ⁊ de plagis eius non accipiatis. Quoniam peruenerunt peccata eius vsq̄ ad celum ⁊ recordatus est dominus iniquitatum eius. Reddite illi sicut ⁊ ipsa reddidit vobis ⁊ duplicate duplitia scd̄m opera eius. In poculo quo miscuit vobis miscete illi duplum

Quantū glorificauit se ⁊ ī delicijs fuit. tantū date illi tormentum et luctum. quia in corde suo dicit Sedeo regina ⁊ vidua non sum ⁊ luctum non videbo. Ideo in vna die venient plage eius mors ⁊ luctꝰ ⁊ fames ⁊ igni comburetur. quia fortis est deus qui iudicabit illaꝫ Et flebunt et plangent se super illam reges terre qui cum illa fornicati sunt ⁊ in delicijs vixerunt cuꝫ viderint fumum incendij eius: lōge stantes propter timorē tormētorum eius dicentes. Ve ve ciuitas illa magna babilō ⁊ ciuitas illa fortis. quoniam vna hora venit iuditium. Et negotiatores terre flebunt super illam et lugebūt quoniā merces eorū nemo emet amplius: mercem auri ⁊ argenti ⁊ lapidis pretiosi ⁊ margarite et bissi ⁊ purpure ⁊ serici et coccini ⁊ oē lignū thynū ⁊ oīa vasa eboris ⁊ oīa vasa de lapide p̄tioso ⁊ eramēto ⁊ ferro ⁊ marmoē ⁊ cynamomū ⁊ amomū ⁊ odoramētorū ⁊ vnguenti ⁊ thuris ⁊ vini ⁊ olei ⁊ simile ⁊ tritici ⁊ iumentorum ⁊ ouium ⁊ equorū ⁊ redarū ⁊ mancipiorum ⁊ animaruꝫ hominum. Et poma tua ⁊ desideia anime tue discesserunt a te ⁊ omnia pinguia ⁊ predara perierunt a te et amplius illa iam non inuenient mercatores hominum. Qui diuites facti sunt ab ea longe stabunt propt̄ timorem tormentoꝝ eius: flentes ac lugentes et dicentes. Ve ve ciuitas illa magna que amicta eāt bisso ⁊ purpura ⁊ cocco ⁊ deaurata ē auro ⁊ lapide pretioso ⁊ margaritis. q̄niaꝫ vna hora destitute

fūt tante diuitie. Et omnis gubernator ⁊ omnes qui in lacuz nauigant ⁊ naute ⁊ qui in mari operātur: longe steterūt ⁊ clamauerūt videntes locū incendij eius dicentes. Que similis ciuitati huic magne. Et miserūt puluerem sup capita sua ⁊ clamauerunt flentes ⁊ lugentes dicentes. Ve ve ciuitas illa magna in q̄ diuites facti sunt omnes qui habebāt naues ī mari de p̄cijs eius. qm̄ vna hora desolata est. Exulta sup eā celū et sācti apostoli ⁊ ꝓphe. qm̄ iudicauit deus iuditiū vestruz de illa. Et sustulit vnus angelus fortis lapidem quasi molarez magnuz ⁊ misit in mare dicens. Hoc impetu mittet̄ babilon ciuitas illa magna ⁊ vltra iaz nō inueniet̄. Et vox cytharedoꝝ ⁊ musicoꝝ ⁊ tybia canentium ⁊ tuba nō audiet̄ in te amplius et omnis artifex omnisq; ars non īueniet̄ in te amplius ⁊ vox mole non audiet̄ in te amplius. Et lux lucerne nō lucebit in te āplius ⁊ vox sponsi ⁊ sponse non audiet̄ adhuc ī te. qꝛ mercatores tui erāt pn̄cipes terre. qꝛ in veneficijs tuis errauerūt omnes gentes. Et ī ea sanguis ꝓphaꝝ ⁊ sanctoꝝ inuentus est ⁊ omniū qui īterfecti sunt in terra.

Capitulū. xix.

Post hec audiui quasi vocem tubaꝝ multarū in celo dicētiū alleluia. Laus ⁊ gloria ⁊ virtus deo nostro est. q̄a vera ⁊ iusta iuditia sunt eius qui iudicauit de meretrice magna que corrupit terrā in prostitutione sua ⁊ vindicauit sanguinem seruoꝝ suorum de manibus eius. Et iterum dixerūt alleluia. Et fumus eius ascendit in secula seculorum. Et ceciderunt seniores vigintiq̄tuor ⁊ quatuor am̄alia ⁊ adorauerunt deum sedentem super thronū dicentes amen alleluia. Et vox de throno exiuit dicēs Laudem dicite deo nostro omnes sancti eius ⁊ qui timetis deum pusilli ⁊ magni. Et audiui quasi vocem tube magne et sicut vocez aq̄rum multarum ⁊ sicut vocem tonitruorum magnorū dicentiuz alleluia. quoniam regnauit dominus deus noster omnipotens. Gaudeamus ⁊ exultemus ⁊ demus gloriam ei. qꝛ venerunt nuptie agni et vxor eius preparauit se. Et datuz est illi ut cooꝑiat se bissinum splendēs candidū. Bissinū em̄ iustificacōes sūt sāctoꝝ. Et dixit m̄. Scribe. Bti q̄ ad cenā nuptiarum agni vōti sūt. Et dixit m̄. Hec verba dei vera sunt. Et cecidi añ pedes eius ut adorarem eū. Et dixit mihi. Vide ne feceris. Conseruus tuus sū ⁊ fratꝝ tuoꝝ habētiū testimoniū ihu. Deū adora. Testimoniū em̄ ihesu est spūs ꝓphetie. Et vidi celū apertū ⁊ ecce equus albus ⁊ qui sedebat sup euz vocabatur fidelis ⁊ verax ⁊ cū iustitia iudicat ⁊ pugnat. Oculi autē eius sicut flāma ignis ⁊ ī capite eius dyademata multa: habens nomen scriptū quod nemo nouit nisi ipse. Et vestitus erāt veste aspersa sanguine ⁊ vocabatur nomen eius verbum dei. Et exercitus qui sunt in celo sequebātur eū in equis albis: vestiti bissino albo ⁊ mūdo. Et de ore eius ꝓcedebat gladius ex vtraq; parte acutus: ut in ipō ꝑcutiat gētes

Et ipe regēt eas in virga ferrea et ipe calcat torcular vim furoris ire dei omnipotentis. Et habet in vestimento a in femore suo scriptū rex regum a dominus dominātiū Et vidi vnum angelū stantem in sole a damauit voce mag̃ dicens omnibus auibus que volant per medium celi. Venite a congregamini ad cenam magnā: ut manducetis carnes regum a carnes tribunorū a carnes fortiū et carnes eqũū a sedentiū in ipsis a carnes omniū liberoz a seruorū a pusillorū a magnoruz. Et vidi bestiam a reges terre a exercitus eoz congregatos ad faciendū prelium cū illo qui sedebat in equo a cum exercitu ei⁹. Et apprehēsa est bestia a cū ea pseudo pphēta a qui fecit signa coram ipso quibus seduxit eos q̃ acceperūt caracterē bestie a q̃ adorauerunt ymaginē ei⁹. Viui missi sūt hij duo in stagnū ignis ardentis a sulphuris et ceteri occisi sunt in gladio sedētis super equū qui pcedit de ore ipsius a omnes aues saturate sūt carnib⁹ eoz.

Et vidi āgelū descē Ca. xx. dentē de celo habentez clauē abissi a cathenaz magnā in manu sua. Et apprehēdit draconē serpentem antiquū qui est dyabolus et sathanas a ligauit eū per annos mille. Et misit eū in abissum a clausit a signauit super illum ut nō seducat amplius gentes. donec cōsumentur mille anni. Et post hoc oportet illū solui modico tēpore. Et vidi sedes a sederunt super eas a iudiciū datū est illis. Et animas decollatoz pter testimoniuz ihesu a pter verbū dei a qui nō adorauerūt bestiam neq; ymaginez ei⁹ nec acceperūt caracterez ei⁹ in frontibus aut in manib⁹ suis et vixerunt a regnauerūt cum xpō mille annis. Ceteri mortuoz nō vixerūt donec consūmentur mille ām. Hec est resurrectio pma. Beatus et sanctus qui habet partē in resurrectione prima. In hijs secūda mors non habet potestatē. ꝫ erūt sacerdotes dei a cristi a regnabūt cum illo mille annis. Et cū consūmati fuerint mille ām soluetur sathanas de carcere suo a exibit a seducet gentes que sunt sup q̃tuor angulos terre gog a magog a congregabit eos in prelium quoz numer⁹ ē sicut arena maris. Et ascēderūt sup latitudinē terre a circuierūt castra sanctoz a ciuitatez dilectā. Et descendit ignis a deo de celo et deuorauit eos a dyabolus q̃ seducebat eos missus ē in stagnū ignis a sulphuris: vbi a bestia a pseudo pphēte cruciabunt̃ die ac nocte in secula seculorum. Et vidi thronū magnū candidū a sedentē sup eū: a cui⁹ aspectu fugit terra a celū et locus nō ē inuentus ab eis. Et vidi mortuos magnos et pusillos stantes in ospectu throni et libri apti sūt et alius liber aptus ē qui est vite. Et iudicati sunt mortui ex hijs q̃ scripta erāt in libris secm opa ipoz. Et dedit mare mortuos suos q̃ in eo erāt et mors et infern⁹ dederunt mortuos suos q̃ in ipis erāt a iudicatū est de singulis secm opa ipoz. Et infernus et mors missi sunt in stagnū ignis. Hec ē mors secūda. Et qui nō est

inuentus in libro vite scriptꝰ: mis
sus ē in stagnū ignis. Ca. xxi.

ET vidi cēlū nouū a terram
nouā. Primū em cēlū a pri
ma terra abiit a mare iam nō est
Et ego iohes vidi sanctā ciuitatē
ihrlm nouā descendentē de cēlo a
deo parata sicut sponsa ornata
viro suo. Et audiui vocē magnā
de throno dicentē. Ecce tabernacu
lū dei cū hominibus a habitabit
cum eis. Et ipsi pplus eiꝰ erunt a
ipse deus cum eis: erit eoꝝ deus. Et
absterget deus omnē lacrimam
ab oculis eoꝝ a mors vltra nō erit
neq luctꝰ neq clamor neq dolor
erit vltra que prima abierunt. Et
dixit q̄ sedebat in throno. Ecce no
ua facio oīa. Et dixit mihi. Scri
be. q̄ hec verba fidelissima sunt a
vera. Et dixit mihi. Factū est. Ego
sum alpha a o. principiū a finis. Ego
sitienti dabo de fonte aquevite gr̄
tis. Qui vicerit possidebit hec. Et
ero illi deus. a ille erit mihi filius
Timidis aūt a incredulis a execr̄
tis a homicidis a fornicatoribus
a veneficis a idolatris a ommbz
mendacibꝰ: pars illoꝝ erit in sta
gno ardēti igne et sulphure q̄s ē
mors secūda. Et venit vnus de se
ptē angelis hñtibus fialas ple
nas septē plagis nouissimis a lo
cutus ē mecū dicens. Veni a ostē
dam tibi sponsā vxorē agni. Et tu
stulit me in spiritu in montē magnū a altū et ostendit mihi ciui
tatem sanctam ierusalē descendē
tem de cēlo: habentem claritatem
dei. Et lumē eiꝰ simile lapidi pr̄ci
oso tāq̄ lapidi iaspidi sic cristallū
Et habebat murꝝ magnum et al
tū habentem portas duodecī a in
portis angelos duodecim a nomi
na inscripta que sūt nomia duo
decim tribuū filiorum israhel. Ab
oriēte porte tres a ab aq̄lone porte
tres a ab austro porte tres a aboc
casu porte tres. Et murꝰ ciuitatis
habens fundamēta duodecim et
in ipsis duodecim nomia duode
cim apostoloꝝ et agni. Et qui lo
quebatur mecū habebat mensu
rā arundineā auream: ut metire
tur ciuitatē a portas eius a murꝝ.
Et ciuitas in quadro posita est et
lōgitudo eiꝰ tanta est quāta et la
titudo. Et mensus ē ciuitatē de arū
dine aurea p stadia duodecī milia
a longitudo a altitudo a latitudo
eiꝰ equalia sūt. Et mensus est mu
rus eiꝰ centum quadraginta qua
tuor cubitoꝝ: mensura hominis q̄
est angeli. Et erat structura muri
eius ex lapide iaspide. ipsa vero ci
uitas aurū mundum: simile vitro
mūdo. Et fundamenta muri ciui
tatis omni lapide pretioso ornata
Et fundamentū primuꝝ iaspis. se
cundꝰ saphirus. tertius calcedo
nius. quartus smaragdus. quin
tus sardonix. sextus sardius. sep
timus crisolitus. octauus berillꝰ.
nonus thopazius. decimus criso
prassus. vndecimꝰ iacinctus. duo
decimus ametistus. Et duodecim
porte duodecī margarite sunt per
singulas. Et singule porte erāt ex
singulis margaritis a platea ciui
tatis aurū mundū tāq̄ vitrū p
lucidū. Et templū non vidi in ea.
dñs enim deus omnipotēs templū
illius est a agnus. Et ciuitas nō
eget sole neq lunā: ut luceāt in ea.

Naz claritas dei illuminabit eaz a lucerna ei⁹ est agnus. Et ambulabũt gentes in lumine ei⁹ a reges terre afferẽt gloriã suã a honorez in illaz. Et portæ ei⁹ nõ claudent̃ p nocte. Nox em̃ non erit illic. Et afferent gloriã a honorez gentiũ in illaz. nec intrabit in ea aliquid coinquinatũ à abhominationẽ fatiẽs a mẽdatiũ. nisi qui scripti sũt in libro vitæ agni. Capitulũ. xxij.

Et ostendit mihi fluuiũ aq̃ vitæ splendidũ tanq̃ cristallũ pcedentez de sede dei a agni. In medio platee ei⁹ a ex vtraq; pte fluminis lignũ vitæ afferẽs fructus duodecim: p menses singulos reddens fructũ suũ a folia ligni ad sanitatẽ gentiũ. Et omne maledictũ nõ erit amplius. Et sedes dei a agni in illa erũt a serui ei⁹ seruient illi. Et videbunt faciẽ ei⁹ a nomen eius in frontib⁹ eoz. Et nox vltr̃ nõ erit a nõ egebũt lumine lucerne neq; lumine solis qm̃ dñs deus illuminabit illos a regnabunt in secula seculoz. Et dixit m̃. Hec verba fidelissima sũt a vera. Et dñs deus spiritũ prophetaz misit angelũ suũ: ostẽdere seruis suis q̃ oportet fieri cito. Et ecce venio velociter. Beatus qui custodit verba prophetie libri huius. Et ego iohes q̃ audiui a vidi hec. Et postq̃ audissem a vidissez cecidi ut adorarẽ ante pedes angeli q̃ mihi hec ostendebat. Et dixit m̃. Vide ne feceris. Cõseruus em̃ tuus sũ a fratruz tuoz prophetaz a eoz qui seruãt verba prophetie libri huius. Deũ adora. Et dixit m̃. Ne signaueris verba prophetie libri huius. Tempus em̃ prope est. Qui nocet nocebat adhuc et q̃ in sordib⁹ est sordescat adhuc. Et q̃ iustus ẽ iustificẽt adhuc et sanct⁹ sanctificẽt adhuc. Ecce venio cito a merces mea mecum est. reddere vnicuiq; sc̃dm opa sua. Ego sũ alpha a o. p̃mus a nouissimus. p̃ncipiũ a finis. Beati q̃ lauãt stolas suas in sãguine agni ut sit ptãs eoz in ligno vitæ et p portas intrent ciuitatẽ. Foris aũt canes a venefici a impudici a homicide a ydolis seruientes a oĩs q̃ amat a facit mendatiũ. Ego ihus misi angelũ meũ testificari vobis hec in ecclesijs. Ego sũ radix et genus dauid: stella splẽdida a matutina. Et spõsus a spõsa dicũt veni. Et q̃ audit dicat veni. Et q̃ sitit veniat a qui vult accipiat aquã vite gratis. Cõtestor em̃ omni audiẽti verba prophetie libri huius. Si quis apposuerit ad hec: apponet deus sup illũ plagas scriptas in libro isto a si q̃s diminuerit de verbis libri prophetie huius: auferet deus ptẽ eius de libro vitæ a de ciuitate sancta a de hijs que scripta sũt in libro isto. Dicit q̃ testimoniũ phibet isto. Etiã. Veni cito amẽ. Veni dñe ihu. Grã dñi nri ihu xpi cũ omnib⁹ vobis amen.

Explicit liber apocalipsis beati Johannis apostoli.

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DUSSELDORF

TIFFEN Gray Scale
© The Tiffen Company, 2007
R G B W G K C Y M
A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

Centimeters
TIFFEN Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black
Inches

B. T. I A. 7.

